

جامع

سنڌي لغات

(ادبي توڙي مروج سنڌي ٻوليءَ جي)

جلد پنجون (ڪ - ي)

بنسعي و اهتمام سنڌي ادبي بورڊ

زير نگراني

ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ

مرتبہ

ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ

ايم. اي. ايل. ايل. بي. (عليگ)

ايم. اي. ڊي ايد (ڪولمبيا)

سنڌي ادبي بورڊ

ڄامشورو/ حيدرآباد سنڌ

۱۳۰۸ھ

سنڌي لغات ^{جامع}

[ادبي توڙي عام مروج سنڌي ٻوليءَ جي]

جلد پنجون (ڪ-ي)

بسعي واهتمام سنڌي ادبي بورڊ

زير نگراني

ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ

-

مرتبہ

ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ

ايم. اي. ايل. ايل. بي. (عليگ)

ايم. اي. ڊي ايڊ (ڪولمبيا)

-

سنڌي ادبي بورڊ

ڄام شورو/حيدرآباد سنڌ

پاڪستان

۱۴۰۸ھ

[چاپو بهريون]

سال ۱۴۰۸ھ/۱۹۸۸ع

[تعداد چار هزار]

[سنڌي ادبي بورڊ جا سڀ حق ۽ واسطا قائم]

قيمت: هڪ سؤ پنجاھ روپيا

[Price: Rs. 150-00]

ملن جو هنڌ:

سنڌي ادبي بورڊ جو بئڪ اسٽال،

نلڪ جاڙهي، حيدرآباد سنڌ.

هيءَ ڪتاب مئنيجر ميان الله بچائي يوسف زئي سنڌي ادبي بورڊ پرنٽنگ پريس ۽
ڄام شورو سنڌ ۽ ڇپيو ۽ مسٽر غلام حسين شيخ، سيڪريٽري انچارج سنڌي ادبي بورڊ،
ان کي بورڊ جي آفيس مان شايع ڪيو.

مهاڳ

’جامع سنڌي لغات‘ جي هن پنجنين ۽ آخري جلد ڇپجڻ سان، سنڌي ٻوليءَ جي اها اهم ضرورت پوري ٿي جنهن جي تڪميل لاءِ گذريل هڪ سؤ سالن کان وٺي ڪوششون هلندڙ هيون: يعني ته سنڌي لفظن جي سنڌي معنائن سان، هڪ تفصيلي لغات (’ڊڪشنري‘) ٺهي ڇپجي پوري ٿي. ’جامع سنڌي لغات‘ جي تاليف جو ڪم ڊسمبر ۱۹۵۱ع کان راقم جي اڳواڻي هيٺ شروع ٿيو ۽ ٽن سالن اندر پورو ٿيو پر ڇپائي سٽيهن سالن جي طويل عرصي بعد تڪميل کي پهتي آهي. اها به خوشبختي جڻي ڇاڪاڻ جو هن مدت ۾ ڪي اهڙا مرحلا به آيا جو ائين ٿي معلوم ٿيو ته هيءُ ڪم رٿي ويندو.

هيءُ تفصيلي سنڌي لغات جيئن ته پهريون ڀيرو تصنيف ٿي آهي انهيءَ ڪري تحقيقي نگاهه کان هڪ ابتدائي ڪوشش آهي، پر باوجود ان جي، سنڌي لغت - نويسي جي تاريخ ۾ هيءُ هڪ يادگار ڪارنامو آهي.

’جامع سنڌي لغات‘ جي شروعاتي رٿا ۽ مسودن جي صورت ۾ ان جي تڪميل تي، پهرئين جلد جي مهاڳ ۾ تفصيل سان روشني وڌي وئي آهي. هت خاص طرح ٽن توجهه طلب ڳالهين جو مختصر طور ذڪر ڪيو ويندو: يعني ته هن رٿا جي تڪميل تي جيڪا حد کان زياده دير ٿي آهي تنهن لاءِ معذرت، جامع سنڌي لغات جي ٻي اشاعت بابت وضاحت، ۽ جن مخلص ڪارڪنن هن رٿا جي تڪميل ۾ مدد ڪئي تن جي شڪر گذاري.

سنه ۱۹۵۱ع ۾ سنڌ سرڪار طرفان سنڌي ادبي بورڊ جي نئين سر تشڪيل ۽ بحالي بعد، بورڊ جي ٺهراءُ موجب سنه ۱۹۵۱ع جي آخر ۾ هن لغات جو ڪم راقم جي حوالي ٿيو. جنوري ۱۹۵۲ع کان وٺي ڪم باقاعدي شروع ڪيو ويو، ۽ رات ڏينهن جي لڳاتار محنت سان، ’الف‘ کان وٺي ’ي‘ تائين سڄي لغات، ويهن وڏن هٿ لکيلي جلدن ۾، ٽن سالن جي مقرر مدت اندر ڊسمبر ۱۹۵۴ع ۾ جوڙي راس ڪئي وئي. هن ڪاميابيءَ جا ٽي وڏا سبب هئا جن جي ڪري راقم جي وڏي همت افزائي ٿي: سڀ کان پهريائين سنڌ يونيورسٽي جي عالي دماغ وائيس چانسلر قبله علامه آءِ. آءِ. قاضي هن ڪم جي اهميت محسوس ڪندي، سنڌ يونيورسٽي جي (ان وقت شهر واري) حاطي اندر، باوجود سوڙهه جي، هڪ ڪمرو مخصوص ڪيو، جنهن ۾ لغات جي ڪم لاءِ مرڪزي آفيس قائم ڪئي وئي. ٻيو ته ڪم لاءِ جيڪو مرڪزي عملو مقرر ڪيو ويو يا جيڪي تعلقن - وار ڪارڪن مقرر ڪيا ويا، تن باوجود بالڪل

ٿورڙي معاوضي (پنجويهن کان پنجاهه رپيا ماهوار) ۽ عارضي تقريري جي، پنهنجي پياري ٻولي جي خدمت خاطر، هن ڪم کي راقم طرفان ڏنل هدايتن موجب وڏي محبت ۽ محنت سان ڪيو. ٽيون ته ان وقت سنڌي ادبي بورڊ جي لائق ميمبرن طرفان راقم کي پوري پٺڀرائي حاصل رهي، ۽ هنن هلندڙ ڪم کان مطمئن ٿي ڪري ڪڏهن به ان ۾ ڪا رڪاوٽ ڪانه وڌي. ”جامع لغات“ جي مسودي جي تڪميل کان پوءِ ڇپائي واري مرحلي کان وٺي البت سرد مهري، رقابتن ۽ رڪاوٽن جو سلسلو شروع ٿيو جنهن جو ڪجهه ذڪر پهرئين جلد جي بهاگ ۾ آيو آهي، ۽ جنهن جو نتيجو اهو نڪتو جو جيتوڻيڪ جامع لغات جي تصنيف ۽ تاليف جو ڏکيو ڪم ڪاميابي سان ٽن سالن ۾ پورو ٿيو، مگر ان بعد پهرئين جلد کي رڳو ڇپائڻ ۾ به سال لڳي ويا جو اهو سنه ۱۹۶۰ع ۾ شايع ٿيو.

”جامع سنڌي لغات“ جي بنيادي مسودي کي مڪمل ڪرڻ کان پوءِ ۽ ڇپائڻ کان اڳ، ان تي خالص علمي اصولن موجب تحقيقي نظر ڪري، ان کي وڌيڪ اضافن ۽ اصلاحن سان ”ايڊٽ“ ڪرڻ وارو مرحلو هو، ۽ پهرئين جلد کي ان مطابق وڌي ڌيان سان ”ايڊٽ“ ڪري ڇاپايو ويو. هاڻي جيئن ته ڇپائي باقاعدي هلي رهي هئي، سو راقم ڇپائي هلندي ٻئي جلد کي ”ايڊٽ“ ڪرڻ شروع ڪيو. هيءُ ڪم نهايت خاطر خواهه نموني ۾ هلي رهيو هو ۽ ٻئي جلد جا ۱۴۲ صفحا تصحيح ۽ تحقيق سان ڇپائي هيٺ اچي چڪا هئا جو رڪاوٽن جو سلسلو شروع ٿيو جنهن جي ڪري نه فقط ڇپائي بند ٿي، پر باقي مواد کي راقم طرفان مرحلي وار ”ايڊٽ“ ڪرڻ واري رٿا بدران ان کي ”ايڊٽ“ ڪرڻ جو ڪم ڪن ٻين صاحبن جي سپرد ڪيو ويو، ۽ ڀانيو ويو ته ائين ڪم وڌيڪ تڪڙو هلندو ۽ لغات جلد شايع ٿي سگهندي. انهيءَ فيصلي موجب، راقم وارو اصل مسودو هڪ ٻئي پٺيان ٻن چئن صاحبن جي حوالي ڪيو ويو، پر جيئن ته هيءُ ڪم نهايت نازڪ، تحقيق طلب ۽ مشڪل هو تنهنڪري ڪنهن کان به پورو ٿي نه سگهيو. البت انهن غير حقيقت پسندانہ فيصلن جو نتيجو اهو نڪتو جو لغات جي ڇپائي جو ڪم وڌيڪ رولي ۾ پئجي ويو، ۽ ۱۹۶۰ع کان وٺي ۱۹۷۷ع تائين سڄا سارا ۱۷ سال گذري ويا پر ٻئي جلد جو ۱۴۲ صفحن کان وڌيڪ هڪ ورق به ڇپجي نه سگهيو.

جامع لغات جي ڇپائي طرف بي توجهي سببان ايتري دير افسوسناڪ هئي. آءٌ ان وقت سنڌي ادبي بورڊ جو ميمبر ڪونه هئس، پر ان هوندي به ضروري ڄاتو ته بورڊ کي ”جامع لغات“ جي بنيادي مسودي کي هٿ ۾ کڻڻ ۽ ڇپائڻ طرف متوجهه ڪريان، نه فقط ايترو پر اها پڻ آڇ ڪريان ته جيڪڏهن بورڊ اهو ڪم منهنجي حوالي ڪري ته باقي سڀ جلد نه صرف جلد ڇپجي سگهندا پر وڌيڪ تحقيق ۽ اضافن سان تڪميلي صورت ۾ ڇپجي سگهندا. حقيقت ۾، سنه ۱۹۷۷ع تائين سنڌي لفظن

۽ اصطلاحن جو هڪ وڏو شاهي ذخيره سامهون اچي چڪو هو جو لوڪ ادب جا چوٽيهه جلد ڇپجي چڪا هئا ۽ پڻ ڪلاسيڪي ادب جا قيمتي ڪتاب (مبين شاعره غمات جو ڪلام، شاهه لطف الله قادري جو رسالو وغيره) شايع ٿي چڪا هئا. انهن ڪتابن ذريعي عام رائج نچ سنڌي ٻولي توڙي اعليٰ سنڌي شاعري جي ادبي زبان جي لفظن ۽ اصطلاحن جو قيمتي مواد سامهون اچي چڪو هو جيڪو پنجويهه سال اڳ، ۱۹۵۱-۱۹۵۴ع ۾ ”جامع سنڌي لغات“ کي تاليف ڪرڻ وقت موجود ڪونه هو. انهيءَ ڪري ضروري هو ته ڪنهن سهڻي رٿا سان اهو مواد شامل ڪيو وڃي. جامع لغات جي پهرئين جلد جي اصل مسودي کي تحقيقي نگاهه سان ”ايڊٽ“ ڪرڻ ۽ ڇپائڻ ۾ ٻه سال لڳا هئا باوجود انهيءَ جي جو ڪم ڪافي تيزيءَ سان هليو هو. انهيءَ لحاظ سان، باقي چئن جلدن جيتري مواد ۾ پهريائين نون لفظن ۽ اصطلاحن جي ذخيري کي شامل ڪرڻ ۽ ان بعد ”ايڊٽ“ ڪرڻ ۽ ڇپائڻ لاءِ ڪم از ڪم ڏهن سالن جو مدو درڪار هو. اهڙي رٿا موجب، سال ۱۹۷۷ع ۾ ڪم شروع ڪري ۱۹۸۷ع تائين باقي چارئي جلد وڌيڪ اضافن سان ”ايڊٽ“ ٿي چڄي شايع ٿي وڃن هلا.

سنه ۱۹۷۷ع ۾ مون اها ’رٿا‘ بورڊ ڏانهن موڪلي ۽ ان جي تڪميل پنهنجي ذمي ڪئي پر اها سهڻي صلاح ان وقت جي بورڊ ۾ قبول نه ٿي. ائين ڀانيو ويو ته ڏهن سالن جو مدو تمام وڏو ٿيندو انهيءَ ڪري بنا اضافي ۽ اصلاح جي اصل مسودو جڻن آهي تيشن ڇاپيو وڃي ته جڻن توڙي ئي وقت ۾ ’جامع لغات‘ ڇپجي شايع ٿئي. لغات جي تحقيق ۽ تڪميل توڙي ڇپائي جي تجربي جي اعتبار کان اهو فيصلو غير دانشمندانه هو، جنهن جو ثبوت اهو آهي جو باوجود انهيءَ فيصلي جي هي ٻيون جلد وري به ۱۹۸۷ع جي خاتمي تي ڇپجي شايع ٿي رهيو آهي: يعني ته نڪا وقت جي بچت ٿي، نڪو نون لفظن ۽ اصطلاحن جو قيمتي ذخيره شامل ٿيو، ته نڪي ۵۴-۱۹۵۱ع وارو اصل مسودو ’ايڊٽ‘ ٿيو. ڏهن سالن ۾ ڇپائي پوري به انهي ڪري ٿي جو مولانا غلام مصطفيٰ قاسمي (جيڪو سنڌ جي عربي-ديني عالمن جي انجمن جو آخري چراغ آهي، شال ڌڻي کيس سلامت رکي!) سنڌي ادبي بورڊ جي صدر جي حيثيت ۾ انهن چئن جلدن جي ڇپائي جي نگراني ڪئي. سندس تاڪيد کان سواءِ راقم وارو اصل مسودو شايد اڃان تائين بورڊ جي دفتر داخل هجي ها. اهو انهي ڪري جو هڪ وڏي عرصي تائين بورڊ جا سيڪريٽري، باوجود سندن انتظامي غلبي جي، ’جامع سنڌي لغات‘ جي باقاعدي اشاعت لاءِ مؤثر قدم کڻي نه سگهيا: بلڪ ڪن سيڪريٽرين ته مصنف جي حقن جي خلاف ۽ راقم جي موجودگي جي باوجود، جامع لغات جي شايع ٿيندڙ جلدن لاءِ پنهنجي طرفان غلط تاثر ڏيندڙ مهاڳ لکيا ۽ ڪن ٻين صاحبن کي (بنا سندن اجازت ۽ رضا جي) پڻ مصنف سان گڏ هن ڪارنامي ۾ ڀاڱي وٺيوار ڪرڻ شروع ڪيو.

ڏهن ٻارهن سالن جي عرصي تائين سنڌي ادبي بورڊ کان ٻاهر هجڻ بعد سنه ۱۹۸۳ع ۾ جڏهن راقم کي بورڊ جو ميمبر مقرر ڪيو ويو ته سنڌي ٻولي جي لغات جي اهميت ۽ ان جي علمي صحت جي مدنظر مون نئين بورڊ جي آڏو ”جامع سنڌي لغات“ جي ”ٻئي ايڊيشن“ جي تياري ۽ اشاعت جي تجويز پيش ڪئي جيڪا بورڊ جي گڏجاڻي مورخه ۷-سيپٽمبر ۱۹۸۶ع ۾ منظور ڪئي وئي.

جامع سنڌي لغات جي سلسلي ۾ هن نئين بورڊ جو هيءُ هڪ نهايت اهم فيصلو آهي جنهن سان نه فقط مسودي تان ڇپايل ڇن جلدن (ٻئي کان پنجين) ۾ علمي تحقيق جي لحاظ سان جيڪي اوڻايون آهن سي دور ٿي سگهنديون، پر گذريل ٽيهن سالن کن ۾ ڇپيل لوڪ ادب جي ڇاليهن-ٻائيتاليهن جلدن ۽ ٻين ڪيترن ئي ادبي ڪتابن مان نون لفظن ۽ اصطلاحن جو ڪافي ذخيره هن ”ٻئي اشاعت“ جي جلدن ۾ شامل ڪري سگهيو. ”جامع سنڌي لغات“ جي اهميت ۽ ان تي اڳ ڪيل محنت جي مدنظر، ”ٻي اشاعت“ جي تياري جي ذميواري راقم قبول ڪئي آهي ۽ جيڪڏهن ڏئي گهريو ته ان کي وس آهر پورو ڪبو.

البت هيءُ محض هڪ اتفاق آهي جو سنڌي ادبي بورڊ تي نئين سر ميمبر مقرر ٿيڻ جي ڪري مون کي هن جلد جي مهاڳ لکڻ جو موقعو مليو آهي، ۽ خاص ٻن سببن جي ڪري مون هيءُ مهاڳ لکڻ ضروري سمجهيو آهي: هڪ ته جيئن مصنفن ۽ مؤلفن جي موجود هوندي بورڊ جي سيڪريٽرين طرفان پنهنجي خودخيال مهاڳ لکڻ واري غير علمي روايت رد ٿئي، ۽ ٻيو ته انهن مخلص ڪارڪنن جي شڪري جو حق ادا ٿي سگهي جيڪي هن ”جامع سنڌي لغات“ جي تياري ۾ ٻانهن ٻيلي ٿيا هئا. انهن سڀني ڪارڪنن جو ذڪر پهرئين جلد جي مهاڳ ۾ ڏيکيو سببان نه آندو ويو هو ۽ ان کي ٻئي جلد جي مهاڳ تائين ملتوي ڪيو ويو هو جنهن جي لکڻ جو پوءِ موقعو ئي نه مليو.

جنوري ۱۹۵۲ع ۾ جڏهن ”جامع سنڌي لغات“ جو ڪم شروع ڪيو ويو ته اعليٰ اديب ۽ شاعر مرحوم محمد بخش واصف جيڪو سرڪاري نوڪري پوري ڪري ”رٽائرڊ“ ٿيو هو سو راقم جي سڏ تي ”مرڪزي ڊڪشنري آفيس“ ۾ شروعاتي ڪم ۾ شامل ٿيو. ساڳئي وقت مرحوم رشيد احمد لاشاري ۽ محترم (ڊاڪٽر) عبدالڪريم سنديلي جون خدمتون سنڌ جي تعليم کاتي کان حاصل ڪيون ويون پر سگهوئي اهي ٻئي سڄڻ واپس تعليم کاتي ۾ ويا. ٿوري وقت بعد جڏهن واصف صاحب وفات ڪئي ته مرڪزي آفيس جو ڪم مرحوم سردار علي شاهه سنڀاليو ۽ هڪ وڏي عرصي تائين نهايت سهڻي نموني ۾ سنڀاليو. هو صاحب جڏهن اخبار جو ايڊيٽر ٿيو ته مرڪزي آفيس جو ڪم محترم شيخ محمد اسماعيل جي حوالي ڪيو ويو جنهن کي ان وقت تائين مرڪزي آفيس ۾ ڪم ڪندي ڪافي تجربو ٿي چڪو هو. مرحوم سردار علي شاهه

۽ محترم محمد اسماعيل شيخ وڏي مدت تائين راقم سان ٻانهن ٻيلي ٿي بيٺا ۽ سندن خذمتون هن وڏي ڪم کي اڪلائڻ ۾ ٻين سڀني ساٿين کان وڌيڪ ڪارگر ثابت ٿيون. شيخ محمد اسماعيل هن وقت تائين هڪ وڏي اعتماد وارو ساٿي آهي ۽ ”جامع سنڌي لغات“ جي ٻي اشاعت جي تياري ۾ مرڪزي آفيس جي ڪم جو نگران آهي. ٻين ڪارڪنن جن مرڪزي آفيس ۾ گهڻي وقت تائين خدمت ڪئي تن ۾ محمد طالب لوهار، مراد علي خان بلوچ* ۽ محمد يوسف شيخ* جا نالا قابل ذڪر آهن. انهن کان سواءِ هيٺين ڪارڪنن ٿوري گهڻي عرصي تائين مرڪزي آفيس ۾ ڪم ڪيو: (ڊاڪٽر) غلام علي الانا، مخدوم غلام احمد، حبيب الله آخوند سانوڻي، شهباز علي سومرو، عزيز شيخ، ممتاز مرزا، ماستر عبدالرزاق مغل، ماستر محمد بچل انصاري، غلام قادر انصاري، ماستر غلام نبي بڙدي*، مصري شاهه ٺڪڙائي*، غلام محمد ميمڻ، احمد بخش انصاري* ۽ ماستر محمد بخش سولنگي.

مرڪزي آفيس کان ٻاهر، هڪڙا خطي-وار ۽ ٻيا تعلقي-وار ڪارڪن مقرر ڪيا ويا ته جنهن سنڌ جي ڪنڊ ڪڙڇ مان مقامي طور استعمال ٿيندڙ الفاظ ۽ اصطلاح سهيڙي سگهجن. انهن سڀني خاطر خواه ڪم ڪيو. ”خطي-وار ٻولين“ (ڪوهستاني-لاسي، لاڙي، ٿري، اترادي) جي لفظن ۽ محاورن کي قلمبند ڪرڻ لاءِ خاص ڄاڻو ڪارڪن چونڊيا ويا: صالح محمد سمي ۽ محمد عرس سمي (ڪراچي) ڪوهستاني ۽ لاسي ٻوليءَ جا الفاظ ۽ اصطلاح سهيڙيا، مرحوم محمد صديق مسافر، محمد طالب لوهار ٽنڊي باگي مان، ۽ مقبول احمد بلوچ بدين مان لاڙي ٻوليءَ جي لفظن ۽ اصطلاحن جو ذخيره مهيا ڪيو، ٻئي مل (اسلام ڪوٽ) ۽ رانجهند (چيلهار) ٿري ٻوليءَ جي لفظن ۽ اصطلاحن کي جمع ڪيو، مرحوم عطا محمد حامي (خيرپور)، محمد عالم عباسي (سکر) ۽ عبدالرزاق ميمڻ (پير جو ٻوٽ) اتر جي ٻولي جي لفظن ۽ اصطلاحن کي گڏ ڪيو، قربان علي نقشبندي لاڙڪاڻي واري ڀاڱي مان ۽ مرحوم رئيس ضياءُ الدين بلبل ۽ مرحوم علي محمد سيال دادو ضلعي جا انوکا الفاظ ۽ محاورا لکي موڪليا. انهن کان سواءِ هيٺين تعلقي وار ڪارڪنن مقامي لفظ ۽ اصطلاح ميڙيا چونڊيا: مولوي محمد سالم مهيڙي، ماتلي، سيد شرف الدين شاهه، ماتلي، حڪيم محمد يعقوب قادري ڪراچي، محمد خان مجيدي، سجاول، معين شاهه، چچ جمالي شاهپور، دوست محمد، ميرپور ساڪرو، محمد امين ٻلي، ڀورو نارو، مينگهو مل، ٿرپارڪر، حاجي سومر خان، سانگهڙو، شاهنواز شاهه، ٻڙڙو، گل محمد آزاد، بکيرا، مولوي غلام مصطفيٰ، گنگارام سامرائ، سن، محمد حسن مشتاق انڊڙو، سکر، لعل محمد پٺاڻ، شڪارپور، غلام نبي سنديلو، لاڙڪاڻو، محمد علي بلوچ، واحد بخش غازي خان، محمد بلاول، غلام نبي شاهه، رحيمداد، محمد سومار، حمزو بيگ بلوچ، امير علي.

* جن لالن جي پٺيان ستاري وارو نشان آهي، سي گذاري ويا آهن.

استاد مرحوم مخدوم امير احمد صاحب وقت بوقت مفيد مشورا ڏنا ۽ خاص طرح پهرئين جلد جي بنيادي مسودي کي ڇپائي کان اڳ ”ايڊٽ“ ڪرڻ واري مرحلي تي عربي لفظن جي اشتقاقن بابت مفيد مشورا ڏنا.

راڻو انهن سڀني سڃڻن سائين جو شڪرگذار آهي جن ”جامع سنڌي لغات“ جي بنيادي مسودي جي تياري ۽ تڪميل ۾ مدد ڪئي. سنڌي ادبي بورڊ جي صدر مولانا غلام مصطفيٰ قاسمي جي نگراني ۽ تاڪيد سان، ٻئي کان پنجين تائين، پويان چار جلدن بالآخر ڇپجي پورا ٿيا آهن جنهنڪري جامع لغات جي ٻئي ايڊيشن جي تياري ۽ اشاعت لاءِ راهه روشن ٿي آهي. محترم ولي محمد طاهرزادي پروفن پڙهڻ ۾ پاڻ موڪيو آهي، ۽ بورڊ جي پريس جي مئنيجر محترم الهيجائي يوسف زئي جي رهنمائي هيٺ ۽ پريس جي ٻئي عملي جي ڪوشش سان لغات جي ڇپائيءَ جو هي اٽانگو ڪم تڪميل کي پهتو آهي. راڻو انهن سڀني صاحبن جو دلي طور شڪرگذار آهي.

خادم العلم

نبي بخش

اسلام آباد

۲۴-ڊسمبر ۱۹۸۷ع

ڪ

ڪ:

ڪ: ٿ. سنڌي الف ب جو چاليهون اکر.
 ● ڪاٻ ۽ ڪاٻون (ل): ٿ. پٽڪي جو پتلاند، ڪاڏيءَ هيٺان ورائي ٻڌل. گهوڙي جي ڇاڙيءَ هيٺان ڏنل چمڙي جي پٽي. هٿر نهين ۽ ڪڙهه (هٿر) مضبوط ڪرڻ لاءِ چٽر-ڇاڙي (ل).
 ● ڪاٻَ ٻڌڻ (ل): پٽڪي جو پتلاند، ڪاڏيءَ هيٺان ورائي ٻڌڻ-ٻوڪائي ٻڌڻ.
 ● ڪاٻُ ۽ ڪاٻَ (ڪ): ڏ. (پرا. ڪٽپ= ڪپ- ڪاٻ. سن. ڪٽار. پ= پڇڻ) وڍ-زخم-ننڍو تنگ-سوراخ-ڪٽپ. گٽپ ۾ لڳل ٻير جو نشان. گهارو-ڪنڊ-واه يا ڪسيءَ جي ڪناري جو ڀڳل هنڌ.
 "اوچتو منهنجي اکين مان آب ٿيڻ جاري رهي، جيئن پوي ڪنهن ويل وهندڙ واه کي ڪو ڪاٻ ڪنڊ" ڪٽپ. لٽڻ.
 ● ڪاٻَ ڪٽڻ: تنگ ڪرڻ-ستائڻ-دٻائڻ-خراب ڳالهائڻ.
 ● ڪاٻَ ڪٽپ: ڏ. وڍ-زخم. ريش-ڦٽ.
 ● ڪاٻارڻ (ت): مصدر. بيڪار رهڻ. (ڪاٻاريو-ڪاٻاريل-ڪاٻاريو).
 ● ڪاٻارُ ۽ ڪاٻارَ (ت): ڏ. درد. تيل. ڪارڻ. ناريل جو ڪاٻارُ.
 ● ڪاٻارائڻ (ت): مصدر. ڪنهن بهاني سان گرفتار ڪرائڻ. سڙائڻ. (ڪاٻارائيو-ڪاٻارائيندو-ڪاٻارائيل).
 ● ڪاٻارَ ڇڻ: مصدر. نقصان ٿيڻ. اڻڌاڻڻ. نوڪريءَ مان خارج ٿيڻ-ڌڪڇڻ. ڪم خراب ٿيڻ.
 ● ڪاٻاڙ ڇڻ: مصدر. (سن. ڪيشو= ڪيڏي ڇڏڻ. ناس ڪرڻ) نقصان مهڻ-ٽوٽو پائڻ-

چيهو پوڻ. فصل جو آڇڙڻ يا برباد ٿيڻ. اڻڌاڻڻ-ڌڪوڻڻ-گهاٽڻ-زخمڻ-ڦٽڻ. موقوف ٿيڻ-برخواست ٿيڻ-لهڻ (نوڪريءَ تان). ڪرڻ.
 ● ڪاٻرُ ۽ ڪاٻرَ (ت): ڏ. (سن. ڪٽرُ يا ڪوپرو= ناريل) ڪڇيءَ جي سنهي ڪٽل-ڪڇين، ناريل وغيره جي وٽن ۾ چاريءَ وانگر پردو (جنهن مان نوڙيون، واڻ، خاص پردا وغيره ٺاهيندا آهن). پردي جو ٽڪر مڇيءَ وانگر ٺهيل، باسڻ وغيره کي صفا ڪرڻ لاءِ ڪم ايندڙ.
 ● ڪاٻڙُ ۽ ڪاٻڙَ: ڏ. صفت. ڪٻي هٿ وارو-ڪٻي هٿ سان ڪم ڪندڙ-ڏاوڙ-ڏاٻڙ-ڏاٻڙ.
 ● ڪاٻڙو ٿي ۽ ڪاٻڙو ٿي: ڏ. صفت. ٿوري علم وارو-ٿڪڙ ساڻي-ٿڪڙ سالي-ڪم ڏهن. ترانگهڙو-هڪو-سڦلو. گهٽ-ٿورو-ڪوتھ-آپهڻو. (اسم خاص). قوم جو لقب-(سيوهڻ ۾) ڪاٻڙو ٿي سڏندڙ جو پاڙو.
 ● ڪاٻو ۽ ڪاٻا: ڏ. صفت. ڏاڍو-ڪٻو.
 ● ڪاٻو ٿي ۽ ڪاٻو ٿي: ڏ. چڻهندار ڪٽ-قابو ٿي.
 ● ڪاٻه (ت): ڏ. ڍورن جو گاهه يا چارو.
 ● ڪاٻي ۽ ڪاٻيون: (ت): ٿ. ڪاڏي-ڇاڙي.
 ● ڪاٻي ڪوٺڻ (ت): ڪاوڙجڻ-ڪاوڙ مهل هيٺون چٽپ مٿين ڏندن جي هيٺان ڪرڻ.
 ● ڪاٻيو ۽ ڪاٻيا (ت): ڏ. صفت. نڪتل ڇاڙيءَ وارو-وڏيل ڇاڙيءَ وارو-ڪاڏيرُ.
 ● ڪاٻرَ (ت): ڏ. ڪاٻ (گهر پڇي ڪيل چوري). پاڻ (بنيءَ ۾ پيل).

● ڪاٿا ڪٽائين: وڏي نقصان ۾ پوڻ - تمام گهڻو قرض ٿي وڃڻ - اوڏر ۾ پرڃي وڃڻ - قرض ۾ گهٽي وڃڻ.

● ڪاٿائو ڪاٿائو: ذ. صفت. ڪٽندڙ - ڪمائيندڙ - ڪاٿو - لاپ - آئيندڙ - اهو جيڪو ڪٿي ڪمائي - ڏن - ڪمائيندڙ - فائدو آئيندڙ - ڪمائي وارو. ڪمائي ڪارائيندڙ - نفعو ڪندڙ - آڀائيندڙ. محنتي - مزدور - مشقت ڪرڻ وارو. فاتح - سويارو - ڪامياب - فتحياب - سو پاسو - ڪرم سڌي - سوڀ - ڪترتا رت - جي - صواب - برصواب. (اسم خاص). تعلقي ڊگهڙيءَ ۾ هڪ ڏيهه جو نالو.

● ڪاٿائو پٽ: ڪٿي ڏيندڙ - ڪمائي ڏيندڙ (چوڪر). پڙو.

● ڪاٿو: اسم خاص. تعلقي حيدرآباد ۾ ڏيهه جو نالو.

● ڪاٿي: اسم خاص. تعلقي ڪڪڙ ۾ هڪ ڏيهه جو نالو.

● ڪاٿي ڀو: ڪاٿي يا: ذ. ڪاٿيو (ٺ).

● ڪاٿي لڙڪو: اسم خاص. تعلقي ڪڪڙ ۾ هڪ ڏيهه جو نالو.

● ڪاٿو: اسم خاص. تعلقي ڏيري محبت ۾ هڪ ڏيهه جو نالو.

● ڪاٿو ڪاٿا: ذ. (سن. ڪٽڻ = ڪوٽڻ) گهارو. نديءَ جو وهڪرو. ڦوٽ - ڌار - چير - ويندڙ - ڦوڙ. ڪڏ - ڪو ٻو - چيو - چر - چلهو. گڻ. نئين - ڌار - ريلو. ٻنڌڻ. ڪسي - واه. ٻن ٽن ڏينهن جي رکيل ڏهي مان ٺهيل ڪڙهي - ڪاٿيو.

● ڪاٿو ڪاٿو: ذ. صفت. ڪٽندڙ - ڪمائيندڙ. سويارو - فاتح - ڪامياب - فتحياب.

● ڪاٿو ڪاٿو: ڪاٿو ڪاٿو: ڪٽو ڪٽو - ڪٽو ڪٽو - جهنگلي ميوو جو هڪ قسم. ٿر ماڪ ۾ هڪ جهنگلي ميوو. جهنگلي ٻوٽي جو هڪ قسم. ميوو جو هڪ قسم.

● "ڪاٿو ڪاٿو مينهن وسندا موت تون" (شاه)

● ڪاٿي ڪاٿيون: ٺ. (سن. ڪٽڻ = ڪوٽڻ). واه مان مٽي ڪڍي ان کي صاف ڪرڻ جو ڪم -

● ڪاٿيروڙ (ٺ): ذ. دڪان - واديڪي ڪم جو دڪان - سونهڙن جو دڪان. مينگهوڙ وغيره جي ڪم ڪرڻ جو چتو.

● ڪاٿيروڙ ڪاٿيروڙ (ٺ): ذ. مڙهي.

● ڪاٿو ڪاٿا: ذ. (ع. حاطه جو بگڙيل) سرڪاري محڪمو - شعبو - حلقو. سرڪاري يا ڪنهن ڪارخاني جو ڪاروبار هلائڻ لاءِ ڪو خاص محڪمو. ڪنهن وڏي راجا جو خاص حصو - علائقو. (سن. ڪارم ڪ = ڪائيندڙ) ڪنهن خاص آدميءَ جو حساب. حساب ڪتاب جي فهرست. واپاري حساب ڪتاب جو ورق. حساب ڪتاب جو سرو. روزنامو - ليکي جي وڙهي. جنهن ۾ رقمون ڪٽائينون آهن - ڪندو - خسرو - پڪي وهي. زمين جو پروانو - زمين جو پتو - سنڌ - زمين جي ڪنهن خاص ٽڪري حق اهڙي حق جي سرڪاري دفتر ۾ داخلا.

● ڪاٿي چاڙهڻ: حساب ۾ داخل ڪرڻ.

● ڪاٿيدار ڪاٿيدار: ذ. صفت. ڪاٿي وارو - زميندار. ننڍو زميندار - ٿوري زمين جو مالڪ - پتي دار - جدا پتي جهليندڙ - زمين جي ڪنهن خاص ٽڪر تي ملڪيت جو حق رکندڙ.

● ڪاٿي لڪڻ: ڪنڌي لڪڻ - واصل ڪرڻ - آڌار ۾ چاڙهڻ - نالي لڪڻ - لڪي ڪري ڏمي لڳائڻ.

● ڪاٿي ڪاٿي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ڪاٿو پوڻ (ٺ): مڙهڻ.

● ڪاٿي ڪاٿي: ذ. (سن. ڪٽڻ = ڪوٽڻ). چورن جو پيت ۾ ڪيل سوراخ - ٽنگ - پر گهٽ - سرنگهه - پور - خال - ڪوٽ. پيت جي هيٺين حصي مان چوري ڪرڻ جي ارادي سان ٺهيل سرنگهه. (اسم خاص). تعلقي جوهيءَ ۾ هڪ ڏيهه جو نالو.

● ڪاٿي ڪاٿي ڪاٿي: ذ. صفت. هڻندڙ - سنڌري.

● ڪاٿي ڪاٿي: پيت ۾ ٽنگ ڪري چوري ڪرڻ - گهر ڀڃي گهڙڻ (چورن وانگر) - گهر ڀڃي چوري ڪري وڃڻ - سرنگهه هڻڻ - سوراخ ڪرڻ - پور ڪرڻ. ڏوه ڪرڻ. سنڌ هڻڻ. پنيءَ جو جهنگ هڻڻ يا ويڻ (ل). پاڻيءَ جو زمين کي پائڻ. بيماري يا نشي جو سرير کي ڳارڻ.

● ڪاڇي (ت): آڻ جي خارش جي بيماريءَ جو هڪ قسم - هانءَ.

● ڪاڇ ڪاڇون: ٿ. (سن. ڪڇ = ولوڙڻ) خارش - ڪئي - ڪاڇي. آرائين - ٿڌڙا. ڳارائو - لاهه - لاٺ.

● ڪاڇو لپيا (ت): هٿ سان آهستي آهستي خارش ڪرڻ.

● ڪاڇي ڪاڇيون: ٿ. (سن. ڪڇوئا = ڪاڇي ڪڇ = ولوڙڻ) خارش - ڪڙنهن - ڪيرسرو - ڪٽيهه - سرسڙ - ڪٽيهي - ڪڇلي - ڪسڙ - ڪسڙهه. تير تير. گتر.

● ڪاڇا پوٽي ڪاڇا پوٽيون: (ت). ٺٺ. ٿري پرت جو هڪ قسم.

● ڪاڇاري: اسر خاص. تعلقي ساماري ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● ڪاڇڻ: مصدر. (سن. ڪاڇ = ڪاڻ) ڪاڇڻ - ڪاڻڻ - ڪاڇي وڃڻ. ڳرڻ - ڏڦڻ. ڦاٽڻ. ڊهڻ. مٽڻ - مٽجڻ. ڪيڙ - ڪٽهڙجڻ - ڪپڻ - ڪسڻ ميان گسجي وڃڻ - چٽ ٿيڻ. پيڇڻ. جيتن ڪان ڪاڌل ٿيڻ.

● ڪاڇ ڪاڇ: ٿ. (سن. ڪاڇ = ڪاڻ) ڪاڇو - خوراڪ - طعام - غذا - سميلن - پوڄن - پوڄڻ - ڪيڻ - آهار - قوت. گذران - خورش. چوڳ - چوڳو - چوڻو - چارو - پرورش - پستي. سنگت ۾ ٽهڪندڙ "زالون زالن جو ڪاڇ آهن" (جملو).

● ڪاڇ پٽڙ ڇڻ: ڪاڇو وڌائڻ - دسترخوان تي ڪاڇو موجود ڪرڻ.

● ڪاڇ پيڇ ڪاڇ پيڇ: ٿ. (سن. ڪاڇ = ڪاڻ) ڪاڇو پيٽو.

● ڪاڇرو ڪاڇرو: ٿ. (سن. ڪاڇ = ڪاڻ) ڪاڇل - ڳريل - سڙيل - ڪاڇرو - ڪاڻ جو - ڪاڻ لائق - ڪاڇي جوڳو - چرند - وڏو خوراڪي - پيئي - ڪاڻڪ - گهن ڪاڻڪ - هڃي - ڌڪيل.

● ڪاڇ ڪوڙ مئون ڪاڇ ڪاڇ: ٿ. (سن. ڪاڇ = ڪاڻ) ڪاڇ - مليدو - پڪوان - سٺو ڪاڇو - لذت طعام.

واھ جي صفائي - ڪڙپي جي اندران ڪوٺائي - پوريل ڪسيءَ مان مٽي ڪڍي ڪوٺڻ جو حڪم - ڪوٺائي. ڪڏ - ڀاڏ - ڪاڻ - خندق.

● ڪاٿيئر ڪاٿيئر: ٿ. صفت. ڪاٿي ڪندڙ. واھ صاف ڪندڙ - ڪاٿيئر - ڪاٿيئر - ڪوڏاريو.

● ڪاٿيو ڪاٿيا (ت): ڪٽيءَ جهڙن ۾ رڌل ٻوڙ - راڙيو. ٿومالو (ل).

● ڪاپ ڪاپون: ٿ. گهرج - ضرورت - خرچ. ڪاپو ڪاپو: ٿ. صفت. (سن. ڪس = گهٽجڻ زوال ڪرڻ). اجايو خرچ ڪندڙ - اڏنگو خرچ ڪندڙ - گهن خرچو. بوالفضل - لٽائو - اڏنگو - اجايو - لڪ لٽو - ڪپائيندڙ - هٿ ڦاڙ. ڪترا ڳوليندڙ - ڪترا ڳي - ڪيٽيٽيو - ڪڪ ڪندڙ.

● ڪاپو ڪاپا: ٿ. گهرج - لوڙ - طلب - ڪپت - ضرورت - ڪپڻ. تقاضا - گهر - چيڪي - چڪ. خرچ - خرچ پڪو - خرچ ڪاپار - دعوا - پوتو. چلامانو - هلاءُ مانگ. توت واپار - ڪڪم وڪرو. پڪي. نشو - خمار.

● ڪاپي ڪاپيون: ٿ. ڪاپو - گهرج - ضرورت - طلب. توت وڪرو.

● ڪاپائي ڪاپائين: ٿ. ڪاپائيءَ جي ڏور (جنهن جي ڦيرائڻ مان آواز نڪري). ڪاپائي جو ٻوڙ. ڪاپائيءَ جو وچ، جنهن ۾ گليلو رکي هلايو آهي. مباحث.

● ڪاپارو ڪاپارا: ٿ. چيڙ - دقت - هلاڪي - تڪليف - مٿي جو سور - درد سري - ڪشالو - ڇاڪوڙو - ريڙهه پيڙهه. گيهه. وياڪلتا - اهنج - پريشاني - اڀڙاءُ - دمڪ - ڏمڪ - ڏنڇ - ڏنڇو - آهاندِي - ڪاڪاهو. جنجال - آزار - زحمت - خرابي - وڳوڙ - گڙڙ. ڪترا ڳ - ڪاسارو - مغز خوري - خفو - مٿو هڻ - لٽاڪر - ڪيٽ پٽ - پٽشو - ڊيرانبو. ڏٺو - ڪاربار - ڪم ڪار - ڪم - محنت. جهيڙو - ڪير ڪير. (صفت). ڪپائيندڙ - ڏڪ ڪندڙ - هلاڪ ڪندڙ.

● ڪاپڻ: مصدر. (سن. ڪس = گهٽجڻ زوال ڪرڻ) نڪرڻ (راند مان) - راند ۾ هارائڻ - راند ۾ واريو وٺي پورو ڪرڻ. ڪپڻ - نابود ٿيڻ. ڪانچڻ.

ٿيل، - هرج پيل. ٽٽل- پيگل - ناس ٿيل - ڇت ٿيل. پاٿل - ڪاٺي ڇڏيل (دريا جو). بد استعمال ٿيل - خراب ٿيل - ستر ٽٽل - پيرشت ٿيل - ناپاڪ (عورت).
 - ڪاڌو ۽ ڪاڌا: ذ. ڪاڇ - ڪيڻ - طعام. غذا - خوراڪ - قوت - گذران - خورش. چوڳو - چوڳ - چوڻو. چارو - آهار. ماني - ڀيت - ورو. وريسي. ٿول - شيء. سِيڌ وسامان - ٺمر - توشو - رسد - آڌو. ڪاڌو پيئڻو ۽ ڪاڌا پيئڻا: ذ. دائو پائي - ان پائي - آب و خورش - اڪل و شرب.
 - ڪاڌو پيئڻو رت ڪرڻ: رنج ۽ ڪاوڙ ڏيکاري ڪاڌي پيئي ڪي زهر ڪرائي ڇڏڻ - ڏمڪ ڏيڻ - تڪليف ڏيڻ.

- کاڌو وِ سَري وِجَن: ڏاڍو خوش ٿيڻ -
 ڪپڙن ۾ نه ماڻڻ - خوشيءَ وچان نتڇڻ ٿيڻ.
 ڏاڍو ناخوش ٿيڻ - رنجيدو ٿيڻ - گهڻي ڳڻتي ٿيڻ.
 - کاڌي تپي نڪَ هِيَرَ اچڻ: بد نصيب ٿيڻ.
 - کاڌي جو خَجَرُ: گهڻو ڪاٺيندڙ.
 ● کاڌي ۽ کاڌ پُون: ٺ. ڊيسي تلهو ڪپڙو -
 ڪٽڙ - هٿ سان اٿيل ڪپڙو.

● کاڌڙي ۽ کاڌڙيون: ٺ. (کاڌيءَ تي نڪتل) تروڪڙي-ڏينپوڙي-سڙي.
● کاڌڻ (ل): مصدر. چپ جهلي چوپائي ڪي اوت ڏيڻ.

● کاڌو ۽ کاڌا: ذ. (سن. ڪٽڻ=وڍڻ) ڪاڌي-
 ٺوڙي- ٺوڙي- ڇاڙي. ڪٽڻ- گهاٽو- چورس ڪٽڻ
 (جنهن ۾ ٻيهي ڪاڌو سنداڻ تي لوهه کي ڌڪ هڻي).
 مٺهن- منڍ. ڌنڌي ۾ ڪوٽ. (اسم خاص). تعلقي
 ٽنڊي باگي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● کاڌو ڪوڙڻ: ويهڻ- ويهي رهڻ- ڪاڏي زمين تي جهڪائي ويهي رهڻ. گيڏي ٿي ويهي رهڻ. ڪنڌ جهڪائڻ- لپتي پوڻ- آرسی ٿي پئجي رهڻ. ڪيرڻ- ڌڪو کائڻ- ڊهڻ. منهن ڀر ڪرڻ ڦٽجڻ. تباھ ٿيڻ- برباد ٿيڻ- تلف تاراج ٿيڻ. پاڻ کي برباد ڪرڻ- بلڪل ڪمزور ٿيڻ. ڪپ ڪوڙي ويهڻ: ”وڏو ڦڙو ۽ واھ ڪرهي کاڌو ڪوڙيو“ (شاھ).

- ڪاڇو ٽٽي؟ ٺ - جس ۾ ڪاڏي وڃڻ جي نٿي.
- ڪاڇو ۽ ڪاڇا؛ ذ. (سن. ڪاڏ=ڪاڻڻ) ڪاڇ-
ڪاڏو. تغلب- خورد بُرد- خيانت. ميوي جو
هڪ قسم- بوھيڇڻو- مڱ ڦري.

- ڪاڇُ وَڌَڻُ: ڪاڌو ٿانوَ ۾ رکن.
- ڪاڇُ وَڌِي؟ اچڻُ: ڪاڇ جو ٿانوَ ۾ اچڻ.
- ڪاڇي وڃڻ: ٻڍو يا هيٺو ٿيڻ - ضعیف ٿيڻ -
پُٺو ٿيڻ - جهڏو ٿيڻ - جهور ٿيڻ - جهونو ٿيڻ -
لڙڻ - جهُڪڻ - لهڻ - پوئو پوڻ - پتي پوڻ -
کهنجڻ - ڍڪڻ -

● کاچڙي؟ اسم خاص - تعلقي ڪپري ۾ هڪ ديھ جو نالو۔

● کاجو ۽ کاجا : ذ۔ تيلي بچ جو هڪ قسم۔
 بوھي چڻو۔

● ڪاڇو سنڌ ۾ ڪاڇو (جبل): ذ - توڻيو -
● ڪاڇ ۾ ڪاڇ: ذ - صفت - گهٽ - ڪميٽو -
ڪاڇ (ل) - ڏنگو - لڇو - ڦڏائي -

● کاجڙو ۽ کاجڙا: ذ۔ کاج۔ کانچ۔ ڏنگو۔
لڇو۔ ڦڏائي۔

● ڪاڌ ۽ ڪاڌوڻ: ٺ - (سن - ڪاڌ = ڪاڻڻ)
ڪاڇ - ڪاڌو - ڪيڻ - طعام - آهار - غذا - خوراڪ -
قوت - گذران - خورش - چوگب - چوگبو - چوڻو -
چارو - ورو يا ورءُ - ڀيٽ - ويسِي - ڪاڌي جو
معاوضو - هندياڻو - زميندار ڪان اڳواٽ ڪڻيل ان
وغيره - ڪڻيل قرض (هاريءَ جو زميندار ڪان) -
سرو - سَھو (جو ٻوڪ کي آسڻ وقت ڪاڻيندو
آهي) - ڦوگب - ڪٽس - غير - مٽ - مٽي -
جوڻ آڻ - مينهن جو گهارو - دريا جو ڪناري کي
ڪاڻڻ جي حالت .

۱۔ کاتِ خوراک ۽ کاتِ خوراکُون؟ ث. کاتي جو معاوضو۔ ويسی.

- کاڈ کٹر ۾: پائڻ. خارش هئڻ.
 - کاڌل ۾ ڪاڌل: ذ. صفت. ڪاچيل-ڪايل.
 ڏانقو ورتل-سواد ورتل. سُرُو لڳل-ڪيئون
 لڳل (آن يا ميوي وغيره کي)-ڪيئرو-سُريل-
 ڪيئين کاڌل. پراڻو-ڪهنو-جهونو-پڻو-تقمان

● ڪاڙي ۽ ڪاڙيئون: ٿ. ڄاڙي-ٺوڏي-
منهن جو ڏيئون ڀاڱو-وات جي هيٺ وارو ڀاڱو-
زنڊ. چورن جو درجن. (ون-ڪن=ڪوٺڻ) نار-
آهمنڊ-ڪاري-گهاٽ-ڏوري. خال. اوڙاهه-
ڪڏو-ڪن.

● ڪاڙيءَ تي ڪٽو هٿڻ: منهن تي موچڙو
هٿڻ-بي عزت ڪرڻ.
● ڪاڙيءَ تي هٿ رکڻ: انجام ڏيڻ-اقرار ڪرڻ.
● ڪاڙيءَ جي ڪڏ: ڪاڙيءَ جي وچ وارو خال-
شعب.

● ڪاڙي ڪو هٿڻ: پشيمان ٿيڻ-ويچار ڪرڻ.
ڏاڙهي پٽڻ-بي عزتي ڪرڻ.

● ڪاڙيءَ هٿڻ وڃهڻ: پرڇاڻڻ-پيار ڪرڻ.
● ڪار ۽ ڪارو: ڏ. ٿ. (سن. ڪٽار)

ڪپڙن صاف ڪرڻ جو مصالحو-سوڍا (پن قسمن جي)
هڪ لائي مان ٺهيل ڪاري رنگ جي، ٻي جبل
مان نڪتل صاف اڇي رنگ جي)-قلي ڪار. شورو.
لوڻ. ڪار. جبل جو هڪ پوتو (ڪ). بغض-
ڪينو-وڪاڻڻ-ڏوڏ-عڪس-ورو-ڪڍوڙ.
رنج-ساڙو-وير-دشمني. (اسم خاص). تعلقي
ٺٽي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ڪار پوڻ: حسد ڪرڻ-ساڙ ڪاڻڻ-ويڙي
ٿيڻ-دشمن ٿيڻ-دشمني ڪرڻ.

● ڪار ڪاڻڻ: سڙڻ-پڇڙڻ-ڄڻڻ-ڪاڻڻ-حسد
۾ سڙڻ.

● ڪارو ڏوڏ ۽ ڪارو ڏاڏ: ڏ. صفت. ڪاوڙيل-
ناراض-آهڻرو.

● ڪاراڙ: اسم خاص. تعلقي سجاول ۾ هڪ ديھ
جو نالو.

● ڪاراهو ۽ ڪاراهه: ڏ. گاهه جو هڪ قسم
(ڪلراني زمين ۾ پيدا ٿيندڙ).

● ڪارائين: مصدر. (سن. ڪاڏ=ڪاڻڻ) ڪاڻڻ جو
ڪم ٻئي کان ڪرائڻ. (ڪارايو-ڪارائيندو-ڪارايو).

● ڪارائين ۽ ڪارائينون: ٿ. ڪارائڻ جو آجورو.
● ڪارائين ۽ ڪارائين (ڪ): ڏ. صفت. ڪاري
جو-ڪاري وارو. (اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.

● ڪار ٿي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● ڪار ڄاڻي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● ڪار ڇ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● ڪار ڊ ڀلو ۽ ڪار ڊ ڀلا: ڏ. لوڻي سُڪايل
ڀلو.

● ڪار ڙو: اسم خاص. تعلقي دادوءَ ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● ڪار ڙي: اسم خاص. لس ٻيلي جي سرحد تي
هڪ ناڪي يا لنگهه جو نالو.

● ڪار ڙيو: اسم خاص. تعلقي ننگر پارڪر ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● ڪار ڙيون: اسم خاص. تعلقي ڇاڇري ۽ تعلقي
ميرپور خاص ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ڪار ڪ ڪار ڪون: ٿ. (سن. ڪٽ ڪن=

ڪار ڪ. سن. ڪٽارڪ. ف. خورم=ڪارڪ)
ڪٽل-ڪٽجي-ڪٽجور-ڇهارو. ڪٽجيءَ جو

ميوو. ڪٽيفي. سڪل ڏونڪو. ڀرت جو هڪ
نمونو (ٿ). ڪاري جي مڇيءَ جو هڪ قسم

(گڙيءَ جي نموني چلڻ سان، رنگ ڪارو،
هيڊا پٽا، ڊيگهه ٿي ڦوٽ هڪ انچ). (اسم خاص).

حب نديءَ جي پرتين ۾ هڪ قتل شهر جو نالو.
تعلقي ڏيپلي جو هڪ ڳوٺ.

● ڪار ڪون: مٽڻ: ٻاس ٻاسڻ-سڪا مٽجڻ.
● ڪار ڪ ڪٽڻ: حب نديءَ جي ڪناري تي
هڪ قتل بندر.

● ڪارڻ: مصدر. ڀڳاڙڻ-ڦٽائڻ. خراب ڪرڻ-
ڀڳيڙڻ-بيڪار ڪرڻ-ردي ڪرڻ-ويجائڻ-

ڪرومروڪرڻ-رد ڪرڻ-باطل ڪرڻ-ڪاٽا
ڪرڻ-ٻاڙ پٽڻ-منسوخ ڪرڻ-ناس ڪرڻ-

پرياد ڪرڻ-ڪوهڻ-ڊاهڻ. ڪڍو ڪرڻ-پرشت
ڪرڻ-ناپاڪ ڪرڻ-پليت ڪرڻ-اڀو ترڪرڻ.

رشوت ڏيڻ-ليڻ-ريڻ. (ڪاريو-ڪاريندو-ڪاريل).
● ڪار ۽ ڪار: ڏ. صفت. ٻيسر-گڏو-ڪريل-

ڪاڏوڙ-ڪاڏڙ.
● ڪار ڙ ۽ ڪار ڙ: ڏ. صفت. ڪريل-گڏجي
سڏجي ويل.

- کارٲز ڪرڻ: وریل سٺ کي وری پیڻو ڪرڻ.

- کارُ کابُ ۛ کارُ کابُ: ذ. خرابی- بگاڑو.
● کارو ۛ کارو: ذ. صفت. (سن. کتر =
خراب) کاریندڑ- بگاڑیندڑ- بگیزیندڑ- قنائیندڑ-
خراب کندو- وچائیندڑ- ناس کندو- چت کندو-
برباد کندو. بدکار بنائیندڑ. بدچال- کمسنگ-
آواره- رولو.

- کارو ڪهڙو ڪارو ڪهڙو: ذ. صفت. ٻئي کي ڪاريندڙ - بگڙيندڙ - خراب ڪندڙ - ڌاريندڙ - ٻئي کي ڦٽائيندڙ - ٻئي جو مٿ ڪهرو يا بند خواه - ٻئي کي برعلائيندڙ. ٻي لڇڻو - بد افعال - ڪڇ رو - بد هلت وارو - بدڪار - دشمن. چڦل.

● ڪارو ۽ ڪارا: ذ. صفت. (سن. ڪشتري، ڪشتريت = ڪارو). [سن. ڪشتارا] ڪاراڻ وارو۔
 نڪين۔ لونائيو۔ لوئيل۔ لون وارو۔ ميث۔ لونو۔
 ڪوڙو۔ پاڙو۔ ڪٽڙو۔ چهرو۔ تيز۔ تڪو (سواد م)۔
 ڏانئن جي ڇهن قسمن مان هڪ سمند۔ بحر۔ درياء۔
 ساگر۔ سائير۔ لتهڙ۔ مڙجو۔ [پشتو. ڪوتاره]۔
 تودڪرو (لٽي، بانس يا ڪنڪن مان ٺهيل)۔ ڏلهو۔
 چيو۔ ريشم جو هڪ قسم۔

۱۔ کاراس ۽ کاراسُون: ٺ. ڪاري هجڻ واري حالت۔ ڪاراڻ۔ ڪوڙاڻ.

- کاراڻي ۽ کارائوڻ: ٿ. لون جهڙو ڏانئو۔
 - ڪاري هجڻ واري حالت۔ ڪارافي۔ لونائي۔ چهران۔
 - چهرائي۔ تڪاڻ۔ تڪائي (سواد م)۔ ٻاڙاڻ۔
 - ٻاڙائي (سواد م)۔ تيزاڻ۔ تيزائي (سواد م)۔
 - ڪٽڙاڻ۔ ڪٽڙائي۔ ڪوڙائي۔ ڪاراس. مٺاڻ جو ضد۔
 - ڪارائين ۽ ڪارائينڻ: ٿ. ترشي۔ نمڪاڻ۔
 - ترشان۔ ڪٽاڻ۔ ٻاڙاڻ۔ ڪاراڻ۔ ڪارائي۔ چهران۔
 (صفت). ڪارو۔ نمڪين۔ لوڻياڻو۔ ٻاڙو۔

- کارائیں: مصدر۔ چھراں لہجن۔ لوٹیاں لہجن۔
 ہاڑو لہجن۔ (کارائیو۔ کارائیندو۔ کارایل)۔
 کارائی ۴ کارائیو: ث۔ کاراں۔ کارائیں۔
 نمکینی۔ ترشائی۔ کٹائی۔ ہاڑائی۔ لوٹاں۔ دشمنی۔
 (صفت)۔ دشمن۔

ڪارو ٺيڙو: ذ. سمند جو پاڻي.

ڪاري چٿڙهن: شادي جي هڪ رسم (پهرڻي واري رات گهٽ جو هڪ ڪاري تي چڙهي تڙ ڪرڻ).

ڪاري ڪيڙائون ۽ ڪاري ڪيڙائون: ذ. صفت.
 سمنڊ تي ڪيليدڙ- سمنڊ تي سفر ڪندڙ. سمنڊ تي
 جهاز هلائيندڙ- ناڪو- خلاصي- ملاح- سامونڊي-
 جهازي:

”ڪاري ڪيڙائو، مڻهي مور نه موتي“

(شاه).

ڪاري گهڙائو ۽ ڪاري گهڙائو: ذ. صفت.
سمند ۾ گهڙندڙ - سمند ۾ سفر ڪندڙ.

ڪارِ هانديو: اسر ذات. ڏيند جو گاه جنهن کي
مڇي ڪاڻي.

ڪارِ ھاڻو: ذ. سمنڊ. ولايتي پاڻ جو هڪ قسم
(جو ڪپڙن ڏوٽن جي به ڪم ايندو آهي).

● ڪارو ڇان: اسم خاص. ڪراچيءَ جي ويجهو ڪناري تي، سنڌو درياءَ جي چوڙ وٽ هڪ ڳوٺ جو نالو۔ ٺٽي ضلعي جو تعلقو.

● ڪارو دَڀو: اسم خاص. تعلقي گونيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● کاروٽ: اسم خاص. تعلقي ننگر پارڪر ۽ تعلقي
جيمس آباد ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ڪارو ٽوڙو آڀر ڪندو: اسم خاص. تعلقي ساماري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● کارو ژوو پټ: اسم خاص. تعلقي عمرکوټ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● کاروٽو ٿرڻ: اسر خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● کاروڙو جا گيمڙ: اسر خاص. تعلقي عمرڪوٽ
مڪ ديه جو نالو.

● ڪارو ٽوٽو ميرين: اسر خاص. تعلقي ساماري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ڪارو ٿري؟: اسم خاص. ٿر ۾ هڪ ڳوٺ جو نالو (ڪچرون جي ڪنڌيءَ تي نه گهرايو ڪر تعلقي ۾).

ۛ ھڪ مڪان جو نالو .

● ڪارو ٻڌڻ: اسم خاص. تعلقي ڊيري محبت، تعلقي گونئيءَ، تعلقي گهوڙا ٻاري ۽ تعلقي محال ڪيٽيءَ ۾ ڊيهه جو نالو.

● ڪاڙڪ: اسم خاص. تعلقي جانيءَ ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.

● ڪاڙڪ: اسم خاص. تعلقي ڪنڊياري ۾ هڪ ڊيهه جو نالو. تعلقي ڏيپلي ۾ هڪ ڳوٺ جو نالو.

● ڪاڙو: ڪاڙاها: لير جي لاءِ چئبو.

● ڪاس: ٺ. خواهش جو بگڙيل لفظ. مٿي.

”جيت ناه نهايت نينهن جي“

ڪسو اتي هجي ڪاس (شاهه).

● ڪاسارو ۽ ڪاسارا: ٺ. خفي. ڪپت-ڪرڪسو-ڪيٽيت-پتوڙ-پچاڙ-گينداڙ-دقت-ديرانپو-گيهل-پريشاني-گهٽي-فڪر-ڪتراڳ-ڪاپارو-مغزخوري-مٿي هٿن-لٽاڪو-پٽو.

● ڪاسو ۽ ڪاسا: ٺ. صفت. (خاصو لفظ جو بگڙيل) چڱو-ملوڪ-وٺندڙ.

● ڪاسوڙو ۽ ڪاسوڙا (ل): ٺ. وٺ جو ڪنهن وٺ سان بدن جي گهڻ جي حالت-ڪوٺس-گاٺ-سڙو سڙو-پاجورو.

● ڪاشا: ٺ. (جمع ۾ استعمال ٿيندڙ) ڪيرڙ جون سنهڙيون ڪاٺيون، پٿرائي وٺ جو اڪڙيل ٽوٽڙو جي ٻاري گڏي سلفي جي مٿان رکندا ته لاٺ ڪري.

● ڪاشو ۽ ڪاشا: ٺ. صفت. (خاصو مان بگڙيل لفظ) مٺو-چڱو-ملوڪ-وٺندڙ-قبول.

● ڪاشل ۽ ڪاشل (ڪ): ٺ. صفت. چڱو-ٺاهوڪو-مهڻو-مٺو-پوشيدو.

● ڪاڪاهو: ٻوڪ يا فصل کي پهريون پائي ڏيڻ جي حالت.

● ڪاڪٽر ۽ ڪاڪٽر: ٺ. منائيءَ جو هڪ قسم. تمام منهي، موڪل ماني-ٻاٻڙ. سنهون ٽڪر (مانيءَ جو).

● ڪاڪٽر ڪوڪٽر ۽ ڪاڪٽر ڪوڪٽر ٻڌڻ: ٺ. بچت-ڪڍي-ڪڍي.

● ڪاڪٽر ڪوڪٽر ڪرڻ: ڪڍي ڪرڻ-بچت گڏ ڪرڻ. ڪڍي ڪرڻ.

● ڪارو ڪڻ: اسم خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.

● ڪارو ڪو: ٺ. ڏيڻ جي شڪار وارن پکين مان بدڪن جي قسم وارو حصو-بدڪن جي هڪڙي جنس. ڪوٽرن (ل).

● ڪاري ۽ ڪاريون: ٺ. ٽوڪري-ڏلهي-چلي-چيبي-پنڊي-ٽپي. سمنڊ ۾ ٻيٽ-ٻيٽارو. سمنڊ جي نوڪ جا زمين اندر پيهي اچي-سمنڊ جي چيپٽ جا خشڪي اندر گهڙي اچي-سمنڊ جي ڇاڙ-سمنڊ جي ڇهاڙ. (صفت). نمڪين-تلخ. خاري-خار رکندڙ-خار باز-ضدي-ويري-بدلو وٺندڙ-ڪنڊو-عداوتي-ڪوٺائو-ڪسي-دشمن-ڏجهڻ. (اسم). سمنڊ جي ڪناري تي پيدا ٿيندڙ گاهه جو هڪ قسم. ڪاٺي-ڪن (ٻلا) (ٻلا). گهڻي ڪلا-بدنامي

”لوڪ جي بهتان ۽ خواري سنڌي“

سڙ مٿي ڪاري آڻن ڪي مڙڏ (گ).

(اسم خاص). تعلقي ڊيره محبت ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.

● ڪاريءَ ۾ ڪڻڻ: مٿون ڪرڻ. خوارڪرڻ-روٽن-مشهور ڪرڻ-ظاهر ڪرڻ.

● ڪاريءَ هينان ڪاڻ ۽ پڇڻ: وري ڏسڻ ۾ نه اچڻ.

● ڪاريءَ هيٺ سڄ جو ليڪڻ: پٿري ڳالهه جي ليڪ ٿيڻ.

● ڪاريءَ چار: اسم خاص. تعلقي ساماري ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.

● ڪاريءَ سڙ: اسم خاص. تعلقي ميرپور ساڪري ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.

● ڪاريءَ ڪپڙو: اسم خاص. تعلقي تبدي باگي ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.

● ڪاري لائي: ٺ. اسم خاص. هڪ پوٽو جنهن مان سوڍا ڪار ٺهي (Salsola (cpi. Indent).

● ڪاريءَ لڪي: اسم خاص. مرڪزي حڪومت ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.

● ڪاريو: ڪلرائي زمين تي پيدا ٿيندڙ هڪ گاهه جو گل. ٿر ۾ هڪ تڙ جو نالو. ڪارڻ مصدر جو زمان ماضي.

دشمني - وير وروڌ - جٽل - پڇ - ٽانڊي - هٿوس - ڪامڻي - بغض - ايرڪا - سڌ - بدگمان - شڪ - خدشو - غيرت - غم - شوڪ - ڏک - گوندر - ارمان - افسوس - پڇتاء - پشيماني .

ڪام - پيريو؟ : ذ. صفت. ڪم جي اون ۽ ڳڻتيءَ وارو هاري - اهو هاري جنهن کي ڪم جو سيڪ يا ڪهڪاءِ اچي .

ڪام - ڪاڏو؟ ڪام - ڪاڏا : ذ. صفت. سڙيل - ساڙ - سڙيو - ساڙي ڪاڏو - ڪام - ڪاڻو - اِرڪاڻو؟ - ريسارو - حاسد - ويڙي - دشمن - عَدُو؟ - شڪي - بدگمان - اندر جو پليت .

ڪام - ڪاڻو؟ ڪام - ڪاڻا : ذ. صفت. ڪام - ڪاڏو - ساڙ - سڙيو - سڙيل - علو - دشمن - ويڙي - حاسد - اندر جو پليت .

ڪام - ڪو؟ سڙو؟ ڪام - ڪوسڙا : ذ. صفت. بغض رکندڙ - ڪينو ۽ ساڙ رکندڙ - حاسد .

ڪاميڻي؟ ڪاميڻيون؟ : ث. ڪام - چَر - هرات - جٽل - پڇ - پڇر - ساڙو - ساڙ - ڏمڙ - ڪاوڙ - رنج - غصو - چڙ - ناراضگي - وڏوڻ - وير - دشمني - بغض - حسد - ڪاغذن ۽ لفافن چٻڙائين لاءِ تيار ڪيل ڪوڏنر .

ڪاميڻو؟ : اسم خاص. تعلقي ساماري ۾ هڪ ديهه جو نالو .

ڪاميڻي ۽ ڪاميڻيون؟ : ث. ڦڙي - چنڊو .

ڪسامون؟ ڪامان : ذ. (سن. ڪڙن = ڪوڏن)

مٽيءَ نڪتل ڪڏ - واهه جي موافق ڪوڏيل ڪڏ - ڪوڏيل زمين جو ٽڪر (جنهن کي ماڻهن سان ڪاٺيءَ جو حساب ڪري سگهجي) - ڪڏ .

ڪاميڻي؟ : ث. ڪوڏنر .

ڪان : حرف جر. مان - وتان - منجهان . تان .

پرسان - وٽ . ساڻ . هتان - رستي - ذريعي - هٿيون .

جي ڪري .

ڪان؟ ڪان : ذ. (خان جو بگڙيل لفظ) خان .

پنهونءَ جو لقب .

ڪاٺارائين؟ : مصدر. ڪنهن جو ڪم ٻئي کان ڪرائڻ -

ڪنڀائين . (ڪاٺارائيو - ڪاٺارائيندو - ڪاٺارائيل) .

ڪاڪٽڙ : اسم خاص. مرڪزي حڪومت ۾ هڪ ديهه جو نالو .

ڪاڪٽڙ : اسم خاص. تعلقي بدين ۾ هڪ ديهه جو نالو . هڪ ڳوٺ جو نالو .

ڪاڪٽڙ ۽ ڪاڪٽڙ (ت) : ذ. تيل ۾ تريل ۽ وڏو گول ٿيل پاڙ - ڪينچو .

ڪاڪٽڙ ڪوڪٽڙ ۽ ڪاڪٽڙ ڪوڪٽڙون : ث. بچت سچت - اوڀر سوڀر - آگاهه سگهه - ڪنهن شيءِ جو نڪو پاڳو - شيءِ جو باقي بچيل ذرو - لات ڪوٽ . (صفت) . لٽو پنڄو - ڪٽرو گنجو - ٽيڙي ٽاميڻي - ڪٽ خلق . لُڇ لُڻنگو - شودو پاڻي - فسادي . (اسم) . ميڙ - گوڙ - هلل - هنگامون .

ڪاڪوڙن؟ : ڪاڪوڙ ڪرڻ - ورو ڪري ڳولڻ - يونين . خيال سان دوباره ڄاڻڻ .

ڪاڪٽڙي؟ : اسم خاص. تعلقي ڪوٽڙيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو .

ڪاڪٽڙ ۽ ڪاڪٽڙ (ت) : ذ. جبل يا ٽڪر جو لاه .

ڪاڪٽڙي؟ : ذ. صفت. بلڪل ڏهرو .

ڪامانگي؟ ڪامانگيون؟ : ث. سونارن جي اوزار جو هڪ قسم (رڪ جو ٽڪر) گول چڪهن وارو) چَر - ٽپو - مَهر - ڪارب .

ڪامائين؟ : مصدر. هٿ لائڻ - پاڪر وجهي ڪيرائين - ڪاپائين - چُهڻ . (ڪامائيو - ڪامائيندو - ڪامائيل) .

ڪامڙ يا : اسم خاص. هڪ ذات جو نالو .

ڪامڙيو؟ ڪامڙيا : ذ. صفت. (سن. ڪڙن = ڪوڏن) ڪاٺي ڪڏندڙ - واهه يا ڪڙيا ڪوڏيندڙ - ڪاٽيڙ - ڪاٽيڙيو - ڪوڏاريو - ڪڏ ڪوڏيندڙ . پورهيت - مزور .

ڪامڙن؟ : مصدر. پَرڻ - سڙڻ - پڇڻ - جٽلڻ - پڇڻ - ساڙ ڪرڻ . حسد ۾ جٽلڻ - وير وروڌ رکڻ - ساڙ رکڻ - دشمني رکڻ - حسد ڪرڻ - ريس ڪرڻ - نه سهڻ - هٿسڻ . سڌون ڪرڻ . ڪاپڻ .

ڪامڙ ۽ ڪامڙون : ث. ساڙ - ڪينو - پڇڪو - جٽل - خٽلش - پڇڻ جي حالت - سوزش . حسد -

ڪين جهڙو - پهر جهڙو - ڪلتر جهڙو - پڪار -
بيهودو. ويٺو - ولو - ٽڙي ٽيڙي مٺي. لڳو -
هرتالو - شودو - ڏنگو - لغور. اڻٽڙو - شيطان.
خراب - آواره - رولو چولو. گمراه ڪندڙ - روليندڙ.
اوجھڙ ڏي نيندڙ - آواره ڪندڙ. ڦڏائي - جهيڙاڪ -
فسادي.

● ڪاٺڇڻ (ل): مصدر. جهلجڻ - هٿ لڳڻ -
وارو پورو ٿي وڃڻ - ڪامڻ. (ڪاٺڇو - ڪاٺچندو -
ڪاٺچيل).

● ڪاٺڇو ڪاٺڇا: ذ. (سن. ڪشيءَ = ڪٽڻ)
وَر - وڪڙ (رستي ۾) - ڪُٺ - ڪُٺو. ڪٽڻ -
پاڌ. هيٺانهين مٿانهين - هيٺانهين - جهڪاڻ - هيٺاڻ -
ٿنگ - پهل - پرگهل - ڏرڙ. ڏندو. گوشو
(تير جو). ڪاٺين جي ٺهيل چلي - ڏلهو - ويڪري
منهن وارو ڪارو - ڪارو. پاڙو پٽو. وڇوٽي.
ٽٽل هند - دير - چير (پٽ ۾). نقصان
(واپار ۾). چوڪ (حساب ڪتاب ۾). پڪين جو پيڇرو.
ڪاٺڇو ڪٽڻ: ڪٽپ ڪيڻ - ڏندو ڪيڻ.
ڪڏ ڪيڻ - هيٺ مٿانهين هڪ جهڙي ڪرڻ
(لوهارڪو اصطلاح).

● ڪاٺڊو ڪاٺڊو: ڪاٺڊوئن: ذ. ٿ. (سن).
ڪشمر (= سهڻ) ڪاٺڊو - ڏيرج - صبر - سهڻ جي حالت -
سهڻ شڪتي - صبروري - ٿامر - تنڪشا - سهڻ
شيلنا - برداشت - سهڻي. بردباري - تحمل - ڪميا.
نيازم. ٽڪاءُ - بقاء - جتماع.

● ڪاٺڊائو ڪاٺڊائو: ذ. صفت. ڏيرجوان -
صاير - صبرائو - ڪمندڙ - ڏيرائو - بردبار -
سهڻ شيل - دير رنج - ڪانديرو - ڪمياوان.

● ڪاٺڊير ڪاٺڊير: ذ. صفت. ڏيرجوان -
صاير - صبرائو - ڪمندڙ - ڏيرائو - بردبار -
سهڻ شيل - دير رنج - ڪانديرو - ڪمياوان. جتادار -
بقادار - ٽڪندڙ.

● ڪاٺڊيرو ڪاٺڊيرو: ذ. صفت. ڪانڊائو -
ڪانديرو - صبر ۽ تحمل وارو.

● ڪاٺڊو ڪاٺڊا (ت): ذ. صفت. بي سمجهه -
عقل ۾ گهٽ. چالاڪ.

● ڪاٺڻ ڪاٺڻون: ٿ. چنتا - ڳڻتي - فڪر.
● ڪاٺڻاڻ ڪاٺڻاڻ: ذ. صفت. چالاڪ - عيار -
هوشيار.

● ڪاٺڻاڻي ڪاٺڻاڻيون: ٿ. (سن. ڪشيءَ =
اڇلائڻ) سٺ جي وٺيل رسي، جنهن ۾ مٽيءَ جو
ڳوڙهو وجهي، پڪين ڪري هنجي - چهار (پڪي)
هڪڻ جو هڪ هٿيار - ڀوڪ مان پڪين ڪي هڪڻ
لاءِ سٺ جي ٺهيل گيلول - گيليل - گهٽڻ -
اڇل - ڌڪ - گيلولو.

● ڪاٺڻاڻيءَ ۾ ڳوڙهو: وجهڻ: بدنام ڪرڻ -
پٽرو سڌڻ. تڪليف ڏيڻ.

● ڪاٺيڙي: اسم خاص. تعلقي ڪندڙ ڪوٽ ۾
هڪ ديهه جو نالو.

● ڪاٺيڙو (ت): ٿوري گهڻي تي راضي نه ٿيڻ جي
حالت.

● ڪاٺو ڪاٺا (ل): ذ. (سن. ڪٽڻ = ڪوٺڻ)
ڪٽڻ - ڪُٺو - جهڪاڻ - رستي ۾ ٿيل ڪٽڻ. چير -
ڦوڙ. ٻنڌ - ڪسي - ڀورو (ڪ). (اسم خاص).
سنڌ ۾ هڪ ڪاري ڍنڍ جو نالو. مرڪزي حڪومت ۽
تعلقي جاتي ۾ ديهن جا نالا.

● ڪاٺيڙي ڪاٺيڙيون: (ڪ): ٿ. (سن. ڪٽڻ =
ڪوٺڻ). مينهن جي پاڻيءَ مان وهندڙ ننڍي ڍورڙي -
ڪسي - ڪور - پتل.

● ڪاٺڇاڻ ڪاٺڇاڻيون: ٿ. رنڊڪ - هينڊ -
سٽڪٽ - پيڪڙي - اٽڪ - رڪاوٽ - اٽڪاءُ.
پٽنگ. ارڇڻ - چيڊڪ - ڦٽو - رنڊو. بار جو
کيٽو - ڪپٽ (بار جي) - ڪاپارو.

● ڪاٺڇاڻو ڪاٺڇاڻا (ل): ذ. رنڊڪ - جهٽل -
آڏ - رڪاوٽ - کوٽيو - کوٽيو - سيڙپ - دير -
ميڙجاڻي.

● ڪاٺڇاڻي: ٿ. رنڊڪ - اٽڪ - خرابي. (صفت).
ڏڪيو - خراب - سخت - تڪليف وارو.

● ڪاٺڇو ڪاٺڇو: ذ. صفت. بي وفا - بي ايمان -
ڪوڙو - بي پٽو - بي ويساهو - اندر ڪارو - پليت.
رهڙن - نهڪ حرام - نالائق - نيڪم - گن هڻڻ -
وٽواند - نڪارو - ناخلف - نامراد - ڪسيرڪ.

● ڪانڌهاريون: مصدر. (سن. ڪاس = ڪنگهه).
ڪنگهن - بلغم ڪيڏن - ڪانگهارو آڇلائڻ. ڪنگهڪار
ڪرڻ - آواز ڏيڻ - هڪ ڪرڻ. (ڪانگهاريو -
ڪانگهاريندو - ڪانگهاريل).

● ڪانگهارو ڪانگهار: ڏ. ڪانگهارو - گوڀو -
بلغم (جو ڪنگهه ۾ نڪري) - ڪٽ. ڪنگهڪار -
هڪ - آواز.

● ڪانگهارو ڪانگهارا: ڏ. بلغم (جو ڪنگهه
۾ نڪري) - ڪانگار - انسان جي گلي ۽ چاتي جو
بلغمي ست. ٽڪ - ڪف.

● ڪانگهاري ڪانگهاريون: ڏ. ٻارهن مهينن
جي ويڙيل چوٽائي - ڪير ٿورو ڪري ويل چوٽائي -
گهڻو ڏهاڻي ويل چوٽائي - ڪانگهاري - ڪاهر.
● ڪانگهو ڪانگها (ٺ): ڏ. صفت. ٿيڏو -
آڏو.

● ڪانگهون: مصدر. سڙڻ - جلي پوڻ. وٺ
جون مچون جي ڏنگن ڪري جلڻ. (ڪانگهيو -
ڪانگهندو - ڪانگهيل).

● ڪانگهون ڪانگهان (ٺ): ڏ. مبالغ ڪرڻ
جو آڪرلو.

● ڪانگهيو ڪانگهيا (ڪ): ڏ. ڏرن ڪوٺڻ.
واسطي لوه جو هڪ اوزار - رنبو.

● ڪانگو ڪانگا: ڏ. (سن. ڪاد = ڪائڻ)
ڪاڌو خوراڪ - ماني. مجلس - ضيافت.

● ڪانگوٺ: اسم خاص. هالا تعلقي ۾ هڪ ڳوٺ
جو نالو.

● ڪانگوٺري ڪانگوٺيون (ٺ): ڏ. ٿلاءِ جي
پرسن مٿي ڪيڏن سبب ٿيل ڪڏ - مٿي ڪڏ
لاءِ ڪڏ.

● ڪانهار ڪانهارون (ل): ڏ. بدن ڪي
آهستي آهستي ڪنهن جي حالت - خارش - مٺي ڪه -
ڪتھ. بدن تي ٿڌڻ ڪيڏن واري حالت.

● ڪانڌهر ڪانڌهرون: ڏ. ڪير واري مينهن
(ن - ب).

● ڪانڌهر ڪانڌهرون: ڏ. خارش - مٺي خارش -
ڪرڙو - ٿڌڙو - ڪتر نهڻ.

● ڪانڌ ڪانڌون: ڏ. (سن. ڪشم =
سهڻ) صبر - تحمل - بردباري - گنڀيرتائي - ڪانڌ -
سهڻ جي حالت - ڏيرج. ماڻ. چپ. ٽڪاء -
بقاء - جٽاء.

● ڪانڌائيتو ڪانڌائيتا: ڏ. صفت. ڪمندڙ -
صبرائتو - صابر - ڏيرجوان - بردبار. ٿهمر سان -
ڏيرائتو - ڪانڌائتو - ڪانڌير - ڪانڌيرو.

● ڪانڌيرو ڪانڌيرا: ڏ. صفت. ڪمندڙ -
صبرائتو - صابر - ڏيرجوان - ڏيرنو - ڪانڌيو -
ڪانڌير - ڪانڌ وارو (ظرف). ٿهمر سان - ڏيرائتو -
تحمل سان.

● ڪانڌوري ڪانڌوريون (ٺ): ڏ. ٺ.
گهر جي گند آڇڻ لاءِ ڪٽڙ.

● ڪانڌولو ڪانڌولا (ٺ): ڏ. اڪ جي
ڪاٺي. هرلي جي تڙ ۾ ڪم ايندڙ.

● ڪانڌي ڪانڌيون (ٺ): ڏ. صفت.
هڪ سينگ پيڪٽل.

● ڪانڌو ڪنڌو: پٽڪائڻ - هشي ڏيڻ.

● ڪانڌري ڪانڌريون: ڏ. سندر جو ٽڪو
(نراڙ تي هڻڻ لاءِ هندن ۾ مذهبي رسم) - ليمي
جي رس ۾ هيڊ جو ڳريل ٽڪو.

● ڪانڌي ڪانڌي: ڏ. (سن. ڪشم = سهڻ)
تحمل - صبر - بردباري.

● ڪانڌو ڪانڌا (ٺ): ڪاڻ جي مڙهي.
● ڪانڌتو ڪانڌتا (ل): ڏ. صفت. ڪوشش
ڪندڙ - محنتي - ٽڪڙو. گهر سڀاليندڙ.

● ڪانڌڪل ڪانڌڪلون (ٺ): ڏ. مٿيون
وچ نڪتل ڪوڏي - ڪانڪي. تيلان - تيلهان (ل).

● ڪانڪليو ڪانڪل ڪانڪليا (ٺ): ڏ. صفت.
ٽڪل - ڏڀو - اڀرو - ڪاڌل - سڪل - سڪڙو.

● ڪانڪورو ڪانڪورون (ل): ڏ. ڪاٺي -
واھ جي صفائي ڪرڻ جي حالت - مٽي وغيره
ڪيڏن جي حالت.

● ڪانگاري ڪانگاريون (ڪ): ڏ. صفت.
ڪانگهاري - چوٽائي گهڻي وقت جي ويڙيل.

● سٺا يا آلوزي جو ضد.

● ڪانٽو ڪاٺا: ذ. صفت. جليو-پڇيو-سڙيو-پڇريو-باهه ٿيو-تتو. پنهنجي ڪندڙ ڪم تان پلجندڙ. عشق جي باهه رکندڙ. چلمندڙو. (مصدر. ڪاٺ: ڪاٺو-ڪامندو-ڪانيل).

● ڪاٺي ڪاٺيئون: ث. صفت. (مصدر. ڪاٺ مان) ڪاٺل-باهه جي سڙيل. تمام گهڻي ڏکويل (زالن جو اصطلاح) پٽ ٻارائي جو لفظ-سڙي-نپاڳي-اياڳي.

● ڪاٺي پڙهيو ڪاٺي سندو ختمو (سانوڻ). (اسر خاص). تعلقي ميرپورخاص ۽ ساماري ۾ ديھن جا نالا.

● ڪاٺي مانيءَ تان ڪٽل نه لاهڻ: ڪنجوسي ڪرڻ-ڪنجوس ٿيڻ.

● ڪاٺو ڪاٺوئيون: ث. صفت. ڪاٺل-سڙيل-جليل-ماني يا پٽ جو سڙيل يا ڳو-تماڪ جو سڙيل حصو. (اسر خاص). تعلقي ٽنڊي باڳي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ڪاٺو ڪاٺو (ت): ذ. خان زادو.

● ڪاٺي راجڙ: اسر خاص. تعلقي ڪپري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ڪاٺي مگر يا: اسر خاص. تعلقي ميرپورخاص ۽ تعلقي ڪپري ۾ ديھن جا نالا.

● ڪاوڙ: اسر خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ڪاوڙيا: اسر خاص. ٿر ۾ رهندڙ راجپوتن جي هڪ ذات جو نالو.

● ڪاهه ڪاهه ڪاهوون: ث. (سن. ڪشوبه) ڪاوڙجن ڏمر-ڪاوڙ-ڪروڙ-غصو-وڏوون-چيڙ-رنج. وير-دشمني-ايرڪا-عڪس-خصوصت-ڪينو-خار-چاوت-تعصب-بغض-بدخواهي-ڪوٺس-خد-عداوت-ضديت-عداوتو. فساد-تڪرار-خارش. تمام وڏو لوڙهو.

● ڪاهه رکڻ: ضد رکڻ-دشمني رکڻ.

● ڪاهيڙي ڪاهيڙي: صفت. ڪوٺس ڪندڙ-ساڙ يا حسد ڪندڙ-دشمن.

● ڪاهه: اسر خاص. تعلقي نوشهري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ڪانٽهر ڪٽڻ: ٿڌڙا ڪڍڻ. ريجهائڻ-هٿ گهمائڻ-پنهنجو ڪرڻ. ويجهو پوڻ-ڪوٺس ڪرڻ.

● ڪانٽهن: مصدر. (سن. ڪشاه=ساڙڻ) ساڙڻ-جلائڻ-ٻارڻ.

● ”انڌا اونڌا ويڇ ڪل ڪچاڙڻا ڪانٽهن“ (شاه).

● ڪاٺ-سڙڻ-ٻرڻ-جلڻ-پڇڻ. ريسجڻ-ستون ڪرڻ. هوڻ-حسد ڪرڻ. ريس ڪرڻ. پائي ڪڍڻ. دشمني رکڻ-بيائي رکڻ-بغض رکڻ-وير رکڻ-ساڙ رکڻ-ڪينو رکڻ. نه سهڻ. (ڪانٽيو-ڪانٽيندو-ڪانٽيل).

● ڪانه: (ڪانٽيل مان اسر) ساڙ-جلاء-ساڙي ڇڏ.

● ڪان ڪاٽيئون: ث. (سن. ڪتن=ڪوٽڻ) زمين ۾ ڌاتو يا ڪنهن به معدنيات جو جمع ٿيل ذخيرو وارو هنڌ-سون وغيره ذاتن جي نڪرڻ واري جاء-دفنيل ڌاتوءَ جو ڍڳ-معدني شين جي پيداوار جو هنڌ. گهڻو انداز-انبار-ڍڳ. دنيا-دولت-مال-خزانا-هميائي-ڪڏ-ڪاهي-ڪوٺو-چڏو. تلاء-تراء-ترائي-دڀو-پاڏ-ڍنڍ. سمنڊ ۾ وڇايل بارود (بارود جي ڪاٺ). سرنگهه. مڪان-جاء. (اسر خاص). تعلقي ميرپورخاص، تعلقي گهوڙا پاڙي ۽ جيمس آباد ۾ ديھن جو نالو.

● ڪاٽيئو ڪاٽيئا (جبل. ڪ): ذ. ڪڏ ڪوٽڻ جو رٿو.

● ڪاٽيو ڪاٽيا: ذ. صفت. ڪاٽيو-ڪاٺ ۾ ڪم ڪندڙ.

● ڪاٽيڇا: اسر خاص. ڪاري ۾ رهندڙ ماڻهن جي هڪ ذات جو نالو.

● ڪاٽاڍو ڪاٽاڍا: ذ. (سن. ڪاد=ڪاٺل) رسوئي گهر-بورچيخانو-رڌڻو-رندڻو-ڪٽانڍو-رڌڻ پڇاڻن جي جاء-چونڪو.

● ڪاٽيو ڪاٽيا (ت): ذ. مال جي چاري (گوار وغيره) رڌڻ لاءِ ٿانءُ.

● ڪاهڙ ۽ ڪاهڙون (ت): ٿ. مٽيءَ ۽ واري گڏيل.
 ● ڪاهڙ: ذ. اسم خاص. ٿر ملڪ جي وٽ ۽ ڍٽ وارو حصو-مارئيءَ جو ملڪ.
 ● ڪاهڙيا ڪاٺڙ:
 "ڪسيائون ڪاٺڙ ڏي، ساري هاج هيٺان"
 (شاهه - ماروئي).
 ● ڪاهو ۽ ڪاها: ذ. ڪاهي-خندق-اونهي ڪڍڻ.
 - ڪاهو ڏيڻ (ت): ڀڄي وڃڻ.
 ● ڪاهو: ٿ. لڏجي ڌڙ ۽ واري گڏي ڪڍي ٿانوَ ۾ ٻيل سڀر کي ٻچائڻ کان اڳ بند ڪرڻ جي حالت. (ن-ب).
 ● ڪاهوڙائي (ت): مصدر. دشمني ڪرڻ.
 ● ڪاهوڙي ۽ ڪاهوڙي: ذ. صفت. (سن). شاب = نالو لودرا وڻ جو) ڦيٽائي - منتر باز - منٿري - منڊ رکندڙ (نانگ جي چڪ تي) - جهاز رکندڙ - جهازائي - مانڊو. ڌٽ تي گذران ڪندڙ - ڌٽ ڏوريندڙ - جبلن تي ڌٽ ٻوليندڙ، ڌوئي (هڪڙا ڪيتي وارل ٻيا مال وارا، ٿيان ڪاهوڙي ۽ چوٽا بڪياري). محنتي - اورج
 "ڪاهوڙين خفي ڪان، سو جهي لڌو سڄان"
 (شاهه - ڪاهوڙي).
 ڪاهوڙي - ڪاهيندڙ - ارادي جو ٻڪو - اٽل فيصلو وارو. (اسم خاص). منگوائڻ جو هڪ پاڙو (جنهن کي اصل ۾ ڌوئي هئڻ سبب اڃا ڪاهوڙي سڏين).
 - ڪاهوڙائي ۽ ڪاهوڙائيون: ٿ. پرن - ٻڪو ارادو. قصد - انجام - ٺهراءُ - اٽل فيصلو - نبيرو - وڃڻ.
 - ڪاهوڙجڻ: مصدر. ٻڪو ٿيڻ - اسٽر ٿيڻ - هڪ مٽيو ٿيڻ - هڪ ڳالهه تي ٻيڻ - اٽل ٿيڻ. قصد ڪرڻ - ٻڪو پرن ڪرڻ - ڪاهوڙائي ڪرڻ - فيصلو ڪرڻ - نبيرو ڪرڻ. (ڪاهوڙبو - ڪاهوڙيندو - ڪاهوڙيل).
 - ڪاهوڙو ۽ ڪاهوڙا: ذ. صفت. ٻڪو - اسٽر - پختو - اٽل - هڪ ڳالهيو - هڪ مٽيو -

ٿر ٻيڙ - ٻڪي ارادي وارو - قصد ڪندڙ - ٺهراءُ ڪندڙ. اسٽر - مٽر - مٽر. ٺهرايل. (اسم خاص) ڪڇ ملڪ ۾ هڪ ڳوٺ جو نالو.
 ● ڪاهي ۽ ڪاهيون: ٿ. (سن). ڪن = ڪوٽڻ (ڪڍ - خندق - چري - شهر يا قلعي جي چوڌاري ڪوٽيل ڪڍ. ڪسي - واهي. ان ڪٽڻ لاءِ ٻه پورا گڏ سبيل - ڪڙيو - خزرين - پوري - پورو. (اسم خاص). تعلقي سکر ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● ڪاهيار ۽ ڪاهيار (ڪ): ذ. صفت. (سن). ڪاڌ = ڪاٺڙ (گهڻو ڪاٺيندڙ - ڪاپار).
 ● ڪاهي پيرو: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي باگي ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● ڪاهي پڪو: اسم خاص. تعلقي ڪشمور ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● ڪاهي جاگير: اسم خاص. تعلقي روھڙيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● ڪاهي راهو: اسم خاص. تعلقي نوشهري ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● ڪاهي قاسر: اسم خاص. تعلقي نوشهري ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● ڪاهي ڪچو: اسم خاص. تعلقي ڪشمور ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● ڪاهي مٽن: اسم خاص. تعلقي نوشهري ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● ڪاهي مينهنون: اسم خاص. تعلقي قنبر ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● ڪاءُ ۽ ڪاء: ذ. (سن). ڪيڏ = غم ڪرڻ) غم - ڏک. ٿانءُ. دلو - گهڙو.
 ● ڪاٺڙ: اسم خاص. هڪ مڪان جو نالو. ٿر ملڪ جي آتر وارو وڏو ڀاڱو. ڪاٺڙ.
 ● ڪاٺڙ: اسم خاص. ٿر ملڪ جو آتر وارو وڏو ڀاڱو. ڪاٺڙ.
 ● ڪاٺڙ: مصدر. (سن). ڪاڌ = ڪاٺڙ (ڪنهن شيء کي وات ۾ چٻاڙي اندر نين - چٻاڙي گهٽ - چٻاڙڻ. چڪ وجهڻ - ڏنگڻ - چڪ پائڻ - ڏاڙهڻ - ڏنگ هئڻ - ڪٽڪٽ (نانگ وغيره جو). پائڻ -

- کائی 'کپی' و 'جین': دنیا چڈی وچن -
مري وچن - وفات گري وچن.

۱۔ کائیندڑ ۽ کائیندڑ : ذ. صفت. کائو۔
کایار۔ کایارو۔

۱۔ کائی 'وَجَنُّ' : ننگیں - کُتھائیں - خورد برد
کرن - غصب کرن (پیسہ) - خیانت کرن -

بي ايماني ڪرڻ - هضم ڪري ڇڏڻ.
● ڪائوٽي؟: اسم خاص. ترم رهندڙ نڪرڻ

جي هڪ ذات جو نالو.

● ڪاٺي ۽ ڪاٺيون: ٿ. ڪاهي - خندق.

● کایارو ۽ کایارا: ذ. صفت. کاجو۔
کاجرو۔ کائن لائق۔ کائن جھرو۔ کائن حو۔

- کبیراڻي؟ اسم خاص. ھڪ ذات جو نالو.
- کبيرو ۽ کبيرا: ذ. (ع. خبر= ڄاڻ) خبر۔

چان دانهن۔ رز۔ واكو۔ آواز۔ كوڪ۔ آه۔ فرياد۔
پاڪر ڪٽو۔ پاڪار۔ واويلا۔

- کبیرا پترن: دانھون کرن۔ کی کون کرن۔
 - کبیرا پتون: رزویون تین واکا تین۔ سڈ تین۔

● کبیری پیت: اسم خاص. تعلقی روہڑیء م

● ڪمبريٽو: اسم خاص، تعلقي روھڙيءَ ۾ ھڪ ديھ

● کِسْبَرُ ۽ کِسْبَرُ: ذ. وڻ جو هڪ قسم.

ڪاري چار - ڪٻڙ (ث. ڪٻڙي ۽ ڪٻڙيُون).
● ڪٻڙ چاڙڻ: اسم خاص. تعلقي گهوٽڪي ۽ مير

۱ کتبتر لکھمیر: اسم خاص. تعلقہ سکرندہ پر

● کتبی: مصدر۔ کتبّان مان۔ کتب۔ کتی۔

● کتبہ ۛ کتبسون: ث. ور۔ وکڑ۔ وٹ۔
پیچ۔ خم۔ گھرو۔ ستر۔ کڈ۔ کوپو۔ زمین پر

سوراخ. کاڌي - کاڌي ۽ واري سير. ڪاٺي ۽ ڪي
هڪ طرف اندر وڃي. اها مينهن جنهن جو هڪ

سڱ سِدو ٻيو قِڏو هجي يا هيٺ مٿي هجي .
گورڙ - بڪ .

کائی چڈن۔ چت کرن۔ ناس کرن (دریاء جو
کناری کی) کٹن۔ کات کرن۔ داہن۔ میٹائٹ۔

گسائیں - خراب کرں۔ آڈائیں - وچائیں - کوہیں -
کیائیں - کائیں کیائیں چڈیں - ساڑیں - ہضم کرں۔

پیشہ - برداشت کرنے (گاریوں وغیرہ)۔ جھلے -
پیشہ (ڈک سور وغیرہ)۔ چت کرنے - برباد کرنے -

پاڑ پتی۔ ہرج پوٹ۔ تاوان پوٹ۔ نقصان تی۔
رشوت ونٹی۔ ویدی ونٹی۔ گڑکائی۔ ذقن۔ دیو

کرن۔ پیت پرٹ۔ قسم کٹٹی۔ ونٹی۔ حاصل کرن۔
محسوس کرن۔ (اسے)۔ کاج۔ کادو۔ کہیں۔

طعام - آہار - غذا - خوراک - قوت - گذران -
خورش - چوگ - چوگبو - چوٹو - چارو - سانہ -

کانو۔ پوچھو۔
 = کانہ، جو کچھ وہ، ذہنیت، گھٹو کاٹیندہ۔

ڪاٺِي ۽ ڪاٺِيُون: ٿ. ڪاٺي جو نمونو۔

ث. کاذو - طعماء - چوگبو - چوٹو - غذا -

خوراک۔
- کائو ۽ کائو: ذ. صفت. کائندڙ۔

گړکائيندز - گړکائيندز - ذقیندز. قاتندز -
وَذ پیتو - پیتو - پیتیر - هبچی - گهڼو کائیندز -

گهڻ ڪايار-چڌو-پهڻوڙي-هڙپ ڪندڙ.
رشوتخور-رشوتی-وڏيخور-وڏي پٽر. مهنڱڙيات.

نہج۔ چتوڑو۔ گھن خیرچائو۔
 = کائو پات ۶ کائو پات : ذ. صفت. گھنو

— کائوپِٹ' ۶ کائوپِٹ' (ل): ذ. صفت.

آزمودگار - هوشیار - چالاک - گہات - خیرانت -
پوڑھو - رشوتی .

== کائووقات ۽ کائووقات : ذ. صفت. کھٹو
کائیندڙ. رشوتی.

۱۰۔ کائی، ائی، تیں، یا لت تیں: سو کو تیں۔
 دیو کرن۔ رج کرن۔

ڪاٺي ۾ چٽڙ هئڻ: وڏو ڀاڱو عمر جو پورو ٿي ويڃڻ - پوڙهو ٿيڻ.

● ڪٽي ۽ ڪٽيئون: ٿ. صفت. ڏاڻو پاسو-ڪاٻي. ڏاند کي هٿ وٺڻ وقت، ڪاٻي پاسي وٺڻ جو حڪم.

● ڪٽي: اڪ ڪٽڻ: نقصان ٿيڻ جو سڏو ٿيڻ.

● ڪٽو ۽ ڪٽا: ڏ. سوراخ-ٽنگ.

● ڪٽ ۽ ڪٽ: ڏ. (سن. ڪٽڻ. خط) خط-چيٽي-ڪاڳر. حساب-ليکڻ. سنهون چيهڪ-زخم-چير-قار. ڏاڙهيءَ جي هيٺين يا مٿين حد (خط).

● ڪٽ ۽ ڪٽون، ڪٽيئون: ٿ. سڌي ڪاٺيءَ مان نڪتل ننڍي شاخ-ڪاٺيءَ جو سنهي چنڊ وارو ٽڪر-ڪاٺيءَ جي جھل-سنهي چير. ڇيت. ناڙ-ناڙو-سُنڊو-ڪٽي-ناڙي-ڪانگڙ-پيلاڙ. وڻ يا جوڙ ٻاجهر وغيره جي پاڙ-ڪاٺي جي پاڙ. صفت. وڏي عمر وارو ماڻهو-پوڙهو.

● ڪٽاٻي ۽ ڪٽاٻي: ڏ. صفت. (ع. اصل لفظ ڪٽاٻي=ڪتاب وارو-شاگرد) ڪتاب وارو-مڪتبي-مڪتب وارو-شاگرد.

● ڪٽائڻ: مصدر. آٿارڻ-نقل ڪرڻ-داخل ڪرڻ-درج ڪرڻ-داخل ڪرڻ-چاڙهڻ (حساب ڪتاب جي وهيءَ ۾)-روزنامچ تان رقمون کائڻ تي آڻڻ-ڪاٽي واري وهيءَ ۾ وجهڻ-ڪاٽي ۾ داخل ڪرڻ.

● ڪٽري ۽ ڪٽري: ڏ. (سن. ڪٽري). هندن جي هڪ ذات جو نالو. هندن جي چئن ورثن مان هڪڙو ورڻ. (صفت). جنگي-فوجي-سپاهيانہ. (ٿ. ڪٽرائي ۽ ڪٽرائيئون).

● ڪٽر ڪو ۽ ڪٽر ڪا: ڏ. صفت. ڪٽريءَ جو. ڪٽر پال: اسر خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.

● ڪٽنگ ۽ ڪٽنگ: ڏ. صفت. چالاڪ-هوشيار-محتي.

● ڪٽڻ: مصدر. آٿارڻ-نقل ڪرڻ-روزنامچ تان رقمون کائڻ تي آڻڻ-ڪٽائڻ. (ڪٽيو-ڪٽيندو-ڪٽيل).

● ڪتب ڪٽڻ (ل): اجائي واهيات بڪوات ڪرڻ.

● ڪتب ۽ ڪتب (ل): ڏ. ڌڙ-پير-ڪوبو-ڪٽڙ-گپ ۾ پير جو نشان. ڏنگ-چپ-خمر-ور. هيٺين چاڙي (ل. ٿ). ڏاڙهي. ڪٽڙ. ريش-ڦٽ. اهو هند جتان وڻ جا ٻه ڌار ٿين. (صفت). ڏاڻو.

● ڪتب ۽ ڪتب: ڏ. (سن. ڪٽڙ=لٽو لٽو ڏنگو، ڦڙو) ڪٽڙ-ڪوبو. سوراخ-ٽنگ-ڏنگ-ڦڙ. گهاٽو. گپ ۾ پير جو نشان. ڪتب ڪتب: ڪٽڙون ڪٽوڻا.

● ڪٽيت ۽ ڪٽيت: ڏ. صفت. گاڏي يا اٺ ۾ کڻي پاسي يا کڻي هٿ تي وهندڙ ڏاند.

● ڪتب جو لڪ: ڪيرٿر جبل ۾ هڪ لڪ (لنگهه) جو نالو.

● ڪٽرلو: اسر خاص. تعلقي ديري محبت ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ڪٽر ۽ ڪٽر: ڏ. وڻ جو هڪ قسم. ڪاري چار.

● ڪٽري ۽ ڪٽريئون: ٿ. وڻ جو هڪ قسم-چار-ڪٽر.

● ڪٽر وٽ: اسر خاص. هڪ شهر جو نالو. ڪٽڻ (ل): مصدر. ڪتب ڪرڻ-ڪاٺ ۾ گهڻو ڪرڻ. چر ۾ کڏ ڪرڻ. لوھ کسي وڙ ڏيڻ. آلي زمين ۾ گهڻن سان ڪتب ڪرڻ. لٽو ڪرڻ-لٽاڙڻ-لٽوڙ ڪرڻ-پير ڏيڻ (آلي زمين ۾). (ڪٽيو-ڪٽيندو. ڪٽيل).

● ڪٽين (ت): مصدر. ڪوٽڻ. ٽنگ ڪرڻ. ڪٽو ۽ ڪٽا: صفت. ڏاڻو-ڪاٻو. (ٿ. ڪٽي ۽ ڪٽيئون).

● ڪٽو لٽوڙائڻ: خوش نصيب هجڻ-سپاڳو هجڻ.

● ڪٽو ۽ ڪٽا: ڏ. سوراخ-ٽنگ-ڌڙ.

● ڪٽوس ۽ ڪٽوس: ڏ. صفت. ڏاڙهي مڇن جي وارن کان سواءِ ماڻهو-ڪسرو. ڪٽوسڙو-سڪل-سڙيل. (ڏ). ويڪري جٽي (ٿ).

- کِٹِرِل ۽ کِٹِرِلِیُون (ل): ث. صفت.
کریل - خراب - اجائی - قریل - واہیات.

● کٽڻ پتل“ ۽ کٽڻ پتل: ذ. صفت. گندگي وارو- گندو- ڪڻو- واهيات- پڪو اتي. وانڙو- چيڪرو.

● کتَر ۽ کتَرُون: ث. صفت. (سن. کتَتھُم = گاه) پلي زورائي گاه واري زمين.

● کتیز: اسم خاص. تعلقی گونی، تعلقی حیدرآباد
 دیہن جا نالا. (اسم). گاہ جو ۵۷ قسم.
 (صفت). فی ہمت. (ت).

● کٹے کی تہ: مصدر۔ طبیعت میں محسوس نہیں۔
 ھرن۔ (کٹے کی یو۔ کٹے بندو۔ کٹے کیل)۔

● کیٹی: مصدر۔ کیسن۔ قاتن۔ گستن۔ گرُن۔
کمزور تین۔ عقل کان خطا تین۔ وچن۔ (کیٹو۔
کسندو۔ کیٹل)۔

۱۔ کیتل ۲۔ کیتل : ذ. صفت۔ قائل۔ قاتی ویل۔
کیسل۔ کیسی ویل۔ گریل۔ ہیٹو۔ کمزور۔ کریل
(ت)۔ کیتل۔ بیوقوف۔

- کُتّی: مصدر۔ کُسن۔ پائیھی وار لہن۔
کنھن ماٹھو یا جانور جا کنھن بیماری سبب وار
لہن۔ (کُتّو۔ کُسنڈو۔ کُتل)۔

۱۔ کُتِلْ ۽ کُتِلْ : ذ. صفت۔ کُتْسِی وِیل -
قاتل - قائم وِیل۔ گریل - ہیٹو - کمزور۔

● کیتھگوس چ کیتھگوس: ذ. صنت.
چمچوس - کنجوس - مکھی چوس - بخیل - پکو -
(پنجی) (روگی).

● کتور: مرد جو نالو.
● کتو ۽ کتا: (سن. کتا) آن (پشم) مان

نھیل لوڻي - بلڪيٽ - ڪمبل - ڪمبل - ڏوڙو -
ڪٽي - اوني چادر. پاڻيءَ هيٺ آيل گاهياري زمين.
- ڪٽائونون ۽ ڪٽائونان: ذ. صفت. ڪٽي جي

رنگ جھڑو. (اسم). ڀڳي جو هڪ رنگ.

● کُتَنُ (ك): مصدر. کوزن- هُنْ. (کُتو- کُتندو- کُتِل).

● کتو: (کتیٲن مصدر مان اسم مفعول) پورو ٲيو۔
وڪاس، ويو ۔ کي، ويو۔ پڇاڙي ۔ آخري ۔ پڄائي ۔

● 'کٽو': (کٽڻ مڃڻ مان اسر مفعول) ڪوڙيو۔
لڳايو۔ ٽٽيو۔ و هاريو۔ بهاريو۔ ڄمايو۔ (صفت)۔

ما گائتو - برقرار - آيو .
- کيئا جواب ڏيڻ : لحاظ نه رکڻ - خوديون

• کُتبی' ۽ کُتبیون: ث. (پرا. کاژنہ. سن. ورنديون ڏين-حق گوئي ڪرڻ.

کاشتیا = کاک) سیدو - پار - بوڑو - پُت -
کُت - نازو - لاهہ - بنبی - بنبڑی - ہونڈی .

آنَ جو ڪانگڙ. زمين جو مالڪاڻو. ننڍي سنهي
ڪاٺ جي دٻلي جنهن ۾ ڪنهن زماني ۾ ڦنڌار

”کستیون“ کین کسن، کنهن جنهن اگهر آپیون“

● کتیبِ جان: اسم خاص. (ع. خدایبختہ جو شاہِ آسا)

● کتبیرو: اسم خاص. تعلقی ہالا ۾ ھڪ ديھ

● ڪٽيڙو: اسم خاص. تعاقبي فيض گنج جو نالو.

● کٽ: اسم خاص. تعلقي سِيرپور خاص ۾ هڪ (ضلعي خيرپور) ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● کِیٔ ۽ کِیٔ : ذ. صفت. (سن. کین :

کید = تنگ کرن) ٺیکو۔ اٺجي۔ شرمسار۔ اٺجارو۔
شرمندو۔ کیکو و کیو۔ پشیمان (ل). تٺکل۔ خٺی۔

عاجز۔ خراب (نشیہ)۔ (ت)۔
کیت کَرَنُ : ورچائیں - چمڑائیں - تنگ کرں۔

کہاٹیں۔ کیجاٹیں۔ ستاٹیں۔ ہلاک کریں۔ دق کریں۔
جیند کاٹیں۔ چنبڑاٹیں۔ بھڑا کریں۔ تھبٹیں۔ تھبڑاٹیں۔

● کتا: اسم خاص. ذات جو ھڪ قسم.

● کتاب و کتاب : د اسکون-مکتب-
ملار سو.

ڪٽيپي ڏاڙهي هٿ نه اچڻ: ڪٽي ڪين هٿ اچڻ.

ڪٽور: اسم خاص. تعلقي ديري محبت ۾ هڪ ديھ جو نالو.

ڪٽوري ڪٽور يون: ٿ. (سن. ڪٽوري = سرهاڻ) هڪ خوشبودار وڪر. سرهاڻ - خوشبوءِ - هڳاءُ - سڳند - هرڻ جي دمن مان نڪتل هڪ خوشبودار شيء. ڪٽوري مشڪ. عنبر. خوشبودار گاهه جو هڪ قسم. گئون جي رنگ جو قسم (ڪ).

ڪٽور يا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. چاندين بلوچن جو لقب.

ڪٽوريو ٻٽو: اسم خاص. تعلقي لاڙڪاڻي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

ڪٽي ڪٽيون: ٿ. (سن. ڪٽا = ڪٽي) ڏاس، آن وغيره مان ٺهيل لوڻي - شال - بلڪيت - ڪم - فقيرن جي ويڙهن جو ڪٽو. گوڻ يا ٿلهي ڪپڙ جو ٽڪر - اوني ڪپڙو. ڍڳيءَ جو هڪ قسم، جنهن جي بدن تي رڻي جيترا ٽڪا هجن. ريڊ جو هڪ رنگ. (اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.

ڪٽيءَ سان ڪٽهڻ: تمام گهڻو پڇتائڻ - ڏاڍو ارمان ڪرڻ - پنهنجي ڪٽي تي پشيمان ٿيڻ. ڪٽيءَ سان مهڻ: پڇتائڻ - پشيمان ٿيڻ - هٿ هڻڻ - پشيمانجڻ - توبه تائب ٿيڻ - پڇتاءُ ڪرڻ - ارمان کائڻ.

ڪٽيءَ ۾ ٽنگ وجهڻ: بي ايماني ڪرڻ. ڪٽيءَ ۾ ڪيئن هڻڻ: لڄ ڀردي سان گذرڻ. ڪٽي ڀنگڙ: اسم خاص. تعلقي جاتيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

ڪٽيهڙ: تڪليف. ڪٽيهڙ ۾ وجهڻ: تڪليف ۾ وجهڻ - ڏکي ڪم ۾ وجهڻ.

ڪٽيٽو (ڪ): ڀرت جو هڪ قسم. ڪٽيپي ڪٽيپي: ڏ. ڪارين ڪارڪن جو هڪ قسم.

ڪٽائين جوڙي: ڪٽي جهڙو ڪپڙو - سادي اوني ڪپڙي جو هڪ قسم - لوڻي.

ڪٽو پوري پاڻو ڪرڻ: هروڀرو هيسائڻ. ٺڳي ڪرڻ.

ڪٽو ڪٽيو ڪٽي پٺيان پوڻ: سڄيءَ دل سان ڪم ڪي لڳڻ.

ڪٽي آڻائي وڃڻ: خسيس ڳالهه تي نقصان هيٺ اچڻ.

ڪٽي جي ڳنڍ: سوڌو - پٽ جي ڏور. ڀري ٻڌل شيء.

ڪٽي ڪٽي: جمع. ڪٽو ڍڪيندڙ.

ڪٽيرو ڪٽيرا: ڏ. صفت. ڪٽو پٽهرايل - لوڻي اوڍيل - ڪٽو ويڙهيل - ڪٽي ۾ ڍڪيل - ڪٽي وارو - ڪٽو ڍڪيندڙ.

ڪٽيري ڪٽيريون: ٿ. صفت. ٿلهي ٺلهي جا ٺهيل ڪپڙا ٻائيندڙ - ڪٽي واري - ڪٽو ڍڪيندڙ - مسڪين.

ڪٽي ۾ ٽنگ وجهڻ: ساڪ وڃائڻ - پٽ ڪار وڃائڻ - اعتبار وڃائڻ.

ڪٽو: اسم خاص. تعلقي گهوڙا ٻاڙيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

ڪٽو: (ڪٽڻ مان اسم مفعول) ڪٽڪيو - رڙهيو - چڙيو - اڳتي ٿيو - اڳتي وڌيو. ڪٽڪيو - ٽرڪيو - ڪريو - چٽيو. جهريو - ڳريو - سڙيو - ناس ٿيو - جهونو ٿيو - پراڻو ٿيو. ڀڳو - پريشان ڪرڻ ڪچرو.

ڪٽو: (ڪٽڻ مان اسم مفعول) ڪٽي ويو - ڳري ويو - سڙي ويو - چٽل - ڪٽل - ڦاٽل - پراڻو ٿيو - جهونو ٿيو. ڪپڙي ۾ تن ٿيل - خرڙين جو هڪ پاسو.

ڪٽو پورو نه پوڻ: واندڪائي نه هڻڻ "گهڻي ڪم هڻڻ ڪري، ڪٽو پورو نه ٿو پوي" (جمنو).

ڪٽو نه پڄڻ: واندڪائي نه هڻڻ (اڪثر معنيٰ طور چوڻ) پهچي نه سگهڻ - تمام گهڻن ڪمن ۾ مشغول هئڻ.

ڪٽڪو ۽ ڪٽڪا: ذ. ڳٽي-فڪر-چٽا-
انتظار-اوکيا ٻوڪيا-آڊڪو-وسواس-انديشو-
اوڻ-سانڪو-خيال-ڇڻڪو-خاش-ويچار-
آلڪو-خوف-خطرو-ڌر-ڊپ-ڊاء-خبرداري-
پرگهور-پرداخت-پرواه-واسطو-اوسڙو-اميد.
ڪٽڪو ٿيڻ: انديشو ٿيڻ-فڪر لڳڻ-ڳٽي
ٿيڻ.

ڪٽيڪٽ ۽ ڪٽيڪٽون: ٺ. (سن. ڪٽ=
ڌڪائڻ) - ڌڪي-لوڏو-ڇٽڪا-ڪٽڪا-
ڪيڪن-ڪٽلڙو-جهيڙو-رڳڙو-ٽٽو-
فساد-معاملو-تڪرار-بڪيڙو-ڪير ڪير-
ڪيلاڪيل-ڪٽه-ڪر نهڻ-گيهه-گهي-
جهرجهر-وروڏو-وي (راند جو). ڪٽڪو-
سٽسو-جهڙپ- (سن. شٽ=ڪٽو) ترشي-
ڪٽاڻ.

ڪٽيڪٽ ۽ ڪٽيڪٽون: ٺ. اڊڪو-ڊپ-
خيال-ويچار. (ذ). سوئر جي ٻچن جو آواز.
ڪٽڪٽالي ۽ ڪٽڪٽاليون: ٺ. جهنگ جي
ڌٽ جو هڪ قسم-پپ.
ڪٽڪٽ ڪٽاڻ (ٺ): ٺ. ٿر ۾ ٿيندڙ راند جو
هڪ قسم.

ڪٽڪٽائي ۽ ڪٽڪٽائيون: ٺ. ميو.
جو هڪ قسم. ڪارڪ جي نمونو جهڙو ميوو.
ڪجور جي وڻ جي ڦر جهليندڙ لار. (ل) ڪوڏين
راند جو هڪ قسم-ماري ڪٽي.
ڪٽ ڪار: ذ. گهوڙي جي پنڌ جو هڪ قسم.
(صفت). ڪٽل وڪ ڪٽندڙ (گهوڙو).

ڪٽل ۽ ڪٽل: ذ. صفت. خالي-سيو-
پينگيو-اڻ هوند وارو-مفل-نادار-مسڪين-
غريب-ڏيولائي. ڪسو-اوڻو-گهٽ-اڻ پورو
ڪم-نرسو-زائل-عقل هيڻ.

ڪٽلائي ۽ ڪٽلائيون: ٺ. سڃائي-
اڻ هوند-مفلسي-تنگي-تنگ حالي-سيه بختي-
بيڪسي-بيڪاري-غريبي-ناداري-مسڪيني-
پينگيائي. ڪوٽ-ڏيوالو-ڏيوالڻو-ڏيوالڻو-
ڏيوالڻي.

قرضدار ڪرڻ-توتو وجهڻ-نقصان وجهڻ-ڪنگال
ڪرڻ-سڃو ڪرڻ-پينگيو ڪرڻ-نادار ڪرڻ.
ڪٽيڻ: مصدر. ڪٽڻ - ڏيوالو ڪڍڻ -
ناداري ڪڍڻ - ڏيوالي هيٺ اچڻ - سڃو ٿيڻ -
ڪنگال ٿيڻ - محتاج ٿيڻ - نادار ٿيڻ - اڻ هوند ٿيڻ.
ڪٽر ۽ ڪٽرون: ٺ. صفت. (سن. شٽ=
لڇو) آها چوپائي، جا ڦر نه کڻي ڪير نه لاهي
ڏهائي-ڪير نه ڏهائيندڙ-ڏوپ نه ڪرائيندڙ
(چوپائي)-ڏهن وقت ات هڻي ڪير نه ڏيندڙ-
ٿاهڙ-جڙ نهري-ڊڇي-ٽهڻي. (اسم خاص).
هندن جي هڪ ذات جو نالو.

ڪٽر ۽ ڪٽر: ذ. صفت. (سن. ڪٽهه=)
جامڙو ننڍي قد واري ڪٽي جو قسم-گئلر-
ٻچو-ڊڇو-ٿاهڙ-ڪهرو-ويجهو نه اچڻ ڏيندڙ
جانور. غيرتمند-تيز طبع-عزت پسند. ڪاوڙيل.
ڪيٽراڳ: ذ. تيسو-ڪپت-ڪاسارو-معاملو-
ڪيتو-ڪروڙ-حرکت-جنجال-بڪيڙو-ٽٽو-
جهيڙو-فساد-حسد-بغض-غضب-حرص-شهوت.
ڪيٽر. سري راڳ جو پنجون ٻٽ-هڪ راڳي
جو نالو.

ڪيٽراڳ ڪٽر: ٻي فائدي ڪو ڪم
ڪرڻ-ڪيتو ڪرڻ.
ڪيٽراڳ ۾ پٽون: بڪيڙي ۾ پٽون-جهڙي
۾ پٽون-جنجال ۾ پٽون.
ڪيٽراڳ مڃائڻ: جهيڙو وجهرائڻ-فساد وجهائڻ.
ڪيٽراڳي ۽ ڪيٽراڳي: فسادي-تڪراري-
جهڙائي.

ڪٽو: اسم خاص. جبل ۾ ٿيندڙ هڪ ٻوٽي
جو قسم.

ڪٽڪر ۽ ڪٽڪرون: ٺ. بڪريءَ جو
هڪ قسم (اڇي رنگ ۽ ڪاري ڪنڌ واري).
ڪٽڪو ۽ ڪٽڪا: ذ. صفت. ڪٽيءَ جو-
دوبيءَ جو-رنگريز جو-گاذر جو-ڪهنباڻيءَ
جو.

ڪٽڪن: مصدر. (سن. ڪٽهه=نقصان)
چٽڻ-خلش ٿيڻ-فڪر ٿيڻ-ڳٽي ٿيڻ.

چمڪدوڙي جي ڀرت جو هڪ قسم. ڪپوتر
پکيءَ جو هڪ قسم. (ڪٽيائيندو مان) ڪمائيندڙ.
ڪٽندڙ.

● ڪٽو ڪٽا: ذ. صفت. (سن. ڪٽسارت؟ =
ڪٽو) ڪٽائ وارو. ڪٽاس وارو. ڪٽي ذاتقي
وارو. ترش. ٿڙه. ٻيڙا. ڪڪ. خستو. ورتل.
ورچيل. ناراض. رنج. (اسم). ڪٽو ڏٺو. جهڻ.
آج. چاچ. منهي. لسي. ڏونرو. ڪينو مڪن.
پگهريل مڪن تي اچي گجي. (اسم خاص). هڪ
جبل جو نالو (ڪ).

● ڪٽو ٿيڻ: نفرت ڪرڻ. هري ٿيڻ. رنج ٿيڻ.
ڪڪ ٿيڻ. ورچڻ. ناراض ٿيڻ.

● ڪٽيرو ڪٽيرا: ذ. صفت. ٿورو ڪٽو.
ڪٽائ تي مائل.

● ڪٽو: (ڪٽي مان ماضي) نقصان هيٺ آيل.
● ڪٽو ٿيرو ڪٽو ٿيرا: ذ. دوائن طور ڪم
ايندڙ هڪ پوتو.

● ڪٽوري: اسم خاص. وڻ جو هڪ قسم.
● ڪٽولو ڪٽولا: ذ. (پرا. ڪٽوا. سن.
ڪٽوا = منجو) منجو. پلسنگ. ڪٽ. اٽسلو.
چارپائي. سيچ. (ث. ڪٽولي. ڪٽوليون).
● ڪٽو ٿيرو ڪٽو ٿيرا: ذ. ڪٽمنو.
ڪٽمڙو (ث. ل). ڪٽونيو. جهنگلي ميوي جو
هڪ قسم. هڪ جهنگلي پوتو.

● ڪٽو ٿيرو ڪٽو ٿيرا: ٿر ٿيندڙ هڪ جهنگلي
ميوي جو قسم. ڪٽونيو.

● ڪٽهڙي ڪٽهڙو: ڪٽهڙو ٿيو: ث. ڪٽيائي.
پپ. جهنگلي ڌڻ جو هڪ قسم.

● ڪٽي ڪٽي: ڪٽي ٿيو: ث. نفعو. فائدو. لاپ.
پراپت. ڪٽيو. اپت. ڪٽائي. اپراسو. آوت. ڏوتو.
ايندو. لاهو. موباسو. آمدني. پيسو. پور هيو.
مزوري. (راندم) جيت ڪٽ. (صفت). ڌوبي. پرت.
● ڪٽيائيندو ڪٽيائيندو: ذ. صفت. سودمند.
فائدي وارو. فائديمند. واقاري وارو. وٽاء وارو.
لاهاڻو. اپت وارو. ڪٽائي وارو. مفيد. گنجاشي.
سجايو. سڪيارڻو.

● ڪٽيائيندو جي گهيري ۾ گهيريءَ جي ڪٽيائيندو:
سڪو ٿيڻ. ڀٽ سان پٿر ٻڌڻ. مانيءَ لاءِ محتاج
هئڻ. فرضن جا ڪوت چڙهي وڃڻ. غريبيءَ جي
ڪري هروقت پريشان رهڻ.

● ڪٽيائيندو: ذ. هڪ نيڍي پوتي جو هڪ قسم.
● ڪٽيائيندو (ل): ث. ڪٽائي. پپ. ڌڻ جو
هڪ قسم.

● ڪٽيائيندو ڪٽيائيندو: ذ. ڪٽائ ۽ مٺائ
مان ٺهيل مٺائيءَ جو هڪ قسم. ڪٽمنو. ڪٽونمڙو.
ڪٽمينو.

● ڪٽيائيندو ڪٽيائيندو: حرف ندا. شل هو ڪا سباب
ٿئي. شل هن جي سير تان مصيبت ٿري.

● ڪٽيائيندو ڪٽيائيندو (ڪ): ذ. ڀرت جو هڪ
قسم. ٽيڪن وارو ڀرت.

● ڪٽيائيندو: مصدر. ٻئي کان مقابلي واري شيء حاصل
ڪرڻ. جيتڻ. فتح پائڻ. فتح ڪرڻ. سوڀ پائڻ.
غالب ٻوڻ. مات ڪرڻ. مارڻ. سوڀ ڪرڻ.
حاصل ڪرڻ (لاپ. فائدو. نفعو. اپراسو. سوڀ).
وٽڻ. پرائڻ. ڪٽائڻ. اپائڻ. پراپت ڪرڻ. هٿ
ڪرڻ. (ڪٽيو. ڪٽندو. ڪٽيائيندو). (اسم خاص).
تعلقي نل ۾ هڪ ديه جو نالو.

● ڪٽيائيندو ڪٽيائيندو: ذ. صفت. ڪٽندڙ.
ڪمائيندڙ. اپائيندڙ. ڪٽڻ وارو. ڪٽائو. سهارو.
پائيندڙ.

● ڪٽيائيندو ڪٽيائيندو: ث. ڪٽيائي. ڌوبيائي.
ڌوڻ.

● ڪٽيائيندو: مصدر. [سن. ڪٽيائيندو = ڪٽيائيندو]
ڪٽيائيندو [گهٽجڻ] سن. ڪٽيائيندو = ڪٽيائيندو
ڪٽڻ = ڪٽيائيندو [ڪٽيائيندو] ڪٽيائيندو. گهٽجڻ.
گهٽ ٿيڻ. اٽپورو ٿيڻ. زائل ٿيڻ. پورو نه ٻوڻ.
ڪٽي رهجي وڃڻ. ڪٽيائيندو. ڪٽيائيندو. ڪٽيائيندو.
ڏيڻ. ڏيڻ جو ڏيو ٻارڻ. ختم ٿيڻ. خلاص ٿيڻ.
ڏيوالو ٿيڻ. پورو ٿيڻ. ٽڪجڻ. (ڪٽو. ڪٽندو).
(ڪٽيائيندو).

● ڪٽيائيندو ڪٽيائيندو: ذ. گل جو هڪ قسم.
زبور جو هڪ قسم. ڀرت جو هڪ قسم. (ث).

● ڪٻُ ۽ ڪٻَ: ذ. (سن. ڪُشي = گهٽجن) ڪٽي- لوڙ- گهرج- ڪاڻ- حاجت- طلب- تقاضا- دعويٰ- چڪ- چڪتاڻ- خرچ- ڪاپو- ڪاپار- خرچ پڪو- پوتو. قلت. (پرا. ڪٻُ = ويڻ. سن. ڪٻُرتي = سنڌو- ڪانچو. (وڻ تي چو هن لاءِ ڏنل)- نشان- قط- وي- ويڊو- (چاقو يا رسيءَ جو ڪاٺ م) ڪٻو. گهٻُ- ڪٻُ. گوشو (تير جو).

● کیپ جے کیپوئن: ٹ. میان۔ میان۔ سترہ۔
ٹیکہ۔ نیام۔ تلوار رکن جو کوپو:

”ڪٽوڳ پراڻي ڪيپ ۾ ڪهوڙي ٿڌل واڳ.“
 ٻوٽي جو هڪ قسم — سائي رنگ، ڊگھين لامن وارو
 هڪ ٻوٽو.

● کیپ ڳاڙهي؟: کیپ جو هڪ قسم (جابلو ماڻهو هن جاگل کائڻ ۾ ڪم آڻين).

● ڪُپُ ۽ ڪُپُ: ذ. نیک-پورو-برابر-بیہڪ
(ت). (ظرف). مضبوط-ڏاڍو-سوگهو-پڪو.
پوئو جو پوئو.

● ڪپائيءَ ۽ ڪپائون: ٿ. تلوار کي صاف
ڪرڻ لاءِ ڪاٺيءَ جو هڪ ٽڪر دشمن.

● کٽپاري: اسم خاص. تعلقي جيمس آباد ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● کپائین: مصدر۔ (سن۔ کُشپ = بک گھتجن۔
 بک کُیدن۔ گھتجن) خرچن۔ صرف کرن۔ کس
 آئین۔ واپرائن۔ کافی کپائی چدن۔ آڈائین۔ وچائین۔

کوھن۔ (ناٹو) ناس کرڻ۔ پورو ڪري ڇڏڻ۔
 خرچ ڪرڻ۔ ختم ڪرڻ۔ ڪتب لائي ڇڏڻ۔
 ڪم آڻي ڇڏڻ۔ تيسار ڪرڻ۔ پڇاڻڻ۔ سمجهڻ۔

اکلائن - نیرون۔ (من۔ کُشِب = اُپمان کرن)
 آکائیں - چڑنائیں - کاوڑائیں - رنجائیں - کلپائیں -
 پٹائی کٹیں - ڈھن - کمہ کرن - دق کرن - بیزار
 کرن - مستو کھائیں - آکائیں - اھنجائیں - ایڈائیں -

آزارن۔ رزائن۔ کِجائیں۔ ویاکل کرن۔ ہلاک کرن۔ پریشان کرن۔ تکلیف دین۔ مٹو ہٹیں۔ مغزخوری کرن۔

● ڪپائڻو ۽ ڪپائڻو: ذ. صفت. اڃايو۔ اينگو۔ گھڻ خرچو۔ يوافضل۔ رڻتائو۔ لک لوٽ۔ آڏائو۔ ڏوڪڙائون۔ ڏڪائڻو۔ اهنجائڻو۔ هلاڪ ڪندڙ۔ ڪپائيندڙ۔ تڪليف ڏيندڙ۔ رنجائڻو۔ ڏکيو۔ اهنجو۔ حجتال وارو۔ دق۔ مٿي جو مور۔

● کسپائین: مصدر۔ کوڑا۔ تئیں۔ لگاؤ۔ وھار۔
 بیھار۔ قابو ھٹ۔ چمڑائیں۔ چمائیں۔ قابو کری
 رکھ۔ (نوکری یا دندہ پر) لگائیں۔

● ڪَپَتَ ۽ ڪَپَتُون: ث. (سن. ڪَشِپَ = گهٽجڻ) احتياج - گهرج - لوڙ - طلب - گني ضرورت - ڪَنپُ - ڪان - حاجت - ڪاپو - خرچ - ڪاپار - خرچ - پڪو - پُوتو. ڪتراڳ - ڪاسارو - ڪاپارو - مغزخوري - خفو - مٿو هٽڻ - لتاڪو - ڪت پت - پٽڻو - ڊيرانبو - رڳڙو - رد بدل - تڪرار - جهڳڙو - چٽا پيٽي. جهوري - ڳار - تات. خار - ڪاوڙ - بھان - ڪراھت.

● ڪيتر: لوه جو اوزار (جنهن سان حقي جي ٽوپيءَ جي صفائي ڪجي). نانگ جو هڪ قسم. (اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.

● ڪَٽِرَ ۽ ڪَٽِرَ: ذ. صفت. (من. ڪَٽِرَ پُٽِرَ = چور-بد معاش). چور-گنڊيچوڙ-بد معاش-لوفر-ٺڳ. (نالو هڪڙي خيالي آدمي جو جنهن لاءِ چيو ويو آهي، ته هن جهرڪن جي ويجهو سرنگهه هئي راجا جي ڌيءُ چورائي هئي). (اسر). ڪِشَتو. مٽي جي ڪوپري. اکين تي چاڙهڻ جو ڪوپو. (اسر خاص). تعلقي قنبر ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ڪٽپڙ: اسم خاص. (سمن. سڪڙ پڙ) زهري نانگ جو هڪ قسم. (اسم). نگر جا نيسارا ٺهيل جي ابتڙ ڪري ڇتين تي رکجن. (صفت). چور- ڪاٺڙيو - چوراڻيو.

● کپڑا ئي؟ اسم خاص. تعلقي ميرپور ساکري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● کپرو: اسم خاص. هڪ شهر جو نالو.
تعلقي کپري ۾ هڪ ديھ جو نالو. گاهه جو
هڪ قسم.

● کپڑو تال ۛ کپڑو تال : ذ. خفو۔
گھٹو کم۔ تکلیف۔

● ڪٽڻ واري: اسم خاص. تعلقي جي ۾ ڪٽڻ واري جو نالو.

● ڪپڻ: مصدر. (سن. ڪُشَپ = پورو) خرچ ٿيڻ۔ صرف ٿيڻ۔ ڪم اچڻ۔ واپرجڻ۔ ختم ٿيڻ۔ پورو ٿي وڃڻ۔ ڪوهجڻ۔ ٻاڻ کي ڪپائڻ۔ هلاڪ ٿيڻ۔ برباد ٿيڻ۔ ڏک ارمان ۾ سڙي گذري وڃڻ۔ وڪرو ٿيڻ۔ فروخت ٿيڻ۔ ڪاپو ٿيڻ۔ هلاءُ ٿيڻ۔

ٽڪن - اولجن - ورچن - ڪڙهن - ڪهجن - ورچجن -
 دق ٿين - بيمار ٿين - ڪڪ ٿين - پير ٿين . ضروري
 هجن - ڪهريل هجن - ڪهرجن - ضرورت هجن - حاجت
 هجن - لوڙ هجن . ڪجن - تيسو چڙهن - چوڙي لڳن -
 رُسن - ڪاوڙ لڳن . غصو اچن - ناراض ٿين - چڙلڳن -
 گهٽجن - ڏندا وجهن . قط وجهن - نشان وجهن - پوري
 ٿڪ ڪرڻ - سٽڻ - گهپ وجهن - کانچو وجهن - ڪپ

● کپس : مصدر . (سن . کُشِبْ = ایذا ئیں)
وجہن . رٹن . زاری کرن . کنجہن . کرکن . خفی ٹین .

بيهن - اندر پيهي بيهن - آيو ٿي بيهن - ڏاڍو ٿين -
برقرار ٿين - ساڳائو ٿين - مضبوط ٿين - سوگهو ٿين -
قابو ٿين - قائم ٿين - پڪو ٿين - پختو ٿين - قابو رهڻ -
ٽڪن - ٽهرڻ - چمڻ. ٺهڪڻ. دل ۾ وهڻ - دل
۾ گهر ڪرڻ - دل کي لڳڻ. ڪڙڻ - لڳڻ - نتيجي.
(ڪُپيو - ڪُپندو - ڪُپيل).

● کیٹی ' ۵ کپیوون: ث. مار-سیکت.

● ڪپو ۽ ڪپا: ف. (سن. ڪُشوت = شور) ڪوڙ-
لڙ-هل-گهمسان-پائتال-شور-غوغاء-دَوْم-
ڪڙڪو-ماچانگي-هنبس-غلغلو-هاڙ-هنگامو-
هلاچو-بکيڙو-دمچر-راماڻو-راماڻ-هل-حشر-
ممڻ-خرخسو-حشر. ڪپ-کانچو-ڪاڻ ۾
هنيل ڌڪ. نشان-قط-وي-ڏنڊو-ارو.

● کچ ڪڇئون: ٺ. تڪليف- تصديق- دردرسي-
ڪشالو- دقت- جا ڪوڙو. وياڪلتا- پريشاني-
هلاڪي- اهڃ- ايداع- ڏڪ- ڏسج- ڏنجهو-
آپاندي- ڪاڪاهو. جنجال- آزار- زحمت. چڙ-
خفيو. ڏهڪو- ڪاڙهو- حوش.

کسج

— کجیٹو ۽ کجیٹا: ذ. صفت. تیسرے تیسپی
کادل۔ ذال۔ چوچرو۔ چیراک. بخیل.

● ڪَـجَـوَرُ ۽ ڪَـجَـوَرُ وُن: ث. (سن. ڪَـجَـوَرُ = ڀڪل ڪارڪون) ڀڪل ڪارڪون - پال پيسل ڪارڪون. هٽيلا - چيهارا - ڏونڪا - ڪتل - پنڊ. ميوي جو هڪ قسم. وُن جو هڪ قسم - ڪڇي ۽ جو وُن.

● کتجي ۽ کتجيئون: ث. (سن. گر جوڙ = پڪل ڪارڪون). وڻ جو هڪ قسم - نخل. ميوو جو هڪ قسم - ڪارڪ - ڪتل - ڏوڪو - پنڊ - چهارو. ريشمي ڪپڙي جو هڪ قسم.

● کجی؟: اسر خاص۔ هڪ ذات جو نالو۔
● کچن؟: مصدر۔ مٽي ٿيڻ۔ کچي وڃڻ۔ کڙو ٿيڻ۔
پري ٿيڻ۔ جدا ٿيڻ۔ غائب ٿيڻ۔ اڪرڻ۔ چوڻ۔
آپڙڻ۔ نمٽڻ۔ نڪرڻ۔ هٽجڻ۔ سهڻ۔ برداشت
ڪرڻ۔

۱۔ کچيڻو ۽ کچڻا: ذ. صفت. کچڻ جهڙو۔
متحرک۔ جنگم۔ وڃڻو۔ چڙهڻو۔ موڪلڻو۔ امانڻو۔
کڻڻو. ڦرندڙ گهرندڙ۔ هلاڪو.

● کیجھائیں: مصدر۔ ہلاک کرن۔ (کیجھائیو۔
کیجھائیںدو۔ کیجھائییل)۔

● کيچُ ۽ کيچُ: ذ. (سن. رکُڙ شـر= کيچُڻي) ڀت- کيچُڻي- رڌل چانور. گڏجي ويل- ملاوت ٿيل. ماڻهن جو گهاٽو ميڙ- ماڻهن جو گڏوڙ- گهمسان. ماڻهن جو زياده تعداد. گند- ڪچرو. چُورُ.

- کِچُ تِیہُ پون: چور تِی پون.
- کِچُ تِیہُ (ل): گھرو تِیہُ - گھاتو تِیہُ -
گھٹو لا کاپو رکٹ.

● کُچُ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● کُچُ ۽ کُچُون: ٺ. بدن جو هڪ عضوو۔
مَرُئي جو پويون حصو۔ مَرُئي جي پٺ. مَرُئي جي پٺ
واري رڳ. پير جي کڙيءَ مٿان ۽ پٺيءَ جي هيٺان وارو
حصو. کڙيءَ جو مٿيون پاسو. پيڙي ۽ مَرُئي جي
وچوارو حصو. چوٽائي جي کُڙَ پا پير جي
مٿان ۽ پٺيان وارو پاڻڱو.

● کجاءنن: اسر خاص. هڪ وڻ جو نالو.
● کيجائي: ڪيجائيون: ٺ. اندر جو سور
۽ پٽج - ڪٽ.

● کجائیں: مصدر۔ اہنجائیں۔ ایذا دین۔ ویاکل
کرن۔ دق کرن۔ ہلاک کرن۔ پریشان کرن۔
کتھائیں۔ تکلیف دین۔ دقت دین۔ سناٹیں۔ ماڑ دین۔
چھیڑائیں۔ چیڑن۔ چیڑن۔ کاوڑائیں۔ رنجائیں۔ کھپائیں۔
پائی کٹن۔ ڈھن۔ غمگین کرن۔ خار ڈیارن۔
چورن۔ بھزار کرن۔ اوبارن۔ ٹھکائیں۔ (کجائیں۔
کجائیں دو۔ کجائیں تل)۔

● کِجَب " ۽ کِجَب " وُن : ث . کِپت - کِجَو .
جِهَکَرَو . خَفَو .

● کَجَرَوُ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● کَجَرَوُ ۽ کَجَرَوُون: ٺ. ويران زمين۔
غير آباد زمين۔ پَر پَت۔ پوٺو۔ سڄو ميدان. (صفت).
سڄي (زمين). روء واري (زمين)۔ ڍاڍو۔ ڍاڍين۔
ڍاڍيرو (زمين).

● کَجَرُ ۽ کَجَرُ : ذ. کَرُڙو- گاه واري زمين- آهائتي زمين.

● کَجَکَ: اسم خاص. مک ذات جو نالو.
● کِجَکَن: مصدر. نخري مان کٺڻ. (کِجَکِو-
کِجَکَنڊو- کِجَکَڻَ).

- کجڪو ۽ کجڪا: ذ. تهذيب جي حد کان وڌيڪ ڪيل - ٺڪارو - ٺڪڙو - ٻي حجاب ڪل. ڪيل - مسخري .

● کُجَلِي ۽ کُجَلِيُون : ث. (سن. کترُ جَوَ =
 (خارش) خارش - خارش - کاجي - کتھہ - سُر سُر.
 تير تير. کترُ. ڏيڍ. کير سڀرو.

● کيڄڻ: مصدر. (پرا. کيڄڻ < سن. کين' = ڪڪڻ ٿيڻ). ڪڪڻ ٿيڻ - ڪپڻ - رنج ٿيڻ - بلهڙي ٿيڻ - ڪاوڙجڻ. ڇڙڻ - پوسرڻ - ڪڙڻ - ڪلپڻ - ورڇڻ - خفي ٿيڻ - ڪاوڙ لڳڻ - ناراض ٿيڻ - غمي ٿيڻ - ڏمرجڻ. ڳاڙهي ۾ ڳرڻ - بي حال ٿيڻ - وجهڻ - ڳٽي ڪرڻ - الڪو ڪرڻ - ٻريشان ٿيڻ. ياد ڪرڻ. هڙڪڻ. تيسو ٿيڻ - چٽو چڙهي لڳڻ - زود رنج ٿيڻ - باه لڳڻ - ٽانڊو لڳڻ. (ڪڇيو - ڪڇندو - ڪڇيئل).

هِيذَانَهِن هُوَذَا نَهِن اِجَانِي نُّك-وَنَد وَنَد-
بَتَر-بَتَر-جَهُون جَهُون-جَهْر جَهْر. كِينِجَل.
تَوِيل هَكْوِيل شِيُون. كِن-قِت-ك-چرو-
اندي كَنَد.

● کچھ میچائی 'کچھ میچائیون' : ٹ. نیگی۔
چالاکی. لاذ. چمچ. (ل).

● کُچِیں: مصدر۔ پیتّیء کان ہیر ویدّ۔

● کیچون: آڈ ہر یرت یرن. (ت).

● کڇڀي ۽ کڇڀيون: ٺ. (سن. ڪر. شر. ه. = کڇڀي) تمام پٿرو پٽ - دال ۽ چانور گڏ رڌل (پٿڙا) - ڇڊو رڌل پٽ - نرم چانور - هلڪو ڪاڌو. ٻن ٻولين جي ملاوٽ. ڪارا ۽ ڳاڙها وار. پُور. هڪ ٻوٽي جو قسم (جو اڪثر ٿر ۾ ٿئي).

سولو ڪم - آسان ڪم
- ڪيچي ڪرڻ: ڪڍ وڃڻ ڪرڻ - ملائڻ -
ملاوٽ ڪرڻ.

۱۔ کیچہڑی کاٹیں: تمام مہنچائیء سان کمر
کرن۔ سولائیء سان کمر پورو کرن۔ آسانیء
سان کمر لائن۔

● کچو ۽ ڪڇا: ذ. صفت. ڊگهو (ماڻهو يا جانور). حقارت جو لفظ. منڊو- ٻيو منڊو.

● ڪڇو ۽ ڪڇا: ذ. ڪنڀ چڻي ويڻ کان پوءِ
هڪيءَ جو نئون آيل ڪنڀ. (صفت). گڏيل -
گاڏر ساڌڙ-مرڪب- گڏيل سڏيل. ٻن کان
وڌيڪ انن جو گڏي رڌل (کاڌو).

● ڪيچي ۽ ڪيچيئون: ٿ. آها پوري، جنهن جي ٻچ جا ڪنڀ ننڍا هجن. (اسر خاص). هڪ ذات جو نالو.

● ڪڏ ۽ ڪڏ (ل): ذ. صفت. ڪڏڙي جو
مخفف - ڪڏڙو - ڪڏڙو - ڪڏامڙ. ٻي مڙسيو.
مڃو.

● ڪڏهن ڪڏهن ٿي؟ ٿ. ان لئي، هڪ هنڌ
گڏ ڪرڻ جي جاءِ.

● ڪيڊا ۽ ڪيڊائون: ٿ. پيالي-جمني-ڪستو.
ڪرمندل. پٿرڻي نموني تي بستري جي چادر.
ڪچھ مان پريل بستري جو حصو. پلنگ پوش.

- کُچن جا تڪ هٿن: اڃا ايا حياءُ ڪرڻ۔
آخري ڪوشش ڪرڻ۔

ڪڇڻ وارا ڏک هئڻ: سُرئي جي پُٺ ۾
ڏک هئڻ. بي فائدي ڪوشش ڪرڻ.

● ڪيڇا: ذ. ٻڪيءَ جي ٻڻج جا نوان تازا ڪٺڀ.

● کیجا کیچ: ذ. صفت. پرپور۔ تمنا۔ پریل۔

منہاں منہن - تارو (اسر) - گہاٹ - گھٹائی -

کپاکیہ - گیہو - کھجور - کھانٹائی - کھوڑہ - انبوہ .

● کيچير ۽ کيچير: ذ. صفت. پکيءَ جي پراڻي
کنڀ چڻن بعد وري تيارو ۽ نئون ڄاول کنڀ.

● کچتر: اسم خاص. تعاقبي ديري محبت ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● کچتر پُور: اسم خاص. تعلقي ڏوڪريءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● کچر خانو ۽ کچر خانو: ذ. گوڙ گهسان وارو هنڌ - کچر کانو - خچر خانو.

● کچر کانو ۽ کچر کانا: ذ. گوڙ گهمسان وارو هنڌ.

● کچر کٹاو ۽ کچر کٽا: ذ. کيل - ٽهڪرو -
ٽه ٽه - کڪو - هاسي - کيلو ل - ڇپر کٽو -

● ڪٽڇر ڪٽلو لائين: اڃا ٻيو ڳوٺ مڇائين - ڪهڻو ڳوٺ شور - ڳوٺ. حيراني.

گوڑ کرڻ.
● کٽڇيرو ۽ کٽڇيرا: ذ. صفت. چالاڪ۔

هوشيار. نقصانكار. پانتيرو.

● کیچرو ۽ کیچرا: ذ. صفت. بد افعال.

● کُڇيرو ۽ کُڇيرا: ذ. صفت. جوا بازن جي

اصطلاح ۾ هوشيار - جوا جو ڄاڻو.

● کيچري' ۽ کيچريون: ٽ. کچري -

خواب زال .

● کیچڑی 'کے کیچڑیوں' : ن. (من. کر. شرہ

کچھ (کچھ) کچھ

● کیچکو ۽ کیچکا: ذ. کوڙ۔ گھڻي ڪيل۔

تھکڑو۔

● کیچل ۽ کیچل - کیچلون: ث. (من).

کتریتو = راند کرڻ) کنهن کي چيڙائڻ لاءِ

پور- اوڙاه- پڻ- چرپ- تنگ- سوراخ- غار- خندق. ٿويو- ڪٺ- ڪوء ڪامو- تلاء. (اسر خاص). تعلقي گونئيءَ ۾ هڪ ديه جو نالو.

● ڪٽڊ پٽون: گهرج نه هئڻ. ٻن پڻ- اوڙاه ۾ پڻ- نابود ٿيڻ (پاراتي جو هڪ قسم).
- ڪٽڊر ۽ ڪٽڊر: ذ. صفت. ٻئي لاءِ ڪڏ ڪوٽيندڙ- نقصان رسائيندڙ- ڪانچ- مندو- دل پليت- منهن جو منو اندر جو ڪوٽو- ڪڏن ڪوٽ.
- ڪٽڊ ڪٽڻ: ٻئي جي بربادي لاءِ ڪوشش ڪرڻ- ٻئي جي برباديءَ لاءِ سٽا سٽڻ. ٽنگ ڪوٽن- چرپ ڪرڻ- سوراخ ڪرڻ- غار ڪرڻ- چلهو ڪوٽڻ- پور ڪرڻ.

- ڪٽڊ ڪٽو پو: ڪٽڊون ڪٽو پو: ذ. چرپ- تنگ- (زمين ۾) سوراخ- غار- چلهو- چڏيو- ڪوپو- پڻ- ڪاڻ- پڙهاڏو- پور- خال- جهڪائي- چور ڪڏو.

- ڪٽڊن ڪوٽ ۽ ڪٽڊن ڪوٽ: ذ. صفت. ڪٽڊر- ڪڏون ڪوٽيندڙ. ٻئي لاءِ ڪڏون ڪوٽيندڙ- ٻچاڙو- لٽوڙيو- ڪڏهو- چيٽا پور. حرڪتي- شير- لڇ- يد معاش- فتنو آڏاريندڙ. جهيڙاڪ- فساد- جهيڙاڻو.

- ڪٽڊو ۽ ڪٽڏا: ذ. ننڍي ڪڏ- چيٽو.
- ڪٽڊون ڪوٽڻ: عيب ظاهر ڪرڻ- چڻليون هڻڻ- دشمني ڪرڻ- سٽا سٽڻ.

- ڪٽڊ هٿرو ۽ ڪٽڊ هٿرو: ذ. صفت. ٻئي کي نقصان رسائيندڙ- ايڏاڻ ٻهچائيندڙ- ويري- دشمن- ڪانچ- مندو- دل جو پليت- منهن جو منو اندر جو ڪوٽو- (اسر خاص). تعلقي ٽنڊي باگي ۾ هڪ ڳوٺ جو نالو.

- ڪٽڊ هٿرو ۽ ڪٽڊ هٿرا: ذ. ٻئي کي نقصان رسائيندڙ- ايڏاڻ ٻهچائيندڙ- مندو- دشمن- ويري- منهن جو منو اندر جو ڪوٽو- وچ ويڙهائو- چيٽا پور- ڪڏون ڪوٽيندڙ- ڪڏر- چالاڪ. (اسر خاص). تعلقي ٽنڊي باگي ۽ جيمس آباد ۾ ديھن جا نالا.

● ڪٽڊر ۽ ڪٽڊر: ذ. ڪپڙي جو هڪ قسم- هٿ جي وٽيل سٽ سان هٿ جي آڏائي تي آڻيل ڪپڙو- ديسي ڪپڙو.

● ڪٽڊرائي: اسر خاص. هڪ ذات جو نالو.
● ڪٽڊڙا: اسر خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ڪٽڊڙو ۽ ڪٽڊڙا: ذ. صفت. (سن. شنبه ڪٽه: ڪٽڊ ڪٽه = نامرد) نامرد- ٻي مڙسيو. خشي- مخنث- خصي- نر ماد (گڏ)- هيچڙو- نپوسڪ. ضعيف- ڪمزور. بي شرم. بزدل. (اسر خاص). تعلقي خيرپور ميرس ۾ هڪ ديه جو نالو. (ث. ڪڏڙي ۽ ڪڏڙيون).

- ڪٽڊڙائي ۽ ڪٽڊڙائيون: ڪٽڊڙاڻيون: نامردي- هيچڙائي. نيرپلٽا- ڪمزوري- ضعيفائي.
● ڪٽڊسو ۽ ڪٽڊسا: (اصل لفظ خندشته). ٽنٽو- جهيڙو- رڳڙو- ڪٽهه- ڏڦيڙ- فساد- تڪرار- لڙ- ڪٽنهن- وروڏ- معاملو- ڪٽڙ پڙ- ڪروڏ- شور- بگاڙو- ڦڏو- خدشو.

- ڪٽڊ سائي ۽ ڪٽڊ سائي: ذ. صفت. جهيڙڪ- جهيڙاڪ.

● ڪٽڊشو يا ڪٽڊشو ۽ ڪٽڊشا: ذ. (اصل لفظ خندشته) نقصان- ڦڏو- فساد- جهيڙو.

● ڪٽڊو ۽ ڪٽڊو: ذ. (پستي راند ۾) ڪارو رنگ- خندو.

● ڪٽڊ يا ڪٽڊ يائون: ث. (سن. ڪشٽه = ڪاڻ جي اڇا رکڻ) بڪ- ڪٽڊ يا- اشها- ڪاڻ جي اڇا.
● ڪٽڊيجي: اسر خاص. تعلقي ڪراچيءَ ۾ هڪ ديه جو نالو.

● ڪٽڊجن: مصدر. مست ٿيڻ- نشئي ٿيڻ.
- ڪٽڊيا ۽ ڪٽڊ يائون: ث. (سن. ڪشٽه: ڪشٽه = ڪاڻ جي خواهش رکڻ) بڪ- ڪاڻ جي خواهش. (ڪشٽه = ولوڙي ۾ پيل). (صفت). نشئي- مست.

● ڪٽڊ ۽ ڪٽڊون: ث. (سن. ڪٽر: ڪٽڊ = ڪڏ) زمين ۾ کوٽيل چلهو- اونهي کوٽيل زمين- ڪوپو- چڏيو- ڪوپ- ڏرو- پاڏ- ڪاهي- چر- چلهو- ڪٽهاڏو (نار جو)- پڙاڏو- ڪاڻ- خال-

- ڪڏ ۽ ڪڏڙ: ذ. (سن. ڪڏڙڪ) جاءِ جي ڇت. ڇت جو مٿيون ڀاڱو-ڪوٺو-ڪنهن به گهر جي مٿئين حصي ۾ مٿين منزل-ڇوٽ. ڪڇين يا پڪين سرن سان ٺهيل ڪوٺي-صفو.
- ڪڏڙارو: اسم خاص. هڪ جبل جو نالو. (ڪ).
- ڪڏڙائي: اسم خاص. تعلقي ٺٽي ۾ هڪ ديھ جو نالو.
- ڪڏڙاڪرومن: اونھون-اوڙاھ.
- ”ڇاچر ڇڳرن، گهور اچي گهاٽوئين، اڪيون انين سندبون، ڪڏاڪرون پڇن“ (شاهه ڪريم).
- ڪڏڙائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
- ڪڏڙ ڪوھي: اسم خاص. تعلقي ديري محبت ۾ هڪ ديھ جو نالو.
- ڪڏڙ ٿو ۽ ڪڏڙا: ذ. (سن. ڪڏڙ = ڪڏيا) شڪار ڪرڻ لاءِ ٺهيل هڪ محفوظ جڳھ، جتان شڪاري شڪار جي ٿيٽ رکي-شڪار لاءِ لڪ واري جاءِ-حد-نشان-شڪار گاهه ۾ بيٺل جي جاءِ. لڪڻ لاءِ ڪڏڙ-ڪوٺو. ڪاغذ جو بوتلو، جو هندو ٻار ڏياريءَ ۾ ٺاهي، ان ۾ ڏيو رکن. ٻارن لاءِ ننڍڙو گهر.
- ڪڏڙو ۽ ڪڏڙا: ذ. (سن. ڪڏڙ = ڪوٺڻ) وڏي ڪڏڙ. چوٻائي جي ڪن جي هيٺان يا مٿان (ڪن جي اڌ ۾) ڪاٺي سان ٿيل نشان-ڇير-ڪٽ-ڪڪڙ-ٿنگهي. وڏو جادو-ڪٽ-طاق. هڙي. (اسم خاص). تعلقي ٺٽي الهيار، گهوڙا ٻاري، گوني ۽ جاتيءَ ۾ ديھن جا نالا. هڪ جبل جو نالو.
- ڪڏڙا ڪڙڻ: نشان ڪرڻ-داغ ڪرڻ-چوپائي جي ڪن ۾ ڪڪر وجهڻ-ڇير ڏيڻ-ڇهڪ ڏيڻ.
- ڪڏڙ واري: اسم خاص. تعلقي گهوٽڪي، جيس آباد ۽ تعلقي سانگهڙ ۾ ديھن جا نالا.
- ڪڏڙ وٿري ۽ ڪڏڙ وٿريون: ث. (سن. ڪشيرون = کير ڏيندڙ) گذري جو هڪ قسم. ڪڏو-ٺٺو. ريٽڙي (ٺ). گذري جي قسم جو ميوو.
- ڪڏڙ هٿر: اسم خاص. تعلقي ڪڪڙ ۽ تعلقي سکرند ۾ ديھن جا نالا.
- ڪڏڙ هٿر: اسم خاص. تعلقي سکرند ۾ هڪ ڳوٺ جو نالو.
- ڪڏڙ هٿري: اسم خاص. تعلقي روهڙي ۽ تعلقي واره ۾ ديھن جا نالا.
- ڪڏڙ ٿي: اسم خاص. تعلقي ٺٽي ۾ هڪ ڳوٺ جو نالو.
- ڪڏڙي ۽ ڪڏڙيون: ث. (سن. ڪڏڙيه: ڀرا. ڪڏڙيا = جاءِ) مٿي يا ڪڪن کانن جي ٺهيل ننڍي جاءِ جنهن ۾ ڪڪڙين ۽ ڪٻوترن کي آن لاءِ رکجي. ٺهيل ننڍڙو ڪڏو-ننڍڙي جاءِ-ڪوٺي-حجرو-اوطاق-خانو.
- ”هينون ڏجي حبيب کي، ليگ گڏجن لوڪ، ڪڏيون ۽ ڪروٽون، اهي پڻ سڳر ٿوڪ“ (شاهه ڪريم).
- جادو-طاقچ. هندن جي مڙهيءَ جو هڪ نمونو (ڪن ڪن هنڌ مندر کي به نالو ڏيندا آهن، جيئن ٺٽي ۾ ڪڏڙي جو مندر). سوراخ-ڪڏڙ-ڀاڙ. سري (ڏندن ۾)-نڪتل ڏند واري خالي جاءِ-ڪنڊ (ڏندن ۾ پيل وچوٽي). ڪپڙي آئڻ وقت ڪوريءَ جي ٽنگڻ هيٺ ڪري ويهڻ لاءِ ٺهيل ڪڏڙ. (اسم خاص). تعلقي گوني، تعلقي بدين، جاتي، ميرو خان، ديرو محبت ۽ تعلقي ڇاچري ۾ ديھن جا نالا.
- ڪڏڙي آوت: اسم خاص. تعلقي ٺٽي باگي ۾ هڪ ديھ جو نالو.
- ڪڏڙي جاگير: اسم خاص. تعلقي هالا ۽ تعلقي ديرو محبت ۾ ديھن جا نالا.
- ڪڏڙ ڀڙني: اسم خاص. تعلقي ميرپور بنوري ۾ هڪ ديھ جو نالو.
- ڪڏڙاڻي: مصدر. ڪاوڙجڻ-دل مٽڻ.
- ڪڏڙو ۽ ڪڏڙا: ذ. دغاخور-بي ايمان-کوٽو-ڪڙبو. (ل).
- ڪڙڙ ۽ ڪڙڙون: (ڪ): رهڙ-رهڙيه. (ڪ).
- ڪڙڙ ۽ ڪڙڙون: ث. رهڙ-ڪڙڙن جو ڪم.

● ڪٽر ۽ ڪٽر : ذ. سن. ڪٽر ه. ف. خٽر =
 گڏهه (خر- گڏهه. گڏهه ڪي هڪڙي جو
 آواز. گجگوڙ. ڪارڪن جو هڪ قسم. (صفت).
 احمق- بيوقوف- چرٻت- نادان- ڪم ذهن- ٻي عقل-
 موڳو- مورڪ- مت هيٺ- گهيٺو- ٽوڏو- پٽڪو-
 موڳو مٽر- اٿاسيو- اڏايو- جاهل- موڙهل-
 ڪنڊ- جٽ- چسو. حرڪتي- لڇو- ائٽرو- ستيخور-
 ڪيچلو- ڪريل- زيان خور- بدعاش- ڪاريندڙ-
 بد چال. غير واقف- نامحرم. دشمن- رقيب
 "سئي سرپرست سچين، مٽر جان ڪٽر ڪيچن"
 (خلينو نبي بخش).
 شيطان. ڪوٽو- ڪوڙو. (اسم خاص). تعلقي
 دولت پور ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 = ڪٽرائي ۽ ڪٽرائيوڻ : ٺ. گڏهائي-
 حرڪت- ڪوٺائڻي- ڪيچل. چٽرائي- لڇائي-
 شراوت. خرابي- نقصان- خلم- بچڙائي- بدعاشي-
 مٽائي.
 = ڪٽر ٻوٽ (ٺ) : ذ. صفت. وڏي مٿن وارو.
 = ڪٽر ڍال ۽ ڪٽر ڍال : ذ. صفت. (اصل
 لفظ "خٽر دجال") بدعاش- لڇ- لوفر.
 ● ڪير ۽ ڪيروڻ (ڪ) : ٺ. جبل ۾ ننڍڙي
 واهي- ڪانٽهي ڪان به ننڍي دوري. هيٺانهين
 زمين. چونڊ- چونڊو- لٿيل پنيءَ مان چونڊيل ڪٺا.
 ● ڪير ۽ ڪير : ذ. سٺو لڇڻ- چڱو افعال-
 نيڪ خصلت- فضيلت- شعور- ادب اندازو- سٺو
 ارڪان. ڍنگ- نمونو. تماشو- رونشو. (ٺ).
 بهانو- اٽڪل- ڪوڙو بهانو. لاٻاري ۾ سٿريون يا
 ڪانا ڪٽڻ کانپوءِ چونڊيل سنگ. ان جي پار-
 ڪيڙي. لاٻاري ڪندي جيڪي ٻوڪ جا آن سوڌا
 تيلاهي وڃن.
 = ڪيرائي ۽ ڪيرائڻ : ذ. صفت. فضيلت وارو-
 نيڪ افعال- سلڇڻو.
 = ڪير ڇوٽڻ : رهيل سنگ ڳولڻ (لاٻاري بعد).
 بچت ڳولڻ- چونڊو ڪرڻ. (ل).
 = ڪير ڌار ۽ ڪير ڌار : ذ. صفت. ڪير ڌاريندڙ-
 ڪر رکندڙ- سنجيدو شخص.

● ڪٽر ۽ ڪٽر : ذ. (سن. ڪٽر هه = ڪٽر).
 چوپائي جو پير- وٽ جو پير- سٺب- ڪرائي-
 وٽ جي پير جو نٿن- ڪرسي- ظفر. وٽ
 جي پير جو نشان. ڪوٺڻ جو ڪم- ڪوٺڙو-
 ڪوٺاڙو. راند جو هڪ قسم. رانديڪي جو هڪ
 قسم. پٽنگ. (اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.
 = ڪٽر تي ڏيڻ : يڪدم روڪ پيسا ڏيڻ.
 = ڪٽر ڏائڻ : ڦڙي پير سان هلڻ- ڦڙائيءَ سان
 هلڻ. ڪاڌي ڪان پوءِ هواخوري ڪرڻ- پٿار
 ڪرڻ- پير گهمائڻ- جنگهون ساڻ.
 = ڪٽرائي ۽ ڪٽرائيوڻ (ل) : ٺ. ٻڪر جي
 پير جي رمي. "ٻڪريءَ کي پير ۾ ڪٽرائي"
 وجهه (جملو).
 = ڪٽر نه آڻڪڻ : ٺي سان پار هون.
 ● ڪٽرائي : صاف- نچ- تيار (گيهه). ان سڙيو-
 صاف گيهه.
 ● ڪٽرائو ڪٽرائو : ذ. (سن. ڪٽر = ڪٽرائو).
 ڪٽرائو- نڙي جو آواز- گهو گهو- ڪونگهو-
 ننڊ ۾ نڙيءَ جو آواز.
 ● ڪٽراڪ (ل) : ذ. ويابل چوپائي جو کير- پيس.
 ● ڪٽرائو ۽ ڪٽرائو : ذ. رسوئي گهر- بور چيخانو-
 رڌڻو- رنڌڻو- ڪاٺاڊو.
 ● ڪٽرائي ۽ ڪٽرائيوڻ : ٺ. (سن).
 ڪٽر هه = ڪٽر). وٽ جي ڪر جو هڪ پاسو.
 ● ڪٽرائي ڪٽرائيوڻ : ٺ. سڙي ويل چانور جي
 ڊيگري سان لڳي وڃڻ- آڪرائڻ- ڪٽروڙي- ڪٽر چڻ.
 ● ڪٽرائي ۽ ڪٽرائيوڻ : ٺ. (سن. ڪٽر =
 سچ ٻچ. پرا. ڪٽيڪا = سنائي). سچائي- ايمانداري-
 صداقت- سنائي- چڱائي- سهڻائي- پاڪائي- صفائي.
 ٻورائي- برابري واري حالت. (سن. ڪٽر = خرابي).
 دشمني- خرابي. گڏهه جي مستي- گوھي- لڇائي-
 گهٽ.
 ● ڪٽراھو : گاه جو هڪ قسم.
 ● ڪٽرائي (ڪ) : مصدر. ڪٽر چڻ- صفا ڪرائڻ-
 سهڻائڻ- ڪٽرائڻ. (ڪرايو- ڪٽرائيندو-
 ڪٽرائيل).

- ڪٽرُپُ ۽ ڪٽرُپُ: ذ. صفت. (سن. ڪٽرُپُ < ڪٽرُو = سؤ ارب). ڳاڻيٽي جو هڪ انگ- ڳڻپ جو هڪ حساب. سؤ ارب- ڏهه هزار ميلين (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰).
- ڪٽرُپازُ ۽ ڪٽرُپازُ: ذ. ڳوٺ جهڙي ٿلهي ڪپڙي جو هڪ قسم.
- ڪٽرُپَتُ: ذ. ٻوٽي جو هڪ قسم- ڪٽرُپَتُ- پتھر وُل. پسارڪو وُڪر.
- ڪٽرُپُ ڪٽنُ: تمام لاچار ٿيڻ- سخت بيمار ٿيڻ- سڪرات واري حالت ۾ هئڻ- لُڪيءَ ۾ سامه جو رهڻ- پويون پسامه ڪڍڻ.
- ڪُرمُ پُڙي ۽ ڪُرمُ پُڙيُون: ٺ. پڪي ۽ سخت زمين.
- ڪيرُ پيرائينُ (ت): مصدر. ڪاوڙائڻ- چيڙائڻ- چيڙائڻ. (ڪيرُ پيرايو- ڪيرُ پيرائيندو- ڪيرُ پيراييل). ڪيرُ پيرايو: (ڪيرُ پيرائڻ جو ماضي) چيڙيو- ڪاوڙايو.
- ڪٽرُتائينُ (ت): ذ. نج گيهه.
- ڪٽرُ توڙي: اسم خاص. تعلقي شهدادپور ۾ هڪ ديھ جو نالو.
- ڪيرُتُ ۽ ڪيرُتُ (ل): ذ. ٻاجهر يا جوئر جو نالو.
- ڪيرُتائينُ (ل): مصدر. ستهو ڪرڻ. راند ڪرائڻ. (ڪيرُتايو- ڪيرُتائيندو- ڪيرُتائيل).
- ڪٽرُتو: ٻوٽي جو هڪ قسم (دوا سازي ۾ ڪم ايندڙ).
- ڪٽرُتو ۽ ڪٽرُتا (ت): ذ. تازي ويٺيل ڊگيءَ جو ڪير- پيسُ. ٺيٺاڪڙو. نڙيءَ جو آواز- گهوگهو.
- ڪٽرُتو ترُ: ڪجِيءَ جي هڪڙي ذات- ڪجِيءَ جي وڻ جو هڪ قسم.
- ڪيرُتيو: ذ. ننڍن ٻارن ۾ ڪنگهه جي بيماري.
- ڪٽرُپُ ۽ ڪٽرُپُ (ت): ذ. تمام جهونو لوڙهو.
- ڪٽرُپولُ ۽ ڪٽرُپولُ: ذ. صفت. ٻوڙهو- وڏيءَ عمر وارو- ڪٽرُپولُ.
- ڪٽرُپيلُ ۽ ڪٽرُپيلُ: ذ. صفت. ٻوڙهو- خراٽ- ڪٽرُپيلُ.
- ڪيرُپَتُ ۽ ڪيرُپَتُ: ذ. صفت. چيواڪ.
- ڪيرُپِيتي ۽ ڪيرُپِيتي: ذ. صفت. هڪ ٻير کان منڊو.
- ڪٽرُپِتُجو (ت): ڇت تي پياڻ وجهي ڏنل راڳو.
- ڪٽرُپُنُ: مصدر. ڪيڇڻ- ڏڪ- وارو ٿيڻ. (ڪٽرُپيو- ڪٽرُپندو- ڪٽرُپيل).
- ڪُرمُ پُڙي: مصدر. (سن. ڪُشمُ رُهندِ يون ٻائڻ) ڪُرمُ پُڙي سان ٻوٽن جي پاڙڻ منجهان گاهه ڪڍڻ. ڪوٽسڻ- ستائڻ.
- ڪُرمُ پُڙو ۽ ڪُرمُ پُڙا: ذ. (سن. ڪُشمُ رُ = وڍڻ < ڪُشمُ + ٻرھ = وڍڻ جو اوزار) ڪُرمُ پُڙڻ لاءِ هڪ اوزار- حلوائڪي ڪم جو هڪ اوزار. ڇپر يا ننڍن ٻوٽن جي پاڙڻ منجهان گاهه ڪوٽڻ ۽ زمين کي ٻوري ڪرڻ جو اوزار- رنبو.
- ڪٽرُپِي ۽ ڪٽرُپِيُون: ٺ. مانيءَ ورائي- ڊڦٽي- ٽڦٽي- ڪُرمُ پُڙي- ننڍو ڪرپو- رنبو.
- ڪُرمُ چُ ۽ ڪُرمُ چُ: ذ. صفت. پياري- ٻمُ- ٿلهو (آواز). (اسم). واڇي ۾ ٿلهي آواز واري تار. - ڪُرمُ چُ ڪُرمُ چُ: آواز جي پهرين منزل.
- ڪٽرُچَڻُ: مصدر. ڪرڻ.
- ڪُرمُ چِڻِي ۽ ڪُرمُ چِڻِيُون (ت): ٺ. (اصل لفظ خرزين) خرزين- ڪڙيو.
- ڪُرمُ چِڻِي ۽ ڪُرمُ چِڻِيُون: ٺ. (اصل لفظ خرزين) اها ڳوٺري جنهن ۾ ٻنهي پاسي ٽپڙ ٽاڙي وجهي وھت تي رکجي- ڪڙيو- خرزين.
- ڪُرمُ چُ ۽ ڪُرمُ چُ: ذ. هڪ اوزار جو نالو- ڪيرُچُ. (ت). ذ. صفت. ٻيو قوف- ڇت.
- ڪُرمُ چَڻِ ۽ ڪُرمُ چَڻِيُون: ٺ. ڊيگ يا ڊيگڙي جي تري وارا چانور- اهو کاڌو جو ڊيگ جي تري ۾ لڳي پوي- ڪُرمُ چُ- آڪراڻ- ترو- ڊيگ ترو. ڪل جي وارن لاهڻ کان پوءِ چر جي مٿاڇري کي صاف ڪرڻ جو اوزار. ٻوڇڻ- ٽُرورھ.

● کُرَ رَزَ = کُورَ زُون؟ ث. (سن. کُورَ = کرڙن. ع. قُورَه = کُورَ رَزَ) د یگړي جي تري م لیکل چانور یا ستریل چانور - لُرجڻ - آکراڻ - دیگ ترو.

● کَرڙا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● کَرڙاڻي: کَرڙاڻي: ذ. دري جو پيرو-
شېڪو. ڪمڳھڻ جو آواز. ڪنهن شيءِ کَرڙڻ جو
آواز. (ت).

ڪٽرڙاڻو ۽ ڪٽرڙاڻا: ذ. نڙگهڙي جو آواز -
ڪٽرڙاڻا - ڪونگهراڻو - نڙيءَ جو آواز -
گهوگهرو. (ل).

● کٽڙاهه: اسم خاص. تعلقي ميرواهه مير هڪ
ديھ جو نالو.

● کر تیکن (ت): مصدر، کُتکُن۔ (کر تکیو۔
کر تکیو۔ کر تکیل۔)

● کٽرڙن: مهيدر. (سن. ڪٽسُر = ڪٽرڙن) ڍيگ يا ڍيگڙو وغيره ڪنهن تڪيءَ شيءِ سان صفا ڪرڻ. اکر، چاڪو يا رپڙ يا ٺنهن مان ڍاهڻ. صفا ڪرڻ - مانيچن - ملڻ. رندو هڻڻ. گسائڻ - رهڙڻ - تراشن - رندڻ - ڪورڻ - گهرڙڻ - گهوٽڻ - ڇاڻ - ڪٽرڙي ڪيڻ. توڻي ٽڪي ميوڻ. رُهنڊا پائڻ - رهوڻ - رُهنڊڻ - ٺهنڊڻ. ڪٽنهي - ڪٽوڻ. (ڪٽرڙيو - ڪٽرڙيندو - ڪٽرڙيل).

- کُرڑ ج کُرڑ یون: ث. پور- ذرو-
تکرو- پرزو. رهند- رهندو- رھڑ.

● ڪرڙو ۽ ڪرڙا: ذ. واپاريءَ جو اهو ڪتاب جنهن ۾ بيل پهريائين داخل ڪري - حساب جو ڪچو ڪتاب - دڪاندار جي وهيءَ جو هڪڙو قسم، جنهن ۾ نقدي ڏيڻ وٺڻ جي داخلا به ڪبي آهي، ان کان سواءِ داخلا مختلف آسامين جي ڪاتي ۾ ٿيڻجي. روزنامچو ڏينهنڪڙي (واپاري جي) - ليکي جي وهي (جنهن ۾ ريزڪي وڪرو لکجي) - ڪچو ڪاتو - چوپڙو - حساب ڪتاب جي ٻنڌي. چنڊي چيري جي لسٽ. وهتن جي ڪٽڻ مان چٽريل گپ واري زمين. بيماريءَ جو هڪ قسم - خارش - مٺي - ٺهه - ٽٽڙا. درياءَ جي وچ ۾

ڪرڇ ۽ ڪرڇڻو: ٺ. ڪرڇڙ، چيرڙ.
 ڪرڇڻو: ڏ. جنڊيءَ جو هڪ اوزار.
 ڪرڇڻو ۽ ڪرڇڻو: ڏ. ٿورو - اخراج -
 پاڻڀاڻو - ٿورو پيشاب وغيره - ڪاڪوس. منجي -
 صندلي - چونڪي - بانڪ.

● ڪٽڇڙ ۽ ڪٽڇڙ (ل): ذ. اُت جي ڪٽڇڙ.
● ڪيرڇڙ ۽ ڪيرڇڙ (ت. ل): ذ. صفت.
● جهنگلي ۽ ڊيچاريندڙ شڪل وارو (آدمي).
● بيوقوف - بي عقل - نادان - بد افعالو - بي لچڻو - پُوش.
● ڪيرڇڙ جا گير: اسم خاص. تعلقي گونيءَ ۾ هڪ ڏيهه جو نالو.

● کتر چي ٿو؟ اسم خاص. تعلقي ساماري ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● کیرِ دارِ ۽ کیرِ دارِ: ذ. صفت. (اصل لفظ خریدار) گراھڪ. عشق جو خریدار—سچو عاشق.
● کِرَ ڌِي ۽ کِرَ ڌِيُون (ل): ٺ. کرسيل
”کِرَ ڌِي ويٺي کڇيون ماري“

هيسا اكين جو ڇڏيندي ماري“ (ڄام خان).
 ● ڪرڻ ڏو ۽ ڪرڻ ڏا: ذ. صفت. ڦريل پيرن وارو
 (ماڻهو يا جانور) - مڙيل پير وارو - ڊوڻ ٻڙي
 پير وارو - ڦڻڊو. (گڏهه يا گهوڙو) گهٽڪير -
 مستي خور - ويڙهو. (اسم). محفل - مجلس -
 گلب - انجمن.

● ڪٽڙو ۽ ڪٽڙڙو: ذ. (سن. ڪلهه = آڪري)
دوائن وغيره ٻيهڻ لاءِ گهڙيل پٿر جو نسيو
ڪونڊو يا ٿانءُ- ڦيمي پٿر جي ٺهيل آڪري
(جنهن ۾ موتي وغيره ۽ ڦيمي دوائون ٻيهجن)-
ڪٽل-روهي-روهڙو-روهيلو-پٿر جي ڪونڊي-
آڪري-همام دستو. ٻيڻ ۾ پُسليل ڦورو. بڪري
ڍڍ وغيره جي ڏاس سان ٺهيل ڦراسي-ڏاس جو
ٺهيل غاليجو-اوني ڦراسي-ڪهرو غاليجو. ڪرڙو.
ٺهنڊ-ننهن-ڇاڪو-ڪٽل.

● کیرز ۵ کیرز (ل.ت). صفت. ان سڈ ریل -
چریو - بیوقوف

"تو جھڑو کیرڑ کو وِری دوندو" (جملو).

چمپل. ناز نڀرو۔ لاڏڪوڏ.

”ساهڙ ڌاران سو هڻي، ڪوٽيون ڪٽن ڪٽس“

(شاه).

ڪٽر مائي ۽ ڪٽر سائون: ٺ. حرڪت۔
ڪيسر۔ سيڙ۔ ڪوسقنائِي۔ سيڙاپو.

ڪٽر س ۽ ڪٽر س: ڏ. صفت. ڪمزور۔ ضعيف۔
ڪجهڙي مٽي۔ ڪچو۔ ٽاڪئون۔ ڀٽو۔ فاني۔
ٻي بڻا۔ بي جتاء۔ ڪيڻ پٽگر۔ ڪيٽڪ۔ ڪن جو۔
گهڙيءَ جو۔ ڪيڻ پٽڪٽ۔ چلچلاو. تمام وڏو۔
جهونو۔ جهور پوڙهو.

ڪٽر ساڙو ۽ ڪٽر ساڙا: ڏ. مرض جو هڪ قسم.
(جنهن ۾ جانور جا ڪٽر سڙي يا لهي ٻوندا آهن).

ڪٽر س ۽ ڪٽر سون: ٺ. حرڪت۔ ڪپيسر۔
سيڙ۔ ڪوسقنائِي.

ڪٽر سلي ۽ ڪٽر سليون: (ل. ت): ٺ.
ٻڪري جي پير جو ٺنهن (ت). جانورن جي پيرن
جي پٺ ۾ سنهيون ۽ تڪيون سڳوٽيون.

ڪٽر سن: ڏ. هڪ گاه جو قسم جو اٺ کائيندا
آهن. (ٻوٽيءَ جو هڪ قسم. وڏين پٽن تي اُڀري
سدائين ساڻو، ٻڪرين ۽ اُٺن جو کاڌو).

ڪٽر ڪ ۽ ڪٽر ڪ: ڏ. وڏو چٽو۔ چٽو۔
مٿر. (جانور کي گهڙيءَ ۾ ٻڌڻ)

”ڪٽر ڪٽن جا ڪٽر ڪا، سونهان ٿڌڙس سير ۾“
(شاه).

ڪٽر ڪ ٻهٽن: ڪنهن ايندڙ حادثي لاءِ
بي آرامي ٿيڻ۔ ڪنهن ڳالهه بابت صبر نه ڪرڻ.

ڪٽر ڪ ۽ ڪٽر ڪون: ٺ. ڄاڻ۔ سٺ۔
خبر۔ ڪٽل۔ گم۔ سماع۔ سمڪ۔ پروڙ۔
معلومات۔ ڪٽڪ۔ خيال۔ ڪجهه۔ ٺٽ۔ پٽڪ۔
اوساڻ۔ پاس۔ دھو۔ ٺرت۔ ڦياس۔ ڪلپنا۔ سنڪلپ۔
منوڪت۔ پاڻ۔ فهم۔ سمجھ۔ نظر۔ اطلاع۔ اشارو.
خارش۔ ڪٽهر۔ ڪٽهار. آرائين. ٿڌڙا.

ڪٽر ڪان ۽ ڪٽر ڪان: ڏ. چمپل جو جوڙو۔
ڪرڪڻ۔ ڪٽر ڪٽو۔ پادر يا پراڻو جوڙو۔ جٽو۔
موچڙو۔ جٽي.

ڪٽر ڪٽر: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

سخت زمين، جنهن ۾ تانگهو پاڻي زور سان وهي.
ڪٽجڙ۔ گاه۔ واري زمين۔ اها زمين، جنهن ۾
گاه جون پاڙون ۽ ٿٻ ڪهڙا هجن. آلي زمين
تي مال جي ڪٽر جي نشانن سان ٿيل، حالت واري
زمين. ڪلراڻي زمين. ڪٽر ٻڙ واري زمين. رٻڙي
زمين۔ سخت زمين. هر ڏنل زمين. ڊرم تي سٺ
ويڙهڻ جو طريقو. (صفت). ڪٽهرو (ماڻهو).
ڪرڙو (ماڻهو)۔ شوخ. بي ادب۔ ڪيڏنگو۔
ڪستو۔ خستہ۔ اڻ گهڙيو. (اسم خاص). تعلقي
ڪنڌڪوٽ ۽ تعلقي موري ۾ ديهن جا نالا.

ڪٽر ٽو ڪٽر: اوبيل ڦورين کي ٻيڻ ۾
ٻسائي انهن کي ڊرم يا ڦرير جي مٿان آڪيلهي
تاڃي جي صورت ۾ اٿڻ.

ڪٽر ٽو ۽ ڪٽر ٽا: ڏ. گاه جي پاڙن واري
زمين۔ پٽن واري زمين.

ڪٽر ٽو ٻٽن: زمين ڪيڙڻ. زمين مان گاه
وغيره هٽر. وسيلي ڪٽڻ.

ڪٽر ٽو ڪنارو: اسم خاص. تعلقي ڪڪڙ ۾
هڪ ديهه جو نالو.

ڪٽر ٽي ۽ ڪٽر ٽيون: ٺ. ڏاس جي اڻيل
فراسي۔ ڪٽر. گهوگهر۔ گهوگهري

”خوف مان ڪٽر ٽي لڳي،
ٻوسائجي جيئن ٿو ٻڪر“

(چار خان).

(اسم خاص). هڪ نئي جو نالو. هڪ مڪان
جو نالو. تعلقي ميرپور خاص ۽ تعلقي ڊيري محبت
۾ ديهن جا نالا.

ڪٽر ٽي ۽ ڪٽر ٽيون: ٺ. لت۔ ڪٽري.
کاوڙ.

ڪٽر ٽيون ٻٽن: لئون اڇلائڻ۔ ڪوشش
ڪرڻ۔ همت ڪرڻ. رڙيون ڪرڻ۔ دانهون ڪرڻ۔
تڪليف ۾ اچڻ۔ بيهوش ٿيڻ.

ڪٽر ٽين ۽ ڪٽر ٽيون: ٺ. اصل لفظ
(خبر ٽين). ٻورو۔ ڪڙيو.

ڪٽر س ۽ ڪٽر س: ڏ. ڪڪڻ يا گاه جو
ٺهيل جوڙو۔ ڪرڪٽي۔ ڪوسڙو۔ ڪوتڙو۔ سپاڻو۔

تيرتير. سُر سُر - ڪڇ ڪڇ - چڪتاڻ - ڌڙسو.
عرض ڀرستي - تقاضا - وچڙ - پنبڙي - گهر گهر -
سخت آزي نيزاري - ڪر ڪر. (سن. ڪر = آواز
ڪرڻ) ڪڪڙ وغيره جو آواز.

ڪٽر ڪٽڻ ٿي: آتي جو آتي - انهن ئي پيرن
تي - پوري جا پورا.

ڪٽر ڪٽڻ ڪٽر ڪٽڻ: (سن. ڪٽڻ =
ڪٽڻ. ف. ختر ختره = ڪٽر ڪٽڻ) گهوڙي جي
بُٽ تي ڦيرڻ لاءِ لوهي ڦٽي - سڪل توري - ڪريو -
بُرش - ڪٽڙو - ڪٽر ڪٽو. جهيڙو. ڪنهن ماڻهوءَ
جي موت جو ٻڌائڻ ۽ پوءِ دلداري ڏيڻ واري حالت.
ڪٽر ڪٽڻ هٿن: گهوڙي جو بُٽ صاف ڪرڻ.
ڪٽر ڪٽڻ ڪٽڻ: ڪٽر ڪٽڻ: ڏ. گهوڙي کي صاف
ڪرڻ جو هڪ اوزار - ڪٽر ڪٽو - ڪر ڪٽو. سڪل
توري. بُرش. (اسر خاص). ڪراچي ضلع ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

ڪٽر ڪٽڻ ڪٽڻ: ڪٽر ڪٽڻ: ڏ. صفت. بلڪل
چنڊو - نڪس - پد بنياد - حرامي - بدمعاش.

ڪٽر ڪٽڻ ڪٽڻ: ڪٽر ڪٽڻ: ڏ. ڪٽر ڪٽو -
ڪر ڪٽو - گهوڙي جي صاف ڪرڻ جو اوزار.
ٿوري سڪل. (ف. ختر ختره = پڪين کي ڦاسائڻ لاءِ
ڍب هيٺ ٻڌل پڪي، ملهالي يا هيڙو). ڍب. (ن-ب).
”ڪٽر ڪٽو نه خالي، آڏو نه ٿر، ٻاٺلي“.

ڪٽر ڪٽڻ ڪٽڻ: ڪٽر ڪٽڻ: (ل): ڏ. گوڙ - هٿل -
ڌمچر.

ڪٽر ڪٽڻ ڪٽڻ: گوڙ گهمسان ڪرڻ.
ڪٽڻ ڪٽڻ. (ن-ب).

ڪٽر ڪٽڻ ڪٽڻ: گوڙ گهمسان ڪرڻ.
ڪٽڻ ڪٽڻ. (ن-ب).

ڪٽر ڪٽڻ ڪٽڻ: ڪٽر ڪٽڻ: (ل): ڏ. ڪر ڪرو -
ڪر ڪٽو. گهوڙي کي صفا ڪرڻ جو اوزار -
سڪل توريءَ جو ٽڪر.

ڪٽر ڪٽڻ ڪٽڻ: ڪٽر ڪٽڻ: ڏ. صفت. زبون
حالت ۾ ٿيل - ذريون ذريون ٿيل - ڪٽڻو.

ڪٽر ڪٽڻ ڪٽڻ: مصدر. ولوڙڻ. (ڪٽڻو - ڪٽڻو -
ڪٽڻو ڪٽڻ).

ڪٽر ڪٽڻ ڪٽڻ: ڪٽر ڪٽڻ: گاه جون ٺهيل
جتيون، جي جبل جا ماڻهو ٻائين. جتيءَ جو پادر -
ڪر ڪٽڻ - ڪر ڪٽو - ڪاڪڙي - سٺيل - جٽو -
ڪٽو - ڪٽڙاوا - ڪٽڙاوانون.

ڪٽر ڪٽڻ ڪٽڻ: (جبل ۾)
پيش ۽ ڪچيءَ جي پنن مان ڇمپل جهڙي ٺاهيل
جتي - ڪر ڪٽڻ - ڪر ڪٽڻ - جتي - ڪاڪڙي.

ڪٽر ڪٽڻ: مصدر. خوش ڪرڻ - راضي
ڪرڻ - پريائڻ - ريجھائڻ.

ڪٽر ڪٽڻ (ل): مصدر. ڪنگھڻ - نيڙيءَ مان
آواز ڪڍڻ. (ڪٽڻو - ڪٽڻو - ڪٽڻو).

ڪٽر ڪٽڻ ڪٽڻ: ڏ. ڪنگھڻ. آواز -
ڪٽو - سُرڪاٽ - گهو گهو.

ڪٽر ڪٽڻ ڪٽڻ: ڪٽر ڪٽڻ: ڏ. درياءَ جون
ڪوڏيون.

ڪٽر ڪٽڻ ڪٽڻ: ڏ. چوپائي مال کي
گچيءَ ۾ ٻڌل گھنڊ - چٽو - مٿر - ڊنڊر - ڊگر -
سانڀر. ڪٽو ڪو - آواز.

ڪٽر ڪٽڻ ڪٽڻ (ل): گوڙ ڪرڻ - گهو گهو
هٺڻ. آواز ڪرڻ.

ڪٽر ڪٽڻ ڪٽڻ: ڪٽر ڪٽڻ: ٺ. گھنڊ ٺي -
تلي - مٿس - چڙي - مال جو سنڀالو. (ڪ).

ڪٽر ڪٽڻ ڪٽڻ: ڪٽر ڪٽڻ: (ڪ): ڏ. سمنڊ
جو ڪوڏ - ڪوڏو.

ڪٽر ڪٽڻ ڪٽڻ: ڪٽر ڪٽڻ: اهو جيت جو
اونڊاهيءَ ۾ ڇمڪي - ڪٽڻ - ٽانڊاڻو -
ڪٽو ڪٽو.

ڪٽر ڪٽڻ: ڏ. اونداهيءَ ۾ ڇمڪندڙ جيت -
ڪٽو ڪٽو - ٽانڊاڻو.

ڪٽر ڪٽڻ ڪٽڻ: ڪٽر ڪٽڻ: ٺ. ڪٽر ڪٽڻ
واري ڪنگھڻ - وڏي ڪنگھڻ - ڪوڪ ڪنگھڻ -
ڪٽڻو.

ڪٽر ڪٽڻ: ٺ. (سن. ڪڪ = ڪڪل) اجائي
ٿهه - ڪڪل ڪڪل.

ڪٽر ڪٽڻ: ٺ. (سن. ڪٽر ڪٽڻ = ڪٽڻن)
خارش - خارش - ڪٽڻ - ڪٽڻ. ڪٽڻ - ڪٽڻ.

کیري؟ قسَمَتَ (ک): قسمت تي ڇڏيل ڳالهه. ”بانصيب!“

”کيري قسمت وري ميلون يا نه ميلون“ (جملو).

کيري؟ کٽڻ: ٻول ڪرڻ - سودو پڪو ڪرڻ. ان ڪرڻ - انبار ڪرڻ.

کيري؟ کٽڻي: جهڙي تهڙي - مڇي يا ڪڙي.

کيري؟ ڪٽڻيون: ٺ. ڇوڙيل مال يا وهڻ جي واپسي ڏيڻ لاءِ ورتل ناجائز معاوضو - پئنگ - چٽي - ڏنڊ - ڏاڻ. ڇوڀائي جو پير - ڪٽڻ - ڪرسيلي.

کير يا ڪٽڻ يا: ڏ. پير - ڪٽڻ.

ڪٽڻيون؟ چٽڻ (ک): پير چرڻ يا سڙڻ ”اهڙي ڳالهه ڪيائين جو ڪٽيون ئي چرجي ويون“ (جملو).

ڪٽڻ ياري: اسم خاص. تعلقي گونيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

ڪٽڻ بڻ ڪٽڻ بڻ: ڏ. ڦند - فريب - دغا - چند - دولاپ - ويساءِ گهاتي - بازي. حرڪت.

ڪٽڻ بڻت ڪٽڻ بڻتون: ٺ. حرڪت - فريب.

ڪٽڻ پٽ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

ڪٽڻ پٽل: ڏ. صفت. خراب ٿيل - ڦٽل - بگڙيل - لهيل - گييل. خراب عادت واري - ڪريل - ويٺل - ٺهريل - ساقط - پرشت - پٽت - دٻور - جٽان. بيسٽر - گڊو - گاڏڙ - کار.

ڪٽڻ پائپ خٽڻ: چريائيءَ جهڙا ڪم ڪرڻ.

ڪٽڻ پو ڪٽڻ: ان سڌرندڙ ماڻهو.

ڪٽڻ پو ڪٽڻ يا: ڏ. ريهه ڏيڻ لاءِ ڪم ايندڙ ڏاڏو.

ڪٽڻ پو ڪٽڻ يا: ڏ. تماڪ جي ٻوک جو هڪ ٻارو. باغ ۾ وڻن کي پاڻي ڏيڻ لاءِ نالي.

پڪيءَ جو هڪ قسم.

کير يا ڪڍڻ: هر ڏنل زمين ۾ ننڍڙيون ڪيون يا ناليون ٺاهڻ.

خلل وارو - رولو وجهندڙ - فسادِي. بدنام. ڇيڳرو - اتائو - اگلو - ميرو - ڪچيرو. بئوس.

هٿين خيالي - ان هوند وارو - مٿس. غريب - بي وسعت.

کير و کرائي؟ ڪير و کرائيون؟ ڇڙائي - ان هوندائي - مٿس - غريبي - بي وسعتائي - گد لائي - ڇيڳرائي - بي سڃاڻي - ڪچرائي.

ايتري - خلل - رولو - مونجهارو - گڙڙ.

ڪٽڻ هٿ ڪٽڻ هٿ (ک): ول جو هڪ قسم. وڻ تي ڇڙهندڙ هڪ ول.

ڪٽڻ هٿ ڪٽڻ هٿ (ک): ڏ. اٺ جو هڪ ٿڌ - پاڪڙي تي ٿڌ وجهڻ کان اڳ مٿس رکڻ لاءِ ڏاس يا آن جو ٺهيل هڪ ٿڌ.

ڪٽڻ هٿ ڪٽڻ هٿ (ک): ڏ. ڪڪري وارو ميدان يا پٽ.

ڪير هٿ ڪير هٿ (ت): ٺ. خارش - ڪڙو - کانهو.

ڪٽڻ هو ڪٽڻ ها (ت): ڏ. پترو.

ڪٽڻ ٺاڳ ڪٽڻ ٺاڳون: ٺ. ڊيگڙي جي تري ۾ سڙي ويل پٽ - آڪڙن - ڪڙڇن.

ڪٽڻ ٺو ڪٽڻ ٺا: ڏ. (ع. خرچ) ڳوڻ جو ٺهيل هڪ نمونو (سامان وجهڻ جو) - ڪٽڻو - خرزڻ.

ڪٽڻ ڪٽڻ: ڌاريون - ڪريل.

”ور سين وجهيو ڪاڻ ڪر سين ڪلون پائين“ (شاهه ڏهر).

ڪٽڻي؟ ڪٽڻيون: ٺ. صفت. (من.

ڪٽڻ = مڇ پڇ) مڇي - صحيح - پوري پوري - چٽي - ٺيڪ - چڱي. مٺي. (اسم). ٻول. (ت).

پڪ - يقين. ان رکڻ جي جاء - ان جو گدام - وڪار - ڪارخانو - استور. (سن. ڪٽلھ = بدمعاش).

(صفت). ڪريل - ڪري ٻيل - خراب ٿيل. دائر المريض.

ڪٽڻي؟ آسامي: اهو آدمي جو ڌيڻي لپتي ۾ سوڌو مڇي - پروسِي جو ڳو آدمي.

● ڪٽڙاهه ۽ ڪٽڙاهون: ٿ. ڪنڊن جو ڍنگهر جنهن جو ڪنڊن وارو پاسو مال جي واڙ کي ڏيئي دروازو يا گس بند ڪيو آهي-واڙ کي بند ڪرڻ جو ڍنگهر-ڪٽڙهه.

”ڪٽڙاهه اڳيان ڪيپ ڏهاڙي ڏاتار جي“ (شاهه).

● ڪٽڙاهه لهن: گس ملي وڃڻ ”چورن اڳيان ڪٽڙاهه لهي ويئي“ (جملو).

● ڪٽڙائين (ت): مصدر. ڪاوڙائڻ-رنجائڻ.

● ڪٽڙائين: مصدر. مڙيل چوپائي کي ڏڪهه هڻي ٿا.

● ڪٽڙائون: ڏ. (پرا. ڪٽڙائون. سن. ڪاشت = ڪاڻ + پاد = پير + وهه = هلڻ) ڪرڪڻ-ڪاڻ جي جڻيءَ جو پادر-چاڪڙي.

● ڪٽڙائي ۽ ڪٽڙايون: ٿ. (سن. ٽائيڪا = آڀائي) هوشيار-چالاڪي-چستائي-ڦٽائي-جهونجهرائي-تڪائي-جلدائي-جل ڦٽاڪائي-برجستائي-ٿور ويري-چڙت-هشناڪي-پيلائي-فلڪ بحڪمي-آڀائي-سڌائي-سوڌائي-سوڌائي سوڌائي-سختي-ڏاڍائي.

● ڪٽڙائي ڏيڻ: سيڪ ڏيڻ-مار ڏيڻ.

● ڪٽڙ پٽڙ ۽ ڪٽڙ پٽڙيون: ٿ. (سن. ڪشڙ = ڪاڻ-ڪورڻ) هيٺ مٿانهن-ڪڏون ڪوپا-ٿاڙ ٿوڙ زمين-لاهي چاڙهي-خراب رستو-ڪهري زمين-سخت زمين-اها دونهن جي رنگ جهڙي زمين جا مينهن ۾ نمر ۽ آس ۾ لوهه جهڙي سخت ٿئي-آر-ڪهاڻ.

● ڪٽڙتال ۽ ڪٽڙتال: ڪٽڙتالون: ٿ. (سن. ڪرتال) ساز جو هڪ قسم-ڪاڻ جي ٻن ٽڪرن کي هٿ سان وڇائڻ جو ساز. (صفت). تمام پوڙهي.

● ڪٽڙتول ۽ ڪٽڙتول (ل): ڏ. صفت. ڦٽو (مانهو).

● ڪٽڙتن: ڏ. ڪٽڙ-ليتر-پراڻا پادر.

● ڪٽڙهيت ۽ ڪٽڙهيتون: ٿ. جهيڙو جهٽو.

● ڪٽڙپول (ل): ٿ. تمام پوڙهي ”مائي ته ڪٽڙپول لڳي پيئي آهي“ (جملو).

● ڪٽڙپو ۽ ڪٽڙيا: ڏ. تلوار جي ميان جي هيٺان چانديءَ جي چوٽي-ميان جي تري ۾ لڳل چانديءَ جو ٻٽ-ڪناري-ڪليس-نوڪ.

ڪٽڙ جي نار جو هيٺيون پاڳو. گاهه ڪرڻ جو رنبو-گاهه ڪڇڻ جي رنبي-چهر هڻڻ جو رنبو.

● ڪٽڙ: ٿ. سڪي زمين ۾ هر ڪاهيل زمين جي حالت-هر آيل زمين. زمين ۾ ڪلرانو حصو.

● ڪٽڙيون ڪٽڙ: ٻنيءَ ۾ پهريون هٿ ڏيڻ-زمين تي سڪي جو هر ڏيڻ.

● ڪٽڙ ۽ ڪٽڙ ڪٽڙون: ٿ. ڏ. (سن. ڪيلي) تيلي ٻج جو تيل ڪڍڻ کان پوءِ ٻچيل ڦوڳ-

تيل نڪرڻ کان پوءِ ڪنهن به شيءِ جو ٻچيل متواد. ويال مال جي کير مان ٺاهيل مٽلائي-

پيس ڪاڙهو. ان جي ڪٽري-ان جو پاندو. (صفت). تمام گندو-گدلو-تيل سان ڀريل-

سٺو-چڪنو. ٻهڙو-ڪمينو-خراب-گهٽ.

● ڪٽڙ تيل ۽ نڪرڻ: مطلب نڪرڻ-سراد ظاهر ٿيڻ-مقصد نڪرڻ. حاصلات ٿيڻ-پيدا ٿيڻ.

● ڪٽڙ تيل هڻڻ: واسطو يا لاڳاپو هڻڻ-واسطيدار هجڻ-مطلب هجڻ-غرض هجڻ. آڪائتو

هڻڻ. لاڳ هڻڻ.

● ڪٽڙ ٿيڻ: تمام ميرو ۽ سٺو ٿيڻ.

● ڪٽڙ ۽ ڪٽڙون: ٿ. هٿ ڪاهيل زمين جي حالت. هيس. گهٽيل.

● ڪٽڙا ڪٽڙون: ٿ. مال جي واڙ جي وات يا گس. کير ڏيندڙ چوپائيءَ کي نه ڏهڻ يا نه ڌارائڻ ڪري کير جي اها حالت جنهن ۾ کير

ٻيٺڻ جي لائق نه رهي.

● ڪٽڙات ۽ ڪٽڙات (ڪ): آواز.

● ڪٽڙاڪٽري ۽ ڪٽڙاڪٽري: ڏ. صفت. سالر-سچو-ثابت-سٺو-سجڙ-سويرو-صحيح

سلامت-تندرست-نيرويو-اروڳ. تنگسالي-

ڪرو-شد-بي عيب-ٺيڪ-ٻڪو. پورو پورو.

مضبوط-جاڏو-جبرو-پليارو-ٻلي-ٻرٻل-

ڪٽڙو-سگهو-سترو-سگهارو-سگهائو-مٽر-

زورائتو-زور ڀريو-قوت-ستائتو-توانو-ستائو.

● ڪٽڙ ڪاٽ ۽ ڪٽڙ ڪاٽ: ذ. آواز، جو ٻن شين جي لڳڻ سان پيدا ٿئي ٿي. ڪٽڙ ڪو-چٽڪو-پونپاٽ-ڪٽڙ ڪاءُ-ڪٽڙ ڪو-چٽڪاٽ-ڪيڻ ڪيڻ-ڪيٽڙ ڪيٽڙ-جهڻ جهڻ-ٺيٽ ٺيٽ. ڊم جهڙ. مڻ مڻ. ● ڪٽڙ ڪاءُ ۽ ڪٽڙ ڪاءُ: ذ. ڪٽڙ ڪاٽ-ڪٽڙ ڪو-آواز-چٽڪو-پٺل پٺل.

● ڪٽڙ ڪائڻ: مصدر. ڪٽڙ ڪو ڪرڻ-ڪٽڙ ڪاٽ ڪرڻ-ٺڪ ٺڪ ڪرڻ-ڪٽڙ ڪيٽڙ ڪرڻ-ٺٽ ٺٽ ڪرڻ-ٺٽ ڪاٽ ڪرڻ-ٺٽ ڪو ڪرڻ-ٺٽ ڪائڻ-وڃائڻ-آواز ڪرڻ-پرلاءِ ڪرڻ. ٺڪائڻ-ڊر تي ڪٽڙو هڻڻ-ڌڪ هڻي آواز پيدا ڪرڻ.

● ڪٽڙ ڪٽڙ: خبر پوڻ-سراغ ملڻ. ● ڪٽڙ ڪيٽو ۽ ڪٽڙ ڪيٽا: ذ. صفت. ڪٽڙ ڪٽڙيو-جهڻجهڻو-چٽڪو-چٽڪائي-ڪوڪائي-ٺٽ ٺٽيو-ڪٽڙ ڪو ڪندڙ.

● ڪٽڙ ڪو ۽ ڪٽڙ ڪا: ذ. آواز-ٺڪاءُ-چٽڪو-پٽڪو-ڪيسڪو-ڪنهن شيء جي ڪرڻ يا لڳڻ جو آواز-جهڻجهڻي جي جهڻ جهڻ-واڇو-سٺس-ڪٽڙ ڪاٽ-ڪيڻ ڪيڻ-ڪيٽڙ ڪيٽڙ-جهڻ جهڻ-ٺٽ ڪو-ٺٽ ڪاٽ-ٺٽ ڪٽڙ-ڪٽڙ ڪٽڙ-سرڙاٽ. ٺٽوڪ. ٺٽوڪر-ڌڪ. ڪٽڙ ڪو-ڪٽڙ ڪٽڙ-گورڙ. ڪونگهرو-خڙڪي.

● ڪٽڙ ڪپدار ۽ ڪٽڙ ڪپدار: ذ. صفت. ڪٽڙو-ڪٽڙاڪپدار-ڪٽڙ ڪي وارو-آواز وارو-چٽڪائي-ٺيٽ ٺيٽيو. تيز-چالاڪ.

● ڪٽڙ ڪيري: اسر خاص. لس ٻيلي ۾ هڪ ڳوٺ جو نالو.

● ڪٽڙ ڪڻ: مصدر. پڇڻ-ليڪي پڇڻ. (اسر). پادر-موچڙا. مار. (ل).

● ڪٽڙ ڪي ۽ ڪٽڙ ڪيئون: ٺ. مينهن جي چٽڙي.

● ڪٽڙ ڪي ۽ ڪٽڙ ڪيئون: ٺ. ڊري-ڪٽڙ ڪي-چاري-جهڙوڪ-پت ۾ سوراخ. جاء ۾ نسيو جارو. پٽيون ڊر-چور ڊر-گجهو ڊروازو.

● ڪٽڙ ڪي لڳڻ: موت جو وقت ويجهو اچڻ.

● ڪٽڙ پيٽل ۽ ڪٽڙ پيٽل: ذ. صفت. وڏيءَ عمر وارو-پوڙهو. نهايت سمجهدار-سمجهو-ٽيڪو-زمانه ساز-تجربيڪار-آزمودگار-دو'پار. ڪٽمست-بهدار.

● ڪٽڙ پيو ۽ ڪٽڙ پيا: ذ. صفت. بيچارو-نفاق وجهندڙ.

● ڪٽڙ ڄڻ: مصدر. پڪڙجڻ-ٺيٽجڻ-ڪلجڻ.

● ڪٽڙ ڌڙ: ذ. صفت. ڪٽڪيل-نانگ جو کاڌل

”زلف جي ڏنگ جو وڃي،

جيئن حال جو گيءَ سان ڪير،

تنهن چيو ٿيندو اسان کان،

ڪير ڪٽڙ ڌڙ جو علاج“

(بلبل).

● ڪٽڙ ڦٽ ۽ ڪٽڙ ڦٽون: ٺ. ڪٽ ڪٽ-ڪاڪيل-ڪير ڪير-ڪير ڪير-گير ڀڙ-گهٽي-ڪٽڪٽ-ڪٽڪٽ-ڪٽڪٽ-چمڪي-حُجٽ-تڪرار-رڳڙو-جهڙو-جهنگو-شور-هل-فساد-جنگ-ڪيروڌ.

● ڪٽڙ ڦٽيو ۽ ڪٽڙ ڦٽيا: ذ. صفت. ڪٽڪٽو-ڪير ڪيريو-ڪٽڪٽيو-ڪيروڌي-رڳڙائي-تڪراري-جهڙاگر-فسادي-ڊنگي-ڦڏائي-حجتي-گهٽي-گهٽيخور-جهڙالو.

● ڪٽڙ ڪر (ت): ٺ. تاجيءَ جي تندڻ کي پٺيان هيٺ نه ٿيڻ لاءِ جهل.

● ڪٽڙ ڪڻ: مصدر. (سن. ڪل = آواز ڪرڻ) ٺڪ ٺڪ ڪرڻ-وڃڻ. چٽڪو ڪرڻ-آواز ڪرڻ-ٺٽ ٺٽ ڪرڻ-ڌڙ ڪڻ-ٺڪاءُ ڪرڻ-ٺٽوڪو ڪرڻ-ڪٽڙ ڪو ڪرڻ-ٺٽڪڻ-ٺٽڪاٽ ٿيڻ-ٺڪائوڪي ٿيڻ-ٺڪڻ-لڳڻ-ڪسڻ. وڙهڻ-جهڙڻ. ڊڄڻ. ڊپ ڪرڻ. شروع ڪرڻ. هوشيار ٿيڻ-ڪٽڙ ڪٽڙا ڪرڻ. ولوڙڻ.

”مون اڃا ڪير لٽپ ڪانه ڪٽڙ ڪي آهي“ (جملو).

● ڪٽڙ ڪڻ ۽ ڪٽڙ ڪڻو: ٺ. خبر-مٽد-

اشاري ۾ خبر-بانس-معلومات. آواز.

● ڪوٽ ڪُٻيٺو ۽ ڪوٽ ڪُٻيٺا: ذ. (من. ڪرڪ= باهه + ڪُٻيٺَ = جيت) آڏامندڙ جيت جو هڪ قسم (جنهن جي ٻول ماڻ اونداهيءَ ۾ چمڪو ڏسڻ ۾ اچي - جُگنو - شب تاب - ٽانڊاڻو - ڪره ڪنڊڻي - ڪيرھ ڪڏ).

● کٹر کتّ: ذ. آدامندڙ ۽ اونداهي ۾ ڇمڪندڙ
جيت - کٽر ڪپيتو - جُگنو.

● ڪٽو ڪٽو ۽ ڪٽو ڪٽوون: ٿ. ٽو ٽو-
 ٺڪ ٺڪ- آواز- جهٽڪو- ڀٽڪو- وڃت- ڪٽڪو-
 واڄو- سرُ سرُ- سرڙاٽ- آٿر ٿر- ڪٽڪاٽ- دروازي
 تي هٿ هڻڻ جو آواز- ڪپڙن جو پاڻ ۾ لڳڻ
 جو آواز- مينهن جي ڦڙين جو آواز.

● کتر کتر' کَرَن': آواز کرن۔ کڑکو کرن۔
 وچن۔ واچو کرن۔ ڈانڈولن۔ چاچولن۔ ڈنڈ پھین۔
 وڑھن۔ ایتو مبتو ڳالھائن۔

● کيڙ کيڙ ۽ کيڙ کيڙون: ٿ: جهنجي جي
جهنجي جهنجي - چيڻ چيڻ - تيز ٽڪڙو آواز. (دروازي
جي ڪڙي جو يا گاڏي جي ڦيڻ جو). سڀني
چرپر - حرڪت.

- کِتڑ کِتڑ لتھن: اکڑ گھت تیں- وڈائی
لھن.

● کُڑ کُڑ : ت. (سن. کمن کمنائیہ = آواز).
نک نک - آواز - جھٹکو - پٹکو.

== کتڑ کتڑائی، ڪٽڙ ڪٽڙايون؛ ٿ. سالميت۔
تندرستي۔ مشو ٻرائي۔ مضبوطائي۔ ڪٽڙائي۔ نونبائي۔
شدت۔ تازگي۔ خوشحالي۔

● کتڑ گت ۽ کتڑ گوٺن: (سن. کتبگ = تلوار)
تیار۔ خنجر۔

● کتڑ'گي' ۽ کتڑ'گيئون : ث. (من. کتڑ'کے = باہ). وڈي ھٽي سان مشعل - ڈياڻي - شعلو - مٿو - ڈيات - آلو - شعاع - موجهرو.

● کتو گب ۽ مکتو گئون: ث. (سن. کدوگ = ترار). تلوار - سرواھي - شڪليو - کٺو - شمشير - تيغ - ترار - قاذ - خنجر. ”کتوگ پُراڻي کپ“ ۾ گهوڙي، تيشل واک.

- کتڑ گیگی ۛ کتڑ گیگی: ذ. صفت. کتڑ گہ
وارو- تلوار وارو- ہتیار بند- سپاہی- جوڈو-
جنتی جوان. گیندو (جانبور).

● کتر گب (ل): ظرف. تڪڙو- سگهو.
● کتر گب ۽ کتر گب: ذ. صفت. (سن. ڪڙڙو =
ليڪا ڪيڻ). هندڪي ذات جو هڪ قسم-
ڪتري (رڱاوت ۽ چٿر جو ڪم ڪندڙ).

ڪٽڙ پ ڪٽي: هندڪي ذات جو هڪ قسم -
ڪٽري. (رنگوت ۽ چُر جو ڪم ڪندڙ).

ڪٽر ٻي: هندو ڪٽين جي هڪ ذات جو نالو.
 ڪٽر ٻائي: ڪٽر ٻائون: ٿ. صفت. ڊگهي.
 ڊگهي ڳچيءَ واري.

● کترُ بَہ: بی انداز کمٹائی-کترُ بَہ۔
 "کترُ بَہ-کترُ رِیءُ جا تیا۔ تہیُن باغ بہار۔"
 (سکھڑ)

● ڪٽڙ ٻي ۽ ڪٽڙ ٻيون: ٿ. ٻيڙي-
ٻيڙي-ٻيڙي. مڙو-سيٽ-انڪ اڇلو-انڪ
لوڇو-ڏڪڻي.

● کُتَرَن: مصدر. (سن. کُروٽ = چِٽ) چِٽَن - سَٽَن. آتَرَن. (دل تان) - دل کڇَن - نه وٺَن. روئَن. "کِلَتَن ۽ کُتَرَن، رَسَن، ٻرچَن پاڻ ۾".

● کِڑَن: مصدر۔ تڑن۔ کٹن۔ نکرَن۔ پورجن۔
 آپرن۔ قتن۔ ہوکجن۔ چمکن۔ بھکن۔ جرکن۔
 جھلکو ڈیئن۔ (تارن وانگر)۔ چنڊ کڑَن۔ روشنائی
 کرن۔ پیر ساہین۔ ہسار کرن۔ سینھن یا دِگپی
 نسہ میڑَن۔ وسامن۔ گل تین۔ کِرن۔ آکرَن۔
 تِرن۔ ہٹن۔ تھن۔ پچی وجن۔

● کَڑَی ' : کَڑَیْمُون (ت). ہر کاہن
وقت و ہت کی ہکاں لاء کام۔ لکن۔

● ڪٽڙو ۽ ڪٽڙا: ذ. صفت. (سن. ڪٽڊ= ڀيٺل) آڀو- آڀو ڀيٺل - سڌو- مٺئون. ڪٽڙهو- ڪٽڙ هو- لٽ- ٽڪي. عمود. هڪو ٻڪو ڀيٺل. بندر تي جهاز ڀيٺل. ڪنهن جي سڌ تي ڀيٺل. تيار- چالاڪ- هوشيار. مٽيو- مٺوپرو- بلڪل سچو- بلڪل پورو- راستباز. ڪٽڙا ڪڍدار- ڪٽڙا ڪڍدار- پورو. (ريڙهيءَ وانگر). خوش- سکر- ڪٽا ڪٽڙو.

- ڪٽڙو پ ڏيڻ: مار ڏيڻ.
 - ڪٽڙو پ ڪڍڻ: هاها ڪرڻ - تنبيه ڪرڻ -
 دٻ ٻڌائڻ.
 ● ڪٽڙ وڙ: ظرف. ٿڙ و ڪير.
 ● ڪٽڙ هه ڪٽڙ هون: ٿ. ٿڙ ڪڪڙ جي
 ٽنگن ۾ سيخ - ڪڪڙ جي پير مٿان پيدا ٿيندڙ
 نيش. ڪڪڙ يا تتر جو نڪل ٿڪو نئين -
 چنهيوارو سندن مال جي واڙ يا لوڙهي جي گهٽي -
 لنگهه - ٻنيو - گذر - گهٽ - رستو. لنگهه (گهر يا
 لوڙهي جو) تي ڏنل ڍنگهر. جاء - مڪان - هنڌ -
 اوطاق - جڳهه - آستانو. راهه - رستو - پهچرو -
 ڏس - پتو - نشان. هر گهر - لوگهو - ٻلڊو. وڻي -
 و چوڻي.
 - ڪٽڙ هه بازو ڪٽڙ هه بازو: ڏ. صفت. سيخون
 هنڌڙ (ڪڪڙ). ڪٽڙ هون هنڌڙ (ڪڪڙ).
 دروازي تي وهندڙ (ڪو). ڏٺائي - ٻٽاڪي -
 گشائي.
 - ڪٽڙ هه ٽي ڪير پيارڻ: ٿڌي تي ڪم
 ڪرڻ - بروقت ڪم ڪرڻ - نه به ڪم پورو ڪرڻ.
 - ڪٽڙ هه ڏيڻ: لوڙهي يا گهر جي لنگهه تي
 ڍنگهر رکي بند ڪرڻ.
 - ڪٽڙ هه ڪڍڻ: تتر يا ڪڪڙ جو تڪو
 نئين ڪڍي جوان ٿيڻ. بڻوغت کي رسڻ.
 - ڪٽڙ هه لهڻ: بندش مان نڪرڻ - آزاد ٿيڻ -
 آزادي حاصل ڪرڻ - چونڪارو پائڻ - نجات حاصل
 ڪرڻ. سڀ ليڪا اورانگهڻ.
 - ڪٽڙ هه هڻڻ: ڪڪڙن جو هڪٻئي کي
 سيخون هڻڻ. تڪليف پهچائڻ. ٽوڪ هڻڻ -
 ٽوڪ ڪرڻ.
 ● ڪٽڙ هو ڪٽڙ ها: ڏ. پيتر - پتر - مٽيءَ جو
 ٻوڙ هو. (اسم خاص). تعلقي سنجهوري ۾ هڪ
 ديهه جو نالو.
 ● ڪٽڙ هي ڪٽڙ هيون (ت): ٿ. ٿڙ ڪڪڙ جي
 ڦل ۾ تماڪ قابو ڪرڻ لاءِ وڌل ٻوڙ هو - چڦل.
 ● ڪٽڙهڀل ڪٽڙهڀل: ڏ. صفت. بلڪل
 ڊگهو.

- ٿڌو - بيماريءَ مان آڻيل - هوش ۾ آيل - چاق -
 تندرست - جوپ - تازو - نؤبنو - نيسڪ - جوڙ.
 (اسم). (سن. ڪند = پيچڻ). ڪرمو - پيتر - ڏيرو -
 زنبوٽو - جنب - مٽيءَ جو ٻوڙ هو - اهو پتر جو هر ڪيڙڻ
 وقت نڪري - سڪل گپ جو چاڻو - پتر - مينڊ -
 چيپ. ڪير ڏيندڙ جانور جي ميڙڻ جي مهل تي
 رهجي وڃڻ جي حالت.
 - ڪٽڙو ٽٽڙو ڪٽڙا ٽٽڙا: ڏ. صفت. سخت.
 ٿڪو - ڏاڍو (ڌڪ). ٿڪائي ٺهيل - ٽڪڙو - تيار -
 ڦرنو. نهڪڻو - ٿڪڻو - فلڪي - ٺهڻگهن مردن -
 هوشناڪيءَ وارو - ڇمڪيلو - خوش پوشاڪ. چست -
 وانثرو - چالاڪ - جل ٿٽاڪو - طاقت وارو - جوان
 مرد. ٽيڪڙ - جهانجهرو - ڦڙت - برجستو. ٿور وڻو -
 چيڙت - چرگندو. حاضر جواب. آگاهه - سرتيو -
 سرتيائيتو - چيٽائيتو - هوشائيتو - سوتو - سياڻو -
 ماڳو واڳو - سچيت - داناءُ - ڏاهو. سڌو سنوآٽو.
 ڏٺو مٿو. (ٿ. ڪڙي ٿڙي ڪٽڙيون ٽٽڙيون).
 - ڪٽڙو ٿيڻ: آڻي بيهڻ. چڱو ڀلو ٿيڻ. تيار ٿيڻ.
 - ڪٽڙو پٽو: ڪير ڏيندڙ جانور جو ڪير ڏيڻ
 جو ويلو رهجي وڃڻ.
 - ڪٽڙو ڏيڻ: ڪير ڏيندڙ جانور جو ٿڻ مان
 ڪير نه اچڻ.
 - ڪٽڙو ڪڙڻ: آڻو ڪرڻ (جهنڊو). چڪي
 بيهارڻ - وٺي آڻڻ (مئجسٽريٽ اڳيان). روانو ڪرڻ -
 موڪلڻ. سڌو ڪرڻ - سڌارڻ - ڌيان ڇڪائڻ.
 مچائڻ (جهيڙو) - ڏمڪائڻ - جاڳائڻ - آڻارڻ - آڻارڻ -
 جوش ڏيارڻ. چورڻ - چور پچور ڪرڻ - چونڪ
 ڪڍڻ. تيار ڪرڻ. ڌيان ڏيڻ. (باهه) تيز ڪرڻ.
 - ڪٽڙي ٿڙي: ظرف. يڪدم - ترت - سيڪه.
 ● ڪٽڙو ڪٽڙا: ڏ. ڪٽڙي (عضوو). جڻيءَ جو
 ڪٽڙيءَ وارو پاسو.
 - ڪٽڙادار: مرداني جڻي (ڪٽڙيءَ سان).
 - ڪٽڙا ڪٽڻ: وڏيون وڪون ڪڍڻ - پيرانگهون
 پٽڻ.
 ● ڪٽڙو پ ڪٽڙو هون: ٿ. ڏاڍي مار - مار -
 سٽڙا.

ڪٽري يا ڪٽڻ: فائدي وارو هئڻ - فائدو پرائڻ - وٺڻ - نفعي وارو ٿيڻ - لاڀ ٿيڻ - نفعو ٿيڻ - فائدو ڪرڻ.

ڪٽڻ يو ڪٽڻ يا: ذ. (س. ڪٽڻ = ڪٽري) ٻوٽ جي ڪٽي ۽ وارو ڇڏڻ - ٻوٽ جي پننن باسي ڪٽي ۽ سان لڳل ٻوٽ جو ڪٽي ڪي مٿي ڪٽي - ڪٽري - ڪٽيا ڪٽڻ: ٽڪريون وٺڻ ڪٽڻ - وڏيون وٺڻ يا پرانگهون ڀرڻ.

ڪٽڻ يو ڪٽي ڪٽي ڪٽي: ڪنهن به ڪم لاء تيار ٿيڻ.

ڪٽڻ يو ڪٽي هٿن: ٽپو ڏيئي هلڻ. چال مارڻ. منڊڪائي هلڻ - ٽپ ٽپ ڪري هلڻ.

ڪٽڻ يا ڪٽڻ: ڌڪ جهلي اچڻ.

ڪٽڻ ڪٽڻ: ڪٽڻ يا: ذ. مس قلم رکڻ لاء ڪاٺ جو ٺهيل ننڍڙو خانو - ڊي - ٻيٽي.

ڪٽڻ ڪٽڻ (ٺ): ذ. ماڻو - ٺڪر جو وڏو ٿانءُ.

ڪٽڻ ڪٽڻ: ٺ. جهٽ - ڪوهه -

جهٽ - جهٽو - لامارو - چڪي - چڪ - چٽي - چٽي. ٺڪاءُ - حرڪت. آها ٻوڪ جا سنگ ڪڍي مڪران نه ڪري - بنا ان ٻوڪ.

ڪٽڻ ڪٽڻ: ڪٽڻ ڪٽڻ: ذ. ٺ. صفت.

ننڍين ۽ سٺين آئين وارو (پلو). ماريل - چٽيل - اڏو گابرو - گهٽ. مرض لڳل ٻوڪ (جوئر يا

ٻاجهري) جنهن جا سنگ پنن ۾ ئي مارجي وڃن ۽ ٻاهر نه نڪرن - ڪڪ.

ڪٽڻ ٿي وڃڻ: سنگن جو پنن ۾ اندر ئي مارجي وڃڻ.

ڪٽڻ ٻڌو: تمام ننڍڙين آئين وارو آنيارو پلو.

ڪٽڻ: ٺ. جهٽو - جهٽو.

ڪٽڻ ڪٽڻ: ٺ. ڏاند کي هڪلڻ لاء لڪڻ جي چوڪ ڏيڻ - چونگ.

ڪٽڻ ڪٽڻ: ذ. صفت. ڏاڙهيءَ جا وار اصل نه آيل (ماڻهو) - بنا وارن (ڏاڙهي، مڇ، مڻو وغيره)

وارو - ڪٽرو - وارن ڪٽل. عورت جو مخصوص عضوو. ڪاري جي گانگت جو هڪ قسم (رنگ

اچو، قد ننڍو اڏاڻج).

ڪٽري ڪٽري يون: ٺ. سنهي ڪڪريءَ جو هڪ ڍاڻو - ننڍڙو پٿر - ڪٽو - پٿري. اچي مٽي.

حقي جي قل ۾ تماڪ قابو ڪرڻ لاء ٺاهيل

گول اڱر - چٽل. چاڪ - چوٽو - سڙهي - سفيد -

ڪٽي - اڇاڻ. ٺار - ٺٽو. هڪ راندي ماري (ل).

ڪٽري ڪٽڻ: جيتن - ڪٽڻ - سوپ ٻائڻ -

فتح ڪرڻ. سڀڻڻ.

ڪٽري ڪٽري: يڪدم ٽٽڻ، جهٽ ٻٽ.

ڪٽري ڪٽري يون: ٺ. (سن. ڪٽڻ =

ڪٽري) هڪ عضوي جو ڀاڱو - پير جو هڪ ڀاڱو -

پير جو ڇيڙو - پير جي پڇاڙيءَ تي گول سخت

مشڪ - پير جو پويون پاسو. ڪڇ جو ترو -

ڪانٽرو - مڪو. ڇمڙي جو ٽڪر - ٻوٽ جي

ٻوٽو. (ل).

ڪٽري ڪٽڻ: ٽڪڙ ڪرڻ - تاهوت ڪرڻ -

پڪهه وهائڻ - محنت ڪرڻ - ڪوشش ڪرڻ.

ڪٽري ڪٽڻ يا ڪٽڻ: ڀڄڻ - ٽڪڙو هلڻ.

ڪٽري ڪٽڻ: ٽڪي ڊوڙ ٻائڻ - ٽڪو پنڌ

ڪرڻ - ڊڪڻ. ماري مات ڪرڻ - سوپ ڪرڻ -

فتح ٻائڻ - فتحياب ٿيڻ.

ڪٽري ڪٽڻ لائين: آسي جو آسي روانو

ڪرڻ - در تي ٻيڻ نه ڏيڻ - هڪدم واپس موٽائي

موڪلڻ.

ڪٽڻ ڪٽڻ ٽپي زور ڪٽڻ: ڀڄي جند ڇڏائڻ.

ڪٽڻ ڪٽڻ سان ڪٽڻ يون ڀڄڻ: ڦوهه

جوانيءَ جي آڪڙ ڏيکارڻ.

ڪٽڻ يون ڪٽڻ: ٽڪو هائڻ - ڊوڙ ٻائڻ.

ڪٽڻ يون ڪٽڻ: ڏاڍو روئڻ - روڻ.

ڪٽڻ ڪٽڻ: آها آر، جنهن سان جٽيءَ

کي مضبوط ٿوپو ڏجي.

ڪٽڻ ڪٽڻ: آها آر، جنهن سان ڪوڏريون

جهلي گهڙجن.

ڪٽڻ يو ڪٽڻ يا: ذ. خريز - ٻورو - ڄاڻو -

ٻوري - ڳوٺ - ٿيلهي - ڳوٺري - جهولي (برهنڻ جي

ڀڳيا وٺڻ جي). فائدو - نفعو - ڪمائي

"جوا مان ڪهڙا ڪٽيا ٻڌندين؟" (جملو).

● کيسائين: مصدر. پڄائڻ.

● کيسَوتو ۽ کيسَتا: ذ. صفت. رنجيده - ناراض - ڪاوڙيل.

● کيسَوتو ڪاڻو ۽ کيسَتا ڪاڻا: ذ. صفت. سدائين ختفا ۽ ڪاوڙيل.

● کيسَوتوري ۽ کيسَوتوريون: ث. (سن. کيسَوتوري) جهنگلي ٻلن ۽ هرن جي دمن مان نڪتل سُرھان (ڪارا ڪارا داڻا، خوشبودار ٿين جيئن پراڻي ٿئي تيئن زياده خوشبودار ٿئي) - مشڪ - عنبر - خوشبوءِ - هڳاءُ - بوءِ - بانس - ڌڻ - ڪتوري. هڪ سرهي ٻوٽي.

● کيسَوتو ۽ کيسَوتو: ذ. صفت. ويران - سڄو - ٺلهو - غير آباد - نيسقل - غير مڪمل - ڍلو.

● کيسَوتن: مصدر. باهمي زور آزمائي ڪرڻ. ● کيسَوت ۽ کيسَوتون: ث. زور آزمائي - گشت - چٽا پيٽي.

● کيسَوتيس ۽ کيسَوتيسون: ث. سُرهر - چٽين - ريڙهي سيڙهي.

● کيسَوتو ۽ کيسَوتون (ل. ٿ): ث. خارش - ڪٺه - ڪيرنهڻ.

● کيسَوتو ۽ کيسَوتو: ذ. ڪٺه - خارش.

● کيسَوتيس ۽ کيسَوتيسون: ث. سُرهر - ڪيسَوتيس - چٽين. ريڙهه ٻيڙهه - گيهل - گيات.

● کيسَوتو ۽ کيسَوتو: ذ. فوتيءَ جي ٿين ۽ ڏهين ڏينهن تي ڪيل ڪريا ڪرم - ختمود رود. ماني - خيرات - جُماڻو - چاليهو - ٻارهاڻو. واڻڪي حساب جي بندي. ريزڪي آمدني روانگيءَ جو حساب ڪتاب.

● کيسَوتو ۽ کيسَوتو: ذ. صفت. بنا ڏاڙهي ۽ مڇ وارو - ڪس. ٺوڙهو - گنجو - لسو. لس - مٺو ٺيڪ - لسيرو - لسي منهن وارو.

● کيسَوتان ۽ کيسَوتائينون: ث. وارن جي اچڻ واري حالت.

● کيسَوتائي ۽ کيسَوتائينون: ث. (من ڪلوات < ڪيش و هين = وارن اچڻ واري حالت) وارن جي اچڻ واري حالت. وارن جي نه هئڻ واري حالت.

● کيسَوتو ۽ کيسَوتو: ذ. صفت. مڇو - ويران - پينگيو - پرڻ - غير آباد. (اسم). بنا دائمي سنگن وارو فصل - اوسرو (زمين). ڪلتر.

● کيسَوتيس ۽ کيسَوتيسون: ث. پاڻ ۾ بلڪل آهستي ڳالهائڻ واري حالت - سُرهر - چٽين.

● کيسَوتڪن: مصدر. (سن. مٽل: ڪيچڪ = ڪيسڪن - ٻري ٿيڻ. ڪس = نقصان ڪرڻ) هٿ مان ڪيسڪن - تيرڪن - ڪٽڙن - ڪسڪن - ٽيڙن -

رڙهن - ڊهن. ٽيڳن. ڪسڪي وڃڻ - تيڳي وڃڻ. ڀلجڻ - گسڻ - چوڪ ڪرڻ. نڪري وڃڻ (ٻير).

نا وڃي پوڻ - ڊهي پوڻ - ڪيري پوڻ. گسڪن - سيرڪن - رسڪن. وڃڻ. هٿن - ٻري ٿيڻ - دور ٿيڻ - اڳتي وڌڻ - ٻريو ٿيڻ - پڇي وڃڻ - گم ٿيڻ -

ليڪي وڃڻ. روانو ٿيڻ - آهستي آهستي نڪري وڃڻ. چنڊ هڻي وڃڻ - ليڪي وڃڻ - ٺيڻي هڻي وڃڻ. ڪاٺر ٿيڻ - گيدي ٿيڻ - ڊجي پڇڻ -

ليڪي پڇڻ. گسائي وڃڻ - ٺٽائي وڃڻ - لهرائي وڃڻ (ڪم کان). ڪيسڪن.

● کيسڪو ۽ کيسڪون: ث. پاڇ - پاڇو - آڌام - ڪسڪن جي حالت - پڇي وڃڻ جي حالت.

آڌائي - سيرڪ - گيسڪ. ويهي گسڪن جي حالت - ريڙهو - ڪيسڪو - ترڪو. نفرت. سٺڻ جي ٻڌي.

● کيسڪائڻ: مصدر. هٿان - ريڙهن - سرڪائڻ - ٻري ڪرڻ - ٽارڻ - هٿ مان ڪيڍي ڇڏڻ - جدا ڪرڻ - روانو ڪرڻ - ٻئي هنڌ موڪلڻ - دور ڪرڻ. موڙڻ. ٽيلهن - ڌڪڻ - ڪپسڻ - اڳتي ڪرڻ - چورڻ - گسڪائڻ - ريڙهو ڏيڻ - تيرڪائڻ.

لٽائڻ - ٽٽائڻ. لڪائي وجهڻ (ڪيسي ۾) - چورائڻ - چوري ڪرڻ - کڻي وٺڻ - ٽڳائڻ. هٿ مان ڪيرائي ڇڏڻ (غفلت مان).

● کيسڪو سَور: مجاورو. پاڇ - اک چنڀ ۾ تڪڙو نڪري وڃڻ جي حالت. کڙي ڪرڻ جي حالت.

● کيسڪو سَور پَڙهڻ: پڇي وڃڻ - ڪسڪي وڃڻ - ليڪي وڃڻ - پڇڻ - پاڇ ٺاڻڻ.

قائن - ڪپڙي جو تئن تئن ٿيڻ. (ڪپڙو = مونجهارو پيدا ڪرڻ) کونين - وڙهڻ - دشمني يا وير ڪرڻ - عداوت رکڻ. (اسر). ذ. دشمني - وير - عداوت. ● ڪُستڻو: مصدر. وارن جو مرض سبب ڇڻڻ - ڪُستجي وڃڻ - ڪُسي وڃڻ - ڪوهجڻ - کوندڙجڻ - (وارن جو) ڪيرڻ - ڇيڇڻ - ڇڻڻ. ڳري وڃڻ - ڇت ٿي وڃڻ - گهٽجڻ. پراڻو ٿيڻ - چوڙجي وڃڻ - جهونو ٿيڻ - بوسيد وٺڻ - بيڪار ٿيڻ - ڏيئي وٺي رهڻ. (ڪپڙن جو) ڳرڻ - ڪسڻ - ڪاڻ - ڪاڻڻ - ڪُسي وڃڻ. = ڪُسيو: (ڪُستڻ مان زمان ماضي) - ڪُتو - ڪيريو - ڇڻيو - ڇنو - ڇڇيو - ڦاسو - پراڻو ٿيو - جهونو ٿيو - چڙي ويو.

● کسو: ذ. (ف. کفّش = جُتِي?). جتي-
جوتو.

”پانی وریڑا پیر“ میں منجھان کرس کسو“
(شاہ).

● کُسو لُنبو ۽ کُسا لُنبو: ذ. هڪ جي ڳالهه ٻئي کي ٻڌائڻ واري حالت- ٻه ويڙهائڻ واري حالت- منهن تي خوشامد ۽ پرڻ ڳلا ڪرڻ واري حالت- فتور- لائي چاڻي.

۱۔ کُسا لُٹدا کَرَن: نِکیون کَرَن۔ ہر جٹا ویڑھائی۔ فتور جا گائیں۔

● کسيءَ ۽ کسيءَ: ذ. ث. صفت. مخنث۔
 ٿر نہ پيدا ڪندڙ۔ ڪڏڙو۔ بي شھوت۔ هيچڙو۔
 پيداٿڻ ڪانسواءِ۔ آپت ڪانسواءِ۔ بنا پراپت۔ خالي۔
 مڪڻو۔ ٺلهو۔ ٺلهو (جيئن فصل اُن ڪانسواءِ)۔
 ويران۔ سڄو۔ ٺلهو (وڻ)۔ سنبڊ (زال)۔ ڀڃڙ
 (گانءِ)۔ بي ٿر۔ آجايو۔ نسقلو۔ مڪڻو۔ بي دائي۔
 خالي۔ بنا نمڪ (ڪاڌو)۔ ٻيٽڙي جو هڪ قسم
 جنهن جي هڪ پاتاري مٿن چوَنڪ نہ هجي. آهو
 جانور، جنهن کي متاري يا طاقتور ڪرڻ لاءِ مندس
 خصيا (ٻيلا) کڻي ڇڏجن.

● کتسي لڏون؟: اسم. سنائي جو هڪ قسم.

● کُشَامَنْدَ ۽ کُشَامَنْدُون: ت. (ف. خوش + آمدن = چڱو اچڻ). خوشامد - چاپلوسی.

= کيسڪيٽو ۽ کيسڪيٽا: ذ. صفت. ترڪيٽو۔
 قسڪيٽو۔ کيسڪن جهڙو. ٻي ڀروسي - ڦرندڙ
 گهرندڙ.

- کِسْکِی وَجِیٔں؛ لَکِی پُجِی وَجِیٔں - سِرْکِی وَجِیٔں - رَسْکِی وَجِیٔں.

● کیسکوڑی (ت): ترم ۵۷ کے مرندڑ جیت جو قسم

● کتس "کتس" ء کتس "کتس" : ث . (سن)
کتس "کتس" < کتس "کتس") پست جو یج (طاقت

وارو ۽ نشيدار ٿئي) - پُست جي ڪڙي - خُسَخَس.

● کس، کس' ۽ گسگسون (ل): ت. چُرپُر۔

قشقس - سسپس - آهيتي کيد يل آواز. هت چراند -
کيئيس .

● کتم کوہتہ: کستن قسرن جسي حالت -
زبردستی - ظلم - ڈايد. لالچ - حرص. هيچ.

۱۔ کہیں کو وہ تہی ہجرت: قرتی ہن - قر
کرن۔

● کسٹم ۽ کسٹمر : ذ. صفت. (ع. خصم)
مُڑس - پتار - پتی - وَر - گھر وارو - شوهر. آقا -

● کسمانٹو ۽ کسمانا : ذرہ - دیا - سورہ

فضل - مہربانی - کیرپا - ہاجہ - احسان - ڀلائی -
پرساد - نوازش - عنایت - بخشش - عطا

● کَسَنُ: مصدر. (من. کَشْ = نقصان کرن).
جہتیں - جہت پائیں - جہت و جہت - جہت و جہت -

جھپ ھٹن - زبردستی وٹن - قرن - چپي ڏيڻ .
جھٽو ٻاڏن - جھٽ ھٽن ڪڍڻ - وڃڻ - ڪڪڙ ٻائڻ

کٹن۔ چمن۔ پتتن۔ روژن۔ چمنی ونن۔ ٹوژن۔
ہت جاند کٹن۔

● کسب : مصدر (سن) کش = کھنچ۔
- کسبِ جاه : کسبِ جان : کسب

ناماس تیں)۔ تیرکے۔ کسکے۔ کسکے۔ کسکے۔ کسکے۔

خراب تھیں۔ ہونٹو ہوں۔ ہونٹي ہوں۔ تیرين پر تھیں۔
 نکار چیں۔ غریب تھیں۔ کمزور تھیں۔ سمجھیں۔ نقد

کرٹ - پوڈن - سوپڑو کرٹ. بی فکر رہن. سنجی.

● ڪيٽري ۽ ڪيٽرون: ٿ. زهريلي جيت جو قسم. ڏينيو جهڙو زهرري جيت پر ان کان ننڍو ٿئي. ڏينيو-چيلائو-ڪري. چيلائن جو ڇت-مانارو (ڪڪر جو). ڏينين جو ڪڪ-ميڙ-ڏن-لشڪر. (اسم خاص). ذات جو نالو. ون جو هڪ قسم.

● ڪيٽر ۾ جينون آچن: فساد مچائڻ.
● ڪيٽر ۾ ڪٽو هئڻ: جهيڙو جاڳائڻ-معاملو ڪرائڻ-چري يا لڄ کي ڇيڙڻ-ڏڪائڻ-جاڳائڻ-ڇيڙڻ-ڇيڙائڻ-کپائڻ-ڪڇائڻ-سندائڻ-هلاڪ ڪرڻ-دق ڪرڻ-ڪٽ ڪرڻ-جندڪائڻ-ورچائڻ-ڇيڙڻ-بيزار ڪرڻ-پريشان ڪرڻ. شروع ڪرڻ-برباد ڪرڻ.

● ڪيٽري: اسم خاص. تعلقي سانگهڙ ۾ هڪ ديھ.

● ڪيٽري ۽ ڪيٽري: ٿ. ڪاري جي مڇيءَ جو قسم. هن جا ٻه قسم ٿين: هڪ ڪڪر، ٻيو ٻاجو ڪڪر، آهو رنگ جو اڇو ۽ سِرَ تي ننڍڙا ڪنڊا ۽ سنهرا چيلر، ويڪرو ڊگهو هيڊو پڇ-قد اڌ فوٽ کان ڏيڍ فوٽ تائين، وات ويڪرو ۽ پڇ سنهون.

● ڪيڪرات ۽ ڪيڪرات: گدڙ جي آونائي جو آواز-گدڙ جي آواز.

● ڪيڪرات ڪرڻ: گدڙ جو ڪوڪڻ-گدڙ جو آواز ڪرڻ. ڪنهن ڪم کان نٿاڻ لاءِ بهانو ڪرڻ-اٽڪل ڪرڻ. وڙهڻ-خرابي ڪرڻ. اجائي ڪوشش ڪرڻ-پنهنجي ڳالهه مچائڻ لاءِ بي فائدي ڪوشش ڪرڻ.

● ڪيڪرائي ۽ ڪيڪرائيون: ٿ. صفت. گدڙ يا بگهڙ جي آواز.

● ڪيڪرائي: ٿ. اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● ڪيڪري ۽ ڪيڪريون: ٿ. ون جو قسم. هڪ لڳلڳدار ميوو جهليندڙ ون-گهيدوڙي. مڇ جو هڪ قسم. (اسم خاص). تعلقي ڪنڊياري ۾ هڪ ديھ.

● ڪيٽري هاءِ: اسم خاص. تعلقي ٺٽي ۾ هڪ ديھ.

● ڪيٽري: ٿ. ذ. اسم خاص. هندن جي هڪ ذات-ڪري.

● ڪيٽ: گند-لڙ-گهمسان.

● ڪيٽول ۽ ڪيٽول (ڪ): ڪاٺ جو سوٺو جنهن سان پڪو سڃي

”آدي“ ڪيٽول ڏي ته ڌري سڀان“ (ڪ).
● ڪيٽ (ت): ٿ. ڪوشش ڪرڻ.

● ڪيٽاريل ۽ ڪيٽاريل (ت): ٿ. شرارتي-لڇو-بد معاش-شرير-حرڪتي.

● ڪيٽر ۽ ڪيٽر (ت): ٿ. هندائي جو ويڊيل اڌ.

● ڪيٽن ۽ ڪيٽن: ٿ. (ع. ڪيٽن) مردي جي مٿان وجهڻ وارو ڪپڙو-ڪفن-اوچاڙ.

● ڪيٽڪوس ۽ ڪيٽڪوس: ٿ. صفت. ڪفن چورائيندڙ. ڪنجوس-سوسو-ڪريپڻ-چمچوس-مکي چوس-چنجوس-سوسائٽو-موڏي-

شومي-ڪدرچ-بخيل.

● ڪيٽڪ ۽ ڪيٽڪ: ٿ. تمام ٻوڙهو-تمام جهور-گهڻو ٻوڙهو-تمام ٻڏو-جهونو. ”هيءُ ته ڪيٽڪ ٻوڙهو آهي“.

● ڪيٽ ۽ ڪيٽون: ٿ. بدبوءِ-ڪيڪان-ڪڪائي-مڇيءَ جي ڏپ-ڇت-بوءِ-ڪرينپ-

ڏپ-مڇي، ٻلي يا گوشت جي بانس-ڪني بانس-ڏپ. گندگي-ڪچرو-گند. تمام سنهي مڇي.

نشي ۾ چور. (ت). ٿلهو.

● ڪيڪان: ٿ. بدبوءِ-بانس-ڇت-عنونت-ڏپ-ڪرينپ-ڪيڪ.

● ڪيڪائي ۽ ڪيڪائيون: ٿ. بانس-ڇت-بدبوءِ-ڪرينپ-ڏپ-ڪيڪان-ڪڪ.

● ڪيڪ ۽ ڪيڪون: ٿ. خيسر-واقفيت-ڄاڻ-سڌ-سماء. (ت). آڻ جي ڪاوڙ. (ل).

● ڪيڪاري ۽ ڪيڪاريون: ٿ. گدڙ جي آواز-آواز-دانهن-رڙ-واڪو گدڙ جو.

● ڪيڪاري ۽ ڪيڪاريون: ٿ. پڇ.
● ڪيڪاريون ڪيڪون: ٿ. شڪست فاش ڏيڻ-هيسائڻ-وڙهڻ.

صفت. ٻوڙهو - ڪراڙو - جهڙو - ٻڍو. (ث).
ٻوڙهي - ڪراڙي - ڀيرسن.

ڪڪوڙ ۽ ڪڪوڙ (ڪ): ذ. ٻوڙهو - ڪراڙو.
ڪڪي ۽ ڪڪيئون: ث. ڪارڪ يا ڪنهن
پٺي ميوي جو اندريون سخت ٻج - ڪڪڙي -
ڪڪڙي - ڪارڪ جي ڪڪڙي.

ڪڪي ۽ ڪڪيئون: ث. صفت. خراب -
بدبوءِ واري - چٽاري - ڪٽي بانس واري. (اسر).
مڇي.

ڪڪيءَ ڪوڙ: مڇيءَ جي ڪٽي بانس -
بدبوءِ - چٽ.

ڪنگ ۽ ڪنگ: ذ. صفت. تمام ٻوڙهو -
جهڙو - ڪراڙو - ڪڇڻ.

ڪڪول وڌيا: آڪاسي نروار يا علم هيٺ.
ڪڇڻ ۽ ڪڇڻ ڪڇڻون: ذ. ث. (من).
ڪڙڙ (ڪڙڙ = ننڍي ترار). گڙڙ - ترار - تلوار -
ترار - ڪڙڙ - ڪنو

”وڙڙا ڪڙڙ ڪٽي ڪٽي“ وڃي جنت جوان گڏ يا
پڪيءَ جو قسم - ڍنڍ جو ڀڪي (ٽيٽي جو قسم).
تنگون، گچي ۽ چنهن ڊگهيون، پٺي ميرانجهڙي
۽ پٽ اڇو. (صفت). ٻوڙهو - ڀيرسن - ڀير مرد -
ڪڇڻ. (ث). مڇيءَ جو هڪ قسم.

ڪڇڻ ڪٽي: صفت جو ڍو ڪرڻ - مفت
ڪٽي تي هڻڻ.

ڪڇڻ مار ۽ ڪڇڻ مار: ذ. صفت. ڪڙڙ
ماريندڙ - تلوار هلائيندڙ - جوانمرد - بهادر - دلير -
بانڪو - جوڌو.

ڪڇڻ مارو ۽ ڪڇڻ مارا: ذ. صفت. (سن).
ڪڙڙ (ڪڙڙ = ننڍي ترار - مر = مارڻ). بهادر -
دلير - بانڪو - مردانو - جوانمرد - هٿسٿوان -
جوڌو - سور و ڀير - نايڪ - و ڀير - پهلوان -
بلوان - ٻٽي - ڀليارو. (اسر خاص). گچي ڀڪي.
سانبا هو - تياري - مستيت.

ڪڇڻائي: اسر خاص. تعلقي ميرپور ساڪري ۾
هڪ ڏيهه جو نالو.

ڪڇڻي ڀير: اسر خاص. مڇيءَ جو هڪ قسم.

ڪيڪڙاٽ ۽ ڪيڪڙاٽ: ذ. گدڙن جي
وڙهڻ جو آواز.

ڪڪڙو ۽ ڪڪڙا: ذ. ڀير و غيره جو
اندريون ٻج - ٿڌو - ٿڌو. انب جي ڪڪڙي -
ڪڪڙي - پٽو - ڪوٺو - ڪوٺرو.

ڪڪڙي ۽ ڪڪڙيون: ث. ڪارڪ جي
ڪڪڙي - ڪڪي - ڪوڪي. صوف يا سنگتڙي
جو اندريون ٻج - انب جو ڪوٺو. لڀسٿوڙي -
گيدوڙي.

ڪيڪس ۽ ڪيڪس: ذ. مڪر - فريب - چنڊ -
جیلو - ترڪت.

ڪڪڻ: مصدر. آلتی ڪرڻ - ڪٽي ڪرڻ -
اڇاڙو ڪرڻ - اوڪارا ڏيڻ.

ڪڪڻ: مصدر. هڻڻ - معلوم ٿيڻ - سمجهڻ -
ياد هئڻ - دل سان لکڻ - ٿورو ياد اچڻ - يادگيري
دل ۾ لکڻ - دل ۾ چيڻ - سمجهڻ - ڄاڻڻ. (ل).
گڙڻ - وڙهڻ جو نمونو اختيار ڪرڻ.

”تون هاڻي ڪڪڻ پيو آءُ انهيءَ کي ڄاڻان ٿو.“
ڪڪو ۽ ڪڪا: ذ. صفت. بیکار ماڻهو -
ڪنهن نه ڪم جو - بیکار ماڻهو. دٻاءُ - ڌڪو -
دھمان - چمت - رعب.

ڪڪو ٻڌڻ: هروڀرو ڊٻائڻ - هيسائڻ -
ڪوڙا ٺاهڻ ٺاهڻ.

ڪڪو ۽ ڪڪا: ذ. صفت. بدبودار - گندو -
بانسدار - چٽارو - نرڪي - زحمتي - مڇيءَ جي بانس
وارو - ڪينو. ڇڏو. (ث). (ث). ڪڪي ۽ ڪڪيئون.

ڪڪو ۽ ڪڪو ڪڪا وڪا: ذ. صفت.
شرمندو - هڪوٽڪو - حيران - ششدر - پريشان -
گھبرايل - ويڇون وڙيل - بتليل - بي خبر -
منجهيل - شڪي ٿيل. هٽ - چٽ.

ڪڪو ۽ ڪڪو ٿي وڃي: هوش حواس
وڃائي وڃڻ - حال کان بي حال ٿيڻ - شرمسار ٿيڻ -
منجهي پوڻ.

ڪڪو ۽ ڪڪو هٽڻ يا ٿيڻ: شرمسار ٿيڻ -
منجهي پوڻ.

ڪڪو ۽ ڪڪو ڪڪو ٿوڻ: ذ. ث.

مُرڪائيندڙ - مُشڪائيندڙ - مسخرو - پوڳائي -
چرچائي - ڪيلو - خوش طبيعت - مزيدار - ڪيلائڻو -
وِندرائيندڙ - رَوُشائي - خوش ڪندڙ - راضي
ڪندڙ. مزي جهڙو - ڪيل جهڙو - ڪيلارو.
عجيب - حيرت جهڙو.

● ڪٽڻيلي: ٿ. ڦڙڦوٽ - ٽاڪوڙو - پياچ -
هه گهوڙا - مانڌاڻو.
- ڪٽڻيلي مڇي: وڃڻ: ڦڙڦوٽ پڇي وڃڻ.
● ڪٽائين: مصدر. ڪولڻ جو ڪم ڪرائڻ -
ڪولرائڻ - ڪٽڻ ڪرائڻ.

● ڪٽڻڙ ۽ ڪٽڻڙ: ڏ. اسم. پراڻي جتيءَ جو
پادر - ٺوڳرو - گهيتلو - گسٽڙ - سڪل موچڙو.
● ڪٽڻڙ ۽ ڪٽڻڙ: ڏ. (سن. ڪٽل) پراڻو
جوتو - جهونو ٻوٽ يا جتي - آها جتي، جيڪا
گتھلي گتھلي هلائي - چيتر - ٺوڳر - ٺوڳرو -
ڪٽر - ٻوٽ - جوتو.

● ڪٽل پٽي: ڪوڏين سان راند ڪرڻ جو
هڪ قسم.

● ڪٽڻڙ ۽ ڪٽڻڙ: ڏ. صفت. بي هيٺ -
ڪمزور - بزدل - گيدي - ڊرپوڪ.

● ڪٽڻو ۽ ڪٽڻو: ڏ. صفت. شفاف -
بڪندڙ - آوجل - نرم - صاف - ترپارشترو -
پادرشڪ.

● ڪٽڻڙ ۽ ڪٽڻڙ (ٿ): ڏ. جهيڙو - فساد -
رڳڙو - ٽٽڻو.

● ڪٽل رائي: ٿر: اسم خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۾
هڪ ديھ.

● ڪٽو (ٿ): ڏ. آڻ جي پنڌ هلڻ جو هڪ
نمونو.

● ڪٽڻڙ ۽ ڪٽڻڙ يا (ٿ): ڏ. تماڪ رکڻ
جي چم جي ڳوٺري.

● ڪٽڻڙي ۽ ڪٽڻڙيون: ٿ. ٿ. نسلي مشڪ -
ساندارو - پخال - ڪٽل.

● ڪٽڻڙ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ڪٽڻوڙ: اسم خاص. ٻوٽي جو هڪ قسم
جنهن جا پن ۽ ڪاٺيون دوا جي ڪم اچن - ڪٽوڙو.

- ڪيلڪار ۽ ڪيلڪارون: ٿ. ڪل - گهڻي ڪل -
ڪل جو آواز.

- ڪيل ڪرائڻ: چتر ڪرڻ - ٽوڪائڻ - (پاڻ
تان ماڻهو) ڪلائڻ.

- ڪيل ڪٽڻ: چرچو ڪرڻ - مذاق ڪرڻ -
چتر ڪرڻ - ٽوڪ ڪرڻ.

- ڪيلڪو ۽ ڪيلڪا: ڏ. صفت. (زور سان)
ڪيل ٽهڪڙو - ٽهه ٽهه - هاسي - ڪيل پوڳ -
هسڪو - پوڳ شوڳ - چرچو - مشڪ - پٽهڪ -
مُرڪ. گجهي ڪيل - ڊيل ٽهڪڙو.

- ڪيل ڪاٺاري ۽ ڪيل ڪاٺاريون: ٿ. ڪيل
جي ڳالھ - گهٽو - چرچو پوڳ - پوڳ شوڳ -
وِندڙ. ٺولي - ڪيل - چتر - مسخري. لاق - لٻاڙ.

- ڪيل ڪيل: ڪلڪو - ٽهڪ - ٽهڪڙو. مشڪ -
مُرڪ - پٽهڪ. پوڳ - مسخري - چرچو. دوستيءَ
جو ناتو - دوستي - ميڪ - آشنائي - محبت.

- ڪيل مڪ ۽ ڪيل مڪ: ڏ. صفت. خوش
طبع - ڪيل منهن.

- ڪيل مڪو ۽ ڪيل مڪا: ڏ. صفت. ڪيل
منهن - ڪيل منهن - ڪلڪ - پوڳائي - چرچائي -
مُرڪو - مشڪو - خوش مزاج.

- ڪيل منهن ۽ ڪيل منهن: ڏ. صفت.
مشڪو - مِرڪو - خالق - رلڻو ملڻو - ڪيلو -
ڪيل منهن - خوش - سهجو - ڪيلائيندڙ - فرحتي -
خوش مزاج - خوش طبع.

- ڪيل منهنون ۽ ڪيل منهنان: ڏ. صفت.
خوش مزاج - مِرڪو - مشڪو.

● ڪلاوت ۽ ڪلاوت: ڏ. منيد - شروعات -
ابتدا - اوائل - بنياد.

● ڪلائڻ: مصدر. ڪٽل لهرائڻ.

● ڪيلائڻ: مصدر. هٿسائڻ - ٽهڪ ڏيارڻ -
خوش ڪرڻ - راضي ڪرڻ - مشڪائڻ - مرڪائڻ.

- ڪيلائڻو ۽ ڪيلائڻا: ڏ. صفت. ڪيندڙ -
مشڪندڙ - مرڪندڙ - موھيندڙ.

- ڪيلائيندڙ ۽ ڪيلائيندڙ: ڏ. صفت.
جيڪو ٻئي کي ڪيلائي - خوشيءَ ۾ آئيندڙ -

ظاهر ٿيڻ (لچائي) - پٿرو ٿيڻ - (پٿر) - ظاهر ٿيڻ (گجھ) - ڳالهه واشگاف ٿيڻ. صفا ٿيڻ - صاف ٿيڻ - چڱو لکڻ - ٺيڪ بيهڪ وٺڻ - منو ٿيڻ (آواز) - سريلو ٿيڻ - چمڪڻ - چلڪڻ - تجلو ڪرڻ - جوين نڪرڻ - نڪار ڪيڻ - (منهن ۾) لالائي اچڻ. شروعات ٿيڻ - قائم ٿيڻ - سٽڻ. آهڻيل ٿيڻ - پٽڻ. خاموشيءَ بعد ڳالهائڻ. واءُ جو لکڻ. آسمان ڦڪرو ٿيڻ.

- ڪٽو پائي؟ پلر جو پاڻي - مينهن جو پاڻي بمقابل ٻڌل پاڻي.
- ڪٽي منهن ڳالهائڻ: ظاهر ظهور ڳالهائڻ - سنئين سڌي ڳالهه ڪرڻ - ٻه ڇاڙو نه ٿيڻ - دل ۾ دغا نه رکڻ.

- ڪٽي پٽوڻ: راز ظاهر ٿيڻ.
- ڪٽيل ڪٽيل: ذ. صفت. آهڻيل - پٽيل. ظاهر ظهور - پٿرو - ظاهر. ٽڙيل (گل) - پري (ڪچهري) - عام (مجلس) - چالو (حساب). خلاصو - ڪشادو - وسيع - ويڪرو - فراخ - موڪرو - چوڙو.

- ڪٽي پٽي: اسم خاص. زناني سٽڻ جي ڪپڙي جو هڪ قسم. جنهن تي ڦٽلن جي نموني وانگر ٽڙيل جدا جدا رنگن جا پٽا هجن جي گهڻا ڏسڻ ۾ اچن.

- ڪٽو ڪٽا: ذ. (من. ڪٽهه. ڪٽل = جٽي) جٽيءَ جو هڪ پادر - موچڙو - پادر - جٽي - سڀاٽ - چمپل - چماڪڙي - ڪٽڪڻ - پٽڪ رکڻي - ڪيتر - چيتر - ٺوڳرو - مارڪٽ.
- ڪٽا ڪائڻ: موچڙي سان مار ڪائڻ - جوتي سان مار ڪائڻ - موچڙا ڪائڻ - پادر ڪائڻ - جوتا ڪائڻ - ٺوڳرا جهلڻ - مار ڪائڻ - ڪٽجڻ.

- ڪٽا ڪٽا ڪٽڻ: دٻائڻ - ڪاوڙجڻ.
- ڪٽا هٽڻ: موچڙي سان مارڻ - پادر هٽڻ.
- ڪٽو ڪٽڻ: مڙسي ڪرڻ - زبردستي ڪرڻ - پڪائي شروع ڪرڻ - سختي ڪرڻ - ڏاڍائي ڏيکارڻ - دٻاءُ رکڻ - دڙڪا ڏيڻ - پختائي ۽ سختيءَ سان ڪم ڪرائڻ - چمتو رکڻ. "ڪٽو ڪٽو ته ٿئي پٽو" (مثال).

● ڪٽڪ ڪٽڪ (ٺ): ذ. ڌاريو - اوڀرو.
● ڪٽڪوڙي ڪٽڪوڙي: ڪٽڪوڙي (ل): ٺ. وٺڻ تي چڙهندڙ هڪ ننڍي جانور جو قسم - نورينڙو.

● ڪٽڪ ڪٽڪ: گهي - ڪل - ڪٽڪ - ڪلڪل - ڪروڙ. وسوسو - وهه - گمان.

● ڪٽڪ ڪٽا: ذ. ظرف. ظاهر - پٿرو.
● ڪٽڪ: مصدر. جانور جي جسم تان ڇهڻو لاهڻ - ڪل آتارڻ - ڇوڙو لاهڻ - چم - گوشت کان ڌار ڪرڻ - ڇوڙو لاهڻ. مارڻ - سٽڻ - ڪٽڻ.

● ڪٽڪ: ٺ. اسم خاص. جوار جو هڪ قسم.
● ڪٽڪ: مصدر. (سن. ڪٽڪڪٽ = ڪٽڪ).
ٽهڪ ڏيڻ - خوشي ڪرڻ - مرڪڻ - مشڪڻ - خوش ٿيڻ - سرهو ٿيڻ - راضي ٿيڻ - نهال ٿيڻ - پرسن ٿيڻ. ٽوڪ ڪرڻ - خندا ڪرڻ - چيتر ڪرڻ - هاسي ڪرڻ - مسخري ڪرڻ - ٽوڪبازي ڪرڻ.

- ڪٽڪائي ڪٽڪائي: ڪٽڪائيون: صفت. خوشي - مزو - فرحت - وندر - رڻشو - ڪل خوشي - رهسو. (ڪٽڪ جي) عادت - مشڪ - مرڪ.

- ڪٽڪو ڪٽڪو: ذ. صفت. مشڪو - مرڪنو - خوش طبع - هڻو - ڪلندڙ - ڪل منهنون - خوش - سهجو - ڪلمڪ - ڪل منهن - ڪلائيندڙ - مزي جهڙو - ڪلارو - ڪلائو - چرچائي - چرچي جو.

- ڪٽڪي ڪٽڪي: ڪٽڪي پٽوڻ: ڪٽڪي ڪٽڪي ڪٽو ٿيڻ - ڪٽڪي ڪٽڪي آڏو ٿيڻ - تمام گهڻو ڪٽڻ - ڪٽڪي ڪٽڪي ساڻو ٿيڻ.

● ڪٽڪ: مصدر. (سن. ڪٽڪو < ڪٽڪو = ظاهر ٿيڻ). پٽجڻ - ڪٽڪي پٽڻ - مڪڙي جو گل ٿيڻ. پٿرو ٿيڻ - ظاهر ٿيڻ - آهڻجڻ. وڌڻ - ويجهڻ. ڳنڍ ڇڏڻ - رسي جو آهڻجڻ. ويڙهيل شيءَ جو پٿرو ٿيڻ - روشن ٿيڻ - معلوم ٿيڻ - پٿري پٽ ٿيڻ - نظاري اچڻ. ويڪرو ٿيڻ - ڪشادو ٿيڻ - آڪلجڻ - ڇڙڻ - ڍرو ٿيڻ - چيتر - گهر گهلو ٿيڻ - ڦلهڙو ٿيڻ - چڙواڳ ٿيڻ - آزاد ٿيڻ. هلي - وڃڻ - عام آشڪار ٿيڻ - عام ٿيڻ. خراب خوار ٿيڻ - ڏنو ٿيڻ - (گل) هاب ٿيڻ - ڦاٽڻ (ڌڪوڙ).

● ڪٽماچ ۽ ڪٽماچ: ذ. ث. وچت جو هڪ قسم. راڳ يا راڳي جو نالو. (هيءَ مٿڙهه راڳي آهي، هن ۾ سڀ شئي مٿڙهه ٿين ۽ رات جي پٺي پهر ۾ ڳائجي).

● ڪٽمان: اسم خاص. تعلقي ڪوٽڙيءَ ۾ هڪ ديھ.

● ڪٽمان: اسم خاص. هڪ ذات.

● ڪٽماءُ: ذ. مٿلت - فُرصت - ويڇو - عرصو.

● ڪٽمت ۽ ڪٽمتون: ذ. ث. نياز - نئڙت - تواضع. ڌيرج - ڪيميا - بُرد باري.

● ڪٽمڏان ۽ ڪٽمڏان: ذ. فساد - جهيڙو.

● ڪٽمڏن ۽ ڪٽمڏئون: ذ. ث. ڪاوڙ - شوخي.

● ڪٽميرو ۽ ڪٽميرا: ذ. (ف. خُمره = پيالو.

ع. خمر = شراب). مٽيءَ جي ننڍڙي برتن جو

قسم. - نڪر جي ننڍي ڍڪي - ٻاڻي پيڻ لاءِ نڪر

جو ٿانءُ - پيالو - ٽپو - ڪپو - ڪٽرسو - جَمَن -

آب خورو.

● ڪٽميري ۽ ڪٽميريون: ذ. ث. اسم. ڪٽير

جو هڪ قسم.

● ڪٽمن: مصدر. (سن. ڪُشَمَ = سَهَتَن)

نيمَن - نئڙت ڪرڻ - گديا ڪرڻ - ترسَن - صبر

ڪرڻ - تحمل ڪرڻ - ڌيرج ڪرڻ - ٿار ڪرڻ.

ڌير ڪرڻ - ڪيسرائي - لَمَن - ترسَن - ٽڪَن -

بيھڻ - ٽٽڻ - ٽَمَن - ٺهرڻ - سيڙڻ. (ڪوڏر سان

زمين جو) ڪوٽجڻ.

● ڪٽمڏڙو ۽ ڪٽمڏڙ: ذ. صفت. ڌيرجوان -

صابر - صبرائتو - ڌيرائتو - بُرد بار.

● ڪٽمڏن: صبر وارن.

”چور ته لڳئي چاهي ڪم ڪمندن ڪٽيو“

(شاهي ڪلياڻ).

● ڪٽمڇ: ڪمَن - معاف ڪرڻ - ڏوهه بخشڻ.

● ڪٽمي ڪائين: نئڙت سان وقت گذارڻ - نياز نئڙت

مان رهڻ - حليمائي ڪرڻ - هيٺاهين ڪرڻ -

نرمائي ڪرڻ - ماتئيڪي نموني هلڻ.

● ڪٽميا: ذ. (سن. ڪُشَمَ < ڪُشَمَ = سَهَتَن)

پرا. ڪٽما چما) صبر - نياز - نئڙت - سَهَن شيلتا.

معافي - بخشش.

● ڪٽلو ڪوهه ۾ وجهڻ: جهيڙو شروع ڪرڻ.

جهيڙو جوئڻ - جهڳڙڻ - وڙهڻ - ڌڙڻ. نافرمانِي

ڪرڻ - چيو نه مڃڻ - چيو نه ڪرڻ - نه مڃڻ -

بي ادب ٿيڻ - بي چيو ٿيڻ - نافرمان ٿيڻ - ڪنهن

ڪم ڪرڻ کان انڪار ڪرڻ.

● ڪٽلي ڪٽلي ڪرڻ: لعنت ڏيڻ.

● ڪٽو ٽپي: ذ. اسم. هڪ قسم جو ميوو.

(صفت). وڏي پٽ وارو - گهڻو ڪائيندڙ.

● ڪٽول ۽ ڪٽول: ذ. (سن. ڪولاھل)

غوغاءُ - هُل - غلغلو - ڪرڳل - آواز - ڪڙڪو -

گهمسان - ختچر ڪٽلو - گوڙ شور - ٻاڪر ڪٽو -

ڌمچر - هٽس - ڌماڻو.

● ڪٽلي ۽ ڪٽليون: ذ. ث. (سن. ڪل) ٻاڻيءَ جي

سانداري - ننڍي حلال پڪر يا هرڻ وغيره جي

ڪٽل مان ٺاهيل پخال - مَشڪ - سانداري -

پخال - اوئي.

● ڪٽليٽو ۽ ڪٽليٽا: ذ. اسم. چَمَ جي ڳوٺڙي -

چمڙي جو ٺهيل ٿيلھو - (انگ) بنگ. ڪٽل جو جوتو.

● ڪٽلچري ۽ ڪٽلچريون: (ث): ذ. چَمَ يا

اڳڙيءَ جي ڳوٺڙي.

● ڪٽلڀر ۽ ڪٽلڀر (جبل): ذ. ڪيرڙ - ڪيرڙ.

● ڪٽم: ذ. ڪيميا - تحمل - ٺهڻائي - نئڙت.

ڪٽم ڪٽمندن ڪٽيو، هارايو هوڏن“

(سامي).

● ڪٽما ۽ ڪٽمائون: ذ. (سن. ڪُشَمَ =

سَهَتَن) معافي - بخشش - مهرباني - پٽت - ڪٽما -

آسراڻ - رحيم - ٻاجھ - دِيا - ڪيرپا - احسان -

ڪٽم. صبر - ڌيرج - صبورِي - تحمل - ٿامير -

ڪانڊ - تپڪشا - سَهَن شيلتا - برداشت - امدادي -

مَدَد.

● ڪٽمان ۽ ڪٽمائون: صبر - تحمل.

● ڪٽماوان ۽ ڪٽماوان: ذ. صفت. ستار -

دِياڻو - ٻاجهارو - رحيمي - غفور - رحيم -

ڪٽم - بخشهار. ڌيرجوان - صابر - صبرائتو -

ڪٽمندڙ - ڌيرائتو - بُرد بار - صبر ڪندڙ - ڌيرج

ڪندڙ.

۱۔ کیمیاءِ وان و کیمیاءِ وان: ذ. صفت. کیمیا
کنندہ۔

● ڪن: اسم خاص. تعلقي ساماري ۾ هڪ ديھہ.
● ڪن ۽ ڪن: ذ. (سن: ڪنڊ=پڇڻ).
مانيءَ جو ٺڪر-ٺڪر-پورو-پورو-ڳيو-ڇوٽو-
ماني وغيره جو آڌ. (ظرف). اٽڪل-اندازا-
اٽڪل روءِ-لڳ-پڳ-ڌاري-ٿورو اڳتي-
ٿورو هوءَ-قريباً (جيئن سٽو ڪن يا سير ڪن).
انگن جو ميٽر ڏيکاريندڙ عدد مثلاً ڏهاڪوڪن-
وڻهارو ڪن. آڪٽ. (سنڊيلو).

● کينَ ۽ کينُون؟ ث. صفت. (سن. کنا. کڻڻ < کڻڻ = ڀڙڪ) ڀڙڪ - گهڙي - لحظو - ميڪئب - ڀل - دم - کينَ - ساعت - منٽ - ذرو دير - ٿوري دير. (ظرف). ٿوري دير ۾ - جهٽ - جلدي. ڇنڊ جي پهرين تاريخن مان ڪوڏينهن. - کينَ ساعت: ٿوري دير - گهڙي - لحظو.

● ڪُن (ل): ٿ. آها زمين جنهن ۾ پير اندر هليو وڃي- وارياسي زمين. مثلاً ”رستي ۾ رڳي ڪُن آهي، گهوڙو نڪو هلي نٿو سگهي“.

ڪُنُ ڪُنُ ڪُنُ : اسم خاص. سمنڊ جي مڇيءَ جو قسم.

● کتناج : کتناج : ذ. صفت. نقصان - خرابي -
 خلم - ٹوٽو - چيهو. (ت - مشتاق).

● کُنَامُ ۽ کُنَامَ (ت). ذ. صفت. فساد۔
جھیزو۔ رگڑو۔ جھگڑو۔ خنام۔ (مشتاق)۔

● ڪٽنبو ۽ ڪٽنبا: ذ. اسر خاص. ڏيند جي
هڪيءَ جو قسم.

● کُنْبِيرو ۽ کُنْبِيروا: ذ. اسر. خَمِيرو.
● کِنْبِيون: انگ Mushrooms, Fungus

● کُنْیَۃٌ ۖ کُنْیَۃٌ: ذ. پکیء جو آھو عضوو
جیو ان کی آدامس ۾ مدد ڈٹی۔ ہر۔ پنک۔

١٠ - ڪنڀر ۽ ڪنڀر: ذ. صفت. ڪنڀر وارو۔
١١ - ڪنڀر جو قلم۔ ڪاٺي۔ سوٺو۔

پرن وارو۔ پکن وارو۔ بجن وارو۔ بجر۔
 - کَنپُرو ۽ کَنپُرا : ذ. پکڑو۔ کَنپُرائی

(سچی جی).

- ڪنڀر ۽ ڪنڀر: اسم. پڪيءَ جي ڪٺي هاسي جو ٻنڌ - ڪنڀرائي - ڪنڀ.

- کٽيڙائيءَ ۾ کٽيڙائيمون؟ ث. پڪيءَ جي
هڪ پاسي جو پٿر - پڪيءَ جو هڪ عضوو - کنڀ -
پٽڪ - پٿر - پڪ - کٽيڙ - ٻانهن - بازو - بال .
مددگار.

ۛ ڪٽيپَ ڪٽيڙاڻِيُون پَٽنُ ڀا ڪوھنُ:
 نَسو ڪرڻ - زور ڀڄڻ - ڀيوس ڪرڻ - مجبور ڪرڻ -
 لاچار ڪرڻ.

ڪنٽريٽائون؟ ساهين؟ ڪجهه طاقت سارڻ۔
آڏاڻي جي ڪوشش ڪرڻ.

- کنیئرَن کی باء لہجَن : کاوڑ کرن۔
ہیساٹن .

ڪنڀڙو ۽ ڪنڀڙا: ذ. اسم. پڪڙو-
ڪنڀڙائي-پڙ-نڍو ڪنڀ. (اسم خاص). هڪ
ذات جو نالو.

- کنپیٹر یون کوهین: مسخت مار کیٹ.
 کاوڑجن - تیز تیں.

- کتھپ میر کائٹن: تیماری کرن - سنبت کرن - روانو تین.

۱۰۰ - کُنْپَ سَوُرَنُ : کُنْپَ سَہِرَنُ - تیارِی کَرَنُ۔
کُنْپَ سَہِرَنُ

۱۰۰۔ کُتِبَ کُوڑُنْ : منزل کرُن۔ رہن۔ جاء
کرُن۔

۱۰۰۔ کَسْبِیْنَ کَسُوْۤا ۚ کَتْمِیْنَ کُتَاۙ جَنۡهَنۡ جَا
کُتِبَ کُتِلَ ۚ هِجَرَۙ اِیۡ جَزَاۤتِ ۚ کَمُوْرَۙ نِیۡاۤرُۙ

کُنْتُمْ لَكُمْ رِئَاسَةً ۚ فَذُكِّرْتُمْ ۚ بَلْ عَجَبْتَ ۚ وَكَانَ عَجَبُكَ كَبِيرًا

کتاب نہ ہٹے گا۔ یہج نہ ہٹے گا۔ وسعت نہ

● کُنْ بِکُنْ بِد (سین کُنْ) کہہ کر وہ

ڪيڙن ٺهڪائن جو ڪورو۔ آشو تان جنهن تي

جي ڪپڙن ڪاڙهن جي ڏيڳ۔ ڪپڙن ڪاڙهن

پي پي پي، پي پي پي، پي پي پي

- ڪُنڀُورِي ۽ ڪُنڀُورِي: ذ. مٿي ۾ ڀيل غليڻائي - ڪُنڀُورِي.
 ● ڪُنڀُورِي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 تعلقي آباوڙي ۾ هڪ ديھ. هڪ شهر جو نالو.
 جيت جو هڪ قسم.
 ● ڪُنڀُورِي نائڪن: اسم خاص. تعلقي ڪڪڙ ۾
 هڪ ديھ.
 ● ڪُنڀُورِي: اسم خاص. ڀرت جو هڪ قسم.
 ● ڪُنڀُورِي: اسم خاص. تعلقي ڪپري، سڪرنڊ ۽
 بدين ۾ هڪ ديھ.
 ● ڪُنڀُورِي ۽ ڪُنڀُورِي: ٺ. ٻانهن -
 بازو. پٿر - ڪنڀاڻي. برساتي جيت جو هڪ قسم.
 (اسم خاص). تعلقي ساماري ۾ هڪ ديھ.
 ● ڪُنڀُورِي يا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● ڪُنڀُورِي: اسم خاص. تعلقي جيمس آباد ۾
 هڪ ديھ.
 ● ڪُنڀُورِي ۽ ڪُنڀُورِي (ٺ): اسم. پڪيءَ جو
 آڪرو.
 ● ڪُنڀُورِي: مصدر. ڪنڀي وٺي اچڻ - زبردستي
 آڻڻ - زوري کڻي اچڻ - ڏاڍائيءَ سان وٺي اچڻ -
 ڪاهڻ - جهلي وڃڻ. تڪڙو وٺي وڃڻ - آڏائي
 وڃڻ - جهٽي اچڻ - جهڻ.
 - ڪُنڀُورِي ڪُنڀُورِي: قابو ڪري ڪڍڻ.
 ● ڪُنڀُورِي ڪُنڀُورِي: ذ. ڪوٺي - ڪُنڀُورِي (ڪاڻ جي).
 - ڪُنڀُورِي ڪُنڀُورِي: ٺ. ڪُنڀُورِي.
 ● ڪُنڀُورِي ڪُنڀُورِي: پاڻيءَ جي پڪيءَ جو هڪ
 قسم (قد ۾ بدڪ جيڏو ٿئي). (اسم خاص). ٿر ۾
 مينگهوڙن جي هڪ ذات. (ٺ). ڪُنڀُورِيءَ جو
 مذڪر. ٿر ۾ ملڪ ۾ پيدا ٿيندڙ ڀاڄيءَ جو هڪ
 قسم. جوپائي مال جي ڪنڀ ۾ ڏنل چير يا
 چٽڪر.
 ● ڪُنڀُورِي ڪُنڀُورِي: ٺ. ٺ. هڪڙي -
 هڪڙي - سَوَڪِيَمَر.
 ● ڪُنڀُورِي ڪُنڀُورِي: ذ. اسم. ڪُنڀُورِي رنگ
 سان مشابھت رکندڙ جانور جو هڪ قسم.
 ● ڪُنڀُورِي: صفت. ڏُٻرو - آڀرو - ضعيف -
 نپل - ڪمزور - لاغر - ڇٽو - دريل.

کان اڳي ڪپڙا آب ۾ ۾ سيڪجن - ڏوٻن جو
 ڪوڙيل ٽيڻن جنهن ۾ ڪپڙا رڌجن - هڪ وڏو
 پيسپ جنهن ۾ ميرا ڪپڙا وجهي باھ تي رکجن -
 بني. جيٺ مهيني جي ۱۳ تاريخ جو ڏينهن جنهن تي
 هندو زالون ڀوڄا پاڻ وغيره ڪن. ڪڪ يا
 سارين جي ڪچي فصل جي پتل لٽڻ واري حالت -
 ساريون جن جو ڪچيءَ ۾ ٿورو مٽيون حصو لڄي -
 پليءَ ڀوک جون چوٽيون - لڙيل ڀوک جو واڌارو -
 سارين جي ڀوک جي آها منزل جڏهن ٽيڙا وڏا
 بن ڪين. جو ۽ ڪڪ پلا ٿيندا آهن ته مٿان
 لٽندا آهن.

- ڪُنڀُورِي: ڪپڙن جي ڏنارڻي.
 - ڪُنڀُورِي چارهن: ڏوٻيءَ جو ميران ڳارڻ لاءِ
 ميرن ڪپڙن کي دڪ ۾ وجهي پاڻ تي رکڻ.
 - ڪُنڀُورِي ڪُنڀُورِي: ڪانن کان سواءِ فقط سنگ
 لٽڻ.

- ڪُنڀُورِي لٽڻ: پلي ڀوک جا پن لٽڻ.
 - ڪُنڀُورِي واءِ: پاڻي پڻ ڪري آن جي ڀت جو
 واءِ سان پرڃي وڃڻ.

● ڪُنڀُورِي: ٺ. هڪ راڳ، راڳي ۽ سُر جو
 نالو. عورت جو پيار جو نالو - ڪُنڀُورِي. اڃان -
 چنڊ جي روشنائي - چنڊ جو سوجهرو. (اسم خاص).
 هڪ شهر جو نالو. هڪ ڏيهي رياست جو نالو -
 (گجرات جي آلهندي طرف اصل نالو "ستپاوت")
 يعني "ستپ وارو" ڇو جو مهاديو کي ستپ
 جي صورت وارو ديوتا سڏيو اٿن.

- ڪُنڀُورِي ڪُنڀُورِي: ڪُنڀُورِي: ٺ. هڪ
 راڳيءَ جو نالو. پياري محبوبه - سچن - معشوقه -
 جانب - پياري - دلبر - پريتما (عورت).

● ڪُنڀُورِي ڪُنڀُورِي: ٺ. هڪ راڳ ۽ راڳي
 جو نالو.

● ڪُنڀُورِي: مصدر. ڪٽائڻ - ڀڄائڻ - ڀڄائڻ -
 ٻرو ڪر ڪرڻ.

● ڪُنڀُورِي ڪُنڀُورِي: ذ. اسم. ڏاند جي
 ڳچيءَ جي مٿان وڌيل گوشت جو حصو - ڪُنڀُورِي -
 ڪُونهت.

دڙڪو. ڪنهن شيء کي چڪ ڏيڻ جي حالت -
چڪ - چسپي - سٺ. زور - داب - ضرب. (ل).
تڪليف - دقت - آڌڪ.

- ڪُنڇُ جھلڻ: ڪنڇي جھلڻ - سوگهو ڪرڻ.
"خوب جھليائون ڪنڇ".

- ڪنڇ ڏيڻ: زور ڏيڻ - داب ڏيڻ.
- ڪُنڇُ ڪڍڻ: داب ڪڍڻ - مار ڏيڻ - تڙي

ڏيڻ - مارڻ - دٻائڻ.

- ڪُنڇُ ڪرڻ: مار ڏيڻ.

- ڪُنڇُ ڪڍڻ: آستين ڇاڙهڻ - ٻانهون ڪڍڻ -

وڙهڻ لاءِ تيار ٿيڻ.

- ڪُنڇُ هڻجڻ: ڪجهه به نه هئڻ - ڪي ڪين

هئڻ.

● ڪُنڇُجڻ: مصدر. (پرا: ڪڇڻ) = ڪاوڙجڻ.

(سن: ڪُشيئي). قعيص جون ٻانهون مٿي ڪرڻ -

آستين مٿي ڇاڙهڻ - مٿي ڪرڻ - مٿي سيرڻ - مٿي

چڪڻ. زور سان ٻند ڪرڻ - مضبوط ڪرڻ -

ڪاٺيون ٻوريون بهارڻ.

- ڪُنڇُ ڪُنڇُجُون: سٺڻ ڇا وڙ - ستر -

تسب.

● ڪُنڇُجو ڪُنڇُجا: ذ. صفت. ٺڳ - ڪپي -

دولابي - دغاٻاز - دغاخور - دغاڻي - ٺڳي خور -

ڪپيو - ڪُنڇُجو - تيتالي - اندر ٻهريو - دورنگي -

کوٽو - چالٻاز - مڪريلو. ڪبو. (ڪوهستان).

● ڪُنڇُجي ڪُنڇُجون: ٺ. ٻيڙيءَ ۾ ڪاٺ

جو چورس تختو - ٻيڙيءَ جي پاڇل جي اڳيان

وڙهڻ جي جاء.

● ڪُنڇُجي ڪُنڇُجون: ٺ. گلاس جنهن ۾

هاڻي پئجي - ٺڪر جو گلاس - آبخورو - چيل - ڪي -

ٿيو - ڪوزو. ڪاري جي ٻيڙيءَ جو هڪ عضوو.

● ڪُنڇُجي ڪُنڇُجا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ڪُنڇُجھڙو ڪُنڇُجھڙو: ذ. صفت. ڪسايي

هٿ سان ڪم ڪندڙ - ڪاٻڙ - ڏاٻڙ - ڏاٻڙ.

● ڪُنڇُجھڻ: مصدر. ڪري پوڻ.

● ڪُنڇُجو ڪُنڇُجا: ذ. اسم. ڪاٻو هٿ -

ڏاٻو.

- ڪُنڇِيوري ٿيڻ: ماڻهوءَ جو ڪارو ۽ ڏهرو
ٿيڻ - بيماريءَ سبب سنهڙو ٿيڻ - آڀرو ٿيڻ -
ضعيف ٿيڻ.

- ڪُنڇِي ڪُنڇِيُون: ٺ. اسم. (سن:

ڪُنڇِي. ف. ماروغ). برسات کانپوءِ وارياسي

زمين ۾ پيدا ٿيندڙ هڪ قسم جو اڇو ٻوٽو (ياڇيءَ

جي ڪم اڇي ۽ سندس ٺوڙيل هاڻي اک ۾ پيل

قلمي جي ڪم اڇي). قدرتي خشڪ اڇو ڦل -

زمين جي اوڀر - سڀڙو - پڻهڙو - ڪُنڇِي -

پت ٻوٽي - آٽوٻر.

- ڪُنڇِي ڏيڻ: ڪاري واڌ جي بيماريءَ سبب

ڪن جي چوٽي وڌڻ.

● ڪُنڇُ ڪُنڇُ: ڪُنڇُ ڪُنڇُ: ڪُنڇُجُون: ٺ. عاج جا چوڙا

جيڪي ٺوٺ ڪان مٿي پائجن - ٻانهن جي مٿين

حصي ۾ ٻاٽل عاج جا چوڙا - ٻانهن جي ڏوري

واري حصي ۾ وڌل عاج جي ٻانهن.

● ڪُنڇُري ڪُنڇُريُون: ٺ. (سن.

ڪاٺسڀهه = ڪُنڇهجو). ساز جو هڪ قسم - وڃائڻ جي

جهانجھڻ - ڪنڇي - دڦ - ڪڏڙن جي وڃائڻ جو

هڪ ساز. (ت). خنجر - ڪٿار.

● ڪُنڇُجڙ ڪُنڇُجڙُون (ل): ٺ. ان سڌريل

زمين - پٽجڙ.

● ڪُنڇُ ڪوٺِي ڪُنڇُ ڪوٺِيُون: ٺ.

(سن: ڪُنڇُ = معدني شيون). زمين مان کوٽي

ڪڍيل معدنيات - معدني پيدائش - معدني شيء -

ڌاتو.

● ڪُنڇُجڻل ڪُنڇُجڻلون (ت-ل): ٺ. (سن.

ڪُنڇُجڻل = رڀ). رڀ - آس - ٻيڇي - ڪرڻ پل -

رڀڙو - راڀڙو.

● ڪُنڇُجڻ ڪُنڇُجُون: ٺ. آڪ.

● ڪُنڇُجڻ: مصدر. خميس جون ٻانهون مٿي ڪرڻ -

ڪڙو سميٽڻ - (پتلون جا پاسا) لانچڻ - آڇانگڻ -

ورائڻ. چڪ ڏيڻ - ڇيڙي ڏيڻ. مار ڏيڻ. جماع

ڪرڻ.

- ڪُنڇُ ڪُنڇُجُون: ٺ. (سن: ڪُنڇُ =

تڪليف سان گذارو ڪرڻ). جٺ ڦٽ - تبيهه -

ٻڌڻ - نسل "بور گهوڙو سٺي ڪنڌي جو آهي".
وڏو بند ڀڄي، ننڍي ڪرڻ واري حالت. هڪ
باري مان ٻئي باري ڏانهن ڪڍيل ننڍي ڪٽي.
(ل) - پاڻيءَ جو آوانڌو - آندو. ڪاري جي رڇ
جو هڪ حصو يا ڌڙ (اهڙا گهڻا حصا گڏي رڇ
ناهجي). (ڪ) رڇ جي ڊگهائي.

- ڪٽڻڙائي ڪٽڻڙائي؟ ذ. صفت. ڪنڌي.
وارو - ڪٽي - ڪنڌي - ڪنڌو ڪٽڻڙو. جنهن کان
اوڌر تي سودو ڪٽجي - مودي؟
- ڪٽڻڙو ڪٽڻڙو ڪٽڻڙا ڪٽڻا: ذ. حساب ڪتاب -

ڪنڌو.

- ڪٽڻڙو ڪٽڻڙو: اوڌر ڪنڌي ڪنهن کي
ٽڪائي وجهڻ - ڪنڌي ڪنڌي ڪنهن کي بيزار
ڪرڻ - اوڌر ڪٽي پاڻ کي سڄو ڪرڻ.

- ڪٽڻڙو ڪٽڻڙو: بنياد بند ٿي وڃڻ - نسل
ختم ٿي وڃڻ.

- ڪٽڻڙو ڪٽڻڙو: ليڪو لهي وڃڻ - ختم
ٿي وڃڻ - ناس ٿي وڃڻ.

- ڪٽڻڙو ڪٽڻڙو: ڪٽڻڙو ڪٽڻڙو: ٽ. زميندار
جي آها بندي، جنهن ۾ ٻچ يا هارين وغيره کي
ڏنل تقاوي وغيره جو حساب ڪتاب رکجي -

زميندار جي هارين سان حساب ڪتاب جي بندي.
- ڪٽڻڙي: ڪنڌي وارو - آهو ماڻهو، جنهن
مان ڪنڌو هليل هجي.

- ڪٽڻڙي ڪٽڻڙي: واصل پاسو - نانءِ پاسو -
ڪٽ وارو پاسو.

- ڪٽڻڙي ليڪڻ: واصل ڪرڻ - کاتي لکڻ -
حساب ۾ ڇاڙهڻ.

ڪٽڻڙي ڪٽڻڙي: ٽ. پڪين کي جهلڻ لاءِ
گهوڙي جي ٻچ مان ٺاهيل ڦاهي - ڳاري - دام -
ڦاهي - ڦاسي - سِرڪسهي - پڪين کي ڦاسڻ جي چار.

هڪ باري مان ٻي باري ۾ پاڻي ڇڏڻ لاءِ آوانڌو -
ٻنهي کي ڀڄي پاڻيءَ جي وهڻ لاءِ ٺاهيل گهٽ -
پاڻي وهڻ جي جاءِ. لاڳيتا بيت ياد ڪرڻ.

گهڻو احوال. ڪپڙي جو هڪ قسم. (ت). بانٺ
جي اڏيل ڀيٽ. (ل).

ڪٽڻج ڪٽڻجُون: ٽ. ٽوٽل کان مٿي
ڏوراني ۾ وڌل چوڙا - ڏوري ۾ وڌل پانهين - ڪنج.

ڪٽڻجائڻ: ٽ. ڇڪتاڻ - ڪشش - ڇڪ - ٽٽي -
ڇٻي - ٽان - ڇڪي - ست. دب - زور - ڀڙو - داب -
دٻاءُ. ست سٽاءُ - سختي - تنگي - لاچاري - سوڙهه -
مشڪلات - ڀڙو - ڪشمڪش - پهري - ڌڙ - ڇڪچڪاڻ.

ڪٽڻجڻ: مصدر. (سن. ڪش = ڇڪڻ) -
ڇڪڻ - ٽان - ڇڪي ڏيڻ - ڇٻي ڏيڻ - ڪينچاڻاڻ
ڪرڻ. ٻٽڻ - ڪوهڻ - ڇيڻ (ڪٽڻ). موڻ -
مائل ڪرڻ - راغب ڪرڻ.

ڪٽڻڙو ڪٽڻڙو: ذ. اسر. (سن. ڪنڊ) دنيا
جو وڏو ڀاڱو - مٿس. ڀاڱو - حصو - ڀتي.

ڪٽڻڙو ڪٽڻڙو: ٽ. فقيرن جي پاڻن جي
پوشاڪ - ڪڍا.

- ڪٽڻڙو ڪٽڻڙو: ذ. ٽپڙ - ليڙ - لڳڙي.
سنهو ٿلهو سامان.

ڪٽڻڙو يا ڪٽڻڙو يا ڪٽڻڙو: ٽ. (سن.
ڪٽڻڙو) - بڪت - اشتها. چاهه - تمنا - چاهت - آرزو -
خواهش.

ڪٽڻڙو ڪٽڻڙو: ٽ. جهيڙو - زالاڻو
بيهودو ڪٽو. چرچ - سٺس.

- ڪٽڻڙو ڪٽڻڙو: ذ. ڪٽ ٻيٽ. (ل).
"تون مون سان اجايو ڪٽڻڙو ڪٽڻڙو اچين".

- ڪٽڻڙو ڪٽڻڙو: ٽ. (سن. ڪٽڻڙو = خراب لفظ
ڳالهائڻ) چورا ڪورا - چور ڀڄور. وڌو وڌو -

ميرڪاپائي - مٿي جو سُرور - رڙهه ڀڙهه - تير تير -
ڪير ڪير - ٻيٽ ٻيٽ. واهيات سوال جواب -

هر هر حرڪت ڪرڻ سان مغز ڪپائڻ واري حالت -
ڪاپارو - ڪاسارو.

ڪٽڻڙائي: اسر خاص. تعلقي جو هيءَ ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

ڪٽڻڙو ڪٽڻڙو: ذ. صفت. (سن. ڪاڌڪ =
ڪاڻيڌڙ) اوڌر تي ورتل مال جو حساب ڪتاب -

لهيڏار جو قرضدار سان حساب - ڏي وٺ - ليڪو -
ڀيٽو - حساب ڪتاب - ڪٽڻ - آڌار ڪاتو - اوڌر -

ڌڻي ڀيٽي - لهڻو. گهوڙي جو طبيلو. (ت). بنياد -

ڪيڻ. پيرو ڪيڻ. آهستي آهستي ڪري پڙهڻ.
 ٿورو ٿورو چڙهڻ. (ل). چڪو هڻڻ (مڇيءَ جو).
 - ڪينڊو ۽ ڪينڊوون: ٿ. ٿوري چڪو - هڪي
 چڪو. چڪو (مڇيءَ جو).
 - ڪينڊو يهار (ت): خارش - ڪنهار - ڪه -
 ڪارس.

- ڪينڊو يهار: خارش - ڪينڊو يهار.
 - ڪينڊو ۽ ڪينڊوئون (ل): ٿ. مال جي
 ڊگه وارو رسو، جو ڌراڙ چيلهر ۾ پٽي سمهي.
 قاهي - قاسي - دام.

- ڪينڊو هڻڻ: ڊگه جو رسو پٽڻ.
 - ڪينڊو ۽ ڪينڊا: ڏ. (سن. ڪنڊ ڪنڊت =
 پيڇڻ. ڪڪر پيل) پٽڻ - ڪيرو - ڏندن
 کان سواءِ - قدو - قٽو - پٽو - ڏندن پڳل. (سن).
 ڪٽڙ (گ = ترار) ترار - تلوار - ڪنو - شمشير -
 سڪيلو - سرواهي - ڪٽڙ - تيغ - شڪيلو. ڪڪر
 پيل - مڏو - پڳل.

- ڪينڊو ٿو ۽ ڪينڊو ٿا: ڏ. صفت. (سن. ڪنڊ =
 پيڇڻ) ڏندن پڳو - پٽو - قدو - پٽڻ.

- ڪينڊو: اسم خاص. تعلقي هالا ۾ هڪ ديھ.
 - ڪينڊو هٿر ۽ ڪينڊو هٿر: ڏ. پراڻو قتل شهر -
 قتل جاين جا نشان.

- ڪينڊو ۽ ڪينڊوئون: ٿ. اسم. اٺن مٿن
 جي تور وارو ماسو - اٺ مٿن. تور ۽ ماپ جو
 حساب.

- ڪينڊو ڀرڻ: مصدر. ڪينڊائڻ.
 - ڪينڊو ڀرڻ سڀڻ ڀرڻ: تيز ڀڪڙ - ڏنڌي جو ڦهلاءِ.
 چنڊ ڦوڪ - هار سينگار.

- ڪينڊو پوڻ: مصدر. ڀڪڙڻ - چڙو چڙو ڪرڻ -
 هارڻ - ڌار ڌار ڪرڻ - هيٺ هارڻ. هڪ ٻئي کان
 جدا ڪرائڻ - ڪينڊو ٿاڻي - چنڊ ڪارڻ.

- ڪينڊو ڀو ۽ ڪينڊو ڀا: ڏ. ڪلهي تي رکيل
 پٿري، اهڙيءَ طرح جو اڌ اڳيان ۽ اڌ پٺيان
 هجي - گوٿرو - گوٿري - خُزرزين.

- ڪينڊو: اسم خاص. تعلقي وارھ ۾ هڪ
 ديھ.

- ڪينڊارن: مصدر. ڀڪڙڻ - ڪينڊائڻ - وڇائڻ -
 وڙ ڪڙڻ - چٽائڻ - هارڻ - چٽڻ.
 - ڪينڊائڻ: چٽڻ - هارڻ - چٽائڻ - وڙ ڪڙڻ -
 وڙ ڀڻڻ - ڪينڊيڻ - چڙو چڙو ڪرڻ - ڪينڊارڻ -
 ڪٽو ڪٽو ڪرڻ - ڪولڻ - ٿڙڻ - مٽسڻ ڪرڻ.
 وڇائڻ - پٽائڻ - فرش ڪرڻ - پٽڙڻ - ڪڙڻ (ڪنڀ) -
 آکاڙو ڪرڻ - ڪڙو ڪرڻ (سيڙھ). پٽائڻ.

- ڪينڊر ۽ ڪينڊر: ڏ. صفت. (سن).
 ڪينڊو ڪالهه. پرا. ڪينڊائي - ڏير (ڦٽل شهر -
 ڦٽل جاين جا نشان - ڏنل جاء يا ڳوٺ جو ڍڳ -
 ڦٽل ڳوٺ - پٽڻ - ڏڙو - ڏير - ڍڳ - پراڻو پٽڻ.
 آواندو - ڪينڊو - لوگهو - ڏرڙ. تعلقي ميرپورخاص ۾
 هڪ ديھ.

- ڪينڊر: اسم خاص. تعلقي ڊگهڙي ۾ هڪ
 ديھ.

- ڪينڊرڻ: مصدر. ڪينڊرجڻ - ڪينڊڻ -
 ڀڪڙجڻ - چٽجڻ.

- ڪينڊرڻ: ڪينڊرڻ - ڪينڊڻ - ڀڪڙجڻ -
 ڀڪڙڻ - چٽجڻ.

- ڪينڊن ۽ ڪينڊن: ڏ. (سن. ڪنڊن = پيڇڻ)
 اڏ - روڪ - رنڊڪ - اٽڪاء - پٽج - ڊاهه.

- ڪينڊن: مصدر. (سن. ڪنڊ = پيڇڻ)
 ڪوڙو ڪرڻ - رڌ ڏيڻ - مٿاڏو اٽڪائڻ -
 سوال جواب ڪرڻ.

- ڪينڊن ڪرڻ: ڪوڙو ڪرڻ - رڌ ڏيڻ -
 ترديد ڪرڻ - ڏوهي ثابت ڪرڻ - باطل ڪرڻ -
 غلط ٺهرائڻ - دليلن سان غلط ثابت ڪرڻ - ڪنهن
 ڳالهه تي اعتراض وٺڻ.

- ڪينڊن: مصدر. ڪينڊرجڻ - ڪينڊرڻ -
 ڪينڊجڻ - ڀڪڙڻ - تيرو تيرڻ - وڙ ٿڙڻ - چڙو چڙو
 ٿيڻ - ڪٽو ڪٽو ٿيڻ - ڀڪڙجڻ - جدا جدا ٿيڻ -
 ڌار ڌار ٿيڻ - الڳ الڳ ٿيڻ. خوش ٿيڻ. (ل).
 - ڪينڊن ڪينڊن: ڀڪڙجڻ - وڇائجي وڃڻ -
 ڦهلجي وڃڻ.

- ڪينڊن: مصدر. (سن. شيد = هلڻ) ڏورڻ -
 لهڻ. ڪوٽڻ - آڪوٽڻ. دل ۾ ڳالهه سانڍڻ. چٽ

● ڪنٽر ۽ ڪنٽر (ڪ): ذ. رهيا - هٿسا -
 ڏوڪڙ - ناٿو.
 ● ڪنٽري؟ مؤسمر: اسم. ڀرت جو هڪ قسم.
 ● ڪنٽسي ۽ ڪنٽسيون؟ ث. والي - هڪ
 گهٽ جو قسم.
 ● ڪنٽڪارن: مصدر. (سن. ڪر) = آواز ڪرڻ
 ڪيڪار ڪرڻ - خوش خيڙ عافيت ڪرڻ - ڪيٽن
 ڪرڻ - ڪنڪارڻ.
 ● ڪنٽڪار ۽ ڪنٽڪارون؟ ث. ڪيڪر -
 آڌرپاء - ڪيڪار.
 ● ڪنٽڪارن (ت): مصدر. ٿورو پائي وجهي
 لوڏي سان ٿانءُ ڏيڻ.
 ● ڪنٽڪر ۽ ڪنٽڪر: ذ. صفت. (سن. ڪشي =
 گهٽجڻ - گهٽجي وڃڻ) بي سؤد - بنا لاپ جي - سڄو -
 خالي (تاس جي پٽن ۾ آهو خالي پٽو، جنهن جو
 راند تي ڪو اثر نه ٿئي).
 ● ڪنٽڪر ۽ ڪنٽڪر: ذ. صفت. بي ٿر -
 اڃاڻو - نسٽلو - سڪو - پڪار - نڪو - بي فائدو.
 ڪنٽڪو ۽ ڪنٽڪا: ذ. صفت. (سن. ڪشي =
 گهٽجڻ) ڪنٽڪو - سنهو - پٽو - پٽو - جهارو -
 پائيانو - پائيءَ جهڙو. ڪمزور - بي اثر.
 ● ڪنٽڪا: ڪمزوري - ڊر پلٽا - ضعيفائي -
 هيٺائي - هلڪائي - ڪمر همتي - لانجهائي. ڪنٽڪائي -
 ڪنٽڪاڻي - چيڊائي - پٽڙائي.
 ● ڪنٽڪائي ۽ ڪنٽڪائيون؟ ث. ڪنٽڪاڻ -
 چيڊاڻ - پٽڙائي - پائيانائي. ڪمزوري - ڊر پلٽا -
 هيٺائي - هلڪائي - ڪمر همتي - ڏبرائي -
 لانجهائي.
 ● ڪنٽڪهار ۽ ڪنٽڪهار: ذ. سؤر وڃڻ -
 نايڪو - وڃڻ - سؤر هيٺ - بهادر - پهلوان - سورمو -
 دلير - جوڏو - شهزور - پٽلي - پٽوان - پليارو -
 جوان مرد - ڄاڻو - شير - طاقتمند.
 "خيمي ۾ ڪنٽڪهار جي، چانڊوئا چمڪن"
 (شاهه سورٺ).
 هڪ راجا جو نالو. ڪڇ ملڪ جو راءِ. حاڪم -
 بادشاهه.

● ڪنٽڪهارن: مصدر. ڪپڙي کي پائيءَ ۾
 به - ٽي ڀيرا چڱيءَ طرح ٽپيون ڏيارڻ - چاچولڻ.
 ● ڪنٽڪهر: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات.
 ● ڪنٽڪهر ۽ ڪنٽڪهر: ذ. صفت. (سن.
 ڪڪر = سخت پٿر) سڙي ويل سِر جو ٽڪر -
 ڪيٽوڙو - سخت پٿر - زور پڪل سِر يا رجي
 ڳري ويل - ڪٽوڙو - ٻوٽو - سخت ڪٽوڙو. سڙي
 ويل لوھ جو ڳڏو. سِرڻ جو جٽو. (اسم خاص).
 مسلمانن جي هڪ ذات.
 ● ڪنٽڪهن: مصدر. (سن. ڪاس = ڪنگھ)
 ڪنگھڪار ڪرڻ - ڪٽوڙو ڪٽوڙو ڪرڻ - چاٽيءَ
 جو بلغم ڪڍڻ - ڪانگهارو ڪڍڻ - نيڙي صفا
 ڪرڻ. پڻڪڻ.
 ● ڪنٽڪه ۽ ڪنٽكه: ڪنٽڪهون؟ ث. بيماريءَ
 جو هڪ قسم - ڪانسي - ڪنٽڪه جو آواز - ڪانگھاري
 ڪڍڻ جو آواز - بلغم ڪڍڻ جو آواز. ٽڪ -
 خنڪار - پڻڪا - هيٺا.
 ● ڪنٽڪهارن: ڪنٽڪه - ڪانگهارو ڪڍڻ.
 ● ڪنٽڪهي؟ ڪاڻي: ڪجهه به حاصل نه ٿيڻ.
 ● ڪنٽڪهي؟ ڳالهائڻ: سچيائيءَ سان ڳالهائڻ -
 سمجهه سان ڳالهائڻ - سوچي سمجهي ڳالهائڻ -
 هوشياريءَ سان ڳالهائڻ - خبرداريءَ سان ڳالهائڻ -
 غور سان ڳالهائڻ - ڏسي وائسي ڳالهائڻ.
 ● ڪنٽڪهو ۽ ڪنٽڪها: ذ. صفت. (سن. ڪشي =
 گهٽجڻ) ڪنٽڪو - ڪنٽڪو - پائيترو - سنهو - پٽو -
 پٽو - جهارو - پائيانو - پنگو - چيڊو - پتلو -
 پائيارو - مٽين - سؤ ڪير - باريڪ - ڪاغذي -
 هلڪو - پائيءَ جهڙو - چيٽو - چيٽو - پاھو - پاڪو.
 ضعيف - ڪمزور - هيٺو - نسو - پوٽو - بي سگهو -
 بي ستو - بي قوتو - نيٺل - زچ - پٽل - هيٺو -
 ڊر پل - بيزورو - ڏم ٻرو - اڀرو - پڻڪ - يڪتو -
 بانڊيو - چينجهرو - لينجهه جهڙو - لينجهڙو -
 ڪٽلو - ڪٽرو - ڪٽو - هلڪو - جهيٽو -
 جهٽڪو (آواز). ليو - ٻي سواڊي (طعام).
 ڦٽل - جهٽڪو (رنگ). نيسار - نيچ -
 صاف. (ل).

= کینگھان: ٹ. کینگھائی - کنگان - کنگائی -
 کینگھان - پستلائی - چیداائی - چیدان - چیتان -
 پترائی - پترائی. ضعیفائی - دُر ہلتا - کمزوری -
 آیرائی - لاغرائی - ہیٹائی - ہلکائی - کمر ہمتی -
 لانجھائی .

- کُنْگھائی ' ۛ کُنْگھائی مُون : ت. کِنْگھان۔
کَنگائی۔ کَنگھان۔ پتلائی۔ چِدائی۔ چِداں۔ چِٹان۔
پَڑائی۔ پَڑائی۔ ضعیفائی۔ درہلتا۔ کمزوری۔
آپرائی۔ لاغرائی ' ہیٹائی۔ ہلکائی۔ کمر ہمتی۔
لانجھائی۔

- کينئڻهه ٻاڻي؟ چڊو ٻاڻي- پڻگو. جَوَن جو ٻاڻي- جَوَن جي ٻيڇ.

● ڪٽو ۽ ڪٽا: ذ. اسم. (من. ڪڍڻ = ڪٽڻ). ترار- شمشير- سڦيلو- هنڊڪي- ڪنڊي- سرواهي- ڪڙڳ- تينغ- شڪيلو- تلوار. خنجر- نيمڇو- ڪرپان. ٿر ۾ چوپائي مال جي سڃاڻپ جو هڪ نشان.

ڪنوڪٽيري وارو: ٿر ۾ چوپائي مال جي سڃاڻپ جو هڪ نشان.

- ڪٽيون ۽ ڪٽڻا: ذ. هٿيار جو هڪ قسم -
 ترار - تلوار. ڀال وانگر بچاءُ جو هڪ اوزار.
 - ڪنڀرو ۽ ڪنڀرا: ذ. صفت. شمشير باز -
 تسيخ باز - تلواريو - ڪيڳمارو - تلوار باز - ترار
 هٿندڙ. سَوَروِيَرُ - نايڪ - وير - سورهي - پهلوآن -
 دلير - رستم - جودو - ڀلوآن - طاقتمند.

● کینواٹین (ل): مصدر۔ واس ڈیٹ - تعویذ کی
بتن کان اگے ۾ توپ ڈیٹ۔

● کَسُوْنَ ۛ کَتُونُوْنَ؟ ث. رهندو-رهند۔
رہڑ-چڑ چڑ-رہڑو۔

● کَنُوں: مصدر. (سن. کُش = سَہن).
 مہن۔ جہان۔ تحمل کرن۔ صبر کرن۔ درد سہن۔
 نقصان برداشت کرن۔ تکیہ۔ ہلن۔ جتن۔ جنائ۔
 کرن۔ نعم۔

● کتنوں: مصدر۔ چمکن۔ جھلکن۔ چمکن۔
 جھلکو ڈین۔ تجلی کرن۔ ڈما کرن۔ جھرمرائن۔
 تمکن۔ چاکن۔

■ کینوائٹیں: کینوون وانگر چمکائیں۔

● کِنُونْ ۽ کِنُونُونْ: ث. (سن. کشتن پر ۲يا. کشتن = دَم + پَرُ۲يا = چمکنڌڙ < ۲يا = چمکنٺ). وچ - بجلي - برق - ڌنڪ. چمڪات - تجلو - شعاع - سوجهرو - ڏٺو.

● کنٹھار کُن (ل): مصدر۔ پڑیائیں۔ ہیرائیں۔ رہیں۔
 دُتار کُن۔ رادرائیں۔ ہیرائیں۔ کنٹھیں۔ کنٹھار کُن۔
 خارش کُن۔

— کتھار (ل): کتھ — خارش — خوشامد .

- کتھا کپڑا: چاندا پاندا - دل خوش (ت).

● کتھن: مصدر. (سن. کجانا = کتھن).
 رھنڈا پائیں - نہنڈا پائیں - رھنڈیں - نہنڈیں - رھڑیں -
 کتڑیں - رھڑوں پائیں - کتھار کڑیں - خارش لاھیں.
 کُسرں - کرڑوں. (ت). دشمنی کڑیں.

- کُنْهَہ ۽ کُنْهُون؟ : ث. خارش - کُنْهَہ -
نہند - رھڑ - رھند .

● ڪنهي ۽ ڪنهيون؟ اسم خاص. درياءَ جي مڇيءَ جو هڪ قسم.

● کینھواري؟ اسر خاص. تعلقي ناري (خيرپور رياست) ۾ هڪ ديھ.

● ڪنھن ۽ ڪنھن رُون (ت): ٿ. لڻ جي ڪاٺي.
● ڪنھن (ت): ٿ. پسيل ڪٽڪ-ڪٽڪ

پُڄڻ 'مان ٺهيل طعام جو هڪ قسم. (ل).
 ٻاجهري جي رڀ. مينهن جو هڪ قسم.

● ڪٿي هئي؟: مڙيهن جو هڪ قسم (جنهن مڙيهن جو هڪ سڱ پڳل هجي ۽ هڪ سڱو هجي).

● کُنْزُ اسْمِ خاص۔ تعلق جاتی ہے ہر کُنْزِ دِیہہ۔
● کُنْزُ حَرْفِ جر۔ کان۔ وِتان۔ مان۔ تان۔

منجھان۔ کون؟ کنان؟ بہ نسبت۔
 = کُننُنْ کُننُنْ: کنگھن جو آواز۔ کنگھکار

جو آواز- تَوْنُ تَوْنُ.
● کِنْتَن ۽ کِنْتُون: (ث. کَشِیْم = سک).

کنوٹ - بجلی - وج - برق - تجلی - شمع - سوجھرو -
چمکات - دٹو - کلیاٹ - یلو - چنگائی - خیر -

خيريت - سد پاو - بهبودي - خير خوڻي - تازائي -
تندرستي - چڱيلائي .

پاسو. ورندي جي اڏاوت، صفائي ۽ ٻن پاسن جي وچ واري ٻاري - ڪڇي جڳهه جو پاسو. وڙهي - سنڌو - ناغو - ويڇو - ويڇوئي. سڪا - سنڪلپ - پرن - مچتا - مچت - ميت - پاس. ڪالائتر - ويساهي. (جهاز جو) لنگر. ٻيڙيءَ جو پاڳو - ٻيڙيءَ جو تختو.

- ڪٽائيتو ڪٽائيتا: ذ. صفت. هوريءَ موسم تي اچڻ وارو - مهلائتو - مندائتو. مدو - ميعاد - وڙهي - انجام - ڪٽ - تيت. - ڪٽ - ٿيڻ: مينهن يا ڳئون کي لڳڻ چو خيال ٿيڻ.

- ڪٽ - سڙلو ڪٽڻ (ڪ): رڇ ۾ رکيل ٻاٽيا مٿي ڪٽي اڇلائڻ. - ڪٽيتو ڪٽيتا: ذ. صفت. هوري وقت تي ايندڙ - مهلائتو.

- ڪٽيتي ڪٽيتو: ذ. صفت. هوري وقت يا هوريءَ موسم تي ايندڙ.

- ڪٽين ڪٽائين: ڳالهين ۾ ڪوڙو ڪرڻ - سڀن سان ثابت ڪرڻ - دليلن سان ثابت ڪرڻ.

- ڪٽائي ڪٽائيتو: ذ. ڪٽائڻ جي مزوري - گاڏيءَ جو پاڙو - ڍوڻائي.

- ڪٽائي ڪٽائيتو: ذ. ڪٽائي - مزوري - پاڙو - محنت - ڪيرايو - دمار - آجورو.

- ڪٽت ڪٽتو: ذ. ڪٽندو - حساب - آڌار - اوڌر - رڪت - قرض - ڏيڻو - رکال.

- ڪٽت ڪٽائين: ڪٽي تي وٺڻ - اوڌر تي ڪٽڻ - رڪت تي وٺڻ - قرض ڪٽائڻ - اوڌر ڪٽائڻ - رڪت ڪرائڻ - رکال ڪرائي ڏيڻ.

- ڪٽتي ڪٽتي: آڌار ڪٽندڙ - قرضي - ڪٽندو ڪٽندڙ.

- ڪٽ ٻاءُ ڪٽڻ: ڪاٺ شيءِ هڪ هنڌان ڪٽي ٻئي هنڌ رکڻ.

- ڪٽ ٻاءُ ۾ وڃڻ: نه ليکڻ جهڙي ڪم ۾ گذارڻ.

- ڪٽو ڪٽا: ذ. ڇيت جي ڪاٺين ۾ هڪڙو ڪٽو - ناغو - وڙهي - ڇيٽي - فرجو. ويسانهين -

ڪٽي ڪٽيئون (ل): ٺ. (سن. ڪنيڪا = نينگهه). اُن ڇڙڻ جو آواز يا ٿانءُ - زمين ۾ پيل آڪري. جئون جي اٿي يا ٻين اٿن مان ٺهيل ٽالهي. ڌريل ٻاجهريءَ جو پلاءُ. ٻليءَ مانيءَ جو ڳيو - ڪن - ٽڪرو - پور - پورو - پرزو - ڳيو. - ڪٽي ڪرڻ: نينگهه ۾ اُن وجهي ڇڏڻ - ڪٽڻ - ڌڪ هڻڻ.

- ڪٽيتو: ذ. اسم. ڪانگ: "ڪٽيو ڪٽياتو خبرون ڪيرون ڏيو ڪيلهي". (شاه - پورب).

- ڪٽياري: اسم خاص. تعلقي فيض گنج (رياست خيرپور) ۽ تعلقي شهداد پور ۾ هڪ ديھ.

- ڪٽيو ڪٽيا: ذ. صفت. مست - چريو - ڪيو - ٻاگل - مجنون - تشئي - سوالي - خماريل - عاشق.

- ڪٽيو ڏيرو: اسم خاص. نيست يا نابود انسان.

- ڪٽ ڪٽ: ذ. نانگ جو قسم. (ت) - ڪڙي جي نموني تي ٿيندڙ هڪ زهري جيت (جنهن جي ٿاڻن ڪري ماڻهو بروقت مري وڃي) - هن ڪٽ - ڪوڏياري (ٻلا).

- ڪٽ ڪٽو: ذ. (سن. ڪٽڻ) گهڙي - پتل - لحظو - دم - ساعت - ويسر - ڪين - پتلڪ - اک ڇينپ - اک پور پتل - ٿورو وقت - آڇت - آهيءَ دم - ڪين ۾. ميران - ميراڻي - ٻاٽيءَ يا تيل جي ڪنهن ٿانو ۾ يا زمين تي پتل اچ.

- ڪٽي ڪٽي: ڪٽي ڪٽي: ذ. صفت. ڪين جو - ڪٽڪ - ڪٽي پٽڪر - هڪ ساعت ۾ - گهڙيءَ جو - چلچلائو - لحظي جو - بي بقا - ناپائدار - ساعت.

- ڪٽي پٽڪر ڪٽي پٽڪر: ذ. صفت. ڪٽي پٽڪر - ڪين جو - هڪ ساعت جو - گهڙيءَ جو - پتل جو. فاني - بي بقا - ناس ٿيندڙ - ناپائدار.

- ڪٽ ڪٽ: ذ. ظرف. مقرر وقت - ميعاد - مدو - عرصو - ريس - مدت - انجام - ٿيڻ - وارو - وار - وڃڻ - پرنگيا - وڇا - وجهه - مهلت. پرت ۾ پرت جي حالت. ٽوپو - سڀو - ٽاڪو. طرف -

- ڪٽي هٿڻ: سان وٺي هٿڻ - ڪڏ وٺي هٿڻ -
 پيڙو ڪري هٿڻ.
 - ڪٽي هٿڻ: زمين تي آچلائڻ - غالب پوڻ -
 جيتڻ - فتح حاصل ڪرڻ.
 - ڪٽڻ: مصدر. زمين وٺڻ - ڪوٺڻ - ڪوٺائي
 ڪرڻ.
 - ڪٽهار: اسم خاص. تعلقتي عمرڪوٽ ۾
 هڪ ديھ.
 - ڪٽھيڏي ۽ ڪٽھيڏي پوڻ: ٿ. ٻيڙ جي
 ڪٽي کان وٺي مَرَن تائين وارو حصو.
 - ڪٽي پوڻ ۽ ڪٽي پوڻا: ڏ. زمين ڪوٺڻ جو لوھ جو
 اوزار، جنهن مان ڪڏ وغيره ڪوٽجي - ڪنو - رَنبو.
 - ڪٽي پوڻ ۽ ڪٽي پوڻ: ڏ. منگر مڇيءَ جو قسم،
 رنگ ڪارو، ٻيٽ اچي، منهن ڊگھيرڙو، پُڇ
 منھو، ڪاٺڻ ۾ لڏي ۽ قد هڪ - ٻه فوٽ.
 - ڪٽي پوڻ ۽ ڪٽي پوڻا: ڏ. منگر مڇ جو قسم -
 ڪٽي جو پڇو. زمين وٺڻ جو اوزار.
 - ڪٽي پوڻي: ٿ. جنهن جانور جو ٻيڙ چيريل
 هجي، ان جي پيڏيءَ ۾ چهنب وانگر ٻاهر
 نڪتل ماس. (ت).
 - ڪٽي پوڻي ۽ ڪٽي پوڻي پوڻ (ت): ٿ. ڪٽي پوڻي.
 - ڪو ۽ ڪا: ڏ. اسم. زمين ڪوٺڻ لاءِ هڪ قسم
 جو اوزار - رَنبو.
 - ڪيو: اسم خاص. جوئر جي ٻوڪ ۾ ٿيندڙ
 اڇين ڦٽين سان هڪ گاهه جو قسم.
 - ڪوار ۽ ڪوار: ڏ. صفت. خوار خراب -
 بدنام - رَنڊل.
 - ڪيواڻي (ل-ت): ڏ. اسم. گاهه جو هڪ
 قسم - ٿر ملڪ ۾ پاڻيءَ جي ڪناري تي پيدا
 ٿيندڙ گاهه جو هڪ قسم - وٽس جو گاهه (ڏسڻ ۾
 پوڙا ۽ سنگ اچي).
 - ڪوب ۽ ڪوب: ڏ. صفت. خوب - چڱو -
 سُٺو.
 - ڪوٺيرو ۽ ڪوٺيرا (ل): ڏ. هٿل - فساد -
 جهڳڙو - خرابي - نقصان - خلل - رولو.
 "تون جيڪڏهن نه وڃين ها ته ڪوٺيرو ٿي پوي ها."

تعطيل - چوٽي - سوڪل - رخصت - اجازت.
 بيل گاڏيءَ ۾ نانڍي جي ڪنڊن وٽ لڳل ڏنگي
 ڪاٺي.
 - ڪٽيس ۽ ڪٽيس پوڻ: ٿ. ڪٽڻ - چُرچ -
 سُٺس.
 - ڪٽڪ (ت): ٿ. ڪٽيل آن.
 - ڪٽڪ ۽ ڪٽڪون: ٿ. گمان - شڪ -
 خيال - ڌيان - سڌ - خبر - سنسو - پير - وسواس -
 و هم - قياس - ڪٽپنا - سٽڪلپ - متوڪت - پاو.
 فهم - سمجهه. ڄاڻ - سماءُ - آواز.
 - ڪٽڪار ۽ ڪٽڪار: ڏ. ڇٽڪا - ڇٽڪار -
 ڪٽڪا - ڪوڪو.
 - ڪٽڪ ڪٽڻ: ٿ. ڇٽڪا - ڪٽڪا - ڪٽڪا -
 جهڻ جهڻ - چرچر.
 - ڪٽڪڻ: مصدر. شيءِ زمين کان مٿي ڪرڻ -
 چاڙهڻ - چڙهي ڏيڻ. ٽيڻ - ڏوٽ - ڪٽي وڃڻ.
 مٿي ڪرڻ - ڇاڻڻ - سورڻ (وٽ). ڪڙو ڪرڻ -
 جاڳائڻ - اٿارڻ - وڌائڻ (اگه) - چاڙهڻ (عهد).
 ڪٽي وٺڻ. قبول ڪرڻ. هٿائڻ. خرچ ڪرڻ.
 وٺڻ. ڪاٺڻ (قسم). ڇڪڻ (ساهه). ڪوٺڻ (ڪاٺي).
 - ڪٽي: ڪٽڻ مصدر جو ماضي معطوفي، بعضي
 ٻين فعلن اڳيان آهن جي زور وٺائڻ لاءِ ڪم
 آڻجي. مثلاً: "ڪٽي هٿل"، "ڪٽي ليڪ".
 - ڪٽي ڇڏڻ: ڪٽائي ڇڏڻ. ختم ڪري
 ڇڏڻ.
 - ڪٽي ڇاهه: ڪٽي ڇاهه.
 - ڪٽي ڏيڻ: ڪٽي ڏيڻ - ڏهڻ - ستائڻ - ڪپائڻ -
 دِڦ ڪرڻ - هلاڪ ڪرڻ - پائي ڪٽڻ - رڙائڻ -
 پيڙڻ. ڇيڙائڻ - ڪاوڙائڻ - رنجائڻ - ڪڪ ڪرڻ -
 پيڙار ڪرڻ.
 - ڪٽي گهٽائڻ: ملهه ۾ ڦيرائڻ. چيلهه تي
 يا ٻانهن تي پار ڪٽي ڪيڏائڻ.
 - ڪٽي وٺڻ: مدد ڪرڻ - سهارو ڪرڻ -
 چاڙهو ڪرڻ - حمايت ڪرڻ - پٺرائي ڪرڻ - واهر
 ڪرڻ - سھائتا ڪرڻ. علاج ڪرڻ - آڀاءُ ڪرڻ.
 وڌائڻ - بڪڙائڻ - جهلائڻ - بچائڻ - ڇڏائڻ.

- ڪوٺ ۽ ڪوٺ (ت): ذ. زمين جو ڪوٺو-ڪڏو. ذنگو ٿانءُ.
- ڪوپرائيٽ: مصدر. بیکار وهارڻ - ناحق قابو ڪرڻ - ناحق روڪ - ناحق بند ڪرڻ.
- ڪوپٽو ۽ ڪوپٽون (ل): ٿ. ڪڏ - ڪوٺو - ڪاٻڙ - هيٺاهين مٿاهين - ڪڏو.
- ڪوپيلو ۽ ڪوپلا: ذ. صفت. ڊلو-ڪچر-پڙوو-ڪسي-مچلو-گالهائڻ ۾ مذاق جو لفظ. لچو-حرڪتي-اوترو. ٺاهڙ. بيوقوف-چرپٽ. (ل).
- ڪوٺ جو فريم جو ڀتيءَ ۽ ڌريءَ کي گاڏيءَ سان جهلي ٻيهي-بيل گاڏيءَ جي نانني جو ڀرڙو (لوڻ يا ڪاٺ جو) جو بانڪ کي مضبوط ڪري. درن ۽ درين وغيره جي طاقن کي اندران بند ڪرڻ لاءِ لڳل بولٽ يا پٽ.
- ڪوپلائو ۽ ڪوپلائو: ذ. دلائيءَ وارو-پڙوت جو.
- ڪوپلائي: ٿ. دلالي-ڪٽپائي-پڙوت.
- ڪوپلي ۽ ڪوپليون: ٿ. عورت کي ڳار ڏيڻ جو ڪندو لفظ. ڪسبن-ويشنا-ڪسيپائي-رن-رندي-ڪچري. ڊلي-پڙوي.
- ڪوٺو ۽ ڪوٺا: ذ. گهر جو مکيه ڀاتي-گهر جو وڏو. جنهن ڊلي يا گهڙي جا ڪٺا پيگل هجن. (ساڪرو). ٻڪ-لپ-چرون. (ت).
- ڪوٺو ۽ ڪوٺا: ذ. جهاکو-ڪڏ-ڪڏو-چڏو-چر-چر-چلهو-ٽنگ. هيٺ مٿاهين.
- ڪوپرن: مصدر. بیکار وهڻ.
- ڪوپ ۽ ڪوپ: ذ. (سن. ڪُشوپ) ڪُشپ=لوڏڻ). ڦٽو ڦٽو-ولوڙ-آندولن-گوڙ-وگوڙ-بحث-تڪرار-شور-ڏڦيڙ-مونجهارو-جهڳور-بکيڙو-خلل-رولو-ڦيٽاڙو-بي آرامي. گهمسان-گهراڻه-بي قراري-پريشاني-ماندڪائي-ڦٽڪو-لوچ پوچ.
- ڪوٽر (ت): ڪوٽ-گهٽائي.
- ڪوٽترا (ت): ذ. خراب آن-آن مان هٿ سان صفا ڪرڻ کانپوءِ باقي بچيل گند-آن ڪٽڻ کانپوءِ باقي بچيل ڪچرو-آن جي ڪوٽ.
- ڪوٽيرن (ت): مصدر. ڪوٽڻ.
- ڪوٽو ۽ ڪوٽا: ذ. اسر. گڏه جو نر بچو-کودو-کودڙو. گڏه-خر.
- ڪوٽيرو ۽ ڪوٽيرا: ذ. ننڍڙو چار يا ڪنڊي جو وڻ.
- ڪوٽ ۽ ڪوٽون: ڪوٽيون: ٿ. (سن. ڪوٽه=ڏوڙ. ڌري<ڪڏ=پيهن). سٺ. ريشم يا ٻي ڪنهن اهڙي شيءِ ڪٽيندي ان جون ننڍيون ننڍيون بچيل ذريون. ڏاڳن جا ٽڪر تيرا-منجهيل سٺ جي بچت-ڪٽل ٽڪرا-ذرا ذرا-اوگهه سوگهه-ٽڪراٽو-پراڻي بچيل ٿوٽ. (ت). موچارو فصل.
- ڪوٽ ۽ ڪوٽ: ذ. صفت. ڪٽل. غير-خراب اخلاق-گندو.
- ڪوٽار ۽ ڪوٽار (ل): ذ. صفت. اهو پکي جنهن جا وار ڪسي ويا هجن-ڪٽل. (ت). ڪوٽار ۽ ڪوٽارون.
- ڪوٽو ۽ ڪوٽا: ذ. ڪڪڻ جي ٺاهيل چاڪڙي-ڪرڪڙي-ڪوسر-ڪڪڻ جو ٺهيل جوتو. چمپل-سپات-جُٽي.
- ڪوٽ ۽ ڪوٽ: ذ. (سن. ڪوٽر<ڪٽل-ڪوٽ). آوٺائي-درڪار-سوس-قات-ڪس-هڻي-ڪوٽي-آٺاڻ-ڪمي-ڪاٻٽ-ڪوٺاهي-گهٽائي-نراسائي-فرض جي ادائي لاءِ هوري وسعت نه رکڻ جي حالت-ڪٽڻ جي حالت-ڏيوالي ڪيڏڻ جي حالت-ٿورائي. نقصان-ٿوٽو-آپوچي-چيهو-ختر-تاوڻ-زيان-چٽي-گاس-گهاٽو-هرج. چوڪ-غلط قدم. دمڪ-ايڏاء-سوڙو.
- ڪوٽپو ۽ ڪوٽپا: ذ. ڪوٽ-هڻي-هاروير-زيان. آجائي سيڙپ.
- ڪوٽپو ۽ ڪوٽپا: ذ. ظرف. دير-اوڀر-ڪانجڻا. ڪوٽپو.
- ڪوٽي ۽ ڪوٽيون: ٿ. صفت. ڪوٽي-ٽڳيندڙ-بيڪار. سيڙپ-دير.

ڪوٽي: ث. صفت. ڪوٽي- ٽڪيندڙ.
 ڪوٽي: مصدر. (سن. ڪٽڻ= ڪوٽڻ) ڪاٽ،
 ڪٽڻ، ڪوٽڻ، ڪوٽو= وٺڻ. زمين ڪوٽڻ - ڪوٽائي
 ڪرڻ - ڪٽائي ڪرڻ - ڪاهي ڪٽڻ - سواد ٻاهر
 ڪرڻ - ڪوٽڻ - ڪوٽڻ - ٽيرڻ - ڪٽڻ - ڪوٽڻ -
 ڪوٽه ڪوٽڻ. ڳالهه ڪوٽي ڪيڻ. آڪرڻ -
 ڪوٽڻ - آڪيڻ - ڇيٽ ڪيڻ. آڪوڙڻ - ٻاڙ ڪائڻ -
 سڙنگهه هئڻ. ٻاڙ پٽڻ - اندران ڪاٽ ڪيڻ - ڪوٽڻ.
 ڪيٽو ڪيٽڻ. صفا ڪرڻ (ڏند).

● ڪوٽ ڏو: اسم خاص. ڪٽڪ جو هڪ قسم.
● ڪوٽ ڏو ۽ ڪوٽ ڏا: اسم. گڏهه جو نر ڦر.
ڪوٽ ڙو - ڪوٽو. ڪس - ڪسرو - مينو ننگ.
گڏپٽ (چوڪرو). (اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.

● ڪوٽ ڏي ۽ ڪوٽ ڏيون: ٿ. گڏهه جو سادي ڦر يا پتجو. ٻارن جي راند جو هڪ قسم. (ٿ).

● ڪوٽ ڏي ۽ ڪوٽ ڏون: (ٿ): ٿ. ڏونگهين يا ڪارڪن کي ڪٽي، ان ۾ ڪنڊ ۽ گيه ملائي کائڻ جي خوراڪ - پٽ جو پڇ - پٽي، ان ۾ گيه ۽ ڪنڊ ملائي کائڻ جو سليدو. سياري ۾ ننڍن ڇيان جي وهڻ جي جاء - ڪوپ. ڪوٽ.
● ڪوٽ ڏي ۽ ڪوٽ ڏيون: ٿ. (سن. ڇاگ) پڪري - ميمبي - چيلبي - آئي. پڪر - پٿرو - پڪرو.

● ڪوٽ ڏي ۽ ڪوٽ ڏون: (ٿ): ٿ. مڇيءَ جو ڦاس وقت هٽيل ٿونو - ٽڪر.

● ڪوٽ ڏي ۽ ڪوٽ ڏيون: (ڪ): ٿ. پڪري - آئي - جيڪا پڪري پئي ڏينهن ڪسي.
● ڪوٽ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ڪوٽ ۽ ڪوٽو: ٿ. (ف. خواهر = پيڻ) پيڻ - همشير.

● ڪوٽ ۽ ڪوٽو: ٿ. وڻ جو هڪ قسم. ڪنڊي جهڙو ٿئي، هن جي ڪاٺي پيچي ته اندران خوشبوءِ نڪري، هن مان ڪوٽر به نڪري جو طاقت وارو آهي. (ڪ). ڪلراني زمين. بنياد - پاڙ. (ٿ).

● ڪوٽ ۽ ڪوٽو: ٿ. ڀونر - گوند - اينگو - بي سمجه (ڪ). پرستن، بادامين ۽ ڪير جي ٺهيل مٺائيءَ جو قسم.

● ڪوٽ رام: (اسم خاص). هڪ ذات (اڪثر ٿر پارڪر).
● ڪوٽ راهه: اسم خاص. تعلقي ميرپور خاص ۾ هڪ ديھ.

● ڪوٽ رڙو ۽ ڪوٽ رڙا: (ٿ): ٿ. وڏو مرد ماڻهو - پُرش.

● ڪوٽ پاڪي ڇڏڻ: چورڻ - ڇيڙڻ - گهٽي ڳالهائڻ لاءِ موقعو ڏيڻ.

● ڪوٽ ڀو ڪوٽ ڙڻ: ڌڙو مارڻ.

● ڪوٽ ڀي ۽ ڪوٽ ڀئون: (ٿ): ٿ. ڍڳي - ڪانءِ.

● ڪوٽ جا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. خوجا.

● ڪوٽ جن: مصدر. ڳولڻ - ڦولڻ - ڇاڇا رکڻ -

سٺ سماءُ ڪرڻ - ووڙڻ - ڍونڍڻ - ڇاڇ ڪرڻ -

وائڻ - ڳولڻ - سوڃهڻ - جانچڻ - نهارڻ - لوڇڻ -

ڪوڇنا ڪرڻ - شوڏ ڪرڻ.

● ڪوٽ ڇ ۽ ڪوٽ ڇون: ٿ. ڳولا - ڦولا -

سٺ سماءُ - ووڙ - ڍونڍ - تلاش - پٽر ڪر - نهار -

لوڇ - دريافت - ڪوڇنا - پٽو - پير - نشان - ڏس -

پٽون - ڇاڇنا - جهڙي - جهازو - سراغ - تفتيش.

ويچار. (ٿ).

● ڪوٽ ڄائڻ: ڳولائڻ.

● ڪوٽ ڄينا ۽ ڪوٽ ڄينئون: ٿ. ڳولا ڦولا -

جانچ جونچ - ڪوڇ - پڇا ڳاڇا - ڳولا - پٽر ڪر -

تلاش - ڍونڍ - نهار - لوڇ - ووڙ - وڙو -

دريافت - تجسس - پٽو - پير - نشان - ڏس - شوڏ.

● ڪوٽ جي: ڪوڇنا ڪندڙ - ڳولائو.

● ڪوٽ جي ڄاڻي: اسم خاص. تعلقي حيدرآباد ۾

هڪ ديھ جو نالو.

● ڪوٽ جي ڳو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو

(اڪثر حيدرآباد ۾).

● ڪوٽ چرو ۽ ڪوٽ چيرا: ڏ. صفت. چيلو - لو -

ڪيچلو - ڪوٽس ڪندڙ - بي سڪو - اينگو -

حرڪتي - هٿ چمراند ڪندڙ.

● ڪوٽ چلو ۽ ڪوٽ چلا: ڏ. صفت. چيلو - لو -

مسخري ڪندڙ - ڪوچرو. (ل).

● ڪوٽ ڙا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ڪوٽ ڏمڻ ۽ ڪوٽ ڏمڻ: ڏ. صفت. کائو -

پٽو - گهڻو کائيندڙ - چڏو - ڏهٽ - پٽوڙي.

● ڪوٽ ڏن: مصدر. (سن. ڪشدد = ڪوٽڻ)

ڪوٽڻ - ڪوٽهڙو ڪرڻ - ڪوٽائي ڪرڻ. آڪرڻ -

آڪڻ - ڇٽ ڪڍڻ - نقش ڪڍڻ. (دل تي)

ڄمائڻ - و هارڻ.

- ڪوڙ ڪاڻي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. تعلقي هالا ۾ هڪ ديھ.
- ڪوڙ موڙ ڪوڙ ما: ذ. (ع. قورس) ٻوڙ جو هڪ نمونو- گوشت جو ٻوڙ. ڪڻڪ جو اڻو ڳوھي، ڳيھ ۾ پڇي، ڪنڊ ملايل ڪٽي. (ت).
- ڪوڙو: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي باگي ۾ هڪ ديھ.
- ڪوڙو ڪوڙو: ذ. (ع. ڪورو، ڪوره). سرن يا چن پچائڻ جو ٻنو يا بني- سرن پچائڻ جي جاء- باھ يا شراب جي بني- آوي- نھائين- بني- ٻنو. ڏنڻ جي منھن ۾ ٽانڊن کي تيار ڪرڻ لاءِ ڪنيل ننڍي ڪڏ- لوھ کي تپائڻ لاءِ مٽيءَ جو ٺھيل نشيد و ٽپتائون گھر- سنداڻ جي جاء- آھڻ جي بيھڪ- چلھو. واڌڪي ڪم ڪرڻ جي چلھ جنھن ۾ لوھ، پتل وغيره تپائجي ۽ رچائجي. ڪڏ- غار. تلاء- ترائي- پاڌ- جھڪاڻ. جھولي- پلاند- پلاؤ. (ت). (اسم خاص). تعلقي بدين ۾ هڪ ديھ.
- ڪوڙا ڪٽائين: باھيون ٻچن- سچ مچائڻ- دونھان دڪائڻ- دل ۾ درد پيدا ڪرڻ- عشق ۽ محبت ۾ گرفتار ٿيڻ.
- ڪوڙي ڪوڙيون: ت. بنو- بني- نھائين- آوي.
- ڪوڙي ماڳ: ڪوڙي جي جاء تي- بنيءَ وٽ.
- ڪوڙيءَ مان ڪڍڻ: مصيبتن کان ڇڏائڻ.
- ڪوڙيون ھڻڻ: واھن ۾ کاڌي ڪڍڻ لاءِ ٻٽيون ڪڍڻ ڪڍڻ. (جنھن جي سنوت تي کاڌي کڻجي).
- ڪوڙو ڪوڙا: ٽھڪو- آٻارو- جوش- ٽپڪو- ڪاڙو- آڏمو.
- ڪوڙواھ: اسم خاص. تعلقي گونيءَ ۾ هڪ ديھ.
- ڪوڙواھي: چانور: اسم خاص. تعلقي گوني ۾ تھي ڪوڙواھ ۾ پيدا ٿيندڙ چانور.
- ڪوڙ ھڏي: اسم خاص. تعلقي بدين ۾ هڪ ديھ.
- ڪوڙئي ڪوڙئي ڪوڙئي ڪوڙئي: (ڪ): ت. صفت. ڪاري- خاري- ڪار ڪاڻيندڙ- سڙندڙ- ساڙيلو.
- ڪوڙي: اسم خاص. هڪ لڪ جو نالو. تعلقي ڊيري محبت ۽ جيمس آباد ۾ ديھن جا نالا.
- ڪوڙياري: اسم خاص. تعلقي ڳڙھي يامين ۾ هڪ ديھ جو نالو.
- ڪوڙ ريڙي: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي باگي ۾ ديھ جو نالو.
- ڪوڙيو ڪوڙيا (ڪ): ذ. رلي يا مستور جو مٿيون تھ.
- ڪوڙو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
- ڪوڙو ڪوڙون (ت): ت. چوڪ- غلطي. پٿرائي جي مٿان ڪپڙي جي چٽو يا تھ. (سن. ڪيل = بند ڪرڻ). رڳيل ڪپڙي کي ڌڪ ھڻي ڪوڙڻ يا چمائڻ جو ڪم. گھڻو.
- ڪوڙ (ت): عيب- اوگڻ- داغ- ٽڪو. (ن- ب). ڪپڙي کي ڪيل استري- ٽائائي- چلڪو- لسانِي.
- ڪوڙو ڪوڙا (ت): عيبدار.
- ڪوڙو ڪوڙو: ذ. صفت. تمام گھڻو- ڍڳ- جامر- گھڻو- بي انداز- اٺار- آڻ ڳاڻ- بيشمار- ھٺيار- ٺھو- گند- انھسوھ- دير- ڏن- گنجي- ستو- مٽي- راھ- ڪوڙي- ڍڳي. (اسم). ڪاڻ جو ٽڪر جنھن ڪمان استريءَ جو ڪم وٺجي. ڪپڙي کي ڌڪڻ جي رستي ڪيل لسو. ڪاڻ جو بند جنھن ۾ سنداڻ بند ڪجي.
- ڪوڙ ڪري وٺڻ: جام ڪري وٺڻ- گھڻو ڪري وٺڻ.
- ڪوڙ ڪوڙون: ت. اسم. چمڙي کي نرم ڪرڻ ۽ گھنجن ڪڍڻ لاءِ ڪاڻ جو اوزار- ڪپڙي جا گھنج ڪڍڻ لاءِ ڪاڻ جو اوزار- ٺپ- ڪٽ. گھڻا- جھجھا.
- ڪوڙ ڏيڻ: نوڪ ڏيڻ- ٺپ ڏيڻ. ڪوڙ ڳوڏن ۾ ڏيئي بخيو ھڻڻ.
- ڪوڙ ڪوڙن: ڪٽائڻ ڏنل ڪپڙن کي تھ. ڪري ھاڻيءَ جو چغڊو ڏيڻ.

- ڪوڙ ڪاڻي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. تعلقي هالا ۾ هڪ ديھ.
- ڪوڙ موڙ ڪوڙ ما: ذ. (ع. قورس) ٻوڙ جو هڪ نمونو- گوشت جو ٻوڙ. ڪڻڪ جو اڻو ڳوھي، ڳيھ ۾ پڇي، ڪنڊ ملايل ڪٽي. (ت).
- ڪوڙو: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي باگي ۾ هڪ ديھ.
- ڪوڙو ڪوڙو: ذ. (ع. ڪورو، ڪوره). سرن يا چن پچائڻ جو ٻنو يا بني- سرن پچائڻ جي جاء- باھ يا شراب جي بني- آوي- نھائين- بني- ٻنو. ڏنڻ جي منھن ۾ ٽانڊن کي تيار ڪرڻ لاءِ ڪنيل ننڍي ڪڏ- لوھ کي تپائڻ لاءِ مٽيءَ جو ٺھيل نشيد و ٽپتائون گھر- سنداڻ جي جاء- آھڻ جي بيھڪ- چلھو. واڌڪي ڪم ڪرڻ جي چلھ جنھن ۾ لوھ، پتل وغيره تپائجي ۽ رچائجي. ڪڏ- غار. تلاء- ترائي- پاڌ- جھڪاڻ. جھولي- پلاند- پلاؤ. (ت). (اسم خاص). تعلقي بدين ۾ هڪ ديھ.
- ڪوڙا ڪٽائين: باھيون ٻچن- سچ مچائڻ- دونھان دڪائڻ- دل ۾ درد پيدا ڪرڻ- عشق ۽ محبت ۾ گرفتار ٿيڻ.
- ڪوڙي ڪوڙيون: ت. بنو- بني- نھائين- آوي.
- ڪوڙي ماڳ: ڪوڙي جي جاء تي- بنيءَ وٽ.
- ڪوڙيءَ مان ڪڍڻ: مصيبتن کان ڇڏائڻ.
- ڪوڙيون ھڻڻ: واھن ۾ کاڌي ڪڍڻ لاءِ ٻٽيون ڪڍڻ ڪڍڻ. (جنھن جي سنوت تي کاڌي کڻجي).
- ڪوڙو ڪوڙا: ٽھڪو- آٻارو- جوش- ٽپڪو- ڪاڙو- آڏمو.
- ڪوڙواھ: اسم خاص. تعلقي گونيءَ ۾ هڪ ديھ.
- ڪوڙواھي: چانور: اسم خاص. تعلقي گوني ۾ تھي ڪوڙواھ ۾ پيدا ٿيندڙ چانور.
- ڪوڙ ھڏي: اسم خاص. تعلقي بدين ۾ هڪ ديھ.

● ڪوڙ هو ۽ ڪوڙ ها: ذ. صفت. حساب ڪتاب جي جدول. جهڳٽو-ميڙ-گڏوڏ هو.

● ڪوڙي ۽ ڪوڙيون: ذ. صفت. (سن. ڪوٽيڪا < ڪوٽ = ڪوڙ). مال جو گندام (جتان وهڻ رستي ڪيڏانهن ٻاهر موڪلجي) - آن جو ڍڳ - انبار - ڪوڙ - ڍڳي - ڍڳ - سٽو - ڍير - مال جي گهٽائي - جتي مال جو ڍيرو هجي ۽ مال گهڻو موجود هجي - آن يا گند جو ڍڳ. حصو - ڀاڱو - ورهاڱو - پٽي. ڪٽنب. مال وارن مسافرن جي ٿڪ ۽ پٽن لاء ٺهيل جاء. اُن جي وهارڻ جي جاء جتي پاڙي جا اُٺ گڏ ٿين. ڪاٺ جو ٿڪر، جنهن ۾ آرڻ پيل هجي.

● ڪوڙيءَ کي گهميرو: سڀ چٽ - هٿي ناس - بنياد ٿي پڇڙو.

● ڪوڙي وجهڻ: اُن ورهائي جدا جدا ڍڳيون ڪرڻ.

● ڪوڙو: اسم خاص. پٽ شاهه جي ويجهو هڪ ڍنڍ جو نالو.

● ڪوڙي: اسم خاص. تعلقي ڪپري ۾ هڪ ديھ.

● ڪوڙيلو: اسم خاص. تعلقي ڪپري ۾ هڪ ديھ.

● ڪوڏر ۽ ڪوڏر (ت): سهاڙي - ڪوڇو.

● ڪوس (ل): ذ. گجھ.

● ڪوسا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو - هڪ قوم جو نالو - بلوچ قوم جو هڪ قبيلو - (۱۲ پاڙا:

(۱) جمائي (۲) بڪرائي ڪوسا (۳) بيجارائي (۴) بشوائي (۵) ٻاجهائي (۶) بيللائي (۷) گهمرائي (۸) جروار (۹) مندرائي (۱۰) نوٽڪائي (۱۱) عمرائي (۱۲) زنگواڻي). تعلقي ٿل ۽ شهدادڪوٽ ۾ ديھن جا نالا.

● ڪوسائي: ذ. صفت. بچي - بچ ڏاڙهو.

● ڪوسائي.

● ڪوڙ ۽ ڪوڙ سڙ (ت): ذ. صفت. بي ريت - بي ڏاڙهو. بچي - ڪوسائي.

● ڪوڙ هٿين: چمڙي جا گھنج لاهڻ.

● ڪوڙ پورڻ (ت): مصدر. سغور ٿيڻ.

● ڪوڙ سو ۽ ڪوڙ سا: ذ. سندن کي قابو ڪندڙ ڪاٺ جي اڏي.

● ڪوڙڻ: مصدر. (سن. ڪيل = بند ڪرڻ) ڪپائڻ - بيهارڻ - لڳائڻ - ڄمائڻ - بيهارڻ - برقرار رکڻ - وهارڻ - جاء تي آڻڻ - ٺهڪائڻ - ٺهڪائڻ - ٽيڪائڻ - ٺوڪڻ. مقرر ڪرڻ - ٺهرائڻ - ٿاڻڻ. پتو ڪرڻ - پختو ڪرڻ - مضبوط ڪرڻ - ڏاڍو ڪرڻ - سوگهو ڪرڻ - قابو ڪرڻ - سڪ ڪرڻ. ڪٽو ڪرڻ - چاڙهڻ. مڱري مان ڪپڙي جا سِر ڪڍڻ. (ت).

● ڪوڙائين: زمين ۾ هٿائڻ - ڪوڙڻ جو ڪم ٻئي کان ڪرائڻ.

● ڪوڙ ڪرڻ: پاڻ کي ڪوڙڻ يا ڄمائڻ - محڪم رکڻ - محڪم ڪرڻ - ڪپائڻ.

● ڪوڙ ڪائين: پٽن جي راند ۾ رنگ جو پتو جو پڙ ۾ پيل هوندو آهي، انهيءَ جو جيڪڏهن ڪنهن وٽ وڏو پتو هجي ۽ اهو رکي ڪري نڍو پتو ڏجي.

● ڪوڙو ۽ ڪوڙا: ذ. صفت. حساب ڪتاب جي جدول - ضرب جو نقشو - انگ - ڪوڙو هو - پٽي - ڀاڱو. ڳاهت - ڪوڙو هو - جهڳٽو - جهڳٽ - جهنجهت - جهڳٽو - آراڙو - جهڳٽ - جهڳٽو (وڻ جو).

● جهنگ جو ٿڪر - ڀاڳي وغيره جو بارو. تمام گهڻا ڪانا هڪ هنڌ آيا ڪري رکيل - ڦيڙهو. انبار - ڍڳ. (ت). گهڻي وقت تائين غسل نه ڪرڻ ڪري مٿي جي وارن جي پاڙن ۾ پيدا ٿيل اڇيون منيهون ڪٽڻون. مٿي ۾ گند - چيڙهه - پتو - چيڙو. (ل). ماٺ ۾ بيٺل - حيران.

(اسم). چار يا وڌيڪ رڇ جو قسم.

● ڪوڙو پيچڻ: راز ستن - مسئلو حل ڪرڻ - ڀرولي پيچڻ.

● ڪوڙو ٺي نه لڳڻ: ڳالهه جو عقل کان ٻاهر هجڻ - مڃڻ جهڙي ڳالهه نه هجڻ.

● ڪوٽي ۽ ڪوٽي: ذ. ڪرڪي-ڪوٽي-
 پادر-جوٽو-موچو-ڪلو. جتي.
 ● ڪوٽي: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي باگي،
 تعلقي گوني، تعلقي ڊگهيءَ ۾ ڏين جا نالا.
 ● ڪوٽي جي واء: اسم خاص. تعلقي سامري
 ۾ هڪ ڏيهه.
 ● ڪوٽي: مصدر. وڙهڻ-رڻ ڪري جهيڙو
 ڪرڻ. ڏاهڻ-ڪڍڻ-چڻ. (ت).
 ● ڪوٽي ۽ ڪوٽي: ت. ڪس-ڪوٽ.
 حرڪت-چترائي-لڇائي-هت چراند. (صفت).
 ضايع-ڪٽ.
 = ڪوٽي ۽ ڪوٽي: ت. ڪوٽي ۽ ڪوٽي: ت.
 حرڪت-چترائي-لڇائي-ڪيچل-شيطانيگري-
 بدعاشي-چرچ-چيڙ. خرابي-نقصان-خلم.
 چڙ-دقت-هلاڪي. تڪليف-خفو. بي آرمي-
 هٿن ۾ هريون-چن ڪوه-چن ڪڙائي-لوچو.
 اٺ ويهه-چلولائي-هر چڙ-تقت-بي سود
 ڪم ڪرڻ.
 ● ڪوٽي ۽ ڪوٽي: نرم، لسي اوچي قسم جي
 لوئي، جا اڪثر ڪشمير مان ايندي آهي. ڪمبل.
 ● ڪوٽي ۽ ڪوٽي: ذ. زوري ڪسيندڙ-ڦريندڙ-
 جهت هڻندڙ-چنندڙ-ڪسي وٺندڙ-زبرستي ڦريندڙ-
 زوري وٺندڙ-ڦورو-لوٽو-جهانو.
 = ڪوٽي ۽ ڪوٽي: (ت): ڪسي اچڻ.
 ● ڪوٽي ۽ ڪوٽي: ذ. مچيءَ جو هڪ قسم،
 (هي ڪاري جي مچيءَ جو قسم آهي، جنهن جا
 ٻه قسم ٿيندا آهن: (۱) وڏو ڪوٽي (۲) ننڍو
 ڪوٽي. وڏو ڪوٽي بنا چلڻ ۽ مغز ۾ هڪ انچ
 ڊگهو ڪندو ٿيس ۽ ننڍو ڪوٽي ٽن ڪنڊن
 سان ٿيندو آهي).
 ● ڪوٽي: ذ. گند ڪچرو-ڪرقي. (ت). هڪ
 ذات جو نالو. (ذ). جهڙ-ڪڪر (ت).
 لا ڪنڊ ڪريندا ڪوڪر ڏي وڃ، بادل ڪري بهاري.
 (قادن).
 (اسم خاص). تعلقي سورهي، تعلقي گوني، تعلقي
 ٽنڊوالهيار ۾ ڏين جا نالا. مچيءَ جو قسم.
 ● ڪوٽي: ڪول.
 = ڪول ميري: ننڍڙو ٻوٽو، ڦڪا گل خوشبوءِ وارا.

● ڪوٽي: وڙهڻ جو ارادو-ڪاوڙ-ڏمر. (ڪ).
 ● ڪوٽي (ل): مصدر. مڻي جي پڳل ٿانءِ جو
 گيهرو آواز ڪرڻ.
 ● ڪوٽي ۽ ڪوٽي (ت): ذ. چٽو آواز نه
 هئڻ جي حالت-گهگهو آواز-ڦوٽ پيل.
 ● ڪوٽي: اسم خاص. هڪ ذات.
 ● ڪوٽي: اسم خاص. ڏينڊ جو پڪي.
 ● ڪوٽي رهن: پيسو ڏوڪڙ نه رهن-سيو
 سڪو رهن.
 ● ڪوٽي ۽ ڪوٽي: ڪوٽي ۽ ڪوٽي: ت. مڻي،
 پاڇي وڃي-جوه قسم-ڪارڪ جي ڪڪڙي-
 پٽو-ڏوڏي.
 ● ڪوٽي ۽ ڪوٽي: تير ڪڍڻ: وجهه ڳولڻ-
 هروڀرو وڙهڻ. (ت).
 ● ڪوٽي ۽ ڪوٽي: ڪوٽي ۽ ڪوٽي: ذ. صفت. تمام
 ڏيرو-بلڪل ڀڙهو. (ت).
 ● ڪوٽي ۽ ڪوٽي: ذ. صفت. خالي-
 ڀورو-اندران کاڌل-نلهو-سڪو-ڦيڦو. پراڻو-
 پڳل-ڪوڪرائيندڙ (ٺڪر جو ٿانءِ).
 ● ڪوٽي ۽ ڪوٽي: (سن: ڪوپ=ڀورو).
 خالي ٻيٽي-ٻيٽي-پانڊو-دروازن، درين جو
 قالب. جو ٿوري وقت لاءِ آڏوت ڪندي ڪم
 آڻيو آهي-ٻوٽو-پنچرو-خالي-سڪو. نلهو-
 پالهو-سيو-ڀورو-ڀنگيو-ڏهو (سڪل).
 گنڊ-گنو-بُه-ڪڙپ-سڪو ڪانو آن جو-
 ڪاني-ڪابه ڳريل ۽ سڪل شيء-پڪل سگر-
 سڪل پير-ڪوڪلو. ڪچو سڪيل پهرڻ جو
 ڪپڙو. (پٽ ڀريل) هٽي، جنهن جا پٽا
 وصول ٿيل هجن-مٽايل هندي-مٽايل بل وغيره.
 = ڪوٽي ۽ ڪوٽي: پنهنجي طاقت کان خالي
 هجڻ-ڪوبه زور نه هجڻ-اختياري هلائي نه
 سگهڻ-بي طاقت هئڻ-سيو هئڻ.
 ● ڪوٽي ۽ ڪوٽي: ذ. ميڙ سڙ-اوگهه سوگهه-
 آخري بچت.
 ● ڪول: ڪول.
 = ڪول ميري: ننڍڙو ٻوٽو، ڦڪا گل خوشبوءِ وارا.

- ڪولادار ۽ ڪولادار: ذ. ضامن.
- ڪولاداري ۽ ڪولاداريون: ث. ضمانت - جوابداري - ذمہ برداري.
- ڪولادري ۽ ڪولادري (ت): ذ. ضامن.
- ڪولاندري ۽ ڪولاندري: ذ. صفت. ضامن - ضامي - ذمہ برداري - جوابدار - ڪٽفيل. (اسر).
- ڪولاندري - ضمانت.
- ڪولاندري ۽ ڪولاندريون: ث. ضمانت - ضمانگيري - هٿڻ. سلامتي - سوگهائي - اسن.
- ڪولاندري ۽ ڪولاندري: ذ. عيوضو - بدل - بدل هئڻ جو عيوضو.
- ڪولائين: مصدر. ڪولڻ جو ڪم ٿي ڪان ڪرائڻ. ريتي سان ملائي صاف ڪرائڻ.
- ڪولير: اسم خاص. هڪ ذات.
- ڪولير ۽ ڪوليريون: ث. ننڍن ٿڻن واري بڪري.
- ڪولير ۽ ڪولير: ذ. ڪلدار - ڪل وارو.
- ڪولير (ت): ذ. جاء - گهٽر.
- ڪوليسٽر ۽ ڪوليسٽر: ڪبوتر جو هڪ قسم. تتر جو هڪ قسم - بگو - ڪارڙو.
- ڪولين: مصدر. (سن. ڪوٽ = پيڇڻ). (دري) پٽڻ - لاهڻ - آهڻ - ڦاڙڻ - ڌارڻ. (بحث) شروع ڪرڻ - جاري ڪرڻ - ظاهر ڪرڻ - عيب پٿرو ڪرڻ. آڪوڙڻ - آڪيلڻ - ڪولي چڏڻ. سٽڻ - پيڇڻ. سمجھائڻ - سلجھائڻ - ڪوندڻ - ڦهريڻ - وڪڻڻ. سوڄهڻ. چوڙڻ - چڏڻ - آزاد ڪرڻ - چوٽڪارو ڏيڻ - رها ڪرڻ. ڪشادو ڪرڻ. آگهاڙو ڪرڻ. (روزو) چوڙڻ.
- ڪول (ت): پٽ - ڪشائش - ويڪرائڻ - ڪشادگي.
- ڪول ڪولائي ۽ ڪول ڪولائيون: ث. وائڪائي - پٿرائي - ظاهرائي - ڪلم ڪلائي.
- ڪولائي ۽ ڪولائيون: ث. پاڻي ڪولڻ واري آڪيڙي.
- ڪوليري: ذ. اسم خاص. جبل جو پوٽو، دوا ۾ ڪم اچي، مال ڪائيس، پيٽ جي سَور ۽
- گودي جي سَور لاءِ سڪائي، گهوٽي ۽ ڪنڊ سان ملائي ڪائجي - ترو. (ن-ب).
- ڪولڻ: مصدر. خراب ڳالهائڻ. ڪنگهڻ. (ل).
- ڪولو ۽ ڪولا: ذ. بندوق جي گهوڙي جي مٿي. آلت جي سوپاري جي مٿان واري ڪٽل - ٿڻر وهڻ مهل مرداني مخصوص عضوي جو منهن وارو پيڪار ڪٽيل چمڙو. ڪٽل. زمين، جنهن تي اڏاوت نه ٿيل هجي. (صفت). ڪلدار - ڪل وارو.
- ڪولو ۽ ڪولو: ذ. صفت. هندو - وائيو - ٿڻر نه ويٺل. حرامي.
- ڪولير ۽ ڪولير: ذ. صفت. اڻ ٿڻريل - وائيو.
- ڪولپرو ۽ ڪولپرو: ذ. صفت. اڻ ٿڻريل - بي خُش - بي سُنٽ - بي سنڌيو - ڪولي واري. گهٽ ذات وارو.
- ڪولتهڙ (ت): ث. جاء - راهيڙو - آجها - سموري ڪڪائين تيار ٿيل جاء، ڪمپائونڊ وال سميت - (لوڙهي سميت).
- ڪوليهي ۽ ڪوليهيون: ث. هڪ واڍڪو اوزار.
- ڪولي ۽ ڪوليون: ث. موچن جو چمڙي کي چلڪائڻ جو ڪائيءَ جو هڪ اوزار - چمڙي کي چلڪائڻ لاءِ ڪاڻ جي رَنبي - ڪاڻ جي رَنبي، جنهن سان موچي چم کي سَٽي ڪُٽي نرم ڪندا آهن. ڪپهه ڪٽڻ جي اُٺ جي ٽڪر. جبل جي ننڍڙي ڪولي. واڍڻ جي رَندي جو هڪ قسم، جو طاقن ۽ تختن کي هٽندا آهن. (صفت). نه ڦرندڙ لائون.
- ڪومان: ڪورمو - ڪورما - لذت - لذت وارا ڪاڇ.
- ڪومان (ت): اسم خاص. ٿر ۾ ٿيندڙ گاهه.
- ڪومائڻ: مصدر. منجهائڻ - غمگين ڪرڻ.
- ڪومبرانو: اسم خاص. سنڌ ۾ هڪ ڪاري ڍنڍ جو نالو.
- ڪوسٽ: ڪائڻ جو طعام ڪاڌو.

● ڪُومو ۽ ڪُوما: ذ. ڪپڙي سڙڻ وقت نڪتل بانس. ڪپھ يا ڪپڙي جو ٽڪر-جوڙيءَ جو ڪپڙو- ٿلهو ڪپڙو. ڪچو ست (ويھو) ڏھو، چاليھو جن مان گھائي ٺاھجي). ڍانڍي پڪيءَ کي بہ ”ڪومو“ چئبو آھي.

● ڪُون: حرف جر. کان- تان- مان- وٽان- منجھان.

● ڪُونڻسٽ: پوئي جو ھڪ قسم. (ٿر ۾ پيدا ٿيندڙ). ڪُونڻسٽ.

● ڪُونڻسٽن (ت): مصدر. آن جھڙي شي پٽڻ.

● ڪُونڻ ۽ ڪُونڻ (ل): ذ. صفت. سوگھو ٻڌل، جو ھٿ پير، ھٿي نہ سگھي. مٽجڻو.

● ڪُونڻار ۽ ڪُونڻار (ت): ذ. آھا ڍگي جا گھر ۾ ٻڌل ھجي- ٻڌل وھيت.

● ڪُونڻسٽن: مصدر. لٽڻ- سنگ ويڻ. آڻڻ. (ت).

● ڪُونڻو ۽ ڪُونڻا: ذ. مال کي ٻڌڻ لاءِ ڪنل، ڪيلو- ڪل- ڪائي- ٿوڻي- مٺي. ڪُنڻڌو (ڍگي کي ڪُونڻي تي بہ مھنا ٻڌي چارجي تہ پوءِ ڏاڍو طاقتور ٿئي). (ل). (جملو).

● ڪُونڻو ڏيڻ: جاءِ يا ھنڌ ڏسڻ. ماڻھو جو پتو ڏيڻ. (ل). ”مونکي ڪُونڻو ڏي تہ توکي ھيءُ ڍگي ڪٿان ملي.“ (جملو).

● ڪُونڻي يا ڪُونڻي: ٻھلاڻ جو ٻيون چيٽو جنھن جو سھارو ٻن ڏانڊين تي ھجي ۽ اھو چيٽو ڪڙو ھجي.

● ڪُونڻور (ڪ): ذ. وڻ جو ھڪ قسم، ورينگر جھڙو. (ن-ب).

● ڪُونڻجاڻا: اسم خاص. ھڪ ذات.

● ڪُونڻجو ۽ ڪُونڻجا: ذ. مٺائيءَ جو ھڪ قسم- ٽڪنڊو لڏون- نبات. ھسارڪو وکر. گيسو. (ت).

● ٽين جو پيالو. پاڻي پيڻ جو ڪونڻجو يا ڪونڻجي- ڪُونڻي.

● ڪُونڻجي ۽ ڪُونڻجيون: ت. (ف). ڪوزه= ٿانءُ). ننڍو ڪيسو (ت). چل- ڪرسي.

● ڪُونڻچار (ل): تڪليف. ”اسين ھاڻي ڪُونڻچار ۾ اچي پياسون، ڪريون سو ڪريون چا.“ (جملو).

● ڪُونڻجھارو.

● ڪُونڻچلو ۽ ڪُونڻچلا (ت): ذ. ڪيسو.

● ڪُونڻڊ: اسم خاص. ھندن جي پنٿي ٻيل ھڪ ذات.

● ڪُونڻڊي: اسم خاص. تعلقي ميهڙ ۾ ھڪ ديھ.

● ڪُونڻڌن: مصدر. سلجھائڻ- ڦلھيرڻ- وڪڻڻ. (ڏاڙھي) پٽڻ. ”ڏاڙھي ڪُونڻڊي ڪلاھنڊو سانءُ“ (جملو). محبت ڪرڻ- چڻ- روڙڻ. چڻي ڏيڻ- جھپو پائڻ. صفا ڪرڻ- صاف ڪرڻ- وھنوار ڪرڻ. چڻ- ڦاڙڻ- چيرڻ.

● ڪُونڻڌ ۽ ڪُونڻڌون: ت. تباھي. ڪوم- پٽ.

● ڪُونڻڌائڻ: پٽائڻ- چٽائڻ- تباھ ڪرڻ.

● ڪُونڻڌاڻي وٺڻ: ڪسي وٺڻ.

● ڪُونڻڌو ۽ ڪُونڻڌا (ل): ذ. مٺ وريسل ٿلهو لڪڻ ”مونکي ڪُونڻڌو آڻي ڏي تہ ٽيڪ ڏيئي گھر وڃان“ (جملو).

● ڪُونڻر ۽ ڪُونڻر: ڪُونڻر وڻ: ت. (سن: گند).

● ڪَنھن بہ وڻ جي ٿڌ مان نڪتل رس- وڻ جي لڳل بگدار رس، چٽو ٿڌو. (چٽو ٿڌ ۾ ڪم ايندڙ ڪونر).

● ڪُونڻرو ۽ ڪُونڻرا (ڪ): گھرو پاڻيانسو بنھين ڀلو آڻ.

● ”تن اونرن ڪونرن لمن ليڙن.“ (ڪبير شاھ).

● ڪُونڻرا ڪَرڻ: پيرن سان زمين کوٽي اڇلائڻ- ڪڍ ڪرڻ- دڙھا ھٽڻ- ٿڌڻ.

● ڪُونڻرا کائڻ: جوش کائڻ- پڙڪڻ- ٻڙڪڻ. (ن-ب).

● ڪُونڻسٽن: مصدر. (سن: ڪند= تڪليف ڏيڻ). [سن. ڪومڻ= جوش، ڪاھ، ڪوس، ڪاوش= ڪاوڙ. ڪاھ يا حملو]. چيٽخاني ڪرڻ- چرچ ڪرڻ- جھيڙي لاءِ بھانو ٻولڻ- تڪليف ڏيڻ- وڙھڻ- دشمني رکڻ. گھڻي. اڇائڻ- خار ڏيارڻ- بغض ڪيڏ- ضد پاڙڻ- عڪس رکڻ- ڪينو رکڻ.

● ڪُومو ۽ ڪُوما: ذ. ڪپڙي سڙڻ وقت نڪتل بانس. ڪپھ يا ڪپڙي جو ٽڪر-جوڙيءَ جو ڪپڙو- ٿلهو ڪپڙو. ڪچو ست (ويھو) ڏھو، چاليھو جن مان گھائي ٺاھجي). ڍانڍي پڪيءَ کي بہ ”ڪومو“ چئبو آھي.

● ڪُون: حرف جر. کان- تان- مان- وٽان- منجھان.

● ڪُونڻسٽ: پوئي جو ھڪ قسم. (ٿر ۾ پيدا ٿيندڙ). ڪُونڻسٽ.

● ڪُونڻسٽن (ت): مصدر. آن جھڙي شي پٽڻ.

● ڪُونڻ ۽ ڪُونڻ (ل): ذ. صفت. سوگھو ٻڌل، جو ھٿ پير، ھٿي نہ سگھي. مٽجڻو.

● ڪُونڻار ۽ ڪُونڻار (ت): ذ. آھا ڍگي جا گھر ۾ ٻڌل ھجي- ٻڌل وھيت.

● ڪُونڻسٽن: مصدر. لٽڻ- سنگ ويڻ. آڻڻ. (ت).

● ڪُونڻو ۽ ڪُونڻا: ذ. مال کي ٻڌڻ لاءِ ڪنل، ڪيلو- ڪل- ڪائي- ٿوڻي- مٺي. ڪُنڻڌو (ڍگي کي ڪُونڻي تي بہ مھنا ٻڌي چارجي تہ پوءِ ڏاڍو طاقتور ٿئي). (ل). (جملو).

● ڪُونڻو ڏيڻ: جاءِ يا ھنڌ ڏسڻ. ماڻھو جو پتو ڏيڻ. (ل). ”مونکي ڪُونڻو ڏي تہ توکي ھيءُ ڍگي ڪٿان ملي.“ (جملو).

● ڪُونڻي يا ڪُونڻي: ٻھلاڻ جو ٻيون چيٽو جنھن جو سھارو ٻن ڏانڊين تي ھجي ۽ اھو چيٽو ڪڙو ھجي.

● ڪُونڻور (ڪ): ذ. وڻ جو ھڪ قسم، ورينگر جھڙو. (ن-ب).

● ڪُونڻجاڻا: اسم خاص. ھڪ ذات.

● ڪُونڻجو ۽ ڪُونڻجا: ذ. مٺائيءَ جو ھڪ قسم- ٽڪنڊو لڏون- نبات. ھسارڪو وکر. گيسو. (ت).

● ٽين جو پيالو. پاڻي پيڻ جو ڪونڻجو يا ڪونڻجي- ڪُونڻي.

● ڪُونڻجي ۽ ڪُونڻجيون: ت. (ف). ڪوزه= ٿانءُ). ننڍو ڪيسو (ت). چل- ڪرسي.

● ڪُونڻچار (ل): تڪليف. ”اسين ھاڻي ڪُونڻچار ۾ اچي پياسون، ڪريون سو ڪريون چا.“ (جملو).

● ڪُونڻجھارو.

● ڪٽوئس ۽ ڪٽوئسُون؟ ٿ. ڪٽڻڊ - چُرچ -
 چيڙخاني - حرڪت - جهيڙي لاءِ بهانو - دشمني -
 ڪيٽو - ڪٽراڳ - جهيڙو - جهٽو - ويڙهه - جهيڙو -
 مونهاڙو - رقابت - عداوت - وِروڌ - نفرت -
 ڌڪار - چاوت - بد خواهي - وير - ايرڪا - عڪس -
 خصوصيت - ڪينو - خاڻ - تعصب - بغض - ضد -
 ساڙ - منگهڙائي - پڇائي - ڏنگهائي - حسد پائي -
 ريس .
 ● ڪٽوئسائيتو ۽ ڪٽوئسائيتا: ڏ. صفت. ڪوئس
 ڪٽڻڊ - چيڙ ڪٽڻڊ - بدخواه - عداوت - ڪٽڻڊو -
 ويسر - ساديڻڊو - حاسد - دشمن - منگهرو - چاوتي -
 ڪٽائو - خاڻ رکندڙ - خساري - خار باز - ويري -
 بدو - عدو (ظرف). خاڻ وچان - عڪسان عڪسي .
 ● ڪٽوئسِير ۽ ڪٽوئسِير: ڏ. صفت. ظرف .
 ڪوئسائو - ساڙ سڙيو - ويري - بدخواه - بداندیش -
 بغضي - ڪينر .
 ● ڪٽوئسُو ۽ ڪوئسُو: ڏ. صفت. دشمن - ويري .
 ● ڪٽوئسڪارڻ (ل): مصدر. پيڇڻ .
 ● ڪٽوئسڪيرو ۽ ڪٽوئسڪيرا (ل): پيڳل - ٿل .
 ● ڪٽوئسڪيرو ۽ ڪٽوئسڪرا: ڏ. ڄاڻي وائي جهيڙو ڪرڻ .
 ● ڪٽوئسڪو ۽ ڪٽوئسڪا: ڏ. تمام پوڙهو .
 ● ڪٽوئس ڪٽوئس؟ ڏ. (سن. ڪاس = ڪنگهه) ڪنگهڻ
 جو آواز - ٽوئسڪارو ڪنگهه جو .
 ● ڪٽوئسگهرو ۽ ڪٽوئسگهرا: ڏ. (سن. ڪيڪ =
 بانڊر: بانڊر جهڙو آواز ڪرڻ). ننڊ ۾ ڪيل
 آواز - گهوگهو - خرخر - خرائو - خرڪي -
 ڪرڪي - گهرڪي - گهرتي. دل جو آواز .
 ● ڪٽوئسگهرو ۽ ڪٽوئسگهڻ: ڏڪر ڪرڻ. (ن-ب).
 ● ڪٽوئسگهرو ۽ ڪٽوئسگهڻ: گهوگهو هڻڻ - خرخر
 ڪرڻ - خرڪي هڻڻ - گهرڪي لڳڻ - ننڊ ۾ آواز ڪرڻ .
 ● ڪوئسائ: اسم خاص. هڪ ذات .
 ● ڪيوئس ۽ ڪيوئسُون؟ ٿ. (سن: ڪشٽ) <
 ڪن پريا = چمڪندڙ). ورج - بجلي
 "تسهن ڪيوئس ٿي ڪنواء جا ڏس ڏاڏن جي."
 (شاه - ماروئي).
 (مصدر). چمڪڻ .

● ڪٽوئس ۽ ڪٽوئس (ل): ٿ. (سن: ڪوئس =
 ڪٽڻڊ). پار - طرف - ڏس - پاسو - پهلو - ڪٽڻڊ -
 ڌر - ڏسا. هدايت - ڏس .
 ● ڪٽوئس (ت): مڙس جي مري وڃڻ تي زال جو
 عِدَت ۾ وهڻ .
 ● ڪٽوئسيتو ۽ ڪٽوئسيتا: ڏ. صفت. پوري وقت تي
 اچڻ وارو - ڪٽائو .
 ● ڪٽوئسيتي ۽ ڪٽوئسيتون؟ ٿ. صفت. پوري
 وقت تي اچڻ واري - ڪٽائي .
 ● ڪٽوئسِي ڪٽڻڊ ۽ ڪٽوئسِيُون ڪٽڻڊون؟ ٿ.
 اونھون ڪوپو - اونھي ڪڏ .
 ● ڪٽوھ ۽ ڪٽوھ: ڏ. (سن. ڪوپ. ڪوپڪه <
 کاتن = ڪوھ). زمين اندر پائي هٿ ڪرڻ لاءِ
 ڪٽيل اونھي ڪٽڻ - زمين ۾ ڪوئيل ۽ سرن سان
 اوساريل ڪڏ. جنهن سان پائي حاصل ڪجي -
 پائيءَ جو اونھو هنڌ -
 "سنجھي سنجھي ڪوھڙا ويڙهي ويا ورت"
 (شاه - ماروئي).
 تڙ - واء - چاه - واٽين - ويڙي - ڪوھر - ڪھاڙو -
 وانھ. ڪڏ - ڪاڻ - پاڌ - تلاء - تراڻي - ترا - غار .
 ● ڪوھاڙو ۽ ڪوھاڙا: ڏ. نساڙ يا هڙلي لاءِ
 ڪوئيل ڪڏ - ڪھاڙو - بيرچ .
 ● ڪوھاڙو ۽ ڪوھاڙا: ڏ. ڪوھ ڪوئيلڊڙ - ڪاڻيو .
 ● ڪٽوھ پٽوئس: ڪڏ پوئس .
 ● ڪٽوھ جو آئوئس: ڪوھ ۾ سٺي جڙ نه هجڻ
 سبب اندران نار مان واري ايندڙ .
 ● ڪٽوھ جيي مٽي ڪٽوھ ڪي لڳڻ: ڏ.
 جنهن بلبي آمدني ٿئي تنهن بلبي خرچ ٿئي. (ن-ب).
 ● ڪٽوھڙ ۽ ڪٽوھڙ: ڏ. ڪٽوھ - تڙ - ننڍا
 ڪوھ يا ڪوھيون. (صفت). ڪوھ جو سنڀاليندڙ .
 ● ڪٽوھرو (ت): چاهين - ننڍو ڪوھ .
 ● ڪٽوھ ۾ ٿيو ڏيڻ: جو ڪي جو ڪم ڪرڻ -
 جو ڪم ڪڻ - جو ڪو ڪڻ - قسمت آزمائي ڪرڻ -
 خطرناڪ ڪم ڪرڻ - جو ڪاٽو ڪم ڪرڻ .
 خراب ڪم ڪرڻ - پڇڙو ڪم ڪرڻ - نقصان جهڙو
 ڪم ڪرڻ .

ڪٽوھ ۾ ڦٽو ڪرڻ: ڏک ڏيڻ - ظالمن جي حوالي ڪرڻ - ڏيڻ کي ڪنهن ظالم ماڻهوءَ سان پرڻائڻ.

ڪٽوھ ۾ ڪٽل آچلڻ: سڀني کي رد ڪرڻ.

ڪٽوھن جا وات: دنيا جي ماڻهن جون ڳالهيون.

ڪٽوھي ۽ ڪٽوھيون: ٿ. ننڍو ڪٽوھ - ڪورين جي آڻڻ لاءِ پير هيٺ ڪرڻ جي به ٿي فوٽ اونهي ڪٽڻ.

ڪٽوھار: اسم خاص. هڪ ذات.

ڪٽوھارا: اسم خاص. هڪ ذات. تعلقي شڪارپور ۽ تعلقي گهوٽڪي ۾ ديھن جا نالا. شهر. (سيوهڻ ڀرسان).

ڪٽوھائو: ڏ. (سن. ڪوشليا) ڪڙي ۽ سني پاڻيءَ جي زمين سڃاڻندڙ. آب شناس.

ڪٽوھ پيڙو: اسم خاص. تعلقي شڪارپور ۾ هڪ ديھ.

ڪٽوھيرو: اسم خاص. تعلقي جيئس آباد ۾ هڪ ديھ.

ڪٽوھيلي: باراني: اسم خاص. تعلقي ساماري ۾ هڪ ديھ.

ڪٽوھ مائون: اسم خاص. تعلقي جوهيءَ ۾ هڪ ديھ.

ڪٽوھ ميصري: اسم خاص. تعلقي ڪڪڙ ۾ هڪ ديھ.

ڪٽوھ مينھون: اسم خاص. تعلقي ميرپورماٿيلي ۾ هڪ ديھ.

ڪٽوھ نورو ننگ: اسم خاص. تعلقي ڏوڪريءَ ۾ هڪ ديھ.

ڪٽوھن: مصدر. (سن. ڪوش، ڪش = ڪوھڻ - گهٽجڻ) ڪوھڻ - ڪوٺڻ - ڇيڻ - پٽڻ - روڙڻ. ڪيسائڻ - خراب ڪرڻ - وڃائڻ. همت ڌارڻ - همت ٻڌڻ. پھڻ - اوڍڻ - پائڻ - ڍڪڻ - چوڙڻ - هنڊائڻ. ٽڪائڻ - چور ڪرڻ. جهلڻ - هلڻ - چڙڻ - جٽاءُ ڪرڻ. ڪوڙڻ (ٿ). ڇائڻ. (ل). زوال ڪرڻ - ڇت ڪرڻ - ناس ڪرڻ.

ڪٽوھ ۽ ڪٽوھن: ڪٽوھون: ٿ. (ڪپڙي وغيره جي) چوڙ - چوڙي - پٿور - هنڊائڻ - هٽڻ. ڇيڻ - ڪوٺڻ - پٽڻ.

ڪٽوھو ۽ ڪٽوھا: ڏ. پيڙيءَ جو شڪيلو - پيڙيءَ جو سڪان - شيخو، جنهن ۾ آڏ پڌجي - ڪاٺيءَ جو ڊگهو ٿوھو، جنهن تي سڙھ پکڙي.

ڪٽوھائو ۽ ڪٽوھائو: ڏ. پيڙي، جو ڪوھائو - ڪٽوھو ڪٽندڙ.

ڪٽوھ واري چٽن: اسم خاص. تعلقي ميرپورخاص ۾ هڪ ديھ جو نالو.

ڪٽوھي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

ڪٽوھي جلال: اسم خاص. تعلقي نوشهري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

ڪٽوھي ڪينگهي: اسم خاص. تعلقي ميرپورماٿيلي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

ڪٽوھيو: ڏ. ڪاڙهيل کير جو ٽڪو - مائو. اڀر سنڌ جي هڪ خاص مٺائي، جمائي، پڳل مائه ۽ سڪل ميوِي مان ٺاهي ويندي آهي.

ڪٽو: ظرف. پٽڻ - ڪٽڻ - ڪوھ ۾.

ڪوٽيد ۽ ڪوٽيد: ڏ. گاهه جو قسم. گهاٽو گاهه - ڪٽيڙو گاهه - ڪٽيڙو ڪاڏو.

ڪوٽين: مصدر. وڃائڻ - ناس ڪرڻ - جوڙا ڪرڻ - جڏا ٿيڻ - جان ڇڏائڻ - آزاد ڪرڻ.

ڪوٽي: ناس ڪري.

ڪوٽن: مصدر. ڪاٺ جي اڏي، جنهن تي ڪرڙ ڪجي. (ن - ب).

ڪوٽيد ۽ ڪوٽيد: (ل): ڏ. (سن. ڪوٽيڪا، ڪوٽيڪا) ڏريل ۽ پاڻيءَ ۾ پُسايل ڌارو (مٽر، گوار وغيره) - سال جي ڪاڏي لاءِ تيار ڪيل چارو. پيڙيل ڪمانڊ جا چوڻا.

ڪوٽي ۽ ڪوٽي: ڪوٽي (ت): وڏيءَ عمر وارو - بلڪل پوڙهو - ڏٻرو.

ڪوٽيل: ڏ. فراسيءَ جي چٽن جو قسم.

ڪٽو ۽ ڪٽوھون: ڪٽوھون: ٿ. خارش - ڪيرنهن - خارش - ڪٽي - سُر - ڪهي - ڪٽر - ڪاڇي - ڪاراش - ڪٽن - ڪٽن - ڪٽرڙو.

ڪٽوھ ۾ ڦٽو ڪرڻ: ڏک ڏيڻ - ظالمن جي حوالي ڪرڻ - ڏيڻ کي ڪنهن ظالم ماڻهوءَ سان پرڻائڻ.

ڪٽوھ ۾ ڪٽل آچلڻ: سڀني کي رد ڪرڻ.

ڪٽوھن جا وات: دنيا جي ماڻهن جون ڳالهيون.

ڪٽوھي ۽ ڪٽوھيون: ٿ. ننڍو ڪٽوھ - ڪورين جي آڻڻ لاءِ پير هيٺ ڪرڻ جي به ٿي فوٽ اونهي ڪٽڻ.

ڪٽوھار: اسم خاص. هڪ ذات.

ڪٽوھارا: اسم خاص. هڪ ذات. تعلقي شڪارپور ۽ تعلقي گهوٽڪي ۾ ديھن جا نالا. شهر. (سيوهڻ ڀرسان).

ڪٽوھائو: ڏ. (سن. ڪوشليا) ڪڙي ۽ سني پاڻيءَ جي زمين سڃاڻندڙ. آب شناس.

ڪٽوھ پيڙو: اسم خاص. تعلقي شڪارپور ۾ هڪ ديھ.

ڪٽوھيرو: اسم خاص. تعلقي جيئس آباد ۾ هڪ ديھ.

ڪٽوھيلي: باراني: اسم خاص. تعلقي ساماري ۾ هڪ ديھ.

ڪٽوھ مائون: اسم خاص. تعلقي جوهيءَ ۾ هڪ ديھ.

ڪٽوھ ميصري: اسم خاص. تعلقي ڪڪڙ ۾ هڪ ديھ.

ڪٽوھ مينھون: اسم خاص. تعلقي ميرپورماٿيلي ۾ هڪ ديھ.

ڪٽوھ نورو ننگ: اسم خاص. تعلقي ڏوڪريءَ ۾ هڪ ديھ.

ڪٽوھن: مصدر. (سن. ڪوش، ڪش = ڪوھڻ - گهٽجڻ) ڪوھڻ - ڪوٺڻ - ڇيڻ - پٽڻ - روڙڻ. ڪيسائڻ - خراب ڪرڻ - وڃائڻ. همت ڌارڻ - همت ٻڌڻ. پھڻ - اوڍڻ - پائڻ - ڍڪڻ - چوڙڻ - هنڊائڻ. ٽڪائڻ - چور ڪرڻ. جهلڻ - هلڻ - چڙڻ - جٽاءُ ڪرڻ. ڪوڙڻ (ٿ). ڇائڻ. (ل). زوال ڪرڻ - ڇت ڪرڻ - ناس ڪرڻ.

ڪرڻ - ڪپرو ڪرڻ - ٽڪائڻ - ور چائڻ - چمور ڪرڻ - عاجز ڪرڻ - ڪڪ ڪرڻ - بيزار ڪرڻ .
 ● ڪٽهٽ ۽ ڪٽهٽون (ڪ) : ٺ . ڪونس - حرڪت - ڪيچل (صفت) . جفاڪش - محنتي . (ت) .
 ● ڪهٽ ۽ ڪهٽون : چنل جٽي - پرائي جٽي .
 ● ڪهٽجڻ : مصدر . (سن) ڪو ڪٽڻ = گهٽجڻ - زوال ڪرڻ) . ٽڪجڻ - ورچڻ - ورچجڻ - اولجڻ - هٽجڻ - ڪڪ ٿيڻ - ڦڙهه ٿي پوڻ - ڪٽڙجي پوڻ - چمڪي پوڻ - غريب ٿي وڃڻ - زواليت کي پهچڻ .
 ڪسڻ - ڪسڻ . (وارن جو) - ڪيرڻ - ڪپڻ - پيچڻ - ڪسڻ - ڪاڇڻ . (ڪٽڙو) - چڙڻ .
 = ڪهٽجي وڃڻ : ڪٽي وڃڻ .
 ● ڪهٽر ۽ ڪهٽرون : ٺ . ڪير ڏيندڙ چوپائي . (ل) .
 خارس - خارش - ڪرنهن - ڪرسرو - ڪهه - سروسر - ڪئي - ڪهي - ڪهه - ڪهراڻي . ڪنهن ڪنهن .
 جهيڙي لاءِ بهانو - جهيڙو - ٽٽو - رڳڙو - ڪلهه - ڪرنهن - وروڌ - معاسلو - تڪرار - فساد - ڏڏو - دشمني .
 ● ڪهٽر ۽ ڪهٽر : ڏ . صفت . واپوڙو - طوفان .
 ● ڪهٽرا : اسم خاص . هڪ ذات جو نالو .
 ● ڪهٽرو ۽ ڪهٽرا : ڏ . صفت . (سن : ڪس) .
 ڪٽڙيو - آڏ ٽڙيو - چرڙ ٻرڙ - هيٺ مٿي - ڏڙيل - لسو نه - جاڏو (ڪٽڙو) - سادو (ڪاگر) . تلهو - موٽو - اڻ گهڙيو . پائيانو - پلو - تيز - چالاڪ - هوشيار - فهم - چست - جهاجهرو - ڦڙت - ڏمڪو - جلد ٿيو - تڪڙو - ويرمو - تسکو - وانءُ مٿو - جل ڦٽاڪو - ڪٽڙو تڙو . سنئون سڌو ڳالهائيندڙ .
 چيڙاڪ - نه سهندڙ - آڪرو (سمنڊ) . ڪچو (خاڪو) . سوت - سخت - ڪراڙو - شوخ . ڪوڙو - ڪٽڙو - ڪسارو . بي سرو (آواز) . ڪٽڙ پٽائڻو .
 راڻوڙ . نج - نيجو - صاف - شڌ - نبار - نيٺ - سٺو - اچتو - نرم - خالص - آصيل - چنڊ - ڪرو - تسکو - سچو - چوڪو . نهوَر (زمين) . ڀلارو - آڇو - آٽر - آٽم - خاصو - فائق - نهايت عمدو - نهايت چڱو - سرشيت - سٺي سٺو .
 ڏ ڪٽو - تپو - جلد - تڪڙو - ٿورو ويرو . اثرائتو . ڪارگر . ڪروڌي - جوشي - جوشيلا - جوش ڀريو - تامشي - ڏمرائتو - ڪاوڙيل .

● ڪٽهه : ظرف . ڪٽوھ - ڪٽڙ - پٽن .
 ● ڪٽهه پٽون : ڪٽڙ ۾ پوڻ .
 ● ڪٽهه ۽ ڪٽهون : ٺ . گاهه جو هڪ قسم .
 ڊيگهه ۾ فٽ ڪن ٿئي ، برسات جي موسم ۾ وارياسين پٽن ۽ جابلو ملڪن ۾ ٿئي ، سندس پٽن ننڍا ۽ سنڀا ٿين ، هي گاهه سنگ به جهلي ، جو ڏيڍ انچ کن ڊگهو ٿئي ، وهت ڪائين - خوشبو دار ٿيندڙ ، گنڊين وارو گاهه . فصل - پوک - پٽي - ڪيٽي . ڏوڙ - ڏڙ - ڏڙڙ - بس - لت - بسڙ - خاڪ - مٽي - گرد .
 = ڪٽهه پڪليون : ڏوڙ سان ڀريل . " جن جون ڪٽيون ڪهه پڪليون آهن " (لطيفي سير) .
 ● ڪٽهه ۽ ڪٽهه : ڏ . ڪوهه - چاهه - ڪهاڙو - اونهي ڪڏ . قربان - صدقي . ٻن - ڪڏ ۾ .
 = ڪهاڙو ۽ ڪهاڙا : ڏ . ننڍڙو ڪوهه - پڙهاڙو - آهو ڪڏو جنهن تي پاڻيءَ جو هرلو بيهي - ڪامو .
 = ڪهاڙو ۽ ڪهاڙا : ڪوهه ڪوٽيندڙ - ڪوهه ڪٽندڙ - ڪوهائو .
 = ڪٽهه پٽون : تنبيهه وار لفظ - ڪڏ پوڻ - ٻن پوڻ - ڪوهه ۾ ڪيرڻ - ڪڏ ۾ ڪيرڻ - برباد ٿيڻ - ناس ٿيڻ - نقصان رسڻ - ڪيرڻ - ڌڪو کائڻ . وَلَوَرُ وڃڻ .
 ڪٽهه ڪڏس : سندس مرضي .
 ڪٽهه گهر : ڪونهي (زالن جو تڪيه ڪلام) .
 ڪٽهه گهٽس : هن جو گهر ڪوهه ۾ پوي .
 ٻن جي ڳالهين مان اسان جو چاءُ . (ت) .
 ● ڪهاڙو ۽ ڪهاڙا : ڏ . (سن : ڪٽوڙ = ڪنڊ)
 ننڍڙو ڪوهه - آهو ڪڏو جنهن تي پاڻيءَ جو هرلو بيهي - ٿورو اونهو ڪڏو ، جنهن ۾ پاڻي گڏ ٿئي - اونهي ڪڏ جنهن جي مٿان پاڻي چڪڻ لاءِ نار چڙهيل هجي - ڪامو .
 ● ڪهاڙو : اسم خاص . هڪ ذات . (اڪثر اتر سنڌ ۾) .
 ● ڪهاڙو : اسم خاص . هڪ ذات . (سنڌ ۾) .
 ● ڪهاڙين : (سن : ڪٽڻ = گهٽجڻ - زوال ڪرڻ) . نقصان ۾ وجهڻ - ڪٽائڻ - نقصان هيٺ آڻڻ - پالو ڪرڻ - بي پٽيو ڪرڻ . نهوڙجڻ - بي ستو

رنگين ڪپڙو- رنگ جو قسم- سنهون چٽيل
 رنگين ڪپڙو- پانڌڻي- ڪُسمبي جو گل.
 ڪُڪڙ جو قسم، جنهن جو رنگ ڪيسر (زعفران)
 جهڙو ٿئي، هن کي ڪيسر به چئون. هڪ وڻ
 جنهن مان ڳاڙهو رنگ نڪري- جهنگلي زعفران.
 - ڪُهڻبائي ڪُهڻبائي: ذ. رنگ ڏيندڙ-
 ڪپڙو رنگيندڙ- رنگريز- رنگ وارو- نيروئي-
 نيروئي- ڪُهڻا ٺاهيندڙ.

- ڪُهڻبائي: ڪُهڻبي رنگ جهڙو- ڪُهڻبو-
 رنگيل.

- ڪُهڻبي ڪُهڻبيون: ٺ. لال ڳاڙهي
 رنگ تي زباني ٻوتي- ڪُهڻبي رنگ تي زباني ٻوتي-
 چادر. (صفت). ڳاڙهي- سرخ- لال.

● ڪُهڻپڙي: اسم خاص. تعلقي ميرپورخاص ۾
 هڪ ديھ جو نالو.

● ڪُهڻ: مصدر. (سن. ڪند= تڪليف ڏيڻ)
 آڇائڻ- کونسڻ- خار ڏيڻ- بغض ڪرڻ- ضد
 پاڙڻ- دشمني رکڻ- خصومت رکڻ- وير رکڻ-
 عڪس رکڻ- چُرچ بازي ڪرڻ- آڇات ڪرڻ-
 چُراند ڪرڻ- جهيڙي لاءِ سندرو ٻڌڻ- خواهه ميخواه
 جهيڙو اٽڪائڻ- دشمني ڪرڻ. ليڪائڻ. (ت).

● ڪُهڻ: مصدر. (سن. ڪش= گهٽجڻ-
 زوال ڪرڻ) ٽڪجڻ- ورڇڻ- ڪُهڻجڻ- اولجڻ-
 هٽجڻ- ڦڙهه ٿي پوڻ- ڪُڙجي پوڻ- چُڪي
 پوڻ- چُور ٿيڻ- ٽُٽجڻ- ٽڪڻ- چٽل ٿي پوڻ-
 ٽڪجي پوڻ- ساڻو ٿي ڪرڻ- ماندو ٿيڻ- پڇي
 پوڻ. ڪُٽڻ- ڪُٽي پوڻ- ڪُٽجڻ- مفلس ٿيڻ.

● ڪٽهڙو ڪٽهڙا: ذ. صفت. چُهڙو- جهٽو-
 چوڏو- جهڙو- جهٽڪو- جهٽاڻو- آڏو- تنوار-
 جهٽڪو- جهٽپ. مٽرو- حطاس- رَس- شوق-
 لذت- چشڪو. واجت- مينهن جو طوفان- برف
 جو طوفان. ڪيڪڙات. ڪڏ. (ل). لوھ جو رنبو.
 (ل). ڪوڏر جهڙو اوزار، ڪوڏر کان ننڍو ٿئي.
 جنهن ۾ ڊگهو ڳن وجهجي- ڪٽهڙو- ڪٽهڙو. (ل).
 فصل، جنهن جو هڪ پاسو ڇڏو ۽ ٻيو پاسو گهاٽو
 ٿئي. (اسم خاص). هڪ نئين جو نالو.

- ڪٽهڙاڻ ڪٽهڙاڻ ڪٽهڙاڻيون: ٺ.
 ڪٽهڙائي- لسائي جو ضد- ناسلامتي- ڪڙپو جي
 حالت- سختي- سادي- جاڏي- ٿلهي- موٽي- سخت.
 خارش- خارس. تيزي- چڙ.

- ڪٽهڙائي ڪٽهڙاڻيون: ٺ. صفت. سادائي-
 لسائي- جاڏائي- مونائي- سختائي- ٿلهائي.
 ڪُهران. ڪڙپڙ- ٿاٻڙ ٿوڀڙ.

- ڪٽهڙو ٿيڻ: جلدي ڪرڻ- ڪاوڙجڻ.
 - ڪٽهڙو ٿيڻ: جلدي ڪرڻ- ڪاوڙجڻ.
 - ڪٽهڙو ڳالهائڻ: ڏاڍيان ڳالهائڻ- ڪاوڙجي
 ڳالهائڻ. ٽڪڙو ڳالهائڻ.

- ڪٽهڙي ڪٽهڙيون: ٺ. صفت. سخت
 زمين. ڪڏ وانگر اونهو. چڪارو- لُعايي- گپ-
 سان ڀريل.

● ڪٽهڙو ڪٽهڙا: ذ. نڪر جو ٿانءُ،
 جنهن ۾ ڪا شيءِ وجهجي.

● ڪٽهڙا: اسم خاص. تعلقي گمبٽ (رياست
 خيرپور ۾) هڪ ديھ جو نالو- هڪ ذات جو نالو.

● ڪٽهڙو: ذ. صفت. نيڪيل- آڀو.
 ● ڪيھ: ذ. گيھ جو ڪٽ- وِشان.

”آرو، ناڪارو، سو ته بلوچڪو بيھ،
 ڪاڌم اهو ڪيھ، بلوچائي بات جو“

(آخوند).

● ڪٽهڙو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 (اڪثر لاڙڪاڻه ۾).

● ڪُهڻبا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ڪُهڻبائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 (چُر جو ڪم ڪندڙ). تعلقي شاهيندر ۾ هڪ
 ديھ جو نالو.

● ڪُهڻپڙا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ڪُهڻپڙي ڪُهڻپڙيون: ٺ. ڪجيءَ
 جي ذات، جنهن جو ڏونڪو ڪُهڻبائي رنگ جهڙو
 ٿئي. ماڻهوءَ جي رت خراب ٿيڻ جي بيماري.
 (اسم خاص). هڪ ڳوٺ جو نالو.

● ڪُهڻبو ڪُهڻبا: ذ. (سن. ڪُسمبي،
 ڪُٽپ= ڳاڙهو گل) ڳاڙهي ڪپڙي جو قسم-

● ڪُھيُڏ ڪائين: طاقت ۾ اچڻ - تيار ٿيڻ.
پلي ڪڍڪ جا پن، نسرڻ کان اڳ لٽي ڪائڻ.

● ڪُھيُڏ ڪبي رستن: تيار ٿيڻ.

● ڪهيري ڪُھيُڏ ڪهيريون (ت): ٿ. چمڙي
کي لسي ڪرڻ ۽ ليڪن ڪڍڻ لاءِ ڪاڻ
جو اوزار.

● ڪهيريُو ڪُھيُڏ ڪهيريُو (ت): ٿ. ڪاڻ جو
اوزار - ڪاڻي جو چيٽو ٽڪر، جنهن سان چمڙي
مان ستر ڪڍجن - چم صفا ڪرڻ جو اوزار.

● ڪهيريُو ڪُھيُڏ ڪهيريُون (ت): ٿ. سوچين
جو اوزار.

● ڪهيلي ڪُھيُڏ ڪهيلي: ٿ. صفت. ٽڪل -
مانڊو - هچيل - هچيل - ساڻو - گهيل - ٿس - چور
ٿيل - مانڊو ٿيل - ٿان - بزار - پير - چور - ورتل -
ڪهيو - سچو - پينگيو - مفل - پينو.

● ڪهيو ڪُھيُڏ ڪهيا: ٿ. صفت. ڪهيل - ٽڪل -
هيٺو - ٿل. ڏکيو - منحوس - پريشان - ڏجهارو -
ڏوڪي - اُٿي ڏکي - بي حال - بلڪل خراب -
برو حال - اڏين - ٽچ - ڪنهن نه ڪم جو - ڇت
ڪاتي جو - خراب - ڪنو - پڪار. پٺي پيل -
پوٺي پيل. (ل).

● ڪشي: ظرف. (سن ڪشي، ڪش = زوال ڪرڻ).
هاجي - بربادي - تباهي - ناس - خاتمو.

● ڪئ ٿي: ناس ٿي - ڪم ٿي - هڪڙي قسم
جو ڀارتو.

● ڪيائ ڪُھيُڏ ڪيائ: ٿ. ڪاڇ - ڪاڏو - ڪائڻ -
ڪيڻ - طعام - آهارو - غذا - خوراڪ - قوت گذران.
خورش - چوڳ - چوڳو - چوڻو - چارو.

● ڪيٽو: اسم خاص. تعلقي دادوءَ ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● ڪيٽر: اسم خاص. تعلقي ڇاڇري ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● ڪئٽرو ڪُھيُڏ ڪئٽرا (ل): ٿ. ٽهڪو.

● ڪيئن: مصدر. (سن. ڪاڏ = ڪائڻ) ڪائڻ -
ڪيئن - ڏڪڻ - گهٽڻ - ڳرڪڻ - پيئڻ - (اسم).
ڪاڏو - ماني - ڪاڇ - ڪائڻ - ڪيڻ - طعام - ڪاڏو -

● ڪُھو ڪُھيُڏ ڪُھيُڏ: ٿ. (سن: ڪوپ = ڪوه).
ڪوه.

● ڪُھو ڪُھيُڏ ڪُھيُڏ: ٿ. بنا پاڻيءَ پوک. پٺي کي
هٽائڻ جي حالت. (ل).

● ڪُھوالي: اسم خاص. تعلقي ڪشمور ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● ڪُھور: پنهنجي خيال سان مٿو ڊوڙڻ ۽ ڪوبه
خوف نه ڪرڻ جي حالت.

● ڪُھون ڪُھون ڪُھون: ڪنڪهن.

● ڪُھي ڪُھيُڏ ڪُھيون: ٿ. (سن: ڪُجِيلِيڪا).

پرا. ڪُجِيلِيڪا = ڪهي. جوان ٿي - نوجواني -

قوم جواني جو - رتي - جوڀن - پوڙهين ۾ به طاقت
واري حالت - صحتمندي - صحتمند بدن. بدن جو

ڊيل ڊول - جسم جو نمونو - هائي. ٿي - واهي -

ڄمار - عمر. خارس - ڪرنهن - ڪرسرو - سر سر -

ڪهي - ڪسر - خارش - ڪئي ڪه - ڪنهن ڪنهن -

ڪرڙو - ڪر - ڪاجي - ڪارش. رني جو نمونو،

جنهن سان زمين مان ڪانڊيرا وغيره ڪڍجن -

ننڍڙي منهن ۽ ڊگهي ڳن واري ڪوڏار. (ل - ڪ).

● ڪُھياتو ڪُھياتا: ٿ. صفت. جسم ۾ ٺهيل

ٺڪيل - پيريءَ ۾ صحتمند حالت ۾ رهندڙ.

● ڪُھي ڪُھي ڪُھي: مشڪل سان فتح ڪرڻ.

● ڪُھي ڪُھيُڏ ڪُھيون: ٿ. (سن: ڪوپ).

ڪچي کوٽيل ڪڏ، جنهن مان ٺڪل هائي پيئڻ

۾ اچي - ننڍو ڪوه. (صفت). ڏيئي وٺي رهيل -

ٺڪل - مانڊي.

”آن ڪا ڏني ڏوٽيا ڪيرن پاس ڪُھي“

(سر آبري - شاه).

خلاص - فارغ - خالي - ڪيڻ.

● ڪُھيو ڪُھيُڏ ڪُھيا: ٿ. صفت. ٽڪل - عاجز -

ٿل. (ل - ق).

● ڪُھيُڏ: سبز ڪڻڪ جي ڪپيل چوٽي - سٺي

ڪڻڪ جي پوک جو نسرڻ کان اڳ مٿيان

لٽيل پن. ڪڻڪ جي پوک جا پهريان گچا،

جي ڪپي مال کي گاهه ڪري ڪارائجن. ٽيلي

ٻڌڻ کان اڳ ۾ پوک جو نالو.

● کیائی: ث. چریائی - مستی - ہاگلیٹو - دیوانگی - سوداء - متوالائی - چریائپ - جنون.

● **کپیٹر:** اسم خاص۔ ہتے ذات جو نالو۔

● ڪيپٽن ٿي؟ اسم خاص. تعلقي هالا ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● ڪيپٽر ۽ ڪيپٽر: ذ. صفت. گهڻو ڪاڏيندڙ -
پيتوڙي - پيتي - هڻجي. بي سمجهه - ٻُوزان. (ت).

(ث. تھپیڑی ۽ کپڑیون).

● کیپی کیپیون (ت): ث. انکل - تجویز.

● کینین (ت): مٹا کٹ کرں - کس
کرں۔

● کھیت ۽ کھیت : ذ. (من. کشمیر. پرا. کھیتن =
(پنی) - پنی - پوک - کھیتی - کھیت - پارو - زمین.

ڪنڌھار ڪل. ميدان. جنگ جو ميدان. مٿاڇرو.
پھتو تر زمين جو ٽڪر۔ ٻاڪ جاء. اڻ ڀل ٻڌل.

يا ان سروي زمين جو ٽڪر

کاتیدار کان ساکھی ہرکار موجب دل و نئی

۱۔ کہیتَر (ث): ہنی - کہیت۔
۲۔ کہیت کنتو: حساب کتاب - وھنوار۔

۱۔ کہہ دیجیے: کیتھون؟ ت. (من) کہشہتر =
(ہنر) ہنر - پوک - کیت - زمین - پوکسی - تگہ -

فصل - آبادی - پونء - زراعت - پیدا

● ڪيترن: امير خاص. هڪ ذات (بلوچ قوم جو ڪڙمڻو. اناج - آبادگاري - ڪاشتگاري - ڪسالي.

● کیسٹرن : مصدر، مست ثنی.

● کیٹیکي ' ۛ کیٹیکيُون' (ت): ث. سنها
ندی کالہ.

● کيٽيلاري: اسم خاص. تعلقي ڏيپلي مرڱه
ديھ جو نالو.

● کیتلار یا (ت): اسم خاص۔ ضلعی تہپارہ

کاذب - خوراک - اُھار - غذا - قوت - گد ران -
خورش - چوگ - چوگو - چوٹو - چارو - رسوئی -

• کیٹو ۽ کیٹا: ذ. صفت. نشو وکیل - نشئی - کانو.

شرابي - پیتل - مست - مہک - اَلوٹ - بی ہوش -
خماری - خماریل - مَسخور .

۱۔ کیٹائیسی' ۵ کیٹائیسیون': ث.

۱۔ کینو کٹر کر: مخمور کرنا۔

● کَنُونُکَتْ ؕ کَنُونُکَتْ (ل): ذ. سَنَهِي
کَنَنگَه.

● کتُونُ کتُونُ کتُونُ کتُونُ : کتنگھن - کتنگھ
جو آواز۔

● کيئي ۽ کيئيون؟ ذ. (سن. کشير) هار ٿين -
هارجن - هارائين - هار - بربادي - تاراج - آجڙ -

تباهي - آبتري - ستیاناسي - خانہ خرابي - گہات -
فنا - وِ ناس - پائمالی. (صفت). قِتل - پائمال -

تباہ۔ بَہل۔ دُقی۔ قَکائل۔ آبتر۔ خان مان۔
چمٹ۔ قَتایل۔ فدنا۔ چمٹ۔ برباد۔ ویران۔ ناس۔

● کئی: کاء۔ ذق۔ گہ۔ ذر۔ قات۔
● کئی: کئیون: ث. ننڍي ڪچي ٻائيءَ

جي ڪٿڻ.

● ڪٿي: حرف جر. ڏي- ڏانهن- طرف- واسطي-

● کتی؟ : (سن۔ کُش = گھستجوں - زوال کرن)

● کیامتو ۛ کیامتا (ک): ذ. صفت. بدن پر

• کیانستو؟ کیانستا: ذ. صفت. (سن. کشمیر =

● ڪهڻان ۽ ڪهڻان: ذ. صفت. ڪنڀان. ڪهڻڙيو. اڪن ڇڪن. وحشي. ان گهڙيو ڪاڻ. (ل).

”تون ته ڪو ڪهڻان ٿو ڏسجين“ (جملو).

● ڪهڻڙو ۽ ڪهڻڙي: ذ. پراڻو جوتو.

● ڪهڻڙي ۽ ڪهڻڙيون: (ڪ): ٿ. ڍال.

● ڪهڻڙيو ۽ ڪهڻڙيا: ذ. صفت. بي عقلي ڳالهائيندڙ. بيوقوف. سورڪ. احمق. اناڙي. چسو. پٽو ٻو. آلو. بي عقل. چرپٽ. ڪهڻڙيل. ڪهڻڙيلو. سيلو. يهودو. بي وٽس. پورڙو. ايلو.

● ڪهڻڙيلو ۽ ڪهڻڙيلو: ذ. صفت. بي سمجه.

● ڪهڻڙيلو. نادان. آلو. جهڪ. رپ. ڪوادي.

● ڪهڻڙيلو. ڪهڻڙيلو. ڪهڻڙيلو.

● ڪهڻ ۽ ڪهڻ: ذ. (سن. ڪهڻ. ڪهڻڙو =

پرا. ڪهڻ = ڪهڻ) ڪهڻ. ڪهڻي. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻ. آباد ڪيل ڪهڻي جو ڪهڻو. ڪهڻو جو ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪيل ڪيل. ڪهڻي. ڪهڻي. ڪهڻي. ڪهڻي.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو. ڪهڻو.

● ڪيڏي: صفت. رنجيده - ڪاوڙيل - ڌمريل.
خار ڪاڌل - ٽپندڙ - جوشيلو - زود رنج.

● ڪيڏو ۽ ڪيڏا: ذ. پڪيءَ جو هڪ قسم - بلبل جو هڪ قسم - ڪٽراڙو پڪي (خاص ڪري بلبل جا ٻين پڪين کي ماري ۽ هڪالي ڪڍي) - پورو. بيسوقوف - اڍنگو - ڏڏ - ٺٺ - مٺ - پوندو - پسون - اناڙي - بي عقل - چرٻت - مورڪ - ڪٽريل - سيلو - يهودو - بي ونس - پورو - البيلو - اڏايو - گهيلو - بد فضيلتو - درد سِر - ڪيچلو - مست. (ت).

● ڪيڏي واري: اسم خاص. تعلقي گهوڙا ٻاريءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● ڪيڏو ۽ ڪيڏي: ذ. (سن. ڪيڏ = ڏڪ) ڏڪ - ارمان. دشمني رکڻ جي حالت. (ت).

● ڪيڏ ڪٽر: اسم خاص. تعلقي لاڙڪاڻي ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● ڪيڏڻ: مصدر. (سن. ڪيڏنم = ڪيل، ڪيل، ڪيلن، ڪيڏ. پرا. ڪيڏنڪن = راند ڪرڻ) راند روند ڪرڻ - راند ڪرڻ - راند رهڻ - ڪيلن - ڪيل تماشو ڪرڻ - سانگ ڪرڻ - ناڪ ڪرڻ - ڪڏڻ - وڏو ڪرڻ - روح ۾ ٻي گالهه وجهڻ - روڻ.

”ما سرتيون ميان سومرا
ڪٽر ڪٽر راند روڻ“

(قلمچ).

سفلائي سان هلڻ - وڻائڻ - يهودو ڪم ڪرڻ - لهو لعل ڪرڻ.

● ڪيڏو ۽ ڪيڏو من: ث. راند - ڪيل - بازي - روڻشو - تماشو - وندر - جُٺا - اٽڪل بازي - فن - حرفت - هٿ جي چالاڪي - حرڪت بازي - مستي - لُچائي - چالاڪي - ڍنگ - تل - تجويز - رمز - فريب - ترڪت - فند - گوهي - ڦڙتي - ڦند - پرنج - ڦڪن - لٽڪو - چٽڪ - ناڪ - چٽر - چٽت - آهڙ - وجهه - يلو - چاڱ - ناز.

● ڪيڏار ۽ ڪيڏار: ذ. صفت. ڪيڏاري - رانديگر. تيز فهم - حوصلي وارو.

● ڪيچلاڻ: ث. ڪيچر - ڪيچراڻ - ڪيچرائي - ڪيچل - ڪيچلاڻي - ڪونس - حرڪت - چُرچ - لُچائي - ڪونس بازي - شرارت - حرڪت بازي - مسخري.

● ڪيچلاڻي ۽ ڪيچلاڻيون: ث. صفت. ڪيچر - ڪيچراڻ - ڪيچلاڻي - ڪيچل - ڪيچلاڻ - ڪونس - حرڪت - چُرچ - لُچائي - ڪونس بازي - شرارت - حرڪت بازي - مسخري.

● ڪيچتل بازي: ٻي مزي لڙواري راند - مسخري.

● ڪيچتل ڪٽر: حرڪت ڪرڻ - نازنخرو ڪرڻ.

● ڪيچلو ۽ ڪيچلا: ذ. صفت. حرڪتي - ڪونس ڦٽيو - سڪ ڦٽيو - چيترو - مستي خور - مستي ڪندڙ - ڪيچل ڪندڙ - ڪيچرو - درد سِر - شرارتي - بي ڍنگو - بد فضيلتو - شير - مسخرو - مسخري ڪندڙ - چيلو - لو - هلڪي طبيعت وارو - مسخوس.

● ڪيچ ۽ ڪيچ: ث. ڪش - ڇڪ. (ت).

● ڪيچڻ: مصدر. ڇڪڻ - ڪشڻ.

● ڪيچو ۽ ڪيچا: ذ. چانورن جي اٽي جي ماني - ڍوڍو. ڪيسو. (ل).

● ڪيچيڻا (ث): ذ. صفت. تريل پاڻڻ چانورن جي اٽي ۾ مصالح ملائي، آن مان ٺاهيل پاڻڻ.

● ڪيڏو ۽ ڪيڏي: ذ. (سن. ڪيڏهه = ڏمڪ) ڏمڪ - ٻيڙا - آزار - ڪشيش - ڪشش - وڻ - بيماري - عذاب - ڍرگني - ڳرو ڍمڪ - ٻرو حال - ڪمبختي - ڏولو - ڏولاڻو - دولاڻ - دغا - ٺڳي - چل - ترڪت - گهاٽ - ڪوٽ - ڪپت.

● ڪيڏي رائي: ڪيڏي رايون: ث. مستانگي. (ت).

● ڪيڏر روڱ: ڏي - خارش - آڇا چيڻا.

● ڪيڏو ۽ ڪيڏو: ذ. صفت. (سن. ڪيڏ = ڏمڪ) ڏوڪڙائون - ڏمڪائون - اهڃائون - هلاڪ ڪندڙ - ڪپائيندڙ - تڪليف ڏيندڙ - پريشان ڪندڙ - ڇڏائيندڙ - گو ٻڙ وارو - ڏڪيو - ڍق ڪندڙ - ٻائي ڪندڙ - ڏهندڙ - ڪٽلپائيندڙ - اڍنگو - بد فضيلتو - درد سِر - حرڪتي - ڪيچرو - ڪيچلو - شرارتي - بي ڍنگو - مغز ڪپائو.

ڪير ڪر ڪر ڪر يا ڪير ڪر ڪر: بد بنياد - وڏن ڪان وٺي ڪريل - بنياد ڪان ڪريل. جنهن جو ڌڻ ٿي ڪريل هجي. (ت).

ڪير ڪر ڪر (ت): ٻني ٻو ڪيندڙ - هاري.

ڪير ڪر ڪر: ڪير ڪر: ڏ. (سن: ڪير ڪر =

ڪير ڪر: ف: شير ڪر = ڪير ڪر). مال جي ٿڻ مان نڪتل سفيد پاڻيٺ - مال وغيره جي ٿڻ (هي ٿڻ جڙن مان ڪڍيل: پاڻي، مٺائي ۽ سڻپ) - شير - ڪير - رس. وڻن وغيره جو اهو رس جو ڪير جهڙو ڏسڻ ۾ اچي.

ڪير ڪر ڪر: ڪير ڪر ڪر: ٿ. ڪير ڪر جي

ٺاهيل لسي، جنهن کي مٺي لسي چئجي. (ت).

ڪير ڪر ڪر: ڏ. آئين جو ڪير - ڏاڇين جو ڪير.

ڪير ڪر ڪر: ڏ. ڪريءَ جو ڪير.

ڪير ڪر ڪر: ٿي ڪر ڪر: چڱو ٿيڻ - مطلب ڀورو

ٿيڻ - ڪم راس ٿيڻ. (ت).

ڪير ڪر ڪر: ڪير ڪر ڪر: ڪير ڪر ڪر جي موڪل وٺڻ.

(ن-ب). هندن جي هڪ رسم.

ڪير ڪر ڪر: ڪير ڪر ڪر: ڏ. صفت. ڪير مان

ٺهيل مٺائي - ڪير ڪر ڪر - ڪير ڪر ڪر.

ڪير ڪر ڪر: ڪير ڪر ڪر: ڏ. صفت. ڪير

تي ڀلندڙ - ڪير ڪر ڪر.

ڪير ڪر ڪر: ڪير ڪر ڪر: ڏ. صفت.

ڪير ڪر ڪر: ڪير ڪر ڪر: ٿڻ تي ٻار - معصوم ٻار -

ٻچڙو - اٻهم.

ڪير ڪر ڪر: ڪير ڪر ڪر: ڪير ڪر ڪر - جهجهو

رزق ۽ اولاد هجڻ - ڀاڳيو هجڻ - سڪيو مٽابو هجڻ -

آسودو هجڻ.

ڪير ڪر ڪر: ڪير ڪر ڪر: ڏ. صفت. ڪير ڪر ڪر -

ڪير مان ٺهيل مٺائي جو هڪ قسم.

ڪير ڪر ڪر: شاديءَ جي هڪ رسم - هڪ

ڀياليءَ ۾ ڪير وجهي گهوت ۽ ڪنوار کي زالون.

ڪير ڪر ڪر. آزمائش ڪرڻ - ڀرڪ ڪرڻ. (ن-ب).

ڪير ڪر ڪر: ڪير ڪر ڪر.

ڪير ڪر ڪر: (ڪ): ڪڇڻي.

ڪير ڪر ڪر: ڏورنو ٿيڻ.

ڪهڙاري ڪهڙاري: ڏ. صفت. رانديگر -

هنرمند - ڪاريگر - ڪرتب چائيندڙ - بازيگر -

آستاد - هنري - ڪيڏ باز - ڪيڏ ڪندڙ - حرفتي - اٽڪلي -

رمزي. سياڻو - سمجهو - ڀڪو - هوشيار - چالاڪ -

چاڻو - مانجهيرو. ٿڻائي - جواڙي.

ڪهڙائي: راند ڪرائڻ - ڪڏائڻ. غالب ٻوڻ.

ڪهڙي باز ڪهڙي باز: ڏ. صفت. چالاڪ -

حرفتي.

ڪهڙي ڪرڻ: اٽڪل ڪرڻ - چالاڪي ڪرڻ.

ڪهڙو ڪهڙو: ڪيڏا: ڏ. صفت. چالاڪ - سياڻو -

هوشيار.

ڪهڙو ڪهڙو: راند جو ٻال - ڪينهون - ڪينهوڙو.

ڪهڙو ڪهڙو: ڪيڏو ڪهڙو: ڏ. صفت. ٻارن جو

رانديڪو - ڪينهوڙو - ڪينهون.

ڪير ڪر ڪر: ڪير ڪر ڪر: ڏ. (سن: ڪير ڪر =

ڪير ڪر = گهٽ. ف: شير ڪر = ڪير) - مبارڪ -

مبارڪبادي - ڪيرون - مبارڪون - واڏائي - دهل

جي مبارڪ واري وڃت - واڏائو. سڪانت ناڪ -

مانهيءَ قسم جو ناڪ جنهن ۾ حياتيءَ جي خوشيءَ

جو طرف وندرائيندڙ نمونو ۾ ڏيکاريل هجي.

ٽوپو ڏيڻ جو نمونو. (ت) - ڪهڙي جي ٻن ڀلندن

کي گڏي ٽوپو ڏيڻ جو نمونو - ڪيل. (ڪ تي

نڪتل) گهڙو هو - گهڙو هي - گنڊ. ميا - مٽنڊلي -

مجلس - جماعت - ميڙ - ٽولي - سگر - مٽاري -

مٽ - وٺر. سنگ - صحبت. بصر جي ٻارين کي

مٿيون سڌو ڪرڻ جو نمونو. (ت).

ڪير ڪر ڪر: ڪير ڪر ڪر: ٻاريون ڪيڏ.

ڪير ڪر ڪر: ڪير ڪر ڪر: ٿ. واڏايون -

مبارڪون - ڪير جهڙيون - ڪير ڪر ڪر. (ل-ق).

ڪير ڪر ڪر: واڏايون مبارڪون.

ڪير ڪر ڪر: پيدائش - پنهائيءَ - ڌر - اصل -

مٿل - بنياد - مٿڳ - منڍ. ابا ڏاڏا - وڏا - پيڙهي -

پشت. مال - گوهر جو ڌڻ.

ڪير ڪر ڪر: ڪير ڪر ڪر: وڻ جو هڪ قسم -

ڪٽونر وارو وڻ: "ڪير ڪر ڪر" - پيسير ڪر -

ڪوٺيٽ. (ت).

ڪير ڄمائين: ڪير ۾ سٻان وجهن.
ڪير ڇينو: ڏ. ڪير پورو نه ٿيل. (ت).
ڪير ڏاڍون: ڏڏ جا داغ، جي اڪثر
منهن تي ٿيندڙ. (ل).
ڪير ڏوٽو ڪير ڏوٽا: ڏ. صفت. نچ.
بي ضرر: بي شهبه - يقيني - بي شڪو - صاف -
ساله - سٺو. (طرف). ضرور - تحقيق - بلاشڪ - البت.
يقينا.
ڪير ڏهڻ: ڏهائي ڪرڻ (ڪير جي).
ڪير ريڊو: ڏ. ريڊن جو ڪير.
ڪير ڙي ڪير ڙيون: ٺ. بنا ڏندن -
ٻارڙي - ڪيري.
ڪير ڙي پٽ: ٻڪريءَ جي چئن منهن جي
عمر وارو ڦر.
ڪير ڪپ (ت): جهنگ جي ٻوٽيءَ جو رس
ڪڍي، جنهن ماڻهوءَ کي واءُ جي بيماري هجي
ان لاءِ ڪم آڻجي.
ڪير ڪرڻ: ڪير جو ڪرڻ - ترش ٿيڻ -
گتو ٿيڻ - ڏونرو ٿي پوڻ - ڪير جو خراب ٿيڻ.
ڪير ڪرڻ: ڪيريل - ڪريل. ختبيث -
تڙيل - پيرشت - ڦٽل.
ڪير ڪٽي: ٻڪري (عورتون ٻارن کي
ڊيچارڻ لاءِ چون). (ت). ڪير جي ڪٽي، ڪير
جي چم واري ڳوٺري. گهڻو ڪير ڏيندڙ
چوٻائي. (ت).
ڪير ڪٽڻ: ٿيڻ: پاڻ ۾ خوش ٿيڻ - هڪٻئي
وڃڻ - ملي وڃڻ - ٺهي وڃڻ - صلح ڪرڻ - رضانا
ڪرڻ - ٺاهه ڪرڻ - راج ٿيڻ - راضي ٿيڻ - قرب
ڪرڻ - سرچڻ - پڙچڻ - پرچاءُ ٿيڻ.
ڪير ڪير ٿيڻ: ٻائي ٻائي ٿيڻ؛
پورو ٺيڻ - سچ ڪوڙ جي پروڙ ٻوڏ.
ڪير ڪير وٽي: ٿر ۾ ٿيندڙ هڪ راند
جو قسم.
ڪير ڪڏهه جو: مادي ڪڏهه جو ڪير.
ڪير ڳاڻو: ڳئون جو ڪير - ڳي جو ڪير.
ڪير ڪهڙيءَ جو: ڪهڙيءَ جو ڪير.

ڪير لاهي پيهڻ: سڄي ڪرڻ - ڪدم ٻڌائڻ.
ڪير لٽيون: وڏيون ٿلهيون تبضون،
جيڪي آڻ جي ڀيٽ ۽ سيني هيٺان هجن. (ل).
ڪير ماڻهو: مينهن جو ڪير.
ڪير مٽي ڪير مٽي: ڪير مٽي پون: شاديءَ ۾
گهوٽ يا ڪنوار کي ٻارايل، سونن موجب هڪ
خاص مٽي - ننڍي ٿڪ، چورس ٺهي سان مٽي،
جا ويڙهه سان گڏ ٻائجي.
ڪير ۾ ڪٽڻ: مٽو ٿيڻ.
ڪير ۾ موري وجهڻ: ڦٽاڙو وجهڻ -
ڏيڙ وجهڻ - مچائڻ - جاڳائڻ - پوکائڻ - ڏکائڻ -
چورڻ - باهه ڏيارڻ - جوش ڏيارڻ - (ڪم) ڪارڻ -
ٻڌائڻ - ڦٽائڻ.
ڪير ۾ وڌندو وجهڻ: ڪير ۾ سٻان وجهڻ.
ڪير ٺي ڪير ٺي: ڪير ٺيڻ: ٺ. ڪير مان
ٺاهيل کاڌي جي شيء - ڪيري.
ڪير ٺي ڪير ٺي: ڪير ٺيڻ: ٺ. ڪير، چانور ۽
ڪنڊ ملائي، ان مان ٺاهيل کاڌو - ڪير ۾ رڌل
چانور - ڪير ۽ چانورن وارو پٽ - ڪير ۾ رڌل پٽڙا
چانور - ڦيرڻي - ڦيرڻي.
ڪير واري: ٺ. مٿل جي سوء لاهڻ
کان پوءِ ڪير سان ادا ڪيل رسم.
ڪير و هي پٽ ۾ پوڻ: ساڳي ڳالهه ٿيڻ -
هڪجهڙائي ڏيکارڻ - سڀتڙيءَ کي فائدو
ٿيڻ. (ن - ب).
ڪيري: ڪير ڏيندڙ - ڪير واري - ڪيري.
ڪير پتو ڪير پتا: ڏ. صفت. ڪير ڏيندڙ -
سوٺا - ڪاهڙ - ڪيري - ڏويلا. ٿڃ شريڪ
ڀاءُ. (ت). ڪنهن ٻئي جي ماءُ جي ٿڻ تي ٻلجڻ
وارو - ماڻهو. (ٺ. صفت. ڪير پتي ڪير پتيون).
ماڻهلي.
ڪير پتو ڀاءُ: ٿڃ شريڪ ڀاءُ.
ڪير پتو ڏند: آهي ڏند، جي ٻار کي اول اول
نڪرندا آهن.
ڪير پئو (ت): ننڍو ٻچو، جنهن مان ڪير جي
ٻانڌ اچي.

● ڪيُرو لَ ڪاهُ : ٿ. ڪاه جو هڪ قسم، جنهن جي ٻوٽي پاڻي جي جاين تي زمين تي ڇت ڪندي آهي، گل ٻاڙها ٿينس، ان جي پنن ۽ ٿارين ۾ کير ٿئي. هڪ ٻسارڪو وڪر، جو دوائن جي ڪم آهي.

● ڪيُرو نَ : مصدر. آڻيل پنجهو کي ٻارين ۾ پٽائڻ. ٻارين کي ٻوڪ لائڻ ڪرڻ لاءِ ان مان ڏانداري سان پيتر ڪڍڻ. آڏَ کي ڪوڏر سان صاف ڪرڻ. (ت). ڪپرائڻ. (ٿ).

● ڪيُرو ٿونَ : اسم خاص. وڻ جو هڪ قسم.

● ڪيُرو ٿي (ٿ). ٿر ۾ ويڙهي جهپ جي پاسهي دال کي چون. ڪيرو ل و ل.

● ڪيُرو ۽ ڪپرا : ذ. صفت. لُولو-لُوليهو-لنگرڙو-پنگاو. هيٺو-ضعيف-نستو-لاغر-هند-هيٺو-دُرڀل-آلپ ٻل-بي همت-مست-ڪمزور-بي زور-بي طاقت-بي ستو-هٿ-ڪم فهم. ارڏانگي-شل-بيهوش-نيم بيهوش-ساڻو-موڳو-خماريل. بيزار. (ل).

● ڪيُرو ڪٽڻ : پڙيءَ کي واءِ سامهون وڃڻ کان ٿورو موڙڻ. (ڪ).

● ڪيُرو ۽ ڪيُرو : ذ. (سن : ڪشيرو، ڪشيرو) وهڻ جي ڪاڏي لاءِ ڏنل سائي ٻاجهر يا جوئر وغيره. آهو سنگ جنهن ۾ کير آيل هجي. ان جو ڪچو ڪچو-ڪچڙو آيون. ان-ڏڏر-ٻوڪ جي سنگن جو ڪچو ان.

● ڪيرو پياڪ-ڪچڙو-ڪچو-ننڍڙي عمر وارو-ڪنهن به وٽ جو آهو ننڍو ٻچو جنهن جا ڏند نه نڪتل هجن-ننڍڙو-بي سمجهه-وڇيرو-بي ڏندو-پهرين سال جو ڦر. ڪير واري شيء. مبارڪي ڏيندڙ-خوشيءَ جي خبر ڏيندڙ. ٻيلي جو قسم-بنا آنيءَ ٻلو-ڪيرو ٻلو. ٿانڊو. (ٿ).

(ع. خييار=ونگو). ونگو.

● ڪيُرو پتلو : آهو ٻلو، جنهن ۾ آني نه هجي. ٿر ٻلو.

● ڪيُرو سنگ : ڪچو سنگ.

● ڪيُرو وِيرو : ذ. صفت. پنگلو-مست. ضعيف.

● ڪيُرو : اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ڪپرا ٿيا : اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ڪيُروا ۽ ڪيُروا : گدڙ يا لومڙ جي رڙ.

● ڪيُرواچ : اسم خاص. تعلقي پتو عاقل ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● ڪيُروال : وڻ جو هڪ قسم. (اسم خاص).

تعلقي سجاوڻ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● ڪيرواڻو ۽ ڪيرواڻا : ذ. زرءِ ۾ پهريل ماڻهو.

● ڪيُرواڻي ۽ ڪيُرواڻيون : ت. ننڍاڻپ. (ن-ب).

”ڪيرواڻي جو خيال ڪري مٿان حرف ڏيو هون.“

● ڪيُرو ٿرائي : اسم خاص. تعلقي ڪپري ۾

هڪ ديهه جو نالو.

● ڪيُرو ٿر : اسم خاص. سنڌ جي الهندي وارن

جبلن جي قطار جو نالو، جبل جو نالو، ٽوڻگ

وٿان ٻارڻ لڳ هڪ جبل. ماڻهوءَ جو نالو. (ڪ).

● ڪيُرو ڊهي جا ڪيُرو : اسم خاص. تعلقي ٻدين،

تعلقي ٽنڊي ٻاگي ۾ ديهن جا نالا.

● ڪيُرو ڙي ۽ ڪيُرو ڙيون : ٿ. هڪ خوشبوءِ دار

وڻ جو قسم.

● ڪيُرو سال : دوا جو هڪ قسم.

● ڪيُرو ستر : اسم خاص. تعلقي ميرپور ساڪري

۾ هڪ ديهه جو نالو. گهوڙا ٻاريءَ جو هڪ ڳوٺ.

● ڪيُرو ستر : اسم خاص. تعلقي گونيءَ ۾ هڪ

ديهه جو نالو.

● ڪيُرو ستر : اسم خاص. تعلقي جاتيءَ ۾ هڪ

ديهه جو نالو.

● ڪيُرو ستر آتر واري : اسم خاص. تعلقي

گهوڙا ٻاريءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● ڪيُرو ستر ڏڪڻ واري : اسم خاص. تعلقي

گهوڙا ٻاريءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● ڪيُرو ستر : اسم خاص. تعلقي گونيءَ ۾

هڪ ديهه جو نالو.

● ڪيُرو ڪپ : اسم خاص. ٿر ٿيندڙ هڪ ٻوٽو. (ٿ).

● ڪيُرو ل : اسم خاص. تعلقي عسر ڪوٽ ۾

هڪ ديهه جو نالو. ڪاه جو هڪ قسم، ڍڳي وغيره

کاڌي، جنهن ڪاه مان کير وهي.

وجھن۔ وایون بتال ڪرڻ. ڪپرو ڪرڻ۔ موریچا ڪرڻ۔ سوڳو ڪرڻ۔ بي خبر ڪرڻ۔ بي حس ڪرڻ۔
● ڪیسٽر (ڪ): ذ. خدمت چاڪري۔ تھل ٽڪور۔ شیوا۔

● کپسلي ۽ کپسليون (ت): ث. موگي-
ڌري.

● کیسُو ۽ کیسا: ذ. (ف: کیستہ = کیسو. سن. کچ = پتڻ. پرا. کس = پتڻ).
کیدو - گوندو - جیب - گودو - ٿیلھو - ٿیلھي -
پاکیت - بوٿري. توشیدان - کیسیت - (کولین
وچھن لاءِ). جاء - دل.

- کیسا تکنہ: ہسی ڈوکر قرن لاء گھات
گھڑن- رشوت وٹن۔

۱۔ کیسے پڑ؟ کترن: کیسا پڑن۔ گھٹی
رشتوں۔

== کیسُو پُر کَرَن: کیسُو پُر۔ رشوت وٹن۔
== کیسُو سَنیالَن: پورو ۽ واجبی خرچ کرن۔

۱۰۔ کیسے سو کوئی: خیرات کرن۔ سخاوت کرن۔
 ۱۱۔ سچ کرن۔ دان کرن۔ سخا کرن۔

- کیسی کپ: گنڈیچوڑ-جیب کترو.
 - کیسی ہ نیکیر یون: هجتن: پسو پائی

ہجڑ - کنگال ہجڑ - مفلس ہجڑ - سچو مکٹو
ہجڑ - بی ہنر ہجڑ - گھٹ لیاقت وارو ہجڑ .

- کیسٹی میں ہشتن: نہ لیکجی- پرواہ نہ
کرن. (ن-ب).

● کیمسٽرو ۽ کیمسٽرا: ذ. کوسٽرو۔ کٽائون۔ سوچڙو۔

● کہیں خوشی: رضا سان۔ مرضیہ سان۔
● کیے کیے: ناٹی جی تیلھی۔

● کیس کارن: مصدر. آدر پساء کرن۔ پلکار

ڏيڻ۔ مرحبا ڪرڻ۔ خوش خير عافيت ڪرڻ۔ تڪڙائي
نازائي۔ حال احوال ڏيڻ وٺڻ جي حالت۔ جُٺارڻ۔

سلام کرے۔ تسلیم کرے۔ السلام علیہ کرم کرے۔
سلام علیہ۔ احوال پر مبنی۔ عزت۔ عافیت۔ آدریا ئی۔

ندگی - سلام - کیرون - جہار .

- ڪٽيڙوٽ: ٻوڪ ڪنڊڙ- هاري- ڪڙمي-
- راهڪ- ڪاشتڪار- مزارع- آبادگار- ڪسان-
مڙيو. (ٺ).

- ڪهڙي ڪهڙيون: ت. ڪيڙيل زمين جا
 نڪتل پتر- پترن واري زمين- ڪاهيل زمين-
 قورائين زمين- پترائين زمين- ٻوک- آبادي.
 - ڪهڙي لتي ڇڏڻ: ٻنا لئجي وڃڻ- ساوڪ
 ڪرڻ.

- ڪيٽري، ميٽري؟ هت جي ڪمائي - محنت جو
 ڦل - ٻچت سچت - موڙي سوڙي - پڪهر جو ڀنڀو -
 ذرو ڀرو - مال ملڪيت - مالي مقدار.

● ڪپڙو ۽ ڪپڙا: ذ. وڏي ڍال جو قسم - سپر. گنان - تراڙيون. قوم. (ت). مور هڪيءَ جو برسات جي موسم ۾ پنهنجي ٻچَ جي ڪنڀن کي ٿيڙي وڇي وانگر بنائڻ. جبل جي چوٽي، ڀر ڀڳل چوٽي هجي. (ڪ). لنگر

”بسم الله مجر يها چئي کنيائون کيڙا،
 پاڄهارن ٻيڙا پار لنگهائج پاتشي.“
 (سر سامونڊي - شاه).

(ث. ڪيڙي ۽ ڪيڙيون). ننڍي ڍال. ڪيڙو ۽ ڪيڙاڻو: ڪيڙاڻا: ذ. ڍال ڪنڌڙ-ڪيڙو ڪنڌڙ.

ڪيٿرائي: ٿ. سپرداري.
ڪيٿري: ٿ. ڪيٿريون: ٿ. سپر-ڊال.
(سن: ڪاٿڪا. ٻرا. ڪٿيا). اچي رنگ جي

مٽيءَ جو قس، جنهن سان اڳي ٻنن تي اڪر
سڪيا هئا۔ ڇاڪ۔ سيڙهي۔ چن۔ اڏريل زمين۔
هر ڪاهيل ٻني.

● کيس ۽ کيس: ذ. ڪپڙي جو هڪ قسم۔
چادر۔ چاندي۔ تلهو ۽ ڊگهو ڪپڙو۔ چادر جي
مٿان بستري ۾ وجهيو آهي، ڏاڍا آچا ۽ ڊزائيندار

ہانگا ٹیندا آہن، نصرپور کہیں کان مشہور
ہے۔

۱۔ کہ سائون' بئند' (ک-ل) : ذ. ڀرت جو قسم .
 ۲۔ کيسائين' : مصدر. و سائين - نيهوڙن - بيهوش
 ڪرڻ. بيهيون' منجهائين - ڪنن ۾ تار يون

- کپيل ۽ کپيل: ذ. (سن. کپيلنر = راند)
 - ڪريو (راند) راند - بازي - کيڏ - تماشو -
 - وندر - ناٽڪ - چرچو - رُونشو - مزو - مانگ -
 - راند روند - ويساري ناٽڪ - ڪٽول - وِيارو -
 - رنگ - هٿ جي صفائي - ڪرتب. مجامعت -
 - يوڳ. اسرارِ الاهي - غيبي نظارو.

- کیلائیں: کیتھائن - وندرائیں - تماشو کرائیں.

- کيڏوٺو ۽ کيڏوٺا: ذ. رانديڪو - کينهو -
 - کينهوڙو - بال - ڌڙعو - پتهلو - طوق - پتلو -
 - کيڏوٺو - پوري - گڏو - گڏي.

- کیلیٹو ۽ کیلیٹا: ڈسو کیلیٹو.

- ڪيٽن (ٺ): مصدر. ڀرت جو قسم، چاريءَ وانگر ٿئي، لوئي، ڪٽي يا ڪيس وغيره جي ٻن ٽڪن کي پاڻ ۾ ملائي چاريءَ وانگر ڀرت پڻ-گنڍڻ.

● کیتلو ۽ کیتلا: ذ. (سن. کیتل = پتڻ) ميسر - پناه. قبضو - حڪم. (ل - ق). متوڙي

ڪا سموري جنس خريد ڪري رکندا آهن ۽ پوءِ پنهنجي مرضيءَ موجب وڪڻڻ ڪري واپاري بڙا تي اثر وجهندا آهن. انهيءَ طريقي کي ڪيلو چوندا آهن. لوهه جو ڪيلو- ڪوڪو. سڪان

“چوہي چڪون آنديون،

چووائی چوگان، آئی کیلا کوڑیاں

(مر مریرا گے۔ شاہم)۔

ڪيٽي (ٿ): ٿ. ڪيٽي - ڪاٺ جي ڇهنڊار
ڪاٺي، ورت جي ٻڌڙيءَ ۾ وجهڻ، جيئن
ان جي ٻڌڙي ڪئي.

● کيلوٽري ۽ کيلوٽز يون (ل): ٿ. نورينزو.

● کيڻهوءَ (ت): ٿر ۾ بصر جهڙو ٿيندڙ ڏٺ جو هڪ قسم.

● کیلہوڑی (ت): ث. نوریترو.

● کیسما: ث. معافی (ت).

● کیمتیا: اسم خاص. تعلقي کمرت (رياست
خيرپور) ۾ هڪ ديھ جو نالو. هڪ ذات جو
نالو.

● کیم کُستَر (ت): خیر۔ سک۔

۱۔ کیسے کرتے؟ کیسے کرتے؟: ٹ. ڈسو
کیکار۔

۱۔ کیسے بازی؟: کیسے کریں۔ ادریاء کریں۔
 ۲۔ کیسے: کیسے: ذ. صفت. وڈو. وڈی
 عمر وارو. (ساکرو).

● کپکا (ل): ذ. کیکڑو-ہائیء جو جیت.

● کیپکڑ ۽ کیپکڑون: ت. گذر پیکي۔

دهمان۔ وات جي پيڪي يا لٽ لٽ۔ ڏيا۔

روپ تاب - رعب تاب - حشمت - ڪنهن کي زباني
دٻائڻ يا ڊيچارڻ جي حالت.

- کيکيرات: ذ. جھلن مهل گذر يا لومڙ وغيره جي دانھن - کيڪڙاڻ.

- کیکڑوات ۽ کیکڑوات : ذ. گذر، بگھڑجي اونائي - ڪوڪون - دانهون .

● کیکڑات ۽ کیکڑات : ڏنڊ جو پکي،

لروان جهڙو، خاڪي رنگ، مڇي ڪاٺيندڙ. (ن-ب).

● کیکِ پروہ و کیکِ ترا: ذ. (سن. کرکتہ)

ڪڪيڊ ڪنه' = ميانو) هاڻيءَ ۾ رهندڙ جيت

جو ۵۶ قسم - سیانتو - سرطان - سر جٹو - کچھون

ٻي نموني ٿيندڙ ننڍو جيت، هن جيت کي تمام

ننڍو ٻچو ۽ ڏهه ٻيڙن، پهريان ٻيڙ ٻيڙ مڪڙ جي

پيرن جهڙا هوندا آهن، ڪها ماڻهو ڪائنات جي

کم ہر ہیں اٹیندا اہن۔ پیر جو بیج۔ کمند جون

مسئدیوں، جی ڪمند وڌن ٿا ۽ پوءِ پٺيءَ ۾ رهجي

وچین . (ت).

● لیکو = لیڈا؛ د. لچي - شرمندو. (ت).
کیمک، بکم، تسمب، لچ، تپد - شرمندہ، تپد -

■ پیمو و اینکو لیسین : بچی دین - سرمد و دین -

● کملہ کملونہ شہداء محمد حنفیہ

پیریل کوس کم، ڈنل حک، یا جھ، یا لوڈ

”نئون ڪوس آهي. ڪيل ڏسي، متان ڪين.“

۱۰۰ - کہیلائی جتنی : چکھن . کشجن .

● کیلن : مصدر. (سن. کپیل کیلن = کیڈن)

راند کرڻ - راند روند کرڻ - کيل کرڻ -

وندرائن - وندرکرن. جُوا کَرَن - بازی کَرَن۔

تماشو ڪرڻ.

● کیمون کائنات: بکون سہی۔ بکون کائی۔
چلو کیڈ۔ ڈھو کیڈ. (ک).

● کَیْنَ ؕ کَیْثُوْنَ: ث. (سن: کشیم).
 خبریت - خیر - تندرستی - خوشی - خیر عافیت -
 کلیاں - سدِ پاء - بھیودی - خیر خوبی - پیلائی -
 سک - آند - خوش خیر عافیت - مرحبا - موکلائی -
 آدر پاء - آجیان - سلام دعا - علیک ملیک - خوشی .

- کينئرو ۽ کينئرا: ذ. خوش حال.
 - کينئرا تو ۽ کينئرا تا: خير سان (ڪ).
 - کينئارو ۽ کينئارا (ت): چڱو ڀلو.
 - کينئارو نه هئڻ: خير نه هئڻ.

== کیسٹن؟ : خیر - خیریت - خیر سلامتی - عافیت -
مک - آئندہ - کینء - خوشی - حرقت سان .

● کینڈیٹن (ل): مصدر۔ زور لگانے۔ ہٹ کس کرنا۔
● کینڈیل (پلا): کیرٹلو۔ تپڑاڑی۔ وسدوسلا۔
● کینڈیلیا (ت): اسم خاص۔ حک ذات۔
(اکثر ترم)۔

● ڪينٽيا (ت): ڇانورن جي رين جا سنهڙا
لولا جي ٻاٻون وانگر ٿين.

● ڪهڙيجهڙو ڪهڙيجهڙا (ت): ذ. نديءَ جي
پٽاريءَ ۾ ڪنهن وڻ جو آڀريل ٿڌو درياءُ جي
وچ ۾ ڏڙيون - لاه - پاڙو - ڪت - بندي. خراب -
ڪندو - ڦڏو. محتاج - گهرجائو - ضرورتمند.

● کہیں ہسپتال؟ کہیں چٹلون؟ : ث. مستی - حرکت -
لُچائی - مسخری .

● کيڻڇڻڻ: مصدر. (سن: ڪڇڻ، ڪڇ = ڇڪڻ). ڇڪڻ - ڪشڻ - ڪڍڻ - گهليڻ - ڪش ڪرڻ - سوڙهو ڪرڻ. ڌڪو ڏيڻ - ڇڪي مٿي ڪرڻ - ڇڪي ٻاهر ڪڍڻ - چوسڻ. مدغم ڪرڻ - جذب ڪرڻ. پکيڙڻ - ڪشادو ڪرڻ. ڏاڍو ٻڌي ڇڏڻ. کل ڇڪي لاهڻ.

- کینچ ۽ کینچ : ٺ. کٺڻ - چڪو.
- کینچیل ۽ کینچیل : چڪیل - کٽیل - بدل.

● کھینڈو ۽ کھینڈا: ذ. سٺ وریل ڏنڊو. (ل).
فساد - جهيڙو - لڄائي. (ت).

● کینسٹن: مصدر۔ ہٹا پائی کرں۔ کونس کرں۔ ہٹ چرانہ کرں۔

حرکت - مستی . جوابداری .

● کینڈکارن (ک): مصدر۔ خوش مرچھا کرن۔
گڈ جن۔

- کينڊڪار ۽ کينڊڪار وٽ: ٿ. خوشيءَ جي خبر وٺڻ.

- کینڈکاریم: کیکاریم۔

● کينڪي (ل): ٿ. هجڻ جي بيماري - سڌ، تنهنجي اها کينڪي ٿوري وقت ۾ لهي ويندي. (جملو).

● کینہ-کتل (ت): ذ. ٹکل-آپرو-ضعیف.

● کینگھو ۽ کینگھا (ک): ذ. پترو۔
پائیءِ جھڑو۔

- کینگھو پاڻی: بلڪل پتڙو.

● کینو ۽ کینا: ذ. (سن: ڪپيل = ڪيلوٽو).
کينهو- کينهوڙو- رانديڪو- ٻال- ڳوڙهو- ڪوفتو-
ڀرت جو هڪ قسم. (ٺ).

- کینوڑو ۽ کینوڑا: کینو- کینھو.

● کينِهَوُ ۽ کينِها: ذ. (سن: کُنْدُ ڪَـ = ڪينُو). کينهوڙو- کينهون- بال- ڌڙهو- رانديڪو- ڳوڙهو- ڪوٽو- ست جو ڍيرو- چم جو گولو. (رانند لاءِ).

- ڪينهوڙو ۽ ڪينهوڙا: ذ. ٻارن جي ڪيڏن جو رانديڪو-ٻال- ڪينهو.

- کينهون؟ راند ڪرڻ جو ٻال- کينهوڙو- ٻال.

● کَیْنِیَّس (ل): مصدر. (سن: کشنا) خوش
تئیں - راضی تئیں - پر سن تئیں.

— کیسے؟ کیسے؟ ذ۔ (من : کاد = کائیں)۔

کچاڇ - کاڌو - طعام - خوراڪ - ماني روٽي -
 رسوئي - غذا - آهار - قوت - گذران - خورش -
 چوڳ - چوڳو - چوٽو - چارو - آڌقو - توشو -

رومئد - کانو - پوچن .

● کیپٹ (ت): کینڈوؤں - وج - بچلی - چمکو۔

ڊس - لت - بسڙ - خاک - چار - ڪيري - رک -
ميتي
”ڪهڙج ته اجهڻ ڪهڙيس ڪنگن جي“
(سر آبري - شاهه).

ڪڪ - ڪاهه.

- ڪيهوآر (ت): آڏمندڙ واري.
- ڪيهوئاڙ (ت): آڏمندڙ ميتي يا واري.
● ڪيهو: ٿڪل - ماندو. (ن - ب). خوش مزاج -
آندڙ.

● ڪيهن: ٿ. ظرف. خوشي - خير عافيت -
چڱيلائي.

- ڪيهن: ٿين: سڀ خير ٿين.

- ڪيهن: ڪرڻ: خوش ڪرڻ.

● ڪيهو: ڪيهو (ڪ): ڏ. ڀس.

● ڪيهي: ٿ. مبارڪ بادي - مبارڪ باد -
واڌائي - ڪيرون. خوشي - مزو - فرحت - لذت -
لطف. ذوق. وندر. ڀوڪ ڀلاس - عيش پسندي.

اختيار - موج - مرضي - پسندي. مست

”ابرو“ عين عجائب ڪيهي.

سال سڄي جنسار ڪنهن (پڙو).

● ڪيئن: ڪيئن: ڏ. صفت. (سن. ڪشپڻ)
ڏيرو - گريل - هيٺو - ڪمزور - اڀرو - ڀوٽو -
ڪڙنگ - لاغر - ڍانگ - رڳارو - ليز - بيمار -
ٿڪل.

● ڪيٺائي: ڀائيءَ جي ڀڪيءَ جو هڪ قسم
(ڍنڍ ۾ رهي، ڀاريهل جيڏو، صاف ڪارو رنگ،
ڪاٺن ۾ لڏيڻ آڙيءَ جو هڪ قسم آهي. (ڪائورو
ڪٽيو، ڪائورو آڙي ۽ ڪيٺائي، اهي بدڪون
نه آهن، باقي ٻيا ڀڪي اڪثر بدڪون آهن).

- ڪيٺائي: ٿين: ڪيٺائي ڍنڍ جو ڀڪي آهي،
ڪاري رنگ جو ٿئي، ڏسڻ ۾ ڪارو ۽ سنهڙو
نظر اچي.

● ڪيٺي: ڪيٺيئون: ٿ. ڪيرئي - ڪير ۽
چانور، ڪنڊ ۾ رڀ وانگر رڌل.

● ڪيو: ڪيا: ڏ. صفت. (سن. ڪشيب =
نشئي) نشئي - مست - چريو - مستانو - مڪهن - ڀاڳل -
ديوانو - متوالو - انان. مخمور. عاشق - خوش -
راضي - پرسن. خفي - چيتو - هڙڪيو - جئونئي -
مودائي.

● ڪيهه: ڪيههون: ٿ. ڌوڙ - ڌڙ - ڌڙڙ.

گ

● گابڙو: اسم خاص. تعلقي بدين ۾ هڪ ديھ
جو نالو.

● گابڙي: گابڙي (ت): ٿ. راند جو
هڪ قسم.

● گابو: گابا: ڏ. (سن. ڪو) ڳئونءَ جو نر
ڦر - وهڙو. (ٿ. گابي ۽ گابيئون).

- گابار: گابار: (ڪ) ڏ. صفت. وهڙن جو
ڏڻ رکندڙ - گابا چاريندڙ - گابا ڀاريندڙ - گابا رکندڙ
”گابار“ گابا ڏيڙا، هيڏي سائي ڪاهه!“.

گ: ڏ. سنڌي الف ب جو ۱۱ (ايڪيٽاليهون)
اڪر، فارسيءَ جو چوويهون، ايجاد موجب سندس
عدد ويهه. ڪاف عجمي يا ڪاف پارسي.

● گاء: گائون (ت): ٿ. هڪ ڪير ڏيندڙ
مشهور چوپايو و هيت - ڳئون - ڍڳي - گئو.

● گابڙ: اسم خاص. تعلقي ميرواهه (ضلع
خيرپور) ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گابڙلو: اسم خاص. تعلقي ڊگهڙي ۾ هڪ ديھ.

گاس - گهڪو - گيسڪو - رهتو. ڪن به ٻن
 شين جي گسڻ ڪري ٿيل نشان - سنڌو - چتو -
 داغ - نشاني - ڪڪر - رنڊ - گانو - ٽيڪو - آڪو .
 پيچ پور - پيچ ٽوٽ - چيٽر - ٿلهي اتي جي
 رڀ - گيس - ڌارو - ڌريو .
 - ڪاٺ پٽون : ڪاس ٿيڻ - ڪاٺو ٿيڻ - داغ ٿيڻ -
 نشان ٿيڻ - چتو پٽوڻ - سنڌو ٿيڻ - ڪڪر پٽوڻ .
 - ڪاٺو : ڪاٺا (ت) : ذ. صفت. ڪسڻ واري
 حالت - گيسڪو - گهتو - رهتو - ڪاٺ - گهڪو .
 - ڪاٺوڙ : ڪاٺوڙون (ت) : اسم تصغير .
 ڪنهن به شيء جو ڪٽل ڀاڱو - ڪٽل جاء يا
 ڪٽل هنڌ وغيره جو نشان - چتو .
 - ڪاڇ : ڪاڇون : ٺ. صفت. (پرا. گيجها =
 ڪجڪوڙ. سن. گجي = ڪجڪوڙ. سن. ڪٽرڇ =
 ڪٽڇن) برساتي ڪڪرن جو آواز - ڪجڪوڙ -
 ڪوڙ - ڪڙڪاٽ - ڪٽڪار - ڪڙڪو - ڪٽرڇ -
 ڪرڇا - ڌڪو - ڌڪر - ڪجڪار - (ع. رعد) وڏو
 ڪوڙ - ڪل - شور - هٽس - غلغلو - رڙماٺ (اسم).
 ڪڇ - ملڪ ۾ پيدا ٿيندڙ هڪ قسم جي ڪڇڪي
 تيلي ٻج جو هڪ قسم - سرنهن. (ت). ٻڪريءَ
 جو هڪ قسم (رنگ جي ڪاري پر ڪن اڇا).
 هڪ منهي پر ڀرت ڀريل ڪپڙي جو قسم .
 (اسم خاص). هڪ نئن جو نالو. ڪڇي - ڪڇيڻ -
 جهاڳ - ڪيڦ - (گاجرا).
 - ڪاڇڙي : ڪاڇڙيون : ڪجڪوڙ - ڪوڙ -
 ڪجڪار - ڪٽرڇ - ڪٽرڇا .
 - ڪاڇون ڪٽڻ : ڪوڙيون ڪٽڻ - وڇڻ -
 ڪجڪارون ڪٽڻ - ڪجڪوڙ ڪٽڻ. زور سان
 ڳالهائڻ - ڏاڍيان ڳالهائڻ - رڙين وانگي ڳالهائڻ .
 • گاجارو : اسم خاص. تعلقي پني عاقل ۾ هڪ ديهه .
 • گاجيرو : گاجيرا : ذ. (سن. گرنجر. پرا.
 گجڙ) پٺاڻي ڪجڙن جون مٿيون سايون چوٽيون -
 گجڙن جو ڳاهه - گجڙن جي ول - گجڙن جا
 پٽن. رنگين پر ڀرت ڀريل ڪپڙي جو هڪ
 قسم - ڪاڇ - ڍانڍي پڪيءَ جو هڪ قسم . پوک ۾
 پيدا ٿيل هڪ قسم جو مرض .

- ڪابت : ڪابتون : ٺ. ٺ. صفت. ننڍي
 ڪاپي - وڏي - ڪاپڙي .
 - ڪاپڙ : ڪاپڙ : ذ. صفت. گابا چاريندڙ -
 ڪابا پاليندڙ - ڪاپار .
 - ڪاپي : ڪاپيون : ٺ. ڍڪيءَ جو مادي
 قٽرو - وڏي .
 • ڪاپو پٽ : اسم خاص. سابق مرڪزي حڪومت
 ۾ هڪ ديهه جو نالو .
 • ڪاپيڪندي : ڪاپيڪنديون : ٺ. هڪ ڳنڍ
 جو قسم - ڳنڍ ڏيڻ جو هڪ نمونو - وڪٽر .
 • ڪاپيو : ڪاپيا (ڪ) : ذ. ڪاري جي پيڙيءَ
 جو عضوو - وڏي سڙهي مٿان چاڙهيل ٻيو سڙهو .
 • ڪاپاليو : ڪاپاليا (ت) : ذ. ننڍي ڪاپي يا
 ڪاپيءَ جو چيٽو - ڏاسو .
 • ڪاٺائي : اسم خاص. هڪ ذات (درڪاڻي
 بلوچن جو قبيلو).
 • ڪاترو : ڪاترا (ت) : ذ. ڏاڪڻ جو ڏاڪو .
 ڏاڪاڻين دروازي جي وچ ۾ ڏڪڻ جي جھل لاءِ
 لڳل ڪاٺ جي پٽي. ٻاجريءَ جي وچ وارن
 ٽنگن ۾ وجهڻ لاءِ ڪاٺي - گانو .
 • ڪاتري : ڪاتريون (ت) : سياري ۾ ٿڌ کان
 جسم تي ڪپڙن ويڙهڻ جو هڪ نمونو - ڳاٽي .
 • ڪاٺ : ڪاٺ : ذ. غرور - فخر - ڏانءُ -
 ڦونڊ - دماغ - هٿ - وڏنءُ - مغروري - وڏائي -
 ٽڪڙ - گهٽتوب .
 - ڪاٺ نه ڏيڻ (ت) : غور نه ڪرڻ - ڌيان نه
 ڏيڻ - ڪنهن کي موجود نه سمجهڻ - پنهنجي ٿيندڙ ۾
 هجڻ - دماغ رکڻ - خيال ئي نه ڏيڻ .
 • ڪاٺ : ڪاٺون (ت) : ٺ. گهاٽي رڀ -
 گيس .
 • ڪاٺو : ڪاٺا (ت) : ذ. مٿو - سير - مٿڙو -
 ڪاپار - سيري - ڪوپري . هٿر پانجاريءَ جي ٻنهي
 ڪاٺين کي قابو جهلڻ لاءِ وچ ۾ آڙبار لڳل
 ڪاٺ جو ٽڪرو .
 • ڪاٺ : ڪاٺون : ڪاٺيون : ٺ. (سن. گهرش =
 ڪاس) ڪن به ٻن شين جي گسڻ واري حالت -

● گادڪ ۽ گادڪ (ڪ): ذ. صفت. پيار ڪندڙ. پائيندڙ. چاهيندڙ. منار. دلوارو. محب. يار. دوست. سنگتي. ساٿي. همراہ.

● گادم: اسم خاص. منکر مڇيءَ جو هڪ قسم. (مئندس رنگ پاري جهڙو، منهن ۽ بدن ٿالھ وانگر گول جنهن جي ويڪر ۶ فوٽ تائين، ٻج سنهو چاڪ وانگر شاهي ڊگهو ۽ ٻج جي هيٺان ٻڪ وانگر جھلر).

● گادي ۽ گاديون: ٺ. ويهن لاءِ ڪپھ وڌل نرم ٿڌي ڪپھ پيرل گول يا چوڪنڊو چٿرو وهاڻو. گاديون. گادي. گاڏي. آٺ يا گهوڙي جي سڃڻ ۾ پاسن کان ڏيڻ لاءِ ڪپھ وڌل وهاڻو. ٽيلو. ٽڪيو. آسن. بيٺڪ. تخت. مسند. سنگھاسن. سنگھاسن.

● گاديءَ تان لائين: تخت تان لاهڻ. مسند تان لاهڻ. حڪومت ڪرڻ.

● گاديءَ تي ويهڻ: تخت نشين ٿيڻ. مسند تي ويهڻ. گاديءَ تي چڙهڻ. تخت تي ويهڻ. حڪومت سنڀالڻ.

● گاديءَ ستر ۽ گاديءَ ستر: ذ. صفت. گاديءَ تي ويٺل فقير.

● گاديءَ نشين ۽ گاديءَ نشين: تخت تي ويٺل. مسند تي ويٺل.

● گاديون ۽ گاديلا: ذ. صفت. وڏو وهاڻو. ٿلهو وهاڻو. هيٺان رکي ويهن لاءِ چمڙي يا ڪپڙي جي گادي. هاڻي جي ٻاڪي ۾ رکيل ٿلهي گادي. گهوڙي گاڏين، موٽرن وغيره تي ٽيڪ يا هيٺان رکڻ جو وهاڻو. ڪٽ تي وڇائڻ لاءِ ڪپھ پيل رلي. پٿرائي. پٿري. لپٽ. ڪپھ پيل رليڪو.

● گاڏ: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي باگي، تعلقي بدين ۾ هڪ ديھ.

● گاڏاهه: ڪنهن هنڌان ڪهڻن بيل گاڏين جي هلڻ ڪري ٺهيل رستو. ڊڪ. گهاٽو رستو. گاڏاوت.

● گاڏاهي ۽ گاڏاهي: ٺ. گڏھ ڌاريندڙ. گڏھن جو مالڪ. دايو. بٽارو.

● گاڏاهي سيئر: اسم خاص. ڪاري جي مڇيءَ جو هڪ قسم.

● گاجرو بانسرو: اسم. ڪن چن. چچر پچر. گڏھ. گاجرو. ڪيچ. گڏوڏائي. ايسر غير. ڪندگوز.

● گاجري ۽ گاجري: ذ. صفت. ڪچر وڪندڙ. ڪچرن وارو.

● گاجير يا: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات. گاجيري ۽ گاجيري: ذ. صفت. ڪٽڻ هٽندڙ.

● گاجير: تير انداز. ٻائي. گاجي. نشان باز. ڪاجل ۽ ڪاجل (ت): ذ. هڪ گاڙهي پٿر جو قسم.

● گاجي ۽ گاجي: ذ. صفت. (ع. غازي) = جنگ ۾ وڙهندڙ. غازي. شهيد. الله جي راھ ۾ وڙهندڙ. جنگ ۾ شهيد ٿيل بهادر. سورسو.

● گاجو واهرائيندڙ: گانجاڻي. نشي. موالِي.

● گاجي جو سور: اسم خاص. ڪير ٿر جبل ۾ هڪ ٿڪ جو نالو.

● گاجي خان: اسم خاص. تعلقي جوهيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گاجي دائريو: اسم خاص. تعلقي ميرپورخاص ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گاجي ديرو: اسم خاص. تعلقي ڏوڪريءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گاجي ڪهاوڙ: اسم خاص. تعلقي وارھ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گاجي ڪڏائي: اسم خاص. تعلقي ميرپور ماٿيلي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گاجير ۽ گاجيرا: ذ. صفت. (سن. ڪار). ٿلهو اٿو. ڌارو. ڌريو.

● گاد: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● گادا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● گادا شاهي ۽ گادا شاهي: ذ. صفت. (سن: گهٽسٽر) اڻ گهوڙو. بي ڍنگو. بي افعالو.

● ڊول مول: گاڏا شاهي. ڪهڙو. ٿلهو. جاڏو. رواجي. عام. هالو چالو. سادو. ساقارڻ. معمولي.

● سرويوج:

۱۔ کاڑھی کاڑھی: ذ. صفت. گڈھ۔
مکلینڈز۔ گڈھ وارو۔ گڈھ چارینڈز۔ گڈھ
پالینڈز۔ دایو۔

● گاڈ ہی؟ اسم خاص۔ ہک ذات۔ تعلقی
ککڑی تعلقی خیرپور میرس م دیہن جا نالا۔

● گاڏهه ٿي؟ سيٽر؟ اسم خاص. ڪاري جي مڇيءَ جو هڪ قسم (سيٽر جي ذات مان، قد ۾ ننڍي).

● كَادَ تَتَزَوُّوْا كَادَ تَتَزَوُّوْا: ذ. صفت. نَمِيذَوُّوْ كَادَوُّوْ (بَارَن لَاء).

● گاڈ ٹون ۽ گاڈ ٹان؛ ذ. صفت. گاڈز۔
گڈ بیل۔ ملیل۔ ملاوتم۔ مک۔ چمڑ۔ میل۔

ملاوت ٹیل - مرکب - گڈاڈڑ ماڈڑ. (انگ).

● گاڏي ۽ گاڏيُون: ٿ. (سن. گم، ڪنٿري =
گاڏي) جڻن يا ٻن ڦٽن سان ڪاٺ جو ٺهيل

خانو۔ (سواري يا بار رکڻ لاءِ) ڪاٺ جو ٺهيل
جڪٽو، جنهن کي ڏاند ڇڪين ٿا۔ بار کڻڻ لاءِ

سواري - رت - چڪڙو - ريڪڙو - سواري - واغن -
وٽ - منجول - (تنگ) - ٿاننگو - (انسڱ) - ريل

ٽرين. (اسم خاص). ٿر ۾ رهندڙ مينگهواڙن جي هڪ ذات

- گاڏي جوٽڻ: گاڏي وهائڻ لاءِ گاڏيءَ ۾ وهت بيهڻ - گاڏي بيهڻ - گاڏي تيار ڪرڻ.

— گادیتر ۵ گادیتر: مفت. گادیوان —

- گاڏي 'ڪاهين': گاڏي هڪلن - گاڏي وهائڻ -
 گاڏي گاڏي رستن - منور ڪرڻ - گاڏي ڪاهڻ

گاذي جوئڻ - گاذي تيار ڪرڻ.

وارو۔ گاڈَیترُ۔ کوچِ مینُ۔

● گاديون ۽ گاديون : د. صفت. گادي
وارو۔ گاڏي پٿر۔ گاڏي وال۔ گاڏهي۔ گاڏي

هلائيندڙ - گاڏي وهائيندڙ - (انڪ). ڪوچمين.
- گاڏي 'هلائين': گاڏي واهين - گاڏي

گمانیں - لادیں کاہیں - لادیں ہگلیں۔

● گاڏائيءَ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● گاڏَرُ: گاڏَر: ذ. صفت. مليل - گڏيل -

● گاڈرز: اسے خاص تعلق ہے جیمین آباد میں مکہ دیہ

● گاڙو ۽ گاڙو: ذ. (سن. ڪنٿري) ڪاڙيءَ جو نالو.

١٠ وارو۔ گاڏي هلائيندڙ - گاڏي پير. پکيءَ جو هڪ قسم ”سُن“ گاڏر جي گفتار.

● کاڈز ۽ کاڈز: ذ. صفت. کڈیل - ملاوت
کیل - ملاوتی - آمیزش - سلیٹل - کڈیل مدیل -

کاذب مادہ۔ مرکب۔ گاذ نئون۔ (انگ) مکسچر۔

گڈیل، مڈیل - گڈوٹ - ریل ملیل (کن) - صفت.

جنسن جو گڏجن).

ڪاڏوڙو ڪاڏوڙو: ذ. صفت. ڪاڏوڙو ساڌوڙو -

ملاوتی۔ پسترو۔ کارو۔ کریل۔ جیئن خچر، اسٹر
(گھوڑیءَ ۽ لاس، گڈھ، جی میلاپ مان)۔

● گاڏو ۽ گاڏا: ذ. (سن. گئٽري) ٻن يا چئن
ٺٽين مان ڪاٺ يا لوھ جو ٺھيل ديو -

ريل گاڏيءَ جو خانو۔ بار ديوائن لاءِ چڪڙو۔ نانڍو۔

سواري - رت - و هت .
 گاڏو گهٽ ڪائيندو . گاڏو ڪلهو - گاڏو ڌڪو -

پرو سپرو وقت گذارن۔ ڈکيا مکيا حياتيء جا دنهن
هوا کن۔ بٽو ٽڪر۔ اوڻو اٽڪو گذر ڪر

— گاذو کھلن: گاذو دکن — گاذو ریہن —
— گاذو کھلن: گاذو دکن — گاذو ریہن —

جیٹن تین کري پورت کرن۔
 - گاڈو ناسر، تہہ، خانہ خراب تہہ۔ بیڑی

پڈن - گھر پار چت ٹیٹن - ملکیت ختم ٹیٹن -
 جھگہ جھٹن ٹیٹن - متماناس ٹیٹن

● گادُ و هو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● گادُ هو: گادُ هاءِ ذ. صفت. گدھ. جهڙو۔

گدھ مان مشابہت رکندڙ. (صفت). نار جو هڪ قسم. (ت). (ن-ب).

مسئله ۱۰۰. (۵) (۵-۵)

عقوبت جو چوڻ - ويڻ. "جيئن ته يهان - ڦاڙيان - وجهان ڪيان. مائيهان پيڙيهان وغيره". (ع. غار = چُر). غار - چُر - غفا. (سن: ڪلٿر = ڳرن). ڳار. (ڪاجرا).

● ڪار ڏيڻ: بد الفاظ چوڻ - بدسخن ڳالهائڻ - بدڪلامي ڪرڻ - فاهش ڳالهائڻ.

● ڪارين: جي ڳڻي هئي چوڻ (ت): بي انداز ڪاريون ملڻ - تمام گهڻي بدڪلامي ٿيڻ.

● ڪارڊ: ڪارڊ: (انگ. ڪارڊ = ڪارڊ). پهرو - سپاهين جو پهرو - سپاهين جو جتو - سپاهين جي ٽولي.

● ڪارڊ: ڪارڊ: (انگ. ڪارڊ = پهريدار). پهريدار - نڪهيان - راکو - رکوال - چوڪيدار - محافظ - سپاهي. لشڪر جي چوڌاري گشت ڪندڙ

يا پهرو ڏيندڙ هڪ ٽولي - چونڪي - رون. سپاهين جي رهڻ جي جاء. ريل جو محافظ. ريلوي ٽرين جو نڪهيان.

● ڪارڙو: ڏ. (سن. گله: ڳرن). ڳارو - ڳرن وارو - ڳرنڙو. (ڪاجرا).

● ڪارڻ: مصدر. پورڻ - دفن ڪرڻ - مٽي وجهڻ - ڪاڙڻ. دٻائڻ - ڪپائڻ - وجهڻ - ڄمائڻ - غار ڪرڻ - ڪار ڪرڻ. گرم ڪرڻ - وڃائڻ. (ڪاريو - ڪاريندو - ڪاريل).

● ڪار: ڪار: (ع. غار = ڪڏ). اونهي ڪڏ - غار - چر - ليڪل - پاسي - ڌڙ - ڪٽر - غرق - لاهتا.

● ڪار: ٿيڻ: ڪون ٿيڻ - غار ٿيڻ - دفن ٿيڻ - پورجڻ - غرق ٿيڻ - ڊيڄڻ. گرم ٿيڻ - ناس ٿيڻ - ڇت ٿيڻ - تباه ٿيڻ - برباد ٿيڻ - آجر ٿيڻ.

● ڪار: ڪارڻ: گرم ڪرڻ - غرق ڪرڻ - دفن ڪرڻ. (مٽي ۾). ناس ڪرڻ - برباد ڪرڻ - آجر ڪرڻ - تباه ڪرڻ - ويران ڪرڻ.

● ڪارو: ڪارو: ڏ. صفت. (سن. ڪٽر ڌم). جاء ڪي راڳڻ لاءِ پسائيل مٽي - ڳوهيل مٽي - ٻنھ ملايل مٽي - پٺل پنجھو - لڏ ڪڪ ۽ مٽي مان ٺاھيل ڪارو - پٽي مٽي - ٻاڻي ڪڏيل مٽي - ڪپ - چڪ - رھٽ - چڪڙ - راڳو - ڪھگل - ڪيچن - راقو - ريقو. پوسالو - سيلاب.

● ڪاڏينٿر: ڪاڏينٿر: ڏ. صفت. گاڏي وارو - ڪاڏيوان - ڪاڏير - ڪاڏي هڪليندڙ. (انگ). ڪوچمين.

● ڪاڏينٿو: ڪاڏينٿو: ڏ. صفت. ننڍڙو گاڏو - ڪاڏڙو - هٿ ڪاڏو.

● ڪاڏينٿن: اسم خاص. هڪ پڪيءَ جو قسم. ڪاڏيرو: ڪاڏيترا (ت): ڏ. صفت. بُت ۾

پريل - چوڻڪو - ستر - وٽر - دُونسو - مٽڪو - ڪاڏيلو. ٿلهو - ڌيڳ - ستارو - موٽو. (ث. ڪاڏيري: ڪاڏيرين).

● ڪاڏيل: ڪاڏيل: ڏ. صفت. ڪڏيل - مليل - ملاوت ڪيل - ملاوتي - رليل - مڪسچر (انگ). ڪاڏڙ - ڪاڏئون.

● ڪاڏيلي: ڪاڏيلين (ت): ٿ. پير جو هڪ قسم - برسات جي وقت ڪارڻ ڪڪرن جي اچ وڃ. چوٽائي مال جي اچ وڃ جو رستو - وات - ڪس - چارو - پيچرو. (صفت). ستاري - ٿلهي - بت ۾

پريل - چوڻڪي - ستر وٽر. ڪاڏيهي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ڪاڏو: ڪاڏا (ڪ): ڏ. ريڊو مال. ڪاڏو: ڪاڏا (ت): ڏ. ڳانڍو - ڳانڍاپو - تعلق - واسطو - ناتو - لاڳاپو - رشتو - مائتي - عزازت - پيار - محبت - قرب - ڪ - چاهت.

● ڪاڏر: ڪاڏر: ڏ. صفت. آجوري تي ڪپڙا ڌوئيندڙ - کٽي - ڌوبي - واشنگ وارو.

● ڪار: (ف). اسم فاعل جو معاون - اسم فاعل ٺاهيندڙ لفظ جي نشاني - مرکبات ۾ ڪم ايندڙ لفظ. (جيئن ته خدمتگار، ڪنھگار، مددگار، روزگار وغيره).

● ڪار: ڪارين: ٿ. (هرا. ڪريها، سن. ڪنھيا، ڪال = ڪار). بدالفاظ - بدسخني - گندو ڳالهائڻ - واهيات بڪواس - بدڪلامي - گندي زبان - ڪنالفظ - يهان ٿيان - ڪني گتڪو - فاحش زباني - خراب چوڻڪ - بيھودو ٻول - بچڙو الفاظ - فاحش ڳالهائڻ - بد شد - بدسخن - بري ڳالھ - شرم جي ڳالھ - بي عزتي جو ڳالھاء - بي حرمتيءَ جو چوڻ -

- گارو کترن: متيء سان پاڻي ملائي ڳوھڻ۔
کپ ڪرڻ۔ متي پٽي ڪرڻ۔ متي ملڻ۔ متي ڳوھڻ.
راڳو ڪرڻ۔ لپو ڏيڻ۔ لنڊ ڪرڻ.

● ڪاروڙي ۽ ڪاروڙي: ذ. صفت. (سن).
ڪاروڙ ڪه ڪاروڙ يڪهه ڪاروڙ ڊڪهه =
(ڪاروڙي) نانگ جي چڪ تي ڦٽو يا منتر
وجهندڙ - جهازون وجهندڙ فقير - مانبو - ڏانگي -
جهاڙو پاڙهو پڙهندڙ - ڦٽو وجهندڙ - منتر
پڙهندڙ - جهاز وجهندڙ. نانگن کي منب هڻي
جهليندڙ فقير - نانگ جهليندڙ - مڙليءَ سان نانگ
کي ريجھائي جهليندڙ - نانگ پاليندڙ (صفت).
بازيگر - اٽڪلي - حرفت دار - رمڙيل. حد کان
وڌيڪ نشو واپرائيندڙ - گهڻو نشو هضم ڪندڙ -
نشو واپرائيندڙ - نشي - گهڻي ڀنگ پيئندڙ -
موالي - مسٽ. گهاٽو دوست - يار - سچي. (ت).
● ڪاريت ۽ ڪاريت: ذ. ٻيڙيءَ جو هڪ

قسم ۱: ڪارڻيون: اسم خاص. تعلقي مڃاڻ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ڪاڙو ۽ ڪاڙوُن (ڪ): ٿ. گڏجي وڻ کي
ڪهاڙيءَ جي ڌڪ هڻڻ کان پوءِ ان منجهان
نڪتل رَس.

● گارڙڪي: اسم خاص. تعلقي ڏيپلي ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● گاڙو (ل): مصدر. چوپائي وٺ کڻي
ڪنهن بيماريءَ سبب وات کان تيل وغيره نائڻ-
اوتڻ ۾ ڏمڪڻ وجهڻ. (گاڙيو-گاڙيندو-گاڙيل).

● گاڙو ۽ گاڙا (ت): ذ. صفت. تڪليف - ذڪم -
درد سري - اهنج - جاکوڙو. فساد - جهيڙو -
خرابي - وڳوڙ - جهڳڙو.

● گَازِ ۽ گَازِ یُون: ذ. کینچی - مقراض - کتر - کاتر. (اسم خاص). هڪ گاه جو قسم (جانور کائين).

● گازبان ۽ گازبان: ذ. (ف. گاؤزبان)
هڪ ٻوٽي جو نالو - دوائن ۾ ڪم ايندڙ گيل
جو قسم - گيل گاؤزبان.

● گازر = گازَر: ذ. صفت. (ف. گازر =
دوبی) آجوري تي ڪپڙا ڏوئيندڙ - پَرت - پَريت -
رَجڪُ - دوبي - کُتي. (انگ). واشنگ وارو.

● گارَمان ۽ گارَمان: اسم خاص. هڪ ٻوٽي ۽ جو قسم (جنهن ۾ مڪڙ جي ٽنگن جهڙا ننڍڙا ڪنڊڙا ۽ ٻيلا پسن ٿين).

● گازی ۽ گازی: ذ. صفت. (ع. غازي)
خدا جي راھ ۾ لڙائي ڪندڙ (غازي جو بگڙيل
حرف - حق جي راھ ۾ سرُ ڏيندڙ - جهادُ
ڪندڙ - الله جي راھ ۾ وڙهندڙ. شهيد. بهادر -
سورمو - دلير - ويڙو - شير مڙس.

● کاس ۽ کاسُون: ٿ. (سن. گهرش = گان) ٻن شين جي گهٽين واري حالت - گان - چير - گهاس. گهاٽو - نقصان - اڀوڇي - کيس - چيهو - ٿوٺو - ضرر - هرج - هرڄو - تاوان - چٽي - زبان - ڀڳ پور - هاڃ - هاڃو - تاوڻ.

۱۔ گاس۔ پيس۔ ۲۔ گاس۔ پيس۔ (ل): ذ. صفت.
پن شين جي گسن کري ٿيل خرابي - گان -
گسن گسان.

۱۔ گامو؟ ۲۔ کاسا: ذ۔ کھاڻو۔ نَصَـان۔ چِـهـو۔
تَوو۔ ضرر۔ چِـتـی۔ هاجو۔ کَس۔ هرجو۔ زیان۔
پِـجـ پور۔ تاوُن۔

● گاسٽپيل ۽ گاسٽپيل (ٺ): ذ. بٽين ٻارڻ يا باهه وغيره ٻارڻ جي ڪم ايندڙ هڪ تيل - گاسٽپيل - مٽيءَ جو تيل.

● گاسٽيٽ ۽ گاسٽرٽ: ذ. (انس). گئس +
(لائٽ) گئس وارو تيل - پرندڙ پاڻيائو جسم - (جو)
پائٽ ٿي ٻئين جي ٻارڻ جي ڪم اچي) گاسٽيل -
معيءَ جو تيل.

۱۔ گاسن: ٲ. اسر. لاندين يا چونن وغيره جي چتين ٺاهڻ لاءِ ڪم آندل گاهه، ڪڻڪ، ڪانا وغيره. مٺي ٻاٺيءَ جي ٻيڙيءَ جو هڪ قسم. (صفت). گولائي - گهيرو - چڪرو - ورو - ڦيرو.

- گلسن ڪرن: هري هري (اڳلي جي) دل وٺن. ڳڻي ڪرڻ (پاڻ ڪرڻ). ڪٽيو ڪيڻ (ڇڏي سان)۔

● هتي ڏسئي تجويز سان پيڻ ڪيڏن - منجهه ڪيڏن.
 موڙهو سنگهوڙو ٿي لنگهن.
 ● گاسو: فعل "گسڻ" مان اسم. ڪس ڪاڻڻ جو عمل. "گاسو خاصو آهي".
 ● گاسيو: ڪاسيا (ت): ڏ. اسم. گاشو.
 ● گاشو: ڪاشا: ڏ. اسم. (ف. غاشيه = گاشو).
 آڻ جي ٻاڪڙي يا گهوڙي جي هني مٿان چڙهي ويهن لاء رکيل گدي يا ڪو ڪپڙو - گاسيو - گاشو. وچائڻ لاء بسترو.
 ● ڪاڪ: ڪاڪ (ت): ڏ. ٽنگ - سوراخ - ڪڙڪو - چيڊ - (مئي جو) ٻاڪو.
 - ڪاڪو: ڪاڪا (ت): ٽنگ - سوراخ - ٻاڪو. (سئي جو) - ڪاڪ.
 ● ڪاڪرائڻ: (ڪ): مصدر. بنا داغ جي تمام گهڻي شوروي مان گوشت رڌڻ - آنڪهي ٻائيءَ ۾ گوشت رڌڻ.
 ● گاکيرو: ڪاگيرا (ڪچ): اسم. گهاگهرو - پٿرو - پيشگير. (پرا. گهولپڻ: سن. گهن = چنڊن يا لوڏن). آن وائڻن جو وڏو ڇچ.
 ● گاکڙا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● گاکڙو: ڪاگڙا: اسم. (پرا: گهولپڻ: سن. گهن = چنڊن). تيلين ۽ ڪپڙ جي ڪاڻين مان ٺاهيل آن وائڻن لاء وڏو ڇچ - سڀ - گاکرو. لغڙ - پتنگ (ڪاغذ جو). هوا - واءُ.
 ● گاکڻ گوري: پچندڙ.
 ● "اڳيان گڏ پٿي" گاکڻ گوري (شاه ڪاٺائي).
 ● گاکڻاڻو: اسم خاص. تعلقي پني عاقل ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 ● گاکهائڻ: (ل - ڪ): مصدر. لڪار ڪرڻ - ٻولائڻ - هوشيار ڪرڻ - لڪارڻ. بهادري ڪرڻ - همت ڪرڻ - دل جهلڻ. (جيئن واکه اوچتي ويڙهه ۾ گهوت پٺيان گاکهائي). (گاکهائڻ - گاکهائيندو - گاکهائيل).
 ● گاکهتر: ڪاگهترون: ت. تامي يا پتل جي چٽو نيري - مور پو - گکتر - گکتر - چوڻرو - گهاگهر.
 ● ڪاگهرا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● ڪاگهرو: ڪاگهرا: پيشگير - گاکيرو.
 ● ڪاگهرو: گهگرو.
 ● ڪالپو: ڪالپا: ڏ. صفت. يڪي ڪاڻ جي بند کي وچ مان ڪوري ٺاهيل ننڍي پٿي - ڍونڍي.
 ● ڪام: ڪام: ڏ. (پرا. ڪامي. سن. ڪامه). ڪدام = ڳوٺ). ماڻهن جي بستيءَ - ننڍو ڳوٺ - وسين - ٺٽ - ٽنڊو - واهڻ - ٻري - ديهات - ديهه - گائون - شهر - ملڪ - ڳوٺڙو - نگر - ننگر. هلڻ جو هڪ نمونو - وڪ - قدم - پرانگ - ورائنگ - چالو - رفتار - پنڌ - ٿور. گهوڙي جو لغام. (گام ڏي گولو چئي گام چڪي وڪون وڌائين).
 - گام پٿر: وڌائڻ - قدم وڌائڻ - ٽڪو وٽڪو هلڻ - جلدي جلدي پنڌ ڪرڻ.
 - گاسٽو: ڪاسٽو: ڏ. صفت. گام جو - ڳوٺ جو - گام جو - بهراڙيءَ جو - هٿ جو اٿيل ڪپڙو - سادو - جاڏو.
 - گاسٽيو: ڪاسٽيا: ڏ. صفت. ڳوٺ جو - گام جو - بهراڙيءَ جو - ڳوٺاڻو - واهڻي - دهقاني - گاسٽو.
 - گاسون: ڪاسون: ڏ. صفت. وڪ وچهندڙ - ٽڪڙو قدم هلندڙ - تيز هلندڙ. تاريخي ۽ مذهبي پيشوا - امار - رهبر - هادي - سونهون. (اسم خاص). سچائي جي ڪري هڪ مشهور ماڻهو - گاسون سچار.
 - گاسوئي: ڪاسوئي: ساڳئي ڳوٺ وارو - ساڳئي ڳوٺ جو - ڳوٺاڻي - هر وطن - ديهاتي - ملڪي - ديسي.
 ● گاسن: ڪاسن (ت): ڏ. صفت. سچ ڳالهائيندڙ - سچو - سچار - راست باز - راستگو - حق گو.
 - گاسن: ڳائڻ: سچ چوڻ - سچ ڳالهائڻ - حق چوڻ - بي الڪي رهڻ - بنا ڪٽڪي رهڻ. جيئن ته سچ ته بيٺو نچ.
 ● گاسپش: (ت): اسم خاص. سائي رنگ جي هڪ پوٽي جو قسم. (رشمي ڪپڙن ڌوئڻ جي ڪم اچي).

● هتي ڏسئي تجويز سان پيڻ ڪيڏن - منجهه ڪيڏن.
 موڙهو سنگهوڙو ٿي لنگهن.
 ● گاسو: فعل "گسڻ" مان اسم. ڪس ڪاڻڻ جو عمل. "گاسو خاصو آهي".
 ● گاسيو: ڪاسيا (ت): ڏ. اسم. گاشو.
 ● گاشو: ڪاشا: ڏ. اسم. (ف. غاشيه = گاشو).
 آڻ جي ٻاڪڙي يا گهوڙي جي هني مٿان چڙهي ويهن لاء رکيل گدي يا ڪو ڪپڙو - گاسيو - گاشو. وچائڻ لاء بسترو.
 ● ڪاڪ: ڪاڪ (ت): ڏ. ٽنگ - سوراخ - ڪڙڪو - چيڊ - (مئي جو) ٻاڪو.
 - ڪاڪو: ڪاڪا (ت): ٽنگ - سوراخ - ٻاڪو. (سئي جو) - ڪاڪ.
 ● ڪاڪرائڻ: (ڪ): مصدر. بنا داغ جي تمام گهڻي شوروي مان گوشت رڌڻ - آنڪهي ٻائيءَ ۾ گوشت رڌڻ.
 ● گاکيرو: ڪاگيرا (ڪچ): اسم. گهاگهرو - پٿرو - پيشگير. (پرا. گهولپڻ: سن. گهن = چنڊن يا لوڏن). آن وائڻن جو وڏو ڇچ.
 ● گاکڙا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● گاکڙو: ڪاگڙا: اسم. (پرا: گهولپڻ: سن. گهن = چنڊن). تيلين ۽ ڪپڙ جي ڪاڻين مان ٺاهيل آن وائڻن لاء وڏو ڇچ - سڀ - گاکرو. لغڙ - پتنگ (ڪاغذ جو). هوا - واءُ.
 ● گاکڻ گوري: پچندڙ.
 ● "اڳيان گڏ پٿي" گاکڻ گوري (شاه ڪاٺائي).
 ● گاکڻاڻو: اسم خاص. تعلقي پني عاقل ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 ● گاکهائڻ: (ل - ڪ): مصدر. لڪار ڪرڻ - ٻولائڻ - هوشيار ڪرڻ - لڪارڻ. بهادري ڪرڻ - همت ڪرڻ - دل جهلڻ. (جيئن واکه اوچتي ويڙهه ۾ گهوت پٺيان گاکهائي). (گاکهائڻ - گاکهائيندو - گاکهائيل).
 ● گاکهتر: ڪاگهترون: ت. تامي يا پتل جي چٽو نيري - مور پو - گکتر - گکتر - چوڻرو - گهاگهر.

● کان ۽ گان (ت): ذ. اسر. سن: گامه =
 ننڍڙو ڳوٺ - ڳوٺڙو - گام - ديهات - قصبو.
 ● کان ۽ گان (ت): ذ. مڱ - شاخ - قرن -
 سينگي - سنڪهو.
 - گانا (ت): اسر خاص. ٻارن جي چولن جي
 ٻانهن يا ڳچيءَ تي ڀرڻ جو ڪٽجي ڀرت جو
 هڪ قسم.
 ● گانڀ - ڊاڙو: ڪڇ ٿيڻ واري حالت - مانڌائو -
 ايتري - وڳوڙ - ڏڦير - بکڙو - گهمسان - بدانتظامي -
 گوڙ - هٽل - ڪن ڪچرو.
 ● گانڀولي ۽ گانڀوليون (ل): ٿ. راند
 جو هڪ قسم - ايت ڪبوٽر - بازولي (مٿو ڪوڙي
 لهڙو ڪاٺڻ).
 ● گانڀيءَ آڏي ۽ گانڀيءَ اڏيون: ٿ. ٻيڙيءَ
 جي هڪ عضوي جو نالو. (جنهن جي مٿان
 ڊاڙ ٻائي بهي = درياءَ).
 ● گانڀرو ۽ گانڀرا (ت): ذ. صفت. ڊر جي
 وچ ۾ لڳل هڪ قسم جي پتي.
 ● گانڀن: مصدر. ڳنڍڻ - ڳنڍ ڏيڻ - کانڻ ڏيڻ -
 ٻڌڻ. خيال نه رکڻ - خيال ئي نه ڏيڻ - ڌيان نه
 ڏيڻ - پرواه نه ڪرڻ.
 - گانڻ ۽ گانڻون: ٿ. (سن: گرنٽ =
 ڳنڍڻ). ڳنڍڻ. خيال - پرواه - سانگو - ڌيان.
 ● گانڻو ۽ گانڻا: ذ. کاڌي جي سلوئي شيء -
 سينون وانگي بيسن مان ٺاهيل هڪ چھري شيء -
 گانڻيو - ٿلهو مرملو - مرمرو - سينگر.
 ● گانڻيو ۽ گانڻيا: ذ. سين وانگر بيسن مان
 ٺهيل هڪ چھري شيء - مرمرو - سينگر - گانڻو -
 مرمرو.
 ● گانڀرو ۽ گانڀرا: ذ. ڪو به مان ٻائيءَ
 ڪيڏن واري حالت. (ت). ٿلهو ڏنڊو - گهوٻاڻو -
 ڌڪو - ٻانڌو.
 ● گانڀو ۽ گانڀا: ذ. (سن: ڪنڄڪٽه <
 گرنج = گانجو). پٽنگ جي ٻوٽي جي گلن ۽
 ڳوٺنچن مان تيار ڪيل هڪ نشيدار شيء.
 (سگنڀي يا ٻيڙيءَ ۾ وجهي ڇڪجي) - چرس - چرس.
 - گانڀائي ۽ گانڀائي: ذ. گانجو ڀيندڙ -
 گانجو وڪندڙ - گانجي ڪي استعمال ڪندڙ -
 چرسي - موالِي.
 - گانڌولو ۽ گانڌولا (ت): مٽيءَ جي ٻڪل
 ڪٽي جو ڪنو.
 ● گانڌي: اسر خاص. هندن جي هڪ ذات
 جو نالو.
 ● گانڌي ۽ گانڌيون (ت): ٿ. صفت.
 ٿوري عقل واري - ڪم عقل - بيمعقل - پوروڙي -
 موڳي.
 ● گانڌي ۽ گانڌيون: ٿ. (سن: گڏيهه =
 ڳڻي). ڀيت مان ڳندڻ جي نيڪال لاءِ ٿسنگ -
 ڪاڪوس جي جاء - مقعد - انسان جو مخصوص
 عضو - گڏيا - ڳڻي - چٽ.
 - گانڌي ٻائي ۽ گانڌي ٻاڻيون: ذ. ٿ. صفت.
 ڳڻي جو ڳالهائڻ - بيمعقلي - جاهلائي - جهالت
 جو ڳالهائڻ - ٻڪوٽ - چٽ ٻائي. گڏيهه -
 ڪانڌو - ڪانڌائي - ڪانڌائي - ڪانڌائي -
 ڪهرائي - ڪوچرائي.
 - گانڌيو ۽ گانڌيا: ذ. ٻيو ڪم. گانڌياڻي -
 گانڌيو ٿو.
 - گانڌي غلامي ۽ گانڌي غلاميون: ڀڄائي -
 غلام ٻائي - آڏيتا - هٿ جوڙ - گيسڙيون گهڻ -
 تابعداري - فرمانبرداري.
 - گانڌي ڦاٽڻ: ڏاڍي خوف ۾ هجڻ - تڪليف ۾
 پتر جي وڃڻ.
 - گانڌي مرائڻ: چٽ هٽائڻ - ڳڻي هٽائڻ -
 بدفعلي ڪرائڻ - چٽو ٿيڻ - گانڌو ٿيڻ.
 لونڊو ٿيڻ.
 - گانڌي ۽ گانڌن: ذ. صفت. گانڌي هٽائيندڙ -
 ڳڻي مرائيندڙ - لٽونڊو. ناسرد - بي همت -
 ٻڌل.
 - گانڌو ۽ گانڌو: ذ. صفت. گانڌي هٽائيندڙ -
 ڳڻي مرائيندڙ - بدفعلي ڪرائيندڙ - لوطي -
 ڳڻي مٽاڪ - چٽ مرائڻ - گانڌن - علت مشائخ
 رکڻ وارو - پٽ ڏيندڙ - چٽو - مفعول - گهاٽو -

● گانڌي ۽ گانڌي: ذ. اسر. سن: گامه =
 ننڍڙو ڳوٺ - ڳوٺڙو - گام - ديهات - قصبو.
 ● گانڌي ۽ گانڌي (ت): ذ. مڱ - شاخ - قرن -
 سينگي - سنڪهو.
 - گانا (ت): اسر خاص. ٻارن جي چولن جي
 ٻانهن يا ڳچيءَ تي ڀرڻ جو ڪٽجي ڀرت جو
 هڪ قسم.
 ● گانڀ - ڊاڙو: ڪڇ ٿيڻ واري حالت - مانڌائو -
 ايتري - وڳوڙ - ڏڦير - بکڙو - گهمسان - بدانتظامي -
 گوڙ - هٽل - ڪن ڪچرو.
 ● گانڀولي ۽ گانڀوليون (ل): ٿ. راند
 جو هڪ قسم - ايت ڪبوٽر - بازولي (مٿو ڪوڙي
 لهڙو ڪاٺڻ).
 ● گانڀيءَ آڏي ۽ گانڀيءَ اڏيون: ٿ. ٻيڙيءَ
 جي هڪ عضوي جو نالو. (جنهن جي مٿان
 ڊاڙ ٻائي بهي = درياءَ).
 ● گانڀرو ۽ گانڀرا (ت): ذ. صفت. ڊر جي
 وچ ۾ لڳل هڪ قسم جي پتي.
 ● گانڀن: مصدر. ڳنڍڻ - ڳنڍ ڏيڻ - کانڻ ڏيڻ -
 ٻڌڻ. خيال نه رکڻ - خيال ئي نه ڏيڻ - ڌيان نه
 ڏيڻ - پرواه نه ڪرڻ.
 - گانڻ ۽ گانڻون: ٿ. (سن: گرنٽ =
 ڳنڍڻ). ڳنڍڻ. خيال - پرواه - سانگو - ڌيان.
 ● گانڻو ۽ گانڻا: ذ. کاڌي جي سلوئي شيء -
 سينون وانگي بيسن مان ٺاهيل هڪ چھري شيء -
 گانڻيو - ٿلهو مرملو - مرمرو - سينگر.
 ● گانڻيو ۽ گانڻيا: ذ. سين وانگر بيسن مان
 ٺهيل هڪ چھري شيء - مرمرو - سينگر - گانڻو -
 مرمرو.
 ● گانڀرو ۽ گانڀرا: ذ. ڪو به مان ٻائيءَ
 ڪيڏن واري حالت. (ت). ٿلهو ڏنڊو - گهوٻاڻو -
 ڌڪو - ٻانڌو.
 ● گانڀو ۽ گانڀا: ذ. (سن: ڪنڄڪٽه <
 گرنج = گانجو). پٽنگ جي ٻوٽي جي گلن ۽
 ڳوٺنچن مان تيار ڪيل هڪ نشيدار شيء.
 (سگنڀي يا ٻيڙيءَ ۾ وجهي ڇڪجي) - چرس - چرس.

ٺٺونڊو. بي همت - ڪمزور - بزدل - ڊڄڻو -
ڪانئر - گيدي - ڊرپوڪ - گور دليو - بي جگر -
ڊڄڻو - ڪنڊو ڪانئر - ڪنڊو ميسو - ميسو گيدي.
نامرد - بي مڙسيو - مڙخت - ڪنڊو - زنانو - هيڇو.
بي سهجهه - بي عقل.
- گانڊو پڻو ۽ گانڊو پڻا: ذ. صفت. گانڊو پڻو.

گانڊپائي.
- گانڊو ٺاڻو ۽ گانڊو ٺاڻا: ذ. صفت. گانڊو جو -
گڏي جو - بزدليءَ جو - گيديءَ جو - ڪانئريءَ
جو - ڪانئراڻو - نامردانو - گانڊو آڻو. نامرد -
ڪم همت - بي همت - پٺ ڏيندڙ - ڪانئر -
بزدل - گيدي - ڊرپوڪ - ڊڄڻو.
- گانڊو ٺڻ: مصدر. گندي - گانڊو - گندي ڏيڻ -
ملائڻ - گانڊو ٺڻ (گانڊو - گانڊيندو - گانڊيل).
- گانڊو ڄڻ (ت): گندي ڄڻ - وڇڻ - ڦاسڻ -
اڙڄڻ - اڙڻ - ڦاسي پوڻ - اٽڪڻ - ڪٽي ۽ ڪٽي
جو پاڻ ۾ ملڻ واري حالت - خراب ٿيڻ - ڪڪ
ٿيڻ - بيزار ٿيڻ.

- گانڊو ڀيل ۽ گانڊو ڀيل: ذ. صفت. گنديل
(ڪٽي جو ڪٽي سان). ڦاٿل هجڻ.

- گانڊو ۽ گانڊا: ذ. مڪڙ جو واريءَ ۾
پڇي ٺهي آنا لاهڻ واري حالت. منجهيل سٺ (ت).
- گانڊا گندي ٺڻ (ت): سٺ منجهائڻ -
گالهه وڇڙائڻ - گالهه ڦاسائڻ - ڪنهن به گالهه کي
گول مول ڪري وڃڻ.

- گانڊو وڙڻ: مصدر. ڪٽي ۽ ڪٽي جو
لڳ ڪرڻ بعد پاڻ ۾ ڦاسي پوڻ.

- گانڊو وڙ ڄڻ: ڪٽي ۽ ڪٽي جو لڳ
ڪرڻ بعد پاڻ ۾ ڦاسي پوڻ - گانڊو وڙڻ. ڦاسڻ -
اٽڪڻ - وڇڻ - ڦاسي پوڻ.

- گانڊو پو ۽ گانڊو يا: ذ. اسم خاص. (سن).
گانڊو (پو) آهو ڏنڻ، جنهن سان يگيه جي وقت
رام نشان چٽي، سڀيتا ڪئي هئي.

- گانڊو ۽ گانڊو (ڪ): ذ. صفت. مرن
کان اڳ سڀير نه پيل حلال جانور - مردار -
حرام.

• گانگ: ٺ. (سن. تانگي) گانگ جي مڇ.
گانگ ۽ گانگ: ذ. (ه. سن. گهگهت =
گنگا. چنگت) ڪاري جي مڇيءَ جو هڪ قسم -
مانو - جهنگو - هڪ قسم.
- گانگ ۽ گانگ: گانگ (ت): ذ.
صفت. گانگ جي مڇن جهڙو وڏين مڇن وارو -
مڇير.

• گانگريٽ ۽ گانگريٽ (ڪ): ذ. سرديءَ
جي ڪري ٺڪل ٿيل ريزش - لپس - زڪام.
وڏي ڪنگهه - دمڪشي.

گانگڙو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

• گانگڙا: اسم خاص. ٿر ۾ رهندڙ مينگهوڙن
جي هڪ ذات جو نالو.

• گانگڙو ۽ گانگڙا (ت): ذ. اسم. وڏو چڇ -
(ان وائڻ لاءِ) - گانگڙو.

- گانگڙو پو ۽ گانگڙو يا (ت): ذ. وڏو چڇ.
گانگڙو - گانگڙو.

• گانگيلو ۽ گانگيلا (ت): ذ. صفت. بناوٽي
چٽرو - جڙتو ٻاگيل.

• گانگهو ۽ گانگها: ذ. اسم. پڳل دلي يا
چاڙهيءَ جو ڪٺو - ڪنهن ٺڪر جي برتن جو
ڪٺو. پڳل مٺ يا دلي جو گچيءَ کان سواءِ
باقِي حصو. (ت). خوري - ذلت - بدنامي -
رسوائِي - گهٽتائي. (ت). گهير گهلو - ويڪرو -
ڪُشادو - خلاصو - موڪرو - چوڙو.

• گانگهيٽي ۽ گانگهيٽيون (ت): ٺ. ٿر
ملڪ ۾ پيدا ٿيندڙ هڪ پوٽي جو قسم - گانگيلي.
- گانگهيٽو ۽ گانگهيٽيا (ت): ذ. گانگهيٽي
پوٽي جو ڦر. ٿر جو هڪ ڌڻ.

• گانو ۽ گانا: ذ. (سن. گي = گانو) راڳ -
سرود - گيت - لات - موسيقي - سماع - گائڻ - گائڻ
وڃائڻ - راڳ رنگ.

• گانو مال: ٺ. گهرج - ضرورت - ڪپ - لوڙ -
احتياج - طلب - ڪاپي.

• گانئون: مصدر. (سن. گي = راڳ) گائڻ -
گانو چوڻ - گيت چوڻ.

● گاهينو: (سن. گوه = گون).
 چوپائي مال جو هڪ قسم - گون - ڍڪي - گنو -
 گنء - گانئي - وهڙي.
 ● گانء: (سن = گام = گوڙو).
 گام - گوڙ - بستي - ننڍو شهر - واهن - وسندي -
 نگر - نگر - قصبو - ديهه - دهقان - وائيڊ - گوڙو -
 ديهات - بهراڙي.
 ● گانء کاتي جي پوٽيس: گوڙ جي بچاء لاءِ
 رکيل هٿيار بند پوليس - اسلحدار پوليس.
 ● گانءچا: اسم خاص. سنڌ ۾ هڪ ذات جو
 نالو. (اصل ۾ لفظ آهي "گانن چو" يعني گائين جو)
 مٿي ماڻهو اڃان تائين مال وارا آهن).
 ● گانئير: اسم ذات. مٿي جي مچيءَ جو قسم
 شڪل ۾ سٺي جهڙو، پر زياده مفيد ڪاڻن
 ۾ سرهو.
 ● گانئيرو: اسم خاص. هڪ مچيءَ جو قسم.
 ● گانئون مانئون: ظرف. بي چيتو - بي خيالو -
 دل من هٽندڙ - موسائئي - ريچڪي - سوڌائي -
 پورو - ٻڌندڙ ترندڙ.
 ● گانئون مانئون ٿيڻ: هٽڪڻ - دل هٽڻ -
 ٻڌڻ ترڻ - گهوٽا ڪاڻن - غوٽا ڪاڻن - شڪجي پيڻ -
 هٽڪڻ - ويرم ڪرڻ - ٻڌ تر ڪرڻ - تورڻ ٽڪڻ -
 ليڪا ڪرڻ - حساب ڪرڻ - گوڻاٺ ڪرڻ. خوف
 ٿيڻ - ڊپ ٿيڻ (دل ۾).
 ● گانئي: گانئيون (ٺ): ٺ. آڻ کي سونهن
 لاءِ گچيءَ ۾ وڌل ڀرت ڀريل ڪپڙي جي پٽيءَ -
 گانئي.
 ● گاوڏم: گاوڏم: ڏ. صفت. (ف. گاوڏم =
 گانء + ڏم = پڇ). ڍڪيءَ جي پڇ جهڙو -
 ڏاند پڇو. مخروط - چوٽ.
 ● گاؤ زبان: گاؤ زبان (اسم): ڏ. هڪ ٻوٽي
 جو نالو. هڪ ٻسارڪو وکر - گازبان - جبل جو گاهه
 ۽ ٻوٽو. (ن. ب).
 ● گاؤن: مصدر. گائڻ. (گاؤيو - گاؤيندو -
 گاؤيل).

● گاهينو: (ت): ٺ. درياءَ
 جي وچ سير ۾ پاڻيءَ جو گول چڪر - گن -
 پٽو.
 - گاهين منهن اچڻ (ت): چڪر ۾ اچڻ -
 وڪڙ ۾ ڦاسڻ - ور ۾ اچڻ.
 ● گاهه: ظرف. (ف. گاهه - وقت: جاء). وقت -
 ٿاڻو - عرصو - آوقات - ويلو - سمون - ويرم - ايام -
 وير - ويل - مهل - زمانو. جاء - جڳهه - هنڌ -
 مڪان - آستان - آستانو - ماڳ - ٺڪاڻو - شاهي تخت -
 جڙو جو ڏاء.
 - گاهه پيڳاهه: ظرف. وقت به وقت - هر هميشه -
 رفتي رفتي - آهستي آهستي - مهلو بي مهلو -
 وقت بي وقت - آڙي اوڙي - سانجهي سهڻائي.
 - گاهي: گاهي: ظرف. (ف). ڪڏهن -
 ڪنهن وقت - ڪڏهن ڪڏهن - بعضي - اڪثر -
 ڪنهن قضاني - اتفاقاً - بعض اوقات.
 - گاهي: گاهي: ظرف. ڪڏهن ڪڏهن - بعضي -
 مبادا - موادي - اڪثر - گهڻو ڪري - اتفاقاً.
 ● گاهه: گاهه: ڏ. (پرا. گهام = سن: گهام).
 گراس: ف. گياه = گاهه). ٻوٽي جو قسم، جو
 مال کائي - چوپائي مال جو کاڌو - چارو - تيلو -
 چار - چرڳ - ڪڪ ڪانا. (سڪل يا ساوا).
 - گاهه ڏاڻو: گاهه ڏاڻا: ڏ. صفت. گاهه سان
 ملايل ڏاڻو - (چوپائي مال کي مائي يا سڪل
 ڪتر سان ڏنل مٽر، گوار يا چٽا وغيره).
 - گاهڪو: گاهڪا: ڏ. صفت. گاهه وارو -
 گاهه وڪندڙ - گاهي - گاهير - گاهه رکندڙ - گاهه
 ٻوڪيندڙ. گاهير جو - گاهي جو - گاهيسي جو.
 - گاهڻ: گاهڻ: ڏ. استعمال ٿيل ردي
 گاهه. (جو لائين جي چٽين يا هٿرڻن جي
 ڏڪڻ ٻڌڻ جي ڪم اچي). انبار - ڍڳ. بوجو -
 پري - بار. (گاجرا).
 - گاهين: گاهين: ٺ. گاهه وڪندڙ
 زال - گاهيائي. گاهيائي - رفاص - ڪنجري.
 - گاهينو: گاهينا: ڏ. صفت. سال لاءِ گاهه
 ڪندڙ - گاهه وڪندڙ - گاهي - گاهير.

● گاهيو ۽ گاهيا: ذ. صفت. گهڻو - جهجهو - جام - ڳڻيل - سَرس - هيڪاندو - آل جال - سبيل - مئو - واقف - ريل چيل - بي انداز - پنهون - زياده.

● گائيري ۽ گائير يون: ث. (سن. گائيري = ڌرمي شعر) هندن جو ڌرمي گيت - صبح يا شام جو پوڄا مهل برهمڻ ۽ ٻين هندن جو رگ ويد جو پڙهڻ لاءِ ڪڍيل هڪ پوتر ٽڪرو، ڪٿا يا دعا - رگ ويد جو هڪ مقرر (شعر). (ٽين ٽڪن جي هڪ مصرع - اٺن مصرعن وارو شعر - ۲۴ ٽڪن وارو شعر) برهما جي زال (جا هندن جي عقيدتي موجب چئن ويدن جي ماءُ آهي).

● گائڪ ۽ گائڪ: ذ. صفت. (سن. گي = ڳائڻو) گائڪ - گائڪ - راڳيندڙ - ڪليوئنٽ - مطرب - قوال - ڳائڻو.

● گاء ڪٽڻ (ڪ): گار ڪرڻ - گم ڪرڻ. ڦٽو ڪرڻ - اڇلي ڇڏڻ.

● گاء گلو ۽ گاء گلا: ذ. صفت. ڳا گيه - ڳاهت - سٺ سٺان هجڻ - گهچ هجڻ (ماڻهن جو). ● گائلو ۽ گائلا: ذ. صفت. گوڙ - سٺ سٺان - هجور - ميڙ - گهمسان - شور - هل - هلو - آواز - حشر (ماڻهن جو). بيقارِي - بي آراسي.

● گائيجا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● گائين وڊيا ۽ گائين وڊيا: ث. ڳائڻ وڃائڻ جو علم. علم موسيقي - راڳداري.

● گاهو ۽ گاهو (ت): صفت. ڪوه - ٻه ميل - ڳاهو.

● گائون: ذ. (سن. گرام، پرا. گاسو) ڳوٺ.

● گائون ماڻون ٿيڻ (ت): ماسومي ٿيڻ - نااميد ٿيڻ - پريشان ٿيڻ - ڊڄڻ - سست ٿيڻ - بزدل ٿيڻ - ڊپ ڪرڻ.

● گائيجا: اسم خاص. تعلقي ڪوٽڙيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گائيجا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● گاهي ۽ گاهي: ذ. صفت. گاه وڪيندڙ - گاه ڪندڙ - گاهيو - گاهير. (اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.

● گاهيائي ۽ گاهيائون: ث. صفت. گاه واري - گاه وڪيندڙ (عورت). ڳائڻي - رقص - ڪچري.

● گاهير ۽ گاهير: ذ. صفت. گاه وارو - گاه ڪندڙ - گاه وڪيندڙ - گاهيرو - گاهي - گاهو.

● گاهيو ۽ گاهيا: ذ. صفت. گاه وارو - گاهي - گاهير - گاهيرو - گاه ڪندڙ.

● گاهڪ ۽ گاهڪ: ذ. صفت. (سن. گرھ = گراڪ) - گراڪ - گراھڪ - خريدار - خريدار ڪندڙ - ڳهندڙ - طالبو - وٺندڙ.

● گاهڪت ۽ گاهڪت (ت): ذ. صفت. ماڻهن جو گوڙ - ڳاهت - گوڙ - گهمسان. جلسو - تماشو - وندر - مٽيل.

● گاهيل مائل ۽ گاهيل مائل: ذ. صفت. گهرو - رليل مليل - واقف - حُجتِي.

● گاهيل مائل ٿيڻ وڃڻ: هيري ميري وڃڻ - رلي ملي وڃڻ - گهرو ٿي وڃڻ - واقف ٿي وڃڻ - ٽن ماڻهن وانگر ٿي رهڻ - حُجتِي هجڻ.

● گاهو ۽ گاه (ت): ذ. نقصان. ٽوٽو - ڇيهو - گهاتو.

● گاهي: اسم خاص. تعلقي ڪپري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گاهه پات: ث. هڪ ول جو قسم (جيڪا وڻن تي چڙهي، هن گهي ترن جي تيل ۾ ساڙي، ڪن جي سور ۽ ٻوڙاڻ لاءِ دوا طور ڪم آڻين).

● گاهيچارو: اسم خاص. تعلقي جوھي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گاهي مهيستر: اسم خاص. تعلقي ميهڙ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گاه ۽ گاه: ذ. (پرا. گاهو. سن. ڪرو = هٿ) هٿي - گهمندي - شيعي - سڀيت - ٿنڀي - آڪٽر - خٽ - وڏائي - ٽڪر - فخر (سريلانچيسر - گر). تت نتاء - گوڙاٽ - گس گسائ - ڪن لٽار. چاهه - شوق - حُجت.

● گايٽري ۽ گايٽري يون: ٺ. (سن. گايٽري < کٽي" = دعا جو هڪ قسم) رگ ويد جو هڪ مشهور منتر - گايٽري. هندن جي سورج ديوتا جي عزت لاءِ پڙهيل هڪ دعا - هندن جي هڪ ديوي جو نالو. ويد ماتا - درگا - ترپدا ديوي.

● گبہ ۽ گبہ (ت): ذ. کپ - کنارو -
پتر - کندی - کپتر - کسئی.

● گب' ۽ گب' (ت): ذ. ڪٿي جو وڏو
ڍڪو-سرڪو.

- گب کدَن: تلهو تیں - متارو تیں -
مُسْتَبِدو تیں.

● گيت ۽ گيت: اسم. ذ. گيت مان ٺاهيل
 هڪ قسم جي مٺائي - گهٽ (صفت) - گهٽ.
 بئس - پڙي - کوٽ - کوٽائي - دغا.

● کيڄڻ: مصدر. سڄي ميوي وغيره جو کڻو ٿيڻ يا نرم ٿي بانس ڪرڻ - پدبودار ٿيڻ. لکڻ مهل مسر جا ٻني تي دٻا ڪرڻ.

● گِبْچائی: اسم خاص۔ ہک ذات جو نالو۔
● گِبَرُ ۽ گِبَر: ذ. صفت۔ (ف۔ گِبَرُ =

پارسي (پارسي قوم جو ماڻهو) - آتش پرست -
زردست جو پيرو - باهه جي پوڄا ڪرڻ وارو.

کافر - منکر - بی دین - ملحد . پستی وارو -
شاہوکار - سرمایہ دار - سیٹ - ذَنوان - مایاوند -

غُني - سُود خور - وِياج وِئسَداز. کَنجُوس -
مَکي چُوس - شُوم - سُوزي - بَئخيل - سَوُمو -

مٺ پيٽڙ. زبردست۔ ڊگڙاڻ۔ ڊنگ۔ وڏي ٻهڄ وارو. ٻانڀڻ جو وڏو سردار. مٽيءَ مان ٺهيل

عورت جو بُت-بوتو، هوشيار-چالاڪ-قابلُ-
افلاطون-ماهرُ، هڪ جهوني دهقاني شاعر جو

تخلص. سند ۾ هڪ ذات جو نالو.
- گيتڙ ٻڌند ۽ گيتڙ ٻڌند: ذ. صفت. هڪ

بند جو نالو (بلوچستان جي جهلوان علائقي ۾
آتش ڀرستن جي زماني جو پتو ڏئي ٿو).

● گیترا پیرن: دانہوں کرن - کوکون کرن - فریاد کرن - چلائن - ماء گھوڑا کرن -

واکالہ رژیون کرنے آونائیں (درد مان).

● گيتڙ جيئي؟ اسر خاص. تغلتي ڪڪڙ ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● گببرو ۽ گببرا: ذ. صفت. مانتیکو - مانتو -
صبر وان - ڈیرج وارو. ماٹ - نہر - مائو -

چمپ چاپ - سانت - آراسي. نو يڪلو - اڪيلو -
هيڪلو - تنها. چوپائي مال جي مينهن ۽ آس جي

ہجاء کان جھنگ یسا جیل مں ٹھیل چہتر۔ سال
ہی لاء ٹھیل ککائون گھر۔ آس کان ہجاء لاء

چني وانگر بهاريل وٿن جو جهڳٽو - پٺاڻه -
جهڙل - اولو - اجهو - جهٺو - اوڍر - جهٽپ -

پژدو - جهنڊ - ڪُنڊ . ننڍو گاديڻو - گندي -
گادي .

● گُٻَرِي ۽ گُٻَرِيُون: ٿ. ٽُڪرين مان
ٺهيل فقيرائي رلي - گودڙي - دٿق - رلي.

فقيرن جي پنن جي گودڙي - بگري - جهولي .
پراڻا چٽين پيل ڪٽڙا - لڳتڙ .

"سامی سور، گونددر گبرین ۾".
(اسم خاص). کوئٹیا تحصیل ۾ سینی کان قدیم

ڪاريز جو نالو (جيڪو بلوچي روايتن موجب
ڪيخسرو جي جوڙايل).

● گبیزو ۽ گبیزا (ت): ذ. صفت. وڏو ڀيت-
ڍڍ.

● گتيلو؟ اسم خاص. تعلقي ڪشمور ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گیتھن: مصدر۔ کینو ٿيڻ۔ بدبُودار ٿيڻ۔
گبجڻ۔ خراب ٿيڻ۔ بانسي ٿيڻ (مڇي) گوشت ڀسا

میوی وغیرہ جو) جھوٹا کائن۔ اوپاسیون کائن۔
 اوجھراں۔ (گسیو۔ گبیندو = گسیتل)۔

● تَبْيِيلُ ۛ گَبْيِيلَ : ء. صفت. ہارو تھو۔
رکیل۔ اوٹھو۔ کینو۔ بانسی۔ ڈپ کیل۔

لپهلر- قيقو- ققئس- قومسو- ليق ليق کندر-
لتر کندر (ماس)- جهیکو- منجهیل- ایتسو (آواز).

● گہن: مصدر۔ پائیء ۽ رت ۾ ڀرجڻ - سڄڻ.
(گہيو - گہندو - گہيل).

● گيتوئل: اسم خاص. لاشاري بلوچن جو ھڪ قبيلو.
● گيپُ ۽ گيپَ (ت): ذ. صفت. رڻڻو-گيت.

سپاء - خصلت - چال - روش. کاڻ کفن - کفن دفن -
 ڪريا ڪرم - ڀريت سنسڪار (لاش جو). آڌار -
 ميڪتي - موڪيس - نجات - نستارو - چوٽڪارو -
 رهاڻي. سازن ۾ طبلي جو نر ماد جو ميل آواز -
 جيئن "تين تار - جهٽ تار - يا گت - ڏاڌرو".
 تار - سر - راڳ - ترانو - تال ميل - سريهن - آواز.
 نچڻ جو ٺاڻ - نچڻ وقت سورهن ئي عضون جي
 ظاهر ڪيل حرڪت. سماء - سڌ - معرفت - ممڪ -
 پروڙ - ڄاڻ - علم - گيان - خبر - ڏاه - اطلاع -
 واقفيت. سمجھ - خيال - ويچار. تواضع - خاطر داري -
 حالت - حال - دشا - ٻڙي حالت - دردشا - ڪيفيت -
 هلڻ جو نمونو - ٿور - رفتار. شينهن جي ڪجگوڙ -
 ڪجڪار - ڪجڪار.
 - گت ڪيڙو ۽ گت ڪيڙو: ذ. اٽڪل باز -
 ڍنگ وارو - اٽڪلي - ڦند باز - مڪريلو - نمونا
 ويڙهائيندڙ - ڍونڪي.
 - گت ڪيو ۽ گت ڪيا (ل): ذ. صفت.
 خراب لچڻ وارو - لچڻ ويل - بدافعالو - بدخصلتو -
 بي ارڪانو.
 - گتنگ ۽ گتنگ (ت): ذ. صفت. چالاڪ -
 ڦوٽ.
 - گت وڃائڻ: ڪنهن به تار جي لٽي وڃائڻ -
 سر وڃائڻ - ساز وڃائڻ - سارنگيءَ يا ستار جي ڪاٻه
 لٽي ڇيڙڻ.
 ● گت هڻڻ: ڪٿي هڻڻ - ڪم ڦاسڻ.
 - گتڻات ۽ گتڻات (ل): ذ. بي خصلتو ماڻهو -
 بد عادتو - گت ڪيو.
 ● گت ۽ گتون (ت): ذ. ويابل ڍڳيءَ جي
 لائڻ اور. ننڍو ٻار - ٻالڪ - آبهه. رنڊڪ -
 اٽڪ. غوطو - گهوتو.
 ● گتو ۽ گتا: ذ. صفت. (گپڻ مصدر مان ماضي). پابند
 ٿيل - ڦاٽو - آٽڪيو - جهليو - ورتو - قابو ٿيو - گهيو.
 ● گتو ۽ گتا: ذ. نشيدار شيون رکڻ ۽ وڪڻڻ جو
 دڪان - پنگ ۽ چرس. آفيم وغيره جو دڪان -
 ڪلاخانو - پتو - پتو - پتو - پتو - پتو - پتو - پتو -
 نئين ويابل ڍڳيءَ جو ڀس. مقاطعو - ٺيڪو - ٻول.

● گٻ ۽ گٻون: ٺ. ڦوڦيندو - ڇاڻو - ڦٽو -
 ڦوڪڻو - لٽ. ڪنهن ڌڪ لڳڻ سبب خراب
 ٿيل اک - سڇيل اک.
 ● گٻيت ۽ گٻيت: ذ. گٻيت. گٻڙ مان ڊگهين
 لٽين ۾ ٺاهيل هڪ قسم جي منائي - گهٻيت.
 ● گٻيٽڪو هي ۽ گٻيٽڪو هيون (ڪ): ٺ.
 گساء - تٽاء - گوٺ ناٿي.
 ● گٻيٽ ۽ گٻيٽ (ڪ): ذ. ڪٻ ڪرڻ -
 ٺڳي ڪرڻ - دغا ڪرڻ - ويساهه گهاتي ڪرڻ -
 دولاب ڪرڻ (ليکي ۾).
 ● گٻڙاڻي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 تعلقي شهدادپور ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 ● گٻري ۽ گٻريون (ت): صفت. چٽڪري
 گٻون.
 ● گٻڙ شٻڙ ۽ گٻڙ شٻڙ: صفت. ڪٻڙ پڙ -
 گهمسان - مونجهارو - لٽو - وائڙائي - ٻائيٽال -
 پڪيڙو - ڌمچر - مانڊاڻو - رولو - گهمڪوڙ. بي عقلي -
 واهياتي - ڦستو - چريائي - پوکپائي - جهالت.
 ● گٻڙڻ: مصدر. هٿ وجهي هيٺ مٿي ڪرڻ -
 لهڙڻ - لهڙڻ - گومڻ - مٽڻ - لوٽڻ -
 جهڳوڙڻ - لهڻ - جهڻ - خراب ڪرڻ - ڦٽائڻ (کاڌو).
 چٻڻ - هارڻ - چٻارڻ - وڪيڙڻ - پڪيڙڻ - ويٺڻ -
 ڪنڊيڙڻ - چٻوڇٻو ڪرڻ - ڪٽو ڪٽو ڪرڻ.
 (کاڌو جيئن ٻار ڪن).
 ● گٻهري جي ڪنگهه: ٺ. ڪرتبه واري ڪنگهه -
 ڪرڻيو - ڪرڪ ڪنگهه.
 ● گٻيڻي ۽ گٻيڻون (ت): صفت. ڍڪي -
 ڪريڻي - حامله - اميد واري - ڪريونتي - ڪريونتي -
 ٻيٽ سان.
 ● گٻو ۽ گٻا (ت). (ڍات): ذ. اٽل سبيل
 ڪٻڙو.
 ● گٻ ۽ گتون: (سن. گت < گتي). عادت -
 غذا - خوء - نيم - ڍپ - دستور - وجهه - ڍنگ -
 علت - هير - ره - ڀر - ريت - رسم - نمونو - ونڪ -
 وٺڪ - طرح - وضع - طريق - طرز. اطوار - چال چلڻ -
 آچارڻ - رهن - شيو - لچڻ - ارڪان - ارڪان -

۱۔ گتھوارو ۽ گتھیوارا: ذ. صفت. نشیدار شیون
وگھندڑ۔ گتھیوار۔ گتھی وارو۔ کلال۔
معاطدار۔ ٹیکیدار۔

۱۔ گتہ یوال ۱۰ گتہ یوال : ذ. صفت. گتیوارو۔
پستی وارو۔ بستی وارو۔ کلال۔

● گتیی؟ ۱ گتییون؟ ث. گھرُج - ضرورت -
محتاجی - کپ - احتیاج - لوڑ - کان - حاجت -
غرض - لاچاری - طلب - تڑ پیڑ - سوڑھ -
خواہش - اچا - منشا - ستہ - کامنا - چاہ -
دل - رُچی - گت - آذار - مُکُتیی - موکیہ -
نستارو - چوٹکارو - رِہائی؟

= گتیار & گتیار: ذ. صفت. کھرچ وارو۔
 ضرورت مند۔ لاچار۔ حاجتمند۔ کھر جائو۔
 محتاج۔ سچو۔ سگھو۔ مفلح۔ نادار۔ کنکال۔
 مسکین۔ کٹل۔

- گتیی پوون: کیم پوون - ضرورت ہون۔
احتیاج ہون۔

- کتبی ہفتی: کھرج ہیں۔ ضرورت ہیں۔
لوڑ ہیں۔ مکتی ملے۔ نجات ملے۔ موکیہ
ملے۔ چونکارو تین۔ دستارو ملے۔ کریا کتر م
کرن۔ ہریت سنسکار کرن۔

● ڪٽ ۽ ڪٽ: ذ. نڙيءَ جي هيٺان هڪ قدر تي پيدا ٿيندڙ بي ضرر ڳوڙ هو.

- گت جهنم: پڳل اڱن لنبُن - اڱن جي ٻت
کي راڳو ڏين.

گیتِرُ ۽ گیتِرِ یُونُ (ت) : ث. گنلو-مِسی-
کنو-کنو-گیتِرُ.

● گتيل ۽ گتيل (ل): ذ. صفت. (گسٹ)
مصدر مان اسم مفعول و پل - چت - نيريل.
دليون ٻاڻيون نيڪتيل - بس.

● گشتن: مصدر۔ چٹن۔ گنڈن۔ گت کرن۔
گشتن۔ مڑھن۔ چوٹی کرن۔ (نوڑی) پین۔
(گٹیو۔ گٹیندو۔ گٹیل)۔

گستور ۽ گستورون (ل): متادي آن (جا
يڪي نه ٿئي).

● گيت ۽ گيتون (ت): ڪان جو بڻه
(جو زبان ڪندڙ ڪٿي جي ڳچيءَ ۾ ٻڌجي)
گيت - طوق.

● گُتْ ۽ گُتْ (ل): ذ. دِنگ-وَر-آدْ
(کائی وغیرہ پر).

● گُتَ کرڻ (ت): جاوا کرڻ - عیش کرڻ - سزا کرڻ.

● ڪٿا ۽ ڪٿا (ت): ذ. صفت. ڀاڄيءَ لاءِ، چڻڻ،
جڳي آڻي مان ٺاهيل معالج دار گوليون؟ - ٻيڻ
جا ڪوٽا - وڙيئون؟

● گٹا گٹا (ت): ذ. تتر ملکہ نیپوڑی
نالی پیدا تیندر ہک ہوئی جا ہن۔

● گيتري ۽ گيتريون (ت): ت. ٿلهن ٻلن واري چوڪري - مٿير - مٿولي.

● گتڪ ۽ گتڪوُن؟ ث. ڪارڪ جي ڪڪڙي-
ڪارڪ جو ٻچ-ڪتڪي-ڌڌڙو-ڪڪڙي. نموريءَ
جو اندريون ٻچ. ڪابه ننڍڙي شيء.

● گیتہ کائیں (ت): مصدر. کائی وچن۔
چکائی۔ گنکائی۔ گڑکائی۔ گھی وچن۔

● گنگوڑو گنگوڑا (ت): ذ. صفت. قد جو ننڍو پر بت جو پير پل - ڊيمبو - ڊسٽي - چمگهٽي - رگهٽي.

۶ گزیکو ج تیکا: ذہت کتاب۔
 ہدایت نامو- رسالو- دستور العمل۔ ہک اوزار

جو قسم، جو ٻڌي جي مڻن ۾ مٺ هلائين سان
گهٽي پوئتي هلي. ڊاٽي جو هڪ ٻرو (ٽرين ڪيڏي
جو اوزار) موٽاريءَ جو ننڍو ٽڪر-ٽڪر.

۱۰ گتيلي ۽ گتليون (ت): ث. انب جو
کوئلو - کور - کوئلو - کوئرو.

گيتس: ذ. مصدر. ڪائين. ڳڙ ڪائين. گيهن.
ڏائين. چوڻس. گيتس. ڌڳون (ننڍي ٻار يا
سال جي ڦر جو ماءُ جي بيهي ڪي). (ت). گيتيو.

● گتوہ ۽ گتتا (ت): ذ. حُقی جی میر ۽ نئی

● گیتو ۽ گنا (ت): ذ. گیتو- گیل.

پڪواس - اوائي - هور - داق - آڏو - هاوانو - هل
بتغاغو. زت شت - رنگين چرچي واري ڳالهه -
ڪلائيندڙ ڳالهه - دلچسپ ڳالهه - ڪپ شپ - ڊاڙنڪاءُ -
ناشا ماشا - نڙو نڪاءُ - چرچو گهڻو - ڪل پوڳ -
پوڳ شوڳ. ٻائي مليل مٽي - چڪڙ - ڪارو - چڪ -
راقو - چڪن - ڪرڻ. (اسم خاص). تعلقي سڃاڻ
۽ ٺٽي ۾ هڪ ديهه جو نالو.

ڪپارو ۽ ڪپارا: ذ. صفت. ڪپ وارو - ڪپ سان
پريل - مٽيءَ وارو - چڪارو - راقو وارو.

ڪپ ٿي پوڻ: طعام جو رڌيندي نرم ٿي پوڻ
(سٺيون يا چانور). اجاڻي بڪ ۾ وڃي پوڻ.

ڪٽپَ جو ڪيلو ۽ ڪٽپَ جا ڪيلا (ت):
ذ. صفت. بي پاڙو - بي زور - بي جٽاءُ - بي بقا. ڍلو -
ڍرو - سست. بي مٽيو - ڀر مٽڙيو - ٻئي جي مٽ تي
هلندڙ.

ڪٽپَ جو ڪيلو هئڻ: ڍرو هئڻ - ڪمزو
هئڻ. ڀر مٽڙيو هئڻ - پرائي مٽ ٽهي هئڻ.

ڪٽير ۽ گيرون (ت): ٺ. چڪن - ڪپ -
چڪ - چڪڙ - راقو.

ڪيرائ ۽ ڪيرائ (ت): ذ. صفت. گهڻي
ڪپ - گهڻي چڪڙ.

ڪيرائو ۽ ڪيرائا: ذ. صفت. ڪپ وارو -
چڪن وارو - ڪپارو - ميرو - مٽي وارو.

ڪيرائو ۽ ڪيرائا (ت): ذ. صفت. گهڻي ڪپ
وارو - جلمه وارو - ڪپڙاڻو.

ڪپڙو شپڙو ۽ ڪپڙو شپڙو: صفت. ڊاڙ ٻٽاڪ -
ڀٽ شٽ - ٻٽاڪ سٽاڪ - لاق - اجاڻي ٻٽاڪ -

ڪوڙو - افواهه - سٽسني - آڏائي - داق.

ڪٽپَ شپ: ذ. لاف - ٻٽاڪ - ڊاڙ - ڊش -
ڏو مٽو - ڪوڙ - ڪوڙ.

ڪٽپَ گيهه ۽ ڪٽپَ گيهون: ٺ. ماڻهن جي
گهٽائي - هجور - ڪپا گيهه - پيڻڊ - ڪٽ -
سٽ - هٿيار - پيڙ پيڙان. رڳي ڪٽپَ - گهڻي

چڪڙ - ڪٽپَ ڪٽپَ. ڪن ڪچرو - گند - ڏوڙ
ڦلهيڙ.

ڪيتا سڄڻ (ت): ڳل - متارا ٿيڻ - ڳٽا سڄڻ -
ڪاوڙجڻ - ڦوڪجڻ - شوڪجڻ.

گيتو ۽ گيتو (ت): ذ. ڄاڙيءَ جي هيٺان
جي ڀر وارو بدني حصو.

گيتو ۽ گيتا (ت): ذ. نموريءَ جي اندرين
ڪڙڙي - نم جو ڀڄ (ت): صفت. ٿلهو - متارو.

گٽ ۽ گٽيون: ٺ. نهرو - ڪسي - ويڏ -
نالي - نالو - واهو - واهي - نياڻ - چتر - واه -

ميلاب - برسات جي موسم ۾ وهندڙ ندي - نئين.
رستو - ڪس - گهڙڙو - (اسم خاص). هڪ جوڙ

جو قسم.

گيت ۽ گيتون (ڪ): ٺ. ٻئي جي ڪماڻي
ڪرڻ - خدمت ڪرڻ - گيسارو ڪرڻ - ٺهل ٽڪور

ڪرڻ - نوڪري ڪرڻ - چاڪري ڪرڻ - شيوا
ڪرڻ - ڀيلو ڪماڻ.

گٽ ڪڍڻ (ڪ): ڪنهن جي تمام گهڻي
خدمت ڪرڻ - گيسارو ڪرڻ - چاڪري ڪرڻ -

ٺهل ڪرڻ - شيوا ڪرڻ. ڀيلو ڪرڻ. ڪاش
ڪڍڻ - غرض ڪڍڻ - ڪاڻ ڪڍڻ - محتاجي

ڪڍڻ (ٻئي جي).

گٽل ۽ گٽل: ذ. صفت. (گٽسڻ مصدر
مان). گسيل - ڪاٺ پيل - ڪسي ويل - گٽل.

هندايل - هاتل - پهريل - چوڙيل.
گٽو ۽ گٽا: ذ. گچيءَ ۾ هاتل ڪارتوسن

سان ڀريل پٽو - ڳڻو. ڪمند جي ڀري.
گٽو ۽ گٽا: ذ. صفت. نجس - نر جو -

شيد تي - نر - هوڏي - ضدِي - آهنڊ - مادتمهرو -
ڪڍي - ان تر - اٿو - ڊنر - ڊيٽ - مٽر - آٽر -

بسڪٽين ٻهڙو - وٺڪو ڊڻو - هوڏاڻو.
گٽو ۽ گٽو (ت): ذ. اسم. مرون جو

ننڍو ٻچو - ٻلهر.
گٽ ۽ گٽون: ٺ. (ف. گفتن < سن.

هٽيمه < گٽگٽو). گٽگٽو - ڳالهه ٻولهه -
زباني آڻل پتل - سخن - ذڪر - خبرچار - حال احوال -

سٽ سماچار - ڪوڙي ڳالهه - بي بنياد ڳالهه - لٻاڙ -
ڊاڙ - بڪ - رپ - جوئي خبر - افواهه - پڪوات -

۱۰ - کٽو ۽ کٽا: ذ. صفت. لڪل - ڳجهو -
پوشيدو - ڇيٽيل - مخفي - ڍڪيل - گهٽ -
غائب - آلوپ.

۱۱ - کٽي ۽ کٽيئي: ذ. صفت. پوشيده لٺ ۾
تلوار - نوڪدار لڪل.

۱۲ - کٽ ۽ گهٽ (ک): گم - غائب - الوپ -
لڪل - غرق - ڇٽ - ناس - نابود.

۱۳ - گهٽ ٿيڻ (ت): گم ٿيڻ - غرق ٿيڻ - ٻڏي
وڃڻ - ناس ٿيڻ - آلوپ ٿيڻ.

۱۴ - گهٽ ڪرڻ (ت): گم ڪرڻ - لڪائڻ -
ڦهائڻ - هضم ڪرڻ. ناس ڪرڻ - ڇٽ ڪرڻ - برباد
ڪرڻ - ويران ڪرڻ - آڇاڙ ڪرڻ.

۱۵ - گپ ڇپ ۽ گپ ڇپ: ذ. ظرف. سامت -
ماٺ - خاموشي - سامت - ناس - سات - سٺ - ٻٽ -

گونگ پوڙ - ڇپ چپاٽ - مائياڻي مائياڻي - آرام.
گهس ڦس - مخفي - ڳجهو - ڳوهه - سوڙهه گهٽ.

۱۶ - کٽ ڪٽو: اسم خاص. مڇيءَ جو هڪ قسم -
اڪثر گپ ۾ رهي.

۱۷ - کٽيل ۽ گهٽيل: ت. ڏيڻ - ڪرڻ - گهٽڻ -
کپ - ڇڪ - ڇڪڻ. ڍورو - مٽيڙو - گهٽو.

۱۸ - کٽيل: مصدر. قاسي پوڻ - کٽي پوڻ - آڻي
پوڻ - گيري پوڻ - قاسڻ - آڻڻ - گهٽڻ - لڙڪڻ -

جهلجڻ - ونجڻ - چٽڻ. (گهٽو - ڳهندو - ڳپل).
۱۹ - کٽو: اسم خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۾ هڪ

ديھ جو نالو.
۲۰ - کٽو ۽ گهٽو: ذ. صفت. ڪوڙو - آفواهه -

مٽسني - ڍاڦ - بغاوت - ڊاڙ - ٻٽاڪ - ڀٽ - شت -
ڪوڙو بھتان - ٻڏو - الزام - ڪوڙو ڍلاسو -

ڏٺو - گشو - ٺڪاءُ - مذاق - چرچو - پوڳ -
مسخري - دلچسپ ڳالھ.

۲۱ - کٽوڙائي ۽ گهٽوڙائي: ذ. صفت. ڪوڙ ڪندڙ -
ٻٽاڪي - افواهي خيرون ڪندڙ - ڍاڦ ڪندڙ -

ٻٽاڪي - گشي - ڊاڙي.
۲۲ - گهٽيل ۽ گهٽيل: ذ. صفت. (ه). گهٽ =

گهٽيل (گهٽيل) - گهٽيل - پھيل - ٻٽيل - اندر ٽپيل -
گهٽيل - منجهه وڌل - ٽپيل - ليڪل.

۱ - کٽ ۾ قاسڻ: کٽ ۾ گهٽي پوڻ. وڌي
تڪليف ۾ آڻڻ - ڪوڙ ۾ قاسڻ.

۲ - کٽ ۾ گهٽڻ: گناهن ۾ قاسڻ - بچڙاڻ ۾
آڻڻ.

۳ - کٽ ۾ گهٽڻ: کٽ ۾ قاسڻ - کٽ ۾
آڻڻ - بچڙاڻ ۾ قاسڻ.

۴ - کٽي ۽ کٽي: ذ. صفت. کٽ ڪندڙ -
اجائي ٻڪڙ وات ڪندڙ - لافي - ٻٽاڪي - زللي -

يٽي - گهٽيل - گهٽي.
۵ - گپ ۽ گپ (ت): ذ. صفت. گهٽ -

ڪٽ - گوڙهو - ڳندو.
۶ - گهٽي ۽ گهٽي: (ک): ذ. صفت. قد ۾

بندو ٻڙت ۾ پٿر پٿر - ڇههٽي - رگهٽي -
ڊيٺو - ڊيٺي - گهٽي - گهٽي.

۷ - گهٽ ۽ گهٽيل: ت. سوڙهه - پيهه -
مٽو - گهٽيل - هجور - ڪوڙو - پيو - آڻيو

(ماڻهن جي).
۸ - گهٽيل ۽ گهٽيل: ت. (ماڻهن جو)

مٽو - ڪٽ - ڪوڙو - آڻيو - گهٽ - پيهه -
گهٽ - سوڙهه - گهٽ - گهٽ - پيسند -

ست - هاشام - هجور.
۹ - گهٽيل: مصدر. جهوڪڻ - وڃڻ - ٽٽڻ -

ڊٻڻ. (گهٽيل - گهٽيل - گهٽيل).
۱۰ - گهٽ ۽ گهٽ: ذ. (سن. گهٽ = ليڪل)

لڪل - مخفي - ڳجهو - پوشيدو - ڇيٽل - ڍڪيل -
اولائو - اڻڄڻو - رازدار - آدرش - غائب - الوپ -

نامعلوم - اڻڻڙ ڌيان - اڻ ڏٺو - ناديدني - معنوي -
لٽ.

۱۱ - گهٽ خزانو ۽ گهٽ خزانو: ذ. صفت.
لڪل خزانو - ڍڪيل خزانو - مخفي خزانو -

ڳجهو خزانو - پوشيده ٺاڻو - ڇيٽل ٺاڻو.
۱۲ - گهٽ دان ۽ گهٽ دان: ذ. صفت. ليڪ ۾

ڏنل دان - ليڪي ڪيل خيرات - لڪل خيرات -
ڳجهه ۾ ڏنل پئج - مخفي ڏنل خيرات.

۱۳ - گهٽ دان ڪرڻ: ليڪ ڇپ ۾ دان ڪرڻ - ڳجهه
ڳوهه ۾ خيرات ڪرڻ - پوشيده طرح مان پئج ڪرڻ.

● گجائي ۽ گجائي: ذ. چانورن جو هڪ قسم.

● گج ۽ پيٽل: ذ. اسم. (سن. گج ۽ پيلي) پير جي وٺ جي نمولي هڪوڻ جو قسم (هندستان ۾ ٿئي، آن جا پٽن ۽ چڪنا ۽ گول تڪي رنگ جا ٿين، ان ۾ هڪ ڦري ٿئي، جنهن جو ذائقو چٽيرو ٿئي، طبيعت سرد خشڪ).

● گجتر ۽ گجتر: گجرون: ذ. ٿ. (پرا. گجرن < سن. گجيرن، گاجر < ف. زردڪ = گجتر) زمين ۾ ٿيندڙ پاڇي-پاڇيءَ جو قسم (په نمونا، سنڌي ۽ لاهوري). بڪتر (انگ. Sweet Potato Carrot).

● گجتر ۽ پٽائي: گجتر، گجرون: ذ. صفت. گجر جو هڪ قسم (اندرپتو ٿيس، پاڇي ۽ آچار جي ڪم اچي).

● گجتر ۽ لاهوري: گجتر، گجرون: ذ. ٿ. گجر جو هڪ قسم (پڇائي يا رڌي کائڻ جي ڪم ايندڙ).

● گجتر ۽ گجرون: (ت): ٿ. ڪٽجيءَ جو هڪ قسم (جنهن جا ڏونڪا تمار ڊگها ٿين).

● گجتر: اسم خاص. بلوچن، جهواڻن، راجپوتن ۽ سوين جي هڪ قوم جو نالو.

● گجتر ۽ گجرون: گجتر، يون: صفت. مهنئي زال - حسين عورت - پري - اڇرا - حسين - ماهيرو - خوبصورت زانفان - عورت

”آءُ لانگوڻيا لال، ڪنهن ڏٺي گجريون“ (شاهه - مومل راڻو).

حسين ڪٽيا. (چوڪرين کي لاڏ مان سڏ ڪرڻ جو لفظ) مينڙي - پياري - لاڏلي - الييلي. مينهن جو قسم - چال - گوشتي - ڪنڍي - ڏسي - گجتر - چوڙ ڪنڍي.

● گجرات: اسم خاص. هڪ شهر جو نالو (بمبئي علائقي ۾).

● گجرائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● گجريت ۽ گجريتون: ٿ. دوائن ٺاهڻ ۽ مربي ٺاهڻ جي ڪم ايندڙ هڪ بوڙي جي پاڙ -

گجهو ٿيل. مان ۾ - چپ ۾ - گجهه ڳوهه ۾ - مان ميٺ ۾ - ليڪ چپ. آوندا هي - اندوڪار.

● گج ۽ گجئون: ٿ. قيسن - گجي - گيڪ (جا صابن، کير يا ڪنهن ماڻهو يا جانور جي وات مان نڪري).

● گج ۽ گج: ذ. صفت. (سن. ڪنچڪ - چولو) زناني چولي جو هڪ قسم ڪنچرو -

ڪنجري - انگيا - انگي - چولي (ريشي ڪپڙي خاص ڪري ڳاڙهي رنگ ڪپڙي جي هٿ جي

پير سان ٽڪڙيون لڳل پيٽي، جنهن سان چاٽي ۽ پيٽ ڍڪيل ۽ پٺا اگهاڙا هوندا آهن) خاص

ڪري بهراڙيءَ ۾ سماءُ قوم جون زالون هائين ”ٿيا مرد جهان ان سندا گج ڦوٽا ۽ لهر يون“

(سن. گج = هاڻي) نرو - هاڻي - فيل - پيل - گنيس - گينور - گينورو.

● گجباگ ۽ گجباگ: ذ. اسم. هاڻي جي هلائڻ لاءِ ڪنڍو - پٺو - آڪڙي - آڙڪو - آنڪڙو - سونو.

● گجپال ۽ گجپال: ذ. اسم. هاڻي هلائيندڙ - فيل - بان - پيلوان - سهاوت. خوجوار.

● گجپتي ۽ گجپتي: ذ. هاڻين جو مالڪ - هاڻين جو ڏئي. بادشاهه - شاهه - راجا - نواب.

سوروير - نايڪ - وير - سورهيه - پهلوان - بهادر - بانڪو - جوڌو.

● گجراج ۽ گجراج: ذ. اسم. (سن. گجراج = وڏو هاڻي). هاڻين جو سردار - هاڻين جو بادشاهه - شاهي هاڻي - تمار وڏو هاڻي - ڪڙپيل - فيل ڪلان - ڳڙه پيل

”گونگت وانڪوتري ڪو ڊگه چابي گجراج“.

● گج ۽ گج: ذ. اسم. پڪين جي پيٽ ۾ کاڌل ان جي گڏ ٿيڻ جي گوڙي - گجي - لڪ. آندو - اوچري

”پڪي گج ڀريو تن، ڪين دائي جي ضرورت ڪانهي“.

● گج ۽ پٽن: ڏيو ڪرڻ - پٽ پڙڻ.

● گجڻ: اسم خاص. تعلقي حيدرآباد ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ڪُجَمُوڻِي (ت): ذ. هڪ موتيءَ جو قسم -
سرواريد. عام موتي.

● ڪُجَمِير ۽ ڪُجَمِير: ذ. (هيندي؟ رُڪا جو نالو). شينهن - ڪُجَمِيل - ڪُجَوِيل - شير
"ڪُجَر ڪي ڪُجَمِير جون تارَن ۾ تيرُون؟"
(شاه).

ڪُجِي جِيئن ڪُجَمِير، تينن اسان جو ڪيو ڏٺو جنگ ۾.

● ڪُجَمِيل ۽ ڪُجَمِيل: ذ. صفت. مَوتُئَهَن -
خوبي - حسن - سوييا - خوبصورتِي - مجاز - دَما -
سهڻائي - بَراج. انداز - ناز - نخرو.

● ڪُجَنِي ۽ ڪُجَنِي (ت): ذ. غزنيءَ مُلڪ -
جو رهاڪو - غزنوي - غزني (خاص ڪري
محمود غزنوي جي لاءِ استعمال ڪيل لفظ).

● ڪُجَن: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ڪُجَن: مصدر. (پرا. ڪُجَنين؟ سن. گاجي نين؟)
وڏو آواز ڪرڻ - ڪوڙ ڪرڻ - گهوگهاٽ ڪرڻ -
ڪُجڪار ڪرڻ - ڪُجڪوڙ ڪرڻ - ڪُرجنا ڪرڻ -
ڪاڇ ڪرڻ - دڙاٽ ڪرڻ - دڙڪڻ - ڪڙڪڻ -
ڪُجگاه ڪرڻ - ڪُرج ڪرڻ - ڪڙڪو ڪرڻ -
دڙڪو ڪرڻ. رڙڻ - ڪڙڻ - ڪڙڪڻ - رَپڻ -
رڙ ڪرڻ - ريهڙ ڪرڻ - رانپاٽ ڪرڻ - ريهون
ڪرڻ - پوڪڻ - رپيئون ڪرڻ. خوش ٿيڻ -
مرڪڻ - ڪڻ - هَسَڻ. مزو ڪرڻ - عيش ڪرڻ -
پَسو آڏائڻ.

● ڪُجَنِي ۽ ڪُجَنِيُون (ت): ذ. صفت. وڏو
آواز ڪندڙ - ڪوڙ ڪندڙ - ڪُجڪار ڪندڙ -
گهوگهاٽ ڪندڙ. ڪڙڪو ڪندڙ (زائنان) -
هَل ڪندڙ - رانپاٽيو.

● ڪُجِي ڪُجِي ۽ ڪُجِي: نيت نقصان ڪرڻ -
ڳالهائي ڳالهائي ڪوبه نقصان ڪرڻ.

● ڪُجَنِي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو
(ڏاهائي پاڙو).

● ڪُجَو: اسم خاص. ٿر ملڪ ۾ هڪ مسلمانن
جي ذات.

● ڪُجَو ۽ ڪُجَا (ل): ت: صفت. وڏي دل وارو -
ايمان وارو - همت وارو - جگر وارو - بردبار -

ڪُجَر پٽائي. عورتن جي ڪُجِي، چوڻي يا پانن ۾
پائڻ جو ڪلن مان ٺاهيل هار. زالن جو ڪُجِي ۽
پائڻ جو هڪ زيور - هار - مالها.

● ڪُجَرِي ۽ ڪُجَرِيُون: صفت. (سن. ڪُجَرِي =
هڪ راڳي) پيرو راڳ جي هڪ سُر جو نالو.
"گوهر ڪُجَرين گائيو ٿي چوڏس چٽايا"
(ڪروڙي).

(پرا. ڪُجَرِي: سن. ڪُجَر + ايڪا: ڪُجَر قوم جي
حسين زال) ڪُجَر قوم جي هڪ زال. سهڻي زال -
حسين عورت - خوبصورت زائنان. عقلمند زال -
سيائي عورت - سجهدار - زائنان. عورتن جي ڪرائي
۾ پائڻ جو هڪ زيور - منگيلي. لس پيلي جو
هڪ اڀرنديون علائقو.

● ڪُجڪار ۽ ڪُجڪارُون: ت. (سن. ڪُرج =
آواز) شينهن، هاڻي وغيره جي دانهن - برسات جي
وقت ڪڪرن جو پاڻ ۾ ٽڪرڻ جو آواز - پاڻيءَ
جي مٿان ڪرڻ جو آواز - ڪوڙ - ڪُجڪوڙ - ڪُرجنا -
ڪاڇ - ڪُرج - ڪڙڪو - دڙڪو - ڪُجڪار - دڙڪو -
ڪڙڪاٽ - گهوگهاٽ.

● ڪُجڪو ۽ ڪُجڪا: ذ. صفت. وڏو آواز -
دڙڪو - رڙاٽ - ڪُجڪار - ڪڙڪاٽ - ڪاڇ.
فساد - ڪوڙ - جهيڙو - (ت). جهنڊي جو هڪ قسم،
جو پڙيءَ جي سڪان ۾ ٻڌجي - بندوق - جهنڊو -
نشان.

● ڪُجڪاهه ۽ ڪُجڪاهه: ذ. صفت. (سن. ڪُجڪ =
هاڻي + گاهه = جاء) هاڻي جي رهڻ واري جاء -
گهاٽو جهنگ - جو هيٺل پيلو. تمام وڏو -
پاري - ڪُجرو اجهڳ - ويو - ڪُجرو - وڏو - آڙاهه -
پرڻ جيڏو - بلڪل وڏو. نهايت گهڻو -
آپار. درهم برهم (ت). هوا جي سڇاپ لڳل
چرخي - واءِ پرڪشي - باد نما. ڊگهي وارن ۽
پچ وارو ڍڳو - سره گانء.

● ڪُجڪوڙ ۽ ڪُجڪوڙُون: ت. (سن. ڪُرج =
آواز). هاڻيءَ ۽ شينهن جو آواز - پاڻيءَ جي مٿان
ڪرڻ جو آواز - ڪڪرن جي ڪوڙ - رڙ - دانهن -
ڪُجڪار - ريهه. ڪُرج - ڪاڇ - ڪُجڪو.

۱ - گنجي گنجي مينهن وسائڻ: نيٺ نقصان ڪرڻ.

● گنجي ۽ گجيئون: ٺ. ٻڪين جي ڀيٽ ۾ کاڌل ان جي گڏ ٿيڻ جي ٿيلهي - گچ - اوجھري. معده. آلبو - گھٽجا - پٽڪ - حوصلو - جگر - همت - دل.

۲ - گنجي ڌارڻ: ايمان ڌارڻ - دل ڌارڻ - دليري ڪرڻ - حوصلو رکڻ - بردباري ڪرڻ - تحمل رکڻ - دل جي ڪشادگي ڌارڻ.

۳ - گنجي وڏي ڌارڻ: وڏو جگر ڌارڻ - همت ٻڌڻ - دل وڏي رکڻ - ايمان رکڻ - بردباد ٿيڻ - حوصلو ڌارڻ.

● گچڻ: مصدر. هلڻ - چرڻ - رڙهڻ - ٽرڻ. (گجيون - گچندو - گچيل).

● گچ ۽ گچ: ڏ. جاء جي اوساري يا راڳي ۾ ڪم ايندڙ چن ۽ ريتي جو گڏيل گارو - سيڙهي چوني جو پلستر - گارو - راڳو - ڪهڪل - چن - چونو - سيڙهي - سفيدي - چنو.

۴ - گچ ۽ خاڪي: گچ ۽ خاڪي: ڏ. اسر. اچي چن ۾ ملايل رنگ جو پلستر - خاڪي رنگ جو چن - ميٽري.

۵ - گچڪاري ۽ گچڪاريون: ٺ. چن جي گاري سان جاء جي ڪيل لنڊ - گچ سان جاء ڪي ڏنل لپو - جاء ڪي سيڙهي جو هٺيل پلستر.

● گچ ۽ گچ (ت): ڏ. صفت. تمام ميرو - گندو - غليظ - گدلو (ڪپڙو وغيره).

● گچاهو ڪون: آڏنگو - ٻي ڏنگو - ٻي فغيلتو - ڪماڻهو - ڪلچڻو - بدعادتو - جهنگلي - بد تهذيب - بد اخلاق.

● گچاهيه ۽ گچاهيهون: ٺ. ماڻهن جو حد کان وڌيڪ ميڙ - ٻيهر ٻيهر - ست - هجوم - هشام - ڳاٽ - ڳاڳيه - انبو - ڪلهي گس - گھڻ - ڳوڙھ.

● گچا ڪينه ۽ گچا گيهون: ٺ. گچاهيه - ٻيهر ٻيهر - ڳاڳيه - انبوھ - ميڙ.

وڏي گچي وارو - بردبار - عزت وارو - آبرودار - مانائتو - مانوارو - شانائتو.

● گجڙو: اسم خاص. تعلقي ميرپور ساڪره ۾ جنگ شاهي جي ڀرسان هڪ ڳوٺ جو نالو. تعلقي خيرپور ميرس تعلقي حيدرآباد تعلقي شاه بندر تعلقي بدين تعلقي ميرپور ساڪري تعلقي ڊيري محبت ۾ تعلقي ٺٽي ۾ تعلقي ٺنڊي الهيار تعلقي ٺل ۾ ڪن ديھن جا نالا.

● گجڙو بهستي: اسم خاص. تعلقي جاتي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گجڙو عامڙو: اسم خاص. تعلقي سجاول ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گجڙو ۽ گجڙو (ت): ڏ. جيب - گوندو - ڪيسو. ڪٽڪ جو ننڍو سٺو.

● گجڙو يل (ت): رڪ (پارڪر جو لفظ). جيڪي ماڻهو ڪهاڙي ٺهرائڻ ويندا آهن ته لوعار کي چوندا آهن ته ”ادا گجڙيل جو ٿڪرو وجهجانءِ“. گچميل.

● گجي ۽ گجيون: ٺ. چانورن رڌڻ وقت

ديکڙي جي ڪنهي تي ٿيندڙ گجي - صابڻ جي جهڪ - ڳپ - آڇ - ڦيڻ - گئي - ڪف - گوگ (ت).

و نڌ - لهاڙ - جهڪي. اٽڪل ۾ فوٽ ڊگهي ڪپڙي ماڻھو جو ڪاڇو - گزي - هٿ. (سن: گچ = گجڙو). هاڻي شينهن جي رڙ - گوڙ - گجگوڙ - گرج - گرجنا - ڪڙڪو.

۶ - گجي ۽ اچڻ: جوش ۾ اچڻ - تپڻ - پڙڪو اچڻ - ڪاوڙجڻ - غصي ۾ ڀرجي وڃڻ - پيڪو اچڻ.

اجائي ٻڪ ڪرڻ - يخِي هڻڻ - جهڪ هڻڻ - ٻڪ ٻڪ ڪرڻ - جهڪي هڻڻ - ٻڪ ڪرڻ.

۷ - گجي ٿيندڙ ٻائي: ٻڌ ٻڌن وارو ٻائي - ڦيڻ ڪندڙ ٻائي.

۸ - گجي ڇڙ هڻ: ڪاوڙ ڇڙهڻ - غصو اچڻ - جوش ڇڙهڻ - بگڙڻ - تپڻ - ڪروڙ ۾ ڀرجڻ - غصي ۾ ڀرجي وڃڻ - پيڪو کائڻ - اڌو ڇڙهڻ. اجائي ٻڪ ۾ پوڻ - يخِي شروع ڪرڻ.

۹ - گجي ڪرڻ: غصو ڪرڻ - جوش ڪرڻ - ڪاوڙ ۾ ڀرجي وڃڻ - ناراض ٿيڻ. تيسو ڪرڻ - هوڏ ڪرڻ - ضد ڪرڻ.

● گندا ۽ گندا: ذ. صفت. فقير - منگتو - پينو - پئشو - پينزائت - پينار - بڪاري - سوالي - گداگر .
 ● گنداجي نحت هٿ اچڻ: فقير جي قسمت ۾ بادشاهي اچڻ - فقير مان بادشاهه ٿيڻ - غريب مان شاهوڪار ٿيڻ - غريب مان امير ٿيڻ .
 ● گنداگر ۽ گنداگر: ذ. صفت. (ف). گدائي ڪندڙ - بيڪ - پندڙ - خيرات وٺندڙ - پينو - فقير - گدا - بڪاري - منگتو - سوالي - پينار - پينزات - پينزات .
 ● گداگري ۽ گداگريون: صفت. (ف). فقيري - بڪيا - دان - پن - منگ - گدائي - سوال - گهر - بيڪ .
 ● گدائي ۽ گدائيون: صفت. گداگري - پن - بيڪ - منگ - خيرات - دان - فقيري . افلاس - ڪنگالپو - ڪٽلائي - جو ڪائي .
 ● گدا ۽ گدائون: ث. (سن). گديا = مقعد . مقعد - گئي - گديا - چٽ - گانڊ .
 ● گدار ۽ گدار (ت ل): ذ. گهاٽو - گوڙهو - گٽيل .
 ● گدارا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو .
 ● گيداڙي ۽ گيداڙيون: ث. هڪ جانور جو قسم - گدڙ جي مادي - گدڙ جي زال - گيداڙي .
 ● گداز ۽ گداز: ذ. صفت. (ف). گداز = پگهريل . پگهريل - وگهريل - پاڻي ٿيل - رجيل - گريل - پگهاريل - گاريل . نرم - ملائم .
 ● گداز ٿيڻ: گداز ٿيڻ - وگهرجڻ - وگهرجڻ - آڻجڻ . نرم ٿيڻ - ملائم ٿيڻ .
 ● گدالي: اسم خاص. تعلقي هالا ۾ هڪ ديھ جو نالو .
 ● گدام ۽ گدام: ذ. اسم. آن وغيره جي گڏ ڪري رکڻ جي جاء - انبار خانو - ٻانلو - پندارو - وڪار - پانڊو . (صفت). انبار - سٺ - گنج - ڍير - گند - ذخيره - پندار - سرنڱ - موجودات - کوڙ - ڪيچ - هٺار - ستو .

● گنج پتج ۽ گنج پتج (ت): ث. صفت. طبعيت جي خامي .
 ● گنججڻ (ت): مصدر. لپ ۾ لپڻ - لپڻ - گپ ۾ قاسڻ . (گچيو - گچيندو - گچيل) .
 ● گچر ڪو ۽ گچر ڪا (ت): ٻائيءَ ۾ کاڌل غوطو - گهوٽو .
 ● گچر ڪلو ۽ گچر ڪلا: ذ. اسم. پاڇيءَ جي کوٽ . پاڇيءَ جي پت سچت .
 ● گچڪي: اسم خاص. سنڌ ۾ سمات قوم جي هڪ ذات .
 ● گچتل: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو .
 ● گچڻ: مصدر. لپڻ - گچي پوڻ - کپي پوڻ - قاسي پوڻ - اٽڪي پوڻ - اڙجي پوڻ - اٽڪڻ - قاسڻ .
 ● گچي ۽ گچيون: (ڪ): ث. واپار يا مؤدي جي ٻالهين ۾ هاڪار ڪري وري کاڌل ڦيرو - انجام شڪني - وعدي خلافي - دوکي بازي - ٺڪي .
 ● گد ۽ گد: ذ. چل - ڪل - پٽر دو (ڪنهن ميوي جو). (ڪ). ٿڌو - گد پٽه - گد .
 ● گد رَس: رَس .
 ● گد گد (ت): ث. رَس . طبعيت جي خامي . خوش بهار .
 ● گد ۽ گدون: (ت): ث. اٽي ڏڪر يا گولين راند ڪرڻ ۾ کوٽيل ننڍي ڪڏ - ننڍڙي گد - گيل - سچ . (هيءَ ڪڏ ٻار گولين يا اٽي ڏڪر راند ڪرڻ وقت کوٽي راند ڪن) .
 ● گد هٽڻ (ت): راند جي شروعات ڪرڻ .
 ● گد ۽ گد: ن. ڪنهن شيءِ جو زمين تي هٽڻ سان مٿي ڏنل ٿيو - چال - پٽ - ٽپو - آڇل . سوڙهي ۽ اونڌاهي جاء - چر - غفا - ڀر - ڌر .
 ● گدا ۽ گدائون: ث. (ف). گداگري .
 ● گدائي - بيڪ - پن - خيرات - گداگري - چنڊو - فقير - منگ . لٺ - چڙه - چڙهي - ڪائي - لڪڻ - ڏنڊو - لڙه - لڙهو - چوب - عصا - گرز .

● گيدڙ ۽ گيدڙو: ذ. صفت. (سن. گذر) گيرڙو (= گدڙ) جهنگلي سيائي ۽ لڳي جانور جو ناسو-سعا-سيان-سيار. (صفت). بچسو-ڪاٺر-بزدل-گيدي-بي همت-گورڙ دليو. (اسم خاص). نٽي ۾ رهندڙ ميمڻ جو هڪ پاڙو. ذات جو نالو. (ث. گداڙي ۽ گداڙيون).
- گيدڙ ٻيڪي ۽ گيدڙ ٻيڪيون: ذ. صفت. فقط. گدڙ وانگر ڪيل نسلو حملو-پاهريون رعب-ظاهري دٻڊو-ڪوڙي آڪڙ-اجائي ٿونڊ.

- گيدڙ ڪوڪ ۽ گيدڙ ڪوڪون (ت): صفت. گدڙ وانگر ڪيل اونائي-ڪوڪيرو. برادريءَ جو سڏ. پائيچاريءَ جو سڏ.
- گيدڙ ڪٽ ۽ گيدڙ ڪٽيون (ڪ): صفت. ٿورو مينهن-ٿوري برسات-گنديءَ سال.
- گيدڙ ڪٽ ۽ ڪٽ: ٿورو مينهن وسڻ-ڪپڙي پسي ٿيڻ.

- گيدڙ ڳائڻ (ت): خوشيءَ جي موقعي تي مسخري طور گدڙ تي راڳ ڳائڻ ۽ گدڙ وانگي نقل ڪرڻ. نتڇڻ-ٽپڻ. "واه وي ماما مار گدڙ ڪي".
● گيدڙ ڦل ۽ گيدڙ ڦل (ت): ذ. اسم خاص. دال جو هڪ قسم-آرد-گيدڙ وال.
● گيدڙ ڦلڙي ۽ گيدڙ ڦلڙيون (ت): ث. گاه جو هڪ قسم.
● گيدڙ وارو: اسم خاص. ٻوٽي جو هڪ قسم-گدڙ ڦل-گدڙ وال.
● گيدڙ والو: اسم خاص. ٻوٽي جو هڪ قسم.

● گند گند ۽ گند گند: صفت. (سن. گدگد= خوش) خوشباش-باغ بهار-هشاش بهاش-بهار-بيحد راضي-نيال-بيحد سرهو-بي حد خوش-پرسن-آند-خوش-باغ باغ.
- گند گند ٿيڻ: سرهو ٿيڻ-راضي ٿيڻ-تمام گهڻو خوش ٿيڻ-خوشيءَ جو اظهار ڪرڻ-شاد ٿيڻ-راضي ٿيڻ-بي حد خوش ٿيڻ-خوشي ۾ مست ٿيڻ-خوشيءَ ۾ هلندي هون-باغ بهار ٿيڻ-چاٽي

● گيداميري: (گند + امري = گرامريءَ جي ڦر جي) وڻ جو هڪ قسم.

● گيداميري: ۽ گيداميريون: ث. (سن. آملڪا= گدامڙي) هڪ وڻ جو قسم-ٻوڙ ٻاڙيءَ ۾ ڪم ايندڙ ويڳر جو هڪ قسم-آمڙي-آمري-ايلي-تمرهندي. پساڪو وڪر دواسازي ۾ ڪم ايندڙ.

● گداڻي: مصدر. ٽپ ڏيارڻ-گد ڪرائڻ-ٽپو ڪرائڻ-نينگ ڏيارڻ-اچل ڪرائڻ-هيٺ مٿي ڪرڻ (بال ڪي) ٺاهڻ.

● گيد بند ڪي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● گيد ڌار ۽ گيد ڌار (ل): ذ. صفت. ڪنهن بيماريءَ سبب آڻ جي ٻوٽن ۾ چنگهه جي ران ۾ نڪتل ڳوڙ هو.

● گدڙ ۽ گدڙ (ت): ذ. صفت. ننڍو ٻار-ٻالڪ-ابهڻ-معصوم-پارڙو.

● گدڙن (ڪ): مصدر. لنگهڻ-مٽڻ-پاسو ڏيئي وڃڻ-گذرڻ-هٽڻ-وڌائڻ. وڌڻ-اڳتي وڃڻ. وهاڻڻ-نبرڻ-لنگهي وڃڻ-ختم ٿيڻ-ٻورو ٿيڻ (وقت). ٿي وڃڻ (قصو). موڪلائڻ-روانو ٿيڻ-آسڻ-مري وڃڻ-چالائو ڪرڻ-لاڏاڻو ڪرڻ-وفات ڪرڻ. (گدريو-گدريئڻ-گدريئڻ)-کوٽائي ڪرڻ-کوٽهڙو ڪرڻ.
- گدريو ۽ وڃڻ: لنگهي وڃڻ-گذري وڃڻ.
● گدرو ۽ گدرا (ت): ذ. صفت. گدو-گاڏو.
● گيدرو ۽ گيدرا: ذ. ميوي ۽ وڻ جو هڪ قسم (جو خريف جي مٿي ۾ ٿئي)-خربوزه-ريٽو.

- گيدري ۽ گيدريون: ث. ننڍو گدرو-ريٽو.

● گيدريال ۽ گيدريال (ث): ذ. وڻ جو هڪ قسم.

- گيدري جويج: ذ. تخم گدري جو.
● گيدري قار: اسم خاص. زناني سڻ جي ڪپڙي جو هڪ قسم (ڏيڍ انچ کن ويڪرا ڪارا ۽ ڳاڙها پٽا ٿينس).

● گيدو و ليري گيدو و ليري: ذ. (ع. غدود) ميڪ - متغز - گيدو - گورو - پاه. (ڪنهن شيء جو). وڪو - پندي - غدود - چيچرو - چيچرو - چيچرو. خراب رت. (پونء و غبره ڄميل). پونء - گند - روڪ. ٿوڻدار چونڊو جنهن ۾ سور نه ٿئي.

● گيدو و ليري گيدو و ليري: ذ. صفت. گدلو - ڪنو - غليظ - پچرو - گندو - ميرو - ڪچرو - ڌوڙ پڪليو - ملين - ڪچرو - آتايو - بي سڄلو - ڪنو چنو - گندو. روڪي - رت پونء ٻاريندڙ - مريض - ڪنو ڪوڙيو - آگهو - بيمار.

● گيدو و ليري گيدو و ليري: گاديء - تخت - سنگهاستن - ٽپيلو - مستند - گاديء - آسن. پشمي گاديء - ڪپڙي جي چٽو (جنهن ۾ ڪپهه وجهجي). ڪپڙي جو تھ - گاديء - گاديء - رضائيء - پٿري.

● گيدو و ليري گيدو و ليري: ٺ. راند ۾ ڪوڙ - راند ۾ وڌل ڦڏو - وهائي يا سوڙ مان نڪتل پٿرائي پچيل ڪپهه. ڪٽ - ٺڳي - ڪوڙ - ويساهه گهاتيء - بيمانيء - دولاب - دغا - بي ايماني - فريب - ڊوهه - چالاڪيء - چٽلائيء - چٽرائيء. (راند ۾) ڪٽهه.

● گيدو و ليري گيدو و ليري: ذ. صفت. گيدو ڪندڙ - راند ۾ ڊوهه ڪندڙ - گديخور - گيد پٿر - ڪپٽيو - ڦڏائيء - بيمانيء - ويساهه گهاتيء ڪندڙ - دولابيء - ٺڳ - ٺڳيخور - فريب - مڪار. گيد پٿر - گيد پٿر: ذ. صفت. گيدو ڪندڙ - گيد پٿر - گيد پٿر: ذ. صفت. راند ۾ ڊوهه ڪندڙ - گديار - ڦڏائي - ڪوڙو - فريب - دغا باز - چلتو ڀرندو.

● گيدو و ليري گيدو و ليري: ٺ. انساني ڀيٽ مان غلاظت جي نڪال جي جاء - ٺنگ - چٽ - متغز - ٺنگي - گانڊو.

● گيدو و ليري گيدو و ليري: (ڪ): پڪرين کي سڏ ڪرڻ جو آواز.

ٺڙن - نيهال ٿيڻ - ڀرسن ٿيڻ - مڙڪڻ - جٽڻ ڪرڻ - وهڻ - موج ۾ اچڻ.

● گيدو و ليري گيدو و ليري: اسم خاص. راند جو قسم. ننڍو ٻار ڀيرن تي نچائڻ.

● گيدو و ليري گيدو و ليري: ذ. صفت. (سن. گدو - آل = ميرو) مٽيء ۾ ڀريل - مٽيء هائو - خراب - ميرو - ڪنو - غليظ - گندو - پچرو - ڪچرو - ميرو - ڪچرو - ڌوڙ پڪليو - ڪچرو - آتايو - بي سڄلو - ڪيرو ڪرو - ڪنو چنو - ڪنو ڪوڙيو - لڙايل - لڙايل - لڙو - گرھڻو.

● گيدو و ليري گيدو و ليري: ٺ. ميران - گدلائيء - غليظائيء - گندگي - ميران - ڪن.

● گيدو و ليري گيدو و ليري: ٺ. گندگي - سيلائيء - غليظائيء - ڪنائيء - ڪچرائيء - گدلانء - ميران - ڪن.

● گيدو و ليري گيدو و ليري: (ڪ): ذ. ڪاري جي ٻيڙيء جو هڪ عضوو - ٻيڙيء جي اڳيان سڀني تي ٻڳهه ٻڌڻ لاء ڪٽل ڪاٺ جو ڀيلپاڻو.

● گيدو و ليري گيدو و ليري: (ٺ): مصدر. بندوق ۾ دارون وجهڻ. زور سان ڀرڻ - ڌڻ - وجهڻ - ڌڻ - ڦٽڻ.

● گيدو و ليري گيدو و ليري: (ڪ): ذ. صفت. گاديء - گاديء - لپهه - سوڙ - رضائيء - پٿريء - پٿرائيء.

● گيدو و ليري گيدو و ليري: ذ. اسم خاص. هڪ جبل جو نالو. جانور جو هڪ قسم - گدھه - خرڙ - گهٽو - ڏنڊو.

● گيدو و ليري گيدو و ليري: ذ. هڏي جي نريء جو اندريون ٻڳي - ميڪ - متغز - گورو - ميچ - چاهه - تنڻ مال - ٻڳي (ڪنهن شيء جو).

● گيدو و ليري گيدو و ليري: (ل): هلائڻ - ڊهڪائڻ - ڊوڙائڻ - ڊوڙ ڪرائڻ - ٽاهي ڪرائڻ.

● گيدو و ليري گيدو و ليري: اسم خاص: ديوان گيدو مل جا پوٽي - حيدرآباد شهر ۾ انهيء جي نالي تي سڏيل هڪ گهٽي.

● گيدو و ليري گيدو و ليري: اسم خاص. تعلقي حيدرآباد ۾ هڪ ڊيھ ۽ ڳوٺ جو نالو.

● گندیل ۽ گندیلون؟: ٺ. (سن. گهوٺڪ، گدگا، گوڏو) ٻوڪيل فصل مان ڪڍيل نڪمو گاهه -
پيشل فصلن واري زمين ۾ رهبي سان ڪيل اٻڙ -
ٻوڪ کي زور وٺائڻ لاءِ ان مان ڪڍيل ڪين -
ڪيچرو - ڪيڙ - رونب - رونبو. ڪوٽ - آ ڪهڙ -
ڪوٺائي. تمام گهڻي ڏنل مار - سَتَ ڪُتَ -
ڏاگور - جهاگور - ٻيچ - ڍنب. گوڏي جي ڍڪي -
گوڏي وارو هڏو. دڏ. (طرف). (گندا = پوءِ)
ٻٽ - پوئتان - پويان - پوئتي.

- گند ت (ڪ): ظرف. پٺيان - پوئتان - پوئتي.
- گند تان (ڪ): ظرف. پٺيان - پوئتان - پوئتي.
- گند ڏيئڻ: ٻوڪ کي طاقت وٺائڻ لاءِ ان مان
نڪتل گاهه - ڪين ڪيچرو وغيره رني سان ڪڍڻ -
رنب ڪرڻ - رونبو ڪرڻ - ڪيڙ ڪرڻ. ڏاڍي مار
ڏيڻ - ڪٽڻ - سٽڻ - ڏاگورڻ - ٻيچ ڪڍڻ. (ت).
- گند ڪرڻ: ننڍن ٻوٽن جي ٻاڙ مان نڪمو
گاهه وغيره رنبي سان ڪڍڻ - رنب ڪرڻ -
رونبو ڪرڻ - رنبڻ. وٽو هڙڻ سان پيتر پچي سنهان
ڪرڻ. زمين پتوري ڪرڻ. گند ڏيڻ.
● گنداپ: اسم خاص. تعلقي جاتي ۽ تعلقي ٺٽي ۾
ديهن جا نالا.

● گندائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● گنداڻي: مصدر. (سن. گندا = ڏنڊو) مارائڻ -
مخت مار ڪڍائڻ - ڏنڊن سان ڪٽائڻ - سٽائڻ.

● گندجئ: ظرف. مڙڻ - ميلڻ - رلڻ - ملي
وڃڻ - گڏجڻ - مسجڻ - رلڻ ملڻ - پٽڻ - گڏجي وڃڻ.
ڪيڪارڻ - هٿ ڏيڻ - پيلي کار ڪرڻ. گڏجائي
ٿيڻ - مڪا ميلو ٿيڻ.

- گندجائي ۽ گندجائون؟: ٺ. ڪنهن سان
ملڻ واري حالت - ميل - ميلپ. پرتيل نياڻيءَ
جو مائٽن سان ميلپ - ملاقات - گالهه ٻولهه.
منجوبڪ - سمنڪائي - وصل - همبستري.

- گندجئ ميسجئ: گندجائي ڪرڻ - ميلپ
ڪرڻ - گندڻ - ملڻ - رلڻ. هٿ ڏيڻ - ڪيڪر
ڪرڻ - پيلي کار ڏيڻ - خوش آمدید چوڻ. رلي ملي
وڃڻ - يڪمشت ٿي وڃڻ.

● گندیل ۽ گندیلون؟: ٺ. ڪُرسِي.
● گندیلو ۽ گندیلا: ڏ. اسم. ويهڻ لاءِ ننڍي
گادي - گاديو - گدي - گدي - گادي - گادي -
پٿرائي - پٿري - رضائي.

● گندیو: اسم خاص. هڪ جبل جو نالو.
● گندیو: (سن. گند = ڳالهائڻ + یت = نيم)
نثر - بنا قافيي ۽ ردیف جي ليکڪ. (گاجرا).
● گند: اسم خاص. تعلقي ڏوڪريءَ ۾ هڪ
ديه جو نالو.

● گند ۽ گندیون؟ (ڪ): ٺ. هڪ قسم جو زيور.
● گند ۽ گند: ڏ. ظرف. ڪٽو - پيڙو - همراه -
لاڳيتو - سات - شامل - گڏيل - سان - مشترڪ -
سهڪاري - شراڪتي - يائيوار - حصيدار - جوڙيدار -
ٻيو - سنگي - پٽيار. جهجهو - گهڻو - هڪاندو -
زياده.

- گند وچٿر ۽ گند وچٿر: ڏ. صفت.
گڏيل - گاڏڙ - رليل مليل - مليل - گاڏڙ ساڌڙ -
ملاوتي - مڪتب.

● گند ۽ گندون؟: ٺ. بلورن ۽ اٺي ڏڪر
وغيره راند رهڻ لاءِ ڪنيل ننڍڙي ڪند - اٺي ڪند -
گيد - گيل - بيد - سچ. محرم جي ڏينهن ۾ ٻڙ ۾
باهه ٻارڻ لاءِ کوٽيل ڪند - هرلي يا نار جي
پارونئيءَ ۾ نڪتل ڪند (جنهن ۾ مهريءَ جو
هينون چيو وڃي) - ننڍڙي ڪند - چڱهه - ٺنگ -
سوراخ. (ت). اکين سان ايندڙ گند - ٻيچي.
سٽڻ ڪڍڻ جو اوزار.

- گند ر ۽ گند ر (ت): صفت. گهڻي هٿائيندڙ -
چٽو - مفعول - بدفعلي ڪرائيندڙ - گاند مرائيندڙ -
گاندو - بد فعل.

- گند ۾ گندل: صفت. ننڍي عمر جو - ٿوري
عمر جو - صغير - ٻار - بالڪ - اڻ لائق - نابالغ.
قد جو ننڍو - ڊميٽي - ڊينبو - ڪوتاهه قد -
چڱهتي - رگهتي.

- گند ۾ گهڻ: ننڍو هئڻ - ٿوري عمر جو -
اڻ لائق هئڻ - نابالغ هئڻ - (ن - ب). قد جو تمام
ننڍو هجڻ.

● ڪڏو ۽ ڪڏا: ذ. صفت. (سن. ڪوٽي (ک). گيڪھ = ڪڏو) ڪپڙي يا ڪافور جو ٺهيل رانديڪي جو هڪ قسم - ٻارن جي ڪيڏن جو رانديڪو - هٿ جون ٺهيل ماڻهو - ڪپڙي يا ڪافور جو ٺهيل مردانو پتلو - صورت - پورو - ٻوٽو. رانديڪو ڪيلونو. (ث. ڪڏي ڪڏي ڪڏي ڪڏي ڪڏي).

- ڪڏا اڏائين: خيال جو ٻوٽو ٺاهڻ - اجايا خيال پچائڻ - سوداء ڪرڻ.

- ڪڏو ڪڏي: ڪڏين سان ڪيل ٻارن جي هڪ راند.

● ڪڏو ڪڙو: اسم خاص. نئين ٻارڻ جي الهندي طرف هڪ جبل جو نالو (ڪ).

● ڪڏون ۽ ڪڏون: ذ. اسم. ڪنهن به ذاتوءَ جو ننڍو لوڻو - ننڍو لوڻو کير ماڻڻ جو پٿر تن - ڪپو - ڪٽريو - ڪلسو - جام - پيالو - آبخورو. مٺ - ڪچرو - ڪوڙي ذاتو - ڪٽ - ڪوت "قدر لهندءُ ڪونه ٺيئي ڪڏيندءُ ڪڏون مين" (شاهه - سر سريراڳ).

چن جو ڪڙو، چن ۾ لڳندڙ سڙو (اردو) ڪڙوا.

● ڪڏھ ۽ ڪڏھ: ذ. (هرا. ڪڏھ هي. سن. گرڊپ = ڪڏھ) - گهوڙي جي قسم مان هڪ ٻار ڏوٽيندڙ مشهور جانور - خٽ - ڪٽ - ڪڏا - ڪوڏو - ڪوٽو (صفت). اءِ حق - بيوقوف - مورڪ - اناڙي نادان - چيسو - آلو - چرپٽ. ٽڪ - بڇو سهندڙ - جٺ ڦٽ سهندڙ - بيهودو - نالائق - جيت جو هڪ قسم (جو ٻوڪ کي نقصان رسائي).

- ڪڏھار ۽ ڪڏھار: ذ. صفت. ڪڏھن وارو - ڪڏھن تي ٻار لڏيندڙ - ڪڏھ رکندڙ - ڪڏھ چاريندڙ - ٻٺارو - ڊايو.

- ڪڏھائپ ۽ ڪڏھائون: ث. صفت. بي عقلي - بي وقوفي - احمقائي - مورڪپائي - مورڪپو - ڪڏھائي.

- ڪڏھ تي چڙهي بيھڻ (ت): پنهنجي هٿ تان نه لهن - خد کي پورو ڪرڻ - هوڏ ڪري بيھڻ.

● ڪڏڙ ۽ ڪڏڙون: ث. هڪ سرنڌڙ جيت جو قسم - ڪپڙو - ڪيئون. (هيءُ ماکوڙي جيڏو ٿيندو آهي، رنگ جو اڇو ميوو). هر شيءِ جو ٽڪر - پور - ڪپو.

● ڪڏڙ ۽ ڪڏڙ (ت): ذ. صفت. ڪڏھو - وڏو چولو.

● ڪڏڙو: اسم خاص. تعلقي جيڪو آباد ۾ هڪ ڏيهه جو نالو.

● ڪڏڙيو ۽ ڪڏڙيا (ت): صفت. هڏي جي ٻوري ٽٽي - ٽري.

● ڪڏڙ گهڻ (ت): آهڻو گهڻو ڏيڻ - آڻي پوڻ - سخت نقصان پهچائڻ - دوستيءَ جي بدران دشمني پيدا ڪرڻ - نفاق وجهڻ.

● ڪڏڙ: مصدر. ذ. ڪڏي ڇڏڻ - جمع ڪرڻ - ڪڏڙ ڪرڻ - جوڙ وڌو ڪرڻ - جوڙ ڪرڻ - ملائڻ - ٻيڙ - سٽڻ - واڌ ڏيڻ - ڪنو ڪرڻ - آميزش ڪرڻ - رلاڻ - شامل ڪرڻ - ڳنڍڻ. ڪڏجڻ - ميلڻ - ميڻ - پڙڻ. (ڪڏيو - ڪڏيندو - ڪڏيل).

● ڪڏڙ: مصدر. زمين کي هيٺ مٿي ڪري ملائڻ - زمين مان رني سان گاهه صاف ڪرڻ - اڪيلڻ. ڪڏ ڪرڻ - کوٽڻ - رُنب ڪرڻ - روٺو ڪرڻ. (چانور) ڇڙڻ - ڪٽڻ - گهوٽڻ - ڇيڻ. ڊڙڻ - ڪڏڻ - چلڻ - مڪون هڻڻ - ٺڪاڻوڪي ڪرڻ - گولاري ڪرڻ - مارڻ يا مرڻ جهڙو حال ڪرڻ - ڊينب ڪيڏ - هادر هڻڻ - موچڙا هڻڻ - ڦيھڻ - ٽٽڙ مارڻ - نوڪڻ - سٽڻ - مار ڏيڻ. گهاٽڻ - سٽڻ - ڏاڳورڻ - سڙڻ - سٽڪائڻ (آن وغيره کي). ڇيٽون ڇيٽون ڪرڻ - وڌڻ. جنگ ۾ آڻڻ جون ٻيون ٽنگون وڌڻ. ڪهڻ - سڀڙ وجهڻ - حلال ڪرڻ (مينهن، گانءِ يا آڻ وغيره کي). (ڪ).

● ڪڏو ۽ ڪڏا: ذ. (سن. گرڻٺ) گاهه ڪاڻ يا ڪاڻين جي وڏي پٿري - مٿري - مٿري - پاڪڙ - ٻنڌ - مڙهي - ٻوڙي - لڏ - ڪهڙي - مڙي - لڏو - تھو - تھي. بيل گادي - ڍڳي گاڏي - رينڪڙو.

● گڏهه پٽو (ت): اسم خاص. ٿر ۾ هڪ پٽ جو نالو.

● گڏهه ٿر: اسم خاص. لٽڪيءَ جي ڀرسان هڪ ڳوٺ جو نالو. هڪ اناج کي کائيندڙ جيت جو هڪ قسم. سڙو-گڏهرو-گڏهڙو.

● گڏهه ٿرو: گڏهه ٿرا: ذ. اسم خاص. جيت جو هڪ قسم. سڙو-گڏهڙو-گڏهه ٿر. (چانور اناج وغيره کائيندڙ).

● گڏهه ٿڙو: گڏهه ٿڙا: اسم خاص. ٻوڪ کي کائيندڙ جيت جو هڪ قسم. گڏهرو-سڙو-هڙلي جو هڪ قسم. هڪ جبل جو نالو.

● گڏهه ڪرو: گڏهه ڪرا: ذ. صفت. (زناڻي) سڻ جي ڪپڙي جو هڪ نمونو (جنهن جو تتر ڪارو ٿيهر ڪن رنگ جا پٽا اڌ اڻڇ ڪن ويڪرا).

● گڏهه گاجرو: گڏهه گاجرا: اسم. ذ. گاهه جو هڪ قسم (ٿڌاڻ لاءِ گهوٺي پئجي). صفت. ملاوت سلاوت-گادڙ ساڌڙ-گڏيل (کاڌو). ڪن ڦٽ-آڀر-غير-گندڪ-ڪچرو.

● گڏهه گاجرو بڻجڻ (ت): خستيس بڻجڻ-گند ٿيڻ-چڱي مان خراب ٿيڻ-پيڪار ٿيڻ-ڪنهن نه ڪم جو ٿيڻ.

● گڏهه لائي: اسم. هڪ گاهه ۽ ٻوٽي جو قسم. ● گڏهه وڻ (ل): ٿ: اسم خاص. ٻوٽي جو هڪ قسم (سيلاهي زمين ۽ ٻيلن ۾ ٿئي، وڏا پٽن ۽ ڪاريڙيون ڦريون ٿينس).

● گڏي ۽ گڏيئون: ٿ. ڪنهن کي ڳڻڻي ۾ هٺيل آڱر-مقعد ۾ وڌل آڱر-هٿ چراند-ڪيڪ (ت). ٻيٽي-ٻيٽ. (صفت). جيڙ ۽ ڪار ۾ ڪم ايندڙ الفاظ. هڪ زائمان جو ٻئي سان گڏجن واري حالت-گڏ ٿي ملي. گاهه جي نڍڙي سڙي-سڙي-پري-پروٽي-پروٽي-مورڙي. ڏند کوٽي. پاڇيءَ جو هڪ قسم.

● گڏي ۽ برابري نه پائين: گهٽ کان گهٽ سمجهڻ-هٺ کان گهٽ سمجهڻ-ڪيڻ جهڙو سمجهڻ-تمام ذليل سمجهڻ-هٿير سمجهڻ.

● گڏهه پاي ۽ گڏهه پايون (ڪ): ٿ. صفت. گڏهه کي اڳين يا پوين ٽنگن ۾ ٻڌل ڊگهو رسو (جيئن آسانيءَ سان چڙهي سگهي).

● گڏهه پائي ۽ گڏهه پائيون: ذ. صفت. بي وقوفي-بي عقلي-احمقائي-مورڪپائي-گڏهائپ. ● گڏهه پڪي ۽ گڏهه پڪي (ت):

اسم خاص. پڪيءَ جو قسم-گڏهه جيڏو پڪي-گڏهه سان برابري رکندڙ هڪ پڪي. (ت). ڳجهه. ● گڏهه پور پون (ت): اٽڪي پون-ضديت ڪرڻ-هوڏ ڪرڻ-ضيد ڏيکارڻ.

● گڏهه جان گود ٺاهين (ت): هيراڪ ٿيڻ-هيري وڃڻ-عادتي ٿي وڃڻ.

● گڏهه جي خوارِي: ذ. گڏهه وانگر ٿيل تمام سخت بي عزتي-سخت گهڻي خوارِي-ذلت جو منهن ڏسڻ.

● گڏهه جي هيڻنگ: صفت. بي وقوفيءَ جو ڳالهائڻ-ٻڪوات-ٻڪ-لٽاڙ-مورڪپائيءَ جي ڳالهه-ٿيٽ-ڀيڪ.

● گڏهه ٿڙو ۽ گڏهه ٿڙا: ذ. اسم تصغير. گڏهه جو ٻچڙو-ڪودو. (ٿ. گڏهڙي ۽ گڏهڙيون). ● گڏهه ڪٽو ۽ گڏهه ڪٽا: ذ. صفت. جبل ۾ پيدا ٿيندڙ ٻوٽي جو هڪ قسم، جنهن جا پٽن گڏهه جي ڪٽن جهڙا ٿين.

● گڏهه ڪرو ۽ گڏهه ڪرا: ذ. صفت. گڏهه جي ڪر جهڙو-سوڙهي سُنڀ وارو-ننڍي ڪر وارو.

● گڏهه ڪبو ڪرڻ (ت): سڀ هڪ جهڙا ڪرڻ-گرو گنجو گڏ ڪرڻ-ڪنهن کان به نفرت نه ڪرڻ-چڱو منو سڀ برابر ڪرڻ.

● گڏهه لپٽ هڻڻ: بيماريءَ ۾ گهڻو چوٽڪارو هڻڻ-ٿورو بيمار ٿي وري چاق ٿيڻ.

● گڏهه مار ۽ گڏهه مار (ت): ذ. صفت. هڪ قسم جو تمام وڏو نانگ. (اڀڙو ته وڏو ۽ ٿلهو ٿئي جو گڏهه ڦي ڪئي گهمائيو آهي) اڙو.

● گڏهه هار (ت): اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.

- گڏيءَ تي چاڙهڻ: آگر تي چاڙهڻ- هشي ڏيڻ-
چاڙهو ڏيڻ- چوري ڪرڻ- برغلائڻ- ورغلائڻ-
چورڻ- چورت ڪرڻ. بي وقوف بنائڻ- آلو بنائڻ-
ڀوک بنائڻ.

- گڏيءَ تي چٽو هٿڻ: ڪنهن جي چوڻ تي ڪو ڪم ڪرڻ - اِهي جي چورت تي لڳڻ - ڀرڱاڻجي وڃڻ - ورڱاڻجي پوڻ.

ڪڏي ڇاڙهين؟ آگر ڪرڻ۔ بي عزتو ڪرڻ۔
هاها ڪرڻ۔ ڌمال ڇاڙهڻ۔ دٻ ڏيڻ۔ زور ڏيڻ۔
مٿي ڇاڙهڻ (آگر سان)۔ ڪنهن کان ابتو ڪر
ڪرائڻ۔ ڪنهن کي ورغلائڻ۔ آوندي سمجه ڏيڻ۔
هشيءَ ڇاڙهڻ۔ ڇاڙها ڏيڻ۔ آڀارڻ (بچڙي ڪر
ڪرڻ لاءِ)۔ ڇيڙائڻ۔ ڪاوڙائڻ۔ ٻير ڪرڻ۔

- کڏِي ڏيٽن: آڱر ڪرڻ - هشي ڏيڻ - همت
ٻڌڻ - چورڻ - برُ ڪرڻ - چاڙعو ڏيڻ - چورٽ
ڪرڻ. زور ڏيڻ - دٻَ ڏيڻ - مٿي ڪرڻ (آڱر
سان). ڇٽائڻ - ڪنوڙائڻ - ناراض ڪرڻ - غصي
۾ پيڻ.

- گڏي ملن: ٻئي جي زور تي هشيءَ ۾ اچڻ - آڌر ملن - ٽيڪو ملن - هشيءَ اچڻ - همت ملڻ.

- گنڈي سنگھائين: اگر سنگھائين۔ ذوڪو ڏين۔
 فريب ڏين۔ دغا ڪري وڃن۔ آسري ۾ رکي
 وڃن۔ ٺهڻ۔ ڪوڙو دلبو ڏيئي وڃن۔ ڪاٺ جو
 بڻو ڏين۔ بچڙو ڪم ڪرائي پير ڪڍي وڃن۔
 بچڙو ڪرڻ۔ خوار ڪرڻ۔ چٽرون ڪرڻ۔ ٺوڪون
 ڪرڻ۔ هيچ سمجهڻ۔ ڏک ڏيڻ۔ (ت). وير وٺڻ۔
 بدلو وٺڻ۔ عيوض وٺڻ۔

- گنڌي هٽي، سَنگهائين (ت): چڙها ڏيئي
 بچڙو ڪم ڪرائي پير ڪڍي وٺن- ٻيڙي چاڙهي
 ڦرهو ڪيئن- اڳيان ڪري بچڙو ڪرڻ- هُشي
 ڏيئي خوار ڪرائڻ- تڪليف ڏيئي ٺوڪون ڪرائڻ.
 دوست مان دشمن ڪرڻ.

● گڏي ۽ گڏيون: ث. (ه. سن. گڏي، ڪرمتي = گڏي). اڳڙين يا ڪافور مان ٺهيل ٻاراڻي رانديڪي جو هڪ قسم - ٻارن جي

کيڏڻ جو رانديڪو۔ هٿ جي ٺهيل ننڍڙي ماڻهوءَ جي پوٽي تي پٽلي۔ اڳڙين جي ٺهيل پُورِي (جنهن سان چوڪريون راند ڪن)۔ ڊالِي۔ پوهالي۔ (صفت)۔ حسين۔ ملوڪ۔ خوبصورت۔ نهڻو۔ ماڻيڻو۔ سنواريل۔ سينگاريل۔ سگلو۔ صاف۔ مَٿرو۔ لغڙ جو هڪ قسم۔

● گڈیات ۽ گڈیات: ذ. صفت. جسم ۾ ننڍو هڏو - هڏڙي. مڙيندو - چيلو - شيش - پوئنگ - شاگرد. ٻالڪو.

● گند پڄي؟ اسم خاص. تعلقي گمبٽ (خيرپور ميرس)
۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گڈ پتل ۽ گڈ پتل : ذ. ميليل - ملاوت
 تيل - گڈ تيل - گاڏو تيل - جوڙ ڪيل - رليپل -
 ڪنو ڪيل - پڇڙو ڪيل - آميزش - مڪتب -
 ملاوتِي .

ڪڏينهن ۽ ڪٿي ٿين ٿا: حساب ڪتاب جو هڪ نمونو. ظرف. ڪڏينهن انگ - مليل انگ - ميٽرل انگ.

۱۔ گَدَ پِلَ تِہِ رَقْمِي ۛ گَدَ پِلَ تِہِ رَقْمِيُون: ظُرف۔ رياضي جي اصول موجب تِن رَقْمَن وارو حساب۔

۱۔ گڈیل جوڑو & گڈیل جوڑو: ظرف۔
پن یا وڈیک جوڑن وارو حساب۔

۱۔ گَدِیَلْ کَتَّ ۽ گَدِیَلْ کَتُونْ؟ ظرف۔
پن یا ودیک کتن وارو حساب۔

- گئڊ پتل ڪٽنب ۽ گئڊ پتل ڪٽنب :-
هڪڙي خاندان جو گڏيل عيال - هڪڙي آڪھ
جا سئي پاتي - يڪو عيال - هڪڙي آڪھ -
يڪو خاندان .

ڪڏيئل؟ وَئڊ ۽ ڪڏيئل؟ وَئڊمون؟: ظرف.
رياضي اصول موجب لهندڙ ۽ چڙهندڙ مٿئين جي
وَئڊ.

۱- کڙيل وياڄ ۽ کڙيل وياڄ: طرف.
هلندڙ وياڄ جو هڪ قسم - وياڄ تي وياڄ - سوڊ
مرڪب. حساب ڪتاب جو نمونو.

بد شکل - بد صورت - ڪو جهو - غلام - ٻانڻهو -
گولو. (اسر خاص). هڪ ذات جو نالو. هڪ
نانگ جو قسم.

● گیدو ۽ گیدا: ذ. اسم. چٽو-گولي-
بلور. ري جو لڙو ٻچو-کھٽو-دنبو.

● کُودُو ۽ گُدا (ت): اسم. وڏي آلت.

● کبدهء و کبدہء: ذ. اسم. (سن). گڑھ =
 (کوٽ) شهر جي بچاء لاءِ چوڌاري ڏنل وڏي
 ديوار۔ عالم پناهہ۔ گڑھ۔ قلعو۔ کوٽ۔

● گیدہ ہترو ۛ گیدہ ہترو: اسم خاص. ہکیء جو
ہک قسم (ٹر م). گجھ.

● ڪٽي ۽ ڪٽيڻون: ٿ. ڊگهي گرم ڪوٽ جو هڪ قسم - ڪپڙ پتل صدري - جرسی - ڪپڙو. ريڌ جو نتر ٻڃو - گهٽو.

● گئيد ۽ ڪيڏي: ذ. مفت. قلعو - ڪوٽ -
گتڙهه - عالم پناهه - مضبوط جاء. جبل جي جانور
جو نالو.

گیدہ ٹیسی: ملک جو مالک.

- گدیوی: ننیدو راج واڙو.

● گمید: گهائي جهنگ واري پٽني (جنهن ۾ هڪڙو به وڻ ويڊيل نه هجي).

● گنڈا ۽ گنڈائون؟ ث. عادت - عیلت - ھپیر -
وہ - رَوش - ھلت - چال چلگت - نمونو

”کُتّی تنهن قطمير کي گيائين ٻاڻ ٻسند
ويون گڏائون گند، ٿو سونهين صحاين مان“
(چام خان).

● گذارش = گذارشون: ث. (ف. گذارش =
 (الْجَا) عرض - عرضداري - الْجَا - عرضداشت - سوال -
 وینتی - التماس - درخواست - عریضی - مُطالِع -
 بیان - اظهار - شرح - تفسیر - تشریح - جواب .

● ڪنڌان ۽ ڪنڌان: ذ. صفت. بلوچستان جي
 ٻروھين جي رھڻ جو ڏاس سان ٺھيل تنبو-
 خيمو.

● گُذارن: مسعدر۔ حیاتیء جا ڏينهن ڪاٽڻ۔
گُذر ڪرڻ۔ پيو هلڻ (ڏکيو سڪيو)۔ گهارڻ۔
ڪاٽڻ۔ ٻس ڪرڻ۔ پورو ڪرڻ۔ نپيڙڻ۔ لنگهائڻ

● گُذَرِيْلُ (گُذْنِ مان) (لس): قَتِيل (قَتْلُ) -
بیت جو اکر

”لال للہیا ماریا، گڈ: ین گھیر
(ڈونسگریو).

● کتبہ ۷ گتہ: ذ. صفت. (سن. کاڈ = گتھرو)
گٹوڑھو - گھاتو - تمام زور - گٹونگ - شہ -

گھنڊُ (جيئن گنڊُ موالِي وغيره). هڪ جهنگلي
ريڙ جو قسم. (ڪ). ٻڪريءَ جو قسم — ٽاڪرو
ٻڪري. (ت).

— گدہ موالی: ذہنیت، سخت نشئی۔

● گُڊَ ۽ گُڊُونُ؛ ٺ. مِٽِي-دَوڙ-ڊُڙ-
ڊَس-ڊُڙ-ڊُڙ-لَت-ڊَز-خَاڪ-رُئي.

ڪنهن پوڙي يا وڻ جي پاڙ-ڪٽ (جيڪي هٿر
ڏيندي زمين مان نڪرن).

- گنڊا: اسم خاص. شيددين جي هڪ شاخ (حيدرآباد، لاڙڪاڻي وغيره ۾).

● گدائو؟ اسم خاص. تعلقي فيض گنج (رياست خيرپور ۾) هڪ ديھ جو نالو.

● گُبدائی: اسم خاص۔ ھک ذات (حیدرآباد ۽ مسکرم)۔

● گېڊو چيٽر: ٺ. اسم خاص ٻائيءَ تي پيدا ٿيندڙ هڪ چاري گاهه جو قسم.

● گدڙو: اسم خاص. تعلقي ڇاڇري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گدڙي ۽ گدڙيون (ت): مٿي جو هيون
پاڻو - ڪيڙو - ڪنڌ - ڪيڙي.

● گیدلو' ۽ گیدلا: ذ. اسم. (ف) دکله = کوٽ) کوٽ جو قسم - سیاری وغیرہ ۾ پھرن لاءِ

● ڪٽڊو ۽ ڪٽڊا: ذ. صفت. ٻن ذاتين جي

بد اصيل - بي بنياد و - گانڈڙ - ڪريل - ڪار - چيبي سچ

(جيئن ماءُ شيدائي ۽ پيءُ سنڌي، گهوڙي ۽ گڏهه جي ميلاپ مان پيدا ٿيل ڦر، اصل نانگ ۽ پي

ذات جي ٻٽلا جي لڳ مان هيدا ٿيل نانگ وغيره).
گرو - ميرانجهڙو - خاڪي (رنگ). ٻچڙي شڪل جو -

(دقت)۔ رہن۔ تیکن۔ ترسن۔ رھی پون۔ ٹھہرن۔
(گڈریو۔ گڈرندو۔ گڈریل)۔

■ گذار: ذ. کندڑ۔ مرکبات ہر کمر ایندڑ لفظ جین "عبادت گذار"۔

- گذارو ۽ گذارا: ذ. گذران-پيت قوت - تنون-جياپو-لڳاءُ- گذر سفر- پيت گذر- بودوياش- هوا جي گذر يا دونهن جي نڪال لاءِ پخارو- دري- چمني- بادگير- منگهه . ڪاڪوس جي صاف ڪرڻ لاءِ ٺاهيل گبرڪو. پهچ- رسائي- پهچت- هلندي- دخل- مداخلت- نياھ- ٺڪاڻو.

- گذارو' ڪرڻ': ڏينهن ڪاٽڻ - وقت پورو ڪرڻ - ٺاهڻ - حياتيءَ جا ڏينهن پورا ڪرڻ. پورو ڪرڻ - ٻيٽ گذر ڪرڻ - ڏکيو سکيو گذارڻ.

● گنڈرُ دَرُ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● گنڈرُ ۽ گنڊرُ: ذ. (ف. گنڊرُ = رستو).
رستو - واٽ - سڙڪ - سٽڪ - راه - ماڳ - مارڳ -
گهاتُ. دخل - لنگهه - گهيڙُ - مداخلت - آمدرفت.
رسمائي - پهچ. قوت - خوراڪ

”گذر جنهن جو ڪيلوين، سا ٿر م ڄاڻي ٿوريائي“.

● گذرڻ: مصدر. لنگهڻ - مٽڻ - وڃڻ - لنگهي وڃڻ - لالڪهانو ٿيڻ - پساه ڏيڻ - مري وڃڻ - گذرڻ.

- گذر ۽ گذر: ذ. گذارو-جياپو-تڄاءُ-
 آهاسو-گذران-پٺت قوت-آدر پورنا. لاڏاڻو-
 چالاڻو-وفاتِي.

- گذرانِ عجب گذران: ذ. زندگيءَ جا ڏينهن۔
 بسراوقات۔ گذر۔ گذارو۔ تڳاءُ۔ جياہو۔ پٺت قوت۔
 آڏو۔ آجيوڪا۔ تنسوٺ۔ هستي۔ ستا۔ بودو باش۔
 وجود۔ هئڻ۔

- گذرانی 'تین' (ت): جماع کرڻ - زال مڙس جو میلپ کرڻ - همستري کرڻ.
● گذرڻ جو مڪان: ذ. صفت. فاني دنيا - بي بقا جهان.

۲۔ گذر کر: حیاتیہ جا دینہن کائے۔
کائے۔ گھارے۔ گذارے۔ گذران کرے۔ جمارے۔

جالئ- نباھئ- ئُرئ- هلئ- چلئ- جيئئ- ساھ نڪرئ-
مري ويئ- رحلت ڪرئ- وفات ڪرئ- چالا ئو
ڪرئ- لادائو ڪرئ- فوت تيئ- گذرئ. استري
پوڳ ڪرئ. همبستري ٿيئ- گڏ سمھئ. چشم پوشي
ڪرئ. تري ويئ- پاڻ جھلئ- غم ڪائئ- صبر
ڪرئ- ڪميا ڪرئ. انجام تي پهچائئ- وعدي
وفا ڪرئ.

- گذریل و گذریل : ظرف. گذشتہ۔
 کیو گذریو۔ پویون۔ آخرین۔ اگیون۔ اگوٹو۔
 مہندیون؟ (وقت). ڈنو (مہینو). پر (سال).
 ● گذشتہ و گذشتہ : ظرف. (ف. گذشتہ :
 گذریل). گذریل۔ گذری ویل۔ ماضی۔ اگوٹو۔
 ہلیل۔ خستہ ٹی ویل۔ اگیون۔ سابق (وقت).
 پٹیان۔ بعد.

● گِرَڙ ۽ گِرُون: ت. (سن. ڪر جوڙ < ڪر جوڙ = ڪِرَنهن). بدن وغيره سان گڏ ڄميل مِيڻي - گندگي - مَر - مَتي - مير - ميراث - ميل - ميراثي - غلاظت (بُت تي). چمڙي جي بيماريءَ جو هڪ قسم - خارش - خارس - ڪِرَنُهين - ڪاڇي (انسان کي). جانور جي بيماري جو قسم (اٺ ۽ ڪتي وغيره کي ٿئي. (جنهن ۾ سندن وار ڪُسي وڃن) دُڊه. (ت). هڪ يا ان کان وڌيڪ جبلن وارو ملڪ - جبل جو آڌوڪ يا اڌ پُٿرو جبل - جابلو ملڪ - پهاڙي - ڪوهستان - چاهرو - جبل جو پاسو. (ڪ). پاڻ جي ننڍي ڍڳي. (ڪ). ڀوري جو اهو هنڌ جتي پاڻي بهي وڃي. (ت).

- گتر وٹس: سچائی وٹی وچن - کھر م کجھ
 بہ نہ - جو کائی تیں۔

● گِرَ: اسم خاص، حیدرآباد ۾ هڪ ذات جو نالو.
● گِرَ ۽ گِرُون: ٿ. چاڪري - تهل - شيوا - خدمت، محنت، گهٽ - انڪار - گوشت - رڌي - نٿاءُ.
- گِرَ ڪَرَن: گهٽ ڪرڻ - انڪار ڪرڻ - ناپري وارڻ، ضد ڪرڻ - هوڏ ٻڌڻ - تيسو ڪرڻ - هٿ ڪرڻ، غصو ڪرڻ - ناراض ٿيڻ - ڪاوڙجڻ - گهڻي پڪ ڪرڻ - ڪٿي وانگر پڙنڪ ڪرڻ - بيخي هئڻ - بڪوات ڪرڻ.

ڪُڙو وٽڻ: سڃاڻي وٺي وڃڻ - ڪهر ۾ ڪجهه به نه هئڻ - جوکائي ٿيڻ.
 ڪُڙو: اسم خاص. حيدرآباد ۾ هڪ ذات جو نالو.
 ڪُڙو ۽ ڪُڙون (ت): ٿ. ريشو - ڳاڙو. بچ جو هڪ قسم.
 ڪُڙو ۽ ڪُڙون: ٿ. خدمت - چاڪري - تهل - شيوا. محنت. گنه - انڪار - کوٽاڻا - رڌي.
 ڪُڙو ڪُڙن: گنه ڪرڻ - انڪار ڪرڻ - نابري وارڻ. ضد ڪرڻ - هوڏ ٻڌڻ - تيسو ڪرڻ - هٿ ڪرڻ. غصو ڪرڻ - ناراض ٿيڻ - ڪاوڙجڻ - گهڻي بٽڪ ڪرڻ - ڪٽي وانگر پونڪ ڪرڻ - پتخي هئڻ - بڪوات ڪرڻ.
 ڪُڙو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (ٿرپارڪر ۾). ٿڻ - ٻستان - ٻٻا (ت). (بلوچڪي).
 "ڪُڙو انار عجيب سڄڻ دي باغان وچ ڪٿين" (قادن).
 ڪُڙو ۽ ڪُڙون: ٿ. آڻ جي بيماريءَ جو قسم (آڻ جي اک جي هٿڪ اندران سوچ ٿئي).
 ڪُڙو ۽ ڪُڙون (ک): ٿ. (ف. گور = ڪڏ) ڪٽي وغيره جي ڌر - ڪڏ - ڌر - چر - ڪر - ڪوڊ - ڪوپ. سوئر مرونءَ جي گور.
 ڪُڙو ۽ ڪُڙو: ٿ. صفت. (سن. ڪُڙو = مرشد) مرشد - هادي - راهه - ڏيکاريندڙ. ڪُڙو - وڏو - استاد - راهبر - پادري - پوڄاري - پروھت. رئيس - سردار - مڪي - ڌرو - مهندار - اڳوان - اڳوان. چئو - ڳٽ - سر - نوڙي جي تند - تندو - تيلو - ڳڙو - وان. مڇيءَ جي آنيءَ جو هڪ پاسو - ڳڙو - ڳڙو. غار - چر - غفا. نڙ وڄائڻ جو هڪ سر - نڙ جي هڪ وچ (ت). پڪريءَ مان ڪڍيل ڪير جو گوهو - سهڙهه. نمونو - رواج - رسم - طريقو - ڍنگ. چالاڪيءَ جو رستو - قنڌو - اٽڪل. طعنو - ٽوڪ - مهنو. (ت).
 ڪُڙائي ۽ ڪُڙائون: ٿ. ڪُڙو جي رهڻ جي جڳهه جو نالو - ڪُڙو جو آستان.

ڪُڙو پائي ۽ ڪُڙو پائي: ٿ. صفت. ساڳئي ڪُڙو وارو - هڪ مرشد جا ڇيلا - ساڳئي مرشد جو مريد - پير پائي.
 ڪُڙو پير زور هئڻ: ٿ. بچاءُ وارو پاسو هئڻ - تمام وڏي مصيبت کان بچي وڃڻ - وڏي هنج وارو هئڻ - هلنديءَ وارو هئڻ - قسمت جو ستارو زور هئڻ.
 ڪُڙو وارو ۽ ڪُڙو وارا: ٿ. صفت. هندن جي پوڄا پاڻ جي جاء - مڙهي - ٽڪاڻو - مندر - ڌرم سالا - ڪُڙو جي رهڻ جي جاء - ڪُڙو جو آستان.
 ڪُڙو ٿارو ۽ ڪُڙو ٿارا: ٿ. صفت. ڏسو: "ڪُڙو وارو".
 ڪُڙو ڪُڙو: ٿ. مرشد يا ڪُڙو جي ڏنل ڄاڻ يا مڪيا - پائي - ڪُڙو جي هدايت - ڪُڙوائي.
 ڪُڙو ڪُڙي ۽ ڪُڙو ڪُڙي: ٿ. مرشد جي نصيحت - آبديش - ڪُڙوائي - ڪُڙو ڪُڙو. ٻٽند بزرگان - چڱن جي چوڻي - نصيحت - هدايت.
 ڪُڙو مڪو ۽ ڪُڙو مڪو: ٿ. ڪُڙو جي وات مان نڪتل ڀوتل لفظ - مرشد جي ڳالهائيل پائي. هڪ ڀوليءَ جو نالو - ڪُڙو مڪي.
 ڪُڙو وائي (ت): ڪُڙو جي مٿن (وات) مان نڪتل لفظ - ڪُڙو ڪُڙي - ڪُڙو ڪُڙو - پائي.
 ڪُڙو هئو: ٿ. هيئي مرشد وارو - ڪم نصيب - ڪم بخت - نياڳو - نڌورو.
 ڪُڙو پائي ۽ ڪُڙو پائيون: ٿ. ڪُڙو نانڪ جي درٻار.
 ڪُڙو ۽ ڪُڙون: ٿ. پاڙي - ڪيرائڻ - ڇيڇ ۽ آڱوٺي جي چوٽين وارو مفاصلو (هڪ هٿ ماپ ۾ ٻه ڪيرائون ٿين).
 ڪُڙاڻ (ڪ): ٿ. منهن ۽ نڙ ۾ گهٽج وڃي ڏنل ٿڌي - هڏي.
 ڪُڙاڙي ۽ ڪُڙاڙيون: ٿ. ڏاڳي ويڙهڻ لاءِ لوھ جو ريل - چڪرو - چرخو - چرخي. چڪر - ڦيرو - ڪيرائي.

آٽڪ- مٺو آواز (ڪرڇ گرام= آعستي آواز
مٽر گرام= وچوارو آواز نڪاد گرام= ڏاڍيان
وارو آواز). ڳوٺ- گام- گانءُ. (انگ). انگريزي
دوائن جو ماپو- تور جو هڪ وزن.
- گيرار مٺي ۽ گيرام مٺي: ذ. صفت.
ڳوٺ يا گام جو ڀريو مٿس- مٽي- رٿيس- پٽيل-
چؤدري.

● گيرامتر ۽ گيرامتر: ذ. (انگ). گيرام. سن.
وياڪرڻ). ٻوليءَ کي صحيح ڀرڪن جو علم-
ٻوليءَ جي صحيح ڳالهائڻ جو علم- ٻوليءَ جو
قاعدو- علم صرف نحو- وياڪرڻ- صرف و نحو- قواعد.
● گيرامتن: مصدر. (ف. گرام < خرام= وڪ
يا قدم). وڪ ڀرڻ- هلڻ- قدم ڪڍڻ. جنن
”گرام مڙين گس تي پتو ٿئي ڏاڳها ڏاڻ“.

● گيرامي: صفت. (ف. گيرامي= مڪرم).
مشهور- ناليرو- مڪرم- بزرگ- معظم- سڳورو-
ڀلارو- سعييد- نيڪ- مخدوم. ڀيارو- محبوب-
وڻندڙ- مٽر غوب- دلپسند- هر دل عزيز- عزيز-
رشتيدار- مائت- قريب- سڳو- مٽ. مهانگو-
آڪرو- ڳري ملهه وارو. وڏو- اعظم.

● گيران: ذ. صفت. (ف. گيران= مشڪل).
مشڪل- دشوار- ڏکيو- اٿانگو- ڪنن- ڪڻڻ.
مهانگو- چرگندو- آڪيرو- قيمتي- وڏي اگهه
وارو. ڳر- ڀاري- وزني- ٻار وارو. دير هضم- ڳرو
(کاڌو).

- گيرانبي ۽ گيرانبيون: ث. مهانگائي-
تيزي- آڪرائي. ڏڪر- ڪوٽ- تنگي- اڻ لپائي-
قحط- ڪال. ٿورائي- گهٽتائي- قيت- اثاٺ-
ڪمي. ڳرائي- بوجو. مشڪلات- ڏمڪيائي-
انهجائي- تڪليف. (پهت ۾) ڀرتي- قبضيت-
پٽ پورائي- معموري- جو ڳير.

● گران: اسم خاص. ڪوهستان ۾ ٻائيءَ جي
تڙ جو هڪ نالو.

● گيرائٽ ۽ گيرائٽون: ث. هٿ جي آڱوٺي
کان ڇيڇ تائين مفاصلو- گيٺاٺ- گوڪون- ٻاڇو-
ڇاڙڪي- ٻاڙي- گيراٺ- ٻلهيس- ٻالو.

● گراڙ ۽ گراڙون: ث. ننڍي ٻڪري- ڇيلي-
پٽ- پهرو- آئيٺ.

● گراڙو ۽ گراڙا: ذ. چانورن جي ننڍن سلتن
جو مٺيو- چانورن جي ٻج جي مٺو هي- سارين
جي ٻج جي ٻڌل مٺو هي. گراڙو. ٻائي جي
ڪيل گراڙي- غرغرو- گراڙو. پٽ مان وهندڙ
وڳ. (اسم خاص). جيت جو هڪ قسم (ٻائيءَ
۾ ٿئي). تڪين جهڙن لاءِ ڪم ايندڙ ڪورين
جو هڪ اوزار. نتڙ- تڙاندي.

● گيراسن: اسم مصدر. ڳڙڪائڻ- ڳنهن-
گهٽڪڻ- ڳنڪڻ. ڪاٺي ڪپائي ڇڏڻ- هڙپ ڪرڻ-
هضم ڪرڻ- گاهه وڍڻ- رٿب ڪرڻ.

- گيراس ۽ گيراس: ذ. گيره- نيالو- ڳئي-
لٽو- گيرنهن. ڪاڇ- کاڌو- ڪاٺڻ- ڪيڻ- طعم-
آهار- غذا- خوراڪ- قوت- ماني- رسوئي-
روئي- چوڪ- چوڳو- گذران- خورش. سرڪار جي
پاران انعام مليل زمين- جاگير. شهر- ننگر.
- گيراسو ۽ گيراما (ت): ذ. چپر يا گاهه کي
وڍڻ جي مشين- اوزار جو هڪ قسم.

- گيرسيو ۽ گيراسيا (ت): ذ. پٽيل- چڱو مٿس-
اڳواڻ- سردار- مهندار- ڌرو- وڏو- مٽي-
سر پٽينج.

گيرف ۽ گيراف: ذ. (انگ). ڪنهن تصوير
يا شڪل ڪڍيل ليڪن جا ڇوٽڪڙا نڪتل پتو.

● گيراڪ ۽ گيراڪ: ذ. صفت. (سن. گاهه <
گرهه= گيراڪ= خريدار) خريدار- گيراڪ-
ٻڪي- آساني- ٿپي- آهتي- سودو وٺندڙ- خريد
ڪندڙ- طلبگار- خواهشان- واپار ڪندڙ. قبول
منظور ڪندڙ- تسليم ڪندڙ. اخبار وغيره جو چندو
ڏيندڙ- وٺندڙ- واپاري- گهوڙيو- ڦيري وارو.
جهلي وٺندڙ- جهليندڙ- ڪندڙ. ڦريندڙ.

- گيراڪي ۽ گيراڪي: گيراڪيئون: ث.
خريداري- گراھڪي- سودو- واپار- وڪرو-
روخت- طلبگاري- گهر- مانگ- طلب- ڏي وٺ.
- گيرام ۽ گيرام: ذ. (سن. گيرام= آواز).
راڳ جي آوازن جو انداز يا ماپو- راڳ جي

● گَرُپُ ۽ گَرُپُ : د. (سن. ڪُرو). مغروري-
گهٽمٽڻ - ٽڪر - هٿ - غرور - وڌاءُ - فخر - دماغ -
هُوءُ - شيخي - آڪڙ - سِيت - ٽنڊ - ڏاءُ - دم - اغماض -
مرڪ - ناز - ماڻو - لاڏ - انگل - آرو.

● گَرُپَاتُ ۽ گَرُپَاتُ (ت) : د. ڇهن ۾ ڪجهه
چوڻ واري حالت - هوريان ڳالهائڻ - پڻ پڻ -
پُٽ پُٽ - پُٽڪار - پُٽڪار - مين مين - سُرپُرو -
قُس قُس.

● گَرُپَاتُ ڪَرُنُ : پٽ پٽ ڪرڻ - پڻ پڻ
ڪرڻ - پُٽڪا ڪرڻ - مين مين ڪرڻ - سُرپُرو
ڪرڻ.

● گَرُپاسِيُ ۽ گَرُپاسِيُونُ (ت) : ڀلاڻ جي
وچواري ڪاٺي - ڀلاڻ جي ڪتبن واري ڪاٺي.

● گَرُپُرو ۽ گَرُپُرا : د. سچ جي گرمي - گهٽ -
آوماهي - پُست - آڪرس - اُپرس - تپت - روڻو - هٿ -
آهيم - تپش - تاوڙي - آگهڙ - آگهڙ.

● گَرُپُشي : اسم خاص. ول جو هڪ قسم (جنهن
جا ٻن ڀائيءَ جي مٿان رهن). (ن - ب).

● گَرُپَهَ ۽ گَرُپَهَ : د. (ف) ٻيلي.

● گَرُپُبي ۽ گَرُپُبيُونُ : ٺ. ڪپڙي جو هڪ
قسم - هٿ جي اڻيل زنائِي سوسي.

● گَرُپُ ۽ گَرُپُ (ٺ) : صفت. شاهوڪار -
پُشي وارو - لڪپتي - ڌنوان - مايونڊ - غني.

● گَرُپُٽَ ۽ گَرُپُٽَ (ل) : د. تمام پڙو -
وڙو - پتلو - رب جهڙو - راڳو - گهرٻت (کاڌو).

● گَرُپُرو : د. بيهودگي - اجايو واهيات ڳالهائڻ -
ٻڪ - ٺڙائي. ڪڙ پڙ - مونجهارو - رولو - بکڙو -
ڦيرو.

● گَرُپُرو ۽ گَرُپُرا. گهائو ڀائي.

● گَرُپُٺَ ۽ گَرُپُٺَ (ٺ) : صفت. سڪيو -
آسودو.

● گَرُپُ ۽ گَرُپُ : د. (سن. ڪرپ = حمل).
حمل - پيٽ - سنگها - ڪرپتا - ڍڪلاني - ڍڪيائي -
مستان - اميدواري - ڳر ڪڙائي. ڪوٽ - ڪڙهه -
رحم - ٻچہ دان - آستان - ڳرپ آستان - ڳيھڻ.

● گيرانٽَ مُنٽَرِيوُ : گيرانٽَ جيڏو - قد جو
چوٽو - ٻنڊرو - ڪوتاه قد - ٺيڪڻو - ڊمڪو.

● گيرانڊرو ۽ گيرانڊرا (ل) : د. رڙهه ٻيڙهه -
وهنوار ۾ چڪتاڻ - گيهل گينداڙ - ڦڏو - رڌي -
گهپي.

● گيرانڊو ۽ گيرانڊا (ت) : د. آبشار جي
ڪرڻ ڪري هيٺ ٿيل ڪڏ (ڀائيءَ جي ڪرڻ
واري جاءِ تي ڪڏ ٺاهي جنهن ۾ پاڻي ڪپڇ وقت
تائين رهي جو ٻوه تڙ وانگر ڪم اچي). ننڍين
پنين جو ٻيڙ جتي تڙ هجي.

● گيران ۽ گيرانُ : ڪوٽ - ڪانه - واهڻ -
ديه - قصبو - دھقان.

● گيرانڻو : ڳوٺاڻو.

● گيرانو ۽ گيرانا : د. صفت. ڪپڙو آڻندڙ -
ڪوري - آڻڻو - جولا هو. ذات جو هڪ قسم.

● گيرانِي : اسم خاص. ذات جو نالو (بکڻي
بلوچن جو قبيلو).

● گيراھ ۽ گيراھ : (سن. گيراس =
گيرنهن). ڪاڌي جو اهو وزن جيڪو وات ۾
سولائيءَ سان ڇاڙهي سگهجي - ڳٽو - ڳٽي - لڀو -
لڀوڙو - نيالو - گرهه - لقمو - گيرنهن - گيراس -
(مانيءَ جو) ٿڪر.

● گيراھ ڏيڻ : ڳٽي ڏيڻ - ڳٽو ڏيڻ - گراس
ڏيڻ - نيالو ڏيڻ. ٿورو ذرو ڏيڻ. ڀاڱي ڀائيوار
ڪرڻ - ذري سان ذرو ڏيڻ - حقدار بنائڻ - پتيار
ڪرڻ. ٺاهي تيار ڪري ڏيڻ - حاضر ڪري ڏيڻ -
موجود ڪري ڏيڻ. صاف ڪري ڏيڻ - پليل ڳالهه
سمجهائڻ.

● گيراھِي ۽ گيراھِيُون (ٺ) : صفت. ننڍو
گيرانهن - ٿورو ڳٽو - ننڍو نيالو - گرانهڙو.

● گيراھڪ ۽ گيراھڪ : د. صفت. (سن.
گَرهه < گراھڪ - گراڪ). گراڪ - خريدار
ٿيڻي - آهتي - سودو وٺندڙ - فروخت خريداري
ڪندڙ - واپار ڪندڙ.

● گيراھڪِي ۽ گيراھڪِيُون : ٺ. وڪرو -
فروخت - خريداري - گراڪي - خريدي.

- گتروپ کپرائن: پیت وارو پار کپرائن -
حمل کپرائن - پار کپرائن .

- گريپ گهاني: ث. ٻار کي ڪيرائڻ لاءِ،
دوا جو هڪ قسم.

- گھر پین ۽ گریٹھیون: ث. پیت مان - پیت واری - امیدواری - گریٹو نئی - گریٹھی - حاملہ - ڊکبی.

- کتر پیڻي ۽ کتر پیڻون: ٿ. ٻيٽ واري-
 حاملہ - ڳرڻ - ڏمڪي - ٻن جیمٽن مان - ڳوڙھاري-
 د وٽستی - آمیدواري - ڳرڀوئتی - ڳر کٽرائی .

۵۔ گز پوتی، گز پوتیوں: ٹہٹ سان۔
حاملہ۔ گز پٹی۔

- گَرْ پَوَنتِي ۽ گَرْ پَوَنتِيُون: ث. ٻيٽ واري- ٻيٽ مان- حامله - گَرْ پُٺِي.

● کَر پُرو & کَر پُرا: ذ. صفت. سچ جي کَر مِي - کاڙهو - گرمي - آڀس - آهيڙ - رُگهه - گرڀرو - پُست - آڪرس - گهٽ - آماهي.

● ڪرپي ۽ ڪرپيون: ٿ. زماني ستن جي ڪڙي جو هڪ قسم - سوسي (هٿ جي آڻيل).

● گُرتُ ۽ گُرتَ: ذ. (سن. ڪڌتال) هڪ ساز جو قسم۔ ماز وانگر وڄائڻ جي ڪم ايندڙ ۽ ڪاٺ جا ٿڪر۔ ڪُرتال.

● کَرَتَان ۽ کَرَتَان (ک): ذ. صفت. کھٹی
کمر ۾ مشغول - اولیل - آڑیل - مصروف - اولیو -
اوڌیو (ک. م). رڌل - نئیل - کَرَتَان -

غلطان - کمر میں غرق.

● گُرتَ ۽ گُرتَ : ذ. (من. گرتي = ڳنڍي.
ڪپڙي جي چوڙي يا پتلاندڙ ۾ پيسن پٽڻ جي ڳنڍ).

ٻي ڳوٺري - سمر - همياڻي - کيڪ - نورو -
ٻيٽون. (ن-ب). ٻيٽا - زر - ڏوڪڙ - دولت -

رقسم - مايا - ڏن - نائبو . مال - هدارت - شئي پئي -
سامان - وٽ - ٿيڙ ٽاڙي . سفر جو خرچ - راه جو

خرج. سفر جو سامان - مسافري جو اسباب - مڙي.
قيمت - بها - آگهه - دام - ملهه (جنهن مان ڪاشي ۽

گنہجی). چیلہ - کمر.

● کَرْتُ ۽ کَرْتُ (ل)؛ ذ. صفت. جهجهو مال.

● گِرَن ۽ گِرَنُون: ٿ. بدن تي ڄميل
مٽي ۽ پگهر جو تنهه - ٻاڻيءَ جي تري ۾ ڇايل

مٿي۔ بدن تي ڇايل مٿڙ۔ گهيرڻ۔ گيرانٿ۔
بليس۔ پاڙي.

● گرت گرتون (ت): ث. ضید-هوڈ-شیدت

● گھرن مارن (ت): خد کرن۔ هوڈ کرن۔ شدت کرن۔ تیسو کرن۔

● گزپ: سُر. "هي" قَت اِجان گزپ
کندو."

● گٹر'ج : گٹر'جون (ت) : کھر'ج - ضرورت -
پرواہ - غرض .

- گرجو ۽ گرجا (ت): ذ. صفت. گهرج وارو- ضرورت وارو- گهرجائو- محتاج.

● گرج، گرج، گرج، ذ. مٿي ۾ گولي ساني
لوھ جو ڏنڊو، گرز، چڙهي، چوب، لٽ،

عصا. لوھ جي چھنڊار نوڪ سان لٽ-ڏڦو-
ڀالو-ٺٻڙو-ٻڙهي.

- گُرُ جایی' ق گُرُ جایی' : ذ. صفت.
گُرُ ہندو - گُرُائی؟ چویدار - لٹریو - تیر انداز.

● گُرجو ۽ گُرجا: هڪ صندوق جو قسم (اٺ تي ڪئي هلجي). گرزو.

● گيرجا ۽ گيرجائون: ت. (سن. گيرجا = ديول). ڪرمتاني جي عباد گاهه-ڪتيسا-ديول.

(چرخ).

● گيرجتيڪ: اسر خاص. هڪ جاگير جو نالو.
(رياست مڪران ۾ خاران جي نواب جي).

● کتر جتن: مصدر، (سن. گرج = گجگوڑ)
گجگوڑ کرن - گیرنا کرن - گجکار کرن -

گجین۔ رڑھات کرن۔ گوڑ کرن۔ شور کرن۔
کڑکو کرن۔ مٹل کرن۔ کتڑکات کرن۔

● گرج ۽ گرجون: ٿ. برسات جي وقت

ڪڪرن جي ٽڪرين جو آواز۔ گجڪار۔ گجگوڙ۔

● گِرْدَ راهه ۽ گِرْدَ راهون: ٺ. وات جي مٿي-رستي جي مٿي.
 ● گِرْدَ نتواحي ۽ گِرْدَ نتواحيون: (ف). هسگردائي-ويجهڙائي-ويجهي چڪ-اوسو پاسو-آس پاس-اوري پٿري-ويجهي چڪ-شهر پورا. ٻاڙو-ويڙهو-محلو.
 ● گِرْدَ ۽ گِرْدَ: ٺ. (ف). گهرو-ڦيرو-گهل-چڪر-ٻولائي-گهرو-وَر-گولائي. سڀني پاسن جو جوڙو.
 ● گِرْدَ ۽ گِرْدَ ٻولا (ٺ): واريءَ تي آهتي سڀني آئل پٽل-آئل-هاٽولي-پلٽيازي-ٻاڙولي.
 ● گِرْدِي ۽ گِرْدِيون: ٺ. (ف). ڦيرو-گردش-دُرو-تبديل-چڪر-ڦيرو-وَر-وَڪڙ-ڦيرو ڦار-انقلاب-باد شاهه گردِي-ڪرائتي.
 ● گِرْدَ ۽ گِرْدَون: ٺ. نار ۾ ڪنگرين کي مالھ ٻڌڻ لاءِ ٺوڙي ٿڪر-ٻنڌو.
 ● گِرْدَ ۽ گِرْدَ: ٺ. صفت. پهلوان-ٻلوان-جنگي جوڌو-بهادر-سورهيه-سورمو-طاقت وارو-مگهارو. (ل-ق). طاقتمند-شير مڙس-ٻلي-ٻليارو.
 ● گِرْدَائين: ڦيرڻ-ڦيرائين-چڪر ڪرائين-گهمائين-چورڻ-پيرڻ (چرڻو)-معلوم ڪرڻ-واقف ٿيڻ-سمجھڻ-پروڙڻ.
 ● گِرْدَان ۽ گِرْدَان: ٺ. ڪرامت ۾ فعل وغيره جو ڦيرو-ورڻ-ڦيرو-گهمرو-وَر-وَڪڙو-وَڪڙو. پريشان-حيران-مصيبت ۾ مبتلا.
 ● گِرْدَائين: ڦري آچڻ-ڦيرو ڏيڻ. ڦيرائين-گهمائين-چڪر ڪرائين. معلوم ڪرڻ-واقف ٿيڻ-سمجھڻ-پروڙڻ.
 ● گردش ۽ گردشون: ٺ. (ف). گردش=ڦيري. زماني جو ڦيرو-ڦيرو چڪر-وَڪڙو-سڪڙو-دور-وَر-دورو-گهمرو-گردش-تغير-انقلاب. ڪيرائيتي-باد شاهه گردِي. (نار جو) گهڙو-گهڙو. وارو وٺي-وارو-ادل بدلڻ. پريشاني-ڪم نصيبي-بدعالي-تڪليف.

گوڙ-گرچنا-ڪڙڪو-ڪڙڪاٽ-ڪجڪار-ڪجڪار-رڙهات-گوڙ. شينهن جي رڙ-هاڻيءَ جي رڙ-چنگهار.
 ● گتر جينا: ٺ. ڪجڪوڙ-ڪوڙ-رڙهات-ڪڙڪاٽ-ڪڙڪو-ڪجڪار-ڪجڪار.
 ● گتر جين (ٺ): مصدر. ريڌ جو ڦرجڻ.
 ● گير جهٽ ۽ گير جهون (ٺ): ٺ. ٻڪيءَ جو هڪ قسم-گجهٽ.
 ● گير جهٽ ۽ گير جهون (ٺ): ٺ. قنبر منجهه مڙدي پورڻ لاءِ ٺاهيل چر. سام.
 ● گير جي: اسم خاص. جارجيا ملڪ جو رهاڪو.
 ● گير چيل ۽ گير چيل (ٺ): ٺ. صفت. گهڻو ڪاٺيندڙ-پيتوڙي-سڀڇي-پهڻي-پهڻير-چنڊو-وڏي پٽ وارو.
 ● گيرد ۽ گيرد: ٺ. (ف). گيرد=ميتي. ميتي-ڏوڙ-غبار-رڪ-دمڙ-ڏڏو-ڏس-لٽ-ٻسڙ-خاڪ-ڏڙ-پٽي-واري-ريست. "ڪهچ م آجهل ڪيهه گرد ڏسي ڪنڪن جي"
 (سر آبري-شاهه).
 ● گيرد ۽ گيرد: ٺ. (ف). گيرد=چوڌاري. چوڌاري-چئني طرفن-چوڌار-چڪر-ڦيرو-گهمرو-آسپاس-چئو طرف-چئو گرد-چئو ڦير-گول. هيٺان هيٺان-هيٺانهن هوڏانهن-اڳيان پٺيان-چٽان ڪٽان. ڦيري وارو-چڪر وارو-گهمري وارو-وَر وَڪڙن وارو-پيچيدو.
 ● گيرد آب ۽ گيرد آب: ٺ. صفت. (ف). ٻاڻيءَ جو گهرو-چوڌاري ڦرندڙ ٺي-ڪن-پنور-گرداو-سيڙ-پير-اوڙاهه.
 ● گيرد اگرد: ٺ. صفت. چوڌاري-چئو گرد-چئو ڦير-چئو طرف-آسپاس-هيٺانهن هوڏانهن-چئني طرفن-چڪر وارو-ڦيري وارو-وَر وَڪڙ-پيچيدو.
 ● گيرد باد: ٺ. (ف). هوا جو چڪر-واچوڙو-باد گولو.
 ● گيرد مپ ۽ گيرد مپ: ٺ. (ف). اوزار جو قسم.

هندن جي عقيدي موجب وڻڻو اوتار جي سواري جو پٽي- وڻڻو مهراج جي گاديءَ جو نالو. سِرَن جيڪي هڪ پٽيءَ جو قسم- گونهن خور. هڪ قسم جي جهنگلي وڻ جو ڦر- گروڙ وڻ. جو ڦر (مرچ کان ڪجهه ننڍو ٿئي)

”گروڙ گوسائتا ٿيا گهاٽا
گروڙ جينين جو گروڙ مٿي“
(مانون)

- گروڙ پُڙان: اسم خاص. هندن جي پُستڪ جو نالو (جو هندو ماڻهو جي سرن بعد پڙهيو وڃي).
- گروڙ پٽي: اسم خاص. ڏسو گروڙ.
- گروڙ: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.
- گروڙا ۽ گروڙاٽ: ذ. گوڙ- گجگوڙ- نڙي جي گهٽجڻ سان نڪرندڙ آواز- گروڙاٽ.
- گروڙاٽ ۽ گروڙاٽ (ل): ذ. پٽ ۾ آندڻ جو وٽ ست- پٽ ۾ آندڻ جي ڊڙ ڊڙ- بڙ بڙ جو آواز- نڙي جي گهٽجڻ ڪري نڪرندڙ آواز. کوڙ- گجگوڙ- وڏو آواز- گجگار- رڙهاٽ. ڦهٽي وغيره جو آواز- گهوڙ گهوڙ.
- گروڙال (ل): هڪ جهنگلي وڻ جو قسم (گولاڙي وڻ جهڙي، جنهن جا پٽن سنهڙا چار جهڙا ۽ اڪثر چارين جي ڀر ۾ ٿئي).
- گروڙو ۽ گروڙا: ذ. صفت. گري جو اسم تصغير- مٽيءَ وارو- گرو- گدلو- سيرانجهڙو- ميران تي ماڻل- ميرو. چوپائي مال جي ڇمڙي تي ٿيندڙ هڪ بيماريءَ جو قسم- (سڄيءَ ڇمڙيءَ جا وار ڪسي وڃن) گرو.
- گروڙو ۽ گروڙا: ذ. صفت. (سن. گد ڀر = گروڙي) وات کي صاف ڪرڻ لاءِ وات ۾ جهليل پاڻي- وڏي گروڙي- غراو- ڪلي- ڪوئل- گروڙي- گروڙي- گلوڙي- غرغرو. پٽ سان وات رستي نڪتل آڻي يا ڦي.
- گروڙي بوڙ (ت): ذ. هڪ مڻهن جو قسم (جنهن جو مٿو، ڇاڙي، پٽ، ٻيڙ ۽ پُڇ اچو هجي).

- گروڊش ۾ اچڻ: چڪر ۾ اچڻ- ڦيري ۾ اچڻ (قسم جي). بدنصبي ۾ اچڻ- مصيبت ۾ اچڻ- دنيا جي لاهين چاڙهين ۾ اچڻ- پريشان حال ٿيڻ- ڪمپڻي ۾ ڦاسڻ.
- گروڊش ۾ عجب: چڪر ۾ عجب- ڦيري ۾ عجب (قسم جي). مصيبت ۾ عجب- تڪليف ۾ عجب.
- گروڊشي متحور ۽ گروڊشي متحور: ذ. صفت. ذرتيءَ جي وچ وارو خيالي ٽپڪو (جنهن تي ذرتي ڦيري)- متحور.
- گروڊن ۽ گروڊن: گروڊنئون: ذ. (ف. گردن= ڪنڊ). ڪنڊ- گچي- سيسي- نڙي- گلو- عشق- مٿو- مير.
- گروڊ ۽ گردا: ذ. صفت. هڪ اوزار جو قسم. وڍڪو اوزار- ڪاٺ ۾ سٿڻ (ٽنگڻ) ڪڍڻ جو اوزار- سيراڻي.
- گردو ۽ گردا: ذ. پٽ ۾ اندر هڪ عضوي جو نالو- بڪي- گڙو.
- گروڊي جو سوڙو ۽ گروڊي جا سوڙو: ذ. صفت. بڪيءَ جو سوڙو- گروڊي جو سوڙو- گروڊي جي بيماري.
- گروڊون: ذ. (ف. گردون= آسمان) آسمان- فلڪ- گگن- چترخ- آڪاس- آپ.
- گروڊي ۽ گروڊيون: ذ. ڍارو- چڪو- گهوڙي- داء. دلائي- عليحدگي- جدائي- وڇوڙو- الڳ- تڪليف- دقت- ڪسارو- خٽو.
- گروڊو ۽ گروڊيا (ت): ذ. صفت. ٻڏو- پيرستن- پير مرد- پير- جهور- پوڙهو- وڏي عمر وارو.
- گروڊو: اسم خاص. تعلقي نوشهري ۾ هڪ ديھ جو نالو.
- گروڙ: اسم خاص. ذات جو هڪ قسم.
- گروڙ ۽ گروڙا: ذ. سوڙا- ٽنگ- پير- سلاخ- برگهٽل- گهٽ- ڪٽب- ڌڙ. (ڏ). گروڙو.
- گروڙ ۽ گروڙا: ذ. (سن. گروڙ. ف. عناقڪي) هڪ تمام وڏي قد جو پٽي- ڏن چوڙي-

ٻُڌل - گِرتان - گنسل - غلطان - مڪن - لين - رڪل (مصبيت ۾).

گِرِفتارُ ٿيڻ: قبضي ۾ اچڻ - قيد ٿيڻ - ٻڌجڻ - جهلجڻ - پڪڙجڻ - وٺجڻ - قابو ٿيڻ - سوگهو ٿيڻ - مضبوط ٿيڻ - سڪ ٿيڻ - قبضي ۾ ٿيڻ. گِرتان ٿيڻ - گنسل هجڻ - رڌل رهڻ - غلطان ٿيڻ - متحو ٿيڻ. عاشق ٿيڻ - فریفت ٿيڻ - مفتون ٿيڻ - چريو ٿيڻ - حيران ٿيڻ (ڪنهن جي عشق ۾).

گِرِفتارُ ڪرڻ: قيد ڪرڻ - قبضي ۾ ڪرڻ - وٺڻ - پڪوڻ - جهلڻ - ٻڌڻ - قاسائڻ - قابو ڪرڻ - سوگهو ڪرڻ - بند ڪرڻ - وڪوڙڻ.

گِرِفتاريءَ ۾ گِرِفتارُ پُون: ٿ. هڪڙن واري حالت - نظربندي - وٺ - ٻڌ - بندش - پڪڙ - روڪ - گرفت. ٻڌ - قيد. مونسهارو - جنجل - حيراني - هريشاني - سونجهه. سوڙهه.

گِرِفتو ۾ گِرِفتارُ: ٿ. هڪ ٻئيءَ جو قسم - هڪ ٻوڙي (ٻوڙي) جو نالو جنهن جا ٻن سيارن ۾ سرديءَ جي اثر کان ڪنهن ٻوڙيءَ ۾ وجهي سڪي ڇاتي ۽ پاسن وغيره تي ٽاڪورجن).

گِرِڪُ ۾ گِرِڪُ: ٿ. صفت. (ع. غرق = ٻُڌل) غرق - ٻُڌل - گِرتان - غلطان - گنسل (ڪنهن ۾ خيال ۾). قائل - ورتل - گرفتار ٿيل. گِرِڪُ ٿيڻ: غرق ٿيڻ - گِرتان ٿيڻ - غلطان ٿيڻ - ٻُڌل رهڻ (ڪنهن غم يا خيال ۾). گِرِڪوڙ ۾ گِرِڪوڙ: ٿ. گِر - غرق - ٻُڌل - غلطان.

گِرِڪارُ ۾ گِرِڪارُ: ٿ. صفت. منهن ۾ گهنڊ - وڙ - گهنج.

گِرِڪائي: ٿ. اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (لاشاري بلوچن جو هڪ قبيلو [ت]).

گِرِڪڻ: ٿ. اسم خاص. تعلقي ميهڙ ۾ هڪ شهر جو نالو.

گِرِڪڻ (ت): مصدر. بيمار ٿيڻ - اگهو ٿيڻ - لڳو ٿيڻ - مرض ۾ وڃڻ.

گِرِڪڻ: ٿ. اسم خاص. تعلقي ٺُل ۾ هڪ ديهر جو نالو.

گِرَڙِي ۽ گِرَڙِيُون: ٿ. گِرَڙِي جو مؤنث - وات ۾ صفائيءَ لاءِ پاڻي وجهي غرغر يا گڙگڙ ڪري ٻاهر ڪڍڻ واري حالت - گڙي - گِرَڙِي - گڙوڙي - گِرَڙو.

گِرَڙِي ڪرڻ: ماني وغيره ڪاڌي کان اڳ يا پوءِ پاڻيءَ سان وات صفا ڪرڻ - وات مان پاڻي هارڻ - ڪڍي ڪرڻ - گِرَڙِي ڪرڻ.

گِرَڙِي ۽ گِرَڙِي: ٿ. (ف. گِرَڙِي) هڪ هٿيار جو قسم - جنگي اوزار - لوهي پالو - گِرَڙ - ڀاري هٿيار - گورو هٿيار. اسفنديار جي سڳي پيءُ جو نالو.

گِرَسَ (ت): ٿ. ٻيرن جي ٽڪڙي وڃڻ جو آئونهو زمين تي ٿيل نشان.

گِرِسَ (ل): ٿ. ٿ. صفت. بدڪار. درڪار دنيا. گرفتار - قائل.

گِرِسَ آشرم: ٿ. ڪنهي ماڻهوءَ جي حالت - ٻچڙيال - ماڻهوءَ جي جاء.

گِرِسَ ڌرم: ٿ. صفت. گرهستي - دنيوي ڏي وٺ - دنيوي وات - سنساري يا ڪنهي رستو يا زندگي.

گِرِسَ ٿي: ٿ. صفت. دنيا سان لاڳاپيل - زماني سان ڳنڍيل - سنساري - دنيوي - گرهستي - گهروارو - زال وارو - ٻچڙيال - اولادي. نفس جو - نفسي - نفس جو مريد.

گِرِسَ ٿي: ٿ. اسم خاص. هندن ۾ هڪ ذات جو نالو (هندن جي تاريخ).

گِرِسَ ۽ گِرِسَ (ت): ٿ. نقد - روڪڙ. اسباب - سامان - مال - مڌي - ٽپڙ ٽاڙي.

گِرِسَ ۽ گِرِسَ ٿي: ٿ. (ف. گرفتن = ٻڌڻ) ڪنهن کي جهلڻ يا ٻڌڻ واري حالت - وٺ - پڪڙ - جهل - قبضو - قيد - مٺ - چنبو.

گِرِسَ ۽ گِرِسَ ٿي: ٿ. صفت. قبضي ۾ آندڻ - هٿ ڪيل - جهليل - پڪڙيل - ورتل - قائل - قابو ٿيل - قيد ٿيل - جڪوڙيل - ٻڌل - سوگهو - مضبوط - سڪ - چٽيل - ماري مات ڪيل - قبضي ۾ ڪيل. اڙيل - منجهيل - ڳنڍيل - ڳنڍيل.

● گِرَڪَڻ شڪاري: اسم خاص. تعلقي ميهڙ ۾ هڪ ديھ جو نالو.
● گِرَڪَڻ: مصدر. گِرَڪَڻ. ڪُٽي وغيره جو ماڻهوءَ کي ڏسي هوريان هوريان آواز ڪرڻ۔ گِرَڪَڻ۔ ڪُٽي جو آهستي پونڪڻ۔ پُونڪ ڪرڻ۔ گوڙ ڪرڻ۔ گجگوڙ ڪرڻ.

● گِرَڪَڻو: اسم خاص. تعلقي آهاوڙي ۾ هڪ ديھ جو نالو.
● گِرَڪَڻو (ت): اسم خاص. وڏي واه مان نڪتل نديءَ جو نالو. ڪڙيو۔ ناليي.
● گِرَڪَڻو: اسم خاص. منچر ڍنڍ تي هڪ شهر جو نالو.

● گِرَڪَڻِي: گِرَڪَڻِيُون: ٺ. پاڻيءَ ۾ پيدا ٿيندڙ هڪ ٻوٽي جو قسم۔ نياوفر۔ ڪنول گل۔ ڪنول گتہ۔ پٽڻ.
● گِرَڪَڻو: گِرَڪَڻا: ڏ. جيتڻ جي هلڻ جو آواز۔ گهرڪو. (ڪ). ٻاڏو

”هت جهڙو ڪلري جهام وهي،

جت گِرَڪَڻ هڻن گهنڊ“

(پيلا).

● گِرَڪَڻِي: اسم خاص. تعلقي ننگر پارڪر ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گِرَڪَڻ ۽ گِرَڪَڻ (ت): ڏ. صفت. وڏو ٽنگ۔ ٻرگهل۔ گڙوڪو۔ ڌڙو۔ سوراخ.

● گِرَڪَڻو ۽ گِرَڪَڻا (ت): ڏ. صفت. سوراخ۔ ٽنگ۔ گڙوڪو۔ گِرَڪَڻ۔ ٻرگهل۔ ڌڙو.

● گِرَڪَڻ ۽ گِرَڪَڻ: ڏ. اسم. (ف. گِرَڪَڻ = جگهڙ) هڪ مشهور خونخوار جانور جو نالو۔ بگهڙ۔ بگهڙ۔ بگهڙ۔ ناھتر. (صفت). حرقتي۔ تريناڪ۔ استاد۔ ٺٽڪ۔ چٽلي۔ چلتو ڀرڙو. (جانور) آڻ تي چڙهي هرڻ جي شڪار ڪرڻ جو هڪ نمونو (آڻ جي مٿار سنهي لسڙي ۾ ٻڌي، سوار ۽ توڻجي پٺي ان جي ليڪ ۾ شڪار ڪن).

● گِرَڪَڻ شڪار: ڏ. هڪ شڪار جو قسم۔ ڪاٺ تي چڙهي شڪار ڪرڻ جو نمونو.

● گِرَڪَڻِي: اسم خاص. حُٽي جو هڪ قسم۔ گِرَڪَڻِي قوم جي عورت. (شرٽ).

● گِرَڪَڻ شڪاري: گِرَڪَڻ شڪاري: ڏ. صفت. آڻ تي چڙهي شڪار ڪندڙ. حرقت سان شڪار ڪندڙ۔ شڪار ڪرڻ جو ڪيڏاري۔ اٽڪل سان شڪار ڪندڙ۔ ڪيڏاري. توڻجي.

● گِرَڪَڻ ۽ گِرَڪَڻ: اسم خاص. هڪ جيو جو نالو۔ سانڍو. ڦرندڙ گهرندڙ ماڻهو۔ ڦرڻو گهرڻو۔ سودائيي.

● گِرَڪَڻ ۽ گِرَڪَڻ: ڏ. ٺ. ڪيرڪير۔ جهرجهر۔ ڪنجھڪر۔ گهٽپي۔ ڪِرَڪِر۔ ڪيروڌ۔ ڪيلڪل. لڙو۔ جهرڙو۔ رڳڙو۔ ڦڏو۔ فساد۔ ڪنجھڪو۔ ڪنجھڪار۔ چينگھڪار۔ چينگھ.

● گِرَڪَڻ ڪِرَڪِن: ڪيلڪل ڪرڻ۔ گهٽپي ڪرڻ۔ ڪِرَڪِر ڪرڻ۔ جهرجهر ڪرڻ. لڙو ڪرڻ۔ جهرڙو ڪرڻ۔ جهرڙو ڪرڻ.

● گِرَڪَڻ ۽ گِرَڪَڻ: ڏ. (سن. گهرگهر) ڀٽ ۾ گهرن پوڻ جو آواز۔ گوڙڪاٺ۔ ڊوڪاٺ۔ گوڙڪو۔ ٻوڪاٺ۔ ڊوڙيڙ. گهٽپي۔ ڪيلڪل ڪِرَڪِر.

● گِرَڪَڻ ڪِرَڪِن: آهستي آواز ڪرڻ۔ هوريان ٻالھائڻ۔ گهرگهر ڪرڻ۔ پٽڪڻ۔ چٽڻ ۾ ٻالھائڻ. گهٽپي ڪرڻ۔ ڪيل ڪيل ڪرڻ۔ ڪِرَڪِر ڪرڻ.

● گِرَڪَڻ: اسم خاص. تعلقي ميرپورخاص ۾ هڪ ديھ جو نالو. (ن۔ ب).

● گِرَڪَڻو ۽ گِرَڪَڻ: ڏ. هڪ اناج جو قسم۔ جوئر (جنهن جو سنگ تمام ڳوڙهو ۽ رنگ ميرانجهڙو ٿئي). هڪ ذات جو نالو (هندن ۾ گهٽ ذات جو)۔ ٻڙو. ڏوا ٺاهيندڙ۔ ڏوا ملائيندڙ۔ ڏوا ساز۔ هڪ مڇيءَ جو قسم (ڪارو). (ٺ. گِرَڪَڻِي ۽ گِرَڪَڻِيُون). (ت). ڪچھري۔ ساٺ۔ ٺولو۔ ميڙ۔ سنگت.

● گِرَڪَڻو ڪِرَڪِن: (ت): زور وٺڻ. جهرڙو ڪرڻ.

● گِرَڪَڻِي: اسم خاص. حُٽي جو هڪ قسم۔ گِرَڪَڻِي قوم جي عورت. (شرٽ).

ڪروڙ ڪرڻ - ناراض ٿيڻ - ڪاوڙ ڪرڻ - عصبِي ۾ اچڻ - چڙڻ - غصِي ۾ پرجڻ.

- گرمائو ۽ گرمائو: ذ. صفت. گرم - ڪوسو - سڀڪيل - تپايل - تئل - جوش آيل - باقيل - گرم ڪيل.

- گرم ٿيڻ: مصدر. تپڻ - ڪوسو ٿيڻ - جٽڻ - سڙڻ - پڇڻ - پڇڙڻ - ڪاوڙجڻ - تيز ٿيڻ - بيگڙڻ - طيش ۾ اچڻ - ڪروڙ ۾ پرجڻ - غصِي ۾ ٿيڻ - ناراض ٿيڻ - غضبناڪ ٿيڻ - چڙڻ.

- گرم ٻائي: ذ. صفت. تئل ٻائي - ڪوسو ٻائي - جوش ڏنل ٻائي - آهاريل ٻائي. مٽي - ذات - ويڙيه - نطفو.

- گرم جو شي: ۽ گرم جوشيون: ٺ. (ف) سرگرمي - وگرو - جوش - آتما - چاهه - چاهت - تشنه - شوق - سعي - ڪوشش - سعبو - آدم - آور چائي - محنت - جفاڪشي.

- گرم سڙد: ذ. صفت. (ف). تٽو ٽٽو - نيم گرم - سٺو سٺو - ڪوسو ٿڌو - آڌ گرم - سٺو سٺو - نرم سخت. نيڪ بند - چڱو سٺو - خراب سٺو. زماني جي گردش - زماني جو دڪ سڪ - زماني جي تڪليف ۽ خوشي - راحت ۽ مصيبت. شاهوڪاري ۽ مسڪيني - غريبي ۽ اميري.

- گرم سڙد ڏسڻ: ذڪ سڪ ڏسڻ - راحت مصيبت ڏسڻ - شاهوڪاري ۽ غريبي ڏسڻ - لاڙها چاڙها ڏسڻ (زماني جا). تجربو حاصل ڪرڻ - آزمودو پرائڻ.

- گرم ڪرڻ: تپائڻ - ڪوسو ڪرڻ - ڪاڙهڻ - باهه تي رکڻ - گرمي ڏيڻ - جوش ڏيڻ - باهه ڏيڻ. پٽ ڪائڻ - ڪاوڙ ڏيارڻ - تيز ڪرڻ - جوش ڏيارڻ - چڙائڻ - ناراض ڪرڻ - غصِي ۾ پڙڻ - پير ڪرڻ.

- گرم گيلا ڪرڻ: جوش پيدا ڪرڻ واري شڪايت ڪرڻ - تمام گهڻو ٺٽڻ - حد کان زياده توهين ڪرڻ - تمام گهڻي بي عزتي ڪرڻ.

● گرگناڙي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (بلوچن جو هڪ قبيلو).

● گرگنو: اسم خاص. مڇي جو هڪ قسم.

● گرگپنج: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● گرگپنج: اسم خاص. تعلقي شهدادپور ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گرگجا (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● گرگچ (ٺ): اسم خاص. ٿر ۾ مسلمانن جي هڪ ذات جو نالو.

● گرگير (ٺ): اسم خاص. ٿر ۾ مسلمانن جي هڪ ذات جو نالو.

● گرگيلو ۽ گرگهالا: ذ. صفت. ويڪرو -

گرگيلو - موڪرو - ڪشادو. لالچ - لب - ڌٽار - ڌٽ - چٽ - ريب - چٽو - ٻر لوپن - ٻٽو - ڌاڙو - تئل - ڌوڪو - فريب.

- گرگيلي ۽ گرگهيليون: ٺ. موڪري - ويڪري - ڪشادي - گرگيلي. لالچ - لب - ڌٽار - ڌٽ - ريب - چاڙهو - ٻر لوپن - چٽ - ٻٽو - ڌاڙو - تئل - ڌوڪو - فريب - ٺڳي - دغا - مڪر - ٽنڊ - دولاب.

● گرم ڪر: ذ. صفت. (سن). گهيرم - ڪوسو. جوش آيل - ڪوسو - تٽو - تپيل - گرمائش وارو - سڀڪ وارو - باقيل - گرمائو - باهه جهڙو. آتساهي - حبانو - پٽ محبت - تپو - چٽاڪ - جوشيلا - چٽگي - تيز مزاج - ڪيروڌي - چٽو - تاشي - جوش پٽيو - ڌمرائو - پٽ ڪايل - جوش ڏياريل - غصِي - ناراض - ڪاوڙيل - غصِي وارو. مڱ - خماريل - ٽيڪو - ڪٽو - ڪوڙو. تيز - آتشي. چٽل پهل واري (بزار). تازو پڪل (کاڌ وغيره).

- گرم ڪر: ذ. صفت. خوب تپيل - تمام ڪوسو - هڪدم گرم - تاوئي آيل - تپي لال ٿيل. ڪاوڙ وارو - غصِي وارو. تازو تازي (خبر) - تازو پڪل (کاڌو).

- گرمائڻ: مصدر. ڪوسو ڪرڻ - گرم ڪرڻ - تپائڻ. ڪوسو ٿيڻ - تپڻ - گرم ٿيڻ. جوش ۾ اچڻ -

تي کٽڻ - آهڻج ايڏاءُ سر تي سهڻ - ٻارخوئي سخت محنت ڪرڻ - جفاڪشي ڪري وقت پاس ڪرڻ .

● گرمي سالو ۽ گرمي سالو: راڳي ڏين جي ڪم ايندڙ هڪ رازڪو اوزار - مارو (هي ڪاڻ جو ٺهيل، ڇهن انهن کان ٻن فوٽن تاءِ ڊگهو، ٽي انچ موڪرو، هڪ پاسو موڪرو ٻيو پاسو سوڙهو، سينٽ جي ٺٺائي لاءِ ڪم اچي.) (ن-ب).

● گرمي مائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (اڪبر ڪراچي ۽ قنبر تعلقي ۾).

● گرمي ميت ۽ گرمي ميت: ذ. (انگ: ڪلميت) هڪ وادڪي اوزار جو نالو - ڪاڻ ۾ مٿل ۽ سوراخ ڪيڻ جو اوزار - پيچدار سيراڻي - ٻرمو.

● گرمي مير: منجهيل ڳالهه - وٺ ست واري ڳالهه.

● گرمي سڪي ۽ گرمي سڪي: ٺ. گرمي سڪي جي وات مان نڪتل ٻولي - آها ٻولي جيڪا مرشد ڳالهائي. هندن جو هاڪ ڪتاب - شاستر. مرشد جي ڏنل هدايت - نصيحت.

● گرمي لار: اسم خاص. رياست جهونا ڳڙھ ۾ هڪ ٽڪريءَ تي شهر ۽ قلعي جو نالو: "پيلي ۽ گرمي لار، آلو گشتا جڙ جڙڪرو" (شاھ بلاول).

(جتي راجا راءِ ڏياچ جو تخت گاه هو ۽ هيءَ هندن جي هاڪ جاءِ به آهي، جتي هندو تيرٿ ڪرڻ لاءِ وڃن). تعلقي گهوڙا ٻاري ۾ هڪ ديه جو نالو.

● گرمي ناري ۽ گرمي ناري: صفت. گرمي ناري جو رهاڪو - گرنار وارو - گرنار جو باشندو.

● گرمي ناري جو ڳي: ذ. صفت. فقيرن جو هڪ قسم - گرمي ناري تان تيرٿ ڪري موٽيل فقير.

● گرمي نارو ۽ گرمي نارو: ٻيڙيءَ جو هڪ عضوو. فرش جي ٻائيءَ جي ٺيڪال لاءِ ٺهيل مورِي - نارو - نالو.

● گرمي ۽ گرمي: ٺ. ڪوساڻ - تپت - تابش - تپڻ - گرمائش - ڪوسائي - حرارت - تپو - تپڻ - تپش - تپ - تپو - تپو. تپس - جوش - جذبو - غصو - ڪاوڙ - ڏمر - ڪروڙ - وڏوڻ - چوپ - ڪوپ - ناراضگي - غضب - تهر - بخيلي - چڙ. گرم هوا - لڪ - لوهه. خفت - شوق - موهر - آتساه - چاهه - چاهت - تندهي. جماع جي خواهش - شهوت - قوت - باهه. عشق - پيار - محبت - قرب - ساڙو - جلڻ - پڇر - پڇ - پوسر. اونھاري جي موسم - سخت ڏينهن - آرهڙ. جسر ۾ پيدا ٿيندڙ هڪ بيماري - ٻرميل - سوزاڪ - آتشڪ - بادفرنگ.

● گرمي ۽ گرمي: تپش ٿيڻ - ڪاڙهو ٿيڻ - آڙنگ ٿيڻ - آهت ٿيڻ - تپت ٿيڻ. دل منجهڻ - ساهه گهٽجڻ. جماع جي خواهش ٿيڻ - جماع جو غلبو ٿيڻ - شهوت ٿيڻ - حرص ٿيڻ.

● گرمي ۽ گرمي: جو ڌڙ جو: حرارت جو درجو - تپت جو ڌاڪو - گرمائش جو طبقو.

● گرمي ۽ گرمي: ڪاوڙ ڇنڊڻ - جوش ڇنڊڻ - غصو لاهڻ - چڙ ڪيڻ - ناراضگي دور ڪرڻ - ڪروڙ لاهڻ. بدلو وٺڻ - عيوض وٺڻ - دلجو خار ٻورو ڪرڻ - سزا ڏيڻ - دل ٺارڻ - راضي ٿيڻ - خوش ٿيڻ. شهوت لاهڻ - جماع ڪرڻ - جماع جي خواهش پوري ڪرڻ - پوڳ ڪرڻ - حرص پورو ڪرڻ.

● گرمي ۽ گرمي: ستر ڏي: ڌڪ سڪ ۾ صبر ڪرڻ - راحت ۽ مصيبت ۾ هڪجهڙو هجڻ - زماني جون لاهيون چاڙهيون برداشت ڪرڻ - زماني جا اولاءِ سولا واءِ سهي وڃڻ.

● گرمي ۽ گرمي: ستر ڏي: ڌڪ سڪ هجڻ - مدائين هڪ جهڙو نه هئڻ - سچ ۾ پاڇا هجڻ - ڌڪن پٺيان سڪ ۽ سڪن پٺيان ڌڪ هجڻ.

● گرمي ۽ گرمي: ستر ڏي: ڌڪ سڪ ۾ سخت پورهيو ڪرڻ - هر موسم ۾ مصيبت ۾ هجڻ - ٿڌي ڪوسي ڏي نه ٺهارڻ - سخت ٽڪيون برداشت ڪرڻ - هر وقت مصيبت مٿي

گهڙي پوڻ - اٽڪي پوڻ (مصيبت ۾). (زمين ۾) پهچي وڃڻ - ڏري پوڻ. (اسم خاص). هڪ پکي جو بناوٽي نالو - گرن پکي - گرتڙ پکي.

● گِرَن ۽ گِرَنِيُون: ٿ. ٺڪر جي لوتِي وغيره جي پڳل ڳچي، جنهن تي دِلا، مٽ وغيره رکجن. کٽو - گرنو - گِرني. سج يا چنڊ جو وڃڻ - گرھڻ ٿيڻ. (ت). ننڊ ۾ کونڪهرا هئڻ.

● گِرَن: مصدر. (سن). گهرڻ. آواز ڪرڻ) ڪٽي جو آواز ڪرڻ - پُونڪڻ - بهڻ - گِرَت ڪرڻ. گِر ڪرڻ - گهڙڪڻ - ڏاڙهڻ - گِر ڪرڻ. (ن-ب). پَنئون پَنئون ڪرڻ - بڪ بڪ ڪرڻ - اجاڻي بخي هئڻ - تَر تَر ڪرڻ. ڪروڙ مڃائڻ - گهڻي ڪرڻ - ڪيل ڪيل ڪرڻ - جهڙجهڙ ڪرڻ. گنجڻ - گڻڻ - گوڙ ڪرڻ - گوڙن. ٻڙيءَ جو رسو چڪڻ - هوڪارڻ - گهڙڻ - گهلڻ. (گريو - گِرندو - گِريل).

● گِرَن: مصدر. (سن). گهڙڻ. ف. غريدن = گوڙ ڪرڻ) ڪٽي جو بهڻ - پُونڪڻ - گوڙن - گهڙڪڻ - گِر ڪرڻ - گِرڻ. جهڙ پائڻ - چڙهڻ - چڙون ڪرڻ - گنجڻ. ڦرائڻ - جماع ڪرائڻ (رڍ کي). (اسم خاص). هڪ وڏو پکي - گرتڙ پکي - سيئڙغ.

● گِرَنو ۽ گِرَنو: ڏ. آڏاڻي جو هڪ عضوو. ٻائي وغيره چاڻڻ لاءِ سنهون ڪپڙي ٿڪر - صافو. (ت).

● گِرَنو ۽ گِرَنو: ڏ. صفت. سرائيءَ ۾ ڦرندڙ چرخي، جنهن تي رسو چڙهي - گول چڪرو - پُونري - چرخو - چرخي - پُونڻ. ٽوپيءَ جو ڪارڊ - قالب. (ت).

● گِرَنِي ۽ گِرَنِيُون: ٿ. ڪپڙي ٺهڻ جو ڪارخانو - گِرَنِي - آڏاڻو. (انگ). ميل. ڪاٺ جو گول چڪرو، جنهن جي مدد سان کوه مان پاڻي ڪڍجي. (ت) - چرخي. وڏو جَنڊ - جانڊاهه - چڪي.

● گِرَو ۽ گِرَو: ڏ. صفت. (سن). کٽڙجُو = ٻيرو. گِر وارو - گِر لڳل - ٻيرو - ڪينو -

● گِرَنٽ ۽ گِرَنٽ: ڏ. (سن). گرنٽ = ڪتاب) سِڪن جو مقدس ڪتاب - گِرَو نانڪ صاحب جي چيل ٻائي - سِڪن جو ڌرمي ڪتاب - ٻوٽي - شاستر. ٻاڪ لکيت. ڪتاب - ٻُستڪ - ديوان - تصنيف - رسالو.

● گِرَنٽڪار ۽ گِرَنٽڪار: ڏ. صفت. گِرَنٽ جي علم جو ڄاڻو - شاستر جو ڄاڻو - روزانو گرنٽ جي ٻوڄا ڪندڙ - وِگياني - وِگيانڪ - ٻنڊت - مها ڀرڻ - علمائو - حڪمتي - علمي.

● گِرَنٽِي ۽ گِرَنٽِي: ڏ. صفت. روزانو گرنٽ ڪتاب جو دُور ڪندڙ - روزانو گرنٽ جي ٻوڄا ڀاڻ ڪندڙ - گِرَنٽڪار.

● گِرَنڊِي ۽ گِرَنڊِيُون: (ت): ڏ. ڪتبيءَ جي وڻ جو بگڙيل ڦٽو - ڪٽريل سِنگري (ڪنڊي جي وڻ ۾ سَنگرين جي بدران سَوَهارين وانگر ڦٽڻي).

● گِرَنڊِي ۽ گِرَنڊِيُون: (ت): ٿ. آلي يا سُڪي ڪاٺيءَ ۾ ڳنڍ - اک.

● گِرَنڪ: اسم خاص. ڀٽ شاھ جي ويجهو هڪ ويران مڪان جو نالو.

● گِرَنو ۽ گِرَنو: (ت): ڏ. دلبي يا مٽ جي منهن تي ٻائي چاڻڻ يا کير وغيره چاڻڻ لاءِ صاف ۽ سنهي آڳوٺي ٿڪر - صافو.

● گِرَنو ۽ گِرَنو: (ت): مٽيءَ جو ٺهيل آهو بَرتن، جنهن تي دِلا پَري رکجن - مٽ وغيره جي رکڻ لاءِ استعمال ٿيندڙ پَنڳل مٽ جي ڳچي - گِرني - گِرڻ.

● گِرَنِي ۽ گِرَنِيُون: ٿ. مٽ، دِلو وغيره رکڻ لاءِ ٺڪر جي ڪٽي وغيره جي ڳچي پوڻ ڪان پوءِ اُن جي ڳچي - گِرَنو - گِرڻ. ڇاڪري - خدمت. محنت. گرفتاري. ڪپ.

● گِرَن ۽ گِرَنِيُون: ٿ. ڏهن - گهڻ - گڻ - گهڻون - گپ - چڪ - رانو - راقو - ڪارو - چڪن - چڪڙ.

● گِرَن: مصدر. گهڻي پوڻ - کٽي پوڻ - گڻو - گنجڻ - (گپ ۾). ڦاسڻ - اڙڻ - اڙجي پوڻ -

د شوار- اوکو- اولو. سر گرم- جوشيلو- آتسانبي-
جوشائتو. تيز- تیکو- چوهو. املهه- قيمتي-
ملهائتو- مانائتو- عزت وارو.

= گرو چيلي جو رڻ: اسم خاص. سونميائي
(رياست لس پيلي) کان چار ڪوه کن پري
هنڪلاج واري رستي تي هڪ رڻ جو نالو
(جنهن ۾ هنڪلاج ڏانهن ويندي آڃ وگهي هڪ
گرو ۽ چيلي جو موت ٿيو هو).

= گرو ٺپو ٽو ۽ گرو ٺپو ٽا: ذ. صفت. گرو جي
پڙهي- مرشد جو اولاد يا پوئلڳ- گرو جو
گادي نشين.

= گرو يائي ۽ گرو يائيون: ٺ. گروءَ جو
مؤنث- گروءَ جي زال يا گروءَ جي ڌيءَ.

● گرو واري: اسم خاص. تعلقي ڪوٽڙيءَ ۾
هڪ ديھ جو نالو- هڪ نئين جو نالو.

● گرو وان ۽ گرو وان: ذ. گرويان. نوڪر-
خادم.

● گرو وانو ۽ گرواڻا (ٺ): ذ. ٻڌ جي تمام
چيڊ ڀت- وٽ- چاش. سڻو ۽ چنڊو ڀت-
سڻو رڙو.

● گرو پوٽا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو
(اڪثر ڪراچي ۽ حيدرآباد ۾).

● گرو ٿو: اسم خاص. تعلقي ٻني عاقل ۾ هڪ
ديھ جو نالو. هڪ گاه جو قسم (آڻ وغيره ڪاٺين).

● گرو ٿو ۽ گرو ٿوون: ٺ. مسٽ آڻ يا
شينهن جو آواز- گوڙ- گجگوڙ- راڙ- رڙ- وڏو
آواز- کاج- گرج- گرجنا- گجگار.

= گرو ٿو ڪرڻ: شينهن جو پنهنجي شڪار
مهل آواز ڪرڻ- گوڙ ڪرڻ- گجگار ڪرڻ-
رڙڻ- رڙ ڪرڻ- گرجنا ڪرڻ- گجگوڙ ڪرڻ.
گجن. گوڙڻ- گيرڻ- گير ڪرڻ.

● گرو ٿو ۽ گرو ٿا: ذ. گرو ٿي ڪري وات
مان ڪڍيل ٻائي- گرو ٿو- گرو ٿي- غرغرو-
غرارو.

● گرو ٿي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
تعلقي ساماري ۾ هڪ ڳوٺ جو نالو، جتي مڇندوم

ٿڙو- مڇرو- گچرو- ڌوڙ پڪليو- سلتين-
گندو- مٽيءَ هاڻو- غلطيظ- گندلو ڪو جهو-
ڪنو- بد صورت- بد شڪل- فاحش- بچڙو.
خارش جي بيماري ۾ ورتل- خارشِي- خارسي-
کاڄي وارو- بکو. بيمار- روگي- مريض-
آگهو. گهوڙي جي هڪ رنگ جو قسم.
مرجهال- ڪوماسيل- جهڪو- ڦٽل (رنگ).
آن جو ڪٽرو- ديرو. (ڪ). گهڻين شين جو ميڙ-
ڍڳ- ڍير. (ڪ). گچي- ڪنڌ- ڳاٽو.

= گرو تودو بتجن (ت): ذ. صفت. فسادي
ٿيڻ- اڏينگي هٽ هٽڻ. بيمار ٿيڻ- روگي ٿيڻ.
= گرو ٿو ۽ گرو ٿو () : گرو جي

اسم تصغير- گرو ٿو.

= گرو ڪنڄو ۽ گرو ڪنڄا: ذ. صفت. ٿڙي
ناميبي- ڪاڪر ڪو ڪر- ڪهڪڙ- اوگه
موگه- شاده گدا- امير فقير- لڇ لڦنگو.

● گرو ۽ گرو: ذ. اسم. گهمند-
شيعي- هٽ- مغوري- ٿانء- ٿنڊ- سيٺ-
غرور- ڪبر- وڏاء- وڏائي- دماغ- وڏنء-
هوء- دم- اغماض- ڪراڙ- گيرب.

● گرو ۽ گرو: ذ. صفت. (سن. گرو =
موشيد). مذهب جي وات ڏيکاريندڙ- هندن
جو مرشد- سڀني راه ڏيکاريندڙ- هدايت ڪندڙ-
ڌرم سيکاريندڙ- سيکاريندڙ- سڌي رستي تي آڏيندڙ-
مرشد- گرو- هادي- رهڻا- پيشوا- اڳواڻ.
رهبر- پادري. مٽي- رشي- گوساڻن- ڪوساڻن-
مهنٽ- درويش- ڪاميل- بزرگ- عابد- زاهد-
سادو. مستند- سيکاريندڙ- سامستر- استاد-
پاڙهيندڙ- ميانجي- ملان- اوجهو- آڌر ياهڪ
(مذهب يا ڌرم جو). وعظ ڪندڙ- ناصح-
نصيحت ڪندڙ- ويا ڪيائي. مڪيه- هاسبان-
محافظ- نگهبان- رکپال- رڪوال- راکو-
ڪرلاهو. هوشيار- چالاڪ- گوهر- ماهر-
فن- نپڻ- قابل. لڄتن جو سردار- چورن جو
مهندار. گنڀير- بردبار- ديرينو- ڪانڌ وارو-
صبر وارو. ڏمڪيو- سخت- ڪٽن- آڻاڻو

● عبدالرحيم جو مقبرو آهي. ۽ گروتر يون: ٿ. ورتي جي ڦڻ لاءِ ننڍي چڪري.
 ● گروستر (ڪ): ٿ. ڪيرتيت-ڪيل-ڪيل-ڪينٽ-گهٽي-ڪيروت-ڪرڪر-جهرجهر-ٿرٿر.
 ● گروڪ (ڪ): ڏ. جبل جو هيٺاهون پاسو-ماٿري-وادي.
 ● گروڪ (ق): ڏ. پٿر-پهن-پاهن.
 "گوهر ڪري گروڪ تي ڦاڪون ٿئي ڦي الحال" (جلال).
 ● گرونون ۽ گرونون (ت): ٿ. ٺڪر جو ننڍو گول چڪرو (جنهن تي مٿ ڍلو رکجي) - پڙيل مٿ جو ڪٽو-گهانگهو-گرن-گرئي.
 ● گروو ۽ گرو (ت): ڪڪڙن جي رنگ جو هڪ قسم-سونهري رنگ وارو ڪڪڙ-گلوو-گلو (ڪڪڙ).
 ● گروهه ۽ گروهه: ڏ. صفت. جماعت-مهيڙ-ٽولي-انجن-سٺ-وگر-ٽولو-منڊلي-سپا-(انگ). ڪمپني.
 ● گروو ۽ گرو (ت): ڏ. برسات جي پاڻيءَ جو سهڻو-چشمو-سمر.
 ● گرووي: اسم. (ف: گرو=رهڻ) ورتل ٻڻن جي عيوض رکيل شيء-گهي رکڻ واري حالت-گه-آٿت-رهڻ. گهي ۾ رکيل شيء-سروهنو.
 - گرويدار ۽ گرويدار: ڏ. صفت. جنهن وٽ ڪابه شيء گروي رکجي-گروي رکندڙ-گه رکندڙ.
 - گرووي رکندڙ: ڏ. صفت. جنهن وٽ ڪابه شيء گروي رکجي-گه رکندڙ.
 - گرووي رکڻ: ورتل ٻڻن جي عيوض ڪو گه يا زمين وغيره امانت ۾ رکڻ-گه ۾ رکڻ-بدلي ۾ رکڻ-عيوضي ۾ رکڻ-آٿت ڪرڻ-رهڻ رکڻ.
 ● گرهه ۽ گرهون (س): ٿ. چڪ تان-جهيڙو-ڪرنهن-وٺ پڪڙ-گهل گينداز.
 ● گرهه چار ۽ گرهه چار: ڪنهن نحس سيار جو بد سوڻ.
 ● گرهه چڙهڻ: ڪمبختي اچڻ-قسمت ڦٽڻ-تڪليف پٺيان تڪليفون اچڻ.
 ● گرهه ۽ گرهه: ڏ. [سن: گراس=گرنهن] وات ۾ وڌل شيء جو ذرو-ڪاڏي جو وات ۾ وڌل ٺڪر-نوالو-گني-لقمو-گرانهن-گراه. ٺڪر-ذرو-ٿورو-پورو-گيو-گنڍ-هڙ. ساپ يا پيمائش جو اڻپورو ڀاڱو (سن: گراس=سيار) آسماني ستارن سان آهو ستارو جيڪو سچ جي چوڌاري ڦري ۽ مقرر ٿيل وقت تي پنهنجو ڦيرو پورو ڪري (جيئن منگل "ريخ" پٿر "عطارد" وسپت "مشتري" شڪر "زهر" چنبر "زحل" وغيره). وڏو روشنيء وارو گهمندڙ تارو-سيار-ستارو. هندو ڌرم موجب ٻيو آشرم يا حياتيءَ جو ٻيو حصو جنهن ۾ آدمي شادي وغيره ڪري گهر بار ڪري.
 - گرهه آڻڪڻ: نڙيءَ ۾ نوالو ڦاسڻ-اٽڪڻ-آڙڻ-ڦاسڻ-گهٽجڻ.
 ● گرهه ٺاهي وات ۾ ڏيڻ: ستهنجائي ڪري ڏيڻ-سولاڻي ڪري ڏيڻ-آساني ڪري ڏيڻ (ڪنهن ڪم جي ن-ب)-ٺهيو ٺڪيو ڪري ڏيڻ-تيار ڪري ڏيڻ-حاضر ڪري ڏيڻ-هڪيو موجود ڪري ڏيڻ.
 - گرهه چار: ڪنهن نحس سيار جو بد سوڻ.
 - گرهه چڙهڻ: ڪمبختي اچڻ-قسمت ڦٽڻ.
 - گرهه ڳرهه ٿي واهڪرو چٽوڻ: ذري ذري تي ڏوراهو ڏيڻ-ٿوري گهڻي تي بان ڪرائڻ-گهڙي گهڙي ۾ ستائڻ.
 ● گرهه ۽ گرهه: ڏ. ٻيڙيءَ جون وٿيون بند ڪرڻ لاءِ ڪم آندل ڪپه وغيره.

● گرهه ۽ گرهه: ڏ. جبل جو هيٺاهون پاسو-ماٿري-وادي.
 ● گروڪ (ق): ڏ. پٿر-پهن-پاهن.
 "گوهر ڪري گروڪ تي ڦاڪون ٿئي ڦي الحال" (جلال).
 ● گرونون ۽ گرونون (ت): ٿ. ٺڪر جو ننڍو گول چڪرو (جنهن تي مٿ ڍلو رکجي) - پڙيل مٿ جو ڪٽو-گهانگهو-گرن-گرئي.
 ● گروو ۽ گرو (ت): ڪڪڙن جي رنگ جو هڪ قسم-سونهري رنگ وارو ڪڪڙ-گلوو-گلو (ڪڪڙ).
 ● گروهه ۽ گروهه: ڏ. صفت. جماعت-مهيڙ-ٽولي-انجن-سٺ-وگر-ٽولو-منڊلي-سپا-(انگ). ڪمپني.
 ● گروو ۽ گرو (ت): ڏ. برسات جي پاڻيءَ جو سهڻو-چشمو-سمر.
 ● گرووي: اسم. (ف: گرو=رهڻ) ورتل ٻڻن جي عيوض رکيل شيء-گهي رکڻ واري حالت-گه-آٿت-رهڻ. گهي ۾ رکيل شيء-سروهنو.
 - گرويدار ۽ گرويدار: ڏ. صفت. جنهن وٽ ڪابه شيء گروي رکجي-گروي رکندڙ-گه رکندڙ.
 - گرووي رکندڙ: ڏ. صفت. جنهن وٽ ڪابه شيء گروي رکجي-گه رکندڙ.
 - گرووي رکڻ: ورتل ٻڻن جي عيوض ڪو گه يا زمين وغيره امانت ۾ رکڻ-گه ۾ رکڻ-بدلي ۾ رکڻ-عيوضي ۾ رکڻ-آٿت ڪرڻ-رهڻ رکڻ.

- گِرَھال: ث. ول جو ھڪ قسم (وٺن تي چڙهندڙ).
 ● گِرَھائو وِرَجهڻ (ٿ): ڪنڌ ۾ نوڙي وجهڻ۔
 ● گِجِيءَ ۾ ڦاھو وجهڻ۔
 ● گِرَھجڻ: مصدر. گِرَھ ڪرڻ۔ پيار ڪرڻ۔ قُرب ڪرڻ۔ محنت ڪرڻ. (گِرَھيو۔ گِرَھيندو۔ گِرَھيل)۔
 ● گِرَھوڙ: اسم خاص. تعلقي ڊگھوڙي، تعلقي روھڙيءَ ۾ ديهن جا نالا۔
 ● گِرَھوڙي: اسم خاص. ٺٽي کان اتر اوڀر طرف واري اراضي، جهم پير جي حد، ٺٽي ۽ درياءَ جي وچ واري اراضي، آڳاٽي تاريخ (فتحنامہ) ۾ ڪرھل (دگرھرد گرھڙ) جي نالي سان ھڪ مستقل ڀرڳو، عام سنڌي نالو، گِرَھوڙ غالباً بمعني گھارو (درياءَ جو). ”ميرن جي ڏينھن ۾ خان سومرو گرڙ جو مشهور سردار هو“۔
 ● گِرَھوڙي: اسم خاص. تعلقي جاتيءَ ۾ ھڪ ديهه جو نالو۔
 ● گِرَھسُت ۽ گِرَھسُت: ذ. صفت. (سن. گرھست=خانہ داري). خانہ داري۔ گھر جو ڪيوٽ۔ اُمور خانہ داري۔ سانجڻ۔ گرھستي۔ گھر جي آڻي وٺي۔ ڪم ڪار۔ معاملات دُنيوي۔ زمانہ سازي۔ دنياداري۔ معاشرت۔ رهڻي ڪهڻي۔ منساري۔ عيالداري۔ گھر ٻار۔ ساگھر۔ قبيلو۔ ڪُٿم۔ ڪُٽب۔ عيال۔ آلِ اولاد۔ ٻار ٻچا۔ زراعت۔ ھارپ۔ ڪُٽست۔ ٻوک۔ ڪاشتگاري۔ ڪيتي. ھندن جي چئن آشرمن مان ٻيو نمبر آشرم۔ حياتيءَ جو ٻيو طبقو. خانہ دار۔۔۔ انجڻو۔ گھر جو ڪيوٽي۔ گھر ٻار وارو۔ سگھرو۔
 ● گِرَھسُت ۽ آشرَم: گِرَھسُت آشرَم: ذ. صفت. ھندن جي چئن آشرمن مان ٻيو نمبر، جنھن ۾ شادي وغيره ڪئي وڃي۔
 ● گِرَھسُتي ۽ گِرَھسُتي: ذ. صفت. ڪُٽب جو وڏو۔ گھر ڌڻي۔ عيالدار۔ ڪُٽب وارو۔ قبيليدار۔ دنيادار۔ گھر ٻاري۔ گھر وارو۔ زمين جو ڪم ڪندڙ۔ ڪاشتگار۔ هاري. (ٿ. گرھستن ۽ گرھستيون)۔
- گِرَھڻ: اسم. (سن. گِرَھڻ=سيج). چنڊ تي ڌرتيءَ جي ڀاڄولي پوڻ واري حالت). سڄ يا چنڊ جي گرفتاري. انڊيرو۔ اونڊيءَ۔ اونڊامبي۔ ڪاراڻ۔ منھن ميراڻي۔ انڌوڪار. (ت). مَٽَ جي هيٺان رکيل ٺڪر جو چڪرو. (مصدر). جھلڻ۔ وٺڻ۔ ٻڪڙڻ۔ گرفتار ڪرڻ۔ جھلي بيھڻ۔ قبضي ۾ رکڻ۔ وِسَ ۾ رکڻ۔ قاسائڻ۔ قابو ڪرڻ۔ سوگھو ڪرڻ۔ ٻڌڻ۔ قيد ڪرڻ۔ جيتڻ۔ ھٿ ڪرڻ۔ مات ڪرڻ. (ل). گِھلڻ۔ چڪڻ۔ گِھڙڻ۔ تاتڻ۔ چڪتاڻ ڪرڻ۔
 ● گِرَھ ۽ گِرَھت: ذ. (سن. گِرَھ=چنڊ يا سڄ تي ڀاڄولو۔ گِرَھڻ۔
 ● گِرَھجڻ: سڄ يا چنڊ جو جھلجڻ۔ ونجڻ۔ اثر ھيٺ آڃڻ۔ ڪارائجڻ۔ گِرَھڻ جي اثر ھيٺ آڃڻ۔
 ● گِرَھڻ: اسم خاص. ھڪ پکيءَ جو نالو. تلُورُ پکي۔
 ● گِرَھڻو ۽ گِرَھڻا (ت): ٻائيءَ ڇاڻڻ لاءِ ڪپڙي جو ٽڪر۔ صافو. (راء).
 ● گِرَھو: اسم خاص. ھڪ گاهه جو قسم۔
 ● گِرَھو ۽ گِرَھا (ت): ذ. سوراخ۔ ٽنگ۔ چيد۔ ٻرگھل۔ ڌَرڙ۔
 ● گِرَھوڙ: اسم خاص. تعلقي ڪسري ۾ ھڪ ديهه جو نالو. ھڪ ڳوٺ جو نالو (جتي ميان عبدالرحيم گرھوڙي جي تربت آهي).
 ● گِرَھولي (ت): اسم خاص. واري ۾ رھندڙ ڪيرڙيءَ جي نموني ھڪ جيت جو قسم۔ ڳوھتہ۔ گلوئي۔
 ● گِرَھوڙي ۽ گِرَھيڙيون: ٿ. آندر ڳڙھ وڃھي پڇايل ماني۔ بُسري۔ ڳڙھاري۔
 ● گِرَھوڙي ڪاڻي (ت): بُسري ڪاڻن۔ ڳڙھاري ڪاڻن۔
 ● گِرَھيو ۽ گِرَھيا (ت): ذ. لوھ جو چيمٽو۔
 ● گِرَھنو ۽ گِرَھا: ذ. صفت. روچ۔ پٽڪو۔ منجُون۔ لڙڪ۔ ڳوڙھا۔ روڊن۔ ماتام۔ ماتم۔ شوڪ۔ واويلا۔ افسوس۔ ڏُڪ۔ زاري۔ ٻار۔ ويڏن۔ حادثو۔ رِيھتہ۔ حشر۔

● گريبان ۾ مُنهن پائڻ: پنهنجو پاڻ کي
ڏسڻ - اندر ۾ مُنهن پائڻ - خود باز پُرسی ڪرڻ -
پنهنجن ڪرتوتن تي نظر رکڻ. هٿ ورائي ڏسڻ.
لڄي ٿيڻ - ٿڪو ٿيڻ - شرمسار ٿيڻ - نادم ٿيڻ.
● گريبان ۾ مُنهن وجهڻ: پنهنجي اندر ۾
جهاتي پائڻ - خود باز پُرسی ڪرڻ - پنهنجا ڪرتوت
ڏسڻ.

● گريبان ۾ هٿ هڻڻ: کلو گهٽجڻ - گهڻي ۾
هٿ پوڻ - سخت تقاضا ٿيڻ - وٺ پڪڙ ٿيڻ -
مصيبت ۾ ڦاسجڻ - ڏاڍو پريشان ٿيڻ.

● گريبي ۽ گريبيون: ٿ. ٻوڙ جي مٿان
(سٺي) وجهڻ لاءِ بچايل روغن - شوروي جي مٿان
وڌل چڪائي - روغن.

● گريٽ ۽ گريٽ: ڏ. گيهه - گيهه -
وگهاريل مڪڻ - سٺي - رجايل مڪڻ.

● گريز ۽ گريزون: ٿ. (ف. گريز = دور)
دور - ڏور - پُري. پاسو - موشو - ڪنارو -
ٿارو.

● گريز ڪرڻ: موشو ڪرڻ - پاسو ڪرڻ -
ٿارو ڪرڻ - ڪنارو ڪرڻ.

● گريبو ۽ گريبو: ڏ. (ف. گريبه =
روچ) روچ - راڙهو - راڙو - رودن - پٽڪو - حشر -
زاري - ماتم - آلاپ - ورلاپ.

● گريو ڪرڻ: روچ ڪرڻ - رڙڻ - ماتم
ڪرڻ - پار ڪڍڻ - رودن مچائڻ - حشر ڪرڻ -
راڙهو ڪرڻ.

● گريوان ۽ گريوان: اسم. چولي يا قميص
وغيره جي گهڻي - ڪٽڻ - گهڻي - ڪٽڻو - گلو -
گريوان - گريبان.

● گريوي (ت): اسم خاص. (ٿر ۾ رهندڙ)
مينگهوڙن جي هڪ ذات جو نالو.

● گريو: ٿ. ڪپڙي ويڙهڻ جي حالت.

● گريو (ت): ڏ. وڏي ڦڙي - گريو.

● گريو: صفت. پيرل - پُري - پرهور - رتو -
تار - ٿيل - مالا مال - ڏلهيل - پرتو - معمور - گهڻو -

مٿو - جهجو - بي انداز (مسايا ۾). شاهوڪار -

● گري ۽ گريون: ڏ. صفت. ڏيگي ۽
گهوڙي جي رنگ جو هڪ قسم - خاڪي رنگ
مائل ڏيگي - ميري - مٽي - واري - ميرانجهڙي -
ڪٽڪي. چيني - سنجاف - ايلاسق. (اسم خاص).
هڪ ذات جو نالو.

● گري: اسم خاص. (ت). ٿر ۾ رهندڙ هندن
جي هڪ ذات جو نالو.

● گري ۽ گريون: ٿ. (ف. گريه = گندي)
ڪنهن به ڪاٺي. ڪمند يا بانس وغيره جي پن
گرين جي وچ وارو حصو - گري - بل - بلي.
پاڳو - حصو - ڦار - ڦاڪ. مُرشدي - آستادي -
رهبري - پيشواڻي - مهنداري. ڀڙ - ڀڙ - (جهاز
جو). ڪريانو (جَوَن جو). (ڪ) چڙهڻ ۾ تڪليف
ڏيندڙ جبل جي آبي چوٽي. ڀڙ ڪيل پاڻ جي
ڊگهي ۽ آبي چوٽي.

● گريارو ۽ گريارو: ڏ. صفت. گرين وارو -
بلين وارو - گندين وارو - گريارو - گريدار.

● گري چڙهڻ: ڪچي سلي جي پنن منجهان
نئين سر گرين جو نڪرڻ.

● گريدار ۽ گريدار: ڏ. صفت. گرين
وارو - گندين وارو - گريارو.

● گريان (ت): ٿ. پُڄاڻ - ڪراحت - نفرت -
ڌڪار - سوگ - حشرات.

● گريان ۽ گريان (ت): ڏ. صفت. پاڻيءَ
جي کاڌ جي بچاءَ کان واه جي پاسن کي لٽي جي
يا بانٺ جي ڏنل پٿر - چاب - آڙ.

● گريان چڙهڻ: اسم خاص. تعلقي مٺيءَ ۾
هڪ ديهه جو نالو.

● گريب ۽ گريب: ڏ. غريب جو بگڙيل
لفظ - غريب - مسڪين.

● گريبان ۽ گريبان: ڏ. (ف. گريه =
گهڻي + بان = رڪندڙ) بهراڻ جي گهڻي -
ڪٽڻو - گلو - گهڻي - پٽو. گريوان. قميص جي
هٿ وارو ڪپڙو. اندر - ضمير - وويڪ.

● گريبان جهلڻ: گهڻي ڪان جهلڻ - ڪٽڻ
جهلڻ - ڪٽڻ پڪڙڻ - گلي ۾ هٿ وجهڻ - گهڻي.

نا اتفاقي ٿي وڃن - مانڌاڻ پنڃي وڃن - رُخڻو پنڃي وڃن.

● گڙ پڙ ٿيڻ: فساد ٿيڻ - هُل بڪيڙو ٿيڻ - گوڙ گهڙو ٿيڻ - گڙ پڙ پنڃي وڃن - جهيڙو مڃي وڃن.

● گڙ پڙ ڪڙڻ: معاملو ڪڙڻ - ٽنڻو ڪڙڻ - بڪيڙو ڪڙڻ - گوڙ ڪڙڻ - رولو ڪڙڻ - ٻائيٽال مڇائڻ - مونجهارو پيدا ڪڙڻ - نا اتفاقي ڪڙڻ - آبستري وجهڻ - ڪيٽ ڪڙڻ - ڪيرڪير ڪڙڻ - مانڌاڻ مڇائڻ - رڳو ڪڙڻ. آندڻ جو هيٺ مٿي ٿيڻ - گڙڙا ڪڙڻ - ٻيٽ ۾ وٽ پوڻ.

● گڙ پڙ ۽ گڙ پڙون: ٺ. آهو ڳالهائڻ جو سمجه ۾ نه اچي - گوڙ ٿيڻ جهيڙو آواز - بڪوات - بڪواس.

● گڙ پڙ ۽ گڙ پڙ: ٺ. صفت. جهڪو ڳالهائڻ - ان چٽي گنگو - ان چٽو ڳالهائڻ - منجهيل ڳالهائڻ - ٻڙ ٻڙ - ڀڻ ڀڻ - مڻ مڻ.

● گڙڙت ۽ گڙڙت: ٺ. فراسين آڻڻ ۾ ڪم ايندڙ هڪ اوزار - (وڻج جو ٻورو ٽڪر جو اوڇي جي تندن جي وچ ۾ هوندو آهي).

● گڙڙڻ چُونڊڻي (ت): آنت جي ڪم جو هڪ اوزار (وڻج جو ٻورو ٽڪرو جو گڙڙ کان ننڍو ٿئي، منجهس اوڇي جون مٿيون ۽ هيٺيون تندن ڏاڳي سان چُونڊيل هونديون آهن، گهوڙي تي چڙهيل ٽيڪڙي کي پاڻ ڏانهن ڇڪبو ته هيٺيون تندن مٿي ۽ مٿيون تندن هيٺ ٿئي وينديون آهن).

● گڙڙپ ۽ گڙڙپ: صفت. (سن: گڙڙ = هڙڙپ) گهي وڃڻ واري حالت - هڙڙپ - گهيٺ ڏنل - ڪڙڙڪايل - ڪيٺل - ڪڙڙل - پيٽل - لڪايل - ڪم ڪيل. چورائيل. پاڻيءَ ۾ ٻڏي ويل - ٽهي هٺيل - پاڻي ۾ ڪم ٿيل.

● گڙڙپ ۽ گڙڙپ: جلدِي ٻڌڻ جو آواز - پاڻيءَ ۾ ٽهي ڏيڻ جو آواز. جلد - جهٽپ.

● ڊڙ ٻول ۽ گڙ ٻول (ل): ٺ. صفت. وڏو تنگ - گڙ ٻول - سوراخ - پر گهل - ڏرڙ - ٻرڙ.

دنيادار - گهي دولت وارو - دولت مند - هوند وارو - آسودو - سڪيو - دولت ٻورو - مايوند - غني.

● گڙ ۽ گڙون: ٺ. گهي مار - گڙ - ٻيڇ - ڊينڊ - ڏاڳور - سٽڪو - ڦيهه.

● گڙاڻشي: هٿن (ت): خوش طبعي ڪرڻ - مجلس ڪرڻ - ٺٽو ٺڪاءُ ڪرڻ - چرچو گهو ڪرڻ.

● گڙڙا ۽ گڙڙا: ٺ. ٻيٽ ۾ آندڻ جي وڻج سٽجڻ جو آواز - گڙڙا - گڙڙ - گڙڙڪو - ڊڙڪو - ٻڙڪاٺ. آڻ جو مستي وقت آواز - گوڙ.

● گڙاش (ت): ٺ. صفت. ڍڳ - آٺار - ڍير - سٽ - گڙام.

● گڙاڪو: ٺ. گڙ سان ڪٽيل تماڪ - ڳڙاڪو.

● گڙاڻگ ۽ گڙاڻگ (ل): ٺ. صفت. تمام وڏو - گڙاڻگ. هيٺ ٺاڪ - حشمت وارو - دھڪي وارو.

● گڙاڻگ جي سيمر (ڪ): اسم خاص. ڏاڙهياري جبل ۾ آونهي ڪاهيءَ جو نالو.

● گڙ پڙو ۽ گڙ پڙا: ٺ. جون - ڦوڳ - عصاره - ڪاڪڙ ڪوڪڙ - ٻيٽ مڇت - اوڀر سوڀر - ٻاڇو - ڪيٽي - آخر - ترو - گيرن - ٻيٽڪو (صفت). مٻرو - لڙو - لڙو لڙاڻو - لڙاڻيل.

● گڙ پڙ: (سن. گڙهه = گڙڙا) ٻيٽ ۾ آندڻ جي آئل پتل - وٽ سٽ - گڙڙا. سامان ۾ آئل پتل - هيٺ مٿي - چرهر. مونجهارو - گهمسان - لڙو - وائڙائي - ٻائيٽال - بڪيڙو - رولو - گهمگوڙ - سانڌاڻ - مانڌاڻو - بي انتظامي - آبستري - ڪنڊ ڪوڙ - فساد - جهيڙو - جهيڙو - ڪيٽ - ڪيڪيل - گهي - آٺيٽ - ڪيرڪير - نا اتفاقي.

● گڙ پڙا: گوڙ گهوڙ - هُل بڪيڙو - جهيڙو جهيڙو - مانڌاڻو - رولو - ٻائيٽال.

● گڙ پڙ ٿي پتون: ڪم بگڙي وڃڻ - رنڊڪ پيدا ٿيڻ - جهيڙو فساد ٿيڻ - رولو پنڃي وڃڻ -

● گڙ پُونگ ۽ گڙ پُونگ (ت): ذ. صفت. مضبوط - بهادر - پهلوآن - بانگو - جوڌو - سورمو - وير - سورهيہ - بلوان.

● گڙ جڻ (ل): مصدر. ڦڻبڻ - آقامن - آپامن - آڦرڪن. (گڙيو - گڙندو - گڙيل).

● گڙ د ۽ گڙ دون: ذ. لت - مٽي - دز - رءُ - گرد. بچڙائي - گندائي. پريشاني.

● گڙ د بڙوڊ لڳي وڃڻ: ذايو گڙو مچن - ڏسڻ لڳي وڃڻ. عجيب چهچتو نظر اچڻ - مائڻاڻ مچي وڃڻ - ٻائيتال مچي وڃڻ.

● گڙ د (ل): ذ. ماڳهين - موراھين - ٻنھ - صفا - بلڪل - نپت.

● گڙ دان ۽ گڙ دان: ذ. (ف: گردان = ڦيرو) وڙ - گھرو - ڦيرو - چڪر - گردان. (خاص ڪري سنڌي گراسر موجب فعل کي زمانن ۾ ڦيرائڻ واري حالت کي "گردان" چوندا آهن).

● گڙ درن يا درين کي ڦيرائڻ لاءِ لڳايل لوھ جا اڇيسن وانگر ڪُنڊا.

● گڙ دو ۽ گڙ دا: ظرف. (ف: گردو = چڪر) گھيرو - ور - وڪڙ - وراکو - ڦيرو - چڪر - گردان. چؤطرف - چوڌاري - هر طرف - چؤگرد. هڪ وائيڪو اوزار - چئن ڪيڏن جي رٿي. (اسم خاص).

● گڙ دو ۽ گڙ دا: ذ. (ف: گرده = ٻڪري) ٻيٽ ۾ اندر هڪ عضوو - ٻڪي - ڪليم. حوصلو - ڪار - صبر. جيئن ته "هي وڏو ڏو انسان آهي".

● گڙ دي ۽ گڙ ديون: ذ. مائهن جي ڀيڻ - پيڻ - پيڻ - ٻيھ - سٺ - گوڙ - حشام - (انگ). رش.

● گڙ دي ۽ گڙ ديون: ذ. پروڻي جي مٿين ڪٽري جي مٿي کي ڪٽڙن واري رسي.

● گڙ د (ن - ب).

● گڙ د (ت): ذ. اسم خاص. (تر ۾ رهندڙ) مينگهواڙن جي هڪ ذات جو نالو.

● گڙ ڪڻ: مصدر. ٻائيءَ وغيره جو زور سان وهڻ - گڙڪاٽ سان وهڻ - شوڪت سان وهڻ - وڏي آواز سان وهڻ. (گڙڪيو - گڙڪندو - گڙڪيل).

● گڙ ڪڻ: مصدر. گڙ گڙ ڪڻ - ڊڙ ڊڙ ڪڻ - گڙڪاٽ ڪڻ - گڙڪو ڪڻ - گڙڪو ڪڻ. (چلم يا حقي جو) ٻڙڪن - ٻڙڪو ڪڻ. مياڻو مياڻو ڪڻ. ڏاڍو روڻن - رڙيون ڪڻ. (گڙڪيو - گڙڪندو - گڙڪيل).

● گڙ ڪو ۽ گڙ ڪا: صفت. ٻيٽ ۾ آندڻ جو آواز. چلم يا حقي جي ڦوڪ جو آواز. گوڙ - ڊڙڪو - ٻڙڪو - ٻڙڪو - ٻڙڪاٽ - ٻڙڪاٽ - گڙڪو - گڙ گڙ - گوڙ - شور - ڏمچر - هل.

● گڙ ڪي: ذ. اسم خاص. تعلقي ميرپور خاص ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گڙ ڪ ۽ گڙ ڪ (ل. ت): ذ. ٽنگ - سوراخ - ٻير. ڇيڊ - ٻيرگھل - لوگھو - ٻڙڪو. - گڙ ڪو ۽ گڙ ڪا: ذ. لوڙهي يا واڙ مان ڍورن جي اڇ وچ لاءِ ڇڏيل سوڙهي گھڻي - سوڙهو گھٽ - سوڙهي وات - ٻڙڪو - لنڪھ.

● گڙ گات ۽ گڙ گات: ذ. ٻائيءَ جي مٿان ڪڍڻ جو آواز - لهرين جي ڪاڇ - جبل وغيره جي ڦاٽن جو آواز - آسمان جي ڪجڪار - گروڙ - گوڙ - گجڪوڙ - گرجنا - گج - گرج - ڪڙڪو - گڙڪڙ - ڌڌڪو - ڌڌڪو - ڪڙڪاٽ - گجڪار.

● گڙ گڙ ۽ گڙ گڙ: گڙ گڙون: ذ. گڙ گات. وات جي صفائيءَ لاءِ نڙيءَ ۾ هيٺ مٿي ڪيل ٻائيءَ جو آواز - غرغر - گڙو - گڙوڙي - گڙوڙي. ٻڙڪو - ٻڙڪو - ٻڙڪاٽ - گڙڪو - ڊڙ ڊڙ. اجايو ڳالهائڻ - ٻڪ - لٻاڙ - ٻيخي - ٻڪاٽ. - گڙ گڙ ڪڙن: ٻائي وات ۾ وجهي نڙيءَ مان آواز ڪڍڻ - گڙڪو ڪڻ - گڙوڙي ڪڻ - گڙوڙي ڪڻ - غرغر ڪڻ. اجايو ڳالهائڻ - ٻيخي هڻڻ - ٻڪ ڪڻ.

● گڙ گڙ ۽ گڙ گڙ: ذ. ٻي وائي ڳالهائڻ - آجائي مغز ماري - ٻيخي - ٻڪاٽ - هل ٻڪڙو - ٽيڙ ٽيڙ. معاملو - ڦڏو - فساد - رڳڙو - ڏمڪو - ٻڪڙو.

● گڙ گڙ لاهين: گوڙ لاهڻ - وڃڻ - معاملو ختم ڪرڻ.

● گڙ پُونگ ۽ گڙ پُونگ (ت): ذ. صفت. مضبوط - بهادر - پهلوآن - بانگو - جوڌو - سورمو - وير - سورهيہ - بلوان.

● گڙ جڻ (ل): مصدر. ڦڻبڻ - آقامن - آپامن - آڦرڪن. (گڙيو - گڙندو - گڙيل).

● گڙ د ۽ گڙ دون: ذ. لت - مٽي - دز - رءُ - گرد. بچڙائي - گندائي. پريشاني.

● گڙ د بڙوڊ لڳي وڃڻ: ذايو گڙو مچن - ڏسڻ لڳي وڃڻ. عجيب چهچتو نظر اچڻ - مائڻاڻ مچي وڃڻ - ٻائيتال مچي وڃڻ.

● گڙ د (ل): ذ. ماڳهين - موراھين - ٻنھ - صفا - بلڪل - نپت.

● گڙ دان ۽ گڙ دان: ذ. (ف: گردان = ڦيرو) وڙ - گھرو - ڦيرو - چڪر - گردان. (خاص ڪري سنڌي گراسر موجب فعل کي زمانن ۾ ڦيرائڻ واري حالت کي "گردان" چوندا آهن).

● گڙ درن يا درين کي ڦيرائڻ لاءِ لڳايل لوھ جا اڇيسن وانگر ڪُنڊا.

● گڙ دو ۽ گڙ دا: ظرف. (ف: گردو = چڪر) گھيرو - ور - وڪڙ - وراکو - ڦيرو - چڪر - گردان. چؤطرف - چوڌاري - هر طرف - چؤگرد. هڪ وائيڪو اوزار - چئن ڪيڏن جي رٿي. (اسم خاص).

● گڙ دو ۽ گڙ دا: ذ. (ف: گرده = ٻڪري) ٻيٽ ۾ اندر هڪ عضوو - ٻڪي - ڪليم. حوصلو - ڪار - صبر. جيئن ته "هي وڏو ڏو انسان آهي".

● گڙ دي ۽ گڙ ديون: ذ. مائهن جي ڀيڻ - پيڻ - پيڻ - ٻيھ - سٺ - گوڙ - حشام - (انگ). رش.

● گڙ دي ۽ گڙ ديون: ذ. پروڻي جي مٿين ڪٽري جي مٿي کي ڪٽڙن واري رسي.

● گڙ د (ن - ب).

● گڙ د (ت): ذ. اسم خاص. (تر ۾ رهندڙ) مينگهواڙن جي هڪ ذات جو نالو.

● گڙ ڪڻ: مصدر. ٻائيءَ وغيره جو زور سان وهڻ - گڙڪاٽ سان وهڻ - شوڪت سان وهڻ - وڏي آواز سان وهڻ. (گڙڪيو - گڙڪندو - گڙڪيل).

ڪرڻ - ڪرڻا ڪرڻ - ڪرڇ ڪرڻ - ڪڙڪو ڪرڻ - گجڪار ڪرڻ - ڌڌڪو ڪرڻ - ٻڙڻ - وڃڻ - رڙهات ڪرڻ. مست آڻ جو آواز ڪرڻ. هائيءَ جو چنگهار ڪرڻ. ڪٻڙ ۾ ڪاٺي ڪوڙڻ. چٽن ۾ ڳالهائڻ - پٺڻ پٺڻ ڪرڻ - سڻڻ ڪرڻ. (ڪڙيو - ڪڙندو - ڪڙيل). (اسم خاص). ٻيٺا ٻڙڻ جي هڪ سائي رنگ جو مڪڙ.

● ڪڙو ۽ ڪڙا (ت): آڻ جي گوڙ - ڪڙڙ ڪڙڙ. ● ڪڙوئل ۽ ڪڙوئل (ل): ڌ. صفت. فتنه انگيز - جهيڙو ڪندڙ - ڦڙائي - شرارتي - جهيڙو. ● ڪڙهاٽ ۽ ڪڙهاٽ: ڌ. آندڻ ۾ ريسح جي ڊوڙڻ جو آواز - ڪڙڙاٽ - ڪڙڙ ڪڙڙ - ٻڙڙاٽ.

● ڪڙڙهو: اسم خاص. تعلقي بددين ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ڪڙڙهو ۽ ڪڙڙها (ل): ڌ. ٿلهو مٿارو - ڌڻو مٿو - ڌڻو مٿو - مٿڪو - ڌڻنگ - ڌڻگ.

● ڪڙڙوئو ۽ ڪڙڙوئا (ت): وڏي ڪٽڻ (گيزي) ٻاسي ڇاڇري تعلقي ۾ ٿر جا ماڻهو تٽائڻ ۾ وڏيون ڪڙڙون ڪوٺين.

● ڪڙڙي: اسم خاص. هڪ گهوڙي جو قسم (جو قد ۾ وڏو ۽ طاقت وارو ٿئي، سندس ڪٽڻ چوٽا ۽ تٽ وارا سَنَبَ وڏا ٿين. (ن-ب).

● ڪڙڙينگ ۽ ڪڙڙينگ: ڌ. صفت. وڏي قد وارو آڻ. ”ڪڙينگ آڻ جا گوڏا ڀلا“ (ن-ب).

● ڪڙڙ ۽ ڪڙڙ: ڌ. (ف. ڪڙڙ=ماڻهو). لوھ جي شيخ - لوھ جي لٽ - شيخ - شيخ. ٽن فوٽن ماپ وارو ماڻهو - وال - ڪڙڙي. (ڪاٺ يا لوھ جو)

ٽيمر - ٻان - ٽڪو - ٽڪو. سارنگيءَ جي ڪمان (وڇائڻ جي). ٽوب يا بندوق صفا ڪرڻ جو سُونو - سُونو. واھ يا درياءُ جي ٻاٺي بند ڪرڻ يا ڪولڻ جو ڌڙ. ٽنگڙ يا چاري

آڏڻ لاءِ ڪم ايندڙ ڪاٺيءَ ٽڪر. واڍڪي ڪم جي هڪ اوزار جو نالو - رڙڙي جو هڪ قسم (جو ڪنهن مٽي ڪاٺيءَ تي ليڪن ڪيڏن جي ڪم اچي). ماھيچو. هڪ وڻ جو نالو - لٿو - آسري لٿو.

● ڪڙڙ گيز ڪٽڻ: اجائي بڪ ڪرڻ - اجايو مٿو مارڻ - بي واجبي ڳالهائڻ - بڪڻ - بڻجي هئڻ. ● ڪڙڙ ڪڙڙ ۽ ڪڙڙ ڪڙڙ: ٺ. (سن. گهر گهر) حقو يا چيلم چڪڻ ڪري نڪتل آواز - ٻيٺ ۾ آندڻ جو آواز - ڪڙڙاٽ - ڪڙڙڪاٽ - ڊڙڪاٽ. اجائي بڪ بڪ. (ت).

● ڪڙڙ ڪڙڙ (ڪ): هوائي جهاز يا ٻي ڪنهن اهڙي شين جو آواز - گهر گهر - ڊڙڊڙ.

● ڪڙڙ ڪڙڙ (ڪ): اسم خاص. هڪ پٿر جو قسم (جي، رنگ جا اڇا ۽ نيڍڙا ٿين، اڪثر ڪوه ڪوٽيندي لٿين).

● ڪڙڙ ڪڙڙو: (ڪ). اسم خاص. هڪ پٿر جو قسم.

● ڪڙڙ گيلو: اسم خاص. جوئر جو هڪ قسم.

● ڪڙڙ نئب ۽ ڪڙڙ نئب (ت): ٺ. هيٺ مٿاهين - لاهي چاڙهي.

● ڪڙڙ نئد ۽ ڪڙڙ نئد: اسم خاص. گاه جو هڪ قسم - ٻنڌڻ (آها رسي، جنهن سان هرلي ۾ لوٽيون ٻڌجن) - ڪوه جي مالھ.

● ڪڙڙ ننگ ۽ ڪڙڙ ننگ: ڌ. صفت. وڏو - زبردست - تمام وڏو - شاهوڙ - گيرو - ڀاري - ڊگهو - مٿا - آتم - آوچو - اعليٰ - اعظم - عالي - شتم - ڪٻير (مهاٿما) - شاهي - چالاڪ - حرفتي.

● ڪڙڙو (چور). دنيا دار - دولت وارو - تمام گهڻو شاهوڪار - لڪاهستي - ڊنگ - ڪڙڙينگ.

وڏو موالِي - گهڻو نشو واپرائيندڙ - گهٽندڙ.

(اسم خاص). ڀٽ شاه ڪان اڌ ميل پري هڪ مڪان جو نالو (جتي شاه صاحب جن هڪ ڪنڊيءَ هيٺ ويهندا هئا).

● ڪڙڙ ننگ ٻٽند: اسم خاص. سکر وٽ درياءُ کي آڻڻ کان ڏنل بند - بچاءُ بند.

● ڪڙڙ ننگ: اسم خاص. تعلقي ڊگهڙيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ڪڙڙن: مصدر. ناز يا هرلي جو وهڻ.

(ڪڙيو - ڪڙندو - ڪڙيل).

● ڪڙڙن: مصدر. (سن. گڙڻ. ٻڙا. گهگهري = آواز ڪرڻ) گوڙ ڪرڻ - گجگوڙ ڪرڻ - گج

زمین و هارن لاء ڌمڪ - ڪوپو. ڪوڙو -
ڊاڙ - ٻٽاڪ - لاف. (ن - ب).

● گزارف ۽ گزارف: ذ. آجائي ٻٽاڪ - ڊاڙ -
لاف زني - ٻڪ - پٽ - شت - گزي. ٿرڙو -
آپماني - بيهودو.

● گزڙ گاهه ۽ گزڙ گاهون: ث. صفت. (ف).
گزرگاه = آمدرفت جي جاء. آمدرفت جي جاء -
لنگهه - گس - آج وڃ جي جڳهه - وات -
رستو - راه - سڙڪ - شارع عام.

● گزڪ ۽ گزڪون: ث. ستهولت -
ستهنجائي - آساني - مولائي - سوکائي.

● گز ٿو ۽ گز ٿئا: اسم خاص. هڪ قسم جو
لٽو - آسري لٽو (هي ٽڪرائي تي زمين ۾ ٿئي ۽
سندس ڊيگهه ويهه پنجويهه فوٽ ٿيندي آهي).
(ن - ب).

● گزي ۽ گزيئون: ث. ۲۲ ۱/۲ انچن جي ماپ
وارو ماپو - ننڍو وال - آڏ وال - ننڍو گز. گز -
ٻان - تير - ٽڪو - ٽڪو. ٻٽاڪ - ڊاڙ - لاف -
لٽاڙ - پيخي. (اسم خاص). تعلقي ڪنڌڪوٽ ۾
هڪ ديهه جو نالو.

● گزيون هڻڻ: ڪوڙ هڻڻ - ٻٽاڪ هڻڻ - لاف
هڻڻ.

● گزيت ۽ گزيئون: ث. (انگ. گزيت.
(اخبار). اخبار. خبرن جو ڪاغذ. نيوز پيپر.
روزنامو. ڪنهن کاتي يا گورنمينٽ جي آها
اخبار جنهن ۾ حڪم احڪام، بدليون، بدليون،
موقوفون ۽ مقرريون وغيره جون خبرون ڇپيل هجن.
● گزيئر ۽ گزيئر (ت): ذ. صفت. نوڪر -
خاد ۾ - پانهو - غلام - خدمت ڪندڙ - خاصخيلي -
سيراڻي - ٽهليو - چاڪر - چوڪر - خدمتگار -
تفر - خدمتي - شيواڌاري.

● گس ۽ گسون: ث. (سن. گهرش = گات).
ڪن ٻن شين جي گس واري حالت - گات - گاس -
گهڪو - گيسڪو - رهڻو. نقصان - ٽوٽو - هيرج -
هرج

”ڏنيون هڏن ڏور، ڪهرويو هرجو“.

(سرڪاريل شاه).

توان - چٽي. خدمت - چاڪري. ”گت گن جو“.
● گس ۽ گسون: ذ. رستو - سڙڪ - وات -
رند - راه - گهاڙو - شارع عام - دڳ - پيڇرو.
گڏڙ - لنگهه - گهٽ - گهچر. (اسم خاص).
تعلقي هالا ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● گس ڪان گسون: راه ڪان پلجڻ. سنئين
وات چڏي ڏيڻ - گمراه ٿيڻ - اوجھڙ ۾ پوڻ -
پلجي وڃڻ - گناهن ۾ گرفتار ٿيڻ - حق ڪان پاسو
ڪرڻ - حق جي راه ڪان ٿيڙي وڃڻ.

● گس گهٽ: راه رستو - پيڇرو.
● گس لائڻ: راه تي آڻڻ - رستو ڏيکارڻ -
راهبري ڪرڻ - دڳ لائڻ - گس تي چاڙهڻ -
گس تي آڻڻ - سنئين راه تي ڪرڻ. حق جي
راه ڏيکارڻ - سچي وات تي چاڙهڻ - هدايت
ڪرڻ - راهنمائي ڪرڻ.

● گس ۽ گس (ت): ث. ٿلهي آهي جي
گهائي رڀ - گات - رڀ.

● گس ۽ گسون: ث. ڌوڙ - ڌڙ - ڌڙڙ -
ڊس - چائي - واري - گيرد - لت - بيسٽر -
خاڪ - مٽي - ڊمڙ - رڻي - رانو. وارياسي
زمين - نرم زمين - ايوگي زمين. ڪڇي واري
زمين.

● گساڙو ۽ گساڙا: ذ. صفت. ريت وارو -
ڪڇو (زمين جو ٽڪر). ايوگي ڪڇي
واري زمين.

● گستر ۽ گسترون (ت): ث. وارياسو رستو -
گهڻي واري وارو رستو - ڊاسٽر سڙڪ - ٻس وارو
پيڇرو.

● گس مس ڪرڻ: لٽي مٽي ڪرڻ - گس
ڪرڻ - لڪائڻ - ڇپر ڪرڻ - ڇپت ڪرڻ -
گس شم ڪرڻ - هيٺ مٽي ڪرڻ.

● گسار ۽ گسار: ذ. صفت. ٿاريندڙ - دؤر
ڪندڙ - دفع ڪندڙ، سرڪبات ۾ ڪم ايندڙ
لفظ، جيئن ”غر گسار“.

بي ادبي - بي شرمي - بي حياتي - ڪم فهمي - ڊيڻائي -
هٽلاڻپ - شوخي - چيٽ - زبان درازي - ترڪ ادب -
تحقير - حقارت - شرارت - بدمعاشي - ڏنگو فساد -
- گسٽاخيءَ جي گهٽيءَ ڏي مٺهن رکن:
حجتي ٿيڻ - گهرائي رکن - گهائل مائل ٿيڻ -
ان شانائتا لفظ استعمال ڪرڻ - بي ادبي ڪرڻ -
بي حياتي ڪرڻ - بي عزتي ڪرڻ - وڏ ننڍائيءَ جو
خيال نه رکڻ.

- گسٽاڪ: گسٽاڪ: ذ. صفت. گستاخ.
- گسٽاڪي: گسٽاڪيون: ث. صفت.
گستاخي.

- گسٽو: گسٽا (ت): ذ. صفت. واقف -
ڄاڻو - سڃاڻو. مٿيا - گهمندڙ - سيلانسي. دانءَ -
ڏاهو - سڃاڻو. ٻُرد ٻار.

- گسٽو: گسٽا (ڪ): ذ. نڙيءَ کي گهٽڻ
واري حالت - گهٽو - گهو گهو.

- گسٽا ڪڍڻ (ڪ): گهو گها ڏيڻ - گهٽا
ڏيڻ - گهٽڻ.

- گسٽڻ: مصدر. گسڻ - لڳڻ - رڳڙجڻ -
گهٽجڻ - رَهجڻ. (گسٽيو - گسٽيندو - گسٽيل).

- گسِر: گسٽر: ث. ڏوڙ - ڌڙ - ڏوڏڙ -
ٻسڙ - چاڻي - واري - گيرد - ٻسڙ - رئي - لت -
خاڪ - مٽي. وارياسي زمين.

- گسِر: گسِر يون: ث. ڪاري جي مچيءَ
جو هڪ قسم (هيءَ مچي بنا چارن جي رنگ جي
ميرانجهڙي ۽ قد ۾ اڍائي فوٽ ڊگهي، پائيءَ
کان سواءِ ٻه ٽي ڪلاڪ زنده رهي سگهي ٿي).

- گسِر: گسِر وڻ: ث. بدلو - عيوضو -
ٻاڙو جهڙو - وڻ - ٻيلند.

- گسِر ڪڍڻ: بدلو وٺڻ - عيوضو وٺڻ -
وڻ وٺڻ - ٻاڙو جهڙو لهن - ڪٽر ڪڍڻ - دشمني
ٻاڙڻ - ڪاوڙ ڇڏڻ - دل ٺارڻ - رهيو ڪهيو حساب
چڪو ڪرڻ - ٻيلند وٺڻ.

- گسِر: گسِر: ذ. صفت. وڻ وٺڻ -
بدلو وٺڻ - ٻاڙو جهڙو وٺڻ - ڪاوڙيل -
خارٻاز - خاري.

● گسائين: گسائين: ذ. صفت. (سن.
گوسواس = سوامي، مالڪ) (گوسوامي آهو، جنهن
پنهنجي اندرين کي جيتو هجي) هڪ فقير جو
سر - نفس تي غالب ٻوندڙ - سنت - ٻائو - مهاتما -
ولي - پروهت - اولياءَ. ديوي. ديوتا.

● گسائڻ: گسائڻ: بي مزي ڪاڌو - گسو -
ايوگو - لسو - بنا ساءِ ستود جي - بي لذتو -
اڻيو.

● گسائين: مصدر. (ٻرا. گهسان. سن. گهش +
آپ = گسائڻ) هڪ شيءِ ٻئي شيءِ تي رکي تحرڪ
يڻ - گسراڻ - رهڻ - گسڪو ڪڍائڻ - گهٽو
ڏيارڻ - رڳڙڻ - مٽهڻ - گهٽڻ - مٽڻ - رهڻ.
(گسائيو - گسائيندو - گسائيل).

● گسائين: مصدر. ڄاڻي وائي پاسو ڪرڻ -
نٿائڻ - حاضر نه رهڻ - غير حاضر رهڻ - گسڪسائ
ڪرڻ. نٿائي وڃڻ - گوشتات ڪرڻ - گوهي ڪرڻ -
آناڪاني ڪرڻ - تڳي وڃڻ - ٿانائڻ - ٿڪائڻ -
لٽائي وڃڻ - ٽڪائڻ - ٽڪائڻ - ريتن - وانجڻ -
پسرو ٿيڻ. (گسائيو - گسائيندو - گسائيل).

- گسائو: گسائو: ذ. صفت. گوسڙو - نٿاو -
ناٿاو - گوهيتر - گوهي خور - لاهراڻو - ڪم چور -
گهيتر - گوسڙاٽ - گوسڙاٽ - گوشتات ڪندڙ -
آناڪاني ڪندڙ.

● گسائين: گسائين: ذ. صفت. هڪ فقير
جو قسم - سنت - مهاتما - ولي - اولياءَ - وڏو
سائين - گوسائين - پروهت. ديوي. ديوتا.

● گسٽاخ: گسٽاخ: ذ. صفت. (ف. گستاخ =
بي ادب) گهٽرو - گهائل مائل - هيريل ميريل -
حجت رکندڙ - حجتي. اڀهتو - ٻيڄاء - ٻيهودو -
بي ادب - بي امتياز - بي حيا - غير مهذب - بي شرم -
شوخی - ڊيٽ - زبان دراز - جهنگلي - اڻ گهڙيو.
هٽيلو - ايساني. شريسر - فسادي. دلير -
بي باڪ).

- گسٽاخي: گسٽاخيون: ث. صفت.
هيري ميري وڃڻ واري حالت - گهائلي مائلي -
واقفيت - ڏيٽ ويٽ - بي امتيازي - حجت - لڙو وڇو.

- گمن، گسء کرن: نتائیں۔ گوشتات کرن۔
گوہیوں کرن۔ نات نوت کرن۔ تال متول کرن۔
قاتمائیں۔ گسائیں۔

● گسليءَ گسليُون (ل): ٿ. ھت جي آڱوٺيءَ تي ڏسڻي آگر مٿان رکي، ھنبل ھر.

● گس مٿر ڪيڏن (ت): ڪوڏين سان ھڪ رالڊ جو نمونو ڪيڏن.

● گسٽن: (سن. گهرش=لڳڻ). ٻن شين جو پاڻ ۾ لڳڻ - گسڪو ڪاڻن - گهٽو ڪاڻن - گات ٿيڻ - گسهجڻ - گيسرن - ڪاڇڻ - رڳڙ جٽڻ - مهٽجڻ - رهڻجڻ - گهٽجڻ - مٽجڻ. مٿس ڪاڻن - سوڪهڙو ڪاڻن - لات ڪرڻ - ڪم ٿيڻ. هڪ مٿي ٻيءَ ڪنهن شيء سان لڳي لسو ٿيڻ يا سنهون ٿيڻ. (گسيو - گسندو - گسيل).

- گهسٽن پيٽسن: ٻين جي لھ وچٽر م اچي،
ڪاڻ ڪسي ڪڍي، تجربو پرائڻ.

۔ گیسٹے، گیسٹے یون: ث. کھکو، گاں۔
چتر۔ مٹائی۔ مٹھتی۔ لسی۔ ٹیرکیٹی۔

● کُسن: مصدر۔ کُسي وِجَن۔ تِرکي وِجَن۔
خطا ٿي وِجَن۔ ناکامياب وِجَن۔ فتحياب نہ ٿيَن۔
نہ لڳن۔ تِرَٽي وِجَن۔ آجايو وِجَن۔ خالي وِجَن۔
بيڪار ٿيَن۔ نِڪمو وِجَن (ڪنهن ڌڪَ وغيره جو)۔

نہ لیٹ (کاشیء)، افراد ٹیٹ، وجہ ہٹان ویٹ۔
ویل گاڈیء کی نہ بھچن۔ نہ سہڑن۔ نہ رسن۔
بیت یا کنھن گجھارت کی نہ سلن۔ معنی نہ
کیدن۔ آبتو سمجھن۔ پٹلن۔ چکن۔ بطل ٹیٹن۔
غلط فہمی کرن۔ ہک جو پو سمجھن۔ تگی

وَجِيءَ لَمَائِي وَجِيءَ دَلْبُو ذِيئِي وَجِيءَ .

● گيسو ۽ گيسا: ذ. صفت. ناو ٽنڊڙ - بي سواڊي -
 بي لذتو - ليولي - ڇريل چانورن جو رنگ سبب
 سواد ۽ خوشبو گهٽائي وڃن - لِسو - ڦڪو -
 آڻيو - آيو ڳو - ٻي مڙي - آگرو - بي لطف - آلوڻو -
 اڀو ڳ - رُڪو (طعام). تانگهو - ويڪرو -
 تاسرو. (ن - ب).

● گيسي ۽ گيسون: ٿ. آڻ، ٻڪري وغيره جي پٽڙي تيڪ- نرم ليڊوڻو يا چيڻو (هي کٽين

● گيسر جن: مصدر. ڊونڊڙو ٿي هلڻ - ريڙهيون پائڻ - بابتڙا ڏيڻ - سُرڻ - رڙهڻ - گيسرڻ - گيسيون ڏيئي هلڻ. ڏجهڻ - چيڻ ٻوڻ - خفي ٿيڻ - کاڄڻ - ٻيڙا ٿيڻ - هڙڪڻ. ٻوسرڻ - ڪڇڻ - ڪڇڻ - جٽسڻ - سڙڻ (حسد ۾). ڇيڇڻ - ٽٽڻ - جهونو ٿيڻ - پراڻو ٿيڻ - بوسيدو ٿيڻ. ڀلجڻ. (ڪ). (گيسر جيو - گيسر جهندو - گيسر جيتل ۾).
- گيسر ۽ گيسر گيسر وڻ: گيسر - سڀڙپ - ڊير - سيل ول - ڊير - چرڪ - آوڙ - چٽلھ - وڻ - ٻڻائي - آوڙائي - مڻسي - ڊرائي - ٻڻم - غفلت - آٽس - ڪاهيلي - ٽوٽ - ٽوٽڻو - لاڀروهي - ٻيڀروهي - بي خيالي. (اسم خاص). مڇيءَ جو هڪ قسم.

● گستره کسٽون بٺ. دڙو-دڙو-دڙو-دڙو
دڙو-بٺو-رئي-دڙو-مٽي، واريابي يا گهي
دڙو واري زمين - ڪچهري جي زمين - داسوڙ
زمين.

— گسٽر ۾ ٻيڙ هئڻ: ڏٺو ۾ ٻيڙ وجهڻ —
ٻيڙ نه کوڙڻ — چيل گاله کان ڦيري وڃڻ — آلي
وڃڻ — نقابي وڃڻ — ليمٽائڻ — آسري ۾ رکائڻ —
آسري ۾ رکائي وڃڻ — ڦيرڪ تال ڪري
وڃڻ .

● گیسٹ گئی: مصدر. (سن. کھرش = گھن).
 ترکے - گیسکے - تڑکے - تچے - تڑے - گھکے
 کانے - رھتے - تڑتے - قیسکے - گیسکے وچے -
 تچے وچے - سیرکے - رڑھے. (گیسکے وچے -
 گیسکے دے - گیسکے لے).

۱۔ کِسْکُٹو ۽ کِسْکُٹا: ذ. صفت. تیرکٹو۔
 ۲۔ تِرْکُٹو۔ کِسْکُٹو۔ سِرْکُٹو۔ سِرْکُٹو۔ رزھٹو۔
 کِسْکُٹو۔

● گسکو، گسکا: ذ. تیرکو۔ کسکو۔
تتکو۔ ریڑعو۔ رھتو۔ آتکل۔ چالاکی۔ مار۔
کیت۔ کاوڑ۔ (ت)۔

● کس کساء کس کساء: ذ: کوٹیاں۔
نساء۔ گوی۔ نار۔ نال متول۔ ناچارو۔ ترک تال۔
آنا کانی۔ نت نساء۔

بسم - ذڪو. مسخري - چرچو - پيوگ - مذاق -
ذڪو - ٺيلهو - ٿاڀو. چوت - ضرب. ڪلهي گس -
چڪتان.

- گشائي ۽ گشائي: ذ. صفت. ٻٽاڪي -
ڊاڙي - ڏٺائي - ڪوڙ هٽندڙ - ڪوڙا دلاسا ڏيندڙ -
گشئي.

- گشو ملائين: من گهڙت ڳالهه ٻڌائڻ -
پيلائين - ڪوڙ ٻڌائڻ - ڏٺو هئڻ - ڏٺو ڏيڻ - ڪوڙ
ڳالهائڻ - ڪوڙ هئڻ.

- گشو هئڻ: ٻٽاڪ هئڻ - ڏٺو ڏيڻ - دلاسي ۾
رڪڻ - ڪوڙ ڳالهائڻ - من گهڙت ڳالهه ٻڌائڻ -
پيلائين - ٻڌندو ٻڌائڻ - آسري ۾ رڪڻ.

- گشئي ۽ گشئي: ذ. صفت. ڪوڙ
هٽندڙ - ٻٽاڪي - ڊاڙي - ٺڪائي - ڪوڙو - لهڙي -
ڪشيپاز - بڪواتي.

• گيف ۽ گيفون: ٺ. (ف: ڪٽ = ڦيڻ)
گهڻي ڳالهائڻ جي ڪري وات مان ايندڙ - گگ -
گجي - ڦيڻ - ڪٽ - گف. اجائي بڪ ڪرڻ واري
حالت - جهڳي - پڇي - بڪ.

- گيف و هئڻ: گهڻي ڳالهائڻ ڪري وات مان
گگ وهڻ - گجي وهڻ - گف وهڻ. جهڳي هئڻ -
ڏاڍي ڪاوڙ ۾ آڇڻ - لهڙا هئڻ.

• گفا ۽ گفائون: ٺ. (سن: گها = غفا)
اونڊاهي ڪڏ - غفا - غار - هود - چڙ.

• گفٽ: ذ. (ف: گفٽ = هٽڻ چيو) ٻولي -
ڳالهائڻ - گفتار - ڳالهه ٻولهه. حرف - لفظ - جملو -
گفتگو - نڪتو - نقطو.

- گفٽار ۽ گفٽارون: ٺ. ڳالهه - ڳالهه ٻولهه -
بيان - واردات - گفٽو - ڳالهائڻ - گنتگو - وارتا -
تات - پيچر - مٽرملو - وائي - چٽو وٽ - چٽو پچو -
مٽيڊي - ڏند چرچو.

- گفٽگو ۽ گفٽگو: ڳالهه ٻولهه - ٻول چال -
ڦيڻ ڦال - ڦيڻ ڦال - صلاح مصلحت. بيان -
تقرير - ذڪر.

- گفٽگوئي ۽ گفٽگوئيون: ٺ. ڳالهه ٻولهه -
گفتگو.

ڪي ڪپڙي رنگن وقت ڪم ايندڙ آهي. رنگ
بعد ڪپڙي جي صفائي لاءِ پاڻيءَ ۾ ملائي ڏيندا
آهن - لڏ - چيٽو.

• گسي ۽ گسيون: اسم خاص. منگر -
مڇيءَ جو هڪ قسم (منهن سندس ڊگهو، وچ وارو
حصو ويڪرو، پنڇ سنهون، ٻئي ڪاري ۽ ٻيٽ
اچي سندس ڊيگهه ٽن کان ست فوٽ). (ن - ب).
- گسي ٻوڏ: نشانو غلط وڃڻ - غلطي.

• گيش ۽ گيشون: ٺ. ٻارڪر ۾ "رپ"
جي لاءِ استعمال ڪيل لفظ. وڏائي.

• گشاد ۽ گشاد (ڪ): ذ. عقل - سمجهه -
ڄاڻ - خيال - دانائي - ڍنگ.

- گشادو ۽ گشادا (ل): ذ. صفت. عقل وارو -
داناءُ - سمجهه وارو - ڄاڻو - چالاڪ - هوشيار -
ماهر - قابل.

• گشت ۽ گشت: ذ. (ف: گشت =
گهرو). گهمڻ واري حالت - شٽيل - تفريح -
هواخوري - گهرو - گهمتاري - سير - چهل قدمي.
دورو - ڦيرو - وڙ - چڪر - سفر - مسافري - ڪتھ -
آجهاڳو - آجهاڳ - ڏيک پال - سڌ سماءُ - خبر چار -
پڙتال - حال احوال.

• گشڪو ۽ گشڪا (ت): ذ. گشو - ڏٺو -
دليو - ڪوڙو آسرو - دلاسو.

- گشڪائي ۽ گشڪائي (ت): ذ. صفت.
گشا ڏيندڙ - گشائي - ڏٺائي - دلاسيپاز - ٻٽاڪي -
رماڪي - ڊاڙي - ڪوڙا دلاسا ڏيندڙ.

• گشڪو ۽ گشڪا: ذ. گات - گاس - چٽر -
گهڪو - رهنو - گهندي - گسڪو - رهڙو - رهنڊو.

• گشڪوري: اسم خاص. تعلقي ڪشمور ۾
هڪ ڊيهه جو نالو. هڪ ذات جو قسم - (لاشاري
- پلوچن جو هڪ قبيلو). (ت).

• گشو ۽ گشا: ذ. (سن: گهرش) ڌڪو -
ٺيلهو - پلاڪ - جهوپو - ٽل - ٿونو - چوڪ - گهڪو -
رهڙو - گسڪو - رهنو - رهنڊو - گاس. اتصال -
منگرم - اسپرڻ - منجوگ - مڇلاپ - جماع - همبستري -
ڏٺو - گشو - لهڙا - ڊاڙ - ڪوڙو آسرو - دلاسو -

● گنگ ۽ گنگ (ڪ): ذ. (سن. گنگن = آسمان). ڪڪر - بادل - آبرو. (ن-ب).
 "منند" تي مندل وڃيا، گنگن گنجي ڪئي ڪوڙ" (شاه).

● گيگ ۽ گيگون: ث. وات مان ايندڙ پاڻي - ڦيڻ - گيڦ - گيڦ - پڪ - ٿڪ - ڳاڙ - لار - ڦيڻي - لعاب. پٽلغتم - کانگهارو. ڪئي جو وات رستي نڪتل پگهر.

● گيگ آٽڪائڻ (ت): اٽڪل ڪري پنهنجو حق ڇڏائڻ - قبضو رکڻ.

● گيگ ڦيڻي پتون: چنڊيڙي پون - جهڙي پون. نه ڇڏڻ.

● گيگ ڦيڻي: پٺيان لڳي پون - جيڇا ٿي پون. (ن-ب).

● گيگر ۽ گيگر: ذ. صفت. گيگون ڳاڙيندڙ - ٿڪون وهايندڙ. چرپٽ. گندلو.

● گيگ وهاڻي (ت): هوش کان نڪرڻ - خطا ٿي وڃڻ. گندلو ٿيڻ.

● گنگدام ۽ گنگدام: ذ. صفت. کونگو - بي زبان - ويچارو. اڀوجھ.

● گنگر ۽ گنگريون (ل): ث. (سن. گيگر = دلي). سوڙهي ڊگهي گچيءَ وارو دلو - پائيءَ جو ٿانو - دلي - گهاگهر -

گاگر - چوٽري - چوٽرو - گهاگهر.

● گگرپٽڻ (ت): ارمان ڪرڻ - غم ڪرڻ - رنج ڪرڻ - روئڻ پٽڻ. ارمان - غم - رنج - ڏک. (ن-ب).

● گگرو ۽ گگرا (ت): ذ. ننڍو دلو - گهوڙو - گهاگهو.

● گگري ۽ گگريون: ث. سوڙهي گچيءَ مان پاڻيءَ جو ننڍو ٿانو - گاهر - گاهر - گهاگهر -

دلي - چوٽري - موريو.

● گگرو ۽ گگرو: ذ. اسر. (سن: گنگل = گگرو). هڪ وڻ جي ڪوٽر جو قسم - (تن قسمن جو ٿئي، (۱) ڳاڙهو (۲) ڳاڙهو زردان مائل

(۳) ڳاڙهو ڪاراڻ مائل - پهريون دوائن جي

● گگستو ۽ گگستا: ذ. حرف - لفظ - جملو - ڏڪتو - ٻول - گفتار - ڳالھ - بيان - يحي - بڪ.

● وچن - انجام - قول - اقرار - وعدو - عهد - ٻول - گفتو و شنيو ۽ گفتو و شنيو: ث.

● ڳالھ و ٻولھ - گفتگو - رد بدل - چيو ٻڌو - ڦيل مقال - بحث مباحثو.

● گگتي ۾: ڳالھين ۾ - ڳالھ ڳالھ ۾ - اٽڪل سان - رمز سان.

● گگور: ذ. هڪ رنگ جو نالو (موچڪو رنگ). (ن-ب).

● گگ ۽ گگ: ث. (ف. ڪف = ڦيڻ). ڪف جو بگڙيل لفظ - گهڻي ڳالھائڻ جي ڪري

وات مان ايندڙ گيگ يا گچي - ڦيڻ - ڪف - گيگ - جهيگ - جهيگي - يحي - بڪ - لاق - بڪوات -

لٽاڙ - ڊاڙ - بڪواز.

● گگ هٿن: وات هڻڻ - گهڻو ۽ اجايو ڳالھائڻ - بڪوات ڪرڻ - بڪ ڪرڻ - لٽاڙ هڻڻ.

● گگي ۽ گگيئون: ث. وات مان ايندڙ ڦيڻ يا گچي - جهيگي - گيگ - ڪف. آجائي بڪ - لٽاڙ - يحي.

● گگا ۽ گگائون: ث. (سن. گگا = غغا). هندو فقيرن جي پاڻ کي جيئري هوري ڇڏڻ جي

چر - غغا - غار - گجهت - ڪوپ.

● گگ ۽ گگ: ذ. پٺيءَ جو ڏنگ - ڪب - گهٽ - ڪرھو - ٿوھو - ڪوھت - ڳن. پير جو هڪ قسم - ٻڪل وڏو پير - گوک.

● گگان ۽ گگان (ت): ث. ٻڪل پير. ٿر ۾ پير جي پنن کي سڏين.

● گگو ۽ گگا: ذ. صفت. پٺيءَ جي ڏنگ وارو - ڏنگو - ٿوھي وارو - ڪوھو. چرپو -

ڪبو. ڪبو "تون ڪوئي ڇو ٿو هلين." نار جي هڪ عضوي جو نالو. ڪوڏيءَ جو قسم.

"درياه جي ڪتب تي ڪيترائي گگا پيل ڏٺائون."

● گگو: اسر خاص. تعلقي واره ۾ هڪ ديه جو نالو.

ڪم اچي ۽ ٻيا رنگ شيشي ٻنڌڻ جي ڪم آڇن) -
گندرف - ٿيڻ. واس ڏوپ جي ڪم ايندڙ هڪ
پسارڪو وڪر.
(ڪ). جٽ - اٽڄان - چرٻت - پوک - اناڙي - چسو.
- گهڙني (ت): ٿ. وڻ جو هڪ قسم.
جنهن جي ٿڌ وغيره مان رس نڪري ۽ دوائن
جي ڪم اچي - گهڙ جي وڻ جو نالو - گهڙي -
سنڌي ۾ بهارڪو آهي ته "گهڙ گهڙ پنڊ اڙيا"
(سر مارئي - گر). (ن - ب).
● گهڙان (ڪ): اسم خاص. ڪوهستان ۾ هڪ
نئين جو نالو.
● گهڙاول: اسم خاص. هڪ ٻوٽو جو نالو.
● گهڙا: اسم خاص. تعلقي گنيت ۾ هڪ ديھ
جو نالو. هڪ ذات جو نالو.
● گهڙو: اسم خاص. تعلقي فيض گنج ۾ هڪ
ديھ جو ۽ ٻوٽ جو نالو.
● گهڙو: اسم خاص. مڇيءَ جو هڪ قسم
(سنهڙن چلڻ سان، قد بن الجڻ کان چار انڇن
تائين ٿئي). (ن - ب).
● گهڙاڻ: اسم خاص. ٻوٽيءَ جي هڪ قسم
جو نالو.
● گهڙاڻ (ت): هڪ وڻ جو نالو (جنهن
مان گهڙ پيدا ٿئي) گهري - گهڙي - گهڙي.
● گهڙاڻ ۽ گهڙاڻ (ت): بيهوش -
غش - فنا - مورچا. خاموش - چپ - ماٺ - سانت.
- گهڙاڻ ٿيڻ (ت): بيهوش ٿيڻ - غشي
ٿيڻ - فنا ٿيڻ - مورچا ٿيڻ. خاموش رهڻ - چپ ٿيڻ -
ماٺ ۾ ويهڻ.
● گهڙاڻ ۽ گهڙاڻ: ڏ. (سن: گهڙاڻ =
آسمان) آپ - آسمان - آڪاس - امير - فلڪ - چرخ.
ڌرتي ۽ آسمان جي وچ وارو خال - ماحول -
وايو منڊل - خلا - ٻولار. موج - مزو - لهر - راحت -
عيش - وارن جو چوٽو - چوٽي - مينڊ. (ن - ب).
پرين. دوست - منگني - ساٿي - يار.
- گهڙاڻ گهڙاڻ: چيٽن سٺا. الوٽ. گرم ٿيل.

● گهڙو ۽ گهڙا: ڏ. ٻروچ عورتن جي پائڻ
جو ڊگهو چولو - گهڙو. لاوڻي.
- گهڙيلو ۽ گهڙيلو (ت): ڏ. صفت. گهڙي
وارو - گهڙو پائيندڙ.
● گهڙو ۽ گهڙا: ڏ. نڙي پوڻ واري حالت -
جهڪو آواز. گهڙو - گهڙو.
● گهڙولي ۽ گهڙوليون (ت): ٿ. ٿ.
گرڙي - گرڙي.
● گهڙو ۽ گهڙو (ت): ڏ. اسم خاص. هڪ
پکيءَ جو نالو - چيرو - گهڙي پکي.
● گهڙي ۽ گهڙي (ل - ت): اڳئين پاسي گهڙي ۽ وٿان
وڌيل چمڙو - جاڙهي هيٺان سوچ وانگي اپريل چمڙو.
● گهڙي ۽ گهڙي: گهڙون: ٿ. سخت
اونڊاهي - اونڊاھ - انڊارو - ڪاري ٻاٽ - پنپ
آونڊھ - ٻاڏ آونڊھ. گهڙائي - گهڙي - زياده -
بالڪل جهجهي - نهايت - جام.
- گهڙي آونڊھ ۽ گهڙي آونڊھ: صفت.
گهڙائي آونڊھ - گهڙي آونڊھ - ٻاڏ آونڊھ - سخت
انڊارو - ڪاري ٻاٽ.
● گهڙي: اسم خاص. هڪ پکيءَ جو نالو -
وڏي چپ - چيرو (جنهن جي نڙي گهڙي هئي
ڪري سندس "گهڙي" نالو پيو آهي).
● گهڙي ۽ گهڙي: گهڙيرون: ٿ. ٻڙن جمع ڪرڻ
جي ڪپڙي - پنڊارو - پنڊالو. ٻوگهو.
● گهڙي ۽ گهڙي: گهڙيرون (ت): ٿ. ٿ.
منٺ - آزي نيزاري - عرض - وڙي - ليلڙاڻ.
- گهڙيرون ڪرڻ: منٺون ڪرڻ - آزيون
نيزاريون ڪرڻ - ليلڙاڻيون ڪرڻ - عرض ڪرڻ.
● گهڙو ۽ گهڙا (ڪ): اٺ جي آواز
جو قسم.
● گهڙاڻ (ل): مصدر. نڪرا ڪرڻ - ناز
ڪرڻ - لاڏ ڪرڻ - انگل ڪرڻ - ماڻا ڪرڻ.
اجايو ڳالهائڻ - ٻڌلڻ - ٻڪ ٻڪ ڪرڻ - وڦلڻ -
بيخي هڻڻ - لٻاڙ هڻڻ - ٻڪوات ڪرڻ. اندر جي
ڳالهه ظاهر ڪرڻ - اندر جي باهه ڪڍڻ - دل
مان ڪاوڙ جا جذبا نڪرڻ - جوش ظاهر ڪرڻ.

ڪلڪ - ٽڪو - ڏنپ. حقي جي ٽوپي ۽ م ٽڙي ويل تماڪ جو ڳوٺو. ڀرت جو هڪ قسم (ناڙي گئل، جاء گئل). (ڪ). معشوق. (اسم خاص). هڪ شاعر آخوند گل محمد سانوڻي جو تخلص "گل". ديوان گل. هڪ ماڻهوءَ جو نالو. - گئل آتشي ۽ گئل آتشي: ذ. صفت. گئل جو نالو. گلاب جي گل جو هڪ قسم - سدا گلاب. - گئل آبپٽ ۽ گئل آبپٽ: ذ. صفت. هڪ گئل جو نالو. زنگي گل. - گئل آرغوان ۽ گئل آرغوان: ذ. هڪ گل جو نالو. گنوتتي جو گل. - گئل آشرقي ۽ گئل آشرقي: ذ. هڪ گل جو نالو. گنوتنو. گل آرغوان. - گئل آنار ۽ گئل آنار: هڪ گل جو نالو. ڏاڙهونءَ جو گل. - گئل آندام ۽ گئل آندام: ذ. گل سان مشاهبت رکندڙ بدن وارو. گلن جهڙن نرم ليگن وارو. اچي ڳاڙهي جسم وارو. نازڪ بدن. سهڻو. حسين. - گئل بدن ۽ گئل بدن: ذ. گل جهڙو بدن. گل اندام. نازڪ بدن. سهڻو. حسين. خوبصورت. هڪ قسم جو ريشمي ڪپڙو (جدا جدا نمونن جو، سهڻن ليڪن ۽ پٽن وارو ڪپڙو، جو ڪنهن زماني ۾ وچ ايشيا کان ڪابل جي رستي هندستان ۾ ايندو هو. پنجاب، دهلي ۽ آن جي آسپاس اڃان تائين اهو نالو مشهور آهي، اهڙي قسم جي ولاڻي ڪپڙي کي به "گلبدين" ڪوٺيندا آهن "پيشه وران"). - گئل بترگ: گلاب جي گل جي پنکڙي. - گئل بڪاولي: ذ. نهايت عمدي اچي رنگ جو خوشبوءِ دار گل. هڪ هٿرادو افسانو. هڪ خيالي ڳالهه. هڪ مصنوعي بڪاولي پٿريءَ جو گئل ۽ قصو. - گئل ٻنڌڻو: ذ. گل جو هڪ قسم. ٻنڌڻي جا سڪل گل. دوائن ۾ ڪم ايندڙ هڪ ٻيلو ڪو وکر.

● ڪٽهيو ۽ ڪٽهيا: ذ. وڏو ڇولو. وڏو پهران. ڪٽو (بلوچ قوم جون عورتون ڏکين). - ڪٽهيو ۽ ڪٽهيو: ذ. صفت. گهڻي وارو. ڪٽهيو پائيندڙ. ● ڪٽهيو ۽ ڪٽهيا: ذ. صفت. ٽڙي ويٺل آواز. ڪٽيل آواز. ويٺل آواز. جهڪو آواز. ڪٽو. ڪٽهيو. ٿلهو آواز. - ڪٽهيو ۽ ڪٽهيو: ٿ. ڳورو ڳالهه. ٽڙي ويٺل ڳالهه. ٻي ڏولو ڳالهائڻ. ٻي ڏولو آواز. خوف يا ڏک سبب ويٺل ڳالهه. - ڪٽهيو ۽ ڪٽهيو: ٽڙي پوڻ. ٽڙي ڪهڻجڻ. ● ڪٽهيو ۽ ڪٽهيو: ذ. ڳهيري جي ٻولي. ڪهڻو ڪهڻو. ● ڪٽهيو ۽ ڪٽهيو: ٿ. سوڙهي ڊگهي ڳچيءَ سان ٻائي پري رکڻ لاءِ ٺڪر جو ٿانءُ. صراحي. ڪٽهيو. برسات جي بچاءُ لاءِ اوني ڪپڙو. (ٿ). ● ڪٽل ۽ ڪٽل: ٿ. چوٽائي مال جو وٽر. ڏن. وکر. وکر. ميڙ. مجموع. ڪٽلو. - ڪٽارو ۽ ڪٽارا (ت): ذ. صفت. گهڻي مال وارو. مالدار. پاڳيو. وکر وارو. - ڪٽبان ۽ ڪٽبان: ذ. صفت. مال جي وٽر کي چاريندڙ. مال کي سنڀاليندڙ. ساريان. جت. ڌنار. ڌراڙ. ● ڪٽل ۽ ڪٽلون: ٿ. ڪاري ڪٽپ. چڪ. چڪن. راقو. ● ڪٽل ۽ ڪٽل: ذ. لائي ڏڪر يا بلورن راند ڪرڻ لاءِ کوٽيل ننڍي کڏ. سچ. ڪيڏ. ● ڪٽل: اسم خاص. هڪ ٻوٽي جو قسم (اڪثر ٿر ملڪ ۾ ٿئي). هڪ ذات جو نالو. ● ڪٽل ۽ ڪٽل: ذ. (ف. گئل = ڦول) ڪنهن ٻوٽي جي ڦل يا ڦول جو نالو. ڦل. ڦول. - ڪٽپ (قسم: گلاب، موتيو، سون، سمن، زعفران، ڪٽيسر، دائودي، سٺيل، آتشي، نرگس، گونٽو، ٻنڌڻو، ياسمين، جاء گل، رتن جوت، خيرو، ٿانگر، ڪيڪي، چنبيلي، مگرو، ڪٽهار، نيوفور، ڪنول، جافري وغيره). ڦٽندڙ. ڇوٽي. داغ.

مٿن تي ڪپھ جا ذرا ذرا رکي پوءِ گھوت ۽ ڪنوار هڪ ٻئي جي مٿن تان آهي گل چوندين).
 عيش ڪرڻ - مزا ماڻڻ - عيش عشرت ڪرڻ.
 - گُلچِهرو ۽ گُلچِهرا: ذ. صفت. گلاب جي گل جهڙي صورت وارو - گل جهڙو حسين - سهڻو - خوبصورت - وڻندڙ.

- گُل چِين ۽ گُل چِين: ذ. صفت. گل چوندينڙ. تماشو ڏسندڙ.

- گُل چِينِي سُنھن ۾ ڏيڻ: روبرو مهڻو ڏيڻ - عيتاب ڏيڻ - ذوراھو ڏيڻ - مهڻو ڏيڻ - طعنو هڻڻ - ويڻ وجهڻ.

- گل چِينِي هَتَ ۾ ڏيڻ: ڳالھ جو تَتَ پڌائڻ - ڳالھ جو تات پُرجَ پڌائڻ - ڳالھ جو مقصد پڌائڻ - مطلب جي ڳالھ ڪرڻ.

- گُل حَنّا: ذ. گل جو هڪ قسم - مينديءَ جو گل.

- گُل خَتْمِي: ذ. نيري رنگ جي گل جو هڪ قسم.

- گُل خِرّان: ذ. گل جو هڪ قسم - آسماني رنگ جو گل (لاجوردي رنگ خوشبوءِ دار گل ٿئي ۽ دوائن جي ڪم اچي).

- گُل خَطْمِي: ذ. گل جو هڪ قسم - خَیَرِي جو گل.

- گُلخَن ۽ گُلخَن: گُلن جي عرق ڪڍڻ جو ٿانءُ - قَرُ تَقُلُ.

- گُل خَنَدان: ذ. ٿڌيل گل - گل شڪسته - ڪڙيل گل. هڪ ڪتاب جو نالو. (جانعالم جو قصو).

- گُل خَیَرُو ۽ گُل خَیَرَا: گل جو هڪ قسم.

- گُل خَیَرُو ۽ گُل خَیَرَا: ذ. گل جو هڪ قسم (نيري رنگ تي) - گُل خَطْمِي يا گُل خَیَرُو - دوا ۾ ڪم ايندڙ گل.

- گُل خَیَرِي: ذ. گل جو هڪ قسم (موسني رنگ تي هيڊان ماڻل جو تپ ۽ جگر جي گرميءَ لاءِ رات جو پُسانِي قنجر جو جهڳي - مصري وجهي پيار جي ته فائدي مند آهي).

- گُلَبُو: ث. گُل جي بوءِ - گُل جي سرهاڻ - سڳند - خوشبوءِ - واس - هُڳاءُ - هُڳاءُ - هُڳڪار. لالڻ - ساجڻ - پرين - محبوب - ڊولڻ - دلبر. مِڙِي - پياري - دل واري - ساهيڙي.

"گولي" ٿيان گُل بوءِ جي مون نيو پاڻسين " (شاه).

- گُلَبهار: ذ. گل جو هڪ قسم.
 - گُل ٽُڪڻ: صفت. گُلن جهڙا چِتَ ٽُڪڻ - گُلڪاري ڪڍڻ - چٽسالي ڪرڻ - نقش نگاري ڪرڻ - آڪرَ جو ڪم ڪرڻ.

- گُل ٻُڙپ ۽ گُل ٻُڙپ: ذ. گل جو هڪ قسم.

- گُل ٻُڙش ۽ گُل ٻُڙش: ذ. صفت. گُلن جو ڍڪ - ٻُڙپ مٽڪ.

- گُل جافتر ۽ گُل جافتر: ذ. گل جو هڪ قسم.

- گُل جاوَلِي: ذ. گل جو هڪ قسم. جاءِ جو گُل. (ن - ب).

- گُل جاء: ذ. جاء تي پڪڙڻ واري وِل جي گل جو هڪ قسم - گل ياممين.

- گُل جَلِيل ۽ گُل جَلِيل: ذ. رنگن ۽ دوائن جي ڪم ايندڙ گل جو هڪ قسم (گُل)

اچا گلاب جي گل وانگر ۽ خوشبوءِ ڪتوري جهڙي).

- گُل جهڙو ٿي پوڻ: صاف ٿي پوڻ - سهڻو لڳڻ - چمڪڻ - زيبائتو ٿيڻ. نازڪ بدن ٿيڻ - گُل اندام ٿيڻ.

- گُل چنڀيلي: ذ. گُل جو هڪ قسم (هي گل اچا خوشبوءِ دار آهن، سندن سُنڪهن اڌ مٿي جي سور کي فائدو ڪري ٿو ۽ سندس تيل دوائن ۾ ڪم اچي).

- گُل چنڊن: ذ. گل جو هڪ قسم (ت): شاديءَ جي وقت گھوت ۽ ڪنوار ڪان گُلن چونڊائڻ جي هڪ رسم ادا ڪرائڻ - گل مهڙڻ - ڦل مهڙڻ (شاديءَ ۾ گھوت ۽ ڪنوار جي

تخته گل - گلن جي ڪياري. شاداب - خوش آب -
هريو پٿريو - سرسبز - تازو توانو. ڊولائتو -
موچارو - اوگهو - سهڻو - وينگس - زيبائتو - شڪيل -
ڏج - مٿج جهڙو - سدا ملوڪ - چوڏهينءَ جي چنڊ
جهڙو - خوبصورت. رنگدار قول - سهڻا چيٽ -
نقش.

- ڪُلُ زاري ۽ ڪُلُ زارِيُون: ٿ. ڪُلُ واڙي.
هريالي - ساوڪ. سُونهن - سهڻائي. ڪُلُ ڪاري -
نقشندي - چٽسالي.

- ڪُلُ زَعْمَ ران: ڏ. گل جو هڪ قسم -
زغران جو گل - ڪيسر جو گل.

- ڪُلُ زَنگِي: ڏ. گل جو هڪ قسم -
خوشنما ڳاڙهي ۽ اڇي رنگ تي گل - دوائن جي
ڪم ايندڙ گل. (ن-ب).

- ڪُلُ سَتان ۽ ڪُلُ سَتان: ڏ. صفت. (ف).
گلن جي جاء - باغيچو - باغ - چمن - گلزار -
واڙي - ڪولستان - ڪُلاري.

- ڪُلُ سوري: ڏ. گل جو هڪ قسم.
- ڪُلُ سُونَن: ڏ. گل جو هڪ قسم - آسماني
رنگ جو گل.

- ڪُلُ سَوء: ٿ. گل جي بوء - سُرهِي بوء -
هڪار - خوشبوء - سُڪند. دلداري - ميڙي -
ماهڙي - سچن - لڏن - منار.

- ڪُلُ شڪر: ڏ. صفت. گل جا پتن ۽ کنڊ
ملائي ٺاهيل هڪ قسم جو مرڪب - گلڦند.

- ڪُلُ شَن ۽ ڪُلُ شَن: ڏ. صفت. گلن جي
جاء - گلن جو ٻارو - باغ - باغيچو - چمن - اُرم -
گلستان - ڪُلواڙي - ڪولستان - گلزار.

- ڪُلُ صَد بَرگ: ڏ. (ف). گل جو هڪ
قسم - مٿو پتنن مان گل - گهيندو گل.

- ڪُلُ صَنو بَرگ: ڏ. گل جو هڪ قسم. (ت).
هڪ عاشق ۽ معشوق جي خيالي نالن تي ٻڌل
ڪهاڻي. "گل يا صنوبر ڇڪرڊ".

- ڪُلُ عتباسي: ڏ. عجب جهڙو گل - عجيب
قسم جو گل (هي گل خوشبودار آهي، صبح
کان رات تائين طرح طرح جا رنگ ڪڍي،

- ڪُلُندان ۽ ڪُلُندان: ڏ. صفت. گلن رکڻ جو
ٿانءُ - گلدمستو. گلاب داني.

- ڪُلُ دائودي ۽ ڪُلُ دائودي: ڏ. گل
جو هڪ قسم (هيءُ گل هيڊي ۽ ڳاڙهي رنگ تي
ٿورو خوشبوءِ دار ٿئي، هيڏڪي، دستن ۽ تپ لاءِ
ڪاڙهي پيئجي ته فائدي مند آهي).

- ڪُلُ دَسَتو ۽ ڪُلُ دَسَتا: ڏ. صفت. گلن
جو ويڙهو - گلن جو مجموعو - گلن جي ٻڌل مٿ -
گلن جو چڱو - گلن جو ٻڌل مٿيو - ويڙهو -
مٿڪو - جهمٽو - مٿسُڙ. گلن جي رکڻ جو ٿانءُ -
ڪُلُندان.

- ڪُلُ دَوَر: ڏ. گلن سان پيرت پريل - ڪولدار.
ريشي ڪپڙي جو هڪ قسم - ڪلدار سائين -
ڪولدار ريشي ڪپڙو.

- ڪُلُ ڏاوُ هُون ۽ ڪُلُ ڏاوُ هُون: ڏ. گل
جو هڪ قسم - ڏاوُ هونءَ جي وڻ جو گل - گل
انار. گل اڇو، بنفسي ۽ زرد رنگ تي ٿورو
خوشبوءِ دار ٿئي ۽ دوائن ۾ ڪم اچي.
- ڪُلُ رُبا ۽ ڪُلُ رُبا: ڏ. صفت. ڪُلُ جي
شڪل جهڙو - ڳاڙه ڳلو - حسين - سهڻو - وڻندڙ -
خوبصورت. دلربا - محبوب - معشوق.

- ڪُلُ رُخ: ڏ. صفت. گل جي صورت سان
مشابهت رکندڙ - سهڻو - حسين - خوبصورت -
گلربا - گلدار - ڳاڙه ڳلو.

- ڪُلُ رَعِنا: ڏ. گل جو هڪ قسم (ٻه رنگو،
اندان ڳاڙهو ۽ ٻاهران ڪو ٿئي).

- ڪُلُ رَنگ: ڏ. صفت. گل جهڙو رنگ -
گلابي - ڳاڙهان مائل - قيرمزي رنگ. گهوڙي
جي رنگ جو هڪ قسم - گلابي رنگ وارو
گهوڙو.

- ڪُلُ رَوء ۽ ڪُلُ رَوء: ڏ. صفت. گل
جهڙي شڪل جهڙو - ڳاڙهو ڳلو - گلدار - گل
رنگ - گل رُخ - گلربا - حسين. خوبصورت
وڻندڙ - محبوب - معشوق - مٿ.

- ڪُلُ زار ۽ ڪُلُ زار: ڏ. صفت. گلن سان
پريل - چمن - باغ - باغيچو - گلستان - ڪُلواڙي -

جیئن ته ”فجر جو آچو، منجهند جو ڪارو، رات جو ٻاڙهو وغيره“ اهڙي ريت رنگ ڀيو بدلائي انهيءَ ڪري هفت رنگي (ست رنگي) گل به چوندا اٿس، سڱهن ۾ دل ۽ دماغ کي قوت ڏئي).

گلُ عِذارُ: ذ. صفت. (ف. ع). گل جي شڪل سان مشابهت رکندڙ شڪل وارو- گلُ- ٻاڙهن رُخسارن وارو- ٻاڙه ڳتو- ٻاڙه ڪيلو- خوبصورت- سُهڻو- حُسينُ. معشوق- محبوب.

گلُ فامُ ۽ گلُ فامُ: ذ. صفت. (ف). گل جي رنگ جهڙو- ڪلابُ جي گل جهڙو- ٻاڙه ڳتو- ٻاڙه ڪيلو- گل اندامُ- گل روءِ- گُذررخسارو- گُلسوءِ- ٻاڙه ڳلن وارو- سُهڻو- خوبصورت- حُسينُ. محبوب- معشوق.

گلُ فَمَندُ ۽ گلُ فَمَندُ: ذ. صفت. ڪلاب جي گلن جو ٺاهيل مُرڪب- ڪلاب جي پتنن سان ڪنڊ ملائي ٺاهيل هڪ قسم جي معجون- گلُ شڪرُ.

گلُ ڪاري ۽ گلُ ڪاريون: ث. صفت. باغ ۾ گلن جو ڇهڻو- گهڻن قسمن جا گل- مزيداري- ڇهڻو- بهاري- ڦلواڙي- ڪلڙاري.

گل چيئن جو ڪم- نقشبندي- نقاشي- چيئالي- ڪمانگري.

گل ڪَچَنا: ذ. (ف). گل جو هڪ قسم.

گلُ ڪَرنِي: ذ. گل جو هڪ قسم (پنج ڦاڪو، اڇي ۽ ڦيڪي رنگ تي). موتيو. (ن-ب).

گلُ ڪرڻ: و. سائڻي ڇڏڻ- و. سائڻ- آجهائڻ (پتي)- ڏيئو وڌو ڪرڻ. خراب نتيجن ڏي خيال ڊوڙائڻ- خراب خيال ظاهر ڪرڻ.

گلُ ڪلتَگُو: ذ. گل جو هڪ قسم (ڦيڪي ۽ ٻاڙه ڳتو رنگ تي).

گلُ ڪوزه: ذ. (ف). گل جو هڪ قسم.

گلُ ڪشَتُ: ذ. صفت. سَيرَ چَمنَ- باغ جو سَير- ڦلواڙي ۾ چَڪرُ- باغچي جو ڪشَتُ.

گلُ ڪلابُ ۽ گلُ ڪلابُ: ذ. اسم. هڪ مشهور گلُ- ڪلابُ جو گل- سدا ڪلاب. (صفت). سدا سُهڻو- حُسينُ- خوبصورت.

گلُ ڪُونُ: ذ. صفت. (ف). گل جي رنگ جهڙو- ٻاڙهن گلن وارو- ٻاڙه ڪيلو- گُذرنگُ- گُلسوءِ- گُلفار.

گلُ ڪُونُ ۽ گلُ ڪُونُ: ذ. ڪُونُ: ذ. گل جو هڪ قسم (هيءُ گل زردِي رنگ تي دل ۽ دماغ کي قوت ڏيندڙ جيڪڏهن هن کي چاليهه ڏينهن تيرن جي تيل ۾ وجهي آس ۾ رکجي ته سندن جي سور کي سندس مالش فائدي مند آهي). (ف-ج). (ن-ب).

گلُ ڪِيَرُ: ذ. (ف). آها ڪيئي جنهن سان وٽ ڪي ويڙهي صفا ڪجي- پتي جي وٽ جي ڦل جي ڪيئي.

گلُ ڪِيَلو ۽ گلُ ڪِيَلو: ذ. صفت. گل جي رنگ تي مائل گلن وارو- ٻاڙه ڳتو- ٻاڙهن گلن وارو.

گلُ ڪِلَ: ذ. (ف). هڪ قسم جو ٻاڙهو گل.

گلُ ڪُڪُ ۽ گلُ ڪُڪُ: ذ. گل جو هڪ قسم. (ت).

گلُ ڪُريَمُ: ذ. گل جو هڪ قسم (هي گل هٿ جي چنبي جهڙو ناسي رنگ تي ٿئي، دوائن ۾ به ڪم اچي، تنهن کان سواءِ ڪنهن عورت جي وير وقت هي گل چيئنيءَ جي ٿانءَ ۾ پُڻائي رکجي ته وير آساني ۽ خير سلامتيءَ سان ٿئي). (ن-ب).

گلُ ڪُڪُ: ذ. سُرهيءَ خوشبوءِ وارو گل جو هڪ قسم.

گلُ ڪُڪُ: فراسيءَ جي چيئن جو هڪ قسم.

گلُ ڪُڪُ ۽ گلُ ڪُڪُ: ذ. صفت. گل جي رنگ جهڙو- ٻاڙهي سُهڻن وارو- لال منهنون- ٻاڙه ڳلو- ٻاڙه ڳتو.

گلُ ڪُڪُ: موسيقي: ذ. گل جو هڪ قسم.

گلُ ڪُڪُ: ذ. اسم. خاص. بُلُڪُسانُ.

اڪُسيَرُ.

گلُ ڪلابُ ۽ گلُ ڪلابُ: ذ. اسم. هڪ مشهور گلُ- ڪلابُ جو گل- سدا ڪلاب. (صفت). سدا سُهڻو- حُسينُ- خوبصورت.

گلُ ڪُونُ: ذ. صفت. (ف). گل جي رنگ جهڙو- ٻاڙهن گلن وارو- ٻاڙه ڪيلو- گُذرنگُ- گُلسوءِ- گُلفار.

گلُ ڪُونُ ۽ گلُ ڪُونُ: ذ. ڪُونُ: ذ. گل جو هڪ قسم (هيءُ گل زردِي رنگ تي دل ۽ دماغ کي قوت ڏيندڙ جيڪڏهن هن کي چاليهه ڏينهن تيرن جي تيل ۾ وجهي آس ۾ رکجي ته سندن جي سور کي سندس مالش فائدي مند آهي). (ف-ج). (ن-ب).

گلُ ڪِيَرُ: ذ. (ف). آها ڪيئي جنهن سان وٽ ڪي ويڙهي صفا ڪجي- پتي جي وٽ جي ڦل جي ڪيئي.

گلُ ڪِيَلو ۽ گلُ ڪِيَلو: ذ. صفت. گل جي رنگ تي مائل گلن وارو- ٻاڙه ڳتو- ٻاڙهن گلن وارو.

گلُ ڪِلَ: ذ. (ف). هڪ قسم جو ٻاڙهو گل.

گلُ ڪُڪُ ۽ گلُ ڪُڪُ: ذ. گل جو هڪ قسم.

گلُ ڪُڪُ: فراسيءَ جي چيئن جو هڪ قسم.

گلُ ڪُڪُ ۽ گلُ ڪُڪُ: ذ. صفت. گل جي رنگ جهڙو- ٻاڙهي سُهڻن وارو- لال منهنون- ٻاڙه ڳلو- ٻاڙه ڳتو.

گلُ ڪُڪُ: موسيقي: ذ. گل جو هڪ قسم.

گلُ ڪُڪُ: ذ. اسم. خاص. بُلُڪُسانُ.

اڪُسيَرُ.

ملاست ڪڻڻ - پڇڙائيءَ جي پڳ ٻڌڻ - گلاب جهڙو
ڪم ڪرڻ - گلابو ٿيڻ - مٺي هاب ٿيڻ - لعنت
جو طوق گڳيءَ ۾ وجهڻ.

● گلاب خورُ ۽ گلاب خور: ذ. صفت. گلاب
ڪندڙ - ننڍا ڪندڙ - پرائي پچار ڪندڙ - پڇاڙو -
منافق - ڪنهن جي پرڻ گهٽ وڌ ڳالهه ڪندڙ -
خواري ڪندڙ - بدناسي ڪندڙ - چغل - ننڍا خور -
بدنام - عيب جوئي ڪندڙ.

● گلاب خوري ڪٽڻ (ڪ): پڇاڙائي ڪرڻ -
ٻن گهرن کي باه ڏيندڙ - منافقي ڪندڙ.

● گلابو ۽ گلابا: ذ. صفت. ڪارمنهون -
گلاب وارو - بدناسيءَ جهڙو - رڌيل - ذليل - عيبدار -
لعنتي - خوار - بدنام - عيبدار - ڏاهپچ - ڏهاري.
بدبشهي.

● گلاب غيبت ۽ گلاب ٿون غيبتون: ٺ.
صفت. گلاب - خواري خرابي - فتنبي بازی - پرائي پچار -
ننڍا - عيبجوئي.

● گلاب کاڌو ۽ گلاب کاڌا: ذ. صفت. عيب جويو -
گلاب خور - گلاب ڪندڙ - گلابو - ذليل - رسوا - بدنام -
عيبدار. خواريءَ جهڙو ڪم - بدنام ڪم - خراب ڪم -
پڇڙائي - ذلات.

● گلاب: ٺ. اسم خاص. مڇيءَ جو هڪ قسم.
● گلاب ۽ گلاب: ذ. (ف). گلاب =
گُلُ + آب (خوشبوءَ دار گلابي ۽ ڳاڙهي رنگ
تي مائل گُلُ جو هڪ قسم - سدا گلاب -
ڳاڙهو گل - گُلُ اُحمرُ. (هن گل جا رنگ
پيا به ٿين ٿا، جهڙوڪ، آڇا، زردا).

(ف). گُلُ + آب = گُلُ جو پاڻي (گل جو
پاڻي - گلن جو پاڻي - گلاب جي گلن جو عرق -
عرق گلاب).

● گلاباشي ۽ گلاباشيون: ٺ. (ف)
گلابداني - گلاب جي پاڻي چڻڪڻ جي بوتل -
گلاب چڻڪائڻ جي صراحي.

● گلاباشي: گلاب جو پاڻي چڻڪڻ - گلاب جو
عرق چڻڪائڻ.

● گُلُ مہیندِي: ذ. ڳاڙهي رنگ جي گل
جو هڪ قسم - مينديءَ جي رنگ جهڙو ٿيندڙ گل -
گُلُ حينا - ڳاڙهو گل.

● گُلُ ناز ۽ گُلُ ناز: ذ. گل جو هڪ
قسم - ڏاڙهون جو گل - گل اُناڙ. گلغذري رنگ -
ڳاڙهو گلابي رنگ - ڳاڙهو پياڙي رنگ.
ڳاڙهو شوخ رنگ - ارغوني رنگ. (اسم خاص).
هڪ عورت جو نالو. (ت).

● گُلُ ناغتر: ذ. (ف) گل جو هڪ قسم -
چنبيليءَ جو گل.

● گُلُ نيوتروتر: ذ. گل جو هڪ قسم -
نيوفر جو گل (دوائن جي ڪم ايندڙ).

● گُلُ وَرَد: ذ. (ف.ع) گل جو هڪ قسم -
گلاب جو گل.

● گُلُ هُجڻ: خوش هجڻ - بهار هجڻ - مڙج
۾ هجڻ. سهڻو هجڻ - حسين هجڻ - خوبصورت
هئڻ.

● گُلُ ياسمين: ذ. گل جو قسم - جاءِ جو
گل - جاءِ گل.

● گلاب ۽ گلابون: ٺ. (ف. گِل = شڪايت)
ڪنهن ماڻهو جي پرڻ ڪٽيل بدناسيءَ - ٻئي
جي بيان ڪيل آوائئي - بدناسي - بدناسي - ننڍا -
شڪايت - غيبت - شڪوه - پڇاڙ - عيب جوئي -
خواري - چغلي - لائي چائي - سڀيندي -
گهٽتائي.

● گلاب جو گهائڻگو: ذ. صفت. گلاب جو گت
گلاب جو هار - گلاب جو ٺڪر - لعنت جو زنجير -
بدناسي - شڪايت - ننڍا.

● گلاب جو گهائڻگو ڪٽڻ: گلاب جو هار وجهڻ -
سر تي لعنت وسائڻ - پنهنجي بدناسي ڪرائڻ -
گلابو ٿيڻ - مٺي هاب ٿيڻ - گهٽتائي جهڙو ڪم
ڪرڻ - بدناسي جو ٺڪر اچڻ - پنهنجي لائي چائي
ڪيائڻ.

● گلاب جو گهائڻگو گڳيءَ ۾ وجهڻ: پڇڙو
۽ گلاب جهڙو ڪم ڪرڻ - گلاب جو طوق گڳيءَ
۾ وجهڻ - گلاب جو ٺڪر سر تي ڪڍڻ - سر تي

● گِل 'بحر': اسم خاص. تعلقي سجاول ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گِل 'تاڙو': ذ. درياءَ جي ٻيڙيءَ جو هڪ عضوو - منزلن ٻڌڻ واسطي سڪان ۾ ٻڌل هڪ پتڳل ڪاٺيءَ جو ٽڪر. (ن-ب).

● گِلٽان ۽ گِلٽان (ڪ): ذ. (ف. غلطان) غلطان - غرق - ٻڌل - رٿل - مشغول - مصروف.

● گِلٽو ۽ گِلٽا: ذ. واپاري اوزار جو هڪ قسم - اهو رندو جنهن سان ڪاٺيءَ جي ڪناري ۽ ڪاٺيءَ جي رين تي سونهن لاءِ ليڪون ۽ گولايون ڪڍجن - اهو رندو جنهن سان درن ۽ درين جي پانهين تي گولايون وغيره ڪڍجن - ڪاٺيءَ تي ڪنار ڪڍڻ جو رندو.

● گِلٽ ۽ گِلٽ: ذ. ڪنهن ذاتوءَ تي هٿرادو ڪرايل چيڪور. هن جا ٻه قسم ٿين (هڪ اچي رنگ جو ۽ ٻيو سون جهڙو رنگ) - ملمعو - پاڻي - نڪيل.

- گِلٽ ڪرڻ: ڪنهن ذاتوءَ تي اچو قلعي جهڙو رنگ ڪرڻ. ڪنهن کي دغا سان ڦري وڃڻ.

- گِلٽي: صفت. چانديءَ جي رنگ جهڙو رنگ چاڙهيل - ملمعو چاڙهيل - پاڻي ڏنل - گِلٽ ڪيل - نڪل ڪيل. (اسم). هڪ قسم جو ذاتو - جرمن سيلور. راند جو هڪ قسم - پٽسا ڪٽڙيءَ ۾ اچلڻ سان ڪڍيل راند.

● گِلٽپان ۽ گِلٽپان (ڪ): ذ. نوڪر - ٺهليو - شيوڪ - خدمتگار - چاڪر - خدمتي - شيواڌاري - خادع.

- گِلٽپاڻي (ڪ): ڳٽ - گولپ - غلامي - پانهٽپ - چاڪري - خدمتگاري - شهباز.

● گِل 'چن': اسم خاص. تعلقي گونيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گِل 'حڪمت': ث. (ف). حڪمت واري مڻي. (ن-ب). طيب جو اصطلاح - دوا واري ٿانءَ تي اڳوي ٻڌي، مٿان آلي مڻيءَ جو ڏنل تھ - پوٽو - ٿڌ - لڀو - پوچو - پٽستر - لينب - مڪت.

- گلاب جو پاڻي: گلاب جو عرق - گلاب جي گلن جو نچوڙ.

- گلابداني ۽ گلابدانيون: صفت. گلاب جي پاڻي چيڪڻ جي بوتل - گلاباشي - گلاب جي پاڻيءَ جي گهمهي - گلاب جي پاڻيءَ جي صراحي. - گلاب ڪٽيلون: گلاب جون سڪل مڪڙيون - گلاب جون ڪٽيون.

- گلابي گِل: ذ. شربت ٺاهڻ ۽ دوائن جي ڪم ايندڙ ڳاڙهي رنگ تي هڪ خوشبوءِ دار گل. (ن-ب).

- گلابي گُوڙهو (ت): رنگ جو قسم (ڳاڙهي رنگ جي لاک، جا جنديءَ چاڙهن ۾ ڪم اچي).

● گلاب پُور: اسم خاص. تعلقي ڪنڌڪوٽ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گِل 'پُرو': اسم خاص. تعلقي وارھ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گِلاس ۽ گِلاس: ذ. پاڻي ٻيٺڻ جو ٿانوَ - شيشي جو ڊگهو آپخورو. (انگ. گلاس = شيشو) شيشو - ڪاچ. آئينو - آئينو - درين - درسي - آرسِي. عتيڪ - چشمون.

- گِلاسڊاني ۽ گِلاسڊانيون: ث. گِلاس رکڻ لاءِ ٿيڻ سان ڪاٺ جو طاق.

● گِلاق ۽ گِلاق (ث): ذ. وات جي ٻنهي پاسن جون ٻه چاڙيون - گِلاق - واچون.

- گِلاقو ۽ گِلاقا: ذ. (سن. گل) وات جي ٻه چاڙي - گِلاق - گِلاق - واچ.

● گِلال: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. ڪنڀار.

● گِلال ۽ گِلال: ذ. صفت. ڳاڙهي رنگ جو اٽو - سِيندَر. ڳاڙهو رنگ - لال رنگ - سُرُخ رنگ. هوليءَ ۾ هندن جو هڪهي تي اچلايل ڳاڙهو رنگ. سيندور.

● گِلاني ۽ گِلاني: ث. ڪتراھت - نفرت - بچان - انرَس - ڪيرپ - سوگ - ڌڪار - حقارت - مٽيچا.

● گِلاني: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (هزاري بلوچن جو هڪ قبيلو، رستمائين جي شاخ).

● گيل شڪر: ذ. اسم خاص سنڌي ٻوليءَ ۾ هڪ مشهور پهڪن جي ڪتاب جو نالو.
● گئلشيراڻي: اسم خاص. هڪ ذات (مزاری) بلوچن جو هڪ قبيلو).
● گئلڙو ۽ گئلڙا: ذ. وات جو اندريون پاڳو-واچ-چاڙي-وات جي ڪنڊ.
● گئل ڪلهوڙو: اسم خاص. تعلقي ميرو خان ۾ هڪ ديھ.
● گيلڪي ۽ گيلڪيون (ت): هٿن سان بدن جي ڪنهن ٻئي عضوي تي آهستي سان ڪيل ڪنھار-ڪيڪيائي-ڪيڪيائي.
● گيل-گيل: ذ. ننڍڙي ٻار کي ماءُ ٻيءَ جي سڏ ڪرڻ جو نمونو-سڃاهو آواز-پيار مان سڏڻ جو آواز-پيار جو لفظ-”گيل گيل ڪير اچي.“ خوشامد-چاٺوسي (ت).
● گيلگهال (ل): ذ. خارش-ڪتھ-ڪنھن-خارش-خارم-ڪڇيلي.
● گئلگلو ۽ گئلگلا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو-هڪ هندن جي ذات-گهٽ ذات وارن فقيرن جو هڪ قسم (هندو)-گئر گئلو-ٻڙو.
● گيل گوليڙي: ت. ننڍڙن ٻارن کي ڪوڏائڻ جو نمونو-گيل گوليڙي.
● گيلسم ۽ گيلسم: ذ. (ع. قاليمن. ف. گيلسم=ريلِي). ٻٽ تي پڪيڙڻ لاءِ وڏي فراسي-فراش-غاليچو-فراش-ٽپڙ.
● گئل محمد: اسم خاص. تعلقو ميروپور ۾ تعلقو شاهيندر تعلقي ميهڙ ۾ ديھن جا نالا.
● گئل محمد ليغاري: اسم خاص. تعلقي شهدادپور ۾ هڪ ديھ جو نالو.
● گئل ميخ ۽ گئل ميخون: ت. ڪيليءَ جو هڪ قسم-ويڪري مٿي واري ڪيلي-ٽوپيدار لوھ جي ڪيلي-ٽوپي واري ڪيلي. ريزا ميخ. ڪچي سلائي-ٽاڪو-ڪوڪو.
● گئلنداز ۽ گئلنداز: ذ. (گوله انداز) نشان باز-چپٽو-توبجي-نشان چٽيندڙ-غبارجي. فوجي ماڻهو-مياھي. (اسم خاص). هڪ ذات.

● گيل جيڪممت ڪرڻ: ڪيٽياگرڻ جو اصطلاح-دوا جي ٿانءُ کڻي ڪپڙي ۾ ويڙهي مٿان آلي مٿي جو تھ ڏيڻ-ڪوناري ۾ دوا جو ڳوٺو بند ڪري مٿان اڳڙيون ويڙهي قابو ڪري ان جي مٿان آلي مٿيءَ جو تھ ڏيڻ.
● گئلر ۽ گئلر: ذ. ٽولو-وڪر-ٽولي-جماعت-ڏن-چانگ-گئلو (جانورن جو). ميهڙ-گوڙ-پيهه-آنبو-هه-ڪٽ-پيند-پيهڙ-خلق-هشام.
● گئلر: اسم خاص. تعلقي شهدادپور ۾ هڪ ديھ جو نالو.
● گئلر ۽ گئلر: ذ. ڪٽي جو ننڍو ٻچو-ننڍو ڪٽو-ڪٽيو-ٻونگڙو-ٻونگ-ٻونگڙو-ڪنڊ. ننڍي قد وارن ڪٽن جو هڪ قسم.
● گئلرڙو ۽ گئلرڙا: ننڍڙو تازو ڄاول ڪٽي جو ٻچو-ٻونگڙو.
● گئلرو: ذ. ڪٽي جو ننڍو ٻونگڙو-گئلرڙو.
● گيلري ۽ گيلريون: ت. ننڍڙي ٻونگڙي-ڪٽي. ٻور-ريچڪ-سوداء-خيال-بند بندو-ريچڪي.
● گيلريون ٻون: جاڳڻ.
● گئراجائي: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات.
● گلرين: اسم خاص. هڪ ذات (مزاری) بلوچن جو هڪ قبيلو). (ت-بلوچستان).
● گئلڙو ۽ گئلڙا (ت): ڳالهه تان هر هر ڦري ويندڙ-هڪ ڳالهه وارو نه هئڻ-ڦرڻو گهڙو-هڪ سخن وارو نه هئڻ-محڪم ارادو نه رکڻ.
● گئلڙي (ل): فراسين جي چٽن جو هڪ قسم.
● گئل سانگهڙو: اسم خاص. تعلقي واره ۾ هڪ ديھ.
● گئل شاه: اسم خاص. تعلقي ميرو خان، تعلقي ڪنڊياري ۾ ديھن جا نالا.
● گلشيريڙي: اسم خاص. هڪ ذات (بگتي بلوچن جو هڪ قبيلو).

بنياد تباھ ٿيڻ - گهر ٻار تباھ ٿي وڃڻ. ستيناس ٿي وڃڻ - هڙ موڙي ڇٽ ٿي وڃڻ.

● گئلي پٽون: ستائڻ - ڪپائڻ - هلاڪ ڪرڻ - دق ڪرڻ - تڪلف ڏيڻ - آزارڻ - رڙائڻ - ريتائڻ - ٻاڻي ڪڻڻ - ڏهڻ - آچائي ڪڻڻ - دشمني ٻارڻ - هرو ڀرو وڙهڻ - ڪنڌ ڪڻڻ - جنجال ۾ وجهڻ.

● گئلي جو هار: مالها - ڪنڻي - هار - ڪنڊلو - ڳلپتو - ڪنڊي - مڙن - لڏڻ - ٻين - ڀرين - دوست - ڀيارو - ميڏول - سڪيلڊو - بودلو - لاڏلو - چچلو - طوق پتلو - انگلي. محبوب - معشوق - دلبر - ساجن - جاني.

● گئلي جو هار هڻڻ: بلڪل ڀيارو هڻڻ - محبوب هڻڻ - دلبر هڻڻ - سڄڻ هڻڻ - ساهه جو سينگار هڻڻ - ساجن هڻڻ.

● گئلي لائڻ: ڀيڻ ڪرڻ - محبت ڪرڻ - دل ۾ سانڍڻ - هٿهين سان لڳائڻ - ڳر لڳائڻ - چاٽيءَ سان لڳائڻ.

● گيلئي گور: گيلئي گور: ذ. صفت. گئلوگير - ليلزاتيئو - متائتو - سوالِي - محتاج - نيازمنڊ - عرضدار - متائو - نيازي.

● گيلو: اسم خاص. ٻوٽي جو هڪ قسم. ٻوٽي جي پاڙ جا دوائن جي ڪتب اچي. پترو - پتڙو - نرم چڊو - پاڻيءَ جهڙو - چٽڙو - پتلو - پنگو - چٽو.

● گئلو ۽ گلا: ذ. ننڍڙي مڇيءَ جو هڪ قسم (بنا چلڻ جي رنگ ڪارو، قد ٻن کان چار انچ هن جا ٻه قسم ٿين (۱) مٿيون گئلو (۲) چمن گلو.

● گئلو: اسم خاص. ڪڪڙ جي ٻاٻڙي. ڳچيءَ کي ٻڌڻ جو ڪپڙو - آن مان ٺهيل ڳچيءَ کي ويڙهڻ لاءِ هڪ ڊگهو پتو - گلا بند - (انگ). مٽيلٽر.

● گئلوگير ۽ گئلوگير: ذ. صفت. (ف. گلوگير = طامع). طامع - لالچي. نيڙيءَ کي وندڙ ڪڙي شيء - گهٽر. سوالِي - عرضدار - متائو - نيازمنڊ - دامنگير - ڀرين پوندڙ - التجا ڪندڙ - التماس ڪندڙ - عرض ڪندڙ - منٿ ڪندڙ.

● گئلندازي ۽ گئلندازيون: ث. توڙي - نشان بازی.

● گئلندر: ذ. اسم خاص. ٻوٽي جو قسم، ڪاٺيون ۽ ٻن جا سڪل ٿين - هڪ ڀسار ڪو وکر، جو دوائن ۾ ڪم اچي. (ن-ب).

● گئلو ۽ گلا: ذ. (سن. گئل = گلا = ڳچي) نيڙي - گهٽ - ڳاٽ - ڪنڌ - سسي - ڪنڌو - هڪي - ڳچي - ڳلو - ڪنڌ واري ڳلي - تڙگهو - تڙگهت - نيڙي - نيڙيءَ جو آواز - سريلو آواز - مٺو آواز - آواز - صدا - الحان - هانڪ - پراڻ - تنوار - ٻولي - ڪوڪ - لات - رڙ - سر - واک - وائي. آئس جو وڳ - وڳر - ولر - گلر - قطار - ڏن - ساڳو. (ماڻهن جي) جماعت - ٽولي - سڳر - ساڻاري - ميٽر - مجموعو - ساڻ. (ت). پٽڙهي - ڪنڊ - قاهي - قاسي - فاسي - سوري. مڇي ڦاسائڻ جي ڪنڊي. آگڙ - دوکاندارن وٽ پئسن رکڻ جي ٻيٽي. (ت).

● گلا ٻنڌ ۽ گلا ٻنڌ: ذ. صفت. ڳچيءَ کي ويڙهڻ جو ڪپڙو - آهو رومال جنهن سان ڪن ۽ ڳچي ويڙهجي - ڪنڌڪ - شانھ پوش - (انگ) مٽيلٽر.

● گئلو ڪاٺڻ: سسي لاهڻ - نيڙي وڍڻ - ڳچي ڪپڻ - سير لاهڻ. ڏاڍي سختي ڪرڻ - ڪنور ٿيڻ - بي رحمي ڪرڻ - آزارڻ - ڏڪوئڻ - ٻيڙڻ - مستائڻ - رنجائڻ - ايڏائڻ. زوريءَ ڪم وٺڻ - زبردستي ڪرڻ. جبراً ڪرڻ.

● گئلو ڪپڻ: گئلو ڪاٺڻ - ڳچي وڍڻ - سير ڪاٺڻ - گلو وڍڻ - ڪنهن جو تڙگهت وڌي ڇڏڻ. پسي جو نقصان ڏيڻ - خواهه خواهه ڇيهي ۾ وجهڻ - ٿوٽو رسائڻ.

● گئلو گهٽجڻ: ڳالهائڻ ئي نه نڪرڻ - آواز بند ٿي وڃڻ. ساهه نه ڪڇڻ. زبردستي ٿيڻ - جبراً سير تي اچي هڻڻ.

● گئلو لڏجڻ: ڪم جو ڀورائو ٿيڻ. (ن-ب). ● گئلوي گار ٿيڻ: ٻيڙهي ناس ٿيڻ - ڪنڊ تباھ ٿيڻ - خاندان ٿي ڇٽ ٿي وڃڻ -

عاجزي ڪندڙ. ڏکويل-آداس-دلڪير-
غمگين. (ن-ب).
"جانڪي جانين ٻانڪي سگهو منجهه سرير،
تانڪي اگهو آهن گهايل گلوگير"
(خانہ زئي).
● گتوانی: اسم خاص. تعلقي ڪنڌڪوٽ ۾
هڪ ديھ.
● گتواھ: اسم خاص. تعلقي ڳڙھي خير ۾
هڪ ديھ جو نالو.
● گلو پٿرائين: ڪورين جو اصطلاح- ڦٽيءَ جي
گهرن ۾ ڊزائين موجب تندون داخل ڪرائڻ.
- گلو پٿرڻ (ت): ڏ. رش ۾ هڪ پاسي کان
تندون وجهي ٻئي پاسي کان ڪڍڻ- ڦٽيءَ ۾
نموني سان تندون وجهڻ.
● گلو ٿي (ت): ڏ. لمبو- لامبت- ڊگهو.
ڏهرو- هيٺو- ضعيف- نيسو- ڪم طاقت- لاغر-
آپرو.
● گلو پٿرائي: اسم خاص. تعلقي ميرپور ماٿيلي ۾
هڪ ديھ جو نالو.
● گلوڙ ۽ گلوڙ (ل-ت): ڏ. لشڪر- ٽولو-
جماعت- دل- ولتر- گتر- جتو- ڏڻ- چانگ.
- گلوڙ بٽڻ ڪرڻ: شڪست ڏيڻ- هيسائڻ-
ڊپائڻ- ڊپ ڏيڻ- هيراس ۾ رکڻ- چپ ڪرائڻ-
خوفزدو ڪرڻ.
● گلوڙ ڪائي: اسم خاص. هڪ ول (جا وڻن
تي ڦهلجي وڃي، هن جا پٽن ٻانسن جي پٽن وانگي
ٿين، ڏانڦو ڪوڙو ۽ ڪسارو)- پسارڪو وڪر-
دوائن جي ڪم ايندڙ. (ن-ب).
● گلوڙي ۽ گلوڙيون: ڏ. نوريڙي جو
قسم. گيلوني.
● گيلول ۽ گيلولون: ڏ. ننڍڙي پٿر جي پري
مار ڪرڻ لاءِ پسانگي ڪائي جي ٻنهي منهن ۾ پٽل
رپڙ- هڪين ڏي پٿرن اچلائڻ لاءِ ڪائي ۽ رپڙن
سان جوڙيل هٿيار- گيلو- ڪمان- سيگ. (ت).
● گيلو ۽ گيلولا: ڏ. صفت. گيلول ۾ هئڻ لاءِ
مٽيءَ جو ٺهيل ڳوڙهو. ٻنوڙو.

● گيلولي ۽ گيلوليون (ت): ڏ. مٽيءَ جو
ٺهيل ڳوڙهو- گيلو.
● گيلوني ۽ گيلونيون (ت): ڏ. گرڙي-
ڪتلولي- گروڙي.
● گيلو ۽ گيلوھ: ڏ. ٿورو- ڳڻ- احسان.
(ن-ب).
"کانڊو ساڻ گيلوھ، ڪيو ته ڪٿار هاريو."
● گيلوني ۽ گيلونيون: ڏ. جيو جو هڪ
قسم (ڳوٺ جهڙو ٿئي، هن جو گوشت ۽ چرٻي
دوائن جي ڪم اچي). (اسم خاص). هڪ ذات.
● گلهڙي: اسم خاص. تعلقي ڊگهڙيءَ ۾ هڪ ديھ.
● گيلهي ۽ گيلهيون (ت): ڏ. پڪريءَ جو
هڪ قسم- ڳاڙهن ڳلن واري پڪري.
● گيلهي ۽ گيلهيون: اسم خاص. پڪيءَ جو نالو.
● گيلي ۽ گيليون: ڏ. (سن. گيلي = گهٽي)
ڪوچو- گلي- گهٽي. راه- رستو. پاڪر.
- گلي پائڻ: پاڪر پائڻ.
● گيلي ۽ گيليون: ڏ. لائي- لائي ڏڪر
راند ڪرڻ ۾ ڪم اچي- ٻنهي طرفن نوڪدار ۽
وچ آڀريل ڪائيءَ جو ٽڪر- راند واري ڪائي-
ڪائيءَ جو ٺهيل بيضو- بدوڙو- ڪائيءَ جو ٽڪر،
جنهن جو وچون حصو بيضوي ۽ پاسا چُهيندار.
- گيلي ڏڪر: ڏ. هڪ راند. (ائيءَ ڏڪر
راند ۾ آڱ وٺندڙ چوڪر، ائيءَ کي ڏڪ هڻي
راند جي شروعات ڪندو، آڱ ڏيندڙ چوڪر
وري ائيءَ سان هٿ تي پيل ڏڪر کي نشان
چڻيندو، جيڪڏهن ڏڪر کي ڏڪڻي ويو ته
هوءَ ڏڪر سان ائيءَ جي دُوري ماڀندا آهن.
ٻهڙين ڏڪر کي بڪٽ، ٻئي کي لٽين، ٽيئي
کي مُون، چوٿين کي نار، پنجين کي آر، ڇهين
کي ويڙهي ۽ ستين کي جُڳ يا بڪو چوندا آهن
[اھي مدراسي انگ آهن]. مقاصد جنهن نمبر تي
ختم ٿيو، ان نمبر واري داءَ جو ڏڪ آڱ وٺندڙ
هئندو آهي. بڪٽ ۾ ٻيهر جي آڱرين مٿان لائي
رکي، مٿيرو آڇل ڏيئي ڏڪ هڻبو آهي. لٽين ۾
[الھو پلھو] ڏڪ هڻندا آهن. مُون (متڪل)

■ گليو ۽ گليا: ذ. صفت. (سن. گلي)
مٽيءَ مان ٺاهيل ڇڏو - مٽيءَ جو ڳوڙهو -
گولو کانپائيءَ ۾ وجهي هٽڻ لاءِ - مٽيءَ جو گول
روڙو - گولو - گلولو. پٽوڙو.

■ گليپي ۽ گليپيئون: ث. ڀسانگي ڪاٺي مان
جوڙيل هٿيار، جنهن سان هڪيءَ وغيره مارڻ - رپڙ،
ڪاٺي ۽ چر جي چاڀي مان ٺاهيل گليل. مٽيءَ جي
ننڍڙي ڳوڙهي.

● گليو ۽ گليا (ث): ذ. ڪٽي جو ننڍو ٻچو يا
ٻچڙو - گليرو - پٽونگڙو - پونگڙي - پونگڙو.

● گليهم: اسم خاص. هڪ ذات (اڪثر حيد آباد ۾).

● گرم ۽ گير: گمئون: ذ. ڪٽل - سماءُ -
مٽءُ - معرفت - سمڪ - پٽوڙ - خبرچار - ٻوجهه -

خبر - علم - ڄاڻ - وڌيا - گيان - گمان. ڏس -

آهڻج - آثار - نشاني - آڀار - سنگ - آهڻ - پٽو -

ٻار. سمجهاڻي - نصيحت - هدايت. سمجهه - فهم -

زيرڪي - پٽ - پٽي - ذهن - چٽرائي - دانائي -

ڏاهپ - سياڻپ - سنڀال - هوشيار - هوشيار -

چالاڪي.

● گرم ۽ گير: ذ. صفت. (ف. گرم = غائب)

غائب - لڪل - چٽيل - ڳجهو - الٻو - مخفي -

غرق - لاپتا. ڪوهيٽل - وڃايل - وڃيل - ٽيڙيل -

چٽ - نابود - تباهه - برباد - آڃاڙ - هارائيل - ضايع

ٿيل. (ڌڪ لڳڻ ڪري يا رت جي خراب ٿيڻ

ڪري). بدن تي نڪري پوندڙ ڳوڙهو - ڳنڍو - ڳٽو.

■ گرم ۽ گير: غائب ٿيڻ - الٻو ٿيڻ - هيڙپ

ٿيڻ - وڃائجي وڃڻ - غرق ٿيڻ - لاپتا ٿيڻ. ضايع

ٿيڻ - تباهه ٿيڻ - برباد ٿيڻ.

■ گرم ۽ گرم: صفت. گرم - گمئون - لڪل -

ليڪايل - گرم نام - مخفي - ڳجهو - الٻو - غائب.

خاموش - ماڻ - چٽ - سانت. ششدر - حيران -

هڪو ٻيو - وائڙو - ويڇون وڃڻ.

■ گرم ڪرن: ليڪائڻ - ڇپائڻ - روپوش ڪرڻ -

ڳجهو رکڻ - ڍڪي ڇڏڻ - غائب ڪرڻ - الٻو

ڪرڻ. وڃائڻ - ضايع ڪرڻ - گنوائڻ - ڪوهڻ -

وڃائي ڇڏڻ - زبان ڪري ڇڏڻ.

جو مٺيو) ۾ مٺ تي اٿي رکي، مٽي اچي ڌڪ
هڻبو آهي. نار (ٻه گهوڙا پار، بمبئي ۽ ڪلڪتو
ڏيکار) ۾ ڇيڇ ۽ ڏسڻي آگرين جي ٻئي مٿان اٿي رکي،
مٽي اچي ڌڪ هڻندا آهن. آر (انڌي اک) ۾

اک تي اٿي رکي، هيٺ ڪيرائي ڌڪ هڻبو آهي.

ويئي (وڻ ٽپندي ويئي) جو ڌڪ ٺوٺ مٿان اٿي

رکي، مٽي اچي ڌڪ هڻبو آهي. جڳ ۾ گيل ۾

اٿي رکي ڌڪ هڻندا آهن. هن راند ۾ ڪنهن به

داه جي ڌڪ کڻڻ سان رانديگر ڪاٻي هوندو،

وري ٻان وڃي آگ ڏيندو).

● گري ۽ گريون: نورو رنگ - ڪپڙن جو

گليل رنگ بيهارڻ لاءِ نير مان ٺهيل اٺو

(ٻاٺوڊر) - نيل.

■ گلي ۽ گيو: جذبيءَ ۾ ڪم ايندڙ رنگ جو قسم.

● گليو ۽ گليا (ث): ذ. ڪنهن ڳالهه تان

کاڌل ڦيري - نابري - انڪار - ڦيرو.

■ گليو ۽ گليا: ڪيل ڳالهه کان انڪار ڪرڻ -

اصل ڳالهه تان ڦري وڃڻ - ناڪار ڪرڻ - نابري

وارڻ - نتائي وڃڻ.

● گيلي ۽ خور: اسم خاص. ذ. هڪ پڪيءَ جو

نالو (ٻڌڪ جيڏو). (گيني ڦول) ولايتي ڪڪڙ.

ڦيل مرغ.

● گليو ۽ گليوون: (ث): ث. پڪيءَ جي

ٺيڙيءَ هيٺان ٻه ڇڙي جون ڳليون - لڙڪا.

● گليو ۽ گليو: اسم خاص. هڪ ذات (اڪثر

حيدرآباد ۾).

● گليو ۽ گليو: ذ. ٻيو سبيل، ڪپڙو،

جو ميار ۾ سرديءَ کان ويڙهجي - غلاف - گليو.

● گليو ۽ گليو: (ث): ذ. ٽلهي ڪپڙي جو

قسم - ڪپڙو. (شايد گليو).

● گليو ۽ گليو: گليوون: ث. هڪين

جي هڪل لاءِ سٺ ۽ ڪاٺيءَ مان ٺهيل ڪاٺياڻي -

رپڙ ۽ ڪاٺيءَ مان ٺهيل شڪار ڪرڻ جو هٿيار -

غليل - گليلو - گليلو - ٽيٽڪ - ڪاٺياڻي. (اسم

خاص). تعلقي گهوڙا ٻاريءَ ۾ هڪ ديه جو نالو.

ميرپور ساڪري ۾ هڪ شهر جو نالو.

● گمگنيجن: (سن. گم = وڃڻ) وڃڻ - ڪوهڃڻ - ڪجهو رهڻ - غائب رهڻ. نابود ٿيڻ - ضايع ٿيڻ - ڇٽ ٿيڻ. (ن-ب).
 ● گمگشتو: گمگشتا: ذ. (ف. گمگشتن = نظرداري ڪرڻ) پٽلاوڻو - ايجنت - دلال - شاهوڪاري ڪاروبار هلائيندڙ - خريد فروخت ڪندڙ - ٻئي جي طرفان ڪنهن ڪم لاءِ مقرر ڪيل خاص ماڻهو - ڪارڪن - نائب - ڪامگار - ڪارائو - ڪمدار - مئنيجر - مئنيجر - مئنيجر - ڪرتا.
 ● گمگشتگير: گمگشتگير: ٻيون؟ ث. صفت. پٽلاوڻ - دلايلي - ايجنٽي - دستوري - ٽائيپي.
 ● گمگم: (ت): ذ. ذڪر - وجد - ياد الاهي. جهڊ - مڃو - ڪوشش - آدم - مڃت - رقص - ناچ.
 ● گمان: گمان: ذ. (ف. گمان = شڪ) شڪ - شبهو - ظن - پير - منسو - وسواس - وسواس - وهڻ - وسواس - وسواس - منديه - غيرت - ٻي ويساهي. ڪلپنا - خيال - قياس - پاڻ - انديشو - منڪلپ - منوگيت - فهم - سمجهه - نظر - راء - قياس آرائي - وڃڻ - دليل - ڪيافو.
 ● گمانيجن: مصدر. شڪجڻ - شڪ آڻڻ - بدگماني ڪرڻ - گمان آڻڻ - شڪ هجڻ - وهڻ - هجڻ - خيال آڻڻ - اوشواش هجڻ - پرمجڻ - منسو آڻڻ - ڄاڻڻ - سمجهڻ - پائڻ - وهڻ - آڻڻ - انديشو ڪرڻ - وسواس ڪرڻ - شڪي ٿيڻ.
 ● گمان: ڪرڻ: شڪ ڪرڻ - وهڻ - ڪرڻ - اوشواش هڻڻ - پرم ڪرڻ - منسو آڻڻ - گمانجڻ.
 ● گماني: گمانيون: صفت. شڪي - سڀسي - پيرمي - وسواس - ٻي ويساهي - شڪاڻوڻ - ٻي ويساهي - ٻي اعتباري - خيالي - پورالو - شڪاڻو - اوشواشي - ٻي اعتبارو - ان وسهڻو - شڪ گاڏيو - بدگمان - سڀسي.
 ● گمائي: مصدر. وڃائڻ - ليڪائڻ - گم ڪرڻ - پٽرائي شيءِ لڪائي ڇڏڻ. غائب ڪرڻ - الڳ ڪرڻ. چورائڻ - ڦهائڻ - غصب ڪرڻ - پٽرائو مال هٽو ڪرڻ. (گمايو - گمائيندو - گمايل).
 ● گمگنيجن: اسم خاص. رياست خيرپور ۾ تعلقي ۽ ديھ ۽ شهر جو نالو.
 ● گمگيرال: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (اڪثر نوابشاھ ۾).
 ● گمگيو: گمگيا (ت): صفت. تلهو - موٽو - جاڏو - سرڪو - سڀر - دستو.
 ● گمگير: گمگير: ذ. صفت. (سن. گمگير = ٻردبار) سوچ وڃڻ وارو - ٻردبار - ڳوٺو - وڃڻ وان - ڳوٺو - مڃت - ٻاري - ڌرمون - آوڻهن خيالن وارو - گيان وارو - آوڻهو - جهان ديدو - استوار - محڪم - مستقل مزاج - منجيدو - سوچيندڙ - فهم - دور انديش.
 ● گمگت: راند - رڻشو - چرچو - تماشو - مزو - ڪيل خوشي - نينگ ٽپو - رهسو - وندر - پوک.
 ● گمگراهه: گمگراهه: ذ. صفت. (گم = ليڪل + راه = رستو) وات پٽل - رستو پٽل - رستو وڃائڻ - وائڻو - بدليل - پٽل - سوڙيل - بي راهو - پٽل - پيرانتمان - رول - اوچو - آواره - منجهل - حيران ٿيل - پريشان ٿيل - غرق - به راه - مذهب ڪمان ڦريل - ملحد - ڪافر - ملعون - اڌرمي. تڙيل - ڌڪاريل - لوديل - ڦريل - بدعتي.
 ● گمگراهي: گمگراهي: ٻيون؟ ث. صفت. بي راهي - اوچو - اڻپ - رولو - جنجل - پڊلو - پريشاني - حيراني. ملعونيت - ڪفر - ملحد - بي ديني. خطا - چوڪ - چڪ - غلطي - سهو. اڻپ - بي سمجهي - بيوقوفي - ناداني.
 ● گمگري: گمگريون: ث. ننگي.
 ● گمگسان: گمگسان: ذ. گوڙ - ڪڙپڙ - وڳوڙ - فساد - لڙو - شور - هل - هجور - پير - ڪمسان - مانڌاڻ.
 ● گمگسان: گمگسان: ذ. اسم. گند. خرابي - بدبو.
 ● گمگنودا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (اڪثر حيدرآباد ۾).

● گمگنيجن: (سن. گم = وڃڻ) وڃڻ - ڪوهڃڻ - ڪجهو رهڻ - غائب رهڻ. نابود ٿيڻ - ضايع ٿيڻ - ڇٽ ٿيڻ. (ن-ب).
 ● گمگشتو: گمگشتا: ذ. (ف. گمگشتن = نظرداري ڪرڻ) پٽلاوڻو - ايجنت - دلال - شاهوڪاري ڪاروبار هلائيندڙ - خريد فروخت ڪندڙ - ٻئي جي طرفان ڪنهن ڪم لاءِ مقرر ڪيل خاص ماڻهو - ڪارڪن - نائب - ڪامگار - ڪارائو - ڪمدار - مئنيجر - مئنيجر - مئنيجر - ڪرتا.
 ● گمگشتگير: گمگشتگير: ٻيون؟ ث. صفت. پٽلاوڻ - دلايلي - ايجنٽي - دستوري - ٽائيپي.
 ● گمگم: (ت): ذ. ذڪر - وجد - ياد الاهي. جهڊ - مڃو - ڪوشش - آدم - مڃت - رقص - ناچ.
 ● گمان: گمان: ذ. (ف. گمان = شڪ) شڪ - شبهو - ظن - پير - منسو - وسواس - وسواس - وهڻ - وسواس - وسواس - منديه - غيرت - ٻي ويساهي. ڪلپنا - خيال - قياس - پاڻ - انديشو - منڪلپ - منوگيت - فهم - سمجهه - نظر - راء - قياس آرائي - وڃڻ - دليل - ڪيافو.
 ● گمانيجن: مصدر. شڪجڻ - شڪ آڻڻ - بدگماني ڪرڻ - گمان آڻڻ - شڪ هجڻ - وهڻ - هجڻ - خيال آڻڻ - اوشواش هجڻ - پرمجڻ - منسو آڻڻ - ڄاڻڻ - سمجهڻ - پائڻ - وهڻ - آڻڻ - انديشو ڪرڻ - وسواس ڪرڻ - شڪي ٿيڻ.
 ● گمان: ڪرڻ: شڪ ڪرڻ - وهڻ - ڪرڻ - اوشواش هڻڻ - پرم ڪرڻ - منسو آڻڻ - گمانجڻ.
 ● گماني: گمانيون: صفت. شڪي - سڀسي - پيرمي - وسواس - ٻي ويساهي - شڪاڻوڻ - ٻي ويساهي - ٻي اعتباري - خيالي - پورالو - شڪاڻو - اوشواشي - ٻي اعتبارو - ان وسهڻو - شڪ گاڏيو - بدگمان - سڀسي.
 ● گمائي: مصدر. وڃائڻ - ليڪائڻ - گم ڪرڻ - پٽرائي شيءِ لڪائي ڇڏڻ. غائب ڪرڻ - الڳ ڪرڻ. چورائڻ - ڦهائڻ - غصب ڪرڻ - پٽرائو مال هٽو ڪرڻ. (گمايو - گمائيندو - گمايل).

● گيملي: اسم خاص. ڪاٺياواڙ علائقي ۾ هڪ شهر (رائن جي گاديءَ جو هنڌ هو ۽ ڪڇ جي جاڙيجن حاڪمن ڪاهه ڪري زبون ڪري ڇڏيو).
 ● گمنام ۽ گمنام: صفت. (ف. گمنام = غير مشهور) اڻ واقف - ناواقف - اڻ سينڌو - اڻ ڄاتل - نامعلوم - اڀر ڇيت - لڪل - غائبائو - لاپتي - غير مشهور. لڪل - پوشيدو - ڳجهو - ڇپيل - لاپتہ - گم - مستغبي. گونگو - لڪل (خط).
 ● گمنامي ۽ گمناميون: ث. غير مشهوري - نامعلوميت - ڳجهائي - نامعلومي - معدومي.
 ● گمنامي: اسم خاص. هڪ ذات. (قادي).
 ● گمنهن (ت): ذ. منڌ جو هڪ حصو (مٿيون حصو). سڙو - آڀو - آتر.
 ● گستن (ت): مصدر. گم ٿيڻ - غائب ٿيڻ - الڳ ٿيڻ.
 ● گستيل: ذ. گمراهه - پليل - ڀٽڪيل - ٽاپڙيل - منجهل - منڌل.
 ● گن: اسم خاص. هڪ ذات (اڪثر لاڙ ڪاٺي ۾).
 ● گن ۽ گن: ذ. (هم. گن = ڳڻ) ڳڻ - عادت - خصلت - وصف - صفت - خاصيت - چوهر - اثر - تاثير. لڄڻ - افعال - ڪرتوت - اعمال - ارڪان - ڪرتبي - فعل. قابليت - لياقت - دانائي - هوشياري - ڏاهپ - سياڻپ. چڱائي - پلائي - ٺيڪي - خوبي. عنايت - مهرباني - احسان - وڙ - ڪيرپا - ڪرم - ٿورو - لائق. مدح - ثنا - واکاڻ - ساراهه - تعريف - نفعو - فائدو - آڀاسو. هنر - اٽڪل - ڪيڏ - حرفت - چالبازي.
 ● گنائيتو ۽ گنائيتا: ذ. صفت. گن وارو - لڄنائتو - چڱين عادتن وارو - سٺن لڄڻ وارو - گنائتو - اخلاقن ڀريو - احسانائو - ٿورائو - وڙائو - فائدي وارو.
 ● گن چور ۽ گن چور: ذ. احسان نه مڃيندڙ - ٿورو نه مڃيندڙ - ٻئي جي ڀلائيءَ کي وساريندڙ - احسان فراموش - ناشناس.
 ● گنتر ۽ گنتر: ذ. مفيد - گن وارو - احسان وارو - لڄنائتو - اخلاقن ڀريو - گنائتو - گنائتو.

● گن ڪن: احسان ڪرڻ - ٿورو ڪرڻ.
 ● گنوتي: گن وارو - احسان وارو - وڙائو - ٿورائو. (ن - ب).
 ● گنيوت: گن وارو - ڳڻل وارو - گنيوت - ڳنائتو. احسان ڪندڙ - مهربانيون ڪندڙ.
 ● گن هجن: خاصيتون هجن - گن هجن. چالاڪيون هجن - هنر هجن - اٽڪلون هجن - هنرمند هجن.
 ● گنيات ۽ گنياتون: ث. همذات - ذات وارو - عزيز - رشتيدار - قريب. چوڪري يا چوڪريءَ جي ساهرن جو عزيز - پائيچاري - ٻٽ - قوم وارو. قبيلو - ٻارو. (هي سمانڪو اکر آهي).
 ● گناتي: ث. رشتيداري - عزيزي. ماڻهي - عزازت - قربت. تعلقات - ڳانڍاپو - لاڳاپو - ناتو - واسطو.
 ● گنگور ۽ گنگور (ت): ذ. فيض رسائيندڙ - فائدو پهچائيندڙ - شفاعت ڪندڙ - نفعو رسائيندڙ - فيض وارو.
 ● گناهه ۽ گناهه: ذ. (ف. گناهه = پاپ) ڏوهه - قصور - جرم - خطا - اوڳڻ - دوش - پيل - عيب - اڀرڏ - ڪڪرم - مستقم - وڏ - گهٽائي - تقصير - ميار. غير فطري ڪم.
 ● گناهيتو ۽ گناهيتا: ذ. صفت. پاهي - پراڻي - ڳاڙهي - پاپائو - هٿيارو - پاپ جو - پاپ جهڙو - عيبدار - ڏوهي - ٻڄڙو - خراب - دُشت - بد - خبيث - شريبر - منڍو - اڀرڏي - ڪڪرمسي - قصور وارو - خاطي.
 ● گناهه جهڙو ۽ گناهه جهڙا: صفت. ڏوهه جهڙو - ڏوهه جو - ڏوهي - اڀرڏي. فوجداري.
 ● گناهه صغيري: ذ. صفت. ننڍو ڏوهه - چوٽي خطا - هٽڪو جرم - آهو گناهه جيڪو ڏئي تعاليٰ (توبه ڪرڻ سان) معاف ڪري ڇڏي - انساني سهڻو. (نظر ٻڌ - يد ديانت - فاسد خيال جو دل ۾ اچڻ).

● گيملي: اسم خاص. ڪاٺياواڙ علائقي ۾ هڪ شهر (رائن جي گاديءَ جو هنڌ هو ۽ ڪڇ جي جاڙيجن حاڪمن ڪاهه ڪري زبون ڪري ڇڏيو).
 ● گمنام ۽ گمنام: صفت. (ف. گمنام = غير مشهور) اڻ واقف - ناواقف - اڻ سينڌو - اڻ ڄاتل - نامعلوم - اڀر ڇيت - لڪل - غائبائو - لاپتي - غير مشهور. لڪل - پوشيدو - ڳجهو - ڇپيل - لاپتہ - گم - مستغبي. گونگو - لڪل (خط).
 ● گمنامي ۽ گمناميون: ث. غير مشهوري - نامعلوميت - ڳجهائي - نامعلومي - معدومي.
 ● گمنامي: اسم خاص. هڪ ذات. (قادي).
 ● گمنهن (ت): ذ. منڌ جو هڪ حصو (مٿيون حصو). سڙو - آڀو - آتر.
 ● گستن (ت): مصدر. گم ٿيڻ - غائب ٿيڻ - الڳ ٿيڻ.
 ● گستيل: ذ. گمراهه - پليل - ڀٽڪيل - ٽاپڙيل - منجهل - منڌل.
 ● گن: اسم خاص. هڪ ذات (اڪثر لاڙ ڪاٺي ۾).
 ● گن ۽ گن: ذ. (هم. گن = ڳڻ) ڳڻ - عادت - خصلت - وصف - صفت - خاصيت - چوهر - اثر - تاثير. لڄڻ - افعال - ڪرتوت - اعمال - ارڪان - ڪرتبي - فعل. قابليت - لياقت - دانائي - هوشياري - ڏاهپ - سياڻپ. چڱائي - پلائي - ٺيڪي - خوبي. عنايت - مهرباني - احسان - وڙ - ڪيرپا - ڪرم - ٿورو - لائق. مدح - ثنا - واکاڻ - ساراهه - تعريف - نفعو - فائدو - آڀاسو. هنر - اٽڪل - ڪيڏ - حرفت - چالبازي.
 ● گنائيتو ۽ گنائيتا: ذ. صفت. گن وارو - لڄنائتو - چڱين عادتن وارو - سٺن لڄڻ وارو - گنائتو - اخلاقن ڀريو - احسانائو - ٿورائو - وڙائو - فائدي وارو.
 ● گن چور ۽ گن چور: ذ. احسان نه مڃيندڙ - ٿورو نه مڃيندڙ - ٻئي جي ڀلائيءَ کي وساريندڙ - احسان فراموش - ناشناس.
 ● گنتر ۽ گنتر: ذ. مفيد - گن وارو - احسان وارو - لڄنائتو - اخلاقن ڀريو - گنائتو - گنائتو.

● گنهڙو ۽ گنهڙو: ذ. صفت. سخت گناهه -
مٿان گولائين ديوار. گول ڇت واري عمارت. ڦٽو -
پُرج.

● گنهڙدار ۽ گنهڙدار: ذ. صفت. ڦٽي
وارو - ڦٽائون؟

● گنهڙو مڌفن: ذ. قبر مٿان ڦٽو.

● گنهڙو ۽ گنهڙا: ذ. ٿلهو - موٽو. متارو -
ٿوٺان.

● گنهڙي ۽ گنهڙيون: ٺ. نار جي ڦرهين کي آرڻ
سان جڪڙڻ يا مضبوط ڪرڻ لاءِ هٺيل ڪاٺ جون
ڇٽيون - ٿلهي ڊگهي ڇٽر - گول ڇٽر.

● گنهڙي ۽ گنهڙي: فائدي ۾ ڳالهائڻ.

● گنهڙي ۽ گنهڙيون (ڪ): ٺ. آڻ جي
ڪير جي ڪجي؟

● گنهڙيل (ٺ): ذ. گاه جو هڪ قسم.

● گنهڙير ۽ گنهڙير: ذ. صفت. (سن). سالتڪو -

ڌيرو - ڌيريئو. باري - سنجيدو - بُردبار - تحمل
وارو. سياڻو - ڏاهو. ڳوڙهو - گهڙو - آونھون.
غمگين - آداس - ڊلڪير. (ت). ماڻهڻي طبيعت وارو.

خاموش. (ڪ).

● گنهڙائي ۽ گنهڙائيون: ٺ. ڌيرجائي -

تحمل - سائنڪائي - ڳوڙائي - ڌيرنائي - بُردباري -

سَنجيدگي - سائنڪ - ڌيرائي - ماڻ -

خاموشي؟

● گنهڙو ۽ گنهڙا: ذ. زمين جي ماپ جي هڪ

زنجير - ۶۶ فوٽي سَنڪلي. زمين جي

ايراضيءَ جو هڪ ماپو - گنهڙو.

● گنهڙ (ٺ): ذ. ڏي جو ڦٽ.

● گنهڙو (ٺ): ذ. آڻن جي بيماريءَ جو هڪ

قسم.

● گنهڙي ۽ گنهڙيون (ٺ): ٺ. گنهڙي -

گنهڙي.

● گنهڙيو ۽ گنهڙيا (ٺ): ذ. مرض جو هڪ

قسم (جنهن ۾ مستند مڪي پتون يا بدن جا

هڏ وڏي پتون). گاه جو هڪ قسم - ڊگهن

تندن وارو گنهڙير.

● گناهه ڪٿيڙو: ذ. صفت. سخت گناهه -
وڏو گناهه - مٿا پاپ - مٿا دوش. (ز) ناڪاري.

[ناحق] خون. خود ڪشيءَ وغيره جهڙو ڦيل
گناهه.

● گناهه گار ۽ گناهه گار: ذ. صفت. گنهگار -

ڏوهي - ڀاڙي - اڌرمي - عاصي - ڪڪرمي -

فاسق - فاجير - بندگار - خطا وار - مجرم -

آهرادي - گناهتو.

● گناهه گاري ۽ گناهه گاريون: ٺ. صفت.

خطا - قصور - جرم - دوش - ڏوهه - گناهه -

آهراد. ڏند - جرمانه - چٽي - عيوضو - ڪيفارو -

پراڻو - شدي. توبه - پچتاء.

● گناهه ۽ گناهه: ذ. صفت. گنهگار -

گناهتو - گناهگار - ڏوهي - ڀاڙي - آهرادي.

● گنهڙ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (بلوچن ۾).

● گنهڙ: ٺ. ٺ. ڳوھل مٽي - گارو - ڳپ -

ڇڪ. مٽيءَ جو چٽبو. (صفت). نرم - ڪنڌرو.

مٽيءَ جي ڀت. آهو ڀت جو گهڻي ڀاڙيءَ سبب

ڳوڙها يا لٽي جهڙو گهڻو ٿي پوي.

● گنهڙ ڀت: ذ. ٿوري ڳيھ وارو ڀت -

آڌر ڌو ڀت.

● گنهڙو ۽ گنهڙا: ذ. مٽيءَ جو ڀنڀڙو.

● گنهڙ ۽ گنهڙون: ٺ. گنهڙ - تھو -

ڍڳ - ڍڳي - ڪوڙي. ڪوڙ - ڍڳ. گنج - خزانو.

گاه ڳڙ ڪايل شيء. چنڊرو - پيٽرو - ڍڳرو -

پيٽرو. پيپ - ڀت.

● گنهڙ و جهڙ: چنڊرو ٿيڻ - پيٽرو ٿيڻ.

● گنهڙ ۽ گنهڙ: ذ. ڪوڪي يا ڪنهن

به شيءِ جي چوٽي يا گولائون مٿو - مٿو - سٿرو - چوٽي.

● گنهڙا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● گنهڙا: اسم خاص. ڀت شاه جي ويجهو

هڪ قديم ديهه جو نالو.

● گنهڙت ۽ گنهڙت: ذ. ڀيڙيءَ جو وچ.

ڀيڙيءَ جي وچ وارو خال. (جهاز جو) ڪنڌ -

پنڪٽر. (اسم خاص). ضلعي خيرپور ۾ هڪ شهر

جو نالو.

● ڪُنڇڻا: اسم خاص. چانورن جو هڪ قسم (ڳاڙها چانور، ٿلهه اڇو، سنڪ لسو). هڪ ذات جو نالو.

● ڪُنڇڻا نوڙها: اسم خاص. تعلقي ميهڙ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ڪُنڇڻجڻ: مصدر. (سن. ڪُنڇ) لامارا ڏيڻ - ڦيرڻ - چڪر ڏيڻ - لڻ - تنبن - پيرڻ - ڦيرا ڏيڻ - چڪر ڪاڻڻ - گھمرا ڏيڻ - وارا ڪڍڻ. (ڪُنڇاريو - ڪُنڇاريندو - ڪُنڇاريل).

● ڪُنڇڻجڻ: ڦيرا ڏيڻ. ”ڀونرن جي کلن مٿي ڪُنڇڻجڻ.“
● ڪُنڇڻجاس: ڪُنڇڻجاسُون (ت): ٿ. خيانت. ڇيهو - نقصان. ٿوت.

● ڪُنڇڻجڻ: اسم خاص. تعلقي گهوڙا ٻاري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ڪُنڇڻجائڻ: ڪُنڇڻجائڻُون: ٿ. ڪمي. ضرورت. سھل - موقعو - جڳھ. لياقت - حيثيت. جاء.

● ڪُنڇڻجڻ: مصدر. ڦاسي وڃڻ - اٽڪي وڃڻ - چنبڙي وڃڻ.

● ڪُنڇڻجڻجڻ: ڦاسي پوڻ - بيمار ٿيڻ.

● ڪُنڇڻجڻجي: پوڻ: گندي جي ڀا ڦاسي پوڻ - بيمار ٿي پوڻ. ويڙھجي وڃڻ.

● ڪُنڇڻجڙو: ڏ. سارين جو هڪ قسم (سڳداسي سنھڙا ۽ خوشبوءِ دار چانور).

● ڪُنڇڻجس: ڪُنڇڻجسُون: ٿ. ڪاٺ جي چٽر.

● ڪُنڇڻجسيُون: (ت): ٿ. غير - ڪٽ - ميراڻي.

● ڪُنڇڻجفو: ڪُنڇڻجڻا: ڏ. راند جو قسم - تاس - پتو - پتن جي راند.

● ڪُنڇڻج: گيڙي: اسم خاص. تعلقي ڊگھڙيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ڪُنڇڻجڻ: اسم خاص. هڪ ذات (اڪثر ڪراچيءَ حيدرآباد ۾).

● ڪُنڇڻجڻ: مصدر. پُون پُون ڪرڻ - جهونگارڻ - رُون رُون ڪرڻ - پَن پَن ڪرڻ - مَن مَن ڪرڻ (مک وانگر). (ڪنجيو - ڪنجندو - ڪنجيل).

● ڪُنڇ: ڪُنڇُون: ٿ. (سن. ڪُنڇ) يا ڪُنڇ. مٿي جا ڪٽل وار - مٿي تي ڪٽل وارن وارو هنڌ. مٿي جي لسائي - ٽپسي - روڏ - نوڙھ - ٿال.

● ڪُنڇڻا: ٿ. ڪُنڇڻي - نوڙھائي - روڏائي.

● ڪُنڇو: ڪُنڇا: ڏ. مٿي جي ڪٽل وارن وارو يا ڪوڙيل وارن وارو - نوڙھو - روڏو - سوڏو. (ٿ. ڪُنڇي ڪُنڇيون). (اسم خاص). حيدرآباد ۾ هڪ ٽڪر جو نالو (ڪُنڇو ٽڪر).

● ڪُنڇ: ڪُنڇ: ڏ. (سن. ڪُنڇ. ف. ڪُنڇ = ڪوڙ) ڍڳ - ڪوڙ - انبار - هٿبار - جهڙجهو -

گھڻو - پتڻن جي انگ پوئتان برڪت لاءِ ”ڪُنڇ“

چوڻ. گھڻو - ڏل - اڻ سٺو - هيڪاندو - سرس -

اٺڪ - بي انت - پندار - خزانو - مٿو مال - راهه -

گند - تهو - ڪوڙي - انبوھ - ڏير - ڏن - سٿو -

ڪنجي - مٿي. بي انداز - گدام - ذخيرهو - ڪشير خزانو -

گھڻو مال - ميڙ - بازار - سٽدي - ڏٺي - مارڪيت.

● ڪُنڇ: آهي: (ڪونه آهي) - گھڻو آهي. (انڪار جي معنيٰ پڻ).

● ڪُنڇ: الاهي: ڏ. قرآن مجيد - مصحف عزيز -

ڪلام الله.

● ڪُنڇ: بخشش: صفت. وڏو فياض - ذاتار -

لڪ داتا - لڪ بخش.

● ڪُنڇجي: ڏيڻ: مار ڏيئي سڌو ڪرڻ. ايت

کي دٻاءُ ۾ آڻي ٺيڪ ڪرڻ.

● ڪُنڇ: شهيدان: ڏ. صفت. شهيدن جو

مقام.

● ڪُنڇ: لڳي: وڃڻ: تمام جهجهو فائدو

ٿيڻ - گھڻي آهت ٿيڻ - زياده نفعو ٿيڻ.

● ڪُنڇ: هڻجڻ: گھڻو هڻڻ - ڪجهه نه هڻڻ.

”هاڻي ان ڪُنڇ آهي.“

● ڪُنڇ: ڪُنڇ: (ت): ڏ. سٿڻ جي آبڊائي

وٽان وريل وڪڙ - گھنڇ.

● ڪُنڇ: ڪُنڇ: ڏ. ڪاٺ جو دٻلو (جنهن ۾

اندر گھڻا دٻلا بند ٿيل هجن، سندس شڪل

گول ٿئي). دٻلي ۾ دٻلو.

- گند قنارن: خراب ڳالهه ظاهر ڪرڻ - خراب
گندو ڪرڻ - بدشد ڳالهائڻ - ڪلا ڪرڻ. ڪنهن جو
لڪل عيب ظاهر ڪرڻ.
- گند ڪڍڻ: ٻوهاري ڏيڻ. لُچَ لُغَنڪي ڪي
تري ڪڍڻ.

- گند گانهڻ (ت): ڪين ڪچرو - ٻهر - مٽيل.
- گند گاهڻ (ت): ڪچرو - خرابي.
- گند گي: گند گيئون: ٿ. صفت. گدائي.
ميران - ميراڻي - ڪين مان ڀريل - مٽ - غلاظت.
مٽيل - ڪچرو - ٻهر - ڪين - ڦٽ - غليظائي.
- گند مٽيل (ت): خراب ڳالهائڻ - خرابي پرن.
- گندو: گندو: ڏ. صفت. ميو - ڪيو -
لڙو - ڪچيرو - گندلو - ڌوڙ پڪليو - غليظ -
مٽيل - فاحش - بانسدار - ڪيو - اوباش -
بي شرميءَ جو - آگاهڙو - ريجالو. چتارو - نرڪ:
ويدڪاري ۾ مڪتي جي بچاءَ لاءِ.
- گندو هٽو: گندو هٽو (ت): فساد -

جهڳڙو - خرابي.
- گندي: گنديون: ٿ. صفت. ٻچڙي -
خراب - ميري - ڪيني.

● گندو: گندو: ٿ. ٻهائي رلي - رلهي.
● گندو: گندو: ڏ. صفت. راه - تهو -
ڍڳ - ڍڳي - ڪوڙي - آن جو گندلو - ڪوڙ -
انبوهه - ڍير - گهو - جهجهو - سٽو - سٽي -
گندام - ڏن - ڌڙو. ڪٽلي. آونهو (ڪٽڻ
اٽوسار). اوڙاهه.

● گندا: گنداڻيون: ٿ. فقيرن جي گودڙي -
گودڙ - رلي. ڪٽي - ڪدا يا جملي.

● گندا گيري: جهولي. رلهي فقيرن جي.
"نه گندا نه گيري نه لائڪوئي ليو"
(شاهه - رامڪلي).

● گندا گولنگ: اسم خاص. هڪ ذات (درڪاڻي
ٻوڇن جو هڪ قبيلو).

● گنداوا: اسم خاص. بلوچستان ۾ جهونا غرق
ٿيل ڌڙا (جن جي ويجهو پهريائين لاشاري بلوچ
اچي آباد ٿيا).

● گنجو: اسم خاص. تعلقي ڏوڪريءَ ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● گنجو ٽڪر: اسم خاص. تعلقي حيدرآباد ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● گنجو جٽل: ڏ. اسم خاص. حيدرآباد ۾
هڪ ٽڪر جو نالو.

"ڪوڙين پال پنهنج جا گنجي منجهه گهر ڀار".
● گنجورا: اسم خاص. هڪ ذات (ڪيترن بلوچن
جو هڪ قبيلو).

● گنجي: گنجيئون: ٿ. قميص جي اندران
هائڻ لاءِ ننڍي چوٽي - ڪپڙي جي گنجي - ولايتي
آڻيل ننڍي چوٽي جا قميص جي اندران هائجي.
نوڙهيءَ گاهه جو ٻوڙو. (اسم خاص). تعلقي ٺل ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● گنجي يا گنجي: گنجيئون (ڪ): ٿ.
پڪيءَ جي نڙگهت وٽ هڪ چمڙي جي ٿيلهي،
جنهن ۾ ڪاڇ ڪٽو ٿئي.

● گنج: گنج (ت): ڏ. آندي جو پاسو.
● گندو: گندو: ڏ. (سن. ڪند. گندو. ف.

گند = ڪچرو). ڪين - ڪچرو - ٻهر - مٽيل -
مٽي - مٽ - مير - ميل. وگند - چٽ - بدبوءِ -
ڌپ - ڌمڪ - ڌرگند - عفونت. غلاظت.
نجاست - ناپاڪائي - پلٽي. گندي زبان -
ڪچ - مارڪند. زخم ۾ خراب ٿيل رت. موٽ
(پڻ جي پاڙ وٽ هيٺان پائيءَ ۾ وڏا لوڙهه ٿين).
پڪو لوڙهه - ڪڙول پوٽيءَ جي پاڙ - خراب بوجارا
ڪڙيل لوڙهه:

"گندو جنين جي گوڏ ۾ ڪلهن تي ڪوٺيون"
(شاهه).

"گند جنين جي گوڏ ۾ ٻاڙوڙا ٻوشاڪ"
(شاهه - ڪاموڏ).

- گنداڻي: گنداڻيون: ٿ. صفت. ميراڻي -
ڪناڻي - گدائي - گندگي - مٽل - ميران. غليظائي.

- گند ستن (ت): خرابي گڏ ڪرڻ - خراب
ڪم ڪرڻ - ٻچڙائي ۾ پوڻ - بد معاشيءَ ۾
مُٽلا ٿيڻ.

● گند لو ۽ گند لا: ذ. صفت. ذتو متو - پتو - جتو - زتو - تلهو - قوقانگ - ستر و تر - دؤسو - مڪو - ذرگ - بت م پريل - چنوبڪو - گنڪو - گهگهتو - چگهتو - پرتو. وڻ جي بچاء لاء ڏنل لوڙهو - جهنگلو. ڪنڊن جي ڀرت چوڌاري آيل.

● گند لو ۽ گند لا: ذ. ان رڪن لاء مٽيء جو ٺهيل ننڍو ٿانءُ.

● گند م ۽ گند م: ذ. ڪيڪ - گيهون.

● گند نا ۽ گند نائون: ذ. ٿ. گاهه جو هڪ قسم، ٿور جي پٽن جهڙو، جبلن ۽ باغن ۾ ٿئي. پسارڪو وڪر - دوا ٿي ٻوٽي.

● گند ن ۽ گند ن: اسم خاص. مڇيءَ جو قسم، فوت ڪن ويڪري ۽ تن - چئن فوٽن تائين ڊگهي ٿئي، اڃا سنهڙا چيلر، پٺيءَ جا ڪارڙا چيلر، مت پٽر، ويڪر اڍائي فوٽن تائين، ڊيگهه ۾ پنج - ڇهه فوٽ، تور ۾ وڏي ۾ وڏيءَ جي تور ٽيهن سين تائين ٿئي - پهلبي جي شڪل جهڙو، پائيءَ ۾ پاسيرو ترندڙ - چرڪي جهڙي ٿيندڙ مڇي جو قسم. وڏي ڪارائي، جا ڪرت کان ننڍي ٿئي. (ت). عيب لائڻ. (ت).

● گند ئي ۽ گند ئيون: مڇيءَ جو قسم. گندو ۽ گندا: ذ. لوڙهي واريون گنديون ۽ گندڙا، جن ۾ ڏنار ننڍا ڦٽر رات جو پوري مٿان پهلڻ ڏيئي ڇڏين، انهيءَ لاءِ ته ڪو ميرون وغيره ڪن ڪٽي نه وڃي. (سر مارئي - گر).

● گندو لو ۽ گندو لا: ذ. ننڍي رلهي. گندو نو ۽ گندو نا (ڪ): ذ. سٺو - ڳوٺن سڀڻ لاءِ لوھ جو چهنبدار، سنهو ڪيل اوزار. (ڪاڇو).

● گندو ئي ۽ گندو ئيون (ڪ): سٽوڙين سڀڻ لاءِ وڏي سٺي.

● گندي ۽ گند يون: ٿ. مٽي تي پتهڙن لاءِ هڪ زنانو ڪپڙو - زنانِي چادر. زالن جي ٻوٽي - ڪپڙو - لتو - چير - رتو - ٻانڊو - سالوڙو - دٻتو - چٽي - اوڙني - چادر. گودڙي. خراب

● گند پتهو: اسم خاص. لسپيلي طرف هڪ جبل جي لڪَ جو نالو.

● گند پت ۽ گند پت: ذ. پائيءَ تي پيدا ٿيندڙ ٻوٽيءَ جو هڪ قسم.

● گند ر (ت): ذ. ستر نهٽن جا ڪچڙا گهر - کوکرون يا ستر نهٽن جا گهر - سائي پاجي.

● گند ر ۽ گند ر (ل): ذ. گندل - قاتل رلي - گليم - ڌڙڪي. قاتل اوچڻ.

● گند ر ۽ گند ر: ذ. ڌمڪ - فڪر - غم - گهٽي.

● گند ر ول: ڌمڪن جو وڻ. (سر حسيني - گر).

● گندرا: اسم خاص. هڪ ذات (مهائن ۽ ملاحن جي).

● گندرائي: اسم خاص. رياست لسپيلي ۾ هڪ ڳوٺ، جنهن جي ويجهو جبلن ۾ غارون جڙيل آهن، شايد اڳين زماني ۾ هتي جا رهاڪو قوم عاد ۽ نمود وانگر، غارن ۾ رهندا هئا (ت - بلوچستان).

● گند ر ۽ گند ر: ذ. معدني پيدائش جو قسم، جو ٻارڻ جي ڪم اچي - گندڪ - آنولاسار - گگر - گوگرو.

● گند ر ۽ گند ر: جو تيزاب: گندڪ جو تيزاب - آنولاسار جو پاڻي.

● گند رو ۽ گند را: ذ. ملاح - مهاڻو.

● گند ري ۽ گند ريون: ٿ. مهائن جي ذات - مهاڻي.

”تون سٺو آءُ گندري، مون ۾ عين جوءُ“

(شاه - ڪاموڏ).

● گندڙو ۽ گندڙا: ذ. ننڍي گندي - گندلو.

● گندڪ ۽ گندڪ: ذ. (سن. گندڪ = گندڪ) گندرف - معدني پيدائش جو قسم، جا ٻڻ ۾ ڪم اچي - تيزابي شيءِ جو قسم - گگر - آنولاسار - گوگرو. پسارڪو وڪر - هڪ دوا.

● گندڪ ۽ گندڪ: ذ. ٻه پڙو کٽو - ڪمبل.

● گندڪ ۽ گندڪ: ذ. ٻه پڙو کٽو - ڪمبل.

● گندڪ ۽ گندڪ: ذ. ٻه پڙو کٽو - ڪمبل.

● گندڪ ۽ گندڪ: ذ. ٻه پڙو کٽو - ڪمبل.

● گندڪ ۽ گندڪ: ذ. ٻه پڙو کٽو - ڪمبل.

● گندڪ ۽ گندڪ: ذ. ٻه پڙو کٽو - ڪمبل.

● گندڪ ۽ گندڪ: ذ. ٻه پڙو کٽو - ڪمبل.

● گندڪ ۽ گندڪ: ذ. ٻه پڙو کٽو - ڪمبل.

● گندڻ (ث): ذ. سڻگهڻ. مانيءَ لاءِ پوڙ يا پاڇي.

● سندن: گيزو لباس پهريندڙ، مڙلي وڄائيندڙ ۽ نانگ نچائيندڙ جوڳي (انهن جو ڪن جي قبيلي جو نالو).

● گندڻ: مصدر. پٽالڻ-رولو-گهٽه پيهه. منجهائڻ-اڙائڻ-فاسائڻ-مستلا ڪرڻ-هيران ڪرڻ-نال مول-گم ڪرڻ-دق ڪرڻ-پريشان ڪرڻ-تڙڪائڻ.

● گندڻ: گندڻ: ذ. آندڻ گندڻ-گوڙ-ڪين-ڪچرو-مونجهارو-دقت-حساب ڪتاب جو مونجهارو-گندڻ گوڙ. معاملو-مقدمو. گهٽڻ. مڪمل ٿيڻ. (ت).

● گندڻ: مصدر. ست وغيره ويڙهڻ-حساب ڪرائڻ.

● گندڻ: مصدر. ڪيو وڃي ٿو. ويڙهڻ ٿيڻ-فهميڻ-منجهڻ-وانڙو ٿيڻ-حواس خطا ٿي وڃڻ-آرجهڻ. بدعظمي ٿيڻ.

● گندڻ جي پوڻ: گهڻي ڪاڌي ڪاڻڻ ڪري پيٽ ۾ گوڙ گهمسان ٿيڻ-تڪليف ٿيڻ.

● گندڻ گوڙ: ذ. صفت. مونجهه-گهوڻالو-گهٽه گهوڙ-مونجهارو-رولو-پولو-جنجل-پريشاني-گوڙ-بي انتظامي-آبڙي-خاڻ-فساد. ليکي چوڪي جي مونجهه. گند ڪچرو-آندڻ گندڻ-ڪين چٽن-پهتر-ڪچرو-ڪين-ليٽ-ناڙ-بوڊو-بولانڊو-گوڙو. آتل پٽس-ٽڪو-ڏونڌاڙ-چاچول-پوڙ.

● گندڻ پتل: گندڻ پتل: صفت. ڪيو وڃي ٿو. ٿيل-ويڙهڻ ٿيل-فهميڻ-منجهڻ-آڙيل-گيٽل-ٻڌل.

● گندڻ: گندڻ (ڪ): ذ. گهنج-سڙ-وڙ-منهن ۾ شور-گهٽڻ-اندر جي پليتي-پيسائي-بنفص-ڪينو-ساڙ-منهن بچڙو-ڪپت-دل جي خرابي-بد نيت-خراپي-حسد-منجهڻ حساب. دعويٰ-مقدمو-معاملو.

عورت وغيره-ميري-ڪيني-فاحش-اوباش-گدلي-غلط. (ت). چادر-رلي-ٽيڙ.

● گندي: پڙهڻ (و): چادر ڇڏڻ.

● گندي: پڙهڻ: ٿورو سڻهڻ. جهڻي برسات-ڪپڙي پوس مڻهڻ.

● گنديءَ مانيءَ چڙيو هڻڻ: چٽ چڙيو هڻڻ. نهايت چٽ ڪان ٻاهر. بلڪل هوش کان نڪتل.

● گنديءَ ۽ گنديون: ٿ. رلي-رلي-گودڙي-چادر-ديهاتي عورتون ڪپڙي جي ٽڪرين سان ڊڙائين تي رليون ٺاهين-جمني-ڪيدا.

● گنديءَ جا آڻون: راز-گجهه-مخفي ڳالهه. رمز-اڪل. رنگ-طرح.

● گنديءَ چٽڻ: مڪنو موٽڻ-خالي هٿين وڃڻ.

● گنديءَ ۽ گنديون: ٿ. آن رڪڻ لاءِ مٽيءَ جو ٺهيل گندلو-آن رڪڻ لاءِ مٽيءَ جو وڏو ٿانءُ-آن جي پلي-مٽيءَ جو پيٽل-آن رڪڻ لاءِ.

● گنديءَ جا آڻون ڪڍڻ: عيب ظاهر ڪرڻ-سقم ڳولڻ. راز ڳولڻ.

● گنديءَ ۽ گندي: ذ. (سن. گنديءَ=بانس). بانس-ڏپ-بد بوءِ-بوءِ.

● گنديءَ ۽ گندي: ذ. (سن. گنديءَ=گندار). راڳ جي ستن آوازن مان هڪ آواز، راڳ جي ستن آوازن مان ٽيون نمبر آواز-علم موسيقي جي ٽئين سر جو نالو جو رڪب کان هڪ درجو مٿي آهي، هن ۾ مخرج سيني مان نڪري جيئن (ريءَ) گهڻي يا پڪريءَ جو آواز)-هڪ راڳيءَ جو نالو-پيرو راڳ جي هڪ راڳي. قندار جو مٿڪ يا آڻي جو رهاڪو-قندار مٿڪ جي هڪ شهزادي جو نالو-قندار جو هڪ شهر.

● گنديءَ ۽ گنديون: ٿ. گندارين جي شهزادي. ڌرت راشتر جي زال. هڪ راڳنيءَ جو نالو.

● گنديءَ ۽ گنديون: ٿ. صفت. ڪيني-منهائي "نوري گندي".

- ڪنڊ مَنڊ: ذ. صفت. مونجهارو- ڪڙ پڙ-
 ڪهسان- لڙ- وائڙائي- بکيو- رولو- ڪهڪوڙ-
 ڪيچ- ڪول مول- ڪڙ ڪڙڏاني.
 - ڪنڊو ۽ ڪنڊا: ذ. صفت. ڊاڪو- ڌاڙيل.
 ٽپ- ڪوٽو- اندر جو ڀليت- بدنيت وارو- دغا باز-
 اندر جو ڪارو- فريب- مڪريل- منافق- ڊوهو-
 ڊٽو- بچڙو- خراب.
 - ڪنڊ پَر: اسم خاص. تعلقي ڪشمور ۾ هڪ ديھ.
 - ڪنڊي ۽ ڪنڊي (ت): ڪونڪهت- ڪهنڊ.
 لڪ لڪاءُ.
 - ڪنڊي ٻلاڙو ڪٽڻ: منهن ڍڪي ويھڻ.
 ٻڙدي ۾ ويھڻ. لڪي ويھڻ. ڪهنڊ ڪهنڊالو.
 - ڪنڊي ڪٽڻ: منهن لڪائڻ. ٻڙدو ڪرڻ.
 - ڪنڊي (ت): ذ. ٻانڀڻن جي هڪ ٺڪ.
 ٻانڀڻن جي ذات.
 - ڪنڊو ۽ ڪنڊو ڇ (ت): ذ. ٻي همت-
 ڊڄڻو- سست. نسو- ڪمزور. ضعيف- ڏيرو.
 - ڪنڊو ڇائي ۽ ڪنڊو ڇائون: ٺ. ٻڙدي-
 ڊڄڻي طبيعت.
 - ڪنڊي پَر (ت): اسم خاص. هڪ ذات (اڪثر
 ٿر ۾ رهندڙ).
 - ڪنڊر: اسم خاص. گاه جو قسم.
 - ڪنڊرو: هڪ دلي رکڻ لاءِ ڪاٺيءَ جي ڪهوڙي
 (ستجي). ان کي ٺنگون ڪونه ٿين.
 - ڪنڊڪا ۽ ڪنڊڪائون: ٺ. ڪسڻ- ويشتا-
 رن- ڪچري- بد ٻيهشي- چڪلائڻ- فاحش- رنڊي-
 ڪسپائي- طوائف.
 - ڪنڊڪ (ت): ذ. ڪانهن يا سرن جي ٻوڙي
 جي ڪاٺي جو سنگ- نيسريل ٻوڙو.
 - ڪنڊڪ ڪٽڻ: ڪانهن يا سرن جي ڪاٺي
 جو نسرڻ.
 - ڪنڊڪ ۽ ڪنڊڪ: ذ. صفت. بيحد وڏو-
 ڀاري- دؤر دنڪ- ڀرت جيڏو- وڏو درياءُ-
 تمام وڏو. پيانڪ- خوفناڪو. (اسم). ستر جو
 ڊوڊو. (ن-ب).
 "ستر لڳو ستر موريا ڪڍيا گوش ڪنگن".
 - ڪنگا پَر پَت: سرن جو ڦٽڻ.
 - ڪنگ ٿيڻ: ڪڏجڻ- مقابلي لاءِ هٿيارن سان
 دشمن جي آڏو اچڻ.
 - ڪنگ ۽ ڪنگ: ذ. صفت. ڪونڪو- ڪنگو.
 محويت. خاموشي. (ع. ا-ڊ).
 - ڪنگ باز ۽ ڪنگ باز: ذ. صفت. ڪونڪو
 لائڪ ڪندڙ- سانگ وجهندڙ.
 - ڪنگياري ۽ ڪنگياريون: ٺ. صفت.
 سانگ- ڪونڪو ٺاڪ- ڪونڪو تماشو.
 - ڪنگيڙو ۽ ڪنگيڙو: ذ. ماڻ مٺ- چپ چاپ-
 سائت- سناٽ- خاموشي- ڪپ چپ- سامت- نام-
 آرام- سائو- ٺپ- بي هوشي- غشي- ڳهٽي ٿرائي-
 مورچا ڪي- ڪيرت.
 - ڪنگ ٻوڙ ۾ گذارڻ: اندر جو اندر ۾
 ٻڙيون ڪندو رهڻ. جيءَ سان جهوري لڳڻ-
 ڳٽيءَ ۾ گذارڻ- پريشان حال رهڻ.
 - ڪنگي ڪيو ۽ ڪنگي: چٽيءَ طرح نه ڳالهائڻ.
 صاف نه ڳالهائڻ- آڻڪي ڳالهائڻ.
 - ڪنگدار ۽ ڪنگدار: ذ. ٻي زبان- حيوان-
 جانور- ميرو- پسون- ڪنگدار- وھت- جيءُ-
 ساھوارو.
 - ڪنگا ۽ ڪنگائون: ٺ. (سن: ڪنگا =
 مشهوري) هندستان ۾ هڪ نديءَ جو نالو- ڀارت
 ۾ هندن جي پوتر نديءَ جو نالو.
 "ڪنگا لوچي ڪوڏڙيا، جر پيٽائون ڄام"
 (شاه. رامڪلي).
 هندن ۾ اڪثر عورت جو نالو. دور ديش ۾
 مري ويل هندن جي هڏن جي رکڻ ۽ هائون
 هندو ماڻهو اتان ڪٺي اچي هن نديءَ ۾
 وجهندا آهن.
 - ڪنگا آستان ڪٽڻ: ڌرم جو ڪم ڪرڻ.
 - ڪنگائي ۽ ڪنگائيون: ڪنگانديءَ جي سٺي-
 ڪنگانديءَ جي واري (جا هندو قوم پوڄا پاڻ لاءِ
 ڪم آڻي). ڪنگي ماڻهوءَ جي حالت- ڪنگا فقير.
 - ڪنگا پَر پَت: اسم خاص. هڪ جبل جو نالو،
 جنهن مان ڪنگا ندي نڪري وهي ٿي.

- ڪنڊ مَنڊ: ذ. صفت. مونجهارو- ڪڙ پڙ-
 ڪهسان- لڙ- وائڙائي- بکيو- رولو- ڪهڪوڙ-
 ڪيچ- ڪول مول- ڪڙ ڪڙڏاني.
 - ڪنڊو ۽ ڪنڊا: ذ. صفت. ڊاڪو- ڌاڙيل.
 ٽپ- ڪوٽو- اندر جو ڀليت- بدنيت وارو- دغا باز-
 اندر جو ڪارو- فريب- مڪريل- منافق- ڊوهو-
 ڊٽو- بچڙو- خراب.
 - ڪنڊ پَر: اسم خاص. تعلقي ڪشمور ۾ هڪ ديھ.
 - ڪنڊي ۽ ڪنڊي (ت): ڪونڪهت- ڪهنڊ.
 لڪ لڪاءُ.
 - ڪنڊي ٻلاڙو ڪٽڻ: منهن ڍڪي ويھڻ.
 ٻڙدي ۾ ويھڻ. لڪي ويھڻ. ڪهنڊ ڪهنڊالو.
 - ڪنڊي ڪٽڻ: منهن لڪائڻ. ٻڙدو ڪرڻ.
 - ڪنڊي (ت): ذ. ٻانڀڻن جي هڪ ٺڪ.
 ٻانڀڻن جي ذات.
 - ڪنڊو ۽ ڪنڊو ڇ (ت): ذ. ٻي همت-
 ڊڄڻو- سست. نسو- ڪمزور. ضعيف- ڏيرو.
 - ڪنڊو ڇائي ۽ ڪنڊو ڇائون: ٺ. ٻڙدي-
 ڊڄڻي طبيعت.
 - ڪنڊي پَر (ت): اسم خاص. هڪ ذات (اڪثر
 ٿر ۾ رهندڙ).
 - ڪنڊر: اسم خاص. گاه جو قسم.
 - ڪنڊرو: هڪ دلي رکڻ لاءِ ڪاٺيءَ جي ڪهوڙي
 (ستجي). ان کي ٺنگون ڪونه ٿين.
 - ڪنڊڪا ۽ ڪنڊڪائون: ٺ. ڪسڻ- ويشتا-
 رن- ڪچري- بد ٻيهشي- چڪلائڻ- فاحش- رنڊي-
 ڪسپائي- طوائف.
 - ڪنڊڪ (ت): ذ. ڪانهن يا سرن جي ٻوڙي
 جي ڪاٺي جو سنگ- نيسريل ٻوڙو.
 - ڪنڊڪ ڪٽڻ: ڪانهن يا سرن جي ڪاٺي
 جو نسرڻ.
 - ڪنڊڪ ۽ ڪنڊڪ: ذ. صفت. بيحد وڏو-
 ڀاري- دؤر دنڪ- ڀرت جيڏو- وڏو درياءُ-
 تمام وڏو. پيانڪ- خوفناڪو. (اسم). ستر جو
 ڊوڊو. (ن-ب).
 "ستر لڳو ستر موريا ڪڍيا گوش ڪنگن".

● گنگوٿارو ۽ گنگوٿارا (ت): ذ. صفت.
 ٻاڙهي ڪونج وارو لٽيءَ جو ٿارو.
 ● گنگو: اسم خاص. تعلقي ميهڙ ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● گنگو ۽ گنگا: ذ. صفت. (ف. گنگم)
 جيڪو ڄاڻي ڄم کان ڳالهائي نه سگهي - بي زبان ماڻهو، حيوان وغيره - جيڪو ڳالهائي نه سگهي - ڳالهائي نه سگهندڙ. ماڻ وارو - ماڻهو. گنگدار - جانور - حيوان - بي زبانو.
 ● گنگائي: گنگا فقير، جي نه ڳالهائين.
 ● گنگن ۽ گنگن: آئن ۽ پهلو ان جستن سان. (ن-ب).
 ● گنگي: گانءَ هٿن: ماڻهو هٿن - سادي مياڻ وارو هٿ.
 ● گنگو ۽ گنگا: ذ. اسم. تڪ کان ڪهڻو.
 ● گنگو ٿري ۽ گنگو ٿريون: (سن). گنگوٿري = گنگا نديءَ جو منهن (ت). گنگا نديءَ جو منهن - گنگا نديءَ جي هماليه جبل مان نڪرڻ واري جاءِ. هماليه جبل جي هڪ ڀرت جو نالو. جبل جي هڪ چوٽيءَ جو نالو.
 ● گنگو ٻهڙو: اسم خاص. تعلقي آباوڙي ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● گنگون (ل): ذ. آڻ جي ڀڄڻ کان وٺي ڪنڌ جي پاڙ تائين ٿوھي جي مٿان وارڻ جو ليڪو، سنڌو.
 ● گنگو وارو ڪوڙ لائين: ڳالهائي ٿڪجڻ - رڙيون ڪرڻ.
 ● گنگب: خوفناڪ - خطرناڪ - پتو ڀريو.
 ● گنگهه ۽ گنگهه: ذ. ننڍڙو ڳوٺ - ڳوٺڙو - ننڍو ڳوٺ - وستي - واھڻ - گام - ديھ.
 ● گنگهتر ۽ گنگهتر: ذ. آھدا - مصيبت - آفت - غضب - ڪمبختي - نياپڪ - شامت - ماجران - سوڙھ - لاچار حالت - مشڪلات - جنجال - جنگل - ڏک - اھنج - سور - رنج - ڳٽ - ڳٽ - سُرڪڻ - ڦاھي. تنڪي - انفلاس.

● گنگا ڌارا: آڪاش گنگا - ڪٽڪشان - ڪيرڌارا.
 ● گنگا رامي: اسم خاص. چانور جو قسم.
 ● گنگا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● گنگائي: اسم خاص. هڪ ذات (اڪثر ڪراچيءَ ۾).
 ● گنگائين: مصدر. گنگي وانگي ڳالهائڻ - ڊپل آواز - گهڻو ڳالهائڻ - سمجه ۾ نه اچڻ جهڙو ڳالهائڻ - گنگ ٻوڙ ڪرڻ. (گنگايو - گنگائيندو - گنگايل).
 ● گنگائي ۽ گنگائيون: ٺ. بي زباني - ڳالهائي نه سگھڻ واري حالت - نه سمجهڻ جهڙو ڳالهائڻ - گونگو.
 ● گنگير ٿرو ۽ گنگير ٿا: ذ. صفت. ٿرو (لاٽيون) - هڪ ٽڪ نه ڦرندڙ لائون - ڪڙڪڙيو.
 ● گنگير ٿائي ۽ گنگير ٿائيون: ٺ. صفت. لوڏي سان هلڻ - ڏڏڪي سان هلڻ - نخري واري چال - ڳم - لوڏو - ڏوڏو.
 ● گنگڏاس (ت): اسم خاص. هڪ ذات (ٿر ۾ رهندڙ راجپوت).
 ● گنگر ۽ گنگر: ذ. صفت. وڏو ڪٽنب - وڏو عيال - عيالدار.
 ● گنگيريت ۽ گنگيريت (ڪ): ذ. سڪرات واري حالت - لڪيءَ ۾ ساهه هڻڻ.
 ● گنگر: اسم خاص. هڪ ذات. تعلقي گمب (ضلعي خيرپور) ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● گنگر ۽ گنگر: ذ. نوڙي - ڦاھي. نقصان. ڦڏو - فساد. چيهو - ڪوٽ - ٽوٽ.
 ● گنگر ٻوٽ: فساد ٿيڻ ڪري مشڪلاتون پيش اچڻ.
 ● گنگيرائي ۽ گنگيرائيون: ٺ. صفت. ڏڏڪي سان هلڻ - لوڏي سان هلڻ.
 ● گنگڪي: اسم خاص. تعلقي ميرپور ساڪري ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● گنگو ۽ گنگو (ت): ذ. لٽيءَ (وڻ) جو ٻاڙهو ڪونج - ڪنگو (ل).

● گنگوخ ۽ گنگوخ (ت): ذ. صفت. ڪوڙو-
ٿوئي- غافل. سست. جاهل- بيوقوف- گهيلو-
مورڪ- اناڙي- بي عقل- بي سمجهه.
● گنگهه ۽ گنگهه: ذ. گناهه- ڏوهه. دوش-
پاپ.

● گنگهڪار ۽ گنگهڪار: ذ. صفت. ڏوهي-
آهڙاڏي- تقصير وار- عيبدار- عاصي- خطا وار-
قصور وار- پاهي- بچڙو- ڪلڪي- داغي- بدڪار-
دوشي- حترفي- ڏوهو- پراڄي- گناهي- مازم-
مجرم- فاسق- ڪڪرمي- پاپانو- هچارو-
گناهو- پاپ جو- پاپ جهڙو- سزاوار.

● گنگهڪاري ۽ پرن: ڏند ڀرڻ- ڏوهه ڏيڻ.
● گنگهورا: اسم خاص. تعلقي جاتيءَ ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● گنگهولو ۽ گنگهولا: ذ. بتلا ۽ نانگ جو
قسم.

● گنگونرو ۽ گنگونرو: ذ. صفت. ڪير پياڪ
ننڍو آڻ يا آڻ جو ننڍو پڇو- ڪنواٽ- ڪنواٽ.
● گنگئون: ذ. صفت. ويل- گم- وڃايل- برباد
ڪيل- ڪوهيل- آڇڙيل. ڪوهڻ- آڏائڻ- ضايع
ڪرڻ- هارائيل. چٽ- ناس- برباد- گنگڻ.
غلطان (ڪم ۾).

● گنگئون ٿيڻ: وڃائجي وڃڻ- گم ٿي وڃڻ
(ڪنهن ڪم لاءِ وڃي ۽ واپس نه موٽڻ). وڃائڻ-
برباد ڪرڻ- ڪوهڻ- آڏائڻ- ضايع ڪرڻ- نقصان
ڪرڻ. چٽ ٿيڻ- ناس ٿيڻ- تباهه ٿيڻ.

● گنگئون: ذ. صفت. بهادر- پهلوان- طاقت وارو-
پلوان- سورمو- سورهي- سور وڙ- زور آور-
وڙ- جوڌو- نايڪ- ٻيلي- پٽيارو- دلير.

● گنگي ۽ گنگي: ذ. ث. صفت. گڻ وارو-
گڻ ڪندڙ- گڻ وارو- گڻوڻ- علم عروض جو
ڪامل ۽ ماهر. ڪامل- وڪلي- الله- خدا رسيدو-
عارف- شڪتي وان- علم وارو. لائق- فائق.
نانگ ڪيڏائيندڙ- نانگن جا منتر جتر ڄاڻڻ وارو.
ميائو. جادوگر- ٿوڻو ڦيڻو ڄاڻيندڙ. فائده دار.

● گنگهرو ۽ گنگهرا: ذ. (سن. ڪتر +
اوڪ = گنگهرو) زيور جو قسم- پيرن ۾ پائڻ جو
وچندڙ زيور- پيرن ۾ پائڻ جو گهڻو- ننڍڙو منتر-
زنگلو- ڦڦڦو. چٽي جو ڦوڻو- سيڻي جو ڦوڻو-
گهنگير يو.

● گنگهڻ جا گير: اسم خاص. تعلقي موري ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● گنگهڻي ۽ گنگهڻيون (ل): ث. جيت
جو قسم. ڳاڙهي رنگ جو ٿئي، گدري ۽ چانهين
جي ول ڪاٺي. گهر پٽري.

● گنگهه ٻوڙ ۽ گنگهه ٻوڙا: ذ. ڳالهه اهڙي
ڳالهائڻ جنهن جو اول آخر نه هجي، ۽ نه سمجهه ۾
اچي. بنا سمجهه جي ڪم ڪرڻ.

● گنگهه ۽ گنگهه: ث. گهٽيل آواز-
وينل نڙي- گهگهي.

● گنگهجي: اسم خاص. تعلقي خيرپور ميرس ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● گنگوار ۽ گنگوار: ذ. ڳونائو- واهڻي-
دهقاني- گامڙيو. چٽ- آناڙي- جهنگلي.

● گنگوار سڄهڻ: ڳونائو يا چٽ سمجهڻ.
● گنگوار: آن جو قسم- هڪ پوک.

● گنگوائڻ: مصدر. (سن. گنگياوي = وڃائڻ.
پرا. گنگاوي = وڃائڻ). وڃائڻ- ضايع ڪرڻ-
ڪوهڻ- برباد ڪرڻ- ڳاڙڻ- نابود ڪرڻ-
چٽ ڪرڻ- آڇڙڻ- آڇڙڻ- ويران ڪرڻ- اجايو
وڃائڻ- لٽڻ- دف ڪرڻ- ڦوڪي ڇڏڻ- چٽيڻ-
ڇورو ڪرڻ- خرچي ڪاٺي ڇڏڻ- آڏائڻ- ڪوهڻ-
ناس ڪرڻ. گم ڪرڻ- لڪائڻ- چورائڻ-
ڇپائڻ. (گنوايو- گنوائيندو- گوانيل).

● گنگوائڻ: وڃائڻ- ضايع ڪرڻ.
● گنوٽر: اسم خاص. هڪ ذات (اڪثر نواب شاهه
۽ حيدرآباد ۾).

● گنوٽي ۽ گنوٽي (س): ذ. صفت.
گڻ وارو- گڻ ڪندڙ:

● گنگي، گيانگي، گنوٽي، اعليٰ دوس عجيب
(نامعلوم).

مشڪور - ڪاريگر - مجرب - هڪ ٽڪ - عمل ڪندڙ .
لائق . ساراھ جو ڳو - انعام جو ڳو . ڳڻائو - وڙائو -
مهربان - آهڪاري . بهڳڻ - گوهر - گشي - چتر .
وڻندڙ - مفرح - تازگي ڏيندڙ . شڪر - احسان منديءَ جو -
احسان مند - ممنون .

■ گڻائيتي ؟ گڻائيتيئون : ٺ . صفت . گڻ
سان ڀريل .

■ گڻ چور ؟ گڻ چور : ڏ . صفت .
احسان فراموش - بي شڪر - بي شڪريو - بي گڻو -
ڳڻچور - ڪرتگهن . ڪلال - بي قدر - آٺاسو -
بي مروت - بي حيا - بي ديدو . ناوڻندڙ - نمڪ حرام -
گلا خور - ناموافق - نيچ - ڪميٽو - مليچ .

■ گڻ چورائيي ؟ گڻ چورائيئون : ٺ .
صفت . گڻ چوري - بي شڪري - ڪلالي - بي مروت -
ڪرتگهڻا - اٺاسائي - احسان فراموشي - بي قدر -
بي حياتي - بي شرمائي . ڪميٽائي - مليچائي -
ليچائي .

■ گڻ ڪار ؟ گڻ ڪار : ڏ . صفت .
فيض بخشيندڙ . شفاعت ڪندڙ - مهرباني ڪندڙ -
احسان ڪندڙ .

■ گڻ ڪاري ؟ گڻ ڪاريئون : ٺ . صفت .
فائدي وارو . ڦلداڻڪ - گڻاڪاري - سڦل - سڦلائو -
نيڪو ڪار - قيمتي - ڪمائو - ڪارائو - ڪٽبائو -
فائدي مند - مفيد - صحت بخش - ڪم وند - سڃايو -
مڪيارتو - سڪو - سارڻڪ . نيڪ - چڱي - چڱو .

■ گڻ ڪرڻ : ڀلائي ڪرڻ - ڪنهن سان
نهيڪي ڪرڻ - چڱو ڪم ڪرڻ . ٻياري پيدا ڪرڻ .
■ گڻ ڪيرڻ ڪرڻ : ڀلائي ڪرڻ - تهذيب وارو
ٿيڻ - اخلاق ڪرڻ .

■ گڻوان ؟ گڻوان : ڏ . صفت . سنن ڀڄڻ
وارو - سڻين خصلتن وارو - سهڻين عادتن وارو .

● گئونٽ ؟ گئونٽ : ڏ . صفت . گڻ وارو -
سڻ اخلاق وارو - ايماندار - نمڪ حلال - دالاءِ -
هوشيار - هنرمند - ماهر - گشي - هنري - ڪامل -
حاذق - چتر - سگهڙ - پڙ - ڪاريگر - استاد . ڏاهو -
سياڻو - سڦل . سڃان .

● گنيات ؟ گنيات (ڪ) : ڏ . خيال - شعور -
مت - ڍنگ - عقل - سڏ . اوت - اٽڪل . ڳڻتي -
نڪر - چنڌا .

● گنيئر ؟ گنيئر : ڏ . صفت . وڏو شاهوڪار .
● گنيئر ؟ گنيئر : ڏ . هاڻي - فيل - ڪڇ -
قرب کان وڏو هاڻيءَ جو ٻچو . بي عقل - آڏايو -
ڳهيو - مور کاڻو - بي عقليءَ جو - احمقانو . ڪڪر -
ڪڏهو ماڻهو . شيطان .

● گنيئر گم : ڏ . صفت . بهادر - جوڌو - پهلووان -
بانڪو - ڪوپو .

● گڻ ؟ گڻ : ڏ . (سن : گڻ = نوڪر) -
ٻانهون - ٻيلي - نوڪر .

● گڻ ؟ گڻ : ڏ . (سن : گڻ = گڻ) (اخلاق -
ڀڄڻ - چڱي عادت - سڻا ڀڄڻ - عادتون - خصلتون -
خاصيت - خوبي - شخصيت - سپاءِ - عادت - صفت -
وصف - اثر - تاثير - ڳڻ - لياقت - هنر - قسم - نمونو .
نهيڪي - چڱائي - فائدو . سدا چار - ست گڻ - ثواب -
سليچڻ . لائقي - خوبي - چڱائي . هنر - فن - ڪشلتا -
چترائي - حڪمت - مهارت - ڪاريگري - ذهن -
ادراڪ - آڙ - جوهر - قابليت - ٻڌ شڪتي - لياقت -
پاڻرتا - يوگيتا . ديا - ڀلائي - مهرباني - مهر -
آن گرھ - وڙ - احسان - ٿورو - ڪرپا - ٻاجھ - ديا -
عطيه - نوازش - عنايت - اڀڇو - هاسخاطري - رعايت -
گهڻائي - زيادتي . طريقو - واٽ - رستو . امباب -
ڳڻگوت - خيال - ويچار . ڏاڳو - سڳو - رسي - نورڙي .
ساز جي تند - ڪمان جو زھ - دھو - گھرو .

■ گڻاڪاري ؟ گڻاڪاريئون : ٺ . صفت .
گڻاڪاري - فائدي وارو - ڦلداڻڪ - قيمتي - ڪمائو -
صحت بخش - مفيد . وڻندڙ - مزيدار - سواڊي .

■ گڻ آو گڻ : عيب ثواب - برائي ڀلائي -
ٻڄڻائي چڱائي .

■ گڻائتو ؟ گڻائتا : ڏ . صفت . گڻ وارو -
چڱين عادتن وارو - لاڀائتو - گڻ ڪاري - گڻاڪاري -
فائدي وارو - ڦلداڻڪ - قيمتي - ڪمائو - صحت بخش -
مفيد . وڻندڙ - مزيدار - سواڊي . نيڪوڪار - نيڪ -
چڱو - مرادوند - سڃايو - فرمانبردار - شڪر گذار -

● گوتيهي ۽ گوتيهون: ٺ. هڪ ٻوڪ ۽ پاڇيءَ جو قسم، جا رڌي کائجي.
 ● گوٽر (ت): ڏ. چيٽو. ليڏر-قولهڙيون.
 ● گوٽن (ک): ڏ. سڪايل لسيءَ جا ڦٽ.
 - گوٽو (ت): ڏ. تمام سٺو-ٿور ڳالهائو-ٿور ڳالهائيندڙ-برد بار-فهي.
 ● گوٽر: اسم خاص. هڪ ذات.
 ● گوٽر ۽ گوٽر: ڏ. صفت. (من. گوٽر = آڪه). ڪٽب-گهر بار-آل اولاد-پٽر وار-عيال-تبيءَ ملو-خاندان-آڪه-گهراڻو-ڪل-ونس-آڏر-ڳوٺ-اصل تسل-حسب نسب-ذات-نيات-قوم. هڪ گل جو قسم.
 ● گوٽم: اسم خاص. (من. گوٽم). هڪ مشهور رشي-مئي-ٻڌ مٿي جو ڌرم پيدا ڪندڙ.
 ● گوٽن (ت): مصدر. نهارڻ-ڳولڻ-ڍونڍڻ. (گوٽيو-گوٽيندو-گوٽيل).
 - گوٽ (ت): ٺ. ڳول-نهار. ڇاڇ-ڦول-ٽول.
 - گوٽي (ت): نهارڻ يا ڳولڻ.
 - گوٽ يا گوٽن (ت): نهارڻ يا ڳولڻ-ڇاڇڻ-ڦولڻ.
 - گوٽيو ۽ گوٽيا (ت): ڳوليو-ڇاڇيو-نهاريو.
 ● گوٽي ۽ گوٽن (ت): ٺ. ويچار-خيال. ٻه-ڌيان.
 ● گوٽو ۽ گوٽا: ڏ. (ع. غوطه = ٽپي) ٽپي. گوٽي ۾ گوٽو-ٽپي ۾ ٽپي، خيال ۾ خيال.
 - گوٽو ڪائڻ: صبر ڪرڻ. ٻڌڻ. ٻه ٻچائڻ-خيالن ۾ اچي وڃڻ.
 ● گوٽ ۽ گوٽون: ٺ. گسائڻ-نٿائڻ. ادب-نياز-نٿت.
 - گوٽڻاٺ ۽ گوٽڻاٽون: ٺ. صفت. نٿتاءُ-گس گسائڻ-عذر ڪرڻ-گسائڻ-نٿائڻ-جند چڏائڻ-

- گتواهي ۽ گتواهيون: ٺ. شاهدي-ثابتي. ٻه ٺاڻي-تصديق.
 ● گتاه ۽ گتاه: ڏ. شاهدي ڏيندڙ-ثبوت ڏيندڙ-ثابت ڪندڙ-تصديق ڪندڙ-ساڪ ڀريندڙ-شاهد-ساڪي-اوگاهي-اوگاهي-اوگاه-ثابتي-ٻه ٺاڻي.
 - گتواهي ۽ گتواهيون: ٺ. صفت. شاهدي-ساڪ-ثبوتي-اعتبار-تصديق-قسمت قسمي-شيد ٻه ٺاڻي-اوگاهي-ثبوت.
 ● گتائڻ: مصدر. گم ڪرڻ.
 ● گتائي ۽ گتائيون: ٺ. شاهدي-گواهي-اوگاهي-ثابتي.
 ● گوٽر ۽ گوٽر: ڏ. چيٽو-مال جو چيٽو-قوسي. ليڏر-قولهڙيون-گسي. ٻيٽ ڀرڻ.
 - گوٽري: ٺ. چيٽي ٻيل مٽيءَ جو ڪارو.
 ● گوٽر ۽ گوٽر: ڏ. مضبوط-ٿلهو. سٺو ڏاند. سٺو جوان. سٺو تيز گهوڙو-وڏي ۽ مٺي مينهن يا ڳئون. ڀلو-انعام ڪندڙ. ٻيٽوڙي. وڏي هڏ ڪاٺ وارو.
 - گوٽر جوان: سٺو جوان-بهادر جوان.
 ● گوٽر: گوء (بال) + ٻر (ٻرڻ) = ڪٽڻ، بال ڪٽندڙ. چالاڪ-تيز.
 ● گوٽندي: ٺ. صفت. روٻه جو قسم. ميرن جي صاحبيءَ جو رهيو-سڪو-ريزو-خردو.
 ● گوٽو ۽ گوٽا: ڏ. ٺڪ مان نڪتل بلغم-ٺڪ جي غلاظت-ٺڪ مان نڪرندڙ لٽي جهڙو گند ڪچرو-سنگهه-ليم-ٻوڊو-ٻوگو-ليب-گيگ-بلغم-لپس-ٽوڙيندو-حباب. مچيءَ جي آني. (ٽٽڻ) لڳڻ سبب ٺڪ جي پاڻيءَ جو ٻڌو ۽ گهاتو لب جهڙو ٿي پوڻ.
 - گوٽائي: ٺ. غليظ-گندو-ڪينو-خراب-ڪچرو.
 - گوٽر ۽ گوٽر: ڏ. صفت. مينگهڙ-ٻوڊر-ليڊر-گوٽر-گيگ.
 - گوٽو ۽ گوٽا (ت): ڏ. ٿوري عقل وارو-مورڪ-گهيلو-ٻيو قوف.

- ٿارڻ - ٿانمائڻ - لمدي ڏيڻ - ڪوسڙو - نٿائو - ڪوٺير - لاڙائو - ڪم چور - گوٺي - ٿار - آنا ڪاني - فرار ٿيڻ - آٽڪل - حرفت - ڪنڊو - ڪائڻر - ڪڏو - مڀسڻو - سڻو - گيدي .
- - گوٽينات ڪٽڻ : بهانا ڪرڻ - ٺٽائڻ - ڪم کان ٺٽائڻ - عذر پيش ڪرڻ - ٿال مٽول ڪرڻ - ترڪ تالين ڪرڻ - ڪسائڻ .
- گوٽو ۽ گوٽا : ڏ. سون يا چانديءَ جو ڪلابات - سونهري يا اڇي ڦيٽ - ڪناري - وٽ . زالون سونهن لاءِ اوڍڻ ۽ ڪٽڻ لاءِ ڪم آڻين . (ت) .
- گوٽ (ت) : ڏ. ره . مجلس . دعوت .
- گوٽ ۽ گوٽ (ت) : ڏ. ضد - هوڏ - توڏه - بحث . ٺهڻائي - تيسرڻائي .
- - گوٽ ڪٽڻ (ت) : ضد ڪرڻ - ٺهڻائي ڪرڻ - انڪار ڪرڻ - نه مڃڻ .
- گوٽڻ (ت) : مصدر . قيص يا ڪوٽ جا ڪاڇ ڌاڳي سان ٺاهڻ . (گوٽيو - گوٽيندو - گوٽيل) .
- گوٽ ۽ گوٽ : ڏ. گوٺيري - گٺوار - گٺوار . ڌنار - ڌڻ وارو .
- گوٽ آشتي : اسم خاص . هندن جو هڪ وڏو ڌرمي ڏينهن جنهن تي ڏيکڻ جي ڪجهه ۾ ڪن جا هار وجهن .
- گوٽيني ۽ گوٽينيوڻ : ڏ. هندو سادو فقير ۱۰-۱۲ گڏجي هڪ عورت زال ڪري رکن .
- گوٽي ۽ گوٽينيوڻ : ڏ. (سن : گوٽي = ڌنارڻ) گوٽ جي زال - گٺوار جي زال - ڌنارڻ - مال چاريندڙ عورت - جهڻ يا کير وڪڻندڙ عورت - گوالڻ - ڏوڏڻ - کير واري . ڪرشن جي ساھيڙين مان هڪ ساھيڙي . ٻانهي - شيواداري (عورت) .
- گوٽالو : اسم خاص . تعلقي ديري محبت ۾ هڪ ديھ .
- گوٽانگ : اسم خاص . هڪ ذات . تعلقي شهدادڪوٽ ۾ هڪ ديھ .
- گوٽانگ سٿان : اسم خاص . هڪ ذات جو نالو .
- گوٽيسون (ل) : ڏ. واهيات گهڙا - اجائي بڪواس - ڪوڙا آفواهه .
- گوٽيجندڻ ۽ گوٽيجندڻ : ڏ. زرد مٽيءَ جو قسم . جو هندو قوم ٻوڇا پاٽ وقت ڪم آڻين - هندن جي نرڙ تي تلڪ ڏيڻ لاءِ ڪم آندل هڪ ڀيلي رنگ جي مٽي .
- گوٽج ۽ گوٽج : گوٽجون : ڏ. مڇيءَ جو قسم - هي ۴-۵ فوٽ ڊگهي ٿولھ ۾ اڇ ڪن چورس شڪل ۾ نانگ جهڙي وات ان جو نانگ وانگر ٿئي هيءَ ڏيڻ ۾ ٿئي ڪاري رنگ تي ٻٽا چلڻ جي ٿئي - نانگ جهڙي ٿيندڙ مڇي - يونهن - ٻانهياري - آبتن ڪنڊن سان مڇي - مار ماھي . تمام ڊگهو ۽ بلڪل ڊگهو ۽ بلڪل ڏيرو ماڻهو . ڪڻڪ جو قسم . جنهن جو داڻو ڳاڙهو ٿئي .
- گوٽج (ل) : ڏ. گنڊو .
- گوٽج ۽ گوٽج (ت) : ڏ. آلت .
- گوٽج چٽڻ : ٻٽاڪون هڻڻ - ٻڏڻ - ٻٽاڪهڻڻ - ڊم هڻڻ - سرڪڻ - لاف هڻڻ .
- گوٽمان آچلڻ (ڪ) : اجايو ۽ اڍنگي طرح ڳالهائڻ .
- گوٽاڙ ۽ گوٽاڙ (ل) : ڏ. ڍير . ڍرڳ - سٿو .
- گوٽجڙ ۽ گوٽجڙ (ل) : ڏ. ٻن واهن جي وچ ۾ وڻ ۽ ڪپ ۽ پاڻي .
- گوٽجڙ : اسم خاص . هڪ ذات (اڪيڙڙڻ) .
- گوٽجڙ : اسم خاص . هڪ ذات جو نالو .
- گوٽجرو ۽ گوٽجرا (ت) : ڳاڙهيو (ڪپڙو) .
- گوٽجرو ۽ گوٽجرا : ڏ. گتجر (زالن جي پهرڻ جو ڪپڙو) .
- گوٽجرو : اسم خاص . تعلقي شهدادپور ۾ هڪ ديھ جو نالو .
- گوٽجيري (ت) : ڏ. ڪڻڪ جو هڪ قسم .
- گوٽجيري ۽ گوٽجيريون : ڏ. راڳ جو قسم . راڳي جو قسم . هڪ زيور جو نالو (ت) .
- گوٽجيري (ت) : ڏ. ڪڻڪ جو قسم .

- گوٽينات ڪٽڻ : بهانا ڪرڻ - ٺٽائڻ - ڪم کان ٺٽائڻ - عذر پيش ڪرڻ - ٿال مٽول ڪرڻ - ترڪ تالين ڪرڻ - ڪسائڻ .
- گوٽو ۽ گوٽا : ڏ. سون يا چانديءَ جو ڪلابات - سونهري يا اڇي ڦيٽ - ڪناري - وٽ . زالون سونهن لاءِ اوڍڻ ۽ ڪٽڻ لاءِ ڪم آڻين . (ت) .
- گوٽ (ت) : ڏ. ره . مجلس . دعوت .
- گوٽ ۽ گوٽ (ت) : ڏ. ضد - هوڏ - توڏه - بحث . ٺهڻائي - تيسرڻائي .
- - گوٽ ڪٽڻ (ت) : ضد ڪرڻ - ٺهڻائي ڪرڻ - انڪار ڪرڻ - نه مڃڻ .
- گوٽڻ (ت) : مصدر . قيص يا ڪوٽ جا ڪاڇ ڌاڳي سان ٺاهڻ . (گوٽيو - گوٽيندو - گوٽيل) .
- گوٽ ۽ گوٽ : ڏ. گوٺيري - گٺوار - گٺوار . ڌنار - ڌڻ وارو .
- گوٽ آشتي : اسم خاص . هندن جو هڪ وڏو ڌرمي ڏينهن جنهن تي ڏيکڻ جي ڪجهه ۾ ڪن جا هار وجهن .
- گوٽيني ۽ گوٽينيوڻ : ڏ. هندو سادو فقير ۱۰-۱۲ گڏجي هڪ عورت زال ڪري رکن .
- گوٽي ۽ گوٽينيوڻ : ڏ. (سن : گوٽي = ڌنارڻ) گوٽ جي زال - گٺوار جي زال - ڌنارڻ - مال چاريندڙ عورت - جهڻ يا کير وڪڻندڙ عورت - گوالڻ - ڏوڏڻ - کير واري . ڪرشن جي ساھيڙين مان هڪ ساھيڙي . ٻانهي - شيواداري (عورت) .
- گوٽالو : اسم خاص . تعلقي ديري محبت ۾ هڪ ديھ .
- گوٽانگ : اسم خاص . هڪ ذات . تعلقي شهدادڪوٽ ۾ هڪ ديھ .
- گوٽانگ سٿان : اسم خاص . هڪ ذات جو نالو .

● گوڙي ۽ گوڙيون: ٿ. ڪڻڪ جو قسم - آها ڪڻڪ جنهن ۾ وڏي انداز ۾ جتو گڏيل هجن.

● گوڙيو: اسم خاص. مڇيءَ جو قسم - گوڙ مڇي - ٻوٽو.

● گوڙچاني ۽ گوڙچانيون: ٿ. دُڪاندارن جي پٺن وڃهن جي ڳوٺري - گوڙڪ - آڪر - گهگهه - گهگهر - پٺن رکڻ جي هميائي.

● گوڙچر (ت): ذ. ڳوٺ جي ڀر وارو پاسو. ڪنڊ.

● گوڙچار (ت): ذ. پٽ جو ٻيو پاسو - پٽ جو آهو پاڻو، جتي دٻر سان آس ايندي هجي. پٽ جو آهو پاسو، جو آلهندي کلي سامهون هجي - تيرڪول جي آبتو گوچار.

● گوڙچار: ذ. پٽ جو آهو پاسو، جنهن تي سڄ آڀرن وقت ٽڙڪو نه هوي - پٽ جو وڻو پاسو - پٽ جو اونڊاهو پاسو - پٽ جو اتر يون پاسو. مڙهي جو ڏاکڻيون پاسو. (ن-ب).

● گوڙچنو ۽ گوڙچن (ت): ذ. مانين ڍڪڻ لاءِ ڪپڙي جو چورس ٽڪر - مانين ڍڪڻ جو ڪپڙو.

● گوڙ ۽ گوڙون: ٿ. (سن. ڪوڊ = جهولي) جهولي - دامن - هنج - آغوش - هٿڻو - پلٽو - پلانڊ - ڪوڙو - چاٽي. گٽر - ڳٽو - پاڪر - پٽڪ - ڪيرائي - ڪيرائي. گود جو ٻار وٺڻ. وٺڻ ٻوڪڻ لاءِ کوٽيل ڪنڌ.

- گوڙ جو پٽ: باليل پٽ. ڌاريون ٻار پنهنجو ڪري پاليل.

- گوڙ ۾ ليڪائڻ يا جاءِ ڏيڻ: لتچ رکڻ - ڳالهه آگاهائي نه ڪرڻ. راز ظاهر نه ڪرڻ.

- گوڙ ۾ وٺڻ: اختيار ڪرڻ - جهوليءَ ۾ وٺڻ - ڌرم جو اولاد ڪرڻ - قبضي ۾ ڪرڻ - جهٽڻ.

● گوڙ ۽ گوڙ: ٿ. بچڙي عورت (ت). ڇيٺال - پڙوي - ڌوٽي.

- گوڙ گڏهه: خراب - بدچال. اڍنگو - بيهودو - بي شرم - بي حيا.

● گوڙا: اسم خاص. هڪ ذات (اڪثر ٿر ۾ مينگهوڙ).

● گوڙائي: اسم خاص. هڪ ذات (بگٽي بلوچن جو هڪ قبيلو).

● گوڙڙ ۽ گوڙڙ: ذ. آهو زمين جو حصو، جو آباد ڪيل زمين جي وچ ۾ غير آباد هجي، جتي سخت گاهه ڄمي، ماڻهو آتي پنهنجو مال چارين. جانورن جي چرڻ لاءِ جهنگ. تترن فاسائڻ لاءِ دام. سيڙهو. (ت).

● گوڙڙ ۽ گوڙڙ: (ل): ذ. صفت. (سن. گودر = گودڙي) نرم گودڙي - وڏي گودڙي - ٽٽل ڦاٽل رلي - فقيرن جي (پٺن جي) جهولي - پراڻن ڪپڙن جي هٿڙ - ڦاٽل ٽٽل ڪپڙن جي مڏ. پراڻو ڪپهه. ڊول پلاڙو - بي ڊولو - اڍنگو - بي ڍنگو - اناڙي - جٽو - بي هٽر - اڻ گهڙيو - دو دستو - ڪڍنگو - بچڙو - ڊول سول. ڪوجهو - ڪنو - خراب. ڪميٽو ڪٽو - پاڇي - مٺ پيٽڙ. ڇيٺل ڦاٽل (ڪپڙا). بُري حال - بُرا حال - ڪيٽڙيل حال. ذليل. ٽيڪر - ڪٽو - تل - ويڏر. تترن فاسائڻ جي چار جو قسم.

- گوڙڙ ۽ گوڙڙا: ذ. صفت. ڦاٽل ڪپڙو - ڦاٽل رلي يا سٽو - وڏي رلي يا گودڙي.

- گوڙڙي ۽ گوڙڙيون: ٿ. صفت. فقيرن جو پهڻ لاءِ ڪپڙي جي ٽڪرين مان ٺهيل ڪوٽ يا ڪٽو - چٽيون لڳل پوڻ - فقيرن جي ڳوٺري. گيدن - فقيرن جو بسترو.

"جا گڙ ڏني گودڙي، سا مون کي ٿي مرڪ، جا گڙ ڏني گودڙي، سا ٿي لاهيندي لتچ." (شاهه - رامڪلي).

ڦاٽل ٽٽل ٽپڙ ٽاڙي. فقيرن جي ڪفني. فقيرن جو جبو - خرڇه - خرڇو - دلچ - گودڙ - پراڻو ڪپڙو - بڪڙ - لڳڙ - گودڙ پائيندڙ فقير - فقير - سادو. رلي - هٽرني - سٽو - اوچن. ڳوٺري - جهولي.

- گوڙڙي پوڻ: رلي ويڙهيل فقير - هينو.

● گوڊڙي فروش گوڊڙي فروش: ذ. صفت. گهورڙيو- مستو وڪيندڙ- ڦيريءَ وارو- گهورڙيو.

● گوڊڙين: گوڊڙيءَ وارن. صوفي فقيرن.

● گوڊڙيو: گوڊڙيا: ذ. صفت. هميشه گوڊڙي پهريندڙ- فقيرن جي هڪ ذات. گوڊڙي پڪيندڙ فقير- گوڊڙيءَ وارو- صوفي فقير. برهمڻ جو موت جي ۱۱ ڏينهن فوتيءَ جي گهر اچي ماني کائي ۽ موت جو تڏو کڻي.

● گوڊڙيءَ هيٺ ليڪائين: غريبيءَ ۾ گذارڻ، حال تي راضي رهڻ. جهوليءَ جهان- پناهه ڏيڻ- امن ۾ رکڻ- سام جهلائڻ.

● گوڊڙي گوڊڙي: ذ. ث. رلي- رلهي- رلڪو- پٿرئي- ستوڙ- گوڊڙي. چنل ڦاٿل ڪپڙو- ليڙون ليڙون ٿيل ڪپڙو- لڳڙ- لينگهون لينگهون ٿيل پراڻو ڪپڙو. (اسم خاص). هڪ ذات (هندن فقيرن جي).

● گوڊڙا: ذ. ٻن ڀورن جي وچوارو زمين جو ٽڪرو.

● گوڊڙيا: اسم خاص. هڪ ذات (اڪثر ٿر ۾ مينگهواڙ).

● گوڊو گوڊا: ذ. (سن. گوڊا). ڪيسو- جيب- گيدو. ڳوٺ جو ٺهيل ڪُنڊائڻو پورو.

● گوڊو آڏن: تيترن ڦاسائڻ لاءِ گودو تيار ڪرڻ. (ت).

● گوڊو رڪنن: تيترن ڦاسائڻ لاءِ گودو تيار ڪرڻ.

● گوڊو وجهڻ: تيترن ڦاسائڻ لاءِ گودو تيار ڪرڻ.

● گوڊي گوڊي: گوڊيئون: ذ. ٿ. آها جاءِ جتي ريل گاڏين يا جهازن مان مال لاهجي- جهازن جي بيٺن جي جاءِ- سامان رکڻ جي جاءِ- ورڪشاپ- ڪارخانو- ڪم جو سينٽر. مچي رکڻ جي ننڍي ڳوٺڙي. پُڇ جي ڏنڊي- ڏمچي- گوڊي- ڏاڪ. اسهين- ٽيشن. گهر ڏيائي- وڏي مائي- سانڻ- گهرجي وڏي عورت.

● گوڊڙي (ت). اسم خاص. گاهه جو هڪ قسم.

● گوڊو گوڊا (ل. ت): ذ. ٿلهو جوان. ٽيس وهڙو. متارو گابو.

● گوڊڙي جو وهڙو: ذ. هندڪي ڌرم ۾ ٻڙهيل نڪاح- ويڏي.

● گوڊو هيندو: اسم خاص. تعلقي ڪنڊياري ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● گوڊي گوڊيئون (ت): ذ. ٽن سالن جي وهڙي- ٻه ڏندي عمر واري گاهي.

● گوڊيار: تعلقي مينيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● گوڊ گوڊيئون: ذ. (سن. ڪور پٿر). گوڏن تائين ٻڏڻ جو ڪپڙو- چيلهه جي هيٺين ڌڙ کي ٻڏڻ جو ڪپڙو- بدن جو هيٺيون ڌڙ ڍڪڻ لاءِ ڪپڙو- هيٺ ٻڏڻ لاءِ ڪپڙو- ڌوٽيءَ جي نموني چيلهه کي ٻڌل ڪپڙو- تهيندو- پوتڙو- انگوشو- لانگوشو- لاکوٽو- منجهلو- گهيرو- منجه- ڏاب- لاک- گود. ڪم- چيلهه.

● گوڊر گوڊر: ذ. صفت. گوڏ ٻڌندڙ.

● گوڊڙي گوڊڙيئون: ذ. صفت. انگوي- انگوشو- پوتڙو- ڌوٽي. لانگوٽي.

● گوڊ گرت: ڳنڍ ۾ ناڻو.

● گوڊا (ت): ذ. وڻ جا سندا جتان پٽن ڦٽن- ڦوڳ جا لاسو.

● گوڊائي: اسم خاص. هڪ ذات (اڪثر نواب شاھ ۽ حيدرآباد ۾).

● گوڊو گوڊا: ذ. (سن. ڪور پٿر) گهٽنا= گوڏو. پرا: گڏو، گهٽنا= گوڏو) هڪ عضوو- ستر ۽ پڪيءَ جو سنڌو يا جوڙ- ران ۽ ستر جي هيٺان گولي هڻائي وارو سنڌو- ٽنگن جي وچ واري حصي وارو هڏو- زانو- مونو. جوت.

● گوڊا پيڪڙ: ذ. صفت. گهڻو وقت نه ترسڻ- جلد آچڻ- تمام جلدي آچڻ واري حالت- هڪدم موٽي اچڻ واري حالت- ٺهه ٻه- ويڙم ۾- بنا دير- آڪ چنپ.

● گوڊا پيڪڙن: گهڻو وقت نه ترسڻ- جلد آچڻ- دير نه ڪرڻ- بنا دير- ويڙم ۾ آچڻ- ٺهه ٻه.

● گوڊڙي فروش گوڊڙي فروش: ذ. صفت. گهورڙيو- مستو وڪيندڙ- ڦيريءَ وارو- گهورڙيو.

● گوڊڙين: گوڊڙيءَ وارن. صوفي فقيرن.

● گوڊڙيو: گوڊڙيا: ذ. صفت. هميشه گوڊڙي پهريندڙ- فقيرن جي هڪ ذات. گوڊڙي پڪيندڙ فقير- گوڊڙيءَ وارو- صوفي فقير. برهمڻ جو موت جي ۱۱ ڏينهن فوتيءَ جي گهر اچي ماني کائي ۽ موت جو تڏو کڻي.

● گوڊڙيءَ هيٺ ليڪائين: غريبيءَ ۾ گذارڻ، حال تي راضي رهڻ. جهوليءَ جهان- پناهه ڏيڻ- امن ۾ رکڻ- سام جهلائڻ.

● گوڊڙي گوڊڙي: ذ. ث. رلي- رلهي- رلڪو- پٿرئي- ستوڙ- گوڊڙي. چنل ڦاٿل ڪپڙو- ليڙون ليڙون ٿيل ڪپڙو- لڳڙ- لينگهون لينگهون ٿيل پراڻو ڪپڙو. (اسم خاص). هڪ ذات (هندن فقيرن جي).

● گوڊڙا: ذ. ٻن ڀورن جي وچوارو زمين جو ٽڪرو.

● گوڊڙيا: اسم خاص. هڪ ذات (اڪثر ٿر ۾ مينگهواڙ).

● گوڊو گوڊا: ذ. (سن. گوڊا). ڪيسو- جيب- گيدو. ڳوٺ جو ٺهيل ڪُنڊائڻو پورو.

● گوڊو آڏن: تيترن ڦاسائڻ لاءِ گودو تيار ڪرڻ. (ت).

● گوڊو رڪنن: تيترن ڦاسائڻ لاءِ گودو تيار ڪرڻ.

● گوڊو وجهڻ: تيترن ڦاسائڻ لاءِ گودو تيار ڪرڻ.

● گوڊي گوڊي: گوڊيئون: ذ. ٿ. آها جاءِ جتي ريل گاڏين يا جهازن مان مال لاهجي- جهازن جي بيٺن جي جاءِ- سامان رکڻ جي جاءِ- ورڪشاپ- ڪارخانو- ڪم جو سينٽر. مچي رکڻ جي ننڍي ڳوٺڙي. پُڇ جي ڏنڊي- ڏمچي- گوڊي- ڏاڪ. اسهين- ٽيشن. گهر ڏيائي- وڏي مائي- سانڻ- گهرجي وڏي عورت.

- گوڏن پير ٿيڻ: سقيم حال هئڻ - ڪنڪال ٿيڻ. مسڪين ٿيڻ. نقصان ۾ اچڻ - ڇيهه ۾ پوڻ. پڊو ٿيڻ - جهونو ٿيڻ - نهايت پوڙهو ٿيڻ.

- گوڏن پير پتهجڻ: سڄو ٿيڻ - مفلس ٿيڻ - غريب ٿيڻ. فقيري حال ٿيڻ. عمر ڪاٺي چڙهڻ.

- گوڏن پير ڪسڻ: گوڏن سان رڙهي هلڻ.

- گوڏن تان ڪپڙو لاهڻ: نر لڄو ٿيڻ.

- گوڏن تان ڪنڊي يا ڪپڙو ڪڍڻ: لڄ لاهڻ.

- گوڏن تائين ڪٽڻ: ڏاڍو ڪنگهار. مها پاڻي. قرض ۾ ورتل. مقروضي حالت.

- گوڏو پيڪڙڻ: گهڻي دير نه ترسڻ - تمام جلدي موٽڻ - هڪدم واپس وڙڻ - بنا دير جي موٽڻ - وڃڻ ۽ اچڻ.

- گوڏو پيڇڻ: وڙهن کان اڳ ۾ ملهه جو گوڏو پيڇي ميدان ۾ ويهي رهڻ - واري ڪرڻ کان اڳ ۾ هٿ وجهي گوڏو پيڇڻ.

- گوڏو ڪپڻ: ملهه وڙهندي زمين سان گوڏو ڪپي وڃڻ. موقعو ملڻ - داءُ ملڻ - وجهه ملڻ.

- گوڏو ڪوڙڻ: شڪست قبول ڪرڻ.

اُن مڃڻ - ملهه ۾ زور پوڻ تي لاچار گوڏو ڪوڙڻ.

- گوڏو ڪوڙڻ يا پڪيڙڻ: آرام ڪرڻ.

- گوڏو ڪوڙي اچڻ: گهڻي دير نه ترسڻ - وڃڻ ۽ وري موٽڻ - بنا دير اچڻ - هڪدم موٽڻ.

- گوڏو لنگڻ: ملهه وڙهندي زمين سان گوڏو لڳڻ. ملهه وڃائڻ.

- گوڏو هٽڻ: ضد ڪرڻ - جهڪي پوئڻ.

آڏي ڏيڻ - رنڊڪ وجهڻ.

- گوڏي تان ڪٽي هٽڻ: لڄ ٿيڻ - بي حياتي سان هلڻ - لڄائي سان هلڻ.

- گوڏي تان ڪٽي پيهڻ: پنهنجي عزت جو به خيال نه ڪرڻ. مشڪلاتن کي منهن نه ڏيڻ.

- گوڏي تپي ڏاڙهي هُجڻ: وڏي ڏاڙهي هجڻ - ننڍي قد وارو ماڻهو هجڻ - ننڍي ۽ وهڻي ۾ ڏاڙهي اچڻ.

- گوڏا پيڇي وڙهن: بيهڪ بهادريءَ سان وڙهڻ. ڪش ڪشان ڪرڻ. چڪ تان ڪرڻ - جدوجهد ڪرڻ - اُن ورڇ ٿي وڙهڻ.

- گوڏا پيڇي ويهڻ: گوڏن جي آڌار تي ويهڻ - گوڏي پر ويهڻ - دوزانو ويهڻ - گوڏا ڪوڙڻ - جهڪڻ - هٽڻ. پلٽي ماري ويهڻ.

- گوڏا پيڇي ويهڻ: پلٽي ماري ويهڻ - جهڪڻ - جهڪي ويهڻ.

- گوڏا چٽجڻ: ويهجي وڃڻ - لاچار ٿيڻ. بي وس ٿيڻ - نستو ٿيڻ - ضعیف ٿيڻ. ٻئي جي وس هئڻ - ٻئي جي قابو ۾ رهڻ - ٻئي جي چٽي هيٺ اچڻ.

- گوڏا ۽ گوڏاڙ: ذ. اُن جي گوڏي تپي گڏيو ٿيندڙ.

- گوڏا ڪوڙ ۽ گوڏا ڪوڙ: صفت. گوڏن پر ويهڻ. اوڪڙو ويهڻ - جهڪي ويهڻ - پلٽي هڻي ويهڻ. (گهوڙن جو اصطلاح) گوڏا ڪوڙيندڙ (گهوڙو) - ٿاڀو ڪائيندڙ (گهوڙو).

- گوڏا ڪوڙائين: هيسائڻ - ماري مڃائڻ - اُن مڃائڻ. مڃتا مڃائڻ. دٻائڻ.

- گوڏا ڪوڙڻ: ڀرو ٿيڻ - بي همت بنجڻ - پڊو ٿيڻ - سڄڻ. بي وس ٿيڻ - بي طاقت ٿيڻ - ضعیف ٿيڻ.

- گوڏا ڪوڙي ٿو اچان: اجهو ٿو اچان - دم ساعت ۾ ٿو اچان - وڀرم ۾ ٿو اچان - هين گهڙيءَ ۾ ٿو اچان - اجهو ٿو اچان - بس آيس.

- گوڏا ڪوڙي: ٿ. ڏيپلي جي نزديڪ به تڙ يا ٿلاءِ اهو نالو هن ڪري رکيو اٿن جو هنن مان ڪوبه وهت گوڏا ڪوڙي پنهنجو بوت وجهي آسانيءَ سان پاڻي بي سگهي ٿو.

- گوڏڙ ۽ گوڏڙ (ٿ): ذ. صفت. جنهن جا گوڏا ٻين عضون بنسبت وڏا هجن.

- گوڏڙي ۽ گوڏڙيون: ٿ. ڪشني يا ملهه ۾ جانن يا انگڙو. مٽڙي. گوڏو گوڏي سان ملائي پڇ ڏيڻ واري حالت.

● گوڏي (ت): ذ. (سن: ليڪل) ون کي ڌرتيء تان ڪڍڻ بعد پڇيل ٿيڻ - ڳوٺيڏ.

● گوڏي ۽ گوڏي: ترو - دامن (پٽ جو).

● گوڏي ۽ گوڏي: ذ. (سن: گوڏي = ليڪل) منجهيل.

● گوڏو ۽ گوڏوون: ذ. (ف: گورو = قبر) قبر - تربت - مزار - مرقد. سمانڌ - لوڙهه - سمانڌي.

پُٺي. (اسر خاص). هڪ مڇيءَ جو قسم، سڻهن چلون سان ۳ - ۴ فوٽ ڊگهي، تمام لذت (سُرماڻي ۽ پٿون جهڙي).

- گوڏو پَٽ ۽ گوڏو پَٽ: ذ. صفت. قبر کوٽيندڙ هڪ جانور - گورو پَٽ. (ث. گونهار).

- گوڏو سَٿان ۽ گوڏو سَٿان: ذ. صفت. مقام - قبرستان.

- گوڏو ۾ ڪار ٿيڻ: قبر ۾ گهر ٿيڻ - مري وڃڻ - نام نشان گهر ٿي وڃڻ. غائب ٿي وڃڻ. الوپ ٿي وڃڻ.

● گوڏو ۽ گوڏو: ث. آهو جانور جو هميشه چڙواڳ رهي ۽ ڏکيو ليي - جهنگ ۾ چوندڙ مال - ٺاڙ - پڇندڙ - گورو خَر. قبر. مچر. ست جو ٽڪرو جو گهوڙي جي ۽ اُٺ جي سيني وٽان سونهن لاءِ ٻڌجي.

- گوڏو آڇڻ: چڙواڳ ٿيڻ - زور وٺڻ. بي لغام ٿيڻ - اينگو ٿيڻ - حياءُ ادب کان نڪرڻ - لڄ وڃائڻ ڇڏڻ.

- گوڏو ڪَٽڻ (ث): ڍڪين جو ٺاه ڪاٺ.

- گوڏو بَٽَڌ ۽ گوڏو بَٽَڌ: ذ. صفت. آهو چر جو ٽڪر جو ڀلائي وقت اُٺ جي ڇاتيءَ وٽ ٻڌجي - اُٺ جو گاشو - آها چر جي پٺي، جنهن جو پاسو هرلي جي ڪٽي ۾ ٻڌي، وهڻ جي ڳچيءَ جي هيٺان لنگهائي. ٻئي پاسي ڪٽي ۾ ٻڌجي - اُٺ کي سنجڻ وقت ٻڌو وجهڻ - اُٺ جي ڳچيءَ وارو رسو.

- گوڏو بَٽَڌ ۽ گوڏو بَٽَڌ: ذ. صفت. اُٺ جو ساز.

- گوڏي پُٺيان رَس: گهوڙي جي پوئين گوڏي پُٺيان رَس ڀرجڻ.

- گوڏي جي ڍڪڻي ۽ گوڏي جون ڍڪيون: ث. گوڏي جي سنڌ ۾ ڍڪي وانگر هڏو.

- گوڏي مان پُٽ ڄمڻ: تيار مال ملڻ - آسانيءَ سان ڪم ٿيڻ. ٺهي نڪيءَ جو سائين ٿيڻ. مفت ۾ ڪم ٿيڻ.

- گوڏي هٿ رکڻ: ويچار ۾ نه آڻڻ - زير تجويز هئڻ - جواب نه ڏيڻ - ويچار ڪرڻ جي ڪوشش نه ڪرڻ. ڊٻائي ڇڏڻ - لاغرض ٿي ويهي رهڻ.

● گوڏو: اسر خاص. هڪ ذات (اڪثر لاڙڪاڻي ۽ مڪر ۾).

● گوڏي (ت): ث. زمين مان گڏ - رَنبي سان گڏ. ڪيسهي جي اڳيان نڍو ڪيسو ٺاهڻ. گهوڙو مان اُٺ جو گوڏن ڀر مٿي چڙهڻ.

● گوڏي ڦل (ل): اول ۾ مٿان پڻ انهن جي اوجھدار پٽي ٿئي ۽ ان ۾ هيٺ لڏندڙ ڊگهيون سريون، جن جي پوڄڻ ۾ لاکھه ٽي ان جا ٿور ٿين، سرون، ڪڇ ڪوڏين ۽ سڄن ڪوڏين سان ڀريل هجن.

● گوڏو ڀو ۽ گوڏيا (ث): ذ. اُٺن جي گوڏن تي ٻڌل گھنگهرا - اڳين پيرن جي گوڏن وٽ گھنگهرا چر جي پٺيءَ ۾ ٻوٽل هجن.

● گوڏو: ٻوٽو.

● گوڏو ۽ گوڏوون: ث. جانورن وغيره جي آلت - دَن - هيٺان نڪتل ڇمڙو - چڇ. ڪنهن وٺ جي ٻاڙ. (ت).

- گوڏو ۽ گوڏا: ذ. صفت. ڊگھين آنورن وارو - آهو جانور جنهن جا ڪن وڏا ۽ موٽيءَ وارو ڇمڙو هيٺ گھڻو لڙڪيل هجي - وڏي آلت وارو ڏاند - ڊگھين مٿن وارو جانور. ڊگھين جنگهن وارو.

- گوڏو وال: مٿن جو قسم. گھڻن سرن واري سٿن.

- گوڏي ۽ گوڏيون: ث. آهو جانور جنهن جو دَن ڊگھو هجي.

● گورُ پَنْدُ ۽ گورُ پَنْدُ : ذ. اٺ تي ڪجائي
 ڪي جهلن واسطي اٺ جي سيني کان ٻڌل پَنِي-
 سينا پَنْدُ هيءُ پَنُو ڏاس جو ٺهيل ٿئي.
 - گورُ پَنْدُ ڪوڙارو (ت) : ذ. ڪوڏن جي
 ٺهيل لومي، وڏن چڱين سان ٿئي، اٺ جي ڪوڏن
 تائين پئي لڙڪي.
 ● گورُ پاڻي : گُروءَ جي چيل ڳالھ. جوڪتاب.
 گُروءَ جي ڪتا جو ڪتاب. گُروءَ جي پاڻي.
 گُروءَ جا حڪم.
 ● گورُ تاب ۽ گورُ تاب (ڪ) : ذ. هاڻيءَ جهڙو
 پٿرو پوڙ، جنهن ۾ سڀ قسم جون ڀاڄيون پيل هجن.
 ● گورُ پ : ڳولا.
 ● گورُ پَت ۽ گورُ پَت : ذ. جانور جو قسم،
 جو قبرن مان مڙدا ڪڍي وڃي کائي-گورُ پَت.
 ● گورُ پَتائي : اسم خاص. هڪ ذات (خيلائي
 بلوچن جو قبيلو).
 ● گورُ جَر : اسم خاص. هڪ ذات (هندن جي).
 ● گورُ چائي : اسم خاص. هڪ ذات (بلوچن جو
 هڪ قبيلو). تعلقي جيمس آباد ۾ هڪ ديھ.
 ● گورُ خَر ۽ گورُ خَر : ذ. جهنگلي جانور
 جو قسم-جهنگلي گڏھ-قبر ڪوتيندڙ مڙو-
 گورُ پَت.
 ● گورُ زِي (ت) : اسم خاص. هڪ ذات (اڪثر
 ٿر ۾).
 ● گورُ زِي : اسم خاص. تعلقي ڳڙهي ياسين ۾ هڪ
 ديھ جو نالو.
 ● گورُ سَر : اسم خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۾ هڪ
 ديھ جو نالو.
 ● گورُ سِي ۽ گورُ سِيُون (ت) : ٺ. پوٺياري-
 خبرچار-سڏ لھڻ-سار سنڀال لھڻ.
 ● گورُ ش ۽ گورُ شُون : ٺ. آتساه-سرگرمي-
 غورش-چاھ-شوق-آچر-جوش-آدم-سعيو-
 پٽڪي-ڏن-فلڪ-ڪوششون-سرگرمي-
 ڪوشش-جھڏ-جفتا-محنت-تندھي.
 - گورُ شي ۽ گورُ شي : گورُ شيُون : ذ.
 صفت. آتساهي-سرگرم-شوق مند-آدمي-

- گورُ ٿي وِجَنُ (ت) : پنهنجي خيال سان
 گھڻن ڦيرن. آزاديءَ سان هلڻ. ڪنهن جي پرواه
 نه رکڻ. بي پرواه ٿي رهڻ. الغرضائيءَ سان هلڻ.
 - گورُ هانِبُو (ت) : ٺاھ کائڻ وقت ڊگين جو
 پيئجڻ.
 - گورُ : اسم خاص. هڪ ذات. سريراڳ (راڳ
 جي هڪ راڳيءَ جو نالو).
 ● گورُ راب ۽ گورُ راب : ذ. جهاز-سامونڊي پيڙو-
 واڻ-غوراب-پيڙو. ڪپڙي جي ٺهيل مڙهن تي
 هاندڙ وڌو پيڙو.
 ● گورُ رابَنْدُ : اسم خاص. تعلقي ساماري ۾ هڪ
 ديھ جو نالو.
 ● گورُ رات ۽ گورُ رات : ذ. منگر مڇيءَ جو قسم،
 پيٽن جهڙو ڪارو، ڊيگھ چئن کان ٻارنهن فوٽ.
 ● گورُ راڙ ۽ گورُ راڙ (ڪ) : ذ. پڪريءَ جو
 لنڊڙو مادي ڦر يا ٻچو. نانگ جو قسم (هي
 گھڻو ڪري پاڻيءَ ۾ هلندو آهي).
 ● گورُ راڙو ۽ گورُ راڙا (ت) : ذ. نانگ جو قسم.
 مڙندڙ جيت جو قسم (اڪثر ٿر ۾). ٿر ۾ هڪ
 ڏهر جو نالو.
 ● گورُ رِ گِل ۽ گورُ رِ گِلُون : ٺ. چيٽ تي
 مِٽي وجهڻ-چيٽ لنبڻ وقت تڏن جي مٿان ڪڇو
 لپيو هڻندا آهن ۽ منجهن پاڻ مليل هوندو آهي-
 جاءِ جي چٽ تي وڌل گارو.
 ● گورُ رانِب ۽ گورُ رانِب (ت) : ذ. صفت.
 وڏو گيراھ.
 ● گورُ رانِبِي : اسم خاص. تعلقي جوهيءَ ۾ هڪ
 ديھ جو نالو.
 ● گورُ رانِهي : اسم خاص. هڪ ٻلا جو قسم.
 ● گورُ راه : اسم خاص. هڪ نديءَ جو نالو، جا
 چون ٿا ته ڪنهن زماني ۾ تعلقي گهوڙا ٻاريءَ
 جي ڀرسان وهندي هئي.
 - گورُ راه ٻاري : اسم خاص. گهوڙا ٻاري تعلقي
 جو اصل نالو.
 ● گورُ رانِدي : اسم خاص. تعلقي ساماري ۾
 هڪ ديھ جو نالو.

● آجماڻو- آدم وارو- محنتي- ٺيهي- غورشي- خيالي-
 آدمي- سعيائو- آتساهه- چاهه- شوق- خيال-
 جوش- فلڪ- ڏن- پڙڪي- سرگرمي- سعيو-
 آدم- ڪوشش- ٽڪو- جهدي- خفتي.
 ● گوڙشائي؟ اسر خاص. هڪ ذات (جڪرائي پاڙو).
 ● گوڙڪ: اسر خاص. هڪ مشهور سنت جو
 نالو. هڪڙي سندن جو نالو- ڏڪيو- منجهيل.
 وڏو- اعليٰ.
 ● گوڙڪا: اسر خاص. نيپال ۽ پوتان رياستن جا
 رهاڪو.
 = گوڙڪ ڏنڌو ۽ گوڙڪ ڏنڌا: ڏ. صفت.
 مونجهاري وارو- وڏو ڪم- منجهيل مسئلو-
 مشڪل حل- پٽاڙ وارو ڪم- عجيب و غريب
 ڪم- ڏانڊل وارو ڪم- آوا گهر- آواجهڙو-
 ڪٽراڳ- ريڙهه پيڙهه. گجھارت. رانديڪو.
 هڪ قسم جي منڊي- ويندو.
 = گوڙڪ ڏنڌو ۽ گوڙڪ ڏنڌا: ڏ. صفت.
 منجهيل ڪم- منجهيل مسئلو- مشڪل حل-
 منزل ۽ ڏڪيو ڪم يا عمل- مونجهارو- آوا گهر-
 آواجهڙو. گورڪ پنڌي جو ڳڻ جو مذهبي سلسلو
 يا مت- گورڪ پنڌي متي جو پرچار- هڪ ڏکڻي
 ڪُرف جو قسم- گرو گورڪنات جو ٺاهيل ڪُرف.
 ڪُفل- ڪلف. گجھارت- پرولي. منڊي جو قسم-
 ويندو. (ن- بلوچ).
 = گوڙڪ ڏنڌو ۽ هٿن: مونجهاري جهڙي ڳالهه
 هٿن- مشڪل مسئلو پيش اچڻ.
 = گوڙڪينات: اسر خاص. جوڳين جو وڏو
 گرو. هندن جو مهاتما- گرو گورڪنات.
 "مائي" ڇڏي سانگي، گڏيا گورڪنات کي "
 (شاه- رامڪلي).
 جهونا ڳڙهه جي ويجهو گرنار ٽڪريءَ جي سڀ کان
 آڏاهين چوٽي.
 ● گوڙڪو: ڏ. ٻوٽي جو قسم. سوراخ. (ل).
 هڪ ذات جو نالو.
 ● گوڙڪي: ڏ. آهو ٿانءُ جنهن ۾ ٽڪون آچلجن-
 پڪ ڏانءُ- ٿو ڪو- ٿو ڪو. (ن- بلوچ).

● گوڙڪ: شڪر ڀڳوان جونالو "شيري گورڪ".
 ● گوڙڪن: ڏ. (ف). ڳورپٽ، قبرن مان
 مَرڏا ڪڍي کائي- گورپٽ.
 ● گوڙڪي ۽ گوڙڪيون: (ل): آها پڪري.
 جا ميسي کان وٺي ڪنڌ تائين ڳاڙهي هجي.
 ● گوڙ لا (ت): ڏ. ٺونٺ کان هيٺ ڪٽرائي ۾
 پاتل چوڙا.
 ● گوڙم گوڙم (ڪ-ڪ): ڏ. ڀڳڻ ڀڳڻ
 وغيره جي گوهر- وهڻ جو ڌڻ- مال جي چانگ-
 آڻڻ جو ڳلو- گوهر- ڌڻ- وڻ- ساڳو. گهڻا- جهڻا
 "آن جا گورم گگڙ ويڙ تي تاءِ اڀجي ڏوڪن"
 (عيب)
 (جيئن: سوئرن جو ٽولو- ڪئين جو وڻ).
 ● گورمي: ڏ. ڳاڙهي جوڙ. آن جو قسم.
 ● گورنار (ڪ): ڏ. جانور جو قسم- ڳورپٽ.
 ● گورنتر ۽ گورنتر: ڏ. (انگ). گورنتر=
 حاڪم اعليٰ). ڪنهن ملڪ يا رياست ۾ ڪلي
 اختيار رکڻ وارو حاڪم اعليٰ- مارجسٽريٽ-
 فرمان روا- عايل- ناظم.
 = گورنتر جٽرل: ڏ. (انگ). گورنرن جي مٿان
 مقرر ڪيل حاڪم- حاڪم اعليٰ. وائيسراءِ-
 نائب سلطنت- لاٽ- لارڊ- وڏو حاڪم.
 = گورنمينٽ ۽ گورنمينٽون: ڏ. (انگ).
 گورنمينٽ= حڪومت). حڪومت- طاقت- سلطنت-
 راڄ- دولت- بادشاهي- حڪمراني.
 ● گوڙ ٽهاري ۽ گوڙ ٽهاريون: ڏ. قبر
 کوٽيندڙ جانور- ڳورپٽ جي مادي- ڳور ٽهاري.
 ● گوڙن (ت): مصدر. ڏڪڻ. ڳوڻ يا رلي ٽڪر
 جو آڻڻ جي بجاءِ لاءِ سندن گچيءَ ۾ وجهجي.
 (گوريو- گوريندو- گوريل).
 ● گوڙو: مَرشد- هادي- رهبر.
 = گوڙواڻي: گروءَ جي ڏنل سمجهه- گروءَ
 جي چيل ڳالهه.
 ● گوڙو ۽ گوڙا: ڏ. (سن: گوڙ= گورو- اڇو.
 انگريز) انگريز قوم جو هڪ فرد- يورپن- اڇو يا
 ڀورو- ڳورو- بادامي وغيره جو گورو- سفيد

● گوري ۽ گوريون: ٿ. (ه. گوري = ٻارتي) مهاديو جي زال- زال- ٻارتي. حضرت آدم عليه السلام جي زال- حضرت بيبي حوا. اٺن سالن جي چوڪري- ٻاڪره- دوشيزه. گولي- ڪنهن به شيءِ جو ننڍو گولو- دانو- ڇڏو- جڙو- حب- ٽيڪي. سونهن- خوبي- حسن- سوييا- ٻراج- خوبصورتِي، ڪامِي- منڌ- سندرِي- ڪُجر. معشوق- محبوب- حسين- جميل- سندراري- خوبصورت عورت. چٽي- صاف- اڇي. ڏاڇي جو مادي ڦر. سريراڳ، مالڪوس راڳ جي راڳي، جا مانگهه ۽ ڦڳڻ ۾ ڳائين. ڏيگيءَ جو قسم، ڳاڙهي ٿئي. گور يا غور ولايت جا پٺاڻ. گويا قبر جا (منڪر نڪير). ٿر ۾ مارئي جي سفير جي ويجهو، هڪ ڳوٺ، جنهن جي نزديڪ چين ڌرم وارن جا ڏيرا ۽ پارسانٿ جا ٻوڇاري ٿا رهن "پارسانٿ" کي "گوريجو" ۽ سڏين ٿا ان جي پٺيان، ڳوٺ ۽ مندر ٿا سڏجن، هن مندر کي ڏيرا (ڏيورا) به سڏين. ● گوڙ ۽ گوڙن، گوڙون، گوڙيون: ٿ. هل- لڙ- گهمسان- ٻائيتال- شور- غوغاءُ- ڌوم- ڪڙڪو- غلغلو- ڪرگل- رڙو- رڙو- واکو- وڏو آواز- هنگامو- مڇانگ- واکو واکاڻ- هٽس- هلڙ- بکيڙو- ڌمچر- رامائو- هل حشر- رامان- مٺن- حشري- خرخسو. راڙهه- گجڪار- گجگوڙ- گرچنا- گاج- گرج- ڪڙڪو- ڌڌڪو- ڌڌڪر- ڪڙڪاٽ- (شينهن جي گوڙ- ڪڪرن جو آواز- ان جي مستيءَ ۾ آواز) ٿاڪ- گهٽڪاٽ- واڃت. ڪيڪاٽ- ريهات- گهوگهاٽ. ٿهه ٿهه- تهڪڙو- ڪلڪو. ميڙ- ٻيهه- لڙ- انبوه- ڪن- هجور- پيند- پيڙ- چؤٻول. جهڳٽو- خلق- حشار- فساد. سر- سيلاب- آلاڻ- سڪ. ڦٽڪو ڀيٽ ۾. سارنگ جو قسم. (موسي). ٻهراڙيءَ جو ننڍو ڳوٺڙو يا ٻهر- ڍاڻي (جتي ۵-۶ گهر ويٺل هجن). (ٿ) - گوڙائو ۽ گوڙائو: ڏ. صفت. گوڙي- يڪواتي- بڪ بڪ ڪندڙ- گهڻ ڳالهائو- اوباش. - گوڙ ڪڙن: شور ڪڙن- بغاوت ڪڙن- فساد ڪڙن- لڙ ڪڙن.

چ-ڙيءَ وارو ماڻهو (اڪثر مغربي ملڪن جا) باشندا انگريز، آمريڪي، يورپي وغيره)- سفيد- چانديءَ جهڙو- بگو- ڏوٺرو- پورو. سڻو- صاف. عمدو- سهڻو- موچارو. ٽوب جو گولو- ٽوب جو گولو. ناريل جو گورو يا ڳپ يا مغز- بادام جو مغز. آڻ جو ڦٽو- ڪڪي رنگ جو ٿيون چاول آڻ- گوٺرو- ڪنواٽ- ننڍو ٻچو- توڏو. پينسل جي گهڙيل جهنب- پينسل جو گورو. رنگ جو نالو- گلابي. هندو مُردِي جا سڙيل هڏا ۽ خاڪ، گنگا ۾ اچڻ "گوروئي گنگا ۾". بدن جو عضو. (ت). ڦيرا- چڪر- گهمرا. (ڪب) لوهه کي گرم ڪرڻ. (ل). - گوڙان ۽ گوڙان: ٿ. آڇان- پوران- گوران- ڏوٺران- عمدان- سهڻائي- سنائي- موچارائي- صفائي- چٽائي- بگائي. - گوڙائين: مصدر. پورو ٿيڻ- سفيد ٿيڻ- بگو ٿيڻ. آڇائي- عمدائي- جهلڪ- سونه- سوييا. آڇر. - گوڙائي ۽ گوڙائيون، گوڙايون: ٿ. صفت. اڇائي- عمدائي- سهڻائي- سنائي- ٻهڪ- چلڪ- چمڪ. گوران. - گوڙو ڪڍڻ: چلڻ- بادامين جو مغز ڪڍڻ- ناريل جو ڳپ ڪڍڻ. لاهڻ- ترچڻ (ڪل). - ٽچڻ- ڪلڻ. چوڏو لاهڻ. گنجو ٿيڻ- ٺوڙهو ٿيڻ- ٺوڙ ٿيڻ- روڏو ٿيڻ- روڏ ڪڍڻ. - گوڙو گنگا ٽپي موڪلڻ: هندو قوم جي مُڙدي کي ساڙڻ کان پوءِ سڙيل خاڪ ۽ رک گڏ ڪري گنگا جي پاڻي ۾ وجهڻ. - گوڙوئي گنگا هٽڻ: سڀ ڪجهه ناس ٿيڻ- حال نه هئڻ. حال تباهه ٿيڻ. منسل ٿي وڃڻ- ڪنگال ٿي وڃڻ. دريدر ٿي وڃڻ. ● گورهو: اسر خاص. هڪ ذات (اڪثر نواب شاه ۾). ● گوڙ هاڙي (ٿ): ٿ. ٻڪريءَ جو قسم، جنهن ٻڪريءَ جي بدن تي ڳاڙها پتا هجن. ● گورهڙو: اسر خاص. نانگ جو قسم.

● گوڙ گنبوڙ (ت): ماڻهن جي هجور مان نڪتل آوازن جو ميل - گنڍيل آواز - رڙيون - دانهون. شور - هل - هنڪامو - هلاچو. فساد.

● گوڙو گنبوڙ: ڪو پڙ - مونجهارو - هل هنڪامو. شور - غوغاءُ.

● گوڙو گنبوڙ: اجايون رڙيون - واکا. دانهون - ڪوڪون - فرياد.

● گوڙي ۽ گوڙي: گوڙي پون: ذ. صفت. ڪهن ڳالهائو - پڪيو - مٿي جو سور - پڪوئي - گوڙ وارو - گوڙو ڪندڙ - غوغائي - هلڻ - گوڙائو - گوڙيلو - لڻبائو - شور ي - واکو - رانپاڻيو - رانپاڻي.

● گوڙام ۽ گوڙام: اسم خاص. حلال پڪيءَ جو هڪ قسم (تلور کان وڏو ٿيندڙ وزن اٽڪل سیر يا ڏيڍ سیر ٿئي). ترڪي پڪي.

● گوڙام: اسم خاص. پڪيءَ جو قسم. زمين آلي ٿيڻ.

● گوڙو جڻ: مصدر. زمين آلي ٿيڻ - آلاڻ ٿيڻ - گهير ٿيڻ - ٻوسل ٿيڻ - گهميل - ٻسيل - آلو ٿيل - آڏوڪو - آلاڻ جي ڪري خراب ٿيڻ - گهير جي ڪري ڪنو ٿيڻ - ٻوسل جي ڪري خراب ٿيڻ.

● گوڙو موڙ (ت): گول مول.

● گوڙو موڙ (ت): گول شيء.

● گوڙو (ت): مصدر. ڳوڻ جا ننڍا ٽڪر جي آڻ جي ڳچيءَ مٿان رکي ٻاجاريءَ کي آڏا ڏجن.

● گوڙو ۽ گوڙا: ذ. منگر مچيءَ جو قسم. چلڻ سان منهن ۾ پالي وانگر نوڪيلي تسڪي چڻب ڏيڍ فوٽ رنگ ڪارو، ڏيکھ ۱۰ کان ۱۲ فوٽ.

● گوڙو ۽ گوڙو: ذ. ڪڪڙ جو قسم، بنا کين جي - بي کنيو ڪڪڙ - وارن ڪتل - مٿو ۽ ڳچي ڪتل - اصیل ڪڪڙ - ٿررڙ - ڪسیر.

قد ۾ ننڍو بدن ۾ ويڪرو.

● گوڙو هواڙ: اسم خاص. گهوڙن جو ملڪ. مارواڙ جي جالوترو علائقي جي ويجهڙائي واري ايراضي.

● گوڙي ۽ گوڙي پون: ث. ڪاري جي پڙيءَ پٺيان ڪاڪوس لاءِ ڪاٺ جي منجي. (ن - ب). آهواس رکڻ کان اڳ ۾ مصالح وڌل طاقت وارو ڪاڌو. (ت). گوڙو چو - ٻارسانا - جيئن ڌرم جي ديوتا جو نالو. هڪ ڳوٺ، تعلقي ننگر پارڪر ۾. (عام راءِ). راڳ جو نالو - راڳيءَ جو نالو.

● گوڙيلو: اسم خاص. تعلقي ڪهري ۾ هڪ ديھ.

● گوڙيو ۽ گوڙيا: ذ. هٿيار جو قسم، هڪ تلوار جو قسم، ڪڇ ملڪ ۾ ٺهندڙ هڪ قسم جو هٿيار.

● گوڙ ۽ گوڙ: ذ. (ف: گوڙ = ٺٽ) ٺٽ - قوس - قوسي - واٽ - باد - هوا جو شوش - ريح. آندارو يا ڳڙھ يا اهڙو ٻيو زخمي يا ڏڪ، جو چمڙي کان مٿي آسندو اچي ۽ ڦاٽي نه. (ڪ).

● گوڙبازي (ت): اونڌو ٿي پئي ۽ ڀر ڪري پوڻ.

● گوڙو ٻڌڻ: پٽاڪ هڻڻ. وين ڏيڻ - سهڻو ڏيڻ - طعنو ڏيڻ - ٽوڪ هڻڻ. لاف هڻڻ.

● گوڙل ۽ گوڙل (ت): ذ. واهيات ڳالهائون - ڪاريون.

● گوڙو نه ڏيڻ (ت): خيال نه ڏيڻ. متوجهه نه ٿيڻ.

● گوڙو هڻڻ: پٽاڪ هڻڻ - لاف هڻڻ - فخر ڪرڻ - وڏاءُ ڏيکارڻ.

● گوڙي ۽ گوڙي: ذ. صفت. ٿيڻ - ٺٽ ڏيندڙ - قوسير. اجايون ڳالهائون ڪندڙ - فضول ڳالهائون ڪندڙ - ٻٽ هڻندڙ - آڙبڪون ٻڪندڙ - آفواهه ڦهلائيندڙ - ڳالهائون داستان ٻڌائيندڙ - لافون هڻندڙ - مهڻي باز - طعن باز.

● گوڙباني: اسم خاص. هڪ لڪ جو نالو - هڪ گهٽ جو نالو.

● گوڙهري: فصل جو قسم.

● گوڙو ۽ گوڙو (ت): ذ. صفت. مست - ٽڪل - عاجز.

● گوزو ٿيڻ: ٿڪڻ - لاچار ٿيڻ - اڻ مڃڻ - عاجز ٿيڻ - پريشان ٿيڻ.

● گوزون (ت): سست - ڪم همت - ٻڙدل - ڊڄڻو - گيدي - ڪاهيل.

● گوزو: اسم خاص. تعلقي ڪڪڙ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● گوس آٿارڻ: چاٻڻ - ڦٽڪو هڻڻ - جهاز جو رخ بدلائڻ. هلت بدلائڻ - نيتي بدلائڻ. روش ڦيرائڻ - چال چلڪت ۾ ڦيرو آڻڻ.

● گوساڻو: ذ. وڻ جو هڪ قسم (ٿوهال وڻ جهڙي، جا زمين تي پڪڙي ۽ وڻن تي چڙهي، ڦر تي ڪنڊا ٿينس، مٿي تي ڦاڪون، پڇ ڪارو، گل ڪارو، ٻن ٻانن جهڙا ڦٽو ٿئي، جلاب طور ڪم اچي) - ڏيڏڪي.

● گوساڪڙو ۽ گوساڪڙو: ذ. صفت. گسائيندڙ - گوسڙو. ناٿاڻو.

● گوسائين ۽ گوسائين: ذ. صفت. (پرا. گوسائيو. سن. گوڪاڻيڪه = فقير) ٻاڻو. هندو فقير. مجاور. چيلو - مريد. ڍڳين جي ڏڻ جو مالڪ - گنوار. (اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.

● گوسير ۽ گوسير: ذ. صفت. گوسڙو - ناٿاڻو.

● گوسيرو: ذ. صفت. گوسير.

● گوسيرائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (مري بلوچن جو هڪ قبيلو).

● گوسڙو ۽ گوسڙو: ذ. صفت. گسائيندڙ - گوسير.

● گوسڙو ۽ گوسڙو: ذ. صفت. گوسڙو.

● گوسڙجي: اسم خاص. تعلقي سکر ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● گوسو ۽ گوسا (ت): ذ. حجاب. شرم. موشو. گوشو.

● گوسو ڪرڻ: ڀرهيڙ ڪرڻ. گوشو ڪرڻ. حجاب ڪرڻ.

● گوسي (ت): ذ. صفت. ڪوه تي هاڻيءَ مان ڀرجي نڪتل ڪوس کي جهليندڙ (ماڻهو).

● گوسي: ٿ. مڇيءَ جو هڪ قسم.

● گوش ۽ گوش: ذ. (ف). هڪ عضوي جو نالو. جسم جي پنجن مکيه حواسن مان ٻڌڻ جو حواس - ڪٽڻ. کوچ - گوهو - انگور. وڻ جون نيون ڦٽل ٿاريون - ٻورو. ڪاري جي ٻيڙيءَ جو سڙه ۾ ٻڌل آڏو رسو. پڪيءَ (ڀاڙي) جو هڪ قسم. ڪٽجيءَ جي ڦٽر جو چڱو.

● گوشاڙڻ: مصدر. ڪٽڻ. مهت ڪرڻ. ڌمڪي ڪڍڻ. ٿوري سزا ڏيڻ.

● گوش ڏيڻ: ڪٽڻ ڏيڻ. توجه ڏيڻ. ڌيان سان ٻڌڻ.

● گوش رکڻ: ڪٽڻ ڪرڻ. ڌيان ڏيڻ. هوشيار رهڻ.

● گوش سيارو: ذ. ڏڪڻ آڀرندي يا ڏڪڻ آلهندي جي ڪُنڊ.

● گوش ڪرڻ: ڪٽڻ ڪرڻ. ڌيان ڪرڻ. هوا جي سامهون هلڻ لاءِ گوش ڪڙي ڪرڻ (ٻيڙياتن جي اصطلاح ۾) سڄي دنيا جو سامونڊي سير ڪرڻ.

● گوش گذار ۽ گوش گذار: ذ. صفت. ڪٽڻ ڏيڻي ٻڌندڙ - توجه ڏيندڙ. فرياد ٻڌندڙ. دانهن اوناڻيندڙ.

● گوش گذار ڪرڻ: ڌيان تي آڻڻ. ڪن تي آڻڻ. اطلاع ڏيڻ. سٿ ڏيڻ. ٻڌائڻ - ڄاڻائڻ - چٽائڻ. هڪارڻ. احوال ڏيڻ - بيان ڏيڻ.

● گوش گذاري ۽ گوش گذاريون: ٿ. خبر - ساء - سٿ - اطلاع - ڄاڻ. فرياد - هڪار - دانهن.

● گوشمال: ٿ. ڪٽڻ مهت - ڪٽڻ مروڙ. ڌمڪي - ڊڙڪو.

● گوشمالي ۽ گوشماليون: ٿ. ڪن مهت - ڪن مروڙ. ڪن مهتن جي سزا. سيڪت - تنبيهه. جهٽڪ.

● گوش نه ڏيڻ: خيال نه آڻڻ. ڌيان نه ڏيڻ. نظر انداز ڪري ڇڏڻ.

● گوشوار ۽ گوشوار: ذ. ڪٽڻ ۾ ٻانڻ جي ڳنڻهه جو هڪ قسم - ٻٽا.

لا طمع ٿي رهڻ. حرص و هوس کان پاسو ڪرڻ.
 - گوشتي تشيئي: ٿ. اڳانت-نوڪلائي-
 گوشو-ڪُنڊ ۾ ويهڻ جي حالت. پردہ نشيني.
 - گوشتو ۽ گوشا: ذ. ڪشو-گوشو-نوشو-مڪ.
 - گوشتي ۽ گوشتيون: ٿ. مڻهن جو هڪ
 قسم (جنهن جا مڱ مڱي کان ڪتن ڏانهن
 وريل هجن).

• گوشتل (ٿ): ٿ. کانپائي.
 • گوشتو ۽ گوشتا: ذ. ماڻهن جو ميڙ-انبوه-
 ميڙ-گاهت-ڊنڊ-ڊنڊلو. گهٽ-ڪاڙهو-
 رڪهه-پس.
 • گوڪ ۽ گوڪون (ل): ٿ. سلوار ۾
 اڳت وجهڻ جي جاء-آڏاڻو.
 • گوڪ ۽ گوڪ: ذ. وڏو ۽ سٺو پڪل ٻير.
 ڪيرولي ٻير. لوڙھ جو هڪ قسم.
 • گوڪ ۽ گوڪون: ٿ. خيال-ويچار-
 پتھ. سمجھ.

• گوڪرو ۽ گوڪرون (ڪ): ذ. قيمت.
 • گوڪل: اسم خاص. (سن). ڏيڳن جو ڏڻ-
 ڪوسال. هڪ ڳوٺ جو نالو (جتي ڪرشن مهراج
 ڄائو ۽ نپتو).
 • گوڪلڙو: اسم خاص. تعلقي ڳڙهي خيرو
 ۾ هڪ ديھ جو نالو.

• گوڪن (ت): مصدر. مٽم ڪرڻ-ظلم ڪرڻ.
 ڦٽ لعنت ڪرڻ-ٽڪه ٻڙجو ڪرڻ. (گوڪيو-
 گوڪيندو-گوڪيل).

• گوڪ ۽ گوڪيون: ٿ. ظلم. ڦٽ لعنت.
 مھڻو. ڏوراڻو-الانپو.

• گوڪ ڏيڻ: ان ٺهندڙ وچن چوڻ-ٻاراڻو
 ڏيڻ-هٿ ڏيڻ-يد دعا ڏيڻ.

• گوڪي ۽ گوڪيون (ڪ): ٿ. عورت-
 نار-ناري-مُتد.

• گوڪياواڻي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو
 (پتافي بلوچن جو هڪ قبيلو).

• گوڪيرو ۽ گوڪيرا: ذ. هل-گوڙ-
 غوغاء-شور-آواز.

• گوشت ۽ گوشت: ذ. (ف). ماس-ماھ-
 مانس-لحم-گوشت-گودو-مغز-ٻکر
 (ميو جو).

• گوشت: ت. (سن). گوشتي=ڳالهائڻ.
 گفٽگو-ڳالھ. رهاڻ. احوال جي ڏي وٺ (ٻان ۾
 زباني). علمي مجلس. مذهبي گفتگو-ديني ڳالھ ٻولھ-
 ڌرمي بحث.

• گوش ماهي: ٿ. مچيءَ جو هڪ قسم.
 • گوشو ۽ گوشا: ذ. (ف). گوشتہ. ڪُنڊ-
 ڪُڙج. پاسو-ڪينار. منامي جي ڪُٽيا.
 رشيءَ جي غفا-خلوت گاه-گجهو هنڌ. ڪونج-
 گوش-گوهو. وٺڻ جي پور جهلڻ جي پهرين
 ڦوٽ-پورو. طرف. جانب-سمت-پاسو. خلوت-
 اڪيلائي. ڪمان جا ٻئي گهڙيل ڇيڙا. ٻنجي-
 ڪڙي-ڪُنڊو. ڪڙ جو گهڙيل خانو. ڏنڻ
 جي ڇيڙي واري بونب. تير جي چوٽيءَ ۾ ڪپ.
 چيلو.

• گوشائيو ۽ گوشائتا: ذ. صفت. پاسي ڪنڊ-
 هڪ پاسي-هڪ طرف. پاسي-ڌار-پاسيرو-خلاصو.
 اڳانت ۾-خلوت ۾-نوڪلو-اڪيلو. اڪيلائي
 پسند. گوشه نشين. ڪنڊ ۾ ويٺل-مخفي-گجهو-
 لڪل. علحدو. خلوت پسند-خلوت نشين.

• گوشو ڪرڻ: پاسو ڪرڻ-ٿارو ڪرڻ-
 ڪنارو ڪرڻ-پرطرف ٿي وڃڻ-ٻان ٻلڻ-ٻان ٿارڻ-
 پري رهڻ-پرهيز ڪرڻ-پري پڄڻ-ٿري وڃڻ.

• گوشي رهڻ: پاسي رهڻ-پري رهڻ-ويجهو
 نه اچڻ-ڪنارو ڪرڻ-اڪيلو رهڻ-علحدو رهڻ-
 خلوت ۾ رهڻ.

• گوشي تشيئي: ذ. صفت. خلاصو-اڳانت ۾-
 نوڪلو-گوشائتو-اڪيلو-اڪيلائي پسند.

• گوشت ۽ گوشت: لڪل. رشي-سنياسي-تياڳي.

• گوشتي تشيئي ٿيڻ: گوشائو ٿيڻ-اڪيلائي
 اختيار ڪرڻ-خلوت اختيار ڪرڻ-ڪُنڊائو
 ويهڻ. علحدو رهڻ-تنها رهڻ.

• گوشتي تشيئي ڪرڻ: اڪيلائي ۾ گذارڻ-
 دن دنيا جا سڀ تعلقات ٽوڙي هڪ ڪنڊ ۾ ويهڻ.

ٻلائڻ جو ڪرو هو. هٿو ڳوٺ اوريٿم تعلقي راجڪي علائقي بيڪانير جو ويٺل هو. ذات جو چوهان هو، ان ڪري کيس گوگو چوهان چوندا آهن. تعلقي ناري (ضلي خيرپور) ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● گوکھیٿا ۽ گوکھیٿا: ذ. هٿل - گوٿ - شور - غوغا.

● گوکھیٿو ۽ گوکھیٿا: ذ. ڪپهه جو ڏينو - ڏيلهو - گوکٿو. ٻاراڻي راند جو هڪ قسم. (ت).

● گوکھیٿا ۽ گوکھیٿا: (ت). ڪوڏي. (ت). کير ڏهن وقت ٿيل گجي.

● گوکھیٿا ۽ گوکھیٿا: ذ. وڏو آواز - گوکھیٿا.

● گوکھیٿا ۽ گوکھیٿا: ذ. لڳاتار هوا لڳڻ جو آواز - شوش.

● گوکھیٿو ۽ گوکھیٿا: ذ. سمهن ۾ نڙيءَ مان نڪتل آواز - ڪونگهرو.

● گوکھیٿو ۽ گوکھیٿا: (ت): ذ. گهنگهرو.

● گوکھیٿي ۽ گوکھیٿون: (ک): ذ. گوکٿو.

● گوکھیٿا ۽ گوکھیٿا: (ل): مصدر. مجبور ڪرڻ. لاچار ڪرڻ - ٻيوس ڪرڻ - محتاج ڪرڻ. (گوگهيو - گوگهيڻو - گوگهيل).

● گوکھیٿا ۽ گوکھیٿا: ذ. نڙيءَ ۾ هٿ وجهي زور ڏيڻ جي حالت - گهٽو. کيسو - گيڏو - گوندو. ڳوٺري - ٿيلهي.

● گوکھیٿي ۽ گوکھیٿون: (ت): ذ. ننڊ ۾ ڪونگهرا هڻڻ جي حالت. گهگهي جي چوٽيءَ.

● گوکھیٿو ۽ گوکھیٿا: ذ. ٻارن جي راند جو هڪ قسم. ٻائيءَ جي جيت جو ٺاهيل گهٽر - ڪڇ ڪوڏي.

● گوکھیٿا ۽ گوکھیٿا: (ل): ذ. اوڀر جو هڪ قسم - گهٽر جو ڦل، گهٽر.

● گوکھیٿو ۽ گوکھیٿا: ذ. ٻارن جي راند جو هڪ قسم. ڪوڏي. ڪيٽو. (ل).

● گوکٿ ۽ گوکٿون: (ل-ت): ذ. گهٽ جو هڪ قسم - ڪنن ۾ پائڻ جي گهٽ جو هڪ قسم. اچي زريءَ جي ٺهيل گندار پٽي. کير جا ٿاڻ مٿان هوا سان ڀريل ڪٺا. خوشامد - جابلومي. ڏندن جي وٿي. (ل).

● گوکٿرو ۽ گوکٿرا: (ت): ذ. گهٽ جو هڪ قسم - ڪنن ۾ پائڻ جو گهٽ (جو مرد پائين) - ڪپوٽي. ٻوٽي جو هڪ قسم.

● گوکٿرو ۽ گوکٿرا: ذ. گند - ڪچرو - مڀل.

● گوکٿ ۽ گوکٿون: (ل): ذ. کير جي جهٽ - گيجي.

● گوکٿي: اسر خاص. هڪ ذات جو نالو.

● گوکٿا ۽ گوکٿا: ذ. آواز - لڙ - ڇو - غوغا. گوٿ - شور - هنگامو - هٿل.

● گوکٿي ۽ گوکٿي: ذ. مڇن جو هڪ قسم.

● گوکٿياري: (ت): ذ. هڪ ڀت جو نالو.

● گوکٿرو ۽ گوکٿرو: ذ. ٻوٽي جو هڪ قسم (جو ڪنڊن وارو ڦٽو جهلي).

● گوکٿر: (ت): ذ. دليا - جهان.

● گوکٿر ۽ گوکٿر: ذ. ٻسارڪي وکر جو هڪ قسم - گندرف - گندڪ - آڏو مارو.

● گوکٿو ۽ گوکٿا: ذ. وڻن جي ٻوٽي جو ڦٽو - ڏينو - گوکٿو - ڏيلهو - ڏوڏو. هندن جو هڪ ڏن (جنهن ۾ مڇي ۽ گوشت نه ڪائين "ت").

● گوکٿي جو ڪيٽون: ذ. وڻن کي ٿيندڙ مرض جو هڪ قسم.

● گوکٿو ۽ گوکٿو: ذ. (ف. شلغس) پاڇيءَ جو هڪ قسم - شلغس. سارنگ گاهه جو ڦٽو. گندرف - گوکٿر ۽ گندڪ.

● گوکٿر ۽ گوکٿر: ذ. گندرف - گوکٿر.

● گوکٿل گانيءَ: ذ. سڀ جو هڪ قسم - گهوگهيو. سٽيٽو - سٽيٽي.

● گوکٿو: ذ. جيت جو هڪ قسم. (ت). اڪمڪو. نانگ. (ت). (ذ. صفت). بي سمجهه. (اسر خاص). هڪ فقير جو نالو (جو چوڻ ۾ اچي ٿو ته نانگن ۽

● گول ۽ گولون: ٺ. ڌٺ جو هڪ قسم۔
گولاڙي ول جو ڦٽو۔
" آءُ گولون گولاڙن تان چونڊينديس ڇڙهيو"
(ڪبير شاھ)۔
● گول (ک): ٺ. مڇيءَ جو هڪ قسم۔
● گول ۽ گول: ڏ. (سن). چڪر۔ ڦيرو۔
گهمرو۔ ڪردو۔ گولو. ڪابه چڪرائين شي. آها
شڪل جنهن ۾ ڪٽمان وانگر وريل ليڪ جا
پٽي ڇيڙا پاڻ ۾ مليل هجن. چوڦيرو گهمرو. گهمرو
جو اندريون ڀاڱو. (صفت). چڪرائون۔ گولائون۔
پڇدار۔ پڇيدو. چوڦير۔ چوطرف۔
= گولارا ۽ گولارا: ڏ. گهمرو۔ چڪر۔ گول۔
گولو۔
= گول انداز: ڏ. صفت. گولو آڇلائيندڙ۔ توڻجي.
= گولان: ٺ. گولائي. چڪر۔ ڦيرو۔
= گولائون مسطح: ڏ. گولائي وارو مٿاڇرو۔
= گولائون مخروط: ڏ. گولائين چوٽي۔
= گولائي ۽ گولائينون: ٺ. گولائين ڦيرو۔
گهمرو. گهمرو. وڙ۔ وڪڙ۔ ڏنڪائي۔
= گولائين ليڪ: ٺ. گهمري واري ليڪ۔
= گولائين مساپ: ٺ. گهمري جي مساپ۔
چڪرائين مساپ۔
= گول مال ڪرڻ: ڏ. خرد برد ڪرڻ۔ کائي وڃڻ۔
هضم ڪرڻ. منجهائي وڃڻ۔
= گول منهن: ڏ. گولائون منهن. سهڻو
منهن۔
● گول مول: ڏ. صفت. منجهيل. بتليل۔
ڏکيو. گانڊوڙيل۔
● گولا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. تعلقي
ٺل ۾ هڪ ديھ جو نالو۔
● گولاته: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو
(ڊومڪي ٻاڙو)۔
● گولائي ۽ گولائينون: ٺ. ڦيرائي۔ ڦيري۔
بولائي۔ بازيلي۔
● گولارا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (اڪثر
حيدرآباد ۽ ڪراچي ۾)۔

● گولارو ۽ گولارا: ڏ. صفت. ٻانهو۔ غلام۔
گولاڙو. (ڏ). پوٽي جو هڪ قسم۔ گولاڙو۔
● گولاڙا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو۔
● گولاڙڪي: اسم خاص. تعلقي سامهاري ۾
هڪ ديھ جو نالو۔
● گولاڙو ۽ گولاڙا: ڏ. ول جو هڪ قسم
(جنهن ۾ ڳاڙهي رنگ جو هڪ گول ميوو پيدا ٿئي)۔
ڌٺ جو هڪ قسم. دوا طور ڪم ايندڙ ٻسارڪو
وڪر جو هڪ قسم. ڀرت جو هڪ قسم. ٻائيءَ
جي پڪيءَ جو هڪ قسم. (ڏ. صفت). ٻانهيءَ
جو ٻار۔ ٻانهو۔ غلام۔ گولاڙو۔
● گولائين ۽ گولائين (ت): ڏ. وڏو پيٽ۔
وڏو تلاءُ. بلغم واري ٿڪ۔ کانگهارو۔
● گولان: ٺ. ٻانهو۔ غلام۔ داس۔ گولائي۔
چڪر۔ ڦيرو. ڦرمي جي ڦاري. (ل)۔
● گولجي ۽ گولچيون: ٺ. رازڪي اوزار
جو هڪ قسم۔ پيٽ جي درزن ڪيڊ جو اوزار۔
درزن پرن بعد مٿان لڳائڻ جو اوزار. درزن جي
وچ ۾ ليڪو ڪيڊ جو اوزار۔
● گول چيري: ٺ. مڇيءَ جو هڪ قسم۔
سڪل مڇي (سوٺو)۔
● گوليري ۽ گولريون: ٺ. سپاهين جو
دستو۔ دفعو. تعيناتي (سپاهين جو). ٻيندواڻي
جو ڀورو دستو۔ چٽڪي۔ جهنڊ۔ جماعت۔ ٽولي۔
گلو (ماڻهن جو). راج۔ جماعت. ڌڻ۔ وڳر۔
گلو۔ سڳر۔
● گوليڙو ۽ گوليڙا (ت): ڏ. سُرمي رکڻ لاءِ
ڪٽ يا پتل جي ڪٽي۔ سُرميدائي۔
● گولڪ ۽ گولڪون: ٺ. پٿرون۔ همياڻي۔
زر جي ٿيلهي۔ زردان. ڪيڪ۔ گوچاني۔
● گولو ۽ گولا: ڏ. (سن). گولا. گولڪه۔
گولو. ف. گوله۔ گولو). غلام۔ ٻانهو۔ پاڙي۔
داس۔ گولاڙو۔ تابعدار۔ مطيع۔ نوڪر۔ بردو۔
چاڪر۔ خدمتگار. پستن جي تاس جو اهو پستو
جنهن تي غلام جي سورت هجي (۵۲ پستن ۾
۵۰ گولا ٿين). گول شئي۔ چڪر۔ گول۔ منڊل۔

● گوم (ت): ذ. ڊگهو. پٿوڙي.
 ● گومات ۽ گومات (ت): ث. مخموري.
 خمار ۾، نشي ۾ پور. مستي ۾ - شهاب ۾ -
 جواني ۾ - خوشيءَ ۾. مونجهه - آفات - گومس -
 ڦيري - چڪري. موگاڻپ - بيهوشي.
 ● گومائيجڻ (ل): م. صدر. ڦيري اچڻ -
 گهوماڻجڻ. منجهڻ. بيهوش ٿيڻ. (گوماتيو - گومايندو -
 گوماتيل).
 ● گومائيتل: ذ. صفت. موگو - منجهيل.
 ● گومادر: دوا جو هڪ قسم. ڀسارڪي وکر
 جو هڪ قسم.
 ● گوماندَر ۽ گوماندَر: ذ. ڀسارڪي وکر
 جو هڪ قسم.
 ● گوميتي: ث. روپيه جو هڪ قسم. مينهن جو
 هڪ قسم. (ت).
 ● گوميڙي ۽ گوميڙون (ت): ث. جوئر جو
 سنگ.
 ● گومسڪي ۽ گومسڪيون: ث. ٻانڀڻ جي
 بکيا وڻن واري ڳوٺري. مالهاڻون وغيره رکڻ جي
 ڳوٺري. جپ مالها - سمرئي - تسبيح.
 ● گوسي (ت): ث. مينهن - بسات.
 ● گومپي: ذ. ڊگهيءَ جو پليدان - گانءَ جي
 قرباني.
 ● گون: ذ. ڪپڙي جو هڪ قسم.
 ● گون: ٻج جو هڪ قسم. ڏٺ جو هڪ قسم
 (جنهن جو غريب ماڻهو اڻو ڪري کائين).
 ● گون: ذ. رنگ - ورن. رونق - صورت.
 قسم.
 ● گوناگون: ظرف. قسمين قسمين - طرحين
 طرحين - رنگ برنگ - رنگين رنگين - ڀانئين ڀانئين.
 مختلف - جدا جدا - ذاتيرو.
 ● گوٺب ۽ گوٺب (ل): ذ. ڪنڊو.
 ڳوڙهو. ڳوڙ.
 ● گوٺيو ۽ گوٺيا: ذ. وڏو ڳنڍو - ڳوڙهو.
 ● گوٺبَٽ ۽ گوٺبَٽ: ڊگهيءَ جو ٿوهو -
 ڪوهو. پيڙيءَ ۾ اندر گهر يا جاء - ڳن.

توف جو، ڌرتي جو، باه جو، ۽ ڪوبه آسماني
 گولو. (ٻر) گولو. واڍڪي اوزار جو هڪ قسم.
 ● گوٺاڻو ۽ گوٺاڻا: ذ. صفت. غلاماڻو - گولي
 جو - ٻانهي جو - غلام جو. ڪهڻو. تابع - اڏين.
 ● گوٺپ: ث. غلامي - ٻانهپ.
 ● گوٺپن: ث. ٻانهپ - غلامي - گوٺپو - پيلو.
 نوڪري - خدمت - چاڪري.
 ● گوٺپو ۽ گوٺيا: ٻانهپ - غلامي - پيلو - گوٺپ.
 خدمت - چاڪري - پورهيو - گوٺپ.
 ● گوٺپي ۽ گوٺپيون: ث. ٻانهپ - غلامي -
 پيلو. گوٺپو.
 ● گوٺپن: ذ. ڊگهي جي پيشاب مان نڪتل
 پيلي رنگ جو مادو. پيلي شيءَ جا ڳئون جي
 مٺ مان نڪري (۽ ٻانڀڻ دعا طور ورهائين).
 ● گولو ڏاهيري: اسم خاص. تعلقي سڪرنڊ ۾
 هڪ ديهه جو نالو.
 ● گولو غلطي: ذ. اوزار جو هڪ قسم.
 ● گولو ڪهاوڙ: اسم خاص. تعلقي ميرو خان ۾
 هڪ ديهه جو نالو.
 ● گولي ۽ گوليون: ث. بندوق جي گولي -
 مٽيءَ جي گولي. راند رهڻ جي گولي. شيهي
 جي گولي. ڊڙي. ٺيڙهي. ڳوڙهي. ٻانهي -
 داسي - نوڪريائي - گولاڙي - پيليائي. پورهيت.
 مڇيءَ جو هڪ قسم.
 ● گوليائي ۽ گوليائون: ث. ٻانهپ -
 غلامي.
 ● گولي ڪهاڻي: ٺڪ جهلي ٽپي هڻڻ.
 (سُهڻي ڪيلي، ڪڏي ڪن ۾ پئي، هوڏانهن وري
 درياءُ جي جانورن جڪَ پي کاڌا، جو هوءَ سندن
 چنبي کان نڪري وڃي ٻار ٻهتي)
 "گولي ڪها ڪهاڻي ڪهڙي،
 جڪن ٿا جانار ساھڙ سائر سِير."
 (شاه سُهڻي).
 ● گولي مار: ث. نشان (چڻ جو). هدف.
 بندوق سان نشان چڻ جو هنڌ.
 ● گوليڙو (ڪ): ذ. ٻوٽي جو هڪ قسم.

● گوڻڊو (ت): ذ. ڪوڏيون. آنَ جي گندي.
قميص جو ڪيسو. چيلڙن پورڻ جو واڙو.
- گوڻڊي ۽ گوڻڊيو (ل): ذ. ڪوڏ.
(جي گهڻو ڪري آن جي ڳاڻين ۾ هئجن). هڪ
سامونڊي جيت. ڪڇ ڪوڏي. سڄي ڪوڏي.
● گوڻڊار: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو
(اڪثر حيدرآباد ۾).

● گوڻڊاڙڻ (ت): مصدر. دٻائڻ. دڙڪا ڏيڻ.
هيسائڻ - ڊيچارڻ - گهڻن. ڏونڊاڙڻ. ڇيڇاڙڻ.
سٽائڻ. رلائڻ. چڪ تان ڪرڻ. (گوڻڊاڙيو -
گوڻڊاڙيندو - گوڻڊاڙيل).

● گوڻڊ بڻڊو: ذ. سٺي رسمي جنهن سان پاڪڙو
ٻڌجي.

● گوڻڊر: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● گوڻڊر: اسم خاص. تعلقي حيدرآباد ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● گوڻڊر ۽ گوڻڊر: ذ. گهڻي - فڪر - خيال -
تات - سنڀال - خبرداري - سڌ سماءُ - نظر - چنتا -
اون - انديشو - آڊڪو - پرگهور - پردانت. سُر -
ڏڪ:

● "گوڻڊر ڪيو غرق" ماءُ منهنجو جندڙو
(شاه - رپ).

● خيال - ڌيان - سانگو - پرواهه - لٽڪ - چيت -
چنتا - انتظار - اوکيا ٻوڪيا - وسواس. ڏڪ - غم -
تڪليف - فڪر - وڇوڙو - جدائي. گهڻائي.
"گاه جا گوڻڊر لڳا ٻيا آهن" (جماو).

● گوڻڊر جو گهيرو ٿيڻ: مصيبت جو
ميشن وسڻ - بهاڙ ڪندڙ تي اچي ڪرڻ. هزارين
غم ۾ گرفتار ٿيڻ. خوشيءَ جي ڪا اميد نه رهڻ.
فڪر چڙهڻ - چنتا ٿيڻ. وڇوڙي ۽ جدائي جا ڏينهن
اچڻ. پشيماني وڌڻ. انتظار ۾ پوڻ.

● گوڻڊر ڪمائڻ: ڏڪ گم ڪرڻ يا وسارڻ -
غم غلط ڪرڻ.

● گوڻڊريو ۽ گوڻڊريا: ذ. صفت. منتظر -
فڪر مند - اونائڻو - آڌيڪ - خبردار - هوشيار - سچيت -
چالاڪ.

● گوڻڻو ۽ گوڻڻا (ت): ذ. خيال - ويچار -
پتہ - پُور. ادراڪ - سمجھ.

● گوڻڻ ۽ گوڻڻو (ت): ٺ. ويڙهڻ
جي حالت.

● گوڻڻاڄڻ: مصدر. ڦاسجي وڃڻ - اٽڪجڻ.
منجهي پوڻ.

● گوڻڻ (ت): ڏ. ڏونهون.
- گوڻڻاڙ (ت): ڏ. ڏونهون.

● گوڻڻ ۽ گوڻڻ: ذ. گورو - ٻپ - مال -
مغز - مٿ - عرق - روح. پُشپ مٽڪ.

● گوڻڻو ۽ گوڻڻا: ذ. (سن. گينڊڪ) سونهري
يا روپي وٽ. اچي زريءَ جو ٺهيل گل. زري -

مقيس - ڪلايات. ٻامڪ - پتي. ڦٽڻ - ڪل - ٻچ.
- گوڻڻي ۽ گوڻڻيون: ٺ. گوڻج - ڪلي -

مڪڙي.

"جون باغ-ان دي وچ گوڻي"

(عرضي فقير).

● گوڻڻ: ذ. صفت. ميرو - ڪنو - ڪندو -
گدلو - غليظ - ٻچڙو - خراب - لڙو - ميرو ڪچيرو -
ڏوڙ ڀڪيلو.

● گوڻڻجاري: ٺ. بلا جو هڪ قسم.
● گوڻڻجاڙ (ت): ذ. آڻ وغيره جي کوڙ جو

آواز - گڙ.

● گوڻڻج ۽ گوڻڻج: ذ. تازي قتل وڻ جي
جي ٿاري - وڻ جا ڪتڇا پن. انگور - گوش -

گوهو - پور.

● گوڻڻچڙ (ت): پهريات ڍڳيءَ جو کير پهريائين
پيڻ يا ڌيءَ جي گهر رسائڻ جي رسم.

● گوڻڻچڙو ۽ گوڻڻچڙا (ت): ذ. واڻ جي ويڙهي.
(ٺ. گوڻڻچڙي ۽ گوڻڻچڙيون).

● گوڻڊ: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات
جو نالو (جهنگلي).

● گوڻڊ: ذ. جابلو ڪوٽر.

● گوڻڊ: ذ. ڪوڏن جو هڪ قسم (اڇا
گول ڪوڏا جي سينگار واسطي وهڻ جي ڀڄند ۽
گوهر ۾ پوئجن).

- گوندري ٽو: اسم خاص. تعلقي ڪوٽ ڏيجيءَ (ضلعي خيرپور) ۾ هڪ ڳوٺ جو نالو.
- گوندري ول: اسم خاص. ول جو هڪ قسم (لاڙ ۾ هاڻيءَ تي ٿيندڙ). (ن-ب).
- گوندري ٽري: اسم خاص. جوئر جو هڪ قسم (جنهن جو ساو ۽ ڪانو سنهڙو هجي). "گوندري جوئر". "گوندري ڪمند". (ن-ب).
- گوندري ڪو ش: اسم خاص. تعلقي ڪشمور ۾ هڪ ديھ جو نالو.
- گوندري ل: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
- گوندري لي: گوندري ليون (ل): ٿ. سٺ جو ڦورو.
- گوندري ۽ گوندا: ڏ. ڪپڙي جا ٻه پاسا ٻڌي، ٺاهيل ڳوٺري-جهول-ڪانبو-ڳوٺرو-جهولي-ڪيسو. درياءَ ۾ مڇين رکڻ جي جاءِ. ننڍن چيلن جي واڙ. ننڍن چيلن جي پورڻ لاءِ ننڍي لوڙهي واري واڙ. سوڙهي جاءِ. سٺند-گندي (کوڏي جو). گيدوڙو-ليسوڙو. ٿر ۾ ٿيندڙ ميوي جو هڪ قسم. ڪانن جي ٺهيل جاءِ (جنهن ۾ ڦٽيون وغيره رکجن "ل"). چچرو.
- گوندي مان: نڪرڻ: آڪريءَ مان نڪرڻ. آڪوڙجڻ. ارن مان نڪرڻ. ڊائوڊول ٿيڻ. پنهنجي اصلوڪي جاءِ تان (سٺند جو) نڪري وڃڻ.
- گوندي: اسم خاص. تعلقي ننگرپارڪر ۾ هڪ ديھ جو نالو.
- گوندي (ت): مصدر. سٺگهڻ. (گونديو-گونديندو-گونديل).
- گوندي ۽ گونديو: ٿ. وڃت جو هڪ قسم. ميگھ راڳ جي هڪ راڳيءَ جو نالو.
- گوندي هٿن: مصدر. مڪڙن جي آن ڏيڻ کي گوندي هٿ چئون.
- گوندي ري: گوندي ريون (ڪ): ٿ. جيت جو هڪ قسم.
- گوندي ٻاڙن (ل): مصدر. ڦلهورڻ-ڪنديڙڻ-هيٺ مٿي ڪرڻ-منجهائڻ (سٺ وغيره). گڏائڻ. (گوندي ٻيو-گوندي ايندو-گوندي اڏيل).
- گوندي پاس: اسم خاص. فيڊر اپريا ۾ هڪ ديھ جو نالو.
- گوندي ڪ: (ت): اسم خاص. هڪ ٻيلي جو نالو.
- گوندي ل هارن: سخت رُٿڻ. واويلا مچائڻ.
- گوندي ل هٿن: ڪوڙ ڳالهائڻ. رند ڪهڻ. اٽڪاءُ وجهڻ.
- گوندي ۽ گوندا: ڏ. صفت. ڌاڙيل-ڊاڪو. ٽڪڻ. بد معاش-لڇ-لڻگو-اوباش. ڪمينو-بي غيرت-بي شرم. (ڏ). ڀيت جو اندريون عضبو-آندو. (ت).
- گوندي ۽ گوندي: ڏ. صفت. ٻيٽر ٽڪيندڙ-سنگتراش-سلاوڻو-سلاوٽ-سروئي.
- گوندي ڪڻن (ڪ): ٻن تي ڪڻڻ.
- گوندي (ت): ٿ. ٻاڙ-جڙ-بيخ.
- گوندي (ل): ڏ. ڪچي شاخ.
- گوندي چن (ت): مصدر. ڪاوڙجڻ-چڙجڻ-ڏمرجڻ. (گونديو-گونريندو-گونريل).
- گوندي شي: خيال. ويچار.
- گوندي ٽرن: مصدر. گيرڻ-گير ڪرڻ-گڙڻ. چوڻ. گهڙ ڪرڻ. (گونديو-گونريندو-گونريل).
- گوندي ۽ گوندي: ڏ. اٺ جو ننڍو ٻچو-ننڍو اٺ-ڪنواٽ-ٻانگڙو. (ٿ). گوندي ري ۽ گونديون.
- گوندي ۽ گوندي: ڏ. موڳو-آلوپولو-ٻي ٻڌيو-ڪم عقل-مٺ جو موڙهو-مورڪ-گهيلا-ٻي وقوف-نادان.
- گوندي رائي وڃڻ (ت): لٽائي وڃڻ-ڪسائي وڃڻ. منهن ڦيرائڻ.
- گوندي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
- گوندي ڏو: اسم خاص. تعلقي جاتيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.
- گوندي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
- گوندي شاه بندر ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گُونو: اسم خاص. تعلقي ميرپور ساكري ۽ تعلقي ندي ياگي ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 ● گُونهه ۽ گُونهه: ذ. (سن. گُونهه = گُونهه).
 ٿورو. پائخانو. ڪرقي. مِيلو. هنگڻ. (صفت).
 بزدل. ڊڄڻو. هيسيل.
 ● گُونهاندِي ۽ گُونهاندِيُون: ث. ڦِڪت. ڪرڻ. ڦڏو ڪرڻ. ڪيلڪل ڪرڻ. فساد ڪرڻ.
 - گُونهر ۽ گُونهر: ذ. صفت. گُونهن جهڙو. گُونهن ڪندڙ. گيدي. ڊڄڻو. بي همت.
 - گُونهه جا دُونهه ڏين: بدھلت ڪرڻ.
 - گُونهَن ڪور ۽ گُونهَن ڪور: هڪ پڪيءَ جو قسم جو گندگي ۽ ڪاڪوس وغيره کائي. هڪ جيت جو قسم. گُونهه رِيڙهو.
 - گُونهه مانا ٿيڻ: تمام پڇڙو ٿيڻ. خوار خراب ٿيڻ. هوش کان نڪرڻ. چريو ٿيڻ. تمام خراب حالت کي رسڻ.
 - گُونهه مانا ڏاڦڻ: گُونهه مانا ٿيڻ.
 - گُونهه مانڊڻ (ث): خراب ڳالهائڻ. گارگند ڪرڻ. بدھد ڳالهائڻ.
 - گُونهه مٽ ٿيڻ: ڊڄي وڃڻ. خوف ۾ اچي وڃڻ. سست ٿيڻ.
 - گُونهه مٽ ڪڍڻ: پريشان ٿيڻ. مصيبت ۾ ڦاسڻ. هلاڪ ٿيڻ. دربدر ٿيڻ.
 - گُونهِي ۽ گُونهِي: صفت. گُونهِي. ڊڄڻو. بزدل.
 - گُونهين: ذ. صفت. گُونهِي.
 ● گُونهت ۽ گُونهت: ذ. لوھ جو ڪٽ. زنگ.
 ● گُونهه خور: ذ. پڪيءَ جو هڪ قسم. ڍونڍ کائيندڙ پڪي. گُونهه ڪور.
 ● گُونهَن ۽ گُونهَن: ذ. (ف. گوھ) ماڻهوءَ جي مقعد مان خارج ٿيل بدبودار مواد. ڪرقي. مِيلو. ٿورو. برار. پاخانو. ڪاڪوس (قسم: لينڊ، دست، ٽيڪ، پٽڪي، ڦڪڙو، ريڪڙو، رهپت، داڻ) - گُونهه.

● گُونگَت ۽ گُونگَت (ت): ذ. پردو. نقاب. گھونگھت.
 ● گُونگَرُو: اسم خاص. سنڌو نديءَ جي هڪ قديم شاخ جو نالو (جو جاتيءَ لڳ وھندو هو، انهيءَ ڪري جاتيءَ ۾ مدفون وڪليءَ مغل پينءَ کي ”گُونگَرِي ڌڻي“ به چوندا آهن).
 ”سوال سائل جا مٿي منهنجو غور ڪر گُونگَرِي ڌڻي“ (احمد علي).
 ”سونو وهي گُونگَرُو روپا تڙ سندياس“ (مائي پلي).
 (صفت). گُونگَرُو. ڏنگو. ڏوڙو. ور وڪڙ وارو. گُونگَرُو جو اسم تصغير. خاموش. بي زبان. بي آواز.
 ● گُونگو ۽ گُونگا: ذ. صفت. ڳالهائي نه سگهندڙ. بي زبان. لڄ شرم وارو. خاموش. ماڻ. (ث. گُونگي ۽ گُونگيُون).
 - گُونگِي ڳان: صفت. نه ڪچندڙ. گُونگو. ٿور ڳالهائڻو. صبر وارو.
 ● گُون گُون: اڻ چينو آواز. منجهيل آواز. جهٽڪو.
 ● گُون گُون: ننڍڙي ٻارڙي جي هُونگَر. آواز.
 ● گُونگيءَ جي ٿري: اسم خاص. گُونگيه وٽ هڪ سرڪاري ٽاڪو. گُونگيه وٽ هڪ ڀيٽ جو نالو.
 ● گُونگهت ۽ گُونگهت: ذ. (سن. گُونگهت). گھونگھت. پردو. نقاب. جهنڊ. ڪنوار جي منهن تي ڏنل ڪپڙو. اوت. حجاب. شرم. حياءَ.
 ● گُونگهت ڪرڻ: پردو ڪرڻ. نقاب پائڻ. برقعو پائڻ. منهن تي ڪپڙو وجهڻ. منهن لڪائڻ. منهن ڍڪڻ. حجاب ڪرڻ. حياءَ ڪرڻ.
 ● گُونگهين (ت): مصدر. ننڍ مان سجاڳ ٿيڻ. (گُونگهو. گُونگهيندو. گُونگهيل).
 ● گُونگهو (ث): ذ. جيت جو هڪ قسم.
 ● گُونگهي (ث): ث. جيت جو هڪ قسم (جو وچونءَ جيڏو ٿئي).

گند، جنهن مان ڪير لوه جا ذرا ذرا چوندي
ڪين).

● گوهيرَ ۽ گوهروُنَ: ث. (سن. گو= ڏيکي)
ڏيکين جو ڌڻ- ڏانڊن جو وِڪَرُ. مينهن ۽ ڏيکين
جو گڏيل ڌڻ. گلو- ٿولو- ڌڻ. آڻ جي سنج
جو هڪ قسم- پاڪڙي کي ٻوٽي وڃڻ کان روڪڻ
لاءِ گچيءَ کان ورايل رسو. جَٽوئي. (اسم خاص).
هڪ عورت جو نالو (جا ذات جي جَٽن هئي ۽
ان جي سڀيان بلسوچ قوم جي رند ۽ لاشاري
قبيلن جي وچ ۾ ٽيهن سالن واري لڙائي
لڳي).

● گوهيريَ ۽ گوهيري: ذ. صفت. ڏيکيون
چاريندڙ- گنوار- ڌراڙ- ڌنار- هٿن چرو.
● گوهرَ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (اڪثر
حيدرآباد ۽ نصرپور ۾).

● گوهيرَ ۽ گوهيرَ: ذ. (ف). موتي- لؤلؤ-
ڌر- صدف داڻو- سڀ مان نڪتل داڻو- پيڙو-
مرواريد- هيرو- جوهر- ماڻڪ. مڻيو. (صفت).
هوشييار- پيڙ- قابل- داناءُ- ڏاهو- سياڻو- استاد-
ڪاريگر- ماهر- چتر.

● گوهيريَ ۽ گوهيري: ذ. صفت. جواهري-
جوهري.

● گوهيرَ ۽ گوهيرَ: ذ. گوهيون ڏيندڙ-
گوهي ڪائيندڙ. گوهي ڪندڙ- گسائيندڙ.

● گوهرَ (ت): ذ. ٻڪيءَ جو هڪ قسم.

● گوهيريَ (ت): ذ. ڪنهن ديوتا لاءِ ٺاهيل
مڻيءَ جون ننڍو ٿلهو.

● گوهرَ: ذ. ٻڪيءَ جو هڪ قسم- گونھ خور.

● گوهرَ: سانباھو. (ت). (ن- ب).

● گوهرجي: اسم خاص. تعلقي گونئيءَ ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● گوھيکورَ: گونھن ڪائيندڙ.

● گوھيل (ت): اسم خاص. مينگهواڙن جي هڪ
ذات جو نالو.

● گوھينَ (ت): مصدر. زور سان ڊٻي وڃڻ-
ڦٽڻ- گهوڇڻ. زور سان ڇڪڻ.

● گونھنَ خورَ ۽ گونھنَ خورَ: ذ. صفت.
گونھن ڪائيندڙ- ڪرتي ڪائيندڙ. ٻڪيءَ جو هڪ
قسم- مُردار ڏائيندڙ ٻڪي.

● گونھنَ ڪَرَنَ: اجائي بڪوات ڪرڻ.
گارگند ڪرڻ. گند ڳالهائڻ. ٻچڙائيءَ تي سندرو
ٻڌڻ.

● گونھنَ ڪائينَ: ڪين ڪيچرو ڪائڻ-
گند ڪائڻ. ناشائستو ڪم ڪرڻ- بي شرمائيءَ جو
ڪم ڪرڻ. ڪوڙ ڳالهائڻ- بدشد ڳالهائڻ.

● گونھنَ ۾ لٽيئون هڻڻ: خواه مخواه خرابي
پيدا ڪرڻ.

● گونھنَ خورَ: ذ. ٻڪيءَ جو هڪ قسم- سانباھو.

● گونئي ۽ گونيوُنَ: ث. واڌڪي ڪم جي
اوزار جو هڪ قسم. عمود جي سڌائي لھڻ جو
اوزار. گونيا. جاميٽري موجب ڪُنڊ جو هڪ
قسم- نوي درجن جي ڪُنڊ. (اسم خاص). قليلي
ڦاٽ جو لاڙ واري ڀاڱي جو نالو. (صفت). آباد-
وسندڙ.

● گونيا ۽ گونيائون: ث. گوني ڪُنڊ جي
سڌائي وٺڻ جو اوزار- عمودي ليڪن ڪڍڻ جو
اوزار- گوني ڪُنڊ ڪڍڻ جو اوزار.

● گونئي ڪُنڊَ ۽ گونئي ڪُنڊون: ث.
ڪُنڊ جو هڪ قسم- نوي درجن جي ڪُنڊ.

● گوٺو ۽ گوٺا (ت): ذ. گوار مان ڦريون ۽
داڻا ڪڍڻ بعد ٻچيل ٿاريون.

● گوٺون (ل): ذ. صفت. بي هوش. (ڌڪَ
لڳڻ سبب) بي سرتيو.

● گوٺپيتر: ث. ننڍڙي ڳوٺ.

● گوٺوال ۽ گوٺوال: ذ. صفت. گنوار-

گوهري- ڪير وارو- ويستر. ڏوڏي- ماهيتر.
راکو- نوڪر.

● گوٺه (ت): ث. جيءَ جو هڪ قسم.

● گوٺاندي ۽ گوٺانديون: ث. ريتھ ٻيڙه-
خرابت- رڳڙو. ڦڏو- اٽڪاءُ- رنڊڪ- گهل.

● گوٺت ۽ گوٺت: ذ. لوهار جي چلھي
مان نڪرندڙ رک (لوهار جي لوهارخاني مان نڪتل

● گوٺو هيو ۽ گوٺو هيا (ت): ذ. صفت. ڪپوٽ - نافرمان - بي چيو. بدلچڻو - بي حيا - بي شرم.

● گوٺو ۽ گوٺيئون: ث. شرط - بازي - ٻن يا وڌيڪ گهوڙن وغيره جي ڀڄڻ جو مقابلو - ڊوڙ. شرط جو ميدان - بازي جي جاء. حقي جو نتڙ گوٺو. گوٺو - گولي. سال - ڪينهوڙو. گفتگو - نصيحت. "چڙهي ويٺن کاڌيءَ تي گڙ جي چڙي گوٺ" (اسم خاص). تعلقي آهاوڙي ۾ هڪ ديهه جو نالو.

- گوٺ پڇائين: شرط رکڻ. آڻ، گهوڙا، ڏاند وغيره ڊوڙ ۾ ڀڄائڻ.

- گوٺ رکڻ: شرط رکڻ - بازي رکڻ.

- گوٺ ڪٽڻ: شرط ڪٽڻ. مقابلو ڪٽڻ.

- گوٺ ڪٽڻ: شرط ڪٽڻ - بازي ڪٽڻ. مرمي ڪٽڻ. نمبر ڪٽڻ.

- گوٺ ڪٽي وڃڻ: گوٺ ڪٽڻ. ڪٽسڙ ڪٽڻ. شهنه ڏيڻ. بازي کڻي وڃڻ.

- گوٺ مارڻ: شرط ڪٽڻ.

- گوٺ نيسڻ: بازي جيتڻ - راند ڪٽڻ - ڪامياب ٿيڻ - سوڀارو ٿيڻ - فتح پائڻ.

- گوٺ هارائڻ: شرط هارائڻ.

● گوٺو: ث. گالهائڻ جي طاقت - قوت - گويائي - نطق. واڪ - آلاءِ - وائي - ڪٽهڻي - چوڻ. سڏجڻ - ڪلام. زبان - ٻولي - پاشا - باڪا. گالهه - گفتگو - گفتار - ذڪر. تقرير.

● گوٺار ۽ گوٺار (ت): ذ. صفت. گهوار. ڌاراڙ.

● گوٺير: ذ. جانور جو هڪ قسم.

● گوٺيندو: ذ. ڪوٺر. ذ. ڪوٺر. ڊکيءَ جو مٿ. (ت).

● گوٺيندو ۽ گوٺيندا (ت): ذ. ليار جو ڦٽر.

● گوٺيندي ۽ گوٺينديون: ث. ليار جو وڻ.

● گوٺوڙي ۽ گوٺوڙيون: (ت): ث. گهون جو چمڙو - ٻاڻو چوڙو.

● گوٺي ۽ گوٺيون: ث. گوٺي. ڪپڪپ. ڪڍي. گوٺناٺ - گس گس.

● گوٺو ۽ گوٺا: ذ. ٽن مان نڪتل ڪير جي سڃاڻ - ٻاندا (ڪير جا). ڌار - لار. وڻ پورجن بعد ٿارڻ مان نڪتل سنهي شاخ - گوش. فائدو - نفعو. (ت). ڊکيءَ جو سڪل چيٽو. لنگهه - ڪٽهه - گهلي. (ڪ). جيئو جو هڪ قسم.

- گوٺا ڪٽين: ڪير جا ٻاندا ڪڍڻ.

- گوٺا وٺڻ: فائدو وٺڻ.

- گوٺا هڻڻ: سڃاڻ هڻڻ - وات ۾ ڪير جا گوٺا هڻڻ.

- گوٺا ياد پوڻ: سڪ ياد پوڻ. جذبا آڻڻ.

- گوٺو ڪٽين: ڪير ڏهڻ. فائدو وٺڻ. جماع ڪرڻ. (ت).

● گوٺي ۽ گوٺيون: ث. گوٺناٺ - گسء - نٿاء - ٿار - آنا ڪاڻي - رک رکڻ - عدول حڪمي. گهٽ - ٻنهي ڦري اچڻ جي حالت - ڦٽي. التوا - ناغو - ليت و لعل. مهلي - ٿارو - نٿ نٿاء - ٿلڪو. موقعو - وجهه - اوڪاش. ڦيرو - وڻو - گهماري - چڪر - گردش - ڦيرائي - وڪڙو. وارو - دس - گهرو. سستي.

- گوٺي ڏيڻ: وڙ ڪرڻ - ڦيرو ڏيڻ - گهمري ڏيڻ. نٿائڻ - گسائڻ. ٿارو ڪرڻ. چڪر ڏيڻ.

- گوٺير ۽ گوٺير: ذ. صفت. گسائيندڙ - گسائو - ناٿائو. گوٺي ڪندڙ - گوٺائو - ليڄائو.

- گوٺي ڪرڻ: ڦيرو ڪاڻي ٻنهي موٽڻ - ڪسڪي وڃڻ. نٿائڻ. ٿارڻ. پاڻ ڀڄائڻ.

- گوٺي ڪري ويو: گسائي ويو - ڪري ويو.

● گوٺيون ڪٽڻ: ڀڄڻ لاءِ سٺ سٺ - ٻنهي موٽڻ. ڪم کان تائڻ. اٽڪل سان ڀڄي وڃڻ.

- گوٺيون ڪاڻڻ: گهٽون هڻڻ. لسڙ جون ڪلا باز يون ڪاڻڻ. ڦير يون ڪاڻڻ.

● گوٺيرو (ت): جيئو جو هڪ قسم - گوٺ.

● گوٺيرو ۽ گوٺيرو: (ت): ذ. جيت جو هڪ قسم - چيڙو - گوٺيرو. (ت).

● گهٽ ڪٽڻ: ضد ڪرڻ. اڳتي نه هلڻ.
پنهجي ڳالهه کان اصل نه هئڻ. رڌي ڪرڻ -
اڙي ڪرڻ. گس گسائ ڪرڻ.
● گهٽ ڪهي وڃڻ: مرڻ جو امڪان هئڻ -
ڏاڍي ڀڙاڙ جو امڪان هئڻ.
● گهٽ گوشت ۽ گهٽ گوشتون: ٿ. گوشتات -
گس گسائ.
● گهٽ گوشت ڪٽڻ: نٿائڻ. اٽڪل ڪرڻ.
رٿائڻ.
● گهٽ گيئر ۽ گهٽ گيئر: ڏ. صفت. ڪم ۾
گهٽ ڪرڻ وارو - گسائو - ناٿائو.
● گهٽ هارڻ (ٿ): سٺي ٻاهرڪيڻ. جماع ڪرڻ.
● گهٽ ڪهڙ: ڏ. (سن. گهٽ يا گهٽ رت)
و گهارييل مڪن - رجيل مڪن - گهٽ - گهٽي -
گهٽ پٽ.
● گهٽ تپائڻ: گهٽ ڪوسو ڪرڻ - گهٽ
و گهاريڻ.
● گهٽ جو گهٽو: ڏ. صفت. بردبار - متحمل.
نرم دل.
"جفا ۽ تندخو وٺي سهندو سڀڪجهه
هي عاشق تنهنجو بس گهٽ جو گهٽو آهي"
(واصف).
● گهٽڻ (ڪ): مصدر. گسڻ. (گهٽيو -
گهٽيندو - گهٽيل).
● گهٽي ۽ گهٽيون: ٿ. ڪيٽ ڪيٽ -
ڪيٽ ڪيٽ - ڪيل ڪيل - ڪرڪر - ڪيٽ -
ڪيٽ - ڪيٽ - ويڙهه وڳ - بحث - تڪرار -
رد بدل - رڳڙو - چٽا پيٽي - سمجهڻ - جهيڙو -
ريڙهه ٻيڙهه - ٻائيٽال - ڪڇ ڪڇ - چڪتاڻ -
ڌڻو. تقاضا. وڃڻ - پٽڻدي. گوڙ - شور. ڪپت -
لڳي. (ڏ).
● گهٽي جا خٽار هئڻ: ميهڻ جا مٿن هئڻ -
طمني بازي مڃڻ. ڪروڙ هئڻ. ڪتراڳ هئڻ.
● گهٽي: ٿ. گهٽي.
● گهٽ ۽ گهٽ: ڏ. صفت. مغرور - هوڏي -
ضدي - اهڙو - نٿو - شدتي - ڪندي - نرجو.

● گوئیئر (ٿ): ڏ. ڊگهيءَ جو مٿ - پيشاب.
پونڊن وارو ڪنو پاڻي.
● گوئیئر ۽ گوئیيا: ڏ. (سن). ڳائڻ وارو -
راڳيندڙ - ڳائڻو - ڳائيڪ - گوئیو. راڳي. علم
موسيقيءَ جو ڄاڻو - ڪلونٽ.
● گوئیئر (ٿ): ڏ. جيت جو هڪ قسم -
چيڙو.
● گوئیيا: حرف جملو. ظرف. (ف). جيئن ته -
چٽڪ - بالغرض. (ٿ). ڳالهه ٻولهه - گفتگو - وارتا.
وائي - چووت - چوچو - چوپولو. تات - پچر.
ڏند چرچا.
● گوئیيا گفتار ۽ گوئیيا گفتارون: ٿ.
ڳالهه ٻولهه - بات چيت - گفتگو. رهائڻ - ڪچهري -
رڻ جهڻ. علمي مجلس. بحث مباحثو. تات - پچر -
مُرسالو. وارتا - وائي - چوپولو. سڀندي -
ڏند چرچا.
● گوئیئي: ٿ. ڳالهائڻ - نطق.
● گوئیو ۽ گوئیيا: ڏ. صفت. (سن). گوئیو =
ڳائڻو - ڳائيندڙ - ڳائڻو - گوئیو - ڪٽڪ.
● گهٽ ۽ گهٽ: ڏ. نٿائڻي - ضد - هوڏ - ڏوڏ -
ڊيٺائي - ڪڇ ٻڃي - ڪند - رڌي. گوشتات -
گسگسائ - نٿاءُ - بهانو - گوهي - ٿار - ڍر -
مستي - آنا ڪاڻي. سڪو هٿ - ٿانءُ - ايمان -
ٿاڏ - ٿونڊ - مستي. مٿ - مٿ - گهٽ. پاڻيءَ
جو وهڪرو. گس - رستو - پيچرو.
● گهٽيو ۽ گهٽيا: ڏ. صفت. لٽر - هوڏي -
اٿوڻو - شدتي - نجس - ڪندي - نرجو - اهڙو -
گهٽڪير - نٿائو - گوٽو - ارڏو - رڌي خور.
ڪڇ ٻڃي.
● گهٽ بيٺه (ل): ٿ. اٽڪل - چالاڪي -
لڳي. مڪاري - فريب - دولاب.
● گهٽيهه ۽ گهٽيهون: ٿ. ڏانڊل - رڳڙو -
ڪلاڪل - ڪيٽ ڪيٽ.
● گهٽ سِر: ظرف. رستي تي - گس پٽڻ -
پيچري تي - ڊگ تي.

گهٽڪو. ڪاٽيءَ جو چيرُ - ويڙ - چٽڪو.
چيرو.

● گهٽڪا ڏيڻ: ويڙ وجهڻ - چيرُ وجهڻ.
● گهٽڪو ڏيڻ: گسائڻ. مهٽو ڏيڻ.

● گهٽڪيرُ ۽ گهٽڪيرُ: ڏ. صفت. نسر -
هوڏي - اڏوڻو - شدتي - نتجس - ڪدي - نيرجو -
اهڻڊ - منٿر - آٿر - وڻڪو - ڊٺر - هوڏاڻو -
سرڪش - رڌي يار.

● گهٽيلُ: مصدر. گهٽرڻ - سپرڻ. چڪڻ -
خاڻڻ. رڙهڻ. (گهٽيو - گهٽيندو - گهٽيلُ).

● گهٽيلُ ۽ گهٽيلُون: ڏ. خفتو - تڪليف -
سيڙاڻو. اوسيڙو. چڪ تان - ڪشمڪش. ڊيڪه -
اينڪه - گيهه - چڪ.

● گهٽيلُ سِهيلُ: ڏ. رڙهه سيڙهه. چڪتاڻ.
گهٽيلُ ڪينداڙ. ڊير. سيڙاڻو.

● گهٽيلُ گينداڙ: ڏ. تڪليف - هلاڪي -
دقت - خفتو - ڪاسارو - ڪپت - ڪپت - پٽوڙ - پڇاڙ -
ڪينداڙ. ڀرپشاني - فڪر - گهٽي.

● گهٽيلِي وڃڻ: چڪي وڃڻ - رڙهي وڃڻ.
وٺي وڃڻ - ڪاهي وڃڻ.

● گهٽيلُ پور: اسم خاص. تعلقي ڪشمور ۾ هڪ
ڳوٺ جو نالو ۽ ديهه جو نالو. (تپو ڇهه ڇاهور
تعلقو ڪڪڙ، ضلعو دادو).

● گهٽيلُ: مصدر. (سن. گهرشن). گسائڻ -
مهٽڻ - ملڻ - ڇاڪاڻ. رڳڙڻ - اوجارڻ - ٻهڪڻ -

ڪڙڙڻ. کان ڪرڻ - گهٽڪو ڏيڻ - مهٽو ڏيڻ -
رهڙو ڪڍڻ - (گهيو، گهيو - گهٽو - گهٽيل -
گهٽل).

● گهٽيلِي ۽ گهٽيلُون: ڏ. گهٽڪو - کان -
گهٽندي - گهٽڪو - رهڙو - مهٽو - رهڻو.

● گهٽيلُون ڪڍڻ (ت): مار ڏيڻ - تنگ
ڪرڻ - هلاڪ ڪرڻ. ڀرپشان ڪرڻ. سيڪ ڏيڻ.

● گهٽو ۽ گهٽا: ڏ. گهٽه - گسائڻ جي حالت.
● گهٽوارو ۽ گهٽوارا: ڏ. (ف. گهواره - پينگهو)

پينگهو - جهولو - لوڏو - لوڏو. هندورو -
سهڊ.

● گهٽڪيرُ. گهٽڪندڙ. گوسڙو - نٿاو - اهڻڊ.
ڪٽو - هيٺو - گيدي.

● گهٽرُ ۽ گهٽر: ڏ. منائيءَ جو هڪ قسم -
جليبي.

● گهٽرُ ۽ گهٽرون: ڏ. اٺ جي هڪ سنج
جو نالو. جينوئي.

● گهٽرُ ۽ گهٽر پُون (ڪ): ڏ. ڳاڙهي مال
جي چانگ.

● گهٽرُ ۽ گهٽر: ڏ. (ف). موتي - گوهر.

● گهٽرام: اسم خاص. هڪ شاعر جو نالو ۽
ماڻهو جو هڪ نالو.

● گهٽرام مائي: ڏ. لاشاري بلوچن جو هڪ قبيلو.
● گهٽرام چاچڙ: اسم خاص. تعلقي آباوڙي ۾

هڪ ديهه جو نالو.
● گهٽرام مري: اسم خاص. تعلقي مڪرنڊ ۾

هڪ ديهه جو نالو.
● گهٽرڻ: مصدر. گهٽيلُ - چڪڻ - ڪپڻ -

تائڻ - ڪشڻ. چپي ڏيڻ - چڪ ڏيڻ. سپرڻ -
ريڙهڻ.

● گهٽرو ۽ گهٽرا: ڏ. صفت. (پرا. گهريا.
سن. گهٽر + ڪهه = گهٽر. گهٽر = ويجهو).

اونهون - عميق - هيٺ. ويجهو - اوڏو - نزديڪ -
ويجهڙو. دل گهريو. ٿلهو - گهاٽو - ڳوڙهو -

ڪٽر ڪ - جاڏو - گجگاه (پيلو). جو هيل - دهرُو
(ڪاغذ). ڳرو - نهرو - ڏاڍو - سخت - پڪو - مضبوط.

سنگين - مائيدار. وزنائو. ڳٽيرُ.
● گهٽراڻ: ڏ. گهٽرائي - گهاٽاڻ - ڳوڙهاڻ -

ڳوڙهاڻي. ٿلهائي - موتائي. گهٽيرائي.
● گهٽرائِي ۽ گهٽرائِيُون: ڏ. گهاٽائي.

ٿلهائي. گهٽراڻ.
● گهٽري: اسم خاص. تعلقي پني عاقل ۾

هڪ ديهه جو نالو.
● گهٽه ڦوڙ: اسم خاص. هڪ لڪ جو نالو.

● گهٽڪر: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● گهٽڪو ۽ گهٽڪا: ڏ. (سن. گهرش).

مهٽو - گهٽندي - رڳڙو - رهڻو - مٽڪو -

● گهو پي ۽ گهو پيئون: ٺ. گهڻي؟
 ● گهڻي (ت): ٺ. ايس جي چيڙي وارو پاڳو-چوڙ. (اسم خاص). هڪ ذات جو نالو (اڪثر حيدرآباد ۾).
 ● گهڻيلرو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (ڪراچي، حيدرآباد ۽ ٿرپارڪر ۾).
 ● گهڻاتري (ت): ٺ. گهڻار-گوار.
 ● گهڻات ۽ گهڻات (ت): ٺ. مستي، بي پرواهي-ڏو. قونڊ-آڪڙ-سيٽ. مغوري.
 ● گهڻار ۽ گهڻارون: ٺ. (سن، گو+پالي=گوار) ٻوڪ جو هڪ قسم. اناج جو هڪ قسم. پاهي طور ڪم ايندڙ گهڻار ٻوٽي جون ڦريون-گوار. گهوڙي وغيره جو ٽپ-ڇال.
 ● گهڻارئي (ت): ٺ. گهڻار جي ڦرين مان ٻج ڪڍڻ بعد باقي بچت واريون ڪلون.
 ● گهڻاري (ت): ٺ. نشيدي بستي-گهوڙو-ڳوٺ.
 ● گهڻال: اسم خاص. ٻوري پيٽين جي هڪ ذات جو نالو. (صفت). چغل. پهترو. (ت).
 ● گهڻالي ۽ گهڻاليئون: ٺ. غاليجي جو هڪ قسم. نرم لوئي-مگ-پلاڪيٽ.
 ● گهڻيس ۽ گهڻيسون: ٺ. (انگ) دونهن. ٻاڦ. غبار.
 ● گهڻيت ۽ گهڻيت (ڪ): ٺ. ٻروڙ-سمجھ-ڄاڻ-ادراڪ-فهم-پوهه-تميز. گهڻيات.
 ● گهڻو ۽ گهڻو: ٺ. (سن، گڏ) جانور جو هڪ قسم-ڍڳي-ڳئون-گانء.
 ● گهڻوچر (ت): ٺ. ڍڳين جي چرڻ لاءِ خاص رک.
 ● گهڻودان ۽ گهڻودان: ٺ. ڍڳين کي ڪارائيل خيراتي ڪسادو. ڪنوار کي ماڻهن ڪسان شاديءَ وقت مليل ڏيڀ (جو هميشه گانء جي صورت ۾ هجي). وارو ڪونجو.
 ● گهڻوسالا ۽ گهڻوسالائون: ٺ. ڍڳين جي ٻنهن جي جاء-گهڻوشالا.
 ● گهڻوشالا ۽ گهڻوشالائون: ٺ. گهڻوسالا.

● گهڻوسات: ٺ. ڍڳيءَ جو لقب (ڇو جو هندڪي مذهب ۾ گهڻو کي اوتار ليکي ان جي پوڄا ڪئي ويندي آهي).
 ● گهڻوهڻجا: ٺ. ڍڳين کي مارڻ جو ڏوهه-گهڻوتيا.
 ● گهڻوهڻجا: ٺ. گهڻوهڻجا-گانء مارڻ جو پاپ.
 ● گهڻوچتر ڏهر (ت): اسم خاص. هڪ ڏهر جو نالو.
 ● گهڻوسڪي: اسم خاص. ڪارونجهر ٽڪريءَ تي هڪ تيرت جو نالو.
 ● گهڻون: طرف (سن: ڪم=وڃڻ، ڪم=غائب) ڪم-غائب-الوپ-اوجھل-غرق. (ل).
 ● گهڻون ٿي وڃڻ: ڪم ڪرڻ-الوپ ٿيڻ. غرق ٿيڻ.
 ● گهڻون ڪرڻ: ڪم ڪرڻ-گهڻائڻ-لڪائڻ. غرق ڪرڻ.
 ● گهڻونچ ۽ گهڻونچ: ٺ. وڻ جي ڪوشي مان تازا ڦٽي نڪتل پنکڙا. گوش-گوهو.
 ● گهڻي: ٺ. آڻ يا گهوڙي کي چڙهي سبب يا گهڻي ٻار ۾ وڻڻ سبب ٻنيءَ ۾ ڦيل ڦٽ-چٽو. رڌي-گهڻو. (ل).
 ● گهڻيات ۽ گهڻيات: ٺ. ڪل-ڪم-سماء-سڌ-سڪ-ٻروڙ-ڄاڻ-وديا-علم-گيان-سمجھ-فهم-پوهه-وقوف-ادراڪ-ٻڌي. هوش-حوصلو.
 ● گهڻياتو ۽ گهڻياتو: ٺ. صفت. گهڻاوان-واقف. ودياوان-عالم. سمجھو. ڄاڻو.
 ● گهڻاپ ۽ گهڻاپ (ڪ): ٺ. گهڻسان-گوڙ-هل-حشر-هنگامو-شور.
 ● گهڻارس: ٺ. يارهين (تاريخ). هر چنڊ جي مهيني جي يارهين تاريخ (جنهن تي هندو سڄي يا ماس ڪونه واپرائين).
 ● گهڻالي ۽ گهڻاليئون: ٺ. (ف). غاليجه جو پکڙيل لفظ) نندڙو غاليجو-غاليجو.
 ● گهڻان ۽ گهڻان: ٺ. (سن) ڄاڻ-ٻروڙ-سمجھ-ٻڌي-فهم-ڏهن-پوهه-وقوف-ادراڪ.

● گيدڙي ۽ گيدڙي: ذ. صفت. گدڙن جو شڪار ڪندڙ. گدڙ ماري کائيندڙ. سيرا ڪپڙا ڍڪيندڙ. ڪيو- گدلو. خراب. اچوت. (اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.

● گيدڙو ۽ گيدڙا: ذ. ڪيسو- گوندو- جيب. (ث. گيدڙي ۽ گيدڙون).

● گيدڙو ۽ گيدڙو: ذ. وڻ جو هڪ قسم- گيدڙي وڻ جو ڦٽو. لڳ لڳ دار ڦٽو- لپسڙو.

● گيدڙو ۽ گيدڙي: ذ. گيدڙو ۽ گيدڙي جو هڪ قسم- ننڍڙي گيدڙي جو وڻ- لپسڙو.

● گيدڙي ۽ گيدڙي: ذ. صفت. (ف) بزدل- پاڙي- ڊڄڻو- ڪانڌو- گورد ليو- ڊرپوڪ- بي همت- نامرد- ڪم حوصله- مست- بي ڪار- ڪافر.

● گيدڙي ڪهڻ: ڪهڻ- و هڻ. غلامي ڪرڻ. ڇاپلوسي ڪرڻ- پيڪار و هڻ.

● گيدڙو ۽ گيدڙو: (ڍاڻ): اسم. لڻ. (ن-ب).

● گيدڙا (ت): ذ. سنگن جي ڳاڙه بعد ان ڪيڻ کان پوءِ بچيل ڳاڙه. ميڙ ميڙ جو ڀويون آن- ترو.

● گيدڙو: ذ. گيدڙا- ڪٽڙ.

● گيدڙي ۽ گيدڙي: (ت): ذ. لڻ- لڪڻ- ڏنڊو- ڌڪو.

● گيدڙو ۽ گيدڙا (ت): ذ. لڪڻ. چوپائي مال تي سڃاڻپ جو هڪ نشان.

● گيدڙيا ڪڙي: ذ. لڪڻ وانگر وريل ڪڻ واري پڪري.

● گيدڙائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● گير ۽ گير: ذ. ڪڙي جي پونڪ- باهوڙ. ڪيلڪل- گهي. جهڙ- ڏهر- چڙب.

● گير ڪڙن: ڀڪوات ڪرڻ. اجائي گفتگو ڪرڻ. ويڙه ڪرڻ.

● گير گير: ذ. ڪيرڪير- ڪيل ڪيل- ڪيت ڪيت. ريڙه پيڙه.

حسن. اندري کيان. شناخت. چپتو- حوصلو- هوش- همت- حواس- خيال- راء- اوسان- دانش- واقفيت. علم معرفت- الله علم.

● گيان چڪر: ذ. علم جو دائرو.

● گيانوان: ذ. اسم. (سن) پڙهيل- علم وارو- تعليم يافته.

● گياني ۽ گياني: ذ. صفت. کيان وارو- هوشيار- ڪار- داناء- سياڻو- ڏاهو- زيرڪ- عاقل- عقل وارو- هوش وند- سهوچم- سٺوڀرو- بهڄڻ- سمجه- ڄاڻو- پارکو- چتر- فهميدو- هوشائتو- پڻوان- مدبر- جهانديدو- دوراندیش- آگاه- سرتيو- سرتائتو- چيتائتو- متمان- حوصلائتو- سوپتو- ماڳو واڳو- سچيت- ڪني- هنرمند- عالم- فاضل- علم وارو.

● گيت ۽ گيت: ذ. (من. ڪتي= ڳائڻ) راڳ- سرود- گانو- ڪافي- بيت- ڳاڇ- پڄن- گيت- قصيدو- شبيد- ڏوهيڙو- لاڏو- سهرو- شعر- بيت. ڳائڻ- لات. ڪچ. ساره جو بيت.

● گيتا ۽ گيتائون: ذ. (من) راڳ- گيت- پڄن- نغمو- سرود- بحث- مباحثو. تذڪره. هندن جو هڪ ڌرمي ڪتاب. مهاڀاري جنگ وقت ارجن ۽ ڪرشن مھراج جي وچ ۾ ٿيل سوالن جوابن وارو ڪتاب.

● گيتاولي: ذ. گيتن جو ڪتاب- پڄن مالها.

● گيتلو ۽ گيتلا: ذ. جتي- جوتو- گهيتلو.

● گيتلو ۽ گيتلا (ل-ت): ذ. صفت. ڪوڙو- ٻڻاڪي- لهاڙي.

● گيتو ۽ گيتا (ل): ذ. ڪوهيڙو- ڌڻڌ.

● گيتي: ذ. (ف) دنيا- جهان- جڳت- عالم- جوڙ- صنعت. منڊل- مانڊاڻ.

● گيتيو ۽ گيتيا (ت): ذ. صفت. مرضيل- بيمار- روگي.

● گيتچن (ت): صفت. تمام ٿلهو.

● گيتچن ۽ گيتچن: ذ. پٿر- چاڻي- پٿرون.

● گيدڙو: ذ. مڇيءَ جو هڪ قسم.

● گهٻر گهٻر ڪرڻ: مرضي رکڻ. خواهش ڪرڻ. سٺ ڪرڻ.

● گهٻر مارڻ: ويڙهه ڪرڻ. فساد ڪرڻ.
● گهٻر هٽڻ: گوڙ ڪرڻ. هٽل ڪرڻ. شور ڪرڻ. غوغاءُ ڪرڻ. هنگامو ڪرڻ. ٻٽڪ ڪرڻ.
● گهٻرائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (مزاری بلوچن جو هڪ قبيلو).

● گهٻر ب: گهٻر ب: ذ. (سن. ڪٽرو < ڪٽر ب = ٽڪر). مغروري. گهمند. شيخي. هٽ. دماغ. وڏائي. فخر. ٽڪر. هي پرواهي. غرور. دم. ايمان. وڏائو. ناز. وڏنءَ. هٽو. اغماص. قونڊ. آڪڙ.

● گهٻر ٻو: گهٻر ٻا (ت): ذ. گهٻر ب.
● گهٻر ت: گهٻر ٽون: ث. ٽري وارو ٻاڻي، تيل وغيره (جنهن ۾ مٽر يا مٽي مليل هجي). ٻوڙ جو گهٻانو شورو.

● گهٻر ت: گهٻر ت (ت): ذ. ڪند گڏيل تيل وغيره. گهٻر ت. ٿوري ننڊ. پنڪي. گهٻر ت.
● گهٻر ت: آڇڻ: ڏاڍو نشو وٽڻ. بيهوشي چڙهڻ.
● گهٻر ب: گهٻر بون (ڪ): ث. ويسلائي. ويسر. غفلت. بي سرتي.

● گهٻر جڻ: مصدر. ڪٺو مان نار ڦيرائي جانورن لاءِ ٻاڻي ڪڍڻ. (گهٻريو. گهٻرندو. گهٻريل).
● گهٻر و: گهٻر و: ذ. (سن. گوپرگ). ٻاڙهي مٽي.
● گهٻرو: گهٻرا: ذ. صفت. نشي ۾ خطا. بي هوش. مورچا. ننڊا ڪرو. ننڊائو. گهٻريل. غافل. بي سرت. ڍلو. ويسارو. سٺ.
● گهٻرائپ: گهٻرائپون: ث. سستي. غفلت. ويسلائي. بي سرتي.

● گهٻرائپ ڪرڻ: غفلت ڪرڻ. سستي ڪرڻ. ويسر ڪرڻ.
● گهٻرائي: گهٻرائپون: ث. بي هوشي. ڪهٻر. مورچائي. ننڊ جو خمار. پنڪي.

● گهٻرو: گهٻرا: ذ. صفت. جهلڻ جو تڪو. ٻڪڙن جو تهيز. جهٽڻ جو ماهر. جهٽڻو. ڊيرينو. بي خوف. نثر. ندي. بي چيو. هوڏي.

● گهٻري: ث. مڇيءَ جو هڪ قسم.
● گهٻر و: گهٻر: ذ. خيال. پور. ويچار. (ت). ڊگهيءَ جي ڪوٺڻ. (ل).

● گهٻر آڇڻ (ت): اوچتو خيال اچڻ. پور پوڻ. پٽه پوڻ.

● گهٻرائي: اسم خاص. ڪٽهي جو هڪ قسم.
● گهٻر بازي: (ت): ث. اونڌي ٿيڻ جي حالت.
● گهٻر گالو: گهٻر گالا (ت): ذ. صفت. ٻئي ملڪ جو. ڌاريو. اوڀرو. ٻي ٻولي ڳالهائيندڙ.
● گهٻر: مصدر. هٽل ڪي يا نار ڪي ڦيرو ڏيڻ. (گهٻريو. گهٻرندو. گهٻريل).
● گهٻر: ث. نار ڪي ڦيرائڻ جي حالت. گهمرو.

● گهٻر: مستي. جذبو. جنون.
● گهٻر و: گهٻر و: ذ. نار جو گهمرو. ڦيرو. چڪر. ڦيرائي. وڪڙ. گهمتاري. وڙ. ورائو.
● گهٻر و: ڏيڻ: ڦيرو ڏيڻ. پيڙهيءَ کي لهوارو وهرڪري تي هلائڻ. وقت ڪڍڻ.

● گهٻر و: گهٻر و: ذ. (سن. گوپرگ). رنگ جو هڪ قسم. لياري رنگ. (جو سنڀاسي پنهنجن ڪپڙن کي ڏيڻ). (صفت). گهٻر و رنگ جو ٻاڙهو ۽ سُرخ ماڻل ٿئي. موفين ۽ سنڀاسين جي پوشاڪ جو رنگ.

● گهٻر و: گهٻر و: ذ. صفت. ڪيڙو رنگ ڏنل.
● گهٻر و: گهٻر و: ذ. صفت. ٿورو گنگو. ٻاتو. هڪلو. هڪڙو.

● گهٻر هي: گهٻر هيون (ت): ث. سٺ جي ويڙهي. ٿوري.

● گهٻر س: گهٻر سون: ث. ننڍي عمر واري ٻڪري.
● گهٻر س: گهٻر سون: ث. گهٻر س. رڳهي. توبه. بان.

● گهٻر س: گهٻر س: ذ. گهٻر س. رڳهي.
● گهٻر س: گهٻر س: ذ. صفت. گهٻر س. ڪندڙ. ننڍڙو ٻار (جو رڳهيون ٻاڻي هلندو هجي). ڪاهل. ٽوٽي. آلي. سٺ.

● گهٻر س: گهٻر س: (ت): ذ. گهٻر س. عاجزي. منت. نيزاوي.

● گيسو گيسو: (ف). وڏا وار-
ڊگها وار- ڪاڪل.
● گيسو گيسا: (سن. گهرش). ليڪو-
ليٽو- گيهو- گهل- نشان- رهڙ- رند- پيرو.
ڊگهي ليڪ. غار- چر- پور- خال- ڪڏ. ڪٽم.
(ڪ).
● گيسوڙي (ڪچ): ٿ. ٿوري.
● گيسسي گيسيون: ٿ. (سن. گهرش).
ريڙهيون پائي هلڻ جي حالت- گيسي گيس-
گهي پر ريڙهي. پچتا جي نشاني. ڪٽي آگر
جو گهرڙو- جانو- توبه. بان- پچتا. انتظار.
(ت). اٺ جي پٽي ليد. (ت).
- گيسسي ڪرڻ: نهايت عاجزي ڏيکارڻ-
توبه ڪرڻ- بان ڪرڻ- زمين تي گهي رهڙ.
گهو پچتا ڪرڻ. وري ساڳيءَ طرح (ڪو ڪم)
نه ڪرڻ جو ٻول ڪرڻ.
- گيسيون پريندڙ: توبه ڪندڙ.
● گيش گيش (ت): ڏ. ملڪيت- روڪڙ-
نقددي. چوپايو مال- ڍور ڊگا.
● گيگ گيگ: ڏ. ڍونگ- مڪر- مينهن-
تيتال- چالبازي- اٽڪل- حرفت- قال- رمز- چتر-
چند- بهانو- گيگ- چپ- وڻ چل.
● گيگائڻ: مصدر. مينهن ڪرڻ- بهانو
ڪرڻ- تيتال ڪرڻ- گيگ ملائڻ- مينهائڻ-
مڪرائڻ- ڍونگ مچائڻ- مڪر ڪرڻ- مڪر
ڪرڻ- ٿرڪ تال ڪرڻ. (گيگائيو- گيگائيندو-
گيگائيل).
- گيگر گيگر: ڏ. صفت. مڪريل- نٿائو-
ڍونگي- مڪريلي- بهاني خور- گيگي- مڪري.
- گيگي گيگي: ڏ. صفت. گيگر- مڪريلي-
نٿائو- ڍونگي- مڪريلي- ڪوڙو- بهاني خور.
● گيگل (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو
نالو. (مهيڏورين جي نڪ).
● گيگلو گيگلا (ت): ڏ. ننڍڙو ٻار.
● گيگس: ڏ. ڪپڙي جو هڪ قسم.
(سوئي ۽ پٽيدار).

- گيس گيس ڪرڻ: هٿ جي تريءَ تي
ٻئي هٿ جي آگر گسائڻ. چيڙائڻ- مسخري ڪرڻ.
ٺٺول ڪرڻ- چتر ڪرڻ.
- گيسمارو گيس مارا: ڏ. بانهپ-
غلامي. مزوري- پورهيو.
● گيسات گيسات: ڏ. گهنڻ جو نشان-
گات جو نشان- رند. نشان. رهڙ. جانور جو
هڪ قسم- ٿاڙهي جو ننڍو ٻچو.
- گيسائو گيسائو: ڏ. رهڙ- رهڙو- نشان.
ليڪو. گهٽڪو.
- گيساڻا ڪائڻ: مٿون ڪرڻ. نيزاريون ڪرڻ.
ڏک ڏيڻ.
● گيسرائڻ: مصدر. گيسسي ڪرڻ.
ريڙهي پائي هلڻ. سستيءَ سان ڪم ڪرڻ.
تال مٽول ڪرڻ. ٺٽائڻ. (گيسرائيو- گيسرائيندو-
گيسرائيل).
● گيسرڻ: مصدر. (سن. گهرش). گهلڻ-
گهلڻ- گيسي پڙڻ. دير ڪرڻ- سستي ڪرڻ-
آرس ڪرڻ- آلس ڪرڻ. گيسر ڪرڻ.
(گيسريو- گيسريندو- گيسريل).
- گيسر گيسريون: ٿ. دير- اوڀل-
ميل وڻ- چرڪ- اوڀر. سڙهو. گهل. سستي-
ڍلائي- ڍر- گيهه- ڪاهلي- آلس- آرس-
ٽوڻڻ.
- گيسرائڻ: مصدر. دير ڪرڻ- اوڀل ڪرڻ-
چرڪ ڪرڻ- گيسر ڪرڻ- سڙائڻ- ٺٽائڻ-
سڙپ ڪرڻ- لٽڻ. تال مٽول ڪرڻ- سستي
ڪرڻ- آرس ڪرڻ. گهلڻ- گيهه. (گيسرائيو-
گيسرائيندو- گيسرائيل).
- گيسريو گيسريا: ڏ. صفت. گيسر وارو-
گيسر کاڌو- مست- ڍرو- چيلهو- ڪاهل.
● گيسو (ت): ٿ. سنهي واري.
● گيسڪ گيسڪون: ٿ. (سن). گهلڻ-
گهنڻ- چڪن- ڊوهن.
● گيسل گيسلون (ت): ٿ. ڊيڪه-
اينڪه. گهل.

- گينگو ۽ گينگا (ت): ذ. نديو ٻار.
- گينگه ۽ گينگهه: ذ. چانهه-چپ-مينه-مڪر-ڊوانگ.
- گينگهر ۽ گينگهر: ذ. صفت. مڪريل-نٿائو-- ڊونگي- مڪريل- ڪوڙو- لٻاڙي- بهاني خور- گيگر- گيگي.
- گيل ۽ گيلون: ت. پڪيڙ- ويڪر- وڌاء- پرڪاش- ٻسارو- گهل- وستار- اٻتار- موڪرائ- ويڪرائ. گودو- گهيرو- چڪر- ٽولھ- ڪشادگي.
- گيل ڪرڻ: ڪاڌي سڀيان ٿلهو ٿيڻ- پهڻ (هاڻ ۾). مڇ جاڙهڻ (ٻُت تي).
- "گيل چرڻ، گيل ڪرڻ، اِيءَ نه ڪنوائن ڪر" (مدن).
- گيلائي ۽ گيلائيون: ت. بازولي- بازيلي- ڪلاڙي- بولائي.
- گيلان: اسم خاص. هڪ شهر جو نالو. (حضرت شيخ عبدالقادر جيلاني رحمته الله عليه جي ڄمڻ جو شهر).
- گيلاني: ذ. صفت. گيلان جو ويٺل.
- گيلتر (ت): ذ. جيت جو هڪ قسم.
- گيلتر (ت): ذ. جيت جو هڪ قسم.
- گيلتن ۽ گيلتن: ذ. (انگ). ماپ جو هڪ قسم- ۲۷۷ ڪعب انچ جو پيمانو.
- گيلو ۽ گيلا (ڪ): ذ. صفت. چريو- مستانو- ديوانو.
- گيلهر (ت): ذ. جيت جو هڪ قسم.
- گيسر ۽ گيسر: ذ. ٻاپ- گناه- عذاب- ڏوه- وبال- چٽي.
- گيماز ۽ گيماز: ذ. وڌائي- هٿ- هستي- آڪڙ- ڦونڊ- ٽمڙي- فخر- تڪبر.
- گين ۽ گين: صفت. (ف). ڀريل- وارو. صفاتي معنيٰ ڏيکاريندڙ لفظ. (مرڪبات ۾ ڪم اچي). "مثال، غمگين، اندوه گين وغيره."
- گينار: (ڪ): ت. ٻڌو- ٻڌڻ ڪرڻ جي حالت.
- گينچو ۽ گينچا (ت): ذ. آندا ٻاهر نڪرڻ جي حالت. چيٽجي پوڻ ڪري کاڌو ٻاهر نڪرڻ جي حالت.
- گيند: اسم خاص: هڪ ذات جو نالو. (اڪثر نواب شاه ۽ حيدرآباد ۾).
- گيند ۽ گيند: ذ. هاڻي- گج- فيل- پيل- گنيتر.
- گيند ۽ گيند: ذ. ٻال- ڏڙهو- ڪينو. لڙ- ڪشت.
- گيند ڪرڻ: اجائي گهل ڪرڻ- ريزهه ٻيڙهه ڪرڻ.
- گيندڙڻ: مصدر. جهوڳڻ- چاڇولڻ- پٽوڙڻ. جهوڳوڻ. گهلڻ- گهيچڻ- گهيچا ڪيڻ. ڪشمڪس ڪرڻ. لوڏڻ- ٽلڪائڻ. ڌوئڻ- ڌڌڪائڻ- ڌوئڻڌوڻ. لوئڻ- ليتڻڻ. ڳوهڻ. چڪڻ. لٽڻ. (گيندڙيو- گيندڙيندو- گيندڙيل).
- گيندڙ ۽ گيندڙون: ت. گيرهستان- چڪتان- گهل- ڪاسارو- خفو- ڪپت- ڪرڪسو- ڪيٽ پٽ- هٿوڙ- پڇاڙ- دقت- ديرانيو.
- گيندڙ ۽ گيندڙ (ت): ذ. ٻراڻو ڦاٽل ڪپڙو.
- گيندو ۽ گيندا: ذ. (سن. گنبد) جانور جو هڪ قسم. گل جو هڪ قسم.
- گيندو ۽ گيندا (ل): ذ. ڪيسو.
- گيندوڙڻ: مصدر. ڦٽڪائڻ. چڪڻ. ٽائڻ. (گيندوڙيو- گيندوڙيندو- گيندوڙيل).
- گيندي: گل شاه: اسم خاص. تعلقي ميرپورخاص ۾ هڪ ديهه جو نالو.
- گيند: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (اڪثر ڪراچي ۾).
- گيند (ت): ذ. نغزو- ناز- مستي- لاڏ.
- گيند ۽ گيند يون (ت): ت. رانند جي ڳوٺ- ساري. ڪوڙ- مسخري.
- گيندرو: اسم خاص. تعلقي ميرپور ماٿيلي ۾ هڪ ديهه جو نالو.
- گينداري: ت. جيت جو هڪ قسم.

● گينهداهو: اسم خاص. تعلقي روهڙي ۽ تعلقي ناري (ضلعي خيرپور ۾) هڪ ديهه جو نالو.
● گينهڊڻ: ذ. پکيءَ جو هڪ قسم. (صفت).
● گينهڊو ۽ گينهڊا: ذ. (سن. ڪنڊ: ف. ڪرڪ= گينهڊو). جالور جو هڪ قسم. گل جو هڪ قسم. ننڍو ميوو. (ت). باز قسائن جو دامر. (جنهن کي وال چٽي به چون).
● گينهڊو ۽ گينهڊا: ذ. ارت جي ويسلن تي ويڙهيل ڏاڪي مان نڪتل مڇو.
● گينهڊي ۽ گينهڊيون: ث. ٿانءَ جو هڪ قسم (جنهن ۾ منهن هٿ ڌوئڻ جو ٻائي هوي).
● گينهڊو ۽ گينهڊا: (ت). ذ. نانسگ بلا جي هان ڪري يا ڪنهن شيء جي ڪلهن ڪري ٿيل نشان.
● گينهڊ (ل): مڪر-ڍونگ-قال-مڪر.
● گينهڊو: ذ. مڇيءَ جو هڪ قسم.
● گينهڊو ۽ گينهڊا: ذ. معصوم-صغير-ڪو-بالڪو-ٻار-آبه-بي سمجهه-گينهڊو-پامڙو-بلاڙو. ننڍڻ.
● گينهڊاڻو ۽ گينهڊاڻا: ذ. صفت. ٻاراڻو-ڪڪاڻو.
● گينهڊاڻي ۽ گينهڊاڻيون: ث. صغيرائي-بال اوستا-بالڪڻ.
● گينهڊاڻو: ننڍڙا ٻار-ٻچا.
● گينهڊو ۽ گينهڊا: ذ. جيت جو هڪ قسم (جو ڪاري رنگ جو ٿئي ڇيڻي مان پيدا ٿئي).
● گينهڊي ۽ گينهڊيون: ث. جيت جو هڪ قسم.
● گينهڊو ۽ گينهڊا: ذ. ڪاهلي-مستي ڪري وقت وڃائڻ-مستي-گهيليائي-الغرضائي-بي پرواهي-البلائي-بي طرفداري-بي خيالي. نسياني-ويرسر-غرور-هٿ-فخر-تڪبر-مورڪائي-مجهولي-ناداني.
● گينهڊوڇڻ: مصدر. غفلت ۾ رهڻ-ننڊ جي نشي ۾ رهڻ.

● گينهوارِي: ث. گينهوار. نشي.
● گينهواريل ۽ گينهواريل: ذ. صفت. مست. لشي ۾ چور-مخمور. ننڊايل.
● گينهوار ۽ گينهوار: ذ. صفت. ڏڏ-نٺ-مڏ-پوندو-پسون-افاڙي-گينهواريل. مست-ٽوٽي.
● گينهواريل ۽ گينهواريل: ذ. صفت. ڏڏ-پسون-مڏ-جاهل.
● گينهواه: اسم خاص. تعلقي کهوڙاپاري ۾ هڪ ديهه جو نالو.
● گينهوارو ۽ گينهوارو: ذ. هاڻي. شينهن. شينهن جو هڪ قسم. (صفت). مست.
● گيور ۽ گيور: ذ. پکين جي وٺ.
● گيهه ۽ گيههون: ث. اجائي ڊيگهه-ڪهل-گيسر-ڍل-ڍر. مستي. وڌاءُ. اينگهه-چڪچڪان-ڪشمڪش.
● گيههه ڪٽڻ: ڪم ۾ ڍل ڪرڻ-اينگهه ڪرڻ.
● گيههه ڪينڊاڙو: ث. چڪچڪان-ڪهل ڪينڊاڙو. خرابي. تڪليف.
● گيههه ۾ پتون: ذڪ ۾ قسائن. تڪليف ۾ پوڻ. چڪ ٿاڻ ۾ پوڻ. دنيا دار ٿيڻ لاءِ ڪوشش ڪرڻ.
● گيههي ۽ گيههي: صفت. مست. ڍرڪندڙ.
● گيههه ۽ گيههه: ذ. (سن. گهيرڪ= گيهه).
● گيهاريل مڪڻ-رجايل مڪڻ-وگهاريل مڪڻ. مڪڻ مان نڪتل مٺپ-گيهه-گريت-روغن.
● گيههر ۽ گيههر: ذ. صفت. گيهه مان ٺهيل. گيهه وارو (کاڌو وغيره).
● گيههي ۽ گيههي: ذ. صفت. گيههه وڪندڙ-گيهه جو واهاري.
● گيههائي: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.
● گيههر ۽ گيههر: ذ. مٺائي جو هڪ قسم-وڏي (۽ ٿلهي) جليبي.

- ڪيهرن: مصدر ڪهرن- ڪهلن- ڇڪڻ- (ڪيهرڻو- ڪهريندو- ڪيهريل).
- ڪيهرن (ت): ٿ. ماکوڙيءَ جو هڪ قسم- ڳاڙهي ماکوڙي.
- ڪيهرن ڪڇو: اسم خاص. تعلقي نوشهري ۾ هڪ ديهر جو نالو.
- ڪيهرن پور: اسم خاص. تعلقي ڪشمور ۾ هڪ ديهر جو نالو.
- ڪيهرن ڪيهرن (ت): ٿ. ٺ. صفت. ڪيهريل.
- ڪيهرن ڪيهرن (ل): ٺ. ڪيهرن جو نشان- لڪو- ڪهڪو- " ڪيهرن ته سونو ڪٽي ". ڪيسڪو- ڪيسو- پتو. (نانگ وغيره جو).
- ڪيهرن پائڻ: ليڪا پائڻ.
- ڪيهرن ڪيهرن: مار ڏيڻ- ڪيهريل مارڻ.
- ڪيهرن ٿ: ٺ. وڻ جو هڪ قسم. جيت جو هڪ قسم.
- ڪيهرن (ت): ٺ. ٺ. ڪيهرن.
- ڪيهرن (ت): اسم خاص. ميگهواڙن جي هڪ ذات جو نالو.
- ڪيهرن ڪيهرن: ٺ. ڪيهرن- جليبي.
- ڪيهرن ۾ پتو: خوشين ۾ هجڻ- فرحت ۾ گذارڻ.
- ڪيهرن: اسم خاص. هڪ جبل جو نالو.

ڳ

- ڳاڻا: ٺ. سنڌي الف بي جو (۴۲) بائيئاليهون اکر.
- ڳاڻو ڪاڻو (ل): ٺ. صفت. ننڍي عمر وارو- لامڙيات- ڳرو. (مهيري).
- ڳاڻو ڪاڻو: ٺ. صفت. (سن. گروپ = مغز). ڳپ وارو- ڪڇي آن وارو (سنگ)- ڪيهر. (ل- وڻا). آلو (ت). ٺ. ڪيه وغيره سان تيار ڪيل ماني جو هڪ قسم. (هرمانند).
- ڳاڻا ڪاڻا: ٺ. (سن. گڻڪهڻ > ڪڻڪ > گهاٽ = ڳڇي). هڪ عضوي جو نالو- ڪڻڪ- ڳاڻو- ڪلو- ڪيتر- ڪڻڪ- هڪي- گردن- ڳڇي- سسي. ڊگي جو ڪلهو- ڪوڻڪ. (پلس).
- ڳاڻا پترن: غم جي گهڻي اثر هئڻ ڪري روئڻ جو آواز نه ڪرڻ- دانهن ڪرڻ کان سواءِ رڻ- جهڻ- گريو ڪرڻ.
- " ڳوڙهن پري ڳاڻا، مڙهي ٿي مڙڙا ڪري " (شاه).
- ڳاڻا ڪڻڪ: ڪڻڪ مٽي ڪرڻ- منهن مٽي ڪرڻ- مٽي ڪرڻ- ڳاڻو ڪڻڪ.
- ڳاڻو ڪاڻا: ٺ. ڳڇي- ڪڻڪ- ڳاڻا.
- ڳاڻو پڇڻ: ڪڻڪ پڇڻ. ڪر پڇڻ.
- ڳاڻو پڇندڙ: ٺ. صفت. ڪڻڪ پڇندڙ- گردن ٿوڙ- مٽو ٿوڙ. زبردست. خوفناڪ.
- ڳاڻي پتر ڪيرن: ڪڻڪ ڀر ڪرڻ- تمام گهڻي نقصان هٿ اچڻ- ڏاڍي مصيبت ۾ مبتلا ٿيڻ.

● گاجُ ۽ گاجَ (ل): (سن. گايه = گيت) گائڻ-
راڳ - گيت - گيج - گاجهه. (س).
”ميڙي آپ سرتيون نڪي گايو گاجَ“
(شاهه - آبري).

● گاڏي ۽ گاڏيئون: (سن. گديا = ايهڪ
يا ويهڪ جي جاء) نار يا هرلي جو هڪ عضوو-
(نار يا هرلي تي) وهڻ کي هڪل لاءِ ويهڻ جي
جاء- وڏي چڪر مٿان پيرچل ۾ لڳل ساڍا ڇهه
هٿ کن ڊگهو تختو- پائيو. (ت).

● گارَ ۽ گارُون: (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
(جنهن ۾ اٺ ڏهه تاڪيون يا پڪيون هجن ۽
منجهن صرف ڀاڄي پوکجي).

● گيارَ ۽ گيارَ (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
پاڻ. گرن- (گداز) قاهي- سِرڪڻ.

● گارائي ۽ گارائينئون: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
ايندڙ ٻوٽي جو هڪ قسم.

● گاراڇو ۽ گاراڇا: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
- گاراڇو ڪڍڻ: سرگس ڪڍڻ- شادمانوڪڍڻ-
● گارائجو ۽ گارائجو: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
مائل رنگ- گاڙهه-رو- گاڙهيو. (پرمائند).

● گارائو ۽ گارائو: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
- گارائو ۽ گارائو: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
جهوري- فڪر- پريشاني- گارو. ڏک- درد- غم.

● گارائو ۽ گارائو: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
- گارائو ۽ گارائو: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
روچ- راڙو.

● گارائين: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
ڪرائڻ- ٻي ڪمان راڳ چورائڻ- گائڻ ڪرائڻ.
(گارايو- گارائيندو- گارائيل).

● گارائين ۽ گارائينئون: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
قسم- ڇت جي ٻار جهڙي لاءِ شهتير جي منهن ۾
ڳنڍيل جهلو.

● گارڙو: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
جانبه جو منهن. قاهي. رسو ڪند
۾ وجهڻ.

● گارڙهي: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
تعلق ڪند ڪوٽ
۾ هڪ ديه جو نالو.

● گارڙو: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
اوڀيا ڪل = گارڙو (پگهارن - رجائڻ - آڻڻائڻ-
وگهارڻ - ڌاتوءَ کي گرمائڻ ڏيئي ٻائيءَ جهڙو ڪرڻ-
آهڃ.

● گارڙو: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
اوڀيا ڪل = گارڙو (پگهارن - رجائڻ - آڻڻائڻ-
وگهارڻ - ڌاتوءَ کي گرمائڻ ڏيئي ٻائيءَ جهڙو ڪرڻ-
آهڃ.

● گارڙو: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
اوڀيا ڪل = گارڙو (پگهارن - رجائڻ - آڻڻائڻ-
وگهارڻ - ڌاتوءَ کي گرمائڻ ڏيئي ٻائيءَ جهڙو ڪرڻ-
آهڃ.

● گائي ڀڳا خترُجَ ڪٽرُن: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
ڪرڻ- ڪندڻ ڀڃندڙ خرچ ڪرڻ- وڏا خرچ
ڪرڻ- اجايا خرچ ڪرڻ- فضول خرچ ڪرڻ.

● گائي ۽ ڀڳو ۽ گائي ڀڳا: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
وڏائي خور- متڪبر- هٽيلو- ظالم- بي ترس- بي قياس.

● گائي ۽ گائي: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
- گائي ۽ گائي: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
ايندڙ محاورو) ڪندڻ لٽو- ڪندڻ ڪريو-
ڪندڻ ڀڳو.

● گاتارَ ۽ گاتارَ (ل): (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
توڻو وغيره) جي شاخ. (لوهار).

● گائي ۽ گائيئون: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
گائي (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
زال جو هڪڙي ڪڙي سان گوڏ ٻڌڻ
۽ آره ڍڪڻ جو نمونو. گوڏ ٻڌڻ جو هڪ
نمونو- منجهان ٻوٽيءَ جا ٻلاڻ لنگهائي گلي ۾
ٻڌل گوڏ- پوکي. ٻوٽي- ڌوئي- گوڏ.

● گائي ۽ گائي: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
”اڌ لوڻيءَ جو انگ تي اڌ گچي ۽ گائي“
(سانوڻ).

● گائي ۽ گائي: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
پهرن جي چونڊڻ لاءِ پيسَ مان ٺهيل ڳوٺري. (ت).

● گاجُ ۽ گاجَ: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
- گاجُ ۽ گاجَ: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
گيت - گيت - گيج. (ل). سهرو- لاڏو.

● گاجهه ۽ گاجهون: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
- گاجهه ۽ گاجهون: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
گائي. گائڻ - راڳ - گيت - گاج. گيتن جي
جي جهڪور- جهونگار. گانهه- گاج.

● گانهه ۽ گانهه: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
”گانهه نه ڄاڻان گاجهه ڪا ريجهه نه رڀائي“
(نم).

● گانهه ۽ گانهه: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
اشارو- رمز- آهڃ. (ٻيلا).

● گاجين: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
- گاجين: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
شمار ڪرڻ- سارڻ- ڪٽڻ- حساب ڪرڻ- ليڪڻ-
ليڪو ڪرڻ- انداز ڪرڻ. (پرمائند). (گاجيو-
گاجندو- گاجيل).

● گاجُ ۽ گاجَ: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
- گاجُ ۽ گاجَ: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
شمار- ليڪو- حساب- اندازو- ڪٽڻ- پتو- نشان-
آهڃ.

● گاجُ ۽ گاجَ: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
- گاجُ ۽ گاجَ: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
شمار ڪرڻ- سارڻ- ڪٽڻ- حساب ڪرڻ- ليڪڻ-
ليڪو ڪرڻ- انداز ڪرڻ. (پرمائند). (گاجيو-
گاجندو- گاجيل).

● گاجُ ۽ گاجَ: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
- گاجُ ۽ گاجَ: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
شمار ڪرڻ- سارڻ- ڪٽڻ- حساب ڪرڻ- ليڪڻ-
ليڪو ڪرڻ- انداز ڪرڻ. (پرمائند). (گاجيو-
گاجندو- گاجيل).

● گاجُ ۽ گاجَ: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
- گاجُ ۽ گاجَ: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
شمار ڪرڻ- سارڻ- ڪٽڻ- حساب ڪرڻ- ليڪڻ-
ليڪو ڪرڻ- انداز ڪرڻ. (پرمائند). (گاجيو-
گاجندو- گاجيل).

● گاجُ ۽ گاجَ: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
- گاجُ ۽ گاجَ: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
شمار ڪرڻ- سارڻ- ڪٽڻ- حساب ڪرڻ- ليڪڻ-
ليڪو ڪرڻ- انداز ڪرڻ. (پرمائند). (گاجيو-
گاجندو- گاجيل).

● گاجُ ۽ گاجَ: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
- گاجُ ۽ گاجَ: (ت): (ت): (پوک جو) وڏو ٻارو
شمار ڪرڻ- سارڻ- ڪٽڻ- حساب ڪرڻ- ليڪڻ-
ليڪو ڪرڻ- انداز ڪرڻ. (پرمائند). (گاجيو-
گاجندو- گاجيل).

۱- گارَن ۾ گارا پتونَ: تار ۾ تار لڳڻ- تمام گهڻي سڪ ٿيڻ- محبت ۾ اضافو ٿيڻ- حد کان وڌيڪ يادگيري ڪرڻ.

۲- گارو پتجهڻ: جنڊ ۾ اڌ پيٺل آن يا ٽلهي اٿي جو قاسي ٻوڻ ۽ جنڊ جي مٿين ٻڙ کي ڦرڻ کان روڪڻ- جنڊ جو ڦيرڻ گهرو ۽ ڏکيو ٿي ٻوڻ. ڪنهن ڪم جو آڪلاءُ نه ٿيڻ.

”فلاڻي جو تہ گارو پتجهي پيو آهي.“
(جملو).

۳- گاري ۽ گاريون: ٺ. نوڙي ۽ ٽڪر- رسي- نوڙي. هڪين قسائن جو ڊام- قاهي- ڦندو- ڦڙڪ- ڦڙي- ڊام- چڙڪ

”طرفون تنهنجي يار سڄوءَ کي، آهي گچيءَ گاري“
(سچل).

بيٽري پائڻ جو ڪاڇ- ڪاڇ. ڪڙو. (هرمانند). ميربحرن جي اصطلاح ۾ مڇي هلي مارڻ جو رچ. (جو درياه ۾ پائي گهٽجڻ کان پوءِ اُڀار ڪوڙي ڇڏجي). پتر جو هڪ قسم- چٽنگون ڪيندڙ پتر- چقمق پتر.

۴- گاري ۽ پَرز (ڪ): ڏ. چقمق ۽ لوهي ڪڙو.

۵- گاڙَن: مصدر. (سن. گڏ= گڙَن). ڦوڙو ڦوڙو ڪري هارڻ- ٽپو ٽپو ڪري وهائڻ- ٽمائڻ- وهائڻ. ڳوڙها وهائڻ- لڙڪ وهائڻ. گهاٽڻ- گذارڻ. (ڪيڏارو- ڪر). سمهڻ- برداشت ڪرڻ. (ڪيڏارو- ڪر). عرق ڪيڏڻ- ست ڪيڏڻ- مغز ڪيڏڻ- نچوڙ ڪيڏڻ. تت ڪيڏڻ- اختصار ڪيڏڻ. (گاڙيو- گاڙيندو- گاڙيل).

۶- گاڙ ۽ گاڙون: ٺ. ڪنهن گهاٽي پاڻيٺ جهي ڦوڙو ڦوڙو ٿي ڳرڻ جي حالت- لات- لار- ڌار. ٽپو- قطرو- ڦوڙو- چٽاڪو- بوند- ٽيمو. ٿورو ڍڪ- چٽو.

”ڪيڏن کان قدح ۾ ايندس گاڙ ڳڙهي“
(ڄام خان).

ڪنهن ٿانءُ سان پاڻيٺ لاهڻ بعد باقي بچيل پڇاڙيءَ جي اوکھ سوکھ.

پتڙو ڪرڻ. حل ڪرڻ- ملائڻ- ملت ڪرڻ. ڇت ڪرڻ- ناس ڪرڻ. اڀرو ڪرڻ- ڏهرو ڪرڻ. سڪائڻ- سسائڻ (گار يو- گاريندو- گاريئل).
۱- گار ۽ گارون، گاريون: ٺ. ڳريل حالت. گبارو- تحليل- گبارتي- آئڻ- سمجھائي- حل- پيچي.

۲- گار ۽ گبار (ت): ڏ. ڳريل- هيٺو- اڀرو- ضعيف.

۳- گارائي ۽ گارائينون: ٺ. رجائي- پڪهاري- آڻائي.

۴- گارڙو ۽ گارڙو: ڏ. صفت. ڳرڻ جهڙو- گارائون- تحليل پذير- حل ٿيڻ جهڙو- گهٽن شيل. ۵- گارئي ۽ گارئينون: ٺ. گبارڻ جو ڪم- رجائشي- آئڻ- ڳرڻي- گار.

۶- گارو ۽ گارو: ڏ. صفت. جلد ڳرندڙ- ڳرندڙ- ڳرڻ جهڙو.

۷- گارو ۽ گارا: ڏ. (سن. ڪٽل= گبرَن). ڳرڻ جي حالت- گار- گارائو. غم يا ڏک ۾ ڳرڻ جي حالت- ڏرد- ڏک- غم. گهٽي- فڪر- جهوري. ٽڙپ- ڦٽڪو- يادگيري. ساڙ- پٽج.

(هرمانند). جنڊ جي مٿين ٻڙ جي وچ وارو خال. (جنهن ۾ پيسن لاءِ آن وجهجي). جنڊ ٻيٺڻ وقت گاري ۾ هڪ ڀيري سان وڌل آن (جو لپ ڪن هجي)- ٻُڪي- لپ- چرون. جنڊ جي مٿين ٻڙ جي وچ ۾ رهجي ويل (ان پيٺل) آن. (ت).

جنڊ جي ٿاڙ وغيره کي صاف ڪرڻ جي اڳڙي- ٺاڻو. گچيءَ ۾ وڌل ڪپڙو. (منٺ وغيره ڪرڻ لاءِ). آزي- نيزاري. (ت). کاڌو- خوراڪ. (ڪيڏارو- ڪر).

پڪريءَ جي ڦرڻ ٻڌڻ لاءِ رسي جو ڳنڍيل چلو. (ڪ- ت). نوڙي ۽ ٽڪر. رسو- توڙهو. (ڪ).

سيليءَ جو وڪڙ جو ڍڳي جي گچيءَ ۾ وجهجي. (ت). رستو- وات. (ت). پاڻيءَ نڪال جو ٿورو رستو. (ت). ڪوراڳ وغيره جهڙي آواز ۾ چوڻ جي حالت- جهونگار. (ڪ). ٽپاو- اشارو- آهڃ. (ڪ).

- ٻاڙائي ۽ ٻاڙائون: ٿ. ٻاڙڻ جو ڪم -
 ٻڙڻ جي حالت - ٻاڙڻي.
 - ٻاڙائين: مصدر. تمانائين.
 - ٻاڙو ۽ ٻاڙا: ذ. ٽپو - نطفو - ٽڙو - چٽاڪو -
 قطرو - ٻوند - چنڊو - ٻاڙ. آفيم جي لار (جا آمير ۽
 نواب پيئن). (شرٽ).
 - ٻاڙئون ۽ ٻاڙون: ذ. صفت. ٽڙن وارو -
 ٻڙندڙ - ٻڙيل. ٽپو ٽپو ڪري گڏ ڪيل. ٽڙن
 مان مليل.
 - ٻاڙي ڇڏڻ: ٽمائي ڇڏڻ - نچوڙي ڇڏڻ -
 مت ڪڍڻ.
 ● ٻاڙانجهو ۽ ٻاڙانجهو: ذ. صفت. ٻاڙهان تي
 مائل - ٿورو ٻاڙهو - ٻاڙهيسرو. (گاجرا).
 ● ٻاڙهه (ڪ): ٿ. لالڻ - لالائي - ٻاڙهان.
 (ٻيڙيان جي اصطلاح ۾ درياه يا سمنڊ جي پاڻيءَ
 جو ڏکڻ جي واءِ تي ٻاڙهان ڪري ٻيڙن جي
 حالت).
 - ٻاڙهه ٽهڻي: ٿ. جوئر جو هڪ قسم - ڏانڻ
 مٿان ٻاڙهي تهه واري جوئر.
 ● ٻاڙهڪو: اسم خاص. تعلقي پني عاقل ۾
 هڪ ديهه جو نالو.
 ● ٻاڙهو ۽ ٻاڙها: ذ. صفت. (ٻرا. گهٽيڙ.
 سن. گهٽهه = گهٽو). ٻاڙهي رنگ وارو - لال -
 رتو - سرخ - رتائون - گلابي. (ڪ): ذ. ٻاڙهي
 رنگ واري ڪابه شئي، جانور وغيره. (جهڙوڪ
 گهوڙو، ڍڳو، آٺ ۽ ڪڪڙ وغيره). (اسم خاص).
 تعلقي گهوڙا ٻاريءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 - ٻاڙها: ذ. سڃاڻي چانورن جو هڪ قسم.
 - ٻاڙها چانور: ذ. چانورن جو هڪ قسم.
 - ٻاڙها چٽا: ذ. چٽن جو هڪ قسم.
 - ٻاڙهان: ٿ. لالڻ - لالائي - سرخي -
 ٻاڙهائي.
 - ٻاڙهائين: مصدر. ٻاڙهان تي مائل ٿيڻ -
 ٻاڙهرو ٿيڻ - ٻاڙهسرو ٿيڻ - ٻاڙهو ڪرڻ.
 - ٻاڙهائي ۽ ٻاڙهائون: ٿ. سرخي -
 چٽي - لالائي - سرخان.

- ٻاڙ هو آبلتن: ذ. گهوڙي جو هڪ رنگ
 مطابق نالو.
 - ٻاڙ هو ٻڙائڪ (ت): ذ. سارين جو هڪ قسم.
 - ٻاڙ هو ٽپي وڃڻ: ٽپي لال ٿيڻ - ٻاڙهو ٿيڻ.
 ٽپڻ - شوخ ٿي وڃڻ. تمام گهڻو ڪاوڙجڻ.
 لاراض ٿي پوڻ.
 - ٻاڙ هو ڪميت: ذ. گهوڙي جو هڪ قسم.
 - ٻاڙ هو گتو (ت): ذ. صفت. ٻاڙهن ڳڻن
 وارو. متارو - ٿلهو.
 - ٻاڙ هو گيرو ۽ ٻاڙها گيرا (ت): ذ.
 ٻڪريءَ جو هڪ قسم.
 - ٻاڙ هو نانگ (ت): نانگ جو هڪ قسم -
 ڪوٺاريو نانگ - ٻيو نالو (رنگ جي موافقت سبب).
 - ٻاڙهي ۽ ٻاڙهيون: ٿ. ٻاڙهي رنگ
 جي (ڪابه مادي چوٽائي وغيره). رتول.
 - ٻاڙهي ٻري: ٿ. ٻري ٻڪريءَ جو هڪ
 قسم. (هن جو رنگ صفا ٻاڙهو - وار تمام سنها
 بت سان چنڊيل، ڪن ٻاڙهي وانگر ڊگها ٿيندا
 اٿس، ٿڻ سندس پورا وچولي قد جا، ٿورا ڊگها وار
 ٻچ تي هوندا اٿس).
 - ٻاڙهي ٿيڻ: ٿ. پوک جو ٻڄڻ.
 - ٻاڙهي جوئر ۽ ٻاڙهيون: جٺار ٿيڻ:
 جوئر جو هڪ قسم - ٻاڙهي رنگ جي جوئر
 (ٻاڙهي جوئر جا قسم: "ٻاڙهي ڪناري، ٻاڙهي
 جنپور، ٻاڙهي تري، ٻاڙهي گوگري، ٻاڙهي
 گمڙي").
 - ٻاڙهي سيج: ذ. شفق جي بهل - نماشام جو
 وقت. (سرديسي - گمڙ).
 - ٻاڙهي مان سان مٽي ڏيڻ: ڪجهه به نه
 ڏيڻ - نه ڏيڻ جا ٻار ظاهر ڪرڻ.
 - ٻاڙهيرو ۽ ٻاڙهيرا: ذ. صفت. ٻاڙهان
 تي - لهلائي - هوئي گلابي - ٻاڙهسرو.
 ● ٻاڙهو ٻڙو: اسم خاص. تعلقي ساماري ۽
 تعلقي ڊگهوڙي ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 ● ٻاڙهو جا گير: اسم خاص. تعلقي موري ۾
 هڪ ديهه جو نالو.

- گاليهه پٿري پٽون: ڪنهن ڪم جو هٿان نڪري وڃڻ - وس کان نڪرڻ - هٿان وڃڻ.
 - گاليهه چورن: گاليهه ڪرڻ - گاليهه ڪيڏن - ذڪر شروع ڪرڻ.
 - گاليهه ڇاڙڻ: هورو ويچار ڪرڻ - چنڊ ڇاڻ ڪرڻ.
 - گاليهه چٽ ڪٽڻ: گاليهه ظاهر نه ڪرڻ - گاليهه لڪائڻ.
 - گاليهه چٽي بيهارڻ: ويچار ڪري هڪ صلاح ڪرڻ.
 - گاليهه ڪاٺي: گاليهه: ذ. صفت. گاليهه وارو - گاليهه ڪنڌ - آڪائيون ٻڌائيندڙ - گاليهه پٽه - واري - گهڻ گاليهه. وڏ واتو - ڪي - واتاردو - وات ڌارو - گاليهه. گاليهه ڪري وقت وڃائيندڙ.
 - گاليهه رڪڻ: ڪنهن جي چوڻ موجب ڪرڻ. چوڻ قبول ڪرڻ - چيو مڃڻ - مرضي رکڻ - رايو رکڻ - گاليهه مڃڻ. راز سانڍڻ.
 - گاليهه ڪٽڻ: گاليهه ڪٽڻ. ذڪر ڪرڻ - قصو ڪرڻ.
 - گاليهه ڪٽڻ: قصي جي شروعات ڪرڻ - ڪايت جو آغاز ڪرڻ. گاليهه ٻڌائڻ - آڪائي ٻڌائڻ - ڪهاڻي چوڻ - قصو ٻڌائڻ. پنهنجي گاليهه کي برابر ثابت ڪرڻ لاءِ دليل ڏيڻ. (ت). سمجهيل گاليهه کي صاف ڪرڻ. (علم نحو).
 - گاليهه ڪوٽڻ: راز فاش ڪرڻ.
 - گاليهه ڪاٺي: ياد ڪرڻ. واکاڻ ڪرڻ - تعريف ڪرڻ.
 - گاليهه ڪٽڻ: گاليهه ٻولھ - ذڪر اذڪار - گفتگوءَ ۾ ڳالها.
 - گاليهه ڪٽڻ: ڪنهن گاليهه کي سچ سمجهي ان موجب هٿ ڪرڻ. هڪ ڇاڻڻ - مڃڻ.
 - گاليهه ڪٽڻ: گاليهه جي ڪٽپ ڪرڻ - سوچ ويچار ڪرڻ - حالت ڇاڻڻ.
 " گاليهه ڪٽيو ڪجهه ۾ ڳران " (بلند شاه).

• گاڙهي: اسم خاص. سنڌو نديءَ تي هڪ پٽ جو نالو. تعلقي خيرپور ميرس ۾ هڪ ديھ ۽ ڳوٺ جو نالو.
 • گاڙهي پٿري: اسم خاص. تعلقي ديرو موجب ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 • گاڙهي جاگير: اسم خاص. تعلقي واره ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 • ڳاڪ ۽ ڳاڪ (ت): ذ. سوراخ - تنگ - ويجهه.
 • ڳاڳا: ذ. (هميشه جمع ۾ ڪم ايندڙ). ڏٺ جو هڪ قسم. ڳاڳي ول جو ڦر.
 "عجين هٿ مال مٺايون، تئين هٿ ڳاڳا گهر ڳڏير" (ڪبير شاه).
 • ڳاڳو ۽ ڳاڳا: ذ. ڏٺ جو هڪ قسم. (پرماند).
 • ڳاڳي ۽ ڳاڳيون: ڏٺ جو هڪ قسم. (ليار جهڙو نفيزو هيڊو دائو ٿيندڙ). (ن-ب).
 ڳاڳي ٻوٽي جو ڦر.
 • ڳاڳي ڦر: ذ. هڪ وڻ جو نالو. ڊاماھو.
 • ڳاڳيا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 • ڳاڳيارو: اسم خاص. ضلعي ڪراچيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 • ڳاڳيال: اسم خاص. وڻ جو هڪ قسم. (ماڻهوءَ جيڏو ٿيندو آهي). (ن-ب).
 • گاليهه ۽ گاليهون: ڏ. (من. ڪاٿا = گاليهه. ع. قال = چوڻ). آڪائي - ڪهاڻي - ڪٿا - قصو - گفتگو - ڪهت - ڪهاوت. بيان - ذڪر - داستان - نقل - ڪايت. ڪهني - وائي - پچر - تات. زٽ - شت - ڪوڙ سچ - ابوالبحر. (پرماند).
 معاملو - ڪيفيت. (پرماند). ڪٽڻ - واقعو - ماجرا. (گاجرا).
 - گاليهه ٻولھ ۽ گاليهون ٻولھيون: ڏ. بات چيت - گاليهه مهاڙ - قيل و قال - گفتگوءَ - ذڪر اذڪار - رڻ جهڻ. گيان گوشت.
 - گاليهه ڪٽڻ: گاليهه پوري ڪرڻ - گاليهه جي پڇاڙي ڪرڻ. (ن-ب).

— گاليه مان گاليهوڙو ٿيڻ: ٿوري گاليه مان وڏو معاملو ٿي پوڻ — معاملو وڏي وڃڻ.

— گاليه مٿي ٿيڻ: سوڀ ٿيڻ.

— گاليه مهاڙ ۽ گاليه يون مهاڙيون: ٺ. ذڪر اذڪار — گفتگو — قيل و قال — بات چيت — رڻ جهڻ. رهاڻ.

— گاليه وارو ۽ گاليه وارا (ت): ذ. صفت. اعتبار جو ڳو — معتبر.

— گاليهوڙو ۽ گاليهوڙو: تسام وڏي گاليه (جا پوري نه ٿي) — گفتگو — گاليه ٻولھ — حال احوال. وڏو معاملو. (گاجرا). بڪ شڪ — يخي — وڦل — ٻيٻ.

— گاليهوڙو ۽ گاليهوڙا: ذ. نه ڪندڙ گاليه — ڊگهي گاليه — وڏي ڪتوت. حال احوال — خبرچار. خطرناڪ معاملو. شور — هنگامو. وڦل — بڪ شڪ. اجابو ڪوڙو بهتان.

— گاليه هٿان وڃڻ: غفلت کان ڪم وٺڻ — تيرتان گسڻ — ٺهيل ٺڪيل ڪم بگڙي وڃڻ — من جي مراد پوري نه ٿيڻ.

— گاليه هيڪ پاسي رهجي وڃڻ: گاليه ڪندي وڃان بي گاليه ڪرڻ — اصل موضوع کي ڇڏي ڏيڻ — بي تڪو گاليهائڻ.

— گاليهيار ۽ گاليهيار (ل): ذ. صفت. گاليهون ڪندڙ — قصا ڪندڙ — آکاڻيون ٻڌائيندڙ — گاليهر — گاليهر.

— گاليهير ۽ گاليهير: ذ. صفت. گاليهون ڪندڙ — گفتگو ڪندڙ — قصا ڪهاڻيون ٻڌائيندڙ — خوش گو. وات ڦاٽو — ڦاٽوڙو دهل — بڪ ٻڪيو — يخي هڻندڙ.

— گاليهين جو گاليهر: ذ. صفت. گاليهين جو ماھر. گاليهون گاليهون ڪندڙ — گهڻ گاليهائو. ڪچهريءَ جو ڪوڏيو.

— گاليهين جو گاليهر هجڻ: گهڻين گاليهين وارو هجڻ.

— گاليهين ماريل (ت): ذ. صفت. ڏٺن تي ويساه ڪندڙ — دلاسن تي ڀروسو ڪندڙ — ويساه وٺندڙ.

— گاليهين ۾ ڪاڻڻ: بحث ۾ ساري مڃائڻ. گاليهائڻ ۾ هيسائڻ.

● گاليهه ۽ گاليهه: گاليههڻو: ذ. (سن. ڳاٽا = گاليه). گاليهه. خراب گاليهه ٻولھ — گار. مهڻو — طعنو — اوڀالو — عتاب. جهڻڪ — ڌڙڪو — هاها — دمڪي — تڙي.

— گاليهو ڏيڻ: گاريون ڏيڻ. مهڻا ڏيڻ. ڌڙڪا ڏيڻ.

● گاليهائين: مصدر. (سن. ڳاٽا = گاليهه. قال = چوڻ). چوڻ — ڪهڻ — ڪڇڻ — آڻڻ — فرمائڻ — ٻڌائڻ — ٻولڻ. گفتگو ڪرڻ. ذڪر ڪرڻ — تقرير ڪرڻ — بيان ڪرڻ. رٿڻ. آواز ڪرڻ — پراڻ ڪرڻ — آڻڻ. بڪ — جهڪ — ٻيٻڻ — چمانگارڻ. چينپ ڪرڻ — ڌڙڪا ڏيڻ. گهٽ وڌ گاليهائڻ — گاريون ڏيڻ. (گاليهائيو — گاليهائيندو — گاليهائيل).

— گاليهه ۽ گاليهه: ذ. گاليهائڻ جو آواز — پراڻ. گفتگو — گاليهه ٻولھ — حال احوال — بيان. وائي — واک — چوڻي. بحث. بڪ شڪ — يخي.

— گاليهائڻ ۾ پتون: اجائي بڪ ڪرڻ — جهڳي هڻڻ — يخي هڻڻ.

— گاليهائين ۾ ڪنڊا هڻڻ: گاليهائڻ نه وٺڻ. ● گاليهڙ ۽ گاليهڙو: ذ. جيو جو هڪ قسم — نمورينڙو — گلوري.

● گاموٽ ۽ گاموٽون: ٺ. بدن ۾ مستي — پيڙا — آڪيڙ — گاموٽ. (ن — ب). مٿي ۾ گهورائڻ — موڳاٽ — مستي. (ل — وفا).

● گاموڙ ۽ گاموڙون: ٺ. (سن. ڪر = عضوا + مڙ = موڙن). مستيءَ کان ڪر موڙڻ. واري حالت — آرس. بت ۾ سور — پيڙا — ٽڪ — موڙ — پانچ — گاموٽ. آرس — موڳائي — مستي — گهوٽ. لانجهه — ضعف. (پرمانند).

— گاموڙ ڄڻ: مصدر. مستي ۾ ڪر موڙڻ — لڳ ڀڄڻ — آرسجڻ — مست ٿيڻ. (تنگون) ٿيڻ. پوڻ.

● ڳاڻيون ۽ ڳاڻيا: ذ. صفت. (سن. ڪٽڻ = ڳڻڻ) ڳڻيندڙ. ڳڻيل. پائيوار - حصيدار - شريڪ - جُٽ - ملتي - صلاحو. ساٿي. (شرٽ). (ذ). مٿن جو وڙ - گھنج - ڪنج. (ڪ).

● ڳاڻيو ۽ ڳاڻيو ٿا: ڳاڻيو يا (ل-ڪ): ذ. ڪنهن ڏور ڪي ڳچيءَ ۾ سُونهن خاطر ٻڌڻ لاءِ سٺ يا ڏاس مان ٺاهيل گھڻين ڳڻين وارو رنگين ڌاڳو - ماهيند. ڳانو - ڳائي. (گاجرا).

● ڳاڻيو (وڃ): ذ. چولي جي ڪينار تي هٺيل پٿر جو وڙ.

● ڳاڻگو ۽ ڳاڻگا: ذ. ڌڻ جو هڪ قسم. (ل-وفا). - ڳاڻگا پير ڪرڻ (ڪ): ڳالهائي نه ڄاڻڻ. ڪجهه به نه ڄاڻڻ. ڪا به خبر نه هئڻ.

● ڳاڻگي ۽ ڳاڻگيون: (ل): ڌ. برسات ۾ ٿيندڙ ٻوٽي. ڳاڻگي ٻوٽيءَ جو ڦر (جو ڇوٽي جي دائي وانگر ٿئي).

● ڳاڻگياري: اسم خاص. تعلقي گونڊيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ڳانو ۽ ڳانا: ذ. (سن. ڪٽڻ = ڳچي) ڳچيءَ ۾ سُونهن خاطر ٻڌڻ لاءِ سوئي يا ريشمي رنگين ڌوري - ڳاني. ڪاريءَ آن مان ٺاهيل لال شهباز جي دعا جو ڌاڳو. (پرمانند). آڻ يا ڍڳي ڪي سونھن لاءِ ٻڌڻ جي (سٺ) ڏاس يا چتر مان ٺهيل ڪوڏين يا ڪوڙن مونڊن سان جڙت ڪيل (پتي - مهيند. شاديءَ جي وقت گھوٽ ڪنوار کي پيرن يا هٿن ۾ ٻڌل ڳاڙهو سڄاڻي جو ڌاڳو. نئين چاول گڏھ جي ڦر کي ڳوڏن ۾ ٻڌل ڪارو ڌاڳو. ڳيري جي ڪنڌ وارو ڪاروليڪو. (ل).

ڳچيءَ ۾ ٻڌڻ جو هڪ زيور - ڪڙو - هٿس. (مارئي - گر). سزا ڏيڻ لاءِ ڳچيءَ ۾ وڌل لوھ جو پتو. (پرمانند) - ڳٽ - طوق - ڪڙو - ڪٽي. (مارئي - گر). آڻ جي ڳچيءَ جو پتو. (پرمانند). پٿريءَ جو هڪ پاڳو - پٿريءَ جي شڪيلي يا ڪوهي جي هيٺين ڪٽيد. (پرمانند). پٿر جو هڪ قسم. (ت).

- ڳانو ۽ ڳاڻيون: شاديءَ ۾ ڳائي ٻڌڻ جي هڪ رسم ادا ڪرڻ.

● ڳاڻيون: اسم خاص. گاه جو هڪ قسم - ڳر. (ن-ب).

● ڳان ۽ ڳاڻون: ڌ. پٿريءَ جي سڙھ ۾ لڳل چٽي. (پرمانند).

● ڳان ۽ ڳان (ت): ذ. ڪچيءَ جي ڪوشي جو ڦر تائين حصو. ڳن. (گاجرا).

● ڳاڻپ ۽ ڳاڻپون: ڌ. آڻ جي ڪوڙ. (ل). دانھن - ڪوڪ. (ڪ). جبل مان پائيءَ جي هيٺ ڪيرڻ جو آواز. (ڪ). گجڪار. گجڪوڙ. ڳورانيو - قرب. (پيلا).

- ڳاڻپ ڪرڻ: ڳورانيو ڪرڻ - قرب ڪرڻ. (ن-ب).

● ڳاڻ ۽ ڳاڻت (ڪ): ڌ. (سن. ڪٽڻ = ڳچي) ڳچيءَ - ڳاڻ.

- ڳاڻو ۽ ڳاڻتا: ذ. ڳچيءَ - ڳاڻ - ڳکي - ڳچيءَ - ڳاڻو.

● ڳاڻسي ۽ ڳاڻسيون: (ل): ڌ. (سن. ڪٽڻ = ڳچي) ڳوڏ ٻڌڻ جو هڪ نمونو - ڳائي. (ل-مهيري).

● ڳاڻج (ت): ڌ. حقيقت. خبر. اشارو. راز. احوال. شمار. حد. مجلس. (ل-وفا).

● ڳاڻجڻ (ل): مصدر. وڌڻ - ٽڪر ٽڪر ڪرڻ. (ڳاڻجيو - ڳاڻجندو - ڳاڻجڻ).

- ڳاڻج ۽ ڳاڻج (ت-ل): ذ. ڇهڪ - وڏ - چيهه. ٽڪر - ڳڻيو.

● ڳاڻڌو ۽ ڳاڻڌا (ت): ذ. ڳاڙهو ميوو. (ل-وفا). (صفت). ڳاڙهو. (محاورو: ڳاڙها ڳاڻڌو پير).

● ڳاڻڌي (ل): ڌ. درياءَ جي مچيءَ جو هڪ قسم (ديکھ اٽڪل هڪ انچ).

● ڳاڻڌاپو ۽ ڳاڻڌاپا: ذ. (سن. ڪٽڻ = ڳڻڻ) جوڙ - ڳنڍ - سٽندو - سٽندو. لاڳاپو - سٽندو - تعلق - واسطو. ويجهڙائي - قرابت - ناتو - مڱائي - عزيزي - نسبت - عزازت - رشتيداري.

- ڳاڻڌو ۽ ڳاڻڌو: ذ. صفت. (سن. ڪٽڻ = ڳڻڻ) ڳڻيو - ڳنڍيل. پائيوار - شريڪ - حصيدار - جٽ. گڏ - ملتي - صلاح - مجلس - ساٿي - سنگتي.

”دولهه درياءُ خان ۽ همونءَ پريءَ جي ڳالهه ۾ آيل ڳاهون.“

(سن. گاڻا= ڳالهه) ڪهاڻي- آکاڻي- قصو- ڳالهه. (ن- ب). (سن. گاه= ناس ڪرڻ) گهات- قتل-

ڪس- مارو- ڪوس- خونريزي. (پرمانند). ترار جي ڦر جو مٺي سان ڳنڍيل پاسو. (گاجرا). تلوار جي هٿي ۾ ڳنڍيل پوڇڙ. (پرمانند). سوڙهه- پيهه-

پيهه- مونجهه- پُوسات. (پرمانند).

- ڳاهينيار ۽ ڳاهينيار: ذ. صفت. آکاڻي ڪندڙ- ڳالهه ڪندڙ- ڳالهيڙ. (ن- ب).

- ڳاهون ڏيڻ: ڳالهه ڪڍندي موقعي جو بيت ڏيڻ. (ن- ب). اشارا ڏيڻ.

- ڳاهه ۽ ڳاهه: ذ. (سن. گيراس= ڪاڌو) ڪاڌو- ڪاڇ- طعار- چوڻو. (ڪيڏارو- گڙ).

گوشت. ماس جو ٽڪر.

”جهلي وار دشمن جا ڪاٺيان ٿيو ڳاهه“ (عزيز).

مڇيءَ ڦاسائڻ لاءِ ڪنڍيءَ ۾ وڌل ڪاڌو (اٿو، گوشت وغيره). لب- لالچ (جنهن تي پکي يا مڇي ڦاسي. (پرمانند). چورو- اٿو- ڪٽو. (مارئي- گڙ).

هائبي جي سل ۾ وجهڻ لاءِ ايس- جو گهوڙيل حصو- چوڙ. (ل). (سن. گاهه= ولوڙڻ، مٿان گهڻ) ڳاهڻ مصدر سان ٺهيل اسم. ڳاهڻ جي حالت- هٿس. پيڙ- پيڙا. سخت پورهيو-

محنت- ڪشالو- پتوڙ- هڇڻي. (پرمانند).

- ڳاهه ۽ ڳاهيون: (ت): ٿ. گهوڙي جو هڪ عضوو. سُنڀ ۽ نريءَ جي وچ وارو سنهو سنڌو.

- ڳاهه: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (اڪثر حيدرآباد ۽ ڪراچيءَ ۾). تعلقي جوهيءَ ۾ هڪ

ديھ جو نالو.

- ڳاهت ۽ ڳاهت: ذ. ماڻهن جو ميڙ- انبوھ- گوڙ- جٿو- خلق- جماعت. پيهه- سوڙهه-

مونجهه- پُوسات- ڳاهيجه- هٿس- ڪٽس.

- ڳاهيڪي: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي بهاگي، تعلقي ميرپوربٿوري ۽ تعلقي ٽنڊي الهيار ۾ هڪ ديھ جو نالو.

- ڳاڻون: مصدر. (سن. ڪتي= ڳاڻڻ) ڳاڻڻ (ڳاڻيو- ڳاڻيندو- ڳاڻيتل).

- ڳاڻي ۽ ڳاڻيون: ٿ. ڳانو. ٻوڪ جي سنگ جو هيٺيون حصو. (ت).

- ڳاڻيون ٻڌڻ: (ت): ڪجيءَ جي اصطلاح ۾ ٻهرا هٿ ڪري، چٽوڻ سان ٻڌڻ. (حامي).

- ڳاڻيڙ: ٿ. مڇيءَ جو هڪ قسم. (ن- ب).

- ڳاڻيڙو ۽ ڳاڻيڙا: ذ. مڇيءَ جو هڪ قسم. (پرمانند). ڪمند يا جوئر جي ڪاٺي جي ڳري- ڳنڍ. (ڪ).

- ڳاڻ ۽ ڳاڻون، ڳاڻيون: ٿ. (سن. ڪڻ= ڳڻڻ) ڳڻ- ڳيٽ- ڳاڻيو- انداز- شمار. حساب- ليڪو.

- ڳاڻاڻو ۽ ڳاڻاڻا: ذ. ڳاڻيتو.

- ڳاڻاپو ۽ ڳاڻاڻا: ذ. ڳڻ- سار- ڳاڻ- انداز- شمار- ڳاڻاڻو.

- ڳاڻ ۽ ڳاڻيو ۽ ڳاڻ: ڳاڻيا: ذ. شمار ڪيل- ڳڻيل. ليکي ۾ آندل. تمام ٿورو- تمام گهٽ.

چڊو- ورتلي. ورچيل- ڌار ڪري رکيل. مقرر ڪيل پر اڃا نه ٿاڦيل. ڪنهن خاص ڪم لاءِ مقرر ٿيل.

- ڳاڻپيتو ۽ ڳاڻپيتا: ذ. ڳڻ- ڳڻپ- انداز- شمار.

- ڳاڻو ۽ ڳاڻا: ذ. ڳڻپ- ڳاڻيو- انداز- شمار.

- ڳاڻوان: ڳڻيل- شمار ڪيل.

- ڳاڻو ۽ ڳاڻو: ذ. صفت. ڳڻ ڪندڙ- ويچار وان- عاقل- ميانو- دور انديش- داناء-

ڏاهو- مدبر- ديرينو. لياقت پريو- لحاظ پريو- ساجهه وارو- خليف- متمان.

- ڳاون: (سرائڪي) راڳ چوڻ- ڳائڻ.

- ڳاهه ۽ ڳاهون: ٿ. (پرا. گاه. سن. گراس= اڪر ڪاڻي وڃڻ. سن. گهه= چڱيءَ طرح سان ڳڻڻ) ناصاف آچار. اڪر ڪاڌل جملو.

ٻه نٽي ڳالهه. اشارو- نشاني- رمز- ماڻه. ڳجهارت- ڀرولي. (سرمائي- گڙ). ڪنهن قصي يا ڪهاڻيءَ ۾ ڪو موقعي جو بيت. مثلاً:

● گاهي ۽ گاهيئون: ٿ. قاسي - گاري - قاسي - ٿڌو - ٿڌي - چوڪ - ٿڌو.

● گاهيجا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. تعلقي ٻڙهي ياسين ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گاهيجي: اسم خاص. تعلقي ٿڌي ٻاگي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گاء ۽ گاء (ڪ): ذ. ڪٽ جي ايس يا اوھري جي منھن جو گھڙيل ڇيڙو - چوڙ - گاه. (ل).

● گاء ڪڍڻ: ڪٽ جي ايسن يا اوھرن جا ڇيڙا ٺاھڻ - چوڙون ڪڍڻ.

● گائڻڻ: مصدر. (پرا. گائڻي: سن. گائڻي (تي) < گائڻ < گائڻ < گي = گائڻ). سر سان ڪجهه چوڻ. سر ڪڍڻ - سر آلاپڻ - آلاپ ڪرڻ. نڙيءَ مان آواز ڪڍي ان کي لئي ۾ آڻڻ. راڳ چوڻ - راڳ ڪچڻ - سر سان گائڻ - آلاپڻ. (هڪي جو). لات ڪرڻ - ٽنڊو ڪرڻ - ٻولي ڪرڻ - لات ڪرڻ - ٻولڻ - توارڻ - نغمه سرائي ڪرڻ. ڪنھن جو نالو گائڻ - ٿورو مڃڻ - گڻ گائڻ - وڏائي ڪرڻ - تعريف ڪرڻ - ساراهڻ. بيان ڪرڻ. ورنن ڪرڻ - چوڻ - آڪڻ - ٻڌائڻ. مشهور ڪرڻ. (گائڻيو - گائيندو - گائيل).

● گائڪ ۽ گائڪ: ذ. صفت. گائيندڙ - گائڻو - راڳي - راڳيندڙ - مطرب - ڪلونٽ - قوال - گوڻيو - ڪٽڪ.

● گائڻ ۽ گائڻڻ: ذ. راڳ - موسيقي. راڳ جي مجلس. (گاجرا).

● گائڻو ۽ گائڻا: ذ. صفت. گائڻ وارو - گائيندڙ - راڳيندڙ - گوڻيو - راڳي - ڪٽو ٺٽ - گائڪ.

● گائڻي ۽ گائڻيئون: ٿ. صفت. گائڻ واري - مطرب - مغني.

● گائڻي راڻي وڃڻ (ت): خوش ٿي وڃڻ. گائڻي وڃائڻ: ڪوشش ڪرڻ - وسڻوڻ ن ڪهڻائڻ. چڱي طرح بيان ڪرڻ - آکاڻي ڪرڻ. گائڻ.

● گاهڻ: مصدر. (پرا. گهاب: سن. گهٽه + آڻپ = گاه. سن. گاه = ولوڙڻ، مٿان گهڻ). انج ني ڏند هلائڻ - هار هلائڻ. لتاڙڻ. نٿل سنگن مٿان ڀڳا هلائي منجهائين ان ڪڍڻ - مٿن - ڪٽڻ - سڙهڻ - مهڻ - سهڻ - چلهڻ. ڪم سان ڦڪائڻ - هڃائڻ. (گاجرا). عذاب ۾ وجهڻ. (گاجرا). (گاهيو - گاهيندو - گاهيل).

● گاهه ۽ گاهون: ٿ. ان ڪي تنهن کان ڌار ڪرڻ لاءِ ڏانڊن جي لتاڙ - هلتر - چپ - پيٽر - پيٽر. سخت پورهيو - محنت - ڪشالو - هڃي.

● گاهه ۽ گاهه (ت): ذ. ان ڪڍڻ لاءِ مٿي مٿان ڀڳا هلائڻ جي حالت - گاهه - هٿر. (صفت). هار هلايل - هار ڪيل - گاهيل - گهيل. بيمار. ضعيف. خراب حال. قيد پائي.

”لڪيائين لطيف چوي گجهاندرجي گاه.“ (شاه - مارئي).

● گاهه ٻڌڻ: ڏانڊن کي ان جي ول مٿان هلائڻ - هار ٻڌڻ.

● گاهه جو پيٽ: هار ڪاهڻ جو پيٽ يا ميدان. گاهه چوڙڻ: ڏانڊن کي گاه مان ڇڪائڻ. گاهه گاهڻ: گاهه ٻڌڻ - هار ڪرائڻ. ظلم ڪرڻ - ڪيس ڪرڻ. ضد ڪرڻ - هڪوات ڪرڻ. (ت). ناز ۽ نخري سان گهائڻ - ماڻن سان موھڻ. گاهو ۽ گاهو: ذ. صفت. گاهه گاهيندڙ - گاهيندڙ.

● گاهڻ ۽ گاهڻ: ذ. ڪڪ. تهه - ڪانا - سر - لاکڙ - لڪڙ. (پرمائند).

● گاهو ۽ گاهو: ذ. ٻن ميلن جو مفاصلو - ڪوهه. ذ. (صفت). وات لائيندڙ - رهبري ڪندڙ - رهبر - سونهون - پوسو - آڳرو - اڳيون. (پرمائند).

● گاهوت: اسم خاص. تعلقي هالا ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گاهوتي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. گاهويا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● گپيڻ ۽ گپيڻيون: ٿ. گپي واري -
گريپ واري - پيت واري - پيت سان - گريپ ڪري -
دو پستبي - حامل - ڏيڪي (جانور مادي).
لڳل - گريل - رهيل - ساڻي. (گهوڙي) مڙي.
● گپي واري: ٿ. صفت. حامل - ڏيڪي -
پري پيت - گور هاري.

● گپي ۽ گپي (ت): ڏ. پير جي تر ۾
ڪنهن ڌڪ لڳڻ سبب ٿيل زخم (جو ظاهر نه
ٿئي، پر ڪل اندر ئي سڙندو رهي) - گهٽ.
● گپي ۽ گپي (ت): ڏ. ڪجيءَ جي محوري ۾
ڪوٺر واري ٿاري - پچ. (حامي).
● گپي ۽ گپي: ڏ. صفت - پرا. گپروهي.
من - گپرو - پچ - چوڪر - چوڪرو - چوڪرات.
بي ڏاڙهيو ٻار - اڻ بالغ چوڪرو (پلٽس) - ننڍي
عمر وارو - ننڍي تهلي - ننڍو نيتو - لاسيار -
لاسٽيات - گپت - آلڙ - گپت - ڪمار - ڪنور.
نوجوان.

”متارڪا گپرو ڪرت نه ٻڌن ڪوڏ“

(شاهه ڪريم).

گهوت - ٻنو - ٻنو (پلٽس).

● گپي: مصدر - (من. گريپ = گپي) گپ
ڪرڻ - ٿر ڪرڻ - (گپيو - گپندو - گپيل) -
● گپيو ۽ گپيا (ل): ڏ. ٿورو حصو - ٽڪر -
ٽڪرو - ٽوٽو - پور - ڌرو - پاڳو - حصو - ٻار جي
ٻانهين - مانيءَ جو ٽڪر.

● گپو هٿڻ (ت): ٻڙيءَ جي سڙيل ڪاٺ کي
ويڊي ڪڍي ڇڏڻ ۽ اُن جي جاءِ تي نئين ڪاٺ
جي چٽي هٿڻ.

● گپور ۽ گپور: ڏ. (من. گريپ = گپي)
ٻنجن - چهن سالن جي عمر وارو چوڪر - ننڍڙو ٻار -
معصوم - اٻهر - گپرو.

● گپوراڙو ۽ گپوراڙا: ڏ. صفت - گهڻن ٻارن
وارو - عيالداز - پڇڙيوال.

● گپوراڙو ۽ گپوراڙا: ڏ. صفت - گهڻن ٻارن
وارو - پڇڙيوال - عيالداز - آڪهي - اولادي -
ڪمٽي - آڪاهيو.

● گائو ۽ گاو: ڏ. (پرا. گاهي. من. گو =
گانء). گئون جو - گئون وارو - گانء جو -
ڊگيءَ جو (کير وغيره) - گائي مال جو (گوشت
وغيره) - وڏو (گوشت). (پرا. گئ. من. گنه).
گالھ - ڏڪر. خبر - سٺ. (سڪو هاري - گر).
”گائو نه وائو، اديون آريچن جو“
(بهاڪو).

● گاو ڪٽر ڪٽر (ت): پڪا ڪم ڪرڻ -
خطريءَ جهڙا ڪم ڪرڻ.

● گائو ته وائو: نڪاخير نڪاچار. (ڪوهياري - گر).
”گائو نه وائو، اديون آريچن جو“ (چوئي).
”گائي نه وائي، اديون آريچن جي“

(شاهه - ڪوهياري).

● گائو نه وائو: ڏ. گائي وائي - ڏڪر -
گالھ - حقيقت - چرچا - ڏند ڪٿا. (پرمانند).

● گائي گيهه جهڙو: صفت. تمام منو - نچو -
صاف - بهترين - ڪترو.

● گائي گيهه جهڙو هٿڻ: ڪترو هٿڻ -
چوڪو هٿڻ.

● گائو ۽ گائو (ت): ڏ. (سن. گويته =
ڪوهه) ٻه ميل - ڪوهه.

● گپي ۽ گپي: ڏ. (پرا. گاهي. من. گپي <
گريپ = گپي) اندريون حصو (ڪنهن به شيءِ
جو) - وچ - وچ وارو مال - وچ وارو گودو -
گريپ - رس. ڪنهن به ميوي، ڦل يا ڪاٺيءَ وغيره
جو اندريون حصو - گودو - مال - مغز. تخم -
ٻج - گورو. ميوي، عورت يا حيوان وغيره ۾ ٻج
رهڻ جي جاء - تخم رهڻ جي جاء - گپيڻ -
گپيڻ - پچيداني - پيت. عورت کي پيت ۾ ٿيل ٻار -
حمل - پيت - گريپ.

● گپي پوڻ (ت): ڪجيءَ جو ٿر ڪرڻ لاءِ
تيار ٿيڻ.

● گپي جهلڻ (ت): گپي وٺڻ - گپي
پوڻ.

● گپيڻ: مصدر. ڏيڪو ٿيڻ. پور يا ٿر
جهلڻ. سنگن ۾ اُن پيدا ٿيڻ.

گهٽپ. (ڪ). ڪاري جي ٻيڙيءَ جو هڪ قسم. (ل) (جي ڀرسان) ۾ ٻڌل ڇيڙي واري ڪي مڙهيل نوڙيءَ جو ٽڪر. (ن-ب). مڙهي جي ٻيڙيءَ جو مڙه. (ن-ب).

گهٽ ڪرائين: چوٽيون ڪرائڻ-مٿو ويڙهائڻ.

گهٽ وڌڻ: عورت جي مٿي جا وار وڌڻ-چوٽي وڌڻ (تعدي ڪرڻ لاءِ).

گهٽرو ۽ گهٽرا (ل): ذ. (سن. ڪٽڻ=

ڪٽڻ). ويڊيل ٽڪر-ڪٽرو. ٽڪر-ڀورو-

ٻيرو-گهٽيو-ڀاڱو. ميوي وغيره جو ٽڪر-ڦار.

(ث. گهٽري ۽ گهٽريون).

گهٽرا گهٽرا ڪٽڻ: ٽڪر ٽڪر ڪرڻ-

گهٽرا ڪيا ڪرڻ-ٻيڙا ٻيڙا ڪرڻ.

گهٽڻ: مصدر. (ٻرا. گهٽڻ. سن. گهٽڻ=

گهٽڻ). گهٽيون ڏيڻ-گهٽيو-وڙهڻ-وٽڻ-

سڀڻ-گهٽڻ-گهٽڻ-گهٽڻ-ملاڻ-مٽهڻ-چمڪڻ

(وار)-واڻڻ. ج-ڪٽڻ-قابو ڪرڻ-ڦاسائڻ-

مضبوط ڪرڻ. گڏي چڪي ٻڌڻ-ٻوڻ-جڙڻ.

”روز ازل دي رانجهو واليان سر تي گهٽير سڳيان“

(سچل).

(گهٽيو-گهٽيندو-گهٽيل).

گهٽيل ۽ گهٽيل: صفت. ويڙهيل-گهٽيل-

گهٽيون ڏنل-مڙهيل-گوپيل-گهٽو اڏيل.

گهٽو (ت): ذ. پڪيءَ جو هڪ قسم.

گهٽرو ۽ گهٽرو: ذ. (سن. ڪٽڻ=گهٽي).

گهٽيءَ جو اڳيون حصو-ميسي-گردن-مسيدي-

ڪٽڻ.

گهٽڙ ۽ گهٽڙ (ت-ڪ): ذ. (سن. ڪٽڻ=

گهٽي). گهٽرو. (ث. گهٽري ۽ گهٽريون).

گهٽڙ کان جهلڻ: گهٽيءَ کان وٺڻ. سوڙهو

گهٽڻ-قابو جهلڻ-تنگ ڪرڻ.

گهٽيلو ۽ گهٽيلو (ل): ذ. گوٽرو-بجڪو-

ٿيلهو. ذ. (صفت). ٿلهو-متارو.

گهٽڻ (ن): مصدر. گهٽڻ-گهٽڪائڻ.

(گهٽيو-گهٽندو-گهٽيل).

گهٽوراڙي ۽ گهٽوراڙيون: ث. گرپ واري-پيت واري-ٻار واري ماءُ-تازو ويٽم ڪيل عورت-

گهٽوراڙيون ۽ گهٽوراڙيون ڪرڻ: ڪڇيون ڳالهون ڪرڻ-اجايا ٻه ٻڃائڻ.

گهٽوراڙي ۽ گهٽوراڙيون: ث. ٻاراڻي وهي-ڇوڪرائي عمر-ننڍي اوستا.

گهٽي ۽ گهٽيون (ل): ث. ظلم-ستم. ڪاوڙ-گرمي. (مهري).

گهٽير: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (ن-ب).

گهٽير ۽ گهٽير ڪيون: ث. (سن. گهٽپ=

گهٽپ). تخم جي رهڻ جي جاءِ-گرپ آستان-

تخم داني. ڪوٽ-ڪڙهه-گرپ-گهٽڻ-

ٻچيدان-رحم. عورت جي بدن جو اهو حصو

جنهن ۾ رڃ يا حيض پيدا ٿئي. گل ۾ گهٽپ

رهڻ وارو حصو.

گهٽ ۽ گهٽون ۽ گهٽيون: ث. (سن. گهٽ=

وڃڻ). ريت-عادت-ڇال-گهٽ. ڪا شيءِ حاصل

ڪرڻ لاءِ اجائي ڪوشش-زور-ضد. (ت). گهٽ-

ويچار-عقل-فهم. هميشه ڳالهه سان گڏ استعمال

ٿئي ”ڳالهه گهٽ“=خبر چار، ٻچا ڳاڇا وغيره.

ڳالهه-ڳالهه بولڻ-ٻچا ڳاڇا-خبر چار. (گاجرا).

گهٽ: لالچ ڪرڻ. ڪنهن شيءِ جي حاصل

ڪرڻ لاءِ ويهن نهنن جو زور لائڻ.

گهٽ ڏيڻ (ت): حاصل ڪرڻ لاءِ سخت ڪوشش

ڪرڻ-زور لائڻ. ضد ڪرڻ.

گهٽ ۽ گهٽون. ث. (سن. گهٽ=گهٽڻ).

گهٽ-گهٽي. ڍڪ-سُرڪي-گهٽه.

گهٽ ۽ گهٽون (ل): ث. (سن. گهٽڻ=

گهٽڻ). زالن جي وارن جي گهٽيل چوٽي-

چٽڪ-چٽڻ. (پرمانند). چوپائي جي ٿڌڻ ۾ ٿيندڙ

رنڊڪ. (ل-مهري). ٽهي-غوٽو-گوٽو-گهٽ.

(ت). موٽڻ وغيره جي گهٽڻ يا ٻوڏ جي حالت-

ٻوڏ-مٽهٽ. (ڪ). زمين مان ظاهر ٿيل

ڪنهن وڻ جي پاڙ-ڪٽ. (ڪ). بدن ۾ ڪٽل

جي اندر سوچ ڪاڌل زخري (جو ظاهر نه ٿئي)-

● گيتار ۽ گيتار (ل): ذ. ناري-شاخ. گولر-
گيتار. (ل)
"جاني جاڳا گيتار پنهجان، پنه نه کين" (جملو).
● گيتار ۽ گيتار: ذ. (سن. ڪترتن=ڪتن)
بيھ جو گيتو. مچيءَ وغيره جو ٽڪر-سري-
گيتي.
● گيتڪ: ث. جانور کي سڏڻ جو آواز-توار-
گيتڪار-پنڪار. (شرٽ).
● گيتڪارن: مصدر. (سن. گهٽ = ڳالهائڻ)
جانور کي سڏڻ-پنڪارڻ. ڪنهن پڪيءَ جو
پنهجن پنهن کي گيت گيت ڪري سڏڻ. ڪن
ڳالهين پنهائين سان راضي ڪرڻ-ڌنارڻ.
(گيتڪاريو-گيتڪاريندو-گيتڪاريل).
-گيتڪار ۽ گيتڪارون: ث. جامدورن کي
هڪل يا سڏڻ جو آواز-توار-پنڪار-گيتڪ.
-گيتڪار وڃائڻ: ڪنڌ ڏوٽل-انڪار ڪرڻ.
-گيتڪاري نيتن: (ت): ڌتاري وٺڻ.
● گيتڪارن (ل): مصدر. ڪنهن پڪيءَ وغيره
جو آواز ڪرڻ-گيت گيت ڪرڻ. گيتڪارڻ.
● گيتڪتر ۽ گيتڪترون: ث. ڏانڊا گهوڙي
وغيره کي هڪل جو آواز-گيتڪار.
● گيتڪيلو ۽ گيتڪيلا (ت): ذ. صفت. چغل-
مناق. چالاڪ.
● گيتڪيلو ۽ گيتڪيلا (ت): ذ. صفت. ٿلهو-
متارو-فرب-موتو. بهادر-سورهيه-پهلوان.
● گيتڪن (ل): مصدر. گيت گيت ڪرڻ-
ڪيلن-چٽڪن. (گيتڪيو-گيتڪندو-گيتڪيل).
● گيتڪن: مصدر. گيري يا ڪبوتر جو آواز
ڪرڻ-گيت گيت ڪرڻ. ڳالهائڻ.
(گيتڪيو-گيتڪندو-گيتڪيل).
● گيتڪو ۽ گيتڪو (ل): ذ. صفت. ڪنهن
ٻار لاءِ ڪم آندل ٻار جو لفظ-نڍڙو.
● گيتڪو ۽ گيتڪا: ذ. (سن. گيتڪا=
گوتري) نڍو ڪتاب-پنه جي ننڍي دستي-
ڪاغذ جو بندل. هاضمي جي گولي. (پرمانند).

● گيتو ۽ گيتا: ذ. ٽنگ-سوراخ-گيتو-
لوگهو-پور-گيلڪرو. پت تان چاهوڙي لهن
ڪري ٿيل وڏو سوراخ-پيرگهٽل. ورتي-
خال. ڪنهن واه جي ڪناري ۾ ٿيل خال-
ڪنڊ-گهارو. لنگهن جي جاء-رستو-پيچرو-
وات-لنگه-کلي-گوهو. پيت ۾ سامان وغيره
رڪن لاءِ دري-جارو. وڏو گرھ-گيتو. (ڪ).
قريب-مڪر-حيلو. (ل-وفا).
-گيتو جاتن (ت): پيتن لاءِ جاء گولن-
چوٽڪاري لاءِ حيلو هلائڻ. وجهه گولهن-موقعو
تلاش ڪرڻ-واجهه وجهڻ.
● گيتو ۽ گيتا (ت-ڪ): ذ. گيتو. گيتن جو
ماضي.
● گيت ۽ گيت: ذ. (سن. گرتي=طوق <
ڪنڌ=گيتي) گيتيءَ ۾ ٻڌل رسو يا پتو-
طوق-پتو. ڪتي جي گيتيءَ ۾ ٻڌل وڏي.
قاهي. گهانگهو. رسي-نوڙي. مينهن يا ڏکيءَ
جي گيتيءَ ۾ ٻڌل ڪاٺي (جا زمين سان گسڪندي
ويندي آهي، جنهن ڪري ٿاڙ چوٽا پيتي نه سگهي).
گيت. دٻڪ. آتڪ-روڪ-رندڪ. (پرمانند).
گيت جو هڪ قسم-گيتيءَ ۾ هائڻ جو هڪ گيت.
(ت). وڏا گراه-لهوڙو. (ڪ). پيمار ماڻهو لاءِ
گهر جي ڪنڊ ۾ ڪاڪوس ڪرڻ لاءِ کوٽيل
ننڍڙي ڪنڌ-ڌرو. (ڪ).
-گيت کوٽڻ: ڌرو کوٽڻ.
-گيت گيتيءَ ۾ پتون: آزار ۾ پون. پاندي
هيٺ اچڻ-قابو ٿيڻ. شادي ٿيڻ.
-گيت گيتيءَ ۾ وجهڻ: قاسان-قابو ڪرڻ.
آزار ۾ وجهڻ. پرنائڻ.
● گيت ۽ گيت: گيتون: ذ. ت. منهن جو
هڪ حصو-گيل-ميت-وڏو گيرھ-گيرانه-
نئوالو-لقمو. (ت).
-گيت ۽ گيت (ت): ذ. صفت. ڳالهائڻ گيتن
وارو-ڳاڙهو گيتو-ڳاڙه گيلو-خوبصورت-
حسين-سٺو. وڏن گيتن وارو.
-گيت گيت: وڏا گراه-لهوڙا هئڻ.

● گتو ۽ گتو (ت): ذ. ٻڪيءَ جو هڪ قسم.
● گتو ۽ گتو (ت): ذ. ٻاڪل ڳاڙهو.
ڳاڙهو ٻڪل سيو.

● گتي ۽ گتيون: ث. هاڻيءَ جي ڏند جو
ٽڪر - عاج جو ٽڪر. ٻانهيءَ جي ننگ جو
اندريون حصو (جو چيرن بعد بچي). هٿڪڙي -
ڏاون (پيرن لاءِ) - پيڙيون. نيشنر - زنجير.
گهوڙي جي پيرن ۾ ٻيل ڪڙي ۾ ٻڌل رسي
ٽڪر. (پرماند).

● گتيون پتون: نيشنر پتون - زنجير پتون.
پيڙيون پتون.

● گتيون و جهن: نيشنر و جهن گت و جهن.
● گتي ۽ گتيون: ث. (سن. گت = گرن)
ڪاڏي جو ذرو - ننڍو گير ه - گرانهه - گيو -
نيالو. (پرماند). گيراھي (ٻارن کي ڏيڻ لاءِ).
ٻارڙن جو ڪاڏو. ٺٻي جي چوڙي ۾ ٻڌل ننڍڙي
ڳاڙهي رنگ جي ڪاڻي - گيتي. (ل).

● گتيون گتن (ت): گرانهه گتن. ويچار
ڪرڻ - گتي ڪرڻ. منجهي پون.

● گت ۽ گت: گتون ۽ گت. ڪتسي - نالي -
نالو - ويد - واه - نياڻ - واهو - نهر. (پرماند).
وڏي هٿ - گتري. (ڪ).

● گتو: اسم خاص. تعلقي جانيءَ ۾ هڪ ديھ
جو نالو.

● گتري ۽ گتريون: ث. (پرا. گتريا.
سن. گت + ر = گتري) ڪپھ ۽ مٽيءَ جي
مڇين سان ٻڌل پري. ٻڌل هٿ - موڙي - گندي -
پري. ٻڌل پاڪر - سروي - ويڙهي. خزالي
سان ڀريل ڳوٺري - ملڪيت - مالي (پلس). مٽ
جي پٽين ۾ بند ٿيل پري. ڪپڙي جو باردانہ.
(گاڙا).

● گتو ۽ گتا: ذ. (پرا. گتني. سن. گرنٽ =
گندي) ڪنٽ = ٻڌل ڪانن يا ڪمان جي
لٽين جو ٻڌل ٻورو - سٿو - بند. مڇو - بندل -
موڙهي. (اسم خاص). تعلقي بدين ۽ تعلقي
گونيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

جادوءَ جي گوري (جنهن جي وات ۾ وجهڻ سان
پڳت آڪاس ۾ اڏامن). ٻاري مان ٺاهيل گوري.
(پرماند). حتمي چڪڻ جو آواز - گتو. (ت).
قد جو ننڍو، ٻر بدن ۾ ڀريل ۽ سگهارو. (ل).
(ظرف). ڏو - لٽا - آمالڪ - صاف صاف - گتو -
چوڪ. (پرماند).

● گت گت (ت): ذ. جهيٽو آواز - آهستي
ڳالهه - سس پَس.

● گت گت (ت): ث. (آواز) بلبل جو آواز.
(ل - وڻا). گهنگهيءَ سان ٻاڻي اوتڻ جو آواز.
چلم چڪڻ جو آواز - گت گت.

● گتيلو ۽ گتيلو (ت): ث. صفت. ٿلهو - مٿارو.
● گتيلي ۽ گتيلون (ت): ث. گتري -
گري (ڪمند جي).

● گتيمي ۽ گتيمون (ل): ث. صفت. قد
جي ننڍي ۽ بدن جي ٿلهي - بندري - گهنگي.
● گتن (ل): مصدر. وات سان (ٿڻ کي) چوڻ -
چڱڻ. (مهيري). (گتيو - گتيمندو - گتيل).
● گتو ۽ گتا: ذ. (سن. گرنٽ = ٻڌڻ) ڀت
جو ڀڳل ٽڪرو - گتو. واه کي بند ڪرڻ لاءِ
ڏنل گندو - ڏو - ڪٽو گرهه. (ت). گير ه -
گيرانهه - نيالو - لئون. (ت). (صفت). ٿلهو -
مٿڪو.

● گتو ۽ گتا: ذ. (سن. گتلهه < گيتي =
ٻڌل) منهن جو هڪ حصو - ڳل - گت -
مٽ - رخسار. "منهن جي ڪٺري گتا پٽائي"
(چوڻي). ٻن مان ظاهر ٿيل (هڪل) جوئر جو
سنگ. (مهيري). وڏو گراه - لهوڙو. (ل - ڪ).
● گتا سڃاڻڻ: مٿون ڦوڪڻ. ڪاوڙجڻ -
رُسن.

● گتا ڦوڪ: ث. ڪاوڙ - چيڙ - غصو - ڌمر -
ڦوڪ - شوڪ.

● گتن ڳوڙهه: ذ. صفت. ٿلهن ڳلن وارو -
مٿرو - گتو. ٿلهو - گندلو.

● گتو ۽ گتو (ت): ذ. صفت. ٿلهن گتن
وارو - وڏن ڳلن وارو. ٿلهو. سهڻو.

● گپ، ۵ گپ: ث. (سن. گپ) گپ
کان پوءِ ميوي جي ڳري حالت. (مهران).

● گپ ۽ گپون: ث. رنجابل چوڪري -
 وقتي ڏکويل چوڪري. (صفت). ويچاري. (پرماند).

● گھپ: ث. نوڙيءَ کي ڳوپ ڏيڻ جي حالت -
ڳسنيڊ. (پرومانند).

● گهٽلُ ۽ گهٽلُ: ذ. (سن. پُڻهڪلُ = گهڻو) وڏو حصو- وڏو ڀاڱو- ٽڪر- حصو- ڀاڱو- ٽوٽو- پورو. ڪاڏي جي شيءِ جو گهٽلُ- ڊگهٽلُ- ڊگهٽلُ- ڀنڙو- گهٽلُ وڏو گهرهه- هٽلُ- لڀو. (شرٽ). (صفت). گهٽلُ- جهجهو- جام- ڍڳ- گهٽلُ.

۱۔ گپیلانی ' ۵ گپیلانی : ذ. صفت. وذا گراہ
کابندڑ۔ مہیچی. ہٹاکی۔ گپلی. (ت).

— گپٽل فيروش: ذ. صفت. خوشامد ٿيو —
چاپلوس.

۱۔ کپتل ڳارڻ: گهڻو هلاڪ ٿيڻ. (ديوان فاضل).
۲۔ ڳپيلو ۽ ڳپيلو (ت): ذ. صفت. وڏا گيرانه.

ہندو - ہجی . منت خور - کائو .
- گپلی ' گپلی : ذ . صفت . گیل یا گھٹی

تي سرچندڙ- گهڻي جا تاڪاڻو- لالهي. بي همت-
بي اعتبار ماڻهو. (ن-ب). ڏڪر گهڻي تي ڪم

● گپین: مصدر. (سن. گرنت = گپی ذین)

نوڙيءَ جا ٻه ڏڪر هڪ خاص نموني ۾ ڳنڍن۔
ڳوٺ ڏيڻ۔ ڳوٺن۔ (ڳڻپيو۔ ڳڻيندو۔ ڳڻيل)۔

● گپٽو ۽ گپٽا (J): ذ. وڏو گراھ - گپٽو ٽو -
وات ۾ نه پورو ٿيندڙ گراھ - گپٽو.

● گپوژن (ل): مصدر. (من. گت + کن = گپوژن) وڏا گراهه هئڻ - وڏا گراهه کائڻ - وڏا گراهه ڏيکارڻ

● گجھتہ گجھون: ث. (ہر! گیدی: من.

کڏي < گرتڙ (پکي) جو هڪ قسم - هڪ مشهور ڍنڍ کائيندڙ وڏو پکي - ماڻها هو - ڪرگس.

د. (صفت). لیلانیندږ - جېا - ک - پیند (فیر).
چنږو - تقاضائی (هرمانند).

● کُجھہ ۽ کُجھون؟ : ت، (سن). کُھیہ =
(کُجھو) لیک - چپ - پوش - پردو - دیک -

شب. گجهائي - گجهه - رازداري - پرده پوشي.
اٺ جو هڪ عضو - چڪري جي وچين ڪاٺي -

اٺ جي تارڻن کي ڦيرائڻ واري ڪاٺي - اٺ جي
دري يا مـرائي . اٺ - ڪٽسي - نالي - ويٺو .

(پرمانند).
- گُجھت : ذ. ث. لیک. گُجھت. لکھ جاو۔

- گجھتر (ت): ث. گجھي نموني ۾ (پاڻي ۾) مڃني جاءِ.

ٻڌڻ جي حالت.

- ڳڻجڻهه ڳوٺهه : ٺ. ماڻھو ميٺ - ليڪ ڇپ -

رازداري. ۱. گُجه، ۲. گُجه، (ن): ذ. (من). گُجه =

بَـجَـهـوُ)۔ لَکـل ګـالـهـم - راز- پید- رِهـسـیـم۔
نـجـهـم - اَنـت - اَنـدَر (مـام - وِـچ - سُر۔ اوزارن رکن

۱۷ چم جي ٺهيل ڳوٺري (ت). قبر جو لڪ وارو
منڌ (جنهن ۾ لاش رکجي) لحد-سامي.

ڪرڻ - ڪجهه جي خبر ڏيڻ. هيشنگوئي ڪرڻ.

● گجھارت ۽ گجھارتون: ث. (سن. گوید =
(کل) راز جي ڳالهه - گجھو سوال - پسرولي -

معو - ہجھارت - ہجھٹی - مَعْمَا - پچھٹی - سَلَمَی .
مز - مام - اشارو .

— گُجھارتَ پُتِیجُ: ہرولي سَلَتُ.
— گُجھارتَ ذَیَنُ: کنهن کي پرولي سَلَتُ لاءِ

یہ۔
— گجھارت کی سارو کزن: گجھارت ستر

کر۔ گجھارت جو مطلب بیان کرنا یا پچھنی
تدائن۔

● کُجھاندر ۽ کُجھاندر : ذ. (س. کُھیہ = کُجھو + تر = وڈیک) راز - کُجھو - پیدہ - انت -

پیت - وچ - سر. تمام پوڑھو کجھہ - تمام
ونہون راز. (سر. لیان - گر).

کل - اولائنو - گہت - مخفی - رازدارانہ .

ڪلاخانو. محفل خانہ - جمر خانو - ڪچھري -
بينڪ - بارگاه - درگاه.

● گجھت ۽ گجھتون: ث. (سن. يتجھ = پکيڙ.
قرباني). قرباني - بئلدان - صدقو - پتل - سبيڙ.
گوشت جو ٽڪر. (گاجرا).

● گجھت ۽ گجھت: ذ. (هرا. ڪتجھ. سن.
ڪنڇ = پٽڻ، سوڙهو ڪرڻ). گھنڇ - ستر.
(پرمانند).

● گجھت ۽ گجھتون: ث. (سن. گڙ = مينو.
مينان). خوشي - سرهائي. موج - سزو - لذت -
فرحت - ذوق - لطف - آند - عيش - وندر. جشن -
جڳ.

”جنگن سنڌي جوءِ ۾ آهي آسرو اڃا
گاهت ۽ گجھت ڏسو ٻياڪن جا پٽ ۾“
(نواب جانعلي لغاري).

● گجھتائين: مصدر. (هرا. ڪتجھ. سن. ڪنڇ =
سوڙهو پٽڻ). گھنڇائين - ستر ستر ڪرڻ. ڪومائين -
سسائين - سڪائين. مارڻ. (گجھتايو - گجھتاييندو -
گجھتائيل).

● گجھتو ۽ گجھتو: ذ. در - دروازو - ڪيوڙو -
ڪپاٽ - گجھتو. (پرمانند).

● گجھتو ۽ گجھتو: ذ. گجھرو

”گھن تنهنجي گجھتو اچي جال جڳت“
(شاھ: سر بلاول)

● گجھتو ۽ گجھتون: ث. ڪچھري -
دربار. (گاجرا).

● گجھت ۽ گجھت: ذ. صفت. گھڻو - جھجھو -
ڪافي - جال - جام - هيڪاندو - سرس - انيڪ - زياده -
وڌيڪ - بهون - الهي - ڪيترو ئي - ڪئين؟ (ذ).
ٽڪر - پاڳو - حصو - ٽوٽو. ماس جو ٽڪر - ڊگل -
گپل. (ل - غريب). مانيءَ جو چوڻو. (پرمانند).
(سن. گتي = گائڻ). گيت - گيت - گانچ - گنو. (ل).
(ن - ب).

● گجھتائين: ث. ظرف. گھڻي وقت تائين. گھڻي
پنڌ تائين.

● گجھت ۽ گجھتون: ث. (سن. گھيٽ =
لڪ) لڪل جاء - مخفي جاء. ٽپڙن رکڻ لاءِ پٽ ۾
ڪيل پور يا خال. سامان لڪائي رکڻ لاءِ مخفي
جاء. يونگالي - يونگالڙي - ڪڏڙي. اٺت جي
دري - سرائي - گجھت.

● گجھتو: اسم خاص. فيڊرل ايريا ڪراچيءَ ۽
تعلقو ڏوڪريءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گجھتو ۽ گجھتو: ذ. صفت. (سن. گھيٽ =
لڪ) لڪل - گجھو - مخفي - ڪپت - اولائو. دل ۾
ڳالهه سانديندڙ - راز لڪائيندڙ - رازدار - اڻ چئڻو.
گجھي طرح پيسا بچائيندڙ - پيسا لڪائي رکندڙ.
(ظرف). پنهنجي پٽ ۾ - چوريءَ - ڪپ چپ ۾ -
گجھت ڳوهر ۾. خاموش - مات ۾ - چپ ۾. محبت
جھڙو. (ذ). گجھي ٻاهر ڪڍي ترڻ جو هڪ نمونو.
(اسم خاص). تعلقي جاتيءَ، تعلقي شهادت پور ۽
تعلقي ڊگھڙيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گجھتو ۽ گجھتو: نيشانيءَ موڪلڻ: محبت جو
مخفي پيغام ڏياري موڪلڻ - گجھي ملاقات لاءِ
ماڻهو موڪلڻ. اڻ ڏٺل ماڻهوءَ جو عشق دل ۾
گھر ڪري وڃڻ.

● گجھتو ۽ گجھتو: اسم خاص. تعلقي ڪوٽيءَ ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● گجھتو ۽ گجھتو: ذ. صفت. (سن. گھيٽ =
لڪل). لڪل - اندرون - مخفي - خفيہ - نامعلوم -
گپت. اولائو - سائڻي وارو - پوشيدو - روءِ پوش -
غبي - اڻ چئڻو. (ظرف). پنهنجي پٽ ۾ - لڪائي -
چوريءَ - مات ميٺ ۾.

● گجھتو ۽ گجھتو: ذ. صفت. گجھت وارو
گپت - لڪل - اولائو - مخفي - گجھتو.

● گجھتائي ۽ گجھتائون: ث. گجھت - لڪ -
چپ - پوشيدگي. رازداري.

● گجھتو ۽ گجھتو: اسم خاص. تعلقو منجهوري ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● گجھت ۽ گجھت: ذ. (سن. ڪنڇا = ميخانو).
گھر - جاء - حويلي - مڪان. ميخانو - گنو - شراپخانو -

- گجپتيرو: ذ. صفت. ڪافي انداز ۾ - گجپل
جيترو - سرس - زياده - هيڪاندو - جال - وڌيڪ -
مٿو - سرسرو - چڱي طرح - چڱي انداز ۾ .
- گجپو ڪ: ذ. گهڻو مفاصلو - گهڻو پنڌ .
- گج ڪٽڻ: ٽڪرا ڪرڻ - پرزا ڪرڻ -
چيهون چيهون ڪرڻ - گيل ڪرڻ .
- گج ڳارڻ: ارمان ظاهر ڪرڻ - افسوس ظاهر
ڪرڻ . هٿيون هارڻ - اوچتڪارون ڏيڻ - روئڻ .
- گج ڳاڙڻ: ڳڻڻ ۾ گهري وڃڻ - پاڻ کي
ڳاري ڇڏڻ (غمر ۾) - اڀرو ٿيڻ - ڏهرو ٿيڻ .
- گج ڳوڙڻ: زار زار روئڻ .
- گج ڳنڍڻ (ت): احسان ڪرڻ . ٿورو
ڪرڻ - مهرباني ڪرڻ - ڀلائي ڪرڻ .
● گجپو ٿون ڪٽڻ: هڪ جي ٻي ڪرڻ -
بي سمجهي مان ڳالهائڻ - بي عقليءَ مان ڳالهيون
ڪرڻ . "سوال ٿو پڇيس ته گجپو ٿون يا گجپو ٿولا
ٿو ڪري" (جملو) .
● گج ۽ گج: ذ. (سن. گريووا = گجي) گجي -
ڪنڌ - ڳاڻو - ڪنڌ - سيسي . نڙي - گهٽ -
گلو - گلو - هڪي .
- گج هٿڻ (ت): ڪنڌ هڻڻ . فخر ڪرڻ .
معتبر سڏائڻ .
● گجپل (ت): اسم خاص . هڪ ذات جو نالو .
● گجپل: اسم خاص . تعلقي ڪڪڙ ۽ تعلقي
رتي ديري ۾ هڪ ديهه جو نالو .
● گجپل ۽ گجپل (ت): ذ. صفت . گيل . (ن - ب) .
● گجپلا (ت): اسم خاص . هڪ ذات جو نالو .
● گجي ۽ گجيئون: ٺ . (سن. گريووا =
گجي) سيسي - ڪنڌ - ڪنڌ - گلو - گردن -
گج . گراج جا ڪنڊا (ستها ڪنڌ جي ڀر وارا) .
- گجيءَ پٽون: گلي پوڻ . وڙهڻ - جڙهڻ -
ڪرڻ - آڻ ڪرڻ - حملو ڪرڻ - جهڙو ڪرڻ -
هٿين پوڻ . نزول ٿيڻ . مرضيءَ جي خلاف ڪوڊ
ڪم ڪرڻ لاءِ ملڻ .
- گجي ڌرتي: ٺ . ڌرتيءَ جي ٻن وڏن
ڀاڱن کي پاڻ ۾ ڳنڍيندڙ زمين جو سوڙهو ٽڪر .

- گجي سمند: ذ. پاڻيءَ جي ٻن وڏن ڀاڱن
کي پاڻ ۾ ڳنڍيندڙ پاڻيءَ جو سوڙهو ڀاڱو .
- گجيءَ کان وٺي: گجپو کان وٺي . قاسائن -
جوابداري هيٺ آڻڻ .
- گجيءَ ڳارو (ت): ذ. منٿ - آزي - نيزاري -
پلاند هڻي .
- گجيءَ ڳارو ڪٽڻ (ت): منٿون ڪرڻ -
آزيون ڪرڻ - نيزاريون ڪرڻ - پلاند هڻي
ڪرڻ . راضي ڪرڻ لاءِ نمونو ڪرڻ .
- گجيءَ مان قاهي ڪڍڻ: آجو ڪرڻ -
آزاد ڪرڻ - چوٽڪارو ڏيڻ - ڏچو لاهڻ - مصيبت
مان ڇڏائڻ - پلاند آجو ڪرڻ .
- گجيءَ ۾ توڙ هو پٽون: ڪنڌ ۾ نوڙي پوڻ .
قاسائن - قابو ٿيڻ . نقصان هيٺ اچڻ .
- گجيءَ ۾ پٽو وڃهڻ: منٿ زاري ڪرڻ -
عاجزي ڏيکارڻ - التجائون ڪرڻ - پنهنجي بيڪمي
جو اظهار ڪرڻ - رحم جي درخواست ڪرڻ .
- گجيءَ ۾ قاهي پٽوڻ: اوچتي مصيبت گلي ۾
پنڃي وڃڻ - زوري ڪنهن ڪم ۾ قاسجڻ . عشق
جي دام ۾ گرفتار ٿيڻ . زال پرڻجڻ .
- گجيءَ ۾ ڪپڙو ڪٽڻ: نڙت ڪرڻ -
نياز جي واٽ وٺڻ .
- گجيءَ ۾ گجپو پٽوڻ (ت): گجيءَ ۾
قاهي پوڻ . ڦڙي ۾ قاسڻ . نقصان پوڻ . پنهنجي
ذم فساد اچڻ .
- گجيئن ۾ گرهه وڃهڻ: گجيءَ ۾ ڪپڙو
وڃهڻ - سخت پشيمان ٿي معافي گهرڻ - پنهنجو
گناهه بخڻائڻ - ڏاڍي عاجزي ۽ انڪساري سان
پيش اچڻ .
● گجيپو: اسم خاص . تعلقي ڪپري ۾ هڪ
ديهه جو نالو .
● گجيپو: نئون: اسم خاص . تعلقي موري ۾
هڪ ديهه جو نالو .
● گجو ۽ گج: ذ. (سن. گج = چمڪو)
وارڻ يا موتين وغيره جو گجو - چمڪو .

● گيتو ۽ گيتا: ذ. صفت. سگهارو. پهلوان - بهادر - سورهيہ - گودو - گودو. (ل).

● گيتو ۽ گيتا: فعل ماضي. (سن. گرهه = وٺڻ) ٻنهن مصدر جو اسم مفعول. خريد ڪيو - ورتو - سوڊيو - وٺيو - مله ورتو.

● گيدي ۽ گيديون: (ت - ڪ): ث. بي طاقتي سبب بدن جي ڪنهن نس ۾ اوچتو ٿيل ڳوڙهي - گيدي - گيديڙي.

● گيديون ۽ پتون: هٿن پيرن جي آڱرين ۾ اوچتو ڳوڙهيون ٿيڻ - ڳديرون پوڻ. عضون جو چرڻ ڦرڻ کان بيمار ٿي وڃڻ - بي طاقتي سبب عضون جو نه چرڻ.

● گيدي: ث. محبت. لياقت - مروت. گيدي ۽ گيديون: ث. (سن. ڪور - ڪوڙ) ڪمزوريءَ سبب هٿ يا پير جي نسن ۾ ٿيل ڳوڙهي - گيدي - گيديڙي.

● گيديون ۽ پتون: گيديون پوڻ. گيدي وڃهڻو: ذ. منگر مچي جو هڪ قسم (رنڪ ڳاڙهو آڇا ٽيڪا - ميسي گول، مغز ۾ ٻه ٽنڪ ۽ قد اڌ کان ڏيڍ فوٽ).

● گيدي ۽ گيديون: ث. گيديڙي - گيدي. گيتو: حرف جر. وٺ - پر - لڳ - مان - گڏ - پيرمان. (ظرف). اوري - قريب. ڏانهن - ڏي.

● گيتو: حرف جر. کان - مان - وٽان - ڪٿان - پيران.

● گيتو ۽ گيتو: حرف جر ۽ ضمير جي پڇاڙي مان مرکب لفظ. هن کي. ڪيس.

● گيتو: ضمير. وٽس - ڪٿس - ان کي - ڪيس - انهن.

● گيتو: ث. (سن. گتل = گتلو). بدن جو هڪ حصو گلو - گچي - گل - گلو.

● گيتو لائين: ڪلي مان لائين - گلي لائين - پاڪر پائين.

● گيتو ۽ گيتو: گلي لڳڻ - گلي ملڻ - پاڪر پائين - گراهڙي پائين.

● گيتو ۽ گيتو: (ل). گپ - مال - سارو - مغز. ميوي وغيره جو اندريون رس وارو مال - گودو.

● گيتو ۽ گيتو: ذ. صفت. گپ وارو - ڳر وارو - مالدار - رس وارو.

● گيتو ۽ گيتو: (ت): ذ. صفت. ڳر دار - مالدار - مغز وارو.

● گيتو ۽ گيتو: (ل): ث. گهوڙي جي ڪنڌ وارا وار - بشڪون - پُڙ. (ظرف). اندر - منجهه.

● گيتو ۽ گيتو: ليڪ - چپ ۾. گيتو ڪرڻ: (ت): ڪورڪي اصطلاح ۾ تاجيءَ جي پڇاڙي ٿيڻ تي تاجيءَ کي ستهين ڦاڪن ۾ ورهائي، منجهيل تندن کي پٽڙي اٿاوت لائڻ ڪرڻ.

● گيتو ۽ گيتو: ذ. مچيءَ جي آنيءَ جو اڌ (ت). مچيءَ جو ڳرو - پيرو - ڪيري - ڪرو (ت). رسيءَ جو ڳرو - ڳنڍڻ. لٽو - تندو. سٺ جي آنيءَ جي ڏهن چڱن مان هر هڪ جي ستن حصن مان هڪ حصي جو نالو. (ت).

● گيتو ۽ گيتو: گيتو ۽ گيتو: ث. گلي لائين جي حالت - پاڪر - گرائي - گراهڙي - گراهي.

● گيتو ۽ گيتو: (ل - ڪ): ث. گلي ملڻ واري حالت - گراهي - گراهڙي.

● گيتو ۽ گيتو: پاڪر پائين: پاڪر پائين. دل وٺڻ - همدرد ڪرڻ.

● گيتو ۽ گيتو: گرائي پائين: گرائي پائين.

● گيتو ۽ گيتو: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي هاڪي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گيتو ۽ گيتو: (ل): ذ. ڪنڌ جا وار. (مهيڙي).

● گيتو ۽ گيتو: (ل): ذ. گچيءَ جي لٽوڪيل چمڙي.

● گيرپ: ٺ. (سن. گيرپ = گپ) گيرپ. -
 گپ. گپيرن. ٻيٽ جو ٻار. انسان.
 ● گيرجهي ۽ گيرجهون (ٺ): ٺ. هڪيءَ جو
 هڪ قسم - گيجھه.
 ● گيرڙو ۽ گيرڙا (ت-ل): ٺ. (سن. گئل =
 گلو) جانورن جي بيماريءَ جو هڪ قسم (جنهن ۾
 چوٽائي جي گچي سُڃي هئي).
 - گيرڙو لاهين (ت): جانورن جو بيماريءَ
 سبب گچيءَ جو چڙو هيٺان ٿلهو ڪرڻ - گچي
 سڃائڻ. بيمار ٿيڻ.
 ● گيرڪ (ت): ٺ. گاهه جو هڪ قسم.
 ڪاٺي جو اندريون ڪچو حصو. ٽڪ ٽي زور
 ڏيڻ سان نڪتل اڇاڻ.
 ● گيرڪڻ: مصدر. (سن. گتر = گيرن) -
 نيڙيءَ کان هيٺ لنگهن - گيهڙن - ٻڙڪن - گيسڻ.
 مضم ڪرڻ. هڙپ ڪرڻ. (گيرڪيو -
 گيرڪندو - گيرڪيٽل).
 ● گيرڪائين: مصدر. ٻڙڪن - گهن - گيهڙن -
 ٻڙڪائي چڏڻ - هڙپ ڪرڻ. (گيرڪائيو -
 گيرڪائيندو - گيرڪائيتل).
 ● گيرڪو ۽ گيرڪو (ت): ٺ. ٺ. مٽلي جي
 چوٽي. ٻوڪ جي ڪاٺي جو نرم حصو.
 ● گيرڪ ۽ گيرڪ: ٺ. ٺ. ننگ - سوراخ - چيد -
 مٽل. ڌڙ - ڀر - ڌڙ. ٻرگهل. ٻور - خال.
 ● گيرڪري ۽ گيرڪريون: ٺ. ٺ. صفت.
 حمل واري زال (جنهن جو وڃر جو وقت ويجهو
 هجي) - حامله - ٻيٽ واري - گريٺي - ڳين - دوهستي -
 ڳورعاري - ڍڪل - ڍڪي.
 ● گيرڪري ۽ گيرڪريون: ٺ. ٺ. صفت.
 گيرڪري.
 ● گيرڪي ۽ گيرڪيون: ٺ. ٺ. سوجهري ۽
 هوا واسطي ڀت ۾ ڪيل ننڍو سوراخ - ڌري -
 روشندان - ڪڙڪي.
 ● گيرنار: ٺ. ٺ. ٻيڙيءَ جو هڪ عضوو - سُهري ۽
 ڪچي جي وچ ۾ لڳل ٿي.

● گيت: ٺ. (سن. گتر = وٺڻ) گهڙڻ جي
 حالت - گهڙ - مانگ - طلب. ڀين - بيڪ.
 (پرماند).
 ● گيرڙو ۽ گيرڙا: ٺ. ٺ. اثاوت جي ڪم ايندڙ
 هڪ اوزار جو نالو - ٽاهيءَ جي ڏاڳن جي وچ ۾
 وڌل لڪڻ جو ٽڪر. (پرماند).
 ● گيران (ت): ٺ. ٺ. چوٽائي جانور جي ٻُڄ ڪان
 ٿورو مٿيرو حصو.
 - گيران ڀيٽين (ت): چوٽائي جانور جي وڃر جو
 وقت ويجهو ٿيڻ - سڪڙا ڀيٽين. (ت).
 ● گيرانجهڙو ۽ گيرانجهڙا: ٺ. ٺ. ٻسارڪي
 وڪر جو هڪ قسم. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ
 ٻج جو نالو.
 ● گيرائي ۽ گيرائيون: ٺ. ٺ. مرشدانو لاڳ.
 (ل-وفا).
 ● گيراهڻي ۽ گيراهڻيون: ٺ. ٺ. (سن. گئل =
 گلو) ڀاڪر - ٻٽڪ - گراهڻي - گرائي - گرائي.
 ● گيراهڙو ۽ گيراهڙا: ٺ. ٺ. (سن. گئل = گلو)
 ڳان وارو ڀاڱو - ڳلاڻ - ڳلڙو - ملهو - ڳراڙهو.
 گلي جي بيماري - ڳلاڻو.
 ● گيراهڙي ۽ گيراهڙيون: ٺ. ٺ. ڪڪ جي
 اٺي ۾ ٻڙ ڪڏي پڇايل ماني - ٻُري - ڳرعاڙي.
 ● گيراهو ۽ گيراهو: ٺ. ٺ. (سن. گئل = گلو)
 ڳرھائڙي - ڀاڪر. چوٽائي جي گچيءَ ۾ ٻڌڻ جو
 رسو - ڳرھو - ڳارو. (ٺ. گيراهي ۽ گيراهيون).
 ● گيرائين: مصدر. وٺڻ ۾ قلم هڻڻ. (ل-وفا).
 (ڳرايو - ڳرائيندو - ڳرايل).
 ● گيرت ۽ گيرت: ٺ. ٺ. صفت. ڳيرو - لاميار -
 ڪشور - ڪوٽر.
 ● گيرت ۽ گيرت: ٺ. ٺ. رڳن جو هڪ ٻئي تي
 چڙهڻ جي حالت - گيدڙي. (ت). ڪهاڙيءَ جي
 ٻاهي ۾ ٻيل ڳن جو ٽڪر. (ڪ).
 ● گيرئي ڪٽڻ (ت): ٺ. ٺ. ٻيسي جو ٻي سود
 نيڪال ٿيڻ - اجايو خرچ ٿيڻ.
 ● گير پو ۽ گير پو (ت): ٺ. ٺ. صفت. ڪاڻو -
 ٺالجي - حريص. ڪنجوس.

● گيرَ نڌو ۽ گيرَ نڌو (ن): ذ. ڪٽمڻي (ون) جو ڪٽيل پور-ڪريل پور جو ڳنڍو.
 "ون ڪٽي، گيرَ نڌو ڪري" (چوڻي).
 ● گيرَ نڌو: مصدر. (سن. ڪٽل = گيرَ نڌو) گيري هائڻي ٿيڻ-رجڻ-وڪهڻ-آئڻ. هڪهڻ. ٽٽڻ (جيئن ته انب شاخن تي وري ۽ شاخون ڳاريندو يعني ڪيرائيندو آهي، انهيءَ کي "ٽٽڻ" چئبو آهي). چين پُن ٿيڻ. اجايو ويڃائي ڇڏڻ (هٽو). فضول خرچي ڇڏڻ. سڪڻ-هٽجڻ. اڀرو ٿيڻ-ڏٺو ٿيڻ-ڪمزور ٿيڻ-گري ڪندا ٿيڻ-سڪي ڪاٺي ٿيڻ. ڪينو ٿيڻ-خراب ٿيڻ (ميوو وغيره). ڇت ٿيڻ. رڌجي نرم ٿيڻ. (هرا. گيرَ نڌو. سن. گرو = ڳالهائڻ) چوڻ-نياز ڪرڻ. (سر سوٺ-گر). (گريو-گيرَ نڌو-گيرَ نڌو).
 = گيرَ نڌو ۽ گيرَ نڌو: ذ. صفت. گيرَ نڌو-رجندڙ-ڳارو.
 = گيرَ نڌي ۽ گيرَ نڌي: ٺ. ڳار-وڪهڻي-رجڻي-آٺ. ميلاپ-تحليل.
 = گيرَ نڌي ۽ وڃڻ: رڄي وڃڻ-وڪهڻي هائڻي ٿيڻ. اڀرو ٿيڻ-سڪي وڃڻ. رڌجي وڃڻ. هٽجي وڃڻ.
 ● گيرَ نڌو ۽ گيرَ نڌو: ٺ. ڪاڌي جي نٽي-نيڙگهٽ (هرمانند). اوجھري-گنجي-معدو. (گاجرا).
 ● گيرَ نڌو: مصدر. (هرا. گيلڻ. سن. گير = ڪاٺڻ) ڪاٺڻ. ڳيھڻ-گيڙ ڪاٺڻ-اندر لنگهائڻ-ڪاٺڻ-ڪيٽڻ-واپرائڻ. هٻج ڪري ڪاٺڻ-هٻاهڻي ڪاٺڻ-هٻ هٻ ڪري ڪاٺڻ. (گريو-گيرَ نڌو-گيرَ نڌو). (اسم خاص). هڪ جبل جو نالو.
 ● گيرَ نڌو ۽ گيرَ نڌو: ذ. صفت. (سن. گرو = گرو) وزندار-وزنائو-ڳورو-پاري-ٿڌيل-گيران-بادي-پاري. سنگين-سخت-ڏاڍو-پختو-هڪو. وڏو. بدن ۾ پيريل-ٿلهو. سنجيدو-ڳنڀير-ديرينو-بردبار. (هرمانند). هيٺيون (سُر). دٻر هضم (ڪاڌو). نوي. (سن. ڪٽل = ڪٽو) گلو-گلو-گجي. (گاجرا).

● گيرَ نڌو ۽ گيرَ نڌو: ٺ. گورائي-گيرَ نڌي. بوجو-بار-هوج-وزن.
 = گيرَ نڌي ۽ گيرَ نڌو: ٺ. گيرَ نڌو.
 ● گيرَ نڌو ۽ گيرَ نڌو: ذ. (سن. ڪٽل = گيرَ نڌو) گيرَ نڌو.
 ● گيرَ نڌو ۽ گيرَ نڌو: (ل): ذ. (سن. ڪٽل) نيڙي وارو ڀاڱو-نڙي-گيرَ نڌو. گجي-ڪٽڻ-گيرَ نڌو. چاتي-ڪوڙو-هنيانءِ-سينو. ڳنڍو. ڳوڙهو (بيماري). ڳاڻي مال ۽ چوپائي مال ڪي ڪي هائڻي پيئڻ ڪري، گجيءَ ۾ نڙگهٽ جي مٿان نڪتل ڳوڙهو. (سن. گرو). ڀڪڙ-قبضو-چنبو-آور. ڪٽيو-قاهي. (ن-ب).
 ● گيرَ نڌو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (ن-ب).
 ● گيرَ نڌي ۽ گيرَ نڌي: ٺ. (سن. ڪٽل = ڪٽڻ) گيرَ نڌي.
 = گيرَ نڌي ۽ گيرَ نڌي: گيرَ نڌي: ٺ. گيرَ نڌي.
 ● گيرَ نڌي ۽ گيرَ نڌي: (ل): ذ. گيرَ نڌو وجهي پڄايل ماني-بُسي-گيرَ نڌي. زناني سڻ جي ڪپڙي جو هڪ قسم (ڪارو هٿو ۽ چاڪاڻي رنگ).
 ● گيرَ نڌو ۽ گيرَ نڌو (ڪ): ذ. گيرَ نڌو-گيرَ نڌو-پٽ هائڻي. (ڪ).
 ● گيرَ نڌو ۽ گيرَ نڌو: (ت): مصدر. (سن. ڪٽل) گلي لسڻ. پرچڻ-سرچڻ-ريجهڻ. (ل-وفا).
 (گيرَ نڌو-گيرَ نڌو-گيرَ نڌو-گيرَ نڌو).
 ● گيرَ نڌو ۽ گيرَ نڌو: ذ. جيراندي-جيرو (ڪنهن جانور جو). جگر. هٿ-جان مردي-مڙسي. (هرمانند).
 ● گيرَ نڌي ۽ گيرَ نڌو: (ل): ٺ. ڪٽڪ جي اٿي ۾ گيرَ نڌو (وچ ۾) وجهي پڄايل ماني-بُسي-گيرَ نڌي.
 ● گيرَ نڌو: مصدر. (سن. ڪٽو = ڳالهائڻ) حال بيان ڪرڻ-احوال ڪرڻ-حال اوڻ-حال وٺڻ. اورڻ. ڏکڻ جو احوال ڪرڻ-ڏک سَور پڌائڻ. محبت ڪرڻ-رهائ ڪرڻ. (گيرَ نڌو-گيرَ نڌو-گيرَ نڌو).

● گيرهن (حرف جر): سان - پيسان - ويجهو -
 نزديڪ - سان - ڏانهن - ڏي - طرف. (پرمانند).
 ● گيريو ۽ گيريا: ڏ. پير ڪمان مٿي ٿورو
 ٻاهر تي نڪتل هڏو. مڙو - مڙيو - پيڏي.
 ٻيڙيءَ جو هڪ عضوو - گهن ٻڌڻ جو ڪيلو.
 مٿس يا اڏاوت جو هڪ ڪاٺ - ٿوڻي -
 پاٿاريو. (ل).
 ● گڙو ۽ گڙو: ڏ. (سن. گنڊهه) چمڙيءَ جي
 اندر ٿيل ماس جي ڳوڙهي - چنڊو. (ت).
 ڳوڙهو - ڳڏو (ماس جو).
 ● گڙو ۽ گڙو: ڏ. (پرا. گڙي. سن. گڏ -
 گڙهه < گڙ = گڙو). ڪمند جي رس مان ٺاهيل
 مٺاڻ - قند سياهه. ڪمند جو ڪاڙهيل رس -
 مستي - ڪڪڙهه.
 - گڙو ٿيڻ: ڪٽڻ - خراب ٿيڻ. مونجهارو ٿيڻ.
 - گڙو جي ڳوڙهي ٿيڻ: (ت): مالمو ٿيڻ.
 هڪ طرف جي تڪليف سهندڙ هئڻ.
 - گڙو چڙهائڻ: (ت): شاديءَ جي هڪ سوڻ ۾
 ڪهوت جو (ڪنوار جي هٿ ۾ جهليل) گڙو
 چڙهائڻ - مٺ چڙهڻ. (اهڙا رس ڪن هنڌن تي
 گڙ بدران ڪارڪ چڙهائڻ جي صورت ۾ ادا ڪئي
 ويندي آهي).
 - گڙو ڏاڙهي ۽ گڙو ڏاڙهيون: ٺ. گڙو سان
 ڦليل پڙهڻ يا چانور ملائي، ان مان ٺهيل مٺايي -
 لائي. (ل).
 - گڙو ڏاڙهيو ۽ گڙو ڏاڙهي (ت): ڏ. صفت.
 ڳاڙهي ڏاڙهيءَ وارو. ڏاڙهيءَ کي ميندي لائيندڙ.
 - گڙو گڙو ڏاڙهي ۽ گڙو گڙو ڏاڙهيون: ٺ. صفت.
 گڙو - گول مول - ڪيچ - خراب. منجهيل.
 - گڙو گڙو ڏاڙهي ٿيڻ: ڪو ڪم ڪري پوڻ -
 منجهي پوڻ - خراب ٿيڻ - گول مول ٿيڻ.
 ● گڙاڪو ۽ گڙاڪو: ڏ. (سن. گڏ = گڙو)
 گڙ جي ٻائيءَ ۾ پُسايل تماڪ.
 ● گڙاڪو ٻڌڻو: ڏ. ڪاري جي مڇيءَ جو هڪ
 قسم. (ٻڌڻي جنس، رنگ هيٺو، بدن ويڪرو،
 ڊيگهه هڪ فوٽ تائين).

● گيرهو ۽ گيرها (ت-ل): ڏ. (سن. گل =
 گلو) چوپائي کي گيجيءَ ۾ ٻڌڻ لاءِ ڳڏيل
 رسو. چوپائي مال کي گيجيءَ ۾ ٿيندڙ هڪ
 بيماري.
 ● گيري ۽ گيري: ڏ. کلي - پاڪر. (حرف جر).
 وٽ - پٽر - پاسي - ۾. (سن. گرهه = گهر ۾)
 گهر ۾. (سر ڪلياڻ - گڙ). جهوليءَ ۾ - هنج ۾.
 (گاجرا). (فعل) گرهه - ڪري - اوري - بيان ڪري
 "ڪريون ڪرمشيون ڪريون ٿي سور گري سائون"
 (ڪبير شاهه).
 - گيري پوڻ (ڪ): گيجيءَ پوڻ - کلي پوڻ -
 ڪنڊ ۾ پوڻ. کلي لڳڻ.
 - گيري لائڻ: پاڪر پائڻ - کلي لائڻ
 "نيڪن سان نرمي ڪري، جيئن گري لائي ماءُ"
 (گرهوڙي).
 ماءُ يا پيڻ جو شاديءَ وقت ڪهوت کي پاڪر
 پائڻ. (ڪ).
 - گيري لڳڻ: گيجيءَ لڳڻ - چاتي چاتيءَ سان
 ملائڻ - پاڪر پائي گڏجڻ - گرائڙي پائي ملڻ -
 گڙ لائڻ - بنگلير ٿيڻ - گڏجڻ - ملڻ.
 ● گيري ۽ گيريون: ٺ. سوراخ - ٽنگ -
 ڌڙ. پٿر ڪهل - خال. لوگهو. ڌري - گڙ ڪي.
 گهڙي - گلي - گلي. رستو - واٽ. واھ - وسيلو
 "ڪانهه جي گري، مينهن کي مهار ري"
 (سر سهڻي - شاهه).
 اجهو - پناهه - پُشت پناهه - اوٽ - اولو - ڍار.
 حفاظت - پناهه - رکيا - سڙن - پناهه. (پرمانند).
 واند ڪائي - فرصت. (ڪ). (سن. گل = گيجي)
 گيجيءَ جو هار. (سر ليلان - شاهه).
 - گيريون چڪڻ (ڪ): واهون ڪڍڻ - وسيلو
 وڃڻ. ڏينهن پورا ٿيڻ - مٿيون منجهڻ.
 - گيريون ڪڍڻ: واهون ڪڍڻ.
 ● گيري ۽ گيريون: ٺ. ڪمند يا ڪاني
 جي ٻن ڳڏين جي وچ وارو حصو - گري.
 - گيريڏار ۽ گيريڏار: ڏ. صفت. گيري
 وارو.

● گڙاڪ، گڙاڪ (ل): ذ. صفت. ڏٺو مٿو -
ٿلهو ٿنيرو. چست چالاڪ. (ث. گڙاڪ ۽
گڙاڪون).
● گڙچ ۽ گڙچ (ت): ذ. خراب گڻڪو -
بد ڪلام - خراب ٻول.
● گڙڪ ۽ گڙڪون (ت): ث. سنهي تنڊ -
تندورو. گهاٽو گوھو.
● گڙڪن: مصدر. گڙڪڻ. گھجي وڃڻ - گسجي
وڃڻ. (گڙڪيو - گڙڪندو - گڙڪيل).
● گڙڪ ۽ گڙڪون: ث. گڙڪڻ جي حالت - گيت.
● گڙڪائڻ: مصدر. گڙڪائڻ - گھي ڇڏڻ.
● گڙڪت ۽ گڙڪون (ت): ث. کڙڪي -
گڙڪي - ڌري.
● گڙڪ ۽ گڙڪت (ل): ذ. ٽنگ - سوراخ -
ويجهه - سل. ڌڙ - ٻر گھل.
● گڙڪو ۽ گڙڪا: ذ. ڀت ۾ ٿيل سوراخ -
ٻر گھل - لوگھو. (ت) - ڌڙو.
● گڙڪي ۽ گڙڪيون: ث. (سن. گڙاڪش)
ڀت ۾ روشنيءَ يا هوا جي گذر لاءِ ڪيل ننڍو
سوراخ - گڻو - جاريو. ننڍڙي دري - کڙڪي -
روشن دان. ٽنگ - خال - سوراخ - گڙڪو.
● گڙڪ (ت): ذ. گڙڪڻ واري برسات. (وفا).
● گڙڪن: مصدر. (سن. گڙڪ = گڙڪڻ) ڦڙو ڦڙو
ٿي وڃڻ - ٽپڻ - سيمڻ - وڃڻ - چڪڻ -
جھڙڻ. ٺيندي وڃڻ. چوٽيءَ جو ڪير لاهڻ. (ل).
(گڙڪيو - گڙڪندو - گڙڪيل).
● گڙڪڻ: مصدر. قبول ڪرڻ - هڪار ڪرڻ -
ڀڄڻ.
● "مِلَہ ڪانڌ سندور رڳوئي رءِ گڙڪي"
(سر ليلان - شاھ).
(گڙڪيو - گڙڪندو - گڙڪيل).
● گڙڪو ۽ گڙڪا: ذ. (سن. گڙڪ) برسات ۾ ڪرندڙ
برف جو ٽڪرو.
● گڙڪول (ت): ث. ول جو هڪ قسم.
● گڙڪه ۽ گڙڪهون: ث. اڌ ٻيڙيءَ جو. ڪڙڪ -
بند - ٻنو.

● گڙڪه ۽ گڙڪه: ذ. (سن. گڙڪ = گڙڪه)
ڪوٽ - قلعو - گڙڪ - حصار. شهر جي ٻاهرين
عالم پناه - شهر پناه. وڏي ڦڙڪي - ڦڙڪ.
رَت - گڙ - گڙڪ. (پرماند). (سن. گھت) مڇيءَ جو
تڙ (جنهن تڙ تي فقط مڇي اچي). (ک). ٻيڙيءَ جو
هڪ عضو - ڪڇي مٿان لڳل تڇتو - چونڪ.
● گڙڪهي ۽ گڙڪهيون: ث. ننڍو قلعو -
ڪوٽڙي - وڏي ديوار - وڏي ڀت - عالم پناه.
● گڙڪهيون: گڙڪيل: ڌڙ ڌڙ ڦولڻ - جاءِ بچاءِ
ڳولا ڪرڻ.
● گڙڪهاري ۽ گڙڪهاريون: ث. (سن.
گڙڪ = گڙڪ) ٻُري - گڙڪهاري - گڙڪهائي. (ث).
● گڙڪهڻ (ت): مصدر. حال ٻڌائڻ - حال اورڻ -
حال وٺڻ. ڏک ٻڌائڻ. گڙڪهڻ. (گڙڪهيو -
گڙڪهندو - گڙڪهيل).
● گڙڪهڻ: مصدر. (سن. گڙڪه = جهلڻ، وٺڻ)
گھڻ - گڙڪڻ - وٺڻ - خريدڻ - ملهه وٺڻ - سوڌڻ
"جي هجيئي نالو ته وڃ بازار ۾،
جيڪي وٺيسي سو گڙڪه" (قاسم).
(گڙڪهيو - گڙڪهندو - گڙڪهيل).
● گڙڪهي ٻڌل: اسم خاص. تعلقي شڪارپور ۾
هڪ ديهه جو نالو.
● گڙڪهي جيئها: اسم خاص. تعلقي گڙڪهي ياسين ۾
هڪ ديهه جو نالو.
● گڙڪهي ڇاڪڙ: اسم خاص. تعلقي ميرپور ماٿيلي
۾ هڪ ديهه جو نالو.
● گڙڪهي ڇنڊ: اسم خاص. تعلقي جيڪب آباد
۾ هڪ ديهه جو نالو.
● گڙڪهي حسڻ: اسم خاص. تعلقي ٺل ۾ هڪ
ديهه جو نالو.
● گڙڪهي حليم: اسم خاص. تعلقي سکر ۾
هڪ ديهه جو نالو.
● گڙڪهي خيرو: اسم خاص. تعلقي گڙڪهي خيرپور
۾ هڪ ديهه جو نالو.
● گڙڪهي رحيمداد: اسم خاص. تعلقي ٺل ۾
هڪ ديهه جو نالو.

بالہ، دحل دیں۔ جھڑو کریں۔ وزہی، کک کریں۔

● گئلٽو ۽ گئلٽا: ذ. گچيءَ جو ٻٽو-طوق.
گچيءَ ۾ پائڻ جو هڪ گچھ- ھار جو هڪ قسم. (پرمانند).

● گئلٽوڙو ۽ گئلٽوڙا (ل): ذ. بيماريءَ جو هڪ قسم- ڪئن ۽ نڙيءَ جي وچ ۾ غدودن جي سوچ- ڪٽيئون- ڪوئيون (ڪوئي).

● گئلخوڙو ۽ گئلخوڙو: ذ. گهوڙي جي سنج مان هڪ جو نالو. گهوڙي کي ڪنڌ ۾ ٻڌڻ جي مڇي واري رسي.

● گئلٽاڙو ۽ گئلٽاڙو: ذ. ٻوڪ جو اصطلاح- چوڪ- ٽڪلو. ڍڍو. (ن-ب).

● گئلٽاڙن (ت): ٻوڪ جو سنگ ڪيڻ.

● گئلٽوڙو ۽ گئلٽوڙا: ذ. گئل ۽ گچيءَ جي ڍنگ وارو حصو. بيماريءَ جو هڪ قسم- گئلٽو- ڪٽي- ڪوئي. (ل).

● گئلٽوڙو ۽ گئلٽوڙا (ت): ذ. چوپائي جي گچيءَ ۾ ٻڌڻ جو رسو.

● گئلو ۽ گئلا: ذ. (سن. گئل = گچي) بدن ۾ هڪ حصي جو نالو- گچي- گئلو- ڪنڌ. قميص يا چولي وغيره جي ڪنڌ ۽ پيڙن وچ واري ڀتي.

سنڌي جڻيءَ جي ڀٽ ۽ ڪڙيءَ واري حصي کي پاڻ ۾ ٻنڌڻ لاءِ چم جو ڪٽشو. (ل-ت). ڪنارو- ڪٽ- پاسو- پٿر- "ڪٽڪ جو گلو وٺائڻي مال کي گهر آڻج" (جملو). لنگھ- رستو- لانگھو- وات- ڪٽو. (ن-ب). "هاڻي ته پٽڻ جو ڪو گلو به ڪونهي" (جملو). باشي پڪيءَ کي جهلڻ جي هڪ قسم جي چار. (پرمانند). مهائن جي اصطلاح ۾ منبوهيءَ کي پائڻ سان ڦاسائڻ لاءِ وڌل ڏاڳو.

درياھي ٻيڙيءَ جو هڪ عضوو- شيخلي جي چوٽي وٽ پاسي ۾ ڪيل سوراخ (جنهن ۾ ڪپي به ٻيئي مڪهي ۽ سٽي جو ٻٽو رسو به لنگهي).

● گئلو ڏسڻ (ت): رستو ٻڌائڻ- وات ڏسڻ. بچاءُ ڏسڻ.

● گئلٽائي ۽ گئلٽائي: ذ. صفت. گئلٽو ڏيندڙ- ٻريائيندڙ- ڌاريندڙ- ڌارائيندڙ. ڌٽائي- گئشي- رماڪي.

● گئلٽو ٻڌڻ: ذ. ڏٺو ڏيڻ- ڪشو ڏيڻ. ڊر دلامو ڏيڻ. ريجھائڻ- ڌار ڏيڻ. ٻيڙي ٻڌڻ. نڪڻ- ريڻ.

● گئل لائين: گچيءَ سان لائڻ- پاڪر هائڻ. چاتيءَ سان لائڻ. گر لائڻ- گراھڙي هائڻ.

● گئل مڇي (ت): ذ. ٺاھ- صلح. رسائي.

● گئل ۽ گئل: گئلون: ذ. ٺ. (سن. گئلھ <

ڪل = گئل) منهن جي هڪ حصي جو نالو- گئلو- گئلٽو- گئلٽو- ميت- رخسار- گئلو- گئلٽو- عارض.

● گئلٽو ۽ گئلٽو: ذ. صفت. لاسٽيات- لاسيار- لاسيات- گئلٽو- لسٽو- گيرٽو- سھو- خوبصورت- پورل. (مهيري).

● گئل جي لٽهي: گچيءَ پوڻ (ت): ٻرائو نقصان پنهنجي ذم ٿيڻ. ٻئي جي آوت ۾ اچڻ. ٻرائي نقصان ۾ پاڻ ڦاسائڻ- ٻئي جي باھ ۾ سڙڻ.

● گئل گچي ٿيڻ: گئل گھنجي وڃڻ.

● گئلٽو ۽ گئلٽو (ت): ذ. صفت. ٿلھن گئل وارو- ميتو- ميتوڙو.

● گئل ۽ گئل: ذ. ڪوھ جي ڪنار (ت). ٻيڙيءَ جو هڪ حصو. (ڪ). (سن. گئلھ)

گلي جي هڪ بيماريءَ جو نالو.

● گيلاف: گئلو- ٽنگ- سوراخ.

● گيلافو ۽ گيلانا: ذ. گئل جو اندريون پاسو- ٻلاڻو. (شرٽ).

● گيلاف ۽ گيلافون (ل): ٺ. گيلافو- گيلافو. (مهيري).

● گيلافو ۽ گيلافا: ذ. گئل جو اندريون پاسو- گيلافو. (شرٽ)- گيلاف. (مهيري).

● گئلٽو ۽ گئلٽا: ذ. ٻري- چٽ- ريب- چٽر- ڦسٽر- ڌتر- ڌار- ڌنو- ڪشو- رماڪ. (ل). فريب- ٽڪي- مڪو. عذر- بهانو.

● گئلٽائي ۽ گئلٽائي: ذ. صفت. گئلٽو ڏيندڙ- ٻريائيندڙ- ڌاريندڙ- ڌارائيندڙ. ڌٽائي- گئشي- رماڪي.

● گئلٽو ٻڌڻ: ذ. ڏٺو ڏيڻ- ڪشو ڏيڻ. ڊر دلامو ڏيڻ. ريجھائڻ- ڌار ڏيڻ. ٻيڙي ٻڌڻ. نڪڻ- ريڻ.

- گيلي گيلي گائين: هر جاء تعريف ڪرڻ -
تمام گهڻو ساراھڻ
" گايان گيلي گيليءَ ۾ اوڙنگ وڃائي آڙو"
(محمد گنيان).

● گيلي گيلي گيلئون (ت): ٿ. گيلي. (ل).
هني ۽ پائڻي کي بند ڪرڻ لاءِ چم جو ٽڪر.
● گيلي پٽند ڪرڻ: هني ۽ پائڻي کي چم جي
ٽڪرن سان بند ڪرڻ.

- گيلي چڪڻ: گيلي بند ڪرڻ.

- گيلي هڻڻ: گيلي چڪڻ.

● گليا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (ن-ب).
● گيمر گيمون: ٿ. (سن. گنڀ = مستي
سان هلڻ) مستي - گاسوت - آرس - گاسوڙ. گيمر -
خمار. نشو. سوچ. (وفا).

● گيمر گيمر: ٿ. گاه جو هڪ قسم. ڏٺ جو
هڪ قسم. ٿ. (صفت). شومتي - وسائو - ڍرو -
ڍلو - مست - ڪانٺ - آرس - ٽوئي - ڍاڪن ڍلو -
عاري - ڪم ڪوس - ڪم چور. (پرمانند).

● گيمائين (ت-ل): مصدر. مخمور ڪرڻ -
نشي ۾ آڻڻ. مست ڪرڻ - گاسوڙ ٿيڻ. (گيمايو -
گيمائيندو - گيمائيل).

● گيمراج: اسم خاص. تعلقي سيوهڻ ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● گيمڻ: مصدر. (سن. ڪم = وڃڻ) آهستو هلڻ -
چرڻ. بار هيٺ هلڻ. ڪنجهندو هلڻ - گيمڻ.
گهڻ وڃڻ - ٻيڙ ساهڻ - پيار ڪرڻ. ڪرينچڻ

موڙڻ. ننڊ جي خمار ۾ هجڻ. ڪين ڪچري سان
مٽڻ. (پرمانند). (گيميو - گيمندو - گيميل).
- گيمي گيمي: ظرف. آرس ڪري ڪري -
سستي ڏيکاري ڏيکاري.

- گيمي گيمي ڪرڻ: دٻر دير سان ڪرڻ -
سستي سان ڪرڻ.

- گيميو گالهاڻين: ڍرو گالهاڻن - اينگهه
ڪرڻ - ڊيگهه ڪري گالهاڻين. جهيمي گالهاڻن.
ڪنڌ هيٺ ڪري گالهاڻن. نهٺائي سان گالهاڻن.

● گيمورا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● گيلو گيلا (ت): ٿ. رستو - لنگهه - گيلي -
گهٽي. دروازي کي بند ڪرڻ جو ڍنگهه - ڪٽڙهه.
(ل). ٿ. (صفت). آڌ ڪڇو آڌ پڪل (مٽيءَ جو
ٿانءُ). ٿورو پُسليل - آڌو ڪو - گيلهو. (ل).

- گيلو ڏيڻ (ت): رستو بند ڪرڻ. ڍنگهڻ
جو در ڏيڻ. قطع تعلقات ڪرڻ. وهنوار بند
ڪرڻ. دوستي ڦٽائڻ.

● گيلواسو گيلواسا: ٿ. ٻيڙيءَ جو هڪ
عضو. شينخلي جي ارهار ٻڌل ڪاٺي. جهاز جو
کوهو. (گاجرا).

● گيلو ٿي (ل): ٿ. ٽوپيءَ جو هڪ قسم. (مهيري).
● گامو ٿهڻ: خوار ٿيڻ - گلا ٿيڻ.

● گيلهم گيلهمون (ت): چڪ - ڪپ - چڪڻ -
ٻيلهم. (ل).

● گيلهر گيلهرمون: ٿ. اتو ڪنڊ ۽ گيهه
ملائي ڪچو ڪاٺن واري حالت - ڪلڙ. (ت).

● گيلهم گيلهمون (ل): ٿ. گيلهم. (ت).
● گيلهو گيلها: ٿ. دولاب - ٺڪي - چٽل -

ترڪت - گهاٽ - ڪوٽ - ڪٽ - ڊوهه. (پرمانند).
● گيلهو گيلها: ٿ. صفت. گپ جهڙو -

رٻڙيو - پٽو. ڪنڙو - نرم. لپيهر - ڦٽس -
ڦٽو - ڦوسو. موڳو - ڍرو - مست. (ٿ. گيلهي گي
لهمون).

● گيلهي گيلهمون: ٿ. پڪريءَ جو هڪ
قسم (ڏاس وڏي ڪنن جا وچ گاڙها ۽ رنگ
ڪارو).

- گيلهي ٽوڙهي: ٿ. گيلهي پڪريءَ جو
هڪ قسم.

● گيلي گيلئون: ٿ. (سن. گل + ايڪا =
کلي) سنهون ۽ سوڙهو رستو - گهرن جي وچان
سنهڙو لنگهه - گهٽي - گلي - ڪوچو - ڪوء.

سنڌي جڻيءَ جي هني ۽ پائڻي کي بند ڪرڻ لاءِ
چم جو ٽڪر - گيلو - گلي. (ت). گهوڙي جي لغام
جو هڪ پاسو. (ل - مهيري). ٻيڙيءَ جو مٿيون
پاسو. (ڪ).

- گيلي ڪوچو: ٿ. گهٽي گهوڙي - درعند.

● گيموري: اسم خاص. تعلقي عمر ڪوٽ ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● گيمول (ت): ذ. گاهه جو هڪ قسم (سارين جي مثال ٻوڙو ٿيندڙ، مگر ٺلهو ۽ ڪارو). (ن-ب).
 ● گيمهه (ت): ذ. مٿر ۽ جوئر يا چٽا ۽ ڪلڪ گڏي ردل. (جمعيت).
 ● گين (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (بلبل).
 ● گين ۽ گينيئون: ت. ڍڳي جي ڪنڌ وارو ڪونٽ-ٿو هو. (پرمانند).
 ● گين ۽ گين: ذ. (سن. ڪٽڙن) ڪنهن به اوزار جو هٿ ۾ جهلڻ وارو حصو-مٿيو-دستو-هٿو-هٿيو-نيچ. بيل گاڏيءَ جي اڳ واري ڊگهي ڪاٺي (جنهن ۾ پاڇاري ٻڌجي)-پول. (ت).
 پيڙيءَ جو هڪ اوزار-پيڙيءَ هلائڻ لاءِ ڪاٺي-اولو (دو ٻڌيءَ ۾)-هاليسو (هڙي ۾)-چٽو-ونجهه. ڪڙهيءَ جي زهر ۾ وجهي ڇڏيل ڪاٺ جو ننڍو ٽڪر. (ت). ڪڙي يا واه جو منڍ. (ت). (سن. ڪٽڙهه). گنهه جو هڪ قسم-ڪٽن ۾ پائڻ جو وڏو والو. (ت).
 - گين ڌڻي: مدد ڪرڻ-همراهي ڪرڻ. مٿو مونو هئڻ. لوڙڻ. مقابلو ڪرڻ. چانورن وغيره کي رڌيندي ڏوٺي ڏيڻ.
 - گين ڪهاڙيءَ ۾ هڃڻ: هميشه تيار هجڻ. ساڳئي حالت ۾ هجڻ.
 - گين گريو ڪٽڙن: ميربحرن جي اصطلاح ۾ سنڀت ڪرڻ. (سامونڊي-گر).
 - گين موڙن: گين يا اولو هلائي پيڙيءَ هاڪارڻ-چيڪي ڏيڻ.
 - گين ورائي: ت. چلڻ ۽ منڍين ٺاهڻ لاءِ ڪاٺ جو هڪ اوزار.
 - گين هلائڻ: پيڙيءَ هلائڻ.
 ● گين ۽ گين (ڪ): ذ. (سن. ڪٽڙ). ڪن-ڪن-گين. احسان-مهرباني-پلائي-ٿورو.
 ● گينان (ل): حرف جر. بڪان-وٿان-گران-مان-ڪٽنا.

● گنيپ (ت): ت. بڙدياري-تحمل. (ل-وفا).
 ● گنيڪو (ڪ): ذ. (آواز) جبل تان هاڻي ڪرڻ جو آواز-گڙگڙ جو آواز-گڙگات-گجڪو.
 ● گنيپير: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● گنيپير ۽ گنيپير: گنيپير.
 ● گنت: ت. مڇيءَ جو هڪ قسم.
 ● گنتڙ: ت. (سن. گنتهه=بانس): بئو-بانس-واس.
 ● گنتهه ۽ گنتهه (ل-ڪ): ذ. مانيءَ سان ڪاٺ واري شئي-گنڌن-تيون-ٻوڙ.
 ● گنتهه ۽ گنتهه: ذ. مانيءَ سان گڏ ڪاٺ لاءِ ٻوڙ وغيره-ٻوڙ-پاڇي-گنتهه.
 ● گنتهه: مصدر. (سن. گنتهه=خوشبوءِ). ڏاند جو ڳئون کي منگهڻ-ڳئون جي پيشاب کي منگهڻ-واس-وٺڻ-بوءِ وٺڻ. گولڻ. (سن. گڏ=ستڻ) گڏ ڪرڻ (گنڍڻ) وارن کي گنڻ-ڳوٺن-ويڙهڻ. چڻڻ-گنڻ. ٻوٺڻ (گل وغيره)-هار ٺاهڻ. (گنتهه يو-گنتهه ٺاهڻ-گنتهه پتل).
 ● گنتهه يو ۽ گنتهه يا: ذ. صفت. خوشبوءِ وارو-خوشبودار-واسيل.
 ● گندي ۽ گنديون: گنديون: ت. (هرا. گندي). سن. گنتهه گڏ ڪرڻ (گندي رسي يا ڏاڳي وغيره جي پن ٽڪرن کي يڪو ڪرڻ لاءِ ڏنل ٻڌ-ڪپڙي رسي يا ڏاڳي وغيره ۾ آيل وڪڙ-عقدہ-ڳوپ-گرهه. گنديون وارو هنڌ-ٻڌه-جوڙ-ستڻ-گندي. گنديون جي حالت-ناٿو-لاڳاپو-مڃيل-ڳانڍاپو. ٻڌڻ-ٻانڌڻيڙ. (ل).
 ڀرتڪيا-انجام-وعدو-وچن-پول-ڪٽڻ (پلئس).
 قاسم واري حالت-قاسي-قاهي-قندو-هڪڙ-گرفت. وڪڙ-ڦيرو-وراڪو. ڪن شين جو سڇو-موڙهه-چڱو. جهوڙو-جهڳٽو. (پلئس). موڙي-ويڙهي. هڙ-بدڙي-هڪو. پٺاڪ-پٽري-پاڪر (ڪاٺن وغيره جو)-ٻڌڻ-گڏو. ٻاڙ-ٻٽو-ٿبو. مال-مغز-گنڀ-گورو. ٺاڙو-ٺاپ-ناف-دٺ. ٻٽو-هڙي-ڪيسو-گودو-.

- گنڊ پڇوڙ ۽ گنڊ پڇوڙ: ذ. صفت. کيسا
ڪٽرندڙ - کيسي ڪٽ - کيسا ڪپندڙ - لڀڇو -
جيب ڪٽو - گنڊ ڙي چوڙ.

- گنڊ پڪٽ ۽ گنڊ پڪٽ: ذ. صفت.
گنڊ پڇوڙ.

- گنڊ پون پتون: ڪنهن ڳالهه ۾ منجهن -
حيران پريشان ٿيڻ.

- گنڊ پون منجهه گنڊ پڙ: پختا پيچ پيل.
"جيئن گنڊ پون منجهه گنڊ پڙ"

تشن مون من - اروڙ - ڙن سين.

● گنڊ پٽڻ: مصدر. (پرا. گنڊ پٽڻ. سن.
گنڊ پٽڻ < گنڊ پٽڻ > گنڊ پٽڻ = گنڊ (گنڊ) گنڊ

ڏيڻ - وڪڙ ڏيڻ - پٽڻ. ڳانڍاپو ڪرڻ - جوڙڻ -

ملائڻ. گڏي پٽڻ. سوکھو ڪري پٽڻ - ڪشڻ -

جڪڙڻ - مضبوط پٽڻ. سان ڪرڻ - گڏڻ - گڏ ڪرڻ -

شامل ڪرڻ - پيڙو ڪرڻ - لڳائڻ. ڳوپ ڏيڻ -

ڳوپڻ - مڙهڻ. گنڊ ڳوپ ڪرڻ. چنبڙائڻ - جهٽائڻ.

ناهن - جوڙڻ - بنائڻ. چٽيون هڻڻ - پيوند ڪرڻ -

گنڊ ٽوپ ڪرڻ. هڪ ٻئي پٺيان ڪري پٽڻ -

ترقيوار بيهارڻ - ترتيب ڏيڻ - قربي سان رکڻ -

سڌارڻ - سنوارڻ. ڳانڍاپو ڪرڻ. ريهه ڏيڻ -

ريهڻ (ڌاتوءَ وغيره کي). سڀڻ - توپو ڏيڻ (بوت

وغيره کي).

- گنڊ ۽ گنڊ: ذ. سٺڻ - ميلاپ - جوڙ - پٽڻ.

گري (ڪمند جي) - پل - گري. اتفاق -

يوگ - پٽي - لوڪ. پيوند. دوستيءَ جو ناتو -

مائٽيءَ جو ناتو.

- گنڊائي ۽ گنڊائيون: ٿ. گنڊائڻ جو

عوضو - ٺهرائي - جوڙائي.

- گنڊائڻ: مصدر. گنڊائڻ جو ڪم ٻئي کان ڪرائڻ.

- گنڊائڻ: مصدر. ملي وڃڻ - شامل ٿيڻ.

جهڳڙي ۾ بهرو وٺڻ.

- گنڊ جي پتون: وڙهڻ. جهجهو لاپ ٿيڻ.

پاڻيوار ٿيڻ.

- گنڊ ۽ گنڊ: ذ. صفت. سنڌي وارو -

جوڙ وارو - گنڊ وارو. مشڪل - منجهيل.

گوندو. بصر جو هڪ دائو - پٽي - گري.

ڪمند يا ڪاٺ وغيره جي گنڊ - گري.

- گنڊ پٽڻ: ڪپڙي يا رسي جي پلانڊ کي

وراڪا ڏيئي موڙ ٺاهڻ - ڳوپ ٺاهڻ - ور ڏيڻ.

ڪا ڳالهه بار بار چوڻ - ضد ڪرڻ - هوڏ ڪرڻ.

يقين ڪرڻ - پڪ ڪرڻ. هٿ ڪرڻ. اڳ ۾

هرڙ پٽڻ.

- گنڊ پٽڻ: هٿن: پرواهه نه هئڻ - نه

ايڪڻ.

- گنڊ ٽوپ ڪٽڻ: ٽوپو وغيره ڪرڻ.

چٽيون وجهڻ. سادي سُودي شيء تي اڪفا

ڪرڻ.

- گنڊ ٺاهڻ: گنڊ پٽڻ.

- گنڊ پاء ۽ گنڊ پايون: ٿ. گنڊ ٽوپ.

- گنڊ جو پيسو: ذ. هڙ جو پيسو - پنهنجو

پيسو.

- گنڊ ۽ گنڊ: ذ. صفت. گنڊين وارو -

گنڊين ڏنل. گريدار.

- گنڊ ٻٽڙ: ذ. وڏين گنڊين وارو بصر -

مشڪل بصر جي هڪ گنڊ.

- گنڊ ڙي ۽ گنڊ ڙ پون: ٿ. ننڍي هڙ -

گنڊ ڙي. بچڪو - بدڙي - گنڊ.

- گنڊ سٽي: لڳ لاڳاپو - مٿي مائٽي.

- گنڊ ڪٽڻ: ڪيسو ڪٽڻ - هڙي هڻڻ.

- گنڊ ڪٽڻ: ڦاٽل جسيءَ کي توپو هڻڻ -

چٽي هڻڻ.

- گنڊ ڪوئي ڪٽڻ: ڪجهه روڪڙا پيسا

هٿ ڪرڻ.

- گنڊ ڪٽڻ: سمجهه پوڻ.

- گنڊ ڪوٽڻ: اڻڄاڻائي ڇڏي ڏيڻ.

- گنڊ ۾ زور هڻڻ: هوند وارو هڻڻ - پيسي ۾

زور هڻڻ.

- گنڊ ۾ نه هڻڻ: پيسو نه هڻڻ.

- گنڊ نه چوڙڻ: پيسو نه خرچڻ.

- گنڊ ڙي ۽ گنڊ پون: ٿ. ننڍي گنڊ - ننڍي

هڙ - گنڊ ڙي.

۱. وغيره کسي ڏيڻ لاءِ مقرر رقم. ڪپ ۾ چار (۴).
(هرمانند).

۲. گنڌيو ٻڌڻ: ڄم جي تندن جي ڪنڊ ٺاهڻ.
هرڙ ٻڌڻ. (ت). هڪي صلاح ڪرڻ.
۳. گنڌيو ٺاهڻ: گنڌيو ٻڌڻ.

۴. گنڌيو: اسم خاص. تعلقي جاتيءَ ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

۵. گنڌيارو: ذ. گاهه جو هڪ قسم.
۶. گنڌيو پڇورو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو
(اڪثر حيدرآباد سنڌ ۾).

۷. گنڌيو پڙو: ذ. گاهه جو هڪ قسم (زمين تي
ڇت هئي بهي، مال وغيره کائي).

۸. گنڌيو پڙي: ۹. گنڌيو پڙيون: ۱۰. ڇليل
ڪمند جو ڪٽرو.

۱۱. گنڌرو: ۱۲. گنڌرومن: ۱۳. ڪنهن ۾ عضوي تي
ڦٽ ڦڙيءَ کان يا ڌڪ لڳڻ سبب نس جي
ڇيڙي تي ٿيل ڳوڙهي-ويلڻ.

۱۴. گنڌرو ٽي لٽ اچڻ: ۱۵. پاڻ تي يا پنهنجي
ڪنهن ويجهي مائٽ تي (پيڙڙ) سختي اچڻ-ڀڄڻ
پوڻ-زور پوڻ-سختي اچڻ.

۱۶. گنڌرو ڇڙو هڻڻ: ويلڻ ٿيڻ-وڌڻ ڪ ٿيڻ.

۱۷. گنڌرو ۹ گنڌرو: ذ. ساڻي ڀاڄيءَ جو ڪچو
کانو يا کونڇ-گنڌرو. (ت). ڪاٺياڻيءَ جي
پڇاڙيءَ وارو ٻوڙ جو حصو. (ت). درياءَ جي
پيڙيءَ جو هڪ عضوو. (ن-ب).

۱۸. گنڌوگ (ل): ذ. صفت. گنگ. نار.

۱۹. گنڌوگنڌو: مصدر. مخمور ٿيڻ-گنگاڻجڻ.
(گنڌوگنڌو-گنڌوگنڌو-گنڌوگنڌو).

۲۰. گنڌوگنڌو: مصدر. گنگ ڪرڻ-نارڻ. محو
ڪرڻ-گنگاڻجڻ.

هي ڳالھ گنگاڻا تن بنن پاسي پٺيون
(سُر يمن ڪلياڻ-شاھ).

۲۱. گنڌوگنڌو: حرف جر. گنڌوگنڌو-گنڌوگنڌو-
کان-وتان-مان-جي رستي. (هرمانند).

۲۲. گنڌيءَ سنڌيءَ ۹ گنڌيءَ سنڌيءَ: ذ. لاڳاپو-
عزيمي-مائٽي-رشتيداري-عزالت-قرايت.

۲۳. گنڌيءَ سنڌيءَ ڪرڻ: اڳڙيون هڻڻ-ڇٽيون
هڻڻ. رٿل کي ريجهاڻ-گهٽ وڌ ڪري ٺاهڻ-
ڪنهن قتل ڳالهه کي ٺاهڻ. مائٽي ڪرڻ.

۲۴. گنڌيءَ ڪرڻ: هڪ ثاني آڇي ختم ٿيڻ تي
اُن جي ٻيڙين ۾ ٻي نئين ثاني جو ميلاپ ڪرڻ.
ڇڄل تندن جو پاڻ ۾ ميلاپ ڪرڻ.

۲۵. گنڌيءَ ڪارڻ (ت): ناس ڪرڻ-ڇت ڪرڻ.
ڏاڍي تڪليف ڏيڻ.

۲۶. گنڌيءَ گنڌيءَ: مائٽي ڪرڻ. احسان ڪرڻ-
مهرباني ڪرڻ.

۲۷. گنڌيءَ ڳوڙ ڪرڻ: هر ممڪن طريقي ڪندي
ٺاهي مولو ڪرڻ.

۲۸. گنڌيءَ ٽي ۹ گنڌيءَ ٽيون: ۲۹. ڪڏڻي-
ملائڻي-جوڙڻي-جڪڙڻي. (ٻوٽ وغيره جي)
سُٺي-سُٺائي. ٿانڪي هٿائي-ڇٽين هٿائي
(اٿل ۾). سڀڻي.

۳۰. گنڌيءَ ٽر (ل): وڏو گنڌو. ”هيءُ منائيءَ جو
ڳنڍڙ ڪنڊو وٽين سو ڪنهن کي ڏيندين“ (جملو).

۳۱. گنڌيو ۹ گنڌيا: ذ. (سن. ڪنڌو = ٽڪر)
ڪنهن به شيءِ جو ٿلهو ٽڪرو (جهڙوڪ برف،

ڪنڊ يا مٽيءَ وغيره جو)-روڙو-ٻوڙو-پن-
چاڻو-ڳوڙهو-ٿيرو-ڊگڙ. ڳڙ. ٻاراڻي تول

جو هڪ قسم-برف جو گول. اندروني زخم سبب
ٿيل ماس جو ڳوڙهو-ڳڙ. واھ کي ڏنل بند-

ڳڻو-بند-مٽو-ڏٽو. جھل-روڪ-اٽڪاءُ.
(ٻرا. ڪنڌي. سن. ڪنڌ < گنڌو = گنڌ)

ڪاڻ. گنڊ واري شيءِ-ڪمند جو ٽڪر-ٻل-
ڪري. لغام جي ٻيڙيءَ واري گنڊ. (ت).

ڪورڪي اصطلاح ۾ پيڙيءَ کي جھل ۽ اڳتي
سڙڻ جي رسي جي پڇاڙيءَ واري گنڊ (جا ڏاڳي ۾

اٽڪائجي). مالھ جي چوٽيءَ کي ملائي ڏنل گنڊ.
(ت). پن ٻانھن ۾ اچڻ جيترو گاهه يا ڪانن جو

انداز-ڀاڪر. (ت). زمين ماڻن لاءِ هڪ قسم جي
ٿڌ. (هرمانند). هندن ۾ شاديءَ وقت فقيرن

● گيتني: حرف جر. ڏانهن-ڏي-پرمان-ويجهو-
نزدڪ-گڏ-سان-سان-وٽ-وري-نيٺي.
(پرمانند).

● گيتنئي (ت): اسم خاص. هڪ ڀيٽ جو نالو.
● گيتن ۽ گيتئون: ت. (سن. گيتن = گيتن).
ڳاڻاڻو-ڳاڻاڻو-ڳڻپ-شمار-انداز. سمجھ. خيال-
سوچ-ويچار. آڻڪو-گيتي.

● گيتوڙ ۽ گيتوڙون: ت. گيتن-مٿو-گيتن
گوت-دوراندوشي-سوچ-ويچار-چرپ-چرپ.
(پرمانند).

● گيتن ۽ گيتن ٻه: ت. گيتي-ويچار-
فڪر. (نئين زندگي).

● گيتن ڪرڻ: شمار ڪرڻ-انداز ڪرڻ. خيال
ڪرڻ-فڪر ڪرڻ-گيتي ڪرڻ. (ت).

● گيتن گوت ۽ گيتن گوتون: ت. گيتن ٻه-
گيتن تور.

● گيتن گوت ڪرڻ: ويچار ڪرڻ.

● گيتن ۽ گيتن: ت. (سن. گيتن). خاصيت-گيتن.
احسان-ٿورو-مهرباني-ڀلائي-لائق-ڀال-وڙ-

گيتن. لچن-عاد. ت. خوء-خصمت-خوبي. هنر-
فن. لياقت. سچيءَ جي آئينيءَ جو هڪ پاسو.

(پرمانند). ڏور-رسي-هڪجه. (سر سامونڊي-گر).
● گيتاڪاري ۽ گيتاڪاري: ت. صفت. ڦلڌاڪ-

فائدي وارو-فائدي مند-ڪتاباڻو-گيتاڪاري.

● گيتائيتو ۽ گيتائيتا: ت. صفت. فائدي مند-
فائدي وارو-لاڀائيتو-مفيد-گيتاڪاري-ڦلڌاڪ.

گيتائيتو-سازاڪ-جوڳو-وڙائيتو-گيتي. شڪر-
شڪر گذار-احسانمند-مشڪور-ممنون. مهربان-

اهڪاري-لائق. ڪارگر-مجبور-هڪ ٽڪ.
پههڳڻ-گوهر-چٽري. (پرمانند).

● گيتن چوڙ ۽ گيتن چوڙ: ت. احسان فراموش-
مهرباني وساريندڙ-بي شڪر-بي گيتو-ڪرت گهڻ-

بي قدر.

● گيتن چورائي ۽ گيتن چورائيون: ت.
گيتن چوري-بي شڪري-ڪرت گهڻتا-احسان

فراموشي-ڪو وڙائي.

● گيتن: مصدر. (سن. گيتن = وٺڻ). وٺڻ-
مٺڻ-گهڻ-خرید ڪرڻ.

● ڪچو ڪان ڪچار اوڳي گيتو اٿس
(سر مٺي-شاه).

(گيتيو-گيتندو-گيتيل).

● گيتو ۽ گيتا: ت. جوئر جو ساڻو ڪانو-تري.
(پرمانند). اڪ يا ٿوهر جو پٽن. (ڪ).

● گيتي جان ٽٽڙ ڪيي پتون: (ت): قوه جوالي ۾
مري پون.

● گيتوار: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● گيتوار ۽ گيتوار (ل): ت. صفت. گيتون
چاريندڙ-ڍڳيون چاريندڙ-گوهر. بهراڙيءَ جو-

گبونائو-دهقائي-واهشي. هاري. ان پڙهيل-
ان سڌريل-جهنگلي. پورهيت-ٿوري رزق وارو.

پوک-بي وقوف-جامل-آلو-چٽ. (پلس).

● گيتواس (ت): اسم خاص. هڪ ذات
جو نالو.

● گيتوڙي ۽ گيتوڙيون: (ل): ت. وڏن
پيپڻن يا ڍڳين مان پاڻي ڪڍڻ لاءِ ٺڪر جي

سٺ واري وڏي چٽل. ڪنگڙ.

● گيتهن: مصدر. (سن. گيتن = وٺڻ).

نيمت تي وٺڻ-خرید ڪرڻ-مٺڻ وٺڻ-وٺجڻ-
سوڌڻ-وٺڻ-خریدڻ-گيتن. هٿ ۾ وٺڻ-پڪوڻ-

جهڻ. (گيتيو-گيتندو-گيتيل).

● گيتن ۽ گيتن: ت. (سن. گو = کانء).
گيتون-ڍڳي-گانء.

● گيتي ۽ گيتيون: ت. (سن. ڪرڻ =
گيتن). ڪنهن لوهي اوزار ۾ ڪاڻ جو پيل هٿيو.

وڃڻ يا پنڪي جوڳن. ڪورين جي اصطلاح ۾
هٿ وجهي تاجي يا ست مٿان ويڙهڻ وارو هنڌ

(ت). ماهيءَ جي ڪاڻي. ڪچي ٻوڪ. (ل-وفا).
ماپ جو ڪانو. (ل-وفا). گهٽ جو هڪ ڀاڱو-

نٿ جو هڪ حصو. اڪ جي ننڍڙيءَ ٿاريءَ جي
ٺڪري. (ڪ). واڙ جي درتي ۾ ڍنگرن جا گن.

(ڪ). ٻليءَ يا لنگر جي ڏانڊ. (پرمانند).

● **گہٽِي** ۽ **گہٽِيُون**: ت. (سن. گہٽ = گہٽ) گہٽ - گہٽ - شمار - اندازو. سوچ - خيال - ويچار - فڪر - چنتا - تات. انتظار - اوسڙو - اونو. انديشو - سانگو - آه ڪو - وسواس. چونڊا ڪونڊا.

● **گہٽِيال** ۽ **گہٽِيال** (ت): ذ. صفت. گہٽي ڪاٺيندڙ - گہٽي خور.

- ٻڌڻي، خور، ٻڌڻي، خور: ذ. صفت.
 ٻڌڻيون پڄايندڙ - سودائي. ججڪي ڪاڌو.
 گهڻو مٽيو. ڦرندڙ گهرندڙ - ٻه رنگي. ٻه چتو.
 پوراڻو.

= ګڼښتي خوږ هښتن: پورالو يا چنچل هښتن.
 = ګڼښمين ګوږ هو مسين موږ هو هښتن:
 پښی وارو پر بی عقل هښتن.

● گنیتین ہر مہجتن : فکرن ہر مہجن۔
● گنپ ۽ گنپون : ث. (سن. گننت) گن گنل
= گنل) گنپ جو کم - گنٹ - گائٹو - تخینو -
اندازو - شمار. علم حساب - علم اعداد - انکدیا -
انگ و دیا. موج - وپجار - خیال - فکر.

● کٲٲٲن: مصدر. (ٲرا. گنفا. سن. گٲٲن < گٲن = گٲن) شمار ڪرڻ - حساب ڪرڻ - گائٽو ڪرڻ - تعداد ڪرڻ - شمارڻ - ليڪڻ - سارڻ. سوچڻ - خيال ڪرڻ - رٿڻ - ٲٲڻ - ويچارڻ. سمجهڻ - خيال ۾ آڻڻ - ڄاڻڻ - ڀائڻ. (گٲيو - گٲيندو - گٲيل).

- گھنٹن، گھر، تن: گھنٹن ٻوٽن - خيال ڪرڻ.
- گھنٽي ۽ گھنٽيون: ٺ. گھن جو ڪم -
گھپ - ڳاڙهو - شماري.

● گیتن: مصدر (من. گرہن). کٹن
(مر سورٹ - گر). نیتن (سر مارنی - گر).
(گیٹو - کینڈو - گیٹل).

● گُٺُو ۽ گُٺُو: ذ. صفت. (سن. کٺن = گُٺن). گُٺن ڪندڙ. ويچاروان - ڳاڻو - خيالي - ويچاري؟ ساڱاهو - سچيت - خبردار. سياڻو - ڏاهو - هوشيار.

— گُستدارُ ۽ گُستدارُ: ذ. کُن وارو — بهڪن.
گُستا: تو.

- گھنہ کنزن: فائدہ دےیں۔ نفعو پہچائیں۔
مہربانی کرن۔ یرلائی کرن۔ گنہ کرن۔ چگائی
کرن۔ نیکی کرن۔

● گہن گہائیں: مہربانی یاد کرنے - تعریف کرنے -
نُسا کرنے - مدح کرنے - ساراہہ کرنے. وژ
سچائیں.

”کئی آنہیؔ جا بگیاں“ (سچل)۔
 = ”گُٹّ، گُٹّیہ پائیں“: توراٹو تیں۔ مدائیں احسان
 مچن۔ ہر وقت شکریہ ادا کندیو رہن۔

- گیتن مان 'گیتھن': حد مهربانیوں کری
پنهنجو ڪرڻ.

- ٻڌڻ سان ٻڌڻ: اخلاق سان سينگارڻ -
پنهجن ڇڱن لڇڻ جو اثر ٻين تي وجهڻ - خوش
اخلاقي ظاهر ڪرڻ. (هدايت الانشا ص - ۲۰). حد
مهربانيون ڪرڻ. (ت).

● گُشتن گُتهیر (ت): صفت. پھکن۔ گُٹاٹو۔
● گُیتوان گُیتوان: ذ. صفت. گن وارو۔
گُٹاٹو. ڈاھو۔ سیاٹو۔ اکاہر۔ ویچاروان۔

- گیتونیت و گیتونیت: ذ. صفت. گیتونیت -
گیتی - کُشَلُ. حاذق - چستہ - سگھڑ - پیڑ -
کارِ بگر - استاد. (پرمانند). داناء - ہوشیار - ماہر -
ہنرمند .

● گہنائے جنت: مصدر. ثورو میچن۔ احسان میچن۔
مہربانی میچن۔ خوش تین۔

● گستاخی: مسودہ (سن. گٹ) کنهن کي پنهنجي خويين سان پنهنجو ڪرڻ. (پرمائند).

● گنٹائیں: مصدر. (من. گنّے) گنپ کرائیں۔
 شمار کرائیں. گنپی ڈین. (مگ یا کنوار کی)
 کپڑا ڈیکاری ڈین. (گنٹایو۔ گنٹائیندو۔ گنٹایل).
 = گنٹائے، گنٹائیون: ث. شمار کرائیں جو

● گنت ۽ گيتون: ٺ. (سن. گن = گنت) گنت جو ڪم - گن - ڪاٺيو. خيال - سوچ - ويچار. انسٽر - هر ٽم - ڪٽ. انديشو - تياس - سمجهه - راءِ.

● گئونو ۽ گئون: ذ. پوش-پردو. ٻاهريون ملمعو-
ڏيک. (هرمانند). پڙيءَ جو هڪ عضوو-ڪام
اندران لڳل هتي. (نصف علي شاه). دروازي ۾
واڌڪن جي وچ ۾ اريب ۾ لڳل هتي (جيئن
واڌڪ مضبوط رهن).

- گئونو ڏيڻ (ت): موجن جي اصطلاح ۾ جڻيءَ
جي هسٽيءَ جي وچ ۾ اچو چمڙو هئڻ.

● گئونوي ۽ گئونويون: ٺ. گئون-وئي-گليون-
مرجان. (هرمانند). ٻار جي چوڻي. (شرٽ).

● گئونوي ۽ گئونويون: ٺ. گئونوي-
گئونوي.

● گئونوي ۽ گئونوي: ذ. صفت. کن يا گئون وارو-
گئونو-گئونو-گئون-گئون-گئونو. سلڇو-
نيڪ افعال-نيڪ-پلو-سيلوان. ڌرم شيل-
سدا چاري-ٺاوي-پجي.

- گئونويي ۽ گئونويون: ٺ. گئون ڪاري.
کن-خاصيت-خوبي-جوهر-گئونيو.

- گئونيو ۽ گئونيو: ذ. آچائي-خاصيت-گئون-
خوبي. وصف-عادت-خصالت-سٺو ٻرائي. (شرٽ).

● گئونويي ۽ گئونويون: ٺ. گئونوي. (هرمانند).
● گئون: ٺ. (سن. گئي=گائڻ). گائڻ.

● گئون ۽ گئون: ذ. صفت. گئون چاريندڙ-
گئون-گوهري.

● گوپ ۽ گوپ (ل): ذ. صفت. جانور-
حيوان-ڍور-وهٽ-چوپايو. ٻي زبان-گگدام-
ٺ. ڪچندڙ. گهٽ سمجه وارو-موگو-ٻي سمجه-
اناري-پوک-پورڙو. ٻالو ٻولو-سادو سٺو ڏو.
- گوپو ۽ گوپو (ت): ذ. صفت. گوپ.
(ل).

● گوت ۽ گوتون: ٺ. ويچار. گوت. گيت-
گيئون. (هرمانند).

- گوتينات (ل): ذ. خيال-ويچار.
"اسان گوتينات ڪري جواب ڏينداسون."

● گوتن (ت): مصدر. گولڻ-نهارڻ. (گوتيو-
گوتيندو-گوتيل).

● گوت ۽ گوت (ڪ): ذ. گوت-واهڻ.
● گوترو ۽ گوترا: ذ. (سن. ڪوش=پردو).
وڏي گوتري-گوت. ٿيلهي-ٿيلهو. سامان وغيره.
رڪڻ لاءِ ڪپڙي جو بچڪو. سٽڪ لاءِ ڪپڙا ۽
زيور وغيره-ساڪريو-مٽڪ-سوت. (ت). (ٺ).

● گوتري ۽ گوتريون: ذ. (سن. گوتريڪا-
گوت ۽ گوتون: ٺ. (سن. گوتريڪا-
گوتڪا=گوت) چوسر، چوڻ يا نونڻ وغيره.
راند جي ساري-گوتي. پٽئون-ڍارو. ڏاڳن جو
ڍيرو-ڍيري-گوتو.

● گوت ۽ گوت: ذ. (سن. گوتڪا=گوتو).
حقي ۾ وجهڻ لاءِ تيار ڪيل تماڪ جو گوتو هو.
وٽس-ڪل-نسل-گوترو. (هرمانند).

● گوتو ۽ گوتا: ذ. (سن. ذ. گوتڪا=گوتو).
ست جو ڍيرو-ٿورو. ريل-اوڻو-اوبرو-
پرت جو هڪ قسم.

● گوتي ۽ گوتيون (ل): ٺ. (سن.
گوتڪا=گوتي). تماڪ کي ڪٽي ٺاهيل گنديو-
گوت. سٺ جي ڍيري. اوڻي-اوري. (سن.
گوترو=آڪهه). گوتري-گوتر. برادري وارو.
(مندن جي تاريخ). نسلانو.

● گوتي ۽ گوتي: (ت): ٺ. ٺ. گوتي وجهڻ-
حقي جي ٺاهي ۾ تماڪ وجهڻ.

- گوتي ۽ گوتي (ت): تماڪ ٺاهي سان ملڻ.
● گوت ۽ گوت: ذ. (هرا. گوتي: سن.
گوشٽ<گوشٽڪو=گوتڪا+سٽان=چاهه).
گائڻ بهڻ جو هنڌ. "آڳاٽن آريه لوڪن جي
گائڻ چڻ ۽ رهن جو هنڌ". ٿورن ماڻهن جي
آبادي-گام-نگر-نگر-واهڻ-ديه-دهقان-
وسي-ميان-وسندي-وسن-آبادي-ديهات-
والدي. گهڻا ماڻهو-مڙ-ميڙو. جنم جو هنڌ.
وطن-ديس. کائڻ يا ڇڪڻ بهڻ جو هنڌ-ٺاڻ-
پاڻ. (ن-ب).

- گوتانو ۽ گوتانا: ذ. صفت. گوت جو-
گوت وارو. گوت جو رهاڪو-واهڻائي-دهقاني-
واهتي-گامريو.

● گوناڻيٽو ۽ گوناڻيٽا: ذ. صفت. گهٽ جو - گوناڻو. واهڻ جو - پهراڙيءَ جو. ڪنهن جي ساڳئي گهٽ وارو. گهٽ جي رواج موجب. (پرماند).
● گوناڻي ۽ گوناڻي: ذ. گهٽ جو. هڪ ئي گهٽ جو رهاڪو - ساڳئي گهٽ جو. ساڳئي شهر جو - هر وطني.

● گهٽ جا ڪٿا پڻوڪائڻ (ڪ): پڪار ڪڍڻ - اجايا ڌڪا ۽ ٿاڀا ڪائڻ - نڪمون ڪڍڻ. گهٽ جا ڪٿا ڪٽڻ (ڪ): نڪمون ۽ پڪار ڪڍڻ - اجايا ڌڪا ٿاڀا ڪائڻ.

● گوليٽو ۽ گوليٽو: ذ. ننڍڙو گهٽ - واهڻ - ڪامڙو. ● گولي ۽ گولي: ذ. صفت. ساڳئي گهٽ جو - گوناڻي.

● گوليچو ۽ گوليچا: ذ. صفت. گهٽ وارو - گهٽ جو. هڪ ئي گهٽ جو رهاڪو - وطني - گوناڻي - شهر جو.

● گوليٽو ۽ گوليٽا: ذ. صفت. گوناڻو.

● گوپڻ: مصدر. رسيءَ جا ٻئي چيڙا پاڻ ۾ وٺي ٻنڌڻ. ملائڻ - جڙڻ. ڪڙو ڪڙي سان پچائڻ. ٺاهڻ - مرمت ڪرڻ. (ڪ). مضبوط ڪرڻ. مڙهڻ. ڳٽڻ. (گوپيو - گوپيندو - گوپيل).

● گوپ ۽ گوپ: گوپ، گوپون: ذ. ٿ. چنل نوڙيءَ جا ٻئي چيڙا وٺي، ملائڻ جي ڪند. ڳٽڻ. آڻت - مڙه. عقد. ڀرت جو هڪ قسم.

● گوپ ڪٽڻ: چنل ٽنڊ ٻيءَ ٽنڊ سان ٻنڌڻ. (ت).

● گوچ ۽ گوچ: ذ. فضيلت - فوق - سبقت - هرڪاش - شرف - آتمتا - آتڙ - وڏائي - آچائي - آچاڻ - اوج - سروي. (پرماند). خوبی - خاصيت - ڳڻپائي - ڳڻ - جوهر. (پرماند).

● گوڏو ۽ گوڏو (ت-ڪ): ذ. صفت. (سن. گودا) وڏو ڏاند. گهرو مڙس. جنگي جوان. بهادر - سورهي - پهلوڻ - ڪونڌر - ڏڳ.

”گوڏو وڏا ڳاري ڏاڍي توڙي ٿيڳن تي“
غريب - ٻي خبر - نماڻو - ڪمزور - گوپ - ساڌو - الله لوڪ.

● گوڏو ۽ گوڏا: ذ. صفت. سور وير - نايڪ - وير - سورهي - پهلوڻ - جوان - جودو - بهادر - سورمو. حيوان - ڍڳو - ڏاند.

”ڳاهين ڳاه ڳوڏا سنگن جي سڙيءَ تي“
(مرحوم مير محمد قنڊو محمد خان).
(ث. گوڏي ۽ گوڏو پون).

● گور ۽ گوروڻ: ٿ. (ف. گور = قبر) قبر - گور - ٻئي - تربت - سمانڊ.

”ميان گور لائق، ٻيئي سچ لائق“
(گل قند ۱۲). مستعد - ڳڻي - ڪنڊا. (ت). (من. ڪنڊيش) ڳولا - ڦولا - پٿر - ڪٽڻ - تلاش. ڏونڊ - کوچ - نهار - لوچ - وڙڙ - دريافت (پوليس ۾). جهازو - جهيڙي - تلاشي. (پرماند).

● گور ڪنڊي: نه هئڻ: حيلو وسيلو نه هئڻ - بلو پيئي نه هئڻ - ڪاڀ پرواه نه هئڻ.

● گورات ۽ گورائون (ل): ڪنڊ - ڪونھت (ڍڳي وغيره جو).

● گورات وارڻ: ڪنڊ ٻٽ تي ورائڻ.

● گوراڻي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (اڪثر نوابشاھ، حيدرآباد سنڌ ۽ ٿرپارڪر ضلعن ۾).

● گورائيو ۽ گورائيا: ذ. پيار. گرهائي.

● گورائيو ڏيڻ: گرهائي ڏيڻ - پيار ڪرڻ. (ن - ب).

● گورائيو ڪرڻ: پيار ۽ محبت سان پاڪ ۾ آڻڻ. ڳڻ ڪرڻ - ننگ وڙ ڪرڻ. (ن - ب).

● گورائون: اسم خاص. تعلقي ديري محبت ۾ هڪ ڊيه جو نالو.

● گوراها: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● گوراھو: اسم خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۾ هڪ ڊيه جو نالو.

● گوراھون: ذ. سُرئي جيو جو هڪ قسم - ڳوھ - ڳوھيرو. (ڪاريل ۱۹۸).

● گوراهي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● گور ٻٽ ۽ گور ٻٽ: گور ٻٽون: ذ. ٿ. هڪ جهنگلي جانور (جو قبر سان مردو ڪوئي ڪائيندو آهي) - گور ٻٽ - مڙه خور.

دوہستي - حاملہ - ٻيٽ سان - ڏيکي - ٻيٽ سان
(عورت) - گير ڪٽري - ڏيک - ڪل - ٻن جيئڻن سان.
(ث) پڪريءَ جو هڪ قسم. (ث)
● گورڙ هيٺو: اسم خاص. تعلقي اباوڙي ۾ هڪ ديھ جو نالو.
● گورڙي ۽ گورڙ يون: ث. صفت. (پرا. گورياہ سن. گورڙ + ايڪا > گوري = گوري). سهڻي زال - حسين زال - سونھن واري زال - خوبصورت عورت. چمڪندڙ ديوِي - ديوِي پاروتي. نينڪري - جوان چوڪري. عورت ناري - مُنڌ. هڪ راڳي جو نالو. ٽڪري. (ن - ب).
"تان کي گوري چل، لاڙائو سچ ٿيو"
(شاهه ڪريم).
● گورڙي ۽ گورڙ يون: ث. آڀدا - آفت - مصيبت - غضب. (پرماند ۽ غريب ۲۴).
● گورڙ هُ ۽ گورڙ هُ (ت): ذ. هڪ جاءِ تي ٿيل ميڙ. (صفت). گهاٽو - گڏيل.
- گورڙ هُ پياڪ: ذ. صفت. گهاٽي پنگ پيئندڙ.
- گورڙ هُ پياڪ هُتن: پنگ پين جو ڪڙڪ موالِي هُتن.
- گورڙ هُ ڪٽڻ: سوڙها ٿيڻ - جُهم ڪرڻ. مٿي ڪري اچڻ. (مڇيءَ جو) اوھيڙو ڪري اچڻ. (پرماند).
● گورڙ هو ۽ گورڙا: ذ. (سن. گولڪ < گولڪا = گورڙو) ڪنھن شيءِ جو گول گڏيو - پينوڙو - چائو - ٿيو - روڙو. مٽيءَ جو گول ڇڏو - گليلو (جو ڪسانياڻيءَ ۾ وجهجي). ڪنھن ڌڪ وغيره لڳڻ سبب (بدن ۾) ٿيل ماس جي ڳوڙهي - ڊپڙ. رت ڳڙ. روئڻ وقت اکين مان ٺاڻيءَ جو وهندڙ قطرو - ڦڙو - لڙڪ - هنج. ڪجيءَ جي هڪ ذات (جنھن جو ڏونڪو ڳوڙهي وانگر ٿئي).
- گورڙا ٻي وڃڻ. روئڻ سھل اک مان ڳوڙهو بہ نڪرڻ نہ ڏيڻ - چرپ ڪري روئڻ. روئڻ کي روڪڻ. غم کائڻ - صدمو سھڻ.
- گورڙا ڪٽڻ: گڏيو ڪرڻ (سٽ ۾).
مُتجھائڻ - پريشان ڪرڻ. فڪر ۾ وجھڻ. ڪڍڻ

● گورڙڙ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● گورڙڙا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● گورڙ ناز ۽ گورڙ ناز (ڪ): ذ. قير مان مڙدا ڪوٺي ڪڍي کائيندڙ جانور - مڙده خور - گورڙت.
● گورڙ نهاري ۽ گورڙ نهاريون: ث. (ف). مُوشڪ ڪور. قبرن مان جو مڙدا ڪوٺي کائي اهو جانور - مڙده خور - گورڙناري - گورڙت جي مادي "ايرادي آندي گورڙنهاري ڳوٺ ۾".
● گورڙن: مصدر. (سن. گيليش). ڳولڻ - پوڻ - وائڻ - وڙڻ - ڦولڻ - سوڄڻ - ڪوڄڻ - ڏورڻ - تلاش ڪرڻ - جاچڻ - سوڄڻ - ڦولڻ. بنا چيڻ جي کائي وڃڻ - ڳهي ڇڏڻ - ڳڙڪائڻ. (گورڙ يو - گورڙ پندو - گورڙ ڀل).
- گورڙي وڃڻ (ڪ): نيڙيءَ تان هيٺ لهي وڃڻ.
● گورڙو ۽ گورڙا: ذ. صفت. (پرا. گورڙنو. سن. گورڙ + ڪتھ = گورو). گوري رنگ وارو - اڇيءَ ڇڙيءَ وارو - سهڻي ڇڙيءَ وارو. ڪيڪ رنگو - سرخ سفيد رنگ وارو. سفيد - پورو - گورو - چٽو - آجرو - اڇو. خوبصورت - حسين - جميل - سندر. (ث. گورڙي ۽ گورڙ يون). (اسم خاص). لس ٻيلي جو اڀرندڙون هڪ علائقو.
● گورڙو ۽ گورڙا: ذ. صفت. (سن. گورڙ = گورو). گهڻي بار وارو - باري - پاري - ڳرو - گران - ٿڌيل - وزندار - وزني - وزنائو. سخت (مينهن). ڳرو (کاڌو) - دير هضم. قوي. سانتيڪو - ڌيڙو - ڳڻير - ديرينو - سنجيده. وڏي ڌيڙ لاءِ هڪ لقب. (پرماند). مڙس جو ننڍو ڀاءُ. (گاجرا).
- گورڙاڻ ۽ گورڙائيون: ث. گورائي - وزن - ڳراڻ - بوج - بار - بوجو - نهراڻ.
● گورڙائي ۽ گورڙائيون: ث. ڳوراڻ - ڳرائي - باري - وزنداري - نهراڻ.
- گورڙو ڳاڻيهاڻي: ڍرو يا آهستي ڳالهائڻ. (ن - ب).
● گورڙ هاري ۽ گورڙ هاريون: ث. صفت. (سن. گورڙ = گورڙ). گريوئي - گريوئي - ڪيڻ -

● گوٺو ۽ گوٺون: ٺ. (سن. گوٺا). جانور جو هڪ قسم. (واکو ۽ جي بناوت جهڙو، چن پيرن سان هڪ ٻيٽ پير سرڻو چيو).
 ● گوٺو ۽ مان: واگوٺو ٿيڻ (ت): حيثيت کان مٿي رعب تاب ڏيکارڻ. آڪو يا وڏائي ۾ وڌي وڃڻ. - ختسيس مان وڌي زور وٺڻ.
 ● گوٺو ۽ گوٺو ۽: ٺ. گاهت. مپيڙ. انبوہ. هجور. (ميلو شهباز ص ۱۲).
 ● گوٺائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (اڪثر حيدرآباد سنڌ ۾).
 ● گوٺت ۽ گوٺت: ٺ. گانه لاءِ ڪٿڻ ۾ مليل ڪٿڻ. گوٺت.
 ● گوٺت: مصدر. (سن. گوتنم < گت = گوٺن). آئي وغيره ۾ پاڻي وجهي ملائڻ. - ملڻ. - مٽڻ. گڏڻ. خراب ڪرڻ. (ت). (گوٺيو. گوٺندو. گوٺيل).
 ● گوٺو ۽ گوٺو (ت): ٺ. صفت. سڀڪجهه گهٽڙ. هضم ڪندڙ. ڪاٺو. گهڻو ڪائيندڙ. پيٽيڙ.
 ● گوٺو (ل): ٺ. ان جي ويڙهيءَ جو ٽڪر.
 ● گوٺيو ۽ گوٺيو: ٺ. جانور جو هڪ قسم (سانڍي جي جنس جو، زهريلو گاڙهي پوري رنگ تي).
 ● گوٺيو ۽ گوٺيو (ڪ): ٺ. گاه جو هڪ قسم.
 ● گوٺيت ۽ گوٺيت: ٺ. (سن. گو = گانه). مال کي ڪٿڻ ۽ ڌارو وغيره گڏي ڏنل چارو. (پرماند).
 ● گوٺيو (ت): ٺ. جيت جو هڪ قسم.
 ● گوٺين ۽ گوٺين: ٺ. جانور جو هڪ قسم. سامير. سانوڙ. (پرماند).
 ● گهٽ ۽ گهٽون: ٺ. (سن. گهٽ = اونهو وڃڻ. گهٽن = ڏکيو. سمجھ کان ٻاهر). ڪنهن ڏکئي ڪم ۾ گهڻي وقت تائين ويهڻ جي حالت. - هٿج. ڪٽهه. هڻي. پتوڙ. پور هيو. هلاڪي. جاکوڙو. درد سري. - ڪشالو. - دقت. - محنت. - تڪليف.

● گوٺو ۽ گوٺو: ٺ. گولا. تلاش. جستجو. وڙ. - ڍونڍ.
 ● گوٺو ۽ گوٺو: ٺ. صفت. گولائو. گوليندڙ. گولها ڪندڙ. تلاش ڪندڙ. ڍونڍيندڙ. وڙيندڙ. تلاش ۾ (ڪنهن شئي جي نڪتل) - جاچو.
 ● گوٺهه ۽ گوٺهون: ٺ. جاچ. تلاش. ڍونڍ. گول. قول. سڌ ساء. - پڇا ڳاڇا. (شرت).
 ● گوٺها ۽ گوٺهائون: ٺ. گولا.
 ● گوٺي ڪڍڻ: قولن. هٿ ڪرڻ. ڪا (شئي) هٿ ڪرڻ. - لهڻ.
 ● گوٺو ۽ گوٺو (ت): ٺ. ماڻهن جو ٺولو. جماعت.
 ● گوٺو: اسم جنس. هڪ پسارڪو وکر.
 ● گوٺا: اسم جنس. چانبي جي شڪل جهڙي ٻوڙي (توري) جون ڪاٺيون. - چانبي جا گوٺا:
 "عاشق ان ڪٿي ويا، تون گوٺا پيو ڳاهين"
 (پاهر ڏل).
 ● گوٺو ۽ گوٺو: ٺ. (سن. گو = گانه + موٽر = مت) گانه جو مٽ. ڍڪيءَ جو مٽ. (پرماند). گابو. (ت).
 ● گوٺو ۽ گوٺو (ت): مصدر. گوٺن. گوٺندڻ. (ل. وٺا). (گوٺندو. گوٺندو. گوٺندو).
 ● گوٺو ۽ گوٺو (ت): ٺ. ڪنهن به وٺ جو ٿڌو.
 ● گوٺو (ل): ٺ. چانبي يا توري ڳاهڻ بعد پڇيل تبليوڻ. ڪاڏر. (ل).
 ● گوٺو ۽ گوٺو: ٺ. گانه. ڍڪي.
 ● گوٺو ۽ گوٺو: اسم خاص. تعلقي ميرپور بٺوري ۽ تعلقي ميهڙ ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● گوٺو ۽ گوٺو: اسم خاص. تعلقي ڊگهڙيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● گوٺو ۽ گوٺو: ٺ. (سن. گوٺي). گوٺ جو ٺهيل گوٺرو. پوري. - بوجهو. پسارڪي وکر جو هڪ قسم. - دوا طور ڪم ايندڙ ڪوٺڙ جو هڪ قسم. ٻوٽيءَ يا گاه جو هڪ قسم. (ڪ).
 ● گوٺي ۽ گوٺيون: ٺ. گوٺ مان ٺهيل گوٺرو يا بوجهو. (ل. قايچ).

- گهٽرُ جَنُ: مصدر. ننڊائجن - ٻنڪي ڪائڻ - جهوٽا ڪائڻ. خمارجن. (گهٽرُ يو - گهٽرُ يو - گهٽرُ يَلُ).
 ● گهٽرُ يو ۽ گهٽرُ يا: ذ. صفت. گهر وارو. ٻنڪيون کائيندڙ - ننڊ هارڪو - جهوٽا کائيندڙ. مست - ڪانت - ڪاهل.
 - گهٽرُ يو ۽ گهٽرُ يا: صفت. ننڊ هارڪو. مست - ٽوٽي - ڪاهل.
 ● گهٽرُ يو ۽ گهٽرُ يا: ذ. مڙس جو ٻيءُ. سُهرو. (آزاد).
 ● گهٽرُ ۽ گهٽرُ: ذ. صفت. مسڪر مائهو - وڏو مائهو. (ل - وفا). ڳالهه گهڙيندڙ يا ٺاهيندڙ - ڳالهه آکاڻي ٻڌائيندڙ - ڳالهه ڪندڙ - بيان شروع ڪندڙ - گهڙيو. اشارو ڪندڙ. (پرماند).
 - گهٽرُ يو ۽ گهٽرُ يا: ذ. صفت. گهٽرُ.
 ● گهٽڻ: ذ. ڀسارڪي وکر جو هڪ قسم.
 ● گهٽه گهٽه: صفت. اجايو - ٻيهودو. (ٺ) بک بک. (گاجرا).
 ● گهٽلائڻ: مصدر. ڪاهل ٿيڻ - مست ٿيڻ - ڍرو ٿيڻ - غافل ٿيڻ - بي پرواهي ڪرڻ - الغرضائي ڪرڻ. بي خيالي ٿيڻ - گهٽلائڻ. (گهٽلايو - گهٽلائيئندو - گهٽلايل).
 ● گهٽيلو ۽ گهٽلا: ذ. صفت. مست - ٽوٽي - ڪاهل - ڍرو - آلسي - آرسی - بي خيالي - لا غرض. بي وقوف - بي عقل - ڪم فهم - نادان - جٽ. پورڙو - مت موڙه.
 - گهٽلائو ۽ گهٽلائڻا: ذ. سستي جو - ڪاهليءَ جو. بي پرواهي جو. بي خياليءَ جو - الغرضائي جو.
 ● گهٽلائيپ: ٺ. گهٽلائي.
 - گهٽلائي ۽ گهٽلائيئون: ٺ. غفلت - غافلي. ڪاهلي - سستي - موڳائي. بي پرواهي - بي خيالي. هٽلائي.
 ● گهٽن ۽ گهٽن (ل): ذ. خيال - ڌيان "جيڪڏهن تنهن گهٽن ڪري لکين پڙهين ها ته توکي ٻنڌ داد ملي ها" (جملو).

آزار - زحمت - تصديق - اهنيج - ڏنڄ - جنجال. (پرماند).
 - گهٽوڙ ۽ گهٽوڙون: ٺ. بٽ جي پياج. سُسٽي - آرس. ٽڪ.
 ● گهٽه ۽ گهٽه: ذ. (سن. گهٽن - زيور. گهٽه). زيور - گهٽو. جنسار - زيب. گروي - رهن. عوضو - بدلو.
 - گهٽه رکڻ: گروي رکڻ. ڪو زيور وغيره پيسا (قرض طور وٺڻ) جي عوض رکڻ.
 - گهٽه گهٽو ۽ گهٽه گهٽا: زر زيور - گهٽو مٽيو. مٽيو موتي.
 - گهٽه وارو ۽ گهٽه وارا: ذ. صفت. (زيور وغيره). گروي رکڻ وارو.
 - گهٽيل رهن: گروي رهن. ٿورائتو رهن - شڪر گذار رهن - احسانمند رهن.
 ● گهٽائڻ: مصدر. سخت پورهيو ڪرائڻ - گهٽو ڪم ڪرائڻ - محنت ڪرائڻ - هڃائڻ - ٽڪائڻ. تڪليف ڪرائڻ. (گهٽايو - گهٽائيندو - گهٽاييل).
 ● گهٽه ۽ گهٽه: ذ. ڪاٺيل گاهه (مال لاءِ). مال جي ڪاڏي لاءِ ڪٽر وغيره ملائي ٺاهيل چارو - ڳوٺ. (پرماند).
 ● گهٽه ۽ گهٽه: ذ. ماڻهن جي گهٽڻ - مڇڙ - ڪٽ - انبوه - ڊٽب - اجتماع - ڳاهت. ماڻهن جي گهٽڻ سبب ٿيل موڙه - پيهت - پيهه. گوڙ - گهسان.
 ● گهٽج ۽ گهٽجون: ٺ. محبت. پيار - قرب. گڻ.
 ● گهٽر: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● گهٽر ۽ گهٽرون: ٺ. (پرا. گهٽن. سن. گهٽر ڌڻ). ننڊ جو خمار - ٻنڪي - اوجھرائي. نشي جو خمار - سستي - ڪر موڙ - آرس - آلس. بي هوشي. موڳائي.
 - گهٽر ۽ گهٽر: ذ. صفت. ننڊ جو خماريل - ننڊا ڪڙو. مست - ڪانت - آرسی - ڪاهل - ڍاڪن ڍلو - شومتي - ڪم چور.

● گهٽڻي: گهٽڻيون: بي چيني - بي آرامي -
 ● گهٽو: گهٽا: ذ. ڪاٺي ڪڍڻ لاءِ هڪ ماڻهو جو ڪاٺيءَ جي کوٽڻ جو مقرر انداز. (ل). تڪليف - ذڪ -
 جفا. (ت). حصو - ورهاست - پاڳو. (ت). گهٽه -
 زيور - گهٽو. (ل).
 = گهٽو چاڙهڻ (ت): مدد ڏيڻ - امداد ڪرڻ.
 ڪم پورو ڪرڻ.
 = گهٽو ڪڍڻ (ت): ڪم جو مقرر حصو ڪرڻ.
 گهٽي: گهٽي (ل): ذ. صفت. وڌيڪ -
 سڪر. (ل - مهيري).
 ● گهٽير: گهٽير (ڪ): ذ. نند جو گهٽير -
 خمار. اوجاڳو.
 ● گهٽير: گهٽير: ذ. (پرا. گهٽير: سن.
 گهٽير). پيرل - ٽنٽار - تار - پريور. ڳرو - پارِي.
 بردبار - گهٽير. وڏو - اعليٰ - بلند - مٿاهون - اوچو.
 فلڪ وارو. گهٽيون ڳالهون ڄاڻندڙ. گهٽا ڳڻ ڪندڙ
 " ڳڻ جا گهٽير، مارو ملڪ ملير جا " (شاه).
 ● گهٽير: اسم خاص. تعلقي سيوهڻ ۾ هڪ
 ديھ جو نالو.
 ● گهٽيل: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● گهٽيلا: اسم خاص. ذات جو هڪ قسم.
 ● گهٽيلڙا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● گهٽيلائڻ: مصدر. گهٽيلو ٿيڻ - پورڙو ٿيڻ -
 بي عقل ٿيڻ. ڪاھل ٿيڻ - ڏو وڌيڪ ٿيڻ - مست ٿيڻ.
 بي پرواه ٿيڻ - بي خيال ٿيڻ. (گهٽيلايو -
 گهٽيلائيندو - گهٽيلايل).
 ● گهٽيلو: گهٽيلا: ذ. صفت. (سن. گهٽيلو -
 جڃان = رڳو گهر تائين سڃاڻپ رکڻ وارو).
 بي وقوف - بي عقل - پورڙو - مت موڙه. مست -
 ڪاھل - ٽوٽي - آسي. ڍرو. غافل - بي خيال -
 بي پرواه.
 ● گهٽيلائڻو: گهٽيلائڻا: ذ. گهٽيلن جو - گهٽيلي.
 يا بي خياليءَ جو.
 = گهٽيلائي: گهٽيلائڻون: ث. بي وقوفي -
 پورڙائي - گهٽلائي - ڪاھلي - مستي - ڍرائي - غفلت -
 بي پرواهي - الغرضائي.

● گهٽڻ: مصدر. آن جي سنگن جو گهاھ ۾
 پُري وڃڻ. آهستي آهستي ڪم ڪار ڪرڻ -
 هلڻ - گهٽ ڪرڻ. (شاه).
 ● گهٽڻ: مصدر. سخت پورهيو ڪرڻ - گهٽي
 محنت ڪرڻ - ڪشالو ڪڍڻ - ڏاڪڙو ڪڍڻ -
 تڪليف وٺڻ - لوڙڻ - هڃڻ - ڪهڻ - وڙهڻ.
 معيو ڪرڻ. آهستي آهستي ڪم حاج ڪرڻ.
 گهٽ ڪرڻ. آهستي هلڻ.
 " دؤريون هاڙيون لنگهيون، ڳوڙيون ٻيون گهٽ " (شاه).
 سنگن جو گهاھ ۾ پُري وڃڻ. احسانمند ٿيڻ.
 تابعدار ٿيڻ. مطيع ٿيڻ. (گهٽيو - گهٽندو - گهٽيل).
 = گهٽڻ پهڻ: خيال ڪرڻ - تورڻ ٽڪڻ -
 رڻ ڪٽڻ.
 ● گهٽڻي: گهٽڻيون: ث. درد سري - سخت
 محنت - گهٽو پورهيو. (هرمانند).
 = گهٽيل: گهٽيل: صفت. ٽڪل - هڃيل -
 ساڻو - ماندو - چور - هلاڪ - ورتل.
 ● گهٽڻ: گهٽڻون: ث. (سن. گهٽپ = ڳپ)
 ماديءَ جي مخصوص عضوي ۾ ڳپ جي رهڻ جي
 جاء - ڀڄي داني - رحم.
 ● گهٽڻ: مصدر. (سن. گهٽ) گيت ڏيڻ - گهٽڻ -
 ڳوڙڪاڻڻ - ڳوڙڪاڻ - هڙپ ڪرڻ. (سن. گهٽڻ)
 پڪڙڻ - قابو ڪرڻ. (سر سامونڊي - گهٽ). (گهٽو -
 گهٽندو - گهٽيل).
 ● گهٽڻو: گهٽڻا: (پرا. گهٽنيا. سن. گهٽنا =
 گهٽو) زيور - گهٽه. مٿيو - هيرو - جواهر - جوهر.
 ڪارڪ جهڙو تعويذ (جو گهٽيءَ ۾ ٻڌبو آهي). (وفا).
 = گهٽڻو ڳڻو: گهٽڻا ڳڻا: ذ. زر زيور -
 گهٽ ڳڻا - سوني ساھ.
 ● گهٽڻو ڪو: مو: اسم خاص. تعلقي ڪنڌڪوٽ ۾
 هڪ ديھ جو نالو.
 ● گهٽڻو لنگهڻ: اسم خاص. تعلقي ميرپور ماٿيلي ۾
 هڪ ديھ جو نالو.
 ● گهٽڻو واھي: اسم خاص. تعلقي ڳوھي ياسين ۾
 هڪ ديھ جو نالو.

- گهٺيءَ ڇڪي ٿي رکن: سيٽ ڪرڻ -
مغروي ڏيکارڻ. پاڻ کي وڏو ماڻهو سمجهي
آڪڙ ڪرڻ.

- گهٺيءَ ڏيکارڻ: دل جو راز ظاهر ڪرڻ.
گجهه سلڻ. بي پرواهي ڏيکارڻ.

- گهٺيءَ ڏيڻ: بي پرواهي ڏيکارڻ. انڪار ڪرڻ.

- گهٺيءَ ڏيئي هٽيو وڃڻ: پورو جواب نه
ڏيڻ. پورو منهن نه ڏيڻ.

- گهٺيءَ ۽ گهٽيءَ: ڏ. صفت. گهٽي مارائيندڙ -
چٽو - گانڊو.

- گهٺيءَ سان ڳالهائڻ: آڪڙ مان ڳالهائڻ -
لاغر ٿيڻ سان پيش اچڻ. رڪو ۽ اينگو جواب ڏيڻ.

- گهٺيءَ سوڙ هو ۽ گهٺيءَ سوڙ ها (ت): ڏ.
صفت. بيخيل - ڪنجوس - ٻڪو - مڪيهوس - شور.

- گهٺيءَ ڪٽڻ: اٿڻ.

- گهٺيءَ ڪوڙڻ: ويهڻ. آرام ڪرڻ - ٿڪڻ
پڇڻ - وسار ڪرڻ.

- گهٺيءَ کيس: ٿ. توبه - پاڻ - بس.

- گهٺيءَ کيس ڪرڻ: بس ڪرڻ - توبه ڪرڻ -
پاڻ ڪرڻ.

- گهٺيءَ ڳاڙ هو ۽ گهٺيءَ ڳاڙ ها: ڏ. صفت.

ڳاڙهي ۽ گهٺيءَ وارو - ڳاڙهه گيو. (ڏ). باندر - ڀولڙو.

- گهٺيءَ گهٽا ڪائڻ: اجايو حرص ڪرڻ.

هوند وارو ٿيڻ - ڀيٽ ڀرجڻ - ڏو ٿيڻ. (موسوي).

- گهٺيءَ ڳوڙو ۽ گهٺيءَ ڳوڙا: ڏ. صفت.

وڏائي خور - هٺيلو - متڪبر - مغرور.

- گهٺيءَ ڳوڙو هڃڻ: مغرور هجڻ. وڏو
ماڻهو هجڻ.

- گهٺيءَ گهر ڏانهن ڪرڻ (ت): ڄاڻا ڀرڻ -
منهن ڪرڻ - ايلاز ڪرڻ.

- گهٺيءَ مارائڻ: بدفعلي ڪرائڻ - ياهڻ - لواطت
ڪرائڻ.

- گهٺيءَ مان هٽ پوڙڻ: خراب گفتگو
ڪرڻ. گاريون ڏيڻ - گهٽ وڌ ڳالهائڻ.

- گهٺيءَ ۽ وات تي هٽ رکن: ڪنهن جي
ڀڄار نه ڪرڻ. غريب ٿي گذارڻ.

● گهٽيه (ت): ٿ. آڻ يا گهوڙي تي بنا سنجڻ
جي چڙهڻ ڪري ويهڪ جي جاء تي ٿيل گات -
چٽو.

● گهٽا ۽ گهٽاڙ (ت): ڏ. ڪٽنب - قبيلو - خاندان

● گهٽو ۽ گهٽو (ت): ڏ. ٿاهو. نقصان.

- گهٽو ۽ گهٽو ۽ هر پٽو: ڦاسو پوڻ. نقصان
پوڻ.

● گهٽن ۽ گهٽون: ٿ. (سن. ڪو = گانء) گانء -
گهٽون - ڍڳي.

● گهٽون ۽ گهٽون: ٿ. (پرا. گوئي < گوئا <
گائي. سن. گي < گو = گانء) چوپائي جانور
جو هڪ قسم - گانء - ڍڳي - گاء. مسڪين -
غريب. حاليڪ - مظلوم - ويچارِي. ساده دل -
پالي ٻولي.

- گهٽوئٽ ۽ گهٽوئٽ: ڏ. گانء جو مٿ
(هندو ماڻهو پاڪ ڪري سمجهندا آهن ۽ مذهبي
رسمن ۾ ڪم آڻين).

● گهٽون ۽ گهٽي: اسر خاص. لس ٻيلي طرف
هڪ جبل جي ٿوڙ جو نالو. (مهراڻ).

● گهٽي ۽ گهٽيون: ٿ. ٿوڙ - جلدائي - تڙڪڙ.

(ل). ڪٽسي - واهي. (ل). گهرج - ضرورت. (ل).

وفا. مينهن جي گوڙ - گجگوڙ. (ڪ).

● گهٽي ۽ گهٽيون: ٿ. (سن. گد = گهٽي)

پاڇائي اخراج ڪرڻ جي جاء - چٽ - دٻير -
ٿوڪي - گديا - گانڊ - مقعد - هٽڪڻ جي جاء.

- گهٽي آجڻ ۾ رکن: وڏائي ڪرڻ - آڪڙ
ڪرڻ.

- گهٽي آگهڙو ۽ گهٽي آگهڙا (ت): ڏ.

صفت. بي حياء - بي لڄو - بي شرم - اٿاسو.

- گهٽي پيٽ ڪرڻ (ت): ڪنجوسائي ڪرڻ -
پڪائي ڪرڻ.

- گهٽيءَ تي مٿس هٽڻ: احسان ڪرڻ - مهرباني
ڪرڻ.

- گهٽيءَ جو ڳڙ هڃڻ (ت): گهڻو عذاب
ڏيندڙ هجڻ - سخت ايڏائيندڙ هجڻ.

● گهٽيون ۽ گالهائين: تمام بد لفظ چوڻ -
 گهٽ وڌ گالهائين.

● گهٽياري (ت): ٿ. ڪٽڙه جو هيٺيون حصو
 (جنهن ۾ گهوڙو پيل ٿئي ٿو) - مٿو - ٿڌو. (بلبل).
 ● گهٽ ۽ گهٽيون: ٿ. (سن. گتر) گهڻ
 جي حالت - گهٽ - ٿڪ - هٿو - ڪپه.

● گهٽ ڏيڻ: نڙيءَ کي زور ڏيئي ڪاڌو
 ٻيٽ ۾ وجهڻ - گهٽ ڏيڻ - ٿڪ ڏيڻ.

● گهٽ ڏيئي قرض لاھڻ: قسطون ڪري
 قرض لاھڻ. تڪليفن سان قرض لاھڻ.

● گهٽيون ڪائڻ: تڪليفون ڏسڻ.

● گهٽ ۽ گهٽ: ٿ. (سن. گهٽ ڪئي =
 ڳاڻڻ) راڳ - ڪيچ - گانو - ڳاچ - ڳو. ڳاڻڻ جو
 هڪ قسم. ٽڪدار ۽ ٻاوازن فقرا (جي سُرڻ ۾
 ڳائجن). خيال. ڌڙ ٻٽ. ٻڌڻ وغيره. (آصفه).

● گهٽ ڳائڻ: راڳ آلاپڻ - سرود خواني ڪرڻ -
 نغمه سراڻي ڪرڻ. ڀڄڻ ڪرڻ. رام ڪهاني
 چوڻ - ڊگهو بيان ڪرڻ. ڳڻڻ ڳائڻ - تعريف
 ڪرڻ - ساراهه ڪرڻ. (آصفه).

● گهٽي (ڪ): مصدر. ڪا شيءِ نڙيءَ مان
 هيٺ لاھڻ - ڳڙڪائڻ - ڳوڻ - ٿڪ ڏيڻ. (گهٽيو -
 گهٽيائيندو - گهٽيائيل).

● گهٽيو ۽ گهٽيا: فعل. گهڻن مصدر جو اسم
 مفعول - گهڻي ڇڏيو - ڳڙڪايو - هڙپ ڪيو -
 ڳوڙيو.

● گهٽ ۽ گهٽيون: ٿ. (سن. گهٽڪا =
 ڳوڙهي) سٺ جي ويڙهي - ڏيري - ريل.

● گهٽيائي ۽ گهٽيائون: ٿ. چوهڙ يا چوڻ
 راند ۾ ڪم ايندڙ ساري - ڳوٺ. چتمق پٿر جو
 ٺاهيل ٽڪر. (پرمانند). ڪاٺ جو گهڙيل ٽڪر -

گهٽي - اٽي. ٺهڻ جي چيڙي ۾ وڌل ڪاٺيءَ جو
 ٽڪر. يڪتاري جي تند ويڙهڻ واري ڪاٺيءَ جو ٽڪر.
 ● گهٽجهڙو ۽ گهٽجهڙو: (سن. گهٽيڙو)
 ڍونڍ ڪاٺيندڙ پکي - گجهه. (گاجرا).

● گهٽجهڙو ۽ گهٽجهڙا (ل): ٿ. ٿڪ. ٿورڙيءَ
 محبت وارو - ڪوڙو عاشق - سڌو. (مهيري).

● گهٽجهڙو ۽ گهٽجهڙا (ڪ): ٿ. محتاج - بي وس.
 قرضي. مجبور. ٿورائو.

● "ڳوٺ پيسا ڏيئي کين گهٽجهڙو بڻاءُ"
 (جملو).

● گهٽجهڙو ٿيڻ: محتاج ٿيڻ - بي وس ٿيڻ.
 قرضي ٿيڻ.

● گهٽجهڙو ۽ گهٽجهڙا: ٿ. زاناو راڳ - سهرڙو.
 (ڪ - ٿ). اڪروٺ. (ل - وفا). ڳٽو. (ل).
 "ڪٽڙ وارو گهٽجهڙو ٻڌي ڇڏيو"
 (جملو).

● گهٽي ۽ گهٽي: ٿ. ٿڪ. ٿڪڻ. گهٽي مارائيندڙ -
 چٽو - مفعول - گانڊو.

● گهٽي: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو
 نالو.

● گهٽيائي (ل): اسم خاص. پڪيءَ جو هڪ قسم
 (وڏو اڇو اهو ڳوڙو ڪڙڪ ٺنڍي ڳيري ٻاٻهڙو
 ٺنڍو اڇو ڳوڙو). (ن - ب).

● گهٽيائي ۽ گهٽيائون (ڪ): ٿ. دوائن ۾
 ڪتب ايندڙ ٻوٽي جو هڪ قسم - ڳارائي.

● گهٽي (ت): ٿ. ڪٽيڙ جو رنگ.

(۱) ڳاڙهي گهٽي = ڌاء

(۲) ڪاري گهٽي = رنگن.

● گهٽيو ۽ گهٽيا: ٿ. (ف. فاخته). پڪيءَ جو
 هڪ قسم (قد ۾ تتر جيڏو، گهٽيءَ ۾ ڪارو
 ليڪو ٿئي). (ٿ. گهٽي ۽ گهٽيائون).

● گهٽجهڙو ۽ گهٽجهڙا: ٿ. ٿڪ. ٿڪڻ. ٿڪڻ
 جي رنگ جهڙو. پٿر جو ٽڪر.

● گهٽيو ڪٽي چٽڻ: وار کوهي ڇڏڻ.

● گهٽي ۽ گهٽيون: ٿ. (ف. قهري). گهٽي
 جي مادي.

● گهٽي جي وڪڙ: تمام ٿورو پنڌ - ويجهڙائي -
 نزديڪي.

● گهٽي ورتو: ٿ. ٿڪ. ٿڪڻ. گهٽي جي رنگ
 تي مائل - گهٽجهڙو.

● گهٽي هيٺان آنا ڪٽين: ٿ. تمام چالاڪيءَ
 سان ڪو ڪم ڪرڻ. چالاڪي ڏيکارڻ.

- گهڙو ۽ گهڙو: ڏ. جانور جو هڪ قسم -
نورينڙو.
- گهڙو ۽ گهڙو: ڏ. گهڙو ۽ گهڙو: ڏ. ڪچري -
مارڪو. (گاجرا).
- گهڙو ۽ گهڙو: ڏ. صفت. مستمانو -
بودلو - ديوانو - سودائي - گهڙو. (سومل مينڌرو
ص - ۱۳).
- گهڙو ۽ گهڙو: ڏ. صفت. (سن. گرهه =
وٺڻ) گهڙو - خريد ڪندڙ - خريدار - وٺندڙ -
سوديندڙ گراهڪ. چوريءَ جو مال وٺندڙ. (پرمانند).
- گهڙو ۽ گهڙو (ل): ڏ. ڍانڍي پڪيءَ جو هڪ
قسم - لنڪهو. (منچر) - گهڙو. (ل).
- گهڙو ۽ گهڙو: ڏ. (سن. گهڙو = گهڙو) گهڙو -
سهرو - گاج.
- گهڙو ۽ گهڙو (ل): ڏ. گهڙو. مينهن جو
سانده به - چار ڏينهن وسڻ جي حالت - گهڙو. (ڪ).
- گهڙو ۽ گهڙو: ڏ. گهڙو: ڏ. (سن. گهڙو <
گهڙو + پ = جهڻ) ماديءَ ۾ گهڙو جي رهڻ
وارو هئڻ - رحم - گهڙو.
- گهڙو: ڏ. مصدر. (سن. گهڙو = گهڙو) نڙيءَ
مان لنڪهائڻ - گهڙو - گهڙو - گهڙو - گهڙو -
گهڙو ڏيڻ. وٺڻ - گهڙو. (پيلا). (گهڙو - گهڙو -
گهڙو).
- گهڙو ۽ گهڙو: ڏ. گهڙو - گهڙو - گهڙو -
گهڙو - غصب ڪرڻ - موروثي حق تي ناچائڻ
قبضو ڪرڻ - غريبن جو حق کائي وٺڻ.
- گهڙو ۽ گهڙو: ڏ. پڪيءَ جو هڪ قسم -
گهڙو.
- گهڙو ۽ گهڙو: ڏ. (سن. گهڙو =
ف. گهڙو = ڪڙڪ ڪڙڪ - گهڙو - ڪڙڪي.
ڪڙڪ جا سلا.
- گهڙو ۽ گهڙو (ل): ڏ. بوتيءَ جو هڪ قسم -
پترو.
- گهڙو ۽ گهڙو (ڪ): ڏ. (سن. گهڙو =
گهڙو) گهڙو - گاج - گهڙو.

- گهڙو ۽ گهڙو: ڏ. دوا طور ڪم ايندڙ ٻوٽي جو هڪ قسم
(بیشمار ڏاڻا جهليندو آهي کيس "هزار دائي" به سڏين).
- گهڙو: ڏ. اسم خاص. تعلقي جاتيءَ ۾ هڪ ديهه
جو نالو.
- گهڙو: ڏ. اسم خاص. تعلقي ڏوڪريءَ ۾ هڪ
ديهه جو نالو.
- گهڙو: ڏ. اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (سڪايل).
- گهڙو ۽ گهڙو (ل): ڏ. صفت. بي وقوف.
سوالي. مست. بي زور. (ل - وفا).
- "ڪهي گهڙو گهڙو ڪوٺ ۾ ڪي ڪارا قربدار"
خريد ڪيل لوڪر - پانهون. (ڪ). (ڏ). نقصان.
ڏوهه. خرابي.
- گهڙو: ڏ. مصدر. (سن. گهڙو = وٺڻ).
وٺڻ - خريد ڪرڻ - خريدڻ - گهڙو - سودڻ. (پرمانند).
- گهڙو ۽ گهڙو: ڏ. گهڙو - گهڙو - گهڙو -
گهڙو ۽ گهڙو: ڏ. گهڙو - گهڙو - گهڙو - گهڙو -
(ت). ان ڏه ڏينهن سڀيءَ واءُ سان سانده پيل
برسات. (ڪ).
- گهڙو (ت): ڏ. صفت. آڀرو - ڏڀرو - ڪمزور -
ضعيف - هيٺو. مست. تنگ ڪندڙ. نقصان ڪار.
سڄو. ٻوڙهو - ڪراڙو.
- گهڙو ۽ گهڙو: ڏ. مصدر. (سن. گهڙو = وٺڻ).
گهڙو - خريد ڪرڻ - ملهه وٺڻ - سودڻ - وٺڻ -
گهڙو. (پرمانند). بي همت ڪرڻ. (ل - وفا).
- گهڙو ۽ گهڙو: ڏ. گهڙو - گهڙو - گهڙو -
گهڙو ۽ گهڙو: ڏ. صفت. خريد ڪندڙ -
وٺندڙ - گهڙو - خريدار - گراهڪ - ملهه ڏيئي وٺندڙ.
- گهڙو ۽ گهڙو: ڏ. گهڙو - گهڙو - گهڙو -
گهڙو (سن. گهڙو = چوڻ). آچارڻ - چوڻ. (سرڪلياڻ).
- گهڙو: ڏ. مصدر. (سن. گهڙو = گهڙو). هيت ۾
وڃڻ - نڙيءَ مان اندر وڃڻ - گهڙو - گهڙو -
گهڙو - گهڙو. (گهڙو - گهڙو - گهڙو - گهڙو -
گهڙو).
- گهڙو ۽ گهڙو: ڏ. پوريءَ (بلبل)
جو ٻڙو. (حامي).

ڪه

ڪه: ٿ. سنڌي الف ب جو ٽيٽاليهون نمبر اکر.

ايجڊ موجب سندس عدد ۱۰۰۰ هڪ هزار.

● ڪها (ل): ظرف. وانگيان-جيان-وانگري.
(جهڙيءَ طرح چئبو آهي: "مون وانگيان = مون ڪها). (اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.

● ڪهاپ ڪهاپون (ل): ٿ. ڪٽڙ-ترائي-هينائن زمين. ناسغو. (ت). (اسم خاص). تعلقي ٽنڊي الهيار ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ڪهاپ ڪٽڻ: بيمار ٿي پوڻ-ڏمڪ پهچائڻ-ايڏاءُ پهچائڻ-نقصان پهچائڻ.

● ڪهاپارو ڪهاپارا: ڏ. نيڙيءَ جي پڙهه (کنڪھ سبب)-نڙيءَ جي ڪهٽ-ڪهڙو. (سخت تڪليف سان به نه ڳالهائڻ جي حالت).

● ڪهاٽ ڪهاٽ: ڏ. (سن. ڪهاٽ = موت) مارو-ڪوس-خون-ڪس-قتل-ڳاهه. بربادي. هيٺ ڪيرائي وجهڻ واري حالت-ڌڪ-زخم-قتل-وڌ. (پرا. گهٽا. سن. گهوٽا=وجهه) وقت-موتعو-وار-ول-اوسر-سجھه-ساڃي-ٿيڻ-مٽبو-مانگو-ڌٽ-داع. ارادو-خيال. ڦاهي-ڦندو. چنڊو-دولاب-دغا-فريب-ٺڳي-چٽل-ترڪت-ڪپٽ-ڪوت-ڊوه-ڍڪ-ڪڏڻو. (پليٽس).

● ڪهاٽڪ ڪهاٽڪ: ڏ. ماريندڙ-فنا ڪندڙ-نابود ڪندڙ-بي رحم-قاتل-خوني-جلاد-قصاب-مٽاڪ-ڪاسائي. (آصفه). بي ايمان-بد معاش-اوباش-دغا ڪندڙ-ڊوٽو ڪندڙ-فريب ڪندڙ-ترڪتي-ڪپٽي-نقصان ڪار. جيئن: "ديس ڪهاٽڪ = وطن جو دشمن". مارڻ جي هڪ اوزار جو نالو. (پليٽس).

● ڪهاٽ ڪٽڻ: خون ڪرڻ-قتل ڪرڻ-مارڻ-تم هڇا ڪرڻ-آپ گهاٽ ڪرڻ-پاڻ کي مارڻ.

● ڪهاٽو ڪهاٽو: ڏ. خوني-قاتل-ڪهاٽي-ماريندڙ-چريندڙ-ڦاڙيندڙ-زخمي ڪندڙ. شڪار ڪندڙ-شڪاري-جهاڻو-مڇي ماريندڙ-پٽهري وارو-ميربحر. ٽوپو-ٽوپو-سمنڊ جو واقف. "ڪهاٽو سڄن سندا مڪڙا ڪي تڙ جا نهار" (شاهه ڪريم).

ٽنگ-چور-دغا باز-حرفتي-غدار-فريبي.
"ڪهر ۾ ڪهاٽوڙا نه ڄاڻان، مارين ۾ ٿوڪ" (شاهه. ڪهاٽو).

● ڪهاٽي ڪهاٽي: ڏ. خون خوار-خوني-پاهي-خونريز-قاتل-نقصان رسائيندڙ-دشمن-نقصان ڪار-خطرناڪ-هولناڪ-هيٺ ناڪ. آسپ-خراب-بد سڳن-نپاڳو-نحس-بد (ستارو). جيئن "توتي ته ڪو ڪهاٽي گرھ آهي، رڳو نقصان ڀريو ستهين".

● ڪهاٽي ڪير ڪير ڪهاٽي ڪير ڪهاٽي: ڏ. نقصان پهچائيندڙ گرھ-خراب گرھ-نحس گرھ.

● ڪهاٽ ڪهاٽ: ڏ. (سن. گهٽا=گهٽائي). ڪهاٽائي-ڪهاٽاڻ-ڪيرائي-ڳوڙهاڻ-جهجهائي-هڪاندائي. ڪهڙي ڪي چڙڻ بعد ڏنل ڪهاڻو ڳاڙهو رنگ. ڍڳ-ڪوڙ-گهڻو-جهجهو-انبار. لشڪر-ميڙ-انبوه-ٽولي-ڏڻ-ولتر-گنلر-جهڳٽو-جهڻو. (انگ. ڪارڊ=سڀاليندڙ). گاڏي، ريل وغيره جو ٺڪهڻ. پوليس جي چونڪي-سپاهين جي رهڻ جي جاء. (سن. ڪهاٽ، ڪهٽ = پائي پيرڻ جي جاء). وهنجڻ جي جاء-پٽڻ-پڙي يا جهاز وغيره جي ٻيھڻ جي جاء-دمدمو-بندر-ڌڪو.

"جن کي سيڪ ساهڙ جي سي ڪهڙ نه پڇن ڪهاٽ" (شاهه).

(سن. گهٽ=هلڻ)-ماڪرو-جبل مان لنگهه.

غیره). چانو-سيانو-ډاهو. (ث. گهائي ۽ گهائيون).
 ● گهاناپو ۽ گهاناپا: ذ. کات کوټ-گهتائي. نشاني (ليکي جو کتاب).
 - گهانا گهه کائي: (محاورو) تلوار چا اوڻها زخم جهلي-تمام گهٽو ڦٽجن-حد کان زياده مهڻا ۽ طعنا پڻڻ.
 - گهاتان: ث. ڳوڙهائي-گهاتائي-ويجهائي-ويجهڙائي-گهراڻي-جاڏائي-نهرائي. گهاتائي (وٺڻ جي). تڪائي-تيزائي.
 - گهاتائي ۽ گهاتايون: ث. گهاتان-ڳوڙهائي-گهراڻي-نهرائي. تيزائي-تڪائي.
 - گهاتو پائڻ: نقصان پائڻ-چيهو پائڻ-ٽوٽو پائڻ-کوٽ پائڻ-خسارو پائڻ-چوٽ پائڻ-ڪس پائڻ-ڪمي پائڻ-سوس پائڻ-ابوچي پائڻ-هرج پائڻ.
 - گهاتو پٽو: نقصان پوڻ-چيهو پوڻ. ڪڪرڻ-قابو ڪرڻ. سيڪ وڌائڻ.
 - گهائي: طرف. گهائي سان-نقصان سان-هرج سان-ٽوٽ سان-ڪس سان-چيهي سان.
 - گهائي: ث. صفت. گهٽيل-جهنجهيل-لڳل-پٽلي-زور (هوک وغيره). سخت-گهٽي (دوستي وغيره).
 - گهائي سرنهڻ: ڏسڻ: دوستي پرڪڻ-سنگ پرڪڻ-ساڻي سمجهڻ.
 ● گهاپ ۽ گهاپ: ذ. چيپر-ڌڪ-گهه-زخم-ڌار.
 ● گهاپاتو ۽ گهاپاتا (ل): ذ. ڌڪا-ڌوسا-ڌڪ-اهنج-سور-تڪليف-ڌڪڙا-مشڪلاتون-رنڊ ڪون-اٽڪاء-سخيون.
 ● گهاپڻ: اسر خاص. بلا جو هڪ قسم.
 ● گهاذو: اسر خاص. تعلقي ميرپورخاص ۾ هڪ ديه جو نالو.
 ● گهار ۽ گهارون (ل): ذ. (پرا. گهٽيا. سن. گهٽ=تمندي زمين). هيٺاهين زمين. پاڻيءَ جي ڪسي-جهونو ڦٽل واھڙ. غار-چر. سڀر-

جاء-وات-رستو-پيڇرو-گهر-گهيڙ-گهٽ. (پرا. گهٽ=ڌاڪا). پهاڙ-جبل جيئن الهندو گهات، آڀرندو گهات، (سن. گهٽ=ناخن جوڙڻ). زيورن جي گهاڙ جو نمونو-شڪل-شبيهي-نمونو-ڊول-بيھڪ-ڍنگ-وضع-گهاڙ-قسم-اڪار-صورت-روپ-اچار-ڍنگ. ويڙ-ڪات-ڪٽ-ويڙ-گهاڙ-گهڙت. (سن. گهٽ=ملائڻ). ملاوتي (سون)-گاڏڙ (سون)-مٺ. تجويز-اٽڪل-حيلو-منصوبو-فريب-رٿ-سازش.
 - گهات بابو: ذ. ريل گاڏي سنڀاليندڙ عملدار.
 - گهات جو سئون: ذ. ملاوتي سون-اڻ صاف ٿيل سون-اڻ نيجو سون-اڻ نبار سون-مٺو سون.
 - گهات گاڏو: ذ. ريلوي گاڏي ۾ گهات جي ويهڻ وارو گاڏو.
 - گهات گسائڻ: وقت تي تارڻ-ڌڪ گسائڻ-وار گسائڻ-ڪاوڙ تارڻ-ڪاوڙ واري وقت منهن تان ٽري وڃڻ.
 - گهات گهڙڻ: رستو ٺاهڻ-ارادو ڪرڻ-منصوبو سڻڻ-سازش ڪرڻ. سوچ ويچار ڪرڻ-اٽڪل رٿڻ-تجويزون گهڙڻ-رٿائون رٿڻ.
 - گهائي ۽ گهائيون: ذ. جبل مان لنگهڻ جو رستو-گهٽي-گهٽ-لنگهه-درو-گهيڙ-لڪ-جور لڪ-پيڇرو-ڊگ. ٻن پهاڙن جي وچ واري ماٿري. جابلو ماڻهو-پهاڙي. گهائن شهرن جو گهرو نوڪر-مزور-مزدور.
 ● گهاتو ۽ گهانا: ذ. (سن. گهٽ ڪاڙ+ڪهه=گهاتو). ضرر-زيان-نقصان-هاجو-ٽوٽو-هرج-چوٽ-چيهو-ابوچي-تالو-چٽي-کاس-گهانو. اوٺائي-درڪار-کوٽ-ٽوٽ-سوس-ڪس-ڪمي-ڪوٺي. ويجهو-ويجهڙو-گهرو-مٺ-گرو (عزيز دوست). ميل-واسطو-لاڳاپو-تعلقات. (سن. گاڏي=گهاتو) ذ. صفت. چتهرو-تيز-تکو-ڳوڙهو رنگ. گهرو-نهر-ٿلهو-ڳوڙهو-ڪٽڪ-جاڏو (ڪپڙو). گجڪاء-جو هيل-گهٽيل-چانيل (پيلو يا جهنگل

ٿوڙ. (ڪ). (اسم خاص). تعلقي ٽنڊي الهيار ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● گهڙ ۽ گهڙاڻي: ذ. صفت. بڪڪيو - بڪواتي - وڏو اٿيو - واتراڏو - وات ڌارو. ڳالهيو - پٿوڙ - قيصرو. (اسم خاص). تعلقي جيمس آباد ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● گهڙاڻي: مصدر. گذارڻ - جالڻ - ڪاٽڻ - رهڻ - جيئڻ. گهڙاڻي. وقت ڪيڻ. (گهاريو - گهاريڻدو - گهاريڻ).

● گهاريو ۽ گهاري: ذ. واھ، ندي وغيره ۾ وهڪري سبب ڪاڌ - ڪنڊ - گهاريو - گهاري - ڪٽو - ڪاٽو - ڪاٽ - روڻ. ڦوٽ - ڇوري - نار - ڪاري. ڪڏ - وڪرو - شاخ. سڀرو - ڌار - ڦاٽل زمين. (اسم خاص). شهر جو هڪ نالو، ڀنڀور وارو نئون ڳوٺ. تعلقي سانگهڙ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● گهاريو پٽو: ٽٽي پوڻ - ڇڄي پوڻ - ڌار ٿيڻ - ليڪ اچڻ.

● گهاريو ڪري وڃڻ: ڪڏ ڪري وڃڻ - ڏڙ ڪري وڃڻ - ٽنگ ڪري وڃڻ - گهاري ڪري وڃڻ - ڪنڊ پئجي وڃڻ - ڇوري هڻڻ - پاڻيءَ جو ڦاٽي نڪرڻ.

● گهاري ۽ گهاريون: ٺ. ڪپڙي جي پٽيءَ مان نڪتل چند تندن واري حالت - وڻي - وڇوٽي - جاء - گنجائش - ڍنگ - ڪٽ - اوڪاش - خال. پاڻيءَ جو واھ جي هڪ پاسي وهڪري ڪري نڪتل نالي. نديءَ جي وهڪري جي وچ ۾ سڪل زمين. ڦوٽ - جڏاڻي - ويڇو - رخسو - رنڊڪ - وڇوڙو - فراق. زخم. مانيءَ جو هڪ قسم. (مڱن جي آڻي ۾ مصالح وجهي تربل مالوڙو). (ت).

● گهاري لائي: ٺ. اسم خاص. هڪ قسم جي لائي.

● گهاري ۽ گهاريون: ٺ. (سن. گهٽ = گهڙڻ). ڪاٺ جي ٺهيل شئي کي رڻدي سان لسي ڪرڻ واري حالت - چيل - گهاري - جڙائي. هڙي مان پڪي لنگهڻ. جاء. گهٽ. رت. ڪنير جا

ڪٽجا گهڙيل ٿانو. ٺاهڻ جي ترتيب. (اسم خاص). مڇيءَ جو هڪ قسم. (موسوي). ڳولا - جانچ "ڪنهن جي گهڙ ۾ آهين" (موسوي).

● گهاريون ۽ گهاريون: ذ. گهڙي - گهڙت - گهڙپ. گهٽ - نمونو - ڍول - ڍنگ - ڪاريگري. رت - تجويز. ڪم ڪرڻ جي جاء - ورڪشاپ - ڪارخانو - شپڊ - گودي.

● گهاري پٽي جو گهڙي پٽ: گهڙت جو عمدو ٿڪڻ.

● گهاريون ۽ گهاريون (ت): ذ. ڏنگو ليڪو - ڦڏو ليڪو. (اسم خاص). تعلقي ڪڪڙ ۾ هڪ ديهه جو نالو. تعلقي ساڪري ۾ ڳوٺ جو نالو.

● گهاريون ۽ گهاريون: ذ. (سن. گهڙڻ = گهٽ = ٺاهڻ). ڀورو منئون سڌو رستو - شاهي رستو - ڪشادو رستو - ڊڪ - سڌي وات - سڌو پيڇرو. استاد - سيڪاريندڙ. ماريندڙ. (ت). چڱي طرح پير وغيره سڃاڻندڙ. (ل). لوھ جو قسم.

● گهاريون و آڙ: ٺاهڻ يا گهڙڻ لاءِ ڪم ايندڙ هڪ اوزار.

● گهاريون: اسم خاص. واھ جو هڪ نالو. (دادو جي ڀرڪان وهندڙ).

● گهاريون جا گهڙي: اسم خاص. تعلقي ميهڙ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● گهاريون رڻدي: اسم خاص. تعلقي ميهڙ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● گهاريون لڏي: اسم خاص. تعلقي ڍيري محبت ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● گهاس پات: اسم خاص. (ف. درخت شان) وڻ جو هڪ قسم. (دوا طور ڪم ايندڙ).

● گهاس گهاس: (سن. گهگه) ڪيلن - مشڪن - نچن - ٽپن. اڳستي ڌوڪن - ڪاهڻ - چڙهائي ڪرڻ - همت ڪرڻ - وڌائڻ - جرئت ڌارڻ - دل جهلڻ - سڀر سھڻاڻ - طاقت رکڻ. پاڻيءَ ۾ ٻڏڻ - نڪ جهلي ٽپي هڻڻ. قبول ڪرڻ. جيئن "ساهڙ سڌو تن، گهاس گهاس گهڙي جي" (سر سھڻي شاه).

(گهاس گهاس - گهاس گهاس - گهاس گهاس).

ٿوڙ. (ڪ). (اسم خاص). تعلقي ٽنڊي الهيار ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● گهاري ۽ گهاريون: ذ. صفت. بڪڪيو - بڪواتي - وڏو اٿيو - واتراڏو - وات ڌارو. ڳالهيو - پٿوڙ - قيصرو. (اسم خاص). تعلقي جيمس آباد ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● گهاريون: مصدر. گذارڻ - جالڻ - ڪاٽڻ - رهڻ - جيئڻ. گهاريون. وقت ڪيڻ. (گهاريو - گهاريڻدو - گهاريڻ).

● گهاريو ۽ گهاري: ذ. واھ، ندي وغيره ۾ وهڪري سبب ڪاڌ - ڪنڊ - گهاريو - گهاري - ڪٽو - ڪاٽو - ڪاٽ - روڻ. ڦوٽ - ڇوري - نار - ڪاري. ڪڏ - وڪرو - شاخ. سڀرو - ڌار - ڦاٽل زمين. (اسم خاص). شهر جو هڪ نالو، ڀنڀور وارو نئون ڳوٺ. تعلقي سانگهڙ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● گهاريو پٽو: ٽٽي پوڻ - ڇڄي پوڻ - ڌار ٿيڻ - ليڪ اچڻ.

● گهاريو ڪري وڃڻ: ڪڏ ڪري وڃڻ - ڏڙ ڪري وڃڻ - ٽنگ ڪري وڃڻ - گهاري ڪري وڃڻ - ڪنڊ پئجي وڃڻ - ڇوري هڻڻ - پاڻيءَ جو ڦاٽي نڪرڻ.

● گهاري ۽ گهاريون: ٺ. ڪپڙي جي پٽيءَ مان نڪتل چند تندن واري حالت - وڻي - وڇوٽي - جاء - گنجائش - ڍنگ - ڪٽ - اوڪاش - خال. پاڻيءَ جو واھ جي هڪ پاسي وهڪري ڪري نڪتل نالي. نديءَ جي وهڪري جي وچ ۾ سڪل زمين. ڦوٽ - جڏاڻي - ويڇو - رخسو - رنڊڪ - وڇوڙو - فراق. زخم. مانيءَ جو هڪ قسم. (مڱن جي آڻي ۾ مصالح وجهي تربل مالوڙو). (ت).

● گهاري لائي: ٺ. اسم خاص. هڪ قسم جي لائي.

● گهاري ۽ گهاريون: ٺ. (سن. گهٽ = گهڙڻ). ڪاٺ جي ٺهيل شئي کي رڻدي سان لسي ڪرڻ واري حالت - چيل - گهاري - جڙائي. هڙي مان پڪي لنگهڻ. جاء. گهٽ. رت. ڪنير جا

● گهاگهتر ۽ گهاگهتر (ل): ذ. قائل ۽ تئل رليون - قائل ڪپڙا. جيئن مون کي ته اهو رليءَ جو گهاگهتر آيلاني ڏي.

● گهاگهتر ۽ گهاگهتر (ت): ذ. وڏو ڦاڙ - زخم. پڳل چلم وغيره جو ترو.

● گهاگهتر: اسم خاص. ذات جو هڪ نالو. تعلقي حيدرآباد ۽ تعلقي ڪنڊياري ۾ ديهن جا نالا.

● گهاگهترڪو: اسم خاص. تعلقي ڏوڪريءَ ۾ ديهه جو نالو.

● گهاگهتر: اسم خاص. تعلقي لاڙڪاڻي ۾ ديهه جو نالو.

● گهاگهتر: اسم خاص. تعلقي نوشهري ۾ ديهه جو نالو.

● گهاگهتر ۽ گهاگهتر: ذ. ڪنهن ٿاڻو جي پڳل گچي - ڪڙو. چلم وغيره جو پڳل ترو. گهٽ - ميلو - ڊڪ - رنڊڪ - روڪ - رڪاوٽ.

● گهاگهتر ڪڍڻ: (ڪوبه ڪم) پورو ڪرڻ - يڪدم پورو ڪرڻ - جلد لاهڻ. ڀاڱا لاهڻ يا ڪڍڻ.

● گهاگهتر لاهڻ: ٽڪر ٽڪر ڪرڻ - پورو پورو ڪرڻ - پُرزا پُرزا ڪرڻ - زخم ڪرڻ - ڇٽ ڪرڻ - زبان ڪرڻ - تباھ ڪرڻ - ناس ڪرڻ. جدا ڪرڻ - ڪابه شيءِ وڌي ڇڏڻ. گهاڙيءَ سان ڪنهن ۾ انسان وغيره کي ڌڪ هڻڻ. (وهندڙ ڪڙبي کي ڪنڊ ڏيڻ).

● گهاگهتر گچيءَ پوڻ: ڦاسائڻ. شادي ڪرڻ.

● گهاگهتر گچيءَ ۾ وجهڻ: ڪنهن جي گچيءَ ۾ بار وجهڻ - پرائي بلا پنهنجي گچيءَ ۾ وجهڻ - پرائي آفت سر تي کڻڻ - تڪليف جو ڪم کڻڻ. ڀت جي شادي ڪرائڻ.

● گهاگهتر: اسم خاص. مڇيءَ جو هڪ قسم. (مورا کي جهڙو. قد اٽڪل ۸-۹ انچ).

● گهان ۽ گهان (ت): ذ. ٻڪريءَ جي ڏانچي وڃڻ کان تر کي روڪڻ لاءِ ان جي ٿڌن کي گسيءَ - ٻڪريءَ جي ٿڌن کي لاٿل چيڻو يا ڳوهيل مٽيءَ - گاهي. (ت). کڻيءَ جا ڪپڙا

● گهاگهتر ۽ گهاگهتر: ث. (پرا. گاهريا. سن. گرگر < گرگري + اڪا = گهاگر). پاڻي ڀرڻ جو ٿاڻو - پتل يا ٽامي جو دلو - گهڙي - چٽوري - موريو - دلي - گگر - ٻارڙو - گهگهري.

● گهاگهتر وڃائڻ: ڳاڻن ۾ دلو وڃائڻ.

● گهاگهتر پٽائڻ: اسم خاص. فوج جو هڪ قسم. (اسڪاٽلنڊ جي اتر طرف وارو لشڪر جن جو پلانڊ ڪم ڪرڻ کان گوڏن تائين لڙڪندو آهي). (گاجرا).

● گهاگهتر ۽ گهاگهتر: ذ. (پرا. گهگهري. سن. گهگهتر + ڪه = گڏيل ڪنجرو ۽ پڙو). گڏيل ڪنجرو ۽ پڙو - پيشڪير - پڙو - پيشواز - پيشڪوٽ - جهمير - وڏو چولو - ڪڙتو. (ث. گهاگهري ۽ گهاگهتر پوڻ). وڏي گهاگهتر. ان وائرڻ جو ڪاڙو. (ت).

● گهاگهتر (ت): وجهڻ (عضو و مخصوص). جيئن "آلي سو گهاگهالي پيو مارو پائي". (گهاگهاليو - گهاگهاليو).

● گهاگهتر: اسم خاص. ٿر ۾ پيدا ٿيندڙ گاهه جو هڪ قسم (گهتر).

● گهان: حرف جر. جيان - وانگر - وانگيان - جهڙو. "هن گهان آهي" = هن جهڙي آهي.

● گهانچ ۽ گهانچ: ذ. زمين ۾ ٿوري گڏ - گهانچو.

● گهانچڻ: مصدر. (سن. گهات). ايڏا رسائڻ - چيڻ - چيڙڻ - چيڙڻ - پورڻ - چيڙڻ - گهونڻ. گهاگهتر ڪرڻ - ڏوڪڻ ڪرڻ. ڪڍ ڪرڻ. (ت). (گهانچيو - گهانچيندو - گهانچيل).

● گهانچو ۽ گهانچو: ذ. ايڏا. نقصان - گهاٽو - جهڙو - ٽوٽو - اڀوچي - گاس - چٽي - هارتو - ضرر - تاوڻ. زمين ۾ ٿوري گڏ - ڪاٽو - گهانچ.

● گهاندار ۽ گهاندار: ذ. (سن. گهنتا = گهٽڻ). وڏو گهٽڻ - ڀور يا وٽ ڪسي ٻڌل گهٽڻ يا گهٽڻي - چٽو - ڊگرو.

- گهائ پٽون: ويڃڻ - ڌڪڙڄڻ - زخمي ٿيڻ.
اندر سڙڻ - جلڻ - ويڙهڻ.
- گهائ ڪٽڻ: ڦٽڻ - ايڏائڻ - زخمن - زخمي
ڪرڻ - گهائڻ - وايوڙڻ. رنجائڻ - دل ڌڪائڻ -
دل آزارڻ.
- گهائ گسائڻ: ڌڪ گسائي وڃڻ - ٻئي جو
وار خالي موٽائڻ. وقت وڃائڻ - داء گسائڻ -
وار تارڻ. ڪاوڙ تارڻ.
- گهائ ڪهپ: زخم - لڳائڻ - ڦرڙيئون -
ڦوڦيڻدا.
- گهائيل ۽ گهائيل: ٿ. ڦٽيل - ويڙيل -
زخميل - ڌڪيل - ڌڪوڙيل. ڌڪوڙيل - خربيل -
عشق جو مارييل - ستايل - فراقيل - جڏائي جو
ستايل.
- گهائيل ٿيڻ: زخم ٿيڻ - مجروح ٿيڻ -
ڦٽجڻ - ويڃڻ - زخم ٻڌڻ.
- گهائيل مائيل: واقف - ڄاڻو - گڏ گذاريندڙ -
هرييل - گهرو - گستاخ - رليل مليل - گهائو -
ويجهو دوست.
- گهائڻ سان: ڦٽڻ سان - زخمن سان - ڦٽيل سان.
- گهائو ۽ گهائو: ڌ. گهائ ڪندڙ - گهائيندڙ -
نقصانڪار - ٻيڙي ٻوڙ - ڌڪ پٽائيندڙ - زخم ڪندڙ -
ڦٽيندڙ. (هٿيار). تيز - تڪو. اونهو (ڌڪ يا چوٽ).
خوفناڪ - خطرناڪ (ندي وغيره). مجاورو. جئن.
”هٿ وٺڻ ۾ گهائو آهي.“ (صفت). بهادر -
سورهيه - پهلووان.
- گهائ و جهڻ: ڪاوڙائڻ - چيڙڻ - ڌڪوڙڻ -
تپائڻ - ڪڪ ڪرڻ - آزارڻ - رنجائڻ. جهڙي
کي وڌائڻ.
● گهائو ۽ گهائڻ گهائو: ڌ. مڇي ڦاسائڻ جي
وڏي چار - مڇي مارڻ جو چار - رڇ - پان - ڳانڌو.
(چار جون ۵ کان ۶ گهائون پان ۾ گڏجي
هڪ وڏي مڪمل چار تيار ڪجي - تنهن کي
”گهائو“ چون.
- گهائڻي ۽ گهائڻيون: گهائون: ٿ. مڇيءَ
يا ٻلي مارڻ لاءِ هڪ وڏو چار - رڇ - پان.

ڌوئڻ وقت ٺاهيل جوڙا. (ٽي ٽي قميصون،
۴ ۴ سٽون).
- گهائ ڪٽڻ: ڪٽڻ جي اصطلاح موجب
ڪپڙن کي ڦري ٽي سٽي.
● گهائو ۽ گهائڻ: ڌ. (پرا. گهائڻي < گهائ.
سڻ. گهائ < گهائ + ايڪا = گهائو). تيل ڪيڻ
جي مشين - تيلي ٻج پيڙڻ جو اوزار - چيچڙو -
ڪولپو. هڪڙي واري ۾ ڌو بندڙ ڪپڙن جو
مڇو - ڪپڙ.
- گهائ ڪٽڻ يا گهائو سٽڻ: هڪ جيترا
ڪپڙا گڏي سٽڻ.
- گهائو پٽو: چيچڙو پوڻ - تڪليف اچڻ -
مسخي ٿيڻ.
● گهائڻي ۽ گهائڻيون (ل): ٿ. مار - مصيبت -
آپدا - آفت - غضب - شامت - ڪهڙي - نياڳ -
ماجران - چئي - بد قسمتي. تيلي ٻج جو هڪ ئي
وقت گهائڻي جي آڪريءَ ۾ ٻيل مقدار - واڌائي.
- گهائڻي پٽو: مار پوڻ - ٻاڙ پئجڻ - برباد ٿيڻ.
● گهائو: مصدر. گهائڻ.
”اهڙيون تنهنجنون اڪيون
ڏاڍو گهور گهائو، سڄڻ سڪيون“
(بلند شاه).
● گهائ: حرف جر. جيڪر - وانگر - شايد -
جهڙو - وانگي.
- گهائ گهٽ: صفت. چٽوڙو - فضول خرچائو -
هڪ ڦاڙ - چٽي باز - پٽي. لبوسي - لمبوسي.
● گهائڻ: مصدر. چاڪ ڪرڻ - وايوڙڻ -
زخمي ڪرڻ - ٽپ ڪرڻ - ڦٽ ڪرڻ - ڦٽڻ -
دل ڌڪوڙڻ - آزارڻ - رنجائڻ - زخم - گهائ ڪرڻ -
سور ڏيڻ - تڪليفون ڏيڻ. (گهائيو - گهائيندو -
گهائيل).
- گهائ ۽ گهائ: ڌ. (پرا. گهائو. سڻ. گهائو <
گهائ = ڌڪ). ڌڪ - ڦٽ - چيڙ - چٽڪ -
جٽيٽ - ويڙ - ڪٽ - ضرب - چوٽ - زخم.
خال - ٻرڙ - ڌنء - چاڪ - چيڙ - وايوڙ - ڦڇ -
ٽپ. (ل). وڏو مشرڪو يا گهٽن.

● گهٻيرو' ۽ گهٻيرا: ذ. ٻُڌڻ جو سوڳو-
ٻٽرو- موڳو- ٿورو ٻوڙو- ٻوڙو. گلي مان زور
سان ڳالهائيندڙ. انديشو. بيخوش. (ث. گهٻيري ۽
گهٻيرئون).
- گهٻيران ۽ گهٻيرائون: ث. ٻوڙڻ. موڳائي.
● گهٻڪو' ۽ گهٻڪا (ت): ذ. پٽلاڪي-
عياري.

● گهٻڻل ۽ گهٻڻيون' (ت-ل): ث. پکين
هڪٻئي جو اوزار- کانپائي- گليل'. جيئن:
"مون کي گهٻڻ کڻي ڏي ته چهارهڪليان" (جملو).
● گهٻو' ۽ گهٻا: ذ. (سن. گهٻهه = گيلڻ).
ٺٽولي- چتر- گيل- گهگهي'. (ت)- چرچو-
مسخري- پوڳ شوڳ. رهڻ.
- گهٻائي' ۽ گهٻائي: ث. بدو شد چوڻ- مسخرو-
چرچائي- مذاقہ- پوڳائي- کلائيندڙ- من سوچي.
- گهٻائيتو' ۽ گهٻائيتا: ذ. ٻيهودو- گيلائتو-
گيل جنڙو- غيبت وارو- اڍنگو.
● گهٻو' ڪرڻ: ذ. ڏوڏ ڏيڻ- دغا ڪرڻ- ٺڳڻ-
فريب ڪرڻ- ڌوڪو ڏيڻ.

● گهٻو' ۽ گهٻا (ل): ذ. ٺٽيءَ جي گهٽ-
ٺٽيءَ جي ٻججهه (کنگهه سبب)- گهٻارو.
- گهٻو پوڻ: ٺٽي پوڻ- گهگهي پوڻ.
● گهٻي' ۽ گهٻيون' (ل): ث. راند جو هڪ
قسم (جنهن ۾ هڪ ننڍڙي گدڙ کڻي آڻهي ۽ ۾
پشا آڇلايا ۽ جيڪو اڳ ۾ گهٻ ۾ پشو
وجهندو آهي اهو ٻين جي رکيلن پشن کي ڏک
چٽيندو آهي، ڏک لڳڻ جي حالت ۾ پشو
کٽندو آهي). ڊٺ. (ت).
● گهٻيٽ' ۽ گهٻيٽ: ذ. منائي جو هڪ قسم.
ريوڙين جو اندر وارو کوٽو' (جنهن ۾ جوهر
پيل هجي). جوهر دار منائي.
● گهٻيٽو' ۽ گهٻيٽو: ذ. صفت. هوشيار-
قابل- ڄاڻو- سمجهو- داناءُ- اهل ڪار.
● گهٽ ۽ گهٽيون: ث. (سن. هٽل = هلڻ).
عادت- چال- اٽڪل- رمز- طرح- وجهه- طور-
طريقو- گت. مڃي مارڻ جو هڪ اوزار.

(مي سٺ يا آڪاري يا سٺيءَ مان ٺاهين ان ۾
ڪدو جون تنڀيون' مٿي تترڻ لاءِ ۽ ڪاهاري
جا رسا جهل لاءِ وجهن ان چار جي هڪڙي حصي ۾
مڇيءَ ڦاسائڻ لاءِ ۲۱ ڳوٺريون ٿينديون آهن).
- گهائي' لُئِدَن: چار جي گهائي ۾ ڳوٺريون
ٺاهڻ.

- گهائون' ڏيڻ: (دهل) وڃائڻ- ڦيريون پائڻ-
گهرا پائڻ. ويڙهڻ- لڙهڻ- لٽڙڻ.
● گهايا! : حرف نيدا (فعل "گهائڻ" مان اسم
منعول = گهايل). اي ڦٽيل! اي ويڙيل! بد دعا
جو سڏ.

وڌي وڃ ونهينون ٿيڻ،
آئين گهايا! تون گهرندل

(گلو سڻائو).
● گهاپو' ۽ گهاپا: ذ. لوهار کي گهڻن سان
ڌڪڻ ۽ ۾ مدد ڪندڙ نوڪر يا مزور.
● گهٽپ' ۽ گهٽپون: ث. زخم- لٽ- ڦرڙي-
ڦوڦيندو- گههه.
● گهٽپا: ڏيهه جو نالو. تپو ڳاڙهو، تعلقو
کهوڙاڀاري، ضلعو ٺٽو.
- گهٽپي' ۽ گهٽپيون: ث. گهوڙي هڪٻئي لاءِ
خاص لڪڻ.
● گهٽپرات' ۽ گهٽپرات (ت): ذ. انديشو-
خيال- گهٽپراحت.
● گهٽپراحت' ۽ گهٽپراحت: ذ. انديشو-
خيال- فڪر- خفو- پريشاني- رنج- ملال. آندماند-
بي تراري- لوچ پوچ- بي آرامي- بي صبري.
● گهٽپرائيڻ: مصدر. ڊڄڻ- ڊپ ڪرڻ- پتو
ڪرڻ- خوف ڪرڻ- هراسجڻ- منجهڻ- ماندو
ٿيڻ- وسامجڻ- موڳو ٿيڻ- دل هڻڻ- بيقار ٿيڻ-
حيران ٿيڻ- پريشان ٿيڻ- تنگ ٿيڻ. (گهٽپرائيو-
گهٽپرائندو- گهٽپرائيل).
- گهٽپرائيجڻ: مصدر. حيران ٿيڻ- ششدر ٿيڻ-
بي آرام ٿيڻ- پريشان ٿيڻ- بيقار ٿيڻ- بي صبر ٿيڻ-
منجهي پوڻ.

● گهٽ: صفت. ٿورو - ڪٿو - اوڻو - گهٽ - ان پورو - ڪوتاهه - لائيرو. گهٽ قيمت وارو - ٿوري قيمت وارو - هلڪي نائبي وارو. گهٽ (ٿور). مختصر - ٿورو (جيئن). عيبدار - خاسي وارو - نيچ. غير کافي ڪم. ڪمبختي. - گهٽا وڌي ۽ گهٽا وڌيئون: ٿ. ڪمي پيشي - موڙي آڪڙي. - گهٽتا ۽ گهٽتائي: ٿ. وڌ - ستم - ونڪائي - شهبه - خاسي - ٿورائي - ڪوتاهي - ان پورائي - ڪسائي - لائيرائي - گهٽائي - اوڻائي. - گهٽتائي: ۽ گهٽتائيون: ٿ. وڌ - ڏنگائي - خاسي - عيب. ڪمي - ٿورائي - ڪوتاهي - ان پورائي - گهٽتا - گهٽي. سوس - ڪوٽ - درڪار - ڦٽ - ڪس - هٿي. ڪوٺي - اٺاڻ. گهٽائي - بي عزتي. - گهٽتائي: ۽ گهٽتائيون: ٿ. اوڻائي - گهٽتا - وڌ - ونڪائي - شهبه - گهٽتائي - خاسي - عيب - ستم - ڪوتاهه - لائيرو - ان پورو. - گهٽ پٽون: نستو ٿيڻ - ضعيف ٿيڻ. - گهٽ ڪرڻ: گهٽائڻ - سسائڻ - جهٽائڻ. ڪاڻن (پگهار وغيره) - ڪٽ ڪرڻ. مان گهٽائڻ - شرمندو ڪرڻ. سوڙهو وٺڻ. - گهٽ وڌ: صفت. ٿورو گهڻو - ڏاڻو - ماڻو - ذرو پُرزو. مهانگو مهانگو - سوڙو آڪرو - وڌيڪ يا گهٽ - ان پورو - نامناسب. - گهٽ وڌائي: هڪ جيترائي - هڪ جهٽرائي - ڪمي پيشي. گهٽ وڌ پٽو - ان پورائي - بي مناسب. - گهٽ وڌ پٽو: هڪ جيترائي - هڪ جهٽرائي - ڪمي پيشي. گهٽ وڌائي - ان پورائي - بي مناسب. - گهٽ وڌ چوڻ: ڪارڪند ڏيڻ - بي عزت ڪرڻ - بد اخلاقيءَ سان ڳالهائڻ - آبرو وڃائڻ - مان ليرائڻ. - گهٽ وڌ ڳالهائڻ: بي عزتي جهڙا لفظ ڳالهائڻ - ڪاريون ڳالهائڻ - اڃائي پڪوات ڪرڻ. - گهٽ ٻڌڻ ۽ گهٽ ٻڌڻ: ٿ. صفت. گهٽ ٻڌڻ - ٿورو گهٽ - البت ٿورو - ڪجهه ٿورو - ڪٿو -

- گهٽ به گهٽان هٽن: (سج وانگر). گهٽ وارو هٽن - لڻ تي هٽن. - گهٽ صحيح ڪرڻ: بنا ڏمڻ جي ڪم ڪرڻ - اٽڪل سمجهڻ - عادت سمجهڻ - هٽ چٽ سمجهڻ - رمز سمجهڻ. - گهٽ هٽن: ڪنهن اٽڪل سان ٺاهڻ - رمز سان ٺاهڻ - ڪنهن چال سان ويجهائڻ. ● گهٽ ۽ گهٽ (ت - ت): ڏ. وڃهه - وقت - ٽائيم - عرصو. ● گهٽ ۽ گهٽون: ٿ. ٻائيءَ ۾ ٽپي هٽن واري حالت - غوطه - گوهي. ٻيٺو - ڪس ڪس - نت ٺٽاءُ - عذر - ترڪ ٿال - ڪيوبي - حرڪت - ڪوس - نڪار. چوڪ - چونگ - گهاٽ. ٽيلهي - ڪيسو - گوڙي. حملو. سفر. پيرو - دفعو - وارو. ڏيڳن ۽ مينهن ۾ بيماريءَ جو هڪ قسم. (ت). - گهٽ ڏيڻ: ڪم ٿي وڃڻ - غائب ٿيڻ. تيزيءَ سان ٻاهر نڪرڻ (ٻائيءَ مان). زور سان ڏيڻ. (ت). آٿارڻ - هوشيار ڪرڻ. ٻرڻ. (ت). - گهٽير ۽ گهٽير: ڏ. گوڙو - ٺٽو - گوهر - لاڙو - ڪم چور. پاڇوڪڙ - ٻيٽهڙ - رول - آواره. رولو - رولاڪ - ٺٽڪاڻو - لنگ - لنڊ - لائيو. - گهٽون چڏڻ: عذر چڏڻ - بهانا چڏڻ - ڪوهيون نه ڪرڻ. - گهٽ هٽن: رمز سان ٻائيءَ ۾ ٽپو ڏيئي ڪجهه وقت لڪي وڃڻ - اندر ٻائيءَ ۾ لڪي وڃڻ - ٽپي وڃڻ - ٺٽائي وڃڻ - پوري خبر نه هوندي به پنهنجو رايو ڏيڻ. ● گهٽ گهٽ ۽ گهٽ گهٽون: (ت): ٿ. گهٽي گهٽي گهٽي واري حالت - گهٽ گهٽ. ● گهٽن: مصدر. ڪيڙوڻ - وڃڻ - داخل ڪرڻ - درج ڪرڻ - قلمبند ڪرڻ - رکڻ. سڱ گهٽڻ. (ل). (گهٽيو - گهٽيندو - گهٽيل). ● گهٽو ۽ گهٽا: ڏ. نشيدار شين جو دڪان - گهٽو. ● گهٽو ۽ گهٽو: گهٽو ٺٽو: ڏ. تير جو قسم. (رنگ مٿان ۽ ٻيٽ ڪارو).

اوڻو- گهٽ- زائل- ڪم- چوٽو- ننڍو- هڪو- لائيرو- ڪوتاهه.

- گهٽپرو ۽ گهٽپرو: ذ. صفت. گهٽپرو.
● گهٽ ۽ گهٽ: ذ. (سن. گهٽ= گهٽو).
گهٽو- مٽ- پورو ٿاڻو. (سن. ڪٽ= نڙي).
نڙي- نڙگهٽ. من. دل. خيال- ڌيان. ڪليجو-
اندر- جگر- هنيو. وڃ. دماغ. (سن. گهٽ=
وات). رستو- گهٽ- گهٽ- پيڇرو- لوگهو-
لنگه- گذر- ڪڙهه- پٺيو- وات- ڪس- راهه-
گهٽي- دڳ. سوراخ- ٽنگ. ٿورو- نقصان وارو-
مقرر ڪيل انداز کان ٿورو. اٽڪل- رستو-
تجويز- رٿ- ٺاهه- منصوبو. پٽيءَ جي بند يا
ڪٽر جي هيٺان رستو- گهٽو. (ت). تلاءُ.
(صورت بهار). پڪين ڦاسائن جو چار- دار.
- گهٽ اندر گهٽو هئڻ: وجود جي اندر
هڪلون يا زور ڀريا آواز هئڻ.
- گهٽ پٽائين: لنگه پٽائڻ- رستو صاف ڪرڻ-
دشن کي موقعو ڏيڻ.

- گهٽ جو: اندر جو.
- گهٽ ڪٽڻ: قابو ڪرڻ.
- گهٽ ڪهڙو: ذ. لنگه- پيڇرو- وات.
- گهٽ ڪهڙو جهٽڻ: رستو روڪڻ- لنگه
تي پيڻ.
- گهٽ ۾ پيڳيون ويهڻ: رحم سان هلڻ-
ڪهل مان هلڻ- قياس سان هلڻ.
- گهٽ ۾ ويهڻ: گهٽ ۾ وجهڻ- الهام ڏيڻ-
بينگار ڏيڻ- اندر ۾ ويهڻ- پٽ ۾ ويهڻ-
سمجھ ۾ ويهڻ- عقل ۾ ويهڻ.
- گهٽ وٺڻ: لنگه جي جاءِ تازڻ- رستو
روڪڻ.

- گهٽتئون: حرف جر. گهٽ مان- دروازي
مان- لنگه مان- لوگه ۾ مان.
● گهٽ ۽ گهٽتئون: ٺ. (سن. گهٽ=
ڦيرائڻ) هوا جي بندش- ڪاڙهو- رگهه- گرمي-
اهو- تپ- تاءُ- ٻوسات- گرمي- اوساھي-
پٽ- آڪر-س- آڀر-س- گرمي- رڻيو- هٿ-

آڙنگ. ڦڪرو- صاف. نواڻي- اڻيٽو- ماٺ-
سانتيڪائي- سانت. روڪ- جهٽل- پتل. دٻاءُ-
زو- پڪڙ- زبردستي- زوري. سوڙهه- تڪليف-
بوست. داب. بيماريءَ جو هڪ قسم (ڀوک وغير
کي ٿئي). نار يا هڙلي جو هڪ عضوو- ويٺي يا
ڦٽي کي جهٽل لاءِ واجهه يا زنجير جو ٽڪر.
- گهٽتو ۽ گهٽتائين: ذ. آڪر-س- پٽ-
گهٽارو- رگهارو- ڪاڙهائو- تابش وارو- گرمي-
اوساھي.

- گهٽارو ۽ گهٽارو: ذ. آڪر-س- پٽ-
گهٽتو- رگهارو- ڪاڙهائو- تابش وارو- گرمي-
اوساھي- رگهائو- بند.
- گهٽ پٽائڻ: ٺ. سوڙهه سنگهڻ- ظلم
زبردستي. تاءُ تپ.

- گهٽ ٿيڻ: هوا جو بند ٿيڻ- رگهه ٿيڻ-
گرمي ٿيڻ- ٻوسات ٿيڻ- تپ ٿيڻ.
- گهٽڪار ۽ گهٽڪارو: ٺ. گهٽ-
گرمي- آڀر-س.
- گهٽ ڪٽڻ: هوا بند ڪرڻ- تنگ ڪرڻ-
واهون بند ڪرڻ.

● گهٽ: اسم خاص. تعلقي جاتيءَ ۾ هڪ ديھ
جو نالو.
● گهٽ ۽ گهٽ: ذ. گهٽ- چڪو- چرون-
لٽ- ڍڪ.

● گهٽ ۽ گهٽتئون: ٺ. ڪارڻ ڪڪرڻ جو
ميڙ- برساتي بادلن جو مجموعو- گهٽا ڪڪر-
گهٽيل بادل. ميڙ- پيهه- گيهه- هجور- هشام-
پنڊ- ڪٽ- انبوھ.

● گهٽائين: مصدر. (پرا. گهٽاو. سن. گهٽ-
آڀ= ٿورو ڪرڻ). ٿورو ڪرڻ- گهٽ ڪرڻ-
ڪٽڻ- ڪٽ ڪرڻ- ڪم ڪرڻ- سسائڻ- انداز
ٿورو ڪرڻ. تخفيف ڪرڻ- (خرج) گهٽائڻ-
چاٽڻ- ڪفايت ڪرڻ- لاهڻ. شرمندو ڪرڻ.
هٿ پٽيڻ- ڪٽڻ- مان ڪٽي ڪيڏن. ڪيرائڻ.
(گهٽايو- گهٽائيندو- گهٽايل).

گهٽاءُ: تخفيف - ڪٽ - لاٽ - لاءِ - بچت -
ڪفايت - استخراجي عمل .

گهٽاءُ ڪرڻ: تخفيف ڪرڻ - ڪٽڻ - ٽورو
ڪرڻ - لاهڻ - ڪفايت ڪرڻ . استخراجي عمل
ڪرڻ .

گهٽائيندڙ شئيءَ: استخراجي شيءِ .

گهٽيجڻ: مصدر . گهٽڻ - جهڻ - ڪٽڻو کائڻ .
(تپ) مڙڻ - لهڻ - ڇڄڻ - سُسڻ - ٽورو ٿيڻ -
ڇنڊڻ - ڇانگڻ - هٽڻ . (گهٽيو - گهٽندو - گهٽيل) .

گهٽيجڻ: مصدر . (سن) گهٽ = موت ۾
ڌڪ هڻڻ يا بدلڻ . پوسائڻ - گهوگهو ڏيڻ -
گهٽو ڏيڻ . نڙي سوڙهي ٿيڻ . ساه بند ٿيڻ -
دم روڪجڻ . گهٽڻ - سوڙهو ڪرڻ - تنگ لڳڻ .
ماٺ ڪرڻ - صبر ڪرڻ . ڍڪجڻ . جوڙ جو
سنگ جو ڍڍي ۾ سُڪي وڃڻ . (گهٽيو -
گهٽيندو - گهٽيل) .

گهٽيرُ ۽ گهٽيرُ: ڏ . گهوگهو ڏيندڙ - ساه
روڪيندڙ - پوسائيندڙ - گهٽو دٻائيندڙ - تنگ
ڪندڙ .

گهٽرو ۽ گهٽروا: ڏ . بندر جي زمين کي
هيٺان ڪاٺ جا ڏنل ٽڪر (رمن کي جهلڻ لاءِ) .
گهٽڪُ ۽ گهٽڪُ (ت): ڏ . خال - پور -
پرگهل .

گهٽا: اسم خاص . ذات جو هڪ نالو .

گهٽڪڻ (ل-ت): مصدر . ڍڪ ڀرڻ -
ڳڙ ڪائڻ - ڳهڻ - آڳڙڻ . گهٽڪو کائڻ - گيت ڏيڻ .
اڀرڻ - ڌرڪڻ - ڏوگهڻ . هائيءَ جو نڙيءَ مان
تڪليف سان هيٺ لهڻ . آٿوڙجڻ - دم روڪجڻ .
(گهٽڪيو - گهٽڪندو - گهٽڪيل) .

گهٽڪو ۽ گهٽڪا: ڏ . هائيءَ هيٺن وقت
نڙيءَ ۾ هيڏڪو اچڻ جي حالت . هائيءَ جي
اڀ سُرڪي - ڍڪ - ڀڪ - چڪي - هڪدم گيت .
نڙيءَ کي صاف ڪرڻ جو اوزار . (ل-ت) .
ڏوگه - ڏڙڪ - آٿوڙ . وڍڻ جي هڪ اوزار
جو نالو - رندو . (ل) .

گهٽيل ۽ گهٽيل: ڏ . ميوي جو هڪ قسم
ترنج ۽ نارنج وانگر پن وڏا ، بينگال ۾ ٿيندڙ
سندس پڇ ۽ لوڻ هاضمي لاءِ فائديمند ٿئي .

گهٽينا ۽ گهٽينائون: ڏ . (سن) گهٽنا .
حاد ٿو - واقعو - معاملو - ڳالهه - حالت .

گهٽڻ: مصدر . (پرا) گهٽ - اي . سن . گهٽ =
هائڻ (ٽورو ٿيڻ) . ٽورو ٿيڻ - گهٽ ٿيڻ - گهٽجي
وڃڻ - سُسڻ - وڃڻ - پٽي هٽڻ . تنگ ٿيڻ -
ڪم ٿيڻ . پوڙهو ٿيڻ - چمار ۾ وڌو ٿيڻ . (گهٽيو -
گهٽندو - گهٽيل) .

گهٽڻ: مصدر . (پرا) گهٽ . سن . گهٽ =
سوگهو جهلڻ . نڙيءَ کي گهٽڻ - گچيءَ کي جهلڻ -
سوگهو جهلڻ - گهوگهو ڏيڻ - رڌ ڪرڻ - ساه
ڪڍڻ جي ڪوشش ڪرڻ . بند ڪرڻ - دٻائڻ .
قابو ڪرڻ - ٺهڙڻ - ڇپوڙڻ - ٺهڻ . (گهٽيو -
گهٽندو - گهٽيل) .

گهٽو ۽ گهٽا: ڏ . گهٽو - دٻو . (جئونءِ
جو) تولو - رنڊو - ٿلهي ستاري جونءِ -
رجهت . رانديڪي جو هڪ قسم - عاج جو بال
يا ڳوڙهو - ٻارن کي وندرائڻ لاءِ عاج جو مڏو ڇڏو
(ڏاڳي ۾ پوتل) . ڪاري جي پڙيءَ جو هڪ
عضو . اڏو جنهن تي ڪوهو بيٺهي ان کي قابو
جهلڻ لاءِ پسون جي مٿان ڪاٺ جا ٽڪر . (ڪ) .
گهٽو بڻجڻ: ٿلهو مٽارو ٿيڻ . ويڙهاڪو
ٿيڻ - جهيڙاڪ ٿيڻ - فساد ٿيڻ .

گهٽو وڃڻ: نقصان ٿيڻ - ٽوٽو پوڻ - ڇيهه
هيٺ اچڻ .

گهٽي پوسات: زور - ڏاڍ - جبر - غضب -
زور آوري - ڏاڍائي - دست درازي - دٻڙدڻس -
زبردستي .

گهٽي سڱ: اڳڻ جي چٽن جو هڪ
قسم .

گهٽو ۽ گهٽا: ڏ . گهوگهو - نڙيءَ تي زور
ڏيئي جهلڻ سان ساه گهٽجڻ واري حالت .

گهٽو ڏيڻ: نڙي بند ڪرڻ - ڳڙ کان وٺڻ -
گهوگهو ڏيئي مارڻ - سوڙهو ڪري مارڻ - ساه

ٺونگ - ٺنگ - ڪانچو - ڪٽپ - گهاٽ - اونهو ڌڪ -
 ٽڪو - ڪٽ - وڌ - چيهه - گهٽپ - ڏنگ -
 ڏاب - چپ - اونداهي - گهٽي اونداهي - گهنگهور -
 ٻاڏ اونداهي .
 - گهٽپاٽو ۽ گهٽپاٽا : ڏ. ٿاپو - پير ڪسڪ - ٿڌو -
 آٿڙ - آڏيرو - ٺوڪر - باهڙ .
 - گهٽپو ۽ گهٽپا (ل) : ڏ. وڌ - چيهه - گهاٽ -
 زخم - ٽڪو - ڪٽ .
 - گهٽچو ۽ گهٽچان : ڏ. (سن) گهن = شاديءَ
 جو موقعو گهنڊ - چيچ - ناچ ٿيا - ڪيل - مجلس -
 خوشي - دهل داما . (سر حسيني گر) .
 - گهٽچ ۽ گهٽچ : ڏ. گهٽپ - ڪٽپ -
 چپ - خمر - ڏنگ - نشان - چنگهه - جهڪ -
 ڌڪ . (صفت) . ڏاڍو ميو - گدلو - گند - گدو -
 ڪنو - خراب . (ت) .
 - گهٽچيلو ۽ گهٽچيلا : ڏ. صفت ميو - گدلو -
 ڪنو .
 - گهٽچ ۽ گهٽچ (ل - ڪ) : ڏ. بيوقوف -
 نادان - بي مٿ - بي سمجهه - اڻ ڄاڻ - اگلو -
 بي سڃاڻو - ڪچرو - ٻوس - چيگرو - ڊول ٻلاڙو -
 ميو ڪچرو - هٿ چٽ ، پوشاڪ ۾ آهڻو سڳو .
 (ث) گهٽچيلي ۽ گهٽچيليون .
 - گهٽچيال ۽ گهٽچيال (ل) : ڏ. صفت .
 بيوقوف - بي سمجهه - بي عقل .
 - گهٽچا ۽ گهٽچا : ڏ. (جمع) آنداءِ پٽڪ - ڪرڻي چيو .
 - گهٽچا ڪڍڻ : سخت مزا ڏيڻ - ڏاڍي مار
 ڏيڻ - سيڪ ڏيڻ - چيپاڻ - ماري مات ڪرڻ -
 تڪليف ڏيڻ - سور ڏيڻ - عذاب ڏيڻ .
 - گهٽچچ ۽ گهٽچچون : ڏ. گهٽچيهه -
 ڌوڪ ڌوڪان - پيڙ - چيپاڻ - سور - پيهه -
 پڪر ٻوساڻ - هجور - گوڙ - ميڙ - انبوھ - جٿو -
 گهمسان - جهڳٽو .
 - گهٽڇر ۽ گهٽڇر : ڏ. گهٽيال جي پليت تي
 مٽڪي جا ڌڪ - گهٽيال جا ٺڪا - ڌڇڻ -
 ٺڪا ٺوڪي - شور - غل - غوغاءُ - آواز . نقصان -
 چوٽ - ڌڪ - کوٽ .

ڪڍڻ . زور سان ڪا ڳالهه مڃائڻ . سودو
 وغيره ٺاهڻ . زبردستي ڪرڻ - ڏاڍ ڪرڻ - غضب
 ڪرڻ - دست درازي ڪرڻ .
 - گهٽو ڪاٺين : غم ڪاٺڻ - صبر ڪرڻ - تحمل
 ڪرڻ - ڪنهن ڳالهه تان تڙي وڃڻ - پاسو ڪرڻ .
 نقصان جي خبر هوندي به سٺي وڃڻ .
 - گهٽورو ۽ گهٽورا (ڪ) : ڏ. ٽڙڪٽ - نيڙي .
 - گهٽورِي ۽ گهٽورِيون (ت) : ڏ. ت .
 جوان رڍ .
 - گهٽيٽڙ : اسم خاص . تعلقي قبر ۾ هڪ ديهه
 جو نالو .
 - گهٽي ۽ گهٽيون : ڏ. (سن) گهٽ =
 وات (سوڙهن جا ٻن جي وچ مان رستو - لنگهه -
 وات - شهري مڙڪ - ڪوء - گهٽي - گهٽي .
 ڪوچو - مڃو - پاڙو - پتو - نشان - سترنامو .
 - گهٽيون ۽ گهٽين : نخرا ڪرڻ - ناز ڪرڻ .
 واهيات نموني گهٽ - هي ڍنگي هٿ وٺڻ . ٻرايا
 دَر ڍڪڻ - شهر شهر ڦرڻ - جڏا جڏا هنڌن تي
 تلاش ڪرڻ .
 - گهٽي ۽ گهٽيون : ڏ. ننڍي ٻار کي
 ڏنل جلاب - سٽي .
 - گهٽي سور : اسم خاص . کيرٿر جبل ۾ هڪ
 ديهه جو نالو .
 - گهٽيڪا : اسم خاص . هنگلاج وڃڻ لاءِ پواني
 جي ڪوهي کان پوءِ بلوچستان جي ٻپ جبلن ۾
 وات تي جيڪي وَرَ ۽ وَراڪا آهن ، تن کي
 عام طرح ”گهٽيڪا“ چوندا آهن . (اها سموري
 وات اهڙي تنگ ۽ وَرَ وَڪڙن سان آهي ، جو
 جيڪڏهن هڪ قافلو هنگلاج ڏي ٻيو ويندو آهي ۽
 ٻيو پريان ٻيو ايندو آهي ته پريان ئي هڪ ٻئي
 کي هڪل ڪري بيهاري ڇڏيندا ، ته اول هڪ
 قافلو لنگهي ، ته پوءِ ٻئي جي لنگهڻ لاءِ جاءِ ٿئي ،
 شاه صاحب رحمه الله ۽ تنگ وات کي ”سورڙهو
 مڙڪ“ به ڪوٺيو آهي . (هيليا ۽ ڪينجهر ۳۳) .
 - گهٽپ ۽ گهٽپ : ڏ. (سن) گرپ = جهلڻ .
 ٿڌ - سوراخ - ٻرڪهل - چنيد - سرنگهه - سئل -

هند-پيٽي-پٽ-گهٽ. آڏو-پاٿاري-ڌڙ-
غار-چر-آڪيرو. تنگ-پر-پرڙ. گهر ٻار-
آل اولاد-ماڪهر-پٽر وار-آڪهر-عيال-قبيلو-
خان مان-گهر جا پاتي. فرقو-ڪوفو-هنٿ-
پات-بيڪ-پڪ-مت-سميردايه. مذهبي حڪم.
ڪنهن شئي جي رڪن لاءِ هيتڙي. خانو. ٻيلاو.
برج-راس.

- گهٽرائو ۽ گهٽرائڻا: ذ. صفت. گهر جو-
گهٽرو-گهر جو نهيل-گهرچو-خانگي. وڏي
گهرائي جو-خانداني.

- گهٽرائڻو ۽ گهٽرائڻا: ذ. صفت. شاهانو-
بنيادي-اصل-نسل-انس-خانداني-ڪل.
گهرائو-وڏي گهرائي وارو.

- گهٽرائڻي ۽ گهٽرائڻيون: ٺ. گهر ڏيائڻي-
گهر ڏيئي.

- گهٽر ٻار ۽ گهٽر ٻار: ذ. ٻار ٻچا-ڪٽنب-
عيال-اطفال-جاء-ٽڪائو-هند. قبيلو-ڪل-
نسل-آل و اولاد-خاندان-گهرائو-گهر.

- گهٽر (به) ٻارڻ: جهيڙو آٿارڻ-فساد جا ڳائڻ-
جهيڙو مچائڻ-هن جي وچ ۾ لائي ڇائي ڪرڻ.
- گهٽر ٻاري ڌاري ڪرڻ: ٿوري ڏيڪاءُ

لاءِ گهڻو نقصان ڪرڻ-پراڻي ماڙي ڏسي پنهنجو
يونگو ڊاهڻ-ٿوري آهت تي گهڻو خرچ ڪرڻ.
- گهٽر ٻڌڻ: صلاح ڪرڻ-ٻان ۾ اتفاق ڪرڻ-
گهر جا پاتي اتحاد ۾ رڪڻ-يڪراءِ ٿيڻ.

- گهٽر پيچڻ: چوري ڪرڻ-لڪي ڪرڻ-
نقصان ڪرڻ.

- گهٽر پيڳو: ذ. صفت. رنٿڙ. (ٺ. گهر پيڳي).
- گهٽر پيڳي ۽ گهٽر پيڳيون: ٺ. گهر جي
ڪم مان واقف-گهر جي حال مان ڄاڻو-سليقہ مند-
پوشيده.

- گهٽر پيڳي ۽ گهٽر: گهر جي ڪم مان واقف
هئڻ-گهر جي حال مان ڄاڻو هئڻ-سليقہ مند هئڻ-
پوشيده هئڻ.

- گهٽر ٿڌو ٿيڻ: گهر ٿڌي وڃڻ-نقصان
پوڻ-گهر کي ڊاهه لڳڻ.

● گهڇڪ ۽ گهڇڪون: ٺ. لسبي مٿاڇري ۾
ڪجهه کاڌ وارو ڀاڱو-ڪٽڙڙ.

● گهڇڪو ۽ گهڇڪا: ذ. لوڏو-ٿيلهو-
رهڻو-گهڪو-گهٽو. جنڊ جي اڻڀري هڻڻ جو
آواز-جنڊ هلندي هلندي ڪنهن جاءِ تي زور
ڏياري ۽ آواز مٽائي-ڪنهن هلندڙ شئي جي آواز
جي مٽاستا.

● گهڇڻ ۽ گهڇڻون: ٺ. ڏهڻ-ڪرڻ-
چور ڪتب.

● گهڇڻ: مصدر. (ڪپ وغيره ۾) ڪرڻ-
ڪڍڻ-گهي اڇڻ-گهڻ (ٽنگ وغيره ۾). گهڙڻ-
وڃڻ-ڦاسڻ. ڀورو اڇڻ (جاء ۾). ٻڌڻ-برباد
ٿيڻ. (گهڇيو-گهڇيندو-گهڇيل).

● گهڇڻ: مصدر. وجهڻ-گهڙڻ-ڦاسائڻ-
اٽڪائڻ-لنگهائڻ. ٽنگ ڪرڻ-گهڇا هڻڻ
(لائون ڪري). (گهڇيو-گهڇيندو-گهڇيل).

- گهڇو ۽ گهڇا: ذ. هڪ لائون کي ٻئي جي
چهنب سان ڌڪ هڻي ڪيل ٽونگ.

● گهڇي ۽ گهڇيون: ذ. صفت. ڪنهن
ڳالهه تان ڦري وڃڻ واري حالت-ڦيري-ڦيڙتي.
- گهڇي ڪائڻ: ڦيري ڪائڻ-ڦيڙتي ڪائڻ-
ڦيري وڃڻ.

● گهڙ ڪڻ: ٺ. ٽيل-ليچڪن-ڌڪڻ.
"گهڙ ڪي آيا گهوٽ وڃين ۽ جي واردات تي"
(ڄام خان).

● گهڙڻ: مصدر. (سن. گهڙڻ=ڦيرائڻ).
ڌڙڻ-ڌڪڻ-ڪپڻ-جهولڻ-آٿڙڻ-جهمڪڻ-
اڇڻ وڃڻ. جهوٽا ڪائڻ-هنڪيون ڪائڻ-اونجهڙڻ-
گهو ماڻڻ-ڪلهن تي ڪٽي ڦيري پائڻ. (گهڙيو-
گهڙندو-گهڙيل).

● گهڙ ۽ گهڙون: ٺ. جانور جو هڪ قسم-
جهنگلي رڍ.

● گهٽر ۽ گهٽر: ذ. (سن. گهٽر=گهٽر).
رهن جي جاءِ-جاء-مڪان-آڇيو-جهڳو-
چونڪي-چونرو-چنڊو-سٽهن-ٺاڏي-صنو-
ڪوٺو-بنڪاو-محلات. چيسر-ڇانءِ-پونگو.

- گهٽرُ ٿرِ يو هُئڻُ: گهر سڙيو هئڻ - گهر
ڏکيو هئڻ - گهر جو رنجابيل هئڻ.
- گهٽرُ پارُ: ذ. صفت. گهر پاليندڙ.
- گهٽرُ جا ٿيڻَ ٿڪڻُ: لالچ رکڻ - تمنا رکڻ -
طمع رکڻ. دشمني ڪرڻ - وير وٺڻ.
- گهٽرُ جا پيڙَ ٻڌڻُ: خراب خيال رکڻ -
اجايا پتہ پچائڻ.
- گهٽرُ جا ڪُڙَ مارڻُ: هيٺائي ڏيکارڻ -
بي شناس مڃڻ - هيٺن تي ظلم ڪرڻ - ڪمزورن
کي دٻائڻ - غريبن کي آزارڻ.
- گهٽرُ جو ڏيو ٿيڻُ: سٺو ٿيڻ - چڱو ماڻهو
ٿيڻ. اڳو ڪرڻ - ٻڌي ڪرڻ.
- گهٽرُ جو ڪُڻو: آرام پسند.
- گهٽرُ جو مالِڪُ: ذ. گهر وارو - صاحب خانہ -
مالڪ مڪان. مڙس - خاوند - پتي - ميان صاحب.
- گهٽرُ جي دال رو ٿي پادُ ڪرڻُ: گهر
ويهي رهڻ - مسافريءَ کان ڊڄڻ - ٻاهر نڪرڻ جي
وائِي نه ڪرڻ - ڪنهن مشڪل ڪم لاءِ همت نه
سارڻ. (مسيئي پنهنون).
- گهٽرُ جي گهٽريٿري هُئڻُ: گهر ڪمان
ٻاهر نه نڪرڻ.
- گهٽرُ جهٽلي و هُئڻُ: سڀ بندوبست رکڻ -
ناڪا بندي ڪرڻ - گهٽ ٻڌڻ - رستا جهلڻ - گهيڙ
جهلڻ.
- گهٽرُ خپڙ ڪو هُئڻُ: گهر ۾ نه هجڻ -
غير حاضر هجڻ.
- گهٽرُ ڏيائي: ٿ. زال - گهر واري. ماڻڻائي.
(عام راءِ).
- گهٽرُ ڏئي: ذ. گهر جو مالڪ - جاء جو
ڏئي - ڏئي - وارث. وڏو ڪُڻو - چڱو هو.
- گهٽرُ ڏهڻُ: پنهنجي زال وڃائڻ - زال مري
وڃڻ.
- گهٽرُ ڪرڻ: شادي ڪري ويهڻ - زال آڻڻ.
ناسور ٿيڻ (بيماري وغيره جو).
- گهٽرُ ڪري و هُئڻُ: بئڪ ڪرڻ. ترسي پوڻ.
- گهٽرُ ڪارائڻ: مفت ۾ ڪارائڻ - تڪليف وٺڻ.

- گهٽرُ کي پُھاري ڏيڻُ: گهر صاف ڪرڻ -
گهر جو سڀ سامان چوري ڪري وڃڻ - گهر
تباھ ڪري ڇڏڻ.
- گهٽرُ گُٺائڻُ: (محاورو) پنن کان پاسو ڪرڻ -
کڏا ڪري ڇڏي ڏيڻ - خود دار هجڻ. (ديوان فاضل).
- گهٽرُ گُٺيڻُ: گهٽرُ گُٺيڻُ: ذ. صفت.
عميق - گهڻو اونهو. ڳوڙهو. (لغت قديم). فاضل.
گرو.
- گهٽرُ گُٺڻُ ڪرڻُ: ڪين ڪرڻ - نقصان
ڪرڻ - ڳالرو ڪرڻ - ٻيڙو ڪرڻ.
- گهٽرُ گهٽ: گهر ۽ سامان - ٺام نڪائڻو -
ٿيڻ ٿانءُ.
- گهٽرُ گهٽ نه هُئڻُ: بيواھ هئڻ - بي گهر
هئڻ.
- گهٽرُ مان پَرڻُ: پنهنجن مان دشمني
پيدا ٿيڻ.
- گهٽرُ مان لڳڻُ يا پَوڻُ: پنهنجي ڪٽنب مان
وير پيدا ٿيڻ.
- گهٽرُ مٿي تي رکڻُ يا ڪٽڻُ: ڏاڍو ڳوڙ
ڪرڻ - تپائڻ - گهسان ڪرڻ - غلغلو ڪرڻ -
ٻائيتال پارڻ.
- گهٽرُ مٿَ جاءِ جي مناسبتا - گهر جي بدلي.
- گهٽرُ مٿي تي ٿيڻُ: گهر سڄو ٿيڻ - گهر
پيڻگ ٿيڻ - گهر کي نقصان ڏيڻ - گهر صفا ڇڏي يا
لابود ڪرڻ.
- گهٽرُ ۾ ڪُڻو ٿي لڳڻُ: گهر جو نقصان
ڪرڻ - گهر جي چوري ڪرڻ - گهر کي ڪوٽ
وجھڻ.
- گهٽرُ ۾ ڪُٺڪا و هُئڻُ: پاڻ وٽان مطلب پورو
ٿيڻ - پاڻ وٽ سڀڪجهه موجود هئڻ - ڪنهن ۾
ضرورت جي گهٽ ۾ گهرج نه پوڻ.
- گهٽرُ ۾ گهائڻُ: رضا تي راضي ٿيڻ - هرڳالهه ۾
خوش ٿيڻ.
- گهٽرو: ذ. صفت. گهر جو يا گهر سان واسطو
رکندڙ - گهريلو - گهر بچو - خانگي - اندروني -
گهراڻو.

- گهٽر ٽو ۽ گهٽر ٽا: ذ. گهٽرات گهٽر ٽو.
 • گهٽر ٽي: ٺ. جٽڻڊ.
 • گهٽر ٽي: ۽ گهٽر ٽيون (ل): ٺ. بندري-
 گهٽسڪي. قد ۾ ننڍي شيء. جيئن ”مائي گهٽر ٽي
 ٻيئي وڃي.“
 • گهٽر جٽڻ: مصدر. ضروري ٿيڻ- گهٽر بل ٿيڻ-
 هٽڻ. هڻڻ- هڻڻ- رهڻ. آوڻ يا ضروري هٽڻ-
 واجب يا لازم هٽڻ. ڪيڻ- جڙڻ.
 - گهٽر ج ۽ گهٽر جئون: ٺ. ڪٽپ- ضرورت-
 مرضي- چاهه- لاڙو- سٽه- رغبت- اڇا- منشا.
 احتياج- طلب- لوڙ- گئي- ڪاڻ- حاجت- گهٽر-
 چيڪ- تقاضا- دعويٰ.
 - گهٽر جائو ۽ گهٽر جائو: ذ. ضرورت مند-
 ضرورت وارو- احتياج مند- طبائو- حاجت مند.
 - گهٽر جهي: ڪٽپي- مڀي- حاصل ٿي- جڙي.
 • گهٽر ڙڙ (ٺ): ذ. صفت. بيوقوف- چٽسو- اناڙي.
 • گهٽر ڙڙ: مصدر. (سن. گهٽر ڙڙ= گهٽا).
 آڏو گابرو گهٽوڻ- ڪٽي ذرا ڪرڻ- ٿڌو پيڻ-
 پورڻ- ڌارو ڪرڻ. گهٽ- گهٽوڻ- گهٽڻ- ملڻ-
 ڪسائڻ. رڳڙڻ- مهٽڻ. خارش ڪرڻ. (ٺ). سڙا
 ڏيڻ- تڪليف ڏيڻ. (گهٽر ڙڙيو- گهٽر ڙڙيندو-
 گهٽر ڙڙيل).
 - گهٽر ڙڙا ۽ گهٽر ڙڙا: ذ. ٻن شين جو پاڻ ۾
 ڪٽڻ ڪري نڪتل آواز- گاڏي هلڻ جو آواز-
 ڏنڊي ۽ ڪونڊي جو آواز.
 - گهٽر ڙڙو ۽ گهٽر ڙڙا: ذ. گهٽو- گهٽو-
 گهٽوڙا. (مرڻ وقت) نيڙيءَ جو آواز- گهٽو گهٽو.
 - گهٽر ڙڙ ڪو ۽ گهٽر ڙڙ ڪا (ٺ): نيڙيءَ جو
 آواز.
 - گهٽر ڙڙ گهٽر ڙڙ: ڏنڊي ڪونڊي ۾ شئي کي
 گهٽوڻ جو آواز- ڏرڻ جو آواز جڻب جو آواز.
 - گهٽر ڙڙ گهٽو: ذ. زوردار- سخت (جلاب).
 ڪنور- ٻي قياسي- ٻي رحم- ڪاسائي.
 - گهٽر ڙڙو ۽ گهٽر ڙڙا: ذ. گهٽڪو- گهٽڪو-
 گهٽو- گهٽي- گهٽو گهٽو- گهٽوڙا- گهٽو-
 ڪرت لڪار. رڳڙڻ. نيڙيءَ جو آواز- گهٽو گهٽو.

- گهٽر وارو ۽ گهٽر وارا: ذ. مڙس- مڙد-
 خاوند- پتي- شوهر- ور- ڏهڻي- وارث- پٽار.
 گهٽر جو مالڪ- گهٽر هلائيندڙ- وڏو- مڪي.
 (ٺ). گهٽر واري ۽ گهٽر واريون).
 - گهٽر وڻو ۽ ڪاٺي: بيڪار ويڻ- واندو
 ويڻ- بنا ڪم جي ويڻ.
 - گهٽر وڻي ٽيڙو هٽڻ: گهٽر وڻي ان ٽيڙي
 رٿ رٿڻ- ان ٽيڙي تجويزون گهٽڻ- واريءَ تي
 قلعا اڏڻ- اجايا ٻڌڻ پڇائڻ- ان ٽيڙا دليل ڏوڙائڻ.
 - گهٽر ٻيو ۽ گهٽر ٻيٽا: ذ. صفت. گهٽر جو
 ٺهيل- گهٽر پڇو- گهٽرو- هڪ گهٽر ٻيو جو شاهانو-
 بنيادي- خانداني- اصلي.
 - گهٽر ٻيٽي ۽ گهٽر ٻيٽيون: ٺ. گهٽر واري-
 گهٽر ڏيائي- گهٽر جي مالڪيائي. ور ٻيٽي- مڙس
 واري- سڀاڳ واري.
 - گهٽر پڇو ۽ گهٽر پڇا: ذ. صفت. گهٽر پڇو-
 گهٽر جو- گهٽر جو مالڪ بنيادي- شاهانو- اصل- چيندڙ.
 - گهٽر پڻو ۽ گهٽر پڻا: ذ. گهٽرو- گهٽر جو-
 گهٽر وارو- خانگي- گهٽر جو ٺهيل- هٿرادو.
 پالتو- گهٽر جو هاليل.
 • گهٽر ۽ گهٽر ٽو: ٺ. تقاضا- خواهش- مرضي-
 چاهه- طلب- دعويٰ- استدعا. ڏئي مائين جي
 مرضي- پسندي. لهنو- قرض.
 - گهٽر: رب جي رضا- الله سائين جي مرضي
 يا خوشي.
 • گهٽر ٽو ۽ گهٽر ٽا: ذ. خاندان- ڪل-
 ڪٽنب- ڪٽڙم- وٽس- قبيلا- و- ٻڻ- ڪٽڙ-
 ٻيڙهي- نسل- اولاد.
 • گهٽر ٽي: مصدر. خواهش ڪرڻ- چاهڻ-
 گهٽرڻ- ڪوڻڻ- سڏائڻ- چوڻ- ڪوڻائڻ- آڻائڻ-
 اڇا ڪرڻ- حڪم ڪرڻ. (گهٽر ٽو- گهٽر ٽيڻدو-
 گهٽر ٽيل).
 • گهٽر ٽي ۽ گهٽر ٽي: ذ. (سن. گو= آواز
 ڪرڻ يا گهٽڻ= ڦيرا پائڻ). گهٽر ٽي- چڪو.
 • گهٽر ٽي: مصدر. گهٽوڻ- رهڻ- گهٽوڻ.
 (گهٽر ٽيو- گهٽر ٽيندو- گهٽر ٽيل).

● گهٽر لو (ت): ذ. مٽيءَ جو ڪچو ڪٺو. (جنهن ۾ ٽنگ ڪري زالون ڏيو ٻاري سڀڪنهن جي در وٽ گيت ڳائين).

● گهٽر ٽڻ: مصدر. (سن. گهٽڻي = ماند و ٿيڻ) بدن ۾ سُستي يا بيماري محسوس ٿيڻ - دل ماندي ٿيڻ - گهٽر ڪٽڻ. (گهٽريو - گهٽرندو - گهٽريل).

● گهٽر ٽڻ: مصدر. (سن. گهٽڻ = وٺڻ، جهلڻ) گهٽر ڪرڻ - پڇڻ - پڇا ڪرڻ - چاهڻ - پسند ڪرڻ - مرضي هئڻ - خواهش رکڻ - طلبڻ - دعويٰ ڪرڻ - چڪڻ - اڇا ڪرڻ - منشا ڪرڻ. شوق ڪرڻ - پيار ڪرڻ. هٿ ٽنگڻ - سوال ڪرڻ - منگڻ. وٺڻ.

● گهٽر ٽاڪڻ: جهڳڙو ڪرڻ. فساد ڪرڻ - جهڙو ڪرڻ. (خوني سماج ۳۰).

● گهٽرو ٽه گهٽرا (ڪ): ذ. ٻڪرين جي ڦٽن پورن لاءِ پٿرن جو واڙو (هڪ ٻئي مٿان پٿر رکي ٺاهيل گهر).

● گهٽرو ٽه گهٽرا (ت): ذ. سوراخ - ٽنگ - ڳڙڪ. ● گهٽرو ٽڻ: مصدر. بچي وارو هٿ منهن مان ملائي زور سان هيٺ ڪرڻ. پوندو منهن تي ڪسائڻ - ڪوڙڻ (اُڇو). (گهٽرو ڏيو - گهٽرو ڏيندو - گهٽرو ڏيل).

● گهٽرو ٽري رڪڻ: پوندو منهن تي ڪسائڻ. منهن تي چوڻ يا ٿيڻ.

● گهٽر: ٺ. (سن. گهٽر تو. پيرا = گهٽر ه). اڻ ٿيڻ - ڳڻتي - فڪر - سودا.

● گهٽري ٽه گهٽريون: ٺ. ٻيڙيءَ جي رسي وٺڻ لاءِ ميربحرن جي ڪم ايندڙ ڪاٺ جو اوزار. (ڪ). حقي جي پتل واري نالي يا نڙي، جنهن ۾ تڙ پوي. (ڪ).

● گهٽري ٽه گهٽريون (ل): ٺ. حقي يا چلم جي ڍڍري.

● گهٽري ٽه گهٽريون: ٺ. ولجهوئيءَ رالڊ جي ٻاري يا ڌڙي.

● گهٽريون ڪٽڻ: ٺ. ٽوليون ڪرڻ - ٻاريون ڪرڻ.

● گهٽر ٽري: اسم خاص. تعلقي روھڙيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گهٽر ڪٽڻ: مصدر. (سن. گهٽڻ) رسڪڻ - سرڪڻ - ڪڍڻ - ڪسڪڻ - ترڪڻ. جيئن: "واري گهٽر ڪندي وڃي". (اسم خاص). تعلقي ميرپور ماٿيلي ۾ هڪ ديھ جو نالو. (گهٽر ڪيو - گهٽر ڪندو - گهٽر ڪيل).

● گهٽر ڪائڻ: مصدر. ترڪائڻ - ڪسڪائڻ - ڦسڪائڻ - ڪسڪائڻ - سرڪائڻ.

● گهٽر ڪيڇڻ: مصدر. هيٺ سيرڻ - گهٽر ڪڻ - ترڪڻ - ڪيسڪڻ.

● گهٽر ڪٽڻ: مصدر. (سن. گهٽر = پيانڪ آواز ڪرڻ). ڪوڙڻ - ڪڍڻ - ڪڍڻ - گهٽر ڪڻ - ڏڙهي ڏيڻ - چڙپ ڏيڻ - هڏي ڏيڻ - جسي پائڻ - جهڙ پائڻ - گهر ڪرڻ - تڙي ڪڍڻ - جهڙ ڪڍڻ. (گهٽر ڪيو - گهٽر ڪندو - گهٽر ڪيل).

● گهٽر ڪيڇڻ: ڪاوڙجڻ - رنج ٿيڻ.

● گهٽر ڪو: رسو، جنهن سان گهڙي واءُ لڳڻ ڪري اڏون گڏيل ٻيڙيءَ جو اوزار.

● گهٽر ڪي ٽه گهٽر ڪيون: ٺ. هڏي - چڙپ - ڏڙهي - پيڪ - دٻ - ڌمڪي - ڏٺار - سوٽ - جهٽڪ - چنڊ - ڪاوڙ. جٺ.

● گهٽر ڪو: ذ. ٻيڙيءَ جي هڪ اوزار جو نالو - گهڙي واءُ لڳڻ سبب اڏڻ گڏڻ ۾ ڪم ايندڙ رسو.

● گهٽر ڪو ڪيڙي: ٺ. ٻار کي پيرن تي بيهاري راند ڪرائڻ جو هڪ قسم - گيد گيدوليڙي.

● گهٽر ڪهٽر: (سن. گهر گهر). پاڻي وغيره جي گهر گهر جو آواز. شور - گير گير - ٿين ٿين. جنڊ وغيره جو جهڻو آواز.

● گهٽر ڪهٽر ٽه گهٽر ڪهٽر: ذ. صفت. مقدار کان وڌيڪ - موڪرو - ويڪرو - ڪشادو - ڍلو - ڦلهڙو - ڀرو - ڇپلو - خلاصو. (ٺ. گهٽر ڪهٽر ٽه گهٽر ڪهٽر ٽه گهٽر ڪهٽر).

● گهٽر ڪهٽر ٽه گهٽر ڪهٽر: ٺ. گهر کان ٻاهر جلد وڃڻ - آبهرو ڪم ڪرڻ - تڪڙو قدم ڪڻڻ.

● ڪهڙيا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● ڪهڙ پٽڙو: ڪهڙ پٽڙا: ذ. جيت جو هڪ قسم - ڏينهو - ڏکڻ هاري - آڪراڻ.
 ● ڪهڙ پڪ: ڪهڙ پڪ: ذ. صفت. برهمڻ کي دعوت ڏيڻي آن کي ڪاراييل ڪاڌو يا ڌامو.
 ● ڪهڙ ڪهڙون: ڪهڙ پون: (ل): ث. رسيءَ جو وٽ يا وڏ يا نشان. ڍاڪڻئون جو پٽڙ. (پره). ڍرڪڻ - انبار - نونر (ل). جيئن "سرڪار ته ڏوڪڙن جي ڪهڙ پيئي ڪهڙي". ڪهڙا ڪهڙا - جهجها ڏلا "هيتري ڪهڙ خالي پيئي آهي پريندو ڪير" (ل).
 = ڪهڙ وانج: ڪهڙ وانجون: ث. ڪهڙن رکڻ جي جاء - ڪهڙا منجي - ڪهڙانجي.
 ● ڪهڙا ڪارنگا: اسم خاص. تعلقي ساماري ۾ ديهه جو نالو.
 ● ڪهڙ پ: ڪهڙ پون: (ل): ٻائيءَ ۾ ساريٽن جو ٻيچ پيڻ جو نمونو.
 ● ڪهڙ پو: ڪهڙ پون: (ت): ث. بالڪل پٽڙو ٿيل. ڪهاڻو. اڻ وٺندڙ - نه وٺڻ جهڙو.
 ● ڪهڙ پي: اسم خاص. تعلقي بدين ۾ ديهه جونالو.
 ● ڪهڙ پي: ڪهڙ پيئون: ث. پتوٽن جي راند. ٺاٽڪ. سانگ.
 ● ڪهڙ پيٽڻ: (ت): مصدر. خراب ڪرڻ - ڪندو ڪرڻ - ڪينو ڪرڻ - آبالو ڪرڻ - ريڊ ڪرڻ - ڪنهن ڪم جو نه ڪرڻ. ولوڙڻ - جهنجهوڙڻ - ڏونڊڻ - رڳوڻ. (ڪهڙ پيٽيو - ڪهڙ پيٽيو - ڪهڙ پيٽيل).
 ● ڪهڙ پيڇ: ث. سوچ - ويچار.
 ● ڪهڙ ت: ڪهڙ تون: ث. بناوت - آڏاوت - جڙاوت - ساخت - گهاڙيتو - گهاڙ - بيٺڪ - ٺاهپ - ڪهڙپ. ڪهڙائي - پورهيو - مزدوري - محنت - ٺهرائي - جوڙائي جو آجورو.
 ● ڪهڙ پ: ڪهڙ پون: (ل): ث. ڪهڙت - بناوت - جڙاوت - ساخت - گهاڙيتو - گهاڙ - بيٺڪ - ٺاهپ. ڪهڙائي - پورهيو - محنت - مزدوري - ٺهرائي - جوڙائي جو آجورو.

● ڪهڙ پو: ڪهڙ پو (ت): ذ. ڪهڻو ڪاڻيندڙ - پيٽڙو - پيٽڙي - ڪهڻو ڪاڻڪ - وڏو توو. عيار - چالاڪ - مڪار - دوڪيياز - دغا باز - فريب - مڪريلو.
 ● ڪهڙ جن: مصدر. (سن. ڪهڙت). ٺهڻ - جڙڻ - آڏجن - بنجن - تيار ٿيڻ. چيلجن.
 ● ڪهڙ چڪ: (ل): ذ. گاڏيءَ جي هلڻ جو آواز - ڪهڙ ڪهڙ. جيئن "اڃ گاڏي ڪهڙ چڪ ڪهڙ چڪ ڪندي اچي".
 ● ڪهڙ ڪڻ: مصدر. وڃڻ - پُرن (ڪنڻ ۾) - ڪهڻڪن - چڻ چڻ ٿيڻ يا ڪرڻ - چم چم ٿيڻ - ڪهڻ ڪهڻ ٿيڻ. (پرم). ڪهڻڊ وڃائڻ - ڪهڻي مارڻ - آواز ڪرڻ. (ڪهڙ ڪيو - ڪهڙ ڪيندو - ڪهڙ ڪيل).
 = ڪهڙ ڪو: ڪهڙ ڪا: ذ. ڪهڻڊ - ڪهڻڊ جو آواز.
 ● ڪهڙ ڪاٽ: ڪهڙن: ٺاهه ٺاهڻ - بناڻه - بناڻ - رٿون ڪرڻ - تجويزون ڪهڙڻ - اٽڪلون سڀڻ - ڪم ٺاهڻ جي ڪوشش ڪرڻ.
 ● ڪهڙائڻ: مصدر. (سن. ڪهڙت = ٺاهڻ). بناوٽ - ٺهرائڻ - جوڙائڻ - آڏائڻ - منڊائڻ - تيار ڪرائڻ.
 = ڪهڙائي: ڪهڙائيون: ث. ڪهڙئي - ٺهرائي - ٺاهڻي - جوڙائي. پورهيو - محنت - مزدوري - آجورو - عوضو. (ڪنهن شئي کي ٺهرائڻ جو).
 = ڪهڙائي: ڪهڙائيون: ث. ٺهرائي - ٺهرائي - آجرت - گهڙائي - مزدوري - پورهيو. ڪهڙائپ - گهڙجن واري حالت.
 ● ڪهڙن: مصدر. (پرا. ڪيڏي. سن. ڪهڙن < ڪهڙت = ڪهڙن). ٺاهڻ - جوڙڻ - بناڻ - سنوارڻ - تيار ڪرڻ - ساخت ڪرڻ - سوڌڻ - ڏائڻ - پٿرڻ - پلٽڻ - ٺاهي بيارڻ - سڌارڻ.
 = ڪهڙ پيڇ: ڪهڙ پيڇون: ث. ٺاهه ٺاهڻ - پيڇ ڊاهڻ.
 = ڪهڙ پي: ڪهڙ پيئون: ث. ڪهڙت - ڪهڙپ - ٺاهپ - جوڙپ. ڊول - گهاڙ - شڪل - شبيهه - نهونو. ڪم - ڪاريگري - آستادي. ڪهڙائي - ٺهرائي - بناڻي.

وقت ماڻن جو اوزار - وقت جو پيمانو - واچ - گهڙي. ڪين - پٿڪ - ساعت - ويرم - لحظو - لمح - جهڻڪو. انجام. ٿوري دير - پتل - وقت - سمون - زمانو. منڊيءَ تي ٺڪ ڇاڙهڻ واري جاء - گهٽ. (سن. گهٽ = دلي). ٻائي ڀرڻ جو ننڍو ٿانو - دلي. شاديءَ جي هڪ رسم - شاديءَ جو سون (شاديءَ واري رات گهوت ۽ ڪنوار کي وهجائڻ لاءِ ساڻن ۽ سون سان ڀريل ٻائيءَ جي دلي). - گهڙي پٿر: وهانوَ وقت ساڻ ڪرڻ (شاديءَ جي موقعي تي گهٽو ڪري ٻاهر ڪنهن ڪوھ يا ڪنهي تان ٻائيءَ جو دلو ڀرين، جنهن سان گهوت ٽٽي ڪري، آهو دلو گهٽو ڪري گهوت جي پيڻ يا ٻي ويجهي عزيزيائي پٿري اچي).

- گهڙي جي رات: شاديءَ ۾ گهڙيءَ جي رسم ادا ڪرڻ واري رات - پرپ.

- گهڙي ڪرڻ: (ڪپڙا) هڪٻئي مٿان سٽي رکڻ - ڪپڙا هڪٻئي مٿان ٺاهي رکڻ.

- گهڙي ڪين: ٿوري ساعت - ٿوري ويرم - ٿوري پٿڪ - ٿورو لمح - ٿورو دم - ٿورو وقت - اک چٽپ.

- گهڙي ڪٽڻ: شاديءَ جي هڪ رسم (شادي کان هڪ رات اڳ ۾ ڪوري گهڙي يا دلي ڪٽي مسجد مان يا ستن ڪوهن تان ٻائيءَ سان ڀري گهوت ڪري وهنجائڻ جي هڪ رسم).

- گهڙيءَ ۾ ٿو ٿو ۽ گهڙيءَ ۾ ماسو ٿيڻ: مستقيم طبع نه هئڻ - ڦيرڻو گهڙڻو هئڻ.

- گهڙي هٽائڻ: ياديءَ جي سور لاءِ دڪيءَ کي اٿو وغيره هڻي چيلھ تي چٽائڻ - دڪيءَ هٽائڻ.

- گهڙيءَ جا گهڙيال هئڻ: خداوند ڪريم جي قدرت جا ڪرشم هئڻ - الله سائين جي قدرت جا جدا جدا نمونا ظاهر ٿيڻ - ڪڏهن ڪهڙي ۽ ڪڏهن ڪهڙي حالت هئڻ.

- گهڙيءَ چٽ (ڪ): ٿ. هٽا جو هڪ قسم.

● گهڙن: مصدر. (سن. گهڙڻ = گهٽڻ) داخل ٿيڻ - گهڙي وڃڻ - لنگهي وڃڻ - چيڻ - پيڻ - درج ٿيڻ - هٽڻ. ڀيرو وڃڻ - اندر وڃڻ يا اچڻ. ٽپي هڻڻ (ٻائيءَ ۾). ڪنهن ڪم جي شروعات ڪرڻ. (گهڙيو - گهڙندو - گهڙيل).

● گهڙو ۽ گهڙا: ذ. (ٻرا. گهڙيو. سن. گهٽ = دلو. ف. سوجه). ٻائي ڀرڻ جو ٿانوَ - دلو - گاهه - موريو - منڪو - پيلو - گهڙي - ججهري - نادي - ڪنڀ. (ث. گهڙي ۽ گهڙيون). وڃائڻ جو هڪ ساز. (اسم خاص). تعلقي شاهنڊر، ڪوئي ۽ ديوي محبت ۾ ديهن جا نالا.

- گهڙا پٿر: گهڙي خدمت ڪرڻ - شيوا ڪرڻ - ٽهل ڪرڻ - چاڪري ڪرڻ. خوشامد ڪرڻ - نوڪري ڪرڻ.

- گهڙا منجبي ۽ گهڙا منجبيون: ٿ. دلن رکڻ لاءِ ڪاٺ مان ٺهيل گهڙي - گهڙانجي - گهڙوانجي. منجڻ.

- گهڙا منجبي ۽ گهڙا منجبيون: ٿ. گهڙا منجبي.

- گهڙو پٿر يا ڦاٽڻ: ڳالهه ڪڍڻ - پيد ٻڌو ٿيڻ - راز فاش ٿيڻ - ڦڪڙ ڦاٽڻ - اڪل ڪوڙ ظاهر ٿيڻ - ڀول ٻڌرا ٿيڻ. وسيلو وڃڻ.

- گهڙو پٿر (پاپ جو): سڄو ڪنهن سان ڀريل هئڻ.

- گهڙا نڌار: گهڙن يا دلن کان سواءِ جيئن "گهڙيون گهڙا نڌار، ڪاهي پيون ڪن ۾".

(سر سهڻي، شاه).

● گهڙو ستر مست: اسم خاص. تعلقي نارو ڪوٽ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● گهڙو ٿو ۽ گهڙو لا (ل): ذ. ننڍي ٻار جي چيرڪ يا ڊپ لاهڻ لاءِ هڪ سون - گهڙيالو.

(ٿالھ ۾ ٿانڊا رکي مٿان خالي دلو اونڌو ڪن، پوءِ ٿالھ ۾ ٻائي وڃهن ته گهڙو بٿر جو آواز ڪري). پينگهو - جهڙو. (لس).

● گهڙي ۽ گهڙيون: ٿ. (ٻرا. گهٽيا. سن. گهٽڪا = ڪين). رات ڏينهن جو سئون حصو - هڪ ڪلاڪ جو $\frac{1}{6}$ حصو - ۲۴ منٽن جو وقفو.

- گنترے ماعت تہی ہجتن : قریب الموت
ہجتن - مرث تہی ہجتن .

- گهٽڙيءَ گهٽڙيءَ: ٺ. هٿَ هٿَ - هر دم -
 هميشه - ساعت به ساعت - پاڪ به پاڪ - لحظي به
 لحظي - لڃ به لڃ - دم دم - دم دم - هر وقت -
 هر ساعت - هر هميشه - وري وري - بار بار -
 هر دفعي - پيري پيري. متواتر - لڳاتار - سدا -
 نت - سدائين.

- گهٽڙي 'ماسو' گهٽڙي 'تولو': ذري ۾ ڪڇڻ
ذري ۾ ڪڇڻ، ڦيرندڙ گهرندڙ - چٽچٽل - چلولو -
بهي وفا - بهڻو رنگي - ڦير تيون کائيندڙ - آواڻي -
گهڻ مٽيو - سرد گرم - دل داليو - گهڻي خور .
● گهٽڙ پالڻ ۽ گهٽڙ پالڻ : ذ. (ٻرا . گهٽڙ پالڻي .
سن . گهٽڙ پالڻهه < گهٽڙي = گهٽڙ پال) . وقت جاڇڻ
جو اوزار - ٽائيم يا وقت ڏيکارڻ جي مشين - جيس -
گهٽڙ . درگاهن تي ڌمال ڪرڻ وقت وڃائڻ جو
هڪ ساز - گهٽڙ . پاڻي جو هڪ جانور - مانگروڇڙ .
مڇيءَ جو هڪ قسم .

”وچن گهنڊ گهڙيال نوبت نغارا“
(مصري شاهه).

بلا جو هڪ قسم (گهوڙيال).
 - گهوڙيال جو ۽ گهوڙيال جا: ذ. وقت ڏيکارڻ
 جي ننڍيري مشين - ننڍو گهوڙيال.
 - گهوڙيال جي ۽ گهوڙيال جي: ذ. گهنڊو ڄاڻيندڙ -
 گهڻا ڄاڻيندڙ. گهوڙيال ٺاهيندڙ. گهوڙيال جي
 وقت جا ڌڪ هڻندڙ اوزار.

- ڪهڙي ڀالو ۽ ڪهڙي ڀالا: ذ. ڪهڙي ڀال - ڪهڻو - ڪلاڪ مشين - وقت ڏيکاريندڙ هڪ مشين. هٿي يا نار جي تڙ جو ترو - ڪوهاڙي جو ترو، جنهن ۾ پاڻي ٻيهي. ننڍي ڀار جي ڊپ وغيره لاهڻ لاءِ هڪ سٽون - ڪهڙولو.

● گھٽڙيو ۽ گھٽڙيا (ڪ): ذ. چوٽالو۔ اُن جو هڪ ماپو.

● **ڪهڙس ڦس:** ٿ. سُس ڦس - پُڻ پُڻ -
 ٻاٻور - ڀڳو - ڀڳار - جهونگار - ڪن جي
 ڏالو.

- گھس گھس کر: کنہر گالھائی۔ گجھہ گوہہ
کا گالھہ کر۔ آہستی گالھائی۔

- گھٹس قس. م: ظرف. ڈیري - آهستي - کچھ
گھوم م کیل گالھ.

● گھسٽي: مصدر. زور سان اندر وجهڻ۔ ڦسڻ۔
سماڻڻ. گھوٽ لنگهڻ۔ پيهي وڃڻ۔ داخل ٿيڻ.
(گھسيو۔ گھسيندو۔ گھسيل).

● گھٹش، ۛ گھٹش (ت): ذ. جماع - میلاپ.
گانداپ.

● گهڻو ۽ گهڻا (ت): ذ. ڌڪو- ٿلهو-
ٿاپو- گهڪو- گهندي- گهڙو- رهڙو- ڪرڙو.
ڪنهن شئي کي زور سان هيٺ مٿي ڊهن واري
حالت. حقي جو دَمُ ڀرڻ واري حالت- ڪش
لسڳائڻ- حقي جو بڙڪو. ڏٺو- گشو- مڪر.
جماع- ميلاپ- ڳانڍاپ.

● گھگھہ ۽ گھگھون: ث. اوندھ - ڀڻپ -
ٽنٽ - مڙ - آڄيندو - گھور - تمام اونداهي .

- گھمکھہ اونڈاہہ یا اونڈاہی؟ تمام گھٹی
اونڈاہی۔ پئی اونڈاہی۔ بات اونڈاہہ۔

● گهنگه ۽ گهنگه: ذ. پڪيءَ جو هڪ قسم.
 چپو-چپ-گهنگو-آلو. مٽيءَ ۾ ڪوئڻ وانگر
 گهر ٺاھيندڙ ننڍي جيت جو هڪ قسم (جون کان
 وڏو، مک کان ننڍو، رنگ جو پورو). وڏو
 دلو. (اسم خاص). تعلقي ڊگھڙيءَ ۾ هڪ ديھ
 جو نالو.

— گھگھ پکی؟ اسم خاص. پکی جو ھک قسم جھنگلی ککڑ.

● گهگهائين: مصدر. آواز جهڪو ٿيڻ - آواز ڏيڻمون ٿيڻ - نيٽي پوڻ - گهگهو پوڻ - گرو آواز ٿيڻ. (گهگهائيو - گهگهائيندو - گهگهائيل).

● كَهْكَهْتِيْ ۽ كَهْكَهْتِيْوُن: ث. نُونُشَو-
 كُوشَو- مَك- كَهْوَسُو. تَقْتَر- دَك- چوك-
 چمات. غوطو- تَبِي- كَهوتو (ك).

● گهگهتي ۽ گهگهتيون؟ ذ. صفت. ڊسٽي-
چوٽو مونٽو، ڊمڪڙو، جهنگي، ڊسٽي، ٿلهو، مٿارو-
ڊيسو، دوڙر، ڦوسو، ڊيڪڙو، ڙگهٽيو.

● گهٽڪهڙو ۽ گهٽڪها: ذ. ٿڙيءَ تي ڏنل زور-
گهٽو- گهٽوگهو. پڪيءَ جو هڪ قسم.
● گهٽڪهڙو'لو' (ڪ): وڏي ٿڙي، جنهن سان ٻار
راند ڪن. چئن جي گولي.
● گهٽڪيبي ۽ گهٽڪهيئون: ٺ. ٺڪر جو سوڙهي
منهن سان ٺهيل ننڍو پاڻي رکڻ لاءِ ٿانو- ڪوزو-
صراحيي. سيريءَ بٽان ڌڙ. بدن جو هڪ عضوو.
(ت). برقعو. اونڊاهي. طرف. (اسر خاص). تعلقي
ميرپور ساڪري ۾ هڪ ديھ جو نالو.
- گهٽڪيبي' پائين: برقعو پائين- چادر پائين- منهن
لڪائين- پڙدو ڪرڻ- پوش ڪرڻ. ڍارو ڍرڻ.
- گهٽڪيبي' وجهڻ: برقعو ڍڪڻ- منهن
لڪائڻ- پڙدو ڪرڻ- پوش ڪرڻ. ڍارو ڍرڻ.
ڪيل ڪرڻ.
- گهٽڪهيئون' ٿيڻ: ڪارڪن جو سُڪي خراب
ٿيڻ- ڪجيءَ جو سُڪي وڃڻ.
- گهٽڪهي' هڻڻ: ڪيل ڪرڻ.
● گهٽڪهيڙو ۽ گهٽڪهيڙا: ذ. سنهي جيت
جو قسم.
● گهٽل ۽ گهٽلون: ٺ. ڦورن جو ٽولو-
ڌاڙيلن جو ٽولو يا جماعت- لٽيرن جو گروه-
ويري- لشڪر. ڪڏن يا ٻارن جو انبوھ. نياھو.
رڙ. چٽ پوڙو.
- گهٽل اچڻ: ٽولو اچڻ- جماعت اچڻ- گروه
اچڻ.
- گهٽل پوڙو: ذ. جو بلڪل نه ٻڌي سگهي-
صفا چٽ پوڙو- وڏي آواز سان به نه ٻڌي
سگهندڙ- ٻڌو.
- گهٽل تي پوڻ: ٽولهي تي پوڻ- لشڪر
تي پوڻ.
- گهٽلر ۽ گهٽلر: ذ. ڌاڙيل- ڪاٽڪو-
لوٽو- ڊاڪو- ڦورو- چور- رهڙن- چورن جو
سردار.
- گهٽل ٿڙي: حرف ندا. دانھن ڪرڻ واري
حالت- گهٽو ٿڙي- لاڙي.

● گهٽڪهڙ: اسر خاص. تعلقي ڪراچيءَ ۾ ديھ
جو نالو.
● گهٽڪهڙ ۽ گهٽڪهڙون: ذ. ڊگهي ۽ سوڙهي
گچيءَ وارو ڍلو- وڏو ڍلو.
● گهٽڪهڙائي ۽ گهٽڪهڙائيون (ت): ٺ.
منت- عاجزي- لائون پلائون- نيزاري. نياز-
نوڙت- هيٺاھين.
- گهٽڪهڙائيون' ڪڙڻ: ايلاز ڪرڻ- منٿون
ڪرڻ- عاجزي ڪرڻ.
● گهٽڪهڙو ۽ گهٽڪهڙا: ذ. (سن. گهوگهرا=
ڪينگهريدار ڪپڙو). زالن جي پائڻ جو پيشڪير-
وڏي گهري وارو چولو. گهٽڪو- ڊگهو چولو-
جُبو. بلوچي ۽ مارواڙ جي هندو عورتن جو قومي
لباس. (ٺ. گهٽڪهڙي ۽ گهٽڪهڙيون).
● گهٽڪهڙي ۽ گهٽڪهڙيون: ٺ. سرگرم ڳائڻ
جو نمونو- تان- پلٽو.
- گهٽڪهڙي' هڻڻ: ڳائڻ جو هنر ڏيکارڻ-
سرگرم ڪي پائائي ڳائڻ- تان' هڻڻ- پلٽو هڻڻ.
● گهٽڪهڙي ۽ گهٽڪهڙيون: ذ. ڪهڙ
(ڪوبه ان ڇڙيل سڄو ان' ۽ لئون پاڻيءَ ۾ وجهي
رڌي رکجي ۽ ڪٽو ڪٽو جدا هجي).
● گهٽڪهڙو ۽ گهٽڪهڙا (ت): ذ. ننڍو گهڙو.
● گهٽڪهڙن: مصدر. گهري جو آواز ڪرڻ-
گهوگهو ڪرڻ.
● گهٽڪهڙيو ۽ گهٽڪهڙيا: ذ. پڪيءَ جو هڪ قسم.
● گهٽڪهو ۽ گهٽڪها: ذ. وڏين ٻانهن سان پيرن
تائين ڊگهو چولو- جُبو.
- گهٽڪهڙن: ٺ. گهٽڪهي پاتل عورت-
پروچائي- گهٽڪيلي- گهٽڪيري.
- گهٽڪهڙي ۽ گهٽڪهڙيون: ٺ. گهٽڪهي
پهريل عورت- گهٽڪهي سان- گهٽڪهڙن- گهٽڪيلي.
- گهٽڪهڙي ۽ گهٽڪهڙيون (ڪ): ٺ.
ڊگهي چولي وري- گهٽڪهي واري عورت- پروچائي-
گهٽڪين- گهٽڪهڙي.
● گهٽڪهو ۽ گهٽڪها: ذ. ويٺل ٿڙيءَ جو آواز-
جھڪو آواز- گهٽو آواز- گهٽيل آواز.

● گهٽل ۽ گهٽئون (ل): ٿ. ننڊ-پنڪي-
اوجھرائي. ٻي هوش-آنوشائي-ٻي سرتي.
"توڪي گهٽل اچي ويئي اٿي" (جملو).
● گهٽلا: ننڊون.
● گهٽل آون: ننڊ اچڻ-پنڪي اچڻ-
اوجھرائي اچڻ.
● گهٽل گهٽن: ننڊ وٺڻ-پنڪي وٺڻ-
اوجھرائي وٺڻ.
● گهٽپور: ديهه جو نالو-تپو تنڊه جان محمد
تعلقه ڊگھڙي ضلع ٿرپارڪر.
● گهٽر ۽ گهٽرون: ڏ. وٽر-ٽولو-
جماعت-گروھ-انبوه-گوڙ-هجوم-مجموعو.
● گهٽريو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو
(اڪثر حيدرآباد ۾).
● گهٽڙا: اسم خاص. تعلقي ساماري ۾ ديهه
جو نالو.
● گهٽڪي ۽ گهٽڪيون: ٿ. پاڇيءَ جو
هڪ قسم-ٿوري.
● گهٽل گهٽل: ٿ. زور سان دانهون-
ڳوڪون-رڙيون-واڪا-هل.
● گهٽل گهٽل ڪٽڻ: رڙيون ڪرڻ-واڪا
ڪرڻ-گوڙ ڪرڻ-گوڙ گھسان ڪرڻ-دانهون
ڪرڻ-ڳوڪون ڪرڻ. ڪٽ ڪٽ ڪرڻ-
ڦوڦو ڪرڻ.
● گهٽلن (ڪ): مصدر. ٻڌائڻ-سٿائڻ-
سٿائڻ-ظاهر ڪرڻ. ٿسڻ-زبردستي وڃهڻ.
قاصد هٿان نياپو موڪلڻ-پيغام موڪلڻ. (گهٽلير-
گهٽلندو-گهٽليل).
● گهٽلن: مصدر. لڳڻ-وڃڻ-چرڻ-ڪڍڻ
(هوا جو)-شوشا ڪرڻ-زوزا ڪرڻ.
(گهٽيو-گهٽلندو-گهٽليل).
● گهٽلو: اسم خاص. ذات جو هڪ نالو. تعلقي
شڪارپور ۾ ديهه جو نالو.
● گهٽلور ۽ گهٽلورا (ت): ڏ. جھڻ آڻڻ
لاءِ نڪر جو ٿانڻو-وڏو دلو يا مڪو-وڏي
ڌڪي يا ڪٽي.

● گهٽلوري ۽ گهٽلوريون (ت): ٿ. گيهه
رڪڻ لاءِ ٿامي يا پتل جي لوڻي-پتل جو لوڻو-
ٿامي جو دلو.
● گهٽلور ۽ گهٽلورا (ت): ڏ. نڪر جو
ٿيو-ڪيتر-لوڻو. پارو.
● گهٽلوري ۽ گهٽلوريون (ت): ٿ. گيهه
رڪڻ لاءِ نڪر جو ٿانڻو-نڪر جو ننڍو برتن-
لوڻي-ٿيبي-ڪنگري.
● گهٽليجا: اسم خاص. ذات جو نالو.
● گهٽليون: اسم خاص. تعلقي حيدرآباد ۾
ديهه جو نالو.
● گهٽ ۽ گهٽيون: ٿ. پاڻيءَ جي سِر-
پاڻيٺ-رطوبت-سيلاب-پوسل-آلاڻ. وٽ-
ادڪائي. ماڪ-ڪوهيرو.
● گهٽ جھڻ: آلاڻ وٺڻ-پوسل وٺڻ-پاڻيءَ
جي سِر ڪڍڻ.
● گهٽ ۽ گهٽيون: ٿ. گهٽل جي حالت-
گهٽ. گهٽ-آڪر-اوپاس-آپس-آڙنگ.
● گهٽيائين: مصدر. (سن. گهوريان =)
مٿو ڦرڻ-پنوائجڻ-گهٽو ڪائڻ-ڦيرو ڪائڻ.
پريشان ٿيڻ-پروڙجڻ. (گهٽايو-گهٽايندو-
گهٽائيل).
● گهٽائي ۽ گهٽائيون: ڏ. مٿي ڦيرڻ واري
حالت-پنوائي-ڦيري-گهٽري.
"ڪا ڪن و هي وسيري جا گهٽائي گهٽائي"
(سر آبري-شاهه).
● گهٽاهه: ڏ. (سن. گهٽاهه = پيرپور)
پيرپور-ٿلهو-گوڙهو-گهٽرو-گهٽيل. گهٽائي
وارو-جهجهائي وارو.
● گهٽائين: مصدر. (برا. گهٽاو. سن. گهٽورن =
گهٽائڻ). چڪر ڏيارڻ-ڦيرائڻ-هلائڻ-چلائڻ.
آٿلائڻ-پٿلائڻ-هيٺ مٿي ڪرڻ. هواخوري
ڪرائڻ-ٿهلائڻ-سير ڪرائڻ. (هٿيار) لوڏڻ.
هلائڻ-(ڪنهن ٿانءَ ۾ کاڌو) جهڳڻ-جهڳوڻ-
چاچولڻ. آسري ۾ رکڻ-فريب ڏيڻ-دلبو ڏيڻ.
تنگ ڪرڻ. (گهٽايو-گهٽايندو-گهٽائيل).

- گهٽيرون ڪيڏن: وارو ڪيڏن - وراڻو ڪيڏن.
 ڪاوڙ ڪڏن - غصي ۾ اچڻ. چٽڀ ڪيڏن -
 ڌمڪي ڪيڏن - خار ڪيڏن. ٺڳي وڃڻ - دغا
 ڪڏن - فريب ڪڏن - دوکو ڏيڻ.
 - گهٽيرون گهٽي: ٺ. واري ڦيري - جاج جوڇ -
 اڇ وڇ - ڍڪ ٻال - سنڀال سڙي.
 - گهٽيرون لڳڻ (ت). آن جو خراب ٿيڻ.
 وارو ورڻ.

- گهٽيرون نه ڪڏن: ڀيرو نه ڪڏن - دفع
 نه ڪڏن - نه اچڻ - خبر نه وٺڻ - مار نه لهڻ -
 يادگيري نه ڪڏن.

- گهٽيري: گهٽيرون: ٺ. مٿي يا دماغ
 جي پائڻي يا ڦيري - چرخ - پاڻ - چڪر - ڦيرو -
 گهٽياري.

- گهٽيري: ڏيڻ: ملهه ۾ اٽڪل ڪري اوچتو
 ڦيري ڏيئي ڪيرائڻ - وڪڙ ڏيئي ڦاسائڻ - رفت
 مان ڪم ڪيڏن - چالاڪي ڪڏن - دلبو ڏيڻ -
 فريب مان ڦاسائڻ. چيڙهو پهچائڻ - نقصان پهچائڻ -
 ڦيري ڏيئي هڻ سڙي ڪاٺي وڃڻ.

- گهٽيري: ڪيڏن: ٺ. ڌمڪي ڏيڻ - چٽڀ
 ڪيڏن - ڊپ ڪيڏن - چٽڀ ڪيڏن. زيربار ڪڏن -
 هيٺ مٿي ڪڏن - گهٽ وڌ ڳالهائڻ - ٻڌڻ - شدت
 ڳالهائڻ.

● گهٽوستان: گهٽوستان: ڏ. (سن. گهور
 شمشان < گهر + ستوستان = گهٽوستان). ماڻهن جو
 ڳوڙهه - مٿي - انبوھ - ڪٺ - گوڙ - هڃور -
 هنگامون - هشار - شور - هل - غوغاءُ - پائيتال -
 ڌمچر - لٽ - ڪٽڙو - ڌور - ڪٽوڪو - غلغلو -
 ڪرڳل - هٿس - پڙڌام - غوغا - هٿس - واکو.
 لڙائي - جيٽ - جنگ - خونريزي - چٽي جنگ - جهيڙو.
 ڪوس - مونجهارو - ڏڦير - جهيڙو - بکيرو - خلل -
 رولو - ڦيٽڙو - بي آرمي.

● گهٽوستان: گهٽوستان: ڏ. جهيڙو -
 فساد - گهٽوستان. مانڌاڻ - ماڇانگ - شور - هل -
 غوغاءُ - پائيتال - ڌمچر - لٽ - ڪٽوڪو - غلغلو -
 ڪرڳل - هٿس - پڙڌام - غوغا.

- گهٽوستان: مارڻ: زوريءَ ڪٽي وڃڻ. دغا
 سان مارڻ - لڳياري ڪڏن. زبردستي ڪڏن -
 تنگ ڪڏن - ماري مچائڻ.

● گهٽوستان: گهٽوستان: ٺ. چٽڪر -
 گهور - ٿورو سير - هواخوري - تفريح - پٿار -
 جهوت - شل شڪار - چرخ شماري - چڪري - ڦيري -
 پنوٿي. ٽلاڻي - پٽلاڻي.

- گهٽوستان: ڏيڻ: گهٽوستان ڦيرڻ - چڪر
 ڏيڻ - سير ڪڏن - هواخوري ڪڏن - پٿار ڪڏن -
 تفريح ڪڏن. ڦيرائي ڪيڏن - پنوٿي ڏيڻ.

● گهٽوستان: گهٽوستان (ل): ڏ. نماز نخرو -
 ٺاه ٺوهه - تال تول - راڳ روپ - انگل آرو.
 ● گهٽوستان: مسمدر. آلو ٿيڻ - ماڪڻ -
 سيلاجڻ - آڏوڪو ٿيڻ - گهٽيل ٿيڻ - ٻاڻياڻڻ -
 هوسلجڻ (گهٽيو - گهٽندو - گهٽيل).

● گهٽوستان: گهٽوستان: ڏ. شور - فساد -
 جهيڙو - جهيڙو - هنگامه - آواز - گوڙ - غلغلو - ڌمچر.
 ● گهٽوستان: اسم خاص. ذات جو هڪ نالو.

● گهٽيرون: گهٽيرون: ڏ. (سن. گهورن) =
 ڀيرو - دفعو - وارو - مرتبو - ڀرڪو - وار -
 ليڳو. گرداب - پٿور - ڪن - چڪر - ڦيرو - ڳوڙو -
 وراڻو - ڏڦير. ڀيماريءَ جو هڪ قسم - دست.
 - گهٽيرون پٿور: بدهاضي سبب پٿر ۾ هوا
 جو ڀرڻ.

- گهٽيرون آچڻ: ڏ. ڦيرو آچڻ - چڪر آچڻ -
 ڦيرائي آچڻ - ڀيهوشي آچڻ - مغز خراب ٿيڻ - دل
 گهٽائڻ. آجهڙجڻ - مشڪلات ۾ پوڻ - تڪليف ۾
 اچڻ - درٻار ٿيڻ.

- گهٽيرون ٿيڻ: گهٽيرون ڪهڙي ڪاڪوس جو
 خيال ٿيڻ.

- گهٽيرون ڏيڻ: ڀيرو ڏيڻ - ڦيرو ڏيڻ - چڪر
 ڏيڻ. دلاسي ۾ رکڻ - دغا ڏيڻ - فريب ڪڏن -
 لڳي ڪڏن - نقصان پهچائڻ. عذاب ڏيڻ.

- گهٽيرون ڏيڻ: ڀيمڻ: ڏ. ناس ڪڏن - نابود
 ڪڏن - تباه ڪڏن - فنا ڪڏن - چٽ ڪڏن -
 آسرو ڏهي ڇڏڻ.

■ نمڻي ٿوري "مياڻي": ڇاڪي ڪرڻ - انگل
ٿيڻ - حرفت هلائڻ. دلاسو ڏيڻ - ڏاڻو ڪڍڻ.

- گهٺڻد ۽ گهٺڻد: ذ. جهٺڻد - نقاب - پڙدو. ناز - نخرو - ماڻو - انگل - لاڏ - شور - گهٺڻد - سونڊ.
- گهٺڻد ڪرڻ: منهن ڏڪڻ - جهٺڻ ڪرڻ - نقاب ڪرڻ - پڙدو ڪرڻ. ناز ڪرڻ - نخرو ڏيکارڻ - ماڻو ڪرڻ - انگل ڪرڻ - لاڏ ڪرڻ.
- گهٺڻدو ۽ گهٺڻدا (ل): ذ. صفت. منهن ۾ ستر وڌل - منهن ۾ شور پيل - گهٺڻد وارو - ٿونڊ وارو - هٿ وارو - مغرور - هٺيلو - سٽيل - آڪريل - شوريل.
- گهٺڻدي ۽ گهٺڻديون: ث. گهٺڻج - وڪڙ - وٽ - پيچ - گهٺڻ - منجهه - سونڊ - زلف - ڪاڪل - ستر - ور - ڏنگ - اردائي - ڏنگائي - بدمعاشي.
- گهٺڻديارو ۽ گهٺڻديارا: ذ. گهٺڻديل - منجهيل - موڙهل - وڪڙيل - جڪڙيل - گندير - گهٺڻديدار. مشڪل - اهڃو.
- گهٺڻديرڪ: اسم خاص. جوئر يا ٻاجير جو خالي سٺنگ.
- گهٺڻدلاڙ: ذ. ڪٺور جو ٿانون تي ڇٽ ڪيل جو هڪ قسم.
- گهٺڻدو ۽ گهٺڻدا: ذ. وڪڙ - ور.
- گهٺڻدي: اسم خاص. تعلقي آٻاوڙي ۾ هڪ ديھ جو نالو.
- گهٺڻدي ۽ گهٺڻديون: ث. گهٺڻد - سونڊ - شور. وارن جا ور وڪڙ - ڪاڪل. اناج جي ٻوٽي ۾ مٿان قتل دائو يا پُور. ڪپڙي آڻ وقت ڏاڳي ۾ رهجي ويل گيه - ستر - مونجهارو - لٽ - ناز - ٻوڏو - ٻوڏاندو - گوگڙو - مڪتر - ڪٽيٽ. اندر پيرين. رنڊڪ - روڪ - اٽڪ. پنگ جي سنگ جا ذرا ذرا. ناز ۾ ڪيڪ جا سنگ. ان نڪتل جوئر جو سنگ.
- گهٺڻدي پيٽن: پنگ جو سنگ پور پور ڪري گهوتي پيٽن - نشيدار شيء پيٽن.
- گهٺڻديدار ۽ گهٺڻديدار: ذ. صفت. گهٺڻدي وارو - گهٺڻدي پيل - ورن وڪڙن - ان.
- گهٺڻديلتن: اسم خاص. تعلقي ڪپري ۾ هڪ ديھ جو نالو.
- گهٺڻگهٺ ۽ گهٺڻگهٺت: ذ. گهٺوگهٺ.
- گهٺڻگهٽر ۽ گهٺڻگهٽر: ذ. (پرا. گهٺگهٺل = مونجهارو) مونجهارو - لڙ - ڪڙ پڙ - گهٺسان - واٽڙائي - ٻائيتال - بڪيڙو - رولو - گهمگوڙ. اڀڙاء - دقت - پریشاني - هلاڪي - اهنج - دهرم - گهانگهو - گت - ڏڪ - تڪليف - مشڪل - مصيبت. بيقاري - غم - ارمان - ڏڪ - پریشاني - ڳٽي - فڪر - چٽا - انتظار - اوکيا ٻوڪيا. آڏڪو - وسواس - انديشو - سانگو - اون - اوسيڙو. سڄ - پينگ.
- گهٺڻگهٽر جيئن: مصدر. منجهن - حيران ٿيڻ - پریشان ٿيڻ. مشڪل ۾ اچڻ - مصيبت ۾ پوڻ - وڏي معاملي هيٺ اچڻ - ڏڪوڻجڻ - مونجهاري ۾ پوڻ - ڪڙ پڙ ۾ پوڻ - رولي ۾ پوڻ - بڪيڙي ۾ پوڻ - ميرن ڦاٿل ڪپڙن ۾ ملبوس هجڻ.
- گهٺڻگهٽر گذارڻ: ڏڪ ۾ گذارڻ - پریشان حال گهارڻ - مفلسي ۾ پوڻ - مصيبت ۾ پوڻ - درد مري هيٺ اچڻ.
- گهٺڻگهٽر گيجي: م: آزار گيجي ۾ پوڻ - مصيبت ۾ بار مٿي تي کڻڻ.
- گهٺڻگهٽر گهارڻ: ڏڪيو گذارڻ - تنگ گذارڻ - پریشان حال گذارڻ. تڪليف ۾ پوڻ - اهڃڻ ۽ مصيبتن ۾ گذارڻ.
- گهٺڻگهٽر يو ۽ گهٺڻگهٽر يا: ذ. صفت. ڏڪن جو ورايل يا ماريل - ڏڪيو.
- گهٺڻگهٽرو ۽ گهٺڻگهٽرو: ذ. (سن. گهٽر گهٽرا = زيور جهڙو گهٺڻد < گهن = هن = مارڻ + گهر = آواز ڪرڻ < ڪيٽڪيئي = گهٺڻدي) چهر - ٽلي - چٽڙي - گهٺگهٽو - چير جو هڪ دائو - ميٽر. ٻارن جي پيرن جا زيور. جانورن جي گچيءَ جو زيور. آٺ جي منج جو هڪ قسم. هڪ ساز جي وچت جو قسم. (ث. گهٺڻگهٽري ۽ گهٺڻگهٽريون).
- گهٺڻواراه: اسم خاص. تعلقي گوندي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

کہتی کہتالیہایو

- گهڻي آڪرو: ذ. صفت. گهڻن لفظن وارو -
گهڻي اڇرو - ڊيگهارو - لانڍارو - ڪاڍارو - ڊيگه
ڪندڙ - وساري - طول طويل .

- گھٹن پیچو: ذ. صفت. گھٹن پجن وارو -
 قردار - میوہ دار.

- کہیں پتلا ئی' ۛ کہیں پتلا یون' : ث .
یارانی - لڑھ - وچڑ - لہ - وچڑ - پریت - صحبت - ٹھک -
کھاٹلی مائلی - کھرائی - کھانائی - دوستی . مہربانی -
احسانی .

- ڪهڻن ڀرڻاڻو: ذ. چار يا وڌيڪ ڀرڻاڻا.
 - ڪهڻن ڀيٽاري ۽ ڪهڻن ڀيٽاريون: ث.
 عام - رواجي - هائو چاو - معمولي. ڀاءُ-ڀواريءَ
 واري (زمين وغيره).

- گھٹن چٹان: ذہن گھٹو چاندنڈ - داناء - چاڈو۔
قابل - میاڈو - ڈاھو - سچان - عقائد

- گهڻن ختري چو ۽ گهڻن ختري چتا: ذ. گهڻي
خرج واري (ڪابه شيء) قيمتي - مهانگي. وڏو
خرج - وڏو خرچ ڪائيندڙ - آڏاڻو - بي فضول -
لقائو. عالیشان - رونق دار.

- ڪهڙن ڏنھونو ۽ ڪهڙن ڏنھونئا: ڏ. ڪهڙن
ڏينھن جو- ڪهڙي وقت جو- ڪيتري وقت جو-
ڪهڙو اڳي- آڳاٽو- پراڻو- جهڙو- ڪيتري مدت
جو- ڪهڙي عرصي جو.

- گھٹن رُخو: گھٹن پاسن وارو.
- گھٹن رَسو: ذ. وسائو - گھٹي رس وارو -
پائيء وارو - تَر - رسدَار.

- گھٽن رقمو: وڏي رقم يا خرچ وارو.
- گھٽن ڪنڊو: گھٽن ڪنڊن وارو.
- گھٽن ڪڍرو: عام طرح - اڪثر - گھڻو ڪري -
عموماً - رواجي طرح - عام - پڌرو. جيڪر، عام
چراگاه، هميشه جو.

- گهڻن ڳالهائيندڙن ڏ. واترادو- وڏ واتيو-
 بڪيو- ڳالهيو- وات ڌارو- پٿورو- قصير- وات
 ڦاٽو- ڦاٽورو- دهل- يخِي هٽڌڙ- گهڻن ڳالهائيندڙن.
 - گهڻن ڳالهائيندڙن واترادو- وڏ واتيو- بڪيو-
 وات ڌارو- پٿورو- قصير- وات ڦاٽو- ڦاٽورو دهل- يخِي هٽڌڙ.

● گھنڱهن ۽ گھنڱمڻاڻ. ڪاٺ کي ڪاٺيندڙ
حيث چو ۵ ڪم قسم.

● گهنگهٴ ٿو ۽ گهنگهٴ ٿا: ٺ. ڪاري جي مڇيءَ جو هڪ قسم. پيڪل واه جو هڪ قسم - گوگڙو.

● گھنگھڙي ۽ گھنگھڙيون: د. (سن. ڪت.
= آواز ڪرڻ يا ڀون ڀون ڪرڻ) جيت جو هڪ
قسم. ڳڻتي - چڻتا. ٻيهو يا ڳورو مرض. دُئي جي
دُنب جي چرٻيءَ جا ٻاھ ٿي پچائي سيڪ ڪيل
ٽڪر. چڻ، مٿڙن جو اوباريل دانو. ننڍڙو ڀيت -
چمڪندڙ. ڪوڪڙو. ڦوڳ. ماڻهوءَ جو ڏسڻ ۾ ماڻهو
۾ حقيقت ۾ هوشيار هئڻ - داناءُ هئڻ. (ت.)

● ڪهنڱهڙ ۽ ڪهنڱهڙون: ٿ. (سن. ٺهڻ = ڳاڻو + ڪهڙ = آواز ڪرڻ) ڪڪڙن جو ميڙ - بادلن جو هجڻ - ڳاڻا ڪڪڙ - ڳوڙها بادل - هڪٻئي مٿان ڪڪڙن جا تيهڙ. رُهي. مشڪل معاملو - مصيبت واري حالت - ڏکيويل حالت - اهڃ واري حالت - پريشانئ حالت.

● گھنور ڈنیتا: فرمائش - نرمی - ملاہیت -
لومائی - کنہرائی - پترائی - پتلانی۔

● گهڻي ۽ گهڻيون (ڪ): ٿ. ڪن وريل
پڪريءَ جو هڪ قسم. ٿر ۾ ٿيندڙ راند جو
هڪ قسم.

● گھنٹیتا: اسم خاص۔ ذات جو ہک نالو (اکثر خیرپور ریاست)۔

● کھنڙ ۽ گھٽون: ٿ. (من. ڪن = زياد ڪي)
 گھٽائي- جهجھائي- زياد تي- زياد ڪي- مٿو- ڪوڙ-
 اڙهي- گچ- ڳيل- هي انداز

”گھٹن پٽيان“ ڪٿڻ مهڻو،
 گھڻ مينهنان“ ڪٿڻ گھٽ“ (نامعلوم)
 گھڻو انداز. ٻيھڻ - ميڙ - ڪٺ - ميڙاڪو - گهاٽ -
 گھوڙ. جماعت. وڌيڪ - وڌيڪائي - فرط - نهايت -
 سياري. آجهلائي - ايڏنگائي - بوالفضولي - ايڏنگو
 نمرچ .

- گھن آچرو: ذ. کھن اکرو۔ لقن وارو۔
 ڳالھائو۔ ڊيگهارو۔ ڪاڍارو۔ ڊيگھ ڪندڙ۔ لانڍارو۔
 وساري۔ طول طویل۔

● گهڻگهڙائي ۽ گهڻگهڙائيون: ٿ. گهڻگهڙن جو آواز. گهڻڊ جو آواز.

● گهڻڪڻ: مصدر. (سن. ڪنڪڻي = گهڻگهڙون) گهڻگهڙن جو آواز ٿيڻ - چمڪڻ - چمڪڻ - وڃڻ - ٽڙڪڻ - ٽڙڪو ڪرڻ (ڪنڻ ۾) ٻڙڻ - گهڻڊ وڃائڻ - گهڻي هڻڻ. (اسر). آواز جو لفظ. (گهڻڪايو - گهڻڪو - گهڻڪاپل).

● گهڻڪار ۽ گهڻڪارون: گهڻڊ جي وڃڻ جو آواز - گهڻگهڙن يا چير جي چمڪار - بال يا ڪينهوڙي جو آواز - واڃت - ٽڪاٽ - ٽسڪا - چمڪاٽ - چمڪو - گهڻ گهڻ.

● گهڻڪائڻ: مصدر. وڃائڻ - وڃو ڪرڻ - گهڻڪار ڪرائڻ - چمڪاٽ ڪرائڻ - چمڪاٽ ڪرائڻ - گهڻ گهڻ ڪرائڻ.

● گهڻڊ گهڻڊ ۽ گهڻڊ گهڻڊ: ٿ. گهڻڊ جو آواز - گهڻڊ وڃڻ جو آواز - چڙي جو آواز - گهڻڊ ٿي ۽ جو آواز - گهڻگهڙن جو آواز. واڃت - ٽيڻ - چڻ چڻ. جيئن:

”گهڻ گهڻ گهڻڊليون چمڪن چيريون“

(حاجي خانڻ).

● گهڻو ۽ گهڻا: ڏ. صفت. (سن. گهڻ = گهڻو) جهجهو - مٿو - زياده - جام - بسيار - جال - گهڻل - پٿون - گائو - سٻيل - ڏاڍو - گج - ڪئين - ڪيتراڻي - گهڻي ٿي - انيڪ - سڀو - ڏنڊين ڏير - وافر - ريل چيل. (ظرف). نهايت - تمام - خوب - اڻيت - عموماً - اڪثر - گهڻو ڪري - گهڻڪرو - عام طرح - رواجي نموني - سڄو ۽ ڇو - ڀڪو (ٺڳ) - بلڪل - زور - نيور نٺ يا اٿان (چريو).

● گهڻا ستر آڻائين: گهڻا زمانا ڏسڻ - آزمودگار هئڻ - تجربڪار هئڻ.

● گهڻائي: گهڻائيون: ٿ. جهجهائي - وڌيڪائي - زيادتي - سترائي - عمقائي - سڪر - سبز سالي - اٽڪتا.

● گهڻو ٿڌو: اڪثر ڪري - گهڻو ڪري - عام طور - عموماً.

● گهڻگهڙائي ۽ گهڻگهڙائيون: ٿ. خيرخواهي - پلائي - مهرباني. جهجهو پيار.

● گهڻڊ گهڻو ۽ گهڻگهڙا: ڏ. ڀلو چاهيندڙ - سلامتي گهڻڊڙ - گهڻو گهڻڊڙ - پيار ڏيندڙ - ڀلومانس - خيرخواه - نيڪ انديش. محبتي - همدرد - شپ چٽڪ - دعا گو - ڪچندڙ - پائيندڙ.

● گهڻڊ مٿيو ۽ گهڻڊ مٿيا: ڏ. ڪهڻين مٿين تي هلندڙ - ڦرڻو گهڻو - اڻ پختو - ڏڏو - لهڪو - چترنگ. چنچل - ڦڙتيون کائيندڙ - اوقائي بهر لنگي - ڳڻتي خور - سرد گرم. دلواليو - بي وفا. هرن موليا - هر هنرو. حرفتي - چلولو. بي قرار.

● گهڻڊ ۾ پتون: گور ۾ پون - هجور ۾ پون - ڪهسان ۾ پون. هوش کان نڪري وڃڻ. گهڻي ڀسار ۾ پون. ڊگهين ڳالهين ۾ پون - اجائي سڃائي پڪ ڪرڻ - زيادتي ۾ وڃڻ - گهڻو ڳالهائڻ - ڊڪ ۾ پون - پٽهڙ ۾ پون - دنيا ڪڏ ڪرڻ لاءِ ڪوشش ڪرڻ - مال ميڙائو ٿيڻ - لڇاين ۽ اڍنگين چالن ۾ پون - اجايا سڃايا رستا هلڻ - بي حياتي - بي ايمان ٿيڻ.

● گهڻڊ واڃائي ۽ گهڻڊ واڃائيون: ٿ. پريشاني - مونجهارو - هلاڪي - مصيبت - تڪليف. آڏمانڏ. حيراني. ڪم ۾ رڌل هئڻ واري حالت - مشغولي - ڪم.

● گهڻڊ واڃائي ۽ گهڻڊ واڃائيون: ٿ. ڪم ۾ رڌل هئڻ واري حالت. مشغولي - ڪم. گهڻ واڃائي.

● گهڻڊ واڃو ۽ گهڻڊ واڃو: ڏ. ڪم ۾ گهڻو مشغول - ڪم ۾ رڌل - ڏنڊي مان لڳل. - گهڻ واڃو ۽ گهڻ واڃو: ڏ. گهڻ ڪم ۽ خيالن وارو.

● گهڻڊ ۽ گهڻڊ: ڏ. وڻهڙو - وڏاڻ - هٿوڙو - مٽڪو - گهڻڊ.

● گهڻڊ ۽ گهڻڊ: ڏ. جيت جو هڪ قسم - گهڻو.

● گهڻائين: مصدر. ڪم جي آواز سان ڳالهائڻ - گهڻو ڳالهائڻ - منائڻ. (گهڻائيو - گهڻائيندو - گهڻايل).

ڪهڻو ٿيڻ: ڪي ڪين ٿيڻ.
 ڪهڻو ڪري: عام طرح - اڪثر ڪري -
 جيتوڻيڪ - عموماً. ڪهڻ ڪرو.
 ڪهڻ ٿو ڪهڻ ٿو ٿا: ڏ. ڪهڻو - ڪجهه
 وڌيڪ - البت سنڌو - ٿورو زياده. سٿس - جام -
 جال - اٽڪ - زياده - جهجهو - مٿو - عميق -
 پهڻ.
 ڪهڻ ٿو ڪهڻ ٿو ٿا: ڏ. صفت. ڪجهه وڌيڪ -
 البت سنڌو - زياده - ڪجهه زياده. سٿس - جام -
 جال - اٽڪ - پهڻ - عميق.
 ڪهڻ ٿو ڪهڻ ٿو ٿا: ڏ. ڪهڻا - ڪهڻا - وڌيڪ - زياده.
 ڪهڻي و. ٻهين سٿو هڻڻ: ڪيتري قدر ڏکيائي
 هڻ - ڪيتري قدر مشڪلات هڻ - ڪيتري مصيبت
 هڻ - ڪيتري قدر هلاڪي هڻ - ڪيتري قدر
 پريشاني هڻ.
 ڪهڻو ڪهڻا: ڏ. (سن. ڪهڻ) ڪاڻ يا
 ان کي ڪاڻيندڙ جيت جو هڪ قسم - سٿو. (صفت).
 نڪ مان آواز ڪڍندڙ (مانهو). مٿو ڳالهائيندڙ -
 نڪان ڳالهائيندڙ.
 ڪهڻو لڳڻ: جيت جو ان کي ڪاڻ - سٿو
 لڳڻ. بيمار ٿي پوڻ - بيماريءَ ۾ گرفتار ٿيڻ.
 هڪدم پتلو ٿي وڃڻ - سهڻو ٿي وڃڻ - گهڻي پيدا
 ٿيڻ - فڪر ٿيڻ - پريشان حالت ٿيڻ - مشڪلات
 ۾ پوڻ.
 ڪهو (ت): ٿ. ڳجهارت - پرولي.
 ڪهو ٻاڻو ڪهو ٻاڻا: ڏ. ڏندو - سوڻسو -
 لٽ - ڌڪو - چڙهي - چوب - عتصا - گرز - هر لاءِ
 لوھ جي چوڻي (ت). آبتو جواب - آڏو ڳالهائڻ -
 بي ڍنگ هٿ - ڪار ڪند - گوڙ - فساد. (صفت)
 ٿلهو - مٿو - موٽو - مستند و.
 ڪهو ٻاڻو چڙهي هڻ: (ت). زور يا دٻاءُ چڙهڻ.
 تنگ ٿيڻ - عاجز ٿيڻ - پريشان ٿيڻ.
 ڪهو ٻاڻو لٽڪهائڻ: (ت). اغلام بازيءَ جي
 اصطلاح موجب مقدم ۾ آلت وجهڻ.
 ڪهو ٻاري: ۱. اسر خاص. تعلقي جاتيءَ ۾ هڪ
 دٻه جو نالو -

ڪهو ٻو ڪهو ٻا: ڏ. هر جو هڪ عضو -
 زمين کي ڪيڙڻ لاءِ لوھ جو ٺهيل ڦار يا چوڻي.
 ڏوڙ. مٿ - حاصل. رنڊڪ - اٽڪ - آڏو -
 جٽل. (ت).
 ڪهو ٻو ٻوڻ: (ت). ڪنهن شيءِ جو اک ۾
 لڳڻ.
 ڪهو ٻي ٻو ٻيڻو: (ت). سٺي منهن وارو.
 ڪهو ٻي ڪهو ٻيڻو (ل): ٿ. ٺڳي -
 دغا - فريب - غبن - چار سٿو ويھ - بي ايماني -
 ڊوھ - ترڪت - ڪهڻ - ڪهڻ - ڊولاب -
 ويسا گهاتي - نقصان ٿوڻ. ڏو - روڪ (ت) هٿ
 جو لڪڻ. ڪاه جو قسم.
 ڪهو ٻي ڪهڻ: ٺڳي ڪرڻ - دغا ڪرڻ -
 فريب ڪرڻ - ڪهڻ ڪرڻ - ڊولاب ڪرڻ -
 ويسا گهاتي ڪرڻ - ڏو ڪرڻ - روڪ ڪرڻ.
 ڪهو ٻي ڪهو ٻيڻو (ت): ڏ. ڦٽائڻ ڪرڻ.
 ڪهو ٻو ڪهو ٻا (ل): ڏ. (ف. غوط) ٻڏڻ
 وانگر ترڻ واري حالت - ڦٽڻ ۾ ٻاڻي پئجي وڃڻ
 واري حالت - غوطو - گوٽو. ڦيرو - چڪر (ڪ)
 ٻيٽ ٻيٽ - گهڻي.
 "ڪهو ٻي ڪهو ٻوڻ کي محب ميهار جو"
 (شاه)
 ڪهو ٻي ڏيڻ: ڪهڻ ڪهڻ ڪرڻ -
 گهڻيون ڪرڻ.
 ڪهو ٻا ڪاڻ: ٻي هڻ - غوط هڻ. گهڻيون
 ڪاڻ. پور پچائڻ - دل هڻ - ٻڏڻ ترڻ - گهڻيون
 ڪاڻ. هڪڻ - هڏڪڻ. شڪجي ٻيھڻ.
 ڪهو ٻي ڪهو ٻيڻو (ڪ): ٿ. ڪهو ٻو -
 پور - ٻيٽ - پٽ - خيال - ويچار. ڦيرو - بدل.
 جيئن "تو کي ڪهڙي ڪهو ٻي آئي".
 ڪهو ٻي ڪهو ٻي: ڏ. (پرا. گوھ. سن.
 کوکھ = ڪهوٽ) تازي شادي ڪيل (مانهو) لاڏو -
 وٺو - ڪانڌ - ڳيرو. گهڻو. شراب. (صفت)
 پهڻو - بهادر - غازي. خوش مراد ياب.
 ڪهو ٻي ڪهو ٻي: ٻي اوتو ٿي وھڻ -
 ٻي پرواه ٿي وھڻ.

● ڪھو ٿيو ۽ ڪھو ٿيا: ذ. نوجوان ماڻھو.
ٺھڪڻو ٺھڪڻو- لياقت ڀريو- سڀيتو- ملوڪ- شوقين-
ٺاھوڪو- ميل جھول وارو- قداور- بانڪو- جوڌو-
جنگ- پھلوان.

● ڪھو جاري ڏيڻ (ڪ): منڊائي ھلڻ.
● ڪھو چڻ: مصدر. ڌوڪڻ- جھوڪڻ- ٺوڪڻ-
دھي وجھڻ- ڦسڻ- ڌڻڻ- ڳائڻ- ٺپوڙڻ- ڪپو
ھلڻ- ڍونڊڙو ھلڻ- ٺوڙڻ- ٺوڻ. (ڪھو چيو-
ڪھو چيندو- ڪھو چيل).

● ڪھو چ ۽ ڪھو چوڻ: ٺ. ڊب- ڦس-
ٺوڪ. بيھوشي.

● ڪھو چ ڪھو چان: ٺوڪ ٺوڪان- ڦس ڦسان-
ڊب ڊبان.

● ڪھو چ ۽ ڪھو چ: ذ. ڪھو چو- پور- خيال.

● ڪھو چو ۽ ڪھو چا: ذ. پور- لهر- ويچار-
خيال- رڀڪ- جھجھڪي- بدڪي- بد بدو- لهرو-
ترنگ- وھم- جھوٽو- پنڪي- گھڻي- فڪر- غم.
ڌڌڪو- لوڏو- ڌوڏو. ڏيڪو. (ڪ).

● ڪھو چائي ۽ ڪھو چائي: ذ. پورالو- لهر-
د لوالو- مٽيائون- رڀڪائي. وھمي- رنگ رنگ
مر ڦرندڙ- بي وقوف- بي عقل- نادان. بي خيالو-
چريو- اي نوايو. چرچائي- ظريف حريف.

● ڪھو چائي ۽ ڪھو چائي: چريو ٿيڻ- پورالو ٿيڻ-
رکي رکي بي سمجھائيءَ جھڙو ڪم ڪرڻ-
ان وٺندڙ لفظ چوڻ. پنهنجو نفعو نقصان نہ جانچڻ.

● ڪھو ز ۽ ڪھو ز (ل): (پرا. گھل. سن.
ڪھو ز= ڪھو= پيانڪ آواز ڪرڻ). ڦيرو- وڙ-
ڪڻ- سخت وھڪرو تيز يا تڪي نظر. گھنڊ.

لهر- ويچار- ڪاھ- چڙ- ڪاوڙ. پھم- پور-
خيال- لهر- ويچار. يادگيري. وھم. ناز نخرو.
ڪنجري- ڪنجري. هوا جو شوشات- سمنڊ جو
شور. گجيءَ ۾ هوا جو آواز (صفت) ھٻت ناڪ-

خونائتو- پوائتو- خوفناڪ. گھنگھور اوندهه- گھڻي
اوندهه- ڪار- تاريڪ. ٻيٽ جو سور.

● ڪھو رار: اسم خاص. تعلقي شاهنڊر ۾
۽ ڏيھ جو نالو.

● ڪھوتَ پيءُ ٿي وِھڻ: بي اونو ٿي وھڻ-
بي خيال ٿي وھڻ- بي آڻڪو ٿي وھڻ- بي انتظار ٿي
وھڻ. آندڻ گذارڻ- آرام ۾ گذارڻ- سک ۾ گذارڻ-
سکيو مٽايو گذارڻ.

● ڪھوت ڪٺوار جو ڍڪڻ چڙھڻ: شاديءَ جي
ھڪ رسم بجا آڻڻ.

● ڪھو ٿيو ۽ ڪھو ٿيا: پرنڊنڙ ماڻھوءَ جي پاسي
وارا ماڻھو- لاڏي جي پاسي وارو ماڻھو.

● ڪھو ٿا ۽ ڪھو ٿا: اسم خاص. ھڪ ذات جو
نالو. ضلع حيدرآباد، مڪر ۽ اتر سرحد سنڌ ۾.

● ڪھو ٿارو: تعلقي سجاول ۾ ھڪ ڏيھ جو
نالو.

● ڪھو ٿالو ۽ ڪھو ٿالا: ذ. (سن. ڪھت= بدل بدل
ڪرڻ). بي بندوبستي- ڳڙ ڳڙ- ڦڙ ڦڙ- اٽڪاءُ.

● ڪھو ٿڪو ۽ ڪھو ٿڪا: ذ. جنڊ جو آواز.

● ڪھو ٿا: اسم خاص. ھڪ ذات جو نالو. تعلقي
هالا ۾ ھڪ ڏيھ جو نالو.

● ڪھو ٿا: اسم خاص. تعلقي حيدرآباد ۾ ھڪ
ڏيھ جو نالو.

● ڪھو ٿڻ: مصدر. (پرا. ڪھو ٿڻ= ڪھو ٿڻ. سن.
گھنگھت. گوشتھ) ڏنڊي ڪونڊي ۾ وجھي رھڙڻ
يا ڪھڙڻ- خوب ياد ڪرڻ- بار بار پڙھڻ. مٽلڻ-
مھڻ- پھڻ- ٺپوڙڻ- رڳڙڻ- ڳوھڻ- گھڻ- سنھو
ڪرڻ (ڪھو ٿيو- ڪھو ٿيندو- ڪھو ٿيل).

● ڪھو ٿو ۽ ڪھو ٿا: ذ. دوا طور ڪم آڻڻ لاءِ
ڪھو ٿيل بسارڪيون شيون- دوائن جي ملاوت-
سٽي- جلاب. ٽاڏل جي شين جو مرڪب. پنگ
جو رڳڙ. مھرو- مٽرڪو- ويل- پيسٽو.

● ڪھو ٿلائڻ (ت): پنگ ڪھو ٿڻ.

● ڪھو ٿي پيارڻ: نشو پيارڻ- يرغلائڻ- ريھڻ
بيٺ- چٽ ڏيڻ- پيار ڏيڻ.

● ڪھو ٿي: اسم خاص. تعلقي ننگر پارڪر ۾ ھڪ
ڏيھ جو نالو.

● ڪھو ٿين: اڪر.

”ونگا و ر پڳن گھور ٿي گھو ٿين“
(شاهه ڪريم).

● گھورا واري: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
(اڪثر نواب شاهه ۽ حيدرآباد سنڌ ۾).

● گھو'رَن: مصدر. (پرا. گھول = گھول. سن. گھورن) گھمن- قرن- کھولن قولن. گھمائن- قیرائین- صدقو کرن- قربان کرن- گھوړي چڏن- مچتا وانگر جان مٿان گھمائي ڏين (خيرات) لڳائين- اڀرڻ- فدا کرن- وارن (بسک). ذبح کرن- ڳولا کرن- جاج کرن- تلاش کرن. نهارن- ڊوڙن- ڊُکن- ڳولن.

”هنگ مهانگي ته به کاپات ۾ ڪهوري.“
(ڪهوريو - ڪهويندو - ڪهوريل).

- ڪهورَ ۽ ڪهورُون: ٿ. خوشي وغيره ۾
ڪهوريل رڻ ۾ ڀاڙي ۽ - صدقو - خيرات - بخشش -
قرباني - عطا. ڪهورڙي جي ڪهڻ واري حالت -
ڪهور - ڇڪڙو - ڪهڙو. ڦيري - ڪهڙي. ستار
(ساز) جو ڪاٻو ڇٽو. ڳولا - تلاش - ڍونڍ - ڳول -
ڄاڻ (ڪ). سڌ سماءُ - ڀڄا ڳاڇا - ڳولا ڦولا.

”سڀئي ساري مڙهي گهر ڪنڊون تون گهور.“
(مر آبري، شاھ).

● گھورارو ۽ گھورارا: ذ. (سن. گھورڻ)
گھورڙيو - سوڙڙيو - گھور ڪندڙ - شيء وڪندڙ -
ڪوٺڙو - ڦيري وارو.

۱۔ گھورازو ۽ گھورازا: ذ. قيریء وارو۔ گھورڙيو۔
خورد فروش.

۱۔ گھوراڻو گهٽو: رلندڙ - ڦيريون پائيندڙ - گھمندڙ. قرباني جو گهٽو.

۱۔ گھوڑ پَ ۛ گھوڑ پٹون: ث. گولا - تلاش -
یونید - گول - جاج - جاجنا - کوچنا - صدقہ - خیرات -
بخشش - عطا۔

- گھوڑ پَ کترَن: گھولا کرن - جاچ کرن - تلاش کرن - صد تو کرن - خیرات کرن - بخشش کرن - عطا کرن .

- ڪهو ر پتون: شادي يا خوشيءَ جي موقعي تي ڳائڻ وڃائڻ وارن کي گهٽ جي عزيزن وٽان پئسا مليل.

- گھوڑ پو: گھوڑ پو: ذ. (سن. کھوڑن)
 گھوڑاؤ۔ گھوڑ کندڑ۔ شیء و کھنڈڑ۔ کوئی جڑو۔
 قبریء وارو۔ سوڑیو۔ خوردہ فروش۔
 - گھوڑ کھین: صدقہ کیل۔ خیر کیل۔
 قربانی کیل۔

- گھوڑ گھوڑ: قربان - صدقہ - پلہار - خوش۔
- گھوڑ گھوڑان و چیت: پلہار تیں - صدقہ
تیں - قربان تیں - خوش تیں۔

- ڪهور ڪهورن: شادي يا خوشيءَ جي موقعي تي ڳائڻ وڃائڻ وارن ڪي پشسا ڪهور تان ڪهوري ڏين.

- گهوڙو ۽ گهوڙا: ذ. ڳوليندڙ - ڦوليندڙ -
 ڇونديندڙ - لهندڙ - تلاش ڪندڙ - ڄاڻ ڪندڙ -
 وڙڙڙ ڏيندڙ - طالبو - گهر ڄاڻو - آسروند - خواجهان -
 نهارو. (وڃايل وهت جو ڳولائو) ناسپڻڻو.

- کہو'رومن' کہو'رن': صدقو کیڈن - خیرات کرن۔

۱۰۔ گھوڑی ۽ گھوڑی: ذ. قربان کری -
صدقہ ٿي - ندا ٿي .

۱۱۱ - کہو ریا پائی تین: قربان تیں - صدقی تیں۔

— گھوڑی گھوڑی: صدقی صدقی — یارو یاری —
سدائین گد — پڑا فی پار — موکلانیء وقت استعمال
ٹینڈر لفظ. جیمن: ”ادامہ ہائی گھوڑی گھوڑی یا
یارو یاری“.

- گھوڑے بندے ۽ گھوڑے بندے: ذ. گھرندي۔
 طلب ڪندي۔ تلاش ڪندي۔ طالبو۔ گهرجائو۔

خواہان۔ گولائو۔ کھورو۔ کارو۔ (سر حسیني گر)۔
 = کھور یو ۽ کھور ریا: خیرات کیل۔ صدقی

کیل - قربان کیل - پن پیو - کیه پیتمو - بیکار -
کمون - فضول - اجایو - نهیو - ڦیریو . (ک).

- گھوڑیو' ہائی' پیسے: صدقہ وچل - قربان
 نہیں - فدا نہیں .

- گھوڑی وِجین: صدقی تیں - قربان تیں -
ندا تیں۔

● گھوڑا آڙا: ڪڪ قسم جي ٻيلو.

● **ڪهڙو ڏس:** مصدر. ٽڪڻ۔ جانھي ڏس۔ غور سان ڏس۔ ٽڪڻي لڳائي ڏس۔ ٽاڙڻ. شوخيءَ سان ڏس۔ ڪاوڙ مان ٺھارڻ۔ شور سان ڏس۔ ڪھنبد (منھن ۾) وجھڻ. (ڪھڙيو۔ ڪھڙيندو۔ ڪھڙو ڀل)۔

- ڪهڙو ۽ ڪهڙو؟ ٻڌ. شوخيءَ واري نگاهه -
 ڪاوڙ واري نظر - شور واري نگاهه - تيز نظر -
 نظر جو تپڪ - ڪهڻد - اکين جي مام - نراڙ جو
 ڪهڻد - ياد گيري - اونو - خيال - ڳڻتي - سار -
 منيال - مڪ - ماروڻي - هر - نشاني - يادگار.

- گھورپ ۽ گھورپون (ڪ): ٿ. تاز -
تڪ - تلاش - جاچ - ڳولا.

- کھورن سان گھائیں: نضر (کشش گندڑ)
 مان زخمی کرن. ناز سان مارن - نخرن سان مارن -
 اشارن سان مارن - پریشان کرن - حیران کرن.

- کھوڑیتو ۽ کھوڑیتا (ک): ذ. کاوڑیل - شوخ - تکیو - گرم مزاج - گھنڈیل - گھنڈیر .

- کھور یون' گھورن': ہیڈی ہوڈی نھارن -
تلاش کرن - چاچ کرن - گولن گولن .

”گھوڑیوں کا رنچاں مان مڑنھوں مہرین“

(سر سہٹی شاہ).

● ڪهڙو ٿو ڪهڙو ٿا: ذ. ڀوڳڙي جو اوزار۔
منڌ ٿي، جنهن سان دال وغيره مٽجي۔ ڦان آڻائڻ
لاءِ لوھ جو وڏو ڇمڇو۔

● کھورو لُہارو: اسم خاص. تعلقي چیمس آباد ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گهڙي ۽ گهڙيون (ت): ٿ. راند جو هڪ قسم - ٻارن يا ونجهڻي راند.

● گهوڙي گهوڙي: شڪاري ڪٽي ڪي سوئڙن يا رچ تي بچ ڏيڻ وقت چوندا آهن.

● گهوڙا پاڙي؟: تعلقي گهوڙا پاڙيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● گھوڑا ل ۽ گھوڑا لُون: ٺ. هڪ وڏي خطرناڪ بلا جو نالو - گھوڑا ل.

● گهوڙا وٽ ۾ گهوڙا وٽون؟ ٿ. ڊو، ڇور
ڪم ايندڙ وٽ ڇو هڪ قسم.

● ڪهوڙا ڪهوڙا: (ندا) دانهون - رڙيون - واکا - ڪوڪون - سڏ - فرياد - واءِ ويلا - ڪوڪرو - ڪوڪاٽ - هاءِ هاءِ - الا الا (انهيءَ زماني جي يادگيري ڏياري ٿو جڏهين ڦورو ڪهوڙن تي چڙهي ڦرڻ ايندا هئا).

- کھوڑا کھوڑا کترن: پکار کرڻ - دانھن
 ڪرڻ - رڙيون ڪرڻ - واکا ڪرڻ. (مدد لاءِ)
 زور مان آواز ڪرڻ - فرياد ڪرڻ - رڻسڻ پيئڻ -
 ارمان ڪرڻ.

● ڪهوڙو ۽ ڪهوڙا: ذ. (پرا. ڪهوڙو = ڪهوڙو. من. ڪهوڙڪه > ڪهوٽ) هڪ مشهور جانور۔ آسيپ۔ ترنگ۔ توسن۔ فوس. شطرنج جي راند ۾ هڪ ساريءَ جو نالو. ڪهوڙو سامان وغيره رکڻ لاءِ لوهه يا ڪاٺ جو ٺهيل ڪپٽ. بندوق جو هڪ پرزو. (ث. ڪهوڙي ۽ ڪهوڙيُون).

- گھوڑا پتوں: ذ. ظلم تیں - قرجی - لے تہی -
 بغداد تیں - واویلا مچن - ہاء دوس ہرن. مصیبت

ہوئے۔ آفت اچڑ۔ تکیفون اچڑ۔ پاج ہوئے۔ قیٹارو
ہوئے۔ قوت ہوئے۔ نقصان ہوئے۔ خانو خراب ٹہئے۔

— گھوڑا چمڑا ہئی: ذ. مار ہوں — سوچڑا ہوں —
— بادر ہوں — مصیبت م قاسم — مشکل م ہوں —

ریشان ٹیٹ - خطري هيٺ اچن .
 - گهوڙا دمڪائين : دمڪ دوت ڪن -

کوششوں کرو۔ مٹا مونا ہٹیں۔

۱۔ گھوڑا گنلا: ذ۔ کھوڑن جا دَن۔ کھوڑن جا
کِر۔ کھوڑن جا کِر۔ کھوڑن جا دِجِوم۔ کھوڑن جا

گه "زو" بڌن: ڀرو ٿيڻ - ترمين - ڌيرج

گهوڙو پتھلو ۽ گهوڙا پتھلا: ذ. ٻارن

گھوڑو پتوں: برباد تیں - تباہ تیں - فنا تیں -

رهي وڃو - لئجي وڃو - چٽي ٿي وڃي - ناس
ي وڃي. سرڪار جي پيٽر هيٺ اچي - تعبيره هيٺ

چن - چرکے تان مہ پوٹ.

۱۔ گهوڙن جو گهيرو: تمام پري.

۲۔ گهوڙو چوڙن: روانو ٿيڻ - وڃڻ - وڃڻ لاءِ هڪدم تيار ٿيڻ - نه ترسڻ.

۳۔ گهوڙو ڊوڙائين: گهوڙو پڄاڻن. پنهنجي مرضي موافق هلڻ يا ڪم ڪرڻ - خواهش پوري ڪرڻ.

۴۔ گهوڙو سنجي: گهوڙي تي هٺو يا زين رکڻ. گهوڙو مسافريءَ لاءِ تيار ڪرڻ - گهوڙو چڙهيءَ لاءِ تيار ڪرڻ.

۵۔ گهوڙو وجهڻ: ڊيچارڻ - ٽاهڻ - ڏڪائڻ - ڏهڪائڻ - ڊپ ڏيڻ. مصيبت وجهڻ - آفت آڻڻ - تڪليف ۾ وجهڻ - حيران پريشان ڪرڻ.

۶۔ گهوڙن هٽي: مصيبت ۾ آيل - آفت ۾ آيل - آپدا ۾ آيل. مار پيل - مصيبت پيل.

۷۔ گهوڙي ٽپي چٽرهي: اچڻ: گهڻي تڪڙ ڪرڻ - گهڻي جلدي ڪرڻ - گهڻي آبهرائي ڪرڻ.

۸۔ گهوڙيچو ۽ گهوڙيچا: گهوڙي سان تعلق رکندڙ - اسٽبي.

۹۔ گهوڙي سوار ۽ گهوڙي سوار: ڏ. هٿسوار - سوري ڪندڙ.

۱۰۔ گهوڙي ڪنن برابتر هئڻ: ڀانڀي ۾ سڀ هڪ جهڙا هئڻ. ڪوبه ڦيرو نه هئڻ.

۱۱۔ گهوڙي ڪٽو (اسم خاص): جيل جو هڪ ٻوٽو جنهن جا ٻن گهوڙي جي ڪنن جهڙا ٿين ٿا. هن کي اسپنگر به چوندا آهن، جو اصل ۾ اسپغول آهي ۽ ان جو اشتقاق آهي. (اسپ = گهوڙو + غول = ڪن) يعني گهوڙي ڪنو.

۱۲۔ گهوڙي ۽ گهوڙيئون: ٿ. گهوڙي جي سادي. (منڊي جي آڏ لاءِ) ڪاٺ جي ٽيڪ.

۱۳۔ ڪاٺ جي ٻن ڦاڪن جي هڪ هنڌ گڏ ٿيل منجي (جنهن ۾ ڪاٺ جا ٻه وڏا ڪلا ڪٽل ٿيندا آهن، انهن ۾ ڪاٺ جا ننڍا قابو ڪري ڪرت سان ٻه ماڻهو چيريندا آهن). ڪپڙن ٽنگڻ لاءِ ڪاٺ يا لوھ جو پيڇرو. پينگهي جي ٽنگڻ وارو حصو يعني وڇين ڪاٺي. ٻار جي پنڌ ڪرڻ لاءِ هڪ گاديءَ جو قسم. ستار جي تارن چورڻ لاءِ هڪ عاج جو ٽڪر. سٽيڻ ٺاهڻ لاءِ مشن. ۲۵ يا ۵۰ سرن جي آهي

نظار. ثانيءَ سڪائڻ لاءِ ڪورين جو هڪ اوزار. پاڪڙي جي وڇين ڪاٺي.

۱۴۔ گهوڙي پال: هڪ قسم جي بتلا.

۱۵۔ گهوڙيل ۽ گهوڙيلون: ٿ. بلا جو هڪ قسم.

۱۶۔ گهوڙي ڀنڀڻ جا نالا: مارئي - سورڻ - وڻجاري.

۱۷۔ گهوڙي ڀو ۽ گهوڙي يا: ڏ. (ڪ). پينگهو - جهولو.

۱۸۔ گهوڙي وٽهه ۽ گهوڙي وٽهون: ٿ. ڪاه جو هڪ قسم.

۱۹۔ گهوڙو ۽ گهوڙا: ڏ. (سن. ڪهشي). مڪ - ٽوڻشو - ڌڪ - ٽٽڙ - لپاٽ - چماٽ - گڏشو.

۲۰۔ گهوڙيڻا: ڏ. (سن. گهوڙي) پڌرائي - اعلان - ظاهر خبر.

۲۱۔ گهوڙو ۽ گهوڙا: ڏ. ٽوڻشو - مڪ - ڌڪ - چماٽ - لپاٽ.

۲۲۔ گهوڙو ۽ گهوڙو: ڏ. (ڪ). ڊيهه - گهوڙو - ٽڪر - ٽوڻو.

۲۳۔ گهوڙي: مصدر. تيزيءَ سان اڳتي وڌڻ - ڌوڪڻ. (گهوڙو - گهوڙو - گهوڙو - گهوڙو).

۲۴۔ گهوڙو ۽ گهوڙو: تيزيءَ سان اڳتي وڌڻ واري حالت - ڌوڪ. (ل). تمام وڏي.

۲۵۔ گهوڙو ۽ گهوڙو: ڏ. (ل). ٺڪاءُ ڪڍائيندڙ - چٽ مرائيندڙ - بدفعلي ڪرائيندڙ.

۲۶۔ گهوڙو ۽ گهوڙو: ڏ. (ت). ڪنهن شيءِ جو اوچتو آواز - شور - غل - ٺڪاءُ - گجڪوڙ.

۲۷۔ گهوڙو ڌڻي: بدن ۾ آڱريون ڪٽائڻ. جهوڪون ڏيڻ - نوڪون ڏيڻ - چوڪون ڏيڻ.

۲۸۔ گهوڙو ۽ گهوڙو (ت): ڏ. وڏو آواز - ڪوڙ - شور - غل. گهوڙيل آواز (ٺڙيءَ جو).

۲۹۔ گهوڙو مارڻ: گهڻي ٻڪڙ شڪ ڪرڻ - جهجهو ڳالهائڻ - ٻٽاڪ هڻڻ - اجايو ڳوڙ.

۳۰۔ گهوڙو ۽ گهوڙو: وڏو آواز ڪرڻ - هروڀرو ٺڙ ڪرڻ - ڪروڙ ڪرڻ - جهيڙو ڪرڻ - ڦڏو مچائڻ.

۳۱۔ گهوڙو گهاٽ ۽ گهوڙو گهاٽ: ڏ. (سن. گه) = آواز ڪرڻ) هوا جو آواز - گهو گهٽ - گهوڙو گهاٽ - شوشات - زونگهاٽ - رونگهاٽ - (لاٽون وغيره جي) تيز ڦوڻ جو آواز.

هندن جي هڪ وڏي ڏينهن جو نالو۔ ڪوڪڙو۔
 ڪهڪڙو۔ ڪوڪو (هن ڏينهن تي هندو نانگ جي
 پوڄا ڪندا آهن)۔

- ڪهو ڪهو ڏين: گهڻو ڏين - نيزي تي ننهن
ڏيني مارڻ - نيزي ڊپائڻ - ماه بوسائڻ - نر گهٽ کان
جهلڻ - دم روڪڻ.

● گھوگھو: آواز جو هڪ قسم (گيري ۽ ڪبوٽر جو) تنوار. جيت جو هڪ قسم.

● گھوگهيي' (ت): ٿ. جانورن جي هڪ بيماريءَ جو نالو.

● گھو گھیتو ۽ گھو گھیتا: ذ. دلي يا ست هر
پٺاڻي جي سم سبب ٿيل سوراخ. ڪوڏ جهڙو
مٿي پاڻيءَ جو ڇت-گھو گھو-کوگل گانءِ.

● گھول چپيري ۽ گھول چپير يون (سن)؛
ث. مچيءَ جو هڪ قسم.

۱۔ گھوٽر ۽ گھوٽر (ت): ذ. گھڻا ماڻهو۔
 ماڻهن جو ڳوٺ۔ ھجور۔ حشام۔

- گھولیرو' ۽ گھولیرا (ل): ذ. میٺو - عجم -
حشام - گھولیرو' میٺو - گڏ - گوڙ.

(کریو گھولہ اگھتین یر ٹا توکي نور جيئن نچائين .)

کرن - گھورن. نشر کرن. گارن - پگھارن -
ونٹائی (فائبر) (گھولہ) - گھولہ بندو -

● گھوڑا ۽ گھوڑون؟ ٿ. گار.

- گھول تھیل : گریل - پگھریل . و تھیل -

- گھول کُندَرُ: گھاریںدَر - پگھاریںدَر -

- گبول گھتتہ: گہوري چڏڻ - قربان ڪري
 چڏڻ - صدقو ڪري چڏڻ - بلهار ڪري چڏڻ -

نثار ڪري ڇڏڻ - گهڙي ڇڏڻ .
 گهٽ ۽ گهٽ ٿيڻ . (مٿس ۽ گهٽ ٿيڻ)

قیری - گھرو - قیرو - قدم - تور - چال - پسا -
ہٹل - حٹل - ہٹل - حٹل - سٹل - مسافری -

گشت - سیر - چکر - شیل :

● گھوگھات: اسم خاص. تعلقی ضلع امر دہم جو نالو.

● کھوکھارو: اسم خاص. تعلقی قنبر میں

● گهوگهاري ۽ گهوگزار ڀئون: ٿ. گيه يا تيل وجهڻ لاءِ جمڻي ۾ هڪ قسم جي گهي يا

٢٠ گه گهاڻ، ۲۱ گنه گهاڻ. ذر (سنن) ۵۰۹ نقصان

پہچائی (سخت آواز - کاج - کجگوڑ،
کے، کست، کے، کست، ذ، ہوا، آواز -

شوات۔ قرنڈر شيء جو آواز۔ هيٺاڪ آواز.

● کھو ہار = لیوینگر (ت)۔ پانی۔ جو
 ہک قسم۔
 ● گہر گہر از ان خاص۔ دک ذات جو نالہ

● کپو، کپیرو، گھو، گھیرو؛ ذ. (من. گھر گهر).

ف. حرحره) لبیر ...
گونگهرو هئندڙ.
... گونگهرو هئندڙ ...

۱۔ گھو گھرو حسن : گدہ میں آواز کرتا ہے۔
۲۔ گھو گھیر ی : گھو گھیر یوں : تھک، بیہوشی میں
۳۔ گھو گھیر ی : گھو گھیر یوں : تھک، بیہوشی میں

● گهوگهيڙي ۽ گهوگهيڙيون (ڪ): ٿ.

لهيڻي جو ڀڄ وڃي و هڪ ڪيڏيل سوئڙ
جي تڙ

● ٻيو ٻهاڙو: اسر حاص. سو م هڪ ڏهر جو نالو.

● ٺٺو ٺٺڙ ۽ ٺٺو ٺٺڙ (ت): د. ڪڪڙ جو هڪ قسم.

● کيو، گهيرو، ۽ نيو-نيوزا: د. هندکو وڌو
ڏينهن - گوگړو - گوگو.

● گینو گھیش: (ت). مصدر۔ چھپلائی۔ ہلاک
کرن۔ پریشان کرن۔ گھٹن۔

● گهو گهو' ۽ گهو گنبا: ذ. بن هنن مان نٿي ڪي

ڏنل زور- کيتو- ٿاهو- پوساٽ. مڀ جو هڪ
قسم- مڀ جي ڪمڻ- مڻي- مڻيو. گڻو کيتو-

گوگل کانء گوڈي - گوڈو. (سمر حاصل).

ڪهڙو ٺڳهڻ: ذ. جيت جو هڪ قسم (ميرانجهڙي رنگ تي راهڻ جي دائي جيترو، ٺيڙ ٽپ لاءِ مفيد، ڪڙي م ٻڌي ڳچيءَ م وجهي ڇڏجي).
(ف-ج).

● گھونگھو (ت): ذ. کنڀن سان ڪاري رنگ
 جي جيت جو هڪ قسم.

● گھوٹیں: مصدر. تیکا کاٹیں.

تسار آنکائی. اچ سپان (کرن) - رکب رکبان -
دارمدار. اجایو پنتہ. (ت).

”انڈیوں اکیوں جن، تن کی گھوئی وارو کھاڑو۔“
 = گھوئی، کڑن: گھمرو کرن - قیرو

● گنہیہت گنہیہت (ل): ذ. ہار جو روسامو۔
کیتو۔ کروڑ۔ کل کل۔ خدا۔

● کھوماٹیں: مصدر۔ اداس تیں۔ غمگین تیں۔
دلگیر تیں۔ دکھ مے بیہوش تیں۔ ارمان مے اچن۔
رنج تیں۔ مخمور تیں۔ مچھن۔ موگو تیں۔ کاوڑ
سبب شور مے رھن۔ (ت)۔ (گھوماٹیو۔ کھوماٹیندو۔
کھوماٹیل)۔

۱۔ کھومائے جتن: مصدر۔ ڈکونجھن۔ دل لگے۔ رجن۔
 ادا سجن۔ کوما ئجن۔ سسجن۔ موڑھوئیل۔ منجھہ ۾
 اچن۔ تنگ دل ٿيڻ۔ ڊونڊو ٿيڻ۔ سڪجي وڃڻ۔
 ۲۔ کھومائي ٿي: ڪھومائيسون: ٿ۔ (مغز ۾)
 ڦيري۔ چڪر۔ پٺاڻي۔

● گهوٽو ۽ گهوٽا: ڏ. پکين ڦاسائين واسطي
 - گهوٽو (ٿ): ٻارن جي راند جو هڪ قسم.

● گھونسن (ک): مصدر۔ کھائیں۔ قیرائیں۔
 ہلائیں۔ چکڑ ڈیائیں۔ قیری ڈیائیں۔ گھمري ڈیائیں۔
 (گھونسیو۔ گھونسیندو۔ گھونسیل)۔

- ڪهونڪهت ۽ ڪهونڪهت: ذ. منهن تي
هين ڪپڙو - برقعو - نقاب - مرقعو - پردو - جاري -
لباس - ڍڪ - پوش - ڀڪل - ڀوڪائي - لڪ -
چپ. گنڊ - ناز. حجاب. هوا جو زور ڀريو

- ڪهيتارن (ت): مصدر. ڌٿارن-دلبو ڏيڻ-
پٽيلائڻ-بتائڻ-منجهائڻ. بتلائڻ. راضي ڪرڻ-
پرچائڻ-پيار سان مڃائڻ. ڪجهه ڌلچ ڏيئي ڪا
شيء وٺڻ. (ڪهيتاريو-ڪهيتاريون-ڪهيتاريل).
● ڪهيتيلو ڪهيتيلو: ڏ. (پرا. گهٽ = جتي.
سن. گهٽ) اونچي نوڪ مان قد ڀر جتيءَ جو
هڪ قسم، اڪثر ملتان ۾ ٺهي. ڏيسي جتيءَ جو
هڪ قسم-ويڪري جتي-ڇپلو-ڪرڪڻ-موچڙو-
جوتو-موزو. ڀرت واري جتي. ٿوري فرق واري
جتي جا پير ۾ پائڻ سان پوري ٿي وڃي.
"ملتانِي ڪهيتلو، سڀ ڪنهن جي پير ۾ پورو"
(جملو).
● ڪهيتيلو ٿيڻ: هري وڃڻ-سڀ جو سونهون
ٿيڻ. هلڪي طبيعت وارو ٿيڻ-ڦلهڙو ٿيڻ-فصل
ٻيڙو هئڻ-ٻڪڪو هئڻ-ٿرڙو هئڻ.
● ڪهيتيلو هئڻ (ملتانِي): سڀ ڪنهن جي سنگت ۾
هئڻ. سڀ ڪنهن خيال جي آدمي سان ٺهي وڃڻ-
ڦرڻو گهرڻو هئڻ-ڦلهڙو هئڻ.
● ڪهيتو ڪهيتو: ڏ. جانور جو هڪ قسم-
ڪهيتو-دنبو-ڪڪ-برو. (ث. گهيتي ڪهيتون).
● ڪهيتڪي (ث): ٺ. ننڍڙي رڍ.
● ڪهيتي پڇ (ڪ): جهنگ جي ڏم جو
هڪ قسم.
● ڪهيتيو: ڏ. ڪهيتي جو ننڍو ڦٽو يا پتو.
● ڪهيتڪ ڪهيتڪون (ڪ): ٺ. ڪارڪ
جي ڪڪڙي-ڌڙڙو-ڪارڪ جو پڇ.
● ڪهيتسپ ڪهيتسپون (ت): ٺ. چڪ-
گتپ-چڪڻ-چڪڙ.
● ڪهيتجا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● ڪهيتچڻ: مصدر. گهٽتڻ-رَهتڻ-گسائڻ-
هڙڻ. ڪهيتڻ-ڌڪڻ-ٺيلهڻ. لوڏڻ. ڳوهڻ-
مٽلڻ-منڌڻ-مڪولڻ. (ل). تائڻ-ڇڪڻ.
(ڪهيتيو-ڪهيتندو-ڪهيتيل).
● ڪهيتچ ڪهيتچ: ٺ. لوڏو-ڏوڏو-
گهڙڪو. ڏب-زور.
- ڪهيتچا ڏيڻ: لوڏا ڏيڻ-ڏوڏا ڏيڻ. ڏب-
ڏيڻ-زور ڏيڻ.
● ڪهيتچائڻ: پڇائڻ-پيهڻ-لنگهائڻ-پيهائڻ-
ڪهيتڻ-ڦاسائڻ-ڪهيتچڻ.
● ڪهيتچ پتجا: (ل). آندڻ ڪجئون.
"احمد بن دوق سان بتلا جا ڪهيتچ پتجا ڪڍي ڇڏيا."
● ڪهيتچ پتجا چاڙهڻ: پيار پتجا پيڙهڻ-ڏيڻ
دنيا کان ڪڍڻ-ڪهر گهٽ جو نه رکڻ-دربدر
ڪرڻ-تقصان هيٺ آڻڻ.
● ڪهيتجو ڪهيتجا: ڏ. ڌڪو-جهاکو-
ٿيلو-لوڏو-ٿاپو-رهڙو هيٺ مٿي-اندر ٻاهر
ٿيڻ واري حالت. اُٺ جو لوڏو-ڏوڏو. گهانگهو-
گت-چڪ-چيبي.
● ڪهيتر ڪهيترون: ت. (سن. ڪهه =
پڪيڙ) پڪيڙ-گردو-ڪهيترو-چلائون ليڪو-گول-
گيل-ڦيرو-وَر. خلاصائي-گهر گهلائي-
موڪرائي-ويڪرائڻ-ڇڪڙو-وَت-ڪناري-
اوپاري-ڏوري. چولي جي داوڻ-دامن-پهرائڻ
جو گردو. پٽڙو. ڦٽل يا ڪريل ڪير-ڏونرو-
چاول ڪير. گهاٽو ڏڏ-ڪتو-جهڻ-لسي-مهي.
ڦير-زمانِي جا لاها چاڙها. (ت).
● ڪهيتر دار ڪهيتردار: ڏ. موڪرو-ويڪرو-
ڪشادو-خلاصو-گهر گهلو. ڪهيتري وارو-
وَت وارو-ڦيردار.
● ڪهيتر ڪهيترو: ڏ. ڏسو ڪهيترو. ڪهيترو-
گهٽ-دورو. پيڙيءَ جي آڏ جي هيٺين ڪپيءَ
وارو رسو-ڦلميءَ جي لاهڻ چاڙهڻ جو رسو.
● ڪهيتر گهٽ: رستا-واٽون-پيچرا-لنگه-
گهٽ-جاپون-تڙ-ڪهيتر گهٽ.
● ڪهيترت ڪهيترت: ڏ. (سن. ڪهورت =
ڪهڻ) نڌ جو جهوٽو-رونء-ڍونڪو-پيڪي-
پيخيري-ننڍا ڪڙائي-گرد نواحي-اوسو پاسو-
ڪهيترو. مايا جو نشو-ڌن جو ڍؤ-مال جي
طاقت.
● ڪهيت جو لڪ: (اسم خاص). ڪيرٿر جبل ۾
هڪ لڪ جو نالو.

● ڪهڙن: مصدر. (سن. ڪهڙو = ڪهڻ) ويڙهڻ - وڪوڙڻ - ڦاسائڻ - سوڙهو ڪرڻ - هڪڙڻ. وڙ ۾ ڪرڻ - وراڪو ڏيڻ - وراڪڻ - ڦيري ۾ آڻڻ - چڪر ۾ آڻڻ - ورائي ڪڍ ڪرڻ - ڪهڙو ڪرڻ - چوڌاري ڦاسائڻ - چوڌاري جهلڻ. قبضو ڪرڻ - هٿ ڪرڻ - بند ڪرڻ. ڪارڻ - ميلڻ. ● ڪهڙو ۽ ڪهڙو: ذ. ڪول جي ٻاهرين حد واري ليڪ - گردو - ويڙهو - وراڪو - گولائين ليڪ - ڦيرو - دائرو - منڊل - چڪر. چوڪر - چوڌاري - ناڪابندي - ٻوساٽ. گرد نواحي - چارئي طرف بند - چڪر تان - بچ. ڊگهائي - لنباڻي. موڪر - ويڪر - اوچ - آڀو - بچان - ان رس. ٻيڙي جو شيڪلو - ڪوهو. لاکوٽو - گوڏ - منجه - منجهلو. (ت). واقف - ڏٺل. ٻائيءَ ۾ هيٺ ويندڙ ٽوپو. (صفت). چالاڪ - داناءُ. ● ڪهڙو ٿيڻ: واقف ٿيڻ. ● ڪهڙو رکڻ: گهڻو اچڻ - هر ڀيري اچڻ. ● ڪهڙو ڪٽڻ: محاصره ڪرڻ - چئني طرفن کان ڦيري اچڻ - قبضي ۾ ڪرڻ - هٿ ڪرڻ - ڦاسائڻ. حلقي ۾ آڻڻ. ويڙهي وڃڻ - سوڙهو ڪرڻ - واهون بند ڪرڻ - ناڪا بندي ڪرڻ - وڪوڙڻ. ● ڪهڙو وڃهڻ: ويڙهڻ - ڪهڙڻ - سوڙهو ڪرڻ - واهون بند ڪرڻ - ڦاسائڻ - ناڪا بندي ڪرڻ - گهٽ جهلڻ - رستا روڪڻ. ● ڪهڙي ۾ اچڻ: نرغي ۾ اچڻ - وڪڙ ۾ اچڻ - وٽ ۾ اچڻ - وراڪي ۾ اچڻ - گرد ۾ اچڻ. ● ڪهڙو ۽ ڪهڙو: ذ. (سن. گهٽ = وات) درياهه ۾ گهڙڻ جو هنڌ - پٽڻ - تڙ - جاء - لنگهه - رستو - گهٽ - ڪهڙو - لانگهو. سيڙو. (سن. گهرش = مهڻ) وجهه - حملو. ڪاهه (ڌم). نر ڏاند جي اڳين چنگهن مٿان پٺيءَ تي هڪ اٺ جي ٿوهي وانگر گوشت جو ڀريل ٿڪر - ڪوٺ (ڪ). ● ڪهڙان: ڪهڙو کان "ڪهڙان ڪري نه ڪهڙو تڙ ٿڪڙ کان نه ٿي" (سر سهڻي. شاهه).

● ڪهڙن مان: لنگهڻ: ڪنهن سانگهي يا لاهيءَ واري هنڌ کان لنگهڻ. مشڪلاتن مان ٻاهر پوڻ - تڪليفون حل ڪرڻ - ڏکين رستن مان ٻاهر ٿيڻ - صدمو مٽي - ڌڪ ڀڄائڻ. ● ڪهڙي گهٽ: گهٽ ۾ گهڙي - گهڻيءَ يا ٿوريءَ ۾ وڌيڪ. ڪليجي ۾ وڌيڪ. (سر ڏهر - شاهه). ● ڪهڙن: مصدر. (سن. ڪهڙو) ويڙهڻ - وڪوڙڻ - جهلڻ. ڪهڙڻ - گهڙي وڃڻ - ڇپائڻ - ڪهڙائڻ - پيهارڻ - تنڻ - ڌوڪڻ - ٽنگ ڪرڻ - اندر ڪرڻ - اندر ڏيڻ - ڌوڪڻ. ڪم ۾ لڳائڻ. (ڪهڙيو - ڪهڙيندو - ڪهڙيل). ● ڪهڙو ۽ ڪهڙو: ذ. ڪيڙو - ڪهڙو - ڦيرو - چڪر. نار يا هراسي جو چڪر. گردش - ڦيرو. ● ڪهڙو ۽ ڪهڙو: ذ. صفت. ٻائيءَ ۾ گهڙندڙ. ● ڪهڙو ۽ ڪهڙو: ذ. (سن. ڪهڙو + ش = مهڻ) ڪاٺ - ڪيسو - ليڪو - نشان - داغ - لينگهو - ڪهڪو. زور - دٻاءُ - دٻوچ. ● ڪهڙو ۽ ڪهڙو: ذ. (ل). ٿ. اٺ جي ڪوڙ جو آواز. وچ ۾ ڳالهائڻ واري حالت. تمام ٿلهي. ● ڪهڙو ۽ ڪهڙو: ذ. ڊيگهه - ويڪر - موڪر - ڪشادگي. ● ڪهڙو ۽ ڪهڙو: ذ. ڊاڇوري - ڊاڇورا. ننڍڙا ڪارا ڦٽر. "ڊاڇوري ڪڍي ڇڏڻ". ● ڪهڙو ۽ ڪهڙو: ذ. وٺڻ کي زبان ڪندڙ جيت جو هڪ قسم - ٽنڊي. ڳريل موتي. ● ڪهڙو ۽ ڪهڙو: ذ. اڳوٺ مان گڏ ٻاڪڙي سان ڪهڙو ڳڻيل رسو. (اٺ هلڻ مهل خوب چر چر جو آواز ڪندو آهي). ● ڪهڙو ۽ ڪهڙو: ذ. ٽڪر جي غلاظت - زڪام جو سڪل ڳوڙهو. ٽنڊي جو قسم. ڌڙو - منهو - تمام ڏڍو. ● ڪهڙو ۽ ڪهڙو: ذ. منگر مڇيءَ جو هڪ قسم (پٽڻ جي جنس مان ٻاسا وٺي مٿل).

گ

● گنگو: ديه جو نالو، ٽيو شجاع جڪرو،
تعلقو شهداد پور، ضلعو نواب شاھ.

ل

ل: (شرٽ). محتاج - گهرجائو. بي اختيار - لا علاج.
ضروري - آوس ٿيو - آن ٿر. (ظرف). ضرور -
آوس - جائی - بلاشڪ.
- لا ٿي: صفت. (ع). گيتي ڪان ٻاهر -
بي حساب - بيشمار - تمام گهڻو.
- لا ٿي: صفت. (ع). گيتي ڪان ٻاهر -
تمام گهڻو - بي حساب.
- لا ٿي: صفت. (ع). بي پرواه -
لا غرض - بي خوف. (ظرف). لا شڪ - تحقيق - بي شڪ.
- لا ٿي: صفت. (ع). نه مایوس ٿيو.
- لا ٿي: صفت. (ع). پنهنجو مٿ ٻان -
جنهن جهڙو ٻيو نه هجي - بي مقابل - يگانہ. بي مثل.
بي نظير - يگانو - يڪتا.
- لا ٿي: ظرف. (ع). بلاشڪ - بي شڪ - تحقيق -
ٻيڪ سان - البت.
- لا جواب: صفت. (ع). سوال جو جواب نه
ڏئي سگهندڙ - منهن ٻند - مات ۾ - خاموش -
چپ. (آهو سوال) جنهن جو جواب نه هجي -
منجهيڪل. بي جواب. قائل. ڪٿي نه. لاٿاني -
بي نظير - بي مثل - يڪتا - يگانو. انمول -
امثل. نرالو - انوکو.

ل: ذ. سنڌي الف - بي جو پنجيتا ٻيون - عربيءَ
جو ٽيون ٻيون - فارسيءَ جو ستاويهن ۽ سنسڪرت
جو اٺاويهن آڪٽر - ايجاد موجب سندس عدد ٽيهه.
آچار اٿس "لام".
● لا: حرف تنفيي. (ع). لا ٿي. نه - ناڪار.
ٻيٽي - ٻيٽان - ڪانسواء. مرکبات ۾ لفظن جي
اڳيان اچي 'نه' جي معنيٰ ڏيکاريندڙ لفظ. جيئن
"لاشڪ، لاٿاني وغيره". دنياوي ديوتائن يا خدائن
جو انڪار - ڪلمي توحيد جو پهريون حرف،
(جنهن سان سڀني دنياوي ديوتائن جو انڪار ڪجي).
عدم. تنفيي - نستي. (سر معذوري گر).
- لا إله إلا الله: (ع). توحيد جو هڪ ڪلمو.
خدا کان سواءِ ڪوبه معبود (عبادت جو لائق) ناهي.
- لا آبايي: صفت. (ع). لا آبايي = بي پرواه.
بي پرواه - بي خوف - بي خطرت - بي پاڪ - دلير.
بي فڪر - غافل. لا غرض يا الغرض (پرما). دين دنيا
کان آزاد. لامذهب. خدا ۽ رسول جو منڪر.
- لا آبايي: صفت. (ع). لا آبايي = بي پرواه.
لا آبايي.
- لا ٿي: صفت. (ع). بي واهو - بي وسيلو. بيوس -
لاچار - بي بهنج - نيٺ ٿڪو - عاجز - آٻالو.

- لاجواب ڪيئن؟ مان ڪرائن - اس ڪرائي -
 پئڄو ڏيئي ڇڏڻ - (بحث ۾) - بيهارن (ڪنهن جي
 زبان) بند ڪرائي - وڌ ڏيڻ - ترديد ڪرڻ -
 ڪيڏن ڪرڻ - ڦاٽل ڪرائي .

۱۔ لا جواب ڪري ڇڏڻ: جواب ڏيڻ جي ڪا به گهڻي نه ڇڏڻ. منهن بند ڪري ڇڏڻ ڇپ ڪرائي ڇڏڻ. سڃوڙ ڪري ڇڏڻ - مات ڪرڻ.

فنا ڪرڻ۔ نفیءَ منجھان اثبات کي ڀڄڻ۔ خدا جي راہ ۾ مسر دُئی ہمیشہ لاءِ جیئڻ۔

= لا چارو: صفت. (ع. لا = نه + ف. چاره = علاج).
 بنا چاري - لا علاج - ناگزير - جنهن جو چارو نه
 هجي - ناچار - مجبور - بي وس - عاجز. مغلوب.
 اهاج - محتاج - معذور. غريب - مغل - ڪنگال -
 قدرت نه رکندڙ - ويچارو - بي ثواب - بي کس.
 (آصفه). بي بهج - نذر - اُٻالو. (شرت). بي واهو -
 بي وسيلو - آوڻ - نڌڻ ڪو - آڏيڻ - زچ.
 بلا علاج - نيرُ اُٻاءُ. زوريءَ ڪٽرايل - زور
 ڪري - زبردستيءَ جو - اڻ سهائيندو. مسڪين -
 دَر دَرِي - تهيهي دست - ڪٽل - بي ملڪيت -
 اٽابو - نيرُ ڏني. بالڪل هيٺو - ضعیف - ڪمزور -
 زريل - دريل - ڪم هيٺ.

۱۔ لاچار ٹیپیں: لا علاج ٹیپیں - مجبور ٹیپیں - بیوس ٹیپیں - عاجز ٹیپیں۔ ابھاج ٹیپیں - محتاج ٹیپیں۔ معذور ٹیپیں۔ معطل ٹیپیں - بیکار ٹیپیں۔ ہارائیں - ہارٹ۔ مفلس ٹیپیں - کنگال ٹیپیں - تنگدست ٹیپیں۔ (آصہ)۔ مغلوب ٹیپیں - تکتے۔

— لا چارہ کترن: مجبور کرن۔ بی وس کرن۔ عاجز کرن۔ اباہج کرن۔ محتاج کرن۔ معذور کرن۔ مفلس بنائیں۔ تنگدست کرن۔ نیکو کرن۔ بیکار کرن۔

= لاچاري ۽ لاچار يون: ٺ. ان متردي.
 درگتي. ان هوند. تنگي. عيتا. ڪنگالپڻو.
 ضرورت. ڪهرج. ڪپ. حاجت. جيئن ته: لاچار
 ڪي سڀ روا = لاچار ڪي با ضرورت مهل سڀ ڪجهه

کرن روا)۔ مجبوری۔ پیمو سی۔ عاجزی۔ محتاجی۔
ناچاری۔ ہی کتسی۔ غربی۔ کتلائی۔

= لَاحَاصِلٌ : صفت. (ع. لَاحَاصِلٌ = بي سَوْدُ)
 بي فائِدو- هِنَا نَفْعِي- بي سَوْدُ. فَضُول. (أَصْفِي).
 نِسْقَل- بي قَرْمُ. وَ نِسْرَت- اَكِي سَارَتو- اِجايو-
 سَكَنو. بي آتار- نَلهو- سَچو- ويران.

- لاحدٌ: صفت. (ع). بنان حد - انتت - بي حد -
 اپار. (شرٹ). حد کان باھر. بي انتھا - آئینت -
 کُلی - مطلق - اکتل (ہند) - بی مند و
 لامکان.

- لاحتل: صفت. (ع. لاحتل = ذڪيو). حَلْ
نه ٿيندڙ - ذڪيو - ڪٽن - دُشوار - مشڪل. جو
مڃهي نه. مڃهجي. جنهن جو حل نه ٿئي -
مُجھل.

- لاحتول: کلمو. (ع. لاحتول = ناہی قوت)
 ناہی قوت۔ زور و توانائی ناہی. لعنت و قنکار.
 شیطان کی پچائیں جو کلمو.

۱۔ لاحتول پتر من: لعنت کریں۔ نفرت دیکاریں۔
 ہزار تین۔ کہتے وہ گالہائیں۔ برو سمجھیں۔ ہنامہ
 گھریں۔ شیطانی (غصی) کی ٹارن لاء خدا جی
 قوت ۽ طاقت ذہن ۾ لائیں لاء (کلمو) لاحتول
 وَلَا تَوْتِ إِلَّا بِاللّٰہِ پڑھیں۔

- لاخیراج: صفت. (ع. لاخیراج - بنا دِل).
(اها زمین) جنهن جي دِل سرڪار کي ڏيڻي نه
پوي - نِي پاڄ - معافي - پُنان دِل.

- لادَعُوِي: (صفت). (ع. لادَعُوِي = بي دَعُوِي).
 بي دَعُوِي - دست برداري - بي غرض - دست بردار.
 درگذر. (أصفى). چشمن جو حق نه هجي - بي واسطه -
 لاتعلقی. تترک - قياک نامو - زور نه رکندڙ. قبضو
 ڇڏيندڙ - دَعُوِي قتي ڪندڙ.

- لادعويا كترن: وارث نہ نھرائن۔ رد كرن۔
 - لادوا: صفت۔ (ع۔ لادوا = لاعلاج)۔ بنان
 دوا يا علاج - لاعلاج - بي علاج۔ تمام گھٹو بيمار۔
 اماد يتر۔

— لَادِیْنِیْ : ث. کوہہ دین سڈھ نہ ہن
واری حالت۔ ہی دہنی۔ کفر۔

- لَارِيُوبَ: صفت. (ع. لَارِيُوبَ = بي شڪ) بي شڪ - بنان مُڪه جي - تحقيق. يقيناً. نسجي - پڪ سان.

= لازوال: ذ. صفت. (ع. لازوال = غير فاني)
 جنهن کي زوال نه هجي - غير فاني - ازلي - ابدِي.
 (آصفِيه). قديم جيڪو کس نه ٿئي - ابا سي - امر.
 هميشه هجڻ وارو. ائنت.

= لاشتریک: صفت. (ع). لاثانی. لامقابل.
 جنهن جو ڪو شريڪ نه هجي (خدا تعاليٰ).
 بي مقابل. (اسم خاص). خدا تعاليٰ جو هڪ
 صفت، نالو.

۱- لاشک: ظرف. (ع). بنان شک۔ بسی شک۔
حقیقتاً۔ ہلاشک۔ درست۔ لابد۔ لاجر۔

- لاطہ مع: صفت. (ع) بنان طمع - بی مطلب -
نہ سوار نہی. بی ریائی جو. نہ شکار.

— لایلاج: صفت. (ع. لایلاج = لادوا).
جنون جو علاج ٹی نہ سکھی۔ لادوا۔ لاجار۔
مجبور۔ اساذم۔ لہ چٹن جھڑو۔ ناسور۔ (کاجرا)۔

۱۔ لاغرَضُ: صفت۔ (ع)۔ غافل۔ بی پرواہ۔
بی فکر۔ بی خیال۔ لاپرواہ۔ لالائی۔ الغرض۔
بی طمع۔ بی مطلب۔ نسیانی۔ وپسارو۔

۱- لاکہ و فی: صفت. (ع). امیدواری۔
بی تعصب. صاف دل۔

٭ لامذہب ۽ ۽ صفت. (ع. لامذہب ۽ ۽ بي دين)
 بنان مذہب جي - بي دين - ملحد - اڌ رسمي. دھريو -
 ڪافر - نامتڪ. زنديق - بي ايمان.

- لامڪان: صفت. (ع. لامڪان = بي مڪان).
عالم الاهيءَ جو مڪان. ٻٽان طرفن جي مڪان.
ٻٽان مڪان - بي گهر - بي اجهو - اد رش - ناديدني -
ان ڏنو - غائب. الوپ - انٽرڊيان. وحدت جي
مزل - لاهوت. ڌڻيءَ جو هڪ صفاتي نالو.

- لا وارث: صفت. (ع. لا وارث = بی وارث م).
 بی وارث - بی وارثو - مائتین مائتین کانسوا - بی مائت -
 بی مائتو - بتم - نڈنکو

۱۔ لا وارث مکتون: وارث نہ تھرائو۔ ورثہ
کان خارج کرو۔

— لا وَلَدَ: صفت. (ع. لا وَلَدَ = بی اَوْلاد).
بی اولاد- نپتو- ری اولاد- نیستستان ان ویاء.

تیندڑ، بی زوال - قائم - ہمیشہ رہن وارو - فنا نہ
تیندڑ - دائمی - باقی۔ اللہ تعالیٰ جی ھک صفت۔

● لَا بَ ۛ لَا بَ (ك): ذ. (من. اُو). (فصل)
مردند - امر - همیشه رهند - غیر فانی - بقا وارو.
- لَا يَمُوتُ: صفت. (ع. لَا يَمُوتُ = غیر فانی)

لُڙي واري حالت - لڙو - لڙو. ڦاڻڻو. ويڇ -
سڙو ڇوڻي "سڙو ڪان لڙو مڻو".

۱۔ لا یارجن: مصدر۔ لُجِنَ (فصل وغیرہ)۔
 ۲۔ لا یارجن: لُجِنَ۔ لُجِنَ۔ لُجِنَ۔ لُجِنَ۔ لُجِنَ۔

● لا ٻارو ۽ لا ٻارا: ذ. ٻنيءَ لئڻ جو ڪم۔
ٻڪل ٻوڪ، ڪي ڪٻڻ واري حالت۔ لوٻ۔
نصل جو ڪاٺو۔ لٻ۔ لُج۔ ڪٽر۔ ويءَ۔
لاٻاري جي مُنڍ۔

— لا بَارِئُوْهُ ۚ لَا بَارِئُوْهُ ۚ ذ. صفت. لا بارو کندز۔
لا عیارو۔

— لاَ بَارَائِيَّ ۞ لَا بَارَائِيَّ ۞ ذ. صفت. لا بارو
کندژ - لا بارو - لا بارائو.

— لا بارو، وجهت: پوک لئیں. دشمنی رکھیں.
گھٹا مائھو قتل کریں.

● لا بيمارو؟ لا بيمارون (ث) : ث. (ردن ۽

ڪرڻ وغيره جي) وارن ڪيترن جو هڪ اوزار۔
ڪٽڻجي۔ ڪٽڻر۔

● لا بَرَّہَ لَا بَرَّہُ: ذ. صفت. لہاڑ یا ہٹاک ہٹلڑ۔
 ہٹاکہی۔ بکبکے۔ بکواتی۔ واہیمات۔
 کوڑو۔

— لاپٽر توڙيو؟ ۽ لاپٽر توڙيا: ذ. صفت. ڪهڻو
ڳالهائيندڙ — اٽڪيون مٽڪيون ڄاڻندڙ — ڦٽڙ ٻاٽي —
ستاکي — ڇاڙي — ڪشائي. پاسخاطري ڪندڙ.

— لا بَرِّ تَوْبُو هَمْنِي: ہٹا کے ہمنے - جاڑی ہمنے -
لاف زن ہمنے .

● لاپڙ ڪارڻ: ذ. صفت. لاپ وارو. لاپ يا نفعو آڻيندڙ. لاپائتو. فائد ڀمند. اثرائتو.
 ● لاپڙ ڪاري: ث. لاپڙ. نفعو. فائدو. آهت.
 ● لاپڙ ٻيڪي: ظرف. رونگهه ۾. وچ هڻڻ. اهيٺين. مٿان.
 ● لاپڙو ڪا لاپڙا: ذ. صفت. لاپ تي ڏنل يا ورتل (رقم). نفعي تي ڏنل. وياج تي آڌارو ڏنل پيسو. آڌارو
 ”مرد کنيو لاپڙا، ويٺو ڪري آهڪار“
 (مگهڙ).

● لاپڙ - فائدي وارو.
 ● لات ڪا لاتيئون: ث. (سن. لٽين = آواز) مٿس وائي. مٿس آواز. مٿس راڳ. درديلو آواز. پڪيءَ جو آواز. پڪين جي چيهات. ٻولي. پڪو. وائي. ڪوٽ. راڳ. وڙيتي. عرض. مٿاجات
 ”لات جا لطيف جي مٿس تنهنجو سڄي“
 (سرڪيلان - شاه).
 اهل - نقل - آواز جي پيروي. گوڙ. هل. لڙو. شور. گهمسان. ٻاڻيتال. غوغاء. ڌوڙ. ڪڙڪو.
 ● لات هلڻ: ٺڳڻ. ڏاهپ ڪرڻ.
 ● لاتڙ ڪا لاتڙ: ذ. صفت. ٻوليندڙ. ٻولڻو. اهلون ڪندڙ. اهلير. مسخرو. ثقالب.
 ● لاتڙ: ذ. اسم خاص. (ع. لات) هڪ مشهور ٻُٽ جو نالو. عرب جي ٽن مشهور ٻُٽن (لات، منات ۽ عزي) مان هڪ نالو. شعيب عليه السلام جي قوم جي ٻوڙ وارو ٻُٽ، جنهن کي حضور رسول صلعم جن جي حڪم سان تباه ڪيو ويو.
 ● لاترا (ت): گيدرن جون سڪل قارون.
 ● لالڙو: (لائڻ مصدر مان اسم مفعول) لاپو. لڳايو. لاڻو. لاهيو. (پهرمانند).
 ● لاتي: ذ. اسم خاص. آيراني مڪران ۾ رهندڙ هڪ قوم جو نالو.
 ● لات ڪا لاتيئون: ث. لٽل هئڻ واري حالت. ڪاٽ ڪوٽ. ڪٽمي. وضع. حساب ۾ ڪٽ. (اڪثر) پگهار جي ڪٽ. لٽل رقم. پوتما ميل ڪيڏن کان پوءِ سيٺ يا پائيوار رهيل اوڌر مان

● لاپڙ ٽاپڙ هڻڻ: ايڏسگو ڳالهائڻ. واهيات ڳالهائڻ.
 ● لاپڙ چٽو ڪا لاپڙ چٽو: ذ. صفت. ٻٽاڪي. ٻيٽ جو مريد. پيشوڙي. هڃي. لالهي. حريص. بد معاش. ٻٽاڪي. ڊاڙي. لاف زن.
 ● لاپو ڪا لاپا (ل): ذ. ٻرغلانڻ واري حالت. چٽ. ريب.
 ● لاپو ڌڙين (ل): هيرڪاڻڻ. چٽ ٻٽڻ. ٻرغلانڻ.

● لاپڙي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● لاپڙي: اسم خاص. تعلقي ديري محبت ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.
 ● لاپڙ ڪا لاپڙ: ذ. (سن. لپ = حاصل ڪرڻ) فائدو. نفعو. ڪٽيو. منافع. ڪمائي. حصول. ٻراٽ. بالائي آمدني. مفت جي آمدني. آهرسو. ملت. حاصلات. پيدائش. وٽاء. سوباسو. لاهو. رشوت. لالچ. لوپ. حرص. طمع. مٽي. سود. وياج. علم نجوم جي زائچي جو يارهون خانو. ڪمند جو ٻيون فصل. هڪ دفعو ڪٽڻ کان پوءِ وري ٿيڻ واري حالت. (صفت). لهڻ جو ڄاڻو. لهندڙ
 ”هن کي سڀ ڪنهن شيء جو خدا لاپ ڏنو آهي“
 لاڏ وارو.

● لاپڙ آلپڙ: ذ. نفعو نقصان.
 ● لاپڙي ڪا لاپڙي: صفت. فائدي وارو. نفعي وارو. مفيد. سڪارتو. واڌاري وارو. وٽاء وارو. لاهائتو. گجائشي. سجاو. ڪمائتو. وياج وارو. وياج جو. سودمند. ڳرو وياج خور.
 ● لاپڙ خور ڪا لاپڙ خور: ذ. صفت. وياج خور. وياج کائڻو. لاپ کائڻو. لاپڙ. ڳرو وياج کائيندڙ. حرام کائڻو.

● لاپڙ خوري ڪا لاپڙ خوريون: ث. ڳري وياج کائڻ واري حالت. وياج خوري. سود خوري.
 ● لاپڙ ڪا لاپڙ: ذ. صفت. نفعو ڪمائيندڙ. لاپ خور. وياج خور. وياج کائڻو. حرام خور. ڳرو وياج کائيندڙ. لاپ وارو. فائدي وارو.

● جيڪا رقم لاهي اوڌر رگندو آهي، آها لڌل رقم. گهٽتائي. ”درياءَ لات ڏيئي ويو آهي.“ مٿاسا - فيرٿار. (شرٽ).

● لاٽو: (لاٽي) مصدر مان. لاهيو - لڳايو.

● لاٽ ۽ لاٽون: ٺ. اسر. باهه جي لات - جيبي - باهه جو شعلو يا آلو - پٺيت - پٽيٽو - شمع يا موم پتيءَ جي لات - روشنائي - چتر - مڇ - مڇ جا ڪرڻا - دونهين جي لات - ڌار - ٺاري جو شعاع. قطب جي لات - ٻائيءَ جي سڃڙ يا سنهي رواني - ڌارا يا ڌار. قطار - ساڳون.

● ڪاڇيل - ڪار - شهتير ”جاءِ تي لاٽون ڇاڙهيون اٿس؟“ ”آها لات ٻهندي هڪ ٿوئيءَ بي ٻنڌي منڊي پل.“ ٿانءَ جو هڪ قسم - ڊگهي ڳچيءَ مان نڪر جي ڊگهي - ڪير ڏهن جو پرتن. آت - گهي مهار وجهڻ لاءِ ڪاٺيءَ مان ٺهيل لات. (ت). اسر خاص. گجرات جي هڪ ڀاڱي جو پراڻو نالو.

● لات ٿيڻ (ت): سڌو ٿيڻ - هليو وڃڻ.

● لات چٽو: ٻائيءَ ۾ تڙ - لٽيوارو لٽو.

● لٽڪڻ - لٽڪڻ - آجهڻ.

● لات ڪرڻ: دونهون ڪڍڻ. واهي هڻڻ - روان ٿيڻ.

● لاٽن جون لاٽون: قطارن جون قطارون.

● لات ۽ لات: ڏ. (انگ. لارڊ). لارڊ جي بگڙيل صورت - وڏو ماڻهو - صاحب - مالڪ - آغا - خداوند. امير - مخدوم - سرتاج - عايل - حاڪم - راء - راء - نواب - خان - نوابزاده - رئيس - ڪٽوَر - معتز ز هستي. گورنر - گورنر جنرل - فرمان فرما - نائب السلطنت - وائسراءِ. جوابده - ذم دار. شوهر - مڙس - سامي - گهر وارو - ميان. هڪ قد وارو - ساڳيو. قطار. اسر خاص. پڪيءَ جو هڪ قسم. جڻو - ڪوڙ. (گاجرا).

● لاٽارڻ: مصدر. ڌيان نه ڏيڻ - ڪٽن ٿار ڪرڻ - خيال نه ڏيڻ - نه ليڪڻ - نٿائڻ. بي پرواهه وڃڻ.

● لاٽار ۽ لاٽارون: ٺ. (سن. تلتان) ڪٽن ٿار - بي پرواهي - بي خيالي - غفلت - ڌيان نه ڏيڻ واري ڪيفيت. ويستر.

● لاٽا سوت (ڪ): چٽي وڃڻ واري حالت - هڪ ٻئي کي نه ڇڏڻ واري حالت.

● لات ڪوٽ ۽ لات ڪوٽ: ڏ. سعمولي ماڻهو - ٿوري علم يا ٿوري هنر وارو.

● لاٽر ۽ لاٽر (ڪ): ڏ. ٻارن جو ڏور سان ڦرندڙ رانديڪي جو هڪ قسم - لاٽيمون - لاٽون - لاٽون.

● لاٽمو ۽ لاٽما: ڏ. رانديڪي جو هڪ قسم - لاٽون - لاٽون. ڦرڻي.

● لاٽي ۽ لاٽيئون: ٺ. (سن. پشتمه = ڪاٺ) گهرجي وڃڻ ڪار - ڪار - شهتير - ڪاڇيل - ڪٽر - ڪٽو - ڪنگهو. ڪٽي - جهٽل - وڻو. ڏنڪي ڪمان واري ڪاٺي.

● لاٽي ۽ لاٽيئون: ٺ. ڪار - شهتير (جيئن جڳهه ۾ گرڊن جي مٿان ٿيڙ رکيل هوندا آهن، تيئن لاٽي جي مٿان ڪاٺ جون پٽيون رکيون وينديون آهن).

● لاٽوري ڏيڻ: مصدر. چوري ڪرڻ - ڦرڻ - ڏهو ڏيڻ.

● لاٽو لوهي چٽڻ: سڀ ڪجهه ناس ڪرڻ - برباد ڪري ڇڏڻ.

● لاٽون ۽ لاٽون: ڏ. (ف. لاٽو) ٻارن جي رانديڪي جو هڪ قسم - ڦرڻي - لاٽمو.

● لاٽو چڱها بڻيڻ: تڪرار ڪرڻ - معاملو مچائڻ.

● لاٽوئي ۽ لاٽوئيئون (ل): ٺ. رانديڪي جو هڪ قسم - ننڍو لاٽون يا لاٽيمون - لاٽي.

● لاٽي ۽ لاٽيئون: ٺ. (سن. لاتڪا = لغام يا پشتمه = ڪاٺي). آت جي چٽوئيءَ ۾ مهار پڌڻ لاءِ پٽيل ڪاٺي - ناڪيلي. جيبي.

● لاٽي چاڙهڻ: ڏهاڙ ڪرڻ - جماع ڪرڻ.

● لاٽريو ۽ لاٽريا: ڏ. صفت. لٽيڻ وارو - ويڙهاڪ. خوشامدي - چاڀلوس.

● لاٽريو ۽ لاٽريو: ڏ. چاڀلوس ٿيڻ - خوشامدي ٿيڻ.

● لاٽو: مصدر. ڀروسو رکڻ - ڀاڙڻ. آسرو رکڻ. (گاجرا). لائيو - لائيندو - لائيٽل.

● لاٽو سوت (ڪ): چٽي وڃڻ واري حالت - هڪ ٻئي کي نه ڇڏڻ واري حالت.

● لات ڪوٽ ۽ لات ڪوٽ: ڏ. سعمولي ماڻهو - ٿوري علم يا ٿوري هنر وارو.

● لاٽر ۽ لاٽر (ڪ): ڏ. ٻارن جو ڏور سان ڦرندڙ رانديڪي جو هڪ قسم - لاٽيمون - لاٽون - لاٽون.

● لاٽمو ۽ لاٽما: ڏ. رانديڪي جو هڪ قسم - لاٽون - لاٽون. ڦرڻي.

● لاٽي ۽ لاٽيئون: ٺ. (سن. پشتمه = ڪاٺ) گهرجي وڃڻ ڪار - ڪار - شهتير - ڪاڇيل - ڪٽر - ڪٽو - ڪنگهو. ڪٽي - جهٽل - وڻو. ڏنڪي ڪمان واري ڪاٺي.

● لاٽي ۽ لاٽيئون: ٺ. ڪار - شهتير (جيئن جڳهه ۾ گرڊن جي مٿان ٿيڙ رکيل هوندا آهن، تيئن لاٽي جي مٿان ڪاٺ جون پٽيون رکيون وينديون آهن).

● لاٽوري ڏيڻ: مصدر. چوري ڪرڻ - ڦرڻ - ڏهو ڏيڻ.

● لاٽو لوهي چٽڻ: سڀ ڪجهه ناس ڪرڻ - برباد ڪري ڇڏڻ.

● لاٽون ۽ لاٽون: ڏ. (ف. لاٽو) ٻارن جي رانديڪي جو هڪ قسم - ڦرڻي - لاٽمو.

● لاٽو چڱها بڻيڻ: تڪرار ڪرڻ - معاملو مچائڻ.

● لاٽوئي ۽ لاٽوئيئون (ل): ٺ. رانديڪي جو هڪ قسم - ننڍو لاٽون يا لاٽيمون - لاٽي.

● لاٽي ۽ لاٽيئون: ٺ. (سن. لاتڪا = لغام يا پشتمه = ڪاٺي). آت جي چٽوئيءَ ۾ مهار پڌڻ لاءِ پٽيل ڪاٺي - ناڪيلي. جيبي.

● لاٽي چاڙهڻ: ڏهاڙ ڪرڻ - جماع ڪرڻ.

● لاٽريو ۽ لاٽريا: ڏ. صفت. لٽيڻ وارو - ويڙهاڪ. خوشامدي - چاڀلوس.

● لاٽريو ۽ لاٽريو: ڏ. چاڀلوس ٿيڻ - خوشامدي ٿيڻ.

● لاٽو: مصدر. ڀروسو رکڻ - ڀاڙڻ. آسرو رکڻ. (گاجرا). لائيو - لائيندو - لائيٽل.

● لاپسي ۽ لاپسيون (ڪ. ل. ٿ): ٿ.
(سن. لمسي ڪا = پٿرو شيرو). مٺائيءَ جو هڪ
قسم - ڪڙڪ جي آئي جو پٿرو شيرو - حلو. (ٿ).
لپي يا لاپي.
● لاپو ۽ لاپا: ڏ. (سن. لٽو = لٽڻ). ڪاسبيءَ
کي فصل لٽڻ يا لاپاري وغيره جو مليل آجورو
(آن وغيره) - عيوضو - مقرر آن - آن جو پٽڏان -
معاوضو - حقو - مزدوري - بدلو - آجورو. محنت -
مزوري. زمين جو محصول - ڍل. بالائي آيت -
لاڳ - يافت. رسائي - ورس - رشوت - تهبدار کي
ڏنل "ڏن". ٺيڪو - اجارپتو.
● لاپو ڏيڻ: ڪنهن ڪاسبيءَ کي (فصل يا
پنيءَ ۾) سڄي سال جي ڪم ڪرڻ جو آجورو
ڏيڻ. رشوت ڏيڻ.
● لاپي ٿي ڏيڻ: مصدر. ٺيڪي تي ڏيڻ
(زمين وغيره).
● لاپي ۽ لاپيون: ٿ. درن يا درين کي
شيشا هڻي بند ڪرڻ جو مصالح - لاپي.
● لاڄ ۽ لاڄون: ٿ. (سن. لڄا = شرم، لڄ)
مرجانا - لڄ - شرم - حياءَ. عزت - مان - آبرو.
● لاڄو ۽ لاڄو: نوان.
"لاڄو سڀ لڙياس وي؟"
● لاڄو ڏيڻ ۽ لاڄو ڏيڻ: ڏ. ڪاٺين مان نڪرندڙ
جواهر جو هڪ قسم - جواهري رنگ جو هڪ
قسم.
● لاڄ ۽ لاڄون: ٿ. لاڄ - شرم - لڄ. رسي -
لوڙي
"لاڄو سڀ لڙياس" - (شاه).
● لاڄو ۽ لاڄو: ڏ. لڄپال - تنگي - مرد -
غيرتمند. (لڄ جو جمع) نوڙ - نوڙي - رسو - رسي.
● لاڄو ڏيڻ: ڏاڍو ڌڪ هڻڻ - ماري پورو
ڪرڻ. "لاڄو نٿو ڏين، ڏين ڇا پيئو" (جملو).
● لاڄو ۽ لاڄو (ٿ): ڏ. سڪل چٽيڙ جو
ننڍو ٽڪر.
● لاڄڻ: مصدر. لاڄ ڏيڻ - رشوت ڏيڻ. (وفا).
● لاڄ ۽ لاڄون: ٿ. وڏي - رشوت. (وفا).

● لانو ۽ لانا: ڏ. صفت. (سن. لڳهه = لائو).
ننڍو - ننڍيرو - چوٽو - بندرو - ٿورو - لانجهو -
گهٽ - ڪٽم - ڪٽو. وڻ جو هڪ قسم.
(اسر خاص). جبل جو ٻوٽو (سال ڪاٺيس، ڦٽ
جي مٿان رکجي. (ن - ب).
● لاناو ۽ لانا: ڏ. صفت. ننڍو - لانيرو -
ڪجهه چوٽو.
● لاناڻي ۽ لاناڻيون: ٿ. ننڍائي - چوٽائي -
ڪٽمي - گهٽائي - ٿورائي.
● لاپيرو ۽ لاپيرو: ڏ. صفت. (سن. لڳهه =
لائو - ڪٽو) لانيرو - ڪجهه گهٽ - ننڍو -
چوٽو - البته ٿورو - ڪجهه ڪم - هڪڙو.
● لاپيرو ۽ لاپيرو: ڏ. صفت. ننڍي قد وارو -
ٿورو ننڍو - لاپيرو - چوٽو - ننڍو - هڪو -
ڪٽم.
● لائي (ٿ): ڏ. اسر خاص. ٿر ۾ هڪ ڏهر
جو نالو.
● لانيو ۽ لانيا: ڏ. گاهه جو هڪ قسم -
ننڍو قربن وارو گاهه. ٻوٽي جو هڪ قسم.
● لاپ ۽ لاپون: ٿ. (سن. لوپ) چانگ -
ڪاٺي - وڏي. (قليج). ٻوڪ جي چهار هڪل لاءِ
کانپائي هڻڻ جو هڪ سٺو طريقو.
● لاپ ۽ لاپ: ڏ. اسر. (انگ. ليمپ) ليمپ جي
بگڙيل صورت - گاسليت واري پتيءَ جو شيشو.
● لاپيرو ۽ لاپيرو: ڏ. ٻڙ ۾ لائي کي
ڪڇ ڪڍي ڌڪ هڻڻ جو هڪ نئونو.
● لاپو ۽ لاپون: ٿ. چاڙپ.
● لاپو ۽ لاپو: ڏ. صفت. ڊگهو ۽ ڏهرو ماڻهو -
ضعيف - ڪمزور.
● لاپو ۽ لاپو (ل): ڏ. صفت. ڊگهن ڪنن
واري ٻڪٽر جو هڪ قسم.
● لاپري ۽ لاپريون: ٿ. صفت. ڏنگي -
نڍي - ڦيڙي - ٿيڙي.
● لاپريو ۽ لاپريو: ڏ. مٿه جو هڪ وار -
ڦيڙتي. (صفت). لاپ هڻندڙ. جيئن ته:
"ماڻه سنڀالي وڙهڻ، هي لاپريو مٿه آهي".

زبان - لاڙ (ت). قطار - صف - ستر. پاڇاريءَ جي هيٺين ڪاٺي - ترهٽ - ترهات (ل). ماڪيءَ جي تار - ماڪيءَ جو تندورو - چاش جي ڌار. ٺيٺي ڪاٺي، جنهن ۾ ماڪي مانارو ٺاهي. ڌار. "لارون جي لٽوڪن جون، گڻي وڃان توه" (سر مارئي - شاه).

ٿڪ - لعاب دهن. ڪيڻ - مان ڪرهل مٽي. لائڻي يا ٺاڻڪي مان هر وهڻ ڪري ڪريل مٽيءَ کي ڏانداري سان ساڳئي هنڌ اٿڻ واري حالت. دل جو لاڙو - رغبت. عيوض - معاوضو. جدا جدا طرف کان ٿيندڙ پيدايش. (گاجرا). شاديءَ جي رسم موجب ڪنوار مٿان وڌل ڀوتي. - لار لائڻ: ٻيئي تنهن جو هڪ چنل ڀاڱو برابر ڪرڻ.

- لار لڳائڻ: قابو ڪرڻ - ڦاسائڻ. (گاجرا).
● لار لار: ڏ. ننڍو کير پياڪ جانور جو ٻچو - ننڍو ڦر - ڦرڻو.

● لارائڻ: مصدر. چيرو ڏيارڻ - تيز ڪرائڻ - ٽڪو ڪرائڻ. جانور کي ميڙائڻ - (خواهش) آڻائڻ - جاڳائڻ. (شرٽ ۽ پرمائند).

● لار ڪ: ڏ. اسم خاص. تعلقي ڪنڊياري ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● لارو ۽ لارا: ڏ. لاڙو - رغبت. خيال - مرضي - اڇا. چاهه - پيار. تانگهه - آسو - پروسو - آڌار. پاسو - دلاسو. سنگت.

"لڳڙي جن جي لاري"

(بيدل).

دلبو - ڏٿو. نمونو - ريت.

- لاري لڳڻ: پٺاري پوڻ - آسري تي هيڃن - آڌار تي هيڃن.

● لارو ۽ لارو: ڏ. ننڍو گهٽيڻ. (گاجرا).

● لار هائڻ: ڏ. ڀار هيٺ رکائڻ - ڌرائڻ - لهرائڻ - هيٺ ڪرائڻ. (وار) ٺهرائڻ. ٺٽائڻ - لهرائڻ - ڪسائڻ.

- لار هائي ۽ لار هائڻ: ڏ. لاهڻ جو آجورو - لاراهڻ جي مزدوري.

تڙ - پاڇ - پڇ. رحلت - وفات - موت. ٻار - لڏ.

- لاڏاڻو ۽ لاڏاڻو: ڏ. صفت. لڏيندڙ - سانگي. ● لاڏ ڪ: ڏ. اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. ● لاڏڻ ۽ لاڏڻون: ڏ. هڪ هنڌان ٻئي هنڌ کڻي پهچايل سامان - سامان - اسباب - مال متاع. (شرٽ). ٻئي هنڌان لڏي آيل (ماڻهو).

● لاڏو ۽ لاڏا: ڏ. صفت. (سن. لب = ڪيڏائڻ) (سن. لاڏ ڪه = لاڏو). لاڏ وارو - پيارو - دلبر - محبوب - دلبر - مرغوب. گهوٽ - وڙ - پٽو - بنرو. شاديءَ جي وقت چيل سهري جو هڪ قسم - شاديءَ جي وقت گهوٽ جي ساراھ ۾ ڳايل ڳيت يا ڳاڇ. نير جو ٻوٽو. (اسم خاص). تعلقي ٿل ۾ هڪ ديهه جو نالو.

- لاڏي ۽ لاڏيون: ڏ. نئين پرنٽيل زال - ڪنوار - ڪنڀار - وڻي - عروس. زال. (ت). - لاڏيلو ۽ لاڏيلا (ت): ڏ. شاديءَ جو ڪيت - ڪيچ - ڳاڇ.

● لاڏو ۽ لاڏو: ڏ. صفت. (لاڏو يا = لاڏو). لڏيل يا بار ڪشندڙ (آٺ) - بار برداريءَ جي لائق - بوجو ڪشڻ جي لائق - بارگير - بار بردار.

- لاڏوڻو ۽ لاڏوڻا: ڏ. لڏ - بار - بوجهه - لڏو - سامان - سٽ. (پرمائند).

- لاڏئون ۽ لاڏئون: ڏ. صفت. (سن. لڏ ڪ) لاڏو - لڏيندڙ - بارگير. (ڏ. اسم). منائيءَ جو هڪ قسم - لڏون - توشا.

● لاڏي ۽ لاڏي: ڏ. صفت. لڏ کڻي ويندڙ - لڏيندڙ - وطن ڇڏيندڙ - پرديس ويندڙ - پرديسي. سامان جو نگهبان. (ت. اسم). هڪ هنڌان ٻئي هنڌ آندل سامان - لڏو. ڪنوار. جهاز يا ٻيڙيءَ جو رسو يا رسي. (شرٽ).

● لاڏيون: اسم خاص. تعلقي ميرپور ساڪري ۽ تعلقي شاهنڊر ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● لار ۽ لارون: ڏ. (سن. لالا يا لسکا) چڙي يا چنگ وغيره ۾ وڄائڻ لاءِ پيل لوھ يا ڪاٺيءَ جي گهڙيل ٽڪري يا ڪيلي - لارون - گهنڊ جي

● لاڙڪي ۽ لاڙڪيون: (سن. هڪ رهي جو ٿيون
قسم - پڪين قسمن جي چاري - ڪڙهي -
ڏي. (شرت).

● لاڙن: (سن. لڊ = آچلن) لاه وارو
ڪرن - لٽائڻ - لٽائڻ - لٽائڻ - لٽائڻ - هارڻ - ڪيرائڻ.
آچلڻ - آچائڻ - ڦٽو ڪرڻ. ڦيرڻ - موڙڻ - لوڙڻ -
ورائڻ - ڦيرائڻ. گشت ڪرائڻ. پاسو ڪرڻ - ڌار
ڪرڻ - جدا ڪرڻ - (ڪپهه ٻج ڪمان) چٽائڻ.
لٽائڻ - لٽائڻ. ٿيڻ.

● لاڙ ۽ لاڙون: ٺ. لاڙي ڪرڻ واري حالت -
لاهي - لاهه - لاهو - لٽ - سلامي - نشيب -

آڏوڀر - نشيبي - ٺپ - (سج) لاڙ مهل.
- لاڙائو ۽ لاڙائو: ڏ. صفت. لهندڙ - لوڻڙ -
لاڙو ڪندڙ - ڀرندڙ. مڙو - موڙائو - گهٽجندڙ -
گهٽندڙ - پوئتي ٻوڏڙ. گهٽائيندڙ - سسائيندڙ -
لاهيندڙ - هيٺ ڪندڙ.

- لاڙائو ٿيڻ: لهن تي ٿيڻ - ٻيون سج ٿيڻ.
"سج لاڙائو ٿيو".

- لاڙ پاڙ: ظرف. لست ٻيٽ - برابر - هڪ جهڙا.
(برمانند).

- لاڙو ۽ لاڙا: ڏ. لٽڻ يا مائل ٿيڻ واري حالت -
آٿار - رغبت - جهڪاء - رخ - چاهه -
لٽ - خيال - ميل - توجهه - ورڻي - شوق - چاڻي -
ڦيرو - پاسو - طرف - وڪڙ - حملو.

- لاڙو ۽ لاڙو: ڏ. صفت. لوڻندڙ - لهن وارو
(سج) - لهندڙ. زندهه ٻير ڪان موٽيل ٻلي جو
هڪ قسم.

- لاڙوءِ رات: ٺ. اڌ رات - آڏي رات. اسر
وقت. (ٽئين زندگي).

- لاڙهه لٽو هڏي ۽ لاڙهه لٽو هڏي: ٺ.
آواره - لاوارث - بدچال.

- لاڙهي ۽ لاڙهيون: ٺ. لاهي - لهندي -
هيٺاهين - نشيب. (برمانند).

- لاڙئون ۽ لاڙان: ڏ. صفت. (سن. لڊ)
لاڙو رکندڙ - لٽندڙ - لهندڙ - گهٽجندڙ - هيٺاهون -
نشيب. سلامي وارو. ڏنگو - لڙيل - ٺميل. (ڪاجرا).

● لاري ۽ لاريون: (سن. هڪ رهي جو ٿيون
حصو يعني پنج آنه چار پايون) ڌرو - هٿو - لغار -
تمام ٿورو. آڏائي جو هڪ اوزار - نار. يڪنالي
بندوق جو هڪ قسم - سنڌي بندوق. (ن-ب).
سوريءَ جو کاڌو - بس - موٽر. لڙيل - لهنديءَ
تي - لاسر ڪاٺيءَ ۾ واھ جا ڪنارا.

● لاريڙي: اسم خاص. تعلقي بدين ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● لاريو ۽ لاريو: ڏ. لغار جي ڪنڊن ۾ واکڻ
کڻڻ لاءِ ڪم ايندڙ چر جو ٽڪرو.

● لاڙو: ڏ. اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● لاڙ ۽ لاڙون: ٺ. (سن. لڊ = آچلڻ) لاڙو
ڪرڻ واري حالت - لاهي - نشيبي. سلامي. (ڪاجرا).
ٻاجريءَ جي رسي. ڪنڌات جي هيٺين ڪاٺي.
ڀرت جو هڪ قسم.

● لاڙو: ڏ. اسم خاص. سنڌ جي پنجن طبعي ڀاڱن
مان هڪ ڀاڱو - سنڌ جو هيٺيون لڙيل حصو.

- لاڙائيڪي: ٺ. صفت. لاڙ جي - لاڙ وارن جي
(ٻولي يا ريت رسم وغيره). (ڪاجرا).

- لاڙائي ۽ لاڙائي: ڏ. صفت. لاڙ منڪ جو
رهاڪو - لاڙ جو - لاڙ جي ٻولي - لاڙ ۾ ٿيندڙ
ڇانورن سرنهن ۽ ڪنڊ وغيره جو هڪ قسم.
- لاڙيچو ۽ لاڙيچا: ڏ. صفت. لاڙ جو رهاڪو -
لاڙائي.

● لاڙا: ڏ. گيت جو هڪ قسم. جو سڪيلدي
ٻار چمڻ وقت ڳايل خوشيءَ جي گيت جو هڪ قسم.
● لاڙڪو: ڏ. اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

تعلقي گيت ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لاڙڪاڻو: ڏ. اسم خاص. سنڌ جي هڪ مشهور
شهر جو نالو. جو اصل لاڙڪو يا لاڙڪو ذات
وارن جي نالي پٺيان سڏبو هو. تعلقي لاڙڪاڻي ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● لاڙڪو جاگير: ڏ. اسم خاص. تعلقي
گهوڙا ٻاريءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لاڙڪو پھتتي: ڏ. اسم خاص. تعلقي
گهوڙا ٻاريءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لاڙو ۽ لاڙو: ذ. صفت. (سن. رڌ=سائڻ)
ٿيندڙ يا وڙهندڙ-جهيڙائي-جهيڙائي-ٽنٽائي-
رڳوڙائي-جهيڙالو-معاملائي-بکيڙائي-ڪٽلھ-
ويڙھاڪ.

● لاڙواھڻ: ذ. اسم خاص. تعلقي شڪارپور ۾
ھڪ ديھ جو نالو.

● لاڙھو ۽ لاڙعا: ذ. گھڻي ڀائيءَ وڌل جھٽ-
چيڊي لسي-جھارو-لڙھو. سلمھ واري مريض
جي آڇايل ٿڪ-کانگھارو.

● لاڙھي ۽ لڙپ: چيڊي لسيءَ جو چڪو يا
ڍڪ.

● لاڙي ۽ لاڙي: يا لاڙيون: ث. (سن.
لاتي). ريشمي ڪپڙو-پٽ جو پيشگير. (ڪاجرا).
اڳڙي-ٿيڳڙي-ڪپڙي جو ٽڪر. چيٽ-پٽي-
اڳڙي ٽڪر-ڍڪ. پٺاھ جو پانڊ. "ليڪ لاڙي"
(سر مومل راڻو-گر). جبل تان لھندڙ وات. (ذ.
صفت). لاڙ جو رھاڪو-لاڙائي. آٺ جو ھڪ
قسم. چانورن جو ھڪ قسم (لاڙ ۾ ٿيندڙ).

● لاڙيو ۽ لاڙيا: ذ. ڦٽر جي دائي ۽ ڏنار
جي ڏھن جي بچاءَ لاءِ مال جي ٿڻن تي مٽي ۽
چين وغيره ھڻي، مٿان بتل اڳڙيون يا ڪپڙي
جون پٽيون.

● لاڙي ۽ ٻٽندڙ: اسم خاص. سنڌونديءَ جي
ھڪ قديم بندر جو نالو.

● لاڙيٽو ۽ لاڙيٽا (ت): ذ. صفت. اجمائي
خوشامند ڪندڙ-خوشامدڙيو-چاھلوس.

● لاڙم: ذ. صفت. ظرف. (ع) برابر-جوڳو-
آڇيت-مناسب-واجب-ٺيڪ-ٺھندڙ-ٺھڪندڙ-
باب ۾. چھٽل-چٽنڙيل-لڳل-واست-ملحق.
سجلاٽو-شايان-لائق. (ڪپڙو) چٽ.

● لاڙم ۽ ملڙوم: ذ. صفت. ھڪ ٻئي سان
واسطو يا تعلق رکندڙ-ھڪ ٻئي سان گڏيل.

● لاڙمي ۽ لاڙمي: ذ. صفت. ظرف. آوس-
ضروري-واجب-لازم-مناسبي-واجبي-ڪرڻ
جو ٻڌو. (فعل) لازمي-اڪثر ڪرڪ-فعل جنھن کي
مفعول جي ضرورت نہ ھجي.

● لاس ۽ لاسون: ث. ذ. ٻوڙ گھي گھائي
ڪرڻ لاءِ ڪٽڪ وغيره جو وڌل اٽو. ٿوم
گھي ۾ ساڙي، دال کي ڏنل داغ-گھوٽيل
مصالح-اڙدائ-ڀاڄيءَ جي راڻي. گوشت جو ڀاڻي-
آب گوشت ۽ شورو-شورو-رڌل ٻوڙ جي رس-
"پراڻي آس" لاس ڪڍي جي" (گ-ش).
گريبي-رھو-عرق. پورو ٻڪل-راس-جملو:
"فصل راس ٿيو آھي". ڳاھ. پڪين ڦاسائڻ جي
چار. کير نہ لاهيندڙ وھت جي ٿڻن کي ڪيل
جھٽش-سوٺڻ. وڻ جي شاخ-سٺھي ٿاري.
● لاس ۽ جھٽ: ٻوڙ کي گھائي ڪرڻ لاءِ
ڌڻ ۽ اٽو گڏي ان ۾ وجھڻ.

● لاس: ث. (سن. لاس=چمڪڻ) لسي ھيڻ
واري حالت-لاس-لسائي-لساڻ.

● لاسرات ۽ لاسرات: ذ. صفت. لسو.
نوجوان ڇوڪرو-لاسيات-لاسيڙيات.

● لاسريات ۽ لاسريات: ذ. صفت. لئوجوان
ڇوڪرو.

● لاسڙ ۽ لاسڙو: ذ. صفت. لاس يا لاس وارو-
بنان ڪٽڻ جي (وڻ يا ٿاري)-لاسو-بنان وارن
(جانور يا ماڻھو)-ٻي ڏاڙھيو-بنا ڏاڙھيءَ مڇ-
ننڍو ڇوڪرو-لاسو-لسات-گپيرو-لاسڙو-
ڇوڪرات. صاف-چمڪندڙ-چمڪندڙ-
مھريدار.

● لاسيڙات ۽ لاسيڙات: ذ. صفت. مڇن جي
ماوڪ ايندڙ جوان-ڪٽڪي ڏاڙھيءَ مڇ وارو-
نوجوان-پٽول-سھڻو.

● لاسيڙيات ۽ لاسيڙيات: ذ. صفت. بنا ڏاڙھيءَ
مڇ جي-ٺو گپيرو-ڇوڪرو-جوان-لسوت-
لاميٽ-لاسيار-ڪٽمار-ڪشورو-پٽول-
ڳليٽ-نونهال-الڙو-گرت-لاسڙو-لاسيڙات.

● لاسوڙ ۽ لاسوڙو: ذ. صفت ڪٽڻ کان سواءِ-
لسو.

● لاسيار ۽ لاسيار: ذ. صفت. (سن. لاس=
چمڪڻ). نوجوان-گپيرو-لاسو-لسات-لاسيڙو-
لاسيڙات-ڇوڪرو-آئمرڊو-ٻوڙل.

● لاسيارو ۽ لاسيارا: ذ. صفت. بنا ڏاڙهيءَ مڇ -
چوڪرات - ڳيرو - نوجوان.
● لاسياري ۽ لاسيار يون: ث. (سن. لس =
چمڪڻ). جوانيءَ جو ڦوھ - جوانيءَ جو وقت -
وھي جواني - جوائي - ننڍپڻ - ڳيروپڻ - جوين -
وھياترائي - بلوغت - جوين آوستا.
● لاس (ت): گند وغيره ڪرائڻ لاءِ ماڻھو گند
ڪرڻ واري حالت - آهت.
● لاسيئو ۽ لاسيئا (ت): ذ. صفت. پنيءَ جي
ڪم ۾ مدد ڪرائيندڙ - مددي - چيڙينو - آهتي.
● لاس: (انگ. لاسٽ = پچاڙي) پچاڙيءَ ۾ -
سڀني کان پوءِ - آخر ۾ - چيڙي ۾. گھٽ - پوئتي.
● لاسيجڻ: مصدر. لھسجڻ - سيڪجڻ - تنجڻ -
چٽرائجڻ.
● لاسٽر ٽسٽري ۽ لاسٽر ٽسٽريون: ث. ٻڪريءَ
جو ھڪ قسم.
● لاسو ۽ لاسو (ت): ذ. ڦوڳ ٻوٽي جا پن -
لاسون.
● لاسي ۽ لاسي: ذ. گدھه جو ھڪ قسم
(رنگ ڪارڻ تي ماڻل) لس ملڪ جو پيدا ٿيل.
بي حياءَ - ٿرڙو - واھيات - بي شرم.
● لاش ۽ لاش: ذ. (ع. تتعش = ف. لاشه =
ترڪي. لاش = ميت) مئل ماڻھوءَ جو جسم يا
ٻوٽو - جنازو - مڙھ - مُردو - لاشو - مردہ جسم -
تن مردہ - لوٽ - مئل - ڊگھو ماڻھو.
● لاشو ۽ لاشا: ذ. مئل ماڻھوءَ جو جسم -
مُردو - لاش - جنازو - مڙھ - لوٽ - ميت -
ميت. ڊگھو ماڻھو. لڇو - احمق.
● لاشاري ۽ لاشاري: ذ. اسر خاص. ھڪ
ذات جو نالو - بلوچن جي ھڪ مشھور قبيلي جو
نالو (ھن ذات جا ۱۳ ڀاڙا آھن: ۱. آدمائي
لاشاري ۲. آلكيا ۳. ڀٽائي ۴. بدو ۵. چمڪ
۶. ديناري ۷. گورائي ۸. گھرامائي ۹. اصفهاني
۱۰. ڪلاچي ۱۱. قمبرائي ۱۲. مودرائي
۱۳. شبلاني) - لشاري. تعلقي ڪنڌڪوٽ ۾
دڪ ديھ جو نالو.

● لاشيرات ۽ لاشيرات (ڪ): ذ. نوجوان -
لاسيات - لاسيار - ڳيرو - لاسيات.
● لاغ ۽ لاغ: ذ. صفت. ڊگھو - وڏو - قد آور.
ڳرو - ڳڙو. نيڪو - بيڪار. (بلبل). (ذ. اسم).
ٿر گدھه. پکيءَ جو ھڪ قسم - ڪانءُ.
● لاغ ۽ يئجڻ: لڇو ٿيڻ - بدمعاش ٿيڻ -
لشنگ بڻجڻ.
● لاغر ۽ لاغر: ذ. صفت. (ف. لاغر =
اڀرو) ڏٻرو - سنهڙو - آڀرو - ڍانگ - ڪمزور -
نجيف - ھڻو - ضعيف - بي طاقت - بي زور - درٻل -
نيرٻل - ڪم ھيڻ - ڪيٻڻ - رڳارو - ليز - سنھون -
پتلو - مھين - سوڪير - باريڪ. ڪاغذي -
ھلڪو. زارزون - حقير - ناتوان. ويچارو.
● لاغري: ث. ڏٻرائي - اڀرائي - ضعيفائي -
ڪمزوري - ضعف - نيرٻلتا - ڪم ھيٺا.
● لاف ۽ لافون: ث. (ف. لاف = لٻاڙ. سن.
لٽپ = اڃايو ڳالھائڻ) اڃائي يا واھيات ڳالھ -
بڪوات - لاف زني - ٻٽاڪ - لٻاڙ - ڊاڙ - لاف -
گپ - شيني. پٽڏڻ واري حالت - پٽڏ - وڏائي -
فخر - مٽرڪ.
● لافير ۽ لافير: ذ. صفت. لاف وارو - لاف
ھندڙ - لاف زن - ڊيڪر. ٿرڙو. پٽڏائيندڙ -
فخري - پٽڏي.
● لاف زني: ث. (سن. لٽپ = اڃايو ڳالھائڻ)
لاف ھڻڻ واري حالت - ٻٽاڪ ھڻڻ - ڊينگ اچڻ -
ڊيڪ ڏيڻ - ڊاڙ ھڻڻ واري حالت.
● لاف زني ڪرڻ: ٻٽاڪ ھڻڻ - ڊيڪ ڏيڻ -
ڊاڙ ھڻڻ - لٻاڙ ھڻڻ - بڪوات ڪرڻ.
● لاف ڪٽاف: ث. ڊاڙ - ڊيڪ - لٻاڙ - گپ -
ٻٽاڪ. (نئين زندگي).
● لافون ھڻڻ: ڊيڪ ڏيڻ - لٻاڙون ھڻڻ -
گپ شپ ڪرڻ - ٻٽاڪون ھڻڻ - ڊاڙون ھڻڻ.
● لاقترو ۽ لاقترو: ذ. صفت. بلڪل ڊگھو ماڻھو -
قد آور - لمبو - لنبو. ڪن ڊگھو. رواجي طرح
ڪان وڌيڪ آلت. ڊگھو.

● لاٽڻي: مصدر. (سن. لٽ = لٽڻ). وڌيون وکون وجهڻ - تڪو هلڻ - پيلانگون ڀرڻ. اينگو هلڻ - خراب چلڪت چلڻ.

● لاٽ: لاٽڻ (ت): ٺ. کوڏ ٻڌڻ جو ڪپڙو - کوڏ - پوتڙو - منجهلو - منجه - انگوچو - انگيو - پوتارو - ڌوتي.

● لاٽڻ: کوڏ ٻڌڻ - منجه ٻڌڻ.

● لاٽ: لاهي ٻيٽڻ: کوڏ يا ٻڌل پوتڙو لاهي ڇڏڻ - ننگو ٿيڻ. ٻي حيات ٿيڻ - ٻي شرم ٿيڻ - ليرجو ٿيڻ.

● لاٽو: لاٽو (ت): ڏ. کوڏ يا ڌوتي ٻڌڻ وارو ڪپڙو - لانگوٽيءَ وارو ڪپڙو - کوڏ - منجهلو - منجه. گهرو.

● لاٽ (ڪ): حرف جر + ضمير متصل. تن لاءِ - انهن لاءِ - لاکڻ - لائين.

● لاٽس: آن لاءِ - آن جي ڪري.

● لاٽر: حرف جر. هن وقت کان وٺي - وقت کان - ننڍپڻ کان وٺي (ننڍي لاکر) کان - کان وٺي - تائين - لاکون - ٽڪ.

● لاٽس: حرف جر + ضمير متصل. لاکاس - آن لاءِ.

● لاٽون: حرف جر. کان وٺي - تائين - لاءِ - واسطي - توڻي - کان - ايسٽائين - ٽيسٽائين. (ظرف). جيڪڏهن.

● لاٽڙ: ٺ. سنهيون ويڊيل ڪاٺيون (ٻارڻ لاءِ) - لٽي جا لڪڙا - لڪڙ - ٺاهڻ. (پرمانند).

● لاٽڙا: ڏ. لٽين ۽ ڪپڙن جا ٺهيل گهر "منجهي ٿا سڀين ساڳا سامونڊين جا وري مان ورن نڪتا لوڙي لاکڙا" (خانڙي - سامونڊي).

● لاٽڙيو: لاٽڙيا: ڏ. صفت. لاٽڙ جو يا لاٽڙ وارو - لڪڙيائون - ڪاٺ جو ٺهيل - ڪاٺاڻون. (پرمانند).

● لاٽڙو: لاٽڙون: ٺ. آبي چاڙهي. (اسم خاص). بهاولپور ۾ ڪلهوڙن جي هڪ ذات جو نالو.

● لاٽڙي: لاٽڙي: ڏ. عملدار - آفيسر. ناظر - نگهبان. مهندار - پيشوا - سرپنچ - پيش ڪار - سربراھ ڪار - داروغو - اوورسيئر - سپرنٽينڊنٽ.

● لاٽيا: لاٽيائون: ٺ. (سن. لاکشڪ = نشانپون آٿاريندڙ) حرف عيت جي نشاني - حرف عيت - اعرابون.

● لاٽيا ٻڌڻ: آچارن جون نشانپون لڳائڻ - اعرابون ڏيڻ. حرف عت ٻڌڻ.

● لاٽيا: لاٽيا: ڏ. (انگ. لاکيت = زيور) گلي ۾ پائڻ جي زيور يا گهٽ جو هڪ قسم - ٻيلي - ڍنگلي - تعويذ - تائيت.

● لاٽ: لاٽون: ٺ. (سن. لاکشا) ٻيهر وغيره جي وڻ جي تارين مان نڪتل رس يا غلاظت - کوڙ جو هڪ قسم. ڇو. سيل مهر ڪرڻ جي هڪ شيء - ائي. (گاجرا). رنگ جو هڪ قسم - گاڙهو رنگ - قزمي رنگ. سئيءَ جو رڳيل سٺ جنهن مان لوئين وغيره تي ڀرت جا پوتا هڻندا آهن. (سرمارئي - گر). صاف نه ٿيل ٻٽ يا ريشم. سورهن سينڪارن مان هڪ سينڪار جو سامان. گاڙهي رنگ جي گئون جو هڪ قسم.

● لاٽ: لاهڻ: ڏمڪي ڪڍڻ - ڏمڪائڻ - زوردار لفظن ۾ سمجهائڻ - پوري سيڪ ڏيڻ - تنبيهه ڪرڻ - جٺ ڦٽ ڪرڻ - سڌو ڪرڻ - سڌارڻ. سڌاڏيڻ - مارڻ - مارڪيڻ. عزت لاهڻ - حاج لاهڻ - (گهڻي تعدي ڪري يا طعنا هڻي) سڦين راه تي آڻڻ.

● لاٽيا: لاٽيا: ڏ. صفت. لاٽ جي رنگ تي رڳيل - لاٽ وارو. ڏ. رنگ جو هڪ قسم - لال - لاٽ جي رنگ تي ماڻل هڪ رنگ - لاٽ سان رڳيل چمڙو. رڌ جو هڪ قسم.

● لاٽيا: لاٽيا: ڏ. صفت. لاٽ جي رنگ وارو - لاٽي - گاڙهو. (ٺ. لاٽياڻي = لاٽياڻيون).

● لاٽ: لاٽ: ڏ. (سن. لاکشيت = لاک) هڪ عدد - ٻاڻائي جو هڪ انگ.

● لاٽڻي: مصدر. (سن. لٽ = لٽڻ). وڌيون وکون وجهڻ - تڪو هلڻ - پيلانگون ڀرڻ. اينگو هلڻ - خراب چلڪت چلڻ.

● لاٽ: لاٽڻ (ت): ٺ. کوڏ ٻڌڻ جو ڪپڙو - کوڏ - پوتڙو - منجهلو - منجه - انگوچو - انگيو - پوتارو - ڌوتي.

● لاٽڻ: کوڏ ٻڌڻ - منجه ٻڌڻ.

● لاٽ: لاهي ٻيٽڻ: کوڏ يا ٻڌل پوتڙو لاهي ڇڏڻ - ننگو ٿيڻ. ٻي حيات ٿيڻ - ٻي شرم ٿيڻ - ليرجو ٿيڻ.

● لاٽو: لاٽو (ت): ڏ. کوڏ يا ڌوتي ٻڌڻ وارو ڪپڙو - لانگوٽيءَ وارو ڪپڙو - کوڏ - منجهلو - منجه. گهرو.

● لاٽ (ڪ): حرف جر + ضمير متصل. تن لاءِ - انهن لاءِ - لاکڻ - لائين.

● لاٽس: آن لاءِ - آن جي ڪري.

● لاٽر: حرف جر. هن وقت کان وٺي - وقت کان - ننڍپڻ کان وٺي (ننڍي لاکر) کان - کان وٺي - تائين - لاکون - ٽڪ.

● لاٽس: حرف جر + ضمير متصل. لاکاس - آن لاءِ.

● لاٽون: حرف جر. کان وٺي - تائين - لاءِ - واسطي - توڻي - کان - ايسٽائين - ٽيسٽائين. (ظرف). جيڪڏهن.

● لاٽڙ: ٺ. سنهيون ويڊيل ڪاٺيون (ٻارڻ لاءِ) - لٽي جا لڪڙا - لڪڙ - ٺاهڻ. (پرمانند).

● لاٽڙا: ڏ. لٽين ۽ ڪپڙن جا ٺهيل گهر "منجهي ٿا سڀين ساڳا سامونڊين جا وري مان ورن نڪتا لوڙي لاکڙا" (خانڙي - سامونڊي).

● لاٽڙيو: لاٽڙيا: ڏ. صفت. لاٽڙ جو يا لاٽڙ وارو - لڪڙيائون - ڪاٺ جو ٺهيل - ڪاٺاڻون. (پرمانند).

● لاٽڙو: لاٽڙون: ٺ. آبي چاڙهي. (اسم خاص). بهاولپور ۾ ڪلهوڙن جي هڪ ذات جو نالو.

برکت ڀريو پير. چيئن ته: "لاکا لتهرائي"
لتهرَ بتهر جا سائين". هڪ بزرگ جو نالو.
(ذ). پکيءَ جو هڪ قسم. سمان قوم جو هڪ
مشهور بادشاهه (ڄام لاکو). تعلقي سکرند ۾
هڪ ذات جو نالو.

● لاکي جي متهل: صبح جو وقت - صبح جو
سويل. سمان قوم جي هڪ مشهور سخي بادشاهه
ڄام لاکي جي سخا ڪرڻ جو وقت.
● لاکو گهوٽ: اسم خاص. تعلقي شاهنڊر ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● لاکو متهر: اسم خاص. تعلقي گهوٽڪيءَ ۾
هڪ ديھ جو نالو.
● لاکيار: اسم خاص. تعلقي ٺنڊو الهيار ۾ هڪ
ديھ جو نالو. سمان قوم جو هڪ بادشاهه
(ڄام لاکيار).

● لاکياري: اسم خاص. تعلقي ميهڙ ۾ هڪ
ذات جو نالو.

● لاکيو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● لاکي چاچي: لاکي چاچي: ذ. سامونڊي
پکيءَ جو هڪ قسم (سمند جي ڪناري تي رهندڙ).
چون ٿا ته هي لاکي پير جي شاديءَ تي چاچي
ٿي ويا هئا ان ڪري کين اهو نالو مليو آهي.
ڪوئچ پکي.

● لاکير: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● لاکيڻو: لاکيڻا: ذ. صفت. (سن. لڪڻ =
لڪڻ جو) لاکيڻو - لڪڻ جو - لکي. (سرڪنيات - گر).
لڪ لهندڙ - لڪ جو مٽ - قيمتي. مڊا ملوڪ -
چڱو - وڻندڙ - سهاڻو - سدورو - سپوتر - سڌا تورو.
موچارو - عمدو - سٿرو - چوڪو - شپ - پلارو -
آچو - آتم - آترو - خاصو - فائق - سرشت. مھڻو -
خوبصورت - حسين - ٺاهوڪو. دلبر - محبوب -
دلربا. فياض - فيض جو - سخي - فراخ دل - آڌار ڇت.
لاک - وارو - لاک جو - لاکي جو. (پرسانند).
(ث. لاکيڻي: لاکيڻيون).
● لاکيڻائي: لاکيڻيون: ث. لاکي - چڱمڙسي.

● لاکي: لاکي: ذ. صفت. لکن وارو - امير -
لکائي.

● لڪڻ جي: لوڏ: ث. لکن واري لوڏ. ناز نخري
واري هٿ يا ڇت.

● لاکيدار: لاکيدار: ذ. صفت. لکن وارو -
لاکي - لکڻي - لکائي.

● لاکيڙو: لاکيڙا: ذ. لکن جو يا لکن جهڙو
ماڻهو - شريف انسان - خوبصورت يا موچارو ماڻهو.
(ذ. صفت). سھڻو - موچارو - ٺاهوڪو. (گاجرا).

● لاکا: اسم خاص. تعلقي وارھ، گمبٽ (رياست
خيرپور)، ميرپور ساڪري، ڪنڊياري، جاتي،
ڪوٽڙي، سنجھوري ۽ تعلقي قنبر ۾ هڪ ديھ
جو نالو. تعلقي سکرند ۾ هڪ ذات جو نالو
(واحد لاکو) آهي.

● لاکاڻ: لاکاڻون: (ث): ذ. تڪليف -
درد - رنج - آزار - پيڙا - ڏاڪڙا. (اسم خاص). تعلقي
گونيءَ ۽ تعلقي سکرند ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لاکا جاگير: اسم خاص. تعلقي سکرند ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● لاکاڙي: اسم خاص. تعلقي ڊيڙي ميجت ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● لاکان: ذ. اسم خاص. هڪ جبل جو نالو.

● لاکير: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● لاکير بد: اسم خاص. تعلقي فيض گنج (رياست
خيرپور) ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لاکيڙو: (سن. لڪڻ = سٽڻو) سادا جي
بيماريءَ جو هڪ قسم - هلڪي مائتا جو هڪ قسم -
آوري - آوري. (اسم خاص). لسٻيلي ۾ هڪ
ڳوٺ جو نالو.

● لاکيڙا لنگهائين: معنيٰ ڪي منهن ڏيڻ -
تڪليفون سھڻ.

● لاکيڻي: اسم خاص. تعلقي ڊگهڙيءَ ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● لاکو: اسم خاص. (چنور جي) هڪ مشهور
سورمي يا راڻي جو نالو. شهدادڪوٽ ويجهو
هڪ مشهور وليءَ جو نالو. واپارين لاءِ صبح سان

● لاڳت: اچڻ: خرچ اچڻ - صرف ٿيڻ - ڪٿ ٿيڻ.
 ● لاڳت: لڳڻ: خرچ اچڻ - صرف ٿيڻ - ڪٿ ٿيڻ.
 ● لاڳاپو: لاڳاپا: ذ. لڳل يا ڳنڍيل هئڻ واري حالت - ڳانڍاپو - واسطو - تعلق - ڳنڍ - ناتو - ميلاپ - گهراڻي - لڳڻ - پيار - موهه - پهچوند - مٽا - لڳاءُ - چاهه - سڀڻا - رُبط - نسبت - ماڻي - عزيزي - رشتيداري - مڙي مائٽي - ويجهڙائي - ياراني - عزازت. لهه وچڙ - رستو - راهه - نمونو. تحرڪ.

● لاڳاپا لاهي بيجهڻ: آسرو يا ڊپ لاهي بيجهڻ - لڄ - لاهڻ - بي حياتي بيجهڻ. خواري ڪڍڻ - بدنامي ڪڍڻ.

● لاڳائڻ: لاڳائون: ٿ. چوٽ سان ٿيل بيماري - چوٽ - ڪنهن بيمار ماڻهوءَ سان لڳي، ٿيل بيماري - مرض.

● لاڳائڻ: لاڳائڻا: بيماريءَ جو هڪ قسم (بارن ۾) مرض. حرڪت. (وفا).

● لاڳڙو: ٿيڻ: (ت): ڏکيو آباد ٿيندڙ زمين جو حصو.

● لاڳڻ: مصدر. لڳڻ. (لاڳو - لاڳيندو - لاڳيل).
 ● لاڳيتو: لاڳيتا: ذ. صفت. لڳل يا گڏيل - لڳ يا ڀر وارو - متصل - ڏنگي - حد اندر - ويجهو - اوري - نزديڪ - ٺيڙو - اوڏو. بند - لڪل - ڳجهو. سوڙهو - حد وارو. (ظرف). سلسلي وار - مسلسل - لڳاتار. (حرف جر). لڳ - وٽ - ڀرسان.

● لاڳيتائي: لاڳيتائون: ٿ. لاڳيتي هئڻ واري حالت.

● لاڳيتي: مستمست: (الجزا اصطلاح). ڪن ٽن رقعن مان پهرينءَ جي ٻيءَ سان مناسبت يا ٻيءَ جي ٽينءَ سان مناسبت.

● لاڳهه: لاڳهه (ڪ): ذ. صفت. وڏو - لمبو - ڊگهو - نوجوان - جوان.

● لال: لالون: ٿ. (ف. لال = ياقوت) (ع. لعل) سهڻي ۽ قيمتي پٿر جو هڪ قسم - موتي - مائڪ - ياقوت - ڳاڙهو موتي.

● لاڳ ڏيڻ: مڃيل مڃتا ڏيڻ - پاس ڏيڻ - ڀڳت: ڏيڻ (منگي ڦير ڪي). ڪورين جي ڪڙي گهي پختي رنگ ٿيڻ لاءِ ابتدائي مصالحو ڏيڻ. رنگ ڏيڻ لاءِ ٻانڌو ڪڙو تيار ڪرڻ. لوهارڪي ڪم جو اصطلاح - دٻاءُ ڏيڻ. ڌڪ ڪري سامهون دٻاءُ ڏيڻ.

● لاڳت سارو: ظرف. عام اڪهه موجب - قيمت سارو - سلهه جي ڪري.

● لاڳت لاهڻ: مار ڏيئي سڌو ڪرڻ - سيڪت ڏيڻ. تنبيهه ڪرڻ. (پرمانند).

● لاڳت لائڻ: ميندي لڳائڻ. رنگ لائڻ يا لڳائڻ.

● لاڳت مياڻي: چٽ - پٽڻ - تاترائڻ - چٽ ڪرڻ - پريائڻ - ڦسلائڻ - آٿارڻ - چٽرائڻ - ڀرغلائڻ - چاڙهه ڏيڻ - شاهه ڏيڻ - ريڻ - ريڻ - پٿو پٽڻ.

● لاڳو: لاڳا: ذ. لاڳت - پنڌيان - دستوري (آجورو) - ورس - ابواب - بالائي - آهسته - لاهو - آجورو - مجرائي - فيي - محتاڻو - عيوضو - محصول - ڏن - آڏو.

● لاڳو: لاڳو: ذ. صفت. لڳل - لاڳاپور ڪندڙ - متعلق - واجب - لاڳيتو - لڳاپيل - مليل. (ظرف). ويجهو - نزديڪ - ساندهه - گڏوگڏ - ڀر ڀر - پاسي ڀر - ويجهڙو - ڪٽي - ٻين مان گڏ. مسلسل - لاڳيتو. ● لاڳت واري: انٿوري: ٿ. لوھ ڪي موگهو جهليندڙ انبوريءَ جو هڪ قسم.

● لاڳو: لاڳو: لاڳو: ٿيون (ڪ): ٿ. صفت.

ڌاريل - سانڍيل - هاليل - هيرال - وهرجن جي

عمر ڪي پھتل - بلوغت جي عمر واري.

● لاڳيدار: لاڳيدار: ذ. صفت. لاڳ وارو - لاپو وٺندڙ - لاپي وارو - لاپيدار - لاڳو يا لاڳ وٺندڙ - محصول آڳاڙيندڙ - اجاره دار. (سربرابگ - ڪر).

● لاڳت: لاڳتون: ٿ. گهڙائي - گهڙائي - مزوري - لڳت - خرچ - صرفو - گهٽت - نرخ - اڪهه - مٽيهه - قيمت. دلالي.

● لال جو آرسي هجڻ: بيڪار هئڻ - تمام سست هجڻ.

● لال گل ۽ لال گل: ڏ. ٻوٽي جو هڪ قسم (جنهن جو گل ڳاڙهو، ڪاري داغ سان ٿئي). (ف. ج.).

● لالڙي ۽ لالڙيون: ٺ. ڳاڙهي رنگ واري ميوي جو هڪ قسم. جواهرين جي تورڻ جي ڪم ايندڙ ننڍو ڪارو ۽ ڳاڙهو ٻيڙ - صرافڪي تور جو هڪ وٽ - چٽوئي.

● لال ۽ لالا: ڏ. پينگهو - جهولو - هندورو - جملو: "اسين وڃي ٿا لالا ۾ لڏون". جناب - صاحب - حضرت - ميان - ستر - ٻائو - مائين - جي - آقا - آغا - آگو. سوامي. لقب (هندن ۾) - مهاڄن - دڪاندار - وائو - معزز - هندن جو لقب - ٻيءَ جو لقب - ٻائو - ٻيٽا - ٻيٽاجي. ٻٽان ۾ وڏي ڀاءُ جو خطاب. ٻٽان. معشوق جو چٽو. عاشق جي دل. (آصفيه). ڳاڙهي گل جو هڪ قسم. (آصفيه). (اسر خاص). هندن جي هڪ ذات جو نالو (جيسلمير کان آيل).

● لال جو جئون ڪٽڻ: ستائڻ - آزيون ڪرڻ - ليلهڙائڻ - منٿ ڪرڻ. خوشامد ڪرڻ. لولي ڏيڻ.

● لالا ڪٽڻ ڪٽڻ (ڪ): مينستون آزيون ڪرڻ - گيسيون ڪرڻ. ليلهڙائڻ.

● لالاڪو ۽ لالاڪا: ڏ. صفت. ڀيار جو ٻاليل - سڪ جو ٻاليل. پنهنجي مرضيءَ وارو. ڪجهه نه مهندڙ - چٽڙاڪ.

● لالان ۽ لالان: ڏ. گل جو هڪ قسم - ٻُست جو گل (جنهن سان آفيم پيدا ٿيندو آهي) - گل. لالا.

● لالا ٻهڙ: اسم خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لالانگرو ۽ لالانگرا (ل): ڏ. آڳاٽو. ميل. لاڙو - رغبت. دل جو نرم.

● لالانگهتر ۽ لالانگهتر: ڏ. ضرورت - گهرج - احتياج - ڪٽپ - لوڙ - ڪٽي - ڪاٺ - حاجت -

● لالي ۽ لالڙيون: ڏ. (ع). ڳاڙهو موتي - وڏو موتي. ڳاڙهان - چين کي هڻڻ جي سرخي - لعلان - لالائي - ڪٽالي. ٻيون. نٺ جو هڪ قسم.

● لال ۽ لال: ڏ. (ف. لال) = ياقوت. ع. لتعل = ڳاڙهو. (صفت). ڳاڙهو - رتڙو - سرخ - رتل يا رتو. ڳاڙهي جواهرات جو هڪ قسم - ڳاڙهي رنگ جو هڪ قيمتي پٿر - ياقوت - رمانِي - مائيڪ - موتي، جيئن ته:

"ستون و هٿن سِير ۾ مائيڪ موتي لال" (شاه).

تاسَ جي پٺن جو هڪ قسم - لال پان - پان. چوڪرو - ٻالڪ - ٻار - طيفيل - پٽ - ٻيو - فرزند. (صفت). ڀيارو - متلوڪ - وٽندڙ - اکين جو تارو - عزيزجان. رتل (عشق ۾) - مشتاق. دلبر. گرم. ڪاوڙيل - غضبناڪ - غصي ۾ آيل - ڌمريل. کونگو.

● لالائي ۽ لالڙيون: ٺ. ڳاڙهان - لالان. سرخروئي - خوشي.

● لال ٻٽيرا چٽائڻ: سخت مصيبت ڏيڻ - عقوبتن ۾ وجهڻ - مصيبت ۾ مبتلا ڪرڻ.

● لال ٿيڻ وڃڻ: ڳاڙهو ٿي وڃڻ - غضبناڪ ٿي وڃڻ - ڪاوڙجي وڃڻ - اکين ۾ خون اچي وڃڻ - سخت ناراض ٿيڻ. ميوي جو ٻڄي وڃڻ.

● لال ٻائي ۽ لال ٻائي: ڏ. ڳاڙهي رنگ وارو ٻائي - سرخاب. ڳاڙهو شراب. حقيقت جو رت - رت.

● لال ٻٽو ۽ لال ٻٽا: ڳاڙهي ٻٽي سان پنجاب جي انب جو هڪ قسم.

● لال ٻٽري ۽ لال ٻٽريون: ٺ. ڳاڙهي ٻوشاڪ واري ٻٽري - اندر سڀا جي آڪاڙي جي ٻري. شراب - مٺي - ڳاڙهو شراب.

● لال ٻٽائي ۽ لال ٻٽائون: ٺ. ڳاڙهي زمين. (سرڪيڏارو - گر).

● لال جا آرسي: مشهور درويش آڏيرو لعل جو ٻوڃاري. ڪم نه ڪندڙ - بيڪار - سست.

- لالچ ڪرڻ: هٽج ڪرڻ - لالچي ٿيڻ -
 لويي ٿيڻ - طمعدار ٿيڻ - طمعائو ٿيڻ - طمع ڪرڻ -
 حرص ڪرڻ.
 - لالچي: لالچي ٿيڻ - حريص ٿيڻ - هٽجي ٿيڻ.
 - لالچي: لالچي ٿيڻ - صفت. لالچ وارو يا
 لالچ رکندڙ. لويي - حريص - هٽجي - طمعي -
 تڪاڻو - طمع - مطلب هرس - خود غرض.
 - لالچندڻ: ٿ. هسارڪي وڪر جو هڪ
 قسم - خوشبوءِ دار ۽ ڳاڙهي ڪاٺيءَ جو هڪ قسم.
 - لالچو: لالچا: ٿ. دهر ڳهٽ جي ستر
 جي چوٽيءَ ۾ پيل بلڪل ننڍڙي مانگهه.
 - لالتر: لالترون: ٿ. صفت. ننڍا ڪپري
 (اڪ) - پوريل (اڪ). دلپسند - وڻندڙ.
 - لالير: هٽجڻ: ننڍا ڪرو ٿيڻ. جملو:
 "منهنجون اکيون هائي لالير هجن ٿيون."
 بيهوش ٿيڻ - مدهوش ٿيڻ.
 - لاليسا: ٿ. لالچ - لوي - حرص - طمع. سڪ -
 چڪ - اڪير - حب - اڪند - ٿانگهه.
 - لالڪاڻيون: (ل): سارين جو هڪ قسم.
 - لالڪي: اسم خاص. تعلقي ميرپورخاص ۾
 هڪ ديھ جو نالو.
 - لالتن: لالتن: ٿ. (سن. لئل = ڪيڏائڻ)
 پيارو - پيار مان پاليل - لاڏو - دادلو - چچلو -
 ڪوڏ نچنو - انگلسي - سڪي لڏو - بودلو -
 طوق پتلو. دوست - پرين - ساجن - دلير - محبوب -
 ڍول - مڻ - سڄڻ - لال - مشتاق - مرغرب - پٽن -
 لڏڻ - مڙو. حسين - ناز ڪندڙ. اوج. جملو:
 "پٽن جا لالتن هاڻي ڇڏي ويا آهن."
 - لالتن: ٿنن: ٿ. دوست اٺن کي حاصل
 ٿئي ٿو. (سر سهڻي - گر)
 "لالتن ٿنن ٿي عشق جن جي اڳ ۾"
 (سر سهڻي - شاهه).
 - لالتن: لالچ: محبوب وٽ - محبوب سان گڏ.
 (سر سهڻي - گر).
 - لالتن: لالتن: ٿ. پرين - محبوب. (ڏسو
 "لالتن")

طمب. سب. ڪارڻ. دوستي - يارائي - يارائي -
 باري - اخلاص - آشنائي - مڙتڪا - ٿوڪ - آسائڻ.
 تعلق - پروسو - آسرو - آپراس - مدار - آڌار.
 - لالانگهيرو: لالانگهيرو: ٿ. آميد - آسرو -
 آڳاٽو - مهيل - تعلق - لاڙو. جملو:
 "آءُ اوهان جي لالانگهيرو اچي لڳو آهيان."
 - لالانگهيرو: لالچ: (ڪنهن جي) دوستي يا
 آسري پٺيان لڳڻ يا (ڪنهن تي) اعتبار ڪرڻ -
 پروسو لڳڻ.
 - لالانگهو: لالانگهيا: ٿ. آميد - آسرو -
 لالانگهيرو - پروسو - آڳاٽو.
 - لالائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. مزاری
 بلوچن جي هڪ قبيلي جو نالو.
 - لالائڻ: مصدر. (سن. وڻندڻ) منت ڪرڻ -
 آزي ڪرڻ - ليلو ٺاڻڻ - ريجھائڻ - ليلائڻ.
 (سر آري - گر).
 "لڏائڻن لطيف چئي، لالتن لالائي"
 (سر آري - شاهه).
 (لالايو - لالائڻو - لالائيل).
 - لالائين: لالائين: ٿ. (انگ. لائين =
 بستي) گاسليت تي ٻرندڙ بتيءَ جو هڪ قسم -
 بتي - شمعدان - ليمپ - فانوس - شيشي جو قنديل.
 - لالچ: لالچون: ٿ. (سن. لالچا = لوي)
 حريص - طمعي - هٽج - ٿن - تيرشينا - لب -
 لوي. موهه - اڪير - واجهه - لاڙو - خيال -
 چاهه - ڪامنا - سڌ - مشا - اڃا - خواهش.
 - لالچائين: مصدر. لالچ ڏيڻ - پرمائڻ - ويهڻ -
 برغلائڻ - ڏٺائڻ - لويائڻ - ريسڻ - حرصائڻ -
 هيرسائڻ - هيرڪائڻ - ڊل سرڪائڻ - ڏاڙائڻ -
 ريجھائڻ - اچائڻ. فريڻ - فريب ڏيڻ - ڊوڪو ڏيڻ -
 ڊلبو ڏيڻ - دغا ڪرڻ.
 - لالچھڻ: ريجھي وڃڻ - لالچي وڃڻ - هيرڪجي
 ڏيڻ.
 - لالچ ڏيڻ: لوي ڏيڻ - لب ڏيڻ - طمع
 ڏيڻ. فريب ۾ آڻڻ.

● لالتيگه ۽ لالتنگه (ت): ذ. صفت. جوتو - سور ویر - پهلوان - بهادر - نيدر - بانگو - سورهي.

● لالو ۽ لالا: ذ. صفت. لالت - پيارو - سچن. (گاجرا).

● لالتواڻي: ذ. اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.

● لال واهه جو ڇيڙو ۽ لال واهه جا ڇيڙا: ذ. صفت. انگريزن جي اوائلي زماني ۾ لال واهه جي ڪنارن لاءِ بيگر ۾ وهندڙ ماڻهن لاءِ مشهور ٿيل جملو: "لال واهه جا ڇيڙا". ٺٽو - ڪو - غريب - سچو. ڪاسبي.

● لال واهه جو ڇيڙو هجڻ: ٺٽو ڪو هجڻ - لاوارث هئڻ - بي ماڻو هئڻ.

● لالت ۽ لالت: ذ. (ف. لالت) گل جو هڪ قسم (گاڙهو).

● لالت رخ ۽ لالت رخ: ذ. صفت. (ف. لالت) گاڙهي منهن وارو - گاڙهن گلن وارو. معشوق - دلبر - دلريا - پرين - محبوب - مستو.

● لالت رخسار ۽ لالت رخسار: ذ. صفت. گاڙهن گلن وارو. معشوق - سهڻو - محبوب - لالت رخ.

● لالت رو ۽ لالت رو: ذ. صفت. گاڙهي منهن وارو. معشوق - محبوب. لال رخ - لال رخسار.

● لالت زار ۽ لالت زار: ذ. صفت. (ف. لالت) زار = لال گل + پتي (پتي) لال گل جي پتي. باغ - گلزار - چمن - بوستان - باغيچو.

● لالت عذار ۽ لالت عذار: ذ. صفت. گاڙهن گلن وارو. معشوق - محبوب - دلبر.

● لالت فام ۽ لالت فام: ذ. صفت. گاڙهي رنگ وارو - لال - سرخ - گاڙهو.

● لالت گون ۽ لالت گون: ذ. صفت. (ف. لال + گون = لال گل + رنگ) گاڙهي رنگ وارو - لال - سرخ - لال فام - گاڙهو.

● لالتي ۽ لالتيون: ت. لعلان - لعلائي - لالائي - گاڙهان - سرخي. چن ڪي لالتي جو رنگ - سرڪي.

● لالتي پراڻي: ت. اسم خاص. تعلقي شڪارپور ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لالتي ٽئين: تعلقي شڪارپور ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لام ۽ لامون: ت. (سن. لتب = لتنبو) وڻ جي سٺي ٿاري - ڌار - ٿاري - شاخ. ڊيگهه - ڊگهائي - لٽائي - لمبائي - طول - مٿاهي آڻ. اسپتالن ۾ريضن کي ڪٽڻ لاءِ ڏولي - چنگڻ (پرمانند). آجهو - آسو - پٺارو - دامن - پناهه "پرين اوهان جي پوئلڳ لڙهه لڳائين لام". آس - آميد - پروسو.

● لگس جي لام: سو دلالي دوست جي سٺي " (سر سٺي - شاهي).

● ڪارو داغ: جو نظر تارڻ لاءِ ٻارن جي منهن تي ڏيندا آهن. فوجي آفيسر جي ڪمان ۾ هڪ فوجي دستو - بيريگيد - سوار ۽ پيادن جي فوج - پلٽڻ جو مجموعو. تويخانو. (آصفيه). ڪام ديوتا جو تير. (گاجرا). زر - ڌن - دولت - مايا - ملڪيت.

● لامر ٻڌڻ: چوڻائيءَ واسطي فوج ۽ سامان ڪڍڻ ڪرڻ.

● لامر ۽ لامر: ذ. صفت. لامرن وارو. وڏن ٿڻن واري (ڊگهي يا مينهن وغيره).

● لامر لڙڻ: ڏٺيءَ جو رحم ٿيڻ - سڪيو پنجن - سرسبز ٿيڻ - خوشحال ٿيڻ.

● لامر لڳڻ: آجهو وٺڻ - پناهه وٺڻ - پاند پڪڙڻ - سهارو ڪري سمجهڻ - وسيلو اختيار ڪرڻ - پناهه ۾ اچڻ - سامر پوڻ - پٺاري پوڻ.

● "هوءَ جا لڳي اوهان جي لامر سا هٿان ڇڏي هڪڪلي" (راجن شاهه).

● لامسي ۽ لامسي: ذ. صفت. (سن. نامت) لامر وٺندڙ - ٺٽندڙ - نامي - لوڪندڙ - شرف وٺندڙ.

● لامو: اسم خاص. ٿيٽ ملڪ جي شهر لاسا ۾ رهندڙ ٻڌ ڌرم وارن جو گرو.

● لامارو ۽ لامارا: ذ. پڪين جو پنهنجي شڪار مٿان جهپا غلڻ واري حالت - پڪيءَ جو جهپو -

● لالتي پراڻي: ت. اسم خاص. تعلقي شڪارپور ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لالتي ٽئين: تعلقي شڪارپور ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لام ۽ لامون: ت. (سن. لتب = لتنبو) وڻ جي سٺي ٿاري - ڌار - ٿاري - شاخ. ڊيگهه - ڊگهائي - لٽائي - لمبائي - طول - مٿاهي آڻ. اسپتالن ۾ريضن کي ڪٽڻ لاءِ ڏولي - چنگڻ (پرمانند). آجهو - آسو - پٺارو - دامن - پناهه "پرين اوهان جي پوئلڳ لڙهه لڳائين لام". آس - آميد - پروسو.

● لگس جي لام: سو دلالي دوست جي سٺي " (سر سٺي - شاهي).

● ڪارو داغ: جو نظر تارڻ لاءِ ٻارن جي منهن تي ڏيندا آهن. فوجي آفيسر جي ڪمان ۾ هڪ فوجي دستو - بيريگيد - سوار ۽ پيادن جي فوج - پلٽڻ جو مجموعو. تويخانو. (آصفيه). ڪام ديوتا جو تير. (گاجرا). زر - ڌن - دولت - مايا - ملڪيت.

● لامر ٻڌڻ: چوڻائيءَ واسطي فوج ۽ سامان ڪڍڻ ڪرڻ.

● لامر ۽ لامر: ذ. صفت. لامرن وارو. وڏن ٿڻن واري (ڊگهي يا مينهن وغيره).

● لامر لڙڻ: ڏٺيءَ جو رحم ٿيڻ - سڪيو پنجن - سرسبز ٿيڻ - خوشحال ٿيڻ.

● لامر لڳڻ: آجهو وٺڻ - پناهه وٺڻ - پاند پڪڙڻ - سهارو ڪري سمجهڻ - وسيلو اختيار ڪرڻ - پناهه ۾ اچڻ - سامر پوڻ - پٺاري پوڻ.

● "هوءَ جا لڳي اوهان جي لامر سا هٿان ڇڏي هڪڪلي" (راجن شاهه).

● لامسي ۽ لامسي: ذ. صفت. (سن. نامت) لامر وٺندڙ - ٺٽندڙ - نامي - لوڪندڙ - شرف وٺندڙ.

● لامو: اسم خاص. ٿيٽ ملڪ جي شهر لاسا ۾ رهندڙ ٻڌ ڌرم وارن جو گرو.

● لامارو ۽ لامارا: ذ. پڪين جو پنهنجي شڪار مٿان جهپا غلڻ واري حالت - پڪيءَ جو جهپو -

● لاڻجھ ۽ لاڻجھون: ٿ. لاغري - ڌڙائي -
ضعيفائي - ڪمزوري - ضعف - ڪم همتي - ڌڙڻا -
هيستائي - ڪم هيستائي - نيرپلستا - بي زورائي -
ماندڪائي - سائائي - سستي - ڳاموڙ - ٽڪاوٽ -
موڳائي. ڪمي. گهٽتائي - آٺاڻ. آواز جو لمونو -
نمونو. جهيٺائي. درد. فڪر - ڪپتي. عيشق -
● لاڻجھ ۽ لاڻجھ: ڌ. صفت. (سن. رڳڻ) -
سيو - ضعف - بي قوت - ڪمزور - نيسٽو - بي سگهو -
زچ - نيرپل - ڪم هيٺ - لاغر - ڌڙو -
آپرو.

● لاڻجھارو ۽ لاڻجھارا: ڌ. صفت. درد ۽
ڌڪ ۾ ڦاٿل - ڌڪيل - رنجور - آزاريل.

● لاڻجھائي: ڌ. صفت. جهڳڙالو - تڪراري -
ٽٽائي (گاجرا).

● لاڻجھو ۽ لاڻجھا: ڌ. صفت. (سن. رڳڻ)
بي طاقت - هيٺو - ڪمزور - بي سگهو - بي همت -
بي روحو - ڪم همت - ڪم هيٺ - ري همت -
لهيٺو - بي ڀاڻو - نيسٽو - نيرپل - آپرو - لاغر -
ڌڙو. سڪالو - بيمار - ناچاق - بي مزي. آداس -
حيران - پريشان. ٽٽڪل - ماندو. سست - ڪاهل -
آرسي - ڪاٺت - ٽوٽي - ڍاڪن ڍلو - عاري -
شومستي - ڪم ڪوس - ڪم چور - هڏ رکو.
ڦڏو - تڪرار - جهڳڙو.

● لاڻج ۽ لاڻجھون: ٿ. کيس جي زور تي
هلندڙ پڙيءَ جو هڪ قسم. رشوت - وڏي -
ٽپ - ڳڦو - حرام جو هڏو - لالچ - طمع.

● لاڻج ۽ لاڻج (ڪ): ڌ. ويس - وڳو -
پوشاڪ - لباس - لڳڙو.

● لاڻڇڻ: مصدر. مسافريءَ لاءِ تيار ٿيڻ -
مندرو پٺڻ - ڪمر ڪشڻ - سجاوٽ ڪرڻ - سڀڻ -
ستيت ڪرڻ - ٻانهون ڪڍڻ - ورڪڻ

"حب ماروئي لاڻڇاڻون، پانيائون تان نه بيهي"
آچانگن - لڻڇڻ. ڳولڻ - تلاش ڪرڻ - ڪوڄڻ -
ڳولا ڪرڻ - لنگهڻ - لٽڙڻ - ڍونڍڻ - نهارڻ - ڏورڻ
"لاڇي لڪ لطيف چئي، پئيءَ ڪيچڻ ڪاهي"
(سر آبري - شاه).

جهت - والارو - جهٽڙو - ٻولائي - ڦيرو - ونو.
(صفت). ليٽيل - ٻاونجرو - ترچو - ٽيڙو - نمنديءَ
وارو - سلاميءَ وارو - لڙيل.

● لامارو ڌڙين: جهٽيون ڏيڻ - وري وري اچڻ -
ڦيريون هائڻ - پرواز ڪرڻ. آلي وڃڻ - اٽڪل
ڪرڻ. لوڏو ڏيڻ.

● لامهڙو: اسم خاص. تعلقي جو هيءَ ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● لائب ۽ لائبون (ت): ٿ. لمبائي يا لمبائي -
ڊگھائي - ڊگھ.

● لائبڙو ۽ لائبڙو: ڌ. صفت. (سن. لائب =
لنڊو) لنڊو - لنڊو - ڊگھي (ڪائي) - ڊگھو.

● لائبڙو ۽ لائبڙو: ڌ. صفت. (سن. لائبڙو =
لنڊو) لڇ - بدمعاش - لنگو - لڇو. بي شرم -
بي حيا - نيرلڇو. بد چال - اڍنگو.

● لائبڙو ۽ لائبڙو: ڌ. وڻ جو نئون ڦٽل
گونچ - غنچ.

● لائبڙو ۽ لائبڙو: ڌ. صفت. (سن. لائبڙو =
لنڊو) نيرلڇو - بي حيا - بي شرم - بي لڇو -
بي مانو - لاهي ٻاهي بيهندڙ - ٽوهيو - بدمعاش -
لڇو - لنگو - لڇ - انوري - چيسو - چرٽو. (پرما).
رولو - رولاڪ - پيناڪ - بي هڏو - بي ڌڙو -
بي ماڳو - آوارو - بي ٿاڻيڪو - ٿاڪانو.

● لائبوسِي ۽ لائبوسي: ڌ. صفت. ڪمزور -
نيسٽو - نيرپل - ڪم هيٺ - ڌڙپل - ضعف -
هيٺو - ڌڙو. بي وقوف - اٺاڙي - اڻوهه - جٽ.

● لائبِي ۽ لائبِيون: ٿ. ڪاٺ جي ڦير ۾
شيشن ڪي مضبوط ڪرڻ لاءِ لڳايل سفيدو - لاپي.

● لائبو ۽ لائبو (ت): ڌ. صفت. (سن. لائب =
لنڊو) لنڊو - لنڊو - ڊگھو - قداور - لائبڙو.

● لائبڙو ۽ لائبڙو (ت): ڌ. صفت. (سن. لائب =
لنڊو) لنڊو - لنڊو - ڊگھو (مانهو) - قداور.

● لائبِي ۽ لائبِيون: ٿ. اٺ جي لڪ ۾
مٽار ٻڌڻ لاءِ وڌل ڪائي - لائي - ناڪيلي.

● لانجاري: اسم خاص. تعلقي ديري محبت ۾
هڪ ديھ جو نالو.

دیگه ڪندڙ - لیسو ڪندڙ - وسٽاري - طول طویل -
ڊگهو - لنبو - وڏو.

● لانیڊار ۽ لانیڊارون (ک): ٿ. ڊگهائي -
لنباڻي - ڊیگه - طوالت - طول - ڍار - جهیل -
ڍر.

● لانیڊ پٽڻ: قطار ڪري هلڻ - قطار ڪري
پیهڻ.

● لانیڊ ۽ لانیڊ: ڏ. صفت. ننڍل - اڻ سکيل -
پهراڙي - جو چٽ - پڙ. ڊگهو ماڻهو.

● لانیڊار ۽ لانیڊارون (ک): ٿ. رڙاڪو -
وڏي آواز سان روچ - ڀڙڪار - اوچنگار.

● لانیڊارو ۽ لانیڊارو: ڏ. صفت. شهوت پرست -
نفس پرست - شهوتي - اهر - اوباش - لانگ چوٽو -
وحشي - ڪامي - فاحش - عیش پرست. ڊیگهارو -
ڊیگه ڪندڙ.

● لانیڊي ۽ لانیڊيون: ٿ. پکن سان اڏیل
ڪچي جهوپڙي - چپرائين اوطاق - چاپرو - چاچو -
مٽهن - ڪچو گهر - چٽو - چنجر - چٽن - چپرائين
اوطاق. (اسم خاص). تعلقي لنڊي الهيار ۽ مرڪزي
حڪومت ۾ هڪ ڊیھ جو نالو - هڪ ڳوٺ جو
نالو - هڪ ریلوي اسٽیشن جو نالو.

● لانیڪ ۽ لانیڪون (ل): ٿ. گوڏ جو ڪپڙو -
اجرڪ يا چادر (اگهاڙ مٿان ٻڌل) - ٻاڏ - منجه -
منجهو.

● لانیڪارو ۽ لانیڪارا (ک): جبل جي وات -
جبل مان لنگهه - لڪ.

● لانیڪر ۽ لانیڪر: ڏ. لٽي وٺ وغيره جا ٿلها
چها - ڪاڻيون. (گاجرا).

● لانیڪر ۽ لانیڪر: ڏ. (سن. لڪيڏ) لاکڙي
ڪٽڏي - بانٺ واري ڀٽ - وٺن جي سنهن ڪاڻين
جي ڏنل ڀٽ - آجهو - ڍڪ - پناه. جهوپڙي يا
چٽي جا ڪايا - سنهيون ڪاڻيون.

● لانیگ ۽ لانیگون: ٿ. شلوار جو وچ وارو
حصو - ننگن جي وچان پاتل ڪپڙو - سٿرن وٽان
ڌوٽي جا ورايل وڙ - ڌوٽي جو پن سٿرن وچان
لنگهیل پلانڊ - پن ننگن جي سٿرن جي وچ وارو حصو -

جاچن. لوچن - لهنڻ. سوچن - ويچارڻ - خيال
ڪرڻ - پهنه پچائڻ. (لانیچو، لانیچندو، لانیچیل).
● لانیچ ۽ لانیچون: ٿ. ڪمر بند - مندرو -
چیلھڪري - پٿ - پٿو - خردم. تياري - مٽيت -
اڏاوت - سجاوٽ - هلسن وقت لیچڪو - سانباھو.
پوشاک - ويس - لڳڙ - لباس.

● لانیڏو ۽ پانیڏو ۽ لانیڏا پانیڏا: ڏ. ڪتندو -
حساب ڪتاب - قرض. لالچ - لوپ - طمع.

● لانیڏا پانیڏا ڪرڻ: چورانا حساب ڪتاب
ڪرڻ. مرضي موجب ڪم ڪرڻ - ٻاڙ جھاڙ ڪرڻ.

● لانیڏي ۽ لانیڏيون (ک): ٿ. لنباڻي - ڊیگه -
طوالت (جملو). "ڳالھ ڪي لانیڏ نه ڏي، جلد
پورو ڪرینس". گھڙ جو مٽهن - چٽو.

● لانیڏي ۽ لانیڏيون: ٿ. لانیڊي - لنڊي يا
رَنڊي - ڪچري - ڪسبیاڻي.

● لانیڏي ۽ لانیڏي: ڏ. (سن. لنبت) = شهوت
پرست - گنهگار. لڻجو - بد معاش.

● لانیڏارو ۽ لانیڏارا: ڏ. صفت. (سن. لنبت) =
شهوت پرست (شهوتي) - ڪامي - آوِباش - لانگ
چوٽو - اهر - فاحش - وراچائي - ڪٽو - ڪٽو -
بند ڪردار - ڪمٽو - بد اخلاق - پڇڙو. بد چال -
بد معاش - لڇو. مسخرو - تڙو - ڏچر. (ٿ).

● لانیڊاري ۽ لانیڊاريون: ٿ. شهوت پرستي -
● لانیڊارائي ۽ لانیڊارائيون: ٿ. شهوت پرستي -
لانگ چوٽائي - چنچلائي - متواسي - مٽسائي -
مٽسئي - بد معاشي - بد چال.

● لانیڊر: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● لانیڊي ۽ لانیڊيون (ک): ٿ. مسافرن
جي ٿڪ پيڻ لاءِ رستي ۾ ٺھيل جاء - لانیڊي -
مسافر خانو (اسم خاص). تعلقي شاهيندر ۽ تعلقي
جیمس آباد ۾ هڪ ڊیھ جو نالو.

● لانیڏي ۽ لانیڏيون: ٿ. (سن. لنبت) =
ڊیگه - ڊگهائي - طوالت - طول. ڊیگه - لنباڻي.
قطار - سنڀیر - سنڱهر - اینگھ. ڍار - ڍر -
جیھیل. چٽن ٻڌل جاء - (مسافرن جي) لانیڊي.
(صفت). ڊیگهارو - ڪاٺیڊارو - لانیڊارو -

ڌوٽيءَ جو پٺيان ٽنگن وارو ٻلانڊ. ڪوڏ
(اڪهاڙ مٿان پڌل). چادر-ڌوٽي-انگڇو-پوٽڙو.
ورانگهه-پرانگهه-ورڪٽ. ٻيڙيءَ جي ٻويان
وڙهي وٽ هڪ اوزار-سڪان کڻي جهلڻ واري
ڪاٺي.

- لانگت چونائي 'ج لانگت چونائون'؛ ث.
شهوٽ پرستي - بد پرهيزگاري - زنا - لڳڻ -
چلولائي - مڇلولائي - پيرشتا - لنگوتائوسي. ڦرندي
ڪهرندي - بي وفائي.

= لانگي چوٽو ۽ لانگي چوٽا: ذ. صفت.
 شهوت پرست - زناهي - شهوتي - اوباش - زناڪار -
 خراباڻي - عياش - لاندرو - ايترو - بد فضيلتو -
 لنگوٽارو. لڇو - لنگ - بد معاش .

- لانگ چو توو هئن؛ مئس جو زناکار هجن۔
زانی هئن۔ بدکار هئن۔

- لَٽَنگ چوڙڻ: لاهي پاھي ٻيھڻ - ٻي حيا ٿيڻ -
ٻي شرم ٿي ٻيھڻ.

== لانگ رکتی: تورو کرن۔ احسان جتائی۔
لائق کرن۔ (کھن تي) مہربانی کرن۔
لانگ ورائی۔

۱۔ لائیکتور لاء ۴ لائیکتور لاءت: ذ. صفت۔
نیرلجو۔ نیرجو۔ بی حیاء۔ بی شرم۔ اجایو خرچ
کنڈر۔ فضول خرچ۔ ہٹ قار۔

- لانگ کشتی: آگھاڑو کرن - پردو کولن -
لانگ لاهن.

- لاڻگ لاهين (ڪ): گهوڙي تان لهڻ. ڇڏي
ڏيڻ۔ اوسراڻ ڪرڻ۔ بخش ڪرڻ. جملو:

”ويچاروي غريب تان زميندار مس مس لانگ
لاڻي آهي.“

- لَانِکَ لَمَجِّنْ : دَازِ هِن - اَف هِن - بَناکِ هِن -
وَدَائِي دِیکارن - تَخَبَد قُوکِ مِ رِهِن .

== لانگ مٿي ڪرڻ: اکهارو ڪرڻ - ڀردو ڪولڻ. بي حيا ٿيڻ - بي لڄو ٿيڻ.

- لانگ میلانی: ہر قدم تین ریجنائی - پرچائی۔
- لانگوٹ لانگوٹ: ذ. لانگوٹو - ڈوٹی -

چوتو - زیر بند .

- لانگو'نو' ۽ لانگو'تا: ذ. ڌوتي ٻڌڻ جي
ڪم ايندڙ ڪپڙو- ڪاڇوئي.

— لائڪو ٽي، ۽ لائڪو ٽيون: ٿ. ڌرتي يا
 گوڏ ٻڌڻ جو ڪپڙو۔ لائڪوئو۔ ڪپڙو۔ جانگيا۔
 منگوني.

- لانگو ٽيو ۽ لانگو ٽيا: ذ. صفت. لانگو ٽي بدڻ وارو- لانگو ٽ بد ٿڌڙ. زنا ڪار- بد چال. بي حيا- بي شرم- بي نڪو- بي ديدو- ڪميٺو- وباش- لاندرو- بد فضيلتو. فتنه انگيز- چالاڪ.

ننڊ وڇوڪر. ننڍپڻ جو ماڻي- گهرو دوست.
 - لاڳو ٿيو يار: ذ. ننڍپڻ جو ساٿي- گهرو
 دوست.

— لَانِگَ وَ رَائِيں: گھوڑی یا اُن وغیرہ تي
تنگَ وَ رَائِي چڑھن۔ (کنھن تسي هت رکي)

ہیں۔ (کنہن شیء مٹان) چال مارٹ. تکزڈ روانو.
ہیں۔ ہایو وجیں۔ کڑی کٹن. ٹورو رکن۔ زور

— لائیکون؟ و رائین؟ تنگن ۾ جهلی قابو ڪرڻ۔

— لانگت، ہینان کرے؛ قابو کرے۔ ہٹ کرے۔

— لانگت ھينان؟ لنگھائين: آں ميڄائين — ساري

ات کریں۔
- لائٹ ہیمن کٹر (ک): حياء کریں -

— لانگي ۽ لانگي: ذ. ستن جو وچ وارو. ۽ ۱۰۰ ڪرڻ — اوگهڙ ڏيکڻ.

١٠ لاڻگارو ۽ لاڻگارو: ذ. آدامندڙ جيت جو هڪ

● لائنگانگو: اسم خاص. تعلقی میہتر م. ھک دیہہ

و نالو.
 لان ڪاٿي؟ اسم خاص. مري بلوچن جي هڪ

۱۰) لانگامه: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

ڪيڙپور ميرس ۾ هڪ ديھ جو نالو. (سکر جي ڀرسان) ڪيڙپور جو نالو.

وٺڻ واري حالت - گهوت ۽ ڪنوار جو مت دفعا
پٺڻ ۾ مٿا ٽڪرائڻ واري حالت - (هندن جي)
شاديءَ جي هڪ رسم - ستون سان.

● لائونڙون: شادي ڪرڻ - پرنسجن -
وڙهائڻ ڪرڻ.

● لائڻ: ٺ. گهٽائي. جملو: "تو هين مان
ڪهڙي لائڻ ڪڍي آهي، جو نٿو وٺين". نقص -
اوٺائي - عيب. خطا - پٺل - چوڪ - ڏوهه -
ڪٽي - ويڪ - سقم - جيءَ - ونگ - وڏ -
گهٽ - ڏيٽ - آڻ چيڻ - آل - خامي. ٽڪو - داغ -
ڪلڪ.

● لائڻ لاهيڻ: هڪ عزت ڪرڻ - ٻي عزت ڪرڻ -
بي مانو ڪرڻ.

● لائونڙون ۽ لائونڙاڻ: ڏ. صفت. خراب - گهٽ -
لڱو. (ٺ. لائڻي).

● لائڻ: ٺ. بيماريءَ جي پرهيز ۾ رک پيڇڻ -
نظر لڳڻ. تڪليف رسڻ.

"عالم خان کي عشق جي لڳي ويئي ڪا لائڻ"
(عالم خان نظاماڻي).

● لائڻ ۽ لائونڙون: ٺ. ڪوڙو ٺيڪڙو - اهانت -
بُهتان. گيلاد - خواري - بدنامي - پٽر - نندا - نندا -
غيت - ڪنوار - طوفان.

● لائڻ لائڻ: مصدر. عيب لائڻ - گيلارو ڪرڻ.

● لائڻ لڳڻ: اکين آڻيٽل مائهوءَ کي اکين ۾
ڪٽڻ ڪٽڻ پوڻ.

● لائڻ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● لائو ۽ لائڻ: ڏ. ڪلراڻي زمين ۾ پيدا ٿيندڙ
گاه جو هڪ قسم، جو اڪثر اُٺ کائيندا آهن.
ٻوٽي جو هڪ قسم - لائڻي. (اسم خاص). تعلقي
ڊگهڙيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● لائو لوهه ۽ لائو لوهون: ٺ. وٽ پڪڙ -
ٻي حد گهڻي ڪوشش - هتان هتان ڪري وڃي
ٻار پوڻ جي حالت.

● لائڻي ۽ لائونڙون: ٺ. (ف. بيسدر) ٻوٽيءَ
جو هڪ قسم، هن جا مت قسم ٿيندا آهن:

(۱) آوٽ لائڻ يا آشڪ لائڻ. ۲. ميني لائڻ يا

● لائنگوٽي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● لائنگوٽه: اسم خاص. (بروهي) بلوچ قوم
جي هڪ قبيلي جو نالو.

● لائنگهڙا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● لائنگهڙو: تعلقي ڊگهڙي ۽ تعلقي ٽنڊي الهيار ۾
هڪ ديهه جو نالو.

● لائنگهڙي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● لائنگهڙ جي: اسم خاص. تعلقي ڪنڊياري ۾
هڪ ديهه جو نالو.

● لائنگهو ۽ لائنگهڙا: ڏ. (ڪنهن جي) لنگهن
جو رستو - وات - لنگهه - پيڇرو - ڪس - پيلائي -

لڪڻ - گهٽ - گذرگاهه - گهٽ - تڙ - ٻائيءَ مان
لنگهڻ جو رستو - ٻائيءَ جو ٿورو مفاصلو، ٻڪ جو

ويلو - بڪ. مشڪلات - دڪ درد - ڏڪ - گهاري -

وچوٽي - وقت - مهل. (صفت). تانگهو - تانگهڙو -

تراڪڙو - تراشو - پاياب. (اسم خاص). تعلقي
آٻوڙي ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● لائنگهڙو ۽ لائنگهڙا: ڏ. صفت. لنگهندڙ -

وانهڙو - راه گذر - گذرندڙ - مڻندڙ - وات ويندڙ -

مسافر - رهڪير - چاڙهو - چترو. وڇون وهه -

درمياني - مٽير - پورو پٽو - هالو چالو.

● لائنگهڙي ۽ لائنگهڙاڻيون: ٺ. صفت. تانگهو -

تانگهڙو - تراشو - تراڪڙو.

● لائنگهو ۽ لائنگهڙو: ڏ. صفت. رهڪير -

رهگذر - لائنگهڙو - مسافر.

● لائنگهو ڪڍڻ: لنگهن ڪڍڻ - فاقو ڪڍڻ -

بڪ مڙڻ.

● لائنگهو لنگهڻ: اسم مصدر. تراڪڙي ٻائيءَ

جي پيچري مان ٻار پوڻ - ٻائيءَ جو لنگهه ٽپڻ.

تڪليف ڪائڻ - دڪ درد سهڻ.

● لاتوان ۽ لاتوانون: ڏ. خط جي شروعات جو

اڪر، جيئن: بسم الله، ۷۸۶، اور وغيره.

● لائهن ۽ لائهن (ڪ): ڏ. گوڙهه جي ٻائيءَ

پرن وارو رسو. وٺڻ جون پاڙون.

● لائڻ ۽ لائونڙون: ٺ. شاديءَ وقت (هندن ۾)

برهمڻ جو سندن اوليائن ۽ مهاديون وغيره جا نالا

گهٽجن جي حالت - ٻوڏ جو رخ. (هرن وغيره جو) چال - ٽپو

”ڏنائين لاهه لئين تان، پئني ڪين نهاري“ (علي).

عيب - اوڻائي - ڪٽمي - سڦر - گهٽائي - نقص - گهٽ - پيل - ڏوهه - خطا - سهڻو - نمونو - دستور - فائدو - ڏکڻ (طرف)

”جي آتر جي لاهه سڄن سڀ پرڪيا“ (شاه ڪريم).

ذ. صفت. خيدي - هوڏي - مغرور. - لاهارو ۽ لاهارا: ذ. لاهارو - لاهيءَ تي. (ضد - اويارو).

- لاهه ٻڌڻ: مصدر. رڙيون ڪرڻ - ڪوڪڙيون ڪرڻ. لتل ٻڌڻ - لڙڙ ٻڌڻ (مهران).

- لاهه پاهه: هيٺ مٿي ڪرڻ واري حالت - هڪ ٿانوَ مان ٻئي ۾ لاهڻ ۽ وجهڻ واري حالت.

- لاهه ٽرائي: ڏاڍو ڪوڙو - تڪو. - لاهه ڪڍڻ: ٻوٽي کي پاڙن سوڌو ڪڍڻ -

پوک مان نقصان ڪندڙ گاه ڪڍڻ. سوڙهه ڪڍڻ پاڙ پڻ - نابود ڪرڻ - ناس ڪري ڇڏڻ - تباها ڪرڻ.

- لاهه ڪڍي ڇڏڻ: مصدر. خوب سزا ڏيڻ - ٻيڙي سخت سزا ڏيئي سڌارڻ - ملامت ڪري سڻين راه تي آڻڻ.

- لاهه لڙندو: (ڪو ڪم) لاچارِيءَ سان ڪيل - مٿين دل سان ڪيل (ڪم).

- لاهه لنگهائڻ: بنان سوچ ويچار جي ڪم ڪرڻ - آڏو آهڻو ڪم ڪرڻ. تيسر تڪلي ۾ ڪرڻ - بيڪر ڪرڻ. ٿڪ ٿيڻ ڪرڻ - ڏانگها وڙهائڻ - مٿو هٽڻ - سٺي طرح ڪم نه ڪرڻ - مٽاڇرو ڪم ڪري پورائو ڪرڻ.

- لاهه نيڪرڻ: مصدر. پئسو نڪرڻ - ناس ٿيڻ - بنياد بڻجڻ - برباد ٿيڻ - تباها ٿيڻ.

- لاهه نيڪري وڃڻ - بنياد ٽپي وڃڻ - ناس ٿي وڃڻ. تباها ٿي وڃڻ - برباد ٿي وڃڻ - ناس ٿي وڃڻ.

سندر لائي ۳. گهرو لائي ۴. ڪاري لائي ۵. ڪوٺي لائي ۶. پٺ لائي يا گڏه لائي ۷. چوٽي لائي يا ٿيسر لائي) هن کي ساڙي ڪار ٺاهين ۽ ڀاڄيءَ طور به ڪم اچي.

● لاڻيرو: اسم خاص. تعلقي ساري ۽ تعلقي ڊگهڙيءَ ۾ هڪ ديهر جو نالو.

● لاوارو ۽ لاوارا: ذ. ننڍو ڪاٻو - نئون ڄاول ڦر - ڪونهون - ننڍو

”هو دائر ڄام چنيسر داسڙو“

سوڪڻي ليلهان لاوارو“

(صاحبڏن).

- لاوارا ڪانگهارا: ذ. گهٽ وڏ عمر وارا ٻه ڄڻا. - لاوارو ٻنڄڻ: ناسدان ٿيڻ - بيوقوف ٿيڻ - اٻوجهه ٿيڻ.

● لاو رو ۽ لاورا: ذ. ٻاليل - هٽايو - هيراييل (پکي يا جانور وغيره). تمام ننڍو - هڪو - ننڍو - چوٽو. ڪير ڏاڻڪ (گڏري وغيره). (سرديسي - گر).

- لاو رو ٻنڄڻ: نادان پنجن - چريائي ڏيکارڻ - بيوقوف ٿيڻ.

● لاو ري ۽ لاو ريون: ث. تازي ويائل گئون وغيره. (اسم خاص) هڪ ذات جو نالو.

● لاو ڪٺا ۽ لاو ڪٺائون: ث. راز - پيد - ماترا - گنجھ (سامي). اشارو. رَمَڙ.

● لاوڻ ۽ لاوڻ: ذ. مسلمان عورتن جي پائڻ لاءِ گج جو هڪ قسم - گهگهو - گهاگهو - گج - ڪُرتي - شيمي - (بلوچڪو) وڳو

”ڪين لاوڻ کي لڄايو وقت تي وريام خان، ڪيئن بلوچائو ڀيلا بنياد ٿيندو ٻي وڦا؟“

(حامد).

● لاوارو ۽ لاوارا: ذ. صفت. لاهيءَ جي طرف وارو - پاڻيءَ جي وهڪري طرف لڙهندڙ.

● لاهه ۽ لاهه: ذ. اسم. ٻنيءَ ۾ پوکڻ وقت بيٺل سڪل ڪڪن جو ٻوڙو - ٿڌو - زمين مان وٺڻ جون ڪڍيل ٻوڙون - ٻنيءَ ۾ بيٺل ڪڪ ڪچرو. لاهي - نشيب - لهندري - لپت - لاهو - لاڙ - سامي - خيٺانهين - لاڙو - ڦيرو. پاڻيءَ جي لاٽ -

(ڪنهن جي) ميسي ويڻ. (آنا يا بيضا) ڏيڻ.
 ٻاهر ڪڍڻ. (ڇت) ڊاهڻ. (ٻاڻ ڪي) حقير سمجهڻ.
 ماڻ ڪرائڻ - سرچائڻ. (حساب) صاف ڪرڻ -
 قرض ادا ڪرڻ - (اوڌار جا پيسا) ڏيڻي ڇڏڻ -
 رقم وارڻ. (حساب ۾) پيسا ڪاٽڻ - پيسا گهٽائڻ -
 پيسا ڪٽ ڪرڻ. (سڪا) پوري ڪرڻ. ستمي ڪرڻ.
 ڇڏڻ چوٽ ڪرڻ. آڇ مارڻ. پتي راند ۾ پيس ڪندڙ جا
 پتا لاهي رکڻ. (لاٿو، لاهيندو، لاهيل يا لائل).
 - لاهه ۽ لاهون: ٺ. لاهڻ جي حالت - لاهپ.
 - لاهه پاهه: ٺ. هڪ ٿانءِ مان (ڪا شيءِ)
 ٻئي ۾ لاهڻ پائڻ واري حالت. آڇا ٻاجا - مٽو مٽ -
 هڪجهڙائي - مٽا مٽا - لٽ پٽ. (ٻائيءَ جي)
 آڻل پٽل - هار و ڀر.
 - لاهه پاهه ڪٽڻ: هڪ ٿانءِ مان ڪڍي
 ٻئي ٿانءِ ۾ اوتڻ. حساب صاف ڪرڻ - آڇو ٿيڻ -
 ڏيڻي وٺي ڇڏڻ.
 - لاهي ۽ لاهيون: ٺ. (عزت) لاهڻ واري
 حالت - جٺ - ڦٽڪار - ملامت - لعنت.
 - لاهي ۽ لاهين: (مهاوڙ) بي عزتو ڪرڻ -
 بي مانو ڪرڻ - ايمان ڪرڻ - نرسڪار ڪرڻ -
 بي عزتي ڪرڻ. ڌيان نه ڏيڻ - ڪٽڻ لائار ڪرڻ.
 - لاهي پاهي: ظيرف. ظاهر ظهور - آشڪار -
 پٿرو - سهي سنڀري - مضمهر ارادي سان.
 - لاهي پاهي پيهڻ: مصدر. ضد ڪري پيهڻ -
 ارادتا ڪنهن ڪم جي پٺيان پوڻ. ننگو ٿي پيهڻ -
 آڪهاڙو ٿي پيهڻ - بي حيا ٿيڻ - بي لڄو ٿيڻ - بيهود و
 ٿيڻ - ڪو لحاظ نه ڪرڻ - طعن زني ڪرڻ.
 - لاهي ڇڏڻ: مصدر. (ڪم ڪار) ختم ڪرڻ -
 پورو ڪرڻ - ڪري ڇڏڻ. ڪڍي ڇڏڻ - بند
 ڪرڻ - منسوخ ڪرڻ.
 - لاهي ڏيڻ: مصدر. بارهڪو ڪرڻ - پي تي مڙهڻ.
 - لاهي ڪٽهڙو ڏيڻ: مصدر. همدرد بنجڻ -
 سڪڙ وڌائڻ. ڪنهن ٻار کي وڃ کان ٿورو هيٺ ڀرو
 ڪلهو ڏئي ڪٽڻ.
 ● لاهو ۽ لاه: ڏ. (سن. لاپ = نغو) فائدو -
 نغو - ڪٺيو - آيت - پرايت - لاپ - آبرسو - سوباسو -

- لاهو ۽ لاه: ڏ. (سن. اوروم = لهڻ) لاهه -
 هيٺانهين. هيٺانهين ڏي هاڻ جي حالت - پٿرو
 ٿي هليو وڃڻ جي حالت
 "ڪير لڙه لال لڙڪن مان
 لڙي لڙڪ ٿيا لاهه"
 (احمد ملاح).
 - لاهه وڃڻ: ناس ٿيڻ - تباھ ٿيڻ - برباد ٿيڻ -
 بنياد وڃڻ - ڇٽ ٿيڻ.
 - لاهو چاڙهو ۽ لاه چاڙها: ڏ. زمين جي
 هيٺ مٿانهين. ڏک سڪ.
 - لاهوڪڙ ۽ لاهوڪڙ: ڏ. صفت. لاهيءَ
 وارو - نشيدارو - نشيبي - ملايمي وارو - ليٽيل -
 لاڙو - مائيل - راغب.
 - لاهو گاهو ۽ لاهه گاهه: ڏ. گهٽ وڌ -
 ڪس ڪس.
 - لاهو گاهو ڪٽڻ: مصدر. اڪهه گهٽ ڪرڻ -
 مٿه گهٽائڻ - ڇڏڻ چوٽ ڪرڻ.
 - لاهي ۽ لاهيون: ٺ. لهندي - ٺوڻ -
 هيٺانهين - نشيب - تڙ. تانگهي ايراضي. جهوڪ -
 جهم. آڻ جي ويهڻ واري حالت.
 - لاهيون چاڙهيون ڏيڻ: ڏيڻ ۽ برغلائڻ - ڌٽا
 ڏيڻ - ڌڙ دلايو ڏيڻ.
 ● لاهار يو ۽ لاهار يا: ڏ. صفت. (سن. لئو =
 لئڻ) لاهارو ڪندڙ - پوک لئندڙ - لاهندڙ -
 لاهيارو - لاهارو. ڪمي - مزور - همراه -
 پورهيت.
 ● لاهتن: مصدر. گهٽڻ يا گهٽڻ. جملو:
 "تاذل لاهتي وٺ". (لاهيٽو - لاهيندو - لاهيل).
 ● لاهرو ۽ لاهرو: ڏ. صفت. لهرين ۾ لڙهي
 آيل.
 ● لاهري: اسم خاص. لاڙڪاڻي جي ڀر ۾ هڪ
 بند محلي جو نالو.
 ● لاهين: مصدر. (سن. اوروم = لهڻ) هيٺ آڻڻ -
 ڍارڻ. (ڪٽل) آٿارڻ - (ڪهڙا وغيره) لاهڻ - (پن)
 روڙڻ - چٽڻ. درجو گهٽائڻ. (وار) ڪٽڻ. (پني يا
 غصل) لئڻ - ڪٽڻ. (سڪي ٿي) آڻڻ.

حاصلات - مڙسي. لٽهي وڃڻ جي حالت - لٽين واري حالت.

● لاهاٽو ۽ لاهاٽا: ذ. ليڻ جهڙو.

● لاهاٽو ۽ لاهاٽا: ذ. صفت. فائدي وارو - نفعي وارو - سودمند - واڌاري وارو - وڌاءَ وارو - ڳاڙهو - لاڳاپو - گنجائشي.

● لاھو ۽ لاھو: ذ. صفت. ڳولي ڪيندڙ - ڳوليندڙ - ڳولندڙ - ڳولندڙ - هٿ ڪندڙ - ڍونڍيندڙ - ڳوليندڙ - ڳولو - پتو ڪيندڙ.

● لاھوت: ذ. (ع. لاھوت = عالم ذات الاهي) عالم ذات الاهي جنهن ۾ سالڪ کي فناقي الله جو مقام حاصل ٿيندو آهي - صوفي طريقي جي چوٿين منزل - لئون - متحوريت (اسم خاص). ڪراچيءَ کان چٽيهه ڪوهن جي مفاصلي تي هڪ زيارت گاهه جو نالو - پڻ جبل جي دڪ وڌي صفي جو نالو. هڪ مڪان جو نالو.

● لاھوتي ۽ لاھوتي: ذ. صفت. عبادت ۾ محو يا غلطان - جوڳي فقيرن جو هڪ قسم - سنيامي - آديسي - رشي - لوڪ تياڳي - الله لوڪ. سيلاني - سيار. سچو عاشق - بي پرواهه - لاھوت لامڪان جي خبر رکندڙ (فقير). (اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.

● لاھوتيڪو ۽ لاھوتيڪا: لاھوت جو - لاھوتي فقيرن وارو.

● لاھور: اسم خاص. پاڪستان جي پنجاب علائقي جي هڪ مشهور شهر جو نالو. ڀرت جو هڪ قسم.

● لاھوري ۽ لاھوري: ذ. لاھور جو رهاڪو - لاھور وارو.

● لاھوري ڪٽندڙ: ذ. پنجاب ۾ ٿيندڙ وڏين گهرين وارو ڪمند.

● لاھوري ڪچر: ذ. گجر جو هڪ قسم. ● لاھوري ميرج: ذ. گهاڙهن سرچن جو هڪ قسم.

● لاھوري: ذ. اسم خاص هڪ ذات جو نالو. تعلقي لاڙڪاڻي ۾ هڪ ڊيهه ۽ ڳوٺ جو نالو.

● لاھوري ۽ لاھوري: ذ. هڪ وڻ يا ٻوٽي جو هڪ قسم.

● لاھوڪڙ: ذ. لاهيءَ وارو - لاهيءَ تي.

● لاھيارو ۽ لاھيارا: ذ. صفت. لاھارو ڪندڙ - لاھارو. لائيءَ وارو. فائدي مند - لاھائو - لاڀائو - سودمند.

● لاھيوار ۽ لاھيوار: ذ. صفت. لاھارو ڪندڙ - لائي وٺندڙ.

● لاء: حرف جر. واسطي - جي لاءِ - جي ڪري - ڪاڻ.

● لاءِ ۽ لاءِ: ذ. مزو - لذت - رَسَن (چٽوئي) "مٺ پيڙيائي ڀلي، آڀڻين ته لاءِ نڪو ماءُ" - سواد - لطف. وڻ جو هڪ قسم - لٽي - لٽيءَ جي وڻن جو جهنگ - ٿارو. عادت - وصف - خصالت - خصليت - وضع - چال - حال چال - شيو - روش - پتر - هير - ورد - غذا - خوءَ - سڀاءَ - حالت - عيشت - ريت.

● لاءِ ماءُ ۽ لاءِ ماءُ: ذ. اسم. مزو - لذت - ذوق - شوق.

● لاءِ جو شڪار: ذ. هڪ ڌاري تتر جي ذريعي ٻيا تتر ڦاسڻ يا مارڻ وارو شڪار.

● لاءِ آڇڻ (ٺ): مصدر. ري يا ٻڪريءَ جا وار ڪٽڻ جيڏا ٿيڻ.

● لائرو ۽ لائرا: ذ. اسم. ٻڪريءَ جو ننڍو ڦر - گاو. بي سمجهه - بي وقوف.

● لائيق ۽ لائيق: ذ. صفت. نيڪ - ديانتدار - وڙائو - لائق ڀريو - ڳڻن وارو - ڀات - چڱو (ماڻهو) - سڪتر - لياقت ڀريو - سٺو ڀرو - ڳوٺ - لياقت وارو - قابل - سمجهو - هوشيار - روڙو - شائستو. جوڳو - جوڳ - شايان - واجب - موزون - مباح - نيڪ - بجا - درست - برابر - لالائو - جڳائو - ٺهندڙ - آڇيت - مناسب - معقول - آڇت. ڀورو - ڪم جو - ڏانوَ جو - باب جو - وٺندو - ڀاؤندو - جڙندڙ.

● لائيقائيتو ۽ لائيقائيتا: ذ. صفت. لائق ڀريو - لياقت ڀريو - عمدو - بهتر - چڱو - سٺو.

سراڻ تي چاڙهڻ - ڪلاڪائڻ - چيرو ڏيڻ. ڏاڳن کي مانجهو هڻڻ. پيڙڻ - پرڻ. (ڏوهه) مڙهڻ - شامل ڪرڻ. (لائيو - لائيندو - لائيل يا لائل).

- لائي ڏيڻ: وڌائي ڏيڻ - گڏي ڏيڻ - واڌاري ڏيڻ - ڪجهه ملائي زياده ڏيڻ.

- لائي رکڻ: نسيات مان ڪڍي ڇڏڻ - پاءُ برادر مان نيڪالي ڏيڻ.

- لائي ڳالهائڻ: مصدر. نموني سان ڳالهائڻ - برخلاف ڳالهائڻ - وڌاءُ ڪري پٽائڻ - خراب ڪرڻ. (ڪنهن تي) سڌيءَ طرح حملو ڪرڻ. (برمانند).

اڻ سڌيءَ طرح ڪنهن کي طعنو هڻڻ.

- لائي لائي ڪائڻ: ٿورو ٿورو ڪري ڪائڻ. ماني سرس ۽ پوڙ ٿورو ٿورو ڪري ڪائڻ - مڪي چڪي ڪائڻ.

● لائو ۽ لائو لاوا: (سن. لنگهه). (و. ڪوش)

(سن. لاو). (ڦاٽج). ٻلي (مڇيءَ جو) بنان ڪنڊي

وارو آڏو. (ضد: ڪانڊو). (صفت). لئيءَ جي

وڻ جو - ناري جي وڻ جو. مڏو - ليمو - ڪنڊ -

موڳو - سادو - سودو - ڳالهائڻ جو ٿلهو. جڙو -

ڪوڙو - کوٽو - جعلي - مصنوعي. صفا ننڍو - تمام

گهٽ - بلڪل گهٽ - بلڪل چوٽو - ڪسو - اوٽو -

گهٽ - ڪٽم - ڪٽي - نرسو - زائل - اڻ پورو.

خراب - بڙو - پڇڙو - عيبدار - مڏو - بدتر - ايترو

بند - ڪميٽو - ڪٽو - ٻاجي - مٽ - پيڇڙو. ليمو -

مٽو - جٽو. ٻاليل (ٻڪي، جانور) - هيريل -

ڌاريل (خصوصاً تتر). جملو: "هي تتر لائو آهي".

"آهي حرامي هميشه ڄام جن لاوا لٽڪايا"

(ڄام خان جي شعر جي ست).

(ث. لائي ۽ لائيون). - لائو ٿيڻ: مصدر. هيرڻ - هيري مري ويڻ

(ٻڪي يا جانور جو)

"ستهو لائو نه ٿئي. جو ڪيو ٿئي نه يار"

(سگهو).

- لائو پاسو ۽ لائو پاسا: ڏ. ٻلي يا مڇيءَ وغيره

جو بنان ڪٽڻ وارو آڏو. ورهاس ۾ گهٽ حصو.

(ضد - ڪانڊو پاسو).

- لائيقيائي ۽ لائيقيائون: ث. اسم. لائيقي -

شرافت - لياقت - مهارت - استعداد - نيڪ نامي - لحاظ -

مروت - پيٽماناسائي - قرب - پلائي - مهرباني - ٿورو -

احسان.

- لائيقي فائيقي ۽ لائيقي فائيقي: ڏ. صفت.

عزت وارو - مان وارو - مانائتو - باعزت.

- لائيقي ڪٽڻ: مصدر. مهرباني ڪرڻ -

عنایت ڪرڻ - وڙ ڪرڻ - پال پلائڻ - احسان

ڪرڻ - ٿورو ڪرڻ.

- لائيقي وٺڻ ۽ لائيقي وٺڻ: ڏ. صفت.

لياقتن وارو - لياقت ڀريو - لائق. شانائتو - مانائتو.

- لائيقي هجڻ: هوشيار هجڻ - لائق ڀريو هجڻ -

قابل هجڻ - مستحق هجڻ - ڪنهي هجڻ - موزون

هجڻ - واجب يا معقول هجڻ.

- لائيقيائي ۽ لائيقيائون: ث. لائق ڪرڻ واري

حالت - شرافت - نيڪ نامي - نيڪ نيتي - جو ڳائي -

مٿاسي - برابر - شائستگي - مڙجاڻا - مستعيتي -

سيماج - ٺاهو ڪائي. احسان - پلائي - وڙ - ٿورو -

قرب. لياقت.

- لائيقي لڳڻ: مصدر. چڱي درجي کي پهچڻ -

مان وارو ٿيڻ.

● لائيقي پورو: اسم خاص. تعلقي ميرپور بٺوري ۾

هڪ ديھ جو نالو.

● لائيقي پير: اسم خاص. تعلقي ڪپري ۾ هڪ

ديھ جو نالو.

● لائيقي ڪٽڻ ۽ لائيقي ڪٽڻ: ڏ. پيشهجي

آفيسرن ۽ سامان وغيره سميت هڪ فوج يا ڪٽڪ.

ڪٽڻ - قبيلو.

● لائيقي: مصدر. (دوا وغيره) لڳائڻ - هڻڻ -

مڪڻ. اٽڪائڻ - ڪٽائڻ - ڦاسائڻ - اڙائڻ - ڪوڙڻ -

بيهارڻ - ويهارڻ. ملائڻ - گڏائڻ - ڳنڍڻ. ڌرڻ -

رڪڻ - ٺاهي رڪڻ. پائبندي جو شرط لاڳو ڪرڻ -

ڪم ۾ رٿائڻ - ڪم ۾ رڪڻ. (ڏوهه) مڙهڻ -

شامل ڪرڻ. (هٿ) رڪڻ - چڻ. تتر جو ماديءَ

مٿان پوڻ - ڪنهن جانور جو ڦرڻ - ملائڻ -

لاڳو ڪرڻ. (ڪو اوزار، پٿر تي) تڪو ڪرڻ -

- لائو ڏوڪٽر: ڪوٽو سڪو - ڪوٽو پيسو.
 ● لائون ۽ لائان: لوان: ذ. صفت. خراب (چڱي جو ضد) - ڏلو - ڪسو. غيٽو - ڏٻرو - ضعيف - ڪمزور. ڪوجهو - گهٽ - عيبدار. منڍو. غريب - نمائو - سڪين. (ث. لائين ۽ لائينون).
 - لائو ڪنڊو ۽ لاوا ڪانڊا: ذ. چڱو منو - گهٽ وڌ - عام خاص - ڪسو ڀڪو.
 - لائو ڪانڊو ٿيڻ: رس ڪري هلڻ - هڪٻئي جي ڳالهه ڪيئن - اٽڪل سان ڳالهائڻ - حرفت ڪرڻ - چالبازي ڪرڻ.
 - لائي پٽڪي سان جهلڻ: ڌٽارڻ - لڳڻ - برغلانڻ - ريڻ - ڦسلانڻ - ڦاسائڻ - لڳارڻ.
 - لائي لڙجي: لائون لڙجيون: ث. صفت. پلي پلي ٻڙجي - چڱي سٺي.
 ● لائون (جمع): ث. (سن). شاديءَ جي وقت گهوت ڪنوار جا مٿا نمائي آهستي آهستي پاڻ ۾ ملائڻ واري رسم - مٿا ميٽ - پٽو - شادي - شاديءَ جو سان - ٽڪر - ٽڪروٽ.
 - لائون اوڻو ۽ لائون اوڻا: ذ. اهو مٿس جنهن جي ويجهڙائيءَ ۾ شادي ٿيڻ واري هجي - گهوت.
 - لائون ڏيارڻ: مصدر. شاديءَ واري رات گهوت ۽ ڪنوار کي مٿا ميل ڪرائڻ.
 - لائون ڏيڻ: مصدر. گهوت ۽ ڪنوار کي نڪاح خوانيءَ بعد مٿا ميٽ ڪرائڻ - شاديءَ جي رسم پوري ڪرڻ.
 - لائون ڪرڻ: مصدر. پاڻ ۾ ميل ڪائڻ - موافقت پيدا ڪرڻ - هڪجهڙائي حاصل ڪرڻ.
 - لائون لڙجڻ: مصدر. پڙجڻ - شادي ڪرڻ - شاديءَ جي رسم ادا ڪرڻ - شاديءَ رات مٿا ميٽ ڪرائڻ.
 - لائون ڇڏڻ: مصدر. (هڪ ٻئي مان) جهجهي پريت هجڻ - گڏوگڏ هجڻ. جملو:
 "فلان جون هڪٻئي سان لائون آهن."
 - لائون ته لڙجڻ: مصدر. شاديءَ ڪمان اڳ جوانيءَ ۾ فوت ٿي وڃڻ. ٻاراڻو يا پٽ - "شل لائون نه لهن!"

● لائي ۽ لائينون: ث. (سن). لاوتسي = لائي - پٽرا. لاوتسا = لائي (لاباري يا فصل ڪٽائيءَ جو آجورو - لائيءَ جي عيوض ۾ ميل يا ڏنل اناج وغيره - مزوري - لاڀو. لاڀارو. مٿائيءَ جو هڪ قسم - گڙ ۾ پٽائي ۽ پٽائي ٺاهيل چانور. چغلي - گيلا - چورت - چيٽا پور - جهيڙو. مرهتي ٻوليءَ جو گيت.
 - لائي ڪٽڻ ۽ لائي ڪٽڻ: ذ. فاعل. (بل). لاڀارو ڪندڙ (۽ عيوض ۾ "لائي" جنس جو حصو وٺندڙ). (ن - ب).
 - لائي وار ۽ لائي وار: ذ. صفت. لائيءَ وارو - لائي وٺندڙ - لاڀو وٺندڙ.
 - لائي چائي ۽ لائينون چائيون: (يا) لائون چائون: ث. جهيڙي جا ڳالڻ واري حالت - فتنه انگيزي - گهٽ وڌائي - گيلا غيبت - لوت ٻار - لڙائي ڪرڻ - حرامپائي - چالاڪي - حرمت ڏمڪ - ڏمڪ - رنج. راز - ٻڙجهڻ. خوشي - راحت. (ت).
 - لائي چائي ڪرڻ: هڪڙي جو راز ٻئي کي ٻڌائي، جهيڙو پيدا ڪرڻ - گهٽ وڌ ڳالهه ڪرڻ - چغلي هڻڻ - گيلا غيبت ڪرڻ - ننڍا ڪرڻ.
 ● لائين ۽ لائينون: ث. (انگ). لائين = ليڪ (سيٽ - ليڪ - خط - ڌار. ڌوري - رسي - نوڙي - ريڪا - قطار - صف. پيدا - مصرع. لوهه جي واٽ - لوهه جي پٽي. (آصفيه). ڌوهر - خطا - گناهه - قصور. عيب - اوڻائي. ذ. (صفت). محتاج. (گاجرا).
 - لائين ڪيٽڻ: ذ. (انگ). رستو صاف - صفائي واٽ جي - واٽ صفا. اسٽيشن ماسٽر جو گاڏيءَ جي ڊرائيور کي رستي جي صفائي بابت لسڪي ڏنل ڪاغذ.
 ● لاڀارو ۽ لاڀارا (ڪ): ذ. صفت. لاڀارو ڪندڙ - لاڀاري وارو - لاڀيارو.
 ● لائيترو ۽ لائيترو (ڪ): ذ. صفت. لاڀارو ڪندڙ - لاڀارو - لاڀيارو.

● لايتفاق ۽ لايتفاق: ذ. صفت. (ع). بي طاقت - نيرپل - ڪم هيٺ - ڪمزور. (پرمانند).

● لاڀو سڃايو ۽ لاڀا سڃايا: ذ. اميدون پوريون ٿيڻ واري حالت - شادي - ڪاڄ. خوشي. فائدو (رام ٿيڻ واري حالت).

● لاڀو سڃايو ٿيڻ: مراد پڄڻ - تڪليفون سڃايون ٿيڻ - محنت ٿاڀ ٻوڻ - ٿيل خرچ سڃايو ٿيڻ.

● لتب ۽ لتبون: ث. ٿڪ - ڦيسڻي - لتب - پيڪ - گيت - اوگاڙ - لعاب - ڪف. (پرمانند).

● لتب ۽ لتب: ذ. (ف. لتب = ڇٻ) - هڪ عضوي جو نالو - ڇٻ. رشوت - وڏي - حرام - ڳڻو - نفعو - ٻوٻو - لالچ - لوپ - طمع. طرف - جانب - پاسو - ڪنڌي - ڪٻ (درياءُ جو) - ڪٽو - ڪنارو - پٿر - ڪس. (پرمانند). بندوق جو لتب - ڪٽر - تير. پٽيءَ جي سڙه ڪي هوا ڏانهن ڦيرائڻ واري رسي.

● لتب تي لڙڻ: لالچ تي ٻاسو ڪرڻ.

● لتب ڇٽڻ: روح سرڪڻ - وات پاڻي ٿيڻ - سڌ ڪرڻ - خواهش ڏيکارڻ.

● لتب دائي ۽ لتب دائيئون: ث. بندوق جي لب يا گتڙ جي رکڻ جي نالي. (پرمانند). ٿڪو.

● لتبر ۽ لتبر: ذ. لتب وارو - حرام کائڻو - وڏر - پسي جو بندو - لتبي - لتبيجڻ جو ڳو - لتبيتر - کائڻو - وڏري خور - رشوت کائڻو - رشوتي.

● لتب ڪٽڻ: روح سرڪڻ - وات پاڻي ڪرڻ - سڌ ڪرڻ - لتب ڇٽڻ.

● لتبي ۽ لتبي: ذ. صفت. لتب وارو - رشوتي - لالچي - حرام کائڻو - پسي جو پٽ - کائڻو - وڏري خور - پٽشت - خبيث.

● لتب ۽ لتبون: ث. (سنه ٿو = لتبن). (فصل) لٽڻ واري حالت - لوب - لاٻارو - (فصل جي) ڪٽ يا ڪٽائي. طمع. موڙي - نقد - روڪڙ. (زام ڪلي).

● لتباتو ۽ لتبات: ذ. (ف. لتباد = ڊگهو ڪوٽ)

سيءَ يا برسات جي بچاءَ لاءِ پٿريل ڊگهو چوڄو. (ع. لتباد) ڊگهو ڪوٽ - چڻو - ڪوٽو - وردي - اوور ڪوٽ. جانور جو هڪ قسم.

● لباس ۽ لباسون: ث. ڪوڙي خوشامد - چٽ - چاڀوسي - ناز برداري - مڪ استي. (پرمانند). ڪوڙي ساراھ - پينيل - لتلو پتو.

● لباس ۽ لباس: ذ. (ع. لتيس = عُن پٿريو) پوشاڪ - ويس - وڳو - ڪپڙا - جامون - وسٽر - ڪپڙو - لتو - ڍڪ - ستر - برقعو - ڍنگ - روپ - ملمعو - ڏيڪ - زرڻ پوشاڪ - زر - زيور -

هار سينگار - ٽيپ ٽاپ - ڏيڪ - ويس - پٿڪو. چاڀوسي - خوشامد - ڍولگ - چٽ - لتبي خوشامد - ڦٽل بندي - ڪوڙي ساراھ - لتلو پتو -

پينيل. ڪاري جي پيڙيءَ جو هڪ عضوو - درياھي پيڙيءَ جو وڏو گوش. (سرديسي - گر).

● لباس ٻڌڻ: چاڀوسي ڪرڻ - چٽ ٻڌڻ - خوشامد ڪرڻ - لڳڻ - پيڻائڻ - تاتارڻ - چٽرائڻ -

برغلائڻ - ڌٽارڻ - ڦسلائڻ - چاڙھ ڏيڻ - شاھو ڏيڻ - ريھڻ ريڻ - ڳلڻو ٻڌڻ. (پرمانند).

● لباس ڪٽڻ: ويس ڍڪڻ يا بدلائڻ. ڀردو رکڻ - منافقي ڪرڻ.

● لباسي ۽ لباسي: ذ. صفت. ڪوڙو - خوشامد ڪندڙ - خوشامدڙيو - منهن تي خوشامد ڪندڙ - دل جو ٻليد - اندر جو کوٽو - ڪپٽيو -

ڪپٽي - مڪار - ڌورت - چالاڪ - ڏيڪاءُ وارو - ٺوڳي - وات ميسڙو - سياڻو - ريهو - ريهيندڙ - ريهيندڙ - برغلائيندڙ.

● لتباڪو ۽ لتباڪا (ل): ذ. ٺفڪ - شرم - حيا - مٽر - لتج - مرجاٽا. ليو - جهاتي - ليٽو. (مهيري).

● لتبريز ۽ لتبريز: صفت. (ف. لتب + ريختن = ڇپ يا ڪنارو + هارڻ) تار پريل - تارون تار - چڪار - ڪٽن تائين پريل -

لبالب - پرمور - ڪنن تار - ٻڌل - ٽنار - ڪٽاڪن.

● لُٻ لُٻاب ۽ لُٻ لُٻاب ڏ. (ع. لُٻ لُٻاب = تَت) تَت - ست - منڙ - خلاصو - مطلب - مفهور.

● لُٻ لُٻي ۽ لُٻ لُٻيُون: ٺ. بندوق جي اوزار جو هڪ قسم - بندوق جي گهوڙي کي چوريندڙ اوزار.

● لُٻن ۽ لُٻن: ڏ. (ع). کير. انجير. خسيس شيء. (پرمانند).

● لُٻن: اسم خاص. شمار ملڪ ۾ پهتاري علائقي جو نالو.

● لُٻن: مصدر. (سن. لُٻن) لُٻ ڏيڻ - لالچ ڏيڻ - طمع آڻيڻ - رشوت ڏيڻ - لالچائڻ - وڌي ڏيڻ - ڪنهن کي ڪجهه ڏيئي، پنهنجي طرف ڪرڻ - پاڙيو ڪرڻ. (بندوق) لُٻن. ڪنهن شيء کي هائونڊر وغيره لڳائڻ. (پرمانند). (لڳو - لڳندو - لڳل).

● لُٻن: مصدر. (سن. لو = لُٻن) لڳائڻ - لڳيڻ - لُٻيڻ - (فصل) ڪڍڻ.

● لُٻوڇ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. ● لُٻوسي ۽ لُٻوسي: ڏ. صفت. لالچي - بي غيبت. خوشامد ٿيو - چاهلوس. ٽول (ڪٽو) - نڌ ٿيڪو. گيدي - ڪانٺير - ڊڄو - بزدل. (پرمانند).

● لُٻيُٻ ۽ لُٻيُٻ: ڏ. معشوق - موهڻو - جاني - دلبر - منو - پيارو - هريتر - جانب - شيرين - وڻندڙ - محبوب. هوشيار - اڪابر - سياڻو - ڏاهو - داناءُ - عقل وارو - هوشوند - زيرڪ - سهوجھ - مڻو پرو - پنهجڻ - سمجھو - فهميدو - چتر - هوشانتو - پڌوان - گياني - عقل وند. (پرمانند) - پڙ - ماهير.

● لُٻيُٻس ۽ لُٻيُٻس: ڏ. لباس - پوشاڪ - وڳو. هار سينگار - صورت - ٻاهريون ٺاڻ. شڪل - روپ - رنگ. چت. (گاجرا). لذت - مزو - خوشي.

● لُٻيُٻس ۽ لُٻيُٻسُون: ٺ. خوشامد - چاهلوسي - لباس. (پرمانند).

● لُٻيُٻس ۽ لُٻيُٻس: ڏ. چيٽرھ - چمير - لڳل لڳل - ليو - چڪناڻي - چمير - لڳل. چت - ڏٺار - ڏاڏر - چٽو هو - ڳلستو - ٿل - گهير گهيلي. (زبان جو) مڻاس - مڻساج - شيري. (پرمانند).

● لُٻيُٻڪ: حرف ندا. (ع. لُٻيُٻڪ = حاضر آهيان) مڻا جو حاضر جواب - حاضر آهيان - بيٺو آهيان - حاضر سائين - حاضر حضور - خدمت ۾ موجود آهيان.

● لُٻ ۽ لُٻون: ٺ. لاف - لٻاڙ - ڊاڙ - ٻٽاڪ. (مهران).

● لُٻ ۽ لُٻ (ڪ): ڏ. ختم - وڙ - وڪڙ. ڪانچو - ڪانٽو. جبل جي سلسلي ۾ ڪاڌل زمين. خالي جاء - ٽپ - ٽنگ - سوراخ.

● لُٻ ۽ لُٻون: ٺ. ٽڪ - ٽيٽي - پڪ - وات جو ٻائي - لُٻ - گپ - گپ - چچ - جيچ - ريشو. (ڪ). واعيات ڳالهائڻ - پڪ. (ڪ). لڳوڙي يا گيدوڙي جو ريشو. (صفت). لڳل ڳدار. گيهه جو مصالحدار رهو. (پيشه وران). پڪيءَ جو هڪ قسم. (ثرت). (اسم خاص). تعلقي سانگهڙ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لُٻ و جهائين: پڪ و جهائين - دعا ڪرائڻ. ● لُٻون جهائين: چينچين - تنبيه ڪرڻ.

● لُٻون چئن: بي مانو ٿيڻ - بي عزتو ٿيڻ. ● لُٻ ۽ لُٻون: ٺ. ٻائي لُٻن واري حالت - ٻائي خراب ڪرڻ جي حالت. (وفا). جهڳ - پوڙ وغيره ۾ هٿ وجهي، ڦٽائڻ واري حالت. ميهڙو - طعنو - عتاب. چيڙ - جٺ - ڦٽ - وياد - ويڙ - لعنت. ناچيز. (ڏ). ٻائيءَ جي گاهه جو هڪ قسم. جانورن جو چارو (جنهن ۾ ڪڙو ۽ بوسو جام هجي).

● لُٻ ڪرڻ: (ٻائي وغيره) لُٻاڙي خراب ڪرڻ. تنگ ڪرڻ - هيسائڻ - ڊٻائڻ - تنبيه ڪرڻ.

● لُٻات ۽ لُٻائون: ٺ. (سن = لُٻ) اجائي لُٻاڙ - پڪ پڪ - پڪواس - پڪوات - لُٻاڙ.

● لٻاڇو ۽ لٻاڇا (ل): ذ. صفت. گدلو-
ميرو- گچيلو- ڪينو- غليظ. (ث. لٻاڇي ۽
لٻاڇيون).

● لٻاڙ ۽ لٻاڙون: ث. (سن. لٻ = اجائي
ڳالهه ڪرڻ، ڊاڙ- ڊاڙ- ڊاڙ- ڊاڙ- ڊاڙ-
لاڻ. (شرٽ)- بڪواس- بڪوات- بڇي- ياوه گوئي-
ڊيڪ- ڊينگ- لٻاٽ- ڊينگل- ٻڙ- چاڙي-
مبالغو- وڌاءُ- آڻاءُ- زيادتي- زياده بياني.
● لٻاڙ هڻڻ: لاف هڻڻ- ڀٽاڪ هڻڻ- ڊاڙ هڻڻ-
بڪواس ڪرڻ- بڪوات ڪرڻ.

● لٻاڙي ۽ لٻاڙي: ذ. صفت. لٻاڙ ڪندڙ-
لٻاڙ هڻندڙ- ڊاڙي- گهڻو ڳالهائيندڙ- ڀٽاڪي-
لاف زن- بڪ بڪيو- ڪوڙ ڳالهائيندڙ- بڪواتي-
ڊيڪر- ڪوڙا آفواهه آڻاريندڙ- اجائي بڪ بڪ
ڪندڙ- ٿڙهائي.

● لٻاڪي ۽ لٻاڪيون: ث. ننڍي مڇيءَ جو هڪ
قسم.

● لٻاڻا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. سڪت
قوم جي هڪ فرقي جو نالو. تعلقي گهوٽڪيءَ ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● لٻاڻو ۽ لٻاڻا (ک): ذ. صفت. لاڀارو ڪندڙ-
لاڀارو- لاھيارو. ڪاٺيون وڪڻندڙ. (وفا). جلاڻو
ڪاٺيون وڪڻندڙ جي هڪ ذات. (پرمائند).
● لٻاڻو ۽ لٻاڻو (ت): ذ. عادت- ھير-
ڦٽندو.

● لٻڙ ۽ لٻڙ (ت): ذ. رلي- ڌڀر. پراڻو
چنل ڪپڙو. (مهيري). لٻڙو.

● لٻڙ ۽ لٻڙ: ذ. صفت. ٺيرپل- ڌڙپل-
لٻل- ڪمزور- ٺڙ- ھيٺو- ضعيف- عاجزو- ناتوان-
بي ٻيڇ. (منصور نامو).

● لٻڙ: شاديءَ وقت گھوٽ ڪنوار جي لاءِ
زغفران جي رنگ تي ٺاھيل گاديلو. (پرمائند).

● لٻڙو ۽ لٻڙو ڪرڻ: تڙ ٽڪو ڪرڻ- ھيڏانهن
ھوڏانهن ڪرڻ- اڏو ڪاٻرو ڪم ڪرڻ- جھڙو تھڙو
پوراڻو ڪرڻ. (گنگا جو ڪتب).

● لٻڙو ٿو ٿو ۽ لٻڙو ٿو ٿو: ذ. صفت. گھٽ وڌ
ڳالھيون ڪندڙ- لائي چاڻي ڪندڙ- چڱل خور.
بد مزاج.

● لٻڙو ٿو ٿو ٿيڻ: ذ. صفت. گھڻو هڻڻ-
دلآسي ۾ رهائڻ.

● لٻڙو چٽو ۽ لٻڙو چٽا: ذ. صفت. آفواهه
آڻاريندڙ- آفواھي. بڪواتي- بڪ بڪيو- لٻڙائي-
واھيات ڳالھيون ڪندڙ. بي عزتو- بي مانو-
لٻڙو. (شرٽ).

● لٻڙو چٽائي ۽ لٻڙو چٽائي: ذ. صفت.
مٺ خور- حرام خور. اوڀر ڪاٺيندڙ.

● لٻڙو شٻڙو: ث. اڏوري ڳالھ- سمجھ ۾ نہ
اچڻ جھڙي ڳالھ- ڳڙ شٻڙو- خلط ملط. (آصفيه).

● لٻڙن: مصدر. ھٿ ھڻي گندو ڪرڻ-
خراب ڪرڻ- جھڳڻ- لٻڻ.

● لٻڙ ڏيڙ ڪرڻ: لٻڻ- جھڳڻ- ھٿ
وغيره وجھي خراب ڪرڻ. (پرمائند).

● لٻڙڪڻ: مصدر. بڪوات ڪرڻ- واھيات ۽
بي ڍنگو ڳالھائڻ- اجابو بڪڻ.

● لٻڙڪو ۽ لٻڙڪا (ک): ذ. بد گفتگو- گيلا-
لٻ لٻ- بي ڍنگائي- بڪ. (ت). مٿن جي

کير وڌائڻ لاءِ ڪتر ۾ مٿن جو ڌارو- چانورن
جي ڪٽي گھڻي ھائيءَ سان ملائي ڏنل چارو.

● لٻ لٻ ۽ لٻ لٻ لٻڻ: ث. واھيات
ڳالھيون- بيوقوفيءَ جي گفتگو- اجائي بڪ بڪ-
بڇي- چريائي- بڪوات.

● لٻ لٻ ڪرڻ: طعنا ھڻڻ- مھڻا ڏيڻ-
ڏوراڻو ڏيڻ- ستائڻ.

● لٻ لٻي ۽ لٻ لٻي: ث. بندوق جي
اوزار جو هڪ قسم- بندوق جي گھوڙي جي
ھيٺن ڪلي.

● لٻڻ: مصدر. کاڌو خراب ڪرڻ- پليد ڪرڻ.
جملو: ”ڪانون جو لٻيل ڀت ڪير ڪاٺيندو“.

● لٻڻ- لٻڙ ڏيڙ ڪرڻ. ٿڪ لعنت ڪرڻ-
(ماڻھوءَ کي) تنبيهه ڪرڻ- جٽ ڪرڻ. ھيسائڻ-
ڪٽائڻ- ڊيچارڻ- ڌڪائڻ- ڊٻائڻ- سوئڻ.

ملی جھڑو - وکتو - منڈو - حاصل ٹیٹو - مان جو گو -
میسر - دستیاب .

● نيتي: مصدر. (سن. نيتي = لالچ ڪرڻ) (و- ڪوش) - نيتي - لاڙو پوڻ - نيتي - وڃڻ - گاهه جو ڪچڙ - لاڙو نيتي. لالچ ڪرڻ - لويجڻ - لوپ ڪرڻ. ڪم ۾ مشغول نيتي. (نيتي - نيتي - نيتي).

● لیو'لو' ۽ لیو'لا: ذ. اکیر۔ مِک۔ چِک۔
تاناگھتہ۔

● لَتَ تَ لَتُون؟ ٺ. بدن جي عضوي جو هڪ قسم - چنگه - ڀير - تنگ. ٿڌو - ٺوڪر - تنگ سان ڌڪ - ٺٽو ٺٽي - پشاور - اٺ - چڙهي - آڻيو - آڇل - ڀير جو زور - ڏڪو - آهٽ. (ڪ). ڀڙيءَ جي رسيءَ جو هڪ قسم - ڀڙيءَ جي ڀرسان ڪي ڪوهي تي لاهڻ چاڙهڻ لاءِ اڳئين پاسي ٻڌل واهج.

۱۔ اَلتَّوْبَةُ: تَنگ سان زور ڏيڻ. چيئن ۱۔
چيپيائڻ ۱ لتاڙڻ. زور رکڻ ۱ تنگ ڪرڻ ۱
تڪليف ڏيڻ.

١٠٠ - لَتِيرُ ۛ لَتِيرُ: ذ. صفت. لَتُون هُنْدَرُ -
تَدُو هُنْدَرُ - تُونُ لَتِيرُ (گدھ وغیرہ). چالاک -
هوشیار - محتئ. مُنْک جو گوشت. (کاجرا).

== لَتَتَرَنَّ ۖ لَتَتَرَنَّ ۖ ث. لَمَّا زَ - پیرن ہر پیل -
عام لنگھ جو ہنڈ۔

— لَتِيْزٌ ۛ لَتِيْزٌ: ذ. صفت. لَتُوْنٌ هِنْدُوْزٌ — لَتُوْ
هِنْدُوْزٌ — لَتِيْرٌ — اَتِيْرٌ — پَسْتِيْرٌ — نِنْدِيْءٌ كُتِيْءٌ
وَارِي حَتِيْ.

— لَتِ كَبْرِيَّ تَيْبًا: مصدر. زور ہوں۔ نہ ہڑن۔
نہ ہجٹ۔

— لت ٻٽوري هجڻ: اٺو وارو هجڻ — اٺردار هجڻ.

۱۔ لَتَ هَتَن: نوڪر لڳائڻ۔ چڙهي هٿن۔
۲۔ ڀڙن جي ضرب رسائڻ. نقصان پهچائڻ. ڌڪارڻ۔
۳۔ ٺاڪار وارڻ. ڪم ٻاهي ڇڏڻ۔ رنڊڪ وجهڻ.
۴۔ ڏيکي يا سينهن جو ڪير ڏيڻ ڪان انڪار ڪرڻ۔
(ڪير) ڇڏي ڏيڻ.

دکونن - بیڑن - ستائیں - ظلم کرن۔ عیب کیوں۔
(لُپیو - لُپیندو - لُپیتل)۔

● لَبَو' لَبَا (ل): ذ. صفت. جانورن جو دے
قسم (کتنے دیول).

● لَبُو ۽ لَبَا (ل. ت): ذ. صفت. ڏندن پڇل يا ڏندن اڪڙيل - پٿو - قدو. (وفا).

● لَسْبُو تَسْبُو ۽ لَسْبَا تَسْبَا: ذ. تنگ گذران۔
غریبی گذر۔ ٿورائي مان ڀورت ڪرڻ واري حالت۔
اڀرائي سڀرائي۔ اوڏو سوڌو۔ قناعت. ڪٽل ٿيڻ۔
اٽڪل سٺڪل۔ تيرڙ ورتڙ۔ لم' ٽپ۔ اُٿا ماري۔
جهڙو تهڙو. حيلو۔ ساز باز۔

— ٽپو ٽپو ڪرڻ: دلچسپيءَ سان ڪم ڪرڻ.
ڪوڻ-مٿاڇرو ڪم ڪرڻ- ٻي خيالن ڪم ڪرڻ.
بنا شوق جي ڪم ڪرڻ.

= تہی تہی تی رہی: کنهن معاش جي ذريعي
کان سواء گذارڻ.

● لپہ و زن (ت): مصدر۔ کساڌي ۾ آڱريون وغيره وجهي خراب ڪرڻ۔ جهڳڻ۔ لپٽڻ۔ کاڌو خراب ڪرڻ۔ لوڻن۔ گڏڻ۔ لعاب هارڻ۔ (وفا)۔

● لَیپُ ۽ لَیپُ: ذ. لاپ - فائیدو - پیدائش - حاصلات - ہرابت - نفعو - آپراسو - کستیو - اہت . لالچ - لوپ - طمع .

● **تپائیں:** مصدر. (سن. اپ) نہارائیں - شیعہ
گولن ہر مدد کرائیں - گولہائیں.

۱۔ لپاڻي ۽ لپاڻيئون: ٿ. ڳولائڻ جو عيوض۔
 لٽهائي۔ ڳولائي.

● لیائیں: مصدر۔ لوپ، ذین۔ حیر کائن۔ لالچائیں۔
(پاں تی) مست کرن۔ موہن۔ ریجھائیں۔

● لیجئے: مصدر۔ مان۔ ہٹ اچن۔ گڈجن۔
● لیڈکے: لیڈکے: ذ۔ آسمان پر سب کان
وڈیک روشن ستارو۔ کتو۔ کتلب۔ ثریا۔

● **لٽيڻ:** مصدر. (سن. لٽپ = هٿ ڪرڻ يا حاصل ڪرڻ) حاصل ٿيڻ۔ هٿ ڪرڻ يا عت اچڻ۔ ملڻ۔ ٺوڻ۔ پرايٽ ٿيڻ۔ پائڻ۔ ڳولي لھڻ۔ پيڙهڻ۔ اچڻ. (اٿيڻو يا لٿو۔ لٿيڻدو۔ لٿيل يا ٿل).
 = لٿيڻو ۽ اٿيڻا: ذ. صفت. ملي ڪهندي ۽۔

== لستَر ڪٽڻ: مصدر. ڏورن ڊگن جو ٻوڪ جا
ملا لتاڙڻ. واھ جي ڪٽڙ تي گھمڻ.

● لیتڑ ۽ لیتڑو: ذ. اسم. کلو۔ پادر۔ موچڑو۔
لیتڑ۔ جُستی۔

● لُتِرُون: مصدر۔ لیٹوں۔ گینداڑن۔ (ہائیءِ مر)
ٹپکن۔ میرو کرن۔ گندو کرن۔

گیندا آریل (پرمالند). میرو کیلی.

● لٽيڪا (ڪ): ٽڪڙا ٽڪڙا چڪر - ڪو هيٺون -
لٽ لٽ - گهٽيون هٿن واري حالت.

● لَيْلٌ ۚ لَيْتَلٍ : ذ. صَدَقَ. لَيْبِيلٌ - چمبرزیل -
مَکِیْلٌ - مَکِیْلٌ - لَکِیْلٌ - لَکِیْلٌ - لَکِیْلٌ.

● لُت لُت (ڪ): ٿ. ڪيڏين هنن واري حالت -
 ڪهڙيءَ ڪهڙيءَ اچ وڃ.

۔ لُتِ لُتِ کُتِ کُتِ : ہیدانہن ہوڈانہن اچن وچن ۔
کھر کھر ہلن ۔ اجایو رلن ۔ ناسون ہٹن ۔

- لُتِ لَتِيْمُو: ذ. صفت. لُتِ لُتِ كَنْدَرُ -
بی صبر - نوسیی. رولاکُ - رولاو.

● استن: اسم خاص. تعلقی میہتر ۾ ھڪ ڏيھ جو نالو.

● لَیْتَنی: مصدر۔ لَیْتَنی - لَیپو پائیں۔ (ث). جاء
جتنھن جی چن کی گاری سان لَیْنی چڈھی۔ (ذ).

سادو گارو (ميتي جو).
 • لَيْتَنُ ۛ لَيْتَنُ : ذ. گندي ٻاڻيءَ جو تلاءُ يا

● لَيْسَ يَتِيُونُ جَاگِيَر: اسم خاص. تعلقى حالا پر

● لتو ۽ لڌا. ذ. پاڙو-محلو.

● لیتو ۛ لیتا: ذ. لیتن یا لیتن مان اسم مفعول۔
لیٹیو۔ مرمت تیل۔ پوڑھو (ہاتھو)۔ (ذ)۔ پرتی۔

ذات - ٽيڪي. بندوق جي منهن وارو ڏٺو.
(ڪپڙي جي) ٽهي - (ڪاغذ جو) سٽو. گنگوٽڙائي.

● لستو پستو ۽ لستاپستو: ذ. ڏيئي ايتي - ڏي وٺ - لاڳاپو.

هـ لتهي پتهي وارو ۽ لتهي پتهي وارا (ت): ذ. صفت.
پنهنجي پاسي وارو - لاڳاپيدار - ذاتي لتهي ۽ وارو.

— لَتَعْرِ يَوْمًا لَتَعْرِ يَا ذ. صفت. لتون هتندر—
يُسْتَعْرِ؟ نُو نَقِير؟ — لَتَعْرِ.

● لَت مَ لَتُون؟ ث. عِلَات - عَادَات - خَصَلَات -
خَو - خُوس - نَمُون - سَمَاء.

● لَيْتَ لَيْتُونَ (ت): ت. گوهی. جیت جو
 ھک قسم۔ کُت۔ تمام کھانہ۔

● لتاڙڻ: مصدر. لتن يا ٻيون هيٺ لتوڙڻ -
هٻاڳوڙڻ - ڳوھڻ. چاھڻ. لتون هڻڻ - لتن سان

مارٹن - لیٹن سان چمپائی. زور ڈیٹن - مسٹن - پیمرٹون
ڈیٹن - مسکون ہٹن - ٹکک لاهٹن - لیٹون ڈیٹن.

ذکار۔ ذلیل کر۔ ملامت کر۔
- لتاز و لتازون: ت. ہنسی یا گاہہ کھی

مائهن يا مال جي لتاڙ - اورانگهه - پيراڻ. لتون
ڏيڻ واري حالت - چپ - چٽيٽ - ڳوه. (ل) -

گودھیل . (ل). مہت - زور - پیڑوں - مٹیوں -
 چھا گوتہ - لتڑ - لتوڑ .

۱۱۔ لتسارَ تہي وَ رِہَئُ: رستي تي ڳوٺ ٻڌڻ.
 اڄ وڃ ھي رستي تي ويھڻ.

تکلیف مہ اچن۔ چکر مہ اچن۔

— لَتَاڑِي 'ۛ لَتَاڑِيُون' : ث. پيڑِيءَ تَا لَهَن ۛ
چِيژَهَن جَو تَخْتَو.

● استازِ یو ۛ استازیا (ک): ذ. صفت. اهو ماڻهو جو مهمان کي ماني نه ڪارائي (ڪوھستاني اهڙيءَ

میں کان تمام گھٹی سنیاں کندا آھن، پاں
 فاقو کید ندا، پر مہمان کی مانی کارائیندا، (سمون).

● لیتائیں: مصدر۔ لیتے۔ بند کرن
 ”جی لیاک لوکے ڈون جان جان سی نہ لٹاء“

● لَتَر ۽ لَتَرُون: ٺ. ٽنگ جو گوشت.

● لَيتَرُ ۽ لَيتَرُ: ذ. اسم. جُتِيءَ جو هڪ پادر۔
 موچڙو، پراڻي جُتي۔ لَيتَرُ۔

● لَتَرَ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● لَتَرَ ۽ لَتَرُون: ث. اسم. لتار - زور -

پيٽون - جهاڳوڙ - لتوڙ - مڪڙيون - مٺيون -
هيون جي دٻَ.

● لٽوڙن: مصدر. لٽاڙڻ. لٽن ۾ چيڻ.
 نڪليف ڏيڻ. (لٽوڙيو - لٽوڙيندو - لٽوڙيل).
 - لٽوڙ ۽ لٽوڙون: ٺ. زور - پيڙيون -
 جهاڳوڙ - مڪيڙيون - مٺيون - مٺن - لٽاڙ -
 لٽوڙ.
 ● لٽي ۽ لٽيون: ٺ. پير جو ڌڪو - ٿڌو -
 ڌڪو.
 - لٽي لٽڪن: ٺڌو لڳڻ - انگڙو لڳڻ.
 رنڊ ڪ پوڻ. ڌم مچڻ. جهيڙو ٿيڻ - معاملو ٿيڻ.
 - لٽي هٽڻ: ٺڌو هٽڻ - ڦيڙتي هٽڻ. رنڊ ڪ
 يا رڪاوٽ وجهڻ. هر هر ٻنڌ ڪرڻ - گهڻو
 ڊوڙڻ - تڪليف ڪرڻ.
 ● لٽ پٽ: ٺ. لپيڪي وهنوار - لاڙ پاڙ -
 پاڙ جهاز - حساب ڪتاب.
 ● لٽواڻين: مصدر. دلاسو ڏيئي ترسانئڻ -
 کڻائي يا گهڻو ڏيئي ڀڄي وڃڻ. (لٽواڻيو -
 لٽواڻيندو - لٽواڻيل).
 ● لٽوڙ پٽوڙ (ل): ٺ. هيٺ مٿي - آت سبت.
 لپٽ پيٽ - آت پٽ - لپٽ ڪپوٽر. (آصفيه).
 ● لٽوڙن: مصدر. لپٽڻ - لپٽيون پائڻ.
 ● لٽل ۽ لٽل: ڏ. صفت. گهٽ ٿيل يا
 گهٽيل - (پاڻي) گهڻي ويل - (بدن ۾) ڪمزور
 ٿي ويل. (برادريءَ مان) خارج ٿيل.
 ● لٽن: مصدر. مٿيءَ يا ڪچري مان ڀرجڻ -
 ڪين ۾ لپٽڻ.
 ● لٽو: لٽهڻ مان زمان ماضي.
 ● لٽوڙن: مٿيءَ ۾ لپٽيون پاران. ٿاڦوڙا هڻڻ -
 لپٽيون پائڻ. لپٽڻ - جهنگڻ.
 - لٽي پٽي: (مجاورو). آخرڪار - نپان نيٺ -
 پويان پوءِ - ڏني ورتي - نيٺ نڌان - هوجاڻان.
 قصو ڪوتاهه.
 - لٽي لاري: مجاورو. آخرڪار - ڪم لهڻ
 کان پوءِ - لاري لهڻ کان پوءِ - دير سان -
 اوڀرو.
 - لٽي لٽي ٿيڻ (ت): ڊڄڻو بڻجڻ. مست ٿيڻ -
 ٽوٽي ٿيڻ.

● لٽ ۽ لٽون: ٺ. (سن. ريهه) مٽي -
 ڊميٽ - ڊس - ڊز - ڊوڙ - ڊميٽ - ڊوڙ - غبار -
 گرد - رو - واري. (ت). ڌرتيءَ جي ڪيڙين جو
 هڪ قسم. جيت - گذر. (ڪ). پاڻيءَ جي از خود
 وهڪري سبب ٺهيل ڍوري.
 - لٽياري ۽ لٽياريون: ٺ. صفت. لٽ
 واري - ريت واري - ريتائين. مٽيءَ گڏيل.
 ● لٽ ۽ لٽ: ڏ. اسم. (سن. رجس) وهندڙ
 پاڻيءَ جو رو - واري - ريت - مٽي.
 ● لٽ ۽ لٽون (ڪ): ٺ. گهٽيل وارن جي
 چڻڪ - وارن جي ڳوپ - وارن جو ناڙو - مونجهارو -
 بوڊو - بولانڊو - گوگيڙو.
 - لٽي ۽ لٽيون (ت): ٺ. نه وهجڻ سبب
 وارن جي ٿيل حالت - لٽ - وارن جو ناڙو -
 مونجهارو.
 ● لٽ ۽ لٽون: ٺ. اسم. (سن. لٽ) =
 ٿڌڻ (ٿڌڻ - ٿڌڻ - ٿڌڻ - ٿڌڻ - ٿڌڻ - ٿڌڻ -
 زوري. ظلم. ڪتبت - ڏپ - مصروف - فضول خرچي -
 اجايو خرچ. حد کان وڌيڪ ڏنل دان. عام
 خيرات. تباهي - بربادي - نقصان - زيان - خرابي.
 (صفت). تمام ٿڪو. گهڻو.
 - لٽ ٿيڻ: ٺ. ٿڌڻ - تاراج ٿيڻ - غارتگري
 ٿيڻ. ظلم ٿيڻ - ٿڌڻ ٿيڻ.
 - لٽ جو مال: ٺ. ٿڌڻ جو مال - مال غنيمت.
 ڏاڙي جو مال. حرام جو مال. مفت جو مال.
 - لٽ لٽان: ٺ. مسلسل ٿڌڻ. ٿڌڻ ٿڌڻ.
 ● لٽاڪو ۽ لٽاڪا: ڏ. لٽو - گوڙ - گهمسان -
 گڙوڙ - مونجهارو - وولو - بڪيڙو - گهمگوڙ - گهمري -
 منجهائيندڙ خيال - ڪيترائي - ڪاسارو - ڪاپارو -
 مغز خوري - خفو - پاڻيٽال - شور - غوغاءُ. جهيڙو -
 واڻوڻي - (ل). سردرد - مٿي هٽڻ - ڪيٽ هٽ -
 مشڪلات - اهڃاڻي - حيران - پريشان. (ت).
 آسپ. لڄ. قصو. حساب ڪتاب.
 - لٽاڪو لاهين: ٺ. رهيل ڪم ٻورو ڪرڻ - ڪم
 جي گهٽيل ۽ اوسيڙي ڪري ختم ڪرڻ - ڏکيو ڪم
 ٻورو ڪري ڇڏڻ يا جند ڇڏڻ. بدنام ٿيڻ. (ت).

ٻڌڻ - پٺڻ - وٺڻ - ٽڪڻ - آجهڙڻ - ڀرڻ -
ڦرجڻ - لٽجڻ.

● لٽڪو ۽ لٽڪا: ذ. عمل - منڊو - منتر -
ڦيٽو - ٽوڪو - چنڊو. مزاحيه آکاڻي يا ڳالھ -
لٽڪو چٽڪو - موٽي. حرقت - حرڪت بازي -
ٺٺي بازي - ٺٺري - مسخري.

● لٽڪو چٽڪو ۽ لٽڪا چٽڪا: ذ. ڀوڪ
چرچو. چالاڪي - ٺٺي.

● لٽڪو ۽ لٽڪا (ل): ذ. جادو - سحر -
افسون - منتر - جتر - ٽوٽو - ڦيٽو - جادو جي موت.
محبت جو عمل - ڪنهن کي گرفتار ڪرڻ جو عمل -
موٽي - شعيده - ڪرتب - هٿ جي چالاڪي -
عياري - مڪر - فن - فريب. چٽڪو - چوٽي - مٿيون
ڳالهيون. ناز نخرو - تال. نزاکت - سونهن -
سوييا - زينت - زيب - سُهڻائي - سندرتا - لطف
(جوانيءَ جو ڦوهه). رونق - شان. (صفت). نزاکت
ڀريو - زيب آور. (اسم خاص). تعلقي سانگهڙ ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● لٽڪي سان لٽڻ: ناز نخري سان پاڻ تي
اکڻ چٽڪڻ ڪرڻ - موٽڻ.

● لٽڻ: مصدر. ڇڪڻ - ڀڙڻ - ڀڙي وڃڻ -
ڀڙڻ - ملائڻ - (ڌرو وغيره) مٽيءَ سان بند ڪرڻ يا
ڀڙڻ. (لاش) دفن ڪرڻ. (لٽيو - لٽيندو - لٽيل).

● لٽڻ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● لٽڻ: مصدر. (سن. لٽن) ڦرڻ - ڳڻڻ.
ڊوهڻ - لٽي وڃڻ. چورائڻ - چوري ڪرڻ. اجايو
وڃائڻ - اجايو خرچڻ - فضول خرچ ڪرڻ - آڏائڻ -
ضايع ڪرڻ - برباد ڪرڻ - تباه ڪرڻ.

● لٽو ۽ لٽا: ذ. اسم. (سن. لٽڪ) ڀرا.
لٽيا (= ڪپڙو) ڪپڙو - ڪنڊي - لڳڙو - اوچن -
جامو - پارچو - اڳڙي - ليٽڙ - چيٽ - ڪپڙي جو
ٽڪر. ميرو ۽ ڦال ڪپڙو.

● لٽا لاهين: مصدر. وهنجڻ لاءِ ڪپڙا لاهڻ -
آگهاڙو ٿيڻ. بي غيرت بنجڻ - پنهنجي عزت جو ڪو
خيال نه ڪرڻ - تمام فاحش ۽ بدڪار ثابت ٿيڻ -
بي شرم بنجڻ - بي حيا ٿيڻ.

● لٽاڪو لٽڻ: مصيبت دور ٿيڻ - جهڳڙو
ٺرڻ - ڏڄو لهڻ. ڀرو ٿيڻ. خوار ٿيڻ.

● لٽائڻ: مصدر. ڍڪائڻ - پهرائڻ. چيپائڻ -
ٺڪائڻ - ڀڙو ڏيارڻ. بند ڪرڻ - پورائڻ - دفن
ڪرائڻ. (لٽايو - لٽائيندو - لٽائيل).

● لٽائڻ: مصدر. (سن. لٽ = لٽڻ) ڦرائڻ -
آڏائڻ - لٽڻ - نقصان ڪرڻ - گنواتڻ - ورهائڻ -
ڪٽپائڻ - اجايو وڃائڻ - برباد ڪرڻ - فضول
وڃائڻ. ويران ڪرڻ - تاراج ڪرڻ - غارت ڪرائڻ -
برباد ڪرائڻ - نقصان ڪرائڻ - خراب ڪرائڻ يا
ڪرڻ.

● لٽائو ۽ لٽائو: ذ. صفت. لٽائيندڙ يا لٽيندڙ -
خرچائو - آڏائو - پاتو - بوالفضول - وڃائو -
چٽو - پٽج ٿو چٽو - هٿ ڦاڙو - لٽڪ لٽو - ڏاتار -
سخي - آڏار چٽو - ڪشاده دل - درياءُ دل.

● لٽيجڻ: مصدر. مٽيءَ سان ڍڪجي وڃڻ -
رنجڻ - ٽرڻ.

● لٽڙي: اسم خاص. هڪ نئين جو نالو.

● لٽڪ ۽ لٽڪون: ٺ. ناز نخرو - ادا -
لوڏ - منهن جو بناء - منهن جو ڏيک - ناز -
چمڪ - انداز.

● لٽڪڻ: مصدر. (سن. لٽڻ) لڙڪڻ - لٽڻ -
اوپڙان ٿيڻ - ٽنگجڻ. سوريءَ تي چڙهڻ - قاسيءَ
تي چڙهڻ. هلڻ - ڦيڻ.

● لٽڪائڻ: مصدر. (سن. لٽڻ) لڙڪائڻ -
ٽنگڻ - هٿ لڙڻ يا ڀارڻ - ڍرڪائڻ. گلي ۾
وڃڻ - اوپڙان ڪرڻ - مٽي رکڻ. قاسي ڏيڻ.

● لٽڪڻ ۽ لٽڪڻ: لٽڪڻ ۽ لٽڪڻيون: ٺ. ڏاڳي ۾
ٻڌل پٿر، جنهن کي لغڙ جهڙن لاءِ مٿان
ڏاڳي تان اڇلائبو آهي - لٽڪيل شيء - لٽڻو -
لٽڪو. ڪاٺ جي کوسجي ۾ رکڻ لاءِ هڪ متعجب
ڪن جي سور جي دوا جو هڪ ڦٽو.

● لٽڪيٽو ۽ لٽڪيٽا: ذ. گهنڊ جي ڌار - هڪ
ڪاٺي جا گهنڊ کي وڃائي. جهاپا - جهوڙا (لٽڪندڙ).

● لٽڪڻ: مصدر. هيڏي هوڏي هلڻ - چڙڻ -
گهمڻ - ڀڙ ڪرڻ - ڦرڻ - رملڻ - رملڻ - ڀڙڪڻ -

- لٽ ڇڪڻ ڏيکارڻ ڇٽ ٻي ڏيکارڻ: زور به
 ڏيکارڻ ۽ ڇٽ به ٻڌڻ - ڏڏيون ڪوٺيون ڏيکارڻ -
 ڪجهه ڌڙڪو ٽاب ڪجهه ٻياري محبت ڪرڻ.
 - لٽ ڇٽ: قرب ڪلفت - ٻياري ڏمان - ڌڙڪو
 دلامو.
 - لٽ ڇٽ ڏيکارڻ: ڪجهه مار ڪجهه
 ٻياري ڏيکارڻ.
 - لٽ ڇٽ ڇو: لٽ ڇٽ يا: ذ. صفت. لٽ ڪٽندڙ -
 لٽ وارو - چوڀدار.
 - لٽ لٽڻ: فساد ٿيڻ - گوڙ مچڻ - جهيڙو
 وڌڻ - ضد ٿيڻ - مارا ماري ٿيڻ - هنگامو يا جهيڙو
 ٿيڻ. ڪوشش ٿيڻ. سوڙهه هڻڻ - تنگي هڻڻ.
 - لٽ ڇٽ ڇو: سنڀال ۾ هڻڻ - ڪنهن جي هٿ
 هيٺ هڻڻ.
 - لٽ هٽائڻ: وڙهڻ - شوخي ڏيکارڻ -
 گهٽ وڌ ڳالهائڻ.
 - لٽ ۽ ڪٽڻ: ڪٽڻ: ٻيٽڻ - پيٽڻيات
 ٿيڻ.
 - لٽيون جهلڻ: مار کائڻ - تڪليف ڏسڻ.
 "ڪٽيو ڪائي فقير، لٽيون جهلي ڀولڙو".
 - لٽو ۽ لٽا: ذ. (سن. لٽڪ) ڪپڙي جو
 هڪ قسم - پٿون - هير ڪٽڻ. بافتو. ان سڀيل
 ڪپڙو - چادر.
 - لٽوارو: اسم خاص. تعلقي پنوعاقل ۾ هڪ
 ديهه جو نالو.
 - لٽيرو ۽ لٽيرا: ذ. صفت. لٽيندڙ يا ڦرلٽ
 ڪندڙ - ڦورو - ڦريندڙ - ڌاڙيل - ڊاڪو -
 لوٽو - ٽڳ - ظالم.
 - لٽيو ۽ لٽيا: ذ. ڦورو - لوٽو - لٽيرو.
 ٽڳ - بدمعاش - لٽو. بد اخلاق.
 - لٽ ۽ لٽيون: ث. (سن. لٽيڪا = لٽ.
 ٻي. لٽيا = لٽ) - لڪڻ - ڏنڊو - لڪڙي - لوڙهه -
 ڏنڊي - ڌڪو - ڪاٺي - مڏڪڙ - مٿهر - چوب -
 عصا - ڄانگهه - ڏانگهه - ڏاڳورو - سونڌي -
 وانجهه - ڇاگرو - وانجهيلي - بانڻو - سونٽو - چڙهي -
 چڙهه - چڙ. لوڙهه - سرخ (تنبوءَ جو) - (ڪمند جي)
 وڏي ڳري. نار جو هڪ عضوو - ڇڪڻ ۽ ڏينگي ۾
 بند ٿيل ڊگهي، گول ۽ ٿلهي ڪاٺي. گهاٽي جي
 اڪريءَ ۾ پيٽل سال ڪسي پيڙهيندڙ وڏي ٿلهي
 ڪاٺي. (ڪ). بند - پٽڻ - ڪٽڻ. (ت). گهرو
 جانورن جو ٽولو يا ڏڻ. ٿري ڀرت جو هڪ
 قسم.

- لٽا ليٽون ڪٿڻ: ڪهڙا ڦاڙن - گريبان
 ڇاڪ ڪرڻ - ديوانو ٿيڻ - وحشي ٿيڻ - معجون ٿيڻ -
 وحشت طاري ٿيڻ.
 - لٽو ۽ لٽا (ڪ): ذ. صفت. ننڍو - چوٽو -
 ڪٽيل - بانڊو - لٽو.
 - لٽو ٻن واري: اسم خاص. تعلقي ساماري ۾
 هڪ ديهه جو نالو.
 - لٽو ۽ لٽو ٻن: ذ. ڳٽندو - ڳوڙهو
 "ريڳي ٻچ ۾ ڪهڙا نه ٻيا لٽو ۽ لٽو".
 - لٽي ۽ لٽيون: ث. بازاری عورت -
 ڪنسيائي - چوڙا ڳ زال - گهوڙا زال - ويجهو
 زال - ولد حرام. ٻياري. (آصفه). (ت).
 عورت جو عورت ڏانهن طعني طور مخاطبت
 "لٽي هيڏانهن ته اڃ". (حرف ندا). زالن جو
 مڏ ڪرڻ ۾ ايندڙ لفظ - اڙي! - آئي! - ٻيڙي!
 لٽي! (ڪ). (اسم خاص). بلوچ قوم جي هڪ
 ذات جو نالو.
 - لٽي ۽ لٽيون: ث. وارن جي چٽڪ -
 ناڙو - لٽ.
 - لٽيرو ۽ لٽيرا: ذ. صفت. لٽيندڙ يا ڦرلٽ
 ڪندڙ - ڦورو - ڦريندڙ - ڌاڙيل - ڊاڪو -
 لوٽو - ٽڳ - ظالم.
 - لٽيو ۽ لٽيا: ذ. ڦورو - لوٽو - لٽيرو.
 ٽڳ - بدمعاش - لٽو. بد اخلاق.
 - لٽ ۽ لٽيون: ث. (سن. لٽيڪا = لٽ.
 ٻي. لٽيا = لٽ) - لڪڻ - ڏنڊو - لڪڙي - لوڙهه -
 ڏنڊي - ڌڪو - ڪاٺي - مڏڪڙ - مٿهر - چوب -
 عصا - ڄانگهه - ڏانگهه - ڏاڳورو - سونڌي -
 وانجهه - ڇاگرو - وانجهيلي - بانڻو - سونٽو - چڙهي -
 چڙهه - چڙ. لوڙهه - سرخ (تنبوءَ جو) - (ڪمند جي)
 وڏي ڳري. نار جو هڪ عضوو - ڇڪڻ ۽ ڏينگي ۾
 بند ٿيل ڊگهي، گول ۽ ٿلهي ڪاٺي. گهاٽي جي
 اڪريءَ ۾ پيٽل سال ڪسي پيڙهيندڙ وڏي ٿلهي
 ڪاٺي. (ڪ). بند - پٽڻ - ڪٽڻ. (ت). گهرو
 جانورن جو ٽولو يا ڏڻ. ٿري ڀرت جو هڪ
 قسم.

● ليپي ۽ ليپون: ٺ. ذ. لپو-راڳو. بندوق ۽ بندوق ۾ دمڪائي وڌل اڳڙيون.
 ● ليپ ۽ ليپ: ٺ. ذ. تنهن تي تنهن. سڀني.
 ● لپات ۽ لپائون: ٺ. ڄمات-منهن تي منهن هٿ جو ڌڪ-ڄات-ٿڌڙ-ٿڌڻ-ڇپات. ڏونشو-مڪ.
 ● لپاڻو ۽ لپاڻا: ٺ. صفت. وڏي لپ-لپوڙ-خوب ڀريل لپ.
 ● لپا ٺاهڻ: لپوڙا هڻڻ. خوب ڪاڻڻ-گهڻو ڪاڻڻ.
 ● لپاڇو ۽ لپاڇا (ڪ): ٺ. سامان سڙو-ڪينو گدلو سامان-ميري ڳوٺري.
 ● لپٽ ۽ لپٽ: ٺ. صفت. معلوم ٿيل-خبر ٿيل-ڄاتل-ڀروڙيل. ڀرو-ست. هيٺ مٿي.
 ● لپٽ: ٺ. صفت. (سن. لپ=گرم ڪرڻ) ليڪل-گجهو-باطن-پنهان.
 ● لپٽ ۽ لپٽ: ٺ. صفت. ڄاتل. ڀروڙيل-خبر ٿيل. ڊيو مست.
 ● لپٽي ۽ لپٽي (ت): ٺ. ٻن مان گيهه يا سڀ جي رڌل پٽ وغيره-اوسو-رکو-ڇٽو.
 ● لپٽر ۽ لپٽر: ٺ. ٿڌو-ٿوري-پٽڇ يا پٽڇ.
 ● لپري ۽ لپريون: ٺ. ڦٽ ڦٽي تي ٻڌڻ لاءِ گهاٽي اٿي رڌل دوائن جو ميو-زخمي تي ٻڌڻ لاءِ گهاٽي اٿي رڌل دوائن جي لٽي-ٻوٽيس-لپپ-ضداد-پلستر-ڇپڙي-ليوڙو-لپڙي-لٽي-لڳدي. (ل). لڳدي. (ل). پٺي-پٺو.
 ● لپڙو ۽ لپڙو: ٺ. مانيءَ يا پٽ جو وڏو گرھ. وڏو ٽڪر-لپو. لپات-ڄمات-ٿڌڙ-ڇات.
 ● لپڙائين: ٺ. مصدر. ٿڌائڻ-گسائڻ-لڪڻ-ليڪي وڃڻ-جيند ڇڏائڻ لاءِ بهانو ڪرڻ.
 ● لپڙهي وڃڻ: ٺ. وڃي وڃي نڪري وڃڻ-گسڪي وڃڻ-ليڪي وڃڻ-گسائي وڃڻ-ليڪي وڃي وڃڻ-اٽڪل سان جيند ڇڏائي وڃڻ-ٿڌائي وڃڻ.
 ● لپڙ داسي ڏيڻ: ٺ. ڏاڍي مار ڏيڻ-لپاڻون هڻڻ-ٿڌڙ هڻڻ.
 ● لپڙي ۽ لپڙيون (ت): ٺ. ٻڪريءَ جو هڪ قسم-ڊگهن ڪنن واري ٻڪري.
 ● لپڙي ۽ لپڙيون: ٺ. (سن. لينب) ڦٽ ڦٽي تي ٻڌڻ لاءِ گهاٽي اٿي رڌل وڙي-ٻوٽيس-لپپ-مپڪ-ڇپڙي-دوائن مان ٺهيل ميو.
 ● لپسي ۽ لپسيون: ٺ. لپيس يا ڇيڙهه واري مٺايءَ جو هڪ قسم-حلوو ڇاپو.
 ● لپڪ لپڪ: ٺ. ڦٽڪو. (ظرف). ڇپيئون وڃائي، جهمرين پائڻ جو هڪ ڏمونو-بازيءَ جو هڪ قسم. ٿاڦوڙا.
 ● لپلو: ٺ. اسم خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۽ تعلقي ڇاچري ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● لپڻ ۽ لپڻ: ٺ. ٺ. لپات-ڌڪ-ڇپات-ڄمات. جهڙپ. لپڪو-اوچتو حملو-جهٽ-وارو.
 ● لپڻي ڏيڻ: ٺ. مارڻ-ڄمات هڻڻ. ڌڪ ڏيڻ.
 ● لپڻ: ٺ. مصدر. لپا هڻڻ. جهڙپ-اوچتو جهٽ هڻڻ. (لپيو-لپيندو-لپيٽل).
 ● لپڪو ۽ لپڪا: ٺ. اوچتو-جهٽ-وارو-جهڙو.
 ● لپو ۽ لپا: ٺ. زمين وغيره ڪوٽڻ وقت هڪ واري سان ڪوڏر ۾ آيل مٽي. ڪوڏر جو زمين ۾ (ڪوٽڻ لاءِ) هٽل ڌڪ. گاري جي مٽيءَ جو وڏو چنبو يا ٻڪ. ماني يا پٽ جو وڏو گرھ. وڏن ڪنن وارو ڪٽو. هڪ ميل.
 ● لپو ۽ لپڪن: ٺ. وجه ملڻ- (ڪو ڪم) چالو ڪرڻ. موقعو ملڻ-وجهه لڳڻ-چانس ملي وڃڻ.
 ● لپو مارڻ: ٺ. ڪنهن جي فائدي ۾ ڪجهه چوڻ.
 ● لپو هڻڻ: ٺ. ڪوڏر زمين ۾ هڻڻ. پاسو وٺي ڳالهائڻ-همدرد بنجڻ-ڪنهن جي فائدي ۾ ڪجهه چوڻ-پرڻ مدد ڪرڻ. ڊگ وٺڻ يا بند ڪرڻ. ٻچ پوکڻ جي ٻارين کي ڪوڏر سان گهڙڻ. (ملھ ۾) وجهه وٺي اوچتو ڪيرائڻ.
 ● لپو ۽ لپو (ت): ٺ. صفت. ڪپوٽ-بد چال. بي همت-بزدل-ڊڄو-گيدي.

● ليپ ۽ ليپون: ٺ. ذ. لپو-راڳو. بندوق ۽ بندوق ۾ دمڪائي وڌل اڳڙيون.
 ● ليپ ۽ ليپ: ٺ. ذ. تنهن تي تنهن. سڀني.
 ● لپات ۽ لپائون: ٺ. ڄمات-منهن تي منهن هٿ جو ڌڪ-ڄات-ٿڌڙ-ٿڌڻ-ڇپات. ڏونشو-مڪ.
 ● لپاڻو ۽ لپاڻا: ٺ. صفت. وڏي لپ-لپوڙ-خوب ڀريل لپ.
 ● لپا ٺاهڻ: لپوڙا هڻڻ. خوب ڪاڻڻ-گهڻو ڪاڻڻ.
 ● لپاڇو ۽ لپاڇا (ڪ): ٺ. سامان سڙو-ڪينو گدلو سامان-ميري ڳوٺري.
 ● لپٽ ۽ لپٽ: ٺ. صفت. معلوم ٿيل-خبر ٿيل-ڄاتل-ڀروڙيل. ڀرو-ست. هيٺ مٿي.
 ● لپٽ: ٺ. صفت. (سن. لپ=گرم ڪرڻ) ليڪل-گجهو-باطن-پنهان.
 ● لپٽ ۽ لپٽ: ٺ. صفت. ڄاتل. ڀروڙيل-خبر ٿيل. ڊيو مست.
 ● لپٽي ۽ لپٽي (ت): ٺ. ٻن مان گيهه يا سڀ جي رڌل پٽ وغيره-اوسو-رکو-ڇٽو.
 ● لپٽر ۽ لپٽر: ٺ. ٿڌو-ٿوري-پٽڇ يا پٽڇ.
 ● لپري ۽ لپريون: ٺ. ڦٽ ڦٽي تي ٻڌڻ لاءِ گهاٽي اٿي رڌل دوائن جو ميو-زخمي تي ٻڌڻ لاءِ گهاٽي اٿي رڌل دوائن جي لٽي-ٻوٽيس-لپپ-ضداد-پلستر-ڇپڙي-ليوڙو-لپڙي-لٽي-لڳدي. (ل). لڳدي. (ل). پٺي-پٺو.
 ● لپڙو ۽ لپڙو: ٺ. مانيءَ يا پٽ جو وڏو گرھ. وڏو ٽڪر-لپو. لپات-ڄمات-ٿڌڙ-ڇات.
 ● لپڙائين: ٺ. مصدر. ٿڌائڻ-گسائڻ-لڪڻ-ليڪي وڃڻ-جيند ڇڏائڻ لاءِ بهانو ڪرڻ.
 ● لپڙهي وڃڻ: ٺ. وڃي وڃي نڪري وڃڻ-گسڪي وڃڻ-ليڪي وڃڻ-گسائي وڃڻ-ليڪي وڃي وڃڻ-اٽڪل سان جيند ڇڏائي وڃڻ-ٿڌائي وڃڻ.
 ● لپڙ داسي ڏيڻ: ٺ. ڏاڍي مار ڏيڻ-لپاڻون هڻڻ-ٿڌڙ هڻڻ.

● لپيٽ لپوڙون: ذ. (سن. لپ) گپ شپ -
ڊاڙ ڊوڙ - ڪوڙ مچ - ٻٽاڪ مٽاڪ - ڳوڙ. ڦونڊ -
لاف. رشوت - وڏي.

● لپوڙي لپوڙي: ذ. صفت. لپوڙ هندنڙ يا
ڪندڙ - ڳوڙشڙ - ڊاڙي - ٻٽاڪي - لاف زن - ڀڙبائي -
ڦڙبائي - لٻاري - ڳوڙي.

● لپيٽيڙي: مصدر. ويڙهڻ - لپيٽجي وڃڻ.
● لپيٽڙ لپيٽڙون: مزا. ڌڪ. نقصان -
ضرر - هٽج.

● لپ ھيرو لپ ھيرو: ذ. تاجيءَ کي
پکيڙي ٻيهاريندڙ سيءَ کي ٻڌڻ لاءِ زمين ۾ کٽل ڪاٺي.
● لپيٽي لپيٽيئون: ٺ. ڪٽڪ کي گيه ۾
پڇجي تيار ڪيل ڌڻيو.

● لچا لچائون: ٺ. (سن. لچا = لچ)
حياءُ - شرم - مرم - مرجاتا - لچ.

● لپي لپيئون: ٺ. (سن. لپ يا لپي =
ٻولي) ٻولي - زبان. اکرن لکڻ جو نمونو. طعام
جو هڪ قسم - ڪٽڪ گيه ۽ ڳڙ ۾ پڇجي رڌل
ڌارو. ڪير ڪڙهيل. پڪريءَ جو هڪ قسم.
رڌ جو هڪ قسم.

● لچاوان لچاوان: ذ. صفت. مرجات وارو -
حياءُ وارو - حياءُ دار - لچارو - شرم وارو -
منڪوچي - شرمائو - شرمائو. (ٺ). لچو نٿي -
سپلاوان - پاڪدامن.

● لپيٽ لپيٽون: ٺ. (سن. لپ) گهپرو -
گيردو - ڦيرو - دور - احاطو - وڙ - پيچ - ختم -
ويڙهه - وٽ - مروڙ - مروت. (ڪنهن شيءِ جو)
وراڪو. ڌڪ - ڪڇ - ٻوٽو - ٻڪڻ - پاڪر -
ولهوت - وڪوڙ. چپيٽ - جهڙپ - ضرب - مٽ -
آڪيڙو. چمات ڌڪ - ٿڦڙ - لپاٽ. لفافو - ويڙهو -
ڦورو - لٽه - آئل پٿل - لپيٽ پيٽ - لپيٽڙي -
وڪوڙو - ڏيرو. مڪر - فريب - دغا - چل -
ڇٽند. مزا - جوڪو - نقصان. بيماريءَ جو دور.
درياءُ يا طوفان جو گهپرو - چڪر. مونجهارو.

● لچاوت لچاوت: ذ. صفت. لچ وارو - شرميلو.
● لچار لچار: ذ. گهوڙي جي ڪٽڙين واري
واڳ - لڪار - لغار.

● لپيٽ لپيٽون: ٺ. لاس - عرق - رس -
شرو (رڌل گوشت جو).

● لچر: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● لچڻ: مصدر. (سن. لنڊ = لنڊ) لپيٽڻ -
لپ ڏيڻ - رشوت ڏيڻ يا اچڻ.

● لچ لچون: ٺ. (سن. لچا = لچ) ٻار.
لچا = لچ (شرم - حياءُ - ڦڪائي - مرم - پترم -
ليهم - شرمندگي - شرميلتا. خجالت - لحاظ - مڃاڻو -
منڪوچ - مرجاتا - غيرت. پردو - ڌڪ - سيل -
مڃائي - مٽ - آبرو - حرمت - بئج - مان - چڱو
نالو. ناس پتو - ننگ - عزت - ناموس. زال - لڪاج
ٻڌل زال - گهر واري - منڪوحه - ٻانهن. زهره -
نوڙي - رسي - رسو - واڳ - واڌڻ.

● لچ لچڻ: شرمندو ٿيڻ - ڦڪو ٿيڻ - شرم
اچڻ - شرم محسوس ٿيڻ - حياءُ ٿيڻ - مرجاتا اچڻ.
غيرت اچڻ. لحاظ آڏو اچڻ.

● لچارو لچارو: ذ. لچ وارو - حياءُ دار -
شرميلو - لچارو.

● لچ باسڻ: ڪاڻ ڪيڻ - مٺ ڪڻ - محتاجي
ڪڻ - محتاجي ڪيڻ.

● لچ پال: ذ. صفت. شرم وارو - حياءُ دار -
لچ پت رکڻ وارو. سردار.

● لچ لچڻ: مصدر. (سن. لپ = ڌڪڻ)
ويڙهڻ - وروڪڻ - ٽڌا ويڙهه ڪرڻ - سميٽڻ -
وليتڻ - بند ڪرڻ - ور ڏيڻ - پيچ ۾ آڻڻ -
(نوڙي) وٺڻ يا ڪٽجا ڪرڻ - (در) ورائڻ يا
پيڪڙڻ - پائڻ - (در) بند ڪرڻ - پٽوڻ. ٻڌڻ -
تتهه ڪرڻ - بسترو کول ڪرڻ - مروتي سروتي
ڪرڻ. ورائي ڇڏڻ - جڙڻ - (ڪلي يا نيئر جو)
ڪڙو ڪڙي سان ملائڻ. جڪڙڻ. لينڻ - ڌڪڻ.
(لپيٽيو - لپيٽندو - لپيٽيل).

- لڻجڻ پٽ سان رهڻجي آڇڻ: عزت آبروءَ سان ڪم ٻورو ٿيڻ.
- لڻج پٽ وڃائڻ: ڪارڻ وڃائڻ - اعتبار ڪوڏ - بدناموسي ڪرائڻ.
- لڻجڻ: شرمسار ٿيڻ - حياءُ ٿيڻ - ڦڪو ٿيڻ - شرمندو ٿيڻ - لهجي ٿيڻ - پشيمان ٿيڻ - ڪڪو وڪو ٿيڻ - هڪو ٻڪو ٿيڻ - شرم يا ڦڪائي محسوس ڪرڻ.
- لڻج جو ڏاڍو ٿيڻ: بي حياءُ ٿيڻ - بي شرم ٿيڻ - نيرلڇو ٿيڻ.
- لڻج ڏوٽي: بدڪار عورت کي مارڻ - زاني مرد يا عورت جو خون ڪرڻ.
- لڻج رکڻ: عزت رکڻ - حياءُ رکڻ - شرم رکڻ - آبرو رکڻ - عزت ڪرڻ. ڪنهن جي پٽ رکڻ. رڻوخ قائم ڪرڻ.
- لڻج رهڻ: ذ. صفت. بي حياءُ - بي شرم - بي ٽڪو - بي ديدو.
- لڻج ڪرڻ: حياءُ ڪرڻ - شرم ڪرڻ - حجاب ڪرڻ.
- لڻج ڳنڍ پتل هڻڻ: پاڻ ۾ ٿورو ناتو هڻڻ - لاڳاپو هڻڻ.
- لڻج گهوگهو ڏيڻ: غيرت اچڻ - شرمندو ٿيڻ.
- لڻج لاهڻ: بي حياءُ ٿيڻ - حياءُ يا شرم وڃائڻ - بي شرمو ٿيڻ.
- لڻج لڳڻ: (پٺيان) زال لڳڻ.
- لڻج ليجهه ڌارڻ: حياءُ ڪرڻ - شرم ڪرڻ.
- لڻج ۾ سسي وڃڻ: ڏاڍو شرمسار ٿيڻ - حياءُ ۾ ٻڏي وڃڻ - پنهنجي ڪيل ڪم تي اڇتائڻ - مرم ۾ مري وڃڻ.
- لڻج وڃائڻ: حياءُ يا شرم وڃائڻ.
- لڻج وان ۽ لڻج وان: ذ. صفت. لڇ وارو - حياءُ وارو - حياءُ دار.
- لڻج وڪيو: ذ. صفت. بي حياءُ - بي شرم.
- لڻج وڻڻ ۽ لڻج وڻڻ: ذ. صفت. لڇ وارو - حياءُ وارو - شرم وارو - شرمالو - شرماتو - لڇو - شرميلو - منهن اڇڙو. انب وارو - مڙج وارو.

- لڻجڻ ٺٽڻ: ٻين جي عورتن جي عصمت ڊري ڪرڻ - بد چال ٿيڻ.
- لڻجڻ ۽ لڻجڻ: ذ. صفت. لڇ وارو - لڇوند - حياءُ وارو - شرميلو - منهن اڇڙو.
- لڻجڻ ڪڇڻ (ت): شرم ڪمان - لڇ سبب.
- لڻجڻ ڪڻجڻ: حق ٺاهڻ - طوعاً و کرهاً - خوشي ناخوشي.
- لڻجي ۽ لڻجي: ذ. صفت. شرمندو - شڪي - ڦڪو - شرمسار - هڪو ٻڪو - ڪڪو وڪو - پشيمان.
- لڻجي ٿيڻ: ڦڪو ٿيڻ - حياءُ ڪرڻ - شرم ڪرڻ - شرمندو ٿيڻ - خجل ٿيڻ - هڪو ٻڪو ٿيڻ - پشيمان ٿيڻ.
● لڻج: ث. (من. لڻج = لڻج) حياءُ - شرم - ڦڪائي. ٻڌو.
● لڻجوارو ۽ لڻجارو: ذ. صفت. حياءُ وارو - شرميلو - ڦڪو - سڪوچي - شرمالو - شرماتو - لڻجوارو - منهن اڇڙو - لڻجي. محبوب. غيرت مند - مڙج وارو - نڪ چپ وارو. (ث). لڇو ٺٽي - لڻج ٺٽي - سيلوان - پاڪدامن. (ظرف). شرميلي طرح.
- لڻجوارو ۽ لڻجارو: ذ. صفت. منهن اڇڙو - شرميلو - لڇ ڪندڙ.
- لڻجوارو ۽ لڻجارو: ذ. صفت. لڇ شرم وارو.
- لڻجوارو ۽ لڻجارو: ذ. صفت. شرم وارو - حياءُ وارو - شرميلو - ڦڪائيءَ وارو - شرماتو - شرمالو - لڇوارو - سڪوچي. شرمندو - شرمسار - لڇي. (ظرف). شرم سان - حياءُ سان - مڙج سان.
- لڻجائڻ: مصدر. شرمائڻ - لهجي ڪرڻ - شرمندو ڪرڻ - شرمسار ڪرڻ - ڦڪو ڪرڻ - هڪو ٻڪو ڪرڻ - ڪڪو وڪو ڪرڻ - ڦڪائيءَ ۾ منهن ڳاڙهو ڪرائڻ. (لڇاڻو - لڇائيندو - لڇائيل).
- لڻجڻ: مصدر. شرمسار ٿيڻ - شرمندو ٿيڻ.
- لڻجڻ: مصدر. شرمسار ٿيڻ - ڦڪو ٿيڻ - لهجي ٿيڻ - لڇ اچڻ - شرمندو ٿيڻ. (لڇيو - لڇيو - لڇيل).

● لجهون: مصدر. ٿيڪن - لڀڻ - ٽڙڻ - ٽڪڻ.
(ت). وڙهڻ - گيجيءَ وٺڻ. خيال ڪرڻ - ڪوشش ڪرڻ.

- لجهه ۽ لجهون: ٺ. بي آرامي - لوچ ٻوچ - ٽٽيڪو - ٽڙپ.

● لڄ: صفت. (سن: لڄت يا لنگ - منڊو ٿيڻ) منڊو - لينڙو - منڊڪائيندڙ - لنگ.

● لڄ ۽ لڄ (ڪ): ڏ. (سن: لڄيڪڙڪڙ) بدمعاش - بدڪار - آواره - اوباش - بدچال - بدچلڻ - بد اطوار - بد وضع - لنگ - انوري - چٽيسو - چرٽو - ڪالينگهو - شودو - لڄو - شاهي. شرارتي - حرڪتي - شيطان. ڪريل. پٽيٽو - حرامزادو - رهڙن. نانڪو - آگاهڙو - عريان - برهنه.

- لڄاڻو ۽ لڄاڻا: ڏ. صفت. لڄائيءَ وارو - بدمعاشيءَ وارو - لڄن جو - بدمعاشن جو - لنگن جو - لڄڪو.

- لڄائيءَ ۽ لڄائيون: ٺ. بدمعاشي - حرڪت - شرارت - لڄائي - شود پائي - لڄڻ - ليڙ پائي. اٽڪل - طرز - ڀيد.

- لڄائيءَ ۽ لڄائيون: ٺ. شرارت - حرڪت - بدمعاشي - لڄائي - حرفت - اٽڪل - طرز.

- لڄيڻ ۽ لڄيڻ: ٺ. بي حياتي - لڄائي - شوداڻ - بدچلڻي - غنداڻ - بدڪاري - بدڪرداري - بد افعالي - شرارت - فساد - بدراهيءَ بي شرمي - بي عزتائي.

- لڄ ۽ لامبڙ ۽ لڄ لامبڙ: ڏ. صفت. بدمعاش - چور چڪار - لڄ - لنگ - چٽيسو - ڪالينگهو - لڄو - شاهي. ڌاريو - اوڀرو - بيگانو. دشمن. ڪٽي جو هڪ قسم.

- لڄ ۽ لامبڙ ۽ لڄ لامبڙ: ڏ. صفت. وڏو بدمعاش - ڪميٽو - چور چڪار.

- لڄڪو ۽ لڄڪا: ڏ. صفت. لڄي يا بدمعاش جو - لڄن وارو.

- لڄو ۽ لڄا: ڏ. صفت. (سن: لڄيڪڙڪڙ = لڄو) ڪميٽو - بچڙو - بدمعاش - بي حياتي - بي شرم

لٽب - لوفر - لٽپ - لنگو تازو - ڪالينگهو - شودو - لنگ - چرٽو - چٽيسو - انوري - لڄ - حرڪتي - بي لنگ - اوباش - غنڊو - بدچلڻ - بدڪار - رنڊو. بدنار - خوار - گدارو - ڪار مٿيون. فتنه انگيز - فساد - مٿي اگاهڙو. اوباشي.

- لڄي ۽ لڄيون: ٺ. صفت. بدمعاش (عورت) - ڪميٽي - بدچال - شودي - رهڙن. خميري واري ماني جو هڪ قسم. گيهه ۾ تريل هڪ مٿيون ۽ ننڍو ٽڪلو - لولڙو

- لڄيٽاڻو ۽ لڄيٽاڻا: ڏ. صفت. بدمعاشيءَ وارو - ڪميٽي وارو - بدچاليءَ وارو. پٽوٽ - لڄائي - لڄڻ - بدمعاشي - شودائي - لڄائي.

● لڄ ۽ لڄون: ٺ. لڄڪو - لوڏو - ڏوڏو. ● لڄائيءَ ۽ لڄائيون (ت): ٺ. آلتان - آن هونڊ - گهٽائي - ڪمي - قحط.

● لڄت ۽ لڄت (ڪ): ڏ. صفت. ليڪدار - چٽرندڙ.

● لڄڪڙڪڙ ۽ لڄڪو يا لڄڪڙ: ٺ. ڪاري يا مڇيءَ جو هڪ قسم.

● لڄڪڙ ۽ لڄڪڙيون: ٺ. سخت گرمي. ● لڄڪڙ: مصدر. لڏڻ - آڻڻ - لٽڻ - جهڪڻ - مڙڻ - ورڪائڻ - هيٺ - هيٺاهن هوڏاهن ٿيڻ - ڏڪڻ - ٽڙڪڻ - ڪٽيڻ - ڏڏڻ. لڙجڻ. (لڄڪو، لڄڪندو، لڄڪيل).

- لڄڪ ۽ لڄڪون (ل. ٺ): ٺ. لوڏ - جهڪ - چيالهه ۾ ورهون جي حالت. لڙجڻ - جٽڻ - جهٽڪو - چڪ - ضرب - هيچڪي.

- لڄڪاڻي: مصدر. جٽڻ - ڏيڻ - هيلائڻ - لوڏڻ - ڏوڏڻ - لڙجڻ ڏيڻ.

- لڄڪڙ جهورن (ت): خرچ ۾ وجهڻ - اجايو مصيبت ۾ ڦاسائڻ.

- لڄڪندار ۽ لڄڪندار: ڏ. صفت. لڄڪيوارو - لڄڪو - لڄڪدار - لڄڪ وارو. ڦرندڙ گهرندڙ - نيول - مڙيل. چيڙه وارو. انگمندڙ.

● ليڇ لائڻ: فائدو رسائڻ - ٿورو ڪرڻ - احسان ڪرڻ لائق ڪرڻ.

● ليڇ ۽ ليڇون: ٺ. بي آرامي - لوڇ ٻوڇ - ليڇ ٻوڇ - ليڇڪارو - ليڇڪو - ٽوپ - بي تباهي - آند مانڌ - بيقاري - ٿڪو - بي چيني - درد کان آت ويهه - ليڇ ٻوڇ.

● ليڇڪارو ۽ ليڇڪارا: ٺ. بي آرامي - لوڇ ٻوڇ - ٿڪو - آند مانڌ - ليڇ ٻوڇ - درد جي آزار کان آت ويهه - بي قدري - بي تباهي - بي چيني.

● ليڇڪو ۽ ليڇڪا: ٺ. بي آرامي - لوڇ ٻوڇ - آند مانڌ - ليڇ ٻوڇ - بيقاري - ٿڪو - لوڇ.

● ليڇ ٻوڇ: ٺ. ڦٽ ڦٽ - لوڇ ٻوڇ - ٿڪو - سخت حسد - ساڙو - بغض.

● ليڇڪو ۽ ليڇڪون (ٺ): ٺ. صفت. سهڻي - حسين عورت - خوبصورت - دلڪش عورت.

● ليڇ لڇ (ل): ٺ. نوس نوس - درد در ڦرڻ جي حالت.

● ليڇ لڇ ڪرڻ (ل): ٺ. درد در ڦرڻ - نوس نوس ڪرڻ.

● ليڇمي ۽ ليڇميون: ٺ. (پرا. ليڇمي).

من. لڪشم = ڏسندڙ، ٺاهيندڙ (سدوري - مراد وند - سگهڙ. ڏن ديوي - دولت جي ديوي -

دولت جي ڏيڄائي يا لڇي، اصل ۾ سمنڊ جي ڌيءَ ۽ وشنو جي زال مڇي ويئي آهي، جنهن کي پدما، ڪملا، شيري اندرا، لوڪ ماتا، رما وغيره

جي نالن سان پڻ سڏيو وڃي ٿو. سڪ سچدا ۽ اقبال جي مالڪياڻي. دولت - ثروت - مال - زر -

ڌن - ماسيا - دنيا. جاه و جلال - شان شوڪت - حشمت - دٻدٻو. خوبصورتي - سندرता - حسن جمال.

نئهن - پُٺ جي زال - ڌيءُ ذات - ڌيءُ ڌن - ڌيون - ڌيرون. موتي - ڌر - سروايد. هيڊ.

سيئا - رام جي زال. بهادر جي زال - خوبصورت يا سهڻي عورت.

● ليڇمي گهر ۾ اچڻ: ڌن دولت جو گهر ۾ اچڻ - ڪنهن اقبال مند جو گهر ۾ اچڻ. گهر ۾

سياگي نينگريءَ جو پيدا ٿيڻ. اقبال وڌڻ.

● ليڇڪو ۽ ليڇڪا: ٺ. صفت. ورنندڙ - مزندڙ - ليڇڪيدار. زيبائتو - ٺاهوڪو - نزاکت وارو.

● ليڇڪو ۽ ليڇڪا: ٺ. لوڏو - هرچڪو - جهٽڪو - جنبش - لڙش. ٿيڻ - وڙ - وڪڙ - وٽ. ضرب - ڌڪ.

● ليڇڪو ڪائڻ: ٺ. لوڏو ڪائڻ - ڏيڏو ڪائڻ. مڙڻ - وٽ ڪائڻ. ٿيڻ ڪائڻ.

● ليڇڪي ۽ وڇڻ: ٺ. وڙ ڪائڻ - ٿيڻ ڪائڻ - وٽ ڪائڻ - مڙي وڇڻ. هليي وڇڻ - لڙجي جنبش ڪائڻ.

● ليڇڪڻ: ٺ. مصدر. ضعيف ٿيڻ. لڏڻ.

● ليڇليڇ ۽ ليڇليڇون: ٺ. لڇڪڻ جو آواز - آڪڙڻ جو آواز. هلائڻ جو آواز - لوڏي جو آواز.

● ليڇڻ: ٺ. لڏڻ - ليڇڪڻ - ڌڪڻ - ڪٽيڻ. ڊڄڻ - خوف ڪائڻ - هراسجڻ. ٽرڪڻ - ڪسڪڻ - موٽڻ. چٽي وڃڻ يا چٽڻ - گڏ ٿيڻ - لڳڻ.

(لڇيو - ليڇيندو يا ليڇيو - ليڇيل).

● ليڇڻ (ڪ): ٺ. گاه جو هڪ قسم.

● ليڇڻي: ٺ. اسم خاص. جبل جي پوٽي، سڀي، منجهس ان ڏسڻ جهڙا ڪنڊڙا، نمونيا جي بيماريءَ ۾ گهوٽي پيارجي. (ن - ب).

● ليڇو ۽ ليڇا (ڪ): ٺ. هندو جو ڪان، "تدبير لوڏي، وڏو ڪري، هڻي لڇي سان لپيائي".

(ن). ڌڪو - نقصان - ڌڪ جيئن ته "چوپائي مال کي زبردست لڇو اچي ويو آهي، چو ته منو پاڻي ملي ئي ڪونه ٿو."

● ليڇي ۽ ليڇيون (ت): ٺ. ڪٽجي گهٽائي - ڪمي. تقصير - خطا. (لوهار).

"شرم ڏئي شير خان چوي، لڇيون ڪين لڪن".

● ليڇي ٿوڻ: ٺ. گهٽائي ٿوڻ - ڪوٺي يا ڪمي ٿيڻ. رنڊ ڪ ٿيڻ.

● ليڇ ۽ ليڇون: ٺ. (سن. ليڪشا = ذري) ٿورو حصو - ذرو - هٽو - قدرتي - معمولي - ڪي ڪڇ. ٿوري شيء يا مائتي يا تعلق وغيره.

● لڌڻو: ذ. (ع. لڌڻو) گهڻن خوشيوئن جو مرڪب.

● لڌڙو ۽ لڌڙا (ڪ): ذ. صفت. نرم. ڪشورو. رڳو ملائم - سوکيم.

● لڌوار: اسم خاص. مٿري بلوچن جي هڪ قبيلي جو نالو.

● لڌڻ ۽ لڌڻ: ذ. (سن. لڌڻ = لڌڻ) پيدائش - حاصلات - پراپت - فائدو - لڌڻ - لڌڻ - لڌڻ شيءَ - هٿ آيل شيءَ - لڌڻ لڌڻ مال.

● لڌڙيو ۽ لڌڙيا: ذ. صفت. لينڌڙ. ڪٽي جو هڪ قسم جو سوڙو وغيره جي شڪار کي جهنگل مان ڳولي ٻاهر ڪڍي.

● لڌڻ ڪڙڻ: سوڙو کي ڳولڻ.

● لڌڻ: ذ. (سن. ڏيڏش = اشارو ڪرڻ) پاسو - طرف - ڏس.

● لڌاڪو: اسم خاص. تعلقي سجاول ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لڌا لڌيو: اسم خاص. تعلقي شاهپور ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لڌڻ: اسم خاص. تعلقي گونئيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لڌاهو: اسم خاص. تعلقي نساري (خيرپور ميرس) ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لڌڙ: اسم خاص. ٿر ۾ رهندڙ هندن جي هڪ ذات جو نالو.

● لڌڙا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● لڌڙو ۽ لڌڙا: ذ. پاڻيءَ جي جانور جو هڪ قسم - (هي جانور پستي ڪٽي جي قد جيترو ۽ سندس پنڇ ڊگهو ٿئي ٿو، مڇيءَ تي گذران ڪندڙ آهي، هن جي گل سرديءَ جي بيماري ۽ بواسير لاءِ ڪارآمد آهي). (ف. ج). سگ آهي - لڌڙو.

● لڌڻ ۽ لڌڻ: ذ. صفت. (سن. لڌڻ) هٿ آيل - حاصل ڪيل - ڳولي لڌل - ڏنل - مليل.

● لڌو: لهن مان زمان ماضي مطلق (سن. لڌڻ) حاصل ڪيو - هٿ ڪيو - ڏنو - پاتو - حاصل ٿيو -

لڌيو. (ع. لڌڻ). حاصلات - ڏاج - ڏيڏ - ڏيڏي لڌي - استري ڏڻ.

● لڌو ۽ لڌا: ذ. لڪيو - قسمت - پياڳ - تقدير - انگ اڙلي - نصيب.

● لڌاڻي: لڪهڻي سان - قسمت سارو - لڪيا - نصيب ۾ لڪيل.

● لڌا ٿي لڌڻ، مل مهانگا سڀرين.

● لڌو ۽ لڌا: ذ. (سن. لڌڻ). پرا. لڌو = ع. فرقدن) هڪ تاري جو نالو - هڪ نڪت جو نالو - ٿڌو.

● ڪڻيون ڪپار آڻيون، لڌا ويا لڙي

هن تاري کي عربيءَ ۾ شعري ڪري چوندا آهن، هي سڀني تارن کان روشن آهي. مشهور ايراني نجومِي الصوفي (ڏهين صدي عيسوي) هن تاري کي "سهيل" تاري جي پيڻ ڪري ٿو سڏي. هيءُ يمن ملڪ ۾ نهايت روشن ڏسجندي آهي - صبح جو روشن تارو

● تارا ٿيل، روه لڌا لائن آڻين، جهڙو تون صبح، تهڙي سُهائي سڄڻ

(ڪنڀات - شاه).

● وسپت تارو. (ق - ل). پي وٺا - سنگدل.

● ڏاڍو لڌو ڪڏو آهين. (صفت). ٽاڪاڻو - لوسي - نوس نوس ڪندڙ - لڌو ٻار. سڪڻو. ڪڏو.

● لڌو بشارت: اسم خاص. تعلقي ڪنڊياري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لڌو ديرو: اسم خاص. تعلقي ڪڪڙ ۽ تعلقي جوھيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لڌو راڻو: اسم خاص. تعلقي نوشهري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لڌي جو ڏھو (ڪ): سياري جون برساتيون.

● لڌڻ لڌون: ذ. ڦوڙائين ٻا ڪائين جي پٿري - لڌو - سامان سڙو. (ڪپڙن وغيره جي) هٿ - پٿري - پٿري - پٿري - لڌڻ جو اسباب - گهر جو سامان - سامان سڙو - مال اسباب. سامان جي چرپر يا هڪ هنڌان ڪٽي ٻئي هنڌ رکڻ واري حالت.

● لڌڻو: ذ. (ع. لڌڻو) گهڻن خوشيوئن جو مرڪب.

● لڌڙو ۽ لڌڙا (ڪ): ذ. صفت. نرم. ڪشورو. رڳو ملائم - سوکيم.

● لڌوار: اسم خاص. مٿري بلوچن جي هڪ قبيلي جو نالو.

● لڌڻ ۽ لڌڻ: ذ. (سن. لڌڻ = لڌڻ) پيدائش - حاصلات - پراپت - فائدو - لڌڻ - لڌڻ - لڌڻ شيءَ - هٿ آيل شيءَ - لڌڻ لڌڻ مال.

● لڌڙيو ۽ لڌڙيا: ذ. صفت. لينڌڙ. ڪٽي جو هڪ قسم جو سوڙو وغيره جي شڪار کي جهنگل مان ڳولي ٻاهر ڪڍي.

● لڌڻ ڪڙڻ: سوڙو کي ڳولڻ.

● لڌڻ: ذ. (سن. ڏيڏش = اشارو ڪرڻ) پاسو - طرف - ڏس.

● لڌاڪو: اسم خاص. تعلقي سجاول ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لڌا لڌيو: اسم خاص. تعلقي شاهپور ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لڌڻ: اسم خاص. تعلقي گونئيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لڌاهو: اسم خاص. تعلقي نساري (خيرپور ميرس) ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لڌڙ: اسم خاص. ٿر ۾ رهندڙ هندن جي هڪ ذات جو نالو.

● لڌڙا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● لڌڙو ۽ لڌڙا: ذ. پاڻيءَ جي جانور جو هڪ قسم - (هي جانور پستي ڪٽي جي قد جيترو ۽ سندس پنڇ ڊگهو ٿئي ٿو، مڇيءَ تي گذران ڪندڙ آهي، هن جي گل سرديءَ جي بيماري ۽ بواسير لاءِ ڪارآمد آهي). (ف. ج). سگ آهي - لڌڙو.

● لڌڻ ۽ لڌڻ: ذ. صفت. (سن. لڌڻ) هٿ آيل - حاصل ڪيل - ڳولي لڌل - ڏنل - مليل.

● لڌو: لهن مان زمان ماضي مطلق (سن. لڌڻ) حاصل ڪيو - هٿ ڪيو - ڏنو - پاتو - حاصل ٿيو -

● لَتَن: مصدر. (سن. لت. پرا. لتي = لَتَن).
آڻ. گهوڙي وغيره تي ٻار رکڻ. گاڏي، ٻيڙي
وغيره ۾ ٻار پيرڻ - ٻار وجهڻ. سَتَن - هڪ ٻئي
تي رکڻ - ڀرتي ڪرڻ. ڪنهن ڪوٺ يا شهر
مان لڪري وڃڻ - هجرت ڪرڻ - پنهنجو وطن
ڇڏي ٻيو هنڌ وسائڻ - ٻئي هنڌ ڏي ڪوچ
ڪرڻ - منزل هڻڻ - لڏي وڃڻ - آسٽهڻ - روانو
ٿيڻ - ڪوچ ڪرڻ. مري وڃڻ - انتقال ڪرڻ -
وفات ڪرڻ. (لڏيو - لڏيندو - لڏيل).

● لَتَن: مصدر. (سن. لت. پرا. لتي = لَتَن).
پينگه ۾ لوڏا کائڻ - جهولڻ - پينگه ۾ لڏڻ.
ڏڪڻ - ڪنڻ - ٽوڪڻ - ڏيڻ - ٽڪڻ = (جهنڊو).
وَرڪڻ - وِوڻڻ - ٿر ٿيڻ - ٿر ٿلي ۾ هون -
گهٽڻ - لڙڻ ۾ اچڻ. لَتَن - جهوٽو کائڻ -
چُرڻ. چپ ڪرڻ - ڳالهه يا وعده تان ڦرڻ.
- لَتَن لَتَن: جهولڻ - هوا ۾ لڏڻ - ٿيڻ -
خوشيءَ ۾ اچڻ وڃڻ - ڦير يون پائڻ - اڃاڻي اڃ
وڃ ڪرڻ - ڍر ڪرڻ - گوشتاڻ ڪرڻ - فيصلو
بعد هڪ ڳالهه تي نه ٻيڻ - ڪسڪي وڃڻ -
ترڪي وڃڻ - ٿال مٽول ڪرڻ - گيسرائڻ - ٿيڻرائڻ -
ترسڻ.

- لَتَڙي لَتَڙي: ڳالهه تان ڦري يا ڊپ ۾
اچي ڪوڙو وعدو ڪرڻ - هٿ وڃائڻ.
- لَتَڙو ۽ لَتَڙا: ۱. لَتَنڙو - پينگهو.
● لَتَن ۽ لَتَن: ڏ. صفت. لاڏ ڪندڙ -
ميئن - پڙيئن - مٽندول - مڪيلدو - بودلو - لاڏلو -
چٽيلو - عزيز - پريتم - دلير - جانب - جاني - مڻو.
وٽندڙ - پيارو - محبوب - دلدار - معشوق - لوڏ
سان هلندڙ "لامر" لَتَن شل مون وٽ ايندو -
لوڏي سان هلندڙ.

"لَتَن! ته موهيس تنهنجي لوڏي" (ڌرتل).
سهڻو - موچارو - ٺاهوڪو - وٽندڙ - خوبصورت.
(ث. لَتَن ۽ لَتَنون).
● لَتَو ۽ لَتَا: ڏ. پري - ٻار - لڏ - بوجو - ٻوجهو.
ٻار ٻڌاري - ڪنيل سامان - ٻڌل ٻار - ڪوچ - منزل لڏهائڻ.
اڙد - ٽولي - ٽولو. عيال - لڏيندڙ ماڻهن جو مجموعو.

عبادت ڪندڙن جي ٽولي. مسافرن جي ٽولي.

- لَتَ پَرَن (ث): پاڻيءَ جا ٻه ساندازا پيرڻ -
لهڻو هائي پيرڻ.

- لَتَ ٻهلائڻ: هڪ هنڌان لڏي، ٻئي هنڌ وڃڻ
واري حالت. پاڇ - لَتَ لَتَن - ڪوچ.

- لَتَ ٻهلائڻ ڪرڻ: هڪ هنڌان ٻئي هنڌ
وڃڻ - ٽپڙ ٽاڙي ڪشي ٻئي هنڌ نيسي - لَتَن جي
تياري ڪرڻ.

- لَتَ ٻهلائڻ هڻڻ: سنيت (وڃڻ جي) هڻڻ - لَتَن
جي تياري هڻڻ. ٻار ٻار ڪوچ ڪرڻ - هر هر
لَتَن.

- لَتَ لاهڻ: منزل هڻڻ - ترسڻ (سر مارئي - ڪر) -
ٻار لاهڻ "ٻچي ٻوٽ ٻڙن کي، لکن ۾ لَتَ لاهي"
(سر آبري - شاه)

● لِيڙ ۽ لِيڙيون: ٺ. (سن. لِيڙ. پرا.
ليڙا = لِيڙ. ع. روڻ) گهوڙي، گدھ، خچر
وغيره جو چڻو - گوڙ - ليڙوڻا - قوسي.

- لِيڙ ڪرڻ: واهيات ڳالهائڻ - يهودو وٽڪڻ -
ٻڪڻ.

● لَتَ: لاپ - حاصلات (سر سهڻي - ڪر)
"لاَتَن تِنهن لَتَ، عشق جنهن جي اک ۾"
(سر سهڻي - شاه)

● لَتَڙاڻ ۽ لَتَڙاڻيون: ٺ. آڻن جي لَتَ -
قطار - قافلو

"اڳي توکان ڪيتري، ويئي لکن هيٺ لَتَڙاڻ"
(خان زئي - حسيني)

● لَتَڙاڻين: ٻار ڪٽائڻ - گاڏي ٻار سان پرائڻ يا
گاڏيءَ ۾ ٻار وغيره رکائڻ. (ڪنهن کي) شهر
يا ڪوٺ مان ٽپڙ ڪٽائڻ - لوڏي ڪيڏن - هڪالڻ.
(ل). شهر نيڪالي ڏيڻ - پٽجائڻ.

● لَتَڙاڻي: گيڏاڻي - لڇاڻي - ڪوڏاڻي - جهولائڻ -
پينگه ۾ سهارڻ (ٻارن کي). ڪپڇ ڪرائڻ.

● لَتَڙاڻي ۽ لَتَڙاڻيون: ٺ. لڇپڻ - اوباشي -
ٻيڻي حياتي - پير - مڙيا. فضولي - خرچ ڪرائڻ جي
حالت - آڏائڻ - کائڻ ڪپائڻ جي حالت.

● لَذَائِنُ: لذت دین۔ لطف دین۔ چشکو دین۔
مزو دین۔ مزیدار لکجن۔ سواد اچن۔ چھرو لکجن۔
(کنهن شيء جو کائن یا واپرائن ۾)
سواد دین.

— لَنْدَنِي * لَنْدَنِي : ذ. صفت. لَنْدَنَتُو—
سوا دي — لَنْدَنِي وارو — مزي وارو — ذائيدار — چھرو —
نمکين.

== لَتْدِيْئِدْ ۞ لَتْدِيْئِدْ : ذ. صفت. لَتْدِيْئِي - لذت وارو (کاتو وغیره) - لذتاتو - سوا دی - ذاتیदार - چشکیدار - رَمَنَ پَریو - کامشگور - چشائو - مزیدار - نیغ نار - دل قرار - فرحت بخش - خوش ذاتی - خوش مزی - مزی وارو - لذت بخش - پُرلطف - لطیف. عزیز - پیارو - من موهن .

● لُڙ: ظرف. ٺه ٺهه - ٿرت - چٻٻت - وهندي -
تهه مطلبو - ٽڪڙو - تهه طلب - پٽ - چوهو.
لُڙ ۾ - ٽوٽڪڙ ۾ - جلدي - ٿرت ڦوٽ - تيز - ٽڪو
”ٻيڙا نيوم لُڙ“ (شاهه).

١٤ لرون؟ ٣. آبهائي - ٽڪڙ - هٿيتر هٿيتر -
تيزي - تعجيل - اجائي ٽڪڙ - تيزي - ٻرڻ -
هنگ ٽرڪان. ٽڪو هلڻ جو هڪ نمونو - تيز رفتار -
ڊوڙ - ڀاڄ. ڪي ۽ هاڻي جي پنڌ جو هڪ قسم -
نور.

● لُڙ ۽ لُڙو: ذ. صفت. (ف. لُڙ = بيوقوف) بيوقوف - احمق - بي عقل - بي شعور - بد سياست. بي سمجه - نادان - اڀوجھ. بد معاش - بد چال. ڇُر - ھڪ قوم جا قديم زماني ۾ سنڌ ۾ ڦر ڪندي هئي.

● لٽر جانڪ: ٿ. سُريلي آواز واري پڪيءَ جو هڪ قسم - باز يا لغڙ يا شڪري جو هڪ قسم.

● لُرَزَّ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● لُرَزِي ۽ لُرَزِيُون: ٿ. تيز هوا — هوا جو جهونڪو — ٽنڪي.

● لَرَزَنُ؛ مصدر. (ف. لَوَزِيدُنْ = دَکُنْ)
کَنَبُنْ - دَکُنْ - تَکُنْ.

- لَرُزَانُ : ذ. ذَكِيذَرُ - كَنَبَتَدَرُ - كَنَبَدَرُ.

— لَتَرْزُقْكَ : مصدر. (ف. لَتَرْزُقِدَنَّ = دَكَّ) —

سُؤَال - کتبیں :- کیں۔ کیل انجام یا ارادی

۱۔ اَللّٰهُنَّ جَالِسَاتَا: ھڪ ٻئي پٺيان نہ ٻڌڻ جا ٿولا۔
۲۔ لَدَوَڪَ: ذ۔ لڏڻ واري حالت۔ ڪوچ۔ منزل۔
۳۔ قافلو۔ لڏپلاڻ۔ لڏو۔

- لَتَوُ لاھين: گھر ڪري ويھڻ. ٻئي تي بار ٿي ڪيڙڻ. همت هارڻ - بزدل ٿيڻ.

— ائڏو! اٺن تپي هٿن ۾: نقصان ۾ هٿن — بي ترتيب
رهڻ — ڏينگوئي ڏيڙي هٿن.

۱۔ لَتَوُكْ لَتَوُكْ: ذ. صفت. بارگشندز دیگو.

● لَتْمُونُ = لَتْمُونُ ذ. (سن. لَتْمُونُ) لَتْمُونُ
لَتْمُونُ = لَتْمُونُ (منائيء جو هڪ قسم - بوندي يا
نخعيء مان ٺهيل گهوڙو - ٽول - مٽيو. گهوڙو -
پيترو - پترو. نفعو - فائدو.

= لَتَدُونُ؟ اَنْتَبُ: ذ. گول انب جو هڪ قسم.
 = لَتَدُونُ؟ پوري تاليهيءَ ۾ ڪائين: سوکڙيءَ
 جي عيوض سوکڙي ڏيڻ.

١- ٽٽون وڙهائين: خوشيءَ جو موقعو ملهائين -
خوشيءَ جي موقعي تي دوستن کي مٺائي ڪارائين.
● لڏوڻو - لڏوڻو: اسم خاص. هڪ شهر جو
نالو.

● لِيْءٌ ۖ لِيْءٌ (ل): ذ. صفت. هتاوژو- دادلو- چريو- کيچل کندژ- کيچلو. چور (کتو)- چور. رول. هر هفت نوسيندژ کتو. جملو: "تون ته لِيْء کتي وانگر منهنجي پُٺ ئي نه چٽيندين".

● لڏاڻو؛ اسم خاص. جيسلمير طرف هڪ ڳوٺ جو نالو، جنهن جو اصل آچار ”لڏروو“ آهي.

● لیدو ۽ لیدا: ذ. رسو. (ن-ب).

● لذت ۱ لذت نون: ث. میبشاج - ذائقو -
سواد - مساء - لاء - لاء مساء - رسنا - چت -
چش - چس - چشکو - چسکو - چہر -
چکت، خوشی - لطف - مزو - سک - متوش -
فرحت - مؤج - و ندر - عیش و نشاط - حظ - عیش -
آرام - آند.

— لَدُنَّا تَائِيَتُو' ۞ لَدُنَّا تَائِيَتَا: ذ. صفت. موادِي —

ذائقیدار۔ چہرو۔ تمکین۔ لذتی۔ لذیذ۔ لذت

دارو۔ چشکیدار۔ رَس پریو۔ کامن گور۔ چشانتو۔

مزى وارو - مڃتي - مڃتا وارو .

تان هتي وڃن. ۽ چٽو ٿيڻ.

”متان لالچ ۾ تون لڙين

متان سڪ لاءِ ڪرين آڙي“

(منٿار)

● لٽر زش ۽ لٽر زشون: ٺ. (ف. لڙيدن =

ڏکڻ) ڏکڻي - ڦرڪڻي - ٽڙڪڻي - ڦڙڪڻي -

سياندو - سيات - سيرات - ميهات - لهرو -

ڏڪ - ڏڪي - چڙهي - ڏوڏو - لوڏو - جڻجڻ -

ٽڙڪو - ٽڙو - ٽڙو ٽڙو.

● لٽر زه ۽ لٽر زها: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زي ۽ لٽر زيا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر زو ۽ لٽر زوا: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. لاڙو - جهڪاءُ - ٺهر - ترڪاءُ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. (سن. لٽر = لٽر) لٽر -

ڏند - ڪوهيڙو - ڊونگر - غبار - انڌوڪار -

ماڪ - اوندهه - هٽل - غل - شور - ڪوڙ -

واڪو - واکاڻ - رڙو رڙو - مونجهارو - ڪڙ پڙ -

گهسان - ٻائڻال - ٻڳڙو - رولو - ڪيهه ڪوڙ -

ماچانگ - هٽس - غلغو - هٽو - هنگامو -

ڏمڇر - مٽس - خروخسو - (گهٽن ماڻهن جو)

آوڙ - هٽل - ڪانو - ڪي لٽر ۾ مزو - جهيڙو -

فساد - بدنامي - بي انسي - ميرو - پائي - اونهو پائي -

ميل - مٽر - ٽيڪ - پائيءَ جي جنس - لٽو پائي -

درياءُ (ڪارابل) - واهه جو جوش ۽ ٽيڪ -

(صفت) لٽايل - ميرو - لٽو - ڪڙ پٽو - لٽاٽو -

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

● لٽر ۽ لٽر: ڏ. ڏڪڻي - ڏڪڻ.

دامن - پلو - اجهو - اوت - واہ - پرومو - آسرو - اميد
 "لڳس اوھان جي لڙھ" - سھائتا - تڪيو - تل -
 تاريءَ - پھڻي - ٻالٽا - پٺيءَ = ڪڍي .

"پرين اوھان جي پوئتان، لڙھ لڳاسين."
 لالچ - طمع - لتب - پُور - اوچتو خيال -
 ريچڪ - جھجھڪي - بڏڪي - بڏبڏو - تھرو -
 ترنگ - وھر - واہ يا درياءُ يا ڍوري وغيره جو
 ڪٽ - ڪٽي - ڪٽارو . (اسم خاص) . تعلقي
 ڊيري محبت، تعلقي ھالا، تعلقي نقبہ الھيار، تعلقي
 جيمس آباد ۽ تعلقي عمرڪوٽ ۾ ھڪ ڊيھ جو
 نالو .

"لڙھ لڳڻ : آسري لڳڻ - پروسبي لڳڻ -
 پٺيءَ لڳڻ - آڌار تي ھجڻ - ٻاند ٻڪڙڻ - دامن
 جھلڻ - وسيلي تي ويھڻ . تابع ٿيڻ - پناه وٺڻ .
 "لڙھ لڳس تنھنجي لار" .

"لڙھ وڃڻ : ذ . ڏندو - پيشو - ڪم - ڪار -
 ڪرت - وئج واپار - ڏندو ڏاڙي - ڪار واپار -
 وھوار - ڏيئي لپتي - واھيو - مشغولي - وھسي وات .
 ياراني - صحبت - تھڪ - گھائلي مائيلي -
 ڏيٺ ويٺ .

● لڙھ ھاڪو ۽ لڙھ ھاڪا : ذ . ٿوري ننڊ - گھير -
 جھوٽا - پنيڪي - گھل مل .

● لڙھائين : مصدر . مالش ڪرائڻ .

● لڙھ جاگير : اسم خاص . تعلقي روھڙيءَ ۾
 ھڪ ڊيھ جو نالو .

● لڙھ چاڙھو : اسم خاص . تعلقي ميرپور بٺوري
 ۾ ھڪ ڊيھ جو نالو .

● لڙھ سٽھڙو : اسم خاص . تعلقي شاھ بندر ۾
 ھڪ ڊيھ جو نالو .

● لڙھ ٽنڊو : اسم خاص . تعلقي آبواڙي ۾
 ھڪ ڊيھ جو نالو .

● لڙھڻ : مصدر . مٽھڻ . (ڪ) . پٿر تي مرچ
 مصالح چيڻ . (ڪ) . ڪپڻ ڪيڻ - ڏاس جي لوڙي
 ڪٽي پيئي ڪرڻ .

● لڙھڻ : مصدر . (سن) . لٽ = ٻاڻيءَ ۾ وڃڻ
 ٻاڻيءَ جي وھڪري ۾ وھي وڃڻ - لڙھندو وڃڻ -

● لڙڻ : مصدر . (سن) . رت > رتي . پرا .
 ٽنڊي = وڙھڻ (وڙھڻ - ڳنڍجڻ - ڳنڍڻ -
 مقابلو ڪرڻ - جٽڻ - جھڳڙڻ - جھيڙو ڪرڻ -
 جھيڙڻ - جھيڙڻ - جنگ ڪرڻ - تڪرار ڪرڻ -
 جھو نڊڻ - سامھون ٿيڻ - جنگ جو ٿيڻ - ڀڄڻ ڪرڻ -
 ڏٺو ڪرڻ - فساد ڪرڻ - نزاع ڪرڻ - خصومت
 ڪرڻ . مڙڻ - پاسو ڪرڻ - لاڙو ڪرڻ - لھڻ -
 وڙڻ - واراڪو کائڻ - واراڪو ڪرڻ - سڏڻ
 رستي تان ڦرڻ - ڦوٽي ڪائڻ - گوھي ڪرڻ -
 پستڪڻ - گمراھ ٿيڻ - ڀٽ تي ھٿ - پويان پير
 ڪرڻ - ھڪ پاسي کان گذري وڃڻ . ملاڪڙو
 وڙھڻ - ڪشتي ڪرڻ . ڏڏڻ - لڏڻ - لڙڙڻ
 ۾ پوڻ . تنگجي رھڻ - لڙڪڻ - لڙڪڻ . (مج)
 لھڻ - ڍڪجڻ - لڪڻ - گم ٿيڻ . ڏينھن جو ٿڌو
 ٿيڻ - ٻاڇو مڙڻ - (ٻاڇا) ٿري وڃڻ .
 (لڙيو - لڙندو - لڙيل) .

● لڙي وڃڻ : لنگهي وڃڻ - ھلي وڃڻ .
 پاسو ڪري وڃڻ .

● لڙڻ : مصدر . ميوو ڪرڻ - لڙائڻ - پڪڪڻ -
 لوٽڻ - لڙجڻ - کيو ڪرڻ - خراب ڪرڻ .
 (لڙيو - لڙيندو - لڙيل) .

● لڙو ۽ لڙا : ذ . صفت . ميوو - لڙ - لڙاڻي -
 لڙائو - کيو - کيو پتو .

● لڙو ۽ لڙو ۽ لڙو ۽ لڙو : ذ . دوستي - ياري -
 سھڻڻ - ياراني - آلفٽ - اخلاص - پریت - دوستانو -
 محبت . ڄاڻ سڃاڻ - گھرائي - ميل جول - آسائند -
 آساني - واقفيت - ڄاڻ پڄاڻ - مھاڪڙو - سھيو -
 تھڪ - ملاقات - مٽرنا .

● لڙھ ۽ لڙھون : ت . (سن) . پست =
 قطار (سن) . ٻڌي . پرا . لڙي = موٽين وارو
 ڏاڳو (موٽي پوئل ڏاڳو - ستر - مالها - لڙي -
 لڙهي . قطار - صف - زنجير - ليڪ - ستر - لائڊ .
 لٽ - چڙھ - ڪاٺي - ڪوڙو (جنھن سان پيمڙي
 ھلائجي) - جانيگھ - ڊگھي لٽ . (نوڙي جو)
 گم - تندو - ڏاڳو - لاڙو - رغبت - جھلو - ٽيڪ -
 ٽپو - ٽوٽي - پستي - آڌار - پير - ويلاو - سام -

سنهي ڪاٺي - چمپيو - لڪڻ - چٽڙ (ت).
پريل وڪ سان آڻ جي هلڻ جو هڪ نمونو.
= لٽر هي لائين: مينهن يا برسات جو لڳاتار
پيو وڃي - گهڻو مينهن پوڻ.

= لٽر هي وارو (ت): ذ. پنهنجي ٽوليءَ جو ماڻهو.
● لٽر هي لٽر هيون: ت. جنگ - لٽر هي -
يٽڙ.

= لٽر هي آڪرن: جنگ ڪڻ - ڪوڏاهڻ -
قلعو فتح ڪرڻ - مويارو ٿيڻ. نفعو پرائڻ -
راند ڪڻڻ.

● لٽر هي لٽر هيون: ت. (سن. يٽڙ =
قطار) قطار - ستر - صيف - هار - مالها - پوڄ -
پوت - سڳو - ڏاڳو - ڏورو.

● ليز ليزون: ت. صفت. (سن. ليڪڻا)
سنهڙو - اڀرو - لاغر - ڪبتڻ - ڏيرو - ڍانگ -
رڳارو - پتلو - متهين - سؤڪيم - باريڪ - ڪاغذي -
هڪو - نرم - ڪوئرو - ڪئرو - نازڪ. بي همت -
بي زور - ڪم همت - تهيج هيڻ - ري همت - لپلهاڙ -
لانجهو - بي ٻاڻيو - نيسو - ضعيفڙو - ڏرو -
ڪي ڪچ - قدر - ٿورو.

= ليزو ليزو: ذ. صفت. ڪمزور - بي زور -
پريل - درٻل - بي طاقت. نيروڙو.

● ليزو ليزو (ڪ): ذ. ٻڪريءَ جو تازو ڄاول
ٿر. ننڍو ٿر. نرم - نازڪ - ڪوئل.

● لس لسون: ت. (سن. لس = چمڪڻ)
جهڙو - ڪارا چانيل ڪڪر - جهڙالو. درياءَ جو
تانگهو پاڻي - پاڻيءَ جي لس لس - سطح - آڇ -
چتر. لس - لسائي - برابري - چڪائي - سڌائي -
هڪجهڙائي - سٺين يا لسسي زمين. مادري ٿور.

لسو پٽ. واريءَ جو ڏير - پٽ. ڪوهه جي
ماله جو هڪ قسم. چورڪٽ - وڪير. پٺاڻ
چئي بندوق وغيره. ڏاڻي جي نموني اوزار جو
هڪ قسم - لسسي. (صفت). بيشمار - گهڻا - هڪٻئي
مٿان - هڪٻئي پٺيان - اڻ ڳٺ - اڪيچار - پٽڙ ڏيرو -
ڳچ ڪهڻين - جمار - انيڪ - ڪيترائي - گهڻائي.
(ظرف). جاري - تڪو - سڌو - صاف - پٺاڻڪ - اسو.

آجهڻ - اولهڻ - پاڻيءَ ۾ لات پوڻ - لپٽ پيٽ ٿيڻ -
لپيٽڻ - وهڻ. ڏي لڪڻ. تڙ ڪرڻ - (مريض جو)
ڊهي پوڻ - اوچتو ڪيري پوڻ - گرم ٿيڻ (پاڻيءَ ۾) -
ٽٽڻ. (بدن ۾) - ضعيف ٿيڻ - ضعيف ٿي وڃڻ يا
لهي وڃڻ.

= لٽر هي ٻئون: ٻوڪ جو ٽوڙي پوڻ. (ف-ب).
= لٽر هي وڃڻ: وهڻ وڃي. زبان ٿيڻ -
نقصان پوڻ. سخت تڪليف اچڻ. طاقت ڇڏائي وڃڻ.
● لٽر هو لٽر ها: ذ. (سن. يٽڙ = لٽر وارو)
ٻوڏ - آئل - برهرو - ٻوڙ ٻوڙان - لپٽ - سيلاب -
پاڻيءَ جو چڙهائڻ - چٽڙ - پاڻيءَ جي چاڙهه وقت تڪو
وهڪرو - پاڻيءَ جو گهمرو يا گهمرو. ڊگهي ڪاٺي -
ورو - ڪاڇڻ - چڙهي - لٽر - لٽر - لڪڙي -
ٻاٺو - مٽهن ۾ ڪم ايندڙ ڪاٺي - ڪايو.
زبردست حملو - غضبناڪ حملو. جوش. (ڪ). تپ
جو جهٽڪو - هڪو تپ - تپ جو عزم. (ل). پٽاڪ
"اهڙا ٿو لڙها هڻن، جو خدا رکي پناهه ۾."
رڌن جي بيماريءَ جو هڪ قسم. پکين جي بيماريءَ
جو هڪ قسم. (صفت). قطارن سان يا موتين وارو
جيئن ته ٽه لڙهو هار = ٽن سترن وارو هار.
(اسم خاص). تعلقي گهوڙا باريءَ ۾ هڪ ديهه
جو نالو.

= لٽر هو آچڻ: لپٽ جو هڪ دفعو اچڻ.
ويرو ٿيڻ - آئل اچڻ. (بيماريءَ جو) دورو ٿيڻ.
= لٽر هو چٽڙ هڻڻ: درياءَ مان گهڻي پاڻيءَ سبب
ليٽ ٿيڻ - ٻوڏ ٿيڻ. بيماريءَ جو دورو ٿيڻ.
هوش مان نڪرڻ - ٻاڳل ٿيڻ.

= لٽر هو لڳڻ: دماغ خراب ٿيڻ - چرڊو ٿي
پوڻ - ٻاڳل ٿيڻ.

= لٽر هو هڻڻ (ت): ڪوڙ ڳالهائڻ - پٽاڪون
هڻڻ - ڏٺو هڻڻ - گشو هڻڻ - لاف هڻڻ.

= لٽر هي ۾ هڻڻ (ت): تڪڙي وڪ سان هلڻ.
● لٽر هي لٽر هيون: ت. (سن. يٽڙ =
قطار) هار - سنڪهر - لٽر - ستر - موتين سان پوئل
ڏاڳو. (ل). لاندي يا چوئري جي ڪنڌيءَ کي
ٻڌل سنهيون ڪاٺيون. وڻ جون ٿاريون يا ڌار

● لستون (اسم خاص). سنڌ جي اولھ ۾ رياست
تس جي هڪ ڳوٺ جو نالو. تعلقي جمائيءَ ۾
هڪ ديھ جو نالو.
● لسان ۽ لسانئون: ٿ. لس - لساني. نار
ڪيل زمين.
● لس پيشاني: ڪنيت يا مشڪي گهوڙي، جنهن
جي پيشانيءَ تي ڪوبه نشان نه هجي. (ن-ب).
● لس لائين: قطار ٺاهڻ - پٿيڙ ڪرڻ - سلسلو
ٺاهڻ - ڪيرم ڪرڻ - لاڳيتائي ڪرڻ. گهڻي
ڪوشش ڪرڻ.
● لس لستگهڻ: بنا جاچ جوڇ لنگهي وڃڻ -
بنا خيال يا سوچ و پچار جي هليو وڃڻ.
● لس لبت: ٿ. هڪ ٻئي پٺيان لپتندڙ يا
موتندڙ.
● لس نيٽن: وقت تڪا هڪلي وڃڻ
"لڙا لس نيٽن آت تڪا ڪاهي وڃن."
● لس ٻيلي ڏانهن وٺي وڃڻ.
● لس هڃڻ: گهاٽو جهڙ هڃڻ. سيد و هڃڻ.
● لس ۽ لس: ٿ. صفت. خسرو - ڪسرو -
ڪس - گنجو - ٿرڙ - (ٿ) بنا ڌاڙعي مڇ وارو.
(ل). ٻڇي - ڪورو. ٻي حيا - ٻي شرم - ٻي نڪو -
ٻي ديدو.
● لسرو ۽ لسرا: ٿ. صفت. ٻڇي - ڪس -
ڌاڙهي نه هئڻ جي حالت. ٻي سرويڻا.
● لسان ۽ لسانئون: ٿ. (ع). لسان =
چپ (چپ - زبان. ٻولي - ڀاشا - ٻائي - ڀاڳ -
لغت.
● لسائين: مصدر. (سن. لس = چمڪڻ)
سو ڪرڻ - لس ڪرڻ - چمڪائڻ - چمڪائڻ.
(ڪڙي ڪي) استري هئڻ. (زمين) سندون. لسو
محسوس ٿيڻ - لسو لڳڻ.
● لسائي ۽ لسائون: ٿ. (سن. لس =
چمڪڻ) لسان - صفائي - سڙائي - سنوت. چمڪ -
چمڪو.
● لس ٻيلو: اسم خاص. سنڌ جي اولھ ۾ بلوچستان
جي هڪ ڀاڱي جو نالو.

● لست ۽ لستون: ٿ. (ع). لست = هن
مزو ورتو) لطف - (اصل لفظ) لذت - مزو -
سواد - ساء - لاء - ساء - ڏانقو - چشڪو - چهرائ.
● لستي ۽ لستي: ٿ. صفت. لست وارو -
لذتي - سواڊي - مزيدار - چٽيرو - چشڪيدار -
لذت وارو - وٽندڙ - لذت.
● لسترو: اسم خاص. تعلقي ٺٽي ۾ هڪ ديھ
جو نالو.
● لسير ڪو ۽ لسير ڪتا (ت): زور سان آبل
گهٽڪو - رهڙڪو - رهڙه.
● لسيرو ۽ لسيرا: ٿ. صفت. ٿلهو - زور وارو -
طاقت مند.
● لسرو ٿيڻ: طاقت وارو ٿيڻ - ٿلهو ٿيڻ.
● لسري ۽ لسريون: ٿ. ۲۷ ٽولن جي
سون جي ٿلهي شخ - سون يا چانديءَ جو ننڍو
ڊگهو ٽڪر يا ڳنڍو. ميتارامي سون - سوني مير -
ٽنگي.
● لسرات ۽ لسرات: ٿ. صفت. ننڍي عمر
وارو - جوان - ڳيرو - لاسيار - سهڻو نينگر.
● لسرو: گاه جو هڪ قسم.
● لسرو ۽ لسرو: ٿ. صفت. ننڍي عمر
وارو - لاسيرات - لسروٽ - لاسيار - ڳيرو -
ڳلٽ - ٽوٽهاڻ - آلتو - ڳروٽ - پورل.
● لسڪائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
تعلقي پنوعاقل ۾ هڪ ديھ جو نالو.
● لسڪرنائي: اسم خاص. تعلقي گوئي ۾
هڪ ديھ جو نالو.
● لسڪي: اسم خاص. تعلقي گوئي ۾ هڪ
ديھ جو نالو.
● لسڻ ۽ لسڻ: ٿ. بدن تي داغ - چمڙي
جو داغ - چٽو. آڙي - بٺندي. ڪارٻ - ڦاٽب.
(ٿ). ٿوم. گاه جو هڪ قسم.
● لسڻو ۽ لسڻا: ٿ. سائيري رنگ جي
جواهرات جو هڪ قسم - زير جند - فيروز. بليءَ
جي آڪ. جواهرن مان جٽيل.

ڪير گڏي ٺاهيل شريت. جهڙو- ٺڙاٺ- مٺهار.
(ل). ٻٺان ڏنڊن جي، وٺن جي ٻٺن وغيره روڻ لاءِ
ڏاٽي جهڙي گول ننڍو اوزار جو هڪ قسم-
ٲسيٺو- ٲس.

● ٲسي ٲوٲسم: ٲيرت جو هڪ قسم.
● ٲسيٺون ڪٺڻ (ڪ): سوء ڪٺڻ- ارمان
ظاهر ڪٺڻ.

● ٲشار ڪي: اسم خاص. تعلقي جي ٲٲٲ آباد ۽
تعلقي ميرپورخاص ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.

● ٲشاري: اسم خاص. تعلقي سيوهڻ، تعلقي
حيدرآباد، تعلقي گوني ۽ تعلقي عمرڪوٽ ۾ هڪ
ڊيهه جو نالو. هڪ ذات جو نالو.

● ٲشڪر ٲٲشڪر: ذ. فوج- ڪٽڪ-
مٺا- عسڪر- سپاه- آڙد- عملو- اٺالو-
ڊٲبلو- انبوھ- هشام- ڪڪ- ڏل- گهل-
جيش- رسالو. ڪٽڪ لڳ سوري. ڪٽڪ.
هندستاني خٽامي- سپاهي.

● ٲشڪر ڪشي: ٲ. ٲ. ٲشڪر-
ڪشيڊن (چڙهائي- حملو- يلغار- ٲرتي).

● ٲشڪر گاه: (ف. لشڪر گاه = چانوٺي)
لشڪر جي رهڻ واري جڳهه- چانوٺي- ڪٽڪ-
سپاه جو ٲڙاء- لشڪر جو فرود گاه- ڪامبو-
مٺل- ٲاٺو- صدر.

● ٲشڪري ٲٲشڪري: ذ. صفت.
سپاهي جو- فوجي- عسڪري- جنگي- مٺڪ-
لشڪر وارو- لشڪر جو- سپاهڪو- فوجي
ملازم.

● ٲشڪري آئين: ٲ. ٲ. لڙائيءَ جو سامان-
جنگي ٲڙ. جنگي قانون.

● ٲشڪر خان: چانڊيو: اسم خاص. تعلقي
ميرپورخاص ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.

● ٲشڪري: چانڊيو: اسم خاص. تعلقي
قمبر علي خان ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.

● ٲشڪري ٲٲٲ: تعلقي ميرپور ماٲيلي ۾
هڪ ڊيهه جو نالو.

● ٲسو ٲٲسا: ذ. صفت. (سن. ٲس =
چٽڪڻ) ٲس وارو- جنهن تي وار وغيره نه هجن-
ٲراٲر- هموار. چٽڪايل- چٽڪيل- چٽڪو-
چٽڪندڙ- چٽڪندڙ- صيقل ٿيل- صاف- لاسر-
سٲريڪو- مٲهريدار. سهڻو- حسين- گيٺن لٺو-
ٲورل. ٲي ڏاڙهيو. (ٲ. ٲسي ٲٲسيون).
● ٲسا ٲٲا (ٲ): ٲر ۾ زالن جي مٽي ويڙهڻ
جو نمونو.

● ٲسا ٲٲٲ: عدت واري زال جو عدت جا ڏينهن
ٲورا ڪري سوگ جا ڪٲڙا لاهڻ، رنگين ۽ ٲيرت
وارا ڪٲڙا ٲائڻ.

● ٲسان ٲٲسائينون: ٲ. ٲ. ٲسائي- ٲس-
ٲراٲري- چٽڪائي- چٽڪو- مٲيرو- آجٲر-
چٽڪاٺ- چٽڪ- سڏائي- صفائي- سنوت.

● ٲسو ٲٲام: ٲسو يا صاف لغام- ٻٺان ڪنڍي
لغام- ڊهانو- زبانو.

● ٲسي ٲٲسيون: ٲ. ٲ. سڀڏي- صاف-
مٺين. ٻٺان گنڍ جي تند وغيره.

● ٲسي ٲٲٲ: سڏي ٲٲٲ. صفا ٲٲٲ.
● ٲسيون ڪٺڻ: ٲسا ڪٲڙا ڪٺڻ- سوگ يا
شوگ ڪٺڻ- ڏڪ ڪٺڻ- ارمان ڪٺڻ.

● ٲسو ٲٲسا: ذ. صفت. ٲي لذت- اٺ سواڊي
(ڪاڏو)- آٺو- ٲي سواڊيو- ٲي ڏانڦو- ٲي لذتو-
ٲي لطف- ٻٺان مصالح- ٻٺان ويڳر- ٲڪو.

● ٲيماريءَ ڪري وات ٲسو ٲٲي ٲيو اٲم. (ل).
ٲيسدار. سوگيم- ٲٲٲو- مٲٲٲن- سنهڙو- ڏٲيرو-
ضعيف- ڪمزور- ٲٲچ هيٺ- ڍانگو.

● ٲسائي ٲٲسائينون: ٲ. ٲ. آٺوٺائي- ٲڪائي-
ٲي لذتائي- ٲي سواڊائي.

● ٲسو ٲٲسا (ل): ذ. صفت. جنهن کي ڏاڙهي
ٲاڪل نه اچي- لڳڙو- ڍرلو.

● ٲسوٲ ٲٲسوٲ: ذ. صفت. ننڍي عمر
وارو- ننڍو جوان- ڳيرو- ٻٺان ڏاڙهي مڇ-
ڏاميار.

● ٲسي ٲٲسيون: ٲ. ٲ. ٲٲڙو ڏٲ- ٲٲڙي جهڻ-
ٲٲڙي مٲٲي- ڪٲٲو- ڏٲ- ٲاٲياڪ- جهارو- ٲاٲي ۽

● **لُعَابٌ** ۛ **لُعَابٌ** : ث. (ع. لُعَابٌ = گِگ) گِگ - تڪ - قِيَمِي - پڪ .
 "خودياڻي خوب ٿين لائن جي لعاب"
 (سر سهڻي - شاه)
 رَس - لَس - كَس - لڳدار شيءَ - ڪوٺڻو -
 لاس - لپس - وڪواري شيءَ، جادو طور مڪجي -
 دوائن جو شيرو - پوساڙو - ڪاڙهو. پتاشن جو
 شربت .
 - **لُعَايِدَارٌ** ۛ **لُعَايِدَارٌ** : ذ. صفت. لڳلڳدار -
 لپسيداڻو - گنگ وارو .
 - **لُعَابٌ** ۛ **لَائِنٌ** : چين کي ڪوٺر سان لٽي ڇڏڻ -
 موني ٿيڻ .
 ● **لَتَعْلُ** ۛ **لَتَعْلُونُ** : ث. قيمتي جواهرات جو
 هڪ قسم - ياقوت - چوٽي - مالڪ .
 ● **لَتَعْلُ** ۛ **لَتَعْلُ** : ذ. لال - سرخ - ڳاڙهو .
 سُهڻو. دوست - پيار - لاڏلو. گهٽ - وٺو. قاس
 جي پتن جو هڪ رنگ لال پان. درياءَ ۽
 اوليائن وغيره جو خطاب (جيئن ته لعل شهباز وغيره).
 - **لَتَعْلَانٌ** ۛ **لَتَعْلَانِيُونُ** : ث. لَتَعْلَانِي -
 ڳاڙهان - سرخائي - سرخي - لالان .
 - **لَتَعْلُ** ۛ **بِتَزَارٌ** **لَتَعْلُ** **بِتَزَارِيُونُ** : ث.
 عصمت فروشيءَ جو اڏو - چٽڪلو - طوائف خانو -
 زناء خانو - ڳاڙهي بزار .
 - **لَتَعْلُ** ۛ **ذِ نَائِيْنُ** **لَاتُ** : هُنَ پريان قافلي جي
 ٻاريل باه جي ڳاڙهان يا چيبي ڏئي (سر سهڻي - گر)
 ● **لَتَعْلُ** ۛ **لَتَعْلُ** : ذ. ڳاڙهو - لال - رتو -
 سرخ - گلرنگ - وڳيل (سر مومل راڻو - گر).
 پرميشر. (سامي). پٿر جو هڪ قسم - جواهرات جو
 هڪ قسم. (صفت). سينڪارييل - آرائش ٿيل -
 پراجيٽل - عمدو - حسيٺ - سندر - نيڪو -
 ٺاهوڪو - موچارو - سُهڻو - سويي وان صورت وند -
 سندرشتن - خوبصورت. (اسر). ميٺن - لڏن -
 پٽين - پيارو - عزيز. (پتن راند ۾) لال پان .
 ڪن بزرگن جو لقب (جيئن ته) لعل شهباز -
 اڏيرو لعل - ڪن جاسن جي مشهوري لاه
 ڪر ايندڙ لفظ جيئن ته : لعل قلعو - لعل مسجد -

● **لَتَطَاقَتٌ** ۛ **لَتَطَاقَتُونُ** : ث. (ع. لَتَطَاقَتٌ =
 سنهڙائي) سنهڙائي - باريڪي - رقت - نازڪي -
 نفاست - ٻاڪيزگي - سوکيائي - صفائي - سهڻائي -
 سترائي - خوبِي - نزاکت - مٺائي - مٺوڪت -
 خوبصورتِي - رونق - بهار - طراوت - تازگي. نرمي -
 ملائمت. جوين - سونهن - سوييا - زينت - زيب -
 سندرتا. حلاوت - ذائقو - مزو - لذت - لطف .
 فصاحت - سلاست .
 ● **لُطْفٌ** ۛ **لُطْفٌ** : ذ. (ع. لُطْفٌ = فائدي
 وارو). مهرباني - ثورو - احسان - لائق -
 پلائي - نوازش - عطيو - عنايت - اڇيو - ان گرهه -
 ديا - مهر - وڙو - عطووقت - ڪير پا - ڪرم -
 ٻاجه - رحم - غريب پوروِي. مزو - لذت - بهار -
 خوشي - فرحت - ذائقو - حلاوت. تازگي - نرمي -
 طراوت - ملائمت. عمدگي - باريڪ بيني .
 ● **لُطِيْفٌ** ۛ **لُطِيْفٌ** : ذ. صفت. (ع. لُطِيْفٌ =
 ٻار پڪو) نفيس - باريڪ - مهيمن - پتڙو .
 نازڪ - ڪومل - نرم. هڪو - مٺڪ. صاف -
 شفاف. نيڪوڪار - مقدس - پاڪ - ٻاڪيزو -
 سٿرو. لذت - مزيدار - مزي جو - خوش ذائقه -
 سواڊي - نڀ نار. ان لپ - ورتو - ناپيد - ڪمياپ -
 ڌر لپ - عتقا - سوڌو - سُهڻو - پتل پتلوڙ - سٺو -
 روڙو - عمدو. محبوب - دوست - مڃڻ - مهربان .
 تحفو - سوکڙي. (ث. لُطِيْفَتَانُ).
 - **لُطِيْفٌ** ۛ **غِيَا** : ذ. هڪو ڪاڌو - سادو ڪاڌو -
 زود هضم ڪاڇ .
 ● **لُطِيْفٌ** ۛ **يُورٌ** : اسم خاص. تعلقي جاتيءَ ۾
 هڪ ديهه جو نالو .
 ● **لُطِيْفٌ** ۛ **شاهٌ** : اسم خاص. تعلقي ڊگهڙيءَ ۾
 هڪ ديهه جو نالو .
 ● **لُطِيْفَتُو** ۛ **لُطِيْفَتَا** : ذ. ڀوڳ چرچو -
 ظرافت آميز گفتگو - ٻول - لکتو - بيان - ڳالهه -
 عئل واري ۽ مزيدار آکاڻي .
 ● **لُطِيْفٌ** ۛ **واهٌ** : اسم خاص. تعلقي ميرپورماٿيلي
 ۾ هڪ ديهه جو نالو .

- لعلائي ۽ لعلائيون: ٺ. ڳاڙهان - سرخائي - سرخي.
- لعل ۽ پاجي: ڳاڙهي: گوشت رڌڻ - تيون واپرائڻ.
- لعل جي مهر: ساڄي پانهن تي قلندر شهباز جي پيرن کي ڏنل داغ.
- لعل جهڙي: آڇڻ: ماهواي ٿيڻ - حيض جاري ٿيڻ.
- لعل ٿيڻ: ڳاڙهو ٿيڻ: رخ ٿيڻ. گهوت ٿيڻ. ڪنهن وليءَ جي دعا سان شاداب يا سرميز پ آباد ٿيڻ.
- لعل فلر: ڏ. صفت. لعل جي رنگ جهڙو - سٺو.
- لعلون لعل ٿيڻ: خوش رهڻ - تندرست رهڻ - بت ۾ پرجڻ. سترهو ٿيڻ - خوش ٿيڻ. وڏي اوج تي رسڻ - ڪمال حاصل ڪرڻ.
- لعلائي ۽ لعلائيون: ٺ. ڳاڙهان - سرخي - لالان - لعلان - لعلائي.
- لعل آوڻ: اسر خاص. تعلقي ڳڙهي ياسين ۾ هڪ ديهه جو نالو.
- لعل آوڻ: تعلقي ڳڙهي خيرپور ۾ هڪ ديهه جو نالو.
- لعلائيون: مصدر. ڳاڙهيو ٿيڻ - ڳاڙهان تي مائل ٿيڻ - ڳاڙهو لڳڻ - ڳاڙهو نظر اچڻ - ڳاڙهان - سرخائڻ.
- لعل بخش شاه: اسر خاص. تعلقي جيمس آباد ۾ هڪ ديهه جو نالو.
- لعل بکر: اسر خاص. ڪراچي ايريا ۾ هڪ ديهه جو نالو. مارپور جي اتر - اولهه طرف هڪ ڳوٺ جو نالو.
- لعل پتافي: اسر خاص. تعلقي ميرپور ماٿيلي ۾ هڪ ديهه جو نالو.
- لعل پور: اسر خاص. تعلقي شاهنادر ۾ هڪ ديهه جو نالو.
- لعل چنڊو: اسر خاص. تعلقي ڳڙهي ۾ هڪ ديهه جو نالو.
- لعل خان: لعلاري: اسر خاص. تعلقي جيمس آباد ۾ هڪ ديهه جو نالو.
- لعل خان: مستوئي: اسر خاص. تعلقي ميروخان ۾ هڪ ديهه جو نالو.
- لعلري ۽ لعلريون: ٺ. ڳاڙهي جهنگ واري ڪڇ جو هڪ قسم.
- لعل لوڏو: اسر خاص. تعلقي جيڪب آباد ۾ هڪ ديهه جو نالو.
- لعل محمّد پنجو: اسر خاص. تعلقي سکر ۾ هڪ ديهه جو نالو.
- لعل واه: اسر خاص. تعلقي ڳڙهي خيرپور ۾ هڪ ديهه جو نالو.
- لعلو رائوڪ: اسر خاص. تعلقي وارھ ۾ هڪ ديهه جو نالو.
- لعلو ڳاڙي: اسر خاص. تعلقي ميهڙ ۾ هڪ ديهه جو نالو.
- لعلو والي: اسر خاص. تعلقي گهوٽڪي ۾ هڪ ديهه جو نالو.
- لعلنت ۽ لعلنتون: ٺ. (ع. لعلنت = ٿڪار) ٿڪار - ملامت - تبترا - ٿڪ پڇو - بددعا - نفرت جو جذبو - بيواري. پٽ پاراتو - ميراب.
- لعلنتي ۽ لعلنتي: ڏ. صفت. لعنت وارو - پٽيل - ملعون - لعين - مردود - رجم - پاراتيل - سراپيل - ڌڪاريل - لعنت ٿيل - لعنت جو لائق - بد بخت - بد نصيب - شامت زده. اشارو نفس ڏانهن.
- لعلن طعن: ڏ. ٿڪ لعنت - ملامت - پٽ پاراتو - مهڻو طعنو.
- لعلين ۽ لعلين: ڏ. صفت. پٽيل - لعنتي - پاراتيل - هٿيارو - ملعون - مردود - رجم.
- لعلاد ۽ لعلادون: ٺ. طعنو - مهڻو - ڏوراپو - عتاب.
- لعلاد هٿين: ٻشي جي ڳالهه ۾ ٻي جا دخل ڏيڻ.
- لعلار ۽ لعلارون: ٺ. (من. لکھو = ڌرو - رتي) آڻو - رتي - ڌو - پٽر مائو - چورو -

● لغتَ تَوِيصُ : ذ. صفت. لغت ٺاهيندڙ.
لغت يا فرهنگ لکنڊڙ - ڪوش ڪرتا -
ڪوش ڪار - حرف جو سلسلو ٺاهيندڙ.
● لغتي ۽ لغتيون : ث. ٿولشو - ڪوشو -
مڪ - ڌڪ. گهوٽيل پنک جو رهت - ٻائي گڏڻ
کان اڳ ۾ وارو ڳنڍو - چاڻو - پٺوڙو -
ڦوڳب.

● لغدي ۽ لغديون : ث. آلي مٽيءَ جو
پٺوڙو. ٿانءِ مٿان آلي مٽيءَ جو ڏنل پوٽو.
● لغتڙ ۽ لغتڙ : ذ. ڪاغذ جو ٺهيل اڏامندڙ
رانديڪو - پتڪ. ننڍي جهاز جو هڪ قسم.
(حقيقت ۾ مادي، پر مذڪر طور استعمال ٿيندڙ
ڪار اڪيو ڊگهن پرن وارو شڪاري پکي) -
"جفتو" جي مادي "ن" (ب). جهڳر باز جي مادي
(جنهن جو رنگ ڪارو ۽ ڳاڙهو ۽ اڪيون
ڪاريون ٿينديون آهن) - شڪار لاءِ هاليل باز
جهڙي نر پکيءَ جو هڪ قسم. ڳوڙو -
پٿاڪ.

● لغتڙائي ۽ لغتڙائي : ذ. صفت. لغتڙ ٺاهيندڙ.
پٿاڪ هٽندڙ - لاف زن.
● لغتڙ باز : ذ. صفت. چالاڪ - پٿاڪي - زت
هٽندڙ - ڪشائي.
● لغتڙو ۽ لغتڙو : ذ. صفت. بهادر - دلير -
سورهيه - جوڌو - پٿوان.

● لغتڙ هٽڻ : ڊاڙ هٽڻ - پٿاڪ هٽڻ - لاف
هٽڻ - ڪشا هٽڻ - اجايا دلاسا ڏيڻ - پييون ڏيڻ.
● لغتڙي ۽ لغتڙيون : ننڍو لغتڙ.

● لغتڙش ۽ لغتڙشون : ث. (ف. لغتڙيدن =
تيرڪڻ) پير جي کيسڪ - تيرڪ - لورزش - لوزو -
لودو - ڌوڏو - جنبش. غلطِي.

● لغتلام ۽ لغتلام : ذ. ڀلي مڃي وغيره ترڻ
لاءِ ٻوٽن جو هڪ قسم - ٽڪي.

● لغتن ۽ لغتن : ذ. وڏي ۽ ويڪري
ٿانءَ جو هڪ قسم - ڦهليلي - پات - ٿالھ -
خو مڇو - طقي - پاڻوڙو - طباق - وڪرو ٿالھ.

جڙو - چروٽون - لپ - ٿورو - چت - هٽو -
ذراڪ - ٻرڙو - ڇڪڙو - تير ماتر - تمام ٿورو
ذرو. لاڳاپو - اثر - سڪ - سارو ٿي. رس -
چشڪو. نشان - داغ - چيتو. چوٽ - ڌڪ - صدمو.
● لغتارَ لڳڻ : ٿورو اشارو ٿيڻ - پاسو لڳڻ -
واءِ لڳڻ - اثر ٿيڻ. چوٽ لڳڻ - ڌڪ لڳڻ - صدمو
رسڻ.

● لغتار ڪري : اسم خاص. تعلقي ميرپور خاص
۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لغاري : اسم خاص. لغتار مڪران مان آيل
بلوچ قوم جي هڪ قبيلي جو نالو - بلوچن جي
ذات، جنهن جا ست پاڙا آهن ((۱) آلوائي (۲)
آدمائي (۳) پيرامائي (۴) پرڳڙي لغاري (۵) بوزدار
(۶) بنگلائي (۷) هڏوار). تعلقي شهداد ڪوٽ ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● لغار ۽ لغار : ذ. (ف. لڪار = لغار.
ع. لڪار = لغار. سن. وٽڪا = لغار) گهوڙي
جي لوه جي ڪڙين واري واڳ - لڪار - لڪار -
عنان - واڳ - دهانو - اليان.

● لغار چاڙهڻ : گهوڙي کي لغار ڏيڻ. روڪڻ -
بند ڪرڻ. چيڙڻ. قابو ڪرڻ.

● لغار لاهڻ : گهوڙي جي منهن مان لغار
ڪڍڻ - گهوڙو ڪولڻ - (گهوڙي جو) قاعدو
لاھڻ.

● لغائيت ۽ لغائيتون : ث. انت - نيپيرو -
انٽها - آخر - نيچوڙ - نيورتي - چيڙو - پوراڻو -
سمائيت - چيهه - پڇاڙي.

(ظرف). شامل - سوڌو - داخلي - جمع - سميت.
جي پڇاڙي تائين - لغائيت.

● لغت ۽ لغتون : ث. (ع. لغتو =
ٻالھائين) ڪنهن قوم جي زبان - هڪ ڪتاب
جنهن ۾ ڪنهن ٻوليءَ جا لفظ سمجھائين، معنائن
وغيره سميت درج ٿيل هجن - فرهنگ - ڪوش -
ناموس - زبان - ٻولي - پاشا - ڊڪشنري - اهي لفظ
جن جي معنيٰ مشهور نه هجي. لفظ - شبد - وارتا -
وائسي - چٽو وٽ - چوٽيو - چٽو ٻولو.

● لَتَوُ ۽ لَتَوُ: ذ. صفت. (ع. لَتَوُ = يهودو) يهودو - واهيات - نامعقول - بي معني - باطل - بي فائدو - بيڪار. (اسر). يهودگي - بڪوات - جهڳ - يهودو ڳالهائڻ.

● لَتَوُ ۽ لَتَوُ: ذ. صفت. (سن. لَتَوُ) بزدل - گيدي - بي غيرت - بي حياءَ - بي شرم "اشراف لاءِ آڄ ڪلهه آزار آهڪ آهي، نَسْرُا ٿن ٿن ٿا لوڻيا لَتَوُ لَوُ"

(فاضل شاھ).

لُچ - بد معاش - بي ايمان - لوفر - گانڊو

"متان ٿيڇ لغور، لڏي لهرين وڃ م"

(خان ڙئي - سهڻي).

بي عمت - ڊڄو - مُست - بيڪار - ڪوچڙ - ڪم چور. توڪبازيءَ جو هڪ لفظ.

● لَتَوُ ري: اسر خاص. ايران مڪران ۾ رهندڙ هڪ قوم جو نالو.

● لَتَوُ ري: اسر خاص. تعلقي ڪنڌڪوٽ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لِفَ ۽ لِفُون (ت): پاڻيءَ يا ڪند سان ڀريل هڪ ڦرڙي - ڦوڻيندو - ڦوڪڻو.

● لَتَا (ڪ): ٺ. لٽاڙ - پٿاڪ - لاف - بڪوات.

● لَتَا هٿن يا لَتَا هٿن (ڪ): لٽاڙون هٿن - پٿاڪون هٿن - گشا هٿن.

● لِفَاوُ ۽ لِفَاوُ: ذ. (ع. لَفَ = هُن ويڙهيو) ڪاغذ جي ٿيلهي - ڪنهن خط جو پوس يا ڍڪڻ - ڳوٺري - ڪاغذ جو غلاف - پوئش - ڪٽوڙ.

● لَفُظُ ۽ لَفُظُ: ذ. (ع. لَفُظُ) حرف - اکر - ڪلمو - شبنڊ - ٻول - چوڻي - ڳالهه - منهن مان ٻاهر نڪتل اکر. وڃڻ - انجام - ٻول - اقرار - پر تڪيا لُغت. ڪار ڪند.

● لَفُظًا: ظرف. اکر به اکر - حرف به حرف - لفظن ۾. لفظن موجب.

● لَفُظُ به لَفُظُ: اکر به اکر - اهڙي جواهرڙو - حرف به حرف - ساڳين شبنڊن ۾ - هو به هو - جيئن جو ٿين - ساڳيو.

● لَفُظِي ۽ لَفُظِي: ذ. صفت. اصلي - حقيقي - ٺيڪ. لَفُظُن جي - لفظن جو - تحت لفظي - لُغَتِي. لفظي بحث - لفظي تڪرار.

● لَفُظُ ۽ لَفُظُ: ذ. صفت. لُغَنَڪو - ڪمينو - اڏنگو - بد معاش - لُچو - لوفر - شودو - غنڊو - اوباش - نڪار - بد خصات - بد اخلاق - بد ڪردار - بي فضيلتو - بد اطوار - بي غيرت - بي نڪو. رولو. رولاڪ - رولو چولو - رولاڙ. لاف زن - پٿاڪي - گشائي - ڊاڙي.

● لَفُظُ ۽ لَفُظُ: ذ. صفت. ڪمينو - بد معاش - اوباش - لُچو - لُغَنَڪ - بي شرم - نڪار - بي فضيلتو. رولاڪ - رولو چولو.

● لَفُظُ ۽ لَفُظُ: ذ. پڪي جو هڪ قسم.

● لِفَ ۽ لِفُون: ٺ. گهڻي ڪم ڪرڻ ڪري ڪاٺ يا ڪهڪڙي کان ٿي پيل ڦوڪڻو - ڦلوڻو - ڦوڪڻو - ڦلوڻو - ڦوڻيندو - لِفَ - لِفَ (ڪ). بَڪَ - بَڪَ - اڃايو ڳالهائڻ - بڪوات - بڪواس.

● لِفُون لِفُون (ڪ): گندو ٻولن يا ڳالهائڻ - ڪاريون گند ڪرڻ - بڪوات ڪرڻ. اوجھ اوتڻ.

● لِفِجَن: گند ۾ ڀرجي پوڻ.

● لِفِرِي ۽ لِفِرِي (ت): ذ. صفت. پٿاڪي - پٿاڪ هٿڙو - لاف زن - ڊاڙي.

● لِفَرُ ۽ لِفَرُ: ذ. صفت. قدآور. ڪنن ڊگهو. بد عادتو - بد اطوار - بي فضيلتو.

● لِفِرَ (ڪ): پاڇيءَ جو هڪ قسم.

● لِفِرِي ۽ لِفِرِي: ذ. صفت. بي طاقت - ڀل هيٺ - درٻل - ڪمزور - هيٺو - ضعيف - ڏڀرو. رس - عرق.

● لِفَسِي ۽ لِفَسِيُون (ت): ٺ. ڪڪ جي ٻاٽ. ڪيھ ۾ پئجي، ڳڙ ملائي ٺاهيل ڪاڏي جو هڪ قسم.

● لِفَڪائِي (ت): مَصدر. لوڏڻ - ڏوڏڻ - ڏڏڪائِي.

● لِفَڪِي: مَصدر. لُچڻ - ڦڪڻ - ڦڙڻ. ڏڪڻ - ڪنڻ - ڏڏڪڻ.

● لَفَ لَفَ: وڏا ڪ هٿن.

● لَتَمَانُ : اسر خاص. هڪ مشهور حڪيم جو نالو. جو باغور جو پُٽ. حضرت دائود عليه السلام جو شاگرد ۽ بني اسرائيل قوم جو قاضي هو. هي شهر نوبه واقع آفريقه جو رهاڪو هو. ملڪ شام ۾ پڙهيو ۽ شهر رمله (فلسطين) ۾ دفنيو ويو. (صفت). سڻائو (ماڻهو) عقلمند- داناءُ- ڏاهو- تجربيڪار- اڪابر- هوشيار. (اسر خاص). قرآن شريف جي هڪ سورت جو نالو. تعلقي خيرپور ميرس ۾ هڪ ڳوٺ ۽ ديھ جو نالو.

● لَتَمَانُ جِي : واءُ : اسر خاص. تعلقي مٺيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لَتَمُو ۽ لَتَماءُ : ذ. وات ۾ وجهڻ لاءِ هٿ ۾ کڻيل کاڌي جو مقدار - گيرھ - ڳٽي - نيوالو - ڳيو - ٽڪر - پور - ڳٽو - خُرمُو - گيراس. عمدو کاڌو.

● لَتَو ۽ لَتاءُ : ذ. واڳٽائي يا ڳاڙهي رنگ تي مائل رنگ وارو لَتَوَ. چٽيڪرو ڪبوٿر. (ث. لَتِي ۽ لَتِيُون).

● لَتَوُو ۽ لَتَوُوو : ذ. (ع. لَتَوُو = اڌ رنگ). بيماريءَ جو هڪ قسم - اڌ رنگ - (جنهن ۾ جسم جا عضوا سڪي ۽ قري ويندا آهن).

● لَتَڪَ ۽ لَتَڪُون : ث. تڪليف - مصيبت - ڏاڪيڙا - رنج - عذاب. (اسر خاص). هڪ ذات جو نالو.

● لَتَڪَ لَتَڪُن : تڪليفون ڏيڻ - مصيبت ۾ هڻڻ - ڏڪ ٿيڻ. بَڪَت - وڻڻ - حرص ٿيڻ - حسد وڻڻ.

● لَتَڪَ ۽ لَتَڪَ : ذ. جبل. ڀيٽ. ٽڪرين جي وچان ويندڙ پيڇرو - جبل جو رستو يا اڻانڪو لنگھ. لنگھ - گهٽ - گهٽڙ - سونگھ. ڀيٽ مٿان لنگهندڙ گس - واٽ - لانگھو. ٻيٽ - ڪُمر - ميان - چيلھ.

”گل سرخ سڄڻ، سيد سرس سيسي“

لڪ ليٽ ٻهسي نه لهن (محمد).

پيڙهيءَ جي اڏي گمان ٻاچيل وارو پاسو. بيماريءَ جو هڪ قسم - طاعون مرض. مهاري (پليگ) ڏکيو وقت - تڪليف. خيال. (مارئي). سندرو - همت.

● لَتَقَن : مصدر. لَتَ لَتَ ڪرڻ - لَتَڪَڻ - لَتَڪَن. سڀڪي کائي وڃڻ.

● لَتَقَن (ڪ) : مصدر. لَتَقَن - راڳو ڏيڻ.

● لَتَو ۽ لَتاءُ (ل) : ذ. صفت. ٻيو ڏندن ڀڳل (ماڻهو).

● لَتَوِي ۽ لَتَوِيُون : ث. رات جو اوڍڻ جي اوچن جو هڪ قسم - سوڙ - رلي - گودڙي - رضائي - اوچن - ٻٿرائي - چيري.

● لَتَي ۽ وِجَن : پورو ڪري وڃڻ - ختم ٿي وڃڻ.

● لَتاءُ ۽ لَتاءُ : ث. ذ. ديدار - نظارو - ڏيکاءُ - اسرار. صورت - سُڪل - لَتاءُ.

● لَتاپُور : ذ. اهو هنڌ يا مڪان جتي محبوب جو ديدار ٿئي - اهو مڪان جتي سدائين سوجهرو آهي ۽ اونداهه اصل ڪانهي - هڪ فرضي جاءِ جو نالو - ماڳ - مڪان - لَتا وارو (هنڌ) ”لنگھ لَتاپور ڏانهن“.

● لَتَاءُ ۽ لَتَاءُ : ذ. (ع). ديدار - درشن - ملاقات. نظارو - چهرو - صورت - لَتا.

● لَتَب ۽ لَتَب : ذ. (ع). لَتَب = هُن عنوان ڏنو) اهو نالو جنهن مان تعريف يا مذمت جو مطلب نڪري (ع-م-د) - عزت وارو نالو - صفتي نالو (جيئن ته ”خان صاحب“ خان بهادر“ وغيره) - خطاب.

● لَتَب لَتَن : لَتَب : لَتَب لَتَن - ٽڪو لَتَن - عيدار ڪرڻ - عيب لَتَب لَتَن - ڳلا ڪرڻ - بدنام ڪرڻ. ”ڪهڙو لَتَب ڏيڻ کي لَتَن“

(شاه).

● لَتَوُو ۽ لَتَوُو : ذ. نتھ جو اصطلاح. (ع) اها شيءِ جا ڪنهن کي هٿ اچي ٻهراڻ جو مالڪ نا معلوم هجي. (هدايت الانشاء).

● لَتَلَتَن : ذ. ٻگھ ٻگھيءَ جي نموني وڏي ٻگھيءَ جو هڪ قسم. کيس آجڻ نه سڏين، اتر هندستان جي ڪن ڀاڱن ۽ بنگال ۾ عام آهي. ٻئيءَ جي ڀرڻ جو رنگ خاڪي ٿيس. سندس کاڌو ڏيڏر مڇي ۽ هڏا آهن. هن کي ڪتنگ يا غڏي خور به چون.

- لڪوڪڙ ۽ لڪوڪڙ (ٺ): ذ. صفت.
 لڪندڙ - لڪي گهندڙ.
 - لڪوٺڻو ۽ لڪوٺڻا (ٺ): ذ. صفت.
 لڪندڙ - گجهو - لڪل - چٽيل.
 • لڪ ۽ لڪ: ذ. گجهه - راز - پيد - ڏنڊ جي
 پڪيءَ جو هڪ قسم.
 - لڪ رڪڻ: ڳالهه لڪائڻ - راز مخفي رکڻ.
 - لڪ لڪائڻ: راز مخفي ڪرڻ - پيد ظاهر نه
 ڪرڻ.
 • لڪ ۽ لڪون: ٺ. گرم هوا - ڪوسو واءِ -
 لوهه - لوهه - لڪ - جهولو - گرمي - بيا بان -
 بادِ سمور - ماڙو. لٽ.
 - لڪ کائڻ: گرم هوا کائڻ.
 • لڪا: پڪيءَ جو هڪ قسم - ڪپوٽر جو هڪ
 قسم. (اسر خاص). هڪ جبل جو نالو.
 • لڪائڻ: مصدر. چٽائڻ - ڍڪڻ - پوشيده
 رکڻ - گجهو رکڻ - روپوش ڪرڻ - راز ۾ رکڻ -
 چٽي ڪرڻ - تل ڪرڻ - ٽمڻ - ڊڄڻ.
 • لڪائڻ: مصدر. لڪائڻ.
 • لڪيڻو: اسر خاص. تعلقي آهاوڙي ۾ هڪ
 ديهه جو نالو.
 • لڪدار ۽ لڪدار: ذ. صفت. گهوڙي جو
 هڪ قسم - هڪ سهڻو ۽ چٽيلو (گهوڙو).
 • لڪڙ ۽ لڪڙ (ٺ): ذ. مانيءَ جو ٽڪر -
 حصو.
 • لڪڙ: ٺ. ڊگها ٿارا - وڏيون لڪڙيون -
 لٽيءَ جون ڪاليون (جن سان ڪنڌي ٺاهيندا آهن)
 ڪائين جي ٺهيل ڀت يا پناهه.
 • لڪڙ ۽ لڪڙون: ٺ. ڊڪڻن يعني واڍن
 جي هڪ اوزار جو نالو - چار يا پنج فوٽ ڪاٺيءَ
 ۾ ڏورو يا نوڙي پڌي سيراڻي ڦيرائڻ لاءِ ڪم ايندڙ اوزار.
 ڏنڻ يا ڏمڻ کي ٽوڪڻ يا ڏمڻ لاءِ هڪ وڏي
 لٽ.
 • لڪڙ ۽ لڪڙ: ذ. لاکڙ جي ٺاهيل
 جهوپڙي - لڪڙ - لاکڙ - ڳاهڻ. لڪڻ - پيد -
 چاڪ - ڪاٺي. تنگ ڪيندڙ سيراڻيءَ جو ڳڻ.

- لڪ ٻڌڻ: چيلو ٻڌڻ - همت ڪرڻ -
 سندرو ٻڌڻ.
 - لڪ چيڪي ٻڌڻ: خيال قائم رکڻ - پڪو
 ارادو - عزم ڪرڻ.
 - لڪدار ۽ لڪدار: ذ. صفت. سنهي چيلو
 وارو - چيلو سنهو - سهڻو. (ٺ. لڪدار ۽
 لڪدارون).
 - لڪڙ يارو ۽ لڪڙ يارا: ذ. صفت. لڪن ۾
 رهندڙ - لڪن وارو - جابلو ملڪ جو رهاڪو -
 لڪي - لڪياريو.
 - لڪ لانگها (ٺ): گهيڙ گهاٽ. ڏک تڪليفون -
 ڏک درد.
 - لڪ لاهڻ: ڏک سهڻ - تڪليفون ڏسڻ.
 راز فاش ڪرڻ.
 - لڪ لنگهڻ: لنگهه يا دڙو لنگهڻ - گهيڙ يا
 سِر لنگهه آڪرڻ. وڏي مشڪلات مان چوٽڪارو
 حاصل ڪرڻ - وڏي مرض مان بچي اٿڻ - مشڪلاتن
 کان پار پوڻ - ڏکيو وقت گذاري وڃڻ.
 • لڪ ۽ لڪون: ٺ. لڪڻ يا لڪائڻ واري
 حالت - چٽ - ڊب - گجهه - ڍڪ - پوشيدگي -
 لڪاءُ - بي خبري. ننڍي پڪيءَ جو هڪ قسم
 (جو چمڪندڙ ڪاري رنگ جو ٿيندو آهي).
 - لڪ چٽ: ظرف. چوري - مخفي - گجهيءَ طرح -
 گجهه ڳوڻ.
 - لڪ چٽ ۾: ظرف. لڪائي - چوريءَ -
 چٽائو - ڪپ چٽ ۾ - پنهنجي ٻيڙ ۾ - گجهه ڳوڻ ۾ -
 ماٺ مٺ ۾ - تخليه ۾ - خيلوت ۾.
 - لڪ لڪائي: ٺ. ٻارن ۾ راند جو هڪ قسم
 (جنهن ۾ ٻار لڪدا آهن) - لڪ لڪوٽي.
 - لڪ لڪوٽي ۽ لڪ لڪوٽيون: ٺ.
 لڪ چٽ راند جو هڪ قسم - هڪ راند جو نالو
 جنهن ۾ هڪڙو اکيون پوري ته پٺا لڪن ۽ ٻيو
 هو پٺن کي ڳولي لهي.
 - لڪ لڪوٽي ڦيرڻ: ڪنار رهڻ - دنيا جي
 ڌڻن سان ڪوبه واسطو نه رکڻ.

● لڪڻ لڪڻ: ميار ميلن - خواه مخواه ڏوهه ڌرجڻ.

● لڪڻ: مصدر. لڪي وڃڻ - ڇپڻ - گهر ٿي وڃڻ - روپوش ٿيڻ - پوشيد وڃڻ - لڪڻ - ڳجهو رهڻ. (لڪيو - لڪندو - لڪل).

● لڪي چپي وڃڻ: مخفي طرح وڃڻ - چوريءَ چوريءَ وڃڻ.

● لڪڻ: مصدر. لڪڻ.

● لڪڻا: اسم خاص: پکيءَ جو هڪ قسم.

● لڪو ۽ لڪا: ذ صفت. لڪو (ضد: اُڀريو).

● لڪائي ۽ لڪائينون: ث. لڪايل.

● لڪو ۽ لڪا: ذ. کانگ - ڪانه. ڪانه ڪي هڪل جو آواز. لڪڻ جو ساڙي. چٽيو - گهر ٿيو.

● لڪو ۽ لڪا: ذ. سوراخ - ٽنگ - ڌڙ - لوڳهو. لٽڪو - ست - جٽش. ڊگهي پُڄ واري پکيءَ جو هڪ قسم.

● لڪوڙ ۽ لڪوڙ: ذ. صفت. ٿوٺي - ڪاھل - هڏ رکو - سايو ساٿ - ڪم چور - ست - ڪم نه ڪندڙ.

● لڪي ۽ لڪيون: ث. جبل جو لنگھ - ڪنهن ٽڪريءَ تان گهڙيل وات - سوڙهو پيڇرو رستو. مشڪل جاء. ڳڙڪي - سوراخ. (اسم خاص). هڪ جبل جو نالو. تعلقي ڪوٽڙيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● لڪي ۽ لڪيون: ث. ڳهيءَ جو هيٺيون حصو - ترڪهٽ جو منهن - ماڻهوءَ جي ڳهيءَ جي ڇاڙهيءَ وٽ ڪڏ - ڳاٽ واري ڪڏ - نيڙي - ڳهي. سوراخ - ٽنگ - خال. مال جي بيماريءَ جو هڪ قسم. (ت).

● لڪي ڪائين: اندر سڙڻ - ڌمڪ ٿيڻ. ارمان ٿيڻ - افسوس ٿيڻ.

● لڪيءَ ۾ ساه هُجڻ: ٿورو ساه هُجڻ - آخري گهڙيءَ ۾ هئڻ - مرڻينڪا - حالت ۾ هئڻ - سڪرات ۾ هئڻ - مرڻ وارو ٿيڻ. تمام ضعيف ۽ ڏورو هئڻ.

● لڪڙا (ج): ذ. هندن جو سڙيل مردو - مردِي ساڙڻ لاءِ ڪم ايندڙ ڪاٺيون - لونگا.

● لڪڙا ڏيڻ: (مردِي کي) ساڙڻ - جلائڻ - پسر ڪرڻ.

● لڪڙو ۽ لڪڙا: ذ. (سن. لڪڏ = چڙهو) ڪاٺي - لڪڻ - ڇينڻو - لٽ - چڙهه - لوڙهه - عصا - ڌڪو - ڏنڊو - گهو پاڻو. اختياري - حاڪمي.

(اسم خاص). تعلقي ڪوٽڙيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● لڪڙياري: ث. (سن. لڪڏ = چڙهو) - لڪڙي جهڙي منهي يعني نازڪ. جابلو - جابلو ماڻهن جهڙي (لڪ = جبل). (سر حسيني - گهر).

● لڪڙيون: وڃهڻ: جاءِ ۾ پٿرن جي بدران وڻن جون سڌيون لڪڙيون ڪپي هئڻ.

● لڪڙيءَ کي سلام ڪرڻ: (سرڪاري) آگيا ۾ رهڻ - اختياريءَ کي مڃڻ.

● لڪڙي ۽ لڪڙيون: ث. ڳچيءَ يا لڪيءَ ۾ پاڻن جي ڳهه جو هڪ قسم - لڪيءَ ۾ سون يا چانديءَ جو ٺاهي پاتل پتلو يا پيلو.

● لڪڙي جا گير: اسم خاص. تعلقي ڪوٽڙيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● لڪشمي: ث. (لڪش = ڏسڻ، ٺاهڻ: لڪشمي = ڏسندڙ، ٺاهيندڙ) دنيا جو پٺائيندڙ ماتا جي روپ ۾. ڀاڳواري - دولت جي ديوي. (ڏسو لچمي).

● لڪ: ث. ڪتي جي چٽن يا ٻائي پيڻن جو آواز - لڪو - چٽڪو.

● لڪندڙ ۽ لڪندڙ (ل): ذ. صفت. لُڄ - بد معاش - ٿرڙو - آڏنڪو - بد فضيلت. (مقبول).

● لڪڻ: مصدر. چٽڻ - لڪي وڃڻ - چٽي وڃڻ - لپ لپ ڪري (کاڌو) کائڻ. ڪڪ ٿيڻ - ڌڙ ٿيڻ - بيزار ٿيڻ - تنگ ٿيڻ. (لڪيو - لڪندو - لڪيل).

● لڪڻ: مصدر. ڏسو لڪڻ.

● لڪڻ ۽ لڪڻ: ذ. (سن. لڪڏ = چڙهو) هڪ ۾ ڳهلي هئڻ جي چڙهي - چڙهه - لٽ - پاڻو - ڪاٺي - هاسو - عصا - ڏنڊو - ڌڪو - سوتلو - گهو پاڻو. ڇهڪ.

● لکياري: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو۔
 سيدن جي هڪ قبيلي جو نالو، جنهن جا وڏا
 لکيءَ جا رهاڪو هئا.

● **لَکَیَرُ ۽ لَکَیَرُونُ:** ٺ. لَکَ - سِٽَ.
پهريو - تقليد - نقش قدم - ٻئي جي پٺيان هلڻ واري
حالت - پهريو ڪرڻ واري حالت.

- لڪيڙ جو فقير ٿيڻ: انڌي تسليم
 ڪرڻ - اجائي پيروي ڪرڻ - اک ٻوڙي مريد ٿيڻ -
 اڪيون پوري ٻئي جي پٺيان هلڻ - قدامت پرست
 بنجڻ.

● لَکْتُ لَکُونُ: ث. (سن. لکھیں) خبر۔
 جاچ۔ شناخت۔ سُرَت۔ مَچا گہی۔ سوچیتائی۔
 مَچتی۔ مَچھ۔ کَل۔ کَم۔ مَء۔ مَء۔ ڈاھ۔
 معرفت۔ مَک۔ پروژ۔ چاں۔ معلومات۔ علم۔ راز۔
 حقیقت۔ پَرک۔ سار۔ نظر۔ آتما۔ خط۔ نشان
 ”دِ گہی۔ جا لَک۔ پَار۔ کھڑا آھن۔“

۱۔ لکت پشچي وچين: خبر هوڻ۔ حقيقت معلوم ٿي وڃڻ۔ يادگيري هوڻ.

ۛ لک و جهن: (پکریء کی) خط و جهن یا نشان کرن.

● لکڪ ۽ لڪ: ذ. صفت. (من. لڪڻش) هڪ سئو هزارن جو گڏيل عدد - هڪ ايڪي کي اڳيان پنج پڙيون ڏنل انگ - ٻڻڻ جو هڪ انگ. گهڻو - جهجهو. ڪيترو - ڪيترو ئي - ڪيتري قدر. = لڪاڻپڻسي ۽ لڪاڻپڻسي: ذ. صفت. لڪن جو مالڪ - شاهوڪار - امير - لڪاڻپڻسي - هوند وارو - ڪيڙنگ - آسودو - سيٺ - مڪيو - مرسيز.

— لڳاپڻي ۽ لڳاپڻي: ذ. صفت. لکن جي ملڪيت وارو۔ لک روپين جي حيثيت وارو۔ نهايت امير۔ دولتمند۔ ڏن پتي۔

— لَتکی تہی ذِیؤ پَرْتَن: وڈو شاہوکار ہنن یا
 تہن۔ د ولتمند تہن۔

۱۔ لنگہال ۽ لنگہال : ذ. صفت. لکن کي
ہالیندر۔ رازق۔ خدا جو ھڪ صفاتی نالو.

۱۔ لٹک تھی مٹر ڈوئٹن: ہمت اچل کر۔
فضول خرچ۔ اجابو ہت قار تین۔

- لکھپتي ۽ لکھپتي؟ ذ. صفت. لکن روپن
جي سرمايه وارو - لکاپتي - لکي - لکسوي -
لکاپتي - لکن جو مالڪ - شاهوڪار - دنيا دار -
تونگر - چوپ.

- لے کر لٹائیں: گھٹی سخاوت کرن۔ پی ینگو یا فضول خرچ کرن۔

= لَڪَ لَعْنَت : ٺ. گھڻي ٽڪار - نفرت.
 = لَڪَ لَوٽُ ۽ لَڪَ لَوٽُ : ذ. صفت. لڪين
 روپيا خرچي ڇڏيندڙ - ڏاتار - مڃي. (حاتم جهڙو)
 درياد - داني پُرش - ادارتا - فياض. اجايا لڪ
 لٽائيندڙ - اجايو - اينگو - بوالفضول - گھڻ خرچو -
 هٿ ڦاڙ - اڏاڻو - هٿ ڦاڻو.

۱۔ لیکن جو ذاتار ۴ لیکن جا ذاتار: ذہنیت۔
مسبح:

۱۔ لکبي' ۽ لکبي': ذ. صفت. لکپتي- لکاپتي-
لکيسري- لکاپتي- شاھوڪار- لکن جو مالڪ-
دنيا دار- تونگر.

۱۔ انکيسٽر ۽ لئکيسٽر: ذ. صفت. لکاهتي۔
ملکيت وارو۔ لکن چو مالڪ۔

- لکھنؤ سٹریٹ ۵ لکھنؤ سٹریٹ: ذ. صفحت.
شاہوکار - لکھنؤ - ملکیت وارو.

● لک ۽ لکڻ : ذ. نشان - پارٽو - آهڃاڻ -
قنڪي - ڪڪر - ڪڏڏ - (مال جي ڪن ۽ پيل) چير.
● ليڪ ۽ ليڪڻ : ث. (سن. ليڪڻا) ذرو -
ٿورو - گهٽ حصو - ذري - رتھي

”ایکٹی منجھان ایک ذرو ضایع نہ ٹھی“۔
ہرچک - لیج - گھڑی - ساعت - پتل - کین - پتاک -
ویرم - اچھلو

”وِجَ مَ پَو وِصالِ مَ
لِکَ مَ پَو لِساکو“

(سر آبري - شاه).
 ليڪ - قسمت. پاڳ. نيري يا فيروزي رنگ جي
 (پٽي لاءِ) ننگيني يا پٿر جو هڪ قسم - سنهڙو مٿيو
 ”لوڻي لڏن ٿيون لعل ليڪون،
 چوٽيءَ چوڌار ڇمڪ ٿڪون“
 (محمد ٽالپر).

● ليڪائين: مصدر. تحريرڪرائڻ - نوشت ڪرائڻ - دستاويز لڪائڻ - تحريري اقوار وٺڻ - ٻئي کان لڪرائڻ - ڪتابت ڪرائڻ. ڄاڻائڻ. (ت). ڀرت ڀرڻ لاءِ ليڪا ۽ گئل وغيره ڪپڙي تي ڪڍائڻ. - ليڪائي: ۱. ليڪائينون: ٺ. ڪنهن شيء جي لڪائيءَ جو عوضو - لڪڻ جو آجورو - لڪڻ جي محنت، في يا مزوري.

- ليڪاوت ۽ ليڪاوتون: ٺ. ليڪاوت - ڪنهن شيء جو حڪم - لڪڙهه - مال جو طلب نامو - سامان وغيره جي يادداشت. ليڪت.

- ليڪائي: ۲. ليڪائينون: ٺ. لڪيت - لڪڻ واري حالت. لڪائڻ جي مزوري - محنت.

- ليڪت ۽ ليڪتون: ٺ. (سن). ليڪت = لڪيل (لڪيل) ڪاب لڪيل حقيقت - لڪيت - تحرير - نوشت - هٿ اڪري - دستاويز - اقرارنامو. لڪي - اڪر لڪڻ جي بيهڪ - خط. صورتخطي.

- ليڪت پڙهت: لڪڙهه - هٿ اڪري - لڪڻ پڙهڻ جي حالت.

● ليڪتيا: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ليڪتير: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ليڪتت: اسم خاص. ڪڇ ۾ هڪ مشهور بندر جو نالو.

● ليڪتڙهه ۽ ليڪتڙهون: ٺ. ليڪت - ليڪاوت - ليڪاوت - لڪڻ پڙهڻ جي حالت.

چئي چپائيءَ جو رستو.

● ليڪماسڪئي: ٺ. ٻسارڪي وڪر جو هڪ قسم - ٻوٽيءَ جو هڪ قسم، ٽڪرن ۾ ٿيندڙ ۽ رات جو چمڪندي آهي، پاڙ نشيدار ٿيس.

● ليڪمان: اسم خاص. دودي سومري جي ڌيءَ سونل جي دائيءَ جو نالو.

● ليڪميسار: اسم خاص. تعلقي سئيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ليڪميرو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

تعلقي مڪرنڊ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ليڪن: اسم خاص. تعلقي ڪشمور ۾ هڪ ديھ جو نالو.

(ڪن جي) ٻه جو هڪ پاڳو. (سر يمن ڪلياڻ - گر). فيروزو. چتر (سوچين جو اصطلاح). ٻڪيءَ جو هڪ قسم.

- ليڪ ٽيڪ ۽ ليڪ ٽيڪون: ٺ. آئينو - آسي.

- ليڪ ٻيچ (ت): ٺ. ذرو ٻرزو.

● ليڪ ۽ ليڪون (ل): ٺ. (سن). ٺوڪا = لڪ (لڪ) - جهولو - گرم واڻ - گرم هوا - لوءَ - لوءَ. آڇ - پياس. گهٽسي - ڌڪ - فڪر - ماندائي - درماندگي - انتظار.

- ليڪن لوڏن: ڌڪ وڪوڙڻ - مصيبتون اچڻ.

● ليڪا ۽ ليڪائون: ٺ. (سن). ليڪش = خبر - خبر - پڌرائي - لڪ - سٽ - سماءُ - معلومات - ڄاڻ "ڌڪ لڳو ته ليڪا ٿي ڪانه پيئي". ڏيڪاءُ - نماءُ.

● ليڪاءُ ۽ ليڪاء: ڌ. (سن). ليڪش = خبر ڏسو لڪا.

- ليڪا پون: خبر پوڻ - سڌ پوڻ - معلوم ٿيڻ.

- ليڪا پڙهي ۽ ليڪا پڙهيون: ٺ. ليڪ پڙهه -

لڪڻ پڙهڻ - خط و ڪتابت - چئي چپائيءَ جو رستو.

● ليڪائو: اسم خاص. رجب مهيني جو نالو، جنهن ۾ زڪوات ۽ خير خيرات ڏجي.

● ليڪا: اسم خاص. هڪ سنڌي ذات جو نالو، جنهن جا ٻه پاڙا آهن: (۱) بند هوٽا (۲) نيندائي.

● ليڪ: ڌ. صفت. (ٻارن جي) بيماريءَ جو هڪ قسم (جنهن ۾ ٻارن کي دست گهڻا ٿين).

● ليڪائين: مصدر. (سن). ليڪش = لڪا ڏيڻ -

لڪڻ - ظاهر ٿيڻ - ڄاڻائڻ - نظر اچڻ - ڏيکائي ڏيڻ -

اشارو ڪرڻ - ظاهر ڪرڻ - ڏسڻ ۾ اچڻ - معلوم

هجڻ - خبر هجڻ - ڄاڻ هجڻ - يادگيري ڪرڻ -

ٻڌرو ڪرڻ - ڏٺو ڪرڻ - سمجهائڻ. ٻڪ ڪرڻ -

تحقيقات ڪرڻ - ڄاڻ ڪرڻ. حاصل ڪرڻ - ملڻ -

پرائڻ - (ڪنهن جي) خبر ڳولي ڪڍڻ - سمجهڻ -

منڍ ۾ (ڪا ڳالهه) ويهائڻ. (اسم). لڇڻ -

افعال - چيهڙو - اخلاق.

● لکڻ: مصدر (سن. پڪڻڻ = معلوم ڪرڻ)
پوکڻ - معلوم ڪرڻ - سمجهڻ - سمجهي وڃڻ - سهي
ڪرڻ. ذم وائڻ - نظر ڪرڻ - جانچڻ.

● لکڻ: لکڻ: ذ. (سن. لکڻ) لکڻ -
ڪڻ - عادت - ارڪان - اطوار - خصلت - افعال -
چڱو ڪڻ

”جو لکڻ ۾ مار ڏهين سو ڪلڪن ۾ ڪير“
(شاه ڪريم).

● لکڻ: ڪڻ (ت): اجايا پنهنجا وس ڪرڻ.
● لکڻو: لکڻا: ذ. (سن. لکڻ) سڻي
سپاء وارو - چڱن لکڻ يا لکڻ وارو - نڪ سرت
”پتيه لکڻو چتيه لکڻو“ ساچڻو - نڪ سرت -
بلند اخلاق - سڻن عادتن وارو - چڱن لکڻ وارو -
هر دل عزيز - ساجهڙو - ساهجڙو - موئن - وڻندڙ -
ڪل مک.

● لکڻ: مصدر (سن. ليکڻ = لکڻ) تحرير
ڪرڻ - لکائي ڪرڻ - نقل ڪرڻ - ليکي وڃڻ -
درج ڪرڻ - نوٽ ڪرڻ - داخل ڪري لکي
چڏڻ - رجسٽر ڪرڻ - وهيء ۾ چاڙهڻ - ڪتاب
۾ درج ڪرڻ - فهرست ۾ داخل ڪرڻ -
روزنامي ۾ چڙهائڻ. رچائڻ - بنائڻ - تصنيف
ڪرڻ - مضمون لکڻ. نقش ڪيڻ - ليکون
ڪيڻ - ڊول ٺاهڻ. اوڙ ڪيڻ. تحريري عهد
ڪرڻ. خط موڪلڻ. (ليکيو - لکندو - لکيل).

● ليکيل: ليکيل: ذ. صفت. تحرير ڪيل -
لکي چڏيل - ليکيل. تقدير ۾ لکيل. (اسر).
نصيب - ڀاڱو.

● ليکيل: پڙهڻ: ذ. صفت. تعليم يافته -
خواندو - ودياوان.

● ليکڻ: هار: لکڻ هار: ذ. صفت. لکهارو -
لکندڙ - نويس - لکڻ وارو - نويسنده - ڪاتب -
راقم - مئشي - ليکاري - ليکڪ - محترم.

● ليکڻي: ليکڻيون: ٺ. ليکڻ - هٿ اکر -
اڪرن جي ٻيهڪ - صورتخطي - تحرير - عبارت -
نوشت. (ڪ). قلم - ڪاٺڪ.

● ليکڻينداس: ذ. لکڻ جو هوشيار - خوش نويس.

● ليکڻ: لکڻ: ذ. ڳاڻيٽو - حساب - شماء
”ليکيا جي لکڻ ۾ سي قرب رسندا ڪيئن“
(مر يمن ڪلياڻ - شاه).

قسمت - وارڌاتا جو ليک - نصيب - لکيت.

● لکڻو: لکڻا (ل): ذ. نشان - وات ڏيکاريندڙ -
ڪچ ڏانهن وڃڻ واري رستي ۾ ڪچ جي رڻ ۾
وات مڌي وڃڻ لاء ڪي اهڙا ٿڌيا يا پٿر لکيل
هوندا آهن. انهن کي چئبو آهي ”لکڻو“.

(اسر خاص). پائيء جي پڪيء جو هڪ قسم.
لاکي جانچي.

● لکڻوارا (ت): اسر خاص. ٿر ۾ رهندڙ هندن
جي هڪ ذات جو نالو.

● ليکڻوالي: اسر خاص. تعلقي ڪنڌڪوٽ ۾
هڪ ديهه جو نالو.

● لکڻي: اسر خاص. شڪارپور لڳ سنڌ جي
هڪ جهوني شهر جو نالو. شڪارپور شهر ۾ هڪ
دروازي جو نالو. تعلقي سکر، تعلقي ٺٽي، تعلقي
بدين، تعلقي شاه بندر، تعلقي مغل پين ۾ هڪ
ديهه جو نالو. لاڪي جي مشهور گهوڙيء جو نالو
”لاکو لکڻيء تي چڙهيو، لکڻي“ لاڪي هيٺ.

ذ. (صفت). رچ چڱو مڙس - لائق - لک لهندڙ -
لکي مڙس - چڱن لکڻ وارو - وڻندڙ. لکڻ وارو -
قيمتي. شاهوڪار.

● لکڻيا (ت): اسر خاص. ٿر ۾ رهندڙ مينگهواڙن
جي هڪ ذات جو نالو.

● ليکيت: ليکڻيون (ڪ): ٺ. اقرار نامو -
تحرير - لکيو.

● لکڻيسر: اسر خاص. تعلقي کپرو ۾ هڪ ديهه
جو نالو.

● لکڻيسر: جاگير: اسر خاص. تعلقي هالا ۾
هڪ ديهه جو نالو.

● لکڻي: ڪپڙي: اسر خاص. تعلقي حيدرآباد ۾
هڪ ديهه جو نالو.

● ليکيو: ليکيا: ذ. لکيل - تحرير ڪيل.
دستاويز. قسمت - نصيب - ڀاڱو - ڪرم - تقدير -

● لکڻ: مصدر (سن. پڪڻڻ = معلوم ڪرڻ)
پوکڻ - معلوم ڪرڻ - سمجهڻ - سمجهي وڃڻ - سهي
ڪرڻ. ذم وائڻ - نظر ڪرڻ - جانچڻ.

● لکڻ: لکڻ: ذ. (سن. لکڻ) لکڻ -
ڪڻ - عادت - ارڪان - اطوار - خصلت - افعال -
چڱو ڪڻ

”جو لکڻ ۾ مار ڏهين سو ڪلڪن ۾ ڪير“
(شاه ڪريم).

● لکڻ: ڪڻ (ت): اجايا پنهنجا وس ڪرڻ.
● لکڻو: لکڻا: ذ. (سن. لکڻ) سڻي
سپاء وارو - چڱن لکڻ يا لکڻ وارو - نڪ سرت
”پتيه لکڻو چتيه لکڻو“ ساچڻو - نڪ سرت -
بلند اخلاق - سڻن عادتن وارو - چڱن لکڻ وارو -
هر دل عزيز - ساجهڙو - ساهجڙو - موئن - وڻندڙ -
ڪل مک.

● لکڻ: مصدر (سن. ليکڻ = لکڻ) تحرير
ڪرڻ - لکائي ڪرڻ - نقل ڪرڻ - ليکي وڃڻ -
درج ڪرڻ - نوٽ ڪرڻ - داخل ڪري لکي
چڏڻ - رجسٽر ڪرڻ - وهيء ۾ چاڙهڻ - ڪتاب
۾ درج ڪرڻ - فهرست ۾ داخل ڪرڻ -
روزنامي ۾ چڙهائڻ. رچائڻ - بنائڻ - تصنيف
ڪرڻ - مضمون لکڻ. نقش ڪيڻ - ليکون
ڪيڻ - ڊول ٺاهڻ. اوڙ ڪيڻ. تحريري عهد
ڪرڻ. خط موڪلڻ. (ليکيو - لکندو - لکيل).

● ليکيل: ليکيل: ذ. صفت. تحرير ڪيل -
لکي چڏيل - ليکيل. تقدير ۾ لکيل. (اسر).
نصيب - ڀاڱو.

● ليکيل: پڙهڻ: ذ. صفت. تعليم يافته -
خواندو - ودياوان.

● ليکڻ: هار: لکڻ هار: ذ. صفت. لکهارو -
لکندڙ - نويس - لکڻ وارو - نويسنده - ڪاتب -
راقم - مئشي - ليکاري - ليکڪ - محترم.

● ليکڻي: ليکڻيون: ٺ. ليکڻ - هٿ اکر -
اڪرن جي ٻيهڪ - صورتخطي - تحرير - عبارت -
نوشت. (ڪ). قلم - ڪاٺڪ.

● لَکْتِي ۽ لَکْتِيُون: ث. دَکْ - مُکْ -
تُونشو - نُونشو - لَکْتِي - گُونشو - تَدُو. عشق جي
چمات يا دَکْ.

● لنگر ۽ لنگر: ذ. لنگر - راند لاءِ ڪاغذ جو
 ٺاھيل ڀنگ. شڪاري پکيءَ جو ھڪ قسم - جھنگر
 (باز جي مادي).

● لتکيڙا (ت): اسم خاص. ٿر ۾ رهندڙ راجپوتن جي هڪ ذات جو نالو.

● لٽيلاڙ لٽيلاڙ (ل): ذ. ڪاڏي جي شين ترڻ لاءِ هڪ پاسي ٻن واري نهي جو هڪ قسم - ڪڇي.

● لنگن ۽ لنگن : ذ. (سن. لنگن < ازلگ = لڳڻ) هندوڪي شاديءَ جي رسم جو هڪ سائڻ - سنئون. نڪاح - شادي - ويڏي - چڻي. آڪاس ڪوپ تي آپرنڌڙ بُرج يا راس - راس ۾ سڄ يا سڄ ۾ راس گهڙڻ جي حالت يا گهڙڙي. بخت - ڀاڳ - نصيب .

۱۔ لکتنی کُنبد لِي؟ چني - جنر پتري - زانچو -
زانچو .

۱۰۔ لکن ڪُنڊِ لي ڪَپينچن: نجوم جي حساب موجب ڪنهن جو بخت ڇاڇڻ-ستارو ڏسڻ.

● لنگن: ث. (من. لنگ < لچ = لاڳاپو رکڻ)
پریم - پیار - رغبت - چاه - موہ - پریت.

● لَتَجْتَ لَكُونُ؟ ث. پیسار-محبت-النت-
رُب-هریت-آکنجهر-سوء-پساؤ-ارواح-

نیمہ۔ حب۔ شوق۔ آکیر۔ رُچ۔ ہریر۔ دل۔
سُتون۔ نینھن۔ لاگاہو۔ صحبت داری۔ جماع۔

● لڳڻ: حرف جر. لاءِ - جي ڪري - ڪارڻ -

ہم سبب - واسطی - و ت - پرسان - ویجھو - نیڑی -
ریب - نزدیک - ویجھڑو - ساں - پر . (صفت).

لاڳيتو - متصل - ڏنگئي - لڳاتار - يڪو - پاسي
 ٺارو. (اسم). دوستي - لاڳاپو - واسطو.

لڳ ڀڳ: ظرف. اٽڪل روءِ - قريب قريب -
ري گهٽ تي - برابر - گهڻو ڪري. (اسم). لاڳاپو -

وستي - اڄ وڃ .
- لڄت وارو : لاڳاپيدار - واسطيدار - لاڳاپو رکندڙ .

پاوي - پير التبت - هوولھار - مقدر - شدني امر .
 ازلي حڪم - قضا - قدرتي قلم - سرنوشت - كتاب اللہ -
 جيڪي لوه محفوظ ۾ لکيل هجي . انگ . ليلا -
 ليلا - ليراڙ - نيراڙ . زنجير - گنبد - تعلق - واسطو -
 لاڳاپو - نڪاح .

- لکيو 'اٺڪ پرن': قسمت جو قلم وهڻ -
پاڳ موجب ضرور ملڻ.

- لکيو پاڙن: ڪرم پوکڻ - ڪرمن جو ڦل
ڪاڻن - قسمت پڻ - مصيبت ڪاڻن - تقدير جي

لکئي کي لوڙن - مصيبت جا ڏينهن ڪاٽن .
 = لکيو ماڻن : مڙس ڪرڻ - پنهنجي مڙس سان

زندگی بسر کرڻ.
- لیکڻي جون لامون؟ قسمت جا نتیجا.

۱۔ لکھنوي جون لامون کورن: قسمت جو نتيجو مان۔ لکيو انگ پورو ٿيڻ

”امان جي اکين اکر لائيا،
هت ليکي ڪوڙي لار“

● لنگات: ظرف شامل - مودو - سان - سمیت -

● لَتَارَ ۽ لَتَارُونُ: ث. (سن. لَتَهُ = نڈیو. لغات - لغات - داخلی - ہمعہ.

لنگ = چنبرون) لوري - لغار - لپيت - کاب
چنبرندژ شيء - چنبريل شيء - لگل شيء - پلستر.

ذرو - جزو - رتي - ثورتي - هو - لك -
هڪرو .

● لنگار و لنگار (ت): ذ. آلت - مرد جو مخصوص
عضو.

● لنگام، لنگام، لنگام؛ ذ. (سن. ع. ف. ونگام،
لنگام، لنگام = لنگام). کھوڑی جي وات ۾

لوھ جي ڪڙين مان پيل واڳ - کھوڙي جي
مَسْجَن مان هڪ سنج - واڳ - عِنان - اَلِيان -

● لتكائن (ت): مصدر: لومہ یا رُک جو اوزار

● لُكَايِي' لُكَايِيُون' (ت): ث. زال - جوء -

بهر واري - اهلبي .

میں نے کہا کہ میں نے اس کی طرف سے کوئی جواب نہیں دیا۔

ڏسڻ ۾ اچڻ - پائڻ - ڏنل معلوم هئڻ (جيئن شڪل لڳڻ) اثر ڪرڻ. (ڇهڻ سان) پليد ٿيڻ. ڪارگر ٿيڻ - اثرائتو ٿيڻ - فائديمند ٿيڻ. (رقم) خرچ ٿيڻ يا اچڻ. بند ٿيڻ - پورجي وڃڻ (اک وغيره جو) - نٿو اچڻ. شروع ڪرڻ - شروع ٿيڻ - شروعات ڪرڻ "فلانو ڳالهائڻ لڳو" = ڳالهائڻ شروع ڪيائين (جملو). (ميرو) ڪيڻو ٿيڻ - سڙڻ - ڳرڻ - (ميوي کي) داغ ٿيڻ - ٽڪو ٿي پوڻ. ملي اچڻ - ٺهي اچڻ - برابر ٿيڻ - ٺهڪڻ - ميل کائڻ - جمع ٿيڻ. ميلو لڳڻ. - لڳڻو پڳڻو: رٿو ملڻو - ميل مياپ وارو - هريل ميريل. - لڳڻي پيڙي: هٿن: جتي وٺي آئي (ڳالهين ۾) بيهي رهڻ. - لڳي پتون: ٿوري هائيءَ جي ڪري ٻڙيءَ جو ترو زمين سان اٽڪي پوڻ. - لڳي چتر هٿن: پٺيان پوڻ - سان هلڻ - گڏ هلڻ - گڏجي هلڻ. - لڳي رهن: سڪيءَ تي رهجي وڃڻ. - لڳي لائڻ: حوالي ڪرڻ - ڳلي لائڻ. "مال سڙوئي تن جو، ٻئي لڳي نه لاه" (جملو). ● لڳڻ (ڪ): مصدر. لڳڻ - جهڳڻ - جهڳڻ - ميرو ڪرڻ - لوڻڻ. ● لڳو ۽ لڳا: ذ. صفت. اڳو (پاءُ وغيره) - ٻيءَ يا ماءُ جو اولاد. (ضد: مڳو). پورو پورو - ڪٽو. - لڳو آڻڻو: ذ. صفت. لڳي ٿيڻدو - بي اثرائتو. - لڳو ٻڌو: ذ. صفت. پورو نشان تي لڳندو - برابر - پورو - مقرر ٿيل. - لڳو لڳ: ذ. صفت. گڏ - سان - قريب - ويجهو - ڀت - جڻو - ڪلهي سان - گڏوگڏ - لاڳيتو - متصل - ڊنگي - لڳاتار - يڪاتار - ساندھ - مسلسل - آڳاٽ ساڳو. - لڳو رهن: گڏ هجڻ - سان هجڻ - پيڙو هجڻ - شامل هئڻ.

لڳلڳدار - ڇيڙه وارو - ڇيڙهالو - چڪنو - چمير - ٿيو وارو - چنڊندڙ. - لڳلڳڙو ۽ لڳلڳڙا: ذ. صفت. ڇيڙه وارو - ٿيو وارو - چنڊندڙ - ٿيڻ. - لڳلڳيو: ذ. ڇيڙهالو - لڳلڳدار. ● لڳلڳو ۽ لڳلڳا: ذ. هڪ برتن جو نالو. ڪلچي - تڻي جهڙو برتن - ڪترچي - ڪلچو باسڻ. مارڪٽ. لڳو لڳ. ● لڳڻ: مصدر. (سن. لڳي). ٻرا. لڳائي = لڳڻ (هوا يا طوفان) لڳڻ - گهلڻ. (ڪ). هوا جو هلڻ. لاڳاپو رکڻ - نسبت رکڻ - واسطيدار ٿيڻ - لاڳاپيدار ٿيڻ. ڪڍڻ - ڪوڙجڻ - جڙوڻ - بيھڻ - پورو ويھڻ - ٺهڪڻ - ٺڪڻ - ڇهڻ - چنڊوڻ - ڳنڍجڻ. (هڪ ٻئي سان) لڳڻ - گسڻ. (بجا گهڙيال جا) وڃڻ - ٺڙڪڻ - وقت گذرڻ. چڻ - ٺهڪڻ. ٺڪڻ - زخمي ٿيڻ - ڌڪجڻ - ٽڪرجڻ - (ڌڪ) لڳي وڃڻ. لهيچڻ - راڳجڻ - لينجڻ. ڌيان ڏيڻ - توجهه ڏيڻ. عشق لڳڻ - ناتو لڳڻ - لئون لڳڻ - (دل) لڳڻ - نينهڻ آڙڻ - (دل) ڦاسڻ - آڙڻ - ٻنڌڻ - (دل) قابو ٿيڻ. ڏيکي ٿيڻ - ڀيٽ سان ٿيڻ - ڦرجڻ. (وجهه) ملڻ - (موقعو) هٿ اچڻ - (دل ۾) اچي وڃڻ - ڦرڻ - ڪٽڻ - سمجهڻ اچڻ - هٽڻ - دل سان هنڊائڻ - اعتبار اچڻ - (ڪنهن ڳالهه تي) ڀروسو ٿيڻ. هٿ اچڻ - دستياب ٿيڻ - وڙچڻ. لڙائي شروع ٿيڻ. محسوس ٿيڻ. (باه) ٻرڻ - جلڻ. (ڪنهن شيء کي) لڳڻ - گهڻو سڙي وڃڻ (چانور ڀاڄي وغيره). (ڪنهن ڳالهه تان) چڙڻ. (ڪنهن کي سٺو نصيب) هئڻ. لياقت حاصل ڪرڻ - پاس ڪرڻ - پاس ٿيڻ. (بوت ۾) ڪوڪو يا ناليون وغيره هئڻ. (نوڪري تي) بيھڻ - چڙهڻ - مشغول ٿيڻ - روپڻ - ڪم تي چڙهڻ - لڳي وڃڻ. گهڙ گهڙ لائي ڏيڻ - پٽي لائڻ - ڌڙو هڻڻ - ڌڙو مارڻ. زخم ٿيڻ - (ڌڪ) لڳڻ - وڃي پوڻ. ٻاڙ هڻڻ - ٻوڪڻ - ڦٽڻ - (ٻوٽو) ڄمڻ - پيدا ٿيڻ - قائم ٿيڻ - ڪڙو ٿيڻ - راڳڻ - (پٺن جو) لڳڻ - ڦٽڻ - مورچڻ - انگورچڻ - پورچڻ - (انڊ وغيره جو) سلو ڪيڻ.

● لڳ ۽ لڳت: ذ. ڀيرو - گهٽرو - دس - وارو - دفعو - ڪپ - پور.

● لڳ ۽ لڳون: ث. ڀيرو - گهٽرو - دس - لڳ - ڪپ - پور (ڪا شيءَ کڻڻ هل) - ڀيرو - وارو - دفعو. "آءُ گاهه جي هڪ لڳ ڏيئي آيو آهيان" (جملو). عضوو. (ن - ب).

● لڳا: ذ. ڀيرو - گهٽرو - وارو - وقت - سمو - دفعو.

● لڳو ۽ لڳا: ذ. ڀيرو - گهٽرو - وارو - دفعو - موقعو - وجهه - وقت - سمو.

● لڳ ۽ لڳت: ذ. (من. لڳ) عضوو - انگ - بدن - جسم - بازو - بدن جو ڀاڱو. ڪنڊيءَ جا پن. (ج. لڳت). بيماري - مرض - روڳ - تب - ڀرو - ڪوسو - بخار.

● لڳت ٿيڻ: تب اچڻ - بخار ٿيڻ.

● لڳت سڙڪجڻ: ٻٽ کي نه وڻندڙ واءُ لڳڻ.

● لڳت ڪانڊار ڄڻ: ڀڄو وٺي وڃڻ - ڪنهن خوفناڪ ڳالهه ٻڌڻ ڪري دل تي اثر ٿيڻ.

● لڳت ڪوسا ٿيڻ: بخار اچڻ - تب ٿيڻ.

● لڳت لٽوڻ ٿيڻ: لڳت ٽڪڻ - لوري لڳڻ - بقرار ٿيڻ - پتاب ٿيڻ - سوز ۾ سڙڻ - جهوريءَ ۾ جهڙجڻ - ڳڻين ۾ ڳرڻ.

● لڳت مڙڻ: تب محسوس ڪرڻ - تب اچڻ - بخار چڙهڻ.

● لڳت (ت) ۽: هميشه جمع جي صورت ۾ ڪم ايندڙ. ڪنڊي يا ڀير جا پن.

● لڳائين: مصدر. (ف. لڳ) منڊ ڪائڻ (منڊائڻ - منڊ ڪائڻ - لڳائڻ - ڦڙڪ ڦڙڪ ڪري هلڻ. (لڳائيو - لڳائيندو - لڳائيل).

● لڳائي ۽ لڳائينون: ث. منڊائڻ - لڳت - منڊ ڪائي - منڊ ڪائڻ - اگهائي - بيماري - طبيعت جي نامازي - ناچڳائي - روڳ - پيڙا - مرض - ڏوار - ڏوج - ڏمندو - آزار - ڪمٽهائي - بي مزائي - ناچاقائي - عليلائي. خرابي - بچڙائي - بدي - مٿائي - مٿائي - مٿائي - بد ڪاري - ڪبيد - آهڪار.

● لڳو هٽڻ: ڪڏو ڪڏ هلڻ - همراه ٿي هلڻ.

● لڳت ۽ لڳت (ت): ذ. جهڙ جي اوند، يا ڪارڻ - گهاٽا ڪڪر. وڏو ڪڪر.

"زلف لوڻن تي لڙيا لڳ کان لڳت ۽ پيو چنڊ لڪي"

(ملاح).

گهاٽو ڪارو ڪڪر - مينگهه. (سرديسي - گر). ستهڙو مينهن - ڦڙيون.

● لڳي ۽ لڳيون: ث. (هرا. اڀا. من. ايڪا = لڳي) لڳي - پيار - موهه - پرڏم - پيوند - لئون - محبت - عشق - قرب - لڳن - آفت - نينهن - منيه - پرڏم - پيار - چاهه - شوق - آڪتجهه - آڪير - خواهش - اڇا - چاهت گهڻي. آرزو - تمنا. اشتها - بک. دوستي - آشنائي - لاڳاپو - تعلق - نسبت. دشمني - وير - روڏ. اٽڪ. رنڊڪ - روڪ. مڇيءَ جو هڪ قسم.

● لڳهه ۽ لڳهه: ذ. (من. لڳهه = ننڍڙو + شڪا = شڪ) پيشاب - مٽ - سيمو. سوراخ - ٽنگ.

● لڳهه ۽ لڳهون: ث. اونداهي. (وفا). لڳهت ۽ لڳهائون: طعنو - مهنو - عتاب - وين - ڏوراهو.

● لڳهائون ۽ هٽڻ: طعنو مارڻ - مهنو ڏيڻ. ڏونسا هلڻ.

● لڳهڻي ۽ لڳهڻيون: ث. ڪيڪيٽوئي. گوھي.

● لڳهو ۽ لڳها: ذ. گهر جو جارو - ڪپت - پٽ ۾ لڳل تختو.

● لڳ ۽ لڳت: ذ. (ف. لڳت = منڊو) منڊ - منڊائڻ - منڊ ڪائي - منڊ ڪاء.

● لڳو ۽ لڳا: ذ. صفت. منڊو - لڳڙو - ڦڙو - بيمار

"چارڻ لڳو، ٻنڌ گهڻو، ڪي چوڻائي چڙهڻ"

(شاه). بي خوش - بي مزي - اڌ ماڻهو - بي وس. خراب - بچڙو.

لنگائي ڇنگائي ۽ لنگايون ڇنگايون: ٿ.

بيماري سيماري. بڙائي پلائي.

● لٽ ۽ لٽل: ڏ. (سن. لٽل = ڪڏڻ).

لٽڻ - ڪير - عادت - خوبي - لٽڪڻ - ارڪان -

افعال - ڇيهڻ - شعور - نشست برخواست - ادب

اندازو - مٺي چال - چڱي چلت - لٽل ليڪڻ.

مايو - ٽپڻ - حال - همت - طاقت - زور - چاڙهو -

وٽ - بيلو - آهائ - تدارڪ - چارو - وسيلو - ذريعو -

حيٽلو

”ڏونسگر ڏورڻ ڏاکڙو، لٽن ڏريءَ ڪونهي لٽل“

(سر آبري - شاه).

مهر - پلائي. اٽڪل - تجويز.

● لٽائيو ۽ لٽائيتا: ڏ. صفت. ڪيرائيو -

فضيلت وارو - لائق. سمجهڻو - عقلمند - سياڻو.

لٽل ليڪڻ وارو - ڪجهه وٽ وارو. هوند وارو.

تجويز وارو - آٽڪلي.

● لٽل ليڪڻ ۽ لٽل ليڪڻ: ڏ. مايو -

وٽ - ٽپڻ - حال - هوند. بيلو - آهائ - ذريعو.

● لٽل ۽ لٽل: ڏ. صفت. چريو - بيگانو -

مست - نيڪو - بيڪار - ڄٽ - بي عقل - بي وقوف -

ٿلهي ماني - ڊبل روئي - روئي جو هڪ قسم -

روئي - نان.

● لٽائي ۽ لٽائيون: ٿ. چريائي - بيوقوفي -

ناداني.

● لٽل مٽڻ: اجائي بڪوات ڪرڻ - لاف هڻڻ.

● لٽا: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.

● لٽا: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.

● لٽل ۽ لٽل: ڏ. (سن. لٽل = نواڙ)

ايراز - نيرڙ - نلاڙ - لٽاڙ - پيرون - پيشاني -

نلات. (ل)

● لکيو جو ليات، قلم ڪياڙيءَ نه وهي (جملو).

پاڳ - نصيب - قسمت - تقدير - لوح قلم - بخت -

پاڳو. جوت - روشني - تجلو.

● لٽائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● لٽا: حرف ندا. (ع. ل. + الله = خدا واسطي)

الله جي واسطي - خدا - خدا لاءِ.

● لٽا هون: ٿ. هميشه جمع جي صورت ۾ ڪم

ايندو آهي. متون ميڙون - عاجزون نيازبون.

● لٽا ٿو ۽ لٽا ٿو: ڏ. ٻارن کي ڊيچارڻ

لاءِ ڪم ايندڙ لفظ - لٽو - جن - پوت - ٻائو -

جهو جهو - جهو جهائو - رجڪ ٻورو - ڳڙيدو.

● لٽل: اسم خاص. منڊول راڳ جي هڪ راڳيءَ

جو نالو.

● لٽلچپ ۽ لٽلچپون: ٿ. چاهيلوسي -

خوشامد ڪوڙي.

● لٽل ۽ لٽل: ڏ. گاه جو قسم جو پاڇيءَ

طور به ڪم اچي.

● لٽل ڦٽل: ٿ. ڏڌ ڦٽل.

● لٽلڪارڻ: مصدر. (سن. رت + ڪاري =

پڪار). پڪائڻ - اوڀارڻ - جوش ڏيارڻ (مٺي

آواز سان) - هلاڪارڻ. پڪارڻ - سڏ ڪرڻ - آواز ڏيڻ -

سڏڻ. موڪارڻ - نعرو هڻڻ - ڏمڪي ڏيڻ. مقابلي

لاءِ سڏڻ يا هٿڪارڻ - چئلينج ڏيڻ. (لٽلڪاريو -

لٽلڪاريو - لٽلڪاريل).

● لٽلڪارڻ ۽ لٽلڪارڻون: ٿ. مٺو آواز - سُر -

ترانو - لات - آلاپ - (تتر، مان يا مست فقير جو)

آواز. هلاڪار - سڏ - نعرو - ڏمڪي - رعب دار آواز -

پڪار - چئلينج. مٺو هٺ - سوڀيا - حسُن - زينت.

● لٽل ليل: ٿ. خوشامد - مٺت - عاجزي -

محتاجي.

● لٽل ليل ڪرڻ: خوشامد ڪرڻ - محتاجي

ڏيکارڻ - متون ڪرڻ - عاجزي ڪرڻ - ٿورو ڪڻڻ.

جهڳي هڻڻ

”اجائي ڪهڙي ڪٿي ليل ليل ڪئي آئي“

بڪوات - هڪواس - پٽي.

● لٽلنگهه ۽ لٽلنگهه: ڏ. صفت. رئيس -

امير - وڏو ماڻهو - نواب. سور - ويڙ - ويڙ -

نايڪ - سورهي - پهلوان - بهادر - جوڌو. نوجوان -

آڏو سامڻو - وهيءَ کي پهل. سڻو - ملوڪ - سهڻو -

وڻندڙ - موچارو.

● لٽو ۽ لٽا: ڏ. (پرا. لٽائي = لٽو. سن.

لٽل + ڪ = لٽو) چوڪرو - بالڪ - پيارو چوڪر -

● ٽٽهنگ ٽٽهنگ ٽٽهنگ: ذ. صفت. پهلوان - بهادر - سورمو - سورويو - جوڌو. امير - رئيس - وڏو ماڻهو.

● ٽٽهو ٽٽها: ذ. صفت. سوڳو - ڍلو - مست. جهنگو (رنگ). گندو - گرو. ڪُرو - ڪُجو. (ٻڌڻ جو) گهرو.

● ٽٽهوڙ ٽٽهوڙون: (ل): ث. صفت. سٺي - پلوڙ. "ڳئون ٽٽهوڙ آهي".

● ٽٽهوڙي ٽٽهوڙيون: (ت): ث. ننڍي ٻار جي پيشاب ڪرڻ جو عضوو - ٽٽي.

● ٽٽهيو ٽٽهيا (س): گهوٽ. (ن-ب). "لعل اللهيا ماريا، گڏين گهگهين" (ڏنڪريو).

● ٽٽيو: اسم خاص. تعلقي ڪنڌڪوٽ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ٽٽي ٽٽيون: ث. ننڍي ٻار جي آلت - ٽٽي - ٽٽي - پيلي. چوڪري - چوري - نينگري. (آصفي). (صفت). ناسرد - ڪمڙو - عورت تي قادر نه ٿيندڙ مڙس. ليڙو - ليڙو.

● ٽٽي ٽٽيون: ث. تعلق - ڀروسو - مدار - آسرو - آڌار - اعتبار (قسمت تي) - سهارو - توڪل - پرتيت - ويساه - (خدا تي) توڪل - تڪيو - آميد - آس - آسانگو. (برمائي). گل جو هڪ قسم.

● ٽٽي ٽٽي: ث. خوشامد - چاهلوسي - وٽ - پاسخاطري. چٽ پٽ - چٽڪو - منهن پڪائي. ماڻ - سٺ.

● ٽٽي ٽٽي: ڪڙن: ڳالهائڻ ۾ خوشامد ڪرڻ.

● ٽٽي ٽٽي: شڪي: هٿن: درٻار ڪرڻ "مون کي مهرباني ڪري ٽٽي نه لاه" (مهري).

● آسري ۾ رکڻ - انتظار ڪرائڻ - اوسيڙو ڪرائڻ - آڪو ڪرائڻ.

● ٽٽي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. تعلقي موري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ٽٽي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

وٽندڙ چوڪر - البيلو چوڪر - ڀڄو - ٻار - طفل. پٽ - پٽو. ڪرشن جو لقب. مرد جو مخصوص عضوو - آلت (اسم تصوير = ٽٽي). ٽٽي رکي ڏڪر سان ڏڪه هڻڻ واري جاء. وائڪن ڪرڻ ۾ ڏام جو نالو. پاڻيءَ جي پڪيءَ جو هڪ قسم - ٽٽو هنج - پاڻيءَ جو هنج. (صفت). البيلو - پيارو - عزيز - ڏٺو - ڏٺو - ناز ڀورو. نادان - ڪسن - نو عمر - نوخير. چريو - بيوقوف - احمق - نادان.

● ٽٽو پٽو ٽٽا پٽا: ذ. ناز برداري - چاهلوسي - خوشامد - چٽ - ريه ريب - ڳاڻو - چڙهو - ڌاڌر - ٽٽل - گهٽ گهٽي. دار مدار.

● ٽٽو ٽٽي: حساب وهنوار ڪرڻ. جوڙ ملائڻ - ميزان ملائڻ.

● ٽٽو هنج: پاڻيءَ جي پڪيءَ جو هڪ قسم (جنهن جو اڳيون بت اڇو ۽ ڪٽندڙ هجي).

● ٽٽو: ذ. چاه - شوق. "هيءَ ٻار کائڻ تي اهڙو ٽٽو نه ٿو لائي" (جملو).

● ٽٽو ٽٽو: ذ. پڇڙي شڪل وارو - ٻاڻو - جين پٽ - ٽٽو - جهوجهاڻو (ٻارن کي ڊيچارڻ لاءِ ڪتب ايندڙ لفظ). "ٻاٻا، بس ڪري سمه، نه ته جن ٿو اچي يا ٽٽو ٿو اچي" (جملو). (صفت). ڊڄڻو - ڪاٺر - بزدل - گيدي - پست - ڪورڊ ليو - بيڪار - نڪو - نامرد.

● ٽٽو ٽٽي: ڊيچارڻ.

● ٽٽو ٽٽو: ذ. صفت. واهيات - رولو - لوفر - ڪميٽو - جهڙو تهڙو - نالائق.

● ٽٽو ٽٽو: ذ. صفت. بد آرڪان - پڇڙي چال وارو. ضعيف - هيٺو - ڪمزور - بي طاقت - بي حشمت - زانوا. ڪوبه نه.

● ٽٽو ٽٽو: ڪير به نه هئڻ - ڪوبه نه هئڻ. خيس هئڻ.

● ٽٽو ٽٽو ٽٽو ٽٽو: ث. بلند آواز - ٽٽو ٽٽو ٽٽو ٽٽو: آواز - هڪٽل. مالو (شهر) مان آندل ڪٽو يا لوڻي - ٽٽو ٽٽو.

● ٽٽو ٽٽو ٽٽو ٽٽو: ذ. صفت. پهلوان - سورمو.

● لتلچا؛ اسم خاص. (ڪلهوڙن جي پاڙي مان) هڪ ذات جو نالو.

● لتلچو؛ لتلچا؛ ذ. صفت. چور-چورٽو-چوراڪار-ڪيسبي ڪٽپ-گندي چوڙ-بد معاش-ٺڳ.

● لتلچو؛ لتلچا (ت)؛ ذ. صفت. ڏسو لتلچو.
● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٿيڙ-ٿيو (بال جو)-ٿيلهو-ڪو-اسرو-اوسرو-پانهن جي زور تي ڪنهن کي مٿي ڪڍي ان جا پير ڪڍڻ واري حالت. آهڙ ڳالهه-ڪوڙ.

● لَمَ؛ ٽپ؛ چالبازي-آٽڪل-مٽڪل "هلي ڪيئن هرگز آتي لَمَ ٽپ" (جملو).

● لَمَ؛ ٽپ ڪرڻ؛ آڏو رو ڪم ڪرڻ.

● لَمَ؛ ڏيڻ؛ پانهن جي زور تي ڪنهن کي مٿي ڪڍي چنگهون ڪڍڻ-چڪي پٽڻ-ملهه ۾ راند جو هڪ قسم. ڪشو هڻڻ. ڏٺو ڏيڻ-ڪوڙ ڳالهائڻ-ڳالهه نٿائڻ. (بال جو) ٿيو ڏيڻ.

● گسڪي وڃڻ-چوريءَ پيچي وڃڻ.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. صفت. ٻٽاڪي-چالاڪ.

● لَمَ؛ هٽڻ؛ دغا ڪرڻ-اٽڪل ڪرڻ.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽڪڙ جو گند-سنگهه.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. صفت. منگهرو.

(جنهن ماڻهوءَ جي نڪ مان منگهه وهي)-گدلو.

● لَمَ؛ سَنگَهه گدڙ ٿيڻ؛ منجهي پوڻ-تڪليف پوڻ-آئيءَ ۾ آڃڻ-تڪليف ۾ ڦاسڻ-مصيبت ۾ پوڻ.

● لَمَ؛ لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

● لَمَ؛ لَمَ؛ ذ. ٽ. وڻ جو هڪ قسم-نير.

”جيڪا ڌاريان ٻڪري تنهن لندا ڪن“
(جملو-گل شڪر).

● ليم نير ڪرڻ: بلڪل ٿورو چمڪڻ.

● لٽڻ: مصدر. (سن. ٿڌ = جهڙڪڻ)
لامارو ڏيڻ (پڪيءَ جو) - آڏڻ - آڏمن - سينڱ ٿيڻ -
مٿي چڙهي وڃڻ. جهٽ هڻڻ - جهيو هڻڻ. کيسڪڻ -
گم ٿي وڃڻ - رنو چڪر ٿي وڃڻ - غائب ٿيڻ -
پڇي وڃڻ. لڙڪڻ - ٽنگيو رهڻ - لڏڻ - لٽڪڻ -
نيٺڻ - جهڙڪڻ - نيون - نيمڻ - ڪپڙو ٿيڻ - هيٺ
ٿيڻ. لڏڻ.

● ليمڻ: مصدر. لٽڻ (سستيءَ ۾) لهيڻو
رهڻ. لهندو لڏندو هلڻ. ننڊ سان مڃاڳ ٿي
اوڀاسيون ڏيڻ - ڪر موڙڻ. تماڪ هڻڻ ۾ سهڻڻ -
چار يا حمقي لاءِ تماڪ تيار ڪرڻ. نيوڙڻ -
جهڙڪڻ - نيمڻ.

● لٽو ۽ لٽا: ذ. صفت. مڏو - ”ڪپ لٽو ٿئي
روهيءَ تي لائجي“ - لٽو - گئل - ٽڪل (زمين) -
ڪوڙو (سڪو وغيره) - سادو سودو - لٽو
عينيون يا ڏاکڻو پاڳو. (اسر) لاڙ - ڏکڻ منڍ
جو هڪ حصو (خيرپور، روھڙي، سکر ۽ شڪارپور
تعلقا). (اسر خاص). اسر ٻيلي جي هڪ جبل جو
نالو. (ظرف). ڀري - دور - ڏورانهون ”مون
اوهان کي لٽو ڏنو هو.“ (ڪ).
● لٽي راه: ٺ. ان لٽاڙيل رستو - ان ڀيرو
گئس - نئون رستو.

● لن ۽ لن: ذ. (ف. لنڊ = آلت. سن.
لنڊ = آلت) انسان يا حيوان جو مخصوص عضوو -
انساني آلت - عضو تناسل - لٽو ٿو - لٽو - رڳ.
ڏڪر - ڪيٽر - ڪيلو - لٽڪ - اندري -
آڱوٺو - ٻائي وارو.

● لٽن آڱيٽو: ذ. حريم - لالچي.
حاسد.

● لٽن جا لٽڪر پڇڻ: ڪجهه به نه هجڻ -
سڃاڻي هئڻ.

● لٽن جهڙو منهن ڪرڻ: خراب منهن ڪرڻ -
ڦڙو منهن ڪرڻ - ڪاوڙ ڏيکارڻ.

● لٽن ڏيئي ڇڏڻ: انڪاري جواب ڏيڻ -
ناڪار ڪرڻ.

● لٽڻ ۽ لٽڻ: ذ. جهنگلي گاه جو هڪ
قسم جو ڏٺ طور به ڪم اچي
”ويڙهيجا و سَن تي لٽر لٽڻ لٽا“

مينهن جي موسم ۾ اڀرندو آهي. ٿري ماڻهو ان کي
”لٽڻ مڪڻ چنب“ ڪري چون، ڇو ته هن جي
کاڌي ڪري مال مڪڻ وڌائيندو آهي.

● لٽڻ ۽ لٽڻ: ذ. صفت. روڻو - پينانگ -
ٿو هو - پٽوارو - روڻو مارڪو - روڻو رليو -
ٿو لاڪڙو - ٿر ٿاڀريو - رول ٻائي - آواره - درٻار.
(شرٽ). ڦٽو - لاٻڙ - لنگ - چور - لوفر - لچ -
بدعاش. چڙو - جنهن جي شادي ڪيل نه هجي
يا کيس ڪو عزيز نه هجي - ڪنارو - چڙو چانڊ -
مڪو. نڌڪو - غيٻاڻو - آٺ - نيڌر - وڇاڻو -
ڏليل - آٻالو - غريب - مسڪين - ڏر ڏري -
تهه ڏست - ڪٽل - آٻو. (اسر خاص). هڪ
ذات جو نالو.

● لٽيڪو ۽ لٽيڪا: ذ. لٽڪو. وچ ۾
ڳالهائڻ واري حالت.

● لٽيڪو: مصدر. (سن. لپ = لٽيڪو) لهڻ -
راڳو ڏيڻ - چنڻ - گاري سان لٽڻ - راڳڻ - مڪڻ -
ليڪڻ - پلستر هڻڻ (مٽيءَ جو) - لٽاوت ڪرڻ -
پٽين کي گارو وغيره هڻڻ - لپو ڏيڻ. گاري مٽيءَ
سان جاءِ جي مرمت ڪرڻ. (لٽيو - لٽندو - لٽيل).
● لٽڻ ۽ لٽڻ: ٺ. لٽيڪو واري حالت -
گاري جو لپو - راڳو - تهه - آٽر - لپو.

● لٽيڪائين: لٽاوت يا لٽڻ جو ڪم ڪرائڻ.
● لٽيڪائي ۽ لٽيڪائون: ٺ. (سن. لپ) لٽاوت
ڪرائي - لٽيڪائين يا لپي ڏيارڻ جو خرچ -
لٽڻ جي مزوري - محنت - پورهيو - آجورو.

● لٽاوت ۽ لٽاوتون: ٺ. لٽيڪائين يا لٽڻ
واري حالت - پٽين چنڻ جي لٽيڪائين جو ڪم - لٽيڪائي.

● لٽيڪائين: مصدر. (سن. لپ) لٽاوت ڪرائڻ -
گاري جو راڳو ڏيارڻ - لپو ڏيارڻ. (لٽيڪائيو -
لٽيڪائندو - لٽيڪائيل).

- لڻبائي ۽ لڻبائي ڪاري مٽيءَ - ان لڻبڻ جو ڪم.

- لڻبڻي ۽ لڻبڻيون: ڌوڙن کي بند ڪرڻ يا لڻبڻ يا سيمينٽ جو ڪارو يا ڪڇ.

● لڻبو ۽ لڻبا: ذ. (سن. لڻب =) ٻارڻ وارين ڪاٺين جو سٽو يا ڍڳي (مردي ڄاڻڻ وقت). طول - دراز - وڏو - ڏکڻ - اوڇو - وڏي ڊيگهه وارو - ڊگهي قد وارو - قدآور.

- لڻبا ۽ ذ. وڏا ڪره - وڏا ڏڪر (مانيءَ جا) - وڏا ڀور. (پرماند) - لڀا - لڀوڙا.

- لڻبا ڏيڻ: لڻب ڏيڻ: ٻرندڙ ننڍين ڪاٺين مان چڪيا کي ٻاءُ ڏيڻ.

- لڻبان: ٺ. ڊيگهه - لڻبائي - ڊگهائي. - لڻبائي ۽ لڻبائيون: ٺ. ڊيگهه لڻبان - ڊگهائي.

- لڻبوڙو ۽ لڻبوڙا: وڏو ڪراهه - ڀريل لڀ - لڻبو. - لڻبڻ: ڪلراڻي زمين تي پيدا ٿيندڙ گاه جو هڪ قسم.

● لڻبڻ ۽ لڻبڻ (ٺ): ذ. صفت. ڊگهو - لڻبو - لڻبو - قدآور - اوڇو. بد - خراب.

- لڻبڪو هڻڻ: وچ ۾ ڳالهائڻ. خراب ڳالهائڻ.

● لڻبڻ ۽ لڻبڻ: ذ. صفت. ضعيف - ڏهرو - سنهڙو - لاغر - هيٺو - نرڀل - ڪمزور.

● لڻبڻ: مصدر. بد شد ڳالهائڻ. لڇي ڪرڻ - شرمندو ڪرڻ. (لڻبيو - لڻبيندو - لڻبيتل).

- لڻبو ۽ لڻبا: ذ. جهٽ - چيڙب - ڌمڪي. طعنو - مهڻو - ڏوراپو.

● لڻب: ٿر ۾ ٿيندڙ مٽي گاه جو هڪ قسم. - لڻج ۽ لڻجون: ٺ. آوڻائي - ڪوٽ - اٺاڻ -

(پاڻيءَ جي) ڪا پٽ - ڪوٽاهي - گهٽائي - نراسائي - آوڻ - هيٺا - نقص - (عشل جي) مار. احتياج - گهرج - طلب - لوڙ - ضرورت - ڪٽي - ڪپ - ڪاڻ - حاجت.

● لڻجا: اسم خاص. ٿر ۾ رهندڙ مسلمانن جي هڪ ذات جو نالو.

● لڻجار: اسم خاص. ڪاري ۾ رهندڙ ماڻهن جي هڪ ذات جو نالو.

● لڻجاري: اسم خاص. تعلقي ڀنوءاڻل ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.

● لڻجڙ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● لڻجواڻي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● لڻجهه ۽ لڻجهون: ٺ. ٿورو واسطو - ڪهٽ رشتو - ٿوري ماڻهي، بيماري - اڪهائي - عليلائي.

● لڻجهڻ ۽ لڻجهڻون (ت): ٺ. بيماري - روگ - اڪهائي - مرض.

● لڻدو (ت): ڏيڻ جي بيماريءَ جو هڪ قسم.

● لڻدوڙ ۽ لڻدوڙ: ذ. صفت. لڻنگ - لڻج - بد چال - بد فطرت - لوفو - بد معاش.

● لڻدڻ ۽ لڻدڻ: ذ. صفت. بد معاش - لوفو - لڻج. ٻيا پڻج - لڻدو.

= لڻدڙ ۽ لڻدڙ (ل): ذ. صفت. ٻيهڙو ماڻهو ڪڍ نڪو - آڏنگو - بد چال - بي فضيلتو.

● لڻدڻ ۽ لڻدڻ: ذ. ٿورو - ماڻهوءَ جو پاڻخانو - ڪونهه جو ڇاڻو - لڻدو - ڪونهه - مٽلو. راند ۾ جيت يا هار - آڳ -

- لڻدڻ ڏيڻ: راند ڏيڻ - راند چاڙهڻ - شڪست ڏيڻ.

- لڻدڻ مهيرانديءَ آڇڻ: ڀر پيشان ڏيڻ - منجهڻ - مونجهو - ٿيڻ - تڪليف ۾ اچڻ.

- لڻدڻ ڪاٺي: راند هارائڻ.

- لڻدڻ ڪٽي: سخت قبضي ٿيڻ - مشڪلات ۾ اچي وڃڻ.

- لڻدڻ گهوگيري ٿيڻ: ڀر پيشان ٿيڻ - آڻيءَ ۾ اچڻ - تڪليف ۾ هجڻ.

- لڻدڻ لڻبائي: راند جو هڪ قسم.

- لڻدڻ مڪروء ٿيڻ: تڪليف ۾ پوڻ - ڀر پيشان ٿيڻ - مصيبت ۾ مبتلا ٿيڻ.

- لڻدڻ مڪروء ڪرڻ: سڃهائڻ - ڀر پيشان ڪرڻ - سوڙهو گهٽڻ.

- لِئَبُو ۽ لِئَبَا: ٻارن جي راند ۾ هڪڙي طرف جي شڪست - هار.
 • لِئَبُو ڏيڻ: جيتڻ - راند ۾ کٽڻ.
 • لِئَبُو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 • لِئَبُو: تعلقي لاڙڪاڻي ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 • لِئَبُو ۽ لِئَبُو: ڏ. هندن جو آڌر ڪم هئو - ڪبيست - پرشوتر. ڪاسين جي چنڊ کان سواءِ ٿلهي هڏن وڌڻ جي ڪاٽي - ڪاٽ. (ت). رچ جو هڪ حصو - "گهاٽڻ" جي پاسي وارا سڳا، جي چونڪن منجهان وائجي، وڃي ٻين چونڪن مان جوڙ ڪن. (ڪ). (اسم خاص). بلوچ قوم جي هڪ قبيلي جو نالو. تعلقي ڪپري ۽ تعلقي ٻڙهي خيرو ۾ هڪ ديهه جو نالو. (صفت). لُچ - لُنگ - لوفر - بدمعاش - بدچال. بنا پُچ - لُندو. زهريلي نانگ يا بلا جو هڪ قسم.
 - لِئَبُو ڏيڻ: ملاحق جو اصطلاح. "گهاٽڻ" جا پاسي وارا سڳا وائڻ.
 - لِئَبُو ڪَ (ت): آڌر ڪم هئو - پرشوتر.
 • لِئَبُو سَچاڙا: تعلقي جاتيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 • لِئَبُو اُٿو: تعلقي ديرو محبت ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 • لِئَبُو اُٿو: ڏ. صفت. (سن. لپ) بڻڪيو - بڪواز تي - گوڙ ڪندڙ. معاملائي - جهيڙائي - لُندائي.
 • لِئَبُو ڏيڻ (ڪ): ڏ. صفت. لالچي - لويي - لٽير. (اسم خاص). بلا يا نانگ جو هڪ قسم - سڀ - ڪٽڻ - لُندري. (ث). لُندري ۽ لُندريون).
 • لِئَبُو ڪي: اسم خاص. تعلقي بدين ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 • لِئَبُو ۽ لِئَبُو: ڏ. صفت. (سن. لپ) بي شرمو - بي حياءَ - لُجي - ڦڪو - لُنگ - اُڀاش - لوفر - زناڪار - زاني - خراپاتي - لانگ چوڻو - عياش - لُجو - ڪامي - لاندرو - شهوتي (مانهو) - چٽيلو - بدمعاش - حرامي - بد ذات - ڪمينو.
 - لِئَبُو اُٿي ۽ لِئَبُو اُٿون: ڏ. بي شرمائي - بي حياءَ. حرام. بي وفائي. (گاجرا).
 - لِئَبُو ۽ لِئَبُو: ڏ. صفت. حرامي - اُڀاش. - لُندو - بدمعاش - لوفر.
 - لِئَبُو اُٿي ۽ لِئَبُو اُٿون: ڏ. صفت. اُڀاش - لُندو - عورت) - نالائق - لُندري ٻيئي - بدڪار (عورت) - ڪميني - گهٽ ذات.
 "سٽي ٿي سيدائي، لُندري ٿي ڪاڻي".
 - لِئَبُو اُٿي ۽ لِئَبُو اُٿون: ڏ. صفت. بدڪار عورت - وئشيا. خاص عام - نڍو وڏو - هرڪو - سڳو.
 - لِئَبُو اُٿي ۽ لِئَبُو اُٿون: ڏ. صفت. غريب غني - عام خاص - هرڪا يا هرڪو. گهٽ درجي وارو - خستيس.
 • لِئَبُو ۽ لِئَبُو: ڏ. صفت. (سن. لون) = ويڊل) پُچ کان سواءِ - بي پُچو - ڪٽيل پُچ - وارو - پُچ ويڊل. پٺن کان سواءِ وڻ. بي يارو مددگار - بي يارو - جنهن مانهو ڪي عزيز دوست وغيره نه هجي. لائڪو - ٺٽو. مرد، جنهن جي زال مري ويئي هجي. بي ڪس. آها ريل گاڏي، جنهن ۾ ٿورا گاڏا هجن - گهٽ - نڍو - چوڏو. عيبدار - ناقص. بي حياءَ - بي شرم - بي لڇو - بي ديدو - بي نڪو - ويڙيل - وِڙيل - نيريل - وِڙيل - لُجو - اُڀاش - لُمت - لنگوتاڙو - لوفر - بدمعاش - لُنگ. لُجي - شرمسار - شرمندو. (اسم خاص).
 تعلقي آٻاوڙي، تعلقي جيس آٻاڻ، تعلقي بدين، تعلقي شهدادپور ۾ هڪ ديهه جو نالو. ٻيئي ٺوڙهي کان آلهندي طرف هڪ جبل جو نالو. تعلقي نواب شاھ ۾ هڪ ريلوي اسٽيشن جو نالو. سنڌو نديءَ جي ملتان هيٺان هڪ حصي جو نالو.
 - لِئَبُو اُٿو ۽ لِئَبُو اُٿون: ڏ. صفت. لُندائي - گوڙ وارو - گوڙي - شوري - غوغائي - گوڙ ڪندڙ - هٿلر - آجهل - خچرخلو - خرمتست - بي لُغلام - فسادي - جهيڙائي.
 - لِئَبُو پُٽلڻ: ڏ. ڪري بيجهڻ - هوڏ ڪرڻ.
 - لِئَبُو ڪونهو (ت): لوفر - لُجو - چڙو چانڊ.
 - لِئَبُو ڪٽو: بدمعاش - لُجو اُڀاش - لُنگ.
 • لِئَبُو ۽ لِئَبُو: ڏ. صفت. (سن. لُنت) - ڪ = لِئَبُو) ٻانڊو - بنا پُچ - بي پُچو -

- لِئَبُو ۽ لِئَبُو: ٻارن جي راند ۾ هڪڙي طرف جي شڪست - هار.
 • لِئَبُو ڏيڻ: جيتڻ - راند ۾ کٽڻ.
 • لِئَبُو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 • لِئَبُو: تعلقي لاڙڪاڻي ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 • لِئَبُو ۽ لِئَبُو: ڏ. هندن جو آڌر ڪم هئو - ڪبيست - پرشوتر. ڪاسين جي چنڊ کان سواءِ ٿلهي هڏن وڌڻ جي ڪاٽي - ڪاٽ. (ت). رچ جو هڪ حصو - "گهاٽڻ" جي پاسي وارا سڳا، جي چونڪن منجهان وائجي، وڃي ٻين چونڪن مان جوڙ ڪن. (ڪ). (اسم خاص). بلوچ قوم جي هڪ قبيلي جو نالو. تعلقي ڪپري ۽ تعلقي ٻڙهي خيرو ۾ هڪ ديهه جو نالو. (صفت). لُچ - لُنگ - لوفر - بدمعاش - بدچال. بنا پُچ - لُندو. زهريلي نانگ يا بلا جو هڪ قسم.
 - لِئَبُو ڏيڻ: ملاحق جو اصطلاح. "گهاٽڻ" جا پاسي وارا سڳا وائڻ.
 - لِئَبُو ڪَ (ت): آڌر ڪم هئو - پرشوتر.
 • لِئَبُو سَچاڙا: تعلقي جاتيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 • لِئَبُو اُٿو: تعلقي ديرو محبت ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 • لِئَبُو اُٿو: ڏ. صفت. (سن. لپ) بڻڪيو - بڪواز تي - گوڙ ڪندڙ. معاملائي - جهيڙائي - لُندائي.
 • لِئَبُو ڏيڻ (ڪ): ڏ. صفت. لالچي - لويي - لٽير. (اسم خاص). بلا يا نانگ جو هڪ قسم - سڀ - ڪٽڻ - لُندري. (ث). لُندري ۽ لُندريون).
 • لِئَبُو ڪي: اسم خاص. تعلقي بدين ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 • لِئَبُو ۽ لِئَبُو: ڏ. صفت. (سن. لپ) بي شرمو - بي حياءَ - لُجي - ڦڪو - لُنگ - اُڀاش - لوفر - زناڪار - زاني - خراپاتي - لانگ چوڻو - عياش - لُجو - ڪامي - لاندرو - شهوتي (مانهو) - چٽيلو - بدمعاش - حرامي - بد ذات - ڪمينو.
 - لِئَبُو اُٿي ۽ لِئَبُو اُٿون: ڏ. بي شرمائي - بي حياءَ. حرام. بي وفائي. (گاجرا).
 - لِئَبُو ۽ لِئَبُو: ڏ. صفت. حرامي - اُڀاش. - لُندو - بدمعاش - لوفر.
 - لِئَبُو اُٿي ۽ لِئَبُو اُٿون: ڏ. صفت. اُڀاش - لُندو - عورت) - نالائق - لُندري ٻيئي - بدڪار (عورت) - ڪميني - گهٽ ذات.
 "سٽي ٿي سيدائي، لُندري ٿي ڪاڻي".
 - لِئَبُو اُٿي ۽ لِئَبُو اُٿون: ڏ. صفت. بدڪار عورت - وئشيا. خاص عام - نڍو وڏو - هرڪو - سڳو.
 - لِئَبُو اُٿي ۽ لِئَبُو اُٿون: ڏ. صفت. غريب غني - عام خاص - هرڪا يا هرڪو. گهٽ درجي وارو - خستيس.
 • لِئَبُو ۽ لِئَبُو: ڏ. صفت. (سن. لون) = ويڊل) پُچ کان سواءِ - بي پُچو - ڪٽيل پُچ - وارو - پُچ ويڊل. پٺن کان سواءِ وڻ. بي يارو مددگار - بي يارو - جنهن مانهو ڪي عزيز دوست وغيره نه هجي. لائڪو - ٺٽو. مرد، جنهن جي زال مري ويئي هجي. بي ڪس. آها ريل گاڏي، جنهن ۾ ٿورا گاڏا هجن - گهٽ - نڍو - چوڏو. عيبدار - ناقص. بي حياءَ - بي شرم - بي لڇو - بي ديدو - بي نڪو - ويڙيل - وِڙيل - نيريل - وِڙيل - لُجو - اُڀاش - لُمت - لنگوتاڙو - لوفر - بدمعاش - لُنگ. لُجي - شرمسار - شرمندو. (اسم خاص).
 تعلقي آٻاوڙي، تعلقي جيس آٻاڻ، تعلقي بدين، تعلقي شهدادپور ۾ هڪ ديهه جو نالو. ٻيئي ٺوڙهي کان آلهندي طرف هڪ جبل جو نالو. تعلقي نواب شاھ ۾ هڪ ريلوي اسٽيشن جو نالو. سنڌو نديءَ جي ملتان هيٺان هڪ حصي جو نالو.
 - لِئَبُو اُٿو ۽ لِئَبُو اُٿون: ڏ. صفت. لُندائي - گوڙ وارو - گوڙي - شوري - غوغائي - گوڙ ڪندڙ - هٿلر - آجهل - خچرخلو - خرمتست - بي لُغلام - فسادي - جهيڙائي.
 - لِئَبُو پُٽلڻ: ڏ. ڪري بيجهڻ - هوڏ ڪرڻ.
 - لِئَبُو ڪونهو (ت): لوفر - لُجو - چڙو چانڊ.
 - لِئَبُو ڪٽو: بدمعاش - لُجو اُڀاش - لُنگ.
 • لِئَبُو ۽ لِئَبُو: ڏ. صفت. (سن. لُنت) - ڪ = لِئَبُو) ٻانڊو - بنا پُچ - بي پُچو -

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. صفت. منڊو-
پنگلو-لنگ-لوهو.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. صفت. لنڊريو-منڊو-لوهو.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. هندن جي پوڄا لاءِ پٿر جي لهيل شيو مهراج جي آلت. انساني مخصوص عضوو. (گرامر ۾) جنس.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. شيو جي لنگ يا پٿر جي لهيل مخصوص عضوي کي پوڄيندڙ.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. گوڏ يا سلوار هيٺان ڪپڙي جو لنگ-لنگ پڌن جو ڪپڙو-نڍي

گوڏ-لانگوٽو-ڪچو-چوتو-لانگوٽي-نڍي ڪپڙي-لانگوٽ. پرهيز-پاکائي (ت). شيو

مهراج جو مخصوص عضوو جنهن کي هندو عورتون پوڄن ۽ ان جي تهل ڪن. سڃاڻن جي نشاني.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. لنگوٽو پڌن-نڍي ڪپڙي لنگر مان آگهاڙ ڏڪڻ-گوڏ پڌن-ڪچو پائڻ.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. (من. لاڳتلا-لنگر) (ف. لنگر: ناتاري) جهاز يا پٿر کي روڪڻ لاءِ

لوهه جو اوزار-ناتاري-ڪنڊو-پلي-پنگهه-لنگر. اها جاءِ جتي هر ڪنهن مسافر، فقير وغيره

کي خيرات ملي-کاڌي ملڻ جو هنڌ. سداوت-خيرات. دان-زڪات-مڱ. مُئل کي ثواب ڏيڻ لاءِ ختمي جو رڌل پت وغيره. چتر-چلوه.

پٿر ۾ پائڻ جي زيور جو هڪ قسم.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. ناتاري ڪٺڻ-جهاز چيوڙڻ-جهاز هلڻ لاءِ تيار ڪرڻ.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. ناتاري ڪوڙڻ-جهاز بيهارڻ-پٿر پڌن.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. لنگر پڄائيندڙ-پوڄي-رسوئو-راڌائو.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. هڪ ذات جو نالو (د رڪائي پوڄن جو قبيلو).

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. صفت. ڪپڙو-لنگر-لنگر-پاري: ذ. ڦاٽل ڪپڙن واري.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. (من. لنڊري=لنگهڻ) ٿيڻ-ٿيو ڏيڻ-لنگ ڏيڻ-ويڻ-پار پوڻ-

ڪريل پُڄ سان (بلبل وغيره). (صفت). ڦاٽڻ-بي حيا-ڪمينو-ان سڌريل-بي لڇو-اڏنگو-

بي فضيلتو.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. خاص. تعلقي ڪنڊياري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. بنان پُڄ. بلا يا نانگ جو هڪ قسم-زهريلي بلا-مانجهو. پُڄي-

نالاٽق-ڪميني-لڇي. (اسم خاص). تعلقي ڪنڊياري ۾ هڪ ديھ جو نالو. ڀڳي نوڙهي

کان آلهندي طرف هڪ جبل جو نالو.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. لنگهڻ: لڇائي نه ڇڏڻ-بد معاشيءَ کان باز نه اچڻ.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. پسن وارن هڏين مان هڪ هڪ ننڍي هڏي.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. ڪوڙي يا مٿاڇري خوشامد-اڃائي تعريف. چٽ-ڌاڌر-ڇاپلوسي.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. ڪوڙي خوشامد ڪرڻ: خيس ڇاپلوسي ڪرڻ-ڪوڙي واکاڻ (منهن تي) ڪرڻ.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. دشمن-حاسد-حسد-وارو. ظالم-قهار.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. خاص. تعلقي ڪوڙي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. رسو-ٿوڙهو-واجهه-ٿلهي نوڙي.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. بد معاش-لڇو-لنگ-لوفر-اڻپاش.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. مشهور ڀيٽ جو نالو-راوڻ جي راجڌانيءَ جو نالو-سرانديپ-جزيره سلون-سيگل ديپ-سلون.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. عشق جي تار. لنڊري.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. خاص. تعلقي لاڙڪاڻي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لنڊريو: لنڊري (ت): ذ. صفت. (ف. لنگ: منڊو) هڪ لنگ وارو-منڊو-لنگو-پنگو-لوهو-پاهج. منڊريڪ. عيب-گهٽائي;

پنٿ ڪري وڃن - لنگهي وڃن - وڃن - اڳتي نڪري وڃن - پار پوڻ - اورانگهن - اڳتي وڌڻ - هليو وڃن - نٿاڙڻ - حد ٽپڻ - آڪرڻ - جهاڳي چڙهڻ. (لنگهيو - لنگهندو - لنگهيل). (ذ). سڄو ڏينهن بئڪ ڪيڊ واري حالت - فاقو - اپواس - روزو - بئڪ (ذ. صحت). روزيدار - بئڪيو - بنان کاڌي - بئڪايل - نيرانو.

= لنگه لنگه : ذ. صفت. لنگھن جو رستو۔
 واٽ۔ لانگھو۔ لنگو۔ رستو۔ پيڇرو۔ ڊک۔ واٽ۔
 سِرُ۔ کس۔ راھ۔ گذر۔ اچڻ ويڻ جو رستو۔
 پيلائي۔ ھاياب۔ سُرڪ۔ گھٽ۔ ٻنيو۔ ڪٽراھ۔
 آمد رفت۔ اچ وڃ۔ لتاڙ۔

- لنگھائیں: مصدر۔ لنگھائی چٹن۔ پار پھچان۔
- رمائن۔ منزل تي پهچائين. وجهن۔ اندر ڪرڻ۔
- داخل ڪرڻ۔ گھيرائين. (لنگھائيو۔ لنگھائيندو۔
لنگھايو)۔

- لنگھ لنگھتے: تکلیف کان تپتے - مصیبت
 مان آزاد تپے - مشکلاتن مان پار پون.
 - لنگھتے پون: بے کید - روز و رکن -
 فاقو کید.

= لنگھن کین: بکت ہوتاں کرن۔
 یک کین۔ مانی نہ کائیں۔ یک سر۔ روزور کیں۔
 اپواس کرن۔ بکون کائیں۔ بکین پر باہم قیں۔
 = لنگھن کترن: بغیر کاڈی گزارن۔ بکیو
 رہن۔ فانی پر رہن۔

- لنگهي ۽ لنگهيون: ٺ. ذاتي جي
 ماني - جنهن گهر ۾ قضيو ٿيل هجي، اُن گهر لاءِ
 پاڙي واري يا عزيز جي ٺهرايل ماني - ڪڙي ڪٺي.
 - لنگهي پار پتون: ڏکڻ منجهان سڪ حاصل
 ٿيڻ - مصيبت جا ڏينهن پورا ڪرڻ - ڪابه تڪليف
 باقي نه رهڻ.

● ٽن گھنٽي: اسم خاص. تعلقي ساماري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لنگھو ۽ لنگھا: ذ. (سن. شلاڻڪ) دءِ ھلاري۔
مڱڻھار۔ ڪيٽو۔ مڱڻو۔ ميرائي. لنگھڻ جو ذڪيو
گس۔ اٿاڻڪو ٻيچرو۔ دڳ۔ لنگھو. ٻي حيا۔
ٻي شرم۔ ٻي نڪو۔ ٻي ڏيڍو۔ ٻي لڇو۔ شوخ۔

اڳتي وڌڻ - اورانگهڻ - لنگهڻ - وڌڪ وڌائڻ. (ڏ).
لانسگهو - بنا ڪاڌي جي - بکٽ - روزو - فائيو.
(لنگيو - لنگندو - لنگيل).

● لنگو تازو ۽ لنگو تازا: ذ. صفت. بي حيا -
لا تبارو - بي شرم - لوڻيو - بي ٽڪو - بي ديدو.
بجهو دو - لنگو - لڇ - فاحش - لڇو - بد چال -
ڪمينو - و پل - چٽ - لمپٽ. زناڪار - خراباڻي -
عياش - لانگ چوٽو - اسٽيمي - نفس پرست - شهوت
پرست - لاکوڻيو. مستخرو.

- لنگوٽاڙائيءَ لنگوٽاڙائينون: ٺ. لانگ
چوٽائي - لانڊر ٻائي - بي شرمائر - لنگائي - لچائي -
زنا ڪاري - آسيمي.

— لَنُكُو قَاژِي' (ل): ث. بد چال وَن - کَمینی -
وئیشیا.

● لنگوت، لنگوت: ذ. (سن. لنگ + پٽ
= لنگوت. ٻرا. لنگوتي). ننگن وچان لنگهائي
چيلھ ۾ پٽن جو ڪٻڙو- لانگوٽو- لنگوٽو-
ڌوتي- ٻن سٿرن وچان لنگهيل ڌوتيءَ جو ٻلاندو
اُگهاڙ ڍڪڻ جو ڪٻڙو- لنگ- ٻوٽڙو- ٻوڇو-
انگوشو- چوٽيو.

== لَتَگوں نوں ۽ لَتَگوں نا: ذ. صفت. پوتڑو -
چوتو - انگوشو - لَتَک - چوتیو - لانگوٹو - گوڈ -
لاک - منجھلو - ڈاب - دوتی .

- لنگوٽي، لنگوٽيون: ٿ. ڌوٽي -
اُگهارڙي ڪن جو ڪپڙو - چوٽو - لنگ - لانگوت -
چوٽيو - چنڊي .

● **لنگور** = لنگور: ذ. صفت. (من. لانگولين =
باندري) ڊگهي ٻچ ۽ ڪاري منهن سان باندري جو
هڪ قسم - پوٿو - باندري - پوليون - وانگر. مست -
ٿوٽي.

لُنْگِي ۽ لُنْگِيُون: ٺ. (ف. لُنْگِي) پٽ
مان ٺهيل ڪپڙي جو هڪ قسم، جو پٽڪي طور
ڪم اچي.

● **لنگھا:** اسم خاص۔ ہکے ذات جو نالو۔ مگھار۔

● لنگھن: مصدر. (سن. لنگھ) گذرڻ۔
مستط: رستي تان لنگھڻ۔ دستو ٻار ڪرڻ۔ ڪٽائڻ

● لنگھو (ل): مصدر. پڪين جو هيٺ لھڻ ۽ چڙھڻ. لنگھڻ. لنگھڻ. لامارا ڏيڻ. لھڻ چڙھڻ. لات لنگھڻ.
● لنگھو ھار ۽ لنگھو ھارون (ت): ٿ. ٿوري ھوا. مختصر واھ.
● لنگھڻ ۽ لنگھڻون: ذ. عشق. محبت. قرب. پيار. الفت. نينھن. لنگھڻ. پريت. ناتو. چاھ. موھ. پريم. لغار عشق. عبادت. بندگي. پڪتي. پڪتي. پوڄا پاٽ. خيال قائم. پڪو ارادو. مڃي ڦاسائڻ جي چار جو ھڪ قسم. لوهي تار.
● لنگھڻ لنگھڻ: نينھن لائڻ. دلي قرب ڪرڻ. پڪتي ڪرڻ. عبادت ڪرڻ. بندگي ڪرڻ. دل مان پوڄا ڪرڻ.
● لنگھڻ لنگھڻ: محبت ٿيڻ. عشق لڳڻ. تن ۾ تار لڳڻ. (محبت يا بندگي) قائم ڪرڻ. پڪو ٿيڻ.
● لنگھڻ لنگھڻ: رڳ رڳ. روم روم. بدن جو عضوو عضوو. وار وار. نس نس. مسام.
● لنگھڻ لنگھڻ لنگھڻ: رڳ رڳ لنگھڻ. بيهڻ مسرور ٿيڻ. تمام گھڻو خوش ٿيڻ.
● لنگھڻ لنگھڻ: جو ياد ڪرڻ. ساه پساه. جو ڪھڻن کي ياد ڪرڻ. تن ۾ تار لڳي رھڻ.
● لنگھڻ لنگھڻ: ڪي لغام چاڙھڻ. پوري طرح (محبت ۾) قابو ڪرڻ.
● لنگھو ۽ لنگھو: ڪھڻن شيء کي ساڙڻ لاءِ باھ ٻارڻ لاءِ ڪاھ جو ٻوڙو. لنگھو. باھ جو شعلو. چنگ. جذبو.
● لنگھو (ل): سئي حالت.
● لنگھڻ: مصدر. (سن. لنگھڻ) ڪپائڻ. لھرائڻ. لنگھڻ جو ڪم ٻئي کان ڪرائڻ. لاٻارو ڪرائڻ.
● لنگھڻ ۽ لنگھڻون: ٿ. لاٻاري جي مزوري. لنگھڻ جو عيوضو. لائي. لنگھڻي. لنگھڻي جو اجورو. محنت. مزوري. پورهيو.
● لنگھڻ ۽ لنگھڻون: (ت): ذ. صفت. بنڪڻ. ٿورو حصو. ڪجهه ڀاڱو.
● لنگھڻ: مصدر. پڪل فصل يا ڪاھ وڃڻ. ڪيڻ. ڪيڻ. لاٻارو ڪرڻ. لاٻارو وڃڻ. (اٻو. لنگھڻو. لنگھڻ).

بي ادب. نرلجو. پاڻيءَ جي پڪيءَ جو ھڪ قسم (بدڪ). (اسم خاص). ھڪ ذات جو نالو.
(ٿ. لنگھڻي ۽ لنگھڻون).
● لنگھو ٿي بيجهڻ: بي حياتي. ظاھر ظھور ٻوڙو ڪم ڪرڻ. نر لھو ٿي بيھڻ. اڪيون پوري بيھڻ.
● لنگھو ڏيڻ (ت): نشان ڪرڻ.
● لنگھڻي جي: اسم خاص. تعلقي ڪراچيءَ ۾ ھڪ ديھ جو نالو.
● لنگھو ۽ لنگھو: ذ. لنگھو. دفعو. پيرو. گھميو. لينو ۽ لينوون: ٿ. (سن: لي=چنڊڻ) لس. چيٽو. چيٽو. چيٽو. چيٽو. ليوس. ليڪلڪ. چيٽو. گھاٽاڻ. لنگھڻ. تار (تن ۾) لنگھڻ. عشق. چاھ. پريت. پريم. موھ. پيار. محبت. پوڻد. مڻا. الفت. بندگي. عبادت. پڪتي. عيب. گھٽائي. نقص. مڃي ڦاسائڻ جي چار جو ھڪ قسم.
● لينو لائڻ (ت): عيب لائڻ. ڏوھي ڪرڻ. مياوي ڪرڻ.
● لنگھو ٿي: اسم خاص. تعلقي بدين ۾ ھڪ ديھ جو نالو.
● لنگھڻون: مصدر. گوشتاڻ ڪرڻ. ننگائڻ. گسائڻ. ليڪي. وڃڻ. ڪو خيال يا ڌيان دل ۾ آڻڻ. ڳالھ ڦيري وڃڻ. ڪترائڻ. بي عزتو ڪرڻ. بي مانو ڪرڻ. ھٽڪ عزت ڪرڻ. بي آبرو ڪرڻ. (لنگھڻو. لنگھڻو. لنگھڻو).
● لنگھڻي چيڏڻ: ٽٽائي چيڏڻ. لھرائي وڃڻ. گسائي وڃڻ. پڇي وڃڻ.
● لنگھڻي وڃڻ: ٽٽائي وڃڻ. گسائي وڃڻ. حرفت سان ڳالھ ڦيرائي وڃڻ. گوشتاڻ ڪرڻ. ڪن تار ڪري وڃڻ.
● لنگھڻو ٿي ۽ لنگھڻو پون: ٿ. تڪليف. مشڪلات. ڏاڪڙو. اوجھڙ. درد ميري. ڪشالو. دقت. جا ڪوڙو. زحمت. جنگالو. آزار. خرابي. و ٻوڙو. گڙو. ڪتراڳ. ڪاسارو. ڪاپارو. مغز خوري. خفو. مٿي ھٽڻ. لنگھو. ڪيت پٽ. پٽو. ڏيرائو.

-لَوِييَ ۽ لَوِييَ: ذ. اسٺن وارو۔ لهندڙ۔
لاهيوارو۔ ڏاپ ڪندڙ۔ ڏاٻارو ڪندڙ.

● لوبان = لوبان: ذ. (ع. لوبان = خوشبو)
پسارکي وکر جو هڪ قسم - خوشبوءَ دار گولر -
جواهر - واس. خوشبوءَ جو هڪ قسم.

● لُؤتَی: مصدر. (من: لَرُبَ=وین+ہر=وین یا لَوَ=وِلوڑن) طعنا تنکا ہٹن۔ مہنا ڈین۔ کُرکٹن۔ جھٹکٹن۔ کاوڑجٹن۔ ڈمرجٹن۔

● لوڀي ۽ لوڙيمون: ٺ. پاڻياڻي يا آلي زمين ۾
ڏنل هٿر - زمين روڻي لائق بنائڻ واري
حالت.

● لُوپُ ۽ لُوپَ: ذ. (سن. لُوپَ < لُوپُ =
 لالچ ڪرڻ) لالچ - طمع - لُوپَ - ڏن - ترشنا -
 هيج - حرص - هٿوڻ - خواهش - اڇا - تمنا - موه -
 مست - شوق. ٻاجهر جو لُوپَ ڪان پوءِ ٻيو
 فصل - وڏي .

- لو پائين: مصدر۔ لوپن۔ تمارن۔ لالچانن۔
 برغلانن۔ هرکائن۔ لوپ ڏيڻ يا ڏيکارن۔ حرصانن۔
 لالچ ڏيکارن۔ دل ميرڪائڻ۔ موھڻ۔ ريبڻ۔
 ڏاڏرائڻ۔

لوپ جو مہاتمہ پکیرن: درمن جو چار پکیرن۔ لالچ ۾ قاسائن۔

— لویٹی: مصدر۔ لوپ ڈین۔ لالچائن۔ برغلائن۔
 هرکائے۔ دتارن۔ حرصائے۔ لوپ کرن۔ لالچ
 کرن۔ لوی ٹین۔

- لو'ييي' ةَ لويي': ذ. صفت. لوپ كندڙ۔
لالچي - طمعدار۔ لالچ كندڙ۔ لوپ رڪندڙ۔
حرِ يَصْ - طَمْعِي - تاڪاڻو - هَوَسِي - طامع۔
طمع كندڙ. خواهش مند - مشتاق. وسوڙل. (ت).

● کوٲ : لوٲئون ؛ ٲ . ٲن . لئٲ = خٲر
 (ڪرن) . غم - شوڪ - ذڪ - گوندڙ - پيٽا -
 دڪ - رنج - سور ايداءُ - بي آرمي - وسواس -
 لوچَ پوچَ - ٺٽڪو - پٿراڙي .

- لوت پار: ٹ. چغل خوری- لائی چائی-
چغلی ہٹن واری حالت. حرکت بازی.

- آوت پار کرڻ: حرڪت يا اچائي ڪرڻ.

● لُطِيفٌ ۽ لُتِيفٌ جُونُ: ث. ضرورت - کتب -
مهرج - طلب - گنتی - احتیاج - لوڑ - حاجت -
کاٹ - خواہش - چاہ - منشا - اراد - مرضی -
شوق. (پرمانند).

● لو: موزون تکیہ کلام۔ (ہرمانند) وزن ہوری
یہاں لاء جملي ۾ ڪم آندل لفظ۔

● ليو ۽ ايومون: ث. ليفو - چيٽو - چيٽو -
 لپيس - لپيس - سيرس - تفين - گيت يا ليگليڪڊار
 ميه. ٻارڙي جي ڪچي ٻاس. مچيءَ جي ڪيڪاڻ -
 ئي. (ن - ب).

”پسي لسبي لغار، متان مان گهر مڙهين“.
- ليوارو ۽ ليوارا: ذ. صفت. ليوارو-
ليگليدار.

● لُؤ: ث. لُكْ - گرم ہوا - بادِ سموم -
بادِ گرم - حرور - سموم - جھولو - کوسو واغ.

● لَوُا لِجَنِّ: گرم هو الجن - جهولو الجني .
● لتوا لتوا: ذ. هڪ ذاتو جو قسم .

● لیوار ۽ لیوار (ک): ذی نئیو قر.

● **لُواڙين:** مصدر. ميسرو ڪرڻ - جهڻ -
گينداڻ - خراب ڪرڻ. (لُواڙيو - لُواڙيندو -
لُواڙيل).

● لياؤو: اسم خاص. تعلقي گهٽ ۾ هڪ ڏيهه جو نالو.

● توازِ مو' ۽ توازِ ما: ذ. (ع. توازِ مه = ضروري سامان) محتالو- عيوضو- آجورو- محنت- مزوري- پورهيو. دام- پگهار- لاڳ- في.

● لياوۋىتە: ذ. لۇۋىدى بازى - بىد فەلى. (ذ. ھىقت)
لۇۋىدى بازى - لۇۋىسى - بىد فەل.

● لَوَائِدُو: زمين جو ڪو غير آباد ٽڪر، جتي
ڪجهه وڻڪار ۽ گاهه هجي.

● لتوائیغ: مصدر۔ ہمتو ان ہڈو کرن۔
کن تار کرن۔ تنائی۔ بھانا کرن۔

● لوڻ ۽ لوڻ: ذ. ٻوڪ جو ٺاڻو - ٻوڪ
ٻوڪ کي وڏن واري حالت. ٺاڻو وجهڻ يا

لش جي حالت . (فصل جو) لاپارو - ويڏ - ڪٽ -
 ٽٻ - ٽٻ - لالچ - لوپ - اميد - اميرو .

● لوتيزيو ۽ لوتيزيا: ذ. صفت. ٻين جا ڪن پريندڙ - هٿرڙيو - فضولي - هرديڪي چمچو - چغل خور - جهيڙائي - چيٽا پور. وڃين آگر. (گاجرا).
● لوت ۽ لپاسي ڪٽڻ: خوشامد ڪرڻ - چاهلوسي ڪرڻ.

● لوت لوت ڪرڻ (ڪ): نوس نوس ڪرڻ - ناسون هڻڻ.

● لوتي ۽ لوتي (ڪ): ذ. صفت. چغل خور. رولو - نوسي. چور - بد معاش. (ذ) سوئر جو هڪ قسم.

● لوتي سور (ڪ): ذ. صفت. اڌ مٿي جو سور - اکين جي مٿان يا نيراڙ ۾ پيل سور. ميرون يا سوئر جو هڪ قسم.

● لوتي لائين: جهيڙو ڪرائڻ - عداوت ڪرائڻ - ويڙهائڻ - جهيڙي کي وڌائڻ - معاملو مچائڻ - چيڙڻ - ڊڪائڻ - جاڳائڻ - پڙڪائڻ - ڪٽڻ - ٽپائڻ.

● لوت ۽ لوت: ذ. گاه جو هڪ قسم. جيئن ته "لنڊ لوت لهي پيا، ڪي پٽن ۾ پوتر" وڻ جو هڪ قسم. لوت وڻ جون پاڙون، جيئن ته: "لوت کائي عمر آئي، ڍول وڌي سين ڍار ميان" (ولي محمد).

● لوتي جو هڪ قسم.
● لوتار ۽ لوتار (ڪ): منهن کان ڀرتي واري پراڻي ڪٽيل بندوق جو هڪ قسم - مڙ لوڏ.

● لوتري: اسم خاص. ڀيٽ جي ويجهو هڪ مڪان جو نالو.

● لوتيڪو: اسم خاص. تعلقي تندي الهيار ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لوت ۽ لوتون: (سن. لنت = مارڻ) مَرده جسم - تن مَرده - لاش - لاشو - مَرده پراڻي - مَرده جنازو - ميت - مئل - ڌڙ - بدن - ڍونڍي. مَر - گهڙي. ڏير - پرڻ.

● لوت ۽ لوت (ل-ڪ): ذ. ٿلهو - موٽو. جهول - جهولڻ - وڏو ڪوترو - وڏو پيٽ - ڳوٺري. ڪنڊ واري اونھي جاء. پڪيڙ - سطح.

● لوت پوت: تمام ٿلهو - ڦٽو.
● لوتڙ ۽ لوتڙ: ذ. صفت. ٿلهو - بيادر - مضبوط.

● لوت موت: سڇيل - موٽو - ٿلهو. مضبوط.
● لوت موت ٿيڻ: سڇي وڃڻ - ٿلهو ٿيڻ.
● لوتي ۽ لوتيون: ٺ. مٿي! - جلي!
● لوت (ٺ): ذ. آڻو.

● لوت ۽ لوتون: ٺ. (سن: لٽ = ڦٽڻ) لٽڻ واري حالت - ڦٽڻ - ڌاڙو - زبردستي - هٿ ڪٽڻ - لوت - ڦٽمار. غارت - غنيمت - غارت گري - تاراج. بيمار. عام بيماريءَ جو هڪ قسم.
● لوت ڪٽڻ ڪٽڻ: ڦٽڻ - ڦٽمار ڪرڻ - لوت مار ڪرڻ. ظلم ٻاري ڏيڻ.

● لوت لائين: لٽڻ - ڦٽڻ - ڦرون ڪرڻ - هٿ ڪٽڻ ڪرڻ - زبردستي ڦٽ ڪرڻ.

● لوتو ۽ لوتو: ذ. صفت. سن. لٽڻ وارو. لٽندڙ - ڦورو - چور - ڌاڙيل - لٽيرو. ٺڳ - رهڙو. فضول خرچ - هٿ ڦاڙ - خرچاڻو - پاڻو - آڏاڻو - آڏاڻندڙ - لٽائيندڙ - بالفصول - چٽو - ڀڄ - ته چٽو - لٽڪ لوت.

● لوت ۽ لوتيون (ل): ٺ. مٽ - لوتي - ٽيپي - لنڊي ڊڪي.

● لوتيڪي: ڊڪي - ڊڪو - ٽيو - ننڍو لوتو.
● لوتي لوت ٿيڻ: (پاراتي جو اصطلاح) لوتي (ٿانء) ۾ لوڻ وانگر ڳري وڃڻ - نڪوسار ٿيڻ. (ن-ب).

● لوتڻ (ڪ): مصدر. چيڙڻ - چڙبون ڏيڻ - ڊمڪائڻ - ٽٽڙي ڏيڻ.

● لوتي ۽ لوتيون: ٺ. ڪاٺيءَ جو هڪ قسم - مڪل ڪاٺي.

● لوتي: اسم خاص. تعلقي نوشهري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● لوتيو ۽ لوتيا: ذ. (سن. لنتڪ) بي حياءَ - بي عزت - بي شرم - بي غيرت - بي نڪو - بي عزتو - اکين ڍڪيو - بي ديدو - مَرده وڏ - وِٽل - چٽ - وِٽل - چٽو - ٽوھو - ٺبريل - جٽلان -

● لوڻچنڊ: ٺ. (سن. لوڻ = اک) اک - ديد -
چشم - ٺين.
● لوڻچنڊ: مصدر. (سن. لوڻ = ڏسڻ) نهارڻ -
ڳولڻ - ڦولڻ - ڏيڻ - ڄاڻڻ - سوڃڻ - وڙڻ -
ڏسڻ - ڄاڻڻ - وائيسڻ - وائسڻ - تلاش - ڦولڻ -
ڳولڻ - سوڃڻ - ڳولا ڪرڻ - تلاش ڪرڻ
"لوڇي لعل لکن ۾ اته ڙي"
(شاهه)
اندر جهاتي پائڻ - پاڻ پسن. اڇا ڪرڻ - چاهڻ -
منشا ڪرڻ - خواهش ڪرڻ. ڪم ڪرڻ - محنت
ڪرڻ - پورهيو ڪرڻ - روزگار ڪرڻ - ڪيرت
ڪرڻ - نوڪري ڪرڻ. پريشان رهڻ - ماند وٺڻ -
بي آرام رهڻ - بقرار رهڻ.
● لوڻچ: لوڻچون: ٺ. ڳولا - ڊوڙ - ڏونڊ -
ڄاڻڻ - سوڃڻ - ڦول - نهار - تلاش - ڳولا ڦولا -
ڄاڻ - دريافت. خواهش - سڌ - ڪامنا - اڇا - سڪ -
طلب. بي چيني - بقراري - بي تابي - بي آرامي.
محنت - ڪم - پورهيو.
● لوڻچي: محنت ڪري. پرڪاشت ڪري -
خواهش ڪري.
● لوڻچي لهن: ڪشالي سان ڳولي هٿ ڪرڻ -
ڊمڪ درد سهي مطلب حاصل ڪرڻ.
● لوڻچ: لوڻچون: ٺ. لوڻچ ٻوڇ - ڦٽڪو -
آندماند - درد يا سور ۾ ڦٽڪڻ واري حالت.
بقراري - بيچيني. پريشاني - ويساڪتا. رنج -
ڏک - درد - ايذاء - پيڙا - ڏنج.
● لوڻچ ٻوڇ: ٺ. لوڻچ - ڦٽڪو - اٿل پٽل.
بي آرامي - بقراري - بيچيني.
● لوڻچ ٻوڇ ٿيڻ: اٿل پٽل ٿيڻ - هيٺ مٿي
ٿيڻ - آندماند ٿيڻ. بقرار ٿيڻ - بي آرام ٿيڻ.
● لوڻچ لڳڻ: ڳالهه نه وٺڻ - تڪليف پهچڻ.
● لوڻچو: لوڻچا: ڏ. آندماند - ڦٽڪو - بي آرامي -
بقراري - لوڻچ ٻوڇ. آڊڪو - ڦٽڪو - اوسيو -
آڪو.
● لوڻچنڊ: لوڻچنڊو (ٺ): ڏ. نوس نوس -
گهٽون - جهوتون.

وٺيل - تهه ٺاڳو - لڇو - لوفر - بد معاش - ڦورو.
مائت ميرت کان سواءِ - سر آگهاڙو - چٽو - ناڻگو -
نپتو. ڪٽل - پينگيو - سڄو.
● لوڻي: لوڻيون: ٺ. بي عزت. اڄ کان
خالي - نرالجي - ناٿن - ڪٽر تر.
● لوڻ: ٺ. گهٽ قيمت ۾ وڪڻڻ. جهٽڪ.
چٽڻ. (ت). ڌمڪي - چيني.
● لوڻ: لوڻ (ڪ): ڏ. ڳنڍ جو قسم -
سرڪڻ ڳنڍ - سترن لڪ (تترن ڦاسن لاءِ دام ۾
گهوڙي جي ٻچ جي وارن سان ٺاهيل لڪ،
سترن کي ڏنل رڙهندڙ ڳنڍ، جا تترن جي ڪنڌ ۾
ڦاسي وانگر ڦاسي پوي). رلي يا سوڙ جو
گهٽج - وڙ - وڪڙ. (اسم خاص). ڪوهستان ۾
هڪ ديهه جو نالو.
● لوڻي: لوڻيون: ٺ. ڳنڍ جو هڪ قسم -
لوڻ.
● لوڻيرن: مصدر. ڪاٺڻ. (ل). لٽڻ - وڌڻ. (ت).
● لوڻي: مصدر. موڙڻ. (لوڻيو - لوڻيندو - لوڻيل).
● لوڻي: مصدر. (سن. لوڻ = ڦرڻ) لٽڻ -
ڦرڻ. ڪٽڻ - سڄو ٿيڻ. خرچڻ - صرف ڪرڻ -
بخش ڪرڻ. ٽوڪڻ - ڏک لغت ڪرڻ - چيڻ -
بي عزتو ڪرڻ - ڪوڙو ڪرڻ - ٻئي کي ڳالهين ۾
چالاڪيءَ سان ڪاٺي وڃڻ. ڳولڻ. پيئڻ.
● لوڻي وڃي: (ڪ): منهن تي ڪوڙو ڪري
وڃڻ - منهن تي مچائڻ.
● لوڻي: ٺ. پاڻياڻي يا آلي زمين ۾ ڏنل هٿر.
● لوڻجڙ: اسم خاص. ڪاري جي مڇيءَ جو
هڪ قسم (ٺ. لوڻجيري ۽ لوڻجيريون).
● لوڻجھ: خواريون - جنيون ڦنيون
"بندہ علي چئي عشق اڙايس
سمن ۾ سڏائين آيس لوڻجھ جون لاچار
پاڻ پلسه مون ٻي آنيون پاتيون".
● لوڻچ: لوڻچون (ڪ): ٺ. ٻانهي - نوڪريائي.
جيئن: "مان چتو لوڻچ - الخ" (شاهه)
● لوڻچو: لوڻچو (ٺ): ڏ. صفت. رلندڙ -
دولاڪ - رولو - ڀڪندڙ - رولاڙ.

= لوچيندون ڏين: جهوتون ڏين - گهڻون هئڻ -
نوم نوم ڪرڻ.

● لوڏو: ٿ. (ع. لوڏو = ڦرهي) لکڻ لاءِ
ڪاٺ جي تختي - ڦرهي - پٽي. قسمت - نصيب -
لوڏو قلم - ڀاڳ - لکيو.

= لوڏو قلم: لوڏو قلم: ڏ. قدرت يا
عرش جي تختي ۽ قلم - لکيو - انگ ازل -
سروش - قسمت - ڀاڳ. ڀاڳي - پراڻو - پراڻو -
هوليهار.

= لوڏو قلم: لکيو هئڻ: تقدير ۾ لکيو
هئڻ - اصل ڪان اهڙو نصيب هئڻ - قسمت ۾
ائين هئڻ - قدرت طرفان نصيب ۾ ائين لکيو هئڻ.
= لوڏو محفوظ: ٿ. دنيا جي حساب ڪتاب
جي قدرتي اڳ لکيل ۽ آسمان تي محفوظ رکيل
تختي. لوڏو قلم. (ٿ. صفت). ڏاڍي پڪي -
پختي.

● لوڏائي: اسم خاص. هلاوڻي بلوچن جي هڪ
قبيلي يا ذات جو نالو.

● لوڏي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو
(ٻارڙا: ۱. اسد خيل ۲. احمد خيل ۳. دولت خيل
۴. عيسيٰ خيل ۵. اشڪ زئي ۶. محمود خيل
۷. تور خيل).

● لوڏو ۽ لوڏون: ٿ. (سن: لڏڪ) شڪاري
ڪٽڻ وغيره جو ميڙ - هلڻ (ڪٽڻ جي) - ٽولو
ٻا وٽر. تڙ - هڪل. هلڻ - ميڙ. لوڏن يا
ڏڪارڻ واري حالت - ڏڪار - نفرت.

= لوڏو ڪهي جواب ڏين: سخت لڄائي ڏيکارڻ.
= لوڏو ۽ لوڏو: ڏ. شڪار اٿاريندڙ - ماريندڙ -
هڪليندڙ. سانڀرو - ٺاهڙيو.

= لوڏي ۽ لوڏيون: ٿ. ڪٽڻ جو ڏڻ -
ڪٽڻ جي ٽولي - لوڏو - وٽر. لويي.
(اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.

= لوڏين کي آڱوڻو ڏيڻ وارو هئڻ: دغا باز
هئڻ. دوکياڙ هئڻ.

● لوڏڻ: مصدر. (سن: لڏڻ) ٻارا. لوڏو ٿو
لوڏي ڪيڻ - هڪالي ڪيڻ - ڏڪا ڏيئي ٻاهر

ڪيڻ - پڄاڻ - هڪل - ٽڙڻ - ٻاهر ڪيڻ - ڏڪڻ -
ڏڪارڻ - هڪالي.

= لوڏو ۽ لوڏو: ڏ. لوڏن مان اسم. تڙڻ.
ڪٽڻ جو تعداد.

● لوڏي ۽ لوڏي: ڏ. (سن: لڏڻ) ٻارا -
(لڏ) آڪنڊيو - سڪايل - مشتاق. شڪاري - صياد.
لوڏيل - نڪايل - هڪايل.

= لوڏو ۽ لوڏو: ڏ. سڪايل - لوڏي - مشتاق.
ٻارو - محبوب - جيئن ته:

"لڏو ڪيڻا لطيف چئي لڏيو لوڏيون"
(سر مومل راڻو - شاه).

● لوڏمان: ناز - لاڏ

"اڳ غريب هو هاڻ لوڏمان پيو ڪري."
(ن - ب).

● لوڏڻ: مصدر. (سن: لڏڻ) ڏڪڻ -
ڏوڏڻ - هلائڻ - ڏوڏناڙڻ - لوڏو ڏيڻ - ٽڪڻ -
ڏڪڻ - جهلڻ - چولڻ - ڏڪڻ - ڏوڏڻ - جهلڻ.
(خيال يا ارادي تان) ٽارڻ - لاهڻ. گهمائڻ -
ڦيرائڻ - (پڪو وغيره) هلائڻ. لولي ڏيئي سَهائڻ.
= لوڏو ۽ لوڏون: ٿ. هلڻ جو ڏوڏ - ناز جو
هلڻ - رفتار - هلڻي - ناز - ٽينڊ. گهمي - پيرو -
پينگهه - لڏڻ - ڏڪو - لوڏو - لرزش - چول -
ڏوڏ - ڏار - جهول - تڪليف - مشڪلات. ڏڪو.
= لوڏو ۽ لڏڻ: پينگهه ٻڌڻ. هلڻ وقت ٻانهڻ
يا بٽ کي لوڏڻ.

= لوڏو ڏوڏ: لڏڪ - سڇڪ - وروڪڙ.

= لوڏو لڏڪ لهن: بلڪل موئيندڙ هلت هلڻ -
ناز سان هلڻ.

= لوڏو لڏجهه: لوڏا لوڏي - چينگهه - پينگهه.
= لوڏو ۽ لوڏو: ڏ. صفت. پينگهه لوڏڻ
جي رسي.

● لوڏو ۽ لوڏو: ڏ. ڏوڏناڙ - لوڏو - ٽهرو -
ڏوڏو - تڙڪو - ڏڪو - لرزش - جڻجڻ -
جهولو - جهوڙو. اوچتي دهشت - ڏڪو. (واها
غيره ۾) اوچتو نقصان - ٽوٽو - چيهو يا ڏڪ.
(تندرستيءَ جي اوچتي) ڪيڻ واري حالت.

لوڏا ڏيڻ: ٻينگه تي لڏائڻ - لوڏڻ -
تڪليفون ڏيڻ - ڏونڌاڙڻ - سائڻ.

لوڏا ڪڍڻ: سانده ۾ چار چڪيون ٻڌڻ.

لوڏا کائڻ يا لوڏڻ ۾ هڻڻ: جوکائي ۾ هڻڻ -
مڪڻو هڻڻ - ڌڪا کائڻ - دريدر هڻڻ.

لوڏا لوڏي: ٺ. لوڏ لڙجھه - چينگهه - پينگهه.

لوڏو آچڻ: تڪليف آچڻ - نقصان رسڻ -

ڌڪو آچڻ - سربر کي شڪست پهچڻ.

لوڏي ۽ لوڏيئون: (سن: لڏ=لوڏو).

ڏولي - مڇافو - چوڏول - ٻالڪي - جهولو - هندورو.

لوڏي ۽ لوڏيون: ٺ. ٻسارڪي وکر جو هڪ

قسم - دواسازي ۾ ڪم ايندڙ هڪ چوڏو.

ٺهڪيل کڏن - مٺار. رنگاوت جي ڪم ايندڙ

مسالي جو هڪ قسم. ماڻهوءَ جي رواجي آلت

کان وڌي آلت. (ٻبل).

لوڏي ۽ لوڏي: ڏ. دوا طور ڪم ايندڙ ٻسارڪي

وکر جو هڪ قسم. رڱاوت جي ڪم ايندڙ

جهنگلي وڻ جي چوڏي جو هڪ قسم.

لوڏا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

لوڏا: اسم خاص. تعلقي شڪارپور ۾ هڪ ديهه

جو نالو.

لوڏاڻو: اسم خاص. تعلقي کهوڙا ٻاري ۾ هڪ

ديهه جو نالو.

لوڏيڪي: اسم خاص. تعلقي جاتيءَ ۾ تعلقي

شڪارپور ۾ هڪ ديهه جو نالو.

لوڏو ۽ لوڏا (ت): ڏ. صفت. مڻهڻ

ڊگهو - ڊگهي مڻهڻ وارو.

لوڏي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

لوڏي ۽ لوڏي (ت): ڏ. بار - سامان. ٻوجھ.

بوجو.

لوڏا: اسم خاص. (هندن ۾) هڪ ذات جو نالو.

لوڏي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

لوڏيڙا: لڏائي جا رهاڪو يا رهندڙ.

(اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.

لور ۽ لور (ڪ-ل): ڏ. ننڍو ڄاول ڦٽو

(گابو - ڇيلو وغيره). لار. (ن-ب).

لور ۽ لورڙا (ت): ڏ. ننڍڙو ڇيلو يا

ننڍو ڦٽو.

لور ڦٽو (ل): لار ڦٽو - ننڍڙو ڦٽو.

لور ۽ لورون: ٺ. ڪاري جي مڇيءَ جو

هڪ قسم. تمام سنهڙو ڪپڙو. (ت).

لورا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

لورالائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

لورائڻو ۽ لورائڻا: ڏ. ڪاري ۾ ڍوري

جي ڪپ تي ٿيندڙ گاه جو هڪ قسم.

لورڙ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

لور ۽ لور: ظرف. وري وري - هتر - هتر -

گهڙي گهڙي.

لور ۽ لور ڪرڻ: گهڙي گهڙي آچڻ

بنان ڪوڪار جي وري وري آچڻ - پنهنجي مطلب

لاءِ ذري ذري آچڻ - ٺوس ٺوس ڪرڻ - پويان

گهڻ - هر هنڌ مان هجڻ - ڪٿي وانگر هلڻ -

خوشامد طور ڪنهن جي پويان رڻ. (ت).

لورو ۽ لورا: ڏ. صفت. ڪمڻو - نيچ -

اوچو - گهٽ - خسي - ڪمڏا - ڪڏو -

لاقص - مهاڻو - ڪٽر توڻ ڪٽو - لڇ. ڳالهه جو

پڇو نه ڇڏيندڙ - لنگهو - مڻڪو - پٽڻ - پٽ.

بي غيبت - هلڪي طبيعت وارو. ٿر ۾ ٿيندڙ گاه

جو هڪ قسم. (اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.

(ت. لوري ۽ لوريون).

لوري ۽ لوريون: ٺ. (سن. لولا +

نوڙي = لورڙ ڪندڙ). تير - ڪان - ٻان. تات -

طلب - پچار - تانگه - چيڪ - آڪيمر - جهوري -

سارڻ - يادگيري - محبت - چاه - لئون - شوق -

عشق - بيقارِي - فڪر - چنتا - آڪو - آئڻ - ڳڻي -

هرڪر - ويچار - وائي - ٻولي. سخت اڇا - سخت

ايلاشا. ٻار کي سهارڻ لاءِ چيل ڪيٽ - آلاپ -

لولي. سنڌ کان ٻاهر ٿيندڙ ٻڪيءَ جو هڪ قسم -

جبل جو هڪ خوشبوءِ دار پوتو. مال کائڻ. (ن-ب).

(ڏ. صفت) لورڙ ڪندڙ - لڏندڙ - ڦوڙ ڪندڙ.

(اسم خاص). تعلقي ميرپور خاص ۾ هڪ ديهه

جو نالو.

جي دانھن- واڳي. لوڻو- ڦورو- ڌاڙيل-
ڌاڙيال- چور. لوڙھيندڙ- درياءُ.

● لوڙڻ: مصدر. (سن: لڏ) ٻئي جي
هائيءَ ۾ اچڻ- ڪيٽو اچڻ- ڪيٽو ڏيڻ- پوکڻ-
ڪاٽڻ- سهڻ- هارڻ- پيڙجڻ- گهڻ- گهرڻ.
محنت ڪرڻ- ڪم ڪرڻ- لوڙ يا گهرج
ڌارڻ.

● لوڙو ۽ لوڙا: ڏ. بڪ بڪ- ٿين ٿين-
بڪات- گڙبڙ- مؤنجهارو- گهمسان- ٻائيٽال-
رولو- پڪيڙو- لڙو- گوڙ- گهمڪوڙو- واڙوئي-
هٿيس- هل- شور- مانڌاڻ- ماچانگ- هنگامو-

خرخرسو- هل حشر

”دروھڙ ڏسن درياءُ ۾

جت لهريون ڪن لوڙا.“

هڙ- غلغلو- مٽڻ- حشر- ڏمچر- رڙڪا- آواز-
رامائو- جهيڙو جنگ. ڳائڻ جو آواز.

● لوڙو ۽ لوڙا: ڏ. (سن: لڪڻه) مردانو
مخصوص عضو- انساني آلت- عضو ٽٽائڻ-
لنگ- لنگ.

- لوڙو پٽڻ: ڪجهه نه ڪرڻ- آڱوٺي ڪي
چڪي ڏيڻ.

● لوڙھ ۽ لوڙھون: ڏ. (سن: لوڙھون)
لوھ جي ڪڙين واري لٽ- آھا لٽ جا لوھ
جي پٽن سان ويڙھيل هجي- ڏنڊو- ڌڪو-
سونتو- مڏگر- مڏھر- ڦر- لٽ- مٿن جو
لاٻو- مٿن جي پوک- ڪي پٽي ڪڏ ڪرڻ
واري حالت فيڪر- گهڻي. گهرج- ضرورت.
پيٽ جي بيماريءَ جو هڪ قسم.

- لوڙھ اچڻ: پيٽ ۾ سور پوڻ (ت).
- لوڙھيو پوڻ: مٿن ۾ لاٻو پوڻ. پيٽ ۾
واڻي پاڏي سبب گهمرا پوڻ. (ت).

- لوڙھيو جهڻ: جهيڙي ڪي منهن ڏيڻ يا ميڙ
ڪي سامهون ٿيڻ. (ڪ).

- لوڙھ ڪرڻ: مٿن جي ٻچن تي وڻ ٿرڻ
سميت پٽي اچڻ.

- لوري جهوري: گهڻي- فڪر- چٽا- اوکيا
پوکيا- اڌڪو- وسواس- انديشو- سانگو- اون-
سخت انتظار- پيچيني.

- لوري: لائين: لوري نالي واري تير هئڻ. آزار
ڏيڻ- ڪنهن ڪم يا ڳالهه لاءِ آرام ڦٽائڻ.

- لوري لڳڻ: جهوري لڳڻ- تير لڳڻ-
ڌڪ لڳڻ. آرام ڦٽڻ- ڪنهن ڪم پويان مسلسل
ڪوشش ڪرڻ. گهڻي هجڻ- فڪر هجڻ- اڌڪو
هجڻ.

● لوري يا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● لوري يا: ڏ. نئين ٻارن کي ڪن ۾ پائڻ جي
زيور جو هڪ قسم.

● لوري پڙ: اسم خاص. تعلقي ديري محبت ۾
هڪ ديهه جو نالو.

● لوڙ ۽ لوڙون: ڏ. (سن: لٽڻ= اڇاڪرڻ)
گهرج- ضرورت- احتياج- ڪٽپ- طلب- گهي-
ڪاڻ- حاجت. خواهش- اڇا- منشا- مرضي-
ارادو. سڪ- آڪير- هرڪر- ڪارڻ- لالانگهر-
واسطو- سبب. مڇيءَ جو هڪ قسم.

- لوڙائو ۽ لوڙائا: ڏ. صفت. حاجتمند- گهرجائو-
ضرورتمند- طالبو.

- لوڙ پوڻ: گهرج پوڻ- ضرورت پوڻ- فساد
ٿيڻ- گوڙ ٿيڻ. (ت).

● لوڙ ۽ لوڙون: (ت): (ڏ). هڪ جيئي
ڊگهي ڪاٺي جا چور ڍڍي پاڻ سان ڪٽڻ ۽ سوڙھ
جي وقت ڪم آڻيڻ.

- لوڙان هئڻ: چورن واريون ڪاٺيون
هئڻ- لڪي لڪي ڌڪ هئڻ- مخفي طرح نقصان
رسان.

- لوڙ هئڻ: ڀري ڪان بهي ڪنهن ڪاٺيءَ
سان آڇلي ڌڪ هئڻ- گهوٽائو آڇلي هئڻ. ڪم ۾
رنديڪ وجهڻ- مخالفت ڪرڻ. (ت).

● لوڙ ۽ لوڙا: ڏ. لڙ- هڻل- گوڙ- شور-
ڏمچر- لوڙا.

● لوڙائو ۽ لوڙائو: ڏ. سر سان پيٽ يا شعر
چوڻ جو هڪ نمونو- پيٽ رستي ظاهر ڪيل درد

- لوڙه هي مان اوڙانگهتن: قسم ڪائي وڃڻ -
وڃڻ تي نه اٿين.
● لوڙهو ۽ لوڙها (ت): ذ. صفت. ڏمڀرو -
ضعيف - ڪمزور - هيٺو - لاڻو.
● لوڙهي ۽ لوڙهيون: ٺ. چورن يا ڌاڙيوالن
جي ٿولي.
● لوڙي: ڪاه جو هڪ قسم (جو ڍور ڪاٺين).
ڦر - چوري. (اسم خاص). هڪ ذات (بلوچستان
مڪران ۾ رهندڙ "لورا") جو نالو.
● لوڙيو ۽ لوڙيا (ت): ذ. طوفان. گذاريو -
سهو.
- لوڙيو گهٽڻ (ت): طوفان لڳڻ - چوهو گهٽڻ.
● لوس: ٺ. ڪاهي اچڻ واري حالت. دشمني -
وروڏ - ناسازي.
● لوس ۽ لوس: ذ. بيماريءَ جو هڪ قسم - وبا.
● لوسائڻ: مصدر. من. ساڙڻ - ٻارڻ - جلائڻ -
پسڻ ڪرڻ - جٽائڻ - لوهڻ - لهيس ڏيڻ -
لهيسڻ - ڪامڻ - پڇڻ. (لوسايو - لوسائيندو -
لوسائيل).
- لوسات ۽ لوسائون: ٺ. جٽر - باهه - باه
جو ٿڌو - ڪاڙهو - ٿڌپت - لسات - آڪيرس -
ڪوسي هوا - گربير - لوهه - لهيس - لوسات
مخت گرمي - ساڙ.
- لوسائڻ: آس يا پارِي جي تيزي سبب
مڙي وڃڻ - سڪي وڃڻ - رنگ ڦيرائڻ - لهسڻ.
● لوسڻ: مصدر. لساتڻ - جلائڻ - ٻارڻ - ساڙڻ -
جرائڻ - ڪامڻ - پڇڻ - لهيسڻ. ڇڏيڻ - ڇڏڻ
ڏيڻ. (ڪ). (لوسيو - لوسيندو - لوسيل).
● لوس ۽ لوسون: ٺ. لهيس - ڪانڊر - ساڙو -
مڙيل شيء. ڦوس - خراب هوا. ڦٽڪ. ڇڏيڻ (ت).
- لوسجڻ: مصدر. لهسڻ - ڪامڻ - پڇڻ.
- لوسائڻ: مصدر. ساڙڻ - جلائڻ.
● لوسڻ: اسم خاص. ڪاه جو هڪ قسم.
ٻرسيم.
● لوسو ۽ لوسا: ذ. بڪيو - لنگهڻيل -
لنگهڻ - نيراو - بڪايل.

- لوڙه وارو (ڪ): ٻل وارو - ٻٽ ۾ لپيل -
رت ۾ وريل - طاقت وارو.
- لوڙهيون هٿن: ڌاڙا هٿن - ڦرلٽ ڪرڻ.
● لوڙهه ۽ لوڙهه: ذ. مڙدو - لاش - ميت -
جنازو - قبر - لحد - تربت - گور.
"آئي لوڙهه لٽيڇ" جتي جهوپا جهانگيون جا
(شاه).
قبر جي چوڌاري ٺاهيل ٿلهو. (ن. نورچڪ).
پاڻيءَ تي ٿيندڙ ٻوٽي جو هڪ قسم (جنهن جو
ڦل ميوي ۽ پاڇيءَ طور ڪم اچي) - پڻ جي
پاڙ. ول جي پاڙ جي اوائلي صورت - لوڙهي. (ن-ب).
مڇيءَ جو هڪ قسم.
- لوڙه پٽي: ٻٽ. لوڙه جي ول. (ن-ب).
- لوڙهه لٽي: ميت کسي قبر ۾ ڍڪڻ -
پورڻ - دفن ڪرڻ.
● لوڙهي ۽ لوڙهيون: ٺ. پاڻيءَ جي ڦل
جو هڪ قسم. جو ڪاڏي طور ڪتب اچي -
لوڙه - ڪوئيءَ جي پاڙ واري ڳنڍ.
● لوڙهاڏ جاگير: اسم خاص. تعلقي کونيءَ ۾
هڪ ديهه جو نالو.
● لوڙهاڻو ۽ لوڙهاڻا: ذ. (سن. لٽ) ٽڪري -
ٽڪر - جبل - ڏو - ٽوڙهو - ٽاڪٽر - ڊپ - ڊڙو -
ڊڙو - ڇيپ - ترندڙ شيء - ترهو. بيت جو قسم.
● لوڙهڻ: مصدر. (سين. پلٽو = لوڙهڻ).
پاڻيءَ ۾ ريڙهڻ - درياءَ داخل ڪرڻ - ٻوڙڻ -
پاڻيءَ ۾ اڇلائڻ - واهائڻ - اولڻ. ٻاڙون پٽڻ -
مٽڻ وغيره جي لوڙه ڪرڻ.
● لوڙهو ۽ لوڙها: ذ. ٻيڙن جي ٿاڙين جي
پٽ - ڍنگرن جي آڏ - جهنگلو - پناه - واڙ - پٽهڙ -
پههڙ - خارپند - حرن لاءِ جيل. ڇڏو - بلڪل
ڇڏي جهڻ. (ت).
- لوڙهو آڇي وڃڻ: رستو بند ٿيڻ - رٿيڪ
هجي وڃڻ.
- لوڙهو ڏيڻ: ڍنگرن جي آڏ ڏيڻ - واڙ ڏيڻ.
- لوڙهي ۾ پٽڻ: سرڪاري طرح بند ٿيڻ يا
ڪنهن خاص هنڌ ويهڻ ۽ پوليس ۾ حاضري پرائيندو رهڻ.

آدم - مخلوقات - خلقت - منش - بشر - شخص - جهان -
عالم - دنيا - جگت - سنسار - لوگ - ماڪ - ڏيه -
دس - راشتر - زمانو - جگت - ڪائنات -
سرشتي. پر توِي - پر تئي - طبق.
"لائي وچان لوڪ. توکي ڪهڙي اکر آوڙي."
(شاه)

هندي ڪتابن ۾ ست لوڪ (دنيائون) آهن (۱)
پُور لوڪ: دنيا (۲) پُور لوڪ: رشن جي رهن
جو سڪان (۳) سُر لوڪ: اندر ديوتا جي رهن
جي جاء (۴) مهر لوڪ: جنهن ۾ ڀوڪو رهي
وغيره رهن (۵) جن لوڪ: جتي برهما جو پٽ
سڪ - سترن - سناتن ۽ سنت رهن ٿا (۶) تيو لوڪ:
جتي تپشي رهن (۷) ست لوڪ. برهم لوڪ
ڪُل ۱۴ آهن، جن جا ست لوڪ پاتال جا
۱ - اٽل ۲ - وٽل ۳ - سٽل ۴ - تلاتل
۵ - مهاٽل ۶ - نٽل ۷ - رساتل. (آصف).

لوڪاچار (ت): ڏ. صفت. عادل - انصاف
پسند يا انصاف ڪندڙ. عدل - نياء - انصاف.

لوڪاچاري: ٺ. (سن: لوڪ + آچار =
هت چلت) لوڪائي - لوڪمرجات - دنيا جا رسم
رواج - ڍنگ - پتر - طور طريقا.

لوڪان: لوڪ کان.
لوڪاڻو ۽ لوڪاڻا: ڏ. صفت. لوڪ جو - ماڻهن
جو. قومي - قوم جو - راشتر - جاتي - ڌرمائو -
پنڃاتي. وقف ٿيل.

لوڪپوک: ڏ. جتهان - دنيا - سنسار.
لوڪپوک ۽ مٽن: ماڻهن کي جيڪي وڻي سو
چئي ڏين.

لوڪپال: ڏ. صفت. (سن: لوڪ + پال =
رڪشا ڪندڙ) دنيا جو مالڪ - جهان جو سنڀاليندڙ -
ملڪ جو والي - پروردگار - بادشاه. راجا.

لوڪ جا ليڪا لپتن: لوڪ جي ٺهڻ کي
رپتي چڏڻ - لوڪائي لڻج لاهڻ.

لوڪڪ: ڏ. صفت. (سن: لوڪڪ = لوڪ جو)
لوڪ وارو - جهان جو - دنيا جو - سنساري -
غير از ديني - دنيوي - گير هستي.

لوسِي ۽ لوسي: ڏ. صفت. گهر گهر ۾
لوهون ڏيندڙ - ٿوس ٿوس ڪندڙ - نسون هڻندڙ.
فته انگيز - فساد پيدا ڪندڙ - جهيڙائي - تفتائي.
لوفر - پڙوو. ڪم همت - مست. چنڊو - نياڳو.
بي اثر - بي ڪار. ٻڃي ڏاڙهيءَ وارو. بدشڪل.
بدبخت. اڻ پوندو.

لوش ۽ لوش: ڏ. صفت. پُٺن اگهاڙو -
ڪپڙن ۾ اٻالو.

لوشنگ ۽ لوشنگ: (ڪ): ڏ. عورت جو
مخصوص عضو.

لوط ۽ لوط: ڏ. ماءُ کان سواءِ ٻين پڪرين
کي به ڏائيندڙ پڪر جو هڪ قسم - دوا طور ڪم
آيندڙ ٻوٽي جو هڪ قسم. (اسم خاص). هڪ پيغمبر
جو نالو. جو هاران جو پٽ ۽ حضرت ابراهيم
عليه السلام جو ڀائٽيو هو.

لوطي ۽ لوطي: ڏ. صفت. حضرت لوط
پيغمبر جي قوم - قوم لوط واري. لونڊي بازي ڪندڙ -
لونڊي باز - زناڪار - ڪودڪ باز - بدڪردار.
ڊگهو - لوط جهڙو. (ت).

لوطي سُر (ت): مٿي ۾. اک تائين ٿيندڙ
سور جو هڪ قسم.

لوطائي: اسم خاص. مزارعي بلوچن جي هڪ
قبيلي يا ذات جو نالو.

لوط لباس (ت): ڏ. پوشاڪ جو هڪ قسم.
پاليسي - چاڀلوسي.

لوطي (ت): ڏ. سوئر جو هڪ قسم. (اسم
خاص). هڪ ذات جو نالو.

لوف ۽ لوف: ڏ. اگهاڙو - لونيو - بي غيرت
لوفر - نڪار.

"اشراف لاه اچ ڪنهن آزار آڻڪ آهي.
تترڙا ٿيل ٿا لوليا لغور لوف"
(فاضل شاه).

لوتر ۽ لوتر: ڏ. بد معاش - لڻج - بدخصات -
لنگ - لونيو.

لوڪ ۽ لوڪ: ڏ. (سن. لوڪ = ماڻهو)
انسان - ماڻهو - آدمي - آدم ذات - ڌرم زانو - خلق -

- لوڪَ لڄا (ت): ماڻهن کان لڄ - ماڻهن جو شرم.
 - لوڪَ لڳا (ت): ماڻهن جي لڄ - شرم - خبر - خوازي.
 - لوڪَ لڳا ته پتون: ڪا به خبر نه پون.
 - لوڪَ لڳاء: لوڪ کي لڳائڻ يا ڄاڻائڻ ڪري.
 - لوڪَ لوڪاڻيتر (جمع): ذ. آسماني جسم (سج - چنڊ - تارا وغيره) ۽ سندن وچ ۾ رهيل خال.
 - ساري سرشتي - ڪل ڪائنات.
 - لوڪَ مت: ث. عام رعيي رايو يا صلاح.
 - لوڪَتن منجهه لڪن: اندر جو پيڏ ظاهر ٿي ڪرڻ - معرفت جو راز مخفي رکڻ.
 - لوڪَ مڻهن موڪ (ت): ماڻهن جو مڻهن، موڪ وانگر وهندڙ آهي ان کي ڪوبه بند ڪري نه ٿو سگهي.
 - لوڪَ مٽيار: ث. ماڻهن جا ڏوراپا - طعنا.
 - لوڪي (ت): ذ. لوڪ جو مٽيارو دنيا جي همت - جهان جي روش.
 - لوڪاڻ: ذ. پيلي رنگ جي ميوي جو هڪ قسم (گاجرا).
 - لوڪَتر ۽ لوڪَتر (ڪ): ذ. ٻيڙ ۽ کوڏي جي وچوارو جنهن جو هڏو.
 - لوڪَتر ۽ لوڪَتر: ذ. (سن. ڪڪڪڪ).
 - جهنگلي جانور جو قسم - لومڙ - لونڙ. ڊڄو - سڪل. ڏيرو (ت). ڊکهي ڳچي - ڊکهو - پڪهو.
 - لوڪَتر ۽ لوڪَتر: ث. لومڙي - لونڙي.
 - لوڪَتل ۽ لوڪل: ذ. انگ. مکاني - آستاني.
 - لوڪو ۽ لوڪا (ل): ذ. پڪريءَ جو هڃي ڪائيندڙ ڦر.
 - لوڪو پڪر: آراڙو ڪيل پڪر جو هڪ قسم.
 - لوڪ (ل): ث. گاه جو هڪ قسم (سنهڙو تازو ڄاول گاه).
 - لوڪَتر ۽ لوڪَتر: ذ. جانور جو هڪ قسم.
 - لوڪ ۽ لوڪ: ذ. دنيا - آدم - مخلوق - جهان - منار - جڳت - جڳ - زمانيو - ڪائنات - عالم - خالق - خلقت - لوڪ - سڀشتي.

ڪوٺ ڄاڙهاڪو. (ت). ڏاڙهي (ت). لوڪهو - سوراخ.
 - لوڪَتر ۽ لوڪَتر (ت): ذ. ڪپڙو - لڳڙو.
 - لوڪي: اسم خاص. تعلقي ٺٽل ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 - لوڪ ۽ لوڪ (ت): ذ. سوراخ گهر جو - لوڪهو. ڏاڙهي.
 - لوڪَتر ۽ لوڪَتر: ذ. ڪپڙو - لٽو - لڳڙو - ميرو پراڻو - ڦاٽو ٽٽو - اڳڙي ٽڪري.
 - لوڪهو ۽ لوڪها: ذ. صفت. سوراخ - تنگ - خال - ڳڙڪي. گهٽ - رستو - لڪ - لنگھ - ٽڪر - مان پيڇرو. گهٽائي - ڪمي - نقص - خرابي - عيب. ڪمزور - ضعيف يا پتلو پاڳو.
 - لوڪهو ۽ لوڪها: ذ. ڪسو حصو - گهٽ - مبهم - آوڻائي.
 - لول ۽ لول: ذ. (سن. لٽو = بيوقوف ٿيڻ) متوالو - آڻان - بيوقوف. ٻال جو ڳنڍو جو تور ۾ اٽڪل ۾ من ٿئي. (ت).
 - لول ۽ چڱاري: ذ. (سن. لٽو = چريو ٿيڻ + لٽل = لڏڻ) ڳپ ۾ ڀريل لڏندڙ ڀڄ.
 - لول ۽ لولائون: ث. منٿ - ميڙ - ايلاز - آزي ليازي - ويٽي - آري داس - عاجزي - نيزاري - عرض - زاري - ليلائون - لولائي - ليلائون. خوشامد. نياز - نيوز.
 - لولائي ۽ لولائون: ث. منٿ - ميڙ - ايلاز - آزي نيازي - ويٽي - آري داس - عاجزي - نيزاري - عرض - زاري - ليلائون - خوشامد - نياز - نيوز.
 - لولاڪ: (ع): رسول مقبول صلح جن جي تعريف - حديث قدسي ۾ سرور ڪائنات جي تعريف ۾ چيل هڪ ڪلامو. (جيڪڏهن تون نه هجين ها ته هي آسمان به نه خلقيان ها).
 - لولائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 - لول ۽ لول: ٻلا - آت - جهنگلي جانور جو هڪ قسم.
 - لول ۽ لولائون (ت): ث. منٿ - نيزاري - عاجزي - آزي - ميڙ.
 - لول پنو (ڪ): گاه جو هڪ قسم.

● لَوِجَا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● لَوِجَا: چڱاري: ٿ. جانور جو هڪ قسم.
 ● لَوِجَا: لَوِجَا (ت): ٿ. زاري-نيزاوي-
 لَوِجَا: عاجزي-آزي-منت.
 ● لَوِجَا: ڪَرن (ڪ): ڪم ۾ رنڊڪ وجهڻ
 يا انگاءُ وجهڻ-اعتراض وٺڻ.
 ● لَوِجَا: لَوِجَا (ل): ٿ. عاجزي-
 منت-نيزاوي-عرض-هٿ جوڙ-تمام گهڻو-مٽاءُ-
 عاجزي-ليڙاڻ.
 ● لَوِجَا: ٿ. اسم خاص. جبل جي هڪ قسم
 جو پوتو، ٻار جو ڪاڪڙو لهي پوي ته ليري
 ڪري مٿي تي پڏنس. (ن-ب).
 ● لَوِجَا: لَوِجَا: ٿ. مانيءَ جو هڪ قسم-ننڍي
 مالي-مٺي ماني-ڪوڪي-ٿانڀڻ تي ٻڪل
 ماني.
 ● لَوِجَا: ٿين: منجهي پتون. گهراڻي ۾ اچڻ.
 ● لَوِجَا: ڪَرن: معاملا منجهائي ڇڏڻ-گڙبڙ
 ڪري ڇڏڻ.
 ● لَوِجَا: لَوِجَا: ٿين: هاءِ ڪهوڙا.
 ● لَوِجَا: لَوِجَا: ٿين: پريشان ٿيڻ-گهڻين ۾ هجڻ-
 ويچارڻ ۾ هجڻ-دليون هڻڻ-حوران ٿيڻ.
 ● لَوِجَا: ڪَرن: ٿ. ڪاڌو ٺاهڻ-کانو تيار ڪَرن.
 ● لَوِجَا: مانيون: يا لَوِجَا لَوِجَا ڪَرن: خراب
 ڪَرن-ٻڪاڙڻ.
 ● لَوِجَا: آگاهو: خيرات ڏنل ماني خدا جي درگاه
 ۾ قبول ٿيل.
 ● لَوِجَا: وڃڻ: جوڪي ۾ وڃڻ-گهڻي دير ٿيڻ.
 ● لَوِجَا: جو لَوِجَا: ٿ. نه هجڻ: بلڪل مست
 هجڻ-صفا سچو هجڻ.
 ● لَوِجَا: جو لَوِجَا: ٿين: ڪجهه به نه ٿيڻ.
 ● لَوِجَا: لَوِجَا: ٿ. صفت. (سن: لَوِجَا: هٿن
 ٻانهن کان جڏو) هٿن ٻانهن کان جڏو-عضون
 ڪٽيل-هٿ پير سڪل-تنبو-لَوِجَا-لنگڙو-
 آون-روندو-جڏو-منڊو-ٿون-روئو.
 ● مروريد (ت). ننڍي چوڪريءَ جو مخصوص
 عضو.

● لَوِجَا: ٿ. خوشامد-چاپلوسي.
 ● لَوِجَا: ڪَرن: خوشامد ڪَرن.
 ● لَوِجَا: لَوِجَا (ت): ٿ. ڪُٽي جو
 خوشامدي آواز.
 ● لَوِجَا: ڪَرن: خوشامد ڪَرن-ڪُٽي جو
 مالڪ کي ڏسي آواز ڪَرن-مٽائڻ-مٽ آزيون
 ڪَرن.
 ● لَوِجَا: لَوِجَا (ل): ٿ. گاه جو هڪ قسم.
 جهيڙو-جهيڙو.
 ● لَوِجَا: لَوِجَا (ڪ): ٿ. ڏنگو فساد ڪَرن-
 جهيڙو جهيڙو ڪَرن.
 ● لَوِجَا: لَوِجَا: ٿ. مٿون-آزيون-
 ليڙائي.
 ● لَوِجَا: لَوِجَا: ٿ. (سن: لولي = اوراڻو)
 راڳ جو هڪ قسم-گاڻن جو هڪ قسم-ٻار
 کي سمهاري لاءِ ماءُ جو گاڻيل ڳيت. ماما جو
 راڳ-لوري-اوراڻو-اولاڻو-ميتو راڳ-ننڍي
 ماني-مٺي ماني. (اسم خاص) تعلقي روھڙيءَ ۾
 هڪ ديهه جو نالو.
 ● لَوِجَا: ٿين: اوراڻو ڳائڻ-اوراڻو چوڻ-
 راڳ-گاڻن-ڳيت چوڻ.
 ● لَوِجَا: ٿين: ڏاند جو تڪو وڃڻ.
 ● لَوِجَا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● لَوِجَا: لَوِجَا: ٿ. (سن: لومشا =)
 جهنگلي جانورن جو هڪ قسم-لَوِجَا-لومڙ-
 لَوِجَا. عيار-مڪار. (ٿ: لومڙن ۽ لومڙيون).
 ● لَوِجَا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● لَوِجَا: اسم خاص. منڪر مڇيءَ جو هڪ قسم.
 ● لَوِجَا: لَوِجَا: سوئي ڳاڙهي ڪپڙي جو هڪ
 قسم-حليون-تار-تند-ڏاڳو.
 ● لَوِجَا: لَوِجَا: (سن: رومن = لوم)
 رڳ-روم-تند-تار-لَوِجَا-وارن جي آمد-
 پُر-ريڻهه-وارن جي ساوڪ-نرم وار-وار-
 ڏاڳو-تار-تند.
 ● لَوِجَا: لَوِجَا: ڪانڊار جڻ: وار ڪٽڙا ٿيڻ
 (جوش وغيره ۾).

● ٺونڊڙي ۽ ٺونڊڙيون: ٺ. ڏهي (ست جي) -
جي ڀرسان مٿي يا منهن جو هڪ پاسو - مغز جو
پاسو - اک ۽ ڪن جي وچ ۾ نازڪ چمڙي سان
ڍڪيل خال - ڪن جي پاسن وارا اڳيان هٿ -
ٺوڏو - پاسو.

● ٺونڊلا: ڏ. ليونڊ - گهوڙي جي اکين ٽنڪن
وچان لنگهائي پڌن جو پتو - زير بند.
● ٺونڊ ۽ ٺونڊ (ل): ڏ. ٺهڻڊ - ٺهڻڊ.
نيچ. ڪپ - ڪانه.

● ٺونڊڪ ۽ ٺونڊڪون (ڪ): ٺ. گالهه ۾
رٺڪ - اٽڪ - اڙ - ڦيٽاڙو. ڍنگ - چغلي. گهوڙي
جي ڏکي رفتار - گهوڙي جي پنڌ جو هڪ قسم.
- ٺونڊڪ وارو: ٺونڊڪ هٿڌڙ (گهوڙو).
- ٺونڊڪ هٿڻ: ان وٺندڙ گالهه ڪرڻ -
ڍنگ ڏيڻ.

● ٺونڊو ۽ ٺونڊبا: ڏ. گهي مارائو - بدفعلي
ڪرائيندڙ (چوڪر) - چٽو - ڦسو - مفعول - گالڊو.
ڳيرو چوڪرو. ٺونڊ - پٿرو.

- ٺونڊي ۽ ٺونڊيون: ٺ. بدچال عورت -
ڪچري - رندي - پڙوي. سريت. نوڪريائي -
ٺاهي - گولي.

- ٺونڊي باز ۽ ٺونڊي باز: ڏ. صفت.
چوڪري باز - چوڪرڻ سان بدفعل ڪندڙ -
غير فطرتي ڪم ڪندڙ - زناڪار - لوطي -
مغفل - اڳلام.

- ٺونڊي بازي ۽ ٺونڊي باز يون: ٺ.
صفت. چوڪرڻ کي پري ڪم ڪرڻ جو فعل - لواطت -
چوڪري بازي - بچ بازي - بدفعلي - لواطت.
- ٺونڊي بازي ڪرڻ: بچي بازي ڪرڻ -
چوڪرڻ سان پرو فعل ڪرڻ.

● ٺونڊن (ڪ): ڏ. ٺونڊا هائڻ - رڙهون
هائڻ جو ڪم - گيسٽائي.

- ٺونڊپ ۽ ٺونڊيون: ٺ. رڙهه - گيسٽائي.
- ٺونڊ ٺونڊن: آهستي آهستي هئڻ - آهستي
آهستي ڪم ڪرڻ. (صفت). ڪم جو ڪوڙو -
چلڻو - ست.

● ٺون ۽ ٺونون: ٺ. ڏهي (ست جي) -
ٺنڊ - ڏهين - ڏرو. پشم. رونق. (ت).
ٺونار ۽ ٺونار: ڏ. ٺون واري زمين - ٺون پيدا
ڪندڙ زمين.
- ٺوناري: ٺ. ٺون جوڙيندڙ - ٺون جو ڪم
ڪندڙ.

● ٺونڊڙو ۽ ٺونڊڙو: ڏ. جهنگلي جانور جو
هڪ قسم - لوڪڙو - ٺونڙو. (صفت). ٺونڙنگ.
بد معاش - ٺونڙو - ڪاڍوڙو. (ت). سٺو - ڏٺو -
هي ساهو. (ٺ. ٺونڙي ۽ ٺونڙيون).

● ٺونب ۽ ٺونبون (ت): ٺ. آڻ ڪبي
مونهن لاءِ ٻڌل جهوڙا يا ٻيٽي - ٺونڙو.
- ٺونڙو ۽ ٺونڙا (ت): ڏ. ٺونڙن وارو.
● ٺونڙي (ت): ٺ. سڪل ڪندو ۽ جوکوڪو.
● ٺونڙائين (ت): ٺ. مصدر. ڪيرائين - وسڻ -
ڪيرڻ. (ٺونڙايو - ٺونڙايندو - ٺونڙايل).

● ٺونڙن (ل): ٺ. مصدر. چينپ - جٺ ڦٽ ڪرڻ -
ملاپ ڪرڻ - چينپ ڪرڻ - تڙي ڏيڻ - تڙڻ -
ڌمڪي چاڙهڻ. (ٺونڙيو - ٺونڙيندو - ٺونڙيل).
- ٺونڙي ۽ ٺونڙيون: ڏ. چينپ - جٺ - ڦٽ -
هيس. ڌمڪي - تڙي.

● ٺونڙن: ٺ. مصدر. ڦرڻ - ٺونڙ - ٺونڙ.
(ٺونڙيو - ٺونڙيندو - ٺونڙيل).
● ٺونڙو ۽ ٺونڙا (ت): ڏ. صفت. مضبوط -
ڏاڍو - ڀڪو - پختو.

● ٺونڙهه ۽ ٺونڙهون (ل): ٺ. گهڻو شوق -
خفت - وڌو - ڀلو - خيال - لالچ - نوس - ٻوڙ - ٺانڻ.
لوس. خبر.

- ٺونڙهان ڏيڻ: (ت): ٺ. خراب منڪت ۾
رهڻ - ناسون هئڻ.

- ٺونڙهه ٺي ڪيڙن: لالچ ۾ قاسم - طمع تي
مرڻ.

- ٺونڙهه لڳڻ: عشق لڳڻ - تار لڳڻ -
محبت ٿي وڃڻ - پيار ۾ قاسم.

● ٺونڊ ۽ ٺونڊ: ڏ. گهوڙي جي سيڪڻ لاءِ -
لڌار کان ڪم پتي تائين ٻڌل پتو يا رسو.

- لئوننگ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
- لئونگار: لئونگارون: مالوا جو ٺهيل ڪٽو.
- بلاڪيٽ - لوئي - لڪار. عشق جي تار. (ن-ب).
- لئونڪٽر (ت): ذ. لومڙ - جهنگلي جانور جو هڪ قسم - لئونڙ.
- لئونڪ لئونڪ: ت. بڪ بڪ - اڃائي پٽي - ر ب - پاوه گوئي - بڪوات - لٽ لٽ.
- لئونڪو: لئونڪا: ذ. لئون. پري. ڀڳي - لڪاتار ڏيان. هڪ ڌاتوءَ جو ٻئي تي لڳل ڪري نڪتل آواز - گرگر - جهنگار.
- لئونڪو لائين: جهنگار ڪرڻ - آواز ڪرڻ. جيڪي اچي سو بڪي وڃن. بڪ - پٽي هئڻ - بڪوات ڪرڻ - پونڪڻ - بڪ بڪ ڪرڻ.
- لئونڪ (ت): ت. ٿر ٿر ٿيندڙ هڪ گاه جو قسم.
- لئونڪي (ت): ذ. گاه جو هڪ قسم (ننڍو مائو گاه).
- لئونگ: لئونگ: ذ. (سن. لئونگ = لئونگ) ون جو هڪ قسم - خوشبوءِ دار ون جو هڪ شڪو يا مڪڙي - مصالح جو هڪ قسم - مصالح طور ڪم ايندڙ وکر جو هڪ قسم - گرم مصالح جو هڪ وکر، دواسازيءَ ۾ ڪم ايندڙ. تڪ يا ڪنن ۾ پائڻ جو هڪ زيور. سونو ڪوڪو - ڦلي - هيرو. ڪرقل - ڦرقل. (آصف).
- خوشبوءِ دار گاه جو هڪ قسم.
- لئونگٽرا: لئونگ جي شڪل وانگر ڦل.
- لئونگي: لئونگي: ذ. صفت. لئونگ جي خوشبوءِ وارو - لئونگ وارو - لئونگ پيل. ڳاڙهين مرچن جو هڪ قسم. ٻن جي پيڙي. (ل).
- لئونگي ميرچ: ذ. ننڍن مرچن جو هڪ قسم - تيز مرچ.
- لئونگائي: لئونگائيون (ت): ت. شاديءَ رات گهوت جي ٻٽي ۾ ٻڌل ننڍي ڳوٺري.
- لئونگائي: اسم خاص. تعلقي لاڙڪاڻي ۾ هڪ ديھ جو نالو.
- لئونگائي: ڪٽل ٿيل ٻوٽو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
- لئوننگ (ت): ذ. ٻاجهريءَ جي اٽي مان بنان گيهه جي تيار ڪيل کاڌي جو هڪ قسم. مٽي يا چيلھ ۾ ٻڌڻ يا ڪلهن ۾ پائڻ جي لاءِ پٽ جي رنگين ڪپڙي جو هڪ قسم.
- لئونگي: لئونگيون: ت. چيلھ بند - ڪمر بند - چيلھڪي - پٽ - سندرو - پٽو - لانچ - خرد م. پٽڪو - ٻوڇڻ.
- لئونگي پٿرائين: انعام طور يا اجوري طور يا تحفو طور ڪنهن کي لئونگي ڏيڻ - تحسين جو گي خدمت جي عيوض اجورو يا لئونگي ڏيڻ.
- لئونگهٽ (ت): ذ. ٻاجهري يا ڪنڪ جو اٽو پاڻيءَ ۾ رڌي، سيري وانگي ٺاهيل ٻيئي يا ٻيٺ.
- لئونگائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
- لئونگو: لئونگا: ذ. اک ۽ ڪن جي وچ ۾ نازڪ چمڙيءَ سان ڍڪيل خال - لئونڊڙي.
- لئونگا حنڻ: هيڏانهن هوڏانهن منهن ڦيرائي ڏيڻ.
- لئونگي: لئونگيون (ت): ت. چوئي - ڳٽ - چٽڪ.
- لئونگي پٽن: چوئي پٽن ۾ ڳٽ پٽن.
- لئونگون: ذ. آلو - شولو - شعلو.
- لئونگانڊو: لئونگانڊا (ڪ): ذ. ننڍڙا ون - ٻوٽا.
- لئونگٽرو: لئونگٽرا (ڪ): ذ. شڪل شبيهه - صورت - مهانڊو.
- لئونگن: (سن. رومن) وارن جي پاڙ - بدن تي بيٺل سٺا وار - لونء - روم - رڳ.
- لئونگي: لئونگي: ذ. جسر تي بيٺل ننڍا ۽ سٺا وار. (ت. صفت) لئونگائي - ڪلراڻي - غير آباد. (اسم خاص). آتر الهندي سرحدي علائقي ۾ هڪ ندي (جا برسات جي موسم ۾ وهي) جو نالو.
- لئون: مصدر. لات لئون - ٻولي ڪرڻ (پکين جو) ٻولڻ - آواز ڪرڻ. تڪو ڳالهائڻ - بڪڻ - ٻن ٻن ڪرڻ - ٻوٽڪڻ - چٽڪڻ - جڪڻ. چالاڪي

- لئون وڃي: رسيڻ (ڪجيءَ جا) ڏونڪا ٿي. لئون سان مٿي ڪنهن ٿاڻيءَ ۾ بند ڪري رکڻ.

- لئون وڃي: ڪوڙ ڳالهائڻ، ڏڪوڻڻ- ايڏائڻ- رنجائڻ.

- لئون هڻڻ: رسيڻ ڏونڪا ٿي، لئون ۾ مٿي رکڻ. ٿاڻيءَ ۾ بند ڪري رکڻ، ٻن ٽن ڏينهن کان پوءِ ڪڍجڻ.

- لئون ٿي: لئون ٿي: ٿ. صفت. لئون هڻي تيار ڪيل (ڪارڪ وغيره) - لئون ٿيل - لئون ڏنل - لئون پُر ڪيل. بد دعا - پٽ. بي همٿي - مستي. (ت).

- لئون ڇڏڻ: لئون ڏيئي رکڻ. (ڪابه شيءِ) سانڍي رکڻ.

- لئون ٿي: لئون ٿي: ٿ. صفت. لئون ڏنل - لئون لڳل شيءِ.

- لئون ٿي: لئون ٿي: ٿ. (سن. لاونڪ = لئونڪ. ف. خرفه) ڀاڄيءَ جو هڪ قسم. لئون واري - لئونائي. لئونال. دوا جو هڪ قسم.

- لئونڪي (ت): اسم خاص. ٿر ۾ هڪ پٽ جو نالو.

- لئون ڪاڻ: اسم خاص. تعلقي بدين، تعلقي ڪپري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

- لئونڪ: مصدر. (سن. لئون) لئون ڏيڻ - ڪنهن شيءِ کي ڪارو ڪرڻ - لئون وجهڻ - لئون پُر ڪرڻ - لئون ڏيڻ - لئون ملائڻ - لئون هڻڻ. (لئون - لئون - لئون).

- لئون ٿي: لئون ٿي: ٿ. (سن. لاونڪ) اک جي پاسي وارو خال يا ڪڏ - لئونڙي - مغز يا ڪن جو پاسو - نيراڙ جو پاسو - لئونڙي - لئونڙي جا وار.

- لئون هڻڻ: هيڏانهن هوڏانهن نهارڻ - واهون ڏسڻ.

- لئون ٿي: چمات هڻڻ - مٿهن ڪرڻ.

- لئون ٿي: لئونڙي ٿي - لئون ٿي.

- لئون ٿي: ٿ. چمات جنهن سان منهن ڦري وڃي. سخت چوٽ.

ڪرڻ. حرفت ڪرڻ. تيل ۾ ڪي گرم شيون ڪڍي سرديءَ ڏينهن ۾ تبديل ماڻهوءَ جي مٿي يا بت کي مالش ڪرڻ. (لئون - لئون - لئون).

- لئون ٿي: ٿ. (سن. لئون < لئون) منجهه جي پاڻيءَ مان پيدا ٿيندڙ مفيد ڪارو مصالحه جو هڪ قسم - نيمڪ - نيمڪ - ليمڪ - سيمڪ - رابر - مٽ - هٿ جو وکر. ڪاراڻ.

- لئون ٿي: سان يا سون جو هڪ قسم (جنهن ۾ گهٽ جي ڀيڻ لوني ۾ لئون ڪيون وڃي گهٽ جي ڀويان ڇڻ ڇڻ ڪندي آهي).

- لئون ٿي: لئون ٿي: ٿ. لئون - لئون وارو - لئون ٿي.

- لئون ٿي: آدامس ٿيڻ - بي دل ٿيڻ - مرو ٿيڻ - ٿيڻ - مٿهن ٿيڻ.

- لئون يا لئون ٿي: لئون ٿي: ٿ. صفت. لئون وارو - لئون ٿي.

- لئون ٿي: ڳرڻ - داڻا داڻا ٿيڻ - ڳري وڃڻ.

- لئون ٿي: ٿي لڳڻ: نه ڳڻ - فائدي بدران نقصان ٿيڻ.

- لئون ٿي: نام ٿي وڃڻ - ڪم ٿيڻ - ڳري وڃڻ. معاف ٿي وڃڻ - مصيبت ٿري وڃڻ.

- لئون ٿي: ڪرڻ: تاري ڇڏڻ.

- لئون ٿي: مصدر. لئون وارو ٿيڻ - لئون ٿيڻ. آدامس ٿيڻ - مايوس ٿيڻ - بيدل ٿيڻ.

- لئون ٿي: ٿ. لئون جو هڪ قسم. زمين ۾ پيدا ٿي، خاصيت لاهوري لئون جهڙي ٿي.

- لئون ٿي: ٿ. لئون جي ڪاڻ - لئون لڳڻ واري جاءِ. نونار جتي لئون جو ڪم هلي.

- لئون ٿي: لئون لڳل ڪجيءَ جي ڏونڪن جو ٿاڻو مان ڪڍڻ بعد نور ٿيڻ.

- لئون ٿي: شاديءَ جي موقعي تي لائڻ ڏيڻ وقت گهٽ ۽ ڪنوار جو هڪ ٿاڻي ۾ لئون وڃي هڪ ٻئي جي هٿن ۾ ڏيڻ واري رسم ادا ڪرڻ (ٿيڻ مٿن وانگر).

● لَوڻِي ۽ لَوڻِيُون: ٺ. ڳڻڻي - آڪو -
 نڪر. بيماري - جهوري. (ت). (اسم خاص) هڪ
 مڪان جو نالو (ڏهر). تعلقي ميرپورماٿيلي ۾
 هڪ ديهه جو نالو.
 ● لَوڻِي ۽ ڇڪڻ: نراس ٿيڻ - نا آڻيد ٿيڻ -
 مرضي يا منشا ۾ ناڪامياب ٿيڻ - ارادن ۾
 ناڪام ٿيڻ.
 ● لَوڻِي ۽ لڳڻ: لوري لڳڻ - ڳڻي لڳڻ -
 نڪر ٿيڻ - آڏاس هڻڻ - بيدل ٿيڻ - بيماري ٿيڻ -
 ضعيف ٿيڻ - ڳرڻ - ٻٽ ۾ ڳرڻ.
 ● لَوڻِي: اسم خاص. تعلقي ميرپوربٿوري ۾
 هڪ ديهه جو نالو.
 ● لَوڻِيَلو: اسم خاص. تعلقي گونڊ ۾ هڪ
 ديهه جو نالو.
 ● لَوڻِيهار: اسم خاص. تعلقي مٺيءَ ۾ هڪ
 ديهه جو نالو.
 ● لَو هَ ۽ لَو هَ: ڏ. (سن. لوهه = لوه) (ذاتوءَ جو هڪ قسم - معدني جمادات - زمين سان
 پيدا ٿيندڙ ذاتو - رڪ. هٿيار. لوهي تير -
 پيڪان - لوهه جا ڪان. زنجير - ڪڙي - ڪڙا -
 ڪُلف. مضبوط - پڪو - پختو. قيد - بند - سزا.
 رت - خون.
 ● لَو هار ۽ لَو هار: ڏ. (سن. لوهڪار) لوهه
 جون شيون ٺاهيندڙ - لوهه جو ڪم ڪندڙ - لوهه
 وارو ڪاريگر - آستو - هٿيار ٺاهيندڙ - ڪاريگر -
 اهنگر - حداد - لوهائو - لُهار - لُهر.
 ● لَو هار خانو ۽ لَو هار خانو: ڏ. صفت. لوهار جو
 دڪان - لُهر خانو - لُهارڪو دڪان.
 ● لَو هاڪوٽ: سخت پابندي - حفاظت -
 رهيز.
 ● لَو ها لنگام وات ۾ ڏيڻ: انتظار ۾ رکڻ -
 ڊٻائڻ - قبضي ۾ رکڻ - قابو ڪرڻ.
 ● لَو ها ليگ (ت): صحت - تندرستي - طاقت -
 چڱيائي.
 ● لَو ها ليگ عَجڻ: صحت مند هجڻ - تندرست
 هجڻ - طاقت ور هجڻ.

● لَو هائڊو ۽ لَو هائڊا (ل): ڏ. صفت. (مڇي
 وغيره) تڙڻ لاءِ لوهه جو تڙو.
 ● لَو هائڻون: ڏ. صفت. لوهه جو ٺهيل -
 لوهه وارو - لوهي.
 ● لَو هائڻان ڪوٽ پيچڻ: مشڪل ۾ مشڪل
 ڪم ڪري ڏيکارڻ - هرگز نه ٿرڻ - سخت ۾ سخت
 مقابلو ڪرڻ.
 ● لَو هائو ۽ لَو هائو: ڏ. لوهار - آهينگر - لوهه -
 لُهر.
 ● لَو هائون: ڏ. صفت. لوهه جو - لوهي -
 لوهه وارو.
 ● لَو هَ ٿيڻ: ڏاڍو ٿيڻ - مضبوط ٿيڻ - بند ٿيڻ -
 قابو ٿيڻ - ڪاوڙجڻ - چيڙڻ - جوش ۾ اچڻ. دل جو
 سخت ٿيڻ.
 ● لَو هَ ٿيڻ ۽ ويهڻ: بي پرواه ٿي ويهڻ -
 خوش ٿي ويهڻ - ڪنهن جو پڙو نه ڪرڻ -
 اطمينان سان وقت گذارڻ.
 ● لَو هَ ٿيو ۽ ويٺو هئڻ: سوڻو ٿيو ويٺو هجڻ.
 ● لَو هَ جا چٽا چٽاڙن: تمام ڪڏڻ ۽ سخت
 ڪم ڪرڻ. مشڪل وقت گذارڻ.
 ● لَو هَ جا ڪيلا: ڪاٺيءَ ۾ ڦاسائي جنڊيءَ
 ڦيرائڻ لاءِ ڪم ايندڙ.
 ● لَو هَ چاڙهڻ: تير ڪمان ۾ وجهڻ - ٻان
 تيار ڪرڻ.
 ● لَو هَ چٽڻ: صفا نابري وارڻ - آلي وڃڻ -
 انڪار ڪرڻ - جواب ڏيڻ.
 ● لَو هَر ۽ لَو هَر: ڏ. صفت. لوهه جو ڪم
 ڪندڙ - لُهار - لُهر.
 ● لَو هَر ڪو: لوهرن وارو - لوهارن جو.
 ● لَو مَ ڪرڻ: قابو ڪرڻ - ڏاڍو ڪرڻ -
 مضبوط ڪرڻ.
 ● لَو مَ لڳڻ: هٿڪڙيون لڳڻ. قابو ٿيڻ.
 ● لَو هَ مَرَوُڙ ۽ لَو هَ مَرَوُڙ: ڏ. صفت.
 لوهه کڻي پيچندڙ - لوهه موڙيندڙ - ڏاڍو مڙس -
 سُورهه - جوڌو - بهادر - پهلوآن - بلوان - جانٺو -
 مضبوط.

- لو'هه هئتن': ڏاڍو هئڻ - سوت' ٿيڻ - لو'هه وانگر مضبوط هئڻ - لو'هه وانگر سخت هئڻ. قابو هئڻ - سڪ' هئڻ - سوکھو هئڻ. - لو'هون' لنگهه ٿيڻ: آجهل - اڻ ٻليو. - لو'هي' ۽ لو'هي': ذ. لو'ه جو ٺهيل - لو'ه جهڙو - لو'ه وارو - لو'ه وڪندڙ - لو'هائون'. - لو'هيڙو: ذ. ٽڪرين جو لو'هي ڪاٺ - لاڪڙو. - لو'هي' قلم' ۽ لو'هي' قلم': ذ. لو'ه جو ٺهيل قلم - اسٽيل. - لو'هي' ڪمان' چيڪڻ': سخت ڏکيو ڪم ڪرڻ - مشڪل ڪم ڪرڻ. - لو'هه ۽ لو'هون': ٺ. اوچتسي ڪاهه - گهيري ڪرڻ وارن تي جلييهه - ٽپو - ٽپ - چال - ڌم - گڙدي - حملو - ڇڙهائي - ڪاهه - آڙ. لڪ - ڪوسي هئا. - لو'هن' ۾ اچڻ: ڦيرين ۾ اچڻ - جهڙين ۾ اچڻ. - لو'هي (ڪ): ذ. لو'هون ڏيندڙ. ڪوڙو - ٻٽاڪي - گشي باز - ڪوڙ ڳالهائيندڙ. - لو'هار': اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. - لو'هارائي': اسم خاص. مٿي بلوچن جي هڪ قبيلي يا ذات جو نالو. - لو'هائي': اسم خاص. هڪ ذات (افغانن جو هڪ قبيلو) جو نالو. - لو'هانا': اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. - لو'هائڻ': مصدر. ساڙڻ - ٻارڻ - جلائڻ - ڇرائڻ - ٻڻ - جلج - سڙڻ - ڪامڻ. - لو'هر': اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. - لو'هير' ۽ لو'هيرون': ٺ. لو'نجيري' - ننڍي مڇيءَ جو هڪ قسم - لو'جهري'. - لو'هيرو' ۽ لو'هيرو' (ٺ): ٺ. پٿر جا يادگار - قبرن تي ٺهيل پٿر. - لو'هيرو' ۽ لو'هيرو' (ٺ): ذ. ننڍن چانديءَ جي تائين جو ڪٽيلو. - لو'هڙ' ۽ لو'هڙ': ذ. مٺي پاڻيءَ جي مڇيءَ جو هڪ قسم.

● لو'هڙا (ٺ): اسم خاص. برهمڻ جي هڪ ذات جو نالو. ● لو'هڙي' ۽ لو'هڙيون' (ٺ): ٺ. نينگري - چوڪري - ڪٽيا. ● لو'هيون': ٺ. جبلن جي پاڙ ۾ ڇورين منجهان لنگهندڙ کس يا ٻيڇرا. ● لو'هڻ': مصدر. ساڙڻ - لهسڻ - جلائڻ - ڇرائڻ - لوسائڻ - ٻاه ۾ ڀڙوڙجڻ - لهس ڏيڻ - ٻارڻ - ڇرائڻ. آگهڻ - صفا ڪرڻ. - لو'هه ۽ لو'هون': ٺ. گرمي ساڙو - ٻاه - توء - ڪوسي هئا - لڪڻ - لڪ - گرم واء - لوء - گهٽون - گوئي - تڪي هوا - ڪوسو واء - بياپان جو جهولو - باد سمور - ڪوسي چٽر - اولڙ - سخت ٻاه - ٻاه جي جڀي - ٻاه جو گرم جهولو - ٻاري جي مٽ. - لو'هات' ۽ لو'هات': ذ. صفت. ساڙو - لڪ - جهڙپ. - لو'هائجي' وڃڻ: سڙي وڃڻ - جلي وڃڻ. - لو'هائيل': ڪومائل - لوسائيل. - لو'ها ڏيڻ: زباني تيرون نشر هلائڻ. جملو: توت - لو'هي لو'هي منهنجو اندر ئي ساڙي ڇڏيو آهي. - لو'هه اچڻ: ٻاري ۾ سڙڻ. - لو'هائڪو' ۽ لو'هائڪا': ذ. صفت. ٻاريندڙ - جلائيندڙ - ساڙيندڙ - ڇرائيندڙ - ٻرندڙ - جلندڙ - سڙندڙ - ٻاه جهڙو - گرم. - لو'هيجڻ': ٻاري جي ٻيڇاڙ ۾ سڙي وڃڻ. - لو'هيجي ويل: توت ۾ سڙي ڪاري ٿيل - ٽانڊي تي سڙي ويل - سڙي توت - هيٺ اچي ڪارو ٿي ويل. - لو'هيون': سڙڻ - عشق جي آگ ۾ سڙيل. ● لو'هيي': اسم خاص. مڇيءَ جو هڪ قسم - پاڻيءَ جي جانور جو هڪ قسم. ● لو'هو' ۽ لو'هو': ذ. (سن. لو'هيت - رت) رت - خُون. اصل - بنياد - نسل - ماٺ - مٽ. - لو'هوکو' ۽ لو'هوکا': ذ. صفت. قاتل - خونريز.

● ڳوھڻ - ملڻ - گڏڻ - خراب ڪرڻ - وڃائڻ -
مڃائڻ. خوار ڪرڻ - روپرو بي عزتي ڪرڻ -
بي آبرو ڪرڻ - پڊ ڳالهائڻ - لڄائڻ. (ت). ڪٽڪ
ڪرڻ - ٽڪائڻ. شاديءَ جي ساٿ جو هڪ قسم.
ميرون ڏيڻ - مهڻا ڏيڻ - طعنہ ڏيڻ. بيمار کي تيل ۽
وڏي قوت تي يا سڀني جي مالش ڪرڻ. خوب پئسان -
تتر ڪرڻ - پترن. ڦاسائڻ - اڙائڻ - لوئڻ.
- لو'ئڻ ڪرڻ (ل): تعدي ڪرڻ - جُٺ
ڪرڻ.
- لو'ئي: مڙهي - مٽي - پئسي.
● لو'ئو ۽ لو'ئو: ڏ. باهه ٻارڻ لاءِ گاهه جو
ٻوڙو - لئو. ڌاريل تتر، جنهن جي ٻولڻ تي ٻيا
تتر اچن.
● لو'ئي ۽ لو'ئيون: ٺ. (سن. لوسن = لوم +
لاڪا) اوني ڪپڙي جي چادر - اوني ڪٽيل -
اوني ڪپڙو - ڪٽي - شال - سال - اوني چٽي -
مٿي تي ڍڪڻ جو گرم ڪپڙو. نئين جي پيٽ ۾
سخت پٿرائين سطح ۾ کڏ، جا برسات جي وقت ۾
پاڻيءَ سان ڀرجي - تٿوڙ - پٿر جو چيتر، وٽ.
ويڪرو پٿر. (ڪ). (اسم خاص). تعلقي ٺل ۾
ديھ جو نالو.
- لو'ئي لڄائڻ: اخلاق جي خلاف ڪم ڪرڻ -
گھٽائي يا بي عزتي ڪرڻ.
- لو'ئي ليٽڻ ٿيڻ: ليٽون ليٽون ٿيڻ - ڦاٽڻ.
● لو'ئي: اسم خاص. ٿري هندن جي هڪ ذات
جو نالو.
● لو'ياڄ: اسم خاص. ڪوستان ۾ هڪ مڪان
جو نالو.
● لو'پڙڻ (ل): مصدر. ويڙهڻ - ڳوھڻ.
● لو'يو: اسم خاص. تعلقي جاتيءَ ۾ هڪ ديھ
جو نالو.
● لو'يو ۽ لو'يا: ڏ. اتي جو ڇاڻو - ڳوھيل اٿو -
ٻيڙو.
● ٺھڻ ۽ ٺھڻ: ڏ. نشيب - لاهي - هيٺاهين.
لاڙو - رغبت - جاء - موہ - پيار - قرب. درياءُ وغير
۾ پاڻي گھٽجڻ واري حالت. ٺھڻ - سانگو - سٺو.

● لو'ھوڪو': اسم خاص. گاهه جو هڪ قسم.
جهنگلي جانور جو هڪ قسم. رت پيئندڙ.
● لو'ھي ۽ لو'ھيون: ٺ. ننڍن ڳاڙهن ڪٽن
واري پڪريءَ جو هڪ قسم. ڪٽو - لو'ئي. جبل تي
پٿرن جو قدرتي حوض. (اسم خاص). تعلقي
ميرپور ساٿيلي ۾ هڪ ديھ جو نالو.
- لو'ھي ڪٽڻ: ٺ. رڍ جو هڪ قسم.
● لو'ھيڙو: وڻ جو هڪ قسم - ڪاٺ جو هڪ
قسم جو تمام ڊگهو ٿئي ۽ عمارتي ڪم ۾ اچي -
آبنوس. روھيڙو - لولو لاکڙو (جبلن جو). ٿلهو -
ڏنڊو. (اسم خاص). هڪ ماڻھوءَ جو نالو.
● لو'ھي ۽ لو'ھيون: ٺ. رھڻ جو هنڌ - رعاشت
واري جاء - عاشق جو ماڳ - ڀرين جو ڳوٺ -
رهائش - سڪونت - سائڙيوسي - گھر - مڪان -
جڳھ - وطن - ملڪ - ڳوٺ - شهر - ماڳ - جهان -
دنيا. سڄي سنڌ ۾ اتر ۾، ڀرپالو ۽ سنجھوري
تعلقي ۾ تپو ڀرلو ۽ ڇپرلو ۽ ڊگھڙيءَ ۾ تپو
گاٻڙلو ۽ عمرڪوٽ ۾ ڏنڀرلو. طرف. ڪافيہ.
- لو'ھ بلو: ديھ بديھ - ڳوٺ ۾ ڳوٺ.
- لو'ھ ڀاري: لو'ئي ڍڪيندڙ - لو'ھ جي ويٺل.
- لو'ھ لڄڻ: ڳوٺ جي لڄ لاهڻ - حملي وقت
لڄون لڄڻ - ٻار ٻچا ڦرڻ.
● لو'ھ ۽ لو'ھ: ڏ. آل اولاد - گھر - گھر ٻار -
ڪٽنب - خان مان - ٽپتر - قبيلو - عيال - آڪھ -
خاندان - گھراڻو - وٽس - ڪٺل - نسل - ذات -
نيات - قوم.
● لو'ھ: ٺ. (هر شيءِ جو) ذرو - ھو - لغار
(عشق جي). نرم وار. لو'ئي.
● لو'ھ (ت): ٺ. لڪ - گرم خوا - جھولو -
ڪوسي هوا.
● لو'ھ ۽ لو'ھ: لو'ھ ڏاڍا ڏ. گاهه جو هڪ قسم.
● لو'ھ ۽ لو'ھون: ٺ. مڇيءَ جو هڪ قسم.
● لو'ھ ۽ لو'ھ: ڏ. سوئر - ميرون - بي غيرت -
الائن - حرامي - بي شرم.
● لو'ھين: مصدر. پاڻيءَ سان ڳوھڻ (اٿو وغيره)
کير جانور لوئڻ - ڪڙڙا مٽيءَ ۾ خراب ڪرڻ -

● لِههڻي: ته ڪٿڻ: ٿلهو نه ٿيڻ - بدن ۾
ڌڻرو رهڻ.

● لِههڻ: لِههڻو: ٺ. لِههڻو (ڏسو).

● لِههڻ: ڏ. پُرائي ڦاٽل پڪي جو هڪ قسم -
ڍلو اڏامندڙ بازو. ڪپڙن جا ٽڪرا.

● لِههڻ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● لِههڻا: لِههڻا: ڏ. (ع لِههڻا = انهن واسطي)
آن واسطي - انهيءَ لاءِ - آن لاءِ - تنهنڪري - آن
ڪري - هن ڪري. پوءِ - الحاصل. الغرض -
قصو ڪوتاهه. قطع ڪلام.

● لِههڻ: لِههڻ: ڏ. لوهر جو ڪم ڪندڙ -
لوهاڻو - لوهر - لوهار - آهينگر. (اسم خاص). هڪ
ذات جو نالو.

● لِههڻائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● لِههڻائي لنگهه يا لوهارڪو لنگهه: اسم
خاص. حب ندي جي پريان ٻي جبل ۾ هڪ
لڪ جو نالو.

● لِههڻاڪو لنگهه: اسم خاص. تعلقي ٺٽي ۾ هڪ
ڊيهه جو نالو.

● لِههڻي: لِههڻي: ڏ. هڪ خوفناڪ نانگ
يا بلا جو هڪ قسم - وڏو نانگ - آڙو دهاڻ.

● لِههڻو: لِههڻو: ڏ. ننڍو ٿڌو - ڪڙهي -
ٺٽي - ڦرهي پان.

● لِههڻو: لِههڻو: ڏ. ٿڌو - لِههڻو.

● لِههڻا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو - لِههڻان.

● لِههڻو: لِههڻا: ڏ. لِههڻو - ساڙيندڙ - ٻاريندڙ

”آڻيو وجهي آڙ ۾ لِههڻو لوهيئون“

(سر سهڻي - شاه)

● عشق - پيار. (اسم خاص) هندن جي هڪ ذات
جو نالو.

● لِههڻو: اسم خاص. تعلقي شهدادپور ۾ هڪ
ڊيهه جو نالو.

● لِههڻي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● لِههڻ (ل): مصدر. وڪڻڻ - مهانگو مهانگو
وڪڻڻ. مٿي تان بار لاهڻ. (لِههڻو - لِههڻندو -
لِههڻيل).

● وجه - اٽڪل. ڏس - پار - هدايت. ڏس - طرف.
هندوبست - حيلو. پاڻ - طاقت. لاڳب.

● لهاڻجو (ت): ڏ. صفت. وجه - پيچ - اٽڪل -
تجويز.

● لههڻ پنهڻ ٿيڻ: لاڙپاڙ ٿيڻ - لت پت ٿيڻ -
هڪ ٻئي کي ڀورو عيوضو ڏيڻ - چڪو ٿيڻ.

● لههڻ پيچ: وڙ وڙاڪو - وڪڙو سڪڙو.
لاڳاپو - ڳانڍاپو. وجهه - منجهه - اٽڪل.

● لههڻ چڙهه: ڏ. هيٺ مٿاڻين - هيٺ مٿي -
لاڳب لاڳاپو - لههڻ وچڙو. ڀريت - قرب - پيار -

محبت. ڀرپور - رغبت - لاڙو - موه - عشق. ڪنهن
کي پيسن وغيره پيارڻ لاءِ مليل وقت يا موقعو.
ڪنهن سان ٿيل اثبت.

● لههڻ چڙو: هڪ ڪرڻ: لهڻ چڙهڻ - عيبت مٿي ٿيڻ.
● لههڻ چُهه (ت): ڪم - خنو - ڪٽي - ڦڪڙو -

پريشاني.

● لههڻ چوہ: لاهين (ت) ڳڻتيءَ مان جند چڙائڻ -
چڪتاڻ کان چڙائڻ.

● لههڻ رکڻ: ڪنهن سان عشق رکڻ - محبت
ڪرڻ - پيار ڪرڻ - نينهن لڳڻ - يارائي يا دوستي
رکڻ.

● لههڻ ڳنهه: ڏ. گهٽ وڌ - ٿورو گهڻو -
هيڏانهن هوڏانهن. ڏکو - اندازو.

● لههڻ لڳڻ: لاري لڳڻ - محبت ٿيڻ.

● لههڻه: مڇ - پتپت - چيپي - پڙڪو.

● لههڻو ڏيڻ (ت): ٻڌائڻ - آڻيڙي ڪرڻ.

● ٺيڪر ڏيڻ - آڏر ڏيڻ.

● لههڻ وڃڻ: ڏ. لههڻ وڃڻ - لههڻ وڃڻ -
ڏيئي لٽي.

● لههڻ: لههڻ: ڏ. گاهه جو هڪ قسم - اوني
ڪپڙو ٽڪيندڙ جيت جو هڪ قسم - رلي جي اندر
سنيون اڳيون ٻيا ڪجهه وجهي ٺاهيل تهه.

● عشق - ڀريت - پيار. شڪل - شبيهه - بناوت - اڏاوت -
لوئر و - مهانگو - منهن - پوٽ: (ڪ).

● لههڻ ڪيڏائين (ت): وٺڻ کي ڪي ڪي ڏيئي
ڪائين مان اٿت جا ڀاڱا تري ٺاهڻ.

● لتهپ ۽ لتهپون: ٺ. آڇل يا وارو (پتن جي راند ۾ پتي جي لهن جو) - ٺاپ.
● لتهجن ۽ لتهجن: ڏ. ضرورت - لحاظ لياقت.
● لتهجو ۽ لتهجا: ڏ. (ع. لتهجه = آچار) زبان جو محاورو - آچار - تلفظ - لفظ جو آواز - وضع تڪلم - طرز ڪلام. قومي لغت - زبان. ٻول چال. مينو آواز - لتهي - سر.
● لتهجهه ۽ لتهجهون: ٺ. دوڪانداريءَ ۾ واپار وقت سنڀال ڪرڻ - چڏڇوٽ - قناعت - صرفو. هوشيار - خبرداري - چالاڪي.
● لتهر ۽ لتهرون: ٺ. (سن. لتهر) درياءَ جي موج - جنبش آب - چولي - لوڏ. وڏي لتهر - آچارو. تلاطم. موج - امنگ - ريڇڪ - من موج - اوسار - چٽل - آچنگ - جذبه دل - شوق دل. جوش - جذبو - پاء - حال - وجد - تاء - جوش طبع. ڏاڍي خوشي - ترنگ. ٿڌو جوش و خروش - بي خودي - هوش - ضبط - مستي - وهم - ديوانگي - خيال - ولولو. لهر - جهوٽو - غشي - جهٽڪو. مٿي جي جهول - لوڏو - گهمرو - پورو - ڦيرو - زماني جو واءُ.
● لتهر آچن (ت): ڏڪ لڳڻ - ست آچڻ - ڦيرو آچڻ.
● لتهرائيتو ۽ لتهرائيتا: ڏ. صفت. من موجي - لتهري - پورالو - ريڇڪي - ترنگي. خيالي - مزي جهڙو. خام خيال - وهي - شڪي - دلوالو - خشڪي - روائتو - مستون.
● لتهر بهتر: ڏ. آئند - سک - ڪلياڻ - خوشي - منگل - سميت - سعاد - برڪت - فترخي - اقبال - چڙهي - طالع - چڙهو - چڙهندي.
● لتهر دار ۽ لتهر دار: ڏ. صفت. لهر وارو - پورالو - موجي - ريڇڪي - چولي وارو - لهرن جي نموني ٺاهيل يا ڀريل - پٽائي - ڀرت تي ڀريل ڪپڙو - چريل يا ڀريل لتو - جهرير.
● لتهر ڪ ۽ لتهر ڪ (ت): ڏ. صفت. پکي يا ويڇي جو هئڻ.

● لتهرو ۽ لتهرا: ڏ. صفت. لهرن ۾ لڌندڙ - اوڙاه ۾ اوليل (پڙي يا ناڪو).
● لتهر روڪ ۽ لتهر روڪ: ڏ. لهر ٽوڙ. ڪٽڻ يا درياءَ جي ڪناري وارو بند (جنهن سان چوليون روڪجي پون) - بريڪ واٽر (انگ).
● لتهر هٿائين: منجهائين - لاچار ڪرڻ.
● لتهري ۽ لتهري: ڏ. صفت. من موجي - موجي - دل جو بادشاهه - روح جو راجا - لاهالي - مزاج - ريڇڪائي. پورالو - لهرائتو - دلوالو - مستون - جوشيلو. بي پرواهه - خوش طبع - زنده دل - ظريف - بي غم - رنگين مزاج - خوش دل - عاشق مزاج.
● لتهر يائون: لهر وارو.
● لتهر يون ۽ لتهن: ڏ. خيال ڪرڻ - چنتا ڪرڻ.
● لتهر يون ۽ هٿن: ڏ. نوان نوان ويچار اهت ٿيڻ.
● لتهر ۽ لتهر: ڏ. هڪ ذات. لوھ ڪٽيندڙ - لهار - لوهاڻو - آهنگر.
● لتهرائي: اسم خاص. هڪ ذات. تعلقي ڪوٽ ڏيجي ۾ هڪ ديھ جو نالو.
● لتهرائين: مصدر. انڪار ڪرڻ - لارھائين - ڪٽڻ ڪڍائڻ. هيٺ رکڻ - ڌرڻ - ٻار هڪو ڪرڻ. سوچ ڪرڻ - لڏڻ - جهولڻ - جهوسڻ - نچڻ - ٽپڻ - ڪڏڻ - خوش ٿيڻ.
● لتهرو ۽ لتهرا: ڏ. ساز جو هڪ قسم - وچت جو قسم - وچت جي گت - ساز جو آواز - سُرلي وچائڻ جو نمونو - الگوزو وچائڻ جو نمونو - ساز جي هڪ لئي جو قسم - لهر وارو - گت - لرزش - سُرڪ - سُر - آواز - لئي - گنمڪ - ترانو. ڏڪڻي - لوڏو - جوش - ڌوڏو - ڌون - ڏانڌول - ٿلڪو - رومانچ - سياڻو - جنبش - ٿرڻلو - پٿڪ (ڊپ ۾) - ٿوڪو. جهولو - پور - ريڇڪ - جهجهڪي - بند بندو - ترنگ - وهم - بند ڪي - ڌور - من موجي - لهر وارو - ٻوڏ ڪي - جهوٽو - جهٽڪو - غشي.
● لتهرو ٿيڙو: ڏ. لاڙو. مڇل. مڇت. (گاجرا).
● لتهرو وچائين: سُرلي يا الگوزو وچائڻ.

● لتهپ ۽ لتهپون: ٺ. آڇل يا وارو (پتن جي راند ۾ پتي جي لهن جو) - ٺاپ.
● لتهجن ۽ لتهجن: ڏ. ضرورت - لحاظ لياقت.
● لتهجو ۽ لتهجا: ڏ. (ع. لتهجه = آچار) زبان جو محاورو - آچار - تلفظ - لفظ جو آواز - وضع تڪلم - طرز ڪلام. قومي لغت - زبان. ٻول چال. مينو آواز - لتهي - سر.
● لتهجهه ۽ لتهجهون: ٺ. دوڪانداريءَ ۾ واپار وقت سنڀال ڪرڻ - چڏڇوٽ - قناعت - صرفو. هوشيار - خبرداري - چالاڪي.
● لتهر ۽ لتهرون: ٺ. (سن. لتهر) درياءَ جي موج - جنبش آب - چولي - لوڏ. وڏي لتهر - آچارو. تلاطم. موج - امنگ - ريڇڪ - من موج - اوسار - چٽل - آچنگ - جذبه دل - شوق دل. جوش - جذبو - پاء - حال - وجد - تاء - جوش طبع. ڏاڍي خوشي - ترنگ. ٿڌو جوش و خروش - بي خودي - هوش - ضبط - مستي - وهم - ديوانگي - خيال - ولولو. لهر - جهوٽو - غشي - جهٽڪو. مٿي جي جهول - لوڏو - گهمرو - پورو - ڦيرو - زماني جو واءُ.
● لتهر آچن (ت): ڏڪ لڳڻ - ست آچڻ - ڦيرو آچڻ.
● لتهرائيتو ۽ لتهرائيتا: ڏ. صفت. من موجي - لتهري - پورالو - ريڇڪي - ترنگي. خيالي - مزي جهڙو. خام خيال - وهي - شڪي - دلوالو - خشڪي - روائتو - مستون.
● لتهر بهتر: ڏ. آئند - سک - ڪلياڻ - خوشي - منگل - سميت - سعاد - برڪت - فترخي - اقبال - چڙهي - طالع - چڙهو - چڙهندي.
● لتهر دار ۽ لتهر دار: ڏ. صفت. لهر وارو - پورالو - موجي - ريڇڪي - چولي وارو - لهرن جي نموني ٺاهيل يا ڀريل - پٽائي - ڀرت تي ڀريل ڪپڙو - چريل يا ڀريل لتو - جهرير.
● لتهر ڪ ۽ لتهر ڪ (ت): ڏ. صفت. پکي يا ويڇي جو هئڻ.

● ٺهري: ٺ. سياري ۾ ٿڌو واءُ لڳڻ.
(اسم خاص). هڪ ٻڪريءَ جو قسم.
● ٺهري ٻيگي: ٺ. صفت. ٻڪريءَ جو هڪ قسم.
● ٺهري بچا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● ٺهري: اسم خاص. مڇيءَ جو هڪ قسم.
● ٺهريو: اسم خاص. هڪ جبل جو نالو.
● ٺهري: اسم خاص. بلوچستان جي ڪڇي علائقي ۾ هڪ شهر. هڪ ذات. (پروهي بلوچن جو هڪ قبيلو). تعلقي جو هيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.
● ٺهري (ت): اسم خاص. مڇيءَ جو هڪ قسم. هڪ ذات (بلوچ).
● ٺهري ڊومبيڪي: اسم خاص. تعلقي ڪنڌڪوٽ ۾ هڪ ديھ جو نالو.
● ٺهري: مصدر. باھ جي سڪ ۾ ڪارائجن. باھ جي ڪري ڪاريٽو ٿيڻ. لهسجن. لهسائڻ. دونھائجن. لوسائڻ. لهس ڏيڻ. لوھڻ. تنجن. ڇرائجن. ڇرائڻ. ساڙڻ. جلائڻ.
● لهس ۽ لهسون: ٺ. باھ جي جهڙپ. باھ جي ڇر. باھ جو سڪ. باھ جي ڇيڻي. باھ جو ٽاءُ. لاٽ. لوسات. تنهي. ڪوساڻ. ڇر. ٽو. لهس اچڻ. ٽو اچڻ.
● لهسائڻ: باھ جي سڪ ۾ ڪارائجن. لهسجن. تنجن. ڇرائجن. ڇرائڻ.
● لهسائڻ: مصدر. ڪارائجن. سڪجن. تنجن. لهسجن. ساڙڻ. پرڻ. جلڻ. ڇرائجن. لوسائجن. دونھائجن.
● لهسيا: لوسايا. ڪانبا. باھ جي ڇريءَ ساڙيا.
● لهڪڻ: مصدر. پٽڪڻ. باھ لڳڻ. پرڻ. پارڻ. ڊڪائڻ. جلائڻ. مڇائڻ. هڪڻ. دهڪڻ. ڊڪڻ. مڇڻ. روشن ڪرڻ. ڏپرو ٿيڻ. (ل).
● لهڪ ۽ لهڪون: ٺ. ڏپرائي.
● لهڪارجڻ: مصدر. (سن. ليم) = نفلو ٿيڻ. ٻٽ ۾ لهي وڃڻ. پيلو ٿيڻ. ساڻو ٿيڻ. اودو ٿيڻ.
● لهڪائجن: (ت): مصدر. ڏپرو ٿيڻ.
● لهڪائيل ۽ لهڪائيل: (ت): ڏ. صفت. ڏپرو ٿيل.

● لهڪائيل ۽ لهڪائيل: (ڪ): ڏ. لاکيو. اوکيءَ تان آڪرڻ وارو. تمام ٺاهوڪو. بهادر. مٺو.
● لهڪور ۽ لهڪور (ل): منھي دائي واري ميوي جو چڱو. ٽانگر. خاص ڪري جارين (ڪڙين) جو ڦر.
● لهڪو ۽ لهڪون: ٺ. پٺيت. مڇ. پٽڪو. لهڪائڻ: مصدر. پارڻ. ڊڪائڻ. مڇائڻ. پٺيت ڪرڻ. پٽڪڻ. پرڻ. ڇي ڪيڻ.
● لهڪ (ڪ): ڏ. ضعيف ٿي وڃڻ. نستو ٿي وڃڻ. لهڪو ۽ لهڪو: ڏ. لاهي. لاه. ليت. لاهو. لاڙ. نشيب. آڏو ڀر (ٽڪرڻ جو).
● لهندي ۽ لهنديون: ٺ. ليت. لاهي.
● لهندي ۽ لهندي (ل): ڏ. اوزار جو هڪ قسم. ڪوبه اوزار. رڪ يا لوھ جو ٺهيل. وڌڪ. جو اوزار. هٿيار. اوزار (ڪپ. ڪهاڙي. ڪاتي وغيره).
● لهنديا: ٺ. هڪ ٻوليءَ جو نالو. جا آلهندي پنجاب ۽ بلوچستان جي اتر اوڀر ۾ ڳالهائڻ ۾ اچي ٿي. ان کي ”هندڪو“ چون.
● لهندو ۽ لهندو (ت): ڏ. خيال. عشق. محبت.
● لهڻ: مصدر. (سن. آودوھڻ = هيٺ لهڻ) هيٺ اچڻ (ڪوئي، گاڏي، گهوڙي وغيره تان). هيٺ لهڻ. مٿاهين تان هيٺ اچڻ. ڪنهن اولاه تان هيٺ لهڻ. لهي وڃڻ. هيٺ ٿيڻ. آڻڻ. ڏرڻ. غروب ٿيڻ. (سن. لپ = لهڻ) (مسافر خاني يا هوٽل ۾) ٽيڪڻ. ترسڻ. ٺهرڻ (سج جو) لهڻ. غروب ٿيڻ. (نريءَ تان) هيٺ ٿيڻ. صفا ٿيڻ (حساب ڪتاب). ڳرڻ (ٻٽ ۾). (تاس راند ۾ پتو) هيٺ ڇڏڻ. آڀلڻ. لهپ (لاپ) لهڻ. (مرض) گهٽ ٿيڻ. (بيماري) ڇڏڻ. (ليڪو) ملڻ. ڄڙڻ. حاصل ٿيڻ. ڪي ڪجهه پٽي پوڻ. پوڻ. لپڻ. پرائڻ. هٿ ڪرڻ. ڳولي لهڻ. ڪٽڻ. پائڻ. اگهه پڌڻ. ملهه ٺهرائڻ. قيمت ڪٽڻ. قدر ڪرڻ. غنيمت ڄاڻڻ. ليڪڻ. لهڻ. لهڻ. ڏرڻ. آلهڻ.

● لهو: اسم خاص. جابلو وڻ جو هڪ قسم -
 لوهيڙو. (ن-ب).
 ● لهو ۽ ليه: ذ. هڪ لغڙ يا باز جو قسم.
 ياراني - دوستي - ياري - سڃڻ - تعلق - آشنائي -
 ڏيٺ - اخلاص - ستر - تان - نهڪ - مهاڳرو - واقفيت -
 ڄاڻ پڄاڻ. داغ - چٽو - ڪٽڪٽڪ - ٽڪو - عيب -
 نشان - ڪارات - لانچن. ڦاٽل ڪپڙي جو ٽڪر -
 ريڙ - ليه - رلي جو اندريون تهڙ (ل). لٽو -
 محبت - رمز - عشق - واسطو - ڳانڍاپو. وسيلو. (ث).
 = لهو سهو (ت): ذ. سهوليت - سهنجائي.
 ● لهوارو ۽ لهوارا: ذ. جنهن پاسي پاڻي جو
 وهڪرو هجي - درياءَ ۾ هلڻ - وهڪ جي پٿرو
 ويندڙ. لڙهيل. (ث). لهواري ۽ لهواريون.
 ● لهواريون: اوڻاريون: (ث). هيٺيون مٿيون.
 ● لهويٽ: ذ. اهو اکر جنهن جو آواز تارونءَ
 تي زبان رکڻ سان نڪري، جيئن ته ج-ي -
 تارونءَ جو.
 ● لهي: ٺ. ٿڌو واءُ. (ت). (حرف جر). واسطي -
 لاءِ - ڪارڻ.
 ● لهيرو: اسم خاص. تعلقي فيض گنج ۾ هڪ
 ديھ جو نالو.
 ● لهيو ۽ لهيا (ث): ذ. آڻ.
 ● لئي: (سن لئي) مزو - لذت - فروغ - راکٽ ۽
 ڦار ۾ مزو يا لئي - سرن ۽ سازن جو ميل -
 سرتار. موج - مستي.
 ● لئي: پاسو - پاڳو - سطح.
 ● لئي لئي: عشق ٿيڻ.
 ● لئار ۽ لئار: لئارون: ٺ. هڪ وڻ جو
 قسم - ميوي جو قسم.
 ● لئاري: ذ. صفت. ٿورو ڀيلو ۽ ڳهاڙهو.
 لئار جي رنگ جهڙو - لئار جي رنگ تي رنگدار
 شيء - لئاري رنگ جهڙي شيء.
 ● لئارو ۽ لئارا (ث): ذ. ڏيکي جو کير پياڪ
 ڦر - نڍڙو ڳاڙو - ڳاڙو.
 ● لئاري (ث): ٺ. ڏيکي جي کير پياڪ مادي -
 ڦر - ڳاڙي.

لهڻ. لاهڻ. (ليڪو) چڪو ٿيڻ - لٽ پٽ ٿيڻ -
 آڇو ٿيڻ - چنڊ ڇڏائڻ. ڇڏڻ - چوٽڪارو ملڻ. گهٽ
 ٿيڻ (پاڻي). مڙڻ (تپ) مائو ٿيڻ - ڇڄڻ -
 جٻامڻ - گهٽجڻ - جٽهڄڻ - ڪاڻو ڪاڻو - هٽڻ.
 = لهي: آڇڻ: آماده ٿيڻ - راضي ٿيڻ - قبول
 ڪرڻ.
 = لهي پائڻ: ايندڙ جي سڌ پوڻ - اڳڪٿي ڪرڻ.
 = لهي وڃڻ: ڏهرو ٿيڻ - لاغر ٻاسهڙو ٿيڻ -
 ڪمزور ٿيڻ. غير موزون ٿيڻ - ڪا گهٽتائي پيدا
 ٿيڻ. مڇيءَ جو رڇ مان ٺڪري وڃڻ.
 ● لهڻا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● لهڻن: مصدر. (ويڌڪ من. وسنڀيتر) =
 ماه) بي جي طرف پسن جي طلب هجڻ - قرض
 هئڻ - لهڻو هئڻ - واجب هئڻ - طلب هئڻ.
 = لهڻو ۽ لهڻا: اوڌر وارا پئسا - آڌارا ورتل
 ڌوڪڙ - قرض - طلب - گهر - ڏيڻو - ميلو - رڪت -
 اوڌر - آڌارا - لهڻو ليڪو.
 = لهڻو ڏيڻو نه هجڻ: نه قرض نه اوڌر - ليڪو
 صاف هجڻ.
 = لهڻو لڳي: قرض يا آڌار جو حساب.
 = لهڻيات ۽ لهڻيات: ذ. اهو جنهن کي ٻئي
 کان لهڻو ملڻو هجي. لهڻيدار - قرض آڳاڙيندڙ -
 گهرندڙ - طلبيندڙ - لهندڙ. گهوٽ جا مائٽ (ڇاڪاڻ
 جو کين ڏاج ملڻو آهي).
 = لهڻيدار ۽ لهڻيدار: ذ. صفت. لهڻو رکندڙ -
 طلب جو حق رکندڙ. لهڻيات - قرض خواه - قرض
 گهرندڙ - لهندڙ.
 ● لهڻون: سامي: اسم خاص. تعلقي لاڙڪاڻي
 ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● لهڻي: ٺ. مڇيءَ جو هڪ قسم - لوهڻي.
 ● لهو: ذ. (ع. لهو = گيل تماشو) اجايو
 ڪم - گيل - تماشو - بازي - راندروند - جماع -
 مجامعت. پوڳ - پلاس - محبت واهيات.
 = لهو تعنب: ذ. گيل تماشو - راندروند -
 عيش و نشاط - عياشي. دل لڳي. تفريح - گل پوڳ -
 پوڳ چرچو.

آساڙي باهه ٻارن لاءِ ذرا ذرا - چڱيون - آلاڻ.

لَتَا لَائِي: جهيڙو ڪرائڻ - نندو مڃائڻ - جهيڙو لڳائڻ - جهيڙي لاءِ چيڙچاڙ ڪرڻ - چُرچ ڪرڻ - ڪٽونس ڪرڻ - جهيڙو آڻارڻ - ٻه گهر ٻارڻ.

لَتَوَڙو ۽ لَتَوَڙا: ذ. ماڻهوءَ جي آلت.

لَتُون: عشق - محبت - پيار.

لَتُون (ڪ): مصدر. ماڻش ڪرڻ - آڏڻ.

لَتِي: حرف جر. جي واسطي - جي ڪري - لاءِ - ڪارڻ - واسطي - جي سبب - جيڪر. (ذ).

گهات - خرابي - فنا - وِئاس - ستياناس - تباهي - ڀائمالِي - ڀرتلي - قياست. (صفت). ڦٽايل - ايترو -

ناس ڦيل - ڇت - ٻرهاد - غلطان - متحير - مڪن (عبادت ۾) - ريل - لين - غرق - گم (خدائِي

خيالن ۾). لطف - مزو - رَس - مزيداري - ڇهڻو -

راڳ جي لِي. رڄيل يا رتل. پيار - محبت - قرب.

لاڙو - خواهش - شوق - آرزو - تمنا - اشتياق.

موزون آواز - سُر - آهنگ - آواز يا ساز جي جهانءَ.

لتهجو. ڪن. ڌن - خيال. رَت - مسلسل - تسلسل.

لتي جي ڪاٺين جو جهنگ.

لَتِي ٿِي: رڄڻ يا رڄي رهڻ. ناس ٿيڻ.

لَتِي ڪَرڻ: سُرڻ جو اثر ڪرڻ - ملائج - گڏائڻ.

لَتِي لَتڪائڻ: موزون سُرڻ جو اثر ٿيڻ. شوق

ٿيڻ - ڌن لڳڻ - مزو ٿيڻ.

لَتِي مَنِي ڪَرڻ: گرم ڪري ڇڏڻ - ظاهر نه

ڪرڻ - لڪائڻ.

لَتِي ۽ لَتِيُون: ٺ. زالن جو هڪٻئي کي

سڏ ڪرڻ لاءِ ڪم ايندڙ لفظ - عورت جي ساهيڙي -

اڙِي - پٽِي. اتي وغيره مان ٺاهيل لَتِي -

(سن. لِيپ = لِيڻ) چيڙهالو وڌل اڻو - ڪاغذن

چيڙائڻ لاءِ اتي مان ٺاهيل سِيرو - لِيڻي - ڪٽونر.

ڪڪڙ جي اُٽي جي لَتِي. (اسم خاص). ون جو

هڪ قسم - ننڍو لَتو.

لَتِي جو ون: ذ. ون جو هڪ قسم.

لَتِي لَتَانْدِي ڏَسَن (ت): ٿوري خبر هجڻ.

لِئَاڙُون (ت): مصدر. وڃائڻ - خراب ڪرڻ.

لِئَاڪو ۽ لِئَاڪا (ت): ذ. منظره. جهاتي.

لِئَالِدو (ل): اسم خاص. گاه جو هڪ قسم.

لَتِيَتَرِي: ٺ. (انگ). ڪٽائڻ جي جاء -

ڪتب خانو.

لَتِيَجَن (ت): مصدر. گهٽ ٿيڻ.

لِئَتَر ۽ لِئَتَر: ذ. جهاتيون ٻائيندڙ - لِيَسو

ٻائيندڙ - لِيَاڪا ٻائيندڙ - جهاتي.

لِئَتَر: اسم خاص. سامونڊي مڇيءَ جو هڪ

قسم. سُوئر جو کير ٻيڪ ڦر. ٻچو - ٻاج - ڦَر.

ڪِنْد.

لِئَتَر ۽ لِئَتَر: ذ. لِيو - جهاتي - لِيَاڪو.

لِئَلُورِي: اسم خاص. ڪڪڙ جو هڪ قسم.

لَتَن: اُٺي.

لَتَن مَتَن: اُٺيءَ کي ٻن ڌڪن مان مٿي اُٺائڻ.

لَتِن ۽ لَتِنُون: ٺ. رستو - وات - پاسو - لائين.

لَتِن و تَن: لائين وٺڻ - رستو وٺڻ - پاسو وٺڻ -

ماڳو نمونو اختيار ڪرڻ.

لَتَن: دل جي تار - عشق.

لِئَتَر (ل): ٺ. سٺا وار.

لِئَتَرُو ۽ لِئَتَرَا (ل): ذ. تڪليف.

لَتَن ڪانڊار جَن: وار ڪڙا ٿيڻ.

لَتَن: مصدر. گهوڙي وغيره کڻي ٻڌڻ -

ڪِلِي ۾ رَسِيءَ مان ٻڌڻ. قابو ڪرڻ - ٻڌڻ.

مال وڙڪائڻ - سال چارڻ. (ل). هڪيءَ جي لات

ڪرڻ - ٻولڻ - چوڻ.

لَتُو: اسم خاص. ون جو هڪ قسم. تعلقي

بدين ۾ هڪ ديھ جو نالو.

لِئَتَر: ذ. لِيَا ٻائيندڙ.

لِئَتَر: ذ. ننڍو لِيو - ٿوري جهاتي.

لِئُو ۽ لِئَا: جهاتي ٻائڻ - منهن ڪيڏن -

جهاتي - جهانڪو - لِيَسو - لِيَاڪو. پوءِ - ڏپ -

ڊيجو. فڪر - گهڻي - خيال. لسج - حياءَ - حجاب.

سِيپل ڪڙو. (ٺ). سنڀال.

لَتُو ۽ لَتَا: ذ. ٻه چار گڏ ٻريل ڪانا.

لَتَانْدِي يا باھ ٻارڻ لاءِ ڪڪڙ وغيره جي مٺ -

منجهوري، تعلقي ڪوٽ ڏيجي، تعلقي ميرپور بنوري، تعلقي شاهيندر ۾ ڏيهن جا نالا. هڪ ٻوٽ جو نالو (لس ٻيلي ۾). منگرمچ جو هڪ قسم. لياري ڪوارٽرس، ڪراچي جي هڪ بستيءَ جو نالو.

● **لياقت** ۽ **لياقتون**: ث. (ع) لياقت - قابليت - وصف - حيثيت - پريويتا - علميت - صلاحيت - عقل - درجو - حاصلات - جوگائي - سگهه - ستمگي - پڄندي - لائق - يوگيتا - ڀارتا - شرافت - لطافت - گڻ - صداقت - خاصيت - خوبي - مروت - ليحافظ - مهر - جوهر - حوصلو - ظرف - شائستگي - تهذيب - دانائي - هوشيارِي - چترائي. مقدور - مقدرت - استطاعت.

- **لياقت** پتر ٻو: ليحافظ وارو - خليفو.
● **لياڪو** ۽ **لياڪا**: ذ. جهاتي - ليڪو - لياڪو - نهار - ليٽو - ليٽو. عيب جي نظر - اوٿائي - عيب. ڪنهن لوگهي مان نهارڻ جي حالت.
"وچ ۾ ٻوٽ وصال ۾ ليڪ ٻوٽ لياڪو"
(شاه).

دوستي - سنڪت - مائتي - عزيزن جو سڱ. (ن - ب).
● **لياني** ۽ **ليانيون**: (ت): ث. ڌر - سستي - غفلت - گيسر - ڪاهلي - بي پرواهي.
- **لياني** ڪرن: (ت): سستي ڪرن - گيسر - گيسر.

● **لهيي** ۽ **لهيي**: ذ. ٺڳ - تريناڪ - ڏيڀر - ڪُٺڻو - ٺوگي - اوياش - رولو - پينانگ - نيچ - ڪميٽو. (ث). آڻ جي ناڪيلي.

● **لهپاڪو** ۽ **لهپاڪا**: (ل): ذ. اڙوڪو - بدشڪل.
● **ليٽ** ۽ **ليٽون**: (ڪ): ث. چپ سان زور ڏيئي، تنڻ ڏائڻ جي حالت - چڱو.
● **ليٽو** ۽ **ليٽوڙ**: (ڪ): ذ. آهو ڦر (جو ماءُ کان سواءِ ٻين ٻڪرين کي ٻ ڏائي).
- **ليٽوڙو** ۽ **ليٽوڙا**: (ڪ): ذ. ليٽوڙو.

● **ليٽر ٽيٽر ٽيٽر**: (ت): چرچن بنا سانباهاڻ (سج ٻچ) وڙهڻ ۾ هڪٻئي کي ڏسي ڪيرائي وجهڻ.

- **لثبي مان لث پيچن**: (ت): تميز نه ڪرڻ - نڪيڙ نه ڪرڻ.

- **لثبي مان لث پيچن**: بنا تڪليف ڪامياب ٿيڻ - انجان جو ڪنهن وڏي ڪم ۾ هٿ وجهڻ.
- **لثبي هٿان لنگهڻ**: ٿوري خرچ مان ڪم ٿيڻ - وڏي خرچ کان پيچڻ.

● **لثبي** ۽ **لثبيون**: ث. (من. لتون). لٽڻ - وڍڻ - ڦٽڻ ڪرڻ. (ن - بلوچ). صرف سڀسرن ڦاسائڻ لاءِ رچ. (ڪ). ڇيٽ جو ڪٽڻ - ڇيٽ جو حصو - هڪ پاسو - هڪ پٿر - هڪ هاري - هڪ وارو. (ت).

● **لثبي وارو**: اسم خاص. ڀڳي نوڙهي ڪسان مليوڙي نٿن کان اوله طرف هڪ جبل جو نالو.
● **لثبي واري**: اسم خاص. تعلقي روھڙيءَ ۾ هڪ ڏيه جو نالو.

● **لتي**: رچيل يا رتل - مَحَوَ ٿيل.
- **لتي ٿيڻ**: ميلڻ - ڪم ٿيڻ. ناس ٿيڻ.
- **لتي ڪرڻ**: ميلائي يا گڏي ڇڏڻ.
- **لتي مٽي ڪرڻ**: ڪم ڦٽائي ڇڏڻ - قصو ڊانوا ڊول ڪري ڇڏڻ. لڪائي ڇڏڻ.

● **لتي (ڪ)**: ذ. ڪاري جي ٻڙيءَ جو حصو - مٿا - ڪاري جي ٻڙيءَ ۾ (سبون) مٿل پاسي کان لڳل ڪٽوريون.

● **لتي**: (من. ليٽه. ٻرا. ليٽه = چٽوڻ). مڇيءَ جي مٿان لڳ لڳ دار جهڙي ٿيندڙ وٽ. ڪڇي ٿانءُ کي مٽيءَ جو ڏنل لسو راڳو. (ن - ب).
● **لتيا**: اسم خاص. وڻ جو هڪ قسم - لوا - آسرنهن لٽو "لتيا ڏنر لار سانپارا ساهڙ جا" (شاه).

● **لتيانو**: (ل): ذ. طح وارو.

● **ليار**: اسم خاص. وڻ جو قسم، ميوي جو قسم.
● **ليار جا گيسر**: اسم خاص. تعلقي حيدرآباد ۾ هڪ ڏيه جو نالو.

● **ليارو**: اسم خاص. تعلقي سجاول ۾ هڪ ڏيه جو نالو.

● **لياري**: اسم خاص. تعلقي ڊگهڙي، تعلقي ڏيپلي، تعلقي ڪسپري، تعلقي ساساڙي، تعلقي

● لهيت ڪيوتتر: اسر خاص. ٻاواڻي راند جو هڪ قسم. ڪيوتتر جو هڪ قسم.

● لهيت ڪيوتتر ڏوٽ ڪيوتتر: ڪيوتترن جي راند جو هڪ قسم.

● لهيت ڪيوتون (ت): ٿ. ليڪ.

● لهيتن ڪيوتون: ٿ. (سن. لهر لٽ =

ليتن) سنهتور. چاڙهي. لاهي. لهندي. سلاسي

واري زمين. زمين جي هيٺ مٿاهين. تيرڪن.

تشيب. لساني. ٿئي جو ٿڪر. گول ڪاٺي،

۸ فوٽ کن ڊگهي، جنهن جي مدد سان ڪيٽيل

زمين جا پٿر پڇجن. (ت). هر کان ٻهه زمين

مٿين ڪرڻ جو اوزار. ارٿ يا چرهي جو پاڳو

(گول ڪاٺي).

● لهيتن: مصدر. (سن. ليهي زني < لهيتي

لٽ = ليتن) ڏوڙ ۾ آڻڻ پٽڻ. سمهن. آراسي

ٿيڻ. آرام ڪرڻ. پاسيرو ٿيڻ. ڊگهو ٿيڻ. فرحت

وٺڻ. سٽوئي رهڻ. آهليڻ. لپي پوڻ. لهنڻ.

ٿيڪ ڏيڻ. پاسو ڪوڙڻ. ڊهن. ڪيرڻ. پوڻ سٺن

جو زمين تي ڪرڻ. وڇائجڻ. لٽڻ. لاهو ڪرڻ.

قدمن ۾ ڪرڻ. پيرين پوڻ. ميدان ۾ لپڙيون

پائڻ. لاڙو رکڻ. مائل ٿيڻ. جهڪڻ. سفارش

ڪرڻ. لساني. سلاسي. نشيبي. ٻائيءَ جو چڙهائ.

آڻڻ. چڙهه. ڪيوتتر جو قسم، جن کي ڦيرائي

کڻي زمين تي ڇڏجي ته لهيتي. ڦيرڻ. ڦيري پائڻ.

گهرڪڻ. گيسڪڻ. گيسڪڻ. گيسڪڻ. عيجز

ڪرڻ. نياز ڪرڻ. خوشامد ڪرڻ. هار مڃڻ.

مغلوب ٿيڻ.

● لهيت ڪيوتون: ٿ. ٻائيءَ جي آڻڻ. چڙهه.

و ڀر. درياءَ جو هڪڙي ڪپ کان ٻئي ڪپ

ڏانهن لاڙو يا تيز ويندڙ وهڪرو. درياءَ جنهن

پاسي لپتي هوي. وهڪ جو لاڙو. آڻڻ. ٻوڏ.

سلاپ. لپت. لاڙو. هڪ پاسي تي ڪرڻ. رغبت.

جهڪاءُ. رخ. لاهه. چاهه. چاڻي. خيال. پيت

جو لاڙو. ديوار جي لپت. نيوريل. لاڙ. لاهي.

لهندي. دير. گيسر.

● لهيتارو ڪيوتارا (ت): ڏ. صفت. پاسو ورائڻ.

● لهيتي ڪيوتون: ٿ. ڏي وٺ. ڏيڻ وٺڻ.

وٺڻ. ڪنهن. وٺڻ واري حالت. حاصل ڪرڻ جي

حالت. (خد. ڏيئي).

● لهيتي ڏيئي: ٿ. حساب ڪتاب. ڏي وٺ.

ڏيب. ڏان. ڏندو. واپار. لٽهه. وڇڙ. وهنوار.

وهي وات. واهيو.

● لئيت: اسر خاص. تعلقي ميرپورخاص ۾ هڪ

ديھ جو نالو.

● لهيتن: مصدر. (سن. لٽ = ليتن) گولايون.

کاٺن. زمين تي آڻڻ پٽڻ. آڻڻ پٽڻ ڪرڻ.

ليٽيون پائڻ. مٽيءَ ۾ پٽوٽ ٿيڻ. ڪپ يا

مٽيءَ ۾ ليٽيون پائڻ. ڦيڻ. زمين تي هيڏي هوڏي

ٿيڻ. خراب ٿيڻ. لپت ڪيوتتر ڪرڻ. مٽيءَ ۾

پٽجڻ. مٽيءَ ۾ خراب ٿيڻ.

● لهيتن ڪيوتون: ٿ. لهيت پيٽ.

● لهيتن ڪيوتون: مصدر. لپت پيٽ ڪرڻ. ڪيرائڻ.

ڪيٽڻ. ڪيندائڻ. ريڪائڻ. ريڙهي پري ڪرڻ.

ويڙهڻ سيوڻ. گهمائڻ. ڦيرائڻ. ليٽيون پائڻ

(ڪپ يا مٽيءَ ۾).

● لهيتن ڪيوتون: ٿ. صفت. لپت پيٽ.

آڻڻ پٽڻ (ڏوڙ ۾). گول مول. پٽ تي ليتڻ.

لپت. گهماري. پٽ ۾ ڦيرو. ٻولائي. ڪلاڙي.

ليٽ. ليٽڻ. چڙهي هئڻ.

● لهيتن ڪيوتون: زمين تي ليتڻ. لپتي پوڻ.

ڇڙيون هئڻ.

● لهيتن ڪيوتون: ٿ. ڏوڙ ۾ آڻڻ پٽڻ ڪرڻ.

ليٽڻ پيٽڻ. ٻئي جي در تي انتظار ڪرڻ. پٽرائي

در تي ٿڪڻ. انتظار ڪرڻ. آڙي ٺيڙي ڪرڻ.

ڪاوڙجي زمين تي يا ڏڏڙ ۾ ليٽڻ پيٽڻ. سور کان

ليٽڻ پيٽڻ.

● لهيتو: ڏ. پريس جو هڪ قسم.

● لهيت ڪيوتون: ٿ. (انڪ. لپت = دير)

وقت مقرر کان ٻهه. غير وقت يا غير موسم جو.

دير. ٻهه. بعد. اوڀر. (اسر خاص). تعلقي موري ۽

تعلقي ميرپورساڪري ۾ ڏيھن جا نالا.

- ليٽائون ۽ ليٽائون: ذ. صفت. سلاسي-
 نشيبي- آڌيٽر- لاهي وارو- لاهو.
 - ليٽائون (ت): آڻ يا ٻين جانورن جي ليٽن
 جي جاء.
 - ليٽائين: مصدر. هيٺ ڪيرائين- سمهارڻ-
 پاسو ڪوڙائين- آڻائين- ڊاهڻ- ڪيڙن- آڻائين-
 اونڌو ڪرڻ- آڻ پٽ ڪرڻ.
 - ليٽائون: ليٽ وارو. ليٽ ڪندڙ.
 - ليٽ پيٽ: ٺ. آڻ پٽل- ويڙهڻ- ليٽي-
 آڻ پٽل- ليٽن- ڦيٽن- ليٽ. ڳنڍيل- وڙهڻ ۾
 هيٺان مٿان ٿيڻ- گڏوچٽ ٿيڻ.
 - ليٽ پيٽ رانڊ ڪرڻ: ٻاراڻي رانڊ جو
 قسم- وڙهڻ.
 - ليٽ پيٽ ڪندڙ: رانڊ جو هڪ قسم.
 - ليٽجڻ: ڏسجڻ.
 - ليٽر (ت): ذ. قاتل جوتو- پراڻي جتي.
 ڪير ٿو ڏي- ڊهندڙ.
 - ليٽري ٺاهڻ: ميدان ۾ (ڌوڙ ۾). ليٽري ٺاهڻ-
 ليٽن- آڻ پٽل.
 - ليٽ ڪٽوٽر: ذ. رانڊ جو هڪ قسم
 (جنهن ۾ هڪ طرف جا ٻار پاڻ مان هڪ ڪي
 چادر ۾ ڍڪي سمهاريندا آهن ۽ ٻيا چوڪر
 اڪل چوڪر جي نالي پٿرن جي ڪوشش ڪندا آهن).
 - ليٽ ٿيٽ: آڻ پٽل- هيٺ مٿي.
 - ليٽ ٿيٽ: ليٽ پٽ ٿيڻ.
 - ليٽن ڪرسي: ٺ. آرام ڪرسي.
 - ليٽي ڪرسي: ٺيڪ واري ڪرسي-
 آرام ڪرسي.
 - ليٽهڙو ۽ ليٽهڙا: ذ. صفت. ميدان ۾ گڏه
 وغيره جو ليٽن- ليٽيون پائڻ- ليٽر- ليٽ پيٽ-
 آڻ پٽل- هيٺ مٿي.
 - ليٽ هٿن: هڪ طرف لاڙو هٿن. پاس هٿن-
 ڇڪڻ پاتي ٿيڻ- فائدي ۾ هٿن.
 - ليٽو ۽ ليٽا: ذ. ليڪو- ليڪ- سطر- سيٽ.
 - ليٽي ۽ ليٽيون: ٺ. گاه جو هڪ قسم
 (آڻ ڪڍائي). (سن. ليٽ= ليٽين). چيڙ هالو.

اڌ رڌو آڻو. ليٽي- رڌل آڻو- ڪاغذن کي ڳنڍڻ
 لاء رڌل پٽو آڻو- لٽي- ڪونر پٽل- مٿس-
 ڳوهيل آڻو- آڻي جو خميرو- پٽو- چاڻو. لاٽي-
 ليٽي.
 - ليٽ ۽ ليٽ: ذ. مرهر- مرهر- مرهر جهڙي
 شيء جا ڪنهن عضوي تي لائجي. دوا جو نالو-
 مڪڻ لاء دوا- طيلا- مالش لاء دوا- مڪڻ- ته-
 مسلمسو- گيل حڪمت- پلستر- ضماد. ڪهڪل.
 ريختو. ميل.
 - ليٽ ۽ ليٽ: ليٽ- آڻائين- ليٽائي- ناٺاڪي-
 پرشٽيا- ڪس.
 - ليٽو: اسم خاص. تعلقي شاهنڊر ۾ هڪ ديهر
 جو نالو.
 - ليٽن: مصدر. (سن. ليٽ= ليٽن).
 پراڻي. ليٽي. هڪ ليٽا= ليٽن). مٽيء ۽ چيٽي مان
 لپو ڏيڻ. لپو ڏيڻ- پوٽو ڏيڻ- ليٽن- راکڻ-
 ڪچ ڪرڻ- گارو ڪرڻ- ملڻ- مٽي هٿن- راکڻو
 ڏيڻ- پوچڻ- ٿيڻ- پلستر ڏيڻ يا هٿن. قلعي ڪرڻ.
 ليٽ- پوچو- پوٽو. لپو. ليڪائڻ- چيٽائڻ-
 ڳجهو رکڻ.
 - ليٽ: مڪڻ- لپو.
 - ليٽائي ۽ ليٽائون: ٺ. لپي ڏيارڻ جو
 ڪم- لمبائي- راکڻو- پوٽو- پوچي- لپي ڏيارڻ
 جي مزوري.
 - لپو ۽ لپا: ذ. مٽيء ۽ چيٽي مان راکڻ.
 پوچو- پوچي- ليٽ- پوٽو- ليٽ- چيٽي- راکڻو-
 مٽيء جو چاڙهو- لپن لاء مٽيء جو ڀريل لٽو-
 آسٽر- ته. چونڪو پائڻ. (ت).
 - لپو پوٽو: ذ. مٽيء جو لپو ۽ مٿاهڻ سنهي
 ۽ لسي رڙيء جو پوٽو- پلستر- قلعي. ڪيو ڪرايو-
 پيو پٽايو.
 - لپو ڏيڻ: ڪارو يا گپ پٽ ڪي هٿن.
 - ليٽجه ۽ ليٽجون (ت): ٺ. ڏکي چاڙهي
 تي چوڻ لاء پڇرو. پٽ جي سنهي پوچڙي. (ن- ب).
 - ليٽجه ۽ ليٽجه: ذ. صفت. مٿين- سڪين-
 نازڪ- لطيف- نفيس- سنهو- باريڪ.

- لہزمی، کتری و جین (ت): مجرم بنائی۔
شرمندہ کرن۔

- لِيْمُزِي' ۽ لِيْمُزِي' : ث. شڪي - شومسار .
 ۵ لپس : صفت . حاضر - تيار - منڀريل - رڪاب ۾
 پير - هڪيو ٿڪيو - تڙت - موجوڊ - تير - تيار -
 آڏو رهيو .

● لپس ۽ لپس: ذ. (من، شلپ شستن = گوڀو) تنڌ - زڪام - لپس - سردی - نزلو (نڪ جو) - تنڌ کان تڪ مان پاڻيءَ جو وهڻ - مغز جي بيماريءَ جو هڪ قسم. زالون نيموريون وغيره جو لپس مٿي ۾ وجھڻ - چيٽڙھ - چيٽڙ.

۱۔ لہیات و لہیات : ایسے - زکام - تھ یا گرمی
 لہی کرے تھ و تھ، لڑو تھ،

= لیسیر ۽ لیسیر: ذ. صفت، لیسدار - چیڙهو -
 چیڙهالو - چکنو - لکجاڳدار - چکیو - پڙو -
 پاڻيانو - مڻيو.

== لیس' کئی' و' جہن' (ت): نقصان رسائی -
دہائی - ہیسائی - ٹکائی .

● لِيُسَاوُوا ۚ لِيُسَاوَا (ل): ذ. لِيَكُو.

● لیسکولی (ت): نوریشزو.

● لیسوڙو = لیسوڙا: ذ. (ف. سگ پستان.
من. لیس + اول + ڪ = گیدوڙو. ٻرا. میلوسولیا.
ه. لیسوڙا = گیدوڙا) وڻ جو هڪ قسم - میوی
جو هڪ قسم - گیدوڙو - گیدوڙي جو ڦر (جولیو)
جهڙي رس سان ڀريل هوندو آهي). سگ پستان -
مستان - مخطا - مخطا - لیسوڙو.

- لېسټوژي' ۽ لېسټوژيُون: ث. ون جو هڪ قسم- ميوې جو هڪ قسم - گيسڊوژي. گيسڊوژيءَ جو قتر.

● ليشَ ۞ ليشُون (ل): ذ. مِتي يا رنگ .
جو خراب ليڪو .

● لیٹشان' (ت): ذ. ذرڑیون۔ پیکڑیون.

۱۔ لیٹھان' دِیسی' (ت): ذرّیوں دِیسی۔

● لَيْقُ ۽ لَيْقُ (ک): ذ. وڏي سٽوڙ -
گاديلو - سٽوڙ - رضائي.

● لِيئَوُ ۽ لِيئَوُ؛ ذ. آت - ذَا كِهو - كرمو - گورو -
توڏو - ذَا كِه. (صفت). ڀرڙو ماڻهو - مست - هيٺو -
ڦيٽو - ڦيلو - موڳو - ڍرو - آرسِي - ٽوٽي. بيوقوف -
ڪم ذهن - بي عقل - مورڪ - مٽ هيٺو - ڳهيلو -
ٽوڏ - پٽڪو - موڳو مٽير - ڪُنڊ - آڻاسو -
اڏايو - جامل - مَسُوڙَ هَل - جَڙ - ڪوانٽ -
ڍاڪن ڍلو - عاري - سايو ساٿ - ڪم ڪوس -
ڪم چور - سُومتي. ننڍڙا ڇيلا. اهو ڏاند وغيره
جنهن جا ٻئي ڪن وڏا هجن. نرم - ڪنڙو. (ت).
● لِيئَوُ ۽ لِيئَوُ؛ ذ. اڳڙين جا ٽڪر جي
ٻڪري وغيره جي ٿڻن کي ڏانڻ کان ٻڌي ڇڏجن.
اُن جي ڪُنڊيءَ جي ٽنگ کي اُٺ کڻي اڳڙي
ڏين - ڏنو - پُنجو - پُڻج - ڪُنڊيءَ جي سوراخ
جنهن مان اُن کڻي - جنڳي جي وچ ۾ ٻيل
وڙهي يا خال. ٽنگ - سوراخ - منهن آڻڻ -
ليو. (ت). جهاز. ٻيڙو.

۱۔ لیوڑا لایو: اگرتین جا تُکر پکریء جی
 دُتین کی بدن۔

ۛ لِيُتَوَّوْا لَاهِيْنَ (ك): ٲتدرو كرڻ.

- لِيٽُوءُ لَتِهِي: بندش لهن - ڳالهائڻ وغيره جي
 انڪ لهن. گهڻو ڳالهائڻ - ڏکري لهن - هلاندي يا
 عزت لهن - ڳالهائڻ کان بس نه ڪرڻ - شرم و حياءُ
 وڃڻ - خوار ٿيڻ - ڪلاهاري ٿيڻ. (ت). بي حياتي وڃڻ.
 - لِيٽُوءُ لَتِهِي پَتُون: کجهو عيب پٿرو ٿيڻ.
 - لِيٽُوءُ لَتِهِي وَجَن: آڻڻ نڪري وڃڻ - خوف
 نڪري وڃڻ - ڏاڍو فحاش ٿيڻ - تمام گهڻي
 ٻڪوات ڪرڻ. (ت).

● ليٽري: اسم خاص. ٻڪريءَ جو هڪ قسم، دگهن ڪنن واري ٻڪري.

● لپیزم = لپیزم، ث. صفت. (ف. لیزم = نرم و لوکيدار کمان) نرم و لوکيدار کمان. نرم. هڪو پکو - شرمندہ - لتجي - ليوزي - شرمساز - شڪي - شرم وارو. جڏھن جي لائق. ذوهي - گنهگار. (ل).

- لہذا ہم "کترن" (ت): اچي ڪرڻ - شرمسار ڪرڻ.

● ليکڪائين (ک): ذ. ليکڪ - لپسٽوڙو.
● ليکڪ ۽ ليکڪون: ث. (سن. ايڪاڊ ليکڪا =

ليکڪ، ٻرا، ايلي = ليکڪ، هم. ليکڪ = نشان)
ليکڪو - سٽ - سٽر - ويڪا - ريڪ. نانگ جو
ليڪو. ڏاڳو - نوڙي - رسي - ڏورو. نشان. وات -
سڙڪ - راه - رستو - گاڏي جي ڦيٽي جو نشان -
هر وهڻ جو نشان - وات جو نشان - اوڙو. سنڌو.
قطار. ڌار - پٽي. رسم - رواج - ريت - دستور -
قاعدا. مرجادا. داغ - عيب - ليڪو. (آصفي).
خط. پند - چرن. (پلٽيس).

● ليکڪائون: ذ. صفت. ليڪن وارو.
● ليڪتدار ۽ ليڪتدار: ذ. صفت. ليڪن وارو.
● ليڪڪ ۽ ليڪڪي: ذ. صفت. ليڪن وارو. ليڪا پائيندڙ.
● ليڪڪڙ ڪپڙائين: ذ. صفت. ليڪن وارو. ليڪا پائيندڙ.
● ليڪڪڙ ڪپڙن: ذ. صفت. ليڪن وارو. ليڪا پائيندڙ.
● ليڪڪڙ ڪپڙن: ذ. صفت. ليڪن وارو. ليڪا پائيندڙ.

● ليکڪ پائين: ذ. صفت. ليڪن وارو.
● ليکڪ ڏي: ذ. صفت. ليڪن وارو.
● ليکڪ ڪڍڻ: ذ. صفت. ليڪن وارو.
● ليکڪ ڪڍڻ: ذ. صفت. ليڪن وارو.

● ليڪچر ۽ ليڪچر: ذ. (انگ. ليڪچر =
وعظ). وعظ - سبق - درس. زباني. وياڪاڻ.
آپديش. زباني مضمون.
● ليڪچرار: ذ. واعظ - درس ڪو - سبق ڏيندڙ.
مضمون مٿائڻ وارو. آپديشڪ.

● ليکڪو ۽ ليکڪا: ذ. نڪل. سٽ - ليڪ -
ليڪو - پتي - ڌاري - نشان - خط - ريڪا - ريڪا -
سٽ. ڦيٽي جو گيساڻو. اوڙو. گيهو - گيساڻو.
رهڙو. رهندي. نڪتل نشان - سنڌو.
● ليڪو لنگهه: (ت): صفا حيا ڇڏڻ - بلڪل
خراب ٿيڻ - حد تي پهچڻ - حد ٽيڻ - زور ڏيڻ -
پڙ ڪڍي بيهڻ.

● ليکڪس (ل): ظرف. آڙي - ماسر - عجب
جي نشاني.

● ليکڪو لنگهه: (ت): صفا حيا ڇڏڻ - بلڪل
خراب ٿيڻ - حد تي پهچڻ - حد ٽيڻ - زور ڏيڻ -
پڙ ڪڍي بيهڻ.

● ليکڪن: حرف جملو. (ع. ليکڪن = مڪر).
مڪر - پر. ادا - اما. ولي - وليڪن.

● ليڪڪي: مصدر. (سن. ريڪا = ليڪڪ).
ليڪون پائڻ - ليڪا يا ليڪون ڪڍڻ - سيئون پائڻ -
خط ڪڍڻ - ليڪو پائڻ - آنڪارڻ - خاڪو ڪڍڻ.
(ڪپڙي وغيره تي) نشان ڪڍڻ. ڪنهن ڪپڙي
وغيره تي ڀرت ڀرڻ کان اڳ پينسل سان نشان ڪڍڻ.
● ليڪڪ ۽ ليڪڪون: ث. ٻن ليڪن جي وچ ۾
ڪوبه مفاصو - قطار - خط - ريڪ - ريڪا - سٽر -
سٽ - ڌار - لائين - ليڪو - لائن - لين - صيف - ڌاري -
پٽي - پٽو - لڪير - لار - سلسلو - نانگ جي هلڻ
جو نشان.

● ليڪڪو ۽ ليڪڪون: (ت): ٻنجا ڏيڻ - شرمسار ڪرڻ.
● ليڪڪائون ۽ ليڪڪائين: ذ. صفت. ليڪن
وارو - پٺاڻي - ڌاريدار.

● ليڪڪي: عمل. مذهبي حڪمن جي حد.
● ليڪڪي ڦهلا: مذهبي حڪمن جو پرچار - تبليغ.
● ليڪڪي کان ٻاهر: ٻاهر نه ڪڍڻ: پنهنجي
أصول تي قائم رهڻ. پنهنجي فرض آڏائي ۾ ڪابه
ڪوتاهي نه ڪرڻ - مذعب تي ثابت قدم رهڻ -
ڪڏهن به گمراه نه ٿيڻ - هميشه حق تي هلڻ.
● ليڪڪو (ت): ذ. ڪائن جي ڪنارن تي
هڪ يا ٻه ڏوريون رکي ليڪون ڪڍڻ لاءِ اوزار.
● ليڪڪو ۽ ليڪڪو: (ک): ذ. صفت. ليڪندڙ.
(ث. ليڪڪو ۽ ليڪڪو: ليڪڪو ٿيڻ). جملو "چورو
سڪول کان ليڪڪو ٿي پيو آهي."

● ليڪڪ ۽ ليڪڪ: ذ. (سن. ليڪڪا <
ليڪڪ = ليڪڪ) الهي انگ لکيل - قسمت -

● ليڪڪ ۽ ليڪڪ: ذ. (سن. ليڪڪا <
ليڪڪ = ليڪڪ) الهي انگ لکيل - قسمت -

پاڳ - ڀاوي - نصيب - لکيو - تقدير - هتو و نهاريو -
مر نوشت - پيراليد - پيراليد - پيرالتب - لکت -
لکئي - لکيل - لکيت - مضمون - اخبار ۾ خاص
گالهه وجهن - اشاعت - اخبار ۾ ڪنهن بنسبت لکيل
مضمون - انشا - مقالو .

لپڪارو ۽ لپڪارا : ذ . لکندڙ - ڪاتب -
منشي - حساب دان - ليکاري - عريضي نويس - نويس -
محرر - ميتو - پسن تي لکندڙ - حساني - حساب
ڪتاب لکندڙ .

لپڪاري ۽ لپڪاري : ث . لکندڙ - ڪاتب -
منشي - حساب دان - ليکيارو - عريضي نويس .
وهيون لکندڙ - حساب ڪتاب رکندڙ - منشي .

لپڪو ۽ لپڪو : ذ . صفت . ليک لکندڙ -
لکڻ وارو - لکندڙ - مضمون نويس - اديب -
مصنف - مضمون نگار - نقل نويس - منشي . خزانچي .
مصور - چترڪار - نقاش ڪمالڪر .

ليک ۽ ليکڻون : ث . (سن . ليکڻا) ليکڻا <
ليکڻا = ليک . پرا . ليکڻا = ليک . ه .
ليکڻا = ليک (جوڻ) جوڻو جوڻو . جوڻو جوڻو
قسم - چو - هڏو - سنهڙي جوڻو - جوڻو جوڻو -
بيختر - مڙس - پڻي .

ليکڻو ۽ ليکڻو : ذ . جنهن جو سڄو مٿو ليکڻ
سان ڀريل هجي - جوڻو .

ليکڻ ڪاڌو (ت) : بلڪل غريب - ڪم ذات -
مڇو - مسڪين - ڪنگال .

ليکڻ ۽ ليکڻون : ث . (سن . ليکڻي)
ڪلڪ - قلم - لکئي - اسٽيل - ڪاٺي .

ليکڻ : مصدر : (سن . ليک) ليکڻ حساب
ڪرڻ . ڳڻڻ . خيال ۾ آڻڻ . عزت ڪرڻ . پائڻ -
قدر ڪرڻ - گهٽرڻ - چاهڻ - پرواهه ساڳڻ . عزت
ڪرڻ - مان ڏيڻ - چاڻڻ - آدرپاءُ ڏيڻ - سمجهڻ -
ليکڻ ڪرڻ - ڳڻڻ - حساب ڪرڻ .

لپڪي : ڳڻڻ - شمار ڪرڻ .

لپڪو ۽ لپڪا : ذ . (سن . ليک) ليک =
لکڻ . ه . ليک (حساب) حساب ڪتاب - حساب -
ٻائڻو - ڏي وٺ - وهنوار - ڪندو - پيتو - ڳڻڻ -

انگي حساب - انگ وڌيا - شمار - اڪائونٽ -
لکيت . پڪي وهي - ڪاتو . حال - حالت . احوال .
ڪيفيت . عادت . برقاء - معاملو . خيال .

لپڪائڻو ۽ لپڪائڻا : ذ . صفت . ليکي جوڳو -
حساب ڪتاب جهڙو - حساب ڪتاب سان - حساب
ڪتاب جو درست هجڻ - پورو - درست - صحيح -
برابر - نڪ - برصواب - وهنوار جو - شڪر - مناسب -
آچت - وهنوارڪو .

لپڪو ۽ پٽڻ : حساب جا ٻئي پاسا پورا ڪرڻ -
حساب لاهڻ - حساب چڪتو ڪرڻ - جمع واصل -
پورو ڪرڻ - ليکڻ پورو ٿيڻ .

ليکڻ ٻائڻ : وهڻ ۾ ڪنهن خاص ماڻهوءَ جو
حساب داخل ڪرڻ .

ليکڻ چوڻ ۽ ليکڻ چوڻ : ذ . حساب - ڳڻڻ -
حساب ڪتاب - ڪندو - ڪڍڻ - لين - ڊين - ڏي وٺ - شمار .
ليکڻ ڏيڻ : جوابداريءَ هيٺ اچڻ .

ليکڻ ڪرڻ : حساب ڪرڻ - شمار ڪرڻ -
حساب ڏسڻ - لين ڊين جي مطابقت ڪرڻ - ڏي وٺ
ڪرڻ - باقي ساقي ڪڍي هڪ رقم معلوم ڪرڻ .
ليکڻ ڪوٺڻ : ڪنهن بئنڪ يا واهاري وٽ
پئسا رکي حساب ڪتاب شروع ڪرڻ .

ليکڻ لاهڻ : حساب صاف ڪرڻ - ناس ڪرڻ -
ماري ڇڏڻ - ڪٽائي ڇڏڻ - جهڳوٺي جهڻ ڪرڻ -
ڊينڪو ڊيري ڪرڻ .

ليکڻ لپڪائڻو : حساني حساب .

ليکڻ و جهڻ : حساب ڪتاب سان هلسڻ -
ڀوست ۾ کاتو رکڻ - ڀوست ۾ حساب رکڻ .

ليکڻي : ذ . ظرف : حساب ۾ - شمار ۾ - خيال ۾ .
(" جيئن " منهنجي ليکي ۾) . پيٽ ۾ .

ليکڻي باقي : حساب ۾ باقي بچت . حساب لاهڻ
يا صاف ڪرڻ - باقي بچت .

ليکڻي پاڙو ۽ ليکڻي پاڙو : لپڪي پاڙو : ث .

واپاريءَ جي حساب ڪتاب جو ڪتاب بارجمتر -
واڻڪي حساب ڪتاب جي بندي . آها وهي جنهن ۾
جدا جدا آدمين جا حساب داخل ٿيل هجن . کاتو . کاتي
جي وهي .

- ليکڻا ڌاري؟ ويس ڌاري - نقال - نت -
 ٻه رهي. ناڪ ۾ بهرو وندڙ. اداڪار.
 - ليکڻا ڪرڻ؟ ناڪ ڪرڻ - ناڪ ۾ ڪنهن جو
 نمونو ٿي کيل ڪرڻ. اداڪار ٿيڻ.
 • ليکڻا (ڪ): ذ. نڍڙو ٻچو - بي سمجه.
 • ليکڻا: اسم خاص. عورت جو نالو - چنيسر جي
 بيبي يا گهر واري (شاهه جي هڪ سورسي،
 جنهن سان چنيسر جو واه ٿيو هو، جنهن
 ڪونروءَ جي هار تي هير کي، چنيسر کي ڪونرو
 وٽ وڃڻ ڏنو ۽ اهڙيءَ ريت چنيسر جو پيار وڃايو).
 • ليکڻا: اسم خاص. تعلقي ڪوٽڙيءَ ۾ هڪ
 ديه جو نالو.
 • ليکڻا وڻي: ٺ. حسابن جي هڪ ڪتاب جو
 نالو (سنسڪرت ۾ ٺهيل پاسڪر آچار، جو
 پنهنجي ڌيءَ جي نالي).
 • ليکڻا ٿيڻ: مصدر. (سن. ليکڻ = چنڊڻ)
 منٿ ڪرڻ - آزي ڪرڻ - نيزاري ڪرڻ - ايلاز
 ڪرڻ - جانا پڙڻ - عاجزي ڪرڻ - ويٽي ڪرڻ -
 هٿ جوڙ ڪرڻ - مڱڻ - ٻاند پائڻ - عرض ڪرڻ -
 ليڙائڻ - گچيءَ ۾ پتلو پائڻ. دانهون ڪرڻ.
 - ليکڻا: نمائي آواز سان رڙڻ - جهيڙا.
 - ليکڻا ٿيڻ: آزيون ڪڇ - نيزاريون ڪڇ.
 - ليکڻا ٿيڻدي: دانهون ڪندي.
 - ليکڻا ٿيڻ ٿون: ٺ. (ع. ليلا: ڪارو
 رنگ) ڪارو رنگ. شب رنگ. مانولي. مڃونءَ
 جي معشوقه (عامر جي ڌيءَ جا واقع عرب جي
 رهندڙ خليفي بن امير جي عهد سن ۷۹ ه ۾
 موجود هئي). معشوقه - پريتما. خوبصورت.
 - ليکڻا مڃڻون مڃڻ: عاشق معشوق هئڻ -
 گهڻي پريت هئڻ.
 • ليکڻو (ت): اسم خاص. هڪ ذات.
 • ليکڻو ٿيڻ: ليکڻو ٿيڻ: ذ. منٿ - ميڙ - آزي -
 نيزاري - ويٽي - عاجزي - ليکڻو ٿيڻ.
 - ليکڻو ٿيڻ: ليکڻو ٿيڻ: ذ. صفت. مڃڻو -
 سوالي - نيازي - عرض - نياز مندي - عاجزي - منٿ -
 گيسِي.

- ليکي کي ليکڪ ڌرين؟ ليکڪو چڪو ڪرڻ -
 حساب صاف ڪرڻ.
 - ليکي ۾ گهٽ ڪرڻ (ڪ): حساب يا
 وهنوار ۾ ڪوتاهي ڪرڻ - ڪوتاهي ڪرڻ -
 دغا باري ڪرڻ.
 - ليکي ۾ نه هجڻ؟ ڳڻ ۾ نه هجڻ - شمار ۾
 نه هجڻ.
 • ليکي: اسم خاص. هڪ ذات (تعلقي نوابشاهه
 ۾ رهندڙ).
 • ليکي: اوتڙ.
 • ليکڻ ۽ ليکڻون: ليالي: ٺ. ع. رات -
 هڪ رات - شب - راتڙي - نيس. ڪڻڪ جو هڪ
 قسم. اٿن.
 - ليکڻا ٿيڻ: اسم خاص. رمضان المبارڪ جي
 ۲۷ تاريخ (جنهن تاريخ قرآن شريف نازل ٿيو هو).
 آخر قدر جي رات - سڳوري رات - عزت واري رات -
 شب قدر.
 - ليکڻا ٿيڻ: اسم خاص. حضرت رسول
 مقبول صلعم جن جي معراج وڃڻ واري رات -
 شب معراج.
 - ليکڻ وڻهار: اسم ظرف. رات ڏينهن -
 وزو شب - شب و روز - ڏينهن رات - نيس دن.
 • ليکڻا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 • ليکڻا ٿيڻ ٿون: ٺ. (سن. ليکڻا = راند)
 راند - وند - کيڏ - ڪڏ - وندر - کيل - تماشو -
 ناڪ - راڳ - رنگ - ٺيڻڪ ٻو - ٺهو - ٺهڻ -
 نڪ رس - پريم جون راند پون. عشق جي چيڙ چاڙ.
 ڪار جا انگل آرا. عجيب و غريب ڪم. سرشتي
 يا هرڪوتي جون عجب ۾ وجهندڙ گالهليون.
 ناڪ يا کيل ۾ ڪنهن جو نمونو ٿي ڏيکارڻ.
 عيش و نشاط. سير تماشو - ڪرتب - ناز نخرو -
 چلولائي. قدرتي علامت - حيرالي - ڪرامت -
 عبرت - قدرت - نظارو - جنسار. کيڏاري - ويسڌاري -
 اداڪار. پيدائش.
 - ليکڻا پڙهڻ: ذ. ڪرشن مهراج جو نالو
 (چاڪاڻ ته هن ڪيترائي عجيب ڪم ڏيکاريا آهن).

● ليٽهروڙو ۽ ليٽهروڙا (ت): موڳو-سُست-
واٽرو-ٿڌو.
● ليٽر ۽ ليٽر: ذ. لٽڪن-ڌاڳي ۾ پٽي
لڙڪائيل پٿر يا جڻپ.
● ليٽ: ٿ. (انگ. ليٽ=پٽي) پٽي-لاٽين.
● ليٽڪ: نمڪ-لوڻ.
● ليٽمو ۽ ليٽما: اسم خاص. وڻ جو هڪ
قسم-ميوي جو هڪ قسم (ڪٽو ٿئي)-نيبو-
نيٽبو.
● ليٽماڻي ۽ ليٽماڻي: ذ. صفت. ليمي جي
رنگ جهڙو-ليمي جي رنگ تي ماڻل-ليٽائون-
ساڻو.
● ليٽمون: اسم خاص. (سن. ليموني=ليمون.
پرا. نيٽموڪ=ليمون، ع. ف. ليمون). وڻ جو
هڪ قسم-ميوي جو هڪ قسم (ڪٽو ٿئي)-ٽرنج-
لبو-نيٽبو. (اسم خاص). تعلقي ناري (خيرپور ميرس
۾) هڪ ديهه جو نالو.
● ليٽمانئون ۽ ليٽمانئون: ذ. صفت. ليمي جي
رنگ وارو-ليمائي-ساڻو.
● ليٽن ۽ ليٽئون: ٿ. لائن جي بگڙيل صورت-
سيٽ-ليڪ-ليڪو. ڊگ-رستو.
● لين: ٿ. لهيتي.
● لين دين: ٿ. ليني ڌيتي.
● لينن: صفت. (سن. لينن<لي) مٽحو-
مليل. غرق-مسٽ-غلطان-گئل=واصل
مڪن-رقتل-زڏل.
● لين پٿرائي: اسم خاص. تعلقي ڪشمور ۾
هڪ ديهه.
● لينجهٽ ۽ لينجهون (ت): ٿ. (سن.
ليڪشا=ليڪ). ڪپھ جو ذرو-خراب تندون-
منهڙي تند-تاجيءَ جي خراب تند-سٺي سٺ
جي تند-ڪپھ جا ذرا
"لينجه پٿري" ڪيڏي چئي ڄاڻي
(شاهه).
ذرا ڪڪڙن جا رهيل. ليڪت. لطيف-نازڪ-
مڃين-سنگين-سٺو-نفس-پتلو-سوکيڙو-

● ليٽراتوري ۽ ليٽراتيئون: ٿ. صفت.
ليٽري-منٿ-ويٽي-عاجزي-آزي-ليٽات-
نيازي-هٿ جوڙو.
● ليٽراتيئون: ٿ. ليلائن-عاجزي ڪرڻ-
روئي عرض ڪرڻ.
● ليٽراتيئون ڪرڻ: روئي عرض ڪرڻ-
ليلائن-عاجزي ڪرڻ.
● ليٽري ۽ ليٽريون: ٿ. ليٽ-ويٽي-
ارداس-عرض-منٿ-آزي-نيازي-هٿ جوڙو-
باڏائڻ-آزي نيزاري ڪرڻ.
● ليٽنگ: ذ. ورت پوري ڪرڻ وقت ڪنهن
پير جي تربت تي وڌل پٿر.
● ليٽنگهه ۽ ليٽنگهه: ذ. پير جي تربت
مٿان مڇتا جو وڌل ڪپڙو-پٿر.
● ليلو ۽ ليلو: ذ. (سن. ليلو=گهٽو). پڪريءَ
جو ننڍو ٿر ڦر-ڇيلو-پڪر-پڪرو-پڪيءَ
جو نالو.
● ليلو ۽ ليلو (ت): ذ. الو-ساڻو. (ٿ.
ليلي ۽ ليليون).
● ليلوڦر: ليلوڦر جا سڪل گئل.
● ليٽه: ذ. صفت. پيڪار-نڪمو-سُست-
ڪاهل.
● ليلهار (ل): ذ. ننڍڙو ڦر-لپيلو.
● ليلهاريو ۽ ليلهاريا (ت): ذ. ٻڪل
ننڍڙو ڦر.
● ليلهاريو ۽ ليلهاريون (ت): ٿ. پڪريءَ
جو مادي ننڍڙو ڦر.
● ليلهارين: مصدر. ليلائن-منٿ ڪرڻ-
آزي ڪرڻ-ويٽي ڪرڻ.
● ليلهتر ۽ ليلهتر (ت): ذ. صفت. موڳو-
سُست-ڍلو-ڪاٺير-بي ڪاريو-نڪمو-
ڍڙو-ٿڌو. نالائق-جانور.
● ليلوڙ ۽ ليلوڙ: ذ. صفت. پيڪار-نڪمو-
سُست-ڪاهل-رولاڪ. جانور-ٿوئي-هڏڪوس.
● ليلهو: اسم خاص. پڪيءَ جو هڪ قسم.
ليلو-ڇيلو.

ليڻگھون ليڻگھون ٿين ٿي: ڦاڙي چيري
چڏڻ - چيهون چيهون ڪري چڏڻ.

● ليڻگھو ۽ ليڻگھا: ذ. صفت. (سن. ريڪا =

ليڪ) ليڪو - نشان - اک جي هيٺان (هيٺين ڇيڙي)
نڪتل سُرَمي جو ڪارو ليڪو. چٽو - سُرَمي جو
تلڪ - تلوڪڙي. داغ. ٽيڪو - عيب - ڪلڪ -

ڌٻا. ليت جو ٻائي جو ڪٿان ڍورن مان وهي
وڃي. (ت). نڪ وهڻ - سڪه - نڪ جا گوبا - نڪ
جون پڇيئون. اوڀر طعام جي - لعنتاڻو. (ت).

● ليڻگھا آگھڻ: ڪم پاڻ ڪري، ٻوڙ اڳلي ڪي
شرمندو ڪرڻ.

● ليڻگھا چٽڻ: (ت): بي مانو ٿيڻ - پڪ مرڻ.

● ليڻگھا ڪڍڻ: خراب ليڪا ڪڍڻ. وهڙي

ولڻ - رڻ ڏار هڻڻ. نتيجي ڪرڻ - شرمندو بنائڻ. (ت).

● ليڻگھائيتو ۽ ليڻگھائيتا: ذ. صفت. ليڻگھن

وارو - ليڪن وارو. داغيل. عيبدار. ڪلڪدار -

داغدار - ڦٽل - لوڻيل - خراب ٿيل - غليظ -

غلاظت وارو.

● ليڻگھو چٽڻ: خيرات ڏي پلجڻ - ڌرمي

امداد تي گذر ڪرڻ - نيڪ انديشي يا ٻيڙ ۽ محبت

مان هئڻ.

● ليڻگھو لائڻ: داغ لائڻ - عيب لائڻ - بدنام

ٿيڻ - ٽيڪو لائڻ - لهجي ڪرڻ - خوار ڪرڻ.

● ليڻ: ٿي پٽم (عار). "چيلا لير".

● ليڻ: ليڪو - ليٽو - لحاظ. (ل).

● ليڻو ۽ ليڻا: ذ. چاهوڙو - چڪو.

● ليڻو ۽ ليڻا: ذ. جهاتي - ليڪو - ٿوري ڏيکاري

ڏيئي غائب ٿي وڃڻ - دل لڳائڻ - جهاتي پائڻ.

(ل). ڪهڙو. (ت).

● ليڻو پائڻ: جهاتي پائڻ.

● ليڻو (ت): ذ. چيڙهه.

● ليڻو لائڻ: (ت): رڳڙا لائڻ - تهمت رکڻ.

● ليڻو: ذ. صفت. خريدار (اهو لفظ خاص ڪري

مٿي دار واهاري ڪم آڻيندا آهن).

● ليڻول ۽ ليڻو لون: ليڻو ليڻو: ٿ. (انگ)

رازي جو هڪ اوزار - اوزار جو هڪ قسم.

ٻاريڪ - ڪاغذي - هڪڙو. پٽ تي چڙهڻ لاءِ پاسيرو

سلامي وارو گس. پٽ تي پاسيري چاڙهي - پٽ.

● ليڻجھار: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات.

● ليڻجي: ٿ. هڪ ميوي جو نالو (جو صوفي

پير جيترو ٿئي، ٻاهرين گل ڪاڙهي ۽ سخت ٿئي،

ڳو سفيدي ۽ لذت ٿئي).

● ليڻجھارو: اسم خاص. تعلقي ڪوٽ ڏيجي ۾

هڪ ديھ جو نالو.

● ليڻجھارو: ليڻون. (ٻيلا).

● ليڻجھو ۽ ليڻجھو: ذ. ٿوري جو خشڪ چاڻو -

ليڻجھو. ڪرڻي - ڪونهه - ڪاڪوس - ميلو -

ٿورو - ٻاءِ خانو - هڪڙو. گاديءَ جو هڪ قسم

(جنهن ۾ هڪ يا ٻه گهوڙا ٻڌجن، ننڍي وڪٽوريا

وانگر).

● ليڻجھو ۽ ليڻجھو: ٿ. پٽڪي - ٿوري جي

ڌري.

● ليڻجھو ۽ ليڻجھو (ڪ): ذ. ٻڙو.

● ليڻجھو ۽ ليڻجھو (ل): ٿ. ننڍڙو

جهاڙو - ڪرڻي.

● ليڻجھو (ڪ): مصدر. لٽهڻ - ڏڌري سنهو

ڪرڻ.

● ليڻجھو ۽ ليڻجھو: ذ. رب جو قسم - ٻائيءَ

جھڙو. نارنگيءَ جو رس - ٻجي - ٻجي. سنهي

تار. شوروي جو هڪ قسم (جو نانگيلي اناج مان

ٺاهجي).

● ليڻجھو ۽ ليڻجھو (ڪ): ٿ. اڳڙي - ليڙ -

ڦاٽل ڪپڙي ٽڪر - پراڻي ڪپڙي جي رڀڙ -

ليڻجھو.

● ليڻجھو ۽ ليڻجھو (ڪ): ليڙون ليڙون.

● ليڻجھو ۽ ليڻجھو: ذ. صفت. ليڙن وارو - چنل ۽

ڦاٽل ڪپڙن وارو.

● ليڻجھو ۽ ليڻجھو: ليڙن واري - چنل ڪپڙن واري.

● ليڻجھو ۽ ليڻجھو: ٿ. اڳڙي - ٽڪڙي -

ٽڪر - چيهون - لير - ليڙ - رڀڙ - ليڻجھو. (ڪ). سنهو

ليڪو. (ت).

● ليڻجھون چٽڙ: ٻين مڱ تي گذارڻ. (ٺ - ب).

● ليهنه ۽ ليهنون: ث. (سن. ريڪا=ليڪ).
 ليڪ- ليڪو ڪڍيل. شرم- لڇ- حياء- حجاب-
 سترم- عار- شرمندگي- محابو- سٽڪوچ-
 سٽڪوچ- مڙجات- مڙجاتا- شرميلتا- خراب بانس-
 خراب پوء- رليءَ ۾ پرائيون اڳڙيون گهڻيون
 وجهن (ٿلهي ڪرڻ لاء). ڪاٺ جي چير يا تختو.
 ڪهڪڙاء- رحم- دل ۾ ڪهڪڙاء. محبت-
 بيار. (ت).

● ليهنائيتو ۽ ليهنائيتا: ذ. صفت. حياء وارو-
 حياء دار- مڙجات وارو- سٽڪوچي- شرميلو-
 لڇ وارو- شرم وارو- شرمالو- لڇائتو- شرمائتو-
 لتجو نٿي- سٽڪوچ- هڪدامن.
 ● ليهنه پائين: ڪنهن ڳالهه ۾ سوڀ پائڻ.
 ڪنهن اسم کي ليڪ پائي ڏاهڻ. ترڪڻ-
 وارڻ. (شيء رقم).

● ليهنه ڪڍڻ: ان گهڙيل ڏيکھ واري ڪاٺي
 جي پاسي کان پٽي گهڙيل ڪڍڻ.
 ● ليهنه وجهڻ: ڪنهن کي انهيءَ ڳالهه جي
 خبر ڏيڻ، جنهن جي هنن کي اڳ خبر نه هجي-
 نامعلوم ڳالهه جي خبر پوڻ.

● ليهنه ۽ ليهنه: ذ. صفت. نالائق- ڪڻ
 هڻڻ- وڻيواند- نيڪار- نيڪو- ناخلف-
 نامراد- ڪٽسيروڪ- ڪين جهڙو. بي پرواه-
 لاغرض- مغرور- لاءِ بالي. (اسم خاص). هڪ پوٽيءَ
 جو قسم- گاهه جو قسم. جنڊيءَ تي ٺهندڙ هڪ
 گل جو قسم.

● ليهناري: ث. ليبار. سڌو يا سڌي. (ل).
 ● ليهان: ث. جمع ۾ ڪم ايندڙ- ليڪون.
 ايڏو- تڪليفون. قسمت جا انگ.

● ليهڙي: اسم خاص. ڪاڇي جي جبلن وارين
 ماڻهن ۾ هڪ ڀوري جو نالو.

● ليهن (ت): مصدر. ڏاڻڻ.

● ليهنو ۽ ليهنه (ت-ل): ذ. صفت. ليڪو.

● لهيءَ ۽ ليه: ذ. (سن- لپ=لينڻ). ٿانءُ
 کي ٻاهران لپ ڏيڻ جي حالت. ٽپي وغيره کي
 پهران لينڻ لاءِ مٽيءَ جي ليٽب. بدنامي-

ڪوڙو ٺڪر- ڪلڪ. امانت- بهتان- گلا-
 خوري- پرنندا- نندا- لائ- غيبت- طوفان.
 ● ليه لائين: گلا ڪرڻ- نندا ڪرڻ- خوري
 ڪرڻ- بدي رکڻ- بدنام ڪرڻ- خوار ڪرڻ-
 ڪلڪ لائڻ. ٺڪر پڇڻ- ڪوارڻ- طوفان آڻارڻ.
 ● لهيمتي: ث. درگذرڪرڻ- چشم پوشي ڪرڻ-
 پڌو وجهڻ- ٺاري ڇڏڻ- ڪم ڪرڻ. معاف ڪرڻ. (ت).
 ● لهيمتي ڪرڻ: چشم پوشي ڪرڻ- کس مس
 ڪرڻ- ليڪائڻ- چٽڪر ڪرڻ. ڪجهه خيال نه ڪرڻ.
 ● لهيمتر: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي باگي ۾ هڪ ديھ.
 ● لهيمڪو (ت): بروهي قوم جو هڪ دلپسند راڳ.
 ● لهيمڪو ڳائڻ: ڏک ۾ روئڻ- جدائيءَ ۾ دانهون
 ڪرڻ.

● لهينو: ذ. هاسخاطر- طرفداري.

● لهينو ۽ لهيشا: ذ. نظر- ڏيڻ- جهاتي.
 رياء- پاس خاطر- وڻپ- خاص شوق- ڏاڍي
 دل. عيبدار ٿيل. (ت). پاسو. چوري ٿيل مال
 وٺندڙ. وڳو- پوشاڪ. (ڪ).

● لهينو پائڻ (ت): مخفي ڏسڻ- ڪنهن وٽ
 ملاقات لاءِ وڃڻ.

● لهيني ۽ لهينيون: ث. رڌل چيڙهالو اٿو-
 لهيني- اٿو- پٿرو اٿو- اٿي مان ٺهيل وڪڙدار
 رپ- خميرو (ڪاغذ چٽڙائڻ لاءِ ڪم اچي)- لٽي.
 پسيٽل ڪوٺڻ- سترس.

● لهينيءَ پيڻيءَ: ظرف. بيماري سيماريءَ ۾-
 ڏک مڪ ۾- تڪليف جي وقت ۾- معافيءَ جي
 حالت ۾.

● لهيني: ث. ڪيلا- نندا- بدنامي- خوري-
 ڪوار- ڪوڙو ٺڪر- بهتان- عيب- تهمت-
 طوفان- لائ- امانت- پرنندا- غيبت- چٽڪر.

● لهينائيتو ۽ لهينائيتا: ذ. صفت. خوار ڪيل-
 بدنام ڪيل- گلاخور- بدنامي- ڪندڙ- غيبتڪي.

● لهيمتر ۽ لهيمتر: ذ. صفت. گيلاخور-
 چغل خور- بدنام ڪندڙ. خوار ڪندڙ- ڪلتنگ-
 عيب لائڻ- بيماني- دشمني- بيماني. (ت).

م

م:

سنڌي الف ب جو چاڻيٽالپهون اکر، عربيءَ جو چوويهون، فارسيءَ جو اٺاويهون، سنسڪرت جو پنجويهون اکر (سندس آچار ٻنهي ڇهن ملائڻ سان نڪري). ابجد جي حساب موجب سندس عدد چاليهه. ”محمد“ صلي الله عليه وسلم جو پهريون اکر ”اوڏو ٿي الف کي، من مير سين گڏ“ (شاه).

معشوق جو وات، مُڪڙي، مُڪري، ڪلي. (آصفه). فارسي ۾ پنهنجي پنهنجي موقعي تي ”ب-پ-ت-ج-غ-گ-ل-ن-و-ه-ي“ مان بدلجندڙ اکر. (آصفه).

● م: ”اوم“ جو پهريون اکر (انهيءَ ۾ خدا جا ٽي نالا آهن ٿا: (۱) ايشور-قادر-طاقت وارو (۲) آديتھ = انباضي-لافاني (۳) پُراڳيتھ = سڀ ڪجهه ڄاڻندڙ-عليم ڪل). (گاجرا).

● م: ظرف. انڪار جي معنيٰ ۾ ڪم ايندڙ اکر- نه- مٿان. ”م-ڪر“ ”ن-ڪر“ وغيره. (ترڪي). مؤنث جي نشاني ”بيگم، خانم، وغيره. ● م: ضمير متصل. متڪلم جي نشاني. ”سندم، اٿم، پٿم“ وغيره.

● م: ظرف. (ع) نه- مٿان. آ- آن- آن- نير- لا- بي. سواء- ڌاران- بنان. (ضمير استفهام). ڪير- ڪهڙو- ڇا. ڇو- ڇاڃي ڏاڏ- ڇا لاءِ. ڪيئن- ڪيھڙي طرح- (ضمير). جو ڪجهه- جيڪي- ڪجهه- هٿ- سڀ- هر ڇم.

● مابعد: صفت. جيڪي اڇي- جيڪي بعد ۾ اچي. پٺيان ايندڙ- ايندڙ- ٻيون- پٺيون.

● مائيتا: صفت. بچيل- باقي- بچت ٿيل- بچايا. جيڪي باقي رهيل هجي. (ث). اوڀر- جوڻ- جوڻو.

● مائيتن: ظرف. وچ ۾- درميان- وسط ۾. وچ- درميان- وسط. (صفت). درمياني- وچون- اندريون- وچولو- وچ وارو- وسطي. ● مائيتت: صفت. هيٺيون- هيٺاهون- نيچو. زير ڪم- زير فرمان. ڪم ۾ مدد ڪندڙ- مددگار- نائب.

● مائيتدم: صفت. پهريائين جو- اوائلي- شروعاتي- اڳيون.

● مائيتصل: صفت. جيڪي ڪجهه حاصل ٿي- حاصل ٿيل. (ذ). نتيجو- حاصلات- حصول. ميوو- ثمره- ڦٽل. فائده- نفعو- لاڀ- سود. پيداوار- آڀت.

● مائيتضر: صفت. حاضر ٿيل- جيڪي حاضر هجي- موجود.

● مائيتيق: صفت. جيڪو پهرين انگهي ويو هجي- گذريل.

● مائيتو: صفت. ان کان سواءِ جيڪي ٿيو هجي بجز- علاوه- سواء. صوفين جي اصطلاح ۾ خدا تعاليٰ کان سواءِ (ٻيو سڀ ڪجهه).

● مائيتاء الله: لڏا. دعائيه ڪلمو- جيڪي خدا کي وٺي. جيڪڏهن خدا گهريو. خدا ڪري- شل! خدا جي مرضي مان.

● مائيتوق: صفت. جيڪي مٿي هجي- مٿيون. اعليٰ- آڇو. برتر.

● مائيتها: صفت. جيڪي ان ۾ هجي. ”دنيا و مافياها“ دنيا ۽ ان ۾ جيڪي ڪجهه آهي.

● مائيتل: صفت. پهريون- اوائلي- اڳيون.

● ساج مائون: ث. (ٻارا مائيا: سن. مائڪا) والده- امڙ- آمي- مائتا- آمان- ماسار- مسدر- مهٽاري- مٽيا- جيتني. پاڻ ڪان وڏي ڄمار واري عورت کي خطاب ڪرڻ جو لفظ.

(آصفيه). هندي ٻوليءَ ۾ حرف علت، زبون، زيرن وغيره وارا آچار: "آ-آ-اي-آ-آو-اي-آي-او-آو-انگ-آه-غيره". (پرسائند). ڏن-دولت-مايا-زر-نائو. حصو-بخرو-پاڳو. (آصفيه).

● مات: ث. (سن. ماتڪا ماتر = ماء) ماتا جو مخفف - ماء - امان - آئي - ماتا - جنسي - صادر - امڙ.

● مات پتا: ذ. ماء پيء - ماتا پتا - ابو امڙ - والدين.

● مات: ث. (ع. مات = هو مري ويو). شڪست - هار - هزيمت. (صفت). ماريل - هاريل. جيتيل. شنه ڏنل (شطرنج راند ۾) تابع - تابيئي - مطيع - تحت ۾ - حڪم هيٺ - وسڪو - قبضي ڪيل. نابود - فنا - زبون. (گجرا).

● مات ڏيڻ: هار ڏيڻ - شڪست ڏيڻ. ● مات ڪرڻ: هار ڏيڻ - شڪست ڏيڻ. مغلوب ڪرڻ - پست ڪرڻ. حريف کان بازي چيڻ - گوء کڻي وڃڻ. شرمندو ڪرڻ - شرمسار ڪرڻ. ڪنهن ڪم ۾ سبقت ڪرڻ.

● ماتا ۽ مائون: ث. (سن. ماتر = ماء). آمان - ماء - چينيئي - آئي - مادر - امڙ - والده - اسين - ما - جيئجڻ. جسم تي قوقيندن جي صورت ۾ نڪرندڙ پياري - مائي - سٽلا - چيچڪ - ٽڏي.

● ماتا پتا: ذ. ماء پيء - والدين - ابو امڙ - مات پتا.

● ماتاب ۽ ماتاب: ذ. (ف. ماه = چنڊ + تافتن = چمڪڻ) آتشبازيءَ جو هڪ قسم - دارون جي وٽ - مهتاب.

● ماترائين (ڪ): مصدر. پرچائڻ - ڏاڍرائڻ - قاترائڻ. (ماترائيو - ماترائيندو - ماترائيل).

● ماتيلي ۽ مائيليون: ث. (سن. ماتيلي = قنڦي يا پنگ) پيءُ جي پيڻ - پڦي - ماسي جي زال - ماسي. پنگ. (پليٽس). (اسم خاص). تعلقي ڊيري محبت ۾ هڪ ڊيهه ۽ ٽي جو نالو.

● ما پيڻ ۽ مائون پيڻون: ث. ماء ۽ پيڻ - والده ۽ همشير.

● ما پيڻ ڪرڻ: پرائي ڄاڻيءَ کي پنهنجي ماء پيڻ جي برابر سمجهڻ.

● ما پيءُ: ذ. ماء ۽ پيء - والد ۽ والده - والدين.

● ما پيءُ جو لڏلو: ذ. صفت. ناز سان پاليل اولاد - لڏلو.

● ما ڄاڻو ۽ ما ڄاوا: ذ. صفت. ابي امان جو چٽيل - برادر حقيقي - سڳو ڀاءُ.

● ماڀان: اسم خاص. تعلقي ڊيري محبت ۾ هڪ ڊيهه ۽ ٽي جو نالو.

● مائابي ۽ مائابيون: ث. آتشبازيءَ جو قسم.

● ماتام ۽ ماتام: ذ. (ف. ماتم = رودن) غم - شوڪ - ڏک - گوند - غمي - سوء - ارمان - سوز - درد - رنج - افسوس - روج - راڙو - پٺت - پٺڪو - اوسار - واء - ويلا - رودن - راڙه - ماتم.

"لهمي ڏينهن ويو، مئيءَ کي ماتام ۾" (بيڪس).

● ماتام مڃڻ: روج راڙو ٿيڻ - هاء گهوڙا پئجي وڃڻ - ماتر شروع ٿيڻ. واء ويلا مڃڻ - رودن شروع ٿيڻ. مانڌان مڃڻ - پاڪر ڪٽو پئجي وڃڻ.

● ماتحت: صفت. (ع. ما: جو ڪجهه + تحت = هيٺاهون) جوهيٺان هجي - هٿ - زبردست. تابعدار. محڪوم - زير حڪم - زير فرمان. ڪم ۾ مدد ڪندڙ - مددگار - معاون. نائب. منشي - ٻاٺو - محرر.

● ماتر: صفت. ظرف. (سن. ماتر = رڳو) رڳو - فقط - صرف - اڪيلو - واحد - چڙو. ڪجهه - ٿورو - ذرو. "نالي ماتر تير ماتر وغيره". (ذ).

وزن يا مقدار ڏيکاريندڙ لفظ. ڏاڍو. صبر - ماٺ. (ل). (مهيري). ماٺ - عزيز - ميت. (ڪ - ڪ).

گهڻ، اتي ۽ گهڻ مان تيار ڪيل هڪ منائي. (ت).

● ماترا ۽ ماترائون: ث. (سن. ماترا = ماپ) ناپ - ماپ. پرمڻ - مقدار - انداز - وزن - پئمائش.

وارو ميدان. نديءَ جي آسپاس واري هيٺاهين زمين (جنهن کي نديءَ جي آئل جو پاڻي آباد ڪري). درياءَ جو ڪنارو. (ل-وفا).
 = مائيريءَ ۾ مائير يون: ٿ. ماتر.
 = مائيريءَ ۾ لٽو هو ۾ مائيريءَ ۾ لٽو ها: ڏ. خريف جي مُند ۾ درياءَ جي پاڻيءَ جو اوائلي چاڙهه. (ن-ب).

● مائتر ۾ مائتر: ڏ. (سن. مئيشيه = ماچي) مچيءَ جو هڪ قسم. (پرماند).
 ● مائور (ل): صفت. (ع. معذور جو بگڙيل) لاجار-محتاج-اهاج-اڪاج-معذور. مست-ٿوئي. ڍلو (هلڻ ۾). ڍرو. (ن-ب).
 = مائور ڙو ۾ مائور ڙا: ڏ. صفت. ڍرو-مئندو-مست-ڍرو.
 ● مائيلو: اسم خاص. تعلقي گهوٽڪي ۾ هڪ ٽپي ۽ ديھ جو نالو.

● مات ۾ مائون: ٿ: (سن. مٽڪا = ماڪ) ماڪ-اوس-ولھت-شينم. گھير. (پرماند). (سن. مائتر = ماءُ) دُعا-آشيرواد-آسيس. (پرماند). پٽلاسي-احسان-مهرباني-وڙو. (رام ڪلي). جنڊ جو ٿار (ت-ٿ).
 = مات ساٿ: ٿ. گھير-ماڪ-ولھت-اوس.

● مائو: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.
 ● مائڪو ۾ مائڪا: ڏ. صفت. (سن. مٽڪا = مٽي) مٽيءَ وارو-مٽيءَ جو.
 ● مائڪي ۾ مائڪيون: ٿ. (سن. مٽڪا = مٽي) مٽيءَ مان ٺهيل ٿانءُ جو هڪ قسم-مٽ-مٽڪو-مائورو. (شاه).
 ● مائيلي ۾ مائيليون (ٿ): ٿ. (سن. مٽڪا = مٽي) ويڪري منهن وارو ٽڪر جو پاڻيءَ جو ڍلو-مائورو. (راء).

● مائو ۾ مائو: ڏ. (سن. مٽڪا = مٽي) مٽيءَ مان ٺهيل ٿانءُ جو هڪ قسم-ٽڪر جو وڏو برتن-مٽ. وڏي چاڙي-چاڙو. وڏو مٽ. شراب جو مٽ. (ل-ق). مينگهواڙن جي اصطلاح ۾

● ماترم ۾ ماترم: ڏ. (ع. ماترم = مصيبت)-مصيبت-پٽا-آهدا. ٻلا-آفت. مرڻ جو غم-ڪنهن جي موت تي ڪيل روچ-روچ-راڙهو-رودن-ڪُهرام. آهه-وڻڪا-ورلاپ-نالهه. گيريءَ. پٽ-ڪٽ-سينه زني-چاتيءَ ڪٽ. غم-رنج-ملاڻ-المر-اندوه-ارمان-سوز-درد-ڏک. سوگ-سوگ-سياڻو.

= ماترم ۾ پُرسِي ۾ ماترم ۾ پُرسِيون: ٿ. اعزا پُرسِي-پُرجائي-مُنهن ڪاڻ-غم خواري.
 = ماترم ۾ پُرسِي ۾ ڪُرن: فوتيءَ جي عزيزن مان همدردي ڪرڻ-پُرجائي ڏيڻ.
 = ماترم ۾ خانو ۾ ماترم ۾ خانو: ڏ. ماترم جو هٿ-ماترم ڪرڻ جي جاء. غميءَ وارو گهر-ماترم ڪده.
 = ماترم ۾ دار ۾ ماترم ۾ دار: ڏ. صفت. ماترم ڪندڙ-ماترم.

= ماترم ۾ داري: ٿ. ماترم-ماترم.
 = ماترم ۾ سارا ماترم ۾ سرائون: ٿ. ماترم جي جاء.
 = ماترم ۾ ڪُرن: روچ ڪرڻ-رودن ڪرڻ-راڙو ڪرڻ-رُتن-پٽن-مرتب خواني ڪرڻ. گيريو ڪرڻ. سينه زني ڪرڻ-چاتي يا مٽو پٽن-غم ڪرڻ-رنج ڪرڻ-ڏک ڪرڻ-ارمان ڪرڻ-انسوس ڪرڻ-سوگ ڪرڻ.

= ماترم ۾ ماترمي: صفت. ماترم جو-ماترمي-ماترم ڪندڙ-روئندڙ-پٽندڙ. ماترم دار.
 ● ماترم ۾ ماترمي: ڏ. (سن). هائپي-فيل-پيل.

● ماترمي (ٿ): اسم خاص. مينگهواڙن جي هڪ ذات جو نالو.

● ماترم (ل): (سن. مٽڪا = مٽو) ڪنهن به جانور جي مٽي واري ڪٽل-ماترمو.

● ماترمو ۾ ماترمو: ڏ. (سن. مٽڪا = مٽو) سِر. گيجو مٽو. ڪوپري. گاهي يا چيلي جي مٽي جي چمڙي-ماترم. (ل). (پرماند).

● مائتر ۾ مائير يون: ٿ. (سن. ماتمه = رستو-مٽل = جاء) ٽڪر يا جيل جي دامن وارو ميدان-مائيري-وادي. ٻن جبلن جي وچ

— مائيليء ماء: ٺ. هيء جي ٻي زال — ويڳي ماء — مائيجي ماء — مائيتي ماء.

— مائيجيو ۽ مائيجا: ذ. صفت. مائيلو.

● مائ: ٺ. (سن. منڊهه = مائ) چٻ — مائت — مائت — مائو — صبر — نياڻي — سن — خاموشي — سن مائت — ڪپ چٻ — گونگ ٻوڙ — چٻ چٻ — چٻ چٻات. آرام — ناپر — نام. مائت — قرار — ٿانهو — ماهي — مائڪائي. فرصت. آهستي — ذيرج. عجب — حيرت. مائائي — لسان — مائوار — سوڌائي (ڪنهن ڪاڻ وغيره جي). چيل. — مائار ۽ مائارون: ٺ. مائت — مائت — مائت — نياڻي — مائياڻي — مائائي — مائڪائي. وهندڙ پاڻيءَ ۾ چٻ چٻات — نديءَ جو مائيو ٽڪر. هوا جي مائائي — ٽڪرائي. آرام. گهٽائي.

— مائ ذيرج: ڪاڻ وغيره کڻي رندي مان چيل ذيرج. ڪنهن اوزار کي ٽڪي ڪرڻ لاءِ روهيءَ تي ڪسائڻ. موچين جي اصطلاح ۾ تيار ڪيل جتيءَ کي ڪهڙي مان گهڻي تجلدار ڪرڻ. — مائير: ٺ. مائ — مائار. بي همي — مستي. (ت). (ل — وڻا). نديءَ جو اهو پاڻو، جتي پاڻيءَ جو چوهر گهٽ هجي. (گاجرا).

— مائ ڪرڻ: چٻ ڪرڻ — خاموشي ڪرڻ — صبر ڪرڻ. واڌن جي اصطلاح ۾ واهولي سان ڪائيءَ جا ڪجهه ڇوڏا وٺي سڻين ڪرڻ.

— مائ لڳڻ: چٻ لڳڻ — خاموشي لڳڻ. حيرت زد ٿيڻ — وائڙو ٿيڻ — وسو ٿيڻ — نيوڻ ٿيڻ — اچرج لڳڻ — عجب ڪاڻ — وسو ٿيڻ — ڏنڊن آڱريون اچڻ. سوڳو ٿيڻ — وائڙو ٿيڻ — حيران ٿيڻ. — مائ ۾ پوڻ: عجب ۾ پوڻ — اچرج ۾ پوڻ — حيرت لڳڻ.

— مائ مائ: ٺ. چٻ چٻ — چٻ چٻات. خاموشي — مائ. آهستي. صبر.

— مائو ۽ مائو: ذ. صفت. مائيو — مائڪو — سن ۾ — مائ ۾ — چٻ ۾ — مائت — خاموش ۾ — آهستي — گهٽ — پلو — جهڪو. ٻي گهرجو — بي طلبو — سور گهرجو — ڪر سو — ڪجسو.

چمڙي کي صاف ڪرڻ يا رڱڻ لاءِ ڪم ايندڙ ٺڪر جو ڪونار. (ٺ). (اسم خاص). تعلقي ڏوڪريءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

— مائورو ۽ مائورا: ننڍو مٽ — مٽڪو. — مائير ۽ مائير: ذ. صفت. (سن. مٽر ڪا =

مٽي) مٽيءَ مان ٺهيل ٿانءُ وڪندڙ. مٽن وارو. — مائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (ت).

تعلقي حيدرآباد ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مائي ۽ مائيون: ٺ. (ٻرا. مائيسا: سن. مٽر ڪا < مٽر ڪا = مائي) ٺڪر جو ويڪرو پٿر

سوڙهي منهن مان ٿانءُ — ڪير چمائي ۽ جهڻ جهڳڻ جو ٿانءُ — چاڙهي. انهي وغيره رکڻ لاءِ ٺڪر جو ننڍو ٽس يا لوڻو — ڪو — ڪيئي. مهاڻن جو درياءَ ۾ ڀٽ هيٺان ڏيئي ترڻ جو وڏو ٺڪر يا ٽاسي جو ڪو.

— مائيارو ۽ مائيارا: ذ. صفت. مائيءَ تي مچي ماريونڙ.

— مائي جو ٻٽو: ذ. مائيءَ جي رستي درياءَ مان قاسابل ٻٽو.

— مائير ۽ مائير: ذ. صفت. مائيءَ مان ٻٽا ماريونڙ — مهاڻو.

— مائير ۽ مائير (ڪ): ذ. مائير. "تائنگ نه لڏين تائين، مٽ نه مائيرن" (شاهه — سهڻي).

● مائير ۽ مائير (ڪ): ذ. جيت جو هڪ قسم — پاڻيءَ جي مٿاڇري تي ترندڙ هڪ ننڍڙو جيت — شه تارو. (ت).

● مائيو ۽ مائيا: ذ. صفت. (سن. مائير = ماء) هڪ پيءُ ۽ ٻن مائن وارو ٻار — مائيجو — مائو. ويڳو — لڳو. (ٺ. مائيتي ۽ مائيتيون).

— مائيجو ۽ مائيجا: ذ. صفت. مائيتو. (ٺ. مائيجي ۽ مائيجيون).

● مائيلو ۽ مائيلو: ذ. صفت. (سن. مائورو = ماء) مائيو — مائيجو — مائيتو.

— مائيلائي ۽ مائيلائيون: ٺ. مائيتائي.

● مانيي ۽ مانيون: ټ. ټاكي ټكي ڪرڻ لاءِ چاٽو-چاميلو-مانيي-مانيو. ڪنپارڪي ڪم ۾ قانون ٿيڻ لاءِ ڪاٺ جو اوزار-ٺٺي.

● مانيٽو ۽ مانيٽا (ڪ): ڏ. ڪاري ٿر جبل ۾ ٿيندڙ پٽي جو هڪ قسم.

● مانيٽو ۽ مانيٽا: ڏ. وڍڪي ڪم جو هڪ اوزار-جنڊيءَ ٿيل ڪاٺ کي لسي ڪرڻ لاءِ اوزار.

● ماٻارو: اسر خاص. تعلقي ڊگهي ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● ماٻڙ: مصدر. (سن. ماٻڙ = ماٻڙ < ما = مٽوڻ) ماٻ ڪرڻ-ڪٽڻ-مٽڻ-مٽڻ-ڪاڇوڻ-ماٻ وٺڻ-ماٻ وٺڻ. پيٽڻ-برابر ڪرڻ-برميڇڻ. پٽائڻ ڪرڻ-پٽائڻ ڪرڻ. طول ۽ عرض جو انداز ڪرڻ-رقبو جانچڻ. ٽڪر ڪرڻ-اندازو ڪرڻ-ٽڪڻ-ٽورڻ-پٽڪڻ-جانچڻ. حساب ڪرڻ-تخمينو ڪرڻ. سمائجي وڃڻ-(۾)-مٽڻ-هٽڻ-جاء ملڻ-جڳهه ملڻ. ٻورو ٿي اچڻ (ڪنهن جاء ۾)-ماٻي اچڻ.

● ماٻ ۽ ماٻون: ٽ. پٽرپ-مٽپ-تور. ڪٽ-ٽڪ. ورڇ. جريب ڪٽي-رٿه بندي-طول ۽ عرض جو تخمينو-پٽائڻ.

● ماٻ ۽ ماٻ: ڏ. ماٻ جو اوزار. پٽرپ جو اوزار (جهڙوڪ: ٽويو، پاڻي، چوٽائي، سير ۽ پاءُ وغيره) مان. ڪٽڻ جو اوزار (جهڙوڪ: گڙ، فوٽ وغيره). ماٻڪ.

● ماٻ ڪٽڻ: ماٻڙ-ڪٽڻ-مٽڻ.

● ماٻو ۽ ماٻا: ڏ. ماٻ جو اوزار-ماٻ-ماٻڪ.

● ماٻڊ: ڏ. صفت. (ع. مجد = هن رتي ۾ گوشت ڪٽي) رتي وارو. بزرگ-بزرگوار. عزت وارو-مان وارو-مانائو-مانائو-شانائو-شاندار. (ٽ. ماٻڊه).

● ماٻٽرا ۽ ماٻٽرون: ٽ. (ع. ما = چا + جٽري = گذريل وقت ٿيو) گذريل قصو-گذريل واقعو. گذريل زماني جو احوال. ڪهاڻي-قصو-آڪائي-افسانو. روايت. زماني جو احوال-حال چال-حال احوال-خير خبر-ڏڪر و اڌ ڪار.

بي زورو-بنا تيزيءَ وهڪري وارو. گهٽ تيزيءَ وارو حصو-مانوڙو. ان چرندڙ (هاڻي)-آچل-ٿر-ٿر. نيوا (وا). صاف-ٽڪرو (آسمان). سُست-ڪاهيل-ٽوٽي-آرسي-ڍلو-گهر. زمين ۾ ٿورو ويٺل (هٿر). مٽو-خراب. مٽو وارو-کوٽو. (ٽ. مانيي ۽ مانيون).

● مانوڙو ۽ مانوڙا: ڏ. صفت. ماٺ وارو-مانتيڪو-مانو. (اسر). چٻ چٻاٽ-خاموشي-نيواڻي-سانت-ماٺ.

● مانو ٽڪڻ (ٽ): ڏڪيو لڳڻ-خراب لڳڻ.

● مانو مٽڻ: ڏ. چٻ چٻاٽ وارو مٽڻ. بنا کوڙ گهمسان جي مٽڻ-گنگو مٽڻ.

● مانيي ۽ مانيون: ٽ. مانو جو مونث. ڪٽسي-گهٽ-ٿوري. مٽي.

● مانيٽائي ۽ مانيٽائون: ٽ. سانت-ماٺ-آرام-سانتيڪائي-صبر-چٻ-مٽائو-چٻ چٻاٽ-خاموشي-گونگ ٻوڙ. ٺهڻائي-ڏيرج. قرار-ٿانهڙ.

● مانيٽو ۽ مانيٽا: ڏ. صفت. ماٺ وارو-مانتيڪو-صابر-مانو-ماٺ ۾-سُن ۾-چٻ-مٽڻ-خاموش-سانت. ساڪت-ساڪت-ساڪن-مٽندولتھ-ٿور ڳالهائو-ڪم گو. صاف-ٽڪرو (آسمان). جهڪو-ڍرو-گهٽ-آهستو-ڌيرو-آراستو (وا).

● مانارڻ: مصدر. (پرا. مٽي: سن. مٽڪ = سندرڻ) سندرڻ-درست ڪرڻ-پڪيڙڻ-گينديڙڻ. چيلڻ-هوار ڪرڻ-هڪ جهڙي ڪرڻ (ڌرتي). ٺاهڻ-مٽسوارڻ-مٽارڻ (زمين). مٽرڪن سان لوھه جي ٽڪر کي سندرڻ. (مانار يو-ماناريندو-ماناريل).

● مانتڻ: مصدر. لسو ڪرڻ-لسائڻ. تيزي گهٽائڻ-ڪٽند ڪرڻ. (مانيو-مانيندو-مانيل).

● مانيو ۽ مانيٽا: ڏ. حجامڪي ڪم جو اوزار-ٻاڪي ٽيڪي ڪرڻ لاءِ چاٽو-چاميلو. مانيي-مانيي. (برمانند).

● ماڄي ۽ ماڄي: ڪُنواريتا. شاديءَ ۾ ڪُنوار جي طرف جا آيل دعوتِي ماڻهو.

● ماڄيرئي ۽ ماڄيرئيون (ڪ): ٿ. ڊڦيڻي-ڏيڦيڻي-ورائي.

● ماڄ: ٿ. (سن. مڄ = مڄڻ) ٿولھه-ٿلھات. ٿلھائي. بدن تي ماس جو چاڙھ. ٿوڙ-سوڄ-اماس.

● ماڄوڙو (ٿ): ڏ. ماڄ.

● ماڄوڪڙ (ل): ڏ. صفت. جھٽ پٽ ٿلھو ٿيندڙ. ماڄ ڪاٺيندڙ.

● ماڄ ۽ ماڄ: ڏ. صفت. فقير-بيڪاري-گدا-پيئو-پينار-پيناڪ-پينڙائيت-گداگر-منڪو. (پرماتند). راڳيندڙ-گويو-گبائشو-گائڪو-مطرب. (سورٺ-گر). (ڏ). لوهارن جي اصطلاح ۾ ڌنُون منڊڻ لاءِ ڪاٺ جو چوڻڪو. (ل). مستي-جوش-جذبو-ٺهر-پور-ريچڪ. چربائپ. (ڪ).

● ماڄانڊي ۽ ماڄانڊيون (ل): ٿ. ڪاوڙ-غصو-چيڙ-ناراضڪي. (مهيري). (اسم خاص). تعلقي ٽنڊي باگي ۾ هڪ ديھ جو نالو. (لسٽ).

● ماڄڪ ۽ ماڄڪ (ٿ): ڏ. (ڍانڪي) پيرون-پيلھون.

● ماڄڪ موڙن: پيرون پيچڻ.

● ماڄڪڻڪ ۽ ماڄڪڻڪ (ت): ڏ. گوهيل سڻيءَ جو وڏو ڇاڻو-پنوڙو. (امين).

● ماڄڻ: صدر. (سن. ماڄڻ = ماڄڻ) ماڄڻ-ماڄي سگھڻ-ماڄي وڃڻ-پورو ٿي وڃڻ-پورو پئجي سگھڻ-ٺهڪي وڃڻ-ٺهڪي وڃڻ-پيچي وڃڻ-ٽپي وڃڻ. (ماڄيو-ماڄيندو-ماڄيل).

● ماڄوڙي جاگير: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي باگي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ماڄيڙو ۽ ماڄيڙو: ڏ. اسم خاص. ساڄيس. (پرماتند).

● ماڄيس ۽ ماڄيس: ڏ. (انگ. Match Box) ٻارڻ جي تيلن جي ڍڀي-باڪس.

● ماڄ ۽ ماڄ: ٿ. (سن. مڄ = مڄڻ) مڄي-مڄي. (پرماتند).

واقعو-قصو-حادثو-اتفاق. ڳالھه-حقيقت-سرگذشت-واردات-احوال. گت-حالت-ڪيفيت.

● ماڄوڄ: اسم خاص. (سُر) ياني. ساغوغ = ساڄوڄ (هڪ قوم جو نالو-حضرت يافت بن لوح عليه السلام جو اولاد. منگوليا جو رهاڪو-منگول. (آصفيه).

● ماڄوڙو ۽ ماڄوڙا: ڏ. صفت. (سن. منجشنا = مڄڻ).

● ماڄارو ۽ ماڄارا: ڏ. ماٺارو-چٽ (ڏينن يا ماڪيءَ جي مڪين جو).

● ماڄيڙي: اسم خاص. تعلقي مٺيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ماڄيڙي ۽ ماڄيڙيون: ٿ. صفت. (سن. منجشنا = مڄڻ) مڄڻ سان رڳيل.

● ماڄر: اسم خاص. (مڄر = وڻن ٿڻن جا گونچ يا پور-مايون ٿارپون-ساوان) سرسبز ميانن وارو ملڪ. "ملڪ ٺهي مڙئي ماڄر لڳو ٿيو آهي" (جملو). ميرپور بٺوري تعلقي جي ڏکڻ ۽ سڄاول تعلقي جي اتر ۾ نهايت سرسبز ۽ آباد ڏين واري ايراضي. سرسبز ملڪ. (ن-ب). مٿان جي هڪ ذات جو نالو. (هندن جي تاريخ).

● ماڄڻ: مصدر. (سن. ماڄڻ: مڄڻ = صفا ڪرڻ) سانڍجڻ-چمڪائڻ-آچارڻ-چمڪائڻ. (بٽ يا باسڻ) مهڻي صاف ڪرڻ-مٺي صاف ڪرڻ-مٺڻ-صاف ڪرڻ. (ماڄيو-ماڄيندو-ماڄيل).

● ماڄو ۽ ماڄو: ڏ. صفت. (چيو) مڄيندڙ- (چوڻ) قبول ڪندڙ. آڳياوان-آڳياڪاري-چيوان-چيڪاڪڙ-چئي ۾-نيازمند-فرمانبردار-تاهمدار.

● ماڄونا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (سڪايل).

● ماڄوڙو ۽ ماڄونا: ڏ. صفت. (سن. منجشنا = مڄڻ) مڄڻ جو رنگ ڏنل-مڄڻ سان رنگيل. (پرماتند). (ڏ). مٺائيءَ جو قسم-ڪٺي-چوري. (گاجرا).

● **ماڇوڙو** (ڌ. صفت. (ع). اخذ ڪيل - ورتل.

● **ماڇوليٽا** ۽ **ماڇوليٽائون**: ڌ. آڊاسيو - اُٻاڻڪائي - ملولا ئي - غمگيني - منهن گهوڙا - آڊاسين - ويڪائائي. چريائي - مستي - گيڙائي - ماليخوليا. (پرماند)

● **ماد**: (ف. مادہ جو مخفف) مادي.

● **مادِ مُهون** ۽ **مادِ مُهتان**: ڌ. صفت. ماديءَ منهن - زانو - ناسرد. ڊڄو - گيدي - بي همٿ.

● **ماد** ۽ **مادو**: ڌ. (سن. ماد = نشو) نشو - خمار - گيرت - مشه. خوشي - سرهائي - سوڄ - پرستيا. وڏائي - هٿ - آڪڙ - تڪر. (پليٽس). (ع. مات = مارڻ). ماريل - هلاڪ. شڪست ڏنل - هاريل. (ل - قليج).

● **ماد ڪرڻ**: شه ڏيڻ - شڪست ڏيڻ. مات ڪرڻ. تباھ ڪرڻ - برباد ڪرڻ - ڇت ڪرڻ - ناس ڪرڻ - پاڙ ٻڌي ڇڏڻ.

● **مادِ مُهرو** ۽ **مادِ مُهترا**: ڌ. صفت. هنيو - هوڏي - متڪر. پاڻ زورو - خود سر - پاڻ هُرتڙيو.

● **نير** - اٿوڻو - شيد تي - ڪڍي - نيرجو - اهڻب.

● **مادام**: ڌ. (ف). هميشه - سدائين - روز سره - مدام - هر روز - هر هميشه - روزانو. (واصف).

● **مادو** ۽ **مادا**: ڌ. (ع. مادہ = ذاتو). هر چيز جو اصل - جڙو - پدارت - سوکڻر ت. لطيف عناصر (جن مان منسار ٺهيو). ذاتو - روت - ماخذ. اصل - جڙو - مول - منبوع. مصدر. بنياد - پاڙ. جوهر - ت. گڻ - خاصيت. هر چيز بڻائڻ جو مصالحو. موجوده مالدات - مول - هيولا - موجودات. اها شيء جا محسوس ٿي سگهي - جسم - وجود - پدارت. طاقت - شڪتي. لياقت - حيثيت - قابليت - صلاحيت. ڪنهن ڳالهه جي سمجهڻ جي قوت - مغز - دماغ - ٻڌي - فهم - حوصلو - هوشياري - ذهني طاقت - عقل - تميز. ماد.

● **مادي** ۽ **مادي**: ڌ. صفت. اصلي - خلقي - ذاتي - پراڪرت - مهج. طبعي - فطرتي - سڀاويڪ. جسماني - ديهه ڌاري.

● **ماچائڻ** (ڪ): ٿوري چانو لاءِ اڏيل منهن - چيرو - چينو.

● **ماچائڪ** ۽ **ماچائڪت**: ڌ. گوڙ - هل - لڙ - گهمسان - پائيتال - شور - غوغاءُ - ڌور - ڪڙڪو - هٽبٽس - غلغلو - هلڙ - هنگامو - پڪيڙو - ڌمچر - رامڻو - هل حشر - رامڻ - سڻ - خرخسو - هائيدوس - مانڌاڻ - مانڌائو - چير پتو - فساد. (ڌ. صفت).

● **پهلوان** - بانڪو - جوڌو - دلير (ت). تمام ٿلهو - دؤنسو - مٽڪو. (ت). (ن - وفا).

● **ماچرو** (ت): ڌ. بيماريءَ جو هڪ قسم. (مينگهو).

● **ماچيڙو**: ڌ. جوئر جو هڪ قسم. (پرماند).

● **ماچڪ** (ت): اسم. ڪچا يا اڌ پڪل پيرون (مينگهو).

● **ماچڪو**: (اسم خاص). تعلقي جو هي ۽ تعلقي ڪنڌ ڪوٺ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● **ماچڪي**: اسم خاص. تعلقي شاهنڊر ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● **ماچو** ۽ **ماچو** (ل): ڪچا پيرون - ماوا پيرون.

● **ماچي** ۽ **ماچي**: ڌ. صفت. (سن. متسئي = مچي). مچي ماريندڙ - مهاڻو - ساڻي. (اسم خاص) مسلمانن ۾ هڪ گهٽ ذات جو نالو. تعلقي ڪنڊياري، تعلقي ڪشمور ۽ تعلقي ٻنسي عاقل ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● **ماچيائي**: اسم خاص. سزاري بلوچن جو هڪ قبيلو. (تاريخ بلوچستان). ماچيءَ جو موٽ.

● **ماحصل**: ڌ. صفت. (ع) جو ڪجهه حاصل ٿئي - حاصل شده - حاصل ٿيل. (ڌ). نتيجو - حصول - ڦل - ثمر - فائدو - نفعو - سود - منافع - لاڀ - پراپت. پيداوار - پيدائش - اپت.

● **ماحول** ۽ **ماحول**: ڌ. (ع. ما = جوڪجهه + حول = اطراف). چوڌاري - اردگرد - آسپاس.

● **ماخذ**: ڌ. (ع. ماخذ = وٺڻ جي جاء). وٺڻ جي جاء - اخذ ڪرڻ جي جاء. ڪنهن شيء جي نڪرڻ جو هنڌ - بنياد. بيسخ - جڙ - پاڙ - منڍ. ماء - ذاتو. (آصف).

● ماڏهوڙ ۽ ماڏهوڙ (ت): ذ. صفت. چيو نه
ڪندڙ - بي چيو - بي فرمان. (راء).

● مادَرُ: ث. (من. مائَتْرُ). (ف. مادَرُ.
انگ. مَدَر = ماء) ماء - آسان - آبی - ماتا -
جستی - امڑ - جیجَل - میا - مدر - والدہ.

— مادر چوتہ مادَرِ چوتہ: ذ. ماء سان بد فعلی
کندڑ. کار طور کم ایندڑ لفظ— مادر چودہ.

== مادر چود: ذ. مادر چوت.

— مادر زاد و مادر زاد: صفت. ماء جو چٹیل.

اصل جو۔ اصلی۔ جنم جو۔ پیدائشی۔

== سادَرِ وِطَن: ماترِ پُوسِي - جنمِ پُوسِي -
پنهنجو وِطَن.

- مادرِ ري؟ مادِ ري: صفت. ماء جو۔ ماءِ ڪو.
مامائو۔ نانائو۔ نانائڪو.

— مادري ’زبان‘: ث. ماء جي زبان — ماءُ بيءَ جي زبان — گهرَ جي زبان — ذاتي زبان — خانداني زبان — پنهنجي ٻولي — وطن جي ٻولي.

● مادر پتو ۽ مادر پتبا: ذ. (من. سدر =
دڪ شهر جو نالو + پت = ڪپڙو) ڪپڙي جو
هڪ قسم، جو بافتي جهڙو جهلائڻو ۽ ڪورو
هوندو آهي، ڏوئڻ کان پوءِ رنگ ۾ ڪلندو
آهي. (گاجرا). چگر نائي - مشسڪي. (پرماند).

● مادري (ت): گهوڙي جي پنڌ جو ۽ڪ قسم -
مادري .

● مادّہ: ذ. (ع. مادّہ = ذاتو) ہر چیز جو اصل - مادو.

● مار ٿي؟ اسم خاص. تعلقي ميروڙو ساکري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مار پيچ: اسم خاص. نادر شاع جي هڪ
تلوار جو نالو (اها راڻپور جي پيرن وٽ محفوظ
آهي). (ن-ب).

● مارچا (ڪ): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● مارچو ڪڙن: ھنڊي ستائڻ - ھنڊي بدلائڻ. (پرماند).

● سارِ دَ: اسم خاص. تعلقی بدین م ہے دہم جو نالو۔

● مادي ۾ مادَ پُونُ: ث. (ف. ماده=مادي)
 ترُ جو ضد- مؤنث - مادِ. زال- استري- عورت-
 ناري. دُهل جو سنهون آواز ڪيندڙ ڀاهو-
 ٽالي. (صفت). زنانہ - زالائہ.

— ماديءِ ڪُتَ (ت): صفت. ماديءِ جو ڪُتيل۔
زال جو ھيسايل۔ ڊڄڻو۔ ٻڌل۔ گيدي۔

— ماديء ڪڪڙ جو بانگ ڌرين: ”ضعيف ۽ بي پوڄ ماڻهوءَ جو ڪنهن وڏي ڪم ڪرڻ جي ڀاڱي هٿ ٿئي.“

- ماديء کان نتر نہ سچائیں: دنیا جو کوہ
تجربو نہ ہوں۔ اٹل آزمودگار ہوں۔

— مادیءِ مُنْهَوْنٌ؟ مادیءِ مُنْهَانٌ؟ ذ. صفت.
 زنانی منهن وارو۔ بنا حشمت (منهن)۔ بی وعیب۔
 دھتو۔ گیدی۔ ہندل۔

== ماديء مَنُھُونُ ھُنَّ : دچھو ھئي۔ بزدل ھئي۔ گدي ھئي۔

== مَادِيَّ وَاوْ ۛ مَادِيَّ وَاوْ ۛ ذ. گُل جو
مَادِي وَاوْ - گُرب - کَيسِر - اَسْتِري کَيسِر -
سُندِي (د مَانْد)

— مَادِ يَمْتَوُوْ ۞ مَادِ يَمْتَوُوْ : ذ. صفت. مَادِ ۞
منهون - زنانو. بی غیرت - مِتَجَو - کمزور -

● ماد يو ۽ ماديا: ذ. ڪڪڙ جو هڪ قسم.
● ماڏاڻو: سانوئيءَ جي موسم ۾ ٿيندڙ ڪاهه جو هڪ قسم. (ن-ب).

● ماذَنْ ۽ ماذُونُ: ث. باجھريءَ کي ڳاڻن کان پوءِ
گڏيل اُن ۽ پئويي. (ت). (سومار-راءِ). ڪاري

جي ٻيڙيءَ جو هڪ عضوو-پوساڻ يا آڏو ڏيکڻ لاءِ قيمتين مٿان تختو- ڦٽي. (ڪ). (ن-ب).
● ماڏر يو ۽ ماڏر يا (ت): گچيءَ ۾ پائڻ جي
جهڙو هڪ قسم- ثابت- تعويذ.

● ماڈو: اسم خاص۔ تڪ ذات جو نالو (اڪثر حيدرآباد ۽ نواب شاهه ۾)۔

● ماڊوڙي 'E' ماڊوڙي 'Z' ذ. صفت. پيٽ لٽ -
سائين 'لوڙ' - هيجي - ٻيوڙي. (پرومانند).

ڊنگ - نمونو - طرح - چاول . تدبير - آهائ - چارو - علاج . (پليٽس) .

● مارڳ ۽ مارڳڪ : ڊ. (سن. مارڳڪ = رستو) مارڳ . ماڳ - جاء - هنڌ - ٺڪاڻو - ٿانءُ - آستان - منزل . رستو - واٽ . مذهب .

● مارڳي ۽ مارڳي : صفت . رستي وارو - وانهڙو - ٻانڌيٽو . الله لوڪ . مشهور مذهب يا پٺت تي هلڻ وارو . (گجرا) .

● مارسو (ڪ) : ٿ . وڻ جو هڪ قسم .

● مارنگ ۽ مارنگڪ : ڊ. چٽلھ تي برتن رکڻ لاءِ عارضي طور ڪم آندل سِرڻ يا پٿر مان هڪ سر يا پٿر (چٽلھ جي لاءِ ٿي مارنگ ڪم ايندا آهن) . ”گهر جو پير“ چٽلھ جو مارنگڪ .

● مارنڪيڙو : اسم خاص . تعلقي آٻاوڙي ۾ هڪ ديھ جو نالو .

● مارنڪو ۽ مارنڪا (ڪ) : ڊ. مارنگ . (ن-ب) .

● مارڻ : مصدر . (سن. مارڻ = مارڻ) مار ڏيڻ -

مار ڪڍڻ - ڌڪ هڻڻ - ڌڪ ٺهڪائڻ - ڪٽڻ -

ستڻ - زدوڪوب ڪرڻ - ٻيڇ ڪڍڻ . سزا ڏيڻ -

سيڪت ڏيڻ . ڌڪوئڻ - آزارڻ - ستائڻ - ڪشت ڏيڻ .

ماري وجهڻ - سامه ڪڍي ڇڏڻ - ڪهڻ - خون ڪرڻ -

گهاٽ ڪرڻ - ذبح ڪرڻ - قتل ڪرڻ - هلاڪ ڪرڻ .

جيٽڻ - فتح ڪرڻ - هٿ هيٺ ڦاسو رکڻ - دٻائڻ -

قبضي ۾ رکڻ - دٻاءُ ۾ رکڻ . جهلڻ - روڪڻ (پڪ) .

وس رکڻ - تابع ڪرڻ - ڏمڻ (دل) . ڪمائڻ -

رڳڻ (چمڙو) . ٻيھي سنھو ڪرڻ (ڌاتو) - اٿلائڻ -

ڪٽڻ ڪرڻ . ڪٽڻ (مٺي) . جهلڻ . جهٽڻ -

پڪڙڻ - ڦاسائڻ (پڪي يا مڇيون) . لتو ڪرڻ -

چلڪائڻ (چمڙو وغيره) .

● مار ۽ مارون : ٿ . ست - ڪٽ - ڏاڱور -

سيڪو - ٻيڇ - ٿيھ - چٽلھ - ست - ڪٽ -

چوٽ - ضرب - گوشمالي - ڊنپ . سيڪت - تنبيھ -

سزا . صندو - ڌڪ - مصيبت . غضب - قهر -

ڌڪ - عذاب - رنج - درد - تڪليف - وبال -

آفت - ٻٽا - شامت . غضب . حق ٽلڻي - غارت -

دمت برد .

● مارفو ۽ مارفا (ت) : ڊ. واڍڪي ڪم جو هڪ اوزار - سونهڻ - روات .

● مارڪو ۽ مارڪا (ل - ڪ - ڪ) : ڊ. (ع. معرڪو جو ٻگڙيل لفظ) مستبد - چاوڻي .

مجلس - رهائڻ - ڪچهري - وندر - ريجهه رهائڻ -

اوراڪو (ڪ) . ڳائڻ وچالڻ جي (زناني) مجلس .

(انگ . Mark) نشان . جو ڳوٺين ۽ ڳوٺين تي

سڃاڻپ لاءِ لڳائيندا آهن .

● مارڪيٽ ۽ مارڪيٽون : ٿ . (انگ) .

واپار جي جاء - بازار - منڊي .

● مارنگ ۽ مارنگڪ (ت) : ڊ. (سن. مارڳڪ =

وڏو رستو - دڳ - سڙڪ - مارڳڪ . نشان - آهيڃاڻ -

پتو - پار . (ل - وفا) .

● ماڏ هيٺ (ت) : ظرف . لاچار - دٻس -

زوري . ماڳهين - ٻنھ - اصل - هر ڀرو .

● مار : حرف ندا . عجب ڪاٺي جي حالت ۾

وات مان نڪتل لفظ - هٿ ! - ٻٽي ! - اوھ ! - وڃ !

● مار پيشي : حرف ندا . هٿ ته سهي ! - ٻٽي ٻٽي !

● مار مانجهڻان : حرف ندا . مار پيشي !

● مار ۽ مار : ڊ. چمڙي تان وار وغيره لاهي

صاف ڪرڻ لاءِ ٻٽر وغيره جي چوڏيءَ سان گڏيل

مصالح . (پرمانند) . (بندوق جو) زور - طاقت -

ڌڪ - نشان . (شرٽ) . شڪار . (ف) ناڻگ -

سٺ - هلا - اڙدها - اڇڪر . (اصفي) .

● مار جو پاڻي : ڊ. اڏوڙي وارو پاڻي .

● ماراڻي : اسم خاص . تعلقي شهدادپور ۾ هڪ

ديھ جو نالو .

● ماراڻي : اسم خاص . تعلقي بدین ۾ هڪ ديھ

جو نالو .

● مار تول ۽ مار تول : ڊ. مٽڪو - هوڙو .

وڏو مٽڪو - وڏاڻ - گهٽڻ .

● مارڪاڻي (ت) : اسم خاص . هڪ ذات جو نالو .

● مارڳ ۽ مارڳڪ : ڊ. اسم . (سن. مارڳڪ =

رستو) رستو - سڙڪ - واٽ - ڪس - دڳ - مارڳڪ -

راه - سڳر - سيرو - سيمر - چارو - لنگھ - گذر -

شارع - راند . طريقو - طور - طوار - روڻ - دمتور -

■ مار ڪٽ ۽ مارون ڪٽڻ: ٿ. مارا ساري.
 ٽ ڪ مٺ. مار-ڊينب-ڦيهه-چلهه. سزا-
 سيڪٽ. لٽائي-جڏ-ويڙه-جنگ-مقابلو-
 جهيڙو.

■ مار ڪائڻ: ڊڙجن-ستيجن-ڪئيجن-
 ڏاڱورجن-چلهجن-ڊينب سيلن-ڦيهجن. سزا
 ڪائڻ-سيڪٽ ملڻ.

■ مار مار: ٿ. ٽڪڙ پڪڙ-وٽ پُڄ-تاهوت-
 آترويل-وٽ پڪڙ-دب ڦس.

■ مار مارن: مراد کي پُهچڻ-ڪامياب ٿيڻ-
 هٿي هٿڻ ڪرڻ-ميل مارن-رستڻ-سهڙڻ-
 پُهچڻ.

■ مارو ۽ مارا: ڏ. مار ڪٽ-ست ڪٽ-
 مارا ماري. ڪوس-خون-گهاٽ-خونريزي-
 قتل-گاهه. مڙو-موت-قتيئو-لاڏاڻو-
 چالاڻو. ڪاهه-جملهه-حملو-آلٽر. (ڏ. صفت).
 مار ڪندڙ-ماريندڙ-مار-مارو.

■ مارو ۽ مارو: ڏ. صفت. ماريندڙ-مار.
 ستيندڙ. خون ڪندڙ-گهاٽي-خوني-قاتل.

■ مارو ڪرڻ: خون ڪرڻ-مارن-ڪهڻ-
 ڪوس ڪرڻ-قتل ڪرڻ-خونريزي ڪرڻ-
 گهاٽ ڪرڻ-گاهه ڪرڻ-رتوچاڻ ڪرڻ-
 مارا ماري ڪرڻ-مارو مار ڪرڻ.

■ ماري وجهڻ: ڪهڻ-خون ڪرڻ-
 گهاٽ ڪرڻ-ذبح ڪرڻ-هڃا ڪرڻ-مارڻ-
 قتل ڪرڻ. تباه ڪرڻ-برباد ڪرڻ-ستيا ناس
 ڪري ڇڏڻ.

● مارو ۽ مارا: ڏ. (ف. مال) ماليدڻ=بهڻڻ).
 راز ڪي ڪٽڻ جو هڪ اوزار-چونالو-چونارو-
 چونڙي ڪٽڻ-پٽ مان گولين چونڙڻ لاءِ
 ڪيل سوراخ-شڪار ڪي قابو ۾ آڻڻ لاءِ ٺاهيل
 لوڙهو. (برمانند).

● مارو ۽ مارو: ڏ. هڪ راڳي جو نالو-
 سريراڳ جي ٽين راڳي (جا نومبر ۽ ڊسمبر مهيني
 جي ڏينهن جي آخري وقت ۾ ڳائي ويندي آهي).
 (آصفه). (ڏ. صفت). هاشق-پرين-سرين-ساجن-

ڌمڪي-ڊپ-دب-ڇنڀ. لعنت-ڌڪار-
 ڦٽڪار-مڙاپ-بددعا-تنگي-مفلسي-
 لاچارِي. عادت-هیر-عيت. (جيئن چلڻ جي
 مار يا عقل جي مار).

■ مار ۽ مار: صفت. ماريندڙ-ڏکوئيندڙ. ناس
 ڪندڙ. مرڪبات ۾ ڪم ايندڙ لفظ "جهڙوڪ"
 موت مار وغيره.

■ مارا مار ۽ مارا مارون: ٿ. سوچڙا ڪٽ.
 نهايت ڪوشش-ڊوڙ ڊڪ-ڪشڪش-
 ڪشمڪش-جانفشاني-جفاڪشي-محنت-
 ڪشالو-ڏاڪيڙو-مغز ماري. مارا ماري.

■ مارو ڪٽڙ ۽ مارو ڪٽڙ (ت): ڏ. صفت.
 مداحن مارون ڪائيندڙ-مار جو عادي-
 مار ڪائو.

■ مارو مار: ٿ. سخت مار-مار ڪٽ-ڏاڍي
 زور ڪاهه-حملو.

■ ماري ۽ ماري: ڏ. ماريندڙ-مارو-مار-
 مارو-ڪهڻدڙ-خون ڪندڙ-ڪوس ڪندڙ-
 قاتل.

■ ماري پتچائڻ: حملي ڪندڙ کي شڪست
 ڏيڻ-ڊوڙائي ڪڍڻ.

■ ماري ڇڏڻ: قتل ڪرڻ-هلاڪ ڪرڻ-
 ساهه ڪڍي ڇڏڻ.

■ مار پتل ۽ مار پتل: ڏ. مارجي ويل-
 مري ويل-ماري ڇڏيل-ساهه ڪڍي ڇڏيل.
 ميتل-مار پتل. ڪشتو ڪيل.

■ مارا ماري ۽ مارا ماريون: ٿ. مار ڪٽ-
 ڦيهه ڦيهه-ست ستان-هٿ هٿان-
 ست ڪٽ.

■ مارائڻ: مار جو ڪم ٻئي کان ڪرائڻ.
 (مارايو-مارائيندو-مارايل).

■ مار ڄڻ: مار ڪائڻ. (ماريو-مارجنڊو-
 مارجي ويل).

■ مار پتون: سوچڙا پتون-ستيجن-ڪئيجن-
 سزا ملڻ. قتل ٿيڻ-ذبح ٿيڻ-مقتول ٿيڻ.
 مصيبت پوڻ. پٽ پوڻ.

● مار پڇا (ت): ذ. صفت. تڙي- تڙيلي- ٿو جو رهاڪو. ماڙ پڇو. (اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.

● مار يو ۽ مار يا: ذ. صفت. مار کاڌل- ماريل- هيٺيل. سڙا کاڌل. زناني اصطلاح ۾ مردن لاءِ استعمال ڪيل لفظ.

● "جا مڙسي مڙسن ۾ سا مار پي ۾ ناھ" (گلشڪر).

● ماري و سايو: اسم خاص. تعلقي ڪوئيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ماڙ: ث. (سن. مڙ = خوش ڪرڻ ۽ سينگارڻ)

مدد- حمايت- واھ- سھائتا. دستگيري- رهنمائي-

سُونھپ- ھمراھي. اوڻ- پٺڀرائي- آڌر- آڌار-

ٽيڪ. مھرباني- احسان- وڙ- پلائي- ڪرپا.

(سن. مند = منڍڻ) گھر جو مٿيون طبق- منزل-

طبقو- ماڙي. (۾ ماڙ، تہ ماڙ وغيره).

= ماڙ ٽھي ميٺنھن و سائين: خدا ئي رحمت

ٿيڻ- وڏي مھرباني ڪرڻ. ناممڪن ڳالھ ٿيڻ-

ان ٿيڻي ڳالھ ٿيڻ.

= ماڙ ڪرڻ: مدد ڪرڻ- سھائتا ڪرڻ-

واھير ڪرڻ. مھرباني ڪرڻ- پلائي ڪرڻ-

نيڪي ڪرڻ- احسان ڪرڻ- ڪرم ڪرڻ.

● ماڙو ۽ ماڙا: ذ. صفت. سنھو- پتلو- سھين-

مڙو ڪيٽم- هاريڪ- ڪاغذي- هٽڪو- ڏٻرو-

آپرو- پٽنگ- پڪھو- بانڊيو- چينجهرو- لينجهڻ

جهڙو- لينجهڙو- هيٺ- لاغر- ڍانگ- رڳارو-

ليز. پاڻيءَ جهڙو- چڏو- پٽرو- چيٽرو- چيٽرو.

خراب- بچڙو- پٽرو- مندو- دٻندڻ- بند-

خبيث- شريرو- پائي- پاپائتو- مندو- پراچتي.

گھٽ- ٿورو- ڪسو. (ذ). مھرداني جي

پڌڻ لاءِ ڪٿي. (ل). وڏو گھر- حويلي-

پنگلو. (ت).

● ماڙ ها ۽ ماڙ هائون (ت): ث. سالها- هار

● ماڙ هو ۽ ماڙ ها (ت): ذ. جھار هلڪن لاءِ

وڻ تي ٺھيل پھو- پھي. (راه).

● ماڙ هو ۽ ماڙ هو: ذ. (سن. منڻ = ماڻھو)

انسان- ماڻھو- آدمي.

مُحِب- لالڻ- محبوب- ڏولڻ. سال چاريندڙ-

مالدار. جهنگ جو رهاڪو- جهنگلي. مسڪين-

غريب- نادار. (ذ). هڪ خوشبوءِ دار گاه جو نالو.

(اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.

● مار واڙ: اسم خاص. جوڌپور جي هڪ علائقي

جو نالو. راجپوتانا ۾ مروج ڳيتن جو هڪ قسم.

● ماروت: اسم خاص. (ع). هڪ ملائڪ يا

ٺيڪ ماڻھوءَ جو نالو.

● ماروت ۽ ماروت: ذ. (سن. مائل) ماسي

جو پُٽ. (ث. ماروت ۽ ماروتون).

● ماروڙ ۽ ماروڙ (ل): ذ. صفت. سچر

(وھيت).

● مارو سٿل: اسم خاص. راجپوتانا ۽ سنڌ جي

وچ وارو وڏين پيٽن وارو وارياسو ملڪ- موت جو

ٿڌو- نوڪوتي.

● مارو جنت: اسم خاص. تعلقي ڪوئيءَ ۾ هڪ

ديھ جو نالو.

● مارو والو: اسم خاص. تعلقي آباوڙي ۾ هڪ ديھ

جو نالو.

● مارو واء: اسم خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۾ هڪ

ديھ جو نالو.

● ماروئي: اسم خاص. تعلقي ڪپري ۽ تعلقي

دادوءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مارئي: اسم خاص. سنڌ جي هڪ مشهور

سيل ستر واري عورت (جنهن کي سنڌ جي مشهور

بادشاه عمر سومري زبردستي پاڻ وٽ ٻارهن مھينن

تائين قيد ۾ رکيو ۽ آخر کيس پنهنجي پيڻ ڪري

ملڪ روانو ڪيو).

● مارئي جو پتر: ذ. خوشبوءِ دار گاه جو هڪ قسم.

● ماري ۽ ماري: ذ. صفت. (سن. ماري)

ماريندڙ- مارو. شڪار ڪندڙ- شڪاري- صياد.

● گهاٽڪ. (اسم خاص). تعلقي موري ۾ هڪ

ديھ جو نالو.

● مار پٽو ۽ مار پٽو: ذ. صفت. ماري-

شڪاري- شڪار ڪندڙ.

● مار پڇا (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

جوان آڻ. گهر ۾ ڇايل ۽ ٺاهي وڌو ڪيل ڪنهن به جالور جو ٻچو. (هرمانند).

● ماڙران ۽ ماڙرائون: ٺ. (ع. ماجر) = حادثو) بدنصبي - ڪمبختي - نپاڳ - شامت - مصيبت - آڏا - آفت - وبال - جنجال - آزار - زحمت - تڪليف. خرابي - بُرائي - بچڙائي - ڪٻڌ - آڳاڙ - مڏائي. پٽ - ٻار - ٻارو - بد دعا - آهه. ڪنجوسائي - مڙجڻوڻائي. (ت).

● ماس: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ماس ۽ ماس: ڏ. (وڍڪو. ماش: ٻرا. ماس: سن. مانس = گوشت) گوشت - ماهه - مانس - لحتو - تيوڻ. انسان - ماهو - بستر - جسم - ديهه - بدن - ستر - لال ترڪاري. (هرمانند). سيوي وغيره جو اندريون حصو - گودو - ڳڙ - رس. (سن. ماس - مهنو) ماهه - مهنو - چنڊ.

● ماس آڏاري ۽ ماس آڏاري: ڏ. صفت. گوشت ڪاٺيندڙ - گوشت خور - گوشت واپرائيندڙ - ماس خور.

● ماسارو ۽ ماسارا: ڏ. ماس وارو - گوشت وارو - ماسارو - ٿلهو - ماسرو.

● ماسيرو ۽ ماسيرا: ڏ. صفت. ماسارو.

● ماسڪ ۽ ماسڪ (ت): ڏ. صفت. ماسارو - ماسيرو. (ونا).

● ماسڪ ۽ ماسڪ: ڏ. صفت. ماهيانو - ماهه وارو - درياهه - هر ماهه. هندن جو مري ويلن جي ياد ۾ ڪيل ماهيانو شراڌ وغيره - ماهواري. ختمو.

● ماسڪ ڌرم: زالين جي حيض جو وقت - رتو ڪال - رتو ڌرم - ماهواري.

● ماسات ۽ ماسات: ڏ. (سن. ماسو - ماسو). ماسيءَ جو پٽ. (ٺ. ماسات ۽ ماساتيون).

● ماسائي: اسم خاص. تعلقي جاتيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● ماسيتان ۽ ماسيتان: ڏ. برهمڻ پنڇايت - برهمڻ گهراڻو - برهمڻ خاندان. (هرمانند).

● ماڙهڻائي ۽ ماڙهڻائون: ٺ. انسانيت - ماڻهو - آدميت - ماڻهائي.

● ماڙهڻو ۽ ماڙهڻا: ڏ. ماڻهو - انسانيت - ماڙهڻائي.

● ماڙهڪو ۽ ماڙهڪا: ڏ. صفت. ماڻهو جو - ماڻهو وارو - بشري - انساني.

● ماڙهڻائي ۽ ماڙهڻائون: ٺ. ماڙهڻائي - ماڙهڻو - ماڻهو.

● ماڙهڻائو ۽ ماڙهڻا: ڏ. صفت. ماڙهڪو.

● ماڙهڻپو ۽ ماڙهڻپا: ڏ. ماڙهڻو.

● ماڙهڻو ڇيڙو: ڏ. ماڻهو ڇيڙو.

● ماڙي ۽ ماڙيون: ٺ. (من. مڙي) = سينگارڻ) جاء - گهر - مڪان. گهر يا جاء جو مٿيون طبقو - جاء جي مٿان ٺهيل ٻي جاء - ماڙ. (اسم خاص). تعلقي خيرپور ميرس، تعلقي سکر، تعلقي روهڙي، تعلقي آباڙي، تعلقي ڪڪڙ ۽ تعلقي فيض گنج (خيرپور ميرس) ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● ماڙي جان شاهه: اسم خاص. تعلقي روهڙيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● ماڙي جعفر خان: اسم خاص. تعلقي ڪنڌڪوٽ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● ماڙيجي: اسم خاص. تعلقي ٽنڊو الهيار ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● ماڙيجا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ماڙيجو ۽ ماڙيجا: ڏ. صفت. مارواڙ ملڪ جو رهاڪو - مارواڙي.

● ماڙيجائي ۽ ماڙيجائون: ٺ. صفت. مارواڙ ملڪ جي رهاڪو (عورت) - ماڙيجي - ماڙيجن - مارواڙن.

● ماڙيجڻ ۽ ماڙيجڻون: ٺ. ماڙيجائي.

● ماڙيجي ۽ ماڙيجيون: ٺ. ماڙيجائي - ماڙيجن.

● ماڙينگ ۽ ماڙينگ (ت): ڏ. مارنگ.

● مازاد ۽ مازاد: ڏ. (ف. مازو = ماءُ + زادن = جيڻ) لنڊو آڻ - ڳوٺرو - ڪٽوٽ.

ٿي ويل. زمان جو هڪ قسم - گذريل وقت جي معنيٰ ڏيکاريندڙ زمان.

= ماضيءَ استمراري: ذ. گذريل وقت ۾ هلندڙ ئي هلندڙ ڪم بابت خبر ڏيکاريندڙ زمان.
= ماضيءَ بيمعيت: بالڪل آڳاٽو. گذريل وقت جي خبر ڏيندڙ زمان.

= ماضيءَ شرطيه: ذ. گذريل وقت ۾ شرط سان ڪم ٿيڻ جي خبر ڏيندڙ زمان.

= ماضيءَ قريبن: ذ. ويجهي گذريل وقت ۾ ٿي ويل ڪم جي خبر ڏيندڙ زمان.

= ماضيءَ متشڪبي: گذريل وقت ۾ ٿيل ڪم بابت شڪي خبر ڏيندڙ زمان.

= ماضيءَ مدامي: گذريل وقت ۾ ڪم چالو رهڻ جي خبر ڏيندڙ زمان.

= ماضيءَ مطلق: ذ. گذريل وقت ۾ مڪمل طرح پوري ٿيل ڪم جي خبر ڏيندڙ زمان.

= ماضيءَ معطوفي: ذ. گذريل وقت ۾ فاعل جو هڪ ڪم ڪري پورو ڪري، ٻئي ڪم ڪري لڳو رهڻ جي معنيٰ ڏيکاريندڙ زمان.

= مانو ۽ مانا: ذ. (ع. محتافه). ڏولي - مٽفو - محتافو - محل. (قلچ).

= ماک ۽ ماکون: ٺ. (سن. ميهڪا = ماک). اوس - وله - مات - گهر - شينر.

= ماکائين: مصدر. ماک ۾ آلو ٿيڻ - هٿڻ - ماکڄڻ. (ماکائيو - ماکائيندو - ماکائيل).

= ماکائي: ظرف. ماک ۾ - صبح جي وقت.

= ماکايو ۽ ماکايا: ذ. صفت. ماک سان ڍڪيل - گهمجي ويل.

= ماک تي سورجڻ: سنهڙي ۽ ضعيف گاهه جو ماک تي سورجڙي وقت لاه ڻ لکي اوڀر ۽ ساوڪ ڪرڻ. بنا ڪنهن بنيادي مضبوطيءَ جي ٻاهريون ڏيک وڌيڪ ڪرڻ.

= ماک تي مورڻ: ڪوڙن آسرن تي راضي رهڻ - ٺلهن آسرن تي ريدو وٺڻ - ڏٺن تي خوش رهڻ.

= ماکيڄڻ: مصدر. ماکائڻ - گهمي وڃڻ. پيڄڻ - آلو ٿيڻ - هٿڻ.

● ماسٽر ۽ ماسٽري: ذ. صفت. انگ. (Master) سيکاريندڙ - سکيا ڏيندڙ. استاد - معلم.

● ماسٽر ۽ ماسٽري: ذ. ماسيءَ جو مٿس.

● ماسو ۽ ماسا: ذ. (سن. ماش = دال جو هڪ قسم) - آڙد جو هڪ دائو: ف. ماشه = ماسو) ماش جي دال جي هڪ دائي جيترو وزن. تور جو هڪ انداز - تولي جو ٻارھون حصو - اٺن رٿن جو وزن. ڪجهه حصو - ٿورو ڌرو.

● ماسو (ٺ): ذ. اسم. ماسٽر - ماسيءَ جو مٿس.

● ماسو دي: اسم خاص. تعلقي ميروپور ساڪري ۾ هڪ ديھ.

● ماسوري: اسم خاص. بگٽي بلوچن جو هڪ قبيلو. (تاريخ بلوچستان).

● ماسي ۽ ماسيون: ٺ. (پرا. مائوسيتا = ماسي: سن. ماسٽر + اٺ + ڪا = ماسي) ماءُ جي پيڻ - خالھ.

● ماش ۽ ماش: ذ. (سن. ماش = مڱ). دال جو هڪ قسم - مڱ (ڪارو). آڙد - مانھن.

● ماشاء اللہ: حرف ندا. (ع. ماشاء اللہ = جو خدا گهريو). جو خدا گهري - جيڪا اللہ جي مرضي - رب جي رضا. خدا ڪري - خدا جي مرضيءَ مان - خدا جي گهرپ مان.

● ماشو ۽ ماشا: ذ. جامڪيدار بندوق جو هڪ حصو (جنھن ۾ جامڪي يا ٻيليتو پچائجي). (پرماند). بندوق چوڙڻ واري چاٻي - ليلي.

= ماشا پيٽڻ: سوڙهو گهٽڻ - زور رکڻ. چيڻ - زور ڏيڻ - پيٽڻ - پيڪيڻ. داب ڏيڻ - دڀڻ - چاڀڻ. ڏاڳورڻ - سڙهڻ - سٽڪائڻ - ڏاڍي مار ڏيڻ - پيچ ڪيڻ.

= ماشا ڦيرڻ: حوصلا خطا ٿيڻ - وايون بتال ٿيڻ - حيران ٿيڻ - شدد ٿيڻ - بتالڄڻ.

= ماشو پيٽڻ: بندوق جو گهوڙو چاڙهڻ - لبلبو دٻائڻ.

● ماضي: صفت. (ع. متضلي = هو لنگهي ويو). گذري ويل - گذريل - گذشتہ - اڳيون (وقت) -

● ماڪڙي ۽ ماڪڙيون: ٿ. ٻڪريءَ جو هڪ قسم.

● ماڪڙياري ۽ ماڪڙياريون: ٿ. مڇي ڦاسائڻ جي ڪُنڊي- ماڪڙياري (پرماند).
 ”ڏوران پسي ڏور جي ويڻن وهند ڪري ماڪڙياري“ سچڙا هنن نه وڍيون هوڙ.
 (شاهه ڪريم)

● ماڪو ۽ ماڪو: ڏ. صفت. پاڙ ڪاٺيندڙ- پاڙيو- پڙو- ڏلو- بي غيبت- بي شرم- بي حياءَ- يهودو- واهيات. مڃو.

”ماڪو ڏسن ٿا مڃرو ۽ جنگيون ڪن ٿا جيو.“
 (ڄام خان)

● ماڪوڙو ۽ ماڪوڙا: ڏ. جيت جو هڪ قسم- وڏي ماڪوڙي. ٻولي ٻڌو جو هڪ سينگار.
 (ن-ب).

● ماڪوڙي ۽ ماڪوڙيون: ٿ. ڪيٽي- ڪيٽي. وهڻ جي پيرن ۾ ٿيندڙ بيماريءَ جو هڪ قسم. ماڻهوءَ جي ڏندن ۾ ٿيندڙ بيماريءَ جو هڪ قسم- ڏندن جي کاڌ.

● ماڪ ۽ ماڪ (ل): ڏ. تمام چڱيءَ طرح ۽ مٺو ڦرندڙ لائون.

● ماڪاڻڊي: اسم خاص. تعلقي بدين ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ماڪيلي (ت): ڏ. ٿري ڀرت جو هڪ قسم. (راءِ).
 ● ماڪنڊ: اسم خاص. تعلقي مهوري ۾ هڪ ديھ جو نالو. (ماڪنڊ نمبر ۲۱).

● ماڪو (ت): ڏ. صفت. بي ڪمو- بيڪار- نيڪو- نيڪار. (سينگهو).

● ماڪوڙو: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي الهيار ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ماڪي ۽ ماڪيون: ٿ. (سن. مڪشڪتا= مڪ. (گجرا). (ماڪشڪ= ماڪي) ماڪيءَ جي مڪين جو ڪلن تان گڏ ڪيل رس- مڌ- شهد- آنڪين- عسل- ميهٺ- شيري- شيريني- ميناَس.

”مڪن ماڪيون مٺيون مصريون“
 چنگاليون چاشنيون حلوا. (نسڪين)

● ماڪَ مان آج لتهڻ: ٿوري شيءِ سان ڍو ٿي وڃڻ- ٿوري تي راضي رهڻ.

● ماڪيٽل ۽ ماڪيٽل: ڏ. صفت. ماڪ ۾ پسيل- گهميل. آلو ٿيل- پيڪٽل- آڏوڪو ٿيل.

● ماڪا: ڏ. ارادو- منشا- نيت- منورت- مراد- مطلب- مقصد- آرٽ- مقصد- غرض. (پرماند).
 چتونءَ جو هڪ قسم. (پڪي). (اسم خاص).

هڪ ذات جو نالو (پني عاقل تعلقي ۾ رهندڙ). تعلقي گهوٽڪي ۽ تعلقي ڳڙهي ياسين ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● ماڪاڻي: ظرف. ڄاڻي ٻجهي- رڻا موجب- ارادتا- ڪند ڪري. (گجرا).

● ماڪاڻي: اسم خاص. نئين ۽ جبل جو نالو. (شاهه).

● ماڪاڻهي: اسم خاص. تعلقي ميرپور ماٿيلي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ماڪاڻين: مصدر. (سن. ڪامات). ڪند ڪرڻ- آره زورائي ڪرڻ- زبردستي ڪرڻ. ڏسي وائسي ڪرڻ- ڄاڻي ٻجهي ڪرڻ- هروڀرو ڪرڻ- ارادتا ڪرڻ.

”ميٺي ساڪاڻي، وڏو وات وٺن ۾.“
 (ڪنيا- شاهه).

(ماڪاڻي- ماڪاڻيندو- ماڪاڻيٽل).

● ماڪير ۽ ماڪير: ڏ. صفت. (ع. معقول جو بگڙيل). (سن. ماڪش = خواهش ڪرڻ)- دلپسند- وڻندڙ- پٿروان. پسند- قبول- بحال- برصواب- ٺاب- سڃايو.

● ماڪر ۽ پٽو: قبول ٿيڻ- پسند ٿيڻ- وٺڻ. ٺاب ٿيڻ- سڃايو ٿيڻ.

● ماڪير-پاڙي ۽ ماڪير-پاڙيون: ٿ. مڇيءَ ڦاسائڻ جي ڪُنڊي.

”جا تو گهيڙي گهٽ سا ماڪير-پاڙي مڇڙا،
 اُن ڪُنڊي ڪنڊي ڪيترائي پڇاڙا پٽ.“
 (شاهه ڪريم).

● ماڪڙو: ٿ. (سن. مڪت = باندڙ). مڪڙن جو ولر- اور- روه- (مڪڙن جو) ڏل. ماڪوڙين جو مڙ.

● ماگتر: اسم خاص. سُهائڻ جي هڪ ذات جو نالو (جي اڪثر مبارجا رهاڪو آهن. ”ڪاسوڏ-گر“) مانگتر.

● ”پسي“ راڻين روءِ، مٿان مانگر سَتين“ (شاه).
● مال ۽ مالائون: ن. (سن. سالا = مالها) مالا-مالها-هار. گاني. مالهه. (ڪنيت-گير).

● مال ۽ مال: ن. (ع. مال = ملڪيت) مالي-ماليات-مِلڪ-اسلاڪ-ڏن-خزانو-دنيا-دولت-نائو-مايا-متاع-پشو-ڏوڪڙ-تقدي-روڪڙ-رتير-پونجي-جمعيت-سمپت-سوڙي-راس-زر-زيور-گهٽا-مٺيا-ٽپڙ ٽاڙي. اسباب-سامان-اٿالو-ترڪو-مڏي-جائداد-جنس-چيز-وڪتر-شيء-ٿوڪ-موداگريءَ جو مال-چوپايو سال-ڍور ڍڳا-بويشي-وهت. ڍل. محصول-اڪت.

● مالا مال: صفت. مال سان ڀرپور-ناڻي سان ڀريل-خزاني سان ڀر. دولت مند-شاهوڪار-غني-دولتونند-ماپاوان.

● مالا مال ٿي: وڃڻ: ناڻي سان ڀرجي وڃڻ-ملڪيت سان چڪار ٿي وڃڻ. دولت مند ٿي وڃڻ-امير ٿي وڃڻ-شاهوڪار ٿي وڃڻ-رئيس ٿي وڃڻ.
● مالا مال ڪرڻ: ملڪيت سان ڀري ڇڏڻ-امير يا دولت مند ڪري ڇڏڻ-تونگر ڪرڻ-ڍوڪرائڻ-ڀر ڪرڻ. نهال ڪرڻ.

● مال ٽڪڻ: پراڻي مال ۾ اڪڻ وجهڻ-ملڪيت ڇاڇڻ.

● مال ٿي سينائي هجڻ: شيءِ موجب قيمت هئڻ-جهڙو مال، تهڙو ملهه هئڻ. محنت جيترو آجورو هئڻ.

● مال ٻهراڻي: چوپائي مال کي جهنگ ۾ چارڻ لاءِ وٺي وڃڻ.

● ماليدار ۽ ماليدار: ن. صفت. سال وارو-ديدار-تونگر-شاهوڪار-دولتمند-ونهيون-هريو-ڀاڳيو-مائو-مالا مال-هوند وارو-آسودو-ڏٺو ٿدي-ڏن پرور-امير-ڏٺو ٿي-ڏن وان.

● ماڪيءَ جي سنڪ: ن. شهد منڪي-منڪي.

● ماڪي لاهي ماڪوڙو چنڊيڙڻ (ت): هت وٺي سخت تڪليف ۾ آڻڻ-مشڪلات ۾ ڦاسائڻ.
● ماڪيءَ واري آر (ت): ن. لوپ-لالچ-طمع-حيرص-هوس-تمنا.

● ماڪيتارو: اسم خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۽ ميرپور ساڪري ۾ هڪ ڊيه جو نالو.

● ماڪيتارو جالو: اسم خاص. تعلقي جاتي ۾ هڪ ڊيه جو نالو.

● ماڪيجا: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.

● ماڳ ۽ ماڳ: ن. اسم. (سن. مارڪ = رستو. پرا. ماڳ) رستو-گس-ڊڳ-سڙڪ-لنگه-مارڪ-مارڪ. رهڻ جو هنڌ-جا-جڳهه-هنڌ-مڪان-آستان-گهر-رهائش-اٿائو-مٿمار-جيوء-منزل گاهه-ٺيڪ-اڏو-ٺيڪاڻو. وطن-ملڪ-ڊيس. گام-ڳوٺ-شهر. سُهائڻ جي اصطلاح ۾ ڀلي جو مٿهن-ڀلي جو گس (درياءَ ۾ ڀلو اڪثر تانگهي ڀائيءَ مان ڪناري وٺان لنگهي).

● ماڳاڻو ۽ ماڳاڻا: ن. صفت. جاءِ وارو-جاپائو-مڪاني. ٿانڪو-ٿانڪو-هنڌائو-ٿانٽو-ٿانڪو. هڪ هنڌ ٻيل-ڪٽل-برقرار-ڪپ کوڙ-آچل-قائم.

● ماڳ ڊهن: بي گهر ٿيڻ-ڏسڻ جي وڃڻ-لاوطن ٿيڻ-دربدر ٿيڻ-ڀڻڪڻ. صلاح جي اصطلاح ۾ پاڻيءَ جي اوچي لهي وڃڻ سبب ڀلن جو گس تان ٿڙي پڪڙي وڃڻ.

● ماڳهيڻ: ظرف. انهيءَ جاءِ تي-انهيءَ هنڌ تي. انهيءَ لاءِ ته-تانڪ-بجاء-بدران-عيوض-آڻڻو. پاڻ-سوراهين-سورگو-اصل-بينه-صفا-قطعا-ڪڏهن به-بلڪل.

● ماڳه: ن. (سن). هڪ مهيني جو نالو-هنديءَ سال جو يارهون مهينو (۱۵ جنوري کان ۱۵ فيبروري تائين وارو عرصو). مانگه.

● مالداري ۽ مالداريون: ٿ. دولتمندي - ثروت - شاهوڪاري - ڌن وائي.
 ● مال غنيميٽ: ڌ. لٽ جو مال - ڦر جو مال. جهاد ڪندي هٿ آيل مال. لڙائيءَ جي ميدان مان هٿ آيل مال.
 ● مال ڪهي ماڃانڊ ڪٽڻ (ڪ): مال تي چانو ڪرڻ - وهڻ جي مٿان چانولو ڪرڻ.
 ● مال سبارڪ ڏيڻ: مايا تي خوشي ڏيکارڻ - شاهوڪاريءَ تي ڦٽڻ.
 ● مال ستاع ۽ مال ستاع: ڌ. اسباب ۽ ٺاڻو - سامان ۽ روڪڙ. ڌن دولت.
 ● مال ميهرائين (ڪ): مال کي پاڻي پيارڻ.
 ● مال مهڙ ۽ مال مهڙو: ڌ. صفت. سال ميڙيندڙ - پشو گڏ ڪندڙ - بڻجھيل - شوم - مٽڪي چوس - موڙي - ڪنجوس - چمچوس.
 ● مالي: ٿ. ملڪيت - ماليات - ڌن - دولت - ٺاڻو. مال اسباب. جائداد - املاڪ. (صفت). مال جو - اقتصادي - آر ٽ ڪ - پسي ڏوڪڙواري - مال جي - جائداد جي (حالت وغيره).
 ● ماليات: ٿ. مالي.
 ● ماليٽ ۽ ماليٽون: ٿ. جمع - پونجي - سرمايه. ڌن - دولت - ملڪيت - ٺاڻو - پشو ڏوڪڙ. قسمت - سئ - نصيب - پاڳ. قدر - وقعت - فوقيت.
 ● ماليسيري ۽ ماليسيري (ت): ڌ. صفت. دنيادار - دولت مند - ڌنوان - شاهوڪار - ڌن پتي. مالوند.
 ● مالا مالائون: ٿ. (من. مالا = تسبيح) تسبيح - سمرائي - مالا - جٽپ مالا. لڙي - لڙي - مار. ستر. پوتل ڏاڳو - ڏاڳو. حمائل جو گولهند. گجرو. ڪنڍي - ڪنڍلو. ڪتاب. (پلوس).
 ● مالاڪار ۽ مالاڪار: ڌ. صفت. هار ٺاهيندڙ. مالهائون پوئيندڙ - تسبيحون ٺاهيندڙ.
 ● مالار ۽ مالار: ڌ. منگر مڇيءَ جو هڪ قسم. (ن - ب).
 ● مالاري (ت): ڌ. پکيءَ جو هڪ قسم.

● مالاھو: اسم خاص. تعلقي روهڙيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● ماليتي: ٿ. (من). گلن جي وڻ جو هڪ قسم.
 ● ماليتو ۽ ماليتا: ڌ. ميوي جو هڪ قسم (نارنگي مان مشابھت رکندڙ ميو).
 ● مالپائي (ت): اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.
 ● مالپڙو ۽ مالپڙا: ڌ. خميري ۽ اٽي مان ٺاھيل مٺو ۽ کيھ ۾ تويل ٺڪلو.
 ● مالڏيو (ت): اسم خاص. راجپوتن جي هڪ ذات جو نالو.
 ● ماليسري: ٿ. (من). هڪ راڳيءَ جو نالو. سري راڳ جي پنجين راڳي (جا نومبر ۽ ڊسمبر جي مهيني ۾ ٻين پهرن جي وقت ڳائجي). (آصفي).
 ● ماليش ۽ ماليشون: ٿ. (ف). ماليدن = مھڻ (مھڻ - مھڻ - مھڻ - سئل - گھڻڪو - گھندي - مھڻو مھڻو. لسائي. صيقل - ڪرندڙ - پالش - چيلڪو - اوچتر. چيمڪو - صفائي. رڳڙ - ڪرڙ - ڪرڙو - رڳڙو.
 ● ماليش ڪٽڻ: ٿ. مٿن - مھڻ - رڳڻ. مھڻ مھڻ ڪرڻ. بدن کي مھڻ. مانجڻ - مائجڻ - صاف ڪرڻ. ڪرندڙ مھڻ - پالش ڪرڻ - چيلڪو ڪرڻ - اوچتر ڪرڻ.
 ● مالڪ ۽ مالڪ: ڌ. صفت. (ع. مٽيڪ = هو غالب ٿيو). ڌڻي - خاوند - سترور - گھر ڌڻي - مڙس - پتي - گھر وارو - ور - پتار - شوهر - مائين - آغا - مخيار - افسر. سردار - عامل. مالڪيت وارو - پاڳو. والي - وارث - حقدار. حاڪم - بادشاهه - تاجدار - سلطان - شاهه - پاتشاهه. (اسم خاص). خدا - ڌڻي - صاحب - رب - ڪرتار - آڳو - داتا - ايشور - پرميشور - الله - پڳوان. حضرت يوسف عليه السلام کي خريد ڪندڙ هڪ سوداگر. دوزخ جي موڪل فرشتي جو نالو - دوزخ جو درٻار. چئن مشهور امانن مان ٽين امام جو نالو.

ڏنگ - نمونو - طرح - چاول - تدبير - آباء - چارو - علاج (پليٽس).

● مار ڳ ۽ مار ڳت : ذ. (سن. مار ڳ = رستو) مار ڳ. ماڳ - جاء - هنڌ - ٺڪاڻو - ٿان - آستان - منزل - رستو - واٽ. مذهب.

● مار ڳي ۽ مار ڳي : صفت. رستي وارو - وانهڙو - ٻانڊيوڙو. الله لوڪ. مشهور مذهب يا پنت تي هلڻ وارو. (ڪاجرا).

● مار سو (ڪ) : ٺ. وڻ جو هڪ قسم. ● مارنگ ۽ مارنگت : ذ. چلهه تي برتن رکڻ لاءِ عارضي طور ڪم آندل سِرُن يا پٿرن مان هڪ سر يا پٿر (چلهه جي لاءِ ٿي مارنگ ڪم ايندا آهن). ”گهر جو پير“ چلهه جو مارنگ. ● مارنگيڙو : اسم خاص. تعلقي آباوڙي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مارنگو ۽ مارنگا (ڪ) : ذ. مارنگ. (ن-ب). ● مارن : مصدر. (سن. مارن = مارڻ) مار ڏيڻ - مار ڪيڻ - ڌڪ هڻڻ - ڌڪ ڦهڪائڻ - ڪڍڻ - سٽڻ - زدوڪوب ڪرڻ - پيچ ڪيڻ. سزا ڏيڻ - سيڪت ڏيڻ. ڌڪوئڻ - آزارڻ - سائڻ - ڪشت ڏيڻ. ماري وجهڻ - ماه ڪيڍي ڇڏڻ - ڪهن - خون ڪرڻ - گهاٽ ڪرڻ - ذبح ڪرڻ - قتل ڪرڻ - هلاڪ ڪرڻ. جيتڻ - فتح ڪرڻ - هٿ هيٺ قابو رکڻ - ڊٻائڻ - قبضي ۾ رکڻ - دٻاءُ ۾ رکڻ. جهلڻ - روڪڻ (پڪ). وس رکڻ - تابع ڪرڻ - دٻڻ (دل). ڪمائڻ - رڳڻ (چمڙو). ٻيھي سنهو ڪرڻ (ڌاتو) - اٿلائڻ - ڪڍڻ ڪرڻ. ڪٽڻ (مٽي). جهلڻ. جهٽڻ - پڪڙڻ - ڦاسائڻ (پڪي يا مڇيون). لٽو ڪرڻ - چلڪائڻ (چمڙو وغيره).

● مار ۽ مارون : ٺ. سٽ - ڪٽ - ڏاڱور - سٽڪو - پيچ - ڦيهه - چلهم - سٽ ڪٽ - چوٽ - ضرب - گوشالي - ڊينپ - سيڪت - تنبيهه - سزا - صدمو - ڌڪ - مصيبت - غضب - تهر - ڌڪ - عذاب - رنج - درد - تڪليف - وبال - آفت - بتلا - شامت - غضب - حق تلفي - غارت - دست برد.

● مار نو ۽ مار فا (ت) : ذ. واڍڪي ڪم جو هڪ اوزار - سونهڻ - روات.

● مار ڪو ۽ مار ڪا (ل - ڪ - ڪ) : ذ. (ع. معرڪو جو بگڙيل لفظ) منڊپ - چاوڻي. مجلس - رهائڻ - ڪچهري - وٺڻ - ريجهه رهائڻ - اوراڪو (ڪ). ڳائڻ وڃائڻ جي (زناني) مجلس. (انگ. Mark) نشان. جو ڳوٺين ۽ ڳوٺين تي سڃاڻپ لاءِ لڳائيندا آهن.

● مار ڪهٽ ۽ مار ڪهٽون : ٺ. (انگ). واپار جي جاء - بازار - منڊي.

● مار ڪ ۽ مار ڪت (ت) : ذ. (سن. مار ڪ = وڏو رستو - ڊگ - سڙڪ - مار ڳ. نشان - آهڃاڻ - پتو - هار. (ل - وفا).

● ساڌ هيڻ (ت) : ظرف. لاچار - مٿس مٿس - زوري. ماڳهين - ٻنھ - اصل - هر پرو.

● مار : حرف ندا. عجب ڪانئن جي حالت ۾ وات مان نڪتل لفظ - هن! - ٻلي! - اوھ! - وڃ! ● مار پيٽي : حرف ندا. هن ته سھي! - ٻلي ٻلي! ● مار مانجهڻ : حرف ندا. مار پيٽي!

● مار ۽ مار : ذ. چمڙي تان وار وغيره لاهي صاف ڪرڻ لاءِ پٿر وغيره جي چوڌيءَ سان گڏيل مصالح. (پرومانند). (بندوق جو) زور - طاقت - ڌڪ - نشان. (شرٽ). شڪار. (ف) نانگ - مٽپ - بلا - اڏها - اڇڪر. (أصفه).

● مار جو پاڻي : ذ. اڏوڙي وارو پاڻي.

● ماراڻي : اسم خاص. تعلقي شهدادپور ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ماراڻي : اسم خاص. تعلقي بدین ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مار تول ۽ مار تول : ذ. مٽرڪو - هٿوڙو. وڏو مٽرڪو - وڏاڻ - گهٽن.

● مارڪاڻي (ت) : اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● مار ڳ ۽ مار ڳت : ذ. اسم. (سن. مار ڳ = رستو) رستو - سڙڪ - واٽ - ڪس - ڊگ - مار ڳ - راه - سکر - سيرو - سيمر - چارو - لنگهه - گذر - شارح - رند. طريقو - طور - طوار - روش - دستور.

== مار ڪٽ ڪ مارون ڪٽون ٿ. مارا ماري -
 ڌڪ مٺ. مار-ڊينب-ڦيهه-ڇيلهه. سزا-
 سيڪت. لڙائي-جڏ-ويڙه-جنگ-مقابلو-
 جهيڙو.

== مار ڪائڻ ٿ: ڊڙجن-ستيجن-ڪٽيجن-
 ڏاڳورجن-ڇيلهجن-ڊينب-سيلن-ڦيهجن. سزا
 ڪائڻ-سيڪت ملڻ.

== مار مار: ٿ. ٽڪڙ ٻڪڙ-وٺ پڇ-تاهوت-
 آتروپلا-وٺ ٻڪڙ-ڊب ڦس.

== مار مارن: سڙاڊ کي ڦهڇڻ-ڪامياب ٿيڻ-
 هٿي هٿڻ ڪرڻ-سيل مارڻ-رستن-متهڙڻ-
 پڇڻ.

== مارو ڪ مارا: ڌ. مارڪٽ-ست ڪٽ-
 مارا ماري. ڪوس-خون-گهاٽ-خونريزي-
 قتل-گاهه. مڙو-موت-قضيئو-لاڏاڻو-
 چالانو. ڪاهه-جڙهه-حملو-آلڙ. (ڌ. صفت).
 مار ڪندڙ-ماريندڙ-مار-مارو.

== مارو ڪ مارو: ڌ. صفت. ماريندڙ-مار-
 ستيندڙ. خون ڪندڙ-گهاٽي-خوني-قاتل.

== مارو ڪرڻ: خون ڪرڻ-مارڻ-ڪهڻ-
 ڪوس ڪرڻ-قتل ڪرڻ-خونريزي ڪرڻ-
 گهاٽ ڪرڻ-گاهه ڪرڻ-رتوچاڻ ڪرڻ-
 مارا ماري ڪرڻ-مارو مار ڪرڻ.

== ماري وڃهڻ: ڪهڻ-خون ڪرڻ-
 گهاٽ ڪرڻ-ذبح ڪرڻ-هڇا ڪرڻ-مارڻ-
 قتل ڪرڻ. تباه ڪرڻ-برباد ڪرڻ-ستيا ناس
 ڪري ڇڏڻ.

● مارو ڪ مارا: ڌ. (ف. ماله < ماليدن = مهڻ).
 رازڪي ڪٽڻ جو هڪ اوزار-ڇونالو-ڇونارو-
 ڇوناڙي ڪٽڻ-پٽ مان گولين ڇوڙڻ لاءِ
 ڪيل سوراخ-شڪار کي قابو ۾ آڻڻ لاءِ ٺاهيل
 لوڙهو. (پرماند).

● مارو ڪ مارو: ڌ. هڪ راڳي جو نالو-
 سريراڳ جي ٽين راڳي (جا نوبر ۽ ڊسمبر مهيني
 جي ڏينهن جي آخري وقت ۾ ڳائي ويندي آهي).
 (آصفه). (ڌ. صفت). عاشق-پرين-سهرين-ساجن-

ڌمڪي-ڊپ-ڊپ-ڇينپ. لغت-ڌڪار-
 ڦٽڪار-سڙاپ-بددعا. تنگي-مٺيسي-
 لاڃاري. عادت-هير-عيت. (جيئن چلم جي
 مار يا عقل جي مار).

== مار ڪ مار: صفت. ماريندڙ-ڌڪوئيندڙ. ناس
 ڪندڙ. مرڪبات ۾ ڪم ايندڙ لفظ "جهڙوڪ،
 موت مار وغيره".

== مارا مار ڪ مارا مارون: ٿ. موچڙا ڪٽ.
 نهايت ڪوشش-ڊوڙ ڊڪ-ڪشڪش-
 ڪشمڪش-جانفشاني-جفاڪشي-محنت-
 ڪشالو-ڏاڪيڙو-مغز ماري. مارا ماري.

== مارو ڪٽڙ ڪ مارو ڪٽڙ (ت): ڌ. صفت.
 سدائين مارون ڪائيندڙ-مار جو عادتِي-
 مار ڪائو.

== مارو مار: ٿ. سخت مار-مار ڪٽ-ڏاڍي
 زور ڪاهه-حملو.

== ماري ڪ ماري: ڌ. ماريندڙ-مارو-مار-
 مارو-ڪهڻدڙ-خون ڪندڙ-ڪوس ڪندڙ-
 قاتل.

== ماري پڇائڻ: حملي ڪندڙ کي شڪست
 ڏيڻ-ڊوڙائي ڪڍڻ.

== ماري ڇڏڻ: قتل ڪرڻ-هلاڪ ڪرڻ-
 ماه ڪڍي ڇڏڻ.

== مار پتل ڪ مار پتل: ڌ. مارجي ويل-
 مري ويل-ماري ڇڏيل-ماه ڪڍي ڇڏيل.
 جيئيل-مار پتل. ڪشيئو ڪيل.

== مارا ماري ڪ مارا ماريون: ٿ. مارڪٽ-
 ڦيهه ڦيهان-ست سٿان-هٿ هٿان-
 ست ڪٽ.

== مارائڻ: مار جو ڪم ٻئي کان ڪرائڻ.
 (مارايو-مارائيندو-مارايل).

== مار ڄڻ: مار گھائڻ. (ماريو-مارجندو-
 مارجي ويل).

== مار پتون: موچڙا پتون-ستيجن-ڪٽيجن-
 سزا ملڻ. قتل ٿيڻ-ذبح ٿيڻ-مقتول ٿيڻ.
 مصيبت پوڻ. پٽ پوڻ.

● ماريجا (ت): ذ. صفت. تيري- تيلي- تر جو رهاڪو. ماڙيچو. (اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.

● ماريو ۽ ماريا: ذ. صفت. مار کاڌل - ماريل - هيسيل. سزا کاڌل. زناني اصطلاح مردن لاءِ استعمال ڪيل لفظ.

● جا مڙسي مڙسن ۾ سا ماري ۾ ناھ (گلشڪر). ماري و ماريو: اسم خاص. تعلقي ڪوئيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ماڙ: ث. (سن. مڙ = خوش ڪرڻ ۽ سينڪارڻ) مدد - حمايت - واهر - سھائتا دستگيري - رهنمائي - سونھپ - همراھي. اوت - پٺرائي - آڌر - آڌار - ٿيڪ. مهرباني - احسان - وڙ - پلائي - ڪريھا. (سن. منڊ = منڊڻ) گھر جو مڙيون طبق - منزل - طبقو - ماڙي. (پ ماڙ، ت ماڙ وغيره).

● ماڙ تي مينھن ۽ وسائين: خدا ئي رحمت ٿيڻ - وڏي مهرباني ڪرڻ. ناسمڪن ڳالهه ٿيڻ - ان ٿيڻي ڳالهه ٿيڻ.

● ماڙ ڪرڻ: مدد ڪرڻ - سھائتا ڪرڻ - واهر ڪرڻ. مهرباني ڪرڻ - پلائي ڪرڻ - نيڪي ڪرڻ - احسان ڪرڻ - ڪرم ڪرڻ.

● ماڙو ۽ ماڙا: ذ. صفت. سنھو - پتلو - مھين - سو ڪيتم - هاريڪ - ڪاغذي - هٽڪو - ڏيرو - آيترو - پٽڪ - يڪھو - ٻانڊيو - چينجهرو - لينجهه - جهڙو - لينجهڙو - هيٺ - لاغر - ڍانگ - رڳارو - ليز. پاڻيءَ جهڙو - چڊو - پترو - چيٽرو - چيٽو. خراب - بچڙو - پٽو - مندو - دٻند - بند - خبيث - شرير - ٻاڻي - ٻاڻتو - مندو - پراچتي. گھٽ - ٿورو - ڪسو. (ذ). مچراني جي ٻڌڻ لاءِ ڪٽهي. (ل). وڏو گھر - حويلي - بنگلو. (ت).

● ماڙها ۽ ماڙهائون: (ت): ث. سالها - هار.

● ماڙهو ۽ ماڙها (ت): ذ. جھار هلڪن لاءِ وڻ تي ٺهيل پھو - پھي. (راء).

● ماڙ هو ۽ ماڙ هو: ذ. (سن. منڻ = ماڻھو) انسان - ماڻھو - آدمي.

● محب - لالڻ - محبوب - ڍولڻ. سال چاريندڙ - مالدار. جهنگ جو رهاڪو - جهنگلي. مسڪين - غريب - نادار. (ذ). هڪ خوشبوءِ دار گاه جو نالو. (اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.

● مار واڙ: اسم خاص. جوڌپور جي هڪ علائقي جو نالو. راجپوتانا ۾ سروج ڳيٽن جو هڪ قسم.

● ماروت: اسم خاص. (ع). هڪ ملائڪ يا نيڪ ماڻھو جو نالو.

● ماروت ۽ ماروت: ذ. (سن. ماڻل) مامي جو پٽ. (ث. ماروت ۽ ماروتئون).

● ماروڙ ۽ ماروڙ (ل): ذ. صفت. سچر (وھيت).

● ماروسئل: اسم خاص. راجپوتانا ۽ سنڌ جي وچ وارو وڏين ڀيٽن وارو وارياسو ملڪ - موت جو تڙ - نوڪوتي.

● مارو جنت: اسم خاص. تعلقي ڪوئيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مارو والو: اسم خاص. تعلقي آٻاوڙي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مارو واء: اسم خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ماروئي: اسم خاص. تعلقي ڪپري ۽ تعلقي دادوءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ماروئي: اسم خاص. سنڌ جي هڪ مشهور ميل ستر واري عورت (جنهن کي سنڌ جي مشهور بادشاهه عمر سومري زبردستي پاڻ وٽ ٻارهن مھينن تائين قيد ۾ رکيو ۽ آخر کيس پنهنجي ڀيڻ ڪري ملڪ روانو ڪيو).

● ماروئي جو پتڙ: ذ. خوشبوءِ دار گاه جو هڪ قسم.

● ماري ۽ ماري: ذ. صفت. (سن. ماري) ماريندڙ - مارو. شڪار ڪندڙ - شڪاري - صياد. گھاتڪ. (اسم خاص). تعلقي موري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مار پٽو ۽ مار پٽو: ذ. صفت. ماري - شڪاري - شڪار ڪندڙ.

● ماريجا (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

جوان آڻ. گهر ۾ ڇايل ۽ نپائي وڌو ڪيل ڪنهن به جالور جو ڀڄو. (پرمائند).

● مازِ ران ۽ مازِ رائون: ٺ. (ع. ماجر = حاد ٿو) بد نصيبي - ڪمبختي - نپاڪ - شامت - مصيبت - آڀدا - آفت - وبال - جنجال - آزار - زحمت - تڪليف. خرابي - بُرائي - ڀڄڙائي - ڪُٻڙ - آهڪار - مڌائي. ڀيٽ - ڀارتو - بد دعا - آهه. ڪنجوسائي - مڙجڻو نائي. (ت).

● ماس: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ماس ۽ ماس: ڏ. (وڍڪه. ماش: پرا. ماس: من. مانس = گوشت) گوشت - مائه - مانس - لَحْم - تيوڻ. انسان - مائهو - بَشَر. جسم - ديهه - بدن - سَرير. لال ترڪاري. (پرمائند). ميوي وغيره جو اندريون حصو - گودو - ڳڙ. رس. (سن. ماس - مهنو) مائه - مهنو - چنڊ.

● ماس آڌاري ۽ ماس آڌاري: ڏ. صفت. گوشت کائيندڙ - گوشت خور - گوشت واپرائيندڙ - ماس خور.

● ماسارو ۽ ماسارا: ڏ. ماس وارو - گوشت وارو - مٿارو - ٿلهو - ماسرو.

● ماسيرو ۽ ماسيرا: ڏ. صفت. ماسارو.

● ماسڪ ۽ ماسڪ (ت): ڏ. صفت. ماسارو - ماسيرو. (ونا).

● ماسڪ ۽ ماسڪ: ڏ. صفت. ماهيانو - ماه وارو - درماه - هر ماه. هندن جو مري. ويلن جي ياد ۾ ڪيل ماهيانو شراڌ وغيره - ماهواري. ختمو.

● ماسڪ ڌرم: زالين جي حيض جو وقت - رتو ڪال - رتو ڌرم - ماهواري.

● ماسات ۽ ماسات: ڏ. (سن. ماسر سريته) ماسيءَ جو پٽ. (ٺ. ماسات ۽ ماساتيون).

● ماسائي: اسم خاص. تعلقي جاتيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● ماسيتان ۽ ماسيتان: ڏ. برهمڻ پنڇايت - برهمڻ گهراڻو - برهمڻ خاندان. (پرمائند).

● مازِ هپائي ۽ مازِ هپائون: ٺ. انسانيت - مائهيو - آدميت - مائهپائي.

● مازِ هپو ۽ مازِ هپا: ڏ. مائهيو - انسانيت - مازِ هپائي.

● مازِ هڪو ۽ مازِ هڪا: ڏ. صفت. مائهو جو - مائهو وارو - بشري - انساني.

● مازِ هٽائي ۽ مازِ هٽائون: ٺ. مازِ هپائي - مازِ هپو - مائهيو.

● مازِ هٽائو ۽ مازِ هٽائو: ڏ. صفت. مازِ هڪو.

● مازِ هٽپو ۽ مازِ هٽپا: ڏ. مازِ هپو.

● مازِ هڻو ڇڙهون: ڏ. مائهو ڇڙهون.

● مازِ ري ۽ مازِ ريون: ٺ. (سن. مٽنڊ = سينگارڻ) جاء - گهر - مڪان. گهر يا جاء جو مٿيون طبقو - جاء جي مٿان ٺهيل ڀتي - ماز. (اسم خاص). تعلقي خيرپور ميرس، تعلقي سکر، تعلقي روھڙي، تعلقي آٻاوڙي، تعلقي ڪڪڙ ۽ تعلقي فيض گنج (خيرپور ميرس) ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مازِ ري جان شاهه: اسم خاص. تعلقي روھڙيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مازِ ري جعفر خان: اسم خاص. تعلقي ڪنڌڪوٽ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مازِ بيجي: اسم خاص. تعلقي ٽنڊو الهيار ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مازِ پڇا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● مازِ پڇو ۽ مازِ پڇا: ڏ. صفت. مارواڙ ملڪ جو رهاڪو - مارواڙي.

● مازِ پڇائي ۽ مازِ پڇائون: ٺ. صفت. مارواڙ ملڪ جي رهاڪو (عورت) - مازِ پڇي - مازِ پڇن - مارواڙن.

● مازِ پڇن ۽ مازِ پڇيئون: ٺ. مازِ پڇائي.

● مازِ پڇي ۽ مازِ پڇيئون: ٺ. مازِ پڇائي.

● مازِ پڇن.

● مازِ پنڪ ۽ مازِ پنڪ (ٺ): ڏ. مارنگ.

● مازاد ۽ مازاد: ڏ. (ف. ماذر = ماءُ + زادن = ڄمڻ) ننڍو آڻ - ڳوٺرو - ڪٽوٽ.

ٿي ويل. زمان جو هڪ قسم - گذريل وقت جي معنيٰ ڏيکاريندڙ زمان.

- ماضيءَ استمراري: ڏ. گذريل وقت ۾ هلندڙ ئي هلندڙ ڪم بابت خبر ڏيکاريندڙ زمان.

- ماضيءَ بتعييد: بالڪل آڳاٽو. گذريل وقت جي خبر ڏيندڙ زمان.

- ماضيءَ شروعاتيه: ڏ. گذريل وقت ۾ شرط سان ڪم ٿيڻ جي خبر ڏيندڙ زمان.

- ماضيءَ قريبنب: ڏ. ويجهي گذريل وقت ۾ ٿي ويل ڪم جي خبر ڏيندڙ زمان.

- ماضيءَ متشڪڪي: گذريل وقت ۾ ٿيل ڪم بابت شڪي خبر ڏيندڙ زمان.

- ماضيءَ مڊاسي: گذريل وقت ۾ ڪم چالو رهڻ جي خبر ڏيندڙ زمان.

- ماضيءَ مطلق: ڏ. گذريل وقت ۾ مڪمل طرح پوري ٿيل ڪم جي خبر ڏيندڙ زمان.

- ماضيءَ متعطفوي: ڏ. گذريل وقت ۾ فاعل جو هڪ ڪم ڪري پورو ڪري، ٻئي ڪم ڪري لڳو رهڻ جي معنيٰ ڏيکاريندڙ زمان.

● مافو ۽ مافا: ڏ. (ع. سحافه). ڏولي - مٽفو - محافو - محل. (قلچ).

● ماڪ ۽ ماڪون: ٺ. (سن. ميهڪا = ماڪ). اوس - وله - مات - گهر - شينر.

- ماڪائين: مصدر. ماڪ ۾ آلو ٿيڻ - ٻڏڻ - ماڪجڻ. (ماڪايو - ماڪائيندو - ماڪائيل).

- ماڪائي: ظرف. ماڪ ۾ - صبح جي وقت.

- ماڪايو ۽ ماڪايا: ڏ. صفت. ماڪ سان ڍڪيل - گهمجي ويل.

- ماڪ ٽي مورجن: سنهڙي ۽ ضعيف گاهه جو ماڪ تي ٿورڙي وقت لاءِ ان لکي اوڀر ۽ ساوڪ ڪرڻ. بنا ڪنهن بنيادي مضبوطيءَ جي ٻاهريون ڏيک ويڪ ڪرڻ.

- ماڪ ٽي مورن: ڪوڙن آمرن تي راضي رهڻ - ٺلهن آمرن تي ريڌو ورتڻ - ڏنن تي خوش رهڻ.

- ماڪيجن: مصدر. ماڪائڻ - گهمي وڃڻ. ڀڄڻ - آلو ٿيڻ - ٻڏڻ.

● ماسٽر ۽ ماسٽر: ڏ. صفت. انگ. (Master) سيڪاريندڙ - سکيا ڏيندڙ. استاد - معلم.

● ماسٽر ۽ ماسٽر: ڏ. ماسيءَ جو مڙس.

● ماسو ۽ ماسا: ڏ. (سن. ماش = دال جو هڪ قسم) - آڙد جو هڪ دائو: ف. ماسهه = ماسو) ماش جي دال جي هڪ دائي جيترو وزن. تور جو هڪ انداز - تولي جو ٻارھون حصو - اٺن رتين جو وزن. ڪجهه حصو - ٿورو ڌرو.

● ماسو (ت): ڏ. اسم. ماسٽر - ماسيءَ جو مڙس.

● ماسو ڊي: اسم خاص. تعلقي ميرپور ساڪري ۾ هڪ ديھ.

● ماسو ڊي: اسم خاص. بگٽي بلوچن جو هڪ قبيلو. (قاريخ بلوچستان).

● ماسي ۽ ماسيون: ٺ. (پرا. ماٿوسيتا = ماسي: سن. ماسٽر + اٺ + ڪا = ماسي) ماءُ جي پيڻ - خاله.

● ماش ۽ ماش: ڏ. (سن. ماش = مڱ). دال جو هڪ قسم - مڱ (ڪارو). آڙد - مانھن.

● ماشاء اللہ: حرف ندا. (ع. ماشاء اللہ = جو خدا گهريو). جو خدا گهري - جيڪا اللہ جي مرضي - رب جي رضا. خدا ڪري - خدا جي مرضيءَ سان - خدا جي گهرپ سان.

● ماشو ۽ ماشا: ڏ. جامڪيدار بندوق جو هڪ حصو (جنهن ۾ جاميڪي يا ٻليٽو پھچائي). (پرمائند). بندوق چوڙڻ واري چاٻي - ليلي.

- ماشا پيڙڻ: سوڙهو گهٽڻ - زور رکڻ. ڇيڻ - زور ڏيڻ - پيڙڻ - پڪيڙڻ. داب ڏيڻ - ڊپڻ - چاٻڻ. ڏاڱورڻ - سڙهڻ - سڪائڻ - ڏاڍي مار ڏيڻ - ٻيڇ ڪيڻ.

- ماشا ڦيرڻ: حوصلا خطا ٿيڻ - وايون بتال ٿيڻ - حيران ٿيڻ - شدد ڳيڻ - بتالجن.

- ماشو پيڙوڻ: بندوق جو گهوڙو ڇاڙهڻ - لبلبو ڊهائڻ.

● ماضي: صفت. (ع. مضئي = هو لکهي ويو). گذري ويل - گذريل - گذشتہ - اڳيون (وقت) -

● **ماڪڙي** ۽ **ماڪڙيون**: ٿ. ٻڪريءَ جو هڪ قسم.

● **ماڪڙياري** ۽ **ماڪڙياريون**: ٿ. مڇي ڦاسائڻ جي ڪُنڊي-ماڪڙياري؟ (پرماند).

”ڏوران پسي ڏور جي ويڙين وهند ڪري ماڪڙياري“ سچڙا هنن نه ويڙيون هوڙ. (شاهه ڪريم)

● **ماڪو** ۽ **ماڪو**: ڏ. صفت. پاڙ ڪاٺيندڙ-پاڙيو-پڙو-دلو-بي غيبت-بي شرم-بي حياءَ-يهودو-واهيات. مڃو.

”ماڪو ڏسڻ ٿا مڃو ۽ جنگيون ڪن ٿا جيو.“ (جام خان)

● **ماڪوڙو** ۽ **ماڪوڙا**: ڏ. جيت جو هڪ قسم-وڏي ماڪوڙي. ٻولي ڳهه جو هڪ سينگار. (ن-ب).

● **ماڪوڙي** ۽ **ماڪوڙيون**: ٿ. ڪيئي-ڪيئي. وهڻ جي پيرن ۾ ٿيندڙ بيماريءَ جو هڪ قسم. ماڻهوءَ جي ڏندن ۾ ٿيندڙ بيماريءَ جو هڪ قسم-ڏندن جي کاڌ.

● **ماڪ** ۽ **ماڪ** (ل): ڏ. تمام چڱيءَ طرح ۽ سٺو ڦرندڙ لائون.

● **ماڪاڻڊي**: اسم خاص. تعلقي بدین ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● **ماڪيلي** (ت): ڏ. ٿري ڀرت جو هڪ قسم. (راء).

● **ماڪنڊ**: اسم خاص. تعلقي سوري ۾ هڪ ديھ جو نالو. (ماڪنڊ نمبر ۲۱).

● **ماڪو** (ت): ڏ. صفت. بي ڪم-ٻيڪار-نيڪو-نيڪار. (مينگهو).

● **ماڪوڙو**: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي الهيار ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● **ماڪِي** ۽ **ماڪيون**: ٿ. (سن. مڪشڪا=مڪ. (گاجرا). (ماڪشڪ=ماڪي) ماڪيءَ جي مڪين جو ڪن تان گڏ ڪيل رس-مڌ-شهد-انگين-عسل-ميهٽ-شير-شيريني-مناس.

”مڪن ماڪيون مٺيون مصريون“ چنگاليون چاشنيون حلوا. (سڪين)

● **ماڪَ مان آج لتهڻ**: ٿوري شيء سان ڍو ٿي وڃڻ-ٿوري تي راضي رهڻ.

● **ماڪيٽل** ۽ **ماڪيٽل**: ڏ. صفت. ماڪ ۾ پسيل-گهميل. آلو ٿيل-پيڪٽل-آڏوڪو ٿيل.

● **ماڪا**: ڏ. ارادو-منشا-نيت-منورت-مراد-مطلب-قصد-آرٿ-مقصد-غرض. (پرماند).

● **چتونءَ جو هڪ قسم**. (پڪي). (اسم خاص). هڪ ذات جو نالو (پني عاقل تعلقي ۾ رهندڙ). تعلقي گهوٽڪي ۽ تعلقي ڳڙهي پاسين ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● **ماڪائي**: ظرف. ڄاڻي ٻجهي-رتيا موجب-ارادتا-ڪڏ ڪري. (گاجرا).

● **ماڪائي**: اسم خاص. ٽٽڻ ۽ جبل جو نالو. (شاهه).

● **ماڪاهي**: اسم خاص. تعلقي ميرپور ماٿيلي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● **ماڪائين**: مصدر. (سن. ڪامات). ڪڏ ڪرڻ-آره زورائي ڪرڻ-زبردستي ڪرڻ. ڏسي وائسي ڪرڻ-ڄاڻي ٻجهي ڪرڻ-هروپرو ڪرڻ-ارادتا ڪرڻ.

”ميٿي ساڪائي، وڏو وات وٺن ۾.“ (ڪنڀات-شاهه).

(ماڪائيو-ماڪائيندو-ماڪائيتل). ● **ماڪير** ۽ **ماڪير**: ڏ. صفت. (ع. معقول جو بگڙيل). (سن. ماڪش = خواهش ڪرڻ)-دلپسند-وڻندڙ-پٿروان. پسند-قبول-بحال-برصواب-ثاب-سجايو.

● **ماڪڙ پتون**: قبول ٻڻ-پسند ٻڻ-وڻڻ. ثاب ٻڻ-سجايو ٿيڻ.

● **ماڪڙ پٿري** ۽ **ماڪڙ پٿريون**: ٿ. مڇيءَ ڦاسائڻ جي ڪُنڊي.

”جا تو گهوٽي گهٽ سا ماڪڙ پٿري“ مڇڙا. آن ڪُنڊي ڪُنڊي ڪيتراڻي ٻڇاڙا ٻڌت.“ (شاهه ڪريم).

● **ماڪڙو**: ٿ. (سن. مڪت = باندڙ). مڪڙن جو ولر-اور-روھ- (مڪڙن جو) دل. ماڪوڙين جو مڙ.

● ماڪتر: اسم خاص. سُهائين جي هڪ ذات جو نالو (جي اڪثر مبارجا رهاڪو آهن. ”ڪاموڏ-گر“) مانڪتر.

● ”پسي“ راڻين روءِ، مٿان مانگر مٽين“ (شاهه).

● مال ۽ مالائون: ٿ. (سن. سالا = مالها) مالا-مالها-هار. ڳائي. مالنهم. (ڪنپات-گتر).

● مال ۽ مال: ٿ. ذ. (ع. مال = ملڪيت) مالبي-ماليات-ميلڪ-اسلاڪ-ڌن-خزانو-دنيا-دولت-نائو-مايا-متاع. پشو-ڏوڪڙ-نقدي-روڪڙ-رقم. پونجي-جمعيت-سميت-موڙي-راس. زر-زبور-گهٽا-مڻيا. ٽپڙ ٽاڙي. اسباب-سامان-اٿالو-ترڪو-مڏي-جائداد. جنس-چيز-وڪتر-شيء-ٿوڪ. سوداگريءَ جو مال. چوپايو مال-ڍور ڍڳا-بويشي-وهت. ڍل. محمول-اڪٽ.

● مالا مال: صفت. مال سان ڀرپور-ناڻي سان ڀريل-خزاني مان ڀر. دولت مند-شاهوڪار-غني-دولت مند-ماياوان.

● مالا مال ٿي: وڃڻ: ناڻي سان ڍڻجي وڃڻ-ملڪيت سان چڪار ٿي وڃڻ. دولت مند ٿي وڃڻ-امير ٿي وڃڻ-شاهوڪار ٿي وڃڻ-رئيس ٿي وڃڻ.

● مالا مال ڪرڻ: ملڪيت مان ڍڻي ڇڏڻ-امير يا دولت مند ڪري ڇڏڻ-تونگر ڪرڻ-ڍوڪرائڻ-ڀر ڪرڻ. نهال ڪرڻ.

● مال ٽڪڻ: پراڻي مال ۾ اڪڻ وجهڻ-ملڪيت ڇاڄڻ.

● مال ٽپي ميناڻي: هڃڻ: شيءِ موجب قيمت هٽڻ-جهڙو مال، تهڙو ملهه هٽڻ. محنت جيترو آجورو هٽڻ.

● مال ٻهراڻي: چوپاڻي مال کي جهنگ ۾ چارڻ لاءِ وٺي وڃڻ.

● مالدار ۽ مالدار: ٿ. صفت. مال وارو-دنيادار-تونگر-شاهوڪار-دولتمند-ونهيون-هٿريو-ڀاڳيو-سائو-مالا مال-هونءِ وارو-آسودو-ڏٺو ندي-ڌن ڀرور-امير-ڏٺو نٽ-ڌن وان.

● ماڪيءَ جي مڪت: ٿ. شهد مڪسي-مٽ مڪي.

● ماڪي: لائي ماڪوڙو چٽيبيڙڻ (ت)؛ هٿ وٺي سخت تڪليف ۾ آڻڻ-مشڪلات ۾ ڦاسائڻ.

● ماڪيءَ واري آر (ت): ٿ. لوپ-لالچ-طمع-حيرص-هٽوس-تمنا.

● ماڪينارو: اسم خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۽ ميرپور ساڪري ۾ هڪ ڏيهه جو نالو.

● ماڪينارو: جالو: اسم خاص. تعلقي جاتي ۾ هڪ ڏيهه جو نالو.

● ماڪيجا: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.

● ماڳ ۽ ماڳ: ٿ. ذ. اسم. (سن. سارڪ = رستو. پرا. ماڳ) رستو-گس-ڊڳ-سڙڪ-لنگهه-مارڪ-مارڪ. رهڻ جو هنڌ-جاو-جڳهه-هنڌ-مڪان-آستان-گهر-رهائش-اڻائو-مقام-جڙو. منزل گاهه-ٺيڪ-اڏو-ٺيڪاڻو. وطن-ملڪ-ڊيس. گام-ڳوٺ-شهر. سُهائين جي اصطلاح ۾ ڀلي جو مٿهن-ڀلي جو گس (درياءَ ۾ ڀلو اڪثر ٿانگهي پاڻيءَ مان ڪناري وٺان لنگهي).

● ماڳائسو ۽ ماڳائتا: ٿ. صفت. جاءِ وارو-جاياڻو-مڪاني. ٿانڀڪو-ٿانڀڪو-هٽائو-ٿانڀو-ٿانڀڪو. هڪ هنڌ بيٺل-ڪٽل-برقرار-ڪپ ڪوڙ-آچل-قائم.

● ماڳ ڊهڻ: ٿ. ٻي گهر ٿيڻ-ڌڙجي وڃڻ-لاوطن ٿيڻ-دربدر ٿيڻ-ڀڙڪڻ. صلاح جي اصطلاح ۾ پاڻيءَ جي اوچتي لهي وڃڻ سبب ڀلن جو گس ٿان ٿڙي پڪڙي وڃڻ.

● ماڳهين: ٿ. ظرف. انهيءَ جاءِ تي-انهيءَ هنڌ تي. انهيءَ لاءِ ت-ٿانڪ-بجاءِ-بدران-عيوض-آڻلو. پاڻ-موراھين-مورگو-اصل-بنھ-صفا-قطعا-ڪڏھن به-بلڪل.

● ساڳه: ٿ. ذ. (سن). هڪ مهيني جو نالو-هنديءَ سال جو يارهون مهينو (۱۵ جنوري کان ۱۵ فيبروري تائين وارو عرصو). مانگه.

● مالا هو: اسم خاص. تعلقي روضتيء ۾ ۵۷
ديھ جو نالو.

● ماليتي: ٣. ث. (من). ڪلن جي وٽ جو
هڪ قسم.

● مالتیو ۶ مالتیو: ذ. میوی جو هڪ قسم (نارنگي مان مشابھت رکندڙ میوہ).

● مالیاتی (ت): اسر خاص. هندن جي ڪ
ذات جو نالو.

● مَالِئُزُو ۛ مَالِئُزَا : ذ. خميري ۛ اتي مان
 ناهيل مينو ۛ گيه ۛ تريل نكلو.

● مائڏيو (ت): اسم خاص. راجپوتن جي ھڪ ذات جو نالو.

● مائيسري: ٽ. (من). هڪ راڳنيءَ جو نالو.
سري راڳ جي پنجين راڳني (جا نومبر ۽ ڊسمبر

● ماليش ۽ اليشون: ث. (ف. ماليدن = جي مهيني ۾ ٻين پهرن جي وقت ٻاڻجي). (آصفه).

مهتر) مهتر - مهتر - مل . گهنکو - گهندي -
مهتر مهتر . لسائي . صيقل - گرند - پالش -

چمکو - اوچتر. چمکو - صفائی. رگڑ - کڑو۔
کڑو - رگڑو۔

== مالیش کترن؛ ملتق - ملتق - رگڑن . ملتق
ملتق کرن . بدن کمي ملتق . مانجی - مانجی -

صاف کروں۔ کُرنڈ ہٹیں۔ پالش کروں۔ چلکو کروں۔ اومٹ کروں۔

● مالیک مالیک: ذ. صفت. (ع. مالیک =
هو غالب تو) دَلَم۔ خواند۔ سَرُوْر۔ گھر

دڙي - مڙس - پتڙي - گهر وارو - وڙ - پتار -
شوه - سائين - آغا - مختيار - افسر - سردار -

عامیل۔ ملکیت وارو۔ پاکپو۔ والی۔ وارث۔
 حقدار۔ حاکم۔ بادشاہ۔ تاجدار۔ سلطان۔ شاہ۔

پاتشاہ (اسر خاص)۔ خدا۔ ڈٹی۔ صاحب۔ رب۔
کرتار۔ آکو۔ داتا۔ اشور۔ ہریشور۔ اللہ۔

پہچوان۔ حضرت یوسف علیہ السلام کی خرید
کنندہ کے موداگر۔ دوزخ میں متوکل فرشتی

جو نالو - دوزخ جو دربان. چئن مشهور امامن مان ٽئين امام هو نالو.

— مالداري ۽ مالداريون: ث. دولتمندي —
ثروت — شاهوڪاري — ٽن وائي.

۱۔ مالِ غَنِيْمَتٌ: ذ. لُتَّ جو مال۔ قُر جو مال۔ جہاد کندي هت آيل مال۔ لُزائِيءَ جي

میدان مان هٿ آيل مال .
= مالَ کهي ماڃانئڻ ڪٽڻ (ڪ): مال تي چانو

ڪرڻ۔ وھڻن جي مٿان ڇانولو ڪرڻ۔
 = مالُ سُبَّارَ ڪَ ڏِ پَتَنَ: مايا تي خوشي ڏيکارڻ۔

شاهوکاریءِ تہی قُنبُل۔
 = مالُ مستاعٌ & مالُ مستاعٌ : ذ۔ اسباب وراثت۔

سامان ۽ روڪڙ. ڏن دولت.
= مال 'ميهرائين' (ڪ): مال کي پاڻي پيارڻ.

== مالُ مہیؤ ۽ سالُ مہیؤ : ذہ صفت. مال
مہیؤ بندو - ہسو گڈ کندو - بخیل - شومر -

■ مالیاتی: ث. ملکیت - مالیات - ذمہ - دولت -

ناٹو، مال اسباب، جائداد - املاک، (صفت)، مال جو -
اقتصادی - آر ژ ک - پئسی ڈو کڑواری - مال جی -

جائداد جي (حالت وغيره).
- ماليات : ث. مالی.

مالیت کا مالیئتوں: ث. جمع - ہونجی -
مرامہ. دَن - دولت - ملکیت - نائو - ہسو

ڈوکر۔ قسمت۔ مصل۔ نصیب۔ پابگ۔ قدر۔
وقت۔ وقت۔

— مالمیسیری ' ۴ مالمیسیری ' (ت): ذ. صفت.
د نیاډار — د ولسمند — د نوان — شاهوکار — د ن پتیر

● مالا مالا نُؤن؛ ث. (بين مالا = تسمح)

تسبیح - سُحرُئی - مالہا - جَبّ مالہا۔ لڑی -
لہم - ہار - ہوتل ڈاکو - ڈاکو - حمان،

کلوهند، گجرو، ڪنڊي، ڪنڊلو، ڪتاب، (پلمس).
 - مالاڪار، مالاڪار، ذر، صفت، ھار ٺاھيندڙ.

● مالارہ ۽ مالارہ: ڏيکھڻ ۾ ڪجهه ڪجهه

قسم (ن-ب).

● مالاری (ت) : یہ ایک حاد قسم

چندرما - (چنڊ جي حساب موجب) مهينو - ماس.
 = مائهتاب: ذ. (ف. ماه = چنڊ + تاب.
 تاتن = چمڪڻ) چنڊ جي روشني - چانڊوڪي -
 چانڊني - چانڊائي - سڙهي. چنڊ - قمر - چندرما.
 = مائهتابي: مائهتابيون: ث. آتشبازيءَ ۾
 ٻارڻ جي هڪ سوسڙي - چوڇڙي.
 = ماهه پاره: ذ. چنڊ جو ٽڪر. (صفت). تمام
 حسين - خوبرو - سهڻو - جميل.
 = ماه جيتي: صفت. چنڊ جي پيشانيءَ وارو.
 چنڊ جي صورت جهڙو - چنڊ مڱ - ماه رو -
 ماه لقا - سهڻو - مڱ - حسين - خوبصورت -
 خوبرو.
 = ماهيرو: ماهيرو: صفت. چنڊ جي صورت جهڙو -
 ماه پاره - ماه جين - معشوق - محبوب.
 = ماهه شمسِي: ذ. آفتابي مهينو - سورجي مهينو.
 = ماهه صيام: ذ. رمضان المبارڪ - روزن جو
 مهينو.
 = ماهه قمرِي: ذ. قمري مهينو - چنڊ جو مهينو.
 = ماهه كامل: ذ. مڪمل چنڊ - پورو چنڊ -
 چوڏهين جو چنڊ - پورناماسي جو چنڊ.
 = ماهه ڪنڪان: ذ. ڪنڪان جو چنڊ. حضرت
 يوسف عليه السلام جو لقب.
 = ماهه ٽڪي: مڇي: ٽيڻ: ڪنهن ڪم نه
 اچڻ - ڪنهن ڪم جو نه ٿيڻ - ڪو فائدو نه رسائڻ.
 = ماهوار: ماهوار: ذ. صفت. ظرف. ماسڪ -
 ماهيانو - هر ماهه - ماهواري - مهيني سِر - هر
 مهيني - درماهه - ماهه بسماهه - مهينان مهيني -
 في ماهه - درماهه.
 = ماهواري: ماهوار: ٽيڻ: صفت.
 مهيني جو - مهيني وارو - چنڊ جو - ماهوار. (ث).
 مهيني ۾ مهيني عورت کي ايندڙ رت - ڪپڙا -
 حِيض - گند يون. ڦل.
 = ماهي: ماهي: ذ. صفت. ماهه وارو -
 ماه جو. ماهه جهڙو - سهڻو - حسين. محبوب -
 معشوق - دلير - جاني - پريتم - جانب - محب -
 سچي. (غريب الفات).

● ماڻهو: مائهو: ذ. (سن. مائهو < مائهو =
 مائهو) انسان جي پوڄ - آدم. آدم جو اولاد -
 آدم زاد - آدم ذات - انسان ذات - بني آدم.
 (پرا. مانوشو: سن. مائش + مئشي = مائهو).
 آدمي - ماڙهو - انسان - بشر - شخص - پُرش - مرد -
 مئس. چٽو - وانگي - پهر - ڌر - فرد.
 = مائهتائي: مائهتائيون: ث. مائهيو -
 مائهتائي - انسانيت - بشریت - شخصيت - آدميت -
 مائهتائو. ڀل مانسائي.
 = مائهپيو: مائهپيا: ذ. انسانيت - آدميت -
 پتل مانسائي - بشریت. اياقت - مروّت - فضيلت -
 خلق - آءِ پاء - خوش اخلاقي.
 = مائهوڪو: مائهوڪا: ذ. صفت. مائهو جو -
 انساني - بشري - مائهوڪائو.
 = مائهوڪائو: مائهوڪائو: ذ. صفت. مائهوڪو.
 مائهپيو.
 = مائهوچيهو: ذ. مائهو - ڪوبه انسان.
 بني آدم.
 = مائهو مائهو سچائڻ: چڱي مئي جي ڀرڪ
 ڪيڻ.
 = مائهووتڙو: مائهووتڙا: ذ. ماڻڪي - وٺي -
 پتلي - مرد مڪه (اک جي).
 = مائهتائي: مائهتائيون: ث. مائهيو -
 مائهپائي.
 ● مائي: مائيون: ث. (سن. ما = مئڻ)
 پٿرين شين جو ماڻ - پاڻي جهڙين شين جو ماڻو.
 ● ماو: ماوون: (ک): ث. رچ جو هڪ
 قسم - ننڍي ۾ ننڍو رچ.
 ● ماو: (سرايڪي): مصدر. ماڀڄڻ - سمانجڻ.
 ● ماوو: ماوا: ذ. (سن. مائسل. پرا. مايد <
 ماء < ماو).
 ● ماهه: ماهه: ذ. (سن. مائس = گوشت)
 گوشت - ماس - مائس - لحم.
 "ڏينديس ماهه سرن کي مٿان ڪٽڻ ڪوري"
 (آهي - شاه).
 (سن. ماس. ف. ماه = چنڊ - قمر - ماهتاب -

● ماهيانو ۽ ماهيانا: ذ. هر مهيني مقرر ڪيل وظيفو - مهيني سر مليل پڪهار - تنخواه.

● ماهير ۽ ماهير: ذ. صفت. (ع. ماهر = قابل) ڪنهن ڪم جو تمام ڄاڻو - ڪامل فن - ڪاريگر استاد - قابل. هنري - هنرمند - ڪوشل - حاذق - سگهڙ - پٿر - واقفڪار - سعي - هوشيار - چالاڪ - ڪوهڙ - چرب دست - قيصر فهم - زيرڪ. سليف شعار. واقف - اگاه ڄاڻو - تجربڪار - گوهر.

● ماهير: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ماهير ۽ ماهير: ذ. صفت. (سن. مهشي = مينهن). ماهيو ڪندڙ - ڪير وڪندڙ - ڀاڳيو - ڏوڏي.

● ماهير پائي ۽ ماهير پائيون: ث. ڏڏ مڪڻ وڪندڙ عورت - ماهيو ڪندڙ عورت.

● ماهيل ۽ ماهيل: ذ. صفت. ڳنڍيل - مليل - ڪڍيل - رليل - گاڏو ساڌڙ - ڪڍيل سڌيل - مڙڪب - ڪڏجي ويل - ملاوت ٿيل - سٺيل ٿيل. (پرمانند).

● ماهيند ۽ ماهيند: ذ. اسم. (سن. مئش = ڪهن - نام ڪرڻ). گهاٽ - خون - ڪوس - قتل - ڪس - ڳاه - رتو ڇان - خونريزي. (سن. مهشي = مينهن). ماهيو مال - مينهن. مينهن جو گوشت. مينهن جي بيماري جو هڪ قسم (ت). ڪانڙيو. (ت). چر جو رسو. پٽيءَ جو هڪ عضوو - ڳنڻ ڪي پڌڻ جو رسو. مشهوري - شهرت - هاڪ - ڏاڪو - ناماچار.

● ماهو پون ۽ (ت): خون ٿيڻ - قتل عام ٿيڻ - ڪوس پون. مصيبت پون. موت پون. ماهي مال ۾ بيماري پون - ڪانڙيو پون.

● ماهوت ۽ ماهوت: ذ. گرم ڪپڙي جو هڪ قسم. بنتات.

● ماهوت: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ماهوتو ۽ ماهوتا (ڪ): ذ. وڏي جبل جي پاسي کان ڦٽي نڪتل نڍو جبل.

● ماهوجا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (گلفند).

● ماهوني ۽ ماهونيون (ڪ): ث. پوئتيءَ جو هڪ قسم.

● ماهي: ث. (ف. ماهي = مڇي) مڇي - حوت - مين - جبل ٿوري. (صفت). مينهن چاريندڙ مينهار. (سچل).

● ماهي پششت ۽ ماهي پششت: ذ. صفت. مڇيءَ جي پٺ جهڙي پٺن وارو - ڪپو - ڪڪو - آهيو. (پرمانند).

● ماهي خور ۽ ماهي خور: ذ. صفت. مڇي کائيندڙ - مڇي کايڪ. (ذ). پاڻيءَ جي پڪيءَ جو هڪ قسم - پگهه - پگو - پگهلو - وڏي سليبي. (پرمانند).

● ماهي فروش ۽ ماهي فروش: ذ. صفت. مڇي وڪندڙ - سائي - مهاڻو.

● ماهي ڪير: ذ. صفت. مڇي پڪڙيندڙ - مڇي ساڙيندڙ - گهاٽو - مهاڻو - مڇي.

● ماهيت ۽ ماهيتون: ث. (ع). حقيقت - ماهيت. اصلي مادو - حقيقي وجود - اصل. اصليت جي ڄاڻ - پروڙ - خبر - سڌ - سماءُ - ڪٽل - ڪٽم - سٽڪ. وديا - ڳيان - علم. جوهر - مغز - تت - سار - مول - مايو. حالت - ڪيفيت - صورت - روداد - دشا. حال - حال جي حقيقت.

● ماهيچو ۽ ماهيچتا: ذ. قالب - ڪارڻ - سانچو. (پرمانند). رٿ - تجويز. خاڪو - مسودو. (شرٽ). واڍڪي اوزار جو هڪ قسم. ڪاٺيءَ جي ڪنار تي ٻن ليڪن ڪيڻ وارو رڻڊو.

● ماهيڙو ۽ ماهيڙو: ذ. صفت. (سن. مهشي = مينهن) مينهن ڳنڻ وارو - ڀاڳيو. ڪير مڪڻ وغيره جو وڪرو ڪندڙ - ڪير وڪندڙ - ڏوڏي - گوال - ماهيڙو - ماهيڙو. (صفت). موذي - شور - ڪريڻ - ڪنجوس - بخیل - سوسو. (پرمانند).

● ماهيڙو ۽ ماهيڙا: ذ. ماهيڙو. ڪير ڏڏ جو واپار - ماهيو.

● ماهيڙ پائي ۽ ماهيڙ پائيون: ث. ڪير واري - ڪير وڪندڙ عورت - ڏوڏن - ڏوڏيائي - گوال - پڇاڻي.

● ماهي لغاري: اسم خاص. تعلقي گونيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● ماء پيڙو ڪرڻ (ڪ)؛ قبر ۾ پورڻ - دفن ڪرڻ.

● مائيت ۽ مائيت: ذ. (سن. سينئر = سائت) مئٽ - عزيز - رشتيدار - خوڻ - سڪو - سڱيو - شريڪ - سيال - سڳو - قريب - ويجهو. (ث).

(مائيتيائي ۽ مائيتيائيون).
● مائيتائو ۽ مائيتائو: ذ. صفت. عزيزانو - عزازت جو - شريڪت جو - رشتيداريءَ جو. ماءُ پيءُ وٽان ورثي ۾ مليل (مال وغيره).

● مائيتي ۽ مائيتيون: ث. سڻاچاري - سڳائي - عزيزي - عزازت - مئتي - رشتيداري - قرابت - شريڪت - سڳائي - لاڳاپو - ناتو - ڳانڍاپو - سڀند - تعلق - نسبت - واسطو. سڱ - شادي.

● مائيتيائي ۽ مائيتيائيون: ث. عزيزيائي - رشتيدار - سڳي - سڳي - مئٽ - شريڪ.

● مائيتي چٽوئڻ: ڪنهن ٻئي ماڻهوءَ جي ٻارن سڱ بند جي ڳالهه ڪرڻ - وڃ واري ماڻهوءَ جي هٿان شاديءَ جي ڳالهه ٻولهه ڪرڻ.

● مائيتي چٽوڻ: سڱ گهرڻ رشتيداري ڳنڍڻ - مائيتي ڪرڻ - سڱ چڪائڻ - ٻانهن گهرڻ - سڱاوتي ڪرڻ.

● مائيتي ڪرڻ: سڱ ڪرڻ - رشتو ڳنڍڻ.
● مائيتي ڪندڙ زال: وڃ واري - سڱاوت ڪرائيندڙ زال - ڌوئي.

● مائيجو ۽ مائيجا (ل): ذ. واڍڪي اوزار جو هڪ قسم - ساهيچو. ساهيچي سان ڪيل ٻيڻي ليڪ. (ن-ب).

● مائڙي: اسم خاص. تعلقي ڳڙهي خبري ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مائڱڻ (ل): ذ. صفت. رنگ اٺ جو. "مائڱڻ محبوب جا سينگاري سونهن" (شيخ ابراهيم).

● مائيل: صفت. (ع). لاڙو ڪيل - جهڪيل - لٽيل - ليميل. راغب - لاڙو. چاهه وارو - شائق - خواهشمند. متوجه. ملتفت. عاشق.

● ماهين ۽ ماهيون: ث. (سن. مئسن = نام ڪرڻ - ڪهڻ). خونريز مقابلي (ماهي) ۾ ماريل مڙس مٿان هڪ خاص قسم جي نئل واري قبر (ڏيوري). ("گهاري لڳ پنيور جي پيڙي جي آتران تي ماهيون آهن." جن مان ٻه ڪرامتي بلوچن جون ۽ هڪ جو ڪيائيءَ جي جاڪرن سان وڙهندي مارجي ويا). (ن-ب).

● ماهيند ۽ ماهيند: (ل): ذ. چوڻائي مال جي ڳچيءَ ۾ ٻڌل گهڻين ڳنڍين وارو رنگين ڌاڳو - ڳانو. (مهيري).

● ماهيو ۽ ماهيا: ذ. (سن. ستهشي = مينهن) ماهو مال - مينهنون. (صفت). مينهن جو - ماهي مال جو.

● ماهيلو ۽ ماهيلا: ذ. صفت. ڪير مڪڻ وڪڻندڙ - ماهيڙو - ماهيڙو.

● ماهيو چٽوڙو: ذ. مينهن جي ڪٽل - ماريل مينهن جو چٽوڙو - ماهو چٽوڙو.

● ماء: ث. (من. مارگ = ماڳ) ماڳ - هند - جاء - جڳهه - جوء - منزل مقصود.

"ريءَ همراهي هاديءَ جي سُر نه مڙي ماء" (سريراڳ - شاه).

بندر. (گاڇرا).

● ماء: ذ. (ع). پاڻي - جبل - آب - نير - جر.

● ماء اللّحم: ذ. گوشت جو عرق - گوشت جو چڪايل عرق.

● ماء ۽ مائون، مائو: ث. (پرا. مائوآ. سن. مائڪا مائو مائڪا = ماء) آسي - آمان - آڙ - مائو - والده - مادر - جيچل - چيندڙ - جنتي - آئي. آيل.

"ماء سا ماء پيو سڀ دنيا جو واء" (چوڻي).
● مائيتو ۽ مائيتا: ذ. صفت. ماء جو - ماء وارو. ٻيء ماء مان - مائيلو - مائيجو - ويڳو.

● مائيتو پيڻتو: ذ. صفت. ساڳئي ماء پيءُ جو - سڳو - سڪو - سڳو - پورو - ايڪ - حقيقي. مالڪن وارو - ڌڻين وارو.

— مائيءَ جي ميهير ڪرڻ: ماما جي بيماري نڪرڻ.

— مائيءَ مٽائڻ: مائي جي بيمار کي آرام ڏيڻ لاءِ ڳاڻڻ ۽ سڳن ساڻ ڪرڻ.

— مائيءَ نڪرڻ: ماما نڪرڻ — ڇيڇڪ جي بيماريءَ ۾ وڻجڻ.

● مائيپوٽو ۽ مائيپوٽا: ذ. صفت. مون جو ڪم ڪندڙ — سونارو — سونارو — سٺار.

● مائيءَ ڳاڙهي: اسم خاص. ڪراچي ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مائيپون پوڄڻ (ت): شاديءَ جي ٻئي ڏينهن تي گهوٽ طرفان پنهنجي کاڌي سان ست گيرھ نياڻين لاءِ ڌار ڪري رکڻ.

● مايا ۽ مايا: ماياپون (ت. سن). قدرتي طاقت — عجيب طاقت. خدائي طاقت. ايشور شڪتي. قدرت. ظهور قدرت — نيچر — فطرت — خلت — رچنا — بازي — ڪيل — هٿ نات — هٿ جي چالاڪي — طلسم — ڪرسمو — ڪرامت. ٻاهرين شين جو ڪوڙو ڏيکاءُ (جو حقيقت ۾ ڪجهه نه آهي، پر رڳو وهر آهي) —

ٽڪڙو روپ. جڙتو ٺاه — ڪوڙو خيال — ڀرت پاس — آوڊيا واد. وهر — ڀرم. ٻاهريون نظارو — ڏيک — ويڪ — ڏيکاءُ. ٺڳي — دغا — دلبو — ڌٽار — مڪر —

فريب — ڪپت — چٽل — لوپ — موهر — لالچ — لالچايندڙ شيء — ڀرم — جال. ناٿو — ڌن — دولت — مال — ملڪيت — زر — مايا — پشسو. وجهه — وسلو — ٺٽڙاڙي — اسباب. ڪرپا — رحم — ڪرم — ديا — ٻاجهه. قرب — پيار. بازيگر جي زال. زال. عورت. روٺي. روشني. بهار. ڪيفيت. لطف. روح — آتما — پراڻ — جان.

— مايا آڏائڻ: اجايو خرچ ڪرڻ — پشسو ڦوڪڻ — ٺاڻو دمن ڪرڻ.

— مايا جو مريد ٿيڻ: ڪنجوس ٿيڻ — بخيل ٿيڻ.

— ماياالو ۽ ماياالو: ذ. صفت. مهربان — ٻاجهارو — ڪرپالو.

— مايا وري: ذ. صفت. مايا جو — سايا روپي. چالاڪ — ٺڳ. (گاجرا).

— مائيل ٿيڻ: لاڙو ڪرڻ — جهڪڻ — لڙڻ. راغب ٿيڻ — متوجه ٿيڻ — رجوع ٿيڻ — رغبت ڪرڻ. فدا ٿيڻ — مفتون ٿيڻ — فریفت ٿيڻ.

— مائيل ڪرڻ: رجوع ڪرڻ — راغب ڪرڻ — متوجه ڪرڻ — توجه ڏيارڻ. پنهنجي طرف ڪرڻ — لاڙڻ — لاڙو ڏيارڻ.

● مائيلو ۽ مائيل: ذ. ڪاري جي مڇيءَ جو هڪ قسم (نانگ جهڙي) — مائيلو. (ن — ب).

● مائين: مصدر. مانجڻ — ماڀجڻ — سمائجڻ — ڀورو اچڻ. (مائيو — مائيندو — مائيل). (پرمانند).

● مائو ۽ مائو: ماوا: ذ. مائيءَ جو هڪ قسم. کير کي ڪاڙهي گهاٽو ڪري ان مان ٺاهيل مائي. (ف. ماہ) — مار — تٽ — ست — جوهر — ماڻو — مغز — ماهيت — مال. پسار کي وکر جو هڪ قسم. رنگ جو هڪ قسم — نيلو رنگ. ماپ — انداز — وزن — مقدار. (ت). ٽولهه — ٽلهائي — ٽلهان. (صفت). نيلو —

ليرو — آسماني. ڪٽرو — نرم — پٽڙو.

— مائيدار ۽ مائيدار: ذ. صفت. مائي جو — مائي وارو — ماڻهويل. ڳردار. ستر وٽر — جسم وارو — پينو — مضبوط — تھرو.

● مائيءَ ۽ مائون: ت. (سن. ماتر = ماء) ماء — امڙ — امان — ماما — مادر — آئي. چٽايندڙ عورت — ٻٽايندڙ عورت — دائي — آيا. ڪاھ عورت. ڪنهن به عورت کي سد ڪرڻ لاءِ عزت وارو لفظ.

بيماريءَ جو هڪ قسم — وڏي مائي — ماما — ٿڌي — مٽلا — ڇيڇڪ — وڏي ماما.

— مائيءَ ٻٽڻ: ذ. ماءُ پيءُ — ماما پتا — مادر پدر — والدين. پالڻهار — ان داتا. حاڪم.

— مائيتو ۽ مائيتا: ذ. صفت. ماءُ جي طرفان. ماءُ جو. هڪڙي ڀيٽ جو.

● مائيتو ٻيٽو: ذ. صفت. هڪڙي ئي ماءُ پيءُ جو — سڳو.

— مائيءَ جو متبادل ڪرڻ: مائي جي بيماري وقت مٽيءَ جو ڇاڏو پاڻيءَ سان ڀري ڪرڻ.

● مائيءَ جو موت ڪائڻ: مائيءَ جي بيماريءَ جو هتي وري شروع ٿيڻ.

● مائڪ يا مائڪ: ذ. صفت. خدا جي ميا جو-
قدرتي. (گجرا).
● مائيت: ث. (ع. ماهيت جو بگڙيل). ماهيت-
حقيقت. اصليت. بناوت.
● مائتر: ذ. صفت. جوڀن کي پهتل. مائي واريو-
متارو. ٽلهو. سٺو. (ذ). ٻلي جو هڪ قسم. آنيارو
پلو. مادي مچي. (سر مچيءَ کي آڙو چوندا آهن).
● مايو: ميا: ذ. (ف. مائيٽ). اصلي مادو-
اصل. حقيقي وجود. سار. ت. مت. جوهر. مغز-
ماهيت. سال. مائو. سبب. جڙ. مادو. پنهائي-
ڪارڻ. بنياد. ذخيره. موجودات. موڙي. (شاه).
● مائيدار: مائيدار: ذ. صفت. ت واريو-
سار پريو. پريل. وزلائو.
● مائوس: مائوس: صفت. (ع). نيراس-
نا آئيد. ويڳاڻو. بي آس. نراسو. بي توقع. ناڪام-
نامراد. دل شڪستو. بي آئيد.
● مائوس ٿيڻ: نا آئيد ٿيڻ. نراس ٿيڻ. بي آس ٿيڻ-
اميد ٿيڻ. ناڪام ٿيڻ. دل ٿيڻ. دل شڪستو ٿيڻ.
● مائوس ڪرڻ: نا آئيد ڪرڻ. نراس ڪرڻ-
بي آس ڪرڻ. ناڪام ڪرڻ. دل ٽوڙڻ.
● مائوسي: مائوسيئون: نيراسائي. نا آئيد-
دل شڪستي. محرومي. نامرادي. ناڪامي.
● مائي: ذ. (ف. مايه = هوند). هوند. پونجي-
سرمايه. جمع. راس المال. اصل. مادو. مقدار.
قدرت. سامان. بنياد. زر. دولت. مايو.
● مباح: مباح: صفت. (ع). مناسب. روا-
جائز. واجب. حقي. حقائو. حلال. حلال جو-
ر. هٽندو. قانوني. شرعي. باقاعدي. درست-
صحيح. برحق. پاڪ. صاف. شڻ. پوتر. (ظرف).
بخش. معاف. چوٽ.
● مباح ڪرڻ: جائز ڪرڻ. روا رکڻ-
حلال ڄاڻڻ. درست سمجهڻ. بخش ڪرڻ. معاف
ڪرڻ. بخشي ڇڏڻ.
● مباحثو: مباحثا: ذ. (ع). بحث. مناظرو-
تڪرار. سوال جواب. رد بدل. وادو. واد-
واڪ. پٽ. مقابلو. حجت.

● مبادا: ظرف. (ف). مٿان. نه ڄاڻا. مٿان-
مٿي. جيم. مٿان ئي. الاجي. شال ائين هجي-
خدا رکي وٺي. خداخواسته. خدا نه ڪري-
اتفاقاً. ڏسو ڪٿي. ڪهڙي خبر. جيڪر. ممڪن-
هوند. ٿي مڱهي ٿو.
● مبادلو: مبادلا: ذ. (ع. مبادل). مٽا مٽا-
بدل بدل. واري ڦيري. تبادلو.
● مبارڪ: مبارڪون: ث. (ع). مبارڪ =
ڪير. واڌائي. ڪير. مبارڪي. مبارڪي. جس-
شاپاس. شاپاس. د. عا. آشرواد. آسپس. بندگي.
(اسم خاص). تعلقي ميرپور خاص ۾ هڪ ڊيه جو نالو.
● مبارڪباد: مبارڪبادون: ث. ڪير-
واڌائي. مبارڪ. مبارڪبادي.
● مبارڪبادي: مبارڪباد: مبارڪباد.
● مبارڪ: مبارڪ: ذ. صفت. (ع). بترڪ =
دعا ڪو ڪيو ويو. برڪت وارو. بابريڪت-
خوش نصيب. خوش قسمت. پلارو. ڀاڳ وارو-
مڪورو. سپاڳو. ڌن. شپ. سعيد. سعيد-
پونير. پاڪ. مقدس. سٺو. چڱو. موافق-
لائق. وٺندڙ. موچارو.
● مبارڪپور: اسم خاص. تعلقي سکر ۾ بني عاقل ۽
تعلقي ٺٽل ۾ هڪ ٿي ڊيه جو نالو.
● مبارڪ جا ڪير: اسم خاص. تعلقي ميرپور خاص ۾
هڪ ڊيه جو نالو.
● مبارڪ واه: اسم خاص. تعلقي هالا ۾ هڪ
ڊيه جو نالو.
● مبارڪي: مبارڪيئون: ث. مغز جي هڪ
بيماري. مغز جي سوچ. سرسام. بي هوشي. (گجرا).
خشڪي. وائيل. هٽڙ. هڏيان. چترائي. وڦل-
ٻڪ. ڳالهائ. (پرمانند).
● مبارو: مبارا: ذ. اسم. پٽيءَ جو هڪ قسم-
چيري جو هڪ قسم. گهڪه پٽي. (پرمانند).
● مبشائرت: ث. (ع). همبستري. جماع-
محبت واري. صحبت. خلوت. مجامعت. پوڳ-
رنگ رس.

== مُتَاشِرَتَ ڪرڻ: جماع ڪرڻ - صحبت ڪرڻ - پوڳ ڪرڻ - مجامعت ڪرڻ - هتبهستري ڪرڻ - پنهڻ. (آصفيه).

مُتَالَعُو ۽ مُتَالَعَا: ذ. (ع. بَلَعَ = هن ڪوشش ڪئي) اجاڻي ڏيکھ - پتارَ - آڻاءُ - وڌاءُ - زياده بياني - ڊگهي ڳالهه - حد کان زياده ڳالهه.

== مُتَالَعُو ڪرڻ: وڌاءُ ڪرڻ - ڏيکھ ڪرڻ - پتارَ ڪرڻ - حد کان وڌيڪ ڳالهه ٻولھ ڪرڻ - اجايو و ستارَ ڪرڻ.

● مُبَاهِي ۽ مُبَاهِي: صفت. تيجسي - تيجوان - پرتابي - ميار - منور. جليل - بزرگ - اوچو - مٿاهون - اعليٰ - عالي - وڏو - چنڊ بو. عاليشان (پرمانند).

● مُبْتَدَا: ث. (ع). شروع - اول - مُنْدَ - مُهَاجَ - ابتدا. علم نحو جي اصطلاح ۾، جملي ۾ ضروري لفظن سان آھو لفظ جنهن بابت ڪجهه چيل هجي. مثلاً: "احمد عالم آهي". انهيءَ جملي ۾ احمد مبتدا آهي. (علم نحو).

== مُبْتَدِي: صفت. ظرف. شروع وارو - شروع جو - ابتدائي - شروعاتي - اوائلِي (پرمانند).

● مُبْتَلَا: صفت. (ع). قاتل - گرفتار - ورتل - مُجْهَل - اڙيل - ڳيٽل. ڪنهن آفت ۾ قاتل. ٻڌل - غلطان - پيچان. وَرَ وَڪَڙَ ۾ آيل - گھيريل - وڪوڙيل. عاشق - فریفتہ - دلدادہ - گرویدہ - موھتہ - چڪن - مست - مصروف - مشغول - رَوَل - لڳل - جُنبيل - چُهٽيل.

● مُبْتَدَل: صفت. (ع). بدليل - مُتَغَيَّر - ڦريل - مُتَبَدِّل - بدلايل. (آصفيه). ڦرندڙ گھرنڙڙ. (پرمانند).

● مُبْتَذُول: (ع). خرچ ڪيل - خرچيل. قبول ڪيل - مڃيل - اقرار ڪيل. بخشيل (شيء).

● مُبْتَرَا: صفت. (ع). بيزار - ڪڪَ - خفيي - ورجيل - تنگ - عاجز. آزاد - بَري - چٽل - پاڪ.

● مُبْتَرَايِي: (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● مُبْتَرُو ۽ مُبْتَرَا: ذ. پٽڙين شين جي ماڻڻ لاءِ هڪ وڏو ماڻهو - ڪرندي. (پرمانند). (ث. مُبَرِي ۽ مُبَرِيون). - مُبَرُو مُتَي: ڪنهن ماڻهي يا برتن کي ٺٽار پڻ - زور سان ڏي پري وٺڻ.

● مُبْتَشِر: صفت. (ع). بشارت ڏيندڙ - خوشخبري پهچائيندڙ.

● مُبْتَصِر: صفت. (ع). ڏسندڙ - جاچيندڙ - ٺهاريندڙ. سجاڳ - جاڳيل. پرکيندڙ - سڃاڻندڙ. جوهرِي - صراف. (آصفيه).

● مُبْتَلَع: ذ. (ع). مقدار - انداز - وزن - رقم جو تعداد.

● مُتَبَيَّنِي: صفت. (ع). جنهن تي ڪنهن ڳالهه جو بناءَ هجي - بناءَ ڪيل - بناءَ رکيل - بنيادي.

● مُبَو ۽ مُبَا (ث): ذ. چيڙو - پڇاڙي - ڇيهه - ڏنگ. پڇائي - حند.

● مُبْهَم: صفت. (ع). ڳجهو - ليڪل - پوشيده - مخفي. شڪي - مُشْتَبِه - مُشْكُوكَ - پڇيو - گول مول. مُنْجَهِل - پَرَميلو - اڻ چِٽو - جهڪو - مُذْذَب. آھو ڪلام جنهن جو ٻن معنائن هجڻ سبب صحيح مطلب سمجھ ۾ نه اچي.

گرامر جي اصطلاح ۾ ضمير جو هڪ قسم - نامعلوم اسم جي بدران ڪم آيل ضمير. مثلاً: "ڪو ڪير، ڪهڙو وغيره".

● مُبْهَوَت: صفت. (ع). حيران - وائڙو - حيرت زدہ.

● مُبْهِيجا (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. ● مُبْهِيجائي: اسم خاص. تعلقي نوشهري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مُبَيِّن: صفت. (ع). ظاهر - آشڪار - پتري پٽ - صاف - صريح - ڪليل - پرکھت - روشن - ساکيات - پترو - ظاهر ظهور - ويڪت - نشان پَر - صفا - چٽو. سچتر - تصويرن سان - صاف ڪيل - چٽو ڪيل - سمجھيل - کولي ٻڌايل - ارٽ ڪيل - نيروار ڪيل - ظاهر ڪيل - پترو ڪيل - نيرمل - آچو - آوجھل.

● مَت ۽ مَتِيُون: ث. (سن. مَت = سمجھ) سمجھ - بوجھ - ٻڌي - هوش - فهم - ادراڪ - ڀرڇھ - پروڙ - وقوف - هوش - حوصاو - چيتو - عقل - زيرڪي - خبرد. دانائي - سياڻپ - هوشيارِي. سوچ - ويچار - خيال - غور - قياس - خوض. گهٽ. ڌيان. انديشو - ڪٽ - هر ٿر - انسُو. ڏس - صلاح - رت - راء - اٽڪل. نصيحت - هدايت - آڀديش - سمجھائي - سبق. عادت - علت - هير - ورد. سيڪت - سزا - جٺ - مار - تنبيه.

”جنهن مَت موني جت ڙي اديون.“

(فتح).

● مَت آچڻ: عقل اچڻ - هوش اچڻ - سمجھ اچڻ. سبق سکڻ - نصيحت حاصل ڪرڻ. سيڪت ملڻ - سزا ملڻ - جٺ ٿيڻ.

● مَت ڏيڻ: صلاح ڏيڻ - راء ڏيڻ - عقل ڏسڻ - تدبير ٻڌائڻ - عقل جي ڳالهه ٻڌائڻ - مشوره ڏيڻ - نصيحت ڪرڻ - آڀديش ڏيڻ - وات ڏسڻ - رستو ٻڌائڻ - ترڪيب ڳولي ڪيڻ. سزا ڏيڻ - تنبيه ڪرڻ - جٺ ڦٽ ڪرڻ.

● مَت ڦيرڻ: مَت مارجڻ - هوش ڪم ٿي وڃڻ - عقل مارجي وڃڻ - مَت ڪسجي وڃڻ.

● مَت ڪٽڻ (ت): عقل ڇڏائي وڃڻ - عوش حواس ڪم ٿي وڃڻ.

● مَت ڪٽو ۽ مَت ڪٽا (ت): ڏ. صفت. بي سمجھ - ڪم عقل - ڪم ظرف - بيوقوف - چرٻت. مَت ڪٽيڃڻ: سمجھ وڃڻ - عقل چٽ ٿيڻ.

● مَت مٽائڻ: سمجھ وڃڻ.

● مَت ڪٽسڻ: هوش وڃائڻ - حوصلو خطا ڪرڻ - عقل وڃائڻ - حواس ڪم ڪرڻ - بي خطا ڪرڻ.

● مَت ڪٽيڻ: آلتِي مَت اچڻ - آبتِي سمجھ ٿيڻ - ٻڌي مارجي وڃڻ.

● مَتِيُون ۽ مَتِيُون: (ت): ث. سزا - مار - سيڪت - تنبيه - هدايت.

● مَت هيئن ۽ مَت هيئن: ڏ. صفت. سمجھ کان خالي - بي هوشو - بي وقوف - ڪم ذهن. بي عقل - مورڪ - گهيلو - ٺوڊو - پڪو - موڳوستر - اٺاسو -

اڏايو - جاهل - موڙهل - ڪُنڊ - جٽو. آناچاري - آڌرمي - بي دين - ڌرم هيئن.

● مَتِيُون ۽ مَتِيُون: حواس خطا ٿي وڃڻ - وائڙو ٿي وڃڻ - حيران ٿي وڃڻ. موڳو ٿيڻ - مست ٿيڻ.

● مَت ۽ مَت: ڏ. (سن. مَت = رايو) مذهبي ڏولي - ڀنٽ - فرقو - ڪوفو. ”مثلاً: ٻڌ مَت وغيره.“ ڌرم - دين - مذهب - آمت - ملت. ويساھ - نشچو - ڀروسو - ايمان - عقيدو - اعتبار - يقين - نياءُ ڌرشن - نياءُ شاستر - سڌانت - خاطري - پڪ. (پرمانند). جبل جي ٻئي - ماٿري - ماٿر. (ڪ).

● مَتائِي ۽ مَتائِي: ٻئي جي مَتِي تي هلندڙ. مَت مَتائين: ڏ. ڌرمي عقيدو - مذهبي سڌانت. (پرمانند). جدا جدا اعتقاد - جدا جدا ڀنٽ. (گاجرا). مَت هيئن ۽ مَت هيئن: ڏ. صفت. آناچاري - ٻي دين - آڌرمي - ڌرم هيئن.

● مَت: ث. (سن. ما = مَتِي). شمار. سڀ - ماپ. مَت آھاري ۽ مَت آھاري: ڏ. صفت. ٿورو ڪاٺيندڙ - واجبي ڪاٺيندڙ.

● مَت ۽ مَت (ت): ڏ. صفت. ٿلهو - دؤسو - مڪو - ڌڳ. (وفا).

● مَتائيت: ث. (ع). تاهبداري - فرمانبرداري - اطاعت.

● مَتائير: صفت. (ع). اثر هٽ آيل - اثر پذير - اثر قبول ڪندڙ - اثرائسو - مؤثر. ڪارگر - ڪارآمد. دل تي اثر ڪندڙ - دل ۾ چڻندڙ - رقت انگيز. (آصفيه).

● مَتارا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● مَتارو ۽ مَتارا: ڏ. صفت. (سن. مَت = مستي) ٿلهو - موٽو - (بدن ۾) ڀريل - دٻيو - ڏٻو مٽو - ستر و تر - چوٽڪو - ڌٻال - جٻرو - جالو - قوي - جُنڪ - سڌر - يتو - جٽو - زَنو - قوٽانڪ - دؤسو - مڪو - ڌڳ - سٽر - رڌ.

تندرست - چڱو ڀلو - نيمرو - جوڀ. چتر ٻيءَ وارو (چوپايو مال) - چيڪو - سڀو - سٽرو - سوکو (ٻڪر). چڱي چال وارو. (گاجرا). ڏ. (ع).

قابل تعظيم - معزز - بزرگوار - بزرگ - فرشته - خصات - فرشته خود.

● **مُتَبَسِّمٌ** : صفت. (ع). کلندڙ - مرڪندڙ - مسڪندڙ.

● **مُتَّحِدٌ** : صفت. (ع). اتحاد ڪيل - ٻڌري ڪيل - سليل - متفق - شامل - گڏ - گڏيل - ڳنڍيل - مخلوط - پيوست - هڪ ٿيل.

● **مُتَّحَرِّكٌ** : صفت. (ع). تَحَرَّكَ = هُوَ چريو) حرڪت ڪندڙ - حرڪت پذير - هلندڙ - چرندڙ - چرندڙ ڦرندڙ - جناب - روان - جاري - رهندڙ - رڙهندڙ - ڦرندڙ گهرندڙ - ڦرندڙ گهرندڙ. علم لڌندڙ. ڏڪندڙ. ڪڇندڙ - ڪڇندڙ جهڙو. علم لحو جي اصطلاح ۾ حرڪت وارو اکر - زير - زير يا پيش وارو اکر.

● **مُتَّحَمِّلٌ** : صفت. (ع). تَحَمَّلَ ڪندڙ - برداشت ڪندڙ - سهي وٺندڙ - سٺن شيل - سٺن هار - سهندڙ. صبر ڪندڙ صبرائتو - صابر - ڪمندڙ - ڳڻپير - ڳڻپير. مستقل مزاج.

● **مُتَّحَيِّرٌ** : صفت. (ع). حيران - متعجب - حيرت زده - عجبائتو. حواس باخته - هڪو ٻئڪو - وانڙو. (آصفيه).

● **مُتَّحَرِّ (ت)** : اسم خاص. برهمڻن جي هڪ ذات جو نالو.

● **مُتَّحَرِّ** ۽ **مُتَّحَرِّ** : ذ. تماشو. (گاجرا).

● **مُتَّحَرِّ** ۽ **مُتَّحَرِّ** : ذ. (سن. مِيتَر = مِيت) مائيت - مِيت - عزيز - خویش - رشتيدار - قريب - سنگتي - ساٿي - دوست - يار - سچن. گهڻگهرو - مخلص - خيرخواه - خيراندیش. ياوَر - مددگار - همراه - ساٿي. سَحب - حبيب - پيارو - دل وارو. آئينا - واقف - مهاڪڙو - هيٺو - ڄاڻ سڃاڻ - ڏنل وائيل - واقفڪار.

● **مُتَّحَرِّ تا** : ث. مائتي - رشتيداري - عزازت - قربت - مِيتِي. دوستي - ياري - پارائي - اخلاص. اُساڻندڙ - ٺهڪ - آئينائي - واقفيت - سڃاڻپ - مهاڪڙائي.

مُتَّهَرَّةٌ = مانداري) مسافريءَ تي پاڻ سان گڏ پائي کڻي وڃڻ لاءِ چمڙي جي ٿيلهي - کٽلي - ننڍو ساندرو - پخال - مشڪ. (پرمانند). (ث). ستاري ۽ ستار يون).

● **مُتَّارائِي** ۽ **مُتَّارائِيُون** : ث. ٽولهه - ٽلهان - ٽلهائي - چوٽڪائي - موٽائي - جاڏائي - دُونسائي - جانناڻي. مٺياڻي - مٺي - چڪناڻي - چرپي. - ستارا سچ ڪڙڻ : زبردستن ڪري مات ڪرڻ.

● **مُتَّارو ساند** : اسم خاص. تعلقي مٺيءَ ۾ هڪ ديه جو نالو.

● **مُتَّاسِفٌ** : صفت. (ع). افسوس ڪندڙ - ارمان ڪندڙ - ڏمڪ ڪندڙ. غمگين - ڏڪارو - ڏکويل. اُٺس - مايوس.

● **مُتَّاعٌ** ۽ **مُتَّاعٌ** : ذ. (ع). گهر جو سامان - اسباب - هڏارت - مڏي - وسلا - ٽپڙ. مال - ملڪيت - مالي - ماليات - ڏن - دولت - ٺاڻو - راس - ٽيٽ - املاڪ - پونيچي. سوداگريءَ جو مال اسباب - مال تجارت - واپار جو سامان. سودو سامان. وِستو - چيز - شيء.

● **مُتَّانٌ** ؟ ظرف. ته - م. بلڪل نه - اصل نه. مبادا - جيم - نه ڄاڻا - سچڻ - جيڪس - الاجي - شايد - جيڪر - مڃاڻ.

● **مُتَّانَت** : ث. (ع). مضبوطي - پختگي - سوگهائي. استواري - استقامت.

● **مُتَّائِي** ؟ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● **مُتَّاهٌ** ۽ **مُتَّاهٌ** : ذ. پڪيءَ جو هڪ قسم - ڊگهي پُچَ ۽ ٽنهن ٽنهن رنگن وارو پڪي - مٽاءُ - مٽاهه.

● **مُتَّاهٌ** ۽ **مُتَّاهٌ** : ذ. مٽاهه - مٽاهه.

● **مُتَّابِدَلٌ** : صفت. (ع). تبديل ٿيندڙ - بدلجندڙ - مڃندڙ - آهتو ٿيندڙ - اونڌو ٿيندڙ - مقلوب. واري تي ڦرندڙ گهرندڙ - آهتو سڻبو ٿيندڙ. بدلي ٿيندڙ - بدل بدل ٿيندڙ. (پرمانند).

● **مُتَّابِرٌ** : صفت. (ع). برڪت وارو - ڀلارو - سڳورو. مقدس - پوتر. پاڪ - صاف. ٺيڪ.

● مستترائين (ل): مصدر. اڳاڻڻ - لالچائڻ - دلبو ڏيڻ - رڀيڻ. (مسترائيو - مسترائيندو - مسترائيل).
 ● مستترجيم: ذ. (ع). ترجمو ڪندڙ - هڪ ٻوليءَ مان ٻيءَ ٻوليءَ ۾ بيان ڪندڙ - ترجما نويس - ترجمان.
 ● مسترڪو ۽ مسترڪا: ذ. (ع). مَطرَقَه: سن. مَدرَڪَتَ: هڪ اوزار جو نالو - (لوهه وغيره کڻي) ٽوڪڻ يا ٽپڻ جو لوهي اوزار - هٿوڙو. گهن - وڏاڻ - مارتول - پهوڙو. (ت). (سوناري جو چورسو - مسترائي).
 = مسترڪي ۽ مسترڪيون: ث. ننڍو مٽرڪو - هٿوڙي.
 ● مسترَن (ت): مصدر. پيشاب ڪرڻ - مَنَ. (مُتريو - مُتريندو - متريل). (راء).
 = مسترَ: ذ. پيشاب - مَت. (راء).
 = مسترائنگو ۽ مسترائنگا: ذ. پيشاب رهڻ وارو هنڌ - مٿانو. کڙدو - گرده. (راء).
 = مستري ۽ مستريون: ث. پيشاب ڪرڻ جي جاء. (گاجرا).
 ● مسترو ۽ مستري: صفت. (ع. تَرَڪَ = هن ڇڏيو). تَرَڪَ ڪيل - ڇڏيل - خارج ڪيل - نيڪالي ڏنل - نيڪال ڪيل. رد - منسوخ - مخروج - باطل - معطل. (آصفيه).
 ● مستري ۽ مستريون: ث. جدا جدا ماڻهن جي سوراخ ٿيل لوهه جي پٺي. (انهن سوراخن مان ڪو ڌاتو لنگهائي مختلف ماپ ۽ ٽولھ واريون تارون ٺاهيون وينديون آهن). (گاجرا).
 ● مستري ۽ مستريون: ث. پيشاب جي رهڻ وارو هنڌ - مٿانو. (پرمائند).
 ● مسترَ (ت): اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو. (راء).
 ● مستزلزل: صفت. (ع). لرزش کائيندڙ - ڏڪندڙ - ڦڙڪندڙ - ڌوڏندڙ - جهوپا کائيندڙ - ڌوڏڪندڙ - لوڏا کائيندڙ - لڏندڙ - ٽوڻدڙ - ٽڪندڙ. (آصفيه).

● مستشايه: صفت. (ع). هر شڪل - هڪ جهڙو - هر شبيهه - هوبهو - ساڳيو - ايس ايس. (ع. ا. ڊ).
 ● مستشعر: ع: صفت. (ع). شريعت جو پابند - ڀارسا - ٻهيزگار - ڊيندار - متقي - نيڪ ٻانهو - رياضتي - الله لوڪ. (آصفيه).
 ● مستشڪي: صفت. (ع). شڪ وارو - شڪي - وهي - وسوسو. (ع. ا. ڊ). گرامر موجب زمان جو هڪ قسم - شڪي حالت ظاهر ڪندڙ زمان (حال متشڪي ماضي متشڪي).
 ● مستعدي: صفت. (ع). برخلاف ويندڙ - سامهون ٿيندڙ - رد ڏيندڙ - رد قد ڏيندڙ - اعتراض ڪندڙ. (ع. ا. ڊ). تياري ڪندڙ - سانباھو ڪندڙ - شروعات ڪندڙ - ڪوشش ڪندڙ - سعيو ڪندڙ. (ع. ا. ڊ). منشي - محرر - ميتو - ليکاري - لکندڙ - لکڻ وارو - راقم - ڪاتب - ليکڪ - حسابي. (پرمائند).
 ● مستصرف: صفت. (ع). قبضو ڪندڙ - تصرف ڪرڻ وارو - قابض. (آصفيه). مالڪي رکندڙ - مالڪ - ڌڻي. حقدار. (پرمائند).
 = مستصرف ٿيڻ: قبضي دار ٿيڻ - مالڪ ٿيڻ. قبضو حاصل ڪرڻ. (پرمائند).
 = مستصرفي: ث. مالڪي - قبضيداري - قبضو - ملڪيت. (پرمائند).
 ● مستصيل: صفت. (ع). اتصال رکندڙ - ويجهو - قريب - نزديڪ - ڀرسان. لڳل - گڏ - ڳنڍيل - ملحق - جڙيل - ميليل. برابر. متواتر - لڳاتار - سلسلي وار. (آصفيه).
 ● مستضاد: صفت. مخالفت ڪندڙ - مخالف - منافي. برعڪس - آلتو - ناموافق - آيتڙ - اونڌو. (آصفيه).
 ● مستعارف: صفت. (ع). نالي وارو - ناميارو - مشهور - معروف - شهرت وارو. (ع. ا. ڊ). سڃاتل - واقف - سڃاڻ ڄاڻ - واقفڪار - ڏنل وائيل. (ع. ا. ڊ).
 ● مستعجب: صفت. (ع). عجب = هو اچرج ۾ آيو (اچرج ۾ پيل - تعجب ڪندڙ - حيرت ۾ پيل - حيران - حيرت زد - مستحير). (آصفيه).

ابتر کيل - در بندر کيل . سداريل - درستي کيل - اصلاح کيل - سنواريل .

● مستفترق: صفت . (ع) . فرق کيل - جدا جدا - الڳ الڳ - مختلف - پڻانت پڻانت - قسمين قسمين - طرحين طرحين - علائده - چڙو چڙو - فالتو - کاڌ ساڌڙو - متفرقو . (ع. ا. د.)

● مستفترقو: مستفترقا: ذ. صفت . مستفترق . ● مستفترق: صفت . (ع) . اتفاق ڪندڙ - مليل - شامل - گڏيل - گڏيل - متحد - ايڪي ۾ - يڪ مشت . هڪ راء - هڪ زبان - هر زبان - هر صلاح - هر مشوره - هڪ ڳالهه - يڪ راء - هڪ صلاحو - هڪ مٽيو - بلا اختلاف - هڪ دليو - متفق راء - سميت - لاڳاپيل - واسطيدار - واسطو رکندڙ - نيسبتي . راضي - رضامند - خواهان - موافق - خوش - سرهو .

● مستفترق: صفت . موافق ٿيڻ - يڪ راء ٿيڻ - راء ۾ شريڪ ٿيڻ - هر زبان ٿيڻ - يڪ دل ٿيڻ - اتفاق ڪرڻ - شامل راء ٿيڻ .

● مستفترق: راء: طرف . يڪراء - هڪ صلاحو - هڪ مٽيو - بلا اختلاف - يڪ زبان - شامل راء - هر صلاح - هر مشوره .

● مستفترقي: ذ. صفت . متفق ٿيل - همراء - ساٿي - گڏيل - متحد - سيليل - سيليل جڙيل - يڪ مشت - متفق راء .

● مستفترق: صفت . (ع) . فڪرو = هن مٿي خيال (ڪيو) خيال ڪندڙ - فڪر ڪندڙ - فڪر مند . ڳڻي وارو - ڳڻيارو . مغموم - دلڪير - آداس - مست .

● مستفترم: صفت . (ع) . پيشن ٿيندڙ - اڳيان وڌندڙ - اڳوان - پيشوا - مهندار . (ع. ا. د.) . اڳواڻي ڪندڙ - اڳرو .

● مستفترقي: صفت . (ع) . ڪٽڪي وارو - سونڪي وارو . پرهيزگار - گناهين کان پهنڊڙو . خلاف شرع کان پرهيز ڪندڙ - زاهد - عبادت گذار - عابد - هارسا - خدا پرست - پڳت - د بندار - ذرمي .

● مستعد: صفت . (ع) . شمار کيل - ڳڻيل - ڳڻيو کيل . ٿورا - ڳڻ ڳاڻيا - ڪجهه . گهڻا - جهجهو - بي انداز - وڏي انداز ۾ - بيشمار - بيشمار - لاتعداد - ان ڳڻيا - بي حساب (ذهين هزارن کان مٿي) .

● مستعدي: صفت . (ع) . ٻئي ڏانهن ويندڙ - وڃڻندڙ - هڙندڙ - مانڱڙو - اٽڪندڙ - ڦاسندڙ (مرض وغيره) . زهري - زهر وارو - زهرائتو . زهري بيماريءَ جو ورتل . (ع. ا. د.) . (ذ) . فعل جو هڪ قسم - مفعول مان لاڳاپو رکندڙ فعل .

● مستعصب: (ع) . عصب = هن وڪوڙو) تعصب ڪندڙ - ڪٽر - تعصبي - بتدگمان - ٻنڪ پاتي . حامدي . دين جي طرفداري ڪندڙ - ڪٽر مذهبي - ڪٽو . هٿ ڌرم - مٿ ايماني - ناروادار . ٻه اڪيو - ريمائي - ريماکار - پاس ڪندڙ - پاس خاطر .

● مستعلق: صفت . (ع) . علق = هن چاهه رکيو) چاهه رکندڙ . تعلق رکندڙ - لاڳاپو رکندڙ - واسطو رکندڙ - نسبت - وابسته . لاڳاپيدار - واسطيدار . عزيز - مائت - رشتيدار - قريب - ميت - عزازت وارو . شامل - گڏ - منسلڪ - ڪٽو . تابع - ماتحت - زبردست - هٿ هيٺ .

● مستعليم: صفت . (ع) . تعليم حاصل ڪندڙ - سکيا وٺندڙ - طالب علم - شاگرد - مڙدي - تلميذ . چيلو - بالڪو - هوئلڳ . (آصفيه) .

● مستعيد: صفت . (ع) . گڏ کيل - ڪٽو کيل - پيڙو کيل . سڏ کيل - سڏايل - ڪوٺيل . (پرمائند) .

● مستعين: صفت . (ع) . مقرر کيل - ڪنهن ڪم تي لڳايل - سونپيل - ٿاڦيل - سپرد کيل - لڳايل . (آصفيه) .

● مستعير: صفت . (ع) . انقلاب ۾ آندل - ڦيراييل - مٽايل - بدلايل - تبديل کيل - ڦير ڦار کيل - بدل بدل کيل . تبديل پذير - متجسس جهڙو - بدلچن جهڙو - بي جوڙو - ان ميل - اسيو - ان ٺهندڙ - ناموافق . (ع. ا. د.) . بيگازيل - ڦٽايل -

آخرت تي پهتل - چيڙي تي پهتل - پڇاڙي ڪيل -
نيرو ڪيل - خاتمو ڪيل - حد ڪيل - انت ڪيل .
(ع. ا. ڊ.)

● مُتَنَبِيهِه: صفت. (ع. مُتَنَبِيهِه = ننڊ مان
جاڳندڙ). تنبيه ڪيل - واقف - آگاه - خبردار.
سجاڳ - سرتو - سچيت - بیدار.

● مُتَنَفِّر: صفت. (ع. نفرت ڪندڙ - ڪراحت
ڪندڙ - چيد ووندڙ. (ل). ٽڪاريندڙ. بيزار ٿيندڙ -
پري ڀڄندڙ - پئي ڪي خراب ڄاڻندڙ.

● مُتَنَفِّس: صفت. (ع. اڪيلو - چڙهو -
هڪيلو - هڪڙو - يڪي سر - وائيڊو. (ع. ا. ڊ.).
● مُتَنُ (ڪ): ظرف. شايد - متان - هرگز - نه -
مڃڻ.

● مُتَوَقَّعَتًا: ذ. (سن. مَسْمُومٌ = اصول) مت -
قاعدو - قانون - اصول - طريقو - پيرمان. رايو - راءِ -
خيال - ويچار - مقصد. وشواس - اعتبار - ويساه -
پت. شردا - صديق - ايمان - يقين - هڪ - لشجو.
عقيدو. دستور - رواج - رسم - ريت - خوء - پٿر -
هلي چلي - مرجاتا - وتيرو - لڳو. (سن مَسْتَرٌ =
ويچار ڪرڻ). ڪارخاني ڪيڻ وقت سيٺ ۽
ڀائيوارن جي وچ ۾ پئسن جي حساب ڪتاب بابت
ٿيل ڪاغذي لکپڙهه - دستاويز - قبض. مجلس -
سيا - اجلاس - ميڙ. فرقو - ڪوفو - مت. (صفت).
(سن. مَدٌّ = مستي) مستيءَ وارو. مستالو - ٿلهو -
موٽو. مَسْجِدٌ مصدر جو فعل ماضي. پريو - تار - چڪار.
(اسم خاص). آٺ (خاص اهو جنهن تي سسئي
جا ڏير پنهنون کڻي ويا). تعلقي ٽنڊي باگي ۾
هڪ ديهه جو نالو.

● مُتَوَهِّجٌ: عزت سان هليو وڃڻ.
ميلي جي ڦٽڻ کان اڳ نڪري وڃڻ. تڪليف
پيدا ٿيڻ کان اڳ ميلان ڇڏي وڃڻ.

● مُتَوُ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● مُتَوُ: مُتَوُ: ذ. صفت. قد ۾ ڇوٽو پر پٺ
۾ پريل - ڏٺو مَسُو - درمي - گهڻگهڻي - ڊيٺو - ڦوسو -
ڊيمڪڙو - ڊيمڪو - ڊيمڪي - ڊيمي - ڇوٽو موٽو.
پتو - جتو - زڻو - ٿلهو - ڦوڦاسگ - سرتو - ڏونسو -

● مُتَوَڪَاڻِي: اسم خاص. پتافي بلوچن ۽ هلوائي
بلوچن جو هڪ قبيلو. (ت. بلوچستان).

● مُتَوَكَّبِيرٌ: صفت. (ع). تڪبر ڪندڙ -
تڪبري - مغرور - هنيلو - آپماني - زيدي -
هوڏي. (آصفيه).

● مُتَوَكَّلِمٌ: صفت. (ع). ڳالهائيندڙ - ڳالھ
ڪندڙ - ڪلام ڪندڙ - سُرُوٿو - آلاٽو - الائيندڙ.
مخاطب ٿيندڙ. ضمير جو هڪ قسم - ڳالهائيندڙ
جي پاران ڪم ايندڙ ضمير. (پرمانند).

● مُتَوَلَّاشِي: صفت. (ع). تلاش ڪندڙ -
ڳوليندڙ - ڳولائو - ڳولها ڳولها ڪندڙ - جانچ جوڻج
ڪندڙ - سرگردان - پريشان - حيران. (آصفيه).

● مُتَوَلَّاطٌ: صفت. (ع). لهرين وارو - چولين وارو -
چولير - موجزن. (سڪو) لهرين جو - (ولوڙو)
چولين جو.

● مُتَوَلَّوَنٌ: صفت. (ع). مختلف رنگن وارو -
رنگ برنگ - رنگارنگي. ڦرندڙ گهرندڙ - ڦرندو -
سُرُگُرد - ڦرندو - ڦيرائندو. هڪ هنڌ نه ٻيهندڙ - هلڪي
طبيعت وارو - هڪ ڳالھ تي نه ٻيهندڙ. بيقرار.
گهڻو متبديو.

● مُتَوَلَّامِيو: اسم خاص. تعلقي سنجھوري ۾ هڪ
ديهه جو نالو.

● مُتَوَلَّسِي: صفت. (ع). تمنا ڪندڙ - خواهشمند -
آرزومند - مشتاق - خواهان - چاهر ڪندڙ - چاهت وارو.
ارمان رکندڙ - شوقين. (آصفيه).

● مُتَوَلَّوَلٌ: صفت. (ع). دولتمند - مالدار -
تونگر - آمير - شاهوڪار - ڏٺوان - ڏنوت - ڀاڳيو -
غني - ڌني. (آصفيه).

● مُتَوَلَّوَنٌ: ذ. (ع). وڃ - درميان -
وسط - درمياني حصو. (آصفيه). ڪتاب جي وچ
واري عبارت. (آصفيه). ڪتاب جي اصل عبارت -
وَرْدَانٌ - وِشَنءٌ - مضمون - پرڪرڻ - ڳالھ.
(پرمانند). اهو اصل ڪتاب جو شرح ڪرڻ
جي لائق هجي. (ع. ا. ڊ.).

● مُتَوَلَّاهِي: صفت. (ع). مُتَوَلَّاهِي = حد تي
پهتل. پڇاڙي تي پهتل - حد تي پهتل - چيهه ڪيل -

مٽڪو - ڌڳ - چوڻڪو - ٿلهو - سِير - دٻو.
(پرماند) (ڏ). روشنيءَ لاءِ ڌنڌي جي چوٽيءَ تي
ويڙهيل اڳڙين جو مڇو (جنهن کي ڦيل ۾ ٻوڙي
ٻاري سگهجي) - شعل - ڌڙات. ساز جو هڪ قسم.
هڪڙي ننڍي بندوٽ. (گاجرا).

● مشتواتير: صفت. (ع). هڪ ٻئي پٺيان - لڳاتار -
سلسلووار - مسلسل - لاڳيتو - جاري - روان. (آصفه).
● مشتوازي: صفت. (ع). پاڻ ۾ برابر - هڪ جهڙا -
هڪ ٻيلو - هر وزن. (ع. ا. ڊ).

● مشتوال: (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● مشتوالو: مشتوالا: ڏ. صفت. (سن. مت) <
متد = مستي) مستيءَ وارو - مست - چٽريو -
مستالو - آئمت - پاڳڙل - ڪيو - ديوانو - آٺان -
مجنون - سوداڻي - خفقاني - دماغ ڦيريل -
وائيسر ڦريل - جنولي. ڀڳو - آڻو - چٽسو -
چرٻ - نادان - چٽ - بي عقل. لشي - خماريل -
مدهوش - نشي ۾ چور - مخمور - خماري -
مؤجبي. (پرماند).

● مشتوجھ: صفت. (ع). توجه ڪندڙ -
ڌيان ڏيندڙ - ساوڌان - راغب - مائيل - رجوع -
مخاطب. هڪ مٽو - پڪ ڊليو.

● مشتوسيط: صفت. (ع). وچ جو - وچ وارو -
وچئون - درمياني - وچولو - وچولي درجي جو -
وچٿرو - عام - ماڏارڻ - رواجي - اهڙو جهڙو -
معمولي - پورو پٽو - جهڙو تهڙو. (پرماند).

● مشتوسيل: صفت. وسيلو ڳوليندڙ - سهارو
ڳوليندڙ.

● مشتوقتي: صفت. (ع). فوت ٿيل - سري
وڙيل - مئل - فوتي - مرحوم.

● مشتوقتيع: صفت. (ع). آسید رکندڙ - توقع
رکندڙ - اميدوار - آسرو رکندڙ.

● مشتوقيف: صفت. (ع). دير ڪندڙ - ديرينو -
گيهل ڪندڙ - ڊلو - تاخير ڪندڙ.

● مشتوڪيل: صفت. (ع). خدا تي ڀروسو
ڪندڙ - الله جي مرضيءَ تي هلندڙ - رب جي
رضا تي رضامند هوندڙ - تنوڪلي.

● مشتوليد: صفت. (ع). پيدا ٿيندڙ - چمندڙ.
● مشتولشي: صفت. (ع). ڪم تي رهڻ وارو -
مستهم - نگران ڪار - والي - سرپرست - نيگهان -
رڪيال - رڪوالو. خالنگاءِ مقام يا مسجد جو
رڪيال. (آصفه).

● مٽئون ۽ مٽون: (ڪ). ڏ. ڪاري جي
مڇيءَ جو هڪ قسم (سٺڙن چارن سان) ڇمڪندڙ.
قد ڏيڍ انچ يا ٻه انچ. رنگ اڇو.

● مٽنبو: مٽنبا: ڏ. ڪوڙي تهمت -
ڪوڙو الزام - بھتان - ٽڪر. (پرماند).

● مٽنهر: مٽنهر: ڏ. (سن. مڊگر = ڏنڊو).
مٽيلو - مٽهي - دستو - مٽهرو. سولتو - ڏنڊو -
ڌڪو - گهوٽو. پٽڪ وغيره گهوٽن جو سولتو -
ڏنڊو.

● مٽنهر: مٽنهر: ڏ. مٽنهر.

● مٽني: مٽني: ڏ. صفت. (سن. مٽم =
پٽڪ) پنهنجي پٽ تي پڪو - پورو ڀروڪار -
اصلن جو پائيند. اهل بدعت - سومت گيرهي.
(پرماند).

● مٽي: مٽي: ڏ. (سن. مٽيڪا =
مھينو) ٽين ڏينهن جو عرصو. مقرر ڪيل وقت -
تاريخ - ٽيٽ - ڏڻ. مھيني جو ڏينهن - وار.
(آصفه). پرماند. وياج - لاڻ - ورتو - وٽو.
(پرماند).

● مٽيرو: مٽيرو: ڏ. چيٽڙ. (صفت). قد ۾
ننڍو - چوٽو - ڪوتاهه قد - مينڌرو - چاسڙو -
بندرو - گٽ مٽيرو - گرائٽ مٽيرو. (پرماند).

● مٽيلا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● مٽيلاپ: پيڙيءَ جو هڪ اوزار - ڪوهي کي
اڳيان ڇڪي آيو ڪرڻ جو اوزار.

● مٽيلو: مٽيلا: ڏ. درياءُ جي پيڙيءَ جو
هڪ اوزار - ڪوهي کي جهلڻ جو اوزار. (ن. ب).
چاڙھ - ٻل. (پرماند).

● مٽيلائي: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.

● مٽيڻ: صفت. (ع). مُحڪم - استوار -
مضبوط - پختو - ثابت قدم - برجستو. (اسم خاص).

اونهي ٻائيءَ تائين. ڪپ جو حصو. هوا جي طرف وارو درياءَ جو پاسو. مٺائي واءُ وارو ڪپ. (پرماند). مٺي جو سور- درد سِر. (ڪ).
 = مٺارَ پتون: (ڪ). مٺي ۾ سور پوڻ.
 مٺي ۾ عادتي (پوندڙ) سور جو پوڻ.
 = مٺارَ ۽ مٺارَ: ذ. رسيءَ جو ٺهيل پيڙو.

● مٺاري ۽ مٺارَ پون (ت): ث. (سن). مسٽڪ = مٺو مٺيون حصو. پيٽ جو مٺيون حصو- چوٽي. پيٽ جو مٺو وارو حصو (جنهن تي سڄ آڀڻ مان آس پوي). ٻن پيٽن جي گڏجڻ وارو هنڌ- ڪاٺ. رٿي يا چادر ڪرڻ جو مٺيون مٺي وارو پاسو.
 ● مٺارَ ۽ مٺارَ (ت): ذ. مٺيون پاسو- مٺارَ. ٻئيءَ جو اڳيون (مٺو وارو) ۽ ڊنگ وارو حصو- مٺيو.

● مٺارَ ۽ مٺارَ (ت): ذ. مٺارَ (ت).
 = مٺارَ هٿن: هر ڏيڻ بعد مٺين کي ٻيو دفعو هر ڏيڻ.

● مٺاڪٽ: ث. (سن). مسٽڪ = مٺو + ڪٽ ڪٽڻ. مٺي ڪٽڻ جي حالت - مٺا ڪٽي - مٺاماري. جفاڪشي - سخت محنت - درد مري - جدوجهد - جاکوڙو - ڪوشش - ڪشالو - محنت. ٻوڙ - سرجوشي. تڪليف.

● مٺاڪٽ ڪرڻ: سخت ڪوشش ڪرڻ - سخت محنت ڪرڻ - جفاڪشي ڪرڻ - ڪشالو ڪرڻ.
 = مٺاڪٽي: ث. مٺاڪٽ - مٺا مار.

● مٺاڪرو ۽ مٺاڪرا (ل): ذ. صفت. مٺو هئندڙ - مٺاڪٽ ڪندڙ - محنتي.

● مٺامار: ث. مٺاڪٽ. (مهيري).
 = مٺاماري ڪرڻ: مٺاڪٽ ڪرڻ.

● مٺامو ۽ مٺاما: ذ. (سن). مسٽڪ = مٺو مٺو - سر - ڪوپري - ڪيپرائي - ڪيپرائي. گنجو مٺو.
 ● مٺان: ظرف. (سن). مسٽڪ = مٺو مٺي کان - مٺ کان - سيري کان - چوٽيءَ کان - شروعات کان - شروع کان. (صفت) مٺي - وڌيڪ - اوچو - مٺي جو. (پرماند).

حضرت محمد صلي الله عليه و سلم جي صفاتي نالن مان هڪ نالو.

● مٺ: ث. (سن). مٺ = ولوڙڻ. (ڪير جو) ولوڙو - جهنگ - چاچول. سوچ - غور - ويچار - خيال. سمجهه - دانست - ڄاڻ - پروڙ - مٺ. (پرماند). صلاح - مٺ - نصيحت - هدايت. (ظرف) جي نظر تي - جو خيال رکي - جو لحاظ رکي. (پرماند).

● مٺ ۽ مٺ: ذ. (سن). مسٽڪ = مٺو مٺو - سِر. مٺاهون يا گو - سِر. مٺيون حصو - مٺاچرو - مٺاٽ - روٽ - تر - سطح.

= مٺي: ظرف. مٺين پاسي - مٺانهن ڏي - مٺي.
 = مٺاچرو ۽ مٺاچرا: ذ. مٺيون يا گو - مٺيون حصو. مٺاچرو - سطح. مٺيون. (ث. مٺچري ۽ مٺچريون).
 = مٺاچرچ ۽ مٺاچرچ: ذ. وڌيڪ خرچ. ٻاهريون خرچ - بالائي خرچ - مٺيون خرچ - رواجي خرچ. اهو خرچ جو ضرورت جي خرچ ۾ داخل نه هجي.

= مٺاچرچون ۽ مٺاچرچان: صفت. مٺن يا وات مٺي ڪندڙ - مٺي وات وارو. خود پسند - ٺوڙو - ٻڏڻو. ايماني - مٺيلو. تمام مٺي - بلند - اوچو - مٺانهون.

● مٺ ۽ مٺ (ل): صفت. لڄائي نه ڪندڙ - غريب. مٺاڪو - ٺاهريو.

● مٺاچرو ۽ مٺاچرا: ذ. (سن). مسٽڪ = مٺو. مٺ - سطح - مٺاٽ - تر - روٽ. (صفت). چوٽيءَ جو - سطح وارو - مٺانهون - سطح - بالائي. آچاڻرو - مٺچرو - ٻاهريون - آڻڙو - ٻاهران - مٺان مٺان - آڻوگر. مجازاً - مجازي. بي پرواهي جو - بيگار جو - اڍر گير جو - لاغر ٺاهي جو - بي خيالي جو - مٺينءَ دل سان - بي خيالو - بنا چاهه جي. ٿورو - ٿوري قدر - نالي مٺار. (پرماند).

= مٺاچرائي ۽ مٺاچرايون: ث. مٺ - سطح. آچاڻرائي - آڻوگر ٺاهي.

● مٺارَ ۽ مٺارَ: ث. (سن). مسٽڪ = مٺو. مٺانهون پاسو - مٺانهين. مٺاچرائي. ڪنارو - ڪير (درياءَ جو). درياءَ جي ڪپ کان وٺي

== مٿان پون: اچي مٿي کان ڏسڻ - روپرو ڏسڻ - اکين سان ڏسڻ - مشاهدو ڪرڻ. موقعي تي پهچڻ.
== مٿان ڪٽجي: وڃڻ: ٽٽڻ. پٽه وڪامي وڃڻ.
== مٿان وريهڻ: سنڀال ڪرڻ - چوڪيداري ڪرڻ - رڪوالي ڪرڻ - پهرو ڏيڻ - نگهباني ڪرڻ.
== مٿان ئي: مٿان: ظرف. گهڻو مٿي - مقرر ٿيل نرخ کان مٿي، چالو سرشتي کان ٻي طرح يا وڌيڪ.

● مٿاندي (ت): ٿ. مٿي وارو پاسو - سيراندي.
● مٿانگرو: مٿانگرا: ڏ. صفت. (سن).
== مٿسڪ = مٿو (مٿو) وڏي مٿي وارو. مٿا - آتم - اعظم - عالي - اعليٰ - بلند - اوچو - ڪٽيبر - آسناهي. (پرمائند). راکسي - ڏکڻ جهڙو - ڏمٽ - ڪٽال روپ - خيڏياڻو. هيٺ وارو - هيٺناڪ - پٺاڪ - خوفناڪ - دهشتناڪ.

● مٿانهون: مٿانهان: ظرف. (سن). مٿسڪ = مٿو (مٿو) مٿي - اوچو - بلند - آناهون - آتم - اعليٰ - وڏو - عظيم - صدر - کان مٿي - کان زياده - مٿيئي. اگرو - اگاهون - غالب. (ن - ب).
(ث. مٿانهين ۽ مٿانهيون).

== مٿانهين ۽ مٿانهيون: ٿ. بلندي - آتاهين - چوٽ - آچائي. چاڙهه. وڏائي - ازرگي - عظمت - شان - مرتبو - بلندي - درجو - عهدو. مغروري - آچاٽ - هٿ - ٽڪر - غرور. (پرمائند).
● مٿاهتر ۽ مٿاهتر: ڏ. ان کيڙيل زمين جو مٿيو - مٿاڙو. مٿار.

● مٿاهون ۽ مٿاهان: ڏ. صفت. مٿانهون.
(ث. مٿاهين ۽ مٿاهيون).

== مٿاهين ۽ مٿاهيون: ٿ. مٿانهين.
● مٿاڙو ۽ مٿاڙو (ل): ڏ. صفت. (سن). مٿسڪ. اڳواڻ - مهندار. (مهيري).

● مٿاڪي ۽ مٿاڪيون: ٿ. (سن). مٿسڪ = مٿو (مٿو) مٿانهين. واڌو رقم - وڌيڪ رقم - واڌي اصل رقم تي ڪجهه وڌيڪ ڏنل رقم - محصول - چوٽي - سڀ شماري. لاهو. جزيه. مٿي. ضرورت - گهرج - لوڙ - طاب. (ت). (ل. وڌا).

● مٿاڪي ۽ مٿاڪيون: ٿ. مٿاڪي.
== مٿاڪي جو پٽل: ڏ. صفت. ڪوبه نه - ڪير به نه. لٽو پٽجو. (پرمائند).

● مٿاڪج ۽ مٿاڪجون: ٿ. حياءُ - لڄ - محابو - سٺڪوچ - حجاب - شرم - ستر - مٽرجانا - شرميلتا. (پرمائند).

== مٿاڪج ۽ مٿاڪج: ڏ. صفت. مٿاڪج. مرڪش - مغرور - هٽيلو - ضدي - هوڏي. (وڌا).

== مٿاڪو ۽ مٿاڪا: ڏ. صفت. حجاب وارو - شرميلو - حياءُ وارو - لڄاتو - ڏوڏڪي - چالماز - مڪريلو - مڪري - چندي - نڪال - سانگ رچائيندڙ.

● مٿاڪو ۽ مٿاڪا: (ت). ڏ. صفت. مٿيون - مٿانهون - مٿاهون.

● مٿاڪو ۽ مٿاڪا: (ت). ڏ. صفت. مٿاڪو - ڪاهل - ڏوٽي. غافل - گهيلو. (ل - وڌا).

● مٿاڪو: ڏ. (اسر). آسمان جي ٻارهن برج مان ٽئين برج جو نالو - چوڙا.

● مٿاڪو: مصدر. (سن). مٿاڪو = ولوڙڻ (ڪير) ولوڙڻ - جهڳڙو - جهڳڙو. مانڌاڻي هڻڻ. خيال ڪرڻ - ويچار ڪرڻ - سوچڻ - زري - پنهڻ - ويچارڻ - تورڻ - ٽڪڻ - ڳڻڻ - ڳوٺڻ - ڳڻڻ - ڳوٺ ڪرڻ. ڄاڻڻ - سمجهڻ - پائڻ. (پرمائند). (مٿيو - مٿيندو - مٿيل).

● مٿاڪو ۽ مٿاڪا: ڏ. (پرا). مٿاڪا. سن. مٿسڪ = مٿو (مٿو) بدن جو هڪ حصو - سڙ - سڙي - مٿاڪي - مٿاڪي - مغز - ڪوپري. ڪوپري - ڪپراڻي - ڪوپراڻي. مٿانهون پاڳو - مٿانهين. ڪنهن به شيءِ جو مٿيون حصو - چوٽي - مٿا - چوٽ - سڙو. مٿا - مٿيو. منهن. ميراندي. اڳياڙي. (اگر جي) چوٽي. (عضوي جو) مٿو - ڦل. ايڪائي (په مٿا = ساڳي شيءِ جون ٻه ايڪايون). (ڪاجرا).

چيڙو. پچاڙي - انت - توڙ - چيهه. (سن). مٿاڪا = جوش (عورتن کي ايندڙ ماهواري - حيض).
== مٿاڪٽ: ٿ. سخت - ڪوشش - مٿاڪا - ڪشالو - جهڏ - جفا - پورهيو - درد سري - جدوجهد - پتوڙ - گنهه - جاڪوڙ - حيلو - معيو - سخت محنت. سر جوشي.

- مٽو ٽپڪڻ؛ نياز ڪرڻ - سلام ڪرڻ -
آداب ڪرڻ. مسجد و ڪرڻ - بندگي ڪرڻ.
ليز ڪرڻ - هيٺائين وٺڻ.
- مٽو پٽ ٻوڻ (ڪ)؛ ڪيري ٻوڻ - تباھ
ٿي وڃڻ - سخت حالت کي رسڻ. ڏيواڻو ڪڍڻ.
- مٽو پٽ سان لڳڻ؛ سيڪٽ پائڻ - ڌڪ کائڻ.
نامراد ٿيڻ - ناڪامياب ٿيڻ - شڪست کائڻ.
● مٽو پٽڻ؛ افسوس ڪرڻ - ساقم ڪرڻ -
دانهون ڪرڻ - فرياد ڪرڻ - هاءِ گهوڙا ڪرڻ.
ڏاڪڙا ڏسڻ - ڪشالا ڪڍڻ - جاڪوڙا ڪرڻ -
محنت ڪرڻ - درد سيري ڪرڻ.
- مٽو جبل سان هڻڻ؛ ڏاڍي سان هٿ اٽڪائڻ -
پاڻ کان زوراور سان مقابلو ڪرڻ - نه ٻڃڻ جهڙو
ڪم ڪرڻ.
- مٽو چٽ ٿيڻ؛ وڃڻ؛ قوت حافظه ناس
ٿي وڃڻ - سمجهه موڪلائي وڃڻ. بالڪل ناس
ٿي وڃڻ - تباھ ٿي وڃڻ.
- مٽو چترخ ٿيڻ؛ حيران ٿيڻ - حيرت ۾ ٻوڻ -
اچر ۾ پئجي وڃڻ - وانڙو ٿيڻ - حيرت زده ٿيڻ.
- مٽو چٽ سان هڻڻ (ڪ)؛ وٽ کان وڌيڪ
زور ڏيکارڻ - پهنديءَ کان ٻاهر ڪم ڪرڻ.
پاڻ کي وڏو سمجهڻ - هٿ ۾ ڀرجي وڃڻ -
مغرور ٿي وڃڻ.
- مٽو چٽپر سان هڻڻ؛ وٽ کان وڌيڪ
ڪم ڪرڻ - زوراور سان هٿ اٽڪائڻ - مٽو جبل
سان هڻڻ.
- مٽو ڏڏڻ؛ ڪنڌ لڏڻ - ضعيفي سبب ڪنڌ ڏيڻ.
پوڙهو ٿيڻ - پير مرد ٿيڻ - ضعيف العمر ٿيڻ.
- مٽو ڏوٽڻ؛ نفسي ۾ جواب ڏيڻ - انڪار
ڪرڻ - ناقبول ڪرڻ - نه سڃڻ - ناڪار ڪرڻ.
- مٽو ڏوٽڻ؛ وهنجڻ - غُسل ڪرڻ - سنان
ڪرڻ - تتر ڪرڻ.
- مٽو ڏارڻ؛ مٽو چيڙڻ - مٽو ٽاڙڻ. حد کان
وڌيڪ محنت ڪرڻ - سخت جفاڪشي ڪرڻ.
- مٽو ڏاڙهي مٽائڻ؛ ڏاڙهي، مٽو ۽ مٽيون
کوڙائڻ. آڻو بنجي وڃڻ - بيوقوف ٿيڻ - عقل
مارجي وڃڻ - چرٻ ٿي وڃڻ.

- مٽاڪٽ ڪرڻ؛ محنت ڪرڻ - سخت
ڪوشش ڪرڻ - جفاڪشي ڪرڻ - جاڪوڙ ڪرڻ -
پتوڙ ڪرڻ.
- مٽاڪٽا ڏيڻ؛ منهن ڏيڻ - تڪليف برداشت
ڪرڻ - ڪوشش ڪرڻ - جدوجهد ڪرڻ -
جفاڪشي ڪرڻ.
- مٽاڪٽا مٽارڻ؛ مٽاڪٽا هڻڻ.
- مٽاڪٽا هڻڻ؛ ڪوشش ڪرڻ - جدوجهد
ڪرڻ - جفاڪشي ڪرڻ - درد سيري ڪرڻ -
ڪشالو ڪرڻ.
- مٽاڪٽا مٽاڪٽا ٿيڻ؛ مٽن ٽڪرائڻ
جي حالت - گهوٽ ۽ ڪنوار جا شاديءَ جي
هڪ رسم موجب پاڻ ۾ مٽا ٽڪرائڻ جي حالت -
لائون ڏيڻ.
- مٽاڪٽا ٿيڻ؛ شاديءَ جي رات گهوٽ ۽ ڪنوار
کي لائون ڏيارڻ - مٽاڪٽا ڪرائڻ.
- مٽاڪٽا ڪرائڻ؛ (ت)؛ مٽاڪٽا ڪرائڻ.
- مٽو پٽڻ؛ خوشامد ڪرڻ - پوئتان لڳڻ -
پٽ وٺڻ. هٿ پير لهڻ - ويڙ ڪرڻ. (ڪ).
- مٽو پٽ سان لڳڻ؛ پشيمان ٿيڻ - شرمسار ٿيڻ -
شرمند، ٿيڻ - پڇتائڻ. سمجهه اچڻ - سانگائڻ.
- مٽو پٽ سان هڻڻ؛ پاڻ کان ڏاڍي سان
هٿ اٽڪائڻ. ناممڪن جي پويان ڪاهي ٻوڻ.
- مٽو پٽن سان ٽڪرائڻ؛ تعار گهڻو پريشان ٿيڻ -
وانڙو ٿي هيڏانهن هوڏانهن ڊوڙڻ - مصيبت جي
وقت هاءِ گهوڙا ڪرڻ.
- مٽو پٽڻ؛ سخت سزا ڏيڻ - مارڪٽ ڪرڻ -
ٺيڪ ڪرڻ - برابر ڪرڻ - درست ڪرڻ - صحيح
ڪرڻ. تباهه ڪرڻ - هدايت ڪرڻ. جٽ ڪرڻ.
- مٽو تپائڻ؛ ڪنهن کي بيزار ڪرڻ - ڪڪ
ڪرڻ - تنگ ڪرڻ - لاچار ڪرڻ - مٽو ڪپائڻ.
چرٻ ڏيارڻ - ڪاوڙائڻ - ناراض ڪرڻ. پريشان ڪرڻ -
تڪليف ڏيڻ.
- مٽو تپڻ؛ لاچار ٿي ٻوڻ - مجبور ٿي ٻوڻ.
ڪنهن کي مجبوريءَ سبب ٻرائي ڪم ۾ ٻوڻ.
ڪم ڪرڻ.

= مٽو ڪوڙڻ: ڦوٽ ٿيڻ - مري وڃڻ.
 = مٽو ڪوڙڻ (ت): ناڪام ڪوشش ڪرڻ -
 اجائي پتوڙ ڪرڻ - اجائي مغزخوري ڪرڻ.
 ڪاپارو ڪرڻ - مٽو ڪپائڻ.
 = مٽو گريبان سان ڍڪڻ: ڦڪو ٿيڻ - لهجي
 ٿيڻ - شرمندو ٿيڻ - ندامت محسوس ڪرڻ -
 پنهنجو قصور محسوس ڪرڻ - پنهنجو ڏوه باسڻ -
 گناهين جو اعتراف ڪرڻ.
 = مٽو گريبان ۾ آڻڻ: لهجي ٿيڻ - شرمندو ٿيڻ -
 ڪنڌ هيٺ ڪرڻ - پشيمان ٿيڻ - پڇتائڻ - ندامت
 ظاهر ڪرڻ. معافي گهرڻ - ڏوه بخشائڻ - قصور
 معاف ڪرائڻ.
 = مٽو گنجو ٿيڻ: (ڪ): مٿي جا وار ڇڻي
 وڃڻ - ٺوڙهو ٿيڻ. سڄو مڪو ٿيڻ - پينڪيو ٿيڻ -
 ڪٽي هون - ڪنگال ٿي وڃڻ - تيرين ڀر پوڻ.
 = مٽو گونڻ (ت): ڌيري زالن جو خاص
 نموني ۾ وار ڳڻڻ - مٽو ويڙهڻ. (راء).
 = مٽو لڏڻ: ضعيفي يا پيرسنيءَ سبب مٽو
 ڏڏڻ. پير مرد ٿيڻ - پليو ٿيڻ.
 = مٽو ليڪائڻ: ڪنهن اجهي هيٺ رهڻ -
 ڪنڌ لڪائڻ. رهائش اختيار ڪرڻ. پناهه وٺڻ -
 اجهو وٺڻ.
 = مٽو لوڏڻ: مٽو ڏوٽڻ - هائوڪار ڪرڻ -
 اقرار ڪرڻ - قبول ڪرڻ - مڃڻ.
 = مٽو مارڻ: مٽو ڪپائڻ - اجائي ڪوشش ڪرڻ -
 مٽو هڻڻ. حد کان زياده محنت ڪرڻ - جفاڪشي
 ڪرڻ - سخت ڪوشش ڪرڻ - خيال ڪرڻ -
 سوچڻ - مڃائون سڏڻ - ويچار ڪرڻ. سمجهائڻ -
 نصيحت ڪرڻ. ذهن نشين ڪرائڻ. اجايو ڳالهائڻ -
 گهڻو ڳالهائڻ. بحث ڪرڻ.
 = مٽو ساڙي سان لڳڻ (ڪ): ڦولبد ۾
 ڀرجي وڃڻ - ٿانءِ ۾ ڀرجي وڃڻ - تڪر ڪرڻ.
 وڏو ساڻهو ٿي وڃڻ - ڪنهن وڏي درجي
 تي پهچڻ.
 = مٽو مٽڻڻ: وڌل رهڻ - هر وقت ڪم
 ڪرڻ - سدائين مشغول رهڻ.

= مٽو ڏونڪر سان هٿڻ: مٽو جبل سان هڻڻ.
 = مٽو ڏيڻ: مٽهن ڏيڻ - سامهون ٿيڻ. شروع
 ڪرڻ - هٿ ڳنڍڻ. بار سهڻ - تڪليف هموار ڪرڻ.
 مدد ڪرڻ - واهر ڪرڻ - سهائتا ڪرڻ.
 = مٽو ڍارڻ: سير جهڙڪائڻ - ڪنڌ نڪائڻ.
 نیاز ڪرڻ - نيت ڪرڻ - ادب سان پيش اچڻ.
 = مٽو ڦيرڻ: مٿي ۾ ڦيري ٿيڻ - چڪر اچڻ.
 پنوڻي اچڻ. ڪيڪو وڪو ٿيڻ - ويڇون ٿيڻ -
 ٽهڙيون مڻجھڻ. وائڙو ٿيڻ. ڦولبد ۾ ڀرجي
 وڃڻ - ٿانءِ ۾ ڀرجي وڃڻ - مغرور ٿي وڃڻ -
 مغز ۾ هوا ڀرجي وڃڻ. چريو ٿيڻ - ٻاڪل ٿيڻ -
 سودائي ٿيڻ - خفقان ٿيڻ. پلڪجي وڃڻ - بدلهي
 وڃڻ - بتال ٿي وڃڻ.
 = مٽو ڦوڙائڻ: هٿڙ موڙي وڃائڻ - نقصان
 پرائڻ - چيهو پرائڻ.
 = مٽو ڪٽڻ: مٽهن ڪرڻ - ڪنهن پاسي
 روالو ٿيڻ - پڇي وڃڻ.
 = مٽو ڪٽڻ (ڪ): اونڌو ڪرڻ - نڪر
 ڪرڻ - اندر ڀڄو ڪرڻ - اوسڙو ڪرڻ - انتظار
 ڪرڻ. ڪنهن ڳالهه جي ويچار ۾ رهڻ.
 = مٽو ڪوڙائڻ: وارن کي ڪوڙائڻ - ٺوڙهو
 ٿيڻ. پاڻ کي ڦرائڻ - لٽڪائڻ. نقصان پرائڻ -
 ٽوٽو پرائڻ - هٿڙو پرائڻ.
 = مٽو ڪوڙڻ: لڳڻ - ڦرڻ. دلجو ڏيڻ -
 ويساهه گهاتي ڪرڻ. ڪنهن کي نقصان وجهڻ.
 = مٽو کائڻ: اجائي پڪ ڪرڻ - پڪوات ڪرڻ -
 پڪ پڪ ڪرڻ - پختي هڻڻ. ڪڪ ڪرڻ -
 بيزار ڪرڻ - تنگ ڪرڻ - ورچائڻ - خفي ڪرڻ.
 = مٽو ڪٽو ڏيڻ: ٻاهڻ - گذارڻ. جنب ۽ جوڳ
 ڏيڻ - حياتي گهارڻ.
 = مٽو ڪپائڻ: مٽو ڪائڻ. اجائي مغزخوري
 ڪرڻ. ڪاپارو ڪرڻ - ڪاسارو ڪرڻ - ڪيٽراڳ
 ڪرڻ - ڪپت ڪوڻ - هٿ هٿان ڪرڻ.
 = مٽو ڪٽڻ: ڪنڌ ڪٽڻ. مٽهن مٿي ڪرڻ.
 (بيماريءَ مان) سڪر ٿيڻ - چاڪ ٿيڻ - چاق ٿيڻ -
 تند رست ٿيڻ.

== مَتَوُ مُنْهَنُ پِيتَنُ: هاء گهوڙا ڪرڻ۔
 ماتم ڪرڻ۔ پٽڪو ڪرڻ۔ رڙيون واکا ڪرڻ۔
 آه و فغان ڪرڻ۔ غلڻ ٿيڻ سبب دانهون ڪرڻ۔
 گهوڙا گهوڙا ڪرڻ۔

== مَتَوُ موٽائي مُنْهَنُ تَي هِنُ (ڪ): فقير
 يا مواليءَ جو ناراض ٿي بليل خيرات (خيرات
 ڪندڙ کي) موٽائي ڏيڻ۔ ناراض ٿيڻ۔ ڪاوڙجڻ۔
 == مَتَوُ مَوَڙُن لڳڻ (ڪ): ڪجهه رقم کڻي ڪرڻ۔
 ٿورا پئسا گڏ ڪرڻ۔ پيٽ سان مَتَوُ لڳڻ۔
 پشيمان ٿيڻ۔ شرمسار ٿيڻ۔

== مَتَوُ سهرو ٿيڻ: مڃامت ڪرڻ يا تڙ وغيره
 پوڻ سبب بدن ڀليت ٿيڻ۔ وارن ۾ مٽي پئجي وڃڻ۔
 وارن ۾ نه وهنجڻ سبب چيڙه پوڻ۔

”مَتَوُ منهنجو سومراڻ ستر سرون ٿي هوءَ“

== مَتَوُ نيمائين: ڪنڌ نوائين۔ ڪنڌ هيٺ ڪرڻ۔
 مَتَوُ جهڪائڻ۔ اڳيان جهڪڻ۔ سجدو ڪرڻ۔
 عبادت ڪرڻ۔ بندگي ڪرڻ۔ نماز پڙهڻ۔ بيش پوڻ۔
 اُن مڃڻ۔ هار قبول ڪرڻ۔

== مَتَوُ وڃائڻ: سير وڃائڻ۔ گم ڪرڻ۔
 لڪائي ڇڏڻ۔ چاهي ڇڏڻ۔ لاپتہ ڪرڻ (ڪا شيء)۔
 مصيبت ۾ مبتلا ڪرڻ۔ تڪليف ۾ وجهڻ۔
 آزار ۾ ڦاسائڻ۔

== مَتَوُ وڃڻ: سير وڃڻ۔ گم ٿيڻ۔ لاپتہ ٿيڻ۔
 ليڪي وڃڻ۔ تڪليف ۾ ڦاسڻ۔ آزار ۾ پوڻ۔
 مصيبت ۾ مبتلا ٿيڻ۔ سري وڃڻ۔ خستہ ٿيڻ۔
 دفع ٿي وڃڻ۔

== مَتَوُ و هائپي رڪڻ (ڪ): بستري داخل ٿيڻ۔
 بيمار ٿيڻ۔ ناچاق ٿيڻ۔ لڳو ٿيڻ۔ آگهو ٿيڻ۔
 ناخوش هجڻ۔ بي اونو ٿيڻ۔ بنا ڪنهن فڪر جي
 هجڻ۔

== مَتَوُ هڻڻ: مغز هڻڻ۔ مغز خوري ڪرڻ۔
 درد سري ڪرڻ۔ محنت ڪرڻ۔ ڪوشش ڪرڻ۔
 ڪاپارو ڪرڻ۔ ڪيترائي ڪرڻ۔ ڪاسارو ڪرڻ۔
 خفو ڪرڻ۔ ڪيٽ ڪرڻ۔ آجايو ڳالهائڻ۔
 بٽڪ ڪرڻ۔ بڪوات ڪرڻ۔ پخي هڻڻ۔ لٻاڙ هڻڻ۔
 سمجهاڻڻ۔ نصيحت ڪرڻ۔ هدايت ڪرڻ۔

== مَتَي آگهاڙو: مَتَي آگهاڙا (ت): ذ۔ صفت۔
 بي حياءُ۔ بي شرم۔ لير لڄو۔ بي لڄو۔ بي ديدو۔
 لوفر۔ واهيات۔ اوباش۔ رولو۔ نيڪار۔ بي ڪمو۔
 نڪمو۔

== مَتَي پتر هڻڻ (ت): ڪنڌ پير هڻڻ۔
 تڪليف ڏيڻ۔ سختي ڏيڻ۔

== مَتَي تائين غرق ٿيڻ: پاڻي وغيره ۾
 بلڪل ٻڏي وڃڻ۔ غرق ٿيڻ۔ ٻڏي وڃڻ (ڪنهن
 خيال ۾)۔ سخت مصيبت ۾ مبتلا ٿيڻ۔ تڪليف
 ۾ ڦاسڻ۔ (پشن ۾) پورجي وڃڻ۔ لڪڻ جو
 مالڪ ٿيڻ۔

== مَتَي تَي ٿڙا ڏيڻ: خالي هٿن واپس ڪرڻ۔
 ڪڍي ڇڏڻ۔ هڪالي ڇڏڻ۔ لوڏي ڪڍڻ۔
 تڙي ڪڍڻ۔ بي عزتو ڪري روانو ڪرڻ۔

== مَتَي تَي ٺيڪر ٻڌڻ: بهتان اچڻ۔ ڪوڙي
 تهمت لڳڻ۔ اجائي بدنامي ٿيڻ۔ بي گناه
 الزام لڳڻ۔

== مَتَي تَي ٺيڪر ٺوڪڻ (ڪ): بهتان مڙهڻ۔
 ڪوڙي تهمت لڳائڻ۔ الزام مڙهڻ۔ جهيڙو جهٽو
 ڪرڻ۔

== مَتَي تَي ٺيڪر ڪڻڻ (ڪ): بهتان ڪڻڻ۔
 سير تي بدناميءَ جو گهانگهو ڪڻڻ۔ گلا پرائڻ۔
 گلا جو گهانگهو ڳچيءَ ۾ پوڻ۔ سڄو ٿيڻ۔
 ولهو ٿي وڃڻ۔ ڪٽي وڃڻ۔

== مَتَي تَي ٻڌڻ ٻڌائڻ: چڱو مڙس ڪرڻ۔
 ڀڳدار ڪرڻ۔ وڏيرو ڪرڻ۔

== مَتَي تَي چاڙهڻ: حد کان وڌيڪ پيار
 ڪري (ڪنهن کي) پسان سان هڃي ڪرڻ۔
 اُڪرو ڪرڻ۔ دادلو ڪرڻ۔ چاڳلو ڪرڻ۔
 لاڏلو ڪرڻ۔ منهن چاڙه ڪرڻ۔ من وڌائڻ۔
 گستاخ بنائڻ۔ رايو رکڻ۔ پاسخطري ڪرڻ۔
 لحاظ رکڻ۔ مسروت ڪرڻ۔ خوشامد ڪرڻ۔
 پاسو ڪرڻ۔ طرفداري ڪرڻ۔ ڪاري ڇڏڻ۔
 مغرور ڪرڻ۔ هٽلو ڪرڻ۔

== مَتَي تَي چڙهڻ: دادلو ٿيڻ۔ لاڏلو ٿيڻ۔
 منهن چاڙه ٿيڻ۔ من وڌڻ۔ چاڳلو ٿيڻ۔ ريجالو ٿيڻ۔

== مٽي تي هٿ ڦيرائڻ: مٽي تي هٿ گهمائڻ.

== مٽي تي هٿ گهمائڻ: هٿ ڪرڻ - مڃت ڪرڻ - چاهڻ. آسپس ڪرڻ - دعا ڪرڻ - پيار ڪرڻ - آسپرواد ڪرڻ. شاباس ڏيڻ - جس ڏيڻ - آفرين چوڻ. ريجھائڻ - ڏاڏرائڻ. پرچائڻ. راضي ڪرڻ. ڦيڻو وجهڻ. (ڪ). سرپرستي ڪرڻ - سنڀالڻ - نگهباني ڪرڻ. آجهو ڏيڻ - پناهه ڏيڻ. لڳڻ - دلجو ڏيڻ - ويساهه کڻائي ڪرڻ. لڳي ڪري، ڦري وڃڻ.

== مٽي تي هٿ ڦيرڻ: مٽي تي هٿ گهمائڻ.

== مٽي تي هٿ ڦيرڻ: زبردستي ڪو ڪم ڪرڻ لاءِ ڏيڻ. ڏڻ ڪرڻ - حوالي ڪرڻ. مجبور ڪرڻ. == مٽي تي هٿ ڦيرڻ: وهنجڻ - غسل ڪرڻ - ٽٽو ڪرڻ. بيمار ماڻهوءَ جو چڱو ڀلو ٿي وهنجڻ. ويائي عورت جو وڃڻ مان تندرست ٿي ٿڙ ڪرڻ. غسل صحت ڪرڻ. ڪم ختم ڪرڻ - واند ڪائي حاصل ڪرڻ. (ت).

== مٽي جو ڏاڍو ٿيڻ: (ڪ): جٺ ڦيٽ جو ڏاڍو ٿيڻ. بي شعور ٿيڻ - بي حيا ٿيڻ. سخت دل ٿيڻ. هٽيلو ٿيڻ - ضدي ٿيڻ.

== مٽي جو سور: ڏ. درد ستر - مغز جو درد. (صفت). بڪواسي - بڪيو - بڪواتي - لٽاڙي. بي سمجهه. بيوقوف - مورڪ. جاهل. ڪند ڏهن - موڳو.

== مٽي جو سور ٿيڻ: درد ستر ٿيڻ. بيزار ڪندڙ ٿيڻ - ورچائيندڙ ٿيڻ. آزار پميدا ڪندڙ ٿيڻ. خفي ڪندڙ ٿيڻ. بي سمجهه ٿيڻ - مورڪ ٿيڻ.

== مٽي جو سور هجڻ: بڪواتي هجڻ - بڪيو هجڻ. بي سمجهه هجڻ - ڪاٺ ڳالهه نه سمجهڻ - مورڪ هجڻ - چرٻت هجڻ - لڏان هجڻ.

== مٽي جو ڦيريل هجڻ: چريو هجڻ. بي عقل هجڻ. بي پرواهه هجڻ. مغرور هجڻ - ضدي هجڻ. سرڪش هجڻ.

مغرور ٿي وڃڻ - زور وٺي وڃڻ - سن وڌي وڃڻ. وڏائيءَ ۾ ڀرجي وڃڻ.

== مٽي تي رکڻ (ت): سون - برداشت ڪرڻ. کڻڻ. خوشيءَ سان قبول ڪرڻ - رضاسند ٿيڻ - اقرار ڪرڻ - هائوڪار ڪرڻ. پوڳڻ - لوڙڻ.

== مٽي تي ڪارو پٽو پٽڻ (ڪ): موت جي سوءَ رکڻ - غمي ڪرڻ. افسوس ظاهر ڪرڻ. سوءَ ڪرڻ - ارمان ڪرڻ - ڏمڪ ڪرڻ.

== مٽي تي ڪٽنگي رکڻ: مٽي تي تاج رکڻ - چٽ پهرڻ - تاجدار ٿيڻ. سلطان ٿيڻ - بادشاهه ٿيڻ. وڏائيءَ وارو ٿيڻ.

== مٽي تي ڪٽڻ: پنهنجي ڏسي ڪرڻ - ذميداريءَ ۾ کڻڻ. قبول ڪرڻ - هائوڪار ڪرڻ. خوشيءَ سان سٽڻ - برداشت ڪرڻ.

== مٽي تي مٽڪ پٽڻ: شاديءَ جا سوڙ پٽڻ. گهوٽ ٿيڻ. شادي ڪرڻ - واهه ڪرڻ.

== مٽي تي موچڙا وٺڻ: هادر پوڻ - مارڪٽ جهلڻ. لعنت ملاوت وٺڻ - جٺ ڦيٽ جهلڻ.

== مٽي تي موٽهائي پٽڻ (ڪ): غربت جو اظهار ڪرڻ. غريب ٿي وڃڻ - مسڪين ٿي وڃڻ.

== مٽي تي سينهن وٺڻ (ڪ): بي آجهي هجڻ - بنا ڪنهن پناهه جي هجڻ - ڪنهن به اوت کان سواءِ هجڻ - ڪوبه گهر نٿو هجڻ.

== مٽي تي سينهن وٺڻ (ڪ): سست ٿيڻ - جيلو ٿيڻ - آرمي ٿيڻ - ٽوٽي ٿيڻ.

== مٽي تي هٿ پڇڻ: پڇنديءَ وارو هجڻ - پهچ وارو هجڻ.

== مٽي تي هٿ رکڻ: همدردي ڪرڻ - ڏمڪ پائي ٿيڻ - مدد ڪرڻ - واهه ڪرڻ.

== سرپرستي ڪرڻ. دلاسو ڏيڻ. مهرباني ڪرڻ - وڙ ڪرڻ - احسان ڪرڻ - ٿورو ڪرڻ - لائق ڪرڻ - مهر ڪرڻ - اڇا ڪرڻ - عنايت ڪرڻ.

== ارمان ڪرڻ - افسوس ڪرڻ - ڏمڪ ڪرڻ. ڳڻي ڪرڻ - فڪر ڪرڻ. ڪٽنجي پوڻ - واپار وغيره ۾

ٽوٽو پوڻ. ڪو نقصان جهڙو ڪم ٿيڻ - چيهو پوڻ. (ڪ).

آزاريندڙ - پيڙيندڙ - ستاپ - آزار. ڪتراڳ ڪندڙ - ڪتراڳي - جنجالي. بي سمجهه - نادان - ڪم عقل .
 = مٽهي ڪنهن جي واند ڪاٺي نه هئڻ؛ ڪم جي گهٽائيءَ سبب واند ڪاٺي نه ملڻ - فرصت نه هئڻ -
 تمام مشغول رهڻ - ڪم ۾ غلطان رهڻ .

= مٽي کي وِهاڻو ڏيئي وِهڻ؛ ٻي اوندو ٿي ويهڻ - بي فڪر ٿي ويهڻ - بنا ڪنهن اوسيڙي جي ويهڻ - فڪرات کان خالي هئڻ .

= مٽهي مان پير ڪري ڊوڙڻ؛ پيار ۽ محبت وڃان ڪنهن سان ملڻ لاءِ وڃڻ - آڪنڊ وڃان وڃڻ -

هينڻ سان هلڻ - اکين سان اچڻ .

= مٽهي مان پير ڪري ڦيرڻ؛ سڪ مان اڳيان پويان ڦرڻ - طواف ڪرڻ - گهور وڃڻ - صدقي وڃڻ -

پلهار وڃڻ .

= مٽهي مان مڇج ڪڍڻ (ڪ)؛ ماري ماري مڇالو ڪڍي ڇڏڻ - ڏاڍي مار ڏيڻ - پيچ ڪڍڻ .

= مٽهي مان مهيت نه لاهين؛ بلڪل دير نه ڪرڻ - جهٽ پٽ اچڻ - ٺهه پنه اچڻ - توت اچڻ - هڪدم اچڻ -

تڙي ڪڙي اچڻ .

= مٽهي مان مينڇ ڪڍڻ (ڪ)؛ دماغ مان خراب خيال ڪڍي ڇڏڻ .

= مٽهي مان واءُ ڪڍڻ؛ دماغ مان خراب خيال ڪڍڻ - مستي ڇڏي ڏيڻ . ٽينڊ ڪڍي ڇڏڻ - مغروري ڇڏي ڏيڻ .

= مٽهي ۾ آڻ وِهارڻ (ڪ)؛ ڪوڙي ڳالهه تي ڀروسو ڪرڻ - ڪنهن به ڳالهه تي ڳنڍ پڌي ويهڻ - ضد ڪرڻ .

= مٽهي ۾ آڻ وِهڻ؛ دماغ ۾ خام خيال پيدا ٿيڻ - دل ۾ ڪوڙي ڳالهه جو ويهي رهڻ - ناداني کي ڳنڍ پڌڻ - بي عقل ٿيڻ - هوڏ تان نه لهڻ .

= مٽهي ۾ آڻ مڇجڻ؛ مغز ۾ خرابو هجڻ .

= مٽهي ۾ پوت وِهارڻ (ڪ)؛ ڪوڙي ڳالهه تي يقين ڪرڻ . پير يا مستسو رکڻ - بي وقوف ٿيڻ - بي عقل ٿيڻ - جاهل ٿيڻ - چسو ٿيڻ - مورڪ ٿيڻ .

= مٽهي ۾ نيڌ هئڻ (ت)؛ آڪڙ هئڻ - سڀيت هئڻ - ٽينڊ هئڻ .

= مٽهي جو موڙ؛ ذ. مٽي جو چٽ - سرتاج . (صفت) . پيارو - عزيز . دل وارو - دل گهريو . چڱو سڙس - سڪڙو . عزت دار - آبرو وارو - مان وارو - شان وارو - مانائتو - شانائتو .

= مٽهي جو موڙ هئڻ؛ پيارو هجڻ - عزيز هجڻ - دل وارو هجڻ . عزت وارو هجڻ - مانائتو هجڻ - شانائتو هجڻ - سڪڙ هجڻ - راج جو چڱو مڙس هجڻ .

= مٽهي جي ڀيري؛ ت. حوالي ٿيل ڪم - ذمہ داريءَ جو ڪم - سونپيل ڪم - وڏو آواز - مصيبت - هٽڇا .

= مٽهي جي چڱڪ وڌائڻ؛ مٽي جي وارن جي چڱڪ وڌائي ڀولڻ لڳ ٿيڻ - مرید ٿيڻ - چيلو ٿيڻ - شيش ٿيڻ .

= مٽهي جي ڀيري؛ ت. ڀنواڻي - ڦيري - چرخ - چڪر - گهمري - پاڻ - پائنتي (مغز جي) . ڏڪڻي - ٽڙڪڻي (گهوڙي جي) . مغروري - گهمند - شيخي - هٿ - دماغ - وڏنءَ - هوءَ - دم - اغماض - غرور - تڪبر - ٿانءَ - ٽنڊ .

= مٽهي جي ميرگهي لاهين (ڪ)؛ دماغ مان واهيات خيال ڪڍي ڇڏڻ - ماڻهي جي قطار ۾ ڪرڻ .

= مٽهي چسانو ڪرڻ؛ عارضي گهمر ٺاهي مانجهاندو ڪرڻ - پناهه وٺڻ . آسرو ڪرڻ . (عورت جو) شادي ڪرڻ . مڙس ڪرڻ - نڪاح ڪرڻ .

= مٽي پٿر؛ مٽي پٿر؛ ذ. صفت . مٽي وارو . وڏي مٽي وارو . پهلوان . سرڪش .

= مٽهي ڦريل هئڻ؛ بي پرواهه هجڻ - بي عقل هئڻ . چريو هئڻ . مٽي جو ڦريل هئڻ .

= مٽهي ڪرڻ؛ مٽان ڪرڻ . بلند ڪرڻ - اوچو ڪرڻ . مٽي تي ڪرڻ - مٽي مٽان ڪرڻ (ڪپڙو وغيره) - پهرڻ - اوڍڻ - پائڻ - چوڙڻ - هٽائڻ .

= مٽهي ڪائو؛ مٽهي ڪائو؛ ذ. صفت . مٽو هٽندڙ - مٽو ڪائيندڙ - يعني هٽندڙ - جهڳير .

بزار ڪندڙ - ڪڪ ڪندڙ - ورجائيندڙ - مٽي کپائو .

= مٽهي ڪپائو؛ مٽهي ڪپائو؛ ذ. صفت . مٽي ڪائو . سير جو ڪاپارو - گهمي خور - جيڃا .

بالا - اوچو - آتم - اعليٰ - چوٽيارو - ٻُٺند - آناهون.
وڏو - صدر. وڌيڪ - زياده - گهڻو - بيش -
سرس - آتم - بهتر - اڌڪ - اڳرو. عمدو - فائق -
برتر - سٽجيهه - سرشت.

== مٽي پٽون: مٿان پٽون. ڪنهن مٿان اوچتو.
اچي بيٺن. شاهد ٿيڻ - شاهدي ڏيڻ - گواهي ڏيڻ.
برخلاف ٿيڻ - وير وجهڻ.

== مٽي چٽ هئڻ: ٻُٺنديءَ تي وڃڻ - مٿ تي
چڙهڻ. آناهون وڃڻ. وڏو عهد ملڻ - سرس ٿيڻ -
بالا ٿيڻ. ڦٽو ٻڌڻ - پڙجڻ. ٻڌجڻ - ٻٽاڪ ۾ پڙجي
وڃڻ.

== مٽي هٽڻ: مٿيو هٽڻ - مٿي چلڻ. اڳتي هلي.
وڌيڪ چوڻ.

● مٽيا: ذ. (سن). ڪوڙو - ڪٽ - آست -
جئون - دروغ - خيالي ڳالهه - من گهڙت ڳالهه.
(صفت). ڪوڙو - کوٽو - جونو. جڙتو - مصنوعي -
ٺهيل - بناوٽي. فاني.

== مٽيا دُرُ شُت: ذ. صفت. ناستڪه مٽ -
ناستڪي - نيرايشور واد - مسلحيد - ڪافر. بدعتي -
پاکندي.

== مٽيا وادي: ذ. صفت. ڪوڙو - جونو -
ڪُساڪي. بي اعتبارو - بي ويساهو. (پرمانند).
== مٽي پٽ ۽ مٽي پٽ: ذ. صفت. (سن). مسٽڪه
== مٽو) وڏي مٽي وارو - بهادر - پهلوآن -
سورهيه - هونهار - سور وير - سورسو - دلير -
جودو. هٺيلو - سرڪش. (ل - وفا).

== مٽي پروڙي ڪو مرد مٽير

(محمد فقير).
سردار - اڳواڻ. وڏي دماغ وارو - سياڻو - ڏاهو -
قابل. وڏي سرتي وارو - مٿانهون - اعليٰ - آتم -
ٻُٺند.

== مٽي پٽو ۽ مٽي پٽو: ذ. صفت. بهادر - پهلوآن -
سردار - اڳواڻ.

● مٽيئون ۽ مٽيان: صفت. ظرف. مٿي جو -
مٿي وارو - مٿانهون - آناهون - ٻُٺند - اوچو - بالا -
صدر. بيان مٿي. وڌيڪ. آترندو.

== مٽي ۾ ٽينڊن هجڻ (ت): هڪ هنڌ سڪ نه
هجڻ - ماٺ ڪري نه ويهڻ - خابوشيءَ سان نه
ويهڻ. چرپر ڪرڻ - تير تير ڪرڻ - چُرڻ پُرڻ.

== مٽي ۾ ڪيڙو وڃهڻ (ڪ): دماغ ۾
خراپو ٿيڻ - دماغ خراب ٿيڻ.

== مٽي ۾ ڪيٽان پٽون (ت): آڻ ٿيڻ -
سودا ٿيڻ - ڳڻتي ٿيڻ - فڪرات ٿيڻ.

== مٽي ۾ سِر ڪهي اچڻ (ڪ): گهڙيءَ گهڙيءَ
خيال اچڻ - ٻُٺل ٻُٺل ۾ پُور پُور. سودائي ٿيڻ.
چريائپ جا خيال ڏيکارڻ.

== مٽي ۾ واءُ هڻڻ: دماغ ۾ ختلل هئڻ.
چريائپ هجڻ. سودائي هجڻ - مغوري هئڻ -
هٺيلائي هئڻ - بي پرواهي هجڻ - وڏائي هئڻ.
مستي هئڻ.

== مٽي ۾ هوا پَرجڻ: دماغ ۾ خلل پيدا ٿيڻ.
مغوري ٿيڻ. هٿ ٿيڻ. مستي پڙجڻ.

== مٽي مٿيو ۽ مٽي مٿيو: صفت. مباشرت يا
احتلام سبب ٿيل ناپاڪ - غُسل کان سواءِ - تڙو -
پيل - شڪ وارو - شڪي - جُٺي - غليظ - ناپاڪ -
پليت - اڻ پاڪ - اڻوٽر - پليد. (ث. مٽي ميري ۽
مٽي ميريون).

== مٽي مٿيو ۽ مٽي مٿيو: غُسل کان سواءِ هئڻ -
شڪ پيل هئڻ - ناپاڪ هئڻ - اڻوٽر هئڻ.

== مٽي مٿيو ڪرائڻ: مٿا مٿيو ڪرائڻ - لائون
ڏيارڻ - پرائڻ - شادي ڪرائڻ - وڙاه ڪرائڻ.

● مٽون (ت): ظرف. (سن). مسٽڪه = مٽو)
مٿان تان.

== مٽون بيهارڻ: مٿان بيهارڻ. نڪهيان مٽرو
ڪرڻ.

== مٽون لهڻ: آسمان تان لهڻ. وڏي درجي
وارو هئڻ.

● مٽون: اسم خاص. تعلقي ڪپري ۾ هڪ ديهه
جو نالو.

● مٽوڦار (ث): ذ. وار.

● مٽي: ظرف. (سن). مسٽڪه = مٽو) مٿ تي -
مٿيو - آتي. (صفت). مٿي جو - مٿانهون - مٿيون -

برادري وارو. ويجهو دوست - يار - سڄڻ - گهڻڪهرو.
(ذ). وڏو گراه - گڻو - لڳوڙو.
- مٽ ڪرڻ: عزيز بنائڻ - مائت ڪرڻ.
پيارو ڪرڻ - دوست بنائڻ.
- مٽ هئڻ (ت): وڏا گراه هئڻ - لڳوڙا هئڻ.
- مٽيائي: مٽيائيون: ت. مائتيائي -
عزيزيائي - رشتيدارڻ.
- مٽ مٽ: (پرا. مٽو: من. مٽو: تر =
مٽ). پيشاب - ناڙا چوڙ - ويلو. ويڙهو (ڪاغذن
جو) - مٽو. گڻيو. (ت).
- مٽاڪو مٽاڪا: ذ. چوٺائي مال جو وٽان
تي پيل گاهه (جو پيشاب ۾ پسي خراب ٿي
ويل هجي).
- مٽاڪرو مٽاڪرا: ذ. صفت. ذري ذري
پيشاب ڪندڙ - ذري ذري مٽندڙ - مٽيو.
- مٽ مٽ: ت. هرهر مٽڻ جي حالت.
ذري ذري ايندڙ پيشاب. (پرمانند).
- مٽ مٽ ڪرڻ: ذري ذري پيشاب ڪرڻ -
ذري ذري مٽڻ. (برسات جو) ٿوري ٿوري دير
کان پوءِ وسڻ.
- مٽ مٽڻ: ڊڄڻ - ڏرڻ - ڪنڻ - دهلجڻ -
خوف ڪاڏڻ - ڪوڪرڻ - ڏڪڻ - ٽوڪڻ.
- مٽ ۾ مائتيائي: وجهڻ: بي فائدي ڳالهه
تي بحث ڪرڻ. ڪم جي اڌ ۾ رڻڊڪ وجهڻ -
ڪم بگاڙڻ. جهڳڙو ڪرائڻ - جهڳڙو مچائڻ -
فساد ڪرائڻ - ڇيڻو پورڻ. وچ ۾ نفاق وجهڻ -
ڇيڏڪ وجهڻ - رخنو وجهڻ. آڙي ڪرڻ - چب وجهڻ -
خواه مخواهه رڻڊڪ وجهڻ.
- مٽا مٽائون: ت. مٽ - بدل - عيوض -
ڦير - گهير - آڻل. ڏي - وٺ. وٺو - لاٽ - ورتو.
مجرائي.
- مٽا مٽا: مٽا مٽائون: ت. مٽ مٽ.
آڻل پٽل - وارڦير - ڏي وٺ - تبادلي. بدل بدل -
ڦير گهير.
- مٽالو مٽالا (ل): ذ. مٽا - مٽ. بدلي.
(مهيري).

- مٽيئون پڙ هئڻ: ڪنهن ڳالهه ۾ نه هئڻ -
پڇا جهڙو نه هئڻ.
- مٽيئون اڪرڻ: طرف. مٽاڇرو - بي دليو.
چڱيءَ طرح نه.
- مٽ: ت. (من. مٽو: پيڇڻ). جدائي -
پاڇ. (گاجرا). مٽائڻ جي حالت - بدل - ڦير.
(اسم خاص). تعلقي ميرواهه (خيرپور ميرس) ۾
هڪ ديھ جو نالو.
- مٽ مٽ: ت. وارڦير - بدلي بدلي - بدل بدل -
مٽا مٽا. ڏي وٺ - ڏيئي لٽي.
- مٽ مٽ: ذ. (پرا. مٽيا: سن. مائتيڪ
= مٽ) ٺڪر جو پاڻيءَ وجهڻ لاءِ وڏو ٿانءُ.
وڏو گهڙو - مائورو - مٽو. ٺامي جي ۽ ٺڪر جي
مائي (جنهن تي چڙهي ميربحر هلا مارين). جزا -
ڪيتو - بدلو - عيوض - پاڙو جهڙو - حساب ڪتاب.
(پرمانند). (صفت). جيڏو - برابر - مثل - همسر -
هڪ جيترو - سريلو - هڪ جهڙو - هڪ جيڏو - هموزن -
ٽل - سان - مساوي - ميل - جيئس - جوڙ - ٺاني -
سرتو - شريڪ. قابل - لائق.
- مٽ پوڻ: پوري پوڻ - ڀڄڻ - پروڙي ڪرڻ -
برميڇڻ. مٽائڻ ٺڪرائڻ - لڳائڻ. ملي اچڻ -
ملڻ - ٺهي اچڻ - ٺهڻ - ٺهڪڻ - ٺهڪڻ - لڳڻ -
ميل کائڻ - هڪ جهڙو ٻيھڻ - ٽل ٿي اچڻ.
- مٽ هجڻ: برابر هجڻ - ٺاني هجڻ - شريڪ هجڻ -
جوڙ هجڻ - ٺهڪي ٻيھڻ.
- مٽ مٽ: مٽون: مٽ: ت. ذ. منهن جو
هڪ حصو - گيتو - ڳيل - رُخسار. ڳل جو اندريون
پاسو.
- مٽير مٽير: ذ. صفت. ٿلهين مٽن وارو - ڳٽو.
- مٽ سڄائڻ: مٽون ٽوڪڻ - ٽوڪجڻ -
شوڪجڻ - ناراض ٿيڻ - چڙڻ.
- مٽون ٽوڪڻ: ڳيل سڄائڻ - ڪاوڙجڻ -
غمي ٿيڻ - ناراض ٿيڻ - چڙڻ - خفي ٿيڻ.
- مٽ مٽ: ذ. (پرا. مٽو: سن. مٽر =
مائت) مائت - خوڻ - سڳيو - شريڪ - عزيز -
رشتيدار - سڃال - مٽر - سڳو - پنهنجو - پاڻي وارو -

● مٽائڻڪو ۽ مٽائڻڪا: ذ. (سن. مٽر = مٽ) مٽ جي ٿيلهي - مٽانو.

● مٽائڻ: مصدر. هڪڙو ڏينهي ٻيو وٺڻ - مٽائڻ ڪرڻ - مٽائڻ - وٽائڻ - وار ڦير ڪرڻ - بدلائڻ - ڦيرائڻ. (رڀيو) ڀڄائڻ - ريزو ڪرائڻ. خردو ڪرڻ. (سزا) گهٽائڻ. (مٽائيو - مٽائيندو - مٽائيندڙ).

● مٽاءُ ۽ مٽاءُ: ذ. مٽائڻ جي حالت - مٽا - مٽ - مٽاءُ مٽاءُ ۽ مٽاءُ مٽاءُ (ل): ذ. وار ڦير - بدل بدل - واري ڦيري - ڏي وٺ - مٽا مٽا. مٽاءُ مٽاءُ ڪٽڻ: ڏي وٺ ڪرڻ (پيسي جي) ڏيئي لپي ڪرڻ.

● مٽائڻ: مصدر. (سن. مٽج = صفا ڪرڻ) ڊاهڻ - ڪٽڻ - لاهڻ - ميسارڻ (اڪر يا نقش وغيره). ناس ڪرڻ - نابود ڪرڻ - گم ڪرڻ - دفع ڪرڻ. وٽائڻ - آجهائڻ - ماٺارڻ - ٺارڻ - جهپائڻ (باغ وغيره). روڪڻ - دٻائڻ - بند ڪرڻ. (ترشنا) پوري ڪرڻ. (مٽائيو - مٽائيندو - مٽائيندڙ). مٽائڻ: مصدر. (ننڍڙي پار ڪري) پيشاب ڪرائڻ. (مٽائيو - مٽائيندو - مٽائيندڙ).

● مٽجڻ: مصدر. بدلجڻ - ڦيرڻ - مٽجڻ - تبديل ٿيڻ - ڦيري وڃڻ. ريزو ٿيڻ - خرد بڻ ٿيڻ. ڪاوڙجڻ - رنج ٿيڻ - غصي ٿيڻ - ناراض ٿيڻ - ڇيڙڻ - بگڙجڻ. مچرڻ. فساد ڪرڻ - ڍنگو ڪرڻ - بغاوت ڪرڻ - بلو ڪرڻ - فتنو ڪرڻ - ڦڏو ڪرڻ - ڦري بيھڻ. ضد ڪرڻ - هٿ ڪرڻ - تيسو ڪرڻ - گهٽي ڪرڻ - ڪيروڌ ڪرڻ. (مٽيو - مٽيو - مٽيل).

● مٽجڻي بيھڻ: ڪاوڙجي بيھڻ - مچر جي بيھڻ. هوڏ ڪرڻ - زور ڪرڻ - اٽ هڻي بيھڻ. مقابلو ڪرڻ - فساد ڪرڻ - ڍنگو ڪرڻ.

● مٽجڻ: مصدر. مٽڻ - ڊهڻ - ميسارجڻ. لٽجي وڃڻ. ڦٽي وڃڻ - نابود ٿي وڃڻ - برباد ٿي وڃڻ - تباه ٿي وڃڻ. (مٽيو - مٽيو - مٽيل).

● مٽر: اسم خاص. تعلقي ڊگهڙيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مٽر ۽ مٽر: ذ. (سن. مٽڪشٽ = مٽر) اناج جو هڪ قسم - دال جو هڪ قسم - بٽائو. چوٽي جي ڪچيءَ ۾ ٻڌڻ جو مٽر - ٿلي - چٽي. (مٽ). اڻ ٿر - آئل - ڪپ ڪوڙ - اسٽو - ڪاهوڙو - پختو - پڪو - مستحڪم. نير - هوڏي - اٺو - شيدتي - نجس - ڪڏي - نيرجو - اهنڊ - اٽر - بڪٽين پچڙو - وٺڪو - ڊنر - هوڏائو - بچي - ڪچ بحث. بي سمجھ - موڳو. (گاجرا).

● مٽر پڄڻ (ت): اوکو ڪم ٿيڻ. مشڪل ڪم ٿيڻ. سخت تڪليف ۾ اچڻ - مصيبت ۾ مبتلا ٿيڻ - آزار ۾ ڦاسڻ - مشڪلات ۾ پوڻ. مٽري ۽ مٽري: ٺ. مٽر. مٽرن جي ٻوڪ. مٽرن جون ڦريون.

● مٽر ڪوٽ: اسم خاص. تعلقي آٻاوڙه ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مٽرو ۽ مٽرو (ل): ذ. صفت. ڦٽڙ تي نه مڙندڙ چوپايو - ڪٽو. (مهيري).

● مٽري ۽ مٽري: ٺ. ڪڻڪ جي ٻوڪ ڪٽڻ سبب ڪڻڪ ۾ ٿيل ڪارو آن. ڪريل ڪڻڪ.

● مٽڪ ۽ مٽڪ (ل - ٺ): ذ. شيء - وٺ - ٽوڪ. شيء جو ننڍڙو ٽڪر.

● مٽڪ ۽ مٽڪ: ذ. (سن. مٽڪٽ = ڇٽ) شاديءَ ۾ گھوٽ ڪري پهرايل ڇٽ (اڪثر هندن ۾) - تاج - مٽڪ. چوٽي - ٽرو - ڪلنگي - ڪلنگي.

● مٽڪڻ (ل): مصدر. لاز سان هلڻ - نخري سان هلڻ - لاڏ سان هلڻ. (مٽڪيو - مٽڪندو - مٽڪيل).

● مٽڪو ۽ مٽڪا: ذ. (سن. مٽڪڪ = مٽ) مٽ.

● مٽڪو (ت): ٺ. راند جو هڪ قسم. سانگ ڪرڻ. مٽڪو ۽ مٽڪا: ذ. صفت. ٿلهو - سڀر - ڊٻو - رڏ - جبرو - جائنو - قوي - جنگ - ڏٺو - ڀٽو - جنو - زٽو - ٿلهو - ڦولانگ - سٽو - ڏٺو - ڏٺو - گ - بٽ ۾ ڀريل - چوٽو - گٽڪو - گندلو - ڀرتو - گھڪو - مٽارو - برجستو - مضبوط. (پرمانند).

”ٿوئي جيڏي ٺيڪي، پاڻيءَ سِندو مُتو.“
(چوڻي).

تلهي ليکي - اندازاً - اکل روء .
 - مٿيڌار ۽ مٿيڌار: ذ. صفت . مقاطعدار -
 پٿيدار - اجاريڌار - ٺيڪيدار - سليڊار .

① مٻڻون: ٺ. مڇيءَ جو هڪ قسم.
 = مٽي ۽ مٽيئون: ٺ. (سن. مٽيءَ کي ڪا =
 مٽ) مٽ جو مؤنث- ننڍو مٽ. ڪنهن درگاه
 يا مزار تي رکيل پاڻي پيئڻ جو مٽ.
 = مٽي، مٽائي، ڪرڻ (ت): پاڻي ڀرڻ.

● مِيتِي ۽ مِيتِيُون: ٺ. مِرتُڪا = زمين (زمين - ڌرتي - پُون - ارض - پِرتوي - پِرتِي. خاڪ - تُراب. ڌوڙ - ڌڙ - ڌڙڙ - ڊس - لٽ - بَسڙ - ڇائي - گرد - غبار - واري - پُٽِي - ڌڄ - ڪيهه - رُئي. پٽڙي مِئي - ڪارو - ڪيل - ڪهڪل - گپ ڇڪ - ڇڪڻ - راقو. (أصفيه). ڦِر هي مِئي. قبر - لوڙهه - تمبرت. ڪين - ڪچرو - پُهر - گند. ميل - مَر. (پرمانند). (سن. مِيتِي = ماڻهي) عزازت - رشتو - مِياڇاري - مڃائي - عزيزي - رشتيداري - رستو - مڱاوت - سهند - لاڳاپو - ناتو - ڳانڍاپو - تعلق - نسبت - واسطو - راه ورس.

- مٽي ٻڄڙي ٿيڻ: مٽي ڀلت ٿيڻ - مٽي
مردار ٿيڻ. خانو خراب ٿيڻ - جهڳو جهڳ ٿيڻ -
تباھ ٿيڻ - برباد ٿيڻ - مٽيانس ٿيڻ. ذليل ٿيڻ -
رٿو ٿيڻ - بدنام ٿيڻ - خوار خراب ٿيڻ.

- مَیّیٰ پیڑو کرڻ: قبر ۾ ٻوڏ - قبر داخل
کرڻ.

- مِیٽِي پھٽڙو وڃڻ: قبر تائين وڃڻ - مقام تائين وڃڻ - ڪانڌي ٿي وڃڻ.

= مِٽِي، ٽِيڻ: خاڪَ ٿي وڃڻ - ڪِڻو ٿيڻ.
 بِيڪار ٿيڻ - نِڪار ٿيڻ - ڪنهن نَ ڪم جو ٿيڻ.
 = مِٽِي، پَلَمِيت ٿيڻ: تَجهِيز تَڪفِين يا ڪو
 ڪم چڱي نموني ادا نَ ٿيڻ - مَٽِي مَردار ٿيڻ -
 خراب ٿيڻ - خوار ٿيڻ - دُٻِيون پايون وڃڻ -
 ڪُروُرو ٿيڻ - ذليل و خوار ٿيڻ. ڪري خراب ٿيڻ.

مخت پتر - پھن . (ک) . نفلو پتر . مسالي کتن
جو پتر . (ک) .

● مٽيٽي: ٺ. لاٽ - تخفيف (حساب ۾). انڪي
حساب موجب حسابن جو هڪ سلسلو (لهندڙ مٽيٽي
۽ چڙهندڙ مٽيٽي).

● مٽڻ: مصدر. ٻڌائڻ - ٻڌائڻ - ڦيرڻ. قوي ٻيو رنگ وٺڻ. مٽجڻ. لنگهڻ - گذرڻ - مٽي وڃڻ - واهو ٿي وڃڻ. دور رهڻ جي خواهش ڪرڻ. ڪاوڙجڻ - چٽو ڪرڻ - غمي ٿيڻ - ناراض ٿيڻ - چٽڻ. (مٽيو - مٽيو - مٽيل).

= مَتِي 'وَجَن': گذرن - لنگهي وڃڻ - گذري وڃڻ.
 ● مِيتَن': مصدر. ڊهڻ - مڃي وڃڻ - ميسارجي وڃڻ.
 لتجي وڃڻ. ناس ٿي وڃڻ - برباد ٿي وڃڻ - ڦٽڻ -
 ڦٽي وڃڻ - ڇٽ ٿي وڃڻ. (مٽيو - مٽيو - مٽيل).
 ● مِيتَن': مصدر. (سن. مَوْتَر = پيشاب) مِيتَ ڪرڻ -
 پيشاب ڪرڻ - نازا چوڙ ڪرڻ - ريلو ڪرڻ.
 (مٽيو - مٽندو - مٽيل).

= مُسْتَوِي مُسْتَبَاح: صفت. ذري ذري پيشاب ڪندڙ -
هر گهڙي پيشاب ڪندڙ. ڊڄڻو - سڪانائڻو - اڙدل -
ڪيدي - بي همت - ڪم همت. (ث. مُسْتَبِي؟
مُسْتَبُون؟).

- مٽي ڏين: پيشاب ڪرڻ - نازا چوڙ ڪرڻ -
ريلو ڪرڻ. ڊجي وڃڻ - گيدي ٿي وڃڻ - بزدل ٿيڻ -
ڪم همت ٿيڻ. ارادي تان ڪيري پوڻ.

==مُتَشَبِّهِي: اسم خاص. تعلقي شاہبندرم ۛڪ
ديھ جو نالو،

● میتو ۽ میتا: ذ. میت - ڳل.
- میتا ڦوڪ ڪرڻ: ڪاوڙجڻ -، تون ڦوڪڻ.
پاسيرو رهڻ.

● مٿو ۽ مٿا: ذ. مقاطعو - نڪو - ٻول. ڪنهن ڪم جي ڪرائي لاءِ مقرر ڪيل يڪي رقم. رقم جو مٿو - ٺاهي ٻڌي رقم. ملهه - قيمت - اڪهه. (ل). لاڳ - لاڻو - ورس - يافيت - بالائي آهت - دستوري. ڪاغذن جو ڪنڌو - پٺن جو بڻڊل - ٿهو - دستو - ڳتو. مڻائيءَ جو هڪ قسم. (پرمائند). ٽلهي ماني - ڍوڍو - روٽيلو. (ڪ).

سِير وهائڻ - ٽڪير وجهڻ - ڪُهڻ. قتل ڪرڻ -
خُون ڪرڻ - ماري ڇڏڻ. مائٽي ڪرڻ - سڳاوتي
ڪرڻ - عزازت ڳنڍڻ.

== مِٽِي ڪِهَرَِي : ٺ. حجاز ملڪ جي ڳاڙهاڻ
تي ماڻل مٽيءَ جو هڪ قسم (جاميت وانگر هُٽائي
مٽي ۾ وجهجي ته ڦٽ ڦٽڙيون مڪائي ۽ وار
صفا ڪري). (ف. ج.).

== مِٽِي مائِٽِي : مائِٽِيُون مائِٽِيُون : ٺ.
عزازت - رشتيداري - رشتو - مائٽي - نسبت.
مڱ سڳاوتي.

== مِٽِي مِٽِيءَ سان مِلائين : لاش کي دفن ڪرڻ -
مُڙدي کي قبر داخل ڪرڻ - مڙهه کڻي هُورڻ.

== مِٽِيءَ ۾ لِهِيَن : ڌوڙ ۾ لِهِيَن.

== مِٽِيءَ ۾ مِلائين : خاڪ ۾ ملائڻ. دفن
ڪرڻ. مِٽائڻ - نابود ڪرڻ - هي نشان ڪرڻ -
معدوم ڪرڻ - برباد ڪرڻ - تباھ ڪرڻ.

● مِٽِياري : اسم خاص. تعلقي هالا ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● مِٽِي ڪَنٽ : مِٽِي ڪَنٽ : ٺ. ڀَسارڪي
وڪر جو هڪ قسم - دوا طور ڪم ايندڙ مٽيءَ جو
هڪ قسم - ڳاڙهي مٽي. (هيءَ مٽي ڪن وڻن جي
رس مان ٺهي).

● مَن (ل) : ٺ. ڏُونري جي مَنان ڄاڻيل
ملائي. (ن - ب).

● مَن ۽ مَن : ٺ. (سن). مڙهي - آشرم -
ڦِڪاڻو - مندر. درگاه - خانقاه. مڪتب - پائشالا -
درمگاه - مدرسو. (گاجرا). ڪنهن به آڇي ڌاتو
(سون، چاندي) ۾ ڀيل ٿامو وغيره - ڪوٽ -
ڦِٽ - ملاوتي ڌاتو - جوڙو - ڪَس - ميل - ڪڇ.
ڪوڙ - جُون - ڪُهت.

== مَن ڌاري : مَن ڌاري : ٺ. مڙهي جي
سنيال ڪندڙ - مَهَنَت - ٻائڻو. (ٺ. مَن ڌاري :
مَن ڌاريُون).

== مَن ڪَهَرَائِي : مَن ڪَهَرَائِيُون : ٺ.
ٺ. بدخواهي - بدنيقتي - بدظني - چاوت - دشمني -
وِڙ - کونس - بدِي - ڀڄرائي.

ڪَٽَرَن - ٻُهر ٿي وڃڻ - ذليل ٿيڻ - رُٿو ٿيڻ -
بدنام ٿيڻ - ڀڄڻ ٿيڻ - ڪِنو ٿيڻ - گندو ٿيڻ -
گدلو ٿيڻ.

== مِٽِي پَلِيٽ ڪَٽَرَن : مٽي سردار ڪرڻ.
نه دين جو نه دنيا جو ڪرڻ. خستہ حال ڪرڻ.
گهارڻ - ٻُهر ڪرڻ - ذليل ڪرڻ - خوار ڪرڻ -
رُٿو ڪرڻ - بدنام ڪرڻ - خراب ڪرڻ.

== مِٽِيءَ پِنوڙو هُٽَن : خاڪ جو پتلو هجڻ -
فاني هجڻ.

== مِٽِيءَ جو ٿانءُ : ٺ. ٺِڪر جو ٿانءُ.

== مِٽِيءَ جو هُٽلو : ٺ. (مٽيءَ جي) صورت -
هُٽلو - گِڏو - ٻوٽو. انسان - ماڻهو - آدم - بشر.
(صفت). خاڪي - فاني - فنا ٿيندڙ.

== مِٽِيءَ جو مادو : آه نالي جو ماڻهو، جنهن جي
هلندي چلندي نه هجي - بي بهج.

== مِٽِيءَ جو ماڻهو : ٺ. بيڪار ماڻهو - نڪو
ماڻهو. ڪين جهڙو ماڻهو. سُست ماڻهو - ڍلو
ماڻهو - گهلو ماڻهو - ڪاھل ماڻهو.

== مِٽِي ڇاڙهڻ : ٺ. ٿلهو ٿيڻ - بدن جو ماس
وڌائڻ. (گاجرا).

== مِٽِي خُوار ٿِيَن : مِٽِي پَلِيٽ ٿِيَن -
بدنام ٿيڻ.

== مِٽِيءَ داغِ سَتان : ٺ. دوا طور ڪم ايندڙ
اڇي رنگ جي خوشبوءِ دار مٽي. (ن - ب).
== مِٽِي ڏِيَن : دفن - دفن ڪرڻ - هُورڻ -
قبر داخل ڪرڻ.

== مِٽِيءَ مِٽِيءَ : ٺ. صفت. مٽيءَ جو ڪم
ڪندڙ - مٽيءَ جون جايون وغيره ٺاهيندڙ - گونڊي -
رازو - اوڏو.

== مِٽِي ڪَٽَرَن : سِر ڪرڻ - لُٽائڻ - ڀٽڪڻ -
لوٽڻ - داغ ڪرڻ - گندو ڪرڻ. ڪِنو ڪرڻ -
خراب ڪرڻ - ڀڄڻو ڪرڻ. ڦِٽائڻ - بيڪاڙڻ -
وڃائڻ - تباھ ڪرڻ - برباد ڪرڻ - ناس ڪرڻ -
ڇت ڪرڻ - آڇاڙ ڪرڻ. زمين دوز ڪرڻ - ڊاهي
پٽ ڪرڻ - ميدان ڪرڻ (ڄاه). ماڙي رک ڪرڻ -
ڦِٽهار ڪرڻ - خاڪ ڪرڻ. ڇيلو ٻائڻ - سِير وجهڻ -

== مٺَ گھرو ۽ مٺَ گھرا: ذ. صفت. بد خواه - بدنيت - چاوتي - دشمن - ويري - بٽرائي ڪندڙ.

● مٺَ ۽ مٺُون: ٺ. مٺاس - مٺاڻ - مٺائي - مٺياڻ - شيريني - رُطب - لذت. (آصفيه). محصول جو هڪ قسم - (ميرن جي ڏينهن ۾) آئن تان ورتل محصول (نومڙيا سردار ڪوٺڙيءَ کان ڪراچيءَ تائين ۽ ڪوٺڙيءَ کان سيوهڻ تائين ٽي آنا اٺ تي محصول وٺندا هئا).

== مٺَ زبانون ۽ مٺَ زبانا: ذ. صفت. ڳالهائڻ ۾ منو - شيرين گفتار. لباسي - چٽر - چٽ ٻڌندڙ - ڏاڏرائيندڙ.

== مٺَ سَرو (ت): ذ. صفت. آرسيل - ڀرو - جهڪو - مست.

● مٺَ ۽ مٺُون، مٺِيُون: ٺ. (ڀرا مٺياڻ > مٺِي. من. مٺِيڪ > مٺِيئي > مٺِي. ف. مٺِي = مٺ) آگرين پوريل هٿ - پڪوڙيل هٿ - بند ڪيل هٿ - مڪ - مٺِي. نوشو - گوٺسو. آن جو پيريل هڪ هٿ - هڪ هٿ ۾ ڪنيل آن جو مقدار - چنگل - چرون - لٽ. مٺ ۾ ايندڙ گاه وغيره جو مڇو. (ت). هٿيار جو ڳٽن - هٿيو - مٺيو - ڳٽن - (ترار جو) قبضو - ڊسٽو - (و. نجڻي جي) ڳٽي - ڪڙڙيو - ڪڙو. ميربحرن جي اصطلاح ۾ ٻن کان وڌيڪ مڇين جو تعداد. (ڪ).

== مٺَ پٿر: صفت. مٺ جيترو - لٽ ڪن. ٿورو. ڪجهه.

== مٺَ پيٽڙ: ٺ. ڪنجوسائي - مڇوٺائي - هڪائي. گهٽ - ڪاڙهو - رُگهه - آهيو - آهي - آپس. سوڙهه - پيهه - ڳاهت - پيئند - ڪوڙ - ڳهاڪيهه. (پرمانند).

== مٺَ پيٽڙ ۽ مٺَ پيٽڙ: ذ. صفت. ٻڪشت - ڪنجوس - بخيل - سُور - مُوذي - ڪير پڻ - ڪندرچ - مڇوٺ - ڇمڇوس - هڪو. (پرمانند).
== مٺَ پيٽڙ ٿيڻ: ڪنجوس ٿيڻ - سُور ٿيڻ - مُوذي ٿيڻ - بخيل ٿيڻ - مڇوٺ ٿيڻ - ڇمڇوس ٿيڻ - هڪو ٿيڻ.

== مٺَ پيٽڙ: ڪنجوسي ڪرڻ - سُومائي ڪرڻ - مڇوٺائي ڪرڻ - هڪائي ڪرڻ.

● مٺَ پيٽڙ ڪرڻ (ت): مٺَ پيٽڙ. خرچ ۾ گهٽائي آڻڻ - خرچ گهٽائڻ.

== مٺَ چٽائڻ: شاديءَ جي وقت گهوت جو ڪٺوار جي هٿ ۾ جهليل ڪارڪ وغيره مٺون طور چٽائڻ - ڪارڪ چٽائڻ.

== مٺَ ڏيڻ (ت): اٽي کي چڱيءَ طرح ڳوهڻ - لٽسارڻ. پيڄڻ - ڊڪڻ - ڊوڙڻ - ڊوڙ پائڻ.

== مٺَ گھرو: ٺ. راند جو هڪ قسم - اڪي ٻڌي راند. (پرمانند).

== مٺَ ۾ آچڻ: قابو ۾ آچڻ - قبضي ۾ آچڻ - هٿ ۾ آچڻ - هٿ وس ڏيڻ. (آصفيه).

== مٺَ ۾ هٿڻ: قابو ۾ هجڻ - قبضي ۾ هجڻ - هٿ ۾ هجڻ - ضابطي هيٺ هجڻ.

== مٺَ و جهڻ: ٻوڪ ۾ ٻيڄ جي لٽ لٽ وجهڻ - ٻيڄ چٽڻ - ٻوڪڻ.

== مٺَ هٿڻ: مٺ زني ڪرڻ - هٿ رس ڪرڻ - جلق ڪرڻ. اٽي ڏي ڪر راند ۾ اٽيءَ کي مٺ تي رکي، مٺي اچل ڏيئي ڏڪر سان ڏڪ هڻڻ.

== مٺِيُون پيٽڙي پيٽڻ: بنا سوچ ويچار جي تڪو روانو ٿيڻ - آمالڪ پيڄڻ - هڪدم ڊوڙ پائڻ.

== مٺِيُون مارڻ: ڏڪ کان اندر ئي اندر ۾ رُٿڻ. چاٽيءَ تي ڏڪ هڻڻ. (گاجرا).

● مٺَ ۽ مٺَ: ذ. وڏي مٺ. ڊي ڳٽ. (گاجرا).

● مٺارڻ: مصدر. (س. مرشت = مٺڻ) ماڻو ڪرڻ - لسو ڪرڻ - نرم ڪرڻ (لوھ کي). لوھ کي مٽرڪي مان سندرڻ - ٽپڻ. (پرمانند).

● مٺار ٿو ۽ مٺار ٿا: ذ. ٻانهين جي گولائي ڪرڻ جو اوزار. (ن. ب).

● مٺار ٿي ۽ مٺار ٿيئون: ٺ. ننڍي مٽرڪي - چٽو سو. (پرمانند).

● مٺاس ۽ مٺاس: (س. مٺِي = رس). مٺو رس - مٺاڻ - مٺياڻ - مٺاس - شيريني - مٺ - سواد - لذت - مزو - ذائقو - لطف.

● مينڙي ۽ مينڙيون: ٿ. چمي - چسي - ميني - بوسو. جوئر جو هڪ قسم. (پرمانند).
ڪجيءَ جو هڪ قسم. (حامي). (اسر خاص).
تعلقي ڪشمور، تعلقي گهوٽڪي ۽ تعلقي ڪوٽ ڏيجي
۾ هڪ ڏيهه جو نالو.

● مينڙي ۽ مينڙيون: ٿ. (سن. مِشَت = مِشَت = مِشَت). مڪن سان آهستي آهستي ڪيل ٿڌڻ ٿڌڻ.
مڪڙي. ننڍي ٻار جي مِشَت. (گاجرا).
= مينڙيون هڻڻ: بدن تي آهستي آهستي مڪون
هڻڻ - مڪڙيون هڻڻ.

● مينڙيو ۽ مينڙيتا: ڏ. (سن. مِشَت = مِشَت = مِشَت). ڪنهن به گوهيل شيءِ (مٽيءَ، آڻي يا
چيٽي وغيره جو) هٿ سان ٺاهيل ڇاڻو - مٺيو.
ڇاڻو - پيڙو - ڳوڙهو - ٿيرو.

● مينڙيو پيٽي: اسر خاص. تعلقي مٽيءَ ۾
هڪ ڏيهه جو نالو.

● مينڙيون: اسر خاص. تعلقي گهوڙا ٻاري ۽
تعلقي ميرپور خاص ۾ هڪ ڏيهه جو نالو.
= مٽس ڙي مٽس: حرف ندا. برا حال منهنجا!
گهوڙا ڙي گهوڙا! آڙي! هاءِ هاءِ! واءِ واءِ!
(پرمانند).

● مٽڪي ۽ مٽڪيون: (ٿ): ٿ. ننڍي.
ٻار جي مٿ. (راء).

● مٽل ۽ مٽل: ڏ. صفت. (سن. مِشَت = مِشَت = مِشَت).
مٽو. مٽل - لڏڻ - پٽڻ - مٽڻ - مڪيڏو -
بودلو - لاڏلو - ڇٽلو - طوق پٽلو - انگلي -
ڪوڏنپنو - لالڻ - ساجن - پرين - پيارو - دلبر - جاني.
(اسر خاص). ٻارڻ جي الهندي طرف هڪ جبل
جو نالو.

● مٽل ۽ مٽل: ڏ. صفت. (سن. مِشَت = مِشَت = مِشَت).
مٽو. مٽل - مٽل - مٽل - مٽل - مٽل - مٽل -
لاڏلو - معشوق - ساجن - پرين - دل وارو. دوست -
يار - سڄڻ - ساٿي - سنگتي - همراھ - رفيق - ستر.
● مٽو ۽ مٽو: ڏ. صفت. (سن. مِشَت = مِشَت = مِشَت).
خراب (خراب - ڇوڙو - پٽو - مٽو - مٽو - ڪوڙو -
ڪوٽو - جوٽو. ڦيٽ ٻيل (مون وغيره) - ملاوتي -

● مينا ڪهڙ: اسر خاص. تعلقي ٺٽي ۾ هڪ
ڏيهه جو نالو.

● مٽائڻ: ٿ. (سن. مِشَت = خراب) خرابي -
مٽائي. ڪمي - گهٽائي - ڪم - ڪوٽ. طاقت
جي گهٽائي - ضعف - دُربلتا - ٺيلائي - ضعيفائي -
ڪمزوري - لانهه.

● مٽائڻ ۽ مٽائڻ: (سن. مِشَتان = مٽائڻ).
مٽاس - مٽاچ - مٽ - شيري - شيريني - مٽر ٽا.
رس - رسنا. سواد - لذت - مزو - ڏانقو - لطف -
چش - ونڌ نا.

● مٽائڻ ۽ مٽائڻ: ڏ. (سن. مِشَتان = مٽائڻ).
ڪاٺ مٽي شيءِ. مٽائي.

● مٽائي: اسر خاص. هڪ ذات جو نالو.
(گورچائي بلوچن جو هڪ قبيلو).

● مٽائجڻ: مصدر. (سن. مِشَت = مٽو).
مٽائڻ جو مزو وٺڻ - سواد وٺڻ - لذت وٺڻ - ڏانقو وٺڻ -
لطف وٺڻ - چش وٺڻ. مٽائڻ تي هڻڻ - هري پوڻ.
(مٽائيو - مٽايو - مٽائڻ).

● مٽائڻ: مصدر. (سن. مِشَت = مٽو) مٽو ٿيڻ -
شيرين ٿيڻ. مٽائجڻ. مٽو لڪڻ - مٽيو لڪڻ -
شيرين لڪڻ. (مٽايو - مٽايو - مٽائڻ).

● مٽائي ۽ مٽائون: ٿ. (پرا. مِشَتائين).
سن. مِشَتڪو + ٽا + ايڪتا < مِشَتان = مٽائڻ).
مٽي شيءِ - مٽائڻ - مٽاس. ڪنڊ، گيهه وغيره مان
تيار ڪيل مٽو مال - مٽو ڪاڌو. مٽ -
شيري - شيريني - مٽاچ - مٽر ٽا - رس.

● مٽڙا (ٿ): ڏ. وٽ جي (سڃاڻپ لاءِ).
سڱن جي هڪ خاص بيهڪ.

● مٽڙائو: اسر خاص. تعلقي سانگهڙ ۾ هڪ
ڏيهه جو نالو.

● مٽڙو ۽ مٽڙا: ڏ. صفت. (سن. مِشَت = مِشَت = مِشَت).
مٽو - شيرين. لالڻ - ساجن - پرين - محبوب -
ڍولڻ - دلبر - عاشق - سهرين - محب - پيارو -
جاني - سڄڻ - لاڏلو - معشوق - دل وارو - دل گهريو -
موهن. (ٿ. مٽڙي ۽ مٽڙيون). (ڏ) زيور جو
هڪ قسم.

== مِٺُو ڪٽري پو ڪٽڻ: صبر سان سهڻ - تحمل سان برداشت ڪرڻ (تڪليف وغيره).

== مِٺُو ڳالهيائين: مٺو ٻولڻ - نرميءَ سان ڳالهه ٻولڻ ڪرڻ - مهربانيءَ ۽ شفقت سان گفتگو ڪرڻ.

== مِٺُو مٺهڻ ڪٽائين: مٺائي ڪٽائين - ڪو شيرين طعام ڪٽائين. شڪرانو ڏيڻ - رشوت ڏيڻ - وڏي ڏيڻ. لتب ڏيڻ.

== مِٺِي ٻُڙو: مِٺِي ٻُڙا: ڏ. صفت. مٺاڻ تي مائل - ٿورو مٺو - مٺيرو.

== مِٺِي ٻُڙو: مِٺِي ٻُڙا: ڏ. صفت. مٺيرو.

● مِٺُو: مِٺُو: ڏ. صفت. (من. مِٺُ = مٺو) مٺو ڳالهيائيندڙ - مٺو ٻوليندڙ - شيرين گفتار. دل وارو - پيارو - وڻندڙ - محبوب - معشوق - جاني - دلبر. (ڏ) پڪيءَ جو هڪ قسم - طوطو - چٽوڻ - ٻيلو. (ل) پيار وارو. (گاجرا).

● مِٺُو: مِٺا: ڏ. صفت. مٺڻ يا مٺجھڻ مصدر جو اسم مفعول - آڙيو - ڦاٿو - جهليو. گرفتار ٿيل - ورتل. ڪٽڪ - بيزار - خفي - آتو - ورتل. نقصان پهتل - ٽوٽي ۾ پيل. مصيبت ۾ پيل - مٺل. گوندريو - گوند ۾ پيل - غم ۾ ٻڌل - غمگين - ڏمڪارو - ڏڪويل. (پرمانند). نيدورو - بدبخت - چٽو - نياڳو - نامراد. (شرت). (ث. مٺِي: مٺيون).

== مِٺُو ڏيڻ (ڪ): نقصان وجهڻ. اڪر تڪر ناس ڪرڻ.

● مِٺَوَٺِي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (ميرالي ٻاڙو).

● مِٺُو ٿيڙو: اسم خاص. تعلقي ٿل ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مِٺُو ڊڙو: اسم خاص. تعلقي گونيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مِٺُو ڊيرو: اسم خاص. تعلقي روهڙي ۽ تعلقي لاڙڪاڻي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مِٺُو لُٺِي: اسم خاص. تعلقي ميرپور ماٿيلي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

گاڏڙ - ناخالص - ڪٽسو - ڪوڙو (سيڪو). (ٻرا. مِٺِي. من. مِٺ + ڪ = مٺو) ڍرو - ڦهلو. مست - ٽوٽي. ضعيف - ڪمزور - هيٺو - نِستو - ٻوٽو - بي مڱهو - بي مستو - بي ڦوٽو - نِٺل - زچ - پتل هيٺ - درٻل - بيزورو. مائو - گهٽ - ڪٽسو - لائيسرو. ڪٽند - لٽمو - مڏو. ٿوري ضرورت وارو - ٿور گهڻو - ٿور ڪپو (واپار). ڏ. (من. مست = لسي. ف. ماست = ڪٽوڪير) ڏوٽو. ڏوٽي ۽ مصالح مان ٺاهيل کاڌي جو هڪ قسم. (پرمانند). ڏ. صفت. اڻ وڻندڙ. ڪوڙو. (قليج).

== مِٺَٺِي: مِٺَٺِيون: ٺ. خرابي. طاقت جي گهٽتائي - هيٺائي - ڪمزوري - ڪم همتي. ٻڌي - گناه. (گاجرا).

== مِٺُو ٿيڻ: ڪٽسو ٿيڻ - گهٽ ٿيڻ - ڍرو ٿيڻ. نقصان ٿيڻ - گهڻو ٿيڻ.

== مِٺُو ڪهڙن: گهٽ ڪهڙن - نه پائڻ - نفرت ڪرڻ - ڏڪارڻ. بد نيت رکڻ - ٻڌي رکڻ. بدخواهي رکڻ (ڪنهن جي لاءِ).

● مِٺُو: مِٺا: ڏ. صفت. (ٻرا. مِٺِي. من. مِٺِيڪ = مِٺُ = مٺو) مٺاڻ وارو - مناس وارو - مِٺاڻ وارو - شيرين - لٽيب - جليبي - کنڊ جهڙو - ماکيءَ جهڙو. لڏيد - مزدار - سواڌي. مٺي زبان وارو. مٺي ڳائڻ وارو - سُريلو. ڪٽومل - نرم - ڪٽورو - ملايم - نفيس. مست - ڪاهل. ڍرو - ڏيمون - آهست. ڪٽند ڏهن. آرمي - ٽوٽي - ڳهليو. پيارو - عزيز - دل وارو - مِٺڻ - لڏڻ - مٺل. (ظرف). ڪمزوري سان - نر ٻلائي سان - سستي سان - ڏيرج سان. (گاجرا). (ث. مِٺِي: مِٺِيون). (اسم). درياءَ - ندي. (گاجرا).

== مِٺُو ٻوٽن: مٺو ڳالهائڻ - وڻندڙ گفتگو ڪرڻ. محبت سان گفتگو ڪرڻ. ڪٽومل ڳالهائڻ.

== مِٺُو ٽيل: ڏ. ٽيل جو هڪ قسم - سترهن جو ٽيل.

== مِٺُو چوڙ ڏيڻ: جٽاءُ ڪرڻ - گهڻو وقت هلڻ. هٽڻ. (گاجرا).

هتيو - هترَ کي ڦيرائڻ لاءِ هروڻي يا ڪُڙهه ۾ لڳل ڪاٺ جي ڪيلي (جنهن کي هٿ ۾ جهلي هترَ هيڏانهن هوڏانهن ڦيرائي سگهجي) - ڳڻن. هني جو هڪ حصو - ڀرڻو. (ت). ٻيڙيءَ جو هڪ عضوو - سڪان کي جهلي ڦيرائڻ جو ڳڻ - وڏيو (سڪان جو يا ٻيڙيءَ جو). مٺ ۾ اچڻ جيترو ڳوهيل اٿي جو ڳنڍو - (چڻي، مٽي وغيره جو) پٽوڙو - مٽوڙو. چٽڪل - چٽون - لڻپ - مٺ (سڪن جي). مٺائيءَ جو هڪ قسم - لڏوڻ. گهوڙي جي سُنڀ کان مٿي وارو ڳنڍو (ماڻهوءَ جي مڙي وانگر). ڳنڍ پڌڻ لاءِ ڇڏيل ڪپڙو (ڪفن جو). (گاجرا).

● مِشالُ ۽ مِشالُ ڏ. (ع). نمونو - نظير - درشتانت - ارثاءَ - اوڪاڻ - مشابها - آهڻمان - هڪ جهڙائي - تشبيهه - تمثيل. برابر - ڀيٽ. رُوپ - صورت - صورت - تصوير - شڪل - ٻهاڪو - ڪٽ - چٽو - حڪايت - ڪهاڻي - آڪائي - ڪهاوت - مثل - بيان - وارتا - چٽو ٿي. چٽائي - نرواري.

● مِشالُ ڏيڻ ۽ نظير ڏيڻ - تمثيل ڏيڻ. مشابها ظاهر ڪرڻ. ٻهاڪو ڏيڻ.

● مِشانو ۽ مِشانو ڏ. (ع). مِشانو (بدن جو هڪ عضوو - بدن ۾ پيشاب گڏ ٿيڻ جي ڳوٺري - مِشانگو.

● مِشبتُ ۽ مِشبتُ ڏ. (ع). ثابت ڪيل - قائم ڪيل - قبول ٿيل. آڪاري - مِشاوچڪ - مِشڪار - سوچڪ. (پرمانند).

● مِشبتُ نِشاني ۽ ڏ. الجبرا جي اصطلاح ۾ واڌ (جوڙ +) جي نشاني.

● مِشقالُ ۽ مِشقالُ ڏ. (ع). عربستان جو هڪ سونو سڪو. تور جو هڪ وِڙن (مِشقال طبي = ساڍا چار ماسا ڪن وٽ ٽي رتيون ڇهه ماسا. مِشقال صوفي = هڪ سئو ويهه جَوَ يا چار ماسا. مِشقال شرعي = ساڍا ٽي ماسا. مِشقال مطلق = ٽي ماسا ڀريون ٻه رتيون).

● مِشقلُ ۽ مِشقلُ ڏ. (ع). چٽو ٿي - مِشالُ. تمثيل.

● مِني ۽ مِنيون ڏ. ث. صفت. (ڀرا. مِنيڻا. من. مِنيٽ + ايڪا = چُمي) مٺاڻ تي مائل - شيرين. ڀاري - دل واري - دل گهري. (ث). چُمي - چُسي - بوسو - مڪرَ - مِنيڙي. ڀٽي زمين. (گاجرا). (اسر خاص). تعلقي مِنيءَ ۾ هڪ ديهه ۽ شهر جو نالو. تعلقي بدين ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مِني ڇوڙ ڏيڻ ۽ چڱيءَ طرح هندائين - جٽاءُ ڪرائڻ (ڪپڙي کي).

● مِني ڇڙي ۽ صفت. دوست نما دشمن - دوستيءَ جي لباس ۾ دشمني ڪندڙ - ظاهر دوست ۽ باطن ۾ دشمن.

● مِني زبَان ۽ صفت. شيرين سخن - خوش بيان - خوش گفتار.

● مِني ڪائي ۽ مِنيون ڪائيون ڏ. ث. دوا طور ڪم ايندڙ هارڪي وکر جو هڪ قسم - مِني. (پرمانند).

● مِني ڏ. اڳئين مڙي ۽ سُنڀ جي وچ وارو ڀاڱو (وهٽ جي ٿنگ جو).

● مِنيان ڏ. ث. ڪاوڙ - غصو - ناراضگي - چيڙ. خار. ناپسندي - ناموافق. آڳرائي - بچان - نفرت - ڪراحت - ڏڪار.

● مِنيان پائڻ ۽ ڪاوڙ لڳڻ - غصو لڳڻ - ناراضگي ٿيڻ - چيڙ لڳڻ. بچان اچڻ - ڪراحت اچڻ - ڏڪار اچڻ - نفرت لڳڻ.

● مِنيان لڳڻ ۽ ڪاوڙ لڳڻ - غصو اچڻ - ڪروڌ اچڻ - چيڙ لڳڻ - ناراضگي ٿيڻ. ڪراحت لڳڻ - نفرت اچڻ - بچان لڳڻ - ڏڪار اچڻ.

● مِنيائي ۽ اسر خاص. تعلقي نوشهري ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مِني جي ڪاڻ ۽ اسر خاص. تعلقي جيمس آباد ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مِنيو ۽ مِنيما ڏ. (من. مِشبتُ = مٺ) ڪنهن اوزار جو مٺ ۾ جهلڻ وارو حصو - هتيو - مٺ - ڳڻن - دستو - قبضو. چنڊ جي مٿين ٻوڙ کي ڦيرائڻ لاءِ ڪاٺ جو ڪيلو. هترَ جو

”سو مڱنهارن مڱپ جو نه موقائي مڱئا.“

(پرياتي)

سبب - ڪارڻ. جاء. طانت. (سن. مايت) ماپ.
آنت - خبر - سڌ - ڄاڻ - سماءُ - ڪٽل - گرم - پروڙ.
(ن - ب).

”نڪو مڱندو سِير جو مڱپ نه ملاهن.“

(شاه)

● مڱپارا (ت): اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو. (راء).

● مڱا (لس): ت. (ع. مڱال جو مخفف). طانت - مال.

”آئون ڇت ڄاڻان ٿي ڪيٽڪي، منهنجي ناه مڱا.“
(شيخ صاحبڏنو - پيلاين جا ٻول).

● مڱتار: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (سنڌ جو سيلاني).

● مڱجڙو: مڱجڙو: ذ. (ع. جڙو = هو سيلاني مان لنگهيو) لنگهڙو جي جاء - واٽ - رستو. جاشيءَ حقيقت نه هجي - حقيقت جو ضد. ظاهر. مغروري - گهمند - شيخِي - هٿ - دماغ - وڏن - هوءَ - وڏائي - اغماض - غرور - سيمت. (پريانند). مرڪ - ناز - نخرو - ماڻو. علم نحو جي اصطلاح ۾ پنهنجي اصل معنيٰ بدران ٻي ڪا معنيٰ ظاهر ڪندڙ لفظ - استعارو. - مڱجڙا: ظرف. ظاهري طرح - پڌري پٽ. - ٻاهران - مٿان مٿان - اُترڌو - آچاترو - مٿاڇرو - مٿينءَ دل سان.

- مڱجڙو جو چڱو لڳڻ: عشق جي چڱيت لڳڻ - ڪنهن جي محبت جي دامن ۾ گرفتار ٿيڻ - ڏينهن جو نشو چڙهڻ - بره جو بار مٿي تي کڻڻ.

● مڱجڙي: صفت. غير حقيقي - غير اصلي - فرضي - مصنوعي - جعلي - نقلي - جڙو - ڪوڙو. تمثيلي - بناوٽي. مٿاڇرو - آچاترو - مٿاڇرو - ٻاهريون - ظاهري.

- مڱجڙي عِشْقُ: صوفين جي سستي موجب حقيقي عشق جو ڏاڪو آهي ”آلَمِ مِجَازِ قَنُطَرَةٍ“ الحَقِيقَةُ ”صوفين جو قول آهي. هن عشق ۾ صانع جي ڪنهن سهڻي شيءِ جو ڌيان ڪري انسان صانع جي ڳولا ڪري ٿو.

● مِثَلُ: صفت. (ع). جهڙو - جيئن - وانگيان - وانگي - وانگر - مانند - طرح. جهڙس - اهڙو ئي. موافق - برابر. شڪل، صورت، ۽ سڀني صفتن ۾ هڪ جهڙو - مشابه. - همشڪل - هر جنس - هر رنگ. ● مِثِيلُ: ذ. (ع). مشابهت - هڪجهڙائي - تمثيل - ڀيٽ - برابري. ٻهاڪو - چوڻي - ڪهاڻي - مثل مشهور - ضرب مثل - نِيروچَن - واکي - مثال. قول - وچن - انجام - وعدو.

- مِثَلًا: ظرف. مثال لاءِ - مثال طور - فرضًا. ساڪيات - جهڙو - وانگي - وانگر. يعني - گويا - جيئن ته - اهڙيءَ طرح.

● مِثَلَتُ: صفت. (ع. ثلث = ٽي) ٽي، ٽن شين جو مجموعو. ٽيڪنڊو.

- مِثَلَتُ آبِي: ذ. آسمان جي ٻارهن برجن مان ٽن برجن جو يڪمشت نالو (يعني سرطان، عقرب ۽ حوت).

- مِثَلَتُ آتَشِي: ذ. ٽن آتشي برجن جو يڪمشت نالو (يعني حمل، قوس ۽ اسد).

- مِثَلَتُ بادِي: ذ. ٽن بادي برجن جو يڪمشت نالو (يعني جوز، ميزان ۽ دلو).

- مِثَلَتُ خَناڪِي: ذ. ٽن برجن جو يڪمشت نالو (يعني ثور، مِثَبِيهه ۽ جدي).

● مِثَنُ: (ع). اٽڪندو - هٿ پهلو.

● مِثَنِي: صفت. (ع). ٻيٽو - ٻيٽو - ٻڌ. لقل - ٻڌ - آٿارو - پائڻ. (پريانند).

● مِثَنُوي: مِثَنُويُون: ت. (ع). شعر جو هڪ قسم (جنهن ۾ ٻن ٻن مصرعن جو قافيه هڪ جهڙو هجي). جدا جدا قافين وارو شعر. جلال الدين روميءَ جو مشهور صوفياني ڪتاب جو نالو. (گاجرا).

● مِثَ: ت. مڱپ - ماڻو - ماپ. (گاجرا). ● مِثَ: مڱپ: ذ. وجهه - وقت - وارو - ول - اوڻ - سمجهه - ساڃي - ٻچ - داءُ - ٻڪ - ٽيڻ - موقعو - مٿو - مانگو - ڌٽ. فرصت جو وقت. تجويز - اٽڪل - رستو - چارو - ميلو - طريقو - ڍلنگ - نمونو.

● مِجَازُ ۴ مِجَازُ : (ع). مزاج - خاصیت . رونق - تیزی . (کاجرا).
● مِجَازُ يائِي ۴ مِجَازُ يائِيُونُ : ث . صفت . مجازي محبت واري - ظاهري عشق واري - کچي . (مجاز يائيون ۴ : ظاهري محبت واريون . اکیون) . (کاجرا).
● مِجَاسِئِي ۴ مِجَاسِئِيُونُ (ث) : ث . مَسُ کِئِي . (مینگو).
● مِجَاکُ ۴ مِجَاکُ : ذ . پڻ ۽ ٽن ورهين جي چمار وارو آڻُ . (پرمانند).
● مِجَالُ : ث . (ع . جتال = هو چوڌاري وڃي ٿو) پُڄندي - وسُ - دسترسي - پهچ - طاقت - قدرت - قابو - مقدور . همت - جرئت - سکھ - سهرڻي - پلُ - اختياري - وسعت . لياقت - قابليت - حيثيت - پير پڻتا - جو ڳاڻي . گهوڙي ڊوڙائڻ جو ميدان - جولانگهه - چوگان . (آصفه).
● مِجَامَعَتُ : ث . (ع) . گڏجاڻي - ميلاپ - وصل - مباحثت - جماع صحبتداري - همبستري - همخوابي - پوڳهلاس - ياهُ - صحبت .
● مِجَاوَرُ ۴ مِجَاوَرُ : ذ . صفت . (ع . جتار = هو ويجهو ٿيو) ويجهو رهندڙ - پاڙيسري - همسايو . گڏ رهندڙ . راڪو - رکپال - رکوالو - رکوالُ - نگهبان - منپال ڪندڙ - چوڪيدار - پهريدار . (آصفه). مسجد يا قبلي جو سنڀاليندڙ - درگاه جو رکوالو . قبرستان جي منپال ڪندڙ - مقامي .
● مِجَاوَرِي ۴ مِجَاوَرِيُونُ : ث . مجاور جو ڏندو - مجاور جو عهدو . (کاجرا).
● مِجَاهِدُ ۴ مِجَاهِدُ : ذ . صفت . (ع . جهتد = هن ڪوشش ڪئي) ڪوشش ڪندڙ - جهڊ ڪندڙ - معيو ڪندڙ . ڪافرن سان جنگ ڪندڙ - الله جي راه ۾ لڙائي ڪندڙ - جهڊ ڪندڙ - غازي مرد .
● مِجَبُورُ ۴ مِجَبُورُ : ذ . صفت . (ع) . جَبُورُ ڪيل . لاچار - ناچار - تنگ - ڊپيل - بيوس . زوري ڪرايل - زبردستيءَ جو - ان سُهائيندو . مَنجھيل - گھٽيل . عاجز - پريشان - خسته حال .

● مِجَبُورُ : ظرف . جبراً - لاچاري سان - عاجزي ڪري - زوريءَ - زبردستيءَ - مجبوريءَ - لاچار .
● مِجَبُورُ تَيَسُّغُ : لاچار ٿيڻ - تنگ ٿيڻ - بيوس ٿيڻ - عاجز ٿيڻ . ٽڪڻ - هلاڪ ٿيڻ - ورهڻ - خفي ٿيڻ - بيزار ٿيڻ - ڪٽ ٿيڻ .
● مِجَبُورُ ڪَرَنُ : لاچار ڪرڻ - ناچار ڪرڻ - بيوس ڪرڻ - تنگ ڪرڻ - مستائن - ڊٻائڻ - زبردستي ڪرڻ .
● مِجَبُورِي ۴ مِجَبُورِيُونُ : ث . لاچاري - بيوسي - زبردستي - زور - زور زبر - ڏاڍائي - دٻاءُ .
● مِجَبُوبُ : صفت . (ع) . برگزيده - پسنديده - چونڊيل .
● مِجْتَهِدُ : صفت . (ع) . ڪوشش ڪندڙ - جدوجهد ڪندڙ - ثواب جي واٽ پيدا ڪندڙ - صحيح ۽ سٺو رستو پيدا ڪندڙ - امام - پيشوا - مذهبي رهبر - هادي . (خدا ڪان) انڪار ڪندڙ سان وڙهندڙ - مجاهد . (آصفه).
● مِجْدُ : صفت . (ع) . نئون پيدا ڪيل - نئين سيرُ پيدا ڪيل - ايجاد ڪيل .
● مِجْدُوبُ ۴ مِجْدُوبُ : صفت . (ع) . جذب ڪيل - چيڪيل - چڪايل . يادِ الاهيءَ ۾ غرق . جذبو رکندڙ - ڪشش رکندڙ . مست - بيهوش - بي خبر . پاڳل - چريو . (آصفه).
● مِجْرَا : ث . (ع) . فعل "اجري" "يجري" سان نڪتل) . معاوضو . لاڻ - چوٽ - ڇٽڻ . مِجْرَائِي - جمع (وڙهيءَ ۾) . (کاجرا).
● مِجْرَا ذِيئُ : حساب ۾ جمع ڪرڻ - رهيل رقم جو حساب ڪتاب ڪرڻ .
● مِجْرَائِي ذِيئُ : ث . رهيل رقم جو حساب ڪتاب . (آصفه). چوٽ - آڳٽ - لاڻ . (پرمانند).
● مِجْرَبُ : صفت . (ع) . تجربو ڪيل - آزمائيل - پر ڪيل - چڪايل - ڇاڇيل - سوڌيل - ثابت ڪيل - ميڌ ڪيل - تصديق ڪيل - ڪشيل . مؤثر - اثرائتو - اثر وارو - تاثير وارو - منڍيءَ تي ٽڪُ (هڪ ٽڪُ) - ڪارگر . فائده مند - مفيد .

● مُجَرَّدٌ: صفت. (ع). هڪڙو - چٽڙهو - هڪڙو - يڪو - هڪو - هڪو - مفرد - يڪي سر - آڪيلو - نو يڪلو - جريدو - تنها. ان پٽرئيل - ڪُنوارو - چٽو چانڊ - وائيد - زال کان سواءِ مڙس. آزاد - چٽل - چٽواڳ. (ذ). علم نحو جي اصطلاح ۾ تحرير ۾ ٻئي ڪنهن اکر سان نه ڳنڍجندڙ اکر "مثلاً: داوڙ، رازق، وغيره." (علم نحو ص ۱۱).

● مُجَرَّمٌ: صفت. (ع). جرم ڪندڙ - ذوه ڪندڙ - گنهگار - قصور وارو - ڏوهاري - خطا وارو - خاطي - ملزم - ڏوهي - پاڻي - عاصي - گناهي.

● مُجِرُّو: مُجِرَّاءُ: ذ. جاري - هلندڙ (ڪو وهنوار يا ڪو ڪم). وڏي ماڻهو جي آڏو هنر حرقت (راڳ، ناچ وغيره) جو تماشو. آداب - بندگي - ڪورنش - تسليمات - نياز - سلامي - نمسڪار. سلام. ديدار - زيارت - راڳ، ناچ يا ڪنهن حيرت انگيز ڪم تي ڪيل آفرين - شاباس. اميرن جي ملاقات. حساب ڪتاب جو وهنوار. (آصفيه).

● مُجِرُّو پٽڙ: ڪنهن درگاهه تي وڏي ماڻهو اڳيان ناچ جو مظاهرو ڪرڻ - سلامي ڪرڻ - زيارت ڪرڻ - آداب بجا آڻڻ - نياز ڪرڻ.

● مُجِرُّو ڏيڻ: آفرين چوڻ - شاباس چوڻ. وهيل رقم حساب ۾ آڻڻ. وهيل حساب جو وهنوار ڏيڻ.

● مُجِرُّو ڪرڻ: با آداب سلام ڪرڻ - ڪورنش ڪرڻ. گهوٽ يا ڪنهن امير جي اڳيان نچڻ يا ڪو ٻيو تماشو ڏيکارڻ. حساب ڪرڻ - حساب ۾ لڳائڻ.

● مُجَرُّو ح: صفت. (ع). گهاٽل - زخمي - ڦٽيل - زخميل - وڏي وڙيل.

● مُجَسِّمٌ: ذ. صفت. (ع). جسم وارو - ساهه وارو - ساعدار - جاندار - ديهه ڌاري - جسماني - سٿريڪ - بدني. سُهڻو - حسين - صورتوند - روپونٽ - روپوان. (اسر). روپ - پتلو. اوتار. (گاجرا).

● مُجَلِّبِي (ت): اسم خاص. ڪٽي جو هڪ قسم.

● مُجَلَّدٌ: صفت. (ع). جلد وارو - جلد سان - جلد ٻڌل - پاڻو ٻڌل - جلدائي.

● مُجَلَّدِي: ذ. صفت. جلد ٻڌندڙ - جلد بند - جلد ساز.

● مُجَلِّسٌ: صفت. (ع). چٽس - هو ويٺو ويهڻ جي جاء - بئنگ. ماڻهن جي گڏ ٿيڻ جو هنڌ - بزم - سڀا - انجمن - سوسائٽي - سماج - اجلاس - ڪؤنسل - ڪانفرنس - جلسو - منڊلي - جماعت. ڪچهري - ڪانچري - ريهان - رس. محفل - ٽولي - سڳر - سات - مجموعو - ميٽر. دعوت - ڪانو - چُڇ - جهڳل - فياقت. (پرمانند).

● مُجَلِّسٌ جو سور: ذ. صفت. ڪچهريءَ جو سردار. مجلس ۾ ويهڻ جهڙو - قابل - هوشيار - داناءُ - ڏاهو - سياڻو - عاقل. (ڪنايت) بد تهذيب - بد افعال - بد لچڻ.

● مُجَلِّس ڪرڻ: ميٽر ڪرڻ - جماعت ڪرڻ - جماعت ڪرڻ - سڀا ڪرڻ - منڊلي ڪرڻ. رهائ ڪرڻ - ڪچهري ڪرڻ. ملاقات ڪرڻ. جلسو ڪرڻ - اجلاس ڪرڻ. دعوت ڪرڻ - ڪانو ڪرڻ - مهماني ڪرڻ - ماني ڪرڻ - محفل ڪرڻ.

● مُجَلِّس سڄڻ: محفل گرم ٿيڻ - محفل ۾ رونق پيدا ٿيڻ - رهائ ۾ رس ٿيڻ - ڪچهري جو ٻول ٿيڻ.

● مُجَلِّسي: صفت. (ع). صفت. مجلس وارو - سماجڪ - پنڪٽي - سماج سڀڻدي. ملاقاتي - رهائي. ڪچهري جو ڪوڏيو.

● مُجَمَّعٌ: صفت. (ع). ماڻهن جي گڏ ٿيڻ جي حالت - اجتماع. هجور - ميٽر - مجموعو. سڀا - منڊلي - مجلس - جماعت - انجمن - اجلاس.

● مُجَمَّوعٌ: ذ. (ع). ماڻهن جي گڏ ٿيڻ جي حالت - ميٽر - ڪٽڻ - پيڻڊ - ڪوڙ - هشار - هجور - اجتماع - انبوھ - مجمع.

● مُجَمَّوعُ الْقَوَانِين: ذ. قاعدن جو ميٽر. قاعدن جو ڪتاب - قانون ناسو - سڄڻت - دستور العمل.

● مُجَرَّدٌ: صفت. (ع). هڪڙو - چٽڙهو - هڪڙو - يڪو - هڪو - هڪو - مفرد - يڪي سر - آڪيلو - نو يڪلو - جريدو - تنها. ان پٽرئيل - ڪُنوارو - چٽو چانڊ - وائيد - زال کان سواءِ مڙس. آزاد - چٽل - چٽواڳ. (ذ). علم نحو جي اصطلاح ۾ تحرير ۾ ٻئي ڪنهن اکر سان نه ڳنڍجندڙ اکر "مثلاً: داوڙ، رازق، وغيره." (علم نحو ص ۱۱).

● مُجَرَّمٌ: صفت. (ع). جرم ڪندڙ - ذوه ڪندڙ - گنهگار - قصور وارو - ڏوهاري - خطا وارو - خاطي - ملزم - ڏوهي - پاڻي - عاصي - گناهي.

● مُجِرُّو: مُجِرَّاءُ: ذ. جاري - هلندڙ (ڪو وهنوار يا ڪو ڪم). وڏي ماڻهو جي آڏو هنر حرقت (راڳ، ناچ وغيره) جو تماشو. آداب - بندگي - ڪورنش - تسليمات - نياز - سلامي - نمسڪار. سلام. ديدار - زيارت - راڳ، ناچ يا ڪنهن حيرت انگيز ڪم تي ڪيل آفرين - شاباس. اميرن جي ملاقات. حساب ڪتاب جو وهنوار. (آصفيه).

● مُجِرُّو پٽڙ: ڪنهن درگاهه تي وڏي ماڻهو اڳيان ناچ جو مظاهرو ڪرڻ - سلامي ڪرڻ - زيارت ڪرڻ - آداب بجا آڻڻ - نياز ڪرڻ.

● مُجِرُّو ڏيڻ: آفرين چوڻ - شاباس چوڻ. وهيل رقم حساب ۾ آڻڻ. وهيل حساب جو وهنوار ڏيڻ.

● مُجِرُّو ڪرڻ: با آداب سلام ڪرڻ - ڪورنش ڪرڻ. گهوٽ يا ڪنهن امير جي اڳيان نچڻ يا ڪو ٻيو تماشو ڏيکارڻ. حساب ڪرڻ - حساب ۾ لڳائڻ.

● مُجَرُّو ح: صفت. (ع). گهاٽل - زخمي - ڦٽيل - زخميل - وڏي وڙيل.

● مُجَسِّمٌ: ذ. صفت. (ع). جسم وارو - ساهه وارو - ساعدار - جاندار - ديهه ڌاري - جسماني - سٿريڪ - بدني. سُهڻو - حسين - صورتوند - روپونٽ - روپوان. (اسر). روپ - پتلو. اوتار. (گاجرا).

● مُجَلِّبِي (ت): اسم خاص. ڪٽي جو هڪ قسم.

● مَجْمُوعُو ۽ مَجْمُوعَا (ل) : ذ. ميسر -
 هجور - انبوع - هنگامو - ڪنٺ - پينڊ - کوڙ -
 هشام - اجتماع - مجمع - مجلس - منڊلي - انجن -
 سڀا - ڪٿا. ماڻهن جي گڏ ٿيڻ جي جاء - آکاڙو.
 ● مَجْمُوعِي : صفت. ميسر ٿيل - گڏ ٿيل -
 مجمع ٿيل. سوڙي - پوري - جملي - سڀ - ڪل -
 سڄي. (آصفيه).
 ● مَجْمُوعِي : صفت. (ع). گڏ ڪيل - شامل ڪيل -
 ڪٺو. (ذ). ڪنهن احوال جي جملي ڳالهين کي
 گڏي نڍو ڪيل بيان. تاريخ - ساز - خلاصو -
 انتخاب - اختصار.
 ● مَجْمُوعُون ۽ مَجْمُوعُون : ذ. صفت. (ع).
 چريو - ديوانو - پاگل - جُٺو - خطبي. (اسم خاص).
 آڳاٽي وقت ۾ عربستان جي هڪ مشهور عاشق
 "قيس عامري" جو لقب (جنهن کي ليلى جي
 عشق ۾ چريو سڏيو ويو).
 ● مَجْمُوس ۽ مَجْمُوس : ذ. صفت. (ف). باه جو
 پوڄاري - آتش پرست. چنڊ ۽ سچ جي پوڄا ڪندڙ.
 زردشت جو پوئلڳ - منگي - مَجْمُوسي - ڪٽر.
 (پرماند).
 ● مَجْمُوسي ۽ مَجْمُوسي : ذ. صفت. آتش پرست -
 باه جو پوڄاري. زردشت جو پوئلڳ - مَجْمُوس -
 منگي. چنڊ ۽ سچ جو پوڄاري.
 ● مَجْمُوني ۽ مَجْمُوني : ذ. صفت. شوخ -
 بيهودو. (گاجرا).
 ● مَجْمُهد : اسم خاص. تعلقي گهٽ (خيرپور ميرس ۾)
 هڪ ديھ جو نالو.
 ● مَجْمُول : صفت. (ع). اڻ ڄاڻ - نامعلوم -
 غير معلوم - اڻ سڃاتو - اڻ واقف - اڻ ڄاتل -
 گمنام - اڀرڻ - اڪنل - غيياڻو. بيوقوف - ڀوڪ -
 اڀوجھ - بي عقل. گراسر جي اصطلاح ۾ آھو فعل
 جنهن جو فاعل ڄاتل نہ هجي. واءُ ۽ ي جي
 حرف علت سان نڪرندڙ اچار "سير، خوف"
 وغيره. (علم نحو ص ۹).
 ● مَجْمُوب : صفت. (ع). جواب ڏيندڙ - قبول
 ڪندڙ - هاڻوڪار ڪندڙ - اقرار ڪندڙ. (آصفيه).

● مَجْمُوج (لس) : ث. (سن. آجي = سڃاڻڻ)
 سڃاڻڻ - واقفيت - شناسائي. ڄاڻ - پروڙ - سماءُ -
 خبر - سڌ. (پيلين جا ٻول).
 ● مَجْمُوجِي ۽ مَجْمُوجِي : ذ. صفت. عين ثوابن
 کان واقف - سڃاڻو - شناس - سڃاتو - واقف. گهرو -
 گهاٽو - گهاٽل مائل - پڄڻت - ڪير ڪندڙ - دل وارو -
 پيڊي - رازدار. محبتي. حال محرم.
 ● مَجْمُود : ذ. صفت. (ع). بزرگ - بزرگوار -
 گرامي - مڳورو. برکت وارو. اتم - رفيع - مٿاه -
 اعظم - اعليٰ - عالي.
 ● مَجْمُودانا : اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● مَجْمُور ۽ مَجْمُور : ذ. صفت. (ع). مَجْمُور =
 محافظ. زمين جو مالڪ. نار يا هٿرلي جوڌڻي. مَجْمُوري -
 رئيس - منهنه منسي - منگي - پٿر - پٿر - مڙس -
 چوڌري - سردار - مهندار - وڏيرو - پٽيل. (پرماند).
 ● مَجْمُوري ۽ مَجْمُوري : ذ. صفت. مَجْمُور -
 ڪارائتو - ڪمدار. (گاجرا).
 ● مَجْمُوري ۽ مَجْمُوري : ذ. صفت. مَجْمُوجِي.
 ● مَج (ت) : ث. مغز - مِچالو - پيچو. (وفا).
 ● مَجَابَتمِرِي : اسم خاص. تعلقي بدين ۾ هڪ
 ديھ جو نالو.
 ● مَجاري جاگير : اسم خاص. تعلقي گوني ۾
 هڪ ديھ جو نالو.
 ● مِچالو ۽ مِچالا : ذ. (سن. مَجڻ = مغز)
 مِچالو - مغز - پيچو - دماغ.
 ● مَجَت : اسم خاص. تعلقي ڪنڊياري ۾ هڪ
 ديھ جو نالو.
 ● مَجَت : ث. (سن. مَجِشٽا = مَجِشٽ)
 پسارڪي وڪر جو هڪ قسم - مَجِشٽي - مَجِشٽ.
 ● مَجُو ۽ مَجُو : ذ. صفت. سست - ڪانٺ -
 آرسی - ٿوٽي - سٺيو ساٺ - ڪاهل - ڍاڪن ڍلو -
 عاري - ڪم ڪوس - ڪم چور - موشي - نڪو -
 ناڪار - نيڪار - نيڪارو - ڪين ٿيو - بيڪار -
 بيڪارو - ٿوٽو - اجايو - فضول - اڪيارتو - ورتو -
 رانيڪان - ورتو. زال جي چٽي ٽٽي هلندڙ. زال جو
 مريد. بي همڪ - بزدل - ڊڄڻو - گيدي - نامرد.

بجا آوري - مچوتي - هائوڪار - رضامندي - رضا -
رغبت - خوشنودي - مرضي - خوشي - آگياڪاري .
پوئلڳي - مريدي - خادمي . سڪا - سٽڪلپ - پيرن -
مڇت - ڪڻ - مٽ - باس - نياز - مراد - مقصد -
ارادو - نيت . وڃن - انجام - پرتگيا - وعدو - اقرار -
ڀول . ڌيان - خيال - لحاظ - منهن لڳئي - نهار -
پرواه - سانگو - رکفي - ادب - هاءِ ڀاءُ - اورانپو -
سمنان - عزت - مانارٿ - مان - آبرو - جس - قدر -
آداب - تسليمات - نمسڪار - سلام .

● مڇڻ : ٺ . (من . مٽائڻ . شٽ) < مٽجڻ شٽا =
مٽجڻ . (پسارڪي وڪر جو هڪ قسم - ڪاٺيءَ
جو هڪ قسم (جنهن سان ڳاڙهو رنگ ٺهي) .
”مهارون مڇي جون رتيون سوڪ مڇڻ.“
(شيخ ابراهيم) .

گاهه جو هڪ قسم (جنهن سان نوڙيون ٺهن) -
مڇڻ . (اسم خاص) . نواب شاهه ضلعي ۾ هڪ
ڳوٺ جو نالو .

● مڇڻڙو : ڏ . (سن . مڇڻڙو = مڇڻڙو) .
ڪل جو هڪ قسم - ڪٽنڊي (وڻ) جو پورو يا ڪل .
”موڙي مڇڻڙو ٿاريون چانگا ٿا چرو.“
(شاهه) .

پوٽي جو هڪ قسم (ت) . گهٽه جو هڪ قسم
(ڪن ۾ پائڻ جو ڌڻ) . (سن . مٽجڻ = صفا ڪرڻ)
گاهڻ جي حالت . (اسم خاص) . ڍنڍ جو نالو .
(گاجرا) .

● مڇڻڙي : ٺ . ٽلسي پوٽي جو ڪل . (اسم خاص) .
تعلقي ميرپورخاص ۾ هڪ ديھ جو نالو .

● مڇڻڙيڃا (ت) : اسم خاص . هڪ ذات جو نالو .
● مڇڻڻ : مصدر . (پرا . مان (اي) : سن . ماني

(ني) : مٽ = قبول ڪرڻ) قبول ڪرڻ -
مڇي وڃڻ - منظور ڪرڻ - شيڪار ڪرڻ . باسڻ -
اقرار ڪرڻ - هاڻ ڪرڻ . مڇي ڪرڻ . قبوليت ڏيڻ -
منظوري ڏيڻ . چيو ڪرڻ - چوڻ مڇڻ - حڪم مڇڻ -
آگيا مڇڻ . سچ سمجهڻ - وسهڻ - اعتبار ڪرڻ -
ڳالهه تي لڳڻ - پرسو ڪرڻ . صدق رکڻ -
يقين رکڻ - مڇيءَ دل سان يقين ڪرڻ - ويساهه ڪرڻ .

● منجهاندڙو : ڏ . وڻ جو هڪ قسم - سيبان -
منجهاندڻو . (پرمانند) .

● منجهوڙو : مٽجھوڙو ڏ . صفت . منجهيل -
ڪٽنڊيل - ڦاٿل - آڙيل . حيران ٿيل - تال مول
ڪم ٿيل - پريشان - جنگل ۾ ڦاٿل - مٽيون منجهيل -
ڪهڙايل - سرگردان - حيران . موڙهل - منجهورو -
ور ۾ ور - پيچدار .

● مڇڻ : مڇڻ : ڏ . (سن . مڇڻ = مڇالو) .
ميڪ - پاهه - مغز - کودو - تڻت مال . مڇالو .
چرپي .

● مڇڻ : مڇڻ : ٺ . (پرا . مٽجڻي : سن .
مٽجڻ = مڇڻ) . مٽرن جي ڪاٺن جون ڪٽيل
ڪاٺون (جن مان نوڙيون ٺهن) . گاهه جو هڪ قسم .
مڇڻ مان ٺهيل نوڙي . پلي يا مڇيءَ جو هڪ حصو .
ڪنهن جي پير وارو منهن ڪٽڻ وارو حصو (ل) .
تير - پاڻ . (ظرف) . پاڻمال - ناس .

● مڇڻ ٿيڻ : پاهه ٿي وڃڻ - ذريون ذريون ٿيڻ -
ڀڳا ٿيڻ .

● مڇڻ ڪٽڻ : ذريون ذريون ڪرڻ - ڀڳا ڪرڻ .
سارڻ - ختم ڪرڻ - ناس ڪرڻ - نابود ڪرڻ .
پاڻمال ڪرڻ .

● مڇڻائڻ : مصدر . (سن . مٽڻ = مڇڻ) .
قبول ڪرائڻ . (گاجرا) .

● مڇڻت : مڇڻتئون : ٺ . (سن . ماني =
مڇڻ) مڇڻت - چيو - تابعداري - فرمانبرداري - نيازبندي -
آگياڪاري - قبوليت - هائوڪار - مچوتي - رضامندي .
سڪا - سٽڪلپ - پيرن - باس - نياز - ڪڻ - مٽ .
وڃڻ - انجام - پرتگيا - وڃا - وعدو - عهد - ڀول -
اقرار نامو .

● مڇڻتو : مڇڻتو : ڏ . صفت . چيو مڇيندڙ -
قبوليندڙ - آگيا وان - تابعدار - فرمانبردار . اقراي .
وڃڻ ڏيندڙ - پوئلڳ - گڏيات - مريد - چيلو - شش .
ڀاسو ڪندڙ - طرفدار .

● مڇڻيتا : مڇڻيتائون : ٺ . (سن . ماني =
(ني) = مڇڻ) مڇڻ جي حالت - چيو - تابعداري -
فرمانبرداري - نيازمندي - وارثي - رڳوئي - قبوليت -

عزت ڏيڻ - لحاظ رکڻ - ادب رکڻ - ادب ڪرڻ -
 بزرگ ڄاڻڻ - وڏو سمجهڻ - مان ڏيڻ - پيش پوڻ.
 (مڇو - مڇيندو - مڇيل).
 ● مَڇُ ۽ مَڇُ : ذ. (سن. مَڇُ = مَڇڻ).
 گهڻي باهه. پيٽيت - پيٽو - اولائيو (باهه جو) -
 آڙاهه. باهه جو شعلو - لات - جِي. باهه - آڱي -
 آڳ - ٻارڻ. تانڙي - قابض - تپت.
 - مَڇُ لاٿين (ت) ؛ باهه ٻارڻ - دونهون دکائڻ.
 ڪاوڙ ڏيڻ - جوش ڏيارڻ.

● مَڇُ ڪَڙڻ (ت) ؛ آڙاهه ڪرڻ - باهه ٻارڻ.
 - مَڇُ لڳڻ : ڪاوڙ اچڻ - جوش اچڻ.
 - مَڇُ مَڇائين : باهه دکائڻ - باهه ٻارڻ.
 باهيون بهائڻ. ڪاوڙ ڏيارڻ - جوش ڏيارڻ. فساد
 وڌائڻ - جهيڙو لڳائڻ - وڳوڙ پيدا ڪرڻ. دل ۾
 درد پيدا ڪرڻ - عشق ۽ محبت ۾ گرفتار ڪرڻ.
 - مَڇُ ۾ پتون : باهه ۾ پوڻ - تڪليف ۾ پوڻ -
 تڪليف ۾ اچڻ.

● مَڇُ ۽ مَڇُ : ذ. (سن. مَڇُ = مَڇڻ) مَڇُ ۾
 آيل شيء جو انداز - مَڇو - مَڇو - مَڇو - بندل.
 تَهو - ڏرڳا - ڏرڳي - مَڇي - مَڇو. ڏيهر -
 ڪوڙي. انبوھ - مَڇو. ڀين - ڀنوڙو - ڳوڙهو -
 ڇاڻو - ڳنڍو - ڳيرو - دَڳل. (اسم خاص). تعلقي
 ميرپورخاص ۾ هڪ ديھ جو نالو.

- مَڇُ ٿيڻ (ڪ) : پاڪر هائڻ - بنگلڪير ٿيڻ.
 (ن - ب).
 ● مَڇائڻ ۽ مَڇائڻ (ڪ) : ذ. صفت. مستانو -
 چريو - هاڳل - ديوانو. مست - گيو - جئونِي -
 خبطني. بالو پولو - سادو - پورڙو - ڀوگهو -
 ڪٽر فھر - نادان - چرٻت - سوزگ. گهاٽي
 ڏاڙهيءَ وارو.

● مَڇائين : مصدر. (سن. مَڇُ = مَڇڻ)
 تلهو ڪرڻ - موٽو ڪرڻ - متارو ڪرڻ. ڇيڙڻ -
 جوش ڏيارڻ. باهه ڏيارڻ - پڙڪائڻ - دَڪائڻ.
 چورڻ - تپائڻ - گرم ڪرڻ - ڀريڻ - جوش ڪرائڻ.
 جذبو ڏيڻ - آڌمو ڏيارڻ - آڀارڻ. وڌائڻ (اسڪول
 يا ڪارخانو). مَڇڪارڻ - چوڪ ڏيڻ - آڻارڻ -

قرعيب ڏيڻ - آسترگي ڏيڻ. و سائڻ - آباد ڪرڻ -
 ماڻهو ڪرڻ - سرسبز ڪرڻ (ڪو هنڌ). شروع
 ڪرڻ (دانهون وغيره). جاڳائڻ - بنياد کڻڻ -
 شروعات ڪرڻ - ابتدا ڪرڻ (جهيڙو وغيره).
 متپاهڻ - تيار ڪرڻ (زمين وغيره). (مَڇائيو -
 مَڇائيندو - مَڇائيل). (سن. مَڇُ = جوش ڏيارڻ)
 آپامائڻ. خوب گتو ڪرڻ - شراب ٺاهڻ. (گاجرا).
 ● مَڇُ : اسم خاص. تعلقي نوشهري ۾ هڪ
 ديھ جو نالو.

● مَڇُ ڪو ۽ مَڇُ ڪا : ذ. (ترڪي.
 مَڇُ ڪڙڻ) سڃاڻپ جي نشاني. قبض - دستاويز -
 قبوليت - اقرارنامو - گيرمت - مَڇُ ڪو (ضمانت جو).
 مَڇُ - انبوھ - ڀينھ - ڀيندڻ - مَڇُ ڪو - مَڇُ -
 مارڪو (ماڻهن جو). (ڪ).
 ● مَڇُ ڪارڻ (ت) : مصدر. مَڇُ ڪائڻ. آهستي
 آهستي ڪائڻ. ڪائڻ وقت وات مان آواز نه ڪڍڻ -
 مَڇُ ڪو ڪرڻ. (مَڇُ ڪارڻ - مَڇُ ڪارڻڻ - مَڇُ ڪارڻڻ).
 ● مَڇُ ڪائڻ : مصدر. (سن. مَڇُ = مَڇڻ) چٻَ
 چورڻ - چٻَ هلائڻ (جيئن ڪڏي مهل) - مَڇُ ڪائڻ -
 مَڇُ مَڇُ ڪرڻ - مَڇُ ڪو ڪرڻ. ڀُڄ ڀُڄ ڪرڻ.
 زبان اندر ٻاهر ڪرڻ - وات هلائڻ. اڪيون ڇيڻ -
 اڪيون ٽپڻ - اڪيون پورڻ ۽ پٽڻ - اڪيون مَڇُ ڪائڻ.
 (آصفي). (مَڇُ ڪائڻو - مَڇُ ڪائيندو - مَڇُ ڪائيل).
 ● مَڇُ ڪو ۽ مَڇُ ڪا : ذ. وات کي ڏنل موڙو -
 مَڇُ ڪي ڏنل موڙو - موڙو - مَڇُ ڪو - (ڪراھت
 ظاهر ڪرڻ لاءِ مَڇُ ڪي) موڙ - مَڇُ. چيو مَڇُ -
 ڀڄڙو مَڇُ.

● مَڇُلائي : مصدر. (سن. مَڇُ = مَڇڻ)
 داد لائڻ - ڪوڏ ٺهائڻ - ريجالو ڪرڻ - مَڇُ
 ڪرڻ. گستاخ ڪرڻ - بي ادب ڪرڻ - زبان دراز
 ڪرڻ - ڊٻ ڪرڻ. هير ڪائڻ - ريجھائڻ - هيرائڻ.
 ڀرجائڻ - سرڇائڻ - راضي ڪرڻ. (مَڇُلائيو -
 مَڇُلائيندو - مَڇُلايل).
 - مَڇُلائي ۽ مَڇُلائيون : ث. چيلولائي -
 دادلائي - ريجالائي - البيلائي. شوخي - بي ادبي -
 گستاخي - نيرلجائي - بي حياتي - ڊڄائڻي.

== ميجيلائيون ڪرڻ: چيلولائيون ڪرڻ -
 زبجاليائي ڪرڻ - البيلائيون ڪرڻ - حرڪتون
 ڪرڻ. ناز نخرا ڪرڻ - ماڻا ڪرڻ.
 = مڃلو ۽ مڃلا: ذ. دادلو - گيدوڙو -
 انگلي - لاڏگيدوڙو - شڪرو - لاڏلو. ريجالو.
 پيارو - عزيز - مين - لڏڻ - پٽڻ - ڪوڏ ٺپڻو.
 ڪپچلو - چلولو. شوخ - بي ادب - نرلجو - ڊيٺ.
 گستاخ - مڻهن چاڙهه - ڊنر. حرڪتي - ائڻرو -
 ڏنگو - اڙپنگ. نخري وارو - نخرياز - چيچ
 ڪندڙ - لاڏ ڪندڙ - ماڻو ڪندڙ.
 = ميجلو ڪرڻ: خواب ڪرڻ (پار ڪي) -
 دادلو ڪرڻ. چلولو ڪرڻ. مچلائڻ. آزاد ڪرڻ -
 چڙواڳ ڪرڻ - پهتو ڪرڻ.
 ۱. مڃلڪو ۽ مڃلڪا: ذ. (ترڪي).
 مڃلڪه (= مڃلڪ). ليڪيت - هڪ اڪر.
 ليڪي ڏنل ويساهه - لکيل انجام - عهد نامو -
 اقرارنامو - قبوليت - مچرڪو.
 = مڃلڪو هٽائڻ: ضمانت وٺڻ - قبوليت وٺڻ -
 عهدنامو ڪرائڻ - مچرڪو هٽائڻ.
 ۲. مڃڻ: مصدر. (سن. مڃ = وڌو ٿيڻ).
 وڌڻ - آڀڙڻ - آڏڻ - چڙهڻ - ويجهڻ. ٿلهو ٿيڻ -
 دوري هڻڻ - ستارو ٿيڻ - مڃ ڪائڻ. طاقت وٺڻ -
 زور وٺڻ - مگهارو ٿيڻ. وسڻ - ساڻو ٿيڻ - آباد ٿيڻ -
 وڌڻ ويجهڻ - سرسبز ٿيڻ - شاداب ٿيڻ - ڦرڻ ڦلڻ -
 ٿوهه ۾ اچڻ. (سن. مد = جوش ڏيارڻ) مصدر. آڻڻ -
 پڙڪڻ - آڻڻ ڪڻ - جوش ڪائڻ. چڙاچڻ - گرم ٿيڻ -
 ٽپڻ - ڪروڙ ۾ اچڻ. پڙڻ - ٻاهه لڳڻ - ڊڪڻ -
 دهڪڻ - ڀڙڪڻ - ڏڳڻ. پڙڪڻ - ٽهڪڻ - آڀاڻڻ -
 جوش ڪائڻ (پاڻيءَ جو). (جهيڙي جو) زور وٺڻ -
 (فساد) گهڻو ٿيڻ. بنياد پوڻ - ابتدا ٿيڻ - شروعات
 ٿيڻ (فساد جو). نوٽڻ ٺاهي مخالف جي ساري مارڻ -
 پٽيو ڪرڻ. (ل). (مچيو - مچندو - مچيل).
 = مڃي ڪوڙ هو ٿي: پٽوڻ: ٿلهو ٿيڻ -
 پٽ ۾ پرجڻ - ستارو ٿيڻ - سهر ٿيڻ.
 = مڃي مڙس ٿيڻ: جوان ٿيڻ - بالغ ٿيڻ -
 جوانيءَ کي رسڻ. دلير ٿيڻ - بهادر ٿيڻ - همٿوارو ٿيڻ.

== مڃي مڪڙ ٿيڻ: ٿلهو ٿيڻ - پٽ ۾ پرجڻ -
 ستارو ٿيڻ - سهر ٿيڻ.
 ۱. مڃڻ: ظرف. مبادا - مٿان. (گاجرا).
 ۲. مڃو ۽ مڃا: ذ. (سن. مڃڻ = مڪمل
 جون پاڙون). مڃو - جهنگو - جهنگو - جهنگو - مڃو -
 موڙهه - مڃ - مڃڪو - موڙو (وارن يا گاهه جو).
 مٿ ڀريل شين جو مقدار. ٿلهو (مٿ جو).
 ڏيرو - ٿورو. مجموعو - ڪٽ - ميڙ - ڊيگ. اڳڙين
 جو ويڙهو (پارڻ لاءِ) - مشعلو. ٻوڇ - ڏٺو.
 ۳. مڃو: بار: اسم خاص. مڃي بلوچن جو
 هڪ قبيلو. (ت - بلوچستان).
 ۴. مڃوڙو ۽ مڃوڙا (ل): ذ. ڏيرو - ٿيرو -
 ويڙهو - ٿورو (مٿ جو).
 ۵. مڃوڙا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو
 (اڪثر نواب شاهه ۾).
 ۶. مڃي ۽ مڃيون: ت. مڃڙ (ماڻهن جو) -
 ٻيلهاڙي راندي ۾ ليڪي وٽ رانديڪن جو بيل
 مجموعو. (ت). مينهن يا ڍڳيءَ جي ڦر جي وات کڻي
 ٻڌل نوڙي (ڏاڻي يا مٿي کائڻ کان روڪڻ لاءِ). (ت).
 = مڃي پٽڻ (ت): جدا جدا ٿيڻ - الڳ الڳ ٿيڻ -
 نا اتفاقي ٿيڻ - نفاق پوڻ - ايڪو ڊهڻ. زور ٿيڻ.
 ۷. مڃ ۽ مڃ: ذ. (سن. مڃ = مڃي)
 وڌي مڃي.
 = مڃ ڪنھاڙڻ: اجايو ڪوڙ ڪرڻ - ڳالهوڙو ڪرڻ -
 ڪتراڳ ڪرڻ - دودڙيون مچائڻ.
 = مڃ ستارڻ: وڌو فائدو هٿ ڪرڻ - وڌي
 گهراڻي جي چوڪري شاديءَ لاءِ هٿ ڪرڻ. (گاجرا).
 ۸. مڃ ۽ مڃون: ت. (پرا: مٿس < موڃ).
 سن. مٿس < مٿس < موڃ < ڪا = مڃ).
 چين جي مٿان آڀريل وار - شهر.
 = مڃ تي پٿير (ت): ذ. بي پرواهي -
 پڪو پروسو.
 = مڃ تي پٿير رڪڻ (ت): ذ. بي پرواهه هجڻ -
 ڪوڊ اونو نه هجڻ.
 = مڃ تہي چائوَر رڪڻ (ت): ذ. بي پرواهه بنجڻ -
 بي اونو هجڻ.

= مَڇَ تہي مِھڻو ڏيڻ؛ هر هر ڏوراهو ڏيڻ۔
 هر گھڙيءَ طعنو هڻڻ. (ن۔ ب).
 = مَڇَ تہي هٿ رکڻ؛ انجام ڪرڻ۔ اقرار ڪرڻ۔ وعدو ڪرڻ.
 = مَڇَ جا وارَ چَوَھڻ (ت)؛ ڪنجوسي ڏيکارڻ۔
 بغيل ٿيڻ۔ مرجوٽ ٿيڻ۔ شور ٿيڻ۔ موذي ٿيڻ.
 = مَڇَ چَوَپ ۽ مَڇَ چَوَپ؛ ڏ. صفت. ڪنجوس۔
 بغيل۔ موذي۔ شور۔ مڙچوڻ.
 = مَڇَ ڏيڻ؛ انجام ڪرڻ۔ اقرار ڪرڻ۔ وعدو ڪرڻ۔ ٻول ڪرڻ۔ وڃڻ ڏيڻ۔ ڀرڻ ڪرڻ.
 = مَڇِرُ ۽ مَڇِرَ؛ ڏ. صفت. مڇن وارو۔ وڏين مڇن وارو۔ ڊگھن مڇن وارو۔ شھتري۔ مڇو.
 = مَڇَ مَڇِي ڪَڙڻ؛ مانائتو ٿي رهڻ۔ شان مان مان رهڻ. (ن۔ ب).
 = مَڇَ ڦِرَ ڪَڙڻ (ت)؛ خوشي هجڻ۔ مسرت هجڻ۔ شادمانو هجڻ۔ ڀاڳ وارو هجڻ۔ نيڪ بخت هجڻ۔ سدورو هجڻ.
 = مَڇَ مَرو ڏيڻ؛ مغوري ڏيکارڻ۔ آڪڙ ڏيکارڻ۔
 مڇيت ڏيکارڻ. ٿيند ڪرڻ۔ ڦوڻد ڪرڻ.
 = مَڇَ موڙڻ؛ آڪڙ ڪرڻ۔ ٽيڪر ڏيکارڻ۔
 اجائي وڌائي ڪرڻ۔ مغوري ڏيکارڻ۔ ڦوڻد ڪرڻ.
 = مَڇَ تہ چنڊڻ؛ پرواه نہ ڪرڻ۔ ڪنھن جي بہ ڪا نہ ڪيڏن۔ بي پرواه هجڻ.
 = مَڇُون مِرَ ڪائڻ؛ لالچ ڏيکارڻ. خوشي ظاهر ڪرڻ. سڌ ڪرڻ.
 = مَڇُون مَرو ڏيڻ؛ آڪڙ ڪرڻ۔ ٿيند ڪرڻ۔
 مڇيت ڪرڻ. مغوري ڏيکارڻ.
 ① مَڇالو؛ اسم خاص. تعلقي ميرپور ماٿيلي ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ② مَڇائڻ؛ مصدر. (سن. مَڇَ = پھڻ) وڌائڻ۔
 ڪٽائڻ۔ ڪاٺائڻ. ڌار ڪرائڻ۔ جدا ڪرائڻ.
 (مَڇائيو۔ مَڇائيندو۔ مَڇائيل). (سر ڪيڏارو۔ گر).
 ③ مَڇَڙ ۽ مَڇَڙ؛ ڏ. صفت. نہ چڏيندڙ۔
 نہ چڏو۔ مَڇَڙو. ٻڪو۔ محڪم۔ ثابت قدم۔
 آئل۔ ان تَر.

● مڇٽر: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. تعلقي گمبٽ (خروڙ ميرس) ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مڇٽر: ث. (سن. مڇٽسيه = مڇٽي) ننڍي مڇي - سنهي مڇي - دوء. ننڍي مڇيءَ جو هڪ قسم.

● مڇٽر ۽ مڇٽر: ذ. صفت. (سن. مڇٽسيه = مڇي) مڇي وڪڻندڙ. (ث). مڇٽر ۽ مڇرون.

● مڇٽر ۽ مڇٽر: ذ. (پرا. مڇٽري. سن. مڇ + رُ < مڇٽرا > مڇٽڪ = مڇٽر) پٽوءَ جو هڪ قسم جهڙوڪ ڪٽ يا چارو يا مٽو. هڪ مشهور پٽو (جنهن جي ڇڪ هڻڻ ڪري مليريا جو بخار به ٿئي).

● مڇردانيي ۽ مڇردانيون: ث. مڇرن جي ڇڪ کان بچاءُ لاءِ مٿان اوڍيل چاري. مٺھاري.

● مڇٽر لڳڻ: مڇرن جا ڇڪ لڳڻ. وهڻ کي مڇرن جو ڏنگڻ ۽ بيمار ڪرڻ. (ن-ب).

● مڇٽرن (ت-ل): مصدر. ڪاوڙڻ - ڪاوڙ ڪرڻ - چوڻ - چيڙڻ. سخت ڪاوڙجڻ - مڇرجڻ - ضد تي چڙهڻ. (مڇريو - مڇريو - مڇريل).

● مڇٽر جڻ: مصدر. مڇرن.

● مڇٽرو ۽ مڇٽرا: ذ. (پرا. مڇ. سن. مڇٽسيه = مڇي) مڇي - ڪوڙي - مڇلي.

● مڇٽري ۽ مڇٽريون: ث. ننڍي مڇي - مڇلي.

● مڇٽري يا (ث): اسم خاص. مينگهوڙن جي هڪ ذات جو نالو. (راء). اڃا به ڪوڙ ڪرڻ - ڳالهوڙو ڪرڻ - ڪيترائي ڪرڻ - اڻوڻجڻ - ڏوڏيو مڇائڻ.

● مڇٽري ۽ مڇٽريون: ث. (سن. مڇٽسيه = مڇي) - مين. سنهي مڇي - مڇٽري. ڇمڪوڙي جي ڪم جو هڪ نمونو - زريءَ جي ڀرت جو هڪ قسم. اڀرنس جي هيٺان لڳل پتري. واڇ جو چڪر - ليور - ٻيرم. (ث. صفت). نچڻ جي ذريعي پنهنجو روزگار ڪمائيندڙ عورت - نچڻي - ناچو - رنڊي - وڻڻيا.

● مڇٽڙ ۽ مڇٽڙ: ذ. صفت. بيوقوف - سوڙڪ - اناڙي - چٽو - ڏوڏو - احمق - ڪٽو.

ميو ڪو - موگشت. جعفر زلي - ميٽير مسخرو -
 مٽروڙ خان. لڇ - حرڪتي - شرارتي. (ل). وڏين
 مڄن وارو - مڄير. (وفا). (اسم خاص). هڪ
 مشهور جوگيءَ جو نالو.
 = مڄند رنات: اسم خاص. هڪ جوگيءَ جو
 مشهور نالو - گورڪنات جو گرو.
 ● مڄڻ: حرف جر. ظرف. مٿان - جيڪو.
 آيا ائين چئون، مڄڻ پاند پُٺائين!
 (شاهه).
 ● مڄڻ: مصدر. وڻ جو مڄون حصو وڌي
 صفا صاف ڪرڻ - چانگي (وڻ جون ٿاريون وغيره) -
 ٿرڙ ڪرڻ. ٻنڊ ڪي ڪهاڙي وغيره مان چيلي
 مڍو ڪرڻ - ڪاٺيءَ کي سڌائيءَ ۾ چيلڻ -
 ترڻ. مڄو ڏيڻ - ٽڪو ڏيڻ - وڏ جو نشان ڏيڻ -
 ڪٽيو هڻڻ. وڏن - ڪٽڻ. (مڄيو - مڄيندو -
 مڄيل).
 ● مڄو ۽ مڄا: ذ. ڪنهن ڪاٺيءَ جو ردي
 ڪري وڌي ڇڏيل ٽڪرو. وڻ ۾ ڏنل وڏ جو
 نشان - ڪٽو - ڪٽپ - ٽڪو.
 = مڄو ڏيڻ: ٽڪو ڏيڻ - وڏ جو نشان ڏيڻ -
 ڪٽيو هڻڻ - ڪٽپ ڪرڻ - مڄڻ.
 ● مڄو ۽ مڄوڻ: ذ. ٻيڙيءَ جو هڪ قسم -
 ننڍي ٻيڙي (جنهن ۾ فقط ٻه ماڻهو ويهي سگهن) -
 ڊونڊي.
 ● مڄوڻو ۽ مڄوڻا: ذ. (سن. مڄ = ڪٽ)
 درياءَ جي ٻيڙيءَ جو هڪ قسم - ڪاري جي
 هڙيو ۽ ڪونٽيو والڪر، پر ڪجهه وڏي
 ٻيڙي. (ن - ب).
 ● مڄوڻو ۽ مڄوڻا: ذ. (سن. مڄ = مڄي)
 مڄيءَ جو هڪ قسم - مڄ. (سن. مڄ = ڪٽ)
 ٻيڙيءَ جو هڪ قسم - مڄوڻو.
 ● مڄي ۽ مڄيون: ذ. (پرا. مڄيسا <
 مڄيسا. سن. مڄيسا = مڄي) پاڻيءَ جو هڪ
 مشهور ماڻهو - ماهي - مڄين - حوت -
 جال ٽوري - مڄلي - مڄڙي.

= مڄي بازار: ذ. مڄي وڪامن جو هنڌ -
 ڪوڙ گهمسان وارو هنڌ. ڌمڄر - ماسڌاڻو - ڪوڙ -
 گهمسان - شور - غوغاءُ.
 = مڄي بازار لائين: ڪوڙ گهمسان ڪرڻ - ڌمڄر
 ڪرڻ - ڪچرڪلو مڄائڻ - مانڌاڻ مڄائڻ.
 = مڄيءَ جو تپيل: ذ. دوا طور ڪم ايندڙ
 مڄيءَ جو تيل.
 = مڄيءَ جي وات ۾: جملو. مصيبت ۾ - آزار ۾ -
 تڪليف ۾.
 = مڄي مار ۽ مڄي مار: ذ. پڪيءَ جو هڪ
 قسم - مڄي ماريندڙ پڪي - بحري عقاب.
 = مڄي مارڻ: مڄي ڦاسائڻ (ڪنڊيءَ مان).
 = مڄيءَ مان ڪٽڻا ڪڍڻ: باريڪ ٻيني ڪرڻ.
 عيب ڪڍڻ - وڌ ڪڍڻ - گهٽائڻون ڳولڻ -
 آڻايون ڪڍڻ - چڪون ڪڍڻ. ويڪون ڪڍڻ -
 ٻوٽايون ڪڍڻ.
 = مڄيءَ ماني وارو هڻڻ: ٻوٽي وارو هڻڻ -
 مڪيو ستاڻو هڻڻ - هونڊ وارو هڻڻ - آسود هڻڻ -
 خوشحال هڻڻ.
 ● مڄي ۽ مڄيون: ذ. گهوڙي جو هڪ سنج -
 چتر جي وڌي يا سٺ جوڌورو، جو لغام ۾ ٻڌجي -
 مهورو - سٿرواڳ - ٽڪو. ڏيکي جي سينگار لاءِ
 منهن تي ٻڌل ڪاري رنگ جو ڌورو. (ل).
 چڪ هڻندڙ اٺ جي منهن تي ٻڌل ڏاس جي
 ٻنيل چاري. (ت).
 ● مڄيرو ۽ مڄيرا: ذ. ڪاري جي ٻيڙيءَ جو
 هڪ پاسو. درياءَ جي ٻيڙيءَ جو هڪ حصو -
 چوٽ - چوٽيو. (ن - ب).
 ● مڄيڪنڊرو: (ل): ذ. ٽوپيءَ جو هڪ
 قسم. (مهيرو).
 ● مڄيهه (ت): ذ. بيماريءَ جو هڪ قسم -
 ٻڻن ۾ پوندڙ سور - هاهو - ههه. (ن - ب)
 ● مڄيو ۽ مڄيا: ذ. (ع. حب = هن ڇڏيو)
 ڇڏڻ جي حالت - رعايت. مروت - لياظ - پاسو -
 پاسخاطر - پاسخاطري - رياءَ - رپاڪاري - طرفداري.
 واسطو - لڙهه - لاڙو. (ل. قايچ). حياءَ - لڇ -

اصطلاح - ورجيس . استعمال - آپياس - ساڌا - مشق - آزمودو - تجربو .

● مُحِبُّ مُحِبٌ : ذ. صفت . (ع. مُحِبٌ) = حُبُ = هن پيار ڪيو حُب وارو - پيارو - پريم . دوست - سنگتي - يار - سچڻ . لائق - ساجن - پرين - محبوب - ڏولڻ - دلبر - دل وارو - جانب - جاني - سهرين - مڙو - مڙو - عاشق - سچندو - يار - چنگه . ● مُحَبَّتٌ مُحَبَّتُونُ : ث. (ع. حُبُ) = هن پيار ڪيو پيار - پيار - پريت - حُبُ - پريم - دل - سنجيهه - قرب - شوق - لئون - نينهن - عشق - پريشو - آفت - چاهه - چاهت - موهه - لکن - رغبت - سنگت - دوستي - ياري - ياراني - مڙتا - اخلاص - همدردي - سچڻائي . آسا ٻڌ - آشنائي .

● مُحَبَّتٌ جَوُ مَسَّجٌ مُحَبَّتٌ : تمام گهڻي محبت پيدا ٿيڻ - محبت جو جذبو حد کان زياده وڌي وڃڻ - محبت ۾ لڳڻ ڦڙڪڻ - محبت ۾ بي تاب ۽ بيمار رهڻ .

● مُحَبَّتٌ جِي پاس رکڻ : محبت جي لائق هئڻ - وفادار هئڻ - محبت ڪري ڄاڻڻ - ناتو ٺاهڻ - سگهڻ - لائق هئڻ . توڙي نياڻي . (هدايت الانشاء ۱۸) . ● مُحَبَّتٌ رُڪُنٌ : دوستي رکڻ - سنگت رکڻ - يارائي ڳنڍڻ . پيار ڪرڻ - چاهڻ - عشق ڪرڻ . ● مُحَبَّتٌ ڪَرَنُ : پيار ڪرڻ - عشق ڪرڻ - آفت رکڻ - چاهڻ .

● مُحَبَّتِي مُحَبَّتِي : ذ. صفت . دوستائو - اخلاص مند - دوست - قريبدار - ملڻو - ميلاني - ميلائو - ملسمار - صحبتي - آشنا مزاج - رلڻو ملڻو - صحبت پسند - قرب وند - قربانو . عاشق - ساجن - لائق - سهرين - پريم - پيارو - محب - محبوب - دل وارو - جاني .

● مُحَبُّوبٌ مُحَبُّوبٌ : ذ. (ع. حُبُ) = هن پيار ڪيو پيار ڪندڙ - پيار وارو - لائق - ساجن - پرين - ڏولڻ - محب - دلبر - پريم - جانب - جاني - پيارو - عاشق - سهرين - معشوق - دلدار - دل پسند . سچو - يار - چنگه .

● مُحَبُّوبٌ مُحَبُّوبٌ : ذ. (ع. حُسْبُ) = هن ليڪو ڪيو حساب ڪندڙ - حيسان - ليڪاري . حساب ڄاڻندڙ . حساب ٿپائيندڙ - حساب ڇڪائيندڙ . ● مُحَسَّبٌ مُحَسَّبٌ : ذ. ليڪو - حساب - وهنار . حساب ڪتاب جو ٺيرو - ليڪي جي صفائي . ● مُحَصَّرٌ مُحَصَّرٌ : ذ. (ع. حَصْرٌ) = هن وڪوڙيو گهريو - ٽيلي ٻندي - ٺاڪا ٻندي .

● مُحَافِظٌ مُحَافِظٌ : ذ. صفت . (ع. حَفَظَ) = هن سنڀال ڪئي حفاظت ڪندڙ - سنڀال ڪندڙ - سنڀاليندڙ - چونڪيدار - چونڪيدار - راکو - جاڳو - واهي - ڪارائو - نگهبان - رکوالو - رکيال - نگران - پاس - بان - در - بان - پيپل - وان - (پَر) دار - رکيڪ - ڪٽر - لاهو . سرپرست - ڪانڌي - ڪارئي - وصي - آمين - مربي - والي وارث - ڌڻي ڌولي .

● مُحَافِظِي مُحَافِظِي : ث. نگهباني - نظرداري - سنڀال - نگهداشت - چونڪيداري - رکيالي - حفاظت . ● مُحَافُوٌ مُحَافُوٌ : ذ. ڌولي - لوڏي - هالڪي - چوڏو - ڪڇاڻو (خاص زالن لاءِ) .

● مُحَالٌ مُحَالٌ : ذ. صفت . ناممڪن - اڻ ٿيڻي - اڻ ٿيڻو - اسادي - استحيو - ناشدني - بي امڪان . دشوار - دقت طلب - مشڪل - ڪٽنب - ڪٽن - سخت - ڏکيو - اهنجو .

● مُحَالُونُ مُحَالُونُ مُحَالُونُ : (ت) مهنا طعنا مٿڻ - ڏک ڏوڙا ٻڌڻ - گيلا ٻڌڻ - شڪايت مٿڻ . ● مُحَالِيٌ مُحَالِيٌ : صفت . ناممڪن - محال .

● مُحَالِيڪَارِيٌ مُحَالِيڪَارِيٌ : ذ. روپيو آيسر - جنهن جي هٿ ۾ محل هجي . (گجرا) . مختيارڪار - تعلقي جو عملدار .

● مُحَاوِرٌ مُحَاوِرٌ : ذ. (ع. حَوَرٌ) = هن ورائي چيو گفتگو - ڀول چال - ڳالهه ٻولهه - سوال جواب . علم تنوع موجب اهو جملو جنهن جي لفظي معنيٰ هڪڙي هجي ته ڪنايت معنيٰ ٻي هجي مثلاً : "اڳيون پورڻ بي شرم ٿيڻ ۽ مڙڻ وغيره .

● مُحْتَوِي : ث. هر دل عزيزي - كيل مڪائي -
 مَسْجِدِي - اخلاص - همدرد - غمگساري -
 صحبت - آشنا مزاجي. مَوْنَه - نواكت - دلبري -
 جمال - كمال - مهتائي - مَوْنَهپ.
 ● مُحْتَوِي دِيرو : اسم خاص. تعلقي ڪنڊياري ۾
 هڪ ديھ جو نالو.
 ● مُحْتَوِي دِيرو جاگير : اسم خاص. تعلقي
 ڪنڊياري ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● مُحْتَوِي دِيرو مِيال : اسم خاص. تعلقي
 ڪنڊياري ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● مُحْتَوِي فَقيير جاگير : اسم خاص. تعلقي
 شڪارپور ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● مُحْتَبُ شاهه (ت) : ذ. ڪچي جو هڪ
 قسم. (حامي).
 ● مُحْتَبُ واهه : اسم خاص. تعلقي ٺُل ۾ هڪ
 ديھ جو نالو.
 ● مُحْتِاج : ذ. صفت. (ع. حاج =
 هن گهر ڪئي) حاجتمند - ضرورتمند - گهرجائو -
 احتياجمند - ڪاٺيائو. خواهشمند - آرزومند -
 متمني - خواهان. تنگ حال - غريب - مسڪين -
 دريوزي - نيدر - تهي دست - ليرڏن - ڪڙل -
 بڪيو - ڏکيو - ڪنگال - تنگدست. اٻالو - اتايو -
 بي حال - آدين - بي وس - بي پهچ. فقير - پيشو -
 بیکاري - منگيو - گداگر - پيڙڻاڻ.
 ● مُحْتِاج ٿيڻ : حاجتمند ٿيڻ - مفلس ٿيڻ -
 ڪنگال ٿيڻ - تنگدست ٿيڻ - اٻاهڻ ٿيڻ.
 ● مُحْتِاجِي : مُحْتِاجِيُون : ث. لاچارِي -
 لاچارگي - گهرج - ضرورت - اڻ سرندي - حاجت -
 مجبوري - احتياج - لوڙ - لوڙه - مانگ. اڻ هوند -
 تنگي - سُڪَ - گهٽتائي - غريبي - ڪنگالپڻ -
 ڪنگالپڻو - ڪٽلائي - مفلسي - تنگدستي - افلاس -
 بي نتوائي - مسڪيني. پرواهه - ڪاڻ.
 ● مُحْتِاط : صفت. (ع. احتاط = هن احتياط
 ڪيو) احتياط ڪندڙ - سنال رکندڙ - خبرداري
 ڪندڙ - خبردار - سجاڳ - هوشيار.

● مُحْتَرَم : مُحْتَرَم : صفت. (ع. حَرَم =
 هن عزت ڪئي) حرمت وارو - عزت وارو -
 مان وارو - معزز - شانائو - بزرگ.
 ● مُحْتَسِب : مُحْتَسِب : ذ. صفت. (ع).
 حساب وٺندڙ - حسابي. نڪتہ چين. خلاف شرع
 ٻالھين جي ممانعت ڪندڙ - حاڪم. (آصفيه).
 ● مُحْتَجِب : صفت. (ع. حَجَب = هن پردو
 ڪيو) حجاب وارو - حجابي. ليڪل - پوشيده -
 شرم وارو - لڄمارو - مٺھان چڙو - سٺوچي -
 شرميلو. ڊڄو - ٽھو - ٽاھڙو - چيرڪڙو.
 ● مُحْتَدَّث : ذ. صفت. (ع. حَدَّثَ) حديث
 بيان ڪندڙ - حديث گو. حديث شريف جو ڄاڻو.
 راوي - فقيه. (آصفيه).
 ● مُحْتَدِّد : صفت. (ع. حَدَّ = دنگ ڪيو)
 حَدَّ ڪيل - حد بندي ڪيل - دنگ ڪيل -
 آخر ڪيل - پڇاڙي ٿيل. مَحْصُور - مقيد.
 ٻاڻ ٻڌو - ٿورو. واجبي - ٻورو پٺو - پورو.
 ● مُحْتَذَف : صفت. (ع. حَذَف = هن حذف ڪيو)
 ڪيرائيل. چانگيل. ڪڍيل - ڪڍي ڇڏيل -
 جدا ڪيل - ڌار ڪيل - علحده ڪيل - الڳ ڪيل.
 علم نعو جي اصطلاح ۾ گهٽائيل ۽ نشيد ڪيل
 جملا يا لفظ جي عبارت ۾ ائجن ٿي نسا يا
 ظاهر ٿي ڪن آھن. ته انهن جي لڪل معنيٰ
 معلوم ٿي سگهي ٿي، جهڙوڪ ڪتاب جي مُنڍ ۾
 ”بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ“ جي بدران ۷۸۶ ”شروع
 ٿو ڪريان اللّٰه جي نالي سان“ لکيل آهي.
 ● مِجْرَاب : مِجْرَاب : ذ. (ع). هٿيار جو
 هڪ قسم - ڪمان - ڌنڌ - ونڪ - ڪمان
 (دروازي جي). مسجد جي الهندي طرف کان ٺهيل
 ونڪدار چارو (جنهن ۾ پيش امام بيھي نماز پڙھائي).
 گول دروازو. گهڻي نماز پڙھڻ سبب پيشانيءَ تي
 ٿيل ڪارو داغ.
 ● مِجْرَابِي : مِجْرَابِيُون : ث. ونڪ - ڪمان.
 گولائي. تلوار جو هڪ قسم - خنڊار تلوار. مسجد -
 مسجيت - مِجْرَابڪاهه.

● مِجْرَابُ گاهه: ذ. مسجد - مسجیت. (ع. ا. د.).
 ● مِجْرَابُ زُتِي: اسم خاص. تعلقي ڪنڊياري،
 ڏوڪري، جيڪب آباد ۽ ٿل ۾ هڪ ڏيهه
 جو نالو.
 ● مِجْرَابُ واء: اسم خاص. تعلقي سکر ۾
 هڪ ڏيهه جو نالو.
 ● مِجْرَابُ زُتِي: اسم خاص. بگئي بلوچن جو
 هڪ قبيلو. (تاريخ بلوچستان ص ۲۹).
 ● مِجْرَابُ: مِجْرَابُ: ذ. صفت. (ع). ليکندڙ -
 ليکوارو - تحرير ڪندڙ - ليکاري - ليکڪ - نشي -
 راقم - ڪاتب. خوشخط - خوشنويس.
 ● مِجْرَابِي: مِجْرَابِيُون: ث. ليکائي -
 مشڪيري - ڪلارڪي.
 ● مِجْرَفُ: صفت. (ع). رستي کان ڦيرال -
 ڏنگو - ڦڏو. ابتو. پنهنجي جاء تان هٽيل. (آصفيه).
 بگڙيل - ڦٽل.
 ● مِجْرُڪُ: صفت. (ع. حَرُڪُ). حرڪت ڏيندڙ -
 جنبش ڏيندڙ - لوڏيندڙ - ڏوڏيندڙ. (آصفيه).
 ● مِجْرَمُ: ذ. صفت. (ع. حَرَمُ = هو نااميد
 ٿيو). منع ڪيل - حرام ڪيل - حرام ٺهرايل -
 ويجهو عزيز - اهو ماڻهو جنهن سان نڪاح ڪرڻ
 جائز نه آهي، (مثلاً: پيءُ، ڀاءُ، چاچو، ماسو،
 نانو، ڏاڏو وغيره) واقف - واقفڪار - سهي - گهرو -
 گهاٽل ماڻل - ڄاڻ سڃاڻ - روشناس - آشنا. واقف
 اسرار - رازدار - همراز - دمساز - همد - واقف حال -
 حال ڀائي - رازدان - پيڏي. خاوند - مڙس - پٽار -
 شوهر - پٽي. مڙس جو ڀاءُ - ڀاءُ. حرمت ڪيل -
 تعظيم ڪيل - عزت ڪيل. (اسم خاص). هجري
 سال جي هڪ مهيني جو نالو (جنهن ۾ جهالت
 واري زماني ۾ جنگ ڪرڻ حرام هئي - عاشورن
 جو مهينو (هن مهيني ۾ واقعو ڪرڻ ٿيو).
 ● مِجْرَمُ ٿيڻ: واقف ٿيڻ - واقف حال ٿيڻ.
 پيڏي ٿيڻ - رازدار ٿيڻ - حال ڀائي ٿيڻ.
 ● مِجْرَمُ راز: ذ. صفت. راز ڪان واقف -
 واقف الحال - رازدار - پيڏي - همراز - ذلي دوست -
 جيڪري دوست - ڳوڙهو يار.

● مِجْرَمُ: صفت. (ع. حَرَمُ = هو نااميد ٿيو).
 منع ڪيل - روڪيل - جهليل. حرام ڪيل.
 نراس - ناآميد - مايوس - خستو - شڪستو - ناڪام -
 نامراد. بي نصيب - بدبخت - آڀاڳي - ڪمبخت -
 ندورو - ڪترم هيٺ - آدورو - ڪمنصيب.
 ● مِجْرَمُ رُڪُنُ: روڪڻ - رنڊڻ. ناڪامياب رڪڻ -
 نامراد رڪڻ - بدنصيب رڪڻ - مايوس ڪرڻ -
 ناآميد ڪرڻ.
 ● مِجْرَمُ رَهَنُ: ناڪامياب رهڻ - مايوس رهڻ -
 نااميد رهڻ. خالي رهڻ.
 ● مِجْرَمُ سِي: ث. نيراسائي - دل شڪستاني -
 مايوسي - نااميدي. خستائي - بدبختي - نامرادي -
 نياڳائي - برائي - ڪمبختي - نڌورائي.
 ● مِجْرَمُ وُنُ: صفت. (ع. حَرَمُ = هو غمگين ٿيو)
 غمگين - ملول - رنجيده - دلگير - مغموم - اداس -
 ڏکويل - ڏڪارو - ڏڪهارو.
 ● مِجْسِنُ: صفت. (ع). احسان ڪندڙ - احسان
 ڪرڻ وارو - مهربان - ڀلائي ڪندڙ - ٿورو ڪندڙ -
 وڙائو. سلوڪ ڪندڙ - نيڪي ڪندڙ - مهرباني ڪندڙ -
 نوازش ڪندڙ - چڱائي ڪندڙ - ڏاتا - اپڪاري -
 سخي - فياض - دياوان - ديالو. هٽڪاري - مڙبي -
 سٽائڻا ڪندڙ - سرپرست - پٽ پٽو - آن گيراهي.
 پشت پناه - دستگير - حامي - مددگار.
 ● مِجْسِنُ ڪُشُ: ذ. صفت. مهربان ڪي ماريندڙ -
 چڱائي نه مڃيندڙ - احسان نه مڃيندڙ. ناشڪرو -
 گُٺجورو - گُٺجورو.
 ● مِجْسُوسُ: صفت. (ع. حَسُ = عمن ڄاتو)
 ڇاڻل - ڄاڻ ۾ آيل - پروڙيل - پروڙ ۾ آيل. ظاهر -
 پٽرو - معلوم - آشڪار - پرڦڪش - قابل امتياز -
 سهي - معلوم ٿيڻ جهڙو.
 ● مِجْسُوسُ ڪَرُنُ: ڀنڊرين سان ڇانڻ - حواسن
 سان معلوم ڪرڻ - سهي ڪرڻ - سمجهڻ. (گاجرا).
 ● مِجْسُورُ: مِجْسُورُ: ذ. (ع حَسْرُ = گڏ ٿيو)
 حشر - قيام - قيامت. قيامت جو ڏينهن - مسلمانن جي
 عقيدتي موجب پڇاڻي جو ڏينهن - حساب ڪتاب جو
 ڏينهن - جزا جو ڏينهن - روز جزا.

● **مُحَقِّقُ** : ذ. صفت. (ع. حق). تحقيق ڪندڙ. تصديق ڪندڙ. ثابت ڪندڙ. سچو ڪندڙ. چڪاس ڪندڙ. حڪم. فيلسوف. دليل ڏيندڙ. دليلباز. ڪنهن منجهيل ڳالهه کي چڻو ڪندڙ. قطعي (حقيقت يا ڳالهه) - تاڪيدي - حقيقي - سچي. شافي - صاف - چٽو - ناطق. (پرامند) - ثابت ڪيل - مستند - ڀڪو. (گاجرا).
● **مُحْكَمُ** : ذ. صفت. (ع. حڪم). مضبوط. پائدار. چٽاڌار. مستحکم - برقرار - ڪپ ڪوڙ - پختو - ڏاڍو - قابو - موگهو - آڇل - ٿير - سخت. آئل - آئل ٿر - نيسجل.
● **مُحْكِمُو** : مُحْكِمَا : ذ. (ع. مُحْكِمَة) = حڪم). عدالت گهر - عدالت خانو - نيباءِ سٽيا - ڪورٽ - ڪچهري - درٻار. ڪاتو - ڊپارٽمينٽ.
● **مُحْكُومُ** : صفت. (ع. حڪم). حڪم ڪيل - حڪم هيٺ - زير حڪم - تابع - تائيني - ثاني - مطيع - تحت ۾ - تابعدار - وسڪو - ماتحت - تليدو - زبردست - بچڪير - باجڪير. هيٺان.
● **مُتَحَلٌ** : اسم خاص. تعلقي گهوڙا پاري ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.
● **مُتَحَلٌ** : مُتَحَلٌ : ذ. (ع). وڏي عمارت - شاهي مڪان - محلات - قصر - مجلسرا - حويلي - راج مندر - دولت خانو - دولت سرا - راج پون. بادشاهه يا امير جو گهر. گهر - جاء - جڳهه - آرام گاهه - آرام منزل. حرم - ڏيڍي - حرم سرا - زنانخانو. بيگم - راڻي - ملڪه. (آصفيه).
● **مُتَحَلَاتٌ** : مُتَحَلَاتٌ : مُتَحَلَاتُونُ : ذ. ث. (ع. محل جو جمع). محل - بادشاهي گهر - ڀڪلو. (گاجرا).
● **مُتَحَلٌ** : مُتَحَلٌ : ذ. حرم سرا - حرم - ڏيڍي - زنانخانو - حويلي.
● **مُتَحَلُڪَارِي** : مُتَحَلُڪَارِي : ذ. ث. صفت. محل جو سنڀاليندڙ - عملدار. (گاجرا).
● **مُتَحَلَا** : ذ. مڪ گهرن جي چيل وائيءَ جو حصو. (هرهڪ گروءَ جي وائيءَ کي عدد ڏنا ويا آهن. مثلاً: گرو نانڪ جي وائيءَ کي محلا

● **مُحْصِلُ** : ذ. صفت. (ع). حاصل ڪندڙ. (ٽيڪس وغيره) وصول ڪندڙ.
● **مُحْصِيلا** : ذ. دلالي - چوٽ. ڀلاوئي - هٽڊ ياڻو.
● **مُحْصِيْلُ** : ٽيڻ : پڙهڻ - سجهڻ - حاصل ٿيڻ - هٿ اچڻ - ميلڻ - وٺڻ - لهڻ - دستياب ٿيڻ.
● **مُحْصُوْلُ** : صفت. (ع). گهيري - گهيري هيٺ آيل - محاصرو ڪيل - چوڌاري ڦاسايل - وڪوڙيل.
● **مُحْصُوْلُ** : مُحْصُوْلُ : ذ. صفت. (ع). حاصل = حاصل ڪيو) حاصل ڪيل - هٿ ڪيل - قبضي ڪيل. (ذ). ڍل - رائٽر - نٽو - سٽنگ - رڪب - خراج. سڌي - ناڪو - آڪٽ - سٽونگ - چونگي - ٽيڪس. مسواڙ - پاڙو - ڪرايو - اجرت - جزيه.
● **مُحْضُ** : صفت. (ع). نيسج - نيسجو - صاف - سُٺو - نيبار - ٺهڻ - سٺو - آڇو - نيرمل - خالص - آصيل - چنڊ - آن ميليل - آسٽو. قطعي - فقط - نرو - نيلو - رڳو - نسورو - سڌو - ٻاڪل - سراسر - اصل.
● **مُحْظُوْظٌ** : ذ. صفت. (ع. حظه). خوش - پُرسن - نيهال - سترهو - راضي - سهجو - بهار - مڪي - لطف اندوز. آسودو - آڇڪ - سڪيو.
● **مُحْظِيْلُ** : مُحْظِيْلُونُ : ذ. ث. (ع. حَفْلٌ = مجلس). ماڻهن جي گڏ ٿيڻ جي جاء - مجلس - سٽيا - جماعت - انجمن - سنڊلي - سماج - سوسائٽي. مڇڙ - چوپاري. ڪچهري - رهائ. وندو.
● **مُحْظِيْلُ** : ڪرڻ : مجلس ڪرڻ. ڪنهن خوشيءَ جي موقعي تي ماڻهو گڏ ڪري خوشي ڪرڻ. سٽيا گڏ ڪرڻ. ڪچهري ڪرڻ - رهائ ڪرڻ - ناچ گانو وغيره ڪرائڻ.
● **مُحْظُوْظٌ** : صفت. (ع. حَفْظٌ = هو بچاءُ). هيٺ آيو) بچاءُ هيٺ آيل - حفاظت ۾ آندل - رڪيا ڪيل - سنڀاليل. موگهو - پلائتو - چوپ - سلامت - قابو - هيڪو - صحيح سلامت - سانڍيل - سانڍيل - آڇوڪو - بي جوڪو.

● مَڄَمَڄِي تائِي رِي: اسم خاص. تعلقي. مِيروخان ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مَڄَمَڄِي: ذ. (ع. حَمَل = هن ٻار کنيو) اُن تي رکيل ڏولي - ڪڇاڻو - ڪٽراڻو - ڪٽڇاڻو - اُن جي هٿياري. گهوت ڪٽوار جي ساريءَ لاءِ گاڏي. (ت).

● مَڄَمَڄِي: صفت. (ع. حَمَد = هو سارا ڀيو ويو) ساراهيل - تعريف ڪيل - واکاڻ ڪيل - واکاڻيل - ثنا ڪيل. (اسم خاص). غزنيءَ جي بادشاهه سلطان ناصرالدين ابن سبکتگين جو نالو. (أصفه).

● مَڄَمَڄِي: اسم خاص. تعلقي ٿندي الهيار ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مَڄَمَڄِي: ذ. ڀسارڪي وڪر جو هڪ قسم - دوا طور ڪم ايندڙ (ڪنهن ٻوٽي جو) ڄميل ڳوڙهن والڪر ڪير. (ف. ج). (اسم خاص).

● مَڄَمَڄِي: اسم خاص. تعلقي شڪارپور ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مَڄَمَڄِي: ذ. (ع. سَنِي هرڪ جو هڪ قسم. دوائن جي ڪم ايندڙ هڪ ڀسارڪو وڪر.

● مَڄَمَڄِي: اسم خاص. تعلقي ميرپورخاص ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مَڄَمَڄِي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (اڪير اتر سرحد سنڌ ۽ حيدرآباد سنڌ ۾). بلوچ قوم جو هڪ قبيلو. تعلقي ڪشمور ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مَڄَمَڄِي: اسم خاص. تعلقي ڳوٺي خيرپور، تعلقي آباوڙي ۽ تعلقي گهوٽڪيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مَڄَمَڄِي: اسم خاص. تعلقي ڳوٺي خيرپور، تعلقي آباوڙي ۽ تعلقي گهوٽڪيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مَڄَمَڄِي: اسم خاص. تعلقي ڳوٺي خيرپور، تعلقي آباوڙي ۽ تعلقي گهوٽڪيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مَڄَمَڄِي: اسم خاص. تعلقي ڳوٺي خيرپور، تعلقي آباوڙي ۽ تعلقي گهوٽڪيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مَڄَمَڄِي: اسم خاص. تعلقي ڳوٺي خيرپور، تعلقي آباوڙي ۽ تعلقي گهوٽڪيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مَڄَمَڄِي: اسم خاص. تعلقي ڳوٺي خيرپور، تعلقي آباوڙي ۽ تعلقي گهوٽڪيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مَڄَمَڄِي: اسم خاص. تعلقي ڳوٺي خيرپور، تعلقي آباوڙي ۽ تعلقي گهوٽڪيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مَڄَمَڄِي: اسم خاص. تعلقي ڳوٺي خيرپور، تعلقي آباوڙي ۽ تعلقي گهوٽڪيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مَڄَمَڄِي: اسم خاص. تعلقي ڳوٺي خيرپور، تعلقي آباوڙي ۽ تعلقي گهوٽڪيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

پهرين ۽ ڪرو تيخ بهادر جي وائيءَ کي مڃلا نائين چوندا آهن). (گاجرا). گهر - مڃلو.

● مَڄَمَڄِي: ذ. (ع. مَڄَمَڄِي = محل = پاڙو). شهر جو نڍو حصو - ٽڪر. پاڙو - ڪوڇو. لهڻ

جي جاء - ترسڻ جي جاء - منزل - منزل گاه - ٺڪاڻو - آستانو - مسڪن. جاين کي لپي ڏيڻ جو اوزار. (ت).

● مَڄَمَڄِي: ذ. (ع. مَڄَمَڄِي = منزل = پاڙو). شهر جو نڍو حصو - ٽڪر. پاڙو - ڪوڇو. لهڻ

جي جاء - ترسڻ جي جاء - منزل - منزل گاه - ٺڪاڻو - آستانو - مسڪن. جاين کي لپي ڏيڻ جو اوزار. (ت).

● مَڄَمَڄِي: ذ. (ع. مَڄَمَڄِي = منزل = پاڙو). شهر جو نڍو حصو - ٽڪر. پاڙو - ڪوڇو. لهڻ

جي جاء - ترسڻ جي جاء - منزل - منزل گاه - ٺڪاڻو - آستانو - مسڪن. جاين کي لپي ڏيڻ جو اوزار. (ت).

● مَڄَمَڄِي: ذ. (ع. مَڄَمَڄِي = منزل = پاڙو). شهر جو نڍو حصو - ٽڪر. پاڙو - ڪوڇو. لهڻ

جي جاء - ترسڻ جي جاء - منزل - منزل گاه - ٺڪاڻو - آستانو - مسڪن. جاين کي لپي ڏيڻ جو اوزار. (ت).

● مَڄَمَڄِي: ذ. (ع. مَڄَمَڄِي = منزل = پاڙو). شهر جو نڍو حصو - ٽڪر. پاڙو - ڪوڇو. لهڻ

جي جاء - ترسڻ جي جاء - منزل - منزل گاه - ٺڪاڻو - آستانو - مسڪن. جاين کي لپي ڏيڻ جو اوزار. (ت).

● مَڄَمَڄِي: ذ. (ع. مَڄَمَڄِي = منزل = پاڙو). شهر جو نڍو حصو - ٽڪر. پاڙو - ڪوڇو. لهڻ

جي جاء - ترسڻ جي جاء - منزل - منزل گاه - ٺڪاڻو - آستانو - مسڪن. جاين کي لپي ڏيڻ جو اوزار. (ت).

● مَڄَمَڄِي: ذ. (ع. مَڄَمَڄِي = منزل = پاڙو). شهر جو نڍو حصو - ٽڪر. پاڙو - ڪوڇو. لهڻ

جي جاء - ترسڻ جي جاء - منزل - منزل گاه - ٺڪاڻو - آستانو - مسڪن. جاين کي لپي ڏيڻ جو اوزار. (ت).

● مَڄَمَڄِي: ذ. (ع. مَڄَمَڄِي = منزل = پاڙو). شهر جو نڍو حصو - ٽڪر. پاڙو - ڪوڇو. لهڻ

جي جاء - ترسڻ جي جاء - منزل - منزل گاه - ٺڪاڻو - آستانو - مسڪن. جاين کي لپي ڏيڻ جو اوزار. (ت).

● مَڄَمَڄِي: ذ. (ع. مَڄَمَڄِي = منزل = پاڙو). شهر جو نڍو حصو - ٽڪر. پاڙو - ڪوڇو. لهڻ

جي جاء - ترسڻ جي جاء - منزل - منزل گاه - ٺڪاڻو - آستانو - مسڪن. جاين کي لپي ڏيڻ جو اوزار. (ت).

== مِجَنَتِ ستڙي ٿيڻ: محنت برصواب ٿيڻ -
پورهيو ٻڌي پوڻ - حق حاصل ٿيڻ - ڪيل ڪم جو
آجورو ملڻ - پورهيو جو لاڳ ملڻ .
== مِجَنَتِ ڪش: ذ. صفت. جفاڪش - محنتي -
پورهيت . (ڪاجرا) .

== مِجَنَتِ ڪٽڻ: ڪوشش ڪرڻ - تندهي
ڪرڻ - سرگرمي ڪرڻ - جدوجهد ڪرڻ - جفاڪشي
ڪرڻ . پورهيو ڪرڻ - مزدوري ڪرڻ . ٻوڱ
ٻوڱڻ - ڪپڙن - وڻڻ . (آصفيه) .
== مِجَنَتِ وَڻڻ: ڪم ورهائي ڪڍڻ - پورهيو
ورڇڻ .

== مِجَنَتِي: مِجَنَتِي: صفت. محنت ڪندڙ -
جفاڪش - زحمت ڪش - سختي برداشت ڪندڙ -
ڪشت ڪڍندڙ - آدمائو - آڇسي - سمائو -
هڏ پٽڪل - محنائو . پورهيت - مزدور - ڪمي -
ڪولي - بيگاري .

● مِجَوُ ظرف. صفت. (ع. مِجَوُ = گم)
گم - غائب - لاپتہ - وِٽل . شيفتہ - فريفتہ -
عاشق . حيران - مدغم - پريشان - واڻڙو - غلطان -
مگن . بي سُرَت - بي خبر - بي هوش . ڦٽائي وِٽل -
مِٽجي وِٽل - زائل . ڊٺل . ڀٽيل - ڀٽجي وِٽل -
مُجھيل .

== مِجَوُ ٿيڻ: غرق ٿيڻ (ڪم يا خيال ۾) -
پيخود ٿيڻ - غلطان ٿيڻ - مگن ٿيڻ - رٿل رهڻ -
رٿل رهڻ .

== مِجَوُ ٿيڻ: وِڃڻ: زائل ٿي وِڃڻ - آڏامي
وِڃڻ - گم ٿي وِڃڻ - غائب ٿي وِڃڻ . عاشق ٿيڻ -
مست ٿي وِڃڻ - چٽيو ٿي وِڃڻ - فريفتہ ٿي وِڃڻ .
غلطان ٿي وِڃڻ - مگن ٿي وِڃڻ .

== مِجَوُ ڪري چڏڻ: مِٽائي چڏڻ - زائل
ڪري چڏڻ - گم ڪري چڏڻ . مُشعر ڪري
چڏڻ - بٽ بنائي چڏڻ . موهي چڏڻ - عاشق بنائي
چڏڻ - فريفتہ ڪري چڏڻ .

== مِجَوُ پُٽ: مِجَوُ پُٽون: ٺ. ڪم شدگي -
بي خبري - بي سُرَتائي - اغراق . شيفتگي -
فريفتگي .

● مِجَوُ: مِجَوُ: ذ. (ع. حَوُ = هن ڦيرايو)
زمين ٻئي ڪنهن به آساني جسر هي وچ واري هڪ
خيالي ليڪ (جنهن تي ڌرتي يا ڪوبه آسماني
جسر ٿري) - مٽار . گاڏي جي وچين لوه واري
ڪار - لوه جي ڌرتي (جنهن سان ڦيٽا ٿون) -
سرائي - ڌرتي - ڌرو .

== مِجَوُ ري: مِجَوُ ري: صفت. مِجَوُ وارو -
گول ٿرندڙ - چڪر وارو .

● مِجِيٽ: صفت. (ع.) . گهيڙندڙ - گهيرو
ڪندڙ . قبضو ڪندڙ - قبضي ۾ آڻيندڙ - وڪوڙي
ويندڙ - وڪوڙيندڙ . (آصفيه) . گنجائش وارو -
سمائيندڙ . گهيڙيل - وڪوڙيل . وسيع - پکڙيل .
ڪشادو - ويڪرو .

● مِخادِم: ذ. صفت. (ع. خادم جو جمع)
ڪم ڪار هلائيندڙ (خاص ماڻهو) - جملي ڪم
ڪندڙ جا اڳواڻ - ڪارڪن . ديوان - ڪمدار -
ڪارائو . خدمتگذار - ٻيلي - ٻانها - نوڪر . ڪاتيدار -
ٻنيءَ جو مالڪ - اجايردار - جو خدمتگار کان ٻني آهاد
ڪرائي ان کي حصو ڏيندڙ . ڪڙمي - هاري -
ڪاشنگار - پٽير - ونڊير .

== مِخادِمِي: ٺ. وِزارت - ديوانگيري -
ڪمداري . خادمي - نوڪري - بڙگيري - ٻانڀڻپ -
خدمتگدازي . مخادم جو ڪم - گهاٽيداري -
اجايرداري - مخادم جا حق حقوق . ڪڙميت -
هارڻپ - ڪاشنگاري - گيتي .

● مِخادِمِي: صفت. (ع.) . بزرگ - پٽلارا -
سڳورا - سعييد - نيڪ - شريف .

● مِخاطِب: ذ. (ع. خُطَب = هن سامهون
ڳالهائڻ) روبرو ڳالهه ڪندڙ - خطاب ڪندڙ -
ڳالهائيندڙ - گفتگو ڪندڙ - هر ڪلام - سُرُون -
الاڻو . تقرير ڪندڙ - وياڪيائي . ذوراڻو ڏيندڙ -
ڪاوڙ ڄندڙ .

== مِخاطِبِ ٿيڻ: روبرو ڳالهائڻ - سامهون چوڻ .
خطاب ڪرڻ - خاص آدميءَ جي طرف ڌيان ڏيئي
ڳالهائڻ . (ڪاجرا) - چوڻ - اڪڻ - وڌا ڳيان
ڪرڻ - لڳچر ڪرڻ .

● **مُخْتَلِفٌ**؛ صفت. (ع. خَلَفَ = ناسواق) اختلاف ڪندڙ۔ اڻ مهيل۔ ناسواق۔ هڪ جهڙو نه۔ غير جنس۔ ٻي جوڙ۔ جدا۔ ٻيو۔ ڌار۔ ٻيءَ طرح جو۔ ٿيارو۔ علحدو۔ پڻاڻ پڻاڻ جو۔ قسمن قسمن۔ نموني نموني۔ طرحين طرحين۔

● **مُختَيَار** ۛ **مُختَيَار**: صفت. (ع. مختار)
 چونڊيل - چانڊيل - پسند ڪيل. اختيار ڪيل.
 اختياريءَ وارو - بااختيار - ڪُل مختيار -
 خودمختيار - موقتتر - مواءِين - آزاد. پنهنجيءَ
 وارو - هوند وارو - رضا جو رانو - چوڻي پلانڊ -
 پاڻ پيو - روءِ سٺو - پنهنجي سر - پاڻ سهاڙو -
 شتر هي سهارو - مطلق مالڪ - ڌڻي - وارث.
 ايجنٽ - گماشتو - دلال - بيٺا پروائي وڪيل -
 وڪيل. ڪارڪن. ناظم - خانسaman - پنداري -
 مودي. متولي.

==مُختيار ڪار== & مُختيار ڪار: ذ. صفت.
ڪم وارو - ڪم ڪندڙ - ڪاردار. متولي - سنڀال
ڪندڙ - مهتم - ڪارپرداز.
==مُختيار ڪاري== & مُختيار ڪار پئون:
ث. ڪم ڪرڻ جي آزادي. ڪم جي سنڀال -
مهرباني - اهتمام.

۱۔ مختيار نامو ۽ مختيار ناميا؛ ذ. لکيل
اختيار نامو۔ لکيل دستاويز۔ مختياريء جي سند۔
وکالت نامو.

۱۔ مختیاری ۲۔ مختیاری یون؛ ث۔ عام اجازت۔
 موکل - اختیاری - اجازت۔ خود مختیاری -
 مستنصر تما - آزادی۔ بی محتاجی۔ حاکمی -
 مجاز - حکومت - دیگو - اختیاری۔ پرمال - هلندی -
 پھچ۔ سند۔

● مڻختيار ڪار ۽ مڻختيار ڪار: ذ. صفت.
(ع. مختيار = آزاد + ف. ڪار = ڪم). پنهنجي
مرضيءَ موجب ڪم ڪندڙ. روينيو کاتي جو
هڪ عهددار - تعلقي جو آفيسر - تحصيلدار.

- مختيارڪار جي ۵. مختيارڪار جون ۱
ث. مختيارڪار جو ڪم. مختيارڪار جي آفيس -
تعلقي آفيس - تحصيلداري.

● مُخَالِفٌ مُخَالِفٌ : ذ. صفت. (ع. خَلَفَ)
هر گاه هر آذو ايندژ - برخلاف - و رت - پرتي
كول. خلاف تيندژ - آيتژ ويندژ - آذو ايندژ.
دشمن - ويرى - دژ. مدعي. اولدو - آيتو -
پنيرو - آيتژ. ائانو - آذو - سامهون (واء).

= مُخَالَفَتٌ & مُخَالَفَتُونَ: ث. برخلافی -
 وِ کھن - اختلاف - پید - آلتیٹو - ضد - منہن موڑ۔
 مقابلو - سامہٹائی۔ آوند آئی - آبٹائی - ناموافق۔
 پیائی - ڈھنچائی - ویر - ککالت - وِرود -
 عداوت - دشمنی - خصومت۔

۱۔ مخالفتِ کَرَن؟ اختلاف کَرَن۔ برخلافی کَرَن۔ ورود کَرَن۔ برخلاف وچن۔ آہتر وچن۔ مقابلہ کَرَن۔ آڈو تئیں۔ سامہون تئیں۔ دشمنی کَرَن۔ ویر وچن۔ ضدیت وچن۔ کشیدگی کَرَن۔ اعتراض کَرَن۔

● **مُخْبِرُ:** ذ. صفت. (ع. خبر) خبر ڏيندڙ۔
 خابِرُ و۔ قاصد۔ پيغمبي. نياپو ڏيندڙ. جاسوس۔
 ڏاهو۔ چغئل۔ جوثيت۔ چاري۔ سونجهو۔
 جاجوس۔ چانچوس. چاڙتو۔ نياڪر۔ ڌال۔
 وچ وارو.

- مُخْبِرِي ۞ مُخْبِرِيُون: جاسوسي.
 • مُخْبُو ۞ مُخْبَا: ذ. (ع. مخباء) ڪنهن شيء
 جي لڪائڻ جي جاء. ڍڪ واري ٽالهي - ڍاڪُون.
 ننڍو ڍاڪُون. دٻلو.

● **مُخْتَارٌ** & **مُخْتَارٌ**: ذ. صفت. (ع. خیر)
چونبندیل - پسند کیل - اختیار وارو - آزاد -
خود مختیار. (گاجرا).

● **مُختَصِرٌ**: صفت. (ع. ختَصِرَ = هن گھٹايو يا ٿورو ڪيو) اختصار ڪيل - گھٽائيل - گھٽ - ٿورو. ٿور اڪرو - خلاصو - منڍڪشيپ - سڄمل - ننڍو - ڪوتاهه. رواجي - هلڪو - راجبي - پورو پٽو - وڇوڙو - درسيانو - وڇڙو. (ظرف). ٿوري ۾ - جهٽ پٽ. (گلجرا).

== مِیختَ صَمرُ نَمُو یَسِی؟: ث. کَو تاهم قَلَمی -
چو تَ اکری - تَور اکری - شاور مَناب.

رَهسِيَه - پيڏي. (اسم خاص). شهزادي
زيب النساء جو تخلص.

● مُخَلّ؟ ذ. (ع). انڊيشو - اونو - آڪو -
فيڪر. ڊپ. (س-ش). (ن-ب).

● مُخَاب؟ ذ. پٺاڙي وڪر جو هڪ قسم -
دوا طور ڪم ايندڙ هڪ وڻ جو ٻج. (ف-ج).

● مُخَلَص؟ ذ. صفت. (ع. خَلَص). خالص
(دوست وغيره). سچو - سچائو - سچاڻو - سچو - سچو -

صادق - راستاڙ - ڪرو. صاف دل - بي ڪٽ -
بسڪيٽ - بي ربا - همدرد - حال وٺندڙ -

ڏک پائي - غمخوار - غمگسار - چٽل - آزاد - مڃرد -
ڪٺارو - چڙهو - وائو.

● مُخَلِصِي؟ مُخَلِصِيُون؟ ث. سچائي -
اخلاص. همدرد - غمگساري - وفاداري -

غمخواري - چڙهائي - اڪيلائي - وائڻائي. موڪ -
چوٽڪارو - رهائي.

● مُخَلُوط؟ صفت. (ع. خَلَط). مليل - گڏيل -
کاڌو - آميخت - گڏوچڙ.

● مُخَلُوق؟ صفت. (ع. خَلَق = هن پيدا ڪيو).
پيدا ڪيل - هدايتيل - ٺاهيل - جوڙيل - آهليل - خلقي -

رچايل. پراڻي - جيئو - ماڻهو - وارو - حيوان - جانور.
(ث). خلق - دنيا - سنسار - سرشتي - ڪائنات.

● مُخَلُوقات؟ ث. آهليل شيون - سرشتي - رچنا -
خلقت - آهستي - جوڙ - دنيا - جهان - سنسار.

● مُخَمَّس؟ صفت. (ع. خَمْس = پنج).
پنجن ڪنڊن وارو - پنج ڪنڊو. (ذ). شعر جو

هڪ قسم - پنجن مصرعن جو نظم. (آصفيه).
● مُخَمَّل؟ صفت. (ع. خَمَل). مشغولون؟ ذ. ث.

(ع. خَمَل). ريشمي ڪپڙي جو هڪ قسم -
نهایت نرم ۽ ريشمي ڪپڙو - پتيل.

● مُخْمُور؟ صفت. (ع. خَمَر).
شراب پيتل - پيتل. خمار چڙهيل - نشي ۾ چور -

خماريل - مدھوش - نشي - ڪيو - آلوٽ - مڳ -
مست - متوالو.

● مُخْتَلَف؟ صفت. (ع. خَلَف =
ڪندڙ وڏو) ڪندڙو - هيڃڙو - زاناو. خشتي - نرماند -

● مُخْتَد وٽر: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
(اڪثر سکر، حيدرآباد ۽ لاڙڪاڻي ۾).

● مُخْتَد وٽر؟ صفت. (ع). خدمت ڪيل -
جنهن جي خدمت ڪجي. بزرگ - عزت وارو -

مان وارو - معزز - سائين - آغا - آڳو - سوامي -
مُرَبي. مذهبي رهبر - پيشوا - هادي - امام.

● مُخْتَد وٽر پٽو: اسم خاص. تعلقي ڪوئيءَ ۾
هڪ ديهه جو نالو.

● مُخْتَد وٽر صاحب: اسم خاص. تعلقي دادوءَ ۾
هڪ ديهه جو نالو.

● مُخْتَرَج؟ ذ. (ع. خَرَج = هڪ نڪتو، وهيو).
اڪرڻ جي جڳهه - نڪال - لنڪه. بنياد - اصل -

ٻاڙ - مادہ - روت - اڪر ذاتو. (آصفيه). علم نحو
جي اصطلاح ۾ وات مان "الف ب" جي اڪرن

نڪرڻ جي جاء. آچار. وٽ ست - وڪڙ وڪڙ -
وڙ وڪڙ. هيٺ مٿانهين. نازنخرو.

● مُخْتَرُوط؟ صفت. (ع. خَرَط = چيليو).
پٽائي کير جي شڪل جهڙي ڪا گول شيء (جنهن جو

مٿ ٿلهو ۽ هيٺ پڇڙي سنهڙي ٿيندي وڃي) -
گاڙدم - سوچي - ڏاند پڇ. ڊول.

● مُخْتَرُوطِي؟ صفت. (ع. خَرَطِي = چيليو).
پٽائي کير جي ڊول جهڙي (ڪابه شيء) - گاڙدم -

ڏاند پڇو - گانء پڇو - ڊول شڪل.
● مُخْتَرَن؟ (ع. خَرَن). خزاني جي جڳهه،

گڏ ڪرڻ جي جڳهه - گودام. گنج. ذخيره.
(آصفيه). گنجينه مضمون - رسالو. ڪوش -

لغت.
● مُخْتَصُوص؟ ذ. صفت. (ع. خَص = خاص

ڪيو ويو). خاص ڪيل - خاص - وڻيش - آڏارڻ -
نجو - خالص. چونڊيل - ڏٺيل - ڏوچيل - جدا -

علحدو.
● مُخْتَف؟ صفت. (ع. خَف = هڪ هڪو هو).
هڪو ڪيل - گهٽ ڪيل - اختيار ڪيل -

ٿورو ڪيل - چانئيل - چانگيل.
● مُخْتَفِي؟ صفت. (ع. خَفِي). گهٽ -

پوشيديو - لڪل - گهٽ - خفي - اولائيو - نامعلوم -

● **مَدَّ** = مَدَّ؛ صفت. (سن. مَدَّیہ = شراب) پیٹل لاء نشیدار عرق۔ شراب۔ بادہ۔ دارو۔ مٹی۔ صہبا۔ مَدَّیہ سار۔ شراب طہورا۔ روحانی شراب۔
”وَتَّ وَتَّ وَتَّی ہِ مَتَّ مَتَّ مَدَّ پو“

(شاه).

(مند = مستی) نشو - مستی - خمار - متوالاں -
 سرشاری - مدھوشی - مند مستی - مخموری - کیف -
 چریائی - پاگلپٹو - جنون - سوداء - موہ - عشق -
 محبت - بہار - قرب - چاہ - لاڑو - چاہت - آند -
 خوشی - لطف - مزو - موجد - مغروری - گھمنہ -
 شیخی - ہٹ - دماغ - وڈن - موہ - دم -
 اغماض - غرور - بانور - آکر - ہٹ - اہنگار -
 وڈائی - تکبر - غنہ - ثناء - (صفت) - ہیبت -
 خماریل - مست - متوالو - مدھوش - خوش - سر ہو -
 راضی - نہال - پرمن - ماکھی - (کاہرا)۔

== بندہ مست : متد مست : ذ. صفت. نشی -
خماریل - مست چڑھیل - نشی ہر پڑ - پیتل - کیٹو.
== بندہ مغزو : ذ. صفت. مغزوری مان پریل -
ہیلو - ہوڈی - ہڈی. مٹی قریل .

● مَدَّ ۛ مَدَّوْنٌ : ت. مَنَدَّ - مَوَسَّر - رَمَتْ .

● مُدَا: ث. (ع. مُدَّة = مُدَو) وقت - سَو - عرصو. نيك وقت. مُدَو.

—مداڪٽرن؛ ليڪ وقت ٿيل. پورو ٿيل۔ ختم ٿيل.
 ”محشر ڪيو سڏا اڃ اڇوڪي ڏينھڙي“

(خان زئی).

● مداح: صفت. (ع. مدح = هن ساراھ کئي) مدح ڪندڙ - تعريف ڪندڙ - ثناخوان - صفت ڳائيندڙ. ڀٽ. ڪٽڪ. (أصفي).

● **مداح** = مداحون: ث. (ع. مدح = هن ساراھ کئی) تعریف - ساراھ - واکاڻ - ثنا - صفت - مدح. شعر جو ھڪ قسم - تعريفی ڀيٽ.

— متداحون ہڈائیں؛ خوشامد کرن۔ ہیئوں
مٹیوں گالہیوں ہڈائی خوش کرن۔

● مَدَاخِلَتٌ مَدَاخِلَتُونَ: ث. (ع. دخل) دخل - درك - دست اندازی - وج بر اگدا - مزاحمت. فیضو. تصرفی. قابو. تحت.

کٽسني، ٻڙسيءَ کان سواءِ. بي بهج - بي زورو -
بي وس - بي طاقت.

● مخوٺ ۽ مخوٺ: ذ. کيل - مسخري -
ٺٺول - مذاق - چرچو - چيٽ خواني - چرچو گهٽيو.
(آصفيه). خوش طبعي، فخر - مرڪز - ناز، مغروري -
گهٽنڊ - شيخني - هٽ - دماغ - وڌائڻ - هٽو - ڌر -
الحماض - غرور.

● مَسْخُولَ بَازِي: ت. مَسْخَرِي - نوك زلي -
نوك بازي - نولي - چرچو گهو - طعني بازي - مذاق.
- مَسْخُولَ كَرَن: كِيل مَسْخَرِي كَرَن -
نول كَرَن - مذاق كَرَن - چرچو گهو كَرَن -
نوك بازي كَرَن.

- مڇولي: ذ. صفت. چرچائي ڪهڻائي- مذاقي-
 ٺوڪراز- مسخري ڪندڙ. مغرور- هٽيلو- آهائي-
 سڃاڙي- آڦريل- دماغي- هٽي- فخر وٺندڙ- فاخترو-
 هٽيلو- ٽڪري. عاليشان- ٺٺ وارو- آدمير وارو-
 ديدڻي وارو- شان وارو- طُومان وارو.

مِخُولِيْ' ة مِخُولِيْوُنْ : ث. مِخُول -
مِخُول هَازِي .

● منڃي: اسم خاص. تعلقي ڪڪڙ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● **مُخَيَّرٌ**؛ صفت. (ع). خیرات کندڑ۔ فیاض۔
داتا۔ ذاتار۔ مہی۔ نہایت نیک۔

● مدد ۽ مدد، مددُون؛ ذ. ث. ڪشش -
چيڪ - تان. (آصفه). ڊيگهه - ڊگهائي - لمبائي.
عام نحو موجب ڪنهن به آچار کي چيڪ ڏيندڙ
نشاني - اکر جي آواز کي ڊگهو ڪندڙ علامت
”آ“. نشاني - علامت.

— مدد شدہ: مان: ظرف. کھٹی ڈاٹ ہاٹ مان۔
 صفائی: مان۔ چٹائی: مان۔ ظاہری: طرح۔ ہڈ رانی:
 مان۔ کٹہ: کٹہ۔ ظاہری نمونی چر۔

— مَدَ تَظَرُّ: ظرف. دَسَ جي حد تائين — حد نظر تائين. پيش نظر — مَدَ نِگَاحَ (ذ). اها شيءِ جا نظر جي سامهون هجي. قصد — ارادو — مقصد — مراد — منورث — منشا.

== مد نگاہ : ظرف . مد نظر .

پولو يا رچ نچائيندڙ. (ذ). فقيرن جو هڪ قسم.
(اسم خاص). هڪ جبل جو نالو.

● مَدَاقَعَتَ: ٺ. (ع). دفع ڪرڻ جي حالت.
روڪڻ - جهٽل - پتل - اٽڪ - رنڊڪ - وگهڻ -
منع. شڪست - هار. (أصفي).

● مَدَامُ: ظرف. (ع. دوام = هميشه) هميشه -
پاروھي - نيت - سدائين - سدا - دائيم - دائما - روز -
لڳاتار - بنا ناغي جي - سداسي - پراڻو - قديم -
ڪهنو - پختو - آڳاٽو - آڳيون - پراچين - پيرائين -
اڳوڻو.

● مَدَامِي: ظرف. هميشه جو - پاروھي - نيت -
سدائين جو - روزمرھ جو. قديمي - آڳاٽو - پراڻو -
ڪهنو - پراچين - جهونو.

● مَدَاوَمَتَ: ٺ. (ع). هميشگي. (گاجرا).

● مَدَبَرُ: مَدَبَرُ: ٺ. صفت. (ع. دَبَر -
تدبير ڪندڙ. صلاح ڏيندڙ - صلاحڪار - مشير -
پنھي. النظام رکندڙ - ڪارپرداز - ڪم هلائيندڙ -
سربراھ. وزير - ديوان - مٽري - ٻرڌان. عاقل -
قابل - هوشيار - دالاء - عقلمند - ڏاھو - سياڻو -
سهڃھو - دانشمند. سوچيندڙ - فيلسوف.

● مَدَتَ: مَدَتُون: ٺ. (ع. مَدَدَ جو بگڙيل).
مدد - واهر - سھائتا - حمايت. همراھي - پٺڀرائي -
مدارت - پرجهلو.

"مَدَتَ ٿي، ميهار! يار! ساھڙ! سائير سِير ۾."
(شاھ).

● مَدَتَ: مَدَتُون: ٺ. (ع). مدد -
عرصو - معياد - سمون - وقت - ٽائيم. ٺاڻو - مهل -
دِير. چڱڪ - زمانو.

● مَدَتَ: جو: قديم - آڳاٽو - پراڻو. (گاجرا).

● مَدَتَ خَتَارَجَ: ٺ. صفت. وقت گذري ويل -

مدي خارج - مدي پوري - رواج مان فڪري ويل.

● مَدَحَ: مَدَحُون: ٺ. (ع). ساراه -
واڪان - تعريف - حمد - ثنا - صفت - مداح.

آفرين - واه - واه - آست.

● مَدَحَتَ: مَدَحَتُون: (ت): ٺ. مدح -
سارھ.

● مَدَاخِلَتَ ڪَٽَرَنَ: دخل ڏيڻ - وچ ۾ ٿيڻي
هون - دست اندازي ڪرڻ - اٽڪاءُ ڪرڻ.

● مَدَارَ: مَدَارَ: ٺ. (ع. دَوَر) گردش جي
جاء - ڪنھن آسماني جسم جي دوري ڪرڻ جي
جاء - ڦيري جو چڪر - دائرو - گول - چڪرو -
حلقو. ڪنھن گره جو سچ جي چوڌاري ڦرڻ جو
رستو. ڦيرو - گھيرو. بنياد - پيڙھ - مَول. آڌار -
ٽيڪ - ڀروسو - سھارو. تعلق - واسطو. ڏسو -
ذميوار - جوابداري. مقصد - ارادو. (گاجرا).
(اسم خاص). هڪڙي مسلمان فقير جو نالو (جو)
مدارين يعني بازيرگن جو مرشد هو). (گاجرا).

● مَدَارُ النُّهَامَ: ٺ. صفت. آھو ماڻھو جنھن تي
سلطنت جو دارومدار هجي - وزير اعظم -
ٻرڌان مٽري. حاڪم - ناظم. سلطنت جو رڪن.
اڳواڻ. فوج جو حاڪم - سالار - سپھ سالار.

● مَدَارُ النُّيْهَارَ: ٺ. سچ جي اوج وارو وقت -
مٽيان ڦاڪ (اها ڊگھائي ڦاڪ، جا ڪنھن به
خاص هنڌ مان لنگهي، جنھن جي مٿان جڏھن
سچ ايندو آھي ته پوري منجھند ٿيندي آھي) -
گگول (آسماني گول) جي اها ڦاڪ، جنھن وٽ
ڪنھن هنڌ جي مٿان سچ جو يا ڪو تارو پوري
آناھنءَ تي پهچي ٿو. (گاجرا). ڏينھن جو وچ -
منجھند - پھو - پھري - نصف النھار.

● مَدَارَتَ: مَدَارَتُون: ٺ. (ع). مدارت جو
بگڙيل) خاطر تواضع - آدر پاءُ. پرجهلو - سھارو -
ٽيڪ. آٿت - ڏيڏ - تسلي - دلداري. مدت - مدد -
واھير - سھائتا - مددگاري.

● مَدَارَتَ ڏيڻ: تسلي ڏيڻ - دلداري ڏيڻ -
آٿت ڏيڻ. مدد ڏيڻ - واھير ڪرڻ.

● مَدَارَتَ: مَدَارَتُون: ٺ. ڏسو مَدَارَتَ.

● مَدَارِي: مَدَارِي: ٺ. صفت. (پرا. مَدَارَ
+ اي. سن. مَدَار + اين + ڪ = بازيرگ). بازي
وجهندڙ - ٽٽ. (گاجرا) - بازيرگ - راند يگر -
ڪيل تماضي وارو. هٿ جي چالاڪي وارو ڪيل
ڏيکاريندڙ - هٿ نٿ ڪندڙ - ڪيڏباز - اڪلي.

● مدءرا: ذ. (سن. مدءه). شراب. مئي. مدء. مدء.
 ● مدءاسي: ذ. زناني ڪهڙي جي ستن جو هڪ قسم.
 ● مدءرس: ذ. صفت. (ع. دءرس = هن پڙهيو).
 سبق ڏيندڙ. پڙهائيندڙ. معلم. امداد. سکيا ڏيندڙ. ماستر. پڻديت. آچاريه.
 ● مدءرسو: ذ. (ع. مدءرسة < دءرس = هن پڙهيو). پڙهڻ جي جڳهه (لفظي معنيٰ ۾ خد آهي = مڪتب = لکڻ جي جاء) - وديا آليه. تعليم گاه. درسگاه. پائشالا. دبستان. مڪتب. ختاب. ڪتاب. امڪول.
 ● مدءرسائو: ذ. صفت. مدرسي جو. مدرسي وارو. (گاجرا).
 ● مدءري: ذ. مدءريئون: ث. (سن. مدءرا = منڊي). ڪن جي ڪيوني. منڊي. (گاجرا).
 ● مدءعا: ذ. مدءعائون: ث. (دءعي = هن گهر ڪئي) گهر. طلب. مراد. مقصد. غرض. منشا. مطلب. تمنا. مئورث. مئورثي. ارادو. خواهش. مرضي. اچا. ڪامنا. آرزو. گهرج. غرض. پروجن. ارث. مطلب.
 "مان هيءَ من مدءعا پيو پڻو ڪر ڪارڪر."
 (قاسم).
 ● مدءعاعليه: ذ. صفت. آهو ماڻهو جنهن تي دعويٰ ڪجي. جوابدار. گنهگار. ذءعاري. جوابده. ذوءي. تهمتي.
 ● مدءعي: ذ. صفت. دعويٰ ڪندڙ. دعويدار. فريادي. دانهين. چيڪو. داد خواه. مستغيث. و رودي. دشمن. ويري. مخالف. رقيب. حريف. (ث. مدءعيه).
 ● مدءفن: ذ. (ع. دءفن = هن پوريو). دفن ڪرڻ جي جاء. مقام. قبرستان.
 ● مدءفون: ذ. صفت. دفن ڪيل. ڪم ڪيل. پوريل. لڪايل. لڪل. گجهو. مخفي. پوشيده.
 ● مدءڪي: ذ. مدءڪيون: (ڪ). ث. مهيءَ جو هڪ قسم (پني ڪاري). هيٺ اچو. ڊيگهه سوا فوت تائين. (ن. ب.).

● مدءحيه: صفت. مدح جو. مدح وارو. ساراه ڏيکاريندڙ. واکاڻيندڙ.
 ● مدءحو: ذ. ڪهڙي جي بيماريءَ جو قسم. اڳين ٽنگن جي مٿان ڦٽ. (مهيري).
 ● مدءد: ذ. مدءدون: ث. (ع). حمايت. سهائتا. ڪمڪ. امداد. واهر. همراهي. تائيد. دستگيري. معاونت. تعاون. (آصفه). آڌار. سهارو. ايڪ. ڏيڻ.
 ● مدءد جو هٿ ڊگهيڻ: مدد ڪرڻ. سهائتا ڪرڻ. واهر ڪرڻ.
 ● مدءد دهيي: ث. مدد ڏيڻ جي حالت. امداد. همراهي. واهر. سهائتا. آڌار. پٺرائي. دستگيري.
 ● مدءد ڏيڻ: سهارو ڏيڻ. سهائتا ڪرڻ. دستگيري ڪرڻ. حمايت ڪرڻ.
 ● مدءد ڪرڻ: سهارو ڏيڻ. سهائتا ڪرڻ. حمايت ڪرڻ.
 ● مدءد گار: ذ. صفت. مدد ڪندڙ. حمايتي. حامي. معاون. ساٿي. واهر. سهانڪ.
 ● مدءد گاري: ذ. مدءد گاريون: ث. مدد. واهر. سهائتا. حمايت.
 ● مدءد گهرڻ: ذ. مڪمل ڪرڻ. سهارو گهرڻ. امداد گهرڻ.
 ● مدءدو: ذ. صفت. مدد ڪندڙ.
 ● مدءدي: ذ. صفت. مدد ڏيندڙ. همراھ. گناه جهڙي ڪم ۾ همراھي ڪندڙ. (گاجرا).
 ● مدءد ڪوسو: اسم خاص. تعلقي ٿل ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● مدءدو: ذ. پسارڪي وڪر جو هڪ قسم. دوائن جي ڪم ايندڙ هڪ قسم جي گاهه جا سڪل پن. (ف. ج.).
 ● مدءر: ذ. صفت. آسٽر. مٽر. آئل. ڪاهوڙو. پختو. پڪو. ليٽر. ضدي. هوڏي. آئونو. شيدتي. نجس. ڪندي. نيرجو. آهنب. هنيلو.
 ● مدءرا: ذ. (سن. مدءرا). منڊي. جوکين جي ڪنن ۾ پائڻ جا ٿلها والا.

● مَدَڪَرُ ۽ مَدَڪَرُ: ذ. (سن. مَدَڪَرُ < مَدَڪَرُ) ڪَـسرت ڪَـرڻ لاءِ ڪاٺ مان ٺهيل ڏنڊون جو هڪ قسم - مَدَڪَر - مَدَڪَر - مَدَڪَر - مَدَڪَر.

● مَدَڪَر: ظرف. پَتِيءَ - مَدَڪَر - هَڏ - اصل - ٻينهر - هرگز.

● مَدَڪَر: صفت. (ع). دليل ڏنل - دليل سان ثابت ڪيل. معقول - ٺيڪ - درست - قريبن قياس - پتجا - صحيح - برابر. (آصفيه).

● مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر: صفت. مَدَڪَر - هَڏيلو - ايمانِي - مجازي - آڦريل - هَڏيل - دماغِي - مزاجي - گهمبدي - فخرڪندڙ - فاخر - ٽڪري - وڏائي خور. رُڪو روح. ٺٺولي ڪندڙ - ٺوڪ ڪندڙ - طعن زن. عاليشان - ٺٺ - وارو - اڏمبر وارو - دٻڏي وارو - تجمل وارو - مان شان وارو.

● مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر: ذ. (سن. مَدَڪَر) جاءِ جي چڙهي کي جهلي ٻيندڙ ڪاٺي (جهن جو هڪ ڇيڙو پٽ واري داسي سان هجي ۽ ٻيو پاسو مٿي چڙهي کي جهلي). انگاس جي چونڪ کي جهلڻ لاءِ ڦرهن مان هڪ ڦرهي. ڪنهن شيءِ کي (جهڙوڪ پتي يا دَڪي وغيره کي) ٺنگڻ جي ڪاٺي. ماڻهوءَ کي لڙڪائڻ جي ڪاٺي - ڦاهي - مَدَڪَر. پَرسم جو ديوتا - پَرسم - عشق. معشوق. (گاجرا).

● مَدَڪَر: صفت. (ع. مَدَڪَر = شهر) مَدَڪَر شهر جو رهاڪو - مَدَڪَر جو ويٺل. (اسر خاص). حضور رسول الله صلي الله عليه وسلم جن جو لقب.

● مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر: ذ. صفت. (سن. مَدَڪَر = مَدَڪَر) خراب - ٻڙو - ٻُرو - ڪينو - لڱو - مَدَڪَر - مَدَڪَر - مَدَڪَر - مَدَڪَر سان ڀريل - مَدَڪَر گهڙو - ڏڄڻ - ويري - دشمن - بدخواه. (ث. مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر).

● مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر: مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر: ٺ. ٻڙائي - ٻڙائي - ڪيڻائي - خزائي - مَدَڪَر - لڱائي - بدي. عيب. ڏوه. گهٽائي - ڪڇائي.

● مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر: ڏوهه گناه معاف ڪرڻ.

● مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر: ذ. چوٽائي جانور جي بدن جو هڪ حصو - گهوڙي، گڏهه ۽ خچر جي اکين جون ڪاٺ ٿورو پٺي وارو مٿي نڪتل حصو (گردن). (اٺ جي) ڪنڌ ۽ ٽوهي جي وچ وارو مٿيون پاسو. گهوڙي کي زين جي ڪسڻ کان ٿيل ڦڙي. (گاجرا).

● مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر: ذ. (ع. مَدَڪَر = وقت) عرصو - مدت - ميعاد - وقت. مهل - ٿاڻو - ويرم. مهلت - فرصت - وِڙي - ڇيڙي - وڇيڙي. انجام وارو وقت - ڪٺ. (ع. مَدَڪَر = گهڙ) گهڙ - طلب. مراد - مقصد - مطلب - مدعا. تقاضا. بحث - تڪرار - مناظرو - خرخسو - حجت - هوڏ - ڏيڏ - گهي. جهيڙو - جهيڙو - ٺٺو - رڳڙو - ٺٺو. دشمني - وِڙي - ٻُڙي - عداوت وِڙو.

● مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر: ميعاد ڀورو ٿيڻ - وقت ڀرجي اچڻ - انجام وارو وقت ڀورو ٿي اچڻ.

● مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر: عرصو وجهڻ - ميعاد رکڻ - ويجهي وجهڻ - وِڙي ڏيڻ - وڇيڙي وجهڻ - انجام وجهڻ. بحث ڪرڻ - تڪرار ڪرڻ - مَسْناظرو ڪرڻ. حجت ڪرڻ - هوڏ ٻڌڻ. بحث مباحثو ڪرڻ. وِڙي وجهڻ - دشمني رکڻ - ضديت رکڻ - ضد ڪرڻ - بغض رکڻ - ٻڙائي رکڻ. جهيڙو ڪرڻ - جهيڙو ڪرڻ - رڳڙو ڪرڻ - ٺٺو ڪرڻ - فساد ڪرڻ.

● مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر: ظرف. (مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر) مَدَڪَر ڀوري ٿيڻ تي - مقرر وقت گذرڻ تي. (گاجرا).

● مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر: ذ. صفت. (ع. مَدَڪَر). محرابي - مِجرايدار - ڪمائي - ونسگ وارو - ڏَنگو - ور وارو - گول - گولائون - چڪرائون.

● مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر: ذ. ٺ. (سن. مَدَڪَر = ڪَتَ). مَدَڪَر (= آڏو هي). اڇيون ماڪوڙيون. ڪَتَ. ساڪي - شهد. (غريب اللغات). (ن - ب). (سرڪيلان - گَر).

● مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر: مَدَڪَر هوش ۽ مَدَڪَر هوش: صفت. (ع. مَدَڪَر = هوش) هو گمراہ ٿيو) گمراہ - حيران - پريشان - سرگردان - وانڙو. ٻيهوش - بي سڌ - بد مست - مخمور - خمار ۾ پَر - سگن - متوالو.

● مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر: ذ. (سن. مَدَڪَر < مَدَڪَر) ڪَـسرت ڪَـرڻ لاءِ ڪاٺ مان ٺهيل ڏنڊون جو هڪ قسم - مَدَڪَر - مَدَڪَر - مَدَڪَر - مَدَڪَر.

● مَدَڪَر: ظرف. پَتِيءَ - مَدَڪَر - هَڏ - اصل - ٻينهر - هرگز.

● مَدَڪَر: صفت. (ع). دليل ڏنل - دليل سان ثابت ڪيل. معقول - ٺيڪ - درست - قريبن قياس - پتجا - صحيح - برابر. (آصفيه).

● مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر: صفت. مَدَڪَر - هَڏيلو - ايمانِي - مجازي - آڦريل - هَڏيل - دماغِي - مزاجي - گهمبدي - فخرڪندڙ - فاخر - ٽڪري - وڏائي خور. رُڪو روح. ٺٺولي ڪندڙ - ٺوڪ ڪندڙ - طعن زن. عاليشان - ٺٺ - وارو - اڏمبر وارو - دٻڏي وارو - تجمل وارو - مان شان وارو.

● مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر: ذ. (سن. مَدَڪَر) جاءِ جي چڙهي کي جهلي ٻيندڙ ڪاٺي (جهن جو هڪ ڇيڙو پٽ واري داسي سان هجي ۽ ٻيو پاسو مٿي چڙهي کي جهلي). انگاس جي چونڪ کي جهلڻ لاءِ ڦرهن مان هڪ ڦرهي. ڪنهن شيءِ کي (جهڙوڪ پتي يا دَڪي وغيره کي) ٺنگڻ جي ڪاٺي. ماڻهوءَ کي لڙڪائڻ جي ڪاٺي - ڦاهي - مَدَڪَر. پَرسم جو ديوتا - پَرسم - عشق. معشوق. (گاجرا).

● مَدَڪَر: صفت. (ع. مَدَڪَر = شهر) مَدَڪَر شهر جو رهاڪو - مَدَڪَر جو ويٺل. (اسر خاص). حضور رسول الله صلي الله عليه وسلم جن جو لقب.

● مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر: ذ. صفت. (سن. مَدَڪَر = مَدَڪَر) خراب - ٻڙو - ٻُرو - ڪينو - لڱو - مَدَڪَر - مَدَڪَر - مَدَڪَر - مَدَڪَر سان ڀريل - مَدَڪَر گهڙو - ڏڄڻ - ويري - دشمن - بدخواه. (ث. مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر).

● مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر: مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر: ٺ. ٻڙائي - ٻڙائي - ڪيڻائي - خزائي - مَدَڪَر - لڱائي - بدي. عيب. ڏوه. گهٽائي - ڪڇائي.

● مَدَڪَر ۽ مَدَڪَر: ڏوهه گناه معاف ڪرڻ.

بدبوء ڪرڻ - ڌڻپ ڪرڻ - ڇٽ ڪرڻ -
عقونٽ ڪرڻ.
● مَدَّ مڪي مَدَّ مڪيئون: ٿ. ماکيءَ جي
مڪ - شهد مڪي.
● مَدَّ مَدَّون: ٿ. زال - عورت - ناري -
مَدَّ (ن - ب).

”مَدَّ مَنجھ ويھ آھي اوسڙ آس م“

(شاه ڪرين).
● مَدَّ مَدَّ: ڏ. صفت. (سن. مَوَقَ) بيوقوف -
بي عقل - مَورڪ - احمق - بي سمجھ - الساڙي -
چٽسو - پوندو - ڪم ذهن - مَتَ هيٺ - آڏيو -
موڳو مٿر - اٿاسو - جاهل - مَورَ ھل - ڪُنڊ - جَورَ -
گھيلو.

● مَدَّو: ڏ. صفت. ڏسو معنيٰ مَدَّ (ڪاجرا).
● مَدَّو مَدَّو: ڏ. صفت. ماکيءَ جهڙو -
مٺو - شيرين. مزيدار - رس وارو - رسيلاو. مَرو -
مَڪنڊو - خوشبوءَ دار. مَئي مَرو وارو - مَرويلو.
موھڻو - موچارو - دلپسند - پيارو - وڻندڙ - نزاڪت
وارو - نفيس - نرم - ملائز - نازڪ.
● مَدَّو تا مَدَّو تائون: ٿ. ميناج - خوبي -
لطافت. (ڪاجرا).

● مَدَّو: ڏ. صفت. (سن. مَدَّو = وچ) وچ وارو -
وچولو - وچون - درميانو - وچڙو. ڏيمون - آهسته -
هريٺ - هريٺن - هوريان - ڍرو - ڏيري. جهيٺو -
جهڪو. (ڏ). سرگرم جو چوٿون مَرو يا قال -
ستن سَرن سان هڪڙي مَرو جو نالو. چتارو -
تنبورو. (ڪاجرا).

● مَدَّو مَرو: ڏ. ڏيمون مَرو - ڍرو مَرو. راڳ
جو چوٿون مَرو.

● مَدَّو (ٿ): ڏ. وات جي هڪ بيماري (نيزلو).
جنهن ڪري وات مان خراب بانس اچي.

● مَدَّ يان مَدَّ يان: ڏ. اسم. (سن. مَدَّو =
وچ + آهڻ = ڏينهن) وچ ڏينهن - منجهند -
پهري - ٻه ٻهر - نصف النهار. (ميٽ = گنڀڻ)
چڱهري کي جهلڻ جي ڦرهي - مَدَّو -
مَدَّ يان. (ڪاجرا).

● مَدَّ هوشي مَدَّ هوشيون: ٿ. بيهوشي -
بد مستي - متوالائي - بخموري - خمار - نشو.
● مَدَّو: ڏ. (سن. مَدَّو = گھڙي). گھوڙي
جو هڪ قسم جو مَنجُ. (شايد مَدَّو). گھوڙي
جي گردن. زين جي ڪسڻ ڪري گھوڙي جي
گردن تي زخم.

● مَدَّي مَدَّيئون: ٿ. (سن. مَدَّو = مَدَّو)
پُرائي - پُڄڻائي - خرابي - بددي - مَدَّائي.
دشمني - وير - بد خواهي. ڊوهه - دغا - ٺڳي -
ڪُٽ - فريب.

”مَدَّي ڏيرن مَن مَر آئون ڪليو ڪينڪاريان“
(شاه).

● مَدَّ يان مَدَّ يان: ڏ. (سن. ميٽ = گنڀڻ)
مَدَّو.

● مَدَّيچي: اسم خاص. تعلقي ڳڙهي ياسين ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● مَدَّو: ڏ. صفت. (ع. مَدَّو) چڪيل - تائيل.
ڊگھو - لمبو - دراز - طويل - وڏو. (آصف).

● مَدَّو مَدَّو: ڏ. صفت. (سن. مَدَّو =
وچولو) وچون - درمياني - وچڙو - وچولو - مَدَّو -
وچ واهو - منجهولو.

● مَدَّو: ڏ. (ع. مدينه = شهر) شهر - ٺنگر -
ٺنگري - بلده. (آصف). (اسم خاص). عربستان جي
هڪ شهر جو نالو (جنهن ۾ جناب رسالت مآب
صلي اللہ عليه وسلم جن جو مرقد مبارڪ آهي).
● مَدَّو مَدَّو: ڏ. (سن). ماکي - شهد - گلن جو
رَس - شراب - مَدَّو - مَئي - دارون. نشو. (ڪاجرا).

● مَدَّو مَدَّو: ڏ. جواني. (صفت) وڻندڙ. فرحتي.
(سن. مَدَّو = وچ) وچ - مَرڪڙو.

(صفت). وچون - وچ وارو - وچولو.
● مَدَّو آڪاس: ظرف. آڪاس جي وچ ۾ -

ڪاٻار تي - مٿان. ظاهر - چٽو. (سامي).
● مَدَّو مَدَّو: ڏ. صفت. شراب پيٽل - خمريل -
مست. (سامي).

● مَدَّو مَنجڻ: شراب جو گھڻي وقت رکڻ ڪري
ڇڻ ڪري وڃڻ. بانس ڪرڻ - ڪينو ٿيڻ -

● مَڌِيَان ڦاڪ ۽ مَڌِيَان ڦاڪُون ۽ ٿ. هڪڙي قطب کان ٻئي قطب تائين خيالي ليڪ (جا ڌرتيءَ کي ٻن حصن ۾ ورهائي) - زمين کي حصا ڪندڙ خيالي ليڪ. (گاجرا).
● مَڌِيَرُ ۽ مَڌِيَرُ (ڪ) ۽ ڌ. وڏو پٽڪو - ڦيڙهو - ڦيٽو - ڦيڙو - ڦيڙاهه - ڏناري - پڳ - ڀاڳ.
● مَڌِيَسْتُ ۽ مَڌِيَسْتُ ۽ ڌ. (سن. مَڌِيَسْتُ = وچ + سَنتا = ٻيٺڻ). وچ وارو - آمين - ثالث - ڌياڪر - سرپنڻج.
● مَڌِيَسْتُ ۽ ڌ. ساز جو هڪ قسم - ستار جو هڪ قسم - تنبور. سرگرم جي چوٿين سر جو نالو. (گاجرا).
● مَڌِيَ ۽ ڌ. مشڪل سان - مٿس مٿس - مٿس - آڃا - لاچار - ورلي.
● مَڌِيَ ۽ مَڌِيُون (ل - ٿ) ۽ ٿ. (سن. مَڌِيَسْتُ = سينگارڻ). ڪنوار جي ماڻهن کان ڪنوار ڪمي مليل ڪپڙن جو جوڙو - وڳو. سامان. (گاجرا).
(اسم خاص). تعلقي مڪرنڊ ۾ هڪ ديھ جو نالو.
● مَڌِيَ ۽ مَڌِيَ مَڌِيُون ۽ ٿ. ڪائن جو تَرهو - ٿلھو - تَرھو.
"ڪڪ. ڪانڊيرا، ڪاٺيون، ميڙي پٿر مَڌِي."
(شاهه - مھڻي).
پاڻيءَ جي مٿان ڪڪن ڪاٺين مان ٺهيل گهرڙو.
رُڇَ ڪي مٿي جهلڻ لاءِ ڪاٺن جو گڏو. ڏير - ڍڳ - سَٿو - گندار - تَھو. ڪاٺين جي پيري.
سَچين جو ڏير. ٻيھو. (ل). سامان جو ڍڳ - مَڌِي. سامان - اسباب (لس). ملڪيت - موڙي.
"تيلاهون مون مَڌِي آهي تنهنجو آسرو."
(خان زئي).
● مَڌِيَ ۽ ڌ. اسم خاص. تعلقي گمبٽ (خيرپور ميرس) ۾ هڪ ديھ ڳوٺ جو نالو.
● مَڌِيَ ۽ مَڌِيَ ۽ ڌ. صفت. مَڌو - ٿمون. ڍلو - مست - موڏن - موڳشت - ڪُند - موڳو مٿر. سادو سودو - ڳالهائڻ جو ٿلھو. پورڙو - ڪم عقل - ڪم فھر.
● مَڌِيَ آبِڻائي ۽ ڌ. اسم خاص. تعلقي ڪنڊياري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مَڌَارُ ۽ مَڌَارُ ۽ ڌ. راڳ جو هڪ قسم - مَڌار. ٿڌڙي ھير. جھوالو.
● مَڌَارُ ۽ مَڌَارُ (ڪ - ڪ) ۽ ڌ. زڪام - ليس - ٿڌ جو اثر.
● مَڌالو ۽ مَڌالا (ل) ۽ ڌ. ڍڳ. سامان - ٿڀڙ - اسباب. بار.
● مَڌاھو ۽ ڌ. اسم خاص. تعلقي ڏوڪري ۾ هڪ ديھ جو نالو.
● مَڌاھو ۽ ڌ. اسم خاص. تعلقي لوشهري ۾ هڪ ديھ جو نالو.
● مَڌو ۽ مَڌا (ل) ۽ ڌ. جنازو - لاش - لاشو - مَڌو - مَڌو.
● مَڌو ۽ مَڌا ۽ ڌ. صفت. (ٻار. سن. مَڌِيَسْتُ = مَڌو). اهو اوزار جنهن جي ڌار ٽڪي نه هجي - ٿمو - ڪُند - ٻي ڌار - ڌوڏ - ڪُٺل. ڪُند فھر - موڳو - موڳشت - موڏن - مَڌ.
● مَڌاڻپ ۽ مَڌاڻپُون ۽ ٿ. اوزار جي اڻ تيزائي - ڪُنداڻي - مَڌاڻي - ٿماڻي.
● مَڌاڻي ۽ مَڌاڻيُون ۽ ٿ. مَڌاڻپ.
● مَڌاھو (ل) ۽ ڌ. مَڌار.
● مَڌاھو ۽ ڌ. ظرف. يقيناً - خاطريءَ سان - پيشڪ - تصديق سان - سچ بچ - بنا شڪ شبهي جي - بلاشڪ - آوَس - ضرور - يقيني.
● مَڌِيَ ۽ مَڌِيُون ۽ ٿ. (سن. مَڌِيَسْتُ = سينگارڻ). سامان - ٿڀڙ - اسباب - مال. سامان سڙو - ٿڀڙ ٽاڙي. لڏپلاڻ جو ٿورو سامان.
"ميان جي مَڌِي، ٻه ڏلڻ تي ٿڌي."
(چوڻي).
مال - ملڪيت - دولت. محصول وٺڻ جي جاء - ناڪو. دريا جي ڪناري تي ڦاسيل ٻيلن يا مڇيءَ جي گڏ ڪرڻ وارو هنڌ. اها جاءِ جتي عمارتي ڪاٺيون وڪرو يا مڇواڙ لاءِ رکجن. (گاجرا). (مَڌ = خوشي) خوشي - آندڻ. (گاجرا).
● مَڌِيَ وارو ٿيڻ ۽ ڌ. ملڪيت وارو ٿيڻ - ڌنوان ٿيڻ - شاهوڪاري ٿيڻ - ڀاڳو ٿيڻ. سڪيو ٿيڻ - آسودو ٿيڻ.

● مڙي ڪيڻ (ت): مال ملڪيت ٻاهر ڪيڻ.
ٿيڙ ٿاڙي ڪيڻ - ڪارخانو ڇالو ڪرڻ.

● مڙي پڻو ۽ مڙي پڻو: صفت. (ف. ر = نه + من. دا = ڏيڻ) ڪنهن کي شيء ڏيڻ جو ارادو نه ڪندڙ - هڪو - ٻيڪشت - مڻ پيڙ - ڪنجوس - چمچوس - بڻيل - مڪي چوس - شور - مڙي - ڪيرپڻ.

● مڙي: (من. مڙا) جو ڳي فقيرن جي ڪنن ۾ پائڻ جا والا.

● مڙي ۽ مڙي پڻو (ڪ): ٿ. مڙي - ڪن جي ڪيوني. (گاجرا). مڙي جو هڪ قسم. ● مڙي مڙي (ٿ): ڏ. صفت. ٿوري سمجه وارو - سورڪ - بيوقوف - مڙي - گهيرو - پورو - ڪم عقل - مڙو سودو.

● مڙو ۽ مڙي: ڏ. گهوڙي جي پيرن جي بيماريءَ جو هڪ قسم (جنهن ۾ گهوڙو منڊ ڪائي). ٿوڻ ڪ - مڙي. مڙي جو هڪ قسم - شاڪر. ● مذاق ۽ مذاق: ڏ. (ع. ذوق) سواد - ذائقو - لذت - ساء - لاء - لطف - مزو - مڙي - رس - رسا - چٽ - چٽڪي - چٽڪو - چٽ - چٽشي - چٽر - وڻڻا. شوق - چاڻي - رغبت - لاڙو - ميلان - رجحان. خوش طبعي - ظرافت - ڀوڪ - ڪيل چرچو - مسخري - مڙو. حاضر جوابي - ٺڪو. - مذاق ڪرڻ: چرچو گهڻو ڪرڻ - ڀوڪ ڪرڻ - خوش طبعي ڪرڻ - مسخري ڪرڻ - ڪيل ڀوڪ ڪرڻ. ٺڪي ڪرڻ - ڪٽ ڪرڻ - دغا ڪرڻ - دولاب ڪرڻ. (ت).

● مذاقون ڪرڻ (ل): مسخري ڪرڻ. چرچا ڪرڻ.

● مذاقيت: ڏ. صفت. مسخري وارو - ڪلائيندڙ. چرچي بازي وارو (ڪلام).

● مڙي پڻو: صفت. (ع. ڏيڻ) غير مستقل مزاج) غير مستقل مزاج - ڦرڻو گهرڻو - سودائي. ٺڪي - انڌ ڏيڻ - غير شفاف - ناصاف.

● مڙي ڪرڻ ۽ مڙي ڪرڻ: ڏ. صفت. (ع. ڏڪر = تر) تر - مرد - مڙي - ٺنڪ - تروڻو - نرينو.

● مڙي ڪور ۽ مڙي ڪور: صفت. (ع. ڏڪر = هنن ياد ڪيو) ڏڪر ڪيل - ڏڪر ٿيل - موصوف. جنهن بنسبت ڳالهه ڪجي. (ڏ). ڳالهه - گفتگو - ڳالهه ٻولهه - هڪلاسي - ڏڪر - حقيقت. چوپول - چرچا. آڪاڻي - ڪٿا. بيان - داستان. ٻهاڪو - واڪيڻ - مثال - قول - وچن - چوڻي. آواها. شهرت. يادگيري - ياد - يادگيري.

● مڙي جا مڙي ڪور: ڄاڻ ڪي چٽيس جيڏين (شاه).

● مڙي ڪور ٿيڻ (ت): ڳالهه ٿيڻ - واقعو ٿيڻ - حادثو ٿيڻ - اتفاق ٿيڻ.

● مڙي ڪوري: ڏ. صفت. ڏڪر ڪندڙ - بيان ڪندڙ. چونڊڙ - ڳالهائيندڙ. ديواني ڪورٽ جو قاصد - بيل - ڪارروائي پڪاريندڙ.

● مڙي: ڏ. صفت. (ع. ڏل = خوار ڪيو). خوار ڪندڙ. نالو خدا جو. (گاجرا).

● مڙي: ٺ. بي عزتي - بدنامي - خواري. (گاجرا).

● مڙي مڙي: ٺ. (ع. ڏم = هنن ميار رکي) ڪيلا - نيندا - هيچو - شڪايت. بددي - ٻرائي. لعنت - ٺڪار - ملامت. (آصفه).

● مڙي مڙي: صفت. (ع). بد - خواب - بچڙو - ٻرو - زشت. لعنتي - ٺڪار پيل - ملامتي.

● مڙي مڙي: مڙي مڙي: ڏ. (ع. ڏم = ويو). وڃڻ جي جاء - رستو - لنگهه - گذر. (آصفه).

● مڙي مڙي: سلامتيءَ وارو رستو. طريقو. ٺٽ. ڌرم - دين - ملت - آمت. آئين. بت. ايمان - عقيدو - نشو - يقين. فرقو - ڪٽو.

● مڙي مڙي: مڙي مڙي: صفت. مذهب جو - مذهب وارو - شرعي - ديني - ڌرمي - ڌارڪ.

● مڙي مڙي: مڙي مڙي: ڌرم - خدا ترس - ويڪي. ٺٽي. ڪنهن جماعت مان ڇڄي ڌار ٿيل - فرقو وار. ڪٽر ٺٽي - ڪٽو - تعصبي. (گاجرا).

● مڙي مڙي سيڪ: سڪن جي هڪڙي جماعت جا اڇوت سمجهي ويندي آهي. (گاجرا).

● مَرُ: ظرف. (ف). پتل - پتلي - بي شک - بلاشک.
 شل - شال - هميشه - سدائين.
 - مَرُجان: ظرف. پتلي. (گاجرا).
 ● مَرُ: مَرُ - مَرُونُ: (سن. مل = مَرُ) مهيل - مهير - مِتي. بدن جي مَتي - گز - کتن مان نڪتل ڪچرو. کين - ڪچرو - گند - ٻُهر - گندگي. ميرائي - ميران - گندائي. (ڪپڙي کي لڳل) گندگي - ڪس. (ڪ). ٻائيءَ جهڙي شيء. (سڪي ۾ پيل) ڪوت - مَن - ڦٽ - جوڙو - غير. گهوڙي جي ڏندن تي ڪارو چيتو.
 - مَرِيڪُ ڪَرَنُ: (ڪ): ڪنهن جانور جو ويڙه کان پوءِ اور نه ڪڍڻ ڪري بيمار ٿيڻ.
 - مَرُ لاهين (ت): مِني لاهڻ - صفا ٿيڻ - آڇو آڇو ٿيڻ. ٿورو لاهڻ - احسان لاهڻ.
 ● مِرُ: مِرُ (ت): ڏاڪ چمسي راند ۾ ڪم ايندڙ ڪاٺي - ڏاڪ. (ل). راند جي مَرُ ٿيل جاء.
 ● مَرُ: ڏ. ٻسارڪي وگر جو هڪ قسم - خوشبودار گاهه جو هڪ قسم. ڪوڏر جو هڪ قسم (جو عربستان ۽ حبش ملڪ جي ڪن وٽن مان ملي ٿو. (گاجرا)).
 "عاقِل لَهْمُون اَنْبِ اِهْلَا جِي - مَرُ موچاري ڪار."
 ● مَرَاتِبُ: ڏ. (ع. مرتبہ جو جمع). درجا - رتبا - مرتبا - عهدا.
 - مَرَاتِبُو: مَرَاتِبَتَا: ڏ. (ع. مرتبہ = عهدو). درجو - عهدو - رتبو - مرتبو - پندوي. مان - شان - عزت.
 - مَرَاجَعَت: ڏ. صفت. (ع. رَجَع = هو واپس ٿيو). واپسي - موٽ - اٿل - ڦري واپس اچڻ جي حالت.
 ● مَرَادَ: مَرَادُونُ: ڏ. (ع. اراد = هُن گهڙيو هُن چاهيو). گهڙ - طلب - چڪ - چاهه - چاهت - چاهنا. خواهش - اڇا - منشا - سَت - ڪامينا - آشا - تمنا - دل جو لاڙو - آرزو - سَنڪَلپ - واسينا - ارادو - نيت - مقصد - مدعا - منورث - آميد - مرضي - آس - آرث - مطلب - غرض - آرزوئي - عارضو -

پروچن. مَجتا - باسوئي - نذر - نياز - پاس - سڪا - سڀسا. (آصفيه).
 - مَرَادَ پُوري: ٿيڻ: دل جو مقصد بحال ٿيڻ. مطلب پورو ٿيڻ.
 - مَرَادَ پُوري ڪَرَنُ: دل جو مقصد پورو ڪرڻ. مطلب پورو ڪرڻ - ڪم ڪڍڻ - آس پوري ٿيڻ.
 - مَرَادَ حَاصِلُ ٿيڻ: مقصد پورو ٿيڻ - مطلب حاصل ٿيڻ - دلي خواهش بحال ٿيڻ.
 - مَرَادَ وَنَدُ: مَرَادَ وَنَدُ: ڏ. صفت. هر دلچيز - پلمانس - سڃاهڙو - ڪيلڪ - وٽندڙ - موهن - مَني طبيعت وارو - مَني سڀاءُ وارو - پيرڪاري - سڃاهڙو. چيو مڃيندڙ - چنواڻ - چٽاڪر.
 - مَرَادَ وَنَدِي: مَرَادَ وَنَدِي: ڏ. مَرَادَ وَنَدِي: ڏ. هر دلچيزي - پلمانسي. (گاجرا).
 - مَرَادِي: ڏ. صفت. گجهو - مراد وارو. (گاجرا).
 - مَرَادِي: مَهْنَتِي: ٻي معنيٰ - اصطلاح معنيٰ. (گاجرا).
 ● مَرَادَ اَنُتُو: اسم خاص. تعلقي ڳڙهي ياسين ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● مَرَادِائِي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. تعلقي گهوڙا ٻاري ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● مَرَادَ پُورُ: اسم خاص. تعلقي سجاول ۽ تعلقي آٻوڙي ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● مَرَادَ شاهہ: اسم خاص. تعلقي جيمس آباد ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● مَرَادَ علي: اسم خاص. تعلقي ڳڙهي خيرپور ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● مَرَادَ علي: رَنَدُ: اسم خاص. تعلقي منجهوري ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● مَرَادِ ف: ڏ. صفت. (ع. رَدَف = هو پويان ويٺو) ڪنهن جي پٺيان سوار ٿيندڙ يا ويهندڙ. (هڪڙو لفظ ٻئي لفظ سان) هر معنيٰ ٿيندڙ.
 ● مَرَادُو: اسم خاص. تعلقي روھڙي ۾ هڪ ديھ جو نالو. (لست).
 ● مَرَادِي: مَرَادِ پُونُ: ڏ. روڪڙ - نقد - رقم - نقدي. دڪاندار جي آگر ۾ سڄي ڏينهن

= مُراقبي ۾ ورهڻ: هڪ دل سان ڌڻيءَ جي عبادت ڪرڻ.

● مَرَامَتَ ۽ مَرَامَتُون: ٺ. (ع. مَرَمَة > رم = مرمت ڪرڻ) پڳل ٿيل شيء کي جوڙڻ - ڳنڍ ٽوپ - داغ دوزي - سنڀال - دُرسَتي - ٺيڪائي. پڳل جاءِ وغيره کي لڻب چنپ ڪرڻ جي حالت - مرمت.

= مَرَامَتَ ڪَرن: ڳنڍ ٽوپ ڪرڻ - داغ دوزي ڪرڻ - مرمت ڪرڻ.

● مَرَائِي: اسم خاص. مزارِي بلوچن جو هڪ قبيلو (رستمائين جي شاخ). (ت - بلوچستان).

● مَرَاهِيُون: زيور - جواهر. (گاجرا).

● مَرَائِيَن: مصدر. (سن. مرد + ڪهڻ = هٿائڻ) هٿائڻ. بدفعلِي ڪرائڻ - ڳڻي مارائڻ.

● مَرَائِي ۽ مَرَائِيُون: ٺ. سارين جي ٻيجي جا ٻئي تيل - مَر - هي - موڙهي. (ل). (سڪي ۾ پيل) مَت - ڪوٽ - ڦيٽ - ملاوٽي ڌاتو - ڪَس - جوڙو - غدير.

● مَرَامَع: ٺ. (ع. مَرَامَع = چوڪنڊو) چوڪنڊو (جنهن جا چارئي پاسا هڪ جيترا هجن) - چورس - هٿم چورس. چوڪنڊيارو - چوٻاسو - چوڪنڊ - چوڪنڊو. گولي ڪنڊ چوڪنڊو.

● مَرَبُو ۽ مَرَبَا: ٺ. (ع. مَرَبَة = چاش) ميوي ۽ ڪنڊ جي چاش مان تيار ڪيل ميو آچار. مينڀي چٽي.

● مَرَبُوط: صفت. (ع. ربط = ٺهڪيو) قاعدي موجب ٻڌل - گرامر موجب رکيل. (گاجرا).

● مَرَبُوسَت ڪيل - ٺاهي رکيل - ٺيڪ ڪيل - سنواريل - سٽاريل.

● مَرَبِي ۽ مَرَبِي: ٺ. صفت. (ع. رَب = پاليندڙ) پاليندڙ - ٺهائيندڙ - پرورش ڪندڙ. تربيت ڪندڙ - سرپرست. سٺاڻا ڪندڙ - ٻُٽ پُرو - انڪراهي - پُشت پناه - دستڪير - حامي - مددگار. ٻزرگ.

= ميرت ٺ. (سن. مرت < مَر (ي) = مرڻ) موت. (گاجرا).

جي گڏ ٿيل رقم - موجودات - روزاني آوت - روزانو وڪرو. اڳئين ڏينهن جي بقايا (ٻئي ڏينهن تي) - بقايا. ڪالھوڪي آمدني. (ن - ب). (اسم خاص). تعلقي ڪنڊياري ۽ تعلقي وارو هر هڪ ديهه جو نالو. (لسٽ).

= مُرادي سنڀالڻ: تنقيد جمع ڪرڻ - نقدي شمار ڪرڻ. سڄي ڏينهن جو وڪرو وغيره جوڙ ڪرڻ. حساب ڪتاب سنڀالڻ.

● مَرَارَ ۽ مَرَارَ: ٺ. جو ڍڳ - ڍير - ڪوڙ - ڪوڙو - انبار - گدام.

● مَرَارِي ۽ مَرَارِيُون: ٺ. جواهرِي جي تارازي - ٽڪڙي - ڪاٺو - ننڍي ساهمي. (ج: مَرَارِي). ڏ. صفت. مَرهاڙ جو سامان وڪندڙ - مَرهاڙي.

● مَرَارِي ۽ مَرَارِيُون (ٺ): ٺ. ٻوٽي جو هڪ قسم. (ن - ب). "مَرَارِيُون" (ٻريل ٻريل).

● مَرَارِي: ٺ. (سن. مَرَارِي = مَرهه = نالو هڪ ڏيٽ جو + آرهه = دشمن) مُردُئيٽ جو دشمن - ڪرشن (مُردُئيٽ کي ماريندڙ) - وشنو. (گاجرا).

● مَرَايِلُو ۽ مَرَايِلَا: ٺ. اسم. (ع. مَرَايِلَة > رَسَل = موڪليو) خط - چيڻي - نام - رَقعو - لکيل پيغام. نياپو - سنيهو - پيغام - سنڊيش - پتيام.

● مَرَايِي ۽ مَرَايِي: ٺ. صفت. ڳهائيندڙ - ڳاٺو - ڳاٽڪ - راڳي - مُطرب - گنوڻيو - قوال - ڪٿو ٺ. (اسم خاص). مسلمانن ۾ راڳيندڙن جي هڪ ذات جو نالو - ميرائي.

● مَرَاتِبُو ۽ مَرَاتِيبَا: ٺ. (ع. مَرَاتِب = ڌيان) ڌيان - سوچ - ويچار - ڌن - غور - تصور. هڪ هنڌ ويهي ڪنڊ جهڪائي ڪيل فڪر. دل جي حضور سان خدا جو ڪيل ڌيان - خدا جو خوف - استغراق - تفڪر.

= مَرَاتِبُو ڪنڊن: عبادت جي وقت ڪنهن خاص نموني ۾ چادر ويڙهي، منهن ڍڪڻ. ڪپڙي جو جهنڊ هڻي ويهي عبادت ڪرڻ.

● ميرت لوڪ: موت جي جاء - جهان - فاني دليا - (هيءَ) ڌرتي. (گاجرا).
● ميرتب هفت. (ع. رتب = درجي وار رڪيو) ترتيب ۾ رڪيل - درست ڪيل - ترتيب ڏنل - ستواريل - ٺهيل - ڍنگ سان لڳايل - قريبي سان ٺاهيل. باقاعده. درست - تيار. تاليف ڪيل - گڏ ڪيل (ڪنهن ڪتاب ۾ ڪي مضمون وغيره).
● ميرتلب ڪرڻ: تيار ڪرڻ - درست ڪرڻ. ترتيب ڏيڻ - تاليف ڪرڻ - بنائڻ - ستوارڻ - اصلاح ڪرڻ. تصنيف ڪرڻ. (آصفيه).
● ميرتيبسان ميرتيبسان: ڏ. (ف). ٿانءِ جو هڪ قسم - ڪنهن ذاتو (جهڙوڪ) ٿاهي، پتل، چانديءَ وغيره) جو چٽسالي ٿيل جنڪ (Jug) - ڪاشيءَ جو جڪ - ڪٽولو. شيشي جي ٻرني. (ل).
● ميرتبسو ميرتبسا: ڏ. (ع. ميرتبته < رتب = درجي وارو ٿيو) رتبو - پندوي - منصب - عهدو - درجو. اوج - پلندي - اقبال - شان - مان - عزت - وڏائي - آب - تعظيم. دفعو - وارو - پيرڪو - پيرو - گهرو - وار - دفعو - لنگو - پيرڪ - وارو.
● ميرتبسو: ڏ. (سن. ميرتبسو < مير (ي) = مرڻ) موت جي وقت جا رواج - ختم. (گاجرا).
● ميرتد ميرتد: ڏ. صفت. (ع). ڪافر. دين ڪان ڦريل. اسلام جو مُڪر - منحرف. ملحد - بي دين - اڌرسي. ملاحون. مردود - سليج. (آصفيه).
● ميرتد ٿيڻ: دين ڪان ڦرڻ - ملحد ٿيڻ - ڪافر ٿيڻ.
● ميرتضي: ڏ. صفت. (ع). پسند ڪيل - پسنديدہ - چونڊيل - ڏٺيل - مقبول. برگزيده. (امر خاص). حضرت علي ڪرم الله وجهه جن جو لقب. (آصفيه).
● ميرٽڪا: ڏ. (سن. ميرٽڪا) مٽي. (گاجرا).
● ميرٽو: ڏ. (سن. ميرٽو < مير (ي) = مرڻ) موت.
● ميرٽيو: ڏ. (سن). موت - قضيو - رحلت - اجل - رٿو - فوت - وفات - وصال.

● ميرت ميرت: (ت): ڏ. انديشو - اونو - فڪر - گهڻي - اوسيو - انتظار. حياءَ - شرم - مرم - لڇ - ليجه.
● ميرت ميرت: (ت): ڏ. گاه جو هڪ قسم - ڏت جو هڪ قسم.
● ميرتو ميرتو: (سن). ميرتوان = اندر ديوتا). مان - وڏائي - آب - شان. اقبال - مرتبو - وڏو عهدو - پندوي. حشمت - دٻدٻو - فلڪ - روب - رعب - تاب. ڪنهن شيء کي ڀڄي سنهو ڪيل - چورو - ڀورو.
● ميرٽيو ميرٽيو: ڏ. (ع. ميرٽيوته < رٽيا = هن رنو ۽ ٻيو). مثل ماڻهوءَ بابت روئي ڪيل بيان (جنهن ٻڌڻ مان رحم اچي) - مٽيت جي صفت. پار - اوسارو - مانر - سڀاهو - روج - رودن - گريه - زاري - پٽڪو. نظم جو هڪ قسم. (آصفيه). واقعي ڪرپلا بابت دردناڪ نظم.
● ميرٽيو ميرٽيو: ميرٽيو خواني ڪرڻ - ماتم ڪرڻ - رٿ پٽڻ.
● ميرٽيوته ميرٽيوته: ڏ. صفت. ميرٽيا پڙهندڙ - پار ڪندڙ - اوسارا ڪندڙ.
● ميرجات ميرجات: (سن. ميرجاتا = حداثه شرم). ميرجانا - ميرجاد - ميرجادا - حياءَ - لڇ - مڃاهو - عار - سنڪوچ - حجاب - شرميلتا - ليجه - شرم. نيدات - شرمندگي - شرمساري - پشيماني - ننگ. "ميرجات ماريندي ان کي جو اصل انسان هوءَ."
(چار خان).
ورقارو - ورقاءَ - هلت - دستور - رواج - وٽيرو - پٽر - ميرشتو - هلي چلي - ريت - رسم - راه ريت - پرويز - رسومات. ڪنهن ٻئي جي دوستن لاءِ عزت. احساس (ٻين لاءِ) - لحاظ - مروت. نيڪي - چڱائي. مان - عزت - شان - مرتبو - مانارٿ.
● ميرجاتا ميرجاتا: ڏ. ميرجات.
● ميرجاتا کي مار هڻڻ: چڱائيءَ جو قدر نه هڻڻ. (ن. ب).
● ميرجات وارو: ڏ. صفت. حياءَ وارو - لڄائتو - شرميلو - لڄوندو - سنڪوچو - ميرجاد ڪو. غريب -

- میر'چی' ■ میر'چی': ذ. صفت. سرچن وارو۔
مرچائی - مرچن پیل۔

● مير چيڙو ۽ مير چيڙا (ت: ذ. صفت. ٺڳ -
د غاهاڙ - فريبي - د ولاهي - ڪٽيو - ٺڳي خور -
د غا خور.

● مير چيڙي ۽ مير چيڙيئون: ٿ. هٿ جي وچين ۽ ڏسني آڱر سان گڏي هنيل هڪو ڌڪ-جهيٽ - ٺوڪر.

● مَرُ چَڻَڱ ۽ مَرُ چَڻَڱڪ : ذ. وات مان وڃائڻ جو چَڻَڱ. (گاجرا).

● مَرُچو ۽ مَرُچا: ذ. صفت. کت۔ زنگ۔
 موریاں۔ زنگار۔ کتس۔ آتساہ۔ جوش۔ سرگرمی۔
 سیک۔ شوق۔ چاہ۔ چاٹی۔ خواہش۔ اچا۔ منشا۔
 کامنا۔ دل۔ رچی۔ چاہ۔

● مٽر چوٺ ۽ مٽر چوٺ؛ ذ. صفت. شور ۽
ڪنڇوس - چيچي مار - موذي - ڪيرهن -
ڪڏرچ - مٽڪي چوس - ڇمچوس - بهيل - سوسو -
ڏوسو - ڇمچوس - سوساٽو - مڇوس - مڇو ه. (ت).
= مٽر چوناٺو ۽ مٽر چوناٺا؛ ذ. صفت. شومياٺو -
ڪنڇوساٺو.

== مٽر چُونائِي * مٽر چُونائِيُون * ث . شوماني -
ڪنڇو مائي - ٻيڙي لائي - چمچ موي - موس -
ڪسيائي - تير تڪل.

● مترچٹوس' & مترچٹوس' (ت)؛ ذ. صفت.
مترچٹون'.

● مَرچُوءُءُ ۽ مَرچُوءُءُ (ت): ذ. صفت.

● میرج' ۽ میرج (ل): ذ. صفت. جھڑاک۔
 کاوڑیل۔ غصی وارو۔ ناراض۔ چھڑاک۔

● مَرْحُ: ث. (ع). خوشبوء دار دوا جو مک
قسم. (کاجرا).

● مَرَحِبَا ۞ مَرَحِبَانُون: ث. (ع. رَحِبَا)
شاپاس - آفرین - جس - تحسین - پليکار - جيڪار -
آدو - آدرپاءُ - آدرسگار - سواگت - خاطري -
خدمت - خاطرداري - ستمان - تهل - چاڪري -
تواضع (حرفِ ندا) آفرين! - جس! - واہ واہ! -

ڪم ڄاڻ - ڏيک - راه ريت وارو - رسم تي ڀورو -
هلي چلي وارو - مرجاتي - رواجي - نيات سان ڀورو -
لحاظي - مروتی .

- مٽر جاتيئي ۽ مٽر جاتيئي؟ ذ. صفت. حياءارو-
 غريب- لياقت وارو- مڙجات وارو. (ويشنوئن ۾)
 ڪاڏي پٽي جي رسمن جو سختي سان پابند. (گاجرا).
 ● مٽر جادا: ٺ. (سمن. مٽر پڙادا). مڙجات-
 مڙجاتا- مڙجادا.

= مَرْجَادَا ث. مرجات۔ مرجاتا۔ مَرْجَادِ
 = مَرْجَادَا كَ ۞ مَرْجَادَا كَ ذ. صَدِيتْ

مرجات وارو - مرجاتي . نيهڙو - حيا وارو .
 = مَر'جادَ وارو ۽ مَر'جادِ وارا: ذ. صفت.

● مَرَّ جَان ۽ مَرَّ جَان : ذ. (ع). پتھر جو ٹکڑا

(کپڙهاڻ تي مائل) - حيدرآباد - ڪشورني. ممبئي مان
لڪتل کپڙهي مٽيءَ جهڙي سخت شيء (جاڪن
جيتن جو مڪمل ڪوپر هوندي آهي). (ڪاڪرا).

● ميرچ ۽ ميرچ، ميرچون: ذ. ث. (من).
 (ميرچ = ميرچ). مصالحي جو هڪ قسم - مصالحي
 طور ڪم ايندڙ هڪ ٻوٽي جو ڦل - ميري.
 (ساوا ميرچ، گاڙها ميرچ، ڪارا ميرچ).

== میر'چائیسی' ۽ میر'چائیسی': ذ. صفت. سرچن وارو۔
مسالو۔ کـؤڑو۔ تیکو۔ کـڑو۔ مصالحی دار۔

- مير چي ٿري؟ ۽ مير چي ٿيون؟ ن. ننڍو مڙج.
(گاجرا).

— میریجہ لہجہ: سرچن کائیں سان ڪوڑان جو
اثر تیں - ڪوڑان - پومیرٹ - چیمین - مارت - جال -

کونجائجن - پوسرات کرن - تیز لکجن۔ میان لکجن۔
کاوڑ لکجن۔ دل ۾ کرن۔ ناراض تین۔ کاوڑ جن۔

غمو لہجی - خار لہجی - ہوسر تہی - ہوسرائی .
 بغض لہجی - حسد وئی - ضید کرن - تیسو کرن .

== میریجہ صالحہ گدڑن: کساڈی کس
سواڈی کڈن۔ طعام کی لذیذ کڈن۔ سلوٹو کڈن۔

کوڑ سچ ملائی گالہ مر وڈاء کرن۔ آناء کرن۔
وڈائی گالہ کرن۔ اینگھ کرن۔ بیگھ کرن۔

اہتمام کریں۔

شباباس! - ڇا چئجي! - سبحان الله! ڀلي ڪري آيا -
جيءُ ڪري آيا - خوش آمديد.

● مَرُ حَبَا ڪَرَنُ: آڌر پاءُ ڪرڻ. نيچ چٽوڻ -
خوش آمديد ڪرڻ. پيليڪار چٽوڻ. واه واه
ڪرڻ. شاباش چوڻ. آفرين ڏيڻ. جس ڏيڻ.

● مَرُ حَلَوُ مَرُ حَلَا: ذ. (ع. مَرُ حَلَه > رَحَل
= روانو ٿيو) منزل جي جاء - ڪوچ جي جاء - ڊاڀو -
نيڪاڻو - منزل - منزل گاهه. سفر - مسافري. ڪوچ -
روانگي. هڪ ڏينهن جو سفر. درجو - مرتبو -
عهدو - پدوي. (آصفيه).

● مَرُ حَلَوُ طَنِي ڪَرَنُ: منزل پوري ڪرڻ -
مسافري ختم ڪرڻ. ڊاڀو ڪرڻ - منزل گاهه
ڪرڻ. معاملو ختم ڪرڻ - ڪم پورو ڪرڻ. (آصفيه).

● مَرُ حَمَت: ٺ. (ع. رَحَم) رَحَم - قياس -
دَيا - ٻاجهه. مهرباني - ڪيرپا - ڀلائي. نوازش -
عنایت. احسان - ٿورو - لائق. ڀڄڻو - وڙ. (آصفيه).

● مَرُ حَمَت ڪَرَنُ: عطا فرمائڻ - عنایت ڪرڻ -
بخشن - ڏيڻ. (آصفيه).

● مَرُ حَوْمُ مَرُ حَوْمُ: ذ. صفت. (ع.
رحم) رحمت ٿيل - رحمت ڪيل - ٻاجهه ڪيل -
بخشيل - مغفور - رحم ڪيل - رحمتي - توازيل.
مري ويل - فوٽي - گذريل - مٿل - وفات ٿيل -
وفاتي. چڻشئي - سرگبشي - سرگواسي.

● مَرُ دُ مَرُ دُ: ذ. (ف). نَرُ (مائهو) -
نرينو - مذڪر - نروڻو. (ماديءَ جو ضد). مائهو -
آدمي - آدم ذات - انسان - پشتر - آدم زاد - ڀرڻ -
شخص - مَنَش - مانس. گهر وارو - مڙس - خاوند -
شوهر - پٽار - پتي - سوامي - وڙ. ڪوبه (ڌاريو)
مائهو - مڙسالو. (ذ. صفت). پهلوڻ - شجاع -
بهادر - سورهيہ - وڙ.

● مَرُ دَا مَرُ دِي مَرُ دَا مَرُ دِيُون: ٺ.
زبردستي - زوري - ڏاڍائي. (گاجرا).

● مَرُ دَانِيگِي مَرُ دَانِيگِيُون: ٺ. مڙسي -
مردِي - مرداني - جوانمردِي. بهادري - دليري -
سورهيائي - شجاعت - جرئت - ساهمس - ستيا -
فاڪ - سگهه - قوت - آستريگي - شهزوري.

● مَرُ دَانُو مَرُ دَانُو: ذ. صفت. مرد جو - مرد
وارو. مڙسيءَ جو - مڙسيءَ وارو. همٿ ڀريو -
چاڻيءَ وارو - جرئت وارو - بهادر - بانڪو - دلير.
مضبوط - جاڏو - جبرو - ٻليار - ٻلي - ٻرتل -
ڪراڙو - ڪٽاڪڙي - سگهو - سترو - سگهارو -
سگهائو - ستر - زورائتو - زور ڀريو - سگهو -
قوت تي - سگهي - ستائتو - قرارو - توانو - ستائو -
پتلوان. تندرست - چڱو ڀلو - نرويو - جوڀ -
نيمرو - چاق چڱو ڀلو - خوش باش - جوڙ. (ٺ).

● مَرُ دَانِي مَرُ دَانِيُون: ذ. صفت. معنيٰ ڏسو
"مَرُ دَانُو". (ٺ. مَرُ دَانِي مَرُ دَانِيُون).

● مَرُ دَانِي زَال مَرُ دَانِيُون زَالُون: ٺ.
دلير عورت - همٿ واري زال. آڏاڏيهگي.

● مَرُ دِڪُو مَرُ دِڪُو: ذ. صفت. مرد جو -
مائهو جو - مائهو جهڙو.

● مَرُ دُ مائهُو: ذ. صفت. مڙس مائهو - نر -
نروڻو - مذڪر - ڪوبه آدمي - مائهو - انسان
ذات - آدم ذات - آدم زاد - پشتر - شخص.

● مَرُ دُ مِيْدَانُ: ذ. صفت. ميدان جو مرد -
لڙائيءَ جي ميدان ۾ مقابلو ڪندڙ - جنگي جوڌو.
جوان مرد - دلاور - دلير - بهادر.

● مَرُ دِي: ٺ. مڙسي - مردانگي - مردانيت -
همٿ - بهادري - سورهيائي - دليري - سورمائي.
انسانيت - مائهو - شرافت. قوت باهه جي طاقت -
مڙسي - شهوت. ماده توليد - ذات.

● مَرُ دارُ مَرُ دارُ: ذ. صفت. (ف). مَرُ دارُ =
پنهنجي موت مٿل (پنهنجي موت مٿل - مٿو -
مَرُ ده. مري ويل - (ڪو حلال) جانور (جنهن کي
تڪبير نه پئي هجي). مري ويل جانور - ڏوٺي.
اهوتتر - ناپاڪ - پنايت - ناجائز - نجس - ارهتدو -
لارو - غير شرعي - ناحقي - حرام - پرشت -
ڌرم دوشي - غير مباح. گندي ڦٽ مان ڪڍيل
مانس. (گاجرا). مسٽ - ڪانٽ - آربي - ٿوٺي -
مٽيو ساٿ - ڍاڪن ڍلو - ڪاهل - عاري -
ڪم ڪوس - شومتي - ڪم چور - نيڪار - ڍلو -

● میرزا پور جا پير: اسم حسن. تعلقي وارو ۽
تعلقي مڪرنڊ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مَرُوسَاو ۽ مَرُوسَلَا : ذ. (اصل لفظ مَرُوسَلَه).
خط-چئي. (گاجرا).

● مَرُوشِيْد ۽ مَرُوشِيْد : ذ. صفت. (ع. رَشْدَ
= هن هدايت ڪئي) هدايت ڪندڙ - هادي.
چڱي وات ڏيکاريندڙ. الله جو رستو ڏيکاريندڙ -
ڌرمي رهبر - مرشد - پيروهيت - گرو. رهنمائي ڪندڙ.
استاد - چالاڪ - هوشيار. (آصفيه).

● مَرُوشِيْدِي : بڻ. ديني هدايت - مرشد جو ڪم - رهنمائي.
● مَرُوصَع : صفت. (ع. رَصَع = جڙيل)
هين جواهرن سان جڙيل - جڙدار - جڙت ڪيل.
● مَرُوض ۽ مَرُوض : ذ. (ع. مَرَض = بيماري)
بيماري - ڏوار - آگاهائي - روڪ - ناچڱائي - لڳائي -
ڏوج - ڏجهندو - ڪئمرائي - آزار - بي مزائي -
ناچاڻي - ناچاقائي - پيڙا - عذاب - ڪشت -
درد - تڪليف - علالت. (صفت). ڳم - ڀرو -
مست - ڪاھل - آرسِي - ٽوٽي - ڀرو.

● مَرُوضِي ۽ مَرُوضِي : ذ. صفت. بيمار - مريض -
روڪي - مريضيل. (گاجرا).

● مَرُوضِيْل ۽ مَرُوضِيْل : ذ. صفت. مرض ورتل -
روڪي - بيمار - ڏڪيو - ڏٺاري. جيءَ جڏو -
ڏجهارو - ناچڱو - اگهو - سڪالو - بي مزي - بي خوش -
ناخوش. مرض پيدا ڪندڙ. صيحت پڪاڙ - ناگوار -
بچان جهڙو - ناموافق.

● مَرُوضِي : مَرُوضِيُون : ث. (ع. رَضِي =
هُو مهربان هو). خواهش - ارادو - آرزو - اڇا -
خوشي - مٽ - آشا - تمنا - مراد. پسند - پسندي -
پسندگي - چاهه. قبوليت - مڃتا - منظوري - رضا -
رضامندو - اختيار. اجازت - پروانگي - موڪل.
(آصفيه).

● مَرُوضِي : ٽي ٽڄائين : پنهنجي مرضيءَ تي هلائڻ.
● مَرُوضِي : رڪن : ڪنهن جي خوشيءَ موجب چيو
قبول ڪرڻ - دل رکڻ - دل وٺڻ.

● مَرُوضِي : سان : ظرف. رضا خوشي - خواهش
موجب - مرضيءَ موجب. پاڻ مرادو - از خود. قصداً.
● مَرُوضِي : موجب : ظرف. خاطر خواهه -
پسنديءَ موجب - وٺڻ جهڙو - دل تي.

● ميرزائي : اسم خاص. بگٽي بلوچن جو هڪ
قبيلو.

● ميرزا واهه : اسم خاص. تعلقي شڪارپور ۾
هڪ ديهه جو نالو.

● ميرزائي : اسم خاص. تعلقي ڏوڪريءَ ۾ هڪ
ديهه جو نالو.

● ميرزو ۽ ميرزا (ل) : ذ. ڳڻهه جو هڪ قسم.

● ميرزاهه لغتاري : اسم خاص. تعلقي سجاول ۾
هڪ ديهه جو نالو.

● مَرُوس ۽ مَرُوس : ذ. (سن. پَرُوش = مڙس).
ٿر - نروٽو - مذڪر. ماڻهو - آدمي - آدم ذات -
انسان - پٿر. مرد - پَرُش. چمڻو - شخص. پٿار -
مڙس - شوهر - ور.

● مَرُوسَاو ۽ مَرُوسَاو : ذ. مَرُوس - مڙس.

● مَرُوسَاو ۽ مَرُوسَاو : ذ. صفت. مڙس جو -

مرد جو - مڙساڻو. مڙسيءَ جو - مڙسيءَ وارو. مردانو -

جانئو - بهادر - طاقتمند. (ث. مرسائي ۽ مرسائيون).

● مَرُوسَايِي ۽ مَرُوسَايِيُون : ث. مڙسي -

مڙدي.

● مَرُوسِيَايِي ۽ مَرُوسِيَايِيُون : ث. مڙسي -

مڙدي. انسانيت. طاقت - جوانمردِي - هيٺ -

دليري - بهادري.

● مَرُوسِيُون : ذ. مڙسي - مڙسپائي - مردِي.

● مَرُوسِيُون ۽ مَرُوسِيُون : ذ. مڙسپائي - مڙسپائي -

مڙسي.

● مَرُوسِي ۽ مَرُوسِيُون : ث. سورتا - بهادري -

مڙسي - مردانگي - هيٺ - جوانمردِي - دليري -

طاقت - پتل - ويرقا - هيٺ - جواني - جوين.

قوت باهه - مڙدي.

● مَرُوسِيِي ۽ مَرُوسِيِيُون : ث. صفت.

مڙس واري - پٿار واري - پٿريل - شادي ڪيل -

سهاڳن - ور واري - ور پتي.

● مَرُوسِل ۽ مَرُوسِل : ذ. صفت. (ع.

ارسل = هن موڪليو). ارسال ڪيل - موڪليل.

رسول - پيغمبر - نبي. اهو نبي جنهن تي خدا

جي طرفان ڪتاب لڳو هجي.

● مترطوب: صفت. (ع. رطب = پُسيو) پُسيل - تر - پُگل - آلو. رطوبت واري (شيء). ٿلهو - موٽو - قوڻانگ.

● مترعوب: صفت. (ع. رعب = رعب هيٺ آيو) رعب هيٺ آيل - ڊڙل - خوفزدہ. حشمت ۾ آيل - هيٺيل.

● مرغ: ذ. (ع. ساڻو گاهه). مترغزار: مترغزار: ذ. نرم گاهه جي جاء - سبزہ زار - ساوڪ.

● مرغ: مرغ: ذ. (ف). پکي - پرنڊو - پرنڊو - پکيڙو - طير - پچي - پکشي. اڏامندڙ ماھوارو - اڏند. (کارو). ڪڪڙ - مرغو - خرؤس. (آصفه).

● مرغ آبي: ذ. پکي جو هڪ قسم - ڪرڙو پکي - چيڪلو - چيڪلو پکي.

● مرغ سحر: ذ. ڪڪڙ - مرغو - مرغ. بلبل - بربل.

● مرغ سليمان: ذ. پکي جو هڪ قسم - هڏ هڏ - کاڌ ڪٽو.

● مرغ صبح: ذ. مرغ سحر. مرغي: مرغي: ذ. ڪڪڙ - ڪڪڙي.

● مرغابي: مرغابيون: ذ. (ف. مرغ + آبي = پاڻيءَ جو پکي) پاڻيءَ جي پکيءَ جو هڪ قسم - بندڪ جو هڪ قسم - آڙي.

● مترعوب: صفت. (ع. رغب = رغبت ڪئي) رغبت ڪيل - دل لڙائيندڙ - من ڪي وٺندڙ - دل پسند - پسنديدہ - وٺندڙ - دلچسپ - دلبر - دلربا - دلکش - دلپريز - سڻائيندڙ - بهارو - هر دل عزيز - خوبصورت - سٺو - سندر. موبدار - لذت - ستوڻو. (آصفه).

● مترغول: مترغول: ذ. صفت. (ع). گهٽيدار وارن وارو. ٻيچ و تاب وارو - وڙ وڪڙ وارو. (ذ). وڙ وڪڙ کائيندڙ ٽپ. ٻن ٽپن جي وچ ۾ ڪنڪرن واري ڪمان. مٺو آواز - راڳ جي

آلاپ جو هڪ قسم (جنهن ۾ لفظ گڏجي ويندا آهن). (گاجرا).

● مترقد: ذ. (ع. رقد = سمهڻ جي جاء) آرام گاهه - خواب گاهه. قبت - تربت - مزار - گور. (آصفه).

● مترقع: ذ. (ع). تصويرن جو ڪتاب - آلبم. (آصفه).

● مترقو: مترقا: ذ. (ع. مترقع) عورتن جو ڍڪ يا پردو - گھونگھت - برقعو - نقاب. ڍڪ - پردو - پوش - پڙدو.

● مترڪ: مترڪون: (ڪ). ٿ. ٻيڙيءَ جو هڪ عضو - سڙھ. ڪي اڌ مان (واٽ جي جهل لاه) جهلي بيهندڙ رسو.

● مترڪ: طرف. لائق - واجب - مناسب - ٺهندڙ - جڳاء - سڻائيندڙ - نڀائيندڙ - پوندڙ (سٺن تي) - شايان.

● ميرڪ: ٿ. ڪيرھ - نوالو - گهي - لقمو. ڍڪ - مرڪي - گيت - لڙڪي.

● "مهاران ميرڪ" - بيتائين پيريم جي (شاه - سهڻي).

● لپڪ. (گاجرا).

● ميرڪائين: مصدر. آهسته آهسته وات هلائڻ - گجھي طرح کائڻ وانگي چٽپ چورڻ - چاڏائڻ - ميرڪرڻ - پٽيون هلائڻ. (زبان ڪي) چورڻ - ڦيرائڻ. (ميرڪائيو - ميرڪائيندو - ميرڪائيل).

● مترڪتب: ذ. صفت. (ع. رڪتب = گڏ ڪيو) ترتيب ڏنل. گڏيل - مليل - رليل - آميڙيل - مليل - ملاوٽ ڪيل - گڏاڻ سازڻ - گڏيل سڏيل - مڃوٽ - آهيخت. گھڻين شين ڪي ملائي ٺاهيل. (ذ). آهو جملو، جنهن ۾ ٻه يا زياده مفرد جملا هجن. (علم نحو).

● مترڪتب غير مترسيد: ذ. اهڙا ٻه گڏيل لفظ يا مرڪب جملا جن مان هوري جملي جي معنيٰ نه نڪري سگهي.

● مترڪتب مترسيد: ذ. اهڙن لفظن جو مجموعو يا ڪلام جنهن جي صفا معنيٰ نه نڪري سگهي.

● مَرُڪَٽِبُ مُفَرِّدُ: ذ. اهو لفظن جو مجموعو يا ڪلام جنهن جي معنيٰ صاف نڪري سگهي.

● مَرُڪَٽُ ۽ مَرُڪَٽُ: ذ. (ع. رَڪَٽُ = هُو ڪُٽِي ويو). گول جو وچ - گول جي وچ وارو ٽڪرو. وچ - وسط - سينٽر. ڪيلي يا دري (جنهن جي چوڌاري ڪا شيءِ ڦري). مَدار. ڪنهن (نوس) گول شيءِ جو وچ. ڪنهن شيءِ جي منجهان منجهه - وچان وچ. ڪنهن اداري جي مکيه آفيس وارو هئڻ. صدر مقام - دارالسلطنت. ٻيهر جي جاء - مقام - جاءِ سيڪونٽ - جاءِ قرار. بحث جو مکيه نڪتو. "گاف ۽ ڪ" اکرن جو مٿيون ليڪو. (گاجرا).

● مَرُڪَٽَرُ ٽَٽَلُ: ذ. وزن جو وچ. ڌرتيءَ جي وچ وارو اهو خيالي نقطو جنهن ڏانهن سڀ شيون ڇڪجن ٿيون. (گاجرا).

● مَرُڪَٽَرُ قَائِمُ ڪَٽَرُنُ: گول جو وچ ٻولي لهن. ڪنهن اداره جي بنياد تي آفيس قائم ڪرڻ.

● مَرُڪَٽَرِي ۽ مَرُڪَٽَرِي: ذ. صفت. وچ وارو - وچون - وسطي. بنيادي.

● مَرُڪَٽَنُ: مصدر. ٻڌڻ - ٻڌاڪهڻ - ڊاڙهڻ - ڊم هڻڻ - لاف هڻڻ. ڦونڊ ۾ ڀرجي ڳالهه ڪرڻ. وڏائي ڪرڻ - فخر ڪرڻ. ڪيلڻ - خوش ٿيڻ. ڪٽيئون هڻڻ - بغل ٽوڪڻ. (مرڪيو - مرڪندو - مرڪيل).

● مَرُڪَٽُ ۽ مَرُڪَٽُ: اسم. ٻڌاڪهه - لاف - ڊاڙ. آيمان - ٿانء - گهٽمٽد - شيخي - مغروري - دماغ - وڌڻء - هٽو - ڊم - اغماض - غرور - فخر. خود ثنا. ناز - لاڏ - ماڻو - آنڪل - آرو - نخرو - چاڳلائي.

● مَرُڪَٽَنُ ۽ مَرُڪَٽَنُ: ذ. صفت. اهو جنهن کي ٻيا ٻڌائن - جانب - لڏڻ - دلدار.

● مَرُڪَٽَائِي: مصدر. ٻڌائڻ. عزت رکڻ (پنهي جي). منهن مٿي ڪرڻ. مشهور ڪرڻ - ملهائڻ - نالو ڪيڏ - نيڪي ڪيڏائڻ - ناماچار ڪيڏ. (مرڪائيو - مرڪائيندو - مرڪائيل).

● مَرُڪَٽَنُ ۽ مَرُڪَٽَنُ: ذ. صفت. لٻاڙي - ڊاڙي - ٻڌاڪي. پاڻ ٻڌائيندڙ - مَرُڪَٽُو.

● مَرُڪَٽُو ۽ مَرُڪَٽُ: صفت. ٻڌندڙ - ٻڌاڪهه هئندڙ - ڊم هئندڙ. ڦونڊ ۾ ڀرجي ويندڙ - ٿانءِ رکندڙ.

● مَرُڪَٽَنُ: مصدر. (سن. سَمَتِيه = اچڻ + ڪري) = ڪرڻ. چين ۾ ڪيلڻ - مَشڪَن - ٻاهون. ٿورو ڪيلڻ. سڄ جو ڪني ڪيڏ. (گاجرا). لهن - آلهن - لهي وڃڻ (سڄ جو). (مرڪيو - مرڪندو - مرڪيل).

● مَرُڪَٽُ: ٺ. ٻاهون - مَشڪ. خوشي. راڳ ڳائڻ ۾ آواز کي ڏنل لوڏو - لهرو.

● مَرُڪَٽَائِي: مصدر. مَشڪائڻ - ڪيلائڻ - هسانڻ. (مرڪائيو - مرڪائيندو - مرڪائيل).

● مَرُڪَٽَائِي: خوشي مائڻ - مزو مائڻ.

● مَرُڪَٽُو ۽ مَرُڪَٽُ: صفت. مَشڪندڙ - مَشڪيو - ٻاهوي. ڪيلمڪ - ڪيل منهنون - ڪلڻو - ڪيلندڙ.

● مَرُڪَٽُوزُ: ذ. صفت. (ع. رَڪَٽُ = ٻورو). هڪ جڳهه تي ڪٽيل.

● مَرُڪَٽِي ۽ مَرُڪَٽِيُون (ل): ٺ. مڪڙي. سنهون ٽنگ.

● مَرُڪَٽِي ۽ مَرُڪَٽِيُون: ٺ. ڳهه جو هڪ قسم - ڪنن ۾ پائڻ جو هڪ زبور - ڊرپڇڻو - والي - مَرُڪِي - ڪيٽوئي - ڪيٽوئي - ڪيٽوئي. مڇيءَ جو هڪ قسم (ڪ) (پني ڪاري، ٻيٽ اچڻ ڏيکڻ هڪ کان سوا ڦوٽ تائين).

● مَرُڪَٽَانُ: اسم خاص. تعلقي ٺٽي ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.

● مَرُڪَٽَانِ جاگير: اسم خاص. تعلقي بدين ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.

● مَرُڪَٽُورُ: اسم خاص. تعلقي دادوءَ ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.

● مَرُڪَٽُڊَ (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (اڪثر اتر سرحد سنڌ ۾).

● مَرُڪَٽُڊَ: اسم خاص. تعلقي شهدادڪوٽ ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.

● مَرُڪَٽُ (ڪ): ٺ. مڇيءَ جو هڪ قسم. (ن.ب).

● مَرِڪَ ۽ مَرِڪَ: ذ. (ف). موت - ڪال -
 قضا - آجل - مَرِتيو - قضيي - رحلت - مَرِئو -
 وصال لاڏاڻو - چالاڻو - وفات - شهادت.
 ● مَرِڪَ ۽ مَرِڪَ: ذ. (سن. مر (ي) + گه =
 مَرِڪَ - هَرِڻ.
 ● مَرِڪَ تير شينسا: ٿ. رُج - مارو ٿل -
 مَرِڪَ تير شينا.
 ● مَرِڪَ: چالا: ٿ. هَرِڻ جي ڪل.
 ● مَرِڪَ لوچني: ٿ. صفت. سهڻي - هَرِڻ جي
 اکين واري. (گاجرا).
 ● مَرِڪَ ناپ: ذ. هَرِڻ جو ڏن - اها ڏوڏي
 جا هَرِڻ جي ڏن مان نڪرندي آهي جنهن ۾ ڪستوري
 ٿيندي آهي. (گاجرا).
 ● مَرِڪَ نئيني: ٿ. صفت. (سن. مر (ي) + نئن =
 اک). هَرِڻ جي اکين (جهڙي) واري - حَسِين -
 خوبصورت - سهڻي.
 ● مَرِگار: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 (اڪثر ڪراچيءَ ۾).
 ● مَرِڪَ (ڪ): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● مَرِڪَسي ۽ مَرِڪَسيون: ٿ. بيماريءَ جو
 هڪ قسم - مَرِڪَسي.
 ● مَرِڪَيل ۽ مَرِڪَيل: ذ. صفت. مَرِڪَسي وارو -
 مَرِڪَيل. بيمار - اگهو - مريض - روگي - ناچڱو -
 لڳو - سڪالو - جيءَ جڏو. آرمي - مست - آرسائو -
 ڪانٽ - وسائل - ٽوٽي - ڍرڪو - ڳم - ڪاھل -
 هيٺو - ضعيف - لاغر - نيسٽو - هڏ هيٺو - ڊرپل -
 آلپ پل - ڪمزور - آڀرو.
 ● مَرِڪَ (ل - ڪ): ظرف. مورھين - مڙهي -
 اصل - پنھ - ماڳھين - پني - مور - ڪڏھن به - مڏھين.
 ● مَرِڪَ ۽ مَرِڪَ: ذ. (سن. مَرِ (ي) + گه =
 هَرِڻ). جانور جو هڪ قسم - مَرِڪَ - هَرِڻ - آهو -
 روجھ - هَرِڪ - چڪارو - چڪارو (ل - ٿ).
 (آصفه). ڪُرنڱ. جيت جو هڪ قسم (وڏي
 تيل يا مڪڙ جڙو رنگ سان) اڪثر پٺيءَ جي
 ڪنارن تي رهي، زهري. سرطان - برطان -
 چراڙو. چيٽراتو. (ن - ب).

● مَرِڪَ تير شينسا: ٿ. رڻ ۾ گرميءَ ۽ تيش
 سبب ڪوڙو پائيءَ جو ڏيڪاءُ - رڃ - مَرِاب -
 ڪورڪي نئن - مارو ٿل - مَرِڪَ توشن.
 ● مَرِڪَ ۽ مَرِڪَ: چالا ۽ مَرِڪَ ۽ مَرِڪَ: ٿ.
 هَرِڻ جي ڪل - مَرِڪَ چالا.
 ● مَرِڪَ ناپ: ٿ. مَرِڪَ ۽ مَرِڪَ ناپ: ذ. هَرِڻ جو ڏن.
 مَشڪ جي ڳوٺري.
 ● مَرِڪَ تير شينسا: ٿ. صفت. هَرِڻ جي اکين
 (جهڙي) واري - آهوچيشم - مَرِڪَ لوچني. حَسِين -
 سهڻي - خوبصورت.
 ● مَرِڪَ ۽ مَرِڪَ: مَرِڪَ ۽ مَرِڪَ: ذ. (سن). مري ويل
 (هندوءَ کي) ساڙڻ جي جاءِ - مسان - شمشان.
 ● مَرِڪَ شير: ذ. هڪ پُرج جو نالو. ٺهيو.
 ● مَرِڪَسي ۽ مَرِڪَسيون: ٿ. (سن. مَرِڪَسي
 = مَرِڪَسي). بيماريءَ جو هڪ قسم (جنهن ۾
 ماڻهو بيهوش ٿي ويندو آهي ۽ هٿ پير ڏنگا
 ڦڙا ٿي ويندا اٿس ۽ منهن مان ڪجي اچي ويندي اٿس).
 مَرِڪَسي - مَرِڪَسي - صرع.
 ● مَرِڪَسي ۽ مَرِڪَسي: اچڻ: بيهوشيءَ جو غلبو ٿيڻ.
 جئون اچڻ - جوش اچڻ.
 ● مَرِڪَسي ۽ مَرِڪَسي: ذ. صفت. مَرِڪَيل -
 مَرِڪَسي وارو.
 ● مَرِڪَسي ۽ مَرِڪَسيون: ٿ. (سن. مَرِڪَسي <
 مَرِڪَسي = مَرِڪَسي). وات سان وڇائڻ جي ساز جو هڪ
 قسم - (جيئن بانسري - بين - بانسلي - وڇلي - الغوزه -
 پٽسري). ٽنبي، ڪدوءَ ۽ ڪنگور مان ٺاهيل ساز.
 (سن. مَرِڪَسي = شيوا ڪرڻ). ديوداسي - خاص ڪري
 ڪنڊ دبا جي پوچارڻ - وِشيا جو هڪ قسم. (گاجرا).
 ● مَرِڪَسي: ذ. مَرِڪَسي وڇائيندڙ (خاص طور
 ڪرشن جو نالو).
 ● مَرِڪَسي وڇائين: ڪنهن کي ريجھائڻ جي
 ڪوشش ڪرڻ - چٽ پڌڻ - رڀڻ.
 ● مَرِڪَسي وڇائين: ڪنهن کي ٿڌيون مٿيون
 ڳالهيون پڌائي ريجھائڻ - خوش ڪرڻ.
 ● ميرلپٽ (ل): ٿ. هڪ ڦَر تان هٽائي پئي
 ڦَر تي مهيڙيل چوٽائي (ميتھن، ڍڳي وغيره).

● مَرْمَنُ : مصدر. من. مَرْمَرَه. پرا.
 (مَرْمَرَك) بَكَن - نُونَكَن - جَهَكَن - جَكَن -
 جَهَك كَرَن - بَكَبَك كَرَن - بَكَوَاز كَرَن -

== مَرَنُ هَارُ ۽ مَرَنُ هَارُ : ذ. صفت. مرن جوڳ -
مرن لائق - مرن وارو. (گاجرا).

== مَرَنُ هَارُو ۽ مَرَنُ هَارَا : ذ. صفت. ڏسو
مرن هار.

== مَرَنُ ڏِينُڪَ ۽ مَرَنُ ڏِينُڪَ : ذ. صفت. مرن جي
ويجهو - مرندڙ - مرن ڳليءَ - مرن تي - سڪرات ۾ -
پوين پسان ۾ - هٿل هٿل ۾ - قريبالمرگ -
آخري دم.

== مَرَنُ ڏِيءُ ۽ مَرَنُ ڏِيءُ : صفت. مرن جهڙي. فاني -
فسا - ختم ٿيڻ جهڙي - نابقا - ناپائدار - بي بقا -
بي جتاءُ.

== مَرَنُ رَهَنُ : مري وڃڻ - جيئرو نه رهڻ -
موت اچڻ. ويهي رهڻ - ديد لائڻ. (آصفيه).

== مَرَنُ ڇُريءُ : ظرف. ڪشالي سان - سخت
پورهنئي سان - تمام ٽڪليف سان - هنجي هنجي -
ڪٽهي ڪٽهي - مري مري - جاکوڙي سان -
محنت سان - پتوڙجي - ٻاهرا پڙهي - مصيبتون سهي -
ڏاکڻ سان - جفاڪشي سان.

== مَرَنُ مَرِيءُ : ظرف. مري جهڙي.

== مَرَنُ ڏِيءُ ۽ مَرَنُ ڏِيءُ (ت) : ٺ. لالچ -
سڌ - اشتها - هوس - ڪامنا - چاهه - رغبت -
لاڙو - اشتياق - سيڪت - سزا - جٺ - گوشمالي.

== مَرَنُ ڏِيءُ (ت) : سيڪت ڏيڻ - سزا ڏيڻ -
جٺ ڪرڻ.

== مَرَنُ ۽ مَرَنُ : صفت. (من. منل = مَرَن)
مَرَنُ وارو. ڦٽ پيل - ڪوٺو - مڏو - ملاوتي -
گاڏڙ - نيرس - نيرسو - ڪسيٽل (ڌاتو).

== مَرَنُ ڏِيءُ ۽ مَرَنُ ڏِيءُ : ٺ. ملاوتي ڌاتو -
مٺ - جوڙو - ڪٽس - غٽير - ڦٽ.

== مَرَنُ ۽ مَرَنُ : ذ. (پير جو) ڳريو - مريو.
مٺي پائيءَ جي مڇيءَ جو هڪ قسم (ڊيگهه ۶-۷
انچ، رنگ اڇو، پکرا چار پنجون پکرو مٿان).
== مَرَنُ واري ڍنڍ : ذ. (ف). سڀ مان نڪرندڙ
گول داڻو - موتي - گوهر - دَر - لڏو.

== مَرَنُ وائيءَ ۽ مَرَنُ وائيءَ : ذ. صفت. مذهب کان
ڦريل - ذرو تياڳي - مَرَتد - پَست.

== مَرَوْتُ ۽ مَرَوْتُ : مَرَوْتُ ٿيڻ : ٺ. رعايت -
سهولت - سهنجائي - آساني. هيٺاهين - نيماز -
نمرتا - نوڙت - هٿ جوڙ. رعايت - لحاظ - پاسخاطر -
پاسخاطري - طرفداري. ڏنڊ جي ڀڃڻ يا ڪنهن
شيءَ جي قيمت ۾ رياءُ سان ڪيل لاڻ. تخفيف -
چڏت. معافي. دَيا - ٻاجهه. مهرباني - ڀلائي - وڙ -
ڏورو - احسان - ڪير ٻيا. آڌارتما - سخاوت -
د رياءَ دليري - فراخ دلي. لياقت - خلق - فضيلت -
اُڪ پياءَ - خوش اخلاقي - اخلاق - انسانيت -
پَل مانساني - پَل مانهه. فياضي. عالي هٿي -
ڪُشاده دلي. (آصفيه).

== مَرَوْتُ ڪَرَنُ : رعايت ڪرڻ - لحاظ ڪرڻ -
ملاحظو ڪرڻ. تخفيف ڪرڻ - چڏڻ چوٽ ڪرڻ -
لاڻ ڪرڻ. احسان ڪرڻ - ٻاجهه ڪرڻ - دَيا
ڪرڻ - مهرباني ڪرڻ. (آصفيه).

== مَرَوْتُ وارو : صفت. ٻااخلاق - لحاظ وارو -
ملاحظي وارو - لحاظي. رحمدل - دَياوارو -
ٻاجهارو. (آصفيه).

== مَرَوْتُ ٿِيءُ ۽ مَرَوْتُ ٿِيءُ : ذ. صفت. مَرَوْتُ
وارو - سخي - مهربان. (گاجرا).

== مَرَوْتُ ڏِيءُ : مصدر. ورائڻ - موڙڻ - وَر ڏيڻ -
پيچ ڏيڻ - وراڪو ڏيڻ. مروتو ڏيڻ - مروت
ڪيڻ. مروتو ڏيڻ. آڪيڙو ڏيڻ - چيڪي ڏيڻ -
چيڪڻ - چيبي ڏيڻ - ٿاڻي. ڪسي وٺڻ - ڦري وٺڻ -
جهي وٺڻ - جهڻ - زبردستي چيڻ - زوريءَ ڪسڻ.
مارڻ - پتوڙڻ - پائمال ڪرڻ. (گاجرا). معنيٰ
ڦيرائڻ - اُٻو مطلب ڪيڻ - چيڪي ٿاڻي مطلب
جي آيتو معنيٰ ڪيڻ. (مَرَوْتُو - مَرَوْتُيندو -
مَرَوْتُيل).

== مَرَوْتُ ۽ مَرَوْتُ : ٺ. مروتو - وڪڙ -
(پٽ جو) - مروتو.

== مَرَوْتُ مَرَوْتُ ۽ مَرَوْتُ مَرَوْتُ : ٺ. مروتو
وٽ سٽ - وروڪڙ - موڙموڙ.

== مَرَوْتُو ۽ مَرَوْتُو : ذ. وٽ - وٽ - پيچ - مروت -
مروتو - وڪڙ - وراڪو - آڪيڙو - سٽ. چيبي -

وٽ - پيڇ - ڪنڊ - لينجه - پيڙي. (آصفه).
 اسڪرو - وڙ.
 ● مَروڳ: حرف جواب. (م + روڳ = بيماري نه هجڻي). ڪنهن جي مسلسل سڏڻ کان تنگ ٿي ڪاوڙ وڃان جواب ۾ چوڻ - مهوڙ. (ن - ب).
 ● مَروڻ: ٺ. پيڙي جو جهنڊو (جوڪڻو) ۾ ٻڌجي.
 ● مَروڻ ۽ مَروڻ: ڏ. (سن. مِرڪ = جانور) جانور. جهنگلي جانور - حيوان - ڌرندو. سوئر - خنزير.
 = مَروڻ ۽ مَروڻ: مَروڻ جهڙي خاصيت - حيواني - حيوان - وحشت - ڪنورائي.
 = مَروڻ ۽ مَروڻ: مَروڻ ۽ مَروڻ: ڏ. جهنگلي جانور جهڙي طبيعت - وحشت - ڌرندائي - وحشيئو - جهنگليو - حيوان - ڪنورائي.
 = مَروڻ ۽ مَروڻ: مَروڻ ۽ مَروڻ: ڏ. صفت. مَروڻ جو - ڪنهن به جهنگلي جانور جو - سوئر جو - حيواني. خنزير جو.
 = مَروڻ ۽ مَروڻ: مَروڻ ۽ مَروڻ: ڏ. حيوانيت - وحشت - ڪنورائي (گاڇا).
 = مَروڻ ۽ مَروڻ: مَروڻ ۽ مَروڻ: ڏ. صفت. مَروڻ جو - وحشي - جهنگلي - خونخوار - نيردڻي - بي رحم - ڪنور.
 ● مَروڻ ۽ مَروڻ: (ل - ت - ڪڇ) ۽ ڏ. (سن. مَروڻ = نازبو). خوشبودار ٻوٽي جو هڪ قسم - نازبو - ڦل پٽي. (آصفه).
 ● مَروڻ ۽ مَروڻ: ڏ. (ع). مڪي معظمه جي هڪ ٽڪريءَ جو نالو (هي ٽڪري "صفا" کان چڱي مفاصلي تي آهي - جن جي درميان حاجين کسي هلائو ۽ ڊوڙ ٻوي ٿو).
 ● مَروڻ ۽ مَروڻ: خوشبوءِ دار گاهه جو هڪ قسم.
 ● مَروڻ ۽ مَروڻ: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.
 ● مَروڻ ۽ مَروڻ: مَروڻ ۽ مَروڻ: ڏ. مَروڻ قوم جو هڪ ماڻهو. (ڏ. صفت). مهاراشٽر جو رهاڪو.
 = مَروڻي: ٺ. صفت. مَروڻ جي - مَروڻ واري - (ٺ). مَروڻ جي ٻولي - مَروڻ جي زبان. (آصفه).

چيڪي - ڪٽش - چيڪ - لانچ - سٽ - ٿاڻ. ڦيرو - ولو - ڦيرو - ڦيرو - گهمرو - گهمتاڙي.
 ● مَروڻ: صفت. (ع. ڦيرو). رائج ڪرڻ - رواج ڏنل - هلايل - هلندڙ - جاري. رائج الوقت - هلندڙ وقت جو - رواج ۾ آندل - رواجي - ورتمان - عام - معمولي - ريتائيتو - رسمي - مستعمل. (آصفه).
 ● مَروڻ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● مَروڻ ۽ مَروڻ: (ت) ۽ ڏ. آڪڙ - سيٽ - ٽينڊ - وڏائي.
 = مَروڻ ۽ مَروڻ: ڏ. صفت. آڪڙ باز - ٽين ٿوڻ ڪندڙ - وڏائي ڪندڙ - آڪڙ خان - سيٽ باز - ٽينڊ ڪندڙ - وڏائي خور. (آصفه).
 ● مَروڻ: مصدر. ورائڻ - موڙڻ - مَروڻ - وراڪو ڏيڻ - پيچ ڏيڻ - ور ڏيڻ. آڪڙو ڏيڻ - ڏنگو ڪرڻ - چپو ڪرڻ - ڦيڏو ڪرڻ - وٽ ڏيڻ - ڦيرڻ - ڦيرو ڪيڻ. پيو ڪرڻ. پيچڻ. ٻوڙڻ - ٻوڙي مارڻ. (گاڇا). ڪٽسي وٺڻ - ڦري وٺڻ - ڦرڻ - جهپو هڻڻ - ڪٽسڻ. وهجڻ مهل وارن گلي زور سان مَهٽڻ. لُچڻ - ٿڪڻ - ٽڙڻ. وٽجڻ سَڄڻ. (مَروڙيو - مَروڙيو - مَروڙيل).
 = مَروڻ ۽ مَروڻ: ٺ. وٽ - ور - پيچ - موڙ - ڦير - ڦيرو - مَروڻ - مَروڻو (پيٽ ۾) - گوپڙ (آبدن جي) وٽ سٽ - (پيٽ ۾) گهمرو - مَروڙو. پيچڻ - آڻي. (ل) - مَروڻ. (آصفه).
 = مَروڻ ۽ مَروڻ: ڏ. وٽ - ور - پيچ - مَروڻو - وڪڙ - وراڪو. آڪڙو - سَهت - مَروڻ. موڙ - موڙو - گهمرو - ڦيرو - ولو. مَروڻ - ڦٽڪو - تَرڦ - لوچ (آبدن ۾). ڪينچاوت - پيڙ - چيڪ - چيڪ ٿاڻ - پٽوڙ - پٽوڙ.
 ● مَروڻ ۽ مَروڻ: ڏ. وٽ. ور - پيڙ (هٿ جي) - زور - مَهٽو - مَروڻ.
 = مَروڻ ۽ مَروڻ: زور ڏيارڻ - پيڙوڻ ڏيارڻ - مَروڻ ڏيارڻ.
 ● مَروڻ ۽ مَروڻ: ٺ. (سن. مَروڻ = مَروڻ). ميل - مَروڻ - مَروڻ. آگرين تان لاٿل آڻو. وڪڙ -

جا تاندورا - مَرِيَا (ل). پڪريءَ جي ڏاس مان ٺهيل خرزِين - مَرُئي. (ل - ڪ).

● مَرُهيَاڙِي ۽ مَرُهيَاڙِي؟ ذ. صفت. بناوٽي ۽ مستن زيورن جي ٺاهڻ ۽ وڪڻڻ وارو - مَرُعيو - قيريءَ وارو - مَرُجاري. (ذ) قيريءَ واري جا وڪڻڻ وٺون. ● مَرُئي ۽ مَرُئيُون (ڪ): ٺ. مَرُهي.

● مَرِي: ٺ. بيماريءَ جو هڪ قسم - وچڙندڙ مرض جو هڪ قسم - وباڻي مرض - آڏند مرض - مهاري. بيماري - مرض - روڳ. آفت - مصيبت.

پور - ويچار - ڳڻتي (ل). ۽ ڪريءَ جي رنگ جو هڪ قسم (ڪ). (اسم خاص). بلوچن جي هڪ قبيلي جو نالو (جنهن جا ٽي ڀاڙا آهن: ۱ - گزني، ۲ - لهرائي ۽ ۳ - پيجارائي). هڪ عورت جو نالو - سگتر نالي بهادر مرد جي زال جو نالو (جنهن هڪ انيار (پڪرار) تي عاشق ٿي پنهنجي مڙس کي مارايو). (ن - ب). تعلقي ڪنڌڪوٽ ۽ تعلقي هالا ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مَرِي ۽ مَرِيُون: ٺ. (پرا. ميريس. سن. مَرِي = مَرِيچ) مَرِيچ. ڪاري مَرِيچ جو ڊالو.

● مَرِي ۽ مَرِيُون: ٺ. جبل يا ٽڪريءَ جي مڙيل چوٽي يا سنهي چوٽي يا چيڙو - چمڪ (ڪ). منهي جي مڇيءَ جو هڪ قسم (چلڻ مان، موراڪي جهڙي، قد ۽ اڍائي انچ). (ن - ب).

● مَرِيَا (ت): ٺ. چوپائي جي ڀيت مان ويڙ وقت نڪتل گندپيت - مَرُهي - مَرُئي. (ڪ).

● مَرِيُون: مَصَدُو. (سن. مَرُئيُون). پيڙڻ - ٺوڙڻ - مَرُئيُون. (مَرُئيُون - مَرُئيُون - مَرُئيُون).

● مَرِيخ: ذ. (ع). هڪ گرھ جو نالو (جنهن جو رنگ ڳاڙهو هوندو آهي، هي سيارو ڌرتيءَ جي رستي کان ٻاهرئين طرف آهي. سندس قطر ڌرتيءَ جي قطر جي اڌ کان ٿورو وڌيڪ. مڇ جي چوڌاري ۶۸۷ ڏينهن ۾ ڦيرو ٿو ڪري. هن جو ڏينهن ۲۴ ڪلاڪن، ساڍن ۳۷ منٽن جو ٿئي ٿو. سنسڪرت ۾ هن کي "پومي پُتر" چون. (گاجرا). (هندن جي عقيدي موجب) جڏهن جو ديوٽا - منگل - چنڇر - (ع). جلاد فلڪ. (آصفيه).

● مَرَهڙِي: اسم خاص. تعلقي ميرپوربٿوري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مَرَهَم ۽ مَرَهَم: ذ. (ع). ڦٽ تي لڳائڻ جي گهاٽي ۽ سڀني دوا - مَلَم - طيبو. دوا - ڌارون - علاج. (آصفيه).

● مَرَهَم پَرڻ: مَلَم لڳائڻ.

● مَرَهَم پَتِي ۽ مَرَهَم پَتِيُون: ٺ. ڦٽ جو علاج - زخمر جو علاج - زخمر جي دوا - مَلَم پتي. (آصفيه).

● مَرَهَم پَتِي ڪَرڻ: زخمر جو علاج معالجو ڪرڻ - زخمر جي دوا ڊرمل ڪرڻ. (آصفيه).

● مَرَهَم: مصدر. (سن. مَرَهَم = معاف ڪرڻ). معافي ڏيڻ - معاف ڪرڻ - بخشڻ - ڪيميا ڪرڻ - چڏڻ - آبهڻ. رحمت ڪرڻ - مغفرت ڪرڻ. عنايت ڪرڻ - احسان ڪرڻ - وڙ ڪرڻ.

"موليٰ مرهين مون ڏئي، سائين مباحجا."

(مَرُهيو - مَرُهيندو - مَرُهيل).

● مَرَهَم: ٺ. بخشش - معافي - مغفرت - رحمت - باجهه. مهر - وڙ.

● مَرَهَمات ۽ مَرَهَمات: ذ. صفت. بخشيل - مَرُهيل. (گاجرا).

● مَرَهَمات ۽ مَرَهَمات: ذ. صفت. بخشيل - معاف ڪيل. مرحوم - مري ويل.

● مَرَهَماتو ۽ مَرَهَماتو (ت): ذ. صفت. مَرُهيات.

● مَرَهو ۽ مَرَهو: ذ. دوا طور ڪم ايندڙ ٻوٽي جو هڪ قسم. ٻن پيٽن جي وچ وارو سڌو ميدان - مَرهو. (ت).

● مَرَهُون: صفت. (ع. رَهَن). ڪروي - ڪروي رکيل - وياج ۾ رکيل - ڳنهي رکيل.

● مَرَهُون مِيٺ: صفت. مَنُون - احسان مند - شڪرگذار - مشڪور. (آصفيه).

● مَرُهِي ۽ مَرُهِيُون: ٺ. رونمائي ڪرڻ لاءِ سارين جي ٻيچي جو هڪ تيلو. (ل). ڏند جي ٻاڙ وارو گوشت - مَهاري. (ل). مينهن جي ويامڻ وقت (ڏيڀري ڪيڏن کان اڳ) رت پيت

جي ماءُ (جنهن کي بنا مڙس جي حضرت عيسيٰ عليه السلام پيدا ٿيو هو).

● مَرِيْمُ گُلُ؟ ذ. گُل جو هڪ قسم - هڪ خوشبوءِ دار گُل (جو عورت کي وِسم وقت سولائيءَ سان ٻار پيدا ٿيڻ لاءِ ٻائيءَ ۾ ڦنڊڻ لاءِ رکبو آهي). (آصفيه).

● مَرِيْمُو؟ ذ. اوني ڪپڙي جو هڪ قسم (ڪابل جي ويجهو مريئا شهر ڏين جي ان سبب مشهور آهي، ان ڪري آني جي ان مان ٺهيل ڪپڙي کي مرينو چون). (پيشه وران ۲).

● مَرِيْمُو (ڪ): ذ. ٻيڙيءَ ۾ ڪم ايندڙ هڪ رسو. سِرُهه جي زور جهڙن لاءِ واڌ ۽ ويڙهه کي ٻڌل واجهه.

● مَرِيْمُو؟ مَرِيْمَا؟ ذ. جيت جو هڪ قسم - ننڍڙو ڪارو ٻوٽ (جو جيڪڏهن ننڍڙي ٻار تي وهي ته ٻار کي چرڪ يا ڏکي ٿي پوي). ٻار رٿارڻي. - مَرِيْمِي جو ڏنڀ؟ ذ. ٻار کي چرڪ جي بيماري لاهڻ لاءِ ٻوٽ جي ٻنهي ٻن جي وچ واري ڍير جو ڏنل ڏنڀ.

”ذريعا سڀ زجراج ٿئا سڀو ڏي ڏيا،
ماءُ نياڳو ڏيهه ۾ مَرِيْمُو مبارڪا“

(گرهوڙي).

● مَرِيْمُو؟ مَرِيْمَا؟ ذ. ٻيڙيءَ ۽ ٽنگ جي گڏجن وارو هنڌ - ٻيڙي - ٻيڙو.
● مَرِيْمُو؟ مَرِيْمَا (ت): ذ. آرسِيءَ جو ڀرتو - ڀاڇولو - اولڙو. ڪيھ ڀرڻ لاءِ لوھ جو ٺهيل ننڍو ماھو - مَبري - ڪَرنڊي. جيت جو قسم (وچونءَ جهڙو). (راه).

● مَرِيْمُو؟ مَرِيْمَا؟ ذ. مڙس - خاوند - پٽار - سواسي. خدا - پرماٽما. گاهه جو هڪ قسم. (ڪ).

● مَرِيْمُو؟ مَرِيْمَا؟ صفت. (سن. ميل = ميل) سڀني - مَرِيْمِي. (گاجرا).

● مَرِيْمِي؟ صفت. سڀني - سڀ - جملي.

● مَرِيْمِي؟ صفت. سڀ - سڀني گڏ - مَرِيْمِي.

● مَرِيْمُو؟ مَرِيْمَا؟ ذ. مرد - مڙس - مرس.

● مَرِيْمُو؟ مَرِيْمَا؟ ذ. صفت. پهلو - جانڻو - بهادر.

● مَرِيْمُو؟ مَرِيْمَا؟ صفت. (ع). اراد تمند. ٻيڙي ڪندڙ - ٻيڙو - ٻوٽلڳ - عقيدت مند - معتقد. مطيع - فرمانبردار. ديني شاگرد - چيلو - شيش - سبڪ - ٻالڪو. نوڪر - تابعدار - خادم - خدمتگار. (آصفيه). خدا جي صفت. (گاجرا).

● مَرِيْمُو؟ مَرِيْمَا؟ (ت): ذ. صفت. مريدن جو. (ذ). مريدن کان مليل ڏنڻ وغيره - نذرانو.

● مَرِيْمُو؟ مَرِيْمَا؟ ٻوٽلڳ ڪرڻ. چيلو بنائڻ - شيش ڪرڻ - ٻالڪو بنائڻ. تابع ڪرڻ - فرمانبردار ڪرڻ.

● مَرِيْمِي؟ مَرِيْمَا؟ ٻوٽلڳي. شاگردي. اطاعت - فرمانبرداري.

● مَرِيْمُو؟ مَرِيْمَا؟ اسم خاص. تعلقي جو هيءَ ۾ هڪ ڏيهه جو نالو.

● مَرِيْمُو؟ مَرِيْمَا؟ اسم خاص. تعلقي شڪارپور ۾ هڪ ڏيهه جو نالو.

● مَرِيْمُو؟ مَرِيْمَا؟ اسم خاص. تعلقي ميهڙ ۾ هڪ ڏيهه جو نالو.

● مَرِيْمُو؟ مَرِيْمَا؟ (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● مَرِيْمُو؟ مَرِيْمَا؟ (سن. مارِ شَه). ڀاڄيءَ طور ڪم ايندڙ ڏم جو هڪ قسم (جو اڪثر خريف جي ٻوڪن ۾ لٿل ۽ لٿوڪ سان گڏ پاڻ مراد و آڀري ۽ لٿل ۽ لٿوڪ کان زياده کاڌي ۾ لڏي ٿئي). ”اڀي لٿوڪ ڪين، مري ٿو مريڙي کي“ (چوڻي). مليرڙو.

● مَرِيْمُو؟ مَرِيْمَا؟ صفت. (ع. مرض). بيمار - اگهو - ناچڱو - لڱو - ناچاڪ - ناچاق - بي مزي - روگي - سڪالو - عايل - جندو - مرضيل.

● مَرِيْمُو؟ مَرِيْمَا؟ ث. مروت - لحاظ - پاسخاطري - رياءُ - پاسو - طرفداري. (گل قند). ”شريڪت ۾ مريڪت ڇا جي“. (پهاڪو).

● مَرِيْمُو؟ مَرِيْمَا؟ صفت. (ع). ڪنواري - ڪنڀا - دوشيزه - ٻاڪره. ٻارسا - ٻاڪدامن - باعصمت. (آصفيه). (اسم خاص). حضرت عيسيٰ عليه السلام

== مٽڙڏاڻو ۽ مٽڙڏاڻا: ذ. صفت. ڏسو مٽڙڏاڻو.
● مٽڙڏاسينگهه: ذ. دوا طور ڪم ايندڙ ڀسارڪي
وڪر جو هڪ قسم. (ف. ج.).

● مٽڙدو ۽ مٽڙڊاڻ: ذ. صفت. (ف. مڙده)
مٽل - مڙده. (ذ). مٽيٽ - مٽڙهه - لاش -
لاشو - مڙدو.

● مٽڙس ۽ مٽڙس: ذ. (سن. پُرش = مٽڙس.
مائوڙه = جوان ڇوڪرو) مڙس - مڙد - مٽڙد -
پُرش. ماڻهو - بشر - انسان - آدمي. گهر وارو -
گهر ڏني - خاوند - شوهر - پيتار - وڙ - پتي -
ڪانڌ. (صفت). دلير - بهادر - سورمو - بانڪو -
جوڌو.

== مٽڙسالو ۽ مٽڙسالا (ل): ذ. مٽڙس - مڙد.
== مٽڙساڙو ۽ مٽڙساڙو: ذ. مٽڙس ماڻهو. مڙد -
خاوند - مالڪ. (گاجرا).

== مٽڙسالو ۽ گهڻا ماڻهو.
== مٽڙسامڙسي: ظرف. مٽڙسيءَ سان - بهادريءَ
سان - ڏاڍائيءَ سان. (ث). بهادري - پهلوائي -
ڏاڍ مٽسي - آره زورائي - همت - جرئت - دليري -
سگهه - زور - پتل.

== مٽڙساڻو ۽ مٽڙساڻا: ذ. صفت. مٽڙس ماڻهو جو.
مردانو. (گاجرا).

== مٽڙسائي ۽ مٽڙسائيون: ث. مٽڙس جو ڪم -
مٽسي - مردِي - جوانمردِي.

== مٽڙس ۽ ٿيڻ: همت ڌارڻ - مٽسي ڪرڻ.
== مٽڙسپائي ۽ مٽڙسپائيون: ث. مٽڙس جو
يا خاوند جو ڪم - مٽسي.

== مٽڙسپڻ: ذ. ڏسو مٽڙسپائي.
== مٽڙسپڻو: ذ. ڏسو مٽڙسپڻ.

== مٽڙسي ۽ مٽڙسيون: ث. مردِي - مٽسي.
مٽڙس جي ڀيند - ڀرج - وريڙه - مٽي. (گاجرا).
سگهه - زور - پتل - همت - طاقت - جرئت. بهادري -
دليري.

== مٽڙسپيٽي ۽ مٽڙسپيٽيون: ث. صفت. مٽڙس
واري - سهاڳين. (گاجرا).

== مٽڙسي ڌڙڪار هجڻ: همت ضروري هجڻ.
سورهياڻي گهريل هجڻ.

● مٽڙڪٽ (ث): اسم خاص. مينگهواڙن جي
هڪ ذات جو نالو.

● مٽڙڻ: مصدر. (ڏانهن) ويجهو ٿيڻ - قريب
ٿيڻ - نزديڪ ٿيڻ. (ڪنهن ڏانهن) وڃڻ - (ڪنهن
طرف) چڙهڻ - ڪنهن ڏي منهن ڪرڻ - مٽڙ
ڪرڻ. (مٽڙيو - مٽڙندو - مٽڙيل).

● مٽڙڻ: مصدر. (سن. ميل = ميلڻ) گڏجڻ -
ملڻ - ملڻ - پيڙڻ - گڏجي وڃڻ. مٽڪا ميلو ڪرڻ -
گڏجائي ڪرڻ - ملاقاتي ٿيڻ. مٽڙ ٿيڻ - ڪٺ
ٿيڻ - گڏ ٿيڻ - جملي ٿيڻ - ڪٺو ٿيڻ. مجلس
ڪرڻ - ميڙاڪو ڪرڻ - جماعت ڪرڻ - سٽ
ڪرڻ. انبوھ ٿيڻ - کوڙ ڪرڻ - گهاٽ ڪرڻ -
گهاگيه ڪرڻ - هشام ڪرڻ - ٻيهه ڪرڻ. مقابلو
ڪرڻ - سامهون ٿيڻ - روبرو ٿيڻ - آسهون سامهون
ٿيڻ - دوهڊو ٿيڻ - پٺيان پوڻ - ڪاهي پوڻ -
ڪاهجي پوڻ - ڪاهڻ - تعاقب ڪرڻ. گهاٽو
شورو ڪرڻ - گهاٽو رس ڪرڻ (پوڙهه).
مينهن يا ڍڳيءَ جو کير ڏيڻ لاءِ تيار ٿيڻ. ڍڳي يا
مينهن جو کير ڏيڻ. ڦٽ جو ٻند ٿيڻ. (مٽڙيو -
مٽڙندو - مٽڙيل).

● مٽڙڻ: مصدر. وڙڻ - ڏنڪو ٿيڻ - ٻيٺو ٿيڻ -
چڙو ٿيڻ - ڦڏو ٿيڻ - ڪٻاڻڻ. وٽ ڪاڻڻ - ٻيچ
ڪاڻڻ - ڦيرو ڪاڻڻ. ڦيرو ڪرڻ - ڦيرڻ - ڇڪر ڪاڻڻ.
موت ڪاڻڻ. باز اچڻ (ڪنهن ڪم کان) - دور
رهڻ. پوئتي موٽڻ - هٽڻ. پيش پوڻ - آڻ مڃڻ -
قاتي ٿيڻ - هار مڃڻ - طيع ٿيڻ. "جو مٽڙيو سو
جڙيو". (ڇوٽي). (پاڻيءَ جو) ڇڄڻ - گهٽجڻ -
جهڄڻ - ڪٺو ڪاڻڻ - لهڻ - لات ڪرڻ - هٽڻ -
ڍرو ٿيڻ. (بخار جو) هڻڻ - ڍرو ٿيڻ. نئين رستي
کان ڦرڻ - لٽڻ - موچ ٿيڻ - هنڌيءَ جو مٽڙڻ -
عضوي جو سروٽجڻ. ڪاوڙ ڇڏڻ - غصو نه
ڪرڻ - معاف ڪرڻ - بنا ڪنهن سزا جي ڇڏي
ڏيڻ. (آصفيه). (مٽڙيو - مٽڙندو - مٽڙيل).

● مٽڙ هٽي ۽ مٽڙ هٽيون: ٿ. مٽڙهن جو ڪم. (گاجرا).

● مٽڙ هٽار ۽ مٽڙ هٽار: ٿ. صفت. مٽڙ هٽ ڪندڙ. مٽڙ هٽي ڪندڙ. ڍڪيل - لڪايل - پوشيده ڪيل - چٽايل - پيراجيل - سينگاريل - ٺاه ٺوھ ڪيل - جڙيل - آرائش زده.

● مٽڙ هو ۽ مٽڙ هاڻ: ٿ. (سن. مر(ي) ت. مر(ي) تڪڙ. ٻرا. مٽڙ = مٽڙ هٽ). (ٿ. صفت). پوڙهو - ڪڙڙو - پڏو - جهڙو - عمر رسیده - پيرسن. هيٺو - ضعيف - نيسو - لاغر - هڏ هيٺو - اڀرو - ڌڙيل - آلپ پتل - ڪمزور - بي زور - بي بهج - ناتوان. آلسي - مست - ڪاٺ - آرمي - ٺوٺي - سيليو مات - ڍاڪن ڍلو - شومتي - ڪم چور - ڪاھل. (ٿ. مٽڙ هٽي ۽ مٽڙ هٽيون). (سن. مٽ = جاء). ٻن ڀيٽن جي وچ واري هيٺاهين زمين (جا اڪثر وارياسي هجڻي ۽ ماهيءَ تي آباد ٿئي) - جهول. (ٿ). ٻوٽو - پرڻت - ميدان. (ڪ). (اسم خاص). تعلقي ڊگهڙيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مٽڙ هو ميدان: ٿ. سڄ وارو ميدان - ڌڙ هٽ. (ڪ) - پرڻت.

● مٽڙ هو ٻولا خان: اسم خاص. تعلقي جاتي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مٽڙ هو رائجي: اسم خاص. تعلقي جاتي ۾ هڪ ديھ جو نالو. (لسٽ).

● مٽڙ هو صوٽڪو: اسم خاص. تعلقي ميرپور ساڪري ۾ هڪ ديھ جو نالو. (لسٽ).

● مٽڙ هو ڪوٽڙي: اسم خاص. تعلقي گهوڙا ٻاري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مٽڙ هو مارو: وارو: اسم خاص. تعلقي جاتي ۾ هڪ ديھ جو نالو. (لسٽ).

● مٽڙ هو وڳهڙو: اسم خاص. تعلقي گهوڙا ٻاري ۾ هڪ ديھ جو نالو. (لسٽ).

● مٽڙ هو ولھو جڳيڙ: اسم خاص. تعلقي گهوڙا ٻاري ۾ هڪ ديھ جو نالو. (لسٽ).

● مٽڙو ۽ مٽڙا: ٿ. صفت. مٽڙي ويندڙ - مٽڙندڙ - جلد مٽڙندڙ - لڇڪيدار - ڀڄ خور - نرم - سٽاوندو -

مٽلايم - ڪٽنرو - ڪومل - ڦيلھڙو. چيو ڪندڙ - مڇي ويندڙ - قبول ڪندڙ - مڇيندڙ - اقرار ڪندڙ.

● مٽڙو جو مٽڙو ۽ مٽڙا جو مٽڙا: ٿ. صفت. نرم طبيعت وارو - نرم خور - هٽ نه ڪندڙ. (گاجرا).

● مٽڙو ۽ مٽڙا (ٿ - ڪ): ٿ. صفت. مٽڙو.

● مٽڙ هٽ ۽ مٽڙ هٽ: ٿ. (ٻرا. مٽڙ. سن. مٽ(ي) ت يا مٽ(ي) تڪڙ). لاشو - لاش - مردو - مٽ - لوٽ - جنازو - مٽڙو - مٽيٽ. مست ماڻھو.

(سن. منڊ = ويڙهن). ڊٻلي - ڍڪ - آسٽرڪاري (بندوق وغيره جو). ڪيپ - مياڻ (ترار پا

ڪاٽيءَ جو). ڄم جو پوش (مياڻ وغيره تي). (گاجرا). (سن. مٽ = گهر) رهڻ جي جاء -

ماڳ - مڪان - مقام - آستانو - ٺڪاڻو - هنڌ - جڳھ. ● مٽڙ هٽ مقام ۽ مٽڙ هٽ مقام: ٿ. جاء جڳھ -

گهر گهاٽ - اچڻ وڃڻ جي جاء - نام ٺڪاڻو. ● مٽڙ هٽ مقام مان موٽڻ: اُن ٺيڻي ڳالھ ٿيڻ -

نامڪن ڪم جو ٿيڻ. ● مٽڙ هٽ مقام نه هئڻ: ڪوبه ٺڪاڻو نه هجڻ.

● مٽڙ هٽ: مصدر. (سن. مٽڙ < مٽ = ويڙهن). جڙت (موتي) - جڙاوت ڪرڻ - مٽڙت ڪرڻ -

ٻوڄ ڪرڻ - ٻوٽي. ڳيٽن - ڳيٽڻ (وارن ڪي). آلت ڪرڻ - واڻ هڻڻ (ڪت ڪي). ٺٽ وٺائڻ -

سينگارڻ - سهڻو ڪرڻ. ڄم جو پوش ڏيڻ - پوشڻ - ڍڪڻ - ڍڪ چاڙهڻ. نغاري يا دهل تي کل چاڙهڻ.

(آصفيه). جاء ڀرڻ - بند ڪرڻ. زوريءَ ڏيڻ - ڌمي ڪرڻ. ٿيڻ - زور سان هڻڻ - مٿان لڳائڻ -

چاڙهڻ - رکڻ - زور سان چٽڙائڻ (ڪو ڏوهه وغيره). (مٽڙهو - مٽڙهندو - مٽڙهيل).

● مٽڙ هائي ۽ مٽڙ هائيون: ٿ. مٽڙهن جو آجورو - مٽڙت ڪرڻ جو لوازمو - مٽڙهائي.

● مٽڙ هائين: مصدر. مٽڙهن جو ڪم پئي کان ڪرائڻ. وائائڻ (ڪت). مٽڙت ڪرائڻ (موتين جي) - جڙائڻ.

● مٽڙ هٽ ۽ مٽڙ هٽون: ٿ. مٽڙهن جو ڪم - مٽڙهائي. جڙت - جڙاء.

● مٿڙهي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. تعلقي گهوڙا ٻاريءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مٿڙهي: مٿڙهيون: ٺ. (پرا. مٿڙيا = مٿڙهي. سن. مٿ + ايڪا = مٿڙهي). هندو فقيرن جي رهڻ جي جاءِ - جوکي فقيرن جو آستان - منيا سين جو آستانو - مٿ - خانقاه - درگاه - مندر - ٺڪانو - ڏيوري. سماڌي. اوتارو - دائرو - مڪان. رهڻ جي جاءِ - گهر - جهوپڙي - ڀنگي. جاءِ - هنڌ - ٺاڪ. سرير - جسر. (گاجرا).

● مٿڙهي: مٿڙهيون: ٺ. (پرا. موڙ. سن. مٿسٺ = مٿسٺ < موٽڪم < موٽ = ٻنڌڻ). روٺي لاءِ ڪڍيل (جوتار، ٻاهر). سارين جا ننڍا سلا - مٿڙهي. ڪڪن جي موڙي (جاڳي) يا مينهن جي سارڻ نه. ميڙن جي حالت ۾ وجهجي. موڙي - مٿس. (سن. مٿڙي). ماکوڙيءَ جو هڪ قسم - ننڍي (اڇي) ماکوڙي - آڏوهي. (گاجرا).

● مٿڙهي: صفت. سڀ - ڪٺل - سڄوئي - مٿڙي - سارو - سڄو - سمورو - جملي - مٿڙوئي.

● مٿڙهي: ڳالهيون ڳوڙهيون: ٺ. تمار چڱو ٿين. مٿڙهي: موچاري ٿيڻ - تمار چڱو ٿين - سڀڪجهه ٺيڪ ٿين.

● مٿڙي: ظرف. (ميڙن مصدر مان). سيلي - گڏ ٿي - گڏجي - پيو وڃي - ڪٺو. (آبيات سنڌي).

● مٿڙي: مٿڙي: ظرف. گڏجي سڏجي - رلي ملي - پيو وڃي - ڪٺو ٿي.

● مٿڙيل: مٿڙيل: صفت. ڇهن سالن کان عمر وارو وهڻ. (جنهن کي سڀ ڏند ڇاڙو عجن).

● مٿڙوئي: صفت. مٿڙي مٿڙي.

● مٿڙي: صفت. مٿڙي - مٿڙوئي.

● مٿڙاج: مٿڙاج: ٺ. (ع). طبيعت - خصلت - مٿڙا - خوء - طبع - پيرڪار - جسماني خاصيت - لاڙو - ڪيفيت - عادت - ڪٺ - ڳٺ - خاصيت. مغروري - گهٽ - شيخي - هٿ - دماغ - وڏن - هوء - دم - اغماض - غرور - دؤر - ڪير. چئن عناصرن جي ميلاپ مان پيدا ٿيل ڪيفيت. ملاوت -

● ميل - ملاپ - آميزش. ماده - ماعيت - اصليت - جوهر - ٺٽ - سار. (آصفيه).

● مٿڙاج: ڪٺڻ: ڇڙ ڪٺڻ - ڪروڙ ڪٺڻ. مغرور ٿيڻ - هٿيلو ٿيڻ - دماغ ڪٺڻ - مٿڙاج رکڻ.

● مٿڙاجي: مٿڙاجي: ٺ. صفت. مزاج وارو. مغرور - هٿيلو - آيماني - مجازي - آڦريل - دماغي - هٿي. ذاتي - سپاويڪ. سوگرو - ڏوراڇو - وڻيڪ - وڪوڪيو - ڪيچرو - وس وسو - ڪيراهتي - نفرت آڻيندڙ.

● مٿڙاج: ٺ. (ع. زحمت). تنگ ڪندڙ - رنج پهچائيندڙ - ڏک رسائيندڙ. اٽڪاءُ وجهندڙ. روڪيندڙ.

● مٿڙاج: ٺ. ٺ. تڪليف - مشڪلات - آهڻج - زحمت - ڏکيائي - آڏوڪائي - ڏک - ڪشت - ويڏن - پيڙا - درد - سور. روڪ - رنڊڪ - اٽڪاءُ. (ع. سا. ڊ).

● مٿڙاج: مٿڙاجون: ٺ. (ع. مذاق). چرچو - گهڻو - مسخري - ڪل خوشي - چرچو گهڻو - مزاح - مذاق - متشڪري - پوڳ.

● مٿڙاجي: مٿڙاجي: ٺ. صفت. مسخرو - بيدوشڪ - چرچائي - پوڳائي - مذاقي - مزاحيه - مشڪرو.

● مٿڙاج: مٿڙاجون: ٺ. (ع. زور). زيارت ڪرڻ جي جڳهه - زيارت گاهه. ٻير يا اولياءَ جو آستان. قبر - گور - ثربت - ٻئي - مٿڙاج. (آصفيه).

● مٿڙاج: مٿڙاج: ٺ. جانورن جو هڪ قسم - شينهن - شير. (پيلا).

● مٿڙاجي: اسم خاص. ڪيترن ٻلوچن جو هڪ قبيلو. (ت. ٻلوچستان). هڪ نئين جو نالو. (ڏ - ج - جو سير).

● مٿڙاج: مٿڙاج: (ت). ٺ. ڪاهه. جو هڪ قسم. (ت - امين).

● مٿڙاج: ٺ. صفت. (ع. زرع) هاري - ٻئي پوکيندڙ - ڪڙمي - هاري. (ع. ا. ڊ).

● مٿڙاجي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. ٻلوچ قوم جو هڪ قبيلو (ست ٻاڙا: ۱. ٻلوچائي

● مٿڙاجي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. تعلقي گهوڙا ٻاريءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مٿڙهي: مٿڙهيون: ٺ. (پرا. مٿڙيا = مٿڙهي. سن. مٿ + ايڪا = مٿڙهي). هندو فقيرن جي رهڻ جي جاءِ - جوکي فقيرن جو آستان - منيا سين جو آستانو - مٿ - خانقاه - درگاه - مندر - ٺڪانو - ڏيوري. سماڌي. اوتارو - دائرو - مڪان. رهڻ جي جاءِ - گهر - جهوپڙي - ڀنگي. جاءِ - هنڌ - ٺاڪ. سرير - جسر. (گاجرا).

● مٿڙهي: مٿڙهيون: ٺ. (پرا. موڙ. سن. مٿسٺ = مٿسٺ < موٽڪم < موٽ = ٻنڌڻ). روٺي لاءِ ڪڍيل (جوتار، ٻاهر). سارين جا ننڍا سلا - مٿڙهي. ڪڪن جي موڙي (جاڳي) يا مينهن جي سارڻ نه. ميڙن جي حالت ۾ وجهجي. موڙي - مٿس. (سن. مٿڙي). ماکوڙيءَ جو هڪ قسم - ننڍي (اڇي) ماکوڙي - آڏوهي. (گاجرا).

● مٿڙهي: صفت. سڀ - ڪٺل - سڄوئي - مٿڙي - سارو - سڄو - سمورو - جملي - مٿڙوئي.

● مٿڙهي: ڳالهيون ڳوڙهيون: ٺ. تمار چڱو ٿين. مٿڙهي: موچاري ٿيڻ - تمار چڱو ٿين - سڀڪجهه ٺيڪ ٿين.

● مٿڙي: ظرف. (ميڙن مصدر مان). سيلي - گڏ ٿي - گڏجي - پيو وڃي - ڪٺو. (آبيات سنڌي).

● مٿڙي: مٿڙي: ظرف. گڏجي سڏجي - رلي ملي - پيو وڃي - ڪٺو ٿي.

● مٿڙيل: مٿڙيل: صفت. ڇهن سالن کان عمر وارو وهڻ. (جنهن کي سڀ ڏند ڇاڙو عجن).

● مٿڙوئي: صفت. مٿڙي مٿڙي.

● مٿڙي: صفت. مٿڙي - مٿڙوئي.

● مٿڙاج: مٿڙاج: ٺ. (ع). طبيعت - خصلت - مٿڙا - خوء - طبع - پيرڪار - جسماني خاصيت - لاڙو - ڪيفيت - عادت - ڪٺ - ڳٺ - خاصيت. مغروري - گهٽ - شيخي - هٿ - دماغ - وڏن - هوء - دم - اغماض - غرور - دؤر - ڪير. چئن عناصرن جي ميلاپ مان پيدا ٿيل ڪيفيت. ملاوت -

== مَسَڦِين مَسَڦِين: مشڪلات سان - ڏکيائيءَ سان - ورلي - ڪڏهن ڪڏهن. (گاجرا).

● مَسُ ۽ مَسُونُ: ٺ. (پرا. مَس. سن. مَسِي). اکرڻ لکڻ جي ٻانهڻ - سياهي - روشنائي. مَس رڪڻ جي شيشي - مَسڪُڙِي - ڪُڙِي - دوات. = مَسُ چَٽُ ۽ مَسُ چَٽَ (ت): ڏ. صفت. ڪنجوس - مڪي چوس - پخيل.

= مَسُ چَٽُو ۽ مَسُ چَٽَا: ڏ. مَس ڪي چهندڙ ڪاغذ. = مَسُ چَٽُو ٿِيڻ: ڪنجوس ٿيڻ. (گل - ص ۱۰۹). ● مَس: صفت. (سن. مَسُ = ڪڏيل) ڪڏيل - مليل - حل. ڪڏ وڇڙ. جمع - ڪنو - ڪڏ. (ڏ). ڪڏ وڇڙ ڌاتو (جنهن کي ڪيميا سان ڦيرائي سون يا چاندي ڪرڻو ٿئي).

= مَسُ ٿِيڻ: ڪنو ٿيڻ - ڪڏ ٿيڻ - ميڙ ٿيڻ - جمع ٿيڻ. ڪڏجڻ - ڀرسان لنگهڻ ڪري پاڻ ۾ گهڙجڻ - گسڻ - لڳڻ.

● مَسُ: ڏ. (ف). ڌاتوءَ جو هڪ قسم - ٿامو. مَسِي ڌاتو. (گاجرا). بهانو - عذر - مِه. (ٺ). = مَسُ ڪَٽَڻ (ٺ): ڏونگ ڪرڻ - مِڪَرُ ڪرڻ - مَڪَرُ ڪرڻ - بهانو ڪرڻ.

● مَسَا: ڏ. (ع). شام جو وقت - شام - سَنجها - سانجهو - سانجهي. (آصفه).

● مَسَاڦَت: ٺ. (ع). منزلن جو فاصلو - مسافري - مَسَفَرُ.

● مَسَاڦِرُ ۽ مَسَاڦِر: ڏ. صفت. (ع). مسافر = مَسَفَرُ ڪندڙ (مسافري ڪندڙ - مَسَفَرُ ڪندڙ. والهيڙو - راهي - ويندل - راه گير. سَتِيحُ - پاتري - مَنلاني - پانديڙو - رَمَتُو - گهَمندڙ. = مَسَاڦِرَاڻُو ۽ مَسَاڦِرَاڻَا: ڏ. صفت. مسافر جو - مَسَفَرُ ڪندڙ جو. (گاجرا).

= مَسَاڦِرُ خانو ۽ مَسَاڦِرُ خانَا: ڏ. مسافرن جي رهڻ جي جاء - سراء - منزل گاه - آستانو - ٽڪاڻو. اوطاق. اوتارو - دائرو. مهمان سراء. ڌرمسال.

= مَسَاڦِرِي ۽ مَسَاڦِرِيُون: ٺ. سفر - سَتِيحِي. ڪه - آجهاڳو - آجهاڳ. سيل - سِر. ڪوچ - روانگي - آسھ.

= مَڙيدارُ ۽ مَڙيدار: ڏ. صفت. مَڙي وارو - لُطف وارو - لذت وارو - لذت - ٻاڏائق - پُر لطف - ستواڊي - ڏانڦيدار - مَڙي جهڙو - نِين ٺار - دل قرار - چشڪي وارو - رَس وارو - وُٽندڙ. دلچسپ - عجب جهڙو - حيرت جهڙو - عجيب - انوڪو. = مَڙيداري ۽ مَڙيداريُون: ڏت - لطف - ذوق. رونق - انوڪائي.

= مَڙي ۾ آچڻ: ڏاڍي موج ڪرڻ - گهڻا سواد وٺڻ.

= مَڙي ۾ پَٽنگ و جهڻ: لطف ۾ خلل وجهڻ - مَڪُ ڦِٽائڻ - آرام خراب ڪرڻ - محفل ۾ رنڊ ڪ وڃڻ - عيش عشرت ۾ انگاءُ وجهڻ. دل تي ٻار ٿيڻ - طبيعت کي ناگوار لڳڻ.

● مَڙورُ ۽ مَڙور: ڏ. صفت. (ف). مزدور = پورهيت (مزدوري ڪندڙ - مزدور - پورهيت - ڪَمِي. حمال. پَڙيت. باربردار. محنتي - جفاڪش - آو رڄ. (ٺ). مَڙور, مَڙورڻ ۽ مَڙور ٿيڻ).

= مَڙوري ۽ مَڙورِيُون: ٺ. ڪم ڪار - پورهيو - پورهيو ڪاريو - مزدوري. حمالِي - باربرداري. مَڙور جو آجورو - مَڙور - روز - پاڙو - ڪيرايو - لوازمو. پتوڙ - محنت - ڪشالو - جاکوڙو.

= مَڙور ٻائي ۽ مَڙور ٻائيُون: ٺ. پورهيو ڪندڙ زال. (گاجرا).

● مَڙِيْدُ: صفت. (ع). زيد = زياده ڪيو ويو زياده - وڌيڪ - گهڻو - جهجهو - بَسِيَار - سرس. ● مَڙِيْنُ: صفت. (ع). زَيْنُ زينت ڏنل. آراستہ - سيفڪاريل - ٿٽ وٺايل.

● مِڙُ ڪان: ڏ. (ف). ٻيٺي - ڇيڇير - ڇيڇير.

● مَسُ: ٺ. لُچ - شرم. (گاجرا).

● مَسُ ۽ ظرف. مشڪل سان - لاچار - اڃا فقط. ورلي - ٿورو.

● مَسَانُ: ظرف. مشڪلات سان - ورلي - ڪڏهن ڪڏهن. (گاجرا).

= مَسُ مَسُ: ظرف. مشڪل سان - تمام لاچار سان.

== مُسْتَاكٌ & مُسْتَاكٌ: ذ. (ع. مُسْتَاكٌ = مُسْتَاكِبٌ) مُسَاكِبٌ ذَنْدَنُ كِي صَافِ كَرُنْ ءِ چِنِ كِي لَائِي لاءِ اَكْرُوْتِ جُو چُوڏَو. (گاجرا).

● مُسْتَاكِبُ ۽ مُسْتَاكِبُ: ذ. (ع. مِسْوَاكُ = مُسْتَاكِبُ). ڇهن کي ڳاڙهي ڪرڻ ۽ ڏندن کي صفا ڪرڻ ۽ ڇاڪاڻ جي ڪم ايندڙ هڪ وڻ جو ڇوڏو (هي وڻ اڪثر افغانستان ۽ ايران طرف ٿئي ٿو).

● مَسْأَلُو ۽ مَسْأَلَا: ذ. (سن. مَسْأَلٌ = مَهْئَلٌ).
 ذَاتَا مَرْجٍ وَغَیْرَه - وَیْجَرُ - کَتِیلَ ذَاتَا مَرْجٍ - مَصَالِحُ.
 - مَسْأَلِی دَارُ ۽ مَسْأَلِی دَارُ: ذ. صِفَتِ.
 مَسْأَلِی پِل (کِیادُو) - مَسْأَلِی وارو. ذَاتِی دَار -
 سَوَادِی. چَهِرُو - مِلُوٹُو.

● مَسَامُ ۛ مَسَامَ: ذ. مَسَامَ = وارَ جي پاڙ).
چمڙيءَ ۾ نڍو ماڻسگڙو (جنهن جي وسيلي پڪڙ
ٻاهر نڪري) - وار جي پاڙ وارو ٿنگ - ٿونءَ.

① مَسَانُ ۽ مَسَانُ : ذ. (سن. شَمَشَانُ = جنگ جو ميدان، جتي ماڻهو مرن). هندن جي مڙدن جاڏن جي جاءَ - شمشان ڀوسي - سرگهت - مڙدا گهات - مَسَن. مسانن جي رک - سچ - پينگ - ڏتڙيل جاءَ. فساد - جهڳڙو. (کاڃرا).

- مٽسائيءَ ۽ مٽسائيءَ: مٽسائي وارو - مٽسائي جي
رڪڙي ڪٽڻ - مڙدا ساڙيندڙ - شمشاني . خدي ماڻهو.
(گاجرا).

● مسائليا (ٽ) ۱ اسم خاص. ھندن جي ھڪ ذات جو نالو.

● مُسْتَاوَاتٌ: ث. (ع. سوي). برابري - همسوي -
 هڪ جڳڙائي - سَمَتا - سَمَانَتا - سَريڪائي. مشابهت -
 همسوي - هڪجهڙائي. (آنجناب ۾ حسابي ڪم جو
 هڪ اصول جنهن ۾ ٻن طرفن رقمون برابر ڪري
 مله ڪڍجي). (گاجرا).

● مساوي: صفت. (ع). برابر۔ ہر جہتو۔
یکسان۔ ہر جہتو۔ سريکو. ہر وزن۔ تل۔ سان.
ہر جہتو.

● مسائیل: وعدہ (من. مشن = ڈکونٹ).
قنائی - ذابہ - پگاڑا. تلف کر - لاس کر -

**گنٹائے۔ آجاڑ کرڻ ۔ چٲت کرڻ ۔ نا بود کرڻ ۔
ویران کرڻ ۔ سخت تکلیف ڈیڻ ۔ مارڻ (ل) ۔
مجرم کرڻ ۔ ڈھاری کرڻ (ت) ۔ (مسائیلو-
مسائیلند و - مسائیل)**

● مَسْتُتٌ = مَسْتُتٌ ؟ ذ. صفت. (سن. مَسْتُتٌ = نشو. ف. مَسْتُتٌ = چريو). پيٽل - ڪيٿو. نشئي - خماري - الوٽ - مسڪ - مڪهن. چريو - متوالو - مڃئون - ديوانو - سرمست - ٻاڳل. پيوڦوقف - بي عقل - ابي سمجھ - چرٻٽ. مجذوب. ابي پرواه - مغرور - اڻ ڪاڻيو. هٽيلو - اڳماني - دماغي - تپيو ڪڏڻو - لڇڻو ڇڻو - البيلو - رونشائي - لهري - چنچل. خفي - چيتو - هٽو ٽڙيو - خفتي - سوداني - ٻورالو - ريچڪي - خفقاني. شھوتي - ڪامي - ڪام آرٿي.

مستی - نشو، شہوت جو غلبو. (گاجرا).
- مَسْتَنَائِي 'مَسْتَنَائِيُون' : ث. چریمائی -

— مَسْتَانِڪُو ۽ مَسْتَانِڪَاڙ ذ. صفت. مست جو۔
چربی جو۔ ٻاڳل جو. شرابی جو.

مست - چریو - پاگل - دیوانو - متوالو - نشئی -
مستاناؤ - مستانا: ذ. صفت. (ف. مستانه)

نشو و پیدل - خُمارِ یل - سِکِّب - التُّوت - چرہٴ -
آئمت - جریائو - بیوقوف - ہی عقل - عاشق - موہت -

اکن چیکن۔ جسنونی۔ خفکانی۔ سودائی۔ موالو۔
لہری۔ شہنوشہ۔ کامس۔ کام۔ ارٹی۔ فقیر۔

باللّٰه واصل - اللّٰه لوک - درویش .
- مَسْتَانِہُ & مَسْتَانِہُونُ : ث . حوائیہ -

ديوانگي - ميسني - پاگلپو . شراخوري - کيپ -
اشو - خماز - شرايدو . وقوف - عقل -

کرم عقلی

شرابي جو - مستانکو .
- مستانجو - مصدر . باگل - ٽيڻ - ديوالو ٽيڻ -

چریوٹیں، خمار جن - مرگ چڑھن - مہک ٹپن - مہک جن -
نہو حرقہ - نہو حرقہ - نہو حرقہ - نہو حرقہ - نہو حرقہ -

دسو چڑھن۔ مہسی چڑھن۔ سہلو بھین۔ سار پر پربھن۔
 مومبھن۔
 مسنیکہ۔ مسنیکاو۔ صفت۔ مسیت دو۔

ديواني جو.

● **مَسْتَرُ ۽ مَسْتَرِ مَسْتَرُون:** ذ. (ع. مسطر جو بگڙيل). ليڪن ڪيڏ جي ٻئي. رازڪي ڪم جو هڪ اوزار۔ لڀي يا ڀت هموار ڪرڻ لاءِ ڪاٺيءَ جي چوڪنڊي ڊگهي لسي ٻئي.

● مُسْتَرْذُ: صفت. (ع). رد کیل. روکیل.
واپس کیل۔ ذکیل. (آصفیہ).

● ميسٽري ۽ ميسٽري: ذ. صفت. (انگ.
ماسٽر = ماسٽر ڄاڻو. (پورو ڪيز. مينسٽري). ڄاڻو.
هنرمند - ڪاسبي - دستڪار - ڪاريگر - هنري.
آستاد - ماهر - هوشيار - قابلكار - آستو. داروغو.
(سرويزر جي هيٺان عملدار).

● مستتر زاد: ذ. صفت. (ع). زياده ڪيل -
وڌايل. (ذ). اهو شعر جنهن جي هر مصرع يا
بيت جي پٺيان اهڙي ٽڪ لڳل هجي جو انهيءَ
مصرع جي اول رُڪن ۾ آخر رُڪن جي برابر هجي.
طُرو - ٽُڪرو. (آصفيه).

● مسقطیٹیل: ۴ مسقطیٹیل: ذ. (ع). کونی
کنڈ چوکندو جنھن جا آسھان سامھان پاسا برابر
ہجڻ ڀر ڀر پاسا نڌيا ۽ ڀر پاسا وڏا هجن.

● مُسْتَعِيدٌ : صفت. (ع. عَدَّ). تيار - موجود.
لائق. (گاجرا).

● مستعمل: (ع). عمل ۾ آيل.
ڪم ۾ آندل. مروج - رواج ۾ آندل - جاري -
چالو - هليل - هلندڙ. (اصفيه).

● مَسْتَغْفِرُ قُ: صفت. (ع. غَسَقُ). غرق ثیل۔
پڈل۔ غلطان۔ محو۔ اسجکل (کمر)۔ رذل۔
مشتغول۔ (آصفیہ)۔

● مُسْتَغْفِرٌ: صفت. (ع. غَفَرَ). معافی گھرنڈو۔
استغفار کندو. (گاجرا)۔

● مُسْتَعْتَبِي: حشمت. (ع. غنّی). بی پروا هم۔
مالدار۔ دنوان۔

● **مُسْتَفْسِرُ** : صفت. (ع). استفسار کند۔
 پوچھا بچا کری ہے کند۔ تحقیق کند۔ محقق۔
 ● **مُسْتَفِيدُ** : صفت. (ع). فائدہ = گہر دہندہ

فائدہ و گھرنند ژ - نفع و گھرنند ژ. (آصفیہ).

مَسْتَسِي - پُڄاڻو - ستوالائي. **کيپ** - نشو - مستي - ديوانگي - **پاڳڻو** - ستوالائي. **کيپ** - نشو - مستي - **مء** - خمار - شراپڻو. **حرکت** - چترائي - لچائي - **کوسقتائي** - کچل - خرابي - نقصان - **خلم** - زبان - **زبانخوري** - مستائي - **بواسي** - چنچلائي - **چاڳلائي** - **بيضايطکي** - چخن - **لاڏ** - **ماڻو** - **ناز** - **نخرو** - **انگل** - **آرو** - **البلائي** - **ريجالائي** - **بيوقوفي** - **بيعقلي** - **کمعقلي** - **سوداء** - **خفو** - **خفتان** - **سوالائي** - **لهر** - **جئون** - **مغروري** - **گھمند** - **شيعي** - **هٽ** - **دماغ** - **وڏن** - **هوء** - **دم** - **اغماض** - **غرور** - **تکبر** - **وڏائي** - **شھوت** - **ڪام** - **ڏاجھ** - **حرص** - **موء** .

- مَسْتَبِي "تِيٲن": اشوئين - خمارقين - شهوت تين.
- مَسْتَبِي چَڙهن: نشو چڙهن . وڏائي تين .
چڙيائپ ر اچن . شهوت تين . جوش اچن .
- مَسْتَبِي "ڪرن": ڪيچل ڪرن - حرڪت ڪرن .
چلولائي ڪرن .

● مَسْتَائِيْنُ: مصدر. (من. مَتَّ = نشو) نشو
یاری مدهوش کرن۔ نشئی کرن۔ خمار پر اُٹن۔
خمار چاڑھن۔ چرین جھڑی حالت کرن۔ (مستائیو۔
مستانندو۔ مستائیل)۔

- مستثنائتو ۛ مستثنائتا؛ ذ. صفت. مست جو۔
 نشئي جو. (ظرف). شرابيۛ وانگر. چرپي وانگر۔
 - مستثنائيي ۛ مستثنائيون؛ ث. نشي جو جوش۔
 شہوت جو جوش. من چلائي. مغروري۔ سوخي. (گاجرا)۔
 ● مستجاب؛ صفت. (ع. جوب = جواب ڏنل)۔
 جواب ڏنل۔ اقرار ڪيل۔ ھائو ڪار ڪيل. مڃيل۔
 قبول پيل۔ قبول ڪيل۔ آگھاميل. (أصفیہ)۔

● مُسْتَحَب: صفت. (ع) پسند کیل۔ پسندیدہ۔
وئیل۔ چونڈیل۔ محبت کیل۔ پیار کیل۔

قرب کیل . (ذ) . رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
جن جو کیل ۽ پسند کیل کوہ فعل . (آصفیہ) .

● مُسْتَحْكَمٌ: صفت. (ع. حَكَمَ = مضبوط).
مضبوط - يَكُو - استوار - مُحْكَم. (ع. ا. د.).

● مُسْتَحِقُّ: صفت. (ع. حَقُّ). حق وکندڑ۔
حقدار۔ دعویدار۔ واسطیدار۔ لا لاپیدار۔ مالک۔

لائقی - قابل - جو گو۔

ميٺاڻ. ڳڙ مسان ٺاهيل ڳاڙهي ڪٽڻ. ڳڙ جي پور.

● مُسْتَبِي خان: اسم خاص تعلقي ڳڙهي ياسين ۾ هڪ ڊيهه جو نالو. (لست).

● مُسْتَر: ذ. صفت. (انگ). ميان - محترم - صاحب - جناب. مان - وارو - معزز. (آصفيه).

● مُسْجِد: مُسْجِدُون: ث. (ع. متجدد) سجدِي ڏيڻ جي جاء - نماز پڙهڻ جي جاء - عبادت گهر - عبادت خانو - مسجيت.

● مُسْجُود: ذ. جنهن کي سجدو ڪيو وڃي. (گاجرا).

● مُسْجَن: مصدر. (سن. مشتَر = گڏيل) گڏجڻ - ميلڻ. ميلاوت ٿيڻ. جمع ٿيڻ - ميڙڻ. رلي ملي وڃڻ.

● مُسْجَن (ت): مصدر. (من. مَش = ڏکون) عادت ٿي وڃڻ - هير ٿي وڃڻ. نقصان هٿ اچڻ - ٽوٽي ۾ پوڻ - مشڪلات ۾ اچڻ - برباد ٿوڻ.

● مُسْج: ذ. وضو جو هڪ رڪن - وضوءَ ۾ هٿ منهن ڏوڻ بعد مٿي ڳچيءَ هٿن ۽ ڪنن جي مٿان هائيه وارا هٿ گهمائڻ جي حالت. ● مُسْج ڪرڻ: سَر ڪيڻ. (ل). وضو ڪرڻ. طهارت ڪرڻ. (ل).

● مُسْجُو: ذ. وضوءَ جو هڪ ڀاڱو (وضوءَ ۾ هٿ منهن مٿو ۽ ڳچيءَ جي مٿان هٿ گهمائڻ جي حالت). (گاجرا).

● مُسْخَر: صفت. (ع. مُسْخَر = تابع ڪيل) فتح ڪيل. جيتيل - ڪٽيل. قبضي ڪيل - ماتحت ڪيل. (آصفيه).

● مُسْخِرُو: مُسْخِرَا: ذ. صفت. (ع. مُسْخِر = چرچائي) مسخري ڪندڙ - ڪيل وجهندڙ.

چرچائي - ٻڌو شڪ - پوڳائي - مشڪرو. روشنائي - تماشائي. (ث. مُسْخِرِي = مُسْخِرِيُون).

● مُسْخِرِي: مُسْخِرِيُون: ث. مُسْخِرِيُون: ث. ڪيل - چرچو - پوڳ - گهٽو - مذاق - مشڪري - تماشو - مزو - روشو - ولدر. چٽر - ٺوڪ - ٺٽولي - ٺوڪڙي.

● مُسْتَفِيض: صفت. (ع. فَيِض = فيض خواهان) فيض خواهان - فيض گهرندڙ. (آصفيه).

● مُسْتَفِيل: ذ. (ع. قِيل = آڻيندو) اڳيون ايندڙ وقت - آڻيندو زمانو. (صفت). اچڻ وارو - آڻيندو - آڻيندي جو - پتو شت.

● مُسْتَفِير: ذ. (ع. قَر = ٺيڪاڻو) ٻيڻ جو هنڌ - ترسڻ جي جاء - ٺيڪاڻو - ٺيڪاڻو - آستانو. اڏو. (آصفيه).

● مُسْتَفِيل: صفت. (ع. استقلال وارو - مضبوط - مستحڪم - اٽل - اٽل - برقرار - هائيدار - پڪو - استوار - قائم - دائم - هميشه). (آصفيه).

● مُسْتَفِيل: مِزاج: صفت. هڪي ارادي وارو - محڪم مزاج - ثابت قدم. گنڀير - بردبار. (آصفيه).

● مُسْتَفِيم: صفت. (ع). سيدو - سنئون - آڀو - ڪڙو - سيدو ٻيٺل - عمود بيٺل - سوڌو. پڪو - پختو - ڏاڍو - مضبوط - قابو - سوگهو - اچل - برقرار - ڪٽپ ڪوڙ. اسٽر.

● مُسْتَك: مُسْتَك: ذ. (سن. مُسْتَك) سٽو - سِر - سيري - سيسي - سنيدي. پيشاني - نيراڙ (خاص ڪري هاڻيءَ جو).

● مُسْتَمْتَد: صفت. (ف. مُسْت = غم + مُتَد = وارو) غمگين - حاجتمند. (گاجرا).

● مُسْتَمْتَد: صفت. (ع. مُتَد = هن ٽيڪ ڏني) مُتَد يافتہ - مُتَد پاتل - تصديق ڪيل - ٺيڪ - برابر - اعتبار جوڳو - پيرمائيڪ - معتبر. (آصفيه). نيچ. (گاجرا).

● مُسْتَوْرَات: ث. (ع). زالون - استريون - عورتون - نارِيُون. (صفت). سٽر واريون - پردي واريون - اشراف (زالون). حرمسراء. (گاجرا).

● مُسْتَوِي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. تعلقي ميري خان ۾ هڪ ڊيهه جو نالو. (لست).

● مُسْتَوِي: صفت. برابر - سَر پڪو - موافق - سنئون - سيدو سنئون - پورو پورو. هڪ چيترو - هموار - هٿ وڙن. ستميل. (گاجرا).

● مُسْتَبِي: مُسْتَبِيُون: ث. (سن. مُسْت = مٽو) مُسْتَبِيُون: مٽيه = مڇي ۽ انڊو - يَضو

== مستخیر ڀائي ۽ مستخیر ڀائينون؟ ث. صفت. مسخوي ڪندڙ (عورت). (گاجرا).

● مستداس؟ صفت. (ع. چنهن پاسن وارو) چنهن پاسن وارو - شش ٻهلو. (ذ). چنهن مصرعن وارو شعر.

● مسير ۽ مسير: ذ. (سن. ميسر = پوڄ) ڀانين - برهمڻ. (گاجرا). برهمڻ جي هڪ فرقي جو نالو. (اسم خاص). برهمڻ جي هڪ ذات جو نالو. (ث). (ذ. صفت). ڪم کان نٿا ٿيندڙ - گوسيو - نٿائو - ڪم ڪوس. بهانا ڪندڙ. (ث).

== مسيرائي ۽ مسيرائينون؟ ث. ڀانڀڻيائي - برهمڻ (زال).

● مسرت ۽ مسرتون؟ ث. (ع. مسرت = سر = هو تمام خوش ٿيو) خوشي - سرهاني - پرسنتا. راحت - فرحت - آند - خرسندي - خبرمي - شاد ماني. نشاد - آند - مڪ - ڪليان - مٽڪل. مڙج.

● مسرف: ذ. صفت. (ع). فضول خرچ ڪندڙ - اسراف ڪندڙ - اجايو خرچ ڪندڙ. (گاجرا).

● مسرن: مصدر. (سن. مر (ي) ج: مر (ي) = مهنڻ) مهنڻ - ماڻ. (گاجرا).

● مسرور ۽ مسرور: ذ. صفت. (ع. سر = خوشي) سرهو - خوش - نهال - شاد - پرسن - شاد مان - مٽڪن - خرسند - راضي.

● مسري ۽ مسريون؟ (ک): ث. (پيڙيءَ جي) ڪچيءَ ۾ وڃ تي لڳل لوهي ڪلي. (ن - ب).

● مسري ۽ مسريون؟ (ل): ث. ڏاڙهي - سونهاري - ريش. (ن. ب).

"مرد نڪرندي مسري، آسپي آءِ ست". ● مسري يارو ۽ مسري يارو: ذ. صفت. مصلحت وارو - ڏاهو - عاقل. (گاجرا).

● مستطیح: ذ. ڇت جو هڪڙو قسم، جنهن ۾ ڪهڪل ٿيل هجي، مگر ان جا شهتر ڏس ۾ نه اچن. (گاجرا).

● مستطر ۽ مستطر: ذ. (ع). رازن جي سرن جي ميداني وٺڻ لاءِ ڪم آندل ڪاٺ جي پتي - مستتر - ليڪن ڀانڻ جو اوزار. (گاجرا). ● مسعود؟ صفت. (ع. سعد = نيڪ) نيڪ - نيڪ بخت - سعيد - بختاور - معاد تمند - مڳورو - ڀاڳ وارو - خوش نصيب - ڀلارو. (آصفه).

● مسقط: اسم خاص. (ع. مسقط = ڪرڻ جي جڳهه) ايشيائي روم جي هڪ شهر جو نالو. (آصفه).

● مسڪ ۽ مسڪون؟ ث. (سن. مسڪ = سانداري) سانداري - ڪاٺي - پخال - مسڪ - اوٺي. پسي - پٺا. (ک). ٻيئيءَ ۾ پيل سور. (ک).

● مسڪرات: ث. (ع. مسڪر = نشيدار شيون. مسڪن: ذ. (ع. مسڪن = رهڻ جي جاءِ) رهڻ جي جاءِ - جاءِ مسڪوت - جاءِ قيام - قيام گاهه - گهر. مسڪان - جاء - آستانو - خانو. (آصفه).

● مسڪو ۽ مسڪا: ذ. (ف. مسڪه = مڪن) مڪن - مسڪن. (آصفه). خوشامد. ڪاري ڀائيءَ جي مڇيءَ جو هڪ قسم. (گاجرا).

● مسڪو لنگائين؟ خوشامد ڪرڻ. (گاجرا). ● مسڪو ۽ مسڪا: ذ. صفت. ٿلهو - مٿارو - ڌمٿال. (ذ). مڇيءَ جو هڪ قسم. (ک).

● مسڪين ۽ مسڪين: ذ. صفت. (ع. مسڪن = هو ويٺو) غريب - نيڌر - تهتي دست - ڪٽل - آٿيو - مٺس - نادار - ڪنگال - فاقه ڪش - عاجز - ويچارو - نماڻو - لاچار. لاتوان - اڌين - بي وس - بي بهج - ڪم طاقت. بي حال - ضعيف. ڏجهارو - ڏوڪي - ڏوڪي. شامت زده - حليمير - ٻرد بار - نهڻو - نير ايماني - نير اهنگاري - نماڻو - غريبانو.

● مسڪين ۽ مسڪينون؟ ث. ان هوند - ڪٽلائي - محتاجي - غريبي - غربت - ڪنگالپڻو - افلاس - ولهائي - مسج - ناداري - حليمي - عاجزي - انڪساري.

● مستطیح: صفت. (ع). هٿيار پنوهار پهريل - هٿياربند - شسترداري - لهٻڌن مان تيار. (آصفه).

● مُسْتَسْتَل: صفت. (ع). ملسلي بندي ڪيل - زنجير بند - لڙهي بند - متواتر - متصل - سلسليوار - هڪ ٻئي پٺيان. (آصفيه) ترتيب وار.

● مُسْتَلَط: صفت. (ع. تسلط) تسلط ڪندڙ - قبضو ڪندڙ - قابض - غالب. زور آور - طاقتور. (آصفيه).

● مُسْتَلَم: ذ. صفت. (ع. سَلَمَ) سالم رکيل - برقرار رکيل. پورو - ڪامل - سلامت - سارو - مرسو - سورو - سچو - سالم - ثابت. سڀ - ڪل - ميوئي. سچو سارو - سچو ئي سچو - صحيح سلامت. تسليم ڪيل - مڃيل - قبول ڪيل. مڃڻ جي لائق. ٺيڪ - ڀڪو - درست - اڪند پنهنجو - پورو پورو - معقول ٻين - بيشڪ - بلاشڪ - بجا. حوالي ڪيل - پهچد ڪيل - سونپيل.

● مُسْلِم: ذ. صفت. (ع. سَلَمَ) مسلمان - اسلام رکندڙ - محمدي - اهل اسلام.

● مُسْلِمَان: م. مُسْلِمَان: ذ. صفت. (ع. سَلَمَ) اسلام قبول ڪيل - مذهب اسلام جو پيرو - دين احمد جو پيرو - مومن - مسلم. (آصفيه).

● مُسْتَلَمَان: ٿيڻ: اسلام آڻڻ - اسلام تي اچڻ - دين محمدي قبول ڪرڻ. (آصفيه).

● مُسْتَلَمَان: ڪرڻ: اسلام ۾ آڻڻ - دين محمدي ۾ شامل ڪرڻ.

● مُسْتَلَمَانِيڪو: ذ. صفت. مسلمان جو - مسلمان وارو.

● مُسْتَلَمَانِي: م. مُسْتَلَمَانِيُون: ث. صفت. مسلمان واري - مسلمان جي. (ت). اسلام - اسلاميت. مٺت - ختنو - طهر. (آصفيه).

● مُسْتَلَمَانِيَاڻِي: م. مُسْتَلَمَانِيَاڻِيُون: ث. مسلم عورت. (گاجرا).

● مُسْتَلَو: م. مُسْتَلَا: ذ. (ع. مُسْتَلَه) مذهبي سوال - مسئلو. رت - ٺهراءُ - تجويز - راءِ.

● مُسْتَلَو: م. مُسْتَلَا: ذ. صفت. (ع. مسلم جو بگڙيل لفظ). مسلم - مسلمان.

● مُسْتَلَو: صفت. (ع). سيله جي بيماريءَ وارو - سيله جو مريض. (آصفيه).

● مُسْتَمَات: ث. (ع). عورتن جي نالي اڳيان لڳايل خطاب - عيادت تانيث.

● مُسْتَمَار: صفت. (ع). زبون - ناس - پائمال. (گاجرا).

● مُسْتَمَار: ڪرڻ: ڊاهڻ. (گاجرا).

● مُسْتَمِي: م. مُسْتَمِي: ث. آهستي گهالهاءُ - پڻ پڻ - ڦس ڦس. گجهو گالهائڻ.

● مُسْتَمِي: م. مُسْتَمِي: ڪرڻ: آهستو گالهائڻ - مَس پَس ڪرڻ - ڦس ڦس ڪرڻ - پٽڪار ڪرڻ - پٽڪو ڪرڻ - پٽڪا ڪرڻ. ڏٺائڻ - ڳوڻي ڪرڻ - ڳوڻا ڪرڻ - ڏٺ ڏٺاءُ ڪرڻ - ڳس ڳسائ ڪرڻ - ڀاسو ڪرڻ.

● مُسْتَمِي: م. مُسْتَمِي: م. مُسْتَمِي: ذ. صفت. پٽڪا ڪندڙ - سڙپڙ ڪندڙ - مَس ڦس ڪندڙ - لائانو - ڳوڻي پڙ - ڳوڻا ڪندڙ - ڏٺائيندڙ. برد بار - ڳڻپير - ڏير پڻو - ڪانڌ وارو - تحمل مزاج - صبر وارو - صابرين - تحملي.

● مُسْتَمَد: م. مُسْتَمَدُون: ث. (ع. سَتَمَد = وِهاڻو) وِهاڻو - تڪڙو. وِهاڻي واري جڳهه - وِهاڻو رکي ويهڻ واري جاءِ. گندي - گادي - ٻٽڪ. آسڻ - آسڻ - آستانو. تخت. ٿيلو - منگهاسڻ - صندڙ.

● مُسْتَمَد: اسم خاص. سڪ گڙڻ جي گاديءَ تي ويهندڙن جي هڪ ذات جو نالو (اصل ۾ جادو ڪري قوم، سڪ گڙڻ جي پاران ڍلون اڳاڙيندڙن جي سخت هٿ ڪري، ڪرن جي ناراضگي سبب سنڌ ۾ ٻه ڀائر ۽ انهن جو اولاد آيو ۽ مذهبي پرچار لاءِ ڌرمشالائون قائم ڪيائون). (گاجرا). (ث. مُسْتَمَدِيَاڻِي: م. مُسْتَمَدِيَاڻِيُون).

● مُسْتَمَد: تشييعن: ذ. صفت. گاديءَ تي ويهندڙ - گادي نشين.

● مُسْتَمَد: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو (ڪراچي ۽ حيدرآباد ۾).

● مُسْتَمَد: م. مُسْتَمَد: (ڪ). ذ. چُهَنڊِيڙي - چُهَنڊِيڙي - چيمرڪو. (جمع ۾) بدن تي فرحت لاءِ گهمائل هڻڻا - ٿڌڙا - سرڪار.

● مُسْتَمَد: م. مُسْتَمَد: (ڪ). ذ. چُهَنڊِيڙي - چُهَنڊِيڙي - چيمرڪو. (جمع ۾) بدن تي فرحت لاءِ گهمائل هڻڻا - ٿڌڙا - سرڪار.

هجي) - پهرين ڪاپي - رک ڪاپي. ڪچو
ٺهراءُ خاڪو.

● مسو ديرو: اسم خاص. تعلقي رتي ديري
۽ تعلقي جو هي ۾ هڪ ديهه جو نالو. (لست).
● مسو: ٺ. (سن. مسرا). دال جو هڪ
قسم - مھري. (گاجرا).

● مسو جي دال: ٺ. مھري جي دال.
● مسو والو: اسم خاص. تعلقي ڪشمور ۾
هڪ ديهه جو نالو. (لست).

● مسوئاڻيا (ت): اسم خاص. مينگهواڙن جي
هڪ ذات جو نالو.

● مسهيل: صفت. ع. قبضي ٿوڙ - قبض ڪندا -
جلاڻ.

● مسهو ۽ مسهو: صفت. نر. ستهندڙ -
حاسد.

● مسٽيلو ۽ مسٽيلا: ذ. (ع. مسٽيله).
پڇڻ لائق ڳالهه - منجهيل سوال. مشڪل ڳالهه.
پيرستن. ٺهراءُ - رٿ.

● ميسي ۽ ميسيون: ٺ. (هرا. ميسييا.
سن. ميس + ايڪا = ميسي. ف. ميس = ٿامو).
ڏندن کي مضبوط ڪرڻ جو ڪاري ۽ پوري
رنگ جو چورو - سورهن سينگارن مان هڪ سينگار
”موهيو ميسي ۽ پان ميس مرجان لڳي“
(مفتون مولوي همايون).

● ڪارڙي تيرجي مادي. (ت. ڪهڙي (ل). (ن.ب).
● مسيت ۽ مسيتون: ٺ. (ع. مسجيد
جو بگڙيل) مسجد.

● مسيتري (ل): ٺ. فرامين جي چينن جو
هڪ قسم.

● مسيح: ذ. صفت. (ع. مسح). دوست.
(اسم خاص). حضرت عيسيٰ عليه السلام جو لقب
(فرشتن جي تيل مڪن سبب حضرت عيسيٰ کي
چيو ويو) - يسوع مسيح.

● مسيحي ۽ مسيحي: ذ. صفت. حضرت
يسوع مسيح جو ڀوليڪندا - ڪيرستي -
ڪيرستان.

● مستند ذيقن: ٺٽڙا ڪڍڻ. مٿي جي
وارن مان جوڻڻ ڪڍڻ لاءِ هٿڙا گهڻاڻ.

● مستن (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو
نالو.

● مستن ۽ مستن: ذ. (سن. شمشان = جنگ
جو ميدان، جتي ماڻهو سرن) هندن جي مردن
جلائڻ جي جاء. سچ - پينگ.

● مستن: اسم خاص. تعلقي ٺنڊي الهيار ۾ هڪ
ديهه جو نالو. (لست).

● مسين جاگير: اسم خاص. تعلقي ٺنڊي الهيار ۾
هڪ ديهه جو نالو. (لست).

● مسن: مصدر. (سن. مش = ڏکونڻ).
بدبخت ٿيڻ. ڪمبختي ۾ پتون - شامت آچڻ -
آپاڳ لڳڻ - پرائي چٽڻ. تباهي ٿيڻ - ڪٽڻ -
آجاڙ ٿيڻ - ستيا ناس ٿيڻ - مسجن. ٽڪل ۾
آچڻ. برباد ٿيڻ. ويسر ۾ آچڻ - پلجڻ. ڏکونڻ.
(مسيو (مٺو) - مسندو - مسيل (مٺل)).

● مسو ۽ ميسا: ذ. (سن. مشور = ڪڏيل)
گهڻن قسمن جي گڏيل آن جو آڻو - ٻن چئن جنسن
جي اناج جي آڻي کي ميلاني آن مان پڇايل ماني -
روڻلو - ٿيڪي ماني - ٻي سواڊي روڻي. (گاجرا).
تيلي ٻچ وارو فصل (ت). ڪمر نه آچڻ جهڙو -
هڪار - نڪار. (ت).

● مسو نيسو: صفت. آڻو سٺو ٿو. (گاجرا).
● مسواڙ ۽ مسواڙون: ٺ. (جڳهه جو)
ڀاڙو - ڪيراڻو.

● مسواڙي ۽ مسواڙي: ذ. صفت. پاڙي تي
ويٺل - ڪيراڻي دار.

● مسواڪ ۽ مسواڪ: ذ. (ع. استاڪ =
هن مڪو). ڏنڊن. مسابڪ. (ع. ا. ڊ).

● مسو حتب: اسم خاص. تعلقي لاڙڪاڻي ۾
هڪ ديهه جو نالو. (لست).

● مسودو ۽ مسودا: صفت. (ع. مسوده <
ستود = هن ڪارو ڪيو) ڪارو. ڪاري مس
مان لکيل - تحرير ڪيل. پهرئين دفعي سترمي
طور لکيل تحرير (جا اڃا صاف نه ڪئي ويئي

● **مشتايخ** دائري؛ اسم خاص. مزاری بلوچن جو هڪ قبيلو. (ت. بلوچستان).
 ● **مسيو**؛ ذ. گڏهه جو هڪ قسم - ميثانين رنگ جو گڏهه. (ن. ب).
 ● **مسيو**؛ صفت. الوڻو مٿوڻو - چٽرو.
 ● **مسابه**؛ ظرف. (ع. شٻهه = وانگر) وانگر - وانگيان - طرح - جيئن - جهڙس - مٿل.
 ● **مسابهت**؛ شٻههتئون؛ ٿ. هڪجهڙائي - مطابقت - موافقت - شبيهه - تشبيهه. برابري. ڀيٽ. لاڳاپو. بانو - ويس. شڪل - روپ. (آصفه).
 ● **مشاري**؛ صفت. مشهور - ناليرو - ناميارو - هاڪارو. (مچل).
 ● **مشاط**؛ ٿ. (ع). عورتن کي سينڪار وغيره ڪرائيندڙ عورت - حجامين. (آصفه).
 ● **مشاعتر**؛ مشاعتر؛ ذ. (ع. مشاعره < شاعر = هن موتي ڀڻو) شاعرن جو اجتماع. بيت بازی. (آصفه).
 ● **مشتال**؛ مشتال؛ ذ. (ع. مشعل جو بکڙيل) ڪٽو کي - ڏياڻي - مشعل.
 ● **مشتايچي**؛ مشتايچي؛ صفت. مشعل ڪڍندڙ - مشعلجي.
 ● **مشتام**؛ ذ. (ع). وار جي پاڙ وارو منهنو سوراخ (جنهن مان پگهر نڪري) - مشام. (تاريخ سنڌ).
 ● **مشاهدو**؛ مشاهد؛ ذ. (ع. مشاهدو < شهود = هن ڏٺو) نظارو - ڏيک - منظر - ڏيکارو - ليماء. ڏيڏ - ڏيڏار - درشن. جاچنا - ڏسڻي - معائنو. تماشو. لقاء. نور الاهيءَ جو نظارو. قدرت جو تماشو. عيني تجربو - عيني ثبوت - اکين ڏٺو دليل - چهر ڏيڏه ثبوت.
 ● **مشاهدو**؛ مائن؛ ڏيڏار ڪرڻ - لقاء ڏسڻ.
 ● **مشاهره**؛ ذ. (ع. شهنشهر) مهيني مير مقرر ڪيل رقم - تنخواه - پگهار - وظيفو.
 ● **مشتايخ**؛ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● **مشتايخ**؛ مشتايخ؛ ذ. صفت. (ع. شيخ جو جمع، پر واحد ۾ ڪم ايندڙ) پيرن ماڻهو. بزرگ. درويش. وائي. معزز.

● **مشتايخ**؛ اسم خاص. تعلقي شهادت پور ۾ هڪ ڏيهه جو نالو.
 ● **مشتايخ**؛ اسم خاص. تعلقي لنڊي الهيار ۾ هڪ ڏيهه جو نالو.
 ● **مشت**؛ ٿ. (ف. مشت. من. مشت) مڪ - مٿ. ڏونشو - گوسو.
 ● **مشت زن**؛ مشت زن؛ ذ. صفت. (ف). ڏونشو هڻندڙ - مڪ هڻندڙ. مٿ هڻندڙ - هٿ رس ڪندڙ.
 ● **مشت زني**؛ مشت زنيون؛ ٿ. مٿ هڻڻ جي حالت - هٿ رس.
 ● **مشتاق**؛ مشتاق؛ ذ. صفت. (ع. شوق) اشتياق رکندڙ - شائق - چاهيندڙ - آرزومند - طالب - خواهشمند - گهرو - خواهان. مڪايل - آڪيڊيو. سوهيل - وس ڪيل - متن لپايل - عاشق - موهت - اڪن چڪن. مستعد عي - منتظر - انتظار ڪندڙ. (آصفه).
 ● **مشتبه**؛ صفت. (ع. شبهه) شڪ وارو - شڪيل - شڪي.
 ● **مشتري**؛ صفت. (ع. شترڪ) شريڪ ڪيل - ڳنڍيل - ملايل - گڏيل. پائيوار - حصيدار.
 ● **مشتري**؛ صفت. (ع. شري) خريدار. وڪيندڙ. (ذ). هڪ گره جو نالو. (هي ميارو سڀني گرهن ۾ وڏو، ڌرتيءَ جي قطر کان يارهوڻو قطر ۾، قطبن وٽ ڇهرو ۽ وچ ٿلهو، سندس سال ڌرتيءَ جي سال کان يارهوڻو). (گاجرا). وسپت.
 ● **مشتق**؛ ذ. (ع. مشت = چيريل) ڪنهن لفظ مان چيرجي نڪتل لفظ (جو انهيءَ لفظ جي مصدر يا اصل لفظ مان هجي) - بنيادي لفظ - اشتقاق ڏانئو. ساذت - اصل - بنياد - مادو.
 ● **مشتق**؛ اصل؛ ذ. اصل لفظ ۾ ڪجهه ڦير گهير ڪرڻ سان تيار ٿيل لفظ. (علم نحو).
 ● **مشتق**؛ اضافي؛ ذ. اصل مصدر جي اڳيان يا پٺيان ڪنهن نشاني سلاثن سان تيار ٿيل لفظ. (علم نحو).

● مُشْتَرِي؟ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (اڪثر نواب شاھ ۽ حيدرآباد منڌ ۾).

● مَشْعَلٌ مَشْعَلٌ مَشْعَلُونَ: ذ. ث.
(ع. شَعْلٌ). مُشَالٌ - مُشْعَالٌ - كِتْرَكِي -
ذِيَاتٌ - ذِيَاتِي - مُتَوٌ.

— مَشْعَلْچِي: ذ. صفت. مَشْعَلْ کُشَنْدَرُ.
مُتِي وارو- ذِيَات' کُشَنْدَرُ.

● مَشْعُولٌ مَشْعُولٌ : ذ. صفت. (ع). شغل
لجّل - كم لـ لجّل - رذل - مَصْرُوفٌ -
أَبَارِئِلُ :

- مَشْغُولِي ' مَشْغُولِيُون : ث . مصروفیت -
 وگندی . کِرت - حاج - کِمر - دَندو - کار .
 ● مَشْفِیق : صفت . (ع . شفیق = مهربان) شفقت
 کند - مهربان - شَفِیق - نوازش کند - احسان
 کند - یلایی ' کند - ترس ' کائید - رحمدل -
 دِیالو - باجھارو . دِرد مِند - غمگسار . رَفِیق -
 دوست - پیارو . (اصفیہ) .

● مَشَقُّ ۛ مَشَقُّوُنْ: ث. (ع). روزانو
ڪنهن ڪم کي وري وري ڪرڻ جي حالت -
استعمال - آپاس - مَجاوَرُو - ساڌنا. عادت - هير -
نيسيم - ورتاءُ - عمل. ليڪڻ - جو ڪم
(شاگرد کي) - نَقْل - پيروي آٿارو.

۱۔ مَشَقُّ پُچائیں: استعمال کریں۔ ایپاس کریں۔
مُحَاوِرُو کریں۔ شاگرد جو صورتخطی کسی
تکویں کریں۔

۔ مَشَقِّ کَرَنُ؛ مَشَقِّ پِچَائِنِ۔

● مَشَقَّتْ ۽ مَشَقَّتُونُ؟ ث. (ع. شَقَّ) تڪايف۔
هنج۔ ڏکائي۔ هلاڪي۔ ڏٺت۔ تصديق۔ زحمت۔
سوڙ۔ ڳهه۔ ڪشالو۔ درد سري۔ جاکوڙو۔
جانفشاني۔ جدوجهد۔ پورهيو۔ لايو لڳايو۔
ڪم ڪار۔ ڏنڊو۔ ڪيرت۔ مزوري۔

● مَشُڪَ ۽ مَشُڪُونُ: ث. اِسر. (من. مَشُڪَ)
 ايلي پيڙن جي چم جي ٿيلهي - پڇال -
 ماندارو - سانداري - اوڻي - ڪلي.

— مَشڪِي؟ ذ. صفت. مَشڪ ڪَيندڙ. — (ٻائي جي)
مَشڪ پَرنندڙ. (گاڙا).

● **مُسْتَمِل** : صفت . (ع . شَمَل = شامل تيو)
شامل تيندڙ - جُت تيندڙ - گڏ تيندڙ - گڏ
شامل - گڏو . (آمنه).

● **مُشْتَهَر:** صفت. (ع. شَهْر) اشتہار دیندو.
 دیندو رو دیندو- مَنَادِي دیندو. شہرت دیندو-
 مشہور کندو. (اصفیہ).

● مَسْتَث : ث. مَن - چَپ - خاموشي - مَسَات -
سَن مَسَات - پَت - گَپ چَپ - گُونگ پَوڑ -
چَپ چَپ - چَپ چَپ - سَناتو - ماڻِياڻِي -
سانت - مالوڙو - آرام - نام - سانت .

● مُشْتَبِهٌ - مُشْتَبِهَاتٌ : ذ. صفت. مگھو۔
مگھارو۔ پتلی۔ پندوان۔ پتیار۔ پرتل۔
کراڑو۔ کڑا کڑی۔ ستر۔ مگھارو۔ مگھائو۔
ستہر۔ زوائتو زور پریو۔ سگتو۔ قوتی۔
سگتی۔ ستائتو۔ قرارو۔ تتوانو۔ مضبوط۔ جادو۔
چپرو۔ بت پرل۔ دندو۔ ستائو۔ جانئو۔
ستہر۔ واتہر۔ دونسو۔ ستارو۔ دمتال۔

● مشترک ۽ مشترک: ذ. صفت. مشهور - ناميارو -
ناليوارو - هاڪارو. (ن. ب.)

● مِشَرُ ۽ مِشَرُ: ذ. برھمن جو لقب - برھمن
گی آدرپاءُ جو لفظ. (گاچرا).

● مشرق: ذ. (ع. شَرْق) دینھن واری
روشنی نکرڻ وارو پاسو - اڀرندو - اوڀر -
پُوزب. (آصفیہ).

- مشرقي: ذ. صفت. آيرندي جو- اوپر جو- پوري.
 • مشرڪ: صفت. (ع. مشرڪ= شيرڪ)
 (ڪندڙ) شريڪ ڪندڙ- خدا سان ڪنهن کي
 شامل ڪندڙ- شريڪ ڪندڙ. بُت پرست-
 شير پرست. (آصفيه).

● مشرعو: ذ. گڏيل ميهي ۽ ڪپهه.
● مشرعو: صفت. (ع. شرط) شرط ڪيل.
● مشرطي: (ع. ا. ذ). علم نحو جي اصطلاح ۾
ڪنهن شرط ڪيل جملي جي نتيجي وارو جمعو.
جزا. (علم نحو ۶۱).

● مشير 'وع' ذ. ريشمي ڪپڙي جو هڪ قسم۔
گڏيل سوئي ۽ ريشمي ڪپڙي جو هڪ قسم. (گاجرا).

● مَشُڪَ ۽ مَشُڪُونُ: ٿ. (ف. مَشُڪَ) ڪِستوري - ڪِستوري - خِستوري. بنا سڱن هڻن جي دَن مان نڪتل هڪ خوشبودار مادو (چيو وڃي ٿو ته هي هڻن مان ڪا نِيال ۽ ختن ۾ رهن ٿا). هڻن ۾ پڻ جو پڻو - ڏورو - گوشت جو مڇو.

● مَشُڪَ پِلاني: ٻلي جي آڻڻ مان نڪتل ڪهاڻي چر ٻيءَ جهڙي خوشبوءِ دار لِيَزَ (آفريڪا ۽ عربستان جي هڪ ٻلي جي آڻڻ جي هيٺين ڀاڱي مان ڪِستوري جهڙي خوشبوءِ دار لِيَزَ). (ڪاجرا).

● مَشُڪَ پِلو: ٻليءَ جو هڪ قسم (جنهن جي آڻڻ مان خوشبوءِ دار لِيَزَ نڪري ٿي). (ڪاجرا).

● مَشُڪُونُ ٻَڌَن: ٻانهون ورائي ٻنيءَ پٺيان ٻَڌَن (جيئن آدمي ٻيجي نه سگهي) - ٻانهن جا ڏورا ٻَڌَن - چٽو ڪٽيو ٻَڌَن - پتڙو ٻَڌَن - پشڪين ٻَڌَن.

● مَشُڪِي: ڏ. ڪِستوريءَ وارو - سَرهو - خوشبوءِ دار. ڪارو گهوڙو - مائورو - مائولو.

● مَشُڪُونُ جَمَع: گهوڙي ۽ شينهن جي ڳچيءَ جا وار. (ڪاجرا).

● مَشُڪِيرو: مَشُڪِيرو: ڏ. صفت. (ع. مَشُڪِيرو = چرچائي) چرچائي - ڀوڳائي - مسخرو.

● مَشُڪِيرو لُڳَن: مزو اچڻ - دل کي وٺڻ - راحت اچڻ - وندر ٿيڻ.

● مَشُڪِيرو: مَشُڪِيرو پُون: ٿ. چرچو - ڀوڳ - خوش طبعي - ظنرات - گيل ڀوڳ - مسخري.

● مَشُڪِيلُ: ڏ. صفت. (ع. شڪتل = سخت) ڏکيو - اهڃو - اوکو - اولو - آهڻدو - اَل وَلو - ڪَنڻن - ڏَمَ لَنڀ - ڏَمَ هِلو - سخت - ڪَنڻن - دُشوار. تڪليف وارو. (ٿ). مشڪلات - اهڃائي - اوکائي - تڪليف - دقت - مصيبت - دُشواري - سختي - ڪَشَتُ. سوڙهه - تنگي - لاچارِي - ضرورت - گهرج. آفت - ويدنا - ڀيٽا - آهيدا.

● مَشُڪِيلات ۽ مَشُڪِيلاتُون: ٿ. اهڃائي - اوکائي - تڪليف - ڏکيائي. سوڙهه - تنگي - لاچارِي.

● مَشُڪِيلات حَل: ڪَرَن: ڏکيائيءَ مان ڇڏائڻ - مشڪل ڀڄڻ - اهڃ دُور ڪرڻ. مصيبت کان نجات ڏيارڻ - آهيدا ٿارڻ.

● مَشُڪِيلُ ڪُشا: ڏ. صفت. مشڪلاتون دُور ڪندڙ - ڏمڪ لاهيندڙ - اهڃ دُور ڪندڙ. مصيبتون دفع ڪندڙ.

● مَشُڪَتَن: مصدر. ٿورو ڪيلڻ - ڇڻ ۾ ڪيلڻ - مَرڪَن - ڀاڙو هڻڻ. ڪيلڻ. خوش ٿيڻ - سرهو ٿيڻ. (مَشُڪيو - مَشُڪندو - مَشُڪيلُ).

● مَشُڪَ ۽ مَشُڪُونُ: ٿ. ٿوري ڪيل - ڀاڙو - مَرڪ.

● مَشُڪَتَن ڪُشُڪَتَن: مصدر. ڪيلڻ - مَرڪَن - ڀاڙو هڻڻ. خوش ٿيڻ - راضي ٿيڻ - ريجهن.

● مَشُڪُو ۽ مَشُڪا: ڏ. ننڍو هيڇو - لالڙي.

● مَشُڪُورُ: ڏ. صفت. (ع. شُڪُورُ) شُڪر گذار - شُڪرمند - شُڪير - مَمَنُون - احسان مند.

● مَشُڪُوكُ: ڏ. صفت. (ع. شُڪُ = شُڪي) شُڪ ڪندڙ - شُڪي - شُڪائو - وَهي - گمائي - مَنَسَتِي - پيرمي. لُچارو - مَشُڪوچي - شرميلو - حجابي.

● مَشُڪُورَت: ٿ. (ع. مَشُڪوره) مَشُڪُورَه - صلاح - صلاح مصلحت - گُشت - مَت - نصيحت - راءِ - اٽڪل - خيال - ويچار.

● مَشُڪُورُ ۽ مَشُڪُورَا: ڏ. (ع. مَشُڪوره = صلاح) صلاح - مصلحت - مشورت. (آصفه).

● مَشُڪُورُ ڪَرَن: صلاح ڪرڻ - صلاح مصلحت ڪرڻ - تجويز ڪرڻ. سازش ڪرڻ - منصوبو ٻَڌَن - سِتَ سِتَن. (آصفه).

● مَشُڪُورُ وَتَن: صلاح وٺڻ - صلاح مصلحت وٺڻ - راءِ وٺڻ - تدبير ڀڄڻ. (آصفه).

● مَشُڪُورِي: اسر خاص. هڪ ذات جو نالو (اڪثر لاڙڪاڻي ۾).

● مَشُڪُونِڪِرُو ۽ مَشُڪُونِڪِرَا (ڪ): ڏ. جانور جو هڪ قسم.

● **مشتهدو** ۱. مشتهدا؛ ذ. (ع. شتهد).
نظارو - نيماء - لقاہ - دیدار - ذبکاء - مشاهدو.
رؤنشو - چرچو - تماشو - کيل خوشي - متزو -
گمت - وندَر - وبار - کتلول - بازي -
کيل - مسخري - سالنگ.

● **مشتهدو** ۲. ذ. سیکهي جو هڪ قسم
(رهو) پر رهي کان گهڻي قيمت وارو.
● **مشتهور** ۱. مشهور؛ ذ. صفت. (ع. شهر)
شهرت کيل - هاکارو - نام کنيو - ناپيارو -
پترو - لالي وارو - نامي - ناميو - ناليرو -
پيرست - معتروف - نامور.

● **مشتهورائي** ۱. مشهورائيون؛ ث. شهرت -
آگهت - پتَر - پير کاش - نالو - نامو ري -
ذاکو - هاک - ناموس - ساراهه - شنيڊ.
● **مشتهوري** ۱. مشهور يون؛ ث. ناموري -
هاک - ناموس - ساراهه.

● **مشتيات** ۱. ث. (ع. خواهش - ارادو. (گاجرا).
● **مشتير** ۱. مشتير؛ ذ. صفت. (ع. مشورو
ڏيندڙ - صلاح ڏيندڙ - صلاحڪار. قدِير پڌايندڙ.
مشتيري - کارڪن - وزير - ديوان - سپا سڌ -
ميشير. چڱو مڙس - وڏيرو - پنج - مڪي.
● **مشتير پ** ۱. نامو ۱. مشتير پ ناما (ت):
ذ. صلاحڪار - جماعت جو تحريري فيصلو.
معتبر ماڻهن جو فيصلو.
● **مشتيري** ۱. مشتير يون؛ ث. ميشيري.
وزير.

● **ميشي** ۱. ميشي (ک): ث. خوشامد - چاهلوسي.
● **ميشيون** ۱. ميشيون کڙڻ (ک): ث. خوشامد
کڙڻ - چاهلوسي کڙڻ.

● **ميشين** ۱. ميشيون؛ ث. (انگ. ميشن =
ڪل) ڪل - پرزو هٿ جوناهيل اوزار. (آصفه).
● **مصاحب** ۱. مصاحب؛ ذ. صفت. (ع.
محب = سنگتي). سنگتي - ساڻي - دوست - يار -
سجڻ - ميسر - گهڻگهرو - اخلاص مند -
همدرد - غمگسار - آسا پند - رفيق -
صحبتتي. چاوڻي نايب.

● **مصاحبت** ۱. ث. سنگت - دوستي - ياري -
سجڻائي. صحبت. اخلاص - همدردي -
سجڻائي - گهڻگهراڻي - همدردي. رفاقت.
(ع. ا. د).

● **مصاحبه** ۱. ذ. (ع. صفت = هٿ ملاء).
ملاقات وقت هٿ ملائي جي حالت - هٿ ملاء -
خوش خوش - خوش خير عافيت - دست بوسي ڪرڻ.
● **مصافحو** ۱. ڪرڻ؛ هٿ سان هٿ ملائي -
خوش خوش ڪرڻ - خير عافيت ڪرڻ - دست بوسي
ڪرڻ.

● **مصاليج** ۱. ذ. (ع. مصالو - مسالو - کڏاڏي.
کي مزيدار ڪرڻ وارو وکر (مرچ، لون وغيره) -
ويگڙ. شني شيڪل - سامگري - ڪنهن به
مرڪب کي ٺاهڻ لاءِ ڪچو سامان - جاءِ ٺهرائڻ
جو سامان - سُر سات - پَسار - جڙي - ٻوڙي.
خوبيون - پلايون.

● **مصالحدار** ۱. مصالحدار؛ ذ. صفت.
● **مصاليج** ۱. وارو - ويگڙدار - چهرو - سلوڻو.
● **مصالحدانسي** ۱. مصالحدانسيون؛ ث.
مصاليج رکڻ جي پيڻي.

● **مصاليج ڏيڻ** (ت): چمڙي کي پاڻي، چوڻي
۽ ڪاري ڪار ۾ وجهي رکڻ.
● **مصاليج ڪڍڻ** (ت): جوڙ جو پٽ -
آلو آڪ ۽ پاڻي ڪڍڻ.

● **مصالحات** ۱. ث. (ع. صلح). صلح - ميل -
ميلاپ - ٺاهه - صحبت. (آصفه).

● **مصحف** ۱. ذ. (ع. صحف). قرآن ڪريم -
قرآن حميد - مسلمان جو خدا کان لفظ
مذهبي ڪتاب - ڪلام الله - چمڻ جي لائق ڪتاب.
محبوب جو مڻهن. (آصفه).

● **مصدق** ۱. ذ. (ع. صديق يا سچائي جو
هٿيار. صداقت جو ثبوت - سچائي جي ثابتي -
گواهي - شاهدي - ثبوت. (آصفه). صفت. تصديق
ڪيل - خاطري ڪيل. موافق - برابر.

● **مصدّر** ۱. مصدر؛ مصدر يون؛ ذ. ث.
(ع). ڪرڻ جي جاء - صادر ٿيڻ جي جاء - جاء.

مٿين شعر ۾ ٻه مصرعون آهن، جن مان پهرين
مت کسي مصرع اوليٰ ۽ ٻيءَ کي مصرع ثاني
(چيو آهي) - اڌ شعر. ڪافيءَ جو هڪ نڪرو.

● متصرف و ف: ذ. صفت. (ع. صرف = مشغول)
 مشغول - رُذِل - لُجِل - جُنِبِل - قائل (کمر).
 صرف کیل - خرچ کیل. قیریل - واپس آیل -
 موئی آیل. (آصفیہ).

● ميسري ۽ ميسريون: ٺ. مٺاڻ جو هڪ قسم۔
ڪنڊ جي چاش مان ٺهيل بلورن مثل مٺاڻ. (ع).
تمام تڪي ٿاوار. شراب جو هڪ قسم۔ تمام تيز شراب.

پڙيءَ جو هڪ عضوو - رود (ڪپيءَ) جي وچ واري ڪلي يا سرائي. (اسم خاص). تعلقي موري ۾ هڪ ديھ جو نالو. هڪ ذات جو نالو. (ت).

● ميسوري پور؟ اسم خاص. تعلقي ٺٽل ۾ هڪ
ديھ جو نالو. (لست).

● میسر، ی' شاهہ : اسر خاص. تعلقی ننگرہار کریر
 ھک دیہہ جو نالو. (لست).

● مُصْطَلَقِي: صفت. (ع. صفو = چونديل) هٽل - برگریدو. خراين کان ٻاڪ. مُجْتَبِي. چونديل - ذليل - پسند ڪيل - مقبول - منظور نظر.

(اسم خاص). حضرت رسول مقبول احمد مجتبیٰ
صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم عن حو لقب.

● مُصْطَفٰىي: ٲ. ٲسارڪي وڪر جو هڪ قسم
(هيندي رنگ تر ڪنهن وٺ جو ڪوٺڻ).

— مُصْطَفَايَ رُؤُوسِي رُؤُوسِي: ث. پُساڙڪي وڪڙ

● مُصَفَّقًا: صفت. (ع. صفو = پاک). صاف۔
 صاف کار۔ صفا۔ زہرا۔ آجہا پاک (آؤں)۔

● مُصْلَحٌ؟ صفت. (ع. صلح). اصلاح کنندہ۔

● متصّل تحت ۛ متصّل تحتون: ث. (ع. صلّح).

یک صلاح - ایک مشورہ - مناسب تجویز، صلاح -
ست - مشورت - گفت. آہاء - وجہ - تجویز - یلو -

نکل - نال. حکمت علی - نیتی - تدبیر - جترائی -
میائپ - ڈاہپ. خونہی - چٹائی - یلائی - نیکی -

مدگی. (اصفی).

صدور. مول. منيد. بنياد. اصل. منهن. -
 ٿر. مڙهڪ ڦيري. اوڻ جي جاء. موني اچڻ
 جي جڳهه. اشتقاق. ذاتو (ڪنهن لفظ جو). فعل
 جي اها مادي صورت جا ڪنهن ڪم يا حالت جي معنيٰ
 ڏيکاري. اسم مصدر. نمت ارث. (علم نحو).

- مصدر تَتَرَكَّبِييِي: ذ. ث. علم نحو جي اصطلاح ۾ اهو مصدر جنهن جي معنيٰ مصدر ۾ نه نڪري - حاصل بالمصدر. مثلاً: "ڪرڻي، پڙهڻي، چَوَڻِي وغيره". (علم نحو ۶۵).

١٠٠ - مصدر جمع ماضي: ذ. ث. آهو مصدر جو ڪنهن
 ٻي ٻوليءَ جي لفظ پٺيان ”ڻ“ وجهڻ سان ٺهي.
 مثلاً: ”طلبڻ“ = ڪڏهن ” وغيره.“ (علم نحو ۶۵).

متصلہ و حقیقی: ذ. ث. فعل جو ۵۵ کسم۔
مثلاً: "کرن، چون وغیرہ"۔ (علم نحو ۶۵)۔

متصدّر وضّعی: ذ. ث. مصدر حقیقی.
(علم نحو ۶۵).

● مُصَدِّقٌ: ذ. صفت. (ع. صدق) صدق جو۔
 «جو۔ حقیقہ۔ حق۔ شاہد۔ گواہ» (ع. ا. د.)

● **مِصْرُ:** ذ. (ع). شهر - بلادہ - نڪتو. هڪ شهر جو نالو (جنهن کي مِصْرُ پت نوج آباد ڪيو هو). آئرڪا ڪند جو هڪ مشهور ملڪ.

(آصفیه). زالن جي مٿي جي وارن تي ٻڌل ننڍو
ٺڪنڊو ڪٽي ٺڪي - ڪتابهه ڪس آه (ڪ)

— مِصْرِيّ 'ف' مِصْرِيّ: ذ. صفت. مصر جو۔
مصر وارو۔ مصر جو وٺار۔ مصر جو ٺاڪ

(ث) مصر ملڪ جي ٻولي.

امداد کند. وري وري چوند. (کنهن کمر

● میسر جی* واء: اسم خاص. تعلقی نوشہری پر

● مِصْرَعٌ بِمِصْرَعُونَ: ث. (ع). لغوي

معنی ۾ دروازي جا طاق. اصطلاحی معنی ۾
شعر جو اڌ حصو. مثلاً:

١٠٧٠ ۛو١و اٰٲلاص عالم مان عجب هي دور آيو آه.
ۛجي هرڪو ٿو ظالم کان عجب هي دور آيو آه.

غضب - ويدن - نحوست - کمبختي - نياگب -
 بُرائي - بدبختي - صدمو - حاد ثو .
 مَصْبُوت زده؟ صفت . مصيبت جو مارييل -
 ذڪن جو ستايل - آفت زده . غم زده . کمبخت -
 نياگو - بدبخت .
 مَضارَع : ذ . (ع) . ٽين جهڙو - ٿيڻو - ممڪن -
 سمياوڻ . الاجي - جيڪس - هڪر - شايد - گجهو -
 لڪل . امڪاني - گمائي - شڪي . علم انجو موجب
 هڪ زمان جو نالو .
 مَضَاعِف : ذ . صفت . (ع) . ٻيڻو - ٻيڻو .
 (اسم) . اهو لفظ جنهن جي پڇاڙيءَ ۾ ماڳي قسم
 جو ٻيو لفظ اچي . (کاڄرا) .
 مَضَاف : ذ . (ع) . ٻئي سان تعلق رکندڙ اسم .
 مَضَافُ إِلَيْهِ : اهو جنهن سان ٻيو اسم
 لڳايو وڃي . مثلاً : "ڪاڻ جو گهوڙو" "گهوڙو"
 مضاف آهي . "جو" حرف اضافت ۽ "ڪاڻ"
 مضاف إليه آهي .
 مَضَامِين : ذ . (ع) . مضمون جو جمع -
 مضمون - بيان .
 مَضْبُوط : صفت . (ع) . ضبط ڪيل -
 قبضي ڪيل . پڪو - پختو - ڏاڍو - سخت . قابو -
 سوکھو . مستحڪم - محڪم - آٿل - آڇل - برقرار .
 نهرو - گهاٽو . ڀريل (ٻُٽ ۾) - مائيدار - ڳوڙهو -
 وزنائو - سنگين . ڏٺو مٿو - دونسو - مٽڪو -
 ڌڳڻ - ڀٽو . جاڏو - مٽڪو - سترو - ڦوٽي - قرارو -
 جانڊو - چٽڪ . سورهي - سورسو - بهادر - شهزور .
 مَضْبُوط رهن : قوي دل رهن - قائم رهن -
 ثابت قدم رهن - آٿل رهن - برقرار رهن .
 مَضْبُوط ڪرڻ : چٽائڻ - پڪو ڪرڻ -
 آماده ڪرڻ - پختو ڪرڻ .
 مَضْبُوطِي : مَضْبُوطِيُون : ٺ . پڪائي -
 آڇلتا - پختائي - ڌيرج - ثابت قدمي . جٽاءُ -
 پائداري - هٽاءُ - ڌڳاءُ - تائيد - پُشتي - پختڪي .
 زور - پل - طاقت - مٽڪهه - مٽڪهت - شڪتي -
 تيج - ست - توفيق - ماموٽي . ٺهرائي - ڳوڙهائي -
 گهاٽائي - گهاٽائڻ - گهاٽ .

مَصْلَحَتَا : ظرف . نيڪ صلاح مان . درلي پادلي -
 ڄاڻي وائي - پائمرادو - پنهنجي خيال مان .
 مَصْلَحَتَان : مَصْلَحَتَان : ذ . صفت .
 صلاح ڏيندڙ - صلاحڪار - نصيحت ڏيندڙ .
 صلاح مصلحت ڪندڙ . تجويز ڪڍي ڏيندڙ -
 آلڪل مٽڪل پٽائيندڙ .
 مَصَلَو : مَصَلَا : ذ . (ع) . صلي نماز
 پڙهڻ جي جاء - عبادت گاهه - مسجد . نماز پڙهڻ
 جي لاءِ نڍو تڏو يا غالچو - نماز پڙهڻ وارو
 ڪپڙو - جاء نماز .
 مَصْلُوب : ذ . صفت . (ع) . سوريءَ تي
 ڇاڙهيل - قاسي ڏنل . (کاڄرا) .
 مَصْمُوم : صفت . (ع) . پٽڪو - پختو -
 مستقيم - استوار - محڪم - آٿل - ان ٿر . (آصفه) .
 مَصْمُومُ ارادو : پڪو ارادو - عزيمت بالجزم -
 پختو قصد - محڪم ارادو - مضبوط خيال - آٿل
 فيصلو - پختو ويچار . (آصفه) .
 مَصْنُف : ذ . (ع) . صنف = هن ٺاهيو تصنيف
 ڪندڙ - ڪتاب ٺاهيندڙ - مؤلف . ڪتاب لکندڙ -
 ليکڪ - گيرٺ ڪار - نويس .
 مَصْنُفِي : ٺ . تحرير - ليکڪيت - تصنيف -
 مؤلفي .
 مَصْنُفِي جو حق : ذ . حق تصنيف .
 مَصْنُوعِي : مَصْنُوعِي : ذ . صفت . (ع) .
 صنع (هٿرادو - بنايل - ٺاهيل . بناوٽي - جعلي -
 جڙو - نقلي - تقليدي) .
 مَصْنُور : مَصْنُور : ذ . صفت . (ع) .
 تصويرون ٺاهيندڙ - چترڪار . ڪمانگر - نقاش .
 رنگ ڏيندڙ - رنگ ساز . (آصفه) .
 مَصْنُورِي : مَصْنُورِيُون : ٺ . چترڪلا -
 تصوير ڪشي - چترڪاري . ڪمانگري - نقاشي .
 چٽسالي - نقش - چٽ . رنگسازي .
 مَصْمُوت : مَصْمُوتُون : ٺ . (ع) . صوب
 ڏکيائي - دشواري - تڪليف - اهنج - زحمت -
 ڪشت . درد - ڏمڪ - رنج - الودهه . ايذاءُ -
 اهنج - پيڙا - سور - آزار . آفت - بلا - شامت -

● مُضْحِكُ: ذ. صفت. (ع. ضَحْك) مسخرو- ڪيلائيندڙ- چرچائي- پوڳائي.

● مُضِيرُ: صفت. (ع) ضَرَرٌ = ضررُ ٻهچائڻ (وارو) ضرر ٻهچائڻ وارو- نقصان ڏيندڙ- نقصانڪار- غير مفيد.

"مُضِيرُ تان مون کي ڪيڻا حڪيمن هزار" (آبري-شاه).

زهريلو- زهردار- فاسد. ٽوڻي جهڙو- چيهي جهڙو. اڳرائي ڪندڙ- چيڙ ڏياريندڙ.

● مُضِرَقُ: ث. ضررُ- زيانُ- هاجوُ- چيهڻو- هرجُ- چوٽُ- نقصانُ- ٽوٽُ- ٽوٽوُ- ايڏاءُ- سُورُ- دَرَدُ- ڏڪُ- ڪشتُ.

● مُضِرَابُ: مِضِرَابُ: (ع. مِضِرَابُ) = لوهي چٽلو. لوهي چٽلو. آڱريءَ ۾ ٻائي ستار وڃائڻ جو لوهي چٽلو. ضربُ (ل)- جَرَبُ (ث). (آصفيه).

● مُضْطَرُ: صفت. (ع) ضرر پھتل- نقصان پھتل. تڪليف ۾ پيل. بيقرار- بي آرام- بي چين- بيتاب- مُضْطَرَبُ- وياڪڻل- پريشان- ماندو. بي وس- ويچارو- لاچار. (آصفيه).

● مُضْطَرَبُ: صفت. بي چين- بي آرام- بي قرار- مُضْطَرُ.

● مُضْمَحِلُ: صفت. (ع). مَحْوُ ٿيندڙ- ڪم ٿيندڙ- مڪهن. ناچيز- نحيف- ناتوان- ڪمزور- ٽڪنل- ڏرو- لاغر- آبرو. سُستُ- ڍلو- ڪاهيل. آداس- غمڪين- دلڪير- ستمور- ڦڪرمند. (آصفيه).

● مُضْمَرُ: صفت. (ع. ضَمَر) پوشيده- ڍڪيل- چٻايل- لڪايل- مخفي. دل ۾ رکيل- راز ۾ رکيل- گجهو- لڪل. (آصفيه).

● مُضْمَضُو: مُضْمَضُ: ذ. گڙو.

● مُضْمُونُ: مُضْمُونُ: ذ. (ع ضَمَن) مطلب- بيان- عبارت. مقالو. تقرير- ويا ڪيان- ليڪچر. ليکڪ- آرٽيڪل- انشأ- ايڊيٽوريئل. ڳالھ- معنيٰ- مدعا- هار دُئي- ساز- ٽائپرڇ. ڳالھ- سخن- وچن- ٽٽول. (آصفيه).

● مُضْمُونُ نِگارُ: مُضْمُونُ نِگارُ: ذ. صفت. مضمون نويس- مضمون لکندڙ- مقالو لکندڙ- بيان لکندڙ مهتم- مسجدارڪ- اخبار نويس- ايڊيٽر. ليکڪ- ليکاري.

● مُضْمُونُ نِگارِي: مُضْمُونُ نِگارِي: ذ. مضمون نويسي. ايڊيٽري. (آصفيه).

● مُضْمُونُ نَوِيسُ: مُضْمُونُ نَوِيسُ: ذ. صفت. مضمون لکندڙ- مضمون تيار ڪندڙ- مسجادڪ- ايڊيٽر. (گاجرا).

● مُضْمُونُ نَوِيسِي: مُضْمُونُ نَوِيسِي: ث. لکندڙ جو ڪم- لکندڙ جو ڏندو- لکڻ جو هنر. (گاجرا).

● مُطَاقُ: صفت. (ع. طَبَق) موافق- برابر. يڪسان- هر رنگ- هر صورت. مانند- وانگر- جيان- طرح- جي برابر- مشابهُ- جهڙس- آن جهڙو- ساڳيو- نيس نيس. (آصفيه).

● مُطَابَقَتُ: ث. موافقت- برابري- يڪسانِي مُشَابَهَتُ- آن جهڙائي.

● مُطَالِبُو: مُطَالِبَا: ذ. (ع. مِطَالِبَةُ) طَلَبُ = هن گهر ڪئي. طلب- گهر- دعويٰ- لالش- مانگ- طلبِي- تقاضا. حق جي ڳولها- حق جي گهر. قرض. واجب الطلب رهيا. (آصفيه). ● مُطَالِبُو ڪُرُنُ: گهرڻ- گهرڻ ڪرڻ- طلب- طلب ڪرڻ- دعويٰ ڪرڻ- تقاضا ڪرڻ- مانگ ڪرڻ- دعويدار ٿيڻ.

● مُطَالِعُ: ذ. (ع. طَالِع) ڪتاب پڙهڻي- پڙهڻ- پڙهائي- پڙهڻ- درسُ آڻيائس- پڙهڻي- تحصيل. ڪنهن شيء کي انهن جي واقفيت پيدا ڪرڻ لاءِ ڏسڻ جي حالت- غور- توجه- ڏيان- خيال- ويچار- خوض- تامل. (آصفيه). واقفيت- ڄاڻ- سٽ- خبر- سماءُ- پڙوڙ. (ع. ا. ڊ.).

● مُطَالِعُ ڪُرُنُ: آڻيائس ڪرڻ- پڙهڻ- يادڪرڻ- پڙهڻ ڪرڻ- وڃڻ- ڪتاب ڏسڻ- اڳتي سبق سکڻ. غور ڪرڻ- ڏيان سان ڏسڻ- توجه ڪرڻ- خوض ڪرڻ. واقفيت رکڻ- ڄاڻ رکڻ- سٽ هجڻ- پڙوڙ رکڻ.

== مُطَالَعُو ۞ مُطَالَعَا: مُطَالَعُ.

== مُطَالَعُو ڪُتَرُنُ: مُطَالَعُ ڪَرَن.

● مُطَبُّ: مُطَبُّ: ذ. (ع). ڪيمن جي ويهن جي جاء - ويچ گهر. دوا خانو - ڪمٽ خانو - اسپتال - شفا خانو - شفا گهر - صحت گهر.

● مُطَبَّخُ: ذ. (ع) رڌ پچاءُ جي جاء - پورچي خانو - رنڌو - رڌوئي گهر.

● مُطَبَّحُ: ذ. (ع). ذ. (ع). طَبَّحُ = هن چيو) ڇاڻن جي جاء - ڇاپخانو - پريس.

● مُطَبَّوْعُ: صفت. (ع) طَبَّعُ = هن چيو). طبع ٿيل - ڇاپيل - پرنٽ ٿيل. (آصفيه). پسند ڪيل - دلپسند - مَرغوب. (آصفيه).

● مُطَرَّبُ: مُطَرَّبُ: ذ. صفت. (ع) طَرَّبَ = هو نچيو). ڳائيندڙ - گوڀو - ڪلاونٽ - ميراڻي - قوال - راڳيندڙ - خوش ڪندڙ. (آصفيه).

● مُطَلَبُ: مُطَلَبُ: ذ. (ع). مُرَاد - مُتَوَر - غرض - نيت - ارادو - خواهش - مُدْعَا - مُنْشَا - دلبي خواهش - چاهت. چاهه - دلچسپي - شوق - لاڙو - رغبت. سانگو - ضرورت - گهرج - ڪٽپ - لوڙو - طلب. معني - مطلب - مقصد - آرٽ - پروجن. تاتيج - سارو - خلاصو. سمجھائي - شرح.

● مُطَلَبِي: مُطَلَبِي: ذ. صفت. مطلب وارو - مطلب جو - خود غرض - مطلب جو يار - پاڻ پترو - آپ سؤارڻي. خواهشمند - آروزمند - ارادتمند - مُنْشائي.

● مُطَلَبُ: اسم خاص. (ع). حضرت محمد صلي الله عليه وآله وسلم جن جي ڏاڏي جو نالو - عَبْدُ الْمُطَلَبِ.

● مُطْلَعُ: ذ. (ع). طَلَعَ = ڏٺو اڀريو). ستاري جي اڀرڻ جي جڳهه. قصيده جو پهريون بيت. غزل جو ٻن مصرعن ۾ قانون. (ع. ا. ڊ).

● مُطْلَعُ: صفت. (ع). اطلاع ڏنل - خبر ڏنل - واقف - محرم.

● مُطْلَقُ ۞ مُطْلَقُ: ذ. صفت. (ع). مُطْلَقُ. چٽل (قيد مان) - آزاد - مؤتمتر. مؤاخذين - بيرواه -

بي ڪاڻيو - لاغرض - ڪل مختيار - خود مختيار.

ليجو - پورو - ڪاميل - سچو - سارو - سربستو.

● مُطْلَقًا: ظرف. اصل - بالڪل - سراسر - ميڙيوئي - نيٺ - قطعي - اصلاً - مڃوئي - سموروئي - سڀ - سربستوئي.

● مُطْلُوبُ: صفت. (ع). طَلَبُ. طلب ڪيل - طلبيل - گهر ڪيل - گهريل. سڏيل - ڪوٺيل.

خواهش مطابق - دلپسند. محبوب - معشوق.

● مُطْمَئِنُّ: صفت. (ع). اطمینان رکندڙ - بيگهر - بي اونو - مائيٽو - سانتيڪو.

● مُطَهَّرُ: صفت. (ع). طَهَرَ. پاڪ ڪيل - پاڪ - صاف - ڀوٽر - صفا - سُٺو - نيرمل - معصوم - نيردوش - بي گناهه - بي ڏوهو. (آصفيه).

● مُطَيِّعُ ۞ مُطَيِّعُ: صفت. (ع). طوع). اطاعت ڪندڙ - فرمانبردار - تابعدار - حڪم مڃيندڙ - آڳاوان - آڳا ڪاري. حڪم هيٺ - تابع - ماتحت - تسليم - تابيني - تائي - تحت ۾ - جوڳو - وسيلو - خادم - ٻانهو - چٽيو - چيلو - شيش - پوئلڳ - مريد - بالڪو.

● مُطَيِّعُ ڪَرَنُ: تابعدار بنائڻ - زير ڪرڻ - زير فرمان ڪرڻ - هيٺ ڪرڻ - ماتحت بنائڻ - قابو ۾ آڻڻ. سر ڪرڻ - فتح ڪرڻ - تابع ڪرڻ. فرمانبردار ڪرڻ - مغلوب ڪرڻ - جوڳو ڪرڻ. مريد ڪرڻ - چيلو بنائڻ - بالڪو ڪرڻ.

● مُظَهَّرُ: ذ. علم نحو جي اصطلاح ۾ هڪ ظرف ۾ ٻئي ظرف جي هجڻ جي معنيٰ ڏيکاريندڙ ظرف. "جيئن باغ ۾ بلبل، کيسي ۾ رڀيا". وغيره.

● مُظَهَّرُ: صفت. (ع). ظَهَرَ. فتحمند - فتحياب - ظفرياب - ڪامياب - جيتيل - ڪٽيل - ڪامران - غالب. (آصفيه).

● مُظَاهَرُ ۞ مُظَاهَرُ: ذ. صفت. (ع). ظَهَرَ. ظلم ٿيل - ستايل - سترزد - آزاريل. ڏکي - ڏکي - ڏکيو - ڏک وارو.

● مُظَاهَرُ: صفت. (ع). ظَهَرَ = ظاهر ٿيڻ جي (جاء). ظاهر ڪندڙ - پٽو ڪندڙ. (ذ) ظاهر ٿيڻ

چوٽڪو - مغفرت - تخفيف - رعايت - چڏت - چوٽ
(مرڪاري ڏل وغيره م). (صفت). جو ڏل ڀرڻ
کان چٽل هجي. (گاجرا).
● معافيندار ۽ معافيندار ۽ ڏ. صفت. معافي ڏنل -
بخش ڪيل - آزادي ڏنل. جاگيردار.
● معاليج ۽ ڏ. صفت. (ع. عيلج) علاج
ڪندڙ - طبيب - ويد - ويچ.
● معامياو ۽ معاميلاب: ڏ. (ع. معاميله) <
عمل = ڪم ڪيو ڪم - ڪار - ڪاج - عمل -
حاج. ڏندو - ڪاروبار - ڪم ڪار - ڌاڙي.
تجارت - واپار. خريد فروخت - ڏي وٺ - وهنوار.
بحث - تڪرار - ڦڙو - خرخسو - حجت - جهڳڙو -
جهڙو - رڳڙو - ٽنٽو - ڏنگو - فساد. ريتو ڀيڙو -
گهٽسي - ڪيروڌ - ڪيلڪيل - ڪير ڪير.
دعويٰ - فرياد - مقدمو - مقدمي بازي. سبب -
ڪارڻ - باعث - وجهه. گباله. قيصو - واقعو -
اصل حال.
● معاميلائي ۽ معاميلائي: ڏ. صفت. تڪراري -
حجتي - بحثي - جهڳڙائي - جهڳڙائي - قند نبي -
دلڪائي - رڳڙائي.
● معاوون ۽ معاوون: ڏ. صفت. (ع. عون) -
مدد ڏيندڙ - مددگار - پٺڀرو - واهيرو - سائي -
حمائتي - مائي.
● معاوون: ڏ. صفت. مدد - حمايت - مهائتا - سات -
واهيرو - همراهي - پٺڀرائي.
● معاوون ڪرڻ: ڏ. صفت. مدد ڏيڻ - حمايت ڪرڻ -
واهيرو ڪرڻ - همراهي ڪرڻ. تائيد ڪرڻ. ڀرجهلو
ڪرڻ - سات ڏيڻ - سهارو ڏيڻ.
● معاويدو ۽ معايدا: ڏ. (ع. معايده) <
عهد (عهد) عهده - اقرار - انجام - قول - قرار -
وچن - ڀول - وعدو. سٺهن - سٺن - قسم.
عهد نامو - ٺاه - صلح.
● معائينو ۽ معائينا: ڏ. (ع. معاينه) <
اڪ (پنهني اڪين سان ڏسڻ جي حالت - مشاهدو -
چڪاس - جانچ - پڙتال. نگاهه - نظر - ڏيکارو.
(آصيه).

جي جاء - تماشاگاه - ڪيل ڏيکارڻ جي جاء - اسٽيج -
آگاڙو. (آصيه).
● مع: ظرف. (ع). ماڻ - ماڻ - سين - ستارو -
سميت - سوڌو - گڏ - شامل - جٽ - سڱ.
● معا: ظرف. (ع). فوراً - آن وقت - سگهو -
جلدي - جهٽ پٽ - يڪدم. اوچتو - ناگهان.
● معتاڌ: ڏ. (ع. عوڌ). پناهه - آجهو - بچاء.
(ع. ا. ڏ).
● معتاڌ الله: ڏ. الله جي پناهه - خدا جو آجهو.
(ع. ا. ڏ).
● مععارف: ڏ. صفت. (ع. عرف = هن سڃاتو).
معرفت جو جمع. اهل علم - علم وارو - صاحب علم.
خدا کي سڃاڻندڙ - خدا شناس. نالي وارو - ناليرو -
ناميارو - مشهور - معروف.
● معاش: ڏ. (ع. عيش) زندگي جي بقا
جي شيء - زندگيءَ جا وسيلو - کاڌي پيئي جو
سامان - کاڌو - غذا - خوراڪ. پيدائش جا ذريعا -
رزق - روزي - گذران - گذارو.
● معاشرت: ڏ. (ع. عشرت) خوشيءَ جي
زندگي - عيش واري حياتي. رهڻي ڪهڻي - آئي وٺي.
● معاصي: ڏ. (ع). گناهه - ڏوهه. (گاجرا).
● معاف ۽ معاف: ڏ. صفت. (ع. معاف) <
عتفو ڪيل - بخش ڪيل - ڪيميا ڪيل -
معافي ڏنل - مڙهيل. بي ڏوهو - ٺهرايل - ٻري -
چٽڏيل - چٽل - آجو - آزاد. درگذر ڪيل. رخصت
ڏنل - امر ٿيل - مامور.
"سو موٽي ڪيئن پانهون جو محفوظان معاف ٿيو"
(سر سهڻي - شاه).
● معاف ڪرڻ: ڏ. عفو ڪرڻ - بخشڻ - معافي
ڏيڻ - مڙهڻ. ڪيميا ڪرڻ - رحم ڪرڻ - ٻاجه
ڪرڻ - ڏيکارڻ. بي ڏوهي ٺهرائڻ آزاد ڪرڻ -
رهائي ڏيڻ. موڪل ڏيڻ - رخصت ڏيڻ - درگذر
ڪرڻ. سزا وغيره کان هٽ جهلڻ. مهرباني ڪرڻ -
رعايت ڪرڻ - احسان ڪرڻ - وڙ ڪرڻ.
● معافينو ۽ معافينون: ڏ. بخشش - آسان.
ڪميا. رهائي - خلاصي - آزادي - چوٽڪارو - نجات -

● معندو ڪٽڻ: نفل وجهڻ - ملاحظو ڪرڻ -
 ڏسڻ وائڻ - مشاهدو ڪرڻ - جانچڻ - جانچ ڪرڻ -
 چڪاس ڪرڻ - امتحان ڪرڻ - آزمائڻ - ڀر ڪرڻ -
 آزمائش ڪرڻ .
 ● معبود ۽ معبود: ذ. (ع. عابد) عبادت
 ڪيل - پوڄيل . عبادت لائق - بندگيءَ جو ڳو -
 پوڄا لائق . خدا - الله تعاليٰ - ڌڻي تعاليٰ -
 ● معبود ۽ معبود: ذ. صفت . هيرتل -
 هيراکه - عادتِي - عيلتي . اڪثر ڏسندڙ - اڪثر
 ڀٽندڙ . معمولي - هميشه واري - رواجي -
 دائمي .
 ● معتبر ۽ معتبر: ذ. صفت . (ع. عَبر) اعتبار وارو -
 اعتبار ڪيل - پروسي وارو - ڪارپٽ
 وارو - ويساه وارو - ويساهو - ايماني . آبرو وارو -
 مانائو - شانائو - مان وارو - شان وارو - اشرف -
 سکر - موچارو - چڱو خاصو .
 ● معتبرائي ۽ معتبرائيون: ث. معتبري -
 ساک - ويساه - اعتبار - ڪارپٽ - پتروسو . عزت -
 آبرو - مان شان - مانارت . اشراف - سکرائيي -
 موچارائي - چڱ مڙسي - پل مانسائي .
 = معتبري ۽ معتبريون: ث. ڏسو
 معتبرائي .
 ● معندل: صفت . (ع. عدل) اعتدال وارو -
 متوسط - وچترو - وچولو - درميانو . پوروپتو -
 منڍير - موچارو - ڏيمون . آڻ - مانيو - غريب سپاء -
 نرم سپاء - حليم - ڪنٺرو - سليم - ڪومل .
 ● معترض: (ع. عرض) اعتراض ڪندڙ .
 (ع. ا. ذ) .
 ● معترف: صفت . مڃيندڙ . اعتراف ڪندڙ -
 اقرار ڪندڙ - قبول ڪندڙ - هائوڪار ڪندڙ -
 اقراي .
 ● معتقد ۽ معتقد: ذ. صفت . (ع. عقد) اعتقاد
 رکندڙ - پروسو رکندڙ - ويساه رکندڙ -
 يقين رکندڙ . هيروي ڪندڙ - مريد - چيلو - بالڪو -
 شردالو - ٻوڏيو - مڃيندڙ - ٻوڙاڳ - شيش - گڏيات .
 نوڪر - خادم - تابعدار - ٺاهو - غلام .

● معندو: ذ. صفت . (ع. عمد) اعتماد وارو -
 پروسي وارو .
 = معجزو ۽ معجزا: ذ. (ع. معجزه) =
 عجز . عاجز ڪندڙ ڪم . خلاف عادت ڳالهه -
 قدرتي قاعدي کان ٻيءَ طرح ٿيل ڪم . ڪرامت -
 اسرار - ڀرتو - اچيو - چمڪار - عجائب الخلق .
 ● معجون ۽ معجون: معجونون: ذ.
 ث. (ع. عجن) = گهوٽيل . گهوٽيل دوائن جو
 مرڪب - گهوٽيل ۽ پيل دوائن جو راپتو . خيرو .
 ● معدن: ذ. ث. (ع) ڪاڻ (سون) چالدي
 وغيره جي) .
 = معدني ۽ معدني: صفت . ڪاڻ جو -
 ڪاڻ وارو . ڪاڻ مان نڪتل . ڪاڻ جي ذات واري .
 = معدنيات: ث. ڪوٽيل شيون - ڪاڻ مان
 نڪتل شيون . (آصفيه) .
 = معدني پيدائش: ث. ڪاڻ جي پيدائش
 (جهڙوڪ: سون) چاندي ٺاهو پش ڌاتو وغيره) .
 ● معدن والو: اسم خاص . تعلقي آٻاوڙي ۾
 هڪ ديهه جو نالو . (لسٽ) .
 ● معدو ۽ معدا: ذ. (ع. معد) = معد -
 ٻيٽ ۾ کاڌي رهڻ ۽ هضم ٿيڻ جي جڳهه -
 اوجھري - گنجي . شڪم - ٻيٽ - ڍڍ .
 ● معدور: صفت . (ع. عذر) = هن وڃايو .
 عذر ڪيل - ڪم . فنا ڪيل - ميثايل - نيست - نابود .
 ● معدو ۽ نائي: اسم خاص . تعلقي شاه بندر ۾
 هڪ ديهه جو نالو . (لسٽ) .
 ● معذرت ۽ معذرتون: ث. (ع. عذر) عذر
 عذر - حيلو - بهانو - آڙ . (آصفيه) . معافي - ڪيميا -
 بخشش .
 ● معذور ۽ معذور: ذ. صفت . (ع. عذر) =
 هن بهانو ڪيو . عذر وارو - حيلي وارو - بهاني وارو -
 مجبور - لاچار - ٻيوس - ٻي بهج . نڪمو - ٻي ڪمو -
 بيڪار - ناڪار - ناڪار - ري ڪمو - ناڪار گتر -
 ناڪارو - نيڪار . معافي ڏنل - معافي ڪيل -
 بخش ڪيل - ڪيميا ڪيل . انڌو - نابين - نابيا -
 سورداس .

ث. صفت. عذر واری - نمائی - نذر.

”کیچان اوری کیتریوں، معذوریوں میوں۔“
(شاهم)

الذي . (اسم) لاچاري .

● ميعراج: ميعراج: ذ. (ع. عراج) مئي
چڙهن جو رستو- چاهي- ڏاڪڻ- ميهي-
چڙهائي. عروج- ٻڌندي. حضور جن جو عرش
عظيم ڏي سفر. اعلى رتبو.

● معرِفتَ ۽ معرِفتُون؟ ٺ. (ع. عرف =
هن سڃاڻو) سڃاڻ - ڄاڻ - پڙوڙ - دانست -
شناخت. خدا شناسي. قدرتي شين جي سڃاڻپ.
(آصفيه). صوفي طريقي جو چوٿون درجو (شريعت،
طريقت، حقيقت ۽ معرفت). ڪٽل - ڪمر - سماءُ -
مٽ - مسمڪ. وڌيا - علم - ڳيان. (ظرف).
دوران - جي هٿان - هٿون - بذريعي - جي ڪري -
وسيلي - آڌار تي.

”مَعْرِفَتِ جَا مَرَا مَاتِلُ: خُدا کي سڃاڻڻ -
”مَعْرِفَتِ جُو دَرَجُو حَاصِل ڪرڻ.

”معرفت جا مزا میل مائی،
’ما عر‘ قناک‘ جو کینی انکار“

(فاضل شاہ).

● مَـعَرِڪو ۽ مَـعَرِڪا؛ ذ. (ع. عَرِڪ= من. مارڪو < مر (ي) = مرڻ) لڙائيءَ جو ميدان۔ ميدان جنگ۔ ميدان ڪار زار۔ رزمگاه۔ جڏ پُور۔ رڻپُور. (آصفیہ). جنگ۔ لڙائي۔ بَـتـ۔ جَـتـ۔ رڻ. جھيڙو۔ جھڳڙو۔ نزاع. سڀيا۔ منڊلي۔ مجلس۔ جماعت۔ ميڙ۔ راج۔ ڪٽنا۔ اجلاس. شاديءَ تي ڪاٺ پيش جي ڪل مجلس۔ گانو بجانو۔ ڪاٺ وڄائڻ۔ محفل۔ مجلس۔ رهائڻ۔ ڪچهري۔ مارڪو. ڪنهن هندوءَ جي مرڻ تي ٽين ڏينهن تي ادا ڪيل رسم۔ ڇاڻڻو۔ ڀڳڙيون.

= متحرک آرائی: ث. صیف ہندی۔ لام ہندی۔
 جنگ آرائی۔ لڑائی۔ جنگ آزمائی۔ جنگ۔
 حذ۔ ہذ۔ (آصفیہ)۔

● مُعَرَّڪِي ۽ مُعَرَّڪِيُون (ڪ)؛ ث.
مڇي ۽ جو هڪ قسم (ڇلڻ سان، ٻئي پيلسري،
پيٽ اچي، ڊيگهه هڪ فوٽ. (ن. ب).

● مَعْرُوفٌ ۛ مَعْرُوفٌ ۛ ذ. صفت. (ع. عَرَفَ = هُنَّ سِجَاتُو) سِجَاتِل - چاتل - معلوم. واقف. مشهور. (ذ). گرامر ۾ فاعل ذالهن نسبت رکندڙ فعل. علم نحو جي اصطلاح ۾ ”واو ۽ ي“ تي ڀڃڻ ۽ زير اچڻ ڪري لکتل آواز (چاڪاڻ ۽ اهو آواز عربن کي معلوم هو، جيئن ميئر مان ميري، نَور مان نوري وغيره).

● «تَعَرُّضٌ»؛ صفت. (ع. عَرَّضَ) عَرَضَ عَرْضًا - كَيْل. (ذ.) عرض - درخواست - گذارش - اِلتِماس. (أَصْفِيه).

● مُعَزَّزٌ : مُعَزَّزٌ ذ. صفت. (ع. عَزَّ) عزت کیل. عزت وارو۔ عزت دار۔ مان وارو۔ آبرودار۔ شریف۔ مہتممانہ۔ ہوج۔ اشراف۔ سکر۔ چگو مژس۔ بزرگ۔ ساک ہت۔ وارو۔ اعتبار وارو۔ کارہت وارو۔ معتبر۔ ویساہ۔ وارو۔ ایماندار۔

● متعزول: صفت. (ع. عزل = هن موقوف
 ڪيو) ٻيڪار ڪيل - ٻيڪار - نيڪمو. لوڪريه
 تار لٿل - موقوف ڪيل - جواب ڏنل - برطرف ڪيل -
 سَـعـطـل. نوڪريه تان رخصت ڏنل. (آصفيه).

● مَعْشُوقٌ : مَعْشُوقٌ ؛ ذ. صفت. (ع. عشق) عشق کيل. جنهن تي ڪو عاشق ٿئي - پريتر - محبوب. لالتن - ساجن - پرين - دولتن - دلبر - پيارو - عزيز - مٿن موهن - دلدار - چيچور - دلربا - جاني - صتم.

● مَعْمُورٌ = مَعْمُورٌ ذ. صفت. (ع.
عَصِمَ = هن بچايو) بچيل - گناه کان بچيل.
بي ڏوهي - بي قصور - بي ڏوهه - بي گناه - وڏو هو -
ليرو دوش - اپنايڙو. صاف دل - نيھڻڪٽ -
ميٽو سادو - سادو سودو - ٻالو ڀولو - نيرچل -
شدت مٽي - وسوڙل - بي ڏوهو - سترل -
سادو دل - پوروڙو. ستن آئن سائن جي چمار وارو
ٻار - صغير - آبهو.

آخوند - میانجي - گرو - هندت - مولوي - ملا -
ٽيچر - ناڪٿو - ڪپتان - سڪاني - ناخدا - ملاح -
معشيمي - معشيميون - ٿ. ٿ. پروفيسري -
استادي - اتاليقي - ماستري -
معشوم : ٿ. (ع. علم) سٺ - خبر - ڄاڻ -
واقفيت - ڪٿل - ڪٿم -

”اها ڪا هي معلوم ملڪن ڪئي،
سڀ سٺ ٺاهه نبيبن ڪئي“

(منار) -
معشوم : صفت. (ع. علم) ڄاڻل - ڄاڻيل -
علم ۾ آندل. سمجھيل. تميز ڪيل - هر ڪ ڪيل -
هر ڪيل. مشهور - عالم آشڪار - معروف. پيرسيٽ -
ظاهر - نشانبر - پٽرو - پير گهٽ - روشن - واضح -
معشوم : ٿيڻ : خبر پوڻ - سٺ پوڻ - ڄاڻ پوڻ -
معشوم : ڪرڻ : ڄاڻ وٺڻ - ڄاڻڻ. سمجھڻ -
پاڻڻڻ - ٻجھڻ - پٽرو وڙڻ - پٽرجهڻ - سٺ وٺڻ -
واقف ٿيڻ. ڏسڻ - پسنڻ. سٺي ڪرڻ - محسوس
ڪرڻ -

معشوميت : ٿ. ڄاڻ - واقفيت - علم - خبر -
سماء - سٺ - ڏاهت. ڪيائين - خبر چار - پٽرو وڙ.
معشومي : صفت. (ع. معشيمي) = ٻڌند -
ٻڌند - پٽرتر - اوچو - بزرگ - مٿاهون - اعليٰ -
(ع. ا. ڊ.)

معشيم : معشيمي (ت) : ڏ. واڍڪي
اوزار جو هڪ قسم -

معشيت : ٿ. (ع). پٽرولي - ڪجهه - مشڪل
ڪالهه. (ڪاجرا).

معشمار : معشمار : ڏ. صفت. (ع). تعمير
ڪندڙ - اڏيندڙ - ٺاهيندڙ - جايون ٺاهيندڙ - رازو -
مستري -

معشمري : ٿ. ڏ. جاء جي ٺاهڻ جو ڪم -
عمارت سازي - اڏاوت - رازڪو ڪم -

معشر : معشر : صفت. (ع). معشر =
آباد (آباد) وسيل. پٽرهور. عمر رسيد -
سن رسيد - هوڙ هو -

معصومي : معصوميون : ٿ. ننڍپڻ -
بال اوسا - صغيرائي - بالڪپڻ. ابوجهائي -
بي قصوري. (ڪاجرا).

معصوميت : ٿ. بي گناهي - معصومي -
وڏو هي - نيردوشي - بي قصوري. بودلاني -
صاف دلي - سادائي - پورڙائي. ننڍپڻ - صغيرائي -
بال اوسا - بالڪپڻ - گيڻڪائي -

معطر : ڏ. صفت. (ع. عطر) خوشبوءِ دار -
خوشبوءِ وارو - سرهو - سرهه. ان وارو -
سڳندو. (ع. ا. ڊ.)

معطل : صفت. (ع). ڪم کان خالي -
بي شغل - نيڪار - نيڪون - بيڪار. واندو -
نوڪريءَ تان لٽل - برطرف. بند رکيل - مهمل
ڪيل - مٽوي. ڏرو - سٺ - ڪاهيل - ٽوٽي -
معطلي : ٿ. اٿوا - مهمل -

معطوف : صفت. (ع. عطف) ويڙهيل -
ٽپيل. ڇڪڙيل - ڦاسايل. (ع. ا. ڊ). علم نحو
جي اصطلاح ۾ ٻئي لفظ سان ڳنڍيل لفظ. (علم
نحو). ٻن لفظن يا ٽڪن مان پهريون لفظ يا ٽڪ
ٻئي حرف علت سان ڳنڍيل (مثلاً : ”مان هي
ڪم ڪري، هتان آندس.“ ”مان هي ڪم ڪري“
معطوف آهي ٻوئين ٽڪ معطوف عليه آهي). (ڪاجرا).
معظم : ڏ. صفت. (ع. عظم) بزرگ -
وڏو - عالي - اعليٰ - چنڊيو - مٿا - عظيم - اتر -
اعظم - ڪٽيڙ - شاهي. شريف. مان وارو - مانيه -
عزت وارو -

معقول : ڏ. صفت. (ع. عقل) عقل ۾
آندل - عقل جو - عقل وارو - عقلاڻو - عقلي.
سمجھ پريو. درست - ٺيڪ - بجا - برابر. لائق -
پورو - واجب - راس - صحيح - حقيقي - واجبي.
پورو پٽو - چڱو - خاصو. پورو - ڪافي - پٽ -
واقف - جوڳو - ڪافي طور - پوريءَ طرح -
پورو پورو - پٽو - چڱو - سٺو - موچارو -

معشر : معشر : ڏ. (ع. علم) تعليم
ڏيندڙ - علم سيکاريندڙ - مدرسو - پروفيسر - استاد -
اتاليقي - پاڙهيندڙ - اوجھو - اڏيهه - ماستر -

● مَغَالَطُوْهُ & مَغَالِطَا: ذ. (ع). غاطي- پُٹل- پُولو- خطا- چُوک. گمراہی.

● مقرب: ذ. (ع. غرب) سيج لهن جي جاء. سڄ غروب ٿيڻ وارو طرف - پٿر - اولهه - آلهندو. سڄ لهن جو وقت - شام - منجها - سانجهي. آلهندي وارا ملڪ - يورپ وغيره.

- مغربي * مغربي : ذ. صفت. الهندي جو -
اوله طرف جو - اولهيو. اوله جو رهاڪو -
يورپی - فرنگی.

● منترُ وارو ۽ منترُ وارو ۽ ذ. صفت. غرور وارو -
تکبر وارو - تکبر ڪندڙ - هٺيلو - اڳماني -
مجازي - انڪاري - دساضي - هٽي - گهٽندي.
مرڪندڙ - فخير - فخر ڪندڙ - اغماضي - مڏمڻ -
سزاجي.

= مغرُورائي ۽ مغرُورائيون: ٺ. مغروري.
 = مغرُوري ۽ مغرُورين: ٺ. گھمنڊ.
 شيعي - هٿ - دماغ - وڌن - هو - ڌم -
 اغماض - غرور - تڪبر - ايمان - آڪو - سڀيت -
 ڪيرپ - ڪيراز. فخر - سرڪ - ناز - بانور.

● مَسْغُورٌ مُسْتَغْرٌ؟ ذ. (ع). دماغ - پيڄو -
ميڃالو. مَسُو - مِيرُ - ڪاهار. ڪوهرِي - ڪيهرائي.
ڪنهن شيءِ جو اندريون حصو - مِڪَب - مِجُ -
پاهُ - گُڏو - تَنَت - گُڏو - گورو - تَت مالُ -
گُپ - گُتر - قِتاب - پيڄو. تَت - مارُ - نِچوڙُ -
جوهر - دايو. عقل - سمجھ - فهم - ڪيان - بُڌي -
پَرُوڙُ.

= مَنَازَاتِ مَنَازَاتُون: ط. نِچوڑ۔ مَنَاز۔ جوهر۔
 تَنَت۔ مايو۔ سار۔ مَول۔ تَت۔ سَڪل ميوو۔
 = مَنَازَ جو رَت دِيئي (ت): سَخَت مَحَنَت
 ڪرڻ۔ حفاڪشي ڪرڻ۔

—مغز خوري! ث. مغز خوري - مٽي ماري -
مغز ماري - مٽي هٿ - خٽو - ڪيٽراڳ.

== مَغْزُ خورْ ۛ مَغْزُ خورْ ؛ ذ. صفت. مغز ماری
کندَر - خفوَ کندَر - گِیرِگی.

- مَنَزَّ خورِیْ کَرَن: دماغی کم کرڻ۔
خنو کرڻ۔ کسٽراڳ کرڻ۔

● مَعْمُورُ: ذ. صفت. (ع. عَمَّرَ) پیریل -
ہر - پرتو - چکار - پرہور - کٹان تار. آباد -
مرسبز - شاداب - سیراب - مائو - مَومَیَہ. اذیل
(عمارت). وسیل. راس. (کلیان - گر). ساچو -
میاگو - بختاور - بخت وارو - مٹائو - فرخندہ.
= مَعْمُورِی: ث. آبادی - وستی - بستی.
خوشی.

● مَسْمُُولٌ & مَسْمُُولَةٌ : ذ. صفت. (ع. عَمَلٌ)
 عمل ڪيل. (ذ). روزمره جي ڪيل ڪالھ -
 دستور - ورتاءُ - ورد - نيت - ريت - دستور - راه
 ريت - پرويز - پتر - هلي چٽي - مرجاٽا - عمل -
 ويٿرو - استعمال - عادت - هير - غذا - چال -
 رواج. آپياس - محاورو - ساڏنا - مشق. قبضياري -
 قبضو پٽو (زمين جو). مڏو - وقت - عهدي جي
 ايامڪاري. (پرماند).

= معمُولِي ۽ مَعْمُولِي؟ صفت. روزمره جي -
 عادتي - استعمالي - دستوري. رسمي - رواجي. عام -
 سڀ جو - وچ جو - سڀ لاءِ. ريل چيل - عام جام -
 پٽھون - جهجهو - گهڻو. سادو - ٿورَ خرچو -
 ڪفايتي.

● مَعْنِي ۛ مَعْنَاوُونُ: ث. (ع). مطلب - آرٹ - مقصد - سمجھائی - مراد - مدعا - منشا - مَعْنَوِي: صفت. معنی وارو - مراد وارو - سمجھائی وارو - مقصد وارو. کجھو - لکل. (کاجرا).

● معيار ۽ معيار: ذ. (ع). ڪسوتي. انداز.
قاعدو. پيمانو. مقدار. وزن. پرمٿ. ٻرڪ.
جانچ. (آصفي).

● مَعْرِيْنُ قَا مَعْرِيْنُ ؟ ذ. صفت. (ع). مدد
 ڪندڙ۔ مددگار۔ همراه۔ ساٿي۔ واھڙو۔ ٻنڀڙو۔
 (ذ). آڀو فاصلو. (فائيل).

● مَعْيُوبٌ ۖ مَعْيُوبٌ ۚ صفت. (ع. عیب)
عیب کیل - عیبدار - وِ ذَاتُو. (ع. ا. د).

● منغ: صفت. (ع). باھ جو پوڄاري - گيترو -
آتش پرست - مڃوسِي. (ع. ا. ڊ).

● مَنغِيي ري (ت)؛ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (اڪثر آتر مرحد ۽ حيدرآباد ۾). (بلبل).

● مَنغَاڻيل؛ ذ. (ع. جمع آهي مفصل جو) عَن مَڻ پيرن وغيره جي عضون جا جوڙ يا ڳنڍ. (گاجرا). سَنَد.

● مَنغَاڻيل جو؛ سَوَر؛ سَنَدن جو سور-جوڙن جو درد. (گاجرا).

● مَنغَاڻيلو؛ مَنغَاڻيل؛ ذ. (ع. مَنغَاڻيلو). دُوري-پَنَد-چِيٽِي-وِچُونِي-وِچُو-وِڙِي. (آصفيه). اُڙڪاش-گَنجائش-جاء. ناغو-فِرَق-وَقفُو-دِير-وَت-عَرصو-مَدَت. ڪالائِتر-وِساھي. (پرمانند).

● مَنغَارِ قَت؛ ث. (ع. فِرَق=جَدائي) جدائي-فِرَق-وِچُوڙو-عَلجدي-عَلجداڻي-فِرَاق.

● مَنغَت؛ صفت. (ع). بِنَا قِيَمَت-بِنَا پُسي. بِنَا عِيوض-ناحق. بِي فائدو-اجايو-بِي سُوڊ. خالصي پيلي-بِنَا مَقصور-بِي سبب-هَرُو پَرُو-نِيسَڻل-آهين ئي-بِنَا ڏوھ.

● مَنغَت مَتُو؛ هَتَن؛ فضول ڳالهائڻ-اجايو مَغزاري ڪرڻ-اجائي بَڪ بَڪ ڪرڻ-هَنيلي ماڻهو۽ گهي نصيحت ڪرڻ.

● مَنغَت ۾؛ ظرف. بِنَا قِيَمَت-مَفَت-بِنَا اُجرت-آهين ئي-ناحق-بِنَا سبب جي-بِي سبب-بِنَا ڪارڻ. (آصفيه).

● مَنغَتُو؛ صفت. (ع. فَتَح=هن کوليو). فَتَح ڪيل-جِيٽيل-گَنڻيل-زير ڪيل-مَغلوب-هاريل. (آصفيه). ڪوليل-ڪُشادو ڪيل-ويڪرو ڪيل-آهو اکر جنهن تي زير ڏنل هجي-زير وارو اکر. (آصفيه).

● مَنغَتُون؛ ذ. (ع. فَتَن) موھيل-شيفتہ-عاشق-شيدا-شيدائي-فِيدا-آڪن چڪن-موھت-قُربان-نثار.

● مَنغِيي؛ مَنغِيي؛ ذ. صفت. (ع. فَتُو) فتوا ڏيندڙ-شرعي حاڪم. قانون مَحَمدي جو حاڪم-فقيه جو صاحب. (آصفيه). شارع-قاعدو-جوڙيندڙ-قانون ساز. (پرمانند).

● مَنغَزَ قِيرِ يو؛ مَنغَزَ قِيرِ يا (ت)؛ ذ. صفت. موڏائي-خفتائي-جَنُونِي. مَنغِر-مورھيہ.

● مَنغَزَ ڪائين؛ بَڪ بَڪ ڪرڻ-هَل ڪرڻ-بَڪِيڙو ڪرڻ. دماغ پريشان ڪرڻ-گھيبي ڪرڻ-خفو ڪرڻ-وِچائڻ-هلاڪ ڪرڻ-بِزار ڪرڻ-دِق ڪرڻ.

● مَنغَزَ ۾ واء هَتَن؛ هَت هَتڻ-مغروري هئڻ-تڪيتر هئڻ.

● مَنغَزِي؛ مَنغَزَ يُون؛ ث. ڪَتو-ڪَپ-وَت-آندي-ماشي-ڪِنار-پرت جو هڪ قسم.

● مَنغَزِي؛ ڏيڻ؛ چَمڙي کي سَهي وٽ ڏيڻ.

● مَنغَزِ ت؛ مَنغَزِ تُون؛ ث. (ع. غَتَر) بخشش-معافي-عَفُو. نجات-رهائي-چوٽڪارو. پاڇهه-دَيا-رحم-ڪرم. وڙ-ٿورو.

● مَنغُور؛ ذ. صفت. (ع. غَتَر=بخشيل) معاف ڪيل-معافي ڏنل-رها ڪيل-چڏيل.

● مَنغَل؛ اسم خاص. تَرڪستان علائقي جي هڪ قوم. هڪ ذات جو نالو (اڪثر نوابشاھ حيدرآباد ۽ لاڙڪاڻي ۾).

● مَنغَلِيپِيَن؛ اسم خاص. تعلقي جاتي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مَنغَل ٿيڪ؛ اسم خاص. پرت جو هڪ قسم.

● مَنغَل حَقِيْمَظ؛ اسم خاص. تعلقي بدِين ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مَنغَلُوب؛ مَنغَلُوب؛ ذ. صفت. (ع. غَلَب) =هن غلبو ڪيو) غلبو ڪيل-زير-مَفَتوح-هارايل-جِيٽيل-فَتَح ڪيل. عاجز-غلبه ڪيل-هيٺيل.

● مَنغُمُور؛ صفت. (ع. غَم) غمگين-دلگير-ملول-رنجيدہ-حزين-محزون-آزردہ-دردمند-غمزدہ-ڏُڪارو-ڏُڪويل-آداس-پريشان-آفسردہ-گوندريل.

● مَنغِيي؛ صفت. (ع). ڳائيندڙ-گَوِيو-ڪلاوَنَت-ڳائڻو. (ع. ا. ڊ).

● مَنغِيي؛ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (نادري). مَغِيري.

● مُتَفَرِّحٌ: ذ. صفت. (ع. قَرَحَ) فرحت ڏيندڙ - فرحت بخش - فرحتي - طبيعت کي فرحت بخشيندڙ - طراوتي - قرار ڏيندڙ - آرامده - آسائشي - قتراري.

● مُتَفَرِّدٌ: ذ. صفت. (ع. فَرَدَ) اڪيلو - چٽو هو - نيرو - غدير مُرڪب - هڪڙو - هيڪڙو - يڪو - يگانو - هيڪو - هيڪلو - مَجَرَد. ● مُتَفَرِّدٌ: اُنڪ: ذ. علم رياضي جي اصطلاح ۾ اهو اُنڪ جو ڀاڱن ۾ ورهائجي نه سگهي يا جنهن جا جزا نه ٿي سگهن، جهڙوڪ: "۳، ۵، ۷، ۱۱، ۱۳، ۱۷، ۱۹، ۲۳، ۲۹، ۳۷ وغيره". ● مُتَفَسِّدٌ: ذ. صفت. (ع. فَتَسَدَ) فساد ڪندڙ - فسادِي - جهيڙائي - فتن انگيز - سرڪش - خرابي وجهندڙ - هاغي - بغاوت ڪندڙ - وڙڪو - ڀاڙي. خلتلي - نقصا نڪار - حرڪتي - لڇو - اُتُتُرو - زيان خور. (پرمانند).

● مُتَفَسِّرٌ: صفت. (ع.) تفسير ڪندڙ - معنيٰ بيان ڪندڙ - شارح. (آصفيه). مُتَرَجِمٌ: تعبير ڪندڙ. ● مُتَفَصِّلٌ: صفت. (ع. فَصَّلَ) تفصيل ڪيل - ڪولي بيان ڪيل - تفصيل وار - وچور وار - مُسْتَرَح. واشڪاف - ڪليل - پٿرو - ظاهر. اُتُلو - اُتُندو - هٿون - ماڳهن - مُرڳوئي. (ذ). ڪنهن به ملڪ جو ڪو مشهور شهر. بهراڙي - ديهات - ڳوٺ - قصبو - گام. (پرمانند).

● مُتَفَعُولٌ: مُتَفَعُولٌ: ذ. صفت. (ع. فَعَلَ) فعل ڪيل - ڪم ڪيل. بدفعلي ڪرائيندڙ - خراب ڪم ڪرائيندڙ - چٽو - گانبدو - ڳٽي مرائيندڙ. (ذ). علم نحو جي اصطلاح ۾ اهو اسم جنهن تي ڪجهه ڪم ٿيو هجي.

● مُتَفَعُولٌ: به: ذ. علم نحو جي اصطلاح ۾ سڄو ٻيو مفعول. جيئن؟ "ڪٿي ٻلي ماري". ● مُتَفَعُولٌ: فيم: ذ. ظرف. جيئن ته: "پنهنون مهل ماني کاڌيم".

● مُتَفَعُولٌ: له: ذ. علم نحو جي اصطلاح ۾ ڪنهن ٻئي حرف جر سان آيل لفظ. جيئن؟ چوڪر کي سيڪ لاءِ ماريتم.

● مُتَفَعُولٌ: مُتَفَعُولٌ: ذ. سڄو ٻيو مفعول. ● مُتَفَعُولٌ: مته: ذ. علم نحو جي اصطلاح ۾ ڪنهن حرف مان ٻه مفعول ڳنڍيل. جيئن؟ "عمر کي پٽ سوڌو ماريتم".

● مُتَفَعُولِي: ث. مُرَاد - معنيٰ - مطاب. اسم جي پنجن حالتن مان هڪ حالت جو نالو.

● مُتَفَعُودٌ: صفت. (ع. فَعَدَ) گهٽائيل. وڃايل - ڪُمر - ڪيل - ناپيد - ڪُمر - لاپتہ - غائب - اُتُوب. (آصفيه).

● مُتَفَكِّرٌ: مُتَفَكِّرٌ: ذ. صفت. (ع.) فڪر ڪندڙ - سوچ ڪندڙ - ويچار وان - ذريائي. ● مُتَفَلِّسٌ: مُتَفَلِّسٌ: ذ. صفت. (ع.) ٻيٺي - محتاج - جوکو - سڄو - سڪو - ڪٽوڪ - نادار - بي زُر - تيهي دست - فاقه کش - غريب - مسڪين - فقير - بي نوا - ڪنگال - آتايو - بي پهچ - نيرڙئي - پينگيو.

● مُتَفَلِّسِي: مُتَفَلِّسِيُون: ث. ناداري - ڪٽلائي - سڄائي - جوکائي - پينگ - افسان - تنگ حالي - غريبي - محتاجي - فاقه کشي - تيهي دستي - ڪنگالڻو - غربت.

● مُتَفَلُّوڪٌ: صفت. (ع.) تباھ حال - نادار - مسڪين - مفلس - سڄو.

● مُتَفَهِّمٌ: صفت. (ع. فَهَمَ = هن سمجهيو) سمجهيو ويو - سمجهه ۾ آيل - عقل ۾ آيل. (آصفيه). (ذ). منشا - مُرَاد - مطاب - مقصد - آرٽ - ارادو - مُدعا. (آصفيه). سمجهه - عقل - فهم - راء - زيرڪ - ٻڌي. (آصفيه).

● مُتَفِيدٌ: مُتَفِيدٌ: صفت. (ع. فَعَدَ) فائدي وارو - فائدو ڏيندڙ - فائديمند - نفعي وارو - سئل - سودمند. ڪمائتو - ڪارائتو - ڪٽيائتو - سڄايو - ڪم وند - سڪيارتو - سڪتمو - سارڻيڪ - ڪم جو - ڪار جو - واڌاري وارو - وڻاء وارو.

● مُتَقَابِلٌ: صفت. (ع. قَبَلَ) سامهون - روبرو - آمهون سامهون - دُوبدو - مٿن اڳيان - حريف - دشمن - مخالف - ويري. برابر - مساوي -

● مقام ۽ مقام؛ ذ. اسم. (ع. مقام = جڳهه) ترسڻ جي جاءِ - مسڪن - آستان - ٺڪاڻو - آستانو - جڳهه - جاءِ - مڪان - گهر - منزل - ڏاڍو - ويساهي - منزل گاهه - ڀاڻو - قيام - آثارو. لاشن دفن ڪرڻ واري زمين - قبرستان - گورستان. (راڳ ۾) سرود جو پردو يا جاءِ. (گاجرا).

● مقامي ۽ مقامي؛ ذ. صفت. هڪ ٿاڻيڪو - هڪ ٿاڻيڪو - ماڳاڻو - هنڌاڻو - ٿر - قائم - آچل - هڪ هنڌ ٻيڻل - برقرار - ڪٽپ ڪوڙ. قبرستان جو رکوال.

● مقاميائي ۽ مقاميائيون؛ ذ. صفت. مقام پائيائي - هڪ مقام ۾ پوريل - گڏ دفن ڪيل. (مارئي).
● مقام؛ پوڻا: اسم خاص. تعلقي ساماري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مقبرو ۽ مقبرو؛ ذ. (ع. مقبره < مقبر) مقبر - لوڙھ - سمانڌ - سعادتي - ٻئي - تربت - گور - قبو - مزار. روضو. مرقد - درگاهه.

● مقبوض؛ ذ. صفت. (ع. قبض) قبضي ۾ آيل. (ع. ا. ڊ).

● مقبول ۽ مقبول؛ ذ. صفت. (ع. قبول) قبول ڪيل - مڃيل - منظور ڪيل. پسند ڪيل - چونڊيل - سرغوب - پسند یدہ. وڻندڙ - پيارو - محبوب - ڌاريا.

● مقبوليت ۽ مقبوليتون؛ ذ. قبوليت - اجابت - منظوري - پسندي - إقرار - رضا - رضامنڊو.

● مقنن؛ ذ. صفت. (ع. مهندار - اڳواڻ. (گاجرا).

● مقتدر؛ ذ. صفت. (ع. طاقتور - زور آور - جبرو - طاقتوارو - ڏاڍو.

● مقتدي؛ صفت. (ع. پيروي ڪندڙ - پيرو. نقل ڪندڙ - مقلد - مريد - چيلو. اسام جي پٺيان بيهندڙ. اسام جي پٺيان نماز پڙهندڙ. (اصفيه).

● مقتضا؛ ذ. صفت. (ع. مقتضا = خواهش ڪيل) خواهش ڪيل - رضا ڪيل. (ع. ا. ڊ).

مانند - مٿ - جوڙ - شريڪ - ٺاڻي - نظير - مثل - موافق - جيس - جهڙو.

● مقابيل ٿيڻ؛ سامهون هون - مقابلو ڪرڻ. کڏجڻ. (گاجرا).

● مقابلو ۽ مقابلا؛ صفت. (ع. مقابله < قبل) منهن آڏائي - سامهڻائي - برخلائي - مخالفت. چٽاڀيٽي - ويڙھ - جهيڙو - لڙائي - روڪشي - خيد - مورچو - جنگ. ڀيٽ - مشابھت. برابري - همسري - هڪجهڙائي. اوچتي ملاقات - گڏجاڻي.

● مقابلو ڪرڻ؛ سامهون ٿيڻ - آڏو اچڻ. مخالفت ڪرڻ - خيد ڪرڻ - مٿ ڪرڻ - تڪرار ڪرڻ - جنگ ڪرڻ - جهيڙو ڪرڻ. چٽاڀيٽي ڪاڻڻ. ڪلهو هڻڻ - برابري ڪرڻ - پڇڻ - برميچڻ - ريسان - مٿ هون - ڀيٽڻ - تڪرائڻ - ٽڪر ڪاڻڻ - پورو ڪرائڻ - لائي ڏيڻ - ملائڻ - همسري ڪرڻ. چڪاس - تپاس. روبرو چوڻ - سنمڪ ٿيڻ - ٽڪرجڻ - منهن تي چوڻ - منهن تي ڪرڻ. جهلڻ - روڪڻ - پٺلڻ - منع ڪرڻ.

● مقابلو گهرڻ؛ جڏ ڪرڻ - لڙائي ڪرڻ - لڙڻ - تڏڻ - سامهون هون - جڏ گهرڻ - جهيڙو ڪرڻ - وڙهڻ سامهون جواب ڏيڻ - شوخي ڏيکارڻ. هو ڪارڻ - ونگارڻ - لٽڪارڻ - چيڪڻ - (تون ڇا ڪندي؟) چوڻ.

● مقاطعو ۽ مقاطعا؛ ذ. ٺيڪو - ٻول - ٻولي - پتو - اجار پتو. عرصو - ميعاد - مقرر ڪيل وقت.

● مقاطعدار ۽ مقاطعدار؛ ذ. صفت. ٺيڪيدار - اجازدار - پٽيدار (پرمانند).

● مقال ۽ مقالون؛ ذ. (ع. مقاله = چٽيل ڳالھ) ٻهاڪو - واکي - مثل - قول - وچڻ - چوڻي - سنڀدي - ڏند چرچو. ڳالھ ٻولھ - گفتگو - ڳالھ - تات - پچتر - سلسلو - وارتا - وائي - چوٽ - چوٽچوٽ - چوٽو - گوشت - آلا - ڳالھ مهاڙ.

● مقالو ۽ مقالا؛ ذ. (ع. مقالہ) چيل ڳالھ - قول - مقولو. ڪتاب جو باب - فصل.

کهربل. (ذ). مراد - مطلب.

”جا محبت مقتضا منجه آدمين آهي الپ“
(ديوان قاسم).

● مقتتل: ذ. (ع. قتل) قتل ڪرڻ يا
ٿيڻ جي جاء.

● مقتول: مقتول: ذ. صفت. (ع. قتل)
قتل ڪيل - ماريل - خون ڪيل - وڌيل. (آصفيه).
ڪٽيل. قتل - ڪشته - سڌو پوڻ. عاشق - فريفت -
پروانو - مفتون. (آصفيه).

● مقتدار: مقتدار: ذ. (ع. قدر) انداز -
قدر - شمار - وزن - تور. تعداد - ڳاڙتو - نمبر -
انگ - ستڪيا - آنگ. تڪ - قياس - اندازو -
تخمينو - قدر - آڪار - ڏيل. ساپ - ڪاڇو -
پشمايش - منپ - مان - پمانو - ايراضي - پڪيڙ - پتر -
ميچو. اوڪاش - گنجائش - جاء - وڙي - چيئي -
ويچو. (پرمانند).

● مقتدر: مقتدر: ذ. صفت. (ع. قدر)
اندازو ڪيل. پهريائين لکيل. (ذ). حڪم آڙي -
مشيت ايزدي - لکيو - ڏئيءَ جي گهر - قسمت جو
ليکيو. تقدير - پاڳ - نصيب.

● مقتدس: مقتدس: ذ. صفت. (ع. قدس)
پاک ڪيل - پوتر ڪيل - طهارت ڪيل. پاک -
پوتر (ماڻهو يا جاء). پاک - سڳورو - پتلو ماڻهو -
هارما انسان - پتلارو. بي ڏوهي - مطهر - معصوم -
بي گناه - نيردوش. (آصفيه).

● مقتدر: مقتدر: ذ. صفت. (ع. قدر)
اڳ ڪيل - اڳيون - پيشوا - پراڪشتن - اڳيان -
اڳ ۾ - مهيندان - مهيند. آپ درشتا - مت نظر
ڪندڙ. رئيس - سردار - سرور - وڏو - صدر -
مهندار - ڌرو. چوڪيدار - راڳو - جاڳو - واهي -
پهريدار - رکوالو - رکوال - رکپال. (پرمانند).
گذريل - سابق - اڳوڻو - اڳيون - مهنديون - قبل.
● مقتدر الحيش: ذ. صفت. سڀ سالار -
لشڪر جو سردار - مهندار - سالار - فوج جو اڳواڻ.
(ع. ا. ذ). (ذ). فوج جي اڳيان موڪليل تورو
لشڪر - هر اول.

● مقتدو: مقتدما: ذ. (ع. مقتدمه)
قدم) ڪنهن ڪتاب يا مضمون جي شروعات -
آغاز - ابتدا - تمهيد - ديباچو - سرنامو - عيبارت.
ڪتاب شروع ڪرڻ کان اڳ لکيل ڪجهه
مبارت. ڏانهن - ڪوڪ - فرياد - ڪيس - دعويٰ -
معاملو.

● مقتدور: مقتدور: ذ. (ع. قدر) طاقت -
قوت - پتل - سگهه - سرشتي. قدر - پنهنجي -
وس - دسترسي - مجال - زور - وڙ - توسفي -
وسيعت - اختياري - هلندي - رسائي. قابليت -
لياقت - حيثيت - پير - پيتا - جوڳائي. (پرمانند).

● مقتراض: ث. (ع. ترڪي). ڪنتر - ڪنچي -
ڪنچي. (آصفيه).

● مقترب: مقترب: صفت. (ع. قرب) نزديڪ ڪيل -
ويجهو ڪيل - اوري ڪيل - قريب. ويجهو
دوست - محرم راز - همراز. (آصفيه).

● مقترر: مقترر: ذ. صفت. (ع). قرار
ڪيل - ترساييل - بهاريل - ماڻ ڪرايل. (آصفيه).
معمور ڪيل - عهدو ڏنل - ٿاڻيل مقرر ڪيل -
رڪيل - بهاريل (نوڪريءَ ۾). ڪٽيل - پتل -
اٽل - برقرار - ماڳائو - ٺهرايل - ڪپ لڳوڙ -
هندائو. (پرمانند).

● مقترر ڪرڻ: قرار ڏيڻ - ترسان - بهارڻ.
ڪنهن ڪم ۾ لڳائڻ - ٿاڻڻ - معمور ڪرڻ - ٺاهڻ
ڪرڻ - جڳهه ڏيڻ - نوڪر رکڻ - نوڪري ڏيڻ -
نوڪريءَ ۾ بهارڻ. بئنڪ ڪرائڻ - ڪمپائڻ -
ڄمائڻ - ويهارڻ - ڪڍوڻ. ٺهرائڻ - بنائڻ.
(پرمانند). قيمت ڪرڻ - مٿه ڪرڻ.

● مقتري: مقتري: ڏنل. (ع. قرض)
جڳهه - نوڪري - معموري. ڏنڊو - روزگار.
پگهار - تنخواه - ماهيانو. (آصفيه) ٺهرايل وقت -
ڊائي - سمن - ٿيڻ - ٿيڻ. (پرمانند).

● مقتروض: ذ. صفت. (ع. قرض) جنهن تي
قرض هجي - قرض ڏنل - قرضيو - قرضدار - قرضي.

● مقتصد: مقتصد: ذ. (ع. قصد) قصد -
ارادو - عزيمت - مطلب - مراد - منظور - آرٽ -

● مَقِيْسُ : مَقِيْسُ : ذ. (ع. مَقِيْسُ) چاندي
۽ سون جي تارن جي مڙهه يا ڀرت. سوني زري-
ڪلاپات. (پرماند).

مقیس لہگل کپڑو۔ مونیء زری لہگل کپڑو۔

● متغیر: صفت. (ع). فرسندڑ - اقامت کندڑ -
رہندڑ. گذار بندڑ - رهاکو - رھواسی - قیام پذیر -
مزل انداز۔

● مڪي ۽ ث. گهڙ (ون) يا چار جو پُور. پوني
جو هڪ قسم. (ث). مٺي پاڻي جي لنڊيءَ مڇيءَ
جو هڪ قسم. (پرمائند). گهم جو هڪ قسم. (ل).
(مڇري).

● مکہ و مکہ: ذ. کہتر وں جو قترہ -
پیرون. (گاجرا).

● مَكَّهٌ مَكُونٌ؛ ث. (من. مَشَتْ؛ ف. مَشَتْ = مَشَتْ) مَشَتْ - مَشَتْ. نُونُشُو - كُوشُو - كُوشُو. كُوشِي سَان هَنِيلِ ذَك. (پرمائند).

ہٹین ہجین - گوسی بازی .
- مکتا مکی : ٹ . نوٹشی بازی - ڈک مٹ -

— مُكْرِءٌ ۽ مُكْرِءٌ ذ. صفت. مَكْنِ هُشْنِ وارو۔ نونشی ہاز. (گاجرا)۔

—مکے ہتھیں: نوشو ہٹیں۔ گوسو ہٹیں۔

● مُڪَ ۽ مُڪَ (ڪ): ذ. جبل تي (يا جبل جي پاسي ۾) وڏو ٻٺو (جو پري کان نشانبر ڏسجي) -
گنبد و- ٺٺ.

● مکتبہ اسم خاص۔ عک ذات جو نالو (اکثر
حیدرآباد، مکر، ٹہراکر، نواب شاہ م)۔

● مَكْتَارٌ ۛ مَكْتَارٌ: ذ. صفت. (ع. مکر)
مکر کنندہ - مکریل - فریبی - دلی باز - دھوکہ -

ننگ - لیبسی - تریناک - ید پتر - دو گیبار - دغاباز - عیار - کوڑو - منافق .

- مڪاري ' ۽ مڪار پون: ث. مڪر-
ڍونگ - ڇلبازي - ٺڳي.

● مُكْشَفَاتٌ : ذ. (ع. مَكْشِفَةٌ : جو جمع < كَشَفَ) پُذْرَائِي. لِسَانٌ غَيْبٌ - أَكَّاسٌ وَائِي -
الهام. وَذِي خَيْرٍ. لَيْثِي خَيْرٍ. بَشَارَتِ.

غرض - دروجن - نیت - متعشا - منصوبو - میت -
میتا۔ (آصفیہ)۔

۱۔ منقصہ سیدہ کترن: دلی مراد پوری
کرن۔ پنهنجو مطلب پورو ڪرڻ۔ دل جو ارادو
بحال ڪرڻ۔

● مقصود: ذ. صفت. (ع. قصد) مراد -
نیست - نورث - آرث - مقصد - مطلب - غرض -
پروجن - اراد و - منشا. (پروانند).

— مقصود جاہتِ ہشتم: کامیابی حاصل کرنا۔
مُراد پوری ٹیٹن۔ مقصد حاصل ٹیٹن۔

● مقصود رند: اسم خاص. تعلقي شهدادپور
م دڪ ديھ جو نالو. (لست).

● متعبد ۽ متعبدون: ث. (ع. قعد) ويهڻ جي جاء - ڳڻي - ڳاڻڊ - ڳڏيا - ڊير - ڊنڊ. (اصطلاح)

● مَعْتَقِدٌ: صفت. (ع. قَلْبَد = تَقْلِيد كُنْدُ) كَنْهَن قَوْل قِي دَلِيل كَان سَوَاء عَمَلْ كُنْدُ۔ تَقْلِيد كُنْدُ۔ نَقَالَ. پَتِيرُو۔ مَرِيدُ۔ مَعْتَقِدُ۔ (ذ) چٲٲي اِمامَن كِي مِچِنْدُ مَسْئَمَان جَو هِڪَ قَرَوُ (أَصْفِي).

— مَقْنَطِيسُ حَيَوَانِي؛ ذ. چمقي پتر چو
هڪ قسم (پرمانند).

= مقناطيسي : ذ. صفت. مقناطيس جي خصات رکندڙ - مقناطيس جي. (گاجرا).

● مقبول (ت) : اسم خاص۔ ہر ذات کو

● مَنقُوسٌ؟ ذ. صفت. (ع. قوی) قوت وارو۔

دڙيندڙ- زور ڏيهدڙ- پتل ڏيندڙ.

● مقياس: ذ. (ع. قوس) اندازي لسڳائي جو
 اوزار۔ مقدار جاڇڻ جو اوزار. (ع. ا. د).

— مہقیاس العترات : گرمیہ ماپن جو ھک
اوارہ - گرمیہ ماپ - ٹرمائٹر .

● مُقَيَّدٌ : صفت. (ع. قيد = قید کیل) قید کیل - قیدی - باندی. (ع. ا. د.).

● مڪان ٽڪ: اسم خاص. تعلقي محال ڪوهستان ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مڪان ٽيڪو: ٻاڏن: اسم خاص. تعلقي محال ڪوهستان ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مڪان ٽماچ: اسم خاص. تعلقي محال ڪوهستان ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مڪان رڻي ڪوٽ: اسم خاص. تعلقي محال ڪوهستان ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مڪائين: ٺ. (سن. مٽرڪڪي) آن جو هڪ قسم - مڪائي.

● مڪائي ٽ مڪائينون: (سن. مٽرڪڪي) آن جو هڪ قسم - مڪئي.

● مڪائي ٽ ٻيٽ: مڪائي ٻيٽ: ٻيٽن جو هڪ قسم (هي ٻيٽ ٻيٽ ڏريعي پيدا ڪيا ويندا آهن. ٻيٽ ۾ خوشبوءِ دار ٿيون وجهي خاص خاصيتون پيدا ڪيون وينديون آهن) (گاجرا).

● مڪائين: مصدر. (سن. مٽرڪڪي = موڪلڻ) (گاجرا). گھرائڻ - مڏائڻ - ڪوٺائڻ - سنجائڻ. مٽرڪڪي = ڇڏائڻ) فيصلو قطعي ڪرڻ - حساب ڪتاب صاف ڪرڻ - ختم ڪرڻ - بس ڪرڻ - پورو ڪرڻ - خاتمو ڪرڻ - لپائڻ (ت). (مڪائيو - مڪائيندو - مڪائيل).

● مڪت: ٺ. (سن. مٽرڪڪي = ڇڏڻ) آزادي - چوٽڪارو - نجات - رهائي - مڪتي.

● مڪت ٽ مڪت: ٺ. صفت. آزاد - آجو - خلاص - ڇڏيل - رها ڪيل - نجات ڏنل - چوٽڪارو ڏنل.

● مڪتي ٽ مڪتيون: ٺ. آزادي - چوٽڪارو - آزادگي - رهائي - خلاص - نجات - آجائي - موڪ. معافي - ڏوه آسائڻ. ٻيٽ - ٻيٽ - ٻيٽ - ڪمال خوشي - نرورتي - آڌار - گت.

● مڪتب ٽ مڪتب: ٺ. (ع. ڪتب) لکڻ جي جاء. لکڻ پڙهڻ جي جڳهه - مدرسو - پائشالا - اسڪول - دڀستان - خطب - ڪتاب - وديا آله - تعليم گاهه - درسگاهه - تعليم گهر.

● مڪافات: ٺ. (ع. ڪتفي) عيوضو - بدلو - آجورو - عيوض. (ع. ا. ڊ).

● مڪافات ڪرڻ: عيوضو ڏيڻ - بدلو ڏيڻ - آجورو ڏيڻ - عيوض ڏيڻ - احسان جي بدران احسان ڪرڻ.

● مڪال ٽ مڪال: ٺ. (سن. مٽرڪڪي = ٻاهه) ڪل - مڪل - مڪري - مڪري. ڪٽ جو ٺهيل اوزار، جنهن ۾ لٽيا چڱهه ٿين. (ت).

● مڪان ٽ مڪان: ٺ. (ع. رهڻ جي جڳهه - جاء - جڳهه - هنڌ - آستان - ٺيڪاڻو - رهاشت - مڪن - خانو - ٺاڻو. اوتارو - ٻيٽڪ. فقيرن جي رهڻ جي جاء - دائرو. شهر - گهر - ٺيڪر - ملڪ - ديس - وطن. علائقو. (اسم خاص). تعلقي محال ڪوهستان ضلعي دادو ۾ ڪن ديھن جو نالو. جهڙوڪ: مڪان آن پٺاڻ، مڪان ٻيٽي ٽپ، مڪان ٻيٽر ٻيٽ، مڪان ٻيٽي، مڪان ٻيٽ ڪرچاٽ، مڪان پوکڻ، مڪان ٺاڻو عارب، مڪان ٽڪ، مڪان ٽيڪو ٻاڏن، مڪان ٽماچ ۽ مڪان رڻي ڪوٽ.

● مڪائي ٽ مڪائي: مڪائي: صفت. آستاني. اوتاري جو مالڪ.

● مڪان آن پٺاڻ: اسم خاص. تعلقي محال ڪوهستان ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مڪان ٻيٽي ٽپ: اسم خاص. تعلقي محال ڪوهستان ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مڪان ٻيٽر ٻيٽ: اسم خاص. تعلقي محال ڪوهستان ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مڪان ٻيٽي: اسم خاص. تعلقي محال ڪوهستان ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مڪان ٻيٽ ڪرچاٽ: اسم خاص. تعلقي محال ڪوهستان ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مڪان پوکڻ: اسم خاص. تعلقي محال ڪوهستان ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مڪان ٺاڻو عارب: اسم خاص. تعلقي محال ڪوهستان ۾ هڪ ديھ جو نالو.

مکتر گھيرو: ذ. خطر جدي - جدي گھيرو.

● مڪروهم: ذ. صفت. (ع. ڪترهه = ڪيراهت جهڙو) ڪتراهت جهڙو - بچان جهڙو - نفرت جهڙو - سوک جهڙو - گندو - خراب - بچڙو - ڌڪار جهڙو. ناهند - ان وٺندڙ. ناجائز - ناروا - مُردار.

● مڪري: ڪ مڪريون؟ ث. اسم. (سن. مٽگني = پيڙي) پيڙي - ڪيشي - ڏوندي - جبل ترني - ناو.

● مڪڙو: ڪ مڪڙو: ذ. (سن. مڙڪت = مڪڙو) آڏمندڙ جيت جو هڪ قسم (گهوڙي دونار جهڙو). (صفت). گهڻ ڪاڻو - ڪاڻي ڪٽائيندڙ.

● مڪڙو: ڪ مڪڙا: ذ. (سن. مڪرهم) هرلي يا گهاٽي جي مٿين ڪاڻيءَ ۾ اٽڪايل هڪ ننڍو ڪاڻيءَ ٽڪر (ڪاڇڻ ۾ پيل سَل نڪتل ڪاڻي، جنهن ۾ پُرڄل جو مٿيون ڇيڙو پيل رهي). (مئل يا ڪشيءَ ۾) جانو - ڦڙتي - انگڙو - انگڙي. درياهي پيڙيءَ جو هڪ عضو. (ن. ب). پيڙو - وڏي پيڙي. (سُرڪاموڏ - گر). گهوڙي جو هڪ قسم (پورو، سونهري رنگ جو گهوڙو (سمند) جنهن جون تريون، سُڪون، پُڄ ۽ ڪرنگهو ڪارا هجن).

● مڪڙي: ڪ مڪڙيون؟ ث. جيت جو هڪ قسم - تڏ - تڏو - پيئند. ننڍو مڪڙ آڏاڻي يا چرخي جو مٿيو - مٿيو. جنڊ جي مٿين پڙ جي وچ ۾ سَل ٿيل ڪاڻي. پيڙي - ڪيشي - ڏوندي. ● مڪڙي: ڪ مڪڙيون؟ ث. پيڙو - مٺ - چاپ - مٺاڙ - زور.

● مڪڙيون؟ هٿن: پيڙون ڏيڻ - زور ڏيڻ - مٺن - چاپن - مٺاڙن.

● مڪل: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (اڪثر حيدرآباد سنڌ ۾). (سپنيز - ۱۹۳۱ع).

● مڪلاڻي: اسم خاص. تعلقي وارو ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مڪيلي: اسم خاص. تعلقي ٺٽي ۾ هڪ ديھ جو نالو. ٺٽي شهر لڳ هڪ ٽڪريءَ جو نالو.

● مڪمئل: صفت. (ع. ڪمئل) ڪامل ڪيل - پورو ڪيل. پورو - تمام - ڪامل - سمورن. ڪل - ثابت. (آصف).

● مڪند: صفت. نجات ڏيندڙ - چوڪارو ڏيندڙ - مڪتي ڏيندڙ. (ذ). قيمتي پٿر. (اسم خاص). وٺندو جو هڪ نالو - هندن جو هڪ ديوتا.

”مي سامي سدا مٽرها مڪند جن جي من ۾.“ (دلپت).

● مڪنو: ڪ مڪنا: ذ. صفت. (سن. مڪن = غرق) مست - چريو - متوالو - پاگل. ٻي پرواه. چيتو - هڙڪيو.

● مڪنو: ڪ هاڻي؟ ذ. چريو هاڻي - مست هاڻي. (صفت). پهلوان - سورهي - طاقتور.

● مڪو: اسم خاص. (ع مڪم) عرب ملڪ جو هڪ مشهور شهر - حضور محمد صلي الله عليه وسلم جن جي جنم جو شهر. (ن). فائدو - نفعو - لاپ - لاهو - ڪٽيو - پرنٽ - چاڙهو - سواسو - سرسي - واڌارو. خوشي - لطيف - عيش - رهسو - رقتس - پوکڻ - حيط - مزو - راحت - آسند - جشن.

● مڪو: پيڙن: زيارت لاءِ مڪي ڏانهن وڃڻ. نجات حاصل ڪرڻ جا وسيلو ڪم آڻڻ. ڪنهن مشڪلات حل ڪرڻ لاءِ ڪوشش ڪرڻ، ٻيو ان ۾ ناڪامياب ٿيڻ. (گاجرا).

● مڪو: مڇن: ٿوري محنت سان گهڻو نفعو ٿيڻ - سرسي ٿيڻ - وارو وڻ - پاڳ لڳڻ - چاڙهو ٿيڻ - فائدو ٿيڻ. مزو لڳڻ - روڻو ٿيڻ - تماشو لڳڻ - پوک لڳڻ. وجه لڳڻ - وارو اچڻ - موقعو ملي وڃڻ.

”مٿس اٿيو ته مڪو مٿو ڀر ۾ ستل هوندس مڪو“ (چار خان).

● مڪو: ڪ مڪو: ذ. آڏاڻي جي يا لار جي پٺي پاسن واري چُهَنبدار نوڪ. ٽوپي واري بندوق جو ٽوپي چاڙهڻ وارو پاسو. (ت).

● مڪو: اسم مفعول مڪنن مصدر مان. مڪيو: ذ. دتري - ڦڙڪو - ٻالو - مٺوا.

پيش. (ث). ملاقات. ڏيڍ وان ڏيد. مڪا ميلو. گڏجاڻي. ميلاپ.
 = مڪا مپلو. مڪا مپلا: ڏ. گڏجاڻي. ملاقات. وصل. ميلاپ.
 = مڪا مپلي. مڪا مپليون: ٿ. ڏيدار. ملاقات. (گاجرا).
 = مڪا مپلي. مڪا مپليون: ٿ. مڪيڻو.
 = مڪيڻ: ڏ. مڪهائي. صدارت. سروري. سريشبتا. مڪيتا. پيشوائي. مهنداري. سرداري. سرگرد. مڪيڻو.
 = مڪيڻو. مڪيڻا: ڏ. مڪيڻ.
 = مڪائين: ڏ. مڪيڻ. (سن. مڪيڻ = لڳائڻ). تيل وغيره جو هٿ هٿائڻ. مڪت ڪرائڻ. آڏ مڪت ڪرائڻ. ڪٽائڻ. پرايت ڪرائڻ. ڪمارائڻ. حاصل ڪرائڻ. (مڪائيو. مڪائيندو. مڪائيل).
 = مڪائڻ: (ت): مصدر. آزاد ڪرائڻ. ڇڏائڻ. ٻري ڪرائڻ. (ت. وفا). (مڪائيو. مڪائيندو. مڪائيل).
 = مڪائو. مڪائو: ڏ. صفت. (سن. ما = نه. مڪائيه = جهلو) نه ڪٽندڙ. نه ڪمائيندڙ. جو ڪنهن شيء مان فائدو نه ڪري سگهي. نيڪتو. پيڪار. ڪم ڪوس. عاري.
 = مڪتڻ: ٿ. وڌو درجو. مڪيء جو عهدو. مڪيء جو ڪم. (گاجرا).
 = مڪير. مڪير: ڏ. (ع. مڪر جو پگڙيل). مڪر. بهانو مينهن. ڏوسگ. نيتال. فريب. چل. ڦٽند. تيرڪٽال. قال. اٽڪل. حرفت. گيڏ. چالاڪي. (قليچ).
 = مڪريل. مڪريل: ڏ. صفت. مڪير. ڪندڙ. مڪريل.
 = مڪريل. مڪريل: ڏ. مڪير. پليون: ٿ. صفت. مڪر ڪندڙ (زال). ڏونڪي. ڪوڙو بهانو ڪندڙ.
 = مڪراج: ڏ. ڪاٺ جون پٽيون (جن جي وچ ۾ ٽيڪو پر جي (گاجرا).
 = مڪراج: اسم خاص. تعلقي جاتيء ۾ ڪا ڏيهه جو نالو.

• مڪواڻا (ٿ): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 • مڪول (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (پبل).
 • مڪولن (ل): مصدر. مٿن. مٿن. لائڻ. لڳائڻ. پٿر (هٿ وغيره).
 "رات مڪوليا مڪشڪ سين، ميني پنهنجا مود"؟
 (خليفو نبي بخش).
 (مڪوليو. مڪولندو. مڪوليل).
 • مڪ. مڪيون: ٿ. (پرا. مڪي. سن. مڪيڏا. مڪشڪا = مڪ. ف. مڪس = مڪ) اڏائندڙ جيت جو هڪ قسم. مڪي. مڪس. ذباب. ڪٽر. مڪيء جي مڪ. مڪين جو مڪ. بندوق جي نالي تي لڳل هڪ ڪيلي. بندوق جو ماشو. نظر (بندوق جي).
 = مڪ تيرڪن: مڪائي هٿن. صفائي هٿن. ٻوڏيائي هٿن.
 • مڪ. مڪ: ڏ. (سن. مڪيڻ = مڪيڻ = مٿن. مڪن) ڪپه تيل وغيره (مانيء يا هٿن کي) مٿن جي حالت. تاج پهرائڻ يا شاديء وقت پيشانيء تي مٿي لڳائڻ جي حالت. مٿ. مٿ. گهٽ. (ڪ). ڪوبه مٿي جو (هاڻي سان چڪڙ ڪري) چرخين (گاڏين جي) سرائين يا ڪلف جي سهولت سان لاهڻ لاء لڳائجي. (گاجرا).
 = مڪ چنڪ: ڏ. مٿ. مٿ. بدن جي ٻوڇاڙ. گهٽ مٿ. ٿاروش. هار سينگار. ٻيڙ زينت.
 • مڪ. مڪ: ڏ. (ف. مڪ = مڪ. سن. مڪيڻ = مڪ) هڏن جو طاقتور مادو. مڪ. هاء. ڪورو. گڏو. گڏو. هڏن جي چرهي.
 • مڪ. مڪ: ڏ. (سن. مڪر) وات. منهن. ٻوٽ. ڏوناڙ. مٿاڻو. چهرو. شڪل. مشورت. مٿو. مٿاڻو. پيشاني. مٿو. نيراڙ. لياڙ. لياڙ. دروازو. گهٽ. گهٽ. لانگهو. لانگهو. گذر. (پليٽس). (ڏ. صفت). راج جو چڱو مٿس. پٽيل. مڪي. مڪي مٿو. خاص مٿو. ٻاڳوان. صدر. ٻڙڏان.
 = مڪا مڪي: طرف. آمهون سامهون. منهن. حوال. مٿهاڻ مٿن. ستمڪ. روبرو. مٿيندان.

ٻي بنياد ڪم ڪرڻ جي ڪوشش ڪرڻ. خيالي
هلائڻ پڄاڻڻ.

● مڪن مٿان وارو ڪٽڻ: چڱيءَ طرح
تپاس ڪرڻ. سخت جانچ ڪرڻ.

● مڪن پوئتي: ت. دوا طور ڪم ايندڙ ٻوٽي
جو هڪ قسم (چڻي جي ٻوٽي جهڙو، ڦر ڪارو،
گل اڇا، پڇ سنهون).

● مڪن پيلو: اسر خاص. تعلقي جو هي ۽ تعلقي
ڪشمور ۾ ديهه جو نالو.

● مڪنو (ت): ذ. گاهه جو هڪ قسم.

● مڪنهارو ۽ مڪنهارا: ذ. مڪن جي ٻجاءِ
کان يا سونهن طور گهوڙي جي اکين تي پٽڻ
لاه سٺ جو ٺهيل موڙ. انڌارو. (ت).

● مڪنهارو ۽ مڪنهارا (ت): ذ. مڪنهارو.
(ت. حاسي). مڪن وارو.

● مڪنشي: ٺ. گاهه جو هڪ قسم (تمام سٺي
زمين تي ۽ مينهن جي ٻاٺي تي ٿئي، ذاتوري ٻڌو،
سجس سنهڙو ڳاڙهي ڪاري رنگ جا داڻا ٿين).
ذت جو هڪ قسم مڇيءَ جو هڪ قسم. (ٿول
رهڻي کان ٿوري وڌي، چوڌاري ڪنڊا).

● مڪو ۽ مڪا: ذ. (سن مڪشڪا = مڪو)
جيت جو هڪ قسم. وڏي مک ٿرڻ سڪو.

● مڪوراڙو: ٺ. مڪن جي گهڻائي. مڪن جو
ميڙ. مڪن جي جڳهه. مڪن جا ڀنڀا.

● مڪوراڙو ۽ مڪوراڙو: ذ. وڏي مک جو
هڪ قسم (گجرا).

● مڪو ۽ مڪا (ت): ذ. ڪاٺيءَ جو مٿو.

● مڪي ۽ مڪيو: ٺ. (سن مڪشڪا =
مڪ) مڪ مڪس. (اسم خاص). تعلقي سانگهڙو

۾ هڪ ديهه جو نالو هڪ مشهور ڍنڍ جو نالو.
● مڪيون (ت): ٺ. ڀرت جو هڪ قسم.

● مڪيون مٿان: ٺ. ٻڪار وڃڻ. وڃائڻ. نڪمو
رهن. نڪارڻ تي ويهن ڪري ڪم ڪار نه هجڻ.
خالي ٻيلي وڃڻ ضايع ڪرڻ.

● مڪي ۽ مڪي: ذ. صفت. (سن. مڪ =
وات، منهن. پرا. مڪس = مڪي) مڪي ماڻهو. ٻنڌاڻ.

● مڪيران ۽ مڪيران: ذ. گهوڙي جي منهن کي
مڪن کان ٻجاءِ لاه ٻڌل سٺ جو موڙ.

● مڪيرائين: ٺ. مصدر. گيڪائڻ. بهانو ڪرڻ.
مينهن ڪرڻ. تپتال ڪرڻ. گيسگ ملائڻ.
مينهنائڻ. ٽيرڪتال ڪرڻ. مڪر ڪرڻ. ڍونگ
مچائڻ. مڪتر ڪرڻ. بهانو ڪرڻ. ڪوڙو عذر
ڪرڻ. (مڪرائيو. مڪرائيندو. مڪرائيل).

● مڪرو ۽ مڪرا: ذ. ڀوڳڙيءَ جو هڪ اوزار.
(ڀوڳڙي).

● مڪري ۽ مڪريون: ٺ. (سن. مڪرڪا +
ايڪا = مڪري < مڪر = مڪري) گڏ ڪڍڻ
کان اک ڪل جو جسم. ٻوڇيل گل. ان آهڻيل گر.
مڪري. ڪٽلي. مڪري. (ت). مالڪوس راڳ
جي هڪ راڳي جو نالو.

● مڪري ۽ مڪريون: ٺ. مڪري.
● مڪنڀي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو
(اڏر نواب شاھ ۾). (سينسز ۱۹۳۱ع).

● مڪنڻ: ٺ. مصدر. (سن. مڪنڻ = مڪن)
لائڻ. لڳائڻ (ٺيل). مهڻ ملڻ. سڀ لڳائڻ.
ٿيل لڳائڻ. مالش ڪرڻ. مهٽ مهٽ ڪرڻ.
آڏن تپائڻ هٿ ڪرڻ حاصل ڪرڻ. ڪٽڻ.
ڪمائڻ. ٻرڻ. وٺڻ. آهائڻ (فاندو). (مڪيو.
مڪيندو مڪيل).

● مڪن ۽ مڪن: ذ. (پرا. مڪنڀا < مڪون:
سن مڪنڀا < مڪن < سٺ = ولوڙڻ) ولوڙيل کير
مان نڪتل سڻپ. ڪچو گيهه. ان ٻڪهاريل گيهه.
دڪو. آڏلهه. مڪو. ڦٽي.

● مڪن آڪارڻ (ت): مڪن کي رڃائي صاف
ڪري گيهه ڪرڻ.

● مڪن پٺي مٿوسڙڻ: فائدي لڏڻ تي ناراض ٿيڻ.
● مڪن سو گهوڙو مٿس: تمام نرم سپاهه جو
هٿن رحمدل هجڻ رڃ چڱو مٿس هجڻ.

● مڪن جي سڀڻج پٽجائڻ: گهڻي تڪليف
وٺڻ سخت مصيبت ڏسڻ. جفاڪشي ڪرڻ.

● مڪن جي مٿاڙي آڏن: نه ٿيڻ جهڙي
ڪم جي ڪوشش ڪرڻ. اڃائي ڪوشش ڪرڻ.

● شاه - رئيس - صدر - سردار - سرور - وڏو - مڪ -
 مٽه - مني - پهريو مٿس - چوڌري - ستر پئچ -
 اڳواڻ - پٽيل - وڏيرو
 ● مڪيائي مڪيائيون: ٿ. صفت. زالن
 ۾ مڪيءَ زال - زالن جي اڳواڻ. مڪيءَ جي زال.
 (گهر)
 ● مڪييار مڪييار: ڏ. صفت. (سن مڪ =
 منهن، وات). ڳالهائڻ جو حق رکندڙ - هاڪاري
 يا ناڪاري جواب جو مختيار. اختيار وارو -
 خودمختيار - وسارو - رضا رانو - مرضيءَ وارو.
 ● مڪياري مڪياري: ٿ. ڪابه شئي
 وٺڻ مهل گراهڪ ۽ ڪاندار جي وچ ۾ موٽائي
 ڏيڻ جي حالت ۾ ڪيل اقرارنامو - شرط شروط.
 (صفت). مڪيار.
 ● مڪييارو مڪييارو: ٿ. ڏ. مڪهارو -
 مڪيارو. (ٿ).
 ● مڪيچوس مڪيچوس: ڏ. صفت.
 چمچوس موزي - شوم - ڌرتي - ڪنجوس -
 پڻيل - ڪندڙ چ - پڪو مٿس پيوڙ - هڪششت.
 ● مڪيو چڪيو: ڏ. صفت. مٿو - نئين وانگر
 مينگار ڪيل - ٺهڪڻو ٺهڪڻو ٿار پوڻيدو - چنڊ
 ٽوڪيو - سينائيٽو - پوڻيدو - صفائي وارو.
 ● مڪييه مڪييه: ڏ. صفت. (سن. مڪ =
 مٿن، مڪيه) مٿن وارو - مهنديون - اڳيون -
 اڳواڻ - مهندار - مڪ. مڪي. صدر - پرڏان.
 مپ ڪسان مٿي - اعليٰ - آتم. شاه. سرڪردو -
 سردار. وڏو - بزرگ. خاص. نرالو.
 ● مڪ مڪون: ٿ. (انگ). پشم مان ٺهيل
 نرم رضائي يا گاديلو.
 ● مڪ مڪ (ٿ): ڏ. صفت. موڳو - ڪند
 ڏهن - موڳششت. (جيسا).
 ● مڪيت: ٿ. چوٽاڪارو - مڪت - مڪتي.
 ● مڪت مڪت: ڏ. (سن. مڪت = موڙ -
 چٽ - تاج - ڪلنگي - مڪت - مڪ. (ن. ب).
 ● مڪيجي مڪيجيون: (ٿ): ٿ. هتي جي
 ڪناري جي پٽي - مغزي - ڪينار. (راه).

● مڪڙ مڪڙ: ڏ. صفت. سورڪ - آياڻو -
 بيوقوف - گهيلو - بي عقل. (امولڪ پراڻاڻون).
 ● مڪڙ مڪڙ: ڏ. (سن. مڪڙ =
 مڪريو) جسماني ورزش ڪرڻ لاءِ ڪاڻ جو
 ٺهيل ڏانڊو - مڪڙرو - مڪرو - وٽوڙ.
 ● مڪتر: حرف جملو. پتر. فقط - رڳو - رڳو -
 جيڪر - لاکس.
 ● مڪتر (ت): ٿ. (ع. مغروري جي مخفف
 مغر جو پکڙيل) مغروري - غرور وڏائي - ٿانءِ.
 ● مڪتراي (ت): ٿ. صفت. ٽڪرائي - جابلو -
 پٽياري - پٿرائين - پهاڙي - ڪڪريلو (زمين).
 ● مڪرمان مڪرمان: ڏ. ساز جو هڪ قسم -
 شيدن جي وچان جو ڌڻ جو هڪ قسم -
 مڪرمان (آزاد).
 ● مڪيرو مڪيرا: ڏ. ڪليل زمين جو مٿرو
 ٽڪر. (ٿ). (ڏ. صفت). مغرور - هٽيلو - مٿو وارو.
 پهلوان - بهادر - جوڏو - سورمي. (ت).
 ● مڪيرو مڪيرا: ڏ. گل جو هڪ قسم
 (موتني جي گل کان ڪجهه وڏو، خوشبوءِ موتني
 سان مشابه، پوکو موتني جي پوکي جهڙو، گلن
 جو رنگ اڇو ڪجهه پيلاڻ تي مائل). ڪمڻن جي
 مٽاري ۾ ڪپڙن ڪمڻن جو مڪرو. (ن. ب).
 ● مڪيري مڪيريون: (ت): ٿ. ڪاڻ جي
 مٽري - مڪري. مٽريءَ جي مٽري.
 ● مڪيريا (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو
 نالو.
 ● مڪس مڪس: ڏ. صفت. ڦٽليو (گهوڙو).
 ڪٽ جي ڪاٺ ڪري، خاڪي بندن گهوڙن تي
 ٿيل چٽا. (گاجرا).
 ● مڪسي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو -
 بلوچ قوم جو هڪ قبيلو.
 ● مڪن مڪن: ڏ. صفت. (سن. مڪن =
 غرق) مڪن - مٽ - غلطان - غرق - ٽپيءَ ۾
 پڌل - مٿ ۾ پيرل - ريتل - پير پٽيل - خوش -
 پرم - نيهار - مسرور - مٽرو - راضي. مشغول -
 رڌل - (ڪم ۾) ڦاٿل.

● منگی (ت): اسر خاص۔ ہک ذات جو نالو (اکثر لاڑکائی ۾)۔

● منگيا (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 منگ ۽ منگ: ذ. صفت. (من. منگن = غرق)
 مغرور - هنيو - آيماني - متجازي - آريل - دماغي -
 هنيي. فاخر - فخر وندڙ. تڪبري. مست مؤيد
 ڀريل بردبار - گنيپر. (ت). ٿيڻو ڪڍڻو -
 ٽپڻو ٽپڻو - البيلو - رُونشائي - چئنچل - لهرائي.
 خوش - بي غم - بي گونڊ ريو. بي پرواه. سرڪس -
 ٿڌ ٿي. متارو - هٿ وارو. موڙ. (ت). انداز کان
 ٻاهر - وڌيڪ - گهڻو - جهجهو. (اسم). آڪڙ -
 وڏائي. (ڪاجرا).

— مَسْجُودٌ مَوَالِييْ تَبِيْعِيْنَ : مسیت تین - مخمور تین -
مرشار تین - مستانو تین .

● مَکْکَہ مَکَّہ (ت - ل): ذ. صفت. کُنْد فہر -
ذ ذ - مو گو.

● مڪيتي ۽ مڪيتيون: ث. (سن. مڪيي) چوڻڪارو- نجات- موڪ- رهائي- آزادي- مڪي. هندو تصوف موجب دنيا جي ٽنهي شين کان مٿانهون درجو حاصل ڪرڻ جي حالت. وري نه چڻ جي حالت.

● منگجن: مصدر. مغروري ۾ اچڻ۔ هٿ ۾
پرچڻ. مست ٿيڻ. (منگبو۔ منگيل)۔

● مَکْدَرٌ ۽ مَکْدَرٌ ذ. (سن. مَدْرَکَر = مَکْدَر) کسرت کرن جو دندو - مَکْدَر - وَنْهَوڑ - مَکْدَر.

● مَکْیَلِیْ ۽ مَکْیَلِیْوُنْ (ل)؛ ث. دَکْیِ -
مُونَسِی - مَنگَرِی - دُونگَرِی. مُتَرکْکِی -
هَتَرَوِی.

● مکیبی (ت): ث. مغروری - ہٹ۔ متو۔
مستی. خوشی. بی پرواہی.

- سبھی کتارن: مستی کرن - لچانی کرن -
حرکت کرن - گچل کرن. چڑوا ب تیں -
ہاں پرو تیں - زوروا ر تیں - ہاں زورو تیں.

● منکھا (≡): د. گامہ و ذت جو ہک قسر۔

● مکھت ۽ مکھت: ذ. (سن. مکت =
چت) چت- تاج. کلنگي- موڑ- مکت-
مکت. چوئی- طرو- چکو.

● مگھن ۽ مگھتن: ذ. صفت (سن). مگھن۔
 (غرق) غلطان۔ غرق۔ ٽپي ۾ ڀريل۔ ٻڌل۔
 ويچار ۾ ڀيل۔ مگھن مست۔ مٿو ۾ ڀريل۔
 مخور۔ سرشار۔ مشغول۔ رڌل۔ ڪم ۾ ڦاٿل۔
 ● مگهو ۽ مگها (ت): ذ. جانور جو هڪ قسم۔
 ٻيلي جو نالو۔

● مکھو ۽ مکھا: ذ. اسم. ول جو هڪ قسم -
مکھو (هيءَ ول پٽ تي يا ننڍڙن وٽن تي
هڪترجي، سندس ڦر چيٽو جيڏو ٻاڙهو ۽
ٻيو ٿئي) گولاڙي ول جي گول.

● مسڪھو، ڪنٽري: اسم خاص. هندن جي ڪه
ذات جو نالو (حيد، آباد ۾).

● سنگ ۽ سنگون: ٿ. (پرا. منگيشو. سن.
سنگيڪا = گهر مر (ي) گ = سنگن) گهر -
طلب - ضرورت. پن - سوال. (آڌار سڌار جي)
گهر:

جا مڱ منهنجي من، ما توکي معلوم ٿيڪا
 مڱ ڇڪيل عورت - مڱو ڪيل عورت - مڱي دي .
 • مڱ ۽ مڱ : ذ . (ٻرا . مڱ . من . مڱ ڪم
 = مڱ) اڃا جو هڪ قسم . تور جو هڪ وزن -
 ٽيءَ جو چوٿون حصو .

- مَنگ ہائی و مَن: چُپ کری وبہن۔
- جہ نہ کچن۔

”ذی موکل ملک و جان، میان مٹ مٹ رہا۔“
(حمل)۔

- مَنگ پَتُون: خاموشی کرڻ۔ ماڻ ڪرڻ۔
مُپ رهن۔

— سگ چٹن (ت): کچھ بہت نہ اچن۔
جایو محض کرن. (سندیلو).

”اچلیو کانئچ هئانس ت چني پيا مئز“
(پيرانو).

● میٹک: ٹ. (سن. سجتا = میچالو) میٹک -
غز. (کاجرا).

استدعا ڪرڻ - عاجزي ڪرڻ. (مڱيو - مڱيندو - مڱيل).

● مڱڻهار ۽ مڱڻهار؛ ذ. صفت. گهر ڪندڙ -

گهرندڙ - سوالي پينو - فقير.

● مڱڻشو ۽ مڱڻا؛ ذ. صفت. گهر ڪندڙ -

مٽڪو - سوالي - عرضدار. فقير - پينار - مڱڻهار -

گدا - بيڪاري.

● مڱڻيو ۽ مڱڻيا؛ ذ. صفت. گهريل - اڌارو

ورتل.

● مڱڻو ۽ مڱڻا؛ ذ. شاديءَ کان اڳ ڪهوت ۽

ڪنوار جي سڳاوتِيءَ جي پڪاڻِيءَ جي هڪ رسم.

● مڱڻهار؛ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● مڱڻهار ۽ مڱڻهار؛ ذ. صفت. (سن. مري).

ڪٽ = مڱڻ + هار = وارو) مڱڻو - مٽڪو. دهل

وڃائي پندڙ فقير - دهلاري.

● مڱڻي پوٽا (ت)؛ اسم خاص. هڪ ذات

جو نالو.

● مڱڻيجا (ت)؛ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

تعلقي واره ۾ هڪ ديھ جو نالو. (لسٽ).

● مڱڻيو ۽ مڱڻتا؛ ذ. صفت. مڱڻو ڪيل -

مڱدو - مڱيل - مڱڻ.

● مڱڻري ۽ مڱڻير پُون؛ ث. لڌونءَ وانگر

ٺهيل مٺائيءَ جو هڪ قسم.

● مڱڻيندو ۽ مڱڻيندا؛ ذ. صفت. مڱيل (مڙس) -

گهر وارو (جنهن مان اڃا فقط مڱڻو ٿيل هجي).

(ث. مڱڻندي ۽ مڱڻنديون).

● مڱڻيو؛ اسم خاص. تعلقي واره ۾ هڪ ديھ

جو نالو. (لسٽ).

● مٽل ۽ مٽلون؛ ث. (سن. مٽل = ملهه

وڙهندڙ). ملهه زنجير جي ڪوڙن کي ٻيڻ لاءِ

لومي چٽو (مهران). ميراڻي - ٺاها ڪاڻي - پليٽائي -

گدلاني - ميران. (سامي).

● مٽل ۽ مٽل؛ ذ. (سن. مٽل = ملهه وڙهندڙ)

ملهه وڙهندڙ - پهلووان. سالهي. بهادر - جوڌو.

هندن جي نالي پٺيان لڳايل لقب، جيئن: هاسومل ۽

بصرمل وغيره. ڪام - داسو. چوڻري جي ڇت جي

● مڱڻيو؛ مصدر. مائٽي ڪرائڻ - مڱڻو ڪرائڻ.

● گهرڻ - سڏائڻ - چوائڻ. (مڱڻيو - مڱائيندو -

مڱائڻ).

● مڱڻيو ۽ مڱڻيا؛ ذ. صفت. سوالي - طالب -

گدا - پيناري - پشو - بيڪاري - مٽڪو - فقير -

گداگر

● مڱڻتر (ڪ)؛ اسم خاص. هڪ پهلووان مرد

جو نالو (جنهن کي سندس زال نالي ”مري“

مارايو. ڏسو ”مري“ (ن - ب).

● مڱڻجن؛ مصدر. مڱڻو ٿيڻ - سڱ ٿيڻ.

مڱيو - مڱيندو. (مڱيو - مڱيل).

● مڱڻر؛ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● مڱڻر ۽ مڱڻر؛ ذ. (پرا. مٽڪو يا مٽڪي.

مين. مانسگ يا ماڪ < مڱ = رستو) رستو -

گسڻ - ڪهاڙو - واٽ - پيڇرو - ساڳ - سارڳ -

سڙڪ - راه - لنڪه. ڀاڱو - حصو - پسي - ونڊي -

ٿڪرو. هنڌ - جاء - پنڊ - وٿان - ٺيڪاڻو. (سن.

مڪيل = ٻاه). ٻاه - چيرو - آڱ ٻارڻ - آتش.

● مڱڻرا وُل (ت)؛ ول جو هڪ قسم - جهنگلي

مٽن جي ول - مڱڻرال.

● مڱڻرو ۽ مڱڻرا؛ ذ. (سن. مڱڻرو) ڪاٺ

جو هڪڙو اوزار (ڪٽي جي ڪڙڻ کي ڪوڙڻ ۽ تهه

ڪرڻ جو) ميخمار - مٽرڪي. آن ڇوڻ لاءِ ڪاٺ

جي سُهي - ڌچري. موچين جو هڪ اوزار. چتر

کي لسي ڪرڻ لاءِ ڪاٺ جي مٽرڪي - ڪوٽي.

(ث. مڱڻري ۽ مڱڻيون).

● مڱڻر ٻا؛ اسم خاص. تعلقي ٽنڊي الهيار ۾

هڪ ديھ جو نالو. هڪ ذات جو نالو.

● مڱڻر ڀاڙي؛ اسم خاص. تعلقي منجهوري ۾

هڪ ديھ جو نالو.

● مڱڻ؛ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● مڱڻ؛ مصدر. (پرا. مٽڪ (اي). سن. مالڪ

(ني) = گهرڻ، مري (ي) ڪ = مڱڻ. گهرڻ -

گهر ڪرڻ - طلب ڪرڻ. سوال ڪرڻ - واٽ

وڃڻ - هٿ ٽنگڻ - پيش. وٺڻ. عرض ڪرڻ -

ليڻائڻ - پائڻ پائڻ - مينٽ ڪرڻ - وينتي ڪرڻ -

راڳ - ملهار. جهڙو - جهڙالو - مينهو کي - ارسات.
 ڏنڌو - لڙاڻ - ڇاڻ - لڙو - غبار.
 = مئلا ري * مئلا ريئون : ٺ. مئلاز - مئلاهاري.
 جهڙالو ڏينهن. هڪ راڳي جو نالو.
 = مئلاز م * مئلاز م : ڏ. صفت. (ع). نوڪري -
 ڇاڪري - خادم - ٺهليو - خدمتگار - خدمتي. گڏو
 رهندڙ - سان رهندڙ. (آصفه).
 = مئلاز مٽ * مئلاز مٽيون : ٺ. نوڪري -
 ڇاڪري - خدمتگاري - خدمتگاري - شيوا -
 ٺهڻ ٽڪور - خادمي - خدمت.
 = ملاقات * ملاقاتون : ٺ. (ع). لقي = هڻو
 گڏيو. ملاپ - ميلو - گڏجائي - ڏيڻ - درشن -
 ڏيڻ - ڏيڻ ڏيڻ - مڪا ميلو. هم نشيني. ڳالهه
 ٻولهي رهائڻ - ڪچهري گفتگو. صحبت وصال -
 مباشرت - هم بستري - صحبت واري. ڄاڻ پڄاڻ -
 واقفيت - مها ڪڙو - سهيو - پرڇو - ڄاڻ سڃاڻ -
 سڃاڻپ - عليڪ سليڪ.
 = ملاقات ڪرڻ * هڪ ٻئي سان ملڻ - گڏجائي
 ڪرڻ - درشن ڪرڻ - مڪا ميلو ڪرڻ - لاڳاپو
 پيدا ڪرڻ. مباشرت ڪرڻ - وصال ڪرڻ -
 هم بستري ڪرڻ - پوک بلاس ڪرڻ. ڄاڻ پڄاڻ
 ڪرڻ - واقفيت ڪرڻ - ڄاڻ سڃاڻ ڪرڻ - سڃاڻپ
 ڪرڻ - عليڪ سليڪ ڪرڻ.
 = ملاقاتي * ملاقاتي : ڏ. صفت. ملاقات
 ڪندڙ - ملڻ وارو - گڏجندڙ - ملنسار - ملاقي.
 دوست - يار - سڄڻ - مڙس. پرڇيوان - واقفڪار -
 سهي - آشنا عليڪ سليڪ ڪندڙ. رهائ ڪندڙ -
 ڪچهري ڪندڙ - ڳالهه ٻولهي ڪندڙ. حال احوال
 پڇندڙ - خير خبر پڇندڙ.
 = ملاقي * ملاقي : ڏ. صفت. ملاقاتي.
 = ملاقي ٺهڪو : ڏ. خط ملاقي. گهيري جي
 گڏجڻ وارو هٿ.
 = مئلا کيڙو * مئلا کيڙو : ڏ. (سن. مئل = ملهه
 وڙهندڙ) ملهه وڙهڻ جي جاء - آکاڙو. مئلهه
 جو ڏنگل.

چئن کانئن مان هڪ کائي (اهي ڪاٺيون مٽي وڃي
 پاڻ ۾ ملي مخروطي شڪل ٺاهين ٿيون). مڙ -
 مهيل - ڪين.
 = مئل * مئل : ڏ. (سن. مولييه = ملهه)
 قيمت - بها - اگهه - ملهه. مڙو - هتي - مڙو.
 حرف جر. (سن. مڙو) وٽ - لڳ - پير - سان -
 گڏ - پيڙو.
 "جا عمر! تو مئل عيڊ
 سا امان مڙو ورتي مڙو-را!
 (شاهه).
 = مئلا : حرف جر. کان - وٽان. (ڪاجرا).
 = مئلا : صفت. (ع). گهڻو لڪندڙ - گهڻو اڻلا
 ڪندڙ. گهڻو پڙهيل - عالِم - فاضل - فقيه -
 شامري - بزرگ. مسجد ۾ پانگ ڏيندڙ ۽ نماز
 پڙهائيندڙ.
 = مئلا جهڙو * مئلهن ڪرڻ : غمگين ٿيڻ -
 ڏڪارو ٿيڻ - ڏڪريل ٿيڻ.
 = مئلا : اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 = مئلا * مئلا : صفت. (ع). پڙيائڻو -
 ڪشتي هائو - ناڪئون - ناخدا. ميربحر - مڙهو -
 ڪنارائي. لوڻايو - لوڻ وارو - لڪن - سلوڻو -
 سواڊي. مڙهو. (سورث - گر).
 = مئلا : ٺ. ملاحي.
 = مئلا : ٺ. جهاز راني - جهاز گذاري -
 ملاحي - ميربحري. مڙهپ - مڙهپي.
 = مئلا * مئلا : صفت. (ع). مڙو ڏسڻ
 جي حالت - معائنو. لحاظ - پاسداري -
 مڙو - زير نظر - ملاحظو. حذر - خوف -
 ڊپ - پڙو. (ن. ب). پاسو - دوري - ڪنارو -
 ڪناره ڪشي.
 = مئلا * مئلا : صفت. لحاظ ڪرڻ - طرقداري
 ڪرڻ - مڙو ڪرڻ - پاسداري ڪرڻ. معائنو
 ڪرڻ - ڏسڻ - نظر وجهڻ - نگاه ڪرڻ. مطالع
 ڪرڻ - غور سان پڙهڻ.
 = مئلا * مئلا : ڏ. (سن. مئلا ري = مئلا ري)
 هڪ راڳ جو نالو - سانوڻ جي موسم ۾ ڳائڻ وارو

● مٽال ۽ مٽال: ذ. (ع. مٽل) رنج - ڏک - درد - غم - آٽم - اندوه - غمگيني. آدامائي - هريشائي - فڪر - گهٽي - آداسي.
● مٽالٽ ۽ مٽالٽيون: ث. رنج - مٽال - غمگيني - ڏک - مٽال.

● مٽالو ۽ مٽالا: ذ. (ع. مٽل) رنج - ڏک - غم - مٽال. مصيبت - آهڻا - جزا. (ڪنهن ڪم ڪڍڻ لاءِ واسطدار ماڻهوءَ کي وٺي ويل) ماڻهن جو ميڙ. گهمسان - پائيتال - حشتر - سانڌائو - پڪيءَ جو هڪ قسم. (ت). ملهالو. (ل). (صفت). هي سمجھ - موڳو - ڪندو - پيوڳو - آياتو. (ت). جهيڙ ڪار - فساد ي.

● مٽالٽي ۽ مٽالٽيون: (ت): ث. پڪيءَ جو هڪ قسم. (آمين).
● مٽال: ث. (ع). ڦٽ - لعنت. ڏوه. ميار. "مٽس ناهي مٽال، جيڪي ٻين ٻچ سو" (شاهه).

مٽالٽ

● مٽالٽ ۽ مٽالٽيون: ث. ٻڌدعا - پٽ - ٻاراڻو - ميراپ - لعنت - ڏڪار. عتاب. ويٺو - مهنو - ڏوراپو - ڏوٽ ڏوراپو - طعنو - ويار. جٺ ڦٽ - ٿڪ ٻڄو.

● مٽالٽ ڪرڻ: ڦٽ لعنت ڪرڻ - ڦٽڪار ڪرڻ - ٿڪ ٻڄو ڪرڻ. ڏڪار ڪرڻ.

● مٽان: اسم خاص. تعلقي جاتيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مٽان رتو: اسم خاص. تعلقي جيڪب آباد ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مٽان ڪٽههڙو: اسم خاص. تعلقي رتيديري ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مٽان مٽوڙو: ذ. پڪيءَ جو هڪ قسم - مٽان مٽسو.

● مٽانا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● مٽالو ۽ مٽالا: ذ. ڪم ڪڍڻ لاءِ ڪنهن موٽ ويل ميڙ - مٽالو.

● مٽالٽي ۽ مٽالٽيون: ث. (سن. مر (ي) ج = صفا ڪرڻ) ملڻ جي بها يا مزدوري. (گاجرا). ڪنهن ٻي شيءِ مٽل جو معاوضو.

● مٽالٽيڪ ۽ مٽالٽيڪ: ذ. (ع. مٽلڪ جو جمع ٻن سنڌيءَ ۾ واحد طور ڪم ايندڙ) فترشتو - گن - ديودوت - ٻار ڪندو - مٽلڪ.

● مٽالٽيڪ مٽن: ڊڄي وڃڻ - گهمرائجي وڃڻ.

● مٽالٽين: مصدر. مٽالٽي هڪ ڪرائڻ - مٽالپ ڪرائڻ - گڏائڻ - پڙائڻ. آميزش ڪرڻ - ر لائڻ. گڏڻ. مڪولڻ - مخلوط ڪرڻ - ٻيوسه ڪرڻ. گڏجاڻي ڪرڻ - مٽڪا ميلو ڪرائڻ - ملاقات ڪرائڻ. ٻرچائڻ - سرچائڻ پنهائڻ - ٺاهي ڇڏڻ - صلح ڪرائڻ. سرچاءُ ڪرڻ - مٽلڪ ڪرڻ - جوڙ ڪرڻ - شامل ڪرڻ - گهڻڻ. چڙهائڻ. ٻيوند ڪرڻ - چٽيون هڻڻ - ٽڪر گڏڻ. لائي ڏسڻ - لڳائڻ - پيئڻ - ٽڪرائڻ - مٽابلسو ڪرڻ - پورو ڪرائڻ - مشاهبت ڏيڻ - ٺهڪائڻ - موافقت ڏيکارڻ - برابري ڪرائڻ. (سڙ) گڏائڻ.

● مٽالوت ۽ مٽالوتون: ث. مٽالٽ جي حالت - مٽالتي - آميزش. مٽالپ - اتفاق - گهٽي - جوڙ - يوگ - ٻڌي - مٽلڪ - ايوو. پرچاءُ - ٺاهه - سرچاءُ - راج - صلح - سرچائي. مٽ - جوڙو - ڪس - غير - ڦٽ.

● مٽالوت تي ڌاتو: ذ. گڏيل ڌاتو - مٽ - جوڙو - ڪس - غير - ڦٽ.

● مٽالو يا مٽلا: ذ. ميل - مٽالپ - گاڏهو. (گاجرا).

● مٽالٽي ۽ مٽالٽيون: ث. (سن. مٽالٽي). ڪاڙهيل کير جي مٿان ظاهر ٿيل ٿنڀ - ڪريو - ٿر - ٻيڄي. (ل).

● مٽالٽر: ذ. صفت. (ع. مٽالٽر) لاءِ م. نرم - ڪنٺو - ڪوٺڙو - ڪوٺل - سٺو ڪيتر. نازڪ - ڏکڻو - ٽڪنئون. موم - حليم.

● مٽلاري: (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● مٽلٽوس: صفت. (ع). پهريل - (ڪپڙو) پاتل - اوڍيل - (پوشاڪ) ڍڪيل.

دٻُ - انديشو - آڏڪو - ڏيا - دهشت - رعبُ -
روبُ خيال - ويچار .

● مِلَحَقُ : صفت . (ع. لَحَقَ) لڳل - مليل .
لاڳو . ڳنڍيل - گڏيل . متصل - نزديڪ - ويجهو -
اوري - اورپترو . پرمڻ (آصفيه).

● مِلَحُوَرُو : مِلَحُوَرُو : ڏ. گهوڙي جي تيلُ
جي هيٺان وڃايل ڪپڙو . (مهراڻ).

● مِلِدَسِي : اسم خاص . تعلقي شهدادپور ۾
هڪ ديھ جو نالو .

● مِلَذَ : صفت . (ع. لذت وارو - لذتيدار -
مزيدار - خوش ذائق - مزي وارو - وڻندڙ ذائقيدار .

● مِلَزَمُ : صفت . (ع. لَزِمَ) جنهن تي الزام لڳايو وڃي - الزام لڳايل - ڏوه
ڏنل - گنهگار قصور وار - مجرم - خطاوار - ڏوهي .

● مِلَزُومُ : صفت . (ع. لَزِمَ) لازم ڪيل -
جڏا ته ٿيندڙ - سدائين گڏ . (آصفيه).

● مِلْسُ : صفت . (ع. لَمَسَ) لمس ڪيل -
لمعتي - لمعتي - هٿيارو - ڦٽڪار پيل .

● مِلْسُونُ : صفت . (ع. لَمَسَ) نفرت ڪيل -
پري ڪيل - مردود - ڏڪاريل .

● مِلْسِي : صفت . (ع. لَمَسَ) سرابي -
پاراتو ڏنل - رجيم - شيطان - ڏيوس -
ابليس - ختناس - عزازيل . پڇڙو - خراب - بد -
ڪندو .

● مِلْمُوطَةُ : صفت . (ع. لَوِيَ) بزرگن جو
ڪلام . اونيائن جي ڳالهين جو لکيل ڪتاب .

● مِلْمُوطَةُ : صفت . (ع. لَوِيَ) اوليائن جو
ڪلام - مقالات اولياھ . (آصفيه).

● مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) ويڙهڻ
ويڙهيل - لپيٽيل - بند ڪيل - ڍڪيل - پوري .

● مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) مِلْمُوطُ :
اسم خاص . هڪ ذات جو نالو .

● مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) ملائڪ - فرشتو -
گڏ - ديودوت - پارڪڏ - هاتيف - ديوتا .

● مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) موت جو فرشتو -
يمراج - ڄم راج - ڄم دوت - عزرائيل .

● مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) بادشاهه -
سلطان - شاهه - راجا - داوود - تاجدار - ڇٽ ڌڻي -

● مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) دين - مذهب - شريعت -
ڌرم - امت . مِلْمُوطُ : گروه - فرقو - قوم . ذات -

وَرَنُ . وشواس - اعتبار - ويساهه - پت - عقيدو -
مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ)

● مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ)

● مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ)

● مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ)

● مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ)

● مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ)

● مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ)

● مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ)

● مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ)

● مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ)

● مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ)

● مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ)

● مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ)

● مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ)

● مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ)

● مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ)

● مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ) مِلْمُوطُ : صفت . (ع. لَوِيَ)

شهریار. راءِ - فرمانروا - والي. حاکم. کوهستان

جي والي جو لقب.

● مِلڪَہ: ٺ. بادشاهه جي زال - راڻي.

● مِلڪَہ: مِلڪُون: ٺ. (ع). ملڪيت.

زمينداري. جاگيرداري. جائداد. مال - اسباب.

ڏن - دولت. حق. قبضي واري شيء.

● مِلڪَہ ماروءَ جي آهيان زور نه ٿيان جوءَ

(شاهه).

● مِلڪِي: ٺ. صفت. ملڪيت وارو. ملڪيت

جو. (گجرا).

● مِلڪَہ: مِلڪَہ: ٺ. (ع). ديس - ڏيس.

ڏيهه - راشتر - وطن - ساڻيهه. ڀنور - ڀون. ولايت -

ڪيشور - دهار - آقليم. رياست - راج - سلطنت -

بادشاهت - علائقو - عملداري - ملڪيت - سرڪار -

حڪمراني. صوبو - پرڳڻو. شهر - ٺنڪر - ٺنڪري.

● مِلڪان: مِلڪَہ: ظرف. ملڪن ۾ - ديسان ديس.

هرهند. جتي ڪٿي. سڄي دنيا ۾.

● مِلڪَہ تپائين: ظلم ڪرڻ - انڌر ڪرڻ - باهه

پاري ڏيڻ - ڏاڍايون ڏيکارڻ.

● مِلڪَہ ماڻن: پنهنجي وطن وري اچڻ. وطن ۾

اچي رهڻ. بادشاهي ڪرڻ - راج ڪرڻ - حڪومت

ماڻڻ.

● مِلڪَہ مِثال: ظرف. عام مثال - پڌري ڀت -

ظاهر ظاهر - ڪليو ڪلايو. (اڀات سنڌي).

● مِلڪِي: مِلڪِي: ٺ. صفت. ملڪ وارو -

ملڪ جو - ڏيهي - وطني - ساڻيهي - ديسي - قومي -

راشتره - جاتي. سياسي - سرڪاري - راج نيٽڪ -

راجوٺو.

● مِلڪان: اسم خاص. تعلقي ڇاڇري ۾ هڪ

ديهه جو نالو.

● مِلڪالي: اسم خاص. مسلمانن جي هڪ ذات

جو نالو. مندن جي هڪ ذات جو نالو. تعلقي

دادو ۽ تعلقي موري ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مِلڪو: مِلڪا: ٺ. صفت. (ع. مِلڪه)

ڪنهن شيء جي حاصل ڪرڻ جي قوت - انسان ۾

علم يا هنر حاصل ڪرڻ جي قوت. مهارت -

ڪمال. لياقت قابليت. آستادي - هوشيارِي. عقل -

زڪاوت - فهم - ادراڪ - ٻڌي - سمجھ. هنر.

تجربو. (اسم خاص). تعلقي ميرپور ساڪري ۽

تعلقي جوهيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مِلڪو: اسم خاص. تعلقي ڪوٽ ڏيجي

(خيرپور ميرس ۾) هڪ ديهه جو نالو.

● مِلڪوٽ: ٺ. (ع). سلطنت - بادشاهت -

بادشاهي - حڪمراني. حڪومت - سلطاني - تاجداري.

فرشتن جي رهڻ جو هنڌ - فرشتن جي دنيا - عالم

ارواح - عالم معنوي - عالم الغيب. فرشتن جي

عبادت جو مقام. فرشتا - ملائڪ - مِلڪَہ (أصفه).

● مِلڪِي: اسم خاص. تعلقي گونيه ۾ هڪ

ديهه جو نالو.

● مِلڪِيٽ: مِلڪِيٽُون: ٺ. مِلڪَہ.

زمينداري. جائداد. ڏن - دولت - مالي - ماليات -

ناڻو. مال - اسباب - اٽالو. مالڪي - مستغربي -

قبضيداري. وارثي - ورثو. آڌرڪار - حق.

● مِلڪِيٽ سرڪار: اسم خاص. تعلقي

چيڪ آباد ۾ هڪ ديهه جو نالو. (لسٽ).

● مِلڪڙار: اسم خاص. تعلقي ڪنڌڪوٽ ۾

هڪ ديهه جو نالو. (لسٽ).

● مِلڪوڙ (ت): ٺ. سارين (اناج) جو هڪ

قسم (سنگداسي سنهڙا ۽ خوشبوءَ دار چانور).

● مِلڪورو: مِلڪورا (ل): ٺ. صفت. هلڪي

طبيعت وارو - هلڪڙو - ٿرڙو - ٿوٺ.

● مِلڪر: مِلڪر: ٺ. (ف. مِلڪر = مِلڪر).

ڦٽڻ وغيره تي مِلڪڻ جي دوا - مِلڪر - طبيو -

ليپ - هلسٽر.

● مِلڪش: ٺ. صفت. (ع. لَمَح = هو چمڪي

ٿو) چمڪايل - روشن - آڄاگر. سونو ٻاڻي ڇاڙهيل -

طِلا ڇاڙهيل. ٻهڪندڙ. (ع. ا. ڊ).

● مِلڪعو: مِلڪعا: ٺ. سونو ٻاڻي - گِلت -

دو ڳ - طِلا - روغن. ٻاهر پون ڏيک - چنڊ زباني -

ظاهري ڏيکاءُ - بناوٽ - ڏيک وڳ - ظاهري

ٿٺ.

● مُلمَعِي ۽ مُلمَعِي: ذ. سونو پاڻي چڙهيل -
دو ڳيل - طيلا چڙهيل. ظاهري ڏيکاء وارو -
پيڪيدار - نٺ وارو.
● مُلمَعِي تپي هٿن: ظاهري ڏيک ڪرڻ -
نٺ ڪرڻ.

● مُلمَتل ۽ مُلمَتلون: ث. (سن. مُلمَتل) -
منهي ڪپڙي جو هڪ قسم - شينما - شينسڙ.
● مُلمَٽڪ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
(سڪايل).

● مُلمَٽڪ ۽ مُلمَٽڪ: ذ. صفت. (ف). (سن).
متهولنڪ ڊگهو ۽ بُت ۾ ڀريل (ماڻهو). بيخود -
بيهوش - آبي کان ٻاهر. مرد مُجرد - سڄو گهاڙو -
لانسگو - ننگو. الله لوڪ. فقيرن جو هڪ قسم.
فقير - طالب. صوفي فقير. قلندر شهباز جو
فقير. گودڙي هوش.

● مُلمَٽڪي: ث. فقيري - درويشي - قلندري.
● مُلمَٽڪه ۽ مُلمَٽڪه: ذ. ڍانڍي پڪيءَ جو
هڪ قسم (ڪناري تي رهي، مڇي کائي، ڪنگ
جي قسم مان).

● مُلمَن: مصدر. (سن. مر (ي) ج = مهڻ. ف.
ماليندڻ = مهڻ) مهڻ - گهڻ - رڳڙن - رهڙن.
مالش ڪرڻ - لپ ڪرڻ. مهڻي صاف ڪرڻ -
ماڃڻ - مانجڻ صاف ڪرڻ - صفا ڪرڻ - اڇو ڪرڻ -
ڌڄائڻ - چلڪائڻ - چڪائڻ - آجارڻ - سينگارڻ.
ڌرتند هڻڻ. (ل). ڪڙڙڻ - ڪڙجڻ - رڳڙڻ -
رڳڙو ڪڍڻ - ڪيهڻ - گيسڪائڻ. تسو ڪرڻ.
(گهوڙي کي) مالش ڪرڻ. ڪم ۾ لڳڻ -
شروع ٿيڻ. ڳوهڻ (اڻو). پيڙوون ڏيڻ - زور
ڏيڻ. پڻ.

”مسين سين ساتو، ملهه متارن ملڪو“
(خان زئي).

(مليو - مليندو - مليل).

● ملتن: مصدر. (سن. مِيلتن < ملتن < ميل
= گڏجڻ) گڏجڻ - مِيلڻ - پيڙڻ. گڏ ٿيڻ -
پيڙو ٿيڻ. سمنڪ ٿيڻ - روپرو ٿيڻ - مقابل ٿيڻ.
گڏجائي ٿيڻ - مڪا ميلو ٿيڻ - ملاقات ٿيڻ. گڏجڻ

ميسجڻ - رلڻ ملڻ. ملي وڃڻ - ميل ڪرڻ - ميل
ٿيڻ. ملي اچڻ - نهڪڻ - ٺهڪڻ - پيچڻ مهيل کائڻ -
چوڙ کائڻ - ملي هڪ ٿيڻ - اتفاق ڪرڻ - ٻڌي
ڪرڻ - ايڪو ڪرڻ. متحد ٿيڻ. واصل ٿيڻ (رقم
وغيره). ميسر ٿيڻ. فائدو ٿيڻ. مطابق ٿيڻ -
موافق ٿيڻ. جيس ٿيڻ. شريڪ ٿيڻ - شامل ٿيڻ.
هر صلاح ٿيڻ. هر بستر ٿيڻ - ميلاپ ٿيڻ - جماع
ڪرڻ. آسيختس ٿيڻ - آسيز ٿيڻ - مخلوط ٿيڻ.
مرڪب ٿيڻ. هڪ جان ٿيڻ. هڪلير ٿيڻ - گلي
لڳڻ. حاصل ٿيڻ - هٿ اچڻ - پڙهڻ - پڙهڻ پوڻ.
دستياب ٿيڻ. هٿ وس ٿيڻ - هٿڪو ٿيڻ. پهچڻ -
رسڻ - سهڙڻ. پوري پوڻ - پڄڻ - مقابلو ڪرڻ -
پروپري ڪرڻ - پرميچڻ. چهنن چيڙڻ. گنڊجڻ -
لڳڻ. مائٽي ڪرڻ - سگاوتي ڪرڻ. گري وڃڻ
(پاڻي ۾ لوڻ، کنڊ وغيره) - تحليل ٿيڻ - حل
ٿيڻ. (مليو - ملندو - مليل).

● مِلَشي ۽ مِلَشيون: ث. ملڻ جو ڪم -
ماڃڻ جو ڪم - ڳوهڻي. (گاجرا).

● مِلَٿائي ۽ مِلَٿائينون: ث. ملڻو سڀاءُ -
ملي دوست جي حالت - ميل - ملنساري - ميلاپ -
ڳانڍاپو. جوڙ. موافقت.

● مِلَٿو ۽ مِلَٿا: ذ. صفت. ميلابي - ميلائتو -
ملنسار - صحبتي - صحبت پسند - آشنا مزاج - دوستاڻو -
إخلاص مند. رلڻو مِلَٿو. ختليق - ڪيلمڪ -
خوش چيڙو - خوش مزاج - سَن مڙجي. سانتيڪوڻ -
ڪوئل - حليم - مِلَٿر - نرم سڀاءُ. ميسر -
ملڻ جهڙو - وڻڻو - دستياب.

● مِلَن: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (اڪر
حيدرآباد منڊ ۾).

● مِلَٿاس: اسم خاص. تعلقي ميرپورماٿيلي ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● مِلَٿو ۽ مِلَٿا: ذ. ڀرت جو هڪ قسم.

● مِلَو ۽ مِلَا: ذ. (سن. مل = مَر) بيماريءَ
جو هڪ قسم - جسر تي نڪتل ڦٽ ڦرڙيون -
مِلهو - ڳوڙهاڙو.

● مِلَو چلو: ذ. مِلو - ڦٽ ڦرڙيون. (گاجرا).

— مَلَوْ نِكْرُنْ : قَت قُرُون نَكْرُنْ .

● مٺو ۽ مٺا: ذ. صفت. (ع. مٺا) عالم.
 پزرگ. مسئلہ مانن جي اسقاط وارو. مٺون.
 آخوند - مولوي - مٺا - مٺان. (ث. مٺن.
 مٺيائي ۽ مٺيائيون).

- مَلِيَّانِي ' ۛ مَلِيَّانِيُون' : ث. مَلِي جو ڪر -
مَلِي - مَلِيو .

- مَلِیْ ' ۛ مَلِیْیا : ذ . مَلِیْ .

- مَلَهِي ۽ مَلَهِيُون: ذ. مَلَهِي.

۱۔ مُلُکُو ۽ مُلُکَا؛ ذ. صفت. مُلُی جو۔
 مُلُی وارو۔

۱۔ ملکی کی کہ جی 'آچن': معمولی چڑا چن۔
توری کاوڑا چن۔

● متواتر: اسم خاص. تعلقي سوري ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● मत्तोजा (त): असम खास. हेक डात जो नालो. (बल्ल).

● مٽلو ڇٽلو: صفت. صاف - سٺو - اڇو - آڇيو - ڀاڪ - هٿر - اڇو آڇرو - سٺو سهڻو صفا - اوجھل. جھلڪندڙ - جهر ڪندڙ - جھلڪڻو - روشن - چمڪڻو - چمڪندڙ - جهر ڪڻو.

● متلو و خدائی؟ اسم خاص. ہمک ذات جو
نالو.

● مَلُورُ ۛ مَلُورُ؟ ذ. صفت. (ع مَلُولُ جو بگڑيل) مَلُولُ مایُوس-دامگیر-غمگین-آداس-ذکویل-ذککارو-ذک پیرو دردی-غمساک-ماندو-ماٹو-حیران-پرشان-سرگردان

”متان تئین متاور... الخ؟“ (شاعر).

● مٹلوک : مٹلوک : ذ. صفت. سندر۔ مٹھو۔
 باھوکو۔ حسین۔ خوبصورت۔ روپوانست۔
 روپوان۔ مویارو۔ شکیل۔ صورتواند۔ سوپوان۔
 سندرشن۔ جمیل۔ موہندڑ۔ (ع. مٹلیک، جو
 جمع) بادشاہ۔ راجا۔ سلطان۔ امیر۔ سوزان۔

— سادوکان: ث. صفت. سُہنی - خوبصورت -
حسین - موہینداز - جمیل. (اسم خاص). عیورت

- ملوڪائي ۽ ملوڪائينون: ٿ. سونهن -
 موپيا - زينت - مھشائي - سندرتا - ملوڪي -
 حسن. سٺائي. نزاکت - ملوڪت - هاريڪ بيني -
 نڪتہ داني - نازڪ دماغي .

۱۔ مَلُوكَتٌ ۛ مَلُوكَتٌ : ث . مَلُوكَانِي - مَلُوكِي .

۱۔ متلو 'کیٹو' ۽ متلو 'کیٹا' (ت) : ذ. صفت.
متلو 'ک'.

== ملوڪي ۽ ملوڪيون : ث. ملوڪائي - ملوڪت.

● مٺوڪٽپور جا گيمر: اسم خاص. تعلقي گولي
هڪ ديھ جو نالو.

● مٽلنوک مينگي: اسم خاص. تعلقي ڊگهڙي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مَلُوكُ وَالْيِي: اسم خاص. تعلقى کھوٹکی ہر
ہک دیہہ جو نالو.

● ملوڪ واء: اسم خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● متاؤوڪه ٻوٽو: اسم خاص. تعافي ڪري ۾
هڪ ڏيهر جو نالو.

● **مَسْئُولٌ** = **مَسْئُولٌ** : ذ. صفت. (ع. مسائل)
غمگین۔ ڈجھارو۔ گھوندریو۔ ڈک پریو۔ ڈکارو۔
ڈکویل۔ ارمائیل۔ کتلیسایل۔ رنجیدہ۔
اندوہ کین۔ آداس۔ مایوس۔ دلگیر۔ آباکھو۔

● مَنَدُولَانِي؟ مَنَدُولَانِيُون؟ ث غمگیننی -
ذکر - دَجه - گوند - اندوهر - ارمان مایوس -

[illegible]

پکيءَ جو هڪ قسم - ملا قوسوڙو - مٿس مٿڙو.
 ● ملون ۽ ملان: (ک): ذ. سڄيءَ جو هڪ
 قسم (چلڻ سان) رنگ ٻاڙ ڇيرو، سڄي پٺ تي
 ساڻي رنگ جا ٽڪا (دو ٿر جهڙو). منهن منهن
 پٺ وٺي. فوت کان ڏيڍ فوت تائين ڏيکھ.

● ملون : مذ. صفت. (ع. لون) رنگ
 ذنار - انگارنگ - رنگرنگ - رنگین (ع. ا. د.)

● مِلَهَن ۽ مِلَهَنُون: ٺ. اسر. (سن. مل.)
 راند جو هڪ قسم - سنڌي ڪُشتي.
 = مِلَهَن مارن: ملهه ۾ سوڀارو ٿيڻ - ساري
 ڪڏن - سوڀارو يا ڪاڀاب ٿيڻ. سرس ٿيڻ.
 = مِلَهَنِي ۽ مِلَهَنِي: ذ. صفت. ملهه وڙهندڙ -
 هٿت وارو بهادر - پهلوان. مالهِي.
 ● مِلَهَن ۽ مِلَهَن: ذ. صفت. (سن. مل.)
 ملهه وڙهندڙ - مالهِي - پهلوان - جوڌو - بهادر -
 بانڪو - سورعيه. (ذ). ساڀ يا تور جي ايڪائي
 (جنهن دوران ٻين شين کي ساڄي). ڪسرت
 وقت پهلوانن جي ڪڏن لاءِ ڪاٺ يا پٿر جي وڏي
 سِر - پيچري. (گاجرا).
 ● مِلَهَن: اسر خاص. تعلقي حيدرآباد ۾ هڪ
 ديھ جو نالو.
 ● مِلَهَن ۽ مِلَهَن: ذ. پکيءَ جو هڪ قسم -
 لائو پکي - مِلَهَن پکي.
 ● مِلَهَن ۽ مِلَهَن: ذ. (پرا. مڙل. سن. مڙليه =
 مِلَهَن) قيمت - اگهه - بهاءُ - ذم - نَرخ - لاڳت -
 ڪمڙت. (ظرف) قيمت سان - اگهه سان - مِلَهَن سان -
 مِلَهَن تي. (اسر خاص). مرڪزي حڪومت ۾
 هڪ ديھ جو نالو.
 = مِلَهَنِيُون ۽ مِلَهَنِيُون: ذ. صفت. ملهه وارو -
 قيمتي - اسلھ - ٻي بها. واجبي قيمت وارو. مِلَهَن
 ورتل - خريد ڪيل - گڏل.
 = مِلَهَن چڪائڻ: قيمت ٻڌڻ - بهاءُ ٻڌڻ - ناڻو
 ٻڌڻ - اگهه ڪرڻ.
 = مِلَهَن چڏائڻ: جُٺ ڪرڻ. بي عزتو ڪرڻ.
 = مِلَهَن ڪرڻ: قيمت ٻڌائڻ - بها ٻڌائڻ -
 اگهه ڪرڻ.
 = مِلَهَن ڪڍڻ: خريد ڪرڻ - وٺڻ. ٿورو
 ڪرڻ - وڙ ڪرڻ.
 = مِلَهَن ڪڍڻي: جهڙو ڪرڻ: ڄاڻي وائي
 وڙهڻ - رڻ ڪري وڙهڻ - حواءِ منخواه وڙهڻ.
 = مِلَهَن ڪڍڻي: موچڙا کائڻ: ڄاڻي وائي
 مار کائڻ - رڻ ڪري ڪُڇڻ - زور ڪري
 ڇادر کائڻ.

● مِلَهَن (ت): اسر خاص. هڪ ذات جو
 نالو. (سنڌيلو).
 ● مِلَهَن ۽ مِلَهَنُون: ٺ. (سن. ملار)
 ملار. جهڙو - جهڙالو. بارش - مينهونگي ٿڌ ڪار.
 جهڙالي وارو ڏينهن.
 ● مِلَهَن: ذ. (سن. ملار) هڪ راڳ جو نالو.
 ميگهه راڳ جي چوٿين راڳي جو نالو (جا سانوڻ ۽
 ٻڌي ۾ ڳائجي). برسات جي موسم ۾ ڳايل هڪ گيت.
 ● مِلَهَن ٻارائي: اسر خاص. تعلقي جو هيءُ ۾
 هڪ ديھ جو نالو.
 ● مِلَهَنارو ۽ مِلَهَنارا (ت): ذ. نار جو هڪ
 عضوو - نار جي ڍنگي تان مالهه جي گهيرڪي
 وڃڻ کان روڪيندڙ ڪاٺي - مالهرو.
 ● مِلَهَنالو ۽ مِلَهَنالا: ذ. مانڌان - گوڙ -
 ڌمچر - حشر - ٻائيتال - هنگامو. جهڙو - جهڙو -
 فساد. پکيءَ جو هڪ قسم (نسيدي ڳيري
 جيڏو جو جهرڪيون ۽ ٻيا ننڍا پکي ساري
 ڪاٺي).
 = مِلَهَنالو مڇڻ: جهڙو مڇڻ - فساد مڇڻ -
 بغاوت مڇڻ - جهڙو ٿيڻ - ڏڦير ٻوڏ - و ڳوڙ
 ٻوڏ - بدامني ٿيڻ.
 ● مِلَهَن: اسر خاص. هڪ ذات جو نالو.
 (اڪثر سکر، نوابشاهه ۽ حيدرآباد ۾).
 ● مِلَهَن: مصدر. پاڻ کي بهادر يا چالاڪ
 ڪري ڏيکارڻ. چڱين ڳالهين ۾ ٻڌڻو ڪرائڻ.
 پٽلائڻ. نالو ڪڍائڻ - ساراهه ڪڍائڻ - سرخرو
 ڪرڻ - خوش ڪرڻ. قدر وارو ڪرڻ. (ملهائيو -
 ملهائيندو - ملهائيل).
 ● مِلَهَن (ل) مصدر. ناز سان هلڻ - نخري
 سان هلڻ - ڀار سان هلڻ. (مِلَهَنيو - مِلَهَنيندو -
 مِلَهَنيل).
 ● مِلَهَنو ۽ مِلَهَنو (ل): ذ. صفت. منافق -
 دل جو کوٽو - اندر جو ٻليٽ - مانيٽو ۾ اندر ۾
 خراب - اندر جو ڪٽيدو ڳڙهو.
 ● مِلَهَن: اسر خاص. تعلقي ڊيري محبت ۾ هڪ
 ديھ جو نالو.

● مٽهڻ: مصدر. سومي يا بهادري ڏيکارڻ. سورهيائي ڏيکارڻ پڌرو يا مشهور ڪرڻ پنهنجي واکاڻ ڪرڻ. پاڻ کي پڌائڻ. مٽڪڻ. فخر وٺڻ. سرخرو ٿيڻ. خوش ٿيڻ. ڳوٺ جو نالو (ماتلي تعلقي ۾).
= مٽهڻو ۽ مٽهڻا: ذ. صفت. بهادر. مرڪندڙ. ٻڌندڙ. سرخرو.

● مٽهڻ: مٽر؟ اسم خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مٽهڻو ۽ مٽهڻا: ذ. چار جي گهائيءَ جي ڳوٺڙيءَ وٽ ٻڌل سٺ جو ڏورو. اُن ڳاهڻ وقت منگن جي وچ ۾ ڪٽل مٽيءَ ۾ ٻيل لوه جو چلو (جنهن سان ڍڪا ٻڌجن). چولي وغيره جو اُڳو. (ت). مٽهالو. (ت).

= مٽهڻو لاهڻ: مٽهالو ڍرو ڪرڻ.

● مٽهڻو آباد: اسم خاص. تعلقي جيڪب آباد ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مٽهڻي ۽ مٽهڻون: ٺ. گلي جي بيماريءَ جو هڪ قسم. جاڙيءَ جي هيٺان نڪتل ڦڙڙيون. ننڍو مٽو. ڪپھ جي ڪٺڙي. (ڪاجرا).

● مٽهڻيار: ذ. ڳاھ جو هڪ قسم.

● مٽهڻي ٻوٽا: اسم خاص. تعلقي ميرپور ساڪري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مٽهڻير: اسم خاص. تعلقي گهوٽڪي ۽ تعلقي ڪنڌڪوٽ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مٽهڻير ۽ مٽهڻير (ت): ذ. درياءَ جي مڇيءَ جو هڪ قسم.

● مٽهڻيو ۽ مٽهڻيا: ذ. پکيءَ جو هڪ قسم. مٽهڻ.

● مٽلي: صفت. (سن. مٽل = ڪندو) ڪندو. خراب. روکي. بيمار ڪندڙ. (ٺ). بيماريءَ جو هڪ قسم. ملهي. مڇيءَ جو هڪ قسم. چرڪو. ٻوٽڪي. (اسم خاص). هندن جي هڪ ذات جو نالو. (اڪثر حيدرآباد ۽ ٿرپارڪر ۾).
● مٽهڻوٽا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● مٽهڻ ۽ مٽهڻج: ذ. صفت. (سن. مٽهڻشت < مٽهڻج = ڌاريون، ڳوٺ ڳالهائڻ) اهو ٿر. مٽهڻ.

پيرشت. پٺت. ٺاهاڪ. پٺايد. نجس. نيچ. غاڙ. ڪندو. ڪينو. خراب. بچڙو. گدلو. ميرو. ڪينو. ڌاريو. اڻ آريو. اڻ سڌريل. جهنگلي. غير مذهب. وحشي. خونخوار. آدمخوڙ. راکش. راکش. سرڪش. ٺاهاڪ قوم. آها ذات جا چڱي مٺي جي تميز نه رکي. حرام حلال جو ويڇو نه رکندڙ. آهي ماڻهو، جن جي ٻولي سنسڪرت نه آهي. هندن جي شاسترن کي نه مڃيندڙ. بي دين. ڪافر. ناستڪ. بي ايمان. گنهگار.

● مٽهڻچا (ت): ذ. ڪپڙي جو هڪ قسم. مٽهڻچا.

● مٽهڻج: ذ. صفت. (ع. مٽج) نمڪين. مٽوٺو. چٽو. لئونايو. (ع. ا. ڊ). سانورو (رنگ). سانولو. (ع. ا. ڊ). وٽندڙ.

● مٽهڻدو ۽ مٽهڻدا: ذ. (ف. مٽهڻده = چورمو) ڪٽڻ، اٽي ۽ گيه مان ٺاهيل ڪاڌو. چورمون. چوري. ڪٽي. ماڃوٺو. مٽيل ماني. (آصفه) ڀوڳاڙو. ڀوڳوٺو. ڪاڇ ڪورما. ست رڇي. ڪاٺ ڪور. مال مائيدو. مٽو ڪاڌو. مزيدار طعام.

● مٽهڻير: اسم خاص. هڪ نئن جو نالو. هڪ ڳوٺ جو نالو (جنهن جي رهاڪو مارئي هئي).

● مٽهڻير ۽ مٽهڻير: ذ. مٺي جي مڇيءَ جو هڪ قسم (بنا چيل، وات وڏو، چار پٿر، قد ٿي انڇ ڪن). اجرڪ جهڙو رنگيل ڪپڙو (جو مرد ماڻهو ڪلهن تي ڍڪين). سر سبز ملڪ. آباد ملڪ.

● مٽهڻيراهه: اسم خاص. تعلقي گونڊيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مٽهڻيرڙو ۽ مٽهڻيرڙا: ذ. پاڇيءَ طور ڪر ايندڙ ٻوٽي جو هڪ قسم. مٽهڻيرو.

● مٽهڻيرڙي: اسم خاص. تعلقي سيوهڻ ۽ تعلقي گهوٽا پاري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مٽهڻير مٽهڻي (ت): ٺ. ڳاھ جو هڪ قسم. (ٺ. راء).

● مٽهڻيرو ۽ مٽهڻيرا (ت): ذ. صفت. آهو ڏانڊ جنهن جو رنگ ڳاڙهو، پر ڪوڙي اڇي هجي.

● مستدوح؟ صفت. (ع. مدح) تعریف کیل۔
 ساراھ کیل۔ ساراھیل۔ واکاٹیل. (اضفیہ)۔
 ● سمر؟ اسم خاص. ہک ذات جو مالو (اکھر
 نواب شاھ ع. حیدرآباد)۔

● مَمْتَرٌ (ت)؛ اسم خاص. هك ذات جو نالو.

● مَسْمُورٌ : اسم خاص . هڪ ذات جو نالو .
● مَسْمُورٌ : مَسْمُورٌ ذ . جانور جو هڪ قسم -
مسموم جو مذڪر . (صفت) . چڻهندڙ - چنوندڙ .
گکڪ . (ث . مَسْمُورِي) (مَسْمُورِيُون) .

● سَمَسِيڪَ: ذ. صفت: (ع) نڪرڻ ڪلڻ
روڪيندڙ. خرچ نه ڪندڙ. ڪنجشوس - سُوم.
تڪدل - بخیل. اساک ڪندڙ - ٻنڌيج ڪدڙ -
(ذات کي) نڪرڻ کان روڪيندڙ - جناہ ڪندڙ
(مباشرت م).

● مُمَكِّنْ : صفت . (ع) ٽي سگهندڙا - ٽي جي لائق - شدلي - ٿينٿي - ٿينٿو - ميو - هٽهارو - هٽ جهڙو . قابل امڪان - امڪاني صورت . سهل - سولي - سوکو - آسان - سهنجو . (آصفه) .

• ممکنہ ظرف : ممکن کائنات - امکان کائنات -
شاید - چیکر - الہی .

● مَمْلُوكَت : ن. (ع. مُلْك = بادشاہت)
بادشاہت - سلطنت - حکومت - راج. (ع. ا. د.)

● مَحْبُوع: صفت۔ (ع. مَسْع) منع کیل۔
روکیل۔ بندش پیل۔ رُکاوٹ پیل۔ جھلیل۔
خلاف قانون۔ ناہائز، ناروا۔ غیر مباح۔

● مَسْمُونٌ: ذ. صفت، (ع. مَسْنٌ) احسان کیل - نوازیل، ثورو کیل، نعمت ڈل - بخششی ڈل، احسان مند، شکر گزار - ثورائتو - بشکور

● مَسْمُونٌ عَمِيْنٌ : ذ. جو ٻڙو - جهيڙو - ٽڪراو -
معاملو - ٽٽو - فساد - ڦٽو - رڳڙو. ڪيروڌ -
گهميو.

== مَسْئَلَةُ مَسْجِدٍ: جھڑو جاگن - جھڑو کڑو ٿيڻ -
تڪرار ٿيڻ - معاملو ٿيڻ - نٿو مڃڻ - فساد برپا ٿيڻ -
ڦڙو جاگن - وکڙو مڃڻ - ڪيروڌ ٿيڻ - گهمي ٿيڻ -
وروڌ ٿيڻ.

● میلہ کیل: ذ. صفت. (سن. میلہ = گڈیل)
گڈیل - شامل ٹیل. کھنڈیل. ریل - جوڑکیل -
ملاوت کیل - حائل ٹیل - مٹیل ٹیل - پراوت ٹیل -
آہراو کیل.

● مَلِيْسَرُ ۽ مَلِيْسَرُ: ذڪر ڪاٺ وغيره تي ڪڍيل
جسمالي يا گولڪاري ڪاٺ جو قالب - پوڙو.

● مَلِیْنٌ & مَلِیْنٌ : ذ. صفت. (من) کنندو-
میرو- کینو- لژو- گدلو- میرو- گچیرو-
غلیظ- دَوَّزٌ & پیکلو. فاحش.

● مائیں: ذ. صفت. (ع. لَیِّن) نرم کنڈو۔
 حباب کنڈو۔ ہٹو کنڈو۔ دوا قبض کُشا۔
 جلاب: (ع. ا. ب.)

● متر ۵۰ سمون: ٺ. جانور جو هڪ قسم۔
ڪارو وڇ، (سن مر (ي) ٺ = ڪٺن) بدشڪل
پوڙهي عورت۔ ٻانڀ۔ ڏانڻ. پوٺي. هلاڪ
ڪندڙ زبردست زال. ماڻهي يا اندر ڪنڊي زال.

● مَمَات : ث. (ع). مَرُتُو - مَوْت - وَفَات.

ۛ مہاتپی' ۛ مہاتیون' ۛ ث. مہات. موت اہل.

● متعاليڪو: ذ. (ع). ماڪ جو جمع - مُلڪ.

● مَمَتٌ ۝ مَمَتٌ ۝ ذ. مَمَتًا. آر.

• مَمْتَا لِمَ مَمْتَائُونُ؟ ث . (سز) موهم ..

لالچہ دنیا جو موہے۔۔۔ حرص۔۔۔ حکمت۔۔۔ کشش۔۔۔

جہاں - جاہت - ہمارے - پریت - اکنچھو - قرب -

باو - محبت - مَنہہ - ماء جو اولاد واسطہ قوب -

مستاثروں لاؤ۔ آداس۔ گھر۔ آہو۔ ہاتھشو۔

آہو آہو - خودی - خود پسندی - غرور - تکبر -

آمنکار

• مَمْتَازٌ : ذ. صفت. (ع. ماز = هو حداثتو)

قار کمل، عزت ڈنل، شریف - ذی شان - قدر

وہابی۔ نامور۔ مشہور۔ اعجاز۔ افضل۔ برتر۔

برگزیده - عالی مرتبی - مرفراز - آتو . (آصفیه) .

● مُشْتَعِنٌ : ذ. صفت. (ع). امتحان وندوڑ۔

جانچ کنڊڙ - پرکيندڙ - آزمائيندڙ - پريکشي.

— متن ”پاؤنڈی“ مراد ”مائن“: دل گھرہا
مطلب حاصل کرن۔

- مَن پيچتن: همدردی تین - رحراچن - قیاس اچن .

— متن پیرجی: آجین: دل پیرجی اپنی ذی
پنجی وین. ز شہارکو تین - عکین تین - دل
ذکو تین.

— مَن تہیں: کاوڑ م پرجی وچن - غصہ
 کرن - کاوڑ چن .

— مَن نَارٌ ۽ مَن نَارٌ : ذ. صفت. دل نار بندڑ۔
دل لگی قرار دیندڑ۔ آرام دیندڑ۔ فرحتی۔

— مَنْ يَرْجِيْ : مَنْ يَرْجِيْ اِجَابَتِي . رُتَبِي .

— مَنَ دِيرُ ۛ مَنَ دِيرُ: ذ. صفت. دل کي
 ڏي ڏيندڙ — تسلي ڏيندڙ — قرار ڏيندڙ — دل حاض
 ڏيندڙ — آئت ڏيندڙ. لالن — ساڄن — پرين — محبوب —
 ڊولن — دلير.

۱۔ مَن رکتی؟ دل لہجائی۔ دل ۾ رکتی۔ مرضی رکتی۔ رضا رکتی۔

۱۔ مَتَنُ سَاذَنُ؛ دل وسِ ڪَرنِ. سَتَدُون پَلَسُ.
نفس کي هٿ ڪَرنِ - نفس مارڻ - نفس تي غالب
هون. ڪاوڙ، جذبي، حيرت ۽ جوش وغيره تي
غالب هون.

— من ڪاڍو؟ ذ. دل جي ڪشش - ڇيڪ.
سڪ. (ڪاڇرا).

— مَن کھڑو ۽ مَن کھڙ يا: ذ. صفت.
دل کھريو۔ دل کڍي وٺندڙ۔ دل پسند. محبوب۔
ڍولج۔ لالڻ۔ ساجن۔ پرين.

— من کہڑت: صفت. دل مان ناہیل۔ خیالی۔
بی بنیاد۔ قیاسی۔ ہڑاتو۔ ہٹ جو ناہیل۔

۱۰۔ من لکھائیں: دل لکھائی۔ خیال کریں۔ غور کریں۔ چیتو جاء کریں۔

— متن "ماخی" متن "سالیئون" : ث. دل کھی
ویندو کارروائی.

== من مازیون کترن: موجون کرن. پنهنجي مرضی موجب کم کرن.

من مآله: ذ. صفت. منهجي. دل جو.
منهجي. دل ۽ ماس جو. جس ۽ جان ۾. (کاجرا).

● میٹو، میٹو، میٹو، ذ. ہفت. ہر دہار۔ گنبدو۔
مانڈو۔ میٹو، اندر کارو۔ اندر گنبدو۔
خظلم۔ سٹابل۔ دمکی۔ (ت)۔

== مِمِثُو سَپْ هُئِيْنْ اَ ذِيْنْ جُو سَائِيْشُو، ٻِر
ٻَلْدَرِ جُو ٻَلِيْتِ هِيْجِيْنْ.

● مَمَوُكُ ۽ مَمَوُكُ: ذ. صفت. (سن.
موکش = سُکَتي) سُکَتي جي گهر ڪندڙ -
چونڪارو طلب ڪندڙ - لُجَت گهرندڙ.

● سمولڙو ۽ سمولا: ذ. ٻڪريءَ جو هڪ قسم۔
 سرءُ جي جهرڪي۔ ڪٽياڻي۔ گهٽيلي (ٻڪري).
 ووهيءَ ۾ شين ٻنهن لاءِ پٿر جو مڙهو.

● مضمون: جوئیچو: امر خاص. تعلقی رتی دیری
م ۱۱۱ دیہہ جو نالو.

● مَهِيرُو ۽ مَهِيرَا: ذ. (ف. ماميران = مَهِمِيرو) جهنگلي ٻوليءَ جو هڪ قسم - اکين جي دوا طور ڪم ايندڙ سارڪي وکر جو هڪ قسم - مَهِيرو.

• متن: ظریف، شال، ہونڈ، مان، جیکر۔
خدا کری تم، شاید، جیکس۔

● مٺڻ ۽ مٺڻون: شر. (سن. مٺڻ = ولوڙڻ)
گهير ولوڙڻ جي مائيءَ جو ڪاٺ جو ٺٽڪ سان
گول ڀڪو (جنهن ۾ رستڙي ڦري).

● مَن = مَن : ذ. (هرا. مَنِي = دل. مَن.
مَنَس = دل. مَن = ويچار ڪرڻ) ماڻهو جو
(هو عضوي، جنهن مان ويچار ڪري ٿو- ويچار يا

خيال پيدا ٿيڻ جو عضوو: روح يا آتما تي ٻاهرين شين جو اثر وجهندڙ عضوو. علم يا گيان پراپت ڪرڻ جي شڪتي ۽ ويچار ڪرڻ جي سامرت. دل -

ہردو - ہیتون - چیت - قلب - چیتو - الدر - ضمیر -
رویک - جی - آتما - روح - لاؤ - جھکا
رجبت - چامہ - خیال - وپہار - غور - خوض - دیان -

● مُنَافِعُو ۛ مُنَافِعًا ذ. (ع. منافعه < نَفَعَ = فائدو۔ لاپ. آہت۔ آپراسو۔

== مَنافعِ عِدَارْ : مَنافعِ عِدَارْ : ذ. صفت. فائدي مند - فائدي وارو - مفيد. ونڊ بندڙ - پائيوار - حصيدار - هٿيار - پائڻو - هٿدار - ڀاڱير - ڀاڱيدار. سرڪاري - ڍل مان حصو وٺندڙ.

● مُنَافِقٌ ۞ مُنَافِقٌ: ذ. (ع. تَتَفَقَّ) نِفَاق
 رکنڈڙ ڏِٺار ۽ ٻالن ۾ تڦاوت رکندڙ. دل ۾
 دغا رکندڙ - رڳاڪار - مڪار - ٻاڪنڊي - ڪُٺڻي -
 ٻڙهه - روهي - دغا باز - دغا خور - دلي - فریبي -
 بي ويسا سو - اٺ ويسا هو - بي اعتبار - اوشواسي -
 ملحد - ڪافر - بی دین - نامتڪ.

● **مستان:** صفت (ع). گھنٹو احسان ڪندڙ۔
 نيڪي ڪندڙ۔ چڱائي ڪندڙ۔ نوازش ڪندڙ۔
 مهربان. (اسم خاص). الله تعاليٰ جو هڪ صفاتي.
 نالو. (آصفيه).

● **مَنان** ۴ **مَنان** (ل): ث. قتر نہ جھلیندو
چوہایو وھت (مینھن، گبون، بکری، رے وغیرہ)۔
مناون۔ (ت): اٹلان (ل): ان کی - ستید۔
● **مَنانن** (ت): مصدر۔ مضبوط گالھ کرن۔
ہکٹی پیراتی گالھ کرن۔ (مَنائیو - مَنائیندو -
مَنائیل)۔

● مَنَالِي ۽ مَنَالِيُون : (ت) : ث . قبولیت ۔
 رضامندو ۔ انرار ۔ ھاڻو کار ۔ مڃتا ۔

● متناوِن' (ت)؛ ث. مثاِن. (ل).
● منشاءِکي' جاکِیئر؛ اسمِ خاص. تعلقی.

تنبیہ: اکی ہر حک دیہ جو نالو (لست).

● متناهيجا (ت): اسرخاص. هڪ ذات جو نالو.

● **ہائین** : مصدر۔ راضی گردن۔ خوش گردن۔
ہرچائن۔ ہر پائین۔ راجہائیں۔ سرچائن۔ ناہن۔

آپامائی۔ چت بہت۔ قاترائی۔ ڈاڈرائی۔ قسلائی۔
 قسائی۔ قسائی۔ قسائی۔ قسائی۔ قسائی۔

ہامارائیں۔ میچتا کرائیں۔ (سن۔ مٹن = پوجا کرن)

● منارا: اسم خاص. تعلقي گهوڑا پاري مير هڪ
ديهم جو نالو. (لست).

● مسئلہ کیسی: اسر خاص۔ تعلقی جاتیء پر ھک
دیہ جو نالو۔ (لست)۔

● مٽارو ۽ مٽارو: ذ. اسر. (ع. مٽارو) مٽرن يا
پٽرن جو ڊگهو ٿڌيو - اوچو ٿڌيو مسجد جو ڊگهو

وڏو ڀتين مٿان ٿڌپ. (اصفي). کنبد-قبو قبي جي
ليل. سٺار. نور جي جڳهه-لايت هائوس- چراغدان.

● متناژن: مصدر. (سن. مر (ي) د = د پائښ)
هت مان زور ډيښ - مهښ. مناژ کړښ. مالش

مکڑیوں میں۔ ہٹن پر لوئیں (کپڑن کی)۔

ہفت لاکھ ڈسٹ (ہتھ کر کھی)۔ قولارن۔ قلوورن۔

(گرموڑی).

مستعار و مستعارون؛ ث. متن - چاپ - زور -
ملاق - مفت صوت - مکتبی - دست - معلومت -

۱۰ منازو، منازام ذر و هت پٽن جو ڪلو۔
پيام آرائي۔ لمس۔ حس۔ ويدنا۔ جان۔ آڻاڻ۔

مَنُو، (ن-ب).
● مَنَارِي' ۽ مَنَارِ بُون' (ڪ)؛ ٺ. پڙي جي

اڳ ۾ ٻيهر ٻڌڻ لاءِ ڪاٺ جو ڪوڙيل ڪيلو.
(ن.ب).

● مناسیب ۵ مناسیب : ذ. صفت. (ع. نسب
= همو عزیز هو) نسبت رکند. موزون - لائق -

واجب موافق شایان - ذی کے - درست - معقول -
لازم - روا - جائز - برابر - جو گو - آفت - بابت جو -

لہندڑ۔ پورو۔ جگانیندڑ۔ سوانہندڑ۔ وھنوارکو۔
ہات۔ لیکاتو۔ شانیستو۔ جگاتو۔ سہانیندڑ۔

لاڳاپو. (أصفیہ). ھڪجهڙائي - برابري - مٿاڻت -

● **مناظرہ:** ذ: (ع. منظر جو جمع **نظائر** =
 جن ذنوں) **نظائر** - **ذیکہ** - **لقاء** - **روپ** - **دیدار**.

● مِٺائين ۽ مِٺائون: ٺ. (ع). عاجزي - وِٺتي -
مِٺت - عَجَز - آزي - ليلَائي - تيزاري. خوشامد -
چالوسي. التجا - عرض.
● مِٺت ڪرڻ: عاجزي ڪرڻ - وِٺتي ڪرڻ -
مِٺت ڪرڻ. التجا ڪرڻ. انگساري ڪرڻ -
تيزاري ڪرڻ - آزي نيازي ڪرڻ.
● مِٺَتَخَب: ٺ. صفت. (ع). تَخَب = اختصار
پيو ٿئي. انتخاب ڪيل - چونڊيل - پسند ڪيل -
چانت ڪيل - ڏٺيل. گڏ ڪيل - پيو ڪيل -
ميڙيل - ڪنو ڪيل. ويڊيل - ٺڪيل. ڇيدو.
برگزيده - خلاصو ڪيل - گهڻن مان ڪجهه ڪنيل.
(ڏ) انتخاب ڪيل حصو - خلاصو. (آصفيه).
تارج. (گاجرا)
● مَنٽَرُ ۽ مَنٽَرِي: ٺ. (سن). ويد جي رچاءُ.
ويد جو ستوتر. ويد جي باب جو هڪ شعر وارو حصو.
ويد جي آيت - شلوڪ. ڪنهن به ٻيتر هشتڪ جو
هڪ ٽڪر. شپٽ - ٻول. ڀڄڻ - گيت. ٻيتر هار ٿيڻا.
چتوڪ - قيرات. ڪاڻ. ٻيتر چوڻي (جا ڪنهن جي
قادر ڪرڻ يا مارڻ واسطي پڙهائجي) - (آصفيه).
ٿوڻو - ڦيڻو - ٽوٽڪو. جادو - سحر - افسون - منسڊ.
جهاڙ چل. ڪجهه - راز - پيد - اندر.
● مَنٽَرُ ٻاز: مَنٽَرُ ٻاز: ٺ. صفت. منتر وغيره
پڙهندڙ - جادوگر - ٿوڻائي - پوهو - ٿيڻائي. هنرواري.
جوڻش وديا ڄاڻندڙ.
● مَنٽَرُ پڙهڻ: جادو ڪرڻ - منسڊ پڙهڻ -
منتر ڪرڻ. ڦيڻو وجهڻ - ٿوڻو ڪرڻ - جهاڙ وجهڻ.
● مَنٽَرُ جَنٽَرُ ۽ مَنٽَرُ جَنٽَرِي: ٺ. جادو. ٿوڻو.
ڦيڻو. جهاڙ. منسڊ. تعويذ ڦيل. ڀوت - جين - لڪيٽ.
● مَنٽَرُ ڏيڻ: سکيا ڏيڻ - چوٽڪارو وجهي ڏيڻ -
ٿوڻو ليکي ڏيڻ. منتر ڏيئي ڇيلو پنائڻ. شش پنائڻ.
● مَنٽَرُ سَڌائڻ: ڀڳوان جو نالو وٺڻ - جپ ڪرڻ -
تپشيا ڪرڻ.
● مَنٽَرُ وٺڻ: ڌڻيءَ وٽان ماڻهن ڏانهن نياڻو آڻڻ -
حق جو پيغام آڻڻ. ڇيلو وٺڻ - مرشد ٿيڻ.
● مَنٽَرُ هَتَٺِي: ٺوڻو هٿين - جادو هٿين -
جادو وٺي منسوب ڪرڻ.

ملهائڻ - رکڻ - وارڻ (وڏو ڏيئهن). وڏي ڏيئهن
جي پاد ۾ خوشيون ڪرڻ. دم دلاسو ڏيڻ.
ڪاوڙ ڏيئي ڪرڻ. پاڻ ڏانهن راغب ڪرڻ.
(سن. متر (ي) د = دٻائڻ) پيوڙون ڏيارڻ -
مِٺائو ڪرائڻ - ڇاپائڻ - مڪيڙيون هٽائڻ - مالشي
ڪرائڻ. مهت مهت ڪرائڻ. (ڪهڙن کي ڪار جي)
پائيءَ ۾ ڇاپوڻ ۽ مهٽڻ. هڪارڻ - سڏڻ. (مِٺائيو -
مِٺائيندو - مِٺائيل).
● مِٺائين: مصدر. نڪ مان ڳالهائڻ - گهڻو ٿيڻ -
گهڻو ڳالهائڻ - گهڻائڻ. سڻ سڻ ڪرڻ - سڻ پيڻ ڪرڻ.
(مِٺائيو - مِٺائيندو - مِٺائيل).
● مِٺائين: مصدر. ڪوڙائڻ (وار) - سِرپ ڪرائڻ -
هاڪي گهمارائڻ - مِٺائڻ. (مِٺائيو - مِٺائيندو -
مِٺائيل).
● مِٺاهِي: مِٺاهِيُون: ٺ. منع ٿامو. حڪم -
ٽاڪيد - پرهرڻا.
● مِٺَٻَرُ ۽ مِٺَٻَرِي: ٺ. اوچي جاء - مٿاهين جاء.
ڪاٺ يا سرن جي چاڙهين سان ٺهيل دڪي.
مسجد ۾ خطبي پڙهڻ لاءِ ٺاهيل ننڍڙو ٿلهو -
هرچار ٿلهو. (آصفيه). چيوڙو.
● مِٺَٻَرُ: (ع. تَبَع) پائيءَ لڪرڻ جي جاء -
منڊ (نديءَ وغيره جو). چشمو. (ع. ا. ڊ).
● مِٺِيَاڪَ ۽ مِٺِيَاڪُون: (ل): ٺ. تمام گهڻو -
زبادو - جهجهو. بيشمار بي انداز. ڳاڻيئي کان ٻاهر.
مثال: "هيترو پسن جو مِٺِيَاڪَ (مبلغ) ڪير ڏيندو."
● مِٺِيَاڪِي: ٺ. سرڪاري آن جو وڪرو.
● مِٺِيَاڪِيءَ ڌار: مِٺِيَاڪِيءَ ڌار: ٺ. صفت.
سرڪاري اناج جو خريد ڪندڙ.
● مِٺِيَاڪِي ۽ مِٺِيَاڪُون: ٺ. پتڙين شين جي
ماڻ جو اوزار - ننڍو مِٻرو - مِٻري - ٺهري. (گاجرا).
● مِٺَت: ٺ. (سن. مَن = قبول ڪرڻ) مِٺت -
مِٺا - پلس - سڪا - نڙو - نياز - ارداهڻ - پيٽا - ڏڻ -
ڏڻ - نذرانو وڃڻ - انعام - هيرتڪيا - وعدو - وڇا -
مَنهن - قسم.
● مِٺَت مِٺائين: مِٺڪڻ - سڪا ڪرڻ - ڪيڙيڻ -
هلڻ - نذر ڪرڻ - نياز ڪرڻ - پيٽا ڏيڻ - ڪڻ هاسڻ.

● مستتر جنتري : ذ. (سن. مستتر ه. + پنتتر ه. = هٿيار اوزار). آسماني عيارن کي ڏسڻ جي جاءِ -
 وصد گه. علم جو تش جو تجربہ گاه.
 ● مستيري : مستيري : ذ. صفت. (سن. مستيري = صلاحڪار) صلاحڪار - حڪومت جو صلاحڪار - وزير. ديوان. ڪنهن به جماعت جو ملهه کان پوءِ مڪير عهديدار.
 ● مستشر : صفت. (ع. نشر = هن پکڙيو). هيڏانهن هوڏانهن ٿيل - ڪينڊريل - پکڙيل - چڙوچڙو ٿيو وڌو. ٿهيل.
 ● مستشتر ڪڙڻ : هيڏانهن هوڏانهن ڪڙڻ - جدا جدا ڪڙڻ - چڙوچڙ ڪڙڻ - ڪنڊيڙڻ - پکڙڻ.
 ● مستظير : مستظير : ذ. صفت. (ع. نظير). انظباط ڪندڙ. وات ڏيندڙ. راه ٽڪيندڙ. اوميوڙي وارو - آميدوار - آسانو - اونائو - فڪر مند اڳڪو رڪندڙ - فڪرائو. ڪٽي خور. (آصفه).
 ● مستظلم : ذ. صفت. (ع. نظير). انتظام ڪندڙ. احوال ڪندڙ بندوست ڪندڙ - جوڙجڪ ڪندڙ. پوئيندڙ. پلندڙ. مڌ وچ درست ڪندڙ. مدارالهار. (آصفه).
 ● مستنقل : صفت. (ع. نقل). هڪ هنڌان ٻئي هنڌ ڪيل - انتقال ڪيل - بدلايل - ڦيريل. هڪجهڙو متبادل - جاءِ تبديل ڪيل. لڏي ويل.
 ● مستنقليل : ذ. صفت. وڪيل جو ڪم وڪاسن لائق. بدلائڻ جو ڪم - متائن لائق - تبديل ڪرائڻ جهڙو.
 ● مستنقل ڪڙڻ : بدلائڻ - متائن - ڦيرائڻ - تبديل ڪرڻ. هڏو ڪرڻ - پٺي کي ڏيڻ - حوالي ڪرڻ - وٺڻ. (آصفه).
 ● مستهمل : صفت. (ع. اتهم). انتها ڪيل - انتها کي بهت - پڙي کي بهت - انجام کي بهت - بهاري ڪيل. پورو - ڪامل - تمار - مڪمل - سماعت. (ذ. پڄائي - آخرت - خاتمو - نتيجو - انجام - حاصلات - قمر - قتل - قتر. (آصفه).
 ● مينٽ : مينٽون : پٺ. (ع. مينٽ). ڦيرائي ورتي - نيمرتاب نمائڻ - زاري - لڙائي. عاجزي - نياز مندي - نياز. سوال - عرض - التجا - گذارش.

● مينٽ : مينٽون : پٺ. مينٽ ميڙ - آزي نيزاري - التجا - گذارش.
 ● مينٽ ڪڙڻ : عاجزي ڪرڻ - عرض ڪرڻ - سوال ڪرڻ.
 ● مينٽ : مينٽ : ذ. (سن. مستتر = مينٽ). مينٽ - جادو - ٿوڻو - مستر.
 ● مينٽ : مينٽ : ذ. (انگ). ڪلاڪ جو سليون حصو - سٺ سيڪنڊن جو عرصو. ٿوري دير - لمحو - پل - پلڪ - ڪن - ساعت.
 ● منج (ڪ) : ٺ. ٺوڻ - لڙاڻ. غباريل آسمان. (ن - ب).
 ● منج (ٺ) : ذ. ٻوٽي جو هڪ قسم.
 ● منج (ٺ) : ذ. ڪنڊي وڻ جو پورو - منج.
 ● منج : ذ. صفت. (ع. منج) = هن اڪي ڪي (ڪي) علم نجوم ڄاڻندڙ - ستارن جو علم ڄاڻندڙ - تجوئي - جوشي. اختر شناس - هيئت دان - جتري ٺاهيندڙ. (آصفه).
 ● منج : ذ. (سن. منج) ڪٽل ڪٽوڻو - ٻه ٻي (جنهن تي هندو وغيره رکن ٿا). ڪٽل گهوڙا منج - منج. ٺاڙ جي گاديءَ تي ڪٽل آبي پٽي. (جنهن کي نار هڪيندڙ ٺيڪ ڏيئي ويهندو آهي). (اڪاڙو).
 ● منج : منج : ذ. (پرا. منج). سن. منج - منج (صاف ڪرڻ) ڏندن کي (صاف ڪرڻ لاءِ) منج جي دوا - ڏندن جو پورو - منج - منج.
 ● منج : منج : ذ. (ع. پٿر) پٿر آڇائڻ جي ڪل - وڏا وڏا پٿر هتي قلعي جي ديوار کي ٺوڙڻ جي ڪل.
 ● منج : منج : ذ. (سن. منج) ويهڻ جي ڪٽولي - چارپائي - منجي. چن ٺڪي وارو ڪاٺ جو چوٽڪو. پاڻيءَ جي دٺن ۽ ستن رکڻ لاءِ ڪاٺ جي ٺهيل منجي - گهوڙا منجي - پاڻيءَ جو مارڻ جو لاهو ڪرڻ ورتو سٺڪن رڳن لاءِ ڪاٺ جو چن ٺڪن وارو چوٽڪو. (ل). ٻلي يا

منجھارو ۽ منجھارا: صفت. ظرف. مان. اندران. اندر کان. منجھان. منجھئون.

منجھارون: حرف جر. منجھان. مان. کان.

منجھان: حرف جر. منجھارون. مان. کان.

منجھاران.

منجھانهون: ظرف. ڪجهه اندر. ٿورو اندر.

منجھائيتو ۽ منجھائيتا: صفت. اندر وارو. اندريون.

منجھئين: حرف جر. منجھارون. منجھان.

مان. کان. منجھانهون.

منجھئون: حرف جر. مان. کان. ڪٿان.

منجھان. اندران. اندر مان.

منجھي: صفت. منجهه ئي. اندر ۾ ئي. اندران ئي. اندر مان. پنهنجي اندر ۾.

”لالن لاءِ لطيف چوي، منجھي ٿي معذور“ (آبري - شاه).

منجھيان: حرف جر. اندر مان. منجھان.

منجھئون. اندران. اندر مان.

منجھه (ت): ٿ. گوڏ جو ڪٻڙو. گوڏو. لاڪ. منجهلو. (ت).

منجھه ۽ منجھه: ڏ. (هرا. منجھي. سن. منجھي + ڪ = منجھه = وچ) وچ. اندر. درميان. ڪجهه. راز. پيد. انت. دلي راز. ڪجهه حال.

”ڪنهن کي منجهه (ڪڏا) ۾ ڏيڻ، هن ۾ ڪوري سُر جو“ (خان زئي. ڪلياڻ).

منجھائيتو ۽ منجھائيتا: ڏ. صفت. منجهه وارو. دل جو حال چائندو. همراز. رازدار. پيڏي.

منجھه ڏيڻ: معنيٰ ڳالهه ٻڌائڻ. دل جو راز ڏيڻ. انت ڏيڻ پيڏي ڏيڻ.

منجھه ڦيرڻ: دل ۾ وڃڻ. دل ۾ رهڻ. اندر جي ڳالهه اندر ۾ رهڻ. راز راز ٿي رهڻ.

”ذيل جنهن جو ڏجهه سوناري ٿو منجهه ڦيري“ (ڪارابل).

مجي وغيره جي پڄاڻن لاءِ توه جي لھيل ننڍي منجن. درياءُ جي پيڙيءَ جو هڪ حصو. آڳيل طرف ماڻهن جي ويهڻ يا سامان وغيره رکڻ وارو حصو. (ن - ب).

منجھن: اسم خاص. تعلقي ميھڙ ۾ هڪ ديھ جو نالو. (لست).

منجھن: مصدر. (سن. متر (ي) ج. منجھ = صاف ڪرڻ) صفا ڪرڻ. مٽسڻ (ٿانو وغيره). ماڃڻ. مانجڻ. (منجھو. منجھندو. منجھيل).

منجھن: مصدر. (سن. منجھ = آزاد ڪرڻ) موڪلڻ. روانو ڪرڻ. هلائڻ. آڻائڻ. پئڻ.

”منجھا منار مون غمخوار ڏي خط“ (فاضل شاه).

منجھي ڦل (ڪ): ڏ. ڀرت جو هڪ قسم.

منجھو ۽ منجھا: ڏ. (سن. منجھ = ڪٽ) وڌي ڪٽ. ڪٽولو. سادي ڪٽ. ڪٽ. چارٻائي. چوٻائي. اسٽلو. (ل). (ٿ. منجھي منجھون). پيل کاڌيءَ جو نالو. (ت).

منجھو ڇڏڻ: ڪٽ ڪمي ڇڏڻ. جاءِ خالي ڪرڻ. هنڌ ڇڏڻ.

منجھي ۽ منجھيون: ٿ. (سن. منجھ = ڪٽ) ننڍي ڪٽ. ڪٽولي. اٺ جي تري وارو تختو. لار جو هڪ حصو. ويهي ڏاند هڪلڻ وارو حصو. گاڏي. گاڏي. گوهر مان ٺاهي ڪيڏن جي ٻوڪي جي منهن ۾ لڳل ڪاٺ جو چوڪ. (ڪ).

سڪن جي هڪ ڀاڪ ڪتاب جو نالو.

منجھيت (ت): ٿ. ٻسارڪي وکر جو هڪ قسم. مچ.

منجھري: ٿ. ٻڪري جو هڪ قسم.

منجھه: ٿ. (سن. منجھه = مينهن) مينهن. منجھي.

منجھه: صفت. ظرف. حرف جر. (هرا. منجھي. سن. منجھه + ڪ = منجھه = وچ) وچ. وسط. درميان. (ظرف). ۾. اندر. وچ ۾. اندر.

منجھارا: حرف جر. منجھان. (ظرف) اندر مان. اندران.

● مَنجِهِي 'قُل' ۽ مَنجِهِي 'قُل' : ذ. اسم.
کچھ می پرت جو ھک قسم - وچيون قُل.

● مَنجھو ۽ مَنجھا (ت): ذ. جُئيءَ ۾ پير جي پاسي ڏانهن ٻيل وچوارو چمڙو.

● منجھ ولو ۽ منجھولا : ذ. رازڪي اوزار جو هڪ قسم - درزن ڀرڻ جي ڪم ايندڙ ننڍڙو چوناڙو.

● متنجي هي ' متنجيهيون' ت. (من. ميهشہ = مينهن) مينهن - متنجہ.

● سَنُجُت : ث. (سن. سَنُجِشْتَا = سَنُجُت).
ہسارکی وکر چو ۵۸ کے قسم - سَنُجُت.

● مَنجَر : ذ. وڻ جو هڪ قسم. ڪنڊيءَ جي وڻ جو اٽل-ميگر.

● مَنجَرَ (ك): صفت. ثورَ چرو مال- دَ چر.
● مَنجُو ۽ مَنجَمَا (ت): ذ. (سن). مَنجَهه =

● مَسْجِي ' مَسْجِيُون' (ت): ث. چوہائسی

● مَنَ چُڙ: اسم خاص. هڪ مشهور ڍنڍ جو نالو.

● متنجر (سن. منته شيله = ڳاڙهو منگيو).

سارڳي وڪر جو هڪ قسم - ڳاڙهو ننڍو.
زهر جو هڪ قسم.

● مسنچوري (ت)؛ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
(سڪايل).

● مَحْرُوفٌ : صفت (ع). فیریل - ختم کا ذل -
ورہیل - تیرچو - ڈنکو. فیرو. سرکش - باغی -

بغاوت ڪندڙ - غدار، (آصفيه). انڪار ڪندڙ -
ناڪاري - انڪاري.

● **منحصر:** حقت: (ع). مدار و کندر - آزار و کندر.
 ٭ جي آزار.

● منخوس ۽ منخوس: ذ. صفت. (ع).
(منخوس). کمیخت - ٹیساگو - بدبخت - ندوزو۔

چندو - تحس - نامراد - کمبخت - بد نصیب .
نفرت انگیز . کاهن نیکو برو - بچڑو - بد - خراب .

● **مستند بہ صفت**۔ (ف) نالیند جو مخفف)۔ جھڑو۔
جیشن۔ وانگر۔ مثال۔ مثل۔ مت۔ برابر۔

۱۔ منہجہ: ڪٿيڻ: دل جو راز معلوم ڪرڻ۔
 ۲۔ ڳڻجہ: ڄاڻڻ۔ اندر جو انت لھڻ۔ پيد معلوم ڪرڻ۔

— منجھہ کھٹو: صفت. ہنسی جو راز و نندڙ۔
ہنسی جو راز معلوم ڪندڙ۔ پيد و نندڙ۔ انت لهندڙ۔

- منجه لهن: دل جي ڳالھ معلوم ڪرڻ۔
- دل جو راز ھٿ ڪرڻ۔ انٽ وٺڻ۔ پيد ڪيڻ۔

● منجھہ (ک) : ث. مونجھہ. آبت۔ اُس۔

● منجھار (ک): ث. پوڑی جی پرمان (آڈ)

واري پاسي مٿاڙ سان لڳو لڳ سِرَڙم وٽ اندر
سِرَڙيل واهه. (ن-ب).

قسم - منجهاند نو. ۵ منجهاند ژو ۶ منجهاند ژا: د. و. جو هک

● منہ جہاند ڈو ۛ منہ جہاند نا ۛ ذ ۛ منہ جہاند ژو ۛ
● منہ جہاند ۛ مصدر ۛ گد ۛ وچڑ ۛ کرن ۛ جہن

سکھ کر۔ منجھائیں۔ ور۔ وکڑو دیں۔
بچھدار بنائیں، ڈاکی جو۔ منہن ۽ پھاڑی کر کر۔

ڈیکرن آبتو کس وٹائی - گمراہ کرن پٹلائی .

ہیران کرائی بیہوش کرن۔ صبح حقیقت نہ
بدائیں۔ (منجھاؤ - منجھائیں دو - منجھیل)۔

● منجھلو' ۽ منجھيلا (ت): ذ. گوڏ جو ڪپڙو- ٻوٽڙو گوڏ لاک- لاکوٽو- منجهه (ت).

● مَنجَهْدُ ۞ مَنجَهْدُونُ؛ ث. (من. مَنْدِي.
= وچ + اهن = ذينهن) ذينهن جو وچ - اڌ

ٻن ٻھڙن جو وقت - ٻيٽھڙ - ٻيٽھري -
سانجھاندو - ڏوھڙي : ٻن ٻھڙن جي ماني .

● منجھتی: مصدر. (من. ہ = بیہوش قیث)
بیہوش قیث: صحیح (مستو نہ) لہی۔ پلجی و عین۔

سُجُن - اوجھڑ وچن - رستی کسان تیرن۔ حقیقت
- پروژن - برابر جواب نہ دین - منجھی پون -

گمراہ تھی وین۔ گمراہی پر وین۔ حیران تین۔
سنید : پہاڑی کمر تین (مست جی)۔ (منجھو)۔

مجموعہ ۱ - منجھیل) .

جي جاء - ٺاڪر دٿارو - ٺڪاڻو - مڙهي. بٽن جو گهر - بٽخانو. جسم - بدن - ديهي. ٻن لڳو لڳه موڙ عيسن پيئڻن جي وچ واري اوچي ۽ مٿانهن زمين. (ث)

● مئند رَ (ل): ٿ. اچي رنگ واري گهڻون - گهڻون جو هڪ نالو.

● ”سيڪر سائي اٿر ساري مندر ۽ مور موچاري طلب تڄلي مندي تاري، بکي پوري پتاري جي“ (ملاح)

● مئند رَ (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● مئند رَ ۽ مئند رَ: ڏ. ڪاٺ جو واهاري - لڪڙي فروش - موڊر. ڪيرو وارو - ڏوڏي. (گاجرا):

● مئند رَ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (قادي)

● مئند رَ: ٿ. (سن: مئندرا = مئندي) والي.

● ڪنڊل - مئندرا فقيرن ۽ جوگن جي ڪٽڻ ۾

ٻاڻن جا وڏا گول والا. (سامي) مئندي چيلو.

● مئندرا - چاهو. نشان. سڪو ناچ ۾ آڱريون

ڪنهن خاص نموني علائقن جي حالت. هٿ يوگ ۾

بدن جي ڪي خاص اسٽاڻ. وار مارگين جي

ڌرم ۾ پوريون يا ڪچوريون وغيره ڪاڌي

جون گول شيون. (گاجرا).

● مئندرات (ث): ٿ. (سن: مئندرا = چٽلو)

ڪهڙي يا ڪوڏر ۾ گهڻن وجهن وارو ٿڻڪ -

ٻاهو. (راه).

● مئندرائي: ۽ مئندرائيون (ل): ٿ. ڪنهن

ون يا ٻوٽي جو (زمين ۾ هنيل) قلم.

● مئندراسي (ث): ڏ. پيرت پيرن جي سٽ جو

هڪ قسم.

● مئندرائي: اسم خاص. بکڻي ٻلوچن جو

هڪ قبيلو - هڪ ذات جو نالو (اڪثر اتر سرحد

سند حيدرآباد ۽ سکر ۾).

● مئندرائي پور: اسم خاص. تعلقي جيڪب آباد ۾

هڪ ديهه جو نالو.

● مئند رَج: صفت. (ع. درج) درج ڪيل.

داخل ڪيل - ليڪيل - چاڙميل (حساب ۾).

(اصهي).

● مئندائي: ۽ مئندائيون: ٿ. هليڪائي.

گهٽتائي. مٿاهي - خرابي - ٻڄڙائي. بددي.

منگهراڻي - بد نيتي دشمني - وير.

● ”ڪيسڙي جو ڏس نه ڏيو

مون کي لڳندي ڏاڍي مئندائي“

(غلام شاه).

● مئند خواهه ۽ مئند خواهه: ڏ. صفت پيرائي

چاهيندڙ - ٻئي لاءِ خرابي گهرندڙ. مٿ گهرو -

بد نيت - دشمن - ويري.

● مئند خواهي: ۽ مئند خواهيون: ٿ.

منگهراڻي - بد نيتي - دشمني - وير. مدائي - ٻڄڙائي.

● مئند مئند: ظرف آهستي سان - ڏيمائي سان -

نرمائي سان - هوريان - آهستي.

● مئندو ۽ مئندا: ڏ. صفت. خراب - ٻڄڙو -

پتڻ - مئند سٺ. ڀرو. جهڪو - گهٽ - هڪو.

(ٿ. مئندي ۽ مئنديون).

● مئندو گهرڻ: ٻڄڙو گهرڻ. خراب گهرڻ.

ٻئي لاءِ خرابي چاهڻ. بد خواه ٿيڻ.

● مئندو مئنگڻ: مئندو گهرڻ.

● مئند: ڏ. (سن: مئند = شراب) شراب - دارون -

مئند - مئند - مئند.

● مئند ۽ مئندون: ٿ. موسم - رت - مئند.

وقت - زمانو - سمو.

● مئندائيتو ۽ مئندائتا: ڏ. صفت. موسم وارو -

موسم جو - رتائتو - موسمي - مئندائتو - وقتائتو -

وقت وارو - وقت جو - مهلائتو.

● مئند جون ٻڌائين: تڙ جواب ڏيڻ. سخت

لفظ ڳالهائڻ. ڪاريون ڏيڻ - بد شد ڳالهائڻ.

● مئند ڪرڻ: ڪجهه به حاصل نه ٿيڻ.

● مئندار ۽ مئندار: ڏ. صفت. مئهن دار.

دلال. ڪنجوس.

● مئندارڙي: اسم خاص. بروهي ٻلوچن جو

هڪ قبيلو. (ت. ٻلوچستان).

● مئند رَ ۽ مئند رَ: ڏ. (سن). جاء - گهر -

حويلي. آستانو - ٽڪيو. عبادت جي جاء. ٻوچاهاٺ

● مُندَرَن (ت) مصدر. جادو۽ رستي مُندَن.
 ● مُندَرَن ۽ مُندَرَن (سن. مُندَرَن = منڊي).
 چلو. مُندَرَن. مُندَرَن.
 ● مُندَرَن ۽ مُندَرَن يون ۽ ت. و نڌيل رک
 جي ٿالهي - ٽنگ ڪيل رک جي ٿالهي.
 ● مُندَرَن ۽ مُندَرَن (ت) ۽ ت. سونارن
 جي هڪ اوزار جو نالو. روات جهڙو ٺاهيل چانديءَ
 جي تندن ڇڪڻ لاءِ ٽنگن وارو هڪ اوزار.
 ● مُندَل ۽ مُندَل ۽ ت. وچائڻ جو ساز - منڊل
 ● مُندِي ۽ اسر خاص. هڪ ذات جو نالو.
 (اڪثر حيدرآباد سنڌ ۽ خيرپور ميرس ۾).
 ● مُند ياري ۽ اسر خاص. لس پيلي طرف هڪ
 ٽئين جو نالو
 ● مُند ۽ ت. (سن. مُند = ميناج) ميناج - ميٺ -
 مينان - ميناس - شيريني. سواد - لذت. (ن - ب).
 ● مُند ۽ مُند ۽ ت. (سن. مُند = شراب).
 مُند = ماکي. شراب - مڌ. ماکي - شهد. (سن.
 مُند = خراب) خراب بانس - بدبوءِ ڏپ - ڇٽ.
 ● مُند ۽ مُندُون ۽ ت. (سين. مُڪندا). ننڍي
 نوجوان زال واسطي عزت ڀريو لفظ. سهڻي نوجوان زال.
 زال - ناري - عورت. پوروڙي زال - وسوڙل زال -
 گهٽ عقل واري زال - سادي مياڻ واري زال.
 ● مُنداڻو (ت) ۽ اسر خاص. گاهه جو هڪ قسم.
 ● مُنداوا ۽ اسر خاص. تعلقي ميني ۽ ۾ هڪ
 ديهه جو نالو.
 ● مُندَر (ڪ) ۽ ت. بکي گهڻيون جو هڪ نالو.
 ● مُندَر ۽ مُندَر (ت) ۽ ت. چنڊ - چنڊرما -
 ماعتاب.
 ● مُندَر ۽ مُندَر ۽ ت. صفت. (پرا: مُندَرِي.
 سن. مُندَر + ر + ڪ = مندر = بندرو). چوڻي
 قد وارو - ڊيڻو - ڊمي - چوڻو - چامڙو - بندرو -
 چوڻو - دودڙو - ڊمڪو - ڊمي.
 "ڪنهن کي ڊگهو منڌرو نه چئي،
 ڪنهن کي نه آڙاري غريب."
 ● مُندَرائي ۽ مُندَرائيون ۽ ت. چوڻو قد -
 چامڙائي - بندرائي.

● مُندَرُو ۽ مُندَرُو (ت) ۽ ت. صفت. ڀڙو -
 ڀرو - مست - ڪاهل - ٽوٽي - آسي.
 ● مُندَرِي ۽ اسر خاص ڪاڇي جي جبلن ۾
 هڪ ڍويءَ جو نالو. ڏاڙهيالي چوڻو.
 ● مُندَل ۽ مُندَل ۽ ت. صفت. (منجهڻ.
 مصدر مان) منجهيل - پريشان ٿيل - وائڙو - حيران.
 ● مُندُو ۽ مُندا (ڪ) ۽ ت. ڪپڙي جو هڪ قسم.
 ● مُندُو ۽ مُندا ۽ ت. صفت. ڀرو - ڀلو - مست.
 ● مُندُو ۽ ڪلهوڙو ۽ اسر خاص. تعلقي ڳڙهي ياسين ۾.
 هڪ ديهه جو نالو.
 ● مُندَرُو ۽ مُندَرُو ۽ ت. (سن. مُند =
 ولوڙن). ڪير ولوڙن لاءِ ڪاڻ جو هڪ اوزار.
 منڌي - جهڙو. ڪورين جي ٽاڇيءَ ڪڍڻ جو اوزار.
 نشان جو هڪ قسم - ضرب جو نشان. گاهه جو
 هڪ قسم. منڌر ڀڙو.
 ● مُندَرِي ۽ مُندَرُون ۽ ت. (سن. مُند =
 ولوڙن). منڌرو. وڏو جهڙو - مانڌائي.
 ● مُندَرِي ۽ ت. وڏي منڌي - بيهي ولوڙن واري
 مانڌائي - وڏو منڌرو.
 ● مُندَرِي ۽ سَنَ ڪَرَن (ل). شاديءَ ۾ لائڻ
 بعد گهٽ ۽ ڪنوار جي مٿي تي منڌي چڻي.
 ڳاڻڻ سان ساڻ جي هڪ رسم ادا ڪرڻ.
 ● مُندَرِي ۽ مُندَرِي ۽ ت. منڌي - مانڌائي -
 منڌرو.
 ● مُندَرِي ۽ مُندَرِي ۽ ت. منڌرو.
 ● مُندَرِي ۽ ت. (سن. مُندَر = سينگارڻ). اوساريءَ
 جو هڪ قسم (جنهن ۾ ڪاٺيون کڙيون ڪري
 انهن جي وچ ۾ سرون پريندا آهن، ماڙيءَ جي
 ديوار به ائين ٺاهيندا آهن، منڊ جي ٽولھ اٽڪل
 ساڍا ٽي انچ ٿئي، ۽ تبلي ۾ به ٽولھ ۾ انچ ٿئي.
 سِر آڀي رکجن ۾ اڇي) اڏاوت. ٺاهڻ. ابتدا -
 شروعات. منڊان (سن. مُندَر = ڇڻ) ٽنگ ڀڳل.
 هٿن جي حال - منڊائي. منڊي ڪا شيءَ.
 "اندو ونجي، منڊو ونجي، پر ننڍو ونجي." (چوڻي).
 (ڏ). ٻائيءَ جي ٻڪيءَ جو هڪ قسم. ڀرت جو
 هڪ قسم. (ڪ).

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. اڏاوت - اڏپ. ٿوري وقت لاءِ ٺاهيل ڪچي جاء - مَنڊَ پَ.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ڏ. (سن. مَنڊَ پَ) جادو - منتر - سحر - ڪامن - افسون - ٿوڻو - طلسم - چاڻا. ٿوڻو - ڦيڻو - ٿوڻو ڪو. جهاز. چار قدامي. پڪين قدامن جو چار. سڀاء - سانڍاڻ - ٽڪسات. اٽڪل بازي (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) هڪ ٽنگ پڳل هٿن سبب هڪ ڀير کان لوڏو کائي هلڻ جي حالت - مَنڊَ پَ. مَنڊَ ڪاڻ. مَنڊَ پَ هجڻ جو عارضو. (صفت). مَنڊَ ڪ - لنگڙائي.

● "انڌ هجي مَنڊَ هجي، ڀر نڍ هجي" (چوڻي).

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : جادو ڪرڻ. اٽڪل ڪرڻ. ٽڪسات ڪرڻ. چار پڪيڙڻ.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = مَنڊَ پَ) هٿ ۾ ڀا ڪن ۾ پائڻ جو ڪم - مَنڊَ پَ. مَنڊَ پَ - ٿوڻو. مثل مَنڊَ پَ جي چوڻين ڏينهن تي سندس عزيزن کي ڪارائيل ڪاڏو.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ڪ. ڏ. ڪهاڙيءَ جي ڳٽن وجهڻ وارو حصو - ڀاهو.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ڏ. (سن. مَنڊَ پَ = مَنڊَ پَ) ڪاڻ جا والا يا چٽلا (جي جوڳي فقير ٻانهن يا ڪٽن ۾ ٻائڻ) - مَنڊَ پَ. (رام ڪٽي).

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ڏ. (سن. مَنڊَ پَ = مَنڊَ پَ) سينگار اڏپ - اڏاوت. شروعات. مَنڊَ پَ.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ڏ. مَنڊَ پَ - مانڊاڻو.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : اسم خاص. تعلقي ٺٽي ۾ هڪ ڏيهه جو نالو.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : مصدر. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) هڪ ٽنگ مان ٿورو لوڏو کائي هٿن - مَنڊَ ڪاڻ. (مَنڊَ پَ - مَنڊَ پَ - مَنڊَ پَ).

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ڏ. (سن. مَنڊَ پَ = مَنڊَ پَ) مَنڊَ پَ (سينگار) اڏپ - اڏاوت. ٺاهڻ. ماڻهن جي ويهڻ لاءِ ٿوري وقت لاءِ ٺاهيل ڪچي جاء. سينگاريل جاء (جنهن ۾ جهنڊيون وغيره لڳل هجن) - پندال. شاميانو - ٽنڊو - خيمو. ويڏي پڙهڻ لاءِ (سينگاريل) ٺهيل جاء. (ٺ).

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ. مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ. مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ. مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ. مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ. مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ. مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ. مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ. مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ. مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ. مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ. مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ. مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ. مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ. مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ. مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ. مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ. مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ.

● مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ. مَنڊَ پَ ٻَڌَ : ٺ. (سن. مَنڊَ پَ = پڇڻ) مَنڊَ پَ.

● مَنڊو دائرو: اسم خاص. تعلقي رهڙيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مَنڊو ۽ مَنڊا (ت). ذ. شاديءَ کان اڳ گهوڻين طرفان نيات کي کارايل ماني.

● مَنڊِي ۽ مَنڊِيُون: ث. (سن. مَنڊِي = سينگارڻ). ڪچي اڏاوت. بازار. مارڪيٽ - مالڪيٽ. واپار ۾ مکيه شهر (خاص ڪري اناج لاءِ). وارن جي گهنڊي - لٽ - چڱ.

● مَنڊِي (ڪ). اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● مَنڊِي ۽ مَنڊِيُون: ث. (سن. مَنڊِي + ڪا = مَنڊرا = مَنڊِي). زيورن جو هڪ قسم - اگر ۾ پائڻ جو هڪ زيور - آڱوڻي.

● مَنڊِيءَ ۾ ٽيڪ ٿيڻ: ڪُپِي وڃڻ - ٺهڪي ٺهڪي بيهڻ.

● مَنڊِيُون پائڻ: اگرين ۾ آڱريون وجهي زور ڏيڻ. چنبا وجهڻ. قابو ڪرڻ. جهلڻ. هٿ ادب جا ٻڌڻ. آزيون نيزاريون ڪرڻ - ويٽي ڪرڻ - منت ڪرڻ.

● مَنڊِيُون پَوڻ: گيڙيون پوڻ. (گجرا).

● مَنڊِي ۽ مَنڊِي: ذ. (پرا. مَنڊِي. سن. مَنڊا. پالي. مَنڊا = مَنڊو) مَنڊو. منهن. اڳيون حصو - اڳياڙي - مَنڊو - مَنڊو. مَنڊو - مَنڊو - چوٽ - چوٽي - سير. شروعات - آرٽيپ - ابتدا. شروع ٿيڻ.

وارو هنڌ - آوائڻ - اڳياڙي (ڪتاب جو) ديباجو - مقدمه - اڀياس - پومڪا - مهاڳ. بنياد - مول. پاڙو.

پيدائش - پنهائي. ڏر - ڪير. مَنڊو - مَنڊا - مَنڊو. تهن مان جدا ڪيل جتو. پامو ڪهاڙيءَ جو. مَنڊو - مَنڊو - مَنڊو (ڪاڻ ۾). (صفت).

مڪيه - وڏو - خاص - گرو - آچو - بلڪل خاصو مَنڊو. مَنڊا مَنڊو ۽ مَنڊا: ذ. صفت. ظرف.

شروع کان - اصل کان - ڏر کان - ڌران - ڌرانو - آوائڻي - ابتدائي - شروعاتي. اصلوڪو - اصلي - اصل - پراڻو - پهريون. اصلائو. بنيادي - پيدائشي - موروثي. طبع زاد - جنسي. جهوني زماني جو - قديم - پراچن - اڳوڻو.

● مَنڊِي: مصدر. (پرا: مَنڊ (اي)). سن. مَنڊِي (ني) = بند ڪرڻ) بند ڪرڻ - پورڻ - بند ڪرڻ. سوکيو ڪرڻ. تالو ڏيڻ. ڀڙڪڻ - روڪجڻ. قيد ڪرڻ - بند ۾ وجهڻ. (سن. مَنڊِي). جادو هڻڻ - منتر پڙهڻ - ٺوٺو ٿيڻو رکڻ - جهاز وغيره پڙهڻ - ڪامن ڪرڻ. منتر پڙهي ڪنهن ڪم ۾ حرڪت وجهڻ. آکا هڻي ڪنهن ڪم کي روڪڻ. منتر سان نانگ وغيره کي هٿ ڪرڻ. ڪنهن کي ڊر ۾ آڻڻ - ڦاسائڻ. (سن. مَنڊِي = ڪوڙڻ). مَنڊِي يا چيلي جو مَنڊو ڪوڙڻ - چڱو ڍڻ. واراهڻ. وار ڪوڙڻ. (سن. مَنڊا = مَنڊِي). مَنڊو (مَنڊِيءَ واري) هڻڻ - ٺوٺو هڻڻ. لاک مهر سان بند ڪرڻ. (مَنڊِي - مَنڊِي - مَنڊِي).

● مَنڊِي ۽ مَنڊِي: ذ. بندش - پور - قيد - روڪ - مات چٽ - خاموشي - صبر.

● مَنڊِي جڻ: مصدر. بند ٿيڻ - پورجڻ - قيد ٿيڻ - روڪجڻ.

● مَنڊو ۽ مَنڊا: (سن. مَنڊِي = پيڇڻ). هڪ ٽنگ پگڙ - چنگه پگڙ - هڪ پير کان ٿوڌو کائي هلندڙ - لنگڙو. لنگو. (ث. مَنڊِي ۽ مَنڊِيُون).

● مَنڊِي ۽ مَنڊِيُون: ث. مَنڊِي هجڻ جي حالت - مَنڊِي.

● مَنڊو ڪرڻ: هڪ ٻي ڪمان جڏو ڪرڻ - پڪار ڪرڻ.

● مَنڊو ۽ مَنڊا: ذ. (سن. مَنڊا = مَنڊِي) چلو. ڪن يا هٿ ۾ پائڻ جو لوهي يا ڪاڻ جو وڏو چلو. والو. ڪنگڻ. ڏنڻ وارو ڪنگڻ. ڪڙو - ڪنڊو. مَنڊا - مَنڊا.

● مَنڊا پائڻ: ڪڙا چاڙهڻ - قابو ڪرڻ. "مَنڊا پائڻ من ڪي، ڪن نه ڪٽائج". (جان علي لغاري).

● مَنڊا چاڙهڻ: مَنڊا پائڻ. "مَنڊا هر مڇ من ڪي، ڪن نه ڏيارج چير". (جان علي لغاري).

● مَنِيءُ ڪَـرَنَ: شروعات ڪرڻ - ابتدا ڪرڻ - جَوَ چٽڻ. تهن مان جَوَ جدا ڪرڻ.
● مَنِيءُ اَنئون: ظرف. اصل کان - اوائلي - ابتدائي - اصلي.
● مَنِيءُ نَ: مَنِيءُ نَ: ذ. صفت. سست - ڊلو - ڊرو - مينڊو. مانيو. نيسڏو - نه مڃندڙ - ٻي چيو - نير - ڊنر. اندر جو کوٽو، ٻي ٻاهران ساڙو ڏسجن ۾ ايندڙ - اندر کوٽو - ڪنڊو.
● مَنِيءُ ٺاڻي: ٺ. سستي. ڍرائي. ڪنڊائي. اندر کوٽائي.
● مَنِيءُ ٺو: مَنِيءُ ٺا: ذ. صفت. مانيو. ڊلو - ڊرو. سست - ڪاٺ.
● مَنِيءُ نَ (ت): مصدر. ڳالهه بند ڪرڻ - بس ڪرڻ. ڪٽڻ - ڪٽڻ - ڪاڏڻ - وڌڻ.
(منڊبو - منڊبندو - منڊيل)
● مَنِيءُ جسي: ٻوٽو (ت): بند جسي ٻوٽو - روڪجي ٻوٽو. هيسجي وڃڻ.
● مَنِيءُ ۽ مَنِيءُ: ذ. (سن. مَوڙڏن = مَنِيءُ) مَنِيءُ - منهن - سير - چٽو. (آصفي). مستطيل جو ٺنڊو پاسو - ويڪرو. ٻيون پاسو. ڪلهو. ذ. مڇيءَ جو هڪ قسم (ڪارڙڻ چيلرن سان ست ٻيڙي ڏيکھ ٻه کان اڍائي انچ). صفت. (سن. منڊ = ڊلو) مَنِيءُ - لمو. ڊلو (گاجرا).
● مَنِيءُ ي: مَنِيءُ يُون: ٺ. (سن. مَوڙڏن = مَنِيءُ) مَنِيءُ - سير - سير - سيسي. ڪنڊو. مرچن جي ٺڙ. (ت) هڪ مڇيءَ جو قسم (ڪارڻ چلرن سان سيسي گول ٺڙ منهن هڪ جهڙو ڏيکھ اڌ فوٽ کان ڏيڍ فوٽ تائين اڪثر ساريال ٻوڪ جي ٻيٺ ٺاڻي ۾ ٿئي).
● مَنِيءُ ي ڀڄڻ: ڪنڊ ڀڄڻ - سري مروٽڻ.
● مَنِيءُ يري: مَنِيءُ يريُون: ٺ. (سن). ڇانلو هڻي پکڙندڙ ول جو هڪ قسم - دوا طور ڪم ايندڙ ول.
● مَنِيءُ مو: مَنِيءُ ها (ٺ): ذ. چٽو - ڪڙھ - چٽو.
● مَنِيءُ ي: ڪوڙ (ٺ): ٺ. شاديءَ جي ٻڪي ڪرڻ لاءِ ڪهڙين جي ڪنوارين کي ڏنل موڪا. سانڀانو.

● مَنِيءُ ۽ مَنِيءُ يُون: ٺ. م. بحرن جي اصطلاح ۾ مڇيءَ مارڻ جي ڪڙهيءَ جو هڪ حصو - مَنِيءُ (ن - ب).
● مَنِيءُ ۽ مَنِيءُ (ت): ذ. ڪڙهيءَ جو هڪ عضوو - ٻين کي سڪ ڪرڻ لاءِ ڪاٺيءَ جو گول چٽو - ڪوڙ کي جي ڳڻ ۾ تار يا ڪاٺيءَ جو ٻيل ٽڪرو (ٻڪي سينگ ۽ مَنِيءُ جي وچ ۾ ڦاسندو آهي).
● مَنِيءُ ۽ مَنِيءُ: ذ. صفت. ٺوڙھو - گنجو - روڏو. "مَنِيءُ وڃي ڪنڪر" تون مَنِيءُ ڪوڏ نهار" (شاهه ڪريم).
● مَنِيءُ ۽ مَنِيءُ: ذ. مَنِيءُ يا ڪاٺيءَ جي تصوير - مَوڙ (ت).
● مَنِيءُ ي: مَنِيءُ يُون (ل): ٺ. گول. ٻيڙو (چنڊ جو).
● مَنِيءُ ي (ک): ذ. گاهه جو هڪ قسم.
● مَنِيءُ ي: مَنِيءُ يُون: ٺ. مَنِيءُ جو هڪ ڍاءُ - مَنِيءُ ي. (ل). چالاڪي - حيرت - ڪيڏو. مَنِيءُ ي (گاجرا).
● مَنِيءُ يُون: ذ. ڀڄڻ: چالاڪي ڪرڻ - حرفت ڪيڏڻ - اٽڪل بازي ڪرڻ.
● مَنِيءُ ي: مَنِيءُ يُون: ٺ. (ع) جاءِ نزول - نازل ٿيڻ جي جاءِ - لهن يا ترسڻ جي جاءِ - مسافريءَ ۾ ٽڪر پيچڻ جي جاءِ - ڏاڍي جي جاءِ - منزل گاهه - ڏاڍو - پاڻو. سرڪاري عملدارن ۽ سندن عملي جي رهڻ جي جاءِ. سراءِ - مهمان سراءِ - مسافرا - ٽڪاڻو - ٽڪاڻو. گهر - خانو - جاءِ - مسڪن - مڪان - مقام - رهاڻس گاهه - آستانو - جڳھ - هنڌ. مسافريءَ جي رستي جا مقرر ٿيل نشان. هڪ ڏينهن جي مسافري درجو. حالت - اوستا - گت - ڪيميت. ٻيڙين، گاڏين يا آڻن جو انداز. نوڙيءَ جو هڪ قسم. (گاجرا).
● مَنِيءُ ي: مَنِيءُ يُون: ٺ. ظرف. آهستي آهستي - ڏيري ڏيري. درجي بدرجي. ڏاڪي به ڏاڪي.
● مَنِيءُ ي: ٺ. درجو. ڏاڪو. طبغو. مَنِيءُ يُون ڏاڪو. وڏو درجو. مرتبو.

رد ڪيل - ميٽيل - ريٽيل - ڪاٽيل - ڪاٽا ڪيل -
ڪاٽيل - نُسُخ ڪيل - روڪيل - مٽروڪ - ناچانو -
بي قاعدي .
= مَنَسُوخ ٿيڻ : رد ٿيڻ - موقوف ٿيڻ - ڪٽجڻ -
ڪاٽا ٿيڻ - مٽروڪ ٿيڻ - نامنظور ٿيڻ - ناهال
ٿيڻ .
= مَنَسُوخ ڪرڻ : رد ڪرڻ - ڪاٽا ڪرڻ -
ڪاٽڻ . ناهال ڪرڻ - بي قاعدي ٺهرائڻ . روڪڻ -
بند ڪرڻ - مٽائڻ .
= مَنَسُوخي ۽ مَنَسُوخيُون : ٿ . نيورتي -
ڪاٽ - چاٽ - ناهالي - نامنظوري .
● مَنَسُ ۽ مَنَسُ : ڏ . (پرا . مائسُو) مَنَسِيَه
= مائهو (مائهو) آدمي - انسان - ماس - بشر -
مَنَسُڪ . مرد - مَرس - پُرش . گهر وارو - پستار -
پتي - خاوند - شوهر - ڪانڌ .
● مَنَسَمَا ۽ مَنَسَمَانُون : ٿ . (ع . مَنَسَمَا : سن .
مانس = اڇا) . خيال پيدا ٿيڻ جي جاء . ارادي
پيدا ٿيڻ وارو هئڻ - دل . ارادو - اڇا - خواهش -
مريض - سٽ - ڪامنا - رُجي - لاڙو - رغبت . نيم -
مقصد - مطلب - مراد . خيال - ارادو . معنيٰ - ارڻ .
سبب - باعث - ڪارڻ .
● مَنَسِي ۽ مَنَسِي : ڏ . صفت . (ع .)
آغاز ڪندڙ . پيدا ڪندڙ . پنهنجي دل سان
ڳالهه ڪندڙ . (آصفيه) . ڪاتب - محرر - ليکڪ .
انشا پرداز . لکپڙهه ڪندڙ - ڪلارڪ . مضمون نگار -
خوش تحرير - خوش قلم . (آصفيه) .
= مَنَسِيگيري ۽ مَنَسِيگيرِيُون : ٿ . لکپڙهه
جو ڪم - محرري - ڪلارڪي .
= مَنَسِيَانو ۽ مَنَسِيَانا : ڏ . صفت . منشيءَ وارو -
منشيءَ جو - منشيءَ جهڙو .
● مَنَسِيائي ۽ مَنَسِيائي : اسر خاص . آڏواڻي هندن جو
هڪ ٻارو .
● مَنَسَب : ڏ . (ع . نَسَب = هن ڪپايو) .
قائم ٿيڻ جي جاء . رتبو - عهدو - هڏوي . خدمت -
ڪم - ڊيوٽي . منصب جي ڪورٽ - ڪچهري .
حڪومت . عميلي . (آصفيه) .

= منزل ڪٿڻ : اڳتي هلي - قافلي جو هڪ
هندان روانو ٿيڻ - منزل پڻ - ڪوچ ڪرڻ .
= منزل ڪاهه ۽ منزل ڪاهه : منزل ڪاهون :
ٿ . منزل ڪرڻ جو هئڻ - منزل . ڀاو - آستانو .
= منزل مارڻ : مهم طئي ڪرڻ - پتند وڌڻ .
مشڪل حل ڪرڻ .
" منزل مارڻ پوئتي ٺهرڻ ، اهو عيب آڻڻ "
(ڪبير شاهه) .
= منزل مَنَسُوڊ : ڏ . مريضه واري جاء .
ارادي جي تڪميل وارو هئڻ . حد - ٽيسٽ -
ٺيڪاڻو - توڙ .
= منزل ٺاڙ : ڏ . صفت . منزل وارو - درجي وارو -
ڏاڪي وارو - طبقي وارو . ساڙيءَ وارو . مشلا :
" دو منزلو ٿي منزلو وغيره "
= منسُر لبي ۽ منسُر لبي : ڏ . صفت . گهڻو
پنڊ ڪندڙ - منزلون هڻندڙ . اڻ ٿڪ - مسافريءَ
جو ڏاڍو .
● مَنَسُ : ڏ . (سن .) گوشت - ماس - مائس - ماه .
● مَنَسِيَا ۽ مَنَسِيَانُون : ٿ . (سن .) مائس .
(ع . مَنَسَمَا = اڇا) اڇا - خواهش - مَنَسَمَا - مطلب -
ماد - مقصد - چاهه - آس - ٽمنا - آسا - آشا . مرضي -
ارادو - نيت . (آصفيه) .
● مَنَسِيڪ ۽ مَنَسِيڪ (ل) : ڏ . صفت . (سن .)
مَنَسِيڪ = دل وارو . دل کي سک ڏيندڙ . دل وارو -
روح وارو - خيال وارو - وڻندڙ - محبوب - دلبر .
● مَنَسِيڪائي : اسر خاص . هندن جي هڪ
ذات جو نالو .
● مَنَسِيڪ : ڏ . صفت . (ع . مَنَسِيڪ) . لڙعي
م پويڻ - پوئس . ڳنڍيل . (ع . ا . ڊ) .
● مَنَسِيڪائي : اسر خاص . (ع .) بني اسرائيل
قوم جي لاءِ مٿان آسمان تان لٿل ڪاڏو .
● مَنَسُوڊ : ڏ . صفت . (ع . نَسَب) نسبت ڪيل -
متعلق . واسطو رکيل - لاڳاپو رکيل - تعلقدار -
لاڳاپيدار . (آصفيه) . ڪنهن ڏانهن اشارو ڪيل .
● مَنَسُوخ : ڏ . صفت . (ع . نَسَخ = هن رد
ڪيو) . ڪڍيل - پري ڪيل . نابود ڪيل .

خوش ڪلامي - خوش بياني. هڪ علم جو نالو -
صحيح دليل آڻڻ جو علم - علم منطق - ترڪ ناستر -
نيلي وديا قاعدي جو بحث.
- مَنطِيقِي: ذ. صفت. منطق جو - منطق وارو.
ترڪ نامتري.

● مَنطِقُو: مَنطِيقَا: ذ. (ع. منطقہ > منطق
= ٻڌو) علم جاگرافي موجب ڌرتيءَ کي پنجن
طبعي ٻڌن مان هر هڪ ٻڌو - ڪمر بند - ٻڌو.
- مَنطِيقَتُ الجُرُوج: ذ. برجن جو گهيرو.
راسچڪر - رويو.

● مَنظَرُ: مَنظَرًا: ذ. (ع. نَظَر). جاءِ نظر -
آڳ - چشم. نظر. نگاه - ديد. اک جو ڪوهو.
چهرو - رخ - صورت - شڪل. (أَصْفِي). نظر گاه -
سير گاه. جلوهر گاه. تما سگاه. نظارو - ڏيک -
ڏيکاءُ - لقاء. مطمح نظر - حد نگاه - حد نظر -
انتهاء نظر. (أَصْفِي).

● مَنظُورُ: صفت. (ع. نَظَر). نظر ڪيل -
ڏنل. پسند ڪيل. قبول ڪيل - مڃيل - تسليم ڪيل.
اقرار ڪيل. اجازت ڏنل. بحال ڪيل. بجا آندل.
- مَنظُورُ تَيِّن: بحال ٿيڻ - قبول ٿيڻ.
- مَنظُورُ ڪَرْنُ: قبول ڪرڻ - بحال ڪرڻ.
تسليم ڪرڻ. مڃڻ. اجازت ڏيڻ.

● مَنظُورُ نَظَرُ: صفت. پسندیده نظر. اکين
کي وٺندڙ. مقبول - پسند - قبول. پيارو. معشوق.
- مَنظُورِي: مَنظُورُ يُون: ٿ. پسندي -
بحالي. اقرار - قبوليت - احابت. رضا - رضامندي -
مرضی. موڪل - اجازت. آگيا - پروانگي - اختيار.
(أَصْفِي).

● مَنظُورُ: صفت. (ع. نَظَر). نظر ڪيل -
ٻڌل. گنڍيل. شعر ۾ آندل - علم عروض جي بحر
يا وزن ۾ آندل.

● مَنعُ: مَنعُون: ٿ. (ع. رُك). روڪ - ٻڌل -
جهل - اڪ - ور گهن - پَنڪ - ڀڳ - ڀڄڪڙي -
رندڪ - اڙڪو - اٽڪاءُ - ڇيڏڪ. ممانعت. انڪار.
- مَنعُ ڪَرْنُ: روڪڻ - جهلڻ - ٻڌڻ -
ممانعت ڪرڻ. انڪار ڪرڻ.

● مَنصِيفُ: مَنصِيفًا: ذ. صفت. (ع. يَصِفُ
= اذ). انصاف ڪندڙ - نياءُ ڪندڙ - عادل - جج -
ماجسٽريٽ - قاضي - مفتي - نياءُ ڪار. امين - ڏياڪر -
حڪم - ثالث - سرپنج. راءِ ڏيندڙ - وچ وارو.
- مَنصِيفَتَانِه: صفت. انصاف جو - انصافا -
انصاف روءِ - واجبي - حقي - جائز.

● مَنصِيفُ مِرَاجُ: ذ. صفت. انصاف پسند -
ڏياڪري - عادل - حق گو.
- مَنصِيفِي: ٿ. انصاف - نياءُ - نياءُ ڪاري.
ڏياڪري - ثالثي - امينتپ. سچائي - رهندائي -
ڏياڪرائي - امانت - نيبرو - فيصلو.

● مَنصُوبُ: صفت. (ع. نَصَبَ = هن ڪٺايو)
آپو ڪيل - ڪوڙيل - بهاريل - ڪٽڙو ڪيل -
قائم ڪيل. (أَصْفِي).

● مَنصُوبُو: مَنصُوبًا: ذ. (ع. مَنصُوبَتِه >
نَصَبَ = هن ڪٽڙو ڪيو) ٻر ٻيا ڪيل شيء -
بهاريل شيء. ڪنهن ڪم کي بهارڻ يا پوري
ڪرڻ جي تدبير - حڪمت - دانائي. پنج گهٽڙ.
سوچ - ويچار. جيڪت - آهائ. قصد - ارادو - منشا -
خواهش. رت - ناهه - تجويز - سڀا. صلاح.
سازش - فتنو - ڏڦڙ - بغاوت - ڦڙو.

● مَنصُوبُو ڪَرْنُ: ارادو ڪرڻ - سڀت ڪرڻ.
تدبير ڪرڻ. ڪنهن جي خلاف ڪجهه رت وٺڻ.
سازش ڪرڻ - فتنو ڪرڻ - ڦڙو جا ڳاڻڻ.

● مَنصُورُ: صفت. (ع. نَصَرَ = هن مدد ڪئي)
ياري ڏنل - مدد ڏنل - هراهي ڪيل - سهائتا ڏنل.
(أَصْفِي). نصرت ڏنل - مظفر - فروز مند - فتح مند -
فخرياب - سويارو. (أَصْفِي) (اسر خاص). هڪ
مشهور صوفي درويش حسين بن منصور، جنهن
انالحق جو نعرو هنيو. (أَصْفِي).

● مَنصُوجُ: ذ. دوا طور ڪم ايندڙ ٻسارڪي
وڪر جو هڪ قسم. ڪاڙهو - جوشاندو.

● مَنطِيقُ: مَنطِيقًا: ذ. (ع. تَطَبَّقَ = هن
ڳالهائڻ) ڳالهائڻ. منطق - ڪوٺائي. ڳالهه -
گفتگو - سخن - گفتار. ڳالهه ٻولهه - بات چيت -
ٻول چال. تملظ - لهجو. (أَصْفِي). فصاحت.

● مَنعَ نامو ۽ مَنعَ ناما: روڪ جو اطلاع -
جهڙو نامو.
● مَنعَ مَنعَ: صفت. (ع. عَقَدَ). پَنَدَنڌڙ -
گَنديَنڌڙ - ملائِيندڙ - جوڙ ڪَندڙ. (أَصْفِيه).
مقرر ٿِيندڙ.
● مَنعَ مَنعَ آباد جا گيرَ: اسم خاص. تعلقي
گڙهي ياسن ۾ هڪ ديھ جو نالو (لست).
● مَنعَ مَنعَ: ث. (ع. تَفَتَح) فائدو - نفعو.
● مَنعَ مَنعَ: صفت. (ع). ڪُت ڪيل - گهٽ
ڪيل - ڪاٺو.
● مَنعَ مَنعَ نيشاني: ث. الجبرا جي اصطلاح ۾
ڪاٺو جي لشاني.
● مَنعَ مَنعَ (ث): ڏُت جو هڪ قسم.
● مَنعَ مَنعَ: صفت (ع. نَقَش) نقش و نگار
ڪيل - چيٽ ڪڍيل - چيٽيل.
● مَنعَ مَنعَ: صفت. (ع. مَطْع) قطع ڪيل -
چڏا ڪيل - وڍيل.
● مَنعَ مَنعَ: ذ. (ع. نَقْل) نقل - بيان. (صفت).
نقل ڪيل.
● مَنعَ مَنعَ: اسم خاص. گورچاڻي بلوچن جو
هڪ قبيلو.
● مَنعَ مَنعَ: ذ. صفت. (ع. انكَار) انڪار
ڪيل. جنهن کي ڏسي سڀڪو انڪار ڪري.
مڪروھ - خراب - ناشائستو. قبيح - کوٺو. معيوب.
زُہُون.
● مَنعَ مَنعَ مَنعَ: ذ. صفت. انڪار ڪندڙ -
لاڪار ڪندڙ - ناڀري واريندڙ - نه مڃيندڙ - انڪاري -
رَد ڪندڙ - ناڪاري. شرع جي خلاف. خدا جي
خدائِيءَ کي نه مڃندڙ - ناستڪ - ڏهريو -
نير ايشور وڌي. (اسم خاص). قبر ۾ ٻچا ڪندڙ
هڪ فرشتي جو نالو.
● مَنعَ مَنعَ ٿِيَن: انڪاري ٿيڻ - ڦيري وڃڻ.
انڪار ڪرڻ - نه مڃڻ - ڪافر ٿيڻ.
● مَنعَ مَنعَ نڪيرَ: اسم خاص. مسلمانن جي
اعتقاد موجب مري ويل ڪسان قبر ۾ ٻچا ڪندڙ
پن فرشتن جا نالا.

● مَنعَ مَنعَ: ذ. صفت. (ع). پَنگَل - شڪستہ -
ٽٽل - زُہُون. (ع. ا. ڊ).
● مَنعَ مَنعَ مَنعَ: ذ. صفت. نوڙت ڪندڙ -
نياز ڪندڙ - نياز وارو - ٺيھنو.
● مَنعَ مَنعَ: صفت. (ع). نڪاح پيسل -
نڪاح ڪيل - نڪاحيل - اها عورت جنهن سان شرع
موجب نڪاح ڪيو ويو هجي - زوجہ - زال -
استري. گهر واري. (أَصْفِيه).
● مَنعَ مَنعَ مَنعَ مَنعَ (ث): ڏ. ڇوڪري -
ٺيھري - ٻارڙي. (راء).
● مَنعَ مَنعَ مَنعَ: ذ. (سن. مَنعَ مَنعَ =
مائھو) مائھو - آدمي - انسان - بشر. مڙس -
مرد - پُرش.
● مَنعَ مَنعَ مَنعَ مَنعَ: ذ. (سن. مَنعَ مَنعَ =
باھ). ڪل - منگل.
● مَنعَ مَنعَ مَنعَ: مصدر. (سن. مَنعَ (ي) گ =
مڱڻ). گهرائڻ - سڏائڻ. آڻائڻ. (مَنعَ مَنعَ -
مَنعَ مَنعَ - منگائڻ).
● مَنعَ مَنعَ: اسم خاص. پندڙ فقيرن جو هڪ قسم.
● مَنعَ مَنعَ مَنعَ: ذ. صفت. (پرا. مَنعَ).
سن. مَنعَ (ي) گ = مڱڻ). گهرندڙ - سوالي -
ڀينو - فقير - بڪياري - مڱھار - پانڊ - گدا - گداگر -
سائل - پينار.
● مَنعَ مَنعَ مَنعَ مَنعَ (ث): ذ. صفت. ويڪرو -
موڪرو - چوڙو.
● مَنعَ مَنعَ مَنعَ: ذ. (سن. مَنعَ مَنعَ =
چٽ). ھندن جو شاديءَ وقت پاتل چٽ -
مَنعَ مَنعَ مَنعَ.
● مَنعَ مَنعَ مَنعَ مَنعَ (ك): ڏ. ڏيڏري.
● مَنعَ مَنعَ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● مَنعَ مَنعَ مَنعَ: ذ. (سن. مَنعَ مَنعَ =
مڇي). سامونڊي مڇيءَ جو هڪ قسم - مَنعَ مَنعَ -
مانگر. (سن. مَنعَ مَنعَ = باھ) باھ - آڱي.
(سرھسني - گر).
● مَنعَ مَنعَ مَنعَ مَنعَ: ذ. وڏي مڇيءَ
جو هڪ قسم - مَنعَ مَنعَ.

پراڻڻا مناجات. ٿا. حمدا. صفت. ساراھ. واڪاڻ.
مبارڪ. سڀني خبر. خوشخبري. (ث). صبح-
پريات.

منگيلا چوٽ: ذ. قمري مهيني جي ڪرهن
پڪت جي آها چوٿين تاريخ جڏا موسر ڏينهن تي
ٿئي (هندن جي عقدي موجب سڀاڳو ڏينهن آهي
جنهن تي هندو ورت رکندا آهن).

منگئل سماچار: ذ. سئو سماچار. نڪ احوال.
خوش خبري. بشارت. ايجل.
منگليڪ: ذ. صفت. سٺي سٽون وارو.
منگل چوٽ جو ورت. سڀاڳو. شپ. سڳورو.
نڪ.

منگيلا: ث. (سن. منگل = سڀاڳو) صبح-
فجر. پريات.

منگيلائي: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات
جو نالو. (هندن جي تاريخ ص ۱۵۵).

منگلي: منگليئون: ث. (سن. منگل =
سڀاڳو) گنه جو هڪ قسم. چانديءَ جو ڪنگڻ.
ڪٽو. ٻير تي اڇي پٽي واري پڪري.

منگتن: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (اڪثر
لاڙڪاڻي ۾). (سينسز ۱۹۳۱ع).

منگتن: مصدر. (ن. سر) گن = گڻ
گهرن. گڻ. (منگيو. منگندو. منگيل).

منگتن: (ڪ): مصدر. رتنن (ننڍي پار جو).
(منگيو. منگندو. منگيل).

منگنو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (اڪثر
نوابشاه ۾). تعلقي نوشهري ۾ هڪ ديھ جو نالو.
منگوالي: منگواليئون: ث. زيور جو
هڪ قسم. والي.

منگوان: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو
(اڪثر نوابشاهه ۽ حيدرآباد سنڌ ۾). (سينسز ۱۹۳۱ع).

منگوانا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
منگواڻي: اسم خاص. تعلقي ميهڙ ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

منگوجا: ذ. جمع ۾ ڪم ايندڙ لفظ. مڙا.
تماشا. منگولا.

منگرو: منگرو: ذ. منگر. منگرمج.

منگير: منگير (ت): ذ. وڻو. جڏن.

منگيرائي: اسم خاص. تعلقي سکر ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

منگير ڪي: اسم خاص. تعلقي ٻني عاقل ۾
هڪ ديھ جو نالو.

منگيرا (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

منگيسي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

تعلقي ميهڙ ۽ تعلقي شاهپور ۾ هڪ ديھ جو نالو.

منگئل: منگئل: ذ. (سن. منگل =

سڀاڳو) سڀاڳو ڪم. سڳورو ڪم. شپ ڪم.

سئو سٽون. آند جي وارڻا. خوشي. راحت.

ڪلياڻ. سڪ. آند. خوشيءَ جو گيت. راڳ.

بهار جي مند جو جشن. جشن منڊل. ولاس.

محفل. وندر. عيش. ميو. مثلاً: جهنگل ۾ منگل

لڳا پيا آهن. هڪ گره جو نالو (جو سورج جو

ٻاهريون گره سڏجي، سج جي چوڌاري ۶۸۷

ڏينهن ۾ ڦيرو پورو ڪري سندس ڏينهن ۲۷

جلاڪن ۽ ساڍا ۷۷ منن جو ٿئي ٿو، منگل کي

ٻه چنڊ آهن، سندس طبعي حالت ڌرتيءَ جهڙي

ڏسڻ ۾ اچي ٿي، انهيءَ ڪري سنسڪرت ۾ کيس

”پومي پتر“ ڏري سڏيندا آهن.) - مريخ - مارس.

علم نجوم موجب سخت (نحوس) اثر وارو گره.

جلاد فلڪ. جنگ جو ديوتا. هفتي جو ٽيو ڏينهن.

اڱارو. منگل. گره جي اثر ٿارڻ لاءِ نامي جو

تڪيد وٺڪرو. (سن منگل = ٻاھ) لوهي چنلھ.

ڪيل. سڪري. ڪولو. منگالو. ڪورو. ٻئي.

”منگل منهنجي منن ۾ ٻاريو هوت هنگام“

(شاه).

منگيلا: صفت. منگل جو. منگل وارو.

سڀاڳو. (ث). صبح. پريات. فجر. (گاڇا).

منگيلا جا درشن ڪرڻ: وليب آچار ۽ پٺت

وارن جو صبح جو مندر ۾ ويڻ.

منگيلا چار: ذ. مجلس. جشن. محفل. خوشي.

سج. ڪنهن به ڪم جي شروع ۾ ڪيل

پراڻڻا. دعا. ڪنهن به ڪتاب جي منڍ واري

● منڱهڻ واري؛ اسم خاص. تعلقي روڙي ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● منڱهڻ (ت)؛ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● منڱهين ۽ منڱهين؛ ذ. (سن. ميگه = بادل + ورن = رنگ). ليري يا ڪاري رنگ جو ڪوٽ. وڏو ڪوٽ - چوغو. لباس - پوشاڪ. (سن. منڱڻ). جيٽ جو هڪ نسر (جو ڪٽڻ ۾ رهي ۽ سهڻ واري جو رت چوسي).

● منڱهڻ وارو ڏنگ هنڌن؛ چپ چپ ۾ نقصان سائن.

● منڱهو ۽ منڱها؛ ذ. پسانڪي ڪالي - پيلهنڪ (جو وڙ جي در تي هجي). مٺي - ٽوٺي. نڪر جي ٿانءُ جو هڪ قسم - کير يا ڏڱ جو وڏو ڪنگير (ت).

● منڱهي ۽ منڱهيون؛ ٺ. منڱهه - لوٺي - ڌڪي - لاٺ (ل). ڪنگير - لوٺو.

● منڱهو ۽ منڱها؛ ذ. پوٺي جو هڪ قسم. ڌٺ جو هڪ قسم.

● منڱهي؛ اسم خاص. تعلقي ڪنڌڪوٽ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● منڱهي ۽ منڱهيون؛ (ت)؛ ٺ. چاندي تپائڻ لاءِ لوھ جو چورس ٽڪر.

● منڱهيري ۽ منڱهيريون؛ ٺ. جهنگلي چٽو. ڌٺ جو هڪ قسم - منڱهيري.

● منڱهيري ۽ منڱهيريون؛ ٺ. منڱهيري.

● منڱ ۽ منڱ؛ ذ. ان جو هڪ قسم - منڱ.

● منڱيري ۽ منڱيريون؛ (ل)؛ ٺ. ڌڙگري - ڌونگري - ڌڪي - سوٽي.

● منڱريا؛ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. تعلقي ڳڙهي ياسين، تعلقي روڙي ۽ تعلقي ڏهري محبت ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● منڱڻ؛ مصدر. منڱڻ (منڱو - منڱندو - منڱيل).

● منڱ ۽ منڱون؛ ٺ. گهر - طلب - سوال. منڱي ٿيل چوڪري - منڱي.

● منڱايل ۽ منڱايل؛ ذ. منڱ. منڱو ڪرايل. گهرايل - طلب ڪيل - سوال ڪيل.

● منڱوڇا مائڻ؛ مزا ڪرڻ - لطف وٺڻ - عيش عشرت ڪرڻ.

● منڱولا؛ ذ. منڱوڇا.

● منڱولا مائڻ؛ منڱوڇا مائڻ.

● منڱي؛ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● منڱي لڏه؛ اسم خاص. تعلقي ميرپور بٺوري ۾ هڪ ديهه جو نالو - منڱلاڻو (ماڻهو جو نالو).

● منڱهه ۽ منڱهيون؛ (ل)؛ ٺ. مڪڻ گڏ ڪري رکڻ لاءِ ٺڪر جي وڏي ڌڪي.

● منڱهه ۽ منڱهه؛ ذ. (پرا. منڱهه = ٺهلائڻ. سن. منڱهه = وڃڻ). جاءِ جي مٿان هوا جي اچڻ لاءِ چٽ ۾ لنگهه - بادگير. پاڻي جي هڪي جو هڪ قسم (پٽ اچي پٽي سيرانجهڙي مٿان چٽ) - چڪڻو. وڙ - احساس - لائق.

● منڱهه ۽ منڱهه؛ ذ. ٿورو - وڙ - احسان - منڱهه.

● منڱهه ڪٽڻ؛ ٿورو ڪرڻ - وڙ ڪرڻ - احسان ڪرڻ.

● منڱهه (ل)؛ ذ. چانورن جو هڪ قسم.

● منڱهائي؛ اسم خاص. تعلقي جيس آباد ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● منڱهه ۽ منڱهه؛ ذ. (پرا. منڱهه). سن. منڱهه = چٽ. موڙ - منڱهه. گهوٽ ڪي مٿي تي ٻڌل سھري جو هڪ قسم تاج - چٽ. پانهن جي زبور جو هڪ قسم - منڱي - چوڙو - پانهونو (ل) - دستي - ڪنگن - ڪنگن. ڪرائي يا سڙي ۾ پائڻ جو هڪ زبور - هازيب. ڪرائي سڙيو - گهرو.

● منڱهه ۽ منڱهه؛ (ت)؛ ذ. صفت. موکو - منڱيل - ويڳاڻو - وسائڻ - ڍلو.

● منڱهه؛ ت. مهيءَ جو هڪ قسم.

● منڱهيري؛ ذ. (سن. منڱهه شوهه). نالو هڪ مهيني جو ناهري.

● منڱهه ۽ منڱهه؛ ذ. صفت. (سن. مڪڻ = محو). سرشار ٻڌل - غرق - غلطان. خوشيءَ ۾ ڀريل - پرمڻ - آندي - خوش - شاد - مست - پيخود. (آصفه). (ذ). هڪيءَ جو هڪ قسم.

جهنڊ لهرائڻ واري حالت. (ل). ٻار جا چتر وارا وار - جهنڊ. عقيقه.

منڱهه لهرائڻ؟ جهنڊ لهرائڻ.

منڱهه: صفت. (سن. منڱهه = سمجھڻ) ڏاهو دانشمند. (ذ). پهريون انسان. انسان ذات جو ابو

(هندن جي خيال موجب هڪ پرلڻي ۽ ٻي پرلڻي جي وچ ۾ جيترو وقت دنيا رهندي تنهن کي 'ڪلپ' چوندا آهن، هن ڪلپ جا چوڏهن حصا ٽين ٿا، جن مان هر هڪ کي منوتر چيو وڃي ٿو. هر هڪ منوتر جي شروعات ۾ پهرين منو پيدا ٿيندو آهي، اهڙا ست منو هن وقت تائين ٿي گذريا آهن).

(اسم خاص). هڪ رشيءَ جو نالو (جنهن شروع شروع ۾ قاعدا قانون ٺاهيا) - نوح عليه السلام.

منڱهه: معنا: ذ. صفت. ويٺل ٺڪر وارو - ننڍي ٺڪر وارو - بيٺو. (ذ). ٻيلو. (ل). ننڍو ڇوڪرو. (ت).

منڱهه: معنا: ذ. اٿت جو هڪ عضوو - اٿت ۾ لڳل هڪ وڏو ڪيلو. اٿت جي اڳن يا پوئين آڀي ڪاٺي - مونو. ٻيڙيءَ جي ٿر ۽ پاسي کي ملائيندڙ ڪاٺي. ٻيل کاڌيءَ ۾ هانڪ ۽ چورسي جي وچ ۾ لڳل ڪاٺي. ڪٽ جو ٻائو. نار جو هڪ عضوو - وڏي چڪر ۾ وڌل آڀي ڪاٺي. (صفت). ڪنهن ۾ شيءِ جو ٺٽي يا ٺٽي چار (ڀ) حصو - ٻوٽو. گهٽ - ٿورو. اٺورو. لائو. سڌو.

منڱهه: ٻڪرانو: ذ. ٺٽي ۽ مٿان ٻن انگن سان ٺهلي ٺوٺي (جنهن تي ڪاڇن جو هڪ پاسو رکجي).

منڱهه: مڙس: ٺٽي: سن بلوغت کي ويجهو ٿيڻ - جوانيءَ کي پهچڻ.

منڱهه: ذ. ننڍو ڇوڪرو. ٻار. (صفت). ٻيٽو. لاڏلو - دلاڙو.

منڱهه: ٺ. منڱهه. منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

منڱهه: منڱهه: ٺ. (سن. منڱهه = سمجھڻ) سمجھڻ جي حالت (ته ڏن، ٻٽ، استري وغيره سڀ منهنجا آهن) پنهنجائي. (گاجرا).

● مَنهُنْ ۽ مَنهُنْڊا؛ ذ. (سن. منک = منهن) منهن - منهن - شکل - شبيهه. پهريون روپ - صورت.

● مَنهُنْڻ: مصدر (سن. مَنُشْ = مَنُهنْ) موسو ڪرڻ - منهن ڪرڻ - بهانو ڪرڻ ميڪر ڪرڻ بهاني سان لنگڻ. (مَنهُنْڻ - مَنهُنْڻڊو - مَنهُنْڻڻڻ).

● مَنهُنْ ۽ مَنهُنْڻ: ذ. (سن. مَنُڀَپ < مَنُڀَڊ = اڏڻ. سينگارڻ). لائيدي - چاهو - چاچو - مَنهُنْ - چنو - چنڊ - چنڊ. ڍڪ. ڪڪن کان پيا تيلن جي ڇت (جنا فقط ٿوڻن تي پيل هجي).

شادي مراديءَ واري وقت ۾ اڏيل ڪڪائين جاء - منڊپ. ڪڪائين جاء - جهوپڙي - پونگي - پونگيڙي. شاميانو - تنبو. پناه - [جهو] هوش - آڙ - بچاءُ. شاديءَ تي دعوتين کان ورتل پٿا - هونو - بهت.

● مَنهُنْ ڪوڙ (ٺ)؛ ٺ. شاديءَ جي تاريخ جي مقرري - ٿيٺ - سانبا هي. (ٺ).

● مَنهُنْ مَنُي؛ ذ. صفت. رئيس - مَنُڪي - هريو مَنُس - وڏيرو - ٻڌل.

● مَنهُنْ مَنُڪ ۽ مَنهُنْ مَنُڪڊ: ذ. صفت. مَنهُنْ مَنُي.

● مَنهُنْ وڏڻ: هندوڪي اصطلاح ۾ چوڪريه چمن.

● مَنهُنْ ۽ مَنهُنْڻ: ٺ (سن. مَنُڀَپ = مَنهُنْڻ). بهي - پونگي - جهوپڙي - لائيدي - چاهو - چاچو.

● مَنهُنْ: مَنهُنْ - اوتارو - اوطاق.

● ”جنيهن سَندي مَنهُنْ، تينهن جو آچار.“ (ن - ب).

● مَنهُنْ ۽ مَنهُنْڻ: ذ. موسو - بهانو - عذر - ڏوڪ - ميڪر - گيڪ - تينال - مڪر - فريب - سبب - حرقب - گيڏبازي - ٽريٽ - چالو. ڏيڪاءُ - دعويٰ.

● مَنهُنْڻڻ: مصدر. بهانو ڪرڻ - ميلو ڪرڻ - ڏوڪ ڪرڻ - گيڪ ڪرڻ - مڪر ڪرڻ.

● مَنهُنْ ۽ مَنهُنْڻ: ذ. اسم (سن. مَنُڪ = مَنهُنْ). مَنهُنْڻ. پراڻ. مَنهُنْڻ = مَنهُنْڻڊو. مَنُڪ - مَنهُنْڊو - جهرو - شکل - صورت - مَنهُنْڻ - روه.

● مَنُڄي - مَنُڄتا - مَنُڄوتي - قبوليت - اقرار. رضامندو. هائوڪار - هاڪار - اقرار. خاطر جمع. پاس - مَنُڪا. نذرانہ - پينا (ٺ).

● مَنُڄوڙ ۽ مَنُڄوڙڻ: ذ. صفت. (ع. نَور). لوو ڏنل - روشني ڏنل - نوراني - نورانو - روشن ڇمڪندڙ - چمڪيدار - تابان. جهلڪا ڏيندڙ. مشهور - پڌرو.

● مَنُڄوڙ راج؛ ذ. (سن. مَنُڄَ = مَنُڄ + راج = راج < راج = چمڪڻ يا مشهور ٿيڻ). دل جا وسوسا - من جا خيال - وهم - ڪلهيائون - اجايا بهم. بيوقوفيءَ جا خيال.

● مَنُڄوڙڻ ۽ مَنُڄوڙڻ: ذ. (سن. مَنُڄَ < مَنُڄ + ارٺ = مطلب). من جي مراد - منو ڪاٺا. ويچار - خيال. مطلب - مرضي - مراد. [چا - خواهش] ارادو.

● مَنُڄوڙ ڪٿائي؛ اسم خاص. هوتواني بلوچن جو هڪ قبيلو (تاريخ بلوچستان).

● مَنُڄوڙ ڪٿڻ (ٺ)؛ گڏجي آفيم وٺائڻ.

● مَنُڄوڙ: ذ. صفت. (من. مَنُڄ + هَر = گهي وڃڻ). دل چور - دل کي خوش ڪندڙ. من موٽو - سهڻو - حسين - هيارو - پريتم. (اسم خاص). پرميشور جو هڪ نالو.

● مَنُڄوڙي؛ اسم خاص. تعلقي ڪپري ۾ هڪ ديهر جو نالو.

● مَنُڄوڙ: ظرف. اگي - اڳيان - اڳيان (گاجرا).

● مَنُڄوڙ ۽ مَنُڄوڙڻ: ذ. ٺ. (سن. مَنُڀَپ = اڏوڻ) اڏيل ڪڪائين جاء - چنو - مَنهُنْ - شاميانو. اڏپ. پناه - اجهو وسيلو (صفت) پناه ڏيندڙ سنڀاليندڙ.

● مَنُڄوڙ مَنُي؛ ذ. صفت. مَنُڪي ماڻهو.

● مَنُڄوڙي ۽ مَنُڄوڙڻ: ٺ. بهي. پونگي. جهوپڙي.

● مَنُڄوڙ ۽ مَنُڄوڙڻ: ذ. (سن. مَنُڄ = موسو بهانو - عذر.

● مَنُڄوڙ: ذ. (سن. مَنُڪ = وات). مَنهُنْ (ضمير). مون - آءٌ - مان.

● مَنُڄوڙڻ: ظرف. مون کان (اگ) - مونهان.

● مَنُڄوڙڻ: ذ. ٺ. (سن. مَنُڪ = مَنهُنْ). گوڙيءَ جو منهن. جاء جو اڳيون حصو - اڳياڙي. ڪنهن ۾ جاء جي اڳيان پيل زمين ٽڪر - مهاڙي.

پيشاني - منهن جو پنو - نيرڙو - نيراڙو. وات - دهن -
 مٽڪ - ٻوٽ - دوناو - دُون. مٽي - پنياد -
 اصل - ڌڙ - مٽڪ - پيدائش - پنهاني - ڪير. شروعات -
 ابتدا - پهريائين. سوراخ - ڳيڙ ڪي - ٽنگ - چيد -
 مل. لنگهه - در - دروازو - داخلا. ڪنهن واه
 يا درياءَ جي نڪرڻ جو هنڌ - منبع. پاڻو - رخ -
 طرف. شان - ڌيا - روپ - رعب - حشمت - دٻدٻو -
 تاب - ڌاڪو - چمت. نهار - خال - پرواه - سانگو -
 لحاظ - رکڻي - ادب - عزت - ماءُ پاءُ - اورانيو -
 سمنان - قدر - تعظيم - مان - وقار. پاڻيءَ جي ٻيچ
 (ڪپ جو) رءُ - ڌار. قلم جو نيٺ - ڪيڪ جي چنڊ.
 رُخ - طرف - پاسو.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. صفت.
 ڊڄندڙ ٻار - ڊيڇو ٻار.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. صفت.
 روبرو - آهون سامهون - مقابل.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. نه ڪهرڻ.
 ڪراحت اچڻ - نفرت اچڻ.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. ڳوٺ جو منهن -
 پوريءَ جو منهن.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. شبيهه -
 شڪل - شبيهه. آرڪان - وصف.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. منهن تائين (پيرل) -
 چوٽيءَ تائين. ڪٽان تار. روبرو - آهون سامهون -
 اڳيان - مقابل - مهڻدان.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. خراب منهن ٿيڻ - ڪو ٻيڄا
 ڪم ڪرڻ.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. ڪو اڻوڳ ڪم ڪرڻ.
 بدڪاري ڪرڻ. تعدي ڪرڻ - جٽ ڪرڻ.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. پاڻ ڪي نالائق ثابت
 ڪرڻ.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. اڳهاڙي پون: ٺ.
 هرئي عورت: بي حيا - بي شرم (عورت).
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. اونداهي: ٺ.
 وات جي شروعات وارو وقت - سانجهي - نماشام -
 سنڌيا. اونداه - انڌوڪار.

= مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. سبب ٺاهڻ -
 بهانو ڪرڻ - عذر ڪرڻ.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. صفت.
 خراب منهن وارو - منهن منهن تي چڙهيل -
 سونڊ منهن - ڪاوڙيل.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. خراب منهن ڪرڻ.
 ڪوڙو منهن ڪرڻ. منهن کي سوڙو ڏيڻ ناراضگي ۽
 ڪراحت جو اظهار ڪرڻ لاءِ منهن چپو ڪرڻ.
 نفرت ڏيکارڻ.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. خراب ڪم ڪرڻ.
 ڏڪار جهڙو ڪم ڪرڻ - اڇو منهن ڪرڻ.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. پاڻ ڪي نالائق ثابت ڪرڻ.
 ڪين جهڙو ڪم ڪرڻ.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. وات بند ڪرڻ.
 خاموش ڪرائڻ - مات ڪرائڻ. اعتراض ڪرڻ ڏيڻ،
 نڪتہ چيني کان روڪڻ - عيب جوئي کان مات
 ڪرائڻ.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. منهن چمڪڻ (عبادت پگڻي
 ڪري) - منهن مان نور يا چوٽ بڪڻ.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. شرمندو ٿيڻ -
 شرمسار ٿيڻ. شيمان ٿيڻ - پڇتاءُ ڪرڻ.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. نه وٺڻ - منهن ٻوڏ.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. طرف. اونداهي منهن - اوندو.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. اونداهي منهن ڪرڻ -
 اوندو ڊهن سخت چوٽ لڳڻ. سڄ - ڏوڪو کائڻ -
 خوار خراب ٿيڻ - ذليل ٿيڻ.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. ڪعبه الله شريف
 ڏانهن منهن ڪرڻ. حج لاءِ روانو ٿيڻ - ڪعبت الله
 ڏانهن سفر ڪرڻ.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. منهن ٻيئي
 طرف ڪرڻ.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. مٿاهي جو هڪ قسم.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. شرمندو ٿيڻ -
 شيمان ٿيڻ.
 = مُنهانچيڙو ۽ مُنهانچيڙاڙ ۽ ڏ. منهن ڪاڙو ٿيڻ.
 ڪاوڙجڻ.

- مَنهنُن تڪڻ: مَنهن طرف نظر ڪرڻ =
صورت ڏسڻ - شڪل ڏسڻ - مَنهن ڏسڻ مَنهن طرف
گهور سان نهاري. ڪنهن شيءِ لاءِ وڃهائڻ.
جهاتيون پائڻ.
- مَنهنُن تڪڻ: ظرف. سامهون. روبرو. بالهقابل.
آهون سامهون.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ پون مَنارُن (ڪ): عيب
جوئي ڪرڻ - ڏوه ڪناه کولي پتارا ڪرڻ.
دل تراشڻ - آزارڻ - ڏکوئڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ ڏيڻ (ڪ): مَنهن تي
ليڪا ڪيڏن. عام اڳيان عيب جوئي ڪرڻ.
راز فاش ڪرڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ گهمائڻ: ڪارو مَنهن ڪرڻ.
ڏوه ڪناه ظاهر ڪرڻ. عيب کولي پتائڻ. راز فاش
ڪرڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنون مَنن (ڪ): روبرو
طعن مهڻا ڏيڻ - اوراڻا ڏيڻ. سچ چئي ڏيڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): ڳالهين ۾
مياري يا حرفي ڪرڻ - ڪاٺيارو ڪرڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): ٻارڻ ٻاري
ڏيڻ - ستائڻ. ظلم ڪرڻ - ظلم مچائڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): روڪ ٽوڪ
چئي ڏيڻ - روبرو سچ چئي ڏيڻ - مَنهن تي
ٽهڪائي ڏيڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): روڻ - روڻ
ڪرڻ - ٻار ڪيڏن - اوسارڻ. اوچنڪارون ڏيڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): جيڪائڻ - سڀائڻ - سونهي.
لهن - لهي بهن - نهڪي بهن - ٻورو ٿيڻ - ٽهڪي
اچڻ. شان وٽان مڃڻ. پاء پون - وٽن - پسند اچڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): روبرو ڪرڻ -
مَنهن مقابل ڪرڻ - پيش ڪرڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): عام اڳيان
سچ چئي ڏيڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): مَنهن مقابل ٿيڻ - روبرو
ٿيڻ - مَنهن مَنهن ٿيڻ - شتم ٿيڻ - سامهون ٿيڻ -
مَنهن ڏيڻ - مقابلو ڪرڻ.

- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): مَنهن تي ٽوڪي ڏيڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): مَنهن تي رڪڻ چاڙهڻ (ڪ): مَنهن ۾
گهمڻ پائڻ - شوڪڻ. جٽ جي پرواه نه ڪرڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): مَنهن تي
چيٽ ڪيڏن.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): مَنهن تي مارون ڏيڻ (ڪ): طعن ڏيڻ -
مهڻا ڏيڻ. اوڀالا ڏيڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): مَنهن تي سڀي چاڙهڻ (ڪ): مَنهن ۾
ٽلهو ٿيڻ. ٽيٽو ٿيڻ - ڏستو ٿيڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): مَنهن تي مٺ مٺ ڪرڻ: چاهلوسي ڪرڻ -
خوشامد ڪرڻ - چمڪاڳري ڪرڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): مَنهن تي ورائيئون ورائي: روبرو جواب
ڏيڻ. سڌيون پڌائڻ. سامهون ٿيڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): مَنهن تي هٿ ڪهڻائڻ: ٺڳڻ - رڳڻ.
چٽ پڌڻ - ڊلبو ڏيڻ. ڌارڻ - ڌاڌرائڻ - تاترائڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): مَنهن تي هٿن: سچ چئي ڏيڻ - رڪ رکائي
نه ڪرڻ - مَنهن تي ٽهڪائڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): مَنهن تي ٽي وڃڻ: غصي کان لال
ٿي وڃڻ - ٽپي ٻاه ٿي وڃڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): مَنهن تي ٽي وڃڻ: ڪاوڙ ۾ مَنهن ڪاوڙو
ٿيڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): مَنهن تي ٽي وڃڻ: مَنهن پڇندڙ - دندان شکن.
تمام سخت (جواب).
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): مَنهن تي ٽي وڃڻ (ڪنهن ڏي) ميار هجڻ.
ڏوه هجڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): مَنهن تي ورائي: مَنهن ۾ پوڄڻ.
تندرست ٿيڻ. متارو ٿيڻ. سترهو ٿيڻ. عزت وارو ڪرڻ.
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): مَنهن تي ورائي: پوڄ وڃڻ. وات وڃڻ.
غور سان ڏسڻ - جاچڻ. جهاتي پائڻ. پرچائي ڪرڻ -
اعزاز ڏيڻ ڪرڻ - غم خوري ڪرڻ. ڪنهن کي
لحاظ ٻائي عرض ڪرڻ. ڪنهن کي پنهنجي طرف
جائڻ. (گاجرا).
- مَنهنُن تڪڻ تڪڻ مَنن مَنن (ڪ): مَنهن تي ورائي: مَنهن پتائيون ٿيڻ.
مَنهن ڏيکارڻ. شاديءَ ۾ مَنهن ڏيکارڻ جي رسم
جي ادا ٿيڻ. ٽئين ٻه ٽي ڪنوار کڻي مَنهن ڏيڻ
جو ڏنل عيوضو - موڙو.

- مَنهن ٻڪو ڪرڻ: رُڪ مَنهن ٿيڻ -
 رُڪ مَنهن ٿيڻ. دل جو سخت ٿيڻ. بي حجاب ٿيڻ.
 - مَنهن پتون: روبرو ملڻ. پردہ نہ ڪرڻ -
 ڪوبہ حجاب نہ ڪرڻ.
 - مَنهن پيئلو ٿيڻ: شرمساريءَ سبب مَنهن جو
 رونق ڇڏڻ. مَنهن ڦيڪو ٿيڻ.
 - مَنهن جاءِ تي هُجڻ: ٺاهوڪو هجڻ. لائق
 هجڻ. جوڳو هجڻ.
 - مَنهن ٻڪو ٿيڻ: بي حجاب ٿيڻ. بي شرم
 ٿيڻ. رُڪ مَنهن ٿيڻ.
 - مَنهن جو پتو نهن: مَنهن لهن. مَنهن
 هارجڻ. شرمندہ ٿيڻ. شرمسار ٿيڻ. هُشيمان ٿيڻ.
 ڏہ ڪارو ٿيڻ. رنجيدہ ٿيڻ. شڪي ٿيڻ.
 - مَنهن جو ڪچو ٿيڻ: ڳالهائڻ جو خراب
 ٿيڻ. ڪاريون کند ڏيندڙ هئڻ.
 - مَنهن جو ڪچو هئڻ: وات ڳاڙهو هجڻ.
 شرم وارو هجڻ. حجاب ورو هئڻ. شرميلو هئڻ.
 - مَنهن جو مٿو ٿيڻ: چتر زبان ٿيڻ.
 خوش گفتار ٿيڻ. دغا باز ٿيڻ. دل جو ٻليٽ ٿيڻ.
 - مَنهن جون مٺايون ڪائڻ: (ڪ): دل
 کي خوش ڪرڻ. وات جا پٽلاءُ ڪائڻ.
 - مَنهن جي مٺي ڏيکارڻ: (ڪ): ظاهري
 همدردِي ڏيکارڻ. ڪوڙا دلاسا ڏيڻ. ٺٽهيو
 آسڻ تي هلائڻ. دل ۾ دغا رکڻ. ويساهه ۾ مارڻ.
 - مَنهن چنڊ: ٺ. آلتِي - قتي.
 - مَنهن خال: ٺ. قتي - آلتِي.
 - مَنهن ڏيکارڻ: شڪل ڏيکارڻ. صورت
 پٽائڻ. ديدار ڪرائڻ. ملاقات ڪرڻ.
 - مَنهن ڏي ٻهارڻ: لحاظ ڪرڻ. مروت
 ڪرڻ. سانڪو ڪرڻ.
 - مَنهن ڏيڻ: سامهون ٿيڻ. دٻدٻو ٿيڻ.
 مقابلو ڪرڻ. (تڪليف کي) سامهون ٿيڻ.
 (خرج جو) پورائو ڪرڻ. وات اٽڪائڻ. مٿاڏو
 اٽڪائڻ. زور آزمائي.
 - مَنهن رڪتن: (ت): وهنوار رکڻ. ڏيئي لٽي
 رکڻ.

- مَنهن رکيڻي: مَنهن رکيڻي ڪرڻ: مَنهن رکيڻي ڪرڻ: ٺ.
 ننڍي ٻار جي مَنهن مٿان وڌل ڪپڙي جي ڇٽي -
 مَنهن رکي - ديدار.
 - مَنهن رکي: مَنهن رکيڻي ڪرڻ: مَنهن رکيڻي ڪرڻ: ٺ.
 مَنهن رکيڻي.
 - مَنهن ٺوڙو: مَنهن ٺوڙا: ٺ. ننڍو مَنهن. ٻياري يا
 مٺو مَنهن.
 - مَنهن زور: مَنهن زور: ٺ. صفت.
 جنهن کي خاطي ۾ رکي نہ سگهجي. آڇمٽل -
 بي لغامو - بي مهارت. بي چيو - بي فرمان. ميرڪس -
 فسادِي - بغاوتِي. شوخ (گهوڙو) - چوڙو ٻڪ -
 آزاد اڏلڪو. وات ڦاٽوڙو - ٻڪ ٻڪيو - ٻڪوادي.
 - مَنهن سڃاڻڻ: ناراض ٿيڻ - ڪاوڙجڻ -
 ڦوڪجڻ - مٿيون سڃاڻڻ.
 - مَنهن سوٺو: مَنهن سوٺا: ٺ. صفت.
 ناراض شوڪيل - ڦوڪيل - ڪاوڙيل - سٽيل.
 - مَنهن شوڪڻ: مَنهن سڃاڻڻ.
 - مَنهن ٺٽ: ٺ. صفت. ڦاٽل مَنهن وارو.
 صاف ڪو.
 - مَنهن ٺٽ: مَنهن ٺٽ: ٺ. صفت.
 ليلي چيبي نہ ڪندڙ - صاف ڪو - بي رهاڪو.
 - مَنهن ڦيڪو ٿيڻ: مَنهن هيٺو ٿيڻ -
 مَنهن زرد ٿيڻ. مَنهن جو پتو لهي وڃڻ - مٽو ٻجھو
 ٿيڻ. مٽيوس ٿيڻ - غمگين ٿيڻ - آداس ٿيڻ -
 حيرن پريشان ٿيڻ. هُشيمان ٿيڻ - شرمسار ٿيڻ -
 شرمندہ ٿيڻ.
 - مَنهن ڦٽ: ٺ. قتي - آلتِي - اوڪ - ڪيڊ -
 اوچرو.
 - مَنهن ڦيرڻ: مَنهن ٻئي پاسي ڪرڻ. مَنهن
 موڙڻ. بي رُخي اختيار ڪرڻ. ناراضپو ڏيکارڻ -
 ناراضگي ڏيکارڻ.
 - مَنهن ڪارائي ڪرڻ: ٻرو ڪم ڪرڻ -
 ٻورو ڪم ڪرڻ. ناجائز ڪم ڪرڻ.
 - مَنهن ڪارو: مَنهن ڪارا: ٺ. صفت.
 سياه رو. بد افعال - بد ڪردار. بدنام - رُمو -
 خوار - خراب - ذليل.

= منهن لهن: منهن جو ٻنو لهن. منهن جو
 رنگ گهٽ ٿيڻ - رونق لهن. ڦيڪو ٿيڻ - شرمسار ٿيڻ -
 لهي ٿيڻ. پشيمان ٿيڻ.
 = منهن ماري ڪٽڻ: يڪواس ڪرڻ.
 مهاڏو اٽڪائڻ. جهيڙو ڪرڻ - جهيڙو ڪرڻ.
 ٿڌو مچائڻ - ردِ قدم ڏيڻ - حجت ڪرڻ.
 = منهن مان جوت ظاهر ٿيڻ: منهن مان
 نور وسڻ - منهن چمڪڻ.
 = منهن سان رت نڪرڻ: منهن ۾ رت جي
 گهٽائي هجڻ. حد درجي جي ڪاوڙ چڙهڻ.
 = منهن مان ستهي ڪٽڻ: چهره ڏسڻ
 مان دل جو حال ڄاڻڻ. قيافو سڃاڻڻ - طبيعت منجهان
 واقف ٿيڻ.
 = منهن سان ميلو ٻولڻ: وات مان سٺا
 الفاظ ڪڍڻ. خوش اخلاقيءَ سان ڳالهائڻ.
 پيار وارو ڳالهائڻ.
 = منهن سان مٿي ٻڌڻ: منهن مان جوت پڪڻ.
 عشقِ اللهيءَ جا آثار منهن مان ظاهر ڏسجڻ ۾ اچڻ.
 = منهن سان نور پڪڻ: منهن مان مٿيا پڪڻ.
 = منهن مٽائڻ: منهن ڦيرائڻ. رخ بدلائڻ.
 ڀيرو پيڇڻ - اچڻ وڃڻ ڇڏي ڏيڻ - اچ وڃ بند ڪرڻ.
 ناراض ٿيڻ - ڪاوڙجڻ - غصو ڪرڻ.
 = منهن مينو ڪرڻ: منهن مٿا (ڪ) ڏي. صفت:
 سهڻو - خوبصورت - سندر - مسين.
 = منهن مينو ڪرائڻ: ڪا به مٿي شيءِ ڪارائڻ.
 مٿي ڪارائڻ.
 = منهن مٿو ٻڌڻ: رڙيون ڪرڻ - دانهون ڪرڻ -
 آه واري ڪرڻ. رڻي - رڙڻ. واويلا مچائڻ.
 فرياد ڪرڻ.
 = منهن مٿي ڪٽڻ: عزت وارو ڪرڻ.
 عزت وڌائڻ - مانائتو ڪرڻ.
 = منهن مٿي ڪري مٿس: قول ۾ ڀرجي هلڻ.
 ٿڌ ڪرڻ - وڌائي ڪرڻ.
 = منهن مقابل: منهن مقابل: ڏي.
 صفت. منهن سامهون - روپرو - آهون سامهون -
 شڪ. اڳيان.

= منهن ڪارو ڪٽڻ: منهن کي ڪارائڻ
 لڳائڻ - منهن کي - يامي لڳائڻ. زنا ڪرڻ -
 حرم ڪرڻ - بدعقلي ڪرڻ. ناجائز ڪم ڪرڻ.
 ڀڄائي ڪرڻ.
 = منهن نڪائڻ: ٺ. اعزاز ڀري - پرچائي -
 غم خوري - عذر خواهي.
 = منهن نڪائڻ ڏيڻ: پرچائي ڏيڻ - اعزاز ڀري
 ڪرڻ - غم خوري ڪرڻ.
 = منهن نڪائڻ لاهي: اعزاز ڀري ڪرڻ - پرچائي
 ڪرڻ - غم خوري ڪرڻ - عذر خواهي ڪرڻ.
 = منهن ڪٽڻ: ٺ. ٻوٽ ڪڍڻ. منهن ٻاهر
 ڪڍڻ - ظاهر ٿيڻ - نروار ٿيڻ - ڏيکاري ڏيڻ -
 ڀڄرو ٿيڻ - نمودار ٿيڻ.
 = منهن ڪٽڻ: رخ ڪرڻ. وات (ڀر) وجهڻ.
 رخ رکڻ - وڃڻ - روانو ٿيڻ (بنا ٻڃا ڳاڇا جي).
 ڀڄي وڃڻ.
 = منهن ڪٽڻ: منهن ڪٽڻ: منهن ڪٽڻ:
 ڏي. صفت. نرم منهن وارو. شرميلو. لحاظي.
 حضور شرم. ڳالهائڻ ۾ نرمي ڏيکاريندڙ. ليلي چيبي
 ڏندڙ. ٻئي جي چوڻ تي لڳندڙ - پرستڙيو.
 = منهن ڪٽڻ: ٺ. منهن چنڊ - منهن خال -
 منهن ڪال.
 = منهن ڪال: ٺ. ڦي - آلي.
 = منهن کان وٺڻ (ت): سخت ڳالهائڻ.
 لهي ڪرڻ - شرمندو ڪرڻ.
 = منهن ڳاڙ هو ٿيڻ: ڪاوڙ سبب منهن
 سرخ ٿيڻ. ڪاوڙجڻ.
 = منهن گهٽجائڻ: منهن ۾ گهٽجڻ وجهڻ.
 لارص يا نفرت سبب منهن کي موڙو ڏيڻ - ڪاوڙجڻ -
 ناراض ٿيڻ. ڪتراحت ڪرڻ - نفرت ڪرڻ.
 = منهن لڳائڻ: منهن نه ڏيکارڻ - ڀڄو ڪرڻ.
 حجاب ڪرڻ. ٺٽائڻ. گسائڻ.
 = منهن لڳڻ: منهن پوڻ - ڀڄو ڪرڻ.
 حجاب نه ڪرڻ - شرم نه ڪرڻ.
 = منهن لڳڻي: ٺ. ڏيٺ ويٺ - ملاقات -
 سڃاڻپ - پڇاڻ - واقفيت. رستو. لحاظ.

==مَنْهَن' مُقَابِل' اچَن': روبرو تیں - آمہون
سامہون تیں.

— مَسْهُنٌ مُقَابِلُ تَيْسٍ : آمهون سامهون تئیں۔
روبرو تئیں۔ دوہدو تئیں۔ مَسْهَان مَسْهَن تئیں۔
منمک تئیں۔

۱۔ مَنُهْنٌ "مُلاحِظٌ": ذ. خیال - پرواہ - مانگو -
الحاظ - رکشی. ادب - عزت - ہاءِ پاء - سَنَمَانٌ.

۱۔ سُنْہُنْ مَوَزَّنْ: منہن قیرائیں۔ رُخ قیرائیں۔
پاسو کرں۔ موڑو کرں۔

۱۔ منہن موک؛ ث۔ جہجہائی - گھٹائی۔
۲۔ کتر - متبڑ سالی۔

= مُنْهَن 'موڪ' (ت)؛ ذ. شاديءَ جي هڪ رسم.
 = مُنْهَن 'موسن' ۾ هڻڻ؛ ڪنڌ ڪوڏڻ ۾

ہیں۔ عبادت ہم وہیں۔ مراقبہ ہم وہیں۔ شرمندہ
ہیں۔ لہجہ تین۔ قی کو تین۔ (ک)۔

== مَنُهْنُ 'میر' ذ. مَنهن اونداهي - مَنهن میرائی .
== مَنُهْنُ 'میرائی' ث. مَنهن اونداهي -

جنهن مير - نيشام - مانجهي - آجهندو - السد پرو .
بي لحاظي - بي مروتی - بي شرمائي .

۱۔ مَنُھَن مَہِیَو (آل) ذ. صفت. رِئو میلئو۔
کِلدک. (ذ.) سِپکنھن قَر تِی مِزَندَر آف.

۱۔ منہن 'مہیل' : ذ. ملاقات - گڈ جاٹی۔
۲۔ منہن 'مہیل' ککر : ملاقات کرن - میلے۔

کذا جن - کذا جانی کرن۔
 = منهن پر ہائی آچن؟ مٹھو ٹیں۔ خوش

تہیں۔ راضی تہیں۔ آسودہ تہیں۔
 = سُنْہُنْ مِر دَوْر ہائیں؟ سچڑو کمر کرن۔

خراب کر کرن - لاجائز کم کرن۔ نیکی وین۔
دلبو ڈیٹی وین۔ بھڑو ۽ خراب خوار ٹین۔

”آزمائي ٿي آزمائي، سوڌ وڙ منهن ۾ هائي“
(چوڻي).

== مَنہُنْ ہر دَوْرُ وِجہُنْ؟ مَنہُنْ ہر دَوْرُ ہائِنْ۔
== مَنہُنْ ہر سِر وِجہُنْ؟ ہِشاشِی ہر گہنَج

وجھن ناراضگی یا نفرت سبب منھن کی موڑو دیں۔
 = منھن پر گھنڈہ ہائیں: منھن پر مسرّ وجھن۔

== سُنُّہُنْ پَر گھنُجَ وَ جَہَنِّ ! مَنہُنْ پَر سَرَّ وَ جَہَنِّ .
== مَنہُنْ پَر مَالِیْتُوْ تِیئِنْ : فِقرِی رُوپِ اِختِیارِ

کرن۔ درویش تیں۔ اللہ لوک تیں۔ ظاہری
غریب تیں۔

— سُنْھُنْ مِ مِیْیْ وَ جَھَنّ: منھن مِ تَوْر ہائِٹ۔
گالھین مِ (ہئی کی) کوڑو ثابت کرن۔

۱۔ سُنْهَنُ ۾ مَسْیَا عَسْتَنُ : منهن ۾ جوت هنن.
 رعب وارو هجن - دڊي وارو هجن - همت وارو هجن.

== مَنُھُنْ ۾ نُوْرُ وِستَ : مَنھن مان نُوْر ۾ ڪل۔
== مَنُھُنْ ھُنْ : ڏيئي لٽي ھجڻ۔ وھنوار ھجڻ۔

حساب کتاب هجری. مہاڑی ہجری۔
= "مُنْهَن" ہیئت "کَرَن"؛ ہی لحاظ تیں۔

بی مروت تیں۔ بی محابو تیں۔ شرمندہ تیں۔
شرمسار تیں۔ پشیمان تیں۔

== سُنھن ہیت کُری ہائے: نیوڑت سان
 هلن۔ نہنائی سان هلن۔ نمائائی سان هلن۔ تمام

غريب ٿي هان. منيالي هان۔ ڏمي واڻسي هان۔
جاڇي جوڇي هان.

== سُنُهين: ث. صفت. منهن جي - منهن واري.
(ث) مُهاڏو.

— سُنْہیں "اُنکائیں": مہاڈو اُنکائیں. مَنہن
ڈین. جھڑو کرن. واتسورجن.

● **مَنْهَنْد** (ل-ک) : ظرف. اک - اول -
بھریائیں. منہ - اوائلی. اکیان - اک - پیش.

اگتي - اگيرو۔
- منہندار و منہندار: ذ. صفت۔ اگوان -

منهندیون۔ منہدار۔
= منہندان : ظرف۔ منہند۔

== مَنَهَنْدَاهُونْ ۛ مَنَهَنْدَاهَانْ : ذ. صفت
اڳيون - اصلوڪو. پهريون - شروعاتي. اڳواڻ -

سردار - مہندار .
= منہند، یرو = منہند، یرا : ذ . صفت

ٲورو اٲيرو۔ اٲٲون۔ اٲيان۔ اٲ ٲر۔
 ”نه مونن سوٲ كان مانٲهي،

ہامن منہندار منہند یدرا^{۱۱}
(احمد ملاح).

● مٽي مٽي: ڏ. صفت. (سن). ڪهرو خيال ڪندڙ - ويچار وارو - مفڪر - ڌياني - فيلسوف - ڪيائي. ٽپ ڪندڙ - تپسوي زاهد - رشي - رڪي - وٽي. ساڌو - جوڳي. سنڀاسي. لوڪ ڌيان ڏيڻ. (سن. موروڏن = مڪي) مڪي ماڻهو - مڪي. سردار. ● مٽي مٽي: مٽيئون: ٺ. ٿوئي - ٽنپو - ٽنپ. ڪٽل ڪائي. مٽڪهو - ڪائي. ڳاڻن جي لاءِ رکيل ول جي وچ ۾ ڪٽل ڪائي (جنهن ۾ ڏاند پڻجن) - مٽو. (ل) ڪورڪي ڪم جي اصطلاح ۾ تاجيءَ جي پڇاڙيءَ ۾ زمين ۾ ڪٽل ڪائي (جنهن ۾ آڻاوت مهل تاجيءَ کي ٻڌي ڇڏبو آهي). هڙلي جو هڪ عضوو - چڪر وارو آرو. (ل). هندن ۾ ڪنهن چوڪر جي شاديءَ تي ٺاهيل ڪائي (جنهن جي مٿان ٻه ڪاٺيون منڊپڙي وانگر لڳل هجن، انهيءَ ڪائيءَ ۾ ٺوڙي ٻڌل هوندي آهي جا اهنر شاديءَ کان اڳ ڪپيندو ويندو آهي). چوڪريءَ جي وهانءَ تي چوڪريءَ جي ماڻهن کي ڏسڻ پئسا. ڪاردار يا اجاردار جي رهڻ جي جاءِ. رڍن جي بند ڪرڻ جي جاءِ - واڙ - واڙو. (صفت). مڙي - لَمِي - ڪُنڊ. گهٽ - ٻوٽي. ٽي ڀاتي چار حصي جيتري. ● مٽيائي: ٺ. مڏائي - لَمائي. ● مٽي پٽائين: هندڪي اصطلاح ۾ ڪنهن دوست يا عزيز جي ڌيءَ جي شاديءَ تي ڪجهه پئسا ڏيڻ لاءِ وڃڻ. (گاجرا). ● مٽيءَ ۾ پٽڻ (ت): ٽنپ ۾ پٽڻ - سوکھو ڪرڻ. ضابطي ۾ رکڻ. ● مٽيون پيچڻ (ت): حد کان لنگهي وڃڻ. ● مٽي هڙيڙو (ت): صفت. ننڍي قد وارو - بندرو. ● مٽيائي: (ت): ڏ. مثل ٻار بعد ٺٽون چاول ٻار. ● مٽي مٽي: ڏ. صفت. (ع). نائب. ڪارخاني جو مڪي ڪم هلائيندڙ ماڻهو - گماستو - پلاوٽو. ڪم هلائيندڙ - ڪارپرداز - سربراھ - سٺر. ● مٽي مٽي: ڏ. صفت. مٽي. ● مٽي پوري: ٺ. مٽيءَ جو هڪ قسم. (ن. ب).

● مٽي مٽي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. ● مٽي مٽي: مٽيئون: (ل): ڏ. ڳوٺ جي منهن سڀ وارو ڏاڳو - پوريءَ جي منهن سڀ وارو ڏورو. ● مٽي مٽي: ٺ. ڀرت جو هڪ قسم - مينهن جي ڦڙن وانگي ڀريل ڀرت - ڀڳڙي نموني ڀريل ڀرت. ● مٽي مٽي: مٽيئون: ڏ. صفت. (پرا). مٽي مٽي + پٽا: سن. مٽي مٽي + پل ڪ = آڪرو. مٽي مٽي - مٽي مٽي. ● مٽي مٽي: مٽيئون: ٺ. مٽي مٽي. ● مٽي مٽي: اسم خاص. تعلقي سيوهڻ ۾ هڪ ديھ جو نالو. ● مٽي مٽي: مٽيئون: وٽاڙو: ڏ. جيت جو هڪ قسم برسات بعد پيدا ٿيندڙ ڳاڙهو جيت. هيندو - هيندو. ● مٽي: مصدر. (سن. مٽي = وڇوڙڻ، پيچڻ). نقصان پهچائڻ. تڪليف پهچائڻ - ايڏائڻ. ناس ڪرڻ. (مٽي - مٽي مٽي - مٽي مٽي). ● مٽي مٽي: مٽيئون: ڏ. (سن. مٽي مٽي) جيت جو هڪ قسم (جو زمين جي آلاڻ تي پيدا ٿئي ۽ چٽڪ هجي). "جت مٽي. مٽي ڪارڙا، ... الخ. (نامعلوم). ● مٽي مٽي: مٽيئون: مٽي مٽي: ڏ. چوڙي جو دروازو يا لنگھ. ● مٽي مٽي: مٽيئون: ٺ. (سن. مٽي مٽي = سينڪارڻ، اڏڻ) ڪڪائين اڏيل جيت - لنڊو مٽي. جهوپڙو. چنو. (گاجرا). ● مٽي مٽي: مٽيئون: ڏ. صفت. (سن). مٽي = جواهر + ڪار = ڪم ڪندڙ. ڪچ جو سامان وڪڻندڙ - مٽي - مروھياڙو. ● مٽي مٽي: مٽيئون: ٺ. (ع). ذات - نطفو - ٻوج - ويريد - پند. سن. (سن = مٽي) مٽي جو هڪ قسم. ● مٽي مٽي: مٽيئون: ٺ. ٻلي - قوسبني. ننڍي چوڪري. (ٺ). (صفت) ويٺل نڪ واري - مٽي. (ل). "مٽي ڪوپ ڪيني. (پهاڪو).

● مُتِيرُ ۽ مُتِيرُ: ذ. صفت. (ع. نُور).
 نور وارو - نور. ڇمڪندڙ - جهلڪندڙ - جهلڪنو -
 روشن - ڇمڪندڙ. ڇمڪدار - تجلدار.
 ● مُتِيرُونُ جا گير: اسم خاص. تعلقي کونيءَ ۾
 هڪ ديھ جو نالو. (لست).
 ● مُتِيرُٿانُ (ٿ): ٿ. ڪپھ جو پوٺيون جن سان
 ڪُٽسِي (گاريل آفيم) ڇانجي. (ن-ب).
 ● مُٺلُ ۽ مُٺِيُونُ: ٿ. اسم. (سن). نانگ جو
 مُهرُ (چون ٿا ته واسينگ نانگ جي مٿي سان
 ٽپڙي لسي ٿيڪي نڪرندي آهي، جا وري
 ڪنھن زھري نانگ جي ڏلڪ تي رکجي ته
 اُها مٺل زھر چوسي ڪڍي وٺندي آهي). مٺيو -
 موتي - مٽڪو. ڦيٽي پٿر - جواهر - رتن - هيرو.
 ماڻھوءَ جو مٽڪو. مٺيا. تجلڻو.
 ● مٺنُ ۽ مٺنُ: ذ. (ع. مٺنُ = وزن) چاليھن
 سِرَنَ تور جو هڪ وزن. (هيءُ لفظ عربيءَ ۽
 فارسيءَ ۾ ”من = وزن“ طور ڪم ايندو آهي،
 اهو لفظ ڏکڻ هندستان جي ”ڪاليدِين“ ۽
 ”دراوڙ“ ٻولين ۾ پڻ موجود آهي ۽ پڻ
 سنسڪرت ۾ ”ما = وزن ڪرڻ“ آهي. عبراني ۾
 ”ماينه + ايمَن“ موجود آهي. رومن ٻوليءَ ۾
 ”مين = من“ موجود آهي، انهيءَ ڪري اهو تعين
 ڪرڻ مشڪل آهي ته سنڌي ٻوليءَ ۾ اهو لفظ
 ڪٿان آيو).
 ● مٺڪُ ۽ مٺڪُ: ذ. صفت. من وزن جو -
 مٺنُ وارو. من جيڏو.
 ● مٺڪُٽِي ۽ مٺڪُٽِيُونُ: ٿ. ڪنھن جنس
 (اناج) جي مٺن ۾ اندازي سان ڪٽ ڪرڻ جي
 حالت - مٺ ڪٽ. سِر تي مڇرائي. مٺن ۾ تور.
 ● مٺنُ ڪٽ ۽ مٺنُ ڪٽُونُ (ت): ٿ. ڪٽڻ -
 ڍاڻا بندي.
 ● مٺائينُ: مصدر. (من. مٺنُ = ڄاڻڻ، ڏسڻ)
 ڏيکارڻ. ظاهر ڪرڻ.
 ● مٺڪُڙو (ڪ-ل): ذ. پٿرت جو هڪ قسم.
 ● مٺڪو ۽ مٺڪا: ذ. (سن. مٺل = موتي)
 مٺيو - موتي - ڍاڻو. تسبيح جو ڍاڻو. پٿر جو

موتي. ڪچيءَ جي پٽ جو هڏو. اک جي مالڪي.
 تارو - پٽلي.
 ● مٺڪو چڙڻ: بيهوش ٿيڻ - ڏڪرڻ.
 ڪنڌ پڄڻ.
 ● مٺڪو ڦيرڻ: مٺيو ڦيرڻ - تسبيح پڙهڻ.
 ● مٺڪي: اسم خاص. تعلقي جاتيءَ ۾ هڪ
 ديھ جو نالو.
 ● مٺل مٺل: ٿ. (سن. مٺل = پٺڪو. ع.
 ميرُ ميرُ) ڇپڻ ۾ ڳالهائڻ - پٺل پٺل -
 وس وس.
 ● مٺل مٺل ڪرڻ: ڇپڻ ۾ ڳالهائڻ - پٺل پٺل
 ڪرڻ - سِرُ سِرُ ڪرڻ. پٺڪا ڪرڻ - پٺڪو
 ڪرڻ.
 ● مٺلنُ: مصدر. (سن. مٺنُ = ڄاڻڻ، ڏسڻ)
 ڏسڻ - ٺهائڻ. ڄاڻڻ - پڙهڻ. رُخ رکڻ. رُلڻ.
 والارڻ - پڙڻ (جاء). (مٺيو - مٺيدو - مٺيل).
 ● مٺلنُ: مصدر. (سن. مٺل = ملڻ) گڏجڻ -
 ميلڻ - پيڙڻ. گڏجي وڃڻ. لههڻ - حاصل ڪرڻ -
 هٿ ڪرڻ. سهي ڪرڻ - سمجهڻ.
 ● مٺو ۽ مٺا: ذ. صفت. (ع. ف. مٺنُ =
 وزن) من جو - من وارو. مرکبات ۾ اچي مٺن جو
 تعداد ظاهر ڪندڙ لفظ. مثلاً: ”ٻه مٺو، ٽي مٺو،
 چوڻ مٺو“ وغيره. (ٿ. مٺي ۽ مٺيون).
 ● مٺو ۽ مٺا: ذ. صفت. ٺڪ مان ڳالهائيندڙ -
 گهڻو. مٺو - مٺو.
 ● مٺوهر (ٿ): اسم خاص. مينگهواڙن جي هڪ
 ذات جو نالو.
 ● مٺي: حرف جر. ڏي - ڏانهن - پاس - طرف -
 وٽ - لڳ - گُٺر.
 ”هلندي هاڙو مٺي ڪرڻ ڪو به پيار“
 (شاه).
 ”هجي مٺس علاج، ساهڙو مٺي موهي“
 (مٺي - شاه).
 ● مٺي: ٿ. مٺيا. جوت - نور. (ڪاجرا).
 موتي - مٺيو.
 ● مٺي مالا: ٿ. مٺين يا رتن جو ٺهيل هار - مالها.

— مٽي هار: ذ. مٽي مالا.

— مٽي ڪنار: ذ. صفت. مٽن جو ڪم ڪندڙ. مونارو.

— مٽيا ۽ مٽيانئون: ث. (سن. مٽي). نور-روشنائي. جوت. تيج-جلو. سولهن-سوپيا. تجلو-هرڪاش. خاص خوبي-جوهر. هوشيار. چمتڪار-ڪراست. مگه-طاقت.

— مٽيادار ۽ مٽيادار: ذ. صفت. مٽيادارو-مٽيار. نوروارو. سهڻو-حسن-خوبصورت-سندر. مگه وارو-طاقت وارو-پتلون.

— مٽيار ۽ مٽيار: ذ. صفت. مٽيادار. — مٽيارو ۽ مٽيارا: ذ. صفت. مٽن وارو. (ذ). ڪارواننگ (جنهن جي مٽي ۾ مٽن ٿئي).

— مٽيان: ث. مٽيا. — مٽي پور: ث. (سن). هٿ ڀوڳ موجب بدن جي اٺن ڇڪڻ مان هڪ ڇڪڻ جو نالو (جو دن وٽ ٿئي). (گاجرا).

— مٽيو ۽ مٽيا: ذ. (سن. مٽن=موتي). موتي-مٽڪو-دائو-پٿرو. رتن-جواهر-هيو. گه-زبور. ڪوڙو موتي-ڪنڇ. پٿر جو مٽڪو. مٽڪو.

— مٽيهار: ذ. صفت. (سن. مٽيهار=مٽيهار). مٽيهاري وارو-زريءَ وغيره جو سامان وڪندڙ-مرعياڙ-مجار.

— مٽيهاري ۽ مٽيهاريون: ث. زري، ڦٽ وغيره جو سامان-مرعياڙ جو سامان-مرعياڙي. — موج مٽوا: ذ. صفت. (سن. مٽر=مٽر). مصدر جو ماضي مطلق). مري ويل-مُرد-مُردو. — مٽو: ذ. (ف). وار-ڪيس-چتا-گيسو-ڪاڪل. (ضمير) مون-مان-آءِ.

— مٽو شيڪافي: ث. هاريڪ جاج-هاريڪ پيني. انتهائي غور و خوش. — مٽو شيڪافي ڪرڻ: حد کان وڌيڪ خيال هلائڻ. هاريڪ پيني ڪرڻ.

— مٽوا حرف ندا. اومري ويل! - مٽا. ڪمبخت. (اسر خاص). هڪ ذات جو نالو.

— مٽواڃب: ذ. (ع موجب جو جمع). محنت جو عيوض (جڪو واجب هجي). پگهار-تنخواه-وظيفو-ماهيانو. مزدوري-مزدوري-پورو-لوازو. — مٽواچورا: اسر خاص. تعلقي شهداد پور ۾ هڪ ديھ جو نالو.

— مٽواچ: اسر خاص. ڪراچيءَ وٽ ماريپور ڪاڻ جي اصل ميدان جو اڳيون نالو. فيڊر ايريا ۾ هڪ ديھ جو نالو.

— مٽواخذو ڪرڻ: وٺڻ پڪڙ ڪرڻ-ڪيٽو لوڙائڻ-بدلو وٺڻ-انتقام وٺڻ-عيوض وٺڻ. ڪيل ڏوه جي سخت سزا وٺڻ.

— مٽواد ۽ مٽواد: ذ. (ع. جمع ساده جو) هر شيءِ جو اصل-ماده-جوهر-مايو. سال. مصالح مضمون.

— مٽواڊي: ظرف. ڪڏهن-بعضي-گاهي. گاهي گاهي-بعضي بعضي-اتفاقا-اتفاقي مان-قسمت مان.

— مٽواڙ ۽ مٽواڙ: ذ. صفت. مٽارو-ٿلهو. — مٽواڙ ٿيڻ: مٽارو ٿيڻ-ٿلهو ٿيڻ.

— مٽواڙ ڄڻ: مصدر. ٿلهو ٿيڻ-مغرور ٿيڻ-هٽيلو ٿيڻ-مجازي ٿيڻ-هٿ ۾ ڀرجڻ. پاڻ زور ٿيڻ-خود سر ٿيڻ-هوڏي ٿيڻ-پاڻ غرتو ٿيڻ. خود غرض ٿيڻ. پنهنجي رڻ تي هلڻ-بي پرواه ٿيڻ. (مواڙو-مواڙو-مواڙيل).

— مٽواڙي: (ف. مبادا جو پڪڙيل). شايد-متان-جبر-نچاڻا-منجن-جيڪر-الهي.

— مٽواس ۽ مٽواس: ذ. صفت. فساد-پٽاڪي-باغي-ڦريل. مغرور-هٽيلو-آپماني-مجازي-آفيل-دِماغي-هٽي. بحثي-ڪڇ بحث ضابطي ۾ رهندڙ-بي لغام-آجهل. سرڪس. پيرواه-اليلو. رُوشاني-لهري-چنڇل. مست-مڳ. بي غيبت-بي عودو-بي شرم. ناشناس-بي ڏنگو-آن گهڙيو-آڏنگو.

— مٽواسي ۽ مٽواسيون: ث. مغروري-گهمند-غرور-تڪبر-مجاز. ايمان. اهڪار-فخر-مرڪ-ناز-ماڻو-لاڏ-ڇاڳ. البيلائي. لاهرواهي.

● موٽيا: ذ. چانورن جو هڪ قسم - موٽيا.
● موٽ ۽ موٽون (ل): ث. (سن. ناگتر مستا)
هونئيءَ جو هڪ قسم (جنهن جي پاڙ دوا طور
ڪم اچي) ڪتل (گاه) جي پاڙ - موٽ -
موٽالو. (ڪ).

= موٽ ۽ موٽ (ڪ): ذ. موٽ.
= موٽالو ۽ موٽالا (ڪ): ذ. موٽ ٻوٽو.
● موٽاج ۽ موٽاج: ذ. صفت. (ع. محتاج =
ڪهڙجائو) ڪهڙجائو - ضرورتمند - محتاج. هيٺو -
ڪمزور - ٺهڻ. نمائو - غريب - نذر.
= موٽارو ۽ موٽارا (ل): ذ. پوائتو خواب -
اوتارو. (ن. ب).

● موٽري: اسم خاص. تعلقي فيض ڪڇ (خيرپور
ميرس) ۾ هڪ ديه جو نالو.
● موٽري: اسم خاص. تعلقي جوهيءَ ۾ هڪ
ديه جو نالو.

● موٽو ۽ موٽا: ذ. صفت. (سن. مند = مست).
آليسي - آرمي - ٽوٽي - ڪاهل - مست - ڪالٽ -
گهر. آهو ماڻهو جو هڪ هنڌ ٻيو هجي - ڏهر.
بي سمجهه.

● موٽا: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.
(مندو لھان جو هڪ پاڙو).

● موٽانڪو: ذ. (سن. موٽرم = مٽ).
ٻڌن ۾ مٽ گڏ ٿيڻ جو هنڌ - مٿانو.

● موٽري ۽ موٽري: ذ. (انگ). سواريءَ جي
لاه استعمال ٿيندڙ ميشن تي هلندڙ هڪ ننڍو محفو.
= موٽري ڊرائيو: ذ. صفت. موٽر هلائيندڙ - شوهر.
= موٽري سائيڪل ۽ موٽري سائيڪلون:
ث. ميشن تي هلندڙ سائيڪل - ڦٽلي موٽر.

● موٽري ۽ موٽري پون: ث. هٿ - هٿڙي -
پٿروٽي - پٿروٽي - موٽري.

● موٽري ۽ موٽري پون: ث. موٽري.
● موٽڪو (ث): ذ. صفت. وڏي ۽ ٿلهي
دائي وارو (آناج).

● موٽمئل: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات
جو نالو (اڪثر نوابشاهه ۾ رهندڙ).

● موٽڻ: مصدر. موٽي اچڻ - موٽي وڃڻ -
موٽ کائڻ - وڙڻ - واپس اچڻ. ٻوڙ ٻير ڪرڻ -
پشتي هٽڻ. هٽڻ - هٽ ڏيڻ اصلوڪي حالت ۾ اچڻ.
لهڻ (ٻڌڻ ۾) - گهٽجڻ. ٻڌارڃڻ - روانو ٿيڻ - آهڻ -
موڪلائڻ. (موٽيو - موٽندو - موٽيل).

= موٽ ۽ موٽون: ث. هونئي وڙڻ جي حالت -
ٻوڙ ٻير - واپسي. هٽ - پشتي - لاڙو - روانگي -
آهڻ. موٽڻ جو خرچ. ڍل يا محصول واپس ڪرڻ
جي حالت. تيرورن جو ڪنهن جسم سان لڳي
اٿل کائڻ جي حالت - ڪيرڻ جي موٽ.

= موٽائڻ: مصدر. موٽائي ڏيڻ - واپس ڪرڻ -
موٽي ڏيڻ - ادا ڪرڻ - واپس ڏيڻ - ورائڻ.
هونئي ورائڻ. رد ڪرڻ - نامعلوم ڪرڻ - ڏهڻ -
له قبولڻ. انڪار ڪرڻ. نااميد ڪرڻ. (موٽائيو -
موٽائيندو - موٽائيل).

● موٽ کائڻ: هٽڻ - هٽ ڏيڻ. واپس وڙڻ -
موٽي اچڻ. هونئي هٽڻ (وڙڻ لهر وغيره جو).
ٻوڙ ٻير ڪرڻ. جنگ جي ميدان مان هٽڻ. گهٽجڻ -
جهٽجڻ - موٽڻ - لهڻ - چڙهڻ (ٻائيءَ جو).

= موٽي: ظرف. وري اچي - واپس ٿي - ٻوڙ
ٻير ڪري - گهرو کائي - ٿيرو ڪري. آئي. وري -
ٻيهر. ٻئي دفعي. آئينده.

● موٽو ۽ موٽا: ذ. صفت. (ٻرا. موٽ: سن.
موٽو + ڪ < موٽ = ٿلهو). اٽ ۾ ڀريل -
ٿلهو - مٿارو - ڏنڊو. گهاٽو - ڳوڙهو (ڪپڙو).
دٿرو - ٻٽو. وڏو. سٺو - چڪو. ٻسي وارو -
شاهوڪار. (ث. موٽي ۽ موٽيون).

= موٽائي ۽ موٽائينون: ث. ٿلهائي - مٿارائي.
گهاٽائي. دٿرائي.

= موٽي آسامي ۽ موٽي آساميون: ث. صفت.
شاهوڪار ماڻهو.

= موٽو ۽ موٽا: ذ. گهوڙي جي بيماريءَ جو
هڪ قسم - ٻوٽن گوڏي تي لڪل هڏي (جنهن
۾ گوڏي جون نسون ٽنڊجي پون ۽ گهوڙو منڊو
ٿي پوي). آڻن جي بيماريءَ جو هڪ قسم - سيٽڪ.
ٽنڊڙي چاول ٻار يا ڦر جو لاڙو. (ن. ب).

موتو چڙائين: ناڙو ڪيڻ. (ن-ب).

موتو موتو هڻڻ: معاملو منجهڻ.

موتو متهير: اسم خاص. تعلقي گهوٽڪي ۾ هڪ ديهه جو نالو.

موتو تيار: موتو تيار (ڪ): ذ. صفت. رئيس - حسب نسب ۾ عزت وارو. (ن-ب).

موتو (ت): ت. ٽوپي جو هڪ قسم - اوٽي.

موتو ڏيڻ: ڪهڙي ڪي اوٽي ڏيڻ.

موتو: ذ. (سن. مڪڻ = موت) دال جو هڪ قسم. گاهه جو هڪ قسم. (ت).

موتو ٻو: موتو ٻو: ذ. (پرا. موتو ٻو).

چئن وارو ڪهڙو. زناني سڻ جي ڪهڙي هو هڪ قسم (جنهن تي سنهيون ليڪون زنجيرن وانگر عجن)

موتو انئون: ذ. صفت. موتو سان لاڳاپو رکندڙ.

موتو ٻو: موتو ٻو: ذ. موتو ٻو.

موتو (ل-ڪ) مصدر. کوهه مان هٿ سان ورت چڪي

هائي ٻاهر ڪڍڻ. (موتو - موتو ٻو - موتو ٻو).

موتو: موتو: ت. (ع. موج = لهر).

لهر - ترنگ - چٽل - چولي. طبيعت جي خوشي - ولولو. جذبات جو اظهار - آنڪ - آڇڪ. جوش -

جذبو. لهر. ٻو - ريڇڪ - ٻڌڪي. وهر - خيال - سودا. مستي. خوشي زور - قوه (درياهه وغيره جو).

مزو - رهسو - وندڙ - عيش - آرام. جهجهائي - گهٽائي. (اسم خاص). مير رستم خان اول جي مشهور تلوار جو نالو. (ن ب).

موتو: ذ. صفت. لهريون هڻندڙ - چوليون ڪندڙ.

موتو ڪرڻ: عيش ۽ عشرت ڪرڻ - مزو ڪرڻ.

موتو ۾ اچڻ: لهر ۾ اچڻ - ترنگ ۾ اچڻ - ڏن ۾ اچڻ - وجد ۾ اچڻ - مزي ۾ اچڻ.

موتو جون ڪرڻ: (سمند جو) آڻڻ - ورم ڪرڻ - اچارو ڪرڻ - چاڙهه ڪرڻ.

موتو جون ڪرڻ: حوشي ڪرڻ - آند ڪرڻ - مزا ڪرڻ - عيش عشرت ڪرڻ.

موتو جون مائڻ: خوشيون مائڻ - مڃون ڪرڻ.

موتو جي: موتو جي: صفت. لهر ۾ چاڙهه ڪيل - چڙهيل. ٻورالو - ڊلوالو - متوالو - متلون.

ريڇڪائي - گهوچائي. خيالي. مست.

موتو جائي: (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (جڪرائي ٻاڙو).

موتو جائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (ت). تعلقي فيض گنج (خيرپور ميرس) ۾ هڪ ديهه جو نالو.

موتو جيب: ذ. (ع. وڃب). واجب ڪندڙ - لازم ڪندڙ - لازم فرض سبب - باعث - وجهه - ڪارڻ. (صفت). موافق - حسب - لائق - آن ڪول - پٽاندرو - سارو.

موتو جيو: موتو جيو: ذ. صفت. (ع. مڃو جيهه). هاڪاري. آڪاري - مٽاواڇڪ. آڻيائي. بحال - قائم. (ذ). وچ جي ڌارا جو هڪ پاسو (ٻئي پاسي کي 'سالو' چئبو آهي). (گاهه).

موتو جيو: ذ. صفت. (ع. وڃب). پيدا ڪندڙ - نئين ڳالهه ايجاد ڪندڙ - نئين ڳالهه ڪندڙ. هاني - بنا ڪندڙ - ابتدا ڪندڙ. (آصفه).

موتو جيڙي: اسم خاص. تعلقي ميرپور بلوچي ۾ هڪ ديهه جو نالو.

موتو جي: اسم خاص. تعلقي ساماري ۾ هڪ ديهه جو نالو.

موتو (ل-ڪ): ذ. ڪاري جي مڇي جو هڪ قسم - ٻوٽاڙو. (ن ب).

موتو جوا: اسم خاص. تعلقي شهدادپور ۾ هڪ ديهه جو نالو.

موتو جوڙو: صفت. (ع. وڃب). وجود ڪيل - پيدا ڪيل. تيار. منڀريل. حاضر ٿيڻ لاءِ هڪيو.

حاضر - سامهون - روپرو - هڪيو. ميسر - حاصل - هٿ وٺيڪو - دستياب. قائم - برقرار - ڪڙو.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

موتو جوڙو: ت. سوچوڊه جو جمع. پيدا ڪيل شيون - مخلوقات - خلق. هتي. دنيا - ڳائڻات. الله تعاليٰ جون پيدا ڪيل سڀ شيون - قطرت. حاضري - موجودگي. حاضر سال. بقايا. پونجي - موڙي.

● متو جود ڪرڻ: حاضر ڪرڻ - پيدا ڪرڻ - مهيا ڪرڻ. پيش ڪرڻ - اڳيان آڻڻ. تيار رکڻ. پهچائڻ - رسائڻ - پهچائڻ (سال، رسد وغيره). گهرائي ڏيڻ.

● متو جود ڪي: متو جود ڪيئون: ٿ. حاضري هڻڻ جي حالت. پيشي. روبرائي هستي - وود. ● متو جود: صفت. حاضر. هڪيو - اڳيان. هن وقت جو - هينئر جو. (آصفه).

● موچڪو: موچڪا: ڏ. صفت. (سن. منج = منج) (منج) منج جو - موچيءَ جو. منج جي منجن جو. منج جي رنگ جو. بادامسي رنگ جو. ميثائون. (گاجرا).

● موچي: موچي: ڏ. صفت. (سن. منج = منج) (منج) منج جو ڪم ڪندڙ - منج جون نوڙيون ٺاهيندڙ. منج وٺيندڙ ڪنڻ وائيندڙ.

● موچ: موچود: ٿ. مري جي مڙڻ جي حالت. ڪنهن به سنڌ جي مڙڻ جي حالت. مري جي نسن جي سوچ.

● موچار: موچار: ڏ. صفت. (سن. منج + چيرو = موچارو) سهڻي منهن وارو - سهڻو - حسين - خوبصورت - موچارو. سونهارو. سڳورو.

”آهي ڏي علي ڪي منجنو موچار.“

(آبري - شاه)

● موچارو: موچارو: ڏ. صفت. (سن. منج = منج + چيرو = سهڻو) سهڻو - حسين - سندر - ٺاهوڪو - موچار. (سن. منج = منج) وچن. خاصيت وارو. پورو پنو - وچولو - منجهر - چنگو. منو - پلو - اوڳهو - آچو - عمدو - چوڪو - شپ. اوچو - آتم - خاصو. لائق - فائق - سرشت - سني هر منو. پتلارو - سڳورو. نيڪ.

● موچارائي: موچارائيون: ٿ. سهڻائي - خوبصورت - حسن - منهن. چڱائي - پلائي - پال - خوبي - آچائي. خاصيت - گڻ - جوهر - گهڻائي - آتمنا - فضيلت - فوقيت - شرف. واکاڻ - ساراه. پورپائي - اعتدال - موافقت.

● موچارِي منهن: منهن سان.

● موچر س: ڏ. (سن. موچته = ريشي ڪم جو وڻ + رس = تت). دوا طور ڪم ايندڙ ڪوڙ جو هڪ قسم (جو سڀني يا وڻ جي پوئي مان ٿئي).

● موچرڙو: موچرڙا: ڏ. جڻيءَ جو هڪ پهريو - پادر - ڪٿو - ٺوڳرو - جڻي - جوتو.

● موچرڙا ڏيڻ: پادر سان مار ڏيڻ.

● موچرڙا ڪائڻ: پادر سان مار ڪائڻ. پادر ڪائڻ - جوتا ڪائڻ - ٺوڳرا جهلڻ - ڪٽا ڪائڻ.

● موچرڙا ماري: ٿ. موچڙن سان مارڻ جي حالت. موچڙي بازي.

● موچرڙا ملڻ: پادر لڳڻ. سزا ملڻ. ڪجهه به نه ملڻ.

● موچرڙا منڻ: موچرڙا ڏيڻ - ڪٽا هڻڻ.

● موچرڙو سڻڪهائڻ: سزا ڏيڻ. شرمائڻ. مرگهي واري ماڻهوءَ کي سڃاڻ ڪرڻ لاءِ پراڻو موچرڙو سڻڪهائڻ.

● موچرڙي بازي (ت): ٿ. هڪ پيشي ڪمي موچڙن هڻڻ جي حالت - موچڙن سان جهڳڙو - موچرڙا ماري جهڙو. موچڙن واري راند. (ت).

● موچرڙي جتهڙو: منهن ڪرڻ ۽ خراب منهن ڪرڻ - ڪاوڙجڻ.

● موچرڙي ڪي: موچرڙي ڪي: ڏ. صفت. موچڙن سان ڪٽيل - هيسايل - هيسيل. هٿ هيٺ.

● موچڻ: ٿ. هلا جو هڪ قسم.

● موچي: موچي: ڏ. صفت. (پرا. موچ. سن. موچيڪ. بهادي. موچيڪ = موچي) چمر جو ڪم ڪندڙ - چمر دوز - سوچي - سراز. جتيون ٺاهيندڙ. ڪفش دوز - پوستين دوز. زين ساز. گهوڙي جو ساج ٺاهيندڙ. چمر رڳيندڙ. (ٿ. موچيائي: موچيائيون). (اسر خاص). هڪ ذات جو نالو.

● موچيڪو: موچيڪا: ڏ. صفت. موچي جو - سرازڪو - سوچيءَ جو - سوچڪو.

● موچيڪي رنبي: ڏ. صفت. بد چال ماڻهو.

ٲوٲچيانو ۽ ٲوٲچيانا: ڌ. صفت. ٲوچڪو-
ٲوچڪو- سرازڪو- ٲوچيءَ جو.

● ٲوچ ۽ ٲوچون (ل-ٲ-ڪ) ٲ. ٲ. ٲوچ
سري وڃڻ سبب ٲٲا ٲوچ جي ڪير ڏيندڙ ٲئون
ٲينهن يا ٲڪري. وهڪيل وهٽ (ٲينهن، ٲئون
ٲڪري وغيره)

● ٲوچائي ۽ ٲوچائينون: ٲ. ٲ. ٲوچ =
آزاد ڪرڻ) هنڌن ۾ ڪنهن جو نائي يا نئهن
سري وڃي ته فوقيءَ جو ٲيءُ شاديءَ جي ٲوڪا
ٲور ڪي ٲٲسا ان جي مائٽن ڪي جهوليءَ ۾ ٲائيندو آهي
يا انهن کان هن ڪي ملندا آهن، اهڙن ٲٲن ڪي
ٲوچائي ٲئجي. ڪنهن ٲٲس جي مرڻ تي سندس
زال ڪي ساعرن ۽ ڌڻيات ٲٲن ڪان مليل ٲٲسا.
ڪنهن زال جي مرڻ تي سندس ٲٲس ڪي ساعرن ۽
ڌڻيات ٲٲن ڪان مليل ٲٲسا. ڪنهن ٲوڙهي ماڻهوءَ جي
مرڻ تي سندس ڌڻين ڪي برادريءَ کان مليل ٲٲسا.
● ٲوحد ۽ ٲوحد: ڌ. (ع. وحد) خدا
ڪي هڪ ڪري ڄاڻندڙ- توحيد ٲرمت- ايشور
اٲڪ وادي- اٲڪائي- ٲڪو مسلمان.

● ٲوڊب: ڌ. صفت. (ع). ادب وارو-
ها ادب- اڌ ٲائو. ٲهذب- شائستو- فضيلت وارو-
خوش اخلاق- ٲٲڻو- سڏا تورو- خاٲق- ٲاتٲيز.
آڪيا ڪاري- ٲٲيوان.

● ٲوڌڪ ۽ ٲوڌڪ: ڌ. صفت. (سن).
ٲٲائيءَ جو هڪ قسم- ٲٲورمي جو لڏون (جو
هندو زالون ڪنهن سومر تي مهاديو جي نالي
ٲٲ ٲٲائي ڪاٺين). لڏون. اٲي جو ٲٲوڙو (جو
ڊرياءُ لال جا سنڌي هندو ٲوچاري هر ٲنڊ تي
ٲاهي ڊرياءُ ۾ وڃي وجهندا آهن)- ٲوڙهو.
ٲي ڊولو- ان ٲوڙو. ٲوڌڪ. سرڪش- هوڏي-
ٲرور. نادان- ٲووقوف.

● ٲوڌي ۽ ٲوڌي: ڌ. صفت. (سن. مودن) =
ٲوڌي (آنءَ جو وٲاري. آنءَ ٲهچاڻندڙ. اٲو
گيه وغيره وڪڻندڙ) وٲاري جنهن سان ڪنهن جو
ڪندو هجي)- ڪندڻي. خاناسمان- ٲٲنداري.
سربراه. ناظر. عام مختيار. رسائي ڪندڙ.

ٲوڌيخانو ۽ ٲوڌيخانا: ڌ. آنءَ جو ٲاٲو-
ٲٲندارو- ٲاٲدارو- گندام. ڪاڌي ٲٲي جي سامان
رڪڻ جي ڪوٺي.

● ٲوڌڪ ۽ ٲوڌڪ: ڌ. صفت. (ٲرا. ٲوڌو).
سن. ٲوڌ + ڪ = ٲوري سمجه وارو) ٲوريءَ
سمجه وارو- اٲاو- ٲووقوف- اٲان- لادان- ٲوڌن-
ٲوگشت.

● ٲوڌن ۽ ٲوڌن: ڌ. صفت. ٲوگشت-
ٲوگو- ٲووقوف- ڪم عقل. ٲي همت. ري همت-
ڪم همت. ٲيچ هيٺ- لٲهڙ- لاجهو- نٲستو-
اٲرو- ضيف. آڌاس- وٲڪاو.

● ٲوڌو ۽ ٲوڌو: ڌ. صفت. (ٲرا. سڏو). سن.
سڏو (سادو ماڻهو- ٲووقوف- ٲالو ٲولو- ٲورڙو-
سڏو- سڏو. (گاجرا).

● ٲوڌا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● ٲوڌريو ۽ ٲوڌريا (ٲ): ڌ. نٲو وماندارو-
سانداري.

● ٲوڌو ۽ ٲوڌا: ڌ. صفت. (سن. ٲٲوڌو =
ڪوڙائڻ) مٲي ڪوڙيل- ٲوڙهو گٽجو. وارن
ڪوڙيل (سادو). مٲي خالي. ٲٲا سيگن (جانور)-
ري سيگو. (ڌ). آٲ- شٲر. (ٲ. ٲوڌي ۽
ٲوڌون). (اسم خاص). تعلقي جي ٲٲ آباد ۾ هڪ
ڊيه جو نالو.

● ٲوڌو ۽ ٲوڌا: صفت. (سن. ٲٲوڌو =
ٲري) ٲريءَ وارو- ٲٲهو- ٲٲو.

● ٲوڌي جاگير: اسم خاص. تعلقي جاتيءَ ۾
هڪ ڊيه جو نالو.

● ٲوڌي ۽ ٲوڌي: ڌ. صفت. (سن. ٲوڌو هڪ)
ٲورڪ- ٲووقوف- ٲٲسو. ٲوگشت- ڌڌ- ٲٲو-
سڏو.

● ٲوڌن: ڌ. صفت. (ع. اڌن) اڌان ڌڻ
وارو- ٲانڪو. (آصفي).

● ٲوڌي ۽ ٲوڌي: ڌ. صفت. (ع. آڌي =
اڌاءُ ڌڻ وارو- اڌائيندڙ- ڌڪوئيندڙ. ونجايندڙ.
ظالم- جابر. ماريندڙ. ٲدمعاش. ڪمبخت. شوم-
ڪيرٲڻ- ڪٲنجوس- ڪندوچ- ٲرچوٲ-

● مور ۽ مور ۽ (سن. مَول - مور) پاڙ - جڙ - اصل - بيخ - بنياد - بنياءُ. (آهي اصل رهيا جن سان سوداگري ڪئي وڃي) - اصل رتس - موڙي - پونجي - سترمايو - بشارت. وياڄ کان سواءِ رقم. موجوات - ذخيرو - سامان - مال. ڪتاب جو مضمون. ذاتو - ماده - اشتقاق. (آصفه). نسل - خاندان. اولاد. ڪُئنب - قبيلو. (آصفه). پٽ جي پاڙ (ٿ). (ن - ب).
- مورائو ۽ مورائو: ذ. صفت. مور جو - مور وارو.

● مورڙي (ٿ): ذ. ٻوٽي جو هڪ قسم.
● موراسو: اسم خاص. ڪڇ ماڪ ۾ هڪ شهر جو نالو. (لطيفي ستر). تعلقي سامساري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● موراکو ۽ موراکا: ذ. مٺي ٻاٺيءَ جي مڇيءَ جو هڪ قسم (چلر نڀيا) چلرن جو رنگه ڳاڙهو، اڇي يا سرمائي ڪارن چلرن سان، ست پٿر، ڪرڙي کان منهي منهن سان).

- موراکي ۽ موراکيون: ٻ. موراڪو جو مونث.
● موراکي ۽ موراڪيون: ٻ. مڪي سڙھ (جهاز جو). (گاجرا).

● مورانجهتر: اسم خاص. تعلقي گهوڙا ٻاري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● موراهي: ٻ. ٿ. (ف. سور = ڪٺلي) وڻن جي پاڙ کي لڳندڙ هڪ مرض (اڪثر ٻهرئين ٻاٺي. ڏيڻ بعد جڏهن وڻن وڌيڙا ٿيندا، ان وقت پاڙ ۾ زمين اندر پراڻي چيڻ يا ڪاٺين سبب اڏوئي لڳندي آهي، جنهن ڪري وڻ ڪومانجي مڪي ويندو آهي).

● مورائين (ڪ): مصدر. ٻوڪائڻ - ٻوڪڻ. ٻوٽو لڳائڻ. (مورائيو - مورائيندو - مورائيل).

● مورَت ۽ مورَتون: ٻ. ٿ. (سن). شڪل - شبيهه - صورت - روپ. ڪنهن به شيءِ سان ٺهيل - ماڻهوءَ جو ٻوٽو - ٻولي - ٻت - صنم - پتلو، پوري - ڊلي. مورتي. تصوير - ڇت - گلڪاري. فقير - انسان. چٽو. (ظرف). في ماڻهو.

ٻيڦيل - چيچي مار - چمچوس. (اسم خاص). تعلقي سجاول ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مور ۽ مورون: ٻ. ٿ. (ٻرا. مورن = نئين اوڀر. سن. مڪولن = مڪل = نئين اوڀر. سن. مَول = مڪري) نئين اوڀر - نئين ڦوٽ - ڦوٽاڙو - ڦوٽوڙو - پور - انڪور - گوڻج. تازا ڦٽل وڻ. قلم ڪرڻ کان پوءِ وڌيل وڻ. لٽيون. مٺي ٻاٺيءَ جي مڇيءَ جو هڪ قسم. (اسم خاص). تعلقي ٽنڊي باگي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مور: ٻ. ٿ. پڙيءَ جو هڪ عضوو - ڪوھي جو چيڙو. جهاز جي ڪٺي جي ڇهنڊ.

● مور ۽ مور: ذ. (ٻرا. مورو. سن. ميور = مور) ٻڪيءَ جو هڪ قسم - طائوس - ڪارابل - منجور - مڙلا. (ٿ. ڊيل ۽ ڊيلون). واڳون - واڳهو. (ڪ). "منگهي جا ٽه مور پلا" نت جو هڪ جزو. (ن - ب) چوٽي - مڪت - تاج - ڪلنگي - ڪٺاھ - موڙ. (اسم خاص). منگر مڇيءَ جو هڪ قسم. تعلقي سجاول ۾ هڪ ديھ جو نالو.

- مور پتل ۽ مور پتل: ذ. مور جي ڪنڀن مان ٺهيل ويڙو - چوڙ.

- مور ني ۽ مور نيون: ٻ. مور جي مادي - مورڻي - ڊيل.

- مور ٿي ۽ مور ٿيون: ٻ. مورني.
- مور هجن: سھڻو هجڻ - خوبصورت هجڻ.

● مور: ٻ. ٿ. (ف). ماڪوڙي - ڪٺلي - ڪيڙي.
● مور: اسم خاص. آهي مسلمان جن اسپين تي راڄ ڪيو هو (مٿن اهو نالو موراڪو جي رستي اسپين وڃڻ ڪري پيو هو).

● مور: ظرف. (سن. مَول = اصل) اصل - هرگز - مورھين - موراهين - پٽيءَ - تمام - بلڪل - ٻيڻهه - هنڌ - ڪڏھين به - ماڳھين.

"مور نه وري تنهنجي چڱائي".
- موران (ڪ): ظرف. مور.
- مورھين: ظرف. مور - موران - موراهين.

= مُورَچا ۽ مُورَچا؛ ذ. صفت. مورت جو۔ مورت وارو۔
 بي سرتيو۔ مورچت۔ بي خبر۔ بي سد۔
 = مُورَچا ڪٽي؛ ث. بيهوشي۔ مورچائي۔
 = مُورَچائي ۽ مُورَچائيون؛ ث. مورچا۔
 = مُورَچت ۽ مُورَچت؛ ذ. صفت. بيهوش۔
 = مورچتل ۽ مورچتل؛ ذ. (سن. مورچتل =
 وڃڻو). مور جي ڪنڀن جو ٺهيل وڻجڻو۔ چؤنرو۔
 وڃڻو۔ ٻڪو۔
 = مُورَچنڻا؛ ث. (سن). ڪاٺي جو هڪ لمبو
 ڪاٻو راڳي اهڙي نموني سان ڪرڻ جو راڳي جي
 سموري ڇيڙ جي وقت ۾ فقط انهي هڪ ئي راڳي
 جي ڇانءُ هجي). ايڪيهن راڳين مان هڪ راڳي
 جو نالو۔ مورچا۔
 = مُورَچڻ؛ مصدر. (سن). موھڻ۔ مست ڪرڻ۔
 مفتون ڪرڻ. بيهوش ڪرڻ. (مورچيو۔ مورچيندو۔
 مورچيل). (ن. ب.)۔
 = مُورَخ؛ ذ. صفت. (ع. آرَخ = هن تاريخ
 لکي) تاريخ لکندڙ۔ وقايع نويس۔ تاريخ لکار۔
 ناقل. (آصفيه). اهل سيجر۔
 = مُورَختہ؛ صفت. لکيل. تاريخ وڌل۔
 تاريخ پيل۔
 = مُورِ دائي؛ اسم خاص. اشاري بلوچن جو
 هڪ قبيلو. (تاريخ بلوچستان).
 = مُورَ ڏيئہ؛ صفت. (سن. مُورَ ڏن = ڪٽڻ).
 چپ وارو (اڪر)۔ چپي (اڪر)۔ زباني. (مورڏني
 اڪر: ٺ، ڙ، ڍ، ڏ، ڻ). (وي)، (پيش)۔
 = مُورَ ڙو؛ ذ. ٺٺو ۽ تازو پن، سلو (ندي)
 جي ڪناري تي ڀريل). (گاجرا). (اسم خاص).
 آڳاٽي وقت جي هڪ مشهور مهائي جو نالو۔ (جنهن
 جو مقام اڄ تائين ڪراچيءَ جي ڀر ۾ آهي).
 = مُورَ ڙي؛ جاگير؛ اسم خاص. تعلقي بنين ۾
 هڪ ديھ جو نالو۔
 = مُورَ ڙين (ت)؛ ث. پٿر جو هڪ قسم. (ن. ب.)۔
 = مُورَڪَ ۽ مُورَڪَ؛ ذ. صفت. (سن).
 مُورَڪَ = يوقوف) يوقوف۔ بي عقل۔ بي سمجھ۔
 مٽ هيٺ۔ ڪم عقل۔ ڪم فھر۔ نادان۔ احمق۔

= مُورَ تي؛ ذ. صفت. مورت جو۔ مورت وارو۔
 = مُورَ تي ۽ مُورَ تيون؛ ث. مورت. پٿر يا
 ڌاتو جو ٺهيل ڪنهن ديوتا جو بت۔
 = مُورَ تي؛ آسٽاپٽن ڪرڻ؛ هڪ مندر مان
 ڪا مورت ڪٽي ٻنهي مندر ۾ رکڻ جي رسم
 ادا ڪرڻ. (آصفيه).
 = مُورَ تي؛ پوڄڻ؛ ث. بتن جي پوڄا۔
 بت پرستي. (آصفيه).
 = مُورَ ت ۽ مُورَ ت؛ ذ. (سن. مهورت).
 سڳورو وقت۔ شپ گهڙي۔ مهورت۔
 = مُورَ تي؛ ذ. صفت. (ع). موروثي۔ اباڻو۔
 = مُورَچائي؛ اسم خاص. خيرپور ميرس ۾
 هندن جي هڪ ذات جو نالو۔
 = مُورَچڻ؛ مصدر. (وڻ جو) ڪٽڻ۔ الڪورجڻ۔
 دس ڏين. ڪوٺج ڪيڻ۔ گوش ڪيڻ۔ گوشا ڪيڻ۔
 گوها ڪيڻ۔ پورجڻ۔ چمن۔ آڳڻ۔ ٽڙڻ۔ ڪٽڻ۔
 ڪاه جو نڪرڻ. نون پن نڪرڻ. ويڏيل وڻ جو ڪٽڻ۔
 ٻيڏا ٿيڻ. (موريو۔ مورو۔ موريل).
 = مُورَچڻگو؛ اسم خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۾
 هڪ ديھ جو نالو۔
 = مُورَچو؛ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (اڪثر
 نوابشاھ ۽ حيدرآباد ۾).
 = مُورَچهر؛ اسم خاص. تعلقي ميرپور ساڪري
 ۾ هڪ ديھ جو نالو۔
 = مُورَچهنڪو؛ اسم خاص. تعلقي سامساري ۾
 هڪ ديھ جو نالو۔
 = مُورَچڻڪ ۽ مُورَچڻڪ؛ ذ. سازجو هڪ قسم۔
 وات وارو چنگ۔
 = مُورَچو ۽ مُورَچا؛ ذ. (ف. مورچہ). جنگ ۾
 لشڪر جي قطار. قلعي بندي. جنگ جو بنايل اڏو۔
 ويڙھ جو هنڌ. ڪاهي۔ آڙ۔ ڳوٺي۔ مارو (قلعي جو).
 توپخانو. (ف. مورچانه). رنگ۔ ڪٽ۔ چتر۔
 زنگار۔ ڪٽس. (آصفيه).
 = مُورَچا؛ ث. (سن). غشي۔ بيهوشي۔ بيخودي۔
 ڏندڻ پوڻ واري حالت۔ ڏڪر۔ مورچائي. بي سدي۔
 بي خبري۔

● مُورَوڻ: ذ. صفت. (ع. وَرَثَ = من گهي ورثو مليو). ورثي ۾ ڏنل - ترڪي ۾ ڏنل.
 = مُورَوڻي: صفت. ورثي جو - ورثي وارو - ورثي ۾ ميل. ٻيءَ ڏاڏي جو - آباڻو - ڏاڏاڻو - نسلي - خانداني - ٻيڙهيائتو.
 ● مُورَعتَڏي: اسم خاص. تعلقي ڏيري محبت ۽ تعلقي بلدين ۽ تعلقي ڪپري ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.
 = مُورَعتَڏي: جاگير: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي باگي ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.
 ● مُوري: مُورَون: ث. (پرا. مُهَديتا = مُوري. سن. مُڪ + ر + اڪا = موري. ف. موري). پاڻيءَ جي نڪال جي جاءِ ۽ ڍڪيل موري - ڪچهري ڪسي - الي. کاڻو - ويڙ. ننڍي ڪسي - سوڙهو وڪرو - پل (ل). موري جو دروازو. ننڍي پل. پل - ٿڙ - ٿڙڙو. گهر جو هڪ قسم - پانهن ۾ پائڻ جو گهر. (ڪاجرا). هار جو هڪ قسم - ڪاري پاڻيءَ جي مڇيءَ جو هڪ قسم (چلڻ سان) پٽ ڪاري پٽ اچو ڊگهي گول (قرا) ويڪرو (قرا) لسو. ۲ انچن کان ۶ انچن تائين ٿئي. (اسم خاص). تعلقي جيمس آباد ۽ تعلقي حيدرآباد ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.
 ● مُوري: مُورَون: ث. (سن. مُولي). مُورَڪ = موري (موري) پاڇيءَ جو هڪ قسم - (ع) نچل - (ب) ترب. ڪاري جي ٻيڙيءَ جي اُڪيل ۾ مُهڙ ۾ آهي لڪل ڪاڻي (ن. ب). درياھي ٻيڙيءَ جو مُهڙو. تعلقي مڪرنڊ ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.
 ● مُورَيا: (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● مُورَيا فقير: اسم خاص. تعلقي رتيديري ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.
 ● مُورَيان: مُورَيان: ذ. (ف. مُورِيان = ڪت) ڪت - مَرچو - زَنڪ - زَنڪار - ڪتس. "لاهندا مُورِيان ڪريندا رُڪَ پٽرو." (شاه)
 ● مُورِياڻي: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي الهيار ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.
 ● مُورَيجتا: (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

پُٺوڪ. اناڙي - جاهل. چيسو. پورڙو - موڳو - سادو سوڍو.
 = مُورَڪاڻو: مُورَڪاڻا: ذ. صفت. مورڪ جو - مورڪ وارو - بي عقليءَ جو - بي وقفاڻو - احمقانو.
 = مُورَڪاڻي: مُورَڪاڻي: ث. بي عقلي - گهيلاڻي - آڏاڻپ - بي وقوفي - آباڻپ - حياقت - مورڪتا. جهالت.
 = مُورَڪتا: ث. مورڪاڻي.
 = مُورَڪتاڻي: مُورَڪتاڻي: ث. مورڪاڻي - بي وقوفي.
 = مُورَڪتاڻو: مُورَڪتاڻو: ذ. مورڪتا - مورڪاڻي.
 ● مُورَڪو: صفت. ظرف (سن. مُول = مُور). وياچ ڪان سواءِ - نفعي ڪان سواءِ. اصل قيمت تي. خريديءَ اگهه تي. ماگهين - ويتر - ٻان - ٻڻ. اصل - پنهر پتئي - مُورَڪ - هٿ - بلڪ - بلڪل - ٻه - نيڪوڻو. گهٽ ٿيندڙ - ڀوڻو ڀوندڙ - گهٽ ٿيندڙ.
 ● مُورَڪو: اسم خاص. ٿر ۾ هڪ ڀيٽ جو نالو. (جتي عمر سومري جو مور نالي گهوڙو مري ويو هو) (لطيفي سير). ٿر ۾ ڀيرو تڙ وٽ حدبنديءَ لاءِ کوڙيل نشان.
 ● مُورَم: مُورَم: ذ. ڪڪري - سنهي - ٻهڻي - ٻهڻري.
 ● مُورَمڪتر: ذ. مڇيءَ جو هڪ قسم - لياڙو. درياھي جا مُور جو هڪ قسم (جنهن جا پاسا ڪاراڻي جي ڏنڊن جيان ٿين).
 ● مُورَن: (ل): مصدر. وڻن جو ڀرڻ - ڀور جهلڻ - کوڙ جهلڻ. ننڍي گاهه جو ٿوڻهڙو کاڻڻ. (موريو - موريڻدو - موريڻ).
 ● مُورَئي: مُورَئي: (ت): ث. تيروري ۾ ٽنڊوڻ قابو ڪرڻ لاءِ ڪاڻ جي ڪيلي.
 ● مُورو: مُورا: ذ. شعر جو هڪ قسم - سنهڙو - ليهڙو. وڻ وڻ ڪان پوءِ پياڙ مان ٿيندڙ ٻو دفنو گونچ. ڍڪي کاڌي جي نانھن جي چوڌاري وريل سنهو لوم جو پٽ. (اسم خاص). تعلقي موري ۾ هڪ ڊيهه جو نالو.

● موريسر ۽ موريسر: ذ. (اک ۾) ڪٽر-
سرت. اک جي هڪ بيماري - چاليون. (سن.
مٽوڪٽڪ: موتي + سرت = لڙهي). اک ۾
پيل ڦٽو (اکين ۾ ٻوندڙ اڀا ڦٽا موتين جهڙا
ٿين ٿا، ان ڪري سنڌي يا ٻين ٻولين ۾ انهيءَ کي
موتيو چون) موتيو. (ن.ب.).

● موريو ۽ موريا: ذ. ڪنهن به ڌڙاءُ جو
گهاگهر جهڙو ٺهيل برتن - گهاگهر - چوٽرو. هٽڪو-
هٽڪو-هٽڪ (ت). اسم خاص. ماڻهوءَ جو هڪ نالو.
(ن.ب.)

● موريو لاکو: اسم خاص. تعلقي سکرند ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● موڙ (ل): ذ. آڻ جي ڦٽڻ جي هڪ بيماري.
● موڙ ۽ موڙ: ذ. (ٻرا. مود: سن. مڪت =
سيھرو) سيھرو. ڪٽنگي - ڪلاھ. گھوٽ جو
شاديءَ جي وقت مٿي تي ٻڌل تاج - مڪت -
مٽڪ - چٽ - منگھت. (ڪڪڙ جي) چوٽي -
طرو - ڪٽنگي - ڪٽنگي. چونر - ٿونر - ٿندن -
جهٽالو. چوڙو (عاج جو). جهاٻو. گلن جو ھا.
نٿ جي ڦٽي (جا ويڙهي ۾ اٽڪائي آهي).
تي چڙهيل گول ٿلهو سونو (سونھن لاءِ) دائو.
● موڙ ٻڌڻ: سيھرو ٻڌڻ.

● موڙ: ٺ. (سن. مٽول = مٽور. سن. مٽولڪا =
موڙي) موڙي.

● موڙ ۽ موڙ: ذ. (سن. مٽولڪا = موڙي)
هڙ - ڪنڍ - ڪنڍڙي - ڪنڍو. ڪنھن شيءِ جو
ڪجهه انداز. موڙ. (سن. مٽول = مٽور) اصل
ٺاڻو - موڙي. وڇاڻ تي ڏنل ٺاڻو. سيڙپ.
"موڙ ڪان وڇاڻ پيارو، ٻٽ ڪان ٻوڏو پيارو"
(چوٽي)

● موڙڻ: مصدر. (ٻرا. موڙ + اي = موڙڻ).
سن. موت (ني) = موڙڻ. موڙڻ - ورائڻ -
پيوڪڙڻ - مٽوڻ - مٽوڻ - وڪوڙڻ - وراڪو
ڏيڻ - ٻيڇ ڏيڻ - وڙ ڏيڻ - وڙ وجهڻ - مٽوڻ
ڏيڻ. ڏيڻ ڪو ڪرڻ. گھمان - ڦيرائڻ - ڇڪڙڏيڻ -
هلائڻ - ٻڌائڻ - مٽائڻ - وڃ ٻڌائڻ - (ڪمان)

چاڙهڻ - (نوڙي) ٻيڇڻ - وٺڻ. هڪ طرف ڪرڻ.
نيوائڻ - ليٻائڻ - ليٽائڻ - جهڪائڻ - ختم ڏيڻ -
ٻيچدار بنائڻ - ڏنگو ڪرڻ - ٽيڙو ڪرڻ. آڻو
ڪرڻ - آوندو ڪرڻ - آلتو ڪرڻ. واپس ڪرڻ -
موٽائڻ - موٽائي ڏيڻ - وري ڏيڻ (ضد نان) لاٺ.
معنيٰ ڦيرائڻ - آڻو مطلب ڪيڻ ڇڪي ٿاڻي ٻئي
مطلب جي معنيٰ ڪيڻ. (سن. مٽ = هٿ لھڻ)
قيمت ۾ گھٽ ڪرڻ - موڙو ڪرڻ. (موڙيو -
موڙيندو - موڙيل).

● موڙ ۽ موڙ: موڙوڻ: ذ. ٺ. وٽ -
وڙ - ٻيڇ - مٽوڙو - وڪڙو - وراڪو - آڪڙو -
ڏنگائي. مٽھت (وارن جي). اکرڻ لکڻ جو
هڪ نمونو. ڪيڙڻ جي واپسي - عڪس. پاسو -
کوشو - موشو ٽارو - ڪينارو. لٿل ٻھا - گھيل
اگھ - سستائي - موڙي.

● موڙڻ: ٺ. موڙائڻ: ذ. صفت. موڙ وازو.
ڏنگو - مٽيل - ورييل - مڇر - ٽيڙو - ڦيڏو.
ٻيڇاءُ - اڃايو - ٻي فائدو. آڻو - آلتو - آوندو.
موڙي وارو - موڙي مڇڪي وارو.

● موڙائڻ: مصدر. موڙڻ جو ڪم ٻئي کان
ڪرائڻ. ڏنگو ڪرائڻ. سستو ڪرائڻ. (موڙايو -
موڙائيندو - موڙائيل).

● موڙائي ۽ موڙائيون: ٺ. قيمت ۾ گھٽائي -
سستائي.

● موڙو ۽ موڙا: ذ. وڙ - ٻيڇ - موڙ - موڙ -
ڏنگ. (منھن کي ڏنل) موڙو مڇڪو - مڇ -
اشارو. حجاب - شرم - حياءُ پاسو - تارو - ڪينارو -
موشو. (ذ. صفت). اگھ. لٿل - سستو - سھانگو.

● موڙو ڏيڻ: منھن کي ڇو ڪري نفرت جو
اظھار ڪرڻ. مڇڪو ڏيڻ. ڳاھ نہ وٺڻ. انڪار
ڪرڻ.

● موڙو مڇڪو ۽ موڙا مڇڪا: ذ. موڙو -
موڙو هٿن: واپار جي اصطلاح ۾ اگھ. گھٽ
ٿيڻ. وٺا. يا ماتا وغيره جو ڇيڇڻ.

= موڙيون موڙون ڏيڻ (ت): ملاڪڙي ۾ ملهن جو هڪ ٻئي کي ڪيرائڻ لاءِ جاننا هئڻ ۽ ڦيرائڻ گهائڻ. (ميلو شهباز ۱۷).

● موڙو ۽ موڙا: ذ. منهنن کي ڏنل وڙ - موڙو مڇڪو. انڪه - گڏوچ - انگور - گوڻو - ستلو. درياءَ جي پاڻيءَ جي ڇڏي ويل زمين تي چاول هڪ قسم جو ٻوٽو. بيماريءَ جو هڪ قسم (جو مينهن يا آڻن جي ڌڻ ۾ پوي). مال ۾ موڙو. ● موڙو ۽ موڙا: ذ (سن. مڻشت = مڻ) شاديءَ تي ڪنوار کي ڏنل سوغات وغيره. ٻڍ - ڪٽڙي - پري - هڙ - موڙي - پروڙي. (سن. موٽڪٽر = ڪاري) ڪانن جي ٺهيل ڪُرسِي - موڙو. ڍڪيءَ جو ننڍڙو اوه. (ل).

= موڙو پائڻ: لاڳ ڏيڻ. شاديءَ ڪان پوءِ گهٽ جي عزيزن جو ڪنوار کي ڪجهه مٺائي وغيره يا روڪڙ سوکڙي طور ڏيڻ.

= موڙو جهلڻ: موڙو وٺڻ.

= موڙو ڏيڻ: موڙو پائڻ.

= موڙي جي ڳوٺڙي (ل): ٿ. گهٽ جي ٻٽڪي ۾ ٻڌل سوپاريون وغيره ٻيل هڪ ڀرت پربل ننڍڙي ڳوٺڙي. (ن-ب).

● موڙهه ۽ موڙهه: ذ. (سن. موڙهه = موڙهه) منجهه - ڳٽيو. سٽو - ٻٽو. ڳٽيو - ڳٽيو. ڳوٺ. منجهيل مڻ. عضوي جي سٽ تي ٿيل سوڄ. ٻيٽ ۾ ٿيل بادي گولو - بادي سور. درياءَ جو آهو پاڻو جنهن مان پاڻيءَ جو ليڪال نه هجي. (ت). چوٽائي مال جي بيماريءَ جو هڪ قسم - (وهت جي) آندبي جو وڪڙ ۽ روڪ. (ذ. صفت). (سن. مڪڙ = موڳو) ٻيوڦوڦ - نادان - چٽسو - بي عقل - موڙهل.

= موڙهه سوڙهه: صفت. ڊونڊڙو - اونڌي ڪنڌ. ڪٽرو ٻڌڙو. سسپل - ڪيڪو وڳو.

= موڙو هو سوڙو هو ۽ موڙو ها سوڙو ها: ذ. صفت. موڙهه سوڙهه.

● موڙهل ۽ موڙهل: ذ. صفت. منجهيل - مٽل - آجهيل. منجهورو - ٻيچدار. (سن. مڻه =

ٻيهوش ٿيڻ) حيران ٿيل. پريشان ٿيل. ڪيڪو وڳو ٿيل - واٽڙو - ششدر - گهرايل. ٻيهوش. سورڪ - بي سمجهه - ٻيوڦوڦ - جاهل - نادان - بي عقل. موڳو. و سوڙل. گمراهه - پٺليل - ٿڙڪيل.

● موڙهه: مصدر. (سن. مڻه = ٻيهوش ٿيڻ) ٻيهوش ٿيڻ - منجهڻ. (موڙهو - موڙهو - موڙهل). = موڙهه: صفت. منجهيل - مٽل. ٻيهوش. گمراهه. ويسو - حيران.

= موڙهو: صفت. موڙهل.

= موڙو هو سوڙو هو: صفت. ٻانهون ۽ جنگهون. ٻيٽ ڏانهن سوڙهيون ڪري سمهيل. غمگين ٿي اونڌي ڪنڌ پيل - موڙهه سوڙهه.

● موڙو هو ۽ موڙو ها: ذ. (سن. موٽڪٽر = ڪاري) ڪانن جي ڪُرسِي. ڳٽي. هڙ. موڙو. ٻسارڪي وڪڙ جو هڪ قسم.

● موڙو هو جٽل: اسم خاص. تعلقي ڪوٽڙيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● موڙو هيو ۽ موڙو هييا (ت): ذ. ٻٽڪو - موليو. (ل). ڳاڙهي حُلوان جو ٻٽڪو.

● موڙي ۽ موڙيون: ٿ. صفت. (سن. مڻه = هيٺ لهڻ) گهٽ - لاٽ واري. موڳي - مٺائي - ٿٽي - ڍلي - مٽي (ٻازار).

● موڙي ۽ موڙيون: ٿ. (سن. مڻه = اصل) ڪنهن واپار وغيره ۾ سيڙايل اصل رقم. اصل رقم - سور. سيڙپ - پونجي - ملڪيت. راس - ٻڌارٿ. (سن. مڻه = موڙي) ننڍي هڙ - ننڍي ڳٽي - پروڙي. ٻڌڙي. (سن. مڻه = مڻ) ڪانن جو گڏو. ڪانن مڻ. پنجويهن پيڙن جو بندل - جهوڙي. ڪڪن مان ٺهيل مينهوڙي (جا مٿي تي رکي مٿان ڍلو ٻه ڪوبه ٻار ڪڇي) ويهن لاءِ ڪانن مان ٺهيل ننڍڙي ڪُرسِي - ٻيڙهو.

= موڙي ٻٽڻ: ڳڏو ٻٽڻ. پروڙي ٻٽڻ.

= موڙي ٿيڻ: لغو ٿيڻ - قانڊو حاصل ٿيڻ.

هميشه لاءِ ڦرڻ ڪاڻن جي آئيد رهڻ.

= موڙي پٽڻ: ٻڌي ڇڏڻ - جدا ٿيڻ.

● مَوَسَر ۽ مَوَسَمُون: ٿ. (ع). مند-رٿ- فصل- ٿڌ. ويل- وقت- مهل- ايام- زمانو- سمو. موقعو. ڪڇ جي ڀرت جو هڪ قسم. (ڪ).
 ● مَوَسَم: بهار: ٿ. رت بسنت- بهار جي مند- گلن جي ڪلڻ جي مند. ربيع. اڳڻ. مارچ. جواني- جوين.
 ● مَوَسَم خيزان: ٿ. ٻن ڇڻن جي موسم- خريف. زوال جو زمانو- زمانه تنزل. ضيعفي- ڀيري- ٻڌاڻ.
 جوين جي ڀڄاڙي. (آصفيه).
 ● مَوَسَمِي ۽ مَوَسَمِي: صفت. موسم جو. موسم وارو- مندائڻو- ويلائڻو- وفتائڻو. ٿوري وقت لاءِ. ميوي جو قسم.
 ● مَوَسَن: ٿ. ڀوڙها- هيرمرد- ٻڌا. (دٻوان سانگي).
 ● مَوَسو ۽ مَوَسا: ٿ. حياءُ- لڇ- حجاب- ليهه- سرم- شرم. ڪٽر- غيبرت. حيف- ٻڌنامي- شرم جي ڳالهه. سبب. بهانو- عذر- مڻهه. (ڪ).
 ”جهوري جهڻ جي، مَوَسو مڪن جو.“ (چوڻي).
 منصوبو- وير- سازش- نواع- دشمني. (ن. ب).
 مِهڻو- طعنو- تنڪو- وين- ڏوراڻو. (ٿ).
 ● مَوَسو ڪَرَن (ڪ): بهانو ڪرڻ- عذر ڏيڻ.
 ● مَوَسو مَارَن (ٿ): مِهڻو ڏيڻ- طعنو ڏيڻ- وين ڏيڻ.
 ● مَوَسو ڏيرو: اسر خاص. تعلقي ڪنڊياري ۾ هڪ ڏيهه جو نالو.
 ● مَوَسَوَر: ٿ. (ع). موسم. (گاجرا).
 ● مَوَسَوِي: صفت. موسمي. ميوو.
 ● مَوَسِي اسر خاص. هڪ نبيءَ جو نالو. (جو بني اسرائيل يعني يهودين ۾ پيدا ٿيو، جنهن تي توريت نازل ٿيو. کيس ڪليم الله جو لقب مليل آهي. سندس هٿ هميشه ڇمڪندڙ هو ۽ سندس لٺ مشهور آهي. هو يهودين جو پيغمبر قاعدو بڻائيندڙ ۽ اڳوڻ هو. طور جبل تي خدا جو ديدار ڪيائين).
 ● مَوَسِياني: اسر خاص. بلوچ قوم جو هڪ قبيلو. (تاريخ بلوچستان).
 ● مَوَسِي ٻوٽا (ٿ): اسر خاص. مسلمانن جي هڪ ذات جو نالو.

● مَوَڙِي ڪڇ ۾ هٿن: هل هلان ۾ هڃڻ. هلندو وٽڻ.

”ساران سنڀور ڪي، ڪڇ ۾ موڙي ڪڇ لڏي، ساران ڪڏي“

(ن-ب).

● مَوَڙاڻِي (ڪ): ٿ. مڪران جي ڪجور جو هڪ قسم.

● مَوَڙِي: ٿ. (ف. مَوَڙِي = ڀير + ڀير = ڪٽپ) ڪپوتر جو هڪ قسم- آهو ڪپوتر جنهن جي ڀير تي ڪٽپ هجن.

● مَوَڙِي گائِي: اسر خاص. مري بلوچن جو هڪ قبيلو.

● مَوَڙِي ۽ مَوَڙا: ٿ. (ف. مَوَڙِي) ڇمڙي جو جوراب. جتي- ڀيراز. ڪپڙي جو جوراب.

● مَوَڙِي بَڻَڻ ۽ مَوَڙِي بَڻَڻ: ٿ. جوراڻ ٻڌڻ جو پتو.

● مَوَڙُون: ٿ. صفت. (ع. وَڙَن) وَڙَن ڪيل- توريل. ٺهڪندڙ- ٺهڪندڙ- لائق- ڄڻاڻيندڙ- مناسب- واجب- زيبا- سُهائيندڙ- ٺيڪ- ڌرميت. (آصفيه).

● مَوَسا: اسر خاص. ٿر ۾ مسلمانن جي هڪ ذات جو نالو. تعلقي شاهيندر ۾ هڪ ڏيهه جو نالو.

● مَوَسا واه: اسر خاص. تعلقي ٺل ۾ هڪ ڏيهه جو نالو.

● مَوَسَت ۽ مَوَسَت: ٿ. (سن. مِش = بهانو) بهانو- عذر- ٻوڙش- گيڪ ٿال. هار سينگار- لاڏ ڪوڏ- ناز نخرو- انگل آرو. (ن-ب). سستي. (گاجرا).

● مَوَسَوَر ۽ مَوَسَوَر: ٿ. ڀڪيءَ جو هڪ قسم.

● مَوَسَل: ٿ. (سن). مَهرلو- مَهرِي. (گاجرا).

● مَوَسَلو ۽ مَوَسَل (ل): ٿ. (ڀرا. مَوَسَل. سن. مَوَسَل = مَهرُو) ان ڇڙن جو ڪاٺ جو وڏو مَهرلو- مَهرِي- ڏنڊو- ڏڪرو.

● مَوَسِيلِي: ٿ. (سن. مَسِيلِي) دوا طور ڪم ايندڙ هڪ ٻوٽي جي پاڙ (قوت باهر ۽ ضعف دماغ لاءِ مفيد).

● موسیٰ "قُریٰ": اسم خاص۔ مکہ مکرمہ جو نالو۔

● 'موسیقی': ذ (ع). گائیں جو علم - گائیں و دیا۔
سنگیت - گائیں - کمال۔

— مَوَسِّقَار ۽ مَوَسِّقَارَ: ذ. صفت. گائٹو۔
کونيو۔ ڪلونت۔ مطرب۔ سازيندڙ۔

● 'سَو'سي' مڇي: ٺ. مڇي جو هڪ قسم -
مٽڪر-مٽڪرو. انساني مانس کائيندڙ هڪ وڏي مڇي.
(ٻيڪھ اٽڪل چاليھ فوٽ. (ڪاٺرا).

● مؤرخ: ذ. (آنن هر) ٲٲٲٲن جي هڪ ايماري،
جو نالو.

● مُوش' ۽ مُوشَ: ذ. (ف. مُوشُ: سن.
مونڪ = ڪٺو). ڪوٺو- ڇوٽو- ڪٺو.

●. - و. شيگفي ۽ م. شيگافيون: ث. (ف).
وار تان کتل لاهن جي حالت - باريڪ ڏيکڻ.
م. مان ڪندا ڪڍڻ.

● موشو ۽ موشا: ذ. (سن. مڻس = لڪائڻ، ڇڪڻ). پاسو-ٿارو-ڪنارو-گونو. علدگي-جدائي. شرم-حياءُ-لڻج. منهن لڪائڻ جي حالت-پردو-لڪ-پرهيز.

- موشو ڪرڻ: ٻه-هيز ڪرڻ - پري رهڻ -
 گوشو ڪرڻ - ٿارو ڪرڻ. لحاظ ڪرڻ. شرم ڪرڻ -
 حيا ڪرڻ - لڇ ڪرڻ.

● مؤصلي: ت. دوا طور ڪم ايندڙ پهاڙي
پوٽيءَ جو هڪ قسم (جنهن جي پاڙ ڪتب اچي).
مؤصلي.

● مؤصّوف: صفت. (ع. و صفت) وصف ڪيل -
ساراه ڪيل - ساراهيل - واکاڻ ڪيل - واکاڻيل -
ممدوح. بيان ڪيل - مذڪور. (ذ) علم نحو جي
اصطلاح ۾ آهو لفظ جنهن جي صفت ڏيکارڻ ۾
اچي. (علم نحو ۶۰).

● مَوْصُولٌ: ذ. صفت. (ع. و وصل) وصل کیل۔
 ملیل۔ ملایل۔ کنڈیل۔ لا کاہیل۔ جڑیل۔ ہڈل۔
 {أصفیہ}۔ (ذ) گرامر موجب ضمیر جو ۱۰ قسم
 (جنہن جا بہ قسم آهن؟ ۱۔ ضمیر موصولہ ۲۔ ضمیر
 جواب موصول)۔

● مَوَاضِعُ: ذ. (ع). وضع کیل. رکیل۔
کیل. بیان کیل. (ذ). مضمون جو مقصد. عنوان۔

علم نحو جي اصطلاح ۾ بامعنيٰ ڳالهائڻ. (علم نحو ۲).
 ● موغلاو ۽ موغلا: ذ. صفت. مغل خاندان جو۔

مُغْبِلِيو - مُغْبَلِي .

● مَوَاقِعُ : ذ. (ع. وَقَعَ). وجه. - وار. - مجه.

ساڃي - ٿڻ - داءُ - موقعو - سڻو. واقعي ٿيڻ جي جاءِ.
= موقعو ۽ موقعو؛ ذ. موقع. واقع ٿيڻ جي جاءِ.
(آصفيه).

— موقعِو دَیْنِ: مهلت دَیْنِ - مناسب وقت دَیْنِ .
وجه دَیْنِ .

— موقعیہی تہی: ظرف. پوری وقت تہی۔ مہل تہی۔

● مَوْقُوفٌ: ذ صفت. (ع. وقف). بیهاریل۔

کٽڻو ڪيل. ٿاڻي راييل. ڪم کان روڪيل. نوڪريءَ کان ٻي طرف ڪيل - درخواست ڪيل. ڪپي ڇڏيل. منسوخ ڪيل. مهمل رهييل - مهلت ڏنل.

ترکے کیل - چڈیل .

== متوفوف تین : نوکری، کان جواب ملے۔
ہر طرف تین۔ ہر خواست تین۔

== موافق کرے؟ درخواست کریں۔ برطرف کریں۔

—مَوْتُوْنِيْ ۛ مَوْتُوْنِيْوْنُ: ث. برطرفی۔
برخاستگی۔ معزولی۔ عاجدگی۔ رد. التوا - توقف۔

● موڪ ۽ موڪون: ٿ. (سن. موڪس = چوٽڪارو). هيٺانهن زمين (جنهن ۾ پاڻي آساني سان اچي سگهي). پنجه کي واهن رستي ڏنل پاڻي.

وهڪ (پاڻي جي). وهندڙ پاڻي. جالارو پاڻي. -
 ڪهڻو پاڻي. پاڻي جي آئل - هالٽ. ڪهڻائي جهجهائي -
 زيادتي. (صفت). ڪهڻو - جهجهو - جام - مٽو -
 وڌيڪ - زياده.

- موڪتا؛ اسم خاص. تعلقي ڪنڌڪوٽ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● موکتر ۽ موکترُون: ث. (سن. موکش =
چونکارو). وپکرائی۔ وپکر۔ چوڑائی۔ وپکرائ۔

کشادائی - کشادگی - موکرائن - اتو - بیت .
= موکرائن : ث . موکر .

● موڪل ٿيڻ: اسم خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● موڪڻ: مصدر. (سن. موڪش = آزاد ڪرڻ). آزاد ڪرڻ - مڪت ڪرڻ. مڪتي ڏيڻ - نجات ڏيڻ. ڇڏائڻ - آزاد ڪرائڻ. عيوض ڏيئي گروي مان ڇڏڻ. عيوض ڏيڻ - بدلو ڏيڻ. محصول ڏيڻ سان ڪا شيءِ آزاد ڪرائڻ. عيوض وٺي ڪا شيءِ ڇڏڻ. هوريءَ قيمت ۾ کڻڻ. احسان جو بدلو ڏيڻ - احسان لاهڻ. ڪنهن عمل سان خود کي چڱو ثابت ڪرڻ - ملهائڻ - مرڪائڻ. ڪجهه ڪري ڏيکارڻ. سٺو ڪم ڪرڻ. ڪنهن کي ڏيکارڻ - متعجب ڪرڻ - چونڊڻ - پسند ڪرڻ. انعام ڏيڻ - ورسائڻ. عزت ڏيڻ. (موڪيو - موڪيندو - موڪيل).
● موڪ ۽ موڪون: ٺ. آزادگي - رهائي - خلاصي - اجائي - چوٽڪارو - نيتارو - نجات - موڪير. پسن يا محصول عيوض ڏيڻ سان ڪنهن شيءِ جي آزادي. (گاجرا).

● موڪ ۽ موڪ: ٺ. موڪ. چوٽڪارو. معافي. آخري ۽ دائمي خوشي. ڏنل شيءِ جو عيوض. ڌرمي پستڪ جي قيمت - مٿاڻي (پاڪ ڪتاب جي قيمت). ڌرمي ڪريا ڪرم جو عيوض - پيشا.

● موڪا ۽ موڪائون: ٺ. نذر - نياز - سڀا - سڻا. موڪ - موڪائي.

● موڪائي ۽ موڪائينون: ٺ. موڪڻ جي بها يا مزوري - موڪ - موڪا.

● موڪائين: مصدر. آزاد ڪرائڻ - نجات ڏيڻ - چوٽڪارو ڏيارڻ. پاڻ ملهائڻ - مرڪائڻ - فخر ڪرڻ. (موڪائيو - موڪائيندو - موڪائيل).

● موڪ ٿيڻ: ڪو بلو پيڻي ٿيڻ.

● موڪيش: ٺ. نجات - موڪ. (گاجرا).

● موڪي: صفت. موڪ ڪندڙ - آزاد ڪندڙ.

● موڪيئي (ٺ): اسم خاص. ننگرهار ڪر ۾ لئون جي هڪ ڪاڻ جو نالو.

● موڪي: صفت. (سن. مڌيہ = شراب) شراب چڪائيندڙ. مڌو وڪيندڙ - ڪٽلال. (اسم خاص).

● موڪيرائي ۽ موڪيرائينون: ٺ. موڪرائڻ - موڪر - چوڙائي.

● موڪيرو ۽ موڪيرا: ٺ. صفت. ڪشادو - ويڪرو - خلاصو - وسيع - چوڙو. گنجائشي - آزاد - جڳهه وارو - کليل - مڪيو. وڏو.

● موڪيش: ٺ. (سن). چوٽڪارو - آزادي - آزادگي - نجات - موڪا - مڪتي.

● موڪل: ٺ. صفت. (ع). وڪيل ڪندڙ - اصل.

● موڪلائڻ: مصدر. (سن. مڪج = آزاد ڪرڻ) مڪجڻ - پٺتڻ - روانو ڪرڻ - (قاصد) ڊوڙائڻ - (لشڪر) ڇاڙهڻ - پيچڻ. (موڪليو - موڪليندو - موڪليل).

● موڪل ۽ موڪلون: ٺ. رخصت - چوٽي - رضا - اجازت. اذن. رهائي - آزادي - چوٽڪارو - چوٽڪو. نوڪريءَ ڪسان برطرفي - موٽائي.

● موڪل آڻيئي: ٺ. ڄميلو. جيڪي وٺي موڪر.

● موڪلائي ۽ موڪلائينون: ٺ. موڪل - اجازت - رخصت - روانگي - سانباھو. الوداعي. موڪلائڻ وقت ڏنل موڙو يا پسا (خرچي طور).

● موڪلائين: مصدر. رخصت وٺڻ - چوٽي وٺڻ - اجازت وٺڻ - موڪل وٺڻ - الوداع ڪرڻ - موڪلائي ڪرڻ - خدا حافظ ڪرڻ. اذن وٺڻ - آزادي گهرڻ. (موڪلائيو - موڪلائيندو - موڪلائيل).

● موڪو ۽ موڪا: ٺ. گديا جي ڇپ ۾ پيدا ٿيندڙ گوڙهيءَ جو هڪ قسم. (جمع. موڪا) بيماريءَ جو هڪ قسم. موڪن جي بيماريءَ جو جيت.

● موڪا (ٺ): اسم خاص. راجپوتن جي هڪ ذات جو نالو.

● موڪا ۽ موڪائون: ٺ. (سن. موڪش = نجات) چوٽڪارو - رهائي. نذر - نذرانو. ڏڪا.

● موڪائي (ٺ): ٺ. ڪنهن شيءِ وٺڻ جي عيوض (ڪٺير يا دڪاندار کي) ڏنل دٿا (اناج).

● موڪيش: ٺ. (سن). موڪش - نجات.

هڪ عورت جو نالو (جا گوادر پاسي شراب وڪڻڻ جو ڪم ڪندي هئي، هڪ لنگا سندس شراب جي ڪنهن مٿ ۾ نانگ وڃي پيو ۽ انهيءَ مٿ جو شراب جن ڀيتو ٿي، سي مري ٿي پيا).
 ”موگري سندن مٿ ۾ سري سڀ ٿيو،
 اِيءَ قضا ڪم ڪيو، ڪونهي ڏوه ڪلال جو“
 (شاهه).

● موگري (ت)؛ اسم خاص. ٻوٽي جو هڪ قسم. گاهه جو هڪ قسم.

● موگريو ۽ موگريا؛ ذ. خوشبوءِ دار گل جو هڪ قسم - مڪيرو.

● موگارين؛ مصدر. (سن. مٽه = بيهوش ٿيڻ).
 موگريو ٿيڻ. هوش خطا ٿيڻ. (موگاريو - موگاريندو - موگارينل).

● موگشيت ۽ موگشيت؛ ذ. صفت. (سن. مٽه = بيهوش ٿيڻ). بي سمجهه - ڪنڊنهر - موگو.

● موگو ۽ موگا؛ ذ. صفت. (پرا. موگو = موگو. سن. موگو = مٽه = بيهوش ٿيڻ. منجهيل -

موڙ مل. ان ڳالهائو. گولڪو - مانيو. مسڪين - اٻالو. اڀوجهه - ڪوپ - بي وقوف - ڪم ذهن -

بي عقل - مورڪ - گهيلو - موگوستر. جهڪو (رنگ). بيهوش - مورچت - وسو - وسائل. ست - ڍلو -

آرسي - ٽوٽي - ڪاٺل - گهر. ڪيڪو وڪو ٿيل - حيرت زدو - واٽو - نپو - حيران. (ث. موگري ۽

موگريون). (ذ). هڪ دنيت جو نالو. جن - پوت. - موگريو ۽ موگريون؛ ث. گهيليائي -

موگان. آبائڪائي. بيهوشي - غشي - وسامي - سستي - گهر - نڊ. وانڙائي.

- موگان؛ ث. موگائي.
 - موگوستر ۽ موگوستر؛ ذ. صفت. موڏن - موگشت.

● موگهت ۽ موگهون (ت)؛ ث. برساتي ڪڪر. موگهو ۽ موگها (ت)؛ ذ. صفت. بيهوش.

● موگو ۽ موگا؛ ذ. صفت. (سن. مٽه = مٽگ) مٽگ جو - مٽگ وارو. مٽگ جي رنگ تي -

موگي - هڪو سائو - سائيرڙو.

- موگري ۽ موگري؛ موگو.

● مول (ڪ)؛ اسم خاص. هڪ جبل جو نالو.

● مول ۽ مرل (ڪ)؛ ذ. ٻيڙيءَ جو هڪ عضوو - ڪوهي يا شيشلي جي چوٽي - مور. (اسم خاص).

ڪوهستان جي هڪ مشهور شهر جو نالو. (ن - ب).
 ”ملير تيلاهه مٽڪي، جيلاهه مول ماس.“

● مول؛ ظرف. مور.

● مول ۽ مول؛ ذ. (سن. مول = اصل). اصل. پاڙ - جڙ - چڙهه - پيڇ - بنياد - ڪير -

ٻيڙهه - بناو. ذاتو - شبد يوني. مٽهڪ - مٽي - ڌڙ. پيدائش - پهاڻي. ڪتاب جو اصل مضمون -

مٽن. علم رياضي ۾ سگهه جو اصل عدد (”ٻو مول، ٽيو مول“ وغيره). هڪ نسڪت جو نالو

(جنهن ۾ يارهن نحس تارا آهن). (صفت). اصلي. بنيادي. مٽي وارو.

- مول پاشا؛ ث. اصلي ٻولي. بنيادي زبان.

- مول پاپ؛ ذ. اصلوڪو گناهه. حضرت آدم عليه السلام کان ٿيل گناهه.

- مول سادَن شبد؛ ذ. اصل لکت لفظ.

- مول شبد؛ ذ. اهو لفظ جو ٻئي لفظ جو بنياد هجي - ذاتو - اشتقاق.

● مول؛ ذ. صفت. (ع). مولاي - مولو.

- مولائي؛ ذ. صفت. مولا جي طالب. مولاي وارو.

● مولانو ۽ مولانا؛ ذ. مولهائو - ٻڙو.

● مولاداد؛ اسم خاص. تعلقي جيڪب آباد ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ملاري؛ ث. ڪاڏي جي ڪم ايندڙ موريءَ جون ڏانڊيون ۽ پٽن.

● مولان؛ اسم خاص. تعلقي حيدرآباد ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مولانو ۽ مولانا؛ ذ. صفت. (ع). ٻڙهيل - وڊوان - عالم - فاضل - پنديت - مولوي. قابل -

هوشيار - چاڙو - ماهر.

● مولاوڙو؛ ذ. صفت. مٽهچڙو.

● مولائي؟ اسم خاص. هڪ قوم جو نالو (جنهن جي ڪيترائي ضلعي ۾ ايندڙ آهي).

● مؤلف: ذ. صفت. (ع. آلف) کتاب جو
تالیف کنندہ۔ کتاب جا مضمون گڈ کرن وارو۔
مستفاد ک۔

● "مو'لگو" ۽ "مو'ليگا" (ت؛ ذ. هٽني جو هڪ
قسم - سڱن وارو هٽو. (هامي).

● -وَلِيمَ ة مَوْلَمَ : ذ. (ع. مارق = هوا)
هوا - واء - باد - پون. اوپر جي هوا. (گاجرا).

● مولیٰ مو' مولى ما؛ ذ. صفت. (ع. مُلَمَّعٌ)
= نهن گہے تی چڑھیل پاٹی - مُلمعو - مُلمو.

● مولو: ذ. (ع. مولی) مولا - مولی. (صفت).
منہ پھیل (مست وغیرہ) گاندو وڑیل. گھنڈیدار (وار).

● مَوْلُودٌ ۞ مَوْلُودٌ؟ ذ. صفت. (ع. ولد)
آهو ہمار جو پیدا ہو ہی۔ چاہیل۔ چاہیل۔

ڄمڻ- پيدائش جو ڏينهن. (ذ). جنم جو ڏينهن - پيدائش جو ڏينهن. پيدا ٿيڻ جو زمانو. حضور رسول صلعم جن جي

چمن جو بيان. (أصفی). رسول الله جن جي صفت ۾
چيل نظم. جنازي جي اڳيان سُر سان پڙهڻ لاءِ

نبي ڪريم صلعم جن جي ٿنا جا شعر.

● موليوي' ۽ مولوي: ذ. صفت. (ع).

شرع جا احڪام ڄاڻندڙ - دين جو عالم - فقيھ .
 ذرم شامتر ڄاڻڻ وارو - شامتري . شريعت جو

پابند۔ معلم۔ مدرس۔ راج پندت۔ میا پندت۔
● مولیہ (ت): ث۔ موڑی جی و ت۔ تڈی یا

ٽئونجي جي ڪينار.
- مولهه ورائين (ت)؛ تسڏي جون پڇڙيون

● مولهاتو ۽ مولهاتا: ذ. مٿي تي ٻڌل وڏي ۽ وراڻي مڇي.

ۛ ڀڙي ڀڳڙي - ڀڳڙو - ڦيڙو - موٽهو - ڀڳو -
ڀڳو - دستار. (ث. مولهائي ۽ مولهائيون).

● مولہائو ۽ مولیہائو: ذ. مولہائو.
● مولہن: اسم خاص. تعلقي نوشهري فيروز ۾

● موٰلِهُوْ ۞ موٰلِها: ذ. مولهاڻو۔ مولهيو. پکي ۞
جو هڪ قسم. وڏي ۽ ڄمار وارو اُٺ. (ت)۔

● موليھيو ۽ مولیہا : ذ . (من . مشـواسي =

ڪلنگي وارو) ڪلنگي دار ڀڳ يا ڀڳو.
(گهاٽو-گڙ). مولهاڻو-مولهاڻو-مولهو.

● متولي: ذ. صفت. (ع). ذئي - مالڪ - والي -
آقا - خاوند - سائين - صاحب . سردار - امير . پتي -

سرتاج. بادشاہ۔ شاہ۔ پاتشاہ. سلطان۔ حاکم.
 داتا. اللہ۔ رب۔ پرپو۔ ایشور. خدا تعالیٰ.

● موليٰو ۽ موليٰيا: ذ. مولهيو-مولهائو.
● موليٰو ۽ موليٰيا: ذ. (من) هڪ نڪت جو نالو.

مُول لکتر ۾ ڄاڻايل ماڻهو. (صفت). ساڻو-هريو.
 زردو-هيڊو. (گاجرا). خوش-امودو.

● مولهڏنو حاجي: "اسم خاص. تعلقي ڪنڊياري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● موليدانو شاهه: اسم خاص. تعلقي شاهپور ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مولیئم ۽ مولیئم: ذ. واڌي ڪم جي
هڪ اوزار جو نالو۔ ماڻهجي ۽ جو هڪ قسم۔

گول لیکن کیڈ جو اوزار. (ن.ب.).
 • موم: ث. (ف. موم. من. مَدَنِيَّةٌ = مین)

۾پڻ - آها شئي جنهن مان ماکيءَ جي مک پنهنجو
مانارو ٺاهي .

- موم "ہتھی" & موم "بتیون" : ث . میں ہتھی -
مومیتی - شمع .

- سومر جنامو: ذ. ڪوڙي جو هڪ قسم (جنهن تي سومر لڳل هوندي آهي).

نرم دل : صفت۔ نرم دل۔ دل کو نثر و حلیم۔
نرم طبع - نرم مزاج۔

— موم روغن؟ ذ. ميں ۽ ترن جي تيل کسي
گڏي ٺاهيل روغن.

== موسيٰ ۽ موسيٰ: ذ. صفت. ميڻ جو - ميڻ وارو.
ميڻ جهڙو - نرم. (ڪاجرا).

- موسیٰ ہستی' ۛ موسیٰ ہستیون'؛ ث. میں ہتی -
موس ہتی - شع .

● مونٽر ۽ مونٽر (ٽ) : ذ. صفت. بي سمجهه-
مست-چريو.

● مونٽرائي ۽ مونٽرائيئون : ٺ. (ف).
مومبائي = مومرائي. ڪاري رنگ جي هڪ
مٿي دوا (جا پگل هٽڻ کي ڪڍڻ جي ڪم اچي)-
مومبائي-موميري. (آصفه).

● مونٽل ۽ مونٽلون : ٺ. صفت. (سن).
و = پٺان + مل = مٽر. ٻاڪ-هٽر. آجري-
آچي- آوجل. سهڻي- حسين. (سرمول راڻو-گڙ).
(اسم خاص). مومل راڻي واري قصي جي هڪ
مشهور عورت جو نالو.

● مومين ۽ مومين : ذ. صفت. (ع. آسن).
ايمان وارو-ايماندار-ايمان آڻيندڙ-سچو مسلمان-
مسلمان. دين تي هڪو. (اسم خاص). قرآن شريف
جي هڪ سورة جو نالو.

● مومبائي : ٺ. دوا طور ڪم ايندڙ ٻسارڪي
وڪر جو هڪ قسم (جا پگل هٽڻ کي ڪڍڻ جي
ڪم اچي)- مومٽري. (مصرملڪ ۾ پرڻي زماني جا
مصلح جي زور تي رکيل لاش)- مومي.

● مون : ٺ. حرف جر. منجهان-مان-کان-وٽان.
● مونڙ : ضمير متڪلم. (پرا. مٿي: سن. مٿي =
مون). مان-آء-پان-پنڊ. (مي ضمير فعل
متعدي جي ماضيءَ وارن زمانن سان ايندو آهي،
جيئن ”مون لکيو، مون پڙهيو، وغيره).
● مونڙ : جيسان : ظرف مون وانگر.

● مونڪر : حرف جر. مانسکي (ت)- مون کي-
پان کي.

● مونڙ ٻڙ : حرف جر. سان ٻڙ-مون وٽ-
مون تائين.

● مونڙ هٿان : حرف جر. مون کان-مون وٽان-
منهنجي طرف کان.

● مونڙ : ذ (سن. مونڙ = ماڻ) ماڻ-چپ-
خاموشي-سڪات-سانت-سانوڙو. آرام-نام-
سامت-ذبح.

● مونڙ ڌارن : ماڻ ٿيڻ-چپ رهڻ-خاموشي
اختيار ڪرڻ-ڪپ چپ رهڻ.

● مونٽي ۽ مونٽي : صفت. سن-خاموش.
سام-ساڪيت-ساڪن. (اسم خاص). جوکي
فقيرن جو ماڻ ۾ گذاريندڙ هڪ فرقو.

● مونٽ : ٺ. (ع. مونٽ). مادھ-مادي.
عورت-زال. عورت جو مخصوص عضوو. (ڪاجرا).
گرامر موجب جنس جو هڪ قسم-ماديءَ لاءِ
ڪم ايندڙ جنس.

● مونٽجهڙ ۽ مونٽجهڙون : مونٽجهڙ : ذ.
(سن مٿي = بيهوش ٿيڻ). ساه ڪهڻ جي حالت-
ڪهڻ-پوست. سخت گرمي. سخت ڪهڻ-سخت.
گرميءَ سبب بيهوش ٿي وڃڻ جي حالت. ساه جي
بي آرامي-آندمانڊ. بي آرامي-بي قرار. بي چيني-
گهڻي. فڪرات. هيانه تي بار-غبار. حيراني-
پريشاني-واڻرائي. (ست وغيره جي) منجهڻ جي حالت-
مونجهارو-گائيدوڙ. رولو-گڙڙ-گهوٽالو. مونجهو.
● مونٽجهارو ۽ مونٽجهارا : ذ. سونجهه-
رولو. گڙڙ. مونجهو.

● مونٽجهو : ذ. مونجه-مونجهارو.

● مونٽجهاري : ٺ. پوئي جو هڪ قسم (ولائي
ٻي جهڙو، ٻن ڪهرا، گل هيڊو ڪيوزي رنگه
تي ماڻل).

● مونٽڊر : اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● مونٽڊر : اسم خاص. تعلقي دادو، تعلقي
ننگر پارڪر ۽ تعلقي ڊگهڙيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.
هڪ ذات جو نالو.

● مونٽڊرائي (ت) : اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
(بکي پاڙو).

● مونٽڊاوا : اسم خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● مونٽڊاهي : ٺ. ڪنهن ٻي چوڻائي مال جي
مار يا فترج.

● مونٽڊو ۽ مونٽڊا : ذ. اسم خاص. (پتيءَ جو)
ٻرندڙ-جلاويو.

● مونٽڊو ۽ مونٽڊا : ذ. صفت. منڊوارو يا گو-
مٿو. مٿاڙو-اڳياڙي. (ذ). ڪلهو. ٻڙيءَ جي
آڌ جي چوٽيءَ ۾ ٻڌل رسو.

● مونڊ مونڊ (ت) ذ. مڻڊ - بنياد.
= مونڊو اٽڪائڻ (ت)؛ مهاڙو اٽڪائڻ. هروڀرو
جهيڙو ڪرڻ - فساد ڪرڻ.
● سونڙو: ذ. گوڙو - مونو. ٻائيءَ تي پيدا
ٿيندڙ ٻوٽيءَ جو هڪ قسم.

● مونڙي: مڻوڙ ٻوٽو؛ ث. مڻهه يا ڪشتيءَ
راند ۾ هٽيل ٿوريءَ گوڙي جي ٽوڪر.
= مونڙي: مڻهه راند ۾ گوڙي جي ٽوڪر ڏيڻ.
انگڙو هڻڻ - ڦڙتي هڻڻ. رند ڪو جهڻ - اٽڪو جهڻ -
چيڙ ڪو جهڻ - رڪاوٽ وجهڻ.

● سونڊو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
(اڪثر حيدرآباد ۾). (سينسز ۱۹۳۱ع).
● مونڙڪ ڦري (ت): ث. ڀرت جو هڪ
نمو. ڪاڇو.
● مونڱهان (ڪ): ٻوٽي جو هڪ قسم (ٿارين ۽
ٿڙ جي ڪل تي ڪنڊا ڪنڊا ٿين، جن ۾ کير
آهي، ڏانڊي ۾ لڏي).
● مونو مونا: ذ. صفت. (سن. مڻڊ =
ڪوڙڻ). نوڙهو. مڻي ڪوڙيل ماڻهو (خاص
ڪري جيڪو سڀ وار ڪوڙائي ڇڏي). منيا سي.
(ذ). سانوڻ جي مڻڊ ۾ پيدا ٿيندڙ هڪ گاه
جو قسم. (ل).

● مونو مونا: ذ. گوڙو - گهڻنو. ڪورين
جو هڪ اوزار - ٿر جي ٻنهي پاسن کان زمين ۾
ڪٽل ڪاٺيءَ ٽڪر (جن ۾ ٿر ڦري سگهي).
آڏائي کي جهلڻ لاءِ ڪاٺ جو ڪلو. ايٺ جي
آهي ڪاٺي - هائو.
= مونا مڻڻ: گوڙا هڻڻ - اولڙ ڪرڻ. لٽائڻ.
(ڪنيت - ڪر).

● مونڙين: ظرف. گوڙن سان.
= مڻڻ ۾ مڻهه ٻڌائڻ: گوڙن ۾ مڻهه وجهڻ.
مراقبي ۾ ويهڻ.

● مونڙجي (ت): ث. ڀرت جي شروعات
وارو هڻڻ.
● سونڙي: مڻوڙ ٻوٽو؛ ث. (ڪنهن ۾ جانور جو)
گهريو - مڙو - مڙيو. مڙي جا وار. (ڪاڇرا).

● مونڙي: مڻوڙ ٻوٽو؛ ث. (ڪنهن ۾ جانور جو)
گهريو - مڙو - مڙيو. مڙي جا وار. (ڪاڇرا).

● مونڙي: مڻوڙ ٻوٽو؛ ث. (ڪنهن ۾ جانور جو)
گهريو - مڙو - مڙيو. مڙي جا وار. (ڪاڇرا).

● مونڙي: مڻوڙ ٻوٽو؛ ث. (ڪنهن ۾ جانور جو)
گهريو - مڙو - مڙيو. مڙي جا وار. (ڪاڇرا).

● مونڙي: مڻوڙ ٻوٽو؛ ث. (ڪنهن ۾ جانور جو)
گهريو - مڙو - مڙيو. مڙي جا وار. (ڪاڇرا).

● مونڙي: مڻوڙ ٻوٽو؛ ث. (ڪنهن ۾ جانور جو)
گهريو - مڙو - مڙيو. مڙي جا وار. (ڪاڇرا).

● مونڙي: مڻوڙ ٻوٽو؛ ث. (ڪنهن ۾ جانور جو)
گهريو - مڙو - مڙيو. مڙي جا وار. (ڪاڇرا).

● مونڙي: مڻوڙ ٻوٽو؛ ث. (ڪنهن ۾ جانور جو)
گهريو - مڙو - مڙيو. مڙي جا وار. (ڪاڇرا).

● مونڙي: مڻوڙ ٻوٽو؛ ث. (ڪنهن ۾ جانور جو)
گهريو - مڙو - مڙيو. مڙي جا وار. (ڪاڇرا).

● مونڙي: مڻوڙ ٻوٽو؛ ث. (ڪنهن ۾ جانور جو)
گهريو - مڙو - مڙيو. مڙي جا وار. (ڪاڇرا).

● مونڙي: مڻوڙ ٻوٽو؛ ث. (ڪنهن ۾ جانور جو)
گهريو - مڙو - مڙيو. مڙي جا وار. (ڪاڇرا).

● مونڙي: مڻوڙ ٻوٽو؛ ث. (ڪنهن ۾ جانور جو)
گهريو - مڙو - مڙيو. مڙي جا وار. (ڪاڇرا).

● مونڙي: مڻوڙ ٻوٽو؛ ث. (ڪنهن ۾ جانور جو)
گهريو - مڙو - مڙيو. مڙي جا وار. (ڪاڇرا).

پرين-محبوب-دلربا. ككشش ڪندڙ-سهڻو.
(اسم خاص). ڪرشن مهراج جو هڪ صفائي نالو.
من موهن.
= موهن سال: ٿ. ڪيئين ۽ سونن دائن مان
مالها. (ڪاجرا).
= موهن ۽ موهنا: ڏ. صفت. موهن-موهڻو.
(ٿ. موهني ۽ موهنيون).
= موهني ۽ موهنيون: ڏ. صفت. دل
چڪيندڙ عورت - موهيندڙ زال - موهي.
جادوگر - ساحره. انگل آرو ڪندڙ عورت -
بازاري عورت. (ڪاجرا). (ٿ). ٻئي جي دل
وٺندڙ. مقرر - وشي ڪرڻ - جادو - ساحري.
= موهني ۽ موهنيون: ڏ. ٻئي کي موهيندڙ مقرر.
= موهو ۽ موهنا: ڏ. صفت. دل چڪيندڙ.
موهنو - موهيندڙ ٻارو (ٿ. موهي ۽ موهيون).
= موهو ۽ موهنا: ڏ. صفت. موهيندڙ - موهنو -
موهڻو.
= موهي: ڏ. موه. پيار. عشق. ممتا. (ڪاجرا).
● موهن: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي باگي ۾ هڪ
ديھ جو نالو.
● موهن ٿال: ڏ. (سن. موهن = چڪيندڙ +
ٿال = ٿالھ) مٺائيءَ جو هڪ قسم - چاش ۾ پگھل
مڱڻ جو اٺو (جو ٿالھ ۾ پلنائي ڇڏيو آهي).
● موهنو ۽ موهنا: ڏ. ڪپوتر جو هڪ قسم -
اڇي منهن وارو ڪارو ڪپوتر.
● موهن: اسم خاص. رني ڪوٽ کان اوڀر
طرف هڪ جبل جو نالو. ٺٽي جو نالو.
● موهو ۽ موهنا (ڪ): ڏ. وڻ جو هڪ قسم.
● موهيو ۽ موهنا: ڏ. جوانيءَ جي وقت
منهن تي نڪتل چمڪندڙ داڻو (ڦرڙي وانگر).
● موه ۽ موه: ڏ. (ف موه = وار) وار.
چوٽا - جٽائون. آونداھ - ڪاراڻ. (ڪ).
● موهيا (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● موهيو ۽ موهنا (ت): ڏ. گل جو هڪ
قسم (هيءُ گل اڪثر ٻيئي پاسي ٿيندا آهن,
جن مان شراب نڪرندو آهي). (سنڌ جو سيلاني).

● موهن: مصدر. (من موه = بيهوش ڪرڻ)
بيهوش ڪرڻ - بي سٽ ڪرڻ. وس ڪرڻ.
چيت چريو ڪرڻ. موهت ڪرڻ - من لپائڻ -
عاشق ڪرڻ - مفتون ڪرڻ - دل ڪسڻ - دل وٺڻ -
مومسي ڇڏڻ. جادو وجهڻ - سٽڻ - چٽڪڻ.
لالچڻ - ڌٽارڻ - رين - ڌاڙرائڻ - لوڻ - پرمائڻ.
دلبو ڏيڻ. پريائڻ. ويجهائڻ. لب ڏيڻ - لٽڻ.
خوش ڪرڻ. (سن. مدن = مڏو = مڏو ڪرڻ)
الهي ۾ مون (گيه) وجهڻ. (شايد سن. مڏو =
مهن). جلائڻ - ٻارڻ - ساڙڻ. (شايد سن. مڏو =
هلڻ) موڪلڻ - روانو ڪرڻ. (ڪاجرا). (موهيو -
موهيندو - موهيل).
= موه ۽ موهنا: ڏ. هوش ڪم ٿيڻ جي حالت -
بيهوشي. اڃا نائي - بي خبري. اڳاٽا - جهالت.
پيار - پريت - محبت - سٽيهه - ارواح - لکشي -
پيوند - مهننا - حب - پريم - قرب - پريٽو -
عشق. جادو - مٽڻ - ٺوٺو. سحر. ڪشش -
چڪ. سٽ - خواهش - چاهه - چاهنا - چاهت.
لوپ - لالچ. باجهه - مهرباني - ديا - ڪيرها -
پلائي. چريائي - مستي - جئون سوڌاءُ.
= موهيت ۽ موهيت: ڏ. صفت. بيهوش - غش.
ان جان - بي خبر - بي سٽ. موهيل - وس ڪيل.
چيت چريو - اڪڻ - چڪڻ - عاشق - مٽئون -
فيدا - مست - شيدا - شيفت - فريفت. نهايت گهڻو
پيار ڪندڙ. جادو مان موهيل. نظاري جو
ماريل. (آصف).
= موهجن: مصدر. بيهوش ٿيڻ. عاشق ٿيڻ.
پيار ۾ ڦاسڻ. لويجڻ.
= موهجي ٿيڻ: عاشق ٿيڻ - پيارو گهرڻ -
پائن - پسند ڪرڻ.
= موهه روپي: ڏ. صفت. ٽڪڻو - خيالي -
وهمي - مٽيا.
= موهتر: ٿ. پيار - موه - محبت. موهڙي.
ٿ. موهڙ.
= موهن ۽ موهنا: ڏ. صفت. چريو ڪندڙ.
دل چڪيندڙ - موهيندڙ - موهه - لائن - ساڄن -

● موئن يا ون جي ٿارين کي مروڙي ٿاڻو صاف ڪرڻ لاءِ ٺاهيل موئنو. بهت سان ڀريل جانور جي کتل (ت). بهت-هوتو.

● موئنڻ: مصدر. (سن. مڙدن = مهڻ) ٻنهي هٿن سان مٿسرن. مهڻ ملائڻ. لوئڻ (ڪهڙو) نيٺوڙڻ - مروڙڻ. موڙڻ. وٽڻ - ويڙهڻ. ورائڻ. (پرا. مٽڻ. سن. ميد = سڻو ڪرڻ) ڪنهن شيء کي سڻو ڪرڻ ۽ ملائڻ. گهه سان اٿو ڳوھڻ.

● موئنڻ ڪرڻ (ت): ڪروڙي اٿي ۾ ڪيھ ميلائڻ.

● موئيڻي: موئيڻيون؛ ٺ. موئي.

● موئيڻيو: موئيڻيا؛ ڏ. موئييو.

● موئو: موئا؛ ڏ. مٿن جو چڱو-موڙو.

● (ت). ڪڪڻ يا اڳڙين مان ٺاهيل موئو. (ل-ت). مشعل-مُشال. ون جو هڪ قسم. (ڪ).

● موئي: ٺ. مچيءَ جو هڪ قسم.

● موئيڻيدان: اسم خاص. تعلقي ٺٽي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● موئيڻيدان: اسم خاص. مول ڪسان ڀرندڙي طرف هڪ جبل جو نالو. (ن-ب).

● موئيڻيرو: موئيڻيرا (ت): ڏ. آڻ جي ٻٽل جي گادين ۾ نرم ٿيل لاءِ وڌل ڪاٺين جي سرن جا بند. (حامي).

● موئيڻيلو: موئيڻيلا (ت): ڏ. تيرن ۽ مڱڻ جي فصل کي نقصان رسائيندڙ جيت جو هڪ قسم.

● مويا: ڏ. (ع. ماء) ٻائي - آب. (ن-ب). (اسم خاص) تعلقي گئونيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● موپشي: ڏ. (ف). چوڀايو مال - وھت وانو. چوڀاڙي مال جي وڌيڪ تي ورتل سرڪاري محصول.

● مھڻ: ڏ. (ف. مھڻ جو مخفف). چنڊ - قمر - ماھتاب - چنڊر - چنڊرما. (ع. ا. ڊ).

● مھڻ (ڪ): ڏ. (سن. مھ = ماڪي) ماڪيءَ جي مسڪ - مھڻ مسڪي.

● مھڻ: مھڻ؛ ڏ. صفت. (ف). وڏو. بزرگ.

● مھڻ: مھڻ (ل): ڏ. (سن. مھڻ = مھڻو ڪرڻ). مھڻو - مينھن - عذر. چارو - علاج. (ديسي - گر).

● مھا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. تعلقي ڪڪڙ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مھا: مھا؛ صفت. ظرف. (سن). وڏو. شاھي - ڪتبڙ. آتھ - عالي - بلند - آڇو. ڏاڍو - سخت. زور وارو - قوي - ڳرو. مضبوط. تمام گھڻو - بي انت - اٻار. زياده (ظرف) ڏاڍو - نهايت - تمام - بلڪل - زور - ٺيٺو. (ڏ). اڪثر مرکبات ۾ ڪم ايندڙ لفظ ”مھاپرش“ مھاٿما وغيره.

● مھا آدوگي: ڏ. صفت. وڏو مٽحتي - جٽاڪش - آوڇ.

● مھا بيراھمن: ڏ. صفت. ڀيٽرن جو ڪريا ڪرم ڪرائيندڙ بيراھمن.

● مھا ٻيلي: ڏ. صفت. تمام گھڻي طاقت وارو - ٻٽوان ٻهلوان.

● مھا ڀارت: ٺ. ڀارت يا هندستان جي وڏي لڙائي - عظيم جنگ (جا ٻانڊون ۽ ڪورون جي وچ ۾ لڳي هئي). مهاڀاري جنگ جي احوال وارو ڪتاب.

● مھاٿم: مھاٿم؛ ڏ. صفت. وڏائي. ساراھ. ڪنھن به ٺڪيءَ جي ڪم مان مليل فائدو. ڪنھن ڌرمي ھستڪ پڙهڻ مان مليل لاڀ - ثواب.

● مھاٿيما: مھاٿيما؛ مھاٿيمائون: ڏ. صفت مھا آتما - ھاڪروھ وارو ماڻھو. وڏو پھتل ماڻھو - خدا ترس - ولي - سٺ. نيڪ چلڻ - ڳوٺان. ھاڪ.

● مھاٿيما پُرش: صفت. وڏو ولي.

● مھاٻاڀي: مھاٻاڀي؛ ڏ. صفت. وڏو گھڻڪار.

● مھاڀرصاد: ڏ. ديوتائن کي نذرانو ڏنل کاڌو يا ٻل چاڙھيل - ديوتائن کي ڏنل کاڌي جي ڀيٽا. (خالصن جي چوڻي). ريڍو گوشت.

● مھاپُرش: ڏ. صفت. وڏو ماڻھو. مھاٿما. وڏو سٺ.

● مھڻ: مھڻ؛ ڏ. صفت. (ف). وڏو. بزرگ.

● مھڻ: مھڻ (ل): ڏ. (سن. مھڻ = مھڻو ڪرڻ). مھڻو - مينھن - عذر. چارو - علاج. (ديسي - گر).

● مھا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. تعلقي ڪڪڙ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مھا: مھا؛ صفت. ظرف. (سن). وڏو. شاھي - ڪتبڙ. آتھ - عالي - بلند - آڇو. ڏاڍو - سخت. زور وارو - قوي - ڳرو. مضبوط. تمام گھڻو - بي انت - اٻار. زياده (ظرف) ڏاڍو - نهايت - تمام - بلڪل - زور - ٺيٺو. (ڏ). اڪثر مرکبات ۾ ڪم ايندڙ لفظ ”مھاپرش“ مھاٿما وغيره.

● مھا آدوگي: ڏ. صفت. وڏو مٽحتي - جٽاڪش - آوڇ.

● مھا بيراھمن: ڏ. صفت. ڀيٽرن جو ڪريا ڪرم ڪرائيندڙ بيراھمن.

● مھا ٻيلي: ڏ. صفت. تمام گھڻي طاقت وارو - ٻٽوان ٻهلوان.

● مھا ڀارت: ٺ. ڀارت يا هندستان جي وڏي لڙائي - عظيم جنگ (جا ٻانڊون ۽ ڪورون جي وچ ۾ لڳي هئي). مهاڀاري جنگ جي احوال وارو ڪتاب.

● مھاٿم: مھاٿم؛ ڏ. صفت. وڏائي. ساراھ. ڪنھن به ٺڪيءَ جي ڪم مان مليل فائدو. ڪنھن ڌرمي ھستڪ پڙهڻ مان مليل لاڀ - ثواب.

● مھاٿيما: مھاٿيما؛ مھاٿيمائون: ڏ. صفت مھا آتما - ھاڪروھ وارو ماڻھو. وڏو پھتل ماڻھو - خدا ترس - ولي - سٺ. نيڪ چلڻ - ڳوٺان. ھاڪ.

● مھاٿيما پُرش: صفت. وڏو ولي.

● مھاٻاڀي: مھاٻاڀي؛ ڏ. صفت. وڏو گھڻڪار.

● مھاڀرصاد: ڏ. ديوتائن کي نذرانو ڏنل کاڌو يا ٻل چاڙھيل - ديوتائن کي ڏنل کاڌي جي ڀيٽا. (خالصن جي چوڻي). ريڍو گوشت.

● مھاپُرش: ڏ. صفت. وڏو ماڻھو. مھاٿما. وڏو سٺ.

ڌرين ڪورون ۽ ياندون جي لڙئي جو احوال
(درج آهي).

● منہاتقر: اسر خاص۔ ۵۶ ذات جو نالو
(اکثر مندر) (مینسز ۱۹۳۱ع)۔

● سيهاجتر (ت)؛ اسم خاص. راجپوتن جي هڪ ذات جو نالو.

● **مُهَاجِر** : مُهَاجِرٌ ؛ ذ. صفت. (ع. هَجَرَ)
 هجرت ڪندڙ۔ لڏيندڙ. هڪ هندستان لڏي ٻئي
 هنڌ ويندڙ۔ پنهنجو اصلوڪو ماڪ ڇڏي، ٻئي
 ملڪ ۾ وڃي سڪونت اختيار ڪندڙ. مسافر.
 نرواسي. حضرت محمد صلعم جن مان گڏ مڪي
 شريف کان مديني منور ڏي هجرت ڪندڙ.

= سَهاجَتر ۽ ٿ. وڇوڙو- لاڏاڻو. علاجدگي-
 جدائي. وطن ڇڏي هليو ويڃڻ جي حالت- هجرت.
 • سَهاڇڙ ۽ ڏ. صفت. (من. مُڪت = وات)
 ساڳيءَ ماءُ جو بهريون مڙي ويل ٻارُ ڄمڻ کان پوءِ،
 ٻيو ڄاول (ٻار) نازڪ ۽ ڊڄڻو (ٻار). سَهاڇڙو-
 روئڻو- آبديده- روئڻهارڪو.

۱۔ مہاجڑو ۽ مہاجڑا: ذ. صفت. مہاجڑ.
۲۔ مہادی ۽ مہاد پون (ل): ث. وکری لاء
کھیل وڈو جانور (دکھو-ہاڈو وغیرہ).

= مَهادِي ڪرڻ: وڏو جانور ڪُهي وڪڻڻ.
 ② مَهاڙو ۽ مَهاڙا: ذ. (سن. مُڪَ = وات.
 ع. محاذ) مَهِتَ - اڪَٻَ - مَهاڳَ - مَهاڙُ - اڳياڙي.
 جنگ وغيره ۾ اڳيان ٿيڻ يا آن جي منهن ۾ اچڻ
 جي حالت. فوج جو اڳيون پاسو.

— سَہَاڈَا اَنکَا نِیں: کنھن بہ گالھ نہ کرڻ
لاءِ سَہجائیں. حجت کرڻ.

— مَہَاڈُو اَنکائیں: منہن ڈیہن. بحث کرن۔
ضِد پَدَن۔ ہَتھ دَرَن. رگہڑو کرن. جنک
جوٹن۔ جہیڑو کرن۔ سامہون ٹیہن.

- مُهَادُوْ ذِيْنَ : مُهَادُوْ اَنْكَاثِل .
- مُهَادُوْ كَرْنُ : سَامِهون تِيْل - دَوْبِدو تِيْل -

منهن ڏيڻ۔ مٿاڙو اٽڪائڻ۔ مقابلو ڪرڻ۔
چٽاڀيٽي ڪرڻ۔ ويڙهه ڪرائڻ۔ اوچتي سلاقيات
ڪرڻ۔ ٻان ڏي مخاطب ڪرڻ۔ (ن۔ب)۔

= مہاجر لئی: ث. ہورن لئی - قیامت.
 = مہاجر وین' & مہاجر وین: ذ. صفت.
 بلکل عوشار.

— مہاشن: ذ. صفت. وڈو ماڻهو۔ مشهور ماڻهو۔
چڱو يا ديندار ماڻهو۔ سوداگر۔ صراف۔ هندو
واپارين جي پنجايت۔ مهاجن: پنڃات۔

== مٽهاچار: ذ. ث. مڇيءَ مارڻ جو هڪ وڏو چار.
رولو - مونجھارو - گوٺڙ - وڳوڙ. جنجال - زحمت -
ڪشالو - ڄا کوڙو - مشڪلات - تڪليف.

= مهاجتن ۽ مهاجتن: ذ. صفت. مشهور ماڻهو.
 پريو مڙس - چڱو مڙس - پٽيل - مڪي - سردار.
 ايماندار. ٻڌي جو واپاري. واپاري - سوداگر.
 شاهوڪار - شراف - صراف. (هندن جو ڪ) فرقو -
 نيات - سماج پنڪت. ٽولي - جماعت - سڳر - مهاجن.
 = منهاد يو ۽ منهاد يو: ذ. صفت. ڇمڪندڙ ۽
 نوراني چھري وارو. (اسم خاص). هندن جي
 شيو مهراج جو پيو نالو.

== مٿسارات (ٺ): ٺ. وڏي رات. ڇڄ هي روانگي واري ڏينهن کان اڳين رات.

== مٿساراجا ۽ مٿساراجائون: ذ. صفت. وڏو راجا - شهنشاهه - سلطان - قيصر.

= مہارائو ۽ مہارائا: ذ. صفت. مہاراجا.
 = مہارائے " ۽ مہارائےون: ث. صفت. وڈی رائے -
 بادشاہ بیگم - قیسریہ - ملکہ.
 = مہاساکتر ۽ مہاساکتر: ذ. وڈو منند -
 بحر.

— مٹھاشیبُ : ذ. صفت. منو مائھو۔ آبرو وارو۔
مُعزز۔ مانوارو۔ مانائتو۔ جناب۔ مسٹر۔

= مٹھا گٹر م: ذ. صفت. تمام گرم - سخت کوسو.
 = مٹھا سَری: ث. وڈو مرض - وڈی بیماری.
 تمام کھٹو موت آئیندڑ کا بہ بیماری. ہلیک.

● مٹھاہو ۽ مٹھاہا : ذ. (ع. حب). لا ٻاھو - واسطو.
اثر. مچ ٺپ - ڏيٺ - صدقو.

۱- مھاڻي: ظرف. لاڳاپي سان. سڃاڻپ سان. صدي.
۲- مھاڻپارت: ذ. (سن). هٽندڻ جو وڏو
ڌرمي ۽ تاريخي ڪتاب (جهن ۾ آرين جي پن

● مهاڙي ۽ مهاڙيون (ت): ٿ. شڪار ڪرڻ مهل آها ڪاٺي جنهن تي بندوق رکي هنجي.

● مهاڙ ۽ مهاڙون: ٿ. (ف). آڻ جي ناڪيلي - لائي. ناڪيليءَ ۾ ٻڌل رسو (جنهن سان آڻ کي ملائجي). ڏندن جي مٿان وارو گوشت - ڏندن جي پاڙ وارو گوشت - مري.

● مهاڙ سوڙن: سواريءَ واري جانور جي واڳ ورائڻ. موٽڻ - موٽي اچڻ.

● مهاڙي آءُ محب مهاڙون.

● مهاڙي (بيل).

● مهاڙ ۽ مهاڙ: ڏ. صفت. مينهن چاريندڙ.

● مهاڙ: ٿ. (پرا. مڇ: سن. مادي ۽ منڊ = مهلاپ جي خواهش ڪرڻ) جانورن (چوٽائي جو) پاڻ ۾ مهلاپ ڪرڻ جي خواهش - چاڻو - وهر - پوک.

● مهاڙت: ٿ. (ع. مهتر). آستادي - هوشيار - قابليت.

● مهاڙ جن: مصدر. (پرا. مڇ: سن. مادي ۽ منڊ = مهلاپ جي خواهش ڪرڻ). ماديءَ جو نر سان ملڻ واسطي تيار ٿيڻ. (گهوڙيءَ جو) چاڻو ڪرڻ - (گانءَ جو) وڌجڻ - (پڪريءَ جو) پوکجڻ (مهاڙيو - مهاڙيندو - مهاريل).

● مهاڙو: اسم خاص. تعلقي سانگهڙ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● مهاڙو ۽ مهاڙا: ڏ. (ع. مهتر). پردو - پوش. ڪٽ جو پردو. ڍڪيل ڪٽ - مهاري. چپرڪٽ. پلنگ. سچ هندورو. (اسم خاص).

● مهاڙي: ٿ. مهاڙيون: ٿ. مهاڙو. مجرداني.

● مهاڙو ۽ مهاڙا: ڏ. (سن. مڪ = منهن). گهوٽ ۽ ڪنوار جي پهريون پٽي راتيون گڏ گذارڻ جو هنڌ. شاديءَ بعد گهوٽ ۽ ڪنوار جي گڏ منهن ڪري جاء.

● مهاڙي ۽ مهاڙيون: ٿ. مهاڙو.

● مهاڙو - ڪريو. سامان جو پاڙو. ساڻان جو پاڙو. (سن. مڪ = منهن). گهوٽ ۽ ڪنوار جي پهريون پٽي راتيون گڏ گذارڻ جو هنڌ. شاديءَ بعد گهوٽ ۽ ڪنوار جي گڏ منهن ڪري جاء.

● مهاڙو ۽ مهاڙا: ڏ. مهاڙ.

● مهاڙي: ٿ. بيماريءَ جو ڪو قسم - ڪالرا. بليڪ. مھان. صفت. (سن. مها).

● مهاڙي ۽ مهاڙا: ڏ. صفت. مهاڙو. (ن. ب).

● مهاڙي ۽ مهاڙا: ڏ. صفت. مهاڙو. (ن. ب).

● مهاڙي ۽ مهاڙا: ڏ. صفت. مهاڙو. (ن. ب).

● مهاڙي ۽ مهاڙا: ڏ. صفت. مهاڙو. (ن. ب).

● مِهائند: ظرف. (سن. مُڪت = وات) اڳ ۾ - شروع ۾ - اوائلي. پهريائين. مِهيند. (گاجرا).
● مِهائند ۽ مِهائند: ذ. اسم. (سن. مُڪ = وات) ڳوٺ جو مُنهن.
● مِهائندي ۽ مِهائندِيُون (ت) ۽ ٿ. گهوت جي پيڻ - نِشان - نِشند.
● مِهائند: ٿ. (سن. مُڪت = مُنهن) مُنهن - شڪل - چهرو - روء - صورت - مُهاندو.
● مِهائندو ۽ مِهائندا: ذ. مُنهن - شڪل - چهرو - مُهاندو. نمونو - حليم - بناوت - ڍول - شبِيه. ڀُوج - ڀُنجو - ڀُڪ.
● مِهائندو ۽ مِهائندِيُون (ت): ذ. صفت. ڏمڻو واڻندو - معتبر - چڱو مڙس - آبروءَ وارو.
● مِهائنگ ۽ مِهائنگ: ذ. ٿ. (سن. مِها = وڏو + ار ڪنھ = اڳه) ڳرو اڳه - مهانگائي - تيزي - گيراني - اڳهي - اڪرائي. قحط - ڪال - ڏڪار.
● مِهائنگائي ۽ مِهائنگائِيُون ۽ ٿ. مِهائنگ.
● مِهائنگ مِهتير: مِهائنگائي ٿيڻ - اڪيرائي ٿيڻ. هر شيء جي اثاڻ ٿيڻ - ڏڪر پوڻ.
● مِهائنگو ۽ مِهائنگا: ذ. صفت. گهڻي بها وارو - گيران - اڪيرو.
● مِهائشو ۽ مِهائشوا: ذ. صفت. (سن. مُڪت = وات) منهن ورو - مڏو.
● مِهائشيُن ۽ صفت. (سن. مُڪت = وات) مهامل - وڏيل - گهايل - ڦٽيل زور وارو. شوخ - وحشي - د رندو. سورمو - سورهي - بهادر - ٻيلي - ٻلوان - جوڌو. آزمودينگار. سُهائين.
● مِهائنا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● مِهائنو ۽ مِهائنا: ذ. صفت. مڇي ماريندڙ - مڇي. ميربحر - ملاح. (ٿ. مِهائي ۽ مِهائِيُون).
● مِهائيڪو ۽ مِهائيڪا: ذ. صفت. مِهائي جو - مِهائي وارو.
● مِهائي: ٿ. مڇيءَ جو هڪ قسم.
● مِهاتو ۽ مِهاتو: ذ. صفت. زور وارو - زبردست. هاڻي هلائيندڙ - فيليان - ٻلوان.

● مِهائين: مصدر. پاڻ کي وڏو ڀائين - اڪڙڻ. ٿورو مڙهڻ. ”هڪڙو پٺڻ ٻيو مِهائين“ (پهاڪو).
● مِهائيو - مِهائيندو - مِهائيل.
● مِهائي: صفت. مهامل. وڏيل - ڪٽل. مُئل - ڦريل. (ڪيڏارو - گر) زور وارو. وريار - سورهي - ٻلوان. آزمودگار. سردار. مِهائين.
● مِهائين: صفت. مِهائي.
● مِهيت: ٿ. (ع. مَسجد) مسجد.
● ”مِهيت اڏاڻا ڪين“ مندر جوڙاڻا (سليمان شاھ).
● ”جانسين ٻين پاڻ تانسين مِهيت مڙهي جو.“
● صفت. (سن. مِهتير = وڏو) گهڻو. چڱو - سٺو. (گاجرا).
● مِهت ۽ مِهت: ذ. (سن. مِهتو = وڏائي) عزت - آبرو - سان - آب. سوپ - فتح - جيت - ڪاميابي.
● مِهت ٿيڻ: عزت ٿيڻ - مان ٿيڻ. شرف حاصل ٿيڻ.
● مِهتدار ۽ مِهتدار: ذ. صفت. آبرو وارو. وڏائيءَ وارو. گڏوان.
● مِهت لهن: عزت حاصل ڪرڻ - آبرو وٺڻ - مان حاصل ڪرڻ.
● مِهتو ۽ مِهتا: ذ. صفت. عزت وارو - مانائتو - شانائتو - آبرو وارو - معتبر.
● مِهتاب ۽ مِهتاب: ذ. (ف). چنڊ - قمر - چنڊرما - ماهتاب. چنڊ جي روشنائي - چانڊوڪي. معشوق. معشوق جو مُنهن.
● مِهتابي: ذ. صفت. چنڊ سان مشابھت رکندڙ. چنڊ جهڙو. سٺو - حسين. (ٿ). آتشبازيءَ جو هڪ قسم. ماقامي.
● مِهتابي: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.
● مِهتدي: صفت. (ع. هدي) هدايت وارو. سڀاڻو. (گاجرا).
● مِهتير ۽ مِهتير: ذ. صفت. (ف). وڏو ماڻهو - معزز ماڻهو. سردار - بزرگ - مهدار - ڌرو - اڳوان - چوڙو - پنڪي.
● مِهتيرائي ۽ مِهتيرائِيُون ۽ ٿ. پنڪيائي.

● مَهْتَمِر: ذ. صفت. (ع). ناظر. منظم.
اخبار نویس - سمپادک مدبر - ایدیتور.

● مَهْتَمِرِي: ث. مهتم جو ضم - سمپادکي - ایدیتري.

● مَهْتَو: مَهْتَا. ذ. صفت. (پرا). مَهْتَشَر.

سن. مَهْتَشَر = وڏو یا مَهْتَاوَن = عقل وارو)

وڏو ماڻهو - مکيه ماڻهو. لکپڙه جو ڪم ڪندڙ

هندو - ديوان - عامل. حساب رکندڙ - ليکاري.

جائن وغيره جي سنڀال ڪندڙ هندو. (ذ). هندو

سينڊن جو هڪٻئي کي ڏنل لقب. سنڌي هندوءَ

کي سنڌي مسلمان جو ڏنل مانائڻو نالو - وائيو.

هندو (صفت). گهوڙيو - ڦيريءَ وارو. (ث). مَهْتِي

مَهْتِيُون).

● مَهْتَن: مَصْدَر. (سن). مَرْدَن. مَرَج = صفا

ڪرڻ) صفا ڪرڻ - اڇو ڪرڻ - ڇاڪاڻ. ڪٽل

لاهن. گهڪو ڏيڻ - گهٽڻ - مٽڻ. ڇيٽڻ -

ڇوڻي اٿڻ. ڇيٽاڙڻ - ڇيٽڻ. نيٽوڙڻ - مَرُوڙڻ.

نيٽوڙڻ. هٿن ۾ لوڻڻ. گهوٽڻ. مَهْتِي چورو

ڪرڻ. ميت وغيره پائيءَ ۾ ملائڻ. مالتس ڪرڻ.

دٻائڻ - ڇڙڻ - دٻڙائڻ. ڇيٽ ڏيڻ - اِڏاءُ پهچائڻ -

ڏکيوڻ - تڪليف ڏيڻ. (مَهْتِيو - مَهْتِندو - مَهْتِيل).

● مَهْتَن: مَهْتَنُون: ث. صفائي. اڇائي -

آجرائي. ڇاڪو. گهڪو - مَهْتِيو - گهڪو -

گهٽيو - رهيو - رڳڙو. مٽل - مالش. ڇيٽ -

ڇيٽ. نقصان - ٽوٽو - گاس - گهاٽو - تباوڻ.

مصيبت - آپدا - آفت - سختي - مشڪلات. ٽٽڪ -

مَهْتَنڪي - ٽڪاوٽ - ٽاڪيڙو - ماندگي - اِڏاءُ -

سُور. ڇوٽائي مال ۾ ڀيل بيماريءَ جو هڪ قسم.

خارش - ڪارس - گِر - ڪرنهن. (ڪ).

● مَهْتَنُون: مَصْدَر. مَهْتَن جو ڪم ٿي ڪان

ڪرائڻ. صفا ڪرائڻ. ڇپائڻ.

● مَهْتَن: مَهْتَن: مَهْتَنُون: مَهْتَنُون: ث.

مٽل - مٽل. صفائي - اڇائي - آجرائي. ٺاه ٺوه -

سينگار. ڇنڊ ڇوڪ.

● مَهْتَن: مَهْتَن: ڪَرَن: مٽل شتل ڪرڻ.

صفائي ڪرڻ. ڇنڊ ڇوڪ ڪرڻ. سينگار ڪرڻ.

ٺاه ٺوه ڪرڻ.

● مَهْتَنُون: مَهْتَنُون: ذ. گهڪو. رهڻو. ڇيٽ.

دٻاءُ. سختي. تڪليف. مَهْتَن.

● مَهْتَنِيل: مَهْتَنِيل: ذ. صفت. مٽيل -

صاف ڪيل - صفا ڪيل. مَرُوڙيل - نيٽوڙيل -

ڇيٽائيل ڇيٽوئيل.

● مَهْتَنَارُون: اسم خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۾ هڪ

ديھ جو نالو.

● مَهْتَنَجَر: مَهْتَنَجَر: ذ. ڪنهن ڳالهه جو بيان.

مباحثو - تڪرار - وادو واد - بحث - رد قند. مَهْتَجَر.

● مَهْتَنَجُون: مَهْتَنَجُون: ذ. صفت. (ع. هنجَر).

درد وارو - دڌري - جدائي جو - صدمو رسيل.

● مَهْتَنَجَر: مَهْتَنَجَر: ذ. مَهْتَجَر.

● مَهْتَنَجَر: مَهْتَنَجَر: لُڙ ڪرڻ - شور ڪرڻ -

گوڙ مڃائڻ.

● مَهْتَن: مَهْتَن: ذ. (ع). ٻار جو پينگهو -

جهولو. (سن. مَهْتَن = پُوج). وڏو - مکيه -

آتم - اعليٰ. هنيو - نيلر - هوڏي - اٿوڻو - شدتي -

ضدي - بحئي. نيڪو - ناڪار - نيڪارو - نيڪار -

بيڪار - آجايو - آڪيارو - ورتو - وائيڪان.

● مَهْتَنَائِي: ث. وڏائي. آتمتا.

● مَهْتَن: مَهْتَن: مَهْتَن: جن: ذ. صفت. مَهْتَنَش -

بزرگ - نيڪ - پلارو - سڳورو.

● مَهْتَن: مَهْتَن: ذ. صفت. (پرا. مَهْتَن =

مُڪَن + اندو = وارو). اڳواڻ - سردار - مَهْتَنار -

مَهْتَندو. (مارئي - گر). (سن. مَهْتَن = مَهْتَنِي)

مَهْتَنِي - چوٽڪارو (قيامت ۾).

● مَهْتَنِي: ذ. صفت. (ع). هدايت ڪندڙ -

هادي. رعنا. (اسم خاص). نالو ٻارعين امام جو

(جو اڃا تائين ظهور ۾ نه آيو آهي).

● مَهْتَنَب: ذ. صفت. (ع). عيبن کان پاڪ -

بي عيب. خوش اخلاق - نيڪ خصلت - فضيلت وارو -

باادب.

● مَهْتَنَب: مَهْتَنَب: ذ. (سن. مَهْتَن = وات).

مُهْنَد. (ڪاجرا).

● مَهْتَنِيو: اسم خاص. تعلقي ٺٽي ۾ هڪ ديھ.

جو نالو.

● مَهَرُ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. تعلقي
 ڪهوڙا باريءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 ● مَهَرُ ۽ مَهَرُون: ت. ڏندن جي ٻاڙ
 وارو گوشت - مرعي. مَهَار (وات هي) - واڳ.
 ● مَهَرُ: اسم خاص. تعلقي ڪشمور ۾ هڪ
 ديهه جو نالو.
 ● مَهَرُ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (اڪثر
 نواب شاھ ۽ حيدرآباد سنڌ ۾).
 ● مَهَرُ ۽ مَهَرُ: ذ. زال کي مڙس جي طرفان
 نڪاح وقت مليل ٻا ڏيڻ لاءِ مقرر ڪيل رقم.
 ڪاينو.
 ● مِهَرُ: ذ. (ف. مِهَرُ - زنڊ - مَهَر. سن.
 مَهَر = ڏينهن جو ديوتا. رومي. مَهَر = مڇ -
 سورج - شمس - آفتاب. (ن. ب).
 = مِهَر و مَهَر: ذ. مڇ ۽ چنڊ.
 ● مِهَر: ت. (ف. ڀلائي - مِهَراني. دَيا - رحم -
 ڪُريا. ڪهل - تياس - ٻاجه - مرحمت - بخشش -
 مغفرت. احسان - ٿورو - وڙ. قرب - محبت - پيار.
 (سن. مَهَر = مَنِيءَ جو ڇوڙ ڪرڻ). ڏاڇي يا
 گهوڙيءَ جي ٽن سان ملڻ جي خواهش. (گاجرا).
 = مِهَران: ظرف. مِهَر مان - مِهَر سان - ٻاجه سان.
 محبت يا پريم مڃهڻ.
 = مِهَر بان: ذ. صفت. مِهَر وارو. ٻاجه وارو.
 = مِهَر باني: ت. مَهَر.
 = مِهَر ڪَرن: ٻاجه ڪرڻ - دِيا ڪرڻ -
 ڀلائي ڪرڻ.
 = مِهَرِي ۽ مِهَرِي: ذ. صفت. ڀلو - مِهَران.
 رحمي - ٻاجه وارو - دِيا ڪرڻ - ڀلڙ - رحم دل -
 دِيا ل - بخشيندڙ - ڪهلي. وڙائو - رحم. حبيب -
 دوست - ماني - همدرد - غمخوار. (ن. ب).
 ● مَهَرُ ۽ مَهَرُون: ت. (ف. مَهَر: سن.
 مَهَر). ڇاپ - ٽپو - مَهَر - سڀل - ڇاپو. مَهَر
 جي ٽڪواري مَهَرِي. سون جو سڪو - گهي - اشرفي.
 = مَهَر ڪَن ۽ مَهَر ڪَن: ذ. صفت.
 مَهَر ون ٺاهيندڙ - ڇاپون آڪريندڙ - ٽپا ٺاهيندڙ.
 آڪر آڪريندڙ.

● مَهَر هَت ۾ ڪَرن: فتويٰ جو مالڪ بنجڻ -
 مفتي ٿيڻ. شرعي مسئلن تي فتويٰ ڏيڻ.
 - مَهَر هَتڻ: مَهَر - ٽپو - ٻو هٿڻ - ڇاپ هٿڻ -
 ڇاپو هٿڻ - سڀل ڪرڻ - بند ڪرڻ. وڌو احسان.
 ڪرڻ - وڙ ڪرڻ - ٿورو ڪرڻ - ڀلائي ڪرڻ.
 ● مَهَر: اسم خاص. هندن جي ذات جو نالو.
 ● مَهَر: مَهَر: ذ. صفت. (سن). مَهَر. مَهَر.
 ٻانڀڻ لاءِ عزت ڀريو خطاب. ٻانڀڻ - ٻرمن. بادشاهه.
 حاکم - مَهَر. مَهَر.
 ● مَهَر: اسم خاص. تعلقي سکر ۾ هڪ
 ديهه جو نالو.
 ● مِهَران: ذ. (سن. مَهَر = وڏو + آرڻو =
 سمنڊ). وڏو سمنڊ - مَهَر ساگر - بحر - ساگر - سائو -
 ڪارو. ندي - درياءُ. (اسم خاص). سنڌونديءَ
 جو قديم نالو. (جو ڇيو وڃي ٿو ته آرين جو
 ڏنل آهي، ٻار سين جي قديم ڪتاب ۾ "مَهَر" جي
 (Bundahish) ۾ ڄاڻايل اصل نالو "مَهَر"
 آهي ڏسو ويسٽر گيٽڊ جو ڇپايل "اوستا" ص ۵۱).
 فيلڊ رازيا ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 ● مَهَران: اسم خاص. ميربحرن جي هڪ ذات.
 ● مَهَراني: (ت)؛ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ٿر ۽ سنڌ جي دنگ وارو حصو.
 ● مِهَر بان: مِهَر بان: ذ. صفت. (ف).
 مِهَر ڪندڙ - مِهَر وارو. ڀلو - ڀلائي ڪندڙ.
 دوستائو - اخلاص مند - رحم دل - ٻاجه وارو - ڪرڻ -
 ڪرڻ - دِيا ڪرڻ. دوست - ڀار - سڃڻ - مَهَر -
 گهڻ ڪهڻو - خير خواه - همدرد - غمخوار - هڏو ڪي.
 وٺندڙ - موئيندڙ - سڃاهو.
 = مِهَر باني: مِهَر بانيون: ت. دِيا - ڀلائي -
 مِهَر وڙ - احسان - ٿورو - ڇپو - ڪرڻ. عطيه -
 نوازش - عنايت - ٻاجه - رحم - ڪَرن - سڃاڻي -
 سڃاڻڻ - اخلاص مندي - اخلاص - همدرد -
 غمخواري - گهڻ ڀلائي - خير خواهي - دوستي - ڀاري.
 پاسخاطري - لحاظ - رعايت - مروت - پاسو - خاطر.
 ● مِهَر جَنُ: مصدر. ٽن سان ملڻ جي خواهش.
 ٿيڻ (ڏاڇي يا گهوڙيءَ جي).

● مَهَرِ عَلِي: اسم خاص. تعلقي نل ۾ هڪ ديه جو نالو.

● مَهِيرو ۽ مَهيرا: ذ. ڀردي واري ڪٽ-مهارو. (ڪلچرا).

● مَهرو ۽ مَهرا: ذ. (پرا. مَهيدو = مَهيرو. سن. مَڪ + ل + ڪ = مَهيرو). مَنهن-مَنڪ-مَهاندو-چهرو-شڪل-صورت. ڪنهن به شيء جو اڳيون حصو. مَهڙو-مهاڏو. اڳ-اڳو-مهاڳو-مهاڳ-اڳڙ-اڳيل-سطح-مناچرو-مناڙي. اڳواڻ-باني-سردار-مهندار. پيش لشڪر-اڳواڻ لشڪر-ڦرڻ اول-ڀرڻ-مرور. هادي-رهبر-پيشوا-رئيس. شطرنج راند ۾ هڪ ساري. ڊگهي يا آڻ جي منهن تي چڙهيل مڇيءَ جي نموني ڳانو-سرواڳ-نقطو. پاڻيءَ جي هرلي جو هڪ جزو. پيڙيءَ جو هڪ حصو-پيڙيءَ جو اڳيون پاسو-اڳيل. مصالح وغيره جي گهوڻن جو مَهڙو-مهرلو. مَهرو جهنڊن: لڙائي جي ميدان ۾ سڀني کان اڳ ٿيڻ.

● مَهَرِ وَڏا: اسم خاص. تعلقي لاڙڪاڻي ۾ هڪ ديه جو نالو.

● مَهرو ساڙي: اسم خاص. تعلقي شڪارپور ۾ هڪ ديه جو نالو.

● مَهري: ذ. (ع. مَهريه = مَهري قبيلي جو ناپيل آڻ) آڻ جو هڪ قسم-سواريءَ جو تيز هلندڙ آڻ-تمام ڀليو آڻ. چڙهي جو آڻ. (اسم خاص). تعلقي جاتي ۾ هڪ ديه جو نالو.

● مَهري ۽ مَهريون: ث. (پرا. سن. مَهيرا = عبورث). زال-عورت-استري-نار-ناري.

● مَهري ۽ مَهريون: ث. (سن. مَسيلم = ڏنڊو). (آن چڙڻ جو) مَهڙو-ڏنڊو. (بندوق جي) پئمڊي. توف جي ناليءَ جو مَنهن. (ڪلچرا). دال جو هڪ قسم-ڳاڙهي رنگ جي دال-مسور. محصول وٺڻ جي جاء-ناڪو. محصول.

● مَهريائي: اسم خاص. ڀڪتي بلوچن جو هڪ قبيلو-شهبائي.

● مَهڙو ۽ مَهڙون: ث. (سن. مَڪ = وات). اڳاڙي-اڳ-اڳو-مهاڳو-مهاڳ-اڳڙ. منهن-منڍ-شروعات-مَهڳ. پوٽ-مهاڊو-چهرو-شڪل-صورت. مول-بنياد-اصل-ڌر. سطح-مناچرو-ميتو پاسو. قصور-مياري حرف

”مَهڙ سڀ مينڌراڻ اسان ڏي آهين“ (صاحبڏنو).

● مَهڙو رکڻ: واپارين جي اصطلاح ۾ ڏيئي لٽي رکڻ-حساب ڪتاب رکڻ-ڪنڌو رکڻ-ڏي وٺ رکڻ.

● مَهڙو ڪڍڻ: منهن ڪرڻ. ڏوه ثابت ڪرڻ-ڏوهي ڪرڻ-ڏوهاري ڪرڻ.

● مَهڙو ۽ مَهڙا: ذ. ڪنهن شيءَ جي حد-پچڙي-آخري-پچائي-آنت-انتها-توڙ-چڙو. سڀرو-چوٽي-مناڙي-مناڙ. پيڙيءَ جو هڪ جزو-پاڇيل.

● مَهڪ: صفت. (سن). خوشبوءِ-هڪار-مُهڪندڙ-هڪ.

● مَهڪي (ث): اسم خاص. هڪ ڀيٽ جو نالو. (راء).

● مَهڪ ۽ مَهڪت: ذ. (سن. مَڪ = وات). اڳيون پاسو-مَهڙ-منڍ-مهاڳو-مَهڙو. مول-بنياد-اصل-منهن-ڌر. ڪير. شروعات-ابتدا.

● مَهَل ۽ مَهلاون: ث. (ع. وقت-ٿاڻو-ويرم-عرصو-سمون-وير-ويل-ويلو-ساعت-گهڙي-پل. دير-ڏير-آهستي. مَسند-موسم-رُت-فَرَجو-مهاڳ-فرصت-مَدو-معياد. نوبت-صاحبي-اڀام ڪاري. دعوو-پيڙڪو-وار-ليڳا-پيڙڪ. وارو-گهمرو. موقعو-وجهه.

● مَهلائي ۽ مَهلائيٽا: ذ. صفت. پوري مهل تي-مهل سڀر-وقت تي. مندائتو-ويلائتو-وقتائتو-وجهائتو-ساجو. موسمي.

● مَهَل ٽڪڻ: وجهه ڏيڻ-موقعو جانچڻ-ٿيڻ ڏيڻ.

● مَهَل جو يار: ذ. صفت. وقت سڀر ايندڙ-مهل تي ڪم ايندڙ-موقعي تي همراهي ڪندڙ.

حملو- ڪاه- چڙهي- چڙهائي. جنگ- ڀڙد- جڏ-
لڙائي- ڪيڏارو- ويڙه- مقابلو.
- مھير ڪهي مٿو ڏيڻ: وڏو ڪم ڪرڻ-
تڪليف وارو ڪم ڀورو ڪرڻ.
- مھير مارڻ: وڏي ڪم ۾ ڪامياب ٿيڻ.
● مھيا: ٺ (سن). وڏائي. بزرگي. مهرباني.
مروت. نيڪي- تعريف- وا ڪاڻ- آستيتي- حمد-
ثنا- ستائش- ساراھ.
- مھيان: ٺ. مھيمان.
● مھيمان ۽ مھيمان: ڏ. صفت. (ف. مھمه =
وڏو + مان = وانگر) جنهن جي آئي وڏو مان
(ٿي) گهر ۾ اچي لٿل ڌاريو ماڻهو- ميزبان-
دعوتي. مسافر- پرديسي. معتبر- چڱو مڙس-
سڪندر. (آصفه).
- مھيمان خانو ۽ مھيمان خانو: ڏ. مهمانن جي
ترين جي جاء. مسافرن جي لهن ۽ ٽڪڻ جي جاء.
- مھماندار ۽ مھماندار: ڏ. صفت. مهماني
ڪندڙ- مهمان نواز- ميزبان.
- مھمانداري ۽ مھمانداري: ڏ. مھماندار ڀئون: ٺ.
خاطرداري- مهماني. تواضع.
- مھمان سراء: ٺ. مهمان خالو.
- مھمان نواز ۽ مھمان نواز: ڏ. صفت.
مهمان جي خاطر تواضع ڪرڻ وارو. مسافرن کي
ٽيڪائيندڙ ۽ ڪاڏو ڪارائيندڙ- مسافر نواز-
مهماندار- ميزبان. فياض- غريب پرور-
غريب نواز.
- مھمان نواز ي ۽ مھمان نواز ڀئون: ٺ.
مسافر پروري- مهمان داري- مهماني (آصفه).
- مھماني ۽ مھماني: ڏ. مھمانداري-
تواضع. مهمانداري. دعوت- کانو- ڪاڏو-
ضيافت. مجلس.
- مھماني ڪرڻ: ڏ. مهمان گهرائڻ. دعوت
ڪرڻ- کانو ڪرڻ- ضيافت ڪرڻ. ڪاڏو ڪارائڻ.
● مھماء: ٺ. پسارڪي وڪر جو هڪ قسم-
پيگل هڏي ڪي گڏين جي دوا- مهميرو-
موميائي.

- مھتل جي ٻڌائين: موقعي موجب ڳالهائڻ-
مهل تي چئون- وجهه ڏسي ڳالهه چئون-
مناسب ڳالهه ڪرڻ.
- مھتل مير آچن: پوري وقت تي پهچڻ.
- مھتل ڪترن: وقت تي مدد ڪرڻ.
- مھتل ڪستن: موقعو هٿان وڃائڻ- وجهه وڃڻ.
- مھتل ۾ پڪڙڻ (ت): ڏکيءَ ويل ۾
ڪم اچڻ.
- مھتلو ۽ مھتلا: ڏ. صفت. مهلائتو.
● مھتلب: ڏ. پسارڪي وڪر جو هڪ قسم.
(ن-ب)
● مھتلات ۽ مھتلتون: ٺ. (ع. مھتل)
وقت- ٺاڻم- ويلو- ويهر. آهستي- ڀر- ڀر-
چرڪ- اوير. فرجو- فرصت- مڏو. وجهه-
موقعو- اوڪاش- آرام- ويساهين- ساھي. موڪل-
تعطيل- چوڻي. وچ وارو وقت- خالي وقت-
وقفو.
- مھتلات ڏيڻ: ڏيڻ- موقعو ڏيڻ-
وجهه ڏيڻ- ڪجهه ميعاد ڏيڻ.
● مھلتو ۽ مھلتو: ڏ. (سن. مسلم) ننڍي
مھري- مھلتو.
- مھلتو ۽ مھلتو: ڏ. مھلتو. (ٺ. مھلتي ۽
مھلتيون).
● مھلڪو: ڏ. صفت. (ع. هلاڪ) ساري ٻنڌڙ-
هلاڪ ڪندڙ- موتمار- قاتل- مارو.
● مھلتو: ڏ. (سن. مشڪ = مھو) جيت جو
هڪ قسم. فصل کي نقصان پهچائيندڙ جيت (جو
البن، وڻن ۽ ٻين زراعت فواد ميو جي فصل
کي نقصان پهچائي) فصلن جو مرض- رتي.
- مھلتو اڳتي: فصل کي مهلي جو مرض لڳڻ ۽
مرض سبب فصل جو مارجي وڃڻ.
● مھير ۽ مھير: ڏ. (ع. هم) تڪليف ۽
ڏک ۾ وجهندڙ ڪم- ڏکيو ڪم- ڏاکڙو وڏو
ڪم- ڀاري ڪم- معرڪي جو ڪم. جان جو ڪي
جو ڪم. ضروري ڪم. جوکائڻو ڪم. پهلواني
جو ڪم. وڏي ڪپ- لشڪر. جنگ جو ميدان.

● مُهْمَت ۽ مُهْمَت ۽ ذ. صفت. بهادر - بهلوان - سَورم - سَورم - جودو - پلوان - دلير.
● مُهْمَت ۽ صفت. (ع. همل) چڙي ڏنل - ترڪ ڪيل. بیکار - بي ڪم - نڪار. زائد - وڌيڪ - زياده. بي معنيٰ. بي سود. (آصفه).
● مُهْمَت ۽ لغتو - واهيات. (آصفه). مَجْهُول. سُست - ڪاهيل - آرسی. (آصفه). (ذ). علم نحو جي اصطلاح ۾ وات مان نڪتل بي معنيٰ الفاظ. (علم نحو ۲).

● مُهْمَت ۽ رکن ۽ ترڪ ڪرڻ - چڙي ڏيڻ - مَلَنوي ڪرڻ - ٿوري وقت لاءِ رکن - زير وڃار ڪرڻ. بیکار ڪرڻ - بي ڪم ڪرڻ.

● مُهْمَت ۽ (لس) : صفت. عارِ جام - تمام گهڻو - بي انداز - منهن موڪل. (پيلا).

● مُهْمَت ۽ وڌي ۽ ٿ. (ع. ف) ڪپڙي جو هڪ قسم - مَهْمُوندي. (ڪاجرا).

● مُهْمَت ۽ وڌي ۽ ٿ. مَهْمُوندي. جگرناڻي. ٽڙيلي.

● مُهْمَت ۽ اسم خاص. تعلقي ميروخان ۾ هڪ ديھ جو نالو. (لست).

● مُهْمَت ۽ مُهْمَت ۽ ذ. ۽ سارڪي وڪر جو هڪ قسم - اکين جي بيماريءَ لاءِ ڪم ايندڙ دوا جو هڪ قسم. (قلچ). (صف). بهادر - دلير - شجاع. دانا چالاڪ - هوشيار. حرفتي.

● مُهْمَت ۽ ذ. دوا طور ڪم ايندڙ سارڪي وڪر جو هڪ قسم (هڪ ننڍڙو وڻ آهي، جنهن جي پاڙ يا ڪاٺي اکين جي گرميءَ لاءِ مفيد آهي).

● مُهْمَت ۽ مُهْمَت ۽ ٿ. (ف). ڪندو - خار. گهوڙي کي تيز هڻڻ لاءِ سوار جي ڪٽڙيءَ ۾ لڳل لوھ جي سينج. ڏنڪي گهوڙي کي ڏمڪوڻ لاءِ گهوڙي جي رڌي ۾ لڳل لوھي سينج. مڇي مارڻ جو سُونو. (ل). اڙي - انگڙي. چوڪ - چُونڪ. چانڪ. چيٽ. سختي. ڏڪ. سار - سيڪت - سزا - گوشالي. مهائن جي اصطلاح ۾ مڇيءَ کي مٽي ۾ سُوني هڻڻ جي حالت. (ل).

● مُهْمَت ۽ ڏيڻ ۽ چوٽ رسائن. سزا ڏيڻ - سيڪت ڏيڻ. ڏمڪوڻ. تڪليف پهچائڻ.

● مُهْمَت ۽ ڪَرَن ۽ اڙي هڻڻ - ڏڪ هڻڻ. گهوڙو هڪلڻ. ڪٽڙهي سان مڇي مارڻ وقت مڇيءَ جو مٿو ۽ گيلا ٿوڻ رڪڻ جي سُوني سان پيچڻ. (آصفه).

● مُهْمَت ۽ مُهْمَت ۽ ٿ. تلوار جي ميان تي ٿيل جڙت.

● مُهْمَت ۽ مُهْمَت ۽ ذ. صفت. (سن). پوڄاري. ٽڪاڻي دار - مٿڌاري. پاڻو. گرو. ڌرمي. مکيه هندو فقير.

● مُهْمَت ۽ ٿال ۽ ذ. ميثانيءَ جو هڪ قسم - مونٿال.

● مُهْمَت ۽ ذ. (سن. مڪت = منهن) مٽيد - شروعات. اڳ. ديباچو - مَهْمَت (ظرف). مٽيد - شروع ۾ - اڳ ۾ - اڳيون - اڳتي - اڳيان - اڳرو. (ظرف). مهندان - روبرو - سَنَمڪ - آمهون سامهون - پيش - مٿنهن مقابل - سامهون - منهن سامهون.

● مُهْمَت ۽ ظرف. اڳيان - مهندان.

● مُهْمَت ۽ مُهْمَت ۽ ذ. صفت. اڳ ۾ بڻل - اڳيان - پيشوا - سُونهون - پَنوميو - اڳرو - اڳو - پيشرو. سردار. سالار.

● مُهْمَت ۽ ٿ. وڌائي. اڳواڻي.

● مُهْمَت ۽ مُهْمَت ۽ ذ. صفت. مهندو ٿو.

● مُهْمَت ۽ مُهْمَت ۽ ذ. صفت. اڳيون - مَهْمَت ۽ گذريل (سال يا مَهْمَت) - ڏنو (مهنو يا چنڊ) - پَر (سال) - پهرين - اڳيون - اڳوڻو - اول - اڳيانجهو - گذريل - سابق - پويون - آخري - پڇاڙيءَ جو - چيڙي وارو.

● مُهْمَت ۽ مُهْمَت ۽ (ڪ) : ذ. صفت.

● مُهْمَت ۽ اڳيون - اڳيان - پيشوا - مهندار - سردار.

● مُهْمَت ۽ مُهْمَت ۽ ذ. صفت. ٻئي کان ٿورو وقت اڳ - ڪجهه وقت پهرين. ڪنهن هنڌ کان ٿورو اڳيان - اڳرو - ٿورو اڳ ۾ - اڳيون.

● مُهْمَت ۽ مُهْمَت ۽ ذ. صفت. پهرين - اوائلي. گذريل. سڀني کان مٿي (مهنو ورهيه وغيره).

● مُهْمَت ۽ مُهْمَت ۽ ذ. مهندو ٿو - مهڏو ٿو - اڳوڻو.

● مهندا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● مهندڙي: ۽ مهندڙيون: ٿ. صفت.
 موهيندڙ. وٺندڙ. پياري. (رام ڪلي).
 ● مهندس: ڏ. صفت. (ع). اندازو ڪندڙ.
 تخمينو ڪندڙ.
 انگن وغيره جو ماهر. گهٽ ڪيائي. مهندسي.
 رياضي دان. تحرير اقليدس جو ڄاڻو. پوميت.
 جاسٽري ڄاڻندڙ. ڪٽلن ۽ جابن وغيره ٺاهڻ جو
 هنر ڄاڻندڙ انجنيئر.
 ● مهندسي: ڏ. صفت. رياضي دان. حسابي.
 تحرير اقليدس جو ڄاڻو.
 ● مهنديسي: ڏ. صفت. مهندسي.
 ● مهندڙي: ۽ مهندڙيون: ٿ. (سن). بزرگ زال.
 محترم. سائين. ڏيئائي. مڙس جي ڀيڻ. نياڻ.
 پٽند.
 ● مهندنگ: ڏ. آسمان. (سنديلو).
 "وچون منجهه مهندنگ ڪٽبي پٺيون ڪٽڪرين."
 گهر.
 ● مهندڙو ۽ مهندڙي: (ٿ). ڏ. دروازو.
 ● مهندو ۽ مهندگا: ڏ. صفت. (سن). مهندا =
 وڏو + آر گهند = اگهه. وڏي اگهه وارو.
 مهندگو. آڪرو.
 ● مهندڪائي: ۽ مهندڪائيون: ٿ. آڪرائي.
 مهندڪائي. قحط. ڪال. ڏڪار. اثاڻ.
 ● مهندڪڙيات: ۽ مهندڪڙيات: ڏ. صفت.
 وڏي قيمت تي شيون وڪندڙ. مهندگو. مهندڪڙيو.
 مال لڪائي مهندڪائي پيدا ڪندڙ. ڏڪاري.
 ● مهندڪڙيو ۽ مهندڪڙيا: ڏ. صفت. مهندڪڙيات.
 ● مهندو ۽ مهندا: ڏ. (سن). ماس. ف. ماسه =
 مهندو. ٿيهه ڏينهن جو عرصو. سال جو حصو.
 ماهر. ماس. مهنو.
 ● مهنهي: ماس: ظرف. ڪڏهين ڪڏهين. وقتي.
 بعضي. قناني.
 ● مهنڙو: مصدر. (سن). مهنه = بهوش ٿيڻ.
 پيار مست ڪرڻ. گرويده بنائڻ. فريفته ڪرڻ.
 مسحور ڪرڻ. جادو ڪرڻ. پاڻ ڏي متوجه ڪرڻ.

پاڻ ڏي چڪڻ. موهڻ. موهت ڪرڻ. خوش ڪرڻ.
 دل ڏيڻ. موهجڻ. (سن). مهنه = مستي. ڦرڻ.
 لٽڻ. مسائڻ. رنج ڏيڻ. عذاب ڏيڻ. فنا ڪرڻ.
 لاس ڪرڻ. (مهنو. مهنڊو. مهنيل).
 ● مهنو ۽ مهنيا: ڏ. عتاب. ويڻ. ڏوراپو.
 طعنو. ويار. اورانيو. آلايو. اوڀالو. ڇاڻڪ. سهون.
 = مهنياگور: ڏ. صفت. مهنيا ڏيندڙ. طعنا هڻندڙ.
 مهنياگور.
 ● مهنياڻيتو ۽ مهنياڻيتا: ڏ. صفت. مهنيا وارو.
 مهنيا هاب. (ظرف). مهنيا طور. طعني طور.
 ڏوڪ نموني.
 ● مهنين جا من هٽڻ: ڪيرو ڏهڻ. ڪترا گهٽڻ.
 جهيڙو فساد هٽڻ.
 ● مهنياگور ۽ مهنياگور: ڏ. صفت. مهنياگور.
 ڏوراپو ڏيندڙ. مهنياخور. ڇاڻڪون هڻندڙ.
 طعنا هڻندڙ.
 ● مهنيا هاب ۽ مهنيا هاب: ڏ. صفت.
 مهنيا جهڙو. گيلا جهڙو. خواري جهڙو. گلارو. خوار.
 ● مهنيا ۽ مهنيا (ل): ڏ. صفت. (سن). وٺندڙ.
 دل لپائندڙ. موهيندڙ. موهڻو. هميشه "من".
 سان گڏ استعمال ٿيندڙ لفظ "من" مهنيا.
 ● مهنو ۽ مهنيا (ت-ل): ڏ. جيت جو هڪ
 قسم. مهنر.
 ● مهنو ۽ مهنو: ڏ. وڻ جو هڪ قسم. (پيلا).
 ● مهنو ۽ مهنيا: ڏ. پاڇي جو هڪ قسم. مهنو.
 ● مهنوال: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● مهنورت ۽ مهنورت: ڏ. سن. مهنورت =
 شروعات. شروعات. ابتدا. ڪل. پٽ. (پٽن).
 ڪٽڻ. مصدر. مان. ڪنهن به نشين ڪم جي
 شروعات. افتتاح. بسم الله. شروعات ڪرڻ جي
 رسم. وقت. گهڙي. ساعت. لحظو. ۴۸ منٽن جو
 عرصو پهر. وقت مسعود. مڳورو وقت. مبارڪ
 گهڙي. نڪ ساعت. سنوئون. نڪ سڳن. (آصف).
 ● مهنورت ڪڍائين: ڪنهن به ڪم جي لاءِ
 نڪ ساعت ڪڍائين. شاديءَ جي تاريخ هڪي
 مقرر ڪرائين.

= مهورت ڪرڻ: ڪنهن ڪم کي مڪوريءَ
 گهڙيءَ ۾ هٿ ڳڏين - آرنپ ڪڍڻ. ڪو به ڪم
 شروع ڪرڻ.
 = مهورت ڪڍڻ: شروعات ٿيڻ (ڪنهن ڪم
 جي). بخت ڪلڻ - پاڳ ڪلڻ. وارو وڙڻ.
 = مهورس: مهورس: ذ. صفت. (ف).
 لالچي - حريص - لوپي - طمعي. ڪيميا ڪر -
 وسائيتي - ڪيميا ٺاهيندڙ. (آصفه).
 = مهورسي: ٺ. ڪيميا - ڪيميا ڪري -
 وسائيتي. مهورس.
 = مهورڪي: مهورڪيون (ڪ): ٺ. ماکيءَ
 جي مڪ - شهيد مڪي.
 = مهورن: ذ. مهورن.
 = مهورن: ظرف. جلد - نه ڦه - تڙت - جلدي -
 سڪهو. هڪدم.
 = مهورتي: اسم خاص. گاهه جو هڪ قسم.
 = مهي: مهيون: ٺ. (پرا. مهي. سن.
 مٽ = ولوڙڻ) اڌ ولوڙيل ڏؤنرو (جنهن مان
 مڪن اڪتل نه هجي).
 "مهارا مهي، پيتائين ڀريم جي"
 (شاهه).
 = ڌڻ - ڇاچ - لسي. زمين - ارض. مالڪ - ولايت -
 دس. (آصفه).
 = مهي پال: ذ. صفت. زمين جو مالڪ - مالڪ
 مالڪ - سلطان - راجا.
 = مهي ولوڙ: مهي ولوڙ: ذ. مانڊاڻ -
 ولوڙو. مصيبت. بيقراي - بي آرامي - لوچ ٻوچ -
 آند - اند - پريشاني. تڪليف - ڌڪ - اهنج -
 ايندڙ.
 = مهي ولوڙ و جهڻ: بکڙو ڪرڻ - گهوڙالو
 ڪرڻ - ڦٽاڙو وجهڻ - گڙڙ ڪرڻ - نفاق وجهڻ -
 پريشان ڪرڻ.
 = مهيڻا: صفت. (ع). تيار - موجود - حاضر -
 قرايم - هڪيو. (آصفه).
 = مهيڻا ڪرڻ: تيار ڪرڻ - موجود ڪرڻ -
 حاضر ڪرڻ.

= مهيڻب: ذ. صفت. (ع. هيب) ڊيچاريندڙ -
 خوفناڪ - پيانڪ - ڀوانتو.
 = مهيڻجوڙل (ڪ): ٺ. ڀونيءَ وڻ جو هڪ قسم.
 = مهيڻر: اسم خاص. هڪ جبل جو نالو.
 = مهيڻر: ٺ. (ف). ميهڙ جو پکڙيل لفظ) ميهڙ -
 مهرباني.
 = مهيڻر جبل: اسم خاص. تعلقي ٺٽي ۾ هڪ
 ديه جو نالو.
 = مهيڻري: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (آصفه).
 = مهيڻس: ذ. (سن. مهيڻس = مهيڻو ر ڪ مهيڻا =
 وڏو + ايش = ايشور = سمرٿي وارو) قادر مطلق -
 خدا تعاليٰ - مهاديو - شيو - مهيڻس.
 = مهيڻسڙ: ذ. شيو مهراج جو صفاتي نالو.
 پير ٽن - پيرم (جنهن جي ڳڻتوال ٻوڇا ڪندا
 آهن ۽ کيس شراب جو ديوتا ڪري سجهندا آهن).
 (ڪنايه). پيرمغان. مرشد ڪامل. (ڪلياڻ - گر)
 مهيڻسڙ.
 = مهيڻسڙ جو مڏ: ذ. ايشور لاءِ پريس -
 روحاني مڏي.
 = مهيڻسري: ذ. صفت. مهيڻس جو ٻوڇاري -
 شيو مهراج جو پوئلڳ. فقيرن جو هڪ قسم.
 مهيڻشري.
 = مهيڻسي: ذ. صفت. مهيڻس جو چيلو -
 مهيڻسري. جوڳي فقيرن جو هڪ قسم. (رامڪلي) -
 مهيڻسي.
 = مهيڻسڙ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 = مهيڻسڙ: ذ. صفت. (سن). مهيڻس.
 = مهيڻسڙ: ذ. صفت. مهيڻسري.
 = مهيڻسي: ذ. صفت. مهيڻسي.
 = مهيڻسوري (ٺ): اسم خاص. هندن جي
 هڪ ذات جو نالو.
 = مهيڻي: مهيڻيون: ٺ. (سن. مهيڻا =
 زال) زال - نار - ميهڙي. سهڻي عورت - خوبصورت
 زال - حسين زال. (ل). ڪنوار. (ٺ).
 = مهيڻر: مهيڻون: ٺ. (ع. مهيڻر <
 مهيڻر) مهيڻر.

● مِهِيئُونُ كِي مَتُونُ ذِيئُونُ: وڌي ۽ تڪليف
حواري ڪم ڪرڻ جي ڪوشش ڪرڻ. تڪليف
مِهِنُ - مَهِيئُونُ مِهِنُ.

● مِهِيئُونُ: ذ. صفت. مَتُونُ - باريڪ. نرم -
ڪنٺرو - لطيف - انازڪ - منگين - اتفيس -
ڪنومل - سوڪيئر - پتلو - ملائم. سوڌو -
مُهِنُو - روڙو - سُونُو - عَمَدُو. انوکو - انوکڙو -
عجيب.

● مِهِيئُونُ: مِهِيئُونُ: ذ. (ف. مَتُونُ = مِهِنُه.
سن. مَتَس = ماه). سال جو ٻارهون حصو -
مَهِنُو - ماه - وٽي - مَس قنخواه - پگهار - ماهيانو.
(انگريزي مهيني ۾ ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱ ڏينهن
۽ ٽين، عربي ۽ هندي مهيني ۾ ۲۹، ۳۰ ڏينهن
ٿين. انگريزي سال جا مهينا: جنوري، فيبروري،
مارچ، اپريل، مئي، جون، جولاءِ، آگسٽ، سيپٽمبر،
آڪٽوبر، نومبر ۽ ڊسمبر. عربي سال جا مهينا:
محرم، صفر، ربيع الاول، ربيع الثاني، جمادي الاول،
جماد الثاني، رجب، شعبان، رمضان، شوال، ذوالقعد
۽ ذوالحج. هندي سال جا مهينا: چيت، ويساڪ،
چيت، آڪاڙ، ساون، بدو، اسو، ڪتي، ناهري،
پوه، مانگه ۽ ڦڳڻ). حيض - ڪپڙا - گنديون -
خون - ماهواري. (آصفه). رَتُو - چُوت - رَگ.
● مِهِيئُونُ: ذ. حيض - ڪپڙا - ماهواري.
(گاجرا).

● مِهِيئُونُ: مِهِيئُونُ: ذ. صفت.
مُهِنِي وارو - مِهِنِي جو - مِهِنِي تي ٻيٺل نوڪر -
چڪاردار.

● مِهِيئُونُ: مِهِيئُونُ: ذ. طرف. ماهوار - هرماه -
هر مهيني - ماصڪ - ماهيانو.

● مِهِيئُونُ: ذ. ماهواري - مِهِيئُونُ - حيض -
ڪپڙا - گنديون - رَگ.

● مِهِيئُونُ (ن): ذ. ولوڙو. گهر جو انتظام.
● مِهِيئُونُ: مِهِيئُونُ (ت): ذ. سواريءَ جو اُت -
مِهيري اُت.

● مِهِيئُونُ: اسر خاص. تعلقي قمبر ۾ هڪ ديھ
جو نالو.

● مِهِيئُونُ (ت): ذ. ڏُونرو.
● مَتُونُ: اسر خاص. هڪ ذات جو نالو. (سڪايل).
● مِٿَانُو: مِٿَانَا: ذ. صفت. (ف. مِٿِيَانَه =
وچولو) وچولو - ميانو.

● مِٿَانُ: مِٿَانُونُ: ت. (ف. ڪِپ - مِٿِيَانُ -
مِٿِيَان - ٿيڪ.

● مِٿَانِي: مِٿَانِيئُونُ: ت. مڇي مارڻ جي جاءِ -
مِٿِيَانِي.

● مِٿِيئُونُ: مِٿِيئُونُ: ذ. (ع. مِٿِيئُونُ = مِٿِيئُونُ).
مِٿِيئُونُ - مِٿِيئُونُ - جنازو - لاش - مِٿِيئُونُ - مِٿِيئُونُ.

● مِٿِيئُونُ: ت. گاڙهي رنگ جي وکر جو هڪ
قسم - مِٿِيئُونُ (گاجرا).

● مِٿِيئُونُ: مِٿِيئُونُ: ت. (سن. ما = مِٿِيئُونُ).
ماپ - ماڻ - پٺمانو - ڪٽج - ماپو - پٽپ - تور.

● مِٿِيئُونُ: مِٿِيئُونُ: ت. اسر خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● مِٿِيئُونُ: مِٿِيئُونُ: (سن. مِٿِيئُونُ = مِٿِيئُونُ).
مِٿِيئُونُ ۾ اچڻ - مِٿِيئُونُ ۾ اچڻ - مِٿِيئُونُ ۾ اچڻ. وڌائيءَ ۾
پرڄڻ. (سن. ما = مِٿِيئُونُ). ماڇڻ - ماپ ٿيڻ.
(مِٿِيئُونُ - مِٿِيئُونُ - مِٿِيئُونُ).

● مِٿِيئُونُ: ذ. (سن. مِٿِيئُونُ = مِٿِيئُونُ). مِٿِيئُونُ.
گندي ڪي.

● مِٿِيئُونُ: مِٿِيئُونُ: ذ. صفت. (سن. مِٿِيئُونُ = مِٿِيئُونُ).
مِٿِيئُونُ ويل - مِٿُو - مردو. بي جان.

● مِٿِيئُونُ: مِٿِيئُونُ: ذ. ڪٽي ڳالهه ڪري
وري وري دهرائڻ - ڪنهن جا خواهه خواهه وڪيل
عيب ظاهر ڪرڻ.

● مِٿِيئُونُ: مِٿِيئُونُ: (سن. ما = مِٿِيئُونُ). ماپ ڪرڻ -
تورڻ - ماپڻ. ڪڇڻ. آزمائڻ (ڪٽج سان). ڪٽڻ.
مائون - ماڇڻ.

● مائون ڪين ميان ۾ ٻي - ٽي تراريون.

(شاه).

(مِٿُو - مِٿِيئُونُ - مِٿِيئُونُ).

● مِٿُو: ذ. (سن. مِٿُو = مِٿِيئُونُ). لَشُو - مِٿِيئُونُ -
خُمار - مِٿِيئُونُ - مِٿُو. ٿانء - ٿونء - ٿانء - ٿانء - ٿانء -
خوشي - مِٿُو - فرحت - لذت - ذوق - لطف - وندر.

(چلڻ سان) رنگ ڪارو، ڊيڪھ اڌ فوت ڪان-
ڏيڻ فوت ٿاڻين، ٻي قسم ٽين هڪ مٽي ۽ اٺي-
چير مٽي، جنهن جا چٽا وڏا ۽ ٿلها ٿين.

● مٽي چوٽ مٽي چوٽ: ڏ. صفت. ڪار طور
ڪم ايندڙ لفظ. مٽي ڏي - شوم - ڪيرهن -
ڪنجوس - خندوچ - بتخيل - مڪيچوس.

● مٽي خوش: ڏ. صفت. ڪٽيڻو - ڪٽو ۽
مٺو.

● مٽي ٽو (ت): ڏ. پاڇي جو هڪ قسم - ٿري
مٽي پٽو.

● مٽي: ڏ. (ف). شراب - مٽي. مٽو. (انگ).
عيسوي سال جي هڪ مهيني جو نالو.

● مٽي خانو مٽي خانو: ڏ. شراب وڪڻڻ جي جاء -
گنو - ڪلال خانو - شراپ خانو - مٽي ڪده.

● مٽي فروش مٽي فروش: ڏ. صفت. شراب
وڪڻندڙ - ڪلال.

● مٽي ڪده: ڏ. مٽي خانو.

● مٽي ناب: ڏ. خالص شراب مٽي شراب.

● مٽي: ڏ. مٽو - مٽي - مٽي. (گاجرا).

● مٽي: ڏ. (سن). پاڇو - ڪٽيل - رڌم -

ٽياس - مرحمت - ديا. ڀلائي - مهرباني - ڪيرها -

مٽر - وڙ - احسان - ٿورو.

"هين جي حبيب، مٽي ڪري"

(شاهه ڪليان - گر).

"هنهنجي مٽي سان، لونءِ لونءِ سڀ ٺاري"

(سامي).

● مٽي ڏو مٽي ڏو: ڏ. صفت. مٽي وارو -

نرم دل - ديالو.

● مٽي مٽي: ڏ. منڪر مٽي جو قسم

(مٽي ڪاري، پٽ اچو، مٽي مٽي، مٽي مٽي)

سنهون ۽ قد بن فوٽن ٿاڻين. مٽي جو مٽو.

(ن. ب).

● مٽي مٽي مٽي: ڏ. حرف - عتاب - ڏوه -

خطا - ملامت - ٽڪو - طعنو - ڏوراهو.

● مٽي ڏي: ڏ. ڏوراهو ڏيڻ - مٽو ڏيڻ - طعنو

ڏيڻ - عتاب ڏيڻ.

● مٽي مٽي مٽي: ڏ. چاڙهو. زور (مايا جو، جواليءَ جو،
شهوت وغيره جو).

● مٽي مٽي مٽي: ڏ. (سن. مٽي = مٽي).
جهجهو - جام - وافر - گهڻو - زياده - ريل چيل -
ٻيون - جال - سرس. لشي ۾ چور - مخمور. هٽيو -
ايمان.

● مٽي مٽي مٽي: ڏ. صفت. (سن. مٽي = مٽي)

مري ويل - مردو - مٽل - فوٽي - بدبخت - نيا ڪو -

چنڊو - ڪٽيو. (ڏ). سڪل گاه جو مٽو (پاه)

ڏيڻ لاء) - ڪڪن وغيره جو مٽو. ٿانون ملڻ جو

گاه جو مٽو - مٽي - ڪوٺي. (ث. مٽي) مٽي

مٽي مٽي.

● مٽي مٽي مٽي: ڏ. ٿوري گهڻي ڪوشش ڪرڻ.

● مٽي مٽي مٽي: ڏ. مٽي جي رسم مطابق

ماڻهوءَ جي سرڻ کان پوءِ ڏهه ڏينهن گيه جو

باريل ڏبو.

● مٽي مٽي مٽي: ڏ. پٽڪ - ڌم - مٽي - ڪٽن - گهڙي -

ساعت - لحظو - اک چٽي. (ظرف). ايلي پير -

اچو - هٿ - هين گهڙي. (ن. ب).

● مٽي مٽي مٽي: ڏ. (ف). مٽي = شراب. سن. مٽي =

مٽي (شراب - دارون - مٽي - مٽي - مٽي - پاده.

مٽو - مٽي - خمار. مٽو. هٽ - ٽڪر. (سن.

مٽي = وارو جو ٺهيل) وارو - جو ٺهيل. مرکبات ۾

ڪم ايندڙ صفاتي پڇاڙي "ديا مٽي، ڪروٽا مٽي

وغيره".

● مٽي خانو مٽي خانو: ڏ. شراب وڪڻڻ جي جاء.

● مٽي جو ڏڪان - شراپ خانو - گنو - ڪٽو.

● مٽي خانو: ڏ. مٽي خانو.

● مٽي مارڻ: ڏ. هٽ ڦٽو ڪرڻ - ٽڪر چڏڻ -

وڏائي چڏڻ.

● مٽي (ت): ڏ. اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

(سڪايل).

● مٽي مٽي مٽي: ڏ. (ٿانون ملڻ لاء) گاه

جو مٽو - ڪوٺي ٻين جي ڪچي پاڙ (ل).

پٽي ڪڍي جو ٽڪر (جو دوا سان پوڙي ٿو

اڪڻ ۾ وجهجي). ڪاري جي مٽي جو هڪ قسم

۱. مٽيار لاهڻ: ڏوھو لاهڻ۔ وات ٽڪائي ڪرڻ۔
 ۲. مٽيارِي: مٽيارِي: ڏ. صفت. مٽيار وارو۔
 جنهن کي مٽيار ڏجي۔ حرفي۔
 ۳. مٽيالو: ڏ. صفت. مٽيڪو۔ ڪڙومل۔ حليم۔
 مٽايم۔ نترم۔ ڪنٽرو۔ جهيٽو۔ ڍرو۔ جهٽڪو۔
 ٿڌو۔ آهستو۔
 ۴. مٽيان: مٽيان: ڏ. (ف. ميزان جو ٻڳوئل
 لفظ) مسلمانن لاءِ عزت وارو لقب. جناب. صاحب.
 سردار. مالڪ۔ ڌڻي. مڙس۔ ٻڻي۔
 ۵. مٽيانجي: ڏ. مٽلي جو لقب۔ مٽلان۔
 ۶. مٽيان مٽيو: ڏ. طوطي جو لقب. (صفت).
 پنهنجي واکاڻ پاڻ ڪندڙ۔
 ۷. مٽيان مٽيو وائين: پنهنجي ساراهه پائيهي ڪرڻ۔
 ۸. مٽيان: مٽيان: ڏ. (ف. مٽيان۔ ڪيپ
 (تلوار يا کاتي وجهڻ جو ڪوٺو)۔
 ۹. مٽيان جي: ڪنٽڊي: اسم خاص. تعلقي
 جو هيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو. (لست).
 ۱۰. مٽيان جي: مٽيچڊ: اسم خاص. تعلقي
 شهدادپور ۾ هڪ ديھ جو نالو. (لست).
 ۱۱. مٽيانڊي: مٽيانڊيئون: ڏ. آڏائي جو هڪ
 جزو۔ آڏائي جي ٻنهي وڏين ڪاٺين کي قابو
 ڪندڙ ڪاٺي۔
 ۱۲. مٽيان صاحب: اسم خاص. تعلقي شڪارپور ۾
 هڪ ديھ جو نالو۔
 ۱۳. مٽيان ڪنٽڊو: اسم خاص. تعلقي ٻني عاقل ۾
 هڪ ديھ جو نالو۔
 ۱۴. مٽيانو: صفت. (ف. مٽيانه = وچوارو) وچوارو۔
 وچولو۔ مٽير۔ وچٿرو۔ پورو پٽو۔ رواجي۔ موافق۔
 (اسم خاص) هڪ ذات جو نالو. (اڪثر حيدرآباد
 هتڏي ڪراچي ۾)۔
 ۱۵. مٽيان: مٽيان: مٽيانئون: ڏ. ڏ. (ف.
 مٽيان). ڪيپ۔ ٿيڪ۔ نيسام۔ مٽيان (تلوار
 وجهڻ لاءِ ڪوٺو)۔
 ۱۶. مٽيان: مٽيانئون: ڏ. ٻيلي يا مڇي ماري
 گڏ ڪرڻ لاءِ لاهيل ميدان۔ ملاحن جي رهڻ
 جي جاءِ۔

۱۷. مٽيانو: اسم خاص. تعلقي حيدرآباد ۽ تعلقي
 خيرپور ۾ هڪ ديھ جو نالو۔
 ۱۸. مٽيانون ڪڪڙاڻ: اسم خاص. تعلقي کوني ۾
 هڪ ديھ جو نالو۔
 ۱۹. مٽيائي: مٽيائيمون: ڏ. ڍنڍ يا سمنڊ جي
 ڪناري تي مڇي ماريندڙن جي بستي۔ ميربحرن
 جي بستي. مڇي يا ٻيلا ماري آڻي گڏ ڪري رکڻ
 جو هنڌ۔ مٽيان. (ن. ب). (اسم خاص) تعلقي
 ڪشمور تعلقي مڪر، تعلقي گهوڙا ٻاري ۽ تعلقي
 کبٽ ۾ هڪ ديھ جو نالو۔
 ۲۰. مٽيائي باغات: اسم خاص. تعلقي روھڙي ۾
 هڪ ديھ جو نالو۔
 ۲۱. مٽيائي رپ: اسم خاص. تعلقي ڳڙهي ياسين ۾
 هڪ ديھ جو نالو۔
 ۲۲. مٽيائي نورو ملاح: اسم خاص. تعلقي رتيديري
 ۾ هڪ ديھ جو نالو۔
 ۲۳. مٽيائي نيهال: اسم خاص. تعلقي لاڙڪاڻي ۾
 هڪ ديھ جو نالو۔
 ۲۴. مٽيانو: ڏ. (آواز). ٻليءَ جو آواز۔
 ۲۵. مٽيانو مٽيانو ڪرڻ: ٻليءَ وانگر آواز ڪرڻ۔
 ۲۶. مٽيت: مٽيت: ڏ. (ع. مٽوت). لاشو۔
 مٽڙو۔ مٽڙم۔ لوٽ۔ مٽي۔ جنسازو۔ نيعش۔
 مٽڙه۔ مٽيت۔
 ۲۷. مٽيت: مٽيت: ڏ. صفت. (من. مٽير =
 دوست) دوست۔ يار۔ مٽجن۔ مٽر۔ گهنگهرو۔
 اخلاص مٽند۔ همدرد۔ غمخوار۔
 ۲۸. مٽيتڙا (ڏ): اسم خاص. هڪ ذات جو
 نالو۔
 ۲۹. مٽيٽلا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو۔
 (حيدرآباد، مڪر ۽ نواب شاھ ۾). (سينسز ۱۹۳۱ع)۔
 ۳۰. مٽيت: مٽيت: ڏ. (ع. مٽيت). مٽيت۔
 لاش۔ لاشو۔
 ۳۱. مٽ: ڏ. ٻسارڪي وکر جو هڪ قسم (مهي)
 ڪنهن وڻ جي ٻاڙ آهي، جا ڳاڙهي ڪارائي رنگ تي
 مائل ٿئي، منجهانئس آکاڻي وقت ۾ ڪپڙن رکڻ
 جو ڪم ورتو ويندو هو). (ن. ب)۔

ڪرائڻ. مٿانئون ڪرائڻ. (سن. سَرج = صاف ڪرڻ) ڊهرائڻ-ڦٽائڻ (اڪر وغيره) ميسارائڻ (ليڪا يا اڪر ٻيئيءَ تان). (مٿائيو-مٿائيندو-مٿائيل).

● مٿيٺر ۽ مٿيٺر: ڏ. ٻڪيءَ جو هڪ قسم-مٿيو.

● مٿي ڪاڻ: اسم خاص. تعلقي حيدرآباد ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مٿيٺڪ ۽ مٿيٺڪون: ٺ. (انڪ). مجلس-انجمن-مٿيا-جماعت-ٻنزم-اجتماع-جلسو-ڪميٽي-ميٽر. (آصفيه). (اسم خاص). تعلقي ڪوٽڙيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مٿيٺن: مصدر. (سن. سَرج = صاف ڪرڻ) گُڙڙڻ-ڊاهيٺ-لاهيٺ-ميسارڻ-مٿي چڏڻ-صفا ڪرڻ-صاف ڪرڻ-ريٽڻ-لٽي چڏڻ-لٽڻ-رد ڪرڻ-ڪٽڻ. وسارڻ-يادداشت تان لاهڻ-ڀڙائي چڏڻ. (اڪرڻ تي) قلم ڦيرائڻ. (دُڪ) لاهڻ-دفع ڪرڻ (ڦڙڙي) ڪٽي. (ڦٽ) چٽائڻ ماري پورو ڪري چڏڻ-ختم ڪرڻ. (اٿڻ ۾) ڪٽي ڪرڻ. (سن. سَرج = مٿي) مٿي لائڻ-مٿي هڻڻ (ڦڙي وغيره ڪري). مٿانئون ڪرڻ. مٿان ٻوڇو ڏيڻ. (مٿيو-مٿيندو-مٿيل).

● مٿيٺن ٺار: ۽ مٿيٺن ٺار: ڏ. صفت. ڊڪ درد لاهيندڙ-اهڻج ايڏا ٺاريندڙ. الله تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.

● مٿيٺن: مصدر. اڪيون پورڻ-پيٺڻ. مڪر ڪرڻ جي حالت ۾ اڪيون پورڻ ۽ پيٺڻ-اڪين جي پور پٽ ڪرڻ. اڌ گولڻ اڌ بند ڪرڻ. (مٿيو-مٿيندو-مٿيل).

● مٿيٺو: ڏ. ٻڪيءَ جو هڪ قسم-مٿيٺر.

● مٿي: ٺ. (سن. مِشَت = مٿيو) مٿيٺون ڳالهيون. ڏاڏر. ٺڪي. (ڪاجرا).

● مٿي ۽ مٿي: ڏ. (سن. مِشَت = مٿيو) مٿان-مٿاس-مٿاڻ. شيريني-شيرِي. لذت-سواد.

● مٿي ۽ مٿيٺون: ٺ. (سن. مٿيڪا = مٿي). ڀاڄيءَ ۾ مٿيڪي طور ڪم ايندڙ هڪ خوشبودار پوڻو (جنهن جو ٻج هٿو آهي). ● مٿي: ٺ. وٺ-وڙ. ٻن ڏاڳن کي آسيوي ڏئي بڪو ڪرڻ جي حالت. (ڪاجرا).

● مٿي ۽ مٿي: ڏ. (سن. سَرج = مٿي). معدني پيدائش جو هڪ قسم-وهنجڻ جي ڪم ايندڙ ٻيلي رنگ جي جابلو مٽي (جا نرم ڇاپوڙن جي صورت ۾ جبل يا ٺڪر مان ڪوئي هٿ ڪبي آهي). ● مٿيا صفت. مٿي ميليل.

● مٿيٺون: ڏ. صفت. مٿانئون. (ٺ. مٿيٺيٺين ۽ مٿيٺيٺيون). مٿي جهڙي رنگ تي.

● مٿيٺان: ۽ مٿيٺان: ڏ. صفت. مٿي جي رنگ جهڙو-مٿي رنگو-مٿي جهڙو-مٿانئون.

● مٿيٺو-زردو-مٿيٺي. (ٺ. مٿيٺين ۽ مٿيٺيون).

● مٿي ڪاڻ ۽ مٿي ڪاڻيٺون: ٺ. جبل ۾ مٿي نڪرڻ وارو هنڌ.

● مٿي مٿي ۾ هوندي آچڻ: تمام تڪڙو اچڻ-جلدي اچڻ.

● مٿيو ۽ مٿيا: ڏ. صفت. مٿانئون-مٿيٺون. (ٺ. مٿي ۽ مٿيٺون).

● مٿيٺوڙي ۽ مٿيٺوڙيون: ٺ. ڀتين رڱڻ جي ڪم ايندڙ مٿي جي رنگ تي مٿي. (صفت). مٿيٺين-مٿيٺين.

● مٿيٺوڙي ۽ مٿيٺوڙيون: ٺ. صفت. مٿيٺوڙي.

● مٿيٺ ۽ مٿيٺون: ٺ. اک جي پورپٽ-پيٽ نظر-ديد-بصارت. (ل). سوڙم-گهٽ. گهٽ-ليڪ. (ٻن يا گهڻن نوڙين يا ڏاڳن کي گڏي ڏنل) وٺ-سمت-وراڪو.

● مٿيٺ ڏيٺڻ (ل): اک پوڻ-اشارو ڪرڻ.

● مٿيٺ ڪرڻ (ل): نظر ڪرڻ-ڇاڇ ڪرڻ.

● مٿيٺو: اسم خاص. تعلقي ڪنڌڪوٽ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● مٿيٺين: مصدر. (سن. سَرج = مٿي) مٿي جهڙو رنگ ڏيارڻ. مٿي جو ڪم ٻئي کان

● مہٻڻج ۽ مہٻڻون: ٺ. (سن. مڻس = مڻهٺي ڪرڻ). اُشارو (اک، زبان، مڻهن جي ڪنهن حصي يا ڪنڌ مان) - آهڻج - غمزو - رمز - ڏهائي. ڪاٻي اک پڇي اشارو ڪرڻ جي حالت (جو خاص ڪري عشق طور ڪم اچي).
 "ڪٿي مڻهٺون مار، ڪٿي ڪڇڻ هڏرو."
 (گرهوڙي).

● مہٻڻج ڏٺڻ: اُشارو ڏيڻ - ڏهائي ڏيڻ - غمزو ڏيڻ - آهڻ ڏيڻ.

● مہٻڻج ڏيڻ: مہٻڻج ڏيڻ. ڏ. صفت. اُشارو ڏيڻڙ - آهڻ ڏيڻڙ - ڏهائيون ڏيڻڙ.

● مہٻڻج ۽ مہٻڻون: ٺ. (ف). لوھ جي ڪيلي - ڪوڪو - ڪيلو - ڪيرو - ڪيري.

● مہٻڻج سڻدان ۽ مہٻڻج سڻدان: ٺ. چهناري مڻهن واري ڪوڪن ٺوڪڻ جي سڻدان - ايڪلواني.

● مہٻڻج ڪوڪاري: ٺ. مہٻڻج سڻدان (علم).
 ● مہٻڻمار ۽ مہٻڻمار: ڏ. ڪوڪن ٺوڪڻ جو مٽرڪو - مٽرڪي. مارتول. مٽري - ٺوڪڻو - ڪوپو.

● مہٻڻج مارڻ: مڻج مان بند ڪرڻ. لوھ جي ڪيلي جهڙن - ڪوڪو هڻڻ. جڙڻ - ڳنڍڻ - قابو ڪرڻ - سوکھو ڪرڻ. عشق ۾ ڦاسائڻ.

لوري لائڻ - لغار لڳائڻ.

● مہٻڻجي: صفت. جنهن کي مڻج مان ٺنگ ٿيل هجي. (ڪاجرا).

● مہٻڻج: اسر خاص. مڪران ۾ رهندڙ مهاڻن جي هڪ ذات جو نالو. (تاريخ بلوچستان).

● مہٻڻج لڪيڙي: اسر خاص. ڀسارڪي وڪرو جو هڪ قسم. ٻوٽي جو هڪ قسم (جنهن جو چوڏو دوائن ۾ ڪم ايندو آهي).

● سڀدان ۽ سڀدان: ڏ. (ف) ڪشادي زمين - صاف ۽ وسيع زمين - ڪٽلي و زمين جو مٿاڇرو (جنهن تي وڻ ٿل وغيره نه هجي). هموار زمين - ٻڌرو - ٻٽ - ٻڌر - ٻوٽو. آکاڙو. (آصفيه). نظارو (علم، نظم ۽ راند وغيره جو). گهوڙي جي ٻڌ جو هڪ قسم.

● مہٻڻج ۽ مہٻڻج: ڏ. مہٻڻج - ٿيري - ٿيري. مہٻڻج ۽ مہٻڻج: ڏ. مہٻڻج - مہٻڻج.

● مہٻڻج صفت. (سن. مڻس = مٺو). (ڪاجرا).
 ● مہٻڻو: ڏ. ٺوڻ - نمڪ.

● مہٻڻج: ڏ. (ع. وٺڻ). انجان جي ٻڪائي - قول قرار جي سڃاڻي - وعدو وٺائي. (آصفيه).

انجام - قول - ٻرتڪيا - وعدو - ٻرتڻ - وڃڻ - ٻول - اقرار - سڃڻ. (ڪتابيه) رُوحن جو خدا تعاليٰ سان ڪيل انجام (تو تون اسان جو رب آهين ۽ اسين تنهنجا فرمانبردار ٿاها ٿي رهنداسين).

(سهي - ڪر).
 "گهيڙ لنگهڻو گهاري، مڻج مڻهار مان."
 (شاه).

● مہٻڻج: ڏ. مہٻڻج - مہٻڻج. (آصفيه).

● مہٻڻج: ڏ. مہٻڻج - مہٻڻج. (آصفيه).

● مہٻڻج: ڏ. مہٻڻج - مہٻڻج. (آصفيه).

● مہٻڻج: ڏ. مہٻڻج - مہٻڻج. (آصفيه).

● مہٻڻج: ڏ. مہٻڻج - مہٻڻج. (آصفيه).

● مہٻڻج: ڏ. مہٻڻج - مہٻڻج. (آصفيه).

● مہٻڻج: ڏ. مہٻڻج - مہٻڻج. (آصفيه).

● مہٻڻج: ڏ. مہٻڻج - مہٻڻج. (آصفيه).

● مہٻڻج: ڏ. مہٻڻج - مہٻڻج. (آصفيه).

● مہٻڻج: ڏ. مہٻڻج - مہٻڻج. (آصفيه).

● مہٻڻج: ڏ. مہٻڻج - مہٻڻج. (آصفيه).

● مہٻڻج: ڏ. مہٻڻج - مہٻڻج. (آصفيه).

● مہٻڻج: ڏ. مہٻڻج - مہٻڻج. (آصفيه).

● مہٻڻج: ڏ. مہٻڻج - مہٻڻج. (آصفيه).

● مہٻڻج: ڏ. مہٻڻج - مہٻڻج. (آصفيه).

● مہٻڻج: ڏ. مہٻڻج - مہٻڻج. (آصفيه).

- == ميسراڻجهڙو ۽ ميسراڻجهڙاڻ: ذ. صفت. ٿورو ميسرو-
البت ميسرو- ميسرو.
- == ميسراڻ ۽ ٺ. ميسر. گدلاڻي- ڪيائي.
- == ميسرو ۽ ذ. صفت. ميسرو. گندو.
- ميسر ۽ ميسر: ذ. (سن. مثل = مٽر). ميسر-
مٽيل- ميسر- غير- ڪين- گند- اندر جي کوٽ- دغا.
"ساڻ سهاڻي سچ جي ڇا موافق ٿيندو ميسر." (روحل).
- ميسر ۽ ميسر: ذ. صفت. (ع. امير جو مخفف.
سن. ميسر). امير- آفيسر- سردار. والي. سالار.
امام. بڻڪي. رئيس. وزير. وڏو ماڻهو. هادي.
رهبر- پيشوا. (ذ). ڪنهن وڏي رئيس کي ڏنل
خطاب. تاس راند ۾ بادشاهه. ٿالپر خاندان جو
لقب. (ل).
- == ميسراڻو ۽ ميسراڻاڻ: ذ. صفت. ميسر جو- ميسر وارو.
ميسر جهڙو.
- == ميسر پٽر: ذ. صفت. سمند جو بادشاهه-
ناڪو- ملاح.
- == ميسر دهاڻو ۽ ميسر دهاڻا: ذ. ملڪ ۾ اهڙو
مال تي محصول وٺڻ جي ڇاڇ رکندڙ آفيسر.
پڙين جو سامان تپاس ڪندڙ آفيسر.
- == ميسر دهي: ميسر دهي جي ڪچهري- ميسر دهي
جي آفيس. ميسر دهي جو ڪم.
- == ميسرل ۽ ميسرل: ذ. صفت. ميسر.
- == ميسر مارڻ: ڪو وڏو ڌڙو هٿ ڪرڻ-
ڪنهن وڏي سردار کي هٿ ڪرڻ.
- == ميسر مجلس: ذ. صفت. ڪنهن مجلس يا ڪميٽي
جو مکيه ماڻهو- ڪنهن مرڪز- سڀا پٽي- پيرڌان.
- == ميسر منشي: ذ. صفت. وڏو منشي- وڏو ديوان-
متر دفتر- هيڊ منشي.
- == ميسر مري ۽ ميسر مريون: ٺ. اميري- سرداري-
رئيسي- حڪومت- بادشاهي.
- == ميسراڻ ۽ ميسراڻون: ٺ. (ع. ورت). مثل
ماڻهو جي ڇڏيل ملڪيت. ترڪو- ورڻو- اهاڻو ورتو-
آتر اڏڪار (ڇڏيل) جائداد. ملڪيت- ٺاڻو.
ميڙي چونڊي. حصو- پتي- ورهاست.
- == ميدان چٽڻ: جيڪو چٽڻ. ميدان خالي ڪرڻ-
پتجي وڃڻ- پٽ ڏيڻ- هارائڻ.
- == ميدان ڏيڻ: ڊوڙڻ- ڊڪڻ- مٽ ڪرڻ-
ڊوڙ هائڻ- پتجي وڃڻ- ٺاهي ڪڍڻ. گهوڙو ڊوڙائڻ.
زور سان گهوڙو پچائڻ.
- == ميدان ڪٽڻ: ڊاهي پٽ ڪرڻ. جاء کي
ڪيرائي سٺين زمين ڪرڻ (زال ماڻهو جو) هنڪڻ
لاءِ (ٻاهر ڀرو پاسيرو ٿي ويهڻ).
- == ميدان مٽهائڻ: ڪٽڻ- ساري ڪرڻ-
سوڀ ڪرڻ- فتح ڪرڻ.
- == ميدان ۾ اچڻ: وڙهڻ لاءِ اچڻ- وڙهڻ لاءِ
نڪرڻ. صيف پندي جي لاءِ ڪشادي ميدان ۾ اچڻ.
سامهون اچڻ- مقابلو ڪرڻ. (آصفيه).
- ميسر ۽ ميسر: ذ. (ف. ميسر). تمام
سهو پيئل آڻو- ٻيو دفعو چاڻيل آڻو. ڪاٺ پيئل شئي.
سٺو- چورو- ڀورو.
- == ميسر بتيڪ: ذ. (ڪهڙي جي) آڻي چاڻي.
تمام سٺي چاڻي (جنهن جي وسيلي ميدو جدا ڪجي).
== ميسر ڪٽڻ: تمام سٺو پيئن. چورو ڪرڻ-
سٺو ڪرڻ- هاريڪ ڪرڻ.
- ميسر ۽ ميسر (ل): صفت. (سن). خيرات ڪندڙ-
سخي- دانا. ڪوبه ٺيڄ ماڻهو- گهٽ ذات ماڻهو. مهاڻو.
"مفت معصوم محض ميسر مار."
قلب ۾ ڪو قياس ڪري تر نهار."
(فاضل شاهه).
- ميسر: اسم خاص. (سن). مٽها = وڏو +
اندر = ڏيڻ). مينڌرو. مومل جو عاشق- راڻو.
(ن. ب).
- ميسر: اسم خاص. فيڊر ايسر ۾ هڪ
ديھ جو نالو. (لسٽ).
- ميسر وٺو ۽ ميسر وٺا (ٺ): ذ. (ڍاٽ).
سڪل چيئن جو سٺان لٽل ڊرپڪ.
- ميسر: ٺ. (سن. مثل = مٽر). ميسر. ميسر.
ميران- ميران- ميسر. گندڪي- ميسر- غلاظت.
گدلاڻي- ڪيائي. ڪارڻ- ڪارڻ. اونڊاهه.
پنپ- گهور.

ميراثي: ميراثيئون: ٺ. گندلائي - ميراث.
گندگي - گندائي - ڪين - ڪيچرو - گند - متيل.
نڙاڻ. ميرانجهڙائي.

ميربحر: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
(۱۶) پاڙا: آبرائي، آدمائي، اجاي، بگهي، بڪرا،
چاچڙ، چندا ميربحر، چتا، ڏنچر، ڏاگها، ڏيرا،
گڏو، گجريا، گهوگها، هالاڻي، جڪريا).

ميربحر: اسم خاص. ميربحر: ٺ. صفت. (ع. مير
مخفف امير جو = سردار + بحر = سمنڊ). پاڻيءَ
جو بادشاهه - درياءَ جو رکپال. جهازي ميهه سالار -
امير البحر. درياءَ جي گهاٽن، گهيڙن جو داروغو.
پڙيءَ وارو - پڙياتو، مڻهاڻو.

ميرپور: اسم خاص. تعلقي ال ۽ تعلقي وارھ
۾ هڪ ديھ جو نالو. (لسٽ).

ميرپور پٿورو: اسم خاص. تعلقي ميرپور پٿوري
۾ هڪ ديھ جو نالو. (لسٽ).

ميرپور رائي: اسم خاص. تعلقي ميرپور خاص
۾ هڪ ديھ جو نالو. (لسٽ).

ميرپور خاص: اسم خاص. تعلقي ميرپور خاص
۾ هڪ ديھ جو نالو. (لسٽ).

ميرپور ساڪرو: اسم خاص. تعلقي
ميرپور ساڪري ۾ هڪ ديھ جو نالو. (لسٽ).

ميرپور شاهه: اسم خاص. تعلقي جاتي ۾
هڪ ديھ جو نالو. (لسٽ).

ميرپور ماڻيلو: اسم خاص. تعلقي ميرپور ماڻيلي
۾ هڪ ديھ جو نالو. (لسٽ).

ميررجنت: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
ميرخان: آڙو: اسم خاص. تعلقي لاڙڪاڻي
۾ هڪ ديھ جو نالو. (لسٽ).

ميرخاني: ميرخانيئون: ٺ. بندوق
جو هڪ قسم - جاميڪي دار بندوق.

ميرڪين: اسم خاص. تعلقي موري ۾ هڪ
ديھ جو نالو. (لسٽ).

ميرل: اسم خاص. تعلقي لال ۾ هڪ ديھ
جو نالو. (ميرل پراڻو، ميرل نئون). (لسٽ).

ميراثي: صفت. ورثي ۾ مليل - مورثي.
ميراثي: ٺ. صفت ڳائيندڙ - ڳائڻو - ڳائڪ -
راڳي - مطرب - گويو - ڪلونت. قول -
لنگهو. مڱهار. ميراثي. (ٺ. ميراثي)
ميراثيون).

ميراثي: موڪلين (ٺ): شاديءَ جي موقعي
تي راج، متن مائڻ ۽ دوستن وغيره ڏانهن دعوتن
ڏيڻ لاءِ ميريءَ کي موڪلڻ.

ميراج: ميراج: ٺ. ريت - رسم - پرويز -
پير - هلي چلي - هٿ - دستور - رواج - سرشتو.

ميراسبي: ٺ. صفت. (ع. ميراثي). ميراثي.
(اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.

مير امام بخش: اسم خاص. تعلقي جيسلمير
۾ هڪ ديھ جو نالو.

ميران: ٺ. صفت مير - پير. مرشد. (اسم خاص).
شيخ عبدالقادر جيلاني رحمة الله عليه جو لقب.

ميرپور بندر ۾ هڪ ديھ جو نالو.
ميرپور: اسم خاص. تعلقي سجاول، تعلقي
ميرپور پٿوري، تعلقي ڳڙھي خير، تعلقي نوشهري ۽
تعلقي گوتي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

ميرپور گهوٽڪي: اسم خاص. تعلقي
گهوٽڪي ۾ هڪ ديھ جو نالو. (لسٽ).

ميرپور سعيدڪي: اسم خاص. تعلقي
پني عاقل ۾ هڪ ديھ جو نالو. (لسٽ).

ميران چن: اسم خاص. تعلقي شهدادپور ۾
هڪ ديھ جو نالو.

ميرانخوري: اسم خاص. تعلقي سجاول ۾
هڪ ديھ جو نالو. (لسٽ).

ميرن ڪوري: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي الھيار
۾ هڪ ديھ جو نالو. (لسٽ).

ميراثي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو
(اڪثر حيدرآباد سنڌ ۾). ميرڙي.

ميراثي: مهندر. (سن مل = مٿر). مٿيءَ
وارو ٿيڻ - ميل وارو ٿيڻ. ٿورو ميرو ٿيڻ - البت

ميراثي تي ڏسڻ ۾ اچڻ. ميرو ٿيڻ - گندو ٿيڻ -
کدو ٿيڻ - ڪنو ٿيڻ - غليظ ٿيڻ.

● مير خان: اسم خاص. تعلقي ڪڪڙ ۾ هڪ ديهه جو نالو. (لست).
 ● مير ڪلهوڙو: اسم خاص. تعلقي ڪڪڙ ۾ هڪ ديهه جو نالو. (لست).
 ● مير نيا (ت): اسم خاص. مينگهوڙن جي هڪ ذات جو نالو.
 ● مير ي: مير يون (ت): ٿ. آن جي سنگن رکڻ لاءِ ڪاٺ جو ٺهيل ڪڏو.
 ● مير ۽ ميرون: مير يون: ٿ. (سن. ميل = ميلن) جماعت (ماڻهن جي). راج - سفارت (جڏهن ڪنهن عملدار کي عرض ڪرڻ لاءِ وڃي يا ڪنهن کان معافي وٺڻ لاءِ گڏ ڪئي وڃي) چنڊو ڪري ڪيل مجلس. چنڊي مان ڪيل ڪانو يا دعوت. مجلس ڪرڻ لاءِ گڏ ڪيل چنڊو - اوڳو - ٿوڙي.
 = مير آئين: چڱن مڙس جي ٿولي وٺي اچڻ - ڪنهن کان معافي وٺڻ لاءِ ڪي شريف ماڻهو سڏي اچڻ - قرآن يا ٻي ڪنهن بزرگ هستي کي پنهنجي معافي جو وسيلو بنائڻ.
 = مير پائڻ: ٿورو ٿورو چنڊو ڏيئي مجلس ڪرڻ. اوڳو ڪرڻ - چنڊو ڪرڻ.
 = مير ڪرڻ: ميرت ڪرڻ. قسم وجهڻ. معافي وٺڻ لاءِ چڱن مڙس جي جماعت گڏ ڪرڻ.
 = مير ڪشي وڃڻ: مير آڻڻ - مير وٺي وڃڻ.
 = مير وٺي وڃڻ يا آڻڻ: مير آڻڻ.
 ● مير ۽ مير: ٿ. (سن. ميل = ميلن) گڏ ٿيل ماڻهو - جماعت. انبوهه - ڪٽ - پيڻڊ - هجوم - خلق - مير ڪو - مجموعو. لشڪر. ملڻ جي حالت - گڏجاڻي - وصال. پاڇي جو ارتاب - گهاٽاڻ - لينڊ - لپيس (ڪاڏي ۾). ڪن. گرداب. (صفت). گڏيل - مليل - ڪنو ٿيل.
 = مير ڪو ۽ مير ڪا: ٿ. مير ۾ گڏ ٿيل ماڻهو - مير - انبوهه. مجلس - ڪچهري. ماڻهن جو ڪوڙو - هنگامو.
 = مير متجن: مجلس درخواست ٿيڻ. ماڻهن جو ٿڌي پکڙي وڃڻ.
 ● ميراهو (ت): اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.

● مير محمد: اسم خاص. تعلقي ڪڪڙ ۾ هڪ ديهه جو نالو. (لست).
 ● مير متجنند پتھوڙ: اسم خاص. تعلقي شڪارپور ۾ هڪ ديهه جو نالو. (لست).
 ● مير محمد جوڻيجو: اسم خاص. تعلقي مڪرنڊ ۾ هڪ ديهه جو نالو. (لست).
 ● ميرن جتوئي: اسم خاص. تعلقي موري ۾ هڪ ديهه جو نالو. (لست).
 ● ميرن ماڇي: اسم خاص. تعلقي جوهيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو. (لست).
 ● مير ۽ ميراه: ٿ. صفت. (سن. ميل = مڙ) مڙ يا مڙيءَ هاڻو - گڏو - ٿوڙو پڪليو. گڏو - ڪنو - خراب - مڏو - غليظ. لڙايل. (ذ). جيت جو هڪ قسم (جس وري جي وارن ۾ پيدا ٿئي ۽ ڪل کي ٽڪي ٽڪ ڪري ڇڏيندو آهي). عيدار. گنهگار. (ت. ميري ۽ ميريون).
 = ميرو دائو نه ڇڏڻ: ڌرو به نه ڇڏڻ - هڙ موڙي ڪڍي وڃڻ.
 = ميري آڪ: ٿ. بدنظر - پڙي نگاهه.
 = مير پرو: ٿ. صفت. ميرانجهڙو.
 ● ميرو: اسم خاص. (سن. سميرو) هندن جي پيران ۾ چائيل هڪ پربت جو نالو - ميرو پربت - سمير پربت. يونانين جو "ميروس" (Meros) نالي هڪ هندوستان جو پربت جنهن تي سندن ديوتا "ڊايوليساس" (Dionysos) بن "زئيس" (Zeus) (سن. ديوس پتر = آڪاس جو پيءُ) ڄائو. مسلمان سرحد جو "مير" مان (اسم تصغير) نالو. (ن-ب).
 ● مير واري: اسم خاص. تعلقي ميرپور خاص ۽ تعلقي شاهنڊر ۾ هڪ ديهه جو نالو. (لست).
 ● ميرواهه: اسم خاص. تعلقي کهوڙا پاري، تعلقي ميرپور خاص ۽ تعلقي جوهيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو. (لست).
 ● مير وڄا: اسم خاص. تعلقي ميرپور ماٿيلي ۾ هڪ ديهه جو نالو. (لست).

گڏ ڄاڻي. ماڻهن جو ميڙ-ميڙاڪو. گهڻن ماڻهن جي گڏ ٿيڻ جو هٿ (جتي ڪا درگاه يا مزار وغيره هجي ۽ اتي ڪنهن خاص تاريخ تي گڏ ٿجي)- ميلو. ماڻهن جو گور.

= مہیڙائيءَ ۾ مہیڙائيءَ: ذ. صفت. ميڙن تي ويندڙ- ميڙا گهندڙ- ميڙن جو شوقين.

= مہیڙوڪرڻ: مجموعو ڪرڻ- ميڙاڪو ڪرڻ. مجلس سڏائڻ- گور ڪرڻ.

● مہیڙو: ٺ. آن جي گاه ڪرڻ وقت آها ٿوڻي جنهن ۾ ڍڳا ٻڌجن، جي ان ڪاٺيءَ جي چوڌاري ڦري ان گاهين- مہیڙو جي وچين مٺي.

= مہیڙهيءَ ۾ مہیڙهيون (ل): ٺ. مہیڙهه.

= مہیڙهيءَ ۾ مہیڙهي: ذ. مہیڙهه جي ڀرسان ڦرندڙ ڍڳو. (صفت). پاڻاري وارو- ٽڌي وارو- (بيلا).

● مہیڙو: مہیڙون: ٺ. (ف). ڪاڌي ڪاٺي يا ڪتابن وغيره رکڻ لاءِ چشمن هائين وارو تختو- ٺهيل.

= مہیڙوش: مہیڙوش: ذ. مہیڙن تي مٿان وجهڻ جو ڪپڙو.

● مہیڙان: (ع. وزن). ساهي- ترازو- ڪاٺو- تارازي. (حساب ۾) جوڙ- جمع- جملو- ڪل جوڙ. هڪ ڀرج جو نالو- ٽلا.

= مہیڙان وٺڻ: وزن ڪرڻ- تور ڪرڻ، جوڙ ڪرڻ- جملو ڏيڻ- جمع ڪرڻ.

● مہیڙان: مہیڙان: ذ. صفت. (ف). ضيانت ڪندڙ- دعوت ڏيندڙ مهمان گهرائيندڙ- مهماندار- مهماننواز- کاڌو کارائيندڙ.

= مہیڙائيءَ ۾ مہیڙائيون: ٺ. مهماننوازي- خدمت خطري- مهمانداري. دعوت- ڪاڌو- ڪاڌو.

● مہیڙل: مہیڙلون: ٺ. (ع). مٽرل جو پکڙيل لفظ) منزل.

● مہیڙو: مہیڙون: ٺ. نفس. نفساني خواهش- شهوت- ڪام. سخت چاهه- سوهه- عشق. بهار- سڪ- آڪير- اڪيڊ. لڇا- منشا- ڪامنا. حرص- مٽوڪار. خواهش- سٽ.

● مہیڙن: مصدر. (سن. ميل = ملڻ) ميڙ ڪرڻ- گڏ ڪرڻ- جمع ڪرڻ. ڏيڍ ڪرڻ- مہیڙن. ملائڻ- ميلاپ ڪرڻ. گڏڻ. گهوڙيءَ تي گهوڙو چاڙهڻ- لڳ ڪرائڻ- ميڙائڻ. وصل ڪرڻ لاءِ ملائڻ. مٽيل ڪرڻ- دال ڪمي ميل ڪرڻ لاءِ ٽهڪڻ ڪسان پوءِ چڱيءَ طرح ڏوٺي هڻڻ- مهڻو ڏيڻ (دال کي). بهاري هائڻ- صفائي ڪرڻ. ڪچرو گڏ ڪرڻ- گند ميڙڻ. (کير) ڏهڻ. (ميڙيو- ميڙيندو- ميڙيل).

= مہیڙو: ٺ. مہیڙن جي حالت. مہيل- ميلاپ- وصال. لڳ. صفائي- بهاري.

= مہیڙو: مہیڙا (ٺ): ذ. گڏ ڄاڻي- ميلاپ- ميڙا- ميڙائو- ميڙو- ميلو.

= مہیڙو: ذ. گڏ ٿيڻ جي حالت- گڏ ڄاڻي. ميلاپ. وصل- وصال. مہیڙو- ميلو- ميڙو- ميڙائو.

= مہیڙائڻ: مصدر. ميڙڻ جو ڪم ٻئي ڪمان ڪرائڻ. گڏ ڪرائڻ. بهاري هائڻ- ڪن ڪچرو گڏ ڪرائڻ. صفائي ڪرائڻ. گهوڙيءَ تي گهوڙو چاڙهائڻ. (مہیڙيو- مہیڙائيندو- مہیڙائيل).

= مہیڙو: ذ. ميڙا، ميڙو- گور.

= مہیڙو: چوٽي ڪرڻ: گڏ ڪرڻ- مہیڙڻ- هيڪانڊ ڪرڻ- جمع ڪرڻ. چونڊڻ- انتخاب ڪرڻ- چانڊ ڪرڻ.

= مہیڙو: ٺ. بهاري بهاري- ميڙو ميڙو- صفت صفائي- بهار- ڪن چن- ڪيچرو- گندو.

= مہیڙو: ڪرڻ: بهاري بهاري ڪرڻ- صفائي ڪرڻ. گڏ ڪرڻ.

= مہیڙي ۾ مہیڙن: وجهڻ: پٽن گڏ ڪرڻ ٻنيان ڪاهي پوڻ. لوپ ۾ پوڻ. (ن. ب).

= مہیڙي: مہیڙيون: ٺ. ميڙيل رقم- ڪڍ ڪيل پئسا- پونجي.

= مہیڙي: چوٽي: ٺ. گڏ ڪيل رقم- ٻاچي ٻاچيل رقم- پونجي.

● مہیڙو: مہیڙو: ذ. (سن. ميل = ملڻ). ميڙيل شيء. ملڻ جي حالت- ميل- ملاپ- ميلو-

● ميسوٽو ۽ ميسوٽا (ڪ)؛ ذ. صفت. ميسو. ميسو.

● ميساڏي؛ اسم خاص. تعلقي نقدي باگي ۾ هڪ ديھ جو نالو. (لست).

● ميسارڻ؛ مصدر. (سن. متر) (ي) ج = صاف ڪرڻ). صفا ڪرڻ. اڳيون نقش يا اڳيان اکر ڏوٽي صاف ڪري ڇڏڻ - ميسن - ڊاهن - ڪرڻ - ڦٽائڻ. وساري ڇڏڻ - اڀاڏي ڪري (لاهي ڇڏڻ - ڀلائي ڇڏڻ - رهڻ. ٻوڇو ڏيڻ برتن جي سوراخ کي بند ڪرڻ. (ميساريو - ميساريئو - ميساريل).
● ميسارو ۽ ميسارا؛ ذ. ڊاهڻ مان صفائي ٿيڻ.

● ميسڪ؛ ذ. ٿ. (سن. ميسڪه). ريڊ. ٻارهن راسين مان هڪ راس جو نالو - حمل - ميس (ف) تفاوت. ● ميسڪ ۽ ميسڪون؛ ٿ. (ف. ميسڪ = ڪلي). لوءِ جي ڪلي - ميسڪ - ڪوڪو. ول جو هڪ قسم. ميسڪا ول. (ن. ب).

● ميسڪلي ۽ ميسڪليون؛ ٿ. فقير جو زيور. (دلٽ).

● ميسڪو؛ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (اڪثر مڪر ۾). (سینسز ۱۹۳۱ع).

● ميسڪه ۽ ميسڪهه؛ ذ. (ٻهرا ميهو. سن. ميسڪه. ع. ميسڪ = ڪڪر) ڪڪر - ٻاڏل - اڀر - گهٽا - ميسڪه - ميسڪ - ميسڪ - ٻرسان - ٻارڻ - وس. وسڪارو - وارڪا - ٻاران - جهڙو - آڪر. راڳ جي ڇهن راڳن مان چوٿين راڳ جو نالو - ملهار (هندستاني موسيقي ۾ تشيلي تصوير مطابق؛ وارڻ ڪارو، ٻوشاڪ پيسلي، هٿ ۾ ترار، ڪڪر تي سوار).

● ميسڪهچن؛ ٻارهن ميسڪن مان پهرئين ميسڪه جو نالو. جهڙو جهڙو - گهڻو جهڙو - گهڻا ڪڪر - گهڻا گهڻو. (ن. ب).

● ميسڪه ستارو؛ ذ. ساون جي موسم - جهڙو - آڪر. ● ميسڪهواڙ ۽ ميسڪهواڙ؛ ذ. صفت. چمڙي جو ڪم ڪندڙ - سوڄي - ميسڪهواڙ. (اسم خاص). هڪ ذات جو نالو - ميسڪهواڙ.

"تنهن آديسن جي عشق ۾ مور نه مٽي هئي ميس." (غلام حسين شاه).

● ميساوا (ت)؛ اسم خاص. هڪ ذات جو الو. ● ميسست؛ ٿ. خواهش. شهوت. شوق. ميس. (ڪاجرا).

● ميسسٽر ۽ ميسسٽر؛ ذ. صفت. (ع. يسٽر). آسان ڪيل. آسانيءَ سان هٿ لڳندڙ (شيء) - ممڪن الحصول - ملڻ جهڙو - لپندڙ. حاصل - حاضر - موجود - هٿ وٺڻ. تيار.

● ميسسٽرائي؛ ٿ. حاضري - موجودگي.

● ميسو؛ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (اڪثر آتر سرحد سنڌ ۽ حيدرآباد ضلعي ۾). (سینسز ۱۹۳۱ع). ● ميسو؛ ذ. مٺائيءَ جو هڪ قسم - ميسو ٻاڪ (جا چئن جي اتي ۽ گيهه مان ٺهي).

● ميسو ٻاڪ؛ ذ. ميسو.

● ميسسٽر؛ ذ. (ع. سڄي هٿ پاسي وارو لشڪر.

● ميسن؛ ذ. (سن. ميسه). هڪ ٻرج جو نالو. حمل - ميسڪ.

● ميسشي؛ ٿ. ريڊ جي رڳيل ڪل.

● ميسشڪه (لس)؛ ذ. گاه جو هڪ قسم. (بيلا).

● ميسعاد ۽ ميسعاد؛ ذ. (ع. وعدي جو وقت - مقرر ڪيل وقت - مدت - مدو - عرصو - وقت. جڳ - زمانو.

● ميسعاد ي؛ صفت. ميعاد وارو - ٺهرايل مدت وارو - مقرر وقت جو.

● ميسس مارڻ؛ خواهش ڪئي ختم ڪرڻ - نفس کي مارڻ.

● ميسس ۽ ميسس؛ ٿ. ماڻ - ڇپ - صبر - خاموشي - مائوڙو.

● ميسسٽرو ۽ ميسسٽرا؛ ذ. صفت. ماڻ وارو - مائوڙو - خاموش - ڇٻاٽو - صابر. منهن جو مٿو - لپيسي. گجهڙو - ڏسڻ جو غريب. مٿيون مٿيون ٻاڏيون ڪري ڪم ڪيندڙ. ٻالو ڀولو ميسو.

● ميسٽو ۽ ميسسٽا؛ ذ. صفت. ميسو.

● ميسسوڙو ۽ ميسسوڙا (ڪ)؛ ذ. صفت. ميسو - ميسو.

● مہینگی ۽ مہینگیون (ل) ۽ ت. قولتری۔
قولتری۔ قولگی۔

● مہینگی: ذ. (ع. مہینگی. ہرا. مہینگی. سن. مہینگی
= ککر) ککر۔ ابر۔ بادل۔ مہینگی۔

● مہینگیائیل: اسم خاص. (ع). چئن وڌن
ملائکن سان ھڪ ملائڪہ۔ مخلوقات کسي رزق
رمائيندڙ فرشتو۔

● مہینگی ۽ مہینگیون: ذ. (سن. مہینگی =
مانگر مہینگی) مانگر مہینگی (سر گھاتو۔ گر)۔

● مہینگی سندن ۽ مہینگی سندنئون (ت): ت.
سندن جو ھڪ قسم۔ کوڏر يا ڪھاڙيءَ جي
پاھن موڪرن ڪرڻ جي سندن۔

● مہینگیگل (اس): اسم خاص. اروھي قوم جو
ھڪ قبيلو. (ن. بلوچ). (پيلا)۔

● مہینگیگل (ت): اسم خاص. ھڪ ذات جو
نالو۔

● مہینگیگل: مصدر. دانھون ڪرڻ۔ رڙڻ۔
موتڻ۔ روئڻ۔ روچ ڪرڻ۔ روڏن۔ مہینگیگل۔
فینن۔ پيليءَ جو ميانو ميانو ڪرڻ. (مہینگیو۔
مہینگیندو۔ مہینگیئل)۔

● مہینگی ۽ مہینگیون: ت. رڙ۔ دانھن۔
ڪوڪ۔ ڪيڪ۔ ريڪ۔ ڪيڪوٽ۔ ھوڪ۔
واکو۔ روچ۔ روڏن۔ ھاڻي (ماڙ) پکي جي
دانھن۔

● مہینگی ۽ مہینگیون: ت. صفت. دانھون
ڪندڙ۔ ڪيڪون ڪندڙ۔ ڪيڪوٽ ڪندڙ۔
(ت). پکي. پيلي۔

● مہینگیورو ۽ مہینگیورو: ذ. نشيد و ڪوٽ۔
واسڪوٽ. صدي۔

● مہینگی دڪتي: ذ. ھسارڪي وکر جو ھڪ
قسم۔ دوا طور ڪم ايندڙ کونج جو ھڪ قسم (ن. ب)۔

● مہینگی: مصدر. (ھرا. مہینگی (اي). سن. مہینگی
(تي) < ميل = ميلن) ملائڻ۔ گڏائڻ۔ پڙائڻ۔
مک ميلو ڪرائڻ گڏ ڪرائڻ. گڏجائي ڪرائڻ۔
پيئڻ۔ ھرچائڻ۔ ٺاھي ڇڏڻ. (پڙيءَ جو سڙھ)
ھيٺ ڪرڻ. (مہینگیو۔ مہینگیندو۔ مہینگیل)۔

● مہینگی ۽ مہینگی: ذ. (سن. ميل = ملڻ) ملڻ
جي حالت۔ ميلاپ۔ ملاقات۔ گڏجائي۔ گاڏاپو۔
لا ٻاپو۔ تعلق. ٻاڏاپو۔ ربط. واسطو. منبت۔
ملاوت۔ آميزش۔ ملاوٽي. ملاساري۔ اتفاق۔ ٻڌي۔
اتحاد۔ ايڪو۔ دوستي۔ سنگت۔ ياراني۔ مترنا۔
ياري۔ سنگت۔ محبت. ٺاھ۔ صلح. ھرچاءُ. جوڙ۔
جيس۔ ثاني. مہینگی (ماڻھن جو)۔ ٽولي۔ جماعت۔
ڊنڊ۔ ھڪجهڙائي. ننڍڙو ڳوٺ۔ واھڻ. لاڙو۔
وغبت۔ چاھ۔ مہینگی. (سن. مل = مٽر) مٽي۔
گڏ۔ ڪچرو۔ مہینگی. ڏيھي حساب جي اصطلاح ۾
دڪان جي حساب ڪتاب جو ڪتاب۔ وھي۔

● مہینگی ۽ مہینگی: ذ. ملڻ جي حالت۔ سنجوڪ۔
● مہینگیو: ذ. ميلاپ۔ ميڙو۔

● مہینگیو ۽ مہینگیو: ذ. صفت. ميل رکندي۔
ميل وارو۔ صحبتي۔ سنگتي. ٺاھ وارو. صحبت پسند۔
رلڻو ملڻو (ظرف). ٺاھ ۾۔ ٺاھ سان۔

● مہینگی جوڙ: ذ. لڳ لاڳاپو۔ ڳنڍ ڳوپ. واسطو۔
تعلق. ٺاھ۔ صلح۔

● مہینگی جوڙ: ذ. ميلاپ۔ گڏجائي. لھ وچڙ۔
آٽ ويھ۔ آئل پمپل۔

● مہینگی سڻي لڻي: واپارين جي اصطلاح ۾ حساب
ڪتاب جانچڻ۔

● مہینگی ڪڍڻ: دڪان ۾ پيل سامان جو
حساب ڪرڻ۔

● مہینگی ڪرائڻ: مشابھت ڪرائڻ: ملائڻ۔
ڪپڙو سوڙھو ۽ ٻورو آڻڻ. (گاجرا)۔

● مہینگی ڪرڻ: مٿي ڪرڻ۔ گڏ ٿيڻ۔ ڊنڊ۔
ڪرڻ. ماڻھو گڏ ڪرڻ. ميلاپ ڪرڻ۔ وصل
ڪرڻ. گڏجائي ڪرڻ. ٽولر وٺي ڪنھن وٽ
وڃڻ. اتفاق ڪرڻ۔ ٻڌي ڪرڻ۔

● مہینگی ڪاڌل: ذ. صفت. سوڙھو آئيل (ڪپڙو)۔

● مہینگی مٽڻ (ت): فساد ٿيڻ. جھيڙو وڌڻ۔

● مہینگی مٽاري: جاسچڻ: حساب ڪتاب (دڪان
جو) جانچڻ۔ حساب ڪڍڻ۔

● مہینگی ۽ مہینگی: ذ. صفت. ملڻو۔ ميلاپي۔
ملائڻو۔ مہینگی۔ دوست. دوستي۔ واقفيت۔

● مِیلان؟ ذ. صفت. (ع). رُجوعات - لاڙو -
 رغبت. طبیعت جو لاڙو. خواهش.

● سِيَلُ خورُ ۽ سِيَلُ خورِ ۱ ذ. گهوڙي، جي
هئيءَ تي سجن جي هيٺان رکڻ جو ڪپڙو -
سِيَلُ رڪو.

- مہیلو پیرجن؟ میلی ہر تمام گھٹا ماٹھو اچن۔
میڑو پروور ٹین۔

- مہیلاؤ کٹر ن؟ ملن۔ ملاقات کرن۔ گڈ جن۔ گڈ جانی کرن۔

- مہلے؟ ذ. صفت. میلو - میلاپی - میلائو.
ملنسار - صحبتی - صحبت پسند.

● مَيْلُو & مَيْلَا: ذ. (ن. میل = ملن) کن۔
 کچرو۔ پھر۔ گندہ۔ مئیل۔ میل۔ مینہ۔
 متر۔ کونہ۔ وشتا۔ کرتی۔

● مہیلاہ ۽ مہلہیون : تہ گاہ وقت ڏانڊن جون گچیون سوگھیون رکڻ جو نوڙ.

● سیلای ۛ نیلایون: ث صفت. (ع مائیل.
ف = آماده = هک پاسی لڑیل) آماده. نینهن اچل

عورت. آھا اوڏڪي پٽ جا پڙھ واري ويڪر
بعد ٻنهي پاسن کان اندر تي مائل ٿيندي چوٽي
وٽ پڙھ واري ويڪر جي اڌ جيتري ويڪري
اچي پھي (شھيلي جو ضد) (ن. ب.)

● مہر ۽ مہسون: ث. (انگ). وڈ گھراڻي عورت. پريسي - بانو. انگريز عورت. راڻي (پتن م).

● ميسر: ذ. (ع. ميسر = شراب) اگر مر جو
آچار. حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم جن جي

”اودھي ٿي انھن کي، من گڏيائين مير سين“.

رمز - کجھ - راز. (علم نحو).
● میٹھار: اسم خاص. تعلق ڈیہلی ۾ ھے

① ميلو ۽ ميلو: ذ. (هرا ميلو. من. ميلو <

ميل (= ميلن) ملن جي حالت - ميل - ملاقات .
 سيلاپ - سٽيا - ميٽر - منڊلي - ڪچهري - مجلس . عام

جو مجموعو- البوع- هجور. ڪنهن جاء تي گڏ
ٿيل ماڻهن جو ميڙاڪو- مپيڙو. ماليانو جلسو

● مَحِيلٌ ۞ مَّيْلٌ : ذ. (سن. مَلَّ = مَتَر) مَتَرٌ -
مَنَى - مَنَلٌ - مَهْرٌ - گلد - کُنْ - کُچُرُو. زنگ -

کَتَ (اندر جو) کوٹ - پياڻي. ڏمڪ -
ڏمر - تصليف. مدي. ڪڏورت خرابي. حل -

گڈیل شيء. رڳٽيل (شيء). (انگ Mile = ميل) مفاصلي جو ڪجهه انداز- اٺن فرلانگن جو

مفاصلو۔ اذ کوئے۔
- مَیْلارو ۽ مَیْلارا (ت): ذ. میل وارو۔

کدو۔
= میل 'خور' (ت): ذ. کھوڑی جی ہنیء جی

هڪڙو ڪسان ٻچن لاءِ نيري رنگ جو ڪپڙو.
جلدي ميرو نه ٿيندڙ ڪپڙو.

= مَبْلُخُورٌ: ذ. مبلخور.
 = مَبْلُ رَكُو (ت): ذ. مبلخور.

۱۔ سَمِيلَ كَيْدٍ: مِثْلِي مَرٍّ وَغَيْرِهِ كَيْدٌ. كَرَّ كَيْدٌ. دَوَّيْ صَفْمَا كَرْنِ. (سُون) مَسْوَدَنْ.

== مینا و مینا : ذ. صفت. میرو.

● سپيل: ٥. ڪاري جي پيڙيءَ جو هڪ
عضو. (ڪ-ن. ب.). (اسم خاص). تعلقي

● ميسل: ذ. ڳاڻائي جو هڪ انداز (اربن کان

● میلاپ : میلاپ : ذ. (سن. میل = ملٹ)

ملن جي حالت - مهيل. ملاوت. اتفاق - ٻڌي.
ميل جول. گڏجاڻي. دوستي. واقفيت. نعام -

صالح . پرچاء رضامندي . موافقت - هڪجهڙائي .
= ميلاپو' ۽ ميلابا: ذ . ميلاپ .

- مہیلا پی 'مہیلا سی': ذ. صفت. میلاپ وارو۔
میلانتو. ملٹو. آشنا۔ واقف. (ث). دوستی۔

● ميلاپڙو ۽ ميلهڙا: ذ. ڏياري جي رات
هرهڪ هندو مرد ڪاٺيءَ کي ڪپهه يا اڳڙي

وٻڙهي، ان کي تيل مڪي، ان جي مٿان اڳڙي
ٻڙي ٻاريندو آهي، اهڙو ٻرندڙ ڪانو. (گاجرو).

● مِيلاد: ذ. (ع). ولادت جو وقت- پيدا
ٿيڻ جو زمانو. (أصفيه).

(جتي قسمين قسمن دڪان وغيره لڳل هجن).
اولياءَ تي مقرر ٿيل ذينهن جو مجموعو.

— مینر ۾ ڳالهه ڪرڻ: ڳجهو ڳالهائڻ۔
— لڪ چپ ۾ ڳالهائڻ۔

● مہمبُستَرُ ۛ مہمبُستَرُ: ذ. صفت. (انگ).
رُکن - مجلسی - جماعتی. ہک ماٹھو - چٹو.
صاحب - آہل - حصيدار - شریک (آصفیہ).

● مَسْمُومٌ : ث. (ع). کہی ہت وارو لشکر.
● مَسْمُونٌ : اسم خاص (سن). مومت = ہرکت

(شیخ، نو مسلم کچ پیچ سان آیل. ۱۰ پاڙا)

انجری، برہنہ ریا، سوترا، داسلائی، کلا، ہالائی،
جورائی، مسجد ہالائی، مینیشہ، زکریا، (سینسز ۱۹۳۱ء)

● ميممڻي ۽ ميمڻي ٿيڻ؛ ٺ. پڪريءَ جو ڦرڻ.
ڇپلو - ليلو.

● میمو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. (اڪثر حیدرآباد مندر ۾). (مینسز ۱۹۳۱ع).

● میٹھی میٹھون (ل)؛ ث. دولت۔
 ناٹو۔ مایا۔ "مون وٹ میٹھ توری ناہی، حیکے خرچ

● ميسارن: مسـدر. (مسـدر) وپڙهـن.

● مہینتو ۽ مہینتو: ذی صفت، مستون کنڈو۔

● مَمْنُونٌ : ث. (م. ن. مَمْنُونٌ) . مَعْنَى

● مینچتن (ت)؛ مصدر. پورن - بند کرن.

● مہیندی 'مہیندی' اور 'مہیندی' (سن. مہیندی) =

جا پڻ (جي سڪائي پيهي، هسائي هنن ۽ ٻين کي
هٽجي ته هٿ ٻڌڻ ۽ ٻين) - حنا

— ميسدي 'لائين': شاديء جي رات گهوت ۽
ڪيوار جي هٿن پيرن کي سون طوار مندي هٿن.

● مہیندا قُل' ۽ مہیندا قُل : ذ. کُتھ جو مہ

تي لکي).

● ميسند ياري: ڪراچي ضلعي ۾ هڪ ديهر جو نالو. (لست).

● مَسِينَدَ (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● مَسِينَدَ (ت): مَسِينَدَ (ت): ذ. وهت جي ڪچيءَ ۾

سونهن لاء ٻڌل رنگارنگي رسو - مهنڊ.
(صفت). بي عت. ليلهت. اڏس.

● حرف جر. (سن. مدیہ). اندر۔ منجھ۔
د۔ وچ۔

● مڀين؟ ذ. (آواز). پڪريءَ جو ڪيل آواز.
● مڙين؟ ضمير. (سن. مڙيا). اٿون - مان - مون.

● سِيَّيْن ۽ مِيَّيْنُونُ: ث. (سن). مَنجِي - حوت.
هڪ بُرج جو نالو. وشنو۽ جي پهرين ذهن جو نالو.

= سَيْنُ مَيْكُ؟ ذ. ارج حوت ۽ حمل.

— مین میسک نہ جتانن: پیل کپت نہ جاتل.

● مِیْنُ ۽ مِیْنُ: ذ. دوا طور ڪم ايندڙ
پسار ڪي وکر جو هڪ قسم - توتو، مینا -

● مَسِينَا كَمَا مَسِينَا تُونُ: ث. مَسِينُو آواز بولند؟ ھايله

هڪي ڇو هڪ قسم (چينائي ڪنڀن سان).

رنگ جو پتر. نیلي پتر جي چانديءَ تي ٿيل چٽسالي،
موضوع ڪاري - مساکاري - مينز - فريز - رنگ

(شراب جو) شيشو - پائلي.
- مڻاڪار، مڻاڪار، ذ

چاندي ۽ ٺٽي رنگيني جو ڪم ڪندڙ - مينا ڇاڙهي ٿو.

— مینا کار ی' ۽ مینا کار پون: ث. سون

مَرَصَع مَازِي. چا ندی، بی پستایی، جوهر - میسا - میین. چسبایی -
مَرَصَع مَازِي.

- میبیدی 'گندائیں' (ت): مٹی جا وار کیتڑی
سان گتائے - ورتے عائد

● مینک : اسم خاص . هڪ ذات جو نالو . (اڪثر اٽل ساجل سنڌ ۽ حيدرآباد سنڌ ۾)

البر من مائة سنة في الدنيا (١٠٠ سنة) .

• مينڊي ڇوڙن: ونوا هر ويهارن وقت ڪنوار جا وار ڇوڙن ستنر ٿوڙن - عصمت دري ڪرڻ.
• مينڊي ڦل: مينڊي ڦل: ڏ. چوئيءَ ۾ وارن جي مٿان چانديءَ جا لڪل گول بڪل - چوئي ڦل.

• مينهنن وساڙو: مينهنن وساڙا: ڏ. هڪ قسم جو ڳاڙهي رنگ جو جيه - مينهن جو مامو (ٺ) - مينهن ماس. هيڊو ۽ ايندو.

• مينهنن وسائي: مينهنن وسائيون: (ڪ): ٺ. مينهن وساڙو. مينهن وسندي ڇاول نياڻي.
• مينهنن وسندي: ظرف. اوڪيءَ مهل - آڏا سو - ڏکيءَ ويل - ضرورت مهل.

• مينهنن وسندي ڪتر: آڇن: اوڪيءَ مهل ڪم آڇن - ڏکئي ويل ڪم آڇن - ضرورت جي وقت ڪم آڇن.

• مينهنو ڳي: مينهنو ڳيئون: ٺ. مينهنن جي موسم - برسات - بارش - مينهن.

• مينهنن: ڏ. هڪيءَ جو هڪ قسم (ڪاري رنگ جو) جهڙ يا مينهنن جي موسم ۾ ٻوليون ڪندڙ.

• مينهنو: مينهنو: ڏ. مينهنو. (گاجرا).

• مينهن: مينهن: ڏ. (ف. موم = مينهن). ماکيءَ جي مکين جو گڏ ڪيل سڻو مادو (جهن مان مائارو ٺاهين) - موم. (صفت). نرم - ڪٽرو - ملايم.

• مينهنن پتي: مينهنن پتيون: ٺ. مينهنن جي ٺهيل پتي - موم پتي - شمر - شمع.

• مينهنن پتي: مينهنن پتي: ڏ. مينهنن جو ڪلف ڏنل ڪپڙي جو هڪ قسم (هو مينهنن ۾ ٻانڄي نه مٿس ٻاڻي نه ٻي مڪهي). مينهنو.

• مينهنو: مينهنو: اسر خاص. (سانگهه مهيني مان) هندڪو ۽ ماڙيچڪو نالو.

• مينهنو: مينهنو (ٺ): ڏ. صفت. آهستي هلندڙ - ڏلو.

• مينگهواڙ: مينگهواڙ: ڏ. اسم. ميگهواڙ.

• ميننگ ۽ ميننگ (ڪ): ڏ. مڇيءَ جو هڪ قسم (چلڻ سان) رنگ اڇو بدن ۾ گول ۽ ڊگهو، اڌ فوت کان ٻن فوٽن تائين).

• ميننگاڇو: ميننگاڇا: ڏ. ميننگ جو ننڍو ٻچو. (ن. ب.).

• ميننگر ۽ ميننگر يون: (ڪ): ٺ. مڇيءَ جو هڪ قسم (کڳي جهڙو، ٻنهي ميننگاري مڇيءَ وانگر بنا چلڻ جي).

• ميننگري: ميننگري يون: (ٺ): ٺ. پڌريءَ جي قولهڙي - قوگيئي - ميننگري.

• ميننگل: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. بروهي بلوچن جو هڪ قبيلو.

• ميننگي: ميننگي يون: (ٺ): ٺ. ميننگري. ميننگهه: ڏ. (من. ميگهه = برسات). ميگهه. مينهن جو مانڊالو - ملهار جو منڊل. چنر چانو. ڪار ڌوٽ. مينهن وسڻ جو سعيو. برسات جا بادل - مينگهه ملهار. برسات جي موسم. جهڙ. "نڪا چوهه چمر جي نڪي مينگهين مينهن."

چنن راڳن مان هڪ راڳ.

• مينگيلو: اسم خاص. تعلقي نوشهري ۾ هڪ ديھ جو نالو. (لست).

• ميننگرا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

• ميننگرو: ڏ. ميننگرا ذات جو هڪ ماڻهو. (ڪنايه) مومل جي عاشق راڻي جو ٻيو نالو. (ڇاڪاڻ ته راڻو ذات جو ميننگرو هو).

• مينڊي: مينڊون: ٺ. ورهيج - ڳٺ - ڳٺ - و ڪڙسڪڙ - وٽسٽ. آواز. سُر. (ت). ڳائڻ جي هڪ اعليٰ مٿوڪت.

• مينڊي ٻڌڻ: (ت): مينڊو آواز يا سُر ڪڍڻ.

• مينڊي ۾ ماريئي: ڳائڻ: ڳجهيءَ طرح ڳالهه ڪرڻ - ڳجهه ۾ ڪم ڪرڻ.

• مينڊو: مينڊا: ڏ. وار - زلف. وارن جي ڳٺ - چوئي.

• مينڊي: مينڊي يون: (ت): ٺ. (من. وينڊي). وارن جي ڳنڍيل ڇڪ - ڳٺ - چوئي.

● مہین مہین: ث. (آواز). (اڪريءَ جي) باڪار - ٻوڪ - ٻي ٻي.
● مہينو: ذ. مينا.
● مہينہن: مہينہون: ث. (من. مہيش = مينہن) چوپائي جو ھڪ قسم - سانہ يا پاڙي جي مادي (صفت). تمام ٿلھو - موٽو - دڏو - ڏينگ.
- مہينہون: داغائين (ت): نقصان رسائين - توڻو وجھن - چيهو پھچائين.
- مہينہن: سائي: ٿين: مينہن جو ڍڪو ٿيڻ.
● مہينہن: مہينہون: ذ. (سن. مہيش = ميگھ = برسات) برسات - ٻارش - وس - وسڪارو - باران.
- مہينہانئون: مہينہانئان: ذ. صفت. مينہن جو - ٻارائي - ٻارشي - مينھو ڪيءَ جو.
- مہينہائو: مہينہائا: ذ. صفت. مينہائون - مينھو ڪيءَ جو.
- مہينہن: مہينہون: ذ. مينہن جي موسم ۾ ٻيدا ٿيندڙ جيت جو ھڪ قسم - مينہن وساڙو. (ڪاجرا).
- مہينہن: واڻ ڪري آچن: تمام ٽڪڙو اچن - تيز اچن.
- مہينو مہينو: مہينامتا: ذ. صفت. ڏٺو مہينو مہينو مہينو.
● مہيو: مہيو: ث. (ف. ميوه جات). ميوو - ميوه - ڦل.
● مہيوائي: اسم خاص. ھڪ ذات جو نالو. چانگ يلوچن جو ھڪ قبيلو.
● مہيون: مہيسان: ذ. آفا - والي - وارث - خداوند. مالڪ - سرڪار - حاڪم - سردار. خاوند - شوهر - مڙس - پٽي - سائين. (آصفيه). مولوي جو لقب (ل). ميان. مياڻجي.
● مہيو: مہيو: ذ. (ف. ميوه = ميوو). ميوه - ڦل - ڦر - ڦر.
- مہيو جات: ث. ميوو.
- مہيو يدار: مہيو يدار: ذ. صفت. ڦل وارو - ڦروارو - مشمر - فلائو.
● مہيو گھڙيو: اسم خاص. تعلقي رتيديري ۾ ھڪ ديھ جو نالو. (لست).

● مہيش: مہيش: ذ. (سن. ميگھ = ڪڪر). مينہن - برسات - ٻارش.
"ڪاري رات ڪچو گھڙو - مٿان وسي مہيش."
(شاهه سھي - ڪر).
● ڪڙمن جي وڙڪا. (ديسي - ڪر).
- مہين: مہين: نرم ٿيڻ - ڪنھن ٿيڻ - ڪومل ٿيڻ - ملايم ٿيڻ.
- مہيشا (ت - ٿ): اسم خاص. ھڪ ذات جو نالو.
● مہيشان: اسم خاص. تعلقي شھدادڪوٽ، تعلقي ٽنڊي پاڪي ۽ تعلقي قمبر ۾ ھڪ ديھ جو نالو. (نست).
● مہيشو: ذ. مين جي تھ وارو ڪپڙو (جو پاڻي ۾ ٻسي نہ سگھي) - مہينو.
● مہيشو (ٿ). اسم خاص. ھڪ ڏھ جو نالو.
● مہيشو: مہيشو: ذ. ھارڪي وڪر جو ھڪ قسم (اڪروٽ وانگر ڳاڙھاڻ تي ماڻل ۽ ميراڻ تي، ڏاڻقي ۾ ڪوڙو) - ٿوھ. (آصفيه).
● مہيشو: ذ. گھ جو ھڪ قسم (لوسن جھڙو مٿن ۽ ڪنڪ ۾ پاڻي آڀري). (ن. ب).
● مہيو: مہيو: ذ. (سن. مہيش = آڻ). جانور جو ھڪ قسم - آڻ - شتر. ڪاري جي مچيءَ جو ھڪ قسم بنا چلڻ، رنگ اچو، ڏيگھ چئن انچن تائين). (سن. مہيش = ڀريل) ڀريل - ڀرڻيل. ڍول - مٿارو. مٿو وارو - ساڀا وارو - ٻي پرواھ. ٻياڪ. پتلوان - بليارو - قوي. جنگ.
"مرد منجھ ميدان مانجھي مل ميا نہ ٿيا."
(مھيري علي محمد)
"برھ ٻي رنگ ٻي حساب ٿو مہين جي مت منجھائي"
(مصري شاھ)
- مہيو مٿارو: مہينامتا: ذ. صفت. جبرو - جاننو - قوي - جنگ - ڏٺو مہينو - ٿلھو مٿارو. چڱو پلو - تندرست - ٺيڪ ٺاڪ.
- مہيو رو مامو (ٿ): ذ. مينہن وساڙو.
● مہينہ: مہينہ: ذ. صفت. (سن. مہيش = مينہن). مينھون چاريندڙ - مہينہ. (اسم خاص). مہيشي: جو عاشق.

نَمْ رَاثِي نَمْ رَاثِي 'هَجَتِ'

● مِيَهْتُو ۽ مِيَهْتَا: ذ. مِيَهْتو. عيب. طعنو-
عتاب. (ڪلياڻ - گر).
● مِيَهو ۽ مِيها: ذ. پاڇيءَ جو هڪ قسم. (صفت).
مينهن جو.
● مِيَهوئي: اسم خاص. تعلقي ٻئي عاقل ۾ هڪ
ديھ جو نالو. (لست).
● مِيهتي: اسم خاص. حب نديءَ جي اوڀر طرف
هڪ جبل جو نالو. (ن. ب).
● مِيءُ: اسم خاص. (من. مَسْمِيه = مڇي).
هڪ ذات جو نالو (جا ساڄو ڪم ڪري).
(ذ. صفت). مهاڻو.
- مِيَهڪو ۽ مِيَهڪا: ذ. صفت. مهاڻي جو -
ميربحر جو.
● مِيَهڪي (ل): ذ. ٽوپي يا سڀني جو هڪ قسم.

● ميهڙهاڳ: ذ. ث. مينهن جو ڏن.
 = ميهڙهاڳ ٻڌڻ (ت): مينهن پوري ڪرڻ.
 ● ميهڙهاڳي: اسم خاص. تعلقي جيمس آباد ۾ هڪ ديھ جو نالو. (لست).
 ● ميهڙائي: اسم خاص. گورچاڻي بلوچن جو هڪ قبيلو. (تاريخ بلوچستان).
 ● ميهڙو ۽ ميهڙو: ذ. صفت. مينهن چاريندڙ- ميهڙ. (ذ). ميهڙ جي هُونڪ جهڙو آواز ڪندڙ ٻڪريءَ جو هڪ قسم. (ت).
 ● ميهڙو حاجي: اسم خاص. تعلقي ڪنڊياري ۾ هڪ ديھ جو نالو. (لست).
 ● ميهڙو شاع: اسم خاص. تعلقي جيڪب آباد ۾ هڪ ديھ جو نالو. (لست).

ن

= ٽٽ ٽٽيريءَ ۾ ته ٻيڙيءَ ۾ هُجڻ: ڪنهن جو طرفدار نه هجڻ.
 = ٽٽ ٽٽيڻ ۾ ته ٽٽيڙهڻ: ۾: ٻي طرفدار - ڪنهن به پاسي نه - نه لڦعي ۾ نه نقصان ۾.
 = ٽٽ ٽٽو ٽٽ ٽٽو: نه ٿيڻا: ذ. نه ٿيڻ جو ڳو - ناممڪن - اسميٽو - ناشدني - محال - اساذيه. (ث).
 نه ٿئي ٽٽ نه ٿيئون).
 = ٽٽ داد: نه ڦو داد: انصاف نه ٿيڻ واري حالت - ظلم - قهر - زور - بي دادي - انڌويون فڪري - دانهن نه پڌڻ يا قبضي نه ڪرڻ واري حالت.
 = ٽٽ داد ٻي نه امتادي: نه ڏئي نه ٻيئي - ناحق - هروڀرو - ڪنهن به ڏوڪ ڪان سواءِ.
 = ٽٽ ڏيڻو نه لڳو هڻڻ: قرض نه هڻڻ.
 = ٽٽ راڻي ته راڻي هُجڻ: ڪوبه عادل حاڪم نه هجڻ - انصاف وارو نه هجڻ.

ن: آچار نئون. عربيءَ جو پنجويهون، فارسيءَ جو اوڻيهون، سنسڪرت ۽ هنديءَ جو ويهون، اردوءَ جو ٻيهون ۽ سنڌيءَ جو ستيتاليهون اکر. ايجاد موجب سندس عدد پنجاھ (۵۰).

● ن: ظرف. (سن. نه. ف. نه) انڪار جو لفظ. ناڪاري جواب. نفی - کونه - م - متان. جيئن ته (نه وڃ). عجب يا تاڪيد وارو لفظ. جيئن ته "ڪهڙو نه سٺو ڪپڙو آهي".

- نه آڏو سڪن ته ٻارو پتر جيئن: ٻورو سورو ڪم ٿيل.

- نه آندو نه هاند: نه هي ڇيڙو نه هو ڇيڙو.

- نه آنيءَ دلو پيڇڻ: ٻارن مي راند جو هڪ قسم.

- نه پيئين: نه ڄاڻان - ڪو نه ڄاڻان.

- نه ته ٺٺ. (سن. لوجيت. نه + تر هيءَ)

ٻي حالت ۾ - ٻي طرح - اکر - جيڪر.

نه ڪا ٻائي نه ڪا ٻيئي هجڻ: چڙو چانڊ
هئڻ - يڪي سر هئڻ.
نه ڪا گهٽ گهٽ ۾ نه ڪا ڪمي
ڪڏهن ۾ هئڻ: وڙهندڙ ٻي ڌريون هڪ جهڙيون
هئڻ - ڪوبه گهٽ وڌ نه هجڻ.
نه ڪا هم نه ڪا ڪم ڪرڻ: بنا و چار
جي ڪم ڪرڻ - نه سوچڻ نه سمجهڻ.
نه ڪن نه ڪن هئڻ: ڪا به خبر نه هئڻ -
ڪوشڪ ئي نه هئڻ.
نه ڪنهن جو نه ڪنهن جو هئڻ: ڪنهن
۾ ڪم جو نه هئڻ - ٻيڪار هجڻ.
نه گهر نه ڪنهن هئڻ: ٻي گهر هجڻ -
ٻي وارڻو هجڻ. رول هجڻ. ري ملڪيت هجڻ.
نه لاءِ نه ماءُ هئڻ: ڪوبه مڙو نه هجڻ -
ڪوبه سواد نه هئڻ.
نه مڙجو نه مڙهن: ڪنهن بچت کان سواءِ -
مڙجو - پيڻڪيو.
نه مڙو نه سال: ان مڙندڻو - ٻي وقتو.
اوجھو - آهڪ: ٻي موقعي - بنا مهل - ٻي موسم.
نه مڙهي نه ٿولي: بنا ٽيڪ - بنا آڌار.
مڙجو - پيڻڪيو.
نه هڻي ۾ نه ڪنهن ۾ هئڻ: ٻي طرفدار
هئڻ - ڪنهن به پاسي نه هئڻ - بلڪل الڳ هئڻ.
نه: (سن. نير. ڪيس. ڪيهه. هڪڙو آهسڙگ
ناڪاري بنائڻ لاءِ اڳيان ڪنڊيل لفظ) - سواءِ -
ٻي - گهٽ - ٻاهر. جيئن ته: "نڪو، نڪارو".
نير. نيش. نيدان. نيٺ. ٻاهر واري حالت -
خبيرو.
● نا: ظرف. (ف. نا. سن. نا = نه، ٻي، سواءِ)
حرف انڪار - ناڪاري جواب. ان - ٻي - سوا -
کان سواءِ. نه - انڪار - ناڪار - مٿان - م. ڪي.
جيئن ته: "و سالي ڪي گهڻي ڪم ڪري،
هلائي نه سگهياسين". (ٺ).
- نا ٽفاقي: پاڻ ۾ نه ٺهڻ واري حالت -
ڊگڙو - ناملائي - ان ٺاه - ان ٻوند - اثبت - نفاق -
جد سادڪي - وڙجڻوڪا - ڦيٽاڙو - ڦوٽ - ڦيٽاڙو -

ڪڙسي - روسامو - ڦيڪٽ - تڪرار - عداوت -
وير - دشمني - خصوصيت - ورون. علحدگي -
ڪشيدگي - شڪر رنجي.
- نا آسِيڊ: نا آسِيڊ: ذ. صفت. اميد نه پوري.
ڦيڻ واري حالت وارو - مايوس - نيراس - بي آس -
ناڪام - بي آسِيڊ - مجرور - خستو - شڪستو.
- نا آسِيڊ ٿيڻ: مايوس ٿيڻ - نيراس ٿيڻ -
ناڪام ٿيڻ. دل ٽٽڻ - آس ٽٽڻ.
- نا آسِيڊ ڪرڻ: مايوس ڪرڻ - بي آس ڪرڻ -
نيراس ڪرڻ - ناڪام ڪرڻ. دل ٽوڙڻ - آس
ٽوڙڻ.
- نا آسِيڊي: نا آسِيڊي: ٺ. مايوسي -
نيراسي - ناڪامي - دل شڪستي.
- نا انصاف: نا انصاف: ذ. صفت. جنهن سان
انصاف نه هجي - ٻي انصاف - انصاف کان سواءِ -
عدل کان سواءِ - نامنصف - حق ناشناس - انياڻي -
اڌرسي - هٿ ڌرمي.
- نا انصافي: ٺ. انصاف نه هئڻ واري حالت -
ڪنڀاڻي - ٻي انصافي - بيسداد - ظلم - اناڌير -
انياڌ - اڌرم - هٿ ڌرم.
- نا انصافي ڪرڻ: ٻي انصافي ڪرڻ -
ڪنڀاڻي ڪرڻ - انصاف نه ڪرڻ - حق تي نه
هئڻ - ناحق ڪرڻ - ظلم ڪرڻ.
- نا آهڻ: نا آهڻ: ذ. صفت. ڪا به اهليت نه.
رڪندڙ - ناشائستہ - نالائق - نامنچار - ناقابل -
ناموزون. بي تهذيب - بدتميز - اڻ ٺڪو - ڪلچٽو -
گنوار - ٿيڻڪ - ڪڏو - ڪم ذات - اوچو - نيچ -
ڪمينو - ڪرتن ڪينو - ڪم ٿاهو - اڳو - سڪالو -
ٻيمار.
- نا بالغ: نا بالغ: ذ. صفت. بلوغت جي عمر
ڪي نه پهتل - ارڙهن ورهين کان گهٽ عمر وارو -
اڻ پوري عمر جو ماڻهو - نارسيڊو - صغير سن -
ڪمن - نه جوان - صغير. ٻار - ٻالڪ - نو عمر -
نادان - نامجهه - اڻ سامايل.
- نا بالغِي: ٺ. نا بالغ واري حالت - نوعمر -
ڪم مٿي - پالڻ - نڀڻ - لڙائي.

= نابیر یتد نابیر : ذ. صفت. حکم نه میچندو.
 = انکار کندو - نابری کندو - نافرمان - مقابلو کندو -
 = سامهون یتدو - ویری - وروڈی - برخلاف.
 = نابیری یتد : ذ. نه میچن یا چو نه کرن واری
 = حالت - ناکار - انکار. مقابلو برخلافی - مخالفت -
 = وروڈ - وگهن. جواب - عدول.
 = نابیری یتد وارن یتد : انکار کرن - ناکار کرن.
 = نه میچن.
 = نابیکار یتد نابیکار : ذ. صفت. نالائق - نکمو.
 = نابوت یتد : ذ. نابود - فنا.
 = نابودو یتد : ذ. صفت. نه رهن واری حالت وارو -
 = چت یتل - ناس یتل - ویران - برباد - نیست - معدوم -
 = آپاو - سنث - چت - فنا - ختم - کمر. (ذ). نوستی.
 = نابودو یتد یتد : چت یتد وچن - برباد یتد -
 = ناس یتد - نیست و نابود یتد وچن - هائمال یتد -
 = معدوم یتد.
 = نابودو یتد کرن یتد : نیست کرن - معدوم کرن -
 = چت کرن - مٹان - فنا کرن - آچیتل.
 = نابودی یتد نابودی یتد : ذ. بربادی -
 = تباهی - عدم - آپاو - ناستی - هائمالی - ونا - فنا -
 = نیستی - مٹیاناس. خرابی - گهات. نیاز. نمائانی.
 = نابیتن یتد نابیتن یتد : ذ. صفت. ذمی نه سکهندو -
 = اکین کان معدوم - مورداس - نابینا - اندو - اکین
 = کان سچو - معدوم البصر - کور. حافظ.
 = نابیتن یتد : ذ. صفت. نابین - اندو.
 = ناس یتد : ذ. نه میچن. بی حالت یتد.
 = ناسازو یتد ناسازو یتد : ذ. صفت. تازی توانی نه
 = هئ واری حالت - بیمار - اگهو - ناچاق - ناچگو -
 = لنگو - علیل - لالوش.
 = ناسازو یتد ناسازو یتد : ذ. صفت.
 = تجربو نه رکندو - بناتجربی - ناآزمودگار - ناواقف -
 = ان چان - نوآمیز. کچو - ناآزی.
 = ناسازو یتد ناسازو یتد : ذ. صفت. ایدلکو -
 = کمینو - بی ادب - ناهموار. سفل.
 = ناسازو یتد ناسازو یتد : ذ. صفت. توانائی
 = کان سوا - بی طاقت - اگهو - هیو - ان شکو -

پتل هین - ناطات - کمزور - آپل - نیل - ضعیف -
 لاغر - نحیف. عاجز - مضحمل.
 = ناسازو یتد ناسازو یتد : ذ. توانائی -
 = بی طاقتی - کمزوری - ضعیفائی.
 = ناسازو یتد ناسازو یتد : ذ. توانائی یا
 = طاقت نه هچن واری حالت - بی طاقتی - کمزوری -
 = نطافت - ضعیف - ضعیفائی - هیثائی - ناسازو یتد.
 = ناسازی یتد : ذ. نه میچن. بی حالت - جیکر.
 = ناسازی یتد ناسازی یتد : ذ. (سن. نیتن. نیتن). ناسازی.
 = ناسازی یتد ناسازی یتد : ذ. صفت. پاکائی نه
 = رکندو - پللیت - پللید - نجس - آشد - آپوتر - خبیث -
 = آلودو - واجب الغسل - گندو - کینو - پرشت -
 = خراب - غلیظ. فاحش - اولو.
 = ناسازی یتد ناسازی یتد : ذ. ناسازی (ف).
 = ناسازی (ف). پاک نه هئ واری حالت - پللیتائی -
 = آپوتر ناسازی - پللیت - پللید - نجاست - آلودگی.
 = گندگی - کدورت - آلودگی.
 = ناسازی یتد ناسازی یتد : ذ. ناسازی کان هو و هچن -
 = ترو لاهن - صحت بعد غسل کرن - حیض و نفاس
 = جو غسل کرن - غسل جنابت کرن - پاکائی کرن -
 = پاک یتد - پللید لاهن - پوتر یتد.
 = ناسازی یتد ناسازی یتد : ذ. پللیت یتد - آپوتر یتد - نجس یتد -
 = پللید یتد - واجب الغسل یتد.
 = ناسازی یتد کرن یتد : پللیت کرن - پللید کرن -
 = نجس کرن. گندو کرن - خراب کرن -
 = واجب الغسل.
 = ناسازی یتد ناسازی یتد : ذ. صفت. پللیدوار
 = نه هچن وارو - گهو وقت چتا نه کندو - گهو
 = وقت نه علندو - نه جهلندو - غیر مستحکم - فنا یتدو -
 = فانی - فنا - کیرن - بی بقا - نفس برباب - کمزور.
 = بی ثبات.
 = ناسازی یتد ناسازی یتد : ذ. پللیدوار نه هئ واری حالت -
 = بی ثباتی - بی استقلال - بی استحکامی - بی ثباتی -
 = کمزوری.
 = ناسازی یتد ناسازی یتد : ذ. صفت. گسار
 = نه ایندو -

ائیت - ناسازی - روسامو - قکت - کُرسی - تکرار - غلط فهمی.
 - ناچنگو ۽ ناچنگما ۽ ذ. صفت. ناچاق - ناخوش - بی مزی - روگی - بیمار - علیل - ان کیل - ناچنگائی: ث. چاق نه هچن واري حالت - ناچاقی - روک - بیماری - ناچاگائی.
 - ناچیز ۽ ناچیز: ذ. صفت. جو کچه به نه هجي - معمولي - بي حقيقت - هيچ - تپچ - نالائق - نیکو - گن هیڻ - نیکار - ذلیل - وڻاند - پهر - ناخلف - نامراد - بي وقوف - نیچ - اوچو - کین جهڙو - کنسیرک - خوار.
 - ناحیظ ۽ ناحیظ: ذ. صفت. بي شرم - بي حیا - فاسق - بي احتیاط.
 - ناحق ۽ ناحق: ذ. صفت. بي گناه - بي ذوهي - ناجائز - فضول - اجايو - بیجا (ذ). ظلم - اندیز - اندڙند - پیدای - دود - بغداد - فرعوني (ظرف). بي انصافيء سان - ائرت سان - بي سبب - ناحق - هروپرو - اجايو - بنا کارڻ - خواخواه.
 - ناحق ۽ کڙڻ: حق جي خلاف ڪرڻ - ناانصافي ڪرڻ. بیجا هت ڪرڻ - نامناسب ڪرڻ - ناوابج حرکت وغيره ڪرڻ.
 - ناحق ۽ نازل (ت): هروپرو - خواه مخواه - اوچتو - اچانک.
 - ناحق ۽ ناحق: ذ. بي انصافي - بي جاء - آيائي - ناجائز - کڻائي. ظلم.
 - ناخلف ۽ ناخلف: ذ. صفت. فرمان نه مهيندڙ - کپاير - نالائق - نافرمانبردار - بي چيو - نافرمان. کپوت.
 - ناخوش ۽ ناخوش: ذ. صفت. خوش نه هجڻ وارو - راضي نه رهندڙ - ناراض - رنج - کک - تنگ - نفرت ڪندڙ - متنفر - پيزار - ڏمريل - کاوڙيل - بي مزي - ناچاک - عليل - بیمار - ناچاق - مريض.
 - ناخوشي ۽ ناخوشيون: ث. بدبختي - ڏرم - دک - ناراضهو - نفرت.

- ناپهستند ۽ ناپهستند: ذ. صفت. پسند آيل - ان سهايندڙ - نه وٺندڙ - ناقبول - ناگوار - نامرغوب - نه قبوليل - نظر انداز ڪيل - رد ڪيل.
 - ناپهستند ڪرڻ: پسند نه ڪرڻ - نه قبولڻ - نامنظور ڪرڻ.
 - ناپهستندي ۽ ناپهستنديون: ث. پسند نه اچڻ واري حالت - نامنظوري - نه وٺڻ واري حالت - کاوڙ - ڏمري - رنج - رنجيدگي - ناراضهو - رنجش.
 - ناپهستند ۽ ناپهستند: ذ. صفت. پيدانه ٿيندڙ - مشڪل هت ايندڙ - ناميسر - ان لپ - ڏرلپ - ڪمياپ - عناق - وولو - چونڊيل - ڏليل - چيدو - هرگز ڏنو. آهر - بي مثال - لائاني - ان چيس. نيست - معدوم - فنا.
 - ناپهستند ٿيڻ: ناميسر ٿيڻ. ڏکار پوڻ - گهٽتائي ٿيڻ - ان لپ ٿيڻ. آڇڻ - معدوم ٿيڻ - تباهه ۽ برباد ٿيڻ - ناپود ٿيڻ - دنيا مان غارت ٿي وڃڻ - ڪم ٿيڻ.
 - ناپهستند ڪرڻ: فنا ڪرڻ - مائڻ - معدوم ڪرڻ - ناپود ڪرڻ - نيست ڪرڻ - برباد ڪرڻ - تباهه ڪرڻ - ضايع ڪرڻ - الوپ ڪرڻ - ڪم ڪرڻ.
 - ناچائيز ۽ ناچائيز: ذ. صفت. ناروا - نادرست - غير مباح - نامناسب - بيجا - آجوگ - خلاف شرع - قانون جي منع وارو - ناشائستو - بي وڙو.
 - ناچوڙ ۽ ناچوڙ: ذ. جوڙ نه هئڻ وارو - نامت - ناٿاني. ناموافق.
 - ناچوڙي: ث. ناموافقي.
 - ناچار ۽ ناچار: ذ. بنا چاري - لاعلاج - بلائند - عاجز - محتاج.
 - ناچاق ۽ ناچاق: ذ. صفت. ناخوش - ناتندرست - بد مزي - مريض - بیمار - اگهو - عليل - سڪالو - لڱو. ضعيف - ڏيرو - لاغر - هيٺو. ماندو - گنو - پيزار.
 - ناچاقي: ث. چاق يا تندرست نه هجڻ واري حالت - ناچاڪي - ناچاگائي - اگهائي - بیماری - سڪالائي. بدسلوڪي - ان ٿاه - ان پوند.

= ناراضيو ۽ ناراضجا: ذ. ناراض رهڻ واري
 حالت - آرهائي - ناراضگي - رنجيدگي - رنج - ڏمير -
 غصو - ڪاوڙ.
 = ناراضي ۽ ناراضي؟: ذ. صفت. ناراض - رنج -
 ناخوش - بي دليو - اوهو - امانو.
 = ناروا: ذ. صفت. روا يا مناسب نه هجڻ وارو -
 ناجائز - غير شرع - نامناسب - ناوابج - بي جاء -
 اجايو.
 = نازور ۽ نازور: ذ. صفت. پٽل هيٺ - بي زور -
 ڪمزور - بي بهج - معذور.
 = ناساز ۽ ناساز: ذ. صفت. نه ٺهندڙ - مخالف -
 ناموافق - نامهربان - برخلاف - ناسازگار - برعڪس -
 نارامت - ناراس. بي پرڀيو - اڀريو - اڻ سيندو - بيمار -
 بي مزي - عليل. دشمن.
 = ناسازي ۽ ناسازيون: ذ. نه ٺهڻ واري
 حالت - اڻيٺ - اڻ ٺاهه - ڪيرسي - روسامو -
 بدسلوڪي - تڪرار - ڦيڪٽ. دشمني.
 = ناست ۽ ناستيون: ذ. نه هڻڻ واري حالت -
 اڻ هوند - سڃاڻي جيئن ته: "ناست ڪان آست
 چڱي ۽ عدم - آڀاو - ناستيه - ناستي."
 = ناستو ۽ ناستو: ذ. صفت. بنا سوراخ -
 اڻ ٽنگو - بي ڌورو - اڻ وٺندڙ (موتي وغيره).
 جيئن ته: "ڌر" ناستو وغيره."
 = ناستجهه ۽ ناستجهه: ذ. صفت. نه سمجهندڙ -
 بي سمجهه - نادان - بي وقوف - ڪنڊ ذهن. احمق -
 مورڪ. گهٽ عمر وارو - ننڍو.
 = ناستجهي ۽ ناستجهيون: ذ. نه سمجهڻ
 واري حالت - ناداني - نافهمي - بيوقوفي. مورڪاپن.
 = ناسودي ۽ ناسودي: ذ. صفت. بي شرم -
 بي حياءَ.
 = ناشاد ۽ ناشاد: ذ. صفت. ناخوش - رنجيدو -
 غمزدہ - سوگوار - دلڪير - ناراض - ناراضمند.
 مصيبت زدہ - اٽ هٿ آيل. ڪمبخت - بد نصيب -
 بد بخت - بد قسمت. نامراد.
 = ناشائٔستو ۽ ناشائٔستا: ذ. صفت. اڻ سهائيدو -
 اڇوڪ - بي جاء - اجايو - ناجائز - نامناسب - اوهو.

= ناخٔير ۽ ناخٔير: ذ. صفت. خير نه گهرندڙ.
 ۽ جايو بوليندڙ - ڪوچن بوليندڙ. (اسر).
 ناچڱائي - ناپاڪ - ڪٺلائي.
 = ناخير ۽ ناخير: ذ. صفت. خير نه
 ڪندڙ - تڪليف رسائيندڙ. آشتي بوليندڙ.
 = نادار ۽ نادار: ذ. صفت. سڄو - ڪٽل -
 مسڪن - پينگيو - مفلس - ڪنگال - ڏيوالي.
 محتاج - مجبور - عاجز.
 = ناداري ۽ نادار يون: ذ. ڪجهه به نه
 هجڻ واري حالت - سڃاڻي - ڏيوالي - ڏيوالپي.
 غريبي - مسڪيني - مفلسي - محتاجي - مجبوري.
 = ناداشت ۽ ناداشت: ذ. صفت. ڪٽل -
 ڪنگال - سڄو - مسڪين - غريب - محتاج. ناواقف.
 = ناداشتي ۽ ناداشتي: ذ. مفلسي - غريبي - ناداري.
 ناواقفيت. بي شرمي.
 = نادان ۽ نادان: ذ. صفت. نه ڄاڻندڙ -
 اڻ ڄاڻ - اڻ پڙهيل - ناسمجھه - اڻ سمجهه - لافهم -
 بي وقوف - بي عقل. احمق - گھيلو - آڏايو - اڀوجهه -
 مورڪ - جاهل. ننڍي عمر وارو - صغير - ڪمر سن -
 ننڍو ٻچو.
 = ناداني ۽ نادانيون: ذ. نه ڄاڻڻ واري
 حالت - ناسمجھي - حماقت - نافهمي - بي عقلي -
 بي وقوفي - جهالت - مورڪائي - چرپائي.
 = نادانسته ۽ نادانسته: ذ. صفت. نه ڄاڻندڙ - اڻ ڄاڻ -
 ناواقف.
 = نادر ۽ نادر: ذ. صفت. نه ڏٺل نه ٻڌل -
 عجيب - حيرت انگيز - انوکو - آڀوميو - غير واقف -
 اڳ نه ڏٺل. ڌاريو - بيڪانو - نئون - اڻ سيندو.
 = نادرست ۽ نادرست: ذ. صفت. اڻ صحيح -
 غلط - ناجائز - بي جاء - نامناسب. اپٿارٽ - ڏڌر -
 آڪاريه - ڀٽائٽو.
 = ناديدو ۽ ناديدو: ذ. صفت. نه ڏٺل - اڻ ڏٺل.
 نئون. عجيب - نادار.
 = ناراض ۽ ناراض: ذ. صفت. راضي نه رهندڙ -
 ناخوش. نفرت ڪندڙ - هيزار - ڪٽڪ. رنج -
 ڪاوڙيل - ڏميريل.

- نالائق - بي ڏنگو - اڏنگو - ڪڏنگو - بي ڪرو -
 بي ڏيو - بي لئو - وللو - بد فضيلت - بي ادب -
 بي وڙو .
 - ناشائيسٽنگي ۽ ناشائيسٽنگيون : ٿ . نالائقي -
 بي وڙائي .
 - ناشدني : ڏ . نه ٿيڻ جو ڪو - ناممڪن -
 ان ٿيڻو - اسمتيو - اسادي - محال .
 - ناشناخت ۽ ناشناختي : ڏ . صفت . ان سڃاتل -
 نه ڏٺل - ان واقف - اجنبی - غير .
 - ناشناس ۽ ناشناسي : ڏ . صفت . ان واقف -
 ان سڃاتل - اجنبی .
 - نافرجام ۽ نافرجامي : ڏ . صفت . نالائق -
 ان مڏريل .
 - نافرماني ۽ نافرماني : ڏ . صفت . حڪم نه
 مڃيندڙ - بي فرمان - حڪم عدولي ڪندڙ - منحرف -
 بي چيو - نيجس - هوڏي - ڪيپائيڙ (پار) . بي ادب -
 عاق سرڪش . (اسم) . ڀست جي گل جو هڪ قسم .
 - نافرماني ۽ نافرمانيون : ٿ . حڪم نه مڃڻ
 واري حالت - حڪم عدولي - نافرماني -
 عدول حڪمي - انحرافي . سرڪشي .
 - نافرماني ڪرڻ : ڏ . حڪم عدولي ڪرڻ -
 انحرافي ڪرڻ - سرڪشي ڪرڻ .
 - نافهم ۽ نافهمي : ڏ . صفت . نادان - نه ڄاڻندڙ -
 بي سمجهه - ڪم فهم - ڪندڙ ذهن - بي عقل .
 - ناڪارڻ : ڏ . مصدر . انڪار ڪرڻ - نه ڪرڻ -
 نه مڃڻ - ناڪرڻ - ٺاهري وارڻ - نه قبولڻ - نه وٺڻ -
 نه ڏيڻ - آڻڻ - نما نما ڪرڻ . موٽائڻ . (هندي)
 نه ڀرڻ - خامي نه ڪرڻ . (ناڪاريو - ناڪاريندو -
 ناڪاريل) .
 - ناڪار ۽ ناڪارون : ٿ . نه ڪرڻ وارو لفظ -
 ناڪاري جواب - انڪار - نيڪار - ناٿار - ٺاهري -
 عدول - (ڪم کان) جواب . اعتراض - ترڪ .
 - ناڪار ۽ ناڪار : ڏ . صفت . نيڪو - نڪارو -
 ناڪارو - نيڪار - نيڪارو - ناڪار . اڃايو - فضول -
 اڪيارڻو - ورڻو - رائيگان . ٿوڻو - ڪيڻ ٿيو -
 ڇيڇ .
 - ناڪرائي ۽ ناڪرائيون : ٿ . ناڪارائيون : ٿ . ڪم ڪار نه
 مڃڻ واري حالت - ناڪاري - نيڪاري - اڪاري . انڪاري
 جواب - انڪار - نه مڃڻ واري حالت .
 - ناڪارو ۽ ناڪارو : ڏ . (هندي وغيره) ڀرڻ
 ڪان يا قبول ڪرڻ ڪان) انڪار - تهڪر -
 نهڪارو - انڪار - ٺاهري . (ڏ . صفت) . اڪارو -
 نيڪو - نيڪار . اڃايو - واعيت .
 - ناڪاره : ڏ . صفت . بيڪار - اڃايو - ٺڪو .
 - ناڪاري ۽ ناڪاري : ڏ . صفت . ناڪار
 ڪندڙ - نه ڪندڙ - انڪار ڪندڙ - انڪاري -
 نهڪار ڪندڙ .
 - ناڪارو ۽ ناڪارو : ڏ . صفت . انڪار يا
 ناڪار ڪندڙ - انڪاري - ناڪاري - نافي - منفي -
 مالبه . انڪار ٿيل (گاهه وغيره) .
 - ناڪر ۽ ناڪرون : ٿ . ناڪار - انڪار -
 جواب - تهڪر - نافرماني - عدول .
 - ناڪرڻ ۽ نه ڪرڻ - انڪار ڪرڻ - ناڪار
 ڪرڻ - جواب ڏيڻ - ٺاهري وارڻ .
 - ناڪاشيتو ۽ ناڪاشيتا : ڏ . غير آباد زمين
 تي محصول .
 - ناڪام ۽ ناڪامي : ڏ . صفت . نيڪو - ناڪامو -
 بيڪار - ناڪار - نيڪار - نيڪارو - ناڪارو - اڪارو -
 اڃايو . ناڪامياب - نااميد - نامراد - مايوس -
 شڪست کاڌل - محروم - نراس . ناچار - لاچار -
 مجبور ناگريز - لاعلاج .
 - ناڪامي ۽ ناڪاميون : ٿ . ناڪاميون ٿيڻ
 واري حالت - ناڪامي - نامرادي - نااميدي -
 نيراسائي - مايوسي . محرومي - بد نصيبي .
 - ناڪس ۽ ناڪسي : ڏ . صفت . ان ڀورو .
 - ناڪسي ۽ ناڪسيون : ٿ . شخصيت وڃائڻ
 واري حالت - انفرادي هستي ناس ڪرڻ واري حالت .
 - ناڪيلاس ۽ ناڪيلاس : ڏ . ان سروي
 ٿيل زمين .
 - ناگريز ۽ ناگريز : ڏ . صفت . ناچار -
 لاعلاج - مجبور . ضرور - لازم - واجب .
 - ناگني : ٿ . صفت . بي کٽي - بي وڙي - ٺيڪي .

- نالائق - بي ڏنگو - اڏنگو - ڪڏنگو - بي ڪرو -
 بي ڏيو - بي لئو - وللو - بد فضيلت - بي ادب -
 بي وڙو .
 - ناشائيسٽنگي ۽ ناشائيسٽنگيون : ٿ . نالائقي -
 بي وڙائي .
 - ناشدني : ڏ . نه ٿيڻ جو ڪو - ناممڪن -
 ان ٿيڻو - اسمتيو - اسادي - محال .
 - ناشناخت ۽ ناشناختي : ڏ . صفت . ان سڃاتل -
 نه ڏٺل - ان واقف - اجنبی - غير .
 - ناشناس ۽ ناشناسي : ڏ . صفت . ان واقف -
 ان سڃاتل - اجنبی .
 - نافرجام ۽ نافرجامي : ڏ . صفت . نالائق -
 ان مڏريل .
 - نافرماني ۽ نافرماني : ڏ . صفت . حڪم نه
 مڃيندڙ - بي فرمان - حڪم عدولي ڪندڙ - منحرف -
 بي چيو - نيجس - هوڏي - ڪيپائيڙ (پار) . بي ادب -
 عاق سرڪش . (اسم) . ڀست جي گل جو هڪ قسم .
 - نافرماني ۽ نافرمانيون : ٿ . حڪم نه مڃڻ
 واري حالت - حڪم عدولي - نافرماني -
 عدول حڪمي - انحرافي . سرڪشي .
 - نافرماني ڪرڻ : ڏ . حڪم عدولي ڪرڻ -
 انحرافي ڪرڻ - سرڪشي ڪرڻ .
 - نافهم ۽ نافهمي : ڏ . صفت . نادان - نه ڄاڻندڙ -
 بي سمجهه - ڪم فهم - ڪندڙ ذهن - بي عقل .
 - ناڪارڻ : ڏ . مصدر . انڪار ڪرڻ - نه ڪرڻ -
 نه مڃڻ - ناڪرڻ - ٺاهري وارڻ - نه قبولڻ - نه وٺڻ -
 نه ڏيڻ - آڻڻ - نما نما ڪرڻ . موٽائڻ . (هندي)
 نه ڀرڻ - خامي نه ڪرڻ . (ناڪاريو - ناڪاريندو -
 ناڪاريل) .
 - ناڪار ۽ ناڪارون : ٿ . نه ڪرڻ وارو لفظ -
 ناڪاري جواب - انڪار - نيڪار - ناٿار - ٺاهري -
 عدول - (ڪم کان) جواب . اعتراض - ترڪ .
 - ناڪار ۽ ناڪار : ڏ . صفت . نيڪو - نڪارو -
 ناڪارو - نيڪار - نيڪارو - ناڪار . اڃايو - فضول -
 اڪيارڻو - ورڻو - رائيگان . ٿوڻو - ڪيڻ ٿيو -
 ڇيڇ .

گانډو - ناسرڌ - گيڊي - کورڊليو - چرپٽ - کٽڙيل -
 پٽي هيٺ .
 - ناسرڌ ٿيڻ ۾ ٻڌل ٿيڻ - ڊڄڻو ٿيڻ .
 - ناسرڌ ڪرڻ ۾ ڪڍڻو ڪرڻ - خوج ڪرڻ .
 - مڃڻ ڪرڻ - خصي ڪرڻ .
 - ناسرڌي ۾ ناسرڌ پئون ۾ ٿ . طاقت نه
 هجڻ واري حالت - ڪمزوري - ضعيفائي - ٻڌلي - ڊپ .
 - ناسرڌ ۾ ناسرڌ ۾ ٿ . صفت . ڏسو نامرد .
 - ناسرڌاڻو ۾ ناسرڌاڻا ۾ ٿ . خوفزده - ڊڄڻو -
 ڊڄندڙ - نامرداڻو - ڪاٺير - ڪمائڻو - آهرش -
 گانڊ واٽو .
 - ناسرڌي ۾ ناسرڌ پئون ۾ ٿ . نامردي .
 ڪاٺيائي - گيڊپڻو - بي جگري - ڪڇرائي .
 - نامرڌوڌ ۾ نامرڌوڌ ۾ ٿ . صفت . بي شمار -
 ڪاٺي کان ٻاهر - لاتعداد - بي انداز .
 - نامرڌوڌ ۾ نامرڌوڌ ۾ ٿ . صفت . بعيد العقل -
 عقل کان ٻاهر - واهيات - ڪيل جهڙو - بيهودو -
 ان وٺندڙ - عيبت . جڙو - بي سمجهه - بي عقل - نالائق -
 نا اهل . نامناسب - ناواجب - غير واجب - ٻهيجا .
 - نامرڌوڌ ۾ نامرڌوڌ ۾ ٿ . صفت . معلوم
 نه ٿيل - بنا چاڻ - ان چاڻ - ناواقف - غير موقوف -
 ان واقف - ان سڀڌو - ان چاڻل - گمنام - اهرچيت -
 آڪٽل - غيماڻو . غير مشهور .
 - نامرڌوڌ ۾ ٿ . صفت . نه ٿيڻ جو ڳو - نامناسب -
 غير واجب - ٻهيجا - نامعقول - ناموزون - نازبها - بيهوده .
 - نامرڌوڌ ۾ نامرڌوڌ ۾ ٿ . صفت . منظور
 نه ڪيل - پسند نه ڪيل - ناهسند - انڪار ڪيل -
 نامعقول - نه قبوليل .
 - نامرڌوڌ ۾ ڪرڻ ۾ منظور نه ڪيل - نه قبوليل -
 نه مڃڻ . انڪار ڪرڻ .
 - ناموافق ۾ ناموافق ۾ ٿ . صفت . ان ٺهندڙ -
 نامازگار - ناگوار - خلاف - بي چوڙ - ان ميل - اسميو .
 - ناموافق ۾ هجڻ ۾ راس نه هجڻ - برابر نه هجڻ -
 خلاف راءِ هجڻ .
 - نانهن ۾ ڪجهه به نه هجڻ واري حالت - نه -
 نستي - ناهودي .

- ناگوار ۾ ناگوار ۾ ٿ . صفت . معدي ۾ هضم
 نه ٿيندڙ کاڌو - خلاف طبع - بد هضم . مڪروه -
 برده . ناوٺندڙ - بد مزه - بد ذائقه - خراب - ناهسند .
 ناخوش .
 - ناگهان ۾ ظرف . اوچتو - اچانڪ - پڪاڪ .
 - نالائق ۾ نالائق ۾ ٿ . صفت . بي لائقو -
 ناقابل - ناخلف - ناشائستہ - غير مهذب - گن هيٺ -
 نڪار - نڪمو - وٺاند - آهاتر - آجوڪ . نامراد -
 ڪسيرڪ - ڪميٺو . بي هنر . ان صحيح - اشد - غلط .
 - نالائقي ۾ نالائقيون ۾ ٿ . نالائق نه هجڻ
 واري حالت - ناشائستگي - بي وڙائي - بي واجبي -
 ناشائي .
 - نامبارڪ ۾ نامبارڪ ۾ ٿ . صفت . اها شيءَ
 جا مبارڪ نه هجي - منحوس . نيهه نه ٿيندڙ .
 - نامرڌوڌ ۾ ٿ . صفت . بي حد - بي انتها .
 - نامرڌوڌ ۾ نامرڌوڌ ۾ ٿ . صفت . ناواقف -
 نا آشنا - اڻڄاڻ - غير - اجنبي - ان واقف - هر هٿڌو -
 ڌاريون - پرديسي - وڊيسي - هر گهارو - آريندو -
 وارو - اوڀرو - ست ڌاريون - اوڻو - غير . اهو
 شخص جنهن کان عورت کي ڀرو و واجب هجي -
 جنهن سان نڪاح ٿي سگهي .
 - نامرڌوڌ ۾ نامرڌوڌ ۾ ٿ . صفت . مراد نه پاتل -
 بي مراد - ناڪام - بي آرزو - محروم . بي نصيب -
 بد بخت - بد نصيب - نيا ڳو - نڌورو - ڪرم هيٺ -
 نجس - چنڊو - نڪرو - ڪانڊين موڙهو - مٺو -
 ڪرو - خر - نيندڪ . بٿرو - بدڪار - ڪميٺو .
 - نامرڌوڌ ۾ نامرڌوڌ ۾ ٿ . صفت . بد نصيبي -
 ناڪاميابي - محرومي . ڪا به مراد يا غرض دل ۾
 نه رکڻ واري حالت .
 - نامرڌوڌ ۾ ڇڏائين ۾ بدبختي دور ڪرڻ -
 نحوست کان نجات ڏيارڻ - نصيب وارڻ - وڏي
 اوج ۽ اقبال تي رسائڻ .
 - نامرڌوڌ ۾ نامرڌوڌ ۾ ٿ . صفت . عورت تي قادر
 نه ٿيندڙ - ڪڍڻو - هيجڻو - مڃڻ - زلانو - ناموسي -
 (مڙسي ۾) ڪمزور - ضعيف . ڊڄڻو - ٻڌل -
 بي حوصلي - ڪاٺيرو - ڪمائڻو - آهرش - ڪڇرائي -

- نانہین' تہیں' : نابود تہیں - ختم تہیں .

■ نانہین: انکار۔ نہ۔

— نساواقیف ۽ نساواقیف: ذ. صفت. ان جہاں -
ان واقف - نامحرم - ان سونہون .

ناھ: نہ. ھنڻ واري حالت - ٺيستي (صوفين جو متو آھي تہ جڏھن ٺيستي ناپود ٿيو تڏھن سڄي ھستي ملندي).

”سموري سرڪار نيٺي رکيج ٺاهه ۾.“

(شاہ)

نقي - عدم .

- ناهنجار و ناهنجار: ذ. صفت. بد ذات -
کمزات.

- ناہی' ۽ ناہی': ذ. صفت. ناہ کنڈڙ۔
منع کنڈڙ۔

- نایاب: نایاب: ذ. صفت. نه پندڙ - هت
 نه بندڙ - اڻ لپ - ډرلپ - کیمیا - ناپید - عقاب
 ناد - انوکو. ناوجود - معدوم.

- نايابي ۽ نايابي مون: ٺ. نه ٿيڻ واري حالت -
ڪيائي. اٽائي - اٽائي - ڪٽي - ڪٽي -
ڏڪر. ان لپ شئي. هو ڪٽي - تحفو.

● کتاب ۴۰ ناپون: ث. (سن. تہی = ایذا و رسائی).
چہنب - نوک - شیخ. پالو. (ف. ناب = خالص)
خالص - صاف - نسج.

● نائدارُ بندوق: ٥. قديم بندوق جو هڪ قسم (جنهن کي نليءَ ۾ نَوَ ڦيرا هجڻ، هيءَ پهريائين ميرن جي صاحبيءَ ۾ حاجي ميرخان ٺاهي هئي، جنهن کي ۱۲ ورهين جي عمر ۾ ايران جي طرف ڪم سڳن لاءِ موڪليو هوانئون، چون ٿا ته ان جهڙي سٺي بندوق ڪهن ڪانه ٺاهي).

● نابیہ: ث خاص شراب.

● ناپي ۽ ناپيون: ث. (سن. تپس) < نپ =
 ايذاء رسانئ. آسمان - آكاس. صبح جو آسمان
 جو شفق. مينهن جون بوندون، سڄ. ٽئين هڪيءَ
 وغيره جا چنبا. نهن. جهنيون. نيزو - ڌار - تير -
 ڪن - پالو. لانيپ - شاخ - ڪاڪ. گوڏ - ٿند -
 پاڙ - بنياد - هيٺڙو.

● لاپ ۽ ناپ: ذ. وچ وارو حصو - وچ -
مرکز - منجه - دن - ناف. ڦيٽي يا چڪر جو
وچون حصو - لاهين.

● نائاري ۽ نائاريون : ث. جهاز يا ٻيڙيءَ کي هڪ هنڌ بيهارڻ لاءِ اوزار جو هڪ قسم (تور اٽڪل ۷-۸ من). - لوهه جي چين سان هڪ قسم جو اوزار۔ لٽڪر۔ ٻلي۔ لومي ڪپرو۔ چنبو۔ ٻيڙي ٻڌڻ جو هڪ اوزار.

۵. ناٽال ۽ ناٽال: ذ. (انگ. نيتل = چمن جو) حضرت عيسيٰ جي چمن جي پادگيريءَ جو ذينهن (۲۵- ڊسمبر).

● ناناڻو ۽ ناناڻاڻا ڏ. بهانو- نانو- ناناڻو- نالو.
● ناٽر- ۽ ناٽر-ون ٿ. ٿ. غلام عورت- ٻانهي-
دامي- گولي- نوڪريائي- ڪنيزڪ. تازي تواني.

(اسم خاص). مومل جي خاص ٻانهيءَ جو نالو.
 • نائشو ۽ نائشاڻ ذ. امل گهارڻ جي ڳوٺڙي.
 ڪپڙي جي ٻيالي جا مٿي ٺنڪي ڇڏجي، جنهن مان
 آفيم جو گهارو ڦڙو ڦڙو ٿئي ڳڙي. موالين جي
 مجلس. ڏڪرن جي مجلس.

● ناتو ۽ ناتا: ڈ. (سن. ناتک) گیمیتہ < گیا =
جھانٹل رشتو قرابت - خویشی - رشتہ داری - مٹا چاری -
عزازت - مائٹی - منہ پتہ - تعلق - پائین بندی - واسطو -
لاکھو - گانیاہو - نسبت - دوستی - واقفیت - عشق -
آفت - ہریت - ہریم - کتلنک - داغ - ٹیکو -
کارنہن. (ک).

۱۔ ناتو رکن: منہجہ رکن۔ تعلق رکن، واقفیت رکن۔ دوستی رکن، ہریت رکن۔

● ناک : اسم خاص . مک ذات جو نالو .

● نَاتُ ق نَاتُ : ذ. (سن نات) بچائیندڑ۔ پناہ
 دیندڑ۔ رکپال۔ مالک۔ خاوند۔ ڈٹی۔ سرور۔ آقا۔

حاکم - ٻريو مڙس هتي - شوهر - مڙس - گهر وارو -
 ماستر - آخوند - معلم - سردار - سرشد - گرو -
 سوامي - جو گڻن جو لقب - ٻنڌت - آغا - پيشوا -
 (صفت). اڪابر - پٽو - هوشيار - چالاڪ - لڄو -
 پند معاش. (اسم خاص). تعلقي ميهڙ ۾ هڪ ديهر
 جو نالو.

● نائڪ ۽ نائڪي: ذ. (سن. نات = ناچ، ڪيل) ترڪت - تجو يمز - اٽڪل - حرف - اٽڪل بازي - غن فر يپ - فٽند - پرنچ - ڦڪن - مستي - هٿ نات - چالاڪي - چلندر - چلند - چشم بندي - هاز بکري - لٽڪو چٽڪو - ناچ - چا ٻلائي - مسخري - ٺينگ ٺپو - ٺڳي - لڇائي - دغا - دولاب - ڪوٽ - نخرو - مڪر - اکين جا اشارا - تال - نٽ - ناز - ماڻو - انگل - لاڏ - ڪوڏ - غمزو - وڙ - پيچ - وڪڙ - آئل هٽل - نٽاء - انڪار - گسٽاء - تاب - نٽاء.

● نائير ۽ نائير: ذ. صفت. نات ڪندڙ - نخرا ڪندڙ - نخريل - ناز ڪندڙ - انگلي - ماڻائي - تال ڪندڙ - تالير، (ث. نائير ۽ نائير يون).
● نات نٽ نٽ ڪٽڻ مڪر ڪرڻ - بهانا ڪرڻ. نٽائڻ - گسائڻ. انڪار ڪرڻ.
● نائيبي ۽ نائيبي: ذ. صفت. نات ڪندڙ - نائير - تالير - نخريل.
● ناٿار ۽ ناٿار: (سن. نٽ = ٺڳي مان نقصان پهچائڻ) ناٿار ڪرڻ - نٽائڻ - گسائڻ - گوھي ڪرڻ - گوٽائڻ - گوٽائڻ ڪرڻ - ڪسڪي وڃڻ. ٿارڻ - ڪنڌ ڪڍائڻ - پسر وڃڻ - ٿامائڻ - ٿاڪائڻ. (ناٿاريو - ناٿاريندو - ناٿاريل).
● ناٿار ۽ ناٿارون: ث. گوٽائڻ - گسٽگسٽاء - نٽاء - گوھي - ٿار - آناڪائي - ٽڪار.
● ناٿائو ۽ ناٿائو: ذ. صفت. ناٿار ڪندڙ - نٽائيندڙ - گوٽو - گسائيندڙ - گوھي ڪندڙ - ٿامائيندڙ - ڊسٽر پير هندن - گوٽائو - گوٽائڻ ڪندڙ - گسڪائو.
● نائڪ ۽ نائڪي: ذ. (سن. نٽ = نچڻ) نٽ جو تماشو - نٽ جو ڪم - نٽاء - نمائش - ڏيڪاء - ناچ - راڳ رنگ - نقل - روپ. ڪيل - ڊرامو - تماشو - ليلا. جادو ڪرڻ واري حالت - ڪاسڻ - مسخر - سوھ - ڪوڙا نات. نخرا. جلسو. (ذ. صفت). نچو - ناچو - ڦيريدار.
● نائڪ ۽ چيٽڪ: ذ. نائڪ - تماشو - ڪيل. جادو. ٺڳي.

● نائڪ ۽ گهر: ذ. ڪيل يا تماشي ٿيڻ واري جاء. نائڪ ٿيڻ وارو هٿ - ڪيل گهر - نائڪ شالا - نٽ شالا - تماش گهر - نمائش گهر - ناچ گهر - رنگ پوسبي.
● نائڪي ۽ نائڪي: ذ. صفت. نائڪ جو - نائڪ مان تعلق رکندڙ. نائڪ ڪندڙ - ڪيل ڪندڙ. عجيب انسان. چرچائي - مسخرو. چالاڪ. تماشائي. بي جٽاء.
● نائڪو ۽ نائڪا: ذ. (ع. ناطق) نبض - ناز - نس. "نائڪو بند ٿيو قد مٿس مٿو". (جملو).
● نائي ۽ نائي: ذ. اهر. نات. سن. نپنڊر - نپتا = ڏهڻو. ڏي ڏي جو گهوٽ - ڏي ڏي جو گهر وارو - داماد - ڄاڻو. آڻ جي ٺڪ ۾ مهار ٻڌڻ لاء وڌل ننڍي ڪاٺي - ناڪيلي - لائي.
● نائييو: بدلي جي حالت ۾ جڏهن هڪ گهوٽ ڪنوار جوان ۽ ٻيو ڇوڙو ننڍو هوندو آهي ۽ پهرين جوڙي جي شادي ٿيندي ته ٻئي جوڙي جي مڱيندي کي ڪهڙا ڍڪائي مڱت جي گهر موڪليو ويندو آهي، جتي کيس ڪهاڙو ڪارائي نائي قبول ڪيو ويندو آهي.
● نائير ۽ نائير: ذ. صفت. نٽر لڪندڙ - مضمون نگار - اديب.
● ناپٽ ۽ ناپٽ: ذ. نئون ڪوٽيل واه يا ڪئنال - براج - اهو واه، جنهن جي سال بسال ڪاٺي ڪڍي - سخت زمين مان ڪوٺايل ڪڙبو.
● ناپر: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (اڪثر سکر ۾).
● ناپو ۽ ناپا: ذ. (ف. نر چلڪ) سارين جي ٻوڪ ۾ ٿيندڙ ول جي ڦير مان پيدا ٿيندڙ ان جو هڪ قسم. هڪ ٻسارڪو وکر. ڪوٺيء يا نيلوفر جو ٻج. پتل - نيتو. (ل). ماڻو - ماڻ.
● ناچي ۽ ناچي: ذ. صفت. نجات يا چوٽڪارو حاصل ڪيل - نجات مليل - گناه ممان ڪيل - مغفور.
● ناچي ۽ ناچي: ذ. صفت. قصد ڪندڙ. ڪنارو وٺندڙ.

● نات ۽ نات: ذ. (سن. نات = ناچ، ڪيل) ترڪت - تجو يمز - اٽڪل - حرف - اٽڪل بازي - غن فر يپ - فٽند - پرنچ - ڦڪن - مستي - هٿ نات - چالاڪي - چلندر - چلند - چشم بندي - هاز بکري - لٽڪو چٽڪو - ناچ - چا ٻلائي - مسخري - ٺينگ ٺپو - ٺڳي - لڇائي - دغا - دولاب - ڪوٽ - نخرو - مڪر - اکين جا اشارا - تال - نٽ - ناز - ماڻو - انگل - لاڏ - ڪوڏ - غمزو - وڙ - پيچ - وڪڙ - آئل هٽل - نٽاء - انڪار - گسٽاء - تاب - نٽاء.

● نائير ۽ نائير: ذ. صفت. نات ڪندڙ - نخرا ڪندڙ - نخريل - ناز ڪندڙ - انگلي - ماڻائي - تال ڪندڙ - تالير، (ث. نائير ۽ نائير يون).
● نات نٽ نٽ ڪٽڻ مڪر ڪرڻ - بهانا ڪرڻ. نٽائڻ - گسائڻ. انڪار ڪرڻ.
● نائيبي ۽ نائيبي: ذ. صفت. نات ڪندڙ - نائير - تالير - نخريل.
● ناٿار ۽ ناٿار: (سن. نٽ = ٺڳي مان نقصان پهچائڻ) ناٿار ڪرڻ - نٽائڻ - گسائڻ - گوھي ڪرڻ - گوٽائڻ - گوٽائڻ ڪرڻ - ڪسڪي وڃڻ. ٿارڻ - ڪنڌ ڪڍائڻ - پسر وڃڻ - ٿامائڻ - ٿاڪائڻ. (ناٿاريو - ناٿاريندو - ناٿاريل).
● ناٿار ۽ ناٿارون: ث. گوٽائڻ - گسٽگسٽاء - نٽاء - گوھي - ٿار - آناڪائي - ٽڪار.
● ناٿائو ۽ ناٿائو: ذ. صفت. ناٿار ڪندڙ - نٽائيندڙ - گوٽو - گسائيندڙ - گوھي ڪندڙ - ٿامائيندڙ - ڊسٽر پير هندن - گوٽائو - گوٽائڻ ڪندڙ - گسڪائو.
● نائڪ ۽ نائڪي: ذ. (سن. نٽ = نچڻ) نٽ جو تماشو - نٽ جو ڪم - نٽاء - نمائش - ڏيڪاء - ناچ - راڳ رنگ - نقل - روپ. ڪيل - ڊرامو - تماشو - ليلا. جادو ڪرڻ واري حالت - ڪاسڻ - مسخر - سوھ - ڪوڙا نات. نخرا. جلسو. (ذ. صفت). نچو - ناچو - ڦيريدار.
● نائڪ ۽ چيٽڪ: ذ. نائڪ - تماشو - ڪيل. جادو. ٺڳي.

● نادی ۽ ناد یئون: ٲ. ٲ. (ٲرا. ٲٲند. م. سن.)
ٲاڻي رکن لاءِ هڪ قسم جو وڏو برتن-ٲامي يا
ٲتل جي وڏي گهاگهر- شراب رکن لاءِ هڪ
وڏو ٿانءُ- ناء- ناند. برف جو يڪو هلاڪ
(ٲ. مٺ تور). (سن. ند= آواز ڪرڻ) حصيدارن ۾
نيلام- سودو- واپار. (ذ. صفت). ناد وڃائيندڙ.
چيلو- گود ۾ ورتل (چوڪر). (گود ۾ وٺڻ کان
اڳ ڪن ۾ مٽر ٻڙهيل).

- نادی ڪٽڻ: ڪا شيءِ حصيدارن ۾ نيلام
ڪرڻ ڪنهن شيءِ تي واڪ ڏيئي، ان کي نيڪال
ڪرڻ. آخرين ڏي وٺ ڪري ٲاڻيواري ڇڏائڻ.
- نادی لڳڻ: سودو لڳڻ- واپار لڳڻ.

● نادر ۽ نادر: ٲ. صفت. شرمسار- شرمندو.
● ناذ ۽ ناذون: ٲ. ٲ. گاه يا وڻ جون ٲاڙون.
● ناذر ۽ ناذ: (آواز) وچ جو هڪ قسم-
ناڌي ڌنا- وچ جو هڪ تار.

- ناذي ڌنا: وچ جو هڪ قسم- ناذر ڌنا.
● ناذ ۽ ناذون: ٲ. ٲ. روچ راڙو- ڪٽي ڪٽون-
دانھون.

● ناذ ۽ ناذ: ٲ. ٲ. (سن. ناده) گوڙ- هٽل-
گهمسان- ڌور- ڪڙڪو- غوغاءِ- ڌمڪ- وڏو
آواز- گھڻو شور- ٲاڻيال- لڙ- آفواه.

● ناذورا: اسم خاص. ٲر ۾ رهندڙ راجٲوتن جي
هڪ ذات جو نالو.

● نار: اسم خاص. ڪنڌڪوٽ ۽ ٲنڊي ٲاگي
تعلقن ۾ هڪ ڊيھ جو نالو.

● نار ۽ نارون: نار يئون: ٲ. ٲ. (ع). ٲاھ-
آتش- آڳ- آنچ- آگ- مٽچ- اوڙاھ- ٲانڊو.
زھ- رودو. قوف- قوب- بندوق. (سن. ناري-
نر= مٽس). عورت- مائي- زال- ناري- ضاغان-
استري- زن (سن. نار= ٲاڻي) ٲاڻي جي نيار-
زين اندر ٲاڻيءَ جو وهڪرو- ڪاري. ڪوھ اندر
ٲاڻيءَ جو سھمو. (سن. ناڙ= ٲوري نلي) نس-
نبض- رڪٽ. ڪورين جو هڪ اوزار (اٽڪل
۱۰-۱۱ انچ ڪن ڇٻڙي ڪاڻي، جنھن جي ٲيل خال
۾ نڙو وجهبو آھي، ٲاڃيءَ مان اڪرڻ ڪري

● ناجھو ۽ ناجھا: ٲ. صفت. ڏسي نہ سگھندڙ-
ٲکين کان معذور- ناين- اندو- نايشا.

● ناچ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ناچ ۽ ناچ: ٲ. ٲ. (سن. نرتيہ= نرت= ٲڄڻ)
ٲڄڻ واري حالت- ٲڄڪو- رقص- ڇير ٲنڊي ٲوري
قدم ۽ تال تي اڳي ۽ ٲوءِ هلڻ جي حالت- جهٽمر-
ٲيرو- نرت- ٲڄ- سانگ- ڪيل- تماشو- وندر-
طوائفو- هٽيوچي. خوشي. (اسم خاص). ذات جو
هڪ قسم.

- ناچڪار ۽ ناچڪار: ٲ. ٲڄڻ واري حالت-
ٲڄڪو- ناچ.

- ناچ ڪٽائڻ: ٲڄائڻ. مزا ڏيڻ.

- ناچ ڪٽڻ: ٲڄڻ- ٲڄ ڪرڻ.

- ناچڻي ۽ ناچڻيون: ٲ. ٲ. ٲڄندڙ عورت-
ناچ ڪندڙ زال- ٲڄڻي- رنڊي- طوائف- وٺشا.
- ناچو ۽ ناچو: ٲ. صفت. ناچ ڪندڙ- ٲڄندڙ-
وقاص.

● ناغدا: ٲ. صفت. (ف. نارخدا. نار= جهاز+
خدا= ڌڻي، ماستر) ٲڙي هلائيندڙ- ملاح.

● نادر ۽ نادر: (سن. نادر= آواز ڪرڻ)
شبد- گرج- آواز- صدا- صوت- سُر- الحان-
نڍا- گونج- نوا- مٽر جو آواز- آڪاسي آواز-
گوڙ- دانھن- ڪوڪ- ڪيڪ. وڃائڻ ۾ ڪم
ايندڙ هڪ ساز- مينھن جو سيگ- سمنڊ جي سڀ-
ٽري يا نرنائي جو ڪم ايندڙ ساز- سنڪٽ.
ٲاڻي رکن لاءِ ٺڪروغيره جو وڏو برتن- ناند- نادي.
ڪن مي ڏيڍي. (سن. ناٺ) وڏو ماڻھو. ڌنڪو
ماڻھو. (ٲ. ناري ۽ نادپون).

● نادره ۽ ٲ. ٲ. عجيب. تحفو.

● نادرِي ۽ نادرِي: ٲ. صفت. نہ ٿرندڙ-
ٲڪو- ڪٽل- قطعي- ٲاڪيڍي (حڪم).

- نادرِي حڪم ڪڍڻ: سخت حڪم جاري
ڪرڻ- لکڻ ۾ دٲ ڪيڻ يا ٲيڙڻ.

- نادرِي عھد: ٲ. ٲڪو اقرار- قول-
وعدو- انجار.

• نارائين سر: اسم خاص. لکھت جي ويجهو
هندن جو هڪ تيرت گاهه - هندن جو پاڪ شهر.
ڪڇ ۾ هڪ ڳوٺ جو نالو.
• نارائيني ڪٽو: نارائيني ڪٽا: ذ. ڪٽي جو
هڪ قسم.
• نار جيئل: نار جيئل: ذ. ڦٽل جو هڪ
قسم - ناريل - نارير. ڪوهرو.
• نار چائلي: اسم خاص. تعلقي گونيءَ ۾ هڪ
ديھ جو نالو.
• نار د: نار د: ذ. صفت. بحث مباحثو ڪندڙ -
مباحث - وادي. لڄائي ڪندڙ - لڄ - شرارتي -
ڦٽائي - جهڳڙائي. (اسم خاص). هندو مھاتما جو
نالو - هڪ رشيءَ جو نالو - برهما جي چوٿين پٽ
جو نالو. وچين آگر.
• نار دي: سڀاءُ هئڻ: جهڳڙائي طبيعت وارو
هئڻ - تيز طبيعت هئڻ. چيٽاپور هئڻ - گلاخور هئڻ -
وچ ويڙهائو هئڻ.
• نار ڪي: جاگير: اسم خاص. تعلقي گوني ۾
ڪاٿيار تپي ۾ هڪ ديھ جو نالو.
• نار مبي: نار مبي: ذ. صفت. نرمي ساڻ
آيل يا پريل - زريءَ جي ڀرت جو هڪ قسم.
• نارنا (ڪ): ٺ. ناري - عورت - زال - مائي.
• نار نان: ٺ. عورت - زال - ناري - نار نان.
• نار نڇ: نار نڇ: ذ. ميو جو هڪ قسم -
آرينج - نارنگيءَ جو رس - نارنگي.
• نارن سر: اسم خاص. هندن جي هڪ تيرت گاهه
جو نالو. هڪ ملڪ جو نالو.
• نارنگي: نارنگيون: ٺ. (سن. ناگرنڪ)
ميو جو هڪ قسم - سڱتو - نارنج. نارنگيءَ جو
ون. ڪرنج - ڪينو.
• نارن: مصدر. ڇاڇڻ - ڏسڻ - ڳولڻ. (ناريو -
ناريندو - ناريل).
• نارو: نارو: ذ. (سن. نال) جڳھ جي ڇت
وغيره تان برسات جي پاڻي نڪال ڪرڻ لاءِ هڪ
قسم جي لوهي يا ٽڪر جي نالي - نهيسارو - نرو -
نليو - ڪپرو. ڏمڻ جي نلي. ڪاري - ڍنڍ. واه.

تند ڇڏيندي ويندي آهي) - ڪڙي آڻڻ لاءِ ڪاٺ جو
هڪ اوزار - آڏائي جو هڪ اوزار. (سن. نال)
ڪڙو جو گولو يا ڪونڊي - ناري. پاڻي گڏ ٿيڻ
لاءِ اونهو ڪڏو. ڪوري جي هوا لاءِ مٽيءَ جي
ٺهيل نالي. (اسم خاص). تعلقي ساماري ۾ هڪ
ديھ جو نالو.
• نار جا معنيہ: جلائيندڙ باھ - دوزخ جي باھ.
• نار جتجيسر: دوزخ جي باھ.
• ناري: نار يون: ٺ. عورت - زال - نار -
ضاعفان. باھ سان پيدا ٿيل - باھ جي - آتشي -
باھ جهڙو - باھ وارو - جهني - دوزخي. جين -
پري. حتمي ڇڪڻ جي نلي - نڙ. بندوق جي
نلي. ڦٽل مان هوا ڪڍي باھ ٻاريندڙ نلي. نبض -
نسس - نار - رڪت.
• ناري آچن: ڊيگ ۾ وڌل پاڻي ٽهڪي باھ تي
ڪرڻ.
• نار: نار: ذ. (سن. نار = پاڻي) ٻن پانڊين
وارو يا ڳري مڙلي جو هڪ قسم - رھت -
مٿاهن زمين تي پاڻي پهچائيندڙ هٿت - مڙلو -
ڪوھ جو ڍنگو. اٿت - چرخو. وھت کي ٻيرن ۾
هڻڻ جو لوهي ٽڪر - نعل - پليءَ جو آندو.
ڏنڻ جي ڏوري. (اسم خاص). تعلقي جيمس آباد ۾
هڪ ديھ جو نالو.
• ناري: ناري: ذ. صفت. نار ۾ وهندڙ
(اٺ يا ڍڳو) - نار وارو - نار هلائيندڙ. نعل بند.
حقي جي ٿوٽي.
• نارو: اسم خاص. ذات جو هڪ قسم.
• نارو مڏو: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي الهيار ۾
هڪ ديھ جو نالو.
• نارائين: اسم خاص. (سن. نار = پاڻي، روح +
اين = جاء) هندن جي وشنوءَ جي هڪ صفت يا
صفاتي نالو. هڪ ماڻهوءَ جو نالو.
• نارائين پتلي: ذ. صفت. هندن ۾ نارائين جي
نالي تي ملهائيل هڪ رسم (اتفاقي موت جي وقت).
• نارائين: اسم خاص. خدا جو هڪ صفاتي نالو.
سڄي دنيا کان اڳ پاڻيءَ تي ترندڙ ساهوارو.

هيل ڪاٺ - ڪيريل ٻوڪٽ - ڪانگڙ - ڪانڻ ۽ مٿين ڪٽڻ کانپوءِ چونڊيل سنگ - ڪير - مونجهارو - لٻٽ - ٻوڊو - ٻولاڻو - گوگڙو - گندي جي ٻاجري - ٻڏڻ لاءِ چتر جو رسو - ناڙو - دڻ واري نسي يا نلي - ناڙو.

● ناڙ ڪرڻ: چٽ ڪرڻ - نابود ڪرڻ.

● ناڙا ٿيڻ: اسم خاص. ڪراچي فيڊرل ايريا ۾ هڪ ٻئي ۽ ان جي آس پاس واري جهنگ جو نالو.

● ناڙاڻڊي: ۽ ناڙاڻڊ ڀون: ٿ. تاجي جي.

سٽ ڪي ارت تي سلجهائي ويڙهن لاءِ - ناڙي وغيره.

جي سٽلار پولسي نلي يا نڙي - نڙاڻڊي - نڙو - ناڙاڻي.

● ناڙن: مصدر. مقرر ڪرڻ - ضد ٻڌڻ - ڪم ڪرڻ.

ناڙيءَ ۾ ڍڳا ٻڌڻ - هر ۾ ڍڳا جوڻ.

● ناڙيءَ نموني ٻوڪ ڪرڻ. (ناڙيو - ناڙيندو - ناڙيل).

● ناڙو ۽ ناڙا: ذ. شلوار وغيره ٻڌڻ جي هٿاڙي.

● آڳٽ - ازار بند - شلوار بند - ٻاجسي جو ڦيٽو.

● آڳاٽ - آڳاٽ. (چمڻ وقت) دڻ جو ناڙو.

● ٻاجري: ٻڌڻ لاءِ چتر جو رسو يا ويڙي. پاڻي جي

ول يا ٻوٽي جو هڪ قسم (جنهن جا پن کاڌي طور

ڪم اچن). سرنڊ. مرد جو مخصوص عضو. (ل).

● سڙو ڪو وڻ. ڪڙين يا هٿس کي گول ڪرڻ

لاءِ هڪ چڪهدار لوهي اوزار. ٿري ڀرت جو

هڪ قسم.

● ناڙو: لاهوري ڪچرن جي ول.

● ناڙا چوڙ: ذ. پيشاب - مٽ - ريلو.

● ناڙوڊي: ٿ. هر سال هر ڏيئي آباد ٿيل زمين.

● ناڙوڊي: ٿ. ناڙو پيدا ڪندڙ زمين.

● ناڙو موڙڻ: ٿ. نئين چاول ٻار جو ناڙو (دڻ وارو).

ڪڍڻ.

● ناڙو وڌڻ: ناڙو موڙڻ. ٻچڙو ڳالهائڻ -

تعمدي ڪرڻ.

● ناڙي چوڙ ڪرڻ: پيشاب ڪرڻ - مٽ ڪرڻ -

مٽڻ.

● ناڙي گول: ناڙي جي نموني ڀرت جو هڪ قسم.

● ناڙيوال: ناڙو موڙيندڙ - دايو - ٻٽارو.

● جيئن ”آپرندو نارو“. هڪ وڏو ڦاٽ - سنڌ جو هڪ حصو. ناروڙو. رڇ - ڀن - چار. نعرو. جيئن ته ”نر هڻي نارو ويا ڪاهيندا ڪاڪڙي“. ويامن وقت پهريون گهاٽو ڪير - پس. (اسم خاص) هڪ ذات جو نالو (اڪثر سکر ۾).

● ناروڙو ٿيڻ: وڙهن جهڙو نمونو اختيار ڪرڻ.

● نارو نار: ظرف. هڪ ٻئي پٺيان - نمبروار.

● نارو منشي: اسم خاص. تعلقي پٺي عاقل ۾

هڪ ديهه جو نالو.

● نارو مڙي: اسم خاص. ميرپور خاص ۽

ميرڪوٽ تعلقن ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● نارو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. ٺٽي ۽

حيدرآباد تعلقن ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● ناروڙي: تعلقي حيدرآباد ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● ناروڙي: ۽ ناروڙي: ذ. ڦل جو هڪ قسم -

ناريل.

● ناروڙي: ۽ ناروڙي ڀون: ٿ. ناريل جي ڪوپي

جو اڌ (جو لسي وغيره ڪڍڻ جي ڪم اچي).

● ڏونگهو. (اسم خاص). تعلقي ٺٽي ۾ هڪ ديهه

جو نالو.

● ناريل: ۽ ناريل: ذ. (سن. نار ڪٽهه =

ناريل). ڦل جو هڪ قسم (ٻاهران سخت اندر

نرم ۽ لذت ڀرڻ ڇو گوشت ٿيس) - ناروڙي. ناريل

جو وڻ. ٿر جي ڀرت جو هڪ قسم. ڊونڊي -

ٻيڙي. لارون - نارجيل.

● ناريل ڪوه: ذ. جنهن جا نار جاري هجن.

● ناڙو ۽ ناڙوڻ: ناڙوڻ: ٿ. (سن. لاڙو =

پوري نلي). ٻض - رڳ - نسي - ننڍ - نوس -

سارين جي فصل لڻڻ بعد پيٽل ٿيلون - ٻله - ناڙي -

ٻوڪ. مينهن وغيره جو ويامن کان اڳ ڪڍيل

رت جو تانڊورو. ميرانئون. آٺ يا گهوڙي جي انڊي.

● ناڙوڻ: ڪڍڻ: مينهن وغيره جو ويامن وقت

پهريون رت ڀت ڇڏڻ.

● ناڙوڻ: نيهارڻ: ٻضون ڏسڻ.

● ناڙو ۽ ناڙو: ذ. ناڙو - ناڙي - ڪٽي - سنڌو -

(ٻوڪ جي) - ڪٽ. ڀيلاڙيل ٻني - لٽيل ٻني ۾

- ناڙي وڌي ۽ ناڙي وڌي: ذ. صفت. ناڙدار - ناڙوارو - د لاويڙ -
 دلفريب - خوش وضع - سندر - خوبصورت - البيلو -
 نازڪ اندام - هانڪي - دلربا. سڄڻ - پرين - دلير -
 محبوب - ڍولڻ. ناز نخري واوو - نخريلو. (ث).
 ڪاڻي - گجر - سندر.
 - نازاڻي: اسم خاص. فيڊرل ايريا ۾ هڪ ديھ
 جو نالو.
 • ناز ٻڌڻ: اسم خاص. خوشبوءِ دار ٻوٽي جو
 هڪ قسم - نازبوءِ.
 • ناز ٻوءِ: اسم خاص. خوشبوءِ دار ٻوٽي جو
 هڪ قسم.
 - ناز ڪڍڻ ۽ ناز ڪڍڻ: ذ. صفت. ڪومل - سوکيم -
 پتلو - سنهو - چينجهڙو - وٿرو - پگڻو. ڪونٿرو -
 ملايم. ڪچو - پورو - پرنڊڙ - ٽاڪنئون. نفيس -
 لطيف - نزاکت وارو - خوبصورت - جويين وارو -
 نازپورو - سهڻو. نازڪ طبع - ڏکڻو.
 - ناز ڪڍڻ: ذ. صفت. نازڪ بدن وارو -
 خوبصورت - سهڻي بدن وارو - سهڙي بدن جو.
 - ناز ڪڍڻ ڏاڳا: ڪچي تنڊ.
 - ناز ڪڍڻ ۽ ناز ڪڍڻ: ذ. صفت. نفيس -
 ڪنٿرو.
 - ناز ڪڍڻ ۽ ناز ڪڍڻ: مزاج: ذ. صفت.
 نازڪ - نازڪ طبع. تنڪ مزاج - جلد چڙندڙ.
 - ناز ڪڍڻ وقت ۽ ناز ڪڍڻ وقت: ذ. خراب
 وقت - خطري جو وقت - جوکي جو وقت - مقامي جو
 وقت - امتحان جو وقت - انديشناڪ وقت - اوکي
 گهڙي - ڏکي مهل - اوسر - بحرن.
 - ناز ڪڍڻ ۽ ناز ڪڍڻ: هنڌ: ذ. مهلت
 هنڌ. بدن جو اهڙو عضو جو جلد خراب ٿي
 سگهي - پراڻ اسٿان - مرم اسٿان - جيگر - روح مي
 رهن واري جاء.
 • نازل ۽ نازل: ذ. صفت. مٿان هيٺ ايندڙ -
 لهندڙ - هيٺ لهندڙ - روبرو ٿيندڙ - ڪرندڙ.
 مصيبت وغيره اچڻ يا ڪڍڻ واري حالت. لٿو.
 - نازل ٿيڻ: لهن - هيٺ اچڻ - آسمان تان اچڻ -
 ڪڍڻ.

- ناڙي وڌي ۽ ناڙي وڌي: ذ. صفت. چاڻي ۾
 کان واقف - سڃاڻو - مڃڻ جي.
 - ناڙي وڌي: ذ. ناڙو وڌيندڙ - چڱي طرح ڄاڻندڙ -
 حال چال مان واقف. چاڻي ۾ کان سڃاڻو.
 • ناڙي ۽ ناڙي پون: ث. (سن ناڙي = نبض).
 نس - نبض - رڳ - نار - شريان. (سن. ناڙ =
 پوري نلي) (ست جي) ناڙي - هاندي. (بني ۾)
 پيلاڙ ٿيل گاه - ليل فصل کان پوءِ باقي رهيل گاه.
 ٻوڪ جو هڪ قسم (ناڙي ٻوڪ) لاه ڪم ايندڙ
 هڪ هاڪارو اوزار (ڪاٺ يا لوه جو توتاري
 جي شڪل تي). ٻوڪ جو هڪ قسم - ناڙي ٻوڪ.
 ۾ جي رسي - ورت - ٻڳه - ناڙو. ڏيري - ناڙاڻدي.
 ملڪ جي هڪ حصي جو نالو. رياست قلات مان
 وٺندڙ هڪ ننڍي جو نالو (ذ. صفت) نٿو ڄاڻيندڙ.
 - ناڙي ۽ چٽڻ: فصل ٻوڪڻ. ٻج ٻوڪڻ.
 - ناڙي ڪاهڻ: ناڙي ڪرڻ.
 - ناڙي ڪرڻ: ناڙي ذريعي ڪيڪ يا وٺڻ ٻوڪڻ.
 • ناڙيائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 • ناڙي لشاري: اسم خاص. تعلقي ڏوڪري
 ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 • ناڙي پيال: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو -
 دايا - بشارا. گهڙي جو هڪ قسم.
 • ناز ۽ ناز: ذ. معشوقِي حرڪت - ادا - انداز -
 عيشو - غمزو - نخرو - ڪرشمو - تال - ناز نخرو -
 مٺيون ڳالهيون - چٽخ - لاڏ - ڪوڏ - ماڻو - چاڳ -
 چالو - ڇاڪلاڻي. نئون ڦٽل سروي ۽ صنوبر جو وڻ.
 - نازان: ذ. صفت. خوش - سرعو. ٻاورڪيل.
 - ناز بردار: ذ. صفت. ناز ڪندڙ نازين.
 - ناز پورو: ذ. صفت. ناز هاليندڙ - ناز نخري وارو.
 - ناز سٽڻ: ڪنهن جي آڪڙ يا گهمب برداشت
 ڪرڻ - آر انگل ڪڻ - نخراسهڻ - حجت ڪڻ.
 - ناز ڪرڻ: نخرو ڪرڻ - اداون ڪرڻ -
 غرور ڪرڻ - فخر ڪرڻ.
 - ناز نخرو ۽ ناز نخرو: ناز - آر - ادا - انگل -
 نخرو. مڪر - ڍونگ - چالو. آڪڙ - غرور -
 گهمب.

نازل هُئِن: (تي آېدا) پوښ - ګوښ - نازل ٿيڻ.

● ناس ۽ ناسون: ٺ. (سن. نش) نڪ جو هڪ سوراخ يا ٽنگ - نڪ جي چوٽي - تر - ٺاڪوٽي. نڪ ۾ ڏيڻ لاءِ هڪ نشيدار شيء - تماڪ جو پورو - نسيوار - پينل تماڪ. شرم - حياءُ - لڄ - مرم. (ٺ). سونڪهي - سونڪهي. منهن اونداهي. ناپ - شفت.

● ناس ڏيڻ: نڪ يا وات ۾ ڏندن کي پينل تماڪ يا ناس ڏيڻ - نسوار ڏيڻ - عيت ڀلڻ.

● ناسير ۽ ناسير: ڏ. صفت. نڪ جي وڏين ناسن يا چوٽين وارو. ناس ڏيندڙ.

● ناسيرو ۽ ناسيرو: ڏ. صفت. نڪ جي وڏين چوٽين وارو - ناسير.

● ناسيڪو ۽ ناسيڪا: ڏ. ناس - چوٽي (نڪ جي). نڪ مان کنيل وڏو ساه - هوا سَنگهڻ واري حالت. نڪ ۾ ڏيڻ جي نشيدار شيء - ناس. رسل هئڻ واري حالت.

● ناسيڪا هئڻ: احوال معلوم ڪرڻ - ناسڪا غيب جون ڳالهيون ٻڌائڻ - رسل هئڻ.

● ناسيڪي ۽ ناسيڪي: ڏ. صفت. نڪ مان نڪتل (اڪر). ناسڪا هئندڙ.

● ناسن ۽ ناسون: ڏ. صفت. نڪ جي وڏين ناسن وارو.

● ناسون چيڙڻ: تڪليف ڏيڻ - سزا ڏيڻ.

● ناسون ڦٽائڻ: آڪڙ ڏيکارڻ - غرو ڪرڻ.

● ناسون هئڻ: ڇاڇ ڪرڻ - خبر وٺڻ.

● ناسي ۽ ناسي: ڏ. صفت. ناس ڏيندڙ - ناس ڪندڙ - ناس وارو - ناس جو. ناس جي رنگ تي مائل - ناس جي رنگ جو نالو - ناس جهڙو.

● ناس: ڏ. صفت. (سن. ناس) نڪ - ناس ٿيڻ) ناهود ٿيڻ - تباھ - برباد - ڇٽ - ويران - آجڙ - نيسٽ و ناپود - نشٽ - فنا - معدوم - خارج - مَظفِي. پورو ٿيل - ختم ٿيل. ڪاهل - بيڪار - مَئِل - وِسايل - ڪوهيل - ڊانسل. خراب - ڪينو. عدم - غارت - بربادي - تباھي - ويرانِي - گهات -

فنا - وِسايل - ستيا ناس - پائمالِي - ايتري - آجاڙ - خانہ خرابي.

● ناس ٿيڻ: خراب ٿيڻ - تباھ ٿيڻ - برباد ٿيڻ - ٻڙي وڃڻ - آجڙڻ - فنا ٿيڻ - خاڪ ۾ ملي وڃڻ - مَلياميت ٿيڻ - خانو خراب ٿيڻ - ويران ٿيڻ.

● ناسو ۽ ناسو: ڏ. صفت. ناپائدار - گهاتي - فاني - وِناشي.

● ناسي ۽ ناسي: ڏ. صفت. ناس ڪندڙ - پائمال ڪندڙ. ناس ٿيل.

● ناسيت ۽ ناسيتون: ٺ. اهاو - عدم - نيسي - ناسيت. گمراهي.

● ناسيتڪ ۽ ناسيتڪ: ڏ. صفت. (سن. ناسيتڪ) ايمان نه آڻيندڙ - نه مڃندڙ - خدا يا ايشور کي نه مڃيندڙ - مُلحد - زنديق - بي دين - د هري - خدا جو مُنڪر - نيرائشور وادي - ڪافر - مُنڪر.

● ناسيتڪائي ۽ ناسيتڪائيون: ٺ. ناسيتڪا - ناسيتڪي - ناسيتڪ - نيرائشور واد - الحاد.

● ناسيتڪا ۽ ناسيتڪائون: ٺ. ناسيتڪي - ناسيتڪ - ڪفر - بيديني - الحاد.

● ناسيتڪي ۽ ناسيتڪي: ڏ. صفت. نه مڃيندڙ - خدا تي ايمان نه آڻيندڙ - مُنڪر خدا - د هري - ناسيتڪ. نياڳو - ڪمبخت - چنبدال - بد نصيب -

ڪم نصيب - بد بخت - چنڊو.

● ناسپائي ۽ ناسپائيون: ٺ. ميوِي جو هڪ قسم (دانا ڦٽاري صوف جيڏا، رنگ ڀيلو، سواد ڪٽمڻ) - نڪو. هڪ وڻ جو نالو - ناڪو.

● ناس پيتو ۽ ناس پيتا: ڏ. حياءُ - شرم - لڄ - غيرت نفس.

● ناس پيتو پورڻ: حياءُ شرم ڇڏي ڏيڻ - بي غيرت ٿيڻ.

● ناس پيتو نه نڪ: هُئِن ۽ بي حياءُ هئڻ - نيرلجو هئڻ - بي غيرت هئڻ.

● ناس پيتو نه هُئِن: حياءُ شرم نه هجڻ - بي غيرت بنجڻ.

ناس پيتو هئڻ يا هئڻ: حيا شرم هئڻ -
لج يا غيرت هئڻ.

ناسخ: ناسخ: ذ. صفت. (ع. نسخ).
لکندڙ. رک: کندڙ - برهاد ۽ نابود کندڙ.

ناسن: مصدر. (سن. نس = چمڪڻ). چند
جو اڀرڻ - ڪٿي ڪڍڻ - اڀرڻ کان اڳ سڄ يا
چنڊ جو خاڪي روشني پيدا ڪرڻ. (ناسيو -
ناسيندو - ناسيل).

ناسجڻ: مصدر. چند جو ٿورو ٿورو ٿي مٿي
اڀري اچڻ - چند جو اڀرڻ کان اڳ سهاڻو ڏيکارڻ.
اڀرڻ - ڪٿي ڪڍڻ - ظاهر ٿيڻ - روشن ٿيڻ -
ٻاهر نڪرڻ.

"ناسيندي ٺهاري پهرين ڪڇ پرين ڏي."

(شاھ)

ناسوت: ذ. (ع). جسمن جي دنيا - عالم اجسام.
دنيا - هي جهان تصوف جي ٽين منزل (جبروت)
ملڪوت، ناسوت، لاهوت).

ناسودو: ناسودا: ذ. صفت. بدنار -
مئون سڌو - نه ٿيڻ جهڙو - لڪ ٻڌل - نيرلجو
(ث. ناسودي ۽ ناسوديون).

ناسودي: ناسوديون: ذ. صفت. بي حيا -
بي شرم - نيرلجو.

ناسور: ناسور: ذ. نه چٽندڙ ڦٽ يا زخم -
هميشه ريشو وهائيندڙ ڦٽ - ان چٽندڙ - نواسير - ور -
پکندر - چڱندڙ - چڪندڙ ڦٽ - گهرو گهاٽ - جهڪ -
زخم.

ناسور ٿي بيٺڻ: ڦٽ جو اصل نه چٽڻ.
ڦٽ جا ڪڍڻ. عشق جو گهرو اثر ٿيڻ - محبت
پيدا ٿيڻ.

ناسور و جهڻ: وڏو ڦٽ وجهڻ - گهڻو زخم
يا گهاٽ ڪرڻ.

ناسور هئڻ: نه چٽائيندڙ گهاٽ هئڻ. ڏاڍو
شوق هئڻ.

ناسوري: ناسوري: ذ. صفت. ناسور وارو -
سخت گهايل - لڄ - بدنماش - لڄو. (ذ. اسر).
زخم - ڦٽ - ناسور.

ناسون: (ج): ث. سڄ اڀرڻ وقت آسمان تي
خاڪي ليڪا.

ناسي: (ج): ث. سياري ۾ اتر اولهه کان
لڳندڙ هوائون.

ناسيئو ۽ ناسيئو (ث): ذ. صفت. وڃايل
مال جي گولا کندڙ - گولائو - گهورو.

ناش: ذ. (سن). زواليت.

ناشيئو ۽ ناشيئو: ذ. صبح جي ماني - نيرن -
نيراني - نهاري - صبحو حڙي - سيران (ڪڇ).
چاه پاڻي.

ناشير: ناسير: ذ. صفت. شور نه هجڻ جي
حالت وارو - سخي. معصوم ٻار - ننڍو ٻار.

ناصيح: ناصيح: ذ. صفت. نصيحت ڪندڙ -
نصيحت ڏيندڙ - صلاحڪار - آهڻيشڪ - هندگو.
واعظ.

ناصر: ناصر: ذ. صفت. نصرت ڪندڙ -
مدد ڪندڙ - مددگار. (اسم خاص). هڪ ذات
جو نالو. افغانن جي هڪ قبيلي جو نالو. تعلقي
مٺيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

ناصرائي: اسم خاص. تعلقي دادوءَ ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

ناطق: ناطق: ذ. صفت. گهاٽائيندڙ -
صاحب عقل - سٺند - سمجھ. ڀريو - ڪليات ۽ جزئيات
سمجھندڙ. ٺهرايل - قطعي - چٽو - صاف - شافي - کٽو -
هڪو - ٽاڪيڊي - آخرين. تڪرار.

ناظير: ناظير: ذ. صفت. ڏسندڙ - نظر ڪندڙ -
نڪهيان - نظردري ڪندڙ - سنڀاليندڙ - چاچ رکندڙ -
محافظ. داروغو - جاسوس - سربراھ ڪار - ديواني
ڪورٽ ۾ سڀ کان وڏو بئلف. ضلع جي ڪورٽ
جو هڪ آفيسر - مڪيه عملدار - هيڊ محرو. (ذ. اسم).
خواجہ سراء. ڪڏڙو - خوڄو - نچوسڪ - مڃڻ.

ناظيرو ۽ ناظيرو: ذ. صفت. نظر ڪندڙ.
ناظرين ۽ ناظرين: ذ. نظر ڪندڙ - ڏسندڙ.
پڙهندڙ. ٻڌندڙ.

ناظرت ۽ ناظراتون: ث. ناظر يا هيڊ محرو
جي آفيس يا دفتر - ناظري آفيس.

۱- ناظري ۽ ناظريون: ٺ. ناظر جو ڪم. ناظر جو عهدو.

۲- ناظم ۽ ناظم: ٺ. صفت. نظم ٺاهيندڙ يا لکندڙ. شعر چوندڙ. شاعر. ڪوي. انتظام يا نظام رکندڙ. منتظم. ڪارڪن. پردي وارو. انتظار ڪندڙ. پوئيندڙ.

۳- ناعيم ۽ ناعيم: ٺ. صفت. نعيم وارو. ناز و نعمت ۾ ٻيل. نرم. نازڪ. (اسم خاص). هڪ قلعي جو نالو.

۴- ناغو ۽ ناغا: ٺ. ڦوٽ. پنڪ. خال. خالي جاء. سنڌو. روڪ. رنڊڪ. سَن. پيچ. پيچ ٿوڙ. ڇهن يا مرون واري حالت. غير حاضري. خالي. تعطيل. موڪل. چئي.

۵- ناغو و جهن: ٺ. توڪ ڪرڻ. ڇڏي ڏيڻ. خالي ڇڏڻ. ترڪو هڻڻ.

۶- ناف ۽ ناف: ٺ. د. وچ. ناپ. سوندي. دَن. ناڙو. مشڪ جو پڙو.

۷- نافت ۽ نافتون: ٺ. نه هڪ اچڻ واري حالت. ان هوند. نيافت. ان لپائي. ڪمي. گهٽائي. قحط. ڏڪڙ. ظلم. پرلاء.

۸- نافذ ۽ نافذ: ٺ. صفت. ڇڏيل. مڃيل. نيڪتل. (گاهه). جاري ٿيل (قانون). عمل ڪيل. نازل ٿيل. نبريل (فيصل). پاس ڪيل (ڪو ڪم). اثر ٿيڻ واري حالت.

۹- نافع ۽ نافع: ٺ. صفت. نفعو ڏيندڙ. نفعي وارو. فائديو وارو. فائديمند. مفيد. فائده مند. سود مند. قلدائڪ. وٺائدار. واڌاري وارو. گنجائشي. لاهائيتو. سڃايو. سڪيارڻو. گڻ ڪندڙ. ڪٺا ڪاري.

۱۰- نافو ۽ نافو: ٺ. مشڪ يا ڪستوري جو گڻيو. دَن جو دَن.

۱۱- ناف ۽ ناقون (ڪ): ٺ. دَن. ناف.

۱۲- ناف پتون: ٺ. هڪ قسم جي بيماري ٿيڻ. ڇيڪي پون.

۱۳- نافيولي (ت): ٺ. ٺ. يڪ سالي تي مليل زمين. خاص موڪل زمين.

۱۴- ناقيص ۽ ناقيص: ٺ. صفت. ان پورو. نامڪمل. گهٽ. اڌورو. ڪسو. اوڻو. ڪسيء وارو.

۱۵- گهٽائي وارو. زائل. نيسو. ڪٽل (پاڳو). ڪم (عقل). اڌو گاهرو. ڪچو (رڌل کاڌو). خاميء وارو. عيذار. ڪوڙو. ڪوٺو. خراب. نڪون.

۱۶- ناقيصائي ۽ ناقيصائيون: ٺ. گهٽائي. نرسائي. ڪمي. ڪوٽ. اوٺائي. ڪه تاهي. اٺائ. ڪاٻت. ڪوتاهي. نقص. خرابي. عيب. اوڻ. هيٺا. (عقل جي) مار. قلت.

۱۷- ناقيصي: ٺ. ٺ. (ع). ناقيصائي. گهٽائي. عيب. اوٺائي.

۱۸- ناقل ۽ ناقل: ٺ. صفت. نقل ڪندڙ. نقل نظير پڌريندڙ. نقل. ڪنهن گاهه جو بيان ڪندڙ. گاهيار. وارتائون ڪندڙ. پت. پان.

۱۹- ناقور ۽ ناقورون: ٺ. ٺ. (ع). ناقه. ڏاجي. آڻڻ.

۲۰- ”منڌ پياري پنڌ گهڻو نه مون آڻ نه ناقور“ (سر آبري. شاه).

۲۱- ناقوس ۽ ناقوس: ٺ. ٺ. هندن جي وڄائڻ جو هڪ وڏو ڪوڙ. سنڪ. گرجا جو وڏو گهٽي.

۲۲- ناقه: ٺ. آڻ جي سادي. آڻي. آڻ. ڏاجي.

۲۳- ناقي پائيان: ٺ. آڻ ۽ ڏاجين جو ديدار مون لاء مانيء مثل آهي (سر حسيني. گر).

۲۴- ناک ۽ ناکون (ٺ): ٺ. پت مان لنگهڻ لاء سرڙهي جاء. ناکو. لانگهو.

۲۵- ناکارو ۽ ناکارا: ٺ. هنديء جو هڪ قسم (ڪجهه سيڪڙو. هنديء جي پرجن جي حالت ۾ هندي لکائيندڙ. هندي لکندڙ کان پراڻي وٺندو آهي. هنديء جا نرخ هر هنڌ ساڳيا نه آهن. ڪراچيء ۾ في سيڪڙو ۸ آنا ۽ حيدرآباد ۾ ۸ آنا).

۲۶- ناکس ۽ ناکس: ٺ. صفت. ڪميٽو. ڪڍو. لورو. ناقص. گهٽ. نيچ. ڪمڌات. اوچو. ڪمڻاهو. نالائق. سفلو. پاڇي. ڪيرتن ڪيو.

۲۷- ناکسي: ٺ. ٺ. نالائقي. ڪميٽائي. لاچاري.

● ناڪاٽل ۽ ناڪاٽيل يون؟ ناڪاٽيلون؟
ٻنڌڙي ٻار جي پيشاب وارو عضوو - لٽي - نٽي -
ٽٽي.

● ناڪو ۽ ناڪا؛ ذ. (ٻرا. ٺڪو. سن. ٺڪ +
ڪو = ناڪو). داخل ٿيڻ جو رستو - گذرگاه -
رستو. (رستي وغيره جي) ٻجڙي - ٻوڇڙي - ٻوڇڙو -
چيڙو. ٿوانو رستي جو منڍ - مهاڏو - مهڙو - مهاڳ.
شهر جو دريا دروازو (جتي محصول اڳڙي).
لنگهو. - لانگهو - نئين شهر ۾ داخل ٿيڻ جو رستو -
مرحد - دروازو - گلي - در بند. سنڌو - حد. مال جي
محصول لاءِ مقرر جاء - ڏن يا ڏان وٺڻ جي جاء.
نگهبان جي آفيس يا دفتر - چونڪي. سنڌي جو
پاڪو. ميوي جو هڪ قسم - ٺڪو - ناسپاتي.
● ناڪا ٻنڌي ۽ ناڪا ٻنڌ يون؟ ذ. رستي
ٻنڌ ڪرڻ واري حالت - رستي روڪ - گهيرو -
محاصرو.

● اڪاٽي ۽ ناڪاٽي؟ ذ. صفت. ٺاڪي تي
ٻيهندڙ معمول آڳاڙيندڙ. نگهباني ڪندڙ.
● ناڪاٽيدار ۽ ناڪاٽيدار؟ ذ. ٺاڪي وارو -
محصول وٺندڙ - چوڻدي يا چونڪي وٺندڙ. محصول
وٺندڙ - ٺاڪو.
● ناڪا ٻي سنڌي؟ ذ. محصول وٺندڙ - چٽنگي
آڳاڙيندڙ.

● ناڪ ۽ ناڪ؛ ذ. ٺڪ - ناس.
● ناڪوٽو ۽ ناڪوٽا؛ ذ. (سن. ٽس = ٺڪ)
ٺڪ جي وڏي چوٽي - ٽر - ناس - ناڪوٽي. (ذ.
صفت). وڏين چوٽين وارو. (سن. ڪنڊشت =
ٻنڌو. ٻرا. ڪنڊڻ) چوٽو - ننڍو - ننڍي. (ث.
ناڌوٽي ۽ ناڪوٽيون).

● ناڪي ۽ ناڪي؛ ذ. صفت. ٺڪ وار -
ٺڪ گهڻو - ناسيڪي - غڻو (اسر). آڻ جي
ٺڪ جي ناس يا چوٽي ۾ مهار ٻڌڻ لاءِ وڌل
ڪاٺيءَ ٺڪر - ناڪيل - ناڪيلو - ناڪيلي - لائي.
● ناڪير ۽ ناڪيرون؟ (ڪا؛ ث. ٺڪ مان
رت وهڻ واري حالت - ٺڪير - ناڪيري -
ناڪيلي - ٺڪير.

● ناڪير ۽ ناڪير يون؟ ذ. ٺڪ مان
رت وهڻ واري حالت - ناڪير - ناڪيلي - ٺڪير -
ناڪيل.

● ناڪيل ۽ ناڪيلون؟ ذ. آڻ جي ٺڪ جي
چوٽيءَ ۾ مهار ٻڌڻ لاءِ وڌل ڪاٺيءَ جو ٺڪر -
ناڪيلي. ٺڪ هير - ناڪير.

● ناڪيلي ۽ ناڪيل يون؟ ذ. ناڪيل -
لاٽي - لائي. ٺڪ هير - ناڪير - ناڪيري.

● ناڪيلي ۽ ٻينهنن؟ ذ. حد اندر ٻيھن - لڄائين
کان روڪڻ.

● ناڪيلي ۽ هٿن؟ ذ. ٿورو ڪرڻ - احسان ڪرڻ -
مهرباني ڪرڻ.

● ناڪون (۽)؛ ذ. ٺاڪون - ناو ڪون -
تير.

● ناڪيلو ۽ ناڪيلو؛ ذ. وٺڻ جو هڪ قسم
(گاڙها کڻڻ جهلي) ناڪيلو.

● ناڪ ۽ ناڪون (ت)؛ ذ. آڇل - رڪ.

● ناٽم ۽ ناٽم (ت)؛ ذ. صفت. سيڪيلڊو -
داد لو.

● ناڪنئون ۽ ناڪنئون؛ ذ. ٻيڙي هلائيندڙ -
ناڪنو - ملاح - ڪپتان.

● ناڪوٽيرو ۽ ناڪوٽيرو؛ ذ. ٺڪ جو سوراخ -
ناس - چوٽي - ٽر - ناڪوٽو.

● ناڪوٽو ۽ ناڪوٽا؛ ذ. ٺڪ جو هڪ عضوو -

ٺڪ جي منهن وارو هڪ سوراخ - ٺڪ جي چوٽيءَ
وارو اندريون حصو - پره ٻيني. (ذ. صفت) وڏين
چوٽين وارو. (ث. ناڪوٽي ۽ ناڪوٽيون).

● ناڪوٽو ۽ ناڪوٽا؛ ذ. ٻيڙي هلائيندڙ - ناڪنو -
ملاح - ناڪنئون - ناؤ ڪو.

● ناڪنو ۽ ناڪنا؛ ذ. (سن. ناوڪ. ف. خندا)
ٻيڙي هلائيندڙ - ٻيڙيءَ وارو - ٻيڙياتو - خلاصي.

● ملاح - ناڪو. ناڪنئون - مهاڻو - جهازران.

● ناڪ ۽ ناڪ؛ ذ. جانور جو هڪ قسم -
هاٿي.

● ناڪ (ت)؛ ذ. نانڪ جو هڪ قسم - ڪارو
نانڪ - واسينگ نانڪ.

● ناڪاه: طرف اوچتو - اتفاقاً - اچانڪ - پڪاڪ -
 اهاڪي - ايس - ان سرت - اچا چيت - آچت - پرهت -
 ان چتايو - اهاڪ - آمالڪ.
 ● ناڪدبو: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.
 ● ناڪتر (ت): اسم خاص. جهنگلي گاه جو نالو.
 ● ناڪتر: ناڪتر: ڏ. ننگر جو رهاڪو - شهري ماڻهو.
 ● ناڪيرائي: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.
 ● ناڪتر مو: ڏ. (ع. سعد کوفي. ف. مشڪر. زمين) خوشبوءِ دار ٻوٽي جو هڪ قسم (گل خوشبوءِ دار، پاڙ ڊگهي ۽ سواد ۾ ٽڪي ۽ ڪوڙي، طبيعت خشڪ ۽ گرم).
 ● ناڪتر موٽ: ڏ. پسارڪي وڪر جو هڪ قسم.
 ● ناڪتر نت: ناڪتر نت: ڏ. صفت. چالاڪ.
 ● ناڪير ي: ناڪير ي: ڏ. صفت. ننگر هلائيندڙ - ننگر هلائيندڙ. ماني ورهائيندڙ. ڀارت جي قومي لشڪاري - هنديءَ جي صورتخطي يا اکر.
 ● ناڪيلي: ناڪيلي: ڏ. لاڙي اناج جو هڪ قسم. (شايد راڙه (دال) کي چوندا آهن).
 ● ناڪيلي: ڪجتر هئڻ: سولائيءَ سان ٺهڻ.
 ● ناگناهي: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي الهيار ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● ناگ وال: ناگ وال: ڏ. ريشم جي تاجي تائين وارو.
 ● ناگه: طرف. اوچتو - اچانڪ - اتفاقاً - ناڪاه.
 ● ناگيل: ناگيلون (ت): ڏ. راند جو هڪ قسم (پٿر يا سرن جا اڌ هڪ ٻئي مٿان رکي، ان کي بال سان ڪيرائڻ) - سڀڙهه ڪينهوڙي راند - ناگيل قوسپل راند.
 ● ناگيل قوسپل: راند جو هڪ قسم - سڀڙهه ڪينهوڙي راند - ناگيل.
 ● ناگيل قوسپل ڪترن: جيئن آيو تيئن ڦٽو ڪرڻ - ٿيڙي پکيڙي ڇڏڻ (ڪاه شي).
 ● ناگيل: ڏ. ناگيل: ڏ. پرت ۾ ڀريل هڪ قسم جو گل. ڏول (چلمر جي ٿوڀيءَ جو ڍڪ). سرن جي هڪ ٻئي مٿان رکيل سڙي. نانگ جي ڏنگ لاءِ هڪ قسم جي دوا - ترياق.
 ● ناگل وڻ (ت): ڏ. وڻ جو هڪ قسم.
 ● ناگيلي: ڏ. سنهي ان جو هڪ قسم.
 ● ناگي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (اڪثر نواب شاھ ۾).
 ● نال (ت): ڏ. سڌا - آواز - واکو. (اسم خاص). جهلاوان جي ويجهو بلوچستان ۾ جهونن ڌڙن جو نالو، جي ماهرن جي چوڻ موجب اٺ صديون قبل مسيح جي زماني جا آهن.
 ● نال ڪترن: سڌ ڪرڻ - سڌڻ.
 ● نال: حرف جر. سان - ساڻ - سميت - سوڌو - شامل - گڏ.
 ● ”آهي ارمان عجيبن جو، مون کي نال نه نيائون“ (شاھ).
 واسطي - ڪاڻ - لاءِ.
 ● نال: نال: ڏ. (سن. نال = نلي) هڪ قسم جي نلي يا نري - هندوڪ جو ٻورو حصو جنهن مان ڪاڻ نڪري - هندوڪ جي نلي. باھ ڦوڪڻ لاءِ ڪٽ يا پتل جي ٺهيل نلي. واھ - نهر. لوھ جو گول ٽڪرو، جو گهوڙي جي سڙين هيٺان لڳي - نعل. ٿنڀ جي مٿان جهل لاءِ رکيل ڪاٺي. جوا راند ۾ هر دائر مان ٽڪريءَ جي مالڪ کي ڏنل آجورو - معاوضو - جوا جو عيوض ڀنڳو.
 ● ناليچو: ناليچا: ڏ. نڙو - مڌيان. جهلو (ڏنگين ليڪن وانگر ڪاٺ ۽ لوھ وغيره جو).
 ● نالان: نالان: ڏ. صفت. روئندڙ - فرياد ڪندڙ رٿل.
 ● نالت: نالتون: ڏ. (لعنت جو پڪوڻ لفظ). لعنت - جٽ - ٿڪ بڻجو - ٻاراڻو - پٽ - سڙاپ.
 ● نالتي: نالتي: ڏ. صفت. لعنت وارو - لعنتي - نامراد. نفرت جو ڳو.
 ● ناليدائي: ناليدائيون (ل): ڏ. آٺ ڪاٺي کي مضبوط بهارڻ لاءِ ٻڌل لوڙيون.

● ناگيل: ڏ. ناگيل: ڏ. پرت ۾ ڀريل هڪ قسم جو گل. ڏول (چلمر جي ٿوڀيءَ جو ڍڪ). سرن جي هڪ ٻئي مٿان رکيل سڙي. نانگ جي ڏنگ لاءِ هڪ قسم جي دوا - ترياق.
 ● ناگل وڻ (ت): ڏ. وڻ جو هڪ قسم.
 ● ناگيلي: ڏ. سنهي ان جو هڪ قسم.
 ● ناگي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (اڪثر نواب شاھ ۾).
 ● نال (ت): ڏ. سڌا - آواز - واکو. (اسم خاص). جهلاوان جي ويجهو بلوچستان ۾ جهونن ڌڙن جو نالو، جي ماهرن جي چوڻ موجب اٺ صديون قبل مسيح جي زماني جا آهن.
 ● نال ڪترن: سڌ ڪرڻ - سڌڻ.
 ● نال: حرف جر. سان - ساڻ - سميت - سوڌو - شامل - گڏ.
 ● ”آهي ارمان عجيبن جو، مون کي نال نه نيائون“ (شاھ).
 واسطي - ڪاڻ - لاءِ.
 ● نال: نال: ڏ. (سن. نال = نلي) هڪ قسم جي نلي يا نري - هندوڪ جو ٻورو حصو جنهن مان ڪاڻ نڪري - هندوڪ جي نلي. باھ ڦوڪڻ لاءِ ڪٽ يا پتل جي ٺهيل نلي. واھ - نهر. لوھ جو گول ٽڪرو، جو گهوڙي جي سڙين هيٺان لڳي - نعل. ٿنڀ جي مٿان جهل لاءِ رکيل ڪاٺي. جوا راند ۾ هر دائر مان ٽڪريءَ جي مالڪ کي ڏنل آجورو - معاوضو - جوا جو عيوض ڀنڳو.
 ● ناليچو: ناليچا: ڏ. نڙو - مڌيان. جهلو (ڏنگين ليڪن وانگر ڪاٺ ۽ لوھ وغيره جو).
 ● نالان: نالان: ڏ. صفت. روئندڙ - فرياد ڪندڙ رٿل.
 ● نالت: نالتون: ڏ. (لعنت جو پڪوڻ لفظ). لعنت - جٽ - ٿڪ بڻجو - ٻاراڻو - پٽ - سڙاپ.
 ● نالتي: نالتي: ڏ. صفت. لعنت وارو - لعنتي - نامراد. نفرت جو ڳو.
 ● ناليدائي: ناليدائيون (ل): ڏ. آٺ ڪاٺي کي مضبوط بهارڻ لاءِ ٻڌل لوڙيون.

منسوب ڪرڻ - ٻئي تي ڇڏڻ - ڪنهن تي الزام لڳائڻ - پاڻ لڪائي ٻئي جو نالو ظاهر ڪرڻ .

= نالو ڳائڻ: شاديءَ ۾ گهٽ مٿان گهور ڪهور بندڙ جو نالو وٺي گيت ڳائڻ . جيئن ته: " احمد ڏهڻي ويوڙي سو من پانيان ڙي . "

مشهور ڪرڻ - ساراه .

= نالو نڪرڻ: نيڪي يا بدعيءَ ۾ مشهور ٿيڻ . بدنام ٿيڻ - رسوا ٿيڻ .

= نالو وٺڻ: ڪنهن جي نالي سان ڳالهه بيان ڪرڻ - نالو ڳهڻ . (ڪنهن کي) چڻ - چيڻ - چراند ڪرڻ - حرڪت ڪرڻ .

= نالو وڃڻ يا نانءُ سڻائڻ هڻڻ: لڄائيءَ ۾ مشهور ٿيڻ - بدعاشيءَ ۾ هڪارو ٿيڻ .

= نالہي يا نالہي ۾: حرف جر . (جي) نالي - (جي) واسطي - (جي) نام تي - (جي) صدقي - (جيئن ته " خدا جي نالي ") تي - حساب ۾ .

= نالہي پيائين: ڏ . صفت . ساڳئي نالي وارو - همنام .

= نالہي جو: نالي ماتر - نالي خاطر - فرضي - اسمي . معمولي .

= نالي جو هڻڻ: ڪم ڪرڻ جي پيڙهي لياقت نه هڻڻ .

= نالہي چڙهيو: نالہي چڙهيو: ڏ . صفت . نالي وارو - ناليرو - ناميارو - نامي - نانءُ چڙهيو - ناميو - نامي گرامي - مشهور - نام ڪڍيو - شهرت پٿرو - هڪارو - چنگ چڙهيل - ڏاليل . (اسم خاص) . هڪ ماڻهوءَ جو نالو .

= نالہي چڱو: نالہي چڱا: ڏ . صفت . چڱي نالي وارو - هڪارو - مشهور . (اسم خاص) . هڪ ماڻهوءَ جو نالو .

= نالہيرو: نالہيرو: ڏ . صفت . وڏي نالي وارو - هڪارو - ناميارو - نامي - ناميو - مشهور . مکيه .

= نالہيسي: نالہيسيون (ت): ڏ . بدنامي - بدناموس - خوار . ڏلت .

= نالہي کي ٻائي ڌڻ: نالي کي عزت يا شرف ڏيڻ - نالو قائم رکڻ - مثل ماڻهوءَ جي نقش قدم تي هلڻ - وڏن جي عزت ۽ ناموس برقرار رکڻ .

● نالیش: نالیشون: ت . (ف . نالیدن = دانھن ڪرڻ) . فرياد - دانھن . مقدمو .

● نالڪي: نالڪيون: ت . ڪنهن امير يا بادشاهه جي آڻ وغيره تي ساريءَ لاءِ ٺاهيل سيج وغيره - ٻالڪي .

● نالو: نالا: ڏ . (سن . نامتن . ف . نام = نالو) . ڪنهن ۾ ساهواري جو نالو - نانءُ - نام - اسم . لقب - خطاب - سرنامو - آل . ناموس - هڪ - ساراه - نيڪي - مشهوري - جس - ڏاڪو - هڪل - ناماچار - شهرت .

= نالو بند ڪرڻ: نالو خراب ڪرڻ - ٽيڪو لڳائڻ - عيب لڳائڻ - خوار ڪرڻ - تهمت ڏرڻ - رسوا ڪرڻ - بدنام ڪرڻ - ڪنهن جو نالو خرابي سان مشهور ڪرڻ - بدناموس ڪرڻ .

= نالو پڏائين: نالو ظاهر ڪرڻ - نالو وٺڻ . واقفيت ڪرڻ .

= نالو ٻوڙڻ: خوار ڪرڻ - بدنام ڪرڻ - نيڪي وڃائڻ .

= نالو ٿيڻ: ناموري ٿيڻ - شهرت ٿيڻ - نيڪنامي ٿيڻ - واه واه ٿيڻ .

= نالو ٽنگجڻ: ڪنڌي يا ڪٽ ۾ نالو ڦاسڻ - قرضي ٿيڻ . کيس يا معاملي ۾ ڦاسجڻ .

= نالو خراب ڪرڻ: نالو بد ڪرڻ - بدنام ڪرڻ - رسوا ڪرڻ - خوار ڪرڻ .

= نالو ڪڍائڻ: منتر يا علم نجوم سان چور جو نالو معلوم ڪرڻ . قرآن شريف يا ڪنهن مقدس ڪتاب ذريعي ڄاڻ ٻار جو نالو تجويز ڪرائڻ . مشهوري ڪرائڻ - ناموس ڪڍائڻ - هڪ ڪڍائڻ - نيڪي ڪڍائڻ - بدنامي ڪرائڻ .

= نالو ڪڍڻ: مشهور ٿيڻ - نامي گرامي ٿيڻ - نامي ٿيڻ - ناليرو ٿيڻ - نام ڪڍو ٿيڻ - نالي وارو ٿيڻ - ناميارو ٿيڻ .

= نالو ڪرڻ: نالي ڪڍائڻ خاطر ڪو ٺيڪ ڪم ڪرڻ - نالي خاطر ٻوڙيشن صاف ڪرڻ - ظاهر ناميارو ٿيڻ - نالي ماتر ڪو ڪم ڪرڻ . ٻئي طرف

= نامدار ۽ نامدار : ذ. صفت. نام وارو - ناليرو -
 نامي - ناميو - نامي گيرامي - نالي چڙهيو - مشهور -
 ناموز. عزت وارو.
 = نامداري ۽ نامدار يون : ث. نالي هئڻ واري
 حالت - ناو - نام - هڪ - ناماچار - ناموس -
 ناماچاري - مشهوري - سارا هت.

- نامزد: ذ. صفت. مشهور. مقرر۔ ثاقیل۔
 - نام شَرُون (ت)؛ ذ. صفت. بی حیا - بی شرم -
 نرلجو. بد چال.

- نام ڪٿو ۽ نام ڪٿا: ذ صفت. نالي وارو۔
- نامور۔ ناليرو۔ ناميارو۔ نام ڪٿو۔ نالي چڙھيو۔
- ناميو۔ نامي۔ ناميدار۔ نامي گرامي۔ معروف۔
- مشهور۔ هاڪارو۔ ھرسيت۔ چنگ چڙھيل۔ نانوَ
چڙھيو۔ شھر ھڏرو۔ ڏانھيل۔ ضرب المثل. (ث).
نام ڪٿي ۽ نام ڪٿيئون).

- نام: کتب و نام: کتب: ذ. صفت. نام: کتب -
 نالی وارو - نامی گرامی - مشهور معروف -
 نامدار.

نام - مالا نام - مالاٹون: ث. شبہہ پندار۔
فرہنگ - لغت - کوش - نام مالٹا - نکٹو۔
تسمیح - مالٹا۔

- نام نیائی ۴ نام نیائیون: ث. طعنی یا عتاب طو.
کم ایندڑ لفظ: وڈو ماٹھو - امیر - وڈیرو.

- نامور ۽ نامور: ذ. صفت. نالي وارو۔
 - نايرو۔ ناموس وارو۔ ناميو۔ نامييارو۔ ناسي۔
 - نامي گرامي۔ هاکارو۔ مشهور۔ معروف۔ نامدار۔
 - نالي چڙهو۔ نام کنڀو۔

- ناموڑی * ناموڑ پٹون : ث. نالی میں
 واری حالت - ناموس - شہرت - نالو - ہاک -
 نام * آوری - نام * جس * ڈاکو - ہکل - ناماچار *
 مشہوری - نیکی - نالو - نیکنامی - واہ واہ - پترم -
 آہو - ساکت - ہکل - آفواغہ .

نامي ۽ نامي: ذ. صفت. ناموارو - نالي وارو -
نامڪٿيو - ناميار - مشهور - نامي گرامي - نان ڇڙهيو -
معروف. مغرور.

- ناهي ماتر: ظرف، آچاترو - لالي ڪي - نالي خاطر - تمام ٿورو - تمام گهٽ.
 - ناهي سينو: اسرخاص، قرآن شريف - ڪتلام، آلهه هڪ ماڻهوءَ جو نالو.
 • نالنه: ٻڌ، سوز ڏيل جو بلند آواز - فرياد، ڪسي - نالي.

● ناليءُ ۽ ناليئون؛ ث. (پرا: نالياءُ سن. ناليڪا = ناڙي) نري - سوراخيل شئي - ناڙي ٻوڪ لاءِ ڪم آندل ڪاٺ جي نلي. ناڙي. ٽنگدار شئي - ٽڙا ٻندي - ٽڙو. بندوق جي نالي. ٻائيءَ جي ڪٽسيءَ - آڏ - واهي - موري - ننڍو واه. نبض - رڳ - ٿڌ - ناڙ. شهتير جي ڀاسن ڪمي لڳل ڌاريءَ ڪاٺي - ڪامءَ کي لڳل وچ ۾ ڪاٺيءَ جو ٽڪر. ● نامءُ ۽ نام؛ ذ. (ف). نالو (اڪثر خدا جو) - ڪنهن ٻي ساهواري جو نالو - نانءُ - اسم - نالو. لقب - خطاب - مرنامو - آل - ناموس - ساراڻي - هاڪ - نيڪي - شهرت - جسءُ - ڏاڪو - هڪٽل - ناماچار. پٿرم - ساڪت. آبرو - عزت. وڏو يا مکيه - وڏيرو. (ذ. صفت). نا آئيد - مابوس - بي آسرو. - ناماچار ۽ ناماچار؛ ذ. ناماچاري - ناموس - نالو - نام - جسءُ - ڏاڪو - هاڪ - هڪٽل - شهرت - مشهوري. هٽل - آفواهه - پٿرم - ساڪ - آبرو.

= ناماچاري: ٿ. ناماچارو - نالو - نام - ناسوس.
 = نام بر دار: ٺ. نام بردار: ذ. صفت. نالي وارو -
 ناليرو - ناميارو - نامور - مشهور.
 = نام جوگي: ٺ. نام جوگيون: ٺ. ث. عنديءَ
 جو هڪ قسم (اها هندي جا ڪنهن خاص آدميءَ
 کي پرڻي آهي). ضد. "شاهه واهاري جوگي" -
 يعني اها هندي جا ڪنهن مشهور واهاري ڏي
 ڀري سگهجي.

= نامہ چیتہ ڪرڻ: خدا کي ياد ڪرڻ۔ مرڻ۔
 رضا ڪرڻ۔ چالائڻو ڪرڻ۔ (دنيا سان) لاڏاڻو
 ڪرڻ۔ رحلت ڪرڻ۔
 = نامہ خدا: خدا جي نالي۔ خدا جي واسطي۔
 خدا جو قسم۔

پانتين پانتين - ڪيترا - ذاتيرو - رنگين رنگين -
مختلف قسم جا - نانا هرڪار جا .
- نانا پير ڪار : قسمين قسمين رنگ . تماشا .
- نانا پيرڪار جا : قسمين قسمين - رنگين - گهڻن
رنگن جا - نانا .
● نائپ ۽ نائپون (ڪ) : ٿ - ڏن - ناف .
ڪنهن به وڻ جي زمين اندر ڪٽل ٻاڙ - گڏ .
رسي - ٿند - لهند - مضبوط مٺ - چنبو - جيئن ته
"وجهي نائپون ٺينهن هڪر ملان هوت ڪي"
- نائپ ٻون (ڪ) : چڪي ٻون .
● نائت ۽ نائتون : ٿ - ٻيائي - ڪولائي -
آهو - جدائي - ڪپت - دغا - دولا - ٺهجي .
● نانجهو ۽ نانجهو (ڪ) : ڏ - صفت . هڪي
نظر وارو - گهٽ ڏسندڙ - چنجهو . ڪنڪال -
ڪٽل . لانجهو - هيٺو - ڪمزور - ضعيف - نست -
ڏيرو - بي طاقت . (ٿ - نانجهي ۽ نانجهيون) .
- نانجهائي ۽ نانجهائيون (ڪ) : ٿ - نظر
جي ڪمي - چنجهائي . ڪوٽ - ڪمالي - گهٽائي .
ضعيفي - ڪمزوري - لانجهائي .
● نان خطائي ۽ نان خطائيون : ٿ - (ف) .
نان = روئي + خطا = چين (منائيءَ جو هڪ قسم -
گول پسڪ جو هڪ قسم - ننڍو ٽڪي ۽ جيترو
مٿو نان (ختن مڪو جو) .
● نائڻ ۽ نائڻون : ٿ - (پرا . نندا . سن . نندا =
نائڻ) ٻائيءَ رکڻ لاءِ برتن جو هڪ قسم - کليل
منهن سان وڏو مٺ - ٻائيءَ لاءِ ويڪري مٿاڙ سان
ٺڪر جو برتن - ڏوهين جي ڪپڙن ڏوٽڻ جو
ڪونار - ڪوٽر .
● نائڻ ۽ نائڻيون (ل) : ٿ - ٺڪر جو هڪ
وڏو برتن - ٻائيءَ رکڻ لاءِ ٺڪر جو ڪونار -
ناد - نائڻ .
● نائڻ ۽ نائڻون (ڪ) : ٿ - ڊگهي اٺ سان
وغيره جي آلت - چيچ - ايندي .
● نايڪ : اسم خاص . هڪ نيڪ مشهور ۽ خدا
پرست درويش جو نالو - سڪن جي فرقي جي
اڳواڻ جو نالو - گرو نانڪ صاحب .

- نامي گرامري ۽ نامي گرامري : ڏ - صفت .
ناميارو - نامور - نامزد - هاڪارو - ناماچاري - نامي -
نام ڪٿيو - مشهور معروف . معتبر - سکر - مانائتو -
اشراف - هٿڪو .
- ناميئل ۽ ناميئل : ڏ - صفت . نالي وارو -
نالي چڙهيل - نام ڪٿيو - نامور - ناليرو -
ناماچاري - مشهور - نامي گرامري - ڏائيل - هاڪارو -
چنگ چڙهيل .
- ناميو ۽ ناميا : ڏ - صفت . نالي وارو - نامي -
هاڪارو - مشهور - لاميئل - نامي گرامري - نامو وڻ .
- ناميو ڪي : حرف جر . (سن . نام < نالو + يڄ
= گيدڻ) .
● نام ۽ نامو : ڏ - خط - چئي - نام . لڪيل
ڳالهه - (چين : "اقرار نامو نام ٺڪار وغيره") .
- نام ٻر : ڏ - صفت . خط ڪشي ويندڙ - قاصد .
- نام ٺڪار ۽ نام ٺڪار : ڏ - صفت . اخبارن
ڪي خبر لڪندڙ - خاطو .
● نامو ۽ ناما : ڏ - حصو - پتي - ڀاڱو - ورڇ .
● ناموس ۽ ناموسون : ٿ - نامچار - ماک -
سارامه - نالو - مشهوري - ڏاڪو - هڪل -
ناماچار - شهرت - جس . ماک - پرم - آبرو - عزت -
عصمت - عفت - ننگ - نيڪنامي - حرمت . هل -
آفواهه . شريعت . قدبير . سياست . فرشتا . قاعدو -
دستور . صدا - بلند آواز . قبيلو - ٻار ٻچا .
● نان ۽ نان : ڏ - مانيءَ جو هڪ قسم - خمير و
وجهي ٻچايل ماني - ٿلهي ڪٺڪ جي اٺي جي ماني -
ٽنور جي ماني - ڍوڍي - روٽلو - ڍوڍو . ماني - ٺڪو .
آڦرائو .
- نان ۽ بخارا ڪرڻ : بخاري جا نان ڪرڻ -
مٺ م ڍو ڪرڻ - پيٽ پرن - نشا پتا ڪرڻ -
مزا ڪرڻ . اٽڪل ڪرڻ .
- نانوائبي ۽ نانوائبي : ڏ - صفت . نانن وارو -
نان جو - نان چائيندڙ - مانيءَ وارو - نان پخت - پٽن
تي ٻوڙ ماني وڌندڙ .
● نانا : ڏ - صفت . (سن . نانا) طرحين طرحين -
گهٽائي - قسمين قسمين - ٻيا ٻيا - ڪهڻيئي -

- ٺاڻڪي ۽ ٺاڻڪيئون: ٺ. ٺاڻڪ جي مادي - ٻلا.
 - ٺاڻڪي: ٺاڻڪي (ڪ): ٺ. صفت. ٺاڻڪ جي ڏنگ تي دم ڪندڙ - ڪڪيل ماڻهوءَ تي جهڙ رکندڙ - هاڙهيو - ٺاڻڪي - جو ٻي.
 • ٺاڻڪا: اسم خاص. فقيرن جي هڪ ذات جو نالو.
 • ٺاڻڪال: اسم خاص. هنڌن جي هڪ ذات جو نالو.
 • ٺاڻڪيراج: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 • ٺاڻڪر موٽ: ٺ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ ٻسارڪو وکر - هڪ قسم جي هاڙ.
 • ٺاڻڪر موٽ: ٺ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ ٻوٽي جو قسم.
 • ٺاڻڪر ول: ٺاڻڪر وليئون (ٺ) ٺ.
 ٿر ۾ ٿيندڙ ول جو هڪ قسم.
 • ٺاڻڪ ڪيسر: ٻسارڪي وکر جو هڪ قسم - هيڊي رنگ تي خوشبوءِ دار، دل ۽ دماغ کي طاقت ڏيندڙ هڪ گل - گل جو هڪ قسم.
 • ٺاڻڪلو: ٺاڻڪلا: ٺ. زبور جو هڪ قسم - ٻانهن ۾ ٻاڻڻ جو هڪ زبور.
 • ٺاڻڪلي: ٺاڻڪليون: ٺ. (ف. مندوه) برسات جي موسم ۾ ٿيندڙ ٻوٽي جو هڪ قسم (جوئر وانگي اچي ٻاڙهي رنگ تي داڻا جهلي، جن جي کير ۾ رڌل ماني وائي باڌيءَ لاءِ مفيد آهي) - ان جو هڪ قسم. مروه.
 • ٺاڻڪڻ: اسم خاص. ضلعي ڪراچيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 • ٺاڻڪڻ: اسم خاص. ڀرت جو هڪ قسم.
 • ٺاڻڪڻ: ٺاڻڪيون: ٺ. لغڙ جو هڪ قسم.
 ٺاڻڪ جي مادي. (اسم خاص). ڪراچيءَ کان اتر - اوڀر تي هڪ جهنگ جو ٺڪر (جتي ٺاڻڪ ڪهاڻ ٿين) جو نالو - تعلقي ٺل ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 • ٺاڻڪو: ٺاڻڪا: ٺ. صفت. (ٻلا. ناگو. سن. نڪن يا ناڪ = ننگو) بنا ڪپڙي جي - بنا پردي - اڪهاڙو - عريان - ننگو - برهنه - لانگوٽيو. ڀينگيو -

- ٺاڻڪ پڻڻي: ٺ. صفت. ٺاڻڪ کي ٻوڇيندڙ - ڪرو ٺاڻڪ جا ٻوٽسڳ.
 - ٺاڻڪ شاهه: اسم خاص. سڪ قوم جي گروه جو نالو - ڪرو ٺاڻڪ.
 - ٺاڻڪ شاهي: ٺ. سڪن جي حڪومت ۾ هندستاني رڳو (سورهن آنن جي برابر).
 • ٺاڻڪ (ڪ): ٺ. صفت. نفيس - نرم - ڪنڌرو - ڪولڙو.
 • ٺاڻڪي ٺاڻڪي: ٺاڻڪي ٺاڻڪي (ٺ) ٺ. ٺاڻڪي - چوڌري.
 • ٺاڻڪ ٺاڻڪ: ٺ. (ٻلا. ناگو. سن. ناگ = ٺاڻڪ) سرنڌڙ زهريلي جيت جو هڪ قسم - ٻلا - ڪاربره - گدو - سڙو - سڙو - سانڀ - ڪارو - مار - قن - سڙو - منڊلو. (صفت). خطرناڪ (آدمي) - اي رحم - وير وٺندڙ. ٺاڻڪي جو هڪ عضو (هر هڪ ڪمان جي ڇيڙن ۾ وريل، ٻڪي سان لڳل ويڙهو). (اسم خاص). هڪڙي قوم جو نالو (جا پاٽال، آمريڪا ۾ رهندي هئي).
 - ٺاڻڪ جي مٿن: ٺ. ٺاڻڪ يا وچون جي ڏنگ جي هڪ دوا (ڪاري واسينگ ٺاڻڪ جي وات مان نڪري ٿي، رنگ ڪارو، زهر ڪچلي جي ٽيڪي کان ٿوري وڌي، ڏنگ تي رکڻ سان زهر چوسيو وٺي).
 - ٺاڻڪ ٺل: ٺ. ٺاڻڪ جي ٺل - ٺوڪيل ٻيڙي. ٺوهر جو هڪ قسم - ٺاڻڪ جي ٺل وانگر ٺوهر (ٻن هٿن جي چنبي جيڏا گول ٻات، ڪنڊن سان) - لول - لولون - ٺاڻڪيل - چنڀيل - ار - چيل - سينڊ - ٺاڻڪ ٺي ٻوٽي جو هڪ قسم. ٺوهر وارو ڪوڪو - ٺاڻڪ ٺي.
 - ٺاڻڪ ٺوهر: جهنگلي وڻ جو هڪ قسم.
 - ٺاڻڪ ڪشي: گهر ۾ وجهڻ (ٺ): ٺاڻڪ وائي دم ۾ ٻوٽن - ڏسي وائي مصيبت ۾ هٿ وجهڻ. اوچتو قاسي وڃڻ.
 - ٺاڻڪ ۽ مور (ڪ): ٺاڻڪ ۽ مور جي دشمني جهڙي دشمني - سخت عداوت.

۱. نانائو (۵) نانائو ڏ. ماءُ جامائت - ناني جي آڪٽيه.
 نانائڪو ۵ نانائڪا ڏ. صفت. ناني جو - ماءُ جي
 مائٽن جو - نانائو - نانائي طرف جو.
 ۲. نانائين آگيان ڏاڏا ساراھين: اصل ڪمان
 سچاندرن جي اڳيان پٽاڪون هڻن.
 ۳. نانائو ۵ نانائو ڏ: صفت. ناني جي گهر جو -
 ماءُ جي مائٽن جو.
 ۴. نانائي ڏوري لنگهه: بي حيا ٿي بيٺه -
 حيا شرم ڇڏي ڏيڻ.
 ۵. نانائي ر ٿڌ چڪڻ: بنيادي چڪ ٿيڻ -
 تخم جو اثر ٿيڻ.
 ۶. ناني ۵ نانيون: ٺ. ماءُ جي ماءُ - ناني
 جي زال - پيءُ جي سس - ماءُ جي ماسي. پائي
 وجهڻ لاءِ وڏي منهن سان ٺڪر جو هڪ برتن -
 نانڌ.
 ۷. ناني ڏومٽو ٿيڻ: پنهنجو پاڻ ۾ رهاڻي ڪاڻ.
 "ناني رڌڻ واري، ڏهٽا ڪاڻ وارا" (چوڻي).
 ۸. ناني ڪورو (ٺ): شاديءَ کانپوءِ گهوڙين
 طرفان ڪنوار جي جهوليءَ ۾ وڌل ڪارڪون،
 ناريل ۽ هڪ رپيو (اهو نانائين جو حق ٿئي).
 ۹. نانيءَ واريون: نون جهڙيون هجڻ (ٺ):
 گهوڙيون ڳڻيون هجڻ - گهوڙو فڪر هجڻ.
 ۱۰. ناليءَ ويڙهو ٺاهڻ: رڳو پنهنجي عزيزن کي
 فائدو پهچائڻ.
 ۱۱. نانيءَ ويڙهو ڪرڻ: ڪنهن مقصد لاءِ ڪنهن
 جي خلاف يڪمشت ٿي سڀتون سڻڻ.
 ۱۲. نانوائِي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ۱۳. نانپوٽي: ڏ. گاهه جو هڪ قسم (جنهن جو
 اُن يا پڇ ڏکڻي وقت ماڻهو کائين).
 ۱۴. نانڌ: (سن. نه = نه). انڪاري جواب - نه -
 ناڪار - جواب. ڪجهه به نه.
 ۱۵. نانڌ ڪرڻ: انڪار ڪرڻ - ناڪار ڪرڻ -
 چوٽ جواب ڏيڻ. برباد ڪرڻ - تباھ ڪرڻ -
 نيست و - نابود ڪرڻ - ناس ڪرڻ.
 ۱۶. نانڌن: ٺ. نيسي - نابودي - تباھي - بربادي -
 عذر.

۱۷. سڄو - ڪٽل - مفل - غريب. بي اولاد. نياڳو -
 بدبخت. بي غيرت - بي حيا. آٺ - ڪرهو.
 "نڪتو ننگ مان نروار ٿي نانڪو"
 (سرڪيٽ - شاه).
 ۱۸. فقيرن جو هڪ فرقو - هندو فقيرن جي هڪ قوم -
 اگهاڙو فقير - جوکي - آديسي - سنياسي - دنيا کان
 ڌار - الله لوڪ.
 ۱۹. "جي ننگ ڇڏي نانڪا ٿيا، تن نانڪن ڪهڙو ننگ"
 (سامي).
 ۲۰. نانڪو ٿي بيٺهن: نانڪو ٿي بيٺه - بي شرم
 ٿي بيٺه - لاهي ٻاهي بيٺه.
 ۲۱. نانڪو ٿي: نچڻ: اڪيون ٻوري بي شرم ٿي
 جيڪي اچي سو چئي ڏيڻ - ڪري گذارڻ.
 ۲۲. نانڪو ٿيڻ: وڏ ٿيڻ ائين کان نڪرڻ - بي حيا
 ٿيڻ - انسانيت ۽ شرافت جي حد لنگهي وڃڻ.
 ۲۳. نانڪو ٺهڻو ۵ نانڪا ٺهڻا: ڏ. صفت: اولاد
 کانسواءِ - بي اولاد.
 ۲۴. نانڪواه: اسم خاص. تعلقي ميرپور ساڪري ۾
 هڪ ديھ جو نالو.
 ۲۵. نانڪورو: اسم خاص. تعلقي پني عاقل ۾ هڪ
 ديھ جو نالو.
 ۲۶. نانڪو شاهه جاگير: اسم خاص. تعلقي کونيءَ ۾
 هڪ ديھ جو نالو.
 ۲۷. نانڪه: ظرف. اوچتو - اچانڪ - اتفاقاً - آهاڪ -
 لاگاه. عارضي.
 ۲۸. نانڪپل: ٺ. وڻ جو هڪ قسم. ڀلي مينهن
 جو هڪ قسم. "مينهن ته نانڪپل ڀلي" (چوڻي).
 (ٺ. صفت). نانڪن وانگر وڻ وڏي ٻيٽي هلندڙ -
 ناز سان هلندڙ. جيئن ته
 "عقل ندازي، اعلى اڳڙي، مينهن پري نانڪپل"
 (ڪبير شاه).
 ۲۹. نانڪپل قوسپيل (ٺ): ٺ. راند جو هڪ
 قسم - سڀڙ هڪ ڪينهوڙي راند.
 ۳۰. نانڪپل قوسپيل ڪرڻ: (ڪوبه ڪم) جيئن آيو
 تيئن ڪرڻ.
 ۳۱. نانڻو ۵ نانڻا ڏ. (پرا. لانيو. سن. چان + راڪ).
 ماءُ جو پيءُ - ماءُ جو چاچو. (ٺ. ناني ۵ ناليون).

● ٲائڻڻون ۽ ٲائڻڻون؟ ٲ. ٲ. ٲو دفعا وڌيڪ.
● ٲائڻڻن؟ مصدر. ھيٺ ڪرڻ-جھڪائڻ-ڪڍو ڪرڻ.

”چاڪي وڃين ڇو، ٲائڻن ڪنڌ ٻين ڪي“

ٲسائڻ-جھڪائڻ-ٲوائڻ-ٲٲڙائڻ.

● ٲائڻي ۽ ٲائڻڻون؟ ٲ. ٲ. جيت جو ھڪ قسم-ٲڏ (اسم خاص). ھڪ زيارٲ ڪاھ جنو ٲالو (ھاڙي جبل (بلوچستان) جي ھاڙ وٽ ھڪ غار ۾ رکيل ڪالي ڊيوئيءَ جي مورت، جنھن ڪي عام طرح ”ھنگلاج“ سڏين؛ مسلمانن مجاورن جي خيال موجب ”ھنگلاج“ حضرت علي ڪرم الله وجھه جي دائي ھئي، جنھن ڪري ڪيس ٲائي ڇون)-ھندن جي ٲيرٲ ڪاھ جو ٲالو.

● ٲائڻاٲ ۽ ٲائڻاٲ؟ ٲ. ٲ. (سن. ٲنادر = ٲٲان) ٲڙان جو ٲٲ-گھوٲ جي ٲيڻ جو ٲٲ. (ٲ. ٲائڻائي ۽ ٲائڻيون).

● ٲائڻاڊي ۽ ٲائڻاڊڻون؟ ٲ. ٲ. (سن. رڌ = ولوڙڻ) ڪورين جو ٲڙو-ٲڙ جي چرخي-ٲڙاڊي. لاٲون گيت. ٲڙان جي ڌيءَ-ٲٲان جي ڌيءَ. ● ٲائڻو ۽ ٲائڻا؟ ٲ. ٲ. (سن. ٲائڻڪ) زَر-ٲندي-ملڪيت-دنيا-رقم-ٲسا-ڌن-ٲڌارت-ڌولت-مال مناع. قيمٲ-اگھ-مئلھ-بھا-ڪٲڙت-ڊام-نرخ-ٲول.

● ٲائڻو آگر ٲيٲڙ ٲيٲڻ؟ ٲائڻو يا ڌولت اجايو و جائڻ.

● ٲائڻو ڇٲڻ؟ گھڻي مھانگائي ٲي وڃڻ.
● ٲائڻو ٲيٲڻھن ٲوڙ ھڻڻ؟ (آڌاري) ملڪيت ڪري ٻن ڌرين ۾ جدائي ٲوڻ-ٲائي جي ڪري محبت ٲٲڻ.

● ٲاڙ؟ ٲ. ٲ. ٲيٲي-ڪشٲي-مڇو-ٲٲيلو.
● ٲاڙڪو ۽ ٲاڙڪا؟ ٲ. ٲ. صفت. ٲيٲي ھلائيندڙ-ملاح-ٲاڪو-ٲائوڪو.

● ٲاواٲو ۽ ٲاواٲا (ٲ)؟ ٲ. ٲ. صفت. ٲئين طرح ڪيل-ٲئون.

● ٲاواڙا؟ اسم خاص. سنڌ جي ھڪ ذات جو ٲالو. ھڪ گوت جو ٲالو.

● ٲائڻھن؟ ٲ. ٲ. (سن. ٲاٲ = ڌن) ٲيل گاڏيءَ جو ھڪ جزو يا ٲڙو-چاڪ جي وچ واري ٲلھي ڪالي-وچ-ٲاٲ-ٲائڻھن-ٲڙ.

● ٲائڻھين؟ ٲ. ٲ. (چڪري جو) ٲڙ-وچ-ٲاٲ.
● ٲائڻھيو؟ مصدر. (سن. سٲا = وھنجڻ) سٲان-ڪرڻ-غسل ڪرڻ-وھنجڻ.

● ٲائڻھين ۽ ٲائڻھيون؟ (ڪ)؟ ٲ. ٲ. (سن. ٲاٲ = ڌن) بدن جو ھڪ عضوو-ڌن ڪان ھيٺ ٲيٲ جو ٲاگو-ٲھائڻ. ٲائڻھن-ٲيٲي-ٲاودي.

● ٲائڻھين؟ ٲ. ٲ. سونھن ڪاھ جو ٲڇ (جو سيڪي ڪنڊ ساڍ ڪائجي).

● ٲائڻ ۽ ٲائڻ؟ ٲ. ٲ. (سن. ٲائڻ = ٲالو. ف. ٲام) ٲالو-ٲام-اسم-ٲائڻو. لقب-خطاب. ٲاموس-ھاڪ-ٲاماچار-مشھوري-سارام-شھرت-ساڪ. ٲرم-عزت-آٲرو. اخلاق. ٲيل گاڏيءَ جي چاڪ جو ڌنڌ (جنھن ۾ آرڻ جو ھڪ ٲاسو سٲلي وجھجي). (ڪ).

● ٲائڻ ٲائڻ؟ ٲ. ٲ. ٲالو-ٲاموس-ٲالو نشان. ھستي.

● ٲائڻ ڇٲڙ ھڻڻ؟ ٲامڪيو بنجڻ-مشھور ٲيڻ.

● ٲائڻ ڇٲڙ ھيو؟ ٲائڻ ڇٲڙ ھيا؟ ٲ. ٲ. صفت. ٲالي

ڇٲڙ ھيو-ٲام ڪٲيو-ٲاميارو-ٲامي-ٲاميو-

ٲامي گرامي-ھاڪارو-چنڪ ڇٲڙ ھيو-مشھور. ٲڌ نام.

● ٲائڻس؟ ٲ. ٲ. صفت. ٲالي وارو-ٲاليرو-ٲاميارو.

● ٲائڻ ڪيٲھڻ؟ ٲ. ٲ. ٲالو وٺڻ-ڇراند ڪرڻ-ڇھڻ-حرڪت ڪرڻ. نقصان رسائڻ.

● ٲائڻين؟ ظرف. ٲالي-ڪاتي-حساب ۾.

● ٲائڻن ۽ ٲائڻن؟ ٲ. ٲ. ٲالو-ٲام-ٲائڻ-ٲائو-

اسم. سارام-ھاڪ-ڌاڪو-ٲامچار-ٲاموس-

مشھوري-شھرت. ھڻل-آفوام.

● ٲائڻ وٺڻ؟ ٲالو گھڻ-ٲام وٺڻ-(جو) ٲالو وٺڻ-(جي) ٲالي سان سڏڻ.

● ٲائڻين؟ جي ٲالي-جي واسطي-ٲام-(جي) ٲالي تي.

● ٲائڻين ۽ ٲائڻون؟ ٲ. ٲ. صفت. قمري مھيني

جي ٲائڻ (٩) تاريخ-ٲائڻون ڌيٲھن (اونڌائي يا

سھائي ٲڪ جو)-ٲوي.

● ناوڙا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. تعلقي ڪشمور ۾ هڪ ڳوٺ جو نالو.

● ناهيڪي: اسم خاص. ٽنڊي الهيار ۽ ميرپور ساڪري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ناهيل: ناهيل: ذ. صفت. ناآھل - نالائق.

● ناهين: مصدر. وهنجڻ - غسل ڪرڻ - ٽوڪڙ ڪرڻ - اڻڻاڻ ڪرڻ. (ناھيو - ٺاھيندو - ٺاھيل).

● ناهيئي: ناهيئيون: ٺ. وهنجڻ جي جاء - غسل خانو.

● ناهيا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ناهيندو: اسم خاص. آئي آسمان تي هڪ ستاري جو نالو - زھرہ.

● ناهين: ناهينون: ٺ. بدن جو هڪ عضوو - ٺھائين - ڏونڪري. ڏن - ناف.

● ناء: ناء: ذ. (سن. ناسن = نالو) نالو - نام - نانء - اسم. ٻيڙي - ڪشتي.

● ناء: ٺ. ڏکي گاڏيءَ جو هڪ ڀرڙو - ٿيڻ واسطي گاڏيءَ جي ٿيڻ جي وچ واري ٿلھي ڪاٺ جي دوکي يا ڏنڊ، جنھن ۾ لوھ جي سرائي يا ڌري پيل.

● نائيب: نائيب: ذ. قائم مقام - ڊپٽي - ايڇنٽ - مددگار - منيم - ماتحت - اسسٽنٽ - وائيس - سھانڪ - ھمراھ - عيوضي. مختار. وڪيل. سفر.

● نائيبي: نائيبيون: ٺ. ڊپٽي يا اسسٽنٽ جو عهدو.

● نائيچ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● نائير: نائير: ذ. سڪل قتل جو هڪ قسم - ناريل - نائير.

● نائيڙي: نائيڙيون: ٺ. ڏاڳي ويڙھيل نڙاندي - ٿوري - آئي - ناٿاندي - نڙو.

● نائيڪ: نائيڪ: ذ. صفت. (سن. نائيڪ) اڳواڻ - بورائو - مھندڙيو - سردار - ڌرو - مڪيه ماڻھو - مھندار - سروڙ - ڀرڏان - ھادي - رھبر - رئيس - پيشوا. پٽيوائن جي مٿان مڪيه پٽيوائو - چھراسي. فوج يا پوليس ۾ هڪ ننڍي درجي وارو عملدار - جھدار. نيندڙ. ھوشيار ڳاڻو - راڳ

● ناوڙا: اسم خاص. تعلقي جيڪب آباد ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ناوڙو: ناوڙا (ل): ذ. ڌرا - ڪڏا - چوڙوڙو. گرميءَ سبب چوڙيل جھن تي مٿان چوڙوڙو جا پيل ڌرا.

● ناوڪ: ناوڪون: ٺ. تير - گنڙ - ٽڪو - ستر - ٻان - خدنگ.

● ناوڪ: ناوڪون: ذ. ننڍي ٻيڙي.

● ناوڪ: ناوڪون: ٺ. ذري - چھنب - چوٽ - اشارو.

● ناول: ناولون: (ڪ): ٺ. سڏن پٺيان سڏ ڪرڻ واري حالت - سڏو سڏ - بس نه ڪرڻ واري حالت. دانھن - ڪوڪ - رڙ - واکو. (ساڪرو).

● چوٺائي مال کي ڪيل تفوار. (ل).

● ناول: ناول: ذ. آڪائي - قصو - ڪھاڻي - ڳالھ.

● ناوڙي: ناوڙيون: ٺ. ڪاٺيءَ جو هڪ ٽڪر - وڏن جي رٺيءَ ۾ پيل ڪاٺ جو ڳٽ.

● ناوو: ناوا (ل): ذ. ڪٿي ٻيا سوسي آڻڻ وقت ڇڏيل ٻھريون ٻلاڻد - ڏھي. جنڊ مان پيل اٺي کي چڱيءَ طرح ڪڍڻ لاءِ ڪم آندل ڪپڙي جو اڙڙي ٽڪر.

● ناعي: ٺ. (سن. ن. ف. نا = نه) نيسي - سچ - تباھي - ٻڌاي - فنا سرائيءَ تي ڦيرڻ لاءِ پوڻ جي وچ وارو ٿلھو پاڳو. (ٺ).

● ناهي ڪري: ٺاھود ڪري - تباھ ڪري - ڦٽائي - وڃائي.

● ناھڙ: اسم خاص. (اصل پنجاب ۾ آباد ٿيل) هڪ ذات جو نالو.

● ناھڙ: ناھڙ: ذ. چانور جو هڪ قسم - واکھ - باگ - شينھن. گرڪ - بگھڙ - بگھڙو - گيدڙ. ھيرڙو ڍور. (ت).

● ناھڙ: (ت): ذ. ويڙھاک - ويڙھو.

● ناھري: اسم خاص. ھندن جي سال جي ٺائين مھيني جو نالو (جنھن ۾ سياري جا مھينا ھون). هڪ ذات جو نالو.

ٺاهيندڙ - ڪلاڪار - ڪيل يا ٺاٺڪ جو مکيه ڀارتڙ - اداڪار.

● ٺاٺڪ ۽ ٺاٺڪون: ٺ. ڪمانگرن جي اوزار جو هڪ قسم - تير جي ڇهنڀ - نوڪ - اشارو - چوٽي (ڪنڊي يا سئي وغيره جي) - تير - گڙو - ٻاٺ - ڪاٺي - ترڪش - نيزو - ڀالو. عشق جو تير - لوري. (سن. نيشنل = ٻيڙي) ٻيڙي جو هڪ قسم.

● ٺاٺڪ ۽ ٺاٺڪون: ڪمان جي گڙ ڪي صاف ڪرڻ (راندو ۽ ٺٺ) - آڪ جي پوري ڪاٺيءَ جي اڌ ۾ گڙو ڊگهو رکي مٿان چاقوءَ سان چلي صاف ڪرڻ.

● ٺاٺڪو ۽ ٺاٺڪا: ڏ. (سن. ني = نيشن). واٽرڪورس (واه) ڪمان ٻني جي ٻاري ٿاڻين ٻاٺي پهچائڻ جو رستو - ڪسي - آڏ - نار - هرلي يا ڪنهن ودي آڏ مان نڪتل نالي.

● ٺاٺن پاسو: وهيءَ ۾ اوڌر لڪڻ جي جاء (سامي).

● ٺاٺن جو ڪرڙو: ڏ. اوڌرتي وڪيل مال جي يا ڪنڌي وارن ماڻهن جي نالن لڪڻ واري وهي.

● ٺاٺين: مصدر. (سن. ٺم = نمن). نماڻن - هيٺ ڪرڻ - جهڪائڻ - (سر) تسليم ڪرڻ. (ني = نيشن). وهائڻ - جام ٻاٺي ڪيڏن - (ٻاٺي) اونڻ - هارڻ - وجهڻ. ٺاهڻ - وهنجڻ - اڻڻ ڪرڻ - غسل ڪرڻ - تڙ ڪرڻ - سڻان ڪرڻ. (ٺاٺو - ٺاٺيندو - ٺاٺيل).

● ٺاٺين: نيوائين - جهڪائڻ.

● ٺاٺي وجهڻ: رتورت ڪرڻ - خون مان ڀرڻ.

● ٺاٺو ۽ ٺاٺا (ٺاٺو): ڏ. جنڊ سان پيٺل آڏو چڱي طرح ڪيڏن لاءِ اڳڙيءَ ٽڪر - ٺاوو - ڀولو. (ت). پتي ٽاڪي جي ڀلائي هڻي وڌيل ٽڪرو - ڪڙي آڏن ۾ تاجيءَ جو اڻ اڻيل ٽڪر ڇڏيل - ڏهيون - سٺ جو ڦورو (ڪورين جو اصطلاح). مس ۾ وجهڻ لاءِ اڳڙي يا ڏاڳن جون سنهيون تندون (پٽ جي کوٽ). صوف - بنات - اولي ڪپڙو. ٺوڏ - ٺمڻد - تنل. (صفت). هڪ عدد (٩) - ٺو.

● ٺاٺون: صفت. (سن. ٺٺون) ٨ کان ٻهه ايندڙ نمبر - ٺٺون جي حالت وارو - درجي ۾ ٺاٺون.

● ٺاٺون ۽ ٺاٺيون: ٺ. نون سان ڪيل ضرب آهت - ٺو دفعا وڌيڪ.

● ٺاٺون ۽ ٺاٺونا: ڏ. صفت. ٺو نمبر مٿي وارو. ٺو دفعا وڌيڪ حالت وارو.

● ٺاٺو ۽ ٺاٺو: ڏ. واه - ڪڙيو - نالي - درياءَ جي ڇاڙ - ڪاري (ڪڇي ماڻهو عام طرح ڪاري ڪي ٺاٺو چون).

ويٺو ٺٺن ٺٺيس، مک ڏيهاڙي مڪڙي، سنباهي سيٺ ڇوي، مٿي ٺاٺو ٺٺيس. (شاه)

ٻيڙي هلائيندڙ - ٺاڪو - ملاح. (ڪ).

● ٺاٺي ۽ ٺاٺي: ڏ. صفت. (سن. ٺاٺي < ٺاٺي). حجامت ڪندڙ - حجام - مو تراش - ٻاٺر - وار ٺاهيندڙ - سٺو ڊيڪٽ - آستو. خليفو ٺاٺون. ٺمڻد - ٺوڏ - ٺمڻ. (اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.

● ٺاٺيڪو ۽ ٺاٺيڪو: ڏ. قافلي جو سردار - سالار - اڳواڻ - مهندار - مڙي - سرتاج - ٺاٺيڪو. موسيقي جي فن ۾ ڪاٺيل. (ٺ. ٺاٺيڪان ۽ ٺاٺيڪائون).

● ٺاٺين ۽ ٺاٺيون: ٺاٺيون: ٺ. ٺٺ ۾ وجهڻ لاءِ دوا مان ڀريل ڪپڙي جي وڏيل اڳڙي - وٺ. ٺاٺيون: ٺاٺيون: وجهڻ: سڌ ايڏا رسائڻ - ايڏائڻ.

● ٺاٺا (ڪ): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ٺاٺر ۽ ٺاٺر: ڏ. سڪل قتل جو هڪ قسم - ناريل.

● ٺب ۽ ٺب: ٺب: ٺ. ڏ. لوهي قلم جو سِرُو (لڪڻ لاءِ). اسٽيل جو قط.

● ٺباب ۽ ٺباب: ڏ. ٺواب - حاڪم - مالڪ.

● ٺبابي ۽ ٺبابيون: ٺ. ٺوابي - حاڪمي. (ٺ. صفت). ٺوابجي. سنهي سلڪ جي ڪپڙي جو هڪ قسم.

● ٺبات ۽ ٺباتون: ٺ. (ع. ٺبت). ڪنڊ مان ٺهيل هڪ ٺول - مٺائيءَ جو هڪ قسم. زوئدادگي. ترڪاري ڀاڄي - مٺي - ٺباتات - وٺس ٺٺي - ساوڪ - وٺ ٺٺ.

ٺاهيندڙ - ڪلاڪار - ڪيل يا ٺاٺڪ جو مکيه ڀارتڙ - اداڪار.

● ٺاٺڪ ۽ ٺاٺڪون: ٺ. ڪمانگرن جي اوزار جو هڪ قسم - تير جي ڇهنڀ - نوڪ - اشارو - چوٽي (ڪنڊي يا سئي وغيره جي) - تير - گڙو - ٻاٺ - ڪاٺي - ترڪش - نيزو - ڀالو. عشق جو تير - لوري. (سن. نيشنل = ٻيڙي) ٻيڙي جو هڪ قسم.

● ٺاٺڪ ۽ ٺاٺڪون: ڪمان جي گڙ ڪي صاف ڪرڻ (راندو ۽ ٺٺ) - آڪ جي پوري ڪاٺيءَ جي اڌ ۾ گڙو ڊگهو رکي مٿان چاقوءَ سان چلي صاف ڪرڻ.

● ٺاٺڪو ۽ ٺاٺڪا: ڏ. (سن. ني = نيشن). واٽرڪورس (واه) ڪمان ٻني جي ٻاري ٿاڻين ٻاٺي پهچائڻ جو رستو - ڪسي - آڏ - نار - هرلي يا ڪنهن ودي آڏ مان نڪتل نالي.

● ٺاٺن پاسو: وهيءَ ۾ اوڌر لڪڻ جي جاء (سامي).

● ٺاٺن جو ڪرڙو: ڏ. اوڌرتي وڪيل مال جي يا ڪنڌي وارن ماڻهن جي نالن لڪڻ واري وهي.

● ٺاٺين: مصدر. (سن. ٺم = نمن). نماڻن - هيٺ ڪرڻ - جهڪائڻ - (سر) تسليم ڪرڻ. (ني = نيشن). وهائڻ - جام ٻاٺي ڪيڏن - (ٻاٺي) اونڻ - هارڻ - وجهڻ. ٺاهڻ - وهنجڻ - اڻڻ ڪرڻ - غسل ڪرڻ - تڙ ڪرڻ - سڻان ڪرڻ. (ٺاٺو - ٺاٺيندو - ٺاٺيل).

● ٺاٺين: نيوائين - جهڪائڻ.

● ٺاٺي وجهڻ: رتورت ڪرڻ - خون مان ڀرڻ.

● ٺاٺو ۽ ٺاٺا (ٺاٺو): ڏ. جنڊ سان پيٺل آڏو چڱي طرح ڪيڏن لاءِ اڳڙيءَ ٽڪر - ٺاوو - ڀولو. (ت). پتي ٽاڪي جي ڀلائي هڻي وڌيل ٽڪرو - ڪڙي آڏن ۾ تاجيءَ جو اڻ اڻيل ٽڪر ڇڏيل - ڏهيون - سٺ جو ڦورو (ڪورين جو اصطلاح). مس ۾ وجهڻ لاءِ اڳڙي يا ڏاڳن جون سنهيون تندون (پٽ جي کوٽ). صوف - بنات - اولي ڪپڙو. ٺوڏ - ٺمڻد - تنل. (صفت). هڪ عدد (٩) - ٺو.

● ٺاٺون: صفت. (سن. ٺٺون) ٨ کان ٻهه ايندڙ نمبر - ٺٺون جي حالت وارو - درجي ۾ ٺاٺون.

- نباتات (۵) نباتات: ٲ. زرعي پيدائش - مبيز -
 پاڇي - ساوڪ - وڻ ٿي.
 - نباتي ۽ نباتي: ٲ. ذ. صفت. وڻس هتيءَ جو -
 ساوڪ جو.

- نمبساتي 'عِلْم': علم لِبَاتات - لِبَاتات جو علم.
وٽن سبزي وغيره جو علم - ونسپتي شاستر.

● نیسار: نیسار: ذ. صفت. (سن. نورت = چٹن). خالص - نیچ - صاف - اصلی - نیجو - شد - نیٹ - سٹو - آچتو - نرمل - چنند (سون وغیرہ). کٹرو - تیکو - سچو - چو کو - ٹنگسالی - بنا ملاوت - ان بیل - تخت - نیجات - آصیل - نسورو - پوتر - پاک. "ہلٹان ہلٹو نہ رہی - نرتون نیہ نبار."

(شاہ)
● تَبَاَضٌ بِ تَبَاَضٍ ذ. صفت. نبض سچاؤندہ۔
نبض شناس - حکیم - طبیب .

= نبھانہ: مصدر. (سن. لرواھتہ = گذارو).
 نبھانہ کرن۔ بسر کرن۔ گذارن۔ لنگھائیں۔ گھارن۔
 کانٹ۔ مائیں۔ (وقت) پاس کرن۔ راس کرن۔
 پورو کرن۔ ختم کرن۔ توڑ کرن۔ پارن (انجام)۔
 پہچاڑی کرن۔ پہچاڑی تائیں سات ڈیہ۔ پُچھائیں۔
 سیدہ کرن۔ رسانیں۔ سادہ۔ ٹورن۔ وفا کرن۔
 سچو رہن۔ بجا آئن۔ ادا کرن۔

۱۔ نیباہ: نیباہ: ذ. گذران۔ رھتی۔ رھائی۔
 پیت قوت۔ تھوٹ. مہاتپ۔ پچائی۔ آخر۔ تمامی۔
 سرانجامی۔ نیرو۔ نیچرو۔ آکلاء۔ چکت۔ صفائی۔
 نباهن واری حالت۔ پاں پر نہی هلن واری حالت۔
 میل ملاپ۔

= نَبَاهُو ۽ نَبَاهُو: ذ. صنت. نَبَاهِيْدُو -
 مضبوط - پڪو - اَچل - اَسَرُ - اَآل - نِيئِي - نِيه -
 لِيئِي - قائم - جَمَاتُو - دائمي - نَبَاهِيْدُو .

۱۔ نَبِیَّتہٗ رَ: ۲۔ نَبِیَّتہٗ رَ: ذی صفت۔ صفا چت۔
ہیکار۔ وِیل۔ چت۔ گم ٹیل۔ کوہیل۔ ہارایل۔
(کمانیء) گت۔ وِاوَر۔ نیریل۔ جتان۔ ونیل۔
خراب۔ کنو۔ قتل۔ کمزور۔ کاهل۔ ضعیف۔ ہیٹو۔

- نيتو ڪرڻ! هيٺو ڪرڻ.
 "ناچنگائي نيتو ڪيو، ادر جي عضون."

● **نيسرن: مصدر.** (سن. نيورت = چيئن).
 ختم ٿيڻ - پورو ٿيڻ - فيصل ٿيڻ - مڪمل ٿيڻ -
 پوک وڃڻ - پهاڙي ٿيڻ - پهاڙي ٿيڻ - آخر ٿيڻ -
 اٺ ٿيڻ - انتها ٿيڻ - توڙ رسڻ - ڇڙو ڪرڻ -
 نتيجو نڪرڻ - موت اچڻ. جدا ٿيڻ. (نيزريو -
 نبرندو - نبريل).

■ نیپر پیل: ذ. صفت. ختم ٹیل - فیصل ٹیل -
اچو ٹیل - مکمل ٹیل. خراب - قِٹیل - وپیل -
جلال - ونیل - کینو - ولور - چٹ ٹیل - نپا گو-
کمبخت.

● نَبِضٌ ۽ نَبِضُونُ: ث. نَسَ - رَکَ - نازَ -
تنت - تند - ناڑی. ڈڑکو - لهر.

- تَبْصَحَ دَمِنُ: ناسٽ ڏسڻ - ناڙي جو ڌڙڪو محسوس ڪرڻ - ڇاڇڻ - ٽپائڻ - ڇڪائڻ - خبرو لڻ - بيماري مهڻي ڪرڻ.

= ذبض ستهي ڪٽڻ: ڪنهن جي سڀاءُ مان
ڀورو واقف ٿيڻ - ڪنهن جي رڳ مڃاڻ - ڪنهن
جي هٽي ڪڍڻ.

● تَبَيُّو (ت)؛ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● تَبَيُّو ۽ تَبَيُّو تَوْن (ع. نَبِيَّاءُ = خبر)؛ ٻڌڻ خدا جي هڪ ن پهاڻن واري حالت - پيغمبري - خبر رساني - رسالت - خبر رسائڻ واري حالت. ٻين خبري - پوشيده - اڳڪٿي - پيشنگوئي.

● نِيبُولِي ' ۽ نِيبُولِيُون؟ ٿ. ڪڇيءَ ۾ ٻائڻ
جي زيور جو هڪ قسم.

● **نِیٔہن:** مصدر. (سن). پورو ٿي اچڻ - جٽاءُ ڪرڻ - ٽوڙ ڪرڻ. گذارڻ - رهڻ - ترسڻ - ٽڪڻ. پڇڻ - پڇڻ. ڪاٺڻ - گهارڻ - گذارڻ - گذر ڪرڻ. حيات هئڻ - جيئرو هئڻ. نيرڻ.

● نَبِيٌ ۖ نَبِيٌّ: ذ. خبر پهچائي ٿو. رسول -
قاصد الاهي - هيغمبر - رهبر - رستو ڏيکاريندڙ -
اڳڪٿي ڪندڙ - دور انديش - پوشيه وادي - خدا
جي طرفان انسان کي نصيحت ڪندڙ - خدا جو
دين آڻيندڙ انسان.

- ٽيبي "مُرُسل": ذ. اهو نبي يا پيغمبر جنهن تي ڪتاب لکيو هجي - صاحب ڪتاب نبي؛ جيئن

● حضرت داؤد، حضرت موسیٰ، حضرت عیسیٰ، حضرت محمد صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم.

● تنبی 'پخش' اسم خاص. تعلقی شاہ بندر ۾ هڪ ديه جو نالو. هڪ ماڻهو جو نالو.

● نيپيرن؟ مصدر. (سن. اورت = چئن) ۽ ورو ڪرڻ - ختم ڪرڻ - قصو ڇڏائڻ - معاملو ختم ڪرڻ - ٽوڙ ڪرڻ - فيصل ڪرڻ - نيچيڙڻ - اڪلائڻ - پڄاڻڻ - توڙ ڪرڻ - تيار ڪرڻ - سٽيڻ - راس ڪرڻ - پڇاڙي ڪرڻ - آخر ڪرڻ - انت ڪرڻ - ڇيڙو يا ڇيه ڪرڻ - خاتمو ڪرڻ - ڍوڪ وجهڻ. (حساب) لاهڻ - ڇڪائڻ - جدا ڪرڻ. (نيريو - نيپيرندو - نيپيريل).

● نيپير؟ نيپيرون؟ ٿ. نيپيرو - نيچيرو - اڪلاء - ڇڪت - صفائي - آخر - سماپتي - پڄاڻي - آخر - تمامي - سرانجامي - پوراڻي. ٺهراء - فيصلو - بندوبست.

● نيپيرائين؟ مصدر. فيصلو ڪرائڻ - اڪلائڻ - ورو ڪرڻ - ختم ڪرڻ.

● نيپيرائو؟ نيپيرائو؟ ٿ. صفت. نيپروڪندڙ - امين - ٽياڪر - ثالث.

● نيپيرائي؟ نيپيرائي؟ ٿ. صفت. نيپيروڪندڙ - نيپيراء و - نيپيراء و - فيصلو ڪندڙ.

● نيپير نيچير؟ ٿ. نيپير - فيصلو - نيپيرو - نيچيرو - ڇڪت - خاتمو.

● نيپيرو؟ نيپيراء؛ ٿ. پڇاڙي - آخر - پڄاڻي - انت - انتها - توڙ - ڇيهه - ڪم جي رواني - اڪلاء - فيصلو - نيچيرو - ڇڪت - صفائي - ٺهراء. نتيجو - مقصد. عدل - انصاف. اگهه - قيمت - قيمت جو فيصلو.

● نيپيرو يانس؟ ٿ. نيپيري؛ محبت جي پنڌن کي نيچرن جي گهڻي ئي ڪوشش ٿي ڪريان، پر اهو قابو آهي جو ٻنهي ٿو ٺهري.

● تنبي ستر؟ اسم خاص. عمرڪوٽ ۽ ڏهلي تعلقن ۾ هڪ ديه جو نالو.

● تنبي ستر تر؟ اسم خاص. تعلقی عمرڪوٽ ۾ هڪ ديه جو نالو.

● نياپا؛ اسم خاص. ٿر ۾ رهندڙ مسلمان، ٺڪرن ۽ راجپوتن جي هڪ ذات جو نالو.

● نياپا ۽ نياپا؛ ٿ. صفت. بي طاقت - ليستو - ڪم ۾ - ڪمزور - هيٺو - ڏيرو - اڀرو.

● نيپتر؟ نيپتر؛ ٿ. صفت. (سن. ن. نه + نيل = پتل) بي طاقت - بي زور - بي سگهو - ڪم طاقت - نيپتل - نيپتلو - ضعيف - ڪمزور - هيٺو - ليستو - ٻوٽو - بي ستو - بي قوتو - زچ - ڏرپتل - پل ۾ - اڀرو - لاغر - هڏ هيٺو - الپ پتل. اگهو - بيمار. ٿوري ملهه وارو.

● نيپترائي؟ نيپترائيون؛ ٿ. بي طاقتي - ڪمزوري - ضعيفائي - پتل هيٺا - ضعيف - غريبي.

● نيپترو؟ نيپترا؛ ٿ. صفت. نيپلو - نيپتل - بي طاقت - ڪمزور - ضعيف.

● نيپتل؟ نيپتل؛ ٿ. صفت. (هرا. نيلو. سن. نه + پتل = پتل) بي طاقت - ڪمزور - ڪم ۾ - هيٺو - بي بهج - بي توفيق - نيپتل - اڀرو - گهٽ - بيمار. مسر. نامرد.

● نيپتلائي؟ نيپتلائيون؛ ٿ. ڪمزوري - بي طاقتي - ضعوف - پتل هيٺا - ضعيفائي - هيٺائي - نستائي - ڏرپتل - لانجهه. پتلائي - هلاڪائي - عيب - گنج.

● نيپلو؟ نيپلا؛ ٿ. صفت. نيپتل - بي طاقت - ڪمزور - هيٺو - ضعيف.

● نيپ؟ نيپ؛ ٿ. (سن. نيپس) آسمان - آڪاس - آپ. (ٿ. صفت). صاف - اوچل - چرپي - مان ڪڍيل گيهه. (ڪ).

● نيپ؟ نيپ؛ ٿ. لنگن واري قلم جو لوهي قط - نيپ.

● نيپاگ؟ نيپاگ؛ ٿ. (سن. نير + پاڪيه) پاڪ نه هئڻ واري حالت - نيد ورائي - ڪمبختي - بد نصيبي - شامت - ماجران.

● نيپا کاني؟ نيپا کانيون؛ ٿ. لپاڪ - لپاڪ - ڪمبختي - بد قسمتي - نيد ورائي. ڦٽ - خرابي - ڦٽندي.

● نيپيرن؟ مصدر. (سن. اورت = چئن) ۽ ورو ڪرڻ - ختم ڪرڻ - قصو ڇڏائڻ - معاملو ختم ڪرڻ - ٽوڙ ڪرڻ - فيصل ڪرڻ - نيچيڙڻ - اڪلائڻ - پڄاڻڻ - توڙ ڪرڻ - تيار ڪرڻ - سٽيڻ - راس ڪرڻ - پڇاڙي ڪرڻ - آخر ڪرڻ - انت ڪرڻ - ڇيڙو يا ڇيه ڪرڻ - خاتمو ڪرڻ - ڍوڪ وجهڻ. (حساب) لاهڻ - ڇڪائڻ - جدا ڪرڻ. (نيريو - نيپيرندو - نيپيريل).

● نيپير؟ نيپيرون؟ ٿ. نيپيرو - نيچيرو - اڪلاء - ڇڪت - صفائي - آخر - سماپتي - پڄاڻي - آخر - تمامي - سرانجامي - پوراڻي. ٺهراء - فيصلو - بندوبست.

● نيپيرائين؟ مصدر. فيصلو ڪرائڻ - اڪلائڻ - ورو ڪرڻ - ختم ڪرڻ.

● نيپيرائو؟ نيپيرائو؟ ٿ. صفت. نيپروڪندڙ - امين - ٽياڪر - ثالث.

● نيپيرائي؟ نيپيرائي؟ ٿ. صفت. نيپيروڪندڙ - نيپيراء و - نيپيراء و - فيصلو ڪندڙ.

● نيپير نيچير؟ ٿ. نيپير - فيصلو - نيپيرو - نيچيرو - ڇڪت - خاتمو.

● نيپيرو؟ نيپيراء؛ ٿ. پڇاڙي - آخر - پڄاڻي - انت - انتها - توڙ - ڇيهه - ڪم جي رواني - اڪلاء - فيصلو - نيچيرو - ڇڪت - صفائي - ٺهراء. نتيجو - مقصد. عدل - انصاف. اگهه - قيمت - قيمت جو فيصلو.

● نيپيرو يانس؟ ٿ. نيپيري؛ محبت جي پنڌن کي نيچرن جي گهڻي ئي ڪوشش ٿي ڪريان، پر اهو قابو آهي جو ٻنهي ٿو ٺهري.

● تنبي ستر؟ اسم خاص. عمرڪوٽ ۽ ڏهلي تعلقن ۾ هڪ ديه جو نالو.

● تنبي ستر تر؟ اسم خاص. تعلقی عمرڪوٽ ۾ هڪ ديه جو نالو.

نیا ګو ۛ نیا ګا: ذ. صفت. بدبخت - بي ماعتو -
کرم نصیب - بدنصیب - کرم بخت - ادورو - نحس -
نیدورو - چنبدو - ایا ګو - بد قسمت - لاسراد -
کرم هډ - گهاني - اشپ - بد سځن - کتاتیر
(بار) - هوډي - بي چيو - نافرمان - بي ادب - عاق
(ث. نيا ګي ۛ نيا ګيئون).

نیا ګيئون: مصدر. (پرا. نيا ګه. سن. نيو اهت
(ني) < نيو اهت = پوراني. گذارو) نيا ګه -
پاس کړن - گهارن - گذارن - لنگهائين - پچائين -
توړ کړن - انت کړن - پچاوي کړن - پورو
کړن. سچاني ډيکارن - وفاداري کړن - انجام
پارن - بجاء آښ. (نپايو - نپاييدو - نپايل).
نپايو، نپايو ۛ نپايي، نپايي: ذ. صفت.
(سن. ن. + پراتر = پاء). پاء کانسواء - بغير پاء -
پاترن مثل.

نپايي: نپاييئون: ث. اها عورت جنهن کي
پاء نه هجي - پاترن مثل - بغير پاء. ډيکاريل
(پت جو لفظ).

نپايي: نپيئي: ث. پاء ۛ پت کانسواء.
پت جو خطاب.

نپيو ۛ نپيو: ذ. پوتي جو هک قسم (هن جا
پن وچن ۛ کپڙا وغيره ډون جي کرم اچن) -
نپيو.

نپيور: ظرف. تمام - صفا - بلکل - نهايت -
ډاډو - نپت (چريو) - آنان (اکھاڙو). (ذ. صفت).
سچو پچو - هکو (نک) - سا ګونو - آهوني - سا ګيو -
سڌر پت - عين آهو.

نت ۛ نشون: ث. (ع. نطخ). آت جي
سچ جو هک قسم - چمڙي يا قارهي مي کل مان
نهل پوښ خوبصورتی لاء آت جي گشي مٿان پتل
چاډر - فرش - پا کڙي مي مٿان چر وارو پردو.
نت: ذ. صفت. (سن. نم = نم). نيل -
جهکيل. مثلاً ("نت" مسٽڪ = جهکاميل
سیر سان).

نيت: ظرف. (پرا. نتو. سن. ليتي) < نيتيه =
نيت. هلندڙ - ګڏيل - ګنډيل - مسلسل - لا ګيتو -

هک پتي پٺيان - واري واري سان. سدائين - هميشه -
مندا - مندا - دائر - دائر - هر روز - بارو هي -
مروڊا - هر هر - ساند - هک ڌڙو - هر دم -
وري وري - آڙلي و آڙدي - قائم - سٺائين -
انادي - هميشه جو - جاودان - هر وقت.

"نت نهاري ڏيهه ڏي ګرڙعا پير ګڙي."

نيت پيرت: ظرف. (سن. ليتيه + پيرت =
ڏانهن) نيت - مندا - هميشه - هر هميشه - هر ڏين -
وري وري - روز روز.

نيت کترم: روزانو کرم - اهو مذهبي يا
ڌرمي کرم جو روزانو کرم گهرجي جهڙو ڪ،
مندا، نماز، هٿون وغيره.

نيت کترم: ګنگو: ذ. هک ننڍڙو ڪتاب
(جنهن ۾ هر روز کرم ڏيکاريل هجن) ڊائري.
نيت نيت: هميشه - سدائين - وري وري -
مندا - روز روز.

نيت نشون: تازه بنتازو - نوښتو. هر روز -
مهيني سیر مهيني.

نيتيشتا: ث. هميشگي - حيات ابدی.

نيتار ۛ نيتارون: (ث)؛ ث. ڪهار مٿان سچ
اچن واري حالت - وڏي سچ ٿيڻ واري حالت -
گهڻو وقت گذري وڃن واري حالت.

نيتارن: مصدر. (سن. نسٽر (ي) = چائين).
ڌٽارن - آثارن. آئرائين. (نيتاريو - نيتاريندو -
نيتاريل).

نيتانت: ظرف. (سن. نيتانت = ڏاڍو گهڻو)
هڪدم - بلکل.

نيترو ۛ نيترون: (ل)؛ ث. گهڻ گهڻائي.
ٿورائي - سچ.

نيترون: مصدر. صاف ٿيڻ - آجرو ٿيڻ - آڻڻ.
آڻڻ (نيتريو - نيتريندو - نيتريل).

نيتيان ۛ نيتيان: ذ. هندڪي هک رسم -
پارهاڻي کان پوءِ پٿرن جو کاڌو (ڌاڻو).

نيتيجو ۛ نيتيجا: ذ. پاهران آندل - پاهر
ڪڍيل - حاصل - حاصلات - ماحصل - ڇڏيل فرض -
مندايت - انجام - انتها - خاتمو - انت - قتل -

مطلب - انوسان - نچيڙو - بهائي - پاڻي - آخرت -
 ثمر. ٻار.

● نَتِیْرُ لُ؛ مصدر. (ہائِی) اُنْرائِٹُ - نِٹْسا رَٹُ.
(نَتِیْرِ یو - نَتِیْرِ یفْدو - نَتِیْرِ یٹُ).

● نٽ ۽ نئون ۱ ث. (پسرا: نٽا ۽ نٽيا. سن.
 نٽا ۽ نٽا ۽ نٽه ۲ نڪ. نڪ ۽ نڪ ۳ جانورن
 جي نڪ ۴ ۽ نڪ) عورت جي نڪ ۵ ۾ پائڻ جو
 زيور-پنسر-وڏو ٿلهو ٻولو. ڏيکي جي نڪ ۶ ۾
 پيل نوڙي. پيل کاڌي جي ڦيٽي جي ٻاهران،
 سرائيءَ مان ڦيٽي کي ٻاهر نڪرڻ کان روڪيندڙ
 ڪيلي-چٻڙ-چاپي. هرهن ۽ ڪڙهه کي سوکهي
 جهلڻ لاءِ استعمال ٿيندڙ چٻڙ-چٻڙي-گنبي. ڪن
 وقت تنديءَ جي ور ڏيڻ لاءِ سنهي ڪاٺي قرار جي
 ڪڙي جي چوٽيءَ ۾ چانديءَ جو ننڍڙو طبقو
 يا ڦل يا لٻي يا ڍنڪي ۾ ڦهين کي جهلڻ لاءِ وٺي.
 = نڪر: ذ. صفت. نڪ ٽوپيل-نڪ سان. نڪو.
 = نڪو: ذ. صفت. نڪ ٽوپيل-نڪر. هڪ ماڻهوءَ
 جو نالو.

- نَسَتْ وَجْهَهُ: ڏيکي جي نڪَ ۾ نُوڙي وجهڻ.
- نَسَانُونُ: ذ. صفت. بي ٿاڻيڪو- بي ماڳو-
ان هٽو- بي گهرو. رولاڪ.

● نتـُـرُ: اَمـر خاص. تعلقي قمبر ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● نَتَرُ ڏيٿو: اسم خاص. تعلقي نوشهري ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● نَتِيرِي' يا نَتِيرِي' ۞ نَتِيرِ پُون' يا نَتِيرِ پُون':
ث. ترار پیل مندی با چلو. نییدی نت.

● **نتیجہ:** مصدر۔ دیگی یا اٹ کی نکلے پر رمی ہٹیں۔
لٹ ہٹیں۔

● نَتَو: اسم خاص. تعلقي محبت ديري م هك
ديهم هو نالو.

● نَتُورَ ۽ نَتُورُون: ٺ. نُنهن جي پاسي واري
ڪُنڊ يا نوڪ. ناٿو-نُهنتڻر.

● نَتَ : نَتَ : ذ. (ن. نَتَ). ناز - نغرو -
لوڏ - لاڏ - ڪوڏ - انگل - ناز - ماڻو. ڪيل -
تماشو. ناچ. گاني جو هڪ آلاپ. بهانو - حيلو.

هڪ لوهي ٻرڙو. چرڇو-ڀوپڪ. ڇتند-قند-فيلنگه-
چل ول-مڪر-ڊوم-فرهب-دغا-دوڪو-
ٺڳي-دولاب-ترڪتٽ (ذ. صفت). بازيگر-
لت نخرا ڪندڙ-مداري-ڪيڏاري-نات ڪندڙ-
نائڪي-آهار-مسخرو-نقال-تالر-نخرياز-
راندپگر. ٺڳ-دوڪياز-دغا باز-ترڪتي-
لببي-تريفڪ-ڀٽپشرو-لڇو-هڙتالو-شودو-
حرار زادو. (انگ. نت). ٻيڇن سان لوهي چورس مٽي
واري گول ڪيلبي. (اسم خاص). هڪ راڳڻيءَ جو نالو.
= نت شنت: ذ. نازبخرا-فنشن.

== نَسْتِ شَتَّ کَتَرَن: ناز نغرا کرڻ - اجايا
تیتنال کرڻ - چالبازي کرڻ. ڪوڙي خوشامد ڪرڻ -
حرفت هلائڻ.

— ننت کت؛ ذ. صفت. ناز نخري وارو — نخريلو — حرکت کند.

= تَتِيں یا تَتِیسی: ث. صفت. چند روزِ زال - ناچِی.
 = تَتُور و تَتُور: ذ. صفت. ناچِ کندڑ - ناچو.
 = تَتُوو: ذ. صفت. نازِ خرا کندڑ - نخریلو.

● نَسَائِيں: مصدر۔ ناٹا کرڻ - تڪار ڪرڻ -
کسائين - گوھي ڪرڻ - ٿانءِ ائين - لهرائين - ٺارڻ -
انگار ڪرڻ - ڌيان نہ ڏيڻ - پتو ان پتو ڪرڻ -
لاٽارڻ - نہ ليکن - کن نہ ڏيڻ - کن تمار ڪرڻ .
(نَسَائِيو، نَمَايو- نَسَائِيندو- نَسَائِيل).

۱۔ نَمَاءُ ۽ نَمَاسُ؟ ذی نتائج واری حالت۔ کسکاء۔
کُساء۔ لہراء۔ کوہی۔ ناکار۔ کوئنات۔ بہانو۔

— نَتائو ۽ نَسائو: ذ. صفت. نَتائندڙ — بهانائي —
 کُسانو — ناڻماڻو — گوسڙ — ٺارو — گوسڙو — گو ۽ ڀير —

لاہرائو - کم چور۔
 = نتہوائی، نتہوائیوں، ث. کل - مسخری۔

= لَتَوْنَتُونْ؟ ذ. صفت. هت وارو - هیلو -

فندي - هوڏي . اِي ڏنگو .

● نِيَهَن (ڪ): ٿ. (من. ايشتر) < ليهن = سخت + اوشتر = گرمي يا گرمي جي موسم).
ٺاڪ منجهند - ٺاڪ آس - سخت گرمي - ڌرتي -
تيز آس - تپل ڏينهن - سخت گرميءَ واري آس.

ٻڌل هجي، پر قافيه ۽ رديف جي قيد کان آجو هجي - نظم جو ضد.

● **نپ ۽ نپ** : ذ. گندي (ڪنهن به ڊگهي ڪافيءَ جي پگل ٻوڇڙ کي ڌارڻي ڪاٺ جو ٽڪر ڳنڍڻ). جهنب - نوڪ - ڪنڊ - منڊ - پاسو - ڪنارو.

- **نپ ڪڍڻ** : پٿرن جي مڏين کي گهڙڻ.
- **نپ ڪرڻ** : پٿرن جي مڏين کي ملائڻ.
هن ڪاٺين کي پاڻ ۾ ڳنڍڻ - ڪاٺين ۾ ڪاٺچو ڪرڻ. ڀاڪر هائڻ - ڳري لڳڻ.

- **نپ هڻڻ** : پگل ڪافيءَ جي چمڙي کي ٻيو ٽڪر هڻي ڳنڍڻ.

● **نپاڄ ۽ نپاڄ** : ذ. (سن. ٻڌ = هٿن، وڌڻ) نپاڄ - پالنا - پرورش - خدمت - سنڀال - نپاءُ.

● **نپاڄ ۽ نپاڄ** : ذ. (سن. ٻڌ = هٿن، وڌڻ) مٿوي - قوت ڏيندڙ. سانڍ - نپاڄ - پال پرورش - تربيت - کاڌو خوراڪ - اهار - خورش - غذا - پالنا - آجيوڪا - پيڙائي.

● **نپائڻ** : مصدر. (سن. ٻڌ = هٿن، وڌڻ) پالڻ - ڌارڻ - سانڍڻ - پالڻا ڪرڻ - سنڀالڻ يا پال ڪرڻ - پرورش ڪرڻ - سانڍڻ - نپائي وڌو ڪرڻ - چاڙهڻ - مٿي ڪرڻ - تڙائڻ - پالڻ ٻوسڻ - نواڙڻ - حمايت ڪرڻ - زور وٺائڻ - سار ٽهڻ - مهارو ڏيڻ - انگ ڀيٽ ڏيڻ - خدمت ڪرڻ. (نپايو - نپائيندو - نپائيل).

- **نپائڻهار ۽ نپائڻهار** : ذ. صفت. نپائيندڙ - پالهار - پرورش ڪندڙ - سانڍيندڙ - پاليندڙ. نوازيندڙ - خدمت ڪندڙ - سنڀاليندڙ. (اسم خاص). خدا جو هڪ صفاتي نالو.

- **نپايل ۽ نپايل** : ذ. صفت. نپائي وڌو ڪيل - سانڍيل - پاليل ٻوسيل - ڌارييل.

● **نپيٽر ۽ نپيٽر** (ت) ذ. صفت. چٽ - بر باد - تباھ - ويران - ناپود - خراب - ڪٽو. ڏيرو - لانهو - ضعيف - ڪمزور.

● **نپيٽڻ** (ل) : ڍنڍن مان ڪڍيل آندڻ ۽ ڪندڻ.

● **نٿو ۽ نٿا** : ذ. صفت. نٿ وارو - لوڏوارو - ناز نخري وارو - نخري باز - نخرائي. مسخرو - چرچي باز - نٿن نچن - ديداري - نٿئون (اسم). نٿيئي. ماکوڙي. (ث. نٿيئين ۽ نٿيئون).

- **نٿئون ۽ نٿا** : ذ. صفت. نچندڙ چوڪرو. چنڊ ٽوڪ ڪندڙ - زلف سينگاريندڙ - وار ڇڏيندڙ - لڇاپون ڄاڻندڙ - مسخرو.

- **نٿي ۽ نٿي** : ذ. صفت. ناز نخرو ڪندڙ - نخريلو (ث. نٿيئون) ننڍي - هلڪي.
"آڌريءَ عقل ڇڏيو، نٿي شرم ٺاه"

(ا.س.)

● **نٿير ۽ نٿير** : ذ. صفت. (پرا. نٿورو. سن. نيشنر < نٿر = هوڏي) سخت - ڪڏور - سنگدل - ڏاڍو - بي رحم. بي ڌيانو - بي چيو - ناخلف - بي ادب - بي حيا - فاسق - هوڏي - ضدي - آڪڙل - اٿوڻو شديتي - نيجس - آهنگ - نيرجو - ڪندي - شرير - بچي - ماد ٽمهورو - آٿرو - مٿر - بکئين بچو - وونڪر - ڏور - هوڏائو.

- **نٿيرائي ۽ نٿيرائيون** : ث. ڪندڙ - ضد - شدت - هوڏ - ڏوڏ - ڊيٺائي - ڪڇ بچي - دشمني - ڏنگائي.

- **نٿر ۽ نٿر** : نٿيرائيون : هوڏ - بحث - هٿ - ڪندڙ - ضد - سختي - بي رحمي.

- **نٿر پائي ۽ نٿر پائيون** : ث. نٿيرائي - بي رحمي - ڏور پائي. عياري - مڪاري.

● **نٿڻ** : مصدر. (سن. نورت = چڻڻ، چوٽڪارو) وڃڻ - ٻاهر نڪرڻ. (نٿيو - نٿيندو - نٿيل).

● **نٿار ۽ نٿار** : ذ. صفت. نٿر لڪندڙ - نٿير.

● **نٿار ۽ نٿار** : ذ. قربان - بلدان - صدقو - ميڏ - فدا - گهورڻ يا گهور - نچاور - صدقي - بلهار - قرباني. هرج - نقصان.

- **نٿار ڪرڻ** : قربان ڪرڻ - صدقي ڪرڻ - نچاور ڪرڻ - گهورڻ.

● **نٿر ۽ نٿر** : ڊ. پڪڙيل - ڪيڊريل - هاريل - هيٺ مٿي ٿيل. ڪڏيه - مضمون - آکاڻي. علم و ادب جو اهو ڀاڱو، جو صرف نحو جي قانون تي

● نيٺوسڪ ۽ نيٺوسڪ: ذ. ناسرد - مڃڻ -
 ڪڍڻ - هيڇڙو - ٻڌل - ڪاٺير.
 = نيٺوسڪتا: ٺ. ناسرد.
 = نيٺوسڪڪ ۽ نيٺوسڪڪ: ذ. ناسرد - ڪڍڻ -
 هيڇڙو.
 = نيٺوسڪڪ ۽ نيٺوسڪڪ (ڪ): ذ. ناسرد -
 ڪڍڻ - هيڇڙو - مڃڻ - نيٺوسڪ. مڪي چوس -
 پڃل - ڪنجوس. (ل).
 ● نيٺهري (ڪ): ٺ. نه + ههر = ماڻهو).
 سنان هئڻ - جنهن هنڌ ڪا وسندي نه هجي.
 "هي واه جي نيٺهري جو آهي." (جملو).
 ● نيٺڙڻ: مصدر. (سن. نيٺڙ = پيڙڻ). ڏيڻ -
 زور ڏيڻ - زور ڏيئي ٻائي ڪيڻ. (نيٺڙيو -
 لپڙ پندو - نيٺڙيل).
 ● ليڄ ۽ نيڄ: ذ. صفت. بنا سلاوت - خالص -
 صاف - نچو - نيار - شڌ - صفا - ٺٽ - مڻو - آچنو -
 نرم - ٻوٽو - اصيل - چنڊ - سڄو - ڪرو - چوڪو -
 ٽنگسالي - اڻ ميل - تنڌ - اڻ مایل - گهرجو -
 اڇت - هٿرادو - اصلي - تڪو - سنورو - نجات. خاص -
 نيارو - ذاتي - وڻيش وان - صافي (نفعو). خود -
 پاڻ. (ظرف). هورنهر - نت نيسر - ڪٽائڻو -
 نيمائڻو - ڀٽاڪير.
 = نيڄ ۽ نيڄ: ذ. صفت. نيڄ - نيار - خاص -
 صاف. ساڳيو - هو بهو.
 = نيڄ ۽ نيڄ (ڪ): ذ. ظرف. هو بهو - ساڳيو -
 نيسر.
 = نيجران: ٺ. ظاهر - آشڪار - ٻڌرو - صاف.
 ● نيجابت ۽ نيجابتون: ٺ. آفتا - خانداني -
 ڀلائي - نوابي - شرافت - اصليت - ٻزر گاري - ٻزرگي -
 (ذ. صفت). نجيب.
 ● نيجات ۽ نيجاتون: ٺ. آڌار - مڪتي - ڪت -
 موڪي - نيتارو - چوٽڪارو - خلاصي - موڪ -
 رعائي - آزادي - معافي (گناه جي) - بچاء -
 مخلصي - رستگاري.
 ● نيجات ۽ نيجات: ذ. صفت. بنا سلاوت - نيڄ -
 نچو - نيار - خالص - ٺٽ - تنڌ - چوڪو - اڻ ميل -

● نيٺت: ظرف. (پرا. نيٺت. سن. نيٺيت) <
 نيٺت = ڪرڻ، هيٺ ڪرڻ) محض - بلڪل -
 تمام - نورو - سراسر - بيتهلي - اصل - پٽي. انسان
 (چريو). بيتهن - مورو - هرگز - ميڙ موڙي -
 اصل ئي - تروتر - خوب - نهايت.
 "نيو نهوڙي چوڪ، چشمن نوڪ، نين جي نيٺت"
 (مخفي)
 (ذ. صفت). بنا ڪپڙن - ننگو - آگاهو - بي شرم -
 بي حياءَ. نياڳو - ڪمبخت - بد نصيب - چنڊو.
 بي اولاد.
 = نيٺت آندو: ذ. صفا آندو - بلڪل آندو.
 ● نيٺتو ۽ نيٺتا: ذ. صفت. (پرا. نيٺتو. سن.
 نيٺترڪ = اڻ پٺيو) بي اولاد - بنا اولاد - بنا پٺت -
 لاو آندو - نائڪو - نياڳو - چنڊو - نحس - بد بخت -
 منحوس - مڻو - نالائق. (ٺ. نيٺي ۽ نيٺيئون).
 ● نيٺجن: مصدر. پالجن - سانڍجن - نپالجن -
 پرورشجن - وڌو ٿيڻ - سنڀالجن.
 ● نيٺنسڪ ۽ نيٺنسڪ: ذ. صفت. نيٺوسڪ -
 نه مڻ نه مڌ ڪر - بي جنس - خشتي - مڃڻ -
 ڪڍڻ - ناسرد - هيڇڙو.
 ● نيٺن: مصدر. نچڻ. چمڻ - ٻڌا ٿيڻ.
 = نيٺن ۽ نيٺنا: ذ. صفت. ٻڌيو - وڌو ٿيو -
 ٻڌا ٿيو.
 ● نيٺني (ڪ): ٺ. ٻوڪ جو هڪ قسم.
 ● نيٺوت ۽ نيٺوت (ل): ذ. صفت. نافرمان -
 بي چيو - ڪپوٽ.
 ● نيٺوتڻ: مصدر. (سن. نيٺوت). چيپاڻ -
 ٺوڙڻ - چيڻ - چٽارڻ - پيڙو ڏيڻ. گهوٽڻ. (نيٺوٺيو -
 نيٺوتڻو - نيٺوتيل).
 = نيٺوت ۽ نيٺوتون: ٺ. (سن. نيٺاتن =
 مارڻ). پيڙ - زور - چپ - چٽ - چيپاڻ - لپوڙ -
 چيٽ - ڏپ.
 ● نيٺوڙڻ: مصدر. (سن. نيٺڙ = پيڙڻ). ٺوڙڻ -
 زور ڏيڻ - پيڙو ڏيڻ - پيڙڻ - چيڻ - چيپاڻ -
 چٽ - ٺوڙي ڪيڻ - چٽڻ. (ٺوڙيو - ٺوڙيندو -
 لپوڙيل).

● نَجَوِي ۽ نِجَوِيَا ۽ ذ. صفت. بنان زال جي - بنان جو - اي جو يو - اي گهرو. ڪنوارو - چڙهو. رڻڙ - چڙو چانڊ. نِرو ڳو تندرست - چڱو ڀلو. ● نِجَوِيُو ۽ نِجَوِيَا ۽ ذ. صفت. اي جو و (جنهن وٽ مال چارڻ لاءِ جو و نه هجي). ● نِجَوِيَبُ ۽ نِجَوِيَبُ ۽ ذ. صفت. چڱي نسل وارو - خانداني - ڪلن - اميل - بنيادي - ڀلو - اتر - رفيع - امير - شريف - بزرگ - برگزيده - اشراف. (اسم). علاج - آوڪند - دوا - دارون - ڀلو - آهائ - تدارڪ - چارو. آڻ.

● تَجِيَتَرُو ۽ تَجِيَتَرَا (ت) ۽ ذ. صفت. ڪمزور - ضعيف - ڏيرو. لاچار - عاجز - ناچار. ننڍو. ● تَجَانَن ۽ تَجَانَن ۽ ذ. صفت. مون سمجهيو - شايد - مڃڻ - الاجي - جيڪم.

● نِجَهَرَن ۽ نِجَهَرَن ۽ ذ. صفت. ڳڻتيءَ ۾ ڳرڻ - جهڄڻ - جهوري ۾ جهڙڻ - ضعيف ٿيڻ - ڏينهان ڏينهن ڪمزور ٿيڻ - درد مند ٿيڻ. گهرت کائڻ - اوجهرڻ - جهوني ۾ ڪند نمانڻ - نمانڻ - ڍلڪڻ - ڍرڪڻ - لڙڪڻ - هپائڻ. (نجهريو - نجهرنڊو - نجهريٽل). ● نِجَهَرُو ۽ نِجَهَرُو ۽ ذ. (هرا. نويس. سن. نويس + رو). ههروڙي - پونگي - چنڻو - پونگي - چن - جهڳو - گهر - ماڳ - امن جي جاء - مڪان - آڄهو.

”مون نمائي جي نجهري ڀيرو ڪڇ پٿار.“
(شاه).

بستي - وسندي - وسنهن.

”پاءِ تيڏاهه هڪ ناهه جيڏاهه نجهرو.“

● نِجَان ۽ نِجَان ۽ ذ. صفت. چو مخف.

”نه جان ڪنهن جي آهي قدرت - ظاهر انسان اثباتي.“
(منار راجڙ).

● نِجَانَا ۽ نِجَانَا ۽ ذ. صفت. مڃاڻ.

● نِج ۽ نِج ۽ ذ. صفت. نڇ - نڇو. نڇو واري حالت - ناچ - نچڪو.

● نِج ۽ نِج ۽ ذ. (هرا. نچم. سن. نيتي). ڀلي ڪري - چڱيا - چڱي طرح - ڀلي - پت - بخوبي - خوب - آدرپاءُ - مهربا - خوش ڪينگار - سدا - ڀلي.

صاف - شڌ - ساڌو - سٺو - خاصو - اصل. چڙهو - مفرد. سولو - آسان - سلس - سهنجو.

● نِجاستَ ۽ نِجاستُون ۽ ذ. صفت. ڀليدي - ناپاڪائي - ڀليتي - آهوترا - آلاش - غليظائي - گندگي - غير - ڪدورت - مٽل - غلاظت.

● نِجاستَ ۽ نِجاستَ ۽ ذ. صفت. نڇو - نڇو.

● نِجاستَ ۽ نِجاستَ ۽ ذ. (ع). مٿاهين زمين. (اسم خاص). عرب جي هڪ مشهور شهر جو نالو.

● نِجَرَن ۽ نِجَرَن ۽ ذ. صفت. ڳرڻ - ڏيرو ٿيڻ - ڪمزور ٿيڻ - نجهڙڻ.

● نِجَمَسَ ۽ نِجَمَسَ ۽ ذ. صفت. ميو - ڪڍلو - ڪڍو - خراب - گندو - ناپاڪ - ڀليدي - آهوترا - آهوترا - پرشت. اي چيو - هوڏي - ڪپاٽر - هي فرمان - هي ادب - عاق - نيزر - خدي - اٿوڻو - شيد تي - ڪندي - نرجو - اهڻ - مادهمرو. نياڳو - بدبخت - نامراد - نندورو - نيسرو - مٽو - ڪتر - چنڊو - خمر.

● نِجَمَ ۽ نِجَمَ ۽ ذ. اها جاءِ جتي ڀائي چڙهي نه سگهي. (اسم خاص). عرب جي هڪ مشهور شهر جو نالو (جتي حضرت علي ڪرم الله وجهه جن جي مزار شريف آهي).

● نِجَمَ ۽ نِجَمَ ۽ ذ. ستارو - تارو.

● نِجَمَن ۽ نِجَمَن ۽ ذ. صفت. ڪچي وڃڻ.

● نِجَو ۽ نِجَو ۽ ذ. صفت. نچ - صاف - شڌ - ناملاوت - نبار - ٺيٺ - خالص - تفت - چوڪو - مٽو - بهترين. سنڌائو - جدا - ڌار - الڳ - خلاصو - بي ضرر. پنهنجو - خود بخود.

● نِجائِي ۽ نِجائِي ۽ ذ. صفت. خالصيت - ڪتنپائي.

● نِجَمُ ۽ نِجَمُ ۽ ذ. نچم جو جمع - ستارن جو جمع - تارا - ستارا. تارن جو علم - علم نچم - علم هيٺ - آڪاشي - نروار - جوتش.

● نِجَمِي ۽ نِجَمِي ۽ ذ. صفت. علم نچم جو ڄاڻو - منترشناس - تارن جي اثر جو حساب لڳائيندڙ - جوتشي - فالجي - هيٺ دان - جوتش - سڌاڻي. (اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.

- نیچ آئین: ڀلي ڪري آئين - خوش آمدید -
جيء ڪري آئين.

- نيچ ڇٺون: ڀلي ڪار ڪرڻ - جيءُ ڪار ڪرڻ.
 • نيجارا: اسم خاص. رياست قلات جي سِراوان علائقي ۾ هڪ مشهور علائقي جو نالو.

● نچائیں؟ مصدر. ناچ کرائیں۔ نچکو کرائیں۔
رقص کرائیں۔ نچائیں تہائیں۔ کوڈائیں۔ پیچ کرائیں.
(نچائیو۔ نچائیندو۔ نچائیل).

● نیچیکینو ۽ نیچیکینا؛ ذ. لوهي اوزار جو
هڪ قسم۔ نڪ وغيره مان وارن کيڻ لاءِ حجامڪو
اوزار۔ چمڻو۔ نڪ ڇڻو۔

● تڇڪو ۽ تڇڪا: ذ. ٺڄڻ واري حالت -
ٺاڄ - تڇ.

== تڇيڪو تڇيڪو! ذ. نچن ٿيڻ واري حالت .

● ٺڄڻانڪو؟ ذ. دوا طور ڪم ايندو ۽ ٻياري وڪري جو هڪ قسم - هڪ ٻوٽي جي پاڙ (چار قسم: ۱. گاڙهي ۲. اڇي ۳. ڪاري ۴. زردِي منگهي وانگر زردارن هن کي ماري دوا طور ڪم آڻجي ٿو).
● ٽيٽوڪو؟ ظرف. آڇانڪو - اوچٽو - آمالڪ.

● تہجتن: مصدر. (سن. نترتیم، پرا. نھمی = تہج) ناچ کرن- ٲچ کرن- رقص کرن- بانس کرن- نرت کرن- ٲچن ٲہن- ٲپ ڈین. کنڈن- خوش ٲہن. (اچھو- اچھندو- نچیل).

— سچس پستیس : نچوں نچوں - کڈن - ٹپ ڈیل .

== نچڙي ٿي ۽ نچڙي ٿيون: ٺ. نچندڙ عورت -
 ناچ ڪندڙ عورت - رنڊي - ڪچري - وٺا - طوائف.

نتجیسی فقیر: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 نیچوڙن: مصدر. (هرا. نیچالو. سن. نیچاري).

زور ڏيئي منجهانئس ت ت پامر ڪڍڻ - ڏٻوڙڻ -
چيوڙڻ - پائي ڪڍڻ - ڏهڻ - چيوڙڻ - چڻڻ -
چپائڻ - پيڙو ڏيڻ (چوڙيو - نچوڙيندو - نچوڙيل).

● نیچوڙ ۽ نیچوڙون: ذ. ث. قت - ڳنڍ - مال - قلب - مغز - ٻچو - ڳنڍ - سار - تفت - جوهر -

جوابي نه چوڙ رهي آهي." (جملو). (ذ. صفت).

فج - خالص - نجو - کرو.

● نچوئيٽ: مصدر. ڏاڍو زور ڏيئي ڪيڻ -
 ڦٽ ڪيڻ - رَس ڪيڻ - ڏهڻ - ٺپوڙڻ. ڇائڻ.
 لڙوڪ آکڻ. (نچوئيٽو - نچوئيٽو - نچوئيٽل).

● نیچرینڈ ۽ نیچرینڈ (ت)؛ ذ. صفت. ہی اونو۔
ہی فکرو۔ بنا گیتی ۽

● نیچ ۽ لیچون؛ ٺ. ڪ مان زور مان آيل
آواز۔ چيڪ۔ اچيو. نسيٺ.

- نہ چونِ ذِبارِ آن؟ تنگ کرن - ہیساں -
دہاں - ہیساں .

● نیچارن؟ مصدر۔ نیچڑن۔ جدا کرنے۔ صاف کرنے۔

”ذات ۾ تنهن جي ظاهر ٿئي، نالو ۾ نچاريو“
(ڪبير شاهه).

● لیچائنبڈ ۽ لیچائنبڈ (ک): ذ. نسروار - ظاهر -
پترو - صاف .

● نِجَتِ (ڪ): طرف. سنئون - مڌو - تڙ - ڏو.
 ”اهڙو ٻيڙ اڇلايائين جو نِجَتِ وڃي اڪ ۾ لڳس.“ (جملو).

— نَبِیُّتُو؛ ظَرْفِ مَیْدَوَسْتُونِ - پورو .

● نیچترہ ۽ نیچترہ: ذ. آسمانی قارن جو ھڪ
میٹر - نیڪتہ.

● نچند ۽ نچندڻ: ذ. صفت. ڪجهه به نه ڇڏيندڙ نه ڇڏو نه ڏيندڙ - پڪو - سچو و. محڪم - ثابت قدم.

● نیچرل: مصدر۔ سمات میں اچلی۔ ٹیکے نہیں۔
 نہیں۔ تیار نہیں۔ (جو) بندوبست نہیں۔ نہیں۔

چکتو تیں - پچاٹی تیں۔ جدا تیں - الگ تیں -
 دار تیں۔ (نیچڑو - نیچڑندو - نیچڑیل)۔

● نیچوڑن: مصدر۔ نیچوڑن۔ نیبیرن۔ فیصل کرن۔
 ٹھرائ کرن۔ فیصلو بھارن۔ بندوبست کرن۔

نیک کر۔ ناہی رکھ۔ سمجھائی۔ کولی بتائی۔
ارت کر۔ نروار کر۔ نیرن کر۔ جد
ک۔ الگ کر۔ عجلہ کر۔

(نیچوڑیو - نیچوڑیندو - نیچوڑیل)

نِچوڑو' ۽ نِچوڑا : ذ. نِچوڑ - نِچوڑ - نِچوڑو -
نِچرو - فیصلو - ٹھراء - صفائی - ٹاھ - نِچیر، چیمہ -

● نڌخالص ۽ نڌخالص: ذ. صفت. نڌچ. سڌو-
صاف- سڌو- خالص- نڌجو- نڌبار- نڌ- پڌو- تر-
پاک- سڌو- کڙو- تڌو.

● نڌختو ۽ نڌختا: ذ. نقطو. - سڌي اکڙ
جهڙوڪ: ب. ب. پ. پ. وغيره کي ڏنل نڌڪو-
پڙي. آڻ جي سڌ جو هڪ قسم- آڻ وغيره جي
منهن ۾ سڌونهن خاطر وڌل سڌي رنگين ڏورو-
سڌي- پڌو.

● نڌختي ۽ نڌختيون: ث. منائيءَ جو هڪ قسم.
● نڌچڙو ۽ نڌچڙو: ذ. نڌچڙو- نڌچڙو-
شڪار ٿيل جانور.

● نڌخرو ۽ نڌخرو: ذ. مڌڪڙو- مڌڪڙو-
ڊونگ- چالو- ناز- چڌن- لڌو- چاگ- ماڻو-
مڌون ڳالهون- تال- ناز نڌو- مڌي- لڌچي-
ترڪت- نڌ- نڌ- اڌڪل.

● نڌخرو ۽ نڌخرو: ذ. صفت. نڌڪندڙ-
ناز ڪندڙ- چاگڏو- دادڏو- نڌرائي- چلولو.
حرڪت باز- الڪي- چالاڪ- حرفتي- رڌو-
ڌوڪياساز- حريفت- ڊوھو- نڌڪ- ڊونگي-
نڌي. (ث. نڌخري- نڌخري- نڌخري).

● نڌخيس ۽ نڌخيس (ت): ذ. غيرت- حيا-
لڌچ- شرم. ڌل.

● نڌخشوب: اسم خاص. ترڪستان ۾ هڪ شهر
جو نالو (جتي حڪيم عطا بن مقنع هڪ هٿرادو
چڌڪوھ مان کڌو هو).

● نڌخل ۽ نڌخل: ذ. کڄور جو وڻ- چوھاري
جو وڻ- کڄي. هڪ وڌڪو اوزار (ڪاٺيءَ تي
چٽ ڪڍڻ لاءِ). اڻي چاڻڻ واري حالت.

● نڌخلو ۽ نڌخلو: ذ. وڌڪي اوزار جو هڪ
قسم- چٽن ڪڍڻ لاءِ گول منهن سان رڌيءَ جو
هڪ قسم.

● نڌخلو: ث. (ع). بزرگي. تڪبر-
غرور.

● نڌو: ذ. بحر- درياءَ- نڌي. جيئن: ”پنج نڌ“.
پڌختي- نڌورائي- نڌاڳائي.

پڄائي- انت- پڄاڙي- پڄو- انتها- آخر. آڪلاء-
چڌڪت- صفائي- ٺاھ- بندوبست- پڄو- سڌو-
جوڙجڪ.

● نڄڙو: مصدر. فيصلو ڪرڻ- نڄڙو ڪرڻ-
نڄڙو ڪرڻ- نڄڙو- فيصلو ڪرڻ- صاف ڪرڻ.
(نڄڙو- نڄڙو- نڄڙو).

● نڄڙو ۽ نڄڙو: ذ. نڄڙو- فيصلو- نڄڙو.
انصاف.

● نڄس ۽ نڄس: ذ. صفت. نامبارڪ-
نامساعد- منجوس- نڄاڳو- ڪمبخت- پڌنصيب-
نڄورو- چنڊو- پڌنصيب- پڌقسمت- نامراد-
ڪرم ھڻ- اڌورو- پڌسڳن- اڌپ- پڌسڳن-
نڄيارو- گھاتي. پڄو- پڄو- خراب- مڌو.
پڄو- نافرمان- صلاح نه وٺندڙ. جڙو- اوڻو.
● نڄسائي ۽ نڄسائيون: ث. نڄاڳ-
پڌبختي- ڪرم ھڻتا- نامراد- ڪم نصيبي-
نڄاڳائي.

● نڄل: ث. ماڳيءَ جي مک. (اسم خاص).
قرآن مجيد جي هڪ سورت جو نالو يا لقب.

● نڄو: ذ. جملن جي بناوت- اکڙن جي پڄ-
جملن جي ترڪيب وارو علم- علم گرامر- وڄا ڪرڻ.
(ظرف). طرح- طور- طريقو- ڊنگ- ريت- نمونو-
راھ- رستو- وات- نوع- واڪرچنا- قصد-
ارادو.

● نڄو ۽ پڄو (ڪ): ذ. پڄ جي وڄ واري اک
(جنهن مان پڄ ٿئي).

● نڄو صرف: ذ. وڄا ڪرڻ- گرامر- علم تلفظ.
● نڄو گرامر: ڳالھ جو ڌرو ڀڙو وڄو وار پڄ
واري حالت- نڄي پڄي ڳالھ ڪري پڌائڻ واري
حالت.

● نڄوست ۽ نڄوستون: ث. ڪمبختي-
نڄاڳ- شامت- ماڃا- پڌنصبي- پڌطالعي-
نڄاڳائي- پڌسڳي- نامبارڪي.

● نڄييف ۽ نڄييف: ذ. ڌڀرو- ڪمزور-
لاغر- مرد عاجز. پڌلو- سنھڙو- نازڪ- حقير-
ناتوان.

● نڌوڪ' ۽ نڌوڪ' (ڪ): ذ. ڪاھ گھري
شئي (جڻهن سان سخت ڌڪ لڳي سگھي) - گھوٻاڻو-
ڏنڊو - ڀڄو - ڌڪو.

● نِيذَرُ نِيذَرُ؛ ذ. صفت. ذَر يا ذَرُ نہ کنند۔
نہ جندت۔ نِيذَرُ - مِي ذہو - مِي پو - مِي پرواہ - نہ پو -
بہادر - دُندیم - ہالہ - سورہہ .

● نندو: اسم خاص. تعلقي جيمن آباد ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● نيدرُ ۽ نيدرَ: ذ. صفت. ڊرُ نه ڪندڙ - نه ڊهندڙ - ڊپ نه ڪندڙ - ابي ڊهو - نذر - ذنبر - پهلوآن - بي ڏو - بالمر - ابي پرواهه - بهادر - سورهي.

● نَذَرُ ۽ نَذَرُ: ذ. عہد۔ پیمان. خدا جي نام تي باسٽل صدقو۔ بزرگن جي نالي خدا جي راھ ۾ ڪيل خدمتو۔ پيٽا۔ نذرانو۔ نذرانو۔ پتل۔ گهور۔ نياز۔ سڪا۔ خيرات۔ ذن۔ بخشش۔ دان. تحفو۔ سوکڙي۔ موعات۔ ذالی۔ ڀونشو.

● تَذَرِ إِسَامُ: اِئْمَانُ جَمِي صَدَقِي - اِئْمَانُ جَمِي
نَالِي (ڪَيل خِيَرَات).

● نذرِ اَنسو ۽ نذرِ رانسا؛ ذ. تحفو۔ سوکڑی۔
کھور۔ پیتا۔

— نَمَازِ رَاسُو ۽ نَمَازِ رَاثَا؛ ذ. نذر — نذرانو — تحفو — سوغات — سوکڑی — پینا — گهور.

- نَذَرُ چُونُ: میچتا میچن - سکا پاسن - پیتا
کرن - مسنت میچن.

● نرو تر: ذ. (سن. نر) مُذڪر - مرد -
مؤن مائھو (مادي جو ضد). ھڪ عزت جو لقب -
سخي. دھل يا نغاري جو ٿلھو آواز ڪندڙ ھاو -
ڪجيءَ جو ڦر نہ جھليندڙون. (ذ. صف) بهادر -
ڏاڍو مؤن - پهلوان - جوڌو - سردانو - جانلو -
مڙسانو - پلنگ - پُرهيه. (ڪ).

== نَرُ پَکِي هَکايِجَن: پَردي جي سخت
پابدي هن.

— نَرُ کِهَتو ۽ نَرُ کِهَتَا؛ ذ. صفت. جبرو۔
جانڻو۔ قوِي۔ جنگ۔ بهادر۔ پهلوآن۔ همت ڀريو۔
ڏڏو مڏو۔ ڀتو۔ جڏو۔ ٿلهو۔ ٿوڻانڪ۔ وڏو ستر۔

- نيدر رائیي ' ۽ نيدر رائیيون ' : ث. لاچار ي -
 اڻ سرندي - ڪمبختي - خوري - شڪست حالي -
 جو ڪڙو - نياپ. هي ۴۴ چاڻي - هي رسائي.

● نِيَذَرُ نِيَذَرُ: ذ. صفت. نہ ڈرکندو۔
نہ ڇڏندو۔ ندوڪ۔ ڀڄو۔ ڀڄو۔ بهادر۔ همت
پريو۔ دلير۔ بي ڀڳو۔ چاڻيڪارو۔ ماضي۔ بيباڪ۔
بي پرواه۔ جرئت وارو۔ بي ڊڳو۔ نريڳو۔ ڏنڊر۔
باله۔ دلير۔

● نِدَّكَ ۛ نِدَّكَوْنُ ث. صفت. نَدَّكَی۔
بی واهی۔ بی وسیلی، جیئن تہ

”پوري مند پتار ري، نڌڪ جيئن ٿي نار“
● ”نڌڪ“ ۽ ”نڌڪا“ ذ. صفت. (سن. لندڪ)

بنا ڌڙڪي - بي خوف - بي ڊهو - نڌر - بي ڌڙڪ .
مصيبت جو ماريل - ويچارو - ذليل - پڪس - نڌڙڪو .
جنهن تي ڌڪن جو اثر نه ٿئي - سخت -
ڏاڍو . (ڪ) . اڇو - نر - نرجو - ٺوڊ - نالائق -
نادان خراب - قتل (ٻار) .

● نِيٽَ ٺُڪو ۽ نِيٽَ ٺُڪا: ذ. صفت. جنهن جو
 ڏٺي نه هجي - بنا ڏٺي يا مالڪ جي - بي وارثو -
 بهي ماڻهو - لاوارث - يتيم - بنا رڪيڪ - ري مالڪ.
 غائبو - گيٻائو - رَهِتُ - هيٺو - بي واھو - لاچار -
 عاجز - ڏٺڙيل - بي پھچ - ابتر حال - ڏليل - نيٽ رُ -
 ويڪڙائو - بي وس - بي وسيلي - اڏين. زجُ -
 بي ڪڙھو. رولڻو - رولاڪ. (ث - نيٽ ٺڪي ۽
 نيٽ ٺڪيون).

- نِدَنڪائِي * ۽ نِدَنڪائِيُون : ث. لاوارثي۔
یتیمائی۔ لاچاری۔ مجبوری۔ ان سرندي۔

● نَدْرِي ۛ نِيْدِيُون' (ك) : ت. بِكْرِيء
جو هڪ نسر.

● نندو ۽ نڀڏاڻ ذ. (من. ٿڌ). نهن جو اسم مفعول - نندو - ٻڌل - قابو. جيئن ته: ”سا ڪنن نيام نهي، جه کي نيه نڌو ڪئي.“ (عاه).

● نیتو و نیتو: ذ. صفت. نہ ڈوتل - میرو -
بلکل گندو - غلیظ - صفا گدلو - تمام گدو -
ناخش .

= نٽر آس ۽ نٽر آس: ذ. صفت. بي آس -
 بي آس - نا آس - نٽر آس - مائوس.
 = نٽر آڪار ۽ نٽر آڪار: ذ. صفت. شڪل يا
 آڪار کان سواءِ. (اسم خاص). خدا جو هڪ صفاتي
 نالو يا هڪ صفت.
 = نٽر آهار ۽ نٽر آهار: ذ. صفت. بنا ڪاڏي -
 بغير ڪاڻن جي - بڪايل - نٽر آهار.
 = نٽر آڌر ۽ نٽر آڌر: ذ. بي عزتي - نٽر آڌر -
 بي ادبي - انسان رڻ - هڪ عزت - سٺ - ڪڇ -
 ڪارگند. (ذ. صفت). بي عزتو - بي مانو - بي ادب.
 = نٽر آڌر ڪرڻ: بي عزتي ڪرڻ - نٽر مان ڪرڻ -
 بي مانو ڪرڻ.
 = نٽر آڌر ڪرڻ ۽ نٽر آڌر ڪرڻ: ث. بي عزتي -
 بي ادبي - نٽر آڌر.
 = نٽر آڌر ۽ نٽر آڌر: ذ. صفت. بنا آڌار -
 بي آسري - بي وسيلي - بنا سنڀال - ڀٽيم - لاوارث -
 ذليل - بي مائون - بي سهارو - بي اجهو.
 = نٽر آس ۽ نٽر آس: ذ. صفت. (سن. نٽر آس).
 بنا آس - بي آس. نا آس - مائوس - محروم - دلڪير -
 آڌاس - نٽر - نٽر - نٽر - بي وس - لاچار. انگهن
 کان سواءِ - بنا ڪنڊ جي (ڪاڻي). لسو - صاف.
 = نٽر آس ۽ نٽر آس: ث. نا آس - مائوس -
 لاچار.
 = نٽر آس ۽ نٽر آس: ث. نا آس - مائوس -
 مائوس - آڌاس - نٽر آس.
 = نٽر آڪار ۽ نٽر آڪار: ذ. صفت. بنا صورت -
 بي شڪل. بي عيب. نهايت - عدو - آڻم - افضل.
 الاهي - خدائي - ديوتا - روپ - رحمني - ايشوري.
 (اسم خاص). هندن جي خدا جو نالو -
 پرميشور.
 = نٽر آهڻ ۽ نٽر آهڻ: اها حالت جنهن ۾ سڀني
 ڀائرن ۽ دڪن کان انسان آڇو هجي آزادي - مڪتي -
 موڪلش - مڪتي - نجات - رستگاري - چونڪارو.
 نروان - پرم - پرم - پرم - پرم - پرم - پرم -
 سعادت.

دؤنسو - پٽ ۾ پٽل - چوڪيو - ڌڻ - مڪو.
 سڌر - جهالو - جهلندڙ - پڪو - جاڏو. ڪامي -
 لانڍارو - شهو تي.
 = نٽر ماد ۽ نٽر ماد: ذ. مذڪر ۽ مونث -
 نٽر ۽ مادي - نٽر ماد ڪو - مڃاڪرو - هنجيز.
 = نٽر ماد ڪو ۽ نٽر ماد ڪو: ذ. مذڪر ۽
 مونث - نٽر ۽ مادي - نٽر ۽ ماد.
 = نٽر مادي: ذ. مذڪر ۽ مونث - نٽر ماد -
 نٽر ماد ڪو.
 = نٽر وارو ۽ نٽر وارو: ذ. پٽڪيسر. ڪل ۾
 مادي وار جي پٽ سان نٽر وار به ٿئي.
 = نٽر وارو ۽ نٽر وارو: ذ. نٽر - مذڪر.
 = نٽر وارو ۽ نٽر وارو: ذ. نٽر - مذڪر.
 = نٽر و جهڻ: نٽر ڪجيءَ جون ڇوڙيون سندس
 پٽور واريون پٽي لامون ڪجيءَ مادي ڪجيءَ جي
 ڇوڙن ۾ وجهڻ.
 ● نٽر: حرف جر. (سن). ٻاهر - کان سواءِ - بغير -
 نه - ري - بي - بنا.
 = نٽر آهڻ ۽ نٽر آهڻ: ذ. صفت. بنا آهڻ -
 بنا علاج. وسوسو. سوئي هٿ نه اچڻ وارو.
 ناقابل اصلاح.
 = نٽر آهڻ ۽ نٽر آهڻ: ذ. صفت. بي گناه -
 بنا ڏوهه.
 = نٽر آهڻ ۽ نٽر آهڻ: ذ. صفت. بي جرم - بي گناه -
 بي ڏوهه.
 = نٽر آڌر ۽ نٽر آڌر: ذ. (سن). نٽر = کان سواءِ
 + آڌر = عزت) عزت کان سواءِ - بي عزتي -
 بي مانائي - نٽر آڌر - بي ادبي - انسان رڻ - هڪ
 عزت - سٺ - ڪڇ - ڪارگند. (ذ. صفت).
 بي عزتو - بي مانو.
 = نٽر آڌر ڪرڻ: بي عزتي ڪرڻ - نٽر مان
 ڪرڻ - بي مانو ڪرڻ.
 = نٽر آڌار ۽ نٽر آڌار: ذ. صفت. آڌار کان سواءِ -
 بنا آڌار - سواءِ ٿيڪ جي - پروس - پٽي جي آسري -
 لاچار - عاجز.

= نيرٽڪ ۽ نيرٽڪ: ذ. جنهن تي ڌڪ
 جو اثر نه ٿئي - بي ڊهو - بي ڀڙو - نيرٽي - نيرٽي .
 = نيرٽن ۽ نيرٽن: ذ. صفت. ڌن کان سواءِ -
 غريب - مسڪين - ڪنگال .
 = نيرٽو هي ۽ نيرٽو هي: ذ. صفت. ڏوهه
 يا قصور کان سواءِ - بي ڏوهي - بي گناهه .
 = نيرٽڻ ۽ نيرٽڻ: ذ. صفت. گڻن کان سواءِ -
 شڪل کان سواءِ - نراڪار - نيرڳڻ - هي گڻو -
 بي لڳڻ - بد اخلاق - بد تمين - عيبدار .
 = نيرٽڻ ۽ نيرٽڻ: ذ. صفت. نالائق -
 نڪمو - گڻ هيٺ - وڻاند - نڪار - ناخاف - نامراد -
 ڪسيرڪ - ڪين جهڙو - پهر - يهودو .
 = نيرٽڻ ۽ نيرٽڻ: ذ. صفت. لڳ کان سواءِ -
 بي لڳو - بي حيا - بي شرم .
 = نيرٽڻ ۽ نيرٽڻ: ذ. صفت. لڳ کان سواءِ -
 بغير خطا - بي حيا - بي شرم - بي لڳو - بي نڪو -
 بي ڍڍو - نرڇو - بي غيرت .
 = نيرٽو پي ۽ نيرٽو پي: ذ. صفت. نرلوپ -
 ناخود غرض - آسوار ٿي - ٻين جو خيال رکندڙ -
 پراڻڪاري - نشڪار .
 = نيرٽو پي ۽ نيرٽو پي: ذ. بغير لپ - لرليت -
 صاف - پاڪ - آچتو - آڀرشت - بي ڏوهي . نيارو .
 = نيرٽو ۽ نيرٽو: ذ. صفت. سر يا ميراثي
 کان سواءِ - اوچل - صاف - پاڪ . موهر کان
 سواءِ .
 = نيرٽو هي ۽ نيرٽو هي: ذ. صفت. بنا موهر -
 ري بيار وارو - بي دل . بي درد - بي ترس - ڪنور -
 بي قياس - سنگدل - بي رحم - رڪو - نرموهيو .
 = نيرٽو ۽ نيرٽو: ذ. صفت. (سن . نيرٽو)
 بنا + وار = پردو . بنا پردي - ڪليل - ظاهر ظهور -
 پٽرو - ڪليو ڪلايو . صاف - چتو - صفا - نرسل -
 اوچل - اچو - آجرو - اصل - نجو . ڌار - جدا .
 مستانتو . (اسر) ورنن - بيان - اظهار .
 = نيرٽو ڪرڻ ۽ نيرٽو ڪرڻ: ظاهر ڪرڻ . ڏسڻ - ڏيکارڻ -
 اشارو ڪرڻ - سڃڻ - سمجهائڻ - کولي ٻڌائڻ - آرٽ
 ڪرڻ - بيان ڪرڻ - لٽو ڪرڻ .

= نيرٻل ۽ نيرٻل: ذ. صفت. بي طاقت -
 ڪمزور - ڊرٻل - هيٺو - ضعيف - بي زور - نستو .
 = نيرٻڻ ۽ نيرٻڻ: ذ. صفت. ڀڙو نه ڪندڙ -
 بي ڊهو - نڊر - نه ڊچندڙ - نڊر - بي ڀڙو - بي پرواهه -
 باله - ڏنڊم - دلير - همت ڀريو - بها - ر - پهلوڻ -
 بانگو .
 = نيرٻڻي: ذ. صفت. ڏسو نريو .
 = نيرٻڻ ۽ نيرٻڻ: ذ. صفت. ڀڳت يا
 رياءُ نه ڪندڙ - پاسخاطري نه ڪندڙ - بي رياءُ -
 بي طرفدار - سمد رسي - هڪاڪيو - نيرٻڻ -
 انصافي - بنا پاسخاطري - بي ڀڄو .
 = نيرٻڻ ۽ نيرٻڻ: ذ. صفت. جتن نه
 ڪندڙ - حيلو نه ڪندڙ - ڪوشش نه ڪندڙ .
 = نيرٻڻ ۽ نيرٻڻ: ذ. روز - آهواس -
 لنگهن - فاقو .
 = نيرٻڻ ۽ نيرٻڻ: ذ. ورت رکڻ - فاقو ڪيڻ -
 نيرانو رهڻ .
 = نيرٻڻ ۽ نيرٻڻ: ذ. صفت. ٻائي کان سواءِ -
 بنا ٻائي - جي - ري ٻائيو - سڪل .
 = نيرٻڻ ۽ نيرٻڻ: ذ. صفت. جيءَ يا
 جان کان سواءِ - بي جان - اچيٽن - نيرٻڻ - بي جيءَ -
 بي جوئيو - جڙ .
 = نيرٻڻ ۽ نيرٻڻ: ذ. صفت. ڏسو نرڇي .
 = نيرٻڻ ۽ نيرٻڻ: ذ. صفت. بغير دوش -
 بنا ڏوهه - بي گناهه - بي قصور - بي خطا - بي ڏوهي -
 ري معيار - وڏهو - ابهر - اڀاڙو - معصوم . سلامت .
 بي خوف . (ت) .
 = نيرٻڻي ۽ نيرٻڻي: ذ. صفت. (سن .
 نيرٻڻ) . ڏيا کان سواءِ - بي رحم - بي ڪهل -
 بي قياس - ڏانا سر - ظالم - نرديا - ڪٽور - قهار -
 سنگدل - ڪٽيل - ڪسائي - سخت دل - اڇاهو -
 بي حس - بي درد - بي مهر .
 = نيرٻڻ ۽ نيرٻڻ: ذ. صفت. ڏسو نرد تي .
 = نيرٻڻي ۽ نيرٻڻي: ذ. ديا نه هئڻ
 واري حالت - بي رحمي - سنگدلي - ڪٽور ٻائي -
 بي دردي - ظلم .

— نروان ۽ نروان: ذ. نابودي — بربادي —
نستي. پرم بد — پرم آند — کمال خوشي — نروتي —
سعادت. چونکارو — نجات — آزادي.

— نروان ۽ نروان: ذ. صفت. وان بغير —
آزاد — چٽواڳ. مٿاهين درجي وارو — اتم —
ثابت. (ت).

— نروان ۽ نروان: چونکارو حاصل ڪرڻ —
نجات حاصل ڪرڻ. مڪتي حاصل ڪرڻ — دنيا
جي دام کان آزاد رهڻ.

— نرورتي ۽ نرورتيون: ث. نجات — آزادي —
چونکارو — آڌار — مڪتي — گت — موکي — نستارو —
نيتارو — آزادگي.

— نروڪلپ ۽ نروڪلپ: ذ. صفت.
وهم، سنسهي ۽ ڀولهي کان آزاد.

— نروبر ۽ نروبر: ذ. صفت. وپر يا بغض
نه رکندڙ.

● نر ۽ نر: ذ. ٻارن جي ٻن يا ٻندن وغيره کي
ٿيل ٺنگ — سوراخ جنهن مان هائي کڙڪڙ ڪري وڃي —
پنيءَ مان هائيءَ وهڻ جو ٺنگ — کارچو — روئڻ.

● نر ۽ نر: ذ. نار جي هٿ هيٺان منهي ڪسي.

● نرا (ت): اسم خاص. راجپوتن ۽ ٺڪرن جي
هڪ ذات جو نالو.

● نراچڙي ۽ نراچڙيون: ث. اک جي
مٿان پٺل ڀرن (وارن) جي گولائي واري جاء — پروٽو.

● نراديهي ۽ نراديهيون: ث. سڀني برعمن
(سردن) کي ڌامي وقت دعوت ڏيئي گهرائڻ
واري حالت.

● نراڙ ۽ نراڙ: ذ. (سن. ليلات. ٻرا. نبال)
اکين ۽ مٿي جي وارن جي وچ ۾ منهن وارو
مٿانهون حصو — هڻماني — نرڙ — نراڙي. تالھ —
طالع — نلات — تارڪ. (ڪ).

● نراڙو ۽ نراڙا (ڪ): ذ. پنهنجي منهن —
اڪيلو روءِ سوء — علحده — جدا — نرالو. (ث).

● نراڙي ۽ نراڙيون: ث. اڪيلائي —
— نراڙائي ۽ نراڙائون: ث. اڪيلائي —
علاحدگي — گوڙ کيسان کان الڳ جڳھ — سنساني.

● نرالو ۽ نرالا: ذ. صفت. (ٻرا. نرالي.
سن. نرالي) الڳ — جدا — اڪيلو — هڪلو.

● نرالي جو — عجيب — ڌارپون — عجب جهڙو —
نيارو — انوکو — عجيب و غريب — نئون — خاص —
نحو — ذاتي — وڻيش — وان — نادر — غير رواجي —
آساڌارن — نه ڏٺل نه ٻڌل — ناشيدو — سڪو — ٺلهو —
مُجرو — آزاد. (ث. نرالي ۽ نرالون).

— نرالاڻي ۽ نرالاڻيون: ث. خصوصيت —
وشهيتا — نرالپڻ.

— نرالي حالت: ث. نرالي ڳالھ — نيراڙپ —
استشنتا — ويڪش.

— نرالي طبعيت: ث. خاص مزاج — انوکي
چال — فطرت.

● نران ۽ نرانئون: ث. گهوت جي ڀيڻ — مڙس
جي ڀيڻ — نرڙان — نيشان.

● نرانو ۽ نرانا: ذ. صفت. پنا ناهي ڪيل.
هڪايل.

● نراهه ۽ نراهه: ذ. صفت. بي راه — نااميد —
نيره — ماڻوس — نراس — محروم — خستو — شڪستو.
آداس. رڌ. (ت).

● نرائي ۽ نرائيون: ث. نيلائي — هڪائي —
ٻيو ترڻا — سائي — آچائي — نيرملتا — سو چتا.

● نيرت ۽ نيرتون: ث. (سن. نيرتيا نيرتي)
نظر — نگاهه — ڏسڻ — بصارت — درشت — جوت —

ديد — نيهار — اک جي روشني — ڏيٺ — ڏيان —
ويچار — خيال — سمجھ — فهم — پوڄھ — هوش —

حوصلو — ناچ — نياء — لقاء — تماشو — ڏيکارو —
ڏيکار — نظارو — شڪل — روئداد — ديدار — هيچ —

ذوق — شوق — پيار — حياء — لڄ — شرر.

— نيرتائيو ۽ نيرتائيو: ذ. صفت. نرت جو ٻيا
نرت وارو — سڄاڻ — سمجھو — تيز فهم — زيرڪ —

چتر — سٽوپرو — مٿمان — هوشيار — عاقل — عقلمند.

— نيرتن: مصدر. نهارڻ — ڇاڇڻ — ڇٽائڻ. (نيرتيو —
نيرتندو — نيرتيل).

— نيرتون: ظرف. نرت سان — نرت کان. نظر.
ڌيان.

● نر دڻ ۽ نر دڻ: ذ. ٻائيءَ جي پڪيءَ جو هڪ قسم (ڪٽي گهٽاءُ ڪناري تي ڪٽل جي گاهه پر گذاري).

● نر دڻو (ڪ): ذ. نادر. ظاهر.

● نر دڻساور ۽ نر دڻساور: ذ. بازار - دڪان - منڊي - مارڪيٽ.

● نرڙو ۽ نرڙو (ڪ): ذ. صفت. افلاطون - چالاڪ - هوشيار. ڏاڍو - پهلو - بهادر.

● نرڙائيپ ۽ نرڙائيپون (ڪ): ٺ. ڏاڍ جواني - ڏاڍ مڙسي.

● نرڙائيپي ۽ نرڙائيپون: ٺ. ڏاڍ جواني - ڏاڍ مڙسي - پهلو - بهادري.

● نرڙو پڙو ۽ نرڙو پڙو (ت): ذ. صفت. بهادر - مضبوط. طاقتور - سڪيمو.

● نرڙو ۽ نرڙو: ذ. (پرا. نيدال. سن. لالت) بدن جو هڪ عضو - نرڙو - پيشاني - جبين.

● نرڙو ۽ نرڙو: ذ. ڏکو - ڏڪو - ڏڪاءُ - خوف - ڊپ. هاسن کان وڏو. (ٺ).

● نرڙو ڪڍڻ (ت): ڏاڍيان ڳالهائڻ - جهيڙو ڪرڻ.

● نرڙس ۽ نرڙسون: ٺ. (انگ) ڊاڪٽريائي. دائي. منڊر - مڊوائيف - سسٽر.

● نرڙس ۽ نرڙس: ذ. صفت. نرسو - وزن - هلندي - زور - بوجو - بار - ميزان - بوجهه. مٿو - ميلاوتي - گاڏڙ. گهٽ - اوڻو - ڪسو - ڪمر -

ان ٻورو - زائل - ڪٽل پاڻو - آٺالو - لائيرو.

● نرڙسائي ۽ نرڙسائيون: ٺ. گهٽتائي - ماتيحتي - ڪٽمي - ڪوٽ - اوڻائي - ڪمٽري - زير دستي.

● نرڙسنگو ۽ نرڙسنگا: ذ. وڇائڻ جو توتاڙو - وچندڙ سڱ - سڱڙي.

● نرڙسنگهه: اسم خاص. وشنو جي اڌ ماڻهو ۽ اڌ شينهن واري ٻت جو پتلو.

● نرڙغو ۽ نرڙغا: ذ. گهرو - خلقو. انبوهه - هجور - هنگامو. مشڪل وقت - دشواري.

● نرڙ لوتو ۽ نرڙ لوتو: ذ. ٻسارڪي وکر جو هڪ قسم - وڏي ابلچي.

”پليان پليو نه رهي، نيرتون نيهه نيار“ (شاه).

● نير تئون: ظرف. نيرت ڪسان - نظر کان - نظر جي ڪري.

● نير تيئون: ظرف. نيرت مان - ڌيان مان - حديق مان.

● نير تو (ڪ): ظرف. نظر کي سامهون - سنئون - سڌو - ڏو. (ڪ. نيرتا). تيز نظر واري آڻ جو هڪ قسم. (ڪ).

● نير جو ۽ نير جا: ذ. صفت. نيرجو - بي حيا - بي شرم - بي اچو - بي ٺڪو - بي ڍڍو - ڏٺيون ٻاڻيون ويل. نير - بي چيو - نافرمان - هٽلو - ضدي - اوڏ - نيريل. سخت - ڏاڍو. ان ٿڪ - اورچ. منحوس. (ٺ. نيرجيبي ۽ نيرجيون).

● نير جو ۽ نير جا: ذ. صفت. بي شرم - بي حيا - بي اچو - نيرجو - بي غيرت - بي ڍڍو - بي ٺڪو. ڪڪ. نه ٿيندڙ - اورچ. هٽلو - ضدي - نير. بي اثر - سخت - ڏاڍو - مضبوط. بهادر - دلير. (ٺ. نيرجيبي ۽ نيرجيون).

● نير چائي ۽ نير چائون: ٺ. بي حياتي - بي شرمائي - بي غيرتي. هٽ - ضديت - نير ٻائي.

● نيرچ: اسم خاص. تعلقي ٻني عاقل پر هڪ ڏيهه جو نالو.

● نيرخ ۽ نيرخ: ذ. قيمت - مارڪيٽ جو اگاهه - محصول جي اگهوٽري - نيرخ نامو - ٻٽها - ٻيٽ - دام - ڪيرو - شرح. نمونو - رواج - چال - هات چلت. ”موجوده زمانو نئين نيرخ سان هلي رهيو آهي.“ (جملو).

● نيرخ بندي ۽ نيرخ بنديون: ٺ. مقرر ڪيل اگهن جي لسٽ.

● نيرخ نامو ۽ نيرخ ناما: ذ. محصول جي اگهوٽري جي يادداشت - اگهن جي لسٽ - نيرخ بندي.

● نيرد ۽ نيرد: ذ. ٻيڙو - مٽرو - پيش ٻٽها - تحفو.

● نيرد بان ۽ نيرد بانئون: ٺ. چوڻي - ڏاڪڻ.

● نرو متلائي ۽ نرو متلائيون: ث. نرو متلا -
خفائي-اجلائي-هاكائي-پوترا-سائي-اچائي-
سو چتا-پوشيدائي.
● نرو مو ۽ نرو مو: ذ. ڪپھ جو هڪ قسم -
نرو يا سٺي ڪٽيل ڪپھ.
● نرو ما: ث. امرهڪا جي ڪپھ سان مشابهت
رکندي نرو ۽ ڊگهي تنڊن واري ڪپھ جو هڪ
قسم (بنگال ۾ ٿئي).
● نرون ۽ نرون: ث. گهوٽ جي پيسن -
نرون - نيران - نيران.
● نرو نا ۽ نرو نا: ذ. نرو - مرد - مذڪر -
مژد - مڙس ماڻهو هڪ عزت جو لقب. (ث).
ناري نانءُ ۽ ناري نانن: (ث).
● نرو نانءُ ۽ نرو نانءُ: ذ. مرد - مڙس - مذڪر.
● نرو ناھ ۽ نرو ناھ (ڪ): ذ. صفت. ظرف.
پترو - ڪٽيو - ظاهر ظهور - عيان.
● نرو نجن ۽ نرو نجن: ذ. صفت. بي عيب -
بي عيبو - لڳت يا موھ کان آزاد. خدا جو طالب
(ظرف). بنا جذبي - بنا حرص و هواس.
● نرو نڊ ۽ نرو نڊون (ل): ث. پڙوڪ - ڪپو.
"ڪري مڙ ڪٽو پيو، نيرن نرو نڊ".
● نرو نڊو ۽ نرو نڊا: ذ. صفت. بي حيا -
بي شرم - نيرلج.
● نرو نڻ (ڪ): مصدر. نرين ڪرڻ - ڪولڻ -
ظاھر ڪرڻ - پترو ڪرڻ. (نرينيو - نريندو -
نرينيل).
● نرو نء (ڪ): ث. صفت. پترو - ڪليل -
عيان - صاف - ظاهر - چٽو.
● نرو نء ڪرڻ: صاف ڪرڻ - ظاهر ڪرڻ.
فيصلو يا نيريو ڪري ڇڏڻ.
● نرو نپي: ڪولي - نروار ڪري - ظاهر ڪري.
● نرو نو ۽ نرو نا: ذ. صفت. صبح جي ماني
ڪاٺن کان سواءِ - ڪاٺن بنا - نيراني - بنا ناشتي
ڪيل - نيرانو.
● نرو نهي: صفت. بنا گداي پتي - نيراني -
نيراني - لنگهن.

● نرو نهي ۽ نرو نهيون: ث. صبح جي ماني -
ناشو - نرون - نيراني - چاندو ٻائي.
● نرو نهي: ذ. (سن. نرو نهي) نرينسي - فيصلو -
چنڊ چاڻ - نيريو - سڌانت - نتيجو - انوسان. راه -
رايو - صلاح - مصلحت.
● نرو نهي ڪرڻ: فيصلو ڪرڻ - نيريو ڪرڻ -
صاف ڪرڻ. سهي ڪرڻ. هچائڻ - استياز ڪرڻ -
سچائڻ - تفاوت سمجهڻ.
● نرو نو ۽ نرو نا: ذ. (سن. نرو نهي) تحقيقات -
فيصلو - نياءُ - نيريو.
● نرو نيا ڪاري - امين.
● نرو نيا ۽ نرو نيا: بدن جي عضوي جو هڪ قسم -
نيرانيءَ جي ڀر وارو بدن جو آندو. ستر جو
هڏي سان ويل. ڇڏڻ جي وچ وارو حصو. مثاني
جي نلي - مردانو ٻيلو - آندرو - ختصيه - ختصيو.
(ڪ) چاڪ. (ث). ڪتي، ڪريءَ وغيره جي
اڳيون ٽنگون ڪٽي ٻيھن واري حالت - ڳاٽ.
آتشبازيءَ جو هڪ قسم. نيسارو - نارو - نليو.
ڪپرو - ڇيٽ جي سِر. ٻوٽي جو هڪ قسم - ڪوتير -
جهنگ ڪٿوري. (اسر خاص) تعلقي ميرپور ماٿيلي ۾
هڪ ديه جو نالو.
● نرو نرو: شھوت پيدا ٿيڻ - انگيز ٿيڻ.
● نرو چٽ ڪرڻ: هيسائڻ - دٻائڻ - ٽوڙي ڪيڻ.
● نرو چٽڻ: هيسائڻ - ڊيچارڻ - وس ڪرڻ.
● نرو ڏيڻ: مٿي ٿيڻ مغرور ٿيڻ - هٿ ڪرڻ.
جهڙو ڪرڻ - تڪرار ڪرڻ.
● نرو ڦاٽڻ: شھوت جو زور وٺڻ.
● نرو ڪٽڻ: اڳيون ٽنگون مٿي ڪشي سامهون
ٿيڻ - ٻين ٽنگن تي ٻيھڻ.
● نرو لهڻ: ٻيلا لهي پوڻ - آنورا سجي پوڻ -
ٽٽ ٿيڻ. هرنيا ٿيڻ.
● نرو ڏيڻ: منهن سامهون ٿيڻ - وڙھڻ لاءِ آماده ٿيڻ -
تڪرار ڪرڻ. غرور ڪرڻ. ڪٽڻ مٿي ڪٽڻ -
آپو ڳاٽ ڏيڻ. ضد ڪري ٻيھڻ. دٻائڻ - هيسائڻ.
● نرو لهي پتون: ٻيلا لهي پوڻ - آنورو
لهي پوڻ. هرنيا ٿيڻ.

= نَـزُـو ڪوہ مان ڪَـيـڏَـنَ: نيات يا برادريءَ مان
نيڪالي ڏيڻ.

= نَـزُـو مان ڪَـيـڏَـنَ: پاڻيءَ مان ڪڍڻ - پاءُ نہ
ڪرڻ.

● نَـزُـو ۽ نَـزِـو: ذ. نِـزِـي - نَـزِـڪَـت - ڪَـجِـي.

= نَـزِـو ڦاڙِي ڳالهائڻ: وڏي آواز سان ڳالهائڻ.
جهڙو ڪرڻ.

● نَـزَـانَ ۽ نِـزَـائِـنَ: ٿ. مَـسَـ جِي پيڻ - نِـشَـانَ -
نِـرَـانَ.

● نَـزَـانـڊِي ۽ نَـزَـانـڊِـيُون: ٿ. سَـتَ وغيره
ويڙهڻ لاءِ پوري سهي نلي - نَـزُـو - نالاندي -
نَـزَـانـڊِي - خالي نَـزُـو - ڳوٺ - نَـزَـانـڊِي - ڏانـڊِي.
نَـزِـو نَـزِـو (وڃائڻ جو). (ڪ). ڪاٺي جِي نلي
(جنهن مان ڪيٺان وغيره ڪڍجن).

● نَـزَـاول: ٿ. ڏنڊن ۽ سِرَ جِي ٻائيءَ تي
ٿيندڙ ڪاه جو هڪ قسم.

● نَـزُـو پَـتَ: اسم خاص. تعلقي ڪوٺيءَ ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● نَـزُـو دَـولَ ۽ نَـزُـو دَـولَ (ل): ذ. صفت. لتبو -
تمام ڊگهو.

● نَـزِـو ڪَـهَـتَ ۽ نَـزِـو ڪَـهَـتَ: ذ. نَـزِـي ۾ ڪَـجِـي
چلارڻ هڏين جِي اسپرنڪ وانگر نلي - نَـزِـو ڪَـهَـو -
نَـزِـو ڪَـهَـو.

= نَـزِـو ڪَـهَـو ۽ نَـزِـو ڪَـهَـو: ذ. نَـزِـو ڪَـهَـتَ -
نَـزِـو ڪَـهَـو - ڳڻو.

= نَـزِـو ڪَـهَـو ۽ نَـزِـو ڪَـهَـو: ذ. نَـزِـو ڪَـهَـتَ - نَـزِـي.

● نَـزُـو ۽ نَـزَـا: ذ. ڪورين جِي اوزار جو هڪ
قسم - سَـتَ ويڙهڻ لاءِ ڪاٺ جِي پوري نلي -
نَـزِـو نَـزِـو - نَـزَـانـڊِي - ڳوٺو - ٻهري - سَـتَ سان ڀريل
ريڻ. ڪهڻ دستن ٿيڻ واري حالت. ٻج چڻڻ
لاءِ ڪاٺ جِي پوري نلي - نَـزِـي. رستي وغيره
مان ٻائي آڪارڻ لاءِ اوهه جِي پوري نلي - ٻائيپ -
تيل. مڇي مارڻ جِي رچ جو هڪ قسم. ڀريل ۽ ٻند
ٿيل ڳوٺن سان اُن ڪڍي تپائڻ لاءِ لوهي اوزار جو
هڪ قسم - حقي يا چلم جو نَـزُـو. وڃائڻ جو ساز -
نَـزُـو - نَـزَـانـڊِي.

هڪ قسم. (اسم خاص). تعلقي ڪوٺيءَ ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

= نَـرَـيُـبُـو ۽ نَـرَـيُـبَـا (ت): ذ. سرن وجهڻ لاءِ
لوه جو هڪ اوزار.

= نَـرَـيُـبَـي ۽ نَـرَـيُـبَـو (ت): ٿ. اٿڻ وقت
تاجيءَ مان ڏاڪهي لنگهائڻ جو هڪ ڪورڪو
اوزار.

= نَـرَـيُـو ۽ نَـرَـيُـا: ذ. صفت. نريءَ وارو -
ٽڪن وارو: جيئن "ڪارنويو" (گهوڙو).

= نَـرَـيُـو ۽ واهو: ذ. ٻيٽي جِي تنڊن وجهڻ لاءِ
ڪم ۾ ايندڙ هڪ ڪورڪو اوزار.

● نَـرَـيُـا: ذ. مٽيءَ جا نارا (جي ڪنڀر ٺاهين ۽
جاين جِي مٿان ٻائيءَ جِي نيڪال لاءِ ٿين).

● نَـرَـيُـو: اسم خاص. ٺهي ٻارڻ کان اتر طرف
هڪ لڪ ۽ جبل جو نالو.

● نَـرَـيُـي: اسم خاص. تعلقي بدين ۾ هڪ ديھ
جو نالو.

● نَـرَـيُـلَ ۽ نَـرَـيُـلَ: ذ. سڪل ڦٽل جو هڪ
قسم - ناريل.

= نَـرَـيُـلَ ۽ نَـرَـيُـلَ: ذ. نريل - ناريل.

● نَـرَـيُـمان: اسم خاص. رستم پهلوان جِي
ڏاڏي جو نالو.

● نَـرَـيُـو ۽ نَـرَـيُـا (ڪ): ذ. نَـرَـو - مذڪر.
= نَـرَـيُـو اولاد: ذ. نَـرَـو اولاد - ٻُڌَ.

● نَـرَـيُـو ۽ نَـرَـيُـا: ذ. ناري جو هڪ قسم -
ٺيڪر جو نيسارو. گل جو هڪ قسم.

● نَـزِـو ۽ نَـزِـو: ذ. (ٻرا. نندو. سن. نٿ) ڪاه.

جو هڪ قسم - ڪرين واري ڪاٺيءَ وارو ڪاه.
سارين وغيره جِي ٻوڪ ۾ ڪاٺي مٿل ٿيندڙ
هڪ ڪاه (ٻائيءَ ۾ ٿيندڙ) - ڪانو - سَـرَ ڪاٺي
جو هڪ قسم (ڊگهو اندران ڀورو) - حقي چڪڻ
جو نَـزُـو - حقي چڪڻ لاءِ پوري ڪاٺ جِي نلي -
ڀوپلي. وڃائڻ جِي ساز جو هڪ قسم - بانسري -
مُـرَـلي. نَـزَـانـڊِي - ڪاٺي. لڪڻ جو هڪ قسم.

= نَـزُـو ساڻو ڪَـرَـنَ: نَـزِـو پيچائڻ يا ٻُڌَ -
نَـزِـو تارو ڪرڻ.

= نٿا پٽڻ: نٿن تي ڏاڳا ويڙهڻ - نٿانديءَ تي اٿت جي ٿٽڪ رستي سٿ ويڙهڻ.
 = نٿا رڌڻ: نٿن تي آهر چاڙهڻ لاءِ ڊيگريءَ ۾ ٻائي، انو ۽ نٿا وجهڻ.
 = نٿا سڪڻ: نقصان هون. ٿٽڪجي هون.
 ديو ٿي وڃڻ.
 = نٿائي ۽ نٿائي: ذ. صفت. نٿن وارو - نٿو وڪندڙ. نٿو وڃائيندڙ.
 = نٿو پٽڻ: پوري ڪاٺيءَ يا نٿانديءَ تي ست ويڙهڻ.
 = نٿو چاڙهڻ: هڪ نٿي ختم ٿيڻ تي ٻيو نٿو ان جي جاءِ تي نار ۾ وجهڻ.
 ۱. نٿو تر: ٿ. (سن. نٿو) ۽ نٿو (۹) واڌو (+) نٿو (۹) جيئن ته "۹+۹" وغيره.
 ۲. نٿو ۽ نٿو (ڪ): ذ. ٺوگهٽ - گهٽو نٿي.
 ۳. نٿو چٽو ۽ نٿا چٽا (ڪ): ذ. ٻائيءَ جهڙو پٽو دست.
 ۴. نٿي ۽ نٿي پون: ٿ. (سن. نٿي). ڪورين جو هڪ اوزار - نٿانديءَ - نٿانديءَ پکي جو هڪ قسم - ساناهه پکي. (ل).
 ۵. نٿي ۽ نٿي پون: ٿ. (سن. نٿي = نار). بدن جي عضوي جو هڪ قسم - ٻائيءَ، کاڌو وغيره وات مان ٻيٽ ڏي نيندڙ نلي - ٺوگهٽ - ٺوگهوڻو - گلو - ڪچي - هوا جي نلي - شاهه نلي - هڪي - ڪڙڻ - کاڌي جي نلي - گهٽ - ڳاٽ - ڪنٺ.
 = نٿيءَ تي لٽ اچڻ: لاچار ٿيڻ - مجبور ٿيڻ - بيوس ٿيڻ - عاجز ٿيڻ.
 = نٿيءَ تي نٿهڻ ڏيڻ: مسڪينن مار ڪرڻ - هر ڀرو ظلم ڪرڻ - تنڪ ڪرڻ.
 = نٿي پون: کڻي ڳالهائڻ ڪري آواز گهٽ ٿيڻ - آواز ٿڪجي يا نهجي وڃڻ.
 = نٿي ڪڍڻ: ڏاڍيان ڳالهائڻ - زور سان ڳالهائڻ. ڪڍڻ - ڏيڻ ڪرڻ.
 = نٿي ڪرڻ: ڪهڻو ڳالهائڻ. (جالور وغيره ڪي). حلال ڪرڻ - ڪڍڻ - سير وجهڻ.

= نٿيءَ لپس ۽ نٿيءَ لپس: ذ. نٿي يا چاٺي وغيره کي لڳل ٿڌ - زڪام - لپس - مردي.
 = نٿيءَ سان ٻائيءَ پڪڻ: تمام سهڻو مٺڻ - نزاڪت وارو مٺڻ - تمام نازڪ - ڳوري ۽ حسين ماڻهو لاءِ تشبيهه.
 = نٿيءَ ۾ ساڪي هٿڻ: آواز سٺو مٺڻ - سريلو مٺڻ.
 ۱. نٿار: ذ. صفت. لاغر - سهڙو. مفلس.
 ۲. نٿارت ۽ نٿارتون: ٿ. هيٺائي. نهٺائي.
 ۳. نٿاع ۽ نٿاع: ذ. (ع). جهڳڙو - تڪرار - رد بدل - وير - تنازعو - دشمني - عداوت - خصومت - قضيو - ٿڌو - نساد - رڳڙو - حجت - هوڏ - چٽاڻي - ٻڃڻ - عڪسو - مناظرو - ڪشماڪش - اختلاف.
 آرزومندي - آميد - آسرو.
 ۴. نٿاڪت ۽ نٿاڪتون: ٿ. نازڪپائي - ڪولتنا - ملائمي - خوش اطبوبي - خوب - نازوانداز - نازڪ مزاجي - سونهن سوييا - حسن - ڏيک وڌيڪ - پراجمان - خوبصورتِي - سينگار - زيب - زيب - سهڻائي - سندر - لطافت - نازڪي ٺاهه - ٺوهه - ملوڪت - نفاست - نفيسائي - ملوڪائي.
 = نٿاڪندار ۽ نٿاڪندار: ذ. صفت.
 نزاڪت وارو - عمدو - حسين - سندر - نڪو - هوڪارو - سوچارو - سهڻو - سوييا وان - صورتوند - سدرشن خوبصورت - ٺاهوڪو.
 ۵. نٿو: طرف. نزديڪ جو مخفف.
 ۶. نٿو: طرف. ويجهو ويجهو - وٽ - پيرسان - اوڏو - اوري - اوري - اوڏي - اوڏو - قريب - جي محلي ۾ - جي هاڙي ۾.
 = نٿو: ڪي: ٿ. ويجهڙائي - قريبي - اوڏڙائي - ويجهائي.
 = نٿو: ذ. دم ٽوڙڻ.
 ۷. نٿو ۽ نٿو: ذ. بيماريءَ جو هڪ قسم - تارونءَ مان نڪرڻ واري ٻائي ڪرڻ واري حالت - ريزش - مردي - زڪام - ٿڌ - لپس.
 = نٿو ڪيرڻ: نزول جي ٻائيءَ جو سيني تي ڪرڻ - نزول ٿيڻ - ريزش لهن. نقصان پهچڻ -

● نيس: ث. (من. نيشا) رات - رئين - راتوي -
رين - شب - ليل.

● نِس: ظرف. (ن. نِس = هڪڙو آهسڙڪ)
حرف نقبي - نه - بغير - بنان - کان سواءِ - سواءِ -
جي بنان. گهٽ.

نِسْقَلُ ۛ نِسْقَلُ ۛ ذ. صفت. بی قلیو۔
نِیْقَلُ۔ نِهْقَلُ۔ قُل کان سوء۔ اجایو۔ بی سُوْدُ۔
ہیکار۔ فضول۔ خارج۔

- نيسٽڪام ۽ نيسٽڪام ؛ ذ. صفت. بنا مرضيءَ -
 مرضيءَ کان سواءِ - بنا چاٽ - بي موهيو - بنا اڇا جي -
 بي طعم - طعم کان سواءِ .

● نسبتِ کُہنیت: ذ. صفت. کُہنیت کسان سوا۔
سُجّار۔ سُجّانتو۔ سُجّو۔ صادق۔ راسخ۔ صاف دل۔
چل ول کان پُری۔ ستر لو۔

- نِسْكَاتُنْكَ ۞ نِسْكَاتُنْكَ: ذ. صفت.
 كَتْلُنْكَ كَان سَوَاء - بِنَادَاغ - بِنَاتِيْكَ بِي - بِي دَاغ -
 نَزْمَل - صَاب - هَاكْ - هُوْزُر - نَشْكَلْنَك - نِسْ اِهْرَاذ.

● نیسات (ک): ظرف. انھی ۷ ساعت پر - اجھو -
ہینٹر - ہائی .

● نِسَاء: زال - عورت - مائٹی - بیہی - ہیگم - استری - نار - ضاعفان .

● نَسَائِيں (ل)؛ مصدر۔ گسائیں - نَسَائیں۔
(نمائیو - نَسَائیندو - نَسَائِیل)۔

● نَسَبٌ : ذ. (ع. نَسَبَ) خاندانی
سلسلو، بنیاد - خاندان - گھراڻو - شجرو - نسب نامو -
وِثاقولی - حَسِبُ نَسَبٌ - کُلٌ - وَثِيقٌ -

ڪُٽنب - ڪوٽ - اصل نسل - اڀر - پڻ، ٻئي جي طرفان نسبت.

- نسب نامو ۽ نسب ناما؛ ذ. خانداني
سلسلو - شجرو - و نساولي - اصل نسل - پڻ -
پڻياد - ڪٺل.

= نَسَبِيّ، نَسَبِيّ؛ ذ. صفت. نسب جو -
 اصلي - نسلي - بنيادي - اباؤ - خانداني - مؤروثي.
 = نَسَبِيّ، نَسَبِيّ؛ ذ. صفت. نسبت

وارو - لاڳاپي وارو - عزازت وارو - عزيز - مانت -
سَنَبَتِي .

نقصان پہنچوں - بار ہوں - تکلیف پہنچوں - آفت اچن -
شامت اچن - غضب نازل ٹہن .

● نزول ۽ نزول: ذ. لهڻ هيٺ اچڻ ڪرڻ واري حالت. ڏوري وقت لاءِ ترسڻ واري حالت. منزل هئڻ واري حالت. الهام جي لهڻ واري حالت. جماع وقت سرد جي منيءَ نڪرڻ واري حالت. اک جي بيماريءَ جو هڪ قسم (اڪين مان پاڻي وغيره و هڻ). نزولو-زڪار.

● تَزْهَيْتُ: ث. صفت. اي عيب. ھاڪيز ڪي.

● نتر ٻهت ڪاهه : ذ. ڪهڻ ڪهڻ جي جاءِ .
● نيز ٻهت ۽ نيز ٻهت (ڪ) ذ. صفت .
ڪمزور - طاقت - نرسل - ضعيف - ٻوڙو .

● نَزِيكٌ ۽ نَزِيكٌ ؛ ذ. صفت. زِيكٌ
گمانِ سواءِ - ہل گمانِ سواءِ - نیرِ ہل - کمزور -
کمِ ہیں - بی طاقت. نحیف - کمزور - لاغر -
ضمیف - نزار. (نزدیک ہو بگڑیل لفظ).

● نَسْءٌ وَتَسْمُونُ: ث. (ہر نسا۔ من۔ نسا = نس) (نص۔ ناز۔ رکت۔ توفض۔ دنی۔ خراب۔ رت۔ نل۔ پتو۔ ڈورو۔ تاندورو۔ کڈ۔ آلت۔

تند - تندو. (اڪڙو) اڪارو - (ناريل جو) ڪاپار.
 - نَسَائِيَتِلَ & نَسَائِيَتِلَ (ڪ): ذ. صفت.
 نَسَنَ وِدِيلَ - نياڳو. ڪوڙو - ناڪار.

= نَسِيرٌ & نَسِيرٌ : ذ. صفت. نسِن وارو- رڳن
وارو- رَگِرَ- گَزَرُ، قَلهو- متارو، سِيَا وارو-
طبيعت وارو.

۱۰۔ تیس جہتوں (ک): سہی کرنا، قابو کرنا۔

= نمس سڀي ڪٽڻ: بيماري سمجهڻ. ڪنهن به مائهوءَ جي طبيعت يا عيب ڀروڙي وڃڻ.
= ٽسڻ، جهڙيل (ڪ): ذ. صفت. هي حيا-

هي شوم - نيرليچ .
 = نيسن و دي يو ۽ نيسن و دي يا : ذ . صفت .
 عاري - بشت - مڙڪ - ڪم ڪوس - ڪانت -

اليسبي - نَسْنُ نُو - مَعْدَن بُو - سِي -
 فسجل (هک پت یا ہد دعا).

نسبتي ڀاڱا؛

نسبتي ڇوڻن رقم؛

نسبتي ڪنڊون؛

نسبتي محوز؛ هم وزني محور - سر ماترا

جو محور.

نسبتي وچ؛

نسبي ۽ نسبتيون؛ ث. زناني زيور جو

هڪ قسم - ڪن ۾ ٻاڻن جو هڪ ڳهه - ڪرڪ.

بدن جو هڪ عضوو. (ت).

نسبت ۽ نسبت؛ ذ. صفت. (سن. نه =

نم + ستو = ست). مت ڪسان سواء - بي زور -

ٺهل - بي ست - ڪم طاقت - ضعيف - ڪمزور -

درٻل - ٻل هيٺ - الپ ٻل - بي طاقت - هيٺو - لاغر -

نستو - اڀرو - بي بهج - زج. ڪومل. ڊڄڻو.

آڇڙيل - ويران - تباهه - برباد.

نسبائي ۽ نسبائيون؛ ث. ست نه هئڻ

واري حالت - ڪمزوري - درٻلتا - ضعوف - ضعيفي -

هيٺائي - لانهه - ضعيفائي. پستلائي. هلاڪائي.

ڪم هٿي - ڊيڇڙو.

نسبتيائي ۽ نسبتيائيون؛ (ڪ): ث. ڊچ -

ڊپ - ڊيڇڙو - خوف.

نسبتو ۽ نسبتا؛ ذ. صفت. مت بغير - طاقت

ڪان سواء - بنا زور - ڪمزور - بي طاقت - ٺهل -

درٻل - ٻل هيٺ - ضعيف - هيٺو - ٺهل.

نسبتارو ۽ نسبتارا (ث)؛ ذ. (سن. نسبتار).

نيتارو - چوٽڪارو - موڪ - نجات - موڪيه - گت -

مڪتي - آڌار. چوٽڪو.

نسبترو ۽ نسبترُون؛ ث. نشتر - نسبترو.

(قسم يا سير چوڙن لاءِ هڪ ننڍڙي ونڪڙي چاڪو

جو قسم).

نسٽرن؛ ذ. گل جو هڪ قسم - خوشبودار

سفيد گلڻ جو گل. سڀوتي. ڪڙجا.

نسبتعليق؛ فارسي زبان ۾ خط جو هڪ قسم.

انشاء ۽ املا لکڻ. فصيح ۽ بليغ گفتگو.

نسبتڪائي؛ اسم خاص. مزارعي بلوچن جي

هڪ قبيلي جو نالو (بلوچائين جي شاخ).

نسٽوڪ ۽ نسٽوڪ؛ ذ. صفت. (سن.

نسٽوڪ. نس = سواء + ترڪ = دليل.

ڳالهه ٻولهه). نسٽونگ هڪ ڪيل حقيقي -

جاچيل - صاف - ظاهر - پٿرو - عيان - نشانبر -

صريح - آشڪار - هر سڌ.

نسٽوٽڪ ۽ نسٽوٽڪ؛ ذ. صفت. ڏسو

نسٽوڪ.

نسٽوٽڪي ۽ نسٽوٽڪي؛ ذ. صفت. ڏسو

نسٽوڪ.

نيس ۽ نيس؛ ظرف. محض - بلڪل - سراسر -

مچوئي - نيٺ - ويهيو - ساڳيو.

نسٽڇڻ؛ مصدر. سٽڻ - سوس ڪاٺي. (قت

وغيره جو) چٽي وڃڻ. پٽلجي وڃڻ - منجهڻ. (ڪ).

(نسيو - نسيو - نسيل).

نسٽڇي وڃڻ؛ سوس ڪاٺي وڃڻ. چٽي وڃڻ.

پٽلجي وڃڻ - منجهي وڃڻ.

نسٽڇو ۽ نسٽڇا؛ ذ. (سن. نمشچيه). ڀروسو -

هٽڪ - يقين - پرتويت - ويساهه - اعتبار - ويسه -

وشواس - ايمان - عقيدو.

نسٽڇي ۽ نسٽڇيون؛ ث. صفت. ظرف.

هٽڪ - يقين - هڪو - اطعي - تڪيدي - ضرور -

جائي - يقيناً - تڪيداً - بلاشڪ - تحقيق - البت.

نسٽڇو ۽ نسٽڇا؛ ذ. (ع. نسخ) لکيل -

مترقوم - رقم ڪيل. منقول ڪاٺي. ڪتاب ٿيل.

ڪتاب - مجلد - رسالو - ٻوٽي - هٽڪ. دوائن جي

ترڪيب لکيل ڀرڇو - ترڪيب - ٽوٽڪو - رسيد.

نسٽڇو لکڻ؛ ترڪيب سان دوائون

لکڻ.

نسٽڇو ۽ نسٽڇا؛ ذ. صفت. سڌ نه ڏيندڙ -

ڇيو نه مڃيندڙ - بي چيو - لافرماني - مڃڻو - بي حيا -

بي شرم.

نسرڻ؛ مصدر. (سن. نسٽڪرڻ) ڪوش

ڪڍڻ. (سنگ جو) ٻاهر نڪرڻ - ٻاهر اچڻ -

منهن ڪڍڻ - آسڻ - آڀوڻ - ڦٽڻ - آڀرڻ - سرڇڻ -

وڌڻ - وڌو ٿيڻ - سنگ ٻڌڻ - (آن) جهلڻ -

مورڇڻ - انڪورڇڻ. جدا ٿيڻ - ظاهر ٿيڻ - نمودار ٿيڻ.

● نيسون: مصدر. سڻ - ڪهڻجڻ. (نيسيو - نيسيو - نيسيو - نيسيل).

● نيسوار: نيسوارون: ٿ. نشيدار شئي جو هڪ قسم - ڪٺيل تماڪ ۽ چن - ناس (سائي رنگ جي).

● نيسوت: نيسوت (ڪ): ڏ. صفت. نسن وڌيل. نياڳو - چنڊو - ڪمر نصيب. ته جو ڪريل.

● نيسورو: نيسورا: ڏ. (سن. نيس = سواءِ + شليه = غير ڌاريو مٺ). ٻاڪل - صفا - محض - سراسر - نج - خالص - صفا - پنهنج - نچوٽ - سڄوئي - تمام - سرهستو - سمورو. اجاڻو. نرو - فقط - نيلو - رڳو. "نيسو ڪر بلا جو" نيسوروئي ناز. راند پروڙين راز قضيو ڪر بلا جو. (شاه).

= نيسورو ڪوڙ: نج ڪوڙ - صفا ڪوڙ - ٻاڪل ڪوڙ - محض ڪوڙ - ٻاڪل غلط.

● نيسوڪ: نيسوڪ (ڪ): ڏ. جهڪ - ويڏ. نشان.

= نيسوري يائي: رڳيائي. نبار. محض.

● نيسوسو: نيسوسا (ٿ): ڏ. صفت. بنا آسري - بي آسري - نا آئيد - مايوس.

● نيسوڪ: نيسوڪ (ٿ): ڏ. صفت.

بي عزتي ٿيڻ بعد به ٻڌ نه ڇڏيندڙ - بي ٻڌو - اناسو.

● نيسوونڪ: نيسوونڪ (ٿ): ڏ. صفت.

چيو نه مڃيندڙ - بي چيو - نافرمان.

● نيسوونو: اسم خاص. روايتن موجب هڪ ڪافر جو مٿن جا ڪفن لاهيندو هو. (صفت). ڪفن چور. نود. بي مروت.

● نيسيني: نيسينيون: ٿ. نه سڻيل - نه ٻڌل - ان سڻي - ان ٻڌل.

"نصيب ڪر نيسيني" کي پهونءِ آڻ وٺان. (شاه).

● نيسينيون: ظرف. نه سائين نه - نه سڻين نه -

ٻاڪل نه - نيٺ نه - صفا نه. پٽي ڪونهي - فڪر ڪونهي.

خوار ٿيڻ - خواري ڪڍڻ. (نيسريو - نيسرندو - نيسريل).

= نيسري: پيهڻ: ظاهر ٿي پيهڻ. مستي ڏيکارڻ.

= نيسري: پتون: پڇڙائي ۾ نروار ٿيڻ - ننگو ٿيڻ.

= نيسريل: نيسريل: ڏ. صفت. سنگ ڪڍيل. ضدي - هوڏي - هنيو.

= نيسري نه سگهڻ: ڪنهن جي اڳيان پنهنجي خيال يا راءِ کي ظاهري ڪري نه سگهڻ.

= نيسري: وڃڻ (ت): سنگ ڪڍڻ - انڪورجڻ. حد لنگهڻ.

● نيسروان: (ف. نوشيروان): اسم خاص. ايران جي حڪمران جو نالو.

● نيسرين: ٿ. گل جو هڪ قسم - جهنگلي اڇو گلاب جو گل - مهيوتي - ڪوڄا.

● نيسقي: ڏ. روشن - دستور - ترتيب - بندوبست - انتظام جيئن ته "نظم و نسق".

● نيسڪو: نيسڪا (ت): ڏ. لالچ - حرص - لوپ. ڳولا - تلاش - ڏونڊ.

● نيسل: نيسل: ڏ. ذات - قوم - जाती - وٽس - ڪٿل - شجرو - وٽسولي - حسب نسب -

ڳوٺ - نسب نامو - بنياد - خاندان - گهراڻو -

ڪٽنب - آل اولاد - ٻار ٻچا - قبيلو - پشت - انس -

تخمر. ڳڙي - ڳڙي.

● نيسلايتو: نيسلايتا: ڏ. صفت. چڱي

نسل وارو - سٺي ٻڻ مان.

● نيسونڪ: نيسونڪ: ڏ. صفت. (سن. نه

= نه + شڪا = سڌايد). نه ڊڄندڙ - بي ڊڄو -

نيدر - بي خوف - بي ڏيڇو - نذر - بي اونو -

بي آڏو - نرپو - بي پرواه - بي فڪر - بي غرض -

الغرض. ڏنڊر - ٻالمر - البيلو - بهادر - سورمي -

پهلوان. (سن. نه = سواءِ + سنگ = سنگ).

نروار - ظاهر - جدا - اڪيلو - ان گڏيل. دنيوي

ڌڻن کان آڄو - ڪمن ڪارن کان ڇڻل - دنيا ۾ گائڻ مائل

ٻڌيل - تارڪ الدنيا. بي طمع. غير لحاظ.

● نيسن: (ڪ): مصدر. ڇڻ - پاسو ڪري وڃڻ -

اڃو ٿيڻ. (نيسيو - نيسيندو - نيسيل).

● نَسَمِي واري توبه: ث. (ع. توبۃ النصوص) لُصوح نالي هڪ شخص جي توبه (هو مُردن جا ڪفن لاهيندو هو).

● نَسِيَانُ؟ ث. (ع. نَسِيَ) پُل - چوڪ - چُڪ - خطا - ويسر - فراموشي (ذ. صفت) غافل - ويسر کاڌو - ويسريو - اِي پرواه - اِي فڪر - کينوار. - نَسِيَانِي؟ ۽ نَسِيَانِيُون؟ ث. ويسر - وِسَوَزائي غفلت.

● نَسِيَمُ ۽ نَسِيَمُون؟ ث. نرم هوا - پتل هوا - ٿڌي هوا - خوشبودار هوا - هَرِيَر. توار - تڪرار - چوپولو.

● نَسِيَمُ بَحْرِي؟ سمنڊ تان لڳندڙ هوائون. - نَسِيَمُ بري: هر ٻارڻ پٽ (زمين) تان لڳندڙ هوائون.

● نَسِيَمُڪُنْ (ث): مصدر. نڪَ صاف ڪرڻ. - نِش: ث. (سن. نِشا = رات) رات - شب - ليل - ريڻ.

● نِش دِن: ظرف. رات ڏينهن - هر وقت. - نِشَارُ ۽ نِشَارُ؟ ذ. چڻو - صاف - ظاهر - نشان وٺندڙ.

● نِشَارُ ۽ نِشَارُون (بلوچڪي): ث. پياڄاڻي. "نماي نِشَار سين، جيڏي ڪي جتن" (محمد شيخ).

● نِشَاسِتو ۽ نِشَاسْتا: ذ. (ف. نِشَاسْتَه) هڪ ٻسارڪو وڪر، پاڻيءَ ۾ ٻسيل ڪڍڪ جو مغز. ڪَلَف - ڪانجي - ٻيج.

● نِشَاطُ: ث. خوشي - شاد ماني - خورمي - آند - فرحت. شادي، خورسندي - حِظ - مزو - عيش - آرام، طرب بڻاشت.

● نشان ۽ نِشَان؟ ذ. جهنڊو - بانٽو - ڌڄا - نِشَان - بيرق - نشاني. اشارو - پتو - آهڇڻ - ڏس - لڇڻ - چُه - ٻار - ٻيرا. بادشاهي يا خانداني نشان.

● نِشَانِيُون؟ ۽ نِشَانِيُون؟ ذ. صفت. ٻر سبت - ظاهر - ٻڌرو - صريح - آشڪار - عيان - ڪليل - ڪليل - زبان زد - نروار.

● نِشَانِيُون؟ ۽ نِشَانِيُون؟ ذ. نشان - چنڊ - هڏف - آچار - نشاني - چنڊ.

● نِشَانِيُون؟ ۽ نِشَانِيُون؟ ذ. نشان - چنڊ - هڏف - آچار - نشاني - چنڊ. نِشَانِيُون؟ ۽ نِشَانِيُون؟ ذ. نشان - چنڊ - هڏف - آچار - نشاني - چنڊ.

● نِشَانِيُون؟ ۽ نِشَانِيُون؟ ذ. نشان - چنڊ - هڏف - آچار - نشاني - چنڊ. نِشَانِيُون؟ ۽ نِشَانِيُون؟ ذ. نشان - چنڊ - هڏف - آچار - نشاني - چنڊ.

● نِشَانِيُون؟ ۽ نِشَانِيُون؟ ذ. نشان - چنڊ - هڏف - آچار - نشاني - چنڊ. نِشَانِيُون؟ ۽ نِشَانِيُون؟ ذ. نشان - چنڊ - هڏف - آچار - نشاني - چنڊ.

● نِشَانِيُون؟ ۽ نِشَانِيُون؟ ذ. نشان - چنڊ - هڏف - آچار - نشاني - چنڊ. نِشَانِيُون؟ ۽ نِشَانِيُون؟ ذ. نشان - چنڊ - هڏف - آچار - نشاني - چنڊ.

● نِشَانِيُون؟ ۽ نِشَانِيُون؟ ذ. نشان - چنڊ - هڏف - آچار - نشاني - چنڊ. نِشَانِيُون؟ ۽ نِشَانِيُون؟ ذ. نشان - چنڊ - هڏف - آچار - نشاني - چنڊ.

● نِشَانِيُون؟ ۽ نِشَانِيُون؟ ذ. نشان - چنڊ - هڏف - آچار - نشاني - چنڊ. نِشَانِيُون؟ ۽ نِشَانِيُون؟ ذ. نشان - چنڊ - هڏف - آچار - نشاني - چنڊ.

● نِشَانِيُون؟ ۽ نِشَانِيُون؟ ذ. نشان - چنڊ - هڏف - آچار - نشاني - چنڊ. نِشَانِيُون؟ ۽ نِشَانِيُون؟ ذ. نشان - چنڊ - هڏف - آچار - نشاني - چنڊ.

● نِشَانِيُون؟ ۽ نِشَانِيُون؟ ذ. نشان - چنڊ - هڏف - آچار - نشاني - چنڊ. نِشَانِيُون؟ ۽ نِشَانِيُون؟ ذ. نشان - چنڊ - هڏف - آچار - نشاني - چنڊ.

● نِشَانِيُون؟ ۽ نِشَانِيُون؟ ذ. نشان - چنڊ - هڏف - آچار - نشاني - چنڊ. نِشَانِيُون؟ ۽ نِشَانِيُون؟ ذ. نشان - چنڊ - هڏف - آچار - نشاني - چنڊ.

● نِشَانِيُون؟ ۽ نِشَانِيُون؟ ذ. نشان - چنڊ - هڏف - آچار - نشاني - چنڊ. نِشَانِيُون؟ ۽ نِشَانِيُون؟ ذ. نشان - چنڊ - هڏف - آچار - نشاني - چنڊ.

● نشو تهتن: سرور گهت ٿيڻ - ڪيف ٿورو ٿيڻ - هوش ۾ اچڻ - غفلت مان بيدار ٿيڻ - اڳ پئڻ .
 ● تشببي: تشببي: ذ. صفت. نشو ڪندڙ - نشو واپرائيندڙ - شرابي - نشائي - ڪيفي - خماري - منگ - مست .
 ● نشو و تما: ذ. پيدا ٿيڻ واري حالت . اوڳارڻ واري حالت .
 ● نشو و تما: ظاهر ظهور. وٺندڙ ڏيکاء - سهڻو نظارو .
 ● تشبيب: ث. لاهيءَ واري زمين - هيٺاهين زمين - هيٺاڻ - لهندي - لاهي - هستي .
 ● تشبيب و فيرالز: ذ. هيٺاهين مٿاهين - لاهي ڇاڙهي - لاهو ڇاڙهو. زندگيءَ جو رنج و خوشي - ڏک ڪٽ سڪ - نفعو نقصان .
 ● نيشيد: ظرف. انڪار - ناڪار - تهين - تنفي - منسوب. (ذ. اسر) .
 ● نيشيدي: نيشيدي: ذ. صفت. انڪاري - ناڪاري - نافي - منفي - مالبه - خراب - بد - بچو .
 ● نيشيدن: ذ. (ف). خيالت گاه - آرام گاه . پڪڻ جو آڳيرو .
 ● نيشين: نيشين: ذ. صفت. (ف) نيشستن = ويهن. سن. آهتو شت = ويهن) نيشستن وارو - ويڏل - ويهندڙ. جيئن ته: "گادي نشين" .
 ● نص: قرآن شريف جي آها آيت يا سندن جنهن ۾ امروني جو ٺيڪ ۽ صاف بيان هجي .
 ● نصاب: نصاب: ذ. مال متاع، جنهن تي زڪوات واجب ٿئي - مال - زر - سرمايو - ملڪيت - پونجي. هاڙ - بنياد. اصل. پڙهائيءَ جو ڪورس - تعليم جو گنجينو. چاچ - جاچ - هرڪ. تور - معيار - ڪسوٽي. ترازِيءَ جي مٿ .
 ● نصارو: نصارو: ذ. حضرت عيسى عليه السلام جا پوئلڳ. عيسائي - ڪرستان - نصراني - مسيحي. (اسر خاص). هڪ ذات جو نالو .
 ● نصب: نصب: ذ. هوجا لاءِ قائم ڪيل شيء - ٻٽ - بوتو. برقرارِي .

● نيشست: نيشستن: ث. (ف) نيشستن = ويهن) ويهن واري حالت - ويهڪ - ويهن جي جاء - بيٺڪ - آسٽ .
 ● نيشست برخواست: ث. ظاهري تعظيم ۽ تڪريم - آت ويهه - مهيل جول - دستور - ادب انداز - سرجادا - سيشاچار - اخلاق - لچن - فضيلت .
 ● نيشقل: نيشقل: ذ. صفت. (سن) نيش = ٺٺ ٺٺ = ٺٺ (ٺٺ) ٺٺ ٺٺ - بنا ٺٺ - بي ٺٺ - نيشقل .
 ● نيشڪ: نيشڪ: ذ. سونا سڪا .
 ● نيشڪ ڏيڻ: (لص ڏيڻ) دشمنيءَ سبب ڪنهن ماڻهوءَ جو ڪٺڻ ڇڻپ يا ٻيو ڪو عضو وڌڻ (جنهن جو نشان هميشه لاءِ رهي) .
 ● نيشڪا: اسم خاص. آسوڪا جي زماني ۾ سنڌ ۾ رائج سولي سڪي جو نالو .
 ● نيشڪام: نيشڪام: ذ. صفت. سواءِ چاهنا جي - بغير شهوت - نيشڪام .
 ● نيشڪيت: نيشڪيت: ذ. صفت. ڪپٽ ڪان سواءِ - نيشڪيت .
 ● نشو: نشا: ذ. خمار - ڪيف - شراب - ابهوشي - مدهوشي - ڪپ - شراب خوري - مؤ - مستي - متوالاڻي. گهمند - غرور - تڪبر - هٽ .
 ● جوش - ولولو - ترنگ - لهر. پيدا ٿيڻ واري حالت . اوڳارڻ ۽ وڌڻ واري حالت .
 ● نشا ٺوڙڻ: هوشيار ڪرڻ - خبردار ڪرڻ . مار ڪڍڻ .
 ● نشا نشا ڪرڻ: نشائي يا نشيدار شيون واپرائڻ .
 ● نشا پتا ڪري ڇڏڻ: فضول خرچ ڪرڻ - اجايو وڃائڻ .
 ● نشو ٿيڻ: سرور ٿيڻ - خمار ٿيڻ - مدهوشي ٿيڻ .
 ● نشو پتو: نشا پتا: ذ. ڪيف جو سامان - سرور جو سامان .
 ● نشو چتر هٿ: ڪيف ٿيڻ - خمار ٿيڻ . ابهوشي ٿيڻ - مستي ٿيڻ .

● نصیب المعین: مدنظر-منظور خاطر.
● نصبحو نصبحو (ت): ذ. صفت. سچی دل سان توبه ڪندڙ-نصوح.
● نصبر الله: اسم خاص. تعلقي لاڙڪاڻي ۾ هڪ ديھ جو نالو.
● نصبراني: نصبراني: ذ. صفت. عيسائي مذھب جا پوئلڳ- عيسائي- نصارو- ڪرستاني. (اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.
● نصرت: نصرتون: ث. مدد- ياري- ڪمڪ- حمايت- پيروي. سوڀ- ڪٽ- فتح- جيت- جئ- ظفر- جئڪار.
● نصرتور: اسم خاص. تعلقي ٺنڊوالهيوار ۾ هڪ ديھ جو نالو. هڪ شهر جو نالو.
● نصيف: نصيف: ذ. صفت. اڏ- ليمبر.
● نصيف نظر: ذ. (جاسيتري ۾) گول ڪني پن برابر حصن ۾ ورهائيندڙ ليڪ جو اڏ- نيم قطر.
● نصوحو: نصوحا: ذ. صفت. سچی دل سان توبه ڪندڙ. (اسم خاص). بالآخر سچی توبه ڪندڙ انسان جو نالو. هڪ وهڪري جو نالو (جو "توبه النصوح" جي گدائي ۾ اخذ ڪيل آهي).
● نصوحه واري توبه ڪرڻ: هميشه لاه سچی توبه ڪرڻ.
● نصيب: نصيب: ذ. ڀاڳ- قسمت- مقدور- ڀاڳي- ليڪو- بخت- حصو- تقدير- ڪٽور- طالع. ممڪن- هوو- نهار- پرابليٽي. حاصل- ميسر. مقرر- مشيت.
● نصيب ٿيڻ: ڀاڳ ٿيڻ- ڀاڳ وڙڻ- نصيب ڪرڻ.
● نصيب ڄاڳڻ: مثل بخت جو بيدار ٿيڻ- قسمت ڪرڻ- انبال وڌڻ.
● نصيب سئون: هڻڻ: ڀاڳو هڻڻ- بخت وارو هڻڻ- قسمت زور هڻڻ.
● نصيب ڦيٽڻ: بد بخت ٿيڻ- برباد ٿيڻ.
● نصيب ڦٽو: نصيب ڦٽا: ذ. صفت. بد بخت- نڀاڳو.

● نصيب ڪٽڻ: قسمت وڙڻ- طالع ڄاڳڻ- بختوار ٿيڻ. ڀاڳوان ٿيڻ. انبال بلند ٿيڻ- مان شان وڌڻ.
● نصيب ۾ اچڻ: قسمت جي حصي يا ورهاڱي ۾ اچڻ- ڀاڳ موجب ملڻ.
● نصيحت: نصيحتون: ث. مٽ- نيڪ مشورو- هند- آبدش- صلاح- سمجھائي- سبق- هدايت. مثلاً- سبڪ- گوشمالي- سزا- تنبيه- تاتهرج- مددعا- فهمائش. عبرت- عجب- سٺ- سماچار- خبر.
● نصيحت آموز: نصيحت آموز: ذ. صفت. نصيحت وارو- نصيحت ڏيندڙ- سبق آموز- نصيحت آموز- چٽائيندڙ- فهمائشي. عبرتناڪ. فائد ڏيندڙ.
● نصير: نصير: ذ. صفت. مددگار- يار- ساٿي. (اسم خاص). هڪ يهودي قبيلي جو نالو.
● نصير آباد: اسم خاص. تعلقي سکر ۽ وارھ ۾ هڪ ديھ جو نالو.
● نصير پرا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● نصير چانڊيو: اسم خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۾ هڪ ديھ جو نالو.
● نصير ڏوٽو: اسم خاص. تعلقي آباوڙي ۾ هڪ ديھ جو نالو.
● نصير واع: اسم خاص. تعلقي حيدرآباد ۾ هڪ جهوني واه ۽ ڳوٺ جو نالو.
● نطفو: نطفو: ذ. صفا ٿيڻ. مٿس جو ٻائي- مٿي. منيءَ جو ڦڙو- مٿسيءَ جو بچ- ويسر- روشن- شفاف- نطفه. مٽ- پيشاب.
● نطق: ذ. (ع). ڳالهائڻ جي طاقت- تقرير- ڪلام.
● نظارو: نظارو: ذ. واري حالت- نگاهه- نظربازي- ديدار بازي- درشن- ديدار- اک ڏيڻ. درشتي- نساء- ڏيساندر- ڏيک- منظر- لقاء- سمجھي- ڏيکاء. تيج- رونق- جلوو- ڪرائي- جهلڪو- پڙڪي- پرتاب- ڌما- براج- تجمل- ٺٽ- ڏانڊس- پيڪو- سونهن- سوڀيا- حسن- غور-

جاچ . (ذ. صفت) . دَسندڙ - نظر ڪندڙ . ظاهر -
پترو .

- نِظاري نیروار: پتري پٽ - ظاهر ظهور -
میدان تي.

● نظام نظام ذ. موتين جي ٿيندڙ ڏاڳي ۾
پوئل جواهرات. پاڙو - بنياد - اصل - سلسلو - ترتيب .
انظام - بندوبست - آراستگي - ٺاهڻ - پرڀڻد - مڻو -
جوڙجڪ - سڃاڻوٽ .

== نبطار الشمس؛ ذ. سورج منڊل - مڃ جو نظام - نظام الشمسی - سولر سسٽم .

— نظام شمسِي: سج، چنڊ ۽ تارن جو سڙو-
سورج مڊل ستارن ۽ گرهن جي چرپر جو علم.

● نظام آباد: اسم خاص. تعلقي ڪٽهي ڳوٺي ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● نظاماڻي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
رستہ اٿين جي شاخ سان مزارِي بلڇن جي هڪ

قبيلي جو نالو. تعلقي خيرپور ميرس ۽ تعلقي ٺٽا ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● نظَرُ ۽ نَظَرٌ، نَظَرُونُ؛ ث. (مَن. نَجَ).
اکین جی روشنی - ذمیں جی طاقت - نُور - نِگاہ -

ايرت - ڈسٽي - بصارت - جوت - ديد - دريت .
 ڏيک - ڏيکاء - نظارو - لقاء - تمانو . ديدار -

د رشن . ملاحظہ - نظر باز - چشم بد . جھاگو - چمکو .
غور مان د سڼ واري حالت - بھار - د بان - خمال -

وینچار - قیاس - معجمہ . رایو - راء . مرسری نظر -
منیال . اک - چشم .

- نظر اچھ: ذیکائی دیں - دس میں چھ -
- معلوم نہیں. حاضر ہیں - پیسدا تین. میلن -

حاصل تین۔
= تَنْظَرُ اچي وڃڻ؛ ڏسڻ ۾ اچڻ - ڏيڻ ۾ اچڻ -

اک تی چڑیں - ڈسجن .
= نظرائنداز کترن ! نظر نہ کرڻ - نظرتان

لاہی چڈن - چڈی ڈیہن . نا پسند کرن - نا منظور
کرن توبہ کرن .

۱۔ نظرائین: مصدر۔ خراب نظر ہینان آئیں۔
(نظرائیو - نظرائیندو - نظرائیں)۔

- نَظَرٌ بازٌ ۽ نَظَرٌ بازٌ ذ. صفت. نظر جو
مزو وندڙ - ديدار باز - ڏسڻ جو شوقين.

۱۔ نظر ہوجائیں: لیکن۔ پاسو کرں۔ غائب تیں۔
۲۔ نظر بند: نظر بند: ذ۔ صفت۔ نظر ہٹ۔

بھري هيٺ - نيگرائيءَ هيٺ - حراست ۾ - ٻانڊي -
 بندش هيٺ - قبدي - رياستي قبدي . ڪن ساع -

(ث. نظر ہند بائیس کا نظر ہند بائیسون).

= نَمَطَر بَنَدُ رَاقِیْنِ : حراست ۾ رکڻ - ننگرانيءَ ۾ رکڻ. نظر کان غائب نه رکڻ.

- نظارہٴ بند کون؟ حراست میں ورنہ - نگرانی
میں رکھیں - ایک میں رکھیں - کڑی نظر میں رکھیں۔

قیدی بمائیں .
 - نَظَر بَندِ ی ' ۽ نَظَر بَندِ پُون : ث . حراست -

نگهباني - چوکسي - حوالات - روک - بندش -
گرفتاري - چشم بندي - جادو - هٿ نات . (ذ. صفت).

قیدی .
 • نظارہ تنہک ۽ نظارہ تنہک : ذہن صفت .

کھت نظر رکندڙ - ڪنجوس - مڪي جوس - چنڊجوس .
 = منظر تي چڙهڻ: ڏسڻ ۾ اچڻ - نظر اچڻ .

اک ۾ ٿيڻ. ڪنهن جي نظر ۾ ممتاز هجڻ -
منظور نظر ٿيڻ. پسند اچڻ. رتبو پائڻ. حقير ٿيڻ -

ذلیل تھیں۔
- نظمر ثانی کرٹ: دوبارہ ڈسٹ - وری جاچن۔

ہو تاں کوں۔ مٹا چری نظر کرں۔
 = نَظَر پتوں؟ اک ہوں۔ دُسن مِرا چن۔ دُسن جو

توافق ٿيڻ - ڏسي مڱهڻ - اکين جي روشني هئڻ -
ڏيکائي ڏيڻ - ڏسي وٺڻ . معلوم ٿيڻ .

- نظر چترہن : ذسن ہر اچن - ڈسی ونن، ملی وچن -
 ہت اچن، خیال ہر ہن - خاطر ہر اچن - دیان ہر اچن -

== نَظَرٌ دَارِيٌّ ۽ نَظَرٌ دَارِيُونُ : ث. سرسري نظر۔

سنڀال - هوٽواري - سربراهي - داروغهين - مت نظر -
سهو - آپ درشتي . نظر چوڪ - غلطي .

== نظر دید : ث. جاس - نپاس - چکاس -
- ریکشا.

== نظرم و نسقم: انتظار - بندوبست - آرائش - آرائستگي.

● نظير: نظير: ذ. وانگر - مثل - مانند. مثال - تمثيل - نمونو - حوالو - آراء - اوڪاڻ - درشنات - مثله. باعث عبرت - ثاني - مٿي - شريڪ - هڪ جهڙو، من گهڙت قصو - ڪوڙي ڳالهه - آڪاڻي - افسانه - چوڻي - حڪايت.

== نظير هئڻ (ڪ): پٽاڪون هئڻ - لاقون هئڻ - ڪوڙ هئڻ.

● نعمت: نعمتون: ث. صفت - ثناء - ساراهه - تعريف - توصيف - تحسين - واڪاڻ، حضرت جن جي ساراهه ۾ ڪابل راڳ - مدح.

● نعرو: نعرا: ذ. زور وارو آواز - واکو - رڙ - لڏڪار - شور - غوغاء - شور جنگ - نارو.

== نعرو هئڻ: هوڪارو هئڻ - وڏو واکو ڪرڻ. ● نعش: نعش: ذ. جنازو - مردو - لاش - آسمان تي اتر طرف ستن تارن جو ميڙ - ڪتيون.

● نعل: نعل: ذ. گهوڙي جي پيرن ۾ اڳل لوهه جو گول چڪرو نال. جيتي - ڪنڌ - پاهوش - جوتو - جنت - جوڙو. آمدني.

== نعل پند: نعل پند: ذ. صفت. نعل هئندڙ (گهوڙي وغيره کي) نال هئندڙ - سيلو تري - لوهار.

== نعل پندي: ث. (گهوڙن کي) نعلتن هئڻ جو ڏندو.

● نعل پند: نعل پند: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● نعيم: نعيم: ذ. صفت. نيك - آتم - سٺو.

== نعيم البدل: نعيم البدل: ذ. نڪ عيوض - بهتر بدلو.

● نعمان: نعمان: اسم خاص. عرب جي هڪ بادشاهه جو نالو - نعمان بن مسعود. امام ابوحنيفه جو نالو.

● نعمت: نعمتون: ث. دسترس مال - دولت - ثروت - پولجي - موڙي - ملڪيت - هدارت - هٿ - هٿون - بخشش - ذات - عطا - رحمت - برڪت - مهرباني - رحيم - مليدو - ڪڻ - ٿورو - لاپ - فائدو - جميعت - آسودگي - ونهياڻي - آسائش - آرام - سڪ - آس - دعا - روزي - روزگار - ناز - لاذ.

== نظر ڏيکاري: ث. نظر هئندڙ ماڻهوءَ کي نظر واپس وٺڻ لاءِ ڏنل آجورو. صدقو - خيرات.

== نظر ڏيکاري ڏيڻ: بد نظر دور ڪرڻ لاءِ ڪاڏي وغيره مان ڪجهه ڏيڻ. دان ڏيڻ - خيرات ڏيڻ. ٿورو ذرو ڏيڻ.

== نظر رکڻ: سنڀال ڪرڻ - خبر لئهڻ - سنڀال لهن - ٿهوڙن.

== نظر ڪرڻ: ڏسڻ - نظر وجهڻ - اشارو ڪرڻ. لکهياني ڪرڻ - خيال ۾ رکڻ - ڄاڻڻ.

== نظر لڳڻ: بد نظر جو اثر ٿيڻ - نظر ڄڻ. اک ۾ هئڻ.

== نظر مان ڪڍڻ: ڇاڇي ڇڏڻ - ڏسي ڇڏڻ - اک مان ڪڍڻ - ڇاڇڻ - ڏسڻ.

== نظرنه آڻڻ: ڏسڻ ۾ نه اچڻ - ڏيکائي نه ڏيڻ. خبر نه پوڻ - پتو نه لڳڻ.

== نظر ناهي ٿيڻ (ڪ): نظر کان معذور ٿيڻ - نظر گهٽ ٿيڻ.

== نظرنه: مصدر. نظر هئڻ. تڪي ويهڻ. (نظر يو - نظريو - نظر پتل).

== نظر وڃڻ: اک اڙائڻ. اک چمڪائڻ. نظر هئڻ: بد نظر ڪرڻ - خراب نظر ڪرڻ.

● نظريو: نظريو: اسم خاص. تعلقي لاڙڪاڻي ۾ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● نظريو: نظريو: اسم خاص. تعلقي گونيه ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● نظريو جا گير: نظريو جا گير: اسم خاص. تعلقي گونيه ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● نظريو: نظريو: اسم خاص. تعلقي رتي ديري ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● نظريو: نظريو: اسم خاص. تعلقي رتي ديري ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● نظريو: نظريو: اسم خاص. تعلقي رتي ديري ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● نظم: نظم: ذ. ڏاڪي ۾ ٻوٽل موتي، لڙي - ستر - ڏورو - ڏاڪو. انتظار - بندوبست - آرائستگي موزون ڪلام - شعر - شبد - چيد - ڪوت - ڪو - تا - بيت - غزل.

● نَعُودُ: ذ. اسين پناه گهرون ٿا.
 ● نَعُودُ بِاللَّيْثِ: اسين خدا کان پناه گهرون ٿا.
 ● نَعِيمٌ: ۱. نعيم: ذ. بهشت - جنت. نعمت - رحمت. نيڪي - ثنا. مال - ملڪيت. ناز - لاذ.
 ● نَعَارُ ۽ نَعَارًا: ذ. (ع. نَعَارَه) وڇي يا وڌي دهل جو هڪ قسم - وڇندڙ ڊمر - پيٽر - طبل - نوبت. ڪوس. ٿمڪ - سڪندر اعظم جو ٺاهيل هڪ ساز.
 ● نَعَارَ ۽ نَعَارَ ۽ نَعَارَ ۽ نَعَارَ: ذ. صيفت. نَعَارُ وڇائيندڙ - پيٽر تي ڏونڪو هڻندڙ - نوبتي.
 ● نَعْدِي ۽ نَعْدِي (ل): ذ. فراسي جي چئن جو هڪ قسم.
 ● نَعْمٌ: ذ. مينو آواز - سُريلو آواز - راڳ - غزل. مَرُغُوبُ آواز.
 ● نَعْمُونُ ۽ نَعْمَانُ: ذ. راڳ - گيت - ترانو. مينو آواز - سُريلو آواز. سُرود. ٻولي.
 ● نَعْمِي دَارُ ۽ نَعْمِي دَارُ: ذ. صفت. سُر واري - مئي - وٺندڙ.
 ● نَعْمِي سَرَانِي ۽ نَعْمِي سَرَانِي: ذ. تعريف - ثنا - ڳائڻ واري حالت.
 ● نَعْنُ ۽ نَعْنُ: ذ. ڪٽڪ جي مانيءَ جو هڪو ڦڪو - ڊڳو - ڊڳو.
 ● نَعَادُ ۽ نَعَادُ: ذ. گذري وڃڻ يعني تير جي نشاني کي ٿوڙي پار وڃڻ واري حالت. فرمان. نَحَطُ.
 ● نِيفَاسُ ۽ نِيفَاسُ: ذ. تازي چٽل (وڃر ڪيل) عورت جي عضوي مخصوص مان چاليهن ڏينهن تاهه وهندڙ ڪنگهو ٻائي.
 ● نِيفَاسَتُ ۽ نِيفَاسَتُون: ذ. لطافت - نفيسائي - صفائي. پاڪيزگي - خوبي - پسنديدگي. حسد - ساڙو - بخيڙي.
 ● نِيفَاقُ ۽ نِيفَاقُ: ذ. اٻڻت - اٺاھ - بدسلوڪي - ان پوند - تڪرار - ڪُرسِي - روسامو - ڦِڪَت - و نَجْوُ ڪ - ڪينو - ڪٽت - ڏوئي - دغا - هُغْضُ - عداوت - دشمني - هڳاڙ.
 ● نِيفَاقُ پُونُ: ذ. ڦوٽ پون - بکاڙ پون - دشمني ٿيڻ.

● نِيفَاقُ وَجْهُنُ: ذ. ڦوٽ وجهڻ - هڳڙو وجهڻ - دشمني پيدا ڪرڻ.
 ● نِيفَتُ ۽ نِيفَتُ: ذ. زمين مان نڪرندڙ ڪاري روغن جو هڪ قسم - تَفَطُ. هٿرول.
 ● نِفَ جَو تَهْلُ: ذ. تيل جو هڪ قسم - نِفَطُ - حَمَرُ.
 ● نِفَرُ ۽ نِفَرُ: ذ. ٺن کان ڏعن تاهه ماڻهن جو ڪروڙ. نوڪر - دربان - ٻورچي. ٻانهو - گولو - چاڪر - ملازم. ڦٽي - مزدور - هڪ ماڻهو. (ت. نِفَرِي ۽ نِفَرِي ۽ نِفَرِي ۽ نِفَرِي)
 ● نِفَرِي ۽ نِفَرِي ۽ نِفَرِي ۽ نِفَرِي: ذ. نوڪري - غلامي - پانٽھپ.
 ● نِفَرَتُ ۽ نِفَرَتُون: ذ. ٻيڙي - ڪراھت - حِقَارَت - بچان - ڏڪار - لعنت - ان رس - ڪيرپ - سوک - گيلاني - ناپسنديدگي. (خدا. رغبت).
 ● نِفَرَتُ ڪرڻ: ڪراھت ڪرڻ - حِقَارَت ڪرڻ - حِقَارَت جي نگاه سان ڏسڻ.
 ● نِفْسُ ۽ نِفْسُ: ذ. ٺ. جان - روح - آتما - ڊمر - ساه - ساه - پراڻ - نِفْسُ ذات - هستي - وجود - عز. حقيقت - اصليت - اصل. جوهر - ست - سغز - لُب لُبَابُ. (عورت وغيره جو) جسم - مَرِير - جُشُو - تن - پت - بدن. خود - آتم - پاڻ. عضو و تناسل - مرد جو مخصوص عضو - انساني آلت. حيواني خواهشون - نفسانيت - جسماني خواھشات - وسيلون.
 ● نِفْسُ اِمَارَةُ: ذ. انسان کي حيواني خواهش ڏانهن راغب ڪندڙ نفس - پُرن ڪن ڏي لاڙو ڪندڙ انساني خواهش. انسان جي شيطاني صفت.
 ● نِفْسَانَتِفْسِي: ذ. پنهنجو - پنهنجي سِر جو - پنهنجي جند جو خيال - ذاتي مفاد ۽ مطلب.
 ● نِفْسَانَتِفْسِي لِبَنُ: ذ. هر ڪنهن کي پنهنجي سِر جو خيال ٿيڻ.
 ● نِفْسَانِي ۽ نِفْسَانِي: ذ. صفت. نفس جو - نفس وارو - جسماني - دنيوي - سِر ڊرڪ.

● نَفِيْسُ ۛ نَفِيْسُ: ذ. صفت. نرم - لطيف - ملايم - پتلو - سوکيم - کومل - نازک - آتر - نادر - عمدو - چوکو - چونڊ - چٽايل - چيدو - وڻندڙ - انوکو. قيمتي - پيش بها. پاڪيزو - صاف - پاڪ - نرم - سُٿرو.

● نَفِيْلَ ۛ نَفِيْلُونُ: ث. فقيرن جي وڃائڻ جو سڳ - توتارو - نغيري - نادو. (ذ. صفت). تمام ڊگهو - لسبو.

● نِيَفَ ۛ نِيَفُونُ: گهڻي پنڌ ڪرڻ يا سوڙهي جڻي هائڻ ڪري ٻير ۾ ٿيل کاڌ - ڦٽو - لِيَفَ - ڦوٽيندو - نڪ.

● نَقَرُ ۛ نَقَرُ: ذ. صفت. نگر - نوڪر - غلام. (نَقَرائي ۛ نَقَرائيُونُ).

● نَقِيرُنُ (ل) ۛ مصدر. چانهين يا گدري جون ڏندن سان کلون لاهڻ يا چسڻ. (نَقِيرِيو - نَقِيرِندو - نَقِيرِيو).

● نَقِيرُو ۛ نَقِيرَا: ذ. صفت. ڦر کان سواءِ - بي ڦر - لِيَقْلُو - اجايو - آڪيارٿو - بي سود - مفت - ناحق - خالي - ٻيلي - بي فائدو - آجاڙ - کوڙو - عبث - تڇ - خستيس - بيهودو - ميارو ٻي. بنا اولاد - لُئِبَ.

● نَقِيلُ ۛ لِيَقِيلُ: ذ. صفت. بنا قتل - لَقِيرَ - قُل کان سواءِ - اجايو - بي سود - فضول - نِهَقُلَ.

● نَقِيلُو ۛ نَقِيلَا: ذ. صفت. نقل - اجايو - فضول - راڻيگان.

● نِقُوسَكُ ۛ نِقُوسَكُ: ذ. صفت. نپسڪ - ڪڍڙو - مخنث - نامرد - خنثي - بي جنس.

● نِقَابُ ۛ نِقَابُ: ذ. منهن تي رکيل پردو - روه بند - برقعو - چهري پوش - منهن ڍڪ - گهوڻگهت - سُرَقو - پتل.

● نِقَابُو ۛ نِقَابَا: ذ. مسلمان عورتن جو نماز وقت منهن جي چوگرد ڦيري ٻڌل ڪپڙي جو طريقو - ڍڪ - نقاب - پردو - برقعو.

● نِقَابُو ڪيڏن: نماز وقت عورتن جو ڪپڙو مٿي کان ٻڌڻ - نقاب ڪرڻ.

● نَقَادُ ۛ نَقَادُ: ذ. صفت. سچ - ڪوڙ الڳ ڪندڙ - تنقيد ڪندڙ. نڪتچيني ڪندڙ - سڀڪي کي پرکيندڙ - چمق.

● نَقَارُو ۛ نَقَارَا: ذ. وڃائڻ جي ساز يا دهل جو هڪ قسم - نغارو - ٻيڙ - نوبت - ڍول.

● نَقَارَ جِي ۛ نَقَارَ جِي: ذ. صفت. نغارو يا نغارو وڃائيندڙ.

● نَقَارُو وڃائي وڃڻ: شهرت حاصل ڪري وڃڻ - دنيا ۾ نالو کڍي وڃڻ (وفات ڪرڻ) - نهايت عيش جي زندگي بسر ڪري مرن.

● نَقَاشُ ۛ نَقَاشُ: ذ. صفت. نقش ڪيندڙ - چٽ ٺاهيندڙ - رنگ ساز - نقش ونگار بنائيندڙ - گلڪاري ٺاهيندڙ - نقشه نويس - تصوير ٺاهيندڙ - مصور - ڪمانگر - ڀينتر - چترڪار - سنگتراش - چٽيندڙ.

● نَقَاشِي ۛ نَقَاشِيُونُ: ث. نقش ڪيڏن واري حالت - چٽن يا گلڪاري ڪيڏن جو هنر - تصوير ڪيڏن جو ڏندو - نقشه نويسي - مصوري - ڪمانگري - چترڪلا - چٽسالي.

● نَقَالُ ۛ نَقَالُ: ذ. صفت. نقل ڪندڙ - ويس ڌاري - ايڪٽر - ڏٽ - پتند - مسخرو. ٻهروبي. لاندرو - ٿرڙو.

● نَقَالِي ۛ نَقَالِيُونُ: ث. نقل ڪرڻ واري حالت - نقل و حرڪت - ڏٽ - نغرو.

● نَقَاهَتُ ۛ نَقَاهَتُونُ: ث. ڪمزوري - ضعف - ناتواني - ناڻاڻي - ڊرڀلٽا.

● نَقَبُ ۛ نَقَبُ: ذ. سوراخ يا تنگ ڪرڻ واري حالت. سُرَنگ ڪرڻ واري حالت.

● نَقْدُ ۛ نَقْدُ: ذ. روڪڙ - ووڪڙا پئسا - وجهه - نقد - ٺاڻو - مال - ملڪيت. حاضر وقت - حال - هاڻي. (ضد. نسيه = اوڏر).

● نَقْدُ ٺاڻو ۛ نَقْدُ ٺاڻا: ذ. روڪڙا پئسا - نقدي - ملڪيت.

● نَقْدِي ۛ نَقْدِيُونُ: ث. روڪڙ - ووڪڙا پئسا.

● نَقَرُ: اسم خاص. تعلقي سکر ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● نَقَرُ ۛ نَقَرُ: ذ. صفت. نرم - لطيف - ملايم - پتلو - سوکيم - کومل - نازک - آتر - نادر - عمدو - چوکو - چونڊ - چٽايل - چيدو - وڻندڙ - انوکو. قيمتي - پيش بها. پاڪيزو - صاف - پاڪ - نرم - سُٿرو.

● نَفِيْلَ ۛ نَفِيْلُونُ: ث. فقيرن جي وڃائڻ جو سڳ - توتارو - نغيري - نادو. (ذ. صفت). تمام ڊگهو - لسبو.

● نِيَفَ ۛ نِيَفُونُ: گهڻي پنڌ ڪرڻ يا سوڙهي جڻي هائڻ ڪري ٻير ۾ ٿيل کاڌ - ڦٽو - لِيَفَ - ڦوٽيندو - نڪ.

● نَقَرُ ۛ نَقَرُ: ذ. صفت. نگر - نوڪر - غلام. (نَقَرائي ۛ نَقَرائيُونُ).

● نَقِيرُنُ (ل) ۛ مصدر. چانهين يا گدري جون ڏندن سان کلون لاهڻ يا چسڻ. (نَقِيرِيو - نَقِيرِندو - نَقِيرِيو).

● نَقِيرُو ۛ نَقِيرَا: ذ. صفت. ڦر کان سواءِ - بي ڦر - لِيَقْلُو - اجايو - آڪيارٿو - بي سود - مفت - ناحق - خالي - ٻيلي - بي فائدو - آجاڙ - کوڙو - عبث - تڇ - خستيس - بيهودو - ميارو ٻي. بنا اولاد - لُئِبَ.

● نَقِيلُ ۛ لِيَقِيلُ: ذ. صفت. بنا قتل - لَقِيرَ - قُل کان سواءِ - اجايو - بي سود - فضول - نِهَقُلَ.

● نَقِيلُو ۛ نَقِيلَا: ذ. صفت. نقل - اجايو - فضول - راڻيگان.

● نِقُوسَكُ ۛ نِقُوسَكُ: ذ. صفت. نپسڪ - ڪڍڙو - مخنث - نامرد - خنثي - بي جنس.

● نِقَابُ ۛ نِقَابُ: ذ. منهن تي رکيل پردو - روه بند - برقعو - چهري پوش - منهن ڍڪ - گهوڻگهت - سُرَقو - پتل.

● نِقَابُو ۛ نِقَابَا: ذ. مسلمان عورتن جو نماز وقت منهن جي چوگرد ڦيري ٻڌل ڪپڙي جو طريقو - ڍڪ - نقاب - پردو - برقعو.

● نِقَابُو ڪيڏن: نماز وقت عورتن جو ڪپڙو مٿي کان ٻڌڻ - نقاب ڪرڻ.

آپوچی - تاون - چٲٲی - کاس - کھاتو. ضایع -
خلل - ٲٲٲو - تباہی - اربادی، ذک - تکلیف -
چوٲ - قباحت.

- نقضمان کرن؛ کم ہکاڑن - ٹوٲو ڈین.
تکلیف ڈین. اوکٲن کرن.

● نقطو نقطا؛ ذ. ٲٲکو - ٲٲی - جملي بند.
کرن جو نشان - ٲورو در، ڈٲو - شوش. اشارو.
خیال - ویچار.

- نقطو ٲی بیٲن؛ خیال ٲی بیٲن - ویچارو ٲی بیٲن.
● نققل نققل؛ ذ. آٲارو - مشق. آهل -
ویچارو - لاڈ - نخرو - تال - قصو - کھاٲی - افسانو -

فسانو. هک مذہبی کتاب - روایت. شراب وغیرہ.
کانٲوہ کاڈل میوی یا منائی جو هک قسم.

- نقلاٲی نقلاٲیون؛ ث. نقل کرن جي.
في یا آجورو - آٲاری جو عیوضو.

- نققل کرن؛ کاٲی کرن - آٲارو کرن -
مشق کرن. آهل کرن - نت یا نات کرن -
نخرو کرن - تال کرن.

- نققل نققل؛ ذ. نقل کرن.
کندڑ - آٲارو کندڑ - نقال - عدالت جي فیصلن.
جا نقل کندڑ - منشی - کلارک - مسٲر.

- نققل نققل؛ ذ. نقل کرن واری حالت - آٲارو - نقل.
- نققل هٲن؛ ذ. ٲٲ کین - چنٲ کین - کالھائڻ -
ڈمکی چاڑھن. کھوڑی جو مستی کرن، ٹوک

هٲن - چٲر کرن.
- نققل نققل؛ ذ. صفت. کوڑو - هٲرادو -

جڑٲو - کوٲو - جعلی - تقلیدی - مصنوعی. روایتی.
(ضد. اصلی). نقل کندڑ - آٲارو کندڑ -
آھلیئر - مسخرو - تالیر - نقال. افسانہ لکندڑ.

● نققل نققل؛ ذ. منائی جو هک قسم
(ٲٲستن، بادامین وغیرہ سکل میوات کی چاش ٲر
ٲوڑی ناھیل).

● نقوش؛ ذ. نقش جو جمع. چٲ - کل. نقشا.
● نقیب نقیب؛ ذ. صفت. ماٲھن جي.
اصل نسل کان واٲکار، بزرگ. سردار - اکوان.
راجدوت - ٲشراء - مناد.

● نقشر نقشر؛ ذ. دھل جو هک قسم.

● نقشر جي؛ اسم خاص. تعلقی گونی ٲر هک دیھ
جو نالو.

● نقشر جي؛ جاگیر؛ اسم خاص، تعلقی گونی
ٲر هک دیھ جو نالو.

● نقٹرو نقٹرا؛ ذ. (ع. ناٲور) ٲری -
ٲوتاری - کرنا.

● نقٹرو نقٹرا؛ ذ. اچی رنگ جو کھوڑو -
چاندي جي رنگ، جھڑو کھوڑو (جنھن جون ماٲکیون
شیریون ۽ گرمی ٲر نظر کھٲ ٲی) - سفید.

ماز جو هک قسم.
- نقٹرو؛ ذ. کربل چاندي.

● نقٹری نقٹریون؛ ث. چاندي مان
ٲھیل شٲی.

● نقٹش نقٹش؛ ذ. چٲ - چٲ - گلکاری -
چٲسالی. آکٲر - قلم کاری. چاٲو - نشان - ٲو -
چاٲ - چٲر - ٲور - ٲھر - شبیھ - مورتی - تصویر.

- نقٹش نقٹش؛ ذ. صفت. نقٹش
کندڑ. خالق ۽ صانع.

- نقٹش ٲوڑن؛ مان وچان - عزت وچان.

- نقٹش ٲین؛ (دل ٲی) جمی وچن - چٲچی
وچن - آکری بیٲن - کٲی بیٲن - چٲی طرح یاد
ٲی وچن.

- نقٹش کرن؛ چاٲن، ول ٲوٲا ناھن.

- نقٹش وارو هٲن؛ ماناٲو هٲن - باعزت هٲن.
- نقٹشو نقٹشا؛ ذ. (ع. نقٹش) صورت حال -
چارت - خاکو، کنھن شیء جو نمونو - بیھک -

روٲ - شکل - تصویر - شبیھ - مورت. چٲرام -
ٲوٲو - عکس. حاضریء جو کتاب - رجسٲر -
داخلہ جو کتاب.

● نقٹص نقٹص؛ ذ. کمی - کوتاہی -
کھٲٲائی - اوٲائی - کٲوت - اٲورائی - اوڈرہائی.
ویک - مسٲر - بیء - وڈ - خامی - آل - عیب.
اوکٲن - داغ - کلنگ - ٲکو. ٲرائی.

● نقٹصان نقٹصان؛ ذ. کمی - کوتاہی -
کھٲٲائی - سومر - ضرر - ٹوٲو - زبان - حٲرچ - چیھو -

- ٺڪڻون ٿار ٿين ٿي: بي وس ٿين - لاچار ٿين.
 - ٺڪڻون ساٿ ڪڻن: عزت پياري هئڻ.
 - ٺڪڻ وٺڻ: ٺڪ مان ريزش وٺڻ - ٺڪ مان ريزش وٺڻ - ٺڪ مان مسلسل رطوبت اچڻ - ٺڪ مان ٻاڻي ٺيڻ.
 - ٺڪ هئڻ: نوس نوس ڪرڻ.
 - ٺڪ هئڻ: حياءُ دار هئڻ - مکيه پاڪارائتو راجپوت هئڻ. سهڻو هئڻ.
 - ٺڪ هيئر ۽ ٺڪ هيئر وٺڻ: (ع. رعاف).
 - ٺڪ هيئر جو هڪ قسم - ٺڪ مان ايندڙ رت - ٺڪ هيئر - ٺڪ هيئر - ٺڪ هيئر.
 - ٺڪ هيئر اچڻ: ٺڪ هيئر اچڻ - ٺڪ مان رت اچڻ.
 - ٺڪ وٺڻ (ت). پاڳ نه پڙائڻ - قسمت کوٽي هئڻ.
 - ٺڪ هيئر ۽ ٺڪ هيئر وٺڻ: ٺڪ مان ايندڙ رت.
 - ٺڪ هيئر ۽ ٺڪ هيئر وٺڻ: ٺڪ مان ايندڙ رت - ٺڪ هيئر.
 - ٺڪ ۽ ٺڪڻون (ت): ٺڪ (سن. نڪا).
 - ٺڪ جي منهي وهڪ - ڪٽسي - اڏ - نالي - ٺڪ - ٺڪي نالي يا نهر (ڪاٺي يا سرن جي ٺهيل) - ٺڪي - ٺڪي. ٺڪي واري ڪڏ. (ڪ). ڪوھ جي منهن وٽ ٻڌل ڍڪي. (ل). مڇي مارڻ لاءِ ڏور ٻڌل ڍڪي ڪاٺي. (ل). (صفت). ميرو - ڪندو - تمام - ورو - غليظ - اٿڙو - گدلو - ميرو ڪچيرو - ناچيڻ - بدبو دار.
 - ٺڪ جاري ٿيڻ: گذران ڪرڻ - روزگار ملڻ.
 - ٺڪ وٺڻ (ت): گهڻي پيدائش ٿيڻ.
 - ٺڪ ۽ ٺڪڻون (ڪ): ٺڪ. ٺڪ - چنڊ - چونڪ - چوٽي - آڻي.
 - ٺڪ هئڻ (ل): ساٿ ڪري ويٺو رهڻ - چپ چاپ ويهڻ.
 - ٺڪ ۽ ٺڪ (ل): ٺڪ ڪاڙهي جو اوتار.
 - ٺڪا ۽ ٺڪاڻون: ٺڪ. راند جو هڪ قسم - ڪاڊوئي راند ۾ پهرئين نمبر جو نشان.
 - ٺڪاڊوئي: ٺڪ. ڪوڏين جي راند جو هڪ قسم.

- نڪَ ۾ نوڙِي ۽ ٻوڙ ۽ لڄ ٿيڻ - شرمساري
 يا شرم ٿيڻ.
 - تڪَ ۾ نوڙِي ۽ وجهڻ ۽ گهڻي ڪوشش ڪرڻ -
 وس ڪرڻ.
 - نڪَ ۾ نوڙِي ۽ هڻڻ (ت) : احسانمند هئڻ -
 گورائتو هئڻ. لحاظ رکڻ.
 - نڪَ ۾ وَرَ ۽ نڪَ ۾ وَرَ : ذ. سُونڊ -
 مچرڪو. وڏائي - ٿانءِ. هٿ.
 - نڪَ ۾ ور وجهڻ : نه وٺڻ.
 - تڪَ - موڙڻ : ڪنهن طرف يا شيءِ ڏانهن
 منهن ڪرڻ - نهارڻ. موڙو ڏيڻ - جهلڪو ڏيڻ -
 نقل هلڻ - مڻهيو هڻڻ - مچرڪو ڏيڻ. ٺوڪ هڻڻ.
 - نڪَ ناس ڪرڻ : ناس ڏئي نڪَ پڙڻ.
 - نڪَ ڏيڻ جو ۽ نڪَ ڏيڻ جو : ذ. صفت. بي شرم -
 بي لڄو.
 - نڪَ ڏيڻ جو ۽ نڪَ ڏيڻ جو : شرم و حياءُ وڃائڻ.
 - نڪَ ڏيڻ جو ۽ نڪَ ڏيڻ جو : ذ. صفت. بي شرم -
 بي لڄو.
 - نڪَ ڏيڻ جو ۽ نڪَ ڏيڻ جو : شرم و حياءُ وڃائڻ.
 - نڪَ نواڻي ڏيڻ : چڪهڻ.
 - نڪَ نه هئڻ : جٺ ڦٽ جو ڏاڍو هجڻ.
 - نڪَ ۽ نڪَ ۽ نڪَ : ذ. صفت. ٿلهي نڪَ وارو -
 ٽڪر بدنام - خوار. ساهيءَ جي ڪشي وارو ٽونڪ.
 - نڪَ وڌائڻ : لڄ ٻوڙڻ - حياءُ ڇڏڻ. گيلاڪڻ -
 خوارِي ڪڻڻ - نيندا سهڻ. خوار ٿيڻ - بدنام ٿيڻ -
 رسوا ٿيڻ.
 - نڪَ وڌائڻ : نڪَ ڪهڻ. لڄ لاهڻ - بي غيرت ٿيڻ -
 بي عزتي ڪرڻ - لڄائڻ. تنبيهه ڪرڻ - جٺ ڦٽ
 ڪرڻ. شرمندو ڪرڻ - شرمسار ڪرڻ - پشيمان
 ڪرڻ - بدنام ڪرڻ - رسوا ڪرڻ - خوار ڪرڻ.
 - نڪَ وڌيو ۽ نڪَ وڌيو : ذ. صفت.
 نڪَ وڌيل - بي شرم - بي حياءُ - نيرلڄو - بي غيرت.
 - نڪَ وڌيو ٿيڻ : اناسو ٿيڻ.
 - نڪَ وڌيو ڪرڻ : بي ڀتو ٿيڻ.
 - نڪَ وڌيو هئڻ : بي شرم ٿيڻ - نيرلڄو هئڻ -
 بي حياءُ هئڻ.

● نڪاح ۽ نڪاح: ذ. (ع. نڪاح). زال ۽ مڙس جي وچ ۾ شرعي عقد - قبوليت - ويڙي - مجامعت. وهانءُ - شادي - عقد - وِراءُ - پرڻو - وهانو. ويهان. صحبت داري. همبسترگي.

● نڪاحيتو ۽ نڪاحيتا: ذ. صفت. شاديءَ جو - پرڻي جو - وهانءَ جو.

● نڪاح ۽ پڙهائين: عقد ڪرڻ - نڪاح خواني ڪرڻ - شادي ڪرڻ.

● نڪاحي ۽ نڪاحي: ث. صفت. نڪاح جي - نڪاح واري. شادي شده عورت.

● نڪار ۽ نڪار: ذ. صفت. ڪنهن نه ڪم جو - بي ڪار - بي ڪمون - نڪمو - ناڪام - نڪارو - ڪين ٿيو - بيڪارو - وِٽو - آڪاج. آڃاپو - فضول - اڪيارڻو - وڙو - ٿوڻو - رائيڪان. عيبن وارو - عيبدار.

● ٽون سمون سردار سدر: آءُ دوري آهيان نڪار.

● نڪارائي ۽ نڪارائيون: ث. بيڪاري - فضولي - نڪاري - بالفضولي.

● نڪارو ۽ نڪارا: ذ. صفت. بي ڪاريو - نڪمو - نڪار. مَسْت - ٿوڻي - ڪانٽر - هيٺو.

● نڪارڻ: مصدر. آڻڻ - انڪار ڪرڻ - نه مڃڻ - ناڪار ڪرڻ - بجا نه آڻڻ. (بل) پاس نه ڪرڻ. نڪرائڻ - ڪڍائڻ. ڪڍڻ. (نڪاريو - نڪاريندو - نڪاريل).

● نڪاريل ۽ نڪاريل: ذ. صفت. ڌڪاريل - ڪڍيل.

● نڪاس! ذ. (سن. نشڪاش) نڪال.

● نڪالڻ: مصدر. سن. نيش = ٻاهر + ڪري = ڪرڻ) نڪالي ڏيڻ - ٻاهر ڪڍڻ - ٽڙڻ - ڪڍي ڇڏڻ - لوڌن ڌڪارڻ - هڪالڻ. (نڪاليو - لڪاليندو - نڪاليل).

● نڪالي ۽ نڪاليون: ث. نڪالي - شهر بدري - جلاوطني.

● نڪانگري ۽ نڪانگريون: (ت) ٿ. جهڙو وغيره کان پوءِ نڪتل سچ ٻيا سچ جو پاڇو - تڙڪو - آس - ڪاڙهو.

● نڪيت ۽ نڪيتون: (ڪ) ٿ. مصيبت - آهڻا. رنج - ڏڪڻ. سختي و غمي.

● نڪتڙ: ذ. اُن کي نڪ ۾ هڻڻ جو ڌاڳو يا هڪ چر جي پٽي. هڏتڙ.

● نڪٽل ۽ نڪٽل: ذ. صفت. نڪالي ڏنل - ليڪاليل - ٻاهر ڪڍيل - ٽڙيل - ڌڪاريل - لوڌيل. غير محسوس ڪيل - چوري ڪيل.

● نڪٽو ۽ نڪتا: ذ. ٻرڙو - ڌرو - رتي - هو - ليڪ - ٻچڪرو - ٿر ماترو - لغار - جزو. ٻڙي - ٽپڪو - نخو - نقطو - نقطه - ٻا نڪته. باريڪي - سنهڙائي. نازڪ ڳالهه - ڏکي ڳالهه. نصيحت - چوڻي - عقده - قول - گفتگو. هوشيده ڳالهه - راز - پيڊ - عزت - آبرو - ننگ - ناموس - غيرت. حاضر جوابي - مذاق - خوش طبعي. مزد - لطف. گهوڙي يا ڍڳي وغيره جي سرواڳ ۾ نڪ مٿان آيل مونهن لاءِ چر جو پٽو - مٿرو. (ت) ٻڌڪ جي ڪانگي.

● نڪتڻ: ذ. نڪتو.

● نڪتڻه چين ۽ نڪتڻه چين: ذ. صفت. لڪته چيني ڪندڙ - لوچنا ڪندڙ - تنقيد ڪندڙ ٽوڪيائز - مذاقي. عيب ڳوليندڙ.

● نڪتڻه چيني: ث. عيب جوڻي - قطع و ڀرڻ - ٽيڪا ٽپي - تنقيد ٽوڪيائي - لئولي - مذاق. راءِ زني - ويڪ. ڪٽڻ - وڪو. (ڪ).

● نڪتڻه چيني ڪرڻ: عيب جوڻي ڪرڻ.

● نڪتڻه دان ۽ نڪتڻه دان: ذ. صفت. باريڪ ڳالهه. چانڊڙ - وڏو عقلمند - عاقل.

● نڪتڻه مهوم: ذ. وهمي نڪتو.

● نڪت ۽ نڪت: ذ. (سن. نڪت) نه = نه + ڪت = ڍڪڻ) نيڙي - ويجهو - نزديڪ.

● نڪر ۽ نڪرون: (ت) ٿ. ٿوري ذري - هو - لغار.

● نڪر ۽ نڪر: ذ. صفت. ننون.

● نڪرو ۽ نڪرا: ذ. صفت. ننون.

● نڪرڙي ۽ نڪرڙيون: ث. ٻاڪل ٿوري ذري - ذرڙي.

● نڪلج ۽ نڪاح: ذ. (ع. نڪاح). زال ۽ مڙس جي وچ ۾ شرعي عقد - قبوليت - ويڙي - مجامعت. وهانءُ - شادي - عقد - وِراءُ - پرڻو - وهانو. ويهان. صحبت داري. همبسترگي.

● نڪاحيتو ۽ نڪاحيتا: ذ. صفت. شاديءَ جو - پرڻي جو - وهانءَ جو.

● نڪاح ۽ پڙهائين: عقد ڪرڻ - نڪاح خواني ڪرڻ - شادي ڪرڻ.

● نڪاحي ۽ نڪاحي: ث. صفت. نڪاح جي - نڪاح واري. شادي شده عورت.

● نڪار ۽ نڪار: ذ. صفت. ڪنهن نه ڪم جو - بي ڪار - بي ڪمون - نڪمو - ناڪام - نڪارو - ڪين ٿيو - بيڪارو - وِٽو - آڪاج. آڃاپو - فضول - اڪيارڻو - وڙو - ٿوڻو - رائيڪان. عيبن وارو - عيبدار.

● ٽون سمون سردار سدر: آءُ دوري آهيان نڪار.

● نڪارائي ۽ نڪارائيون: ث. بيڪاري - فضولي - نڪاري - بالفضولي.

● نڪارو ۽ نڪارا: ذ. صفت. بي ڪاريو - نڪمو - نڪار. مَسْت - ٿوڻي - ڪانٽر - هيٺو.

● نڪارڻ: مصدر. آڻڻ - انڪار ڪرڻ - نه مڃڻ - ناڪار ڪرڻ - بجا نه آڻڻ. (بل) پاس نه ڪرڻ. نڪرائڻ - ڪڍائڻ. ڪڍڻ. (نڪاريو - نڪاريندو - نڪاريل).

● نڪاريل ۽ نڪاريل: ذ. صفت. ڌڪاريل - ڪڍيل.

● نڪاس! ذ. (سن. نشڪاش) نڪال.

● نڪالڻ: مصدر. سن. نيش = ٻاهر + ڪري = ڪرڻ) نڪالي ڏيڻ - ٻاهر ڪڍڻ - ٽڙڻ - ڪڍي ڇڏڻ - لوڌن ڌڪارڻ - هڪالڻ. (نڪاليو - لڪاليندو - نڪاليل).

● نڪالي ۽ نڪاليون: ث. نڪالي - شهر بدري - جلاوطني.

● نڪانگري ۽ نڪانگريون: (ت) ٿ. جهڙو وغيره کان پوءِ نڪتل سچ ٻيا سچ جو پاڇو - تڙڪو - آس - ڪاڙهو.

● نڪرائو ۽ نڪرائڻا: ذ. زڪام - ليمس - ٿڌ -
نڪرائو. (نڪرائي ۽ نڪرائيون).

ۛ ٺڪڙو ۽ ٺڪڙا ڏ. صفت. مڙو-
ڪڙو. فاحش- ٺاڻاڪ- غليظ- گدلو. وضو نه ڪندڙ.
پورهيو يا ڪرت نه ڪندڙ. (اسر خاص). هندن
جي هڪ ذات جو نالو.

— نیکر 'تائی' ۽ نیکر 'تائیون': ڪاڇائي-
ڪندائي.

● تَكْرُرٌ: مصدر. نِكْرُنْ. (نَكِرْ يُو-
نَكِرُنْدُو- اَنَكِرْ يَلْ).

● نِڪِرَڻُ: مصدر. (سن. نِشڪَرتَڻُ < نِش = ٻاهر + ڪري = ڪرڻ). ٻاهر ٿيڻ يا اچڻ - ظاهر ٿيڻ - نتيجو نڪرڻ. (اخبار وغيره) جاري ٿيڻ - (سج) آڀرڻ - آوڻ ٿيڻ - پرکھڻجڻ. نِيرَڻ - ڀورو ٿيڻ. ٻندا ٿيڻ - آهڻ - سرجڻ. روانو ٿيڻ - راهي ٿيڻ. وهڻ (رت وغيره). ڌڪارجڻ - تڙجڻ - لوڏجڻ - (نوڪري وغيره مان) خارج ٿيڻ. بستري مان اٿڻ - (نِڪريو، نِڪيو - نِڪرندو - نِڪريل، نِڪتل)، = نِڪَرُ اٿڻ: مصدر. ٻاهر ڪڍائڻ - لوڏائڻ - ڪڍائي ڇڏڻ - تيزائڻ - نِڪالي ڏيارڻ. نتيجو ڪڍائڻ - (ت) ڪڍائڻ. (نئون ملڪ يا ڳالهه) ڳولائڻ - ڳولي ڪڍائڻ.

- نیکمیری بیہوش: باہر تھی بیہوش - آڈی بیہوش۔
- نیکمیری: وچن: اک پر تھی وچن - وڈی وچن۔
کوء کٹی وچن۔

● نڪرڻ ۽ نه سڃاڻڻ. ان مقرر ڪيل. گهڻين شين مان لاڳو ٿيندڙ. اسم جامد جو هڪ قسم.

● نَکَرِي ۛ نَکَرِي: ث. کھوڑی جو ۛک
قسم (جنھن جون اکیون پیدائشی سفید ۛ مت
مر رهن).

● نیکو ٿي ۽ اڪيڙيون (ل)؛ ٿ. ننڍڙي چوڪري.

● نڪسيار ۽ نڪسياريون (ٿ): ٺ.
جيت جو هڪ قسم - موهري.

● نڪٽي شتر ۽ لڪي شتر: ذ. آسماني تارن جي جهڳٽي جو هڪ نالو۔ جنڊ جي منزل۔ تارا منڊل۔ نڪت.

● نڪُلبانُ ۽ نڪُلبانُ: ذ. هڪين جي راند جو هڪ قسم.

● نیکو مٹی: سچ بچ - حقیقت. خاص طرح.
● نیکو و نیکو ماہ: ذہن صفت. کتبہ نہ کم جو۔

نيڪارو - ڪين ٿيو - ٻي ڪارو - ناڪار - ناڪام -
وِڙو - ري ڪٽو - فضول - نسڪمڙو - ٻي ڪمون -

نيڪار۔ اجايو۔ ٽوٽو۔ وِرتو۔ اڪيار ٿو۔ ٻالھو۔
فارغ۔ خالي۔ فالتو۔ نيوڙو۔ والدو۔ ويٺل۔ رائیگان۔

بي روزگار. (ث. نِكْمِي' ۽ نِكْمِيُون').
 = نِكْمَائِي' ۽ نِكْمَائِيُون': ث. نِكْمِي تين

● لیکن: کاری گنپ. (ن زلدگی جولاء ۵۰ ع ص ۳۶).

۱۔ نیکو بیون: ث. (من. نسکل). ہلکل۔ پورو۔
نسورو۔ پورو پورو۔ تمام گھٹو۔

۱۔ لیکٹی: ظرف، ہلکل، ہنہ، نکٹین، مراہر۔
مڑیوئی، لہٹ، مچوئی، اصل، (ث. اسم)، اکیلی،

”تيس نمائي نيڪمي، چڏير هوت حجت“.

منیال سان۔
● نکو: ظرف۔ (سن۔ نَکُرَ)۔ حرف لُفّی۔

انکاری لفظ - نہ - کیر بہ نہ ۔
 = نہ کی؟ ضمیر۔ حرف جملو۔ کہ بہ نہ - نہ ہی

نہ ہو۔ نہ۔ ع۔ نہ۔ نہ۔ تم۔ (ظرف)۔ ہک سان۔
ٹیک۔ ورو۔

- تکیہ کرنا؛ ثابت کرنا - پک کرنا۔
فیصلو کرنا۔ (ت)۔

● ٽڪو ۽ ٽڪا: ذ. سٺي وغيره جو سوراخ -
ٻاڪو. سامهي جهڙن جو مٿيون ڏاڳو - سامهي جي

● لڪو ۽ نڪا: ذ. صفت. (هرا. ٺڪ. من.

نِسْتَكْتِه = نَيْكُ). چگړو - خوب - پلو. نِسج - صاف. (مین. نکرشْت = گهت). نَمِدو - چوَنو.

(اسم). ننید و ہار۔ ککو۔ کسی۔ آڈ۔
= نیکو گھرن: چگنائی چاہن۔

● نیکو و نیکو: ذ. صفت. (ہر۔ نیک۔
منہ۔ نشیکہ = نیک)۔ خالص۔ نیار۔ نیج۔

● ٺڪهٽ ۽ ٺڪهٽئون: ٺ. خوشبوءِ - سرهاڻ - سڪند.

● ٺڪير: اسم خاص. (ع). هڪ ملائڪ جو نالو (جو قبر ۾ مثل کان سوال جواب ڪري).

● ٺڪيرڻ: مصدر. نيڪرائڻ - نيڪارڻ - ڪڍڻ - نيڪوڻ (ٺڪيريو - ٺڪيريندو - ٺڪريل).

● ٺڪيرِي: ۽ ٺڪيرِيئون: ٺ. ٺڪ مان رت اچڻ واري حالت - ٺڪ ۾ ايندڙ رت - ٺاڪيلي - ٺڪير - ٺاڪيري.

● ٺڪيسر ۽ ٺڪيسرُون: (ٺ): ٺ. ٺاڪيلي - ٺڪيري.

● ٺڪيلندو ۽ ٺڪيلندا (ٺ): ٺ. صفت. اڻ وٺندڙ - مٽو - ٺاهيندو.

● ٺڪيلِي: ۽ ٺڪيلِيئون: ٺ. اڻ جي ٺڪ ۾ مهار ٻڌڻ لاءِ وڌل ڪاٺيءَ جو ٺڪر - ٺاڪيلي - ٺڪير - ٺڪ مان ايندڙ رت.

● ٺڪيلِيئي: ۽ ٺڪيلِيئيئون: ٺ. صفت. (سن). ٺڪ + ڪيلِيئي (ها زال جنهن کي اڻ جو داڻو نه هجي - سڄي - سڪي - ٺڪي - ٺڪي).

● ٺڪڻ ۽ ٺڪڻون: ٺ. ٺڪهي ۽ وڏي ٺڪي جو هڪ قسم - وڏي ٺڪري - ٺڪري - ٺڪري.

● ٺڪڻ - فرقو - قوم - گهراڻو - آڪهه - خاندان - اصل - نسل - ڪٽنب - ٻيڙهي - بنياد - ٻري - آڏو. (ل).

● ٺڪو. (ٺ). ٺڪري مائٽي - عزازت. (ڪ). وراڻ - وراڪو. (ڪ). ڄاڻ - نشان - ٺڪو. ٺڪڻ (ٺ).

● ٺڪائي ۽ ٺڪائيون: ٺ. صفت. ٺڪون ۽ ٺڪا وغيره ٺاهيندڙ. هڪ گهراڻي جو - ڪٽنب - خانداني.

● ٺڪاد ۽ ٺڪاد: ٺ. (سن. نيشاد) راڳشيءَ جو هڪ ٻڌ - سرگرم جو ٻڌڙي وارو ستون ٻڌ.

● ٺڪارڻ: مصدر. (سن. نيش) ڪٺارڻ = ڪار (صفا ڪرڻ - ڪٺڊ جي چاش ۾ کير ڌرو وجهي ان کي صاف ڪرڻ. (ٺڪاريو - ٺڪاريندو - ٺڪاريل).

● ٺڪتر ۽ ٺڪتر: ٺ. (سن. ٺڪشتر) تارن جو ميڙ (تارن جا اهي ميڙ جي چنڊ جي

ٺيٺ - ٺيجو - ٻوتر - اصل - خالص - خوب - ٻلو - آٺر - ٻاڪ - آڇو - مٽو - ڇوڪو - ڪرو - اوگهو - آڇو - موچارو - عمدو - شپ - سڦيرو.

● ٺڪو ۽ ٺڪا: ٺ. ڄمڻي وغيره جي ٻنيءَ مٿان ڏنل ڇڙي جو ٺڪر يا ڇنڀ. ٻانڌاريءَ ۾ ناڙي اٽڪائڻ لاءِ ڪاٺ جو لڳل ڪيلو. لغڙ جي ڪٺڊ. ڄم جي ڇڙهيءَ جا ٺڪ يا سوراخ.

● ٺڪو آٽڪائڻ (ٺ): ٺ. جهيڙو ڪرڻ - فساد ڪرڻ - رڳڙو ڪرڻ.

● ٺڪو ڏيڻ: اٽڪل مان ٻڃڻ - وڃڻ - لهڻ - راز ٻڃڻ - خبرچار لهڻ - جاج جونچ ڪرڻ. ٺڪو ڏيڻ. راز ٻڌائڻ. (ٺ). منهن پائڻ - جهاتي وجهڻ. (ل). ٺڪو ڪارائڻ: لغڙ کي مٿان کان هيٺ آڻڻ - ڪوئي ڏيارڻ.

● ٺڪوئي ۽ ٺڪوئيئون: (ڪ): ٺ. ٺڪ مان ايندڙ رت - ٺڪ - ٺڪيري - ٺاڪيري. ٺڪ جو هڪ سوراخ - ڇوٽي. (ڪ).

● ٺڪوئي ۽ ٺڪوئي: ٺ. صفت. ٺڪو - جلد. ٺڪور ۽ ٺڪور: ٺ. ٻاڪل لڻڻ شيء - اڻ هٺايل.

● ٺڪوئيچ ۽ ٺڪوئيچون: ٺڪوئيچون: ٺ. ٺ. (سن. ٺڪوئيچ) ولين وغيره مان ڍڪيل هٺ - ڇوڌاري وٺڻ ٿڻ وارو چشمو وغيره - مٽهه - ڪٽنج - ڇونرو - ڪوشو - جوهو - گهائي وٺراه - ويڙهه - جهيٽ. لاهند - تمام ٻري. اونهڙ - ڪُن - گرداب. (ٺ).

● ٺڪوئيجهه ۽ ٺڪوئيجهه (ل): ٺ. اونهو ٻائي - عميق - اوڙاهه - اگهوڙ.

● ٺڪوئيچ ۽ ٺڪوئيچ: ٺ. ٺڪوئيجهه - ڪُن - ميڙ - ٻير.

● ٺڪوئيچو ۽ ٺڪوئيچا (ل): ٺ. لوھ جو ڪٽڍو (ڪڙي پائڻ لاءِ).

● ٺڪوئڙ ۽ ٺڪوئڙ: (ڪ): ٺ. ٻاڪل ٺيڏي ٺڪ وارو ٺڪر.

● ٺڪيهه (ل): ٺ. هٿوٽي جي ٻئين پاسي واري ڇتر - ڇڙي - ٺٽ - ڇيڙي.

● نڪشتري ٿ. ٿ. (سن. نڪشتري) هڪ
بيل يا مقرر ٿيل آسماني تارو.

● نڪلو ۽ نڪلا ڏ. تنبوري جي آواز چئي
ڪرڻ لاءِ اڳ ۾ ٿي ڇاڙهيل لوھ جي سنھن
تندن جو موڙو-ڪلپ. (ت).

● نڪمشتو ۽ نڪمشتا ڏ. صفت. ٻي ڪار-
بي ڪم-بي روزگار-بيڪارو-ري ڪم-نڪم-
ويٺل-خالي-هالھو-فارغ-فالتو-واندو-خراب-
ٻڙو. (ڪ).

● نڪمشتائي ٿ. ٿ. بيڪاري-بي روزگاري-
نڪمائي-الس-سستي-ڪاهلي. فرصت-
واندڪائي-نيسچيمتا فرجو-وارڪائي-ڌت-
وار-فراغت-نويڪلائي. ساڪينا.

● نڪمڻڊ ۽ نڪمڻڊ ڏ. (سن. نه) ڪمڻڊ-
ٽڪر ڪرڻ برابر اڏ-آڏي-پورو اڏ.
● نڪمڻڊ آڏي رات ٿ. ٿ. ٺيڪ اڌ رات-پوري
آڏي رات.

● نڪوب ۽ نڪوبون ٿ. ٿ. ڪنھن شيء کي
خراب ڪرڻ يا بنياد ٻڌي ڇڏڻ واري حالت.

● نڪوت ۽ نڪوت ڏ. ٻڻ-بنياد-ٻيڻ.
● نڪوتتر ۽ نڪوتتر (ل) ڏ. ٻڻ-بنياد-
ٻيڻ-ٻاڙ.

● نڪيتر ڏ. (سن. نڪيتر) آسماني تارن
جو هڪ ميڙ-تارن جو ٺڪ-هڪ ٻرج.

● نڪيترو ۽ نڪيترا (ت) ڏ. فيصلو-ٻيرو.
● نڪهتي ۽ نڪهتيون (ڪ) ٿ. ڪنوار يا

وٺي. ستاوڙي تي ڪنوار جي ماڻن ۾ موٽي اچڻ
واري حالت-نڪهتي.

● نڪهتي ۽ نڪهتيون ٿ. ٿ. (سن. لشڪري)
مسلمانن جي هڪ رسم (نڪاح پوڻ کانپوءِ گھوٽ
ڪناري تي گھر ترسي پوندو آهي، شام جو گھوٽ
جي پيڻ يا ماءُ گھوٽ جي لونگيءَ جو ٻلاند يا ڪنهي
ڪنوار جي چنبيءَ جي ٻلاند سان ڪنڍي ڳارائي
ڪنوار کي ٻيڪهن گھران نڪوڙائي، گھوٽ سان
گڏ پنهنجي گھر وٺي ايندي آهي) جيئن ته

رستي ۾ اچن ٿا)- ٿيو-تارا منڊل-لڪت-
ٻرج-تارو-ستارو-چار ٿلي. چنڊ جي منزل.
● نڪيتو ۽ نڪيتا ڏ. نڪرڻ مان زمان ماضي-
نيڪم.

● نڪتو ۽ نڪتا ڏ. ڏاس جي ٺهيل مڇي-
نقطو-نختو.

● نڪتي ۽ نڪتيون ٿ. ٿ. منائيءَ جو هڪ
قسم-نڪتي-ٻوندي.

● نڪت ۽ نڪت ڏ. (سن. نڪشتري) آسماني
تارن جو هڪ ميڙ-ڪتيون-ٻرج-نڪشتري-
راس-تارو. آگم-جهڙ-رو (ڪ). برجن جو اثر-
ورسيو-ڪاڻي جي شادي ۾ لڪت گھنا (چوڻي).
ار ڪان-افعال-لچن-عادت. فضيلت-نهر. ناز-
نغرو. منن جي ثواب خاطر ڪيل ختمو.
لڳي-دولاب-ول-چتل-ڪپت. (ڪ).

● نڪتو ۽ نڪتون ٿ. ڏ. صفت. نه ڪتندڙ-
مڪتو-ڪين ٿيو-غير مستمير-نيسقل-ٻي فائدو-
اجايو-اڪيارڻو-ليڪم-ڪمزور-ضعيت.

● ليڪو ۽ ليڪتا ڏ. صفت. نه ڪڻڻ جهڙو.
ٺاڪو-بدبخت-چنڊو-ڪمر بخت. مڦليس-
مسڪين.

● ليڪر ۽ ليڪر ڏ. صفت. اڏوڻو-ننڍو-
گھٽ-گھٽ ذات-ڪميٽو-ٺيڇ-خسيٽس.
غار ٻيو-ڪشييل-ريجالو. جهنگلي. اڻ ٻڙهيل.
(خد. سکر).

● ليڪر ۽ ليڪر ڏ. صفت. (سن) ڳاڻيئي
جو هڪ انگ-هڪ عدد-هڪ سؤ ارب-ڏه
هزار ڪروڙ.

● ليڪرو ۽ ليڪرا ڏ. ناز-نخرو-انگل-
مسخري.

● ليڪرون ۽ ليڪرون (سن) صاف ٿيڻ-صفا ٿيڻ.
● ليڪروائين ۽ ليڪرون (سن. نه) ڪشتري=هلائڻ
پورو ڪرڻ-اڪلائڻ.

● ليڪرون (ت) ۽ ليڪرون (ت) مصدر. ڌار ٿيڻ-جڏا ٿيڻ-
الڳ ٿيڻ-علحدہ ٿيڻ. (ليڪرو-يو-ليڪرو ٿيو-
ليڪرويل).

”پرئائي پنهنون کي نيڪيئي ۽ نيڪڙايو“
(شاه).

ستاڙو - ستاڙو. (ل).

• نيڪيئي ڪرڻ: گهوت جو شادي ڪري
ساهن وٺان ڪنوار کي پنهنجي گهر وٺي اچڻ.
• نيڪيدڻ: مصدر. (نشٽه = منع ٿيل) بي عزتو
ڪرڻ - بي مانو ڪرڻ - بي آبرو ڪرڻ - آهمان
ڪرڻ - اهجن ڪرڻ. (سن. نه = چڱي ريت +
ڪشڻ = هلائڻ) وڇوڙ بيان ڪرڻ. نيڪيڻ -
صاف ڪرڻ.

• نيڪيدڻ ۽ نيڪيدڻ: ذ. صفت. بي مانو - بي آبرو -
بي آرو. ڪميٽو - تڻج - هوڇو - اوڇو - مڪو -
دئون - خسي - ڪمڌات - ڪرتن ڪيڻو - گهٽ
تسم جو - نالائقي جهڙو - بي شرمي - جو - ڪمائو -
ڪٽڻ - منع ڪيل. (ت).

• نيڪيڻ (ت): مصدر. فيصلو ڪرڻ. هڪيڙڻ.
صاف ڪرڻ. (نيڪيڻ - نيڪيڻ - نيڪيڻ).
• نيڪيڙڻ: مصدر. فيصلو ڪرڻ - نيڪيڙو ڪرڻ -
آڪلائڻ - ڀورو ڪرڻ - ڀوڪ - وڃڻ - ختم
ڪرڻ. ٺارڻ - جدا ڪرڻ - الڳ ڪرڻ.
(نيڪيڙو - نيڪيڙو - نيڪيڙو).

• نيڪيڙو ۽ نيڪيڙو (ت): جدا ڪرڻ واري
حالت - جدائي - علحدگي - ورهاست. مال (پڪرين
وغيره) جي ڏڻ مان ڪيڻ.

• نيڪيڙو ۽ نيڪيڙو (ل): ذ. نيڪيڙو - فيصلو - نيڪيڙو.
وڇوڙو - جدائي.

• نيڪيڙي ۽ نيڪيڙو (ڪ): ٺ. مسلمانن جي
شاديءَ ۾ هڪ رسم - نيڪيئي - نيڪيئي.

• نيڪار: ذ. (ف. نڪاشتن) نقش - چٽ.
تصوير - فوٽو - پٽ. معشوق - محبوب - دلبر.

• نيڪار خان: ذ. تصوير گهر.
• نيڪارو ۽ نيڪارو: ذ. وڏي دهل جو هڪ قسم
نقارو - نقارو.

• نيڪاه ۽ نيڪاهون: ٺ. نهار - اڪ - ٽپت -
سرسري نظر - ڏسڻي - نرت. نظر - بصارت - جوت -
ديد - درشت - چيئون. تيور. چاچ - منڀال - مار -

سنيار. خيال - راءِ - و بچار - چاچا. چاڻ - شناخت.
تپج - تجلو - ڪيرائي - مٽيا. هرڪاش - رونق -
ڌيان - جلو - سوڀيا - پڙڪي - هرتاب - تجمل -
ڏٺ - جهلڪي.

• نيڪاه ڀوڻ: نظر ڀوڻ - نرت ڀوڻ - ڏسڻ. هرڪڻ.
نظر تي چڙهي وڃڻ - ڏسي وٺڻ.

• نيڪاهداشت ۽ نيڪاهداشتون: ٺ. نظر داري -
سار منڀال - سنيار. حفاظت. هوشيار - خبرداري.

• نيڪاه ڪرڻ: ڏسڻ - ملاحظو ڪرڻ - نظر
ڪرڻ - اڪ - وڃڻ. چاچ ڪرڻ - منڀال ڪرڻ -

سنيالڻ - هالنا ڪرڻ - حفاظت ڪرڻ.
• نيڪر ۽ نيڪر: ذ. (سن. ننگر) شهر -

بستي - ڳوٺ - ننگر. (۱ - سري نگر ۲ - اٽو نگر
۳ - بهاول نگر. ۴ - ننگر پارڪر.

• نيڪر وائي ۽ نيڪر وائي: ذ. صفت. شهر
جو ويٺل - شهري - شهر وائي.

• نيڪري ۽ نيڪريون: ٺ. نيڪر - شهر. گاديءَ
جو هنڌ - آستانو.

• نيڪران ۽ نيڪران: ذ. صفت. ڏسندڙ - نهار ڏندڙ.
سنيالڻ - نگهبان.

• نيڪرائي ۽ نيڪرائيون: ٺ. سنيال - سار -
خبرداري - محافظت - ديڪ - پال - حفاظت - نگهباني -

خبرگيري - اهمتار - انتظام.
• نيڪرائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

• نيڪرائي ۽ نيڪرائيون (ت): ٺ. ڪم - خفو - ڏڪ.
• نيڪرو ۽ نيڪرو (ت): ذ. ماکوڙين جو ڀير. ناسور -

ڪنسر.
• نيڪرو ۽ نيڪرو: ذ. صفت. گروءَ کانسواءِ -

بي ڀير - بي مرشد. ناسڪ - ڪافر. ضدي - هنيو.
خالي - مڪنو - بي واه - لاچار - آهالو - نيدورو -

لسا مراد - چنڊو - نياڳو - بد بخت - ڪانڌين
موڙهو. مٽ - گرو - خمر - نيجس - نينڪو.

• ويٺل - خراب. هليد. ڪميٽو - بي ٽڪو -
بي حيا. (ذ. اسم) نيڪرو مرض - خراب مرض.

(ت. نيڪري ۽ نيڪريون).
• نيڪلي ۽ نيڪليون (ت): ٺ. ان چوڻ جي آڪري.

● نيڪم ۽ نيڪم (ت): ذ. (سن. نيڪم).
 هندن جا ويد - درمي ڪتاب. غشي - بيهوشي -
 ماندگي.
 - نيڪم ۽ نيڪم: ذ. صفت. بنا ڪن جي - نالائق -
 نيڪم - ڪن هيٺ - وٺو اند - نيڪار - ناخلف - نامراد -
 ڪيسيرڪ - ڪيسن جهڙو. (ث. نيڪمي ۽
 نيڪميون).
 ● نيڪوسار ۽ نيڪوسار (ل): ذ. اونهار -
 اوڙاه - ڪنڌ.
 ● نيڪون: ذ. صفت. ختم شده. ڪپو. اونڌو.
 ● نيڪه: ث. (ف). نيڪاه - نظر.
 - نيڪهين ۽ نيڪهين: ذ. صفت. نگاه رکندڙ -
 راکو - رکيڪ - سنڀاليندڙ - ڪرلاهو - وصي -
 سرپرست - ڪانڌي ڪارئي - آمين - والي - وارث -
 چوڪيدار - جاڳو - محافظ - پاسبان - پهريدار -
 منتري - (پني جو) واهي - (ان جو) ڪارائو -
 ڪمدار.
 - نيڪهين ۽ نيڪهين: ذ. رکيڪ يا سنڀاليندڙ
 ملاڪ.
 - نيڪهين ۽ نيڪهين: ذ. نگاه رکڻ
 واري حالت - سنڀال - نظرداري - چاچ - رک - تڪ -
 چونڪي - محافظت - حفاظت - پاسباني - نگراني. نهار -
 واهپ - سجاڳي.
 ● نيڪهين تو ۽ نيڪهين تو: ذ. صفت. گهڻو ڪائيندڙ -
 پيوڙي.
 ● نيڪهين ۽ نيڪهين: ذ. منڊي جو ٻڙو - قيمتي پٿر -
 جواهر. منڊي.
 ● نيڪو ۽ نيڪا (ت): ذ. لڳو - آڳو -
 مائجو.
 ● نيڪو ۽ نيڪو: ذ. صفت. فقط - ٺلهو -
 ٺيلو - رکو. سچوئي - سراسر - نيٺ - اصل - خالص.
 بي فائده - اجايو. (ت). (حرف جملو). پڻ - و.
 ● نيڪو: (نڪون) مصدر جو اسم مفعول يا
 باضي مطلق. نيڪو.
 ● نيڪه ۽ نيڪهون: ث. ان چوڻ لاءِ زمين ۾
 ٺهيل پٿر وغيره جي آڪري.

● نيڪهڙن: مصدر. صاف ڪرڻ - پاڪ ڪرڻ -
 اڇو ڪرڻ - ٻوٽو ڪرڻ - نچ ڪري رکڻ. (نيڪهاريو -
 نيڪهاريندو - نيڪهاريڻ).
 ● نيڪهرو ۽ نيڪهرا (ڪ): ذ. صفت. بي گهر -
 گهر ڀڳو - رٿو. رولاڪ - دربردر.
 ● نيڪهو ۽ نيڪها: ذ. صفت. ڊگهو - ٺٽو - لمبو.
 ● نيڪهوسار ۽ نيڪهوسار: ذ. صفت. (ف).
 نيڪوسار - جنهن ڪنڌ شرم ڪان هيٺ هجي يا
 لڙڪيل هجي. اوڙاهه - عميق - آونهو. ڪم -
 غرق - فنا. برباد - چٽ - ناس - تباھ.
 - نيڪهوسار ۽ نيڪهوسار: غرق ٿيڻ. تباھ ٿيڻ -
 برباد ٿيڻ.
 - نيڪهوسار ۽ نيڪهوسار: تباھ و - برباد ڪرڻ.
 اهو لڙڪائڻ. گهوگهو ڏيئي سارڻ - گهوڙو ڏيئي
 ساه ڪڍڻ.
 ● نيڪهين (ل): مصدر. ڪاٺي ٻورو ڪرڻ -
 ٻڙ ڪرڻ. (نيڪهين - نيڪهيندو - نيڪهينڻ).
 ● نيڪهين: اسم خاص. تعلقي گهوڙا ٻاري ۾
 هڪ ديه جو نالو.
 ● نيڪائي ۽ نيڪائيون: ث. لنگائي - مٽائي -
 مٽائي - پرائي - ٻڌي.
 ● نيڪهين: مصدر. نڪرڻ - ٻاهر ٿيڻ.
 ● نيڪهين: مصدر. (سن. نيڪهين). نڪرڻ -
 آزاد ٿيڻ. لنگهڻ. پيدا ٿيڻ - آڀڻ - ڀڄڻ - نروار ٿيڻ -
 (نيڪيو - نيڪندو - نيڪيل).
 - نيڪي (ج): ذ. نيڪتا - نيڪريو.
 "جي تجريدا نيڪتا هينما ۾ تفريدي."
 (شاه ڪريم)
 - نيڪي: ث. نڪري - لنگهي.
 - نيڪيو ۽ نيڪيا: ذ. نڪتو - نڪريو.
 ● تل ۽ تل: ذ. (سن. تل). لوھ جي
 خالي نري - پوري نري - (ٻائي لاءِ) نلي - ٻائيپ -
 ٻٽپ - لوھي ٿڙو - نلڪو - نالي. (صفت) ڪوڙو -
 پٽاڪي. بد معاش - لڇو. ٻڪو. ڳرو.
 - تل ۽ پاڙي: ذ. صفت. تمام لڇو - وڏو.
 بد معاش - ٻورو ٺٽڪ - ڪميٽو.

● تليڪو ۽ تليڪا؛ ذ. ٻائيءَ جي لوهي تلي- تلي.
 ● نيلام ۽ نيلام؛ ذ. عام وڪرو- نيلام- نيلام.
 ● نيلاهين؛ ٺ. گيلا.
 ● نيلاهين ڪٽڻ؛ گيلا ڪرڻ.
 ● نيلائي ۽ نيلائيون؛ ٺ. گهٽائي- گيلا.
 (ت). بي عزتي- هٽڪ عزت- بي مانائي. (سن. نير= ٻاهر) نرملتا- نچڻ- نچائي.
 ● نيلو ۽ نيلو؛ ذ. صفت. سواءِ- بغير. نيچ-
 نجو- خالص- نيار- نيٺ- صاف- ٻاڪ- ٻوٽو-
 اصل- ڪٽرو- ڇيند- اڻ ملايل- ٻٽا ملاوت. ٺلهو-
 ڇٽو- اڪيلو- جدا- ڌار- الڳ- نورو. (ظرف).
 فقط- صرف- روڳو.
 ● نيلهائي ۽ نيلهائيون؛ ٺ. گهٽائي- گيلا-
 نيلائي.
 ● نيلي ۽ نيليون؛ ٺ. لوه جي پوري سيخ-
 ٻائيپ- ترو- ٻرمو- تري- نالي- ٺاڻڊي (لوه
 جي). ننڍي ڪتسي- اڌ. (اسر خاص). تعلقي
 جوهيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 ● نيلي ۽ نيليون؛ ٺ. صفت. گهٽ ڪير
 ڏيندڙ- ڍلي. (ضد. ڀلي).
 ● نير؛ ذ. (ف). ماڪ- ٻگهر- ٻائي- آلاڻ- رڀڄ.
 ”نير“ گهرجي نينهڻ جو، آهيان آئون آريجي“
 (شاه).
 (ذ. صفت). ڀڳتل- ٻسئيئل- آلو.
 ● نير ڏيڻ؛ ڏوتل ڪپڙن کي استريءَ وقت
 ٻائيءَ جا سنڀا ڇنڊا هڻي آلو ڪرڻ. من ڏيڻ.
 ● نيمڪ ۽ نيمڪا؛ ذ. ٻائيءَ سان ڀريل.
 ● نيمي ۽ نيميون؛ ٺ. آلاڻ- ٻوسل يا ٻوساڻ-
 ٻوساڙو.
 ● نير ۽ نيمون (ل)؛ ٺ. نيمندي ڪندڙ.
 ● نير ۽ نير؛ ذ. (ٻرا. نيمبو. سن. لمب. ف.
 ٻنڀ) وڻ جو هڪ قسم- نير جو وڻ (جنهن جا
 پن ۽ نموريون وغيره دوا طور ڪم اچن).
 (اسر خاص). لسٻيلي جي هڪ مشهور شاعر جو
 نالو- نير مڱڻهار. تعلقي ڪڙهي ياسين ۾ هڪ
 ديهه جو نالو.

● نيماءُ؛ ذ. صفت. (ف. نمودن = ڏيکارڻ)
 ڏيکاريندڙ، جيئن ته؛ ”ٻاڏ نيماءُ قطب نيماءُ“
 وغيره.
 ● نيمارت ۽ نيمارتون؛ ٺ. نيت- مراد-
 مطلب- ارادو- منشا- مرضي- اڇا- خواهش-
 طاب.
 ● نيمارٽ ۽ نيمارٽ (ت)؛ ذ. نشان- پتو- بيان-
 اظهار.
 ● نيمار ۽ نيمارون؛ ٺ. (سن. نيمس = ليمڻ)
 نياز- عاجزي- انڪساري- هرمتش. ٺهل- شيوا-
 خدمتگاري- خدمت. بندگي- عبادت- ٻوڇا-
 ڌڻيءَ جي يادگيري. سجدو- صلوات.
 - نيمار ٻوٽو هئڻ؛ صلوات ادا ڪرڻ. فرض پڙهڻ.
 خدا جي بندگي ڪرڻ. هرمتش ڪرڻ.
 - نيماري ۽ نيماريون؛ ذ. صفت. نماز ادا
 ڪندڙ- نماز پڙهندڙ- عبادتي- ٻوڇاري- مصلتي-
 مستقيمي. ٻارسا- ديندار- تقويٰ- عارف- ڀڳت.
 رهيزگار- ٻاڪ- صاف- ٻوٽو (ڪپڙا وغيره).
 ● نيماشا؛ ٺ. (سن. نيمس = نيمڻ + ساير =
 سانجهي) سڄ لهن وارو وقت- عصر جي مهل-
 نيماشام- سانجهي- سنجها. سنڌيا- ٽيڪار.
 - نيماشام ۽ نيماشامون؛ ٺ. شام يا سڄ لهن
 جو وقت- عصر جو وقت- سانجهي- سنجها- شام-
 ٽيڪر- آڻڻو- سنڌيا- منهن اونڌاڻ.
 ● نيمان ۽ نيمان؛ (ت)؛ ظرف. نه ڪرڻ واري
 حالت- انڪار- ناڪار- جواب.
 - نيمان ۽ نيمان ڪٽڻ؛ نه ڪرڻ- انڪار ڪرڻ-
 ناڪار ڪرڻ- جواب ڏيڻ.
 ● نيمائو ۽ نيمائو؛ ذ. صفت. ٺهڻو- ايمائي-
 نيراهنڪاري- غريب- مسڪين- حياءُ وارو-
 آڙين- مايوس- نا آئيد. ويڳاڻو- غمگين.
 - نيمائي ۽ نيمائيون؛ ٺ. نيمرتا- نهائي-
 نياز- نثرت- هيٺاهين- عجز- غربت.
 - نيمائي ٻوٽي ۽ نيمائيون ٻوٽيون؛ ٺ. ٺ.
 ٻوٽي جو هڪ قسم- هڪ نشيدار ٻوٽو- پنگ-
 سائي.

● نِمْرُو تَا ۛ نِمْرُو تَا نُونُ : ث. (سن. نَمِر تَا < نَمِر = نِمْن) نِمْنائی - نر اِمانی - نِر اِهنگاری - لِمَانائی - نیاز - نَمْرَت - عِجَز - هِمْنَاهِن - غَرِبَت .

● نِمَرْتَا يَاءُ ۛ نِمَرْتَا يَاءُ ۛ ذ. (سن. نَمَرْتَا < نَمَرْتَا + ياء). دَسو نِمو ياء.

● نیمروز و نیمرا: ذ. صفت. تندرست - چگوپلو - چاک - خوش بهاش - تمومند - صحت مند - نیک -

پرسن۔۔ ہٹ سجو۔ (اسم خاص) ہک ماٹھوہ جو
نالو۔ (ث۔ نیمری ۽ نیمریون)۔

جڳپلائی۔ صحت مندی۔ چاقوائی۔ هٺ مڃائی۔
 = نیمٿرائی؟ ۽ نیمٿرائیون؛ ٺ۔ تندرستی۔

صحت نروانی. خیریت - ملاستی.
= نیمروٹی اچن (ک): کاکوس کرٹ.

● نيمبرو: اسم خاص. تعلقي لندي الهيارم ۾
ديھ جو نالو.

● نِسْمَرُوْدُ: اسم خاص. هڪ ظالم بادشاھ.
جو نالو.

۱۔ نَمِرُودِي ناستو، ذ. نمرود جهڙي ظالم ۽
ڪافر مان واسطو يعني شيطان مان محبت.

● نیمیر بو ۛ نیمیر یسا؛ ذ. خوش - تندوست - چگو یاو.

● تہ سستی: ذ. (سن. نم = نیمن) ہٹ ہڈی
سلام کرن واری حالت - نیاز - نثرت - سلام.

● نمسکار: ث. (من. نسم = نعم) پر نام۔
تسلیم۔ بندگی۔ سلام۔ نمستی۔ رام رام۔ السلام

عليكم - سلامتيء جو ڪلهو - هندن جو ملار.
آشپرواد، آيس - دعا. ڏنڊ وٽ - ڪورائش.

● نَمَکْ ۛ نَمَکْ ۛ ذ. لوں. کارُ. مُجَبَّدُ۔
سواد۔ جسُ۔ ذائقو۔ لذت۔ ذپُ۔ رَمُ۔ مزو۔

چھُر - ماء - چھرائي - لاءِ ماء - سلونائي - لطف -
مسارائي، تيجاڻو - نور، روزي - ماني - کاڌو ٻيتو.

١٠ - لَنَمَڪَ جِي مارِ ٻوڻ؛ ڪيٽو لوڙڻ - ڪيل ڪر

جو نتیجہ دے گا۔

ناشکر گذار۔ ناشکرو، دشمنی، جو بدخواہ، حق ناشناس۔

● نَمَاءٌ وَ نُمَاءٌ : ذ. انعامي جلسو۔ نمائش۔
 ذ یک۔ نظارو۔ لقاء۔ ذ یکا۔ چھتو۔ ذ یک ویک۔
 اذ مُسَرَّ۔ پیکو۔ ئات۔ ئاس۔

- نمائش ۽ نمائشيون ۾ ٿ. ڏيک-
صورت- شڪل- ظاهري ڏيکاءُ. ڏيکاءُ. ظهور.

نموداري - درشن . تماشو - مزو - لقاء - نماء .
میتزو - میلو .

— نمایان؛ صفت. نمودار ٹینڈر۔ ظاہر۔ ہڈرو۔
نہاش۔ عبتان۔ کہلو۔ علانیہ۔ داکھن۔ آشکار۔

مشہور۔ مامور۔ معروف۔ کھٹو۔ جھجھو۔
 ۱۰ نمائندہ۔ مصدر۔ (سن۔ نتم = نمبر) کنتہ ہمت

● ایمانیاں : ایمان کی حالت میں جو شخص ہو۔
 ● کرن - نینوائیٹن . (نیمائیو- نیمائیند و- نیمائیل) .
 ● نماہا : فی صفت . (ف. نہایان) حیکایتا -

کشید کیل .

● نمبر ۵ نمبر ذ. تعداد - گائیڈو - شمار.

— نَمْبَرُ شُمَارِي ۛ نَمْبَرُ شُمَارُون ۛ ث.

زمين جي سروي نمبرن جي جاچ ۽ نشان مقرر
موجب آباد زمين جي نمبرن جو تپيدار وٺڻ

● نِمِيتَ ۛ نِمِيتَ ۛ لِمِيتُونُ ۛ ذ. ث. (سن.)

سمیت = مسبب) ہیما مین - وٹ ، سیلر مندی -
نیاز - نثرات - بدلہ - بستی - ہانھن پتد - میچنا - میچی،

اڙي - پڙاري - جاڙي، - ڪڙي - جڙي، - ڙي - ڙي (حرف جر) - سبب - صدي - جي سبب - جي ڪري -

— نَمِيتِ کارن؛ ناہیندڑ۔ جوڑیندڑ۔ علتِ فاعلی
دیا کارن۔ آہن۔ ابادان کارن۔ علتِ مفعولی۔

يعني جنهن مان شيءِ ٺاهجي، ٽيون ساڌار ڪارڻ— علت آهي، يعني اهو اوزار ۽ وسيلو جنهن

جي ذريعي شيء ٺاهجي).

سان هلن .

● بیچنے والے کو اس سے پہلے کہ وہ اسے بیچ دے اس کا وزن چکھو۔

ٻيونسا - راجڀدو هو - دغا باز - باغي ڪلال -
 ٻي ڳڻو - ڳڻ چور - ڪير تڪهن - ٻي قدر - احسان
 فراموش - اڻامو - يار مارو - سرڪش - محسن ڪش.
 = نيمڪجھرام هئڻ: ڳڻ چور هئڻ - ڪلال
 هئڻ - دغا باز هئڻ.

= نيمڪجھرام ٻي نيمڪجھراميون: ٻي وفائي.
 ٻي ايمالي - ياري ماري - ويساهه گهاٽي - ڳڻ چور -
 ٻي شڪري - ڪلال - (ذ. صفت) نيمڪجھرام -
 ڳڻ چور.

= نيمڪجھلال: نيمڪجھلال: ذ. صفت. حلال
 ڪاڻيندڙ. ڌڻيءَ جو طرفدار - ممنون - احسانمند -
 شڪر گذار - حق شناس - شاکر - مشڪور - خير خواه
 (مالڪ جو) راج ڀڪت - سچو - ايماندار - سچار -
 وفادار - هڪ دل - ڀر وسهي جهڙو - مردالو.
 = تمڪو حلال: هئڻ: اشراف هئڻ - ايماندار هئڻ.
 ٿورو ياد ڪرڻ.

= تمڪو حلال: نيمڪجھلالون: ٻي. سچائي -
 وفاداري - صداقت - راج ڀڪتي - اخلاص - شڪر گذاري -
 احسان مندي.

= تمڪدان: نيمڪدان: ذ. نمڪ يا لوڻ رکڻ
 جو خاص ٿانءُ. پٺاڻي (ٺ. نمڪداني) نيمڪدانيون.
 = نمڪ ساز: نيمڪساز: ذ. صفت. لوڻ ٺاهيندڙ
 يا ڪيڍي صاف ڪندڙ. ٺونار.

= تمڪو ڪاڻڻ: ٿوري يا احسان هيٺ اچڻ.
 نوڪري ڪرڻ.

= نمڪ ساز: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 = نيمڪ: ٺ. ڳڻ - ڳڻ - ڳڻ - ساعت. (ذ. صفت)
 لائيرو - ٿورو ننڍو - لائو - چوڻو.
 = نيمڪو: نيمڪا (ت): ذ. صفت. نڪمو -
 بيڪار.

= تمل: ذ. (غ) مور. ماڪوڙي. قرآن مجيد
 جي سورۃ.

= تميمند: تميمندو (ڪ): ٻي. هيٺاهين - لاهي.

= نيمند: نيمند: ذ. ٺوڊ. ٿل.

= نيمندو: نيمندا: ذ. صفت. نيميل - آپڪرو -
 آيو - نشيداو. اوکو - نشيد.

= نيم: نيم: سمندر. (سن. نم = نيم) نئون -
 جهڪڻ - جهڪڻ - نوڙڻ - نوڙت ڪرڻ - ادب بچا
 آڻڻ - نوڙڻ - مٿو ڏيڪڻ - سلام ڪرڻ - نيمسڪار
 ڪرڻ. ٻوڇڻ - آڻ مڃڻ - پيش ٻوڻ. منت ڪرڻ -
 عاجزي ڪرڻ. لڏڻ - لڏڻ - اهلڻ. رخ رکڻ -
 مائل ٿيڻ.

= نيمي: هلڻ: ڪمي ڪاڻڻ: ٺيڻ سان هلڻ ۽
 خوش ٿي ڪاڻڻ.

= نيم: نيم: ذ. لهندي - هيٺاهين - ترائي -
 نوڻ.

= نمود: نمود: ذ. ڏيڪاءُ - ٺما - منظر - شو -
 ڏيڪاءُ - ڏيڪاءُ - ڏيڪاءُ - ڏيڪاءُ - شان و
 شوڪت - خوب - نشاني - علامت. ظاهر - ظهور -
 عيان.

= نمودار: نمودار: ذ. صفت. ڏيڪاءُ -
 وارو - ظاهر - صاف - چٽو - عيان - پٿرو -
 ظاهر ظهور.

= نموداري: ٺ. نموداري.

= نمود ڪرڻ: ڏيڪاءُ ڪرڻ. ڏيکارڻ - ظاهر
 ڪرڻ - پٿرو ڪرڻ.

= نمودار: نمودار: ذ. صفت. ظاهر - عيان -
 پر گهٽ - پٿرو - آشڪار.

= نمودار: ٺيڻ: ظاهر ٿيڻ - پٿرو ٿيڻ - پر گهٽ
 ٿيڻ - سامهون اچڻ - ٻاهر اچڻ - ظهور ٿيڻ - طلوع ٿيڻ.

= نموداري: نموداريون: ٺ. ڏيڪاءُ -
 نماء - لڏاءُ. ڏيڪاءُ - آڏمپڙ - پيڪو - ٺاڻ -

ڏيڪاءُ و پيڪو - ٺاڻ - ٺاڻ - ٺاڻ -
 شيد - شهرت - مشهوري - ناموس.

= نورو: اسم خاص. تعلقي سکر ۾ هڪ ديھ
 جو نالو.

= نيموري: نيموريون: ٺ. (ٻي) نيموليا.
 قيمب + اول + ايڪا) نيم جي وڻ جو ڦر -
 نمولي - دوا طور ڪم ايندڙ نر جو ٻج. زيورن
 ۾ ڊهري وغيره جي مانگهه جي هيٺان ٻيل ننڍو
 مانگهڙو - ڊهري يا ٺٽ جي ستر ۾ ٻيل ڪارڪ
 يا لعل.

● نِئِندَن ۽ نِئِندَن: ذ. (سن. نِئِندَت) ڪميٽو - ڪڏو - نيچ - اٺيو - چوڏهيو - ڪُجَت. شور - ڪنڊوس. ڪيرين - مرچون - مڙدي - ڪدرچ - مرچونائو.

● نِئِندَت ۽ نِئِندَت: ذ. صفت. آءِو جنهن جي ڪلا ٿئي. ڪلا ڪندڙ - ڪلاخور.

● نِئِندَڪ ۽ نِئِندَڪ: (ت): ذ. صفت. شڪايت ڪندڙ - بدنام ڪندڙ - چغل خور. ڪلا ڪندڙ - ڪيلارو - نيندا ڪندڙ - نقاد. ڪار پال - ڦٽڪار ڪندڙ - ترسڪاري - ڦٽڪاري. بيڪس.

● نِئِندا ۽ نِئِنداڻئون: ث. (سن. نِئِند) ڪلا - غيبت - شڪايت - بدناموس - ڦٽڪار - ترسڪار - هنجو - بدگوئي - بددي - گيبت - پچر - دانهن - ڪوڪ. چغلي - گهٽتائي. دوش - عيسب - برائي.

● نِئِندا ڪترن: بدگوئي ڪرڻ - ڪلا ڪرڻ - غيبت ڪرڻ - چغلي هڻڻ - غمازي ڪرڻ. هنجو ڪرڻ.

● نِئِنداڻور: اسم خاص. تعلقي ٻني عاقل ۾ هڪ ڊوھ جو نالو.

● نِئِندَر ۽ نِئِندَرُون: (ت): ث. نِئِند.

● نِئِندَر (ت): ث. نِئِند.

● نِئِندَر ديو: ث. نِئِند - نِئِندر.

● نِئِندَر ۽ نِئِندَرُون: (ت): ث. نظر - بد نظر.

● نِئِندَر لڳڻ: (ت): نظر لڳڻ.

● نِئِندَڪوٽ: اسم خاص. مغلين کان اڏائي ڪوهه ٻري آڻر - آپرندي طرف هڪ ڳوٺ جو نالو (جتي ڪنهن زماني ۾ راجا نند راج ڪندو هو).

● نِئِندَن: مصدر. (سن. نِئِند) بدنام ڪرڻ -

بدناموس ڪرڻ - ڪلا ڪرڻ. ڦٽڪار - ڦٽڪار ڪرڻ - ترسڪار ڪرڻ - ڪاريون ڏيڻ - حقارت سان

ڏسڻ - نفرت ڪرڻ. گهٽ پائڻ. تنبيهه ڪرڻ -

جُٺ ڪرڻ. هيسڻ. ڳالهائڻ - لهي لائڻ - بددي

رڪڻ - ڪٽواري. طوفان آڻارڻ. ڪلڪ لائڻ -

داغ لڳائڻ. ردي ڪرڻ. (نِئِندو - نِئِندندو -

نِئِندِيل).

● نَمُوزُو ۽ نَمُوزا: ذ. نالو - نام - هاک - ساراهه - نيڪي - ناموس - ناماچار - ڳالهه.

● نَمُولِي ۽ نَمُولِيُون: ث. نير جي وڻ جو ٿر - نَموري.

● نَمُونُو ۽ نَمُونا: ذ. (ف. نمونه) قسم -

جنس - آدرش - نظير - وَڪَ - نَوع - پانت -

پنهائي - وه - وسيعش - ڍول - مادل - بوتو -

آهيا - مثال - تمثيل. لقشو - نقل - شڪل - قالب -

سانچو - ڍانچو - ڍل. قطع. وانسگر - وانسڪي.

ڏيکاءُ ڏيندڙ شيء.

● نَمُونُو اِندلائڻ: (ت): هڪ ڊزائين پنهان

ٻي ڊزائين تي ڳنڍڻ.

● نَمُونُو پڇڻ: ڪهڙي وغيره جي هڪ نموني

کي ڦيرائي ٻي نموني تي ڪرڻ.

● نَمِيَت ۽ نَمِيَتُون: ث. چغلي هڻڻ واري

حالت - چغلخوري - ٻچاڙائي.

● نَمِيَتُو ۽ نَمِيَتا: ذ. (ع. نَمِيَتَه) حرف -

اڪر - شَبَد. خَسط - چِٽِي - رُقع - لِيَسَر.

نوازش نام.

● نِين (ل): ث. بيمار جي ڪينجهه - ڪُڪ.

ننڍڙي شيء. ڪاٺي، جنهن تي چڪو ڦري.

ٺڪ جي سينگهه - لير.

● نِيناڻُون: (ت): ذ. صفت. بنا نالي جي - نه

نالي وارو - ٻچڙو - خراب - ڪُراهِت ڏيندڙ.

● نِنڀِي ۽ نِنڀِي: (ڪ): ذ. وهه يا چرپي ۽

ڪسي ٻاهه تي ڪاڙهي منجهانئس ڪڍيل سڻپ.

ماڪ - گهير - آلاڻ - سِڪ.

● نِنڀِي ۽ نِنڀِيُون: ذ. هڪ قسم جي ٻوٽي جا

پتن (وهنجڻ لاءِ ڪم اچن).

● نِنڀُو ۽ نِنڀا: ذ. (سن. نندت) طعنو - مھڻو -

عيتاب - ميار - ڏوه - حرف. نيندا - ڪلا. چنبد -

ملاوت - ٽٽڙي. (صفت). ڌڪاڙيل.

● نِنڀَجار: اسم خاص. ٿر ۾ رهندڙ مينگهواڙن

جي هڪ ذات جو نالو.

● نِئِندَ ۽ نِئِندُون: (ل): ث. ٻچائي - ٻچاڙي -

چڇهه.

ڪَـمِـبَـخَـتَ - چنڊو (ت) . شوم - ڪنجوس - مڪي چوس .
ڌَڪَ - مڪَ جو ڏاڍو - نِرجو - ڏاڍو . (ڪ) .
بدنام .

● نَـنـڌَـنَ : مصدر . پَـتَـرَ - ڪڻڻ .
● نَـنـڌَـو ۽ نَـنـڌَـا (ڪ) : ڏ . پِـرَـنَ جِي وڻن جو
وڏو گهاٽو جهڳٽو .
● نَـنـڌَـوڪَ ۽ نَـنـڌَـوڪَ (ڪ) : ڏ . گهوٽاڻو -
ڏنڊو - نِڌوڪَ .

● نَـنـڌَـيَـو : اسم خاص . تعلقي فيض ڪڇ (خيرپور
ميرس) ۾ هڪ ديهه ۽ ڳوٺ جو نالو .
● نَـنـڌََ ۽ نَـنـڌَـوَنَ : ٺ . (سن . نِـڌَـا = نَـنـڌََ .
پرا . نِڌا) . سمهن واري حالت - گهٻير - نَـنـڌَـا ڪَڙاڻِي -
گَـمَ - آوَنگهه . گهٻيوار . فرحت - نوم - نندرا .
پهچيري . (پٺت جِي اندر واري) هڪ عضوي
جو نالو . (ڪ) .

- نَـنـڌَـا : ظرف . نَـنـڌَـان - نَـنـڌََ ڪان - نَـنـڌََ جِي
ڪري .

- نَـنـڌََ اچن : نَـنـڌََ لڳن - گهٻير ٿيڻ - جهوٽا ڪائڻ -
اڪيون پورجن - اونگهه اچڻ - سمهن جِي تانگهه ٿيڻ .
- نَـنـڌَـارَ ڪو ٿيڻ (ت) : نَـنـڌََ جو اچڻ - گهٻ
چڙهڻ .

- نَـنـڌَـارو ۽ نَـنـڌَـارا : ڏ . صفت . نَـنـڌََ وارو - نَـنـڌََ
۾ - نَـنـڌَـائڻو - نَـنـڌَـا ڪَڙو - نَـنـڌََرو - گهٻيريو -
مَـنـڌََـرَ - نَـنـڌََ آڏيندڙ .

- نَـنـڌَـا ڪَڙو ۽ نَـنـڌَـا ڪَڙاڻِي : ڏ . صفت .
نَـنـڌَـا ڪَڙو - نَـنـڌَـا ڪو - نَـنـڌَـارو - نَـنـڌَـائڻو - نَـنـڌََ ر -
نَـنـڌََ ڪندڙ .

- نَـنـڌَـا ڪَڙَ ۽ نَـنـڌَـا ڪَڙَ (ڪ) : ڏ . صفت . ڪڇي
نَـنـڌََ مان آڏاڙيل (ماڻهو) . گهڻي وقت جو اوجا ڪيل .
- نَـنـڌَـا ڪَڙو ۽ نَـنـڌَـا ڪَڙا : ڏ . نَـنـڌََ جو تانگهائڻو -
جنهن کي نَـنـڌََ ايندي هجي . اڪين ۾ نَـنـڌََ جِي
شروعات - نَـنـڌََ جو غلبو .

- نَـنـڌَـا ڪَڙو ۽ نَـنـڌَـا ڪَڙا (ڪ) : ڏ . نَـنـڌََ ۾
ورتل - گهٻريل .

- نَـنـڌَـا ڪَڙاڻِي ۽ نَـنـڌَـا ڪَڙاڻِيون : ٺ . نَـنـڌََ -
گهٻير - گَـمَ - آوَنگهه .

- نَـنـڌََ جِي : گهٽ پائنجي . ڌڪارجي -
پري ڪجي .

" نَـنـڌََ ڪَڪ به نه لندجي ، ڪڪ به وڏي وڻ
جي آڏي پوي اک ۾ ، ته گهڻو نه ڏيئي ڏسڻ " .

- نَـنـڌََ يَ : صفت . بدنام .

- نَـنـڌََ يَـلَ ۽ نَـنـڌََ يَـلَ : ڏ . صفت . بدنام -
خوار خراب - ڌڪاريل - نالائق .

● نَـنـڌََو ۽ نَـنـڌَـا : گاهه جو هڪ قسم - نَـنـڌََو .
ول جو هڪ قسم .

● نَـنـڌََ وري ۽ نَـنـڌََ وريون : ٺ . صفت . ڪمبخت -
نپاڪي .

" نَـنـڌََ نَـنـڌََ وري لاچار ڪيس . "

(پيڪس) .

● نَـنـڌََ يَ ۽ نَـنـڌََ يون : ٺ . (سن . نَـنـڌََ يَ)
نَـنـڌََ يَ - تَهَر - درياءُ .

● نَـنـڌََ يَرو : اسم خاص . تعلقي لاڙڪاڻي ۾ هڪ
ديهه جو نالو .

● نَـنـڌََ يَرو : اسم خاص . تعلقي هالا ۾ هڪ
ديهه جو نالو .

● نَـنـڌََ : ظرف . چڱهه - ٻڙي - توڙ - آخر .

● نَـنـڌََ ۽ نَـنـڌََ يون : (ڪ) ٺ . هيتڙهي -
اصل - بنياد - اصل نسل - گهراڻو - خاندان - گهر -
جاء .

● نَـنـڌََ ۽ نَـنـڌََ (ڪ) : ڏ . صفت . نپا ڳو - پٽيل -
بدبخت . ضدي - نير - هوڏي - هٽيلو .

- نَـنـڌََ ر ۽ نَـنـڌََ رُون : ٺ . ضدي - خراب .

- نَـنـڌََو ۽ نَـنـڌَـا : ڏ . صفت . حرامزادو - لڇو -
شهدو - لُـفـتـڪـڻ .

- نَـنـڌََ يَـلَ ۽ نَـنـڌََ يَـلَ : ڏ . صفت . خراب -
خوار - بدنام .

● نَـنـڌَـا (سن . نَـنـڌََ) نَـنـڌَـا = نَـنـڌَـا بار = " سفر لاه
سامان ٻڌل " .

- نَـنـڌَـاهَ : توهين ٻڌجي ويا - لَـنـڌَـا .

● نَـنـڌََ ڪَ ۽ نَـنـڌََ ڪَ : ڏ . صفت . گلاخور .

ڌڪيو - ڪُـهـيو - منجوس - ڪـهـيـنو - حقير - نندت -
ڦٽڪاريو - ڪين جهڙو . صفا چت - خراب ، نپا ڳو -

- نڀڻاڻيٽو ۽ نڀڻاڻيٽا: ذ. صفت: نڀڻ ڪندڙ.
 نڀڻ ۾ ڀريل - سٺل - نڀڻاڻو - نڀڻارو - نڀڻو.
 - نڀڻاڻيٽو: مصدر. نڀڻاڻو ٿيڻ - نڀڻ لڳڻ -
 نڀڻ ۾ اڪيون ڀورجن - جهوٽا ڪائڻ - ڀڳيون ڪائڻ -
 نڀڻا ڪڍڻ ٿيڻ.
 - نڀڻيٽو حرام ٿيڻ: نڀڻ نه اچڻ. اوجا ڳو ڪرڻ.
 - نڀڻيٽو حرام ڪرڻ: نڀڻ نه ڪرڻ ڏيڻ -
 جا ڳاڻڻ - اوجا ڳو ڪرائڻ.
 - نڀڻيٽو ڏيڻ: ماري وجهڻ.
 - نڀڻيٽو ڏيڻ: ذ. صفت. گهڻي نڀڻ ڪندڙ -
 نڀڻارو. مست - ٽوٽي - ڪاهل.
 - نڀڻيٽو ٿيڻ: نڀڻ نه اچڻ - نڀڻ خراب ٿيڻ -
 نڀڻ مان آڻي پوڻ. نڀڻ ۾ خلل پوڻ. بي چين ٿيڻ -
 بي قرار ٿيڻ - گهڻي چڻا ٿيڻ - بي آرام ٿيڻ.
 - نڀڻيٽو ڪڍڻ: ڏاڍي نڀڻ ڪرڻ - گهڻي نڀڻ
 ڪرڻ.
 - نڀڻيٽو نه اچڻ: اک نه لڳڻ - ڀلڪ نه چڻڻ.
 بي قرار ٿيڻ.
 - نڀڻيٽو هڻڻ: کينواري هڻڻ.
 - نڀڻيٽو اسم خاص. تعلقي شاه بندر ۾ هڪ
 ديهه جو نالو.
 - نڀڻيٽو: نڀڻي هجڻ واري حالت - نڀڻاڻي -
 نڀڻاڻي: جيئن ته "انڌ وٺ، منڊ وٺ، ڀر نڀڻ وٺ."
 (چوڻي).
 - نڀڻيٽو ۽ نڀڻيٽو: ذ. صفت. نڀڻي
 ڀر وارو (ڪپڙو وغيره) - سوڙهو - تنگ - نڀڻو.
 چست.
 - نڀڻيٽو ۽ نڀڻيٽو: نڀڻيٽو: نڀڻي ٿيڻ
 واري حالت - نڀڻاڻي - نڀڻو - جواني - ڳڙهڻ -
 لاساري - جواني - جوڀڻ - نڀڻ وارو زمانو.
 - نڀڻيٽو: نڀڻي هجڻ جي حالت - ڀالاڻ -
 چوڪرائي وهي. جواني.
 - نڀڻيٽو ڏيڻ: نڀڻي ڏيڻ: ذ. صفت. بي همت -
 ڪمزور دل - نڀڻيٽو دل وارو - تنگ دل -
 موڙه دلڙو. تعصبي. شوم - ڪنجوس - چنجوس -
 موڙي - مڪي چوس.

- نڀڻيٽو ۽ نڀڻيٽو: ذ. صفت. نڀڻو - نڀڻو -
 لائيو - چوڙو - لائو - الپ - لڻڊو (ڪپڙو).
 بلڪل نڀڻو - تمام نڀڻو. نڀڻي عمر جو - ڳڙو -
 لاسيار - لاسڙيات - ڪُمار - ڪشور - صغير -
 معصوم - ڀالڪ.
 - نڀڻيٽو ۽ نڀڻيٽو: ذ. نڀڻي ڦڙين وار
 مينهن - بوندون - سنهي برسات.
 - نڀڻيٽو ڪو ۽ نڀڻيٽو (ڪ): ذ. نڀڻو -
 معصوم - صغير.
 - نڀڻيٽو ڏاڻي: ٿ. گهٽ وڌائي - هيٺ مٿاهين -
 نابرابري - ان سوڌاڻي.
 - نڀڻيٽو: ذ. صفت. تمام نڀڻو - ٿورو نڀڻو.
 - نڀڻيٽو: ذ. صفت. نڀڻو.
 - نڀڻيٽو ۽ نڀڻيٽو: ذ. صفت. نڀڻ ۾ ڀريل -
 نڀڻاڻو - نڀڻاڻو.
 - نڀڻيٽو ۽ نڀڻيٽو: ذ. صفت. الپ - چوڙو - لائو -
 ٿورو - قليل - لڻڊو (ڪپڙو) - تنگ - سوڙهو -
 ڪوتاهه (قد) - لائو - منڊرو. گهٽ (تور) -
 مختصر - ٿورو - لائيو. صغير. بندرو. تنگ -
 (آواز) هڪو - جهڻو - جهڪو. سهيل (ڪم) -
 نا ضروري - خسيس - خفيف. هيٺ - گهٽ. (ٿ).
 نڀڻيٽو ۽ نڀڻيٽو: (س. نڀڻو: سن. نڀڻو: سن.
 نڀڻيٽو). بيماريءَ جو هڪ قسم - نڀڻي
 مائي. (ذ). مرد - جوان. جوان مڙس.
 - نڀڻيٽو ۽ نڀڻيٽو: نڀڻيٽو: ٿ. ٿورائي - ڪمي -
 چوٽائي - لائو - ڪوتاهي. نڀڻ - ڳڙهڻ -
 جواني - جواني - جوڀڻ - لاسياري - ڳڙهڻ -
 چوڪرائي. بندرائي.
 - نڀڻيٽو ۽ نڀڻيٽو: نڀڻيٽو: ذ. ڪورين
 جو هڪ اوزار - سٺ جي ٿورن ٺاهڻ جو اوزار.
 - نڀڻو ۽ نڀڻو: گهٽ ٿيڻ - مان گهٽجڻ.
 - نڀڻو ۽ نڀڻو: نڀڻو ۽ نڀڻو: ذ. صفت. نڀڻي
 عمر وارو - جوان - ڳڙو - لاسيار.
 - نڀڻو ۽ نڀڻو: نڀڻو ۽ نڀڻو: ذ. صفت. نڀڻي
 عمر جو نڀڻو - جوان - مڙس. (ت. نڀڻي ٺهڻي ۽
 نڀڻيٽو ٺهڻيٽو).

(ل = نه + کمر = هلڻ) + پتو = پيدا ٿيڻ جي جاءِ جبل مان پيدا ٿيندڙ شيءِ. قيمتي پٿر. زيور. عاج جي ڳيٽي. منڊيءَ جو ٿٽو - پٿرو - پٿرو - هيرو - ٽڪ - جڙاءُ جو ٽڪر. (صفت) (سن. نڪن) اگهاڙو - ننگو. صاف - چٽو.

- ننگ آجارڻ: ننگ - سڃاڻي ڪم ڪرڻ - جهوني رشتي کي مان ڏيڻ.

”تنگ ڀريا ننگ - نيٺ آجارڻ.“

(مصري شاه).

- ننگاني: ننگانيون: ٿ. عزت يا مان ڏيڻ واري حالت.

- ننگاڻو: ننگاڻا: ٿ. صفت. ننگ - يا وڙ ڪرڻ وارو - ننگي - ننگ ڪندڙ - وڙاڻو. عزت وارو - مان وارو - شانائتو - معزز - لائق. ”فلاڻو ماڻهو ننگاڻو وڙاڻو آهي“ (جملو). (ٿ). (ننگاڻي: ننگاڻيون).

- ننگائي: ننگائي: ٿ. صفت. ننگ - وارو. ننگ - جي پرواهه رکندڙ.

- ننگ: ڀرڻ: راج رسم موجب مقرر ٿيسا ڏيڻ - گهور ڏيڻ. وڙ ڪرڻ. پنهنجو حصو ڏيڻ.

- ننگ: ڀريو: ننگ - ڀريا: ٿ. صفت. پاڻ پيلائيندڙ. وڙاڻو. قربائتو. گهوارو.

- ننگ ڀريو: ننگ ڀريو: ٿ. صفت. پاڻ پيلائيندڙ - ڀروڙي - وڙاڻي.

”نبي سر“ جون نام ڪليون ٿيون ننگ ڀريو ڪنات (سانوڻ).

- ننگيال: ننگيال: ٿ. صفت. ننگ - رکندڙ - نچ ڀال - عزت بچائيندڙ - ڏيکهار. سار سنڀال

لهندڙ. (اسم خاص). الله تعاليٰ جي هڪ صفت جو نالو. - ننگ ڀالڻ: زال سنڀالڻ - سڳي رکڻ - عيال ڀالڻ - مار سنڀالڻ.

- ننگ ڀرور: ٿ. صفت. مٿن مائٽن جي سنڀال ڪندڙ.

- ننگ ڀروڙي: ٿ. ننگ ڀروڙ جو ڪم. - ننگ پون: ننگ (عزازت، مائٽي، نيائين) جو

خيال پون - ڳالهه مڃڻ. لڄ اچڻ - حيا پون.

- تنگ پياڻي: تنگ پياڻيون: ٿ. عمر جي پهرين منزل - ٻالاڻ - ننڍي هڻڻ واري حالت - ننڍپڻ - ڀڄڻ. ڳيرو پڻ - جواني.

- تنگ پيو: تنگ پيو: ٿ. صفت. ٿورو ننڍو - البت گهٽ - چوٽو - لاڻيرو. ننڍي عمر جو.

- تنگ پيو: تنگ پيو: ٿ. صفت. البت ننڍو - ٿورو چوٽو - لنڊو (ڪپڙو) - تنگ سوڙهو.

- تنگ پيو: تنگ پيو: ٿ. ”ننڍو“ جو مؤنث - ننڍي - ٿوري.

- تنگ پيو: تنگ پيو: ٿ. ٻار - هائوڪو تور. - تنگ پيو: تنگ پيو: ٿ. وڏي ڇڪر ڦيرائڻ لاءِ

ٺار جو هڪ عضوو.

- تنگ پيو: عام ڀڄ آهت: ٿ. اهو ننڍي ۾ ننڍو عدد جنهن کي سندس جزن سان ونڊي - گهجي.

- تنگ پيو: مائي: ٿ. بيماريءَ جو هڪ قسم - آرڙي - آرڙي - آرڙي - ننڍي مائو.

● تنگ پيو: تنگ پيو: نوٽيون (ت): ٿ. ننڍي عمر جي ڇوڪري - نوجوان عورت.

- تنگ پيو: هوندي: ظرف. ننڍپڻ ۾ - ٻالاڻ ۾: ● تنگ پيو: شهر: اسم خاص. تعلقي ٻدين ۾ هڪ

ديھ جو نالو. ● تنگ پيو: ڀوري: اسم خاص. تعلقي ڪنڊڪوٽ

۾ هڪ ديھ جو نالو. ● تنگ پيو: ننگا (ڪ): ٿ. صفت. ننڍو - ننڍڙو.

(ٿ. ننگي: ننگي: ٿ. ننگيون).

● ننگ: ننگ: ٿ. ٿ. (ف) حياءُ - شرم - غيرت - لاج - ڀرم. عزت - آبرو - مان - شان ”الله تي

ننگ آهي“ (چوڻي). ڪارٺ - لڄ - ڀت - ناموس - لحاظ - جماعت - عيب - ڪلنگ - رسواڻي - ذلت - بدنامي. ريت - رسم. لاڳاپو - واسطو - اهو جنهن

جي ننگ جو بچاءُ ڪرڻ ضروري هجي - گهر جون زالون. مٿ مائٽ. تعلق. عزازت - مائٽي.

زال - مڱ. ”هي منهنجو ننگ آهي.“ توبه - جانو. عاجزي - منت. ڀڄتاءُ. عدد - تعداد. (سن. ننگه). وڙ. ڊاڪيو ”هڪ ننگ يا ٻه ننگ“

وڙ - لائق. (ڪ). (سن. ننگ > ننگه = ٻهڙ

● ٽٽڻڪر ڪيٽ ۽ اسم خاص. تعلقي بدین ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● ٽٽڻڪر موٽ ۽ ٽٽڻڪر موٽون: ٺ. هڪ قسم جي گاه جي خوشبوءِ دار ھاڙ.
 ● ٽٽڻڪرو ۽ ٽٽڻڪرا: ذ. ماڪوڙي جو ٻرو. ماڪوڙين جي قطار. (ل). مڇي جو هڪ قسم. جھارو.
 = ٽٽڻڪرو وڃڻ ۽ ماڪوڙين جي قطار وڃڻ.
 ”ڪو بندوبست ڪريو، مٿان آن کي نڪرو کڻي وڃي.“ (جملو).
 ● ٽٽڻڪر هڪڙو: اسم خاص. تعلقي قمبر ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● ٽٽڻڪري ۽ ٽٽڻڪريون: (ڪ): ٺ. (هاري) ۽ (ٻڙ) جي مثل گھڙيل ٺھيل ٻڙ ڪاڳرو (من) يا ٺيھ سیر) ٻڙ (جنھن ۾ ٻه ٽنگ هڪ وچ ۾ قلعو (ڪلو) ۽ ٻوھاسي سان جنھن ۾ رسو نڪري اچلي ته تر ۾ ويندي ۽ قلعو (ڪلو) زمين ۾ ڪٽي ويندو ۽ رڇ کي جھلي بھندو. ننگريون سياري ۾ مھاڻا سيء سبب ڪم آڻين جو رڇ بيهاري پاڻ ھليا وڃن).
 ● ٽٽڻڪريجا: اسم خاص. تعلقي ڪوٽ ڏيپچي (خيرپور سیرس) ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● ٽٽڻڪڙن (ٺ): مصدر. هيٺ ٿيڻ.
 = ٽٽڻڪڙائسي ۽ ٽٽڻڪڙائيون (ٺ): ٺ.
 ھيٺاھن - ٽٽڙائي. نيوزائي - ٽٽڙائي.
 = ٽٽڻڪڙايو (ٺ): نيمايو - هيٺ ڪيو.
 ● ٽٽڻڪو ۽ ٽٽڻڪا: ذ. صفت. (سن. ٽنگن = آکھاڙو) بنا ڪڙن جي - بنا ڍڪ - لورو - آکھاڙو - نانگو - عريان - ڪليل - صاف صاف - خالي. (ٺ. ٽٽڻڪي ۽ ٽٽڻڪيون).
 = ٽٽڻڪائسي ۽ ٽٽڻڪاڻي: ٺ. آکھاڙو - آکھاڙپ - اوکھڙ - ٽنگاڻ. بي شرمائي - بي لڄائي - بي حياتي.
 = ٽٽڻڪو ٿي بيھڻ: آکھاڙو ٿي بھڻ. بي شرم ٿيڻ - بي حيا ٿيڻ.
 = ٽٽڻڪي ۽ ٽٽڻڪيون: ٺ. صفت. آکھاڙي. بي شرمي. لڄال.

= ٽٽڻڪ ڇٽ: ذ. صفت. ٽنگ ناموس، عزت، شرم مان نڪتل.
 = ٽٽڻڪدار ۽ ٽٽڻڪدار: ذ. صفت. شرم وارو - لڄ ڏي ڪيندڙ - ڏيکھار. (اسم خاص). ڦاٽي تعاليٰ جي هڪ صفت جو نالو.
 = ٽٽڻڪ ڌڙ ٽنگ ۽ ذ. صفت. بي شرم - بلڪل بي حيا - نرلجو. آکھاڙو.
 = ٽٽڻڪ ناموس ۽ ٺ. عزت، شرم.
 = ٽٽڻڪ نياھي ڏيڻ: امانت سلامتيء سان پهچائڻ.
 = ٽٽڻڪئون نڪرڻ: عزازت جو رشتو ترک ڪرڻ - عزازت ۽ شراڪت جي ريتن رسمن جي برخلاف وڃڻ.
 ”ٽٽڻڪئون نڪري نيسٽنگ.“
 نانگو وڃڻ نروار مُشڪل آ.
 (پير حسن بخش).
 = ٽٽڻڪي ۽ ٽٽڻڪي: ذ. صفت. لڄ بچائڻ وارو - ٽنگ ڪندڙ - حياء دار - غير تمند. جيئن ته:
 ”ٽنگي ھاڙج ٽنگ، مھڻي ھاڻ مٿان ٿيڻا.“
 وڙ ڪندڙ - لائق ڪندڙ. (ڪ).
 ● ٽٽڻڪا: اسم خاص. ھندن جي ھڪ ذات جو نالو.
 ● ٽٽڻڪر: اسم خاص. ھڪ ذات جو نالو.
 ● ٽٽڻڪر ۽ ٽٽڻڪڙ: ذ. (سن. ٽنگر) شهر - بستي - راجڌاني - گھائي آبادي - ٽٽو - ٽنگري - ڪوٽ. لنگر - فقيرن جو ڪاڏو - ماني وغيره. لنگر - جھازن بھارڻ لاءِ هڪ وڏو لوهي چنبو. (اسم خاص). هڪ ماڻھوءَ ۽ شهر جو نالو.
 = ٽٽڻڪر وڃڻ: ڪوٽ وڃڻ - پنھنجيء جاء تي بھڻ.
 = ٽٽڻڪر ھڻڻ: مھمانن ۽ مسافرن جي چڱيءَ طرح مھمان نوازي ڪرڻ - اٿيت پوڄا ڪرڻ.
 ● ٽٽڻڪر ٻار ڪر: اسم خاص. تعلقي ننگر پارڪر ۾ هڪ ديھ جو نالو. ٿر ۾ هڪ شهر جو نالو.
 ● ٽٽڻڪر سانگي: اسم خاص. تعلقي لاڙڪاڻي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● نَنْوَن : صفت . (سن . نون) . ھے کہت ڈھ .
 ھے ا اٹ .

== ٽنئون کيرهي: ٽينون ڪرهن جي ٻوڃا. شاديءَ کان اڳ نون ڪرهن جي ٻوڃا ڪرڻ ۽ نئون برعمن کي ڪارائڻ ۽ انهيءَ ڏينهن تي مٿن مائٽن جي ڪارائڻ.

= ٽٽڻو " ڊوارو؛ ڏ. ٽوڻ ڊروازا. انسان جي
 جسر جا ٽو ڊروازا (پاڳيون، ۽ ڪن، ۽ ناسون،
 هڪ وات، هڪ پيشاب رستو، هڪ پائڻخاني جو رستو).
 = ٽٽڻو " ٺٽو؛ ڏ. ڊيوٽائن جي خزانچي ڪٽير
 ها ٽو خزانو.

- تَتُونِ نِيڌ ٻارَهَن مِيٽَ ٿِيڻ: دل جي مراد پوري ٿيڻ - هورو ڪامياب ٿيڻ.

● نِنَوَنَ: مصدر. (سن. تَم' = نم). کنه
هیت کرن. نمسن - نیاز کرن - سلام کرن -
نمسکار کرن. هیت ٿيڻ. مڙو ٿيڪڻ. گهڙو ٿيڻ.
پيش ٻوڻ. (ننڍو-و-لڏو-نڌو ويل).

● نِسْهائينَ ۽ نِسْهائينَ ٿيُون: ٿ. ٿانوَ پڙائڻ جي ڪوري - نِهاڻين - اوي. (سن. ناپ = دمن). دن کان هيٺ ٿي ٿو حصو - مثانه.

● ننھرو ۽ ننھرو (ت) ذ. چئن ڪيڻ لاءِ
لوه جي اوزار جو هڪ قسم.

● نَسْتَهْتُمْ (ت): ظرف۔ ناکار۔ انکار۔ نہ۔
- نَسْتَهْتُمْ کرٹ: انکار کرٹ۔ ناکار کرٹ۔
نہ کرٹ۔ جواب ذیغ۔

- تَنْهَنَ * مَنَعَ كَرْنُ (ت)؛ نہ مین - نہ قبول
کرن - انکار کرن۔

● نُنْهَن ۽ نُنْهُون، نُنْهَنُون: ث. ہُت
جی زال۔

● ٽُٺُهَن ۽ ٽُٺُهَن: ذ. (سن. نڪت).
 مٿن ٻيرن جي آڱرين جي چوٽين مٿان مسخت ڪل -
 ناخون - سونڊ.

- نُنهن 'اٿڙ' ذ. نهن جي ويجهو آگر جو
سڄي ۽ ٻچي پوڻ - آگر ويڙه - نُنهنڙ. جهامرو.

== نُنْهَنُ اَآئِڪُنْ: دشمن کي وجهہ دیں۔
واسطو ہوں۔ ہلاندا آئڪُنْ۔

● نينگهيہ ۽ نينگھون: ث. (سن. نير + گم = ملڻ). ان وغيره چوڻ لاءِ زمين ۾ کتل پتر جي آڪري-کوئيل پکو ڌڙڙو. سنهڙو سوراخ-باريڪ ٺونسڻو. (ت). ٿانءِ نه هئڻ جي حالت ۾ ڪپڙي جي ڀلاند ۾ اٿي ڳوهڻ واري حالت-ماني ڀڄائڻ جو هڪ نمونو-تڻي يا دانگي نه هجڻ جي حالت ۾ ٿانڊن تي ماني سيڪڻ واري حالت. (ڪ).

● نینگو موسار ۽ نینگو موسار: ذ. صفت. (سن.
نیر کھات = ناس). سجوی وبل. چت - فنا -
برباد - تباہ - قیتایل - کمر کیل - ناہود - ویران.
● نینگائین (ت): مصدر. آسرائی. ظاہر کرن.
(ننگائو - ننگائیندو - ننگائیل).

● نِيَمَنُ: مصدر. (سن. نِيَمَادُ = آواز ڪرڻ).
رُئِي - پئي - رڙڻ - روئڻ. رڙيون ڪرڻ - دانهون
ڪرڻ - جهڄڻ - چنگهڻ - ڳوڙها ڳاڙڻ - لڙڪ وهائڻ -
هنجڻ هارڻ - ميڪڻ. (نيتو - نيندو - نيل).
(ذ. اسم). وڻ جو هڪ قسم - ٻارس ٻوڙ - نسن
جو ڏينو. (اسم خاص). هڪ ٻار جو نالو.

● تنو ۽ نَنّا: ذ. ”ن“ حرف جو نالو. ڪجهه ۾ نه. ناڪار - انڪار - ناهي - ناڪارو - جواب - عدول (صفت). هڪ عدد - اٺن (۸) کان پوءِ وارو عدد - نَوَ (۹).

- نَسُو اکر وارن: صاف انکار کرن۔ صفا
ناہری وارن۔ جواب دین۔

● نُنُو ۽ نُنَا (ڪ): ذ. صفت. نُنِيڙو۔
نُنُڪو. (ت. نُنِي ۽ نُنِيُون). |

• نِسْوَاتِ: مصدر. (من. نَمَرٌ = نَمَلٌ). نمائش۔
- نِسْوَاتٌ (ت): ث. ہیناہین۔ نوٹ۔ یدلید۔

نوائے - جھکائی - نثرانی، ہیٹ کرن۔ کہت کرن۔
 ہٹ پیچن - شرمندو کرن۔ (مان) کہنائی، متو
 ٹیکائی، کنڈہ سیٹ کرائی، لٹائو کرائی -
 حقیر یا غریب کرن۔ (نیٹوائیل - نیٹوائیندو -
 نیٹوائیل)۔

● نَمُونَوِ اِيں ۾ نَمُونَوِ لکھيُون: ث. راند جو هڪ قسم.

- نُئِهَن' تي نانگ نچائڻ: تڪليف ڏيڻ.
 • نُئِهَن' ٻي نچائڻ: تڪليف ڏيڻ.
 - نُئِهَن' ٻي نچڻ: پنهنجي مرضيءَ موجب هلڻ.
 ڏاڍو ڪاوڙجڻ.
 - نُئِهَن' ۽ نُئِهَن' ڏ. آگر ويڙهڻ.
 نُئِهَن' آڻڻ.
 - نُئِهَن' ۽ نُئِهَن' ڏ. آگرين جي زبور جو هڪ قسم.
 - نُئِهَن' چڙه (ت): ٿ. سوڙهي جڻي.
 - نُئِهَن' چوڻي ٿرڻ: بيحد خوش ٿيڻ - ازهد خوش ٿيڻ.
 - نُئِهَن' چوڻي ڏڪڻ: سڄو بت ڏڪڻ - وڻ وڻ - ڊڄڻ - سڀيءَ وڻ.
 - نُئِهَن' چوڻي ڏڪڻ: خوف ٿيڻ - سڄو بدن ڏڪڻ.
 - نُئِهَن' ڏيڻ: انهن مان ايڏا ڏيڻ جي حالت - رهڙ - آهڻڊ.
 - تهنڊ: ڏ. نهنڊ.
 - نُئِهَن' ڏيڻ: ملهه وڙهڻ وقت ٻئي ملهه کي ٻيٽ وٽ آڳوڻو ڏيئي تنگ ڪرڻ.
 - نُئِهَن' سوسڙائي: ٿ. هوري ٻئي هڻڻ واري حالت - شير گرم جي حالت - نه گرم نه ٿڌي هڻڻ واري حالت. ٿڌائي - پيرواهي.
 - نُئِهَن' سوسڙو: ڏ. ٿورو ڪوسو - پورو پٽو - نه گرم نه ٿڌو - سهندو - شير گرم. ٿڌو - پيرواه.
 - نُئِهَن' سُسڻو: ڏ. نُئِهَن' سوسڙو - ٿورو ڪوسو.
 - نُئِهَن' سڀي ٺيڻ ٿرڻ: گهڻو خوش ٿيڻ - بيحد خوش ٿيڻ.
 - نُئِهَن' ڪارو هڻڻ: ٻانهي ٻان کي نالائق ثابت ڪرڻ.
 - نُئِهَن' کان چوڻي تائين بيهه لنگهڻ: گهڻو ڪاوڙجڻ - يڪدم گرم ٿيڻ - ڪنهن ڳالهه تان هڪدم بخيلي وئي وڃڻ.
 - نُئِهَن' کان ماس جدا ٿيڻ: پيارن کان وڇڻ - دل گهرين کان جدا ٿيڻ.

- نُئِهَن' لاهڻ: نُئِهَن' جيا وڌيل چلڻ ڪري پورا ڪرڻ.
 - نُئِهَن' نچڻو ۽ نُئِهَن' نچڻا: ڏ. جلدي چڙندڙ - ڏاڍو چڙاڪ. نهن تي نچندڙ. (ث. نهن لچڻي ۽ نهن ڇڙيون).
 - نُئِهَن' نور (ڪ): نهن جو ڪڙهڻ يا پچڻ - نهن ۾ ڌڪ لڳڻ يا زخري ٿيڻ.
 • تهنڊڻ: مصدر. نهن سان ايڏائڻ. رهنڊڻ - رهنڊون پائڻ - رهڙ - ڪرڙڻ - ڪٽڻ (نهن سان) - تهنڊيون پائڻ. (نهنڊيو - نهنڊيندو - نهنڊيل).
 - تهنڊڻ ۽ تهنڊڻ: ڏ. تهنڊڻو - رهنڊ - رهڙ - رانبوتو - رهڙڻ واري حالت.
 - تهنڊ اٽڪائڻ (ت): ٿورو حصو ڳنڍڻ. زور سان حصو ڳنڍڻ.
 - تهنڊ ڏيڻ: آگر جي نهن سان ڪل وغيره چيڙڻ.
 • تهنڊور ۽ تهنڊور پون: ٿ. گول سوراخ واري ڪاٺي (جنهن جي چڪر ۾ وڌل مٽيءَ جي چوٽي اٽڪائي آهي). گهڻن ڏينهن ۽ لاهڻ واري ٻيل زمين.
 - تهنڊور پون: ڦيرائڻ: مٽي تي سخت ڌڪ لڳڻ يا هڻڻ - مدهوشي واري حالت ٿيڻ.
 • نيهَن' (ل): مصدر. نيهَن' - روئڻ - رڙيون ڪرڻ - دانهون ڪرڻ - هٽجڻ هارڻ - لڙڪهه واهڻ. (نيهَن - نيهَنڊو - نيهَنيل).
 • تهنڊو ۽ تهنڊا: ڏ. گهنڊ وڃائڻ لاءِ ڌاتوءَ جي ٿالهي - گهڙيال.
 • تهنڊون: ڏ. جئدي جي اوزار جو هڪ قسم - سُنڊو.
 • تهنڊن: ڏ. (سن. ندي) نديءَ جي وهڻ سان گڏ ڦيل مٽي - رپٽ.
 • تهنڊن: ڏ. (سن. ندي) مينهن وسڻ بعد جابلو وهڪرو (جو نديءَ وانگر وهي).
 • تهنڊون: ڏ. صفت. نائون.
 • تهنڊي ۽ تهنڊيون: ٿ. ننڍي ٻار جي نني - لٽي - ٻيلي.

— تونہال : ذ . صفت . نوجوان . تازو نکتل ون .

— تَو ورنی ۽ تَسو ورنیون؟ ذ. صفت۔ نئين
ور واري۔ نئين ٻرڻيل۔ تازي شادي ڪيل۔ نئين
ڪنوار.

== نتو هولڙو ۽ نتو هولڙا (ت) : ذ. صفت. نشون۔
 پهريون۔ منيد وارو۔ شروعاتي۔

● نو: صفت. هڪ عدد - ٻاڻيٽي جو هڪ انگ (۹).

—تو انچو ڪارب: ذ. نو انچ ڊيگهه ساڍا چار انچ ويڪر ۽ ٽي انچ ٿولهه وارو سرن ٺاهڻ جو ڪارب يا سانچو. (ان مان ٺهيل سرون ريلوي ڪاتي جي مورين ۽ پليٽ فارم جي فرش ۾ لڳن).

- نَوَ ث: ث. راند جو هڪ قسم - نون ثن ۽
۽ سارين واري راند. نَوَ کڻي.

= نوَ رتن؟ ذ. نغو (نو) جواهر - نوَن قسمن جا
 جواهر يا هيٺ راء جيئن ته (۱- هيرو ۲- پٺو ۳-
 نيليم ۴- لهرڻيون ۵- لعل ۶- گوهر ۷- مرجان
 ۸- زمررد ۹- فيروزو). نسرَ عقلمند - (نون°)
 عقلمندن جي مجلس؛ جيئن ته ”اڪبر بادشاهه
 جا نسو رتن“. (۱- ابو الفضل ۲- فيضي ۳-
 ڪوڪلتاش ۴- حڪيم همام ۵- حڪيم ابوالفتي
 ۶- ويرمل ۷- توڏرمل ۸- بهرام خان ۹-
 راجا مانسنگ).

١٠ - نَوَ كُنْدُون: ذ. نَوَن كُنْدَن واري
شڪل.

- نتو گرہی: ث. نشون گرہی.

== ٺٽو لکيو ۽ ٺٽو لکيا: ذ. ٺٽو (۹) لکن جي قيمت وارو جيئن ته ”ٺٽو لکيو هار“.

== تو ندیون تیں: کھٹو فائدو تیں - کھٹو نفعو تیں.

- تَوَ نَدْبُون' کَرِی ڈِین (ت)؛ گھٹو مال ملکیت
ڈِین - دئی چڈن.

— نوا: ث. (ف). مطلق آواز. مامان — اسباب.
— فوج. پوٹو. نذرانو — پیشکس — موافقت — خوراک

● نِيَّانَ & نِيَّائُونُ: ث. (سن. تَنَسُّدًا > تَنَانْدِر) هڪ قسم جي ماڻھي يا سڀيتا. مڙس جي ڀيڻ-ڀيڻن، نڙان، نيران، ڪھوت جي ڀيڻ.

● نڙين ۽ نڙينون: ٿ. مڙس جي ٻيٽن - نڙان.
● نڙند ۽ نڙندون (ت): ٿ. مڙس جي ٻيٽن -
نڙان.

● نؤ، ذ، صفت، (ف، نو، سن، تو) نئون۔
تازو-کورو-صاف۔

- ئۇۋاھادىغا ئۇۋاھادى : ذ . صفت . اؤن آھاد كیل
(كھر، شھر) - تازو آھاد ٹیل .

- نۆۋآموز ۋ نۆآموز: ذ. صفت. نئون آيل -
نۆننن طرح سىكىندۇ - نول - نولو - سىكىكات - آلز -
كچو - نا آزمودگار .

- نَتَوَآمِرُ بِأَوَامِرِ: ذ. صفت. لئون میکیل -
بُستدی؟

— توتو پتو ۽ ٺوٺا : ذ. صفت. تازو ۽ تازو۔ توت جو۔ هائي جو۔ ٺوٺو۔ تازو ۽ تازو۔ خوش آب۔ هڪل خوش۔ سر سبز۔ قندرمست۔ ٻا جميعت۔ خوش۔ ٺيڪ۔ مڊا آباد۔

== نموبہار: صفت. خوش.

- نو' جوان' ۽ نوجوان' ؛ ذ. جواني جي ٿوه
چوڪر. ننڍي عمر وارو - ٽوخيز - ڪپيرو -
ڪمار - لاسيار - ڪشور.

— ٽٽو-جواني ۽ ٽٽو-جوانيون: ٽ. حياتي ۽ جو شروعاتي جو پڻ - جواني ۽ جي قوه. شباب - بلوغت - عالم شباب - لطيف زندگي ۽ جو مسئلہ - جواني ۽ جي قوه.

- "نَو" خېز : نوو خېز : ذ. صفت. نوون آئیل-
کېرو- لاسپار- نوجوان.

— نۆۋرۇز: د. نۆن دىنھن — مال جىو پھريون
دىنھن.

- نۇروزو: ذ. نوروزا. پارسىن جو وڏو ڏينهن.
 - تۈسريد: ۱. تۈمريد: ذ. صفت. نئينء مان
 بيل مريد. - تازو يا نئون چيلو (ٿيل ماڻهو).

— نوو مسلم د. صف. قازو مسلمان ټپل۔ نئون مسلمان۔ شیعہ۔

جو هڪ قسم. هنجور. (ل). هڪي. (ت). لوڙهي ۾ نه ماپندڙ مال - هي شمار - ڪهڻو. (ڪ). هڪ تاريخي جو نالو، جو هريات جو آپري. (چون ٿا ته. ۱۰۰۰ ق. م. تارا آهن، جي هڪ ٻئي هويان آپرن، باقي هڪ ٻهر رات جو هوندو ته پهريون آپرنڊو ۽ ٻيو هريات جو آپرنڊو. (ن - ب).

”نيواڙو تنهن نرمل ڪئي، ٻُڄي ٿو ڀرپات“
(ڪبير شاھ).

● **تواز** : تواز : ذ. صفت. (ف). نواز ہندڑ۔
نواز کندڑ۔ نوازیل۔ سرفراز۔ سانید ہندڑ۔ منیا ہندڑ۔
مہربان : جین : ”غریب نواز“ وغیرہ۔

● نتوازش = نتوازشون: ث. (ف). بخشیش -
عنایت - مهربانی - لطف - کرم - دیا - رحم -
شفقت - مروت - کیرہا - پلائی - عطیہ . رعایت -
لاحظہ .

• توازن کَرَن: عنایت کرن - مہربانی کرن۔ مدد کرن۔ معاونت کرن۔ پرورش کرن۔ پالنا کرن۔

== تَوازَـشَـنَـنَـامُو ۽ تَوازَـشَـنَـنَـامَا ؛ ذ. مَهراني يا
پلائيءَ وارو خط - احسان مندي جي چٽي -
شفقت نامو.

● تَوَازُنُ: مصدر. (ف. نوازیدن) انعام دین. فائدو دین۔ بخشش۔ نذرانو دین۔ تحفو دین۔ ذات دین۔ بخشش کرن۔ مدد کرن۔ حمایت کرن۔ ہت رکھ۔ ہالغ۔ پرورش کرن۔ نوازش کرن۔ ورسائی۔ نہال کرن۔ سرفراز کرن۔ اوج تی رسائی۔ سیر بلند کرن۔ چوٹ چاڑھن۔ عزت بخشش۔ مالا مال کرن۔ مہربانی کرن۔ تورو کرن۔ احسان کرن۔ لائق کرن۔ (نوازیو۔ نوازیندو۔ نوازیل)۔

— نواز : ۛ نوازون؟ ث. نوازش — مهربانی — احسان — ثورو — لائق — و ژ — ان کره — پتلائی — دیا — رحیم .

• نَوَازِ يَتْلُ: ذ. صفت. جنهن تي لواؤش ٿئي.
• نَوَازِ يُو: اسم خاص. تعلقي شاهيندر مر ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

غذا۔ گرفتار ٹیل۔ قید۔ مغن جو ہک گروہ۔ ہتّی۔
 سمجھ۔ عقل۔ سُد۔ فہم۔ مِت۔ شہور۔ یُتّ۔

● **نواب:** اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ■ **نواب:** نواب؟ ذ. (ع. نائب جو جمع)
 قائم مقام - نائب - نائب السلطان. صوبيدار - صوبو -
 حاکم - سردار. عامل - ناظم - فرمان روا. امير -
 راءِ - ناڪر - راجا - والي. جاگيردار - شاهوڪار -
 رئيس. عزت جو لقب.

= نٿواپي ۽ نٿواپيون: ٺ. نظامت - بادشاہي -
 حڪمراني - فرمانروائي - حڪومت - رياست -
 اديري - ذوات مندي. فضول خرچي - بد نظمي.
 ريشمي ڪپڙي جو هڪ قسم. (ذ. صفت). نوابن
 جي - نوابن واري.

== نتوايي "نٺ" & نتوايي "نٺ" : ذ. اميرانو
نٺ۔ رئيسانو سازو سامان. طهطراق.

● نواب دوست علي اسر خاص . تعلقي
جيمس آباد م هك ديه جو نالو .

● نواب ڪٽلھوڙو، اسم خاص. تعلقي وارھ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● نَوَاحٍ : ذ. طرف - ہامو .

● تَوَارَ ۽ تَوَارُونُ؛ ث. (ف). كَيْتَ وَغَيْرِهِ
واثنِ لاءِ ڪپڙي وانگر سٺ جي آئيل ٻيڙي-
تَوَارَ.

● نيوارڻ: مصدر. (سن. وارڻ) بند ڪرڻ. منع ڪرڻ. روڪڻ. جهلڻ. پتلڻ. باز رکڻ. ٺارڻ. هٽائڻ. نيوزٽ ڪرڻ. (درد يا سُر وغيره) لاهڻ. دفع ڪرڻ. ريتڻ. (جي) بدران رکڻ. رد ڪرڻ. منسوخ ڪرڻ. صاف ڪرڻ. صفا ڪرڻ. (نيواريو - نيواريندو - نيواريل).

● تَوَاژَ ۛ تَوَاژَوْنْ: ث. (ف. نوار) مُتْ جو
آئیل یتو- کتَ یا پلنک وائیل لاء سوئی یتو-
نَوار.

- تَوَازُ بَافُ ۛ تَوَازُ بَافُ : ذ. صفت. نواز
ناہیندڑ۔ نواز آئندڑ۔ کوری۔

● نَوَاڙو ۽ نَوَاڙا: ذ. جنگي جهازن جو ميڙ -
بهر - پوڙ - دس - آرماء. پيڙين جو دس. پيڙي ۽

● نيوائو ۽ نيوائو: نٿاڻ - نٿاڻي - تازگي.
 ڇڏوٿ - نٿي شيءِ. (ڏ. صفت) نٿون - تازو.
 در ڀريل - سهڪي ۽ ڀر. سانتيڪو - ماڻو. صاف -
 ڳرو.

● توائي: مصدر. (سن. نٿر = نٿ) تسليم ڪرڻ -
 سلام ڪرڻ. هيٺاهين وٺڻ - نياز ڪرڻ - نٿو
 ڪرڻ.

● نوب ۽ نوبون (ت): ٿ. لاهاري ٻوڻ يا فصل
 کائڻ واري حالت - لاهارو - لوب.

● نوبت ۽ نوبتون: ٿ. (ع. نوب = ويجهو
 هجڻ) وارو - گهرو - وارو - مقرر وقت - ڀيرو -
 چڪر - گهرو - وڙ. حال - دشا. درجو. وڏو
 نغارو - پيڙ - نقاره - ڌونئس. نغاري جي وچ ۾
 هڪ قسم - واهو - ڌماڪو - طبل. دهلن وغيره جي
 وچ جي حالت. مصيبت. خيئون. حالت - ڪيفيت.
 درجو - عالم. طور - گت.

● نوبت اچڻ: وارو اچڻ - مهل اچڻ - پٺي
 تي اچڻ.

● نوبت ۾ نوبت: واري وٺي سان.

● نوبت خانو ۽ نوبت خانو: ڏ. نغاري خانو.

● نوبت رڻ: وارو اچڻ - گهرو اچڻ.

● نوبت وڃڻ: نغارو وڃڻ - نقاره وڃڻ.

● نوبتي ۽ نوبتي: ڏ. صفت. نغارو وڃڻ

وارو - نقاره وڃڻ ڏيکاري. ڏيکاري. وڏو

خيٽو يا ٽٽو. ساهي ۾ يا واري ۾ ڇڏيل (زمين).

● نيوت ۽ نيوتون: ٿ. (سن. نٿر = نٿ)

هيٺاهين - نيوت - نهٺائي - نياز - نرتا - غربت -

عجڙ. تواضع.

● نوتائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● نوترو ۽ نوترا: ڏ. (سن. نيٽر) دعوت -

سڏ - ڪوٺ - نوتو - دامو.

● نوتڪائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● نوتو ۽ نوتا: ڏ. (سن. نيٽر) سڏ -

دعوت - پيغام - نياڻو - نوترو. منهن وارو.

● نوتو ڏيڻ: سڏ ڏيڻ - ڪوٺڻ - دعوت ڏيڻ.

● نيواس ۽ نيواس: ڏ. (سن. نيواسن = رهڻ
 جي جاء) مهل - مڪان - رهاشت - گهر - خانو -
 حويلي - مسڪن - مقام - ٺڪاڻو - سڪونت گاهه -
 واسو - بيٺڪ - ويهڻ جي جاء. ڀيرو - فيصلو. (ت).

● نيواسي: صفت. رهنديس - رهاڪو.

● نيواسو ۽ نيواسا: ڏ. (ف. نواسه) ڌيءَ جو

ڀٽ - ڏهڻو - نواسه. ڀوتو.

● نيواسير ۽ نيواسير: ڏ. بيماريءَ جو هڪ

قسم - بواسير جو هڪ قسم - پڳندڙ (گديا).

نامور.

● نيوالو ۽ نيوالا: ڏ. (ف. نيواله) گره - ڳٽو -

اٽو - گيراه - ڳڙي. ماني - پوڄڻ - کانو.

● نيوانتوي: ڏ. صفت. سو مان هڪ انگ گهٽ

وارو عدد (۹۹) - وڏا نٿو.

● نٿاڻ: ٿ. نٿين هنڌ واري حالت - نٿين شيءِ

يا ڳالهه - جدت. (ضد. ڀرائ).

● نيواڻ (ت): ڏ. فرصت - واند ڪاڻي - فرجو -

خلاصڪي - نوپڪيلائي.

● نيواڻڻ: مصدر. (سن. نٿر = نٿ) نيماڻ -

جهڪاڻ - لاڙڻ - هيٺ ڪرڻ - نٿائڻ. نوانڻ.

قبول ڪرائڻ. مٿو ٺيڪائڻ. مطيع ڪرڻ. نياز

ڪرائڻ - سلام ڪرڻ. گهٽ ڪرڻ - بي عزتو

ڪرڻ - بي مانو ڪرڻ - بدنام ڪرڻ. بيمار ڪي

وهمجارڻ.

● نيواڻو: ڏ. (سن. نٿر - نه + واڻ = وات، واڻ)

هنا واڻ جي - ماڻهو.

● نيوائتي ۽ نيوائتون: ٿ. هڪ - ردائي -

ويجهڙائي (ل).

”نيو نوائي ۾ ٿو نورا هئي نير“

(خان زئي).

نٿين شيءِ جي حالت - ڪورائي. تازائي.

● نيوائتي ۽ نيوائتون: ٿ. وائي نه هنڌ

واري حالت - ماڻ - چپ - چٻهات - خاموشي -

سُٺان - سڄ - سات - صبر. مهائن جي اصطلاح

۾ ”واڻ“ بند ٿيڻ. صاف صفائي - ڳرائي - چٽائي.

”مينهن بعد اڃ نيوائتي ٿي آهي.“ گهٽ - ڪاڙهو.

● نوٽپيري ۽ نوٽپيري: ٿ. ڌاري راند جو هڪ قسم.

● نوٽپيري (ٿ): ٿ. ۹ ۽ ۱۳ نسبت ۾ آسمان سامهان پاسن واري ڪوه ٻڌڻ جي سِرَ جو هڪ قسم.

● نوٽائي: اسم خاص. ڳٽي بلوچن جي هڪ قبيلي جو نالو.

● نوٽر ۽ نوٽر (ت): ڏ. آڱوٺي جو سَنَد.

● نوٽ ۽ نوٽ: ڏ. سرڪاري ڪاغذي سڪو. هندي - پرامزري نوٽ. رمارڪ - تشريح.

● نوٽ ٻُڪُ ۽ نوٽ ٻُڪُ: ڏ. نوٽ ڪرڻ يا يادداشت وغيره لکڻ جو ننڍو ڪتاب - ڪاپي - ڪتابچو - هندي - چوٽي.

● نوٽ ڪرڻ: يادداشت ۾ لکڻ - لکي ڇڏڻ. ياد ڪري ڇڏڻ.

● نوٽيوي ۽ نوٽيويون (ت): ٿ. نوجوان خوبصورت - حسين - سهڻي.

● نوٽن ۽ نوٽيويون: ٿ. راند جو هڪ قسم. نئون سارين واري راند.

● نوٽير (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● نوٽيس ۽ نوٽيس: ڏ. (انگ - Notice). ڪنهن به ڳالهه جي چٽاڻ ڏيڻ جو ڪاغذ.

● نوٽ (ل): مضبوط جهلڻ واري حالت.

● نوٽڻ ۽ نوٽڻ: ڏ. (هرا. اٽوواوٽيا. سن. (اي) نتوي + تا = ايڪا). ڏکڻي، مينهن وغيره کڻي ڏهڻ وقت ان کي ٽنگڻ ۾ ٻڌڻ لاءِ ڪم ايندڙ رسو - ڍنگ - ونگ.

● نوٽ: ڏ. (سن. لُٽڻ). شڪار تي اڪيون ڪوڙڻ جي حالت.

● نوٽائي ۽ نوٽائيون: ٿ. ڪنجوسائي - بيخيلي.

● نوٽي: ٿ. بدچال عورت - ڪچري - وڻشا.

● نوٽڻ: مصدر. هڪ هنڌ اک ٺٽي وهڻ. (نوجيو - نوجيندو - نوجيل).

● نوٽ ۽ نوٽون: ٿ. هڪ هنڌ اکين ٺٽڻ واري حالت. سڌ سماءُ - جانچ.

● نوٽ ڪرڻ: ڄاڻ ڪرڻ - سڌ سماءُ لهڻ.

● نوڇو ۽ نوڇا (ڪ): ڏ. ڪمينو - پڙوو.

● نوڇي ۽ نوڇيون (ڪ - ت): ٿ. (سن. نيرت = نچڻ). خريد ڪيل لونڊي يا ٻانهي - قوتِيءَ يا پڙويءَ وٽ وهاريڻ جو ان بدپيشي عورت - فاحش عورت - نيچ عورت - رنڊي - ڪچري - ڪسيائي.

● نوڇ ۽ نوڇون: ٿ. نوٽ - نٽ - نياز - نماڻائي.

● نوڇ ۽ نوڇ: ڏ. صفت. (ع). توجہ ڪندڙ - روئندڙ. (اسم خاص). هڪ بزرگ يا پيغمبر جو نالو - حضرت نوح عليه السلام.

● نوڇ جو طوفان: ڏ. حضرت نوح (ع) جي ٻيٽ مان آيل خطرناڪ طوفان.

● نوڇ جي ٻيڙي: ٿ. حضرت نوح (ع) جي طوفان کان بچائڻ لاءِ تيار ڪرايل ٻيڙي.

● نوڇائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. ڊگهي ۽ گوني تعلقن ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● نوڇڪي: اسم خاص. تعلقي گونيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● نوڇو ۽ نوڇا: ڏ. (ع. نوڇهه). مسافر - روڄ - راڙهو - ٻٽڪو - سڪو.

● نوڇهه ڪرڻ: ڏ. صفت. ماهر يا زاري ڪندڙ - روئندڙ. روئندڙ.

● نوڇ ۽ نوڇ: ڏ. صفت. سئون - سڌو - راستباز - سچيو - سڌو پرو - ٻڪل سچو - پورو - سولو - ايماندار. ماهر - پڙو. استاد - ڪاريگر - گهر.

● نوڇ ۽ نوڇ: ڏ. (ف. نَمَد < نَمَدَا). گرم ڪپڙي جو هڪ قسم (جو هڪ ٻئي تي رکي تنهن تي تنهن ڇاڙهي ٺاهجي). ٻي وقوف - ڪم ذهن - ٻي عقل - مورڪ - مت هيٺ - گهڻو - پڪو - موڳو - مٽر - اٿاسو - جاهل - موڙهل - ٻڌو - هٽيلو - مغرور - ٿرڙو - نير - هوڏي - نه مڃيندڙ. ٻي چيو - نافرمان (ت). ٻي غيرت - ڪميٽو - سچ - تل (ت). آن. ٿڙڻ وارو ٺٽو - گهوڙي جي تل جو ٽڪر. نمند - اي اثر - سخت. ٻوند - نوء.

● نودائِي ۽ نودائِيون: ڏ. صفت. نودو ڪندڙ يا ٺاهيندڙ - گهوڙن جي تل جي هيٺان وارو آڻر ٺاهيندڙ. نود جي حالت. ٻي وقوفي.

- ٽوڊ ٽي وڃڻ ۽ هٽيلو ٽي وڃڻ - هوڏي ٿيڻ -
هي چيو ٿيڻ - لافرماني ٿيڻ .
- نودير ۽ نودير ۽ ڏ. نود جو هڪ قسم -
ننڍن جو هڪ قسم . ان جو وڃائو .
- نوڏي ۽ ڏ. نوڏائي .
• نوڏائي ۽ اسم خاص . تعلقي ٽنڊي الهيار ۾ هڪ
ديھ جو نالو .

• نودنه نالا ۽ ڏ. نوانوي نالا ۽ عربي ٻولي ۾
الله تعاليٰ جا نوانوي نالا آهن جن کي
"اسماء الحسنیٰ" (سھڻا نالا) بہ چئبو آھي .
• نوڏ ۽ اسم خاص . هڪ ذات جو نالو .
• نوڏو ۽ نوڏا (ڪ) ۽ ڏ. ميسي لئل ڏڙ . نيزو .
• نور ۽ نور ۽ ڏ. (سن . تڪل . ف . راسو)
جهنگلي جانور جو هڪ قسم - ڪٽي جي شڪل
جهڙو هڪ ننڍو پشمارو جانور . تمام ٻوڙهو (ٿ) .
- نور مٽهون ۽ نور جي مٽهن جهڙو . هي حياءُ
بي شرم - ليرلجو .

• نور ۽ نور ۽ ڏ. (ع) . روشنائي - سوجھرو -
شعاع - پرڪاش - تسيج - تجلو - ڪرائي - مٿيا -
چمڪ - تاب - درخشياني - چمڪندڙ - آجمارو -
سُونهن . جلوو . چنڊ . اکين جي روشني - جوت -
ديد - نظر - نگاه - ڏسڻ . اک - اکيون . (اسم
خاص) قرآن شريف جي هڪ سورة جو نالو .
- نوراني ۽ نوراني ۽ ڏ. صفت . آھو جنھن ۾
نور هجي - نور وارو ۽ نور مان پاس ٿيل . تڪو -
اوجل - نوري - چمڪو - چمڪندڙ - تابان . جتھر ڪندڙ -
مَنور - روشن - روڻدار . روحاني - آسماني -
ملڪوتي - نهايت - مريشت - آتم . معزز - ٻوڄ -
بزرگ - مانائتو - آدر جو گھ - قربانتو . مقدس -
پاک - پوتر - صاف . نور وارو يا واري .

- نور البصر ۽ ڏ. نور چشمر .
- نور چشمر ۽ نور چشمر ۽ ڏ. اک جي
روشنائي - اک جو نور - اک جي جوت - ٻٽ -
فرزند - پيارو اولاد .
- نورسين ۽ ظرف . نور سان - اکين سان - چشمن
سان . وڏي خوشيءَ سان .

- نور مَحَل ۽ نور مَحَل ۽ ڏ. صفا ۽ اوجل -
روشنائي جو گھر .
- نور نچوڻي ۽ اکين کي اڀاءُ ڏيئي ڪنن
پورھيو ڪرڻ . رات ڏينھن ڪري ڪم ڪرڻ -
سخت پورھيو ڪرڻ - گھڻو ڪم ڪرڻ . محنت
ڪرڻ - گھڻي جفاڪشي ڪرڻ - مٿا ڪٽ
ڪرڻ .

- نور وٺڻ ۽ روشني ظاهر ٿيڻ - سوجھرو ٿيڻ -
جهلڪو ٿيڻ .

- نوري ۽ نوري ۽ ڏ. صفت . نور مان پيدا
ٿيل . نور وارو ۽ نور جو - روشن - اوجھل -
آبدار چھرو .

- نوري ۽ ناري ۽ صفت . حلیم ۽ باھر جھڙو .
• نورا ۽ اسم خاص . هڪ ذات جو نالو .

• نوراهو ۽ نوراهو (ڪ) ۽ ڏ. گھڻو - ڪڍو .
• نوراپي ۽ نوراپيون ۽ ٿ . ننڍي گھڻي .

• نوراقو ۽ نوراتا ۽ ڏ. (سن . نو) + راتري =
رات) تَوَن (۹) (هندڪا وڏا) ڏينھن جن تي
ايڪمڙا رکندا آهن ڇيٽ جي ايڪمڙا کان وٺي
نوميءَ تاءُ هلندڙ هڪڙو ڏن . اسوءَ جي ايڪمڙا
کان وٺي نوميءَ تاءُ هلندڙ ٿئي . ڇيٽ ۾ پوئين
ڏينھن تي رام نومي يعني رام جي جنم جو ڏينھن
ٿيندو آھي ۽ اسو ۾ دسھڙو ٿيندو آھي يعني
اھو ڏينھن رام راڻ کي ساريو ھو ھي ڏن
خاص ڏيو پٽ وارن جو آھي انھي ڏينھن
۾ ھو گھٽ تي نہ سمھندا آهن ۽ نہ وار
ڪوڙائيندا آهن . تَوَن (۹) ڏينھن جو خالي
ورث (خلوت) (جو سال ۾ هڪ دفعو اختيار
ڪن) - ڪنھن ٻي تي ڪنھن سوال لاءِ نو
راتيون جاڳڻ واري حالت .

- نوراتيرو ۽ ڏ. نوراتو .

- نوراتو وٺڻ ۽ ڪو سوال ڪشي ڪنھن
اولياءَ تي (۹) نو راتيون جاڳڻ .

• نوراهو ۽ نوراهو ۽ ڏ. "ٻچ ڪم ڪلان شدہ"
(ميون) . يعني ڦل وڌيڪڙو ٿيل . ريڍيارن جي
اصطلاح ۾ ماءُ جو ڪير ڏانڊڙو ٺاهيو ٿو .

● نور گهٽ آنڙو: اسم خاص. تعلقي ڳڙهي ياسين ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● نور محمد: اسم خاص. تعلقي موري ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● نور محمد شجراھه: اسم خاص. تعلقي شڪارپور ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● نورنگ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● نورنگ ۽ نورنگ: نورنگ: ذ. صفت. نون (۹) رنگن وارو.

● نورنگ پوتا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● نورن (ت): مصدر. پناهه جي پيماريءَ لاءِ چار جي ڪاٺين جي رڪن، گرم پائيءَ ۾ وجهي آڻ کي وهنجارڻ.

● نورو ۽ نور: ذ. اڳڙيءَ جو پٽون يا هٿو (چيلهه ۾ پڌن لاءِ) - اڳڙيءَ جي ڳوٺري - پسن جي هٿو - پسن رکڻ لاءِ ڪپڙي جي پانسي - ڳوٺرو. پاهه - سوٽرو - وارن ڪُٽائو. ناخوش. هٽائي. (ت).

● نورو ڪٽڻ (ت): آهستي هارڻ - گهڻو هارڻ.

● نيورو ۽ نيورا: ذ. صفت. واندو - بيڪار - خالي - بنا ڪم - بيڪارو. (ت. نيوري ۽ نيوريون).

● نيورائي ۽ نيورائيون: ت. واند ڪاٺي - وار ڪاٺي - فرصت - فرجو - واندائي.

● نيورو ٿي ۽ اچڻ: واندو ٿي اچڻ - ڪاڪوس وغيره ڪري اچڻ.

● نيورو ۽ نور: ذ. (سن. نوٽر. پرا. نئيروم) پيرن ۾ پائڻ جي زيور جو هڪ قسم - پيرن ۾ پائڻ جو ڪڙو (پازيب) - هایل - جهانجهر. باه - سوٽرو - وارن ڪُٽائو. (اسم خاص). سکر ۽ جوهي تعلقن ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● نيورا ميرا ٿيڻ: تڪليف اچڻ - هرج پون - ٽوٽو پوڻ.

● نيورو ۽ نيورو: ذ. هارسي سال جو پهريون ڏينهن.

● نور وُل ۽ نور وُلون: ت. ٿر ۾ ٿيندڙ ول جو هڪ قسم.

”پائرن ڏيون ڀنيون نينين نورين“
(سرمائي - شاه).

● نوراجا پُراڻا: اسم خاص. تعلقي ڀني عاقل ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● نوراجا نوان: اسم خاص. تعلقي ڀني عاقل ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● نورائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● نورائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● نيور ۽ نيور ٿون: ت. (سن. نيو + ورت = هال). (دٻڪ) دور ڪرڻ يا مٽائڻ واري حالت. دفع ڪرڻ واري حالت.

● نيور ڪٽڻ: (آزار) لاهڻ - نيوارڻ. (دٻڪ درد) مٽائڻ - مٽڻ - (تڪليف) دفع ڪرڻ - (مور مان) چيند آزاد ڪرائڻ.

● نيور ٿي: نيور ٿيڻ: ت. (سن. نيورت) آرام - قرار - سڪ - سٽپندا - وِ سرام - آسائش. چوٽڪارو - اجات - موڪ.

● نيور ٿي مارڻ: ذ. دليا جي جنگالن کان ٻري رهڻ جي حالت. فقيرن ۽ سادن جو رستو ۽ طريقو.

● نيور پور: اسم خاص. روھڙي شهداد ڪوٽ اوشهري ڏوڪري، رتوديرو ۽ ڪوٽڙي تعلقن ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● نيور پور پڪو: اسم خاص. تعلقي ڪشمور ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● نيور پور ڪچو: اسم خاص. تعلقي ڪشمور ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● نيور جا: اسم خاص. تعلقي دادوءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● نيورجهان: اسم خاص. شهنشاهه جهانگير جي زال جو نالو.

● نيورڌائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● نيور شاه: اسم خاص. تعلقي ميرپورخاص ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● نيور ڪپڙي: اسم خاص. تعلقي هالا ۾ هڪ ديهه جو نالو.

= نيوري ٿي پئون: بي ساه ٿي پون - لڪڙ ٿي پون.
 = نوڙي: ڪي ناننگ پٽائين؟ ٻولي ۾ اچن.
 وڌاءُ ڪرڻ.
 = نوزڪائي: اسر خاص. مزاری بلوچن جي هڪ قبيلي جو نالو.
 = نوزڪائي: اسر خاص. هڪ ذات جو نالو.
 = نوزمان: اسر خاص. تعلقي قمبر ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 = نوسادر: نوسادر: ذ. پٿارڪي وڪر جو هڪ قسم - نوشادر.
 = نوساريو ڏهتر: اسر خاص. ٿر ۾ هڪ ڏهر جو نالو.
 = نوساني: اسر خاص. هڪ ذات جو نالو.
 = نوساءُ ٽوساءُ (ل): ذ. ايڏاءُ - ڏڪ - ٽڪيف.
 = نوسر ٽوسر: ذ. صفت. چالاڪ - ناسوري.
 = نوسن: مصدر. ناسون هڻڻ - سَنگهڻ - سَنگهي ڪولڻ - ڪوليندو رهڻ. ڀٽڪڻ - رلڻ. بددعا ڏيڻ - لوسڻ - پيئڻ (ڪ). ٻليءَ وانگر سَنگهڻ. ڪا شيءِ سَنگهڻ مان معلوم ڪرڻ. شيءِ جي ڳولا ۾ سَنگهندو رهڻ. (ٽوسيو - ٽوسيندو - ٽوسيل).
 = نوس: ٽوسون: ٿ. جانور وغيره جي نڪ رستي ڪا شيءِ سونگهڻ واري حالت - جاج - ڳولا - ڍومو (ت). ڪنهن وٽ ري ڪم وڃڻ واري حالت - پٽ - ٻاراتو - بددعا - سراپ (ڪ).
 = نوسپ ٽوسپون: ٿ. پيئڻ واري حالت - نوس.
 = نوسنوس: ٿ. نوسڻ واري حالت - (ڪنهن شيءِ جي ڳولا ۾) ناسون هڻڻ واري حالت - ڳولا ڦولها - لور لور.
 = نوسنوس ڪرڻ: ڪٽي وانگر نوسڻ - در در ڀٽڪڻ - ڪجهه ڳولڻ - رلڻ - خواب ٿيڻ - بدنام ٿيڻ.
 = نوسون (نوسان): هٽائڻ: اجايو رلڻ - ڍوما هڻڻ - جاج ڪرڻ.

= نيوري ٽ نيوريون: ٿ. مڙس مري ويل عورت - بناو رجي - رن زال - ڦلانتني - ڏهاڳين - چٽي - وائيدي.
 = نيوري ٽ نيوري: ذ. چتونءِ جو هڪ قسم. ڳاڙهو طوطو. ڪچيءَ جي هڪ ذات (ڏونڪو بندرو ۽ ڳردار). (اسر خاص). شاهه جي هڪ مشهور سورميءَ جو نالو.
 = نيوريائي: اسر خاص. هڪ ذات جو نالو. ٻڪتي بلوچن جي هڪ قبيلي جو نالو.
 = نوريو ٽ نوريا (ت): ذ. نور.
 = نورين ٽ نورين: ذ. (سن. ٽڪل). لنڊي ڙي جانور جو هڪ قسم (اڪثر وڻن ۾ رهندڙ) - لوڪڙو - موڻڪبان - نورين ٽو - ڳالهڙ - ڪلوري.
 = نوڙ ٽ نوڙ: ذ. (سن. ناڙي). ٿلهو وڻيل رسو - ٿلهو واجهه. اڪاءُ ڪندڙ رسو - ڪپڻ. لاشو - ميت. (ڪ).
 = نيوز ٽ نيوز (ڪ): ذ. صفت. وڙ نه ڪندڙ - بي وڙو.
 = نيوزن: مصدر. (سن. نيم = نمن) نمن - جهڪڻ - هيٺ ٿيڻ - نيماز ڪرڻ - سلام ڪرڻ - نٿو ڪرڻ. ڪنڌ هيٺ ڪرڻ. تواضع ڪرڻ. (نيوزيو - نيوزندو - نيوزيل).
 = نيوز ٽ نيوزون: ٿ. نوڙت - نٿو - نياز - هيٺاهين - نوڙت - تواضع.
 = نيوزت ٽ نيوزتون: ٿ. نياز - لٿو - هيٺاهين - حليمائي - نهڻائي. خدمت.
 = نوڙن: مصدر. نوڙن - نمن - جهڪڻ - نٿو - سلام ڪرڻ - نمسڪار ڪرڻ.
 = نيوزو ٽ نيوزا: ذ. (سن. تون = تو). گهٽ ڪي ڏنل تون (۹) جوڙن يا ڪپڙن جي وڳن جو ڏاج.
 = نيوزو ٽ نيوزا: ذ. صفت. بيڪار - بيڪارو - نڪمو - واندو - بي روزگار - خالي - ويٺل - بنا ڪم ري ڪم - نيڪمڻو. هالو - فارغ - فالٽو.
 = نوڙي ٽ نوڙيون: ٿ. (سن. لاڙي). واڻ جي وڻيل رسي - ڏور - وڏي. (اسر خاص). تعلقي ٽنڊي الهيار ۾ هڪ ديھ جو نالو.

طور - طريقو - ڊول - پيرڪار - ريت - ڀنگ -
چال - هٿ چٽ - شڪل - صورت - هيٺ .
= نوعي ۽ نوعي : ذ. صفت. خاص - وڻيش وان -
مخصوص - آساڌارڻ - اگس (دوا) - ان گس .
ذات جو - قيسر جو .
● لڙڪ ۽ نڙڪون : ث. (ف) آئي - چهنڀ -
چٽ - چوٽي . ڌڪ - اڀڌاء . ڪنڊي (ل) .
نيش - ڏنگ . پاس . چيچاڙ - شرارت - شوخي .
وڏي اڌ مان ڦٽندڙ نڍي اڌ (ت) . قلم جي
زبان - قنڀر . ڪنارو . راس .
= نوڪيدار ۽ نوڪيدار : ذ. صفت. نوڪ وارو -
جهنڀدار - جهنڀيارو .
● نوڪ ۽ نوڪ : ذ. ٻيڙي - ڪيشٽي .
● نوڪائي : اسم خاص. مزارعي، ڌرڪائي ۽
بکتي بلوچن جي هڪ قبيلي جو نالو .
● نوڪر ۽ نوڪر : ذ. (ف) نوڪري ڪندڙ -
ملازم - چاڪر - خدمتگار - شيوڪ - خادم -
خدمت گذار - نمقرر - ٺهليو - پيلي - داس - بندو .
= نوڪرائو ۽ نوڪرائو : ذ. صفت. نوڪر جو -
نوڪرڪو - نوڪر وارو .
= نوڪر ڇاڪر : ذ. صفت. خدمتگار . نفر .
= نوڪر سرڪاري : ذ. سرڪار جي نوڪري
ڪندڙ .
= نوڪر شاهي : ذ. راج جو اهو قسم (جنهن
۾ رعيت جا نوڪر پاڻ کي مالڪ سمجهن) .
= نوڪر ٻو ۽ نوڪر ٻا : ذ. نوڪري ڪرڻ .
واري حالت - نوڪري - نفري - ملازمت - خدمت -
ٺهل - چاڪري - پيلو .
= نوڪيري : ۽ نوڪيريون : ث. خدمت -
ٺهل - خدمتگاري - ملازمت - شيوا - چاڪري -
ڪم - ڪار - ڌنڌو ڌاري . شغل . ٻگهار - تنخواه .
= نوڪير يائي ۽ نوڪير يائيون : ث. خدمت
ڪندڙ زال يا ڇوڪري - نفريائي - گولي - ٻانهي -
ملازم - ٻور هيت - خادم .
= نوڪيري ڏيڻ : ملازمت ڪرڻ . ملازمت جو
فرض ادا ڪرڻ .

= نوسِي ۽ نوسِي : ذ. صفت. نوس نوس
ڪندڙ - ڌر ڌر نوسيندڙ - هڻجي .
= نوسِي ڪيڻ ۽ گولي ڪيڻ - تلاش ڪري
هٿ ڪرڻ .
● نوش : ذ. (ف) آب حيات . زندگي . شهر .
معشوق . (صفت) سفيد . شيرين .
● نوش : ذ. (ف) نوشيدن = پيئڻ) ڇڪ . اميرت .
مٺائي . ماکي . مٺو - مٺاڻ - ميناج .
= نوشجان فرمائڻ : کاڌو کائڻ - واهرائڻ .
= نوشجان ڪرڻ : سڙي مان کائڻ - گهاٽو
واهرائڻ .
● نوش (ت) : ذ. مرد جو مخصوص عضوو -
آلت .
● نوشادر : ذ. (ف) نوشادر : سن . نوشادر
ٻسارڪي وکر جو هڪ قسم - نوشادر (سواد) ٽڪو
۽ چهرو - زهر دار لوڻ .
● نوشاهي : ذ. ڏهل جي وچ جو هڪ قسم .
● نوشيت : ث. (ف) نوشتن = لکڻ) تحرير
ڪيل - لکيل - نوشيتو - دستاويز - لکيت -
لنوشيت .
= نوشيت خوالد : لکڻ پڙهڻ - لکپڙهڻ -
لکڪاوت .
= نوشيتو : ذ. لکيو . خط .
● نوشڪي : اسم خاص. بلوچستان ۾ هڪ مشهور
شهر جو نالو .
● نوشه : ذ. (ف) تازو ٻڙيل مڙس - گهوٽ -
ونو .
● نوشهرو . اسم خاص. جو هي ۽ نوشهري تعلقن
۾ هڪ ڏيه جو نالو . شڪارپور ۾ هڪ ڌر
جو نالو .
● نوشهرو ٻٽو : اسم خاص. تعلقي ڳڙهي ياسين
۾ هڪ ڏيه جو نالو .
● نوشهريوان : اسم خاص. ايران جي هڪ مشهور
عادل بادشاه جو نالو .
● نوع ۽ نوع يا انواع : ذ. (ع) جنس -
نونو - پائنت - قيسر - جاتي - ذات - وضع - طرح -

ہتھن۔ مساوا۔ اکھ۔ (الک۔ رول' Rule)
قاعدو۔ قانون (ک)۔ نور۔ ھک جانور (ل)۔

● نول ڪول؛ ذ. ميو جو هڪ قسم.

● نولنگو: اسم خاص. تعلقي دادوء ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● تُولُو ۽ نَوِيلا: ذ. تاسَ جو هڪ پٽو۔ نثولو۔
نون (۹) دائن وارو پٽو. (ذ. صفت) دَکُو۔ لڇو۔
هد معاش.

● نُولو ۽ نُولو: ذ. ذبح ڪرڻ واري اوزار، چاقو وغيره جو مٿڪو يا مٿڇ. عورتن جي وارن ۾ هئڻ جو بَڪَٽَ يا ڪِلِي.

● نُولو ۽ نُولو: ذ. اورينٽو.

● نمونہ ۱ ث. ذ. (ع) نیندہ - نیندہ را - گھیر -

● **نومیریا:** اسم خاص۔ مکے ذات جو نالو۔

● نوسیقِ یا: اسمِ خاص۔ ہک ذات جو نالو۔

● نومي ۽ نومي: ذ. (سن. نَوَن = تو) منڌي
هين جي نائين تاريخ وارو ڏينهن (اونڊاهي يا
سُهائي هڪ جو).

— نوٽيئون، نوٽيون، نوٽيسيون: ٺ. ڪٿي
هتي جي پهرين ڀڪس ۾ نون ڪان وٺي يارهن
ٺاڻين ڏينهن (جنهن تي) هندو ماڻهو ورت رکندا
هن ۽ تلسيءَ پوٽي جي پوڄا ڪندا آهن انهيءَ
لاءِ ته ستر جا ٽپ نه ٿين.

● نُونُ: اسم خاص. ٿر ۾ رهندڙ مسلمانن جي
ڪ ذات جو نالو. (ذ) مڇي. مس ڪپڙي. وڻ
جو ٿڌو. (ن)

● **نوٹ:** اسر خاص۔ تعلقی شکار۔ اور ہر
یہ جو نالو۔

● ٹونار ۛ ٹوناریون؛ ث. (سن. لَوْن =
(ٹون) لون، کڈ۔ لون نہی وارو ہنڈ۔ لون کاں

— ٹونارپ ۽ ٹونارہون (ک): ت. لون
 ۾ جو ڪن:

— نُوناري ۽ نُوناري؛ ذ. صفت. لُون ناهيندڙ۔
— نُون وڪهندڙ۔ نمڪساز۔ لُون جو ڪم ڪندڙ۔

ناري. (اسم خاص) مڪ ذات جو نالو.

= نوڪيريءَ سان لڳڻ؛ ڌنڌي ڌاڙيءَ سان لڳڻ.
 = نوڪيري ڪرڻ؛ ملازمت ڪرڻ. مقرر ٿيڻ.
 ٽي روزگار ڪرڻ.

— نوکیریوں کو کرن: قندو کرن.

● نۆكتىز يۇن ۋە تۆكتىز يۇن: ث. (ف. تۆخىز) ئىدىيە جەۋان ۋە مەۋبۇت كەۋزى - پەھان كەۋزى.

● نوکا (کے) : ظریف۔ قار۔ جدا۔ الگ۔

● تەۋكائىن (ت): مەصدەر. نە چاۋۇن.

● نَوَکَژِي؟ ۽ نَوَکَژِيون؟ ث. نَوَکَژِي (۹)
کَژِيَن يا سارِين سان رهڻ واري راند- نَوَکَژِي-
نَوَکَژِي.

● لَو ڪُٺِي ۽ نَو ڪُٺِيُون: ٿ. ٿر ۾ ٿيندڙ راند جو هڪ قسم. ٿري ڀرت جو هڪ قسم.

● لوگيرهي: ھندن جي شاديءَ جي ھڪ رسم.
● نَوگيري: ث. (سن. نَو + گيرھ = گيرھ =

ڪنهن (نون ڪيرهن جي ٻوڙ جا) ڪن هنڌن
ساڻهن ۾ شاديءَ جي وقت ٿيندي آهي.

● تَوَلَّ: اسم خاص. مے ذات جو والو.

● تول (ت): دیگیء کی مڈ کون جو آواز۔

● تَوَلَّ ۛ تَوَلَّ ذ. صَدَتْ. (پُرا: تَوَلَّو: سَن.

تَوَلَّى : ف. نَتَوَلَّى (نَتَوَلَّى = نَتَوَلَّى). نَتَوَلَّى - تَوَلَّى - جَوَان.

عجیب - مہیو - پنہنجو مٹ پان . ان ھیرو - ان

میریٹل - کارمود کار - ان واقف - ہی ہیرو .

نہوں نے کہا، یا اے اللہ! یہ سب کچھ میری طرف سے ہے۔

لے۔ نو آموز۔ لا آزمودگار۔ دھنہ۔ ٹھٹھ۔ ناہٹ۔

مرکبوں کے چھو.

تولولو ۽ نٽولا: ذ. صفت. ڏسو نٽول: ٻڌي

گھٹ جو۔ غیمر۔ ڈاریون۔ اوہرو۔ ہراثو۔

- نَوَلِي' ۞ نَوَلِيُونْ: ث. لثين شِيء - اَنْ

زمودگار (جنهن جو اڃا آنس نه ٿيو هجي).

اولی: هجرت: داری یا اجنبی هجرت.

● نون ۽ نون : د. واهارين جي اصطلاح موجب

جنوبي جو پارو - ڪرايو. ايتري جو پارو -

● نُونارَن (ل)؛ مصدر. مارَن - موچڙا هئڻ.
(نُونار يو - نُوناريندو - نُولاريل).
- نُونُئِيَن: ٺ. (سن. نُونُون + نَر = نِي)
رانند جو هڪ قسم (جنهن ۾ نِي چورس ٺاهي
ارڙهن مارين سان ٻه چٽا راند ڪن).
● نُونُئِد ۽ نُونُئِدُون (ڪ)؛ ٺ. هيٺاهين -
لاهي - نشيب - نمند - نوڻ - جهڪاڻ. گهٽتائي.
● نُونُئِد ۽ نُونُئِد: ڏ. جيسل جو نڪو -
وريل چوٽي. رقم.
● نُونُئِدُون: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● نُونُئِدُون: مصدر. نُونُئِد - نقل ڪرڻ - مشق
ڪرڻ. حساب ۾ ڪجهه داخل ڪرڻ.
● نُونُئِد ۽ نُونُئِد: ڏ. صفت. پهلو - ڪونڌر.
سهنو (ل). بنا سِر ڏڙ - ڏير (ت). آخر - نيٺ -
هچاڙي ۾ - نينان نيٺ - چيهان چيهه. شادي وغيره
وقت چؤنري وغيره ڪوڙڻ لاءِ خاص فريم وارين
ڪانيون يا سايون ٿاريون.
- نُونُئِدِي: ڏ. نُولدو. (سن. نُونُئِدِي). وڻ جي
ٿاري يا شاخ "نُونُئِد" تي چڙهڻ. گهوت
ليڻ.
● نُونُئِدا ۽ نُونُئِدا (ل)؛ ڏ. ساهرائو قبيلو -
ساهرا. (اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.
● نُونُئِدا (ڪ)؛ مصدر. (سن. آئند = سوراخ
ڪرڻ). ڪاغذ فائيل ۾ هونڊ. لڪڻ - اتارڻ -
نقل ڪرڻ - نُونُئِدا. (نُونُئِدا يو - نُونُئِدا -
نُونُئِدا پل).
- نُونُئِدا ۽ نُونُئِداُون: ٺ. هونڊ واري حالت -
هوج. ڪتابن ۾ داخل ڪرڻ واري حالت - داخلا.
حساب. ڪندو. بندي - دفتر.
- نُونُئِدا آمدني: ٺ. ٻاهر موڪليل مال جي
تفصيل لکڻ لاءِ هڪ ڪاٺي - داخلا جو ڪتاب.
- نُونُئِدا نُونُئِداُون: ڪاغذ هونڊ.
- نُونُئِدا ۽ نُونُئِداُون: ٺ. نونڊ.
● نُونُئِداو ۽ نُونُئِداو: ڏ. پالو - نيزو - ٻنڄي -
سانگ - ڏڦو.
● توتوتُونُون: ٺ. نَو (۹) خزانو.

● نُونُئِر ۽ نُونُئِر: ڏ. ڪوڙ - ڍڳ - انبار -
تمام گهڻو - ڏير - ڊهر - تودو (ت). نونار - لوڻ
جي ڪاڻ. ڦاٿل ڪپڙا. (ٺ).
● نُونُئِسو: ڏ. (۹۰۰) نُون سُون ڏاڳين وارو.
تو سَو ڏاڳين مان ٺهيل ڪپڙي جو هڪ قسم.
● نُونُئِ ڪَتَا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● نُونُئِ ۽ نُونُئِ (ٺ). ڏ. ڍڳي وغيره کڻي
ڏهڻ وقت کيس وڌل ٺڻڪن ۾ رسي ٽڪر - ولسگ -
ڍنگ.
● نُونُئِها: ڏ. صفت. (ف). نوجوان. تازو
نڪتل وڻ.
● نُونُئِها: ۽ نُونُئِهاُون: هٿن ٻيڙن جي آڱرين
جي چوٽيءَ مٿان سخت چتر جو ٽڪر - نُونُئِهاُون -
ناخن - ناخون. (سن. سُنشا). ٻت جي زال - نُونُئِهاُون.
- نُونُئِهي (ت)؛ ٺ. آڻ جو نُونُئِهاُون.
● نُونُئِهيو ۽ نُونُئِهيو: ڏ. جنڊيءَ تي چڙهڻ
ڪيڏن جو هڪ اوزار.
- نُونُئِهي: ۽ نُونُئِهيُون: ٺ. جاءِ جي ڀتين مٿان
ڄميل ڪلر.
- نُونُئِيو ۽ نُونُئِيو: ڏ. صفت. نمڪ آميسز -
لوڻ جهڙو - لوڻ وارو.
- نُونُئِ (ٺ)؛ ٺ. ڊگهو مڙهو.
● نُونُئِ: مصدر. (سن. نُونُئِ = نمڻ) نمڻ -
جهڪڻ - نُونُئِ - ڪپو ٿيڻ. ٻيش هون - آڻ مڃڻ.
نياز ڪرڻ - نُونُئِ ڪرڻ. (نُونُئِيو - نُونُئِداو -
نُونُئِدا پل).
- نُونُئِهي ۽ نُونُئِهيُون: ٺ. نون يا نمڻ
واري حالت - نُونُئِهاُون. هيٺاهين زمين.
● نُونُئِ ۽ نُونُئِهاُون: ٺ. هيٺاهين - لهندي -
نشيب - لاهي. جهيڙ. نُونُئِهاُون - نُونُئِهاُون - نُونُئِهاُون.
نُونُئِهاُون.
● نُونُئِ ۽ نُونُئِهاُون: ڏ. نُونُئِهاُون.
● نُونُئِهي: ٺ. (سن. نُونُئِهاُون = لهندي). نُونُئِهاُون -
نياز.
● توتوتر: ڏ. ۹ ۽ سَو - هڪ سَو سان نَو (۹)
ملائڻ واري حالت - هڪ سَو تي (۹) نَو.

● تَوَ هَارَ ۽ تَوَ هَارُونُ: ٲ. ٲ. ڪٽڻ يا هلڻڪ وغيره وائڻ لاءِ سٺ جي آئيل هئي - تَوَارَ - تَوَاڙَ.

● نوَ هائي: اسم خاص. ايراني مڪران ۾ رهندڙ هڪ قوم جو نالو.

● نوَ هائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● نوَ هَئَ (ت): ٲ. ٲ. هائي نه ملڻ واري جاءِ - جتي هائيءَ جي پوءِ به نه هجي.

● نوَ هَرُ ۽ نوَ هَرُونُ: ٲ. ٲ. ٻوڪ لاءِ تيار ڪيل ٺٽين زمين - نوَ هَرَ - تازي ٺهيل زمين - آلي يا ريج واري زمين.

● نوَ هَرِي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● نوَ هَرُو ۽ نوَ هَرُا: ٲ. ٲ. سڀڻ وقت آگر ۾ وجهڻ جو چلو. ٻير جي آگر ۾ پائڻ جو نورو - چيهر.

● نوَ هَئِدَ ۽ نوَ هَئِدُونُ: ٲ. ٲ. نئون - هيٺاهين - لاهي - نيشنيزي - ٺهندي.

● نوَ هَئِدَ رَاڙَ (ت): ٲ. ٲ. رهڙ - رهند.

● نوَ هَئَنُ ۽ نوَ هَئَنُ (ت): ٲ. ٲ. جنڊي ۾ دِلا ٻڌڻ جي رسي.

● نوَ هِي ۽ نوَ هِيُونُ: ٲ. ٲ. ڪاٺ تي جنڊي چاڙهڻ جو هڪ قسم.

● نوَ هِرَنُ (ت): ٲ. ٲ. ٿري ڀرت جو هڪ قسم.

● نوَ هِي: نوع: ٲ. ٲ. صفت. نوي (۹۰). تڏهن سنهي پوند (مينهن جي). (ن-ب).

● نوَ هِيُونُ: ٲ. ٲ. صفت. نوَ هِيُون - هڪ نمبر - (۹۰) نمبر.

● نوَ هَالُ (ت): ٲ. ٲ. ڍڳي وغيره کي سڏ ڪرڻ واري حالت.

● نوَ هِي ۽ نوَ هِي: ٲ. ٲ. صفت. نئون مريد - بهريون ڀيرو ويندڙ. نوَ هِي.

● نوَ هِيرو ۽ نوَ هِيرو: ٲ. ٲ. صفت. نوَ هِيرو - خلاصو - واندو.

● نوَ هِي: ٲ. ٲ. صفت. هڪ عدد - (۹۰) - نوَ هِي.

● نوَ هِيُونُ: ٲ. ٲ. نوي جي ضرب آهت.

● نوَ هِي ۽ نوَ هِيُونُ: ٲ. ٲ. نئين - تازي.

● نوَ يَدَنُ: ٲ. ٲ. (سن). ويٺي - آرداس - عرض.

● نوَ يَدَنُ ڪَرَنُ: ويٺي ڪرڻ - عرض ڪرڻ.

● نوَ يَدُو ۽ نوَ يَدَا (ل): ٲ. ٲ. گدام - انبار.

● نوَ يَسُ ۽ نوَ يَسُ: ٲ. ٲ. صفت. (ف). نوَ يَسُتن = لڪڻ (لڪڻ) مرڪب لفظ بمعني لڪڻ وارو - تحرير ڪندڙ - لڪندڙ - لڪڻ وارو: جيئن ته: "عريضي نوَ يَسُ" وغيره.

● نوَ يَسِي ۽ نوَ يَسِيُونُ: ٲ. ٲ. لڪڻ واري حالت - لڪي - تحرير. "عريضي نوَ يَسِي".

● نوَ يَكِيلُو ۽ نوَ يَكِيلَا: ٲ. ٲ. (سن). نوَ يَكِيلَا = نئون عجيب + اڪلا = اڪيلو (اڪيلو) اڪيلو - تنها - خلاصو - هڪڙو چڻو - ڌار - جدا - علحدو - اڳاٽ ۾. گوشائون.

● نوَ يَكِيلائي ۽ نوَ يَكِيلائيُونُ: ٲ. ٲ. اڪيلائي - تنهائي - علحدگي - جداگي - اڳاٽ. واند ڪائي - فرصت. ختلوت. مينهوگيءَ بعد ڪليل هوا.

● نوَ يَكِيلِي ۽ نوَ يَكِيلِيُونُ: ٲ. ٲ. اڪيلي - تنها - آراڌي.

● نوَ يَكِيلُو ۽ نوَ يَكِيلَا: ٲ. ٲ. صفت. اڪيلو - نوَ يَكِيلُو - تنها - جدا - ڌار - هڪڪلو - چڻو - علحدو.

● نوَ يَلُ ۽ نوَ يَلُ (ت): ٲ. ٲ. نئون آيل - تازو آيل - نوآموز.

● نوَ يَلُو ۽ نوَ يَلَا: ٲ. ٲ. صفت. جدا - ڌار - اڪيلو - هڪڪلو - نيولو - نرو.

● نوَ يَلِي ۽ نوَ يَلِيُونُ: ٲ. ٲ. (ٻرا). نوَ يَلِيَا. سن. نوَ يَلِيَا (نوجوان ۽ حسين زال - ڪٽوار - وڻي. نئين.

● نوَ هِي ۽ نوَ هِي: ٲ. ٲ. (ٻرا). نوَ هِي. سن. نڪ (نئين - ناخن - ناخون.

● نوَ هِي ۽ نوَ هِيُونُ (ت): ٲ. ٲ. (سن). نوَ هِيَا = نئين). هر عمر - ستن - برابر. هِي جي زال:

● تَهَارُ ۽ تَهَارُ: ٲ. ٲ. ڏينهن - روز - يوم - صبح ڪان شام وارو عرصو. جهنگلي جانور جو هڪ قسم - ٻڪڙ - گدڙ - گرگ - مِرُو.

- نهار ٽي * نهار ٽيئون : ت . بگهڙ جي مٺ -
بگهڙي - بگهڙي .

- نهار ي'؛ ث. نيرن - ناشتو.

● **نيهارڻ:** مصدر. (سن. نيپاليہ < نيہ + پتل) نيهار ڪرڻ - نيڪاهه ڪرڻ - ڏسڻ - نظر ڪرڻ. تاتڻ - سنڀال ڪرڻ - نظرداري ڪرڻ - ٺهوڙڻ - خبر لهڻ. ڳولڻ - ڄاڻڻ. ٺيڻ - تاڙڻ - ٽائڻ - ٺوج وجهي ويهڻ - اک ۾ رکڻ - چڪاسڻ - هٽڪڻ - ڳولا ڪرڻ. لڇاظ ڪرڻ. خوب ڄاڻ ڪرڻ. جوءِ وجهڻ. (نيهاريو - نهاري بنڊو - نيهاريل) منهن ٽڪڻ. منهن ورائڻ. انتظار ڪرڻ.

= اڀار ۽ ٺهاريون؛ ٺ. ٺهاري واري حالت -
 نگاه - نظر - نظرداري - جاچ - تلاش - ڳولا -
 چوڪسي - نڪهائي - سجاڳي - ٽڪر - گهور -
 = ٺهاريون ۽ ٺهاريون؛ ذ. صفت. ٺهاريون -
 ڇاڇيندڙ - تلاش ڪندڙ - ڳولائو - طالب - خواهان -
 گهورو - طالبو.

- نیہار پو' ۵ نیہار یا : ث . جاچینڈر - گولینڈر .
(ن - ب) .

- ٺهاري ۽ ٺهار يون: ت. صبح جي ماني -
 نيرن - ناشتو - نيرڻ. خريف جي آباديءَ لاءِ زمين
 مان ڪڪ پٽن صاف ڪرڻ واري حالت. گهوڙي
 جي ڪاٺڻ لاءِ دوائن ۽ اٽئي جو ڪوھيل چاڻو.
 راتب - ڪوٺ.

● **نِہال** ۛ **نِہال**: ذ. صفت. (ف. نِہال = تازو رکیل یا نیدو وڻ) خوش - سرهو. گهڻو - جام - سرس. ڦلدار - میوي دار. تازو. سرفراز - نوازیل. چنڊیو - راضي - خوش - مزي پر - پُرسن - سُکي - آسودو - آڇڪ - گڏگڏ - هرشت - محون - کامیاب - وامراد - مالا مال - خوش حال - فراغ بال - کامران - خوش خورم - سرسبز - شاداب - بهار بهار - سرهو. ٿورو - لائق - احسان - مهرباني. بي فکر. مائو - تازو - نئون نسڪرنڊڙ پوتو. (ذ). تازو رکیل وڻ - ٿڌو - چڪي ۽ وارو ملو - گونج دار پوتو. - **نِہال** ٿيڻ: سُکي ٿيڻ - آسودو ٿيڻ - خوش ٿيڻ - سرهو ٿيڻ - خوشحال ٿيڻ.

— نیہال کمرن: مالا مال کرن۔ دینی چڈن۔
امیر بنائن۔ غنی بنائن۔ بی پرواہ بنائن۔ سرفرازی
بخشن۔ ممتاز بنائن۔ نوازن۔

● ٺيها لاٺي: اسر خاص. لاشاري بلوچن جي هڪ قبيلي جو نالو.

● نیہالی' ۛ نیہالیون' ۛ ث. چادر۔ پٹائی۔
نیدی سوڑ۔ رضائی۔

● **ٺهان** ۽ **ٺهان**: ذ. جنڊيءَ تي ڪاٺ ٻورڻ جو هڪ اوزار. (ت). (ذ. صفت). ٻوشيدو - لڪل - پنهان.

● لیہان، ۴ نیہانڈیون (ک): ث. ہترائی -
معلومیّت - سُنڈ - جان - اطلاع .

● نِيهَان ۽ نِيهَان ۽ : ذ. گرمسيء جي مُند -
اونھرو - آرھڙو .

● نيهاء ڏيڻ: ڪير و لوڙن واري ٿانء هيٺان
سياري ۾ ڪوئي ڪر ڏيڻ. (ت).

● نيهائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● نهائين: نهائيون. ث. ڪنڊر جي

ٽائون پڄاڻي جي ڪوري يا ٻٽي- ڪٽورو- ٻٽو
(سرن وغيره جو) - اوي. بدن جو هڪ عضوو -
ڀونگري.

- نیہائین 'نارن': جماع کرن - ونگو توری
کرن.

— نہاٹین، کان، نہینہٹن، میکٹن، ان لٹکو ۴
 لٹکو پریم میکٹن.

● نہایت : ظرف . صفت . (ع) . انتہا - پہاڑی - آخر - حد - پہاڑی - چیمہ - انت - توڑ - چوڑو - انجام - غایت - پُجی . تمام - ہی انتہا - تمام کھنو - خوب - دادو - اثبت .

● نہتو: اسم خاص. تعلقي ميني ۽ هر هڪ ديھ جو نالو.

● نِهَتُو ڪَ لِهَتَا: ذ. صفت. (سن. نِه = نه + هَت) هَت نه ڪندڙ - ٻئا هَت - وڏائي نه ڪندڙ - ٻئا تڪبر - غريب - نِماڻو - اديب - حياءُ دار. مائٽو - صبر وارو - حليم - بُرد بار - نِهَنِي - نراهنڪاري - نرايماني - مسڪين. هيٺو - اڀرو،

— نِہراج: ذ. قبر ۾ داخل ڪرڻ يا بند ڪرڻ
(تابوت) جو وقت.

- نِيهَر ڪَرن؛ تابوت کي حشر جي ڏينهن ۾
گهمائي آڻي مقرر جاءِ ۾ بند ڪرڻ.

● نَهْرَوَ نَهْرًا ذ. بکھن سگن وارو (ڈانڈ،
قازھو وغیرہ)۔ آپن سگن وارو جانور۔ وڈو دیکھو۔

يڊي جي جو هڪ قسم. وڙهندڙ - ويڙهاڪ - فسادي.
لڇو - بدمعاش. ڳٽپ واري سخت شيء (ضد. ڀورو).

== تہرو بنجتن: بد اخلاق بیچن۔ سرکش ٹین۔
لچو ٹین۔ بد معاش ٹین۔

- نَهْرِي' ۽ نَهْرِيُون' : ث. وڏن سڱن واري
ڍڳي وغيره. (ذ). وڏن سڱن وارو ڦاڙهو.

سیاری مینهن. کپ پریل شیء (کائی وغیرہ).
(ضد. پوری).

— نَهْرِيوارُ ۽ نَهْرِيوارَ: ذ. صفت. ڪوس ڪندڙ.
ڪاسائي - ڪاسائڪو ڌنڌو ڪندڙ - نهريوارا.

- نہرِ یسوان و نہرِ یسوان : ذ . صفت .
نہرِ یواز - کاسائی .

● نِهرو ۽ نِهراڙ ذ. زمين ۾ ڪتل شاخن واري ڪاٺي - ٿانون وغيره ٺڳڻ لاءِ ڦانگدار ڪاٺي.

نترم۔ ستروان۔ نترهرن۔ (ذ. صفت)۔ سخت۔
 ذادیو۔ مضبوط۔ وزندار۔ گورو۔ بار وارو۔ پهلوان۔

زور وارو. پینو. کھانو. مائیدار.
- نیری ویت، دگھائی، ویکرائی، تلھائی واری

شیء
● نَهْرُو ۽ نَهْرَا ذ. صفت. کھائو۔ ڳوڙهو۔

گھٹیل - پکو - سخت - ڈاڊو - مضبوط - وزندار -
مائیڊار - تنگ (مال).

— نھرائی، ۛ نھرائیون؛ ث. کھائی۔
کھاناں — کورھاں — کھات — مضبوطی — کائی۔

● نَهْرِي ۽ نَهْرِيُون: ٺ. نَمَن سان ڪري

سڻي جي وارن پٽن واري حالت. (اسم خاص).
هندڪي سال جي هڪ سهيفي جو نالو - تهاري.

- نہری ہتائیں (ت)؛ ناس کرن۔ چت کرن۔
 باہود کرن۔

— نِهَتْمَانِیْ ' ■ نِهَتْمَانِیْیُونُ : ث. هیٹ کرن
واری حالت - میناھین - نیاز - نیٹرت - حلیمائی -

غربي - غربت - نمانائي - نيمرتا - عجز.
 = نهني' ۽ نهني' : ذ. صفت. بسا هت -

نیراھنکاری۔ مائیٹو۔ صابر۔ برد بار۔ نماٹو۔ نھو۔
(ث)۔ ہیٹاھین۔ نمرتا۔ نمرت۔ عجز۔ نھٹائی۔

● نِهْتِيَوِ: ذ. صفت. (من. نير' + هَسْت =
(هت). بنا هْتِن حِ. بنا هْتَار حِ. - نَلِهِن هْتِن.

● نِه-چَل؛ ذ. صفت. (سن. نِش = نم + چَل = چل.) نم چلند؟ - پکو.

● نيه چو ڏيهاڙو ڏن (من، ليشچيءَ). نهجي۔
نيهجو - نشيجو - پڪ يقين - اعتبار - وشواس . جوڻي.

د ايری - گستاخي .
 = نهجی : نهجسون : ث . یک - نین -

اعتبار - وشواس. (ذ. صفت). ٻڪو - نسجي.

وہ مکرو - شاخ - ندي - درياہ - آہو - نالي - واہ -
گہٹ - قارا - قار - ریلہ - ویتہ - وڈی - کس -

نالو- واھو- نياڻ- لارو. (اسم خاص). تعلقي ڪپري

● نِهْرَ ۛ نِهْرُونْ؟ ث. (سن. لِيَالِيَه).

نهارن واري حالت - نهار - لکاهه - نظر - نظرداري -
منڀيال - جاچ .

" ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت "

”نوئی فیلد بھی نوئی نقلی لہر نصیب کرین مولا۔“
(گل شکر)

● نہراج : نہراج : د. قبر میں داخل کرنے وارو وقت.

● نہراٹھی: اسم خاص۔ ہک ذات جو نالو۔
● اِھرٹ: ث: (ف۔ ساخن گیر)۔ تنھن لاهن

● ٹھہرنے کا مصدر (مڑدو) دفن کرنے - دفن -

پکے - پورے - (قبر پر) رکے۔ جکڑے - بند کرے۔
(نہریو - نہریو - نہریل)۔

- نِيَهَر ۽ نِيَهَرُون: ث. بند ڪرڻ يا پورڻ جي حالت.

— نیشاتی؟ نیشاتی؟ ذ. صفت. نیت جو —
 نیشاتیرو — قومی — خاندانی — ساکھتی خاندان جو.
 • نیشاپو؟ نیشاپو؟ ذ. نیاپو — پیغام — سنیهو —
 سندیس — پاراپو.
 — نیشاپائی؟ نیشاپائی؟ ذ. صفت. نیاپی وارو —
 نیاپو یا پیغام آئیندڙ — قاصد — رپاری — پاراپو. پیغمبر.
 • نیشارو؟ نیشارو؟ ذ. صفت. نيارو — ڌار — ڄڻا —
 الڳ — نجو — پرني — دُور — ڀين — وِڪرو — آرادو —
 خلاصو — علحدہ — وڻيرکو — ڌارون ڌار — سنڌائو —
 (جي) طرفدار. نهڪش — نيس پڪش — نه هيڏانهن
 نه هوڏانهن — وچ واهو. آساڌارڻ — ٺاهند — آچو —
 غير معمولي — اشتشائي. بي قاعدي — بي مرستي —
 بي دستور — خلاف قياس. عجيب — نيرالو — نئون —
 ٻئي نموني جو.
 • نیشاز (ج)؟ ذ. سلام — عزتون — نياز.
 • نیشاز؟ نیشاز؟ ذ. نياز — وينتي — سوال — التجا —
 ميت — لپڙائي — ايلاز — زاري — نيزاري. عرض —
 عاجزي — درخواست — ارداس — نيازمندي — نهڻائي —
 نماڻائي — نڙت — نياز — عجز — هيٺاهين — نيمرتا —
 غربت. (ڪا شيء) وقف ڪيل — ڪاپيل. اربيل —
 ٻيل يا نذرانه لاءِ. قرباني — نذرانو — پيٽا — گهور.
 — نيازمنده؟ نيازمنده؟ ذ. صفت. (نوڪر
 وغيره) آڳيان وان — چٽوان — فرمالبردار — چٽي پر —
 حڪم پر — چٽاڪر — آڳاٽڪاري.
 • نیشاڻو؟ نیشاڻو؟ ذ. نيشانيءَ جو مڙس — ڌيءَ جو
 گھوٽ — ناني.
 • نیشائي؟ نیشائيون؟ ذ. ڪنواري چوڪري
 يا ڌيءَ — ڪنيا — چوڪري — نيشاني — ڌيءَ.
 — نیشائي؟ نیشائي؟ ذ. نیشائيون؟ نیشائيون؟ ذ.
 ڪنواريون چوڪريون. برادر جون چوڪريون —
 ماڻيون نياڻيون.
 • نیشاء؟ نیشاء؟ ذ. نياءَ — انصاف — عدل — داد —
 آچار — سچائي — رهندائي. نيلي وديا — ترڪ شامندر —
 علم منطق.
 — نیشائي؟ نیشائي؟ ذ. صفت. نيشاء وارو —
 نياءَ ڪندڙ — انصاف ڪندڙ — عادل — سچار — پورو.

انصاف روءِ — واجبي — نڪ — پرتواب — برابر. (ذ.
 صفت. ظرف). جهڙو — وانگر — طرح — وانگي —
 (تو) ٻارو — جان — جنسي — جيهو — گاهه — گهاءَ —
 ساڳيو — موافق — هو بهو.
 • نیشتون؟ نیشتون؟ ذ. نيت — ارادو — منشا —
 اچسا — مرضي — خواهش — منورث — مراد — آرزو —
 تمنا — رضا — دل. ايمان — پروسو — ويساه — نيسچو —
 عقيدو — يقين — اعتبار.
 • نیشتن؟ نیشتن؟ مصدر. نيتن — نيت ڪرڻ — ارادو ڪرڻ —
 منشا ڪرڻ. نياڻن — ڪرڻ — هڃائڻ — بچاءَ آڻڻ — ادا
 ڪرڻ — پورو ڪرڻ — پيارڻ. (نيتو — نيشيندو —
 لٽيل).
 • نیشتر؟ نیشتر؟ ذ. لوهي ڪڙين سان مسلسل
 ٻوڙل قطار — نيشتر — زنجير — ٻيڊ — نيشل — ٻيڙيون —
 ٻٽڪڙو.
 • نیشوت؟ نیشوت؟ ذ. هيٺاهين — نيوت —
 نيمرتا — نياز — عجز — نهڻائي — غربت — غريبي —
 حلیمائي. بندگي — شيوا. غلامي.
 • نیشون؟ نیشون؟ مصدر. نيون — نيم — نون — جهڪڻ —
 لٽڻ — (مٿو) جهڪائڻ — نيون. سلام ڪرڻ.
 • نیشو؟ نیشو؟ ذ. جهاز جو اڳيون حصو — اڳيل.
 • نیشل؟ نیشل؟ ذ. نيشتر — نيشتر — ٻيڊ —
 زنجير.
 • نیشون؟ نیشون؟ ذ. (سن. ندي) برسات —
 وغيره جي پاڻيءَ تي وهندڙ جابلو گڻ — وڏو
 واه — ندي — نئين — درياءَ — تهر — گڻ — ڌار —
 ريلو — حقي جو نٿو.
 • نیشين؟ نیشين؟ ذ. (سن). اک — چشم.
 • نیشين؟ نیشين؟ ذ. (سن. ندي. ٻيرا. نئي) نديءَ
 جي وهڪري ڦڙڻ ڪري ٻري رهجي ويل زمين.
 نرم زمين.
 • نیشين؟ نیشين؟ ذ. (سن. نين + سڪ) سوني.
 ڪپڙي جو هڪ قسم — آجي مليل.
 • نیشين؟ نیشين؟ مصدر. (سن. نيم) — نيم —
 نئون — نون. ڪنڌ جهڪائڻ. لٽڻ — لٽڻ —
 (نیشو — نيشندو — نيل).

● نئون: مصدر. (سن. نيت = ڪئي وڃي) ڪئي وڃي - ڇوڻ.

● نئين: ڪ نئيني: ٿ. نيمي: هيٺ ٿي.

● نئيني: ڇوڻ: هيٺ ٿي ڇوڻ - نيمي ڇوڻ.

● نئيني: وڃي: هيٺ ٿي وڃي - ٻڌي وڃي - ٿر وڃي وٺي.

● نينو: ڪ نينا: ڏ. ڪهڙا ڏيندڙ - ڏويي - ڪٽي - ڪٽيري.

● نئون آباد: اسم خاص. تعلقي ڪنڊياري ۾ هڪ ڊيه جو نالو.

● نئون: ڏ. صفت. (سن. ٿو) چئن ۽ پنجن جو جوڙ - اٺن (۸) کان پوءِ ايندڙ نمبر - ٽو (۹).

● نئون: ڪٽي: ڏ. ٻرڻي جا ٽو (۹) ڀاڱا - زمين جا ٽو حصا.

● نئون گيره: ٽو سيار (چئن ٽ: ۱ - سوڄ ۲ - چنڊ ۳ - منگل ۴ - ٻڌ ۵ - ورهيت ۶ - شڪر ۷ - چنڊر ۸ - راهو ۹ - ڪيت).

● نئون لڪو: ڪ نئون لڪا: ڏ. نون لڪن رهين جي قيمت وارو.

● نئون لڪو هار: ڏ. نون لڪن رهين جي قيمت وارو هار.

● نئون ٿي: ٿ. نون جي ضرب اٺ.

● نئون ٿو: ڏ. ٽو دفعا وڌيڪ حالت وارو.

● نئون: ڪ نشان: ٿو: ڏ. صفت. (سن. ٽو: ڦ. نو) تازو - تهڌل - ڪورو - جديد - ٽڪور - هاڻي جو. ٿر - عجيب. ننڍي عمر جو.

● نئون جوان: اوڻو - ڌار ڀون - غير - ٻراڻو - پيڪانو - اڻ سينڌو - اڳ نه ڏٺل. ظرف. ٿين سِر - سِر ٺو. (ضد. ٻراڻو، جهونو). بي آزمودگيار.

● سيڪڙو. ٽو: ٽو: ٽو: ٽو: سيڪڙو. عجيب. ٿين ان جو پهريون دفعو ڪاڻ جي حالت.

● نئون ڀرندڙ: ڏ. سِر ڇنڊڙ - نو خيز.

● نئون ٻراڻو ٿي: رلي ملي وڃي - گهاٽل مائل ٿي وڃي - استعمال ٿي - واهڻ.

● نئون چمڪ: سخت بيماريءَ مان اڻ - مشڪل مان آزاد ٿي.

● نئون چمڪ: ڏ. نون مهينو.

● نئون سئون: لاڙهاڙ - ليڪو صاف. هڪجهڙو - برابر. ٿين مان.

● نئون ڪرڻ: ٿين وٽ ڪرڻ - تازو لٽل ان يا ميو ڪاڻ.

● نئون نڪور: ڪ نشان يا ٽوان نڪور: ڏ. بلڪل نئون. صفا هائوڪو - نون نڪورو - تهڌل نون - بلڪل تازو.

● نئون نڪورو: ڪ نوان، نشان نڪورا: ڏ. ڏسو نون نڪورو.

● نئون نيمرو: ڪ نشان: ٿو: ٽوان نيمرا: ڏ. صفت. سخت بيماريءَ مان اڻيل - بدن ۾ خوش - تازو ٿانو.

● نئين سڄ: هر ڪنهن ڏينهن - هر روز - روزانو.

● نئين سڄ تقارا وڃائڻ: ڏاڪ ڇوڻ - برڪ ليڪڻ - ڏينهن ڏينهن مشهور ٿيڻ - شهرت وڌندي رهڻ.

● نئين سِر: شروعات کان - منڍ کان - وري شروع کان - نئين نموني - سِر نو - مٿان ڪان وٺي - وري - ٻيهر.

● نئين سِر جنم وٺڻ: خطرناڪ بيماريءَ مان آزاد ٿيڻ - نون چمڻ.

● نئين: ڪ نئين: ٿو: ٿ. نئي - تازي - ڪوري.

● نئين سئون: حساب چڪتو - ليڪو صاف - برابر - هڪجهڙائي. سئين سڌي.

● نئين مان: ظرف. ٿين سِر - سِر نو - وري - مٿان کان وٺي - ٿين نموني.

● نئين نوڙي: ڪرڻ: سودو ڪرڻ - واپار ڪرڻ - مٿاسا ڪرڻ.

● نئين وهاڻي: ٿ. رات جي ٻچاڙي - فجر ٻڙات - آسِر.

● نئون آباد: اسم خاص. لاڙڪاڻي، بدین، ڳڙهي ياسين تعلقن ۾ هڪ ڊيه جو نالو.

● نئون ڊيرو: اسم خاص. تعلقي رهي ڊيري ۾ هڪ ڊيه جو نالو.

● نڀيائي ۽ نڀيائي: ذ. صفت. نڀات وارو. ساڳي قوم جو - ذات ڀائي. ذاتي.
- نڀاڻيرو ۽ نڀاڻيرا: ذ. صفت. نڀات جو - قوم جو - سماج جو - سماجي - پنڀگي.
● نڀاڻيو ۽ نڀاڻيا: ذ. (سن. گڻا = ڄاڻڻ). نڀاڻو - پڻاڻو - منڀهو - ڀاڙڀو - منڀيس.
- نڀاڻياڻي: ذ. صفت. نڀاڻو ڀڄائيندڙ - نڀاڻو ڀيندڙ يا آڻيندڙ - قاصد.
● نڀارو ۽ نڀارا: ذ. (سن. آڻيٽتر < آڻيٽتر = نڀارو). جدا - ڌار - الڳ - علحده - ڌارون ڌار - پري - دور - آهي خاني. نڀالو - نئون - عجيب. قاعدي يا قانون کان ٻاهر. سوڻ يا چانديءَ جي پوري گڏيل رک.
- نڀاري ۽ نڀاري: ذ. صفت. الڳ - جدا - ڌار - علحده. (ذ. اسم). جداڻي - دوري.
”هجي حُب جنهن کي حبيب سڏين ٿا
انهن سان نڀاري نڀاري غلط.“
(فاضل شاھ)

(اسم خاص). هڪ ذات جو نالو.

● نڀاز ۽ نڀاز: ذ. (ف). نڀاز - ويٺي - سوال - التجا - سينٽ - ليٽرائي - زاري - عرض - درخواست. عاجزي - نڀازمندي - (الله ڏي) صلوات - ارداس - انڪساري - عاجزي. نڀوت - نڀائي - نمرتا - هيٺاهين - عجز - غرت. حاجت - احتياج - آرزو - تمناءَ - خواهش - اظهار محبت. ڪنهن اولياءَ جي نالي تي ڪيل خيرات. درويش جو تحفو.

- نڀاز جي چوڻيءَ کي فلڪ جي اوج تائين رسائڻ: من گهريون مرادون پوريون ڪرڻ - عرض قبول ڪرڻ - غريب پروريءَ کان ڪم وٺڻ.

- نڀاز ڪرڻ: ڪنهن ولي يا امام جي نالي خيرات ڪرڻ.

- نڀاز مُسند ۽ نڀاز مُسند: ذ. صفت. نڀاز يا نڀوت ڪندڙ - منت ڪندڙ. حاجتمند - خواهشمند - محتاج - آرزومند - مشتاق - مطيع - تابع - حڪم بردار. عاجز - مسڪين. فرمانبردار. خاڪسار.

● نڀئون ڪوٽ: اسم خاص. تعلقي منڀيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

- نڀئون ڪپرو: اسم خاص. تعلقي منڀيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● نڀئون ڪپرو: اسم خاص. تعلقي ساماري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● نڀئون ڪوٽ: اسم خاص. تعلقي ميهڙ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● نڀئون لوہ: اسم خاص. تعلقي ٺٽي عاقل ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● نڀئون واھ: اسم خاص. سکر، ٺٽي ۽ ٻين ڳوٺن جي تعلقي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● نڀي ڪڍي: اسم خاص. تعلقي جوهي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● نڀن ٿ. نڀن - نڀي - ڌارا - ميل.

- نڀينسور: هر هڪ نڀي يا نڀيءَ جي وروڪڙ ۾.

● نڀن ٻارڻ: اسم خاص. تعلقي ٺٽي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● نڀي (ت): حرف تڪيد - ٻا.

”منهن جي گهر ايندين نڀي.“ (جملو).

● نڀي: ٿ. رات.

”پرين ته ٻارڻ نڀي وهائي توڙ رسين.“ (شاھ)

● نڀي: ٿ. ڏوڀڻائي - ڪٽيائي - ڏوڀڻ.

”هڪ لائي ٻاڄي نڀي“ کي آت ٿيندا.

(شاھ)

● نڀاب ۽ نڀاب: ذ. (ف. نا + ياب = يافتن = حاصل ڪرڻ).

(جيڪي) نه مليو هجي: (جيڪي) هٿ نه ڪري سگهجي. بنا فائدي - بغير لوپ - طمع يا لالچ کان سواءِ.

● نڀابت: ٿ. (ع). ناڻبي. خلافت. عوض گيري.

● نڀات ۽ نڀاتون: ٿ. (سن. گڻا = ڄاڻڻ).

نڀات - ذات - قوم - راج - ڪوفو - فرقو - گهراڻو - قبيلو - خاندان. ٺڪ. ڀاڻيچاري - برادر - پنڄاڻت - جماعت - برادري.

ٲياز مٲندي ٲياز مٲندي ٲون ٲ. ٲ. ٲاجٲ -
 ٲاجمٲندي. ٲمٲامي. ٲفلسفي. اطاعت. فرماٲبرداري.
 عاجزي. مسڪيني. قواض. غلامي.
 ٲياز نامو ٲياز نامان ٲ. ٲ. ٲرخواست. لڪيل
 ٲذارش. لڪيت ٲر عاجزي. عرض.
 ٲياز ٲياز ٲون ٲ. ٲ. ٲياز مٲندي. عاجزي.
 ٲنڪساري. ٲٲٲ. ٲوٲٲ. ٲياز. (اسم خاص).
 افغانن جي هڪ قبيلي جو نالو.
 ٲياز ٲياز ٲون ٲ. ٲ. (ف. نا. ٲ. ٲافٲٲن =
 لهڻ). هٲ نه اچڻ واري حالت. اوٲائي. اٲاٲ.
 ڪمي. ڪٲ. اڻ ٲيائي. اڻ هوند. ڪمي. ڪميائي.
 ڪاٲٲ. ٲوٲوٲائي. ڪهٲتائي. ٲڪار.
 ٲياڪ. ٲياڪ (ل): ٲ. ٲ. ٲفت. صاف ٲيل ٲائي.
 ٲلٲر ٲيل ٲائي.
 ٲيامر. ٲيامون ٲ. ٲ. ٲلوار رڪڻ جي مياڻ.
 ڪٲ.
 ٲيان ٲ. ٲ. ٲشارٲ. غيبي ٲواب. آڪاش وائي.
 الهام. اڳ ڪٲي. جيئن ته:
 ”آخر مون ڪي ٲرگاهه مان غيبي ٲيان مليو.“
 (جملو)
 ٲيان: اسم خاص. ٲعلقي ڪٲري ٲر هڪ ٲيهه
 جو نالو.
 ٲيان ٲيان ٲ. ٲ. (سن. ٲيان). ٲلاء.
 ڪٲڏ. ٲائي جي جاء. ٲورو. ماڻهن. جانورن وغيره
 جي ٲائي ٲيڻ لاءِ حوض. ٲشمو. ٲٲ. ڪٲسي.
 واه. ٲانڪهي ٲائي جي نئي ٲرائي.
 ”وسيو ميگه مهر جو ٲريا نينهن ٲيان.“
 ٲو. (ٲفت). اونھون. هيٲ.
 ٲيان ڪٲيان ٲيڻ: چڱا ٲرا ٲيڻ. آسودا ٲڪيا ٲيڻ.
 نيڪ ٲڊڪار ٲيڻ. (ن. ب).
 ٲيائو ٲيانائو: ٲ. ٲنهن جي ذات ٲيات مان
 ٲرٲيل ماڻهو. ٲيء جو مٲس. ٲائي. ٲيائو.
 ٲيائي ٲيان ٲون ٲ. ٲ. ٲرادر جي ڪنواري
 ٲوڪري. ڪٲيا. ڪٲيا. ٲينڪر. ٲهر. ٲيء. ٲائي.
 ٲيائي ٲڪلائڻ: ٲ. ٲيائي جي شادي ڪرڻ.
 ٲيء ٲرائڻ.

ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲ. (سن. ٲيا). انصاف.
 عدل. حق جو فيصلو. ٲرٲافت. آچار. ٲورو.
 عقل روء انصاف. ٲيا. ويچار. ٲڪرار. سچائي.
 علم منطق. ٲرڪ شاستر. ٲيلي وڊيا. خاصيت.
 ڪڻ. رستو.
 ٲيا ٲيا ٲيا: ولي وٲان ورندي ملڻ.
 فيصلو ملڻ.
 ٲيا ٲرٲڻ: ٲ. ٲنڊن جي فيلسوفيءَ جي
 ٲهن مٲن مان هڪ (جنهن موجب دنيا آٲڻ
 (ٲرٲڻ) مان ٲيدا ٲي آهي ۽ الهيءَ فلسفي جو
 ٲانيڪار گوٲر رشي آهي).
 ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا
 ڪنڏڙ. انصاف ڪنڏڙ. عادل. سچار.
 ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا
 علم منطق جو ٲائڏڙ. قاعدو جو ٲيڏڙ. ٲيا ٲرشن
 جو ٲائڏڙ ۽ مچينڏڙ.
 ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا
 ڪنڏڙ.
 ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا
 جهڳٲو ٲارڻ.
 ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا
 ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا
 عادل. سچار. انصاف روء. حقي. واجبي.
 ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا
 ٲورائي. ڪاميابي. وعده وفا ٲي. قائمي. دائمي.
 ٲيائڻ واري حالت. ٲيا. ٲيا. ٲوٲ. ٲچائي.
 ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا
 ٲائداري. اٲڪاء. ٲير. قائمي. جهٲاء. امٲداد ڪي.
 قرار. ٲيرج. هٲبڏ. ٲڪاء. ڪڏران.
 ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا
 ٲيائڏڙ. ٲورو ڪنڏڙ. جهالو. هٲبڏو. هٲبڏو.
 ٲڪائو. ڪل جو هڪ قسم.
 ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا ٲيا
 ٲيئي. جهٲائو. جهالو. جهٲائو. هٲبڏو. هٲبڏو.
 هٲبڏو. ٲڪائو. ٲائمر. هڪو. سچو. ثابت ٲڊر.
 اچٲل. ڪهي وقت ٲائين هلندڙ. هميشه جو.

● نپيتر ۽ نپيتر: ذ. ٻيهر ٻارڻ جي زيور جو هڪ قسم.

● نپيهر: ذ. جٽاءُ - هميشڪي - توڙ تائين هلڻ واري حالت - قائم - مٻاهه - رڻوا - جائز - چيهه - وفا - بقا. (صفت). گهڻي وقت تائين هلندڙ. جٽاءُ ڪندڙ. هميشه جو.

● نپب ۽ نپب: ذ. نير جو وڻ - نير.

● نپپوري ۽ نپپور يون: ث. نير جو ڦر - ليموري.

● نپپوڙي ۽ نپپوڙ يون: ث. ٿر ملڪ ۾ ٿيندڙ ٻوٽي جو هڪ قسم.

● نپپلو: اسم خاص. تعلقي ڇاڇري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● نپپو ۽ نپپو (ن): ذ. کڻي ميوات جو هڪ قسم - ليمون.

● نپپوجهر ۽ نپپوجهر: ذ. ٿر ۾ ٿيندڙ وڻ جو هڪ قسم. نير جو ٻور. گڏل جو هڪ قسم.

● نپپيائين: مصدر. (سن. نيرواهه = پورائي) پورائيءَ سان هلڻ. پورو ڪرڻ. نپائين - ٻار ڪرڻ - توڙ نپائين - ٻچاڙي ڪرڻ. ٻار ٻچائڻ. (نپيائيو - نپيائيندو - نپائيل).

● نپپو پوڻو: ذ. ٻوٽي جو هڪ قسم.

● نپيهر: صفت. گهڻي وقت تائين هلندڙ. جٽاءُ ڪندڙ. هميشه جو.

● نپيڙي ۽ نپيڙي: ذ. صفت. نپائيندڙ - جهالو - جهٽائو - جهليندڙ.

● نپپو: راڳو ڏيڻ.

● نپيت ۽ نپيتون: ث. (سن). چال - چلڪت - هلت - آچرڻ - لڇڻ - لٽل - ڪير - عبادت - افعال - چيهڙ - آڻڻ ويهڻ - نشست برخواست - ادب اندازو - شهور. ريت - رسم - راه - ريت - پرويز - ٻيهر - هلي چلي - دستور - رواج. مرجاٽا - وگيرو. مارو - اوڻر - ڳاھ. نيت شاستر - علم اخلاق - راڄ ڍنگ - انتظام ملڪ. راجنيتي - نيتي - تدبير - مصلحت - رمز. قسمت - پاڳ - لکيو - تقدير - مقرر - نصيب - ڀاوي. جهڳڙي جو آچار. نياڻ. ليرو.

● نپيتارو ۽ نپيتارا: ذ. نيتارو.

● نپيتائيتو ۽ نپيتائيتا: ذ. صفت. رواجي قاعدي موجب. نيت سان - پوري طرح - سانگ صرفي سان - پيدا آهر خرچ - حسب معمول - رواجي - هير موجب - استعمال - انساني قياس موجب. نيت وارو - فضيلت وارو.

● نپيت تهيت (ڪ): ث. دستور - رواج.

● نپيت شاستر: ذ. آچار شاستر - اهو شاستر جنهن ۾ اعليٰ اخلاق جي تعليم هجي. علم اخلاق.

● نپيت ڪرڻ: قناعت ڪرڻ - سالڪ صرفو ڪرڻ.

● نپيتي: ث. ريت - رسم. نيت. طريقو. رستو. آچار.

● نپيتي شاستر: ذ. نيت شاستر.

● نپيت ۽ نپيتون: ث. ارادو - منشا - نيت - منورث - مراد - خواهش - آرزو - تمنا - مرضي - اڇا - خوشي - انجا - رضا - عزم - قصد - مطلب - مقصد - غرض. (سن. نپيتي). نصيب - پاڳ. ڪرمن جو ڦل.

● نپيت بداجن: ارادو ڦرڻ.

● نپيت ڪرڻ: ارادو ڪرڻ - عزم ڪرڻ.

● نيت لوڙڻ: ڪيل ارادن جي سوا ڀوڳڻ. ڪن جو ڦل ڀوڳڻ. (خاص ڪري). خراب ارادن جو نتيجو ڏسڻ.

● نيت ۾ ختلل هئڻ: دل ۾ بي ايماني ٿيڻ. بي ايمان ٿيڻ.

● نيت: صفت. هڪ عدد - ڳڻڻ جو هڪ انگ - ده لک (۱۰۰۰۰۰).

● نيتا ۽ نيتا: ذ. صفت. اڳواڻ - ليڊر - رهبر.

● نيتارو ۽ نيتارا: ذ. چوڻڪارو - نيتارو.

● نيتاري: اسم خاص. ٿر ۾ هڪ ڀت جو نالو.

● نيتر (ن): ث. (سن). اک - چش - ايڻ - لٺي.

● نپيتر ۽ نپيتر (ن): ذ. ٻيٺ. لڪڻ.

● نپيتيرو ۽ نپيترا: ذ. ڏک وڙڻ جي رسمي يا وڏي - ٻيٺو.

● نپيتن: مصدر. نيت ڪرڻ - ارادو ڪرڻ - (نپيتيو - نپيتيندو - نپيتينل).

● نہيتي: ظرف. (سن. نه = نه + ات = امين).
 اهو نه آهي - ائين نه آهي - ڪرڻ کان ٻاهر آهي.
 (ايشور جي بيان ڪرڻ بعد ڪم ايندڙ لفظ).
 ● نہيت ۽ نہيتون: ٺ. (سن. ويتر). نيت جي
 ويتر هيل مضبوط رسي - نوڙ.
 ● نہيت ۽ نہيت: ٺ. (انگ. نيت = چاري).
 رسو - نوڙ - وڏي - چمڙي جو رسو. وڻ جو هڪ قسم.
 پيد - (نيت جو) لڪڻ - ڪين - بانڻو - لچڪيدار
 لڪڻ. (انگ. Rattan).
 ● نہيتائون: ٺ. نيت جو ٺهيل. پيد جو ٺهيل.
 ● نيتو ۽ نيتا: ٺ. کير ولوڙڻ واسطي چر وغيره
 جي رسي يا وڏي - ماڻڪو.
 ● نہيت: ظرف. (سن. پيد شت = تمام ويجهو).
 آخر - انت ۾ - نيدان - اوڙڪ - پچاڙيءَ ۾.
 نيت ندان. ڪارو تھ. (ت). قصو ڪوتاه.
 = نہيتان نہيت: ظرف. آخرڪار - نيت ندان -
 پويان پوء - پچاڙي ۾ - آخري.
 = نہيت نيدان: ظرف. نيتا نيت - آخرڪار.
 ● نہيتائي ۽ نہيتائون: (ت). ٺ. نهڻائي -
 عاجزي - عجز - غربت - نياز - نثرت.
 ● نہيت ۽ نہيتون: (ڪ). ٺ. چپيت - پيو - زور.
 ڪنهن کپيءَ شيءِ جو ڌڪ.
 ● نہيتاج ۽ نہيتاج: ٺ. پرورش - هالنا - ترتيب -
 خورش - پشئي - کاڌو - غذا - خوراڪ - کاڌو.
 (صفت). هاليل - ٺهيل - پوميل.
 ● نہيتال: اسم خاص. اتر هندستان جي هڪ آزاد
 رياست جو نالو.
 ● نہيتون: اسم خاص. (انگ). هڪ آسماني
 گرھ يا سيار جو نالو.
 ● نہيت ۽ نہيت: ٺ. ساون مهيني جي ستين تاريخ
 هندن جي وڏي ڏينهن تي پڇايل مڻي ماني -
 نيرج. نچي هڻڻ واري حالت - نچو. نہپوڄ.
 ● نہيت: ٺ. ٻائيءَ جي شاخ. درياھ.
 ● نہيت ۽ نہيت: ٺ. صفت. هيٺاهون - هيٺيون -
 نشيبي. گهٽ - ننڍو. خستيس - ڪميٺو - ڪمڌات -
 اوچو - ڪرتن ڪيٺو - اونو - ڪڏو - ڪلهڻو -

خراب - اٽر - هڪو - تچ - حقير - لندت - نندڪ -
 ٿڪاريو - ادلي - اسفل - رذيل - ذليل - هاجي -
 بي عزت - بدڪار - ٻڙو - نالائق. مست. ڪنجوس.
 (ضد. آتم).
 = نہيتجائي: ۽ نہيتجائون: ٺ. هيٺاهين -
 لهندي - نشيب. ڪميٺائي - ڪڏائي. نياز - نثرت.
 گهٽتائي - بي عزتي. اٻلائي. هڪائي. عاجزي.
 = نہيتج: نوائين: توبه ڪرڻ - گيڏي ڪهڻ.
 ● نہيتجاري: اسم خاص. بلوچ قوم جي هڪ قبيلي
 جو نالو.
 ● نہيتو ۽ نہيتجا: ٺ. (ف. نہيتجہ). ٻت جي
 ڌاڪي يا ڪلاهاٽ سان حقي جي گوءِ (ويتر هيل
 ڏنگي نڙ سان). ڏنگي نڙ تي ٻت ۽ زريءَ
 جو ڪم. حقي جو گوءِ، ناري ۽ نڙ. ڏورو ٻائي -
 ريڳڙو.
 = نہيتجائي: ۽ نہيتجائي: ٺ. صفت. نيتا ٺاهيندڙ -
 حقي جو نڙ ۽ گوءِ وغيره ٺاهيندڙ - نڙائي.
 ● نہيتجار: ۽ نہيتجار: ٺ. ريشمي اڳڙيءَ ۽
 سونھري ڌاڪي سان جڙيل حقي جو نڙ.
 ● نہيتج ۽ نہيتج: ٺ. صفت. گهڙو - دلو.
 "نہيتج" نھاري نه گهڙي ته ٻس تن. (شاه)
 نديءَ جي شاخ.
 ● نہيتو ۽ نہيتو: ٺ. اولھو سمنڊ.
 ● نہيتو ۽ نہيتو: ٺ. (سن. آرنه = هيٺ + ايرا
 = وهڻ). ٻائي - جٽل - آب - ما - رس. ٻائيٺ -
 ٻائيٺ. اکين مان ايندڙ ٻائي - لڙڪ - اشڪ -
 ڳوڙها. ننڍو ٻائي. تانگهو ٻائي. درياءُ. سمنڊ.
 (ف. نہيتل: سن. نہيتل). رنگ جو هڪ قسم -
 آسماني رنگ. ٻوٽي جو هڪ قسم (جنهن مان
 رنگ ٺهي). هٿرادو ٺهيل نہيتو - ڪٺي. ڪپڙن
 کي ڏنل هڪو رنگ. زوعي پيدائش مان نڪتل
 هڪ رنگ - نہيتل. جبل. ڌڪ - ڌڪ - غر -
 مصيبت.
 = نہيت پتون: صفت مار سبب بدن جو رنگ
 نير جهڙو ٿيڻ.

نير جو ٽيڪو: ذ. داغ - ڪلڪ - حرف -
 اينگهو - چاپ - نشان - ٽيڪو - ڇٽو. دوش - الزام.
 نير ورتا (ڪ) ظرف. بنا وير پاو جي.
 نير نير: ذ. (سن. نيڪڙ). نير -
 زنجير. هٿ ڪڙي - بند - قيد - قابو. ٻيڙي. ڏاڻ.
 نيرائت: ٽ. ٺڪ - آرام - فرحت - مڪ سانت -
 فراغت.

نيرائت ٿيڻ: دلچاء ٿيڻ.
 نيران: نيرائون: ٽ. (سن. نير = سواء +
 ان) ناشتو - نيرن - صبح جي ماني.
 نيرانو: نيرانا: ذ. صفت. ناشتو نه ڪيل -
 نيرن کان سواء - بنا ڪاڏي پتي - ٺڪيو - لنگهن.
 دنيا جي لذت کان سواء.
 نيرانئي: ذ. صفت. نيرانو - بنا ڪاڏي پتي جي.
 نيرانئي: نيرانئيون: ٽ. صبح جي ماني.
 نيرن - ناشتو.

نيرانو: نيرانا: ذ. ڪائڻ ڪان سواء - نيرن
 کان سواء - نيرانو.
 نيرائين: مصدر. نيرو ڏسڻ ۾ اچڻ. نيري
 رنگ تي ماڻل ٿيڻ.

نيرائون: ذ. صفت. نير جو - نيري رنگ جو.
 نيران: ٽ. نيري رنگ - نيري رنگ جو اثر.
 نير جي ڪٽي ۾ پوڙڻ: ڏاڍو بدنام ڪرڻ.
 رسوا ڪرڻ.

نير ۾ پوڙڻ: داغ لڳائڻ. بدنام ڪرڻ.
 نيرو: نيرو: ذ. صفت. نير جو - نير وارو.
 نير جي رنگ تي - آسماني.
 نيروتي: ذ. صفت. نير ۾ ڪهڙا پوڙيندڙ -
 نيرولي. نير جي رنگ جو ڪم ڪندڙ.
 نيرولي: ذ. صفت. نيرولي.

نير ڪيڪر: اسم خاص. هڪ نئين جو نالو.
 نير ڪ: نير ڪ: آهي. ذ. هڪي جو هڪ
 قسم - نيرگي.

نير ڪي: نير ڪيون: ٽ. ڍنڍ جي سهڻي
 هڪي جو هڪ قسم (چويهه انچ ڊگهو، مٿو ۽ ٻچي
 چمڪندڙ، ساڻي رنگ جي ۽ ڇاتي اڇي سوسني).

نيرگي: نيرگيون: ٽ. هاڻيءَ جي هڪي جو
 هڪ قسم - نيرگي - نيرگ.

نيرم: نيرم: ذ. ٻيڙيءَ يا جهاز ڪي
 سڌي بهارن جو بار. ڪڪري. (جهاز لاءِ)
 نيرم. استقامت.

نيرن: نيرنئون: ٽ. (سن. نهاري)
 صبح جي ماني - نيراني - ناشتو - نيرن.
 نيرن تي هادر ڪائڻ: ٻي مانو هجڻ - ٻي حيا
 هجڻ.

نيرن ڪوٽ: اسم خاص. حيدرآباد سنڌ جو
 قديم نالو.

نيرنڪ: نيرنڪ: ذ. (ف). رنگ. جادو -
 فريب - طلسم - سحر - منتر - مڪر. تصوير جو
 خاڪو. عجائب.

نيرنڪ باز: نيرنڪ باز: ذ. صفت. مڪار -
 فريب.

نيرنو: نيرنا: ذ. گهوڙو. رنگ جو هڪ
 قسم - (صفت). نيري رنگ وارو - پلٽو - آسماني -
 نيلو. سفيد يا ٿورو خاڪي (گهوڙو). پورو يا
 ڪڪو گهوڙو. هاڻيءَ جي ڪٽڙ. ڪجور جي وڻ
 جو رس - ٽاڙي.

نيرنائين: مصدر. نير واري رنگ مان (ڪپڙو
 وغيره) پوڙائڻ - نيرو رنگ ڏيکارڻ - رنگائڻ -
 نير جهڙو ڏسڻ ۾ اچڻ - ٿورو آسماني يا نيلان تي.
 ماڻل ڏسڻ ۾ اچڻ.

نيرو: ذ. مارين جي ٻوڪ جي پسند جو
 ڪامو. (ن - ب).

نيرائون: ذ. صفت. نير جي رنگ جهڙو -
 آسماني.

نيروتو: نيروتا: ذ. نير ۾ ٻڌل يا رنگيل
 ڪپڙو.

نيروتي: نيروتي: ذ. صفت. (ف. نيلگر).
 نير جو ڪم ڪندڙ - رنگ جو ڪم ڪندڙ -
 رنگريز - ڪٽي - ڪٽي - نيرولي - نيلگر.

نيرولي: نيرولي: ذ. صفت. نير جو
 ڪم ڪندڙ - رنگ ڏيندڙ - نيرولي - رنگريز.

= نيروليءَ جي ڪُن ڪُن: ڪوڙو مٿل ٻڌڻ -
انواه.

= نيٺريءَ: نيٺريون: ٺ. "نيٺرو" جو
مؤنٺ. نيري ونڪ جي.

= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. سانجهيءَ ڪمان ٿورو
اڳ وارو وقت.

= نيٺريو: نيٺريو: ٺ. نيري ونڪ تي
مائل - نيٺريو.

= نيٺريءَ: اسر خاص. تعلقي ميهڙ ۾ هڪ ديھ جو نالو.
= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. ڪمند يا ڪپھ.

وغيره جي ٻوڪ جو پهريون لٿل فصل - نئون -
طاقت وارو. (پوٺيڙيءَ جي ڇاول ڪھوت ڪنوار

جي شاديءَ لاءِ ڪر ايندڙ لفظ). پڪريءَ جي
ونڪ جو هڪ قسم - چانهيي. جوان. وڻ.

= نيٺريءَ: هڏ: جوان مڙس جو هڏ. (ن - ب).
= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. ننڍڙي نهر -

ڪنسي - آڏ - ڌارا - ننڍي نهر - واهي - واه -
درياه جو گهارو - گڏ - نهر - ڍوري - لائڪهو -

پيلاڻي - پاياب.
= نيٺريءَ: نيٺريءَ: (ل): ٺ. ظلم - نهر - سچ.

= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. صفت. ظرف. سن. ليڪٽ
= ويجهو) نزديڪ - ويجهو - قريب - پُرساڻ.

= نيٺريءَ: ظرف. ويجهي يا ويجهو - نزديڪ -
اوري - اوڏڙي.

= نيٺريءَ: (ڪ): ٺ. ڪاري جي پٽين جو ماڻهن
جي ويهن يا سامان وغيره رکڻ لاءِ اڳيل يا

هاڃيل دار تختو - ٽنڊو.
= نيٺريءَ: نيٺريءَ: (ٺ): ٺ. منڍي جي

رسي اٽڪائڻ واسطي ڪوڙيل ڪاٺي - نيو - نهرو -
نهر.

= نيٺريءَ: حرف جملو. (ف). ۴ - ۵ - ۶ - ۷ -
= نيٺريءَ: سڪل ميوي جو هڪ قسم.

= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. (ف). ايزو - آور) ننڍو
نيزو - ٻڄي.

= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. (ف). ليٺاري =
ڏي - پرائي) ويٺي - سوال - مينٽ - آڙي - لتجا -

ٽيلڙائي - زاري - عرض - عجز - عاجزي - نياز مندي.

= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. (ع). نيزاع) جهيڙو -
فساد - جهيڙو.

= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. (ف). نيزه) هٿيار جو هڪ
قسم - پالو - ٻڄي - ٻڄي - سانگ - ڏڦو - جهنڊي

جي مٿان لڳل لوءَ جي چُهنب. جهنڊو - انگاس -
علم. سڪل ميوي جو هڪ قسم - لوڪ - سنان.

= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. نيٺريءَ: ٺ. صفت. نيزي
وارو - نيزي سان وڙهندڙ.

= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. نيٺريءَ: ٺ. پالن
سان رهيل راند جو هڪ قسم.

= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. نيٺريءَ: ٺ. صفت.
نيزو ڪٽندڙ - نيزي وارو - نيزي هاز.

= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. نيٺريءَ: ٺ. تير ڏانهن
= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. نيٺريءَ: ٺ. تير جي سامهون.

= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. نيٺريءَ: ٺ. تير جي سامهون.
زيب - سينگار. گهٽ - زيور - مٿيو. سونهن -

سوڀا.
= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. نيٺريءَ: ٺ. تير جي سامهون.

= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. نيٺريءَ: ٺ. تير جي سامهون.
ڪڪرن مان وسندڙ سنهون مينهن - ٻوند - ڌارا -

مينهن جي ڦوهار - ڏنڌلو.
= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. نيٺريءَ: ٺ. تير جي سامهون.

= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. نيٺريءَ: ٺ. تير جي سامهون.
ڏيڻ واري حالت.

= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. نيٺريءَ: ٺ. تير جي سامهون.
دفعو روانو ڪرڻ.

= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. نيٺريءَ: ٺ. تير جي سامهون.
(نيساريو - نيساريندو - نيساريل).

= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. نيٺريءَ: ٺ. تير جي سامهون.
حساب - ليڪو. يادگيري.

= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. نيٺريءَ: ٺ. تير جي سامهون.
شمار. حساب - ليڪو. يادگيري.

= نيٺريءَ: نيٺريءَ: ٺ. نيٺريءَ: ٺ. تير جي سامهون.
جي نڪال جو نارو - نار جي لوڻن جو پاڻي اڏي

پهچائڻ جو نالو ها نالي - نيسر - ڪنسي - جهڙو -
موري. نيسرن مصدر مان اسم - نيسرن واري

حالت - ٻوڪ جي سڪن ڪيڻ واري حالت.

● نیفو ۽ نیفا (ک-ت)؛ ذ. سڻڻ ۾ اڳت وجهن واري جاء- آهائو- آهائو- نینهننگ.

● نیک ۽ نیک: ذ. صفت. (ف). نیک اعمالن وارو- ڀلو- سڻو- خوب- سچو- موچارو- چڱو- عمدو- سعد- معاد تمند- سعید- مسعود. سخي- دبالو- باجهارو- هتیشي- سیدوان- ذرم شیل- مد آچاري- پتر آهڪاري- ثوابي- پڇي- هارسا- پرهیزگار- عابد- دیندار- پاک دامن- ذرمشت- خیرخواه- رحم دل- خدا ترس- دیاوان- شریف- مذهب- سني چال وارو. کن فارسي الفاظن جي مرکبات ۾ ڪم ايندڙ اکيون لفظ ”نیک بخت“ نیک نام وغيره.

● نیک بخت ۽ نیک بخت: ذ. صفت. خوش نصیب- سپاڳو- بختوار- وڏي پاڳي- لاکيو- پاڳن پريو- خوش قسمت- پاڳوان- نصیب دار- اقبال مند- هارسا میرت- پرهیزگار- سیدوان- سعادت مند- سعید- سڻت- سڻماقير- سڻوانند- چنڊوان- فرمانبردار- آکياوان- سڻواندو.

● نیک بختي: ث. خوش قسمتي- سپاڳائي. خوشحالي.

● نیک روشن ۽ نیک روشن: ذ. صفت. چڱيءَ طرح معلوم- چڱيءَ طرح ڄاتل- هاڪارو- مشهور- ناميارو- لامڪيو- ٻڌرو.

● نیک فال ۽ نیک فال: ذ. صفت. سڻو سڳڻ- چڱو سڻو.

● نیک قدم ۽ نیک قدم: ذ. سڻو قدم- مبارڪ قدم- چڱي چال. (ذ. صفت). چڱي چال چلڪت وارو.

● نیک مترد ۽ نیک مترد: ذ. صفت. ڀٽلو ماڻهو- عابد- پرهیزگار- هارسا- نیک.

● نیک نام ۽ نیک نام: ذ. صفت. چڱي لالي وارو- ناليرو- مشهور- ناموس وارو.

● نیک نامي: ث. چڱو نالو- ناموس- ناماچار- نالو- جس- عزت- آبرو.

● نیک نیت ۽ نیک نیت: ذ. صفت. نیک ارادي وارو- سني نیت وارو- نیک خیال- نیک.

نیک اندیش. خیرخواه.

● نیک نیتي ۽ نیک نیتي: ذ. صفت. خوش نيتي- چڱي نیت- سلو ارادو- نیک خیال.

● نیک و ٻڌ: ذ. صفت. چڱو منو- ڀلو ٻڌو- سچن دشمن- پنهنجو ٻڌو.

● نیکوکار ۽ نیکوکار: ذ. سنا ڪم ڪندڙ- نیک اعمال- خوش اطوار.

● نیکي ۽ نیکي: ذ. چڱائي- ڀلائي- خوبسي- عمدگي- سڻائي. ڀال- دبا- مهر- مهر ٻائي- ان گرد- وڙ- ناموس- ناماچار- ساراه- هاڪ- تعریف- واڪاڻ- نالو- گڻ- گڻ. خاصیت.

● نیکي- هارسائي. پتر آهڪار.

● نیکي ٻڌي: ث. ڀلائي ٻڌائي- چڱائي مڻائي. دفعو نقصان.

● نیکار ۽ نیکار: ذ. صفت. (سن. نیکار) نیکسو- بیکار- نیکار- نیکارو- بي ڪارو. بي عزتو- ڪمڻو- ٽچ- نیچ.

● نیکاس ۽ نیکاس: ذ. (سن. نشڪاشن) روانگي. روانگي جو مال. ٻائيءَ جي وڃڻ لاءِ وات ڀا رستو. ٻاهر نڪرڻ جو رستو- نیکال- نیکال- نیکت- روانگي- (هتديءَ جو) نیکال يا صفائي- نیکت.

● نیکال ۽ نیکال: ذ. (سن. نشڪاشن) نڪرڻ جو رستو- نیکاس- دروازو- اخراج. نیکر- روانگي. نیکاس.

● نیکال ڪرڻ: ٻاهر ڪڍڻ- روانو ڪرڻ- آڪلاءِ ڪرڻ- مٽائڻ- وڪرو ڪرڻ. ڪنهن به شيءِ کي وڪڻي ڇڏڻ. ڪنهن شيءِ جي وڪري لاءِ ٺاه ڪرڻ.

● نیکالي ۽ نیکالي: ث. نیکال ڪرڻ يا ڪڍڻ واري حالت- نیکر- روانگي- نیکال- اخراج. لوڏ- بنواس- هراس- جلاوطني.

● نیکام ۽ نیکام (ل): ذ. صفت. نیکار- بیکار- نیکار. ٻڌ- خراب.

● نیکاهو ۽ نیکاهو: ذ. ٻائيءَ تي ٿيندڙ ڪاه جو ڪ قسم.

● ٺٻڪر ۽ ٺٻڪر: ذ. ث. ڪڍڻ واري حالت - نڪال - نڪالي.

● ٺٻڪر: وهائڻ: سارين جي لاهاري کان اڳ ٻوڪ مان ڇڙيو هائي ڪڍڻ يا وهائي ڪڍڻ.

● ٺٻڪارڻ: مصدر. (سن. بڪشالڻ). ڏوٺي صاف ڪرڻ - ٻوٽو ڪرڻ: جيئن ته

”ٺٻه ٺٻڪاري نيت ملاح گل معلم سين.“

(ٺٻڪار ٻو - ٺٻڪاريندو - ليڪاريڻ).

● ٺٻڪار: نڪام: ذ. (سن. نشڪاش = نڪال.

نڪال < نڪام). ڊڪ - ڪس - وات - ٻيڇرو -

رستو. هٿ چٽ - چال چٽڪت. ڪم - ڪارنامو - افعال.

● ٺٻڪارئون (ڪ): ٺ. هائيءَ جي وهڪ.

● ٺٻڪت ۽ ٺٻڪتون: ت. (سن. لشڪاش).

نڪرڻ يا ڪڍڻ واري حالت - نڪر - نڪال -

روانگي - ليڪاس. روانگيءَ جو مال. نيڪيت.

(ذ. صفت). گوهر - استاد - ڪاردان - ڪاريگر -

پٿر - ماهر.

● ٺٻڪت ڪرڻ (ٺ): پراڻي ٻڪري لڪائي ڪهڻ.

● ٺٻڪهڻي ۽ ٺٻڪهڻيون: ٺ. (سن. ٺڪينو =

تارا). گهوٽ ڪنوار جو (چنڊ جواڙي کان پوءِ).

ڪنوارين جي گهر ملاقات. ڪنوارين جي گهر

ڪيل ملاقات. ڏواسي. ڪنوار جو ساهري گهر ۾

پرنجي گهوٽ جي گهر اچڻ جي حالت. شاديءَ

کان پوءِ ٿيندڙ هڪ رسم (جنهن ۾ شاديءَ کان

پوءِ گهوٽ ۽ ڪنوار پنهنجي عزيزن ۾ اچن،

جتي ٻئي ڏينهن وري لائون ڏيئي، مارڪو ۽

جشن وغيره ڪري پوءِ گهوٽ ۽ ڪنوار پنهنجي

گهر اچن) - زفاف.

● ٺٻڪال: ٺٻڪال: ذ. اڌ يا ڪسي يا واٽر

ڪورس وغيره ۾ بيٺل يا رهيل هائي. اڌ ۾

آخري هائيءَ جي وهڪ.

● ٺٻڪت: ٺ. نيڪت.

● ٺٻڪارڻ: مصدر. نگاه ڪرڻ واري حالت.

ٺٻارڻ - نظر ڪرڻ - ڏسڻ - وائڻ - ڀسڻ - ڄاڻڻ.

● ٺٻيلوئي ۽ ٺٻيلون: ذ. ڪٻي جي چوٽيءَ تي

ڇاڙهيل ڪٽس - ڪٽنگي - (نڪر وغيره جو جنهن

تي گهڻو ڪري نيرو رنگ ڇڙهيل هوندو آهي).

مٽاري - گنڊ - قيسي - چوٽي - ڪٽس. ڳاڙهي جو

هڪ انداز. ڪروڙن ۽ اربن کان به مٿي. هدم.

ٻي حد - ٻي شمار. ڪپرو جي نون خزانن مان

هڪڙو خزانو. ٺٻر - نيرو رنگ - آسماني رنگ.

هاڻي - جل - ٺٻر. (اسم خاص). مصر جي هڪ

مشهور نديءَ جو نالو.

● ٺٻيلڪ: ٺٻيلڪون: ٺ. مسجد وغيره جي

منارن جي سينگاريل چوٽي - ڪٽنگي - ڪٽس -

ليل.

● ٺٻيل: ٺٻيل: ذ. ٻوٽ وغيره ڪسي ڪسڻ

جي بجاءِ لاءِ لوه جو ٽڪر - نالي - نال. (سن.

لڪڙ = نجير). ٺٻر - ٺٻر - ٺٻر - زنجير - هٿ ڪڙي -

ٻڙيون - ڪڙا. جادو.

”هاڻا تنهن کي ٻرت جا ڪي نوريءَ وڏا ٺٻيل.“

(راڄن شاه).

● ٺٻيل وجهڻ: ٺٻيل وجهڻ. سو گهو ڪرڻ -

قابو ڪرڻ.

● ٺٻيل: ٺٻيل: ذ. (سن. ٺٻيل = پائي)

هاڻي - پاڻياٺ - آب - ٺٻر. رنگ جو هڪ قسم -

ٺٻر - ٺٻيل. جانور ٺٻر. ڳاڙهي جو هڪ وڏو عدد -

(اسم خاص). هڪ درياه جو نالو.

● ٺٻيلان ۽ ٺٻيلان: ٺ. ٺٻلي رنگ هئڻ

واري حالت - ٺٻر - نيرو رنگ.

● ٺٻيل ڪٽڻ: ٺٻيل ڪٽڻ. ٺٻليءَ جو هڪ قسم -

ڇانه پڪي - ٺٻڪيو.

● ٺٻيلڪر ۽ ٺٻيلڪر: ذ. صفت. ٺٻيل يا ٺٻر

جو ڪم ڪندڙ - ٺٻروئي - ڪٽڻ ٻوڙيندڙ - ڪٽي -

رنگريز.

● ٺٻيلڪون: ٺ. نيرو رنگ.

● ٺٻيلو ۽ ٺٻيلو: ذ. صفت. ٺٻلي رنگ جو -

ٺٻلي رنگ وارو - آسماني - نيرو - ٺٻو. (ٺ. ٺٻلي

۽ ٺٻيلون).

● ٺٻيلوئي ۽ ٺٻيلوئي: ذ. صفت. ٺٻيل يا

ٺٻر جو ڪم ڪندڙ - ڪٽڻ ٻوڙيندڙ - ٺٻروئي -

ٺٻلڪر - ڪٽي - رنگريز.

● نيئلام ۽ ليئلام: ذ. (پورچوگيز. ليلام).
 ڪا شيءِ دلي بادلِي واک ڏيڻ سان وڪڻڻ
 جي حالت. ٽي دفعا هڪارڻ سان سامان جو وڪرو.
 واک سان وڪرو. فروخت. هلاڪ. ڪاهو. اڪلاءُ.
 نيڪال. نيلام. هراج. آڪشن.
 ● نيئلام ٿيڻ: واک سان وڪرو ٿيڻ. نيلام ٿيڻ.
 ● نيئلامبي: ذ. صفت. نيلام جو. نيلام وارو.
 ● نيئلام ڪٽڻ: واک ڏيئي وڪڻڻ. نيلام
 ڪرڻ.
 ● نيئل ڪٽڻ: ذ. هڪي جو هڪ قسم.
 نيري ڪچي وارو هڪي. چانهه. سهاديو جو هڪ
 نالو (تر صورتِي ۾ ٿيو نمبر، سندس ڪچي نيري
 رنگ جي آهي، ڇاڪاڻ ته سمنڊ وٽ وڏو وقت
 جيڪو زهر نڪتو هو، سو هو پي ويو). لشڪر
 جو سپهه سالار.
 ● نيئل ڪاٽي: ٺ. اڇن پرن واري روجه يا
 چوڻو هڻڻ.
 ● نيئليگي ۽ نيئليگيون: ٺ. هڪي جو هڪ
 قسم. نيرگي (بدڪ جهڙو).
 ● نيئل ۽ نيئل: ذ. نيري يا نيلي رنگ جو
 هڪ قيمتي پٿر. جواهر. ياقوت. اندر نيئل. ڪپڙي
 جو هڪ قسم.
 ● نيئلوتر: ۽ نيئلوتر: ذ. (ف. نيلوفر. سن.
 نيل = نير + ٽل = گل) گل جو هڪ قسم.
 ڪٽول گل. ميڻول جي ٻوٽي يا ڪوٺيءَ جو
 گل. پدم. پدما. ڪٽوڏڻي.
 ● نيئلوتر: ٺ. ٻائي ۾ ٿيندڙ هڪ ٻوٽي
 جو ٿر. ڪوٺي. نيلوفر گل جي ڏانڊي يا پاڙو.
 (اسم خاص). تعلقي ميرپورخاص ۾ هڪ ديهه
 جو نالو.
 ● نيئلوفري: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي الهيار ۾
 هڪ ديهه جو نالو.
 ● نيئلوتر: ۽ نيئلوتر: ذ. گل جو هڪ قسم.
 ● نيئلي ۽ نيئليون: ٺ. هڪري جو هڪ
 قسم. (صفت). نيري.
 ● نيئر: صفت. (ف. اڌ. نصف. طرف. جالب.

● نيئر ٿيڻ: ذ. نهيڻ پانهن يا اڌ
 پانهن سان ڪٽڻو. ننڍو ڪوٽ. واهڪوٽ.
 ● نيئر جوش ۽ نيئر جوش: ذ. ٿورو ٽهڪايل.
 اڌ ڪاهو گرم ڪيل. ڪوڏر نيهال. شيشو باشو
 ڪري هيراييل.
 ● نيئر جوش: صفت. اڌ اوهاريل.
 ● نيئر چڪ ۽ نيئر چڪ: ذ. ڪوهر جو ٺهيل
 ڪاٺ جو گول بنياد. شاهنگ. چڪ.
 ● نيئر ۽ ڪڪيئر ۽ نيئر ۽ ڪڪيئر: ذ. صفت.
 ان ڄاڻ طبيب. جڙتو ڪڪير. ٿوڻڪائي.
 ● نيئر خواب: ذ. اڌو ڪاڙي نند.
 ● نيئر روز: ذ. اڌ روز. اڌ ڏينهن.
 ● نيئر شيب: ٺ. اڌ رات. آڏي.
 ● نيئر طيب: ذ. صفت. اڌ ڪڪير. گنهت
 تجربڪار ڪڪير.
 ● نيئر قطر: ذ. اڌ قطر. ڪول جي ڪهيري
 کان مرڪز تائين ويندڙ سئين ليڪ. اڌ گول
 ڪندڙ ليڪ.
 ● نيئر ملا: ذ. اڌ پڙهيل ملا. جڙتو ملاو.
 اڌ پڙهيو. ڪچو عالم.
 ● نيئر نان: ذ. اڌ روئي. ٿورو روزگار.
 ”نيم نان صحت جان.“
 ● نيئر نڪ: ڪٽڻ: شرم وڃان ڪندڙ مٿي ڏي
 ڪٽڻ. ٻرو ڪم ڪرڻ. نڪ وڍائڻ. بدنام ٿيڻ.
 ● نيئر: ٺ. (سن. نيئر) ڌرم. مذهبي
 پابندي. قاعدو. قانون. رول. اصول. ريت.
 سرشتو. رسم. دستور. رواج. انتظار. بندوبست.
 وقت. ڪيري. جهٽلو. رڪت. پرهيز. ڪثرت.
 يقين. هڪ. نيسٽجي. قرب لائق. ٺيڪ. يوگ
 جي اٺن انگن مان ٻيو (صفائي، صبر، رياضت
 بندگي).
 ● نيمائيتو ۽ نيمائيتا: ذ. صفت. نيم يا قانون جو.
 قانون وارو. باقاعدي. ڪيائيتو. ٺهرايل. ڪٽڻ
 ٻڌو. پوري نيم تي. قاعدي ٻڌو. سنئون. ٻورو.
 سڌو. نيت نيم. باترتيب. سڃاڻتو. آسلوب دار.
 سڃاڻتو.

● نينٽار ۽ نينٽارون (ت): ٿ. ڪنهن ڇين مان ٻائي يا نچوڙ بلڪل ڪڍي وٺڻ واري حالت.
● نينٽر ۽ نينٽرون (ت): ٿ. ٺڌ.
● نينٽين (ت): ٿ. مصدر. راڳو ڏيڻ - راڳن - لڻڻ. (نينٽيون - نينٽيندو - نينٽينيل).
● نينٽين ۽ نينٽين (ت): ٿ. ڏي ڳي ۽ وغيره جي پيرن وغيره ٻڌڻ جو رسو - ونگ.
● نينٽو ۽ نينٽو (ت): ٿ. هٿ.
● نينٽائين (ت): ٿ. مصدر. نندائڻ - ڪلارو ڪرڻ - حرفدار ڪرڻ. (نينٽائيو - نينٽائيندو - نينٽائيل).
● نينٽ ۽ نينٽون (ت): ٿ. (سن. نينٽر = ڪوٺڻ). دعوت - ڪوٺ - سڏ - ڏامو - نوتو. موڪل (ت). مجلس يا شاديءَ جو سڏ.
● نينٽو ۽ نينٽو (ت): ٿ. صفت. دعوت ڏيندڙ - ڪوٺ وارو - سڏ سڏيندڙ. دعوت ڪندڙ - مجلس ڪندڙ.
● نينٽو ۽ ٺوڻ (ت): ٿ. اونهو ٻائي. درياھ.
● نينٽ ۽ نينٽون (ت): ٿ. (سن. نينٽر = ڪوٺڻ). نينٽ - دعوت - ڪوٺ - نوتو - سڏ - ڏامو - ڪاليد. رسمي گهور - ٻوٽو - ٻوٽ.
● نينٽائو ۽ نينٽائو (ت): ٿ. صفت. دعوت ڏيئي گهرائيندڙ - ڪوٺ ڪندڙ - سڏ ڏيندڙ.
● نينٽائين ۽ نينٽائين (ت): ٿ. صفت. ڪوٺ يا سڏ ڏيئي گهرائيل دعوت.
● نينٽ ڏيڻ (ت): ٿ. دعوت ڏيڻ - ڪاليد ڏيڻ - ڪوٺ ڪرڻ - سڏ ڏيڻ.
● نينٽو ۽ نينٽو (ت): ٿ. صفت. دعوت جو سڏ ڏيندڙ - دعوتو - ڪوٺو.
● نينٽو ۽ نينٽو (ت): ٿ. اونهو ٻائي. وڏو درياھ.
وچ سڀر.
● نينٽر ۽ نينٽر (ت): ٿ. ڪٽندي جي سگرين جو ٻج - ٿڌا - ڇيڪا.
● نينٽهيو ۽ نينٽهيو (ت): ٿ. نينر - ڇيڪا.
● نينٽڪ (ت): ٿ. اکين کي آرام ڏيڻ جي جاء - آرام گاهه. ڪپڙي جو هڪ قسم.
● نين سڪي: ٿ. ڪپڙي جو هڪ قسم - اڇو سوئي ڪپڙو - ٿلهي مامل.

● نيم ڌرم: ٿ. نيم ۽ ڌرم تي هلڻ جي حالت - مذهبي پابندي - ورت يا روزو رکڻ جي حالت. پرهيگاري.
● نيم شاستر ۽ نيم شاستر: ٿ. قاعدن قانونن جو ڪتاب - ڪتاب مقدس - شاستر.
● نيمي ۽ نيمي: ٿ. صفت. نيم وارو - قانون تي هلندڙ - نيمائو - ڪمائو - قاعدن جو پابند - قاعدي ٻڌو - باقاعدي - سنئون سڌو - پورو - نت نيم.
● نيمي ڪريا: ٿ. باقاعدي - قاعدي موجب. قاعدي وارو فعل (جنهن جو امر واحد اسم مفعول وغيره قاعدي موجب نهن).
● نيمچو ۽ نيمچو (ت): ٿ. (ف. نيمچه). تلوار يا خنجر جو هڪ قسم - خنجر - ڪناري - وڏو چاقو.
● نيمڪ ۽ نيمڪ (ت): ٿ. (ف. نيمڪ). لوڻ - نمڪ. پاڻي - جوهر - نمڪ.
● نيمو پاء ۽ نيمو پاء: ٿ. (من. نيم = نمڻ + پاو = حالت). غريبي. نوڙت. پلمانسِي. انسانيت - درد وندي - ماڻهو - آدميت - پلمانسائي.
● نيميچم (ت): ٿ. ڏ. ماما جي بيماري ۾ ڪجهه ڪڍيل موڪڙي.
● نين ۽ نين (ت): ٿ. (سن. نين). اک - چشم - ڇم - اک جو تارو - عين - نيتر - ديد - لوچن - لڻ. نظر - نگاهه - درشت.
● نينٽ ۽ نينٽون (ت): ٿ. نم جو وڻ - نم.
● نينٽ ۽ نينٽون (ت): ٿ. نم جو وڻ - نم - نينب.
● نينٽري ۽ نينٽريون (ت): ٿ. نم جو ڪچو وڻ.
● نينٽوهر ۽ نينٽوهر (ت): ٿ. نم جو پور.
● نينٽوري ۽ نينٽوريون (ت): ٿ. نم جي وڻ جو ٿل - لموري.
● نينٽها (ت): ٿ. دستن اچڻ وقت ذري ذري ٿوري جو خيال ۽ ٻيٽ ۾ وڻ هون واري حالت.
● نينٽائون: ٿ. مصدر. مارڻ - لٽائڻ هيسائڻ - ڊپائڻ. (نينٽايو - نينٽايو - نينٽايو).
● نينٽايو ۽ نينٽايو (ت): ٿ. نينٽايو - نينٽايو.

● نہڻ لو؛ صفت. رڳو- فقط- نيرو- صرف. اڪيلو-
چٽو- يڪو- نويڪو. رشن. (ت).
● نہڻون ۽ نہڻون؛ ذ. صفت. (سن. نہڻون =
گھٽ) گھٽ. اڻپورو. ڌڪار جھڙو- ڪميو-
نيچ- حقير- نندس- ننڌڪ- ڦٽڪاريو. ڪسو-
اوڻو- گھٽ- اڻپورو- ڪم- ڪمي- ٿورو. (اسم).
ڌوبي. (ت).
● نہڻو؛ ث. گھٽائي. لچائي. ڏٺڪائي. اچڙائي-
ڪميڻائي- ڪميپ- خواري- نيچڻ. اوڻائي-
ڪمي- ڪوت- درڪار- گھٽائي- سوس- قلت-
ڪٽس- هٽي- اٺاڻ.
● نہڻون نہڻون؛ وائيون ڪرڻ؛ نہڻون وٺ.
ڪرڻ- خوراڪ ٻڌلائڻ. نوان نوان طعام تيار
ڪري کائڻ.
● نہڻون؛ ث. جنڊيءَ جي اوزار جو هڪ قسم.
● نہڻو ۽ نہڻون؛ ث. ٻيڙي- ڪشتي.
● نہڻو ۽ نہڻو؛ ذ. (سن. نہڻو). نينهن-
ٻيار- محبت- ڀريم- الفت- ڀريت- دل- موه-
چاهه- عشق- لٽو- لٽوڻ- حب- سڪ- تانگهه- چڪ-
● نہڻا؛ ظرف. نينهان- نينهن مان- محبت مان-
عشق مان.
● نہڻه ۾ ڀوءِ نہڻار؛ مون کي ميهار وٺ.
مھڻي هاب ٿيڻو ڀوندو ۽ هو مون کي عيب جي.
نظر سان ڏسندو.
”وهان تہ ويرم ٿئي، نہڻه ۾ ڀوءِ نہڻار.“
(سر مھڻي- شاھ)
● نہڻهي ۽ نہڻهي؛ ذ. صفت. نينهن وارو-
عاشق- ڀريم وارو- محبتي- پيار ڪندڙ- ڀريسي-
چاهيندڙ- منيهي- توڙ نياڻيندڙ. دوست- پيار-
نکي. پيارو- وٺندڙ- شائق- ڪوڏيو- نازبردار-
واصل- لاڳاپو.
● نہڻار؛ ث. ڀارو- ٻڙ.
● نہڻاڪ ۽ نہڻاڪون؛ ث. جھٽ پٽ گھير لاهيندڙ.
ڊگهي يا مينهن.
● نہڻهان؛ ث. گرميءَ جي موسم- اونهارو-
آرھڙ- نہڻان.

● نہڻ جھڙن؛ اڪين مان ٻائي وهڻ- لڙڪ وهڻ.
● نہڻداسي ۽ نہڻداسي؛ ذ. ڪنهن جي نيڻن
يا اڪين جو غلام- عاشق. انڌو.
● نہڻ نائين؛ اڪيون هيٺ ڪرڻ- ڪنڌ نائين.
● نہڻ ليچوڻ؛ اڪيون اگھڻ- رڻڻ- هنجون
هارڻ- لڙڪ وهائڻ. ڀرت يا لکت جو ڪم ڪرڻ.
مشڪل ڪم ڪرڻ- گھڻو ڪم ڪرڻ.
● نہڻن سان؛ ڀسارا وسائڻ؛ تمام گھڻو رڻڻ-
هنجون هارڻ- ڳوڙهن جو مينهن وسائڻ- زار زار روئڻ.
● نہڻي؛ مصدر. (سن. نہي). ڪشي وڃن-
نيٺ- وٺڻ. وٺي وڃڻ. ڍوئڻ. ساڻ ڪري وڃڻ.
(نيو- نہڻدو- نيٺل).
● نہڻات؛ ث. لمانائي- نهڻائي- نمرتا- صبر-
بردباري.
● نہڻداسي ۽ نہڻداسي؛ ذ. اعليٰ درجي جي
چانورن جو هڪ قسم.
● نہڻو ۽ نہڻا (ڪ)؛ ذ. ٺاٺو- ٺٽو- ٺٽي.
ڪپڙن ڌوئڻ جي سونتي- ڏونڪري- ڏونڪري.
گاه جو هڪ قسم.
● نہڻي؛ حرف جر. ويجهو- نزديڪ- نہڻي-
اورتي- اوڀرو- پاسي ۾- ڀرسان.
● نہڻي لنگڻ؛ ويجهو ٿيڻ- منزل مقصود تي پهچڻ.
● نہڻو؛ ذ. چاهه- جگهه- هنڌ- ماڳ.
● نہڻو (ڪ)؛ ظرف. هيٺاهون- هيٺ- نشيب.
● نہڻارو ۽ نہڻارو؛ ذ. آن ڀرڻ وقت ڀسيو آن
گڏجڻ جي روڪ لاءِ جدا ٻڌل آن (ساهيءَ ۾).
● نہڻالو ۽ نہڻالو؛ ذ. (ف. نواله). عمدو ڪاڌو-
ڀوري. لذت ڪاڌي جو هڪ قسم- ملیدو- گرھ-
لغمو- گرائهه- نوالو.
● نہڻوچ ۽ نہڻوچ؛ ذ. ڌوئل ڪڪ جي
ميد جي ڀوري (جا ساوڻ جي اونڌاهي پڪ
جي ساتم تي ٿڌو رکي ڪري ڪاڻجي). ساوڻ
مھڻي جي ستن تاريخ هندن جي وڏي ڏينهن
تي هندن جي ٺاهيل مٺي ماني يا لولو.
● نہڻو ۽ نہڻو؛ ذ. سٺ يا چر مان ٺاهيل
پيرن ۾ پائڻ جا گول ڪٽا.

9

ذ. (ع. ف). سنڌي الف ب جو اوڻونجاهون
ٻو: اڪر. هارسيءَ جو ٽيهون، عربيءَ جو
 چويهون اڪر. حرف علت ۽ حرف صحيح ٿئي
 ڪم اچي. ايجاد موجب سندس عدد (۶) چهر آهي.
 ۱. ذ. (ف). جملي ۾ ٻن اسمن کڻڻ جو
 ڪم ڪندڙ اڪر. ۲. ”آدم و هوا.“ (جمع،
 ضمير حاضر جي ٻڌڻي). اوهان جو: ”ٻٽو“
 سنڌو ۽ وغيره.
 ۳. وڃڻ طرف. (سن). جدا-الڳ-ڌار- ڪهت.
 جيئن ونجڻ-وڳ-وڪار، وغيره.
 ۴. وا ۽ وا: ذ. (پرا. وا. سن. وا = هوا).
 هوا-واء-واچ-طوفان. وايو-ٻٽون.
 ۵. وابستہ: ذ. بدل. تعلق رکندڙ-واسطو رکندڙ-
 ڪنڊيل-جڙيل. رشتيدار-عزیز-قريب.
 ۶. واپس (ڪ): مصدر. ڪا ڳالهه ڪولڻ-
 ڦاٽ ڦاڙڻ-راز فاحش ڪرڻ-گهجهون ڳالهائڻ
 ظاهر ڪرڻ-آگاهڙو ڪرڻ. ڳئون جو خاص نالو
 وٺي سڏ ڪرڻ.
 ۷. وات ۽ وات: ذ. (سن. وڌ = ڳالهائڻ).
 ڳالهائڻ جو عضو-دهن-مڪ-منهن. ٻوٽ.
 گفتگو-ڳالهائڻ. ڪيري-پرهيز. گج جي هيٺين
 پٽي واري حصي جا پرتاوان ڏر.
 ۸. وات آبهار ڄڻ: گرم شين کائڻ ڪري وات ۾
 ڦٽا ٿي پوڻ-وات آڻڻ-ايذاء ٿيڻ. وات ڦلهارجڻ.
 ۹. وات آڻڻ: وات جو آبهارجڻ-وات ۾ سنهڙيون
 ڦرڙيون ٿيڻ-وات ۾ ڦٽا ٿيڻ-وات ٻڄي پوڻ-
 وات جو اندريون حصو رنگ ۾ ڳاڙهو ٿي وڃڻ.
 وات ۾ ايذاء ٿيڻ.
 ۱۰. وات آچڻ: ٽڪ ٽڪ ٿيڻ-وات مان پاڻي اچڻ-
 وات مان ڪند اچڻ-قيءَ اچڻ-آلٽي اچڻ-خراب
 ٻاڻي اچڻ-گيرگ ڪهڻي وهڻ.

۱. واتار ۽ واتارون: (ڪ) ۱. ٿ. ڪڪ-آواز.
 ”جهنگ مان ٻڪريءَ جو واتار جو آواز ٻئي آيو.“
 ۲. واتارڻ: جهنگي هڻڻ.
 ۳. واتان ۽ ظرف. وات مان-وات کان-وات سان.
 ۴. واتان اوجھ اوتڻ: ڪهت وڌ ڳالهائڻ.
 ۵. وات ڪڍڻ: گاريون ڏيڻ.
 ۶. وات ٻٽند ڪرڻ ۽ ماٺ ڪرڻ-ڳالهائڻ نه ڏيڻ-
 ڪڪ ڪرڻ کان روڪڻ.
 ۷. وات ٻٽڻ ۽ ڳالهائڻ کان منع ڪرڻ-آواز
 نه ڪڍڻ-گونگو ٿي ويهڻ.
 ۸. وات ٽپي آڻڻ: چوڻ-ڳالهائڻ-ڪڇڻ-ٻڌڻ-
 ٻول ٻوڻ-آڪڻ. ٻڌائڻ.
 ۹. وات ٽڪائي ڪرڻ: مٿاڇري صلاح ڪرڻ-
 ڪجهه ڳالهائڻ. ٻهراڻي ڪرڻ-موڪل وٺڻ-
 اجازت وٺڻ. ٿورو ڪهڙو حال پڇي ٿيڻ-ڪنهن
 ڳالهه ۾ شريڪ ٿيڻ-ٿوري همدردي ڏيکارڻ.
 ڏک جي وقت شمولت ڪرڻ-ڏک پڇي ٿيڻ-
 اهڃ ۾ گڏجاڻي ڪرڻ.
 ۱۰. وات ٽپوڻ: ناموزون ڪيلڻ-اجايو ڪيلڻ-
 بي وقتو ڳالهائڻ-بي مهلو ڪلڻ.
 ۱۱. وات ٻاڻي ٽپي: ٻڪ سان وات جو ڀرجي وڃڻ.
 سڌ ٿيڻ-ريس ٿيڻ-ڪنهن شيءِ لاءِ دل جو للچائڻ-
 دلي خواهش ڏيکارڻ-ڪنهن شيءِ لاءِ رضامنڊو
 ڏيکارڻ.
 ۱۲. وات ٻاڻي ٻاڻي ٽپي: ڪنهن سوادي شيءِ
 لاءِ خواهش ڏيکارڻ-مرضي ڪرڻ-اڇا ڪرڻ-
 گد گد ٿيڻ-خواهش ظاهر ڪرڻ.
 ۱۳. وات ٻٽڻ ۽ حيران ٿيڻ. وات ڪولڻ.
 ۱۴. وات ٻٽيو: ذ. ٻيوڦوڻ-نادان-آلو-بي عقل-
 سمجهه ۾ نه سالڻ.

== وات ڌاري: ٻڪوات ڪندڙ عورت - گهڻو ڳالهائيندڙ عورت - ويڙهاڪ عورت - جهڳٽوالو عورت - چينال عورت.

== واتير: ۱. واتير: ڏ. وات ڪندڙ - گهڻو ڳالهائيندڙ - ٻڪ ٻڪ ڪندڙ - بدشد ڳالهائيندڙ - گارگند ڪندڙ - ٻٽاڪون هڻندڙ - تيز ڳالهائيندڙ - ٽيڪو ڳالهائيندڙ.

== واتيرادو: ۱. واتيرادو: ڏ. وات ڪندڙ - گهڻو ڳالهائيندڙ - ٻڪ ڪندڙ - بدشد ڳالهائيندڙ. آهو جو ڪنهن کي بي عزتو ڳالهائي. ٻڪواتي - وات ڌارو - بيهودو. جڙتو ڳالهائيندڙ - بناوٽي قصا ڪندڙ - نسورو ڪوڙ ٺاهيندڙ - بهتان ٻڌندڙ.

== وات رس: ۱. ٿڪ - ٻڪ - وات جو پٺائي - آها ٻڙي شيءِ جا وات ۾ چٻاڙيل ڪاڌي سان گڏجي وڃي. مٺو ڳالهائيندڙ - نرم نموني ڳالهائيندڙ - فهميدو ڳالهائيندڙ - ٻئي کي وڻندڙ ڳالهائيندڙ.

== وات رکڻ: ۱. کائڻ پيئڻ ۾ پرهيز ڪرڻ - ڪيري ڪرڻ - اڃا پيو سڃاڻو نه ڳالهائيندڙ - بنا ضرورت ڪيفتو نه ڪرڻ. خبرداري ڪرڻ (ڳالهائڻ ۾).

== واتيرو: ۱. واتيرو: ڏ. صفت. وات راڌو. - واتيريو: ۱. واتيريو: ڏ. گهڻو ڳالهائيندڙ - ٻڪ ٻڪيو - لٻاڙي - ڊاڙي - ٻٽاڪي. واهايت - ڪيڙريل.

== وات زباني: ۱. مٺهان مٺهن - روبرو. هڪدم چئي ڏيڻ - بنا لحاظ جي چوڻ.

== وات سان: ۱. وارا ڪرڻ: ۱. رڙيون ڪرڻ - واکا ڪرڻ - سڌ ڪرڻ - فرياد ڪرڻ - تعار ڪهڻو ڳالهائيندڙ.

== وات سڀڻ: ۱. صبر ۾ رهڻ - ماڻ ۾ رهڻ - سالت ۾ رهڻ - ڪجهه نه ڳالهائيندڙ - حرف به نه ڳالهائيندڙ. - وات سڀڻو: ۱. ڪٽرڻ: ۱. رشوت ڏيڻ - لالچ ڏيڻ - ڪنهن شيءِ جي آڇ ڪرڻ.

== وات ڦاٽڻ: ۱. عجب ۾ پوڻ - حيران ٿيڻ - پريشان ٿيڻ - حيرت ۾ پوڻ.

== وات ٻڪا جتو ڪهڙن: ۱. ٺهه ٺهه ڪم ڪهڙن - ٻٽاڪي ڪم ڪنهن شيءِ جي ڪهڙ ڪرڻ - جلدائي ڏيکارڻ. گهر ويٺي مطلب سڏي ڪرائڻ - بنا حيلي خواهش پوري ڪرائڻ. - وات ٻڪو: ڏ. ڪٽو. مٽڪڻ. جيت جو هڪ قسم.

== وات ٻٽو: ۱. سامهون جواب ڏيڻ - بدشد ڳالهائيندڙ. ڏاڙهن - چپ پوڻ - ضد پوڻ - تڪرار ڪرڻ - هوڏ ڪرڻ - ڪاوڙ ڪرڻ. ايڏنڪي هلت هلڻ.

== وات جا پٽلا ڪائڻ: ۱. اڃا پيا ٻه ٻچائڻ - ڪوڙا خيال ڪرڻ - خيالي مڙا وٺڻ - اڃا پيون سڌون ڪرڻ - بي هود پيون خواهشون ڏيکارڻ - ٻٽاڪون هڻڻ - ڊاڙون هڻڻ. ڪوڙيون وڌايون ڏيکارڻ - ڪوڙا ٺاه ٺاهڻ.

== وات جا ورا ٻچائڻ: ۱. بيهود پيون يا اڃا پيون ڳالهائڻ ڪرڻ - زت سٺ ٻڌڻ - خيالي ٻٽاڪون هڻڻ - ڪوڙي وڌائي ڏيکارڻ - بي بنياد ڳالهائڻ ڪرڻ. هٿو پٿرو دل کسي خوش ڪرڻ. اڃا پيا ٻه ٻچائڻ.

== وات جو چوٽ ٿيڻ: ۱. بي حياتي - اڃا پيو ڳالهائڻ. - وات جو ڪٽيو: ۱. ڪائڻ: ۱. چالاڪي ڪرڻ - حرفت بازي ڪرڻ - اٽڪلون ڪرڻ.

== وات چٻاڙڻ: ۱. خار کائڻ - چڙ لڳڻ. - وات چٽو ٿيڻ: ۱. سڌ ٿيڻ.

== وات چوڙڻ: ۱. پرهيز نه ڪرڻ - بيماريءَ وقت اڃا پئي شيءِ کائڻ. ٻڪ ٻڪ ڪرڻ - بدشد ڳالهائڻ - بي ڍنگو هڻڻ.

== وات خرچ ٿيڻ: ۱. مفت ۾ ڪم لکري اچڻ - ڪو ڪم بنا نقصان جي ٿيڻ. سفارش ڪرڻ - ٻئي جي هارن ڪجهه آڻي چوڻ.

== وات ڏيڻ: ۱. ڳالهائڻ - ٻڪ ٻڪ ڪرڻ - جهڳٽو ڪرڻ - تڪرار ڪرڻ - گارگند ڪرڻ - ڪنهن سان مروپرو لڳو ڪرڻ.

== وات ڌارو: ۱. گهڻو ڳالهائيندڙ - زبان دراز - ٻڪ ڪندڙ - گهڻو ڪوڙ ڪندڙ - لڙو مڃائيندڙ - گهڻ ڳالهائيندڙ - اڃا پئي ٻڪواتي. بي عزتو ڳالهائيندڙ.

- وات ٿاڻو: ذ. بڪڪيو - گهڻو ڳالهائيندڙ -
 سڀ ڪجهه چئي ڏيندڙ. ڦلهو - فصلو. ٻٽاڪي -
 ڊاڙي - لڙي.
 - وات ٿاڻو: ٿيڻ: هڪ ڪرڻ - ڀڃ هڻڻ.
 - وات ٿاڻو: ذ. گهڻو ڳالهائيندڙ - بڪڪوئي -
 بڪ ڪندڙ - هڪڙو - ڦلهڙو - فصلپيرو - ڊاڙي -
 ٻٽاڪي - لڙي.
 - وات ٿاڻ: آهاسي ڏيڻ لاءِ وات ڪولڻ.
 حيرت ۾ پوڻ - عجب ۾ پوڻ - وائو ٿيڻ - موڳو
 ٿيڻ. دانهن ڪرڻ - رڙ ڪرڻ - وڏي سِر ڳالهائڻ -
 واکا ڪرڻ. رشوت وٺڻ. مرضي رکڻ. چاهڻ.
 - وات ٿاڙي و هڻڻ: رشوتي هجڻ - لالچ ۾ منهن
 وجهڻ - لالچ وٺڻ لاءِ تيار رهڻ.
 - وات ٿاڙي هڻڻ: اڏيڪي ريت هڻڻ - موڳو ٿي
 هڻڻ - وائو ٿي هڻڻ - حيرت ۾ هڻڻ.
 - وات ٿڪو ٿيڻ: مٽ ٿيڻ - چشڪو چاهڻ.
 - وات ڪارو: ذ. صفت. آهو ماڻهو جنهن جي
 پٺت يا ٻاراڻو اثر ڪري.
 - وات ڪارو هڻڻ: ناظرو هڻڻ - منگهرو هڻڻ -
 ٻي جي ڀلائي نه گهرندڙ - بد خواه هڻڻ - خير خواهي
 نه ڪرڻ.
 - وات ڪڍڻ: ڏاڍو ڳالهائڻ. بدشد ڳالهائڻ.
 - وات ڪرڻ: بڪڪ ڪرڻ - گهڻو ڳالهائڻ -
 بدشد ڳالهائڻ - کارگند ڪرڻ. گهٽ وڌ ڳالهائڻ.
 جهيڙو ڪرڻ - ڦڏو ڪرڻ - فساد ڪرڻ - تڪرار
 ڪرڻ. دانهن ڪرڻ.
 - وات ڪري گهرڻ: ڪاريون ڏئي وري ڦري وڃڻ.
 - وات ڪٽائڻ (ڪ): ڪاريون گند ڏيڻ -
 واهيات ڳالهائڻ - اڃائي بڪشڪ ڪرڻ.
 - وات ڪٽو: گندو ڳالهائيندڙ - خراب ڳالهائيندڙ -
 کارگند ڪندڙ.
 - وات ڪٽو ڪرڻ: ڪاريون ڏيڻ - بدشد
 ڳالهائڻ - ٻرا لفظ ڪڍڻ.
 - وات ڪوسو ڪرڻ: چلم چڪڻ. چڻي ڏيڻ.
 - وات ڪٽيندڙ ٻڙڻ: لهجي ٿيڻ - ڪڪ ٿيڻ -
 ٻيڙا ٿيڻ.

- وات ڪارو ڪرڻ: لوڻ چڪڻ.
 - وات ڪوري ڪرڻ: وات خوري - اڃايو ڳالهائڻ.
 - وات ڪوٽڻ: پرهيز نه ڪرڻ - ڪري نه ڪرڻ.
 رڪ نه رکڻ - جهيڙو ڪرڻ - هٿل ڪرڻ - ڏاڍو ڳالهائڻ.
 - وات ڪهي هٿ ڏيڻ: نه ڳالهائڻ - سانت ڪرڻ -
 صبر ڪرڻ.
 - وات ڪاڙ هو: آن آزمودگار - نئون - الهڙ - جڙو.
 هڪو - ڦلهو - فصلو.
 - وات ڪاڙ هو هڻڻ: ننڍي عمر جو ڇوڪرو -
 ناتجربڪار هڻڻ - آن آزمودگار هڻڻ. ننڍو هڻڻ -
 نا بالغ هڻڻ.
 - وات لٽو ڪرڻ: ڏند نه هجڻ.
 - وات لٽو هڻڻ: وات بند هجڻ.
 - وات مارڻ: لڙا هڻڻ - ڊاڙ هڻڻ - ٻٽاڪ هڻڻ.
 - وات مان ڪير جيي: ٻوٽو اچڻ: ڀورو عقل
 نه هجڻ - سمجهه سالم نه هڻڻ - نادانيءَ کان ڪم وٺڻ -
 بي وقوفي ڏيکارڻ. ٻاراڻي اوسٽا. ننڍپڻ - ٻچڻ.
 - وات مان ڪير جي ٻانس اچڻ: عقل گهٽ هجڻ.
 - وات سان نيڪيري وڃڻ: بي اختيار
 ڳالهائڻ.
 - وات مان وري اچڻ: دهرائڻ - ورجائڻ.
 - وات مينو ڪرائڻ: رشوت ڏيڻ - لالچ ڏيڻ -
 پئسا ڏيڻ - راضي ڪرڻ. شادي وغيره جي خوشيءَ
 واري موقعي تي مٺائي ڪرائڻ يا ورهائڻ.
 - وات مٺو ڪرڻ: مٺائي ڪرائڻ - دعوت ڏيڻ.
 - وات ۾ اچڻ: پئسجڻ - منجهي پوڻ.
 - وات ۾ اچي وڃڻ: بي اختيار ڳالهائڻ.
 - وات ۾ زباني نه هجڻ: صابر هجڻ - تحمل
 وارو هجڻ - بردبار هجڻ - مانيو هجڻ.
 - وات ميٺو: سٺو ڳالهائيندڙ - خوشامند ڪندڙ -
 چاهوس. خوشامدي - چاهوسي.
 - وات ۾ گاهه ڪرڻ: نيزاري ڪرڻ -
 منٿ ڪرڻ.
 - وات ۾ گلاب هڻڻ: تمام سٺي ڳالهه ڪرڻ -
 سهڻي صلاح ڏيڻ. پنهنجي ڳالهه ڪرڻ لاءِ ٻئي کي
 ڳالهائڻ جي وچ ۾ روڪڻ.

- وات ۾ ماڪي هٿ ۾ هاڪي ۽ ڳالهائڻ ۾
مباح مگر اندر ۾ ڪوت. منافتي ڪندڙ. - پڇاڙائي
ڪندڙ. - ٻه گهر ٻاريندڙ.
- وات ۾ سڱ وجهڻ: ساڻ ڪري ويهڻ -
مير ۾ ويهڻ - چپ ڪرڻ - ڊڄي پس ڪرڻ.
- واتوارو ۽ واتوارا: ذ. ڦاءُ آور - آلتِي
ڪيندڙ. ڪامن ڪيندڙ - پوپو.
- وات واکارو: ڏاڍو ڳالهائيندڙ - بد ڪلام -
خراب ڳالهائڻ - ڪنو ڳالهائيندڙ - ڪهرو ڳالهائيندڙ -
بد تميز - بي حيا - ڪميٽو - بي ادب - اڍنگو. بد لفظ
ڳالهائيندڙ.
- وات واکاري: خراب ۽ گهڻو ڳالهائيندڙ -
ڪنو ڳالهائيندڙ - بد هلت وارو - بد تميز - بي حيا -
بي ادب - ڪميٽو - اڍنگو.
- وات واکاڙو: ذ. صفت. وات واکارو.
- وات وٽارڻ: ٻه رهي خراب ڪرڻ - ڪري
خراب ڪرڻ - بيماريءَ ۾ اڃا پون شيون ڪڍڻ
وڌيڪ جان خراب ڪرڻ.
- وات وڃهڻ: (کاڌي ۾) چٽڪ هڻڻ (جيئن
ڪو جانور ڪندو آهي). - سوال ڪرڻ - عرض
ڪرڻ - استدعا ڪرڻ - التجا ڪرڻ - التماس ڪرڻ.
- چٽرڻ - چڙهو ٿيڻ - پٽڪو ٿيڻ - سمجهه ڇڏڻ - ٻڌي
ڇڏڻ. بنا سمجهه ڳالهائڻ. اٽڪي پوڻ - منهن ڏيڻ -
غساد ڪرڻ - ڦڙو ڪرڻ. لالچ رکڻ - طمع رکڻ.
جادو ڪامن ڪيائڻ.
- وات وڃائڻ: ڪندو ڳالهائڻ - خراب ڳالهائڻ -
ٻڌڻ - سندن ڳالهائڻ - پڇڙو ٿيڻ - ٻٽڪ ڪرڻ. ڦڪو
ٿيڻ - بي شرم ٿيڻ - بي حيا ٿيڻ - بي ادب ٿيڻ.
- وات وڌو: گهڻن ڳالهائڻو - ٻڪ ٻڪ ڪندڙ -
بي ڍنگو ڳالهائيندڙ - بد صورت.
- وات وڌو هڻڻ: گهڻن ڳالهائڻو هڻڻ - ٻڪيو هڻڻ.
- وات ورائڻ ٿيڻ: (ڪ): حيرت ۾ پوڻ -
عجب ۾ پهچي وڃڻ - وات ڦاڙي بهي ڏسڻ -
موکيو ٿي پوڻ - وانڙو ٿي وڃڻ.
- وات وراهين: (ڪ): هڪو ٻڪو ٿيڻ - وانڙو
ٿيڻ - موکيو ٿيڻ - حيرت ۾ پوڻ - عجب ۾ پوڻ.

- وات وٽورڻ: اڃا پيو سڃاڻو ڳالهائڻ.
- وات وٽو: ڪاڏي. مال جو اوڳاڻڻ - وات
هلائڻ.
- وات ورعائجي وڃڻ: منافتي ڪرڻ.
- وات وڪيڻ: ذ. پنهنجي مرضيءَ موجب
ڳالهائيندڙ. پنهنجي بچاءَ ۾ پاڻ ڳالهائيندڙ.
- وات وڪيل ٿيڻ: پنهنجو فيصلو پاڻ ڪرڻ -
آزاد ٿيڻ.
- وات وڪيل هڻڻ: پنهنجي سر منهن ڏيڻ
جهڙو هجڻ - پنهنجي سر ڳالهائڻ جهڙو هڻڻ - پنهنجيءَ
مرضيءَ تي هلندڙ. بالغ - عمر رسيدو.
- واتون: ظرف. وات کان - وات مان.
- واتون وڃائڻ: اڃا پيو خراب ڳالهائڻ - ٻڪوئي
ڪرڻ - بي مهلو ڳالهائڻ.
- واتوٽو: وات مان نڪتل - زباني - لساني - وات
جو - ٻرڻ - زبان - تقرير - وائي وڻي. وائي - اٻڪ
وڃڻ - پوڄڻ - وڇڻ - وڇڻ - وڇڻ - وڇڻ - وڇڻ -
- وات وڻي: ظرف. زباني. زباني ڳالهائڻ سان.
- وات هڻڻ: جهيڪ هڻڻ.
- وات هڻڻ: ٻڪ ڪرڻ - اڃا پيو ڳالهائڻ -
گاريون ڪند ڏيڻ. ڊاڙون هڻڻ - ٻٽاڪو هڻڻ -
لٻاڙون هڻڻ.
- وائي: صفت. وات جو - زباني. گهڻو ڳالهائيندڙ -
ٻڪوئي، وچ ۾ ڳائيندڙ. بھڻي، تڪراري.
- وائي وڻي: ظرف. ياد - زباني - بر زبان.
وات زباني - حفظ.
● واتار: (ڪ): ٿ. ٻڪ -
گهڻو ڳالهائڻ. نظر - هوس " ٻار کي ڪنهن جي
واتار لڳي آهي. " جوڻ - اوبر. آواز. وات پھڻ
جي بيماريءَ جو هڪ قسم (جنهن ۾ چنن تي
ڦرڙيون ۽ ڦوڪڻا ٿي پون).
- واتارڻ: مصدر. نظرن سان زخمي پهچائڻ.
- واتار ٿيڻ: مصدر. هوسجڻ - نظر اچڻ - اڪ
چڙهڻ.
- واتراس: (ڪ): ٿ. نظر - هوس.
- واتراسائي: (ڪ): ٿ. نظر - هوس.

- واتراسيو ۽ واتراسيا (ڪ): ذ. نظريندڙ - ناظرو - هوسيندڙ.

• واترسي: اسم خاص. ذات جو هڪ نالو.
• واتوارا: ڪاٺ جا ٽڪر، جي ٻيهرهڻي ڪري سڻهن ۾ ٻڌجن.

- واتوري: ۽ واتوريون: ٺ. ٻسانگي ڪاٺي.
• واتورجن: مصدر. ڪاريون گند ڏيڻ - ساهون ٿيڻ - وات ڏيڻ - بي حيا ٿيڻ - بي ادب ٿيڻ. تڪرار ڪرڻ - فساد ڪرڻ - جهيڙو ڪرڻ - تڪو منو ڳالهائڻ. (واتور ٻو - واتور ٻنڌو - واتور ٻيل).

- واتورو ۽ واتورا: ذ. گهڻو ڳالهائيندڙ - تيڪو ڳالهائيندڙ. بڪ ڪندڙ.

- واتوري: ۽ واتوريون: ٺ. گهڻي بڪ ڪندڙ - گهڻو ڳالهائيندڙ - اڃايو وات هڻندڙ - بڪ ڪيو.
- واتوريو ۽ واتوريا: ذ. گهڻو ڳالهائيندڙ - بڪ ڪيو - اٻاڙي - ٻاڪي - ڊاڙي.

• وات ۽ واتون: (سن. وات = رستو) رستو - گهاڙو رستو - سڙڪ - ٻيڇرو - دڪ - گس - راه - طريقو - نمونو. سمجھائي - فصل - ڍنگ - طريقو. لنگھ - گذر. دستور - رواج. الهندو. (طرف ۽ واڻ). (ڪ).
- واٽا: ظرف. واٽاڻ. وات کان - طريقو، کان.
- واٽارن: واتهڙن - وات وارن.

- واٽارو ۽ واٽارا: ذ. لانگھائو - گذر ڪندڙ - مسافر - سٺائي - ٻانڌيڙو - راهي - واٽهڙو - واٽاهو.
- واٽارئين: واٽارن - واتهڙن - مسافرن.
- واٽاهو ۽ واٽاهو: ذ. صفت. واٽارو - واٽاهو.
• واٽاهو ۽ واٽاهو: ذ. صفت. مسافر - سٺائي - ٻانڌيڙو - راهي - واٽهڙو. واٽارو.
- واٽاهوڪرڻ: ساهي کڻڻ - ٽڪ ڀيڻ - ساهه ڀيڻ - ڊر ٻڌڻ.

- واٽايتو ۽ واٽايتا: ذ. رستي وارو - طريقي وارو - لموني وارو. رستي موجب. رستي لاءِ.
- واٽائو ۽ واٽائو: ذ. صفت. مسافر - سٺائي - ٻانڌيڙو - ٻيڻاسي - راهي - واٽهڙو - وات ويندڙ - رستي وارو. ساڻي. واٽارو - واٽاهو.

- وات تي وهڻ (ڪ): ٽڪو ٿيڻ - ڪم کان نڪري وڃڻ.

- وات ٽيپڻ: ڪس لڳڻ - راه لڳڻ - دڪ لڳڻ - رستو ملڻ. ٻنڌ ٻوڻ - هلڻ.

- وات ٻڄڻ: ڳولا ڪرڻ - تلاش ڪرڻ - ڇاڇا ڪرڻ - ڇاڇ ڪرڻ - ڇاڇ ڪرڻ - ڇاڇ ڪرڻ - ڇاڇ ڪرڻ.

- وات ٻنڌڻ: رستي مان - اوجتو.

- وات ڏيڻ: حساب ڪتاب ڏيڻ - رستو ڏيڻ - راه سمجھائڻ - طريقو سمجھائڻ.

- واٽري: ۽ واٽريون: ٺ. وات. (تصغير).

- وات ڳڻي: رستي سان - رستي ٻنڌ.

- وات سٺائي: هٿين: منزل آسان هئڻ - رستي ۾ تڪليف نه هئڻ - تمام سولو ڪم هئڻ - ڪاميابيءَ جو آسان طريقو نظر اچڻ.

- وات لائڻ: رستي تي ڇاڙهڻ - دڪ لائڻ - کس ڏيکارڻ - طرف ڏيکارڻ - رستو ٻڌائڻ - رستو ڏيکارڻ. سونهون ڪرڻ.

- وات مارو: ذ. صفت. اهو ماڻهو جيڪو ماڻهن کي رستي تي ماري ۽ انهن کان مال ڦري وٺي. رهن - لوڻو.

- وات نه وارڻ: انڪار ڪرڻ - ناڪار ڪرڻ - ڪنهن ڪم ڪرڻ کان جواب ڏيڻ.

- وات ٺهائڻ: اوسيڙو ڪيڏن - انتظار ڪرڻ - منتظر ٿيڻ.

- وات نه وارڻ: بلڪل انڪار ڪرڻ. گسائڻ. منهن نه ڏيڻ.

- واٽن ۽ ويهڻي: لوفر عورت - چٽال عورت - ٻڌيڻ عورت.

- واٽو: وات ڏيندڙ - راهو - مسافر - واٽهڙو.

- واٽواهو ۽ واٽواهو: ذ. صفت. وات تان ويندڙ - دڪ وٺي ويندڙ - رهگذر - راهي - مسافر - سٺائي - ٻانڌيڙو - واٽهڙو - وات وهو.

- وات وٺڻ: رستو وٺي هليو وڃڻ. رستو وٺڻ - نمونو وٺڻ - طريقو وٺڻ - ٻيروي ڪرڻ - عمل ڪرڻ. حساب ڪتاب وٺڻ.

- واٽوڙين (ل): واتهڙن - رستي وارن.

- واتو آچڻ يا لڪڻ: جيڪا ڌر پيس ڪري تنهن جو لاڳيتا ست هٿ ڪڍي وڃن - ٻئي جي هار ٿيڻ.
 - واتو پاوڻ: نقصان - دٻاءُ - صدمو.
 - واتو پاوڻ ڏيڻ: سخت تڪليف پهچائڻ.
 لاڳيتا نه رڳو ست هٿ ڪڍي وڃن پر تاس راندر تيرهن ئي هٿ ڪڍڻ.
 - واتو پاوڻ هڻڻ: ساندهه سڀ هٿ ڪڍڻ.
 - واتو ڏيڻ: تاس راندر اول ئي ساندهه ست هٿ ڪڍي وڃن. ڦيري وڃن - تڪليف ڏيڻ.
 - واتو ڪوٽ ۽ واتو ڪوٽ: ڏ. پٽن راندر جنهن پارئيءَ حڪم يا تشرپ ڪيو هجي، تنهن جا پڪا يا لاڳيتو ست هٿ ڪڍي وڃن واري حالت.
 - واتو نالو رکائڻ: پڇي وڃن - لکي وڃن.
 - واتو هڻڻ: پيس ڪندڙ ڌر جي ساندهه ست هٿ ڪڍي وڃن واري حالت.
 ● واتوان ۽ واتوان: ڏ. صفت. وريل (سڱ). (پرمانند).
 ● واتوهڙ ۽ واتوهڙ: ڏ. پٿرن پيڇڻ لاءِ ڪاٺ جو ٺهيل اوزار، جو هاري ڪتب آڻين - وٺوڙ.
 ● واتويڻ: ملهه وڙهڻ جو هڪ انگ.
 ● واتبي ۽ واتبيون: ٺ. يا ٻن کان وڌيڪ ڪپڙا گڏ ٺاهي سٽي رکڻ واري حالت.
 ● واتيا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● واتڻ: مصدر. اگر سان ڏيکارڻ. ڏسڻ. جهنڊي ڏيکارڻ.
 ● واتو ۽ واتو: ڏ. سرون ڪسي وٺندڙ - جهلندڙ (ڪٽو).
 ● واتڻي: (ع. وثق) مضبوط - طاقتور - جانڻو - بانگو - پهلو - جوڌو - جنگ - بهادر.
 ● واپار ۽ واپار: ڏ. (سن. واپار) وڻج - سوداگري - سودو - تجارت - ڌنڌو - ڪم - پيشو - ڪيرت - ڪار - دوڪانداري. وهنوار - لڙهه وچڙ. مال. دوستي.
 - واپار ڪو: ڏ. صفت. واپار جو - ڌنڌي جو - سوداگريءَ جو - سودي جو - تجارت جو - شاهوڪاري.

- واتون: ظرف. وات کان - رستي کان.
 - واتون واسڻ: واتون ڏسڻ - انتظار ڪرڻ.
 - واتون وٺڻ: لنگهن جي جاين تي بيٺن - رستي تي ويهي انتظار ڪرڻ - اچڻ لاءِ آڻو ٿيڻ - ملاقات لاءِ منتظر رهڻ.
 - واتون واهڻي ڇڏڻ: ڪنهن کي مسلسل تڪليفون ڏيڻ - نقصان ڏيڻ - اهڃج پهچائڻ - ايذا ڏيڻ. دريدر ڪرڻ - ظلم ٻارڻ - ستر ڪرڻ.
 - وات وهڻ ۽ وات وهڻو: ڏ. رستي ويندڙ - راهه گذر - مسافر - پرديسي - اجنبِي.
 - وات ويندي: رستي لنگهندي - راهه ويندي. اوچو - ٻي خبر - مڃاڻ - ان چاڻ. خواهه معواهه. ٻي گناهه - بنا سبب. بنا خاص تڪليف وٺڻ جي.
 - واتهڙ ۽ واتهڙ: ڏ. صفت. وات وارو - مسافر - سٺلاني - پانڊپڙو - راهي - واتهڙو - وات واهڻو.
 - واتهڙو ۽ واتهڙو: ڏ. صفت. لانگهائو - مسافر - وات واهڻو.
 ● واتر ۽ واتر: ڏ. (انگ). ننڍو واهه - واهڙ - ڪسي - نهڙ.
 - واتر ڪورس ۽ واتر ڪورس: ڏ. ننڍيون شاخون - واهه - ڪسي - ناليون - نهرون.
 ● واتڪ (ڪڇ): ڏ. پٿر جو هڪ قسم.
 ● واتڪو ۽ واتڪا (ڪڇ): ڏ. وٺو - ڪٽورو.
 ● واتڻ: مصدر. (سن. وٺڻ) وٺڻ (ورهائڻ) حصا ڪرڻ - وٺڻ - تقسيم ڪرڻ. ڪپڻ - وڪرائڻ - ورهاست ڪرڻ. (واتيو - واتيندو - وائيل).
 - واتو ۽ واتا: ڏ. حصو - ڀاڱو - ڀتي - بخرو - وٺڻي - وائت. ٽڪ - ٻڪو - ڦاٽ - ڦاٽ - ڦاٽڻي - وڇ - تقسيم - وٺڻ - ڦوڙ.
 - واتيندڙ ۽ واتيندڙ: ڏ. ورهائيندڙ - وائڻ - وٺڻ - ورهائڻ.
 ● واتو ۽ واتو: ڏ. پٽهي (پيس ڪوٽ) راندر ۾ لاڳيتو ستن هٿن ڪڍڻ جو وارو.

= واپاري ۽ واپاري: ذ. صفت. وٽجارو.
 سوداگر - تاجر - تجار - ڏنڌي وارو - پيشي وارو.
 ڊڪاندار. واپاري دستور. قاعدي يا رسم موجب.
 ● واپرائڻ: مصدر. ڪم ۾ اچڻ. ڪتب لڳڻ.
 ڪم آڻڻ - استعمال ۾ آڻڻ (ڪابه شيء) ڪاڻڻ.
 (ڪپڙا) هٽائڻ - پهرڻ. خرچ ٿيڻ. گذرڻ. واپرجڻ.
 ڪهي وڃڻ. (واپرايو - واپرائيندو - واپريل).
 = واپرائڻ: مصدر. ڪم ۾ آڻڻ - استعمال ۾ آڻڻ.
 ڪتب آڻڻ. خرچ ڪرڻ. ڪاڻڻ.
 = واپرجڻ: مصدر. واپرڻ.
 = واپرايڻ: واپرايڻ: ذ. ڪم آندل -
 ڪتب آيل - پراڻو - جهونو - ڪهنو.
 ● واپس: ظرف. (ف). پٺيان - هوءَ - پوئتي - ورائي.
 موٽي - وري.
 = واپس اچڻ: موٽي اچڻ - وري اچڻ - ڦيرو
 ڪري اچڻ.
 = واپس ٿيڻ: موٽي اچڻ - موٽڻ - وري اچڻ -
 ڦري اچڻ.
 = واپس ڪرڻ: موٽائڻ - ڦيرڻ - سترو ڪرڻ -
 موٽائي ڏيڻ - وري حاجت ۾ موڪلڻ - ورائي ڏيڻ -
 ورائڻ - موٽائي موڪلڻ.
 = واپس ملڻ: وري ملڻ - موٽي ملڻ.
 = واپس وٺڻ: موٽائي وٺڻ - ورائي وٺڻ -
 ڦري پوڻ.
 = واپسي ۽ واپسيون: ٺ. موٽ - ڦير -
 واپسي (ڪيت). موٽندڙ (ٺال). مهلت (محصول جي).
 ● واپسڻا: ت. پسارڪي وڪر جو هڪ قسم
 (جا ڏوڏي جهڙي ٿشي ۽ زنائين پيمارين ۾
 ڪتب اچي).
 ● واپس ۽ واپس: ذ. صفت. (ع. وچپ =
 اهو ضروري هو). جائز - ٺيڪ - مناسب - ضروري -
 لازم. پورو پيو. سچو - راستو - سٺ - برحق - بتارت -
 بر حال - سائيان - پورو - ٺيڪ - صحيح - درست -
 سچ - رءُ - ڪٽرو - تفڪالي - چوڪو - صادق - دائر -
 هميشه سزاوار ٿيندڙ. خدا تعاليٰ جو پنهنجي وجود
 ۾ ڪنهن جو محتاج نه هجڻ.

= واجب القتل: ذ. صفت. قتل ڪرڻ جي لائق -
 خون لائق - وڏن لائق - ماري وجهڻ جي لائق.
 = واجب الوجود: ذ. صفت. حقيقي هستي
 خدا تعاليٰ (ضد. ممڪن الوجود).
 = واجب جائز: فرض سمجهڻ - لازم سمجهڻ -
 برابر سمجهڻ - صحيح سمجهڻ - درست سمجهڻ.
 ● واجب: صفت. جائز - ٺيڪ - مناسب - ضروري -
 لازم. رواجي. پورو پيو. ٺهڪندڙ - ٺهندڙ - سهائيندو.
 برابر - چوڪو - آڇ - مناسب - لائق - شايان - پورو -
 ٺيڪ ٺاڪ - رءُ - ڪرو - چوڪو - صادق.
 ● واجب (ل): ذ. لوهارن جي اوزار جو هڪ قسم -
 مٽرڪيءَ جو هڪ قسم.
 = واپس ۽ واپس: ذ. (سن). واد تر د و د =
 وڃڻ). وڃائڻ جو ساز. نغارن. دهلن ۽ ٻين سازن
 جو آواز - واهو. تمار وڏو آواز. واهو - باجو -
 ساز. واهو - ساز - باجو - نغارا. (سُرنڊو - ڊنورو -
 سارنگي وغيره).
 = واپس ۽ واپس: ساز وڃائڻ. مٽيون منجهائڻ -
 حواس باخته ڪرڻ - حيران ڪرڻ - پريشان ڪرڻ -
 = واپس ۽ واپس: ڇڏڻ: ڊ ٻائي ڇڏڻ - هيسائي
 ڇڏڻ - ڊپ ڏيئي ڇڏڻ. ساراھ جو ڪو ڪم ڪرڻ -
 آفرين ناسو ڪرڻ - جس ڪرڻ.
 = واهو ۽ واهو: ذ. (سن). واد تر د و د =
 وڃڻ). وڃائڻ جو ساز. دهلن، نغارن وغيره جو آواز -
 دس. واپس. ڪوڙ - آواز. ڪاج. ساز جو هڪ قسم.
 باجو - نغارو.
 = واهو ۽ واهو: واهو ۽ واهو (ڪ). ذ. صفت. وڃڻو -
 وڃندڙ - سريلو - لٽي وارو.
 = واهو ۽ واهو: واهو ۽ واهو: ٺ. ڪاٺيءَ جو ٽڪر
 جنهن ۾ تنيوري جي تار ٻڌل هوندي آهي. ڊينگي ڪي
 ڳڏيندڙ ڪاٺي (سُهرو).
 = واهو ۽ واهو: ذ. صفت. واهو واهيندڙ - واهو ڪندڙ.
 = واهو ۽ واهو: واهو ۽ واهو: ذ. ساز تي جهمر جهندڙ -
 ساز تي نچندڙ.
 واهي وٽ: باجي وانگر.
 ● واهورو: گاهه جو هڪ قسم.

● متيون مهڙي کان ٿي. واچا ڪچي وچ پوءِ.
(شاهه ڪريم).
(سن. وچ = ڳالهائڻ) پڙهڻ جي حالت - پڙهڻي.
- واچڙ ۽ واچڙو: ڏ. واچ وارو - طوفاني.
طوفان جو زور - آڪرو (سمنڊ).
- واچ مهڪڙ ۽ واچ مهڪڙو: ڏ. صفت.
ڪهڙي ساز - ڪهڙيال ٺاهيندڙ.
● واچا ۽ واچائون (ل): ٿ. (سن. واچا < وچ
= ڳالهائڻ) انجام - قول. ڏت پت - پرتگيا -
وعدو - وچن - ٻول - ڳالهه - وائي. ساڪت - قسم -
ڊوهي - آن - ستهن. نذر. واڌائي.
● واچڻ: مصدر. (سن. واچن < وچ). پڙهڻ.
چاچن - ڏسن. (واچيو - واچيندو - واچيل).
- واچ ۽ واچو: ڏ. مطالع - هات - گذارش.
پڙهڻي - پڙهه. سڪ.
- واچائي: ڏ. واچڻ جي قيمت يا بهاءِ - پڙهائي.
- واچائين: مصدر. پڙهائڻ.
- واچائي: ڏ. صفت. واچيندڙ.
- واچ ڏيڻ: ڊوهي ڏيڻ - ٻول ۾ ٻڌل -
قول ۾ آڻڻ.
- واچڪ: ڏ. صفت. زباني. پڙهندڙ - ڏسندڙ -
چاچيندڙ.
- واچڪ ٻولي: ٿ. زباني ٻولي. آها ٻولي جا
رواجي طرح ڳالهه ٻولهه ۾ ڪم آچي عام ٻولي.
(لڪڻ جي ٻولي ٻئي قسم جي ٿيندي آهي).
- واچڻي ۽ واچڻيون: ٿ. پڙهڻ جو ڪم -
پڙهڻي - چڻي - خط.
- واچيندڙ: پڙهندڙ - ڏسندڙ - چاچيندڙ.
● واچوڙو ۽ واچوڙا: ڏ. (سن. واچيا = هوا)
واءِ يا واچ جي گهمري - واءِ جو گهمرو (جنهن ۾
مٽي، ڪنڪ ۽ ڪانا گهمرو ڪري مٽي چڙهي
وڃن). تڪو واءِ - گهمري وارو واءِ - ڦرندڙ واءِ.
طوفان - گردباد - واچولو.
- واچولو ۽ واچولا: ڏ. واچوڙو - واءِ - هوا. طوفان.
● واچي (ل): ٿ. مٺي پائيءَ جي مڇيءَ جو
هڪ قسم (سنهڙا چلڻ، ڊيگهه ۳-۴ انچ).

● واجهه ۽ واجهه: ڏ. وڏو رسو. رسو - ڊگهو
رسو - ٿلهو رسو - ڪاٻار سان ٺهيل نوڙ. (سن.
واچ = چاهڻ). موهو - وجهه. تجويز - رت - آباء.
خبر - سڌ - تڪ - گهور.
"آٿيو آڏي رات ٿي وڃڻ جا واجهه وجهي."
(سهڻي - شاهه).
- واجهه وجهڻ: پنجوڙ وجهڻ - دمار اڏڻ - قاسائڻ
لاءِ سٽون سٽڻ - ڪوشش ڪرڻ. اٽڪلون ڪرڻ.
وجهه نهارڻ - مٿون ڪرڻ. حيل ڪرڻ. انتظار ڪرڻ.
مغاسب رستو اختيار ڪرڻ. سڪڻ - نهارڻ. واجهائڻ.
● واجهائڻ: مصدر. (سن. واچ = نهارڻ) وجهه
وجهه - تجويزون ڪم آڻڻ. آهائ ڪولڻ.
سڪڻ. ڪشش ڪرڻ. ڪوشش ڪرڻ. تڪڻ.
نهارڻ. انتظار ڪرڻ - جهاتيون وجهڻ. (واجهايو -
واجهائيندو - واجهائيل).
- واجهائين: واجهائڻ کان - نهارڻ کان - سڪ
ڪان - انتظار ڪان - طلب ڪرڻ ڪان - غرض يا
بندگي ڪرڻ کان.
- واجهائيس: واجهائڻ ٿي - نهار ٿي - انتظار
ٿي ڪم.
- واجهه: واجهائي. سڪي سڪي.
● واجهڻ: مصدر. (سن. واچ = چاهڻ) سڪڻ.
ٻاجها رکڻ. خواهش ڪرڻ. ڪشش ڪرڻ.
ڪوشش ڪرڻ. نهارڻ - ڏسن - ڊيڪڻ.
● واجهو ۽ واجها: ڏ. (سن. آهاد يايم) استاد -
اوجهو.
● واجائي ۽ واجائون: ٿ. هندو عورت -
هندواڻي - وائي.
● واچڻ (ڪ): مصدر. وائڻ - مڙهڻ (ڪت
وغيره ڪي). (واچيو - واچيندو - واچيل).
● واچ ۽ واچون: ٿ. (سن. واچيا = هوا)
ٿند. هوا (جا ڪلاڪ ۾ ٻنڌڻن کان ويهن ڪوهن
تائين مفاصلو ڪري) - طوفان. هوا - واءِ - جهڪ -
واچوڙو - ايندوڪار. (انگ). وقت ڏيکارڻ جو اوزار -
ڪپسي يا ٻانهن جي واچ - ٽائمر ڏيکارڻ واري گهڙي.
(سن. واچ = چاهڻ) سڪ.

وينارڌارا جو ورثن - ڪنهن اصول يا عقيدو جو بيان : " وڪاس واد = اصول ارتقا ادويت واد = هم اوست وغيره ."

== واد و واد : ذ بهت مباحثو - تڪرار . شناسارت .

== وادي و وادي : ذ تڪراري - هوڏي -

بشي - جتي - جهڙائي . گهن ڳالهائو . مَرڪي .

== وادي و وادي : ذ (ع) . برهت - رن -

بيابان - صحرا - سچ - تر بر - ميدان - هوڏو - پتر -

ڇوڪڻ . جهنگل . ٻائيءَ جي نالي . زمين شيب ۽

هوار - هيٺاهين زمين - مائري .

" وحدت جي واديءَ ۾ ڪوڙينون ڪي قليل "

(سهڻي - شاهد) .

== واديءَ آيمَن : ذ (ع) . جبل طور جي ساڄي

پاسي وارو جنگل جتي حضرت موسيٰ عليه السلام

کي معراج ٿيو هو .

● واد و وادون : ذ (سن) . ورڌ = وڌڻ (

جهجهائي - گهڻائي - آسرن - آهرن - آهرن - وراڻ -

واڌارو - چاڙهو - ترقي . گهڻائي . سرسي - پٽ -

وڌيڪائي - فاضل - زيادتي - سراسئي - افراط - آهڻ

جاري جا چار جي چينڙو جي مٿان هڻجي ، ان ۾

تشيون پڌجن ۽ تر ۾ لوهي ڳٽڪا وجهجن .

== وادپو : ذ . جوڙ ڪرڻ - گڏڻ - نشاني . ترقي .

زيادتي . نفعو - فائدو . سڌارو - واڌارو .

== وادارو و وادارا : ذ . نفعو - فائدو - لاپ -

آهت - پرايت - لاهو - ڪٽيو - آهرامو - سوڀاسو -

وڌاءُ - وڌ - ڪفايت . ڪڻ - ٿورو - سڌارو -

ترقي - واڌارو - اطلاع .

== واداري : ذ . وڌيڪ - زياده - وڌڪ - گهڻو -

جهجهو .

== وادپو و وادپا : ذ . واڌارو - وڌيل - جهجهو -

گهڻو .

== وادو و وادو : ذ . پرايت - فائدو - لاپ -

نفعو - لاهو - ڪٽيو - آهرامو - واڌ - واڌار - آهت -

ترقي . واڌارو . نفعو . فائدو . سوڀاسو - وڌاءُ -

وڌ . تمام گهڻا - بيحد زياده - فاضل - سرس -

وڌيڪ - فضول - واڌي - اجايو - زائد - ان ميو -

● واچ و وچون : ذ (سن) . وڪ = وات (وات جي ڪنڊ - وات جي ٻنهي طرفن جون پڇاڙيون - ڳلائون - ڇين جون ڪنڊون .

== وچان و وچائون : ذ . چريو - بيڪار -

بي مٽيو - بي سمجه - نڪو - ويسلو - واهيات .

بيوقوف عورت - بيڪار عورت - بي سمجه عورت .

" چريون ڏيئي چار وچان وچي هڪڙي " .

== وچان چري : ذ . مورڪ زال .

== واچ ٿيڙن : ذ . اڌ رنگ يا لقوي جي بيماريءَ

سبب واچ ٿيڙن - واڌو ٿيڻ . عجب ۾ هنجي

وڃڻ .

== وچير و وچير : ذ . صفت . وڌين وچين وارو -

واچرو ڪٽو .

== وچيري : ذ . وڌي وات واري - گهن ڳالهائو -

بکواتن - واهيات .

== واچ ٿيڙن : ذ . واچ ٿيڙن .

== وچير و وچير : ذ . چوٽ لڳندڙ واڌ .

== وچينيان : ذ . طرف . وچين مان - وات مان - ڇين

جي ڪنڊن مان .

== وچيون ٿيڙن : ذ . ڪيلن - مشڪن .

== وچيون ٿيڙن : ذ . هڪو ٻڪو ٿي وڃڻ - حيران

ٿيڻ - عجب ۾ هجڻ .

== وچيون ڪٽين مان : ذ . لڳڻ : ذ . تمام گهڻو ڪيلن -

وڌي وات وارو هجڻ .

● وچير و وچير (ت) : ذ . بلا جو هڪ قسم ،

سندس وات وڌو ٿئي ، مٿي تي منڍيڙي جو نشان

ٿئيس .

● وچولي (ت) : ذ . ننڍي ڳاڙهي ڦر جي ڪٽل .

● وچي و وچيون (ڪ) : ذ . ڦي - آڻي .

● واحد : ذ (ع) . الله سائين جو نالو . (صفت) .

هڪڙو - هڪ - ڇڙو - اڪيلو .

== واحد شاهد : ذ . خدا شاهد (آهي) .

● واحد پورو : ذ . اسم خاص . تعلقي ڪنڌڪوٽ ۾

هڪ ديھ جو نالو .

● واد و واد : ذ (سن) . وڌ = ڳالهائڻ (تڪرار -

بحث - چيٽ - هوڏ . ثابت مناظرو . ڪنهن به

● واڌائون ۽ واڌائونون: ٿ. (سن. آڌ= هيٺ + وي= وائڻ). ڪٿ جي پيرانديءَ کان وائڻ چڪڻ لاءِ وڌل رسي. واڌائون - تانگهه - هالشي.
● واڌائون ۽ واڌائون: ٿ. واڌائون - شاديءَ جون مبارڪون - خوشخبريون - ڪيرون.

● واڌار (ت) ۽ ڌ. بادل - ڪڪر - گهٽتا.
- واڌرو ۽ واڌرا (ت) ۽ ڌ. جهڙالو - آڪرم.
ميرانجهڙي پوري رنگ جا پهريون.

● واڌڪ ۽ واڌڪ: ڌ. (سن. بندڌ= ٻڌڻ). دروازي جو ڌڪ ڌڪو - قطر - وتر. طنائين دروازي کي مضبوطي لاءِ پٺئين پاسي کان ڪٽ ڪٽون لڳل پٿيون - جهل - آرٽ - ٽيڪ.

● واڌائون ۽ واڌائونون: ٿ. (سن. آڌ= هيٺ + وي= وائڻ). ڪٿ جي پيرانديءَ واري مڙهيل نوڙي جا ڪٿ جي وائيل وائڻ کي چڪي بيهي - ڪٿ جو وائڻ چڪي ۽ سڀني بيهاري پندڙ نوڙي - رسو. واجهه - واڌ - تانگهه - هالشي.

● واڌه (ت) ۽ ڌ. ڊگهو رسو - واجهه - نوڙ - اهو رسو جنهن سان ڪوه مان هائي ڪڍجي يا کاڌيءَ جي ڊگن چڪڻ لاءِ ڪم آڻجي.

● واڌ ۽ واڌون: ٿ. (سن. وڌڻ= وڌي). وڌڻ= وڌڻ. چمڙي جو رسو - نيتو - وڌو ڊگهو رسو - واجهه - نوڙ - تانگهه - واڌڻ. ڪوه مان هائيءَ ڪڍڻ جو رسو بورت. گهڻو رسو سٺي ۾ وجهي پيڙيءَ جي آڌ ۽ سڙهه نه جهڻ واسطي ٻڌڻ. ڪائين جي وڌ - چير - واڌائي: ڪائين جي وڌائي ۽ چيرائي.

● واڌا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

- واڌانو ۽ واڌاڻا: ڌ. رني وغيره جي چيڙي جي چوڌاري ويڙهيل چم جو چٽلو. ماڻسو.

- واڌڻ جا اوزار: واڌامو.

● واڌڙ ۽ واڌڙ: ڌ. سڪل بصر جي پاڙ. ٺوڙهو (ون) - ٿرڙو (ون).

● واڌڙ ۽ واڌڙ: ڌ. بصر جو هڪ قسم. بصر جي وڌيل ڳنڍ. ظالم - وڌيندڙ - وڌيل.

● واڌڻ: مصدر. ٻاڌڻ - ڊگهي رسي سان ٻڌڻ. (واڌيو - واڌيندو - واڌيل).

چڱيءَ طرح - سان ڪڍ - زور - غالب - اڳانهو - پريل - فائو - مروڄ. ٻي پرهيز - سخت - واڌو - فالتو. حسابن ۾ جوڙ (+) جي نشاني.

● واڌائون ۽ واڌائون: ڌ. مبارڪبادي - ڪيرون - واڌائي. خوشخبري. مڱشي جو ڏينهن. شادي.

هندن ۾ شاديءَ جي پهرين رسم جنهن ۾ دوستن ۽ عزيزن ۾ جليبيون يا ٻي ڪا مٺائي ورهائين. ڪٿ جي ڏوٺي يا ڏوٺلو - رڌو. ماقعو. واڌائون.

- واڌائون ۽ واڌائون: ڌ. (سن. ورڌنه). واڌائون - واڌائي - شادي مبارڪ. ويجهه - ورائڻ.

”پهري ڪي ٻن ۾ وڃيڻ وڌائون.“

(مارئي - شاه)

● واڌائون ۽ واڌائونون: ٿ. مبارڪون - ڪيرون. خوشخبري. مڱشي جي هڪ. شاديءَ جو پهريون سڳن (جڏهن مٿن مائٽن ۾ جليبيون وراهجن). ٿورو - ٿورو ٿورو. پاڳو. خوشخبري. جنب جي ٻڪي. ڏوٺي.

- واڌائون ۽ ڌيڻ: مبارڪ ڏيڻ. خوشخبري ڏيڻ. مڱشي جي هڪ ڏيڻ. (باه تي رکيل ٿي جو چمڪات) ڏسجن ۾ اچن. ٿي جو باهه ٿي رکيل هاهي ڏانهن اوچتو چمڪات ڏيڻ.

- واڌائون ۽ مٿس: مبارڪون ملڻ - خوشخبريون مٿس.

- واڌائون ۽ وڌڻ: خوشيون ٿيڻ - مبارڪون ملڻ. واڌو: صفت. تمام گهڻو. وڌيڪ - جهجهو.

زياده. پيو. الهه کان سواءِ. سرس. حد کان وڌيڪ. الجيرا ۽ انگي حساب ۾ جوڙ جي نشاني.

● واڌوائين: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.

● واڌ ۽ واڌون (ت) ۽ ڌ. (سن. واد < وڌ = ڳالهائڻ). هوڏ - خيد - بخت - تڪرار - جهيڙو - بخت - واد.

- واڌ ڪرڻ (ت) ۽ ڌ. خد ڪرڻ - هوڏ ڪرڻ - بخت ڪرڻ - بخت ڪرڻ - تڪرار ڪرڻ.

- واڌي ۽ واڌي: ڌ. صفت. خدي - هوڏي - جهتي - جهتي.

ٿئي، منگليءَ جو ڪول حلقو لسو ٿئي، هن جي ڪول حلقو ۾ وڙ وڪڙ ٿين.

● واڍيو ۽ واڍيا: اسم خاص. ذات جو هڪ قسم.

● وار ۽ وارون: ٺ، (سن، وارءُ = ڦيرو)

وارو - گهمرو - ڦيرو. وير - ويل - وقت - ٺاڻو -

مهل - دير - وارو - پيرو. پل - ساعت - فرصت -

مهلت - ڌر - غفلت - سستي. واند ڪاڻي - وار ڪاڻي.

آلٽر - حملو - ڪاهه - وار. گهورو - ڦيرائي. هوا

ميچتا جي آڇ. ميچتا مڃڻ واري حالت. ٻئي جي

جاء حاصل ڪرڻ واري حالت. گهمرو - ڪنهن جي

ساراهه جو ڪيت. ڪنهن جي واکاڻ جو ڪيرتن

(خاص ڪري سڪن ۾ پاڻي گورواڻ جي وار).

صدنو - گهورو: (صفت). ڪن فارسي لفظن جي

پڇاڙي (جاءِ معنيٰ ڏيکاري ٿي) - جهڙو - لائق.

طرز - دستور. اڪثر نسبت: جيئن "آميدوار،

سزاوار وغيره".

● وار ڪاڻي ۽ وار ڪاڻيون: (ل): ٺ. فرصت -

واند ڪاڻي. آجائي - چوڻي.

● وار: ٺ. (سن. وارڻ = بند ڪرڻ) - سوڙهو.

● وار ۽ وار: ٺ. (سن. بال) مٿي يا بدن جا

وار - زلف - لوم - ڪپس. چيٽا. رڇ جي بدن جا

وار (ساڙي رک ڪري، زيتون جي تيل ۾

ملائي سرهر ٺاهين، (ف-ج). آلٽر - ڪاهه.

پيرو - گهمرو. ڏينهن - ٽيڪ - چنڊ جو ڏينهن -

تاريخ. هفتي جو ڪوبه ڏينهن (جيئن: منگل وار،

وسپت وار).

● وار آڇا ڪيا آڻيس: گهڻو زمانو ڏنو اٿس -

وڏيءَ عمر جو آهي. آزمود ڪار - تجرب ڪار:

عقلمند - ڏاهو - سياڻو.

● وار ٻڌڻ: شادي ڪرڻ لاءِ ڪو ڏينهن

مقرر ڪرڻ. حملي لاءِ تجويز رٿڻ. فرصت جو وقت

مقرر ڪرڻ.

● وار ٺاهين: وارڻ ڪري سينگارڻ - وارڻ ڪري

هنهنجي مرضيءَ موجب ڦٽي ڏيئي بهارڻ. زلف

بهارڻ - چتا ٺاهڻ - وار ڳنڍڻ.

● واڍو ۽ واڍا: ٺ. (سن. وڙد = وڍڻ)

ڪاڻ ڪري وڍڻ جو ڪم ڪندڙ - وڍندڙ.

ڪاريگر - سولار - سوتھڙ - ڊڪڻ. درودگر - نجار.

● واڍپائي: ٺ. واڍي جو ڪم. واڍي جو

آجورو.

● واڍ ڪو ۽ واڍ ڪا: ٺ. صفت. واڍڻ جو

ڪم. واڍي جو - ڊڪڻو.

● واڍو وڙڻ: مصدر. (سن. وڙد = وڍڻ) ترار

سان ڦٽڻ. گهاٽڻ. وڍ ڪرڻ. ڌارڻ - ڦاڙڻ - ڇرڻ.

ڦٽڻ - زخمن - چاڪ ڪرڻ - ٽچ ڪرڻ - ضرر ڄڻ -

رنج ڪرڻ - داغ ڪرڻ - فزائجڻ. (واڍو وڙيو -

واڍو وڙيندو - واڍو وڙيل).

● واڍو وڙ ۽ واڍو وڙون: ٺ. زخم. ترار چيو

گهاٽو. وڍيندڙ. ڦٽيل - گهايل - زخمي - ڦاڙيل -

وڍيل - واڍو وڙيل.

● واڍو وڙ: ٺ. صفت. زخميل - گهايل.

● واڍو وڙجڻ ۽ ڦٽجڻ: زخميل - گهاٽجڻ - ڦاڙجڻ -

وڍجڻ.

● واڍو وڙو ۽ واڍو وڙا: ٺ. ترار جو گهاٽو - زخم -

ڦٽ. زخميل - گهايل - وڍيل - ڦاڙيل. عاشق -

پريتوان - پريتم.

● واڍو وڙ ٺاڻو: ٺ. وڍيا - زخما - ڦاڙيا - چاڪ

ٿيا.

● واڍو وڙ باغ: ٺ. اي وڍيل - اي ڦٽيل. اي زخميل

عاشق - اي واڍو وڙيل.

● واڍو وڙيل ۽ واڍو وڙيل: ٺ. زخمي -

گهايل - ڦٽيل - وڍيل. وڍيو - ڪٽيو - مٽيو - ڍار ۾

ڦاٿل. پڇايل سونڀر، جنهن کي ڪٽڻ جا چاڪ

لڳل هجن - ڪٽڻ جو ستايل.

● واڍو وڙو ۽ واڍو ولا: ٺ. وائيل ڪٽ جي پيرانديءَ

واري پاسي واڌڻ واري نوڙيءَ جو مٽيو، جنهن ۾

واڌڻ وجهجي - واڻ جو ويڙهو. زيور جو هڪ

قسم - عورت جي ڪرائيءَ جو گهٽو. گداڙيءَ جي

وڻ جو ڪچو پٿرو. (ل).

● واڍو وڙيا ۽ واڍو وڙيا: ٺاهڻ جي ڪرائي ۾ منگلي

جي جاءِ تي ٻاڻڻ جو زيور، (چاندي وغيره جو

== وار وارن: تاريخ مقرر ڪرڻ - ڏينهن مقرر ڪرڻ - فيصلو رکڻ. انجام ڏيڻ - قبول ڏيڻ - وعدو ڏيڻ - ٿيڻ ڏيڻ. مقرر ڏينهن تي ڪم نه ڪرڻ - وارو ٿارڻ. - وار وٺڻ: وار ڪوڙڻ - پاڪيءَ سان مٽو صفا ڪرائڻ.

== وار وجهڻ: پنهنجو حق اڳ ۾ ڏيکارڻ - پنهنجي اڳرائي ڏيکارڻ. پهريون حق هجڻ جي دعويٰ ڪرڻ.

== وارو چوڻ وارو چا (ڪ) ڏ. وارن وارو برش - ڪهوڙي جي ٻچ جي وارن مان ٺهيل برش جنهن سان فرش صاف ڪجي.

== وار وڃائڻ: نياڻيءَ جو سڱ ڏيڻ - ماڻهي ڳنڍڻ - نياڻيءَ جي شادي ڪرڻ - سڱاڻندي ڪرڻ. قربان وڃڻ - ٻاهر ٿيڻ - نياز ٺوٺ ڪرڻ - عزت آجيان ڪرڻ - خدمت چاڪري ڪرڻ - مرجبا ڪرڻ - ڪمي پيشي باقي نه ڇڏڻ.

== وار وٺڻ: ڏرو به نقصان نه ٿيڻ - ڏرو به جوکو نه رسڻ - صدمو نه اچڻ - تڪليف نه اچڻ - رنج نه ٿيڻ.

● واريائي: وار يائيون: ٺ. لڙڪندڙ - پٽا رکندڙ.

● واراڪو واراڪا: ڏ. (سن. ورت = ڦرڻ). ڦيرو - ورت - وٽ - وڪڙ - ٻيچ - محبت جو ٻيچ - محبت جو ڳانڍاپو.

"ويٺن ٺاه واراڪو سٺين ڪونهي سنگ." (آبري - شاهه)

● واريائي: اسم خاص. تعلقي ٺٽي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● واريائي: مصدر. (سن. وايه = واء). سڪائڻ - وائڪائڻ - هوا ڏيڻ - هوا ۾ رکڻ - واء ڪرڻ. ڇنڊڻ. وائرائڻ. وارڻ جو ڪم ٻئي کان ڪرائڻ. رقم ڏيئي ان جي ٻيچ بنديءَ ۾ لڪائڻ. (واريو - واريندو - واريڻ).

● واريائي: اسم خاص. تعلقي ٺٽي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

== وار پٽڻ: ٺڳڪشي سان وار چونڊڻ - ڇٽ ڪوھڻ - بڻل ڪوھڻ.

== وار جو نالو ڪيٺڻ: هڪجهڙو نه چوڻ - خاموش رهڻ - معاف ڪري ڇڏڻ.

== وار جو نالو وٺڻ: ٿورو ايڏاء ڏيڻ - ٿورو رنج پهچائڻ - ٿوري تڪليف ۾ وجهڻ.

== وار جو وٺڻ: نه هئڻ: ڏرو تفاوت به نه هئڻ - ڪجهه ڦيرڦار نه هئڻ - ڏرو به گهٽ وڌ نه ٿيڻ:

== وار چٽو ڪرڻ: وار پٽڻ: ڏ. وارن ڪرڻ واري حالت - ڪجهڙو - وارن کي کائيندڙ وار جو نالو - چٽندوار.

== وار ڏيڻ: (هندن) جي رسم ورواج موجب ويجهي ماڻھ جي موت وقت پنهنجو مٿو ڪوڙائڻ - وار لهرائڻ - مٿي تان وار صاف ڪرائڻ - گنجو ٿيڻ.

== وارڙو ڪرڻ: وارڙو ڏ. واري تي ايندڙ وار وجهلائيندڙ - وارو وٺندڙ - واري پٺيان واري وارو - لاڳيتو - مسلسل. وارا ڪندڙ ملهه - ملهه ۾ واري جو انگ ڄاڻندڙ - تڪا وارا ڪندڙ.

== وار ستمجهائين: وارن کي ڏوٽي ڦٽي ڏيڻ - تيل مڪي ڦٽي ڏيڻ.

== وار سٺو وارڻ: وارن کي ڦٽي ڏيڻ - وار سٺا سٺا ڪرڻ - موڙ هل وارن کي سٺو ڪرڻ.

== وار ڪٽيڻ: سسٽين يا قينچيءَ سان وار ڪٽڻ.

== وار ڪرڻ: حملو ڪرڻ - آڻ ڪرڻ - ڪاهه ڪرڻ - جملو ڪرڻ. گهرو ڪرڻ - ڀيرو ڪرڻ - دفعو ڪرڻ.

== وار ٺٽيئون: بدن اندر تمار سٺيون وار جهڙيون نسون - رڳون - ٽنئون.

== وارن ۾ ور وجهڻ: چوٽي ڪرڻ - وار ٺاهڻ - وار سنوارڻ - وار ويڙهڻ - وار ٻڌڻ.

== واريائي وارڻ: پاڪين جو وارو ڪرڻ. (ن - ب). - وارن وار: ٺ. ٻار ٻار - گهڙي گهڙي - ساعت به ساعت - هرهر - هل هل. وري وري.

"صدقو توڙان آءُ وار وار" (يڪس).

== وار وار ڦهرا ڪرڻ: جڏهن تڏهن اچڻ - گهڙي گهڙي اچڻ - هرهر اچڻ.

- وارڊاٽ جيي جاء: ڏوهه جي جاء- ڪٺاھ ٿيڻ واري زمين- سر زمين (جنهن جاء ٿي ڪٺاھ ٿي)

- وارن پاران: ڪارائتو پاران.

- وارڻي: ٺ. ڪن هندو ڙالن جي ڀت ڄمڻ تي ڪير پيڻ کان اڳستائين بندش رکڻ (سان سڳڻ سبب) جيستائين ڪنهن مقرر ڌرمي جاءِ تي وڃي اجازت وٺن. ڪنهن به مقرر ٿيل وقت تائين ڪنهن به ڪاڌي ڀيتي يا ڪم کان باز رهڻ. ڪنهن به شاستر جو ڀڳي سر ڀورو پاڻ ڪرڻ. ● وارو: ويل - ويندڙ - وري ورن وارو - موٽندڙ. - واري: ورائي - ڦيرائي - وري - موٽائي - گهرائي. ٻيهر - دوباره. - واري ڇڏڻ: ورائي ڇڏ - هٽائي ڇڏ - دل تان لاهي ڇڏ.

- واري وجهڻ: (ڪ): ڏ. ڀرهمڙ ڪرڻ. - وارو ڀو: واري: موٽايو - هٽايو - ڦيرايو. ماڻهوءَ جو نالو.

- وارين: ورائين - شال موٽائي آڻين.

"وارين سي والي هيٺو جنين هٿ ڪيو" (سهڻي - شاه).

● وارڻي: وارڻيون: ٺ. ڀرهمڻ جو شاستر ٻڙهي ختم ڪرڻ واري حالت. هندن ۾ ٻار ڄمڻ کان پوءِ ڪير وغيره ورهائڻ. ڪڙهي - ٽيٽي. آڻلائي. ● وارو: وارا: ڏ. (سن. وار) وقت - ٿاڻو - ويلو - فرجو - پرڪو - ويرم - سمون - ايام - ڪجهه وقت وات سان ڳاڻڻ بند ٿيڻ ۽ رڳو سازن جو وڃڻ. ٽپ جو هڪ قسم (جو هڪ ڏينهن ڇڏي ٻئي ڏينهن ايندو آهي). عرصو - زمانو - وير - پيرو - ويل - نوبت - صاحبي - وارو - ايام ڪاري.

"واري ولوراءِ جي من تون حقيقت هيءَ". ڪشتيءَ جو هڪ داءُ. (ظرف). البت. عمل. موقعو - وجهه - اوڪاش - مند - مهل - موسم. فرصت - گهمرو - دفعو. لڳو - پرڪ - مدو - ميعاد. ملهه جو هڪ انگ. بخت - قسمت - نصيب - پاڪ. ڪوس ڀرچي. ڦرهيءَ تي اچي ته چٽيو وارو. سوئر جي اچڻ وڃڻ جا ڦيرا. (حرف اضافت) جو - سڌو ڏک - پناهه - واهر - مدد - واهر لاءِ دانهن - فرياد - گهوڙا گهوڙا - هاءِ هاءِ.

"دوا آهين دل جي. وارو واقف ڪار"

(آبري - شاه).

(ڏ). ڪيئين جو هڪ قسم.

- وارا ڄمارا: ڪڏهن ڪهڙو وقت ڪڏهن ڪهڙو. وقت - ويل. (گذريل عمر ۾) لاهه ڇاڙها - گرميون سرديون - ڏک سک - اهنج سهنج.

- وارا ڦيرا: وجهه - موقعا - بهت.

- وارا ڪرڻ: حملا ڪرڻ - آلرون ڪرڻ -

مٿاهون ڪرڻ - وري وري اچي سر تي ڪوڪڻ -

هر دم ڏک ڏيڻ - هر وقت مصيبت ۾ مبتلا ڪرڻ.

آفت آڻڻ.

- وارا ڪرڻو: وڃڻ: شل واري واري تي

ويان ۽ نه سڀ هڪ موسم ۾. ته سهارو وٺ ڪير

موجود رهي! (سهڻي - شاه).

"ڪاريون ڪڪيون ڪنڊيون وارا ڪيو وڃن"

(سهڻي - شاه).

- وارا ڳڻڻ: سوئر جي اچڻ وڃڻ جا ڦيرا ڳڻڻ.

- وارا وڃائڻ: حڪومت ڪرڻ - بادشاهي ڪرڻ -

موجود مائڻ - مڙا وٺڻ.

- واراڻيو: واراڻيا: واري وارو - واري تي -

پوري وقت تي - ٺيڪ دفعي. نڀتي (ٽپ) - واري جو

(ٽپ) واري ۾ ياساهيءَ ۾ ڇڏيل زمين (جنهن کي

هڪ سال يا وڌيڪ عرصو ڇڏيو ويو هجي).

مقرر وقت جو - مقرر ڀيري جو. گهمرن يا ڦيرن

سان. هڪ ڏينهن ڇڏي ٻئي ڏينهن تي ايندڙ (ٽپ).

- وارو اچڻ: وجهه لڳڻ - موقعو اچڻ. ڪجهه

هٿ لڳڻ - فائيدو حاصل ٿيڻ - لاپ هون -

نفعو ٿيڻ.

- وارو ڏيڻ: وجهه ڏيڻ - فائيدو ملڻ. راند ۾

وارو ڏيڻ. ٻيڙيءَ کي ورائڻ. ٻئي کي زور لڳائڻ

لاءِ وجهه ڏيڻ.

- وارو ڪرڻ: ملهه ۾ داءُ ڪرڻ. سعيو

ڪرڻ - ڪوشش ڪرڻ. جهٽ ڪرڻ - پنهنجو هنر

هلائڻ.

- وارو لڳڻ: نصيب ڪرڻ. پاڪ ڀڙائڻ. وڏو

فائيدو ٿيڻ.

- وارو وارو: بار بار - وري وري - پيري پيري سان - ورو وري ڪري.

- وارو وارو: چڙهي يا ٻوڪو ڪوهه ۾ وجهڻ.
- وارو وارو: تنگ ڪرڻ - عاجز ڪرڻ -
پريشان ڪرڻ. خراب ڪرڻ - بدنام ڪرڻ -
رسوا ڪرڻ.

- وارو واري: ڪرڻ: ڪم ۾ هڪٻئي جي مدد ڪرڻ.

- وارو واري: همراهي ڪرائڻ.
- وارو واري: دهندي سان وقت گذارڻ.
حڪم هلائڻ. ڏاڪو وجهڻ. عمر جا ڏينهن پورا ڪرڻ - پنهنجي فرض ادائي ختم ڪرڻ.

- وارو واري: بخت ڪرڻ - قسمت ڪرڻ -
نصيب ڪرڻ - پاڪ پٽائڻ. اوج ۽ اقبال کي رسڻ -
ستارو چمڪڻ - ورق ورن - بڻلند درجي تي پهچڻ.
- واري: ظرف. گهمري - پيري - موٽي - وري -
ورائي.

- واري: ٺ. گهمرو - وقت - وارو - وجهه (ظرف).
موٽي - وري.

- واري واريون: ٺ. پيري - دفعي - گهمري.
حق ۾.

"مومل جي واري، ڪهه ڄاڻان ڪهه ٿيو"
(مومل راڻو - شاهه).

وري - پيو پيو - واري. ورو وري - پيچ
ڏيئي. جڳائي - مناسب.

- واري آچڻ: پيٽ ۾ پورو اچڻ - ٺهي ٺڪي
اچڻ - مشاهبت ۾ پورو اچڻ - حساب ڪتاب ۾
پورو اچڻ.

- واريلو: واري سان تپ اچڻ - هڪ نه ٻئي
ڏينهن تي تپ اچڻ.

- واري ۾ آچڻ: وجهه ۾ اچڻ - موقعي ۾
اچڻ.

- واري واري: واري سان - نيري سان - نمبر وار -
هڪٻئي جي پٺيان. قاعدي موجب. حق ورهاست سان.

- واري واري: بهاج - سهيلي - چنل - فاحش -
بد راهه. (طعني جو لفظ).

- واري واري: همت ڏيکارڻ - حڪومت ڪرڻ.
- واريون واريون: ڏينهن مقرر ڪري ڇڏڻ -
وارا ٻڌي ڇڏڻ.

• واري واري (ڪ): ڏ. (ف. واهه + رو).
سار لهندڙ - سنڀال ڪندڙ - وڙ ڪندڙ. مددگار -
واهرو. ورائيندڙ. شڪار کي ٽاهڻ. مڇي ٽاهڻ
لاءِ رچ جو هڪ قسم. موٽندڙ.

• واريوچو: ڏ. وارن صاف ڪرڻ جو برش -
واريوچو.

- واريوچو: ڏ. واريوچو.

• واريو: اسم خاص. تعلقي وارو ۾ هڪ ديھه.
جو نالو.

• واري واريون: ٺ. (سن. بالڪني =
واري) ريگ - ريتي - ڪڪري - سنهي پٿري -
ڪرڪري. واري. اچي. ڪاڙهي رنگ. ٽي
ٿيندڙ - چمڪندڙ واري. گهمرو - پيرو. موج -
مزو - لطف. قربان - صدقي - پلھار.

- واريو: واريو: ڏ. واريو: وارو -
ريگ وارو - ريتي وارو - ڪرڪري وارو -
سنهي پٿري وارو. واري سان مليل.

- واريو جو ڪوٽ آڏڻ: بي فائدي ڳالهه.
ٻاٽ خيال ڪرڻ - اجايا پٽهه پچائڻ - نه ٿيڻ جهڙيون
ڳالهيون ڪرڻ - پنهنجا ٿاهه ٽاهڻ - من گهڙت افسانه
ٻڌائڻ.

- واريو جي مٺ هڻڻ: گهڻو جٽاءُ نه ڪرڻ -
گهڻو وقت نه هلڻ.

- واريو ڪرڻ: بخت وڃڻ - نصيب ڦيرڻ -
پاڪ ڦيرڻ - مصيبتن ۾ اچڻ - مشڪلاتن ۾ پوڻ.

- واري واري (ڪ): بخت ڦيرڻ - قسمت رٿائڻ -
ڏڪڻ ڏومڻ ۾ اچڻ - ڏڪڻ ڏاڪڻن ۾ پوڻ.

- واري واري: بخت ڪرڻ - پاڪ ڪرڻ - نصيب
ڪرڻ - قسمت جو سات ڏيڻ. دٻجي وڃڻ.

- واري واري: هاءِ گهوڙا مچائڻ - شور غل
مچائڻ - رڙيون ڪرڻ - پريون ٻاراڻا ڪڍڻ.

- واري ويري ويري واري: ڪجهه به ٿي پوي
هرگز نه مڃڻ - پنهنجي ضد کان نه لهڻ.

● واڙي ۽ واڙيون: ٿ. ڀاڄين وغيره جي ٻوڪ -
گدرڻ ۽ ڇانهين جي ٻوڪيل زمين جي حصي کي به چون.
باغ - اولاد - آنس - ٻڇو - هٿاڏ - آڏ - کير - چٽي -
ڄڻ - ستنان.

● واڙي: اسم خاص. تعلقي شاهبندر ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● واڙيارو: اسم خاص. ڍوري جو هڪ
قسم.

● واڙيري (ڪ): وڏي ڦر واري پير.
● واڙي ڦل: ڦلن جا گل جي اڪثر ڪري
زرد رنگ جا ٿين ۽ خصوصن صبح جي وقت
ڇڱو نما ڪن.

● واڙيل (ڪ): اسم خاص. پير جي وٺ جو
هڪ قسم. صوفي پير جو وٺ. ٻئيءَ واري پير.
● واڙ: ڏ. ڪليل - ظاهر.

● واڙ تهڙي ورائين: سڌي رستي تي ورائين -
ڏنگي کي سڌو ڪرڻ.

● واساڙو ۽ واساڙا: ڏ. ڪاٺڪو صاحب - نڪته ڇين.
ڌوپ ٻارڻ جو ٿانو. واس ڪرڻ جو ٿانو.

● واساڻو ۽ واساڻا: ڏ. (سن. پاسٽڪ <
وس = رهڻ). آرام - راحت - ساهي - ڊاهو - قرار -
سڪ - وسرام - آسائش - سائت - ٿانهڙ - سامت -
ڌيرج. جمعيت. فرحت - گهڻي - فڪر - ارمان -
افسوس - گهنگهور - مونجهارو - آڏمو. گهڻ.

● واساڻا ڳائڻ: ڳائڻيون ڪرڻ - خيال پچائڻ -
دليل ڏوڙائڻ - ٻه پچائڻ. ڪنهن جي وات نهارڻ -
ڪنهن جي اونهي يا اوسيڙي ۾ ويهڻ.

● واساڻگو ۽ واساڻگا: ڏ. وقت - وجهه - وارو -
موقعو - ويل - مهل - وير - عرصو.

● واساڻڪا ڳائڻ: شڪ ۾ ويهڻ - اونهي ۾ ويهڻ -
اوسيڙو ڪڍڻ - انتظار ڪرڻ. منتظر ٿيڻ.

● واساڻو ۽ واساڻو: ڏ. سچ - صحيح - ڪرو -
ٺيڪ. حقيقت - آتما.

● واساڻين ۽ واساڻيون: ٿ. واستيني -
اونداھي رنگ ڪيلڪ يا سر. جنهن مان قلم ٺهن.
● واستيني: واستين - ڪانه - سر.

● وار يارو: اسم خاص. تعلقي بدين ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● وارياسو: اسم خاص. تعلقي موري، تعلقي
نوابشاه، تعلقي دادو، تعلقي جيس آباد، تعلقي
شاهبندر، تعلقي ننڍي الهيار، تعلقي ڳوٺي ياسين،
تعلقي ميهڙ ۽ تعلقي قمبر ۾ ديھن جا نالا.

● واريان: اسم خاص. تعلقي ڪپري ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● واڙ ۽ واڙون: ٿ. (سن. وات = واڙو).
ٻڪرين يا ريڻن جي ڍڪڻ جي جاء. لوڙهو.
پنهڙ. مٿاڙي. ڪکائڻن جاء جي چوڌاري ڪٽين
۽ ڍنگرن جي پناه چوڌاري ٻڌڻ. رکڻ. بچاء.
جناڪ.

● "وهسن واڙي ڦل جڏهن محبتي مسج لاء."
(پن ڪلياڻ - شاه)

● واڙو ۽ واڙا: ڏ. (ف. باره = ديوار، شهر
پناه). مينهن ڍڪڻ جو وٿاڻ. لوڙهو - بند - ڍڪ.
ديوار. شهر پناه. ڪجهه جو ٻوٽو. ڪار جو
هڪ قسم (ڍيڍ واڙو).

● واڙل ۽ واڙل: ڏ. هوا سان ڀريل ڳوٺهو
جو ڳچي ۽ بدن جي مٿئين حصي تي ٿئي ۽
سور نه ڪري.

● واڙلو ۽ واڙلا: ڏ. زيور جو هڪ قسم -
ڪڙولو - هٿس.

● واڙڻ: مصدر. گڏڻ - گڏ ڪرڻ - ڪٺي ڪرڻ -
ٻيڙڻ - وٿورڻ. (واڙيو - واڙيندو - واڙيل).

● واڙو ۽ واڙا: ڏ. (سن. وات = واڙو. ف.
باره = ديوار، شهر پناه). وٿاڻ - جاء - لوڙهو -
ڍڪ. ڪاري جي ٻيڙيءَ جي حصي جو هڪ قسم،
هاڻيءَ واري طرف. هاسن کان جانار کان هيٺ
وچ وارا ۵-۶ پاسا (ڪ-ل). (اسم خاص).
ڀرت جو هڪ قسم. (قسم: طوطائون، گلهايون -
ٽيڪن ۽ منڍ جو واڙو).

● واڙي واڙي (ڪ): ٻڪرين کي وٿاڻ ۾
وڃڻ لاءِ ٻڪرار جي هل - نالو.

● واسيڪاري ۽ واسيڪاريون (ت)؛ ٿ.
ڪورين جي اوزار جو هڪ قسم، پ. سنهيون
ڪائيون جي رچ جي پٺيان، جنهن ۽ ٽائيءَ وارن
ڏاڳن کي منجهن کان بچائڻ ۽ ٽنڊن کي نمبروار رکن.
● واسيڪوت ۽ واسيڪوت؛ ڏ. (انسگ). ننڍو
ڪوت - صدي. ڪوت جو هڪ قسم، چيڪو
چيلھ ٽائين اچي. (ويست ڪوت).
● واسيڪوتي ۽ واسيڪوتيون؛ ٿ. ننڍي
ڪوت جو هڪ قسم.
● واسينا ۽ واسينائون؛ ٿ. (سن. وس =
اڇا ڪرڻ). خواهش - برقي - اڇا - منشاء پاونا -
مڌ - ڪامنا - چاهه - دل - رڃي - آرزو - منڪاپ -
ارادو - نيت.
● واسيني؛ ٻيل جو ٺهيل برتن، جنهن ۾ گهڻو
غيره رکجي.
● واسين؛ مصدر. (سن. وس = خوشبوءِ ڪرڻ).
واس ڏيڻ - دونهون ڏيڻ - (لاش کي) سرهائون
مڪڻ - واسڻ - سڳند ڪرڻ - خوشبوءِ ڪرڻ. سرهو تيل
وجهڻ. لوڀان ڌوپ ٻارڻ - گگڙ ٻارڻ. ٻڪريءَ جي رڙ -
دانهن - ٻيڪار. (ڪ). (واسيو - واسيندو - واسيل).
● واس ۽ واسون (ڪ)؛ ٿ. واسڻ جو آواز -
(ٻڪريءَ جي) ٻيڪار - رڙ - دانهن.
● واس ۽ واس؛ ڏ. خوشبوءِ دار يا ٻين شين
ساڙڻ کان دونهون - خوشبوءِ - سڳند - سرهائڻ -
ڌوپ - لوڀان - گگڙ - عطر. بوءِ - بانس. دونهون.
واءِ سوائ. هوا وٺڻ. ڪني هوا - سماچار - وهڪ -
بيٺڪ. راءِ - پڌرائي - مشهوري. نيڪي. ڪنهن
مورتي اڳيان ڌوپ ساڙي پوڄا ڪرڻ.
● واسارو؛ ڏ. پٿر جو ٿاڻ جنهن ۾ واس ڌوپ
ڪبو آهي.
● واسائڻ؛ (ڪئين جو اصطلاح). ڪڇڻ کي
مضالچ ۾ منهن بعد سڪائي آڏو ڪو ڪرڻ -
وٽ ڪڙائڻ.
● واسيجي؛ وڃڻ؛ خوشبوءِ سان پُر ٿيڻ - سڳند
سان پرچڻ - تيل سرهو مڪڻ - عطر مڪڻ. مشهور
ٿي وڃڻ - پڌرو ٿي وڃڻ.

● واسيد يون؛ اسم خاص. هندن ۾ هڪ ماڻهوءَ
جو نالو.
● واس؛ ڏ. (ف. باش، سن. وشن = رهڻ يا
وسڻ). رهڻ جي جاء - مقام - ويهڪ - بيٺڪ - خلوت
جي رهائش - ايڪانتي - بيٺڪ.
● واسي؛ ڏ. صفت. رهاڪو - رهندڙ - بيٺڪي.
● واسيرائين؛ مصدر. انتظار ۾ ترسڻ - اوسڙڻ -
اون ڪرڻ - بيچينيءَ سان انتظار ڪرڻ - اوسيرڙو
ڪرڻ. لاپ پهچائڻ. ڪنهن تي اڇڀو رکي ڪجهه
گتائڻ. لاپ هٿ ڪرڻ - ڪنهن مان وٺڻ ڪرڻ.
(واسرايو - واسرائيندو - واسرايل).
● واسيرو ۽ واسيرا؛ ڏ. آس پاس جو ڦهلاءَ (ٻوڙ
يا مرض وانگي) - غلبو - زور - رواج - ڦهلاءَ.
امڪان - هڪڙيل - انديشو. کليل - ظاهر - وائڪو.
هوادار - هوا وارو. کليل هوا وارو هئند -
ٿڌ ڪار. هوا. ٻونءِ واسرو - پواسرو.
● واسيري ۽ واسيريون؛ ٿ. چيلھ سان ٻڌل
پيسن جي ڳوٺري.
● واسيطو ۽ واسيطا؛ ڏ. ع. وسط = وچوارو).
سبب - ڪارڻ - باعث - وجه. مراد - نيت - منورث -
آرٿ - مطلب - مقصد - غرض - هارڊ وئي - ڌنڌو -
ڪم - ڪرت. درمياني - وچوارو - پورو ٿيو. لاڳاپو -
نسبت - تعلق.
● واسيطي؛ جي لاءِ - جي ڪري - سبب ڪري.
براءِ - خاطر.
● واسيطي خدا جي؛ خدا ڪارڻ - وات خدا جي -
الله جي لاءِ.
● واسيطيدار ۽ واسيطيدار؛ ڏ. لاڳاپو رکندڙ -
واسطو رکندڙ - تعلق رکندڙ. مطلب - غرضائو -
الڪائو.
● واسيغ؛ (ع. وسع). خدا تعاليٰ جو صفاتي نالو.
هڪڙيندڙ - وسيع - وڏو - ڪشادو.
● واسيڪارڻ؛ مصدر. دانهن ڪندڙ - رڙ ڪرڻ.
ڪوڪ ڪرڻ - رڙڻ - ٻاڪارڻ.
● واسيڪار ۽ واسيڪارون (ڪ)؛ ٿ. ٻڪريءَ
جو آواز - ٻيڪات.

● واسئون: اسم خاص. گاه جو هڪ قسم.

● **وافير** : ث. صفت. (ع. وڌ) گهڻو. ڪثير. ڏيندين ڏير. سڀهو ڪجهه. جهجهو. وڌيڪ. سرس. گهرج ڪسان زياده. مڪار وارو مال. مٿو. جام. پٿون. ريل چيل.

● **وافي** : ۱. **وافي** : ذ. صفت. (ع. وڌي) پورو. تمام. ڪامل. ڪافي. لائق. ٺيڪ. جوکي (سزا). بس. گهڻو مارو. جهجهو.

● **واقيل** : مصدر. وڌيل.

● **واقين** : مصدر. ڏاڙهڻ. پٽڪ هڻڻ. لٽڻ. هڻڻ. پنهنجي پاڻ ماراه ڪرڻ. مشهور ڪرڻ. پٽ رائي ڪرڻ. ظاهر ڪرڻ. ڪولڻ. وڌيل (ننڍر). ٻڪ ٻڪ ڪرڻ. وقت وقت ڪرڻ. گهٽ وقت ڳالهائڻ. بد فضيلتو ڳالهائڻ. ٻي ڏيک ڳالهائڻ. (واڻيو. واقيندو. واقيل).

● **واقع** : (ع. وقع) ٿيڻ وارو. ٿيندڙ. موجود. وقت تي ٿيڻ وارو. پيش ٿيڻ وارو. پيش اچڻ. ظاهر ٿيڻ. نمودار ٿيڻ. اصل. ڏانهن.

● **واقع ٿيڻ** : ڄاڻ ٿيڻ.

● **واقعو** : واقعا : ذ. (ع. وقع) واردات. ماجر. حادثو. روڻداد حال. سرگذشت. ڳالهه. قصو. اتفاق. آهڻا. آفت. مصيبت. حال. سختي. قيامت. موت. غضب. ڏک درد جو سبب. خبر. سماچار. لڙائي. جنگ. قتل. وفات. سختي.

● **واقعو** : واقعات : ذ. خواب. جنگ. حادثو. موت. سختي. قيامت جو زمانو.

● **واقعو ٿيڻ** : جنگ ٿي وڃڻ. حادثو ٿي وڃڻ.

● **واقعو** : واقعي : ذ. في الحقيقت. درحقيقت. درست. سچ. صحيح. برابر. پورو. ٺيڪ. اصل ۾.

● **واقف** : واقف : ذ. (ع. وقف) ڄاڻو. ڄاڻندڙ. سڃاڻو. سڃاڻندڙ. آگاهه. مانجهڙو. پيڊي. محرم راز. ڄاڻ پڄاڻ. ماهر. واقفيت. مهاڪڙو. سهڻو. ڏيٺ. پرچو. راز ڄاڻندڙ. پرچوان. تجربڪار. حاليائي.

● **واصيل ٿيڻ** : ميلڻ. گڏجڻ. ملاقات ٿيڻ. حاصل ٿيڻ.

● **واصل ڪرڻ** : ڪاتي لکڻ. ڪنڌي لکڻ. آڌار ڏيڻ.

● **واصف** : ذ. (ع. وصف) تعريف ڪندڙ. سنڌ ۾ مشهور شاعر محمد بخش جو تخلص.

● **واضح** : ذ. (ع. صاف). صاف. ظاهر. روشن. کليل. پٽرو. معلوم. ٿيل. عام معلوم. چٽو. ساڳيتا. ظاهر ظهور. صاف صاف. ونڪت. نشانبر. آشڪار.

● **واظي** : اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● **واعيدو** : واعدا : ذ. (ع. وعده) انجام. ٺول. اقرار. ٻول. سڏڻ. وعدو. ڀرڻ. ڀرتڪيا. وڃڻ. ڏت. ڀت. ڪڍڻ. عهد. دلاسو. اميد. قبوليت.

● **واعيدو ڏيڻ** : اقرار ڏيڻ. ٺول ڏيڻ. ڀرڻ ڏيڻ. وڃڻ ڏيڻ. زبان ڏيڻ.

● **واعيدو ڪرڻ** : اقرار ڪرڻ. ٺول ڪرڻ. قبول ڪرڻ. انجام ڪرڻ. سڏڻ ڏيڻ. ڀرڻ ڪرڻ. وڃڻ ڪرڻ. زبان ڪرڻ.

● **واعيدي خلاف** : انجام شڪني. انجام جي برخلاف. ڪوڙو انجام. ڪوڙو ٺول. ڪوڙو سڏڻ. ڪوڙو ٺيڪو.

● **واعيدي خلاف** : عهد شڪني. ڪوڙو انجام. ڪوڙو وعدو. ٻي وفائي. انجام شڪني.

● **واعيدي شڪن** : انجام پيچندڙ. انجام پورو نه ڪندڙ. سڏڻ تي نه هلندڙ. زبان تي نه هلندڙ. ڦير گهير ڪندڙ.

● **واعيدي شڪني** : انجام جي پيچڪڙي. اقرار نه ڀاڙڻ واري حالت. سڏڻ ٺوڙيندڙ. ٺول ٺوڙيندڙ. زبان تي برابر نه هلڻ واري حالت.

● **واعيظ** : واعظ : ذ. (ع. وعظ) هن نصيحت ڪئي. وعظ ڪرڻ وارو. ناصح. نصيحت ڪندڙ. دين جي تلقين ڪندڙ. ڪٽڪ. ڀرچارڪ. مناد. آهڻ بيشڪ.

واڪي ڳالهائيندڙ - ڪيهون ڪندڙ - زور سان آواز ڪندڙ.

- واڪڙ واڪڙ: ذ. شڪو شڪو - ريل جو آواز - انسجن هلڻ جو موسات - زون ذات - تڪڙ - تڪ - جلدائي - ٽڪڙائي - تيزائي - تيز رفتار - تسڪي چال - تسڪي هلڻي.

- واڪيٽ: ذ. مثل - ٽول - جملو - فقرو - قلم - واڪيٽ واڪيٽ: ذ. جملو - واڪيو ڪيٽي: حرف جملو - واڪڙي: ذ. واڪڙيٽون: ث. سوپاريءَ جو جو هڪ قسم.

• واڪڙ: مصدر. (سن. واڪيٽ). ڳالهائڻ - واڪا ڪرڻ - ٻڪڻ - ڳالهه ٻولهه ڪرڻ. رڙيون ڪرڻ - دانهون ڪرڻ - ڪوڪون ڪرڻ. بلند آواز سان ڳڻڻ. ٽيڪو هلڻ. ڦيرائڻ. (واڪيو - واڪيندو - واڪيل).

- واڪ: ذ. سڏڻ - هڪارڻ - واڪو ڪرڻ - ٻول - واڪ - آواز - هوڪو - واڪو - رڙ - ڪوڪ - دانهن.

- واڪير: ذ. ڪهڻو ڳالهائيندڙ - ٻڪ ٻڪ ڪندڙ - ڪهڻ ڳالهائڻو - آواز ڪندڙ - رڙيون ڪندڙ - دانهون ڪندڙ - ڪوڪون ڪندڙ. - واڪو: ذ. (سن. واڪ) وڃ = ڳالهائڻ. وڏو آواز - رڙ - دانهن - ڪوڪ - آواز - هوڪو - ڪيڪ - ڪيڪڙاٽ. رڙورڙ - گوڙ - شور - ٻاڪرڪڻو - ٻاڪر - ٻاڪار - ڪيهه - ريهه - ووه - واويلا - ٻوڪ - ريههڙ - راڙهه - گجڪوڙ - وڏي سڏ - هڪار - نمر - هيلو - سعيو - ڪوشش. صفت.

- واڪو واڪارڻ: دانهن - ڪوڪ - ڪيهه - ريهه - ريههڙ - واويلا - رڙورڙ - ٻاڪرڪٽ - ٻاڪار - ڪيڪ.

- واڪو واڪاڻ: دانهون دانهن. رڙ لائي ڏيڻ - دانهون ڪرڻ - رڙورڙ مچائڻ - گوڙ شور ڪرڻ - هل ڪرڻ.

- واڪوڙو: ذ. حلقو - آڏو - نمر - ٿورو - ڪچي پٽ جو ٿورو.

- واقفڪار: ذ. ڄاڻو - سڃاڻو - آگاهه - سچيت - هوشيار - سڃاڻ - خبردار - آزمودگار - تجربڪار. جهانديدو. ڄاڻو پهچانو.

- واقفڪاري: ذ. واقفڪاريون: ث. ڄاڻپ - مڃاڻپ - شناخت - آشنائي - ڄاڻڻ - سڃاڻ. تجربو. هوشيار. آگاهي. علميت.

- واقفي: ذ. واقفيون: ث. سڃاڻپ - ڄاڻپ - ڄاڻ پهچاڻ - مهاڪڙائي - ڏيٺ ويٺ - شناس. واقفييت: ذ. واقفييتون: ث. واقفي - پهچاڻ - ڄاڻ سڃاڻ - ڄاڻپ - پروڙ - خبر - معلوميت - شناسائي - مهاڪڙائي - آگاهي - اطلاع. علم.

• واڪ: ظرف. بلڪل - پٽيءَ - ڏاڍو - ڪهڻو - ٻنهي. • واڪو: ذ. (سن. واڪيٽ). لفظ. جملو. شبد. ٻولي. چوڻي - وچن - ڪلام. ٻول - ڪفتڪو - انجسام - ٽول اقرار - وعدو. هنجندي - سگهه - طاقت - سهرڻي - وس - پهچ - پتل - زور - وزن - توفيق. دسترسي - هلندي - هنجندي - وسعت - اختياري - چوڻ - ٻولڻ. پهڪو. مثل - آلاء - واڪيه. سراسر - مڙيوئي - بلڪل - نيت - سچڪجهه - مڙيوئي - سڀئي گڏ. آواز. (سن. وٽڪ). ور. وڪڙ - هيچ - وٽ - ور. ٻنهي - بلڪل.

- واڪو ٿيڻ: (ڪم ڪرڻ لاءِ) مائل ٿيڻ - راغب ٿيڻ - متوجه ٿيڻ. نيلام ٿيڻ - نيڪال ٿيڻ. - واڪو ڇيڏو: (گرامر) ڇيڏ ڪرڻ واري حالت - جملي کي ٽڪر ٽڪر ڪري فاعل، مفعول وغيره ۾ ان جا لاڳاپا رکندڙ ڳالهون ظاهر ڪرڻ. صرف ونحو جو اهو ڀاڱو جو ڏيکاري ٿو ته جملا ۽ جملن جا ڀاڱا ۽ لفظ ڪهڙن قسمن جا آهن ۽ انهن جو پاڻ ۾ ڪهڙو لاڳاپو آهي.

- واڪو رچنا: ث. واڪن يا جملن جوڙڻ جو هنر.

- واڪو ڏيڻ: آواز ڪرڻ - ٻول ڏيڻ - (ليلام وقت) چوڻ ڏيڻ يا وڌيڪهين جو آواز ڏيڻ. - واڪو نه ڏيڻ (ت): نه آڄهڻ.

- واڪير: ذ. واڪڙيندڙ - ڳالهائيندڙ - واڪا ڪندڙ - رڙيون ڪندڙ - چڪيءَ سان يا وڏي

قسمت - نصيب - پاڳ - بخت - اختيار يون وٺڻ -
 قاعدا قانون هلائڻ. دعا جو وڌيل ڏاڳو. جڻيو - زناڙ.
 - واڳڻ: مصدر. واڳ سان ٻڌجڻ. ملڻ -
 ڳنڍجڻ - ٻڌجڻ - وصال جي حالت ۾ هئڻ. گڏيل -
 مليل - ڳنڍيل. قابو ٿيڻ - محڪم ٿيڻ - دوستي رکڻ -
 پائيدار ٿيڻ.

- واڳجي: ويهڻ: ڳنڍجي ويهڻ - گڏجي ويهڻ -
 ڪلهوڪلهي ۾ ڏيئي ويهڻ - هڪ ٿي وڃڻ. روانو
 ٿي وڃڻ - سهي سنڀري وڃڻ - تيار ٿي وڃڻ.

- واڳ چيڪڻ: گهوڙو سنجي روانو ٿيڻ - ڀرديس
 ڏانهن رخ رکڻ - مسافريءَ تي وڃڻ - وطن کان
 ٻاهر نڪرڻ - سهي سنڀري روانو ٿيڻ - وڃڻ جي
 وائي ڪرڻ.

- واڳ ۾ هٿ هڻڻ: ڪشش ڪرڻ - ڇڪ ڪرڻ -
 ڪيهلي آڻڻ. دليل تي قبول ڪرڻ. حڪومت جو
 انتظام باقاعدي رکڻ - مليل اختيارين تي عمل ڪرڻ.
 - واڳڻ: واڳڻيئون (ڪ): ٿ. لغام - مهار -
 مهر - رسي - لوڙي.

- واڳڻ: وجهڻ: مهار وجهڻ - لغام وجهڻ -
 رسو وجهڻ.

- واڳت وارڻ: واڳئون وارڻ: رخ رکڻ -
 منهن رکڻ - وطن ڏانهن وڃڻ - اچڻ جو ارادو ڪرڻ -
 سهي سنڀري نڪرڻ - گهوڙي تي سوار ٿي واپس وڃڻ -
 (نصيب) واپس موٽڻ - موٽي ملڻ - ٻوٽي موٽائڻ.
 - واڳئون وارڻ: ٻوٽي موٽڻ.

- واڳت هٿ ۾ رکڻ يا وٺڻ: اختياري
 پنهنجي وس رکڻ - اختياري پنهنجي هٿ هلائڻ.

- واڳي: واڳ - ڏور - رسي - لغام - پٽي. نصيب -
 پاڳ - قسمت - بخت. نوڙيءَ جو ٽڪر جنهن جي
 ٻنهي ٻچاڙين ۾ سرڪڻ ڦاهي ٿئي.

● واڳ: ڏ. (سن. ويا گهر). شينهن.
 چيتو. واگه.

● واڳڻ واري: اسم خاص. تعلقي ڪوٽڙيءَ
 ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● واڳڻ: مصدر. (سن. واگا). واڳ ٻڌڻ -
 واڳت وٺڻ - واڳ وجهڻ - سهارڻ - لغام وجهڻ -

- واکو واکاڻ پٽوڻ يا ٿيڻ: دانهن مڇڻ -
 رڙ مڇڻ - ٻاڪار مڇڻ - گوڙ مڇڻ - هل مڇڻ - هوکو
 مڇڻ - رڙورڙ مڇڻ.

● واڪي: ٿ. (سن. وڃ = ڳالهائڻ). جنلو -
 فسر.

● واڪيڻو: اسم خاص. مڇيءَ جو هڪ قسم.
 ● واڪ ۽ واڪٽ (ڪ): ڏ. وانءِ ڪاٺي -
 فرصت - نوڪلائي. ڪم جو سعيو - آدم. ڪوشش.
 واکاڻ - تعريف - ساراھ - صفت.

- واڪارو ۽ واڪارا: ڏ. صفت. يڪوا سي -
 بڪيو - گهڻ ڳالهائو - بد زبان - واتراڏو - واتير -
 زبان دراز - گوڙائتو - شوراڻتو. ڪم جو چٽو ڪو -
 ڪم ڪرڻ جو تيز - جلدائي وارو.

- واڪاري ۽ واڪاريون: ٻٽ. جهيڙاڪڻ - واتيري -
 واتراڏي - وڏ واتي - گوڙ واري.

● واڪائڻ: مصدر. (سن. ويا ڪيان < ڪيا =
 اڻاڻ ڪرڻ) بيان ڪرڻ. واکاڻ ڪرڻ - ساراھ -
 تعريف ڪرڻ - صفت ڪرڻ - چس ڳائڻ - وڏائي
 ڳائڻ - واھ - واھ ڪرڻ - آفرين ڏيڻ - تحسين ڪرڻ -
 ثنا ڪرڻ - حمد ڳائڻ. (واڪايو - واڪائيندو -
 واڪاڻيل).

- واڪاڻ ۽ واڪائون: ٿ. (سن. ويا ڪيان <
 ڪيا = بيان ڪرڻ). ساراھ - صفت - تعريف - ثنا -
 ناموس - مشهوري - وڏائي - هاڪ. واھ - واھ -
 ساک - آفرين - تحسين. خوشامد. ويد جي واکاڻ.
 وعظ.

● واڪٽ ۽ واڪٽ (ٿ): ڏ. (ع. واقف
 جو بگڙيل). واقف - سونهون - ڄاڻو. آزمودگار -
 تجربڪار - سمجهو - ڏاھو - سياڻو.

● واڪيڻ ۽ واڪيڻ: ڏ. مکر مڇيءَ جو هڪ
 قسم. ٻن کان اڍائي فوٽ ڊگهي، ٿاڦياري سونڊ
 جنهن جي ٻنهي پاسي ڪتبا رهن، رنگ هيڊو
 ميرانجهڙو.

● واڳ ۽ واڳئون: (سن. واگا). اڻ جي مهار -
 لغام - مهار - واڳ - ڏور - رسي. ٻنڌاڻ - نوڙي -
 چر جي پٽي جيڪا لغام ۾ لڳي. ڏور واڳ.

● واکهه ۽ واکهه ۽ ڏ. (سن. وياکهر) شينهن -
چيتو - واکهه - ايسر. درياهي جانور جو هڪ قسم.
پيڙيون - اشڪول - آفت - آهڻا - مصيبت. (صفت).
مهاپلي - شهر زور - جنگ - پهلوآن - ڏهيسر - ارڏو -
پاري - گرو - طاقتور - زور آور - مڪهارو - مڪهائو -
مٿائو - زوردار - زور ڀريو - ڪٽراو - زبردست -
پلوان - ڀراڪرمي - جبرو - ڀڄڻيات - بهج وارو.
(اسم خاص). ذات جو نالو.

● واکها: اسم خاص. ذات جو نالو.
● واکهه ۽ هي: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي ڀاڱي ۾
هڪ ديهه جو نالو.

● واکهريو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● واکهريجي: اسم خاص. تعلقي جيحس آباد ۾
هڪ ديهه جو نالو.

● واکهٽو ۽ واکهٽو: ڏ. (تترن جي) وائر -
ٻرو.

● واکهٽجي: جاگير: اسم خاص. تعلقي
ديري محبت ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● واکهٽو ۽ واکهٽو: ڏ. (سن. وياکهر)
ٻائيءَ جي جانور جو هڪ قسم (جو ٻيٽ پٿر
سُرنڌڙن ۾ شمار ڪيو ويو آهي، اڪثر درياءَ
جي ڪپ تي ٻيو هوندو آهي، آنا لاهي واريءَ ۾
ڍڪي) - واکو. واکهه. ٻير - چيتو.

● واکهٽو ۽ وات ۾ هٽڻ: ٻنڌش هيٺ هئڻ -
قبضي هيٺ هئڻ - زبردست مائهو ۽ جي هٿ هيٺ
هئڻ. زور ظلم ۾ اچڻ - جبر ۾ اچڻ - مصيبت هيٺ
اچڻ - نقصان ۾ هئڻ - جوکي هيٺ اچڻ.

● واکهٽو ڌر: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي الهيار ۾
هڪ ديهه جو نالو.

● واکهٽو ڏهو: اسم خاص. تعلقي ٻڌين ۾ هڪ
ديهه جو نالو.

● واکهٽو ري: جاگير: اسم خاص. تعلقي
ٽنڊي الهيار ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● واکهٽو ۽: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● واکهٽيون: اسم خاص. تعلقي سانگهڙ ۾
هڪ ديهه جو نالو.

ٻڌڻ - قبضي ۾ ڪرڻ - ڏاڍڻ وجهڻ. ڳنڍڻ - انگائڻ -
رسي سان ٻڌڻ - بند ڪرڻ. ٻيڙيءَ کي ڪناري
سان ٻڌڻ. گهوڙي وغيره کي ٻڌڻ - لٽڻ - هڪٻئي
سان ڳنڍڻ - ٻاڏڻ - قابو ٻڌڻ.

● واکيو ۽ واکيو (ڪ): ڏ. مشغول - وندريل -
مصروف - رڌل. ڳنڍيل - گڏيل. واکيل.

● واکيٽيل: رڌل - مشغول - مصروف. ڦاٽل -
ور ٽٽل.

● واکيو: اسم خاص. شڪارپور جي ڀرائي قلعي
جي اٺن دروازن مان هڪ دروازي جو نالو.

● واکيئي: اسم خاص. تعلقي گهوٽڪي ۾ هڪ
ديهه جو نالو.

● واکيو ۽ واکيو: ڏ. (سن. وياکهر. ف. نهنگ)
درياهي جانور جو هڪ قسم - واکهو - نهنگ
هيءُ جانور گهو جي شڪل جهڙو، پر اُن کان
ڊگهو ۽ زوردار. ٻائيءَ ۾ رهندو آهي، هن جي
چرٻي ۽ گوشت دوائن جي ڪم اچي.

● واکيو ڄڻ: مصدر. وڙهڻ - وات پوڻ -
جهيڙو ڪرڻ - ڦڙو ڪرڻ. (واکيو - واکيو پندو -
واکيو ريل).

● واکيه: اسم خاص. تعلقي فيض ڪنج (خيرپور ميرس)
۾ هڪ ديهه جو نالو.

● واکي ۽ واکيون: ٺ. رسي - نوڙي -
نوڙيءَ جو ٽڪر، جنهن جي پٺهني ٻچاڙين ۾
سِرڪڻ ڦاهي ٿئي. (در بند ڪرڻ لاءِ) ٽنڊي
ڪاٺي يا ڪيلو، جنهن ۾ پڪريءَ جو ڦر ٻڌجي).

(ٻيڙي جي ڳن کي هڪ جاء تي جهلڻ وارو) رسو.
ايرينگ وغيره زبور کي جهلڻ لاءِ مٿن وريڻ
(ڪنڊو). سڪان کي جهل ڏيڻ لاءِ رسي (جا اڏ طرح
ڪم اچي). ٻيٽ يا سٺ جي تندن مان ٺهيل
ڏورو، جو ٽيڪ يا جهل لاءِ هيٺان ٻن جهامڻين يا
ٻنن مان لنگهائي، ڪن مٿان ورائي، وري اچي
هيٺن ڪڙيءَ ۾ ڦاسائجي.

● واکي ۽ وياڙڻ: سال جي ڦرڻ جو ٻوٽ
ٻڌي ڇڏڻ واري حالت. ڦرڻ جو رسيءَ سان
ٻوٽ ٻڌڻ.

- والاریئل ۴ والاریئل : ذ. نالی ٹیل - قبضي
ٹیل - ہت پر آیل .

● واليٽ ۽ واليٽ : ذ. (ع. وارث جو اڪڙيل)
وارث - مالڪ - ڌڻي - مائٽ - عزيز - حقي حقدار .
ورثي جو حقدار - آئوڌ ڪاري .

عزازت - قرأت - رشتیداری - لاڳاپو - تعلق - واسطو.

● وال ہاڑی: اسم خاص۔ گاہ جوہک قسم۔
والور۔

● والپچتي ۽ والپچتيون: ٺ. ٻازن وغيره
پڪڙڻ لاءِ منهن وارن سان چار يا چاري يا کيندو.
جو هڪ قسم.

● وَالِدٌ وَالِدَةٌ ذ. (ع). هِيءٌ - هَيْتَا - بَابٌ -
هَدَرَ - هَارُو - اِهْو - قَبْلَهُ كَاهُ.

واليدہ؟ والدہ؟ ث. ماء - مان - امان - امي -
 حبيبل ماء - ماد - امّ.

والِدَيْنِ : ذ. ہجرت مام - ماتا ہوتا۔ عزیز -
اقربا - مت مائت۔

● والتَّوْبَةُ عِيَا: اسم خاص. ثم ر. رهندڙ ميگهوڙن جي ذات جو نالو.

● والسَّابِقُ أَبُو: اسم خاص. تعلقي کڑھی یاسین ہر

● والڪي ۽ والڪيئون: ٺ. ڪنن ۾ هائڻ
حو سون وغيره مان ٺهيل ڪنهن جو هڪ قسم.

● والتمّ ۛ والتمّ (ت)؛ ذ. مژس۔ خاوند۔ ور۔
بتی۔ کاند۔ پتار۔ گھر وارو۔ مالک۔ ڈاٹی۔

● والنَّبِيُّ ۞ وَالنَّبِيُّ : ذ. بالهم - هيارو - محبوب -

● والتقى: وارث - ميتة - وجائز. وسارن.

● والو' ۛ والا؛ ذ. (پرا. والہیتہ. سن. ول')
کنن ۛ ہائں جو گہہ جو ۛک قسمر - وڈي والي.

سِينگار- مونهن. (ت) مڙس- ور- پتار- خاوند- مالڪ- ڌڻي. اضافت جي معنيٰ ڏيکاريندڙ هجاري.

جیئن: ”اللہ والو وغیرہ“.

● واڱڻ ۽ واڱڻ؛ ذ. (سن. ونڪن. ف. پاد نجان). پياجيءَ جو هڪ قسم، ٻوٽي جو هڪ ڦل، رنگ سوسو ٿئي، اندر بچ، اهي ڳاڙها ۽ اڃا ڪول ٿين.

- واڱيٽائي؛ ذ. واڱن جي رنگ جو- ڪاري
پووي رنگ جو- رنگ جو ھڪ قسم.

- واگنی، ذین، ہمت، کجھ، نہ، ذین -
انکار کرن - ناہری وارن، نون اکر وارن۔

- واڱيڻي؛ ذ. صفت. واڱن جو- واڱن وارو.
واڱن جهڙو.

● والہ والہ: ذ. ماپ ڪرڻ جي اوزار جو
هڪ قسم - هڪ ڪڙ - ٽي فوٽ ٽڪر - ڪپڙي
ڪيچن لاءِ ماپ.

(ف. بالمال. ع. عالا) اوچو- مئی- اعلا- وڈو-
، والا: ذ. هاريک ريشم جو هڪ قسم. صفت.

— والاحاء: ذ. صفت. بلند مرتبہ وارو- اوچی.

-والا شان: ذ. صفت. وذي شان وارو-

● والأَرْثُ: مصدر. (سَن. وَر = وَثَن) قَبْضُو

ہت کرڻ۔ چونڊڻ۔ پنهنجو ڪرڻ۔ حد پکيڙڻ۔
هت ۾ هئڻ۔ مالڪي۔ متصرفي۔ قبضيداري۔ والارڻ۔

اگ میں روکے بیٹھوں۔ قبضہ کرتا ہوں۔ چوند ہوں۔
جانتا ہوں۔ چوند کرتا ہوں۔ (والارپو - والارپندو -

- والار ۽ الارون؛ قبضو، چونڊ - چانت.

- والارے کرتے؟ قبضو کرنے۔ والارے۔ عتہ
کرنے۔ چونکہ کرنے۔ چانت کرنے۔

- والار و جهن: قبضي پر کرن۔ مت پر کرن۔
خرید کرن لاء اگوات كوشش کرن۔

والاروۃ والاړاۃ ذ. کا. و جهه. لامارو.
والارن جي حالت - کوڙنات - کسکساء - نساء -

گوہی - تار - آناکانی . وجہ - وقت - وار -
وَل - اوسر - مجہ - ساچی - ن - موقعو - متنو -

سانگو - ذَاتُ (پکے جو) جھٹ - لامارو۔

وارا وري انهن لفظن جون ڳجهيون معنائون ٻڌائيندا آهن) - تنترن جو مٿ - چولي مارڳ .

- وارم مارگي: ذ. صفت. تنترن کي مڃيندڙ - واما چاري - چولي مارڳ .

- وارم مارگي ٿيڻ: خراب ڪم ڪرڻ - ڪڏا ڪم ڪرڻ - گندا ڪم ڪرڻ - ڏوهه جهڙا ڪم ڪرڻ - فاحش ڪم ڪرڻ - اجوڳو ڪم ڪرڻ - بي ڏنگو هلڻ - بيهودگيون ڪرڻ - بي شرايون ڪرڻ. زناڪاريون ڪرڻ - حرامخوريون ڪرڻ - بد فعليون ڪرڻ .

● واسيٽي واسيٽي: ذ. (ع). عاشق جو نالو - عاشق - پريمي - محبتي - شيدائي .

● وامتن: (سن). پراڻن جي ڪتا موجب هڪ اوتار (جنهن راجا ٻيليءَ سان لڳي ڪري کانئس سارو راج رات ۾ وٺي ڇڏيو) .

● وامتن: مصدر. طوفان وغيره ۾ ٻيڙيءَ تان مال ڪيڙڻ. ٻاهران سامان خريد ڪرڻ. درياءَ ۾ ڪيڙڻ - سمنڊ ۾ ڪيڙڻ. (واميو - واميندو - واميل) .

- واسيٽي واسيٽيون: ذ. طوفان وقت ٻيڙيءَ تان ٻار هلڪي ڪرڻ لاءِ مال کي سمنڊ ۾ اڇلائڻ. سامان خريد ڪرڻ - وڪر وهائڻ .

- واسيٽي ڪرڻ: واسڻ - طوفان ۾ ٻيڙيءَ تان سامان لاهي پائيءَ ۾ اڇلائڻ .

● واسٽو واسٽا (ت): ذ. بندرو - تد جو چوٽو - ٺٽو - ننڍو - گهٽڪو - ڊمي .

● وان: (امر) - وڃ - وڌڻ .

● وان: وان: ذ. وارو - جيئن ”ڌنيوان“ . ڌنوارو - شاهوڪار - مالدار - دولتمند - سرمائيدار . رنگ - نمونو. (ت) .

- وانٽ: وانٽ: ذ. طرف - پاسو - ڏس .

● وانٽيرو وانٽيرا (ل): ذ. جنهن جون ٽنگون ٽڏيون هجن .

● وانٽور (ت): ذ. طوفان - واءُ - وڇ - هوا .

- وانٽور يو: وانٽور يا (ت): ذ. وڇوڙو -

زور واءُ - ڏاڍي هوا - طوفان - گهوگهائي وڇ .

- والِي: والِيون: ذ. ڳهه جو هڪ قسم . والئون: اسم خاص. تعلقي ميرپورخاص ۾ هڪ ديھ جو نالو .

● والوڙ: والوڙن: ذ. والار ڪرڻ .

● والهاڻو والهاڻا: ذ. اٺت جو وٺڻو يا ٽڪ جنهن تي نٿو ڦيرائي ڏاڳو ويڙهي .

● والهوڻا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو .

● والِي: والِي: ذ. (ع. ولي). سنڀاليندڙ .

ذئي - مالڪ - خاوند - آقا - سرتاج - حاڪم - بادشاهه .

دوست - دڙم پٽ - گهر ڏئي - ڀاڳيو - وارث -

مددگار - حمايتي - محافظ - نڪهڻ (اسم خاص) .

خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو. (ت). ڳهه جو

هڪ قسم - ڪن ۾ ٻاڻڻ جو ڳهه .

● واليشاهه: اسم خاص. تعلقي سجاول ۾ هڪ ديھ جو نالو .

● وارم واسون (ڪ): ذ. وڪ - قدم -

ٿور - چال - هلڻي - چلت .

● وارم وارم: ذ. (سن. وامه = ڪٻو) ڪٻو -

ڪاٻو - ان ٻورو - التو. ڪهڻو - ٽيچ - هوڇو -

اوچو - مٿو - ڏون - ڪمين - حقير - پُٺو .

● فوٽن جي ماپ جو ڪاڇو. ڪاري جي ناڪڻن جي

اوزار سان سمنڊ جي پاڻيءَ جي ڪچن جي ماپ .

● واما: ذ. (سن. واما = اها نهر جيڪا ڪاٻي

پاسي وهي). زال - جوءِ .

- واما چار: واما چار: ذ. تنترن جو مٿو .

● وار مارڳ. وچت جو هڪ قسم. هندڪي رس

جنهن ۾ گوشت ۽ شراب وغيره ڪم آڻجي .

● بيهودگي - بي شرمائي - آگهاڙپ وارو (ناج). بد فعل -

بي شرم - بي حيا - زناڪار. حرامخور .

● واما چاري: ذ. تنترن کي مڃيندڙ - وار مارگي .

● بيهودو - بي شرم - بي حيا - زناڪار. حرامخور -

شرابي .

● وار مارگ (سن): هڪڙو مٿو جنهن موجب

ٻنچ وڪار (مانس = گوشت، مڌ = شراب، ميٺن =

مڇي، مڌرا = پوري ڪچوري، مٺن = جماع)

جي وسيلي مڪتي يا نجات ملندي آهي، انهي مٿي

● وانجھيو ۽ وانجھيا: ذ. دور-پري-گمراه-
 نراس-ناآميد. چڏي ڏنل-چڏيل. ڌار-جدا-
 الڳ-علحده. رھت-رھيل.
 ● وانجھيل: ذ. صفت. نظرانداز ٿيل. رھجي.
 ويل. جنھن کي حق ٻڌڻ نه ٿيو ھجي.
 ● وانجھڻ ۽ وانجھڻون: ث. (سن. ٻڌڻ يا)
 اھا زال جيڪا ٻار ٻچو نه ڄڻي-ستيد. منڊ زال-
 ڦٽيد-ڦٽيد. سڪئي.
 ● وانجھار: ذ. شڪار جو ھڪ قسم.
 ● وانجھو ۽ وانجھا: ذ. چڙھو چانڊ-ٻنا اولاد-
 سنڌ. ضعيف-ڏيرو-سڪڻو-سيو-ويران-نلھو.
 مسڪين-غريب.
 ● وانجھي ۽ ڦٽڻ: ذ. سنڌ جو ٻوٽو. امڪان
 کان ٻاهر-اسٺو.
 ● وانجھيل ۽ وانجھيل: ذ. ناآميد ڪيل-
 نراس ڪيل. چڏي ڏنل-چڏيل-ڌار-الڳ-
 علحده.
 ● وانجھيو ۽ وانجھيا: ذ. ٻنسا اولاد-اولاد
 کان سواءِ. ستيد.
 ● وانجھڻ ۽ وانجھڻ (ڪ): ذ. ڊگھو ڪاٺ.
 ٻيڙي وارن وٽ ڪم ايندڙ ڪاٺي.
 ● وانجھڻ وٽي: ث. راند جو ھڪ قسم-
 ونجھ وٽي. وات روڪڻ.
 ● وانجھڻ ۽ وانجھڻون: ث. ڊگھي ڪاٺي-
 وڏي ڪاٺي. پيڙيءَ جي ھلائڻ لاءِ ھڪ
 ڪاٺي.
 ● وانجھي ۽ وانجھي: ذ. (سن. ستيد) =
 وڃ) وانجھ وٽي راند ۾ وڃ ۾ والارھندڙ يا وڃ
 تي بھندڙ ھاري. ونجھو وٽي راند ۾ وڃ يا ونجھ
 سڻايندڙ. ونجھ ھلائيندڙ-ونجھ ھڻندڙ-ٻيڙي
 ھلائيندڙ. ٻارين راند ۾ ٺھيل وچين گھوڙي يا
 ليڪ ٻارين راند ۾ ونجھ. تي بيل پيچي-
 وانجھي ويڙ-جوان مرد. ھاڙھي-نڪھيان.
 ● وانجھڻ ۽ وانجھڻون: ذ. لڪائي رکڻ-
 گم ڪري ڇڏڻ-غائب ڪرڻ. چڏي ڏيڻ-
 وساري ڇڏڻ.

● وانجڻ: مصدر. (سن. وٺڻ) وٺڻ-
 ورھائڻ-حصا ڪرڻ-پتيون ڪرڻ-ڀاڱا ڪرڻ-
 ورڇ ڪرڻ-ٽڪر ٽڪر ڪرڻ. بھرا ڪرڻ.
 (وانتيو-وانتيدو-وانتيل).
 ● وانتيو ۽ وانتيو: ذ. ڀاڱو-حصو-پتي-ورڇ-
 ونٺڻ. ورھاء-پتيدار-ورڇ وار-ورھاست. (سن.
 ونٽڪ) قسمت-ڀاڱو-نصيب-بخت.
 ● وانتيو سرن: حصو ملڻ-پتي ملڻ-ڀاڱو
 ملڻ-ونٺ ملڻ-بھرو ملڻ-ٽڪرو ملڻ-ٻيرو ملڻ.
 ● وانتيو وٺڻ: حصو وٺڻ-ونٺ وٺڻ-ڀاڱو
 ڇڏائڻ-ٽڪرو ڇڏائڻ-بھرو ڇڏائڻ. بھرو وٺڻ-
 ڪوشش وٺڻ.
 ● وانتيو ۽ وانتيو (ڪ): ذ. پراء-واٽو. ڊگھن
 جو چارو. (ث).
 ● وانتيو: ذ. صفت. وٺڻو واپ آچاري ٻنڪ جو
 اھو نوڪر جو ھمساز وڃي ورھائيندو آھي-
 پھتيو.
 ● وان پٽر مت: وان پٽر مت: ذ. (سن.
 وان پٽر) آرين ھندن جو ٽيون نمبر آشرم.
 جنھن ۾ ھو گھر چڏي جنھن ۾ وڃي رھن،
 اھو عمر جو پنجاء کان پنجهتر سالن وارو عرصو ٿئي.
 ● وانجڻ: مصدر. ڇڏڻ. ڌار ڪرڻ. جدا
 ڪرڻ. نظرانداز ڪرڻ. گذارڻ-لنگھائڻ. (نائيم)
 ھاس ڪرڻ- (سن. وڙج = تياڳڻ < وڙج = تياڳڻ)
 چڏي وڃڻ-الڳ ڪرڻ-علحده ڪرڻ-جدا
 ڪرڻ-پري ڪرڻ. چڏي ڏيڻ. ليڪائڻ-گم
 ڪرڻ-غائب ڪرڻ. دير ڪرڻ-وسارڻ-بچت
 ڪرڻ-ٻڃائڻ-ڪوٺڻ. وارڻ-نه ٻڌائڻ. محروم
 ٿيڻ.
 ● وانجڻ ۽ وانجڻون: ث. نظراندازي-خيال ۾
 نه آڻڻ جي حالت-چڏي ڏيڻ جي حالت. گذر-
 لنگھ-ھاس ڪرڻ-گذارڻ.
 ● وانججڻ: نظرانداز ٿيڻ-خيال ۾ نه اچڻ-حق
 مان ڪان سواءِ رھجي وڃڻ. ڪنھن مال ملندي ملڻ
 کان رھجي وڃڻ. محروم رھڻ-رھجي وڃڻ-نه
 حاصل ٿيڻ-نه ماڻڻ.

- وائڊ ڪي' & وائڊ ڪيئون؟ ت. فرصت - فراغت - نسجنت - ڏت - وار - وقت - فرجو. اڪيلاني - وار ڪاڻي - وائڊ ڪاڻي - لويڪلاڻي.

ڪم ڪرڻ - سوال تي پراڻو ڪم ڪرڻ. مفت ماني کائي ڪم ڪرڻ.

- وانڊڪارو ۽ وانڊڪارا: ذ. مفت ڪم ڪندڙ - ڇيڙو هندنڙ - بنا آجوري ڪم ڪندڙ - سوال تي پراڻو ڪم ڪندڙ. مانيءَ تي ڪم ڪندڙ.

● وانڊڪڙو: ذ. وانگو - وانگي - وانگيان - (انهيءَ) جهڙو - طرح - (تو) هارو - جنسي - ساڳيو - ستم - ساڳئي قسم جو - سرڪو. نمونو. توجھڙو - آن جهڙو - وانگي - وانگيان. انهي دستور موافق.

- وانڊڪو: پسند ڪرڻ - چونڊڻ - ڏيڻ - لائق سمجهڻ - مرضي ڏيکارڻ - دل کي وٺڻ.

- وانڊڪي: پسند ڪرڻ - چونڊڻ - ڏيڻ - لائق سمجهڻ - مرضي ڏيکارڻ - دل کي وٺڻ - خواهش ڏيکارڻ - لاڳا ڏيکارڻ.

- وانڊڪي: ظرف. وانگڙو. وانڊڪيان: آن جهڙو - توجھڙو - تو وانگر - تهڙي طرح - توجھيان.

● وانڊڪوڙو ۽ وانڊڪوڙا: ذ. (سن. وڃي) ٻيو ٻئي (پروڻي) ڳٽيل وارن جو طُرو. وارن جو ويڙهو - وارن جو مڇو - وار ٺاهي گڏي هڪ هنڌ هڻڻ پاسي مڇو ڪري ٻڌڻ واري حالت - چوٽيءَ واري ڳنڍ. ونڱ - پيچ - ور - وڪڙ - ڦيرا - گھيرا. چوٽو - چوٽي.

● وانڊڪي: ساهه وارو - آدمي. انسان - پھير - قاصد - پيغام - نياپو پهچائيندڙ - منيهو ڏيندڙ - خابرو - خبر ڏيندڙ. وارث - وسيلو - واهرو - مددگار - همراه - ٻانڌي. هڪڙو. جهنگل ۾ رهندڙ - جهانگي. ڳاڙهو لائون - لائون - راند يڪي جو هڪ قسم.

- وانڊڪي: لائون: راند يڪي جو هڪ قسم - آواز ڪري ڦرندڙ لائون - تيز ۽ تڪو ڦرندڙ لائون.

- وانڊڪي ٿي نه هجڻ: ڪو انسان نه هئڻ - ڪا پھر نه هجڻ - ڪو ماڻهو نه هجڻ واري حالت - مددگار نه هئڻ - واهرو نه هئڻ - پيغام نه هئڻ - خبر نه پهچائيندڙ - نياپو نه رسائيندڙ.

- وانڊو ۽ وانڊا: ذ. ان پرنيل - ڪُنڌارو - ڇڙو - چالڊ - رَنڌو - رَنڌو - اڪيلو. مزوريءَ تي ڪپڙا آڻيندڙ.

- وانڊي: ۽ وانڊي پُون: ٺ. رنڌ زال - مڙس مري ويل زال - ان پرنيل زال - آها زال جنهن جو مڙس نه هجي. عيد جي ڏينهن ڪاڌو وغيره ورهائيندڙ زال. ڇڙهي چانڊ - اڪيلي. مينهن - ڍڪي، بهراڙي جو ڳوٺ، جاءِ هنڌ، مَنهن - چَنو - لانڍي - جهوپڙي - جهونگي - جهوپي - جهنگي. ● وانڊي پُون: ٺ. (سن. وٽسرو پتر = ٻار جهڙو) مينهن ڳئون ۽ ٻيو سال. اهي زالون جيڪي مجلس وقت ڪاڌو ورهائين.

● وانڊو ۽ وانڊو: ذ. (سن. وانڊو = باندر) باندر - پولڙو - پولو (ٺ). پولڙي - بانڊري.

● وانڊو ۽ وانڊو (ٺ): ذ. ڪهاڙيءَ جو ڳن - ڪوڏر جو ڳن.

- وانڊولو ۽ وانڊولا (ٺ): ذ. واهولو - ڪاڻي گھڙڻ جو اوزار. وڍڻ جي ڪم جو اوزار.

● وانڊو ۽ وانڊو: ذ. بهادر - جُنڱ - جوڌو - ڪڙو - پهلوان.

● وانڊڪڻ: مصدر. (سن. وٽڪو = ڏنگو هلڻ) ڳمندو هلڻ - لڏندو هلڻ - ڏڏڪندو هلڻ - ٿرڙائيندو هلڻ - ڏوڏا کائيندو هلڻ. لڏڻ لڻ. گهمندڙ هيڏانهن هوڏانهن ٿيڻ. (وانگيو - وانگيدو - وانگيل).

- وانڊو ۽ وانڊو: ٺ. هلڻ - ٿور - قدم - وڌڪ - چال.

● وانڊڪو ۽ وانڊڪو: (ٺ) ٺ. مڪڻ يا تيل جو ذرو پُون ۽ اوراڪ کي مڪي ڇڏجي، جئن پُون آواز نه ڪري. (حرف جر). وانگي.

● وانڊڪارو ۽ وانڊڪارو: ٺ. ٺ. هارپ جي ڪم ۾ مدد جو سڏ - سوال تي ڪم ڪرائڻ - ماني ڪرائڻي ڪم ۾ مدد وٺڻ - مفت - بيڪر - ڇيڙو.

- وانڊڪارو ۽ وانڊو: ڇيڙو وهڻ - بيڪر وهڻ - مفت وهڻ - بنا آجوري جي ڪم ڪرڻ - ري عيوض

● وانگهائي ۽ وانگهائيون: ٿ. ٽنهي ۾
 ٻڌل نوڙيءَ جو ٽڪر.
 ● وانگن ۽ وانگن: ڏ. (سن. ونگن) پاڇيءَ
 جو هڪ قسم - بادرڻج - پڪر جو هڪ قسم.
 ● وانگريو ۽ وانگريو: ڏ. آهو سوئر جنهن جو
 قد وڏو، گردن موڪرو ۽ خصيا وڏا هجن.
 ● وانائي (ڪ): اسم خاص. جبل جو نالو.
 ● وانو دو ۽ وانو دا: ڏ. (سن. وائيو = واڻ)
 واڻ - هوا - پتون - واهونڊو - وانهونڊو - چوهيڪار.
 ڊر - باديءَ - ماه - مولر.
 - وانو دا وري يا: هوا بدلي آهي. بدليل
 هوائون - اونھاري جي شروعات - گرم موسم جي
 شروعات - واهن ۽ نهرن ۾ پاڻيءَ جو اچڻ.
 ● وانو وڙڻ (ٿ): مصدر. گهٽ ڪسي عزيزن
 جو ماني ڪمارائڻ. (وانو وڙيو - وانو وڙندو -
 وانو وڙيل).
 ● وانهي ۽ وانهيون: ٿ. ڪوه. واڻ - نهر -
 ندي.
 - وانهيگو ۽ وانهيگا: ڏ. پاڻيءَ جو ننڍو
 وهڪرو - شاخ - نهر.
 - وانھين ۽ وانھيون: ٿ. وانءَ - نهرون -
 واڻ - شاخون - ڪوهيون.
 ● وانھيان: اسم خاص. هندن ۾ هڪ ذات
 (سري رام چندر جي پٽ "ڪشن" جو اولاد).
 حلواني - پڪوڙائي.
 ● وانھن ۽ وانھن: ڏ. (سن. واس = رهڻ جي
 جاءِ) ڳوٺ - واهڻ - گام - ديهه - ڳوٺڙو - وسي -
 واهڻ - بستي - وسندي - ننڍو ڳوٺ - پهراڙي.
 ● وانھيون: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات
 جو نالو. (سن. ونهي) پوڳڙي.
 ● وانھونڊو ۽ وانھونڊا: ڏ. واڻ - هوا -
 پتون - واهونڊو - چوهيڪارو. ڊر - بادي - ساه -
 مولر.
 - واهونڊا وري يا: هوائون ڦري ويئون - هوائن
 جي ڦيرگهير - گرم موسم جي شروعات. واهن ۾
 پاڻي جو اچڻ شروع ٿيڻ.

● وانءَ ۽ وانئون: (ڪ): ٿ. ساڻ جو هڪ
 نمونو. (جهوني زماني جو) ٻنهي ٻانهن جي ڊيگهه
 وارو مفاصلو.
 - وانءَ ۽ وانئون: ٿ. زمين ۾ کوٽيل ڪوه.
 وانگر ڪٽڻ، جنهن مان هڪ ڪي پاڻي ڏجي.
 واڻ - واهن. ڪوه. نهر - شاخ.
 ● وانھيرو ۽ وانھيرا: ڏ. (سن. وائيو =
 هوا) هوا جهڙو - تڪو - تيز - چست - چالاڪ -
 ڦڙت - ڪڙو تڙو - جل ڦٽاڪو - تيز فهم - جوگند -
 سڻو پرو - هڪو - چوڪس - تڪڙ - جهانجهرو - چڙڪ -
 برجستو - ڦڙتدار.
 ● وانھين: مصدر. (سن. وائيو = واڻ) جهنڊو
 ڏيکارڻ.
 ● وانھينو: ڏ. جهنڊو - پيرق. (ٿ. وانھيني).
 ● وانھيني ۽ وانھينون: ٿ. ننڍڙو وانھينو
 ڏچا - نشان - جهنڊي - جهنڊو - هائتو.
 ● وانھيني: ٿ. مڇيءَ جو هڪ قسم.
 ● وانھونڙا: ٿوري ٿوري ڊپر بعد اک آڻڻ وقت
 سور جون سوئون ٿيڻ.
 ● وانھنج: اسم خاص. مڇيءَ جو هڪ قسم،
 چلڻ کان سواءِ ست پير ۽ قد ۾ انج.
 - وانھنجي: ٿ. مڇيءَ جو هڪ قسم.
 ● وانھور ۽ وانھور (ٿ): ڏ. سخت واڇ -
 تيز طوفان.
 ● وائي ۽ وائيون: ٿ. رک - خاڪ - ڦلهير -
 ڦلهيار - واري - چار - ڪيري.
 ● وائيستري: پنهنجو کهن ڪهرو - مددگار -
 عزيز کان سواءِ.
 ● وائ ۽ وائيون: ننڍو ڳوٺ - ننڍي بستي.
 ڪوهستان.
 ● وائ ۽ وائ: ڏ. (سن. وائ) مڇي جي نوڙي -
 پيس مان وٺيل نوڙي - مڇي - لڇ - ورت - وڏي -
 ست - تند - رسو - نوڙ. ڪٽ جو وائ. (سن. واهڻ)
 < و م = وهڻ، هلڻ) پڙي (خاص ڪري آها جيڪا
 سمنڊ جي ڪناري تي هلندي آهي). سمنڊ جو
 وڏي ۾ وڏو ٻيڙو - ٻيڙي - جهاز - ڊنگي. (ٿ).

● واٽ ۽ واٽ ۽ ذ. سوداگر - واپاري - مال وڪندڙ .

● وان ڪاٺي ۽ واڌڻ ڪهي لڳڻ ۽ ڀرڻ ٿيڻ - عمر کان مٿي چوڻ - جهونو ٿيڻ - بزرگيءَ ڪري پهچڻ . ڏاڍو سڄو ٿيڻ - غريب ٿيڻ - پنهارڪو ٿيڻ .

● وان ۽ وٺائڻ ۽ تڪليف ڏيڻ (ڪچي جو اصطلاح) . پري آڻائڻ - ڏکيو رستو ڏيڻ - دور ڪڍڻ - اهڃ پهچائڻ .

● وانهي ۽ مادي آڻ جي ٿيڻ تي ڳوٺري چاڙهڻ جيئن ڦر نه ڏانهي . جالنگ .

● وان ڪڍڻ ۽ اسر خاص . تعلقي ٿئي ۾ هڪ ڏيهه جو نالو .

● وان چٽي ۽ ٿ . چاريءَ جو هڪ قسم (بازن کي ڦاسائڻ لاءِ) .

● وٺائڻ ۽ مصدر . وٺڻ جو ڪم ٻئي کان ڪرائڻ .

● وٺائڻي ۽ ٿ . وٺڻ جي قيمت يا اجورو .

● وٺڪو ۽ وٺڪا ۽ ذ. (سن . وٺج = واپاري) واپاري ماڻهو جو - وٺڻ جو - هندن جو - وٺڻ وارو - هندن وارو .

● وٺڪو ساھ ۽ ڊڄڻو - گيدي - ٻڙدل - بي همت - ڪم همت .

● وٺڪو ڪٽو ۽ سست - ڪاهل - بي همت - ڪم همت - ڊڄڻو - گيدي - ٻڙدل .

● وٺڪي ۽ ٿ . وٺڪو ڌرم .

● وٺڪي ۽ وٺڻ جو - وٺڻ وارو .

● وٺڻ ۽ مصدر . (سن . وي = آڻڻ) . وان سان مڙهڻ - آڻڻ - پئڻ - جوڙڻ - ٺاهڻ - تيار ڪرڻ . (سن . وان) . ملائڻ - جوڙڻ - ٺاهڻ - ڳنڍڻ . منا ڪچي سان لڳائڻ - جهاري وڃڻ . (واٽيو - وٺيندو - وائيل) .

● وٺائڻي ۽ وٺيڻ ۽ ٿ . ڪٽ وٺائڻ يا مڙهائڻ جي مزوري - وان جي مڙهائيءَ جي قيمت - مڙهڻ جو عيوضو - آجورو .

● وٺائڻي ۽ وٺائڻي ۽ ٿ . ڪوريءَ جو اوزار .

● وٺيندڙ ۽ ڳڏيندڙ - جوڙيندڙ - مڙهيندڙ .

● واٽو ۽ واٽو ۽ ذ. (هرا . وٺڻ ۽ سن . وٺڻ) . تختن جي چادر جي ڇت ۾ پيل تريز . (ڇت ۾) . پٽي - واٽو .

● واٽي ۽ وٺيڻ ۽ ٿ . (سن . واٽي) . ٻاٺي - ڀومي . ڀولي - وڃڻ - زبان - ڪٽا - لڀي - ڳالهه - ڀولڻ - شعر - بيت . غيب جو آواز . هدايت - راهه . هٿ جي آها پهرين اوڙ چيڪا ٻج ڇڏڻ لاءِ نشان طور ڏني وڃي .

● واٽيا ۽ اسم خاص . هندن جي هڪ ذات . (ٿر ۾ رهندڙ ميڪهاڙڻ جي ذات) .

● واٽيان ۽ اسم خاص . تعلقي مٺيءَ ۾ هڪ ڏيهه جو نالو .

● واٽياڻي ۽ اسم خاص . تعلقي ڪسپري ۾ هڪ ڏيهه جو نالو .

● واٽيڇا ۽ اسم خاص . تعلقي سيوهڻ ۾ هڪ ڏيهه جو نالو .

● واٽيو ۽ واٽيا ۽ ذ. (سن . وٺج = واپاري) . واپاري هندو - هندو دڪاندار . مهٽو - هندو . دڪاندار - واپاري - سوداگر - هندو تاجر . (ٿ . واٽياڻي ۽ واٽياڻيون) .

● واٽيو وڪٽال ۽ ذ. (ع . بقال = ٻين) . ڪيرار - هندو - ٻنيو - مهٽو .

● واٽياڻي ۽ وٺيڻ ۽ ٿ . هندو عورت جو نالو - هندواڻي - وڃائڻي .

● واوا ۽ واوا ۽ اسم خاص . هندن جي هڪ ذات . وانهاڻ .

● واوڻ ۽ واوڻ ۽ ذ. خبر رکندڙ - سڏا ٺهندڙ - سماچار رکندڙ - خبرگيري - سماچاري .

● واوڙڻ (ڪ) ۽ مصدر . خرچڻ - وڃائڻ - وٺڻ . (واوڙيو - واوڙيندو - واوڙيل) .

● واوڙجي ۽ وڃڻ ۽ ٿ . واه لڳڻ - واه لڳڻ . خالي ٿيڻ . صاف ٿيڻ . ڇڏڻ ڏيڻ . وٺڪو ٿيڻ .

● واوڙاهڻ ۽ اسم خاص . ٻسارڪي وڪر جو هڪ قسم .

● واوڙنگ ۽ واوڙنگ ۽ ذ. ٻسارڪي وڪر جو هڪ قسم . هڪ ٻوٽو جنهن جا ٻير دوا طور

● واٽ ۽ واٽ ۽ ذ. سوداگر - واپاري - مال وڪندڙ .

● وان ڪاٺي ۽ واڌڻ ڪهي لڳڻ ۽ ڀرڻ ٿيڻ - عمر کان مٿي چوڻ - جهونو ٿيڻ - بزرگيءَ ڪري پهچڻ . ڏاڍو سڄو ٿيڻ - غريب ٿيڻ - پنهارڪو ٿيڻ .

● وان ۽ وٺائڻ ۽ تڪليف ڏيڻ (ڪچي جو اصطلاح) . پري آڻائڻ - ڏکيو رستو ڏيڻ - دور ڪڍڻ - اهڃ پهچائڻ .

● وانهي ۽ مادي آڻ جي ٿيڻ تي ڳوٺري چاڙهڻ جيئن ڦر نه ڏانهي . جالنگ .

● وان ڪڍڻ ۽ اسر خاص . تعلقي ٿئي ۾ هڪ ڏيهه جو نالو .

● وان چٽي ۽ ٿ . چاريءَ جو هڪ قسم (بازن کي ڦاسائڻ لاءِ) .

● وٺائڻ ۽ مصدر . وٺڻ جو ڪم ٻئي کان ڪرائڻ .

● وٺائڻي ۽ ٿ . وٺڻ جي قيمت يا اجورو .

● وٺڪو ۽ وٺڪا ۽ ذ. (سن . وٺج = واپاري) واپاري ماڻهو جو - وٺڻ جو - هندن جو - وٺڻ وارو - هندن وارو .

● وٺڪو ساھ ۽ ڊڄڻو - گيدي - ٻڙدل - بي همت - ڪم همت .

● وٺڪو ڪٽو ۽ سست - ڪاهل - بي همت - ڪم همت - ڊڄڻو - گيدي - ٻڙدل .

● وٺڪي ۽ ٿ . وٺڪو ڌرم .

● وٺڪي ۽ وٺڻ جو - وٺڻ وارو .

● وٺڻ ۽ مصدر . (سن . وي = آڻڻ) . وان سان مڙهڻ - آڻڻ - پئڻ - جوڙڻ - ٺاهڻ - تيار ڪرڻ . (سن . وان) . ملائڻ - جوڙڻ - ٺاهڻ - ڳنڍڻ . منا ڪچي سان لڳائڻ - جهاري وڃڻ . (واٽيو - وٺيندو - وائيل) .

● وٺائڻي ۽ وٺيڻ ۽ ٿ . ڪٽ وٺائڻ يا مڙهائڻ جي مزوري - وان جي مڙهائيءَ جي قيمت - مڙهڻ جو عيوضو - آجورو .

● وٺائڻي ۽ وٺائڻي ۽ ٿ . ڪوريءَ جو اوزار .

● وٺيندڙ ۽ ڳڏيندڙ - جوڙيندڙ - مڙهيندڙ .

جس - آفرين - واکاڻ - ساراھ - تحسين . ناموس .
خوب . مدد . وات . واھ . شاھاس - آفرين .
واھ جي خاصي روع رڳي .

● واھڻ (ف) : ٺندا . واکاڻ ۽ آفرين جو لفظ -
شاھاس . چي . زه زه .

● واھڻ ۽ واھون ٿ . (سن . واھڻ = حاصل
ڪرڻ) . آھاء - رستو - بچاء .

● واھ . واھڻ آفرين - شاھاس - جس . افسوس .
● واھ . واھڻ ساراھ ٿيڻ - هاڪ ٿيڻ - ناموس
ٿيڻ - واکاڻ ٿيڻ - گھڻي هاڪ . شاھاس ٿيڻ -
تحسين ٿيڻ .

● واھ . واھڻ پڻجي وڃڻ : گھڻي ساراھ - گھڻي
ناموس ٿيڻ - گھڻي واکاڻ - گھڻي هاڪ . شاھاس ٿيڻ .
انعام ملڻ - شرط کڻڻ .

● واھ . واھڻ ڪٽڻ : آفرين چوڻ - جس چوڻ -
شاھاس چوڻ . خوش ٿيڻ - راضي ٿيڻ - پسند اچڻ -
دل کي وٺڻ .

● واھڻ ۽ واھون ٿ . رستو - وات - گس -
پنڌ - پيچرو - دڳ . پاسو - طرف - سڳرو - سير .
اوت - بچاء - رکيا - حفاظت - سرن - سام - اجهو -
آسو - آڌار - پرجهلو . آڙ - پناهه - پٺارو - حمايت -
مدد - وسيلو . وجهه - موقعو - ڌٽ - سانڪو - مٿو -
ٿيڻ - سمجھ . ول - وار - اوسر . آھاء - رستا -
بچاء .

● واھڻ پڻجي : مدد ڪولڻ - سھائتا ڏيڻ - آسو ڏيڻ -
مدد ڪرڻ - وجهه ڏيڻ - آڌار ڏيڻ - پرجهلو ٿيڻ -
بچاء ڪرڻ - پناهه ڏيڻ - حمايت ڪرڻ . موقعو ڏيڻ -
ڌٽ ڏيڻ - ٿيڻ ڏيڻ . رستا پچڻ - واتون وڃائڻ -
حالا وسيلو بند ڪرڻ - نقصان پهچائڻ - ضرر پهچائڻ -
پٺياد ڪڍي ڇڏڻ - ناس ڪري ڇڏڻ - تباھ
ڪري ڇڏڻ .

● واھڻ ڪٽڻ : رستا بند ٿيڻ - حيلو وسيلو بند ٿيڻ .
نپاڳو - ڪم بخت - چنڊو - اڀاڳو - بدقسمت . لاچار -
محتاج - ضعيف . رولو - لوفر - بد معاش - اوباش -
ڇڙواڳ . لاوارث .

ڪم اچڻ . ڪاربن مرچين وانگي دائيا ٿيڻ .
رنگ ڪارو ڏانئو ڪوڙو . تيز . جلاب ۾
ڪم اچڻ .

● واوڙ ڀندڻ : اسم خاص . ٻسارڪي وڪر جو
هڪ قسم .

● واوڙ ڀنگڻ : اسم خاص . ٻسارڪي وڪر جو
هڪ قسم .

● واوڪٽر ۽ واوڪٽر (ڪ) : ذ . هاريل -
ڪريل - هيٺ ٻيل . اڃاڻو - فضول - بي قاعدي .

● واونا ۽ واوناٽون : ٿ . ٻڌي مهيني جي وڏي
ٻارس - ٻڌي مهيني ۾ ۱۲ تاريخ تي رکيل روزو .
● واوندو ۽ واوندو : ذ . (سن . وايو = واڻ) .

اونھاري جي موسم جي شروعات - ٻاٺيءَ جي چڙهڻ
جا ڏينھن - بهاريءَ جي موسم - هوائن جي تبديل -
ٿڌيون هوائون لڳڻ - واهوندا . واھ . وهڻ -
لھرون وهڻ - شاخون وهڻ .

● واوڙي ۽ واوڙيون (ت) : ٿ . ٻوڪ -
ڪيت - ٻني .

● واوو ۽ واوا (ڪ) : ذ . مٺائي ٺاهيندڙ - حلواني .

● واوڀلا ۽ واوڀلا : ذ . (ع . واليلا) . هاء -
افسوس - گهوڙا . دانهون - رڙيون - فرياد - آهون -
ورلاپ - روڊن - روج راڙو - غم - افسوس - هاء هاء -
گهوڙا گهوڙا .

● واوڀلا ڪٽڻ : آهون دانهون ڪرڻ - ورلاپ
ڪرڻ . افسوس ڪرڻ - هاء هاء ڪرڻ - گهوڙا گهوڙا
ڪرڻ .

● واوڀلا ڪٽڻ : آهون دانهون ڪرڻ - ورلاپ
ڪرڻ - روج راڙو ڪرڻ - روڊن ڪرڻ . افسوس
ڪرڻ - هاء هاء ڪرڻ - گهوڙا گهوڙا ڪرڻ .

● واوڀلا مڇائڻ : شور ڪرڻ - رڙيون ڪرڻ -
غلغلو ڪرڻ - غوغاءُ ڪرڻ - دانهون ڪرڻ -
گوڙ ڪرڻ - هاء هاء ڪرڻ - گهوڙا گهوڙا ڪرڻ .
جلدي ڪرڻ - تڪڙ ڪرڻ - تيزي ڪرڻ - ڦر مڇائڻ .

● واوڀليڙي (ت) : اسم خاص . ول جو هڪ قسم .
● واھڻ ۽ واھڻ : ذ . ڀلارو - آڇو - ٻوڪو - آتم -
آٿر - فائق - نهايت - عمدو - سهڻو - سرشت .

- واهڻ ڪٽي؟ ٺپا ڪي - چنڊي - بدبخت - اڀا ڪڻ -
 ناسراد - ڪم بخت - رولاڪ - بدمعاش - اوباش -
 چنال - ٻي ٿري - ٻي بهچ - ٻي وارث -
 - واهڻ وٺڻ؟ پاسو وٺڻ - طرف وٺڻ - پرجهلو ٿيڻ -
 مددگار ٿيڻ - آڌار ٿيڻ - آڙ ٿيڻ -
 - واهڻ وڃائڻ؟ رستا بندائڻ - حيل وسيل رد ڪرائڻ -
 ناآميد ڪرائڻ - نراس ڪرائڻ - دڪدائڪ ڪرائڻ -
 دوستن کي ڦيرائي دشمن ڪرائڻ -
 - واهڻ ڏيڻ؟ جهوتون ڏيڻ - هيڏانهن هوڏانهن
 - نهارڻ - جهاتيون وجهڻ - ڪوششون ڪرڻ -
 حيل وسيل ڄاڻڻ - رٿون رٿڻ - جاج جونچ ڪرڻ -
 هچا ڳاچا ڪرڻ - خيال ڪرڻ - ڦيرا ڏيڻ - گهمرا ڏيڻ -
 - واهڻ ڳولڻ؟ رستا ڄاڻڻ - اٽڪلون سوچڻ -
 تجويزون ڪرڻ - ڪوششون ڪرڻ - مٿا موٽائڻ -
 بهه هچائڻ -
 - واهڻ وڃائڻ؟ رستا بند ڪرڻ - گهٽ گهڻ
 بند ڪرڻ - پسنهه هچرا ڇڏائڻ - نقصان هچائڻ - ضرر
 هچائڻ - امداد نه ڏيڻ - مددگار نه ٿيڻ - ٺاڀو ڪرڻ -
 تباهه ڪرڻ - فنا ڪرڻ - چٽ ڪرڻ -
 ● واهڻ ۽ واهيئون؟ (ڪ)؟ ٿ. وڏو ڪوه -
 واء. چٽو ٺهي هائيءَ جو ڪوه - وانء - وانهن - واهيون
 (قلندر جون) سيوهڻ اسٽيشن جي ڀرسان ڪن
 خاص ڪٽڻ جو نالو -
 ● واهڻ ۽ واهڻ؟ ڏ. (سن. وه). ڪٽڻ -
 ڪئنال - واه - شاخ - واهڻ - نهر - هٿرادو ڪنهن
 نديءَ مان کوٽايل شاخ. نارو. درياءُ جو ڦاٽ -
 - واهڻ پٽڻ؟ وڏي ڪم ۾ نه اٽڪڻ - ڪنهن
 ڌڪي ڪم کان نه ڊڄڻ. بهادر ٿي بيٺو - همت
 ڪرڻ - گيدي نه ٿيڻ -
 - واهڻ ۽ واهڻ؟ ڏ. واه - ڪسي - ڪٽڻ -
 شاخ - نهر - واٽر ڪورس - درياهه مان نڪتل ڦاٽ
 ننڍو وهڪرو - ڦاٽ جو پاڻي جو پاڻيءَ جي چاڙه
 وقت نهايت تڪو هلندو آهي -
 - واهڻ واهائڻ؟ غريبن جي مدد ڪرڻ -
 ڪنگال جي امداد ڪرڻ - وڙ ڪرڻ - احسان ڪرڻ -
 مهرباني ڪرڻ - ڏورو ڪرڻ -

- واهڻ واهڻ؟ ڏ. ننڍو واه - ڪٽڻ - ڪسي -
 نهر - شاخ - واهڻ - ڪئنال - واٽر ڪورس - هٿرادو
 کوٽيل شاخ -
 - واهڻ واهائڻ؟ سخاوت ڪرڻ. خوش ڪرڻ -
 خلق جي خدمت چاڪري ڪرڻ -
 - واهڻ واهڻ؟ واهڻ ۾ پاڻي ڀرجي اچڻ - نهر ۾
 پاڻي اچڻ - واهڻ ۾ پاڻي اچڻ - شاخن ۾ پاڻي اچڻ -
 تمام گهڻي سخا ڪرڻ - فيض عام ٿيڻ - جهجهي
 خيرات ڪرڻ - دان ڪرڻ - داني هٿس ٿيڻ -
 - واهڻ واهڻ؟ واهڻ - واهڻ ڪندڙ - مدد ڪندڙ -
 مددگار - حامي - همراھ -
 "وارثا واهڻ هائون سڀ هيٺان ٿيا."
 (مارئي - شاهه)
 ● واهڻ؟ ڏ. (ع. وهب = هن بخشيو). بخشش
 ڏيندڙ - عطا ڪندڙ - روزي هچائيندڙ - رزاق -
 مالڪ - والي - ڌڻي - الله - خدا -
 ● واهڻ ۽ واهڻ؟ اسم خاص. تعلقي ميرپور ماٿيلي ۾
 هڪ ديھ جو نالو -
 ● واهڻ ۽ واهڻ؟ (ت)؟ ٿ. سنڀال ڪندڙ -
 راڪو - نگهبان - ڪارائو - واهي - مدد ڪندڙ -
 رکپالي ڪندڙ -
 - واهڻ واهڻ؟ (ت)؟ ٿ. سنڀاليندڙ -
 راڪو - نگهبان - ڪارائو - واهي - مدد ڪندڙ -
 ● واهڻ واهڻ؟ (ڪ)؟ ٿ. بيل گاڏي
 واهائيندڙ - گاڏي هلائڻ وارو. گاڏيو -
 ● واهڻ واهڻ؟ ٿ. (سن. وه) = واهي
 هائڻ. سنڀالڻ. واهيو - واهي - واهي ڪرڻ -
 جاج ڪرڻ - سنڀال ڪرڻ - نگهباني ڪرڻ واري
 حالت - رکپالي. نظرداري - چوڪسي - بهرو -
 سجاڳي - چوڪيداري. ڪاپو - رواج - استعمال -
 وهزار - ڌڻي لپي - لهه - وچڙ -
 - واهڻ؟ ڏ. بهريداري - سنڀال -
 - واهڻ؟ ٿ. واهڻ -
 ● واهڻ؟ ڏ. هڪ ٻئي سان هلت چلت - هڪ ٻئي
 وٽ اچ وڃ جو قاعدو - راهه رسم. ڌڻي لپي -
 استعمال. ڪاپو -

پڳوان لاءِ ڀاڪ نالو. سڪ قوم جي گُرو يا مرشد جو هڪ لقب - خطاب. پرميشر.

● واہڙ ۽ واہڙ (ت)؛ ذ. اک جي مٿئين پردي (چپر) اندران ڳوڙهو پيدا ٿيل.

● واہڙ ۽ واہڙ (ت)؛ ذ. ٻينارو - لاڏلو - اڪلي - ناز ٻليو - سڪيلتو.

● واہڙ ۽ واہڙ؛ ذ. واڍڪي اوزار جو هڪ قسم.

● واہڙ ميسٽري؛ اسم خاص. تعلقي ٿل ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● واہڙ (ع. وھڙ) وھڙ يا شڪ جي قوت - گمان - سنسو - ڀرمر.

● واہڙ؛ صفت. وھڙ وارو - ڳڻي خور. شڪ ڪندڙ.

● واہڙ نبيي "بخشش"؛ اسم خاص. تعلقي لاڙڪاڻي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● واہڙ ۽ واہڙ (ڪ)؛ ذ. (سن. واہڙ = واہڙ) واہڙ لڳڻ جي موسم. آڌر - آلهندي جو واہڙ. موسم بهار. گرم موسم جي شروعات - هواڻ لڳڻ جي مند - آلهندي واري هوا. ٿورو مينهن - برسات پوڻ جي شروعات. هاڻيءَ وھڙ جي شروعات. سياري جي ٻچاڙي ۽ خاتمي وقت ڏڪڻ ۽ ڏڪڻ اولھ جي هوا. (ت). واہڙيون. (ل).

● واہڙ ۽ نيڪڙڙن؛ ٻيڙيءَ جو ٻاڻي نڪرڻ.

● واہڙ ۽ واہڙ؛ ذ. (سن. وھڙ. وھڙ = ٻيڙو) ٻيڙو - غراب - وڏي ٻيڙي - بار ڪٽندڙ ٻيڙي - ڪشتي. هاڻيءَ تي ترندڙ ٻيڙيءَ جهڙي ڪا به شيءَ. (سن. وس = رھڻ) ڳوٺ - ڳوٺڙو - بستي - وسبي - وسين - ٻهراڙي - وسندي - وانڍ - ننگير - ديھ. (سن. وھڙ = وھڙ) واہڙ - شاخ - ڪڙيو - نھر - واٽرڪورس - آڏو وڏو واہڙ - ڪئنال - ندي - درياءَ. گاڏي - بگي. (اسم خاص). ھندن جي ھڪ ذات جو نالو.

● واہڙائي ۽ واہڙائيون؛ ت. واہڙي - ڳوٺاڻي - ڳوٺاڻو - دھقاني - ڪامريو - ٻهراڙيءَ جو - واہڙ جو - ڪنوار - ويڙھڇو - اناڙي.

● واہڙ ۽ وَلَوُڙَن؛ چڱيءَ طرح ڳولا ڪرڻ - جانچ جوڻج ڪرڻ - جستجو ڪرڻ - ڪوشش

● واہڙ ۽ واہڙون؛ ت. (سن. وھڙ = ڪوشش ڪرڻ) مدد - سھانتا - حمايت. آسود - آڌار - سھارو - ڏيڻ - پرڄھلو - حفاظت - اوت - ٻچاءُ - رکيا - سترن - ٻنارو - ٻناھ - آڙ. راھداري. ھمراھي - ڪھڪ - سموت. چال - چلڪت جي پروڙ. واھڙو - ھامي - ھمراھ. سنڀال.

● واہڙ ٿيڻ؛ مدد ڪرڻ - ٻڌ پرائڻ - ھمت افزائي ڪرڻ - ٻانھن ٻيلي ٿي بيھڻ - ھمراھي ڪرائڻ. حمايت ڪرڻ.

● واہڙ ٻاڻي؛ ت. حمايتي - مددگاري - آڌار - پرڄھلائي - آڏو - اوت - ٻچاءُ - حفاظت - رکپالي. چوڪيداري - چوڪسي - نگهباني.

● واہڙ ٻڌڻ؛ چورن جو، ٻويان ايندڙ ڀاڳين کي ٻوٽي موٽائڻ - ناڪام ڪرڻ. چوري ڪرڻ وقت ٻشي ساڻيءَ جو سالڪن تي نظرداري ڪرڻ.

● واہڙ ڪترڻ؛ مدد ڪرڻ - اوکي ويل مدد ڪرڻ - ھمراھي ڪرڻ. راھ - ڏيکارڻ - رستو سڃھائڻ - تجويز ٻڌائڻ - رت ٻڌائڻ. مشڪل ڪم مان ٻئي کي ٻار ٻھڃائڻ.

● واہڙ ۽ وسيلو؛ ھامي - مددگار - آجھو - آڌار - پشت ٻناھ - آسرو - سھارو. معاون - مددڪندڙ - ٽيڪو ڏيندڙ.

● واہڙو ۽ واہڙو؛ ذ. مددي - ھمراھ - ساڻي - رکيڪ - سرپرست ھئڻ.

● واہڙو ٻنڃڻ؛ مددگار ٿيڻ - ساڻي ٿيڻ - ھمراھ ٿيڻ - راڳو ٿيڻ - سرپرست.

● واہڙ؛ ذ. (سن. وھڙ = وھڙ) واہڙ. ڍورو. ڍنڍ. نھر. نديءَ جي آھا شاخ جا نديءَ مان نڪري وري اچي ان ۾ شامل ٿيڻ.

● واہڙو؛ ذ. واہڙو.

● واہڙ گاهي؛ اسم خاص. تعلقي ميهڙ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● واہڙ گرو؛ (سن. وھڙ = وٺي ھلڻ + برو) سڪن ۾ گُروءَ کي ياد ڪرڻ جو ندونو. واہڙن جو ڏئي تعاليٰ لاءِ ڀاڪ نالو - ھندو قوم جو

ڪرڻ - معنت ڪرڻ - آدم ڪرڻ - حيل هلائڻ . طاقت هلائڻ - زور هلائڻ - پتلواني ڪرڻ .

واهڻ ووتڻ : ڪوٺ ڪوٺڻ - پستي ڪوٺڻ - وائڊ ڪوٺڻ - بهراڙي ڪوٺڻ - وسين ڪوٺڻ .

واهڻي : واهڻيون : ٺ . دهقاني - ڪوٺائو - بهراڙيءَ وارو - وسينءَ وارو - واهڻائي .

واهڻياري : واهڻياريون : ڪ : ٺ . ڪوٺائي - بهراڙيءَ واري - وسينءَ واري .

واهڻ : مصدر . (سن. وهڻ = ڇوڻ) هلائڻ - ڪاهڻ - ڪم وٺڻ - معنت ڪرائڻ . گهڻو ڪم ڪرائڻ - سخت ڪم ڪرڻ - چڱيءَ طرح ڪم وٺڻ - گهڻو پورهيو وٺڻ . (وهايو - وهائيندو - وهائيل) .

واهو : اسم خاص . (سن. وٺيئون) آڻڻ جو چارو . ول جو هڪ قسم ، هيءُ گاهه ساڻي رنگ جو ٿئي ، زمين تي پکڙيل ٿئي ، پن لڻوڪ جي پنن جهڙا ٿين ۽ هن گاهه کي آڻ ۽ پڪريون کائين . پساڙي وکر جو هڪ قسم ، جو دوائن جي ڪم اچي . (سن. وه = وهڻ) وڏي واهي - واهڻ - واهو پيارڻ : ٺ . پچڙي حالت ڪرڻ - حد کان وڌيڪ لاچار ڪرڻ - عقوبت ڪرڻ - بي عزت ڪرڻ - عزت وٺڻ (پني جي سامهون) . دولاب ۾ آڻڻ - ٺنڊي ۾ ٽاسائڻ - پني کي دربدر ڪرڻ - پني کي هلاڪ ڪرڻ - پني کي تڪليف ۾ وجهڻ . زهر پيئڻ .

واهو پيئڻ : زهر پيئڻ - لاچار ماڻ ڪرڻ - ان سرنديءَ کان ماڻ ڪرڻ - نقصان ڪائڻ - ٽوٽو پرائڻ .

واهو ڏيڻ : ڌڪ ڪيڏ - چيهو ڏيڻ - نقصان ڏيڻ - ٽوٽو وجهڻ . اميد ڏيکاري نااميد ڪرڻ - ويساهه ڏيئي لڳي ڪرڻ - دولاب ڪرڻ .

واهو : واهو (ڪ) : ٺ . رستي تان ويندڙ ماڻهو - لنگهي ويل ماڻهو . واهر ڪندڙ - مدد ڪندڙ - عوام جو همدرد - غريب جو مدد ڏوڪي - سخي - رحم دل - باجهه وارو - قياس وارو . ساڻي - پانهن پيلي . وهندڙ - جاري - هلندڙ .

واهوڻو : واهوڻو (ڪ) : ٺ . واهوڻو (ڪ) : ٺ . واهوڻو (ڪ) : ٺ .

واهوڻو : واهوڻو (ڪ) : ٺ . واهوڻو (ڪ) : ٺ . واهوڻو (ڪ) : ٺ .

واهوڻو : واهوڻو (ڪ) : ٺ . واهوڻو (ڪ) : ٺ . واهوڻو (ڪ) : ٺ .

واهوڻو : واهوڻو (ڪ) : ٺ . واهوڻو (ڪ) : ٺ . واهوڻو (ڪ) : ٺ .

واهوڻو : واهوڻو (ڪ) : ٺ . واهوڻو (ڪ) : ٺ . واهوڻو (ڪ) : ٺ .

● واهيري جي ٻيل: سانجهي جو وقت -
 نماشام - سنجها - پتي ٻارڻ جو وقت - پکين جو آرامي
 ٿيڻ جو وقت.
 ● واهيي ٻانڌي: اسم خاص. تعلقي جو هيءَ ۾
 هڪ ديھ جو نالو.
 ● واهيي ڌنو: اسم خاص. تعلقي ميرپور ماٿيلي ۾
 ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● واهيي ڪُل خان: اسم خاص. تعلقي آٻاوڙي
 ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● واهيي سَڀار ڪ: اسم خاص. تعلقي ميرپور ماٿيلي
 ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● واهيي گهوٽو: اسم خاص. تعلقي ميرپور ماٿيلي
 ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● واهيي مڇيڻ: اسم خاص. تعلقي سکر ۾
 هڪ ديھ جو نالو.
 ● واء ۽ وايون: ذ. (سن. واب). ڪوه -
 ننڍي ڪوهي. ڪاٺ سان ٻڌل ڪوه جو قسم.
 ٻورو جنهن ۾ هميشه پاڻي پيٺل هجي (ع). هاءِ -
 افسوس - ڏک - غم - سور ۾ افسوس - هاءِ هاءِ -
 توبه - ٿوڻو - چي چي چي. چيٽ - حيف. (ف. واءِ).
 چڱو - واءِ. (سن). واڻي - ٻولي.
 ● واء واء ۽ واء واء: ٺ. هاءِ هاءِ - افسوس -
 ڏک - غم - رنج - سور - ڏک جو آواز.
 ● واء واء ٿيڻ: گهوڙا گهوڙا ٿيڻ - افسوس ٿيڻ -
 هاءِ هاءِ ٿيڻ - هل هلجي وڃڻ - ڪٽي پوڻ - ظاهر ٿيڻ -
 پڌرو ٿيڻ.
 ● وائو يلا ۽ وائو يلا ٿوڻ: ٺ. واويلا - دانهون -
 آهون - ورلاپ - روڊن - روج راڙو - ماتم - افسوس -
 هاءِ گهوڙا - هاءِ هاءِ - ڏک - رنج - سور - غم.
 ● واء ۽ واء: ذ. (سن وايءُ - واء). هلندڙ هوا -
 ٻوڙ - هوا - واهوندو - باد. تيز هوا - هير.
 سخت هوا - ڏاڍي هوا - واچ - طوفان. وڏاءُ -
 هٿ. بادي - ٺٽ. وهڻ - سسڻ - خيال. (سن).
 واهڻ. واڻي سور - سندن جو سڪڻ. چوٽائي مال
 جي هڪ ٻياريءَ جو قسم. هن ٻياريءَ ۾ پڪريءَ جون
 ٺٽون سڪندڙيون آهن. اٺ جون ٻه ٺٽون ۽ ڪنڌ

● واهيارو ۽ واهيارا (ڪ): ذ. راڪو - رکوال -
 رکپال. نگهبان - چوڪيدار - ڪارائو - پهريدار -
 سنڀاليندڙ - حفاظت ڪندڙ - واهپ ڪندڙ - واهي.
 ● واهيت ۽ واهيت (ڪ): ذ. جاسوسي -
 چوڪسي - چارپو - نگهباني - واهپو - راڪو - رکوال -
 نگهبان.
 ● واهي ۽ تلاءِ ٻي: ٺ. سدڊ ڪرڻ - ميراڻي
 ڪرڻ - واهر ڪرڻ. دلداري ڏيڻ - غمخواري ڪرڻ -
 ڏک سک پائي ٿيڻ.
 ● واهيتر ۽ واهيتر: ذ. راڪو - رکوال -
 رکپال - نگهبان - چوڪيدار - پهريدار - جاگر -
 رکيڪ.
 ● واهيات ۽ واهيات: ذ. (ع. واهي =
 بي بنياد). بيهودائي - بيهودگي - ٻڪواتي - بيهودو -
 ٻڪوات.
 ● واهيات ثابت ڪرڻ: ٺ. بيهودو ظاهر ڪرڻ.
 ● واهياتي ۽ واهياتي: ذ. بي بنياد - بيهودو -
 پوراو - خشڪي - روانو - ريجڪي - لهري - ترنگي -
 وهي - من مڙجي - خام خيالاتي. عبث - ڪل جهڙو -
 بعيد العقل - آٽهي.
 ● واهيت ۽ واهيتون: ٺ. واهپو - رواج -
 رستو - دستور - رسم - ڌرتي ڀيتي - لهه وچڙ -
 واهپو.
 ● واهيڻو ۽ واهيڻا: ذ. واسطو - تعلق - لاڳاپو -
 ڳانڍاپو - ميل.
 ● واهيو ۽ واهيا (ڪ): ذ. ٻوڪيو.
 ● واهيرو ۽ واهيرا: ذ. (سن. واس + رو) =
 وس = رهڻ. آڪيرو ۾ پکين جي ويهڻ جو وقت.
 آرام جي جاءِ - آڪيرو - پکين جي رهڻ جي جاءِ.
 آهيرو - آڏو. لاڳاپو - تعلقات - ڳانڍاپو - استعمال.
 رواج - رسم. دوستي.
 ● واهيرو ڪرڻ: ٺ. رات جو ويهڻ لاءِ اچڻ -
 رهڻ جي جاءِ ٺاهڻ - رات جو ترن جو آرامي ٿيڻ.
 ● واهيري جي وير: (پکين جو) آرام گاه يا
 آهيري ۾ وڃڻ جو وقت - سانجهي - شام - سنجها -
 نماشام. آرام ڪرڻ جو وقت.

● واءِ مڙهڻ ڪٽندو اچڻ: تيز اچڻ - ٽڪڙو اچڻ - جلدائي ڪرڻ - ٽڪڙائي ڪرڻ - ٽڪڙائي ڏيکارڻ - تيزائي ڏيکارڻ - چوڙائي ڏيکارڻ - هوشيار ڏيکارڻ - قابليت ڏيکارڻ.

● واءِ وڪڙ: صفت. پڪڙيل. رٿندڙ. نااميد. نقصان نه ڪندڙ.

● وائيندي: آڏمنڊڙ - وائيندي خبر.

● وائيندي ته ڇڄ ڏيڻ: ڪنهن جي مرضي يا راءِ موجب گفتگو ڪرڻ.

● وائينديون: ويئون: ٻين جي واتان ٻڌل ڳالهون - ان تصديقي ٿيل ڳالهون - آفواه - ڪوڙيون خبرون - مٿاڇريون خبرون - زت شت - ڊاڙون - ٻٽاڪون - ڳالهه جو اجايو واڌارو - ڪوڙو ڦهلاء - مبالغ آميز خبرون.

● واءِ نڪرڻ: ڳالهه ٻڌري ٿي هون - ظاهر ٿي پون - ڪٽي پون - عالم آشڪار ٿي پون.

● واءِ وڃڻ: هٿ ڇڏي وڃڻ - مٿو پٽ سان لڳڻ - پشيمان ٿيڻ - پڇتائڻ. ”گهڻا ڀڃس واءِ ويس.“

● واءِ وڙڻ: ڦهلائڻ (بيماريءَ وغيره) - پڪڙجڻ - وڪوڙجڻ - ورتڻ - چالو هئڻ - هلڻ - منڊ جو واءِ لڳڻ - ڦيرو اچڻ - نوان خيال پيدا ٿيڻ. عام ٿيڻ - ظاهر ٿيڻ - چٽو ٿيڻ. عام جام ٿيڻ.

● وائيزو وائيزو (ت): ذ. جهيڙو واءِ - ٿورو واءِ - هڪو واءِ.

● وائٽس: مصدر. ڇاڇڻ - ڳولڻ - ڪوڄڻ - دريافت ڪرڻ - ڀڃڻ - ڏورڻ. ڦولڻ - ٽٽولڻ - ڍونڍڻ - تلاش ڪرڻ - ڇاڇڻا ڪرڻ. (وائٽيو - وائيزندو - وائيزيل).

● وائٽ (ل): ٿ. ڇاڇ - خبر - ڪوڄ - ڀڃا - دريافت - ڦول - ڍونڍ - تلاش - ڳول.

● وائٽس: مصدر: ڪوڄڻ - ڀڃڻ - ڏورڻ - ڇاڇڻ - ڇاڇ ڪرڻ - دريافت ڪرڻ - ڀڃا ڳاڇا ڪرڻ - تلاش ڪرڻ - ڍونڍڻ - ڦولڻ - ٽٽولڻ - ڳولڻ - ڳولا ڪرڻ.

● وائٽس: وائٽس: ذ. گپ شپ - پٽ شت - هٽو - لٻاڙ - ڊاڙ - خبر چار - ڳولا - تلاش - ڇاڇ - ڍونڍ - ٽٽول - ڪوڄ - ڦول - جستجو.

● سڪي هوي. (وڃڻ جو امر). وٺون - وڃ. (ف. واه). چڱو - واه واه.

● واءِ پٽر ڪٽيئي: هوا جي رُخ ڏيکارڻ لاءِ لوهي چادر مان ٺهيل پکي (جو ڪنهن مناري تي کٽل هجي). باد نما - مرغ باد نما - واءِ پرکڻو ڪڪڙ.

● وائڙجڻ: مصدر. واءِ لڳڻ - هوا لڳڻ - وڃ لڳڻ - طوفان لڳڻ. صاف ٿيڻ - ڇنڊ ڇڻ - ڇڙ ڇڻ. ٻڌرو ٿيڻ - ظاهر ٿيڻ - چٽو ٿيڻ.

● واءِ جي ٽڪڙو: ڪنهن کي بادي گيس ٿيڻ. بيماريءَ جو هڪ قسم جو مال وغيره کي ٿئي.

● واءِ ڇڏڻ: ڪجهه ڏرڻ - ڪا شيءِ ڦاٽڻ - (پٽ ۾) ڦوٽ پوڻ - خيال پوڻ. ڪنڊر پوڻ.

● ريڻج خارج ٿيڻ - ٿيڻ اچڻ - ڦوس اچڻ. ● واءِ سٺاء: خبر چار - سٺ سٺاء - ڳالهه ٻولهه - ڪفتگو.

● واءِ سٺاء لٽهڻ: خبر چار وٺڻ - سٺ سماچار وٺڻ - حال احوال وٺڻ - تازي خبر چار هٿ ڪرڻ.

● واءِ شڪاف ٿيڻ: ظاهر ٿيڻ - ٻڌرو ٿيڻ. رعيت يا عام ماڻهو ٿيڻ - ماڻهن سان ملي وڃڻ.

● واءِ ڪٽارو: بيماريءَ جو هڪ قسم اڪثر چوڙائي مال کي ٿئي. هن ۾ ٿڙڪڻي، ڏڪڻي ٿئي، علاج: ڪن وٽان سير چوڙڻ يا ڪن وٽان سير چوڙڻ آهي.

● واءِ ڪٽيڻ: مانيءَ کي ٽپي ٽپي هڻڻ سان واءِ ڀرجڻ ڪري ٽپي مٿان ٿورو آڻائڻ. اجايا ڏيڪ ڇڏڻ - واهيات ڳالهائڻ - ڪن مان ڪپهه ڪڍي ڇڏڻ - بي فضيلتو ڳالهائڻ - اڌ لڪو ڳالهائڻ - متوجهه ڪرڻ - سٺين نموني تي آڻڻ - سڌي راه تي آڻڻ - سنواري ڇڏڻ.

● واءِ کي ٻٽ ڏيڻ: وقت کي سلام ڪرڻ - حال پتاندري هٿ ڪرڻ - زماني ساز ٿيڻ - هڪجهڙو ٿي وڃڻ.

● واءِ لڳجڻ: ٻئي مان برابري ڪرڻ - رڳس ڪرڻ - ٻئي جهڙو ٻڌڻ کي سمجهڻ. خراب سنگت ۾ اچڻ - ٻيڙيون عادتون ڪرڻ - بد راهه ٿيڻ - بد پيشو ڪرڻ.

● واءِ لڳجڻ: ٻئي مان برابري ڪرڻ - رڳس ڪرڻ - ٻئي جهڙو ٻڌڻ کي سمجهڻ. خراب سنگت ۾ اچڻ - ٻيڙيون عادتون ڪرڻ - بد راهه ٿيڻ - بد پيشو ڪرڻ.

● واءِ لڳجڻ: ٻئي مان برابري ڪرڻ - رڳس ڪرڻ - ٻئي جهڙو ٻڌڻ کي سمجهڻ. خراب سنگت ۾ اچڻ - ٻيڙيون عادتون ڪرڻ - بد راهه ٿيڻ - بد پيشو ڪرڻ.

● واءِ لڳجڻ: ٻئي مان برابري ڪرڻ - رڳس ڪرڻ - ٻئي جهڙو ٻڌڻ کي سمجهڻ. خراب سنگت ۾ اچڻ - ٻيڙيون عادتون ڪرڻ - بد راهه ٿيڻ - بد پيشو ڪرڻ.

● واءِ لڳجڻ: ٻئي مان برابري ڪرڻ - رڳس ڪرڻ - ٻئي جهڙو ٻڌڻ کي سمجهڻ. خراب سنگت ۾ اچڻ - ٻيڙيون عادتون ڪرڻ - بد راهه ٿيڻ - بد پيشو ڪرڻ.

● واءِ لڳجڻ: ٻئي مان برابري ڪرڻ - رڳس ڪرڻ - ٻئي جهڙو ٻڌڻ کي سمجهڻ. خراب سنگت ۾ اچڻ - ٻيڙيون عادتون ڪرڻ - بد راهه ٿيڻ - بد پيشو ڪرڻ.

- واءِ ۽ ٻڌڻ: ڏ. هي ڪجهه جي کوکڙڻ وانگي، چوڌا ڪاري رنگ جا ٿين. ڀسارڪي وڪر جو هڪ قسم، دوائن جي ڪم اچي.

● وائِرُ ۽ وائِرَ (ڪ): ڏ. موڳو - ٻي سمجهه - ٻي وقوف - نادان - ناسمجھه - ناتوان. ٻي طاقت - ڪمزور - ڏٺو - هيٺو - ضعيف - لاچار - ٻي حال.

● وائِرُن: مصدر. (سن. واءِ = واءِ) هوا ڏيڻ - هوا ۾ رکڻ - اُن صاف ڪرڻ - هوا تي اُن صاف ڪرڻ - واءِ ڪرڻ - آڏڻ - آڏرڻ - رانئن کي اڇو ڪرڻ - آهڻ - ڇائڻ - ڇانت ڪرڻ - کوڙ کي سچ کان جدا ڪرڻ يا الڳ ڪرڻ. ڇنڊڻ.

- وائِرَ ۽ وائِرُون: ڏ. هوا سان اُن صاف ڪرڻ جي حالت - آڏڻ - ڇانت - ڇنڊ - آهڻ - صاف. - وائِرَائين: مصدر. هوا ڏيارڻ - هوا ۾ رکائڻ - ڇنڊائڻ - ٻئي ڪنهن هوا تي اُن صاف ڪرائڻ - آهائڻ - ڇائائڻ - ڇانتائڻ - آڏائڻ.

- وائِرَ ڪٽڻ: ڇچ ڏيڻ - صاف ڪرڻ - ڇنڊ ڪرڻ - ڇانت ڪرڻ - الڳ ڪرڻ.

- وائِرُو ۽ وائِرا: ڏ. اک جو عارضي مرض - آڻيل اک کي واءِ لڳڻ سبب اک ۾ ٿوري اڇاڻ ٿيڻ - اک آڻڻ وقت اک ۾ اچو ننڍو داغ ٿي پوڻ - اک ۾ ڦٽو ٿيڻ.

● وائِرُو ۽ وائِرا: ڏ. (سن. واءِ = وائي) موڳو - منجهيل - موڙهل - ٻي وقوف - ڪم ذهين - ٻي عقل - مورڪ - مٽ هيٺ - گهڻو - پڪو - پوک - نؤد - موڳو مٽر - آٺاسو - آڏايو - جاهل - ڪٽند - جٽو - حيرت زدو - حيران - ڀرسان - وسو. توائي. ٻي طاقت - هيٺو - ڏٺو - ڪمزور - ضعيف - نستو.

- وائِرَائسي ۽ وائِرَائون: ڏ. موڳائي - گهڻائي - مورڪائي - پوکائي - ڪٽندائي - جاهلي - آهائڪائي - ٻڌ - ٻڌست.

- وائِرُو ٽيڙي وڃڻ: منجهي پوڻ - حيرت ۾ پهچي وڃڻ. موڳو ٿي پوڻ - موڙهل پهچڻ.

● وائِسِرَ ۽ وائِسِرَ: ڏ. مشين جو ڀرڙو. عقل - هوش - سمجهه - ذهن. حوصلا - ماڻا - حواس.

- وائِسِرَ ڦيري وڃڻ: ڪنهن مشين جا ڀرڙا ڀرا ٿي پوڻ واري حالت - گهڙگهڙو ٿي پوڻ - ويڪرو ٿي پوڻ - ڪشادو ٿي پوڻ. حوصلا ڦري وڃڻ - هوش ڪم ٿي وڃڻ - عقل ڇت ٿي وڃڻ - حواس خطا ٿي وڃڻ.

- وائِسِرُو ۽ وائِسِرا: ڏ. واءِ جي مٽ مٽ - چؤوايو - واءِ جي ڦير گهير. ٻياري هيدا ڪندڙ واءِ جي ڦير گهير. هوا دار - ڪشادو - ويڪرو - وڏو.

● وائِڪَ ۽ وائِڪَ (ٺ): ڏ. خط - رڻو - نوتو. ڪوٺ جو سڏ - دعوت نامو - نينڊ.

● وائِڪَ ۽ وائِڪُون: ٺ. هوا - واءِ - هيٺ. پاسي کان لنگهندڙ شيء جي هوا لڳڻ.

● وائِڪائين: مصدر. وائڪو ڪرڻ - سڪائڻ - هوا تي رکڻ - وائولو ڪرڻ. خلاصڪي - ڪشادڪي - ويڪرائي. (وائڪايو - وائڪائيندو - وائڪايل).

- وائِڪائي ۽ وائِڪايون: ٺ. هوا ۾ رهڻ جي حالت - خلاصڪي. عمدي هوا - کليل هوا - هوا واري جاء - تازي هوا - سٺي هوا. ڪشادڪي - خلاصڪي. وائڪي.

- وائِڪجڻ: واءِ ۾ رکجڻ. وائڪو ٿيڻ - هوا دار ٿيڻ - سڪڻ.

- وائِڪو ۽ وائِڪا: ڏ. هوا ڏنل - هوا وارو - واءِ تي رکيل - واءِ وارو - هوا دار - کليلو - کليل. ٿورو سڪل. وڏو - خلاصو - ڪشادو - ويڪرو - موڪرو ڪري رکڻ. ڇيڏو - هلاڪو. ڀرپورو. اهو گهر، جنهن ۾ هوا ۽ سچ جي روشنائي جا ڀر هجي.

- وائِڪو ٿيڻ: هوا کائڻ. هوا ۾ وڃڻ. کليل هئڻ - سڪڻ - صاف ٿيڻ - هوا دار ٿيڻ. جنهن جهڙي کان دور ٿيڻ. دور ويهڻ. هليو وڃڻ.

- وائِڪو ڪٽڻ: هوا ۾ رکڻ - واءِ ۾ رکڻ - هوا کائڻ. هوا ۾ وڃڻ. ظاهر ڪرڻ - ڀرتو ڪرڻ - کولي ڇڏڻ - کليل رکڻ.

● وائِئَنٽ ۽ وائِئِيئُون: ٿ. خبر - سڌ - سماچار.

● وائِيئُ: مصدر. (سن. وايءُ = واءُ). هوا ڏيڻ - واءُ هڻڻ - واءُ ڪرڻ. وڃڻو هڻڻ - تنوارڻ. آواز ڪرڻ. وڃائڻ. ڳڻڻ. (وائِيو - وائِيندو - وائِيل).
● وائُو ۽ وائِئا: ڏ. (سن. واک. ڀرا = وايا).
● ڏڪر - بيان - ڳالهه. ڀولھ - چؤڀول - گفتگو. حالت - حال (عمومي حال. جو سڄي ملڪ وارن ماڻهن تي اثر انداز ٿئي).

● وائُوَر ۽ وائُوَر (ت): ڏ. طوفان - هوا - واءُ - واچ - ڏاڍو واءُ - تيز واءُ.

● وائُوَرِي: (ت)؟ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● وائُوَر ۽ وائُوَر (ت): ڏ. طوفان - واچ - هوا - تيز هوا - ڏاڍو واءُ.

● واءِ وِڙ ۽ وِڙڪا: اسم خاص. ڀسارڪي وکر جو هڪ قسم.

● وائُوَر يا (ت): اسم خاص. سيگهوڙن جي هڪ ذات جو نالو.

● واءِ وِڪِر ۽ واءِ وِڪِر: ڏ. ڀڪڙيل - ڇڙوڪڙ - ڪٽو ڪٽو - تروتر - است وِست. اڃايو - واهيات - توائي - آوارو - رستو - رلندڙ - نسا اميد - مايوس.

● واءِ وِڪِر ڪَرڻ: ڇڙوڇڙ ڪرڻ - ڀڪڙي ڇڏڻ - است وِست ڪرڻ - تروتر ڪرڻ - ڪٽو ڪٽو ڪرڻ - وڪيرڻ. اڃايو وڃائڻ - ضايع ڪرڻ - ٽوڪي ڇڏڻ.
● وائُوڪو ۽ وائُوڪا: سڪايل - ڇڊو - هوا دار - خلاصو - ڪشادو.

● وائُون: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● واءِ وِلا: ٿ. (ف). واويلا. ماتم.

● وائِي ۽ وائِيئُون: ٿ. (ڀرا. وئا. سن. وايءُ < واجا = واءُ). ياد - وائي يادي. ياديءَ جي وڌڻ ڪري بيهوشي - سنڌن جو سور. يادي - واءُ - ريج. وائي سور. عادت - ڀر - حال - چال - ڀير - ورد - خصيت - روش - خراب عادت. (سن. وائي). ڳالهه - ڀاڪو - ڪهڻي - چوڻي - چوڻ - سخن - عادت. خراب عادت - علت. ڪلام. ڪافي - راڳ - وائي.

● وائِڪو گھڻ: ٻيڪار گھڻ - نڪمو گھڻ - بي ڪم هجڻ - ڇڊو گھڻ - ٿورو گھڻ - ڪڏهن ڪڏهن هئڻ.

● وائِڪِي ۽ وائِڪِيئُون: ٿ. ڇڊي - ڀڪري - ٽڪري - خلاصي - ويڪري - وڏي.

● وائِڪِيرو ۽ وائِڪِيروا: ڏ. ٿورو ڀري - ڀرپرو - خلاصو - هڪو - ويڪرو - ڪشادو.

● وائِڪِي ڪَنڊِي: ٿ. مٿي کان مٿي واريل سيڱ.

● وائِيل: ڏ. (انگ). ڪپڙي جو هڪ قسم.

● وائِيل ۽ وائِيلُون: ٿ. (سن. وايءُ = واءُ).

● هوا جي ڪري فصل جي سڱن جي ڪري ڀون واري حالت: مخالف واءُ لڳڻ ڪري سڱ جو خالي ٿي وڃڻ. واءُ جو اثر. فصل جو ساڙ - رتي - مهلو. ڀارو ٿاڻي. ٻي حسي - ٻي هوشي - ڪنٺاڻي - خشڪي - هڏر - هڏيان. سرسام. گهوڙي جي گوڏي واري سنڌم ٿيندڙ بيماريءَ جو هڪ قسم. (ڏ). ڪپڙي جو هڪ قسم.

● وائِيلِجَن: ۱. مصدر. واءُ جي جهٽڪي ۾ اچڻ - هوا کان لڪايل شيءَ جو کلي پوڻ. وڻجڻ - وائِڪجڻ - جٽڪڻ - گجڻ - رڙڻ - ڦٽائڻ. وعسجڻ - گد گد ٿيڻ. بيمار ٿيڻ - (گهوڙي جي گوڏن جو خراب ٿيڻ) - ٻي هوش ٿيڻ. سرسام جي اثر هيٺ اچڻ. فصل جو هوا جي ڪري خراب ٿيڻ. فصل جو سڙي وڃڻ. ڀارو ٿو ٿيڻ. کاڌي جو ڀارو ٿي وڃڻ ڪري هوا پيدا ڪرڻ. (ڦڙيءَ جو) هوا لڳڻ ڪري زهريلو ٿيڻ. هوا لڳڻ ڪري بيماريءَ تي خراب اثر پوڻ. واءُ شڪاف ٿيڻ - پٿرو ٿيڻ. (وائِيليو - وائِيلِندو - وائِيليل).

● وائِيلِجِي: وڃڻ: ڳالهه پٿري ٿي پوڻ - ظاهر ٿي پوڻ - کٽي پوڻ.

● وائِيلَن: مصدر. (سن. وايءُ = واءُ). هوا لڳڻ - واءُ لڳڻ. ڪٽلڻ - پٿرو ٿيڻ - ظاهر ٿيڻ. بيمار ڪرڻ. (وائِيليو - وائِيلِندو - وائِيليل).

● وائِيلو ۽ وائِيلو: ڏ. وادي ڪي ڪم جي اوزار - جو هڪ قسم - واهلو - ڪاٺ گهوڙن جي اوزار جو هڪ قسم.

- وائِي پيا: وات پيا - سخن ڳالهايائون - تڪرار
 ڪيائون - زباني جهڳڙا.
 "ويجن سان وائي پيا ڪري نه ڪيائون"
 (يمن ڪلياڻ - شاه).
 - وائِي جو وَرَن لَهَن: ڳالهه جو ڳڻ سمجهڻ -
 ڳالهه جو وَرَن يا وَت سمجهڻ - ڳالهه جو ڳڻجھ
 معلوم ڪرڻ - راز پروڙڻ - گفتگو جي رمز سمجهڻ.
 - وائِي سَنَوائِي: چڱي ڳالهه - چڱو ٿول -
 چڱو ٻول - سَنِي گفتگو - سهڻي وائي.
 - وائِي سَوَر: بيماريءَ جو هڪ قسم. سَنَدَن
 جو سَوَر.
 - وائِي ڪَن وِجَهَن: ڪنهن ڳالهه لاءِ اڳواٽ
 چئائي ڇڏڻ - ڪنهن سَنَدَن منصوبي کان خبردار
 ڪرڻ.
 - وائِي ڪَبي وَڪَڙ وَجَهَن: اڃا يا ٺاه ٺاهڻ -
 ڪوڙا هڻڻ هلائڻ - اڃا پون پٽاڪون هڻڻ - لڙاڙون
 هڻڻ - ڍاڙون هڻڻ. هَر وَپَرَو دِهاڻن - هيسائڻ -
 ڊيچارڻ.
 - وائِي ڪَوَلَو: ذ. بيماريءَ جو هڪ قسم -
 ٻيٽ جو سَوَر. آندِي جو سَوَر.
 - وائِي ڳالهه ڏ. اڃائي پڪ.
 - وائِي ٽَه وَجَهَن: ٻيڙا ٽهڻ - ڪڪ ٿيڻ -
 عاجز ٿيڻ - هلاڪ ٿيڻ - تڪليف ۾ اچڻ.
 - وائِي ٽَه وَرَن: ڳالهه نه ڪري سگهڻ -
 ڪچي نه سگهڻ - ٻول نه ٻولي سگهڻ - آواز نه
 ڪرڻ - پئڪو نه ڪرڻ.
 - وائِي ٽَه وَڪَڙ: ڳالهه پسند نه اچڻ - نفرت
 اچڻ - ڏڪار اچڻ - ڪراحت اچڻ.
 - وائِي وَرَن: ڳالهه ڪرڻ - ويچار ڪرڻ -
 خيال ڪرڻ - ارادو ڏيکارڻ - هاڪار پڙڻ - آباده
 ٿيڻ - مائل ٿيڻ.
 - وائِي وَڪَڙ: ڳالهه ٻولھه وڃڻ - ڪئي ڪمائي
 ڪَت ٿيڻ - پورهيو ڇت ٿيڻ - محنت گرم ڪرڻ -
 نشان هٽو نام ٿيڻ.
 - وائِي وَرَن: ڳالهائڻ - ڳالهه ٻولھه ڪرڻ -
 گفتگو ڪرڻ - ڪلام ڪرڻ - سخن ڪرڻ.

(جنهن جو شاه عبداللطيف موجد آهي، جن کي
 هر هڪ فصل يا مضمون جي پڇاڙيءَ ۾ ڏجي).
 سَرسَرو - وارتا - تقرير. چَوَت - چَوَچو - چَوَٻول -
 سَئِيدي - ڳالهه - ذڪر. آواز - ٻولي - پئڪو.
 آچار - پچار.
 "رُٿان راتو ڏينهن، جن ان جي وائي ۾ ور گهڻا"
 (ڪلياڻ - شاه).
 (صفت). وائي جو اثر ڪندڙ - وائي پيدا ڪندڙ -
 بادِي.
 - وائِي اَنو ۽ وائِي اَناءُ ٿ. بيڪار شيء -
 بي بنياد ڳالهه - اڃائي پڪاوت. ڪڪڙ جي پڪڻ
 کان سواءِ ئي مادي ڪڪڙ اَناءُ لاهي.
 - وائِي اَنو ڏيڻ: ڪوڙ هڻڻ - بي بنياد ڳالهه
 ڪرڻ. واعيت پڪڻ - اڃا پو ڪشو پڏڻ.
 - وائِي بادِي: وائِيءَ جي بيماري - اڃا پو
 ڳالههءَ - بي مطلب پڪ. خراب ڳالهه - اڃائي
 پڪاوت - پٽاڪ - ڍاڙ - لڙاڙ - بي بنياد ڪشو.
 ناڪاميابي. (ل).
 - وائِي بادِي ڳالهيون: اڃا پون سڃايون
 ڳالهيون - بيهوديون ڳالهيون - بيڪار ڳالهيون -
 بنا اعتبار واريون ڳالهيون. مڪر بازيءَ واريون
 ڳالهيون.
 - وائِي بادِي ڳالهيون ڪَرَن: اڃائي سڃائي
 پڪ ڪرڻ - بي بنياد ڳالهه ڪرڻ - اعتبار کان سواءِ
 ڳالهه ڪرڻ - اڃائي ڍنگ بازي ڪرڻ.
 - وائِي پَنَد ٿيڻ: زبان ڳالهائڻ کان بند ٿي
 وڃڻ - ڳالهائڻ جي طاقت نه هڻڻ - انسان جي آخري
 منزل - گهٽ ڪهڻجي وڃڻ - آواز نه نڪرڻ - ٿوڍو به
 پئڪو نه نڪرڻ - سڪرات جو وقت.
 - وائِي چَٽَر هُئَن: موڪو ٿيڻ - بي سمجه
 ٿيڻ - بي عقل ٿيڻ - ڪُف ٿيڻ - ڪُف ڏهن
 ٿيڻ.
 - وائِي هَوَن (ڪ): ڏند ڏيڻ - (زباني) جهيڙو
 ڪرڻ - وڙهڻ - تون ڇا تون ڇا ڪرڻ - هڪٻئي کي
 گهٽ وڌ ڳالهائڻ - تڪرار ڪرڻ. آواز بند ٿي وڃڻ -
 گهٽ ڪهڻجي پوڻ. زبان درازي ڪرڻ.

- واپون بتال: ڪالهائين ۾ منجهن - وائڙو ٿيڻ -
پريشان ٿيڻ - عجب ۾ ٻوڏ - مٿيون منجهن .
- واپون بتال: حواس باخته ٿيڻ - هوش گم
ٿي وڃڻ - سمجهه وڃڻ - عقل هيٺ مٿي ٿيڻ - مٿيون
منجهن - دماغ ڦرڻ .
- واپون بتال: حوصلو خطا ٿيڻ - سمجهه
ڇڏي وڃڻ - عقل هيٺ مٿي ٿيڻ - هوش
ڦري وڃڻ .
- واپون وائڙو ٿيڻ: حوصلو خطا ٿيڻ -
سمجهه گم ٿيڻ . حواس باخته ٿيڻ - عجب ۾ ٻوڏ -
وائڙو ٿي ٻوڏ .
- واپون وائڙو ٿيڻ: ڏهائين - هيسائين -
ڊيچارڻ - وائڙو ڪرڻ - پريشان ڪرڻ - منجهائين .
- واپائي: واپائيون: ٿ . (سن . بشچ) .
هندواڻي - واپائي .
- واپائي: اسم خاص . تعلقي جيمس آباد ۾ هڪ
دٻه جو نالو .
- واپون واپا: (سن . واپو = هوا < واءُ) .
واءُ - هوا - پتون . اونهاري جي موسم ۾ الهندي
کان لڳندڙ هوا .
- واپو ڇڪڙو: ڏ . هوا جو گولو جو ڌرتيءَ
جي چوڌاري موجود آهي . اهو هوا جو گولو
جيڪو ڪنهن به گره يا آب گره جي چوڌاري
موجود هجي . آڪاس منڊل - واپو منڊل .
- واپو ماپ: اسم خاص . هوا ماپڻ جي اوزار
جو هڪ قسم - هوا ماپ .
- واپو ماڻ: ڏ . هوا جي دٻاءُ مٿس جو اوزار -
ٿراميٽر .
- واپو منڊل: ڏ . ماحول - فضا - حالت .
- واپا واپا: ٿ . (ع) . بيماريءَ جو هڪ قسم
(وچڻدڙ مرض آهي هن بيماريءَ ۾ آلتيون ٿين ۽
دست ٿين) - مهاري .
- واپا واپا: ڏ . (ع) . بيماري - مرض - ڏورا -
اگاهائي - ناچڻائي - روڪ - ڏوج - ڏجهندو - لڳائي -
ڪمزورائي - آزار - بي سزائي - ناچاڻائي - آفت -
سزا - سختي - گرائي - ماجران . بوجو - بار - گرائي -

عذاب - قهر - مصيبت . شامت - ٻيٽ . جنگال - رنج -
تڪليف .
- واپ واپون: (ت) ٻيٽ . سڄ - پينگ - ڪڙو .
- واپا واپا: ڏ . (سن . واپچار) . زنا -
حرام . عيش - عشرت - بد چلني - بد پيشو - بد چلڻ -
بد چال .
- واپچار واپچار: ڏ . (سن) . زناڪاري -
زنا - حرام . عيش - عشرت - بد چلني - بد پيشو -
بد چلڻ - بد چال .
- واپچاري واپچاري: ڏ . صفت . زناڪار -
حرامخور - شهوتي - عشرتي - عيشي - رند باز -
بد چال - بيهودو - بي غيرت - بي شرم - بي حيا .
- واپڪٽ واپڪٽون: ٿ . ڏنگو - ٻاونچرو -
ٽيڏو - آرمي . اسم جو ڦيرو - گردان .
- واپڪٽي: (سن) . حالت . وپوت . ٿ . (سن) .
ڪرامت - معجزو - شڪتي وان - چمڪار - شاندار -
وعبار - رونقدار - حشمت وارو . ڪا خاص طاقت .
د ٻڌهي وارو - هلنديءَ وارو - ٻچت وارو .
- واپوٽي: ٿ . وپوت ڪندڙ .
- واپ (ڪ) ڇاش - تمام گهاٽي رس (آزاد) گهر .
وري - موٽي - ٻيهر (سچل) . (ل) - ٻيو .
- واپ گهٽندو: اسم . رهندو ره .
- واپي گهٽندو: ڏ . رلندو ٿو رهي .
- واپ: ٻي: ڪنهن به قيمت تي - ڪنهن به حالت ۾ .
لٽي پئي . (جين: "وت" به توکان چڱو آهي ."
- واپ واپ: ڏ . (سن) . واپ . طاقت - ٻهچ -
ٻهچت - ٻهچندي - سمرتي - وس - دسترسي - ٻيل -
سنگهه - زور - توفيق - وسعت - اختياري - ملڪيت -
مال - خزانو - ڏن - دولت - ڀڌارت - ٻهسو - ڏوڪڙ .
- واپون واپون: چئي کان ٻاهر ٿيڻ - وس -
کان ٻاهر - طاقت کان ٻاهر - ٻهچنديءَ کان ٻاهر .
- واپائي: (ڪ) : آلي - پيشل - ٻهسيل .
- واپاڙڻ (ڪ) : مصدر . ٻاڙون پئي ڇڏڻ -
اچلائي ڦٽي ڪرڻ . (وتاڙيو - واپاڙيو - واپاڙيل) .
- واپاڙ واپاڙ: و تافتر: ٿ . وچ - ڪينون - برق -
بجلي .

● وِتَدَ: علم عروض جي اصطلاح موجب ته حرفي ڪلمه ڪي وِتَدَ چئبو آهي، اهو ٽن اڪرن جو ٺهيل آهي، جنهن ۾ چمن، گلن، کلن، وچن ۽ لال، مال، حال، ڪير وغيره ۽ ارڪان ۾ ٿيندو؛ فعو، علن، مفا، علا، لات، ۽ وِتَدَ ٻن قسمن جا آهن (۱) وِتَدَ مجموع (۲) وِتَدَ مفروق. وِتَدَ مجموع ۾ ٽن حرفن مان ٻه متحرڪ آهن ۽ ٽيون ساڪن جنهن ۾ چمن، گلن، کلن، وچن، يا فعو، علن، مفا. وِتَدَ مفروق ٽن حرفن جو ٺهيل آهي جنهن ۾ پهريون ۽ ٽيون متحرڪ ۽ وچوارو حرف ساڪن آهي. جنهن ۾ لال، حال، مال، ڪير، يا لات، جو مفعو لات ۾ آهي.

● وِتَرَرُ ۽ وِتَرَرُ (ت): ذ. گهوڙي جو مُت - ڪڏھ جو مُت - پيشاب.

● وِتَرَرُو: مڪانيءَ جي گاهه جي ڪٽير.

● وِتَرُو ۽ وِتَرَا: ظرف. (سن. اتيوَتَرُ) تمام وڌيڪ. وڌيڪ بهتر. گهڻو-پهڻو-جهجهو-ڪپل-جال-سرس-کاڻبو-سپيل. سنوالو-زياده-وڌيڪ. بهتر-سجيه-سهجي. تڪو. (ث. وِتَرِي).

● وِتَرَائِي ۽ وِتَرَائُونُ (ڪ): ٺ. چلولائي-هڪشڪ-گهڻو ڳالهائڻ. چترائي-چالاڪي.

● وِتَسَلُ: ذ. صفت. (سن. وِتَسُ = ٻُٽ) ٻارن کي پيار ڪندڙ-اهو جنهن کي ٻار گهڻو وٺندا آهن-مهربان-ديوان.

● وِتَڪَ ۽ وِتَڪَ: ذ. وڌيڪ-زياده-جهجهو-گهڻو-پهڻو-ڪپل-جال-سرس-کاڻبو-سنوالو-سپيل.

● وِتَڪِيَتَ ڪَرڻ (ت): گهڻي حرڪت ڪرڻ-آجائي ڪينچل ڪرڻ-اجائي ڦير ڦار ڪرڻ.

● وِتَسُ: مصدر. (سن. وِرَتَن < وِرَتُ = هلڻ) گهڻ-ڦرڻ-رُٿڻ-پنڻ-رمن-چڪر هڻڻ-هلڻ-پٽڪڻ-پڻ-پتون-لٽڪڻ-پرمڻ-ٽلڪڻ.

● وِتَو ۽ وِتَا: ذ. وڌو-وٺڻ جو ماضي. ورتو.

● وِتَوڪَرائينُ: (ث). حجامت ڪرائڻ-سنوارت ڪرائڻ-سيرب ڪرائڻ.

● وِتَاڪَ ۽ وِتَاڪُونُ (ڪ): ٺ. جاء-مڪان-ماڳ-ماء-منڌر-اوطاق-بيٺڪ-بنياد-ٻُڻ. جان-جند-حياتي. واه-وسيلو-اجهو-آسرو-آڌار. آڏ. ذرو-پرزو-ٿورو.

● وِتَاڪَ نِڪَرَنُ: هيڻ ڪرڻ-هڃي پوڻ-ٿڪجي پوڻ-ٽٽي پوڻ.

● وِتَاڪَ وِجَنُ: اجهو نه رهڻ-آسرو نه رهڻ-واه نه رهڻ-وسيلو نه رهڻ-آڌار نه رهڻ-آڏ نه رهڻ.

● وِتَاڪَ ۽ وِتَاڪُونُ: ٺ. ڳالهه ٻولهه-چڙهڻ-چور ٻچار-ڇڏڻ. هٿ چراند. نشان-پتو-پيرو-ڪُرو.

● وِتَاڪَ نَه هُجَنُ: ڳالهه ٻولهه نه هجڻ-يادگيري نه هجڻ-چور ٻچور نه ٿيڻ.

● وِتَائِي: مصدر. آچلڻ-اچلائڻ-ڪيرائڻ. هارڻ. ڦيرائڻ-گهمائڻ. (ڪچي). ڏيکارڻ. تنگ ڪرڻ.

● وِتَائِي يا ڦِڳَائِي چَنَدَنُ: اچلائڻ-هارڻ-آچلڻ.

● وِتَايو ۽ وِتَايا (ڪ): ذ. آچلايو-ڦٽو ڪيو. هاريو.

● وِتَايو: اسر خاص. سنڌ جي مشهور درويش جو نالو.

● وِتَائِي وارو اڳ جهٽلُ: ڪنهن ڳالهه لاءِ سڀ کان آخري تدبير ڪرڻ (وتايو نالي هڪ درويش چورن کي هڪڙن لاءِ قبرستان ۾ وڃي ويٺو، ڇي اڳ ٿو وٺان، تنهن تان اها چوڻي مشهور ٿي آهي).

● وِتَائِي ۽ وِتَائِي: ذ. ٻيو فقيرن جي ذات جو هڪ نالو.

● وِتَچُو ۽ وِتَچَا: ذ. گهڻي-خيال-آلڪو. وهر-پير-سنسو-ڪٽڪو. تڪڙ-آبهرائي-جلدائي.

● وِتَچُو لَڳَنُ: تڪڙو پنجن-آبهرائي ڪرڻ-جلد ٿيڻ.

• وقتاً فوقتاً: مصدر۔ وقت وچائیں۔ آرس کریں۔
 آرس کریں۔ دیر کریں۔ مست ٹھہریں۔

● وٽان ۽ وٽان: ذ. (سن. آوستان) چوہائي
مال جي بيهارن جي جاء - هند - لوڙ هو - واڙو -
ڪڙهه. آستان مال ٻڌن لاءِ. ڀانءُ - واڙو.

”ووزير سپ وٽان مهراڻي ملڻ لڻي“ (شاهه).
 - وٽان لڻي وٽان لڻي (ڪ)؛ ذ. صفت. وٽان
 ڪري ويندڙ - تانڪو - هٿ ڏنو - ماڳاڻي.

● وٽرڻ: مصدر. (سن. و = چڱيءَ طرح + سٺيءَ ۾) ڇڙو ڇڙ ٿيڻ - ٽڙي ٻڪڙي وڃڻ - ٻڪڙڻ - ٻڪڙجڻ. ڦهلائڻ. (وٽرو - وٽرندو - وٽريل).
- وٽرجڻ: مصدر. خراب ٿيڻ - ڪينو ٿيڻ - گندو ٿيڻ.

- وڙي ۽ وڙيُون: ٿ. (سن. وڙ = پري + سڻا = قائم ڪرڻ) فرق - تفاوت. ڊير. جدائي. ويڇو - وڇوئي، خال - ڌري - گهڙڪي - وڇوئي - مفاصلو - وٽ - جاء. سوراخ - ٽنگ. ڊير - مدد. مهات. تفاوت.

- وٲٲٲٲر كو ء وٲٲٲٲر كا ذ . وٲٲٲٲ وارو -
وچوٲٲٲ وارو - مفاصلي وارو - ٲوري مفاصلي تي .
حدا - السك - علجده .

- وَتِيْ ذِيْنَ: وَچوئي ذين - مفاصلو چڏڻ -
مهلت ذين - ميعاد وڌائڻ. اڳ- وٽ چڏڻ.

- وِثْيَرُو؛ ذ. وِثْيَ وارو - تفاوت رکندڑ.

- وَتَبِيْ وَجْهَتُنِيْ: جَدَائِي كَرْن - گھٹی عرصی
تائیں نہ ملے۔ علیحدہ کرے۔ الگ کرے۔
سند و کرے۔

— ورتيئون ڪٽڻ: تاني، ڄامڻي ۽ تائين ڊگهي
ٿيل هوندي آهي، تنهن ڄا ۴ يا ۶ حصا ڪرڻ.

● وَتَّعَى وَتَّشُونَ؛ ث. (سن. ورش' = آلو
 ڪرڻ) آلان - ٻوٽل - وٽ - آبڪاڻي - رطوبت -
 گهم - ريج. (سن. وٽ' = ورهائڻ) پهريون
 آيل ميوو ۽ ٻيون ڪاڌي جون شيون ورهائيل
 (نئين منڊ ۾). نئون ميوو - نئين شيء. سوکڙي -
 سوغات - ٻاڪر. مٺي شيء. نذرانو - نياز. حصو -
 ورڇ - ڦاسڻو. ٻاسو - ڪنارو. ڪن فقيرن جي

● و توه وِتا؛ ذ. (سن. ورتا) نڪم- ناکار-
لاکار- نڪارو- ٻيڪار- ٻيڪارو- اڪيارتو-
واڻيگان- اجايو- فضول- ضايع- ويٺل. سڪشو-
خالي- تڇ- خسي- ٻيهودو. ٻيوڦ.

● وِتِ وِتِ وِتِ وِتِ وِتِ : ث. تڪڙو - جلدي -
 سرعت - ٻي قرارِي - ڦڻڪو - لوچ - آند مانڌ - تيزي -
 تڪائي - ڦٽائي - هلائي - تيزائي .

- وِتِ وِتِ تیں : تکز تیں - جلدی تیں - قزتی تیں - تیزی تیں - منت تیں .

- وَتِ وَتِ كَرْنُ؛ تَكْرُ كَرْنُ۔ جلدی كَرْنُ۔
قوتی كَرْنُ۔ تیزی كَرْنُ۔ تكانی كَرْنُ۔

- وټ وټ کټي هسلښ: ټرژائي مان هلځ-
ناز نڅرو ڏيکاري هلځ - ټونډ مان هلځ - نڅري
هازيءَ مان هلځ - ناز و ادا مان هلځ .

گھمندو وتن - پتکندو وتن - پندو وتن - پوندو وتن - چکر هئندو وتن - نکندو وتن - دکا کائندو وتن .

— وِٽِيوِيوِي ۽ وِٽِيوِيٽِيَا؛ ذ. ٽڪڙو— اُڀرو—
ٽڪو. طبيعت جو هڪو— ٽِرڙو— ٽوٽ— سفلو.
فصاحت و.

● وَتِيْرُو ۛ وَتِيْرَا : ذ. رواج - دستور. ريت - رسم. رواج - راه ريت - پٽر - پرويز - هلي چلي - مرجاتا - ورتاء - ورتارو - مرشتو - ليكو. رُخ. ورو - غذا. نمونو. وردم - وظيفو. (ن. ب).

● و تيو (ت): ذ. پکيءَ جو ھڪ قسم.
● و ت و تون: ذ. (سن. و مت) شيء -

چیز- ٹول جنس- ٹوک. وستو- پدارت- تراوت۔
امانت۔ مَوْرِي. (ک). ث. (کتابتہ) (مجازاً)۔
اشارت (زال- ناری- عورت۔

— وَتُ مِيتُ: ذ. سامان سڙو۔ اکر تکر۔ ٺٻڙ سڙو۔
ٺٻڙو ٺٻڙ۔ اڳ ڇڙي ٽڳ ڇڙي۔ گهرو سامان۔

● وٽ ۽ وٽون، وٽيون؛ ٺٽ، ٺٽيون؛ چٽي،
 فرصت - فاصلو، چٽي - ناغو - رڄو - ڪڙو - سامي -
 ويڄو، تفاوت - فرق - ويڄوئي - خال، ڦير - وڃاندر،
 وجهه - موقعو، وٽي، ڪاهي جو وڃڻ سڀيو (ت).

- وٽ ورڇڻ: برڪت جهڙي ورڇ ورڇڻ -
ونڊ ونڊڻ - ورهاڱو ڪرڻ.
- وٽ وٺڻ: سوکڙي هٿاڙي - نذرانو -
سوغات - پاڪر. نئين شيء.
- وٽ هٿڻ: آڻاڻ هٿڻ. "اڃا ڪاٺيءَ ۾ وٽ آهي."
● وٽ ۽ وٽون: ٺ. (سن. وٽ = وٽڻ)
ڏيئي يا پٽيءَ جي وٽ. ڪهڙي تي لڳل ڀرت
واري پٽي يا ڪناري - ڪنڌي. ڪور - ڪنڊو -
ڪمارو. ڏس - طرف. پٽر - پاسي - وٽ - پيرسان -
لڳ - گڏ - ويجهو. لاڳو - لڳو لڳ - نزديڪ -
تو وٽ.
- وٽان: کان - مان - منجهان - پيرسان.
- وٽ پٽڻ: لغو جا پاسا ڏاڳي سان مضبوط
ڪرڻ.
- وٽ ٻاءُ ڪٽڻ: هاسخاطري ڪرڻ. بي انصافي
ڪرڻ.
- وٽ پيڇڻ: ڳاھ ٿيل آن کي گڏ ڪرڻ.
- وٽ ڏيڻ: جڻيءَ جي تري جي مٿان چوڌاري
چمڙي جي وٽ ڏيڻ يا چپ ڏيڻ.
- وٽ سير: صفت. سير جي عيوض. سير جي
بدان.
- وٽ سوڙڻ: ڏيئي جي وٽ مٿي ڪرڻ.
هر هر چوڻ - يادگيري ڏيارڻ - ياد ڏيارڻ.
- وٽيم: پاسي ۾ - ڀر ۾. مون وٽ.
- وٽ وٺڻ: (ڪنهن ماڻهوءَ کي) ويجهو وڃڻ -
ٻاڏائڻ - ستائڻ - ايلائڻ - عاجزي ڪرڻ. همدرد
ٻڃڻ - همراھ ٻڃڻ - ٺيڪو ڏيڻ. شرڻ ٻوڏ.
- وٽ ورائڻ (ڪ): ٻڌ پرائي - مددگاري -
حمایت ڪرڻ.
- وٽ ورائڻ ڪرڻ: سر وٺائڻ - تائيد ڪرڻ -
ٻيڙائي ڪرڻ - حمت افزائي ڪرڻ. مدد ڪرڻ -
ٺيڪو ڏيڻ.
- وٽ ورائڻ: پاسو ڪڍڻ - طرف وٺڻ. آڻائڻ -
ختم ڪرڻ - بس ڪرڻ.
● وٽ ۽ وٽ: ڏ. تورڻ جو ساڻو - تورو.
هاڪيزگيءَ لاءِ پيشاب ڪرڻ بعد مرد جي آکھڙ کي ڀيتر

ڪرامتي طاقت - چمڪار. عيوض - بدلي. برق.
قسمت - بهرو. (وفا). (سن. وٽ = پاڳو، حصو)
قسم - جدا جدا سواد. پورو وقت - ٺيڪ ٺايم -
نئون سواد. (سن. وٽ = وٽڻ) وڪڙ -
ور. موڙ. ٻيچ سان سور. پيشاب ڪرڻ بعد ڀيتر
سان آلت سڪائڻ جي حالت.
- وٽ ڪٽڻ: چڪڻ - ڪائڻ - ڪنهن به شيءِ
مان ڪجهه ڪائڻ. موسم جون ليون شيون ڪائڻ.
موسمي ميوو پھريون دفو ڪائڻ. خوب ڪائڻ.
موج ڪرڻ.
- وٽ وٺڻ: دل خوش ڪرڻ - هر طرح جا
مزا ماڻڻ.
- وٽ ورائڻ ڪٽڻ: تائيد ڪرڻ - سمرڻ
ڪرڻ - ٻيڙائي ڪرڻ. ٺيڪو ڏيڻ.
- وٽ وٺڻ: ڏ. آلو - هريو - تريو -
ٻاڻايو - ٻاڻيارو - پٽيل - پيڪل - گھميل - آڏوڪو.
- وٽ وٺڻ: وٽ وٺڻ: ٺ. اڌ سڪل ڪاٺي.
- وٽ وٺڻ: وٺڻ - وٺڻ - ورهائڻ - ورڇڻ -
پاڳو پٽي ڏيڻ.
- وٽ آڇڻ: زمين کي ريج ڪرڻ کان پوءِ
آن جي گتپ سڪي وڃي ۽ ٿوري آڻاڻ باقي
هيجس ته پوءِ آن ۾ ٻيچ چٽجي ۽ هٿ ڏجي.
- وٽ چٽ: ڏيڻ جي پٽن ۾ سيلاب اچڻ
وقت سارين جي ٻيچ جي چٽ - گھڙي.
- وٽ ڏيڻ: ٿاڌل ڏيڻ - سڪو ورهائڻ.
- وٽ ڏيڻ: آها زمين جنهن ۾ ريج سٺو هجي ۽ هٿ
چڱو هليل هجي.
- وٽ ڪٽائڻ: نئون سٺو جو ميوو ڪٽائڻ.
ڪپڙن کي منڻ بعد سڪائي آڏوڪو ڪرڻ.
- وٽ ڪٽڻ: سون ڪرڻ - سڳڻ ڪرڻ -
سٺو جو پھريون ميوو وغيره ڪٽائڻ - چڪڻ.
نذراني طور ڪائڻ - حصو ڪرڻ. زمين جي ٻيڌا
ٿيل تازي ڪائڻ جهڙي شيءِ سٺو ۾ پھريون
ڀيرو ڪائڻ.
- وٽ ورائڻ: پڪل ميوو وڪڻڻ کان اڳ
خيرات ڪرڻ.

ڪنهن جانور جو منهن پوڻ - طعام جوڻو ڪرڻ -
هليت، پرشت، ميرو ڪرڻ - اوبارڻ. (وٽاريو -
وٽاريندو - وٽاريل).

○ وٽارَ ۽ وٽارُون؛ ٺ. اوبر ڪرڻ - جوڻو
ڪرڻ - هليت ڪرڻ - خراب ڪرڻ - ميرو ڪرڻ.
ڦٽائڻ.

○ وٽارِ يَتلَ ۽ وٽارِ يَتلَ؛ ڏ. اوباريل - اوبارو -
لٽيل - ڪاٺي بچايل - هٿ وجهي خراب ڪيل -
ڦٽايل - وڃايل - اوبر ڪيل - جوڻو ڪيل.

○ وٽاري وڃڻ. خراب ڪري وڃڻ - لٽي وڃڻ -
اوبر ڪري وڃڻ - ڦٽائي وڃڻ - هٿ وجهي خراب
ڪري ڇڏڻ - لٽڻ.

○ وٽارَ ۽ وٽارُون؛ ٺ. جوڻ - اوبر - هليت -
خراب - پرشت - ميرو ڪيل.

○ وٽانَ ۽ وٽانَ (ڪ)؛ ٺ. جوڻ - اوبر - هليت -
خراب.

○ وٽانَ ۽ وٽانَ (ڪ)؛ ٺ. سڻائڻ - ڪٽائڻ.
پاڇي ۽ جو هڪ قسم. ٻنيءَ جي ڪيڙن پيڇڻ لاءِ
ڪاٺ جو متروڪو - وٽهڙ.

○ وٽاءُ ۽ وٽاءُ؛ ڏ. (سن. وٽ = حصو وٺڻ).
نفعو - فائدو - لاڀ - سوباسو - هراپت - ڪٽيو - آڀت.

○ وٽاءُ ڪرڻ؛ نفعو ڪرڻ - لاڀ ڏيارڻ - سوباسو
ڏيارڻ - فائدو ڏيارڻ - ڪٽيو ڏيارڻ - آڀت ڏيارڻ.

○ وٽاءُ وارو؛ ڏ. فائدي وارو - فائديمند - سودمند -
هراپت وارو - آڀت وارو - ڪٽئي وارو - لاڀ وارو -
سوباسي وارو.

○ وٽائڻ؛ مصدر. (سن. وٽ = وٽڻ) وٽڻ
جو ڪم ٻني کان ڪرائڻ - (ڏاڳو دعا جو) پڙهائڻ.

○ وٽ ڏيارڻ - موڙائڻ - (نوڙي) پيڇائڻ. لنگهائڻ -
گزارڻ - حاصل ڪرائڻ - بدلائڻ. ڦيرائڻ. هلائڻ -
وڃڻ. وٽڻ - ڀرسان لنگهڻ - وڪوڙڻ - مروٽڻ.

○ ڦري اچڻ. مٽائڻ. نمر ڏيڻ وقت جيڪي ڪپڙا
استري نه ٿيڻا هوندا تن کي تهه ٻڌڻ. (وٽايو -
وٽائيندو - وٽائيل).

○ وٽپ ۽ وٽپ؛ ڏ. فائدي ۾ ڳالهائڻ - پاسخطاري -
رياءُ - ٻس پڪ پات - طرفداري - حمايت - مدد - واهر.

وغيره سان سڪائڻ واري حالت. وٽ - رڪڙ - مروڙ
مروٽ - وراڪو - آڪيڙو. ڀيٽ جي سور جو وٽ
آنتي - هيچ. وزن - چرپ - تور. ڳاٺي جو وٽ، ور -
رسي يا لوڙيءَ جو وٽ - وروٽ ڪرڻ - وٽ چيڻ.
○ وٽ تهه رسو پيڇڻ؛ هڪ طرفي ڳالهه ڏيکارڻ -
ڪنهن چئي مرضيءَ موجب مرعوب ٿي نالجاڻو
طرح ڳالهائڻ.

○ وٽ تهه وٽائي؛ ڏيڻ؛ جواب ڏيڻ. يڪدم نه
ڏيڻ - ڏيڻ کان انڪار ڪرڻ.

○ وٽ تهه هٽائڻ؛ مرضيءَ موجب هٽ هٽڻ.
○ وٽ چاڙهڻ؛ ڳالهه وقت ٻاهر ٽيڻل سٽڪ
ڏانڊن جي پيرن هيٺان ڏيڻ.

○ وٽ چيڙيائڻ؛ پيشاب ڪرڻ ڪمان ٻوءِ مرداني
عضوي کي پٿر سان سڪائڻ.

○ وٽ ڏيڻ؛ ڳالهه کي ڦيري ڦاسائڻ جي ڪرڻ -
ڳالهه کي ڦيرائڻ - اصليت کي ڦيرائڻ يا لڪائي ڪوڙ
ڳالهائڻ. پوڳڙي جو چٽن کي آٿلائڻ پيٽلائڻ.

○ وٽ رڪڻ؛ ڳجهه رڪڻ - لڪ رڪڻ - مخفي رڪڻ.
وٽ رڪڻ. تيسو رڪڻ - بغض رڪڻ - ڪينو رڪڻ -
ڪپٽ رڪڻ.

○ وٽ سارڻ؛ وٽ ڪرڻ - وٽ پچائڻ. مسلمانن
جو پيشاب ڪرڻ کان پوءِ باقي رهيل ڦڙن کي
پٿر سان آلت جي منهن تان سڪائڻ.

○ وٽ ڪرڻ؛ پٿر سان پيشاب ڪيل عضوي
تان ڦڙا سڪائڻ.

○ وٽ ڪٽييو ڪائڻ؛ تور يا ماپ جي لڳي ڪرڻ.
ڪوڙا تورا رڪڻ.

○ ”اگهه ڪٽيو ڪائجي، وٽ ڪٽيو نه ڪائجي.“
○ وٽ نه وجهڻ؛ سٺو هٽڻ - چڱو هٽڻ - بهتر
روش وٺڻ. ٻئي سان ڪپٽ نه ڪرڻ - بغض نه رڪڻ.

○ وٽ وٽاءُ؛ ڏ. نفعو - فائدو.

○ وٽ وجهڻ؛ حساب ڪرڻ - مهرباني نه ڪرڻ.
رنڊڪ وجهڻ - روڪ وجهڻ - آنڪ وجهڻ - ڦڏو وجهڻ.
○ وٽارڻ؛ مصدر. (سن. وٽائڻ. ڀرا. وٽان).
ڪنهن جانور جو کاڌي ۾ وات وجهي ٺاهڪ ڪرڻ.
ڦٽائڻ - وات وجهي خراب ڪرڻ - کاڌي جي شيءِ ۾

● وِتِيَا ۽ وِتِيَا ۽ ذ. پاسو-طرف-پير-رياء-
ہاسخاطر. مدد-حمایت-واہر.

● وِتِيَا ڪِرَن: پاسو وٺڻ-طرف ڪڍڻ-طرفداري
ڪرڻ-حمایت ڪرڻ-مدد ڪرڻ-واہر ڪرڻ.
● وِتِيَا ۽ وِتِيَا: ذ. صفت. ٻنڪ ٻاٽي-
ٻاڪيو-ريائي-پاس ڪندڙ. قدري-ڪچ قدر-
ٿورو-ان پورو.

● وِتِيَا: مصدر. وٽ اچڻ. وڪوڙجڻ-
ورائڻ-وڪوڙڻ-موڙڻ-سروٺڻ-پيچڻ-وراڪو
ڏيڻ-ٻيچ ڏيڻ-وَر ڏيڻ-آڪيڙو ڏيڻ-مڙڻ.
(وڙي) پيچڻ. حاصل ٿيڻ.

● وِتِيَا: مصدر. کير جو خراب ٿيڻ-ڦٽڻ.
● وِتِيَا ۽ وِتِيَا: مصدر. (ڪاڌو) اوهارو ٿيڻ-
آئو ٿيڻ-چٽو ٿيڻ-آئو ٿيڻ-ٻليت ٿيڻ-آلود
ٿيڻ. آلو ٿيڻ-ئناڪ ٿيڻ-بدبوءِ ڪرڻ-خراب
ٿيڻ-ميلو ٿيڻ. (هندوءَ جو) ذات نيات وڃائڻ.
● وِتِيَا ۽ وِتِيَا: ذ. وٽارو-جونو-اوهارو
(ڪ). آهي ٿانو يا برتن جي ڪاٺن کان پوءِ بنان
ڌوئڻ يا آڇلائڻ جي رکي ڇڏجڻ.

● وِتِيَا: مصدر. چرڙ ورڙ ٿيڻ- (کير) کٽو
ٿيڻ. ڦاٽڻ-خراب ٿيڻ. ڦسڻ-آڇڙڻ-ڇٽڪڻ.
ٻگهرڻ-گهرڻ. جوش ڪاٺڻ. خراب ٿيڻ. سڄو
ٿيڻ-گهر ڪرڻ. (وٽيڙيو-وٽندو-وٽيل).
● وِتِيَا ۽ وِتِيَا: مصدر. کير جو خراب ٿيڻ-
ڦٽڻ-ڦاٽي پوڻ.

● وِتِيَا ۽ وِتِيَا: ذ. هِنديءَ جو هڪ
قسم. آهو ڪاغذ جنهن ۾ پيلاوئي ڪسي لڪي
موڪلجي ته منجیل مال مان ڇا آمدني ٿي آهي.
● وِتِيَا ۽ وِتِيَا: (ڪ): اسم خاص. ڀرت جو هڪ قسم.
● وِتِيَا: مصدر. (سن. ورت = وٺڻ) وڪڙ
ڏيڻ. ٻيچ ڏيڻ. ڪماڻڻ-فائدو حاصل ڪرڻ-
لاپ-اُپراسو-آپائڻ-ڪٽڻ-پرائڻ-وٽ ڏيڻ (نوڙي)
پيچڻ-موڙڻ-چٽڻ-بڍڻ. ڪٽڻ. ٺوڙڻ. حاصل
ڪرڻ. مهتو ڏيڻ-سروڙڻ. منارڻ-ويڙهڻ-
ٻُٽائڻ-آلو ڪرڻ-هريو ڪرڻ. ونڊڻ-ورهائڻ-
حصا ڪرڻ. ڏيڻ. (وٽيو-وٽندو-وٽيل).

● وِتِيَا ۽ وِتِيَا: ذ. هڪ گهڙيل ڪاٺي، جنهن
سان ڏاڳو وڃي. ننڍي ٻار کي ڏانئن جو اچڻ.
ميسر-حاصل ڪرڻ جهڙو-مان وارو-دستياب-
فائدي وارو-لاپ وارو. ڏاڳي وٺڻ جو اوزار-
ٽڪلي. نفعو-آپت-ڪٽيو-پراپت-لاپ-اُپراسو-
ڪٽڻ-ڪماڻڻ-پرائڻ. (صفت). وٺڻ جهڙو. گيت
جو هڪ قسم (جو گهڻو ڪري هوليءَ ۾ ڳائيندا
آسن).

● وِتِيَا: ذ. وٽڻ جو ڪم.
● وِتِيَا ۽ وِتِيَا: ذ. (سن. وٽ = ورهائڻ)
ڪٽجھي ۽ ڪٽ مان ٺهيل ٿانو جو هڪ قسم-
ڪٽورو-ٻيلاو. وٽيل ڏاڳي جو ٽڪر، جو
ڪٽ يا ٽڪر ۾ ٽوپڻ وقت وجهجي. (ٻرا. واٽ).
(سن. وارٽ) هِنديءَ جي لاث-ويجا. مٿا مٿا
ڪرڻ وقت ڏنل عيوض. (واپاري واداري جو
لفظ) تفاوت-فرق-اٽڪل-لاٽ. (هِنديءَ تان)
ويجا جو قسم. حساب جو ڦير. ڦيس مان ٺاهيل چلو
(جو آڻ جي ٽڪري چوٽيءَ ۾ سو گهو ڪري پوءِ ان ۾
مهار ٻڌجي). داغ-الزام-ٽڪو. وزن ڪرڻ جو
مان-وٽ-تورو.

● وِتِيَا ڪاٺي: ظرف. نقصان ۾-بنا مطلب جي.
ٽڪمو-ٽاڪام-ٽڪارو-ٽڪار-ڪين ٿيو-ٽوٽو-
ٻڪارو-اجايو-فضول-اڪيارٿو-ورٿو-وٽو-
رائيگان.

● وِتِيَا وارو ماڻهو: ذ. جيڪو واپاري بازار جي
نرخ کان مٿي ڪٽس ڪاٺي، اڌار ٻُٽا وٺي يا
هِنديءَ ۾ مال جي فروخت ڪري.
● وِتِيَا: مصدر. ڪٺي ڪرڻ-گڏ ڪرڻ-
ٻيڙڻ-گڏي رکڻ-ميڙي چونڊي رکڻ-سٽ
ڪرڻ. ڪاٺ کي واهولي سان صاف ڪرڻ-
گڏڻ-ڪاٺ کي لٽسو ڪرڻ.

● وِتِيَا ۽ وِتِيَا: ذ. ميڙ-ڪٽ-ڦوڙي-
اوکڙا-اوکڙي-چٽندو.

● وِتِيَا ۽ وِتِيَا: ذ. جهنڊ-غڙپ ڪرڻ-هڙپ
ڪرڻ-گهيڻ-هضم ڪرڻ- (پيٽ ۾) لنگهائي
وجهن.

= وٺائڻ ۽ وٺائڻا: ذ. وجهائڻو - سجهائڻو - ڀورو - ٺيڪ - تڙ - برابر - صحيح - درست - سڌو - سئون.

● وٺار ۽ وٺار: ذ. (سن. وٺار). وٺار - ڏنڊو - ڪم - وٺج - سوڌو - ڪرت - پيشو - تجارت.

= وٺاري ۽ وٺاري: ٺ. وٺاري - ڏنڊائي - سوڌي وارو - ڪرت وارو - پيشي وارو - ڪم وارو. ● وٺت ۽ وٺئون: ٺ. (سن. وٺت).

آپدا - مصيبت - آفت - غضب - ڪمبختي - نياپ - شامت - ماجرا - ڏڪ - ڪم نصيبي - آوستر - سخت - تڪليف.

= وٺتا ۽ وٺتائون: ٺ. آپدا - تڪليف - مصيبت - غضب - نياپ - شامت - ڏڪ - ڪم نصيبي - آوستر. دنيا جون خواهشون - مرضيون - لڇاڻون - هٿسون - حرص - هٿسون.

= وٺتي ۽ وٺتيون: ٺ. آفت - مصيبت - آپدا - تڪليف - ڏڪ - اهڃ - ايذاء.

● وٺر ۽ وٺر (لس): ذ. (سن. وٺر) = ساراه ڪندڙ) ساراه ڪندڙ - ثنا خوان - گن ڳائيندڙ - پٽ - ڀان - ڀانڊ - ڀارت - شاعر - ڪٽڪ - درويش - برهمڻ - مذهبي پيشوا - اڳواڻ - ڏاهو ماڻهو - سالڪ - برهمڻ جو پاڪ پير - برهمڻ جو خون.

● وٺت: ٺ. (ع. وجه). عزت - مان - شان - مرتبو - خوبصورتي - سهڻائي - حسنين - روشنائي - چهرو روشن هجڻ.

● وٺب: ذ. (ع). آڱوٺي جي چوٽيءَ کان وٺي هٿ جي ڇيڇ جي چوٽيءَ تائين پکڙيل هٿ جي ماپ - ڪرائڻ - چاڙڪي - ڀالو - ڀاڄو - گڏاڻ - گوڪون.

● وجد ۽ وجد: ذ. (ع. وجد = سرچاپو). غمگين ٿيڻ. عاشق ٿيڻ - ذوق شوق واري حالت (اڪثر صوفين جي ڪلام ٻڌڻ ۾ ٿئي) حال. جذبو - حالت - پيچودي - سرمستي - جوش. ويراڳ - ترنگ - لهر - موج. مذهبي جذبو - مذهبي جوش. = وجد ۾ اچڻ: حال ۾ اچڻ - پيچودي ۾ اچڻ - مستيءَ ۾ اچڻ - جوش ۾ اچڻ - جذبي ۾ اچڻ.

● وٺائڻ: مصدر. (سن. وٺه لاپ) وٺڻ = حاصل ڪرڻ) وٺائڻ - جهلائڻ - پڪڙائڻ - قابو ڪرائڻ - نظربند ڪرائڻ - ضبط ۾ آڻائڻ. زور وٺائڻ - طاقت وٺائڻ. (وٺايو - وٺائيندو - وٺائيل).

● وٺائيت ۽ وٺائيت: ذ. وٺاري - دلال.

● وٺپا: ذ. همراهي - مددگاري - هٿ هڻي.

● وٺجڻ: مصدر. پڪڙجڻ - جهلجڻ - گرهجڻ.

● وٺڙ (ٺ): اسر خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.

● وٺڻ: مصدر. (سن. وٺه لاپ) وٺڻ = حاصل ڪرڻ.

● وٺڻ ڪرڻ. جهلڻ - پڪڙڻ - ڦاسائڻ - هٿ ڪرڻ - نيسڻ. ڳهنڻ - خريدڻ. حاصل ڪرڻ. (دعوت)

● وٺڻ ڪرڻ (عرض) - ٻڌڻ. (داخل ڪرڻ) اسڪپڙهه. (مزو) ماڻڻ. حاصل ڪرڻ - ڀائڻ - وٺڻ.

● وٺڻ ڪٽڻ - جيتڻ - فتح ٿيڻ. جهلڻ. پڪڙڻ. جهٽڻ.

= وٺڻو ۽ وٺڻا: ذ. ڪابه وٺڻ جهڙي شيءِ.

● وٺڻو - لاڃاري شيءِ. قرض - اوڌر - طلب - لهڻو - ضروري - واجب - حقي واجبي - دستوري - لاڳو - محصول.

= وٺڻي: اوڌر - قرض - طلب - لهڻو - لازم - واجب.

= وٺڻي ڪرڻ: تنگ ڪرڻ - عاجز ڪرڻ - پريشان ڪرڻ - تڪليف ڏيڻ - ايذاء ڏيڻ - اهڃ ڏيڻ - ڏڪ ڏيڻ - ڏنجهه ڏيڻ.

● وٺڻ (ڪ): مصدر. وٺ هڻڻ - وٺ لاھڻ.

● وٺڻ - وجهڻ (ڪڪڙ جو ماديءَ کي). هڪين جو

● وٺڻ ڪرڻ (لڳ ڪرڻ). (وٺيو - وٺيندو - وٺيل).

● وٺو ۽ وٺا: ذ. وٺيو - آڏو (مينهن پيو).

= وٺيئون: آڻيون - وٺيون.

● وٺيئون: اسر خاص. تعلقي گهوڙا ٻاريءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● وٺوڻ: ذ. (ع). مضبوطي - آستواري. اعتبار - اعتماد - ڀروسو - يقين - ويساهه. طاقت - زور - ٻَل.

● وٺ ۽ وٺ (ڪ): ذ. وجهه - موقعو - وقت - داء.

= وٺاو ۽ وٺاڻا: (ڪ): ذ. وجهائڻو - ڀورو - سڌو - ٺيڪ - برابر - صحيح - درست - تڙ.

روڪڙو-هسا-(جيڪي هڪ هندڙن ٻئي هنڌ موڪلي سگهجن).

● وجهه شـ يا وجهه تشبهي: ٻن لفظن جي هان ۾ مشابهت يا هڪجهڙائي وقت جا معنيٰ، مشابهت جو سبب ڏيکاري، جيئن ته ”پهلوان مان پهلواني ۽ چمڪندڙ مان چمڪات.“

● وجهو (ت)؛ رقم- روڪڙو- هسا- ڏن- مال- ملڪيت- موڙي- سمرڻي- هدارت.

● وجهو هڻڻ (ت): پنهنجي موڙي وارو هڻڻ- ڏن وارو هڻڻ- مال وارو هڻڻ- رقم وارو- هوند وارو- سمرڻي وارو- هدارت وارو.

● وجهي: (سن، وجهي-). فتح- سوڀ- ڪاميابي- فتحيابي.

● وجهيڙو ۽ وجهيڙ (ت): ڏ. هندو راجپوتن وٽ خدمت لاءِ رکيل غلام.

● وجهي: (ه-و-ڏ) بلوچستان ۾ هڪ ننڍڙي جبل جو نالو، جو هاڻي جبل جي شاخ آهي، هن ”جهي“ جبل جي وچ ۾ آکهور ندي وهبي ٿي.

● وجهيه ۽ وجهيها: ڏ. (ع)، مرد روشناس، خوبصورت- سهڻو- حسين، صاحب جاه- عزت وارو- مان وارو- شان وارو، دولت مند- ڏنوان- مال وارو- ملڪيت وارو- پسن وارو، خوشنامشي.

● وچ ۽ وچ: ڏ. سوئر جا ڏند- سرون جا ٻاهر لڪل ڏند. شاديءَ ۾ ورهائڻ لاءِ سوپارين جون ٽڙون، ڊاڪ، سوپاريون ۽ ٽوئن جي سوکڙي، پيڇيءَ جي تنڊ ۽ ان جي پکيءَ جهڙي پوئين حصي جي وچ ۾ ٽيڪ جي لاءِ ڦاٿل چم جو ٽڪر، جو تنڊ کڻي سري کان جدا ڪرڻ لاءِ ٻڌجي، جيئن تنڊ جي آواز ۾ رنڊڪ نه پوي.

● وچڙو ۽ وچڙ: ڏ. وڏن ڏندن وارو- نيش وارو- ڏندرو.

● وچ ڪڙڻ (ڪ): ڏو ڪڙڻ- چڙه ڪڙڻ- پيٽ پڙڻ.

● وچ وڃائڻ: ڏند ڪڙڪائڻ- ڌمڪيون ڏيڻ- حشمت ڏيکارڻ- ضابطي هيٺ آڻڻ- قبضي ۾ رکڻ.

● وڃڻ: ڪنهن وڃايل شيءِ جو ليڻ- ڇائڻ- ڇاڻ پوڻ- دريافت ڪرڻ.

● وچڙو ۽ وچڙ (ت)؛ ڏ. ناس- تماڪ- لشيدار شيء.

● وڃيل؛ ڏ. صفت. (ع). ڇندڙ- ڏيڃائو- هراسيل.

● وڃل ۽ وڃئون (س)؛ ڏ. وڃهڻ- ميڪ- حب- يادگيري- قات- آڻ ٿيڻ- گهٽي- فڪر- آڏاس. تانگهه- تان- تنوار.

● وڃوب: واجب الوجوب- الله پاڪ.

● وڃود ۽ وڃود: ڏ. (ع). بدن- تن- ٻٽ- جڻو- مري- ڏيهه. پهر- چڻو- شخص.

● وڃش- آدمي. راج- جماعت. هستي- زندگي- موجودگي. زور- بل- شڪتي- طاقت- مگه- سمرڻي- وس- دسترسي. وٽ- توفيق- وسعت- قوت. ڊگهو- اختياري- پرماني- موڪل- اجازت. وڏي دل.

● وڃود جو وڙق ڏيئڻ: پنهنجي هستيءَ جو خيال ميساري ڇڏڻ- هستي وڃائي ڇڏڻ- دنيا جون خواهشون وساري ڇڏڻ- نفس ماري ڇڏڻ.

● وڃود وٺڻ: ظاهر ٿيڻ- پٿرو ٿيڻ- نڪري نروار ٿيڻ- منظر عام تي اچڻ.

● وڃود وڃائڻ: پنهنجي هستي وڃائڻ- نستي ۾ اچڻ- من مارڻ- نفساني خواهشون فنا ڪرڻ.

● وڃوهات ۽ وڃوهات: ڏ. (ع). وجهه جو جمع). سبب. پيدائش. آڀت. پيدا ڪرڻ- آڀائڻ- سرجڻ- ڏيڻ- حاضر ڪرڻ. پيدائش- پراپت- واصلات ڪمائي- آمد.

● وڃيه ۽ وڃيه: ڏ. (ع). مقرر ٿيل روزي. پگهار. عيوضو- بدلو- (فلاڻي جي) نوڪريءَ (۾) پگهار- تنخواه- معرائي- مزوري- پورهيو- روز- پيشن- وظيفو.

● سبب- ڪارڻ. شڪل- منهن- آڪار- ڊول- صورت- روپ. روش- مهاندو- چهرو- چهرو- آرڪن. ريت- ڍار- هلت- پهر- دستور- زيب. وتيرو- طرح- ڀار- ڍپ- طرز- ڀت- ڍنگ- راه- نمونو- ونڱ- ونڱ- رهت- آچارڻ- روش.

- وڄاڻي: ٿ. وڄاڻن جو عيوض - مزوري - آجورو.

- وڄاڻي ڇڏڻ: ڀري وڄاڻن - زور سان آواز ڪرائڻ. خوب اثراتي نموني ۾ ڳالهائڻ. سربراهي ڪرڻ - ناماچاريءَ جهڙو ڪم ڪرڻ - مشهوريءَ جهڙو ڪم ڪرڻ - ناموس جهڙو ڪم ڪرڻ. سيڪت ڏيڻ - سزا ڏيڻ - تڪليف ڏيڻ - اهڃ ڏيڻ - لڏاءُ ڏيڻ - ڌڪ ڏيڻ - سؤر ڏيڻ. فائدي ۾ لکڻ - خلاف وڃڻ - مخالف وڃڻ.

- وڄاڻيندڙ: ڪ. وڄاڻيندڙ: ڏ. ساز وڄاڻن وارو - سازينده.

● وڄت وڄتون: ٿ. آواز (ساز جو). وڄاڻن جو نمونو - ڏنگ - طرز - طرح.

- وڄتا: سازن وڄاڻن وارو.

- وڄت ڪرڻ: ڳائڻ تي ساز وڄاڻن.

● وڄر (ڪ): سويل - سوير.

● وڄرڻ: مصدر. ڀڄڻ - ڌڳڻ - ڀڻ. ڪامڻ - پوسرڻ - ساڙي ۾ سڙڻ - حسد ۾ هڃڻ. منجهڻ - اٽڪڻ. سوڙهڻ. خفي ٿيڻ. ايزار ٿيڻ. (وڄريو - وڄرلو - وڄريل).

● وڄف: اسم خاص. مڇيءَ جو هڪ قسم.

● وڄلا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● وڄڻ: مصدر. (سن. واديته = واڄو < وڌ = ڳالهائڻ) آواز ڪرڻ. باجي جو آواز. لڳڻ - ٿيڻ. نڪاءُ ٿيڻ (گهڙيال جا). وقت ڏيکارڻ. شبنڊ - تنوار - ڀرلاءُ - آچار. ٻولڻ. مشهور ٿيڻ. (وڄيو - وڄندو - وڄيل).

- وڄڻو: ڏ. صفت. وڄندڙ - وڄڻ جهڙو. آهو ماڻهو جو کهنو ۽ اثراتو ڳالهائي.

- وڄيڻي: وڄڻ جو آواز. وڄڻ جو ڪم. وڄڻ جي حالت.

● وڄو: ڏ. (سن. واديته = واڄو) وڳو - سڄو.

● وڄو ۽ وڄا: ڏ. هڪئيءَ جو هڪ قسم. ننڍڙو ڳوهرت. گدڙ. (ڪ).

● وڄوٽو: اسم خاص. تعلقي سنڌيءَ ۾ هڪ ديهه جو نالو.

تڪليف ڏيڻ - صدمو رسائڻ - چيهو ڀڄائڻ - نقصان رسائڻ. نالو ڪڍائڻ - مشهوري ڪرائڻ. سوڀ ڪرڻ - فتح ڪرڻ - ڪاميابي ڪرڻ.

● وڄو: ڪ. وڄون: ٿ. (اب. وڄ. سن. ودين < وڌيٽ. پرا. ڀڄلنا. کنوڻ - تجلو - آسماني ڇمڪات. ڀڄلي - وڄلي - برق - ڀڄر - دامني).

- وڄوڙي: ڪ. وڄوڙيئون: ٿ. وڄ جو اسم تصوير - ٿورڙي وڄ - ٿوري کنوڻ - ٿورو ڇمڪات - ٿورو تجلو.

- وڄو شڪتي: ٿ. برق - ڀڄلي. ڪهر بائي.

- وڄولي: ڪ. وڄوليئون: ٿ. ڀڄلي - وڄ - ڪينون - برق - تجلو.

- وڄوان: ڪ. وڄوان: ڏ. برقي - ڀڄليءَ جو.

- وڄورو: ڪ. وڄورا (ڪ): ڏ. وڄوڙي کان ٿوري وڌيڪ وڄ - ڪينون - ڇمڪات - آسمان ۾ پري کان ٿوري ٿوري وڄ جو نظر اچڻ.

● وڄا ۽ وڄائون: ٿ. (سن. وڌيا = علم) علم - وڌيا - سمجھ - ڄاڻ - عقل - پروڙ - ڪل - گهر - گيان - سڌ - سڪ - ٻڌي - عوش - فهم - ذهن. هنر - ڪاريگري. دانائي - قابليت - علميت - ڄاڻپ. ڪاريگر - هنرمند - حرفتي - سياڻو - ڏاهو. ڀڄ - ڀڄت - هلندي - ڀڄندي - طاقت. (ڪ). علاج - ٻڪي.

- وڄوان: ڪ. وڄوان: ڏ. پڙهيل - وڌوان -

عالم - فاضل - عاقل - وڳيانڪ - سياڻو - سمجھو -

هوشيار - ماهر - عالماڻو. (ڪتاب) حڪمت جو.

- وڄائيتو: ڪ. وڄائيتا: ڏ. وڌيا وارو - وڌوان - علمائو - وڳيانڪ. وڄاسان - تجويز سان.

● وڄائڻ: مصدر. (سن. واديته = واڄو) آواز ڪڍائڻ. ڌڪ مٿن يا هوا ڏيڻ سان ڪو واڳ جو اوزار هلائڻ. دهل يا ڪوبه ساز وڄائڻ - آواز ڪرائڻ - هڻڻ - ٺٽوڪائڻ. (ترار) گهمائڻ - ڦيرائڻ - هلائڻ. ڌڪ هڻڻ. ترار هلائڻ. گفتگو ۾ اثراتو ڳالهائڻ. (وڄايو - وڄائيندو - وڄايل). - وڄارائڻ: مصدر. ٻئي کان ساز وڄارائڻ.

● وڃئون: اسم خاص. پکيءَ جو هڪ قسم.
● وجهه ۽ وجهه: ذ. موقعو. ٿيڻ. وقت. وارو.
ول. منجهه. چڱي گهڙي. ساڄي. سٺو. سانگي.
ذت. آهائ. پلو. تجويز. ڍنگ. اٽڪل. طرز.
طرح. ٿل. حيلو. سبب. ٻل. رت. تجويز.
مٿوڪتو. ٻڪري. اٽڪل سٽڪل. فن قريپ. قسم.
جنس. ذات. نمونو. هلت. چلت. دستور. رواج.
وجيه. رمو. اوڙو. واجهه. (ت).
= وجهائيتو ۽ وجهائيتا: ذ. موقعي يا وجهه
وارو. سولو. سهنجائو. سهنجو. وقتائو. مهلائو.
وارائو. وڙائو. (ظرف). وجهه. يا موقعي تي.
= وجهه ۽ هيچ: ذ. پوري سوري. وڙوڪتو.
وٽ سٺ.
● وڃيڙو جاگير: اسم خاص. تعلقي ميرپور
ساڪري ۾ ديهه جو نالو.
● وڃيڙو (ت): ٿنڀ ۾ وڃيل.
● وڃيڙو: مصدر. (هرا. وجهه. سن وڌيڪي.
سن. وڪڻڻ). وڃيل. ڏکي ٿيڻ. ڏک ۾ جهڙجڻ.
ڳوڙها ڳاڙڻ. لڙڪ وهائڻ. هنجون هارڻ. رئڻ.
نڻ. ڪرڪڻ. ڪنجهڻ. سس ٻس ڪرڻ. ڏک
ڪرڻ. گهڻي ۾ ٻوڻ. رئڻ. پريشان ٿيڻ. ارمان
ڪرڻ. (و جهليو. وجهلندو. وجهليل).
= وجهل ۽ وجهلڻ: ڏک. جهڙجڻ. ڏک ۾
ڳرڻ واري حالت. رئڻ. ڏک. وٺاس. گهڻي.
فڪر. روج واڙو. ڳارو. سڪ. حب. يادگيري.
ٻياس. وٺڻ. وڃيل. ٻڪو ٻڪو.
● وڃيڙو: مصدر. داخل ٿيڻ. اوتڻ. پهائڻ.
ليٽائي وجهڻ. هارڻ. داخل ڪرڻ. ڪهڙڻ.
وهائڻ. رکن. پيش ڪرڻ. لڳائڻ. پهرڻ. ڪيڻ
جو ضد. اندر ڪرڻ. ۾ رڪڻ. اندر ڦٽو ڪرڻ.
ڪوئيءَ ۾ بند رڪڻ يا ٻورڻ. سڀني هئڻ. اخبار
۾ وجهڻ. داخل ڪرڻ. قلمبند ڪرڻ. درج ڪرڻ.
ٿيڪڻ. ميان ۾ ڪرڻ. ميان ۾ تلوار رکڻ. (وڌو.
وجهندو. وڌل).
= وڃيڙي ۽ وڃيڙيون: ڏک. وجهڻ جو ندونو.
وجهڻ جي حالت. ٻلت. اوت. وڃيڙي. (ت).

● وڃائڻ: مصدر. گم ڪرڻ. خراب ڪرڻ.
هارائڻ. (هسو) ضايع ڪرڻ. گنوانڻ. ڪڍڻ.
آڏائڻ. برباد ڪرڻ. تباھ ڪرڻ. نابود ڪرڻ.
هڪڙو. منجهڻ. ڦٽائڻ. خراب ڪرڻ. دائيون
ٻاڙيون ڪرڻ. ڊاهڻ. ٻاڙ هڻڻ. ناس ڪرڻ. ڇت
ڪرڻ. دفع ڪرڻ. رنجائڻ. ايڏائڻ. جهورائڻ.
(وڃايو. وڃائيندو. وڃايل).
= وڃائڻو ۽ وڃائڻا: ذ. صفت. گم ڪندڙ.
وڃائيندڙ. ٻاڙ هڻندڙ. ڪوهيندڙ. برباد ڪندڙ.
ڇت ڪندڙ. ناس ڪندڙ. تباھ ڪندڙ. وڃائڻو.
ڇٽو. ٻاڙو. آڏاء. هٿ ڦاڙ. لڪ لٽائو. بالفضل.
زيانڪار. نقصان ڪار.
= وڃائي وڃيڻ: ڏاڍو سارڻ. سيڪت ڏيڻ.
سزا ڏيڻ. هلاڪ ڪرڻ. پريشان ڪرڻ. تنگ
ڪرڻ. دنيا پائيان ڪيڻ. حال حواله وڃائڻ.
ناس ڪرڻ. ڇت ڪرڻ. تباھ ڪرڻ. نابود
ڪرڻ.
● وڃيڻ: مصدر. (سن. وڃڻا وڃ = هلڻ)
هلڻ. آسهيڻ. روانو ٿيڻ. هٽائڻ. لڏڻ. ٽرڻ.
ٽهلڻ. گم ٿيڻ. غائب ٿيڻ. الڳ ٿيڻ. خراب ٿيڻ.
لنگهڻ. گذرڻ. (ويو. ويندو. ويل).
= وڃيڻ ڪهي وڃيڻ: مري وڃڻ. گذرڻ وڃڻ.
اصل ڪي وڃڻ. پستي نه اچڻ. مور نه موٽڻ.
وري نه اچڻ.
= وڃيڙي ۽ وڃيڙيون: ڏک. وڃڻ جي حالت.
وڃڻ جو نمونو. هليڻ. پٽندڻ. رفتار. ٿور.
چال. چلڻي.
● وڃيڙو ۽ وڃيڙا: ذ. (سن. وڃيڻ). هوا
ڪرڻ جو هٿ. ٻنڪو. وڃو. جهليڻ.
= وڃيڙون: ذ. صفت. وڃيڙي جو.
= وڃيڙو ڪرڻ: پکيءَ جو واءُ جهلڻ.
= وڃيڙو هڻڻ: هوا هڻڻ. ٻنڪو هڻڻ. وڃڻو.
ڪرڻ. ڳالهه ڪي وڌائڻ. ڳالهه ڪي وائڻو ڪرڻ.
مخفي راز ڪولڻ. گجهو حال ظاهر ڪرڻ.
= وڃيڙي ۽ وڃيڙيون: ڏک. نڍو ٻنڪو. هوا.
هڻڻ جو ٻنڪو.

- وڃاڪيرو ۽ وڃاڪيرا؛ ذ. وڃ وارو -
 وڃون - درميانو. وڃين ڀاڱي.
 - وڃاهون؛ ظرف. وڃائين.
 - وڃائين؛ ظرف. وڃ منجهان - هڪ جو ٻيو.
 - وڃيتري؛ وڃيترو - وڃ ۾ - آلتپ -
 موچارو - مڌيم - معتدل - پورو ٿيو - واجبي.
 ڌر وارو. جهڻ - جهڻائين.
 - وڃيترو ۽ وڃيترو؛ ذ. وڃولو - درميانو -
 پورو ٿيو. موچارو - مڌيم - معتدل - واجبي.
 - وڃيترو ۽ وڃيترو؛ وڃولو - درميانو -
 پورو ٿيو - مؤزون - واجبي. مڌيم - موچارو.
 - وڃيتري؛ وڃ واري - وڃولي. سٺين -
 مڌي - صراط المستقيم.
 - وڃيترو؛ ذ. وڃولو - درميانو - پورو ٿيو -
 وڃ وارو - مؤزون - موچارو - مڌيم. سٺون -
 مڌو.
 - وڃت ۽ وڃت؛ ذ. وڃ وارو - درميانو -
 پورو ٿيو - واجبي - مڌيم - موچارو.
 - وڃ ٿيو؛ ذ. وڃ وارو - درميانو - پورو ٿيو.
 ٻن جي وڃ ۾ ڳالهائيندڙ - وڃ ۾ ٿيو ڏيندڙ - منافق -
 ٻڃاڙو - ڳلاخور - لائي چاڻي ڪندڙ. ٻن جي
 ڪن ۾ دست اندازي ڪندڙ.
 - وڃ ڏيڻ؛ راز سان واقف ڪرڻ - مخفي
 ڳالهه ٻڌائڻ - پيسيد ٻڌائڻ - ڳجهه ظاهر ڪرڻ -
 راز ظاهر ڪرڻ.
 - وڃ رهڻ؛ راز ۾ رهڻ - ڳجهه ۾ رهڻ - ڳالهه
 دل ۾ سانڍڻ - راز فاش نه ڪرڻ. ٻڌهار ٿيڻ -
 ليڪو رهڻ. روءِ پوش رهڻ.
 - وڃسيرو؛ وهندڙ واه. جو پورو وڃ - وهندڙ
 واه جو وڃ وارو وڪرو.
 - وڃ ڪٽو ۽ وڃ ڪٽا؛ ذ. آئين - ٺالٺ -
 وڃون - ٿاڪر. دخل ڏيندڙ - ٻن جي وڃ ۾ ڳالهائيندڙ.
 منافق - ٻڃاڙو - ڳلاخور - دلال - پڙوو - ڪمينو.
 هٿ ڪرڻ - ملڻ - ستياناس ڪرائڻ.
 - وڃ ڪٽيو ۽ وڃ ڪٽيا؛ ذ. دلال - پڙوو -
 ڌوٽو - منافق - ٻڃاڙو - پاڙيو - پيتو.

- وڃيڻي ۽ وڃيڻون؛ ٺ. ننڍو پنڪو -
 هرا هڻڻ جو پنڪو.
 - وڃيڻو؛ اسم خاص. تعلقي آباوڙي ۾ هڪ
 ديهه جو نالو. پکيءَ جو هڪ قسم. زريعت جي
 ڀرت جو هڪ قسم. انب جو هڪ قسم.
 - وڃيڻائون؛ اسم خاص. ڀرت جو هڪ قسم.
 زريعت جي ڀرت جو هڪ قسم.
 - وڃ ۽ وڃ (ڪ)؛ ذ. واه - راهه - رستو -
 دڳ - وات - ٻيچرو. اوهي واهي - اجهو آسو -
 ڀرجهلو - آڌار - آڌ. ڏينهن - حياتي. نصيب - قسمت -
 بخت - ڀاڱ - تقدير - مقدر.
 - وڃ ڪٽڻ؛ ڪٽي ڪٽڻ - مصيبت اچڻ - اهڃ
 اچڻ - ڏک اچڻ - نصيب ٿيڻ - بخت وڃڻ - قسمت
 اوندي ٿيڻ - ڀاڱ خراب ٿيڻ. واهون بند ٿيڻ -
 واهون رد ٿيڻ.
 - وڃ ڪٽڻ (ڪ)؛ واهون ڪٽڻ - واهون بندڻ -
 رستا بندڻ - ٻيچرا رد ڪرڻ. ڏينهن ٻورا ٿيڻ -
 حياتي ڪٽڻ - عمر وڃڻ.
 - وڃ ۽ وڃ؛ ذ. (سن. ٻيچ = الڳ ڪرڻ)
 سرڪز - ڏن - ڪٽمر - وڃون - درمياني -
 درمياني نقطو - مرڪز. وڃرو - وڃ وارو - وڃون
 ڀاڱو. وڃي - وڃي - وڃو - رڻڪ - اٽڪ - ناغو.
 طاقت - سگهه - ٻٽل - فرق - فراق. جدائي. زور -
 سمرتي - وٽ - توفيق - وسعت - قوت - طاقت.
 ڳجهه. سگهه - شڪتي - تسليج - ست - سامرقي.
 راز - پيسيد - ليڪ - پڙو - هوش. فرق - تفاوت.
 دبر. فراق - جدائي - ٿوڙائو. ڏيڙو - ڏو -
 جهيڙو. مٽي - مدار - هڪ هنڌ. اندر - منجهه.
 وڃ ۾ (جي). (ظرف). ۾ - اندر.
 - وڃاتو ۽ وڃاتا؛ وڃ وارو - وڃوڻو -
 ٿاڪر - ٺالٺ - آئين. قاصد - مخبر - ٻانڌي. ڳجهي
 خبر آڻيندڙ.
 - وڃاڻي ۽ وڃاڻيون؛ ٺ. وڃ واري -
 ٻڃاڙي - ڳلاخور - منافق - وڃوڻي. قاصد - مخبر -
 ٻانڌي - پيغمي - نياو - ٻڃائيندڙ.

- وڃ واڙي: وڃڻا - ڪڏيل - چڱا ۽ سوچارا
 ڪڏيل، درميان - وچولا .
 - وڃولو؛ ذ. صفت. وچولي نموني جو - وچين
 قد جو. موچارو.
 - وڃو وڃڻ: وڃ - ٻورو وڃ - اندر - درميان -
 وچون حصو .
 - وڃ وڃالي: وڃڻ: پيارو پنجن - پاڻ وٽائڻ -
 سرخرو ٿيڻ - مقبول ٿيڻ - پسند ٿيڻ. اڳرائي ڪرڻ.
 - وڃون: ظرف. وچ وارو - وچ جو .
 - وڃ وڃڻ: آهرو پائڻ - مان پائڻ - عزت حاصل
 ڪرڻ - مرتبو حاصل ڪرڻ.
 - وڃ وڃو (ڪ): ذ. وچولو - درميانو -
 پور مارو .
 - وڃ وڃڻ: درميانو - وچون - وچ وارو .
 سوڌي ۾ (رنگت).
 - وڃ وڃڻ: وڃ وڃڻ: وڃ وڃڻ: وڃ وڃڻ: وڃ وڃڻ:
 وڃڻ جي وچ جو - امانتي .
 - وڃ وڃڻ: طاقت هئڻ - سمرڻي هئڻ - قوت
 هئڻ - زور هئڻ - ٻل هئڻ. ٻڌارڻ هئڻ - نٿو هئڻ -
 مال هئڻ - زر هئڻ .
 - وڃين: ٿ. صفت. وچ واري. وچينءَ جو
 وقت - عصر .
 - وڃين: آڱر: ٿ. وچ واري آڱر. بد معاش -
 جهڳڙو. جهيڙا وجهائيندڙ .
 ● وڃارڻ: مصدر. ڇيڙائڻ - ويچارڻ - ويچارا
 ڏيڻ .
 ● وڃارڻ: مصدر. خيال ڪرڻ - ويچارڻ -
 سوچڻ - خيال ڏوڙائڻ - سمجهڻ - ٻروڙڻ - ٻرڪڻ -
 پالڻ - ارادو ڪرڻ. (وچارو - وچاريندو - وچاريل).
 - وڃارڻ: وڃارڻ: ذ. ويچار - شڪتي - ڌيان -
 خيال - سوچ - سمجهه - غور - خوض - گهٽ. عيب -
 اوٺائي - ڪمي - گهٽتائي .
 - وڃارو: وڃارو: ذ. ويچارو .
 ● وڃان: ظرف. وچ مان .
 - وڃان پٽڻ: ملهه جو وارو - ملهه جو انگ -
 ڪٽڻي وڙهڻ جو انگ. چيڪي پٽڻ .

- وڃ ڪٽڻ: راز ٻروڙڻ - دل جو گجهه نٿوڻ -
 امتحان وٺڻ - گجهه معلوم ڪرڻ - احوال معلوم ڪرڻ.
 سوچڻ - ٻرڪڻ - ڇاڇڻ - چڪاسڻ - ٻرڪڻ. منجهه
 لهڻ - ڪلارو ڪرڻ - سماءُ وٺڻ. اتفاق ٿوڙڻ .
 نقصان پهچائڻ - ڇيهو رسائڻ - درٻدر ڪرڻ - تباھ
 ڪرڻ - ناس ڪرڻ - ڇت ڪرڻ .
 - وڃ ڪٽڻ: اڌ ڪرڻ - حصو ڪرڻ - وائو
 ڪرڻ - پٽي ڪرڻ - ڀاڱو ڪرڻ .
 - وڃ ڪولڻ: راز ظاهر ڪرڻ - پٽ ٻڌار ڪرڻ -
 گجهه کولڻ - پاند پٽ را ڪرڻ - وڪا ظاهر ڪرڻ -
 ٻيڙ پٽ را ڪرڻ .
 - وڃ گهٽورو ٿي: وڃڻ: اڳواڻ - مڪ -
 وڌيرو - پٽيل - چوڌري - ٻيرو مٿس. بنا دعوت
 جي وڃڻ - ري ڪوٺ حاضر ٿيڻ - ٻروڙو مهمان
 چوائڻ .
 - وڃ لهن: آنت لهن - گجهه معلوم ڪرڻ -
 راز ٻروڙڻ - سماءُ وٺڻ - راز ٻرڪڻ - گجهه ڇاڇڻ .
 - وڃ مان گيراهه ڪٽڻ: پاڻ کي ٻئي وٽ
 لائق - پاڻ کي اڳرو ڪرڻ. سرخرو ٿيڻ - ڇاپلوسي
 ڪرڻ - خوشامد ڪرڻ .
 - وڃ ۾ پوڻ: مدد ڪرڻ - واعر ڪرڻ -
 همت ڪرڻ. فيصلو ڪرڻ - ٺاهه ڪرڻ - اتفاق ڪرڻ -
 ٻڌي ڪرڻ - اتحاد ڪرڻ - ميلاپ ڪرڻ .
 - وڃ ۾ مڃڻ: ضامن هجڻ - ڳالهين جي خبر هجڻ .
 - وڃ وارو: وڃ وارا؛ ذ. وچ وارو حصو -
 وچون ڀاڱو. ٻن جي ڳالهين ۾ خواهه خواهه ٿي
 پوندڙ - وچ ۾ پوندڙ - شفيع - ٻالڪ - پٽڪش - ويڇو -
 ٺالڻ - وچون - ٺيا ڪر - امين. دست اندازي ڪندڙ -
 ٻن جي وچ ۾ دست اندازي ڪندڙ .
 - وڃ واهو: وڃ واهو؛ ذ. ٻئي جي طرفداري -
 ٺر ٻيڪ. شفيع - ٻالڪ - پٽڪش - ويڇو - ٺالڻ -
 ٺيا ڪر - وچ وارو. پٽو - دلو .
 - وڃ وٺڻ: ڪنهن جو پاسو وٺڻ - الڳ رهڻ -
 عليحدہ رهڻ - جدا رهڻ. فيصلو ٺاهڻ جي ڳالهه
 ڪرڻ - وڃي ڳالهه جو امانتي فيصلو ڪرڻ .
 ٺاهه جي ڳالهه ڪرڻ - اتفاق جي ڳالهه ڪرڻ .

- وچرائڻ: مصدر. ڪاوڙائڻ - رنجائڻ - ڏکيو ٿيڻ - ناراض ڪرڻ - ڏمرائڻ - ڏنجهائڻ.
 ● وچڙو ۽ وچڙو (ڪ): ذ. وچون رسو - وچين نوڙي. جيئن هڪجي جي جنڊن تي وري جا پئي چيڙا رکي، وري کي وچ ۾ مضبوطيءَ سان ٻڌل رسو، جيئن واچ يا مڙهن ۾ ڪيري نه هوي، ڪوهستاني زالون طوفاني برسات ۾ ان رسي جي خاص خبر رکن.
 ● وچڙو ۽ وچڙو: ذ. وڪڙو - وڙو - هيچ - مروڙ - وراڪو.
 ● وچڙال ۽ وچڙال: ذ. آٺ - ميو - چانگو - توڏو. رلو - رڻ هلدو جانور.
 ● وچڙو: مصدر. (سن. چڙو = چڙو). چڙو - ڪاوڙ ڪرڻ. ويڙهي وڃڻ. چڙو - جهڻ - لڳڻ - جهڻ - جهڻ - هڪڙو. وڻ. ويڙهن - لپيٽن - وراڪڻ. لپيلائڻ - عاجزي ڪرڻ - منٿ ڪرڻ. هڪڙو - (مرض) ٿلهڻ. (وچڙو - وچڙندو - وچڙيل).
 - وچڙو ۽ وچڙو: ذ. چڙو - چڙو - جهڻ - هڪڙو - لپيٽ - وراڪ - ڪيڪڙا - منٿ. هڪڙو - ٿلهڻ. لڳڻ واري حالت.
 - وچڙو ۽ وچڙو: مرض: ذ. هڪڙو ۽ هڪڙو - وچڙندو بيماري.
 - وچڙي ۽ وچڙي: وڙهي هون - جهڙو ڪرڻ - ڦڙو ڪرڻ - اٽڪي هون - گنڊجي هون.
 ● وچڙو ۽ وچڙو: ذ. (سن. وچڙو < وچ = ڳالهائڻ) لفظ. ٻولي. گفتگو. ٻول - انجام - وعدو - سڏ - ڦڙ - اقرار - پرڻ - ڪلام - ڳالهه. سڏهڻ - ويساهه - قسم - ساڪ - پٽ - ڌڻ پٽ.
 - وچڙو ۽ وچڙو: انجام ڏيڻ - ٻول ڏيڻ - ڦڙ ڏيڻ - اقرار ڏيڻ - سڏهڻ ڏيڻ - ساڪ ڏيڻ - ويساهه ڏيڻ.
 - وچڙو ڪڙن: انجام ڪرڻ - وعدو ڪرڻ - ٻول ڪرڻ - سڏ ڪرڻ - ڪلام ڪرڻ - زبان ڪرڻ - اقرار ڪرڻ.

- وچان پتردا گجڻ: دوئي دور ٿيڻ - هڪ شهبه هليا وڃڻ - پياڻي نڪري وڃڻ - غير نڪري وڃڻ. دوستي هڪي ٿيڻ - محبت جو يقين ٿي وڃڻ.
 - وچان ۽ وچان: ٻن ڌرين جي وچ ۾ هون. ملهه جو وارو ڪرڻ.
 - وچان ڏيڻ: ملهه جو وارو - چڪي ڪڍڻ.
 - وچان ڪڍڻ: چڪي ڪڍڻ - پٽي ڪڍڻ - زمين تان ڪشي ڪڍڻ - زور ڏيڻ.
 - وچان وڙڻ: ملهه جو انگ اڳيان اچڻ. ڪوڏن تي آڏ ڏيڻ.
 - وچان وڙهڻ: وچ ۾ ويهڻ.
 - وچان ۽ وچان: وچولو - وچائين - وچ مان - وچان لنگهي وڃڻ. رستو - راهه - واٽ - دڳ - پيچرو - مارڪا - سڳو - سڳو - سڳو - ڏپ - دستور - رواج - رسم - وجهه - وڻيڪ - وڻڪ - طرح - طرز - طرف - پاسو. ٻنڌ - دوري - سفر - ٻار - ڪت - چال - چلڻ - اطوار - روش.
 - وچان ۽ وچان: ذ. وچاندر. فرق - تفاوت.
 - وچا واهو: آمين - ٽياڪر - ثالث - فيصلو ڪندڙ.
 ● وچڙو ۽ وچڙو: ذ. (سن. وچڙو) عجيب - حيرت انگيز - حيرت ۾ وجهندڙ. نرالو - نيارو.
 ● وچڙو: ذ. گهوڙي جي ٻنڌ جو هڪ قسم (قدم ۽ رلو گڏيل).
 ● وچڙو: مصدر. (سن. وچڙو = نئين واٽ تان ڪسڪي وڃڻ) گهوڙي. ٻي صبر ٿيڻ. حيران ٿيڻ - پريشان ٿيڻ - خفي ٿيڻ - منجهڻ - خفا ٿيڻ - ناراض ٿيڻ - ڪاوڙجڻ - ڏمڙجڻ - رنج ٿيڻ. مٺياڻ لڳڻ - چڙ ڏيارڻ.
 ”چنڊ چنڊ حق جي وڙهين جي وچرين“
 (شاهه).
 (وچڙو - وچڙندو - وچڙيل).

وچولي ماپ جو - پوري پني ماپ جو - اعڙو جهڙو -
واجبي . آڻپ - موچارو - مڌير - معتدل .

● وچئون ڏهر (ت)؛ ذ. تعلقي چاچري ۾
ڏهر يا پيٽن جي وچاري آهاد ميدان جو نالو .
● وچئون ۽ وچئون؛ ذ. وچ ۾ هلندڙ - ٻن
جي وچ ۾ هوندڙ . دلال - ٽياڪر . ثالث - امين -
مشير .

● وچويو ۽ وچويا (ل)؛ ذ. وچ ۾ هوندڙ -
ٻن رٿن کي پرچائيندڙ . دلال - ٽياڪر - منصف -
ثالث - امين - مشير .

● وچين ۽ وچيون؛ ث. ٻن پهرن ۽ سانجهي
جي وچوارو وقت - ٽپهري - مسلمانن جي نماز جو
هڪ وقت - نماز مغرب کان سڄ غروب ٿيڻ کان
ڪجهه اڳ وارو وقت . مله ۾ ٿيڻ جي وچان
هنيل انگڙو - جانڻو . چيچ کان ٽيون نمبر آگر جو نالو .
- وچين آگر؛ ث. هٿ ۾ وچاري ڊگهي آگر .
شودو - بد معاش - اوباش - ڪالينگهو - بچاڙو -
وچڪيو - ڪلاخور - چيٽا پور . منافق - دلال - پڙوو -
پڙو - ڪمينو - لچو - لفنگو .

● وچين آگر بڻجڻ؛ مقبول ٿيڻ - معزز ٿيڻ -
معتبر بڻجڻ - شريف ٿيڻ - قبول ٿيڻ . ٺهي ٺڪي رئيس
ٿي ٺهڻ - وڌيرو ٿي ٺهڻ - بچاڙو ٿي ٺهڻ . بد معاش
ٿي ٺهڻ - ٻٽيل ٿي ٺهڻ - چوڌري ٿي ٺهڻ - ڀريو مڙس
ٿي ٺهڻ - اوباش ٿي ٺهڻ - منافق ٿي ٺهڻ . دلال بڻجڻ -
وچڪيو بڻجڻ - چيٽا پور بڻجڻ .

- وچين جو وقت؛ ٽپهريءَ جو وقت - نماز
جو ٽيون وقت .

- وچين ڪاٺ؛ ٽيڙهي ڪٽر - آڏي وي -
آريبي وي .

- وچين هٿن؛ ٺڳي وچن - ڪٽ ڪرڻ -
فريب ڪرڻ - دغا ڪرڻ - گهٽي ڪرڻ - ڪوٽ
ڪرڻ .

● وچ ۽ وچون؛ ث. (سن . وتس = ٻار) مهينن
جو مونث گر - ننڍي مهينن . ننڍو سادي گر
مهينن جو - هاڙي - ٺهڻ .

- وچتن وٺڻ؛ ٻول وٺڻ - وعدو وٺڻ - الجار وٺڻ -
اقرار وٺڻ - زبان وٺڻ - قسم وٺڻ - سٺهن وٺڻ -
ساڪ وٺڻ - ويساه وٺڻ . ڪنهن به ڌرمي ڪتاب
مان به لفظ هڙهن .

- وچيني؛ ذ. صفت . وچن جو - وچن وارو -
ٻول ڏيندڙ - انجام ڏيندڙ - وعدو ڪندڙ - اقرار
ڪندڙ - زبان ڪندڙ - سٺن ڪندڙ .

● وچو ۽ وچا؛ ذ. ٽيڪ - آڌار - آڏو -
جهٽل . ڪارو سڳو جو لائيدين جي وچ ۾
ٻڌجي . (ڪ) .

● وچورڻ؛ مصدر . (سن . وچ = ڳالهائڻ) .
وچور ڏيڻ - تفصيل ڏيڻ - سرستو احوال ڏيڻ -
ڪيفيت بيان ڪرڻ - تفصيلوار سرور ڪرڻ - سرور
ڪري ڏيکارڻ - ظاهر ڪرڻ . تفصيلوار بيان ڪرڻ .
(وچورو - وچوريندو - وچوريل) .

- وچور ۽ وچور؛ ذ. وڌيت - وچور - تفصيل -
هرچون - سلسليوار - مفصل - سمجهاڻي . ڪن به
اسمن جي تفصيل کي چئجي .

- وچور وجهڻ؛ مصدر . ليکو ڪرڻ - حساب
ڪرڻ - تفصيل وجهڻ - سلسلو ڏيڻ .

● وچورڻ؛ مصدر . تفصيل ڪيڻ - سلسلو وجهڻ -
حساب ڪيڻ - ليکو صاف ڪرڻ .

- وچوڙي ۽ وچوڙيون؛ ث. ڪڪائين
گهر جي وچ ۾ جهان ۽ اُڏرن سان ٻڌل ڏاڳو -
لائيديءَ جي وچن ڪاٺيءَ ۾ ٻڌل ڏاڳو - ڏاس جو
نهيل ڏاڳو - نوڙي .

● وچولو ۽ وچولا؛ ذ. وچون - درمياني -
وچورو . ذ. سنڌ ملڪ جو وچون حصو .

● وچولو؛ اسم خاص . تعلقي سجاول ۾ هڪ
ديھ جو نالو .

● وچون ۽ وچان؛ ذ. وچوارو - پورو پٺو -
درمياني - وچورو .

- وچون ڪچو ٿيڻ؛ خوشامدي ٿيڻ -
چاهلوس ٿيڻ . راز محرر ٿيڻ - ڪجهه حال ۾ شريڪ
ٿيڻ - ڪجهه سماءُ لهن .

- وچونڻو؛ وچوارو - يورپنو - درمياني - وچورو .

● وِجَانِيُنْ: مصدر. (سن. وسْتَر = بسترو) ويڪرو ڪرڻ. پٿيرون - پڪيڙن - ڦهلائڻ - وڪيرون - ڪولڻ. (وچايو - وچائيندو - وچايل).

= وِجَارَانِيُنْ: مصدر. پٿارائڻ - ڪولارائڻ - ڦٽلارائڻ - پڪڙائڻ.

= وِجَاهِي چٽڙ: پٿارڻ - ڪولڻ - وڪيرون - ڦهلائڻ. ڏاڍو مارڻ - سيڪت ڏيڻ - سزا ڏيڻ - بيهوش ڪري ڇڏڻ - لپٽائي رکڻ - وڃائي وجهڻ - حال احوال کان ڪڍي ڇڏڻ - ڪنهن ڪم جو نه رکڻ. ضايع ڪرڻ - ناس ڪرڻ - تباه ڪرڻ.

= وِجَاسِيَانْ: وار: مٿي مسائڻي ڪرڻ - سڱابندي ڳنڍڻ - نئون ناتو جوڙڻ - نئون رستو ٺاهڻ - عزازت پيدا ڪرڻ.

● وِجِيرونْ (ت): مصدر. ٿورو پاڻي وجهي لوڏڻ سان ٿانوَ ڌوئڻ - آگاهارڻ - چاچولڻ - جهنجهورڻ. (وچريو - وچريندو - وچريل).

= وِچِر: ڌوئپ - وچور.

● وِچِرُونْ ۽ وِچِرَا (ت): ڏ. وات جو ويڪرو - وات جو ڪندو - وات جو هڪو - سفلو. ٿرڙو - ڪمينو. خراب - ڪينو - واهيات - بد فضيلتو.

● وِچِرُونْ: مصدر. (سن. وچيد < وچدر = جدا ڪرڻ) جدا ٿيڻ - الڳ ٿيڻ - علحدو ٿيڻ - ڌار ٿيڻ. پري ٿيڻ - هتي وڃڻ. وچڙي وڃڻ. (وچڙيو - وچڙندو - وچڙيل).

● وِچِرُونْ ۽ وِچِرَا: ڏ. (سن. وٽس = وچو) پاڏو - وچ. ڪاپو - ننڍو ڪانه جو ڦر. پاڏو. (ث. وچڙي ۽ وچڙيون).

● وِچِرُونْ ۽ وِچِرُونْ: ڏ. پيرن جي آڱرين ۾ پائڻ جي زيور جو هڪ قسم.

● وِچِرُونْ ۽ وِچِرُونْ (ک): ڏ. چاريءَ کي ڪاٺي، رڇو کي نقصان پهچائيندڙ مُنڪيرِيُونْ (رڇ جي چاريءَ کي پاڻيءَ ۾ سڪڙجي وڃڻ کان روڪڻ لاءِ لوهي چلا).

● وِچِرِيُونْ (ث): ڏ. پيرن جو سنهون سُور.

● وِچِرُونْ ۽ وِچِرَا: ڏ. (سن. وٽس) مهينن جو پاڏو - ڪونهون. سانھ.

= وِجَارُ ۽ وِجَار: ڏ. وڃڻ وارو ۽ انهن جو چاريندڙ. وِچُون ڌاريندڙ - مينهن جا سادي لڙ پاليندڙ - وڃڻ وارو - ميهار.

"تار ترندس، لڙ لنگهنديس،

ويندس وٽ وِجَارُ ساهر سائر سِيرُ ۾."

(سهڻي شاه)

● وِجَاتُ ۽ وِجَات: ڏ. (سن. وِجُو سايه = واپار) بهراڙيءَ جو واپاري. سوداگر - واپاري - وئجارو. پلاوڻو - مئيپ. پلن جو ٻڌو خريدار. مزمان. بهراڙيءَ جو رهائڪو. ڳوٺاڻو - ڇت.

= وِجَاتِيُونْ ۽ وِجَاتِيُونْ: ڏ. صفت. دلالي - ٻچاڙائي - منافقي - ڌوٻائي - ڀڙوٽ.

= وِجَاتِيُونْ ۽ وِجَاتِيُونْ: ڏ. صفت. واپارڪو - وئجارڪو - سوداگرانو - تجارتي - واپار باهت - واپارڪو.

= وِجَاتِيُونْ ۽ وِجَاتِيُونْ: ڏ. سودو واپار - تجارت - وئج - وچانتي - سوداگري. ڌنڌو - پيشو - ڪيرت.

● وِجِتُ ۽ وِجِت (ل - ڪ): ڏ. صفت. چار آگر ماپ - چاڙڪي. وِچائتو - ٿورو پري - پريرو.

● وِچَانُو ۽ وِچَانَا (ڪ): ڏ. سڌريل - زمين جو ٽڪر. سنواريل زمين جو ٽڪر - ڪوٽ ٻڙ نڪتل زمين جو ٽڪر.

● وِچَاڙُ وِچَاڙُونْ: ڏ. تمام طاقت هئڻ. جسم تي گوشت هئڻ. ٿلهو. متارو - سڪو - طاقتور.

● وِچَانُ ۽ وِچَان (ت): ڏ. هنڌ - بسترو - ٽپڙ - ڪلم - غاليچو. کيس. پٿرائي.

● وِچَانُو ۽ وِچَانَا: ڏ. (سن. وسْتَر = بسترو) بسترو - هند.

● وِچَانِيُونْ: مصدر. پڪيڙڻ - وچائڻ - ڦهلائڻ - پٿارڻ - وڪيرون. پٿيرون - ڪولڻ. (وچايو - وچائيندو - وچايل).

● وِچَانِيُونْ ۽ وِچَانِيُونْ: ڏ. دلال - واپاري - وئجارو - سوداگر. خريداري. ٻچاڙو - منافق - ڌوٻو.

= وِچَانِيُونْ: ڏ. ٻچاڙائي - ڌوٻائي - لائي چائي - منافقي.

— وڃي ۽ وڃيئون: ٿ. سينهن جو مادي ڦر-
وڃ - ٻاڏي - ڪولھين.

● وڃوئي ۽ وڃوئيئون: ٿ. (سن. و =
پري + ڇٽ = ڇٽڻ). مفاصلو. تفاوت - ويڇو.
مُھت. وڇوئي - مدو - ڪٽڻ - عرصو - ڇيٽي - ناغو -
ڦرجو - ڪٽو - سامي. وٽي.

● وڇوڙڻ: مصدر. (سن. و + ڇڍر = جدا
ڪرڻ). وڇوڙو وجهڻ - جدائي وجهڻ - الڳ ڪرڻ -
جدا ڪرڻ - ڌار ڪرڻ - پري ڪرڻ - دور ڪرڻ.
پين ڪرڻ - وڳر ڪرڻ - آراڌو ڪرڻ - خلاصو
ڪرڻ - نيسارو ڪرڻ. (وڇوڙيو - وڇوڙيندو -
وڇوڙيل).

— وڇوڙ ۽ وڇوڙ: ڏ. وڇوڙو - جدائي - دوري -
ڦوڙائو - فراق - بزم - آڇات - آراڌي. وڪرائي -
ڇڙوڇڙ.

— وڇوڙو ۽ وڇوڙا: ڏ. وڇوڙائي - جدائي -
دوري - ڦوڙائو - فراق - بزم - آڇات - آراڌي.
وڪرائي - ڇڙوڇڙ - الڳائي - الڳ.

— وڇوڙيو ۽ وڇوڙيا: ڏ. جدا ٿيو - الڳ ٿيو -
ڌار ٿيو - ٺيارو ٿيو - علحدو ٿيو.

— وڇوڙي ۽ وڇوڙيون: ٿ. مُنهن جي
وڃ ۾ ڪارو ڏاڳو، جو اڪثر زالون سونهن
خاطر ٻڌن.

● وڇئون ۽ وڇيون: (سن. ورڻسڇڪ. پرا.
وڇئون). پٽون - ڊگهي ٻچ سان ڏٺڪيندڙ زهري
جيت جو هڪ قسم (اُن کي ساڙي خاڪ ڪري
پين دوائن مان گڏي معجون ٺاهي ڪارائجي ته
مٿاني جي پٿري ۽ ڪنگهه لاءِ مفيد آهي). چاندي
جي زيور جو هڪ قسم، جو پيرن ۾ ٻائجي،
آتشبازيءَ جو هڪ قسم. ڀرت جو هڪ قسم.

— وڇئون ۽ جيان: ڏٺڪڻ: ستائڻ - اهڃاڻ -
آزارڻ - ڏڪوڻ - تڪليف ڏيڻ - نقصان ڏيڻ -
ڇيهو پهچائڻ.

— وڇئون ۽ جِي نائي: ٿ. ننڍي جيت جو
هڪ قسم.

— وڇئون ويڙهڻ: ۱. سڄن جي وٽن جو هڪ قسم.

— وڇئون وٺ: ڏ. کڻند - (ٻچ). آڻڪڻ.

— وڇئون ۽ وارا ڏٺڪ هٿين: عذاب ڏيڻ -
ايذاء ڏيڻ - ڏڪ ڏيڻ - ستائڻ - ڇيڇلاڻ - رنجائڻ.

— وڇئون ۽ واري عادت رکڻ: دل آڙاري
ڪرڻ جو شيو ڌارڻ - (سپڪنهن کي) رنجائڻ -
ستائڻ - پستائڻ - ڏڪوڻ - نقصان پهچائڻ - ڇيهو
رسائڻ - جوڪم ڏيڻ.

— وڇئون جهوڙو: لاک رتي اُن مان ٺهيل وڏو
ڏٺوئر جو هڪ قسم (جنهن ۾ ڪڇ ڪوڏيون
وغيره گهڻي زالون گهرن جي ڇت جي وچ ۾
سونهن نزاکت لاءِ ٺهجن). جهوڙو.

— وڇئون هٿين: آڙاريندڙ هٿ - ڏڪوڻيندڙ هٿ -
رنجائيندڙ هٿ - ستائيندڙ هٿ - هٿائيندڙ هٿ.

— وڇوڻوڙو ۽ وڇوڻوڙا: ڏ. پٽون - زهري
جيت جو هڪ قسم. آتشبازيءَ جو هڪ قسم.

پيرن ۾ پائڻ جي زيور جو هڪ قسم.

● وڇوڻان: مُنهن جي وچ جو هڪ قسم.

● وڇوڻ: ٿ. جيت جو هڪ قسم.

● وڇيڙو ۽ وڇيڙو: ٿ. (سن. وٽس).

مينهن جو مادي ڦر - ننڍي وڃ - ٻاڏي.

● وڇيڙو ۽ وڇيڙو: ڏ. گاهو - وهڙو.

● وڇيڙو (ل): مصدر. ڏيڻ - صاف ڪرڻ -

آگاهڻ - ڇاڇولڻ. ڇاڇولڻ. (وڇيڙيو - وڇيڙيندو -

وڇيڙيل).

● وڇيڙو ۽ وڇيڙا: ڏ. (سن. وٽس - وڇو).

گهوڙيءَ جو نر ڦر - گهوڙيءَ جو ننڍو ٻچو. ٻهاڻ.

(اسم خاص). تعنقي ڪوٺڙيءَ ۾ ديهه جو نالو.

— وڇيڙي ۽ وڇيڙيون: ٿ. گهوڙيءَ جو

مادي ڦر. (اسم خاص). ٿر ملڪ ۾ هڪ ڏهر

جو نالو.

● وڇيڙو ۽ وڇيڙا: ڏ. (سن. وٽس). گهوڙيءَ

جو ڦر - ٻچو - تازو ڇاول ڦر.

● وڇين: ٿ. ڇڇي - ڪڙڙي.

● وحداني: گفتگو - ڳالهائڻ - وظيفو - ورد.

هرڪنهن ڳالهه جو ذر ذر چوڻ. عادت -

فطرت. ضد.

چريائي - ديوانگي . حيوانيت . جهالت . آداسي -
مايوسي - پيچيني .
● وحشت زده ؛ خوف ۾ ورتل - ڊپ ۾ ورتل -
خوفائتو - ڊهاڻتو - گهٻرايل .
● وحشي ؛ وحشي ؛ ذ . صفت . جهنگلي -
ان گهڙيو . ظالم - خوفائتو . سڪدل - ڪٽور -
بي رحم - نردئي - قهار - ڪٽيل . جانورن جهڙي هات
ڪندڙ . چريو - جنوني .
● وحوش ؛ ذ . جمع وحش جو . جهنگلي جانور -
مرون . ڍور .
● وحشي ؛ وحشي ؛ ذ . (ع) . خدا جي طرفان
آيل حڪم (ڪنهن ملائڪ جي هٿان) - هٿ رائي -
لسان غيب - بشارت آڪاس - وائي - الهام .
نئين خبر . دل ۾ ڪا ڳالهه وجهڻ . الله جو
ڪنهن ماڻهوءَ کي پيغام پهچائڻ . لکي ڳالهه چوڻ -
گجھه ۾ ڳالهائڻ . اشارو ڪرڻ . خدا جو پيغام -
يڪيل ڳالهه - نرم سخن .
● وحيد ؛ ذ . صفت . (ع) . وحد . اڪيلو -
هڪڙو - يڪانو - تنها . الڳ .
● وِدَ وِدَ (ڪ) ؛ ذ . عهد - وعدو - انجام -
اترار - ڦول - ڀول - وڃڻ - ڀڄڻ - ساڳ - دوشي .
● وِدَاع ؛ وِدَاع ؛ ذ . (ع) . سوڪلائي -
رخصت - چوڻي - الوداع - خدا حافظي - آسرو الله
جو - الله تبارڪ .
● وِدَائِي ؛ ذ . هلوائي ٻلوچن جو هڪ قبيلو .
● وِدَمَان ؛ صفت . (سن وِدَ پَمان) . حاضر -
موجود - هڪيو .
● وِدَن (ت) ؛ مصدر . ٻيڻ - ڪڙو رهڻ - اڀو رهڻ .
وٺڻ . جهلڻ - هڪڙڻ . (وڌيو - وڌيندو - وڌيل) .
● وِدَوَا ؛ وِدَوَا ؛ ذ . ٻيو - وڌيڪ - وڌيڪ -
رن - ڏنيل - ڏني - ڦلاوڻي - ڏهاڳڻ - رتڙي - وڌو .
● وِدَوَان ؛ وِدَوَان ؛ ذ . صفت . وِدَيا +
وان) . وديوان - عالم - چاڻو - ماهر - عاقل - فاضل .
هوشيار - علم وارو - چاڻ وارو - پروڙ وارو - سمجھ
وارو . هوشوان - هوش وارو - هوشمند . تعليم يافتہ -
پڙهيل - پنڊت .

● وحدانيءَ لکڻن ؛ وظيفه پڙهڻ لاءِ ڪنهن
ڳالهه کي وري وري وڃائڻ - دهرائڻ .
● وحدانيءَ ؛ (ع) . هڪڙائي - اڪيلائي -
يڪتائي . يڪانگي . هڪ هئڻ - هڪڙو هئڻ . هڪ
ڌنئي تعاليٰ . (اهو عقيدو جنهن موجب خدا جي
ذات هڪ آهي، ڌيري ديوتائون ڪونه مڃبا آهن،
عبادت رڳو خدا تعاليٰ جي ڪبي آهي، اهو عقيدو
جنهن موجب واجب الوجود رڳو هڪ ئي آهي) .
● وحدت ؛ وحدتُون ؛ ث . (ع) . هڪڙائي -
يڪ وجودي - ايڪتا - ايڪائي - فرديت - تنهائي -
اڪيلائي . توحيد . ميلاپ - ايڪو - اتفاق - يڪائي -
(ٻڌي يا ڪثرت جو ضد) . مقرر عادت .
● وحدت الوجود ؛ ذ . سموري موجودات کي
خدا تعاليٰ جو وجود ڪري مڃڻ - ڪائنات جي
هر ذري ذري کي خدا تعاليٰ جو وجود سمجھڻ . قدرت
جي پيدا ٿيل شين کي خدا تعاليٰ جو وجود سمجھڻ .
● وحدت تان ؛ هڪڙائي مان - اڪيلائي مان -
يڪ وجودي مان - تنهائي مان .
● وحدت ٿي ؛ وڃڻ ؛ عادت ٿي وڃڻ - ورد ٿي
وڃڻ - وظيفو ٿي وڃڻ . مقرر هير پيچي وڃڻ .
● وحدت ويا ؛ وحدت ۾ ويا .
● وحدت پون ؛ شوخ ٿيڻ - بي ادب ٿيڻ - نرلچوڻيڻ -
حال احوال کان نڪرڻ - وجد ۾ پوڻ - گھڻ ۾ پوڻ -
ٻئي ڪنهن جو خيال نه ڪرڻ .
● وحدته ؛ هُو (الله تعاليٰ) هڪ آهي - هو
هڪڙو ئي آهي .
● وحدته لاشريڪله ؛ هو هڪڙو (آهي) .
ناهي ڪو شريڪ هن جو يا هن سان .
● وحش ؛ ذ . صفت . (ع) . وحشي يا جهنگلي
جانور . مرون . ڍور . جهنگلي جانور - خراب -
بد - زشت . ڇڙو ڪنو .
" رسو سو ريشان کي وجوش وٺاءُ ."
(آري - شاهه)
● وحشت ؛ وحشتُون ؛ ث . جهنگلي - جانورن
جهڙي حالت . جانورن وانگر انسان ڪان نفرت .
ظلم . پڻ . خوف . سودا - خفقان - گهٻراهت . جنون -

● وڊ پون: ڪهڙائي ٿين - ڪا مصيبت اچڻ - بد سون ٿيڻ - آفت. ڪنهن حادثي سبب ماڻهو مرن.
● وڊ ٿين: ندا. شال وڊ هجين - شال سڪيو هجين - شال آسودو هجين - شال سلامت هجين - شال زندهه رعين - دعا جو هڪ قسم.

● وڊ واڌيرو: گهڻو زياده - گهڻو وڌيڪ - تمام جهجهو - تمام پهون - جال - سرس.

● وڊ وڌيري: (ت): ٻئي کان وڌيڪ چڙهت. چاڙهو - زيادتي. چڙهي لڳڻ - وڌي ڪا شيءَ هئڻ.

● وڊ واڌيرو: (ت): زبردست ماڻهو - خراب ماڻهو - بدلجڻ انسان - بدنام - خوار.

● وڊ وڌ (ڪ): ذ. ڀت وغيره جي ونڊ - گهرجي ماني - گهر جي لاءِ ڀت.

● وڊ وڌ پون: ٺ. وڌڻ جو ڪم - ونڊ ڪرڻ - ورڇ ڪرڻ - تقسيم ڪرڻ - ورهاست.

● وڊ وڌ شاستر جو ڪم - پوريءَ ريت.

● وڊ نيڪيد ڪرڻ: ويچار سان لڪيڙ ڪرڻ - جوڳ اڄوڳ ڏسڻ.

● وڊ ٺ. (سن). هندن ۾ آها ناپاڪائيءَ جي حالت (جنهن ۾ فوتيءَ کي سنان سرب هٿ نه اچي).

● وڊ ٺ. ڪي مارڻ ڪري ٿيل ناپاڪائي. رسم جو هڪ قسم، جو هندن ۾ ٿئي، جيڪو ماڻهو گناه ڪري مري وڃي ته پوءِ انهيءَ مڻهي ماڻهوءَ جا

گناه پاپ سڀ گهر جا پاتي پاڻ تي کڻن ۽ انهيءَ پاپ لاهڻ لاءِ خيراتون دان پئج ڪن. حقيقت - سڌ - پروڙ - سماچار - خبر چار.

● وڊ پون: بنا سنان سرب جي موت ٿيڻ ڪري، چوت جو لڳڻ يا پاپ جو لڳڻ.

● وڊ ڙيو: وڊ ڙيا: ذ. صفت. وڌ لڳل - گنهگار - ٻاهي - ظالم - ڏوهي. خراب ماڻهو.

● وڊ لڳڻ: وڌ پون.

● وڊ ڪرڻ: وڌ لهرائڻ جي ڪري. معاف ٿيڻ جهڙو ڪم، جو ڪنهن ٻاهي ماڻهوءَ کان ڪرائڻ واري حالت.

● وڊ لهرائين: وڌ پون جي پاپ جو پراچت ڪرڻ. گناه جهڙي ڪم کان چونڪارو.

● وڊ يا ڪ وڊ يا ٿون: ٺ. (سن). علم - سائنس - ڄاڻ - پروڙ - ٻڌي - عقل - هوش - فهم - ذهن - ڪيان - ٻوجھ - سمجھ. ڪن - فن - ٻڌ - دانش - واقفيت. حقيقت. هندن ويدن کي چوڏهن قسمن ۾ ورهايو آهي. چار ويد - ويدن جا ڇهه انگ، يعني صرف، نحو، عروض، بيان، هيت. پراڻ يعني آرميات.

● وڊ يا ڏيڻ ڪرڻ: سکيا وٺڻ - علم پرائڻ - تعليم حاصل ڪرڻ - ڪيان حاصل ڪرڻ.

● وڊ يار ٿي: ذ. صفت. شاگرد - سيکڙاٽ - طالب العلم - سکندڙ - پڙهندڙ.

● وڊ يالو: ذ. وڊ ياليو - وڊيا وٺڻ جي جاء.

● وڊ ياليو: ذ. مڪتب - علم جي جاء - مدرسو - درسگاه - سڪول - ڪاليج - مڪتب - پائشالا.

● وڊ يوان: وڊ يوان: ذ. صفت. ودوان - عالم - فاضل - عاقل - ڄاڻو - پڙهيل - علمي - هوشيار - وڪيانڪ - قابل - ڏاهو - سياڻو - سمجھو - ذهين - هوشمند - هوشوان.

● وڊيس: وڊيس: ذ. (سن. وڊيش) پرديس - پراڻو ملڪ - پراڻو ڏيهه - ڌاريو ملڪ - ڌاري جاء - ڌاريو ماڳ - ڌورانهون ملڪ - غير وطن - ولايت.

● وڊيش: وڊيش: ذ. صفت. (سن. وڊيش) وڊيش = ڌري + وڊيش = ملڪ) ڌاريو ملڪ - غير وطن - پراڻو ڏيهه - ڌاريو ماڳ - ڌاريو ملڪ - پرڏيهه - غير ملڪ - پرديس.

● وڊيشي: وڊيشي: ذ. صفت. غير ملڪي - پرڏيهي. غير - ڌاريو - پرديسي - ٻئي ملڪ جو - ڌارڻي ڏيهه جو - غير وطني. راهي - مسافر - پراڻو - پرڏيهي.

● وڊ ٺ. (سن. وڊ ٺ. (ي) = وڌارو) وڌ - وڌارو. ترقي - زيادتي. وڌيڪ - زياده - گهڻو - پهون - جهجهو - ڳڀل - جال - سرس - ڪاڻبو - سبيل - گهڻي ٿي - گهڻيءَ وارو - سڪيو - ستابو - آسودو - سڪي.

● وڊ ٺ. (سن. وڊ ٺ. (ي) = وڌارو) وڌ - وڌارو. ترقي - زيادتي. وڌيڪ - زياده - گهڻو - پهون - جهجهو - ڳڀل - جال - سرس - ڪاڻبو - سبيل - گهڻي ٿي - گهڻيءَ وارو - سڪيو - ستابو - آسودو - سڪي.

● وڊ ٺ. (سن. وڊ ٺ. (ي) = وڌارو) وڌ - وڌارو. ترقي - زيادتي. وڌيڪ - زياده - گهڻو - پهون - جهجهو - ڳڀل - جال - سرس - ڪاڻبو - سبيل - گهڻي ٿي - گهڻيءَ وارو - سڪيو - ستابو - آسودو - سڪي.

● وڊ ٺ. (سن. وڊ ٺ. (ي) = وڌارو) وڌ - وڌارو. ترقي - زيادتي. وڌيڪ - زياده - گهڻو - پهون - جهجهو - ڳڀل - جال - سرس - ڪاڻبو - سبيل - گهڻي ٿي - گهڻيءَ وارو - سڪيو - ستابو - آسودو - سڪي.

● وڊ ٺ. (سن. وڊ ٺ. (ي) = وڌارو) وڌ - وڌارو. ترقي - زيادتي. وڌيڪ - زياده - گهڻو - پهون - جهجهو - ڳڀل - جال - سرس - ڪاڻبو - سبيل - گهڻي ٿي - گهڻيءَ وارو - سڪيو - ستابو - آسودو - سڪي.

● وڊ ٺ. (سن. وڊ ٺ. (ي) = وڌارو) وڌ - وڌارو. ترقي - زيادتي. وڌيڪ - زياده - گهڻو - پهون - جهجهو - ڳڀل - جال - سرس - ڪاڻبو - سبيل - گهڻي ٿي - گهڻيءَ وارو - سڪيو - ستابو - آسودو - سڪي.

● وڊ ٺ. (سن. وڊ ٺ. (ي) = وڌارو) وڌ - وڌارو. ترقي - زيادتي. وڌيڪ - زياده - گهڻو - پهون - جهجهو - ڳڀل - جال - سرس - ڪاڻبو - سبيل - گهڻي ٿي - گهڻيءَ وارو - سڪيو - ستابو - آسودو - سڪي.

يا پانهن ۾ ڪنهن ڦٽ جي آڪيڙ مڃيان ڳوڙهي.
نري ۾ نڪتل ڳوڙهي. ڪنهر - ويلن.

- وَدَرُڪَ ٿيڻ؟ نري ۾ رڳ جو سڃڻ -
 ويلن نڪرڻ - نري ۾ ڳوڙهي پيدا ٿيڻ - ڳنهر آڻي پوڻ .

● وِڌَرِيَا: اسم خاص. (ڪاري ۾ رهندڙ) هڪ ذات جو نالو.

● وَدَرِيوُ ۽ وَدَرِيَا: ذ. صفت. (من.
وَقِيَّتِيَمِيَم) چريو - چرپت - سودائي.

● وَاَكْءُ ۞ وَاَكْءُ ۞ ذ. صفت. زياده -
وَدِيك - مجيہ - اچا ۛ - مرس - گھٹو - جھجھو -

ھیکاري. زیادتی۔ وڌیکائی۔ گھڻ۔ فرط۔ فاضل۔
واڌو۔ فالٽو۔ زائد. کثرت۔ اضافو۔ واڌارو. (ث).

زیادتی - وڈیکائی - جھجھائی - گھٹائی .
= وَتَک جو پانگو: وَتَنَدَرِ حصو - نفعی واری

شیء۔
وَدَّكَ رَكْنٌ: فوقیت رکں۔ مسان رکں۔

عزت رکئی۔ ابرو رکئی۔ وڈائی رکئی۔ وڈائی رکئی۔
 ابرو رکئی۔ زور رکئی۔ طاقت رکئی۔ کنہن کان

اعلیٰ یا افرہٹن۔
وَدَنُتْ وَدَنُتْ وَدَنُتْ ذ. صفت. وَدَنُتْ۔

وڌندو - سانو - اڀاد - سر پير - ماڃو - ميا ڳو -
سٺائو - فرخنده - وڌندو .

سرسپهر - ساچو - وڌ نٿو.

١٠ وڏو ڏندو = وڏو ڏنڊا : د. ازلت = سڀيان - سڀين
پنائين - وڌندو. کير ۾ ڪٺائي وجهي - کير جو چم.

● وَاَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ آيَاتُ الْمَوْتِ وَالْحَيَاةِ فِي السَّاعَةِ
مَوْتُكُمْ وَمَا تَرْجُونَ الْحَيَاةَ الْمُبَدِّلَةَ

یادہ ٹیں۔ جھجھو ٹیں۔ کھٹو ٹیں۔ کشادو
ٹیں۔ مٹو ٹیں۔ وڈن۔ وچھٹ۔ کچ ٹیں۔ کت

یہ۔ آڈن۔ چڑھن۔ ساٹوٹین۔ سر سبز۔ مچھن۔ مورن۔
کٹن۔ قہلچن۔ ہرہن۔ یروسن۔ پائین۔ وجھن۔

نہیں۔ اورچیں۔ تفسیر کرں۔ ورچ کرں۔ پائیں۔
 رہرائیں۔ اوسرائں۔ ہلن۔ جلد ہند کرں۔ اوپر۔

وېر. (وټيو - وټندو - وټيل).

حاصل ڪرڻ - ڪيتو لوڙڻ - پري ڏيڻ - پراسچت ڪرڻ - ڪنارو ڏيڻ .

● وڌا: وڌاءُ- زيادتي. (اسم خاص). تعلقي قبر ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● وڌاتاءَ وڌائائون؛ ذ. (سن. وڌائڻ) قسمت جي ديوي. چڻي - ڀاڳ - نصيب - قسمت.

۽ وڌاپ ۽ سون ۽ سورو صاف ٿيل نه هجي -
سون صاف ڪرڻ وقت سون جي ڦٽي ٻوڏ جي

● وڌاري اچڻ: ان ڪري اچڻ.

● وڌانوي؛ صفت. نوانوي۔ هڪ مڙ مان هڪ
انگ ڪهت وارو عدد.

● وڏاڻو: د. (من. وڙد = وڏن) وادائي - مبارڪ - وڏاڻو. شاد مانو - خوشيءَ جو وقت.

● وِ دَاقِي (ت)؛ اسمِ خاص. ذاتِ جو نالو.
● وِ دَاقِرُو؛ وِ دَاقِرَا؛ ذ. پیت کسان ہاسر

نڪتل حصو (ڇت جي ڪار جو). ڪنهن به جاءِ جي ماڙيءَ جو ٻاهر نڪتل ٽڪر۔ ٺٽہ۔ ٺٽا۔ ٺاھُ۔ ٺنگار (ڄامو)۔ ٺاھ ٺاھ۔ ٺنٺو۔

● وِثاقِ بَیِّنۃٖ مَصلَحۃً مِمَّا بَیْنَہُمَا سَاطِئۃً زَیۡدٌ وَنَافِئۃً اَصَافۃً

ذہین۔ چاڑھیں۔ واڈ ڈین۔ وڈو کرن۔ کشادو
کرن۔ زیادہ کرن۔ قہلاؤن۔ پساؤن۔ پیکسٹون۔

لاہن۔ لٹن۔ آناؤ کرن۔ ودائی کمالہ۔ کرن۔
وہستار کرن۔ شرح کرن۔ ہارائٹن۔ لاہن۔

ديگري مان ڪيڻ. وجهڻ. (وڌايو - وڌائيندو - وڌايل).

- وَقَاءٌ ۖ وَقَاءٌ: ذ. زیادتی - وَقَاءٌ. وَاذْ-
لِیسو - راسوژو - و ستارُ - دیگھ - پساو - کہت -

کوات - کاید - واڈارو - ورائ - چاڑھو - مرمی -
مالبدائو - پکیر - وڈائو - آناء - مبالغو - زیادہ بیانی .

— وڌاڻي رکڻ: لاهي رکڻ — ورڇي رکڻ —
وندي رکڻ — تقسيم ڪري رکڻ.

● وَاِذَا نَسِيتُ ۚ وَ اِذَا نَسِيتُ : ث. مبارڪون -
گڏيلون - مبارڪبادي - وَاِذَا نَسِيتُ - خوشخبري. جس.

● وِذِّرْكَ ۞ وَذِزْكَوْنُ (ت): ث. چنگھ

- وڌيڪَ ۽ وڌيڪَ: ذ. صفت. (سن. اڌڪ)
وڌڪ - زياده - گهڻو - جهجهو - اجايو - بيچاء -
حد کان ٻاهر - واڌو - بيحد - آئينت - اٻار. ٻيو به -
سرس - اجا به - سجيء - فضول - زائد - پنهون -
فاضل - ريل چيل - اڻ ميو. اڌڪ (هندن جي
مهيني جو نالو جو هندو ماڻهو ٽين ٽين سالن
کان پوءِ سال ۾ وڌائين).
- وڌيڪائي ۽ وڌيڪائيون: ث. وڌيڪي -
اجهلائي - گهڻائي - گهڻ - فرط - اڌنڪائي -
بالفضولي. نهايت - بسياري - ٻڌهرهيز.
- وڌيڪي ۽ وڌيڪ: گهڻائي - فرط - گهڻ -
نهايت - بسياري - ٻڌهرهيز - اجهلائي - فاضلي -
(ظلم جي حد) ٻاچي - باقي.
- وڌ ۽ وڌ: ث. وڌي هجڻ جي حالت -
بزرگي - پيرمردِي. وڌائي - سن رسیده. (صفت).
وڌو.
- وڌيڪي ۽ وڌيڪيئون: ذ. صفت. وڌي
ڀاڳ وارو - بخت وارو - ڀاڳن واري - خوش نصيب -
خوش قسمت - بختسوار - نصيب واري - سڀاگي -
بخت واري.
- وڌيڪي: ث. وڌيڪي - جهوني عمر - وڌيڪو -
پيري - ٻڌايو - بزرگي - ٻڌايو - سن رسیده. عزت
سان هلڻ - مان داري - مان سان هلت ڪرڻ - هاڻ کان
وڌيڪي عزت ڏيڻ. ضعيفي.
- وڌيڪ ۽ وڌيڪيون: ث. وڌيڪ - وڌيڪي عمر -
وڌيڪو - بزرگي - ٻڌايو. وڌائي.
- وڌيڪي: ٻڌايو - بزرگي - وڌيڪي عمر - عمر راز -
سن رسیده.
- وڌيڪي ۽ وڌيڪيئون: (ڪ). ذ. صفت. ڪجهه يا
راز ظاهر نه ڪندڙ. وڌيڪو - بردبار - وڌيڪي
دل وارو - راز پوشيده رکندڙ. (ث. وڌيڪي ۽
وڌيڪيئون).
- وڌيڪي ۽ وڌيڪيئون: ث. وڌيڪي -
دل جي ڪشادگي. دايري - بهادري - همت -
ڪشاده دلي. ادارتا.
- وڌندي وِڪت: وڌي ٽڪڙي وِڪت -
وڌو قدم - ٻرائگهه.
- وڌيڪي ۽ وڌيڪي: جوڙ ڏنل.
- وڌيڪي ۽ وڌيڪي: اڳتي وڃڻ - ٽڪو هلڻ -
وڌيڪ يا گهڻو ٿيڻ. وڌان لنگهڻ - وڌيڪي - اڳتي
نڪري وڃڻ - گوڙ ڪرڻ - شتہ ڏيڻ - بازي ڪرڻ.
- وڌيڪي ۽ وڌيڪي: زور وٺڻ - طاقت وارو ٿيڻ -
ٻوان ٿيڻ - جوان ٿيڻ. ظلم ڪرڻ. چالاڪ ٿيڻ -
حرفت باز ٿيڻ - هوشيار ٿيڻ - سياڻو ٿيڻ - سمجهو ٿيڻ.
ٻيڙهه پختي ٿيڻ - بنياد هڪو ٿيڻ - پيرن تي بيٺن -
پنهنجو پاڻ تي مدار رکڻ - پاڻ پرو ٿيڻ.
- وڌيڪي ۽ وڌيڪي: ذ. ذاتوئي برتن جو هڪ
قسم جنهن ۾ ڪسادو وغيره ترجمي - ڪٽيڇ.
- وڌيڪي ۽ وڌيڪي: وڌاء - زيادتي.
- وڌيڪي ۽ وڌيڪيئون: ث. ڳوڙهو - ڳنهر -
ويان. جيڪڏهن پير ۾ ڦرڙي ٿئي ته ان جي
سور جي ڪري ستر جي چڙي وٽ ٿيل ڳوڙهو.
- وڌيڪي: ث. ذاتو جو هڪ قسم - چمچي
جو هڪ قسم - ڏوٽي - ڪٽيڇ - ڪنڪير.
- وڌيڪي ۽ وڌيڪي: ذ. جلد وڌندڙ ٻار. ڏيئون -
ڏيئرو.
- وڌيڪي ۽ وڌيڪيئون: ث. (من). وڌو -
رن - ڏنيل - رنڙي - ٻيوه - ڏني - ڦلاونسي -
ڏهاڳڻ. جنهن جو مڙس مري ويل هجي.
- وڌيڪي ۽ وڌيڪي: رنن زان جي رهڻ جي جاء.
- وڌيڪي: وڌيڪي - وڌيڪي - سودو. نفعو (آسڪا راجا
جي زماني ۾ مروج).
- وڌيڪي ۽ وڌيڪيئون: ث. (من). وڌيڪي شاستر
يا ڌرم جي آگيا. اسر. ڊوهي. رستو - طريقو -
ڍنگ. ويدانت جو هڪ قانون يا اصول. حڪم -
آگيا. ريت - رسم - رواج.
- وڌيڪي ۽ وڌيڪي: خاص ذات جو نالو.
- وڌيڪي ۽ وڌيڪي: خاص ذات جو نالو.
- وڌيڪي ۽ وڌيڪي: ذ. ڪجهه وڌو - ڪجهه
زياده - البت - سوالو - وڌيڪو.

= وڌ-گجڙو ۽ وڌ-گجڙاڻ؛ ذ. صفت. وڌيڪ
 آڌار ڇت. اونهي خيال وارو. ڳجهه سائيندڙ.
 گنجير-بردار-اعليٰ دماغ-اعليٰ همت-وڌو
 جگر-همت ڀريو-بهار-پهلوان-سورهه-وير.
 = وڌ-گجڙو ۽ ٿيڻ: صابر ٿيڻ-صبر وارو-
 حليم سڀاءُ. هر ڪا ڳالهه دل ۾ سائين-دل جو
 پختو مضبوط. ڪشاده دليو. راز فاش نه ڪرڻ-
 ڳجهه ظاهر نه ڪرڻ-بردار ٿيڻ.
 = وڌ-گجڙو ۽ ٿيڻ: صابر ٿيڻ-بردار ٿيڻ-
 صبر وارو ٿيڻ-هر ڪا ڳالهه دل ۾ سائين-دل جو
 پختو هئڻ-مضبوط دل هئڻ-راز فاش نه ڪرڻ-
 پٽڙو رکڻ-ڳجهه ظاهر نه ڪرڻ.
 = وڌ-گجڙا (ڪ): ذ. صفت. وڌيڪ گهر وارو-
 خانداني گهر جو اولاد-اصل نسل وارو-حسب نسب
 وارو-وڌ عيالي. سردائو گهر-پٽيلاڻو گهر-
 پٺي مڙس جو گهر.
 = وڌ-گجڙاڻو ۽ وڌ-گجڙاڻا: ذ. خانداني-
 اصيل-اعليٰ-وڌي ڪٽنب وارو-وڌي قبيلي
 وارو. پيٽل-آسودو-مائو-سڪيو-ستاو-
 سالدار.
 = وڌ-ڌل ۽ وڌ-ڌل (ڪ): ذ. صفت. وڏو-
 وڏيرڙو-ڪجهه وڏو-البت وڏو. بزرگ-پڏو-
 عمر جو وڏو-دراز عمر-سن رسیده.
 = وڌ-مائيه پائي: ث. وڌ مائيه-آڪڙ بازي.
 = وڌ-مائيه پي ۽ وڌ-مائيه پيئون: ث. وڏو
 درجو. وڏائي. عظمت-شان-مرتبو-عزت. وڏائي-
 هٿ-ايمان-تڪبر-آڪڙ-سيٽ-ٿوٺ پائي.
 ٿرڙائي-ڦونڊ. اشرافت.
 = وڌ-ننڍائي ۽ وڌ-ننڍائيون: ث. ننڍي
 وڌي جي وچ ۾ تفاوت. فضيلت. ادب اندازو-
 نیاز نٿو-مروت-مهرباني-لحاظ.
 = وڌ-ننڍائي رکن: ننڍي ۽ وڌي جي وچ ۾
 تفاوت-ادب جو اندازو رکڻ-مروت مهرباني رکڻ-
 نیاز نٿو رکڻ-لحاظ اياقت رکڻ.
 = وڌ واتو: وڌي وات وارو-آهو مائهو جنهن جو
 وات وڏو هجي-واترادو-واتورو-وات ڦاڙ-وات

= وڌ-جيڪڙو ۽ وڌ-جيڪڙا: ذ. صفت. وڌيڪ
 دل وارو-ڪشاديءَ دل وارو. پهلوان-بهار-
 سورهه-سورمو-دلير-بي ڊڳو-همت ڀريو-اعليٰ
 همت-اعليٰ دماغ. هڪي ارادي وارو.
 = وڌ-جهولي ۽ ٿ. صفت. وڌي جهولي واري-
 ڪرپ واري-وڌ جهولي نار.
 = وڌ-ختر ڇو: ذ. گهڻي خسرچ وارو-گهڻن
 خرچن وارو-مهانگو-هٿ ڦاڙ-گهڻ خسرچاڻو-
 پني چرڪند-خرچ طلب. وڌ عيالي-وڌي ڪٽنب
 وارو.
 = وڌ-ڌڻي (ڪ): ذ. صفت. وڏيرو-پٽيل-
 مڪي-ڇوڙي. اڳوان-سردار-حاکم.
 = وڌ-ٿو: بلڪل وڏو-اعليٰ-آتم.
 = وڌ-ڦوتو: ذ. صفت. وڌي عيال وارو-
 پيتوڙي.
 = وڌ-ڦٽو ۽ وڌ-ڦٽا: ذ. وڏن ڦٽن وارو
 (مينهن)-وڏن ڦٽن وارو (مينهن)-زوردار (مينهن)-
 سخت (برسات).
 = وڌ-ڦٽو ۽ وڌ-ڦٽا: ذ. وڌي مار ڏيڻ-سخت سزا
 ڏيڻ. ويڙهه ڪرڻ-جدوجهد ڪرڻ-ڦڏو ڪرڻ-
 تڪرار ڄڻ.
 = وڌ-ڪ ۽ وڌ-ڪ: ذ. صفت. وڏيرڙو-
 ڪجهه وڏو-البت وڏو.
 = وڌ-ڪو: وڏيرو-وڇولو-ڪجهه وڏو-البت
 وڏو-ٿورو وڏو. ڏاڏو. پڏاڏو. سردار. مڪي.
 = وڌ-ڦوتو ۽ وڌ-ڦوتو: ذ. گهڻو ڪائيندڙ-
 پيتوڙي-پيتو. هيت لٽ-مائين ٿوڙ-هجي-پيتوڙ.
 گهڻي ڪٽنب وارو يا جنهن جا ڪاٺن وارا گهڻا هجن.
 = وڌ-ڪاسائي: ذ. ڳاڻو گوشت وڪڻندڙ-
 وڏو (ماهو) گوشت وڪڻندڙ.
 = وڌ-ڪڻ: وڌجڪ-وڌي عمر واري چوڪري.
 = وڌ-ڪاڻو: ذ. صفت. گهڻو ڪائيندڙ-پيتو-
 پيتوڙو-پيتوڙ-وڌ ڦوتو.
 = وڌ-گجڙائي ۽ وڌ-گجڙائي: ث. وڌ
 جيڪڙائي-ڪشادگي-برداري-وڌ دلي.
 آڌار ڇتي-گهڙي خيالات.

هٽندڙ - ٻيئي هٽندڙ - وات ڦاٽوڙو دهل - گهڻ ڳالهائو -
بڪيو.

● وڌ واتيئو؟ ذ. وڌ واتو - وات ڦاڙ.

● وڌ واتيئو (ڪ)؛ ث. وڌي چوڪري - جوان
ڌيءَ - دوشيڙهه. وڌ وڙ.

● وڌ وڙ؛ ث. شاديءَ لائق چوڪري.

● وڌ هٽو ۽ وڌ هٽا (ت)؛ ذ. گهڻو کائيندڙ -
پيتوڙو - پيٽير - وڌ قوتو. وڌ سگهو.

● وڌ ۽ وڌون؛ ث. عيب - اوٺائي - ويڪ -
سقم - ٻيءَ - وڻنگ - گهٽائي - گهٽ - ڏيٺ -
آڻ تن - آل - خامي.

● وڌا؛ ذ. جمع ۾. بابا ڏاڏا. بزرگ.

● وڌاڙ (ت)؛ ذ. بس ڪرڻ - ناڪارو ڪرڻ.
انڪار ڪرڻ.

● وڌائڻڙو ۽ وڌائڻڙا؛ ذ. (سن. ورڌ) =
وڌڻ). وڌو - آتم - اعليٰ - مها - اعظم - وڌيرو -
گهڻيرو - وڌيڪ - وڌو ماڻهو - وڏا - مکيه - پٽيل -
چوڌري - ٻريو مڙس. عمدو. وڌائيءَ ۾ ڀريل -
هٿ ۾ ڀريل - ايمان ۾ ڀريل. زوروارو. مضبوط -
ڏاڍو - سخت. (ث. وڌائڻڙي). طويل - طول -
لنبي - ڊگهي. وڌيون پيڙيون - وڌي ڪشتي -
وڌي ڍولندي.

● وڌاڻ؛ ث. وڌائي.

● وڌاڻ ۽ وڌاڻ؛ ذ. وٺو هڙ - هٽوڙو - وٺاڙ -
مترڪو - گهن - مارتول - لوهارن جو لوھ ڪٽڻ
لاءِ هڪ ڳرو لوھ جو اوزار. وڌي نظر. قدم
قامت. وڌائي. وڃڻ - انجام - اقرار - ٻول - وعدو -
ڪاپارو. اڳ ڪيل سؤدو. آئينده سؤدو يا آھو
سؤدو جنهن جو مال حاضر نه هجي يعني فصل
لهڻ جي آسپد تي آھو سؤدو اڳيئي ڪرڻ ۾ اچي.
وڃاڻ. (سن. واد). وڃائڻ - وڃو - چنگ - ساز.
● وڌائو؛ صفت. ڪاوڙيل. وڌوڙيل.

● وڌائيئو؛ وڌاڻ هٽندڙ - مترڪو هٽندڙ - گهٽري -
گهن هٽندڙ. وٺو هڙ هٽندڙ. ٺاٺارن وٽ وڌاڻ
هٽندڙ مزور.

● وڌاڻ هٽيئو (ت)؛ چوليون پائيءَ جون -
ڪناري سان پائيءَ جون چوليون لڳڻ - ڪنديءَ
سان پائيءَ جون لهريون لڳڻ.

● وڌائيئو؛ مصدر. وڌائي ڪرڻ - واکاڻڻ.
عبيدار ڪرڻ - ڪلاڪير ڪرڻ. (وڌايو - وڌائيندو -
وڌايل).

● وڌائيئو ۽ وڌائيئون؛ ث. بزرگي - عظمت -
مرتبو - شان. آڪار. قد وقامت. عزت. واکاڻ.
قد. خوبي - خاصيت - آچائي - ڳڻپائي - آتمنا - ڳڻ -
جوهر - فضيلت - آتر - فوقيت - شرف - قدامت - ڊاڙ -
لاف - پٿاڪ - مغروري - گهمند - شيخي - هٿ -
دماغ - وڌن - هو - دم - اغماض - ٽڪير - قونڊ -
آڪڙ - هٿ. ايمان - اهنڪار.

● وڌائيتو ۽ وڌائيتا؛ ذ. صفت. عيب جوئي
ڪندڙ - گهٽائي ڪندڙ - خامي ڪيندڙ - هٿ ڪندڙ -
ايمان ڪندڙ - قونڊ ڪندڙ - آڪڙ ڪندڙ - فيض
ڪندڙ - ٽڪير ڪندڙ. برابر - جو ڳو - آچت -
مناسب - لائق - شايان - ٺيڪ - صحيح - جڳنائتو -
شائستو - واجب - باب جو - ڪم جو - ڏانو جو -
وٽندڙ - پاونڊ - باب - ڀلارو - آچو - چوڪو - اتر -
آتم - خاصو - فائتي - عمدو - مهربان - رحمدل -
آپڪاري - وڌائتو - ڳڻائتو - ڏسڻو.

● وڌائيئو خورو؛ وڌائي ڪندڙ - هٿ ڪندڙ -
ايمان ڪندڙ - ٽڪير ڪندڙ - قونڊ ڪندڙ - گهمند
ڪندڙ - آڪڙ باز - آچت باز.

● وڌائيئو مٺو؛ آڪڙ باز - متڪير - گهمند باز -
قونڊ باز - آچت باز - ايمان. اهنڪاري.

● وڌائيئو يا ٿانءِ ۾ پٽرجڻ يا چرچڻ؛ هٿ ۾
ڀرجڻ - آڪڙ ۾ ڀرجڻ - قونڊ ۾ ڀرجڻ - گهمند ۾ اچڻ -
ٽڪير ۾ هڻڻ.

● وڌ پٽاڳيا؛ اسم خاص. تعلقي موريءَ تعلقي
گهوٽڪيءَ ۾ ديهن جا نالا.

● وڌ پٽاڳيا؛ اسم خاص. ذات جو نالو (ڪلهوڙن
جي هاڙي وارا). وڌي پٽڪ ٻڌندڙ.

● وڌ وڌو ۽ وڌ وڌو؛ ذ. جهڙو - ڪڪر - بادل - مينگهه - ابر.
مينهن جا ننڍا ڦر. (ڪ). تمام ڀلي - اوچي مينهن (ت).

ٻاڪل وڌو. جنگ - جاڏو - اڀار - نهايت گهرو -
شاندار - پيڪيدار - مڪيه - عاليشان - خانداني -
ڪلين - اصيل - پيلو - رفيح - مشهور - ناليرو -
نامور - مشهور - ستر - سڀ کان مٿي - اتم سرشت -
پير - صدر - سرپرست - شاه - گهر جو مڪيه پاتي .
شاهوڪار - دولتمند - ونهيو - هريو - پاڳيو - ساڻو -
ڌنات . (عمر يا درجي ۾) مٿي - وڌو - بالغ -
ٻڏو - پوڙهو - ڪراڙو - جهٽو - سردار - مڪي -
هرڌان - مهندار - اڳواڻ - پيشوا - اسار - سنگين
جئرم - ڳرو - ڀاري - خطرناڪ - خوفناڪو - پوائتو .
ضروري - وزنائو .

وڌا ٻير ڪٽڻ؟ ڪنهن وٽ قسمت سانگي
اچڻ - پڌارجڻ . قدم کڻي اچڻ - قسمت سان اچڻ -
نصيب سان اوچتو اچڻ . مهرباني ڪري اچڻ .
تحفا يا سوکڙيون ڏيئي نواڙڻ - ٻاڪرون بخشڻ .
سوپارو ڪرڻ .

وڌاڪٽ؟ ٻريو مڙس - ٻير مرد - ٻڏو - ٻڏڙو -
جهورو .

وڌاڻ؟ وڌائون؟ وڌي هجڻ جي حالت -
وڌپ - وڌائي - وڌ پرائي - ڊيگهه - قد - آڪار -
مقدار - ڏيل . ساڻو - سٺو .

وڌائي؟ وڌائي؟ ڌ . صفت . نظيري -
خيالي - قياسي .

وڌاڻپ؟ وڌائپون؟ ڌ . وڌ - وڌائي .

وڌائڻ؟ مصدر . ساراهڻ - واکاڻڻ - ناموس ڪرڻ .
وڌائيتو؟ وڌو . ٻڌائو .

وڌو آندو؟ ڌ . آندڻ جو هويون ٺڪر
(جنهن جي ويڪر ننڍي آندڻ کان وڌي ٿيندي
آهي، جو کاڌي ۽ ٺاڻي جي آڻ ٺاهي، ٻاڦي
ڦوڳ هيٺ ڌڪيندو آهي) . وڌي آندڻ .

وڌو اوٻرو؟ وڌا اوٻرا؟ ڪورين جي
اوزار جو هڪ قسم، جنهن تي سٺ چاڙهي،
چرخي ۾ بهاري اوٻڻ جو ڪم يا نڙن پرن جو
ڪم ڪري سگهجي .

وڌو ٽپ؟ ڌ . ٽپ جو هڪ قسم - مڏي جو
ٻڌار - مقرر ٿيل ڏينهن جو هڪ بخار . سيله ٽپ .

وڌڙو؟ وڌڙا؟ ڌ . وڌو - بزرگ - ٻڏو -
عمر د راز - سن رسیده - وڌڙا - عزيز . فوت ٿيل عزيز .
وڌڙو ويلو . صبح جو وقت .

وڌڙن؟ ٻوڙهن - بزرگن - ٻڏن - ٻڏڙن -
وڌي عمر وارن .

وڌڙن ٻڏو ٿيڻ؟ وڌن کي ويجهو ٿيڻ -
مرڻ کي سڻائو ٿيڻ - عمر کائي چڙهڻ - موت ويجهو
اچڻ - مرڻ - فوت ٿيڻ .

وڌڙن (ت)؟ ڌ . پنهنجي وطن مان وڃڻ
سبب سڪ نه ڏسڻ - دربدر ٿيڻ - آواره ٿيڻ -
خانه بدو ٿيڻ - جلاوطن ٿيڻ - وڃڻ وڃڻ -
ٻڏي ٿيڻ - ٻڏي ٿيڻ .

وڌڙي؟ وڌڙي؟ ڌ . (ف . بادبان) هسارڪي
وڪر جو هڪ قسم، سؤف - بادبان . ٻوٽي جو
هڪ قسم، جنهن جي گل مان داڻا خوشبوءِ دار
لڪرن ۽ ٻڏي وڃن کان پوءِ لاپارو پوي، ڏانڊ
ڪجهه ڪٽسارو ۽ مٺو ٿئي، داڻا ڊگها زرداڻ تي
ماڻل ٿين، دوائن جي ڪم اچي (هاضي لاءِ) .

وڌڙي؟ ڌ . (ف . بادبان) هسارڪي وڪر جو
هڪ قسم، دوا طور ڪم اچي - سؤف - بادبان .

وڌ ڪٽل؟ وڌ ڪٽل؟ ڌ . رانندو
هڪ قسم وڌي گول چڪر ۾ راند، اڪثر بهراڙيءَ
۾ ٿئي . ڪوڏي - ڪٻڏي .

وڌل؟ صفت . وڌو - بزرگ .

وڌ ٺٽو؟ ڌ . مغروري - گهمند - شوخي - هٿ -
دماغ - سوء - دم - اغماض - غرور - فخر -
سوء - ناز .

وڌ ٺٽو ڏيڻ؟ ساراهه ڪرڻ - ناموس ڪرڻ -
ٺٽا ڪرڻ - ٻڌائڻ - واکاڻ ڪرڻ . وڌو ڪرڻ .

وڌڻ؟ وڌڻ (ت)؟ ڌ . مٿ واري ٿئي .
لڳلڳو . نه مڃڻ - نه قبول ڪرڻ - نه منظور
ڪرڻ .

وڌو؟ وڌا؟ ڌ . (سن . وڌڙ) قداور -
ٻاڏاڏا - بزرگ - مڪي - ٻريو مڙس - ٻڌل - چوڌري .
مها - اتم - اعليٰ - اعظم - شاهي - بيحد - ويو -
ٻاري - تمام وڏو - ڊگهو - اوچو - هوڪرو - ڳرو -

- وڌو ۽ ٻسارو ۽ وڌو ٻنڌو - وڌو مشڪل ڪم -
 نهايت ذڪيو رستو - ڪمال درجو - وڌو معيار -
 انتها - پڇاڙي - حد -
 - وڌو چڪو ۽ وجهڻ ۽ وڌو وات ڦاڙڻ -
 گهڻو گهرڻ - رشوت وٺڻ - پئسا وٺڻ - لالچ وٺڻ -
 - وڌو ڇٽو ٿيڻ ۽ پاڻ کي ساراھڻ - پنهنجي ثنا
 ڪرڻ - پاڻ کي ٻڌو ڪرائڻ - پاڻ کي ظاهر ڪرائڻ -
 مغروريءَ ۾ ڀرجڻ - هٿ ۾ ڀرجڻ - تڪبر ڪرڻ -
 گهمند ۾ اچڻ - ڦوٽ ۾ پوڻ - ٻٽاڪي ڏيکارڻ -
 - وڌو ڏينھن ۽ ڏي - عيد - ڏڻ - پرڀ - تهڙو -
 جشن - ڪاڇ - تهوار -
 - وڌو ۽ سڌو ۽ وڌي واکي سان رڙ يا سڌ - دانھن -
 ڪوڪ - آواز - آڏان - ٻانگ - نماز جو سڌ -
 - وڌو سڌو ٿيڻ ۽ ٻانگ جو آواز ٻڌڻ ۾
 اچڻ -
 - وڌو عام ۽ وڌي پندڙ ۽ وڌو ڪڍيل جزو، جيڪو
 مقرر ڪيل سڀني انگن ۾ ايل هجي -
 - وڌو ڪرڻ ۽ ڏيڻو سائڻ - گل ڪرڻ - ٻريو مڙس
 ڪرڻ - مهندار ڪرڻ - پيشوا ڪرڻ - امام ڪرڻ -
 سردار ڪرڻ - نڀي ٻار کي سمهارڻ -
 - وڌو ڪٽو (ت) ۽ ٿر ملڪ ۾ چوٽائي مال کي
 سڃاڻڻ جي لاءِ نشان جو هڪ قسم -
 - وڌو گوشت ۽ ڳاڻو يا ماهو وڌو گوشت -
 - وڌو ڳالهائڻ ۽ اجائي ٻڪ ڪرڻ - گهڻو ڳالهائڻ -
 رڙيون ڪرڻ -
 - وڌو ماڻهو ۽ ڏي - شاهوڪار - آڀر - ونهيون -
 سائو - آباد - هريو - ڀاڳيو -
 - وڌو وات ۽ ڪرڻ ۽ خراب ڳالهائڻ - گندو
 ڳالهائڻ - ٻڙو ڳالهائڻ -
 - وڌو وڌو ۽ ڏي - صبح جو سوير - صبح ساجهر -
 فجر - ٻهر ڦٽي جو وقت - ٻاڪ ڦٽي جو وقت -
 - وڌو وهڙيو (ل) ۽ ڏي - ٻريو مڙس - اڳواڻ -
 پيشوا - مهندار - ٻٽيل - چوڌري - مڪي (ت) وڌي
 ۽ وڌي (ن) - پيشوائڻ - مهندار - سردار - راجڌيڻي -
 - وڌي ٻڙي هڻڻ ۽ ڪابه خوبي نه هئڻ -
 بي هنر ۽ بيڪار هئڻ - ڀڻوڪ هئڻ -
 - وڌو ٻيو ۽ وڌو ٻيو ۽ ڏي - وڌي - ٻري - ٻڌائڻ -
 جهونائي - ٻڌايو -
 - وڌي دل ڪرڻ ۽ سخي ٿيڻ - فراخ دل ٿيڻ -
 ڪشاده دلي ڌارڻ -
 - وڌو ٻرو ۽ ڪجهه وڌو - ٿورو وڌو - البت وڌو -
 قدري وڌو -
 - وڌي سڌو ۽ وڌي آواز سان - وڌي واکي -
 چيڪي - ڪشي -
 - وڌي ڪانڊ ٻري ۽ هي ٻوٽو ڪنڊن سان ٿئي -
 گل ٻڌا ٿيڻ، کير جو رنگ سونهري ٿيڻ -
 گل ۾ ڪنڊن سان ٿئي، ٻج ڪاري رنگ جو
 ٿئي جنهن مان تيل وغيره نڪري، جو باد ڦرنگ
 جي مرض کي وڃائيندڙ آهي، هن جو کير ٿو ٿئي کي
 اڇو ڪندڙ آهي، ٻسار کي وکر جو هڪ قسم -
 جو دوائن جي ڪم اچي -
 - وڌي ڪنگهه ۽ بيماريءَ جو هڪ قسم - گهڻي
 وقت تائين هلندڙ تڪليف ڏيندڙ ڪنگهه (جنهن ۾
 ڳئون ٻيون ڏيون آهن ۽ منهن ٻاڙ هوڻي هوندو آهي ۽
 گهڻو ڪري ٻارن ۾ ٿيندي آهي) - ڳري ڪنگهه -
 خطرناڪ ڪنگهه - ڪيرڻيو - ڪاري ڪنگهه -
 - وڌي مانيءَ رسڻ ۽ اعليٰ درجي تي رسڻ -
 وڌي عهدي تي رسڻ -
 - وڌي مانيءَ ڪهي رسڻ ۽ بخت بلند ٿيڻ -
 ڀاڳ کڻڻ - نصيب ملڻ ٿيڻ -
 - وڌي ٽٽڻ ۽ وڌي ٻڌڻ (هن ۾ مور
 ڪونڌي، مور، لعل، ٻارڙا، موتي، جوکيون،
 گني هي سڀ شيون ٽٽڻ ۾ موجود رهن) - ويندو -
 شورخي ٽٽڻ -
 - وڌي ٽٽي ڪهي سڃاڻڻ ۽ شاهوڪار غريب
 کي هڪجهڙي عزت ڏيڻ - غريب غريبي جي مدد
 ڪرڻ -
 - وڌي واکي ۽ وڌي آواز سان - وڌي رڙ سان -
 وڌي دانھن سان -
 - وڌي واک چوڻ ۽ قدري هٿ چوڻ - ڪٽي -
 طرح چوڻ - ظاهر ڪرڻ -
 - وڌي ويلي ۽ ظرف، ڏاڍو سويرو - اسر جو -

- وڌو ۽ ٻسارو ۽ وڌو ٻنڌو - وڌو مشڪل ڪم -
 نهايت ذڪيو رستو - ڪمال درجو - وڌو معيار -
 انتها - پڇاڙي - حد -
 - وڌو چڪو ۽ وجهڻ ۽ وڌو وات ڦاڙڻ -
 گهڻو گهرڻ - رشوت وٺڻ - پئسا وٺڻ - لالچ وٺڻ -
 - وڌو ڇٽو ٿيڻ ۽ پاڻ کي ساراھڻ - پنهنجي ثنا
 ڪرڻ - پاڻ کي ٻڌو ڪرائڻ - پاڻ کي ظاهر ڪرائڻ -
 مغروريءَ ۾ ڀرجڻ - هٿ ۾ ڀرجڻ - تڪبر ڪرڻ -
 گهمند ۾ اچڻ - ڦوٽ ۾ پوڻ - ٻٽاڪي ڏيکارڻ -
 - وڌو ڏينھن ۽ ڏي - عيد - ڏڻ - پرڀ - تهڙو -
 جشن - ڪاڇ - تهوار -
 - وڌو ۽ سڌو ۽ وڌي واکي سان رڙ يا سڌ - دانھن -
 ڪوڪ - آواز - آڏان - ٻانگ - نماز جو سڌ -
 - وڌو سڌو ٿيڻ ۽ ٻانگ جو آواز ٻڌڻ ۾
 اچڻ -
 - وڌو عام ۽ وڌي پندڙ ۽ وڌو ڪڍيل جزو، جيڪو
 مقرر ڪيل سڀني انگن ۾ ايل هجي -
 - وڌو ڪرڻ ۽ ڏيڻو سائڻ - گل ڪرڻ - ٻريو مڙس
 ڪرڻ - مهندار ڪرڻ - پيشوا ڪرڻ - امام ڪرڻ -
 سردار ڪرڻ - نڀي ٻار کي سمهارڻ -
 - وڌو ڪٽو (ت) ۽ ٿر ملڪ ۾ چوٽائي مال کي
 سڃاڻڻ جي لاءِ نشان جو هڪ قسم -
 - وڌو گوشت ۽ ڳاڻو يا ماهو وڌو گوشت -
 - وڌو ڳالهائڻ ۽ اجائي ٻڪ ڪرڻ - گهڻو ڳالهائڻ -
 رڙيون ڪرڻ -
 - وڌو ماڻهو ۽ ڏي - شاهوڪار - آڀر - ونهيون -
 سائو - آباد - هريو - ڀاڳيو -
 - وڌو وات ۽ ڪرڻ ۽ خراب ڳالهائڻ - گندو
 ڳالهائڻ - ٻڙو ڳالهائڻ -
 - وڌو وڌو ۽ ڏي - صبح جو سوير - صبح ساجهر -
 فجر - ٻهر ڦٽي جو وقت - ٻاڪ ڦٽي جو وقت -
 - وڌو وهڙيو (ل) ۽ ڏي - ٻريو مڙس - اڳواڻ -
 پيشوا - مهندار - ٻٽيل - چوڌري - مڪي (ت) وڌي
 ۽ وڌي (ن) - پيشوائڻ - مهندار - سردار - راجڌيڻي -
 - وڌي ٻڙي هڻڻ ۽ ڪابه خوبي نه هئڻ -
 بي هنر ۽ بيڪار هئڻ - ڀڻوڪ هئڻ -

- وَيَ كَرِي: ويدي چڏڻ. ڪمانڊ وڌڻ.
- وَيَ وَجَهَن: ڏيکڻ وڌڻ - ٿارڻ وڌڻ -
وڻ چانگڻ.

● وَيَ ۽ وَيَ: ڏ. چير - گهاٽ - ڦاٽ - ڇهڪ -
جهير. زخم - ڦٽ. غم - ڏک - درد - ايذاء. نشان -
داغ. وڇوڙو - پٽڪ. پيٽ جو لڪ. ٻيچ - وٽ.
سبق جو نشان. هڙهڻ جو هنڌ (ڪتاب ۾). ورت
پتڪل. چوٽائي مال کي ذات وار سڃاڻڻ لاءِ ڪن ۾
پٽ وڃهڻ. نشان ڪرڻ. ڪنهن ڪاٺيءَ کي وڌ
ڏيڻ. ڪريل سنگ چونڊڻ. (اسم خاص). ٻلوچستان
جي جهالاوان علائقي ۾ ضلعو ۽ مشهور شهر جو نالو.
- وَيَ چُونڊڻ (ڪ): ڪانن ڪپڻ ڪري
ڪريل سنگن جو چونڊو ڪرڻ. ڪٽڪ يا چٽن جي ول
لٽڻ کان پوءِ رهيل سنگ يا ٿوٺا گڏ ڪرڻ -
ڪير چُونڊڻ.

- وَيَ ڏيڻ: ڪپڻ - چيرڻ - گهاٽڻ - تڪليف
ٻهڃائڻ - ايذاءڻ - رنجائڻ. بد ڳالهائڻ - اندر ساڙڻ.
طعنا تنڪا هڻڻ - ٽوڪون ڪرڻ. نشان ڪرڻ.

- وَيَ وَجَهَن: ڇڙ ڏيارڻ - تپائڻ - پڙڪائڻ -
ڪاوڙائڻ - رنجائڻ - ڪلهائڻ - چيڙائڻ - چوڙڻ -
چيرڻ - ڦاڙڻ - گهاٽڻ - زخمن - طعنا تنڪا ڏيڻ -
دل چيريدڙ اوڀالا ڏيڻ. ٽڪن - ڪٽڻ - گهٽ وڌ
ڪرڻ - خراب ڪرڻ. (پيٽ ۾) ٻيچ ٻوڻ - وٽ
ٻوڻ - وڪڙ ٻوڻ. مال کي پٽ وڃهڻ.

- وَيَ وڌڻ: خراب ڳالهائڻ - بدشد ڳالهائڻ -
کنڊو ڳالهائڻ. حق ڀريو چوڻ - صاف چوڻ - ظاهر چوڻ.
● وڌائو ۽ وڌائو (ڪ): ڏ. سُنٽ - طهر -
ختنو.

● وڌائڻ: مصدر. (سن. وَرَڌ) وڌڻ جو ڪم
ٻئي کان ڪرائڻ. ڪپائڻ - چيرڻ - ڦاڙڻ - ڪٽڻ -
گهاٽڻ. چانگڻ - چنڊڻ. (وڌائو - وڌائيندو -
وڌايل).

- وڌائي ۽ وڌائيندو: ٺ. ڪاٺ وغيره وڌڻ
جي مزوري يا خرچ.

- وڌجڻ: ڪپڻ - چيرڻ - ڦاڙجڻ - ڦاٽجڻ -
ڪٽجڻ.

● وڌڻ: اسم خاص. تعلقي گهوٽڪيءَ ۾ ديھ
جو نالو.

● وڌري: اسم خاص. تعلقي بددين ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● وڌڻ: مصدر. (سن. وَرَڌ) ڪپڻ - ڪٽڻ -
ڪاٽڻ. (ننهن) لاهڻ - ڪپڙا (ويتڻ). گهاٽڻ -
چيرڻ - ڦاڙڻ - ويڙي رکڻ - ڇهڪڙڻ - ڇاڪ ڪرڻ -
قطع ڪرڻ. فيصل ڪرڻ. ٽڪر ٽڪر ڪرڻ.
(ڪن) ڏها ڪرڻ. (ڌنڌي ۾ ڪنهن کي) اسڳائڻ.
(ويو - وييندو - ويڍل).

- وَيَ ٽپي (ڪ): چيري - ڪپ - ڇاڪو - ڪاٽي.
- وَيَ پل ۽ وَيَ پل: وڻ جي ٿاري يا ٺڙ جو
پنهجي اصول کي هنڌ کان جدا ڪيو ويو آهي.
- وَيَ ۽ وَيَ (ل): ڏ. تمام گهڻو سور -
پيٽ ۾ اهنج - پيٽ ۾ ويڙ - پيٽ ۾ وڪڙ پيٽ ۾
وٽ.

● وَيَ وڌا: ڏ. نشان - داغ - چيٽو - ڌڻو.
● وَيَ وڌو ۽ وَيَ وڌو: ڏ. چير - ڇهڪ - جهير. نشان -
داغ - چيٽو - ڌڻو. مميائي.

● وَيَ ولا: ڏ. زناني زيور جو هڪ قسم.

● وَيَ هڻ: اسم خاص. تعلقي گهوٽا ٻاريءَ ۽ تعلقي
بددين ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● وَيَ جاگير: اسم خاص. تعلقي بددين ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● وَيَ وي: ۽ وَيَ يُون: ٺ. چمڙي جي پٽي -
چم مان ٺهيل ڪشو يا نوڙي. ڏڏو - واروڙڻ لاءِ.
منڌي کي ڦرائيندڙ چم جو ٺٽو. چمڙي جي ڌوري.
رشوت - لب - ڳڦو. ويڍل يا ڦٽيل سسئي.

- وَيَ آڱر تپي ٺٽو سسئي: ڏ. نرد يائي - مدد نه
ڪرڻ.

- وَيَ ويخور ۽ وَيَ ويخور: ڏ. صفت. رشوتي -
رشوت خور - رشوت وٺندڙ - لٽي - لٽيهر - ويڙ -
ڳڦر - ويخور - پٽي جو پٽ.

- وَيَ يُون وَجَهَن: ورو ڪڙ وڃهڻ - وٽ
وڃهڻ - ٻيچ وڃهڻ. طعنا هڻڻ - اولاهيا ڏيڻ - ڏوراهيا
ڏيڻ. سور اهنج ڏيڻ - ڏک ڏيڻ - ايذاء رسائڻ.

== وَدِي هَتَن؛ رشوت ڏيڻ - لوپ ڏيڻ - کھو ڏيڻ - پئسو آڻڻ.

● وَدِيَارَ: پکرين جي جنسن جو هڪ قسم، سنڌي ۽ ٿري نسل جو ميلاپ.

● وَدِيَتُو: اها ڪاٺي جا پکرين جي ٿر ڪي وات ۾ ڏاڻن کان روڪڻ لاءِ ڏجي.

● وَرُ: اسم خاص. تعلقي جاتي ۽ تعلقي ميرپور خاص ۾ ديھن جا نالا.

● وَرُ: مدد - حمايت - همراھي - همٿ - مددڪاري.

● وَرُ ۽ وَرُ: ذ. (سن. وَرُ = مڙس چونڊڻ) مڙس - خاوند - کھوت - پٽار - وردان. پٽي - ڪانڌ.

کھرو وارو - مالڪ - والي. (سن. وَرُ = ڦيرڻ) ڏَنڪَ ڦِڙ - وڪڙوٽ - ٻيچ - ڦير - ڦٽندو. وات -

راھ. وَنڪ - وراکو - وٽ - مروت - مروتو - سَهت - جھڪ - ولو - کھمٽاري - چڪر - گردش.

گيڙو - ڦيرائي - ورائو - ويڙهو - (نلاءُ جو) ٿارو - کھندي - ڪاڪل (وارن جي). (سن. وَرُ)

مھرباني. ڪنھن ديوتا يا مھاتما جي آشيرواد سان حاصل ڪيل ڪا خاص طاقت يا ڪاميابي.

بخشش - دان - آشيرواد - آسپس - سمعت. (ڪڇڻ جو) نمبر - انگ اکر. اڳيندي - بازي - دلجو -

ڊوڊ - ٺڳي. (سلوار جو) وَرُ - گھنڄ - ورڪڻ - سڻ جو ڪڏينھن. وات جو ور. وائڊ جو ور - واھ

جو ور - درياءُ جو ور - ڪاٺيءَ جو ور - پٽڪي جو ڦيريل ور - ڏنڪو ور. انجام - قول - ٻول - وچن -

عھد. شڪاري ماڻھو شڪار ڪري چوڌاري ڦري اچن. نصيب - پاڪ - قسمت - بخت. مَر - ڀلي -

چڱي. مثل ائين ٿئي. چڱو ڀلا. (سن. وَرُ = چونڊڻ) ڪڇڙي يا ٻئي ڪنھن وڪر جو خاص

قسم (جو خلقت ڪي پسند هجي). (سن. وَرَس = بهتر) بهتر - چڱو - آتر - سرس - نهايت - چڱو - سٺو -

اوکھو - اوچو - موچارو - عمدو - مڙو - چوڪو - شپ - آتر - اعليٰ. مالڪي واري ٻچاڙي ڏيکاريندڙ

لفظ: "ناموَرُ" هوشوَرُ وغيره.

== وَرُ پيچَن: ٽڪر وڍڻ. رستو ڪاٺي - راھ جو ڦيرو ڪڍڻ - رستي جو وڪڙ پيچڻ. ٿورو وڌي ڏيڻ.

== وَرُ پتون: ڏانڪ پون - وڪڙ پون - ڦير پون - ٻيچ پون - وٽ پون - ونڪ پون. ڪنڌ ۾ سُر پون - اھنج پون. ڏڦيڙ پون - ٻکاڙو پون - ڦڏو پون.

ھٿ اچڻ - حاصل ٿيڻ - قبضي ۾ اچڻ - قابو ۾ اچڻ. ڦاسڻ. آگاهڻ.

== وَرُ چٽو هٿ: قابو ۾ اچڻ - ھٿ چٽو هٿ - ھٿ اچڻ. ھٿ ۾ اچي وڃڻ - مٺي ۾ اچڻ - قبضي ۾ اچڻ - طاقت ھيٺ اچڻ.

== وَرُ چٽو ٿيڻ: ور ڪڍڻ يا ور ڪڏينھن - جڏھن ٽڪڙو پٽڻ ڪجي ته سھولت لاءِ ڪاٺ (سڻ) جا ور ڪڏينھن. (ھندن) ۾ سويپر جي رسم موجب مڙس چونڊڻ.

== وَرُ ڏاڻي: سمجھائڻ - هوشيار ڪرڻ - سجاڳ ڪرڻ - خبردار ڪرڻ - آگاه ڪرڻ.

== وَرُ ڏيڻ: آسپس ڏيڻ - آشيرواد ڏيڻ - وعدو ڏيڻ - انجام ڏيڻ - وچن ڏيڻ - ڀول ڏيڻ - قول ڏيڻ - سڏڻ ڏيڻ.

== وِيچارِي ڏي وَرُ: ناھي پير پئھون جو " (آھي - شاھ).

== وَرائيتو ۽ وَرائيتا: ذ. صفت. ورن وڪڙڻ وارو - ڏنڪو - ڦڏو. ناننگ جھڙو. ور ڪندڙ - ڀلائي ڪندڙ - لائق.

== وَرائيتي ۽ وَرائيتيون: ث. شادي ڪيل زال - پرنڀل زال.

== وَرُ ڪرڻ: ڪنھن (زال جو) مڙس ڪرڻ - کھوت ڪرڻ - ڪانڌ ڪرڻ - پٽار ڪرڻ. شادي ڪرڻ. کھيرو ڪرڻ - ڦيرو ڪرڻ (رستي ۾). کھن يا ملاقات ڪرڻ. مھرباني ڪرڻ - ڀلائي ڪرڻ.

== وَرُ ڪڏينھن: ٿورو ٿڙو ڏيڻ. سڻ جا ٻانجا مٿي ڪرڻ - سلوار ڪڏينھن. جھيڙي لاءِ تيار ٿي اچڻ - ڦڏي ٻاڙي ڪرڻ. رڳڙي ٻاڙي ڪرڻ.

== وَرُ کھَرَن: مراد چاھڻ - دعا کھرن - تمنا ڪرڻ. سڪا ھاسڻ.

● وَرَاڙو ۽ وَرَاڙا؛ ذ. اوراڙو-ولاڙو-واهرو.
ٿولو-گرو-جماعت.
● وَرَاڪُنُ؛ مصدر. ورائن-وڪوڙن-موڙن-
مروئن-وئن-وراڪو ڏيڻ-وت ڏيڻ- (سوڙي)
پيڇن-وروڙ ڪرڻ. ڇٽا ڪٽيا ڪرڻ. ويڙهڻ.
(هاڻ ڪسي) ويڙهڻ-سيڙهڻ-لپيڻ. (وراڪو-
وراڪيتدو-وراڪيل).
● وَرَاڪَ ۽ وَرَاڪُونُ؛ (ڪ)؛ ث. وَرُ-وڪڙ-
وت مٽ-موڙ-سوڙ-مروت-پيچ-ويڙه-اپيت.
● وَرَاڪو ۽ وَرَاڪا؛ ذ. وت-وَرُ-پيچ-
مروت-مروڙ-وڪڙ-آڪيڙو-مٽ-ڦيرو-ولو-
گهٽتاري-چڪر-گردش-گيڙو-ڦيرائي-ورائو.
رستي جا ڏنگ يا وڪڙ-پيچرا. جهمڪو-تجلو-
چمڪو. لاڳاپو-واسطو. ڍڪ-پناهه. (غريب
ماڻهو سيءَ کان هاڻ ڪسي پچائڻ لاءِ ڍنگر گڏ
ڪري انهن تي ڪڪ وجهن ته چون ته سيءَ
جو وراڪو ٺاهيو اٿئون). ويڙهو-هجور جنگل-
وئن جو جهڪنو.
● وَرَانِڪَهه ۽ وَرَانِڪَهُونُ؛ ث. پيرانڪهه-
قدم-وڪ.
● وَرَالَ ۽ وَرَالُونُ؛ ث. ڳولا-ڦولا-ڍونڍ-
ڦولھ.
● وَرَانْدَ ۽ وَرَانْدُونُ؛ ث. (سن. آهرهڻ).
صبح-سويل-ساجهر-هره ڦٽي-هاڪ ڦٽڻ جو وقت.
فجر جو وقت. منجهند-پيهر. پيراند-سانجهي.
اڳين جو وقت. ٺهر. مرض-بيماري.
● وَرَانْدو ۽ وَرَانْدا؛ ذ. آڳڻ-آڳند-آڳر.
● وَرَانْدو ٿي وڃڻ؛ ٽپهريءَ جو وقت ٿي وڃڻ-
منجهند جو وقت-اڳينءَ جو وقت.
● وَرَانْدِي؛ ٽپهريءَ جي ماني.
● وَرَانْدَ ۽ وَرَانْدُونُ؛ ث. پهر-منجهند-
آڌ ڏينهن-پنهن جو وقت-مڌيان-وراندي-
مانجهاندو-هوجاڙي-شام جو وقت. (ل-ڪ).
● وَرَانْدَ ٿي وڃڻ؛ ماڻ ٿيڻ-چپ ٿيڻ.
● وَرَانِڪَت ۽ وَرَانِڪُونُ؛ (ڪ)؛ ذ. پيرانڪ-
قدم-وڪ چال-ٺو-پتو.

● وَرُ ڪهڙو؟ (ت)؛ ڪهوت جي اعزاز ۾ سازيندڙ
طرفان ملهايل رسم.
● وَرُ لاهڻ؛ مڏوڪرڻ-سنئون ڪرڻ-ڏنگ
ڪڍڻ-ونگ ڪڍڻ-ڦيرڦار ڪڍي ڇڏڻ.
● وَرَ ۾ آڇڻ؛ قندي ۾ اڇڻ-قبضي ۾ اڇڻ-
هٿ چڙهڻ-قابو ۾ اڇڻ.
● وِرَ ۽ وِرَ؛ ذ. زخم-ڦٽ-گهاءَ. چتر-
ڪٽڙ (ماس ۾)-آهو ڦٽ جو ماس ڪي اندر کان
کاٽيندو وڃي. بعض-ڪوٽ. جبل جو سچو پاڻو
(جنهن ۾ پٿر ڪارا ۽ سنهيون سنهيون ڪاٽيون هجن)
آتي آڻ جي له. چڙه لاءِ سخت ڏڪيائي ٿئي.
● وِرات؛ جڳت جو مالڪ. هندستان ۾ تجلدار
هڪ ضلعو.
● وِرائَتَ ۽ وِرائَتَسُونُ؛ ث. (ع. ورث).
وراھيل ملڪيت-وراھيل مال-وراھيل سوڙي-
ملڪيت هائڻ.
● وِراچَڻَ ۽ وِراچَڻَسُونُ؛ بگڙيل يا ردي ٻولي. سنڌي
ٻوليءَ جو قديم نالو.
● وِراڌَ؛ ث. زخم-ڦٽ-گهاءَ-ناسور.
● وِراڌَڄڻ؛ مصدر. ڪاوڙجڻ-وروڌجڻ-
ڪيروڌ ۾ اڇڻ. ڪاوڙ ۾ اڇڻ-غصي ۾ اڇڻ-
ڌمرجڻ-تڪرارجڻ. (وراڌيو-وراڌيندو-وراڌيل).
● وِراڌَلُ ۽ وِراڌَلُ؛ (ت)؛ ذ. ڏاڍو ڪاوڙيل-
بگڙيل-ڦٽل-رُئل-آڪوئل.
● وِراڌو ۽ وِراڌا؛ ذ. صفت. ڪاوڙيل-
ڌمريل-پيڙيل-شوڻ-تئل-سخت. ڪهڙريل.
● وِراڌو ۽ وِراڌا؛ ذ. ورن وارو-ورائتو-
نانگ ور-سڀ جهڙو-انگڙونگڙو-وَرُ ور-وراڙو-
پيچدار-وڪڙو-پيچيدو-ڏنگو.
● وِراڌو ۽ وِراڌُونُ؛ (ڪ)؛ ث. جڻو-جاء-
هند-ماڳ. مال جي چاري واري جڳهه-مينه-سير.
● وِراڌو ۽ وِراڌا؛ (ڪ)؛ ذ. صفت. جوتياتو-
ٿانڪو-هنداٿو-ماڳاٿو-وانڍو.
● وِراڌِي ۽ وِراڌِيُونُ؛ (ڪ)؛ ث. جڻو-
جاء-ماڳ-هند-وِراڌو. آس پاس-پسگردائي-
چوگرد. (ڪ).

● وَرَانُون (ت): ذ. مهر - باجهه - رحمت - فضل.
مينهن ٻاڻي ٿيڻ - سڪ سلامت ٿيڻ. سيلاب ٿيڻ.
● وَرَانُون ۽ وَرَانِيُون (ت). (سن. آرو رَتَر)
واڌ - واڌارو - چاڙهو - سوسي - سڪار - وسندي.
مهدا - سڀت - فراخي - برڪت - مهر بهر. اقبال -
طالع - چڙهي - مٿاڻي - کير ٻُٽ - مستائي - ويجهه -
آسودگي. سڪ. سڪار. وسندي. آڪهه -
ڪٽنب - نڪ - پيڙهي - ماڻي - پاڙو - قبيلو.
موت - آئل - واهسي - ورندي - جواب - وراکو.
ڪوستان ۾ ڀرت جو هڪ قسم. کيڙ جو ڍنگ
جنان هاري جوڙو ورائيندو آهي. (ل). ڪٿان -
ڪٿائي - ترشي - تسليخائي. ويجهه - آسودگي -
خوشحالي.

”آئي ٿي وراڻ ڪيئن واراڻيون آيون“

(مارئي - شاه).
= وَرَانُون ۽ وَرَانُون ذ. ڪنهن ڳالهه کي دوباره
ڪرڻ - ٻيو ڀيرو ڪرڻ - ٻيرو ڪرڻ. آها جاءِ جتان
هر ۾ ٻڌل ڏانڊن کي ورائجي يا موٽائجي.
= وَرَانُون ڪرڻ: جهجهائيءَ ۾ اچڻ - سٺو ۾
اچڻ - گهڻائيءَ يا واڌ ۾ اچڻ. برڪت پوڻ.
= وَرَانِي ۽ وَرَانِيُون (ت). (سن. وَرَت =
ڦيرڻ) جواب - ورندي. آتر. (مهيني جي) يارهين
(تث). جنهن تي پاڳيا نڪي کير ولوڙين ۽
نڪي وڪڻن. يارعين جي ڏينهن جهڳ نه جهڳڻ -
ڏڏ نه ولوڙڻ. مانيءَ آڻلائڻ جو اوزار - ڊڦي -
ڏيڦي.

= وَرَانِي ۽ وَرَانِيُون: ورندي ڏيڻ - جواب ڏيڻ -
آتر ڏيڻ.
= وَرَانِيُون ڏيڻ: جواب ڏيڻ - ورندي ڏيڻ.
= وَرَاوَن (ت): موت - واهسي. فائدو. بيماريءَ
جو آهستي آهستي ڇڏڻ - بيماريءَ جو ڍرو ٿيڻ.
شروعات.

● وَرَاهِيُون: مصدر. وڪرائڻ - وائڻ - وٺڻ -
ورچڻ - تقسيم ڪرڻ - ڦاٽڻ - ٻڌي ڪرڻ - حصو
ڪرڻ - ڀاڱا ڪرڻ - ورهاست ڪرڻ. (وراھيو -
وراھيندو - وراھيل).

● وَرَانِيُون ۽ وَرَانِيُون: ذ. صفت. وراو -
وراڙو - انڪڙ ونگڙ - ورن وارو - وٽائو - ٻيڇ وارو -
وٽ وارو - ڏنگ - وارو - ڦير وارو. نائنگ ور -
ڪاڪل. واري ۾ يا ساهيءَ ۾ ڇڏيل (زمين).
گاڏڙ ساڏڙ - متفرقو - چوٽڪو - واريءَ تي - ڦيري
تي - چڪر تي - گردش ۾.

= وَرَانِيُون ۽ وَرَانِيُون: ت. وراواري -
ڪاٺ واري - پٿار واري - مڙس واري - ٻنيءَ واري -
پريل عورت - آها زال، جنهن جو مڙس جيئرو
هجي - سهاڳڻ.

● وَرَانِيُون: مصدر. (سن. وَرَت = ڦرڻ) ڦيرائڻ -
گهيرائڻ - ڏنگائڻ - وٽائڻ. پوئتي موٽائڻ ۽ واپس
ورائڻ - واپس ڪرڻ. (دروازو) آڻلائڻ - ڀٽائڻ -
ٻنڌ ڪرڻ. چڪو ڪرڻ - حساب ڪتاب لاهڻ -
محاسب ڪرڻ - برابر ڪرڻ. نه قبولڻ - ڏيڻ.
نظر انداز ڪرڻ - نامنظور ڪرڻ - رد ڪرڻ. لپيڻ -
ويڙهڻ. ڍڪڻ - ٻيٺو ڪرڻ (ڪپڙو وغيره).
وڪوڙڻ - گهيڙڻ - گهيڙي ۾ آڻڻ - جهلجڻ. موٽائڻ.
چوڌاري ٻيھڻ (ڪنهن ماڻهوءَ جي لاءِ).

”آٺ آريءَ چار جا وٺي آئون وراڻان“

(شاه).

(وراو - ورائيندو - ورائيل).
= وَرَانِيُون: ڦيرو - گهمرو - گول ڦيرو.
= وَرَانُون ڪرڻ (ت): ڇالاک - هوشيار - سياڻو - ڏاهو.
= وَرَاوَن ڪرڻ: ٽيڪا ڀڄندڙ شڪاري ڪتا، جي
سوئر کي ورائين.

= وَرَانِيُون: ظرف. واپس - موٽائي - موٽي - وري.
(حرف جر) سواءِ.

= وَرَانِيُون ۽ وَرَانِيُون: واپس وٺڻ - موٽائي وٺڻ - آڻائڻ
وٺڻ. وري وٺڻ.

= وَرَانِيُون وارو وجهڻ: دوباره ڪوشش ڪرڻ -
ٻيهر سعيو ڪرڻ - وري انهيءَ ڪم کي ڪرڻ جو
سعيو ڪرڻ يا موٽي انهيءَ ڪم تي اچڻ.

● وَرَانِيُون: سواءِ - بنا.

● وَرَت ۽ وَرَت: ذ. (سن. وَرَتَر) نوڙي -
رسي - وايءَ - واجهه - رسو - نوڙ. چر مان وٺيل رسي

● وَرْتَانِيَوُ: مصدر. ڪاوڙائڻ - رنجائڻ - غصو ڏيارڻ.

● وَرْتِيَتَا (ت): ڇنڇر يا زحل جو گرھ.

● وَرْتِيَجَنُ: مصدر. ورهائجڻ - ونڊجڻ - ورڇجڻ - ٻاڻجڻ (ڪاڏي وغيره جي). مدد ملڻ. ظاهر ڪرڻ.

● وَرْتَلُ (ڪ): ڪڪ ٿيل - بيزار ٿيل.

● وَرْتِيَمَانُ ۽ وَرْتِيَمَانُ: صفت. (سن. ورت = هلڻ). چالو - هلندڙ. ورتمان ڪال (گراسر).

زمان حال - هلندڙ وقت - موجود - حاضر - هلندڙ.

- وَرْتِيَمَانُ ڪال: زمان حال - هلندڙ وقت.

زمان مضارع. جيئن، "مان اچان".

- وَرْتِيَمَانُ ڪردنت: اسم حاله.

● وَرْتِيَتِيَوُ: مصدر. (سن. ورت = هلڻ). وڻ.

ملڻ. استعمال ۾ اچڻ. موٽي اچڻ. گذرڻ - لذت اچڻ.

گذرڪرڻ - گذارو ڪرڻ - وقت پاس ڪرڻ. جيئن،

ڪهارڻ - ڪائڻ - جيئرو رهڻ. (ورتو - ورتندو - ورتل).

● وَرْتِيَتِيَوُ: ٺ. ڪم. وندر. گذارو.

- وَرْتِيَتِيَوُ: ٺ. ڪم - استعمال.

● وَرْتِيَوُ ۽ وَرْتِيَمَانُ: ڏ. لاث. ويڇا جو قسم

(سون چاندي وغيره تي). هرھڪ واهاري جو ڌار

حساب آهي جو خريدار کي ڪن شين تي پئسو رهيو

ڪٽ مڃرا ڏيئي ڏيو، ان جي لاث به چون،

هر ڪنهن ملڪ ۾ ورتي جا اگھ جنس جنس لاءِ

جدا جدا آهن.

● وَرْتِيَوُ ۽ وَرْتِيَمَانُ: ڏ. بيزار - ڪڪ. ڪاوڙ -

رنج - غصو. واهس ايندڙ - موٽي ايندڙ. نجوسي -

پوڻيدار.

● وَرْتِيَمَانُ: اسم خاص. ٿرم رهندڙ، هندن جي

هڪ ذات جو نالو.

● وَرْتِيَتِيَوُ ۽ وَرْتِيَمَانُ: بد افعال - ڪدلو - غليظ -

ميرو - خراب لچڻ وارو.

● وَرْتِيَوُ (ت): ڳالهه جو جواب.

● وَرْتِيَوُ ۽ وَرْتِيَمَانُ: ڏ. صفت. برھمڻ جنھن

کي ڏن پٽ ڏيندڙ چيلن جو ڪجهه تعداد هجي.

هرھيزگار - پري رهندڙ.

جنھن سان ڪوھ مان ٻاڻي ڇڪي ڪيڏن. چم جو ڊگھو رسو - نيٽو - سيٽ.

- وَرْتِيَوُ ۽ وَرْتِيَمَانُ: ڏ. ٿلهو رسو - نوڙ -

واجه - واڍ. (ت. وَرْتِيَوُ ۽ وَرْتِيَمَانُ: ڏ. ٿلهو رسو - نوڙ -

سني رسي.

● وَرْتِيَوُ ۽ وَرْتِيَمَانُ: ڏ. (سن. ورت = هلڻ) ڪنھن به

ڌرمي ڪم لاءِ (آرادو). سنڪلپ ڪرڻ. روزو -

لنڪھن - آھواس.

● وَرْتِيَوُ: ٺ. (سن. ورت = جيئن، يا

باقاعدہ ملڻ). ڪن ماڻھن جو مجموعو جن

وٽان ڪنھن برھمڻ کي مسقرر ٿيل لوازم وٺڻ

جو حق هجي). پريز - آلپ ھار. (ھندن ۾)

برھمڻ جو ڏن پٽ. برھمڻ جو لاڳ. وظيفو.

وڌي ڏيڻ. شادي يا غمي جي ماني وقت پٽ

وغيره وڌي ٿانو ۾ وجھڻ، پوءِ گھر ڪڍي وڃڻ.

- وَرْتِيَوُ: رڪنن ۾ روزو رکڻ - آھواس رکڻ -

لنڪھن ڪيڏن - بيزهالي رکڻ.

- وَرْتِيَوُ: روزانو - آھواسي. ورت. مٿن جو لاڙو.

دل جو جھڪاءُ.

- وَرْتِيَمَانُ: ڏ. صفت. ورت وارو. ورت جو مالڪ.

اھو برھمڻ جنھن کي باقاعدي لاڳ ملندا هجن.

● وَرْتِيَوُ: ٺ. گفتار - ڳالھاءُ.

- وَرْتِيَمَانُ ۽ وَرْتِيَمَانُ: ڏ. (سن. ورت =

ھلڻ - ڏنگ - چال - چٽ - ورتاءُ. نونو - طرز -

طرح. گذارو.

● وَرْتِيَمَانُ ۽ وَرْتِيَمَانُ: ٺ. (سن. ورت =

تانت). خبر. بيان. آکاڻي. تاريخ - ڪثيفت -

اتھاس - داستان - (شاھ) نامو - جيون چرتر -

سوانح عمري - جنر ساکي.

● وَرْتِيَمَانُ: مصدر. (سن. ورت = هلڻ).

ڪم آڻڻ. ورهائڻ - ورڇڻ - تقسيم ڪرڻ - ٻاڻڻ -

پکرو ڪرڻ - حصو ڪرڻ - پتي ڪرڻ - ڀاڱو ڪرڻ.

ونڊ ڏيڻ. جيئارڻ - جيئورو رهڻ. ڪم آڻڻ - ڪتب

اچڻ - ڪم اچڻ - آڏو اچڻ استعمال ڪرڻ - واهرائڻ -

پيئڻ. ڪم مٽائڻ. (ورتايو - ورتائيندو - ورتايل).

● وَرْتِيَوُ: ڪم - مشغولي.

● وِرَڙڌ ۽ وِرَڌڌ: ذ. صفت. جهونو- جهور-
هڙعو- پڏو- وڌيءَ عمر وارو.
● وِرَڌاڻا: اسم خاص. (سن. وڌاڻر). نالو
برهم جو (جنهن لاءِ چوندا آهن ته ماڻهوءَ جي
نراڙ تي قسمت جا انگ لکندو آهي)- وڌاڻا.
قسمت جي ديوي.
- وِرَڌاڻا جو آڻڪڻ: نصيب جو لکيو- قسمت
جو انگ- تقدير جو انگ.
● وِرَڙڙ: اسم خاص. عڪ ذات جو نالو.
● وِرَڙڙ (ل): اسم خاص. سماڻيڪي ذات
جو نالو.
● وِرَڙڙاڻ: ڪوشش- جدوجهد- سعيو- دانهون-
مٽيون- ايلاز.
- وِرَڙڙاڻ ڪرڻ: دانهون ڪرڻ- ايلاز ڪرڻ-
عرض ڪرڻ- مٽيون ڪرڻ- عاجزون ڪرڻ.
● وِرَڙڙاڻي: مصدر. ڪوت ڪرڻ- دغا ڪرڻ-
ٺڳڻ- ويساهڻ- ٽسلاڻ- پٺلاڻ- پٺلاڻ-
ڊوهڻ- فريڻ- دوکوڏيڻ- گمراه ڪرڻ. (ورڙايو-
ورڙايندو- ورڙايل).
● وِرَڙڙو ۽ وِرَڙڙا (ڪ): ذ. صفت. وڏڙو-
جهڙو- جهونو- بزرگ. وجهه- موقعو. قبضو-
قابو. هٿ. ضابطو. ٻار جي پير جي ڪڙي يا
پانهن جو ڪنگڻ.
● وِرَڙڙا وجهڻ: ڦيريون هائڻ- گهمرا پائڻ-
ڦيرا هائڻ- آڪڙ جي هلڻ. ناز نخري سان گهمڻ.
● وِرَڙڙڪي: اسم خاص. تعلقي بدين ۾ هڪ
ديه جو نالو.
● وِرَڙڙي ۽ وِرَڙڙيون: ٺ. لوڻين کسي
ٻڌڻ جي نوڙي- رسي- ڳاري.
● وِرَڙڙيو لاهڻ (ڪ): ڪوئيءَ جي ڀڪڻ کي
ڪيرڻ کان بچائڻ لاءِ لٽين جي ٿارين جو ڪارو لاهڻ.
ورو لاهڻ. ٻار جي پير جي ڪڙي يا پانهن جو
ڪنگڻ لاهڻ.
● وِرَڙڙش ۽ وِرَڙڙشون: ٺ. (ف) استعمال-
مشق. ڪسرت- (بدن جي) چورقور. ڏنڊ پڻ-
مگدر هلائڻ. جسماني آئل پتل.

● وِرَڙڙاڻي: مصدر. ڪٽڪ ڪرڻ- خفي ڪرڻ-
خفا ڪرڻ- ٽڪائڻ- بيزار ڪرڻ- دق ڪرڻ-
هلاڪ ڪرڻ. برڙ ڪرڻ- اولڻ. چٽو ڪرڻ.
- وِرَڙڙاڻو ۽ وِرَڙڙاڻو: ذ. صفت. ٽڪاڻو-
ٽڪائيندو- ٽڪائڻو- ڪٽه- ڏوڪڙالئون-
اهنجو.
● وِرَڙڙڻ: مصدر. (من. ورهه). ونڊڻ-
ورهاڻڻ- حصا ڪرڻ- وڪرائڻ- بانئڻ- تقسيم ڪرڻ.
واڻڻ- ورڇي ڏيڻ- ونڊي ڏيڻ- ڦاڻڻ. (آڻڻ ۾)
چونڊڻ. (ورڇيو- ورڇيندو- ورڇيل).
- وِرَڙڙي: ٺ. ڳري وڃڻ- پيڇڻ- پيڙڻ.
- وِرَڙڙچ ۽ وِرَڙڙچون: ٺ. ورهاست- تقسيم-
ونڊڻ- ورهه- ڦاڻڻي- حصو- ڀاڱو- هتي- واڻو-
بخرو- ونڊي- واڻ- ٽڪ- پڪو- ڦاڻڻ- چانڊو-
ڦور- ورهاڱو.
- وِرَڙڙي: وِرَڙڙي جو ڪم- ورهاست- تقسيم-
ونڊڻ- ورڇ (آڻڻ ۾). چونڊ (ڪرڻ).
● وِرَڙڙڌ: ذ. (ع). گل. گلابي گل.
● وِرَڙڙڌ ۽ وِرَڙڙڌ: ذ. (ع). ٺهرايل ڪم.
دائمي ڪم- هرروز جو ڪم- هرروز بنا ناغي وارو
ڪم. نيسر- معمول- وظيفو.
- وِرَڙڙڌ ڪرڻ: عادت ڪرڻ- نيسر ڪرڻ-
معمول ڪرڻ- وظيفو ڪرڻ.
● وِرَڙڙڌيت ۽ وِرَڙڙڌيت (ڪ): ڏنگ-
ڏانءُ- طرز- نمونو- اٽڪل- ريت.
● وِرَڙڙڌي: مڪران ۾ ڊڪاٽو ڪم ڪندڙ
هڪ قوم. جا اصل سنڌ کان وٺي هئي.
● وِرَڙڙڌو: جواب- ورندي- ورائي- موت-
واپسي. ورتو.
● وِرَڙڙڌي ۽ وِرَڙڙڌيون: ٺ. (مال لاءِ) لڪاوت-
وردي. ستر- ستر. ڊريشن. سرڪاري ڪپڙا (ملازم جا)-
سرڪاري پوشاڪ- سرڪاري ڪپڙن جو هڪ نمونو-
ملازم جي ڍڪڻ لاءِ ڏنل ڪپڙا.
● وِرَڙڙڌ: ٺ. ناسور- زخم- ڦٽ.
● وِرَڙڙڌ: صفت. (سن. وِرَڙڙڌ = مخالف).
وروڌ ڪندڙ- وير رکندڙ- مخالف. برخلاف.

● وَرَسايَسَ: ڀلايس - گمراه. ڪيس - ڀرمائيس - ڀٽڪايس.

”وهر ورسايس نه ته ذات پنهنون آڏ ٻان هئي“ (آبري - شاه).

● وَرَسَنَ: مصدر. جدا ٿيڻ - ڌار ٿيڻ - الڳ ٿيڻ - پري ٿيڻ - هاترجڻ. منجهڻ - ڀلجڻ - گمراه ٿيڻ - ڀٽڪڻ.

● وَرَسِي: ٺ. (سن. وَرَشَ = ورهيه). ڪنهن جي موت جو ساليانہ ڏينهن. لاڳ.

● وَرَشَ: ڪ. وَرَشَ: ڏ. (سن). ورهيه - سال - ٻارهن مهينا. ورش ڦٽل.

● وَرَشَ ڦٽل: ڏ. ڪنهن خاص ورهيه لاءِ جوتش موجب ٿيندڙ ڳالهين ۽ ڪمن جي لکيل اڳڪٿي.

● وَرَشَ ڪ. وَرَشَ: ڏ. ٿوئر - وَرڪُٺ. هڪ وڻ.

● وَرَشَا: (سن. ورشا). گهور - قربان - صدقو - گهول گهولڻ.

● وَرَشڪَ: (ورشڪ). وڇون - ڀٽون - عقرب.

● وَرَغِيلائي: مصدر. ڀرغلائڻ - ڌٻارڻ - لڳڻ. ڀٽال ڪرڻ - ڦسلائڻ - ڀٽيلائڻ - ڀٽلاڻ. (ورغلايو - ورغلائيندو - ورغلايل).

● وَرَقَ: ڪ. وَرَقَ: ڏ. (ع). ڪتاب جو ورق يا صفحو - ٻنو - ٻني. وڻ جو ٻن. ڪاغذ جو ٽڪر - ڪٽيل ڪاغذ. چانديءَ جو سڪو روپو وغيره. سون ۽ چانديءَ جا ٺاهيل ورق.

● وَرَقَ ڏوٽن: مڻهي صاف ڪرڻ - فرق مٽائڻ - امتياز ڪڍي ڇڏڻ - دين ۽ ڪفر جو ورق ڏوٽن - ڏوٽيءَ وارو ورق ڏوٽن - ٻيائي مٽائي ڇڏڻ. فرق ٺاهڻ ڪري ڇڏڻ.

● وَرَقَ وَرَنَ: وارو ورڻ - ڀاڳ لڳڻ - نصيب جاڳڻ - بخت کلي پوڻ - اوج ۽ اقبال کي رسڻ - ستارو چمڪڻ - بخت ٻالا ٿيڻ - وڏي درجي کي پهچڻ - عزت برقرار ٿيڻ - وصال جي حالت اچڻ.

● وَرڪِيتَ: ڏ. صفت. (سن). وَرڪِيتَ = جدا ٿيل، بنا محبت جي) دنيا ڪمان تار ڪ ٿيل.

● وَرَزَشَ ڪَرَنَ: ڪسرت ڪرڻ - ڏنڊ پڻ - مڱدر ڦيرڻ - جساني چور ڦور ڪرڻ. بازوليون هائڻ.

● وَرَسَ ڪ. وَرَسَ: ڏ. (سن. وَرَسَ). ورهيه - سال - ٻارنهن مهينا.

● وَرَسَ ڪ. وَرَسَ: ٺ. ڦٽل - چڪ - غلطي - سهو - ڀرائتي. مٽ ڀرم - ڀرانت. مڱجه - ويسر - گمراهي. ايمان - يقين - اعتقاد.

● وَرَساجَ ڪ. وَرَساجَ: ڏ. سور وير - نايڪ - وير - سورهيه - پهلوڻ - بهادر - سورمو - بانڪو - ڪوهو - جنگ - جوڌو.

● وَرَسارو ڪ. وَرَسارو: ڏ. مينهوگي واري موسر - وسڪارو - برساتي موسر. سال به سال. سالها.

● وَرَساڙو ڪ. وَرَساڙو: ڏ. وسڪارو - مينهوگي.

● وَرَسائين: مصدر. خوش ڪرڻ - نواڙڻ - هٿ رکڻ - حمايت ڪرڻ - مدد ڪرڻ - همراهي ڪرڻ. ڀٽائڻ. گمراه ڪرڻ.

● وَرَسِيَتَ ڪ. وَرَسِيَتَ: ٺ. ورهيه - ڪير - هڪ سيٽارو - مشتري گرھ يا سيار - خميس جو ڏينهن - ورهيه.

● وَرَسِيَتَ: مصدر. (سن. ورش = ورسن) وسڻ - ورڪڻ ڪرڻ - ورسن (مينهوگي وانگي) پوڻ - ڳوٺڻ. برسات پوڻ. (سن. وَرَسِيَتَ = ورس = لذت) رس کان نڪري وڃڻ - ٻي سواد ٿيڻ - ڦڪو ٿيڻ. شيمان ٿيڻ - ناآميد ٿيڻ - ڪو ماڻجڻ - منهن جو ٻنو لهي وڃڻ. لاڳ حاصل ڪرڻ.

”ٻيائي کي پڪ - جن وڌو سي ورشنا“ (ڪلياڻ - شاه).

● ورسڻ جي تلفين - ڀلجڻ - گمراه ٿيڻ - ڀرمجڻ - ڀٽڪڻ.

”ورتيون ساڻ وٽن ٿيون ورسن ۽ ورسن“ (ڪلياڻ - شاه).

● سڱهڻ - ياد پوڻ - دل تي خيال تري اچڻ. ”ڪوھ ڪڇاڙو جن جو واٽان سي ورشنا“ (گرهوڙي).

● وَرَسِيَتَ ڪ. وَرَسِيَتَ: ڏ. گمراه ٿيل - رستي کان منجهيل - ڀليل - ڀرميل - ڀٽڪيل.

- آزردو- آتو- عاجز- ذڪي- ڏڏو- نفي- خستو-
 رنج- هلاڪ- نيارو- بي طرفدار.
 ● وَر ڪتابو (ت): ڪنواريتن طرفان ڇاڃين کي
 ڪاراييل پهريون ويٺو.
 ● وَر ڪٽڻ: مصدر. هوا سان آڏاڻڻ.
 ● وَر ڪ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● وَر ڪٽڻ: وَر ڪٽڻ: ذ. (سن. ور (ي) ڪٽڻ
 = وڻ) وڻ. آساني بئرج جو نالو- سياره جو نالو.
 ورش- ٿوئڻ. هڪ وڻ. ننڍو وڻ. داناءُ- عاقل-
 سمجهو- ڏاهو.
 ● وَر ڪا: وَر ڪاڻئون: ٺ. (سن. ورشا <
 ور (ي) ش = وڻ). برڪا- وڪارو- مينهن-
 برسات- ٻوندابوند- ڇڪو- اوھڙو- گھوڙو- قربان-
 صدقي- نثار ٿيڻ. مھراڻي. ڀالوت.
 = وَر ڪا ڪٽڻ: گھوڙن- قربان ڪرڻ- صدقي
 ڪرڻ- نثار ڪرڻ- ٻلھار ڪرڻ.
 = وَر ڪٽڻ ڇٽڻ: مري ويل هندو جي ٻارھي
 تي برھمن کي ڪاڏي ڪارائڻ جي هڪ رسم.
 ● وَر ڪو: وَر ڪا: ذ. ”و“ جو پهريون اکر
 (و) جو آچار. جيئن ”(الف = انب) - (ب = بلا) -
 (و = وڻ)“.
 ● وَر ڪٽڻ: مصدر. ٽھلڻ- پکڙڻ (مرض)- پسرڻ-
 پگھڻ- وگھڻ. (ورگيو- ورگندو- ورگيل).
 ● وَر ڪٽيو: وَر ڪٽڻ: ذ. (سن. لڪڻ).
 ڪپڙن ٺھڻ لاءِ ڇڪي ٻڌل نوڙي.
 ● وَر ڪا: وَر ڪا: ذ. (سن. وراڻ).
 دانھن- ڪوڪ- رڙ- آواز. رودن- روڇ- راڙو-
 ٻيٽڻ. پڪار- ٻاڏ- ٻاڪار.
 = وَر ڪا ڪٽڻ: دانھون ڪرڻ- ڪوڪون
 ڪرڻ- رڙيون ڪرڻ- آواز ڪرڻ- راڙو ڪرڻ-
 رودن ڪرڻ- روئڻ- ٻيٽڻ- ٻاڪار ڪرڻ-
 پڪار ڪرڻ.
 ● وَر ڪو: وَر ڪو: ذ. (ور ڪو = وَر ڪو). ٿورو-
 ڪٽياب- اٽلپ- آسمانيه- نرالو- عنقاب- قليل-
 ڊرلپ. ڪوڪو- ٻاڻيڪو- اتفاقاً. ڪڏهن ڪڏهن.
 مشڪل- ڏکيو. ٿورو- ڇڏو- گھٽ. قسمتي.
- = وَر ڪي: ظرف. ڪڏهن ڪڏهن.
 ● وَر ڪ: ذ. ضروري ڪم.
 ● وَر ڪ: وَر ڪ: ذ. لھڙ- سوڄ- ترنگ-
 اوسار- چٽل (سمند جي). جسم جي سوڄ. دل
 جي تسڪين. مؤدو- واهار.
 ● وَر ڪ: مصدر. (سن. ورم = ختم ڪرڻ).
 ويرم ڪرڻ- ڊير ڪرڻ- ٻيھڻ- ٽڪڻ- ترسڻ-
 ٺھڻ- سھڙڻ- ڊمرھڻ. سيڙجڻ. (ورميو- ورمند-
 ورميل).
 ● وَر ڪ: (سن. ورم). ترسڻ- روڪجڻ-
 جھلجڻ- ڊير ڪرڻ.
 = وَر ڪ: روڪيا- جھليا- ترسيا.
 ”ڪين ورميا ڪٿين ڇڏيا ڇڏي هئي.“
 (آري- شاه).
 = وَر ڪي: ظرف. آهستو.
 ● وَر ڪ: وَر ڪ: ذ. (سن. ورن = رنگ).
 ذات. نيات- قوم- فرقو. (هندن ۾ ۴ ذاتون).
 ۱- برھمن ۲- شودر ۳- ويش ۴- ڪٽري.
 حصو- ڀاڱو- ٻئي- ونڊ- پڪرو- واٽو.
 = وَر ڪ: هيئن: نيسات مان نڪتل- قوم سان
 خارج ٿيل- ٽالھي مان نڪتل. مسجد جو ٿڪو.
 ● وَر ڪ: وَر ڪ: ذ. (سن. ورن = رنگ)
 رنگ. قسم- نمونو. روپ- صورت- شڪل- شيبه.
 حالت. ذات. چمڪات. عيش. مزو.
 = وَر ڪ: وَر ڪ: ذ. جدا جدا رنگن وارو-
 پانت پانت شڪلين وارو- رنگا رنگي- کونا گون-
 چٽڪرو- وچتر- ڇيٽ ڇيٽ- ڦلڪليو.
 = وَر ڪ: وَر ڪ: منهن جو رنگ بدلائڻ يا
 ٽڪو ٿيڻ. شڪل بدلاجي وڃڻ- صورت ڦري وڃڻ-
 نمونو ڊھي پوڻ.
 = وَر ڪ: وَر ڪ: منهن جو رنگ بدلائڻ-
 رنگ بدلائڻ- ٻيو رنگ ڏيڻ- حالت ڦرڻ. شڪل
 بدلائڻ- صورت ڦيرڻ.
 ● وَر ڪ: وَر ڪ: ذ. رنگ وارو- رنگ کي مائل-
 رنگ جھڙو- جيئن رت ورتو- رت جي رنگ جھڙو-
 رنگا رنگي. سھڻو.

● وَرَنه؟ نه ته پوءِ - ٻي صورت ۾ - ٻي حالت ۾ .
ٻئي پاسي - ٻئي طرف .

● وَرَنتهه: (سن. وره = مڙس + تنهه = نهه) .
رن زال - ننڍڪي - ورهنا - بنا وارث - بنا مائٽ مڻي .
(سن. وره = سٺي ۾ سٺو) . بهادر - طاقتور -
زورائتو - زوراور . سوروير - وير - نايڪ - سورهيہ -
سورسو - ڪڙيو - جنگ - جوڌو - پهلوان - بهادر .
گيرو جوان . چڱا ماڻهو - سکر . گهوٽ .

● وَرَنهه: ٽوڀي يا سهيبي جو هڪ قسم .
● وَرَنهه واري: اسم خاص . ”پوکڻ.“ نئين
جي ڀرسان ٽڪري .

● وَرَنِي ۽ وَرَنِيُون (ڪ): ٿ . (سن. وره =
مڙس) . مڙس واري . ڪنوار - ونِي - نئين
شادي ٿيل عورت - سهاڳن - پاڳڻ . ور واري -
وريتي - پتار واري - مڙس واري . (سن. وره) .
رنڪ يا ورن واري - رونق واري .

● وَرَن: اسم خاص . ٿر ۾ هندن راجپوتن جي
ذات جو نالو .

● وَرَن: مصدر . (سن. ورت) . ڦرن - موڻڻ -
واپس اچڻ . گهمڻ - ڇڪر هڻڻ - آڻڻ - پٽي هڻڻ -
لڙڻ - پويان پير ڪرڻ . مڙڻ (نوڙي جو) وڻجڻ -
وڪڙ ڪاڻڻ . ڏاڳو پشو ڪري وٺڻ . ڪڇي سٽ
ڪي وٽ ڏيڻ . (سن. وره = مڙس چونڊڻ) . مڙس
چونڊڻ - پرڻجڻ - شادي ڪرڻ . پڇڻ - خبر وٺڻ -
سوال ڪرڻ - بند ڪرڻ - پورڻ . ٻاهر اچڻ - ظاهر
ٿيڻ - پٿرو ٿيڻ . (فائدي ۾) ٿيڻ . (نديءَ جو)
ڦيرو - ور - وڪڙ . (وريو - ورنڊو - وريل) .

● وَرَن واري: ڪٽڻ: واپس موٽڻ جي تياري
ڪرڻ . جلد واپس اچڻ - موٽڻ واري ڪرڻ .

● وَرَن ۽ وَرَن: ڏ . (سن. وره) . سڀني
کان آتم . ايشور . پاڻيءَ جو ديوتا . اڏيرو لعل .
● وَرَن: (سن. وره = ذات) ذات . رنڪ -
ورن .

● وَرَن آشيرم: هندن جي ذاتين جا درجا .
● وَرَن ۽ وَرَن: ڏ . گهمڻ ورڻ وڪڙڻ واري
چٽيءَ جو هڪ قسم .

● وَرَنائيي ۽ وَرَنائيُون: ٿ . سوناري جو
مُٽيڊن يا ڪنگڙين ٺاهڻ جو اوزار .

● وَرَنائي: مصدر . (سن. وره = ساراهڻ) .
سهجڻ - گولي ٻڌائڻ - ظاهر ڪرڻ . قبول ڪرڻ -
ميچڻ . ارٿ ڪرڻ - نروار ڪرڻ . ورنائڻ - چون -
بيان ڪرڻ . سلام موڪلڻ - ڪن ڏيڻ - ٻڌڻ -
اونائڻ - آنائڻ . غور ڪرڻ - ڏيان ڏيڻ - توجهه
ڇڪائڻ . انصاف ڪرڻ . ميچڻ . (ورنايو - ورنائيندو -
ورنايل) .

● وَرَنڊ (ڪ): ٿ . ورڻ جي حالت - وري اچڻ
جي حالت - موت - واپسي .

● وَرَنڊ: اسم خاص . هڪ ذات جو نالو .
● وَرَنڊڙي ۽ وَرَنڊڙي: (ڪ): ٿ . منجهند
کان پوءِ جو وقت - سچ جو اولهه طرف ورڻ جو وقت -
پاڇولي ڦرڻ واري حالت - چانو ورڻ يا ڦرڻ
جو وقت .

● وَرَنڊو ۽ وَرَنڊا: ڏ . صفت . (سن. وره =
موٽڻ) . آئيندو - ايندڙ - ڏسندو - ٻيو - مٿيون
(مهيٺو) .

● وَرَنڊي وارو: انيسن ڏينهن - ايندڙ ساڳئي
ڏينهن تي - هفتي تي وري آيل ڏينهن - ٻئي هفتي تي .
جيئن ”سومر کان ٻئي سومر تي“ .

● وَرَنڊي ۽ وَرَنڊيُون: ٿ . (سن. ورت =
ڦرڻ) . جواب - ورائي . سوال جو جواب .

● وَرَنڊي (ت): ڇت جي مٿان پاسي وارو
ڪنارو - جاءِ جي مٿئين ڪناري - سِرڻ جي
چوڌاري ڪناري .

● وَرَنڊڪ: آسمان - آپ - نلڪ . جاءِ .
● وَرَنتن: (سن. ورڻ) . بيان - وستار - آکاڻي -
ڪهاڻي . ساراه .

● وَرَنتن ڪٽڻ: چون - بيان ڪرڻ - آکاڻي ڪرڻ -
ٻڌائڻ - وستار ڪرڻ - نروار ڪرڻ - طول طويل
ڪرڻ - ڊيگهه ڪرڻ . ساراه ڪرڻ .

● وَرَنو ۽ وَرَن: ڏ . سون يا چانديءَ مان ٺاهيل
چٽو جو ڏسڻي اگر ۾ هائجي . منڊيءَ جو هڪ قسم .
ڍلو - پيرڻي .

● وَرُونِي (ت): آها ماني جا چچ ويڻ کان پوءِ
ڪنوارينا نيات وارن کي ڪارائين.

● وَرُونِي (ڪ): مصدر. وڪوڙڻ - ويڙهڻ - پڪوڙڻ -
جهلڻ. گهيڙڻ. (وروڻيو - وروڻيندو - وروڻيل).
- وَرُونِي (ڪ): وروڻيون (ڪ): ٿ. ويڙهڻ جي
حالت - ويڙهه - لهيت. جهل - پڪوڙ.

- وَرُونِي (ل): مصدر. مروڻجڻ - وڪوڙجڻ -
ولارجڻ. قابو ٿيڻ. ڪروندڙو ٿيڻ.

● وَرُونِي (ڪ): مصدر. مروڻ - موڙڻ - وڻڻ.
(وروڻيو - وروڻيندو - وروڻيل).

- وَرُونِي (ڪ): وروڻيون (ڪ): ٿ. وَر - وڻ -
هڻج - وڪوڙ.

- وَرُونِي: جانورن جي بيماريءَ جو هڪ قسم،
جنهن ۾ بت سڪي هوي.

● وَرُونِي (وَرُونِي): ٿ. (ع. ورد). ڪنهن
جڳهه ۾ اندر اچڻ - داخل ٿيڻ - نازل ٿيڻ. اچي پهچڻ -
وارد ٿيڻ. آمد - هج - تشریف آوري - اچي لهڻ - آڻڻ.

- وَرُونِي (وَرُونِي): وارد ٿيڻ - پهچڻ - داخل ٿيڻ -
داخل ڪرڻ.

● وَرُونِي (وَرُونِي): ٿ. (سن). ڪلفت - وير -
عداوت - دشمني. خصوصيت. خلل - ڪروڙ - ڪڙڪو -
گهي - ڪيل ڪيل - ڏند وري - اثبت - پڪيڙو -
پکاڙو - ڦيٽاڙو.

● وَرُونِي (وَرُونِي): مصدر. (سن). وروڙ = دشمني).
جهڳڙي لاءِ آساده ٿيڻ - دشمني ڪرڻ - وير رکڻ.
(وروڙيو - وروڙيندو - وروڙيل).

- وَرُونِي (وَرُونِي): ٿ. وروڙي: ٿ. وروڙي: ٿ. وروڙي: ٿ.
دشمني رکندڙ - برخلاف - وير يا ٿو - دشمنائو. مخالف.

● وَرُونِي (وَرُونِي): هرهر - وري وري.
● وَرُونِي (وَرُونِي): مصدر. وارڻ - آڏو اچڻ - موٽائڻ -
هٽي ڪرڻ. (وروڙيو - وروڙيندو - وروڙيل).

- وَرُونِي (وَرُونِي): ٿ. وروڙي: ٿ. وروڙي: ٿ. وروڙي: ٿ.
ٿوڻا. لهيت - وروڙ.

● وَرُونِي (وَرُونِي): ٿ. وروڙي: ٿ. وروڙي: ٿ. وروڙي: ٿ.
وت ٻوڻ. آڻي ٻوڻ - مروڙ ٻوڻ. (وروڙيو -
وروڙيندو - وروڙيل).

● وَرُونِي (وَرُونِي): ٿ. وروڙي: ٿ. وروڙي: ٿ. وروڙي: ٿ.
وت ٻوڻ. آڻي ٻوڻ - مروڙ ٻوڻ. (وروڙيو -
وروڙيندو - وروڙيل).

● وَرُونِي (وَرُونِي): ٿ. وروڙي: ٿ. وروڙي: ٿ. وروڙي: ٿ.
وت ٻوڻ. آڻي ٻوڻ - مروڙ ٻوڻ. (وروڙيو -
وروڙيندو - وروڙيل).

● وَرُونِي (وَرُونِي): ٿ. وروڙي: ٿ. وروڙي: ٿ. وروڙي: ٿ.
وت ٻوڻ. آڻي ٻوڻ - مروڙ ٻوڻ. (وروڙيو -
وروڙيندو - وروڙيل).

● وَرُونِي (سن. ورن = ساراهڻ). ساراهه ڪرڻ -
تعريف ڪرڻ - واکاڻ ڪرڻ. پسان ڪرڻ -
ٻڌائڻ.

● وَرُونِي (سن. ورن = حاصل ڪرڻ).
فائدي ۾ آيل شيء - حاصلات - فائدو. پيرن يا هٿن

جي آڱرين ۾ هائڻ جي ڪجهه جو هڪ قسم - والو -
آهو چلو جو شاديءَ ۾ ڪنوار گهوت کي ڏجي.

- وَرُونِي (وارا گڏا): ٻار جي چوٽيءَ تائين پهچڻ
لاءِ ڪڏن مان ٺاهيل ڦيري دار ڏاڪڻ.

● وَرُونِي (سن. ورن = ڦرڻ). ڦيرو.
پٽيءَ (ڪاڻ جي). پٽيءَ. ڪاڻ جو ڊگهو لڪڙو -
ٻنڊ - منگهو - ڪار. ڪچي ۽ ڪڪائين جهوڙي

جي وچ ۾ رکيل ڪاڻ جي ڊگهي ڪاڻي. ٿلهي
ڪاڻي جا شهتير جي بدران جاءِ ۾ رکجي، جنهن

جي مٿان پٽيءَ رکبا آهن. هيءُ ڪاڻ جو لڪڙو
پٽيءَ جي پوري وچ تي هوندو آهي، هڪ ڇيڙو

هڪ جنڊي تي ۽ ٻيو ڇيڙو ٻئي جنڊي تي قابو
ٻڌل هوندو آهي.

- وَرُونِي (ڪ): ٿ. وروڙي: ٿ. وروڙي: ٿ. وروڙي: ٿ.
ڪرڻ (اڪثر تڏهن جڏهن واءُ پويان هجي).

عوضي.

- وَرُونِي (وَرُونِي): هڪ ٻئي جي مدد ڪرڻ.
● وَرُونِي (وَرُونِي): ٿ. وروڙي: ٿ. وروڙي: ٿ. وروڙي: ٿ.

ورچ - وائو - بانٽو - بڪرو. آهو آن جو هاري
زميندار کان قرض طور وٺي. ڪاڌو يا ٿمر جو

ٻئي کان ڪاڻ لاءِ ملي. ڳاڻي ۽ ماهي مال کي
ٿيندڙ ٿپ - جانورن جي بيماريءَ جو هڪ قسم.

ٻئي جو - پرايو - ڌاريون - غير - پرڏيهي - وڏيشي -
پرديسي.

- وَرُونِي (وَرُونِي): ٿ. وروڙي: ٿ. وروڙي: ٿ. وروڙي: ٿ.
- وروڙيو: مال جي بيماريءَ جو هڪ قسم (جنهن

۾ جانور جو بت سڪي هوي).

● وَرُونِي (وَرُونِي): ٿ. وروڙي: ٿ. وروڙي: ٿ. وروڙي: ٿ.
ديھ جو نالو.

● وَرُونِي (وَرُونِي): ٿ. وروڙي: ٿ. وروڙي: ٿ. وروڙي: ٿ.
ديھ جو نالو.

● وروڙ ۽ وروڙون (ڪ): ٿ. وٽ - لڻج - وڪڙ - مروڙ. وڙ - ٻيڇ - ونگ - ڏنگ.
 ● وروڙائي ۽ وروڙائيون: ٿ. وروڙ - وروڙپ.
 ● وروڙپ ۽ وروڙپون: ٿ. وڙ - وڪڙ - وٽ - مروڙ - آئي.
 ● وروڙڇڻ: مصدر. ٽوپيل ڪن يا نڪ جو سوراخ بند ٿي وڃڻ. ورجڻ. آندڻ ۾ ٻيڇ پوڻ. آئي پوڻ.
 ● وروڙڻجڻ: مصدر. وروڙجڻ - ڦٽ ٿيڻ.
 ● وروڙون: ڦٽ - زخ - گهاء - چير - جهڪ.
 ● وروڙون ڪرڻ: ڦٽ ڪرڻ - گهاء ڪرڻ - چير ڏيڻ - ايڏا ڏيڻ - ڏڪوڻ.
 ● وروڙوڻهڻ: مصدر. (سن. وهرت). وندرڻ. فڪر ۽ گهڻي ۾ گذارڻ. پنهنجي منهن گذارڻ. اورڻ - ياد ڪرڻ - وندر ڪرڻ - حال وٺڻ - ڏک وٺڻ - درد ٻڌائڻ.
 ● وروڙوڻهڻ ۽ وروڙوڻهون: ٿ. صحبت - رهاڻ. حال اورڻ. وندر. خوشي. انس. وائي - ٻچار - دل خوش - محبت - سڪ - چڪ - ڪشش - جذبو - يادگيري. پرياء - دل لڳي. مشغولي. قرب وٺڻ. ڪجهه - راز. وچوڙو - جدائي - فرقت.
 ● وروڙوڻهڻ: وير: وندر جي مهل - دل خوش ڪرڻ جو وقت - دل لڳي جو وقت.
 ● وروڙون: ٿ. اڪيون انڊيون ٿيڻ.
 ● وروڙوڻ: مصدر. (سن. وروڙوڪڻ). سڪي وڃڻ. بند ٿيڻ - ٻڌجڻ - جهڻ. وروڙڻ.
 ● وروڙوڙيو ۽ وروڙيو يا (ل): ڏ. نورينڙو.
 ● وروڙهڻ: مصدر. (سن. وهرت). وندر ڪرڻ - خوش ڪرڻ - ريجهه رهائڻ ڪرڻ - وندرائڻ. (وروهيو - وروهيڏو - وروهيئل).
 ● وروڙهڻ: رڇ جو هڪ قسم. گهاٽي جو مٿيون پاسو جنهن ۾ تنبو ٻڌل هجي. ٿلهو واجهه.
 ● وروڙو ۽ وروڙا: ڏ. رسيءَ جو قسم. هي رڇ سان گڏ ٻڌيو آهي، جنهن ۾ ٻلا ۽ مڇيون مرن. رسو - نوڙ - ننڍي ڪوهي مان ٻاڻي ڪيڏ لاء رسو.

● وروڙهڻ ۽ وروڙهڻ: ڏ. (سن. وهرش). سال - ورهه - ٻارهن مهينا - ورش. ٻارهو.
 ● وروڙهڻ پٿري: ٿ. ورش ڦٽل.
 ● وروڙهڻ چنڇر: ۽ ڏندو ماڻهو جو ٻارهن مهيني ڏينهن ڪرڻ.
 ● وروڙهڻ ۽ وروڙهڻ: ڏ. (سن. ورهه). جدائي - فراق - وچوڙو - هجر - فرقت. دوستن يا عاشق معشوق جي وچ ۾ جدائيءَ جو غم - سور - درد - ڏک - تڪليف. بهر - نينهن - عشق - محبت - سڪ - يادگيري. حصو - پاڳو.
 ● وروڙهڻ ۽ وروڙهڻ: ڏ. (سن. ورهه). حيران ٿيڻ - بهر ۾ بيقرار ٿيڻ - وچوڙي ۾ واء وڃڻ - جدائيءَ ۾ آه زاري ڪرڻ - فراق ۾ فرياد ڪرڻ.
 ● وروڙهڻ وٽان: اڪير - آداس - يادگيري.
 ● وروڙهڻ وٽن: محبت وٺڻ - حال اورڻ - عشق وٺڻ يا پرائڻ.
 ● وروڙهڻ وٽون: عشق وٺڻ - محبت وٺڻ - يادگيري يا پرائڻ.
 ● وروڙهڻ وسائڻ: وچوڙي جي برسات وسائڻ - زار زار روئڻ. محبت ۾ سور سهڻ - درد ڪاٽڻ. روئڻ - ماء دوس ڪرڻ.
 ● وروڙهڻ ۽ وروڙهون: وڇ - وٺڻ - ڦٽائڻ - ورهاست.
 ● وروڙهڻ ۽ وروڙهون: ڏ. (سن. ورهه). جدائي. پٽي. پاڳو.
 ● وروڙهڻ ۽ وروڙهون: ٿ. ورهاست - وڇ - ورهاڱو - ڦٽائڻ - ڦور - ڇانڊو - ٽڪ - وائٽ - بخرو - وٺڻ - پٽي - ڦٽائڻ - ٻڪو - ورهه.
 ● وروڙهڻ ۽ وروڙهون: ڏ. ورهاست - ڦٽائڻ - وڇ - ڦور - ڇانڊو - وائٽ.
 ● وروڙهڻ ۽ وروڙهون: (ل): ٿ. شام - سانجهي - وڇينءَ جو وقت - ٽپهريءَ جو وقت - ڏينهن لڙڻي جي مهل.
 ● وروڙهڻ: مصدر. حصا ڪرڻ. وٺڻ.
 ● وروڙهڻ ۽ وروڙهڻ: ٿ. ورهست - مشتري ڪرڻ - خميس جو ڏينهن - وسپت. ڪرڻ جو نالو.
 ● وروڙو: وڙ - مڙس - پٿار - پٽي - ڪاٺ.

جودو - ڪوہو - ڳودو - بانڪو. ڦري آڻيم -
 آڏو آڻيم - ورليم.
 ● وريام: آباد: اسم خاص. تعلقي جيڪب آباد ۾
 هڪ ديھ جو نالو.
 ● وريائي: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات
 جو نالو.
 ● ورياهه: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● وريتي: ور يتيون: (سن. ور) =
 مڙس چونڊڻ) ور واري - مڙس واري - خاوند واري -
 سهاڳڻ - پرنيل.
 ● وريديرو: اسم خاص. تعلقي سيوهڻ ۾ هڪ
 ديھ جو نالو.
 ● وريٿرو: ور يٿرا: اسم خاص. ٻڪريءَ جو
 هڪ قسم.
 ● وريٿو: ور يٿا (ڪ): ذ. ور ڏنل چلو -
 ڳهٽه جو هڪ قسم. ڪڙڪ جي سڪل تيلين مان
 ٺاهيل ڪنگڻي جو هڪ قسم.
 ● وريلي: اگرين ۾ پائڻ جو ڳهٽه جو هڪ
 قسم.
 ● ورينگڙو: ور ينگڙو: ذ. ٻوٽي جو هڪ قسم -
 ٿورڙا ڪنڊا ٿيندا اٿس، هرڻ هن جا پن کائيندا آهن.
 ● ورينگهڻ: (ڪ): اسم خاص. وڻ جو هڪ
 قسم.
 ● وريو: وريا (ل): ذ. وريو - ڪچي ڪوهه
 کڻي لٽي جي ٿارن سان ٻڌڻ. لٽي جا ٿارا گڏ ڪري
 نوڙيءَ سان ٻڌي هڪ ڪاٺ جو نوڙ ٺاهين، جنهن کي
 ويڙهي ڪوهه جي ترڪان رکڻ. گهوڙي جي منجهه جو
 هڪ حصو يا ساز. (سن. ورت = ڦرڻ). موٽي - وري.
 ● وريون: ڪرڻ: وانڪار وهڻ - ميل ملڪ ۾
 ڳاھ کڻي هڪ ٻئي کي همراھي ڏيڻ يا لاڀاري ۾
 واري وٺي ٿي مدد ڪرڻ.
 ● وريٿرو: ور يٿرا: ذ. ڪن ٻارن کي
 مٿي جي وارن ۾ گهٽج، جنهن لاءِ زالن ۾ سنسو
 هوندو آهي ته آها ڀاڳ جي نشاني آهي.
 - وريٿا: ذ. ڪنهن ڏاڳي ۾ مٿڪا ۽ ڪوڏيون
 ٻڌي ڍڳي وغيره جي ڳچيءَ ۾ ٻڌجڻ.

● وريهيه: ور هيته: ذ. (سن. وريش) ورهه -
 سال - ٻارهن مهينا.
 ● وريهيا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 - وريهارو: هر سال - سال بسال - ساليانو -
 سال وارو.
 - وريهيوڪو: سال جو - سالڪو - سال وارو -
 ساليانو.
 - وريهيو وره: سال سال ۾ - هر سال - سال بسال.
 ● وريءَ: ورءَ: ذ. ورو - ڪهاڙي لاءِ مقرر
 ڪيل رستم - پتو - رسي - راتب - هڪ ويٺي
 جو آڻ - ڪاٺ لاءِ گذران - قوت - خوراڪ -
 کاڌو. روزي. روزينو - گذر - گذران.
 - وريءَ جو آڻ: تمام ٿورو - مهانڪو - ڏڪر
 جي نشاني.
 ● وريئل: اسم خاص. تعلقي شهداد ڪوٽ ۾
 هڪ ديھ جو نالو.
 ● وريٿو: ور يٿا: ذ. ڏنڀ.
 - وريٿيا: ذ. مٿ ۽ ڏاس جا ٺهيل، آڻ جي
 ڳچيءَ ۾ وجهجڻ.
 ● وري: (سن. ورت = ڦرڻ) واپس - موٽي -
 ٻيو دفعو - ٻيهر. عيوضو.
 - وري آچڻ: واپس اچڻ - موٽي اچڻ - موٽڻ -
 ورن. وفات ڪرڻ - مري وڃڻ (ٻار جو).
 - وري وري: موٽي موٽي. هر هر - هر دم -
 هميشه - هر هميشه - نت - سدا - ساندھ - هڪجهڙو -
 اڪثر - گهڻو ڪري - ٻار ٻار - ٻيڙي ٻيڙي - وري وري
 ڪري.
 ● وري: ور يٿون: (ڪ): ذ. وارن مان
 جئون يا ليڪ چونڊائڻ. وٽي - خال. وري.
 پيت - ٺونگڙو.
 - وري ٿريٿ: (ت): مٿي مان جئون ڪڍڻ -
 ليڪ ڪڍڻ.
 - وري ٿريارڻ: مٿي جي وارن مان جئون يا
 ليڪ ڳولائڻ.
 ● وريام: وريام: ذ. (سن. ويروان) سور وير -
 نايڪ - وير - سورهمه - پهلوان - غازي - سورمو -

● وڙال ۽ وڙالون؛ ذ. (سن. وڙ = مهرباني) لڃڻ -
 ڦولا - ڏس ڀتو - جتن - وڙول. سمجھ - ڦهر - ڦٽ -
 ڏهن - چترائي - سڻو ڀيرائي. وڙول.
 ● وڙانگ ۽ وڙانگئون؛ ٺ. وڙواند - ٻي شرم -
 ٻي حيا - ڪمڀني - لڳجي. ننگ ناموس کان ويل -
 افعالن ڀڄڙي - عادت خراب - گندي - ڪڙي.
 ● وڙاهه ۽ وڙاهه؛ ذ. (سن. وڙ = ناش) نقصان -
 ڇيهو - جوکو - خطرو - ڊپ.
 ● وڙاءُ ۽ وڙاءُ؛ ذ. (سن. وڙ = ورن يا
 رنگ وارو - نموني وارو - ڍنگ وارو.
 "پتنڪن جئن ٻڌا ٿيو سامي سچ وڙاءُ"
 (موسل راڻو - شاھ).
 لياقت - لائق - جوکائي - ٺاهوڪائي.
 ● وڙسي ۽ وڙسيون؛ (ٺ)؛ ٺ. جواب -
 ورندي.
 ● وڙجڻ؛ مصدر. گرم ٿيڻ - ٽوڻ. ڇاڻو ٿيڻ
 (گهوڙيءَ کان) - وهڙڻ - چاڻو ڪرڻ - وهڙو
 ٿيڻ - شھوت ٿيڻ. (وڙجو - وڙجيندو - وڙجڻ).
 ● وڙڪڻ؛ مصدر. هيڏانهن هوڏانهن ڦرڻ -
 ٽڪڻ - گهمڻ - هڻڻ - چلڻ - ٽسھڻ. سير ڪرڻ -
 اڃايو رڻ. جبل جو نالو. (وڙڪيو - وڙڪندو -
 وڙڪيل).
 - وڙڪ ۽ وڙڪيون؛ ٺ. چارو. گھوم -
 ٽھلو - سير.
 - وڙڪائڻ؛ مال کي جهنگ مان ڦيرو ڏياري
 اچڻ - مال کي جهنگ مان گھوم ڏيارڻ. نظر رکڻ.
 - وڙڪا ۽ وڙڪا (ٺ)؛ ذ. گاهه ۾ ڍور کي
 ٿورو وقت چرڻ لاءِ ڇڏڻ.
 - وڙڪائي؛ مال کي جهنگ مان چاري اچڻ.
 - وڙڪي اچڻ؛ چري اچڻ - گھمٽاري ڪري
 اچڻ - ٿورو ٽھلي اچڻ.
 ● وڙڪڻ؛ گهمڻ - ٽنگون سھائڻ - آج لاهڻ.
 ● وڙندڻ ۽ وڙندڻ (ل)؛ ذ. ٽنگ - سوراخ.
 ● وڙڻ؛ مصدر. (سن. وڙ = داخل ٿيڻ)
 گھڙڻ - اندر وڃڻ - پھڻ - هڻڻ - ٻيهر وڃڻ -
 لڪڻ. (وڙيو - وڙيندو - وڙيل).

● وڙو ۽ وڙو؛ ذ. (سن. وڙ = مهرباني) لڃڻ -
 افعال - عادت. لٽل - گير. شائستگي - مڙجاستا -
 سٺيتي - سيباج - جوکائي - ٺاهوڪائي. ٿورو -
 لائق - احسان - مهرباني - عنايت - نوازش - ڀلائي -
 اڇڀو. برابر - ٺيڪ. سلوڪ - هلت. رستو.
 درست - صحيح. مهرباني - چڱائي - احسان - قرب.
 ٿورو. ننگ - عزت - آبرو - لياقت. اصيلي - شرافت.
 نمونو - ورن - قسم - جنس. نشان - پار - ڀتو. (صفت).
 لائق - جوک - ٺھندڙ. وڻ جو هڪ قسم.
 گهوڙا ٻاري تعلقي ۾ هڪ گھوڙي جتي ڪمند
 جي ٻوڪ گھڙي ٿئي. جانور جي لڳ تي مرضي -
 جانور جو لڳ. (سن. وڙد = گھوڙي)
 گھوڙيءَ جي ميڙڻ جي خواھش - ڇاڻو.
 - وڙائيسو ۽ وڙائيسا؛ ذ. صفت. وڙ وارو -
 ٺنگ ڪندڙ - احسان ڪندڙ - قرب ڪندڙ - مڙجاستا
 ڪندڙ - مهربانيءَ وارو - ننگي - احساني - قربدار -
 ٿورائتو - شرافت ڀريو.
 - وڙ ڪٽڻ؛ مهرباني ڪرڻ - احسان ڪرڻ -
 ٿورو ڪرڻ - لائق ڪرڻ - لطف ڪرڻ - ڀلائي
 ڪرڻ جو مٿيون اعلى درجو. ڪنهن کي بنا
 آجوري سنگ ڏيڻ. بنا لالچ جي نياڻيءَ جي مائٽي
 ڪرڻ.
 - وڙڻ؛ وٺڻ.
 - وڙو وڙهڻ؛ ريت - نمونو - ڍنگ - طرح -
 طرز. خيال - ٻار ڀتو - نشان ڀاسو.
 - وڙون ڪوٽڻ؛ سڪ مان سڌ ڪرڻ - ٻيار
 مان پڪارڻ - مهر ۽ محبت منجهان گھرائڻ - دل
 گھري کي دعوت ڏيڻ.
 - وڙون يا هڙون؛ پنهنجي ڳنڍ يا پنهنجي اثر
 وسيلي. پنهنجي ٻاران يا کيسي مان ڏيڻ.
 ● وڙو ۽ وڙو؛ ذ. صفت. (سن. وڙ = سن.
 آو = خراب + وات = رستو) ٻي حيا - ٻي شرم -
 ڪمڀنو. بد بخت. لنگھو - جڙتوراڻو.
 ● وڙا؛ وڙيون. چئن جو اٺو گھومي، تن ۾
 مصالح وجهي، ان جي پاڇي ٺاهڻ.
 ● وڙاڪو؛ وٽ ڀوڻ - ٻيٽ ۾ گھمرا ڀوڻ.

● وَرَوَھَن: مصدر. وِجَن - چَرَن - ھَن - روانوئین -
(وَرَوَھو - وَرَوَھندو - وَرَوَھیل).

- وَرَوَھِيُون: وِجَن: ڪنھن شيء جو ٻاڪل ڪم
ٿي وِجَن.

● وَرَوَھِي: وَرَوَھِيُون: ٿ. نشان - ھتو.
● وَرَوَن: مصدر. ڪھڙن - لھڻ.

● وَرَوِي: وَرَوِيُون: ٿ. ڪھوئيل دال جو
سڪل ننڍڙو گنديو (جو پاڇيءَ طور ڪم اچي).
دال جو ٺاھيل طعام جو ھڪ قسم. پاڇيءَ جا ٽڪرا -
ڪچريون. مٺائيءَ جو ھڪ قسم. گاهه سان.
وٽيل نوڙي.

آڌارو مٽر. (سن. وش). حيلو - زور - ڪوشش.
- وزارت: وزارتُون: ٿ. وزارت - وزير -
وزير اعظم يا ھُردان مٽريءَ جو عھدو يا آفيسر -
وزير ھئڻ. وزير جو عھدو سنڀالڻ - وزير جو ڪم -
صدارت - رياست جي وزير جو دفتر.

● وَرَزُ: وَرَزُ: ڏ. (ع). ٻار - بوجو - گناھ.
● وَرَزُ: وَرَزُ: ڏ. حتمي يا سلفي وغيره
جو دم - ڇڪڻ واري حالت - سوئو - تماڪ جو ھڪ
وقت لاءِ وزن - حقي جي ڦوڪ - حقي جو سوئو -
تماڪ ڇڪڻ جو يڪساھي سوئو.

- وَرَزُ پَرَن: سوئو ھئڻ - ٻيڙي ڇڪڻ - نشي واري
شيءَ ڪم آڻڻ - چلم ڇڪڻ - ٻيڙي ٻيڻ.
- وَرَزُ ڪَرَن: حقو ڇڪڻ - ٻيڙي ٻيڻ - دم لڳائڻ
(نشيدار شيء جو).

- وَرَزُ واڙِي ڪَرَن: حقو ٻائي ٻيڻ - ساھ ٻيڻ -
ٿڪ پيڻ - دم کڻڻ.

- وَرَزُ ھَن: چلم ڇڪڻ - حقو ڇڪڻ - سلفي ڇڪڻ.
- وَرَسِي: حقو ڇڪيندڙ - چلم ڇڪيندڙ - سلفي
ڇڪيندڙ.

● وَرَن: وَرَن: ڏ. (ع). تور - ٿورو. ٻار -
بوج. انداز. ڇاڇ - ٻيمانو - مقدار. امتحان - آزمائش.
عزت. قدر. لغت ۾ ڪنھن شيء جي تورڻ ڪي.
وَرَن چئجي. علم عروض جي اصطلاح ۾ ٻن يا
وڌيڪ لفظن جي حرڪت ھڪجهڙي ھئڻ جي حالت.
جيئن ”اڃ ۽ لڃ يا ٻار ۽ خار وغيره.“

● وَرَوَ: وَرَوَ: ڏ. (سن. ٻٽڪ). مٺائيءَ جو
ھڪ قسم (جا مصريءَ جي چاش ٺاھي ان ۾ ڏاڻن
جو مغز، خمس خمس ۽ سڪو ميوو وجهي ٺاھيندا
آھن، ڪاٺين ۾ ڏاڍو لذيت ۽ دماغ کي طاقت
ڏيندڙ آھي). دال جو ٺاھيل طعام. ٻجَن وغيره
جي مٺائي.

● وَرَوَ وَاڻَدُ: وَرَوَ وَاڻَدُ: ڏ. واھيات لفظ ڳالھائيندڙ -
ڪاريون ڏيندڙ - وات جو ڪندو - اجائي ٻڪ ڪندڙ -
ٻي فائدي ٻڪ ڪندڙ. جھڙالو - جھڙا ڪار - ٻڌڪار.
ڪمينو. ويوھاڪو زال - انٽسٽ ڪندڙ زال.
اوڙي زال. ڪمينو - ٻي شرم - ٻي حيا - لڄو.

- وَرَوَ وَاڻَ: مصدر. ٻڃا ڪرڻ - ڍونڍ - تلاش
ڪرڻ - ڇاڇ ڪرڻ - ٺھارڻ. (وَرَوَليو - وَرَوَليندو -
وَرَوَليل).

● وَرَوَل: وَرَوَلُون: ٿ. ڏھن - وڙال - ٺھڙ -
چترائي. ٻڃا ڳاڇا - ڳولا ڦولا - ڇاڇ - ٻڙقال. (ڪ).
منادي - ڏنڊورو - ٻڙھو.

- وَرَوَليائي: وَرَوَليائيُون: ٿ. وَرَوَل وجهڻ
جو ڪم - ڳولا - ڦولا - ڇاڇ جونچ - ڍونڍ - تلاش.
- وَرَوَل ڏيڻ: ٻڃا ڳاڇا ڪرڻ - تلاش ڪرڻ.
- وَرَوَل رکڻ: ٻڃا ڳاڇا جو ٻار رکڻ - ڪنھن
ماڻھوءَ تي ڇاڇ ٻڙقال جو ڪم وجهڻ.

● وَرَوَ ھَل: وَرَوَ ھَل: ڏ. آساھيل - ڪم آندل -
وھايل.

● وَرَوَ ھَن: مصدر. (سن. وائو) ڪھڻ يا
زخمڻ. چيڻ - ڏوراپو ڏيڻ. جھيڙو ڪرڻ - لڙڻ -
جڻڻ - مقابلو ڪرڻ - لڙڻ - جھونڊڻ - جھڙڻ -
ڌڙڻ - دٻ ڪيڏڻ - چنڊ ڪيڏڻ - ڳالھائڻ - ڌمڪي
ڏيڻ - لڙائي ڪرڻ. (وَرَوَھو - وَرَوَھندو - وَرَوَھيل).
- وَرَوَھِي: ڍانڱو ٿيڻ: سخت جھيڙو ڪرڻ -
ڇڪري ڪائڻ - وڙھي فنا ٿيڻ - سخت مقابلو ڪرڻ -
ڏاڍو جھيڙو ڪرڻ - فساد ڪرڻ - وڏو تڪرار ڪرڻ.
خراب خوار ٿيڻ - بدنام ٿيڻ - پنھنجو نقصان ڪرائڻ.
ڪجهه به حاصل نہ ٿيڻ.

- وَرَوَھِي مٽرَن: جنگ ڪري ساھ ڪيڏڻ -
فساد ۾ مري وِجَن - جنگ جوڻ - لڙائي ۾ تباھ ٿي وِجَن.

- وَسَنَ وَجَنَ: سال ڪاهي، مينهن پيل سائي
مالڪ تي وڃن.

● وَسَنَ: ظرف. صفت. (سن. وش = طاقت)
وس ۾ - قبضي ۾ - هٿ هيٺ - تابع - تليدو - تربيت -
هٿيڙ - چٽي وان - حليم - سراوندو. قابو ۾ - هٿ ۾.
- وَسَنَ ڪَرنَ: زبردست ڪرڻ - هٿ هيٺ
ڪرڻ - تابع ڪرڻ. موٽڻ - من لڳائڻ - ڏل هيرڻ -
چيٽ چريو ڪرڻ.

● وَسَنَ وَسَنَ: ڏ. (سن. وش = طاقت) زور -
طاقت - پل - پهچندي - سگهه - قوت - سگهت - تيج -
شڪتي - ست - توفيق - ساهيڙي - دسترسي - مجال -
پهچ - سمرڻي. مرضي - اختيار - پسندي - خوشي.
سعيو - آدم - ڪوشش. هيلو - وسيلو. مڃائڻ.
ٿر ۾ گون جو هڪ لالو.

- وَسَائِي: ڀروس - ڀڄڻ جي وس.
- وَسَائِيَتُو: وسائيتا ڏ. صفت. زور وارو -
وس وارو - ڀڄت وارو - زوردار - من مانو - مرضيءَ
تي ڇڏيل - طاقتور. اختياريءَ وارو.

- وَسَنَ وَجَنَ: ٿي سگهڻ يا ڪري سگهڻ -
پهچندي هئڻ - زور هئڻ. اثر ڪرڻ - اثر وجهڻ.
- وَسَنَ جَهڙو: ڏ. صفت. چڱو - سهڻو - عمدو.
- وَسَنَ ڪَرنَ: سمورو زور هلائڻ - هٿلا ڪرڻ.
طاقت آهر ڪرڻ - پهچنديءَ سارو ڪرڻ.

- وَسَنَ ڪَمانَ وَجَنَ: ٻي اختيار ٿيڻ - ٻي وس
ٿيڻ - وس ڪمان ڪري وڃڻ - طاقت ڪمان ٻاهر
نڪري وڃڻ.

- وَسَنُونَ: ظرف. وس ڪان - پهچنديءَ مان - وس مان.
- وَسَنُونَ نہ گھتائين: ڏاڍي ڪوشش ڪرڻ.
سڀ هٿلا هلائڻ.

- وَسَنُونَ نہ وڃائين: طاقت ڪان نہ گھتائين -
پهچنديءَ ڪان نہ گھتائين - ڀڄت ڪان نہ وڃڻ.

- وَسَنَ وارو: وس وارا ڏ. مرضيءَ جو مالڪ -
پسنديءَ جو مالڪ - مڪمل مختار.

- وَسُونَ نہ گھتائين: تمام گھڻي ڪوشش
ڪرڻ - زور آهر گھڻو ڪجهه ڪرڻ - طاقت آهر
زور هلائڻ - پهچنديءَ سارو مدد ڪرڻ.

- وَزَنَائِيَتُو: وَزَنَائِيَتا: ڏ. صفت. وزن وارو -
تور وارو - بار وارو - بوج وارو. بيهڪ وارو -
ڏانءَ وارو - وضع وارو - انداز وارو.
- وَزَنَدَارَ: وَزَنَدَارا: ڏ. صفت. گھڻو بار -
گھڻو بوجو. ٻرو - برابر - ٺيڪ - درست - صحيح.
بيهڪ وارو.

- وَزَنَ وارو: وَزَنَ وارا: ڏ. صفت. وزنائيتو -
گرو - ڀاري - گران.

- وَزَنِي وَزَنِي: وَزَنِي: ٿ. وَزَنائِيَتِي - ڳري -
ڀاري - گران. قوي - طاقتور - قوت وارو - اثرائتو.

● وَزَنِي وَزَنِي: ڏ. (ع). بادشاهه جو
صالحڪار - منتري - ديسوان - ٻرڌان - مدارالمهام -
ڪارفرما. نديم - وڏو وزير.

- وَزَنِي وَزَنِي: ٿ. وزير جو عهدو يا ڪم.
● وَزَنِي وَزَنِي: اسم خاص. تعلقي سکر ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● وَزَنِي وَزَنِي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● وَزَنِي وَزَنِي: اسم خاص. تعلقي شهدادپور ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● وَسَنَ وَسُونَ: ٿ. (سن. ورشا = مينهن)

ٻارش - برسات - مينهن. ساوڪ - سبزي - سبزو -
هريال - هريال - هريائي - سرسبزي - آبادي - ٻوڪ -
(سن. وس = رهڻ) وسهڻ. بستي - آبادي - ڳوٺ -
وسئون - وسيل ٻيٽ يعني ٿرپارڪر جو مينهن
ڪان هوءَ آباد ۽ سرسبز ٿيڻ. خيال - ڪوششون. ٻارش
ڪان هوءَ جڏهن ڪاهه پها ٿيڻ ان حالت کي چئجي وَسَنَ.

- وَسَنَ ٿيڻ: مينهن جو وسڪارو ٿيڻ - برسات
پوڻ - گھڻي ٻارش پوڻ. ڪنهن جي وس ٿيڻ - ٻروس
ٿيڻ - ڪنهن جي حڪم جو تابع ٿيڻ.

- وَسَنَ جَهڙو: ڏ. خاصو - عمدو - جس ڀريو -
سٺو - لذت - سٺا ڪرو - وسن جهڙو - سٺو - وڻندڙ -
منو ستابو - فرحتي.

- وَسَنَ چَرنَ: مال ڪاهي وسڪاري تي وڃي
مال کي چارڻ.

- وَسَنَ واهيندو: ٿيڻ: مينهن وسڻ - ٻارش پوڻ -
برسات پوڻ.

● وِس ۽ وِسُون: ٿ. (سن. وِسْمِيَه = اچرج). حيراني - عبرت - اچرج - تعجب - تيرس - عجب. ڪٽي - فڪر - اونو - خيال. گهڻا رهت. زهر - وه - وڪ. (ٿ).

● وِس ۽ ڏڏو: خراب ڏانڻي وارو - زهردار - ڪوڙي ڏانڻي وارو - گندي سواد وارو.

● وِسِيَهَر ۽ وِسِيَهَر: ڏ. زهري - وڪر. ڪوڙو.

● وِس: ڏ. (سن. وِسِيَهَر). جهان - دلپا. جهان جا ماڻهو - خلق.

● وِسارن: مصدر. (سن. وِسِرڻ. سن. وِس = پري + ممر = ياد ڪرڻ). پڄڻ - پلائڻ - دل سان لاهڻ. چڪڻ. غلط جاءِ تي رکي ويهڻ. ڇڏي وڃڻ. ياد نه ڪرڻ - مارڻ جو ضد. (وساريو - وساريندو - وساريل).

● وساڙو: اسم خاص. جيت جو هڪ قسم.

● وساڙت: ٿ. (ع. وسط). وسيلو هئڻ. درميان هئڻ - وچ ۾ هئڻ.

● وِسال ۽ وِسال: ڏ. ساز جي سُر جو نالو.

● وِسائڻ: مصدر. (سن. وِسَرَام = ٿڪ). آجهائڻ - (ڏيڻو) گل ٿيڻ. ماندو ٿيڻ - بيهوش ٿيڻ - غش ٿيڻ. ٿڪجڻ - ڍرو ٿيڻ. ڪمزور ٿيڻ - دم ٿيڻ. ماهي پٽڻ. (وسايو - وسامندو - وساميل).

● وِسار ۽ وِسارُون: ٿ. ٿڪ. بيهوشي - ماندڪائي - غشي - مورچاڪي. آرام - فرحت. مستي - هيٺائي - ڪمزوري - غم کان فرصت.

● وِساسي: وِجڻ: بالڪل ٿڪجي ٿڌجي پوڻ. هٽجڻ. بيهوش ٿيڻ - غش ٿيڻ. واڙو ٿيڻ. حيرت ۾ پئجي وڃڻ.

● وِساموري ۽ وِساموريُون: (ل) ٿ. ٿڪي - فڪر - اون - خيال.

● وِسامو ٿيڻ: واڙو ٿيڻ - حيرت ۾ پوڻ - پريشان ٿيڻ - تعجب ۾ پوڻ - اچرج ۾ اچڻ.

● وِسائڻ: ظرف. وس - هٿ.

● وِسائڻ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. تعلقي خيرپور ميرس ۽ تعلقي ميرپور خاص ۾ ڏين جا نالا. مڇي جو هڪ قسم.

● وِسائڻ جا ڪير: اسم خاص. تعلقي هالا ۾ هڪ ڏين جو نالو.

● وِسائيڪي: اسم خاص. تعلقي ٺنڊي الهيار ۾ هڪ ڏين جو نالو.

● وِسائيل ۽ وِسائيل: ڏ. صفت. جهڪو - هلڪو - ٿڌو (رنڪ).

● وِسائو: (سن. وِسَرَام). مست - آرمي - ماندو - ٿڪل.

● وِسائي: ٿ. (سن. وِس = ان لڻ بعد ڪڍ ڪرڻ). وِس يا آن ڪرڻ جي محنت. (صفت). ٻين جي وس - ڀروس.

● وساڙو ۽ وساڙو: ڏ. جيت جو قسم. رنڪ ڪاڙهو ٿيڻ.

● وِسائڻ: مصدر. (سن. وِس = رهڻ) رهڻ - وِسائڻ - آباد ڪرڻ (ڪو ڳوٺ يا ملڪ وغيره). اچڻ (ڪنهن جي مٿان ڪند وغيره). ڏيڻ (ڪاريون). ٻين تي ڪندڪي آڇائڻ. رهڻ - گذارڻ - آباد ڪرڻ. (سن. وِسْمِيَه). واڙو ڪرڻ - منجهائي ڇڏڻ. اصطلاح. ڪيسر ڄماڻڻ. (وسايو - وِسائيندو - وسايل).

● وِسائڻ: مصدر. آجهائڻ - (ٻي) گل ٿيڻ - (ڏيڻو) وڏو ڪرڻ. بند ڪرڻ - ٺارڻ - ماري مچائڻ. فيصل ڪرڻ (جهيڙو وغيره). ڪيسا ٿڪڻ - وِسائڻ - نهوڙڻ. ماري بيهوش ڪرڻ. (وسايو - وِسائيندو - وسايل).

● وِسائيجي: وِجڻ (ٿ) ٿ. ڍرو ٿي وڃڻ - ڊڄي وڃڻ - هراسجي وڃڻ.

● وِسائيڪو: ڪومائيل - جنهن ۾ چار جي ڌڻ هجي.

● وِسائو ۽ وِسائو: ڏ. صفت. مست - ڪانت - آرمي - آلسي - ٿوٽي - سايو ساٿ - عاري - ڪاهل - ڍاڪڻ ڍلو - شومتي - ڪم ڪوس - سڀل - نسن. ٿڌو - ڪمر - ڍرڪو. ماهي ۾ ڇڏيل زمين.

● وِسائي: وِسائيل - آجهائڻ.

● وِسائي: ٿ. موکائي.

● وِس ۽ وِسُون: ٿ. (سن. وِسْمِيَه = اچرج). حيراني - عبرت - اچرج - تعجب - تيرس - عجب. ڪٽي - فڪر - اونو - خيال. گهڻا رهت. زهر - وه - وڪ. (ٿ).

● وِس ۽ ڏڏو: خراب ڏانڻي وارو - زهردار - ڪوڙي ڏانڻي وارو - گندي سواد وارو.

● وِسِيَهَر ۽ وِسِيَهَر: ڏ. زهري - وڪر. ڪوڙو.

● وِس: ڏ. (سن. وِسِيَهَر). جهان - دلپا. جهان جا ماڻهو - خلق.

● وِسارن: مصدر. (سن. وِسِرڻ. سن. وِس = پري + ممر = ياد ڪرڻ). پڄڻ - پلائڻ - دل سان لاهڻ. چڪڻ. غلط جاءِ تي رکي ويهڻ. ڇڏي وڃڻ. ياد نه ڪرڻ - مارڻ جو ضد. (وساريو - وساريندو - وساريل).

● وساڙو: اسم خاص. جيت جو هڪ قسم.

● وساڙت: ٿ. (ع. وسط). وسيلو هئڻ. درميان هئڻ - وچ ۾ هئڻ.

● وِسال ۽ وِسال: ڏ. ساز جي سُر جو نالو.

● وِسائڻ: مصدر. (سن. وِسَرَام = ٿڪ). آجهائڻ - (ڏيڻو) گل ٿيڻ. ماندو ٿيڻ - بيهوش ٿيڻ - غش ٿيڻ. ٿڪجڻ - ڍرو ٿيڻ. ڪمزور ٿيڻ - دم ٿيڻ. ماهي پٽڻ. (وسايو - وسامندو - وساميل).

● وِسار ۽ وِسارُون: ٿ. ٿڪ. بيهوشي - ماندڪائي - غشي - مورچاڪي. آرام - فرحت. مستي - هيٺائي - ڪمزوري - غم کان فرصت.

● وِساسي: وِجڻ: بالڪل ٿڪجي ٿڌجي پوڻ. هٽجڻ. بيهوش ٿيڻ - غش ٿيڻ. واڙو ٿيڻ. حيرت ۾ پئجي وڃڻ.

● وِساموري ۽ وِساموريُون: (ل) ٿ. ٿڪي - فڪر - اون - خيال.

● وِسامو ٿيڻ: واڙو ٿيڻ - حيرت ۾ پوڻ - پريشان ٿيڻ - تعجب ۾ پوڻ - اچرج ۾ اچڻ.

● وِسائڻ: ظرف. وس - هٿ.

● وِسائڻ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. تعلقي خيرپور ميرس ۽ تعلقي ميرپور خاص ۾ ڏين جا نالا. مڇي جو هڪ قسم.

● "وَمِثْلَ هَؤُلَاءِ" مصدر. ورمائش. (وسرايو - وسرايندو - وسرايل).

● وِمْبِي: اسم خاص. تعلقي ڪوٽ ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● وسِیَّت : ث. هڪ ڏينهن جو نالو. خميس.
● وسِرام : ذ. (سن. وِشرام) آرام - وشرام -
(پڙهڻ ۾) ساڄي - ٻيهڪ.

● وِساڻِي پوٽو: اسم خاص. تعلقي مِنيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● وِسْرَامُ: ذ. (سن. وشرام < و = نه + شرمر = تڪجن) آرام - فرحت - ماضي - آسائش. قرار - نند جو جهڙو. ٻيهڪ (پڙهڻ ۾).

● وسایو: اسم خاص. تعلقی نوشہری ۽ تعلقی
کڑھی خیری ۾ دیهن جا نالا.

= و سُرَامُ كَرْنُ، وَ نَنْ: تَتَكَّ پِیچُن - دَر
پَتُن - مَاهِي كُشُن - اَرَام كَرْن.
= و سُرَامِي ۴ و سُرَامِي: ذ. صَفَت. و سُرَامِي -

● وٽاٻو پٽو: اسم خاص. تعلقي رتي ڏيري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

آرامی - نبدانو.

● وِ مَایو' چاچَتر: اسم خاص. تعلقي گهوٺڪي ۽ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● وِ سُرُڪُ: (سن. و= پري + سُرُڪُ = آڇل) پري آڇل. اهو اڪر جنهن ۾ ”هـ“ جو آچار سمائل آهي، انهن اکرن جي آچار ڪرڻ مهل وات مان هوا اڇلجي وڃي پري ٿي پوي.

● و من پتھرو (ت) : اسم خاص۔ پکھی جو
ہک قسم۔

● وِسْرَن: مصدر. (سن. قَ = پري + سمر = پري ڪرڻ) پلجي وڃڻ - ياد نہ اچڻ - دل تان لهڻ - پلجڻ - وسري وڃڻ - ڇيٽ تان لهي وڃڻ - (ڪا ڳالهه وغيره) ڌيان تان لهي وڃڻ. (وسريو -

● وِسْتُ ۽ وِسْتُ : ذ. (سن. وِسْت) وِسْتُو۔
چیز۔ شیء۔ ٹول۔ وِٹ۔ شیء شکل۔ امانت۔

۵ وسری تتر: اسم خاص. تعلقی عمرکوٹ میں
ہک دیہہ جو نالو۔

ۛ وِمْتَ وَانَوُ (٤)؛ شےء شکل - نَرُو نپوڑ -
چیز - ٹول .

● وِسْرِيكُو ۽ وِسْرِيڪا (ت): ذ. ڀرم -
وهر - گمان - سنسرو .
● وِسْشِيَت : اسم خاص . (سن). نالو هڪڙي رشي

نۆل - وەت. وە مەن - ئاھادی - استی.

جو (جو شري رام چندر جو گورو هو). نالو هڪ
تاري جو (جو قطب تاري پيسان هوندو آهي). نالو
هڪ ويدانت جي ڪتاب جو.

● وِسْتَارُ : د. (من. وِسْتَارُ = طول)
اَپْتَار - پَسارو - قَهْلَاءُ - پَرکاش - پَسِکِز - وِذَاءُ -

● وَسَطٌ: ذ. (ع). وچ واري شيء.
● وَمَسْعَتٌ: م. وَمَسْعَتُونَ: ث. (ع). ٻل -
طاقت - وٽ - توفيق - مسيحت - ٻهچ - قوت -

ماندبانو، ډيکھه، لیسو، رامازو، گهات، کاید،
کھت، بیان، احوال، پتدراڻي، ظاهر.

پڄندي - سگه - سگهت - سمرئي - فوقيت - هوند .
 جميعت . شاهسي - وسيعت منندي - پيسلائي -
 شاهوڪاري . فراخي - ڪشادگي - ويڪرائي -

وَدَاعِی کرڻ۔ ڊيگهه ڪرڻ۔ ڪاڍ ڪرڻ. ڪهاڻ

ویکراں - موٹاں .

کرن۔ یہاں کرن۔ احوال کرن۔ انصاف یہاں کرن۔

کاید۔ احوال۔ وڈاء۔ آپتار۔

کندر۔ کہات کندز۔ کاید کندز۔

وہا۔ کپڑا۔ پوشاک۔ پھرا۔ پھرن۔ کتل۔
● وسستہ: ث. (سن. وس = رہن) وسے۔ گھٹ۔

واعلىٰ .

= وَسْمَعْتُمْ تَنْدُ: ذ. صفت. وسعت وارو.
 = وَسْمَعْتِ وَاوَوُ وِسَعَتَ وَاوَا: ذ. وسعت وارو-
 ٻڌنديءَ وارو- وسعت مند- شاه- شاهوڪار.
 = وَسْڪَارُو ۽ وَسْڪَارَا: ذ. (سن. وَرَشا =
 برسات). مينهن جو وسڪو. ورڪا- اوھڙو-
 چٽڪي. برسات - مينهن جي وسڻ جي حالت.
 برسات جا ڏينهن. سالون. جوهو. هالوت. ڪاٺ
 جون ٻه سنهيون لٽيون ايڏائي ڦوٽ ڊيگهه هڪ
 انچ گولائي واريون جي آڻڻ جي لاءِ تاجيءَ جي
 وچان نڪتل ٿين.
 = وَسِڪَڻُ: مصدر. وسڻ- وسڪار ڪرڻ.
 = وَسِڪَڻُ: ذ. حرص- لالچ- دل سرڪڻ-
 هرڪڻ.
 = وَسِڪَڻُو ۽ وَسِڪَڻَا: ذ. سڀ شيءِ تي دل
 هرڪائيندڙ- هر شيءِ تي مرضي ڪندڙ- لالچ ڪندڙ.
 = وَسِڪُو ۽ وَسِڪَا: ذ. مينهن جو وسڪارو.
 = وَسِڪُو: ٻي سمجهه- مرمرڙيو- مورڪ- ايووقوف-
 ناسمجهه- نادان- اناڙي- ڇٽ.
 = وَسَلَتُنُ: مصدر. کير جو ڦٽڻ يا بانس ڪري وڃڻ.
 وڻڻ.
 = وَسِلَتُنُ (ل)؛ مصدر. خراب ٿيڻ- (کير جو)
 ڦٽڻ. مخالف ٿيڻ- گارگند ڏيڻ- گهٽ وڌ ڳالهائڻ-
 تهذيب ڪسان نڪرڻ- ڪنهن شيءِ جو ٻڳڙي
 ٻوڻ- کير ۾ موري وجهڻ، (موري کير جي
 ويرائي آهي جا کير ۾ ٻوي ته وسلي وڃي).
 مرکب شيءِ جي جزن ٻو ٻنهنجي جاءِ کان آڏوي
 ٻوڻ- علاحدہ ٿيڻ. (وسلو- وسندو- وسليل).
 = وَسِلِيَتِلُ ۽ وَسِلِيَتِلُ: ذ. صفت. ٽڪرا ٽڪرا
 ٿيل- جدا ٿيل- علاحدہ ٿيل- حصا ٿيل- ڀاڱا ٿيل.
 = وَسِلِيِي وِجَتُ وِجَتُ ڪاوڙجي وڃڻ- خراب ٿي وڃڻ.
 = وَسَلُو ۽ وَسَلَا: ذ. (سن. وَسَت). شيءِ-
 چيڙ. مڏي ۽ مال- ڍور ۽ ڍڳو. مال متاع-
 سامان سڙو- ٽوٽوٽو- مال اسباب- ٽڪريٽر- ملڪيت-
 ماليات- راس. آئت. جائداد- املاڪ. قدم- ڀير.
 ٿانءُ- برتن- گهر جا وکر واري. اوزار.
 = وَسَلُو وَاڙِي: ذ. سامان سڙو.

= وَسَلُو وَاوُو: ذ. سامان سڙو.
 = وَسَمُ: ذ. واسمو- ليو- جهاتي.
 = وَسَمُو: ذ. ميندي لڳائڻ ۽ ان بعد ڪيس لائڻ
 يا رڳو ڪيس لائڻ. رنگ لائڻ. (ن-ب).
 = وَسَمُنِي ۽ وَسَمُنِي: ٺ. (سن. وَسَمِيَتِ =
 حيران). حيراني- تعجب- آچنبو- عجب- اچرج-
 حيرت- وسڻ- عبرت.
 = وَسَتَانُ: ذ. گيهه صاف ڪرڻ لاءِ مسڪڻ ۾
 آن جو ڌارو رجھڻ ۽ رڌڻ.
 = وَسَتَتُ: ذ. (سن). بست- بهار.
 = وَسَتَتُ جِيهَو: اسم خاص. تعلقي رتي ڍيري ۾
 ڊيهه جو نالو.
 = وَسَتَندي ۽ وَسَتَنديُون: ٺ. (سن. وَسَتِي
 < وَس = رهڻ). ڳوٺ- وسي- واهڻ- ڳوٺڙو-
 هستي- واهڻ- بهراڙي- جتي آباد ۽ ڏند و وغيره چڱو
 هجي. ڀٽل- زرخيزي- سڦلتا- آبادي.
 = وَسَتَندي ڪرڻ: آباد ٿيڻ. رهڻ. گذارڻ.
 = وَسَنُو: آبادي- هستي- واهڻ. ڊيگهه هيٺان
 پاريل باھ.
 = وَسَنُو لَسَڪُنُ (ت)؛ باھ لڳڻ- سڙڻ- باھ
 جو ساڙڻ.
 = وَسَنُونُ ۽ وَسَنُونُ: ذ. آباد ٿيل جاءِ-
 سرسبز يا زرخيز هنڌ.
 = وَسَنُ: آبادي- وسندي. باھ.
 = وَسَنُونُ ڏيڻ: سارين جي ٻيڄي جي زمين تيار
 ڪري مٿان هاڻي ڏيئي ٻوڙ ان کي ٽيلي ڏيڻ.
 ڪنڀار جو مٽي کڻي ٽيلي ڏيڻ. (ن-ب).
 = وَسَنَهَمُ: وسي- آبادي.
 = وَسَنُ: مصدر. (سن. وَرَشا = مينهن).
 مينهن ٻوڻ- برسات ٻوڻ- هاڻي ٻوڻ- وسڻ- ورسڻ.
 آباد ٿيڻ- ساڻو ٿيڻ- وڌڻ ويجهڻ- سرسبز ٿيڻ-
 ڦرڻ ڦلڻ- سرسبز ٿيڻ. (جهنڊي) ڦرڪڻ-
 لهرائجڻ. (سن. وَس = ٻڌائڻ). ٻڌائڻ لاءِ ان هڪ جاءِ
 گڏ ڪرڻ. (اسم خاص). تعلقي نوشهري ۾ هڪ
 ڊيهه جو نالو. (وسيو- وسندو- وسيل).
 = وَسِيِي وِساٿيون: روئي روئي ساٿيون ٿي پييون.

● وسو؟ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● وسو؟ تڪليف - ڏکيائي - اهنج - اولائي.
● وسو وارو نه هئڻ؟ وار به ونڪو نه ٿيڻ -
ڪوبه اهنج ايڏا نه رسڻ - ڏکڻ ڏاکڻ کان
محفوظ رهڻ.

● وسو؟ هائي.

● وسو؟ وساءُ؟ ذ. صفت. (سن. وسيميه)
حيران - موڳو - ٻي هوش - خطا - مورچا - (ڊپ
وغيره) حيرت زدو. وانڙو - ٻيو، ٻي خبر - ٻي خيال -
حيران - پريشان. خوف - هڪو ٻڪو. وسواس وارو -
منجهيل.

● وسو ٿي؟ وڃڻ؟ حيران ٿي وڃڻ - عجب ۾
پئجي وڃڻ - عبرت ۾ ٻوڏ - وانڙو ٿيڻ - پريشان
ٿيڻ.

● وسواس؟ وسواس؟ ذ. (ع). ارمان -
غم - فڪر - گهڻي - چنٽا - انتظار - اوکيا - هوکيا -
آڏو - انديشو - سانڪو - اون - اوسڙو - اونو -
ڏوڃرو - چوڙا کڻڻا. ٻي آرامي - سوچ - پيشه -
ڊپ - گمان. ڀرم - منسو - وهم - غيرت - سند به.
(سن. وشواس) ويساهه - اعتقاد - اعتبار - پروسو -
پرڻيت - آسود - توڪل.

● وسواسي؟ وسواسي؟ ذ. صفت. وسواسو -
شڪي - سسسي - ڀرمي - وهي - گماني - شڪائتو -
ٻي ويساهو - ان وسهو.

● ويساهه رکندڙ؟ اعتقاد وارو - وشواس
وارو - سادو سڌو.

● وسواسيو؟ ذ. وسواسي.

● وسوري؟ وسوريون؟ ث. موڳي -
ڀليل - ويسري.

● وسوڙڻ؟ مصدر. (سن. و) گهٽ + سَمَر
= ياد ڪرڻ) پئجڻ - بتالڻ - پڇيڻ - گمراه ٿيڻ.
برغلائڻ. (وسوڙيو - وسوڙيندو - وسوڙيل).

● وسوڙائي؟ وسوڙائون؟ ث. ويسر -
پڻل - پڇيل - گمراهي. صاف دلي.

● وسوڙجڻ؟ مصدر. پئجڻ - برغلائڻ - بتالڻ -
گمراهي. اعتبار ڪرڻ.

● وسوڙل؟ وسوڙل؟ ذ. صفت. وسوڙو -
صاف دل - نهڪت - سڌو سڌو - ٻالو ڀولو - نرڇل -
شدمتي - ٻي ڏهو - پورڙو - ويسريو - ويسرڪاڏو -
موڳو - نادان - مورڪ - منجهيل - ٻي عقل. آڇاڻ -
مت موڙهل.

● وسوڙو؟ وسوڙو؟ ذ. صفت. وسوڙل.

● وسوڙهائي؟ ث. وسوڙائي.

● وسوڙهو؟ ذ. صفت. وسوڙو.

● وسوڙي؟ وسوڙيون؟ ث. ويسري -
موڳي - ڀليل.

● وسوڙيو؟ وسوڙيا؟ ذ. اعتبار ڪندڙ -
مت موڙهل.

● وسوس؟ ث. شڪ - شهبو - وهم - پتو.
ٻي اعتباري.

● وس وس ڪرڻ؟ وسوسا ڪرڻ - منسا
ڪرڻ. ٻار کي هنگائڻ لاءِ مائرون وس وس جو
آواز ڪن ته جيئن ٻار کي ڦيڦي اچي. گهڻيون
ڪاڻ - وهم ڪاڻ - گمان ٻوڏ.

● وسوسو؟ وسوسا؟ ذ. وسوس - شڪ -
گمان - ڀرم - منسو - وسواس - غيبرت - سند به -
ڊپ - پتو - بدگمان - اڀرتيت - ٻي اعتباري. گهڻي -
فڪر - اونو - خيال - انديشو. ٻري آزمائش. زيور
جو آواز. برائي - بندي.

● وسوسيو؟ وسوسيا؟ ذ. صفت. وسواسي -
وسواسيون - شڪي - منسي - ڀرمي - گماني -
ٻي ويساهو - شڪائتون - شڪائتو. ڏکيو. ٽامو -
ڊڄڻو - ٽهڻو. ڪنهندي ڏکيندي اصول جي
پابندي ڪندڙ. سوگارو - ڏوراڇو - وڻڪو -
وڪو ڪيو - ڪچرو - تيز - مزاج - نازڪ
مزاج - تنڪ مزاج.

● وسوڪڻ (ث)؟ مصدر. وڪڻ. کير ڏهندڙ
ڊگي کير نه ڏي وڪي وڃي. (وسوڪيو -
وسوڪيندو - وسوڪيل).

● وسيهتر؟ ذ. صفت. (سن. وشيتر) وشو =
زهر + ڌر = رگندڙ. زهريلو.

هٺ ۾ - زيردست - ٻئي جو آڌار - محتاج - عاجز - مڃتا ۾ .

● وِسِيڪَ ۽ وِسِيڪِي : ذ. (سن. وِسِيڪَيشن). خاص - مڪيه. چڱو - ٺيڪ.

● وِسِيڪِي : ۽ وِسِيڪِي : ٺ. خاص - مڪيه.

● وِسِيڪِل : صفت. (سن. وِس = رهڻ). آباد. ساڻو. وسندڙ. رحم ڪندڙ - مهربان.

● وِسِيڪِل ۽ وِسِيڪِل : ذ. (ع. وسيله). آهڻ - آڌار. وسيلو. وچ - اعتدال - اوسط - شفاعت - ٺاڻي - فائدو. دست اندازي - وچ ۾ پوڻ واري حالت - مدد - حمايت - سرپرستي - مربي ڪيري. آجهو - آڌار. ذريعو. حيلو.

● وِسِيڪِلو ۽ وِسِيڪِلو : ذ. ذريعو - واسطو. شفاعت - دستڪيري - حمايت - پشت پناهه - آسرو. ترهو. قرآن شريف. آڌار - رستو.

● وِسِيڪِي : سان : (جي) وسيلي - رستي - حيلي - (جي) نموني - طرح. معرفت - ذريعي.

● وِسِيڪِي : سُنَهَن : قرآن جو قسم.

● وِسِيڪِي : وارڪسائي : فراغت - وانڌڪائي - نوڪلائي - اڪيلائي. فرصت.

● وِسِيڪِي : (ٺ) : اسم خاص. گاهه جو هڪ قسم.

● وِسِيڪِي : ۽ وِسِيڪِي : ذ. (سن. وِس = زهر). نانگ جو هڪ قسم - واسينگ - ڪاريهر - بشيهر - اليهر - تليهر. زهري - زهردار.

● وِسِيڪِي : ۽ وِسِيڪِي : ذ. زهري نانگ جو هڪ قسم.

● وِسِيڪِي : ۽ وِسِيڪِي : ٺ. (ع. وسعت). طاقت - سگهه - توفيق - قوت - پل - زور.

● وِس : ذ. صفت. خوب - خوش - خالص - نظير. ترڪستان ۾ هڪ شهر جو نالو. دستار. ريشمي ڪپڙي جو هڪ قسم.

● وِس : ۽ وِس : ذ. صفت. (سن. وِه - وڪ - لهر - ڪڙو).

● وِس : ۽ وِس : ذ. (سن. وِسٽا). ماڻهوءَ جي ڪرقي - ٿورو - گوڻهه - پائڻانو.

● وِس : نانگ.

● وِسْتَهَن : مصدر. (سن. وِسْتَهَن = اعتبار ڪرڻ). يقين ڪرڻ - اعتبار ڪرڻ - ويساهه رکڻ - (تي) منحصر هئڻ - تڪيو رکڻ - پاڙي ويهڻ - مڃڻ - ڳالهه تي لڳڻ - صديق هئڻ - ڀروسو هئڻ - يقين هئڻ.

● وِسْتَهَن : ويساهه ڪر - اعتبار ڪر - يقين ڪر. ● وِسْتَهِيان : اعتبار ڪريان - يقين ڪريان - ويساهه ڪريان.

● وِسْتَهِيَس : اعتبار ڪيم - ڀروسو ڪيم - يقين ڪيم.

● وِسْتَهَن : (سن. وِس = رهڻ). وسندي - آباد جاء. خلقت جي موجودگي. سارين جي ٻججي پوکڻ کان اڳ زمين ۾ ساڙيل ڪڪ ڪانا.

● وِسْتَهَن : بستي - آبادي. وسایل هند - باهه - آڱ.

● وِسْتَهَن : لڳڻ ۾ ڪهر ۾ باهه لڳڻ.

● وِسِي : ۽ وِسِي : ٺ. (سن. وِس = رهڻ). ڳوٺ - وسندي - ڳوٺڙو - بستي - واھڻ - ٻهراڙي - نئون ٻڌل ڳوٺ - آبادي.

● وِسِي : ۽ وِسِي : ٺ. آبادي - بستي - وسڻ - وسڻي.

● وِسِي : (ٺ) : پاڻ سان تيار ڪيل ٻاريون جن ۾ ٻوٽو ٻج پوکجي.

● وِسِي : ٺ. آبادي - ڳوٺ - بستي - وسڻي. ● وِسِي : ۽ وِسِي : ذ. وسيهر - بشيهر - آليهر - تليهر - ميهر - ڪارو نانگ - ميهر - سڀ.

● وِسِي : ساجن جا ڳير؛ اسم خاص. تعلقي بدلين ۾ هڪ ديهر جو نالو.

● وِسِي : عادل؛ اسم خاص. تعلقي بدلين ۾ هڪ ديهر جو نالو.

● وِسِي : ۽ وِسِي : ذ. صفت. (ع). ويڪرو - ڪشادو - موڪرو - خلاصو - فراخ - چوڙو - فراغ. گنجائشي.

● وِسِيڪو ۽ وِسِيڪا : ذ. صفت. (سن. وِس = وس). هٿ هيٺ - تابع - تائيني - تائسي - مطيع - تحت ۾ - حڪم هيٺ - دسترس - هڪيو تڪيو.

شبد = آواز. پنج وڪار: ۱. ڪام ۲. ڪروڙ
 ۳. لوپ ۴. موھ ۵. اھنڪار. ڪام - شھوت.
 ڳالھ. ٻولھ. مضمون. گفتگو جو نڪتو. ھوش -
 حوصلو - حواس - سمجھ - اڻسان. شھوت ٻرستي -
 نفس ٻرستي - عياشي - اڻباشي. نفسيانيت - ھواھوس -
 رنگ رم. ڀسوارث. ڪامي - شھوت ٻرست -
 اندري ڀوڳ - عياش - نفس ٻرست. (صفت). آھو
 جيڪو وشين جي ڪٿي ھجي - حريص. خدا جو
 طالب. نجات چاھيندڙ - موڪش جو ڪانڪي.
 = وِشڪوٽن: ۱. دنيوي لذتون - حرص - شوق.
 = وِشڪي: واسين: ٺ. وشين جو چاء. شھوت
 جو غلبو.
 = وِشڪي: ۲. جي پياد ۲. جي عزت ۲ -
 جي لاء.
 = وِشڪي: ۳. صفت. (سن). خاص - ساڌارڻ نہ -
 عام نہ - چڱو.
 = وِشڪي: نام: صفت. اسم صفت.
 = وِشڪي: ۴. خاصيت - ڪن.
 = وِشڪي: اسم خاص. ھڪ ذات جو نالو.
 = وِشڪي: ۵. وصال: ذ. (ع. وصل) گڏجن -
 ملڻ - مٿن ڏسڻ - ميلاپ - ملاقات - وصال -
 ٻريھين جو ميلاپ. موت - مرڻ جي حالت.
 ھمبستري - عاشق معشوق جي صحبت.
 = وِشڪي: ۶. وصال: ۷. وِشڪي: ۸. گڏجن جو
 آسرو پلڻ - ملاقات کان ھميشه لاء محروم رھڻ -
 ديدار جي ڪا آھيد باقي نہ رھڻ.
 = وِشڪي: ۹. ڪٽڻ: ۱۰. مرڻ - فوت ٿيڻ - وفات ٿيڻ -
 ڌڻيء سان ملڻ.
 = وِشڪي: ۱۱. ڪٽڻ: ۱۲. مري ويو آھي - فوت ٿي
 ويو آھي. معشوق سان مليو آھي.
 = وِشڪي: ۱۳. وصال جو طالبو.
 = وِشڪي: ۱۴. وِشڪي: ۱۵. (ع). تعريف -
 صفت - خوبسي - عمدگي - پيلائي. ڪن - خاصيت -
 خُوء. خصيت - عادت - لڇڻ. ھنر - ڪمال.
 سليقو. نشاني - آھڃاڻ - ھار پتو. موصوف - اوصاف -
 توصيف. بيان.

● وِشڪوٽن: مصدر. وِڪڙڻ - ڪينڊڙڻ -
 ٻڪڙڻ - ڦولھڻ - ڳولڻ - اٿولڻ - سامان ھيٺ مٿي
 ڪرڻ.
 = وِشڪوٽ: ۱. وِشڪوٽون: (ڪ): ٺ. ڪنڊير -
 ٻڪيڙ - ڦولھ - ڳول - اٿول.
 ● وِشڪن: اسم خاص. (سن). وِشڪن: وِشڪي
 = وياھڪ: ٿيڻ (آھو جو ھر ڇيڙ، ٻيٺل يا ھلندڙ ۲
 موجود آھي. اڀسور. خدا تعاليٰ. ھندن جي
 نمورتي مان ٻيو (جنھن جو ڪم آھي) دنيا جي
 سار سنڀال ڪرڻ، ۽ سڀني کي روزي رسائڻ - رزاق -
 وشن - وشنو - وشنو. (ھندو) ديوتا جو نالو.
 ● وِشڪنو: رکيا ڪندڙ - سنڀال ڪندڙ - حفاظت
 ڪندڙ.
 = وِشڪوٽي: خود خيال - لاغرض - بي غرض -
 خود مطلب.
 ● وِشڪوٽو: وشنو جو مڃيندڙ يا ٻولڻڳ.
 مڇي، گوشت وغيره ڪان ٻرھيز ڪندڙ. ھندو
 ٻرھمن جي ذات جو نالو.
 ● وِشڪو: (سن). سارو جھان - عالمگير - سارو
 لوڪ - سارو ڀؤميڪ - سرب مرء - سارو ديسي -
 سارو ساڌارڻ - سارو گت. ڪائنات - عالم - وس -
 تيرلوڪ - سرشتي - جگت - ٻرھمانند. (سن). وِشڪن
 = ٻن ھڪ جيترن حصن ۲) وچ - اعتدال.
 = وِشڪوٽ: ۱. وِشڪوٽ: ۲. جن ڏينھن تي
 يا جنھن ھنڌ رات ڏينھن ھڪ جيڏا ٿين - سترهه جي
 موسم ۲ ڏينھن رات ھڪ جيڏا ٿيڻ جو وقت.
 ● وِشڪواس: وِشڪواس: ذ. (سن). ويساھ -
 نيسچو - ڀروسو - ايمان - عقيدو - يقين - اعتماد -
 اعتبار - خاطري - ٻڪ - اطمينان.
 = وِشڪواسي: وِشڪواسي: ذ. معتقد - ڀروسو
 رکندڙ - ويساھي - سارل سڀاء وارو. سچو - وفادار -
 ايماندار - سڌالو.
 ● وِشڪتي: ٺ. (سن). وشيه = عيش) آھي ارث
 جن پٺيان انسان جون اندريون ڀڄنديون آھن،
 آھي مرادون، جي حواس طلبندا آھن. (روپ =
 شڪل، رس = سواد، ڪنڌ = ٻوھ، سپرڻ = چڻھڻ،

== وَصَفَ ذِينُ : نشاني ڏيڻ - سمجھائي ڏيڻ .
صفت بيان ڪرڻ - خوبي بيان ڪرڻ .

== وَصَفِيَّةَ : (علم نحو جو اصطلاح) آهو جملو جنهن ۾ مبتدا ۽ باهت ڪا صفت ڏيکاريل هجي .

● وَصَلٌ : وَصَلَ : ذ. (ع). لا ڳاڙهو - ڳانڍاپو - ملڻ - ميلاپ - ملاقات - جوڙ - وصال - سنجوڪ - صورت . مجامعت - همبستري - ڀوڪ - جماع - مباشرت .

== وَصَلَتٌ : ث. وصال - ميلاپ .

== وَصَلٌ : جو واءُ وارڻ : ملڻ جو ارادو ڪرڻ - ميلاپ جو خيال ڏيکارڻ - ديدار ڪرائڻ لاءِ راضي ٿيڻ .

== وَصَلِيٌّ : ڳنڍيندڙ - ملائيندڙ .

● وَصَلُو : وَصَلَا : ذ. ملندڙ - ملاقاتي .

● وَصُولٌ : وَصُولٌ : ث. (ع). اوڳڙ - واصلات - وصولي . هٿي وٺڻ يا ميڙڻ واري حالت پهچ . آمد . سنجوڪ - ميل - ڳنڍ - ميلاپ .

== وَصُولٌ : ڪرڻ : حاصل ڪرڻ - هٿ ڪرڻ - وٺڻ - اڳاڙڻ - ميڙڻ - گذ ڪرڻ .

== وَصُولِيٌّ : وَصُولِيَّوُنٌ : ث. چندو - ٿوري - واصلات . اوڳڙ - حاصلات . آهت . بهرائي .

● وَصِيٌّ : وَصِيٌّ : ذ. (ع). آهو ماڻهو جنهن لاءِ وصيت ڪيل هجي - وارث .

● وَصِيَّةٌ : وَصِيَّةَوُنٌ : (ع). مرڻ وقت يا سفر ڪرڻ وقت ملڪيت جي نيڪال لاءِ هدايتون .

== وَصِيَّةَتٌ : وَصِيَّةَتَوُنٌ : ث. وصيت مان بدليل . مرڻ وقت يا سفر وقت ملڪيت جي نيڪال لاءِ هدايتون . مرڻ وقت مرندڙ جو ٻڌايل (ملڪيت وغيره ۽ باهت) نصيحت يا آخري مرضي - واتي ويٺي - ڪهل حڪم . (مرڻ وقت) اڇا - منشا .

== وَصِيَّةٌ : ڪرڻ : اڇا ظاهر ڪرڻ - خواهش ظاهر ڪرڻ - مرضي بيان ڪرڻ . ورثي ۾ ڇڏڻ .

مرڻ وقت ملڪيت جي نيڪال لاءِ هدايت ڪرڻ .

== وَصِيَّةٌ : لامو : ذ. وصيت جو لکيل ڪاغذ .

آخري اڇا - مرڻ وقت آخري آرزو ظاهر ڪرڻ .

== وَضَعٌ : وَضَعُوُنٌ : ث. (ع). حالت - دستور -

طورو - طرز - شڪل - ڍول . تشريح - معنيٰ . ڪٽ -

ڪاٺ - ڪاٺ ڪوٺ . رکڻ - ترتيب ڏيڻ . بنائڻ -

ٺاهڻ . بناوٽ . روش - طريقو - ڍنگ - چال - چلڻ -

صورت . حالت - ڌڄ .

== وَضَعٌ : باقي : ڪٽ وڍ - وڍ ڪٽ .

== وَضَعٌ : قَطْعٌ : نمونو - بدني ٻيهڪ - ٻوشاڪ جو

نمونو - شڪل شياحت - ٺاه ٺوه .

== وَضَعٌ : ڪَرڻ : ڪٽ ڪرڻ - گهٽ ڪرڻ .

ڪٽڻ - گهٽائڻ - لاهڻ - لاهي ڏيڻ .

● وَضُوٌ : وَضُوٌ : ذ. (ع). نماز کان اڳ

هاڪ ڏيڻ جو هڪ طريقو - آب دست - ٻهنج اشنائي -

هٿ منهن ڏوٺڻ .

== وَضُوٌ : سارڻ : وضو ڪرڻ .

== وَضُوٌ : ڪَرڻ : وضو سارڻ - ٻهنج اشنائي ڪرڻ -

هٿ منهن ڏوٺڻ (نماز کان اڳ هاڪڙ ڪي لاءِ) .

آب دست ڪرڻ .

● وَطَنٌ : وَطَنٌ : ذ. (ع). وطن = هن گذاريو .

ڏيهه - ديس - ملڪ - ديش - اصلي ڳوٺ - ڄمڻ جو

هند - جنم ڀومي .

== وَطَنٌ : دوست : ذ. ديش - ديش پڪت -

وطن ڀائي - ملڪ واسي .

== وَطَنٌ : دوست هئڻ : حب الوطن هئڻ .

== وَطَنِيٌّ : وَطَنِيٌّ : ذ. ديسي - ملاڪي -

هر شهري - هڪ ڳوٺ جا - ڏيهي .

● وَطَنِيَّةٌ : وَطَنِيَّةٌ : ذ. (ع). وظيفه . روزاني

عبادت - ياد ڪيري - ٻوڇا - تسبيح - بندگي - شيوا .

محنتاڻو - ٻهڪار - مواب - علوفو - پنڌيان - پڻيشن .

روزينو . آجورو . ڪنهن ماڻهوءَ کي پڙهڻ لاءِ يا

سندس عالم ڏيڻ جي ڪري مقرر ٿيل لوازمو -

روزي .

== وَطَنِيَّةٌ : پڙهڻ : روزانو ڪا دعا پڙهڻ -

روزانو ورد ڪرڻ - روزانو نيت .

● وَعْدُو : وَعْدَا : ذ. (ع). وعده . انجام -

اقرار - پڻ - ڀول - قول - ڀرتڪيا . آخرت جو وعدو .

جنهن ۾ دوستن جو ديدار نصيب ٿئي .

● وفاق: (ع. وفق) واقفيت ڪرڻ - سازگاري ڪرڻ - محبت - اتفاق - ٻڌي - اڳڪو.

● وَقَدَّ ۽ وَقَدَّ: ذ. (ع). بطور ايلچي يا قاعدي موجب ڪنهن وت وڃڻ.

● وَقَرَّ (ت): اسم خاص. ول جو هڪ قسم.

● وَقِيلَ: مصدر. نسيب ۾ ڳالهائڻ. بيهود و ڳالهائڻ - گندي نموني ڳالهائڻ - اجائي ٻڪ ڪرڻ.

● ابي هوشي ۾ ڳالهائڻ - ٿيڙيو ڳالهائڻ - پنهنجي ليکي ڳالهائڻ. د پرن. (ت).

● وَقِيلَ ۽ وَقِيلُون: ت. اڃايو سڃايو ڳالهائڻ - نند ۾ ٻڪ ٻڪ ڪرڻ - گندو ڳالهائڻ - اوڻارو. د پرن.

● وَقِيلَ جَنُّ: مصدر. قيتجڻ - خراب ٿيڻ - ٻڪ ٻڪ ڪرڻ.

● وَقَارٌ ۽ وَقَارَ: ذ. (ع. وقار) آرام - سڪون - قرار. حلم - بردباري - استقلال. ثابت قدمي - همت - جاه و جلال.

● وَقَدَّتْ ۽ وَقَدَّتْ: ذ. (ع). مدو - ميعاد - ڪڍڻ - عرصو - ٿاڻو - ويلو - ويرم - سمون - ساعت - ايام - زمانو - وير - ويل - منڍ - هوسم - وجهه - موقعو. وار - وال - اوسر - سجهه - ساڄي - ٿيڻ - ستو - سانگو - ڏت. دمڪ - مصيبت - آهڻ - آفت - ويٺت - ڪم نصيبي - شامت.

● وَقَدَّتْ اَڏَامَتُوهُ ۽ وَقَدَّتْ: وقت ختم ٿيڻدو وڃڻ - ڪم کان فرصت نه ملڻ - وقت اندر ڪم پورو ڪري نه سگهڻ جي حالت.

● وَقَدَّتْ ۽ وَقَدَّتْ: ذ. صفت. مهلائڻو - وجهائڻو - موقائتو - ٺيڪ ٿاڻم تي - پوري وقت تي.

● وَقَدَّتْ ۽ وَقَدَّتْ: ڪڏهن ڪڏهن - ڪنهن وقت - منڍائڻو يا اڻ منڍائڻو.

● وَقَدَّتْ تهي: پوري ٿاڻم تي - گهرج مهل - مهل سر - خاص موقعي تي - ضرورت تي - حسب ضرورت. موقعي مهل - وجهه تي.

● وَقَدَّتْ تهي ڪتر آچڻ: ضرورت وقت ڪم اچڻ - مهل سر ڪم اچڻ - موقعي تي ڪم اچڻ - گهرج جي وقت ڪم اچڻ.

● وَعَدَهُ شَيْكَنُ ۽ وَعَدَهُ شَيْكَنُ: ذ. انجام ٿوڙيندڙ - ٻول پيچندڙ - قول نه ٻاڙيندڙ.

● وَعَظٌ ۽ وَعَظٌ: ذ. (ع). آهڻ - پرڻ - ڪٿا - نصيحت - پند - سڪشا. تلقين - تبليغ. پرچار. - وَعَظٌ ڪتر: نصيحت ڏيڻ. هدايت ڪرڻ. پرچار ڪرڻ - آهڻ ڪرڻ - ڪٿا ڪرڻ - پرڻ ڪرڻ - سڪشا ڪرڻ.

● وَعَظٌ ڪتر: نصيحت ڏيڻ. هدايت ڪرڻ. پرچار ڪرڻ - آهڻ ڪرڻ - ڪٿا ڪرڻ - پرڻ ڪرڻ - سڪشا ڪرڻ.

● وَغَا: ت. (ع). جنگ - لڙائي.

● وَغَيْرُهُ: (ع). وڌيڪ - ٻيا - انيادي - ٻيا - ۽ سواءِ هن جي.

● وَفَا ۽ وَفَا: ت. (ع). انجام جي پورائي - وفائي - وفاداري - سچائي - نمڪ حلائي - صداقت. ايمانداري. قول و قرار پورو ڪرڻ - عهد و پيمان پورو ڪرڻ - بجاوري - تعميل - تڪميل. نياھ - ساٿ. ديانداري - خيرخواهي. دوستي جي حق جي ادائگي.

● وَفَادَارٌ ۽ وَفَادَارٌ: ذ. صفت. سچو - ايماندار - پرومي جهڙو - ايمان وارو - سڌالو - وچن تي پورو - نمڪ حلال - راج پڪت - ديانستدار. هڪ دل - راست - ست - برحق - يثارت. پڪو دوست - سچائي سان هلندڙ. وفا ڪرڻ وارو - سامروت - ساٿي. نياھيندڙ - سچو - صادق. صاف - پرومي وارو.

● وَفَادَارِي: ت. نمڪ حلائي - ايمانداري - سچائي. دوستي جي حق جي ادائگي.

● وَفَا ڪتر: سچو ٿيڻ. يثارت ٿيڻ - وفائي ڪرڻ - وفاداري ڪرڻ - ٺاڻڻ - ساٿ ڏيڻ - مروت ڪرڻ - خيرخواهي ڪرڻ.

● وَفَائِي: ت. سچائي - پورائي. نمڪ حلائي.

● وَفَاتٌ ۽ وَفَاتٌ: ت. (ع). قدرتي موت. رٿو - رحلت - مرن - انتقال - مَرَك - اجل - قضيه.

● وَفَاتِي: جو اباس ڏيڪڻ: وفات ڪرڻ - مري لاڏاڻو ڪرڻ - جامو مٽائڻ.

● وقتوٽ: ذ. (ع. وق). واقع هئڻ. ڪرڻ.
هر شيء جو ظاهر ڪرڻ.
● وقتوف ۽ وقتوف: ذ. (ع). واقفيت - تجويز -
هنر. شناخت - عقل - پڇڻ گهڙ. چيتو - سمجھ - فهم -
پرچھ - پروڙ - ادراڪ. حوصلو - هوش - دماغ -
کوپري.
● وڪ ۽ وڪ (ڪ): ذ. ور - ورسنگ -
ڏينگ - قيد. چيٽو - ميلاپ - چيٽو. ڦٽڻ ۾ ٻائي.
وجهو ته ڦٽڻ وڪ ڪنديون آهن. گهائڻو -
ڪنهن شيء جو لپسدار ٿيڻ.
● وڪا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● وڪاڙي: اسم خاص. تعلقي ساماري ۾ هڪ
دبھ جو نالو.
● وڪار ۽ وڪار: (سن. و) = خراب +
ڪار = ڪر (ي) = ڪرڻ. روڪ - مرض - بيماري -
ڏرا = آگاهائي (ڏوج - ناچڻائي - لڳائي. ڏجهندو -
ڪمھرائي - آزار - بي مزائي - ناچاقائي) - (وقت جو) -
رجھڻ - پوسڻ - پڇڻ. نقص - عيب - ڪمي -
گهٽتائي - سقم. پريشاني. ارمان. فڪر - ويچار.
● وڪاري ۽ وڪاري: ذ. وڪار وارو -
ڪرم هئڻ - بد ڪم ڪندڙ - خراب ڪم ڪندڙ -
● وڪار ۽ وڪار (ل): ث. (سن. و) =
خراب + اڙ = جدا. ٻيڙو.
● وڪاس:
● وڪالت ۽ وڪالتون: ث. (ع). وڪيل.
جو ڌنڌو. وڪيل جو ڪم. سفارت - ايلچگيري -
وسيلو - ذريعو - محبت - سپردگي. پيغام کيري -
کماشتڪيري.
● وڪالت ڪرڻ: مسخيارڪاري ڪرڻ -
ايلچگيري ڪرڻ - پڻي جي پاران ڳالهائڻ.
● وڪالت نامو: ذ. مختيارنامو - سفارت نامو.
وڪيل مقرر ڪرڻ جو ڪاغذ - مختارنامو.
● وڪامن: مصدر. (سن. ڪريه) = خريد
ڪرڻ. وڪڇڻ - وڪرو ٿيڻ - فروخت ٿيڻ.
(وڪيو - وڪامندو - وڪيل).

● وقت ٽپائڻ: دفع الوقت ڪرڻ - گذارو ڪرڻ -
گذر ڪي اڳتي ڪرڻ - ڏکيو سڳيو وقت گذارڻ.
مشڪلات مان نڪرڻ لاء ڪا تجويز ڪرڻ. گهٽ
وڌ ڪري ڪم جي پورائي ڪرڻ.
● وقت ٽپائڻو: ذ. صفت. آهو، جيڪو وقت
ٽپائي چٽائي. آهو، جيڪو مشڪلات کسي منهن
ڏيئي سگهي - ڪم ٽپائڻو.
● وقت ٽپهڻ: وقت گذارڻ - ڪم ٿيڻ - مشڪلات
مان في الحال گذرڻ.
● وقت جو يار: زماني ساز - هان ۾ هان ملائيندڙ -
مطلب جو يار. مطلب. موقعي جو فائدو وٺندڙ.
● وقت ڪري سلام ڪرڻ: حالتن موافق ڪم
ڪرڻ - حال پتاندرو هئڻ - ڏکيو سڳيو گذران ڪرڻ.
● وقت ڪهي ڪيڙڻ: آهت موجب خرچ ڪرڻ.
ڏکئي وقت کي منهن ڏيڻ.
● وقت وارڻ: مري ويل لاء هڪ رسم.
● وقتي: ظرف. شايد - مبادا - موادي. وقتاً -
وقت تي.
● وقتي ڪم تحليلي: ڪچي ڳوراڻ -
عارضی ڳوراڻ.
● وقتت ۽ وقتتون: ث. سختي - آسيب -
زور - ٻل - طاقت - لمبائي. بلندي - اوچائي. (مجازاً)
قؤل جي مضبوطي - انجام جي پڪائي - وعدي جي
پوئواري. عزت - اعتبار - ساک.
● وقت ۽ وقف: ذ. (ع. وقف = هو اينو).
ڪنهن جڳهه تي بيٺڻ. خبردار هئڻ - ڄاڻڻ. اها شيء
جا ڪنهن جي ملڪيت نه هجي - خدا جي راه. ۾
ڏنل ملڪيت - دان - ڌرمائو - بخشيل ملڪيت - آها
ملڪيت جا ڪنهن ماڻهو خيراتي ڪمن ۾ لڳائڻ
لاء مقرر ڪئي هجي.
● وقف ڪرڻ: خدا جي نالي ڪرڻ. بخشش
ڪرڻ - دان ڪرڻ - پئج ڪرڻ - خيبرات ڪرڻ.
عطا ڪرڻ.
● وقفو ۽ وقفا: ذ. ٿوري دير بيٺڻ - ٿوري
ساعت ترسڻ - ٿوري ويرم ترسڻ. ويساهين. ٿوري
ويرم آرام.

● وڪڙڻ ۽ وڪڙڻ: ذ. سمنڊ جي پاڻيءَ کي
 ٻڇاءُ لاءِ ڏنل واريءَ جي ڀرت - ٻريڪ وانگر.
 لس - آڇ.
 ● وڪڙڻ: گهوڙا ٻاري تعلقي جو اصل نالو.
 هي بندر سنه ۱۸۶۶ع ۾ ٻڌايو ويو.
 - وڪڙڻ ٿيڻي ويهڻ: ٻاٽاري عني ويهڻ -
 موڪرو ٿي ويهڻ - ڪشادو ٿي ويهڻ.
 ● وڪڙڻ ۽ وڪڙڻ: ذ. هيچ - هڪٻئي
 سان محبت.
 ● وڪڙڻ: ٺ. (سن. وڪڙڻ < وڪڙڻ) دليري -
 بهادري - پهلواري - شجاعت. (اسر خاص). هندوستان
 جو مشهور آکاڻو راجا وڪرما جيت (جنهن جي
 گادي جو هنڌ آجين ۾ هو).
 ● وڪڙڻ: بهادري جو سچ (آجين جو راجا جنهن
 جي نالي سان هندن جو سڃات (سال) شروع ٿي
 ٿو، جو عيسوي سن کان ۵۸ سال اڳي آهي.
 ● وڪڙڻ ۽ وڪڙڻ: اسر خاص. تعلقي ٻڙهي پاسين
 ۾ ديه جو نالو.
 ● وڪڙڻ ۽ وڪڙڻ: ذ. (سن. ڪڙي =
 وڪرو ٿيڻ) وڪڙڻ - ٻيڇواري - فروخت - ڪاپو -
 آڪلاءُ - نڪال.
 - وڪڙڻ: ٺ. فروخت - وڪرو.
 ● وڪڙڻ: مصدر. (سن. وڪڙڻ = ڏنگو)
 وڇڙڻ - منجهڻ - ڳنڍجڻ - ويڙهڻ. وڪڙڻ وڃڻ -
 لهيڻجڻ - ورڪائڻ - وڪڙڻ ڪائڻ - وڪڙڻ ڏيڻ. ور
 وڃڻ. وڪوڙڻ. ورائڻ. (وڪڙڻ - وڪڙڻ -
 وڪڙڻ).
 - وڪڙڻ ۽ وڪڙڻ: ذ. ور - ڦيرو - چڪر -
 درياھ جو ڦيرو - نانگ جو ور يا ويڙهو.
 ڏنگ - موڙ - ڦير. ٻيڇ - مروڙ - آنتي - وٽ. ولو -
 ڦيرو - وٽو. اٽڪل - زور - دٻاءُ - چالاڪي.
 - وڪڙڻ وڃڻ: دٻائڻ - زور سان مچائڻ.
 گهيرو ڪرڻ - محاصرو ڪرڻ. ڦندي ۾ ڦاسائڻ -
 وٽ ۾ آڻڻ - ٻيڇ ۾ جهلڻ.
 - وڪڙڻ ۽ وڪڙڻ: ذ. وڪڙي - وڪوڙيل.

● وڪاءُ ۽ وڪاءُ: ذ. هنديءَ جو حق (ڏيڻ).
 وڪرو. هندي ڀرڻ جي حالت - ناڻي جي چٽي
 واري ڏاي موجب.
 - وڪاءُ ٻائڻ: هنديءَ جي ٻٽ ڀرڻ - ناڻي جي
 چٽيءَ جي ٻٽ ڀرڻ. هنديءَ جي اڳاڙڻ جو حق
 وڪڻڻ.
 ● وڪائڻ (ت): مصدر. ڪسيڏائڻ. ڪٽڻ.
 ليڪڻ - شمار ڪرڻ. (وڪايو - وڪائيندو -
 وڪايل).
 ● وڪائو: ذ. صفت. وڪامن وارو - وڪائو.
 ● وڪائو (سن. وچ = ڳالهائڻ). وڇيندڙ -
 ڳالهائيندڙ.
 ● وڪڻڻ ۽ وڪڻڻ (ل): ذ. لائي ڏڪر
 راند ۾ پهرين ڏڪر ڀرڻ کي چئجي. (مدراسي ٻوليءَ
 ۾ هڪ جو انگ).
 ● وڪڻجڻ: مصدر. ڪڪ ٿيڻ - بيزار ٿيڻ -
 ٽڪجي پوڻ - ڪٽ ٿيڻ. وڪرو ٿيڻ - وڪامن
 (وڪيو - وڪيندو - وڪيل).
 - وڪڻجي: ٺ. بيزار ٿي - ڪڪ ٿي - ٽڪجي -
 ڪٽ ٿي.
 - وڪڻجي پوڻ: بيزار ٿيڻ - ٽڪجي پوڻ -
 ڪڪ ٿيڻ - خفا ٿيڻ.
 ● وڪڻجڻ (ڪ): مصدر. وڪڻڻ - وڪامن.
 ● وڪڻجڻ: بدافعالو - ٻي هٿو.
 ● وڪڙڻ ۽ وڪڙڻ: ذ. (سن. وڪ) وٽ -
 ور - وراڪو - ڦيرو - موڙو.
 - وڪڙڻ ٻائي: ڪوهن جو ٻائي.
 - وڪڙڻ: ڏنگو - ڦڏو - وڙ وارو - ونگو.
 ● وڪڙڻ اسر خاص. تعلقي گهوڙا ٻاريءَ ۾
 ديه جو نالو.
 ● وڪڙڻ ۽ وڪڙڻ: ذ. (ع. وڪر) فڪر -
 ڳڻتي - اونو - اوسيڙو - ويچار. پريشاني - ارمان.
 - وڪڙڻ ٿيڻ: ويچار ٿيڻ - اونو ٿيڻ - ڳڻتي
 ٿيڻ - پريشاني ٿيڻ - اوسيڙو ٿيڻ.
 - وڪڙڻ پوڻ: فڪر ۾ پوڻ - ڳڻتيءَ ۾ پوڻ -
 پريشانيءَ ۾ پوڻ.

● وڪيڙو ٿوري وقت لاءِ ٺهيل ڏنگو بند وڪيڙي، ٻٽو. آباد ٿيل زمين جو حصو.

● وڪيڙو: اسم خاص. تعلقي ڪنڌ ڪوٽ تعلقي ڏوڪري، تعلقي قنبر ۾ ڏيهن جا نالا.

● وڪيڙو جا گير: اسم خاص. تعلقي جيڪب آباد تعلقي شڪارپور ۾ ڏيهن جا نالا.

● وڪيڙي: ڪي وڪيڙيون ٿ. ٿ. ٻند جي ڀڄڻ ڪري ڦيري تي ڏنل ٻيو بند. ڪنهن گهر جو چڪر ٻورو ڪري موٽڻ جي حالت.

● وڪيڙيءَ جي سڀير (ڪ): جبل جي چوٽيءَ کان هيٺ لهندڙ ڍورو يا ڪناشو، جنهن ۾ ورو وڪڙ گهڻا هجن.

● وڪڙيل ڪي وڪڙيل (ڪ): ڏ. سارڻ - ياد ڪرڻ - انتظار ڪرڻ. سٽ ڪرڻ - خواهش ڪرڻ. زهير ڪرڻ - ٻيڙا ڪرڻ - پريشان ٿيڻ - ڪڪ ٿيڻ.

● وڪڙڻ: ڏ. اسم خاص. هڪ ٻيڙاڪو وڪر. وڪيڙو ڪي وڪڙيل (ڪن. وڪڙيل = پري + ڪڍڻ = هٽائڻ) ٻيڙا - عاجز - هيٺو - ٻي وس. اٺ سٺهه - جو نه سهي (ٿ. وڪڙيل) ٻيڙا ڪڪ - ٽڪل.

● وڪڙڻ: مصدر. وڪرو ڪرڻ - وڪرو ٿيڻ. فروخت ڪرڻ يا ٿيڻ.

● وڪڙيل: مصدر. (ڪن. وڪڙيل = خريد ڪرڻ) فروخت ڪرڻ - وڪرو ڪرڻ - ڪا به شيءِ ٻين تي ڏيڻ - ملهه تي شيءِ ڏيڻ. ٻڌا وٺي حق واسطا ٻئي کي ڏيڻ.

● وڪڙيل جو ڪي: ٺاڻي جي چٽي، جا وڪري هيٺ اچي.

● وڪو ڪي وڪا (ڪ): ڏ. صفت. ور وارو - ڏنگ وارو - ڏنگو - ونگو.

● وڪوڙڻ: مصدر. (ڪن. وڪوڙڻ = ڏنگو) وٺڻ - ورائڻ - ٻيٽڻ - ويڙهڻ - سيڙهڻ - وڪڙ وڃڻ - مروٽڻ - موڙڻ. گهيڙڻ - وڪوڙڻ. ويڙهي وڃڻ - گهيرو ڪرڻ - منجهڻ. ڦاسائڻ - ڦري اچڻ. ورائي وڃڻ. (وڪوڙيو - وڪوڙيندو - وڪوڙيل).

● وڪوڙڻ: ٿ. ويڙهي وڃڻ جي حالت - وڪڙ - وڪوڙڻ: ڪرڻ - پڪڙڻ - روڙ - مروٽ - وراڪو - آڪيڙو. گهيرو - محاصرو - ولو - گهيرو.

● وڪوڙڻ: ڪي وڪوڙيل (ڪ): ڏ. سارڻ - ياد ڪرڻ - انتظار ڪرڻ. سٽ ڪرڻ - خواهش ڪرڻ. زهير ڪرڻ - ٻيڙا ڪرڻ - پريشان ٿيڻ - ڪڪ ٿيڻ.

● وڪوڙڻ: ڏ. اسم خاص. هڪ ٻيڙاڪو وڪر. وڪيڙو ڪي وڪڙيل (ڪن. وڪڙيل = پري + ڪڍڻ = هٽائڻ) ٻيڙا - عاجز - هيٺو - ٻي وس. اٺ سٺهه - جو نه سهي (ٿ. وڪڙيل) ٻيڙا ڪڪ - ٽڪل.

● وڪوڙڻ: مصدر. وڪرو ڪرڻ - وڪرو ٿيڻ. فروخت ڪرڻ يا ٿيڻ.

● وڪوڙيل: مصدر. (ڪن. وڪوڙيل = خريد ڪرڻ) فروخت ڪرڻ - وڪرو ڪرڻ - ڪا به شيءِ ٻين تي ڏيڻ - ملهه تي شيءِ ڏيڻ. ٻڌا وٺي حق واسطا ٻئي کي ڏيڻ.

● وڪوڙيل جو ڪي: ٺاڻي جي چٽي، جا وڪري هيٺ اچي.

● وڪو ڪي وڪا (ڪ): ڏ. صفت. ور وارو - ڏنگ وارو - ڏنگو - ونگو.

● وڪوڙڻ: مصدر. (ڪن. وڪوڙڻ = ڏنگو) وٺڻ - ورائڻ - ٻيٽڻ - ويڙهڻ - سيڙهڻ - وڪڙ وڃڻ - مروٽڻ - موڙڻ. گهيڙڻ - وڪوڙڻ. ويڙهي وڃڻ - گهيرو ڪرڻ - منجهڻ. ڦاسائڻ - ڦري اچڻ. ورائي وڃڻ. (وڪوڙيو - وڪوڙيندو - وڪوڙيل).

● وڪوڙڻ: ٿ. ويڙهي وڃڻ جي حالت - وڪڙ - وڪوڙڻ: ڪرڻ - پڪڙڻ - روڙ - مروٽ - وراڪو - آڪيڙو. گهيرو - محاصرو - ولو - گهيرو.

● وڪوڙڻ: ڪي وڪوڙيل (ڪ): ڏ. سارڻ - ياد ڪرڻ - انتظار ڪرڻ. سٽ ڪرڻ - خواهش ڪرڻ. زهير ڪرڻ - ٻيڙا ڪرڻ - پريشان ٿيڻ - ڪڪ ٿيڻ.

● وڪوڙڻ: ڏ. اسم خاص. هڪ ٻيڙاڪو وڪر. وڪيڙو ڪي وڪڙيل (ڪن. وڪڙيل = پري + ڪڍڻ = هٽائڻ) ٻيڙا - عاجز - هيٺو - ٻي وس. اٺ سٺهه - جو نه سهي (ٿ. وڪڙيل) ٻيڙا ڪڪ - ٽڪل.

● وڪوڙڻ: مصدر. وڪرو ڪرڻ - وڪرو ٿيڻ. فروخت ڪرڻ يا ٿيڻ.

● وڪوڙيل: مصدر. (ڪن. وڪوڙيل = خريد ڪرڻ) فروخت ڪرڻ - وڪرو ڪرڻ - ڪا به شيءِ ٻين تي ڏيڻ - ملهه تي شيءِ ڏيڻ. ٻڌا وٺي حق واسطا ٻئي کي ڏيڻ.

● وڪوڙيل جو ڪي: ٺاڻي جي چٽي، جا وڪري هيٺ اچي.

● وڪو ڪي وڪا (ڪ): ڏ. صفت. ور وارو - ڏنگ وارو - ڏنگو - ونگو.

● وڪوڙڻ: مصدر. (ڪن. وڪوڙڻ = ڏنگو) وٺڻ - ورائڻ - ٻيٽڻ - ويڙهڻ - سيڙهڻ - وڪڙ وڃڻ - مروٽڻ - موڙڻ. گهيڙڻ - وڪوڙڻ. ويڙهي وڃڻ - گهيرو ڪرڻ - منجهڻ. ڦاسائڻ - ڦري اچڻ. ورائي وڃڻ. (وڪوڙيو - وڪوڙيندو - وڪوڙيل).

- وڪيل ڪرڻ: پنهنجو عيوضي ڪرڻ -
پنهنجي ٻارن کي الهائيندڙ - پنهنجو قرار ڏيڻ -
قانوني طور تي پنهنجو نائب مقرر ڪرڻ.
● وڪيلن سارن نه هئڻ! وچ وارن تي
ڏوهه نه مڙهڻ.

- وَكَيْلُيْ عَ وَكَيْلِيُونُ ث. وکالت۔
وکیلپو۔

● و ڪٽ ۽ وِڪُون: ٿ. (سن. ڪِرَمَ = هلڻ يا قدم). قدم - چال - ڪار - رفتار - (کهوڙي جو) پنڌ - ٿور. درجو - ٻلاٺڪه - ٻراٺڪه. هلڻ وقت ٻن ڀيرن جي وچ وارو ويڇو يا مفاصلو.

- وِکت پُترن: قدم کھٹن۔ پیلانی کرن۔
 مہربانی کرن۔ احسان کرن۔ مدد کرن۔ حمایت
 کرن۔ پر جھلو تین۔

۱۔ وکتہ ہی ہجتن یا میلن: اوچتو پورو جوڑ تین۔
۲۔ وکیر: ذ. صفت. وڈیون وکون پر بندر۔

— وڪڙي ۽ وڪڙيون: ٿ. هڪڙي وڪ۔
هڪڙو قدم۔ ٿورو پنڌ۔ ٿورو فاصلو۔ ٿورو ويڃو۔

== وک کشف: قدم کشف. وک پرن - پیر پرن -
پیر کشف - پیر پیر مر. هان. مدد کرن - سہائنا کرن -

حمايت ڪرڻ. جڪڙڻ - وٺائڻ. دوستي رکڻ - ناتو
ڳنڍڻ - تعلق رکڻ - واسطو ڳنڍڻ - مٿي مائٽي ڪرڻ.

- وِکَت وِجائ: وِک وِجائ۔ مہل ۾ گستن۔
- وِکَت وِڌائين: پير پرن۔ وڌيڪ پانڇاريءَ جو

قدم پڻ - برادريءَ ۾ وڏي هٿن .
- وِڪت وِڪت ٿي واه ڪُرو: ذري ذري تي ويڙهه -

ثوري ثوري تي ڪروڙ. رنجھ ڪينجھ.
- و. ڪون ڪيئن: قدم ڪئن - پير پيرن - ڀال ڀاڙن -

احسان کرڻ. مدد کرڻ. نمونو اختيار کرڻ.
هلت هلڻ.

● وِکٽ ۽ وِڪٽ: ذ. (سڻ. وِش). زهر-
وِہ-ڪٽڙو. ڪمارو-تمام ڪمارو. گودو (ث).

وِ کِیڑ - زھریلو .
 = وِ کِیڑ ۽ وِ کِیڑ : وک وارو - وھ وارو -

زهريلو- زهر وارو- زهردار. اهو ماڻهو، جيڪو
ڪنهن کي زهر ڏي.

- وِڪو ۽ وِڪا؟ ذ. ڪڙو- وه، جهڙو- زهريلو-
 زهردار. ڪيپ جهڙو ٻوٽو، اهڙو جو پاڪر مس
 ٿو، سوچ وارن هنڌن تي گرم ڪري ٻڌجي.
 ● وِڪاءُ ۽ وِڪاء؟ ذ. (من. وِشاد= دُڪ).
 رولو- ختمل. فساد- هنگامو- فتنو- کوڙ- فتور-
 گند کوڙ- ايتري- مونجهارو- ڪڙٻڙ.

● وڪار ۽ وڪارون* (ڪ): ٿ. (پهرا.
وڪ* ڪارجتم. سن. آڀسڪتر). گدام - ڪوئي -
پانڊو - مال رکڻ جي جاء - پائلو - انبار خانو -
مال گدام.

● - وڪاري ۽ وڪاريون: (ل) ٿ. ڌڪان -
- وڪارپ ۽ وڪارپون: ٿ. سامان جي پڪيڙ.

● وِڪارڻ: مصدر. هلڻ - ٽڪڙو هلڻ - تسڪو پئڻڻ

کرن۔ (وِ کاریو۔ وِ کاریندو۔ وِ کاریل)۔
 = وِ کارو تِیں؟ تِکڑو پند کرن۔ تِکو پند کرن۔

جلدي ملڻ .
- وڪاري وڃڻ؟ ٽڪڙو ٻنڌ ڪري وڃڻ -

تسکو ٻنڌ ڪري وڃڻ.

● وِ ڪالٽن؛ مصدر. ڏيکارڻ. (وِ ڪالو- وِ ڪاليندو-

● وِکَاں ۽ وِکَاں : ث . تعریف - ماراھہ - ثنا . وِکَاں (.

● وڪٽر ۽ وڪٽر: ذ. سؤدي جو سامان - مال. ننڍن ريزڪي دڪانن تي رکيل سامان.

جنس جا روزمره استعمال ٿئي. واپار جي ڪاٻو.
موڪڙي - ٻڪري - مودو - سامان - وڻج .

- وَكُرْهُ وَتُذِنُ: حال احوال کرنے - روح رہنا کرنے۔

- وَكُفِّرْ وَتَجْتَنِّ؟ ثواب جا کمر کرن۔ خیر جا کمر کرن۔

- وَاَكْتَرُ وَهَائِیْنَ: كَا شَیْءٍ كُنْهِن - وَتُ خَرِیْد كُرْن - وَنُج وَاِهَار كُرْن.

- و کیری و کریون؛ ث. و کیری لاء
 سنهون سامان. پاچيون (مابون). (زال) نرڙي-

● وِ كِيرْ، ظَرْفُ : جِدا جِدا - قَار - عِلْجِدُو.

• وڪيرَ ۽ وڪيرَون: ٿ. جدا جدا ڪرڻ۔
ڌار ڌار ڪرڻ۔ الڳ ڪرڻ۔ علحده ڪرڻ۔ زهر
ڪرائڻ.

• وڪيرَپَ ۽ وڪيرَپُون: ٿ. سامان جي
پڪيڙ۔ ٽيڙپ (ٽيڙيل پڪڙيل).

• وڪيڙُون: مصدر. وڪيڙڻ۔ پڪيڙڻ۔ ٽهلائڻ.
• وڪيڙي: ڏ. ڏسو وشئي.

• وڪَ وڪَ (ت): ڏ. وڪَ۔ ڪنڪر۔ ٽولو
مال جو.

• وڪيڙَ ۽ وڪيڙَ (ت): ڏ. ڏاند جو هڪ
قسم.

• وڪيڙُون: مصدر. خوش ٿيڻ۔ راضي ٿيڻ.

• وڪوڙُون (ت): مصدر. خوار ڪرڻ.

• وڪيڙُون ۽ وڪيڙُون: ڏ. (سن. وڃيائون)
ڪنهن رٿيل ڌنڌي جو اشتهار. فهرست. ٻڌ رنامو.
رٿ نامو۔ رٿا نامو.

• وڪيڙُون ۽ وڪيڙُون: ڏ. (سن. جڙجا = ڄاڻڻ)
علم. ڏاهپ. ڄاڻ۔ معلومات. معرفت. ابرهم ڪيائون.

ڪنهن خاص مضمون جي پوري ڄاڻ. ڪو خاص
شاستر. قابليت۔ ودعا۔ علميت۔ ڪٽل۔ ڪم۔ سماءُ۔
سٺ۔ سموڪ۔ پروڙ۔ سيائپ۔ ڏاهپ۔ عقل۔
چترائي۔ زيرڪي۔ دانائي۔ ٻڌ۔ هوش۔ وڪيڙا۔
علم مادہ شين جو.

• وڪَ ۽ وڪَ (ت): ڏ. (سن. وڪَ = مجموعو)
ولر۔ ڪٽو۔ قطار۔ ٽولو۔ ڏڻ. ميڙ۔ مجموعو.

وڃڻ۔ ڊوڙڻ. آڻڻ جو ڪلو. مينهن جي ميهڙ ۽ ڍڪڻ
جي ڪوهر. دڙڪو۔ ڌمڪي۔ ٽڙي۔ چيڙپ. (ت).

• وڪَ ٽيڙُون (ت): دڙڪو هلڻ۔ ڌمڪي اچڻ۔
چيڙپ اچڻ.

• وڪَ ڪٽُون (ت): دڙڪو ڏيڻ۔ ڌمڪي
ڏيڻ۔ ٽڙي ڏيڻ۔ چيڙپ ڏيڻ. دٻاءُ ڪرڻ۔ ڊيچارڻ۔

هيسائڻ۔ ڪٽيائڻ.

• وڪَ ڪانَ ٽڻُون: ماڻهن کان جدا ٿيڻ۔ وڪَ
کان ٽڻ۔ ڏڻ کان ڌار ٿيڻ۔ قافلي کان جدا ٿيڻ.

• وڪَ واري: آڻڻ جو وڪر ڪاهڻ۔ ڏڻ ڪاهڻ۔
قطار ڪاهڻ.

• وڪرائين: مصدر. پڪيڙڻ۔ ڌار ڪرڻ۔ الڳ
ڪرڻ۔ جدا جدا ڪرڻ۔ حصا ڪرڻ۔ ڀاڱا ڪرڻ۔
پتي ڪرڻ۔ بغرا ڪرڻ۔ ورڇڻ. (وڪرائيو۔
وڪرائيندو۔ وڪرايل).

• وڪرائي: وڪرائيُون: ٿ. جدائي۔
آزادي۔ آڇات۔ چڙوچڙ۔ ٽڙي پڪڙي وڃڻ واري
حالت.

• وڪيرَ جَنَ (ڪ): مصدر. جدا جدا ٿيڻ۔
ڌار ڌار ٿيڻ۔ الڳ ٿيڻ۔ علحده ٿيڻ. وڪرڇڻ.

• وڪيرَ (ڪ): مصدر. ٽوڙ پڪڙڻ۔ ڪنڊرڻ۔
ٽهلائڻ. (وڪريو۔ وڪرندو۔ وڪريل).

• وڪيرو ۽ وڪيرا: ڏ. حصو۔ پتي۔ ڀاڱو۔
ونڊي۔ واٽو۔ بخرو۔ واٽ۔ ٽڪ۔ ٻُڪو۔ ٽانڊ.

الڳ۔ جدا۔ ڌار۔ آزادو۔ پن۔ خلاصو۔ علحدو۔
وٽيرڪو۔ نيارو۔ نجو۔ خالص۔ ڌار.

• وڪيڙُون: مصدر. (پرا. وڪيڙو. سن.
ڪر (ي) = پري ڪرڻ) پڪڙڻ۔ ٽهلائڻ.

• وڪوڙُون ۽ وڪوڙُون: ڏ. چيڙو۔ ڪٽيل۔ صاف.
آجرو.

• وڪيڙُون: مصدر. (سن. آت = مٿي + ڪٽل)
= آڇاڻ = ويڙهيل شيء کي آڇوڻ (مونجه. لاهڻ۔
منجهيل مٿ کي سمجهائڻ. ڦلهيرون۔ ڪونڊن۔
ساجهائڻ۔ ست) سمجهائڻ. ان کي هٿ سان صاف
ڪرڻ.

• وڪوڙُون ۽ وڪا: ڏ. گوشت مٿان چڙهيل ٻاريڪ ۽
شفاف ٻردو۔ گوشت جو چيڙو. چنڊا۔ ستر. راز۔
گجهه۔ لڪ۔ پيد. تڪليف.

• وڪا ٻنڌرا ٿيڻ: گجهه ظاهر ٿيڻ۔ راز ظاهر
ٿيڻ۔ ٻيٽ ٻنڌرا ٿيڻ۔ پيد ظاهر ٿيڻ.

• وڪا ٻنڌرا ڪرڻ: راز کولڻ۔ گجهه فاش
ڪرڻ۔ حال ظاهر ڪرڻ.

• وڪهي ۽ سينگ ڏيڻ (ت): آڇايو ضد ڪرڻ۔
هرو پرو هيسائڻ۔ زبردستي ڪرڻ۔ دٻائڻ.

• وڪيرَُون: مصدر. چيڙڻ۔ هارڻ۔ چٽارڻ۔
وڪيڙڻ۔ پڪيڙڻ۔ ويٺڻ۔ ورڇڻ۔ وٺڻ۔ ڪنڊيرڻ۔

چڙوچڙ ڪرڻ.

● وَاَكْبَنَدُ ۞ وَاَكْبَنَدُ : ث . (سن . وَاَكْبَنَدُ =
 بدبو) . بدبو - دپ - عفونت - چیت - ذمہ -
 دُرکند - اوچو یا کمیٹو ماٹھو . (صفت) . کمیٹو -
 کندو .

و ڪٽندڙ ۽ و ڪٽندڙ: ذ. ابي وقوف - اڌ چريو -
هاڳل - نادان. شاهه جي هڪ مريد جو نالو. گندو-
ڪمينو. ورو فقير.

● وڳندي ۽ وڳند يون؛ ث. ڪم - ڪم ڪار - پورهيو - آدم - محنت - شغل - مشغولي - ڪرت - ڪار - حاج - نوڪري.

● وِجْکَ ۛ وِجْکَ (ت) ذ. شور۔ غُل۔ گوڑ۔
فساد۔

- وِہِکَ کَیْدَن (ت): وِہِہ لاءِ تیار تِئیں -
فساد لاءِ تیار تِئیں - شور لاءِ تیار تِئیں - ہنگامو
کرن - قُذو کرن۔

● وِکَا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● وِڪاڙو ۽ وِڪاڙا (ت): ذ. جهيڙو - فساد -
ڪوڙ - ڦڙو - هل - غوغاءُ.

● وکائٹ: مسدود وپڑھائیں۔ فساد کرن -
تکرار کرن۔ گنہگار (وگایو - وگائیندو -
وگایل)۔

● وِکِيتَ ۽ وِکِيتُونُ (ل)؛ ث. جھيڙو -
تڪرار - فساد - ويڙھ.
- وِکِيتا ۽ وِکِيتائون (ل)؛ ث. جھيڙو -

تکرار۔ فساد۔ ویڑھ۔
= وکیتجی (ل)؛ مصدر۔ ہن چٹن جو ہاں یر
واتورجن۔ ہاں یر وڑھن۔ ہاں یر فساد کرن۔

● وَاَكْبَرُ ۞ وَاَكْبَرُ: ذ. (سن. وَرَكَبَ =
(مجموعو). ذن- گلدو- سگر- وک- ولسر. پکین

جیو میڈ - جانورن جبر میڈ۔ سٹ - جماعت - تھی -
مجموعہ و۔ اولاد - کتب - قبیلو - گھراٹو - کٹر -
آکھ - عزیز - مت مانت۔ انیک - کھٹا۔

- وَكَبَرُ كَانَ لُتْرُنْ: كَمَنْبِ كَانَ جَدَا تَيْسِي -
 كَتَرِ كَانَ دَارِ قَيْبِي. جَمَاعَتِ كَانَ نَكْرِي وَيِي.
 - وَكَبَرُ ۞ وَكَبَرُونْ: ث. مَتِ جَوِ نَوْرَهو -

ست جو ڦوڙو.
● وِڳڙن: مصدر. (سن. ڪڙل = ڳڙن). وِڳڙن۔
پسرن. پڪڙن. ڪهڻو ٿيڻ.

● وِکٽڻ: مصدر. (سن. گڏل = ڪٽڻ).
ڪاوڙجڻ - ذمرجن - عصبي ٿيڻ. چٽڻ - چڪو وجهڻ.
(وِکٽو - وِکٽندو - وِکٽيل).

● وڪڙو ۽ وڪڙڻ ذ. (رات جو) وقت -
 ٺاڻو- مهل. اوندھ - اندوڪار- اونداهي - ڪاراڻ-
 ڪارڻ. ڳوٺ جي ڀت.

● وَاكْتَفَيْدِي: ث. كـم - مشغولي.

● وِ گُئو ڌ (سن. وِ = هري + گُئ = گُئ).
 اي گُئو- بچڙي سڳن وارو. نيا ڳو.
 ● وِ گُو ڌ (سن. وِ = واديءَ = وادو).

گھڑيال جو ڌڪ - بچو - ڪلاڪ - لسڳو - وڃيو.
آواز. ڪپڙن جو جوڙو - پوشاڪ - ڪپڙا - وسٽر.

- و گوید کائین: کہتر اہرائئ . حسن وارو ہنائئ۔
زینت وارو ہنائئ۔ خوبی بخشئ۔ حسن پیدا کرن۔
و گوید و گوید: ذر کہکے۔ گوہ۔ ہل۔

ذوقم - غوغاء - لڑ - گھمسان - شور - ہیکڑو -
مونجھارو رولمو - ہائیتال - وکڑو - کڑپڑ - اند واند -
اند دند - باد شاہم کردی - ذوقیز - جھکڑو - ہیکڑو -

رُڻن - نڻن - ورڳن - انگهن - پڪڙڻ. پٿرو ٿيڻ - هلاڪائي ڏيکارڻ. (وِ گهريو - وگهرلدو - وگهريل).
● وِ گهرو ۽ وِ گهراڻي ذ. ڪوه. ڪوٺڻ وقت جيڪا ڪوٺيل مٽي ٺڪري سا وري ڪنهن کڏ ۾ وجهجي.

● وِ گهڙو ۽ وِ گهڙون (ل) ذ. ٻچن جي گهٽل - وگهوڙ. ٽولو - وڳر.

● وِ گهڻ ۽ وِ گهڻن ذ. (سن. وِ + ٽن = هڻڻ). رڪاوٽ - اٽڪاءُ - حرڪت. روڪ - رنڊڪ - اٽڪ - سندنش - جهل - چيڙڪ - ڀڳي - پيڪڙي - اڙيڪو. چيسر - ڦوٽ. سونجهارو - مشڪلات.

وِ گهڻن وِ ناشڪ: ذ. صفت. مشڪلات حل ڪرڻ وارو - مشڪل ڪشا - گڏيش.

● وِ گهڻي ۽ وِ گهڻي: ذ. صفت. حرڪتي - اٽڪاءُ وجهندڙ - رخو ڪندڙ. ڦوٽ پيدا ڪندڙ - بغاوت وجهندڙ - ڏڦيڙو وجهندڙ - حرڪت ڪندڙ - فساد جا ڳاڻيندڙ.

● وِ گهوڙو ۽ وِ گهوڙون (ڪ) ذ. ڳڏهن ۽ گهوڙن جا ڌڻ - جانورن جو گڏوچڙ مجموعو - ميڙ - ڌڻ - ڪٽن جو گلر - لوڏ.

● وِ گهي ۽ ظرف. جي ڪري - جي سبب - ڪارڻ - جي بهاني سان - سببون - صرف - جي اثر ڪري - جي اثر نسبت - بيماريءَ جي وگهي - بيماريءَ جي سبب يا اثر ڪري.

● وِ گهيا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● وِ گهڙو ۽ وِ گهڙو: ذ. سوئر جي مادي جنهن کي ٻچا هجن.

● وِ گُڙو ۽ وِ گُڙو: ذ. آهو ڏاند جنهن جا جيتوڻيڪ خصيا ڪٽيل هجن، تڏهن به منجهس قوت شهواني موجود هجي - ٿلهو متارو ڍور - اُن ڪٽيل ڍور. وهڙو.

● وِ گيرائپ ۽ وِ گيرائپون (ت) ذ. لڇائي - حرقت - ڪهڻائي. شهوتي - زاني - زلاڪار - لڇو.

● وِ گُڙو ٿيڻ: زاني ٿيڻ - شهوتي ٿيڻ - ڪمينو ٿيڻ - لڇو ٿيڻ - لفتڪو ٿيڻ - بد فضيلتو هئڻ.

خلل - رولو - ڦيٽاڙو - ٻي آراسي. مجموعو - جهجهو مائهو. آنتشار.

● وِ گُڙِي ۽ وِ گُڙِي: ٺ. وِ گُڙِي ڪان ڌار ٿيل - عزيزن کان ٻري ٿيل - جماعت کان ڌار ٿيل. وِ چڙيل - جدا ڪيل - الڳ ٿيل - عليحده ٿيل - ويڳائي.

● وِ گُڙِي ۽ وِ گُڙِي: ذ. ڏڪ - ارسان - رنج. ڌمر - ڪاوڙ.

● وِ گُڙِي ۽ وِ گُڙِي: ذ. حقيقت. واسطو - سبب. ڏڪ - رنج - مصيبت - آهڻا - تڪليف - آفت.

● وِ گُڙِي ڪوٽ: اسم خاص. ڪڇ جي رڻ ۾ راحڪي بازار کان ٿي ڪوه ٻري، ڦٽل شهر جو سومرن جي ڏاڏي سومري جي ڀاءُ ويڳي چوڙايو. ٻراڻو ڦٽل تخت گاهه جو سن جي صاحبيءَ ۾ ڪجهه وقت سنڌ جي گاديءَ جو هنڌ.

● وِ گُڙِي: ذ. (سن. وِ گُڙِيهه = ڦٽڪار). وچور سان بيان. گهڻي ڏيک. اجائي پڪ. سمجهاڻي - ارواري - سمجهوتو - ٺيڪا - شرح - واد - وڌيت - وچور - ارڻ - تفصيل.

● وِ گُڙِي: اسم خاص. تعلقي جو هي ۾ هڪ ديهه جو نالو:

● وِ گُڙِي: ذ. واڳ ڌڻي - سردار - منهندار.

● وِ گُڙِي: اسم خاص. ٻڪريءَ جو هڪ قسم.

● وِ گُڙِي ۽ وِ گُڙِي (ت - ل): ذ. مهل - ٿاڻو - وقت. احسان - ٿورو - مهرباني - لائق.

● وِ گُڙِي: ذ. وير - دير. (ن - ب).

● وِ گُڙِي: مصدر. پڪهڙن - پسرڻ - رڃڻ. گهمائڻ. (وِ گهريو - وگهرلدو - وگهريل).

● وِ گُڙِي ۽ وِ گُڙِي: ذ. ڪاڏي جي شين کي ٻچائڻ وقت ڪنهن مٿي يا چرٻي يا ڪپهه جو داغ ڏيڻ جي حالت.

● وِ گُڙِي: اسم خاص. تعلقي ڪنڊياري ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● وِ گُڙِي: مصدر. (سن. وِ گُڙِيهه = جدا جدا ڪرڻ). پڪڙڻ. هليو وڃڻ. ڌار ڌار ٿيڻ. پڪهڙجڻ.

● ڳڙڻ. دلڪير ٿيڻ - غمگين ٿيڻ - ڏکي ٿيڻ - ملول ٿيڻ - غمناڪ ٿيڻ. پڪهڙڻ - رڃڻ - جهڄڻ - جهڙڻ -

تال - رسز - هنر - ڏنگ - سربوت - عيب - سقر -
گهٽتائي - ٻيڄ - وٽ - ڏنگ - خريف ۾ ٿيندڙ
دال جي آن جو هڪ قسم.

● ول چيل: ذ. تال تروڙ - مگر - فريب - ٺڳي -
چند - ڦند - اٽڪل - سٽڪل - حرفت - چالاڪي -
بھانا ڪرڻ.

● ول چيل ڪرڻ: اٽڪلون ڪيڏن - چالاڪي
ڪرڻ. حرفت ڪرڻ - مگر سکر ڪرڻ - بھانا ڪرڻ.
● ول رڪڻ: اٽڪل ڪرڻ - حرفت ڪرڻ -
چالاڪي ڪرڻ - مگر ڪرڻ - بھانا ڪرڻ.
● ول شل: عياري - مڪاري - چالاڪي - حرفت -
بھاني بازي.

● ول ٿ: واھ. (ع. ٻلھ) ماڪ - ٿمڻ - سڀي.
● ولات: ٿ. (ع). ولايت.
● ولاتي: ذ. صفت. ولايتي.
● ولپ: ذ. (سن. ولاھت) وليپ = دانھن
(ڪرڻ) دانھن - ورلاپ - روئي دمڪ ظاهر ڪرڻ
جي حالت.

● ول لاس: ٿ. (سن. و) = چڱي
طرح + لاس = خوشي ڪرڻ (خوشي. موج.
ناز نخره).

● ول سڀي: ذ. صفت. عياش. موجي.
● ول سو: اسم خاص. تعلقي ساماري ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● ول لاس: ول لاسون (ت): ٿ. خوشي.
● ولا ٻڙو: ٻري - ڏکيو - آھو زمين جو ٽڪر
جو ٻورو آباديءَ هيٺ نه هجي.
● ولال: ٿ. ولال (ت): ذ. حيل - وسيل -
رستا - موقعا.

● ولال ڪرڻ (ت): ڪنھن کي تڪليف پهچائڻ
لاءِ انتهائي ڪوشش ڪرڻ. اٽڪلون يا حرفتون
ڪرڻ - حيل وسيل هلائڻ.

● ولايتي: ٿ. ولايتون: ٿ. ورندي - ورائي -
جواب.

● ولايتي توهتر: اسم خاص. ٻڙوال - جهنگلي
وڻ جو هڪ قسم.

● وگتر سگتر: ٿلهو متارو - موٽو - ڏيپو - ڊسي -
طاقور - وٽستر. جوڌو - ٻهلوان - جنگ - ڪوٽو.
● وگتر وھڙو: تمام ٿلهو - تمام متارو - زياده
موٽو.

● ول وليون: ٿ. (سن. ول. سن. بيلي)
ڪوبه ٻوٽو جيڪو ڪڙو ٿي بيهي نه سگهي يا
ڌرتيءَ تي جيت جيان سڙندو ۽ وڌندو رهي يا
ڪنھن پيٽ يا ڪنھن وڻ يا ڪنھن ڪاٺيءَ جي
آڌار تي ڪڙو ٿئي. وڻ ويڙهي - ڪڍڻ ۽ ڇانهين
جي ول. آھا نباتات جنھن کي ٻاڙ نه هجي ۽ ٻيءَ
شيءَ کي ويڙهجي مٿي چڙهي. زمين تي پکڙندڙ
ٻوٽو. (سراڻي). وري - موٽي - ٻيھر. مدد -
سھائتا - سھارو - سھراھي - حمايت - واھتر. پٺيرائي.

ڪاٺي. فواسيءَ جي ٻٽن جو هڪ قسم. ڪوهستان
جي ڀرت جو هڪ قسم - ڪپڙي جي ٻاھرين گھير.
● ول وٽون: ٿ. ڪپڙ - ڪپڙ - ڌرتيءَ جي
ڪڏ يا آٿلائي. گاهه يا ٻوٽي جي ول.

● ول ڏين: ٿ. ٻوڪ ماڻ لاهاري وقت ڪجهه
ڏين - رشوت ڏين - وڏي ڏين.

● ول ڏوٽين: آن جي ول کسي لاهاري مان
ڪشي ٻار ۾ رکڻ.

● ول ساڙڻ: گھڻو دمڪ ڏيڻ - گھڻو رنج ڏيڻ -
گھڻو اھنج ڏيڻ - ايڏائڻ - تڪليف پهچائڻ. هلاڪ
ڪرڻ.

● ول گڏ ڪرڻ: سنگ ڪري ۾ گڏ ڪرڻ.
● ول وڃڻ: صفا ناس ٿيڻ - ٻرھاد ٿيڻ - تباھ
ڪرڻ - ڪڙم قبيلو درٻدر ٿيڻ.

● ول واڪري: سنگ ڪولي رکڻ - ڪانن کي
وائڪو ڪرڻ.

● ول وٽن: وجهه ٻولن - وسيل ٻولن - رستا
ڇاڇڻ - موقعا ٻولن. ڳالھ ڪرڻ - بيان ڪرڻ. (ڪ).

● ول (ڪ): ذ. (سن. ول) = ڦيرڻ.
موٽڻ (چلڻ) وڙ. وڪڙ. قصور. سبب. فريب -
ٺڳي - دغا - مگر - ڪوٽ. وجهه - موقعو - ٿيڻ -
وقت - وار - اوسر - ستهه - ساڄي - سٽو - سانڪو.
ڪيڏ بازي - حرڪت بازي - چالو - ٽرپر. اٽڪل -

● ولائيٽي ڪٽوڙو: اسم خاص. ڀرت جو هڪ قسم. سٺن جي ٻانڀڻ جو ڀرت.
● ولايت ۽ ولايتون: ٺ. ٻرڙيهه - ٻرديس - ٻرائو ملڪ - ٻرائو وطن - ٻرائي استي.
● ولايت ٻنڌڻ: هڻڻ: گهڻو ٻنڌ هجڻ - گهڻو مفاصلو هجڻ - گهڻو مشڪل هجڻ.
● ولائيٽي ٻٽيريو: (ت): اسم خاص. وڻ جو هڪ قسم.
● ولائيٽي ٻٽير: اسم خاص. وڻ جو هڪ قسم - حاجيڙو.
● ولائيٽي ڀٽان: ڀٽوريا ڀاڻ.
● ولائيٽي ٽالي: اسم خاص. وڻ جو هڪ قسم.
● ولائيٽي نيم: اسم خاص. وڻ جو هڪ قسم.
● ولاس ۽ ولاس: ٺ. خوشي - آئند - سڪ - راحت - آرام.
● ولاڳو: ذ. آهاديءَ کان پري.
● ولادت: ٺ. (ع) ڄمڻ جي حالت - ڄم - جنم. پيدائش (ٻار جي).
● ولاڙ: ٺ. ڪاهه - ڊوڙ - ست.
● ولاڙن: مصدر. (سن. و) چڱيءَ طرح + رڻن (جهنگ) ڪاهڻ. ڊوڙڻ. ڪاوڙجڻ.
● ولاڙيو: ظرف. هڪ سان. ڊپ کان سواءِ.
● ولايت: ٺ. (ع) غير ملڪ - ٻاهريون ملڪ: ڏيساور.
● ولايت: ٺ. (ع) وليءَ جو درجو - وليءَ جو عهدو. اوليائي. بزرگي.
● ولائيٽي: ذ. صفت. ٻاهريون ملڪ جو - ڌاريو - ڏيساوري. وديشي.
● ولاڙ ۽ ولاڙون: ٺ. زان - ڳولڻ - ڳولا - جستجو - ڍونڍ - ڳولھ - ڇاڇ.
● ولان: ويڙهي (ڪ): اسم خاص. ول جو هڪ قسم.
● ولان: مصدر. ڳولڻ. ڊوڙڻ. جاءِ تيارو ڪرڻ. (شيءَ) هٿ ڪرڻ - خال ڀرڻ. (ولاريو - ولاريندو - ولاريل).
● ولاڙ ۽ ولاڙون: ٺ. زور سان ڊوڙ - ٽيڪ.

● ولاڙ ۽ ولاڙون: ٺ. ڳولھ - ڳولھا - ڳولھا - ڇاڇ جوڇ. آوارگي.
● ولاڙن: مصدر. ڳولڻ - ڇاڇڻ. (ولاڙيو - ولاڙيندو - ولاڙيل).
● ولا: ٺ. محبت. دوستي. لڳاتار ڪم ڪرڻ.
● ولادت ۽ ولادتون: ٺ. ٻار ڄڻ - ڦر ڄڻ - تولد - پيدائش.
● ولايت ۽ ولايتون: يا ولايا: ٺ. ولي ٿيڻ. حاڪم ٿيڻ. دوست هئڻ - ياري. حڪومت. اميري.
● ولائيٽي: ولايت جو رهواسي - ٻرديسي - ڌاريون.
● ولائيٽي ٻٽير: اسم خاص. وڻ جو هڪ قسم.
● ولال: اجايا خيال - اجايا حيل.
● ولائيٽن: مصدر. ڪڇيءَ جو هڪ قسم.
● ولاڙ: چال - لپ. ٻرائڪهه - ورائنگ - ٻڙانگ.
● ولائيٽي ڪيڪڙ: اسم خاص. وڻ جو هڪ قسم - ٻٽير.
● ولايت ۽ ولايتون: ٺ. ولايت - ٻرديس - ٻاهريون ملڪ.
● ولپ ۽ ولپ: ذ. (سن. ولپ = پيارو) پيارو - محبوب - دوست - يار - ٻريهي.
● ولتو ۽ ولتو: ذ. هڪ وڏو اوزار.
● ولت: هڪ قسم جي بيماري، جا هوڪن کي ٿئي.
● ولت ۽ ولت: ذ. ڪاوڙ - غصو - ڏير - رنج - ڏڪ - درد.
● ولتڻ: مصدر. (سن. لٽ = ڌرتيءَ تي. لٽڻ. سن. لوٽڻ = ڦرڻ) ڪپوٽر جو هڪ قسم (جو اڏاسندي هيٺ مٿي ڦيريون هائيندو آهي) هائيلين ڪيلن - لٽڻ - اونڌو آهيو ٿيڻ. (سن. آهرست. سن. ول = موٽڻ) ڦرڻ - ٽاپو ڪائڻ - آلتو - پوئتي وڃڻ - پٺتي موٽڻ - ڦيرڻ - ڦري وڃڻ - پٺ ڏيڻ.
● ولپ ۽ ولتو: (ڪ): ٺ. ولتوڻ - ولڻ. ٻڪ - ٻڪو - اجائي گفنگو.
● وليجان: ٺ. (سن. يوانڪا. ف. اجمود) جان جو هڪ قسم. جان جي ول - هڪ ٻسارڪو وکر. هي سنهون ٻچ ساوان ۽ ڪاراڻ تي، ڀوري رنگ جو ٿيندو آهي. ٻسارڪي دوا جو قسم.

● ولنڪي: ٿ. ول جو اسم تصغير-ولڙي.
● ولڪن: نظر-نگاهه. ڏسندڙ.
"وسي سڀ وجود ۾ سڀ تي هني ولڪن"
(دلپت).
● ولڪن: مصدر. وڌل-گڏيل-پڻ پڻ ڪرڻ-
وات هڻڻ-گهڻو ڳالهائڻ-اجائي ٻڪ ڪرڻ.
ولڙڻ.
● ولڪن: (ڪ): ٿ. وڌل-پڪواز-
پڪوات-پڪواس-پيهوشيءَ جي حالت ۾ ڳالهائڻ-
اجائي ٻڪ. شوق-ذوق-عشق-جنون.
● ولڪن: ڪرڻ: پيماريءَ ۾ گهڻو ٻڪڻ.
اجايو ڳالهائڻ-وڌل.
● ولڪن: وڌل: ٿ. صفت. ڪڍنگو-
بي ڍنگو-بي لٽو-بي ڪيرو-آڍنگو-بي حيا-
بد فضيلتو-بي ادب.
● ولڪن: ٿ. (سن). دير-وڌر.
● ولڪن: (ل): مصدر. ڦٽ جو پاسن کان
اڍنگائي-بي ادبي-بد فضيلتائي. بد مزاجي.
● ولڪن: مصدر. (سن. ٻڌل = ڦوڙڻ, پيڇڻ)
آباديءَ لاءِ زمين ٺاهڻ. جهنگل شڪافي ڪرڻ.
زمين مان ڪنڊ ڪانڊيرا وغيره ڪڍي صاف ڪري,
هڪ جي لائق ڪرڻ-هڪ ڪرڻ-زمين پوکڻ.
هڪ ڪاهڻ. پوکڻ. (سن. وڌل = موٽڻ) موٽڻ-
واپس اچڻ-کوٽڻ. ڌرتي گڏڻ يا آڻائڻ. ٻڌڻ-
چيڻ-آڳوڻ ڪرڻ (مهيني پوري ٿيڻ تي
ڏيئي لپي)-ليڪو لاهڻ. (وليو-وليندو-ليل).
● ولي: (سن. وڌل) وڌڻ-هڻڻي موٽڻ.
"پسي دؤر درياءَ جو وچاهين ولي"
(سر سهڻي-شاهه).
● ولو: وڌل: ٿ. (سن. وڌل) عمارتي ڪاڻ جو
ڊگهو چورس مٿهن وارو لڪڙو (جو پٿر جو چوٿون
حصو ۽ سليبر جو اڌ ٿئي). ڇت جي پٿي. ولهو.
ڪايو-پيچر-پٿي. گهمرو-ڦيرو-پيرو. وڪڙ.
موڙ-موٽ. هڪ وڌل جو قسم.
● ولو پتون: تڪليف پوڻ-گهمرو پوڻ-پيرو
پوڻ. ڦيرو.

● ول چوئترا: ٿ. هي پيچ چوئترا جي دائن
ڪان وڌا ٿيندا آهن-هڪ ٻسارڪو وڪرو جو
دوائن جي ڪم اچي.
● ولڪن: وڌل: ٿ. (ع). جابل-چٽيل-
ٻڌل-پٿو-پسر-فرزند.
● ولڪن: حرامي ٻار-حرامي پٽ-زنا جو
جاول-بي نڪاحيو-حرامزادو-ناجائز.
● ولڪن: ڪارڙين جو هڪ قسم-حرامي.
● ولڪن: وڌل: ٿ. هڪ قسم جي
ول جو ڦٽڻ جنهن ۾ سخت نشو ٿيندو آهي.
● ولڪن: وڌل: ٿ. (سن. پيشيت = لٽڻ, قطار)
رڍن جو ڌڻ-ڍورن وغيره جو ڌڻ-وڪڙ-
وڪڙ-گناو-گهٽل. مجموعو-ٽولو-ميڙ-گهڻو-
مال-جماعت. پکين جو ميڙ.
● ولڪن: اسم خاص. تعلقي گهوٽڪيءَ ۾ هڪ
دهر جو نالو.
● ولڪن: (ل): مصدر. ڦٽ جو پاسن کان
مڙڻ-پوسرڻ. وگهڻ-پڪڙڻ. (ولريو-ولرندو-
ولريل).
● ولڪن: مصدر. (سن. وڌل = چڱيءَ طرح +
لٽڻ = ڳالهائڻ ۽ ڇپارا ڏيڻ. سن. وڌل =
ڳالهائڻ) گهڻو ڳالهائڻ-ٻڪ ڪرڻ. وڌل.
ذري ذري ڳالهائڻ. وڌل.
● وليڙو: وڌل: ٿ. وائڙو-پريشان-
عجب ۾.
● وليڙو: ڦيلڙو ٿيڻ: وڌل: پنهنجي هوش ۾
نه رهڻ. عقل سالم نه رهڻ. هوش حواس ختم
ٿي وڃڻ.
● ولڪن: وڌل: ٿ. گهٽائي-اڻ پورائي.
ڪمي.
● وليڪل: آڳاٽا آريا ماڻهو تازن چوڏن جا
ناندورا وٺي, انهن مان پوشاڪ آڻندا هئا, جي
ولڪل سڏبا هئا.
● وليڪن: اسم خاص. هڪ نئون ڳوليل
آسماني گهر, جو سج کي تمام ويجهو آهي.
(جاگرافي دنيا جي).

= وَلَوُ ذِيْنُ: وَرَ ذِيْن - گهمرو ذين - پيرو
ذين. جهنگو ذين - ست ذين. جهت هئن. ڳولا
ڪرڻ - جاج ڪرڻ - تلاش ڪرڻ. قبضو رکڻ.
محبت ڪيڻ. نقصان ذين - چيهو پهچائڻ -
جوڪو ذين.

= وَلَوُ وَجْهَن: گهيرو وجهن - فيرو وجهن - ورائي
وڃڻ - مونائي وڃڻ - واپس وڃڻ. جهنگ ۾ پڪرڻ
کي پڇڪار تي بيهارڻ.

● وَلَوَاڙِي: اسم خاص. تعلقي ڪپري ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● وَلَوَاڙِي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● وَلَوَاڙِي: ڪرڻ: ڀنسي ڪمانڊ لاءِ هر قسم
جا ايمانداريءَ يا بي ايمانيءَ جا رستا اختيار ڪرڻ.
بداخلاقيءَ کان ڪم وٺڻ - ناجائز طريقي ۾ ڀسو
پيدا ڪرڻ. حرام خوري جا طريقا اختيار ڪرڻ.

● وَلَوُوح: ذ. (ع). هيٺ (لهڻ).

● وَلَوُوَر: ذ. اهر سنڌ جي پٺاڻ قبيلن جي هڪ
رسم. اها لفظ رقم جا گهوڙين طرفان ڪنوارين
کي ڏني ويندي آهي.

● وَلَوُوَر: وَلَوُوَر: ذ. صفت. (سن. وري = وري +
آسنڌڪل = خراب). خراب ٿيل - نڪمو - ويل -
نبريل - جلان - وٺيل - ڪريل - پڙيل - انڪلي
(پٽ) - نالائي - گن هيٺ - وٺالند - نڪار - ناخلف -
نامراد - ڪسيرڪ.

● وَلَوُوَر: مصدر. (سن. وولڻ) وَلَوُوَر
(= وَلَوُوَر). ڪير يا ڏهي يا مانڌائي هڻي ان
مان مڪن جدا ڪرڻ. جهنگن - جهنگوڙن - منڌيءَ
مان ڌوري ڪسي ملائڻ - مٽڻ - مانڌائي ڦيرائڻ.
(ولوڙيو - ولوڙيندو - ولوڙيل).

= وَلَوُوَر: وَلَوُوَر: ذ. ڀيڄ - وري - وڪڙو -
آنتي. ڀيٽ ۾ سور جي سوت. جهنگ.

● وَلَوُوَر: مصدر. وَلَوُوَر جو ڪم ٻئي کان
ڪرائڻ. جهنگائڻ - جهنگوڙائڻ. ڀوڳائڻ - تڪليف
ڏيڻ. (ولوڙايو - ولوڙائيندو - ولوڙيل).

= وَلَوُوَر وَلَوُوَر (ڪ): ڪير جهنگن - جهنگ جهنگن -
سنڌيڙڻ.

= وَلَوُوَر وَلَوُوَر: ذ. وَلَوُوَر - وَلَوُوَر. جهنگ -
وَلَوُوَر. وَلَوُوَر جي حالت - مٽ. ڀيٽ جو وڪڙو -
ڀيڄ. دل جو ڌڪ.

● وَل وَل وَل: وري وري.

● وَلَوُوَر وَلَوُوَر: ذ. (ع. وَلَوُوَر). جوش -
هٽل - هنگامو. شوق - ذوق - آساه. گوڙ - شوڙ -
گهمسان - غوغاءُ - واويلا - هڪار. آواز - نعرو - فرياد.

● وَلَوُوَر: ذ. وَلَوُوَر. زلزلو.

● وَلَوُوَر: اسم خاص. تعلقي گهوڙڪي ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● وَلَوُوَر: وَلَوُوَر: ذ. اها پڪري جنهن
جو ڪير وَلَوُوَر جي ڪم آچي.

● وَلَوُوَر: وَلَوُوَر: ذ. (سن. آڏو = آڏو = آلو
ڪرڻ. پرا. اول = وَلَوُوَر). مات - ماڪ - سات -
اوس. آلاڻ - ٿڌ - ڪلي هوا. سردي - گهميل هوا -
گهم. ڏاڍي ٿڌ. ٿڌ. سياري ۾ ٻاهر سمهڻ جي حالت.

● وَلَوُوَر: اسم خاص. ٿر ۾ مسلمانن ۽ مينگهوڙن
جي هڪ ذات جو نالو.

● وَلَوُوَر: اسم خاص. تعلقي مڇاول، گوني،
بدين ۾ ديھن جا نالا. تعلقي ساماري، ضلعي
ٿرپارڪر ۾ هڪ ڳوٺ جو نالو، جتان جو مشهور
بزرگ مولوي عبيدالله ولھاري، سنڌ جي مشهور
صاحب ديوان سيد فاضل شاھ جو استاد هو.

● وَلَوُوَر: وَلَوُوَر: ذ. گاه جو ميدان. گاه ۽
وٽڪار واري زمين. چيرا گاه. گهوڙن وليون ۽
گاه جي ساوڪ. سرٿاجيت. ڏڻ - ولر. هڪ مڪان
جو نالو.

● وَلَوُوَر جا ڪير: اسم خاص. تعلقي بدين ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● وَلَوُوَر: اسم خاص. تعلقي بدين ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

= وَلَهَاكُو: وري - وٿيرڪو - ڊگهو.

"ڏونڪر ڌاري نه سڪهان پيرين پيادي،
وات ولهاڳو پنته پري، وَر وڏا واديءَ."
(سسئي - خانه زئي)

- ولٺهوت پتون؟ ٻيٽ ۾ سور ٻون. وت ٻون -
وڪڙ ٻون.

- ولٺهوتو ۽ ولٺهوتا (ل)؛ ذ. چوتو (زالون وارن کي ويڙهي پٺيان چوٽو ڇڏيندڙ ٻون آهن. تنهن کي ولهوتو چئبو آهي). وانگوڙو.

● ولٺهيت: اسم خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ولي: ٺ. ننڍو ولو (ولي گھڻو ڪري گول ۽ ولو اڪثر چورس ٿيندو آهي).

● ولي: ولي؛ ذ. (ع). شھزادو مالڪ دوست - خدا جو خاص بندو. سنٽ - مقدس -

مھاتما - اولياءَ - پاڪ انسان - رکيڪ - راکو - سنڀاليندڙ - نگهبان - ڪرلاھو - سرپرست - ڪانڌي -

ڪارڻي. وصي - امين - والي - وارث - آقا - خاوند مالڪ - حاڪم - خداوند. صاحب - بخدوم - سردار -

سوا سي - ٻريو - مربي - محافظ - دوست - يار - مددگار - ساڌو - بزرگ - پرهيزگار - عارف - خدا رسيدو -

صابر - شاکر.

- ولي اللہ: ذ. خدا کي ويجهو - خدا رسيدو - نيڪ - مندو - عابد - زاهد - مالڪ - مجذوب - عارف باللہ.

- ولي عہد ۽ ولي عہد: ذ. وقت جو حاڪم. بادشاھ جو سندس موت کان پوءِ تخت تي ويھڻ لاءِ چونڊيل ماڻھو - جاءِ نشين - ملڪ جو وارث. ڪنور. يوراج.

- ولي عہد فترضي: ناميل.

- ولي نعمت: ذ. صفت. پرورش ڪندڙ - مربي.

- ولي ذيار: جونءَ ڪيڏائين.

● وليتن: مصدر. (سن. ول = موٽڻ) لپيٽڻ - ويڙهڻ - تھ ڪرڻ. (وليٽو - وليٽندو - وليٽول).

● وليجا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● وليجا: هندن جي هڪ ذات جو نالو.

● وليدان: اسم خاص. تعلقي رتيديري ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ولي داد: پلي: اسم خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

- ولهاگيرو: صفت. ٻريو - ٿورو ٻري.

● ولٺامتن (ڪ)؛ مصدر. ٻيڙجڻ - سڄي ٻون - ٽوڪجڻ - ٺلهو ٿيڻ. آڀامجڻ. ڪنهن جالسور جو ٻرجڻ تان آرو لهي وڃڻ.

”يونيد ولھامي ولھامي دھل ٿي پيو آھي.“

(ولھاميو - ولھاندو - ولھاميل).

● ولھو ۽ ولٺاھ: ذ. (سن. وليپ = ٻيارو) گشت - دورو - چڪر - مڙس - خاوند - پٽار - ڪانڌ - پٽي - وڙ - شوھر - گھوٽ - گھڙ وارو. ٻيارو -

وليپ - وٺندڙ - محبوب. نڌڪو - سڄو - سڪڻو. (سن. ول) عمارتي ڪاٺ جو ڊگھو چورس منھن وارو لڪڙو (جو ٻيھر جو چوٿون حصو ۽ سليپر جو اڌ ٿيندو آھي، ساڳئي نموني جو گول لڪڙو)

ڇت جو داسو.

● وليھو ۽ وليھا: ذ. (سن. ورھت) ڪنجوس - مڪي چوس. غريب - ڪنگال - مست - چٽلھو. سڄو.

خالسي. تمام غريب. غافل. بکيو - مسڪين - بي وارث - ڇڙو ڇانڊ - جنھن کي گھر ٻار نہ هجي.

ضرور تھند - محتاج - سڄو سڪڻو - نڌڪو - غيٺو -

مفلس - رمس ڪان سولہ - بي جسو - بي رونق - خالي.

”ري ر مھيار تان وٺان ولھو م تئي“

(سر مھڻي - شاھ)

- ولٺاھڻي ۽ ولٺاھڻيون: ٺ. سڄائي - سڪائي - غربت - سخت غريبي - مفلسي. آنھوند -

گئلائي - محتاجي - غريبي - ڪنگالپڻ - افلاس - مڇوٺائي - بيوس. ڪنجوسائي - ٿڪ ٿيڻ.

- ولٺھڻ واھڙ؛ اڙين جي اوٽ - هيٺن جي حمايت - بي وسيلن جو وسيلو - اڙين جو آڌار - ٿڪڻ ٿاھر.

- ولھو ويس: غريبان ڪسڙن ۾ - ظاھري ۾ نماڻو ۽ ضعيف.

● وليھي ۽ وليھيون: ٺ. (سن. و = بنا + رم = ارس) رنڙ زال - بي وارث عورت - ٺلھي - سڪڻي - سڄي. بي جسي - بي رونق - خالي - ولھي.

”سڪيا سانگي وڃي ٿر ٿيا ولھي ڪيئن وساري ويا“

- ولٺهوت ۽ ولٺهوت: ذ. دل تي زھر جو غلبو - ٻيٽ ۾ سور جا وڪڙ - هيٺو ۾ سور جا وٽ.

= وِمانَ ۽ وِمانُونُ: ث. اسم. (سن. وِمانَ
 = آڏند ڪٽولي) ديوتائن جو رت. آڏند ڪٽولي -
 آڏام ڪٽولي - وِمانَ. هوا ۾ آڏامندڙ گولو.
 آڏامندڙ چٽي. پٿرون. چڪيا (جنهن تي مثل آدمي
 کسي رکندا آهن) - ڪاٺي. هوائي جهاز - طياره.

● وِماهو ۽ وِماهه (ٺ): ذ. شاديءَ جي وقت
 ڪهڙو جي ڪهران عزيزن جي ورتل منائي - ٿر ۾
 شاديءَ جي هڪ رسم.

● وِمْتَلْ ۛ وِمْتَلْ ۛ ذ. صفت. (سن. وِ= پری
+ وِمْتَلْ = گند) نِرمِتل- پاڪ- پوتر- صاف-
اوچل- شُتْ- اجرو- اچو- صفا.

● وَنَ ۞ وَنُونُ؟ اِسْم. (سن. واھن < دوان)
 نَنْدِي پُڑی. تَرْہو - نَاو - مِلّا - تِرُ. (ت).
 جھنک - پیلو. ہن.

● وَنْ: صفت. ذ. (سن. وَرَنْ = رنگ)
 رنگ. شکل. (انگ. وَنْ = ہیک)۔
 ہکڑو۔ چتڑو۔ اکیلو۔ ہکیلو۔ ہیکلو۔ ہیک۔
 واحد۔ ہکانو۔

— وَنَاسٌ مِّنْهُمْ يَتَّبِعُونَكَ بِهَؤُلَاءِ آيَاتِنَا يَحْتَزُونَ ۖ

۱۔ وَنْ نُو قِیرِیْ کَرَنُ (ت) ؛ (الک)۔
چمالا کیون کرن۔ حرفتون هلائن۔ کیڈ کرن۔
ااکل بازی کرن۔

● وِلَارِنْ (ت): مصدر. وِيْلِنْ - كَيْتِنْ -
کائِنْ - کَیْتِنْ.

● وِئاسٌ ذ. (سن. وئاس) \leq ناس = زوالیت
 زوالیت - برہادی. (صفت). ناس ٹیل - برہادی ٹیل.
 قنایل - فنا - چت - ناس - برہادی - تباہ - ویران -
 اجاز.

● وَلَاکُ ۛ وَلَاکُ (ت) ذ. صفت. چنبد و -
نخمس - لپا گو - کمبخت - شامت زدہ .

● وِ نَانِ ۛ وِ نائُونِ (ت) : ث. ۛ ۛ ۛ فائِدي
کوشش - اجائی حرفت - اجایو سَعِیو .

- وِنَانِ کَرَن؟ ای فائدی کوشش کرن۔
اجائی حرفت کرن۔ نلھا ہت پیر ہلاٹن۔

● وَاللَّيْلُ : قرآن شریف جي ھڪ سورة جو نالو .
● وَمَرْمَرٌ : ذ. درياءُ - ندي - سمنڊ - سمونڊ - بحر . (ن - ٻلوچ) .

”وَتَبَيَّنَ رَجُلٌ آمِنٌ جَنِيٌّ وَيُنْ وَرْمٌ وَتَبَيَّنَ“
(سن؛ ورم = عضو) ڪوڊه رئيس عضو جهڙو ڪو
دل، جيرو، ٿڌو وغيره. (ن- بلوچ). (پرا. ورم =
زهر) لوھ جي پوشاڪ- زهر. وجه- سمجھ- داء-
موقعو- ٿڌ. حملي ۾ ڌڪ جو وار- جهپو- جهٽ-
چنبو. قدر- قياس- ويچار- خيال- قياس آرائي-
نهر.

= وَمَا تَوْفِيقِي ۖ وَمَا يَتَّبِعُنِي ۚ ذ. صفت. وجہاتو۔
 مجہاتو۔ موقعی وارو۔ ذین وارو۔ ساکباتو۔
 ہندآتو۔ پورو۔ تیز۔ مدو۔

● وِ مَاسَنُ: مصدر. (ہرا. وِ مَاسَنُ = غور کرڻ. سن. وِ مَاسَنُ = غور ڪرڻ. سن. وِ مَاسَنُ = حيران) ڪهڙي ڪرڻ - فڪر ڪرڻ - ويچار ڪرڻ - سوچڻ - غور ڪرڻ - تورڻ ٽڪڻ - سوچ ڪرڻ - چڻ چيڻ. سرگردان پريشان ٿيڻ - فڪر ۾ پوڻ. (ن - بلوچ). ساھي پٽن - دم ڪٽڻ - وسائڻ - ويسائين ڪرڻ.

= وِ مَاسُ ۛ وِ مَاسُ : ذ. (مَن . وِ مَیَیۛ =
 حیرانی) گہٹی - فکر - چنتا - اون - اونو - انتظار -
 اوسوڑو - اوکیا ہوکیا - اڈکو - وسواس - اندیشو -
 مانگو - وِ پچار - غور - سوچ - غم - شوک - ڈک -
 گوند - وِ پا کُلتا - پَریشانی - حیرانی . ہلاکی -
 اہنج - ایذا - ڈنچھو - کا کاھو - کھکاء - دقت -
 نکلیف . کُن ہوت - عقل - فہم - زیرک - ہڈی .
 = وِ مَاسِ جِئ : مصدر . منتظر تِئ - فکر مند تِئ -
 اڈیک تِئ - اواناتو تِئ - گہٹی کرن - اندیشو
 کرن . دُک تِئ - غمگین تِئ - ڈکونج - وِ پا کُل
 تِئ . کوماسج - شرمند و تِئ - شرمسار تِئ -
 ہشیمان تِئ - نِدامت مِ پرجن - ارمان کرن -
 افسوس کرن .

= وِ مِ سِ مِ يٰ ۛ وِ مِ سِ مِ يٰ سُونْ (ڪ) ۛ ث. سِ مِ يٰ -
ڊاڀو - وِ سِ مِ يٰ - وِ سِ مِ يٰ هِن - آرام - قرار.

● وِمان : وِمانئون : ث . اسم . وِمان .

- وِ نَانْ ۛ وِ نَانْ (ک)؛ ذ. کوہ وچان جو ساز۔
ساز - ہاجو - سرنندو - تنبورو - وڈان. (ن - ب).

● وناہیں: مصدر. (من. وَرَّ = مڑس چونڈن).
وناہ ہڈن۔ وناہ مر و بہارن. شادیء لاء سنبھرن.

● وِلاهٔ ۛ وِناهٔ ۛ ذہ شادیء کان اڳ جي
ھڪ رسم (جنھن ۾ ڪنوار کي ٽن ڏينھن کان مٿن

دڙهن تائين اڳيو هتي ڪنڊير ويهارجي) - ونواھ .
- وٺاھ پوءِ وٺاھ ڏا . وٺاھ - ونواھ .

● و ناهجی: ونوام ۾ ويهن. و ناه ٻڌڻ واري
رسم ادا ڪرڻ.

- وَنَاهِيُوْا عَنِ وِّنَاهِيَا ذِي صِفَتٍ وَنَاهِيُوْا
وِيْثِلَ (مرد) - وَنَوَاهِ وَارِيْ (زال).

● وَلَيْتَ ۖ وَلَيْتُونَ (ت) ا ث . حصو۔ ہتی۔
پاگو۔ ٹکرو۔

● وَنِمْزَ ۖ وَنِمْزُونُ (ت) ۱ ث. وندر.
● وَنِمْزَ حَبَرٌ، مصدر (سز. و شُنا). خراب قمر۔

کنو ٹیپ - کند و ٹیپ - ہچڑو ٹیپ ۔
= ونڈہ پٹل، ونڈہ پٹل، ذر صفت، کنو -

خراب - وبل - گندو - ولوز - نیبریل - بئرو .
● ونز - ذر - گمان - گھوٹ

● وَنَجَّاسٌ: اسم خاص. تعلقی میرپور خاص ہر
 کے دیہہ جو نالہ

● وَنَجِّنْ: ذ. (سن. وِيَنْجُنْ < وَيُنَجِّجْ = صاف کن). حرف صحیح - آہر اکہ من جو حرف

علت جي مدد کان سواءِ آپسار ڪري سگهجي.

وہاٹھ، خرید کرن، سودو کرن۔

و چئو - پٺڪو - پٺڪو. ڪاٺ ۾ سٺ ڪيڻ لاءِ
 وادي جو هڪ اوزار (ڙ-پلو)

- ونجڙي سان؛ شاديءَ جي وقت هڪ رسم.

● ونجوبك و نجبوك: ذ. (سن. وپوك =

ن پوند - اثبوت - تکرار - جهیزو جهنو - کُرسی -
وایامه - قکت - کهم - کاکار - وودت

۱- و نڄو ڳي: ذ. صفت. جدائي وجهندڙ۔
ڦٽارو وجهندڙ۔ جهڙائي۔ نفاقي۔ وڇوڙو وجهندڙ۔
اڻٻٽ ڀڃا ڪندڙ.

● وَتُجَبِّي ۴ وَتُجَبِّيُونُ (ت): اسم. کنهن
ہائی۴ جی شاخ کی ہند ڈیٹی پاسی مان کیڈیل

بي ڪٿي - نالي - ونجهي. (اسم خاص). تعلقي
ديري محبت ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● وَنَجَّهٖ ۚ وَنَجَّهٖ ۚ ذ. اسم. (من. و نَجَّسَ).

هانس جي لٺ - لڙهو - ڇڻڻو. (صفت) ڊگهو - لمبو.
- وڻجھو ڏيڻ. ٻيڙي کي هلائڻ. ضد ڪرڻ.

ڪيڙو ۽ کٻو جي مٿن وٺي ڪال هائڊ

- وَنُجْهٌ وَرَتْ. (ل) : وانجهيء راند.
- وَنُجْهٌ هَيْمَةٌ. (ت) : خصالات خاصه - خصال:

جو اندازو لڳائڻ.

● و نڃھار ۽ و نڃھار: ٺھ (سڀن و تہ =

سورخ کرڻ). هيرن ۽ اعلان کي سورخ ڪيڊالڙو۔ موتين

کي هر کيندڙ. قابل-هوشيار-داناءُ-ڏاهو. (ن-ب).

● ونجهر ونجهر: ذ. ڍانڍي پکين ڦاسائن جي

● وَاُجْهَلُ: مسور - درد - ایذاء - تکلیف -

● وَنَجْهَلُ (ت) : ذ. گاه جو ڪ قسم (مدائين

● وَنُجَيِّلَانِي (ل)؛ مَصْدَر. ہیکار کرن۔

● وَنَجِّهِلِي ۞ وَنَجِّهِلِي ۞ وَنَجِّهِلِي ۞ ت. اسم. مرلي۔

● وَنَجَّهْنِي: - مَصَدَر. وَنَجَّهْهُ هُنَّ - بِرُتِي هَلَانْ

● وِئَجِيهٔي ۽ وِئَجِيهٔيئون ۽ ث. (من).

آمی - رنبی .

● وَنڊَتَا ۽ وَنڊَتَاڻُون: ٺ. (سن. ود= ساراھ ڪرڻ) ساراھ. نمڻ جي حالت - نم - نمرتا - آدرپاءُ. نمائڻي. نمسڪار. آداب - نڙت - نياز - سجدو - جھڪ - تسليم.

● وَنڊَن: مصدر. (سن. ود= نمڻ) نمڻ. ساراھ ڪرڻ.

● وَنڊَن: مصدر. (سن. وڌ= ڌڪ هڻڻ) ٽنگ ڪرڻ - سوراخ ڪرڻ - چيد ڪرڻ (موتين کي). (سن. وڌ) ٽٽڻ - رفو ڪرڻ (ڪپڙن کي). (ڪنهن ھار ۾) ھوڻ (موتين کي). جواھرن جو ھٽوار ڪرڻ. سڻ. پڙڻ. (سن. ود= ڳالهائڻ) اجاڻي ٻڪ ڪرڻ. گھڻو ڳالهائڻ. ساڳي ڳالھ ھرھر چوڻ. وڌ ڪرڻ - ٻڪ ڪرڻ - ٻڪوات ڪرڻ - اجاڻو ڪوڙ ڪرڻ - اڻو ڪرڻ - ڀڃي ھڻڻ - رڀ ڪرڻ - ٻڪ ڪرڻ - لٻاڙ ھڻڻ.

- وَنڌَ ۽ وَنڌُون: ٺ. وڌڻ جي حالت. ٽنگ - سوراخ - چيد. ٻڙوچ (موتين جي). ٻڪ - ڀڃي - ٽر ٽر - لٻاڙ - ٻڪوات - ھرڪر - چٽا - انتظار.

- وَنڌائين: ۽ وَنڌائُون: ٺ. وڌڻ جي محنت يا مزوري.

- وَنڌائين: ٺ. وڌڻ جو ڪم ٻئي کان ڪرائڻ.

- ٽوپائين (ڪٽڻ) - سوراخ ڪڍائڻ (مٽي ۾).

(ن - ٻلوچ).

- وَنڌاھو: ۽ وَنڌاھ (ت): ٺ. وڌ.

- وَنڌَل ۽ وَنڌَلُون: ٺ. ڳڻي - ھرڪر - ويچار - چٽا - اڻ ٿيڻ - اوسيڙو.

● وَنڊَ ۽ وَنڊَ: ٺ. اسر. خيرات طور مڻا يا مجاور کي مليل ماني - فاقو.

● وَنڊَر: اسر خاص. ھڪ ذات جو نالو.

● وَنڊَن: مصدر. (سن. وڊ = ورهائڻ) وڊ ڪرڻ - وراھڻ - تقسيم ڪرڻ - وڊ ڪرڻ - ورڇ ڪرڻ - حصا ڪرڻ - ورڇڻ - پتيون ڪرڻ - وائڻ - ورڇي ڏيڻ - ڦاٽڻ - ڦاٽڻي ڪرڻ - ضرب جي ابتڙ حساب جو نمونو.

- وَنڊَ ۽ وَنڊُون: ٺ. اسر. حصو - پتي - ڀاڱو - واڻو - پخرو - وڊي - واٽ - ٽڪ - ٻڪو -

● وَنجھو ۽ وَنجھو (ڪ): ٺ. ھڪ جبل جو ٻئي جبل کي ڳنڍي - جبل جي سِير - ڪٽر.

● وَنجھوَرَت: ٺ. راند جو ھڪ قسم. وَنجھو ٿي.

● وَنجھو ٿي: ۽ وَنجھو ٿيُون: ٺ. ھڪ قسم جي راند (ھن ۾ ٻاريون، دريون ۽ وَنجھوَرَت ٿئي).

● وَنجھو: ۽ وِڙھ: اسر خاص. وَنجھن جي پيدائش وارو ملڪ - ڪھاڻو جھنگ - گجڪاھ ٻيلو. (زنجبار ملڪ).

● وَنجھي: ۽ وَنجھيُون: ٺ. اسر. وڏي واھ مان ٻئي ڏي نڪتل واھي - ڪٽسي - نالي. ڪنھن ٻئي کي واھ مان لڪ چپ ۾ ڏنل ٻائي - زمين جي اندران ٻائيءَ جي لاءِ نڪتل ڪسي. ٻانس جي سنهي چڙھي.

- وَنجھي: ڪٽين: ۽ واھي مان لڪ چپ ۾ ڪڍيل نالي کولڻ.

● وَنجھيُو ۽ وَنجھيُتَا: ٺ. اسر. ھوا ھڻڻ لاءِ ننڍو ٻنڪو - وَنجھو - ٻڪو. وڍڻ جو ھڪ اوزار - ڪاٺ ۾ ٽنگ ڪڍڻ جو ھڪ اوزار.

● وَنڊَر: اسر خاص. لس ٻيلي ۾ ھڪ جبل ۽ ٽئين جو نالو.

- وَنڊَر وَوَرَن: ٺ. جبل جھاڳڻ - ڪشالا ڪڍڻ - ڏاڪو ڏسڻ - ڳولڻ - ڍونڍڻ - تلاش ڪرڻ - ٺھارڻ.

● وَنڊَرَن: مصدر. وندر ڪرڻ - ريجھ رھاڻ ڪرڻ - ڏل وندرائڻ - طبيعت کي خوش ڪرڻ. ورونھن ۾ رھڻ. مشغول رھڻ. مشغولي ڪرڻ - ڪار ڪرت ڪرڻ.

- وَنڊَرَن وَنڊَرُون: ٺ. ورونھ - ريجھ رھاڻ - تفريح. خوشيءَ جو شغل. مشغولي - ڪرت ڪار - ڌنڌو - ڪم.

- وَنڊرائين: ۽ ورونھن - خوش ڪرڻ - ٻريائڻ - وندر ڪرائڻ - ريجھ رھاڻ ڪرائڻ. ورونھن ۾ رڪڻ. مشغول رڪڻ. مشغول ڪرڻ - ڌنڌي ۾ ڦاسائڻ - ڪم ۾ لڳائڻ.

- وَنڊَر وِسُو ٿيڻ: ڏاڍو ٻريشان ٿيڻ - مصيبت ۾ گرفتار ٿيڻ.

نَسْتان - نسل - ڪُلُ - بَنُ - ڪَنب - ڪپوٽ -
حسب نسب - شجرو - اصل نسل - آڪَته - قَبيلو -
ڪَنب - خاندان - پڙهي - وَنڊَشُ -
- وَنساوَلِي: اسم. شجرو - نسب نامو - سلسلو -
حسب نسب .

● وَنسِيَتِي: اسم. (سن. ونسيتي = سبزيات)
آهو پوئو جنهن ۾ بنا ڪن جي ڦل ٿيندو هجي.
سبزيات - هريالي - ٻوڪ .

● وَنڪَ: وَنڪُون: ٺ. (سن. ورنڪا.
پرا. وَن ڪا. وَنڀا) سون جي ٽڪري جا انهيءَ
ڪري ڪٽي رکبي آهي ته سوناري ڪسان ڳڻهه
واپس ملڻ تي انهيءَ کي جاچي، لائي ڏسجي -
بانگي. چٽڪاسڻ جي لاءِ سون وغيره جو ٽڪر .

● وَنڪَ: وَنڪُون: ٺ. (سن. ورنڪ =
رنڪ + ڪ) نمونو - قسم - جنس - پانت - ذات -
ڊول - ٻيهڪ. ٻهرڪار. (سن. ورنڪ = رنڪ).
رنڪ - ورنڪ. ڇهرو - سُنهن. منهن جو تجلو -
رونق - ڏيا .

● وَنڪو: وَنڪا: ذ. صفت. (گ. وانڪو.
سن. وڪر) بهادر - بانڪو - سورهي - سورمو -
پهلوان - دلير - جوڌو - قتي - پلوان - سور وير -
جروٽ وارو - ڏيا وارو. (صفت). ڏنگو - ٿڙو -
مڙيل - وريل - ڦڏو .

- وَنڪِي: وَنڪِيُون: (ڪ): ٺ. اسم.
ننڍڙي ڪُنٺار - ڪُنٺارِي. (سن. ورنڪ = وڻ) وڻندڙ .
● وَنڪب: وَنڪُون: ٺ. اسم. نيڙي -
نير ڪهٽ - ڪڇي - ڪٺو - نير ڪهوٽو. چيلهر -
ڪٽمر. (سن. وڪر = ڏنگو - ڪٽمان -
محراب - ڊاٽ. دروازي مٿان سرن جو ٺهيل اڌ
گول. ٻل - موري. ستر وارو هڏو - ستر.
(سن. واجهه = طاقت < واجن = گهوڙو < واجي
ڪٽر = شهوت وڌائيندڙ) قلعيءَ يا ٻئي ڪنهن
ڌاتوءَ جو ٺهيل ڪشتو - ڪڪ. جو قوت ٻاهه وڌائي.
● وَنڪ: وَنڪ: ذ. (سن. وڪر = ڏنگو)
ڏنگ - ٻيچ - وڪڙ. (سن. وڪ = ور) - وڪڙ -
وراڪو - ڏاون - ڍنگ - ڏاڻ. وهت ڪي ڏهن

ڦانڊ - ڦانڊ ٺي - چاندو - ورچ - ٿوڙي - ورهاڱو -
ورهاست - تقسيم .

- وَنڊَ آهت: ٺ. ورهاست ڪيل ٻيٽي -
ورهاڱي جو حصو. آها رقم جا ڪنهن انگ کي
ٻئي انگ سان وڊ ڪرڻ سان پيدا ٿئي .

- وَنڊَپ: وَنڊَپُون: (ڪ): ٺ. ورهائڻ جو
ڪم - ورچ - ورهاست - ورهاڱو .

- وَنڊَجيڻ: ورهاست ٿيڻ - پاڳا ٿيڻ - ٻٽيون
ٿيڻ - حصا ٿيڻ. وڊ ٿيڻ .

- وَنڊَبي: وَنڊَبيُون: ٺ. ورهائڻ واري
رقم، جنهن جا حصا ڪجن. آها رقم، جنهن تي
ٻي رقم وڊ ٿي سگهي .

- وَنڊَتر: وَنڊَتر: ذ. صفت. وڊ بندڙ -
حصا وڻندڙ - پائيوار - ٻٽيدار. (اسم خاص). هڪ
ذات جو نالو .

- وَنڊَري: وَنڊَريُون: ٺ. حصو - ٻيٽي -
پاڳو - ورهاست - پائيواري - ٻٽيداري. (ل). پرائي
چوٽائي مال کي نار ۾ وهائڻ جي مزوري .

- وَنڊَريندڙ: وَنڊَريندڙ: ذ. صفت.
ورهايندڙ - پاڳا ڪندڙ - ونڊي ڪندڙ - ٻٽيون

ڪندڙ. آها رقم، جنهن سان ٻي رقم کي وڊ ڪجي.
- وَنڊَري: وَنڊَريُون: پاڳا ڪرڻ - حصا ڪرڻ -
ٻٽيون ڪرڻ .

● وَنڊَيار: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو .

● وَنڊَير: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو .
- وَنڊَير: اسم. هاري - ڪٽڙسي - ڪيٽي
ڪندڙ - ٻي ڪندڙ .

● وَنڊَو: وَنڊَو: ذ. اسم. (سن. وڻستن)
سُت يا ڏاڪڻ جو ڍيرو. وارن جو منجهيل
جهڳڏو - مڇو .

● وَنڊِر: وَنڊِر: (ت): ذ. صفت. سودائي -
ٻوراڻو - ريچڪي - گهوچائي - خفائي .

● وَنڊَر: وَنڊَر: ذ. اسم. ننڍڙو گهوٽ.
مڙس - پٽار - ٻيٽي - شوهر. وَنو - ٻٽو - ٻٽو .

● وَنَس: وَنَس: ذ. (سن. وَنَس = اولاد)
اولاد - اَنَس - ٻچو - پشاد - آڍ - ڪير - ڄڻ -

● وٺڪارو: اسم خاص. تعلقي سجاول ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● وٺڪاسڻ: مصدر. اراجڻ - سينگارڻ - آرائش - ٺاھ ٺوھ ڪرڻ.

● وٺڪائي: بڻري: اسم خاص. ٻري پڪريءَ جو هڪ قسم.

● وٺڪائيتي: جٽائڻ: اسم خاص. پڪريءَ جو هڪ قسم.

● وٺڪر: اسم خاص. ڪڇ ملڪ ۾ هڪ ڳوٺ جو نالو.

● وٺڪڙا: اسم خاص. مھائن جي هڪ ذات جو نالو، جي ڪارين تي مڇي مارين.

● وٺڪڙو: وٺڪڙا: ذ. اسم. انسب وغيره ميوي چنڻ لاءِ ڪاٺيءَ ۾ لڳل انگڙو - ڪنڍو.

● وٺڪڙو: وٺڪڙا: ذ. صفت. (سن. وڪر = ڏنڪو) ڏنڪو. ورن وڪڙن وارو. ٺپا ڳو. ٻڙو.

● وٺڪڙي: وٺڪڙي پئون: ث. اسم. نار يا هرلي جي ونڪ - نار جو هڪ جزو. پانڊيءَ ۾ ڏنڪي ڪاٺي، جا ڦرھين ڪي ٻاڻ ۾ ملائي. (ل).

● ٽوٻي جو هڪ قسم.

● وٺڪڙي: ٽي: پتون: (ت)؛ ڪنھن ڏڪ - سڀان سمهي پوڻ.

● وٺڪس: وٺڪس: ذ. صفت. وينگس - سڀاڻو - عقل وارو - ويجهو - عاقل.

● وٺڪسڻ: مصدر. (سن. ونڪ) ٻڌڻ - جوڻڻ - ٻڌڻ - قابو ڪرڻ - سوکھو ڪرڻ.

● وٺڪڻ: مصدر. (سن. وڪڙ) وڪر = ڏنڪو (ڏور ڪي ڏھن لاءِ پوئين ٽنڪن ۾ ڏنڪ - وجھڻ - ونڪ - وجھڻ - جڪڙڻ - ٻڌڻ - قابو ڪرڻ - ڏاڍن وجھڻ. ٻيچ وجھڻ - وڪڙ وجھڻ - جانڻو هڻڻ - اڙي هڻڻ.

● ”ونڪيئي نه وارن سين تن کونرن جا کوڏا“ (شاه)

● وٺڪ: وٺڪ (ت): ذ. ٻانڊ - قيد - ڦاٿل - چڪرل.

● ونڪ: وٺڪ: ذ. درياءُ جو ڍورو - واھڙ. (ن - ب).

وقت پوئين ٽنڪن ۾ ٻڌڻ جي رسي. (سن. جنگھا = ٽنڪ) گوشت جي ران جا ٽنڪ کان جدا ڪئي ويئي هجي. ستر جي هڏي. ملھ وڙھڻ جو هڪ ڀنڪ - جانڻو - اڙي. (سن. وڪر = ڏنڪو) ڪوھ جي تري ۾ ڪاٺ جو رکيل گول چڪر - (جنھن چڪر مٿان گول ديوار ٺھندي آھي) ڪنھن ٻي ڦيٽي جو ٻاھريون گول ڪنارو جيڪو ستر سان ارن وسيلي ڳنڍيل هجي. ڪوھ جي ديوار ٻيھارڻ لاءِ ڪاٺ جو ٺھيل گول چڪر - چڪرو - (ت). چڪ. نار جي پانڊيءَ جي پٽيءَ جو نالو. (صفت) ميلاپ - ڳانڍاپو - لا ڳاپو - تعلقات.

● وٺڪ آٿڻ (ت): ٻاسو خراب ٿيڻ.

● وٺڪ وٽ: وڪڙ - ٻيچ - دار - ور.

● وٺڪ وجھڻ: وڪڙ وجھڻ - ٻيچ هڻڻ - اٽڪل سان ڦاسائڻ - ٻنڪ هڻڻ - انگڙو هڻڻ.

● وٺڪ: ث. عيب - گھٽتائي.

● وٺڪ: وٺڪ: ذ. (سن. وڪر = ڏنڪو) ڏنڪ - ور - وڪڙ - ٻيچ - جھڪ. عيب - ستقم - اوکڻ - نقص - ويڪ - آوٿائي - ٻوٿائي - گھٽتائي - وڌ - حرڪت - ارڏائي - کوٽائڻائي.

● وٺڪت: وٺڪ: ڪسان وانگر ڏنڪو - ڪماڻي - مچراڻي - مچرايدار.

● وٺڪرو: وٺڪرا: ذ. صفت. ونڪڙو.

● وٺڪڙو: وٺڪڙا: ذ. صفت. ڏنڪو - ٽيڙو - ڦڏو - چو - ڏنڪڙو - وڙ وڪڙ وارو.

● وٺڪ ويڪ: ذ. ڏنڪائي - ٽيڙائي - ونڪ - ونڪ - جھڪ - ور - ڏنڪ. وڪڙ. ور وڪڙ. ڏنڪائي.

● وٺڪا (ت): صفت. وھڻ جي سڃاڻپ لاءِ ڪم ايندڙ لفظ.

● وٺڪارڻ: مصدر. هوڪارڻ - تڏڻ - للڪارڻ - چڪڻ - بيڪار لاءِ سڏ ڪرڻ - آبت لاءِ سڏ ڪرڻ - چيڙ ڪرڻ - ونڪار ڪرڻ.

● وٺڪار: وٺڪارون: ث. اسم. آبت - چيڙ - بيڪار.

● وٺڪاري: ذ. آبت لاءِ سڏيل ماڻھو - بيڪاري - چيڙ لاءِ سڏيل.

”ڪاري جنن ڪرن، ونڪ مڙهي واسيا“
(سگهڙ)

● وَنَڪِيئِي ۽ وَنَڪِيئِيُون: (ل): ٿ. اسر
شيشي جي ننڍي چوڙي.

● وَنَڪُو ۽ وَنَڪا: ذ. اسر خاص. (ف. ماشوره)
هڪ ميوي جو قسم - ڪڪڙي. هڪ ماڻهوءَ جو
نالو. ٿر ۾ هڪ ڀاڱي جو نالو. ڦرن جي ڌاڻن
کان ڪاٺ جا ٻه آنڪها ملائي ٺاهيل ٻوٽاڙي -
ٻوٽاڙو - ٻيٽڙ (ل). منو درياءُ.

”ايسڙا اوڏ ٿي، وجهه وَنَڪِيئِي کي ور“
(فقير احسان ڪڙيائي شيخ)

نئين ڪوٽ کان ڏکڻ طرف ڏيپلي ۽ ٻدين تعلقن
جا حصا. (ن - ب).

● وَنَڪُو ۽ وَنَڪا: ذ. صفت. (سن). وَڪَر =
ڏنڪو (ڏنڪو - ٺيڙو - ڦيڏو - مڙيل - آڏو -
چپو. خراب - ڏکيو - تڪليف وارو.

● وَنَڪائي ۽ وَنَڪائيُون: ٿ. اسر. ڏنڪائي -
ڏنڪ - ٺٻڙائي - ٺٻڙ - ڦيڏائي - چيٻائي - ڏنڪان.
● وَنَڪِيئِي ۽ وَنَڪِيئِيُون: ٿ. صفت. آڏي -
ڏنڪي - ڦيڏي - ٺٻڙي - چيٻي - گهٽند واري -
وڪڙ واري.

● وَنَڪوڙي ۽ وَنَڪوڙِيُون: ٿ. اٺت جو
هڪ پرزو - چرخي جو هڪ ڀاڱو - اٺت جو ڏنگو
ڀاڱو.

● وَنَڪوڙِي ۽ وَنَڪوڙِيُون: (ت): ڏنڪو ٿي
وڃڻ - ڦيڏو ٿيڻ.

● وَنَڪ وَنَڪار: اسر خاص. ننڍي ٻاڪي وٽ
هڪ اڳوڻي ديهه جو نالو، جتي شاهه عبداللطيف رحم
جا مائٽ رهندا هئا.

● وَنَڪِيئِي ۽ وَنَڪِيئِيُون: ٿ. اسر. بيل گاڏيءَ
جي ڦيٽي جو ٻاهر يون گول حصو. ٻائيءَ جي
سنهڙي ڪسي - ڍوري - ننڍڙي واهي - نالي.
ونڪي جو هڪ قسم. هڪڙو لانتونءَ جو قسم.
ٻانهن ۾ ٻائڻ جو هڪ زبور. (ن. بلاچ).
(اسر خاص). تعلقي ننڍي الهيار ۾ هڪ ديهه
جو نالو.

● وَنَڪِيئِي: اسر خاص. تعلقي ڏيپلي ۾ هڪ
ديهه جو نالو.

● وَنَڪِيئائي: اسر خاص. ٻڪريءَ جو هڪ قسم -
ڊگهي ڳچي ۽ وريل ڪنن واري ٻڪري. (ن. ب).
● وَنَڪِيئِيُون: وَنَڪِيئِيُون.

● وَنَڪَر ۽ وَنَڪَرِي: ذ. اسر. خصيه ڪُنيل
ڊڳو. ٿلهو مٿارو - ڏنو مٿو - ڏنڪ.

● وَنَو ۽ وَنَا: ذ. اسر. گهوٽ - مڙس - خاوند -
ڀتار - ٻيٽي - شوهر - ونون.

● وَنُون: ذ. اسر. ونو. ٻنو - ٻنرو.

● وَنَواهه ۽ وَنَواهِي: ذ. اسر. (سن). وَر =
مڙس چونڊڻ (شاديءَ جي تياري - وَناهه - وَتهه).

● وَنَوُ: ظرف. ٻري - دور - دور - وَتهه.

● وَنَوُ وَتِي: ٻري رهڻ - دور رهڻ - ٻري
ڀڄڻ - دور رهڻ.

● وَتهه ۽ وَتهِي: ذ. اسر. (سن). وَر =
مڙس چونڊڻ (ڪنوار جو ليڪي ويهڻ. وَناهه -
وَنواهه).

● وَتهڙو: ذ. ڪنوار جي لڪي ويهڻ جي جاءِ.

● وَتهن ۽ وَتهِي: ذ. اسر. وَتهه - وَناهه -
وَنواهه.

● وَتهڙي: اسر خاص. هڪ ذات جو نالو.

● وَتهڙو ۽ وَتهڙا: ذ. اسر. گهوٽ - لاڏو -
وَر - ٻنو - مڙس - شوهر.

● وَتهلو ۽ وَتهلا (ت): ذ. صفت. ٽڪڙو -
جلد - سگهو - جهٽ ٻٽ - هڪدم - ٺهه ٻهه.

● وَتهيو ۽ وَتهِي: ذ. صفت. شاهوڪار -
ڪروڙ ٻيٽي - لڪاهي - دؤلمند - هريو - آسودو -
ڀاڳيو - مائو - ڌات - ٽئونگر - دنيا دار - جوڀ -

مايا وند. سترنديات - ڍاول - ڌوندي - خوشحال.

● وَتهِيئائي ۽ وَتهِيئائيُون: ٿ. اسر.
شاهوڪاري - آسودگي - دنيا داري - ٽئونگري -
دؤلمندي.

● وَنَشْرُو ۽ وَنَشْرَا: ذ. اسر. ڪيل - ڪير -
ٻنڌي - ڪُنڊري - ڪُنڊي (لڪڻ جي).
(اسر خاص). ٻوري مسلمانن جي هڪ ذات جو نالو.

● وَنَئِئَن؟ اسر. وج. (صفت). ڀري.

- وَنَئِئَن؟ وِجَن؟ ڀري ڀڄن.

● وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڏ. اسر. (ف. ڀنڀڻه) ڪپھ جو ٻوٽو.

● وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ (ت) ڏ. صفت. ڀندرو-ڊيمڪو-ڊيمڪو-ڊيمڪي-ڇوٽو-ڀڄو-ڀڄو.

● وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڏ. اسر. ڪنوار-لاڙي-ٻٽي؟ (اڳ جي) ماڻڪي-پتلي-مردمڪ-اڳ جو تارو.

● وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڏ. (سن. وَنَ = جهنگ) درخت-ورڪ-ٻوٽو. (ڪ). (سن. ويٺو) اين-ٺڙ.

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ (ڪ) ڏ. وَنَ-درخت-ورڪ-ٻوٽو. ننڍڙن وٽن وارو جهنگ. وٽڪار.

"ڪرڪو وٽاجو ويڙھ ۾ ويا سڀ ورڪه"

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڏ. وٽڪار-وٽاء-وٽراء-گھٽا وٽ-وٽن جا جهنگلا ويي وٽ.

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڏ. وٽاء. وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڏ. وٽن جو ميڙ-وٽ-ٻوٽا-وٽراء-وٽڪار. ٻوٽا ٻوٽيون.

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڪارڪن جو ڀڄي راس ٿيڻ.

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ٽڪڙو وڃڻ-ملڪ نيڪالي ملڻ. تڙجي وڃڻ. جلاوطن ٿيڻ.

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ وڏي واڇ جا ۱۹۰۲ ع ڌاري آئي هئي.

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڪٽڻ (ڪ) ڏنگهرن جي ڇانو هٿ آڻيو ڪرڻ-ڏنگهرن ۾ گهر اڏي پناه.

۾ رهڻ-وٽن جي هٿ ٻڙدي ۾ رهڻ. مڙس ڪرڻ-پتار ڪرڻ-پتي ڪرڻ.

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڪنهن جي اجهي ۾ ويهڻ-ڪٽي پناه. وٽن. ڪٽي گذران ڪرڻ.

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڏ. (سن. وَنَ = وٽ + راهي = قطار) وٽن جي قطار. وائن جي ٻاسن کان وٽ-وٽراء-وٽڪار-وٽاه. جهنگل-ٻيلو. ڪينجهر ڀنڊ جي آسپاس ٻيلا لڳا ٻيا آهن.

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ (سن. وَنَ = وٽ) جهنگل-جتي گھٽا وٽ هجن.

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڏ. وٽن جي ڇانو-وٽڪار-وٽن جو جهنگلو. وٽراء-لس ٻيلي.

۾ هڪ جبل جو نالو، جتان سسئي کي پنهنجي ڳولا ۾ لنگهڻو ٿيو هو.

"جڪس ياد ڪئاس، ور وڃي وٽڪار ۾" (سُر آبري-شاه)

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڏ. وٽن جي ڇانو-وٽڪار-وٽن جو جهنگلو. وٽراء-لس ٻيلي.

ڏڪائڻ-رنجائڻ. هڪل ظاهطي ڪسان ٻاهر نڪري وڃڻ. تمام گھڻي تڪليف ڏيڻ. اڀرائڻ. ستائڻ.

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ (ڪ) ڏ. ڇتو ٿيڻ-ڇريو ٿيڻ-ڇڪ هائڻ.

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڏ. وٽن جي ڇانو-وٽڪار-وٽن جو جهنگلو. وٽراء-لس ٻيلي.

ناڪامياب ڪرڻ-مٿي مان هوا ڪڍڻ. انتظار ڪرڻ. جواب کان ٻي جواب ڪري ڇڏڻ-لا جواب ڪري ڇڏڻ.

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڏ. وٽن جي ڇانو-وٽڪار-وٽن جو جهنگلو. وٽراء-لس ٻيلي.

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڏ. وٽن جي ڇانو-وٽڪار-وٽن جو جهنگلو. وٽراء-لس ٻيلي.

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڏ. وٽن جي ڇانو-وٽڪار-وٽن جو جهنگلو. وٽراء-لس ٻيلي.

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڏ. وٽن جي ڇانو-وٽڪار-وٽن جو جهنگلو. وٽراء-لس ٻيلي.

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڏ. وٽن جي ڇانو-وٽڪار-وٽن جو جهنگلو. وٽراء-لس ٻيلي.

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڏ. وٽن جي ڇانو-وٽڪار-وٽن جو جهنگلو. وٽراء-لس ٻيلي.

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڏ. وٽن جي ڇانو-وٽڪار-وٽن جو جهنگلو. وٽراء-لس ٻيلي.

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڏ. وٽن جي ڇانو-وٽڪار-وٽن جو جهنگلو. وٽراء-لس ٻيلي.

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڏ. وٽن جي ڇانو-وٽڪار-وٽن جو جهنگلو. وٽراء-لس ٻيلي.

- وَنَئِئَن؟ وَنَئِئَن؟ ڏ. وٽن جي ڇانو-وٽڪار-وٽن جو جهنگلو. وٽراء-لس ٻيلي.

● وَنائو ۽ وَنائا (ڪ): ذ. ڏٺو. ڦٽاڙو. -
هڪڙو رنڊڪ - روڪ - اٽڪاءُ.

● وَنائين: مصدر. (سن. وَر = چونڊڻ) پسند
ڪرائڻ. سنڌ ملائڻ. (وَنايو - وَنائيندو - وَنائيل).

● وَناهه ۽ وَناهه: ذ. وَناهه - ڪيس -
جيو هتجا - خون. هتجا - مرد مر ڪشي. ضرر ناک.
هڪ وڏي ويڙهه. ضرر - زيان - هاجو - نقصان -
چيهو - جوکو. گناهه - ڏوهه - ڀاپ - ظلم. فساد -
فتنه اٿڪيز.

● وَناهه ڪَرَن: وَناهه ڪرڻ. گناهه ڪرڻ -
ڀاپ ڪرڻ - ڏوهه ڪرڻ - جيو هتجا ڪرڻ.

● وَناهه و جهن: دشمني و جهن - وير و جهن.
ناساڙي ڪرڻ - اثبت ڪرڻ. ڏٺو و جهن.

● وَناههجن: (سن. وَناهه) ناس ٿيڻ - ڇت ٿيڻ -
برباد ٿيڻ - نابود ٿيڻ.

● وَناهه ۽ وَناهه: ذ. خوني - قاتل -
هتيارو - هٿيارو - ڪاري گهاتي - موممار - ٻي رحم -
ڪاسائي.

● وَنت ۽ وَنتون: ٺ. پسندي. پيار - محبت -
آفت - چاهه - موهره - پاڻ - ٻيٽ - ٻيٽ - ارواح -
سنيهه - آڪنجهر - ناهه - ايڪتا - ٻيٽ. پسندي -
پسندگي - مرضي - خيال. آڪند.

● وَنتيل: خراب ٿيل - ڪريو ٿيل -
گندو ٿيل. نڪار.

● وَنت ۽ وَنتون: ٺ. چال - چلڪت -
هلي - چلي - روش.

● وَنت ۽ وَنتون: ٺ. خراب ٿيل - ڪينو
ٿيل - گندو ٿيل - ڪريل. وَنريل.

● وَنت ۽ وَنتون: ٺ. وَنت - پسندي -
مريض - خواهش - اڇا.

● وَنت: ٺ. ڪارڻ جي حالت. ڪينو ڪرڻ
جي حالت - هڪڙو.

● وَنج ۽ وَنج: ذ. (سن. ٻئج = واپاري)
واپار - ڌنڌو - ڪيرت - تجارت - سودو - سوداگري -
جنس - وڪري. وڪر - مال. (وَنجارو لفظ آهي مان
نڪتل آهي، جو وري هڪڙي "وايو" تي هوي ٿو.)

● وَن هَتِين (ڪ): ٻئيءَ جو جهنگ ڪيڻ -
ڪرڙ ڪنڊو وڏي ڇڏڻ. وَن وڏي صاف
ڪرڻ. ميدان صاف ڪرڻ.

● وَني ۽ وَنيون: ٺ. جهمت - ويڙهه -
گهاتي وئي - جوهر - ججهتو.

● وَنائو ۽ وَنائا: ذ. چارو - ويچارو - اهيل -
وات تي ٻرڻ - ساڳي ريت ڪرڻ - نقل ڪرڻ.

● وَنائين (ڪ): مصدر. ڏکوئين - رنج ٿيڻ -
ڪاوڙجڻ - غصي ۾ اچڻ - ڏمرجڻ - ناراض ٿيڻ.
ايڏائين. (وَنائجو - وَنائجندو - وَنائجيل).

● وَنائجو ۽ وَنائجا (ڪ): ذ. ڪاوڙيل - رنج
ٿيل - ناراض ٿيل - ڏکوئيل - ايڏائيل.

● وَنائس ۽ وَنائسون (ڪ): ٺ. ريس - حسد -
هٿس - دل گهرائي. ٻيٽ - بد دعا. ان سهو -
مر سهو. (ت). پياگو - پتي - حصو - ونڊ - قانڊ -
ورج - بخرو.

● وَنائس: ذ. (سن. وَناش) وَناهه - وَناهه.
خون خرابي. جهڳڙو.

● وَنائس ڪَرَن: جهڳڙو ڪرڻ. ڳالهه جو
ڳالهوڙو ڪرڻ. اڃايو وڌاءُ ڪرڻ.

● وَناک ۽ وَناکون (ٺ): ٺ. تانسيءَ کي
اوري پري ڪرڻ لاءِ رسي مان ٻڌڻ واري ڪاٺي.
● وَنائند ۽ وَنائندون (ڪ): ذ. ڏٺير -
ڦٽاڙو - اثبت - بدسلوڪي. جهڙو - ڦڏو. منافقي -
ٻيڇاڙائي. ڏوتپائي. ناساڙي.

● وَننائون (ڪ): ذ. ڦٽاڙو - ڏٺو - هڪڙو -
اثبت - ناساڙي. رنڊڪ - روڪ - آڏو.

● وَناهه ۽ وَناهه: ذ. (سن. وَناش) خون -
خونريزي. هاجي - نقصان. جهڳڙو - لڙائي. خوف -
خطره. چيهو - جوکو. دشمني - وير - وروڌ.
ناساڙي - بدسلوڪي - اثبت. وَناهه.

● وَناهه ڪَرَن: حركت سازي ڪرڻ - جهڳڙو
ڪرڻ. ننڍيءَ ڳالهه کي وڏو ڪرڻ. شرارت
ڪرڻ. ڏٺو و جهن - هڪڙو و جهن. رنڊڪ و جهن -
روڪ و جهن - آڏو و جهن - ڦٽاڙو ڪرڻ. برباد ڪرڻ -
ناس ڪرڻ - نابود ڪرڻ.

● وڻيڪ ۽ وڻيڪون (ڪ)؛ ٿ. خبر-سڌ-
 سُرڻ-ڪيڙڪ. ڪڻڪ. (ڪ). (سن. وڻڪ =
 رنگ) وڻڪ-رنگ-نمولو-قسم. وقت.
 ● وڻيڪار ۽ وڻيڪارون؛ ٿ. هيءُ لسپلي جي
 آتر-آپرندي طرف، ڪيرٿر جبل جي قطار سان گڏ
 هڪ ڳوٺ آهي، جتان نئين ٻارن ٺڪري ٿي.
 ● وڻيڪار؛ ڏ. وڻن جو جهنگلو. وڻن جي ڇانوَ.
 - وڻيڪتر ۽ وڻيڪتر (ٿ)؛ ڏ. ڪوري
 (ڪڙي آڻڻ واري کي چيو آهي).
 ● وڻيڪ ۽ وڻيڪون (ڪ)؛ ٿ. ٿورو ڏس-
 پتو-خبر-سڌ-سُرڻ-ڪيڙڪ.
 ● وڻنائين؛ مصدر. وڻائڻ. ڏيان ڏيڻ. ڏيان
 سان پڻڻ. جيڪو عزت ڪري، موت ۾ اُن جي
 عزت ڪرڻ. سمجھائڻ-ڪولي ٻڌائڻ-نروار ڪرڻ-
 پٿرو ڪرڻ-ارٿ ڪرڻ-پيان ڪرڻ-ورلن
 ڪرڻ-چٽوڻ.
 - وڻيند ۽ وڻينديون؛ ٿ. ڪرت جي
 ڏندن کي ورائڻ جو هڪ اوزار-ڪارائيءَ جي
 ڏندن سڏي ڪرڻ جو هڪ اوزار.
 - وڻيند ورائي؛ ڏند ورائي. ڪارائيءَ جا
 ڏندا سڏا ڪرڻ.
 - وڻيندڙ ۽ وڻيندڙ؛ ڏ. سڃاهڻو-وسن
 جهڙو-هرڊ لعيز-سڃاهڙو-ڪيل سڪ-موهن.
 پسند پوندڙ-پانءِ پوندڙ.
 - وڻينديءَ تي هڻجڻ؛ پسنديءَ تي هڻڻ-
 رضامنديءَ تي هڻڻ-سڪياري هڻڻ.
 ● وڻڻ؛ مصدر. (سن. وڙ = چوندڻ) خوش
 لڳڻ-خوش ڪرڻ-پسند ڪرڻ-پسند پوڻ.
 مرضيءَ تي ڪرڻ. راضي ٿيڻ. سٺو ڏسڻ ۾ اچڻ.
 پائڻ- (ڪ). چٽوڻ-چٽڻ. لڳڻ. ”وڇون ٻير ۾
 وڻي ويو.“
 - وڻي ڪٽائڻ؛ پاڻ ۾ فيصلو ڪرڻ-ٻن چئن جو
 پاڻ ۾ نيرو ٿيڻ-هڪ ٻئي سان ٺاهه ۾ اچڻ.
 راضي نامو ڪرڻ.
 ● وڻو ۽ وڻا؛ ڏ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ
 قسم جو ٻج. جبلن ۾ پيدا ٿيندڙ هڪ وڻ جو

= وڻيجارڪو ۽ وڻيجارڪا؛ ڏ. واپارڪو-
 وڇاٽڪو-واهارجو-وڻج وارو-تجارڪو. واهاري جو.
 واهار سان لاڳاپو رکندڙ.
 = وڻيجارو ۽ وڻيجارا؛ ڏ. (سن. ٻڻج = واهاري).
 واهاري-سوداگر-وچاٽ-تاجر. وڪر وارو-واهار
 وارو. واهاري. (ڪ). ڪلن وارو.
 = وڻيجائڻ؛ (سن. ٻڻج = واهاري). مال خريد
 فروخت ڪرائڻ-واهار ڪرائڻ-وٽائڻ-تجارت
 ڪرائڻ؛
 ● وڻيجڻ؛ مصدر. (سن. ٻڻج = واهار). مال
 خريدڻ-واهار ڪرڻ. خريد ڪرڻ-گنهڻ-ملھ وٺڻ.
 وڪامڻ. واهار ۾ ڪچي وڃڻ.
 ● وڻيجو؛ واهاري-خريدار-مؤدي وارو-تجارجي.
 = وڻيجَ وِهاڻين؛ خريد ڪرڻ-گهري وٺڻ-
 سوڌڻ.
 ● وڻجهڻ ۽ وڻجهڻ؛ ڏ. (سن. وائجي =
 واهار). واهار-تجارت-بزنس.
 = وڻيدت؛ پاڻوٽدي-پنهنجي مرضيءَ واري-
 پنهنجي مرضيءَ موجب.
 ● وڻيراهه؛ ٿ. (سن. وڻ = وڻ). اها جاءِ
 جت گھڻا وڻ هجن. وڻڪار.
 = وڻس پٽي؛ وڻ ٿڻ.
 ● وڻسڻ (ڪ)؛ مصدر. غمگين ٿيڻ-جهڄڻ-
 ڏک ڪرڻ. ”جيئن“؛
 ”جيئن ماڻهو ڏينس مهڻا ٿيڻ وڻسهي ويڇاري.“
 (وڻسو-وڻسندو-وڻسيل).
 وڻسن؛ خوش ٿيڻ.
 ● وڻس ۽ وڻسون؛ ٿ. گمراهي-پڏپ-
 ويسر. (ڪ) ڪيڇڻو-ڪٽ. جهوري-جهج.
 ● وڻسائين؛ مصدر. گمراهه ڪرڻ-پلائڻ-
 بتائڻ-ڦسلائڻ-پرمانڻ. (وڻسو-وڻسندو-وڻسيل).
 = وڻسائي ۽ وڻسائون (ڪ)؛ ٿ. جهوري-
 ڏک-گهٽي-فڪر-غم.
 = وڻسيجڻ؛ خراب ٿيڻ-گند وڻڻ-ڪنو ٿيڻ.
 = وڻسيٽل ۽ وڻسيٽل (ڪ)؛ ڏ. بتدليل
 شڪل وارو-بدشڪلو-اڌورو-چنڊ گرهيو.

● وِوِاڻ: (سن. ديهون جي کاڌي - ديهوتائن جو رت. اڌندڪتولي - وِماڻ.

● وِوِاهه ۽ وِواهه: ذ. (سن. و = وِشيش يا چڱيءَ ريت + وه = ملائڻ). وِئي اچڻ - گهوت ۽ ڪنوار کي چڱيءَ ريت ملائڻ - گهوت جو ڪنوار کي چڱيءَ ريت وِئي اچڻ. وِهاڙو - شادي - گهوت ڪنوار پِرتائڻ.

● وِوِوت ۽ وِوِوت: ذ. (انگ). راه - خيال - مرضي. شمار.

● وِوِوتَر ۽ وِوِوتَر: ذ. راه وارو - خيال وارو - مرضي وارو - وِوت وارو.

● وِوِجهو ٿيڻ (ت): جهڙي نموني جو ماڻهو هجي اهڙي آن سان ڪار ٿئي.

● وِوِورا: (نومسلم). ذات - هاڙا. (۱) برسل, (۲) گهٽي, (۳) هالائي, (۴) ڪيري, (۵) راتيا, (۶) هڪرا.

● وِوِورو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو - وِوِورو. - وِوِورجي: وِجڻ: بد چال ٿيڻ - بي ڏنگو ٿيڻ - ڪندو يا خراب ٿيڻ - ڪمينو ٿيڻ - لڇو ٿيڻ - لڦنگو ٿيڻ.

● وِوِوَرَن: مصدر. (هرا. واواد). وقت گذارڻ - هر حال تي شڪر رهڻ. وقت ڪاٽڻ.

● وِوِوَرَن: ذ. (سن. وِوِوَرَن). حال احوال - ڪيفيت - وچور.

● وِوِوَرَن: مصدر. (ل). (سن. آئوِيَشَن). گولڻ - ٽولڻ - پُچائڻ - جاچ ڪرڻ - تپاس ڪرڻ. وِجائيل شيءِ لاءِ اوري پري جاچ ڪرڻ. (وِوِوَرَن - وِوِوَرَن - وِوِوَرَن).

● وِوِوَرَن ۽ وِوِوَرَن: ٺ. گولا - جاچ - ٽول - وِوِوَرَن.

● وِوِوَرَن ۽ وِوِوَرَن: گولا - ٽول - جاچ - وِوِوَرَن - تپاس.

● وِوِوَرَن: گولين - چاچين - ٽولهن.

● وِوِوَرَن: گوليو - ٽوليو - چاچيو - تپاسيو.

● وِوِوَرَن: ٺ. ٿوري وقت لاءِ ٺهيل - بند - وِوِوَرَن.

قسم (جنهن جو ميوو ڪاري رنگ جو مٿر جيڏو ٿئي, گهڻو ڪري پيڳون سان کڏي ڪاٺجي ٿو).

● وِوِوَرَن ۽ وِوِوَرَن: ذ. (هرا. وِوِوَرَن. سن. وِوِوَرَن = زخمر) زخمر - چير - گهاء. زخمر جو نشان. دل جو ڏک. ڪارگند - بڪوات - اجائي ڳالهه - ڪوچن. ڪندي گهٽڪو. (ت). طعنو - مهنو - ڏوراو. (ڪ). وِوِوَرَن - دشمني - عداوت.

● وِوِوَرَن (ڪ): ذ. ٽڏو ڪري عيوضو ڪرڻ جي حالت. بدلو پاڙڻ جي حالت. ويساهه ڏيئي بدلي وٺڻ جي حالت (ڪنهن ماڻهوءَ وٽ ڪا رقم رهيل هجي ۽ هو ڏيڻ کان نٿائي, پوءِ ان جي مائٽ يا ذات واري کي ويساهه ڏيئي ان کان مال وٺي, پوءِ جواب ڏيئي ڇڏڻ واري حالت).

● وِوِوَرَن ۽ وِوِوَرَن: زخمر ڪرڻ. ڪاريون ڏيڻ - ڪندي گهٽڪو ڪرڻ - گندو ڀولڻ. بد شد ڳالهائڻ.

● وِوِوَرَن ۽ وِوِوَرَن: ذ. صفت. (سن. وِوِوَرَن + وان) خراب ڳالهائيندڙ - ڪندو ڳالهائيندڙ. لالائي - نڪم - بي افعالو - خراب لچڻ وارو - نيچ - ڪمينو - ڪوڙو - لڦنگو - بد معاش - لڇو - ڪن هيٺ - ناخلف - نامراد - ڪسيرڪ - ڀڄو. (ل).

هڃاري - نياڳو - ڪمبخت - مهيي باز - طعني باز. بتال - بي ڏنگو - بد همت. نقصان. اجايو - ضايع.

● وِوِوَرَن ۽ وِوِوَرَن: خراب خوار ٿيڻ - لڦنگو ٿيڻ - بد معاش ٿيڻ - مهيي هاب ٿيڻ.

● وِوِوَرَن (ت): ڏت. جهنگلي ڦٽل آهي, جو کائبو آهي. هڪ وِوِوَرَن جو نالو.

● وِوِوَرَن ۽ وِوِوَرَن: وِوِوَرَن ۽ وِوِوَرَن: ڏاڍي جو مڱوڻجڻ بعد کير کڻي وِوِوَرَن. (ن - ب).

● وِوِوَرَن ۽ وِوِوَرَن (ت): ڏ. ٿر ۾ لنب جهڙي نموني جو, پر ڊگهو ڪاه جنهن سان ٻهار يون ٺاهجن ٿيون.

● وِوِوَرَن: حرف ندا. بي معنيٰ لفظ جو آواز مٿي ڪڍڻ ۾ مدد ڪري - او - اڙي - ڙي. ڳائڻ کي پوري سُر وٺائڻ لاءِ هڪ واڌو لفظ.

● وِوِوَرَن (سن. وِوِوَرَن = ڳالهائڻ) ڳالهائڻ - بڪوات. بحث.

● وويڪي ۽ وويڪي ۽ وويڪي ۽ وويڪي ۽ وويڪي جو -
 وويڪ وارو - ايماندار - خدا ترس - ڏور تي هلڻ
 وارو. آگاه - واقف.
 ● وِهَ: حرف ندا. (ٺ). واہ! - شاهاش - شاهاس -
 (شاد باش) تعريف - خوشي.
 - وِهَ وِهَ: خوشيءَ جو اظهار - شاهاش - تمام چڱو -
 ڀلي. وِجَ: وِجَ! - هٿ! -
 - وِهَ وِهَ: واهه ٿي وِجَ ٿي وِجَ ٿي وِجَ ٿي - تعريف
 ٿي - واکاڻ ٿي - شاهاس ٿي - جس ملن - آفرين ناما
 ملن - خوشي ٿي.
 ● وِهَ ۽ وِهون: ٺ. (سن. وِسا = چرپي -
 ڪاه. سٺي شيء) ڪاه سٺي شيء. سٺو (مڇي -
 جي) چرپي - مڇي جو تيل - وهه - سٺ.
 - وِهَ پون: وڙهڻ - نه سڃاڻڻ - ٻي حيا ٿيڻ.
 (ڪرڻ سان کليل ٿي وِهَ ورن سين).
 - وِهَ چاڙهڻ: چرپي چاڙهڻ - مست ٿيڻ - جوان
 ٿيڻ - ٿلهو ٿيڻ - متارو ٿيڻ. ٻي پرواهه ٿيڻ -
 لاغرض ٿيڻ.
 - وِهَ چڙهڻ (ڪ): چرپي چڙهڻ - ٿولهه
 چڙهڻ - متارو ٿيڻ. مستي چڙهڻ - شهه ۾ پوڻ.
 - وِهَ لهڻ: غريب ٿي وڃڻ - ڪنگال ٿي
 وڃڻ - مفلس ٿي وڃڻ - سڄو ٿي وڃڻ. ناتوان ٿي
 وڃڻ - ڀر ڪُسي وڃڻ.
 ● وِهَ: ٺ. (سن. وِسا = چرپي) ڪاه سٺي
 شيء. چرپي. طاقت. ٻٽل. (سن. وِهَ = وهڻ -
 واہ = ڪوشش ڪرڻ) رستو - ڍنگ - طريقو -
 قسم.
 ● وِهَ ۽ وِهَ: ٺ. (سن. وِهَ = وِهَ) -
 وهڪرو - وِهَڪ (ٻائيءَ جي). درياءَ جي سير.
 قسم - نمونو - هرڪار - طاقت - زور - ڀيڙ - محبت جو
 مڇ. (ڪ). تيز سمند. محبت - نيٺن. ڪاڍو.
 دوستي. جوش - ٽيڪ (ل). حالت. عادت -
 خيال. (سن. وِش) اشتياق - آڪير - عشق جي
 مستي - جوش يا جذبو.
 ”راول رتو رئين ڪو وِهَ لڳو واسئين“
 (سر مومل - شاه).

● ووڪن: مصدر. (سن. آت = مٿي + ڪر) (ي)
 = آواز ڪرڻ) رڙ ڪرڻ - دانهن ڪرڻ - ڪيڪات
 ڪرڻ - ڪوڪون ڪرڻ - رانپات ڪرڻ - راڙهون
 ڪرڻ. (ووڪيو - ووڪيندو - ووڪيل).
 - ووڪ ۽ ووڪون: ٺ. واکو - دانهن -
 رڙ - ڪوڪ - ڪيڪات - رانپات - راڙه.
 ● ووٽن: مصدر. (جهنڊي جو) لهرائڻ -
 ڦڙڪڻ. (وونتيو - وونتيندو - وونتيل).
 - ووٽو (ڪ): ٻي - حصو - ڀاڱو.
 - ووٽي ۽ ووٽي: ٺ. جهنڊي - ننڍو
 جهنڊو. ٻانڌي.
 - ووٽڪو ۽ ووٽڪا: ٺ. مغرور - هنييلو -
 ايماني - مجازي - آڪڙيل - دماغي - هٽي - اراندو -
 عدول حڪم. عاق - سرڪش - شتر ٻي مهار. بهادر -
 سورمو - سورهي - سور وير - جوڌو - جنگ -
 ڪوٺو.
 ● ووٽ ۽ ووٽ: ٺ. ڪپهه پيدا ڪندڙ ڊگهو
 ٻوٽو - منڍ ۾ خريف جو خاص فصل.
 - ووٽائي ۽ ووٽائيون: ٺ. وونڻ جي
 سڪل ڪاٺي.
 - ووٽانا: وونڻ جون ڪاٺيون.
 ● ووِهَ رَچَ (ٺ): تاجيءَ جي تندن کي هيٺ مٿي
 ڪرڻ لاءِ هڪ اوزار. رَچَ.
 - ووِهَ جو ڪٽو (ٺ): تاجيءَ جي هڪ حصي
 جون تندون هن ۾ ڀيل هونديون آهن.
 ● ووءَ: ٺ. ندا. هاء - گهوڙا - افسوس. واہ -
 اڙي. ڏک جي ٻولي.
 - ووءَ ووءَ: روئڻ ۽ راڙو - آزي نيزاري - هاء هاء -
 گهوڙا گهوڙا - افسوس افسوس - واہ واہ.
 ● ووٽن: مصدر. ڦاٽڻ - ڪوڪڻ - پاڪارڻ -
 ڪوڪارڻ - رڙڻ - ٻُرڻ - ٻڙڪڻ.
 - ووءَ: رڙ - دانهن - ڪوڪ - ڪيڪ - ڪيڪه -
 ڪوڪات - رانپات - ريهات - ٻوڪ - راڙه.
 ● وويڪ: ٺ. (سن). ويچار. ست ۽ آست
 جو پيڻد چاڻندڙ. ضمير - اندر وارو - امتياز -
 ساڃاهه - ڇاڻ - وويچنا - پرڪ - سمجهه - شناس.

● وَهَهْ مَکِي "کَرَن"؛ زهر کي ماکي جهڙو
مٺو سمجھڻ - ڏمڪ کي سڻڪ ڪري پوڳڻ -
ڏمڪ ڏولائو خوشيءَ سان سهڻ.

● وَهَابُ: ذ. (ع). گهڻو بخشيندڙ - خدا تعاليٰ
جو هڪ صفاتي نالو - خدا تعاليٰ.

● وَهَابُ شاهي "آن": ٺ. ڪرمان جي رين جي
پشم، اصطلاحاً وهاب شاهي "آن" سڏبي آهي ۽
آن منجهان آيل شالون تمام اعليٰ درجي جون
ٿيندڙون آهن.

● وَهَاتَنُ: مصدر. (سن). وَهَتَ = زور سان
هٽيل (= مارڻ) بيمار ڪرڻ - زهر ڏيڻ - زهر وجهڻ -
وهائي مارڻ. پَرَ ڪري مارڻ - پَرَ ڪري هٽڻ -
اورائڻ - منجهائڻ - پوسائڻ. سوڳو ڪرڻ. بيمار
ڪرڻ. نهوڙڻ - غش ڪرڻ - بيهوش ڪرڻ -
بيهوش بنائڻ. منجهائڻ - سوڳو ڪرڻ - گهر ۾
وجهڻ. هٽي پورو ڪرڻ. گهٽڻ. تمام گهڻو نشو
ڪرڻ. (شاهه صاحب جي ڪوهياري ۳-۶ ۾ پهرين
معنيٰ سان لفظ ڪم آندل آهي). (سر ڪلياڻ).
(وهائيو - وهائيندو - وهائيل).

● وَهَاتِي "ڪ": مصدر. زهر جو اثر ٿيڻ -
پِتَ پوڻ - وَڪَ ٿيڻ.

● وَهَاتُو "وَهَاتِي": زهر جو ماريل.
"سيستي لٽن سانڪ، ٿٺا وَهَاتُو وَهَتَ جا"
(خانڙئي جمن).

● وَهَاتِي: ٿهڪائي - زور سان هٽي.
(ڏسو ٻيڻ ڪلياڻ ۶-۱۰، سر ڪوهياري).

● وَهَارُ "وَهَار": ذ. (سن). وَهَارُ = ٻٽ جو
مندڙ (گوتر ٻٽ جو مندڙ. مزي جي لاءِ گهمڻ
ڦرڻ - هوا خوري ڪرڻ. هڪ هندستان ٻئي هنڌ
وڃڻ. چين ڌرم وارن جو مندڙ. ڪا به جڳهه يا
جاء. ڪلهو. سارين جو رولبو.

"وهار ڪيم ويسار" سان سا نير رهي سڪار منيار"
(فاضل شاهه).

● وَهَارُ "وَهَار": ذ. (سن). وَهَارُ = ٻٽ جو
مندڙ (گوتر ٻٽ جو مندڙ. مزي جي لاءِ گهمڻ
ڦرڻ - هوا خوري ڪرڻ. هڪ هندستان ٻئي هنڌ
وڃڻ. چين ڌرم وارن جو مندڙ. ڪا به جڳهه يا
جاء. ڪلهو. سارين جو رولبو.

● وَهِيَه: وهڪرو - تيز رفتار - جوش - زور -
تيڪ - عشق جي تيڪ. شوق - ڪاڍو. وات -
رستو - واھ. طاقت. حاله - نمونو. مباحثه -
بحث - ضد.

"ساوڻ سيارو پاننيان، وَهِيَه پريان جي وَهِيَه"
(سر سهڻي - شاهه).

● وَهِيَه ۾ هِيَهِي: جنبش ۾ هِيَهِي - جوش ۾ هِيَهِي -
شوق ۾ هِيَهِي - عشق ۾ هِيَهِي.

● وَهِيَه "وَهِيَه": ذ. (سن. وِش) زهر - وَڪَ.
موت آڻيندڙ دوا. رمز - زور. (سر ڪلياڻ - ق دل).

● وَهِيَه "تِيَهِي" (ڪ): هِتَ پوڻ. زهر پوڻ -
وَڪَ پوڻ. ضد پوڻ - بحث پوڻ - خار پوڻ - بزار
ٿيڻ - ڪڪ ٿيڻ - پريشان ٿيڻ.

● وَهِيَه "پَوَن": هِتَ پوڻ - زهر پوڻ - وَڪَ
پوڻ. ضد پوڻ - بحث پوڻ.

● وَهِيَه "پِيَهِي": نقصان سهڻ - ڇيهو سهڻ - توت
سهڻ - خسارو سهڻ.

● وَهِيَه "جَا يَهِي" ڪَ پَرَن "ڪ": تڪليفون سهڻ -
ڏک سهڻ - ڏاڪڙا سهڻ - ڏک ڪائڻ. اهڃ ڪائڻ -
ڏک پوڳڻ - ڪيتو لوڙڻ.

● وَهِيَه "وَهِيَه": ذ. زهري - زهريلو - زهردار -
وڪ وارو.

● وَهِيَه "سَاءَ" وَهِيَه سَاءَ: ذ. زهر جي سواد
جهڙو - زهريلو - نهايت ڪوڙو - تمام ڪوڙو.

● وَهِيَه "سِيَهِي" وَهَاتَنُ: زهر ڏيئي مارڻ - وَهِيَه
ڏيئي پورو ڪرڻ. مهڻن سان مارڻ - طعنن سان
تپائڻ - اعتراض ڪرڻ - نڪتہ چيني ڪرڻ -
توڪون هڻڻ.

● وَهِيَه "ڪِيَهِي": زهر ٻاهر ڪڍڻ - هِتَ واريون
زهريليون آلتيون ڪرڻ - وَڪَ ٻاهر ڪڍڻ.

● وَهِيَه "ڪَسَائِيَه" (ڪ): نقصان سهڻ - ڇيهو
سهڻ - گوشت سهڻ.

● وَهِيَه "گاڏِيَهِي": ذ. زهر مليل - زهر گڏيل.
● وَهِيَه "گاڏِيَهِي": زهر گڏيل - وَڪَ گڏيل.

قاتل.

● و هارڻ: مصدر. (سن. وش = ويهڻ). ويهڻ جو ڪم ٻئي کان ڪرائڻ. ڪنهن کي ويهڻ لاءِ چوڻ. جاءِ ڏيڻ. مقرر ڪرڻ. ٽڪائڻ. ٻوڪڻ. ڪهاڻي. ڌرتيءَ کي ڌڪ هڻي مٿي ڄمائڻ. سينڌري رکڻ. پوريءَ طرح پچائڻ. (سريت يا آهستي) رکڻ. (دل تي) ويهارڻ. ڄمائڻ. آڻ کي ڏاڇيءَ ئي ڇاڙهڻ. ڇڙڻ. ڀورو ڪرڻ. عورت يا ڌيءَ کي گهر ۾ ويهارڻ. پهرو لڳائڻ. مدرسي ۾ داخل ڪرائڻ. (ويهاريو. ويهاريندو. ويهاريل).

● و هارو: و هارا: ڏ. ويهاروڪن. اٽڪل ويهه ڏهن جي ٻيڻ.

● و هارو: و هارو: ڏ. واهر ڪندڙ. واهرو. مدد ڏيندڙ. واهاري. وئجارو. سوداگر. تاجر. وريجات.

● و هاڳ: و هاڳ: ڏ. (سن. وهاگ = آسمان ڏي ويندڙ ٻڪي، ڪڪر، تير يا ڪوبه گره). دٻڪ راڳ جي هڪ راڳيءَ جو نالو. ڀرپاتي. وهاڳو. فراق. درد. غم. وچوڙو. هڪ راڳيءَ جو نالو. صبح جي راڳي. ڀرپاتي (هن ۾ سينگار. رس گهڻو آهي ۽ ڏاڍو). ٻچاڙي. آخرتڪ. صبح تائين. گذرڻ تائين. ڀرپاتي. گجري.

● وهاست: مصدر. گذري وڃڻ. لنگهي وڃڻ. پوري ٿي وڃڻ. (رات) ختم ٿيڻ. (وهايو. وهامندو. وهاميل).

● وهاڻڊو: وهاڻڊو: ڏ. صبح جو وقت. پرهم ڦٽي وقت. ٻاڪ ڦٽڻ جو وقت.

● وهاڻوءَ: وهاڻوءَ: ڏ. (سن. وواه. و = چڱي طرح + وه = وٺي وڃڻ). شادي. ڀرڻو. وهانءُ.

● وهانءَ: وهانءَ: ڏ. (سن. وواه. و = چڱي طرح + وه = وٺي وڃڻ). شادي. ڀرڻو. وصال. نڪاح. ونواه.

● وهاڻيو: وهاڻيو: ڏ. وهانءَ وارو. شادي وارو. نڪاح وارو. ڀرڻي وارو. وهانءَ لائق. شاديءَ لائق.

● وهاڻيجڻ: وهانءَ لاءِ تيار. شاديءَ لاءِ تيار. ڀرڻجڻ لاءِ تيار.

● وهاڻوءَ وڌائ: شادي يا پٽ ڄمڻ جي خوشي. شاديءَ جون مبارڪون.

● وهاڻيتو: وهاڻيتو: ڏ. شاديءَ جو ڪو. شاديءَ جو. وهانو. جو.

● وهاڻو: وهاڻو: ڏ. (سن. وش = وهڻو). گادي. گدي. سرائو. تڪيو. بستري تي ڪنڌ رکڻ لاءِ سرائو. گاڏيءَ جي ڌيءَ هيٺان ڪاڻ جو ٽڪر مضبوط رکڻ لاءِ.

● وهاڻو ڏيڻ: ٻي پرواهه ٿيڻ. ٻالڻ ٿي ويهي رهڻ. بنا اون جي ويهي ڪائڻ.

● وهاڻي: وهاڻي: ڏ. ننڍڙو وهڻو. تڪي. پيل گاڏي جي سرائي ۽ منجي جي وچ ۾ پيل ڪاڻ جو گهٽڪو.

● وهاڻي: وهاڻي: ڏ. (سن. وپانم = ڀرپات). پرهم ڦٽي. ڀرپات. فجر. صبح ٿيڻ تي. جهت ۾. ڪين ۾. گذرڻ بعد. پوري ٿيڻ بعد. گذري. لنگهي ويهي.

● وهاڻين: مصدر. (سن. وه = ڍوڻڻ). هلائڻ. وهائي ڇڏڻ. ڳاڙڻ. ڍوڙائڻ. اوتڻ. ڪيڻ. ٻسڻ. ڪمارائڻ. واهڻ. (وهايو. وهائيندو. وهايل).

● وهاڻي: ڇڏڻ: ڪم ۾ آڻي ڇڏڻ.

● وهاڻين: مصدر. (سن. وڌائ). گذارڻ. لنگهائڻ. ڪائڻ. گهارڻ. (وقت) پورو ڪرڻ. خريد ڪرڻ. ملهه ڳنهن. خريدڻ. وٺڻ. سودڻ. وٺجڻ. قرض ڪرڻ. ڪشت ڪرڻ. اختيار ڪرڻ. استعمال ڪرڻ. جهلڻ. (وهايو. وهائيندو. وهايل).

● وهاڻو: وهاڻو: ڏ. خريدار. خريد ڪندڙ. وٺندڙ. سوداگر. هڪ تاري جو نالو. صبح وارو تارو. ٻڌ. عطارد. وهڻو تارو. ٻاڪ. پرهم ڦٽي.

● وهاڻي: وهاڻي: ڏ. اودر تي ورتل آن. قرض جي ڪٽ. اودر. ڪاڻو جيترو خريد ڪيل روزانو آن.

● وهاڻي: پٽل هائي: اودر تي ورتل آن ٻوٽيءَ جي ڀلاندن ۾ ٻڌڻ. غريب هئڻ. مسڪين هئڻ.

● وهاڻو: وهاڻو: ڏ. (سن. وش = ويهڻ). ويهڻ جو ڪم ٻئي کان ڪرائڻ. ڪنهن کي ويهڻ لاءِ چوڻ. جاءِ ڏيڻ. مقرر ڪرڻ. ٽڪائڻ. ٻوڪڻ. ڪهاڻي. ڌرتيءَ کي ڌڪ هڻي مٿي ڄمائڻ. سينڌري رکڻ. پوريءَ طرح پچائڻ. (سريت يا آهستي) رکڻ. (دل تي) ويهارڻ. ڄمائڻ. آڻ کي ڏاڇيءَ ئي ڇاڙهڻ. ڇڙڻ. ڀورو ڪرڻ. عورت يا ڌيءَ کي گهر ۾ ويهارڻ. پهرو لڳائڻ. مدرسي ۾ داخل ڪرائڻ. (ويهاريو. ويهاريندو. ويهاريل).

● و هارو: و هارا: ڏ. ويهاروڪن. اٽڪل ويهه ڏهن جي ٻيڻ.

● و هارو: و هارو: ڏ. واهر ڪندڙ. واهرو. مدد ڏيندڙ. واهاري. وئجارو. سوداگر. تاجر. وريجات.

● و هاڳ: و هاڳ: ڏ. (سن. وهاگ = آسمان ڏي ويندڙ ٻڪي، ڪڪر، تير يا ڪوبه گره). دٻڪ راڳ جي هڪ راڳيءَ جو نالو. ڀرپاتي. وهاڳو. فراق. درد. غم. وچوڙو. هڪ راڳيءَ جو نالو. صبح جي راڳي. ڀرپاتي (هن ۾ سينگار. رس گهڻو آهي ۽ ڏاڍو). ٻچاڙي. آخرتڪ. صبح تائين. گذرڻ تائين. ڀرپاتي. گجري.

● وهاست: مصدر. گذري وڃڻ. لنگهي وڃڻ. پوري ٿي وڃڻ. (رات) ختم ٿيڻ. (وهايو. وهامندو. وهاميل).

● وهاڻڊو: وهاڻڊو: ڏ. صبح جو وقت. پرهم ڦٽي وقت. ٻاڪ ڦٽڻ جو وقت.

● وهاڻوءَ: وهاڻوءَ: ڏ. (سن. وواه. و = چڱي طرح + وه = وٺي وڃڻ). شادي. ڀرڻو. وهانءُ.

● وهانءَ: وهانءَ: ڏ. (سن. وواه. و = چڱي طرح + وه = وٺي وڃڻ). شادي. ڀرڻو. وصال. نڪاح. ونواه.

● وهاڻيو: وهاڻيو: ڏ. وهانءَ وارو. شادي وارو. نڪاح وارو. ڀرڻي وارو. وهانءَ لائق. شاديءَ لائق.

● وهاڻيجڻ: وهانءَ لاءِ تيار. شاديءَ لاءِ تيار. ڀرڻجڻ لاءِ تيار.

● وَهَرُو ۽ وَهَرُونُ؟ ت. چوڻائي مادي وغيره جي ڦرجڻ لاءِ پيدا ٿيل چيڪ - لڳ جو خيال - ڇانو - شهوت - وڙ - مَهَر - ڪُن - لاڙو - (جانورن جو) جوش .

● وَهَرُو ٿيڻ؟ شهوت ٿيڻ - ڇانو ٿيڻ - وهرجڻ .

● وَهَرَجُن؟ مصدر. ڦرجڻ لاءِ تيار ٿيڻ - چڪ ٿيڻ .

● وَهَرُو ڪُنڻن؟ شهوت ٿيڻ - ڇانو ٿيڻ - جانور کي لڳ جو خيال ٿيڻ. عورت جو ٻري ڪم تي لاهي ٻاهي ٻيڻ .

● وَهَرُون ڪرڻ؟ زور ڪرڻ. مٿان هڻڻ. زور سان وهڻ. آرام ڪرڻ .

● وَهَرِيَل ۽ وَهَرِيَل؟ ذ. وهر وارو - لڳ جو خيال ڪندڙ. (صفت). خوشامدي - چاهلوس .

● وَهَرُن؟ مصدر. وهراج ڪرڻ - پيجارو ٻوڪڻ - وهراج ڪرڻ - رونبو ڪرڻ - وٻهر ڪرڻ - سلا هڻڻ .

● وَهَرِي ۽ وَهَرُون؟ ت. سارين جو پيجو - زمين ۾ لڳائڻ واري حالت - رولبو - وئراج - وهراج - پيجو - روت .

● وَهَرِاج ۽ وَهَرِاج؟ ذ. وهر - رونبو - وئراج - روت .

● وَهَرِاج ۽ وَهَرِاج (ڪ)؟ ذ. وهر - وهراج - وئراج - رونبو .

● وَهَرُن؟ مصدر. ڪاوڙجڻ - ڏمرجڻ . (وهريو - وهريو - وهريل).

● وَهَرِيَل؟ مصدر. ڪاوڙجڻ - غصو ڪرڻ - شور ڪرڻ .

● وَهَرِي ڪيڏن؟ فساد ڪرڻ - جهيڙو ڪرڻ - ڪاوڙجڻ .

● وَهَرِيَل ۽ وَهَرِيَل؟ ذ. صفت. ڦٽل. ڪاوڙيل .

● وَهَرُو ۽ وَهَرُا؟ ذ. آرام ڪرڻ جي جاء. سامي - فرصت - آرام. تڪڙو - جلد - زور .

”ڏورا هسي ڏور جي وٺڻ وهرو ڪري“ (شاهه ڪريم).

● وَهَڻِيءَ جو ڪِلاڻِيُن؟ چري نموني ۾ ڳالهائڻ. ننڊ ۾ مَرڪڻ (ٻار جو) .

● وَهَڻِيءَ اکهه پُڄڻ؟ ٿيل ڪم واسطي جاڇ ڪرڻ - اجاڻي حالت ڏسڻ ۾ اچڻ .

● وَهَتُو ۽ وَهَتَا؟ ذ. وهنجڻ مصدر جو زمان ماضي .

● وَهِيَت ۽ وَهِيَت؟ ذ. (سن. وهه = ڏوٺل) .

● چوپايو مال - ڏور. سواريءَ ۾ ڪتب ايندڙ جانور. (صفت). ٻٻٻير - گهو ڪاٺيندڙ. ڪم ڪوس .

● وَهِيَت ڏيس؟ راکو هڻڻ؟ چورائو مال هڻڻ .

● وَهِيَت وائو ۽ وَهِيَت وانا؟ ذ. سامان يا سواري وغيره ڪڍڻ لاءِ چوپايو جانور يا گاڏي .

● وَهِيَتِي ۽ وَهِيَتِي؟ ذ. وهڻ مان ڄاڻندڙ - مال وارو .

● وَهِيَتِي ۽ وَهِيَتِيُون؟ (ت)؟ ت. ويهاريل عورت. يارڙي - محبوبو .

● وَهِيَتُن؟ مصدر. ماپ ڪرڻ - وٺڻ - (ڪپڙي وغيره جي). وڍڻ - ڪٽڻ (ڪپڙي وغيره کي). (وهيتو - وهيتندو - وهيتل) .

● وَهِيَت ۽ وَهِيَتُون؟ ت. ڪپڙي جي ماپ - وٺت. تجويز - اٽڪل. بندوبست .

● وَهِيَتِيُن؟ مصدر. وينجهارڻ - ويچارڻ - مطلب پروڙڻ - معنيٰ پرڪڻ. (وهيچائيو - وهيچائيندو - وهيچائيل) .

● وَهِيَتِي ۽ وَهِيَتِيُون؟ ت. يادگيري .

● وَهَرُو ۽ وَهَرُون؟ ت. واهر - مدد - سهائتا - پٺڀرائي .

● وَهَرَاڙُو ۽ وَهَرَاڙَا (ل)؟ ذ. مددو - مددگار .

● وَهَرُو ۽ وَهَرُو؟ ذ. صفت. مدد ڪندڙ - واهر .

● وَهَرُو ۽ وَهَرُون؟ ت. سمجهاڻي - تشريح .

● وَهَرَا؟ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو .

● وَهَرَاڙِيُون؟ اسم خاص. تعلقي ڪپري ۾ هڪ ديھ جو نالو .

● وَهَرُن (ڪ)؟ مصدر. چوڻائي مال جي ڦرجڻ جو وقت هجڻ - ڦرجڻ لاءِ پهرين لاڙ ڪرڻ - وهورجڻ. (وهريو - وهريو - وهريل) .

● وَهْرِيَا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● وَهْرِيَا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (غالبا وهريا).
 ● وَهْرِيَا ۽ وَهْرِيَا: ذ. (هيم = وهريو) ننڍي عمر جو ڏاند- لوجوان گاهو- ڏنڊيل گاهو- سان.
 (صفت). شاهوڪار- تونگر- اسير- لڪپتي.
 (ث. وَهْرِيَا ۽ وَهْرِيَا).
 ● وَهْرِيَا ۽ وَهْرِيَا: جوان ٿيڻ- ٿلهو ٿيڻ.
 ● وَهْرِيَا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● وَهْرِيَا: مصدر. (سن. و = تمام + هسن = کلڻ) تمام گهڻو کلڻ. خوش ٿيڻ- سرهو ٿيڻ- کڏ کڏ ٿيڻ- سرڪڻ- چاڻي ٺهرڻ. جشن ڪرڻ- ٽيڙڻ. (وهسيو- وهندو- وهسيل).
 ● وَهْرِيَا ۽ وَهْرِيَا: ٺ. (سن. وه = وهڪرو) وهڪرو- دورو- وهڪري جي ٽيڪ- سير- ڌار- وه- پرواه. ڪٺو- ڪٽپ- وٽ.
 ڏاند وغيره جي نار وغيره ۾ وهڻي.
 ● وَهْرِيَا ۽ وَهْرِيَا: ڏ. ٻائي ۽ جي وهڪ- ٻائيءَ جي تيزي- وه- ٻائيءَ جو ريلو.
 ● وَهْرِيَا ۽ وَهْرِيَا: ڪم ڪرڻ ۾ هيسرائڻ- وهڻ ۾ هيسرائڻ.
 ● وَهْرِيَا ۽ وَهْرِيَا: ٺ. (سن. ونشت = وهڻي) ويهڻ واري حالت- اينڪ- ويهڻي- نشست.
 ● وَهْرِيَا ۽ وَهْرِيَا: جاء: ٻنڌڙ- ٽٽڙ- ڍڙو- ٻنڌڻ- مٽي.
 ● وَهْرِيَا: مصدر. (سن. ويهت = وهڪڻ) (چوٻائي جو) کير گهٽ ڏيڻ- سڪائي وڃڻ (کير)- کير ڏيڻ کان بس ڪرڻ- هٽي هٽڻ- وهڪي وڃڻ. (وهڪي- وهڪندي- وهڪيل).
 ● وَهْرِيَا ۽ وَهْرِيَا: مصدر. وهڪڻ.
 ● وَهْرِيَا ۽ وَهْرِيَا: ٺ. کير نه ڏيندڙ- گهٽ کير ڏيندڙ- وهڪيل.
 ● وَهْرِيَا: مصدر. ويڪرو ٿيڻ- ٿلهو متارو ٿيڻ- پکڙجڻ- وڌڻ ويجهڻ. (وهليو- وهليو- وهليل).
 ● وَهْرِيَا: مصدر. تمام ٿلهو متارو ٿيڻ- پکڙجڻ- جهٽڻ. (وهليو- وهليو- وهليل).

● وَهْرِيَا: مصدر. تمام ٿلهو متارو ٿيڻ- پکڙجڻ.
 ● وَهْرِيَا: طرف. ٽڪڙو- ٽڪڙو ۾- جلد- جهٽ پٽ- ٽهه- پٽهه- ترٽ- چيٽ- سيڪهو- هڪدم- تمام ٽڪو- تهه- ٽهه- پٽ- چوهو- سٺت- وقت سان. (ث. وهلي ۽ وهليو).
 ● وَهْرِيَا ۽ وَهْرِيَا: جلد اچي پهچڻ- سيڪه ۾ رسڻ- هڪدم امداد ڪرڻ.
 ● وَهْرِيَا ۽ وَهْرِيَا: ڏ. صفت. (سن. وهول + آور) حيران- پريشان- عاجز- هيٺ- رار- ويڪڙو- منهن لٿل- بي دل- پرويل- نڌر- آداس- تنڪ- بيزار- آفت زدو- ڪڪڙ- ڍڪي- ڪڪ. خوش. (ت. اجايو- بهور. ڀري. ت).
 ٽڪڙو- جلد- ٽهه- پٽهه- تهه- ٽهه- ٽڪڙو ۾- مونجه ۾- ٽٽ ٽڪڙو ۾.
 ● وَهْرِيَا ۽ وَهْرِيَا: بيزار ٿيڻ- ورڇڻ- ڪڪ ٿيڻ- هري پڇڻ- پاسو ڪرڻ. صبر نه ڪرڻ. هيٺو ٿيڻ. ڏاڍو خوش ٿيڻ.
 ● وَهْرِيَا: اسم خاص. تعلقي فيض ڪنج (خيرپور ميرس) ۾ هڪ ديھ جو ٺالو.
 ● وَهْرِيَا ۽ وَهْرِيَا: ڏ. (ع) اجايو خيال- خيال- ترنڪ- لهرو- بدڪي- رڀڪ- بدبدو- جهجهڪي- پور- فيڪر- منسو- پرم- وسواس- ماها- اوديا- آڪيان- شڪ- انديشو.
 ● وَهْرِيَا ۽ وَهْرِيَا: خيال ٿيڻ. بڪ لڳڻ.
 ● وَهْرِيَا ۽ وَهْرِيَا: ڏ. صفت. پورالو- خشڪي- روائتو- رڀڪي- لهری- ترنگي- وسواسي- پرمي- گمانی- سنسائي.
 ● وَهْرِيَا ۽ وَهْرِيَا: منٺ- عاجزي- ايلاز.
 ● وَهْرِيَا ۽ وَهْرِيَا: مصدر. غسل ڪرائڻ- سنان ڪرائڻ- ٽوڙ ڪرائڻ- ڌارڻ يا ڌڻي.
 ● وَهْرِيَا ۽ وَهْرِيَا: ڏ. ٽوڙ ڪرائڻ جو خرچ يا مزدوري.
 ● وَهْرِيَا ۽ وَهْرِيَا: مصدر. ٽوڙ ڪرڻ- سنان ڪرڻ- غسل ڪرڻ- اثنان ڪرڻ. (وهنجيو- وهنتو- وهندو- وهنجيل- وهنتل).
 ● وَهْرِيَا ۽ وَهْرِيَا: ڏ. صفت. (سن. وهڪڻ = وهڪڻ) (چوٻائي جو) کير گهٽ ڏيڻ- سڪائي وڃڻ (کير)- کير ڏيڻ کان بس ڪرڻ- هٽي هٽڻ- وهڪي وڃڻ. (وهڪي- وهڪندي- وهڪيل).
 ● وَهْرِيَا ۽ وَهْرِيَا: ٺ. کير نه ڏيندڙ- گهٽ کير ڏيندڙ- وهڪيل.
 ● وَهْرِيَا: مصدر. ويڪرو ٿيڻ- ٿلهو متارو ٿيڻ- پکڙجڻ- وڌڻ ويجهڻ. (وهليو- وهليو- وهليل).

● عرصو - ٽهي. هندن جي حساب جو ڪتاب -
هندي. ڦوٽ.

● وِھيائِيو ۽ وِھيائِيئا: ذ. وهي وارو - جوان -
جوڙن وارو.

● وِھي: جا ڌار: موهيڙا - جوانيءَ جا آثار.

● وِھي: ڄاڻڻ: ليکي چوڪي ڏسڻ لاءِ هندي
يا ڪتاب اٿلائڻ - وانجڻ - ڪوڏ - ڏسڻ.

● وِھي: وِجائي وِھڻ: جواني خلاص ٿيڻ -
پوڙهو ٿيڻ.

● وِھيائِيرو ۽ وِھيائِيرا: ذ. صفت. وات ڳاڙهو -
گير پياڪ - ننڍو - ۸ يا ۹ مهينن جي عمر جو ٻار.

● وِھيل ۽ وِھيلون: (ڪ): ٿ. مڇيءَ جو
هڪ قسم - ويل مڇي.

● وِھيلي: (ڪ): ڦ. ظرف. سگهو - جلد - تهتا -
جهت ٻت.

● وِھيئو ۽ وِھيئا: ذ. صفت. (سن. وِش).
تابع - اختيار - محتاج - هٿ وس - قابو ۾ - آڏين -

ماتحت - تليدو - ڪنڀارو - ٻڌل - وس ۾ - ٻلي.
نيازمند. ٻئي جي آڌار يا آسري تي - ٽيڪ تي. (ت).

(ٿ. وِھيئي ۽ وِھيئيون).

● وِھيو ۽ وِھيا: ذ. ٻڪيءَ جو هڪ قسم.
ٻنين مان ٻڪين کي پڇاڻڻ لاءِ هڪ قسم جي هڪل.

(سن. وِھيسيس = شاهوڪار). تمام شاهوڪار -
دولت مند - ڏنوارو - مائو - آسودو - سگيو -

ونهيون - وهيون - وارث. سينگاريل - برسيل - ٺهيل.
● وِھيئو: مصدر. (ڪڙوا) ڪٽڻ - ڪٽڻ -

وهڻ. ماپ ڪرڻ - ويٺ ڪرڻ.

● وِھيئو ۽ وِھيئون: ٿ. وهڻ - ماپ.
ڪٽ. ٻيهڪ.

● وِھيئي: اسم خاص. تعلقي ڪوٽ ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● وِھيد ۽ وِھيد: ذ. (سن. وِھيد = وِھيد).
حڪيم - طبيب - ڊاڪٽر.

● وِھيدڪ: ذ. علم طب - آيويد - وِھيدڪ.

● وِھير ۽ وِھير (ت): ذ. ڍڳ. عيش - موج.
ڪڙي جو هڪ قسم (ت). وائل.

● وِھڻ وِجڻ: عذر خواهي ڪرڻ يا ڪنهن ڪم
لاءِ اچڻ ۽ وِجڻ.

● وِھيئي ۽ وِھيئون: ٿ. ويهڻ جو نمونو -
هڪ - هڪ هنڌ ويهڻ واري حالت. ويهڻ جي جاء

(ڪرسي وغيره). (اسم خاص). تعلقي ڳڙهي ياسين
۾ هڪ ديھ.

● وِھو: ذ. نار جي هڪ ڪاٺي (جنهن تي
ڇت ڪڙو ڪجي).

● وِھو ۽ وِھون: ٿ. (ٻرا. وهو. سن.
وڌو). گهر جي ڀاتين ۾ جوان يا ننڍي عمر

واري زال - زال. ٻت جي زال - ننهن - زال. (سن.
واه = وهندڙ). ٻار ڏي وِھندڙ يا ڪم ڪندڙ جانور -

وهندڙ - وهيل - هريل. وِھڻ لائق. محنتي.
ڇيتو. (ت).

● وِھو ڏي ڳو: ذ. لٽر - نوڪر. هريل ڏي ڳو.
● وِھو ڪٽڻ: آڻ يا ڏي ڳي وغيره کي وهائڻ

لاءِ اک ۾ ڪپڙ ڏيڻ - ڪم ڪيڻ. ڪپڙڻ.
● وِھوار ۽ وِھوار: ذ. ڏسو وهنوار.

● وِھوانڊ (ت): ذ. چوڻ جو اثر - ارادو - خيال.
● وِھوانڊ وِھڻ: چوڻ جو اثر ظاهر ٿيڻ.

● وِھو داڻو (ت): ذ. اک جي بيماري جو
هڪ قسم - ڦلو.

● وِھوڙ: مصدر. (سن. وِهرڻ = ڳولڻ).
رڻ - ڳولڻ - وِھڙ. وقت ڪاٽڻ - گهارڻ - گذارڻ -

فرحت وٺڻ. (وهوڙيو - وهوڙيندو - وهوڙيل).
● وِھول ۽ وِھولون: ٿ. دهل جي وِھت

جو هڪ قسم - شاديءَ جي لاج لاءِ دهل جي وِھت.
● وِھول ڳاڻڻ: ٻيڪار ويٺو رهڻ - ٺڪو ويهڻ.

● وِھول وِجائڻ.

● وِھو ٺٽائي: صفت. سن. وِٺڻ. ويھ ڀيرا.
● وِھون: ذ. صفت. ويھ ڀيرا - ويهون.

● وِھوئو ۽ وِھوئيا: ذ. ويھ ڀيرا وڌيڪ -
ويهوئو.

● وِھي ۽ وِھيون: ٿ. (سن. وِيس =
عمر). عمر - جوڀن - جواني - اوستا - ڄمار - وقت -

== وٽير ڪٽڻ: شيءِ جو مٽي ڪاٽڻ - وقتي ڪاٽڻ.
 = وٽير ڪٽڻ: ڪاڏو مٽائڻ. خوشي وڃان ڪاٽڻ.
 • وٽيرت ۽ وٽيرت: ذ. (سن). اجايو -
 ٻڪار - نڪو - ناڪار - بي فائدو - بنا مطلب -
 فضول - رائيگان - ناڪارو - ناڪار - برباد - بيسودو -
 بيسود - ويران.

= وٽيرت وڃڻ: بيسود وڃڻ - ٻڪار ثابت ٿيڻ.
 • وٽيراج ۽ وٽيراج: ذ. سارين جو روڻيو -
 وھراج - وھر - روڻيو.

• وٽيراڳ ۽ وٽيراڳ: ذ. ويراڳ - فراق -
 وڇوڙو - جدائي. پريشالي. عشق - محبت - الفت. (ت).
 = وٽيراڳي: ذ. محبت - عاشق.

• وٽيرن: مصدر. ڦٽ جو پاسن کان سڙڻ يا ڏڪڻ.
 (وٽريو - وٽريندو - وٽريل).

• وٽڙون: مصدر. ڇاڇڻ - ڏسڻ - سنڀالڻ - ڳولڻ -
 خبر وٺڻ - ڏيوندڻ - تلاش ڪرڻ - وڙڻ. (وٽڙيو -
 وٽڙيندو - وٽڙيل).

= وٽڙو ۽ وٽڙون: ٿ. ڳولا ٿولا - ڏيوندڻ -
 تلاش - ڇاڇ جوڇ - لڙائي - سنڀار.

• وٽڙي ۽ وٽڙيون: ٿ. ننڍو ڪوھ - ڪوهي.
 • وٽيس ۽ وٽيس: اسر خاص. هڪ ذات
 جو نالو.

• وٽيش ۽ وٽيش: ذ. (سن. وٽيش) آرين
 جي چئن ورڻن مان ٽيون نمبر واپاري طبقو - آبادگار -
 ڪاسب (رڪ ويدڪ واري زماني ۾ هزار يا
 وڌيڪ ڳوٺن جو ميڙ "وش" ڪوٺيو هو ۽ خود
 اتي جا رهاڪو به "وش" سڏبا هئا. جنهنڪري
 "وش" جي معنيٰ ٿي عام ماڻهو. ٻيو جڏهن
 "چار ورڻ" ٺهيا ته انهيءَ وٽ لفظ مان "وٽيش"
 لفظ ٺهيو. (هندن جي تاريخ ۱۹).

• وٽيشا ۽ وٽيشائون، وٽيشيائون:
 ٿ. (سن. وٽيشا) چڪلي جي عورت - بد پيشي
 عورت - بيهوده عورت - ڪسبيائي - رنڊي -
 ڪچري - مڇلي.

= وٽيشاليه: ذ. بد پيشه عورتن جي رهڻ جي
 جاء - رنڊين جو اڏو - چڪلو - لال بازار.

• وٽيڪنٽ: ذ. جنت.
 = وٽيڪنٽ واسي: ٿيڻ: خُلمند نشين ٿيڻ -
 رحلت ڪرڻ - لاڏاڻو ڪرڻ - وفات ڪرڻ - ڏسي
 ڏانهن وڃڻ - برفعو مٽائڻ - مري وڃڻ - اڳئين جهان
 جا وڻ وسائڻ.

• وٽڪڙو ۽ وٽڪڙون: (ت): ٿ. بد چال عورت.
 • وٽل ۽ وٽل: ذ. صفت. چٽ ٿيل -
 ٺاڀو - نيس - برباد - گم ٿيل - هٿان نڪتل (شيء).
 • وٽم ۽ وٽم: ٿ. ٻار ڄڻ واري حالت - وير.
 • وٽن: ذ. بيزار - تنگ.

= وٽن وڃڻ: بيزار ٿيڻ - ڪڪ ٿيڻ.
 • وٽيندي وائي: ۽ وٽينديون وائيون:
 ٿ. واهيات گفتگو - عام افواه.

• وٽيس ۽ وٽيس: اسر خاص. هڪ ذات
 جو نالو.

• وٽيس ۽ وٽيس: ذ. لوهار ڪي اوزار
 جو هڪ قسم - سونگهارو - سونگارو. (ن - بلوچ).
 • وٽڻ ۽ وٽڻ: ذ. ڪپھ جي ٻوڪ - جو
 هڪ قسم - وٽڻ - ڦٽي جي ٻوڪ.

• وٽوڙن: مصدر. ڳولڻ - ورتڻ ڪرڻ -
 وينجائڻ - وڙڻ - وھوڙڻ. (وٽوڙيو - وٽوڙيندو -
 وٽوڙيل).

= وٽوڙو ۽ وٽوڙون: ٿ. ڳولا - ڇاڇ جوڇ.
 • وٽون: ظرف. هر ڪنهن ڪم ۾ ڳوٺاڻي ڪرڻ
 واري حالت - ويجهو نه اچڻ واري حالت - پري.

= وٽون وڃڻ: پري پڄڻ - ٺهڻ.
 • وٽوٽرا: اسر خاص. هڪ ذات جو نالو.
 • وٽوٽل (ت): ۱) مصدر. (ڏکڻ) - لوڙڻ -
 جهڪڻ. (وٽوٽيو - وٽوٽيندو - وٽوٽيل).

• وٽي بهادر: اسر خاص. تعلقي ٽنڊي باگي
 ۾ هڪ ديھ جو نالو.

• وٽيد ۽ وٽيد: ذ. (سن. وٽيد) وٽيد
 حڪيم - طبيب - ڊاڪٽر.

= وٽيدڪ: ذ. وٽيدڪ - علم طب - آيرويد.

• ويءَ ويءَ: مال چٽڻ جي جاء - چراگاه - سٺي
 زمين - ساوڪ - ساڻو ميدان - چمن - ساڻو باغ.

● ويارن: مصدر. قولهن - سيرون ڏيڻ. جدا ڪرڻ - (وات سان يا هٿن سان) منجهيل شيء کي سلجھائڻ يا جدا ڪرڻ.

”رات وياڙي ولڙيون ٻر ڪيائين ٻاس.“

● ويارو: ڪا وياڙا؛ ذ. اسم. نيرن - نيرن - ناشتو - صبح جي ماني. ڪاڏو هيتو.

● وياس: ٿر ۾ رهندڙ ٻرھڻن جي ھڪ ذات جو نالو.

● وياسڙا: ٿر ۾ رهندڙ ھندن جي ھڪ ذات جو نالو.

● ويا ڪرڻ: (سن.) ٻولي - زبان جو علم - گرامر - ٻوليءَ جو صرف ۽ نحو - ٻوليءَ جو قاعدو. سلجھائڻ - کولي ٻڌائڻ - بيان ڪرڻ.

● ويا ڪرڻي: ٿ. اسم. صرف نحوي.

● ويا ڪڙل: ڪا ويا ڪڙل: ذ. صفت. هلاڪ - هلاڪ - ٻرھڻن - حيران - ششدر - ويڇون - بتليل - ڏکي - مصيبت زدہ - آزاريل - سست - غمگين - منجهل - بيهال - تڪليف ھيٺ - بي آرام - آسڪ.

● ويا ڪڙنا: ڪا ويا ڪڙنا: ٿ. رولو - جنجل - مونجھارو - ٻرھڻن.

● ويا ڪڙل ڪرڻ: مصدر. ڪاوڙائڻ. تڪليف ڏيڻ. ڏھڻ. ھاڻي ڪڍڻ - ڪلياڻ - دق ڪرڻ - رنجائڻ - چيڙائڻ - ٻرھڻن ڪرڻ - ڏکي ڪرڻ - آزار ڪرڻ - ڏکون - ايڏائڻ.

● ويا ڪاڻ: مصدر. (سن. ويا ڪيان = سلجھائڻ). سلجھائڻ - بيان ڪرڻ - ٻڌائڻ - ھدايت ڪرڻ.

● ويا ڪيان: ڪا ويا ڪيان: تقرير - گفتگو - ٿاڻ - ليڪچر - وعظ.

● ويا ڪي: مصدر. ڪنھن ٻار کي جنم ڏيڻ - ٻار ڄمڻ - ڄڻ - ٻير لھڻ.

● ويا ڪي: ڪا ويا ڪي: ذ. شادي - وھانءُ.

● ويا ڪي: ڪا ويا ڪي: (سن. وي = جنم) اولاد - ٻار - صغير - ڪڪو - ٻالڪو - معصوم - ڪينڪو - ٻچو - ٻڻ - پٺياد - نسل - وياڙا - ٻريون - ٻيڙهيون - خاندان - ڪٿم - ڪٿب - آڪھ - ڪھول - ڪل - ڪر - سڪي جو ڄمڻ. ٻچا.

وٽس - موڪل - عمل - طريقو. سؤدو. قاعدو - قانون. ڦٽڻو. گھڻو. وکر. ليڪي. هنر. علم. (سر ڪلياڻ - گر).

● ويءُ وٽائڻ: وٽج ڪرڻ.

● ويءُ وٽائڻ: دستور العمل ڪرڻ. وٽج يا سؤدو ڪرڻ. (منڌي اصطلاح).

● وي: اسم خاص. ضلعي دادو ۾ ھڪ ديھ جو نالو.

● ويائو: ڪا ويائو: ذ. صفت. ويائيل (گئون وغيره) - پيدائش جو ويائو (گھوڙي وغيره).

● ويائو: ڪا ويائو: مٿانجو - عورت جي وي ۾ جي علالت وارو وقت.

● ويائو: ڪا ويائو: ذ. صفت. ٻرھڻ - پڪڙيل - ھرجاءِ حاضر ناظر: سرو ويائو.

● ويائو: (سن. آب = حاصل ڪرڻ). محيط - گھيرو ڪندڙ.

● وياج: ڪا وياج: ذ. (سن. وياج = لڳي). اڏاري ورتل رقم تي ڏنل وڌيڪ پئسا - سؤد - فائدو - منافعو - مٽي. لڳي - دولاپ - فريب.

● وياج: ڪا وياج: گھائي وائي.

● وياج: ڪا وياج: خور: ذ. لاپخور - وياج خور. گرو وياج ڪاڻو. لاپر.

● وياج: ڪا وياج: وياج خور: ٿ. لاپخوري - سود خوري.

● وياج: ڪا وياج: وياج: ذ. صفت. وياج تي ورتل يا ڏنل.

● وياج: ڪا وياج: ڪنھن جي دڪن جو ذڪر ڪرڻ.

● وياج: ڪا وياج: ذ. ورونه ڪرڻ.

● وياج: ڪا وياج: (سن. وڃڻ). وڃڻ - چوڻ - اورڻ - ”وڃڻ سڀني وٽي سُر وڃي سھڻي.“

(سر سھڻي - گر)

● ويار: ڪا ويار: ذ. اسم خاص. ورزش - ڪسرت - راند - ڪيل - گيڏ - طعو - ڏوٽ - ڏوراھو - مھڻو. ويڻ - عتاب.

”سَنهٔا پانءِ مَ سَپ وِياءِ واسينگن جا،
جنهن جي جهڙپ هاڻي هنڌان ئي نه چري.“
- وِياپَل ۽ وِياپَلُون: ٺ. وِياڻيل - وِياپل -
(عورت يا مادي) - چَئَل.
● وِيتَ (ڪ): ٺ. اٺولي - مسخري - ”چورن
وِيتَ مڃائي ڏلي آهي.“
- وِيتَ وِيتَ: وِيتَ وِيتَ: اِسر. (ع. وطواط).
هڪڙو جهرڪي ڪان به نڀڙو هڪي.
- وِيتَ پَتي: (سن. وِيتَ پَتي). اشتقاق وارو.
● وِيتَر ۽ وِيتَر: ڏ. ظرف. اڃان به وڌيڪ -
تمام گهڻو - حد زياده - تمام جهجهو - وري. وڌيڪ
۽ اڃايو وڌيڪ - زيادتي. (حرف جملو). پر -
ليڪن - مگر.
- وِيتَرُو ۽ وِيتَرَا: اِسر. سَپَر. وڌ. افضل.
● وِيتَرِي: اِسر خاص. دوزخ جي هڪ وادي. (لدي).
● وِيتَرُو ۽ وِيتَرَا (ت): ڏ. (تسمر سَندي چَئي).
وِيتَرُو. جوتي جي تر جو. زناني سليپر جو ترو.
● وِيتَرُو ۽ وِيتَرَا (ل): ڏ. واهيات.
”تون ته ڪو وِيتَرُو آهين.“
- وِيتَرِي ۽ وِيتَرِيُون (ل): ٺ. واهيات.
وٺوالد.
”وِيتَرِي ڙال نه اوڙي چڱي نه ٻاڙي.“
● وِيتَ وِيتَ: ٺ. [وِيتَ وِيتَ = وِيتَ].
هاريءَ جي ٻوڪ جي ڪم لاءِ رٿا.
- وِيتَ ڪرڻ: هاري جي ٻوڪ جي ڪم لاءِ
رٿا ڪرڻ.
● وِيتَ ۽ وِيتَ: ٺ. رِيتَ - منصوبو -
تجويز - پَٽَنتَ.
● وِيتَر ۽ وِيتَر: ڏ. اِسر. ڪتبي جي ڇٽ
● وِيتَر: مَصدر. ڍارڻ - هارڻ - هڪيڙڻ -
ڪنڊيڙن - ڪنڊاڻڻ - ڇڙوڇڙ ڪرڻ - وڪيڙڻ - چٽارڻ -
چَٽَڻ. ڦيرائڻ.
- وِيتُو ۽ وِيتَا: ڏ. اِسر. (انگ). هڙ -
گنڙي. ويڙهو. ويڙهيل بستري جو گول گڻو.
● وِيتَ ۽ وِيتُون: ٺ. اِسر. ويهڻي - ويهڪ -
ويهڻ جو نمونو - رهائش - گهر - مڪان. ويهڪ.

”سرهيون سڀي سرتيون وطن جنهن وِيتَ.“
- وِيتَڪ ۽ وِيتَڪُون: ٺ. ايل گاڏيءَ جو
هڪ حصو. (جنهن تي گاڏي ڪاڏي هڪلڻ وقت
ويهندو آهي).
- وِيتَل ۽ وِيتَل: ڏ. اِسر. رهندڙ - رهاڪو
باشندو - رهواسي. (صفت). ٻڌل پيٽ - جهڙڪيل پيٽ.
- وِيتَن ۽ وِيتَن: ڏ. سامان. هنڌ بسترو.
پوش - ڇهه. ويڙهو. بچڪو. اوڀڻ. مٿان ويڙهڻ
جو ڪپڙو - اوڇڻ.
- وِيتُو ۽ وِيتَا (ڪ): ڏ. ويهڻ مان زمان ماضي.
هڙ - گنڙي - موڙي. ٻڌل سامان سڙو.
- وِيتُوڙو ۽ وِيتُوڙا: ڏ. صفت. (سن. وش).
پيٽل.
- وِيتِي ٻُڪي ٻاڳ: ٻاهران اچڻ کان پوءِ مٺ
پيڙي آن ۾ ڦوڪڻ جو دستور. (سرديسي - گر).
- وِيتِي مائِهَن: سومهائي - عشا جي وقت -
سجھي.
● وِيتَر (ل): غم - ڏڪ.
● وِيتَرُو ۽ وِيتَرَا (ت): لڏي وِيتَر.
● وِيتَ وِيتَ: ڏ. اِسر. (سن. وِيتَ = وِيتَ) ڄاڻڻ
وينديءَ - وِيتَ. پرا. وِيتَ. ڊاڪٽر - حڪيم -
طبيب - ڄاڻو. ڏاهو - وِيتَ - مرض شناس. دوا دارو -
علاج.
- وِيتَرُو ۽ وِيتَرَا: صفت. (سن. وِيتَ).
طبيبانو - وِيتَڪو - طبي - طبيب جو - حڪيم جو.
- وِيتُون: وِيتَن يا طبيبن کان.
- وِيتُون وِيتَن: ڳالهه وِيتَن هٿان نڪري وِيتَن.
طبيب جو ابي وس ۽ لاچار ٿيڻ.
● وِيتَن (ڪ): مَصدر. وڪڻڻ - وِيتَن.
● وِيتَههٔ وِيتَهون (ل): ٺ. اِسر. چتر م
زيادتي - اولاد جي گهڻائي. واڌ. پکيڙ. فتراخي -
برڪت. لهر بهر. اقبال. چڙهتي. طالع. سٺائي.
سڪائي. سڪ. سمپرا - سمپت. ٽَنگ.
- وِيتَهائي ۽ وِيتَهائيُون: وڌائي - اِنگهائي.
- وِيتَههٔ وِيتَهون: (محاورو) واڌارو ڪرڻ -
اِضافو ڪرڻ.

- و. بجهڙو: عزازت. شراڪت. لاڳاپيل.

● و. بجهڙو: ويجهڙائي ۾.

● و. بجهڙو: ويجهڙا: ذ. صفت. اوڏڙو-نزدڪ-ويجهڙو. ڏاندن کي آتي جو آتي ورائڻ.

- و. بجهڙائي: ويجهڙائيون؛ ت. اسم. قرات-اوڏڙائي-نزدڪي.

- و. بجهڙو ڪو جهڙو ٿيڻ: دوستي رکي دشمني ڪرڻ.

- و. بجهڙو نه وڃڻ: اهو ڪم صفا ڇڏي ڏيڻ.

- و. بجهڙي چڪ (ل): ويجهڙائي. ٿورڙا ڏينهن.

"آءٌ ويجهڙي چڪ ۾ اوهان وٽ ڪونه ايندس".

● ويجهڙيار: اسم خاص. ضلع ٿر ننڍڙو ڀارڪر ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ويجهڙاڻو: ويجهڙاڻو: ذ. اسم. ويجهڙو-تاويل-

(خواب جي) تعبير-سمجھائي-مبڱري.

- ويجهڙائو: ويجهڙائو (ت): ذ. پهچائو ڪري

اچڻ. خيال ڪرڻ-گالهه جو مطلب سمجھڻ. قال.

"سون اڃ ويجهڙو وجهايو هو جنهن مان اها

خبر ملي".

- ويجهڙائي: غور سان ڄاڻڻ "آياڻو چوي سياڻو

ويجهڙائي".

● ويجهڙائڻ: مصدر. (سن. چتر=هلڻ) خيال

ڪرڻ-سوچڻ-ڄاڻڻ-غور ڪرڻ-فڪر ڪرڻ-

تصور ڪرڻ-تامل ڪرڻ-عقل لوڙائڻ-تميز

ڪرڻ-هندائڻ-ٽورڻ ٽڪڻ. (خيال ۾) پهڻ-آراڻڻ-

جيتڻو. قياس ڪرڻ. ستارن جي جال ڏسڻ.

- ويجهڙاڻو: ويجهڙاڻو: ذ. اسم. (سن. چر=هلڻ)

(وچار)-خيال-راء-سوچ-غور-خوض-ڌيان-

فڪر. ارادو.

- ويجهڙاڻو: ويجهڙاڻو: ويجهڙاڻو-سياڻو-

ڳاڻو-مستان-ڊگهي نظر رکندڙ-دوراندیش-

عاقبت اندیش-متفڪر-دوربين نگاه رکندڙ. قياسي.

- ويجهڙاڻو: ويجهڙاڻو: فيصلو گهرندڙ.

- ويجهڙاڻو: خيال ڪندڙ.

- ويجهڙاڻو: (سن. وچارت) سوچيل-خيال

ڪيل-وچار-ارادو ڪيل.

- ويجهڙاڻو: ويجهڙاڻو: (سن. وچارڪ)

خيال ڪندڙ. سوچيندڙ-ڌياني-خيالي-سوچ ويجهڙا

۾ پيل-تشويش وارو.

● ويجهڙو: ويجهڙا: ذ. صفت. بيوس-بي حيلي-

بي وسيلي-بي واعو-بيڪس-نڌڙو-بي بهج-

بيچاره-اوس-لاچار-عاجز-نيدر-آهالو-آڏين.

- ڪمبخت-نياڳو-بدبخت-ڪرم هيٺ-ناسرادر-

نيدرور-آدورو-ڪم نصيب-غريب-مسڪين-

محتاج. آهليز-مسغرو-لاترو-نقال-ٺٺولي ڪندڙ.

خوش طبع-مزامي. اهل-چرب.

- ويجهڙا ڏيڻ: اهل ڪرڻ-نقل ڪرڻ-

ويجهڙاڻو-چيوائڻ.

- ويجهڙا ڪڍڻ: اهل ڪرڻ-چهارا ڪڍڻ-

چپ ڪڍڻ.

- ويجهڙائي: ت. اسم. لاچاري-اڻ سرندي.

گهرج-ضرورت-حاجت.

● ويجهڙو: ويجهڙو: ذ. اسم. هڪ جانور جو نالو.

● ويجهڙو: ويجهڙو: ذ. اسم. ويجهڙو-

وٽي-ويجهڙو-سندو-وچوٽي-چيٽي-ناغو.

● ويجهڙو: فرق-ويجهڙو-تفاوت.

● ويجهڙو (ڪ): مصدر. (ه. بيجهڙا=وڪڻڻ)

وڪڻڻ (ويجهڙو-ويجهڙو-ويجهڙو).

- ويجهڙو: ويجهڙو: ذ. اسم. ويجهڙو-ويجهڙو.

شفيع. پڪڙڻ هالڪ-ٿالڪ-ٿياڪڙ. ماڻهي ڪندڙ.

وچ ۾ هوندڙ. دست اندازي. گول ويجهڙيل ڪپڙو

وغيره (جو بڻي وقت ان جي ٻن ڏهن جي وچ ۾

انهن کي ڪڍڻ کان روڪ لاءِ ڏجي).

- ويجهڙو: ويجهڙو: وچ وارو رسو.

- ويجهڙو: ويجهڙو: (جاء) وچ وارا اٽھ ٻڌڻ.

- ويجهڙو: ويجهڙو: ذ. اما نشاني جا تندي

جي وچ يا ٽئين حصي ۾ وجهجي. لائني ۽ ناڪي

يا ٻن ناڪن جي وچ ۾ جيڪو ننڍو ٻن چورس

يا مستطيل ٻاري ٺاهڻ لاءِ ڪڍجي.

● ويجهڙو: ويجهڙو: (سن. و) = بلڪل +

چڌ=پهرا، پيچڻ) چيڻ-ٺڪر ٿيڻ-پهرا پهرا-

ذرا ذرا. جدا. فراق-وچوڙيل-غمڪين-دڪي-

پريشان - ڪمڪاد - تنگ - آفت زدو .

”حوصلو حيزت ۾ ويچون ٿي ويو.“

- ويچون ٿيڻ : هٿان نڪري وڃڻ . پڪهه جي پاڻي ٿيڻ . تمام گهڻو ڏک محسوس ٿيڻ .

- ويچون ڪٽڻ : جدا ڪرڻ - علحدو ڪرڻ .

● ويچاڙو ۽ ويچاڙو : بي عقل .

- ويچاهڙو ۽ ويچاهڙون (ل) : ٿ . جهيڙاڪ . رولاڪ . نپاڪي .

- ويچو ۽ ويچا (ڪ) : ذ . فرق - تفاوت - سنڌو - وڻي - علحدگي - مفاصلو - وچوتي - دوري .

پريشاني .

- ويچي ۽ ويچيون : واندڪائي .

- ويچارڪڻ (ڪ) : هري هري رهڻ - لاڳاپو نه رکڻ .

- ويچا وجهڻ (ڪ) : دشمني ڦهلائڻ - هيسرا

وجهڻ - آيتون - بيتيون ڳالهائڻ ڪرڻ - بهانا يا

رند ڪون وجهڻ . اجايو بحث ڪرڻ - ڪوڙا سبب

پيش ڪرڻ .

- ويچا وٺڻ (ڪ) : معاف ڪرڻ - ڪنهي کي

وساري ڇڏڻ . دل مان ڪٽ ڪڍڻ .

- ويچائي ۽ ويچائڻا (ڪ) : ذ . صفت .

فرقائتو . ٿورو پنڌ هري . ويچو يا وڻي ڏيڻ .

- ويچو ڪٽڻ : جدائي ڪرڻ .

- ويچو وجهڻ : جدائي ڪرڻ .

● ويجهڙو : ٿ . بد آفالي - گدلي - غليظ - ميري -

خراب لڇڻ واري .

- ويجهڙو ۽ ويجهڙا : اسم . ويچو - فاصلو -

ويچي - چيٽي - وچوتي - ناغو . ڀٽ جو پڙدو .

● ويڻ ۽ ويڻو : ذ . ڄاڻ - پروڙ - سمجهه - عقل .

علم . بحثه راز . سوز . حڪيم - طبيب - ويدراج -

طبابت ڪندڙ - ويڻي . هندن جو هڪ مذهبي

پوتر ڀستڪ - ڌرمي ڪتاب .

- ويدائو ۽ ويدائڻا : ذ . صفت . ويدڪو - ويدجو -

طبيب جو - طبيبانو - طبي - ويچڪو .

- ويدڪ ۽ ويدڪو : ذ . صفت . ويدجو -

ويدڪو - يوناني طور دوا ڪندڙ - حڪيم - طبيب .

حڪمت - علم طب .

- ويڻي ۽ ويڻي : صفت . وهاس ديوجي جو

نايل شاستر - توحيد جو علم - هيڪڙائي جو علم .

هندن جو ڌرمي ڀستڪ .

● ويدائڻو : ٿ . (سن . ويدائڻ (اڪري معنيٰ)

= ڄاڻ يا ڳيان جنهن کان هوءَ ٻيو ڪوبه وڌيڪ

ڳيان ڪونهي) . هندو تصوف . پيدائت .

- ويدائڻي ۽ ويدائڻي : ذ . صفت . بيدائتي .

ويدائت وارو - ويدائت جو مڃيندڙ يا پوئلڳ -

ويدائت مٿي وارو - ايڪائي .

● ويدڻ ۽ ويدڻو : ٿ . درد - ڏک - تڪليف -

اهنج - آزار . دشمني . (ت) .

● ويڻ ۽ ويڻو : ذ . خلل - رخنو - چيهو - زيان -

هاجو - نقصان . ڏک - تڪليف - ڳڻين جو گهاءَ .

ظلم - قهر . ڏکيائي - سختي . ويڙهه - دشمني .

آزار - احوال . (ت) . نالي - نالو - ڪسي - ڪٿر .

گهارو - ڀنڊ . سٺ - ٺڪ - ٺونڪ - ڀر - ڌر

سوراخ - چيڏ - ڀر گهل .

- ويڻو ۽ ويڻو : مشڪلات اچڻ - تڪليف ٿيڻ -

سختي ٿيڻ .

● ويڻو ۽ ويڻو (ڪ) : ذ . مست - جوان -

وڏو . ٿلهو - طاقتور - زور وارو - سگهو .

- ويڻپ ۽ ويڻپو : ٿ . مستي - بهيرواهي .

وڏائي .

- ويڻپائي ۽ ويڻپائيون (ڪ) : ٿ . مستي -

ويڻپ .

- ويڻپو ۽ ويڻپو : ٿ . ويڻپو (ڪ) : ذ . ويڻپ -

مستي - وڏائي - بي پرواهي .

● ويڻڙو ۽ ويڻڙو (ت) : ذ . آن چاول ڌرتي .

● ويڻڻ ۽ ويڻڻ : ذ . ٿ . ظلم - ويڻل -

قهر - ڏک - تڪليف - زور - آهنج - ايڏاڻ - آزار -

ڏک - غم - مصيبت - آفت - آپدا - افسوس -

بي انصافي - ناحق - ڀڙا . زور - جبر - ڏاڍ - جٺ .

حقيقت - ڳالهه - بيان - حالت .

● ويڻڻ : مصدر . ويڻڻ - سٺڻ - سٺ ڪرڻ -

ٺٽڪ ڪرڻ . (ويڻيو - ويڻيندو - ويڻيل) .

● ويڌو چئونئرو: اسم خاص. تعلقي بدين ۾ هڪ
ديھ جو نالو.
● ويڌي: ويڌ پئون: ڏ. هندن جي شاديءَ ۾
برھمڻ جا دھرايل لفظ- برھمڻ جو دھرايل ڄمڻو-
هندن جو نڪاح. مٿائڻ- ڦيرائڻ.
● ويڌو: ويڌا: ڏ. ويڙھ- ويڙ جي آڱوٺي ۾
هائڻ جو هڪ زيور جو قسم.
● ويڙ: ويڙ: ڏ. مزو- لطف- چهر- حفظ.
● ويڙ: ويڙون: ٺ. وقت- ويڙيل- ٿاڻو-
مهل- موقعو- ڪجهه وقت- ٻيل- ساعت- ڪين-
ڊر- گهڙي. فرصت- واندڪائي- وارڪائي.
(ڪ). ڇاڻو- ڳڻو (مڪڻ جو).
● ويڙا: ظرف. يڪدم- هڪدم.
(سر مومل راڻو- ڪر).
● ويڙان: ويڙ: گهڙي- گهڙي: ۾- جيئن ٻوٽو
ٿيڻ (وڌيڪ وغيره).
● ويڙان: ويڙو: گهڙي گهڙي گذرڻ سان
زياده.
● ويڙا ويڙ: ظرف. جيئن ٻوٽو- وقت وقت.
وڌيڪ- چڱيءَ طرح- اڳ کان زياده.
● ويڙو وٽار: ٺ. سدائين- هميشه- هر وقت-
ڊم ڊم- ڪنھن به وقت- هر دم- هر هنر.
● ويڙون تار: هر گهڙيءَ- ٻيل ٻيل- هر ٻلڪ.
● ويڙون ورائڻ: (ڪ): ختما ڪرائڻ- ختما
ڏيارڻ.
● ويڙ ويڙ: وري وري- هرهر- بار بار- موني.
● ويڙو ويڙون: ٺ. (ع. مد) سچ يا
چنڊ جي ڪشش سبب سمنڊ جي ٻاٺيءَ جو ڇاڙهو-
وڏي ٿهر.
● ويڙو ويڙون: ٺ. ويڙ جي وس ۾.
(سر سهڻي- ڪر).
● ويڙو ويڙ: ڏ. دشمني- بغض- ساڙو- ساڙو-
حسد- ڪينو- ونجوڳ- عداوت- ناسازي-
نااتفائي- وروڌ. بدلو- عيوض.
● ويڙپو: ويڙپا: ڏ. ويڙپائي- ويڙپڻو-
ويڙپو- دشمني- ڪينو- ساڙو- بغض- ويڙ.

● ويڙ جي وات وٺڻ: عداوت قائم رکڻ-
دشمني هلي اچڻ.
● ويڙڪو: ويڙڪا: ڏ. صفت. ويڙ جو-
ويڙيءَ جو- دشمن جو- دشمنڪو- ويڙياڻو-
برخلاف.
● ويڙو ويڙو: ڏ. صفت. ويڙ وارو يا ويڙ
ونڌڙ- ويڙو وٺو- ڪاري- خاري- ڪنڊو- ڪيٽي
وارو- سغفي- ويڙ جو (ڪم)- دشمن.
● ويڙو وٺڻ: بدلو وٺڻ- عيوض وٺڻ- ڪسيڙ
ڪيڏڻ.
● ويڙو وٺو ويڙو وٺو: ڏ. صفت. ويڙ-
دشمني.
● ويڙو وٺائڻ: ضد رکڻ- دشمني ڌارڻ-
ڪينو رکڻ.
● ويڙو ويڙائڻ: دشمني پيدا ڪرڻ. وروڌ
پائڻ.
● ويڙي ويڙي: ڏ. ويڙي: ڏ. ويڙ رکندڙ- ويڙ
وارو- دشمن- ويڙو- بد خواه- مخالف. ويڙل-
مهل. ٻاٺيءَ جي ڪونهري- ڪوهي. (سر ڪلياڻ).
● ويڙيءَ گهر وٺائڻ ٿيڻ: ڏاڍو خوش ٿيڻ-
دلي تمنا يا آرزو پوري ٿيڻ.
● ويڙيڻ جو واهڙو ٿيڻ: دشمن سان به
پلائي ڪرڻ.
● ويڙي وڌيڪ ٿيڻ: ٻار ڪمي ڏنل ٻاراڻو.
● ويڙو ويڙو: ڏ. صفت. بهادر- پهلوڻ-
جود و جوان- سورمو- سگهارو- پلوڻ- ڪونڌرا-
طاقتور- مضبوط- چانڊو- سور ويڙ- سورهي- پلو-
پلارو. سياڻو- عاقل- داناءُ. ڀاءُ- برادر- ابي امان
ڇاڻو. جين- پوت- ڊيو- راکاس.
● ويڙاڻو ويڙاڻا: ڏ. صفت. سورهي جو-
پهلوڻ جو- سورمي جو- بهادرانه- جود و-
نانڪو.
● ويڙتا ويڙتائون: ٺ. سورهيائي-
پهلواني- بهادري.
● ويڙو وٺڻ: ويڙ ڪيڏڻ- جين ٻوٽو- پوت اچڻ.
● ويڙو چتر پيڙن: ڏ. رزم جو بيان.

● ويرج ٿ. (سن. ويريد = سڀني) مني - ذات - نطفو - مڙدي - بيرج .
 ● ويرڙو ۽ ويرڙا (ت): ذ. اسر خاص. پڪيءَ جي هڪ قسم جو نالو.
 ● ويوسِي (ت): اسر خاص. راجپوتن جي هڪ ذات جو نالو.
 ● ويرم ۽ ويرسون: ٿ. (سن. ولنسب = وير) وقت - مهل - ويل - ٿورو وقت - گهڙي. چرڪ - سيل ويل - دير - اوڀر - گيسو - سيڙپ - اٽو - لبت ولعل - ناغو. "آڏيندي ڏينهن لڳڻ ڏاهيندي ويرم نه لڳي" (چوڻي).
 ● ويرم وساري نه وهڻ: ڪڏهن به دل تان نه وسارڻ - هر وقت ياد ڪندو رهڻ - هڪ ڀل به ياد کان غافل نه رهڻ - سدائين سڪم گذارڻ.
 ● ويرمست ۽ ويرمستيون: ٿ. ماڻهوءَ کي رت ڳاڙو ڪري ماريندڙ جادو يا زهر.
 ● ويرمست هڻڻ: جادوءَ يا منتر سان هڪدم مارڻ (ماڻهو يا حيوان کي).
 ● ويرو ۽ ويرا: ذ. (سن. ويلا < ولنسب = وقت) وقت - ويل - ويلا - ٿاو - مهل - ويلو. دير - اوڀر. وجهه - داء - وڪڙو - وارو - ڦيرو - موقو. (ت). پيسرو - دفعو - گهمرو. (ڪب). سانگو - خيال. (ت). واندڪائي - فراغت. (ت). هاسو - ڪنارو - ڪنار - ڪپ. (ت). (صفت). واندو - آزاد - چڻسل. (ڪ). ٿ. ويرِي ۽ ويريون.
 ● ويرا نه هجڻ (ت): واندڪائي نه هجڻ.
 ● وير سان (ت): ظرف. سانگي سان - اتفاق سان - موقعي سان.
 ● ويرِي ۽ ويريون: ٿ. ويتر - گوسهه. ٽيڙي کوهي. حصو - ڀاڱو. حد واري ڀت يا ديوار - حاو. حجاب - پردو. جهنگ - ويڙهو. رڻ ڀت - سڄ.
 ● ويرِي تي هلڻ (ڪ): ڪاڪوس لاءِ وڃڻ - جهنگ ڏانهن وڃڻ.
 ● ويرِي ڏي وڃڻ (ڪ): سڄ ڏي وڃڻ.
 ● جهنگ ڏي وڃڻ. واهيات ٻڪڻ. اجايو پٽڪڻ.

● وير ڪهڻ: ذ. جڙن ٻيل وانگي ڪيل يا ٿت ڪرڻ.
 ● ويراتو: اسر خاص. تعلقي هالا ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 ● ويراڄ ۽ ويراڄ: ذ. ٻوڪ ٻوڪڻ - رولبو هڻڻ - ٻني ۾ ٻيجو هڻڻ. (ت).
 ● ويراڄو ۽ ويراڄا: ذ. درد - غم - دڪب - ڏڪ. (ت).
 ● ويراستر: اسر خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 ● ويراڳ ۽ ويراڳ: ذ. ويراڳ - قطع تعلق - ٽياڳ - سنياس - دنيا ترڪ ڪرڻ يا تارڪالديا ٿيڻ واري حالت - دلوي خواهش کان نفرت - دنيا کان ڪناره ڪشي. بي آرامي. عشق. فراق - وڇوڙو - غم - درد. روڳ.
 ● ويراڳڻ ۽ ويراڳڻون: ٿ. ويراڳڻ - فقيريائي. - ويراڳي ۽ ويراڳي: ذ. دنياڻي خواهش کان پري - ويراڳ وارو - ويراڳي - سنياسي - فقير - تارڪالديا. عابد. زاهد. جوڳي. عاشق.
 ● ويران ۽ ويران: ذ. سڄو - برباد - آڇو - غير آباد - ويران - آرم - آڇو - آڇو - ٽباہ - ٽباہ. همال - ٿل - خراب. ڪنڊر - دڙا - غار - آداس - پريشان.
 ● ويران ٿيڻ: آڇو - ٽباہ ٿيڻ - برباد ٿيڻ - غير آباد ٿيڻ - همال ٿيڻ.
 ● ويران ڪرڻ: برباد ڪرڻ - آڇائڻ - همال ڪرڻ - ٽباہ ڪرڻ.
 ● ويرانو ۽ ويرانا: ذ. جهنگل - آڇو - اوجھڙ. غير آباد جاء - ويرانو - ٻڌو - ڀڙو.
 ● ويرانِي ۽ ويرانِيون: ٿ. سڄائي - ٽباہي - بربادي - آڇو.
 ● ويرا واه: اسر خاص. ٿر ۾ هڪ ڳوٺ جو نالو.
 ● ويراھب (ڪ): اسر خاص. هڪ نئن جو نالو.
 ● ويراھ واه: اسر خاص. تعلقي ٺنگرهار ڪر ۾ هڪ ديهه جو نالو.

جو هڪ قسم - ويڙهي واري منڍي (جدا خاص شاديءَ ۾ ڪم اچي). ڪورين جي اصطلاح ۾ اٺيل ڪپڙي مان ٽاڪيو ڦاڙڻ بعد باقي ٿرڻ تي ويڙهيل ڪجهه ڪپڙي ٽڪر. (ت). ڏوٻين جي اصطلاح ۾ ڪٽيپ تي چڙهيل ڪپڙن مٿان ويڙهيل ڪپڙو. (ت). درياءَ جي پيڙيءَ جي سڙهه جي ٻاهرين ڪنارن سان ٻڌل نوڙي. (ن-بلوچ). (ذ. صفت). ويڙهيل - گول سول - پيچدار - وڪڙيل.

● ويڙهه قليميءَ جو؛ ذ. سڙهه جي چوڌاري وٽ سان رسو. (ن-بلوچ).

● ويڙهاڪو ۽ ويڙهاڪا؛ ذ. صفت. وٺڻ جو جهڳٽو - جهڻم - ويڙهو.

● ويڙهيڇو ۽ ويڙهيڇا؛ ذ. صفت. جهنگ ۾ رهندڙ - جهانگي - سانگي. مارو ماڻهو - ڏوٻي - ويڙيڇو. ڪنوار - اناڙي.

● ويڙهار؛ اسم خاص. تعلقي ڏيپلي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ويڙهائين؛ مصدر. لڙائي ڪرائڻ - لڙائڻ. جهيڙو ڪرائڻ - جهڳڙو ڪرائڻ. ليتائڻ - ويڙهه ڪرائڻ. (ويڙهائيو - ويڙهائيندو - ويڙهائيل).

● ويڙهڻ؛ مصدر. (سن. اورڻ) چوڌاري وڪوڙڻ - لپيٽڻ - وڪوڙڻ - ٻڌڻ - سميٽڻ. ويڙو ڪرڻ. ڍڪڻ - ليڪائڻ - ڪهڙڻ - بند ڪرڻ.

● ويڙهيڇي ۽ ويڙهيڇي؛ ويڙيڇي؛ گول سول ٿي وڃڻ.

● ويڙهه سڙهه؛ ٺ. ٽڪڙو ڪم - ٽوٽڪڙو. مختصر نمونو - نهايت گهٽ.

● ويڙهونڙي ۽ ويڙهونڙي؛ ويڙهونڙي؛ (ت)؛ ٺ. ويڙهو - ويڙهيل. ڏٺو.

● ويڙهو ۽ ويڙها؛ ذ. چوڌاري لوڙهي جي اندر آيل ايراضي - هاڙو - محلو - ڪٽنب - خاندان. حويليءَ جو اڱڻ. جاء - مڪان - ماڳ. چوڌاري ڏنل ويڙهو - واڙ - لوڙهو - واڙو. لوڙهي سان بند ٿيل ڪاڪوس - پٽي - پائخانو. غسل خانو. سٺ وغيره جو ويڙهيل ڏيرو - ٿورو - ڏيسري. (واچ

● ويڙيه؛ ٺ. (سن. وريه = مني) مني - سڙدي - ويڙج.

● ويڙيڇل ۽ ويڙيڇل؛ ذ. صفت. ويڙيڇل. دوست - محبوب.

● ويجهو آهي وٺڻ ڪون، ويڙيڇل وٺاڻ.

● ويڙو ۽ ويڙو؛ ذ. (سن. ويشت = جهنگ) جهنگ - جهنگل. وٺڻ جو جهڳٽو - ويڙهه. جو - ڪوچو - ڪنجو - پلهائو - پٺن. ويڙهه - ويڙهو - هاڙو. مارڻ جو ماڪ. (مارئي - گڙ).

● ويڙيڇل ۽ ويڙيڇل؛ ذ. صفت. ويڙهه يا جهنگ ۾ رهندڙ - جهانگي - مارو. محبوب.

● ويڙيڇل وطن ڏانهن واکون واريندا.

● ويڙيڇو ۽ ويڙيڇا؛ ذ. صفت. ويڙيڇل.

● ويڙهه ۽ ويڙهيون؛ ويڙهيون؛ ٺ. لڙائي - جنگ - يٺه - جٺه - رڙو. جهيڙو - ٺٽو - رکڙو. ڪهاڻو جهنگ - ڪٽيل جهنگ. (ڪ). ڪهاڻا

وٺڻ - جهڻم - جوڙو - جوڙو. (اسم خاص). ول جو هڪ قسم - وٺڻ تي ٿيندڙ هڪ ول.

● ويڙهات ۽ ويڙهات؛ (ڪ)؛ ذ. صفت. ويڙهاڪ.

● ويڙهاڪ ۽ ويڙهاڪ؛ ذ. صفت. جنگ ڪندڙ - وڙهندڙ - لڙاڪو. جهيڙائي - جهڳڙائي - ٺٽائي - رکڙائي - معاملائي.

● ويڙهاڪو؛ ذ. صفت. وڙهندڙ - لڙاڪو. سورھ - پهوان. (ڪ).

● ويڙهائڻ (ت)؛ ٺ. ويڙهه - لڙائي. جهيڙو - جهڳڙو.

● ويڙهو ۽ ويڙهو؛ ذ. صفت. ويڙهاڪ - لڙاڪو - لڙاڪ - جنگجو. جهيڙائي - رکڙائي - ٺٽائي - معاملائي.

● ويڙهو ڪهڻو ۽ ويڙهو ڪهڻو؛ ذ. ويڙهو ڪهڻو ڏٺو - ويڙهو ڪهڻو. جهيڙائي ماڻهو.

● ويڙهو ڪهڻو ڪهڻو؛ جهيڙاڪار هئڻ.

● ويڙهه ۽ ويڙهه؛ ذ. (سن. ويشت = جهنگ) جهنگ - جنگل - ٻيلو - ڪهاڻا وٺڻ - وٺڻ جو جهڳٽو - ويڙهو. ڪٽهه جو هڪ قسم - منڍيءَ

= و.يس' ڦٽائڻ؛ ۽ يسا ڪپڙا هائڻ - پوڻاڪ بدلائڻ.

= و.يسران' ۽ و.يسران: ذ. صفت. ويس وارن جو. ظاهري لباس.

"اوڍي ويس" ويسران جا ڏيهه ڪي نه ڏيکار.

= و.يسي' ۽ و.يسي: ذ. ري سڀي.

= و.يسا ۽ و.يسا: ذ. مخفف ويساهه.

= و.يساڪاتي' ۽ و.يساڪاتيون: ث. لڳي -

ويساهه گهاتي - دغا - دوڪو - ڪوٽ - دولاڻ - فريب.

= و.يسا گهاتي: ذ. ويساڪاتي.

= و.يسا سوڙو: ذ. هي سمجهه - موڳو - وائڙو.

= و.يسا و.چائڻ: ويساهه و.چائڻ - پت و.چائڻ -

پڇڙائي ظاهر ڪرڻ - اعتبار گهٽ ڪرڻ - ڏٺو ٿيڻ.

بي فائدي ڪوشش ڪرڻ.

= و.يسا و.سوڙو' ۽ و.يسا و.سوڙا: ذ. سڄو -

ايماندار - وفادار - ايمان وارو - سڀت-يو. و.چن

تي ٻورو.

● و.يسارو' ۽ و.يسارا: وسري و.چن واري حالت -

ويسر - تسيان - پڻل. (ذ. صفت). ويسر جو يسا

ويسر وارو - وساريندڙ - ياد نه رکندڙ - ويسريو -

ويسر کاڌو - گهڻوار - غافل - بي پرواهه.

● و.يساس' ۽ و.يساس: ذ. وفاداري - عقيدت -

سچائي - ويساهه - نيسچو - پرومو - ايمان - اعتبار -

يقين - اعتقاد - اعتماد.

= و.يساسي' ۽ و.يساسي: ذ. ويساهه وارو -

اعتباري - اعتقاد وارو - ايمان وارو - سچو. وفادار -

سڙڌالو.

● و.يساڪ' اسم خاص. هندڪي سڻت جي

ستين مهيني جو نالو - ويساخ (اڀريل - مئي جي

برابر).

= و.يساڪي: اسم خاص. (سن. و.شاکا).

ويساڪ مهيني جي سورهن تاريخ. ويساڪ جو.

ويساڪ جي مهيني ۾ هندن جو لڳندڙ ميلو.

هندن جو هڪ وڏو ڏينهن (جنهن تي ڪيترن

هندن تي درياھ تي ميلو ملهائڻ ويندو آهي).

وغيره جو) اسپرنڪ. ٻيهر جو گهائڻو وڻ. ڦرڙيءَ

جو هڪ قسم. سيوه ۾ ٻڌل رسا - پڙيءَ جو

هڪ اوزار.

= و.پڙهائڻو ۽ و.پڙهائڻو(ڪ): ذ. ويڙهي وارو -

لوڙهي وارو.

= و.پڙهو' ڪري و.هڻ' چونڪي لڳائي ويهڻ -

و.بهي ڪچهري ڪرڻ - گڏ ٿي ويهڻ - ميڙ ڪري

ويهڻ.

= و.پڙهو' و.پڪرو' ٿيڻ: آزادي ملڻ -

جهڻل ٻڌل نه ٿيڻ.

= و.پڙهي ٽپي هڻڻ: ڪاڪوس ڪرڻ لاءِ و.چن.

= و.پڙهي ٽپي و.هڻ' ڪاڪوس لاءِ و.چن -

ويڙهي تي هلڻ.

= و.پڙهي ۾ و.هڻ': ويڙهي تي هلڻ يا و.چن -

ڪاڪوس ڪرڻ و.چن.

● و.پڙهو' جهڻپ: اسم خاص. ٿر ۾ ڏيهلي

جي آتر - آلهندي طرف ٽن ڪوهن تي هڪ ڳوٺ

جو نالو.

● و.پڙهي' ۽ و.پڙهيون: ث. (ڏاس وغيره

جي) ڏورن جو ننڍو ويڙهو - ڏيري - سٺ جو

ڦورو - ويٺو - کونهڙي. (تار وغيره جو) وڙ -

ٻيڄ - وڪڙ.

= و.پڙهي' ڪرڻ: ڏاس، آن يا ملس وغيره

کي صاف ڪري ڪٽڻ لاءِ خاص نموني ويڙهي

ڏيرو ڪرڻ.

● و.پڙهي' اسم خاص. ٿر ۾ هڪ ڳوٺ جو نالو.

● و.پڙهيچو' ۽ و.پڙهيچا: ذ. ساڳئي ويڙهه

يا جوءِ جورهاڪو - ڳوٺائي - هر وطن. (اسم خاص).

جونيچن جي هڪ پاڙي جو نالو. (ن-ب).

● و.يس' ۽ و.يس: ذ. و.گبو - (ڪپڙن جو)

جوڙو - پوڻاڪ - ڪپڙا - لباس. رنگ - رنگ -

لمونو. فقيرن جي کين مرشد وٽان مليل ٻڳ.

چمڙا پوش.

= و.يس' ڌاري' ۽ و.يس' ڌاري: ذ. نئين نموني

جا وڳا ڏيکيندڙ - ناٽڪ ۾ حصو وٺندڙ - نت -

اداڪار - انڇريلو - ايڪٽر - نقال - مسخرو.

● ويساند ۽ ويساندون: ٺ. آرام - قرار - فرحت. صبر - سانت - مات - ماهي - ويساندي - ڊاڀو - دم - ويساهي - واند ڪائي - فرصت. - ويساندي ۽ ويساندون: ٺ. فرصت - واند ڪائي.

● ويساندون: ڏ. ويسانتي - ويسانهين - ڊاڀو - منزل - ويساهي. وندر - فرحت. ورونهن. گمٽ - ڪٽڻو - تعطيل - چوٽي.

● ويسان ۽ ويسان: ڏ. ماسونڊي مڇي ۽ جو هڪ قسم. چرڪو - ڏوٽو.

● ويساهين: مصدر. يقين ڏيارڻ - مڃائڻ - ويسهه ڪرڻ - ويساه ڏيڻ - هرغلانڻ - ويساه ڏيئي ڌوڪو ڏيڻ - پلانڻ - ڪوڙو دلاسو ڏيڻ - ڌٽارڻ. (ويساهيو - ويساهيندو - ويساهيل).

● ويساهه ۽ ويساهه: ڏ. اعتبار - يقين - پروڻو - پرتيت - ويسهه - وشواس - هٽ - عقيدو - سرڌو - ايمان - صدق - اعتقاد - هڪ.

● ويساهه آڙائڻ: (نفعي جي اميد تي) نقصان پرائڻ.

● ويساهه گهاٽي ۽ ويساهه گهاٽيون: ٺ. ٺڳي - دولاب - دغا - ڪوٽ - ترڪت - هي ايماني - ڪهت - نڪ حرامي - يارماري. اعتبار ڪمي دوکي ڏيڻ واري حالت. (ڏ. صفت). هي ايمان - نمڪ حرام - يارمار - دوکياڙ - دغا باز - ٺڳ - دولابي - ڪپتو.

● ويساهو ۽ ويساهو: ڏ. صفت. ويساهه وارو - ويساهي - ايماندار - مڇو - مڇيو - پروسي جهڙو - معتبر - ايماني.

● ويساهه وڃائڻ: آڃايو هاڻ ڪي لهي ڪرڻ - پاڻ ڪي هٿرو ڪرڻ.

● ويساهه وسهڻ: اعتبار ڪرڻ - يقين ڪرڻ - وشواس ڪرڻ.

● ويساهه هڃڻ: اعتبار هڃڻ - هٽ هڃڻ.

● ويساهي: ويساهه ڏيئي - ڏلو ڏيئي.

● ويساهي وڙهڻ: دغا ڏيڻ: دولاب ڪرڻ - آسرو ڏيئي فريب ڪرڻ - دوکو ڏيڻ.

● ويساهي ۽ ويساهيون: ٺ. آرام - فرحت - دم - ڊاڀو - ويساندي - ويسانهون - ماهي - فرصت.

● ويساهين: ٺ. فرصت - واند ڪائي - ويساهي - ساعت - دم - آرام - ڊاڀو - ويساندي. خوشي - فرحت. ماهه هٿن يا ماهه ڪٽڻ جي جاء - آرام گاهه.

● ويسانئون: ڏ. هاجريءَ کي هولي سان ڳنڍيندڙ ڪاٺ جو هڪ ٽڪر.

● ويسر ۽ ويسرون: ٺ. وري وڃڻ واري. حالت - نسيان - ويسارو - وسوڙائي - غفلت - فراموشي - پڻل - چڪ يا چوڪ - غلطي (ت).

● ويسرال ۽ ويسرالون (ڪ): ٺ. ويسر - وسوڙائي.

● ويسر پوٽو ۽ ويسر پوٽو: ڏ. ويسر سبب ٿيل غلطي - پڻل چوڪ.

● ويسر پولي ۽ چوڪ ڪان - پولي ۽ پل ۽ - غلطي سان - سهڻو.

● ويسرو ۽ ويسرا: ڏ. صفت. ويسر ڪاڏو - ويسريو - وسوڙل - غافل - گنوار - هي خبر - وساريندڙ - ويسلو.

● ويسري ۽ ويسري: ڏ. صفت. ويسر ڪندڙ. مست - غافل.

● ويسر: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ويسر ۽ ويسر: ڏ. هڪ دريائي جانور جو نالو.

● ويسرا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ويسر ڪي: اسم خاص. تعلقي ديري محبت، تعلقي بددين ۽ تعلقي ٺنڊي الهيار ۾ ديھن جا نالا.

● ويسرو: اسم خاص. تعلقي ميرپور خاص ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● ويسروڙي: اسم خاص. ٿر ۾ هڪ ڀيٽ جو نالو.

● ويسلو ۽ ويسلا: ڏ. صفت. (من. ممر - ياد ڪرڻ) غافل - ويسارو - ويسرو - وسوڙو. ڳهيلو. هي خبر.

● ويسند ۽ ويسندون: ٺ. والد ڪائي - فرصت - فراغت - وار ڪائي - ويساهين - ماهي. ويرم. وارو. وقفو. (ن - بلوچ).

● وِيشِنُو ۽ وِيشِنَا ڏ. (سن). هندن جي هڪ فرقي جو ماڻهو (جو ماس ڪونه کائي).
 = وِيشِنُو ٽِيئن: گوشت مڇي نه کائڻ. هندو ٽيئن. ڪيرائڻو ٿيڻ.
 ● وِيشِيا ۽ وِيشِيانُون: ٺ. (سن). رنڊي-ويشوا-ڪچري-ڪسبائي-رَن-رنگيلي.
 ● وِيكَ ۽ وِيكُون: ٺ. ويڪر-پَر-چوڙائي-هڪيڙ-وسعت-ڪشادڪي-خلاصڪي-موڪرائي.
 ● وِيكَ ۽ وِيكُون: ٺ. گهٽائي-عيب-وِڌ-خامي-نقص-آوڻائي-ڪمي-سُقم-جيء-وِڻڪ-ڏيڻ-گِلا-غِييت-غُلطي-چوڪ خطا-پُل.
 = وِِيڪارُو ۽ وِِيڪارا ڏ. وِِيڪ وارو-ويڪائڻو-اڻ سالر-وِڌي-وِڌائڻو-عبيدار.
 ● وِِيڪِرَ ۽ وِِيڪِرَ ڏ. صفت. وِڌي-وِڌائڻو-وِِيڪارو. ٻين جا عيب ڪڍندڙ.
 = وِِيڪَ ڪڍڻ: گهٽائي ظاهر ڪرڻ-عيب ڪڍڻ-عيب آگاهڙڻ. چوڪ يا پُل لهڻ.
 ● وِِيڪاڇ ۽ وِِيڪاڇ: ڏ. وِِيڪاء-وِِيڪرو-وِِيڪاء ۽ وِِيڪاء: ڏ. وِِيڪاڇ-وِِيڪرو-وِِيڪاء-ويڪاڇ.
 = وِِيڪائڻو ۽ وِِيڪائڻو: ڏ. وِِيڪائڻ جو-وِِيڪري جو-وِِيڪيل-ويڪو.
 ● وِِيڪِرَ ۽ وِِيڪِرُون: ٺ. ماپ جو هڪ قسم-ويڪ-ڪشادڪي-موڪرائي-چوڙائي-خلاصڪي-وسعت.
 = وِِيڪِرَ ۽ وِِيڪِرَ ٺائڻ: ٺ. ويڪر-ويڪرائي-ويڪ-چوڙائي-ڪشادڪي-خلاصڪي-وسعت. ڍرائي. مهل. وجهه-موقعو-ڪنجائش.
 = وِِيڪرائي ٿاڪ: ٺ. جاگرافي ۾ ويڪر جي هڪ خيالي ليڪ.
 = وِِيڪرائي گھيرا: خط استوا سان ساڳي وچوليءَ تي قطبن ڏانهن ويندڙ گھيرا يا خيالي ليڪا:

● وِيسُو ۽ وِيسا (ت): ڏ. صفت. بردبار-متحمل-گنپير-گنپير.
 ● وِيسُورو ۽ وِيسُورا (ت): ڏ. حيرت-عجب-اچنبو. خيال-ويچار. ارمان-ڏمڪ-غم-فڪر.
 ● وِيسُوندي (ت): ٺ. گاه جو هڪ قسم.
 ● وِيسُونِي (ت): ٺ. ٻوٽي جو هڪ قسم. (ڏ. صفت). گُل جو هڪ قسم.
 ● وِيسُوهُو ۽ وِيسُوها (ت): ڏ. ۳۳ فوت + ۳۳ فوت ماپ جو زمين جو ٽڪر-ايڪڙ جو ويهون حصو-ويسو-ويسو.
 ● وِيسَهه ۽ وِيسَهه: ڏ. (سن). ڀروسو-اعتبار-اعتماد-اعتماد-يقين-پت-نشچو.
 = وِيسَهه وِجائڻ: اعتبار وِجائڻ-ڀروسو پيچڻ-پت وِجائڻ.
 ● وِيسُونُو ۽ وِيسُونا ڏ. ۳۳+۳۳ ڪعب فوت ماپ جو زمين ٽڪر-ويسو.
 ● وِيسِي ۽ وِيسِيُون: ٺ. کاڌو-خوراڪ. هڪ ويلي جي کاڌي جي رقم يا راشن-کاڌي خوراڪ جو خرچ. ويسلو. حساب. خرچ. پيڙهي.
 "اڻين ڪنهن لاءِ آڏو ڪريءَ امڙ وِيسِي چڻي."
 = وِيسِي پائي ۽ وِيسِي پائي: ڏ. صفت. کاڌ خوراڪ ۾ حصو ڀريندڙ.
 = وِيسِي خور: ڏ. صفت. ڪنجوس. وِيسي ماريندڙ.
 = وِيسِيُون ڪٽڻ: ويسلي تي کاڌي جو حساب لڳائڻ. ڪنجوسائي ڪرڻ.
 ● وِيش: ڏ. (سن). هندن جو هڪ فرقو-ٽين طبقي جو هندو (برهن-ڪتري-وِيش-سُودر). وائو-مهاڻ. واهاري-سوداگر-وِيجارو.
 ● وِيشڪار ۽ وِيشڪار (ڪ): ڏ. صفت. هٿ چمراڻد ڪندڙ-اڻسنسرو-مستي خور-زيان ڪار.

● ويڳاڻو ۽ ويڳاڻا : ذ . پٿر - ويڳيو - اوڻو -
غير - هراڻو - ڌارو - وڊيشي - هرديسي - بلهيهي -
مسافر . بيگانو - نڌڪو - ڏمليل . نادار . نادر -
عجيب . موگو - ڏکويل - آدامس . غافل - مونجهو -
پريشان - دردمند - نماڻو - ڪوماڻو . بيهوش - بي حال .
● ويڳتَ (ت) : ث . حال - حقيقت .

● ويڳر ۽ ويڳر: ذ. وڪر - مرچ مصالح - مثالو - مثالو. غريب عورتن جو مٿي ۾ وجهڻ جو. ميندي ۽ آنورا وغيره وارو ويڳر. ليس.

- ويڳٽر وڪٽر: ذ. سامان - وڪٽر. وڪري -
جنس - وڻج - واهار - مؤدو.

● ويڳو ۽ نڳو (پاءُ) : ساڳيو نه ته ويڳو ڏور.
(ن-ب).

● وایکو: ذ. ٻي شيء- ٻڌل شيء- ڌاري شيء-
ٻاهران آيل. عيوض- ٻڌل. تڪڙو.

● ویجی' ویجی' یون: ث. قاری - قارین -
ہرائی - اوہری.

- وېځيو ۴ وېچکيا: ذ. صفت. وديشي -
- ډاريون - ډرديسي - غير - ښکانو - وېکانو - غير ملکي -
- ډرديهي - ډاريو .

● ویل ۛ ویلئون: ث. (سن. ویلا = وقت).
مہل - وقت - نائیم - کھڑی - نائبو. موقعو - وجہ.

وات جو پاسو - واچ (ک - ل) . پاسو - کنبہ (ت) .
مستھار کی گھور (ک - ت) . ول (ت) . شادیء م

زالن جو آن وغيره کڻي وڃڻ (جنهن جي عيوض
مٺائي ملي). خيرات. (ن-ب). لنگر- ناٿاري- پلي.

- وپل ڪٽڻ! مهل ڪرڻ - ڏکڻي وقت ۾ مدد ڪرڻ. ڍرو ٿيڻ. (ت). گهور ڪرڻ. پاسو هڻڻ. (ت).

- وہیل نہ وِجائیں: ضرورت وقت کم اچن۔
وجہ تہی مدد کرن۔

- ویل نہ لہن: وقت نہ اچن۔ بی خبری۔
 قاسی وچن۔

= وہیل و جائیں: وجہ گسائیں۔ وقت یامہل و جائیں۔
 = وہیلی: ق و یلی: ذ. صفت. واچ قریل.

● ويل ۽ ويل (ڪ): ذ. ويڪر- ويڪرائي-
ٿر. ”هڪ جو ويل ڪيترو آهي؟“. (جملو).

= وٲڪرو' ۽ وٲڪرا: ٻڌ. صفت. ڪشادو-
 خلاصو- مٿو- جهجهو- گهڻو. ڍرو- مست- ڍلو.
 ڌار- الڳ- علحدو- علحدہ- جدا. نجو. گتجائشي.
 = وٲڪرو ٿي' ويهڻ' (ت): ڪشادو ٿي ويهڻ-
 خوش ٿي ويهڻ. دشمن جو ٿري وڃڻ.
 = وٲڪري' ڪُٺڻ؟ ٺ. گوني ڪٺ ڪان وڏي
 ۱۸. درجن ڪان گهٽ ڪُٺڻ.

- ویکری کُنْدَ نِکُنْدُو: ذ. هک ویکری کُنْدَ وارو نِکُنْدُو.

● ويڪر: ث. ٿر ۾ ٿيندڙ ڌٽ، گاهه ۽ ٻوٽي جو هڪ قسم (جنهن جا داڻا مارو ماڻهو ڏڪار ۾ ڪاٽين). گل جو هڪ قسم. (ن-ب).

● ویکراج' ६ ویکراج (ک) : ذ. ویکاج۔
ویکاء۔ وکرو۔ وکاء۔

۱۰۔ ویکراج: ۱۱۔ ویکراج: ذ. ویکراج۔ وکرو۔
 ۱۲۔ ویکراج: مصدر غیت ک۔ کلا ک۔

لندا کرڻ.

وکیل - ویکاء - وکائو - ویکائو.

● ويڊيٽي: اسم حساس. تعليمي جاسيءَ ۾
ديھ جو نالو.

● ویکٹری: مصدر۔ دس۔ پین۔ پندیس۔ ستر۔
گیڑو کٹر کرن۔ چڑو چڑ کرن۔ (ویکیو۔ ویکیندو۔

● ويڪو ۽ ويڪا؛ ذ. وڻ جو هڪ قسم - جبل

جو ٻون، ان پلاءَ جي ڇيڙي جهڙا، دل پاڙها، بچار لاءِ
ڪم اچي، سارڪو وڪري. (ن-ب).

● ویکٹ ۽ ویکٹون ۽ ٿ. سیر- ڌارا- ڌار-
وڪرو- وڪ- وھ- ڀرواھ.

● ویک و ویک: ذ. پیت جو سور۔ آھنج۔
ایذاء۔ درد۔ ڈمک۔ تکلیف۔

● وينڪنس: بهار جي مند.
● ويڪٽ ۽ ويڪٽ: ذ. مٿي جو سور-کھومات-

● ويڳاڙو ۽ ويڳاڙو: ذ. ڪار. خار.

● وَيْلُ ۽ وَيْلُ ۽ ذ. صفت. مصيبت - شامت -
 ماجران - مازران - ظلم - قهر - زوروري - ڏاڍ -
 زهر - بيداد - ناحق. تڪليف. ڪمبختي - نپاڪ.
 ڏمڪ - سور - غم - ايڏاءُ.
 - وَيْلُ ڪَرنَ: ظلم ڪرڻ - ڏمڪ ڏيڻ -
 تڪليف ڏيڻ.
 - وَيْلُ وِ هائينَ: ظلم ڪرڻ - ڏمڪ ڏيڻ -
 تڪليف ڏيڻ.
 ● وَيْلُ ۽ وَيْلُ: ذ. صفت. (سن. وِ گت)
 هليو ويل - روانو ٿيل. ڪم ٿيل - وڃايل. ڇٽ -
 ناس - هرباد. ناڪار - بي ڪار. ڪيريل - گهٽ.
 ● وَيْلُ (هاڻ): هاڻ ويلن - هاڻ ٺاهڻ. هر مصيبت
 کي منهن ڏيڻ. سختي پوکڻ.
 ● وَيْلُ ۽ وَيْلُ: ذ. (سن. وېلن) مانيءَ
 وغيره کي گول ڪرڻ لاءِ ڪاڻ جو گول هڻيو.
 ● وَيْلُ ۽ وَيْلُ: ٺ. (سن. وېلن)
 ڪجهه مان ڪٽڙا ڪيڻ جو اوزار. ارٽي.
 ● وَيْلُ ۽ وَيْلُ: ذ. (سن. وېلا = وقت)
 وقت - ويل - مهل - ڪال. گهڙي - ساعت.
 مانيءَ جو هڪ وقت - مانيءَ جو ٽائيم. (ظرف).
 جلد - جلدي - سويرو. (ڪ). جهٽ - تڪڙو. (ڪ) -
 وهلو. (ت).
 - وَيْلا ٿارڻ: وقت ٽپائڻ.
 - وَيْلا پئڻي وِجڻ (ڪ): ڪي ڏينهن کاڌو
 نه ملڻ.
 - وَيْلا ڪَيدَن (ڪ): ٻُڪون ڪيڻ - فانا ڪائڻ.
 - وَيْلا ڪَرنَ: وقت وجهڻ - وقت گذارڻ.
 - وَيْلائي ۽ وَيْلائيون: ٺ. تڪڙو - جلدي.
 بي صبري - بي قراري.
 - وَيْلو پتون: وقت پوڻ. هڪ وقت ڪاڌو
 نه ملڻ.
 - وَيْلو ڪائڻ: هڪ وقت جي ٻُڪ ڪيڻ.
 - وَيْلو ڪَرنَ: گذارو ڪرڻ (وقت وانگر) -
 گذر ڪرڻ - وقت هاس ڪرڻ.
 - وَيْلو وِجهڻ (ت): گهڻو وقت ڀري رهڻ -
 جدائي ڪرڻ. ٻُڪن ۾ مارڻ.

- وَيْلو وِجَ پتون (ت): ٿوري به دير نه
 ڪرڻ. جدا رهڻ.
 - وَيْلو وِجَ: ظرف. دفعي دفعي - وقت بوقت -
 وقتاً فوقتاً.
 ● وَيْلو ۽ وَيْلا: ذ. ٻانڌ - ڏالٽ - هٽيڇ -
 هائو هائو. آڏين جي هڪ قسم جو سور - پٽ
 جو سخت سور. سور - ايڏاءُ - عذاب. (ل). سور
 جو وٽ - سروز. (ڪ). گهوڙي جي هڪ ايماري
 (جنهن ۾ ڍاڪ هوس) - شيمڪ. (ن - ب).
 - وَيْلو پتون: سور پوڻ.
 - وَيْلو ڪَرنَ: ڪائڻ - ڳڙ ڪائڻ - هائو هائو
 ڪرڻ - هضم ڪرڻ.
 ● وَيْلُ: ذ. وَيْلو - ٻُڪ - فاقو. وِلهائي.
 وِل. (ت).
 ● وَيْلُ ۽ وَيْلُ: ذ. صفت. وِلهو - خالي -
 واندو - بيڪار - نيڪمو - نيڪميڻو - بي ڪارو -
 بي ڪمو. فارغ. ڦاٽو. ٽلهو - ٻالهو. بي روزگار.
 وِينل.
 - وَيْلهائي ۽ وَيْلهائيون: ٺ. واندڪائي -
 فرصت - فرجو - وارڪائي - ڌت - وار - فراغت.
 نيسچيتا - آلس - سستي. سڪائي - ٺلهائي.
 ● وَيْماس ۽ وَيْماس: ذ. وِماس.
 - وَيْماس ۾ پئجيڻي وِجڻ: آرمڻ ڪرڻ -
 غم ڪائڻ - ڳڻي ڪرڻ.
 ● وَيْمو ۽ وَيْما: ذ. (سن. وِمي = مناسٽا)
 مناسٽا - وڻج واهار.
 "وِٽ وِيمي جو جي ٺهين،
 ته ٻي ڪار نه ڪريه ن ڪا"
 (سريراڳ - شاه).
 (ع. وييمه) جان ۽ مال جي حفاظت جو ذمو -
 ذم داري - جوابداري - جو ڪم - ضمانت. (ف. بيمر =
 ڊپ) نقصان جو ڊپ (جنهن ڪري ضمانت جي
 ذم واري ڪنجي). مال جي ضايع ٿيڻ جو خوف -
 خوف.
 - وَيْمو آتارڻ: وِمو ڪرائڻ - وِمو ٿيڻ.
 - وَيْمائي ۽ وَيْمائي: ذ. صفت. وِمو ڪندڙ.

● وينجهڙڪو: اسم خاص. تعلقي روهڙي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● وينجهڙ (ت): اسم خاص. ٿر ۾ گاهه جو هڪ قسم.

● وينجهڙ: مصدر. وڌڻ - آهڙڻ - آڏڻ - ساڻو ٿيڻ - سرسبز ٿيڻ - وڌڻ ويجهڻ - مڇڻ سورڻ - ڦرڻ ڦلڻ.

● وينجهڙي: وينجهڙيون: ٿ. آهو اوزار جنهن جي وسيلي ڪاٺ کي ٽڪي منجهس سٽل ڪڍي سگهجي - ٽنگ ڪڍڻ واري رٿي. (ت). هوا جو پنڪو - وڙيجي - وڙيجي.

● وينجهڙ (ت): اسم خاص. ٿر ۾ گاهه جو هڪ قسم - ڇيهي گاهه جو هڪ قسم (جو جنهن ٻنهي ۾ آهري، آني آهيءَ ٽڪر ۾ ڪاهه ٻي هيدائش نه ٿيندي آهي).

● وينڊو (معاورہ): ذ. خرچ.

● وينڊولي: وينڊوليون: (ت): ٿ. گهوٽ لاءِ ٺهيل جشي.

● وينڊو: وينڊا (ت): ذ. زالن جي نڪ ۾ ٻائڻ جو هڪ زيور - ٽٽ.

● وينڊو: وينڊا: ذ. وينڊو - زيور جو هڪ قسم - ٽٽ - ٽڪ جو آهو ٻائڻ جو گه. جو منهي گول ڪمان وانگر هوندو آهي، جنهن ۾ هڪ پاسي ٻارڙن سان ننڍو گول ڇڪو هيل هوندو آهي - ٽٽ جو هڪ قسم (جو سمات قوم ۽ هندو استعمال ڪندا آهن). آگر جي منڊي جو هڪ قسم. سڳيءَ جي چوٽيءَ ۾ هيل ڪهنڪريون. ڪٽي جو هڪ قسم - آهو ڪٽو جو اڪثر هُڃ (وينڊي وانگر) گول ڪري هلي - ڪٽي جو آهو قسم جنهن جو هُڃ ڪٽيو هجي - لانبوسي ڪٽو - ردي نڪمو ڪٽو. جنڊ ڪٽي.

● وينڊو: وينڊا: ذ. صفت. آهو ڪٽو، جنهن جو ٻچ ڏلڪو ۽ وريل هجي.

● وينڊارڻ: مصدر. ٺاهڻ - سانڍڻ - ٻالڻ (ڪچي معاورو).

● وينڊو: وينڊا: ذ. زالن جي ڪن ۾ ٻائڻ جي زيور جو هڪ قسم. ٽٽ. منڊي. چلو -

● وينڙ: (من. وي = ويامن). ويامن - ڦرڻين (سرهنڙي - گر).

● ڪاريون ڪڪريون ڪنڊيون، وارا ڪيو وين. (سرهنڙي - شاه).

● ويننت: ويننتون: (ت): ٿ. پنهنجي خرچ لاءِ ڪجهه بچت - ڪفايت.

● ويننتي: ويننتيون: ٿ. سوال - التجا - ليلڙائي - عرض - گذارش - نيزاري - عاجزي - منت.

● ويننتي: آنائين: عرض اگهائڻ - سوال سئڻ - لتجا قبول ڪرڻ.

● ويننتن: (ت): مصدر. ويڙهڻ.

● ويننتي رڪن: گڏ ڪري رڪن. "ڪٽ واريون رليون ويننتي رڪ. (جملو).

● ويننتن: ويننتن: (ت): ذ. ڪپڙن رڪن جو ڳوٺرو - ڪپڙي وجهڻ جي ڳوٺري - بجڪي. رلين جو ويڙهو.

● ويننتو: ويننتا (ت): ذ. ٻڌل ۽ ويڙهيل بسترو. ٺٽ.

● ويننتي: ويننتيون: (ت): ٿ. منڊي.

● ويننته: ويننتون: (ت): ٿ. ٽنگ - سوراخ - ڳوٺڪ.

● ويننته: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ويننته: ويننته: ذ. صفت. ويننته - آڪريندڙ - ڪاڪ - منڊيون - ٻيڙا وغيره ٺاهيندڙ - قلم ڪار - ڪنده ڪار - هيرا وغيره ٻالڻ ڪندڙ - جوهر تراش - هيرن ۽ ڪچ جو ڪم ڪندڙ. هوشيار - سمجهو - ڏاهو - سياڻو - چالاڪ.

● ويننته: ويننته: ذ. فال.

● ويننته: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● ويننته: ويننته: ذ. صفت. (من. وڌ + ڪار = موتي + ٻوٽيندڙ). موتي وٺيندڙ - ويننته - ڪاڪ - ڳهن تي ٽڪون يا نڪين جا ٻوٽا. هوشيار - سمجهو - ڏاهو - چالاڪ - سياڻو - داناءُ. (اسم). ٻائيءَ جي پڪين کي ٿاڻائڻ لاءِ مٺ جي ٺهيل چار.

● وِيهٽَن؟ مصدر. ماسپڻ - ڪڇڻ. ماڻن يا ڪڇڻ جي رٿا رکڻ. (وِيهٽيو - وِيهٽيندو - وِيهٽيل).
 = وِيهجِي؟ وِجَتَ؟ ناسرد ٿيڻ. ٻوڙ هو ٿيڻ.
 = وِيهِي؟ وِجَتَ؟ (ڪوه جو) گهٽجي وڃڻ - جهپاسڻ. پرائيو ٿيڻ - ڪُنهو ٿيڻ - جهٽور ٿيڻ.
 ڪم ڪرڻ کان رها ٿيڻ.

● وِيهٽو؟ وِيهٽا (ت): ذ. لوهه ٿاسي وغيره تي چٽن ڪڍڻ جو هڪ اوزار - چٽيٽِي. لوهه جي پٽي ۾ ٽنگ ڪرڻ لاءِ لوهه جو اوزار. (ت).
 ● وِيهٽَ وِيهٽَ؟ ذ. مال چاري جو ميدان - چراگاه - رگ ڪيل زمين جو ٽڪر - چراهو.
 = وِيهٽِي؟ ذ. وِيهٽَ جو مالڪ.
 = وِيهٽَ پٽڪل؟ هٿي: ڪاڏي لاءِ سڀڪي ملي سگهڻ.

= وِيهٽَ وِيهٽَ؟ وِجَ يا سودو ڪرڻ - واپار ڪرڻ - سوداگري ڪرڻ - چڪائڻ - ٻولڻ.

● وِيهٽَ؟ اسم خاص. تعلقي ميري خان ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● وِيهٽَ؟ وِيهٽُون؟ ٺ. ماسپ - پشمائش - وِٽ - وِٽ.

● وِيهٽَ؟ وِيهٽُون؟ ٺ. ننڍي ڪوهي - ڪوهير - ڪوهي.

● وِيهٽَ؟ وِيهٽَ (ت): ذ. مڙهو.

● وِيهٽَ؟ وِيهٽَ: ٻهه جي اوائلي صورت. (ن - ب).

● وِيهٽِي؟ ٺ. لائي ڏڪر راند ۾ ڇهون نمبر

ڏاڪو (۱ - وِڪٽ ۲ - لِيٽَن ۳ - مُون ۴ - نار ۵ - آر ۶ - وِيهٽِي ۷ - يڪو يا يگ).

● وِيهٽِي؟ اسم خاص. تعلقي ڊيري محبت ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● وِيهٽَ؟ وِيهٽَ: ذ. صفت. (سن. وِڪٽ -

= وِٽل). ويل - گرم - وِجائيل - ڪوهيل - هارائيل - ڪُٽ. غرق - ٻڌل - غلطان. بنا - سواءِ.

"وِيهٽَ واهر ترن هينڙا جن هجي ويا."

(سر سهڻي - شاه)

= وِيهٽَ واهر: بنا مدد - سواءِ واهر جي.

= وِيهٽَ وَجَانِينْ: حد ڪرڻ - نشان قائم ڪرڻ. عاليشان ڪم ڪرڻ - ناموس ڪڍڻ. ضد رکڻ.

● وِيهٽَ؟ وِيهٽَڪُون؟ (ل): ٺ. ورهڪ - ٻينڪ. مقاعد - ڳڻي - دُير. ڪارڙي تتر جو رات لاءِ واهيرو.

= وِيهٽَ جِي؟ جاء: ٺ. ڳڻي - متعدد - دُير - چُوت.

= وِيهٽَ ڪَترَن؟ (ت): سال جو وِيهارڻ. ٿورو ڪرڻ.

● وِيهٽَڪُون؟ مصدر. ڏسو وِيهٽَڪُون.

= وِيهٽَڪِي؟ وِجَتَ؟ وِيهٽَڪِي؟ وِجَتَ؟

● وِيهٽَڪُون؟ (ت): ذ. صبح سویر - جهٽ پت - سویر. جلدي - ترت.

● وِيهٽَ؟ مصدر. وِيهي رهڻ.

= وِيهٽُون؟ ذ. صفت. درجي ۾ ويهون - عدد قطاري. تمام گهڻو - ويهين جي تعداد ۾.

= وِيهٽُون؟ چَترَ هُنَ؟ (ڪ): گهڻن ماڻهن جو حملو ڪرڻ - لشڪر چڙهي وڃڻ - ماڻهن جا ڏنب وري وڃڻ.

= وِيهٽُون؟ ڪَترَن؟ حد ڪرڻ - ڇيهه ڪرڻ.

= وِيهٽُون؟ وَجَانِينْ؟ پوريون ڪري ڇڏڻ. تمام سٺو ڪرڻ.

= وِيهٽُون؟ وَجَانِينْ؟ ڇڏڻ: ڪمال ڪري ڇڏڻ - منڊل مچائي ڇڏڻ - ڪنهن وڏي ڪم کي نهايت

ڪاميابيءَ سان پورو ڪرڻ. (ن - ب).

= وِيهٽُون؟ وَرَن؟ (ڪ): ماڻهن جا ڏنب اچڻ - تمام گهڻن ماڻهن جو اچڻ. لشڪر جو حملو

ڪرڻ.

= وِيهٽُون؟ هُنَ؟ ڇيهه ڪرڻ - حد ڪرڻ.

● وِيهٽَ؟ وِيهٽَ: ذ. وِيهٽَ - زهر.

"سهڻن سسڪ مرير جا، ويراڳين لڳن وِيهٽَ."

● وِيهٽا (ل): ذ. ويساڪ جو مهينو.

● وِيهارڻ؟ مصدر. سوئر کي شڪار ڪرڻ لاءِ

ڪنهن جهنگ (ڏير) ۾ ويهارڻ. (ويهاريو -

ويهاريندو - ويهاريل).

● هاپو ھ ھاپا (ل-ت): ذ. ماڻهن جو ڪوڙ.
ھل - شور - غل - گھمسان - هاپو.
”راڙيون رڇن جون ٿيون هاپا هل حشر“
(حفيظ).

ڪتي جي پونڪ - باهوڙ. (ل).
- هاپوڙو ھ ھاپوڙا (اس): ذ. ڪوڙ - شور -
هل - هاپو.

● هاپوڙو ھ ھاپوڙو (ل): مصدر. ڪنهن ميوي وغيره
جو ٻڃڻ تي ورن - ڪڪورجن. مثلاً: گيدرا هائي
هاپوڙجي ويا آهن (جملو). (هاپوڙيو - هاپوڙيندو -
هاپوڙيل).

● هاپوڙو ھ ھاپوڙو (ت): ذ. صفت. بدچال -
بدڪردار - اوباش.

● هاتار ھ ھاتار (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● هاتار ھ ھاتار (ڪ): ذ. جانور جو هڪ قسم -
چراخ - هاترو. (لس). (ذ. صفت). تڪڙو ڪم
ڪندڙ - جلدباز - چالاڪ - هوشيار. گهالهائو -
واتراڌو. (ل).

● هاترو ھ ھاترو (لس): ذ. چراخ - هاتار. (ڪ).
● هاتو ھ ھاتو (ع). صفت. غيبي آواز ڏيندڙ.
(ذ). آسماني آواز - غيبي آواز - آڪاش وائي -
الهام. (اسم خاص). عالم الغيب کان آواز ڏيندڙ
هڪ فرشتي جو نالو.

● هاتڪ ھ ھاتڪ: ذ. صفت. (ع). حاذق جو
پکڙيل (حڪيم. داناء - ڏاهو - سگهو - سمجهو -
فهم - هوشيار - قابل.

”ٻڌندي ٻوڙن کي ڪي هاتڪ هت وجهن“
(سهڻي - شاه).

● ه (سن. ع. ف) سنڌي الف ب جو
پنجاهون اکر، عربيءَ جو ستاويھون ۽
فارسيءَ جو ايڪويهون اکر. اڄد جي حساب
موجب عدد پنج. علم جنوري موجب لاڳاپو
ڏيکاري ٿو ڪناري راس يا گرھ ڏانهن ۽ ٻن
ميانه وٽس ڏانهن، جو چنڊ والڪر چمڪي.

● ها: ظرف. هاڻو - ائين - برابر - نڪ - صحيح -
درست - بجا. (حرف ندا). آها - هاها. (حرف جملو).
خواه - پاڪي. (فعل). هئا جو مخفف. موجود
هجن جو جمع ۾ ڪم ايندڙ فعل. مثلاً: ”فلانا
هئا ها“ وغيره. فارسيءَ ۾ اي جان شين جي جمع
نامن لاءِ سرڪبات ۾ ڪم ايندڙ لفظ مثلاً:
”منگ ۾ منگها“.

- ها ڪرڻ: هائوڪار ڪرڻ - هاڻو ڪرڻ.
قبول ڪرڻ - منظور ڪرڻ - اقرار ڪرڻ. (آواز)
راڳ جي شروعات ڪرڻ.

- ها ۾ ها ملائڻ: شامل راءِ ٿيڻ - تائيد ڪرڻ.
شريڪ راءِ ٿيڻ. خوشامد ڪرڻ.

● هاب: صفت. جهڙو - مطابق - وانگر. لائق -
واجب. مثلاً: ”ڪتن هاب. مهي هاب“ وغيره.
(ذ). نصيب - پاڳ - بخت. (ت).

● هاپو ھ ھاپا: ذ. هل - هنڪامو - ڪوڙ - شور -
ڌمچر - ٻڙڪو - هاپو.

● هاپيل: اسم خاص. (ع). حضرت آدم
عليه السلام جي هڪ پٽ جو نالو (جنهن کي سندس
ڀاءُ قابيل خون ڪيو هو).

● هاپوڙو ھ ھاپوڙو (ڪ): ذ. صفت. اُٻهرو -
جلدباز - تڪڙو. اڌ پڪل - اڌ ڦٽو - اڌ پڪ.

چالاڪ. حريف. پهلووان - جوڌو - سورهيہ.
 تعجب خيز - عجيب. چور - هاڙه چور.
 ● هاٺ ۽ هاٺ ۽ ڏ. هڪ عضوي جو نالو -
 هاٺ - دست - ڀتڏ.
 - هاٺڙو ٻاٽڙو ۽ صفت. بنا هٿن جي. هٿن ڪم
 آڻڻ کان سواءِ. بنا ٽيڪ جي - اٿر ٻاٿر.
 - هاٺ ڪٽڻ ۽ هٿ ڪرڻ.
 ● هاٿيڪ ۽ هاٿيڪ: ڏ. صفت. هاٿيءَ جهڙو -
 ٿوٽانگ. (ل). پهلووان - سورهيہ.
 ● هاٿيني ڏهر: اسر خاص. تعلقي مٺيءَ ۾
 هڪ ڏهر جو نالو.
 ● هاٿيني لڪ: اسر خاص. تعلقي مٺيءَ ۾
 حدبنديءَ لاءِ ڪوڙيل نشان.
 ● هاٿي ۽ هاٿي: ڏ. (پرا. هاٿيو. سن.
 هاٿيڪ. هٿسٿي. هٿسٿن = هاٿي) جانور جو
 هڪ قسم - فيسل - پيل - هستي - گچ - گينور -
 ڪنڇل - ڪنڇر - ڪنڇن. (ث. هاٿي).
 هاٿي ۽ هاٿيئون. شطرنج راند ۾ هڪ ساريءَ
 جو نالو. شڪارپور شهر ۾ هڪ (قدير) ڌر جو
 نالو. (اسر خاص). هڪ ذات جو نالو.
 - هاٿياڙي ۽ هاٿياڙيون: ڏ. هاٿيءَ جي
 مادي - هاٿن - هاٿي.
 - هاٿي ۽ ٻڙڪ ۽ هاٿي ۽ ٻڙڪ: ڏ. هاٿيءَ کي
 ٿيندڙ بيماريءَ جو هڪ قسم - هاٿي ٻڙڪو - فليپائو.
 - هاٿي ڏند ۽ هاٿي ڏند: ڏ. هاٿيءَ جي
 وات وارو ظاهري ڏند (جنهن مان عاج جو سامان
 ٺهي).
 - هاٿيءَ کي هندوستان ڏيکارڻ ۽ ظالم کي
 ظلم ڪرڻ جو موقعو ڏيڻ.
 ● هاٿي ٻوٽا: اسر خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● هاٿي چٽڪ: ڏ. ڀاڄيءَ جو هڪ قسم.
 ● هاٿيلو ۽ هاٿيلو: ڏ. صفت. هٿ وارو - هٿ جو -
 بازاری. بازاری (مال). هٿڪو (مال). هٿو چاٿو.
 خراب عادتن وارو - بي لڳڻو. (ڪ).
 ● هاٺ ۽ هاٺون (ت): ڏ. هٿ - ضد - بحث -
 هٿ.

- هاٺ ٻٽڏ: ضد ڪرڻ - بحث ڪرڻ - هوڏ
 ڪرڻ. دشمني ڪرڻ.
 - هاٺ ڪٽڻ ۽ هاٺ ٻٽڏ.
 - هاٺ ڪاٺ ڪٽڻ: ٻرياد ڪرڻ - ضايع ڪرڻ.
 وڃائڻ. ناس ڪرڻ. فضول خرچي.
 ● هاٿي ۽ هاٿيون: ڏ. (سن. آسٽ. پرا. آئي).
 بدني بناوت - قد ٻٽ - ڏيل - جسم - بدني بيهڪ.
 همت - طاقت - سگهه. تندرستي - چڱيلاسي. هندن
 جي مڙدي جي سڙيل لاش جا باقي بچيل هڏا ۽
 خاڪ - رک.
 - هاٿي ٻيڙي: ساڙيل لاش جي خاڪ گڏ
 ڪرڻ.
 ● هاٿو ۽ هاٿو: صفت. هٿڀ - هضم.
 - هاٿو ڪٽڻ: هٿڀ ڪرڻ - هضم ڪرڻ -
 کائي وڃڻ.
 ● هاڄ ۽ هاڄون: ڏ. ڪم - پورهيو - ڏندو -
 ڪيرت - ڪسب - پيشو - عمل.
 - هاڄ خاشي: ڏ. چڱو ڪم - نڪ ڪم -
 پاو ڪم.
 - هاڄ لاهڻ: ڪم لاهڻ - ضرورت پوري ڪرڻ.
 ڪاڪوس ڪرڻ. سزا ڏيڻ - سيڪت ڏيڻ.
 - هاڄ لهرائڻ: جٺ ڪرائڻ. ڪم لهرائڻ.
 "اول ڪٽائي ٻاڻ، پوءِ لاهرائي هاڄ همراه جي."
 ● هاڄاڻا: اسر خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● هاڄت ۽ هاڄتون: ڏ. ڪم - ڪار - عمل -
 هاڄ. ٻڄت - ٻڄندي - ٻڄ.
 - هاڄت لاهڻ: ڪم لاهڻ - ٻاڻخاني جو خيال لاهڻ.
 - هاڄت هڃڻ: ٻڄت هڃڻ - ٻڄ هڃڻ.
 ● هاڄير: ڏ. صفت. (ع. هٿير) هجرت ڪرڻ.
 وارو - لڏيندڙ. مڪي شريف ۽ مديني منوره ڏي.
 حضور جن جي معيشت ۾ لڏي ويندڙ عرب -
 مهاجر. (ڏ). گيت جو هڪ قسم. (ت).
 ● هاڄران: اسر خاص. (ع. هاڄره) عورتن جو
 هڪ نالو.
 ● هاڄي: ڏ. صفت. (ع. هڃو) هڃو ڪندڙ -
 گلا ڪندڙ. ٽوڪ زن.

ڪنڊي - ڪڻي. سون، چاندي يا موتين مان ٺهيل هار.

● هار سينگار ۽ هار سينگار ۽ ذ. بدن جي ٺاهه ٺوهه - جنسار - سينگار - ڦٽي ڦوڪارو. ڳهن ۽ ڪڙن وغيره پائڻ جي حالت. ڳٺهه ڳڻو. دوا طور ڪم ايندڙ پيارڪي وکر جو هڪ قسم.

● هاراڙو ۽ هاراڙا: ذ. هڪيءَ جو هڪ قسم.

● هار تو ۽ هار تا (ت) ۽ ذ. نقصان - ٽوٽو - هرجو - چيهو - هاجو.

● هارپ ۽ ٺ. هاريءَ جو ڪم - هارپو. ڪيتي - ڀوڪ.

● هار پائي ۽ هار پائيئون ۽ ٺ. هارپ - هارپو. - هارپڻ ۽ ذ. هارپ - هارپو.

● هارپو ۽ هارپا ۽ ذ. هارپ - ڪڙمت. آبادي - ڪيتي. هاريءَ کي مليل آجورو - هاريءَ جو حصو.

● هارپان ۽ هارپان ۽ ذ. ڪپوتر جنهن کي ڳچيءَ ۾ چلو پيل هجي.

● هارج ۽ ذ. صفت. (ع). هرجي وارو - نقصانڪار.

● هاردي ۽ ذ. لُڀ لُڀاب - روح - تت. مقصد - مطلب - ارٺ.

● هارن ۽ مصدر. (سن. هار) پٽڙي شيءِ، جهڙوڪ پائي ۽ تيل وغيره هيٺ ڪهرائڻ - وهائڻ. اوتڻ. وڃائڻ - زبان ڪرڻ. راند ۾ شڪست کائڻ - هارائڻ. (هاريو - هاريندو - هاريل).

● هار ۽ هارون ۽ ٺ. شهه - شڪست - پياچ - مات. هارڻ جي حالت - ويٺ - اوت. زبان. نقصان - چيهو.

● هارائڻ ۽ مصدر. شهه کائڻ - شڪست کائڻ - مات ٿيڻ - جيتجڻ.

● هارجڻ ۽ مصدر. هارجي وڃڻ - اوتجڻ - هلجڻ. آڻڻ - گهٽجڻ - ٿورو ٿيڻ. شڪست کائڻ.

(منهن جو پٺو) لهي وڃڻ. شرمسار ٿيڻ. هي همت ٿيڻ. - هار جوارِي ۽ ذ. صفت. هارايندڙ جوارِي - هارايل جوارِي. نپا ڳو جوارِي.

● هار جييت ۽ ٺ. هار ڪٽ - فتح شڪست.

● هاجارو ۽ هاجارا (ت) ۽ ذ. تمام گهڻو ڪم. خفو - ڪاهارو - ڪاسارو - مغز خوري.

● هاج ۽ هاجون ۽ ٺ. (سن. هان = نقصان) ٽوٽو - نقصان - چيهو - گهاٽو - هاجو - زبان - هرج - هرجو. مصيبت - آفت. آڀدا - تڪليف. ظلم - ڏاڍ - ڏاڍائي - جبر - تهر - ناحق - وٺل.

"قضا آلدِي ڪوٽ ۾ هتي هاج حمير"
(نواب جان علي).

● چر - حرڪت. زخم - ڦٽ. - هاجو ۽ هاجو ۽ ذ. صفت. نقصان پهچائيندڙ.

● زخم رسائيندڙ - ڦٽ ڪندڙ - لڇو - حرڪتي. - هاجو ۽ هاجا ۽ ظلم - ڏاڍ.

● هاجا ڪمڙن ۽ ظلم ڪرڻ - ڏاڍ ڪرڻ. وٺل و هائڻ.

● هاجي ۽ هاجيون ۽ ٺ. نقصان - چيهو. تڪليف - ڀڙاڙ - اهنج. هاج.

● هاجي هٽيا ۽ ذ. صفت. ظلم هيٺ آيل - مظلوم. - هادي ۽ هادي ۽ ذ. صفت. هدايت ڪندڙ.

● رهبر. اڳواڻ - پيشوا - مهندار. مرشد. رستو ڏيکاريندڙ - سونهون. امام. (ذ). بار جي چوڌاري لڪو. (ت).

● هاڏاري ۽ اسم خاص. ٿر ۾ هڪ ڀت جو نالو. - هاڏر ۽ هاڏر (ت) ۽ ذ. چوپائي مال جو جاري کائڻ لاءِ ٺيڪر يا سِرڻ جو ٺهيل حوض - آڏورو. (ت) - ڪوٽر - ڪوٽار - آهرو.

● هاڏو ۽ هاڏا (ت) ۽ ذ. هڪيءَ جو هڪ قسم - ڪانءُ - ڪانڪ - هڏو - ڪيائو. (ٺ). هاڏي ۽ هاڏيون.

● هاڏو ۽ اسم خاص. تعلقي ڪوٽ ۾ هڪ ديھ جونالو. - هاڏيرو ۽ اسم خاص. تعلقي ڊگهوڙيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● هاڏيري ۽ آڪيراڙ (ت) ۽ ذ. گاهه جو هڪ قسم. - هاڏيون ۽ هاڏيون (ت) ۽ ذ. ڪانءُ - هاڏو. (ت). ڪانءُ جو ٻچو - آل.

● هار ۽ هار ۽ ذ. (سن. ف) ڳٺهه جو هڪ قسم - ڳچيءَ ۾ پائڻ جو ڳٺهه - ڪٽڻو - مالا - مالها.

● هار هارو ۽ هار هارا (ت)؛ ذ. صفت. ڏنگو-
چپو. (ث. هار هاري ۽ هار هاريون).
● هاري ۽ هاري؛ ذ. صفت. (من. همل=
همل). هت وارو-هر ڪاهيندڙ-گهيڙيندڙ. ٻوڪ
ڪندڙ. ڪاشڪار-ڪڙسي. راند ۾ مکيه ٻن
اڳواڻن مان هڪ اڳواڻ. (ذ). ٻلن جو جوڙو (هڪ
ٻلو ڪيرو ٻيو آنيارو). ڪندي يا چلهه ڪري مٽيءَ جو
ڏنل لٺيو. راڳو. اوڏ جو پت وجهڻ وقت گھڻيل هڪڙو
دؤر. (حرف ندا). زالن جو هڪ ٻئي کي مڏ
ڪرڻ لاءِ ڪم ايندڙ لفظ-اڙي! پوري!
- هاري؛ ڏيڻ؛ اوڏ کي ڪنيل پت جي هڪڙي
دؤر مٿان ٻيو دؤر ڏيڻ. (ن-ب).
- هارڪو ۽ هارڪا؛ ذ. صفت. هاري جو-
هاري وارو.
- هاري؛ ڪيڏن (ت)؛ لائڊيءَ جي ڇت تي
ڪڪڙ وجهڻ.
- هاري؛ وجهڻ (ت)؛ هاري ڪيڏن.
● هاڙ؛ اسم خاص. تعلقي ٽنڊي باگي ۾ هڪ
ديھ جو نالو.
● هاڙ ۽ هاڙ؛ ذ. صفت. هوشيار-پر. وڏو
(چور)-ڪاڻڪو-اٿاه-آڙاه. (ل). (ذ) گرميءَ
جي موسم-آرهڙ-اونهارو.
- هاڙ ٻ ۽ هاڙ ٻ؛ ذ. گذريل سال واري
چٽيل بچ مان زمين ۾ ڄميل تيل. (ن-ب).
- هاڙ ٻو ۽ هاڙ ٻا (ت)؛ ذ. هاڻ مرادو ڇاول
سلو-خودرو ٻوڻو. بدڪاريءَ مان پيدا ٿيل ٻار-
ولد الزنا-حراسي.
- هاڙ ٻو ٽاڻڪو (ت)؛ خودرو ٻوڻو.
- هاڙ ٻي (ت)؛ ث. مٿس جو هڪ قسم.
ڪچي جي اصطلاح ۾ خودرو ڇاول مٿر.
● هاڙو؛ اسم خاص. لس ٻيلي جي اولھ طرفه
جيان جي هڪ قطار جو نالو.
"وَهَّ مَ مَنتَ پَنپور ۾ هاڙي هڏ مَ هَل."
(آبري-شاه)
● هاڙ هت ۽ هاڙ هون (ت)؛ ث. ست-چپ-
چيبي-چيڪ. ٻيڙو-آڪيڙو.

- هار جيبي و چين؛ بيهاريءَ ۾ گهري وڃڻ.
نست ۽ ٺيل ٿيڻ - ڪمزور ٿيڻ. شرمسار ٿيڻ -
ڦڪو ٿيڻ.
- هار وِيت؛ ث. اوت هوت-لاه ٻاه-هاروير.
- هار وِيت ڪَرن؛ ٻائيءَ جي اجائي لاه ٻاه
ڪرڻ-ٻائي هارڻ. هاروير ڪرڻ.
- هار وِير؛ ث. هارويت.
- هارن هورن؛ هارويت ڪرڻ. اجايو
وڃائڻ.
- هارنو ۽ هارنا (ل)؛ ذ. صفت. هارايل-
هاريل.
- هاري ۽ هاريون؛ ث. هارڪاڏل-هارايل-
هارت. بي عقل-پوري-موکي.
"پرھ ٿئي پريات، هاريون هٿين هٿا."
(خانزئي-مستبي)
- هاريو ۽ هاريا؛ ذ. صفت. هارڪاڏل-
جيتيل-مغلوب. ٻيو قوف-نادان-مورڪ.
- هاريو ويرو پلھي پون؛ ٿيل خرچ يا نقصان
جو موٽي ملڻ.
● هارمونم؛ ذ. (انگ). ساز جو هڪ قسم-
ٻاجو.
● هار وارو؛ اسم خاص. ٻارڻ نٿي جي اوڀر طرف
هڪ لڪ جو نالو.
● هاروت؛ اسم خاص. (ع). هڪ فرشتي جو
نالو (جنهن لاءِ ڪٿا آهي ته زهره جو عاشق
آهي ۽ زهره کي اسم اعظم ٻڌائڻ ۽ ٻين گناهن
جي عيوض ڇاهه ٻاٻل ۾ اونڌو لٽڪايو ويو آهي).
● هارو لا (ت)؛ ذ. چيئي جي گول ڦيڙين
وارو هار (جو هوليءَ جي ڏينهن رسم طور هندو
عورتون پنهنجي ڀاڻن تان گهورينديون آهن).
● هارون؛ اسم خاص. (ع). هڪ نبيءَ جو نالو
(جو حضرت موسيٰ عليه السلام جو وڏو ڀاءُ هو).
● هارون الرشيد؛ اسم خاص. (ع). بغداد جي
هڪ نامور عباسي خليفه جو نالو.
● هارو ني؛ اسم خاص. ٻلوچ قوم جي هڪ
قبيلي جو نالو.

● هاسڪار: طرف. بي سبب - چاڻي وائي - هروڀرو - خواهه خواهه. ارادي سان.
● هاسڪاري: طرف. صفت. بنا سبب جي. ارادتا.

● هاسو (ت): ذ. ڪيل - مسخري - چرچو - مذاق - نٺول. گوڙ - فساد. شور - ڌمڪي.
”پر بانڱو ڪريو ٻاهڙي، آن هاسي ۾ هيڪر“ (حفيظ).

(ث. هاسي ۽ هاسيون).

● هاسي سر: اسم خاص. تعلقي عمرڪوٽ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● هاسڪار: طرف. هاسڪار. چاڻي وائي. پائدادو. خاص ڪري. ارادتا.

● هاشا پاشا (ڪ): ث. ڌم ڌلاسو. آڌ - دلداري - اچي مڃي. همت افزائي.

● هاشا پاشا ڪڙڻ: ڌم ڌلاسو ڏيڻ. دلداري ڏيڻ. همت افزائيءَ لاءِ هٿان.

● هاشاڻي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● هاش هاش (ت): ث. تمام ڪوشش. سعيو - جلدائي - ٽڪڙ - آبهرائي.

● هاش هاش ڪڙڻ: آبهرائي ڪرڻ. ٽڪڙ ڪرڻ - جلدائي ڪرڻ. ڪوشش ڪرڻ.

● هاضمو ۽ هاضما: ذ. (ع. هاضمه < هضم). کاڌي جو هٿ ۾ هوريءَ طرح گهري وڃڻ جي حالت - ڳارو (کاڌي جو) - تحليل.

● هاق ۽ هاقون (ت): ث. لاف - پٺاڪ - ڊاڙ. بيخي - جهڳي.

● هاڪ: طرف. سدائين - سدا - هميشه. زور سان - ٽڪو - چوهو.

”هاڪ وهندو هاڪڙو... الخ“

(ماموني).
● هاڪ ۽ هاڪون: ث. ناموس - ساراھه - تعريف - ثنا - نالو. ڌاڪو - ڊنڊو. هٿل - آواز.

”حسن تنهنجي جون هاڪون... الخ“ (عرس).

● هاڪار ۽ هاڪارون: ث. هاڪ.

● هاڙه پيچ ڪٽڻ (ت): راند لاءِ تيار ٿيڻ. رانديڪر چونڊڻ.

● هاڙه جهلڻ (ت): ست جهلڻ - زور جهلڻ - ڊب جهلڻ.

● هاڙه ٽپي نه جهلڻ: ست ٽپي نه جهلڻ. مقابلو ٽپي نه ڪرڻ.

● هاڙه ۽ هاڙه: ذ. موسم جو نالو - گرميءَ جي موسم - اونهارو - آڙهه. (ذ. صفت). وڏو چور - ڪاٺو - آڙهه.

● هاڙهو: اسم خاص. لس پيلي جي اولهه طرف جبلن جي هڪ قطار جو نالو - هاڙو. تعلقي ٺڪر پارڪر ۾ هڪ ديھ جو نالو. (صفت). ڳرو چور - ڪاٺو - هاڙه.

● هاڙه هٿ ٿيڻ (ت): هٿ صلاح بڻجڻ - هڪ صلاح ٿيڻ.

● هاڙه هٿ (ت): طرف. يڪدم - اوچتو - از غيبي - آمالڪ.

● هاڙه هٿ ٿيڻ: وڏو چور ٿيڻ - آڙهه چور ٿيڻ. ● هاڙه هٿ: صفت. ويڙه - سڄو - غير آباد. (ذ. رڻ - رڻ هٿ - پياپان.

● هاڙه هي ۽ هاڙه هي: ذ. صفت. راند ۾ مکيه ماڻهو - هاري - ڌوڙي - اڳواڻ.

● هاڙه هي ۽ هيچي: ذ. صفت. هڪٻئي جي برابر - مٿ ست.

● هاڙه هٿاري ۽ هاڙه هٿاريون (ت): ث. ٺاهڙ مينهن يا گهٽيون.

● هاڙه هٿالو ۽ هاڙه هٿالا (ت): ذ. ٻوڪن ۾ زوريءَ ٽپي هوندڙ جانور - ٻوڪ پيليندڙ جانور - رولو جانور. (ث. هاڙه هٿالي ۽ هاڙه هٿاليون).

● هاڙي ۽ هاڙيون (ڪ): ث. ٻائيءَ جي پڪيءَ جو هڪ قسم - آڙي.

● هاسٽيل ۽ هاسٽيلون: ث. (انگ). اسڪول جي ٻرديسي شاگردن جي رهائش گاهه.

● هاسٽر (ت): ث. ڪيل - ٽوڪ - نٺول - مسخري.

● هاسٽر هٿون: ڪيل هٿون - خنده ٿيڻ - گيلائڻ.

● هاڪارو: ھاڪارا: ذ. صفت. ھاڪ وارو۔
 نالي وارو۔ ناميارو. ڏاڪي وارو.
 ● ھاڪاريو: ھاڪاريا: ذ. صفت. ھاڪارو.
 ● ھاڪ: ھڻڻ (ھڻي ھاڪو): جرأت رکڻ.
 ● ھاڪارڻ: مصدر. ٻيڙيءَ کي ڏڪي هلائڻ۔
 ٻيڙي ڪاهڻ. ٻيڙهه کولڻ۔ لنڪر چوڙڻ. وڙهڻ لاءِ
 سڏڻ۔ ھوڪارڻ۔ ڊوڪارڻ (ت). ٻڪارڻ۔ للڪارڻ۔
 ڏوڪڻ۔ ڏوڪي وڃڻ. قبول ڪرڻ۔ ھائوڪار
 ڪرڻ. (ھاڪاريو۔ ھاڪاريندو۔ ھاڪاريل).
 ● ھاڪت: ث. ٻليءَ جي گھور۔ خوفناڪي لڳاءُ.
 ● ھاڪتَر (ت): اسم خاص. ھڪ ذات جو نالو.
 ● ھاڪيڙو: اسم خاص. قديم سنڌو درياءُ جي
 ھڪ شاخ جو نالو.
 ● ھاڪو: ھاڪا (ت): ھڪڙن جو آواز۔
 ھوڪريو۔ ھوڪرو. شڪار جي اصطلاح ۾ جھنگ
 ۾ لڪل جانورن کي ٻاهر ڪڍڻ لاءِ گھڻن چئن
 جو گڏجي ڪيل آواز۔ شڪار تي آواز ڪرڻ
 لاءِ گھڻن ماڻھن جو ھجوم.
 ● ھاڪوڪرڻ: شڪار لاءِ جھنگ مان تترن
 کي آڻارڻ لاءِ ھوڪرو ڪرڻ.
 ● ھاڪوڏاڪو: ھاڪاڏاڪا (ت): ذ. چمائي
 ويھڻ واري حالت۔ ڌرڻو۔ ڌرڻو.
 ● ھام گام: ذ. (ف. ھنگامن جو پڪڙيل). ھل۔
 گوڙ۔ گھمسان۔ شور۔ ھنگامو۔ فساد۔ جھڳڙو۔
 جھيڙو. مجموعو۔ انبوه۔ ھجوم۔ ميڙ.
 ● ھاگامو: ھاگاما: ذ. ھاگار۔ ھنگامو.
 ● ھاگامو ڪرڻ: ھنگامو ڪرڻ.
 ● ھاگم (ت): ذ. جھڙ۔ ميگھ۔ آڪر.
 ● ھاگت: ھاگت (ت): ذ. گوڙ۔ گھمسان۔
 ھنگامو. جھيڙو۔ جھڳڙو۔ فساد۔ بکيڙو.
 ● ھاگامو: ھاگاما (ت): ذ. ھنگامو.
 ● ھاگامو ٿيڻ: ھنگامو ٿيڻ.
 ● ھالا: اسم خاص. ضلعي حيدرآباد ۾ ھڪ
 تعلقي ڳوٺ ۽ شھر جو نالو. (ھالا پراڻا ۽ ھالا
 نوان). ھڪ ذات جو نالو. تعلقي جاتيءَ ۾ ھڪ
 ديھ جو نالو. بلوچستان ۾ ھڪ جبل جو نالو.

● ھالائي: اسم خاص. تعلقي ميرپور ساڪري
 ۾ ھڪ ديھ جو نالو.
 ● ھالا پراڻا: اسم خاص. تعلقي ھالا ۾ ھڪ
 ديھ جو نالو.
 ● ھالار: اسم خاص. سنڌ جي الھندي طرف
 واري جبلن جي قطار جو نالو (جنھن ۾ مکي ٿي
 جبل اچي وڃن ٿا، ڪرو جبل، ڪيرٿر جبل ۽
 ٻي جبل).
 ● ھالارو: ھالارا (ڪ): ذ. مينھن جو وسڪارو۔
 ڊھڪارو (ڪ). (اسم خاص). تعلقي ڪپري ۾
 ھڪ ديھ جو نالو.
 ● ھالاري: صفت. ھالا جو۔ ھالن وارو. ھالا جو
 رڱيل (ڪپڙو)۔ سٺي رنگ وارو. تمار ٻڪي
 رنگ وارو (جو ڪپڙو ڦاٽي وڃي ٻي رنگ نه
 ٿئي، اڳئين وقت ۾ فقط ھالا جو رڱيل ڪپڙو
 اھڙي ٻڪي رنگ وارو ھوندو ھو).
 ● ھالا ڪنڊي: اسم خاص. ھالا شھر جو
 قديم نالو (قريباً ۱۱ صديءَ ھجريءَ جو).
 ● ھالان: اسم خاص. تعلقي ٺٽي ۾ ھڪ ديھ
 جو نالو.
 ● ھالائو: ھالاڻا (ڪ): ذ. (سن. ھل =
 ھلڻ). ھلڻ جي حالت. چالاڻو۔ لاڏاڻو۔ مڙو۔ مرتبو.
 ● ھالا ٺٽي ۾ ھجڻ: سڪرات ۾ ھجڻ. ٻين
 ٻيھن ۾ ھجڻ.
 ● ھالائي: اسم خاص. ھڪ ذات جو نالو
 (اڪثر ڪراچي، حيدرآباد ۽ سکر ۾). تعلقي
 ڪنڊياري ۾ ھڪ ديھ جو نالو.
 ● ھالا ولھڙ: اسم خاص. تعلقي سکر ۾
 ھڪ ديھ جو نالو.
 ● ھالڪي: اسم خاص. تعلقي ميرپور ساڪري
 ۾ ھڪ ديھ جو نالو.
 ● ھالڪي (ننڍي، وڏي): اسم خاص.
 تعلقي سجاول ۾ ھڪ ديھ جو نالو.
 ● ھاو: ھالا: ذ. (ع). چنڊ جي چوڌاري
 گول چڪر۔ پڙ۔ متبدل۔ دائرو. ڏاند جو ھڪ
 قسم۔ ھڪ سڱ مٿي ۽ ھڪ سڱ هيٺ وارو ڏاند۔

= هارم هٽڻ: هارم پڙڻ.
 • هارمان: اسم خاص. (ع). فرعون جي هڪ وزير جو نالو.
 • هاميڊي: (ت): صفت. بنا سبب - هروپيرو - خواهه خواهه - بي ڏوهي - بي گناهه.
 • هان: ظرف. آهيان جو مخفف. (ت). ها - هائو. برابر - ائين - ٺيڪ. سوال ڪرڻ جو لفظ - چا! - ڪڇا! (ذ). هيٺيون - دل - جگر - من.
 = هان ڪار: ٺ. هاڪار - هائوڪار - قبوليت.
 = هان ۾ هان: ميلائين: ڪوڙي سڄي ڳالهه جي تصديق ڪرڻ. پشي جي چوڻ موجب چوڻ. خوشامد ڪرڻ. سمجهي سڄي جواب نه ڏيڻ. مٿاڇرو چوڻ. ڪنهن ڳالهه تي اتفاق ڪرڻ.
 = هان هون ڪرڻ: ها، نه ڪرڻ - اقرار - انڪار ڪرڻ - هيڏانهن هوڏانهن ڪرڻ - نٿائڻ - کوٽڻا ڪرڻ.
 • هائبارو: هائبارا: ذ. تڪڙو تڪڙو ساهه کڻڻ جي حالت - سهڪ - سهڪي. سهڪڻ جو آواز. هائبارو.
 = هائبارو هٽڻ: تڪڙو تڪڙو ساهه کڻڻ - هائبارو هٽڻ.
 • هائبارو: هائبارا: ذ. هائبارو.
 • هائبي: اسم خاص. تعلقي جيڪب آباد ۽ تعلقي ٺل ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 • هائبي (ت): ٺ. شادي يا ڪنهن مجلس ۾ غير حاضر دعوت جي گهر موڪليل ڪاڌو.
 • هائچو: هائچا: ذ. هائچو.
 • هائڊائو: هائڊائو: ذ. صفت. ٻڌ - ڪينو - گندو - غليظ - خراب - بچڙو. شريبر - بد معاش. لڇو - حرڪتي.
 • هائڊي (ت): ٺ. ڏکڻ ۽ اولهه جي ڪنڊ واري هوا (جا ارسات جي اچڻ جو پيش خيمو آهي).
 "واءِ لڳي هائڊي، تون پٽو ڪيون گاڏي".
 • هائڊاڊو: هائڊاڊا (ت): ذ. هائي - ڏيل.
 • هائڊو: هائڊا (ت): ذ. راڳ جي مهل - راڳ رنگ - کائي بجائي جي محفل. سازسروڊ جي مجلس.

اڳيان وريل سڱن وارو ڏاند. (ت). داغ - چٽو - ڏپو. (صفت). بدتر - خراب - بچڙو. (ت). چنڊو - نياڳو - ٺڌورو. (ت). ابي چيو. (ت).
 = هالو: بي همت، ڪنهن ڪم تي وڃڻ بعد نا اُميد ٿي موٽي اچڻ وارو (شڪارپور ۾ مروج آهي).
 = هالو: مٿهن ٿيڻ: داغدار منهن ٿيڻ. ڪارو منهن ٿيڻ. بچڙو ٿيڻ. بدتر ٿيڻ.
 • هالو: هالو: ذ. صفت. هلندڙ - چالو - رائج - مروج.
 = هالو چالو: صفت. جهڙو تهڙو - رواجي - معمولي. رواج ۾ آيل - هلندڙ. مستو - سادو.
 • هالورو: هالورا: ذ. صفت. لوڏي وارو - لڏندڙ - جهالورو. (ذ). جهلڪو - چڪاٽ.
 • هالي: هاليون: (ڪ): ٺ. صفت. مينهن جو هڪ قسم - آها مينهن، جنهن جو هڪ مڱ مٽي ۽ ٻيو هيٺ هجي - لڙيل سڱن واري مينهن - ڏيئي.
 • هالپوٽا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. تعلقي حيدرآباد ۽ تعلقي فيض ڪنج ۾ ڪن ديھن جا نالا.
 • هالپوٽائي: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي الهيار ۽ تعلقي گهري ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 • هاليجي: اسم خاص. تعلقي ٺٽي ۽ تعلقي ٺٽي عاقل ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 • هاليجو: اسم خاص. تعلقي جوھي ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 • هاليسو: هاليسا: ذ. وَجھه - اولو.
 • هاليو: ذ. گاهه جو هڪ قسم. پسارڪي وکر جو هڪ قسم - اسفنج - مارچوبه.
 • هار: هاسون: ٺ. (من. آر = هائو) هائوڪار - اقرار - قبوليت. دَر - دعويٰ. ڇاڙو - پٿاڪ - لاف.
 "هين لائي هار... الخ"
 (معذوري - شاهه).
 = هار پَرڻ: هائوڪار ڪرڻ - اقرار ڪرڻ. قبول ڪرڻ. ذمہ کڻڻ. پٿاڪ هڻڻ.

● هائڊيو ۽ هائڊيا (ڪ)؛ ذ. آٺ - ڪٽرو - توڙو.

● هائڊ ۽ هائڊون (ڪچ)؛ ث. مادي آٺ - آٺڻ.

● هائڊيا ۽ هائڊيائون؛ ث. آٺڻ - هائڊ.

● هائڊي (ڪ)؛ ذ. صفت. پنهنجو ڏن ڇڏي ويندڙ (پڪرو) - رولو پڪرو.

● هائڊڪن (ت)؛ مصدر. آواز ڪرڻ - گوڙ ڪرڻ - شور ڪرڻ. ٺڪا ٺوڪي ڪرڻ. ڪٽن ڪائڻ.

(هائڊڪيو - هائڊڪيندو - هائڊڪيل).

● هائڊڪ ۽ هائڊڪون؛ ث. ڪن ڪائڻ وارو آواز - هٿل - شور - گوڙ. ڌمڪڙو - ٻاڻياله.

● هائڊڪا ۽ هائڊڪائون؛ ث. ميلاپ - گڏجاڻي - ملاقات. آدرپاءُ - ڪينڪرمازي - خوش خيرو عافيت. سهاڻا - واهر - مدد - هٿ هٿ.

● هائڊو ۽ هائڊو؛ ذ. هنيو - دل - قلب - جگر - ڪليجو - من - هيٺ.

● هائڊر ۽ هائڊرون (ل)؛ گهوڙي جي هٽڪار. "هائڊر" ڪندو هل ته گجايو گرن ڪري.

(شاه)

● هائڊ ۽ هائڊ؛ ذ. هنيو - دل - هانو. جگر - قلب - ڪليجو.

● هائڊ تي تور ٿيڻ (ت)؛ ذ. صفت. ساڙاڇڻ - حسد ٿيڻ. دل تي طوق ٿيڻ - دل تي ٻار ٿيڻ.

● هائڊ (ڪا ڳالهه) - پسند نه اچڻ.

● هائڊ تي ڪچا ڄمڻ (ت)؛ ڪم عقل ٿيڻ. بلڪل خراب ٿيڻ.

● هائڊ ٺارڻ؛ ذ. دل جي بهاد حاصل ڪرڻ - دل جي باهه مارڻ - بدلو وٺڻ - وير ٻاڙڻ - هيٺ ٿڌو ڪرڻ.

● هائڊ جڻڻ (ت)؛ اندر نرڻ - خوش ٿيڻ. دل وٺڻ - دلجوئي ڪرڻ - همدرد ڪرڻ. راضي ٿيڻ - سرهو ٿيڻ.

● هائڊ ساڙڻ؛ ساڙ ڏيارڻ. خار ڏيارڻ (ڪنهن ٻالهي تي). خراب هلت ڪرڻ.

● هائڊ ڪچو ٿيڻ؛ ذ. دل خراب ٿيڻ - آلتِي اچڻ جو خيال ٿيڻ - ڦي اچڻ. نه وٺڻ. پسند نه اچڻ.

● هائڊ ڪي ڦرڻ جو ڪٽو هئڻ؛ عشق ۾ پنهنجي جان مضبوط رکڻ. الهي محبت دل ۾ ڌارڻ.

● هائڊ لاهڻ؛ ذ. لاهڻ - همت ڇڏڻ. ڏک ٿيڻ. ارمان ٿيڻ. گهڻي ٿيڻ - فڪر ٿيڻ.

● هائڊي؛ ذ. دل - هينئون - هائڊ - هنيو - قلب.

● هائڊي (سن. هان = نقصان) نقصان - ڇيهو - ٽوٽ - ٽوڙو - زيان - تاوان - هٽرجو - هٽرج.

● هائڊ ۽ هائڊون؛ ث. زخم - ڦٽ - ڇير - وڏو. نقصان - ڇيهو - ٽوٽ. (ظرف). هائي - هن وقت.

● هائڊ هائڊ؛ صفت. وارو - جو - سان ڀريل - لڳل. جيئن "مڇي هائڊو، گپ هائڊو، گند هائڊو." ڌاڙيوال - ڦورو - لٽيرو.

● هائڊو؛ آلو - پَسِيل. ڦر - لُٽ - ڌاڙو. چور - ڦورو - مال هٽڻ وارو.

● هائڊوڪو ۽ هائڊوڪا؛ ذ. صفت. هن وقت وارو - هن زماني جو - تازو - نئون. هن وقت جو - موجوده وقت وارو - موجوده - هينئر جو.

● هائڊي؛ ظرف. هن وقت - هينئر - جلدي - تازو.

● هائڊي جو؛ هن وقت جو - هائڊوڪو - تازو.

"ڏسي نيرا نشان ان جي ڳلن تي مون ڀڄيو هڪدم، اهي آهن ڪڏهن جا ڇڻي ڏٺائين يار هائي جا."

(دائر)

● هائڊو ٿيڻ (ل)؛ هرن مرڻ - رلي ملي وڃڻ - واقف ٿيڻ - گهائل مائل ٿيڻ - گهرو ٿيڻ.

● هائڊون ۽ هائڊان؛ ذ. صفت. (سن. هاتڪ). هاجو مڃائيندڙ - هتياچاري. ظالم - قهار - ظلمي - ستمگر. ڦورو - چور - ڌاڙيل - ڍاڪو - هاڙ.

● هائڊو جڻڻ؛ مصدر. شهوت دار - ڪامي ٿيڻ. (هاوڙيو - هاوڙيو - هاوڙيل).

● هائڙ ۽ هائڙو؛ ث. ٻوٽ - ٻوٽ - ٻانڀ - ڇٽ - ڦپ - هٽپ. اثر - گرمي - ٽو - سيڪ - تاولي - تابش.

● هائڙ اچڻ (ت)؛ ٻوٽ اچڻ - هٽ اچڻ. اثر لڳڻ - سيڪ اچڻ - ٽو اچڻ - ڪاوڙ لڳڻ - طيش اچڻ.

● هائڙ مارڻ (ت)؛ ٽو مارڻ. ٻوٽ مارڻ. اثر مارڻ.

۱- ھاھا ڪٽڻ ۾ ھاڻو ڪرڻ - ھامي ڀرڻ . دڙڪو
 ڏيڻ - سزا ڏيڻ - تنبيهه ڪرڻ .
 ۲- ھاھا ھوھڙ : جڻ ڦيٽ - چينپ - لعنت ملامت .
 ۳- ھيمان - ڄمڻ . وٺ ٻڪڙ - ٻچ - ڇٻڙو .
 ۴- ھاھا ھوھڙ ڪٽڻ ۾ وٺ ٻڪڙ ڪرڻ - ٻچ
 ڪرڻ - ھٿ ھٿ ڪرڻ . دھمان ٻڌڻ - ڊيچارڻ -
 دٻائڻ . دڙڪا ڏيڻ . سيڪڻ ڏيڻ .
 ۵- ھاھڙ ھوھڙ ڪٽڻ ۾ دٻاءُ رکڻ - ڄمڻ
 ڪرڻ - دھمان ٻڌڻ - واڙھ ٻڌڻ .
 ۶- ھاھڙ ھوھڙ ڪٽڻ ۾ دھمان ٻڌڻ - ڊيچارڻ -
 دڙڪا ڏيڻ .
 ۷- ھاھڙو ڪٽڻ ۾ ٻنھجي موجودگي ظاهر ڪرڻ -
 ٻين کي ڊپ ڏيارڻ - دٻد ٻو ڪرڻ - دھمان رکڻ -
 ڄمڻ رکڻ .
 ۸- ھاھڙ ھاھڙون : ٺ . جتن جو آئسن کي
 ھڪٻئي جو آواز . آڻن جي ھونگار - ھونگر .
 ”ھاھڙ ڪندو ھلڻ“ تہ ڪڇايون ڪرڻ کي
 (سر ڪٺاڻ - شاھ) .
 ۹- ھاھڙو ٺ : صوفين جي ھڪ منزل . لاهوت کان
 مٿي سلوڪ جي پنجين منزل .
 ۱۰- ھاھڙو ٺ : ھاھڙو ٺون (ت) : ٺ . صفت .
 ڪٽي جي ڀونڪ - ڀونڪاڻ - ڀونڪار .
 ۱۱- ھاھڙو ٺ : ھاھڙو ٺا (ت) : ٺ . صفت . بد اخلاق .
 بي لچڻ - بد لچڻو - بد افعالو - واھيات - بد عادت -
 ان پليو - ڏنگو - لڇو - حرڪتي - شرير - بد معاش -
 لنگو - ائٽرو .
 ۱۲- ھاھڙو ٺيڻ (ت) : لڇو ٺيڻ - بد عادت ٺيڻ -
 لنگو ٺيڻ - ڏنگو ٺيڻ - ائٽرو ٺيڻ .
 ۱۳- ھاھڙ : حرف ندا . (سن . ھاھڙ هائي) افسوس -
 ھاھڙ - گھوڙا گھوڙا - الاڙي - ڏک يا افسوس
 ظاهر ڪرڻ جو لفظ . (سن . هائي) هاڃو - نقصان -
 زبان - ٿوڻو - ٿاوان - ھرڄو - ڇٻو - ھڻڄا .
 ”هي جا ڪٽي ھاھڙ سا مھندا ايندي ۾ سھتن ۾“
 (سر مارئي - شاھ) .
 ۱۴- ھاھڙ : وڃڻ تہ ھو ۾ وڃڻ (ت) :
 سڀ ڪجهه وڃڻ - ھڙ موڙي ناس ٿي وڃڻ .

۱- ھاوڙ ۾ اچڻ (ت) : گرميءَ ۾ اچڻ - ٿوڻ ۾ اچڻ -
 جوش ۾ ڀرجي وڃڻ . منھن ۾ اچي وڃڻ . ڪاوڙ
 وقت سامھون اچي وڃڻ .
 ۲- ھاوڙ (ف) . آڪري - ڪٽڙل - ڪونڊو -
 ھمام - آڪرو .
 ۳- ھاوڙ دسنتھ : ڏ . (ف) . آڪري ڏنڊو -
 آڪري مھري - ھمام دسنتھ . آڪرو مھڙو .
 ۴- ھاوانو : ھاوانا : ڏ . اسر . (سن . ھوان) =
 ”ھل“ ھاوانو - ھل - ھغاو - آفواھ - شڪي خبر -
 ھاوانو - ڪوڙي خبر چار . انجام - وعدو - وڃڻ -
 ڪڻ - ٽٽ .
 ۵- ھاوانو : ھاوانا : ڏ . (سن . ھوان) ھاوانو -
 ھاوانو . مقرر ڪيل وقت - وعدو - ڪڻ - انجام -
 ڏس - ٽٽ . آفواھ . ڊچ - ڊپ . (ن - ب) .
 ۶- ھاوي : اسر . (ع . ھاويہ) دوزخ جو
 آخري ستون طبقو - ھاتال - نرگ - ٽرڪ -
 تحت الثرا - جھنم . باھ - ڇيرو - آگ . ڪنڀارن جو
 ٿاڻو پڇاڻ جو ڪورو - آوي - ٺاھڻ .
 ۷- ھاوي ۾ ھڻجڻ : حسد جي باھ ۾ سڙڻ .
 مصيبت ۾ مبتلا ٿيڻ . ڇيڪ ڇيڪان ۾ اچڻ -
 مشڪلن ۾ ڦاسڻ . بدنام ٿيڻ - خوار ٿيڻ . خراب
 ٿيڻ . ذليل ٿيڻ .
 ۸- ھاھا : ظرف . ھاڻو ھاڻو - برابر - ائين ائين - ٺيڪ -
 بجا - درست - صحيح - واجب . منظور - قبول .
 واھ - واھ - آفرين - مرحبا - جس . ڏاڍ پان ڪيل
 جو آواز - ٺھڪ .
 ”ھزارين ھٿ ڪنھن ھئي ھئي“
 وڃڻ پيا ھو نہ ڪن ھاھا
 (ملاح) .
 ۹- ھاھا پساڃا ڪٽڻ (ت) : سمجھائڻ - ھدايت
 ڪرڻ - نصيحت ڏيڻ . گوشالي ڪرڻ - قدري سزا
 ڏيڻ - چينپ ڪڍڻ . تنبيهه ڪرڻ - جڻ ڪرڻ -
 تعدي ڪرڻ - تعزير ڏيڻ .
 ۱۰- ھاھاڪار : روڊن - ماتر - ٻيٽڪو - روج - راڙو -
 آھ - واري . ٻائيٽال - راڙو - افسوس - ڏک -
 سو .

● هائي هائي ڪٽڻ: دانھون ڪرڻ - رڙيون ڪرڻ - واڪا ڪرڻ - ٻاڪر ڪٽو ٻارڻ. فرياد ڪرڻ. معنت ڪرڻ.

● هائي ۽ هائيون: ٺ. (ع. هاوِ يته). هاوي - دوزخ - جهنم - نرڪ - نرڪ. ٻاهر - آڳ. مصيبت - تڪليف - آهڻا - آهڻا. اوڙاه. پڇائي - نڌان - خانمو - چيڙو. ٻار سان ڪيڏن وقت پيار جو آواز.

● هائي دوس: ٺ. صفت. رڙ - دانھن - ڪهوڙا ڪهوڙا - هٽل هٽيس - مانڌائو - ٻائيٽال - ڌمچر - هندوس.

● هائي دوس مڇائين: هاء ڪهوڙا مڇائين - آپ ڦاڙڻ - رڙيون ڪرڻ - ڪهر مٿي تي ڪٽڻ - ٻائيٽال مڇائي ڏيڻ - ڪهوڙا ڪهوڙا ڪرڻ.

● هائي م هٽجڻ: مري ڪهي وڃڻ - دوزخ ۾ پوڻ. مصيبت ۾ پيسجڻ - جنجل ۾ پوڻ - آت ۾ آڙجڻ. ● هائي ڏائي: ٺ. ظرف. فقط - رڳو - چڙهو - صرف. جيڪي - موڙي موڙي - سڀ ڪجهه. رهي ڪهي - بچت سچت. هر حالت ۾ - ڪيئن به ڪري - ڪهڙي به طرح.

● هائي رائنڊ: ٺ. راند جو هڪ قسم. پڙڌڪو - ڌماچرو.

● هائي رائنڊ ٻاري ڏيڻ: راند جو پڙڌڪو ٻاري ڏيڻ - راند مڇائڻ لاءِ ڪوڙ ڪرڻ - غوغاءُ مڇائڻ. اڃا يا خرچ ڪرڻ.

● هٽ ۽ هٽون (ت): ٺ. ٻچڙي - ٻوٽ - ڪني هوا - خراب هانس - هواڙ. هٽڪا - ڌپ - ڪيني چٽ - هٽ - ڌپ. ڪيني هنواڙ.

● هٽيلو هٽيلو (ت): ٺ. چريو - ٻاڳل - جنوني - سودائي - مست. (اسم خاص). هڪ مرد جو نالو.

● هٽيُوب ۽ هٽيُوب: ٺ. (ع). خراب - ٻچڙو - ٻڌ - ڪينو. آڪائي - خوف ڏيار پندڙ آڪائيون. ڪوڙو افواهه - ٻڌ بدو - طوفان. تهمت - الزام - ٻهٽان.

● هٽيُوب: ٺ. تهمت - الزام - ڏوه.

● هاء ڪهوڙا مڇائين: ٺ. دانھون ڪرڻ - رڙيون ڪرڻ - واڪا ڪرڻ - ٻاڪر ڪٽو ٻارڻ. فرياد ڪرڻ.

● هاء نه هوء هٽن (ت): ٺ. سانت هٽڻ - صبر هٽڻ - خاموش هجڻ. هٽ وڌائي نه هٽڻ.

● هاء هاء: حرف ندا. افسوس - ارسان - ڏک هاء ڪهوڙا.

● هاء: ٺ. صفت. ماڻو - لاڏ - ناز - نخرو - تال - چخن - ڇاڪ - انگل.

● هاء ڀاء: ٺ. تال تول - ناز نخرو - لاڏ ڪوڏ - انگل آرو - ماڻو شائو - ڇاڪ چخن. مٿيون ڪالهيون. دوستي.

● هائيس ۽ هائيس: ٺ. حيرت - اچرج - عجب. افسوس - ارمان.

● هائيڪو: اسم خاص. تعلقي آٻاوڙي ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● هائو: ظرف. ٺيڪ - برابر - ائين - چڱو - هاء - بجاو - درست - حق - صحيح - سچ. قبول.

● هائو: ٺ. حرف ندا. ٻارن کي ڊيچارڻ جي لاءِ استعمال ڪيل هڪ فرضي لفظ - ٻائو.

● هائو چرڪو ۽ هائو چرڪا: ٺ. مچيءَ جو هڪ قسم. سڀ ڪجهه کائي ويندڙ هڪ فرضي آت. (صفت). لالچي - لويي - ڳڙڪاڻو - حريص - غصب ڪندڙ - هضم ڪندڙ - غاصب.

● هائو جي وات ۾ هٽڻ: هرويلي ڊپ هيٺ رھڻ - سدائين آت جي منهن ۾ هجڻ.

● هائو ڪري وٺڻ (ت): ٺ. کائي وڃڻ - ڳڙڪائي وڃڻ. هائو هائو ڪري کائڻ: ٺ. ڏاڙهڻ - ڇڪ وجهڻ - وڙهڻ - جهيڙڻ - ڳڙڪائي ڇڏڻ.

● هائو هائو ڪري وٺڻ (ت): ٺ. چٽ رڪڻ - ڊاء رڪڻ - تڙيون ڏيڻ.

● هائوس ۽ هائوس: ٺ. (انگ). ڪهر - ڇاء - جڳهه - مڪان.

● هائي: حرف ندا. (ع). ڏک يا ڪاوڙ کان ڪيڏيل آواز - ڪهوڙا ڪهوڙا - هاء هاء - افسوس - غضب - واويلا - بيداد - سچ - انڌير - آنياء.

● ھيٺ ڏنل آهي: اسم خاص. تعلقي موري ۾ هڪ
شعبو جو نالو.

● ھنڀي ٿيڻي (ت) ۱ ذ. صفت. بي عزت - جهنڪ - رسوائی - ذلالت - بي مانائی .

- ھي ٽيبي ڪرڻ (ت)؛ اهڙو تهڙو ڪرڻ -
 بي عزت ڪرڻ - جهڻڪ ڏيڻ - گهٽ وڌ ڳالهائڻ -
 ذليل ڪرڻ - بي مانو ڪرڻ - هاها ڪرڻ - ڪاوڙ
 ڪرڻ - تڙائڻ - پاسي ڪرڻ - لوڏائڻ. پريشان
 ڪرڻ - منجهائڻ.

● هُيَازَ ۛ هُيَازُونُ (ت) ؛ هانس - زَپ - کند مان
 نکتل گرم باق - کرم هوا - گرمی - آکرس -
 آپس - آهمائی . پوء - بند پوء - خراب کندي هوا -
 چِت - هُيب . (اسم خاص) . هک ذات جو نالو .
 = هُيَازَسَ ۛ هُيَازَسُونُ (ت) ؛ ث . آکرس -
 گرمی - آپس - آهمائی .

● هَبَّجَ - هَبَّجُونُ؟ ث. صفت. (ف. هَوَسَ) لَوِي - هَوَسَ. موهَم - لالچ - دَن تَرشنا. (امر خاص). تعلقي بدن ۾ هڪ ديه جو نالو. = هَبَّجِي؟ صفت. لَوِي - لالچي - دَن تَرشنا رکندڙ.

● ھيٺي رات ۽ ھيٺي ڏاٽون (ڪ)؛ ذ. ڪٿي جو ماڻهو جي لنگهن وقت وات ٽاڙي اوچتو آواز ڪرڻ. ڀونڪ - ڀونڪار - ڀونڪات - ڏاڙھ.

● ھيٺ ٿو (ت): ڳوٺ - ڪواس - فساد - شور -
ٽامچر - ھل - ھنگامو - ٻائيتال - ٻڙڏڪو.

● ھېيڙ دُمُو ۽ ھېيڙ دُما (ت)؛ ڪوڙ - فساد - ھيڙ تو .

● ھَیْئَسْ : ذ. (ع. حَبَسْ = کھٹ) جیل -
قید خانو - بند یخانو - ترم.

● ھېس ۽ ھېسەون: ذ. كھت - ھوسات -
مۈنەجھ - گرمي - آھائي - آكرس. سوۋھ. سنگوۋ -
كاهت - ھېس.

● ھیکار ۽ ھیکارون ۾ ٿ. سرھي ٻانس۔
خوشبو۔ ھجاء۔ سرھان۔ سڳند۔ گھڻي خوشبو۔
ونندڙ ھوا۔

- هپڪارو ۽ هپڪارا؛ ذ. خوشبوءِ جو
او ٻارو - دل کي وڻندڙ جهوتو. سُر هاڻ - سُر هاڻ
واري هوا.

- هَبِيكاري ' هَبِيكاري پُون: ذ. صفت.
خوشبوء دار- مېځندې - هېکا واري. سُرهي -
سُرهان واري.

● ھٻڪن: مصدر. ڳالهائڻ ۾ اٽڪڻ - مڻجهڻ - رنڊجڻ - ڳالهائڻ ۾ ھٻڪ ٿيڻ - رنڊ ڪجڻ - ھٽڪڻ - اٽڪاءُ ٿيڻ. ٿوري وقت لاءِ ٻيھڻ - لحظي لاءِ ترسڻ - ڍرو ٿيڻ - آهستي ٿيڻ. ڳالهائڻ ۾ ٻاڻائڻ - ٻت ٻت ڪرڻ.

= ھَبَّكَ عَ ھَبَّكَوْنُ: ث. کَالھَانِ مِ اَنَكْ -
 رَنبَكْ - اَنَكَا - ھَبَّكَ - کَالھَانِ مِ کُھَتْ - اَوْر -
 مَوْبُجھ - کُھِرَاھت - مَو کَا بَی.

● ھَبَّڪو ۽ ھَبَّڪا (ڪ): ذ. تِيڪائيءَ سان
ڳالهائڻ جو نمونو- ڏاڙھ- پُونڪ- تازي. ڏاڍيان
ڳالھاءُ- ھلُ- ڪوڙ- شور- ڪڙڪو.

- هٻيلاسو ۽ هٻيلاس (ت): ذ. صفت. هٻجي -
 لالچي - گهڻو ڪائيندڙ - ٻيٽ چٽيو - ٻٽو - ٻٽوڙي -
 چٽو - ٻٽير - ٻٽيس .

— مہیلا مہی ' ۽ ھٻلا مہی ' (ت): ھيچ ڪنڊڙ۔
لالچي۔ حريص۔ ھيلا مو۔

● ھچلا کو ۛ ھچلا کا (ت) ۛ ذ. صفت. حرص.
گوڑ - فساد - شور - تہمچر - بغاؤ.

● ھېچو؟ ھېچا؛ ذ. صفت. كۈنپن كۈتۈر يىل -
پۈتۈر كۈنپ - كۈنپ وۋىل - پۈتۈ.

● ھېوجي ' ھېوجيئون': ث. صفت. ناچ جو
ھڪ قسم - تاريون وچائي ھٿ چنڊڻ - ٺڄڻ جو ھڪ
قسم - ھنجوچي - انجوچي .

● **هیت** : ظرف . (من . ات) هتی - هین همنده تی -
هن جگه - هن همنده - هیتزی - هین جاء .

● ھِتانُ؟ ظرف. ھتانھون - ھتھنئس - ھتھئون - ھتھئون؟ - ھن ھتھکان - ھن ھتھان.

== هیتانتهون: ظرف. هیتان - هیتن - هین هند
کان - هین هندان - هیتون - هیتون.

• هِتَانْهِيْن : طرف، هِتَان - هِن هِنْدَان - هِتِيْن .

ڪوٽ هئڻ - ڪنگال ٿي وڃڻ - مسڪيني گهر ڪري وڃڻ.

هٽُ ٽَنگڻُ : پڻ - سوال ڪرڻ - خيرات گهرڻ - بيڪ پڻ - منگڻ - پڪيا وٺڻ - محتاج ٿيڻ. اڌارو وٺڻ. عرض ڪرڻ - انجا ڪرڻ.

هٽُ ٺارڻُ : ڍو ڪرڻ - رَچ ڪرڻ - منشا مطابق ڪم ڪرڻ - اميد پوري ڪرڻ - دل جو خيال پورو ڪرڻ - من جي مراد پوري ڪرڻ - ڍو ٿي ڪم ڪرڻ - گهڻو ڪم ڪرڻ. دل جي باهه ڪڍڻ - خار ڪڍڻ - ضد پورو ڪرڻ - مار ڏيڻ - غصو ڪڍڻ - دل ٺارڻ - باهه ڇنڊڻ.

هٽُ ٺوڪڻُ : هٿين خالصي هجڻ - سڄي جو سڄو هجڻ - مسڪين هجڻ - ڪنگال هجڻ. تازيءَ ٺوڪ. مسخري - چرچو (ڪنهن جي ٻري حال تي مذاق طور) چرچا ڪرڻ.

هٽُ ٻالُ : ذ. صفت. هٿن جو ٻاليل (پڪي وغيره) - ٻالتو - گهرو - نپايل - سانڍيل.

هٽُ ٻانڌيُ ڪرائڻُ : همراهي ڪرڻ - مدد ڪرڻ - ڪم ڪار ۾ شريڪ ٿيڻ - واهڻ ڪرڻ - آڻي ويٺي ۾ ساھتا ڪرڻ.

هٽُ پُڄنديُ : هٽُ پُڄنديُ ٻيون : ٺ. صفت. هٽُ پُڄ - مکيه - طاقت - زور - پڄت - رسائي - توفيق - وسعت - وٽ آهر - پُڄ.

هٽُ پُڄڻُ : يا پُڄڻ : وس هلڻ - زور هلڻ - پُڄندي ٿيڻ - پڄت ٿيڻ - رسائي ٿيڻ.

هٽُ پُڄنديُ ڏيڻُ (ت) : ٿورو هٽ ۾ ڪاٺي لاءِ ڏيڻ - نالي ماتر گهره ڏيڻ. تيل ڦٽل. هٽُ پُڄڻ. طاقت - زور - ٻل. رسائي - هلندي - دسترس - پُڄت.

هٽُ پُڄڻُ : طاقت حاصل ٿيڻ - زور وارو ٿيڻ - پڄت وارو ٿيڻ - هلندي وارو ٿيڻ - رسائيءَ وارو ٿيڻ. سڪيو ٿيڻ - آسودو ٿيڻ - ٻنسي وارو ٿيڻ - شاهوڪار ٿيڻ.

هٽُ پُڄڻُ : دسترس ٿيڻ - رسائي ٿيڻ - پُڄ ٿيڻ - پُڄندي ٿيڻ - هلندي ٿيڻ.

هٽُ اٽڪائينُ : وڙهڻ - هٽ چراند ڪرڻ - جهيڙو ڪرڻ - جهيڙو ڪرڻ. واسطو رکڻ - لاڳاپو رکڻ - تعلق رکڻ.

هٽُ اچڻُ : قبضي ۾ اچڻ - وس ۾ اچڻ - هٽ لڳڻ - ملڻ - لڳڻ - حاضر ٿيڻ - حاصل ٿيڻ - دستياب ٿيڻ - ميسر ٿيڻ. ڄاڻڻ - معلوم ڪرڻ.

هٽُ آڌارُ : پنهنجن هٿن سان ڏنل قرض. هٿوٽ ڏنل قرض - اعتبار تي ڏنل قرض - بنا گروي رکڻ جي ڏنل قرض. قرض حسنه.

هٽُ آڌار ڏيڻ : پنهنجي هٽ سان قرض ڏيڻ - اعتبار تي قرض ڏيڻ. بنا گروي رکڻ جي قرض ڏيڻ - قرض حسنه ڏيڻ - هٿوٽ قرض ڏيڻ.

هٽُ آڙيُ : هٽُ آڙيُ ٻيون (ت) : ٺ. هٽ جي تري. هٽُ آڙيُ : ٺ. هٽ جا لکيل اکر - خود جا اکر - تحرير - لکت - لکڻي - دستخط - لکيت.

هٽُ آڳهڻُ (ت) : تسلي ڪرڻ. ٿڌو ٿورو ڪرڻ - مهرباني ڪرڻ. بس ڪرڻ.

هٽُ ٻانُ : ٻانُ کان گناهه ٿيڻ - خود کان خطا ٿيڻ - ڏوهه ٿي پوڻ - قصور ٿيڻ.

هٽُ ٻانُ ٿي ڪڇو ڪڇين ڪي ڪرين. (شاهه)

هٽُ ٻانُ ٿي ڪڇو ڪڇين ڪي ڪرين. (شاهه) هٽُ ٻانُ ٿي ڪڇو ڪڇين ڪي ڪرين. (شاهه) هٽُ ٻانُ ٿي ڪڇو ڪڇين ڪي ڪرين. (شاهه)

هٽُ ٻانُ ٿي ڪڇو ڪڇين ڪي ڪرين. (شاهه) هٽُ ٻانُ ٿي ڪڇو ڪڇين ڪي ڪرين. (شاهه) هٽُ ٻانُ ٿي ڪڇو ڪڇين ڪي ڪرين. (شاهه)

هٽُ ٻانُ ٿي ڪڇو ڪڇين ڪي ڪرين. (شاهه) هٽُ ٻانُ ٿي ڪڇو ڪڇين ڪي ڪرين. (شاهه) هٽُ ٻانُ ٿي ڪڇو ڪڇين ڪي ڪرين. (شاهه)

هٽُ ٻانُ ٿي ڪڇو ڪڇين ڪي ڪرين. (شاهه) هٽُ ٻانُ ٿي ڪڇو ڪڇين ڪي ڪرين. (شاهه) هٽُ ٻانُ ٿي ڪڇو ڪڇين ڪي ڪرين. (شاهه)

هٽُ ٻانُ ٿي ڪڇو ڪڇين ڪي ڪرين. (شاهه) هٽُ ٻانُ ٿي ڪڇو ڪڇين ڪي ڪرين. (شاهه) هٽُ ٻانُ ٿي ڪڇو ڪڇين ڪي ڪرين. (شاهه)

هٽُ ٻانُ ٿي ڪڇو ڪڇين ڪي ڪرين. (شاهه) هٽُ ٻانُ ٿي ڪڇو ڪڇين ڪي ڪرين. (شاهه) هٽُ ٻانُ ٿي ڪڇو ڪڇين ڪي ڪرين. (شاهه)

— هَتَ جَوَلُو ڪَڙَنُ: هَتَ ڪَڙِي ڪَنهن طعار سان چُڻَ.

— هَتَ جَوَرُ ۽ هَتَ جَوَرُونُ: ٺ. نياز مندي - انڪساري - التجا - عرض - وينتي - استدعا - التماس - منت - عاجزي. نرمائي - نهائي - هيٺائين. تو به - گيسِي - الاهلا.

— هَتَ جَوَرُ ڪَڙَنُ: ميڙ منت ڪرڻ - عرض ڪرڻ - وينتي ڪرڻ - التجا ڪرڻ - عاجزي ڪرڻ - نياز مندي ڪرڻ. تو به ڪرڻ - گيسِي ڪرڻ - الاهلا.

— هَتَ جَوَرُونُ: آزي ڪرڻ - عرض ڪرڻ - مهربانيءَ لاءِ عرض ڪرڻ. نيازاري ڪرڻ - ميڙ منت ڪرڻ - گيسِي ڪرڻ - عاجزي ڏيکارڻ - تو به ڪرڻ.

— هَتَ جَوَرُ سَڄو: هنر مند - ڪار بگر - ڄاڻو - هنري - قابل - هوشيار.

— هَتَ جَوَرُ مَهرُو هُجَنُ: چور هجڻ - بي اعتبارو هجڻ.

— هَتَ جِيءُ ٻُڪِيءُ ڏيَنُ: ٻئي ڪي نقصان پهچائڻ - ٻئي کي چڙهيو رسائڻ - هَتَ جِي گهائي گهٽڻ - پنهنجي هٿن سان ٻئي کي جوکو رسائڻ - چوري ڪرڻ - لمانِي وڃڻ.

— هَتَ جِيءُ ٻُڌُ: ٺاهري - انڪار - ناڪار - ڪورو جواب.

— هَتَ جِيءُ ٻُڌِيءُ ڏيَنُ: نقصان ۾ وجهڻ - چيهي ۾ وجهڻ - هَتَ جِي ٻُڪِي ڏيَنُ.

— هَتَ جِيءُ وڌِيءُ: پنهنجي هٿان ڪيل نقصان - پنهنجي نادانيءَ سبب ڪيل خرابي - پاڻهي پاڻ کي رسايل نقصان - پنهنجي بيوقوفيءَ سبب پاڻ کي رسايل ٿوڻو - پنهنجو ڏوهه.

— هَتَ جِيءُ هُڻِيءُ: ڪوڙ ڳالهائڻ. چالاڪي ڪرڻ - ڪيڏهه پکيڙڻ - اٽڪل بازي ڪرڻ.

— هَتَ جِهَلَنُ: ڏيڻ بند ڪرڻ (ڪابه شيءِ). بس ڪرڻ. اڳتي ڏيڻ کان انڪار ڪرڻ - وڌيڪ ڪرڻ کان بس ڪرڻ. اطاعت قبول ڪرڻ - بيعت ڪرڻ - چيلو ٿيڻ.

— هَتَ ٻِيءُجَ ۽ هَتَ ٻِيءُجَ: ڏ. بخيل - ڪنجوس - موڏي - سُور - سرچوڻ - ڇمچوس.

— هَتَ ٻِيءُجَ نَرَنُ: بي هوش ٿيڻ - غش ٿيڻ - خطا ٿيڻ. عجب ۾ پوڻ - حيرت زده ٿيڻ - وائڙو ٿيڻ. پارو لڳڻ - سردي لڳڻ. خوفزدہ ٿيڻ - ڊپ ۾ ڀرجي وڃڻ - ڍُو وٺي وڃڻ.

— هَتَ ٻِيءُجَ نَرِيءُ: وڃڻ: سخت پارو لڳڻ. بي هوش ٿيڻ - ٽپ ٺرڻ - ڪا ڳالهه ٻڌي حيران ٿيڻ. هَتَ ٻِيءُجَ ٺرڻ.

— هَتَ ٻِيءُجَ چَٽِيءُ ڪَڙَنُ: پورهئي يا ڪم ڪرڻ جي طاقت هئڻ - ڪم ڪرڻ جي همت پڌڻ - ڌنڌي ڌاڙيءَ لاءِ دل جو چيو ڪرڻ - ڪم ڪرڻ تي ارواح وڙڻ.

— هَتَ ٻِيءُجَ لَڳَنُ: وڃهه ماڻ. رسائي ٿيڻ - پهچ ٿيڻ.

— هَتَ ٻِيءُجَ لَهَنُ: (ت). زال جو ويڙ ڪرڻ - ويامڻ - ٻار ڄڻ.

— هَتَ ٻِيءُجَ نَه ڪَڙَنُ: هرج يا چيهو نه پوڻ - ڪنهن به قسم جو ٿوڻو نه پوڻ - ڪابه تڪليف نه اچڻ - ڪابه ڏکيائي نه ٿيڻ - بنا جاکوڙي جي قبضو ڪرڻ (ڪنهن شيءِ تي).

— هَتَ ٻِيءُجَ هَلانُ: پُڄنديءَ آهر ڪوشش ڪرڻ - وٽ آهر سعيو ڪرڻ - توفيق آهر همت ڪرڻ. پورهيو ڪري ڪاڻڻ - محنت ڪري ڪاڻڻ.

— هَتَ ٻِيءُجَ هَلانُ: هَتَ ٻِيءُجَ هَلانُ - ڪجهه نه ڪجهه ڪرڻ - محنت ڪرڻ - روزگار لاءِ حيلو ڪرڻ - مزوري ڪرڻ - جفاڪشي ڪرڻ - ڪوشش ڪرڻ - سعيو ڪرڻ - آدم ڪرڻ - پاڻ پستوڙڻ - رزق ڪاڻڻ. ٽڪڻ. ڊوڙ ڊُڪ ڪرڻ - پورهيو ڪرڻ - ڌنڌو ڌاڙي ڪرڻ.

— هَتَ جَسُ: فتحمندي - فتحياهي. فائدو - نفعو - لاڀ. جيت - ڪٽ - فتح - نصرت - ڪاميابي - ڪامراني - هَتَ شفا - هَتَ جو فائدو.

— هَتَ جَسُ هُڻِيءُ: هَتَ ۾ شفا هئڻ - هَتَ ۾ فائدو هئڻ. ڪيل ڪم لاءِ ناموس يا قدر هئڻ. ڪاميابي هئڻ - فتحياهي هئڻ.

- هَتَ چُهو؟ ذ. صفت. چوري ڪندڙ. تيز-
تيڪو- هت چُهو.

- هَتَ دَرازُ ڪَرَن؟ هت ڊگهو ڪرڻ- تمام
گهڻي سخا ڪرڻ- سخاوت ڪرڻ. ظلم ڪرڻ-
ڏاڙهي ٻڌڻ- تعدي ڪرڻ. جُٺ ڪرڻ.

- هَتَ دَرازي؟ هَتَ دَرازِ پُون؟ ث. صفت.
هٿن جي چُر پُر. ڪيچل- مستي- انٿرائي.
چوري.

- هَتَ دُونارَن؟ راضي ڪرڻ- خوش ڪرڻ-
سرهو ڪرڻ. خدمت چاڪري ڪرڻ- ٺهل ڪرڻ-
شيوا ڪرڻ.

- هَتَ دُونِي؟ ٻس ڪرڻ (کاڌي وغيره کان).
درگذر ڪرڻ. ڪن لائار ڪري ڇڏڻ. مايوس
ٿيڻ- ناآميد ٿيڻ- نراس ٿيڻ- آميد نه رکڻ. ڪنهن
پڇاڙيءَ کان قسم کڻڻ- ٻار ڇڻ- ٿارو ڪرڻ.

- هَتَ دُونِي؟ پُٺيان لڳڻ؟ سڀ ڪم ڇڏي
فقط هڪ ئي ڪم ڪرڻ- لاهي ٻاهي پوڻ. ڪنهن
سان خاص دشمني رکڻ- خار رکڻ.

- هَتَ دُونِي؟ ڪيڏا لڳڻ؟ (ت): ڪنهن سان
خاص طرح دشمني رکڻ- ويڙ رکڻ- ضدت رکڻ-
خار رکڻ. لاهي ٻاهي پوڻ.

- هَتَ دُونِي؟ لڳڻ؟ چڱيءَ طرح پٺيان پوڻ-
لاهي ٻاهي دشمني ڪرڻ- ڪنهن اهم ڪم
کي لڳڻ.

- هَتَ دُونِي؟ وِهَن؟ آسرو لاهي ويهڻ.
ناآميد ٿيڻ- نراس ٿيڻ- سڀ آسرا ڇڏي ڏيڻ.
نه ليڪڻ- ڪين جهڙو سمجهڻ.

- هَتَ دُونارَن؟ خدمت چاڪري ڪرڻ.
- هَتَ دُونِي؟ نراس ٿيڻ- آميد لاهڻ- هٿ
دُونِي ويهڻ.

- هَتَ دَس؟ ث. ڏسيل ڪم (چوري وغيره).
ڇيل ڪم- سمجهايل ڪم- اشارو ڪيل. هت چو
اشارو- آهيچ.

- هَتَ دَس؟ ٽي هَلَن؟ اشاري تي هَلَن-
هردم حڪم هيٺ رهڻ- پنهنجي سمجهه نه هجڻ-
ٻرائي مت تي هجڻ- ڀرمڙيو هجڻ.

- هَتَ چَتَن؟ تمام سٺو کاڌو کائي هت چوسڻ-
کاڌي جو مزو وٺڻ. لطف وٺڻ- مزدار کاڌو
کائڻ. ڪمائڻ لاءِ گهڻي سڪ ڏيکارڻ- وڌيڪ
کاڌي جي خواهش هجڻ.

- هَتَ چُرانند؟ هَتَ چُرانندُون؟ ث.
گستاخي- حرڪت- ڪيچل- مستي- انٿرائي-
چُرچ- ڇيڙچاڙ. چورپ.

- هَتَ چُرانند ڪَرَن؟ حرڪت ڪرڻ- ڇيڙچاڙ
ڪرڻ- ڪوٺسڻائي ڪرڻ. ٻرائي عورت جي آبرو ۾
خلل وجهڻ. چورپ ڪرڻ.

- هَتَ چُرَهَن؟ هت لڳڻ- ميلڻ- دستياب
ٿيڻ- قبضي ۾ اچڻ- آوَر ۾ اچڻ- ڦيري ۾ اچڻ-
لڳڻ- لَهَن.

- هَتَ چُمَن؟ هٿن کي چُميون ڏيڻ- عزت
ڏيڻ- ادب ڪرڻ- مان ڏيڻ. بيعت مڃڻ- مريد
ٿيڻ- معتقد ٿيڻ- اُن مڃڻ- چيلو ٿيڻ. تحسين ڏيڻ-
تعريف ڪرڻ- آفرين ڏيڻ- جس ڏيڻ.

- هَتَ چِيو نٿ ڪَرَن؟ ٻنهي خرچن تي دل
نه هئڻ- سخت ڪنجوس هئڻ. ڪنهن ٻه ڪم تي
ارواح نه هئڻ.

- هَتَ چَتَندي رُڪَ چَتَن؟ آسان ڪم ڇڏي
مشڪل جي پٺيان پوڻ- خواهه مخواهه ڏاکڙڻ جي
پٺيان پوڻ.

- هَتَ چَتَندي آئَن؟ سڀ کائي وڃڻ. ڪاوڙجي
آئڻ- ناراض ٿي آئڻ.

- هَتَ چُوت؟ هَتَ چُوت؟ ذ. صفت. سخي-
ڏاتار. تيڪو- تيز- چوهو- جلد.

- هَتَ چُوهائي؟ ٽڪڙ- جلدائي- سيگهه-
تيزي.

- هَتَ چُوهو؟ ذ. صفت. هت چو چُوت-
سخي- دانا- ڏاتار. هت چُوهو- تيز- ٽڪو- جلد-
ڦڙت- جهانجهرو- چالاڪ.

- هَتَ چُوهي؟ ث. حرڪت بازي- ڪيچل-
انٿرائي- مستي.

- هَتَ چُهاڻِي؟ هَتَ چُهاڻِي پُون؟ (ت): ث.
صفت. هلڪائي- ٿرڙائي. چوري.

== هَتَ ڏَسَ ڪَرنَ: ٻُڌائڻ - سمجھائڻ - هدايت ڪرڻ - سمجھائي ڏيڻ.

== هَتَ ڏيڻ: نصيب ڏيڻ - قسمت ٻڌائڻ.

== هَتَ ڏيکارڻ: حڪيم يا طبيب کڻي نبض ڏيکارڻ - ناڙ ڏيکارڻ. قسمت ٻڌڻ - نجومِيءَ کي هت ڏيکاري حقيقت ٻڌڻ - بخت جو ٻڌڻ.

== هَتَ ڏي ٺيهارڻ: آسرو رکڻ - آسپد رکڻ. لالچائڻ - حرص جي نگاهه سان ڏسڻ.

== هَتَ ڏيڻ: ملڻ - مصافحو ڪرڻ - کڻيڪارڻ - خوش خيرو عافيت ڪرڻ - آدرپاءُ ڪرڻ - کڻيڪرازي ڪرڻ - آءُ ڀڳت ڪرڻ. سھائتا ڪرڻ - مدد ڪرڻ - واهر ڪرڻ - حمايت ڪرڻ. قول ڏيڻ - وچن ڏيڻ - اقرار ڪرڻ - انجام ڪرڻ - سنھن ڏيڻ - ٻول ڏيڻ. ضامن ٻوڻ. سودي جي ڳالهين ۾ ٻڪ ٻڪائي ڪرڻ - رضامندي ڪرڻ. موچين جي اصطلاح ۾ چٽي کڻي اٿلائڻ پٿلائڻ.

== هَتَ ڊگھا هئڻ: ٻھڄ هئڻ - سمرڻي هئڻ - ٻچت هئڻ - هلندي هئڻ - رسائي هئڻ.

== هَتَ ڊگھو هئڻ: ڊگھا وڏيءَ ٻھڄ وارو - ٻچنديءَ وارو - رسائيءَ وارو - سمرڻي وارو.

== هَتَ ڊگھو ڪَرنَ: ڪجهه مال ڏيڻ. اڌارو يا خيرات گهرڻ - ٻيڪ پئڻ. مدد ڏيڻ - واهر ڏيڻ - سھائتا ڪرڻ.

== هَتَ ڊگھيرڻ: سوال ڪرڻ - گھُرڻ - وٺڻ - صدا هئڻ - پئڻ - ٻيڪ گھُرڻ - منگڻ - مدد ڏيڻ - سھائتا ڪرڻ.

== هَتَ ڊوڙو: صفت. ظرف. هت سان ڪيل - هت جو ٺاهيل - نقلي - جڙتو - بناوتي - تقليدي - جملي - مصنوعي.

== هَتَ ڊوڙو: ڏ. صفت. هٿرادو.

== هَتَ رَسَ هَتَ رَسَ: ڏ. صفت. مشت زني - جٽل زني - هٿ. ٻٽھڄ - ٻچندي - دسترسي.

== هَتَ رَسَ: هت ٻھڄڻ - واهر ملڻ - سھائتا ملڻ.

== هَتَ رَسَ (ت): هٿن تي ھيرائڻ - ٻالوڪرائڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: سنڀال ڪرڻ - ٻر گھور لھڻ - سنڀالڻ - حفاظت ڪرڻ - نڪھيائي ڪرڻ - نڪھدار

ٿيڻ. ھمدردِي ڪرڻ - سھارو ڏيڻ - مدد ڪرڻ - سھائتا ڪرڻ - واهر ڪرڻ. پٺاھ ڏيڻ - اجهو ڏيڻ - مھرباني ڪرڻ - احسان ڪرڻ - وڙ ڪرڻ - ٿورو ڪرڻ. پھنجو ڪرڻ - عزت ۾ داخل ڪرڻ - رشتيداريءَ ۾ ڳنڍڻ. ٻئي جي مال ۾ دعويٰ رکڻ - حق چمائڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: مار ڏيڻ - ڦيھ ڪڍڻ - ڊينب ڪڍڻ - سزا ڏيڻ - موچڙا هڻڻ. ناجائز يا جائز طريقي سان وڏو فائدو حاصل ڪرڻ - سالا مال ٿيڻ. ٻنهي وارو ٿيڻ. قبضو چمائڻ. ڪنھن جي ڏوھ ۾ شامل ٿيڻ.

== هَتَ رَڪَڻ (ت): حرڪتي - لڇو - ائٽرو - لڇڙو - مستيخور.

== هَتَ روڪَڻ: ٿورو خرچائو ٿيڻ - هت ڦاڙ نہ ٿيڻ - ڪم خرچ ڪرڻ - مٺ پيڙڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: هَتَ رَڪَڻ: ٿ. ڳنڍڻ - چوڙي - جيب ڪٽي - کيسي مان چوري - سھارو - مدد - آڏت - دلداري. گھوڙي کي ٺنگ ۾ ٻڌل چم جي پٽي. هٿڪڙي - ٻيڙي.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

== هَتَ رَڪَڻ: ڏ. صفت. هت - پٽ - دست - ڪرڻ.

= هَت ڪهڻ؟ دستبردار ڪرڻ - حق ٽوڙڻ -
 لاڳاپو ختم ڪرڻ - قطع تعلقات ڪرڻ - ناواقف ڪرڻ.
 = هَت ڪهڻي ڏيڻ؟ حق واسطو لکي ڏيڻ.
 اختياري ڏيئي ڇڏڻ - دست بردار ٿيڻ - ناتو ٽوڙي
 ڇڏڻ.

— هَتَ ڪَڏِيَان؟ واسطو ٺوڙڻ — لاڳاپو بند ڪرڻ — قطع تعلقات ڪرڻ — ناڻو ٺوڙڻ — مدد کان انڪار ڪرڻ — مدد نه ڏيڻ — امداد ڏري ڪرڻ. ڪم کان ٻيڙي ڏهڪارڻ — دست بردار ٿيڻ. مٽيهن جو مندري مان هٿ ڪڍڻ.

== ھٽ ڪر سٺن تي ھٽڻ؛ ھٽ سٺي تي ھٽڻ -
 ھٽڻ - ڪنھن ٿيل نقصان جي ڪري ھاڻ ڪھوڙا
 مچائڻ.

- ہمت کرنی : لڑھکیوں - لڑپن - قبضہ میں آئیں۔
- حاصل کرنے - دستیاب ٹیغ ۔ میسر کرنے ۔ گولے۔
- دیونید ۔ وٹے ۔ موجود کرنے ۔ حاضر کرنے ۔ تاس
راند میں دائی جا پتا کٹنے ۔ ہت گذار کرنے ۔

هَتَ ڪَڙولُ ۽ هَتَ ڪَڙولُ: ذ. ٻانهن جي ڪرائي ۾ وجهڻ لاءِ لوھ. جو ٽالي سان ڪڙو-هٽڪڙي-هٽوڙي.

== ھٽڪڙي ۽ ھٽڪڙيون: ٿ ھٽ ڪڙول،
 == ھٽ ڪسٽيبي: صفت. ھٽر وارو - آستو -
 ڪاريگر - ھٽي - ھٽمند - ڪٽل.

— مَتَّ کو سو کَرَن : لاپکاری یا کجھ روکڑا ہنسا ملن۔ فائدہ حاصل کرن۔ واپار مان نفعو پرائن۔ مار کیڈن۔ کنھن کی سیکت ڈیڈن۔ سوچڑا کُت کرن۔

- هَتَ کَلَسْ ۽ هَتَ کَنُونُ : ث . صفت .
چوري - هٿي - جيب کتري - گدي پڇوڙي . قُر -
زوري - داڙو - راهڙي - لُت . مسخري - مذاق .

==ہمت کسے کرتا ہے: چوری کرن - ہتھی
 ہٹن۔ قہر کرن۔ لت کرن۔ ڈاؤو ہٹن۔ مسخری
 کرن۔ مذاق کرن۔

== هَت کس هَجتن: هت کس هئن.
== هَت کس هئن: هتن مان گُدر هجتن -
نماد زوري هئن - بی واجبی هئن - نامناسبی هئن.

== هَت' سَتَنُون' كَرَن': خیرات كَرَن - دان
 كَرَن. سامهون ٿِيَن - منهن سامهون جواب ڏيڻ .
 == هَت' سَتَنُون' (ت)؛ ڪجهه فائدو حاصل ڪرڻ -
 نفعو ڀرائيَن - آڀرامو ٿيڻ .

== هَتَّ شفا هُئِنُ: هت ۾ جس هُئِنُ - هت ۾
فائدو هُئِنُ - هت ۾ ہرکت هُئِنُ.

- هَتَ صافُ ڪَرنَ؟ ٻان ڪي ٻي ڏوهي ثابت ڪرڻ - ٻي گناهيءَ جي ثابتي ڏيڻ. هٽڙي ڇڏڻ - ڪا شيءِ ڪاٺي وڃڻ.

== ہمت قائمی: ہمتی ہر لیتھون ہوں۔ سخت محنت کری، ہمتی ہر قومیندا ہوں۔

== هَتَ قَازَ: هَتَ قَازَ؛ ذ. صفت. اجايو
 خرچ ڪندڙ - ڪهن خرچائو - آڏائو - بالفضل -
 لاڙ چٽيو.

— مَتَ قَاژُ هُئِنِ ! کهن خرچاڻو هئِن - فضول
خرچاڻو هئِن - لاڻڙ چٽيو هئِن .

• ہتّ قُتُن: جِسْم ۾ بیماریءِ سبب ھٻڻ ۾ خشکی ٿیڻ۔ ھٻڻ جو قانون۔

- هَتَ ٽَڙِيَرَن؟ مِهڙهائي ڏيکارڻ - مِهڙ ڪرڻ -
 ٽٽو ٿورو ڪرڻ - ڀلائي ڪرڻ - چڱائي ڪرڻ -
 وڙ ڪرڻ - احسان ڪرڻ - نيڪي ڪرڻ - هَتَ
 گهمائڻ - دلاسو ڏيڻ - همدردي ڪرڻ - شفقت
 ڏيکارڻ - سيني سان لڳائڻ. چمت چمسان ڪرڻ -
 قُوب ڏيکارڻ - هيار ڪرڻ. ٻچڪارڻ. دعا ڪرڻ -
 آسپس ڪرڻ - آشيرواد ڪرڻ - ڀيڻو وجهڻ .

۱۔ ہفت قہر کان پاہر ہجتن؟ ذلیل ہجتن۔
 ۲۔ سوا ہجتن۔ بد نام ہجتن۔

۱۔ حیاتِ کبریٰ جتن؟ واسطو ئیں۔ ای تعلق ہیں۔
۲۔ لاتعلق ہیں۔ لاگاپو ئیں۔ ناستو ئیں۔ وشتو
ختم ہیں۔

ہفت کپڑے میں بچھن (ت): تنگ تیں -
پریشان تیں - تکلیف میں ہجڑ - سوڑو ہو تیں . ہمت
ہارن . ہزدل ہئیں . کنٹرو ہئیں - نرم تیں .

ہت کہہ رہی ہیں (ت)؟ ششدر نہیں۔
پریشان نہیں۔ امی حال نہیں۔ بازار نہیں۔ حیران نہیں۔
تال نہیں۔

هَتَ کَلِيلَ هُنَ هُنَ سخي هُنَ - دانا هُنَ - سخاوت جو صاحب هُنَ .
 هَتَ کُشَن : لا ڳاهو ٿوڙن - واسطو ختم ڪرڻ -
 دستبردار ٿيڻ - ترڪ ڪرڻ - قطع تعلقات ڪرڻ -
 ناتو ٽوڙڻ - رستو ڇڏي ڏيڻ - ڪجهه تعلق نه رکڻ -
 پتھر ڇڏڻ . مایوس ٿيڻ - نراس ٿيڻ - نااميد ٿيڻ .
 اشارو ڪرڻ . دعا گهرڻ - فاتح پڙهڻ . پيشن -
 بددعا ڪرڻ - ڀاراتو ڏيڻ .
 هَتَ کُولَن : دان ڏيڻ - سخا ڪرڻ - خيرات
 ڪرڻ - سخي ٿيڻ .
 هَتَ کي هَتَ نه ڏسَن : تمام انديري هُنَ -
 اندوڪار هُنَ - گهڻڪه انديرو هُنَ - سخت
 اوندھ هُنَ .
 هَتَ گاڏي هَتَ گاڏي يُون : ٿ . هَت سان
 ڪاهڻ واري گاڏي - ٺيلھو - چڪڙو - گاڏو .
 هَتَ گَجيري هَتَ گَجيري يُون : ٿ . عورتن
 جو ڪرائيءَ م ٻائڻ جو هڪ قسم جو زبور -
 منگلي .
 هَتَ گَنڊَن : وڙهڻ لاءِ تيار ٿيڻ - جهيڙو ڪرڻ -
 جهڳڙو ڪرڻ - لڙڻ - لڙائي ڪرڻ . ڪنهن ڪم م
 مشغول ٿيڻ - رنجڻ .
 هَتَ گَسَ ڪَرن : اجايو پورهيو ڪرڻ -
 ٻي فائدو محنت ڪرڻ - خواهه خواهه جفاڪشي
 ڪرڻ .
 هَتَ گَنڊَن : هَت گڏڻ .
 هَتَ گَنڊِي : هَت گَنڊِي يُون : ٿ .
 ٺهال جي رستي موڪليل ڪا ننڍي ڳنڍ - موٽڙي -
 بريد - هٿ - بديڪي - (انگ) . پارسل .
 هَتَ گهَمائين : پرچائڻ - پيار ڪرڻ - پٺلاڻ -
 ڌاڏلائڻ - ريڻ - ٺڳڻ - دلبو ڏيڻ .
 هَتَ لائين : استعمال م آڻڻ . ڇهڻ . ڪم
 شروع ڪرڻ . ڏک ڏيڻ . ڪورڪو اصطلاح قاضي
 سمجهائڻ .
 هَتَ لڳڻ : هَت اچڻ - قبضي م اچڻ - واري
 م اچڻ . ملي وڃڻ - دستياب ٿيڻ . ميسر ٿيڻ -
 ٺپي وڃڻ . ڪنهن جي هٿان نقصان پهچائڻ -
 ڇيڇ ڊاه ڪرڻ - زيان ڪرڻ - نقصان ڪرڻ .

چيٽ لڳڻ - ٿوڙو پوڻ - ڌڪ لڳڻ . خبر پوڻ -
 سَنڌ ميلڻ .
 هَتَ لوڏيندو اچڻ : خالي هٿين اچڻ - ڪجهه
 نه ڪمائي اچڻ - هٿين ٺلهو اچڻ . بيڪار اچڻ -
 نڪمو اچڻ .
 هَتَ مان ڪيڏَن : ٻانهي وڃائڻ - ٻي فرمان
 ٿيڻ - چيو نه ڪرڻ .
 هَتَ مان ليڪيڻ : وڃائي ويهڻ - ٻي فرمان
 ٿيڻ - چيو نه ڪرڻ .
 هَتَ مان ليڪري وڃڻ : قبضي مان نڪري
 وڃڻ - وس م نه رهڻ - وس کان ٻاهر وڃڻ -
 ٻي فرمان ٿيڻ - ٻي چيو ٿيڻ .
 هَتَ مٿي ڪَرن : هَت آڀسا ڪرڻ - هَت سڌا
 ڪرڻ . دعا واسطي يا ڀارتي واسطي هَت ڪڻڻ .
 اقرار ڪرڻ - هائوڪار ڪرڻ .
 هَتَ ملائين : ڪينڪار ڪرڻ - خوش غيرو عافيت
 ڪرڻ - آدرپاءُ ڪرڻ - ڪينڪار ڪرڻ . هار م ها
 ملائڻ - دوست عزيز جو ساٿ ڏيڻ .
 هَتَ مَنجَهَن ٿيڻ : هَت تنگ ٿيڻ - تنگدست
 ٿيڻ - مفلس ٿيڻ - غريب ٿيڻ - افلاس گهر ڪري وڃڻ -
 ڪٽل ٿيڻ - ڪٽي پوڻ - ٻڏو ڪٽي پوڻ - ٺاڏار ٿيڻ .
 ڪوبه ڪم نه ٿيڻ - لااسيد ٿيڻ .
 هَتَ مَنجَهَن : گهرج م پوڻ - تنگدستي ٿيڻ -
 مفلسي ٿيڻ .
 هَتَ مَنڏَن (ت) : هَت ٺڪڻ - گهرڻ - ٻنڻ -
 منگڻ - سوال ڪرڻ - بيڪ وٺڻ .
 هَتَ مَهَتَن : پهچائڻ - افسوس ڪرڻ - ارمان
 ڪرڻ - هشيمن ٿيڻ - ندامت جا آنسو وهائڻ .
 هَتَ م اچڻ : قبضي م اچڻ - حاصل ٿيڻ -
 ملڻ - وس م اچڻ - دستياب ٿيڻ - هَت لڳڻ .
 هَتَ م ڏيڻ : روڪ ٻڌڻ - بروقت ڏيڻ .
 دغا ڪرڻ - دولاب ڪرڻ - ٺڳي ڪرڻ - فريب ڏيڻ .
 ڏيڻ کان انڪار ڪرڻ - جواب ڏيڻ - ٺاهي وارڻ .
 هَتَ م سُرَ هو ٿيڻ : هَتَن م دم ڏيڻ .
 هَتَن م هِر يُون هُنَ (ت) : هاروير يا
 ڀڄڻ ڊاه ڪرڻ - زيان ڪرڻ - نقصان ڪرڻ .

== هٽَڻ سان سُڙهي ڪرڻ: مرد جو پنهنجي زال کي غسل ڪفن وغيره ڏياري دفن ڪرڻ.

== هٽَڻَ نصيبُ ٿيڻ: واهر ملڻ - مدد ملڻ - سهائتا ٿيڻ - پئراڻي ٿيڻ.

== هٽَڻَ نه لائڻ: هٿ سان نه ڇهن - ڪنهن کي ڪجهه نه چوڻ - ڪجهه به نه ڪرڻ - ڪا به چراند نه ڪرڻ.

== هٽَڻَ مانُ ٺڪري وڃڻ: قبضي مان ٺڪري وڃڻ - وس ۾ نه رهڻ - اختيارِيءَ مان ٺڪري وڃڻ. ڪم ٿي وڃڻ - وڃائجي وڃڻ.

== هٽَڻَ مانُ وڃڻ: ڪنهن شيءِ جو يڪدم ڪم ٿيڻ. ڏاڍو ڪاوڙجڻ - آهي ڪڏان ٺڪري وڃڻ.

== هٽَڻَ نه سُنجهڻ: پئسي جي ٽنگي نه ڏسڻ - ڪا به مشڪلات نه ڏسڻ - ڪا به مشڪلات درپيش نه اچڻ.

== هٽَڻَ ۾ جيڪي هو سو ڪيري پتون: عجب ۾ پوڻ - عبرت ۾ پئجي وڃڻ.

== هٽَڻَ ۾ هيريونُ هٽڻ: آگرهون هلڪيون ٿيڻ. هٽو هٽا: ذ. صفت. (سن. هٿ ڪن).

== هٽَڻَ مٽَ ڪٽڻ - ڪاٺ جو ڳڻ. اڏائي جو مٽيو - اٺ جو مٽيو - جنڊ جو مٽيو - ڪاري جي پٽڙيءَ جو هڪ جزو. ڪاٺ جو ٺهيل اوزار - جنهن سان آلي ڪڇي جنڊيءَ کي ڏند ڪڍڻ.

== هٽو پراڻي: هٽو پراڻيون (ل): ٺ. صفت. مدد - همراعي.

== هٽَڻَ وٺڻ: دستڪيري ڪرڻ - مدد ڪرڻ - سهارو ڏيڻ - سهائتا گهرڻ - همراهي ڪرڻ - واهر ڪرڻ - پناهه ڏيڻ - ڏکڻي وقت ڪم اچڻ - حامي ٿيڻ - حمايت ڪرڻ - رهبري ڪرڻ - ڏک درد دفع ڪرڻ.

== هٽَڻَ وٺي جهيڙو ڪرڻ: سواءِ ڪنهن سبب جي وڙهڻ - رو ڪڍائي وڙهڻ.

== هٽو پائي: هٽو پائون: ٺ. صفت. هٿن پيرن سان ويڙهه - هٿ ڪڍڻس - هٿ چراند - هٿ ڪٽس - ڏک ڏوڻ - چڪتاڻ. ڪل مسخري.

== هٽَڻَ ۾ هٽَڻ: وس ۾ هٽڻ - اختيار ۾ هٽڻ - قبضي ۾ هٽڻ. پئسي جي ٽنگي نه ڏسڻ.

== هٽَڻاتُ هٽَڻاتُ: ذ. صفت. هٿ جو ڪيل - چالاڪي - عياري - حرفت - چالبازي.

== هٽَڻَ لائي: ٺڳ - اٽڪل باز - هٿ جي صفائي ڏيکاريندڙ - چالاڪ - عيار - حرفتي - چالباز.

== هٽَڻَ نه اچڻ: قبضي ۾ نه اچڻ - هٿ نه لڳڻ - دستياب نه ٿيڻ - نه ملڻ.

== هٽَڻَ ٽهي پير تان: آني جو آني - جهٽ پٽ - ٿڌي تي - بروقت - يڪدم - آمالڪ - ٺهه پهم.

== هٽَڻَ ٽهي پير تان ڪرڻ: آني جو آني ڪري ڏيکارڻ - بروقت ڪري ڏيکارڻ.

== هٽَڻَ ٻه پيرن ڪي سڀندي لائي وهڻ: پيڪار ٿي ويهڻ - ڪوبه ڪم ڪار نه ڪرڻ - مست ٿي ويهڻ - ٽوٺي ٿي ويهڻ - ٺڪار ٿي ويهڻ - ڪم چور ٿيڻ.

== هٽَڻَ جا ليڪا ڊاهڻ: ويجهي عزازت ڇهڻ - اصل نسل ڪم ٿيڻ - عزازت مان ٺڪري وڃڻ.

== هٽَڻَ جو ٻار: ننڍي عمر جو ماڻهو - هٿن جو ٺهيل - هاڻ ڪان ننڍو.

== هٽَڻَ جو ڄاولُ هٽڻ: عمر جو ننڍو هٽڻ - هاڻ ڪان ننڍو هٽڻ.

== هٽَڻَ جي بازي: هٿن جي کيڏ - اٽڪل چالاڪي - حرفت - عياري - هٽَڻات.

== هٽَڻَ جي پير تان: بيحد چالاڪي - هٿن جي بازي - جلد بازي - هٿن تي پرتا.

== هٽَڻَ جي ڇانو ڪرڻ: نهايت حفاظت سان رکڻ - سڪ ڏيڻ - آموڊ و رکڻ. مدد ڏيڻ - واهر ڏيڻ - سهائتا ڪرڻ. ڏک سڪ ۾ پائيواري ٿيڻ.

== هٽَڻَ جي صفائي: هٿن جي کيڏ - اٽڪل - چالاڪي - ڦڙتائي - جهٽ پٽ - حرفت - هٽَڻات.

== هٽَڻَ جي صفائي ڪرڻ: زور - وت - قوت - سگهه. زور آزمائش - مقابلو ڪرڻ - هڪ ٻئي سان وڙهڻ. دودو مقابلو ڪرڻ.

== هٽَڻَ سان ڏيڻ: قبضي مان ڪڍڻ - وڃائڻ - ضايع ڪرڻ.

= هٿئون ڏيئي دوزخ و هائڻ؛ ڀلائي ڪري دشمني پرائڻ - ٺيڪي ڪري ضد پرائڻ - چڱائي جي عيوض برائي حاصل ڪرڻ.

= هٿئون هٿت؛ ذ. صفت. پنهنجي هٿ سان - خود - پنهنجي سر - دستي. روبرو - آهون سامهون. ماڻهو هٿان. يڪدم - ستت - بروقت - هڪدم.

= هٿو هٿت هٿو هٿت؛ ذ. صفت. پنهنجي هٿن سان - آهون سامهون - روبرو - هڪٻئي جي هٿن ۾. فوراً - جلدي جلدي.

= هٿت هٿت ڪهي ٿم ڏسڻ؛ اونداهه هجڻ - اندوڪار هجڻ.

= هٿت هٿت ۾؛ وٽ - ويجهو - اوري - قريب - نزديڪ.

= هٿت هٿن؛ نيٽر ٿي وڃڻ - عادت ٿي وڃڻ - هير ٿيڻ - عادت پوڻ.

= هٿت هٿائڻ؛ ڪم ڪرڻ - ڪا ڪرت ڪار ڪرڻ - ڏاندو ڪرڻ. مارڻ لاءِ هٿ وڌائڻ - دست درازي ڪرڻ. چموري ڪرڻ - چورائڻ. جلدي ڪرڻ - سڳهه ڪرڻ - ڦڙائي ڪرڻ.

= هٿت هٿن؛ پچتائڻ - افسوس ڪرڻ - ارمان ڪرڻ - ڏک ظاهر ڪرڻ - پشيمان ٿيڻ. هٿڙا هٿڻ. ”ٻڌندي ئي ٻوڙن کي ڪي هاتڪ هٿ جهڻ“ (شاهه).

= چيڪيءَ جو هٿ هٿن - آڏن - مٿان - مٿل ڏيڻ - ڀيٽ کي آڏن - سوت ڏيڻ - آڏمڪت ڪرڻ.

= هٿت هٿت رکڻ؛ زبردست پئائڻ - ماتحت ڪرڻ - محڪوم پئائڻ - تحت ۾ رکڻ.

= هٿت هٿن؛ هٿن (ت)؛ ڀڄڻو ڄام خرچڻ - خرچائڻ هٿن - هٿ ڦاڙ هجڻ - چتر هجڻ.

= هٿت هٿن؛ هٿن (ت)؛ پنهنجي هٿان ٿيڻ - پاڻ کان ٿيڻ. پاڻ کان ڪو خطا جهڙو ڪم ٿيڻ.

= هٿت هٿن؛ ٿڌي تي - دست بدست - آني جو آني بروقت - انهيءَ جڳهه. سنڀال سان - حفاظت سان.

= هٿت هٿن؛ هٿت هٿن؛ ٿ. سلامتي - سوگهائي - امن - حفاظت - سنڀال - اڪهائي.

= هٿو هٿي ڪٽڻ؛ هٿ کيس ڪرڻ - هٿ چراند ڪرڻ - هٿ کس ڪرڻ - ويڙه يا جهيڙو ڪرڻ - ڌڪ ڏيڻ ڪرڻ - چڪتاڻ ڪرڻ.

= هٿت وڃهڻ؛ ٻن ملهن کي سندن ۾ هٿ وجهرائڻ. ڪم ۾ مشغول ڪرائڻ - رونيائڻ. هٿت وڃهڻ؛ ڪو ڪم پنهنجي ذمي ڪرڻ - ڪم ڪرڻ - شروع ڪرڻ - ڪم هٿ ۾ کڻڻ. مداخلت ڪرڻ. دخل ڏيڻ - دست اندازي ڪرڻ. زبردستي ڪرڻ - عصمت دري ڪرڻ - زوريءَ زنا ڪرڻ - غير عورت جي عزت وٺڻ. بار کڻائڻ - مدد ڪرڻ. ملهن جو سندري ۾ هٿ وجهڻ.

= هٿت وڃهڻ؛ هٿ قلم ڪرائڻ. لسڪيت ۾ ڏيڻ - دستاويز لکي ڏيڻ - تحريري اقرار ڪرڻ - حق ٿوڙي ڇڏڻ - لاڳاپو ٽوڙڻ - قطع تعلقات ڪرڻ.

= هٿت وڃهڻ؛ هٿ قلم ڪرائڻ. لسڪيت ۾ ڏيڻ - دستاويز لکي ڏيڻ - تحريري اقرار ڪرڻ. هٿوراڙي؛ هٿوراڙي ٻون؛ ٿ. صفت. اونداهه ۾ ڪنهن شيءِ لاءِ هٿن سان ڪيل ڳولا - آخري ڪوشش - جهوت - مناڙ - سوچهه. (ل).

= هٿوراڙي ڏيڻ؛ اونداهه ۾ هٿن کي هيڏانهن هوڏانهن هلائي ڪا شيءِ ڳولڻ - جهوت ڏيڻ - سولجھو ڪرڻ - سناڙڻ. اندو ٿيڻ - وائڙو ٿي وڃڻ.

= هٿت وٽس؛ پنهنجي هٿ ۾ - پنهنجي طاقت ۾ - پنهنجي قبضي ۾ - حڪم هٿ - فرمائبردار - مطيع - تحت - ماتحت - زبردست.

= هٿت وٽس؛ وٽس ۾ - قابو ۾ - قبضي ۾ - موکھو - مضبوط - جوڳو - تحت - ماتحت - زبردست - هٿ وٽس. محتاج - ويچارو.

= هٿت وٽس؛ هٿت وٽس؛ ٿ. هٿ وٽس.

= هٿت هٿن؛ ذ. صفت. ٻاڻون. مرڳوئي. هٿن سان - پنهنجي هٿ سان. خود - پنهنجي سر.

= هٿت هٿن؛ ٿي ڪچو ڪيچن کي ڪرين ” هٿت هٿن“ ٿي ڪچو ڪيچن کي ڪرين (شاهه).

① ھٽڻ ۽ ھٽڻ: ذ. عيوضي - ٻڌلو. سلامتي.
 ملڪيت - مال - ٻونجي - سرمايو - ناڻو - ڏن - مايا.
 ② ھٽوڙو ۽ ھٽوڙا: ذ. (پراڻ ھٽوڙيو. سن.
 ھٽ + ڪم اول + ڪم). لوھارڪي ۽
 سونارڪي ۽ ٺاھارڪي ڪم جو ھڪ اوزار. لوھ
 جو مٽرڪو - گھڻ - وڏاڻ - سارٽول. (ث.
 ھٽوڙي).

- ھٽوڙي ۽ ھٽوڙ يون: ٺ. ننڍو مٽرڪو-
مٽرڪي - ٻھوڙي. قيدن کسي ھٽن ۾ ٻاڻل جي
ڪڙي- ھٽ ڪڙي. ٽالو- ڪرف- قلف- قفل.
● ھٽوڙ يا (ت): ٻارن جي آڱرين ۾ وجھڻ لاءِ
مٽڪلن وانگر آڱرين مان ٺاھيل ڇلا.

● ھتونگو: اسم خاص. تعلقي ڪپري ۾ هڪ
ديھ جو نالو.

● ھتونگي: اسم خاص. تعلقي ڪپري ۾ هڪ
ڳوٺ جو نالو.

● هتي هتيءَ مون؛ ت. مدد - سهارو - پيڙائي -
حمایت - واهر - سهانئا - همراهي - پرجهلو - ثابتي -
ثبوت - وان جي وئيل ويڙهي - ڊين جي بدل
ننڍي سٿري - سچ جي موڙي - گاه. جو لنهه وگڏو.
سارين جو ڪراڙو.

- ہتھی' ڈین': مسدود کرن - حمایت کرن -
ٹیکر ڈین - سہارو ڈین - واہر کرن .

● ھٿيار؛ ذ. لڙائي ڪرڻ جو تيز اوزار - سلاح -
شمشتر - رڇ - لهند. (ل). آملح.

= هتیار ٻڌڻ؛ لڙائيءَ لاءِ تيار ٿيڻ۔ هتیار
 ٻنوعار جسم مان ٻڌڻ۔ اوزار ٻڌڻ۔ مسلح ٿيڻ۔
 = هتیار ٻنوعار؛ ذ. لڙائيءَ جا اوزار۔ لهنڊ۔
 شستر۔ اسلحہ۔

- هتيار پڻوهار چوڙڻ؛ لڙائيءَ مان موٽڻ۔
هي همت ٿيڻ۔ مست ٿيڻ۔ بزدل ٿيڻ۔ ڊڄي وڃڻ۔
ڊرھوڪ ٿيڻ۔

● هٽِياري هٽِياري يُون: ٺ. هٽ چي ٿوري. مٺ ڀريل (ان وغيره جي) - مٺ - چنبو - مٺ ڪن - مٺ جي مقدار جيتري. ڳاڙيل آفيم جي ڀريل ٿوري. (ٺ).

- هتيڪو ۽ هتيڪا: ذ. صفت. سلامت-
امن ۾ - محفوظ - حفاظت سان - خاطريءَ سان -
قابو - سوکھو - مضبوط. هڪ هنڌ پيئڻ - هڪ
هنڌ رهندڙ.

- ہتھیکو کترن : قاو کرن۔ سوگھو کرن۔
چنگی : طرح سالیڈ۔ محفوظ رکھن۔

- هتھيلو ۽ هٿيلا : ذ . صفت . هٿ وارو -
ڌاريل - گهريلو - پالتو - پاليل - نپايل - سانديل .

- هتيليبي' هتيلپليون: ث. هت تي چارهي
كهوڙي کي صفا ڪرڻ جي کوٽري. هت جي تري.

= ھٽين؟ ظرف. ھٽن مان۔ ھٽن تي۔ ھٽن ۾۔
 = ھٽين؟ پوڻ؟ وڙھڻ۔ جھڙڻ۔ رانڊوڻجڻ۔

جهڙو ڪرڻ - وڙهڻ لاءِ تيار رهڻ - وڙهڻ جو
خيال ڏيکارڻ - گچيءَ ٻوڻ. هٿوپائي ڪرڻ - هٿ
چراند ڪرڻ. زوري زنا ڪرڻ - ٻيڙائي جي خيال
کان جهلڻ.

۱۔ ہتھکن، پھوپھن، پھون: عرض معروض کرن۔
 باڈائن۔ منت کرن۔ عرض نیزاری کرن۔ التجا
 کرن۔ معافی وٹن۔ بخشائن۔ معاف کرائن۔

==هٽٽين؟ خالي؟ ذ. خالي هٽٽن سان- واندين
هٽٽن سان. تهيد مست- ٻي زر- ڪنگال- مفلس-
ٻنا پئسي- ڪمٽل- نادار- مسڪين- چوڪو- ٻڪيو.

— ھتھین خالی ھئن! پئسو نہ ھئن — میچو ھئن —
بنا پئسی ھجن — مسکین ھجن — میچو ھجن.

● ھٽباڻو (ت): ذ. شاديءَ کان پوءِ ماهر جي گهر ڪنوار جي لاءِ ٿيل پهرين ماني.

● هٽري (ل)؛ رين کي هڪلڻ جو آواز۔
هٽس هٽس۔

● ھٽڙو ۽ ھٽڙون (ت)؛ ذ. بنا ٿر جي مڙندڙ
ڍڳي.

— هَتَمَرُ بِيَتَر (ت)؛ ذ. صفت. هي حجاب -
منئون سدو - بنا حيا جي - آيدنگو - واهيات.

- ہتھ پٹہ کالہائیں (ت): بی حجاب کالہائیں۔
کستخانہ گفتگو کرن۔ نہ وئندڑ کالہائیں۔ بی مروٹی
جو کالہائیں۔ بی حیائیء مان کالہائیں۔ بی سرمائیء
جو کالہائیں۔ اور آئیندڑ کالہائیں۔

== هت جو وائيو هجن: هيٺو يا غريب هجن -
ڏاڍن سان پهچي نه سگهن. ڀڪو هجن - پختو
هجن - ڪنجوس هجن - شور هجن .

== هت ساراھڻ: رات جو هت بند ڪرڻ -
هت پرچائڻ - هت ڪڍڻ .

== هت ساراھڻ: هت ساراھڻ - هت ڪڍڻ - هت
پرچائڻ .

== هت سرهڻ: هت ڪڍڻ - هت پرچائڻ .

== هت ڪٽڻ: واپار چالو ڪرڻ - دڪان
شروع ڪرڻ . سامان پڪيڙڻ . سامان رکڻ - اسباب
چڙوچڙ ڪري ڇڏڻ . قرض وغيره ڪمان ٺاري
وارڻ .

== هت ڪٽائي ڪٽڻ (ت): پچنديءَ کان
وڌيڪ قرض کڻي خرچ ڪرڻ - هت ٽار ٿيڻ .

== هت ڪٽڻ: دڪان بند ڪرڻ - رات جو
هت بند ڪرڻ - هت پرچائڻ - هت سرهڻ .

== هت وارو: هت وارا: ذ. صفت. هٽائي -
دڪاندار - هٽار - دڪان وارو .

== هت وائيو: هت وائيو: ذ. وائيو -
هندو دڪاندار - هندو هٽائي - ڊڄڻو - ٻڌل -
ڪاٺر - گيدي - ڊرھوڪ .

== هت هٽائڻ: ڪارخانو هٽائڻ - ڪم جاري
رکڻ - ڌنڌي سان لڳو رهڻ .

== هتي: هتيون: ث. صفت. ننڍو دڪان -
ننڍو هت - هٽو - دڪانڙو .

== هتي سارو ڏيکڻ: ڪڇي ٽارڻ -
وت آهر خرچ ڪرڻ - ڪمائي سارو خرچ ڪرڻ -
آهت سارو ڪهت ڪرڻ - وت آهر ملڻ .

== هتيلو: هتيلا: ذ. صفت. هت جو -
هت وارو - هالو چالو - رواجي - عام - ساڌارڻ -
معمولي .

== هتي پٽڻ: سوجهرو ٿيڻ: هر هنڌ روشني ٿيڻ -
جابجا نور چمڪڻ . هنڌين ماڳين هاڪ ٿيڻ -
هرجا ناموس ٿيڻ - جتي ڪٿي ڏاڪو چمڻ .

== هتي فيض عام ٿيڻ - جتي ڪٿي فرمان جاري ٿيڻ .
● هت ڪٽڻ (ل): ٺ. پڇا .

● هتيالو: هتيالا: ذ. گهوت ۽ ڪنوار جي
ٻلاندن کي ملائڻ واري رسم .

== هتيالو ٻڌڻ: عقد ڪرڻ - نڪاح ڪرڻ -
ٻلاند ٻڌڻ - مٿا ميڙ ڪرڻ - شادي ڪرڻ .

● هتيو: هتيو: ذ. چرخي جو هٿيو - ڳن -
سٺيو .

● هتيو: هتيو (ت): هت جي شڪل وانگر
هڪ ڳهر جو قسم - چٽي وانگر ٺهيل هڪ زبور - آلي .

== هتيو: هتيو: ذ. ڳن - مٺيو - مٺرو -
دمتو - هٿو - ڏنڊو - (انگ) هنڊل . لکيل ٺاهي -

تصديق - هٿي. بهانو - عذر - سرءُ جي موسم ۾
آخر - آپرندي جي ڪنڊ کان لڳندڙ هوا .

== هتيو: هت آچڻ: سبب هت آچڻ - بهانو
هت آچڻ - عذر ملڻ .

● هتيو: هتيو (ت): ذ. شاديءَ جي وقت
گهوت ۽ ڪنوار جو پاڻ ۾ ملايل هت ۾ هت .

● هت: طرف. وت - اڳيان - نزديڪ - ويجهو -
پريان - سان - سان - لڳ - پريو .

● هت: هت: ذ. (سن. هت = دڪان)
ها جاءِ جتي ويهي مال وڪڻجي يا واپار ڪجي -
دڪان - ڪوٺي - (انگ) شاپ - چاپ. ٻڙي .

== هتار: هتار (ڪ): ذ. صفت. آهو دڪاندار
جنهن وت ڪندو هجي - ڪٽائي - هٽائي .

== هتائي: هتائي: ذ. صفت. هت وارو -
دڪاندار - واپاري - وڃارو - هٽار - ڪٽائي .

== هت ٽار: هت ٽارون: ث. صفت. هڪ ئي
وقت بازار يا شهر جي سڀني هٿن جي بند ڪرڻ
واري حالت - هت پور - هٿن کي تالا - سڀ دڪان

بند - سڄو ڪاروبار بند .
== هت ٽار ٿيڻ: بازار بند ٿي وڃڻ - دڪان
ٻڌجي وڃڻ .

== هت ٽار ڪرڻ: دڪان ڪي تالا هٽڻ -
ڪاروبار بند ڪرڻ . بازار بند ڪرڻ - هت پور
ڪرڻ .

== هت پٽڻ: رات جو هت بند ڪرڻ -
هت سراهڻ - هت ڪڍڻ .

رڙهن - پري ٿين - جڳهه خالي ڪرڻ - هتي وڃڻ.
 نور ۾ لهي وڃڻ - آڀرو ٿيڻ - هيٺو ٿيڻ - ڪمزور
 ٿيڻ. - هوڙهو ٿيڻ - پيسريءَ ڏي وڙڻ. (هٽيو -
 هٽندو - هٽيل).

- هٽيٽو هٽيٽا: ذ. صفت. پٺتي سرٿندڙ - هٽي
 ويندڙ - پوئتي ورنندڙ. ڊڄڻو - ڪانٺر - بزدل -
 گيدي.

● هٽيٽي هٽيٽيئون: ٺ. هٽي.
 ● هٽ هٽ: ذ. (سن. هٽ = غرور) مغروري -
 وڏائي - آڪڙ - ٽڪڙ - اڏيرو - اهڻڪار - جهيل -
 گهمند - شپيخي - سڀيت - ٽنبد - خود سري - ايمان -
 ضد - اصرار - مخالفت - سرڪشي. (هرا. آڻ. سن.
 استي = هائي) هائي - هٽ - سريسر - تن - جسم -
 ديهي.

”پهر ۾ ڇڏج ٻرهي، هتي هتي هٽ آسارا“
 (شاهه).

مرداني مخصوص عضوي جي ٺيڳن يا اٿڻ واري
 حالت - ٺيڳ. گهوڙي جي شهوت.

- هٽا هٽي؟ پنهنجي ٻلي - جند جان تي - پنهنجي
 فائدي لاءِ - پنهنجي لاءِ.

● هٽاٿيو هٽاٿيا: ذ. صفت. ظرف. هٽ
 وارو - هٽ - جو - ٽڪر وارو - متڪبر. ضدي -
 سرڪش - مغرور - گهمندي - آڪڙ باز - ٽڪري -
 وڏائي خور.

- هٽ ڌرم هٽ ڌرم: ذ. ڪٿو -
 مذهبي - مت ايماني.

- هٽ ڌرمي: ذ. مت ايماني - تعصبي -
 متعصب. تعصب. بغض - ساڙو - ڪٽو - اندر ڪوٺائي

- هٽير هٽير: ضدي - متڪبر - مت ايماني -
 مغرور - هٽيلو - آڪڙ باز.

- هٽ سچائي هٽ سچائيئون: ٺ. صفت.
 تندرستي - چڱيلائي - ايمارين کان آجائي - چاقائي -
 صحياي - شفاي.

- هٽ سچو هٽ سچا: ذ. صفت. تندرست -
 ايمارين کان آجو - صحتمند - چڱو ڀلو - نٿو پٺو -
 صحياي - شفاي - چاق.

● هٽار هٽار (ٺ): ڪم ڪار لاءِ سالياني مقرر
 ڪيل لوازمي تي ڪاسبي. آهيتي - ٻيلي.

● هٽائين: مصدر. موٽائڻ - پٺتي موڙڻ - واپس
 ڪرڻ - لوٽائڻ - واپس روانو ڪرڻ - پٺتي ڪرڻ -
 ڏڪڻ. (هٽايو - هٽائيندو - هٽايل).

- هٽيجڻ: مصدر. پٺتي موٽڻ - واپس ٿيڻ - واپس
 روانو ٿيڻ - ڏڪجڻ - هٽڻ.

● هٽائين: مصدر. ڪٽائين. بس ڪرائڻ - ڪٽڪ
 ڪرڻ - ٽڪائڻ - خفي ڪرڻ.

● هٽيجڻ: مصدر. ٽڪڻ - ڪڪائڻ - ٽڪجڻ -
 خفي ٿيڻ - بيزار ٿيڻ - چور ٿيڻ.

● هٽر هٽر (ڪ): ذ. وهڻ جي بيماريءَ
 جو هڪ قسم - موٽو.

- هٽر ڪٽڻ (ڪ): موٽو ڪڍڻ (اڳئين
 يا پوئين ٽنگ ۾ هٽر نڪري ان کي ڏيچي).

- هٽري هٽري: هٽريئون: ٺ. (سن. آت =
 اوچو ڪرڻ) ننڍو هٽ. ڏياريءَ ۾ هندن جو

ٺاهيل هڪ ننڍڙي گهر مثل رانديڪو - هٽي.
 (اسم خاص). تعلقي حيدرآباد ۾ هڪ ديهه جو نالو.

● هٽڪائڻ (ل - ت): مصدر. هٽائڻ - پري
 پري ڪرڻ - پڇائڻ - ڏڪي ڇڏڻ. ڊيچارڻ - خوف

ڏيارڻ - ڊهائڻ. (هٽڪايو - هٽڪائيندو - هٽڪايل).

● هٽڪڻ: مصدر. دل هٽڻ - گهوٽا ڪائڻ -
 ٻڏڻ ترڻ - غوطا ڪائڻ (خيالات ۾) - هٽڪڻ - ڊڄڻ -
 دل من هٽڻ - ٻڏڻ ٻڏڻ ڪرڻ - سوچ ويچار ڪرڻ.

ويهر ڪرڻ - دير ڪرڻ.

- هٽڪ هٽڪوڻ: ٺ. دل هٽڻ - ٻڏتر -
 گهوٽو - غوطو - سوچ ويچار - ٻڏ ٻڏڻ. انڪاءُ -

جهل - روڪ - منع - ٻيل.

● هٽڪٽو هٽڪٽا: ذ. صفت. گهڻي - ويچار -
 ڪٽڪو - آڪو - هرڪڙ - آن تن - اونو - فڪر -

الديشو - انتظار - اوسيڙو - فڪرائڻ - ٻريشائي.

● هٽن: مصدر. پٺتي موٽڻ - پوئتي وڙڻ - مڙي
 وڃڻ - واپس وڙڻ. پٺ ڏيکارڻ - ڊڄڻ - ڀڄي وڃڻ -
 ميدان ڇڏڻ - ميدان خالي ڪرڻ. جيتجڻ - شڪست

گڏائڻ - هارائڻ - هار ڪائڻ. سرڪڻ - گسڪڻ -

(سور، سوچ وغيره). (هپائيو - هپائيندو - هپائيل).

● هپائين: مصدر. گهٽ ڪرڻ - جهڪو ڪرڻ - ٽورو ڪرڻ - گهٽائي ڇڏڻ - هپائي ڇڏڻ - مانو ڪرڻ - ڍرو ڪرڻ (سور وغيره). (هپايو - هپائيندو - هپايل).

● هپائجڻ: مصدر. هپائڻ - هپائجڻ - جهڪو ٿيڻ - هيٺ ٿيڻ - گهٽ ٿيڻ - مانو ٿيڻ - ڍرو ٿيڻ - ڊهجي وڃڻ - گهٽجڻ. (هپيو - هپيو - هپيل).

● هپئڻ: مصدر. هپائڻ - هپائجڻ - جهڪو ٿيڻ - هپجڻ - هيٺ ٿيڻ - گهٽ ٿيڻ - ڍرو ٿيڻ - لانجهو ٿيڻ - گهٽجڻ (سور، سوچ وغيره). "هيئر ته سور هپي ويو آهي." هوش ڇڏائي وڃڻ - وانڙو ٿيڻ - خطا ٿيڻ - ڀرڻ ٿيڻ - حيران ٿيڻ. "فلاني جو هوش هپي ويو آهي." هيسجڻ - ڊهجي وڃڻ - ڪوڪائي وڃڻ. ● هپي: پٽو: اڻپورو ٿيڻ - ڪٽي پوڻ - گهٽجي پوڻ - پوڻو ٿي پوڻ.

● هپو: هپو: ڏ. ڪا شيء ڳوڪائڻ جي حالت - ڳيٽ.

● هپو ڪرڻ: ڳوڪائي وڃڻ - ڳيٽ ڏيئي ڇڏڻ.

● هپي: هپي: هپيئون: ٺ. مٿي - چڻي - هپي.

● هيج: هيجون: ٺ. حجت - گهرائي - گهائلي مائلي. اميد - آسرو - ڀروسو.

● هيجائيتو: هيجائيتا: ڏ. صفت. حجت - گهرو - گهائيل مائيل. اميد وارو - آسري وارو - ڌڙڪ نه رکڻ وارو - ڀروسو رکندڙ. (دوستن جي مهرباني ۾).

● هيج ٻاڻهي اچڻ: اميد رکي اچڻ - آسرو رکي اچڻ - فائدي حاصل ڪرڻ جي ارادي سان ڪنهن وٽ وڃڻ - ڀروسي سان وڃڻ.

● هيجر: ڏ. (ع. هيجر = هو لڏي ويو).

● جدائي - وڇوڙو - فراق - آراڌي - وڪرائي - ٽوڙائو.

● هيجرت: هيجرتون: ٺ. (ع. هيجرت = لاڏاڻو).

● هيجر: وطن کي هميشه ڇڏي ڏيڻ واري حالت - ترڪ وطن - تياڳ وطن - لاڏاڻو - کوچ - وطن کان روانگي. جدائي - وڇوڙو - فراق - هيجر.

● هت ڪرڻ: ضد ڪرڻ - وڏائي ڪرڻ -

اڊسبر ڪرڻ - مغوري ڪرڻ - تڪبر ڪرڻ -

سرڪشي ڪرڻ - گهمند ڪرڻ - اڪوڙ ڏيکارڻ.

● هت ڪان: هت نه اٿهڻ: ڪنهن ڳالهه کان باز نه اچڻ - نه مڙڻ - پنهنجي ضد تان نه لهڻ.

● هت ڪرڻ: ضد نه ڇڏڻ - ڳالهه کان نه مڙڻ - پنهنجو ضد ڀورو ڪرڻ.

● هتي: هتي: ڏ. صفت. هتيو - هت وارو -

ايمانتي - اهنڪاري - مغور - تڪبري - سرڪش - گهمندي - ضد.

● هتيائڻ: مصدر. وڏائي ڪرڻ - تڪبر ڪرڻ -

هت ڪرڻ - مغوري ڏيکارڻ - اڪوڙ ڪرڻ - گهمند ڏيکارڻ. (هتيائيو - هتيائيندو - هتيائيل).

● هتيلائي: هتيلايون: ٺ. صفت. وڏائي - تڪبر - ايمان - اهنڪار - سرڪشي - گهمند - شيخي - مغوري - اڊسبر - هوڏ - ضد.

● هتيلايو: هتيلايو: ڏ. صفت. ضد - وڏائي غور - ايماني - مغور - هت وارو - تڪبر - هتي - تڪبر ڪندڙ - نذر - اڊسبر وارو - پنهنجي ڳالهه تان نه

لهندڙ - سرڪش - گهمندي - هوڏ ڪندڙ. سامهون چوندڙ - نافرمان.

● هپ: هپ: ٺ. ڪنهن به شيء ڳوڪائڻ جو آواز - ڳيٽ - ڳوڪو. مات - چپ - خاموشي - مات.

● هپو: جهٽ - لامارو.

● هپ ڪرڻ: ڳوڪائڻ - ڪائڻ - ٺڳائڻ - گراه ٽڙي مان لنگهائڻ. مات ڪرڻ - خاموش ڪرڻ - جهٽو هئڻ - جهٽ هئڻ - لامارو هئڻ.

● هپ: هپ: ڏ. مات - چپ - خاموشي.

● هپ ڪرڻ: ڪاوڙجي چپ ڪري ويهڻ - ڦوڪجي ويهڻ - شوڪجي ويهڻ. (انگ). مٿي.

● هپائين: مصدر. جهڪو ڪرڻ - هيٺ ٿيڻ - گهٽ ٿيڻ - ڍرو ٿيڻ - مانو ٿيڻ - هپجي وڃڻ - ڊهجي وڃڻ - گهٽجڻ (سور، سوچ وغيره). (هپايو - هپائيندو - هپائيل).

● هپائجڻ: مصدر. هپائڻ - جهڪو ٿيڻ - هيٺ ٿيڻ - گهٽ ٿيڻ - ڍرو ٿيڻ - مانو ٿيڻ - هپجي وڃڻ - ڊهجي وڃڻ - گهٽجڻ (سور، سوچ وغيره). (هپايو - هپائيندو - هپائيل).

● هپائجڻ: مصدر. هپائڻ - جهڪو ٿيڻ - هيٺ ٿيڻ - گهٽ ٿيڻ - ڍرو ٿيڻ - مانو ٿيڻ - هپجي وڃڻ - ڊهجي وڃڻ - گهٽجڻ (سور، سوچ وغيره). (هپايو - هپائيندو - هپائيل).

● هپائجڻ: مصدر. هپائڻ - جهڪو ٿيڻ - هيٺ ٿيڻ - گهٽ ٿيڻ - ڍرو ٿيڻ - مانو ٿيڻ - هپجي وڃڻ - ڊهجي وڃڻ - گهٽجڻ (سور، سوچ وغيره). (هپايو - هپائيندو - هپائيل).

● هپائجڻ: مصدر. هپائڻ - جهڪو ٿيڻ - هيٺ ٿيڻ - گهٽ ٿيڻ - ڍرو ٿيڻ - مانو ٿيڻ - هپجي وڃڻ - ڊهجي وڃڻ - گهٽجڻ (سور، سوچ وغيره). (هپايو - هپائيندو - هپائيل).

● هپائجڻ: مصدر. هپائڻ - جهڪو ٿيڻ - هيٺ ٿيڻ - گهٽ ٿيڻ - ڍرو ٿيڻ - مانو ٿيڻ - هپجي وڃڻ - ڊهجي وڃڻ - گهٽجڻ (سور، سوچ وغيره). (هپايو - هپائيندو - هپائيل).

● هپائجڻ: مصدر. هپائڻ - جهڪو ٿيڻ - هيٺ ٿيڻ - گهٽ ٿيڻ - ڍرو ٿيڻ - مانو ٿيڻ - هپجي وڃڻ - ڊهجي وڃڻ - گهٽجڻ (سور، سوچ وغيره). (هپايو - هپائيندو - هپائيل).

● هپائجڻ: مصدر. هپائڻ - جهڪو ٿيڻ - هيٺ ٿيڻ - گهٽ ٿيڻ - ڍرو ٿيڻ - مانو ٿيڻ - هپجي وڃڻ - ڊهجي وڃڻ - گهٽجڻ (سور، سوچ وغيره). (هپايو - هپائيندو - هپائيل).

● هپائجڻ: مصدر. هپائڻ - جهڪو ٿيڻ - هيٺ ٿيڻ - گهٽ ٿيڻ - ڍرو ٿيڻ - مانو ٿيڻ - هپجي وڃڻ - ڊهجي وڃڻ - گهٽجڻ (سور، سوچ وغيره). (هپايو - هپائيندو - هپائيل).

● هپائجڻ: مصدر. هپائڻ - جهڪو ٿيڻ - هيٺ ٿيڻ - گهٽ ٿيڻ - ڍرو ٿيڻ - مانو ٿيڻ - هپجي وڃڻ - ڊهجي وڃڻ - گهٽجڻ (سور، سوچ وغيره). (هپايو - هپائيندو - هپائيل).

● هپائجڻ: مصدر. هپائڻ - جهڪو ٿيڻ - هيٺ ٿيڻ - گهٽ ٿيڻ - ڍرو ٿيڻ - مانو ٿيڻ - هپجي وڃڻ - ڊهجي وڃڻ - گهٽجڻ (سور، سوچ وغيره). (هپايو - هپائيندو - هپائيل).

● هپائجڻ: مصدر. هپائڻ - جهڪو ٿيڻ - هيٺ ٿيڻ - گهٽ ٿيڻ - ڍرو ٿيڻ - مانو ٿيڻ - هپجي وڃڻ - ڊهجي وڃڻ - گهٽجڻ (سور، سوچ وغيره). (هپايو - هپائيندو - هپائيل).

● هپائجڻ: مصدر. هپائڻ - جهڪو ٿيڻ - هيٺ ٿيڻ - گهٽ ٿيڻ - ڍرو ٿيڻ - مانو ٿيڻ - هپجي وڃڻ - ڊهجي وڃڻ - گهٽجڻ (سور، سوچ وغيره). (هپايو - هپائيندو - هپائيل).

● هپائجڻ: مصدر. هپائڻ - جهڪو ٿيڻ - هيٺ ٿيڻ - گهٽ ٿيڻ - ڍرو ٿيڻ - مانو ٿيڻ - هپجي وڃڻ - ڊهجي وڃڻ - گهٽجڻ (سور، سوچ وغيره). (هپايو - هپائيندو - هپائيل).

● هپائجڻ: مصدر. هپائڻ - جهڪو ٿيڻ - هيٺ ٿيڻ - گهٽ ٿيڻ - ڍرو ٿيڻ - مانو ٿيڻ - هپجي وڃڻ - ڊهجي وڃڻ - گهٽجڻ (سور، سوچ وغيره). (هپايو - هپائيندو - هپائيل).

● هيجري: ذ. حضور صلي الله عليه وسلم جن جي مڪي مان لڏي مديني ڏي وڃڻ وارو سال - هجرت جي ڏينهن کان شروع ٿيل سال - ۱۵ - جولاء ۶۲۲ع کان شروع ٿيل اسلامي سن.

● هيجڻ: مصدر. موجود رهڻ - موجودگي جو ظاهر ٿيڻ - هئڻ - حاضر هئڻ. (هو - هوندو - هئڻ).

● هيجو: ٺ. (ف. هيجو = ڪلا) ڪلا - غيبت - چغلي - ننڊا - شڪايت - لائي چاڻي - بدگوي. ٺٺولي - خنده - ڪل - چتر - ٽوڪ.

● هيجو ڪرڻ: ڪلا ڪرڻ - غيبت ڪرڻ - ننڊا ڪرڻ. لائي چاڻي ڪرڻ - چغلي هڻڻ. ٺٺولي ڪرڻ - خندا ڪرڻ - چتر ڪرڻ.

● هيجوم: هيجوم: ذ. (ع. هيجس = هن ڪوڙ ڪيو) انبوهه - ميڙ - مجموعو - ميڙو - سپا - منڊلي - گهٽائي. ڪٽ - ست - هشام - پينڊ - معرڪو - پيهه - پيهان.

● هيجي: هيجيئون: ٺ. (ع). اکر کي اکر سان اعرابن جي وسيلي ملائي لفظ ٺاهڻ واري حالت - اکرن کي شد مد ڏيئي پڙهڻ واري حالت - اکرن تي لاڪنائون يا ماترائون ڏيئي پڙهڻ واري حالت.

● هيجي ڪرڻ: اکرن جي اعرابن کي آچاري پڙهڻ - اکرن تي ماترائون ڏيئي پڙهڻ - اکرن کي ڳنڍڻ - موڙڻ - ٺاهڻ - ملائڻ - ڳهي ڳوٺي پڙهڻ - سوچي سمجهي پڙهڻ - شد مد سان پڙهڻ - زهرون زهرون ڏيئي پڙهڻ.

● هيجڻ: مصدر. گهڻي ڪم ڪرڻ جي حالت ۾ ٽڪجي پوڻ - چور ٿي پوڻ. ٽڪجڻ - ساڻو ٿيڻ - ماند و ٿيڻ - ورچجي پوڻ - خفي ٿيڻ. سخت پورهيو ڪرڻ - گهڻن - عذاب سھڻ - تڪليفون سھڻ - ڪشالا ڪيڏن - مصيبتون سھڻ. ڄڪڻ - ٺور ٿيڻ. ڊهڻ - وزن هيٺ اچڻ. ڊهڻ - ڊچي وڃڻ. سارجڻ - هيسجڻ. جهڪو ٿيڻ - گهٽ ٿيڻ.

● هيجيئي: هيجيئون: ٺ. سخت پورهيو - ڪشالو - ڪٽهه - پتوڙ - جاڪوڙ - درد ستري - عذاب - تڪليف - مصيبت. قاندو - قاهي - ٿندو.

● هيج ڪرڻ: ذ. صفت. ڪڪر - بزار - خفي - ڍڪ. ٽڪل - هچل - ساڻو - ماندو.

● هيج ٿيڻ: ٺ. (ت). ڪڪر ٿي پوڻ - ٽڪجي پوڻ - بزار ٿي پوڻ - خفي ٿيڻ - ورچجڻ - ساڻو ٿيڻ - ماندو ٿيڻ.

● هيجا: هيجائون: ٺ. (سن. هتيا = خون) قتل - خون - هتيا - ڪوس - گهات - چٽي - آفت - مصيبت - آهڻا - شامت. گناهه - ڏوهه - عيب - ڀاپ. هيجا پوڻ: چٽي پوڻ - آفت پوڻ - مصيبت پوڻ - شامت پوڻ. گناهه پوڻ.

● هيجا ٺ: ٺ. هيجاڙي.

● هيجاڙو: هيجاڙا: ذ. صفت. قاتل - خوني - گهاتڪ - ظالم - تھار - وحشي - ڍرندو - خونخوار - راکشس - دٻيٽ. ڀاپي - ڏوهي - گنهگار - لعنتي - عبيدار. ذليل - بدنام - خوار.

● هيجاڙو ڪرڻ: ڪڪرڻ - شڪي ڪرڻ - لهجي ڪرڻ - شرمندو ڪرڻ.

● هيجا ڪرڻ: قتل ڪرڻ - خون ڪرڻ. خطا ڪرڻ - گناهه ڪرڻ - ڏوهه ڪرڻ - ڀاپ ڪرڻ.

● هيجا ڪيڙ: مصيبت مٿان ڪيڙ - چٽي پوڻ - آفت ڪيڙ - شامت پوڻ.

● هيجر: هيجر: ذ. صفت. هتياڙو - هچارو.

● هيجڪائڻ: مصدر. (ٺ). لوڏڻ - لوڏو ڏيارڻ - ڏوڏڻ. سڏڪا پرائڻ - رٺائڻ.

● هيجڪڻ: مصدر. لڏڻ - هيلڻ - ڏوڏڻ - لوڏو ڪائڻ - ڏوڏ ڪائڻ - جهوپو ڪائڻ. (ل). گهچڪڻ. ڌچڪڻ - سڏڪا ڪڻ - سڏڪا پڙڻ - ڏڪڻ - ڳوڙها ڳاڙڻ - هنجون هارڻ. هيڏ ڪهڏ ڪيڙڻ - هيڏ ڪڻ.

● هيجڪو: هيجڪوئون: ٺ. صفت. لوڏو - ڏوڏو - جهوپو. سڏڪو - ڏڪو. هيڏڪوئي.

● هيجڪو: هيجڪا: ذ. صفت. ڌچڪو - سڏڪو. لوڏو - ڏوڏو - جهوپو. سامهه لڪرڻ وقت نڙيء مان نڪتل آواز - هيڏڪي - هيڏڪوئي.

● هيجڪي: هيجڪيئون: ٺ. صفت. لوڏو - ڏوڏو. آهڙو سامهه - هيڏڪي - ڌچڪي - هيڏڪوئي. چڪي - چهي.

● هيجري: ذ. حضور صلي الله عليه وسلم جن جي مڪي مان لڏي مديني ڏي وڃڻ وارو سال - هجرت جي ڏينهن کان شروع ٿيل سال - ۱۵ - جولاء ۶۲۲ع کان شروع ٿيل اسلامي سن.

● هيجڻ: مصدر. موجود رهڻ - موجودگي جو ظاهر ٿيڻ - هئڻ - حاضر هئڻ. (هو - هوندو - هئڻ).

● هيجو: ٺ. (ف. هيجو = ڪلا) ڪلا - غيبت - چغلي - ننڊا - شڪايت - لائي چاڻي - بدگوي. ٺٺولي - خنده - ڪل - چتر - ٽوڪ.

● هيجو ڪرڻ: ڪلا ڪرڻ - غيبت ڪرڻ - ننڊا ڪرڻ. لائي چاڻي ڪرڻ - چغلي هڻڻ. ٺٺولي ڪرڻ - خندا ڪرڻ - چتر ڪرڻ.

● هيجوم: هيجوم: ذ. (ع. هيجس = هن ڪوڙ ڪيو) انبوهه - ميڙ - مجموعو - ميڙو - سپا - منڊلي - گهٽائي. ڪٽ - ست - هشام - پينڊ - معرڪو - پيهه - پيهان.

● هيجي: هيجيئون: ٺ. (ع). اکر کي اکر سان اعرابن جي وسيلي ملائي لفظ ٺاهڻ واري حالت - اکرن کي شد مد ڏيئي پڙهڻ واري حالت - اکرن تي لاڪنائون يا ماترائون ڏيئي پڙهڻ واري حالت.

● هيجي ڪرڻ: اکرن جي اعرابن کي آچاري پڙهڻ - اکرن تي ماترائون ڏيئي پڙهڻ - اکرن کي ڳنڍڻ - موڙڻ - ٺاهڻ - ملائڻ - ڳهي ڳوٺي پڙهڻ - سوچي سمجهي پڙهڻ - شد مد سان پڙهڻ - زهرون زهرون ڏيئي پڙهڻ.

● هيجڻ: مصدر. گهڻي ڪم ڪرڻ جي حالت ۾ ٽڪجي پوڻ - چور ٿي پوڻ. ٽڪجڻ - ساڻو ٿيڻ - ماند و ٿيڻ - ورچجي پوڻ - خفي ٿيڻ. سخت پورهيو ڪرڻ - گهڻن - عذاب سھڻ - تڪليفون سھڻ - ڪشالا ڪيڏن - مصيبتون سھڻ. ڄڪڻ - ٺور ٿيڻ. ڊهڻ - وزن هيٺ اچڻ. ڊهڻ - ڊچي وڃڻ. سارجڻ - هيسجڻ. جهڪو ٿيڻ - گهٽ ٿيڻ.

● هيجيئي: هيجيئون: ٺ. سخت پورهيو - ڪشالو - ڪٽهه - پتوڙ - جاڪوڙ - درد ستري - عذاب - تڪليف - مصيبت. قاندو - قاهي - ٿندو.

● هڏڻ: مصدر. منظور ٿيڻ - پسند اچڻ - دل کڻي وٺڻ - راضي ٿيڻ - دل سان لڳڻ - هڏڻ - دل تي اچڻ. خوش ٿيڻ. ايمان ٿيڻ - اعتقاد ٿيڻ - ڀروسو ٿيڻ. ٺهڪي اچڻ - ٺهڪي اچڻ - کپ ٿي اچڻ - ڀورو ٿي اچڻ - ماڻجي وڃڻ.

● هڏڻي: اچڻ؛ دل سان لڳڻ - پوريءَ طرح ياد ٿيڻ.

● هڏڻ هڏڻ (ت)؛ ذ. ساڳي ڳالهه وري وري چوڻ واري حالت.

● هڏڻ هڏڻ ڪرڻ؛ ساڳي ڳالهه وري وري چوڻ - ورجائڻ.

● هڏڻي مڇي؛ زور ڏيڻ وقت هڪ ٻئي کي هٿ ڏيارڻ جو آواز.

● هدايت: هدايتون؛ ث. (ع. هدايت = هن رهبري ڪئي). رهنمائي - سونهپ - سنئين وات - پيشوائي - رهبري - سنئون رستو - صحيح راهه - اڳواڻي. نصيحت - فهمائش - سمجهاڻي - تائيد. ڏس - پتو - نشان - هار. حڪم - امر - آڳيان - فرمان.

● هدايت ڪرڻ؛ رهبري ڪرڻ - سنئون رستو ڏيکارڻ - سنئين وات ڏيکارڻ - رستو پٺائڻ. ڏس ڏيڻ - هار ڏيڻ - پتو پٺائڻ. نصيحت ڪرڻ. سمجهاڻي ڏيڻ. فهمائشون ڏيڻ - تائيد ڪرڻ. حڪم ڏيڻ - فرمان ڏيڻ - آڳيا ڏيڻ.

● هدايت نامو؛ ذ. هدايت جو ڪتاب - سونهپ نامو - رستي ڏيکارڻ جو ڪتاب - پتو نامو - نصيحت نامو - سمجهاڻين جو ڪتاب.

● هڏڻ: هڏڻ (ت)؛ ذ. مهنو - ڏوراهو - طعنو - معيار.

● هڏڻ هڏڻ ڏيڻ (ت)؛ ميسار ڏيڻ - ڏوراهو ڏيڻ.

● هڏڻي: هڏڻي پوڻ؛ ث. ٻارن جي راند جو هڪ قسم - ٻال سان ڪڍيل راند - ڏڙهي راند. ٻال - ڏڙهو - ڳيڻهو - ڳيڻد.

● هڏڻ (ع). ساڙ - ڪيڻو - دشمني - ويسر - حسد - ضد - بغض - جلن. پتجر - ساڙو - خصوصت.

● هڏڻ: هڏڻ؛ ذ. (ع. جمع آهڏاف. هڏڻ = ڪڏڻ) ڪڏڻ - مڏو - پاسو - لسو - ان وهو. ٿونو - ٽڪر - ڊيهه. (چٽڻ جو) نشان.

● هڏڻ: مصدر. هڪلڻ - ڀري ڪرڻ - لوڏڻ - ٽڏڻ - ٽوڏڻ - هڪلڻ - ڌڪڻ. چوٺائي ڏهن وقت سندس ڦر کڻي هڪلڻ يا ڀري ڪرڻ.

● هڏو ۽ هڏا؛ ذ. وظيفو يا جهاڙ پڙهڻ جي ڏنل اجازت - ڪنهن ٽوڻي ڦيڻي پڙهڻ لاءِ مرشد وٽان ڏنل موڪل - اڏڻ. اجازت - اختياري - موڪل. ڳڻڻ ڪاهڻ جو آواز - ڳاڻن کڻي هڪلڻ جو آواز.

● هڏوڏ: هڏوڏ؛ اسم خاص. (ع. هڏو هڏو). ٻڪريءَ جو هڪ قسم - مشهور رنگين ۽ ڪلنگي وارو ٻڪري - روايتن موجب حضرت سليمان عليه السلام جو قاصد ڪي - سرخ سليمان. ڪانڪٽو - ڪان - ٽڪيندڙ ٻڪري - سونارو.

● هڏو هڏو؛ اسم خاص. هڏوڏ.

● هڏڻي: هڏڻي پوڻ (ل)؛ پاڳين جو مال ڪي هڪلڻ جو آواز. آڱر سان ڀيٽ يا ڪڻڪ ڪي چوڪ - چونڪ.

● هڏڻ پوڻ؛ آڱر سان ڀيٽ يا ڪڻڪ چوڪون ڏيڻ.

● هڏڻو (ڪ)؛ اسم خاص. هڪ جبل جو نالو.

● هڏڻي؛ ذ. (ع. هڏيه = سوغات). بخشش - سوغات - سوکڙي - تحفو.

● هڏڻ؛ ظرف. مور - ٻئيءَ - ڪڏهين نه - اصل - هرگز - بلڪل - نيٺ - صفا - مرڳو - قطعي - موراھين - ٻنھ. ڌمي - ڀروسي - آسري.

● هڏڻ هڏڻ؛ هڏڻ - هڏهين (هان) - اصل - بلڪل - ٻنھ.

● ”سڌو ڌم ڏهڪار“ هڏڻ هر ڪوڙ هن کي.

(سر سهڻي - شاهه).

● هڏهين؛ سڌائين - هميشه - دائمي.

● هڏڻ: هڏڻ؛ ذ. (سن. هڏڻ = هڏڻ). جسر ۾ ڪٽيو - هڏو. لڳ - عضوو. (صفت). عادت - هير - علت - عزيز - پيارو - محبوب.

● هڏڻ: مصدر. منظور ٿيڻ - پسند اچڻ - دل کڻي وٺڻ - راضي ٿيڻ - دل سان لڳڻ - هڏڻ - دل تي اچڻ. خوش ٿيڻ. ايمان ٿيڻ - اعتقاد ٿيڻ - ڀروسو ٿيڻ. ٺهڪي اچڻ - ٺهڪي اچڻ - کپ ٿي اچڻ - ڀورو ٿي اچڻ - ماڻجي وڃڻ.

● هڏڻي: اچڻ؛ دل سان لڳڻ - پوريءَ طرح ياد ٿيڻ.

● هڏڻ هڏڻ (ت)؛ ذ. ساڳي ڳالهه وري وري چوڻ واري حالت.

● هڏڻ هڏڻ ڪرڻ؛ ساڳي ڳالهه وري وري چوڻ - ورجائڻ.

● هڏڻي مڇي؛ زور ڏيڻ وقت هڪ ٻئي کي هٿ ڏيارڻ جو آواز.

● هدايت: هدايتون؛ ث. (ع. هدايت = هن رهبري ڪئي). رهنمائي - سونهپ - سنئين وات - پيشوائي - رهبري - سنئون رستو - صحيح راهه - اڳواڻي. نصيحت - فهمائش - سمجهاڻي - تائيد. ڏس - پتو - نشان - هار. حڪم - امر - آڳيان - فرمان.

● هدايت ڪرڻ؛ رهبري ڪرڻ - سنئون رستو ڏيکارڻ - سنئين وات ڏيکارڻ - رستو پٺائڻ. ڏس ڏيڻ - هار ڏيڻ - پتو پٺائڻ. نصيحت ڪرڻ. سمجهاڻي ڏيڻ. فهمائشون ڏيڻ - تائيد ڪرڻ. حڪم ڏيڻ - فرمان ڏيڻ - آڳيا ڏيڻ.

● هدايت نامو؛ ذ. هدايت جو ڪتاب - سونهپ نامو - رستي ڏيکارڻ جو ڪتاب - پتو نامو - نصيحت نامو - سمجهاڻين جو ڪتاب.

● هڏڻ: هڏڻ (ت)؛ ذ. مهنو - ڏوراهو - طعنو - معيار.

● هڏڻ هڏڻ ڏيڻ (ت)؛ ميسار ڏيڻ - ڏوراهو ڏيڻ.

● هڏڻي: هڏڻي پوڻ؛ ث. ٻارن جي راند جو هڪ قسم - ٻال سان ڪڍيل راند - ڏڙهي راند. ٻال - ڏڙهو - ڳيڻهو - ڳيڻد.

● هڏڻ (ع). ساڙ - ڪيڻو - دشمني - ويسر - حسد - ضد - بغض - جلن. پتجر - ساڙو - خصوصت.

- هَڏَ ٻَڌَ هَڏَ ٻَڌَ: ڏ. هَڏا ٻڌلڏو -
 پڳل هَڏا ٻڌلڏو - هَڏن کي گندي پندڙو.
 - هَڏَ پڳل: ڏ. صفت. محنتي - جفاڪش -
 پورهيت - اورچ - ڪمائڻو.
 - هَڏَ پڳل هَڏن: ڪم ڪرڻ تي هريل هجڻ -
 پورهيتي تي هريل هئڻ.
 - هَڏَ پورو هَڏن: سقيم حال هئڻ - ٻنهي جو زور
 نه هئڻ - غريب هجڻ - مسڪين هجڻ.
 - هَڏَ پوڻ: هري وڃڻ - عادت ڪري وڃڻ -
 نَسَن ۾ پنجهي وڃڻ - پيٽ پوڻ - هير ٿي وڃڻ -
 عادت پئجي وڃڻ. ڳل پوڻ - ٻار پوڻ - تاوڻ پوڻ -
 ڳچيءَ پوڻ - چئي پوڻ - مصيبت پوڻ.
 - هَڏَ پيڙڻ: ستائڻ - آزارڻ - تڪليف ڏيڻ -
 ڏڪائڻ.
 - هَڏَ پيڙڻ: هَڏَ پيڙڻ.
 - هَڏَ جي مار: ٺ. صفت. ڳجهي مار - ٻنهي
 جو نقصان پوڻ - ڳجهو نقصان پوڻ.
 - هَڏَ چم: نه هجڻ: دل صاف هئڻ - خيال خواب
 ۾ نه هئڻ.
 - هَڏَ ڏاڍو هَڏَ ڏاڍا: ڏ. صفت. سخت -
 ڏاڍو. محنتي - جفاڪش - پورهيت - تڪليف جو
 ڏاڍو. پورا نه ڀڪل (چانور).
 - هَڏَ ڏوڪي: هَڏَ ڏوڪي: ڏ. صفت.
 معيائڻو - محنتي - جفاڪش - آڇي. ٻئي جو خيال
 رکندڙ - گهڻگهرو - همدرد - خيرخواه - سار سنڀال
 لهندڙ. سڄڻ.
 - هَڏَرُ هَڏَرُ: اڌ رڌو ساڳ - اڌ ڀڪل شيء
 اڌ ڪچو اڌ پڪو - هَڏَ ڏاڍو.
 - هَڏَ رت: گوشت ۽ رت. برادري - ڀائيچاري -
 عزيز - رشتيدار - ميت - سڀڻ - مائت - قريب.
 - هَڏَ رڪ (ت): مست - آرسی - آلسي - ڍرو -
 ٺوٺي - ڪم چور - ڪاهل - لاثانو.
 - هَڏَ رڪ ٿيڻ (ت): مست يا آلسي ٿيڻ -
 ڪم چور ٿيڻ - لاثانو ٿيڻ.
 - هَڏَ رڪو (ت): ڪم کان نٿا ٻڌڻ - لاثانو -
 ڪم چور - هَڏَ رڪ.
- هَڏَ ڦار نه گسڻ: ڪجهه به تڪليف نه اچڻ -
 ڪا به محنت نه ٿيڻ - بنا پورهيتي جي هٿ اچڻ.
 - هَڏَ ڪٽڻو (ت): وڏو ويڙي - وڏو دشمن -
 هَڏا ڪپيندڙ.
 - هَڏَ ڪر ڪر ڪر: ڪهل پوڻ - ڏيا اچڻ -
 ٻاجه پوڻ - رحم پوڻ. ڪنهن جي لاءِ همدردي
 ڪرڻ - درد وندي ڪرڻ - غمخواري ڪرڻ -
 غمگساري ڪرڻ.
 - هَڏَ ڪنڊل هَڏن: پورهيت هجڻ - محنتي هئڻ -
 اورچ هجڻ - جفاڪش هجڻ.
 - هَڏَ ڪڏ پڙهڻ: تسام ڪهڻي مار ڪيڏن -
 ڪهڻي مارڪت ڪرڻ - سخت مار ڏيڻ - ڏاڍي
 ڊينب ڪيڏن - پيڇڻ - ڇا ڳورڻ - سڙهڻ - سٽڪڻ.
 - هَڏَ ڪسائڻ: تمام سخت پورهيو ڪرڻ - گهڻو
 ڪم ڪرڻ - سخت محنت ڪرڻ - اورچائي ڪرڻ.
 - هَڏَ ڳريڻ: ڏ. صفت. نرم - ڪٽيڙو - ملايم -
 برابر (رڌل چانور).
 - هَڏَ مار: ڏ. هَڏَ هلائيندڙ - بازن جو پورهيو
 ڪندڙ - محنتي - اورچ - جفاڪش - پورهيت.
 - هَڏَ نه ڦار نه گسڻ: ڪجهه به خرچ نه ٿيڻ -
 ڪجهه به تڪليف نه ٿيڻ - ڪا به هلاڪي پيش
 نه اچڻ - ڪا به دقت نه ٿيڻ.
 - هَڏَ هيرڻ: ڏکڻي ڪم کي ڏکيو نه سمجهڻ -
 تڪليف سان نه وڃڻ - ڏکڻ سان مالوس ٿيڻ.
 - هَڏَ هَڏن: محنت ڪرڻ - پورهيو ڪرڻ -
 هَڏَ گسائڻ - جفاڪشي ڪرڻ - ڏندوڌاري ڪرڻ -
 بازو هڻڻ.
 - هَڏَ هورڙو هَڏَ هورڙا (ت): محنتي -
 جفاڪش - پورهيت - اورچ - هَڏَ هلائيندڙ.
 - هَڏَ هَڏون: ٺ. هَڏَ - هَڏَ ڇيڙو -
 جهيڙو جهڙو - فساد. تڙي - ڌمڪي. ڪاوڙ. جلهه.
 - هَڏَ پوڻ: جهيڙو ڪرڻ - جهيڙو ڪرڻ -
 وڙهڻ - لڙائي ڪرڻ - ڦڏو ڪرڻ - رڳو ڪرڻ.
 - هَڏَرُ هَڏَرُ: ڏ. صفت. هَڏَ ڏيندڙ -
 هَڏَ وارو - ڊڙڪو ڏيندڙ - جلهه ڪندڙ -
 زور سان ڳالهائيندڙ.

- هَڏَ ڪارَ ڪَرَنُ: سوئر جو آواز ڪرڻ - هَڏَ ڪارڻ.
 - هَڏَ ڪارو: هَڏَ ڪارا: ذ. صفت. سرون.
 جو زور سان ڪيل آواز - هَڏَ ڪار. ڪُڙڪڻ -
 ڪنجهڻ - رينگهڻ - ڪنجهڪار ڪرڻ.
 - هَڏَ ڪڻ: مصدر. هَڏِي ڏيڻ - تڙي ڏيڻ.
 روئڻ - دانهون ڪرڻ - رڙيون ڪرڻ. (هَڏَ ڪيو -
 هَڏَ ڪندو - هَڏَ ڪيل).
 - هَڏَ ڪو: هَڏَ ڪا: ذ. صفت. ڪرڪ -
 ڪُڙڪو - ڪنجهڪو - چنڪهڪو - چنڪهڪار -
 رينڪو. هَڏِي - تڙي - جهڙڪ - ڌڙڪو.
 - هَڏَوُ: هَڏا: ذ. (سن. هَڏ + ڪ = هَڏَوُ)
 جسم جي اندر پٿر جهڙا سخت ٿڪر. جسم جو
 ڪندو - هَڏَ - هَڏِي - هَڏَڙي - استخوان. جونء -
 جو آڻو - جونء جي ليڪ. هوڏ - ضد - بحث. جهيڙو -
 جهڻو - جهيڙو. هَڏَ - هَڏِي. آويء جو منڍو.
 (ت. ٺ. هَڏِي هَڏيون).
 - هَڏا ۽ چمڙي هَڏَنُ: تمام جسم ۾ لاغر ٿيڻ -
 تمام ضعيف هجڻ - گهري ڪنڊا ٿي ويو هجڻ.
 تمام غريب هئڻ - سڄو سڪڻو هئڻ - مسڪين
 هجڻ.
 - هَڏَوُ ڪڏو: هَڏا ڪڏا: ذ. صفت. هَڏَ وغيره.
 ڪين ٿي. گند ڪچرو - اير وغيره.
 - هَڏَ ٿون: هَڏَ ٿيڻ: طرف. پنهنجي ذاتي
 ملڪيت مان ڪيل سغا.
 - هَڏِي: هَڏِيُون: (سن. آسٽ. ٻرا. آلي =
 هاڻي) هَڏِي جي مادي - ننڍو هڏو - هَڏَڙي -
 هَڏِي جو ٿڪر. هاڻي - ڊيهه.
 - هَڏِي ٻي هوڏ پٽڻ: مال تي تڪرار ڪرڻ -
 ملڪيت تي معاملو ڪرڻ - خيس ڳالهه تي
 تڪرار ڪرڻ.
 - هَڏِي ٻي هوڏ هَڏَنُ: مال تي ميڙو هجڻ -
 ملڪيت تي معاملو هجڻ.
 - هَڏِي ٿيڻ: هَڏِي پڄڻ.
 - هَڏِي خَوَرُ: ٻڪريء جو هڪ قسم - ڪنگ -
 لَمَلَتِي.

- هَڏَ: هَڏَ: ذ. هَڏَ - ٺٽ - ڏڏ - لڀسون.
 چسو - اناڙي - بيوقوف - پڙندو - جاهل - ڪم عقل.
 - هَڏا (ت): اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 - هَڏا ڪُٽيان: (اسم خاص). هڪ مڪان جو نالو.
 - هَڏَ تَرِي: هَڏَ تَرِيُون: ٺ. مست آڻ
 جي نڪ ۾ مٿار وجهڻ لاءِ گهڙيل ڪاٺي.
 - هَڏَ جڻ: مصدر. ڪيري پوڻ - ڊهي پوڻ -
 ڪيرڻ - هيٺ ٿيڻ.
 - هَڏَڙِي: هَڏَڙِيُون: ٺ. ڍڪڻ ۽ گهوڙن
 کي ٿيندڙ هڪ بيماريء جو قسم.
 - هَڏَ ڪَ: هَڏَ ڪَ (ڪ): ذ. مضبوط هَڏَ
 وارو - هَڏَ جو پٺون - چيڪڻو - سخت هَڏَ وارو.
 هَڏِي جهڙو سخت.
 - هَڏَ ڪَ: هَڏَ ڪُون: ٺ. ساروئي -
 ياد گيري - ياد گيرو - آڏيڪ - سڪ - دل جي
 ڪشش - چيڪ - تمانگهه - آڪير - آڏيڪ. آميد -
 آس - اوسيڙو - انتظار. هير - عادت - علت. نڙي
 مان اوچتو اڪرنڊڙ هڪ هڪ جو آواز - هَڏَ ڪي -
 هَڏَ ڪوئي. وڏي.
 ”وڏي وڏي ڪير پٽ لاهي
 ٻار وڏي ماءُ ٻي لاهي.“
 - هَڏَ ڪو: هَڏَ ڪا: ذ. صفت. هَڏَ ڪ -
 هَڏَ ڪي. خيال - ويچار.
 - هَڏَ ڪوئي: هَڏَ ڪوئيُون: ٺ. صفت.
 هَڏَ ڪي - ڏچڪي - گهڻڪو.
 - هَڏَ ڪَ هَڏَنُ (ت): سڪ هجڻ - عادت هجڻ.
 - هَڏَ ڪِي: هَڏَ ڪِيُون: ٺ. صفت. نڙي
 مان نڪرندڙ آواز جو اوچتو نڪرڻ شروع ٿيڻ -
 هَڏَ ڪوئي - هڪ (اسم خاص). بيماريء جو
 هڪ قسم. ڇاڙي. (ٺ).
 - هَڏَ ڪِي ٿيڻ: ساروئي ٿيڻ - ڪنهن جو
 ياد ڪرڻ.
 - هَڏَ ڪارَن (ت): مصدر. سوئر جو آواز
 ڪرڻ.
 - هَڏَ ڪار: هَڏَ ڪارُون: ذ. صفت. سوئر
 جو آواز. روئڻ جو آواز. هڪل - هولڪار.

سڌار - هميشه - هر مهل - هر دفعي - هر گهمري - هر واري.

هَڏِي ٻوليو؟ ذ. صفت. هر هڪ ٻولي ڄاڻندڙ - سڀ ٻولي ڄاڻندڙ.

هَڏِي جاء؟ ذ. (ف. هَڏِي جا = هر جڳهه) هر هنڌ - سڀ جڳهه - هر جائي - جيڏانهن ڪيڏانهن - هر هنڌ حاضر - جت ڪٿ - هر هنڌ هُجندڙ.

هَڏِي جائي؟ ظرف. هر هنڌ حاضر - هر هنڌ هجڻ وارو - هر جا - جتي ڪٿي - جيڏانهن ڪيڏانهن. (صفت). هڪ هنڌ قرار نه وٺندڙ - ڦرندڙ گهرندڙ - آواره گرد - خاندان بدوش - رولو - گهوسو - رڻو.

”هاڙي يار ٻڌائي آ هرج ٻئي هرجائي آ“ (محمد ڪٺياڻ).

هَڏِي جنس؟ ث. سڀ نمونو - هر قسم - هر رنگ - سڀ ذات - هر وزن - پيانت - جنس جنس - نموني نموني - ان جو هر قسم.

هَڏِي چٽند؟ ذ. هر مهيني - هر ماھ - مهيني مهيني.

هَڏِي لُٽَڙِي؟ هَڏِي لُٽَڙِي؟ سڀ جو پيارو - عام پسند - زماني جو محبوب - مقبول عام - سڀ ڪنهن کي وٺندڙ - هر پسند.

هَڏِي ڏم؟ ظرف. (ف). هر وقت - هر گهڙي - هر ساعت - هر لمح - هر لحظي - هر آن - هر دفعي - هميشه - هر هر - سدائين - گهڙي گهڙي - لڳاتار - متواتر.

هَڏِي ڏو؟ ذ. ٻئي - ٻي - ٻئي گڏ - هر ڏوئي.

هَڏِي ڏوئي؟ صفت. هر دو - ٻئي.

هَڏِي ڏو سيري؟ ظرف. صفت. ٻنهن مٿن - ٻنهي پاسن - زميندار ۽ هاريءَ جو گڏيل آن - ٻئي پاسا.

”هاريءَ جو آن هر دوسري ڇهه هزار ٿيو.“

هَڏِي ڊيڪي؟ چڻو. ذ. صفت. رڻو ملڻو - سڀ ڪنهن سان ٺهي ويندڙ - ٺهڪڻو ٺهڪڻو. ٻچاڙو - ٻڏائي وارو. ٻن هٿن جو چٽوڻ.

”ساڌو سان سنمڪ ٻنهن سان ٻورو“

هَڏِي ڪَڏِي؟ گهوڙي کسي هڪ قسم جي بيماري ٿيڻ - هَڏِيءَ جي بيماري ٿيڻ.

هَڏِي نڪرڻ؟ گهوڙي جي بيماريءَ جو هڪ قسم (ٺنگ جي نريءَ ۾ گهوڙي ٿي، ٻيو هَڏِيءَ جو وڏي وڃڻ). (ن-ب).

هَڏِي واري؟ هَڏِي رڪڻ؟ اجايو ضد رکڻ - خواه مخواه بحث ڪرڻ.

هَڏِي ٻئون نَرم ڪَڙڻ؟ (ت): گهڻي مار ڏيڻ - دل تي مار ڏيڻ - سخت ڪَڙڻ.

هَڏِي ٻئون وڃڻ؟ لالو نشان ڪم ٿي وڃڻ. مڙھ مقام رُلي وڃڻ.

هَڏِي هَڏِي؟ چور ٿيڻ؟ ليک ليک ۾ درد هئڻ - تمام گهڻو بيمار ٿيڻ - سٽ سٽ سائو ٿيڻ - الڪ الڪ ۾ سور هجڻ - عضوا ٻيڙو ڄڻ - تمام گهڻو ٿڪ هجڻ.

هَڏِي وار؟ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

هَڏِي هَڏِي؟ هَڏِي ٻئون؟ ث. جهٽڪ - چيڙب - ڊڙڪو - زور سان ڳالهائڻ - دٻاءُ - ڌمڪي - چينپ - هٽڪل - تڙي - ڪاوڙ جو آواز. آڏو جواب - شوخ جواب - تنديءَ جو جواب. انڪار - نايري - ناڪار. ڪاوڙ - غصو - چيڙ.

هَڏِي ڏيڻ؟ منهن سامهون شوخ جواب ڏيڻ - تڙي ڏيڻ - ڊڙڪو ڏيڻ. آتو جواب ڏيڻ.

هَڏِي ياري؟ هَڏِي ياريون؟ (ڪ): ث. وچولي - پوري ٻئي - درمياني - وچٿري. موچاري - هالو چالو.

هَڏِي ياکو؟ (ث): ذ. ٿوري چر ٻيءَ وارو گوشت اڻيو گوشت.

هَڏِي هَڏِي؟ هَڏِي ڪُون؟ (ل): ث. آڪنڊ - اڪير - سڪ - چيڪ - ڪشش - تانڪهه - ڪاڏو - لاڙو.

هَڏِي؟ ذ. صفت. (ف. هَڏِي) سڪو - هرڪو - هر هڪ - سڀ.

هَڏِي باب؟ ذ. (ف). هر هڪ حصو - هر هڪ فصل - هر هڪ اڌياءُ - هر هڪ ڀاڱو - هر هڪ ٽڪر.

هَڏِي ٻار؟ ظرف. (ف). هر وقت - گهڙي گهڙي - ذري ذري - وقت وقت - لت لت - سدائين - سدا -

”هرڪئون ۽ رهن وروينگس دي، ٻه هداور حمام.“
(عالم خان)

— هَر ٻڌڻ: ٻنيءَ کيڙڻ لاءِ هر ٻڌڻ-کيڙي
لاءِ تيار ڪرڻ-هر جوڻڻ. خراب ڳالهائڻ-ڪڪ
ڪرڻ-بيزار ڪرڻ. ڀردو آگاهڙڻ-راز فاش
ڪرڻ. (ت).

— هَر جو ٿوڻ: هر جو ٽنگ جنهن ۾ چوئي هجي.
— هَر ڏيڻ: زمين کي کيڙڻ-زمين کي اٿلائڻ.

● هَر (ڪ): ڪنهن چوڻائي وٽ يا جانور کي
هڪلڻ لاءِ ڪم آندل لفظ-هيش-هيش هٿس.
پ ڏاند کڻڻ ٻڌل-ٻيلهڙ. آڻ جو نسيو ٻچو-
گولڻو-توڏو.

— هَر: اسم خاص. تعلقي جاتيءَ ۾ هڪ ديھ
جو نالو. (صفت). پکين جي آڏاڻي جو آواز.

● هَر ڪ هَرُون (ل): ٿ. يادگيري-ڪنهن
ڳالهه جو دل تي تري اچڻ واري حالت-خيال-
يادگيري-ساروڻي-ڪٽڻ-سار-انتظار-اوسيڙو-
فڪر-گهڻي-گهڻو.

”مون کي ماري منجهه ٿي سندي هوتن هَر.“
”ڪڇو لايان ڪر، ڪيچان اوري جي وارن.“
(شاهه-سني)

— هَر ڪر ڪ هَر ڪرُون: ٿ. صفت. فڪر-
گهڻي-الڪو-انتظار-اوسيڙو.

● هَر ڪ هَر: ٿ. صفت. (ع. حُر) ٻير سائين
ڀاڳياري وارن جي مريدن جو لقب. ٿر ۾ مسلمانن
جي هڪ ذات.

● هَر ڪٽڻ ڪ هَر ڪٽڻ (ڪ): ٿ. ابي آراسي-
بي چيني ابي قراري. خيال-گهڻي-فڪر-اونو-
اوسيڙو-هَر ڪر-هٽ ڪٽڻ-ڪٽڻ-ساروڻي.

— هَر ڪٽڻ ڪ هَر ڪٽڻ (ڪ): ٿ.
تڪو-جلدي-سيڪهه. هَر ڪر-گهڻي-ان تن-
اونو-اوسيڙو-فڪر-انتظار.

— هَر ڪٽڻ ڪ هَر ڪٽڻ (ڪ): ٿ. ڪٽڪو-
اونو-هٽ ڪٽ-هَر ڪر-اوسيڙو-گهڻي.

● هرات: اسم خاص. خراسان ملڪ جي گاديءَ
جو هنڌ. (ف). چڱو نصيب.

● هَر ذاتي: ٿ. سڀ سان مابل-سڀ سان محبت
ڪندڙ-رلڻو ملڻو-ٺهڪڻو ٺهڪڻو-هرديگي چمچو.
— هَر روز: ظرف. سڀڪنهن ڏينهن-روزان روز-
روزانو-روزمره-دائما-سدا-نيت-بنا ناغي-
هر هڪ ڏينهن-روز روز-سدائين-هميشه.
— هَر زمان: ظرف. سڀڪنهن سال-سالان سال-
سال سال-هر ورهيه.

— هَر سَوو: هر طرف.

— هَر صورت: ٿ. ٿ. (ف). هرڪنهن نموني-
هر حالت ۾-هر قسم ۾-هر طرح-هر طريقي-
ڪنهن به نموني-ڪهڙي به طرح.

— هَر طرح: ظرف. هر هڪ نموني-هر ڀنگ-
هر رنگ-هر صورت-هر طريقي-هر نوع.

— هَر طرف: ظرف. سڀ طرف-هر جانب-هر سمت-
هر سو-هر پاسي-چڻي پاسن-هر دس.

— هَر ڪارو: سڀ ڪم ڪندڙ-تمام سڀاڻو-
هنرمند-ٻلو-هوشيار. هر ڪم ۾ پورو.

— هَر ڪو: سڀڪو-هر هڪ-هرڪوئي.
— هَر ڪيس: هَر رنگ جا.

— هَر گاهه: ٿ. ظرف. رڻ. هر گاهه. سڀ هنڌ-
هرڪنهن هنڌ-هر جڳهه-هر جاء-هر هنڌ-حاضر ناظر-
”هوش رکيسن هر گاهه.“

(سچل)

— هَر ڪهڙي: ظرف. هر وقت-هر ڀاڪ-هر ساعت-
هر دم-هر لحظي-هر مهل-هر لمحي-هر مهل.

— هَر هيڪ: ٿ. هرڪو-هرڪوئي.

— هَر: ٿ. اسم خاص. هندن جي هڪ خدا
جو نالو-هري-ڀڳوان. وشنو مهراج جو هڪ نالو.

— هَر ڏن: ٿ. هريءَ جو خزانو-وثنوءَ جو خزانو.
— هَر نام: ٿ. هريءَ جو نالو-ڌڻيءَ جو نالو-
هندن جو خدا کي ياد ڪرڻ جو هڪ لفظ-

هري نام.

— هَر ڪ هَر: ٿ. (هرا=هَل: سن. هَل.
هَر). ٻنيءَ کيڙڻ جو هٿن-کيڙي ڪرڻ لاءِ
زمين کي اٿلائڻ جو هڪ اوزار. هَل. هَرڻ.

(ڪ). نڪار (ٻلوچڪي). شينهن (ت).

● ھَرَبُ ۽ ھَرَبِيّ ؛ ذ. ٺھو۔ چال۔ ٽپ۔ ٻڌ۔
ھربو۔ ڊوڙ۔ ڊُڪ۔

● ھر ڀ ھر ڀون ڀ ٿ. گاه واري زمين - ڇرا گاه.
”گري ھر ڀون گري ھاڻان پير ڏکوپا پکڻين“

(ذہر).

● هيرت هيرت : ذ. صفت. گم - غائب -
الوپ - لاهت - گم ٹیل - وچايل .

- ہیرت، تین، کمر تین، غائب تین، غائب تین
وچن - وچانجی وچن - لاپتہ تہی وچن۔

— ہیرت کترن؟ غائب کرن۔ کتر کرن۔
وچائن۔ لاپتہ کرن۔

● ہر تہا ذی ناس کندوڑ۔ چت کندوڑ۔ تہاہ کندوڑ۔ برہاد کندوڑ۔

— ھڙ ٿا ڪٿر ٿا (ت): ماري ٿڙ ۽ جياريندڙ — ناس ڪندڙ ۽ آهائيندڙ — مالڪ — اختيار وارو.

● ھتر ٿال ۽ ھتر ٿال : ذ. ھڪ ٿل جو جبل مان ٻنڌڙ زھريلو ڏاتو - زھر جو ھڪ قسم - ٿڪي

رنگ وارو سنگيو۔ ۵۰ ٽنڊو جو دوائن ۾ ڪر
ايندڙ ٻه سارڪو وڪر.

● ھَرّ تالو ۴ ھَرّ تالا: صفت. ھر فن مان واقف۔
ھر تال ۾ پورو۔ سڀ تال ڄاڻندڙ۔ ھر فن مولما۔

هر تالي - هوشيار - چالاک - فريبی - حرفت باز -
 لڳت - بد معاش - تسالیر - حرفتی - اٽکل باز -

ترکتي - مکار - چار سئو ويه - چنډساز. (ث).
هرتالي ۽ هرتاليون).

- هَرّ تالِيّ ۽ هَرّ تالِيُون: ث. صفت. لُچي۔
- چالاک ۽ عيار عورت - حرفت باز - اُکل باز۔

● ھُرْ نَتْرَ یُوْ ۞ ھُرْ تَسْتَرِ یَا؛ ذ. ھُوْرَ ھُو - ھُوْرَھ - فریبي - ترکتي - چالاڪ - ھوشيار عورت .

هوڏي - خدي - پنهنجي مٿ وارو - بھتي - ھٽيلو -
ڪڇ بھت .

— هَرَطْمَانُ عِ هَرَطْمَانُ ؛ ذ. ان جو هڪ قسم -
هرطمان - جتو.

● ھر ٽيڙو ۽ ھر ٽيڙو؛ ذ. چمڙي، مٺ يا
ڪڙي جو ٺهيل ننڍو ڪٽڙو. ننڍي ڪٽڙي -

خرجين - هز تيل .

- هیراسان، ذ. صفت. خوفاتو - ډپ وارو -
دهشت زده - ډيچرټو - ډچندږ - ډهکایل -
ډيچاريل .

● ہیراست و ہراست : ث . صنت . چنند - چل .
حرفت - لنگی - مکر - فریب - دغا - انکل بازی -

و یساہ گھاتی۔ چیڑ۔ چاڑ۔ چُر۔ حرکت۔
= ہیراست کَرُن؛ چیڑ چاڑ کَرُن۔ چُر کَرُن۔

● ہٹرائیٹی' & ہٹرائیٹیون' : ث. (من، لکھتا)

ہاکڑائی - ہیجڑائی - چیلو لائی - سفلائی۔
 ● 'ہر' باب' (ک)؛ اسم خاص۔ کوہستان میں

● ھیر ہند ۽ ھیر ہندون (ل) ؛ ث. قر لاء

وژندڙ آټ .
- هر ٻنڌ هين (ڪ) ! سلهاڙي ٻڌڻ - سلهاڻڻ -

١٠ ھتر ٻوئيد : اسم خاص. بلوچستان جي جھلاوان ٻيلھ ھنن - سلھاڙڻ.

● ہر پارے کا اسم خاص۔ تعلق شہداد پور پر

● ھَرَبَرَق ھَرَبَرُون؛ ث. ھَرَبَرَق - ٽڪر -

اُپھرائی - جلدائی - سپکھ ۔
 = ہر پتر یو ہر پتر یا ذ ۔ صفت ۔ تکرر ۔

● ھٿر ٻٽر ٻٽ. افسوس - ماتمدا ري. ڪوڙ گهمسان -
 اُٻورو - جلد - مڪهو - جلد باز - ھٿ ٻٽر يو.

● ہُر ہُر ۽ ہُر ہُرُون: ث. ہُر کُر۔ خیال۔

● ہَر'ہو' ۽ ہَر'ہا: ذ. (ع. ہَرَب = ۛمال) وِچار۔ آد کو۔

ہَرِپُ - نَہو - چالَ، پِتہ - چلانک - نَپُ -
دُکَ - پِتہ.

”جي تارو هئا توڙ، تن هر ٻو پانيو هيڪڙو“
(شاه).

● مَرَبُو ۽ مَرَبَا ذ. ڀاڄيءَ ۾ ڪم ايندڙ
ٻوٽي جو ٻج - ڀاڄي وڪر طور ڪم ايندڙ

هڪ ٻولي جو ٻج - مڻي جو ٻج.

● هٽر ٻي ۾ پتل پتل هر گهٽ ٿيڻ؛ هروقت دل ۾
ياد اچڻ - سدائين ڪنهن خيال ۾ رهڻ - ڪڏهن
نه وسارڻ - هرهر دل تي هٽڻ .
● هٽر دٻالو = هٽر دٻالو؛ ذ. صفت. (سن.
هٽر دٻالو = هٽر دٻالو) هٽر دٻالو - رحمدل - مهربان -
نرم دل - ڪومل - رحيمي. (اسم خاص). هڪ
هندڪو نالو.
● هٽر دٻالو؛ ذ. صفت. هٽر دٻالو - مهربان -
نرم دل - ڪومل دل وارو - هر دٻال .
● هٽر ڏو ۽ هٽر ڏار (ڪ)؛ ذ. صفت. آرڏو.
شدتي - ضدي.
● هٽر ڏاڻي ۽ هٽر ڏاڻيون؛ ث. صفت. هلاڪائي -
ٽرڙائي - هلاڪڙائي - ٽرڙهائي - ٽوٽ هائي - سفلائي -
خسيسپائي.
● هٽر ڏو ۽ هٽر ڏا (ت)؛ ذ. زبردستي ڪيل
ڪم جو پوراڻو.
● هٽر ڏس ۽ هٽر ڏس (ت)؛ ذ. زور - دٻاءُ -
قاب - دٽڪو - تاءُ - رعب. لالچ - حرص.
● هٽر ڏس ۽ هٽر ڏسون (ت)؛ ث. مغز ماري -
کاٻارو - خامارو.
● هٽر ڦير ۽ هٽر ڦرون (ت)؛ ث. صفت.
جلدي ۾ اچ وڃ - ڦير ڦير - تير تير.
● هٽر ڪارو ۽ هٽر ڪارا (ت)؛ ذ. ڪاشيءَ
جي آڪر لاءِ تيار ڪيل ٺٻو - ڪاوب - قالب.
● هٽر ڪٽڻ؛ مصدر. (ڪنهن شيءِ ڏي) دل
ڪرڻ - سٽ ڪرڻ - لالچائڻ - حرص ڪرڻ -
دل ڪيڻ - آسڪائڻ - آڪنڊجڻ - چڪي اچڻ -
تانگهائڻ - چاهڻ - سڪڻ - هرڪڻ. (هرڪيو -
هرڪندو - هرڪيل).
● هٽر ڪائڻ؛ مصدر. سٽ ڪرائڻ - سٽ ڏيارڻ -
حرص وڌائڻ - آڪنڊ ڏيارڻ.
● هٽر ڪٽڻ (ت)؛ جانور جو ڪاڌي يا ڦر لاءِ
سڪ ظاهر ڪرڻ - مينهن يا ڳئون وغيره جو سڪ
مان پنهنجي ڦر لاءِ وٺڻ.
● هٽر ڪٽ ۽ هٽر ڪٽ؛ ذ. ڪپڙي جو هڪ
قسم - ٺٻو - لٽو.

● هٽر نولي؛ ڀرت جو هڪ قسم.
● هٽر ٻاڙي (ل)؛ ذ. فراسيءَ جي چٽن جو
هڪ قسم.
● هٽر ٻنڌ ۽ هٽر ٻنڌ؛ ذ. صفت. بستتي -
ربيع جو - بهار جو - بهاري. ڏينهن رات جي بهاري.
● هٽر ڇ ۽ هٽر ڇ؛ ذ. (ع. هٽر ڇ = نقصان).
نقصان - هرجو - ڇيهو - ٽوٽ - گهاٽو - زيان - چٽي -
توان - خلل - ٽوٽو - خسارو - خامارو - تڪليف -
آزار - مصيبت - دقت.
● هٽر ڄاڻو ۽ هٽر ڄاڻا؛ ذ. نقصان - گهاٽو -
هرجو - هرج - ڇيهو - ٽوٽو. ريلوي رستي گهرايل
مال جو ميعدا ڪان وڌيڪ عرصي جو پيل جرمانو -
ڏنڊ - پون پاڙو.
● هٽر ڇڻ ۽ هٽر ڇڻ؛ نقصان ٿيڻ - ڇيهو ٿيڻ - ٽوٽو پوڻ.
● هٽر ڇڻ ۽ هٽر ڇڻ؛ نقصان پوڻ. هرجو پوڻ - گهاٽو
پوڻ - ٽوٽ پوڻ - ڇيهو رسڻ.
● هٽر ڇڻ ۽ هٽر ڇڻ؛ اسم خاص. ايشور جو
پوڄاري - ايشور جو پڳت.
● هٽر ڇڻ ۽ هٽر ڇڻ؛ ث. انتظار - بيقراري -
خيال - مؤداه - گهٽي - ويچار - فڪر - اونو - انديشو -
پريشاني.
● هٽر ڇڻ (ت)؛ مصدر. جانور جو ٽوني هڻڻ
لاءِ اڳتي وڌڻ - ڏيهه هڻڻ - ڏيهه ڪرڻ.
● هٽر ڏ ۽ هٽر ڏون؛ ث. دال جو هڪ قسم -
آڙد جي دال.
● هٽر ڏر (ت)؛ ذ. هيڊ - هلاڪي. ٻوڙڪي هيڊي
ڪرڻ جو مصالح.
● هٽر ڏو ۽ هٽر ڏا؛ ذ. (سن. هر دٻ. هٽر ڏ. مٽن).
خيال ڪرڻ جي جاء. مٽن - چٽ - دل. هٽيون -
قلب - ضمير - چيتو - جگر - هيانءُ. عام - پروڙ -
ڄاڻ - سمجهه - ڳيان - فهم - زيرڪي - ٻڌي.
● هٽر ڏو ۽ هٽر ڏيڻ؛ دل قرار ٿيڻ - مٽن هڪ
هند ٿيڻ - چيتو جاء ڪرڻ.
● هٽر ڏو ڪٽڻ؛ ذ. دل کلي پوڻ - ڪشف ڪرامات
حاصل ڪرڻ - غيب ڄاڻڻ - ضمير روشن ٿيڻ -
صاف ٿيڻ.

● هِرُلو ۽ هِرُلا؛ ذ. نار جو هڪ قسم - چرخو - آرو - ننڍو نارو - ڪاٺ جو ٺهيل ڍنگو. اٿت - چرخي.

● هِرُماهه ۽ هِرُماهه؛ ذ. صفت. (ف) همراه (جو محرف) همراه - سائي - رفيق - سنگتي - پار - همدرد.

● هِرُمنجي ۽ هِرُمنجي (ل)؛ ذ. ڀرت جو هڪ قسم - هِرُمنج.

● هِرُمنج ۽ هِرُمنج؛ ذ. ڀرت جو هڪ قسم - هرمز - هرمج - هرمجي.

● هِرُمنجي؛ ذ. ڪپڙن رنگين جي ڪم ايندڙ هڪ قسم جو رنگ - ڍاڇون - گيڙو - پڳئون. هڪ ٻسارڪو وڪري جو دوانن جي ڪم اچي.

● هِرُمترو ۽ هِرُمترا؛ ذ. (ع) حُرمتل. (ف) سنڌ) واس وغيره جي ڪم ايندڙ هڪ ٻولي جو ٻج - هِرُمترو - اسپند.

● هِرُمترو ۽ هِرُمترا؛ ذ. هِرُمترو.

● هِرُمترو (ڪ)؛ ذ. ڀرت جو هڪ قسم - هِرُمنج - هِرُمنجي. سندس هيٺيان قسم آهن؛

ٻه ٽپو هرمز، ٽي ٽپو هرمز، چٽو ٽپو هرمز، پنج ٽپو هرمز، نَو ٽپو هرمز، پڳڙو هرمز، ڪنڊڙو هرمز، قموڳ هرمز، اڌ ڪوٽ هرمز، وڏا ٻٽلا هرمز، دوگي هرمز، ڪوهڙي هرمز، چيڪو هرمز، ڪارڪ هرمز ۽ ٻوٽ هرمز.

● هِرُمتل ۽ هِرُمتل (ت)؛ ذ. اسم خاص. ٻولي جو هڪ قسم.

● هِرُمنجي (ت)؛ ذ. ڀرت جو هڪ نمونو.

● هِرُمنجهه (ت)؛ ذ. اسم خاص. ڀرت جو هڪ قسم.

● هِرُناڙو ۽ هِرُناڙا (ت)؛ ذ. چمڙي جو ٺهيل رسو - وڏي.

● هِرُٺپ ۽ هِرُٺپ (ت)؛ ذ. ڪڏو - وڏي چيٽ - چوڏو.

● هِرُٺڊ؛ ذ. اسم خاص. ديره غازي خان (پنجاب) ۾ هڪ ڳوٺ جو نالو.

● هِرُڪيو ۽ هِرُڪيا (ل)؛ ذ. هرڪ جي رنگ جهڙو - اڇو - سفيد.

● هِرُڪر ۽ هِرُڪرون؛ ذ. انتظاري - چٽا - فڪر - ٻڌڻي - يادگيري - اڌڪو - اڪو - اوسيڙو - پٽاري - پريشاني - اٺ تڻ - چورا ٿورا - هورا ڪورا - انتظار - خيال - آندمانڌ - سار - ساروئي - وسوسو - اٺ ويهه - اٺل پٽل - ڪٽڪو - وسواس - اون - الڏيشو.

● هِرُڪر ٿيڻ؛ ذ. چورا ڪورا ٿيڻ - اٺ تڻ ٿيڻ - چٽا ٿيڻ - اوسيڙو ٿيڻ.

● هِرُڪڻ؛ ذ. مصدر. (سن. هِرُش = خوشي) دل سرڪي وڃڻ - موهڻ - دل ڪڍڻ - آسڪڻ - آڪنڊجڻ - موهڻ - چڪي اچڻ - دل ٿي وڃڻ - سيڪڻ - تانگهڻ - آڪير ٿيڻ. خوش ٿيڻ - راضي ٿيڻ - سرهو ٿيڻ.

● هِرُڪائڻ؛ ذ. مصدر. لالچائڻ - لالچ ڏيارڻ - متوجہ ڪرڻ - موته ڪرڻ - راضي ڪرڻ - آڪير ڏيڻ - تانگهه ڏيارڻ. (هِرُڪائيو - هِرُڪائيندو - هرڪائيل).

● هِرُڪيڻ؛ ذ. مصدر. ٻيٻيلجڻ - هِرُڪڻ - دل ڪڍڻ - آسڪڻ - آڪنڊجڻ - چڪي اچڻ - دل ٿي وڃڻ - سيڪڻ - تانگهائڻ - موهڻ - راضي ٿيڻ - خوش ٿيڻ.

● هِرُڪٽ ڪوڏ ڪٽڻ (ت)؛ ذ. خوشي ڪرڻ. هِرُڪٽ هارڻ؛ ذ. تمنا رکڻ - اڇا ٿيڻ - آڪير ٿيڻ - هرڪڻ - موهڻ.

● هِرُڪڻ ۽ هِرُڪاڻ (ت)؛ ذ. حيرت - عجب - عبرت - تعجب.

● هِرُڪڻ سوڳ؛ ذ. ڪڻڪ - ڌمڪ ڪڻڪ.

● هِرُڪيڙ ۽ هِرُڪيڙ؛ ذ. طرف. (ف) هرگيڙ = ڪڏهين ٻه - هر ڇاڻي - ڪنهن ٻه نمولي - ڪنهن ٻه حالت ۾ - ڪڏهين ٻه - سور - پٽي - ٻه - ڪنهن ٻه صورت ۾ - اصل - صفا.

● هِرُڪيڙو ۽ هِرُڪيڙا (ڪ)؛ ذ. صفت. ٻٽ ۾ وريل - بدن ۾ ساڄو - سڄاڻو - سڄاڻو - ڏٺو مٿو - توانو - سگهو - متارو - سگهارو - جالڻو - سٽوڙ.

● هَرُونِ ڪثري؛ اسم خاص. ضلعي ٿرهارڪر ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● هَرُونِگهڻ (ل)؛ مصدر. چوٽائي مال جو پنهنجي ڦر تي هيچ سبب آواز ڪرڻ - ڍڪ ڪرڻ - ڍڪڻ. (هرنگهيو - هرنگهندو - هرنگهيل).

● هَرُونِگهڻ ۽ هَرُونِگهون؛ ت. چوٽائي مال جو پنهنجي ڦر تي هيچ سبب ڪيل آواز - ڍڪ.

● هَرُونِو ۽ هَرُونِا (ت)؛ ذ. (ڏهناسي جو لفظ). هائي - هائيءَ جو ننڍو ڀڄو. (ن - ب).

● هَرُونِهن ۽ هَرُونِهنون؛ (ت)؛ ت. هر جي وچ واري ڊگهي ڪاٺي جنهن جو هڪ ڇيڙو ڪُڙهه ۾ پيل ٿئي ٿو ۽ ٻيو ڀاڄاريءَ ۾ اٽڪيل ٿئي - ڀاڄاريءَ سان ڳنڍيل ڪاٺي.

● هَرُونِ ۽ هَرُونِ؛ ذ. (پرا. هرينو = هَرُونِه من. هَرُون = هرڻ). هڪ مشهور حلال جهنگلي جانور - مرگه - هَر - غزال - آهو - چيڪارو. (ل - ت). ڪُرنگ. فراسين جي چٽن جو هڪ قسم. (ت). هرڻي ۽ هرڻيون). (مصدر). چورائڻ - چوري ڪرڻ - کڻڻ - هٿ ڪرڻ - تڳائڻ - لمانڻ. لت ڪرڻ - ڦر ڪرڻ. دڪ دور ڪرڻ - آزار لاهڻ - مصيبت دفع ڪرڻ.

● هَرُونِ آڪيي؛ هرڻ جهڙين اکين واري عورت - مرگه نٿي - آهو چشم - غوالي اکين واري.

● هَرُونِ جهڻن؛ طاقت وٺڻ - وورو تندرست هئڻ - چاق هجڻ - تازو توانو بنجڻ - بالڪل خوش هئڻ.

● هَرُونِ جهڻن؛ بالڪل خوش ۽ تندرست هئڻ.

● هيرُون؛ مصدر. هاڻو ماڻو ٿيڻ - ٺهي وڃڻ - هري ميري وڃڻ - گهائڻ مائڻ ٿيڻ - مانوس ٿيڻ.

● ڌارجي وڃڻ - ڀالجي وڃڻ - پالتو ٿيڻ (پکي يا جانور). عادت پوڻ - عادت ٿيڻ - هيراڪ ٿيڻ - علت ٿيڻ. (ڪ). چوري ڪرڻ. مغلوب ٿيڻ - ڪانڊ ٿيڻ - غلام بنجڻ. (ين ڪلياڻ - شاه).

● هَرُونِ؛ مصدر. ڪنهن ڳالهه جو دل تي تري اچڻ - يادگيري ٿيڻ - ياد اچڻ - چڻڪڻ - دل تي ڦرڻ - ڪنهن واقعي جو گاهي پگاهي احساس ٿيڻ - ڪڻڪڻ - سمجهڻ - ڪڻڪڻ. (ڪ). آڏمندڙ

ڪڪ يا ڪڪيري جو اک ۾ پوڻ. (هَرِيو - هولوڊو - هَريل).

● هَرُونِ چيڙي؛ ذ. اسم خاص. ٿر ۾ ٿيندڙ گاهه جو هڪ قسم.

● هَرُونِ ڪڏيُون؛ (ت)؛ ٿري زالن ۾ مٿي جي وارن ويڙهن يا ڳٽ ڪرڻ جو نمونو.

● هَرُونِو ۽ هَرُونِا (ت)؛ آهو ڏاند وغيره جنهن جا سڱ سڌا هجن ۽ هَرُونِ جهڙو رنگ هجي - هَرُونِ رنگو.

● هَرُونِو ۽ هَرُونِا؛ ذ. صفت. آلو - پُسيل - ٻائي وارو - وڻائو - گهميل - آڏوڪو (ڪڙو وغيره) - تازو (ميوو وغيره) - چڪيل (ڦٽ).

● هَرُونِو ۽ هَرُونِا؛ ذ. صفت. آلو - پُسيل - ٻائي وارو - وڻائو - گهميل - آڏوڪو (ڪڙو وغيره) - تازو (ميوو وغيره) - چڪيل (ڦٽ).

● هَرُونِو ۽ هَرُونِا؛ ذ. صفت. آلو - پُسيل - ٻائي وارو - وڻائو - گهميل - آڏوڪو (ڪڙو وغيره) - تازو (ميوو وغيره) - چڪيل (ڦٽ).

● هَرُونِو ۽ هَرُونِا؛ ذ. صفت. آلو - پُسيل - ٻائي وارو - وڻائو - گهميل - آڏوڪو (ڪڙو وغيره) - تازو (ميوو وغيره) - چڪيل (ڦٽ).

● هَرُونِو ۽ هَرُونِا؛ ذ. صفت. آلو - پُسيل - ٻائي وارو - وڻائو - گهميل - آڏوڪو (ڪڙو وغيره) - تازو (ميوو وغيره) - چڪيل (ڦٽ).

● هَرُونِو ۽ هَرُونِا؛ ذ. صفت. آلو - پُسيل - ٻائي وارو - وڻائو - گهميل - آڏوڪو (ڪڙو وغيره) - تازو (ميوو وغيره) - چڪيل (ڦٽ).

● هَرُونِو ۽ هَرُونِا؛ ذ. صفت. آلو - پُسيل - ٻائي وارو - وڻائو - گهميل - آڏوڪو (ڪڙو وغيره) - تازو (ميوو وغيره) - چڪيل (ڦٽ).

● هَرُونِو ۽ هَرُونِا؛ ذ. صفت. آلو - پُسيل - ٻائي وارو - وڻائو - گهميل - آڏوڪو (ڪڙو وغيره) - تازو (ميوو وغيره) - چڪيل (ڦٽ).

● هَرُونِو ۽ هَرُونِا؛ ذ. صفت. آلو - پُسيل - ٻائي وارو - وڻائو - گهميل - آڏوڪو (ڪڙو وغيره) - تازو (ميوو وغيره) - چڪيل (ڦٽ).

● هَرُونِو ۽ هَرُونِا؛ ذ. صفت. آلو - پُسيل - ٻائي وارو - وڻائو - گهميل - آڏوڪو (ڪڙو وغيره) - تازو (ميوو وغيره) - چڪيل (ڦٽ).

● هَرُونِو ۽ هَرُونِا؛ ذ. صفت. آلو - پُسيل - ٻائي وارو - وڻائو - گهميل - آڏوڪو (ڪڙو وغيره) - تازو (ميوو وغيره) - چڪيل (ڦٽ).

● هَرُونِو ۽ هَرُونِا؛ ذ. صفت. آلو - پُسيل - ٻائي وارو - وڻائو - گهميل - آڏوڪو (ڪڙو وغيره) - تازو (ميوو وغيره) - چڪيل (ڦٽ).

● هَرُونِو ۽ هَرُونِا؛ ذ. صفت. آلو - پُسيل - ٻائي وارو - وڻائو - گهميل - آڏوڪو (ڪڙو وغيره) - تازو (ميوو وغيره) - چڪيل (ڦٽ).

● هَرُونِو ۽ هَرُونِا؛ ذ. صفت. آلو - پُسيل - ٻائي وارو - وڻائو - گهميل - آڏوڪو (ڪڙو وغيره) - تازو (ميوو وغيره) - چڪيل (ڦٽ).

● هَرُونِو ۽ هَرُونِا؛ ذ. صفت. آلو - پُسيل - ٻائي وارو - وڻائو - گهميل - آڏوڪو (ڪڙو وغيره) - تازو (ميوو وغيره) - چڪيل (ڦٽ).

● هـ ر هـ ۛ هـ ر هـ و ن ؛ ث . هـ ر جو هـ ک پاگو-
هر ۾ ٻيل ڪاٺ جي هـ ک ڊگهي لٺ . (ل) . هر
جي آها ڊگهي ڪاٺي جنهن جو هـ ک پاسو هـ و ن
۾ ڦاٽل هـ جي ۽ ٻيو پاسو پاڇاري ۾ - سـ ڄيل
اٺ جو مٿو جنهن مان ڪند وهي .

- هـ ر هـ ن ؛ (ت) : هر جو پاڻو جنهن ۾ ناڙي ۽ مد پاڇاري
وجهـ جي . ٻيل کاڌي جي ڊگهي ڪاٺي . ٻول .

- هـ ر هـ ۛ هـ ر هـ و ن ؛ ث . فتح - سوڀ - نصرت -
ڪامراني - جيت - ڪٽ .

● هـ ر ؛ هـ ر ؛ ظرف . وقت بوقت - مسلسل - جلد جلد
سڪهو سڪهو - وري وري - ذري ذري - لڳاتار - متواتر -
هر مهل - ٿوري ٿوري دير بعد - گهڙي گهڙي -
هر سمي - هر گهڙي - هر لحظي .

● هـ ر هـ ر ؛ (ت) : رڍن کي موٽائڻ لاءِ ريڍار جو
ڪيل آواز .

● هـ ري ؛ ظرف آهستي آهستي - ڏيمي - فرصت سان -
ڏيري - آرام سان - ڏبج سان - ڏرو .

- هـ ري هـ ري ؛ ظرف آهستي آهستي - ڏيمي ڏيمي -
ڏيري ڏيري .

● هـ ري ؛ ذ . (سن) . اسر خاص . هندن جي
هـ ک اوتار جو نالو - وشنو جو نالو - ڪرشن .
مهاديو - شيو . ٻرميشر - برهما - ڀڳوان - ايشور .
سڀ . ڏيڏر . شينهن . گهوڙو . شمس - سج . چنڊ -
طوطو . ٻاندر . هوا . آتش . (ث) . ٻچ چٽڻ لاءِ
هر ۾ ٻڌل هـ ک هـ وري نالي - ناڙي . ساڻو گاهـ .
گڏي . "توڪي هـ ن ۾ ڪهڙيون اڇي هـ يون
هـ يون آهن . " (اسر خاص) . تعلقي فيض ڪنج
(خيرپور ميرس ۾) هـ ک ديهـ جو نالو . رڍن
جي پاڇاري جو هـ ک قسم . (ن - ب) .

- هـ ري هـ ر ؛ ذ . هندن فقيرن جي سلام جو
هـ ک قسم - سلام ۾ ورتل هـ ري جو نالو .

● هـ ري ۛ هـ ر يـ و ن ؛ (ت) ؛ ث . ننڍي ۽
سوڙهي جاء - ڪوپ . (ث) . وٺڻ جو گهائو جهڳٽو -
هڙي . (اسر خاص) . پڪي جو هـ ک قسم .

● هـ ري يـ اي ؛ اسر خاص . هندن جي هـ ک ذات
جو نالو .

● هـ ري ا هـ ؛ اسر خاص . هـ ک ذات جو نالو .
● هـ ري ا هـ ؛ اسر خاص . هـ ک ذات جو نالو .

● هـ ري يـ اي ؛ هـ ري يـ اي و ن ؛ ث . بي ڌياني -
لا پرواهي - بي توجهي - بي خيالي - سفلاني . ٿرڙائي -
هـ لڪائي - چلولائي .

● هـ ري ري ؛ هـ ري ري و ن ؛ ث . (ع) . هـ ري ري =
(ٻلي) ٻلي - هـ ک گهرو ٻالو جانور .

● هـ ري و ن ؛ هـ ري و ن ؛ ث . (ع) . هـ ليل .
سن . هـ ٽ . ف . هـ ليل . دوائن جي ڪم ايندڙ
هـ ک ٻسارڪو وڪر . (ٻه نمونا ؛ ۱ - وڏي ، ۲ - ننڍي) .
اڳت جي پاڇاري ۾ ڏنل ڪنڊ .

- هـ ري و ن ؛ ٻڌن ؛ (ت) : ڇمڙي جي تندن جي
ڪنڊ ٺاهڻ - اڳت جي پاڇاري ۾ ڪنڊ ٻڌڻ .

- هـ ري و ن ؛ ٺاهڻ ؛ (ت) : ڇمڙي جي تندن جي
ڪنڊ ٺاهڻ - اڳت جي پاڇاري ۾ ڪنڊ ٻڌڻ .

- هـ ري و ن ؛ ڪاٺي ؛ هـ ري و ن جو هـ ک قسم - هـ ري و
وڏي - هـ ري و ڪاٺي .

- هـ ري و ن ؛ ڪسي ؛ هـ ري و ن جو هـ ک قسم - ننڍي
هـ ري و .

- هـ ري و ن ؛ ننڍي ؛ ننڍي قد واري هـ ري و .
هـ ري و ن ؛ وڏي ؛ ٿلهي هـ ري و - ڪاٺولي هـ ري و .

● هـ ري و ن ؛ هـ ري و ن ؛ (ت) : هر جو اهو
پاڳو جنهن ۾ پاڇاري وڏي وڃي . ناس - سـ ڄ -
برباد - ڇٽ - تباھ - ويران - آجاڙ .

- هـ ري و ن ؛ ڪرڻ ؛ (ت) ؛ ناس ڪرڻ - برباد
ڪرڻ - تباھ ڪرڻ - آجاڙ ڪرڻ .

- هـ ري و ن ؛ ڪري ڇڏڻ ؛ (ت) ؛ ناس ڪري
ڇڏڻ - تباھ ڪري ڇڏڻ - آجاڙ ڪري ڇڏڻ -
برباد ڪري ڇڏڻ .

● هـ ري و ؛ هـ ري و ؛ ذ . صفت . (سن) . هـ رت =
سائو (سائو) سائو - سبز - ساوڪ وارو - سربز - شاداب .
آلو - ٻسپل - پيٽل - پڳل - آڏوڪو . تازو - سڪيو -
آسودو - خوشحال .

● هـ ري يـ ا ؛ هـ ري يـ ا و ن ؛ ث . صفت . ساوڪ -
سبزي - ساوان - هـ ري يـ ا . هـ و ن - آلاڻ - آلائي -
گهـ ۾ . آسودائي - خوشحالي .

۱- هٺر ٻٽو ۽ وڙو ٽن ٽن ڪهٽائين: ڪجهه ٻائون
 مدد ڪرڻ ۽ ڪجهه ٻئي کان مدد وٺي ڏيڻ.
 ۲- هٺر ٻٽي: سپ - سڀني - ڪل - سمورو -
 هٺر موڙي - سڀڪجهه - سڀوئي.
 ۳- هٺر ٻٽي: سڀني - سمورو - هٺر ٻٽي.
 ۴- هٺر: (ڪ). هڃ - لالچ - طمع - لوپ - تمنا -
 حرص.
 ۵- هٺر: هٺر (ڪ): ذ. صفت. ري وغيره ڪري.
 هڪلن لاءِ ڪيل آواز-هٺس.
 ”هٺس چئجي ٻڪري، ري چئجي هٺس“
 ڪڪڙ ڪهڙي ان ۾ تنهن کي چئجي ڪڪڙ
 ٺاهڻ ڏي ڳو. (ل). نادان-بي سمجهه-ڇٽ-اناڙي-
 پٽوڪ. لڇ - شرير - لڇو-هي ادب-گستاخ.
 ۷- هٺر ٻٽو (ت): شڪار ڪرڻ جي ارادي سان.
 سهي ڪي جهنگ مان هڪلن جو آواز-جهنگ مان
 شڪار لاءِ جانورن کي هڪلن جو آواز. ڏسڻ-
 حشر-گوڙ.
 ۸- هٺر ٻٽو (ڪ): ٺ. وات ۾ هڻڻ.
 ۹- هٺر ٻٽو (ت): ٺ. سور جي ٺاٺ-
 سور جي سوت. هوڙ جو درد-ڏند جو سور-
 ڏاٺ جو سور.
 ۱۰- هٺر ٻٽو: ايڏا اچڻ-تڪليف پهچڻ-
 سور جي سوت اڀرڻ-درد جي لهر آڀرڻ.
 ۱۱- هٺر ٻٽو: هٺر ٻٽو: ٺ. صفت. ڏلدڻ.
 ڪي جهلڻ وارو عضوو-ڇاڙي-هرپات-مهار.
 ۱۲- هٺر ٻٽو: نيڪرڻ: بدن ۾ گهري وڃڻ-
 منهن تان ماس لهي وڃڻ-گهري ڪنڊا ٿي وڃڻ-
 هڏا ٿي وڃڻ.
 ۱۳- هٺر ٻٽو: مصدر. جلدي ڪرڻ-تڪڙ ڪرڻ-
 تعجيل ڪرڻ-عجلت ڪرڻ-سيڪه ڪرڻ-
 وٺ پڪڙ ڪرڻ-تيزي ڪرڻ.
 ۱۴- هٺر ٻٽو: هٺر ٻٽو: ٺ. تڪڙ لڪڙ-جلدائي-
 سيڪه-وٺ پڪڙ-تيزي-چوهائي.

۱- هٺر يالبي: هٺر يالبيون: ٺ. صفت. ساوڪ-
 سڙي-هريال-ساوان.
 ۲- هٺر ٻٽو: هٺر يالبيون: ٺ. صفت. ساوڪ-
 سڙي-هريال-هريائي.
 ۳- هٺر يالبي: هٺر يالبيون: ٺ. ساوڪ-
 سڙي-هريال-هريال-هريائي.
 ۴- هٺر يو: ٻٽو يو: هٺر يالبيون: ٺ. صفت.
 مائو مٽاو-آباد-مڪيو مٽاو-مڪيو مٽاو-
 آسودو-خوشحال.
 ۵- هٺر يو: هٺر يا (ت): ذ. ٻڪريءَ جو هڪ
 قسم.
 ۶- هٺر يو: هٺر يو: ڪرڻ: ٺ. ڦٽڪار وجهڻ -
 لعنت ملاست ڪرڻ-حيف ڪرڻ.
 ۷- هٺر ٻٽو: هٺر ٻٽو: ٺ. هٺر جو هڪ
 پاڳو-هٺر ۾ پيل ڊگهي لٺ. هريئو.
 ۸- هٺر ٻٽو: تشڪي. (هلوچڪي). (ن-ب).
 ۹- هٺر ٻٽو: هٺر ٻٽو (ت): ٺ. پٿرن
 واري زمين-پٿريلي زمين-ٽڪرائي زمين-جابلو
 زمين-پٿريلي زمين-پٿرائين زمين.
 ۱۰- هٺر ٻٽو: ٺ. ڪپڙي وغيره جي ٻڌل
 ڪنڊ-ڪنڊي-ڪنڊ-ٻڌ-ٻڌ-ٻڌ-ٻڌ-ٻڌ-ٻڌ-
 پروٽي-پروٽي-ٻڌ-ٻڌ-ٻڌ-ٻڌ-ٻڌ-ٻڌ-
 هٺر-ٻٽو. پونجي-ملڪيت-سرمائو-موڙي-
 ڏن-ٺاڻو. سڀ-ڪل-مڙي.
 ۱۱- هٺر ٻٽو: ٻٽو: حاصل ٿيڻ-ڪجهه ملڻ-
 نفعو پوڻ-فائدو پوڻ-لاپ پوڻ-موڙي پراڻ ٿيڻ.
 ۱۲- هٺر ٻٽو: ٻٽو: ٺ. ڪجهه به حاصل نه هئڻ-
 ڪجهه به نه ملڻ-موڙي وڃائڻ-ٺوٺ ۾ وڃڻ-
 محنت رائگان وڃڻ.
 ۱۳- هٺر ٻٽو: ٻٽو: ٺ. ڪيسو ۾ پسا هجڻ واري حالت-
 ٺاڻو-رقم-پسا. نفعو-لاپ-فائدو.
 ۱۴- هٺر ٻٽو: ٻٽو: ٺ. ڪيسو ۾ پسا ڏيڻ-ناڻو ڏيڻ-
 رقم ڏيڻ. فائدو وٺائي ڏيڻ.
 ۱۵- هٺر ٻٽو: ٻٽو: ٺ. روپيا هٿ ڪرڻ-
 ڪيسو پٿر ڪرڻ-مال هٿ لڳڻ-رقم ملڻ-ڪيسو
 ڪرڻ ٿيڻ-فائدو ملڻ-نفعو حاصل ٿيڻ.

● هٽڇ ۽ هٽڇئون: ٺ. سڌ. هڪل. آواز. بدشد. ڪارڪند.

● هٽو چٽو (ت-ٺ) آت ويهه. - ٻي آراسي. ٺٽڪ. - لوچ. ٺٽڪو. - لوچ ٻوچ. - آڻ ٺڻ. - بد آسني. - بدانتظامي. - جهيڙو. - ڪڙٻو. - فساد. - وڳوڙ. - فتنو. - رڳڙو. - سعيو. - ڪوشش. - آدم.

● هٽو چوڻ: ڪرڻ: مصدر. شڪار ڪرڻ. - ڀارڻ. - آماده ڪرڻ. - متوجه ڪرڻ. - جوش ڏيارڻ. - جذبو ڏيارڻ. - ٿاڻ ڏيارڻ.

● هٽو دو ۽ هٽو دا (ل) ڏ. صفت. زبردستي. - ڏاڍ. - جبر. - زور واري. - سين زوري. - ڏاڍائي. - بداعمالو. - خراب. - شرير. - بد معاش. - لچ. - لچو.

● هٽو دي ۽ هٽو ديون: ٺ. ٺ. فريز جو هڪ قسم.

● هٽو سڄو ۽ هٽو سڄا (ت) ڏ. آڻ سڄو جو ٻڪريل لفظ. خوشي. صحت. - تندرستي. - چڱيلائي. - چاقائي. - صحتيابي.

● هٽو ڪ ۽ هٽو ڪ: ٺ. ٺ. چرڪ. ٺاهه. - ڊيهڙو. - ويڙو جوڊان ٺڪري سڀوهر هٽو ڪ.

(سهڻي. - خانزني)

● هٽو ڪارو ۽ هٽو ڪارا (ٺ) ڏ. ڪوس جهڙن وقت ڪيلئي ڪي سڌ. ڪوهه. مان ٻائيءَ جو ٻوڪو ڪڍڻ وقت ڪيلئي ڪي ڪيل سڌ.

● هٽو ڪت ۽ هٽو ڪتون: ٺ. ٺ.

● هٽو ڪڇڻ: مصدر. ڏڪڻ. - ٽوڪڻ. - هٽڪڻ. - چريو ٿيڻ. - مست ٿيڻ. - متوالو ٿيڻ. - هاڳل ٿيڻ. - ديوانو ٿيڻ. - ڪيو ٿيڻ. - چڙهون ڏيڻ. - شوخ ٿيڻ. - چڙڪڻ. - چرڪڻ. - ٺاهه ڪاڻڻ.

● هٽو ڪين: مصدر. ڏڪڻ. - ٽوڪڻ. - ڏڪي ٿيڻ. - لڙڻ. - لڙش ۾ اچڻ. - ٽوڙڻ. - ڪينڻ. - ڏڪي وڃڻ. - ڪٽڪڻ. - چنگهڪار ڪرڻ. - رنڪڻ. - لڙڻ. - سڀيءَ ۾ هٽ هٽ ڪرڻ. - بيمار جو آواز ڪرڻ. - ڪنجهڪڻ. - ڪنجهڪار ڪرڻ. - چنڪڻ. - ڊڄڻ. - ڊپ ڪرڻ. - خوف ۾ پيرجي وڃڻ. - ڊپ ڪري بدن ۾ سڀاڻو پوڻ. - شوخ ٿيڻ. - چيٽ پوڻ. - ڀريو

● هٽو ٻو ۽ هٽو ٻا (ت) ڏ. حماو. - ڪاهه. - جڻهه. - رومڙ. - رامڙ.

● هٽو ٻو ۽ هٽو ٻا ڏ. ٻائيءَ ۾ هٽيل ٻي. - ڪهت. - ڊيڪي. - غوطو. - ڪهو تو.

● هٽو ٽٽو ۽ هٽو ٽٽو ڏ. صفت. ٽڙو. - هاڪي طبيعت وارو. - سفلو. - هاڪو. - جلد باز. - سگهو. - اتاولو. - آبهرو. - ٻيڪار. - چٽ. - جتان ڪٿان ٽڙيل. - ڌڪاريل. - نڪو. - نڪار.

● هٽو ٽڪڙ (ت) ڏ. جلدائي. - سگهه. - يڪدم. - فوراً. - تيزي. - رواني. - چوهائي.

● هٽو ٽير: وڏو ڪڙيو. (ن-ب).

● هٽو ٽپ: نوالي جي ڳڙڪائي وڃڻ واري حالت. هڪ گهٽ سان گرهه لڙيءَ مان هيٺ ڪرڻ واري حالت. - بنا چاڙڻ جي گراهه ٻيٽ ۾ ڪرڻ واري حالت.

● هٽو ٽپ ۽ هٽو ٽپ: ڏ. صفت. سڀ ڪجهه ڳڙڪائي ويندڙ. - سڀ شيءِ هضم ڪري ويندڙ. - پرائو سال ٻهائيندڙ. - لالچي. - حريص. - ٽاڪائو. - طامعو. - لويي. - ناجائز طريقي ۾ پئسو وٺندڙ. - رشوتي. - رشوتخور.

● هٽو ٽپ ڪرڻ: زور سان ٻهائڻ. - ڪاٺي وڃڻ. - ڳڙڪائي وڃڻ. - هضم ڪري وڃڻ. - ڊهائي وڃڻ. - ڪم ڪري وڃڻ (پرائو مال).

● هٽو ٽپ ڪري وڃڻ: ٻهائڻ. - ٽڪڻ. - ڳڙڪائڻ. - ٽڙيءَ مان هيٺ لٽڪهائڻ. - ڪاٺڻ. - غصين ڪرڻ. - پرائو مال ٻهائڻ. - پئسا ڪاٺي وڃڻ. - غصب ڪرڻ. (آصفيه).

● هٽو ٽون (ت) ڏ. هٽو ٽپ.

● هٽو ٽپ هٽپ ڪرڻ: هضم ڪرڻ. - صفت ۾ ڪاٺي وڃڻ. - ٻهائي وڃڻ. - ٻهائڻ. (مهراڻ).

● هٽو ٽيل ۽ هٽو ٽيل (ت) ڏ. صفت. سڀ ڪاٺي ويندڙ. - امانت ۾ خيانت ڪندڙ. - ٻهائي ويندڙ. - مفت مال ڪاٺي ويندڙ. - هڙي. - غبن ڪندڙ.

● هٽو ٽي ۽ هٽو ٽيون: ٺ. ٺ. صفت. چمڙي يا ڪهڙي جي خريزين ڪڙي ڪلف سان. - هٽير. - ڪڙيو.

● هٺڙي ۽ هٺڙيون: ٿ. وٺڻ جو جهڳٽو - هٺڙي - نڍڙي پٿري - ڍونڍي. زمين مان ڪڍيل ڪڪڻن کانن ۽ ڍنگرن وغيره جو ڍڳڻ. ڊوڙ. (ٺ).

● هٺڙي ڪٽڻ (ت): جلدي ڪرڻ - ڊوڙ پائڻ - ڪڙي ڪرڻ.

● هٺڙيو ۽ هٺڙيا: ڏ. ٻڪري ۽ جو هڪ قسم - هڪ مشهور ڳائيندڙ نڍڙو ٻڪري - چنڊول. هڪ قسم جو نڍڙو ٻٽيلو - آها پٿري، جنهن تي فقط هڪ ماڻهو بيهي سگهي - ڪوٺڻيو - ڍونڍي - ناؤ.

● هٺڙيڪسيڪسيڪسي: ڏ. (انگ). هڪ قسم جو خطاب. عمدة الملڪ - حضور اقدس - حضور اعليٰ - مهاراج - جناب مستطاب. نواب - ليفٽيننٽ - گورنر بهادر.

● هٺڙي هائينڊيس ۽ هٺڙي هائينڊيس: ڏ. (انگ). هڪ قسم جو خطاب - حضور انور - تقدس مسأب - حضور والا - خداوند نعمت - جناب اقدس - سري مهاراج.

● هٺڙار ۽ هٺڙار: ڏ. (سن. سهين) ڳائڻي جو هڪ انگ - ڳڻڻ جو انگ - ڏهه سئو - (۱۰۰۰). - هٺڙار بار: ڏ. صفت. ظرف. هزار دفعا - ڪهڙا ڪهڙا - اٺڪ دفعا - ڪيئن پيرا - ڪيترائي ڪهڙا.

● هٺڙار ٻا: ڏ. صفت. (ف). هڪ سرنڊڙ جيت جو قسم - ڪٽڻ سوپاري - سوپري.

● هٺڙار چيشير: ڏ. صفت. (ف). هڪ سرنڊڙ جيت جو قسم - ڪيڪڙو - سرطان.

● هٺڙار دائي: ٺ. اسم خاص. جبل جي هڪ جيڙي ٻوٽي، سائين جيڙا ٻج، بخار کان استعمال ڪجن. (ن-ب).

● هٺڙارن مٿهن (ت): ڏ. صفت. تمام گهڻي انداز ۾ - بي شمار - لاتعداد.

● هٺڙارون: ڏ. ظرف. هزارن جي تعداد ۾ - هزارين - بي شمار - هزارن سٺهن - لاتعداد - بسيار.

ٿيڻ - مست ٿيڻ - متوالو ٿيڻ - ٻاڳل ٿيڻ. (هٺڙڪيو - هٺڙڪندو - هٺڙڪيل).

● هٺڙڪ ۽ هٺڙڪڻ: ٺ. صفت. ڏڪڻي - ڏٻي - ٽوڪڻي - ٽڙڻي - لوڏ - لڙڙڙ - ڏوٻو - ڪٽڻي - ڏڙڪي - ٽڙڪي.

● هٺڙڪو ۽ هٺڙڪا: ڏ. صفت. چيٽو - ڪاوڙيل - خاري - جوش ۾ - جوشيلو.

● هٺڙڪي ۽ هٺڙڪيون (ت): ٺ. آها ڪاٺي، جا در اندران بند ڪرڻ لاءِ در ۾ ڪاٺ جي واڳي - تڙي - ڪٽي.

● هٺڙڳ (ت): ڏ. صفت. دانءَ - ڏاهو - عقلمند - سياڻو - عاقل - هوشيار.

● هٺڙن (ل): مصدر. هڪلڻ - تڙڻ - لوڏڻ - هڪالڻ - ڌڪڻ.

● هٺڙهه (ت): ڏ. ڊپ - ڪاوڙ - ضرب.

● هٺڙهه ۽ هٺڙهه: ڏ. مينهن جو پاڻي - ٻلر.

● هٺڙهه ٺٽي پون (ت): ڏاڍو مينهن وسڻ - سخت برسات پوڻ.

● هٺڙهه ۽ هٺڙهون (ت): ٺ. ٻڙڪ - وائي.

● هٺڙهه ۽ ڪٽڻ (ت): ڪجهه به نه چوڻ - اکر به نه ڳالهائڻ - ٻڙڪ به نه ڪچڻ - وات مان وائي به نه ڪيڻ.

● هٺڙهٽڙ (ت): جهڙو - فساد - مانڊاڻو - رڳڙو - جهڙو. بي فائدي ٻڪ - لتاڙ - پٽي - ٻڪوات - لتاڙ.

● هٺڙ هٺڙ ڪٽڻ (ت): اجاڻي پٽي هئڻ - ٻڪ ڪرڻ - لتاڙ هئڻ.

● هٺڙ هٺڙ (ت): ڍڳڻ موانڻ وقت ڳٺوار جو ڪيل آواز.

● هٺڙ هو ۽ هٺڙها (ت): ڏ. پٿري جو هڪ قسم - نڍڙي پٿري - ٻٽيلو - ڪشتي - ڍولدي - ناؤ. در جي اندران اٽڪ لاءِ ڏنل ڪاٺي - تڙي - ٽاڪي.

● هٺڙ هي ۽ هٺڙ هيون (ت): هٿڙو وٺڻ جو رکيل جهڳٽو - نڍو ٻيلو - وٺڻ جو جهٽو - وٺڻ جو ويڙھ - وٽڪار - هٿڙي.

= ھَسْتَنِي ' ھَسْتَنِيُون'؛ ت. ھاڻي- ھاڻي.
 زال جي چئن قسمن مان آخري قسم. (پدڻي-
 چترڻي- منگڻي ۽ ھسٽني).
 = ھسٽاھوڙي' (ت)؛ صفت. زبردستي- ڏاڍائي-
 جبر- زوروري.

ث. صفت. بد چال عورت - بدمعاش عورت -
تیرنهن تالی - چالاک.

● هَسَسِيَّ ۛ هَسَسِيَّوَن ۛ ث. (ف. سن. هستن).
 هاڻي - گنج - فيل - پيل - هست. هئڻ - هجڻ - وجود -
 قيام - نڪاڻ - نڪاڻو - بود و باش - موجودگي -
 حاضري - موجودات. جيوت - حياتي - زندگي.
 طاقت - زور - پل - وت - سگه - پهلواني - قوت.
 دنيا - ڪائنات - عالم - جهان - خلافت - رچنا -
 مخلوقات - جهڳ. جمال - تاب - ددپو - شان -
 شوڪت - ناٺ - ناٺ - تچمل - وڏائي - دولت - ماها -
 ناڻو - ملڪيت - ڏن. آڻ تي وجهڻ جو ننڍو پلاڻ.
 ● هَسَسِيَّ (ت)؛ مصدر. ٽڪجڻ - خفي ٿيڻ -
 چور ٿيڻ - يزار ٿيڻ.

— ھُسُوبِي ٻَونَ (ت)؛ ٿڪجي پون - ڪهشي
تڪليف ڪرڻ - بيزار ٿيڻ.

● ھسراج ملاڙي: اسم خاص. ھندن جي ھڪ ذات جو نالو.

● ھُسُرُو ۽ ھُسُرَا (ل) : ذ. خوشي - سرھائي - راحت.

● ہستَرُ: اسم خاص۔ ہک ذات جو نالو۔

● هـ سـ ڪٿي؟ - مصدر. سهڪڻ - ڪهڻي ڊوڙ يا
ڪم جي ڪري سهڪو ٿيڻ. ٽڪڙا ساھ ڪڍڻ.

● ھسٽيري ۽ ھسٽيريون (ڪ): ٿ.
 ٻي جو هڪ قسم.

● هَسْلِي ۽ هَسْلِيُون: ث. (سن. اَنَسْلِي).
 ٻارن يا زالن جي ڪچيءَ ۾ ٻانڻ جي ڪڙي -
 ڪڙلو. - هَس - هَسِي. (ت). ڪهوڙي جي ڪچيءَ ۾
 ۾ سونهن لاءِ ڪڙن لکيل نرم ڇوڙي جي ٿي.

● **ہَسَن (ت) :** مصدر۔ کیلن۔ تھک ڈین۔
خوش تین۔ تھکڑو کرن۔

— هزار ي: صفت. هزار جي قيمت وارو — هزار جي ماه وارو — تمام قيمتي. مغلن جي وقت جو هڪ فوجي اعزاز — فوج ۾ هڪ هزار سپاهين جي مٿان وارو عهديدار. (اسم خاص). شڪارپور ۾ هڪ دَرَ جو نالو.

- هزارين: صفت. ظرف. هزارون - هزارن جي تعداد ۾ تمام گهڻا - ٻي شمار - انيڪ - لاتعداد - انداز کان ٻاهر.

— هزار بن حیلہ کرڻ: تمام گھٹیون کوششون
 ڪرڻ۔ مٿو مٿو هڻڻ۔ هٿ ٻيهر هڻڻ۔ ڊڪ ڊوڙ
 ڪرڻ۔ پنهنجي وسون نه گهٽائڻ۔ مٿوڙ کوشش
 ڪرڻ.

— ھزار دائي (ت)؛ ھڪ قسم جي ول جيڪا
نئين دائن مان پريل ھجي.

● هزارستان: اسم خاص. افغانستان جو ھڪ علائقو.

● ھزارو ۽ ھزارا؛ ذ. گل جو ھڪ قسم -
 بست جي ٻوٽي جو گل - ريشم جي تمام گھڻين
 سنھين سندن مڃھان وٺيل ٿلھو ڏاڳو. (جو
 حدبندي جي ڪم لاء تيار ڪيو وڃي).

● هزار واہ: اسم خاص. تعلقی کڑھی یاسین،
تعلقی کڑھی خسرو ۽ تعلقی کھنڈکوت ۾
دیھن جا نالا.

● هَـزائِـنُ (ل)؛ مصدر. ديجارن- ڊڀ ڏيارن- خوف ۾ ڀرڻ- ڀڙ ڏيارڻ. (هزائيو- هزائيندو- هزائيل).

● ھزارن (ل)؛ جانچن - جوڻچن - ڳولھن - ڦولھن -
نھارن - تلاش ڪرڻ - جستجو ڪرڻ. (ھزر-يو -
ھزرندو - ھزريل).

● هَسُ ۽ هَسَ: ذ. (گ. هاسلي). زيور جو هڪ قسم - بهراڙي جي زالن جو ڪپڙو ۽ پائڻ جو ڪپڙو. يا زيور-ڪپڙو ۽ پائڻ جو چانديءَ جو وڏو ڪٽڙو-ڪٽڙو - وارلو.

● **ہیسر:** ٹ. وڈائی - تکبر - ہٹ - مغروری - غرور - ہوش - عقل .
● **ہسٹ** و **ہسٹ:** ذ. (سن). ہاٹی - فیل - بیل .

● هٺس ۽ هٺسُون: ٺ. اٺ وغيره کي ويهارڻ جو آواز. ڪڪڙ يا ٻليءَ کي هڪلڻ جو آواز. ٺيڪر - خوشامد.

● هٺسائڻ: مصدر. اٺ کي ويهارڻ - جهڪائڻ - هٺس هٺس ڪرڻ. زور سان قبضي ۾ آڻڻ - مطيع ڪرڻ.

● هٺس تپي خوش ٿيڻ يا هٺسڻ: ٿوري شيءِ يا خوشامد تي راضي ٿيڻ - ٺيڪر تي اٿرڻ - خود ٺٺائيءَ تي خوش ٿيڻ - ڪوڙي ساراهه تي سرهو ٿيڻ - ڪوڙي دلچسپي تي خوش ٿيڻ.

● هٺسار ۽ هٺسار: ٺ. صفت. انبوه - خَلِيق - هُجور - ميڙ - ڪٺا - پينڊ - گوڙ - جهجهائي.

● هٺسڪو ۽ هٺسڪا (ڪ): ٺ. صفت. اجايو ڳالهائڻ - بخي - ٻڪ ٻڪ - لٻاڙ - ٻڪوات - ٿر ٿر.

● هٺسٺاڪ ۽ هٺسٺاڪ: ٺ. صفت. خبردار - ڦڙت - چالاڪ - هوشيار - جلد - سڳهو - سُرَت - سڃاڳ.

● هٺسٺاڪي ۽ هٺسٺاڪيون: ٺ. صفت. خبرداري - سنڀال - ڦڙتائي - چالاڪي - جلدائي - ڦڙتائي - جهاجهرائي. چڱيءَ طرح سان ڳائڻ ۽ هنڊائڻ واري حالت.

● هٺسٺڪ ۽ هٺسٺڪون: (ڪ): ٺ. سانداري - ڪٽلي - پخال - مشق. (اسم خاص). هڪ قسم جو ڪاهه جنهن کي اٺ نه ڳائي.

● هٺسٺڪ هٺ ۾ ڏيڻ (ڪ): سڄو ڪارخانو يا سڄو ڪاروبار ڏيڻ وٺڻ - گهر جو سارو ڪاروبار هٺ ۾ ڏيڻ.

● هٺسور ڪ (ڪ): جبل ۾ ٿيندڙ هڪ قسم جي ٻوٽي جي نهايت ڪڙي ٻاڙ، جا دوا طور ڪم اچي.

● هٺشيء ۽ هٺشيون: ٺ. صفت. چُرچ - چورت - ٻچ - پٽڪي - ٻٽ پرائي - ٺڳو - ٺڳو. مدد - واهر - همراهي.

● هٺشيء آچڻ: ٺيڪو اچڻ - مدد اچڻ - ٻٽ پرائي ٿيڻ - چُرچ ٿيڻ.

● هٺسو ۽ هٺسا: ٺ. جسم تي پيدا ٿيل مٿي اڀريل گوشت جو ڪاررو ٺڪرو - ٻٽ تي ٿيل ٻي حيس داغ - آسو - گدا ٻوٽي.

● هٺسوار ۽ هٺسوار: ٺ. گهوڙي سوار - گهوڙي تي چڙهيل - سوار.

● هٺسوارِي: ۽ هٺسوارِيون: ٺ. وٽ جي چڙهي - سوارِي.

● هٺسولا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● هٺسولِيءَ ۽ هٺسولِيءَ (ل): اسم خاص. بيماريءَ جو هڪ قسم - بيماريءَ سبب بدن تي لڪتل داڻو - هٺسولِي.

● هٺس هٺس (ت): ٻڪرين ۽ رڍن کي هڪلڻ جو آواز - هٺس هٺس - هٺسڪار.

● هٺسيءَ ۽ هٺسيون: ٺ. زالن جو ڳچيءَ ۾ ٻائڻ جو هڪ قسم جو زبور - هٺس - هٺلي. (ت).

● هٺسي - سانداري - مشق - پخال.

● هٺس: ٻلي يا ٻڪريءَ وغيره کي هڪلڻ جو آواز - هٺس.

● هٺس هٺس: ٻلين يا ٻڪرين کي ورائڻ يا هڪلڻ وغيره جو آواز - هٺس هٺس.

● هٺس هٺس ڪرڻ: ٻلي وغيره کي هڪلڻ - هٺس هٺس ڪرڻ.

● هٺسڪارڻ: مصدر. اٺ کي ويهارڻ جو آواز ڪرڻ - هٺسائڻ - اٺ کي جهڪائڻ - هٺسڪارڻ - اوڪامجڻ. مجبور ڪرڻ - لاچار ڪرڻ - ٻي وس ڪرڻ. هٺشي ڏيڻ - وڙهڻ لاءِ آماده ڪرڻ - پٽڪائڻ - آپارڻ. (هٺسڪاريو - هٺسڪاريندو - هٺسڪاريل).

● هٺسڪار ۽ هٺسڪارون: ٺ. اٺ کي ويهارڻ جو آواز - هٺس. ٻچ - پٽڪو - آپار - هٺشي.

● هٺسڪار ڪرڻ: اٺ کي ويهارڻ لاءِ آواز ڪرڻ - تازي ڪٽي کي ڪٽڻ مان ٻٽو ڪڍي، شڪار لاءِ ٻٽيان ٻڄڻ. ڪاهه ڪرڻ جو حڪم ڏيڻ - آپارڻ - پٽڪائڻ - جهيڙي لاءِ آماده ڪرڻ.

● هٺسڻ: مصدر. اٺ جو ويهڻ - جهڪڻ - گوڏا کوڙڻ. (هٺسيو - هٺسندو - هٺسيل).

— هڪَ اللہ ڪَري بيٺن؛ محڪم اراد و رکڻ۔
دل هڪي رکڻ۔ يقين محڪم ڪرڻ۔ هڪ من
ڪري بيٺن۔ ڪنهن ڪم ۾ هڪ چتو ٿي لڳڻ۔
— هڪا هڪي؛ لهائت۔ آخرين فيصلو۔ نيٺ۔
آخر ۾۔ هڪاهڪ۔

— هڪَ پَٽي ڪَرن؛ اڳو ڪرڻ۔ اتفاق ۽
اتحاد ڪرڻ۔ پاڻ ۾ ملي وڃڻ۔ يڪمشت ٿيڻ۔
هڪو ميلاپ ڪرڻ۔ اتفاق راه ٿيڻ۔

— هڪ ٻئي ۾؛ پاڻ ۾۔ گڏ۔ يڪمشت۔
— هڪَ ٿاڻيڪو ۽ هڪَ ٿاڻيڪا؛ ذ۔ صفت۔
هڪ هنڌ۔ هٽيڪو۔ هڪ جاء تي۔ هڪ هنڌ رهندڙ۔
ٿاڻيڪو۔ ماڳائڻو۔ هنڌائڻو۔ محڪم۔

— هڪَ ٿاڻيڪو ۽ هڪَ ٿاڻيڪا؛ ذ۔ صفت۔
هڪ هنڌ۔ هڪ جاء تي۔ هٽيڪو۔ هڪ هنڌ رهندڙ۔
ٿاڻيڪو۔

— هڪَ ٿيڻ؛ هڪڙي ڳالهه ۾ ٿيڻ۔ ٻڌي ڪرڻ۔
پاڻ ۾ ٻهڻ۔ پاڻ ۾ ٺهڻ۔ ميلاپ ڪرڻ۔ اڳو ڪرڻ۔
يڪمشت ٿيڻ۔ ڀرڇڻ۔ ٺاه ڪرڻ۔ اتحاد ڪرڻ۔
— هڪَ ٿيڪ؛ ظرف۔ هڪڙيءَ جاء تي گهروري
ٺهارڻ واري حالت۔ گهرو سان۔ لغڙ جي هڪ جاء
تي ٿيڪ ٻڌڻ واري حالت۔ مضبوط۔ مستقل۔
محڪم۔ هڪ جهڙي۔ برابر۔ (صفت)۔ موزون ترين۔
مجرب۔ قابل اعتبار۔ فائد ڀمند۔ مفيد۔ ڪارگر۔
— هڪَ ٿيڻڪ (ت)؛ هڪ ٻُٽ۔ فقط اولاد ٿي
هڪ ٻُٽ۔

— هڪَ ٿيڻڪو ۽ هڪَ ٿيڻڪا؛ ذ۔ صفت۔ لنگڙو۔
منڊو۔ هڪ ذات جو نالو۔

— هڪَ ٺالھو؛ ظرف۔ هڪدم۔ جهٽ ٻُٽ۔ توت۔
جلدي۔ سيگھ سان۔ سيگھو۔ يڪدم۔ فوراً۔

— هڪَ ٻاسيرو ۽ هڪَ ٻاسيرو؛ هڪ طرف هجڻ۔ هڪ
ٻاسي هجڻ۔ گوشائڻو هجڻ۔

— هڪَ ٻير ٽپي ٽپڻ؛ ضد ڪرڻ۔ هوڏ ڪرڻ۔
جهڙو ڪرڻ۔ جهڙو ڪرڻ۔

— هڪَ جَھڙائي؛ هڪَ جَھڙائيون؛ ٺ۔
صفت۔ ساڳيائي۔ مشابهت۔ جهڙائي۔ برابري۔ مٿاهلو۔
جوڙ۔ جيس۔ اڙوڀري۔

● هٽوسِي اَنٺبُ؛ اسم خاص۔ بمبئي جي انبن
مان هڪ جنس جو نالو۔ بمبئي جو مشهور اَنٺبُ۔
● هڪَ ۽ هڪَون (ڪ)؛ ٺ۔ هڪ۔ اَنٺ۔
اَنٺڪا۔ منع۔ ڀڃڪڙي۔ ڇيڏڪ۔ رڻڊڪ۔ روڪ۔
پَٺل۔ شڪ۔ گنڍ۔

”حميرن هڪون جاڙ جسي کي ٻاڻيون۔“
● هڪَ ۽ هڪَ؛ ذ۔ ميخ۔ ڪوڪو۔ ڪلي۔
ڪيل۔ ڪيلو۔ ڪيري۔

— هڪَ ڪَرن؛ جهسانڻن۔ مضبوط ڪرڻ۔
ڪوڪن سان ٽماڻو ڪرڻ۔ ڪلبن سان سوکھو
ڪرڻ۔

● هڪَ ۽ هڪَون؛ ٺ۔ خواهش۔ منڏ۔ مڪ۔
تمنا۔ نانگھ۔ چاه۔ لاڙو۔ چاهت۔ مرضي۔ چڪ۔
ارادو۔ نيٺ۔ (ل)۔ آداسائي۔ ملولائي۔ آٻاڻڪائي۔
اتفاق راه۔ ٻڌي۔ ايڪو۔ ميلاپ۔ اخوت۔ آسات۔
اڃ۔ پاس۔

— هڪَ ٻلجي وڃڻ (ڪ)؛ منڏ ٻلجي وڃڻ۔
مڪ يا خيال لهي وڃڻ۔ هانءَ جو اراد و هٽي وڃڻ۔
تمنا ختم ٿي وڃڻ۔ خواهش ٻلجي وڃڻ۔ مرضي
ختم ٿيڻ۔

— هڪَ نه پڇڻ (ٺ)؛ ڏو نه ٿيڻ۔ مڪ نه لھڻ۔
منڏي نه مٽڻ۔

● هڪَ؛ صفت۔ (سن)۔ ايڪ۔ هڪ جو انگ۔
هڪڙو۔ ڳاڻيٽي جو عدد۔ اڳو۔ (اصل سنسڪرت
لفظ ”ايڪن“ آهي)۔ اي معنيٰ اچڻ ۽ ڪڍڻ
معنيٰ وڃڻ۔ ايڪن معنيٰ ٻاڻيهي اچي ٻاڻيهي وڃي۔
يعني اڪيلو۔ ڇڏو هو۔ ايڪن جو آچار ڦيرائي
ايڪ ٻيڪ ٻيڪ ۽ هڪڙو ٺهي ٿو)۔

— هڪَ آڏ ۾ ٻيو پٺت ۾ هجڻ؛ هڪ ڪم
اڏو ڪاڍو ته وري ٻيو شروع ڪرڻ۔ اڏورو ڪم
ڇڏي وري ٻيو شروع ڪرڻ۔

— هڪَ ايڪ سان ڏسڻ؛ ڏوئي نه رکڻ۔
سڀني سان هڪ جهڙي هٿ ڪرڻ۔ هڪ جهڙائي رکڻ۔
سڀ اڪيون برابر ڪرڻ۔

— هڪَ ايڪ ڪيلن ٻي ايڪ رُٿڻ؛ خوشي يا
رنج سان قبول ڪرڻ۔ طوعاً ڪرها قبول ڪرڻ۔

— هڪ سري؟ ظرف. هڪ قسم جو — هڪ
 نموني جو — هڪڙي ئي طرز جو. (صفت). هڪڙي
 سِر وارو.

— هڪ ڦيڙ هو؟ هڪ ڦيڙها؛ (ڪ)؛ اڀرو —
 ڏٺو — ڪمزور — نه پتل — بي طاقت — ضعيف —
 لاتوان — نيست — بي بهج — هيٺو — لاغر.

— هڪ ڪاريو؟ هڪ ڪاري يا؛ هڪڙو ڪم
 ڪندڙ — هڪڙو واپار ڪندڙ — هڪڙي ڪيرت وارو.
 — هڪ ڪٽڻ؟ برابر ڪرڻ — مٽ ڪرڻ —
 مٽايو ڪرڻ — جوڙ ڪرڻ — جيس ڪرڻ —
 شريڪ ڪرڻ — ثاني ڪرڻ.

— هڪ ڪٽرو؟ هڪ ڪٽرا؛ ذ. صفت. هميشه
 هڪ جهڙو — سدائين هڪ جهڙو.

— هڪ ڪٽيهي تان؟ ٽهڙي ٽهڙي ٽهڙي ٽهڙي
 ڌرتي لپتي ۾ ڀورو رهن — ڏين وٺڻ ۾ ڀورو رهن.
 — هڪ ڪٽڻ ڪان؟ آڇڻ ٻيئي ڪٽڻ ڪان وڃڻ؟
 ٻڌو اڻ ٻڌو ڪري ڇڏڻ — ٻي پرواهي ڏيکارڻ —
 ڪا به پرواهه نه ڪرڻ — لاغرضائي ڏيکارڻ — ڪا نه
 ڪيڻ.

— هڪ ڪٽو ٿيڻ؟ هڪ خيال ٿيڻ — هڪ
 طرف ڌيان ڏيڻ — خيال سان ٻڌڻ — دل لائي ٻڌڻ —
 دل سان هڻائڻ.

— هڪ ڪٽي؟ ٽهڙي ٽهڙي ٽهڙي ٽهڙي (ت)؛ ڏاڍو ڪاوڙجڻ —
 سخت ناراض ٿيڻ — جوش ۾ اچڻ — ڪروڙ ۾ اچڻ.
 — هڪ ڪٽي؟ ڪٽڻ؟ هڪڙي ڪٽي ڪٽڻ —
 سخن ڪرڻ — هڪڙو قول ڪرڻ — ڪٽي ڪٽي
 صفائي ڪرڻ.

— هڪ ڪٽي؟ ڪٽي؟ صفت. هڪ سخو — هڪ ڪٽي
 ڪندڙ — انجام جو ڀورو — وعدو وفا.

— هڪ ڪٽي؟ ظرف. هڪ ڪٽي — هڪ جهڙو —
 سڌو — سٺا ترڪيب جي — سٺا هٿ ڪ جي — بنا
 رنڊڪ جي.

— هڪ ڪٽي؟ صفت. ظرف. هڪ ڪٽي — هڪ ڪٽي —
 هڪ خيال وارو — هڪ ڪٽي.

— هڪ ڪٽي؟ صفت. ڀوري خيال وارو —
 ڌيان وارو — هڪ ڪٽي.

— هڪجهڙو؟ هڪجهڙا؛ ذ. صفت. ساڳئي
 قسم جو — ساڳئي نموني جو — مشابهت رکندڙ —
 جهڙائي رکندڙ — مطابق — موافق — برابر — ساڳيو —
 هوبهو — نيس — نيس.

— هڪ جي؟ ٽ. اڃائي ڪالهه — هڪ نه ٻي
 ڪالهه — آهتي ڪالهه — هڪڙي ڪالهه جي ٻڌڻ ٻڌايل
 ٻي ڪالهه — آهتي جواب — اونڌي ورندي.

— هڪ جهڙائي؟ هڪ جهڙائيون؛ ٽ.
 صفت. هر عمري — برابري — سرتائي.

— هڪ جهڙو؟ هڪ جهڙا؛ ذ. صفت. هر عمر —
 ساڳئي عمر وارو — برابر — جهڙو — سرتو — جوڙ —
 جيس.

— هڪ چيٽائي؟ ٽ. صفت. ايڪ منائي — هڪ
 ڌياني — هڪ خيالي. خبرداري — هوشيار — مڃيائي —
 مڃاڳي — بيداري.

— هڪ چيٽو؟ هڪ چيٽا؛ ذ. صفت. هڪ مٽو —
 هڪ ڪٽو — هڪ ڌيانو — هوشيار — خبردار — سچيت —
 مڃاڳ.

— هڪ چوراس؟ جنڊيءَ تي گل جو هڪ قسم.
 — هڪ دل؛ صفت. ڀڪ دليو — هڪ چيٽو — يڪمنو.
 ڀوري خيال سان — سموري ڌيان سان — خبرداريءَ
 سان — هوشياريءَ سان.

— هڪ ڪٽر؟ ظرف. هيٺ — هيٺ — جو هيٺ —
 يڪدم — جهٽ پٽ — جلدي — تڙت — سڪهو.

— هڪ ڌڙو؟ ظرف. لاڳيتو — مسلسل — لڳاتار.
 — هڪ رت؛ صفت. ساڳيو رت — ساڳيو خون.

— هڪ مٽ — مٽ — مٽيءَ وارو — مٽيءَ وارو —
 رشتيدار — قريب.

— هڪ رڌمي؟ حسابن جو هڪ قسم.
 — هڪ زباني؛ ٽ. صفت. هڪ لفظ — هڪ ڪٽي —
 هڪ بات — هڪ قول — هڪوچن — انجام — ٻول — سخن.

— هڪ سار؛ صفت. ظرف. يڪ ساھي — لاڳيتو —
 لڳاتار — هڪڙي ڀويان — مسلسل — هڪ ڌڙو.

— هڪ سخو؛ صفت. هڪ ڪٽي وارو — هڪ سخو —
 هڪ ڪٽي — هڪ زبان — هڪ قول وارو — انجام
 جو مڃو.

- ہیکَ متو کَرن؟ ہک منہن کرن۔ ہکڑی
ہاسی کرن۔ گوشائتو کرن۔ پاسیرو کرن۔

= هڪ مُٺ: ذ. صفت. هڪ مُٺ جيترو۔
 يڪ مُٺ۔ گنڊ۔ ٻڌي ۾۔ اڪي ۾۔ اتحادي۔ مليل۔
 = هڪ مٽيلو؛ ظرف. هڪڙي ٺاڻ ۾ تي۔ هڪ ٺاڻي۔
 هڪ وقتو۔

- ھیکَ واہ (ت) ۱ ھک پاسو - ھک طرف -
ھک وات - ھک رستو .

= هڪَ وَهَ (ت) ۽ هڪجهڙو - هڪ جيسڏو -
 هڪ نموني - چوڙ - جيس - ٻار - هر شڪل - مشاهه .
 = هڪَ هَتي : ث . هڪڙي ٿي هنڌ ڪيل وڪرو -
 حق فروخت - حق بها - هڪڙو آگاهه .

ماڙو - بغض - ڪينو - جلن - پهچر - خار -

● هڪارَ ۽ هڪارُون: ٿ. ڪهڪهي آواز واري جانور جي رڙ- ڪهڪهو آواز- ڳرو آواز.

● ھڪائين؛ مصدر. (من. ھنڪار). ھڪلن۔
 لوڏن۔ ڊڪائڻ۔ ڪڍي ڇڏڻ۔ ڪڍڻ۔ ڌڪا
 ڏيئي ڪڍڻ۔ ڊيڪائڻ۔ ٽاهي کڻائڻ. نفرت ڪرڻ۔
 ڌڪارڻ. (ھڪاليو۔ ھڪاليندو۔ ھڪاليل).

- هڪاويئي ۽ هڪاوٽيئون: جاڳيلو ماڻهن جي پاڻ سان ڪيئن جي پخال - سانداري - ڪٽلي.
● هڪاهوءَ (ت)؛ عالم آشڪار - ٻڌرو - عام طرح - مشهور - ظاهر - واشڪاف.

● **هَكَرُ** ۛ هَكَرَ (ت): ذ. حجت - دلیل -
برهان - رد قد - دلیل بازی - سوال جواب .

● ھڪٿڙ ۽ ھڪٿڙ؛ ذ. (ع. ھاڪٿڙہ).
 ڳالھائڻ ۾ ھٽڪندڙ - ھڪي ڳالھائڻ ۾ انڪاءُ
 ڪندڙ - ٻاٽو - ٻڌڻيو - زبان وڇرائيندڙ - ڳالھائڻ ۾
 ھڪندڙ.

ہکڑاں ! ث . صفت . ہکڑ - ہکڑائی -
ہکائی - ہک - ہتھائی - ہتھان - ہانائی - گالھان م
ہک - آنکھ .

— ھڪ ٽرائينگ: مصدر. ٻيٽ ڪرڻ۔ ٻالھائڻ ۾
ھٽڪڻ۔ ھڪ ٽرڄيڻ۔ ٻاٽائي مان ٻالھائڻ۔ ھيڪڻ.
(ھڪ ٽرائينگ۔ ھڪ ٽرائينڊو۔ ھڪ ٽرائيل)۔

— ھڪڙائي ۽ ھڪڙائيون : ث. صفت .
ھڪڙو - ھڪڙا - ھڪڙا - ھڪ - ھڪ - ھڪڙائي -
ھڪڙائي - لکت .

- ہکڑ جمن، مصدر۔ ہکڑائیں - بہت کرن۔
 گالھائیں ۾ ہنکن - ہپکن - ہاتائیں - بہت کرن۔
 (ہکڑو - ہکڑندو - ہکڑیل)۔

● ھڪڙا اسر خاص. ھڪ ذات جو نالو.
تعلق ھالا ۾ ھڪ ديھ جو نالو.

● ھڪ ٽرو ۽ ھڪ ٽرا (ت) ۽ ذ. صفت. ڪھوڙي جو ھڪ قسم.

● ھڪڙو ذ. صفت. (من. ايڪ = ھڪ).
ھڪ - واحد - چڙو - اڪيلو - نجو - پڪو.

- ھیکڑائی ھیکڑائی ھون: ظرف. اکیلائی۔
ھیکڑائی - چڑائی، ہمتی - گھرائی - ایکو - میلاپ۔

— ھِکِزَ وَتِي ۚ ھِکِزَ وَتِيْمُونْ (ت): ث.
اکلوتی - اکیلی - ھیکلی - ذی، جا ہیء ماغ.
کی ھکڑی ھجی.

— ھڪ ٻي 'اڪي مان' سڀني کي ڏسڻ ۽
بي رياءُ ٿيڻ. هڪجهڙو رهڻ.

— ہیکڑی 'تند' ث. فقط ھک ہت۔ ھک نی۔
ہت۔ اکلوتو ہت۔

هڪ ٻي ڪوندي جا (ت)؛ جيڏا - سرتا - هم عمر -
هڪ جيڏا.

● ھَکَل ۽ ھَکَلُون؛ ث. مَد۔ رَز۔ کَوک۔
آواز۔ دالھن۔ نامچارو۔ مچی کی ھکلن جو آواز۔

- ھڪل آچڻ؛ بلند آواز اچڻ - وڏي رڙ ٿيڻ -
آن تان پکين کي هڪلڻ - هو هو ڪرڻ - جھار هڪلڻ.

— هڪل ڪرائين (ت)؛ ٿڌ ڪرائڻ — جهنگ
مان (شڪار لاءِ) جانورن کي ٿڌي ٻاهر ڪڍائڻ،
هڪ تان ٻي ڇهار هڪلائڻ.

- ھڪل ڪرڻ: ڄاڻ ڪرڻ - خبر ڏيڻ -
هٿيار ڪرڻ - چٽاڻي - مٽ ڏيڻ - نياڻو رسائڻ.
فرياد ڪرڻ - دانهن ڪرڻ - پڪارڻ. تڙي ڪيڻ -
ڊپائڻ - هيسائڻ.

— ھڪڙي ھوري (ت) ۱ ھمدردي. ھوڪ مان
ھڪڙي جھار. دٻاءُ.

● هڪيون ٻنهي وچن (ت) تنگ طلبي ڪرڻ - سوڙهو وٺڻ - گهٽڻ - تمام ڏکيو ٻڻ - مجبور ڪرڻ.
● هڪيڙو ۽ هڪيڙو (ڪ) ڏ. صفت. وڏو. قداور - ڄاڻو - ڊگهو - لمبو. ٿلهو - متارو - جاڏو - سپرو - برجستو - سڀرو - ڏولسو.

● هڪاءُ ۽ هڪاءُ (ل) ڏ. گهوڙ - شور - غل - غوغاءُ.

”اين منجهان آيو، هتي هتي جو هڪاءُ“.

● هڪڍائي ۽ هڪڍائي ڏ. صفت. ممتڪر - قهار - ظالم - ناحق ڪندڙ - ظلم ڪندڙ - ظلمي.

● هڪڍو ۽ هڪڍا (ت) ڏ. ڊوھ - ٺڳي - دغا - غبن - بيماني.

● هڪڍو هٿڻ: غبن ڪرڻ - ڊوھ ڪرڻ - ٺڳي ڪرڻ - دغا ڪرڻ - بيماني ڪرڻ.

● هڪڙا (ڪ) ڏ. سُرهي بانس - خوشبوءِ - هڪڙا - سڳند - سُرھان.

● هڪڙسو ۽ هڪڙسا: ڏ. (ف. هڪڙا) گهوڙ - گهمسان - ڌمچر - شور - هُل - غوغاءُ - هٽس - هاڪامو - هاڪار - هڪامو.

● هڪڙاهه ۽ هڪڙاهه ڏ. سڳند - سُرھان - خوشبوءِ - هڪڙا - سُرهي بانس - هڪڙا.

● هڪڙا ۽ هڪڙا: ڏ. سڳند - سُرھان - خوشبوءِ. آواز - ٻُلا.

”اين منجهان آيو، هتي هتي جو هڪڙا“

(شاه).

● هڪڙ ڊڳو ۽ هڪڙ ڊڳا (ت) ڏ. گهوڙ - فساد - جهيڙو - رڳڙو - ٻائيتال.

● هڪڙ ۽ هڪڙ: ڏ. (سن. هنگ. ع. هلييت. ف. انگوزه) دوا طور ڪم ايندڙ هڪ ٻسارڪو وکر - هڪ وڻ جو کوٽر.

● هنگ ٻيرا: ڏ. هنگ جو هڪ قسم.

● هنگورو ۽ هنگرا: ڏ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ ٻسارڪو وکر.

● هنگورو جا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. تعلقي گمٽ (خيرپور ميرس) ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● هنگورو: رنگ (هنگوروڻ رليون). (ڻ - ب).

● هڪلن ۽ مصدر. ڪاهڻ - ڀڄائڻ - ڊڪائڻ - ڊوڙائڻ - ڊڪائڻ. ٻاهر ڪڍڻ - گهوڙا يا ڏاند ڊوڙائي حملو ڪرڻ - هڪلي ڪڍڻ - ٽڙڻ - لوڏڻ - هڪلڻ - نيڪالي ڏيڻ.

● هڪم ۽ هڪم: ڏ. ڪاري جي مڇي جو هڪ قسم - سڪل سانو - سڪل گانگت - سڪل جهينگو.

● هڪڻ ۽ مصدر. ڪنهن ڏانهن حسد جي نڪاه سان ڏسڻ - پوسرڻ.

● هڪڻ ۽ اسم خاص. هڪ ٻڪري جو نالو.

● هڪڻ: مصدر. ٻري نظر ڌرڻ - نظر هٽڻ. ٻيڻ - ٻاراڻو ڏيڻ. ڪرڪڻ.

● هڪو: ڏ. صفت. هڪڙو - هڪ - اڪيلو - واحد - ڇڙو - هڪلو - يڪي سر.

● هڪائي ۽ هڪائيون: ٺ. اڪيلائي - هڪلائي - هڪلپائي - ڇڙائي - ڇنڊائي.

● هڪي: ٺ. صفت. هڪڙي - هڪ - ڇڙي - اڪيلي - هڪلي.

● هڪو ٻڪو ۽ هڪا ٻڪا: ڏ. واٽو - حيران - ڀرپشان - مونجهو - ڊپ ڀر - ٻي حواس - وسوڙل - موکو - کيکو وکو - ويڇون ويل - ٻي خبر - خطا.

● هڪو ٻڪو ٽيڻ: حيران ٿيڻ - واٽو ٿيڻ - حوصلو خطا ٿيڻ - موکو ٿي وڃڻ - کيکو وکو ٿيڻ - ڊپ ڀر ڀرجي وڃڻ - تشویش ڀر ڀرجي پوڻ - ويڇون وڃڻ - عجب ڀر پوڻ.

● هڪيو ۽ هڪيا: ڏ. صفت. ظرف. حاضر - موجود - ميسر - اڳيان - مهيا - هٿ ڀر - مهل ۽ موقعي تي لازمي طور موجود - تيار - ٺهيو ٺڪيو - اڳ ڀر تيار - حاضر ناظر - هٿ وٺس. آهرو - ٽڪڙو - تهليلو. (ٺ. هڪي ٽڪي).

● هڪي ۽ هڪيون: ٺ. ٺوڳهت - لڪي - ٺڙي. مثلاً: ”هڪي ڀر وڃي سامه رهيو آهي“.

ڪٺو - گچي.

”هڪو هار هڪي تي، طوقن جي تلڪار“.

(موسو لاشاري).

● هتلاڪت ۽ هتلاڪيئون: ٿ. خفو- هلاڪي- هلاڪي- دقت- چيڙ- بيزاري- ورج.
 ● هلاڪ ڪرڻ: ماري- قتل ڪرڻ - هائمال ڪرڻ. ڪڪ- تنگ ڪرڻ- تڪليف ڏيڻ- هلاڪ ڪرڻ- دق ڪرڻ- بيزار ڪرڻ- پريشان ڪرڻ.
 ● هلاڪي ۽ هتلاڪيئون: ٿ. هلاڪت- خفو- دقت- چڙ.
 ● هتلاڪ ۽ هتلاڪت: ٿ. صفت. تنگ- ڪڪ- ٿڪل- آزاريل- بيزار- بير- خفي- دق- هلاڪ.
 ● هتلاڪ ٿيڻ ۽ ڪڪ ٿيڻ- بيزار ٿيڻ- هلاڪ ٿيڻ- خفي ٿيڻ- بير ٿيڻ.
 ● هتلاڪ ڪرڻ: ڪڪ ڪرڻ- بيزار ڪرڻ- آزارڻ- دق ڪرڻ- خفي ڪرڻ- تڪليف ڏيڻ- هلاڪ ڪرڻ. ٿڪائڻ.
 ● هتلاڪي ۽ هتلاڪيئون: ٿ. هلاڪي- تڪليف- هلاڪت- خفو- دقت- بيزاري.
 ● هلال: ٿ. (ع. هلال = پهرين تاريخ جو چنڊ).
 ● هلال: ٿ. پهرين تاريخ جي چنڊ جهڙو.
 ● هلالن ۽ هلالون: ٿ. اوچتو حملو- ڪاهه- جُلهه- چڙهائي- رومڙ- ڌوڪ- ڌوڪاڻ.
 ● هلالن ڪرڻ: ڪاهه ڪرڻ- حملو ڪرڻ- چڙهائي ڪرڻ.
 ● هلالو ۽ هلالا: ٿ. وصال جو وقت- هل هلالن- مرن جي مهل- چالائو- لاڏاڻو- سڪرات.
 ● هتلاوت ۽ هتلاوتون: ٿ. تڪليف- دقت- هلاڪت- خفو- بيزاري- لاچاري- ورج.
 ● هتاهل: ٿ. صفت. گهاتي- جاني (دشمن)- ڪاري (ڌڪ)- زهر (قاتل).
 ● هتلاء ۽ هتلاء (ت): ٿ. رواج- ريت- رسم.
 ● هتلاء ۽ هتلاء: ٿ. وڪرو- فروخت- واپار- وڏو.
 ● هتائين ۽ مصدر. (سن. هتول). ڪاهڻ- هڪلڻ- چورڻ- چلائڻ- ٿورڻ- حرڪت ۾ آڻڻ- تحرڪ ڏيڻ- شروع ڪرڻ- نڀيڻ- بند بست ڪرڻ- واپار ڪرڻ- حڪومت هلائڻ. (هلائيو- هلائيندو- هلائييل).

● هتلا: ٿ. ڪتي کڻي هڪلڻ جو آواز- هتر جو هڪ پاڳو يا اوزار- هتر هير. ڪاهه- جُلهه- رومڙ. روڪ- منع- هتلا- جهتل- اٽڪ. (ت).
 ● هتلا ڪرڻ (ت): روڪڻ- جهلڻ- منع ڪرڻ- اٽڪ ڪرڻ. تڙ ڪرڻ.
 ● هتلا (ل): ندا. ڪنهن عجيب ڳالهه تي وات مان نڪتل آواز- هتن. "هتلا! هلا ڪيڏي نه ڊگهي آهي" هتن مصدر جو آمر.
 ● هتلا ۽ هتلاون (ل): ٿ. هوسل- گهير- آلاڻ. سيرو- رڙهو. جند- جان. پڪي- جو هڪ قسم- لغڙ- هاز.
 ● هتلا ۽ هتلا: ٿ. شور- لڙ- گوڙ- ڌمچر- ٻائيتال- غوغاء- گهمسان. دانهن- رڙ- ڪوڪ- واکو. ظاهر ٿيڻ واري حالت- شهرت- پڌرائي- مشهوري- نيڪ نامي. فرياد- رهوت.
 ● هتلاچو ۽ هتلاچا: ٿ. هتلا- گوڙ- شور- غوغاء- آواز.
 ● "دهشت دم درياهه ۾ جيت هيٺ هتلاچو." (شاه)
 ٿاهه.
 ● هتلاچارو ۽ هتلاچارا (ت): ٿ. هتلا- هتلاڪامو- شور- گوڙ- ڌمچر.
 ● هتلاچو ۽ هتلاچا (ت): ٿ. گوڙ- لڙ- ڌچو- ڌمچر- هتلاچارو.
 ● هتلا ۽ هتلا: ٿ. هتلا- گوڙ- لڙ- ڌمچر- مانڌاڻ- ٻائيتال.
 ● هتلا ڪرڻ: گوڙ ڪرڻ- لڙ ڪرڻ- غوغاء ڪرڻ- ڌمچر ڪرڻ. ٻائيتال مچائڻ.
 ● هتلا ۽ هتلاچو: ٿ. گوڙ گهمسان- ڌمچر ڌچو.
 ● هتلا ۽ هتلا: ٿ. خوشي- فرحت- مزو- لُطف.
 ● هتلاڪ ۽ هتلاڪ: ٿ. صفت. (ع. هتلاڪ = هو هلاڪ ٿيو- ف. هتلاڪ = مئل). قتل ڪيل- مئل- خون ڪيل- ڪئل. تڪليف ۾- تنگ- ڪڪ- ٿڪل- آزاريل- بيزار- خفي- پريشان- دق- بير.

● هٽلر هٽلر: ذ. صفت. هل وارو- ڪوڙ وارو- ڪوڙ ڪندڙ- شور مچائيندڙ- ڪوڙو- هل ڪندڙ- گهمساني.

● هٽلري ذ. صفت. هٽلر- هل ڪندڙ- ڪوڙ ڪندڙ- شور ڪندڙ- گهمساني.

● هٽلري دوترو: اسم خاص. ڪاري جي مڇيءَ جو هڪ قسم (چلڻ سان بدن تي ڪارا ٺڪا ڏيکڻ اڍائي فوٽن تائين).

● هٽلڙو هٽلڙا: ذ. صفت. ڍرو- ڦلهڙو- ڦلهو- مست- ڦسو- ڳلهو- ليلهو- ليلهر- ليڙو.

● هٽلڙائي هٽلڙائي: هٽلڙائيون: ٺ. ڍرائي- لڙائي- ليلهرائي- ڦسائي.

● هٽلڪ هٽلڪ: ٺ. هٽلڪائي- هٽلڪڙائي- سٺلڙائي- ٺڙائي- ٺوٺائي.

● هٽلڪ هٽلڪ: ٺ. هٽلڪائي- هٽلڪڙائي- سٺلڙائي.

● هٽلڪار هٽلڪارون: ٺ. هٽلڪار- آواز- هڪل- هوڪرو- هوڪر- رڙو.

● هٽلڪارو هٽلڪارا: ذ. آواز- هڪل- هٽلڪار- چوڪيدار- ٺڪهڻ- راکو- رڪوال- بهريدار- چوڊار- درٻار. ڪوهه مان ڪوس جي ڀرجي نڪرڻ وقت ماڻهن جو ڪيل آواز- هوڪرو: (ٺ).

● هٽلڪاٿي: اسم خاص. ڪراچي ايريا ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● هٽلڪو هٽلڪا: ذ. صفت. (پرا. هٽلڪو. سن. هٽلو + ڪ = ٿوري ٻار وارو). گهٽ وزن وارو- ٿوري ٻار وارو- ڪم وزن- ٿوري ٿوروارو- سو ڪير- هٽلڪو. ٿڙو- ٿوٽ- هٽلڪي طبيعت وارو. بي وقوف- ڪم عقل- جاهل. گهٽ ملهه وارو- مستو- ڏٺو- درميانو- وچولو- سولو- آسان (ڪم).

● هٽلڪاٿي هٽلڪاٿيون: ٺ. ڪم وزني- ان ڳرائي- هٽلڪڙائي- سوڪائي- آساني. بي خيالي- ٺوٺائي- ٺڙائي- سٺلڙائي- بيهودگي- بي معنيٰ ٿي. ٽڪڙ- اٻهرائي- جلدائي. بي وقوفي- بي عملائي.

● هٽلايو هٽلن: گروهه جي چوڻ موجب هٽلن- مرشد جي حڪم موجب هٽلن.

● هٽلائڻ: مصدر. ظاهر ڪرڻ- ٻڌرو ڪرڻ- مشهور ڪرڻ- عالم آشڪار ڪرڻ- ٻڌائڻ. (هٽلائيو- هٽلائيندو- هٽلائيل).

● هٽلت هٽلتون: ٺ. (سن. هٽول). چلت- رواج- ريت- رسم- رويو- ٻڙتاء- روش- آڻي وٺي- نمونو- ورتاء- چال.

● هٽلت چٽلت: ٻڙتاء- رسم رواج- آڻي وٺي.

● هٽلت ڪٽڻ: جٽ ڪرڻ- اجايو قدم ڪڍڻ- تعدي ڪرڻ.

● هٽلتو هٽلتو (ٺ): هلندي هلندي.

● هٽلت هٽلت: ذ. نار ٻيا هرلي جو جملي سامان- هرلو. گهر وغيره جو سڄو سامان. ڏاندن يا اٺن جو جوڙو. (ٺ). چوٽايو مال.

● هٽلت هٽلت: هٽلت: ڪم ڪار هٽلن- ڏندو هٽلن- ڪاروبار ٿيڻ- واهر ٿيڻ. گهر جو سنجت هٽلن- هرلو هٽلن.

● هٽلت وارو: ذ. صفت. آسودو- سڪيو- مٽايو- مالدار- ٻنسي وارو.

● هٽلچل: ٺ. اڄ وڃ. تحريڪ- ڪوشش- سهيو- آدم- اورچائي- ڊوڙ ڊڪ. محنت- جفاڪشي.

● هٽلڊ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

● هٽلر هٽلرون: ٺ. اڄ وڃ- اوت موت- گهڻي هل چل. سڱن مان ان ڪهڻ لاءِ انهن تي ڏاندن هلائڻ واري حالت- ڳاهه- لٽاڙ- مٽاڙ. ان جي ڳاهه ڳاهڻ لاءِ ڏاندن جي قطار.

● هٽلر ٻڌڻ: گهڻي اڄ وڃ ڪرڻ- گهڻي- اوت موت ڪرڻ- هل چل ڪرڻ. سڱن تي ڏاندن کي هٽلر هلائڻ لاءِ ٻڌڻ يا جوڻ- ڳاهه ڳاهڻ- لٽاڙ ڪرڻ- مٽاڙ ڪرڻ. جهيڙو جوڻ- لڙائي لاءِ سندرو ٻڌڻ.

● هٽلر هٽل ڪٽڻ: مدد ڪرڻ- واهر ڪرڻ- سهائتا ڪرڻ. همت ٻڌائڻ- جوش ڇا ڳائڻ- پڙڪائڻ- سندرو ٻڌائڻ.

پنڌ ڪندڙ ننڍي ٻار جي لاءِ ٽن ڦيٽن واري هٺ سان جهلي هلائڻ واري گاڏي.

● هٺڻ (ت): مصدر. لڏڻ - لڇڪڻ - ڌڏڻ - ٽلڪڻ - هڇڪڻ. آلو ٿيڻ. پُسن. مست ٿيڻ - آرسی ٿيڻ. (هٺيو - هٺندو - هٺيل).

● هٺڻ؟ مصدر. مشهور ٿيڻ - ظاهر ٿيڻ - پٿرو ٿيڻ - عالم آشڪار ٿيڻ - واشڪاف ٿيڻ - پٿري پٽ ٿيڻ - ڪليو ڪلايو ٿيڻ - پکڙجي وڃڻ. (هٺيو - هٺندو - هٺيل).

● هٺو ۽ هٺا: ذ. ڪاهه - ٺوسڙ - جُهله - حملو.

● هٺو ٽائي (ت): ڪم جي گهڻائي. تڪليف - دٽ - هلاڪي - مصيبت.

● هٺو مٽهو: ڪنهن کي هٺائڻ جي لاءِ استعمال ڪيل لفظ. مدد - همراهي - واهير - پٺرائي - سهائتا ڪرڻ - پٺرائي ڪرڻ.

- هٺي مٽهي: هٺو مٽهو.

- هٺي مٽهي ڪرڻ: شروع ڪرڻ - وقت ناهڻ - وقت گذارڻ. مدد ڪرڻ - همراهي ڪرڻ - هٺو مٽهو ڪرڻ.

- هٺي مٽهي ڪري مارڻ: ملهه ۾ زبردستي دٻڻ يا ڪيرائڻ.

● هٺو ۽ هٺا: ذ. سخت گرميءَ جي وقت ڪنهن به جاندار جو ڪنيل تڪڙو ساهه - سٽڪي - هٺ - هڙڪي - هانپارو.

- هٺو لٽڪڻ: سخت گرميءَ سبب گهڻي آڇ لڳڻ - هانپارو لڳڻ.

- هٺو هٺائڻ: سهڪائڻ - هٺي هٺائڻ - هٺائڻ - هٺڪائڻ - تڙڪائڻ - هانپارو لڳائڻ.

● هٺوان ۽ هٺوان: ذ. ڳاڙهي رنگ جي ڪپڙي جو هڪ قسم - ريتو. ننڍو ڇيلو - ننڍي ڇيلي جو گوشت - تمام ڪپڙو پهرو.

● هٺو ٽائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. بلوچ قوم جو هڪ قبيلو.

● هٺو هٺ: اسم خاص. مڇيءَ جو هڪ قسم - ڳاڙهي رنگ تي ڏنگ هئندڙ مڇي.

- هٺڪڙائي: هٺڪڙائيون: ٺ. تڪڙو - اٻهرائي. ٽڙائي - هلاڪائي.

- هٺڪڙو ٿيڻ: ٽڙو ٿيڻ - ايهود و تسين. تڪڙو ٿيڻ - اٻهرو ٿيڻ - اٽڙو ٿيڻ.

- هٺڪڙي طبيعت: ٺ. ٽڙي طبيعت - مغلائي - ايهود کي - ٽڙائي. بي عقلائي - بي وقوفي.

- هٺڪو ٿيڻ: آڇڻ: ڪاڪوس ڪري اچڻ - جهنگ جو خيال لاهي اچڻ. ڪم پورو ڪري اچڻ.

- هٺڪو ٿيڻ: گهٽ وزن ٿيڻ. بي عزت ٿيڻ. پاڻ کي فرحت ڏيڻ - آرام ڪرڻ - قرار وٺڻ.

- هٺڪو جلاب: ٿورا دست ڪندڙ جلاب - تڪليف نه ڏيندڙ جلاب.

- هٺڪو ڪرڻ: ٻار گهٽ ڪرڻ - ٻار لاهڻ - وزن گهٽ ڪرڻ - تور ۾ ڪم ڪرڻ.

- هٺڪي چوري: انڍي چوري - ٿوري چوري - ٿوري مٺھ واري شيء جي چوري.

● هٺڪي ۽ هٺڪي (ڪ): ٺ. سهڪي - دڙ - هانپارو - سهڪ - سهڪو.

● هٺڪي هٺڻ (ڪ): سهڪڻ - وڏو دڙ پڙڻ - ڏکيو ساهه کڻڻ - هانپارو هڻڻ.

● هٺڪڙي ۽ هٺڪڙيون: ٺ. ٻهچ - پچندي - منگهه - طاقت - وس - زور - وٽ - رسائي - دست رسي - پڄت.

● هٺڻ: مصدر. (سن. هٺل) چٽلڻ - چٽڻ - رڙهڻ - سيرڪڻ - ٽڙڻ - سٽڻ - اڳتي وڌڻ - وڃڻ - روانو ٿيڻ - آسهن - روانگي ڪرڻ - پٽارڻ - سيرڻ - رڳو هٺائڻ. لڏڻ - لاڏاڻو ڪرڻ. چالاڻو ڪرڻ - هين دنيا سان ڪوچ ڪرڻ - رحلت ڪرڻ - جهان ڇڏڻ - مرڻ. ڳالهه جو شروع ٿيڻ.

- استدعا ڪرڻ - عرض ڪرڻ. (هٺيو - هٺندو - هٺيل).

- هٺيو ۽ هٺيا: ذ. صفت. ٽڪو - تيز - جلد - تڪڙو - تيز رفتار - چوھو.

- هٺي ۽ هٺي: هٺي ٿيڻ: ٺ. هٺڻ جو ڏانءُ - هٺڻ جو ڏنگ - هٺڻ جو نمونو - هٺڻ جو طريقو.

- ہمارے پیالہ : ذ . صفت . گڈ پیئندڑ - ہمالی پانی .
- یار - دوست - سنگتی - رفیق .

- هَمْزُ جِنْسٍ : ذ. صفت. ساکبي جنس وارو۔
 ساکبي جنس جو۔ هک ئي جنس جهڙا۔ مشاهبت
 رکندڙ۔ اراڻ۔ ساکبيا۔

- ہم جنس وترمان: (الجبرا اصطلاح) ساکھی صورت وارا ہرمان (توڑی کے جدا جدا مقادیر پر کم آیل ہجی)۔

— هَمّ: جَنَگَ: ذ. صفت. سپاهي — مولچر —
فوجي — ساٿي سپاهي — هڪ ئي ٻيڙي وارا.

— ھٽم 'جٺوار' ۽ ھٽم 'جٺوار' ذ. صفت. ھاڙيسري -
ھاڙي وارو - محلي وارو - ھاڙي ۾ رھندڙ .

- ھم چورس ۽ ھم چورس ؛ ذ . صفت .
چنی ھڪ جھڙن پاسن وارو - چوپاسو .

ہم "حال" ذ. صفت. ساکھی حال وارو -
دوست - حال پائی - ساتھی - یار - سنگتی - رازدار -
غمخوار.

== مٽر 'خ' دست ۾ ذ. صفت. هڪ جهڙي عزت -
هڪ جهڙو ورتاءُ - هڪ جهڙي آبرو - ساڳيو مان.

- هتم 'خو: ذ. صفت. ساگهي سپاء وارو -
- ساگهي طبيعت وارو - هم طبيعت. ذري سرشتو -

لاؤو - رغبت - انتظام - ترتیب .
 - ہم ' داستان ' : ذ . صفت . ہم راز - رازدار -

پیدی - حال محرم - حال پائی - کتن وزیر -
کچھ پائی - غمخوار۔

درد وارو۔ درد م پائیوار۔ ڈک درد جو ساتھی۔

ڈک پائی - مصیبت پائی - تکلیف پائی - حال پائی -
ہمد - شریک درد - غمخوار - درد وند - یار -

منگتي - دوست - ساٿي - رفيق .
 = همدرديءَ ۽ همدرديون ؛ ث . صفت .

غمخواری - درد وندی - درد شریکی .
= همدل' همدل' ذ. صفت . ساگی دل

رکندو - دومت - دلبر - جاني - دل وارو - سنار -
پيارو - سچن .

● ھٿو پٺون ۾ ٿ. (ع. حليہ) اٺن جي سينگار جا گھٽ يا ساز.

”ئىلىيۇن ئۇنىۋېرسال مەكتەپىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى (شاھ).“

● ھٽل ٿيڻ: ٺٽ. جُنبش - ھُر - چور ٻو - چور -
تحرڪ - ارزش - ڏوڏو - لوڏو. ھٽل ھٽلان.

۵۔ هَلِي: اسم خاص هڪ ذات جو نالو.
۶۔ هَلِيَا: اسم خاص هڪ ذات جو نالو. تعلق

تنبیر ۾ هڪ ڏيھ جو نالو۔
 ● ھلبي، چٽلبي؛ ث. رواج - رسم - دستور - ريت -

● ھٺاڻو ۽ ھٺاڻيلا : ذ. ميوي جو ھڪ قسم -

تازي کڇي - ڏونڪو - کارڪ - کڇي - چوهارو .
● هيٺي ڀلي: اسم خاص . هڪ ذات جو نالو .

● مٽييهون ۽ هٽييهون (ل)؛ ث. هٽر جي
هڪ حصي جو نالو۔ آءِا ڪاٺي جنهن ۾ هر ڪنڊيل

● هَمْ: ذ. (ف. هَمْ = ماڪيو) ماڪيو - ساڪي ۽ هجي - هريته - هرههي - هرههن.

طرح - مشابه - مشابہت - رگندڑ - برابر - کندہ -
 ہک جھڑو - جھڑس - آن جھڑو - شوہو - نیس پیس .

— ھم انداز: د. صفت. ماپ لائق - ما ٻي ماپ وارو - ما گهي ورن وارو.

ہم اواز دے، ساپیو اواز۔ ساپیو دیک۔
ہم باز ہم باز دے، صفت، شریک۔

ساتھی - رفیق .

ہم ایسے تھے کہ صفت: کہ سہی وارو۔
ہم ایسے تھے کہ زال مان سہی - عورت مان
کے نام کے تھے۔

ہم 'ہسٹیری': عورت ماٹ گڈ سمٹھ واری
حالت - جماء - نا

- ہتم' پُشْتِ' ہتم' پُشْتِ' : ذہنیت، مائی -
- منکتے، - بار - مددگار - ہمراہ، سا کیو نمب -

ساڳيو نسل - ساڳيو ڪٽنب .
 = هم ”پهلؤو“ ذ. صفت. مددگار - واهرو -

سہاؤکے - ساتھی - ہمراہ - رفیق .

= هَمْدَرُ: ذ. صفت. هردم جو ساٿي - هروقت
 گڏ رهندڙ - رفيق - دوست - گهرو - گهائو -
 ميلاهي.
 = هَمْدَاتُ: ذ. صفت. ساڳيءَ ذات وارو -
 ساڳئي ڪٽنب جو - ساڳئي قبيلي جو - ذات پاڻي -
 ساڳئي نسب يا نسل جو - همقوم - پنهنجي
 ذات جو.
 = هَمْدَ يَهِي: ذ. صفت. وطني - ملڪي - شهري -
 ڏيهي - ديسي - هموطني.
 = هَمْدَرَا: هَمْدَرَا: ذ. صفت. رازوارو - حال پاڻي -
 حال محرم - هر خيال - پيدي - محرم اسرار - ڳجهه
 جو ڄاڻو - دل جو واقفڪار - رازدان - گهرو دوست -
 راز جو واقف - دلي دوست - شامل راءِ.
 = هَمْدَرَاهُ: هَمْدَرَاهُ: ذ. صفت. همسفر -
 گڏ مسافري ڪندڙ - حياتي تائين شامل رهندڙ -
 ڏک سگ پاڻي. دوست - مددگار - حامي - واهرو -
 ساٿي - سنگتي.
 = هَمْدَرَاهِي: هَمْدَرَاهِي: ذ. صفت. مددڪاري -
 دوستي - سنگت - ساٿ - حمايت - مدد - واهر -
 پٺرائي.
 = هَمْدَرَقَاصُ: ذ. صفت. گڏ لڄندڙ - گڏجي
 لاڄ ڪندڙ.
 = هَمْدَرَنُڪُ: هَمْدَرَنُڪُ: ذ. صفت. ساڳئي
 رنگ وارو - ساڳئي قسم وارو - ساڳئي نموني وارو -
 ساڳئي خيال وارو - هر خيال. هر جماعت.
 = هَمْدَرَهَانُ: ذ. صفت. ساڳئي ٻولي ڪندڙ.
 ساڳئي ڳالهه ڪندڙ - ٽيڪائو - تائيد ڪندڙ.
 = هَمْدَرَسَا: هَمْدَرَسَا: ذ. صفت. يڪراءِ -
 هڪ صلاحو - هڪ مٿيو - متفق راءِ - هڪ اختلاف -
 شامل راءِ - هر صلاح - يڪ زبان.
 = هَمْدَرَسَالُ: ذ. صفت. هڪ جيڏو - ساڻي -
 هر عمر - سنوسن - سرتو.
 = هَمْدَرَسَايَنُڪِي: ذ. هڪ ئي محلي ۾ رهڻ واري
 حالت - ٻڙوسي.
 = هَمْدَرَسَايَنُ: ذ. صفت. هڪ محلي ۾ رهندڙ -
 پاڙي وارو - پرمڻ رهندڙ - ٻڙوسي.

= هَمْدَرَسَرُ: هَمْدَرَسَرُ: ذ. صفت. هڪجيڏو -
 هر عمر - همعصر - سرتو - سنوسن. جوڙ - جيس -
 مٺ - ڀڄي - هڪ عمر وارو.
 = هَمْدَرَسَرِي: هَمْدَرَسَرِي: ذ. هڪجهڙائي - ابراهي - سرتائي -
 هڪجيڏائي - هر عمري.
 = هَمْدَرَسَفَرُ: هَمْدَرَسَفَرُ: ذ. صفت. گڏ
 مسافري ڪندڙ - همراھ.
 = هَمْدَرَسَيرُ: هَمْدَرَسَيرُ: ذ. صفت. هڪ ئي
 ماءُ جو ڪير پيٽل - ساڳيو ڪير پيٽل. ٽيڇ شريڪ ڀاءُ.
 = هَمْدَرَسَيرُ: هَمْدَرَسَيرُ: ذ. صفت. ساڳيو ڪير پيٽل -
 هڪ ماءُ جو اولاد - ڀيڻ.
 = هَمْدَرَمَصَرُ: ذ. صفت. ساڳئي وقت وارو -
 ساڳئي وقت جو - هر وقت - ساڳئي زماني جو - همعصر.
 = هَمْدَرَمَعَهْدُ: هَمْدَرَمَعَهْدُ: ذ. صفت. همعصر -
 ساڳئي وقت جو - هڪ ئي زماني جو - هڪڙي ئي.
 سمي جو. هر وقت.
 = هَمْدَرَمَدَرُ: هَمْدَرَمَدَرُ: ذ. صفت. شامل -
 لاڳو - شريڪ - ساٿ - سنگ - هر رکاب.
 = هَمْدَرَمَذَهَبُ: هَمْدَرَمَذَهَبُ: ذ. صفت.
 ساڳئي مذهب وارو - ساڳئي طريقي وارو - ساڳئي
 فرقي وارو - ساڳئي عقيدتي وارو - ساڳين خيالن وارو.
 = هَمْدَرَمَرُڪَتَزِي: هَمْدَرَمَرُڪَتَزِي: ذ. صفت. متقارب سلسلو -
 ڳنڍيل سلسلو.
 = هَمْدَرَمَنَامُ: هَمْدَرَمَنَامُ: ذ. صفت. ساڳئي نالي وارو -
 هڪ جهڙي نالي وارو.
 = هَمْدَرَمَنَوَا: هَمْدَرَمَنَوَا: ذ. صفت. گڏ ڪائيندڙ - ساڻ ڪائيندڙ.
 = هَمْدَرَمَنَوَالَه: هَمْدَرَمَنَوَالَه: ذ. صفت. ساڳئي دسترخوان
 تي ڪائيندڙ - همٺو.
 = هَمْدَرَمَوَارُ: هَمْدَرَمَوَارُ: ذ. صفت. برابر - يڪسان -
 سنئون سڌو - لسو - هڪ جهڙو - هٿريل.
 = هَمْدَرَمَوَارُ ڪَرَنُ: هَمْدَرَمَوَارُ ڪَرَنُ: ذ. صفت. برابر ڪرڻ -
 هڪ جهڙو ڪرڻ - مندرڻ - سنئون سڌو ڪرڻ -
 لسو ڪرڻ - سندراره ڪرڻ. (ل). هٺ تي.
 اوڀڻ - ذميوار ٿيڻ.
 = هَمْدَرَمَوَارُ: هَمْدَرَمَوَارُ: ذ. هميشه - سڌائين - هر روز -
 ڏهاڙي - روزانو - روز بروز.

● ھمار ۽ ھمار: ذ. ھالڀپ - قومي سرڊار -
مذهبي اڳواڻ - پيشوا - هادي - رهبر - مرشد -
گرو.

● ھٽان؟ ٺ. اسان جي. ”اڄ ھٽان ميان تما“
(چوڻي).

- هتمان دَسْتِي؛ زوران زوري - ڏاڏائي - جبر -
ڏاڏ - زور زبر.

● ھَمَا؛ اسر خاص. ھَسْکِيءَ جو ھڪ ٿسڙ-
ھَمَا.

● هَمايُون: ذ. صفت. (ف. هَما = سَيمَرغ
پکي) مبارک - باهرکت - بختاور - سَگورو - پا کب
وارو - سَندورو - نیکبخت - خوش قسمت. کامياب -
فتح مند - کامران - فاتح. (اسم خاص). مغل گهراڻي
جي هڪ مشهور بادشاهه جو نالو. ضلعي سکر ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● **هِيئَتَ ۽ هِيئَتُونُ**؛ ث. مردانہ کی - دلیری -
 شجاعت - بہادری - مڑسی - قوت - سکھ - پل -
 پلوانی - پهلوانی - سورھیائی - جرات - طاقت -
 توفیق . ارادہ - عزم - عالی حوصلہ - قصد - دل جو
 مضبوط خیال .

— هَيْمَنْتَيْتَوُ ۞ هَيْمَنْتَيْتَوُ ۞ ذ. صفت. طاقت وارو۔ جرات وارو۔ بہادر۔ دلیر۔ قوی۔

- هِمَّتْ پَرِیو' عَقِ هِمَّتْ پَرِیا: ذ. صفت.
جرئت پریو - طاقتور - ہمتاؤ - دلیر - ہمت وان -

ہمتی۔
- ہمت جی، واگت ہمتان نہ چمڈن: ہمت

کرن۔ لا کیتی کوشش کرن۔ ہزدل نہ تیں۔
ہمت ہڈن۔

- هيمت سارڻ؛ دل ٻڌڻ - مڙسي ڏيکارڻ -
مردانگي ڪرڻ - مڙسي ڪرڻ - بهادري ڪرڻ -

پهلواني كرن. فلڪ ڪرن۔ حوصلو ڪرن۔
 = همت ھارڻ؛ گھيڙي ٿيڻ۔ ھي دليو

تین - اہی مڑیو نیں - کور دلیو نیں - بڑوں
تین - دچھو تین - سندرو چوڑن - ہمت چڈی
ڈیٹن .

— هَـمَ وزن: ذ. صفت. — رابر وزن وارو۔
ساگئی وزن وارو۔ ساگئی تور وارو۔

- عتر و طین: ذ. صفت. سا کُشی ملک وارو۔
ملکی۔ وطنی۔ کونائمی۔

● ھَم؟ (ف). مَی. اویژو۔ انتظار۔ ٻڌڻي۔
فکر۔ وھم۔ گمان۔ شڪ۔ آڻ کڻي ھڪٻئي جو
آواز۔ (ل).

— هٽر ٻڌس: ٺ. ڪوڏين جي راند جو هڪ قسم.

- هتم نه ترم ڪٽڻ: ٻڃا کڻا نه ڪرڻ -
 بي ڌوڪ ڪرڻ - بنا ڪنڪي ڪرڻ - بنا هڪ جي
 ڪرڻ. آمالڪ ڪرڻ - يڪدم ڪرڻ - جهٽ يٺ
 ڪرڻ.

● ۵۴۴: (ع). غم - ڈمک - رنج - درد - دمک -
ارمان . اوسیزو - گہتی - فکر - اندیشو .

● ھٻم : ث. (سن). ارف - یتخ .
- ھٻم : ھوزري : غم - فکرتو ک .

● ھيم (ل): ث. ھمت - بھادري - دليري - سورھيائي. ويج - ڪينون - بھلي - برق.

● شمر: امیر خدایں۔ منکر مسیحی: جو ہک قسم

● هُما: اسم خاص. پکي ۽ جو هڪ قسم۔ هڏيون کائيندڙ پکي (ماڻهن جي عقيدي موجب هڪ

سپاڳو پکي، جنهن تي به سندس پاڇو پوي سو
بادشاهه ٿئي).

● ھٽماڙ (ت)؛ مپ - گل - ھوڙي - مڙهي -
مورو - جملي .

● -مالِيّ: هَمَالِيُون (ت): ث. ملكيت -
-مِيَاثِي - لائو - دَنُ - مايا - هَسُو دُو كَر - خزانو -

● **ہیما لیتھ**: اس پر خاص۔ ہر جو گھر۔ دنیا پر

نمار وڌي ۾ وڌي جبل جو نالو-هندستان جي
هڪ جبل جو نالو-هيماليه ڀرت.

و. د. م. (مصلح) یا دوائن کئی لاء ہل یا
ظہر جو آکرو مہرو.

— هيمٽئون * هيمٽئون: ذ. صفت. همت وارو- همت ڀريو- طاقت وارو- بهادر- دلير- جرڻي.
 — هيمٽي: ذ. صفت. همت ڀريو- همتوان- همتوارو- طاقت وارو.
 — هيمٽائين: مصدر. همت ڏيارڻ- جرڻت ڏيارڻ- زور وٺائڻ- مڙسي ڏيارڻ- دل ٻڌائڻ. (همتائيو- همتائيندو- همتائيل).
 * هٽم ٽم: ٺ. خيال- ويچار- ڌيان.
 * هٽمٽئي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 * هٽمڙو * هٽمڙا: ذ. سنڌي الف بي جو اڀڪونجاھون اکر- الف همزو- همڙو. (ء).
 (اسم خاص). هڪ ماڻھوءَ جو نالو- امير حمزو.
 * هٽمڙو ٻاگيرائي: اسم خاص. تعلقي شهدادپور ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 * هٽمڙو: علم نحو جو اصطلاح- متحرڪ الف- الف همزو.
 * هٽمڪير * هٽمڪيرون: (ل): ڪپري ۽ مضبوط ڪاٺي.
 * هٽمليڪ (ڪ): اسم خاص. هڪ جبل جو نالو.
 * هٽمن جاگير: تعلقي روهڙيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 * هٽمن لوءِ: اسم خاص. تعلقي روهڙيءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 * هٽمو: وچ ۾ شيهي ڀريل پگڙ ڪوڏي.
 * هٽمو ٻوٽا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 * هٽمون (ڪ): ظرف. هميشه- مدائين- اڪثر ڪري- عموماً- گهڻو ڪري- ضرور- بلاشڪ- اصلي.
 * هٽم: صفت. (ف). سڀ- ڪل- مڙهڻي- مڙيئي- جملي.
 * هٽمهاڙ (ت): مڙيئي- سڙي- جملي- ڪل- سڀ- سمورو.
 * هٽمٽئي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 * هٽميا * هٽميائون: ٺ. مهرباني- پاڇهه- وڙ- احسان- ڀلائي- ڪريها.

* هٽمياڻي * هٽمياڻيون: ٺ. دنيا- دولت- ملڪيت- ٺاڻو- ڌڻ- مايا. چيلهه مان ٻڌل پٽن جي ڳوٺري- ڳنڍ- نورو.
 * هٽميڙو * هٽميڙو: ذ. صفت. امير- سردار. بهادر- پهلوڻ. (اسم خاص). ڊيڪ راڳب جي هڪ راڳي ۽ جو نالو. عمرڪوٽ جي بادشاهه عمر سومري جي هڪ دوست جو نالو.
 — هٽميڙو مانجهياڻي: ڪٽڻ (ت): زوري ڪم وٺڻ- زبردستي ڪرڻ- ڏاڍائي ڪرڻ.
 * هٽميڙائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 * هٽميڙاهه: اسم خاص. تعلقي ٽنڊي باگي ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 * هٽميڙو ٻوٽا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 * هٽميشه: ظرف. مدائين- دائماً- مدار- لڳاتار- هرروز- روزبروز- سدا- نيت- روز- روزانو.
 — هٽمشڪي: ٺ. حيات ابدي- نتيتا- ٻرلوڪ- آزليت وابدت.
 * هٽن: ضمير. انهيءَ- هيءَ- هيءَ.
 — هٽن جيئن ڪي جواب ڏين: زندگيءَ جي ڪا پرواهه نه ڪرڻ- فقط خدا تعاليٰ جي عشق ۽ قرب ۾ جيئرو رهڻ- موت جي ڪاهه پرواهه نه ڪرڻ.
 — هٽن ڪٽن مان: ٻڌي هٽن ڪٽن مان ڪٽي ڇڏڻ: ٻڌو اڻ ٻڌو ڪري ڇڏڻ- لاغرضائي ڏيکارڻ- بي پرواهي ڏيکارڻ- ڌيان نه ڏيڻ.
 * هٽن: ضمير. هو- آهو.
 * هٽنب * هٽنب (ت): ذ. گوڙ- لڙ- شور- هٽنبس. نئين ڳالهه. نمونو- ريت- ڍنگ.
 * هٽنب ڏيارڻ (ت): نئين ڳالهه ٻڌائڻ نمونو ٻڌائڻ.
 * هٽنب ڪٽو ڪٽڻ (ت): نئين ڳالهه جا ڳائڻ- شور ڪرڻ- گوڙ ڪرڻ- لڙ ڪرڻ- ڦهچر مچائڻ.
 * هٽنڇاڇو * هٽنڇاڇا: ذ. ٻارود جي رڪن لاءِ چم يا سيڱي جو ٺهيل ڳوٺرو.
 * هٽٽيار: اسم خاص. تعلقي ميهڙ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

ٽاڙيون وڃائي، هٿ چنڊي ٺڄڻ جو هڪ قسم - ٺڄڪارو -
 هنبوچي - ٽڪڙو ڪنيل ماهه - هانبارو - سهڪو .
 ① هنبوچي ۽ هنبوچيون ٿ. ٽ. ڏسو هنبوشي .
 = هنبوچي ۽ وڃهڻ ۱ هنبوشي راند ڪرڻ -
 هنبوچي ناچ ٺڄڻ - هنبوچي هٿل . تمام گهڻو خوش
 ٿيڻ - خوشي ملهائڻ - خوشيءَ ۾ ٺٻا ڏيڻ .
 = هنبوچي ۽ هنبوچي ٿيڻ ۽ خوشيءَ ۾ نه ماڻڻ - خوشيءَ
 مان ٺڄڻ - تمام گهڻي خوشي ڪرڻ .
 ② هنبوچي ۽ هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ . ڪوڙ - ڪوڪاءُ - ڏسڻ -
 غوغاءُ - وڏو آواز - هٿل - شور .
 ③ هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ (ت) ٿيڻ ٿيڻ - رعب - ڄمڻ . مار -
 ٻيڄ - سٽ - ڪٽ .
 ④ هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 هڪ قسم .
 ⑤ هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 نوڪ . ٻياس - آڇ . ڪاڏي جي طلب - اشتها . (ڪ) .
 ⑥ هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 ڪم ايندڙ ڪاڻ جي وڏي ڏوٺي . جهنگ وڃڻ
 لاءِ ڪوڏارو يا واهولي جهڙو اوزار - ڪهڙو .
 ⑦ هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 آغوش - ڪٽڇ . (هرا . آسو) اکين مان وهيل ٻائي -
 لڙڪ - ڳوڙهو - آنسو .
 = هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 ويهارڻ - ڪوڊ ۾ ويهارڻ .
 = هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 ڪٽڻ - هنبوچي ڪٽڻ .
 = هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 ٻاڙڻ - اکين مان آب وهائڻ - جهڙڻ .
 ⑧ هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 ٻائيءَ جي سهڻي ٻڪريءَ جو هڪ قسم - هنبوچي .
 = هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 قسم - هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 = هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 ⑨ هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 هلاڪي - ٻيڙي - ناراضڪي - دقت - هلاڪت -
 پريشاني .

⑩ هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 انبار - گدام - سٽو - ڏن - آڙڏ .
 = هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 رکيل ڇٽ - ٻاڪي - ڪڇاڻو (هاڻيءَ جو) - هاڻيءَ
 تي رکيل ڏولي .
 = هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 وڏو ماڻهو ٿيڻ - اختيارِيءَ وارو ٿيڻ .
 = هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 عزت وارو ٿيڻ - مان مرتبي ڪري رسڻ - سرداريءَ
 کي ٻهڃڻ .
 ⑪ هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 جهلي هيٺ مٿي ڪرڻ - ڏوڏڻ - ڇاڇولڻ - ڏونڌاڙڻ -
 ڏوڏ ڏيڻ . آڇلاڻ - ڦٽو ڪرڻ - آڇل ڏيڻ .
 (هنبوچي - هنبوچي - هنبوچي) .
 = هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 ⑫ هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 جو هڪ قسم .
 ⑬ هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 ڪوڪيا - ڏمچر - شور - ٻائيٽال - مانڌاڻو . ڪروڌ -
 ڪيٽ ٻيٽ - ڪير ڪير - گهٽهي . (اسم خاص) . تعلقي
 گهوڙا ٻاري ۾ هڪ ديهه جو نالو .
 = هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 مٽ وارو - ٻي عقل - چر ٻيٽ - ٻي وقوف . جهٽ ٻيٽ
 چڙهي ويندڙ - ٿوريءَ ڳالهه سان رسندڙ . تڪليف نه
 وٺندڙ .
 = هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 اجائي بٽڪ ڪندڙ - ٿرڙو - سڦيلو .
 = هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 ٿرڙو - هلاڪڙو - تيرتريو .
 = هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 شور ڪرڻ - ڏمچر ڪرڻ - مانڌاڻا مچائڻ .
 ⑭ هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 قسم - ٻيٽ تي هڪ قسم جي ٻيماريءَ سبب نڪتل
 ٿوڪڙو - هسونڙو .
 ⑮ هنبوچي ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
 هڪ قسم - دهل جي تار تي ٺڄڻ جو هڪ نمونو -

● هڪ پٺيون ٽڪر. درياءَ جي پٽيءَ جي گهير-
 دريائي پٽيءَ جو هڪ جزو. جبل جو ٻوٽو.
 ٿڪا گئلڙا ضاعفان کي گهوٽي پيارين تہ ٻار ٿئي ۽
 ماھواري اچي. (ن-ب).
 ● هتئجهو آريا ڪٽڻ: پٽي ايهارن واسطي
 هتجهو کي چڪي پرمڻ کي لاهڻ.
 ● هتئجهون: ٿ. اکين سان وهيل پاڻي- ٻوڙها-
 لڙڪ- هتئجون- آسئون.
 ● هتئجهون هارڻ: ٻوڙها ٻاڙڻ- روئڻ-
 راڙو ڪرڻ- لڙڪ وهائڻ- جهيڄڻ.
 ● هتئجهي: هتئجهيئون: ٿ. جڻيءَ جو
 ٻيون چم. ٿوڻي ڪوڙڻ لاءِ ڪوٺيل ڪڏ- چتر.
 ● هتئجهي: هتئجهيئون: ٿ. رڇَ جو هڪ
 حصو. درياءَ جي پٽي ايهارن واسطي گهاٽي جي
 چيڙي ۾ پيل رسو.
 ● هتئج: هتئجئون (ت): ٿ. هتج- جهولي-
 گود.
 ● هتئجڙو: هتئجڙو (ت): ٿ. جانور جو ٿڻ.
 ● هيندُ: اسم خاص. حمارَ جي وڏي پُٽ ۽
 نوج نبي جي ٻوٽي جو نالو. ايشيا ڪنڊ جو هڪ
 ملڪ- هندستان- ڀارت.
 ● هيندُستان: اسم خاص. ايشيا ڪنڊ جو هڪ
 ملڪ- هندن جو ملڪ- هيندُ- ڀارت- (انسڪ). انڊيا.
 ● هيندُستاني: ٿ. ٺ. هتستان جو رهاڪو-
 هندستان جو.
 ● هيندُ سترُ ڪار: ٿ. ٺ. هندستان جي حڪومت-
 ڀارت سرڪار.
 ● هيندِي: ٺ. هتستان جو رهاڪو- ڀارتي-
 هندستاني. هڪ ٻوليءَ جو نالو.
 ● هيندانُ: اسم خاص. بلوچستان ۾ هڪ ڳوٺ
 جو نالو.
 ● هيندانو: هيندان: ٺ. (ف. هيندوانه) خريف
 جي مند ۾ پيدا ٿيندڙ مسوي جو هڪ قسم-
 چانهن- تربوزو- چانهون.
 ● هيندائي: ٺ. ٺ. لنڊي چانهن- ڪرينگ.
 ● هيندُستَه: ٺ. انسڪ. جياميٽري.

● هتئجارِي: ٺ. ٺ. صفت. ڍڳيءَ جو پيار سان
 رکيل نالو.
 ● هتئجيتل: اسم خاص. ضلعي ٿرپارڪر ۽ ضلعي
 ٺٽي ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● هتئجڙو: هتئجڙون: ٺ. ٺ. ڍنڍ جي ٻڪيءَ جو
 هڪ قسم. هڪ وڻ جو نالو. (صفت). سهڻي-
 خوبصورت- حسين. (اسم خاص). ضلعي حيدرآباد ۾
 هڪ ديھ جو نالو.
 ● هتئجڙو ٻيرو: هتئجڙو ٻيرو: ٺ. ٺ. صفت.
 آڻ جي ٻير وانگر لَسو ۽ تراڪڙو سُنڀ.
 ● هتئجڙو: هتئجڙا: ٺ. ٺ. صفت. ڏاند جو هڪ
 قسم (جنهن جو ٻيٽ وڏو هجي).
 ● هتئجڙو هڏي: اسم خاص. حيدرآباد ۽ ٿرپارڪر
 ضلعن ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ● هتئجڙو: اسم خاص. هڪ ٻسارڪو وکر.
 ● هتئجو: هتئجا: ٺ. ٺ. ٻسارڪي وکر ۾ ڪم
 ايندڙ ٻوٽيءَ جو هڪ قسم. پٽيءَ جي سڙھ جو
 ڪٽو.
 ● هتئجي: هتئجيئون: ٺ. ٺ. ڪلهي جي پٽي-
 ڪلهي واري هڏي- هتئجھي. (ل).
 ● هتئجهو: هتئجهون: ٺ. ٺ. گود- جهولي-
 هتج- آغوش.
 ● هتئجهو ٽپي گهٽائڻ: ڪڇ تي ڪٺي گهٽائڻ-
 گود ۾ کڻڻ- آغوش ۾ ڪرڻ.
 ● هتئجهو: هتئجهو: ٺ. ٺ. (سن. هتئس = هتج.
 ف. تڌرو) ڍنڍ جي ٻڪيءَ جو هڪ قسم- هتج-
 هتئس.
 ● هتئجهائي: هتئجهائيئون: ٺ. ٺ. پٽيءَ جي
 مهري جي ٻوٽن ٻاسي لڳل ڪاٺي.
 ● هتئجهڙو: هتئجهڙو: ٺ. ٺ. (سن. هتس) پاڻيءَ
 جي ٻڪيءَ جو هڪ قسم- ڍانڍي ٻڪيءَ جو هڪ قسم.
 ● هتئجهڙو ٻيڻ: ٺ. ٺ. پاڻيءَ جي ٻڪيءَ جو هڪ قسم.
 ● هتئجهيري: هتئجهيريئون: ٺ. ٺ. ٻاٺيءَ
 جي ٻڪيءَ جو هڪ قسم.
 ● هتئجهو: هتئجها (ڪ): ٺ. ٺ. ٻرسان کسي
 ڪوهي تي مٿي چاڙهڻ ۽ هيٺ لاهڻ لاءِ رسي جو

— هيندو سته دان؟ ذ. صفت. جاميٽري جو ڄاڻو-
انگن جو ماهر- رياضي دان.

● هيندو: ذ. صفت. (ف). هندستان جو رهاڪو.
هيندي. (هندو- ايندو- هندو. سنڌو نديءَ جي
ڪناري تي رهندڙ. ڀارسين جي پاڪ ڪتاب
”زندا وستا“ ۾ سنڌ جي قديم نالي ”سپت سنڌو“
جو اچار اڪيل آهي. ”سپت هندو“ يعني ”س“
کي مٿي ”ه“ ڪيو اٿن، مطلب ته قديم ايراني
لوڪن ”سينڌو“ جو اچار ڦيرائي ڪيو ”هندو“
جنهن جي اصل معنيٰ هئي سنڌو نديءَ جي
ڪناري تي يا ”سنڌو ماڻھو“ ۾ رهندڙ ٻيو ٻيون
قومون (مسلمان وغيره) آيون ته ”هندو“ معنيٰ
ٿي ”براهمني ڌرم“ ڪي مڃيندڙ، سنڌو (هندو)
نالي مشهور هئڻ سبب سڄي هندو قوم ۽ هندستان
تي ”سنڌو“ (هندو) تان نالو ٺهيو. ڪاري
رنگ جو ماڻهو- ڪارو- سانولو- سانورو. جشي-
شيدائي- رنگي. غلام- ٻانهون. چور- دزد-
رهڙو- ڊاڪو- ڌاڙيل. منهن تي ڪارو تير
(جو سونهن جي نشاني).

”ويو هئي هيندو ڪٿي، ڪهڙو اندر ڪافر ڏسڻ“
(مصري شاه).

(اسم خاص). هڪ ذات جو نالو- هندو ڌرم جو
پوئلڳ- هندڪي مذهب جو پيرو.

— هيندو ڪار: ث. هندو هئڻ واري حالت-
هندو ڌرم.

— هيندو ڪو: هيندو ڪا: ذ. صفت. هندن جو-
هندن وارو.

— هيندو ٿي: هيندو ٿيڻ: ث. هندو عورت-
هندواڻي- هند نائي- هندو زال- هند ٿي.

— هيندو وائي: هيندو وائيون: ث. هندو
جو موٽ. هند نائي- هندو زال- هندن.

— هيندو ڪار: هندن جو ملڪ- ڪنڌستان.
رهڙن جو مڪان.

”ميهڙ نه هئي ماڙهين، هو سڀ هيندو ڪار“
(سر آبري- شاه).

— هيندو نائي: هيندو نائيون: ث. هندو جو
موٽ- هيندو- هندو عورت- هيندواڻي.

● هيندو جا: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات
جو نالو.

● هيندو رو: هيندو روا: ذ. (سن). هيندو لڪ
پا هيندول (پينگهي جو هڪ قسم- جهوللو-
لڏو- جهوللو- پينگهو).

— هيندو رڻ: هيندو رڻ: عيش ڪرڻ- مڙا ڪرڻ-
آرام ڪرڻ- فرحت ڪرڻ.

● هيندو ڪٽش: اسم خاص. هڪ جبل جو نالو.

● هيندول: اسم خاص. هڪ راڳ جو نالو.

● هينديءَ وارو: اسم خاص. هڪ جبل جو
نالو.

● هيندو: هيندو: ذ. آستانو- نيڪانو- ماڳ-
مڪان- جاء- جڳهه- گهٽر- ٻيٽڪ- آستان. ڪٿ-
تي وڃائڻ لاءِ ٿڌو- بسترو.

— هيندائيتو: هيندائيتا: ذ. صفت. ٻوري جاء
تي- ٻوري جاء وارو- ماڳاڻو- قرارو- سنڌائيتو.

نازڪ عضوي وارو (ڌڪ وغيره).

— هيندائيتو: هيندائيتو: بروت- ٿڌي تي- شروعات ۾-
موقعي تي.

— هيندائين: ماڳين: هر هنڌ- جتي ڪٿي- هر جڳهه.

● هيندو: هيندو: (ل): ث. چونگ- چوڪ.

● هيندو: هيندو: (ڪ): ذ. هنڌائيتو.

● هيندي: هينديون: (ث): ث. مٽيءَ جو
ڪٺو- هندي.

● هيندو: هيندو: (ث): ذ. شمعدان- قنديل-
جهاڙو- فانوس. آڻ تي ٻاڪڙي جي عيوض هٿرادو
ٺاهيل نقلي ويهڪ- ٻڙهو.

● هيندو: هيندو: ذ. صفت. قد جو پندرو ۽
تلھو آدمي- ڊمبو- ڊسي- ڊمبو- چڱهتي-
رڱهتي.

● هيندو ڪو: هيندو ڪا: ذ. لڏو- انگل-
ماڻو- ڇاڳ- ناز- نخرو.

● هيندو: هيندو: مصدر. هٽائڻ- هائڻ- ڪتب آڻڻ.
(هٽيو- هٽيو- هٽيو- هٽيو).

= هندي هندي مدي واري؟ آها هندي جيڪا مدي پوري ٿيڻ کان پوءِ منجي.
 = هندي هندي هندي: پسن ڏيڻ لاءِ واهاري چئي چالو ڪرڻ يا استعمال ڪرڻ.
 • هندي ماري: اسم خاص. خيرپور ميرس ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 = هندي هندي هندي: ٻڌ. مڇي مارڻ لاءِ ڍنڍ يا قلاءَ ۾ وڌل جاري.
 = هندي وجهڻ: مڇي مارڻ لاءِ ڍنڍ يا قلاءَ ۾ جاري وجهڻ.
 = هندي هندي: هندي: ڏ. ڏسو هندي.
 • هندي هندي: مصدر. ڪم ۾ آڻڻ - استعمال ڪرڻ - پائڻ - چوڙڻ - مائڻ - پهرڻ. تورڻ - ڪڍڻ - خيال ڪرڻ - ويچارڻ - تپاس ڪرڻ (دل ۾). (هندياڻو - هندياڻيندو - هندياڻيل).
 • هندي هندي: هندياڻو: ڏ. صفت. لنڊين چنگهين وارو - چوڻي قد وارو - چاڙو - بندرو.
 • هندي هندي: هندياڻو: ٻڌ. ڏسو هندي.
 = هندي هندي: هندياڻو: ٻڌ. ڏسو هندي.
 جدا ٿيڻ - پنهنجو ڪاڌو ڌار ڪائڻ - الڳ ٿيڻ - ڪڍي ماني جدا ڪرڻ.
 • هندي هندي: هندياڻو: ٻڌ. (سن. هنديڪا = هندي). مٿاسا جي لکيل چئي - چيڪ - هندي - ٺاڻي جي مٿاسا جو ڪاغذ.
 • هندي هندي: هندي: ڏ. (ف). فن - ڄاڻ - ڪم - ڪاريگري - چترائي - مهارت - ڪم - ڪم - ڪم - دستڪاري - حرقت - ڪمال - جوهر. صنعت - حڪمت - دانائي - سياست - ڏاهپ - هوشيار - ڪرتب - وصف - خوب. انداز - سليقو - طور - طرز - نمونو - ڍنگ - اٽڪل. ڌنڌو - پيشو - ڪرت - ڪم. گجھارت جو هڪ قسم.
 = هندي هندي: هندياڻو: ڏ. صفت. هنر وارو - هنر جو ڄاڻو - هنري - هنرمند - ڪشل.
 = هندي هندي: هندياڻو: ڏ. صفت. فنڪار - ڪاريگر - هنري - هنراڻو - هنر جو ڄاڻو.

= هندي هندي هندي: ٻڌ. هندي - لڳاءُ - جٽاءُ - هنڌاءُ - چوڙ - ماڻ - پهرڻي (ڪپڙي وغيره جي).
 = هندياڻو: هندياڻي.
 = هندياڻو: هندياڻو: هندياڻو: ڏ. صفت. وڻندڙ - سڀاڻو - پائڻ جهڙو - هنڌاڻو جهڙو - پهرڻ جهڙو.
 = هندياڻو: مصدر. چوڙڻ مائڻ - استعمال ڪرڻ - ڪم ۾ آڻڻ - پهرڻ - پائڻ. (هندياڻو - هندياڻيندو - هندياڻيل).
 = هندياڻو: هندياڻو: ڏ. صفت. جهالو - جهليندڙ - جهلائو - ڄاڻو - جٽائو - جٽيندڙ - مضبوط - جاڏو - تڪڙو - تڪندڙ.
 = هندياڻي: هندياڻو: ٻڌ. تڪاءُ - هنڌ - جٽاءُ - هنڌاءُ - پائيداري.
 • هندياڻو: هندياڻو: ڏ. ٻاڪڙي جي بجاءِ اٺ جي ٻئي تي وڌل يا ٻڌل رلي وغيره - پٽڙهو.
 • هندياڻو: هندياڻو: ڏ. (سن. هنڌول = جهول). جهولو - هينگهو - لوڏو. هڪ مشهور راڳ جو نالو - هنڌول. هڪ قسم.
 = هندياڻو: هندياڻو: ڏ. چوڏول. هينگهو - هندورو.
 • هندياڻو: هندياڻو: ڏ. مينهن جي موسم ۾ ڳاڙهي رنگ تي پيدا ٿيندڙ جيت جو هڪ قسم - مينهن وساڙو - ڪرم مخمل.
 • هندياڻو: هندياڻو: ٻڌ. رڌڻ لاءِ ڪم ايندڙ وڏي منهن مان ڏيڪڙي جو هڪ قسم. ٻئي جو هڪ قسم جنهن ۾ سين بستي پٿري - قنديل.
 • هندياڻو: هندياڻو: ٻڌ. ٺاڻي جي مٿاسا جو ڪاغذ - مٿاسا جو آرڊر - چيڪ - مٺي آرڊر جو هڪ قسم - ڪش آرڊر.
 = هندياڻو: هندياڻو: ڏ. هندي مٿاسا جو اکھ - ڪھت يا وڌا اکھ.
 = هندياڻو: هندياڻو: هنڌين جي آمدني روانگي داخلا جو ڪتاب.
 = هندياڻو: ڏرسي: آها هندي جنهن جي ڏيکارڻ سان يڪدم پسا ملن.

● هننگار ۽ هننگار ۽ ڏ. (ف. هنگام) هنگامون -
 گوڙ - فساد - ڌمچر - شور - لڙو - هاگامو - هنگامو .
 = هنگامنگير ۽ هنگامنگير ۽ ڏ. صفت .
 بکيڙائي - هل مچائيندڙ - گوڙ وارو - فساد ي .
 ● هنگامون ۽ هنگامان ۽ ڏ. (ف. هنگام)
 هاگامون - هل - گوڙ - فساد - جهيڙو - رڳڙو -
 جهيڙو - گوڙيا - مچر - هنگام - شور - ڪڙڪو .
 ● هنگامه ۽ هنگامه ۽ ڏ. جماعت - منبلي -
 سپا - انجمن . جهيڙو - ڏير - مونجهارو - وڳوڙ -
 گهمسان - بي آرامي - ڪڙڙ - رولو .
 = هنگامه ڪڙڙ ۽ جهيڙو ڪڙڙ - مونجهارو
 ڪڙڙ - ڏير وجهڻ - گهمسان ڪڙڙ - وڳوڙ وجهڻ -
 فساد برپا ڪڙڙ - شور ڪڙڙ .
 = هنگامي ۽ ڏ. صفت . فساد ي - جهيڙائي -
 جهيڙالو - جهيڙائي - هل مچائيندڙ - بکيڙو ڪندڙ .
 ● هنگلاج ۽ اسر خاص . (سن. هنگل =
 ڳاڙهو رنگ) ڳاڙهي روشنيءَ وارو هنڌ . بلوچستان
 جي جبل ۾ هڪ مڪان جو نالو - سامي فقيرن جي
 زيارت گاهه .
 ● هنگلو ۽ ڏ. (سن. هنگل = ڳاڙهو) ڳاڙهي
 رنگ جي پوري جو هڪ قسم - سينڌر - سينڌر .
 شينڪرڻ .
 ● هنگلور ۽ اسر خاص . هنگلاج .
 ● هنگل ۽ مصدر . (سن. هند) تورو ڪوڻ -
 ڪاڪوس ڪوڻ - هائخانو ڪوڻ - جاءِ ضرور جو
 خيال لاهڻ - جهنگ جو خيال ٿيڻ .
 = هنگائي ڪڙي ۽ جهيڙو منهن ڪڙڙ ۽
 خراب منهن ڪڙڙ - ٻچڙو منهن ڪڙڙ . غصو
 ڏيکارڻ .
 ● هنگير ڪان ۽ ڏ. تڙڪڙ - پچ ڊڪ - بي آرامي -
 آبهرائي - لوچ ٻوچ .
 = هنگير ڪان ۽ لڳڻ يا لڳڻ ۽ بي آرامي ٿيڻ -
 صبر نه ڪرڻ - آبهرو اچڻ وڃڻ - لوچ ٻوچ ٿيڻ -
 آندمانڌ ٿيڻ .
 = هنگ تيرڪن ۽ هرهرنگن - اجائي تڪڙ ڪرڻ -
 اجائي جلدائي ڪرڻ - آبهرائي ڪرڻ - آندمانڌ ڪرڻ .

= هنگري ۽ ڏ. صفت . هنر وارو - هنر جو ڄاڻو -
 هنرمند - هنري .
 = هنگريلا ۽ هنگريلا ۽ ڏ. صفت . هنر وارو -
 هنر جو ڄاڻو - هنري - هنرمند .
 ● هنگري وٽ ۽ هنگري وٽ ۽ ڏ. (الڪ) تور
 جو هڪ ماڻهو - هندو پٽ وٽ .
 ● هنگس ۽ هنگس ۽ ڏ. (سن) هائيءَ جي ٻڪيءَ
 جو هڪ قسم - هنگ - هنگه .
 = هنگسي ۽ هنگسيون ۽ ڏ. هنگه جي
 مادي - هنگه .
 ● هنگسا ۽ هنگسا ۽ ڏ. (سن. هنگسا = ايذا)
 ظلم - زوري - ڏاڍ - جفا - جبر - ڏاڍائي - زبردستي .
 خونريزي - قتل - ساءاماري - ويڙهه - ڪوس -
 تشدد . ڏوهه - گناهه - خطا .
 ● هنگسپند ۽ هنگسپند ۽ ڏ. هنگسپاد - ليشالي .
 ● هنگسن ۽ مصدر . ڪيلڻ - هنگسن - خوش ٿيڻ -
 ٺهڪ ڏيڻ - وهسڻ - مڙڪڻ .
 ● هنگسو ۽ هنگسا ۽ ڏ. ڪوهه ڪوٺڻ لاءِ رڪ
 جو اوزار - بيل .
 ● هنگسلي ۽ هنگسليون ۽ ڏ. چالدي يا
 سون جو ڪچي ۽ ۾ پائڻ جو زنالي گهه جو هڪ
 قسم - هنگسي - هنگسي .
 ● هنگسي ۽ هنگسيون ۽ ڏ. هڪ هڏي جو
 نالو . سيسيءَ ڪردن جي وچ واري گول هڏي .
 ڪچي ۽ ۾ پائڻ جو هڪ زور - هنگسي - هنگسي .
 ● هنگسن ۽ مصدر . دم ڀرجڻ - سهڪڻ - تڪڙو
 ساهه کڻڻ - هانپارو لڳڻ - سهڪو ٿيڻ .
 = هنگسي ٿيڻ ۽ ڏپ واري حالت ۾ سهڪڻ يا
 ٽٽڪڻ - ساهه جو هيٺ مٿي ٿيڻ .
 ● هنگت ۽ ڏ. آواز - هل - شور .
 ● هنگ ۽ ڏ. ٻڙو (ٽئين جو) .
 ● هنگار ۽ هنگارون ۽ ڏ. تڪڙ - آبهرائي -
 هٿيهه - وٽسج - جلدائي - آترو - آندمانڌ -
 لوچ ٻوچ .
 ● هنگارن ۽ مصدر . ڪاهي هلڻ - ڪاهڻ -
 هڪڻ - وٺي وڃڻ .

= هِنائي: ذ. صفت. هِنو ٺاهيندڙ - هني وارو. -
 ڪهوڙي جو سوار.
 = هِنُون، هِنُون ۽ هِنان: پٽان (ڪ): ذ. -
 لڳ ڪو لاڳاپو - واسطو ڪو وهنوار - ڏهتي ڪا لپتي.
 ① هِنود: ۽ هِنود: ذ. صفت. هي حيا - هي شرم.
 = هِنود جي ڪڏ: اسم خاص. سيوهڻ ۾ هڪ
 ڪڏ جو نالو.
 = هِنود ڪاسائي: اسم خاص. سيوهڻ ۾
 قلندر شهباز جي وقت ۾ هڪ ڪاسائي جو نالو.
 (چون ٿا ته بودلپي بهار کي هِنود ڪاسائي
 ڪنو هو).
 ② هِنُون: مصدر. پڙڪائڻ - ٽوڪڻ.
 ③ هِنومان: اسم خاص. (سن. هِنو + مان =
 فنا وارو). نيست ناهود ڪندڙ - بندرن جو سردار.
 ④ هِنهان: ٻوٽو؛ اِنها ٻوٽا - انهيءَ کان ٻوٽو.
 ⑤ هِنهيم: آهينئي.
 "هِنهيم" هِنندَ مئي، پتر ٻڏيءَ جا پيشا ٿيا. "
 (شاه)
 ⑥ هِنهين: اوهينئي - خالي ٻيلي - اجايو -
 بي فائدي.
 ⑦ هِنءُ ۽ هِنءُ (ڪ): ذ. هنيون - هردو - دل.
 ⑧ هِنءُ ڪٽرائي: دل جو ناراضو.
 ⑨ هِنءُ ڪراڙ: دلچاء - خاطري - تسلي.
 = هِنئين ڪراڙ ٿيڻ: دل جاءِ ٿيڻ - خاطري
 ٿيڻ - تسلي ٿيڻ.
 = هِنئين ۾ هِرڻ: دل تي ڦيرڻ - ياد پوڻ -
 ياد گيرو ٿيڻ.
 ⑩ هِنئاءُ ۽ هِنئاءُ: ذ. هيئون - هيانوَ - دل -
 سن - هردو.
 ⑪ هِنئاجو ۽ هِنئاجا: ذ. بيماريءَ جو هڪ قسم -
 تيليءَ جي بيماري - وڌيل تيلي - پترهال - طحال.
 ⑫ هِنئار: ظرف. هينئر - هن وقت - هير.
 ⑬ هِنئار: ظرف. هيل - هن سال. هڪل.
 ⑭ هِنئاري ۽ هِنئاريون: ث. دم دلاسو -
 خاطري - تسلي - دلچاء - هڪ.

① ھينگوي ٻوٽا؛ اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ② ھينگ: ٺ. (سن. ھينگ). ٻسارڪي وکر جو نالو.
 ③ ھينگورا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. ضلعي نوابشاھ ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ④ ھينگورائي: اسم خاص. ضلعي حيدرآباد ۾ هڪ ديھ جو نالو. ھندن جي هڪ ذات جو نالو.
 ⑤ ھينگورجا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ⑥ ھينگورجائي: اسم خاص. ضلعي حيدرآباد ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ⑦ ھينگورنو: اسم خاص. ضلعي ٿرپارڪر ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ⑧ ھينگورو: اسم خاص. ضلعي مکر ۾ هڪ ديھ جو نالو.
 ⑨ ھنڻو ۽ ھنسا: ذ. (ع. ھنڻ). گهوڙي جي منڇ جو هڪ قسم - گهوڙي جي پنج منڇي مان هڪ منڇ - گهوڙي تي ساري ڪرڻ لاءِ استعمال ٿيندڙ ڪاٺ جو ٺهيل هڪ چونڪو - ڪاٺو.

- هَنْئُونُ هَنْئُونُ: ذ. صفت. ڪِرڪِر ڪاڏو-
وڪو ڪيو.
- هَنْئُونُ: هَنْئَانُ: ذ. (سن. هت. ٻرا.
هدو) هَنْئَانُ - هَنْئُونُ - هَنْئُونُ - دل - مَنُ -
هردو.
- هَنْئُونُ: لاهِنُ: ذ. لاهِنُ - ٻي دليو ٿيڻ -
هت هارڻ - ڪمزور دل ٿيڻ.
- هَنْئُونُ: هت رڪنُ: هان تي آزمائڻ -
هان تي آزمائي پوءِ ٻي ڪي چوڻ.
- هَنْئُونُ: ڏاڍو: ذ. صفت. طاقتور - پهلوڻ -
دل جو قوي - مضبوط - دل وارو - بهادر - شجاع.
- هَنْئُونُ: هَنْئُونُ (ڪ) ٿ. ڏاڙو - ڦر -
مصيبت - ڏکيو وقت.
- "سو هئي ڪي حامي ٿئي، ٻانڪو پور سوار"
(اسم مفعول). ماريل - ڦريل - ستايل.
- "گهوڙن هنيون گهوڙن، آڻن هنيئي آڻون"
(ابراهيم لنڪهو).
- هَنْئُونُ: هَنْئُونُ: ڪنهن جي ا. واسطي ۾ -
ڪنهن جي هت ۾.
- هَنْئُونُ: ڪنهن جي ۾ لاءِ هُنُ: ڪنهن جي ۾
گالهين يا ڪمن سان واسطو نه رکڻ.
- هَنْئُونُ: اسم خاص. ضلعي لاڙڪاڻي ۾ هڪ
ديھ جو نالو.
- هَنْئُونُ: ذ. شوق - چاهه - دل.
- هَنْئُونُ (ڪ-ٿ): هيڏانهن.
- هَنْئُونُ: هَنْئَانُ: ذ. دل - مَن - تن - هنيون -
هردو. ساهه.
- هَنْئُونُ: هَنْئَانُ: ذ. صفت. مايوس دل -
رنجور. غم زده - نراس. (ٿ. هَنْئَانُ)
- هَنْئُونُ: هَنْئَانُ: ٿ. صفت. هٽيڻ
واري - هٽيڻ ۾ - دل ۾. ٻياري.
- هَنْئُونُ: هَنْئُونُ: ويسر هٽڻ - يادگيري نه
پوڻ - نسيالي هٽڻ.
- هَنْئُونُ: ٻياري: رڻ هارڪو ٿيڻ - دل
ٻياري ۾ - دل گريه لاءِ آماده ٿيڻ.
- هَنْئَانُ تان: ٻار لاهڻ: آرام ملڻ - سالت اچڻ -
ٻار لاهڻ. فڪرات کان آڇو ٿيڻ.
- هَنْئَانُ: هَنْئُونُ: هڪي طرح ياد
هجن.
- هَنْئَانُ: هَنْئُونُ: ٻي چٽو ٻي: دل جاء ٿيڻ. ٻا
لهڻ - آرام ملڻ.
- هَنْئَانُ: هَنْئُونُ: هڪي طرح ياد هئڻ.
- هَنْئَانُ: هَنْئُونُ: اها تڪليف هان ڏي
محسوس ڪرڻ.
- هَنْئَانُ: ڪِرڪِر ڪرڻ: هڪ ڪرڪرڻ - دل ڪرڪرڻ -
ڪنهن جي لاءِ گهوڙو خيال ٿيڻ. ٻي لاءِ همدردي
پيدا ڪرڻ يا ٿيڻ.
- هَنْئُونُ: هَنْئَانُ: ذ. هانءُ - دل - مَن -
هردو.
- هَنْئُونُ: ٻياري: ٻياري: روئڻ هارڪو ٿيڻ -
ڏک ۾ ٻياري وڃڻ. اوچتو صدمو رسڻ.
- هَنْئُونُ: حقيقت ڪڏن: حقيقت سان دل
ملائي - حقيقت جي درجي تي پهچڻ جي ڪوشش
ڪرڻ.
- هَنْئُونُ: ڏاڍو ڪرڻ: همٿ ڪرڻ - دل
جهلڻ.
- هَنْئُونُ: ڏاڍو: تمام گهڻو ڊڄڻ.
- هَنْئُونُ: ڏاڍو: دلڪير ٿيڻ - مايوس ٿيڻ.
روئڻ هارڪو ٿيڻ.
- هَنْئُونُ: ڏاڍو: دل خوش ٿيڻ.
- هَنْئُونُ: لاهِنُ: ٻي همٿ ٿيڻ - مڙسي ڇڏڻ.
- هَنْئُونُ: ڏاڍو: ٻي همٿ ٿيڻ - هنيون لاهڻ.
- هَنْئُونُ: ڏاڍو: ٻي همٿ ٿيڻ.
- هَنْئُونُ: هَنْئُونُ: ڏاڍو ڪرڻ: دل گرفتار ڪرڻ -
دل قابو ڪرڻ - هان کي عاشق ڪرڻ. هان کي
محبت ۾ مستانو بڻائڻ - دل ڪسڻ.
- هَنْئُونُ: حرف تشبيهه. ههڙا - اهڙا.
- هَنْئُونُ: ٿ: ڪوشش. عضوا هٽڻ واري حالت -
چلواني.
- هَنْئُونُ: ٻياري: حرف ندا. عجب جي دانهن -
عجب جي رڙ.

● هټيټو ۽ هټيټا؛ ذ. ڏڪ. چير. ڪاٺيءَ جو ٽڪر.
 ● هټيټي ۽ هټيټيون؛ ٿ. ٿڌو-لاھ.
 ● هټن ۽ هټار ۽ هټن ۽ هټارون؛ ٿ. ٻي آرامي-چورا کورا-لوچ ٻوچ.
 ● هټن ڏن؛ ٿ. تڪليف-ڏمڪ-سور.
 ● هټيڪڙن؛ مصدر. هټڪار ڪرڻ-گهوڙي جي دانھن ڪرڻ-گهوڙي جو آواز ڪرڻ-گهوڙي جو رڙڻ. (هټيڪڙيو-هټيڪڙندو-هټيڪڙيل).
 ● هټيڪ ۽ هټيڪون؛ ٿ. گهوڙي جي هټڪار-گهوڙي جو آواز.
 ● هټيڪار ۽ هټيڪارون؛ ٿ. گهوڙي جو آواز-هټڪ-گهوڙي جي دانھن.
 ● هټيڪارن؛ مصدر. هټڪڻ-هټڪار ڪرڻ-گهوڙي جو رڙڻ-گهوڙي جي دانھن ڪرڻ. (هټڪاريو-هټڪاريندو-هټڪاريل).
 ● هټن ڪڙن؛ صفت. ناظرو-نظر هٽندڙ ۽ ڪٽندڙ (مانھو). (ذ). نانگ جو هڪ قسم-هٽا جو هڪ قسم-ڪڙن.
 ● هټن ڪڙن؛ ٻيئي هٽن؛ ٽڪڙو موت ٿيڻ-هټن مار جو زمانو؛ ڪم ڪار جو وقت.
 ● هټن مٽي ۽ هټن مٽا؛ اصل نه-هٽي نه-هٽن مٽي.
 ● هٽن مٽب ۽ هٽن مٽب؛ ذ. اوچتو ڇرڪ-اوچتو ٿيو-اوچتو آڀرڻ يا چال ڏيڻ.
 ● هٽن مٽ مار ۽ هٽن مٽ مار؛ ذ. صفت. پهلوان-پلوان-جوڌو-جنگ-جوان.
 ● هٽن؛ مصدر. (سن. هٽ. ٻرا. هٽو = هٽيون؟). لڳائڻ-ڦٽيو ڪرڻ-ٺڪاءُ ڪرائڻ (ڏڪ وغيره). ڪٽهڻ-گتسائڻ-اڇلائڻ. ڪوڙڻ (تنبو وغيره). ٿڌو هٽڻ-لڳائڻ-ڀوڪڻ. اڇلائڻ. وجهڻ-اندر ڪرڻ (ڪوڪو وغيره). فڪر ڪرڻ-سمجهڻ. (هٽيو-هٽندو-هٽيل).
 ● هٽن مٽي ساري ساري؛ وڏي تڪليف سان-ڏاڍي ڪوشش سان. نهايت تعدي سان.
 ● هٽن پورن؛ اجايو ڳالهائڻ.

● هٽن ڪڙن؛ روڪڻ-دفع ڪرڻ-ڏڪ ٺارڻ.
 ● هٽن ۽ ڪڙن؛ هرج وجهڻ ۽ ان کان بچائڻ جي سگھ هئڻ.
 ● هٽن مارن؛ گھڻو ڪم ڪار هئڻ.
 ● هٽي ۽ وڃڻ؛ ڪٽي وڃڻ. وٺي وڃڻ.
 ● هٽي ۽ هٽن ڪڙن؛ نيٺ مطلب حاصل ڪرڻ-جاکوڙو ڪري مطلب ماڻڻ-تڪليف وٺي آخر سراد ڪري ٻهچڻ-گھڻي ڪوشش کان پوءِ سوڀارو ٿيڻ-ڪوشش ۾ ڪامياب ٿيڻ-مقصد کڻي ٻهچڻ.
 ● هٽي ۽ هٽي ۽ هٽن؛ تسمار گھڻي ڪوشش ڪرڻ-نهایت گھڻي تڪليف وٺڻ.
 ● هٽن ۽ هٽن؛ ٿ. تمار گھڻي تڪليف-جاکوڙو-محنت-ڪوشش.
 ● هٽن هٽان؛ محنت-تڪليف-ڪوشش-ڪم.
 ● هٽن هٽان ڪڙن؛ تمار گھڻي محنت ڪرڻ-گھڻي ڪوشش ڪرڻ-جاکوڙو ڪرڻ-تڪليف ڪرڻ.
 ● هٽن ۽ هٽن ڪڙن؛ اجائسي تڪليف ڪرڻ-محنت ڪرڻ-جاکوڙو ڪرڻ.
 ● هٽن ۽ هٽن؛ ٿ. هٽڪار.
 ● هٽن ۽ هٽن ڪڙن؛ هٽڪار ڪرڻ.
 ● هٽو؛ ٿ. ڌرو-هٽڪ-ٿورو ڌرو-ڌڙو.
 "احمد هٽو ساعت ترس ته آءُ اڃهو ٿو اچان."
 (جمالو).
 ● هٽوڙ؛ ذري-ٽڪري-ڀور-هٽون.
 ● هٽو؛ ضمير. (ع. هٽو = خدا تعاليٰ لا اله الا هو).
 هو-حق. آهو-آهو. ها. آها. (سن. هو = هي).
 اهو.
 ● هٽو هٽو (ل)؛ ٿ. رٿي-گھڻ-وٺ-هڪڙ.
 "احمد ته ڪوڙڻ جي هٽو هٽو ۾ آهي" (جمالو).
 ● هٽو هٽو ۾ هٽجڻ؛ پنهنجي فخر وڌائڻ ۽ تڪبر ۾ رهڻ.
 ● هٽو ۽ هٽون؛ ٿ. (ع). واءُ-وايو-باد. سام-دم. ڦٽوڪ-ريج. نفس. هٽ-وڌائي-ڦٽوڪ-آڪڙ-سيت. مستي. خواهش لفساني-حرص-هٽوس-لالچ-طمع-لوپ-

— هَوَائِي ڏاڇِي ۽ هَوَائِي ڏاڇِي ۽ ذ. صفت.
موڳو- بي ڏهاڻو- بي خيال- آلتڙ.

— هَوَائِي ڪهوڙي ٽپي چڙهڻ ۽ تمار تڪڙو
اچڻ.

— هَوَائِي وانگر وڃڻ: هوا جهڙو تيز رفتار
ٿيڻ- ٽيڪو ٿيڻ- تيز ٿيڻ. فنا ٿيڻ- لاپوڏ ٿيڻ.
غائب ٿيڻ.

① هَوَار: ٿ. تمار ٿورو ذرو- هَوَاڙ.

② هَوَاڙ ٿ. ان لڪو ذرو- ٿورو ذرو- هَو-
پيڪي- ذروڙي.

③ هَوَاڙ ۽ هَوَاڙُون (ل): ٿ. ڏپ- ٿوري
بداءِ. ٻاڦ.

④ هَوَانُو ۽ هَوَانَا: ذ. هُل- آنداهه- هَوَانو-
خير. رڀورت. انجام.

⑤ هَوَاهُو: ظرف. صفت. عين بين- سُودهُود-
انهيءَ جهڙو- هر شڪل- هر صورت- ساڳيو-
آهڙو.

— هَوَاهُو هُئڻ: ساڳي يا جنسي ڳالهه يا شيءِ
هئڻ- هر جنس يا شڪل هئڻ- هڪ جهڙو هئڻ.

⑥ هَوُبو ۽ هَوُبا: ذ. هَتَبَس- هُل- هَشَر-
ڌمچر- ڪوڙ- ڪوگيا- غوغاءُ- وڏو ڪوڙ.

⑦ هَوُت ۽ هَوُت: ذ. صفت. محبوب- معشوق-
دوست- عاشق- مڙس- وَر- پِتار- سُغي- سهڻو.

بھادر. (اسر خاص). بلوچ قوم جي هڪ قبيلي
جو نالو- آري ۽ پنهون جي قبيلي جو نالو.

— هَوُتائي: ذ. صفت. هوت جو اولاد- هوت
قبيلي مان.

”هوتائي حَمَل چئي انسانڪا آئسَل“

— هوت جي هَڏَ هُئڻ: دوست جي بلي هئڻ-
محبوب سان گڏ هئڻ.

— هَوُتن هائِي: هوتن جي هئيل- محبوب جي
ماريل- محبوب جي عشق ۾ گرفتار ٿيل.

”هيس هوتن هائي نه ته ڪيچي گڏ ڀر ڪهه ۾“
(سر آري- شاهه).

⑧ هَوُت ۽ هَوُت: ذ. مڇيءَ جو هڪ قسم (هوت).

⑨ هوتاس ۽ هوتاس: ذ. ٻاهه جو سڀڪ.

شهوت. ڪار آرزو- ارمان- اشتياق- تمنا- چاهنا-
چاه- شوق. ڏاجهه. موهه. هلڪي (شيء).

— هَوَاباز ۽ هَوَاباز: ذ. صفت. جذباتي-
ڪروڙي- غمي- خفسو- پيڙا- دُڪ. عشق-
موهه- هوا ۾ اڏامندڙ.

— هَوَا بَد لائڻ: هوا جي بدل يا مت مت ڪرڻ.
— هَوَا پَر سَت ۽ هَوَا پَر سَت: ذ. صفت.

نفس پرست- اندري پوک- عياش.

— هَوَا جو داب: هوا جو زور- پريشر.

— هَوَا جهٽڻ: هوا کائڻ- ڪٽي هوا کائڻ.

— هَوَا خواهه ۽ هَوَا خواهه: ذ. صفت- پنهنجي
مطلب وارو- خود غرض- خود مطلبي.

— هَوادار ۽ هَوادار: ذ. صفت. ڪٽيل هوا وارو-
هوا جو- ڪٽيل مڪان- وائڪو. عياشي- حرصي-

موهي. لالچي. جهڪ وارو.

— هَوَا کائڻ: ڪٽيل ميدان ۾ گهمڻ- چهل قدمي
ڪرڻ- ٽنهلڻ- ڦرڻ- هوا خوري ڪرڻ- ٻاهر

لڪري وڃڻ- طبيعت تازي ڪرڻ.

— هَوَا لڳڻ: حالتن ۾ ٽيسرو اچڻ- زماني ۾
انقلاب اچڻ.

— هَوَا ماپ ۽ هَوَا ماپ: ذ. هوا جي ماپن جو
اوزار- ٻٽرا ميٽر.

— هَوَا وَ هَوَس: ذ. گوشت ۽ شهوت جي
خواهش- خواهش- موهه- حيرس- هَوَس- لالچ.

سڪڻائي- بيهودگي- ايمان- ٿانء- سڪڻو هٿ-
ڪوڙو ڏيک.

— هَوَائِي ۽ هَوَائِيُون: ٿ. هوا وارو- هَوادار-
هوا جو- هوا جهڙي. هلڪي- هلڪائي- مٿاڇرو-

هولائي- وائڙو. تيز- ٽيڪي. آتش بازي جو هڪ
ڦٽاڪو (جو هوا ۾ اڏائي). ٻُڌل جهاز جو هٿ

آيل سامان. گيلا. شڪايت- تهمت- الزام.

① هَوَائِي جهاز ۽ هَوَائِي جهاز: ذ. هوا ۾
اڏامندڙ جهاز جو هڪ قسم- زوڪٽ.

— هَوَائِي خَبَر ۽ هَوَائِي خَبَرُون: ٿ.
هوا جي رستي آيل احوال- ريڊيو ۾ ٻُڌل خبر.

ڪپ شپ- ڪپ- بي ٻاڙي خبر- آفواهه.

● هوت خان جَلَبائي: اسر خاص. ضلعي نوابشاہ ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 ● هوت چانڊيو: اسر خاص. ضلعي ٿرپارڪر ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 ● هوتير: صفت. هن جيترو.
 ● هوتيڪائي: اسر خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● هوتيڪي: اسر خاص. ضلعي حيدرآباد ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 ● هوتمان: اسر خاص. بتافي بلوچن جي هڪ قبيلي جو نالو.
 ● هوتن واري: اسر خاص. ضلعي ٿرپارڪر ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 ● هوتواڻي: اسر خاص. بلوچ قوم جي هڪ قبيلي جو نالو.
 ● هوتواھ: اسر خاص. ضلعي اهر مند ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 ● هوت وسان: اسر خاص. ضلعي نوابشاہ ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 ● هوتو: اسر خاص. مٽسئي جي ڏير ۽ پنهنون جي هڪ ڀاءُ جو نالو.
 ● هوتير: هوتير: ڏ. خرزبن.
 ● هوتيرو: هوتيرا: ڏ. صفت. حرڪتي پار-ڪيٽائي. بي خيالو-بي ڌيانو-اونٿو.
 ● هوتيرائي: هوتيرائيون: ڏ. اونٿرائي-بي خيالي-حرڪت-مسخري.
 ● هوتي: اسر خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ● هوتي مکر ۾ ديهه جو نالو.
 ● هوتياڻو: اسر خاص. ٻارڻ جي اوڀر طرف هڪ جبل جو نالو.
 ● هوتيونو: اسر خاص. ضلعي نوابشاہ ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 ● هوتير: اسر خاص. ضلعي حيدرآباد ۾ هڪ ديهه جو نالو.
 ● هوتي: آسري. سبب.
 ● هوت هوتون: ڏندن جو مٿيون ڀاڱو.
 ● هوت: ڇٽ.

● هوڻي ٻڌ: حاضر جوابي.
 ● هوڇيرو: هوڇيرا: ڏ. هل-گوڙ-غل-غوغاء-گوگيا-گوڙگهمسان.
 ● هوڇيروٿيڻ: ٻارڻ جون دانهون ڪوڪون ٻڌڻ ۾ اچڻ-گوڙفساد ٿيڻ.
 ● هوڇيڪڻ (ت): مصدر. هيٺ ڦٽو ڪرڻ-آچلڻ-ڪيرائڻ. (هوڇيڪيو-هوڇيڪيندو-هوڇيڪيل).
 ● هوڇيڪائڻ: ڏاڍيان هيٺ اچلائڻ.
 ● هوڇانڊو: هوڇانڊا: ڏ. صفت. تيز رفتار-ٽيڪو.
 ● هوڇڻ: مصدر. ڌڙڪا ڏيڻ. ٽڙي بيهارڻ. (هوڇيو-هوڇيندو-هوڇيل).
 ● هوتو: هوتو: ڏ. حوض-اونهي ڪڏ.
 ● هوتو: ڏ. پڪيءَ جو هڪ قسم.
 ● هودارن: مصدر. ٻيڙيءَ جي رسي ڇڪڻ. (هوداريو-هوداريندو-هوداريل).
 ● هودو: هودا: ڏ. بناچيت جي هالڪي. آڏائي جو ٺهيل ڪاٺ جو خانو.
 ● هودي: هوديون: ڏ. ٻائيءَ جي ننڍي ڪڏ. ٻائيءَ جو حوض-آواڙو.
 ● هوڏو: هوڏون: ڏ. ٽڪر-هٿ-وڏائي-واڏ-خڏ. شرط-بازي. حجت-هلندي-هٿ پهچندي.
 ● هڻي جنين مين هوڏو: مي هنجڙا سڀ هلي ويا.
 ● هوڏاءُ: هوڏاءُ: ڏ. صفت. بحث ڪندڙ-هوڏ ڪندڙ-ضد ڪندڙ.
 ● هوڏائيتو: هوڏائيتا: ڏ. صفت. هوڏ وارو-ضد ڪندڙ-بعتي-هوڏ جو.
 ● هوڏائي: ڏ. ڪڏ-ٺيرائي-هوڏ.
 ● هوڏ ٻڌڻ: هوڏ هڻڻ-شرط رکڻ-بازي رکڻ. ضد ڪرڻ-جهڳڙو ڪرڻ.
 ● هوڏ هڻڻ: شرط هڻڻ-بازي رکڻ-ضد ڪرڻ.
 ● هوڏي: هوڏي: ڏ. صفت. هوڏ رکندڙ-شرط ٻڌندڙ ٻا هڻندڙ-ضد ڪندڙ-ضدي-ٺير-لافرمان. هڻيلو-مغرور.

● ھوڏاڻھُن: ظرف. ھوڏنھون - ھوڏاڻھين - ھوڏنھن - ھوڏھون - ھوڏھين - ھوڏي.

- هوڏانهون: ظرف. هوڏانهن - هوڏانهين -
هوڏانهن - هوڏهڻ - هوڏهون - هوڏهين - هوڏي.

— هوڏ پَرو؛ ظرف. ٿور ڀرو- ٿورو اڳيان.
— هوڏ تانهون؛ ظرف. ٿورو ڀريو- ٿورو

اڳيان - هوڏ ڀرو - هوڏ تي .
 = هوڏ تي؛ ظرف . هوڏ ڀرو - هوڏ تالھون - ٿورو

اکیرو۔ تورو اکیان۔ اکیرو۔
= ہوڈنہُن؟ ظرف۔ ہوڈانہن۔ ہوڈانہون۔

هوڏاھين - هوڏهن - هوڏھون - هوڏھين - هوڏي .
= هوڏھون؛ ظريف . هوڏھين - هوڏاھين -

هوڏانهون - هوڏانهين - هوڏهن - هوڏهين - هوڏي .
= هوڏهين ؛ ظرف . هوڏهون - هوڏهن - هوڏانه -

هوڏ هون - هوڏانهين - هوڏنهن - هوڏي .
 = هوڏي : طرف . هوڏانهين - هوڏ هون - هوڏهن -

هوڏ هيٺ - هوڏا نهون - هوڏ نهين - هوڏ نهين .
هوڏڙو ۽ هوڏڙا ؛ ذ . صفت . هن جيڏڙو - هن

● ھوڊڻ: مصدر. شرط ھئڻ - شرط رکڻ - بازي

● ھوڏو ۽ ھوڏا: ذ. صفت. ھن جيڏو - ھن

● ہور: ث. ہلکڑائی - ہلکائی.

• دور : ث. فیال .
- دور : کہتیں : فالون وجہن .

• هور، هور، هور، مورون؛ ذ. (ع. هول)
هورو - هرکر - گیتی - کتکو - دژکو - دیپ۔

خوف - خطرو. و نیت - و سو سو - خیال - چیرک -
 بچار - و ہم - آد کو - فکر. گوندلر - غم. مینهن -

”ہ۔ی۔ی کھوئی۔ بن گڈ کیو۔

نیوی ہورین منجہ ہ-چ-ن
(ن-ب).

ہور ہور د۔ لاف۔ پنا۔ اسوام۔
کوڑی خبر۔

— مَوْرَ ھَسَنِ؛ پتا کے ھٹیں۔ دینک دین۔ دیکے
دین۔ لپارون ھٹیں۔

- ھتوري ۽ ھتوري: ذ. صفت. پٺاڪي -
ديڪي - لپاڙي - ڪوڙيون ڳالهون ٻڌائيندڙ.

● هورا: ث. هور - فکر - کھیتی. لوچ ہوچ.
= هورا کورا: ث. لوچ ہوچ. فکر - کھیتی.

● ہورائیو: ذ. ہکیء جو ۵۶ قسم - ہاز۔
● ہورن: ۵۶ کئی: مصدر۔ جھلن - منع کرن۔

● ہورو ۽ ھورا : ذ. گھنٹی - ویچار - خیال - ڳارائو.

ياد گيرو۔ وطن جي سڃاڻ۔ آڪٽيڊ۔ دل جي آدام۔
سار۔ هليڪو۔

● ہور والا: اسم خاص۔ کے ذات جو نالو۔
● ہور والا: ہور والا: ذ۔ صفت۔ نرڑو۔

گورڙ ڪندڙ - اڃا يو ڳالها ٿيندڙ. حرڪتي. مسخرو -

● ہور ہور : ث. چہار یا پکین کبی فصل

● ھور ھيو: ذ. باز ھڪي جو ھڪ قسم.

● هوري: ظرف. آهستي-آهستي، سان-هري-
نوريان-يرو-مزي سان-فرحت سان.

ہورِ یان' ہورِ یان': ظرف. آہستی آہستی -
متدریج .

● عوري 'ي' ۽ هوريون: ٺ. هندن جو هڪ

شہور ذِئ - ھولايي . فڪر - ڳڻتي - ياد گيري .
 ٻيڪي - مٻڪي - بار - لوڪ جي لاڳاپي کان آجي .

”مال ڪهڙو ٻار؟ هنيون هورنئون“
(گرهڙي).

● ھوڙ ۽ ھوڙون: ث. وات ۾ ڇيڙي وار

اٺ جو نالو - جنم ڏند - ذات - پيهندڙ ڏند .
 - هوڙ ڪوسِي ڪَرَن : ڪجهه ڪائڻي -

ہوڑا ہلائیں؟ کچھ کائیں۔ گائیں شروع کریں۔

سڪائڻي. ٿانءِ - هٿ. خود غرضي - خود مطلبي.
هڪ قسم جي چريائي - جئون. خبط - ماليغوليا -
دبوانگي.

- هٿوس ناک ۽ هٿوس ناک ۽ ڏ. صفت.
حريص - هوسي - پنهنجي مرضي وارو - وڌ خيالو.
- هٿوسي ۽ هٿوسي: ڏ. صفت. هوس وارو -
حريص - سڌڙيو - لالچي - لوڀي. شهوت پرست.

۱. هوسيڙي: اسم خاص. تعلقي حيدرآباد ۾
هڪ ديه جو نالو.

۲. هوسن: مصدر. ٽڪڻ - نه ستهڻ - پڇڙين
اکين سان ڏيڻ. ريس ڪرڻ. حسد ڪرڻ - سڙڻ -
ڪامڻ - پڇڻ - اهرڪا ڪرڻ. سڌ ڪرڻ. (هوسييو -
هوسيڻدو - هوسييل).

- هٿوس ۽ هٿوسون: ڏ. نه سهڻ واري حالت -
بد نظر - ٽڪ - هيس. حسد - ڪام - ساڙو - اهرڪا -
پڇ. ريس. سڌ. طمع. واتراس - هٿپڇ. دشمني.
- هٿوس ٿيڻ: حسد ٿيڻ. ساڙ ٿيڻ. بد نظر لڳڻ.
- هٿوس ڪرڻ: بد نظر ڪرڻ. حسد ڪرڻ -
ساڙ ڪرڻ.

- هٿوس لڳڻ: بد نظر لڳڻ - ساڙ لڳڻ -
حسد لڳڻ.

۳. هوسين: ظرف. هُن تائين - هُن هنڌ تائين -
- هوسين تائين: هُن هنڌ تائين - هوسين تائين.
- هوسين تائين: هُن هنڌ تائين - هوسين تائين.
- هوسين توڻي: هُن هنڌ تائين. هوسين تائين.
- هوسين توڻي: هُن هنڌ تائين.

۴. هوش ۽ هوش: ڏ. ڄاڻ - پروڙ - ڄاڻپ. عقل -
سمجھ - ذهن - فهم - پڌري - دانش - سُرَت - ڪيان -
سڌ. علم - معلومات - واقفيت - آگاهي. هوشيار -
دانائي.

- هوش اچڻ: سُرَت اچڻ - حواس ڄاڻ ٿيڻ -
هوشيار ٿيڻ - سنڀالڻ. بيهوشي دور ٿيڻ - غنودگي
رفع ٿيڻ.

- هوش آڏاسڻ: بي عقل ٿيڻ - مت ويڃڻ.
- هوشاڻيو ۽ هوشاڻا: ڏ. صفت. هوش وارو -
سُرَتيو - عقلمند - ڄاڻو - هوشيار.

- هوڙ هيٺان ڏيڻ: ڪاٺي ڇڏڻ - ڳوڙڪاڻي
ڇڏڻ. ڪنهن جو مال هضم ڪري ڇڏڻ.

۱. هوڙ ۽ هوڙ: ڏ. صفت. ٽڪڙو - آبهرو -
بي صبرو - هوڙه. (ل). هوڙ - هٿ - غرور - ٽڪر -
آڪڙ - ٿانءِ - اوڻڊ. چٽڪو - لحظو - ٿورو - معمولي.
- هوڙائي ۽ هوڙائيون: ڏ. ٽڪڙائي -
آبهرائي - هوڙائي - بي صبرائي. (ل).

۲. هوڙپ ۽ هوڙپون: ڏ. آبهرائي - اڳرائي -
پيشقدمي.

- هوڙو ۽ هوڙا: ڏ. صفت. آبهرو - هوڙه -
ندي - هوڙي. شرط پڄائيندڙ. هن جهڙو.

۳. هوڙاڪ ۽ هوڙاڪون: ڏ. (سن. هوڙڪ).
هوڙو. ترو - پڙي. "خوراڪ".

۴. هوڙام: ڏ. گهوڙي جي ايماريءَ جو هڪ قسم -
سرگير جو هڪ قسم. (ن - ب).

۵. هوڙن: مصدر. هڪلڻ. (ن - ب).

۶. هوڙو ۽ هوڙا: ڏ. ننڍي پڙي.

۷. هوڙه ۽ هوڙه: ڏ. صفت. ٽڪڙو - جلد باز -
اڀرو - بي صبر. ٽڪڙو ڪم ڪندڙ. جهيڙاڪ -

ڏنگو. دوخ - بي تامل - بي وقوف.

- هوڙائي ۽ هوڙائيون: ڏ. آبهرائي -
ٽڪڙائي - جلدائي. سيفلائي - ٿرڙائي - هڪائي.
بي خيالي.

- هوڙهائي ۽ هوڙهائيون: ڏ. ٽڪڙو -
آبهرائي. ٿرڙائي.

۸. هوڙهڻ: مصدر. هڙائڻ - هڪلڻ - ٽڪائڻ.
(هوڙهون - هوڙهون - هوڙهيل).

۹. هوڙهو ۽ هوڙها: ڏ. ڪاڻ جو ننڍو پٽيلو.

- هوڙهو ايڪاڻ: ڏ. پڙيءَ جو هڪ قسم.

۱۰. هوڙي ۽ هوڙيون: (ڪ) ڏ. پڙيءَ جو
هڪ قسم.

۱۱. هوڙيڪو اسم خاص. ضلعي ٿرهار ڪر ۾ هڪ
ديه جو نالو.

۱۲. هٿوس ۽ هٿوس: ڏ. لوپ - لالچ - مٽ -
حرص - موم - خواهش. شهوت. آرزو - شوق -
اشتياق - تناءُ - چاهه - ارادو. بد هو - خراب ڌڻ.

= هوش جاء آچن؛ ڌيان برابر ٿيڻ - حواس پوري جاء تي آچن.
 = هوش حيران ٿيڻ؛ وائڙو ٿيڻ - تعجب ۾ پئجي وڃڻ - عجب کائڻ - عبرت حاصل ٿيڻ - حيرت ۾ آچڻ. وجد ۾ اچي وڃڻ - كيفيت طاري ٿيڻ.
 = هوش ۾ آچڻ؛ سمجهه وارو ٿيڻ - هوشيار ٿيڻ.
 = هوشمند ۽ هوشمند؛ ڌ. صفت. هوشور - هوش وارو - سرت وارو - عقلمند - ذهين - سمجهو - سياڻو - ڏاهو.
 = هوشمند ۽ هوشمند پئون؛ ٺ. چالاڪي - ڏاهپ - سياڻپ - عقلمندي.
 = هوشناڪ ۽ هوشناڪ؛ ڌ. صفت. هوشور - هوشيار - هوش وارو - سمجهو - عقلمند - ڏاهو - سياڻو.
 = هوشناڪي ۽ هوشناڪي پون؛ ٺ. هوشيار - سمجهه - دانائي - سرتائي - عقلمندي. چالاڪي - ڏاهپ. ڌيان ڌڙڻ واري حالت.
 = هوشور ۽ هوشور؛ ڌ. صفت. هوش وارو - سرت وارو - هوشمند - سمجهو.
 = هوشيار ۽ هوشيار؛ ڌ. صفت. هوشمند - هوش وارو - هوشور. سجاڳ.
 = هوشيار ۽ هوشيار پون؛ ٺ. سرتائي - دانائي - هوشيار. چالاڪي. سجاڳي.
 = هوك ۽ هوكون؛ ٺ. جانور جي رڙ - گجڪوڙ - دانهن - ڪوڪ. گهورڙي جو هوكو - اوچتي دانهن. حملي جو آواز. سور - درد - سوت - غلبو. حسد. مشهوري - هاک - نالو. کوڙ گهمسان.
 = هوك ۽ هوكون؛ ٺ. حسد - بغض.
 = هوكارن؛ مصدر. ديدنه دانسته - سڪارڻ - ڪاهڻ - اڳتي وڌڻ - مال ڪاهي اڳتي وڌڻ - ڏاڍياڻ هڪلڻ (مال کي). سوڙ کي سڏ ڪرڻ - وڏو آواز ڪرڻ - نعرو هڻڻ - ٻولائڻ - چٽلينج ڏيڻ. (هوكاريو - هوكاريندو - هوكاريل).
 = هوكاراهين؛ خوشين ۾ - مزي ۾.
 = هوكارن ۾ هڻڻ؛ ٺ. هڪل خوش - تفردست هڻڻ. مزي ۾ هڻڻ. ڏوڻ ۾ هڻڻ.

= هوكارو ۽ هوكارا؛ ڌ. رڙ - دانهن - ڪوڪ. وڏي سڏ آواز. ڪاهه. فرصت. مزو.
 = هوكاري هڻڻ؛ ٻولائي هڻڻ - نعرو هڻي هڻڻ - همت سان هڻڻ جو عزم ڪرڻ. ڪاهي هڻڻ.
 = هوكيرو ۽ هوكيرا؛ ڌ. وڏو آواز - رڙ - هڻ - هنگامو - وڏو گوڙ. مشهوري. ڌڪر ڪرڻ واري حالت.
 = هوكو ۽ هوكا؛ ڌ. هڙهو - منادي. آواز - دانهن - رڙ. "هتيءَ سارو هوكو ڏيڻ" (چوڻي).
 = هوكائي ۽ هوكائي؛ ڌ. صفت. هوكو ڏيندڙ - رڙ ڪندڙ.
 = هوكو هنجي وڃڻ؛ نالو ٿيڻ - شهرت ٿيڻ - هر جا مشهور ٿيڻ. سڪو چوڻ.
 = هوكو ڏيڻ؛ هڙهو ڏيڻ - منادي ڦيرائڻ - ٻڌائو ڪرڻ.
 = هوكيا (ل)؛ ڌ. کوڙ - هڻ - شور - گهمسان.
 = هول ۽ هول؛ ڌ. (ع). خوف - ڊپ - هراس - ڏهڪاءَ - ڌر - دهشت - هٽيت - پٽو - خطرو - انديشو.
 "اچي عمرڪوت ۾ هٽي ٿيڻ هول" (منٺار).
 = سوداء - اضطراب - اضطراب - گهمراهت. موت - ڪال - اجل. ٽوپ - لوهه يا رڪ جي ٽوپي (جا جنگ مهل هائجي). پريشاني - فڪر. حرص. "تو کي ته ڪاڏي جو هول لڳو پيو آهي" (جملو).
 = هول آچڻ؛ خوف معلوم ٿيڻ - پو لڳڻ - ڊپ ٿيڻ - دهشت آچڻ. ڳاڙاڻو ٿيڻ. مونجهه ٿيڻ.
 = هول ٿيڻ؛ سوداء ٿيڻ - ڳڻتي ٿيڻ - فڪر ٿيڻ.
 = هولناڪ ۽ هولناڪ؛ ڌ. صفت. خوفناڪ - خوفناڪ - ڊپ جهڙو - خطرناڪ - دهشت وارو - هٽيتاڪ - ڊيچاريندڙ.
 = هول ۽ هولون؛ (ل)؛ ٺ. ڪاهه - حملو - چلڻ - رومڙ.
 "ڪهڙي هيسيل ڪندو هول ڏاوڙن تي ڏيرو ڏول" (چار خان).

- هونڊ: اهڙو ڪار - خودي - پاڻڻو - آءُ.
 ”هي نه رهي جيترو هومين رڳ رال.“
 (سامي)
- هونڊ: هونڊ: باهه ۾ ڪي بهارن جي هڪ
 هندڪي رسم - هوم.
 ● هونڊ: حرف ندا. (سن. آهڻم). هونڊ -
 ان کي هڪلڻ جو آواز. آءُ - مان، مغوريءَ مان.
 ڪنڌ ڦيرائڻ ته ”هونڊ“ - ها - هاڻو - برابر، جي ها -
 ايهين، طعني يا لئولي طور هون ڪرڻ واري حالت.
 - هونڊ هونڊ: ان کي هڪلڻ جو آواز.
 ● هونڊ: هونڊ.
 ”هونڊن مڻهي هونڊ لاکها لطيف چئي.“
 (شاهه)
- هونڊ: مصدر. پڻڻ. (هونڊو - هونڊو -
 هونڊيل).
- هونڊو ڪرڻ: ماني نه کائڻ فقط ميوات کائڻ.
 ● هونڊو: هونڊو: ٿ. هونڊ واري حالت -
 ملڪيت - هٿس - دولت. (ضد. ان هونڊ). طاقت -
 زور. ذريعو - وسيلو. (حرف جملو). جيڪو - شايد.
 ● هونڊو: هونڊو: ٿ. ملڪيت - ميا -
 ٺاڻو - دولت. گهرج.
- هونڊو تي هونڊو ڏيڻ: پنهنجي سارو هلڻ.
 - هونڊو سارو هٿڻ: پنهنجي سارو هلڻ -
 طاقت آهر هلڻ.
- هونڊو نه شڪر: نه هٿ نه حاصل - نه پلڻ
 نه پائڻ - بي ڪارو - بي فائدو. ڪجهه به حاصل نه
 ٿيڻ واري حالت.
- هونڊو نه شڪر: هونڊو: ڪجهه به فائدو
 نه ملڻ - اڪي هٿ نڪي حاصل ٿيڻ.
- هونڊو: هونڊو: ٿ. هونڊ واري حالت -
 هونڊ - موجودات - شاهوڪاري - اميري - دنيا -
 دولت - ملڪيت.
- هونڊ وارو: هونڊو: اوار: ٿ. صفت. هٿس وارو -
 ملڪيت وارو - دولت مند - شاهوڪار - مڙسول.
- هونڊ وارو هونڊ: هلنديءَ وارو هونڊ -
 شاهوڪار هونڊ.

- هونڊو: هونڊو: ٿ. خطري جي گهٽي. رڙ -
 دانهن.
- هونڊو: هونڊو: ٿ. صفت. بلڪل تازو -
 لئون.
- هونڊو: اسم خاص. هولي جي ديوي -
 هولي ديوي.
- هولو: هولا (ڪ-ت): ٿ. ٻڪريءَ جو هڪ قسم.
 ڪيرو. ڪيوتو. ٻيماريءَ جو هڪ قسم (سهڪي
 ٿيڻ ڪهوڙي يا ڏيکيءَ کي). (ن-ب).
- هولي: هولي: ٿ. هندن جو هڪ
 مشهور ڏڻ. تماشو - رڻشو. عيش عشرت.
 ”شيشي شوق شراب جي ان هوليءَ ۾ هوندين.“
 (سگهڙ)
- خوشي. ڪوڙ گهمسان. ڳڻتيءَ جو ڳاهت.
 ”اٺي پهر اندر ۾ هيٺڙي ۾ هولي.“
 (بدل)
- رانگ چٽڪار - اڃائي خون هار - خونريزي - هوري.
 هاڪار. ڪاڻي. اها مينهن جنهن جو هڪ سڱ
 هٿ ۽ هڪ مٿي هجي. ڪيري.
- هوليءَ جو پڙو: ٿ. صفت. هولي جي ڏينهن
 باقيل مسخرو.
- هوليءَ جو ناريل: ٿيڻ: آٽالو ٿيڻ.
- هوليءَ ڪري هٿڻ: همت سان تيز ٽڪڙو هلڻ.
 ”هولي ڪري هٿ ڪمرون موڙ ڪرها.“
 (ڪنڀات - خانڙي)
- هوليءَ لائڻ: ڪلي دل سان خيرات ڏيڻ.
- هوليرو: ڪوڙ گهمسان - هٿل - شور - غوغاءُ.
- هوليرو: ٿ. شور - ڪوڙ - هٿل. ٽيڪاري -
 خواري - بدنامي.
- هوليءَ هولي: ان کي چيو ٿو ۽ ويهڻ جو لفظ.
- هونڊ: ٿ. (سن. هوم). باهه ۾ ڪي بهارن
 جي هندڪي هڪ رسم - هونڊ. ڀڳ - جڳ.
- گرم چار ۾ ڪا شيءِ پچائڻ واري حالت.
- هونڊ: اسم خاص. ضلعي حيدرآباد ۾ هڪ
 ديھ جو نالو.
- هونڊ: مصدر. ڪاهه شيءِ ٻارڻ.

= هوهه موهه ٿيڻ: سڪ سائت ٿيڻ.
 ① هوهه: (نيدا)، حيرت جو آواز. هاء-هوء-هوء-
 افسوس. هاڪار. تعريف. هجي-هجي هئا-
 هئي.
 = هوهه هوهه ڪرڻ: روئڻ پيئڻ. افسوس ڪرڻ-
 ارمان ڪرڻ.
 = هوهه: رڙيون-دانهون. هوء.
 = هوهه هٽڻ: رڙيون ڪرڻ-دانهون ڪرڻ.
 ② هوهه: ضمير. هوء-پريان واري.
 ③ هوهه: ٺ. سونهن-سوپيا. هٺ-وڏائي-فخر.
 يادگيري. لڳو لڳ آواز-هٺل-غوغاءُ.
 "هدايت جي هوهه ۾، چيو تون چانگار".
 (ف. اوه) خوشبوء-سڳند.
 ④ هوهه هٽڻ: هوهه هٽڻ: ٺ. بدنامي-ڪارنهن
 جو ٽڪو.
 = هوهه هٽڻ: هوهه ڪرڻ: بدنام ڪرڻ.
 ⑤ هوهه: ظرف. ظاهر-هٿرو.
 ⑥ هوهه: اسم خاص. ڏوهين جي هڪ ذات جو نالو.
 هڪ ذات جو نالو.
 "هئا موهه مون چيو هو هٿ لنگهي ٿيا هار."
 ⑦ هوهه: ضمير. هين جهڙو-هٿرو.
 = هوهه هٽڻ: ٺ. صفت. غصه ۽ آزادگيءَ
 جي موقعي تي ڪنهن جي حق ۾ بجاءِ ڪار جي
 استعمال ٿيندڙ لفظ-سفلو-ڪينو-هاجي.
 ⑧ هوهه: ضمير. هين جهڙو-انهين جهڙو.
 ⑨ هوهه: ٺ. ڪلهي جي ڦٽي ۾ پيل سور.
 بدن جو هڪ عضوو.
 ⑩ هوهه: ظرف. هتان-هتان.
 = هوهه: ظرف. هتان-هتان.
 = هوهه: ظرف. هتان.
 ⑪ هوهه: ظرف. هٿن.
 ⑫ هوهه: ظرف. انهي هٿ-انهي جڳهه-انهي
 هٿ کان.
 = هوهه هٽڻ: هوهه هٽڻ: ٺ. خوف-ڊڄ-ڌر-
 ڏهڪاء-ڊيڄڙو-ڊڄ.
 = هوهه هٽڻ: هوهه هٽڻ: ٺ. صفت. خوفناڪو-
 ڊيڄار بندڙ-خون جهڙو-خونناڪ-ڊهائو.

① هٽيڻ پڪو: اسم خاص. ضلعي اهر سنڌ ۾
 هڪ ڏيهه جو نالو.
 ② هٽيڻ ڪڇو: اسم خاص. ضلعي اهر سنڌ ۾
 هڪ ڏيهه جو نالو.
 ③ هٽيڻ ٿي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ④ هٽيڻ ٿي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ⑤ هٽيڻ: اسم خاص. ضلعي ٿرپارڪر ۾ هڪ
 ڏيهه جو نالو.
 ⑥ هٽيڻ: هٽيڻ: ٺ. هائي دوس-
 دانهن-رڙ-ڪوڪ-کهوڙا کهوڙا-هوء کهوڙا-
 هٺل-هٽيڻ. ظلم-استبداد.
 ⑦ هٽيڻ: ٺ. آڻ جي پاڪڙي جو هڪ قسم.
 ⑧ هٽيڻ: هٽيڻ: ٺ. (سن. هٽيڻ =
 هٽيڻ). هٽيڻ ڪرڻ جو هڪ قسم (هاجي ۾
 ڪم ايندڙ)-هٽيڻ-زرد چوب-ويڳر.
 = هٽيڻ: ٺ. صفت. هٽيڻ جي رنگ جهڙو-
 هٽيڻ.
 = هٽيڻ: ٺ. صفت. هٽيڻ جي رنگ جهڙو-
 هٽيڻ-زردو-هٽيڻ-هٽيڻ (ٺ. هٽيڻ).
 ⑨ هٽيڻ: اسم خاص. ضلعي ٿرپارڪر ۾ هڪ
 ڏيهه جو نالو.
 ⑩ هٽيڻ: ٺ. هٽيڻ-هٽيڻ-هٽيڻ-هٽيڻ-
 هٽيڻ-ڪٽيڻ: ٺ. ڪوڙ-گهسان-لٽو-
 هٺل-شور.
 ⑪ هٽيڻ: ظرف. ايتھين-انهي نموني. هٽيڻ-ها-
 هٽيڻ ها.
 ⑫ هٽيڻ: ظرف. انهي نموني. هوء.
 ⑬ هٽيڻ: مصدر. (هٽيڻ. هٽيڻ. سن. پٽو =
 (تي). هٽيڻ. ٿيڻ. رهڻ. چڻ-پيدا ٿيڻ. ويجهو.
 ٿيڻ. ثابت ٿيڻ. جيئن (هو-هوندو-هٺل).
 (ٺ). هٽيڻ-هوندو-تقدير-قسمت. هٺ-
 خودي-انهڪار. وجود-هستي-ود. "هٽيڻ
 هٽيڻ."
 = هٽيڻ: هٽيڻ: ٺ. ٿيڻ. قسمت-
 پاڪ-بخت-تقدير-نصيب.

— هئيئي ستمن پوري سوھيئي: وعدي جي وفاي.
(سھي — شاھ)

● هئو: ذ. ٻئيءَ جي ڦڻ — هئو.

● هئو هئو: ماڻهو چيئو — ٻئي پکن. خاموشي — آمدورفت بند ٿيڻ واري حالت.

— هئو هئو: ترڻ: آمدورفت بند ٿيڻ — خاموشي هئڻ — ماڻهو چيئو پنهنجي جاءِ بڪڙاءِ ٿيڻ — بازار بند ٿيڻ. لڙ بند ٿيڻ. اڪيلائي ٿيڻ. منجهو لنگهڻ. پهريون ڀيرو رات جو گذرڻ.

● هئئون: هئان: ذ. (پرا. هئسٽر. سن. هيرديٽ = هئيئون) هئيون — هئيا — دل — هردو — سن.

— هئين جو: آندو: دل جو آندو — ٻي سمجهه — ڪنڊ ڏهن — ٻي عقل — جاهل.

— هئين سان: هلڻ: ذسي وائسي هلڻ — سوچي سمجهي هلڻ. خوشيءَ سان بند ڪرڻ.

● هئي: نيدا. هاءِ — گهوڙا — هاءِ هاءِ.

— هئي هئي: نيدا. هاءِ هاءِ — گهوڙا گهوڙا.

● هئي: ٺ. ڊپ — خوف — ڏهڪار. ”هئي هڏ“.

— هئيئي: ٻي ٿئي: ٻيڪدر — آمالڪ — بنا دير — هڪدر.

— هئيئي مئي: ڪوڙ — آواز — شور — گهمسان.

● هئي: نيدا. (سن. هئي) ڏڪار سان ڪيل سڌ — اڙي — اي.

● هئي: نيدا. افسوس — هاءِ.

● هئي: ٺ. ضمير. ويجهڙائيءَ واري — نردبڪ.

● هئا: جلدي.

”هتان هليو ويندين تون هئا هڪلو“.

ٽڪايل. هليا — هيڏانهن آءُ.

— هئا هئا: (هئا هئا) جلد. (ڪ). هليا هليا.

● هيار (ل): ذ. هيل — هن سال. ”هيار فصل نه ٿيو آهي“ (جملو).

● هيو: توهان وٽ هئي.

● هيانچو: هيانچا: ذ. بيماريءَ جو هڪ قسم — ٻيٽ ۾ وڏي ويل تيلي — پرهال.

● هيانڙو: هيانڙو: ذ. دل — متن — هئيون.

— هيانڙو: ٻي ڪٿي هئجڻ: حافظو لاءِ هجڻ — يادگيري لاءِ رهڻ.

— هيانڙو: ٻي مڱڻ ڌڙڻ: تڪليف پهچائڻ — اڏاءِ رسائڻ — ساڙ ڏيڻ — ڏنجهڙ ڏيڻ.

— هيانڙو: جو: ڪٿرو: ٿيڻ: ٻردهار ٿيڻ — ڳالهه تي ڍڪ ڪرڻ.

— هيانڙو: جهل ڪٽڻ: نيرڻ ڪرڻ — ٿورو ڪاٺڻ — ٻي ٽي ٽڪمان ڪاٺڻ.

— هيانڙو: سڙڻ: ڏمڪ ٿيڻ — ارمان ٿيڻ — غم ٿيڻ.

— هيانڙو: ڪهليجڻ: صدبون پهچڻ — تڪليف محسوس ڪرڻ — ڪهڪاءِ اچڻ.

— هيانڙو: چمهندي: پٽوڻ: تڪليف محسوس ڪرڻ — درد رسڻ.

— هيانڙو: ڪٽڻ: جهڻ: آسڪو ٿي ٻيڻ — فڪر ٿيڻ — انديشو ٿيڻ.

— هيانءُ: هيانء: ذ. هئيئون — دل — جيڪر — هردو.

— هيانء: ٻي مڱڻ ڌڙڻ: ساڙ ڏيارڻ.

— هيانءو: هيانءا: ذ. صفت. بهادر — پهلو — طاقت ور.

— هيانءيت: هيانءيت: ذ. صفت. سورهيءَ.

— بهادر — دلير — سورسو — وڏي چاٽيءَ وارو — وڏي هيانء وارو.

● هيانء: هيانء: ذ. انومان — سڪ — دليل.

● هئيٽ: هئيٽ: ٺ. (ع). خوف —

دهشت — پٽو — ڊپ — ڌڙ — خطرو — ڏهڪاءُ — رعب — ڏاڪو — ڏاڪ.

— هئيٽاڪ: هئيٽاڪ: ذ. صفت. خوفناڪو —

ڊپ وارو — دهشتاڪ — پٽو — ڏهڪاءُ وارو — پٽاڪ.

— هئيٽ: هئل: ڏهڪار — تمام گهڻو ڪوڙ — غوغاءُ — قيامت جو ڏينهن.

— هئيٽي: ذ. صفت. هيتاڪ — خوفناڪ.

● هئيٽر: هئيٽر: ٺ. هڙ پڙ — ٽڪو ٽڪر —

وٺ ٻڪڙ — جلدي — سڪهه — جلدائي — تعجيل.

● هيٺڙو ۽ هيٺڙاڙا ڏ. صفت. هيٺو ننڍو-
ايڏو ننڍو-هن جيترو ننڍو.
- هيٺڙو مٺهن ٿي وڃن. مٺهن لهي وڃن-
شرمنده ٿيڻ. ست چڙائي وڃن- تمام گهڻو ڊڄڻ.
● هيٺڙو ۽ هيٺاڙا ڏ. صفت. هن جيترو-
هن جيڏو-هن جي مقدار جو.
● هيٺو سارو ۽ هيٺا سارا ڏ. صفت. ايڏو وڏو-
تمام گهڻو وڏو.
● هيٺڙي ۽ هيٺڙيون ٿ. صفت. هيتري-
هن جيڏي. ايڏي- وڏي- ايڏي ساري.
- هيٺڙي ساري ۽ ايڏي وڏي- ايڏي ساري.
- هيٺڙي ڪرڻ ۽ ايڏي ساري جڻ يا جاڙ ڪرڻ.
ايترو سارو ستائڻ.
● هيٺڙ ۽ هيٺڙون ٿ. (سن. هلدر) ه.
هلدي (= ف. زرد چوب). ڀسارڪي وڪسر جو
هڪ قسم- هلدي- هلڻ.
- هيٺڙاڻ ٿ. هٽڻاڻ- پيلاڻ- زرداڻ.
- هيٺڙاڻون ۽ هيٺڙاڻاڻ ڏ. صفت. هيٺ جهڙو-
هيٺو- هيٺ جي رنگ وارو- ٿيڪي رنگ وارو-
ٿيڪو.
- هيٺڙو ۽ هيٺڙا ڏ. صفت. هيٺي رنگ وارو-
هيٺاڻون- ٿيڪي رنگ وارو- ٿيڪي رنگ جو.
- هيٺڙ ڪٽو ڏ. صفت. هيٺ ڪٽيندڙ.
- هيٺڙڙي ۽ هيٺڙڙيون ٿ. ٻوٽي جو
هڪ قسم.
- هيٺڙ هٽيڪڻ ۽ هيٺڙي وڃن- ڊڄي وڃن.
- هيٺڙي ٻري ۽ ٻري ٻري جو هڪ قسم.
● هيٺڙ (ڪ) ۽ ظرف. هيٺڙ- هن وقت-
هان- هائي.
- هيٺروڪي ٿ. هينرڪي- هن مهل واري.
● هيٺڙ ۽ هيٺڙون ٿ. (ع). ٿڌي هوا-
وڻندڙ هوا- ٿڌي هوا. سڄ ڀرڻ کان اڳ واري هوا-
ميتهن کان پوءِ لڳندڙ هوا. ڏکڻ جي ٿڌي هوا-
تر جي ٿڌي هوا. (صفت). سهڻي- حسين-
خوبصورت- وڻندڙ.
● هيٺڙ گهٽڻ ۽ ٿڌي هوا لڳڻ.

● هيٺڙاڙا ۽ اسر خاص. حيدرآباد سنڌ شهر ۾
هڪ محلي جو نالو.
● هيٺڙاڙو ڏ. دوا طور ڪم ايندڙ ڪوئل جو
هڪ قسم.
● هيٺڙاڙا ۽ اسر خاص. ضلعي ٿرپارڪر ۾ هڪ
ديھ جو نالو.
● هيٺڙاڪڻ ۽ هيٺڙاڪڻون ٿ. (سن.
هيٺاڪاڪڻ). دوا طور ڪم ايندڙ ڀسارڪي
وڪر هڪ قسم- پورو پٿر. رنگ جو هڪ قسم.
● هيٺڙاڪڻي ڏ. سيلڪ جي ڪپڙي جو
هڪ قسم.
● هيٺڙاڻ ڏ. سامونڊي بندر جو هڪ قسم.
● هيٺڙاڻ پٿر ۽ اسر خاص. ضلعي ٿرپارڪر سنڌ ۾
هڪ ديھ جو نالو.
● هيٺڙو ۽ هيٺڙاڙا ڏ. صفت. مٺو- ملوڪ-
لاهوڪو.
● هيٺڙڙي ڏ. ڦيرڪير- مٺ ست- مٺا ستا.
گردش- دڙو.
● هيٺڙڙي ۽ مٺڙڙي. هيٺاڻ- ميڪارڻ- ٺاهڻ-
پٿر ڪرڻ- هوشيار ڪرڻ- ٻالڻ. عادت وجهڻ.
(هيٺڙو- هيٺڙو- هيٺڙو).
- هيٺڙ ۽ هيٺڙون ٿ. عادت- رڻ- گت-
عيلت. چشڪو. اڳيون دستور. استعمال.
- هيٺڙاڪ ۽ هيٺڙاڪ ڏ. صفت. هيٺاڪ-
هيٺاڪڙو- عادت. هيٺڙل- ٻالڻ- ڌاريل- هيٺاڪل.
- هيٺڙاڪڙو ۽ هيٺڙاڪڙو ڏ. صفت. هيٺاڪ-
عادت.
- هيٺڙاڪڙو ۽ هيٺڙاڪڙا ڏ. صفت. هيٺاڪڙو-
هيٺل- عادت.
- هيٺڙ پٿر ۽ عادت پٿر.
- هيٺڙ جي آڇڻ ۽ سنڀري آڇڻ- ٻڪي ارادي
سان آڇڻ.
- هيٺڙ جي وڃڻ ۽ هري وڃي. خاص ان لاءِ وڃڻ.
- هيٺڙ ڏيڻ ۽ عادت ڏيڻ- گت وجهڻ. (ٻارڪي)
سٺي ٿيڪي جي عادت وجهڻ. ڏکو ڪارائڻ-
مڪڻ ڪارائڻ.

- هپيرو ڏکيئي: ذ. دوائن ۾ ڪم ايندڙ پٿر جو هڪ قسم.
- هپيري جي ڪشي ۽ هپيري جون ڪشيون: ث. قيمتي پٿر جو ذرو. هيري جي ڪشيءَ جو ٺهيل ڀرمون. (صفت). سهڻين خاصيتن وارو انسان - چڱن اخلاق وارو.
- هپيرو خان: اسم خاص. ضلعي دادوءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.
- هپيرو ۽ هپيرو: ذ. صفت. يهودو - يڪرات ڪندڙ - ڪمينو.
- هپيرو: اسم خاص. ٿر ۾ رهندڙ هڪ ذات جو نالو.
- هپيرو ۽ هپيرو: ذ. پڪيءَ جو هڪ قسم - هيڙهو - وهيو.
- هپيرو ۽ هپيرو: ذ. هيڙو - هيڙو - هوڙو.
- هپيرو: ذ. ڍڳن جو ٽولو.
- هپيرو هو: هپيرو ها: ذ. جهنگلي پڪيءَ جو هڪ قسم. آئن جي بيماريءَ جو هڪ قسم. (صفت). جهيڙي ۾ لڙڻ پکيڙو ڪندڙ. (ضمير). اهڙو - هيڙو - هن جهڙو - هيڙو.
- هپيرو هو ڍانڍي: جهنگلي پڪيءَ جو هڪ قسم - لپلهو.
- هپيرو هو ٽونگي: ذ. جهنگلي پڪيءَ جو هڪ قسم.
- هپيرو ڪرن: اهو اهو ڪرن - ورائي وڃڻ - جٽ ڪرڻ.
- هپيرو هو ڪرن: چيڙائڻ - تعدي ڪرڻ.
- هپيرو هيان هپيرو هه (ڪ): ظرف. الهي مٽلي - مٽي ئي مٽي. آمالڪ - اڇين ڪڇين.
- هپيرو هيان هپيرو ڪرن: الهو ملهيو ڪرڻ. آمالڪ ڪشي دڻ - اڇين ڪڇين ڪيرائڻ (ملهه ۾).
- هپيرو: ذ. هيٺين ۾ - دل ۾.
- هپيرو ۾ هرن: ياد پوڻ.
- هيس ڪيس: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
- هيس ڪيس: ث. ڪٽڙ - آبهرائي - چلدائي.
- هپيرڪ ۽ هپيرڪ: ذ. صفت. هريل مريل - رڻو ملڻو.
- هپير ڪرن: عادت ڪرڻ. مشق ڪرڻ - استعمال ڪرڻ.
- هپير ڪو ۽ هپير ڪا: صفت. هريل - عادي.
- هپيرو ۽ پيچتن: عادتون بدلائڻ - روش بدلائڻ - دستور پيچڻ.
- هپير مٽن: عادت بدلائڻ.
- هپيرو: ذ. صفت. هير وارو - هيريل - هيرئون.
- هپيروئون: ذ. صفت. هپيرو - هپيرو وارو - هريل - پاليل.
- هپيرو ڪرن (ڪ): هيرائڻ - ڌارڻ - پالڻ. هٿ هيرو ڪرڻ. واري وجهڻ.
- هپيرو: (ت): ذ. هرن.
- هپيرو ۽ هپيرو: ذ. وڻ جو هڪ قسم - ٻوٽي جو هڪ قسم - ارندي - ايرلي - بيدانجير - چنار.
- هپيرو جو ٽيل: هيرين (هيرڻ جو بچ) مان لڪل ٽيل - ڪسٽر آئل.
- هپيرو ول: ث. ٻوٽي جو هڪ قسم - هيرڻ.
- هپيرو ۽ هپيروئون: ث. هيرڻ جو بچ.
- هپيرو جاگير: اسم خاص. ضلع حيدرآباد ۾ هڪ ديھ جو نالو.
- هپيرو ۽ هپيرو: ذ. ڪنوارين جو شاديءَ وقت لاڏڪوڏ مان گهوٽين کي ڪڍڻ ڳالهه ڏيڻ - ڦوٽائڻ. ڳيٽ جو هڪ قسم - چرچي جو ڳيٽ - سوھيلو - سٺو. انبوھ. ڪاهه - حملو - لڳاتار ٽٽي پوڻ واري حالت.
- هپيرو وڃهڻ: سوال جواب ڪرڻ - اجايو بحث ڪرڻ - ڪوڙا بهانا ڪرڻ (ڪنهن ڳالهه يا ڪم کان).
- هپيرو: هپيرو: ذ. (سن. هپيرو) قيمتي پٿر جو هڪ قسم - قيمتي رتن - جواهر جو هڪ قسم - الماس - مٽيو. اڇي رنگ جي ڪيوٽر جو هڪ قسم. ملڪي اڳواڻ يا بهادر. فلم ۾ ڀارت ادا ڪندڙ. سڄيءَ جو هڪ قسم. ڪڪڙ جو هڪ قسم.

- ھيڪائي ۽ ھيڪائيون: ٿ. ھيڪائي - ھڪڙائي - اڪيلائي - ڇڙائي - وحدانيت.
 - ھيڪائي ھيڪ ٿيڻ: ھڪ ٻئي سان ملي ھڪ ٿيڻ - ملي وڃڻ.
 - ھيڪ ٿيڻ: سرچي وڃڻ - ڀرڻ.
 - ھيڪڙ: طرف. ھڪ دفعو - ھڪ وار - ھڪ واري - ھيڪار - ھڪ ڀيرو. گھيرو.
 - ھيڪڙو: صفت. ھڪڙو.
 - ھيڪڙائڻ: صفت. اڪيلو - ڇڙو - ھڪڙو.
 - ھيڪڙائي ۽ ھيڪڙائيون: ٿ. وحدانيت - وحدت - اڪيلائي. ٻڌي - ايڪو - يڪمشتي.
 - ھيڪڙائيءَ جو پتلو ھٿ وڃيڻ: خدا تعاليٰ جي وحدانيت ۾ ويساھ رکڻ.
 - ھيڪڙو: صفت. ھڪ - ھڪڙو - ڇڙو - اڪيلو.
 - ھيڪلان ۽ ھيڪلائيون: ٿ. ھيڪلائي - اڪيلائي - اڪيلائي.
 - ھيڪلائي ۽ ھيڪلائيون: ٿ. ھيڪلان - اڪيلائي - اڪيلائي.
 - ھيڪلو ۽ ھيڪلا: ذ. صفت. ڇڙو - اڪيلو - ھيڪلو - ھڪ ڇڻو - پنهنجي سير.
 - ھيڪلو سوڙو: ذ. صفت. اڪيلو - ھيڪلو - بي يارو مددگار.
 - ھيڪيلي: اڪيلي.
 - ھيڪيلي وڻ ھيٺان آچڻ: مایوس ٿيڻ - ٻاڻڪو ٿيڻ - بخیل ٿيڻ.
 - ھيڪمنائي ۽ ھيڪمنائيون: ٿ. واندڪائي - بي اونائي.
 - ھيڪمنو: صفت. ھڪ چيتو - ھي اونو - واندو - پنهنجي مرضيءَ وارو. فارغ.
 - ھيڪو ۽ ھيڪا: ذ. ھڪ واري - ھڪ ڀيري. ھڪڙو. ھيڪڙائي.
 - ھيڪوتو ۽ ھيڪوتا: ذ. ھڪ - ڇڙو - ھيڪوتو. ھيڪوتو ۽ ھيڪوتو: ھيڪوتو - ھيڪوتو. ھيڪوڻ: ٿ. ھڪ هنڌ واري حالت. ھيڪائي. ھڪ ڀيرو ڏيکاريندڙ انگ.

① هيٺسَڻُ: مصدر. دٻائڻ - سختي ڪرڻ -
 دٻجارڻ - مرعوب ڪرڻ. (هيٺسيو - هيٺسيندو -
 هيٺسيلُ).
 - هيٺسَڻَ ۾ هيٺسُونُ: ٺ. دڙڪو داب - سختي -
 چينپ - دٻاءُ. مارڪيٽ. نه سهڻ واري حالت -
 حسد - بغض.
 - هيٺسائڻُ: دٻجارڻ - مرعوب ڪرڻ - خوفزدہ
 ڪرڻ.
 - هيٺسجڻُ: مصدر. هٽجڻُ: گهٽ ٿيڻ - سهجي
 وڃڻ - دٻاءُ هيٺ اچڻ.
 - هيٺسَڻَ رَڪَڻُ: دٻاءُ رکڻ - دٻائڻ.
 - هيٺسَڻَ ڪَڙَڻُ: دٻائڻ - هيٺائڻ. تنگ ڪرڻ -
 تڪليف ڏيڻ.
 - هيٺسڻي: ٿيڻُ: دشمني ڏيکارڻ.
 ② هيٺسين: طرف. هن وقت تائين - اڃا تائين -
 هيٺسين تائين. هاڻي.
 - هيٺسين توڙي: طرف. هيٺسين تائين -
 اڃا تائين.
 - هيٺسين توڙي: طرف. هيٺسين تائين - هن
 وقت تائين.
 - هيٺسين سوڌان: طرف. هن وقت تائين -
 اڃا تائين.
 - هيٺسين سوڌو: طرف. هن وقت تائين -
 هيٺسين تائين.
 ③ هيٺسڻ: ذ. بيماريءَ جو هڪ قسم - ڪالرا -
 وبا - دستن جي هڪ بيماريءَ جو نالو.
 ④ هيٺڪُ: هيٺڪا: ذ. صفت. هڪ - هڪڙو -
 هڪ ڇٽو - هڪ عدد - ڇٽڙو.
 - هيٺڪاڏُڻا: هڪ اڌ. ڪو نه ڪو.
 - هيٺڪار: طرف. هڪ ڀيرو - هڪ مرتبو -
 هڪ ڪار - هڪ ڪار.
 - هيٺڪان (ڪ): طرف. هڪ ڀيرو - هڪ دفعو -
 هڪ وار - هڪ ڪار.
 - هيٺڪاڻي: هڪ دفعو - هڪ ڀيرو.
 - هيٺڪاهه: هڪڙي آهي.

— هڪ ڪيلو ۽ هڪ ڪيلو: صفت. اڪيلو — ڇڙو — تنها.
 ● هڪ ڪيلو: هڪ ڪيلو: ٿ. ور — ڪهرو — ڦيرو —
 لينگ (ل): (ظرف). هينئر — هن وقت — هن
 ڪهڙي — جلد ئي — يڪدم.

”هڪ ڪيلو هڪ ڪيلو، هورينديس پنهنون ڏي.“
 (شاهه)

هڪ ٻئي مٿان رکيل ٻه دلا (ت) — ٻيلو — ٻيلهو. (ل).
 ● هڪ ڪيلو: ظرف. هن سال — هن سال — هن سال — هينئر
 سال — هن موسم — هن موسم.

● هڪ ڪيلو ۽ هڪ ڪيلو: ڏ. هن سال وارو —
 هن موسم وارو — هاڻوڪو.

— هڪ ڪيلو (ت): ظرف. هڪ ڪيلو.

● هڪ ڪيلو ۽ هڪ ڪيلو (ل): صفت. ٿڪل — ساڻو —
 مائڻو — وسائڻ. ڊنل — هڪ ڪيلو.

— هڪ ڪيلو ٿيڻ: ڊڄڻ — هڪ ڪيلو. ٿڪڻ.

● هڪ ڪيلو ۽ هڪ ڪيلو (ت): ڏ. ٻار کي سمهارڻ
 لاءِ لولي — لوري — اوراڻو.

● هڪ ڪيلو ۽ هڪ ڪيلو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. تعلقي
 ٺٽي ۾ هڪ ڏيهه ۽ هڪ ٺڪريءَ جو نالو.

● هڪ ڪيلو ۽ هڪ ڪيلو: اسم خاص. بلوچستان جي سيستان
 علائقي ۾ هڪ ڏيڏ ۽ نديءَ جو نالو.

● هڪ ڪيلو ۽ هڪ ڪيلو (ت): ڏ. آواز. سڏ. لولي —
 هڪ ڪيلو. (ت).

— هڪ ڪيلو ڪرڻ: (ت): آواز ڪري سڏ ڪرڻ.

— هڪ ڪيلو ڪرڻ: ٻار کي لولي ڏيڻ — لوري ڏيڻ.

● هڪ ڪيلو (ت): ڏ. چيڻي يا مٽيءَ سان ڀريل تڱاري.

● هڪ ڪيلو: ڏ. سون — ڪٽڻ — طلاءَ — زر. (ضمير).

مون — آڻ — مان — ٻنڊ. (ت).

— هڪ ڪيلو (ت): ٿ. سونن زبورن رکڻ جي
 ڳوٺري.

— هڪ ڪيلو ۽ هڪ ڪيلو: ڏ. صفت. سوني رلڪ وارو —
 سونهري — طلائي.

● هڪ ڪيلو (ت): ڏ. ماڪ (ل).

● هڪ ڪيلو (ت): ڏ. صفت. ڪهڙو ٺريل — تمام ٿڌو.

— هڪ ڪيلو: اسم خاص. تعلقي جاتيءَ ۾ هڪ
 ڏيهه جو نالو.

— هڪ ڪوٺائي: ٿ. ڇڙائي — هڪائي — هڪڙي
 هڪڙي واري حالت.

— هڪ ڪوٺو: صفت. اڪيلو — هڪڙو — هڪوٽو —
 هڪوٽو.

— هڪ ڪوٺائي ڪرڻ: فيصلو ڪرڻ — هڪ
 پيري سان ڳالهه جو واسطو ٺوڙڻ — هڪڙوئي
 پيرو ڪرڻ.

— هڪ ڪوٺو: هر هڪ.

— هڪ ڪاري: ظرف. اڃا وڌيڪ — مورڳو وڌيڪ.
 يڪو — اڳوڻو — هينئر ئي.

● هڪ ڪاٺي: ٿ. (سن. ايڪ). گڏ ڄاڻي — ميل —
 ميلاپ — هڪ ٻئي سان ملڻ واري حالت — موافقت —

اعتدال. (سن. ايڪاٺ). هڪڙائي — هڪڙي
 مان وفاداري.

— هڪ ڪاٺو ۽ هڪ ڪاٺو: ڏ. صفت. گڏيل —
 هر موڙي گڏيل — يڪو — ڪٽوڪيل — سڀ ميلابل —
 ڀڙو ڪيل. گڏ — سٽيل.

— هڪ ڪاٺو ٿيڻ: سڪ وڃان ملڻ — سڪايل
 کي ملائڻ. وڇوڙي بعد گڏ ڄڻ.

— هڪ ڪاٺو ٿيڻ: ڪهڙي جڻ ٿ — ڪهڙي ٽنڪار.

— هڪ ڪاٺو ڪرڻ: وڇوڙي بعد گڏ ڄڻ.
 ڪهڙو ڪرڻ. زياده ڪرڻ.

● هڪ ڪاٺو: اسم خاص. ٻارن کان ڏکڻ طرف
 هڪ جبل جو نالو.

● هڪ ڪاٺو ٿيڻ: ڏ. صفت. ٻڪل ٿورا —
 ڪوڪو. ڪڏهن ڪڏهن. ڏيمي ڏيمي — وري وري.

● هڪ ڪاٺو ۽ هڪ ڪاٺو: ڏ. (ع). ڏهون جي
 ٻوڇا جي جاء — مندر — ٿڪاڻو. روپ — رُخ — ڏسا.

● هڪ ڪاٺو ڪوري: اسم خاص. ٿر ۾ هڪ
 ڏهر جو نالو.

● هڪ ڪوٺائي ۽ هڪ ڪوٺائي: ٿ. لوهارڪو
 اوزار — سنداڻ. موچڪي ڪر جو هڪ اوزار.

● هڪ ڪاٺو (ت): صفت. (سن. ايڪ = هڪ).
 اڪيلو — اڪيلي سڀ.

— هڪ ڪاٺو ۽ هڪ ڪاٺو (ت): ڏ. صفت. اڪيلو —
 هڪلو — هڪلو — ڇڙو — تنها. فقط.

۱. هيٺڪڙي ڏيڻ: بدالفاظ ڳالهائڻ. ڏيڪ ڏيڻ.
 ۲. هيٺڪون ڪرڻ: ڪڏهه جو آواز ڪرڻ. دانهون ڪرڻ. رڙيون ڪرڻ.
 ۳. هيٺڪاري: هيٺڪاريون ٿ. دل-سن. محبت. چيڪ-لاڙو-ڪاڙو. تسلي-ڏي-دلداري-آڏت.
 ۴. هيٺڪار: ظرف. هن وقت-هن ويل-هائي-هن گهڙي-هپر.
 ۵. هيٺڪار ڪو: صفت. هن وقت وارو-هن وقت جو-هپر جو.
 ۶. هيٺڪو: هيٺڪا: ڏ. (سن. هيردي=دل). دل-من-هردو.
 ۷. هيٺڪا هور: ٿ. ڪپڻي-هرڪر-و-ماس-ان ٿڻ-ويچار.
 ۸. هيٺڪا هور: هيٺڪا هور: ڏ. صفت. ڪپڻي ڪندڙ. ڪپڻي خور-ويچار ڪندڙ-هرڪريو.
 ۹. هيٺڪو: هيٺڪو: اسم تصغير. "هيٺڪو". جو اسم تصغير-هيٺڪا-دل-سن.
 ۱۰. هيٺڪو هيٺو ڪرڻ (ٿ): خاطري ڪرڻ-پڪ ڪرڻ-تسلي ڪرڻ.
 ۱۱. هيٺڪين تي چٽو: چٽو: (ت): ويسر جي عادت پوڻ-ويسارو ٿيڻ.
 ۱۲. هيٺڪين تي ڪچا چٽو: ويسر جي عادت پوڻ-ويسارو ٿيڻ.
 ۱۳. هيٺڪين تي مڱ ڏرڻ: زور سان ڪم وٺڻ. هيسائڻ-دٻائڻ. دشمن کي جلائڻ لاءِ ڪو نمايان ڪم ڪرڻ.
 ۱۴. هيٺڪين ۾ ويهه: آچڻ (ٿ): فرحت آڻڻ-آرام آڻڻ.
 ۱۵. هيٺڪي: صفت. (سن. هيٺڪا=ڪهت) ان هورو-ڪهت-اوڻو-ڪسو. گهٽل-هچيل-ٽڪيل. چنل-ٿل. واندو.
 ۱۶. هيٺڪا (ٿ): ظرف. هائي-هيٺر-هن وقت.
 ۱۷. هيٺڪو: هيٺڪا: ڏ. صفت. (سن. هيٺڪا=ڪهت) ڪمزور-ليپل-نست-ڏٺو-پرو-پرو-ڪهت

۱. هيٺڪاڻو: هيٺڪاڻا (ڪ-ڪ): ڏ. صفت. (ع. مهيتر + اٺڻ < مهيتر اٺڻ = مهيتر اٺڻ. اسم فاعل. هيٺڪاڻو). چڙهائي ڪندڙ-حملو ڪندڙ. اڳرائي ڪندڙ.
 ۲. "جيئري جنگي خان تي ڪو هوند نه هيٺڪاڻو."
 ۳. هيٺڪائي: هيٺڪائيون (ل): ٿ. هيٺڪائي. نورو.
 ۴. هيٺڪن واري: (ت): ٿ. ڪچي جو هڪ قسم.
 ۵. هيٺڪن (ڪ): مصدر. هيرڻ-هري مري وڃڻ. (هيٺڪو-هيٺڪندو-هيٺڪيل).
 ۶. هيٺڪن: صفت. (سن. هٽ). مٺڻ! مٺڻ!
 ۷. هيٺڪن: ظرف. سا ڳوڻو-سا ڳوڻو-اهوئي سچو پچو-سودو-عين بين سا ڳوڻو. (سن. هي). گهوڙي جي هٽڪار جو آواز.
 ۸. هيٺڪن: گهوڙي جي هٽڪار جو آواز.
 ۹. هيٺڪن: صفت. (سن). ڪهت-ڪم-ٿورو-هيٺڪن.
 ۱۰. هيٺڪن: هيٺڪن (ت). ٿ. ڪنهن وٽ ۾ رسي ٻڏي ٺاهيل لوڏ-جهولو-پينڪه.
 ۱۱. هيٺڪو: هيٺڪا: ڏ. پينڪه جي آڇل-لوڏو.
 ۱۲. هيٺڪوئي: هيٺڪوئيون (ت): ٿ. ٿ. ٻار ڪڍڻ يا دلي ڪڍڻ وقت مٿي تي رکيل اڳڙين يا نوڙين جو ويڙهو-سپهه وڙي-سپهه.
 ۱۳. هيٺڪس ڪس: (ت): ٿ. ڪوڙ-ڪوڙي-رڻ-پيهه-ڪلهي ڪس. سوڙهه-تنڪي. ڪهت.
 ۱۴. هيٺڪس (ت): ڏ. گهوڙي جي هٽڪار.
 ۱۵. هيٺڪيڙا (ت): اسم خاص. مينڪهواڙن جي هڪ ذات جو نالو.
 ۱۶. هيٺڪيڙو: مصدر. (ع. هيٺڪي. نيهيٺڪي). ڪڏهه جو آواز ڪرڻ-هيٺڪ ڏيڻ. دانهون ڪرڻ-رڙيون ڪرڻ. ڪوات ڪرڻ. گوڙ ڪرڻ. (هيٺڪيو-هيٺڪندو-هيٺڪيل).
 ۱۷. هيٺڪ ڪرڻ: ڪڏهه جو آواز-ڪڏهه جي رڙ. خراب ڳالهه. ڏيڪ. ڪوات.
 ۱۸. هيٺڪ ٻوڙي: ٿ. ڪڏهه.
 ۱۹. هيٺڪ ٻوڙي: ٿ. ڪڏهه. گهوڙي عورت سان شادي ڪرائڻ.

= هيٺون ڪٽڻ هٿن؛ دل ڌڙڪڻ. ٻاهر ڀڙڪڻ.
 پريشان ٿيڻ. ڏاڍو ڌڪ ۽ ارمان ٿيڻ.
 = هيٺون هٿن؛ دل هٿن. ڳڻتي ڪرڻ.
 = هيٺين ۾ گڏ ٿيڻ؛ دل سان لڳڻ - هٿين
 سان هٿ ڄڻ. چڱيءَ طرح محسوس ڪرڻ. ڀٽيءَ ۾
 پروڙڻ.
 = هيٺاهت؛ حرف ندا. (ع). افسوس! - هاءِ هاءِ -
 واءِ واءِ - هتي هتي! - واءِ ويلا!
 ”هلي ويٺي حب ۾، ڪري هيٺاهت“
 (فاضل شاهه).
 ”راتيان ڏينهان روح ڪسي، هوت بنا هيٺاهت“
 = هيٺ هيٺي (ت)؛ اُن کي هڪل جو (جتن
 جو) آواز.
 = هيٺ هيٺي؛ اُنن کي هڪل جو آواز.
 = هتي هتي؛ حرف ندا. (ف). هاءِ هاءِ، واءِ واءِ
 (جو مخفف) افسوس! - هاءِ هاءِ!
 = هتي هتي ڪرڻ؛ هاءِ هاءِ ڪرڻ - ماتر ڪرڻ -
 افسوس ڪرڻ - روڻ - پيڻ.
 = هتي هتي نه ڪٽي ڪٽي؛ جملو. نه جهيڙو نه
 جهڳڙو - نه ڏنگو نه فساد.
 = هٿهٿي ڪٽڻ هٿهٿي ڪٽڻ (ت)؛ ٿ. اُٺ جي سڃڻ
 مان هڪ سڃ جو نالو - (ڪپ) يا ٽهه جي جو ٺهيل
 ٻار کڻڻ لاءِ پلڻ - هلاڻ.
 = هيٺون (ت)؛ ڏ. لالچ - لوپ. خيال.
 حرص.
 = هيٺي (ت)؛ ضمير. اهو - اهوئي.
 = هيٺار؛ ظرف. هن سال - هن ورهيه. هن
 موسم ۾ - هن مند ۾. هاڻي - هيٺار.

ڪم طاقت - بي طاقت - بي زور - ضعيف. (ث).
 هيٺي ڪٽڻ هيٺون.
 = هيٺائين ڪٽڻ هيٺائينون؛ ٿ. ڪمزوري -
 ضعف - اڀرائي - ٺهرائي - لستائي - ڪم طاقتي -
 بي طاقتي - ٺهلائي.
 = هيٺو ٿي وڃڻ؛ ضعيف ٿي وڃڻ - ڏهرو
 ٿي وڃڻ. ڏوٽن پساهن ۾ هجڻ - سڪرات ۾ هجڻ.
 = هيٺو حال ڪرڻ (ت)؛ ڌڪ ظاهر ڪرڻ.
 منٿ ڪرڻ.
 = هيٺو هٿ؛ ڏ. صفت. غريب - بي لهج -
 پاڙي - ٺٽو - ٺٽو - ٺٽو - بي وسيلو.
 = هيٺي ڏوري (ت)؛ ٿ. صفت. غريب
 ماڻهو - اڀرو ماڻهو.
 = هيٺي وهي (ل)؛ ٿ. اڀري حالت - ضعيف
 حالت - پيري. زبون حالت - بدحالي.
 = هيٺي هيٺون (ل)؛ ٿ. ڪنسواري
 چوڪري.
 ”حق سٿو ٿيون هيٺيون حاصل
 ڪونه سڄهي ڪو قراني ڪامل“
 (چام خان).
 = هيٺو هٿ؛ ڏ. صفت. ڌڪاريل - بدبخت.
 ڪميٽو.
 = هيٺو ڪٽڻ هيٺو ڪٽڻ؛ ڏ. عمدو ڪهوڙو. جنڪي
 ڪهوڙو - هاڻي.
 = هيٺولي؛ ڏ. (ع. هول) شيءَ. ڳالهه. ڏيک -
 نظارو.
 = هيٺون هيٺان؛ ڏ. (سن. هير ڏير = دل)
 هيٺون - دل. (ل).

ع ۽ ي

- ياتيرا ڪَڙَڻَ: زيارت ڪرڻ - تيرت ڪرڻ - تيرت وامي ٿيڻ - مندر ۾ وڃڻ - درشن ڪرڻ.
 ● ياجوڻ: اسم خاص. (ع. ياجوڻ) يافت بن نوح جو پٽ - ماسوچ جو پيءُ. فسادِي - فساد انگيز - اوباش - بدمعاش.
 - ياجوڻ ماسوچ: يافت بن نوح جي ٻن پٽن جا نالا. بدمعاشن جو جوڙو - فسادِي - اوباش.
 ● ياد: يادُون: ث. (ف). يادگيري - حافظو - وري خيال تي اچڻ واري حالت - يادداشت - چڄتو - ويسر جو ضد - ازبر - حفظ - ڪٺ - سڌ - سرت. دل - هردو - خاطر - قلب.
 - ياد آوَرِي: ياد آوَرِيُون: ث. (ف). ياد آوردن = ياد آڻڻ. ياد ڏيارڻ جي حالت - پيغام - سنڀو - خبر - مزاج ڀرسي - خيريت طلبي - خبرگيري. دل تي ڪنهن ڳالهه جي ياد اچڻ جي حالت - حافظي تي تري اچڻ واري حالت - ياد ڪرڻ جي حالت.
 - ياد آچڻ: ياد پوڻ - دل تي اچڻ - يادگيري ٿيڻ - خيال اچڻ - خيال پيدا ٿيڻ - ذهن ۾ اچڻ - يادداشت اچڻ - چڄتي ۾ اچڻ - ڌيان ۾ اچڻ. محبت يا محبوب جي يادگيري اچڻ. حقيقت ڪلڻ - خبر پوڻ. جوش ۾ اچڻ.
 - ياد اُشَتَ: ياد اُشَتُون: ث. يادگيريءَ جو ڪاغذ - چٽو - لسٽ - تفصيل - ذڪر - تذڪرو - فهرست. اهو ڪتاب جنهن ۾ ياد رهڻ لاءِ ڪجهه لکجي.
 - ياد پوڻ: ياد اچڻ - ياد هجڻ - خيال ۾ اچڻ - دل تي هڻڻ - عقل ۾ اچڻ - حافظي تي تري اچڻ - دل تي آڻڻ.
 - ياد دَاشَتَ: ياد دَاشَتُون: ث. ياد رکڻ جو نشان - ياد - حافظو - پيو پيرو ڌيان تي اچڻ

ذ. الف همزو. سنڌي ٻوليءَ جو "ا" اڪوانجھون اکر.
 حرف جملو. (سن. ايوَمَ، آنيَتَ. ٻرا. اٺو) ٻيو - وڌيڪ.
 ث. (ع. ف. سن). عربيءَ جو اٺاويھون ٻڃاڙيءَ وارو اکر، فارسيءَ جو ٻيھون ٻڃاڙيءَ وارو اکر، سنسڪرت جو ڇوڀھون، آڙدوءَ جو پنجٿيھون ۽ ابجد موجب عدد ڏھ. ٻار جي ٻيٺن کان پوءِ ٽن ۾ باقي اچيل ڪير.
 ● ياءُ حرف جملو. (سن. يس) ٻن مان ڪو. هڪ. مثلاً: "هي ياءُ هو، محمد يا احمد".
 ٺ. ٺ. (ع. يا حرف ندا) سڌ ڪرڻ جو حرف. اي - او - آي - اڙي. مثلاً: يا الله، يا رب.
 - يانص: ياب: حرف ندا. جيئن قسمت ۾ هوندو تيئن ٿيندو - جڏهن قسمت بدلجي.
 ● يانص: اسم فاعل. (ف. يافتن = لهڻ - وٺڻ) ڳوليندڙ - وٺندڙ - هٿ ڪندڙ - جهليندڙ - ڇاپيندڙ.
 ● يابيس: ذ. صفت. (ع. يَبِيس = هو خشڪ ٿيو) سُڪل - خشڪ.
 ● يابو: يابو: ذ. ڊڊو - ٿٽئون - بنا پنڌ وارو گهوڙو.
 ● يابول (ت): ذ. بيماريءَ جو هڪ قسم - سرسار.
 ● يابو: يابو: ث. صفت. يابوڪو عورت - رنڊي - ڪسبائي - ڇڪلائڻ - چنال - ڀڙوي - لڄي - بدمعاش (عورت).
 - يابو خانو: يابو خانو: ذ. پٽخانو - پٽخانو - ڇڪلو - ٻرائيءَ جو آڏو - ٻڙي ڪم جو آڏو.
 ● ياتيرا ۽ ياتيرائون: ث. (سن). زيارت - درشن - تيرت.

جي حالت - چيتو - يادگيري لاءِ لسڪيل روزنامو -
 نوٽبوڪ. تاڪيدي خط.
 = يادِ ڏيارڻ؛ چٽائڻ - خبردار ڪرڻ. هوشيار
 ڪرڻ - آگاهه ڪرڻ - تاڪيد ڪرڻ - اطلاع
 ڏيڻ.
 = يادِ رکڻ؛ خيال رکڻ - فراموش نه ڪرڻ -
 ڀلجي نه وڃڻ - حافظي ۾ رکڻ - چيٽي ۾ آڻڻ -
 سمجهه ۾ وويارڻ - دل تان نه لاهڻ - وسري نه وڃڻ.
 = يادِ رهڻ؛ ڌيان رهڻ - خيال رکڻ - دل تان
 نه ڀڳڻ - فراموش نه ٿيڻ - دل تي رکڻ - ذهن ۾ رهڻ -
 حافظي ۾ رکڻ - سمجهه ۾ رکڻ - خيال ۾ رکڻ.
 = يادِ ڪرڻ؛ ذري ذري نالو وٺڻ - وري وري
 چون - حفظ ڪرڻ - اڙهر ڪرڻ - سارڻ - سنڀارڻ -
 اڪيرون سڌل تي آڻڻ. ڇڻ - رڻڻ.
 = يادگار؛ يادگار؛ ڏ. بنايل نشان - نشاني
 مثلاً؛ مٿارو، مڪان، مقبرو، ڪوئي عمارت، فرزند
 وغيره - علامت - آثار - سعاد - سمانڊ.
 = يادگاري؛ يادگار يون؛ يادگيري - آڪير -
 اڪنڊ.
 = يادگيري؛ يادگيري؛ ڏ. خيال - ڌيان -
 ذهن - چيٽو.
 = يادگيري؛ يادگيري يون؛ سار - سنڀال -
 سنڀار - ياد ڪرڻ جي حالت - خيال - ڌيان -
 وري وري دل تي ڳالهه. ياد اچڻ جي حالت -
 ذهن ۾ رکڻ جي حالت.
 ● يار؛ يار؛ (ف. سن. يار. جار). دوست - مددگار -
 سنگتي - رفيق - همراه - ساٿي - مدد ڪندڙ - آشنا -
 حمايتي - دستگير - همدرد - محب - دلبر - معشوق -
 دلدار - سچڻ - پيارو. عورت جو دوست، جنهن سان
 مجامعت ڪري - شادي ڪيل زال جو پنهنجي
 مٿس مٿس کان سواءِ ٻيو مهربان مٿس، جنهن سان
 هوءَ لسڪل هجي. (ث). ساهيلي - ساهيسوي -
 سنگتيائي.
 = ياران ڪهڻ؛ جهونا دوست - پراڻا يار -
 ڪهڻا دوست - گهرا دوست - گهائا دوست -
 راز وارا سنگتي.

= يارائو؛ يارانا؛ ڏ. دوستي - سنگت - ياري -
 ڳانڍاپو - لاڳاپو - پيار - اخلاص - محبت - ربط -
 ضبط - آشنائي - آفت. (صفت). دوستانو - مڃانو -
 مشفقانو. (ظرف). دوستيءَ جي طريقي - دوستيءَ جي
 نموني - مشفقانه ريت.
 = يارائي؛ يارائيون؛ ڏ. دوستي - سنگت -
 ياري - آفت - محبت.
 = يارائو؛ يارانا؛ ڏ. ڏسو يارائو.
 = يارائي؛ يارائيون؛ ڏ. ڏسو يارائي.
 = يارائي؛ يارائي؛ دوستي ڳنڍڻ - دوستيءَ جي
 وات رکڻ - تعلق ڳنڍڻ - واسطو رکڻ - محبت ڪرڻ -
 الفت رکڻ.
 = يارائي؛ يارائيون؛ دوستي ٽوڙڻ - قطع تعلقات ڪرڻ -
 ناسازي ڪرڻ - محبت وڃائڻ.
 = يار؛ جاني؛ ڏ. صفت. نهايت پيارو دوست -
 دلي دوست - محبوب - دلبر - دل وارو.
 = يار؛ غار؛ ڏ. صفت. سچو دوست - سچائو ساٿي -
 سچار - سنگت - همدرد ساٿي - غمگسار رفيق.
 = يار؛ ڪٽڻ؛ دوست بنائڻ - يار ٺاهڻ - آشنائي
 ڪرڻ. اک لسڪائڻ - (ڪنهن سان) ڦٽڻ.
 = يارن؛ کان ياري؛ پيئڻ؛ دوستن کي پنهنجي
 دوستيءَ جو يقين ڏيارڻ - دوستن کي پاڻ تي
 مهربان ٿيڻ لاءِ التجا ڪرڻ - دوستن کان مدد گهرڻ -
 حبيب جي حمايت حاصل ڪرڻ. سچيءَ دل سان
 محبت جو سوال ڪرڻ.
 = يارون؛ پيارون؛ (ل)؛ ظرف. هر حالت ۾ -
 هر ويرو - بالضرور - لازمي - آشد.
 = ياري؛ يار يون؛ ڏ. دوستي - سنگت -
 يارائي - يارائي آشنائي - انس - الفت - سڪ - آڪير -
 اڪنڊ - پياس - پيار. ميلاپ - اتحاد - تعلق - ڳانڍاپو -
 سنڀند - مددگاري - معاونت - مدد - سهائتا - همراهي -
 دستگيري - تائيد - حمايت - تقويت.
 = ياريءَ ۾ گهاري؛ پٽوڻ؛ دوستيءَ ۾ خلل ٻوڏ -
 دوستيءَ ۾ رخنو يا نفاق يا پٽنگ ٻوڏ - دشمني
 پيدا ٿيڻ.

● یافتہ ت. (ف. ہفتن = حاصل کرن).
آمدنی - کمائی. لاہو - رسائی - رشوت.

● ياقُتبان، ياقُتبان؟ مسان موراڻن کي ختمي جي دعوت ۾ ڀڙهڻ وقت عام ماڻهن جي طعني طو توک جا لفظ.

— یاقہاں پتھون: بنا تکلیف نفی ٹیٹ لاء کوشش
 ڪرڻ. دغا ڪرڻ لاءِ گھات گھوڙڻ - قریب ھازی
 ڪرڻ - دولاپ یا ٺڳي ڪرڻ. ڊونڪ ڪرڻ -
 سکر ڪرڻ.

● ياقوتُ ۛ ياقوتُ ؟ ذ. (ع). - جواهر جو
هڪ قسم - قيمتي پٿر جو هڪ قسم - چمڪندڙ ڳاڙهي
رنج جو هڪ جواهر - لعل (نئن ۾ ٻوندڙ) - ياقود -
موتی - ماڻڪ.

— ياقوتِ اَحْمَرُ؛ ذ. گاڙهي رنگ جو جواهر۔
 قيمتي لعل پٿر۔

۱- يائو'نيي' ۽ يائو'تيي'سون؛ ث. صفت. ياقوت واري- ياقوت جي- ياقوت مان ٺهيل. (اسم). معجون جو هڪ قسم - ياقوت مان ٺهيل معجون. طاقت ڏيندڙ دوا- مفرج معجون.

● یاقوٰد ۽ یاقوٰد؛ ذ. قیمتی پٿر جو ھڪ قسم۔
جواھر۔ لعل۔ موتی۔ مائڪ۔

● ياقِيائِي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
● ياکِي ۽ ياکِي: ذ. صفت. باغي - ڦريل -
سادي - بغاوتي - ڦڙائي. نافرمان - بي چيو - متواس.
بدا رهندڙ - اڪيلو - هڪڙو - اڪيلي سر. بازار.

منتظر. لا آهالي - بي پرواه. مڃو - وفادار - پيارو.
 ”يارَ ياڪي، ٿي اوطاقي.“ (شعر).

— یا کئی 'ہتھیجے' (ت) ۱ ہزار ٹین - کے ٹیل۔
 آزادی گولن - انتظار نہ کرن۔

- ياڪي ٽين: مڪي ۾ ٿيڻ - پنهنجي مٽي کڻي ٿيڻ - آزاد - اڪيلوئي ڪم ڪرڻ - ڪنهن جي ڪاڻ نه ڪيڻ - ڪنهن جي زير رهي ڪم نه ڪرڻ.

● یاکینارو ۵ یاکینارو ذ. ن. کانی،
جنهن تی کاسائی گوشت ٺڳین.

● بارو ۽ ڀتافي: اسم خاص. تعلقي رتيديري ۾
هڪ ديھ جو نالو.

● يارو، د پرو؛ اسم خاص. تعلقي واره، م. هك
ديهم جو نالو.

● يارو ڏاهيري: اسم خاص. تملقي شهادتو ۾
هڪ ڏيه جو نالو.

● يارو لاکيئر: اسم خاص، تعلقي ڏوڪريءَ
۾ هڪ ديھ جو نالو.

● يارو' هنگورو؛ اسم خاص. تعلقي مانگھڑ ۾
هڪ ديھ جو نالو.

١٠
بارمَن ؛ صفت . (سن . ايكادشن . اكادشن .
هرا . ايكادهن) . گيلن جو انگ - ۱۱ - هڪ +
ڏهن - ڪارمَن - گييارس . هڪ ايڪي ۽ هڪ
ڏهاڪي وارو انگ .

● یارڻو؛ ذ. صفت. یارهن ڏينهن يا يارهن مهينن جو.
 = بارڻون؛ ذ. صفت. عدد شماري. ڏهن کان
 پوءِ ايندڙ نمبر وارو- يارهن نمبر وارو.

- یارھوٹ: ث. یارھن پیرا۔ یارھن گھمرا ورتل
کار، شمع۔

— يارھو ڏو ۽ يارھو ٽا؛ ذ. صفت. يارھن گھمرا۔
يارھن دفعا۔

● يار هيٺن ۽ يار هيٺون: ث. هجري سن جو چوٿون مهينو - ربيع الآخر - پير عبدالقادر جيلاني ۽ جي شان م چنڊ جي يارهن تاريخ ڪيل جشن.

● يازدهه؟ صفت. (ف). يارهن - هڪ ايڪي ۽ هڪ ڏهاڪي وارو نمبر - ۱۱.

● پاس: ذ. نا امیدی - نراسائی - حرمان - مایوسی -
گہنی - فکر - ارمان . پ - پج .

● پام-مين: ذ. (ف). خوشبوء دار گل جو هڪ

قسم (کل جو رنگ سفید ۽ ٻيئي رنگ ڏانهن
مائل هوندو آهي). جاء جو ڪل - چنيل.

● یاسُو سَیْیَ : یاسُو سَیْیُون : ث. جاسوسی۔
کچھ معلوم کرڻ جو ک۔ - راز گوئی جو ک۔

● يَاسِيْنَ: ث. (ع). قرآن مجيد جي هڪ
سورت جو نالو.

● ياوٽو ڪوئيٽي: بڪ - اڏنگي ڪفتڪو - بدشد ڳالهائڻ.

● ياهين: اسم مصدر. بدفعل ڪرائڻ - ٻرو ڪم ڪرائڻ - چوٽ مارائڻ - چوڙاهڻ.

● ياهه: ياهه: ذ. جماع - لڳ - پوڳ - همبستري - (جماع لاءِ) گڏجڻ جي حالت - سوار ٿيڻ جي حالت. بدانتظامي - وڳوڙ - فساد - بي ڏنگائي - يهودائي - خرابي - ڦڏو. گندڪي - ڪينائي - غليظائي.

● ياهو: ياهو: ذ. صفت. يهندڙ - سنجوڳ ڪندڙ. فساد - وڳوڙي - ڦڏائي. غليظ - ڪنو - گندو. ● ياهو ڪهتو: ذ. صفت. ياهو - گهڻو يهندڙ - سنجوڳي. يهودو - اڏنگو. خراب - ڪنو - ڪلچڻو.

● يپ: يپ: ذ. بدفعل ڪم - جماع - ياهه - لڳ - سنجوڳ - ميلاپ - همبستري.

● يپ خانو: يپ خانو: ذ. ياپڙ خانو - چڪلو - (پري ڪم جي) منڊي - فاحش ڪم لاءِ جاء. ● يپوانو: يپوانو: ذ. يپ خانو - پڙ خانو - چڪلو - پري ڪم جي جاء.

● يپيٽي: اسم مصدر. پيچڻ - ياهڻ واري حالت ۾ هئڻ. (پيو يا ڀڏو - پيڏو - پيڙ يا ڀڏل).

● يپت: يپت: ذ. صلاح سولي - مشورو. ● يپتن: ذ. ڪوشش - سعي - آدم - آپاء - علاج - سنڀال - حفاظت.

● يپورو: ذ. اسم خاص. (ف. صيقلگر). (ن - ب). ● يپيريم: يپيريم: ذ. صفت. (ع). اهو ٻار جنهن جا ماءُ پيءُ نه هجن - ماڻهن يا سڦاليندڙن کان سواءِ ٻار - لاوارث - چورو.

● يپيريمائو: يپيريمائو: ذ. صفت. يپير جو - يپير وارو - يپيرڪو. چورائو - جنهن جو ڪو وارث نه هجي. مفت جو - اي خرچو.

● يپيريم خانو: يپيريم خانو: ذ. يپير جو گهر - يپير جو ٻروڙش گهر - لاوارث جو ٺڪاڻو.

● يپيريمڪو: يپيريمڪو: ذ. صفت. يپيرائو - يپير جو - لاوارث جو - چورائو.

● ياڪٽو: ياڪٽو: ذ. صفت. ٻڪوئي - ڪهڻو ڳالهائيندڙ - وات هڻندڙ. جهيڙو ڪندڙ - جهيڙائي - جهيڙاڪ. چالاڪ - چالاڪ - انگلي - ڏونگي - مڪر باز - ٻئي کي گمراه ڪندڙ.

● ياڪٽو ياڪٽو ڪرڻ: ٻڪوئي ڪرڻ - ڪوڙ مچائڻ - شور پيدا ڪرڻ - واڪڙ واڪڙ ڪرڻ. تيز هلڻ - تڪو پٽ ڪرڻ. چالاڪي ڪرڻ - ڏونگي بازي ڪرڻ.

● يال: ذ. (ف). هڪ ڪهوڙي جو نالو. ڪردن. ڪهوڙي جي ڪچي جا وار - ٻشڪون.

● يان: يان: ذ. نقصان - زيان - چيهو - ڪوٽ - ٽوٽ - خسارو - چٽي.

● يانڪڻ (ل): اسم مصدر. وڏي آواز سان ڳالهائڻ.

● يانڪڻ (ل): ڪهوڙي جي هٺڪار. ● يانڪڻ: يانڪڻ: ٺ. وڏي آواز سان هٺڪار.

● ڪهوڙي جي يانڪڻ ٻئي ٻوي (جملو). ● يانڪڻ: يانڪڻ: (ڪ): ذ. وهانء - شادي - ڪاڇ.

● ياور: ياور: ذ. صفت. (ف). دوست. يار - مددگار - معاون - نائب - يارگار - مائي - دستگير - حمايتي - حامي. لهندڙ - لپندڙ - ڳوليندڙ - ڇاپيندڙ.

● ياور ياور يون: ٺ. دوستي. فتحيابي - ڪاميابي - ملڻ واري حالت - فتح - سوڀ. مدد - معاونت - دستگيري - حمايت - سهائتا - سهارو - آسرو - پرجهلو - ڪمڪ - امداد - تائيد. نياهن جي حالت - توڙ رسائڻ جي حالت - زندگيءَ تائين لاڳاپو رکڻ جي حالت - حياتيءَ تائين سچائي ڏيکارڻ جي حالت.

● ياوٽو: ذ. صفت. (ف). يهودو - اجايو - سفلو - ٿرڙو - هڪو - بد - خراب - بي ڪمون - ٺڪار - تيج - خسيس. سورڪ - گهيرو - ٻوقوف - لشر - تيسر. سڪڻو - خالي.

● ياوٽو ڪو: ذ. صفت. بدڪلامي ڪندڙ - بدشد ڳالهائيندڙ - ڪارگند ڪندڙ - اجائي ڪفتڪو ڪندڙ - ٻڪوئي. بي ڏنگو هلندڙ.

- بتيهيهي؟ ث. يتيم همن واري حالت -
چورائي.

● پست: حرف جر. (من). جھڑو - برابر - موافق -
ہٹاندر.

= يَتَارَتْ : ظرف. هورو هورو - بلڪل اهو.
 = يَتَشَكُّتُ : ظرف. (ڪنهن جي) طاقت هٽاندر -
 حالتن مطابق - حالتن موجب.

- یثا شکستی؟ ظرف. طاقت آھر۔ حالتن مطابق۔
وس آھر۔

● یَتْ ۽ یَتْ : ذ. کور - دار - پساک - زت.

- پستانبي ۽ پستانبي' ذ. صفت. ڪوڙو- پٺاڪي-
زناني- ڊاڙي- لغڙهاڙ- آناڻي ڪير.

— پَت پَت مَت: دَنو مَتو - دَاژ لَبَاز - کَشو پَتِي.
— پَتِيلِي: د. صفت. کورَو - پَتاکِي - زَنائي -

● يَتَوُ' يَتَا: ذ. صفت. قَلْهُو - مضبوط - متارو -

٢٠١٠ - گندلو - گنکو - پرتو - گھنکو۔
 ② پشتراب؟ ذ۔ عربستان جو ہک مشہور شہر۔

مدینه منورہ - رسول مقبول صلعم جن جي آخري آرام گاه وارو شهر.

● يَجَرُوِيْدُ ذ. من. چئن ويدن مان ٻيو لمبر ويد- (هندن جو) ذرمي ٻُستڪ- مذهبي ڪتاب.

● يَحْتَرِّقُ مَا سِوِيَ اللَّهِ ! صَوْفِيَانُو قَوْل
"الْعَيْشُوقُ نَارُ يَحْتَرِّقُ مَا سِوِيَ اللَّهِ" يَعْنِي

عشق خدا تعاليٰ جي پيدا ڪيل باهه آهي، جا
خدا تعاليٰ جي ذات گمان سواءِ ٻي هر چيز

١٠ بَحْرِي: اسم خاص. هڪ پيغمبر جو نالو.

● بَمَخْ؛ ذ. (ف). برف - پارو - تَد.
● بَمَخْتِيارُ خان؛ اسم خاص. تعلقی مکرند میر

● پسخنيءَ يسخنيئون؛ ث. طعام جو هڪ

قسم جنهن ۾ چانور ۽ گوشت گڏ وڌل هوندا آهن - پٽلاءُ.

— پيڻڻي 'دار' پُلا: پُلا ڄو هڪ قسم.

— یتخورو' یتخورا؛ ذ. صفت. مسایید و -
کامن گور- لذیذ. (اسم). جہت' - وجہ - موقعو.

”جيڪڏهن ڪو پيڻو رو لڳي ويو ته هو مڙج لڳندي“ (جملو).

● یتخی یتخیون: ث. ڏاڍو ڳالهائڻ وڌي
آواز واکو۔ ڀونڪ۔ اڃا ڀو ڳالهائڻ۔ ڀڪوات۔ ٻٽڙ۔
ٻڪ۔ لٻاڙ۔ ڀٽاڪ۔

- یٰحِیٰی هَمْسٌ : لہاڑ ہٹن - ہاڑ ہٹن - ہٹاک ہٹن .
- یٰحِیَوْنُ ذِیئُ : چیرٹن - تیرٹی ذین . (ت).

تڑیوں دیں - چیر ہوں دیں۔
● یسخ یسخ ؛ ث . ہکوات - اجائی گفتگو۔

● یَدٌ: ذ. (ع. یَدٌ = هت) هت. سہانتا۔ مدد۔ طاقت۔ زور۔

== يَدُ بَيْضَاءُ : روشن هت - سفید هت (جو حضرت
موسیٰ علیہ السلام معجزی دیکارن ۾ پنهنجو هت

● يَدْرِي يَدْرِي وَنُورٌ ث. (سن). جنگ - لڑائی -

جئت.

• يَتَدَوُّ وَيَتَدَوُّ ذ. صِفَت. يَمْتَل. قَسَو.

اي همت - ڪم همت . اي مڙسيو - بهشت -
ڪڏڙو .

● يَتْرَ: ذ. حرف نِدا. (اي) دومت - (اي) يار.
● يَتْرُغِيَال: ذ. (ف). ضامنې - كيولا ليدري -

● يَتْرُقَانُ ۞ يَتْرُقَانُ؛ ذ. (ع). بیماریءِ جو ضمانت.

هڪ قسم - اها بيماري جنهن ۾ پيٽو وڏو ٿئي
پوندو آهي ۽ بدن جو رنگ پيليو ٿئي پوندو

آهي - سائي - تيلي - پرهال - پيلاڻ - ساواڻ .
 • يَرُمُو ۽ يَرُما؛ ذ . واين جو هڪ اوزار -

● مِيرَانِي - ہرمو۔
● يَتَرَقُّوْلُ: ذ. صفت۔ ہلکل پوڑھو۔ جھونو۔

● پتر دان: (ف). اللہ تعالیٰ جي صفاتي نالن

● پتو پند؛ اسمر خاص۔ ہنسی امیر خاندان مان

پیو خلیفو - حضرت معاویہ بن ابوسفیان جو ہت.

- پڙيندي: ذ. گهوڙي جو هڪ قسم -
(سمند) جنهن جي پٿر ۽ پڇا اڇو، سُنڊ اڇا،
اڳيون شيريون، پٺڻ اڇا ٿيندا آهن.
- پڙيندي: سمند: گهوڙي جو هڪ قسم -
گرو، گهوڙو (يزيد جو گهوڙو ان رنگ جو هو).
- پڙيندي: قرآن مجيد جي هڪ سورت جو نالو.
- پڙيندي: ذ. صفت. (ع). سولو - آسان.
ٿورو - ننڍو.
- پڙيندي: ذ. قيمتي پٿر جو هڪ قسم - اڇي رنگ
جو چمڪندڙ پٿر، جنهن کي پيهي اٿو ڪري
ڪم آڻيو آهي - زبرجد - سنگ يشب - بادشاهن مصري.
- پڙيندي: ٺ. (ڪتي جي) ڀولڪ - ڪتن جو منهن
ڏيڻ جو ڏيک - ڏاند ٿيڙي پئي ڪتي کي ڊيچارڻ
جي حالت. ڪتي جو مالڪ کي ڀيار مان چٽوڻ
يا چٽوڻ جي حالت.
- پڙيندي: ڏين: ڪتن جو ٻان ۾ وڙهڻ -
ڏاڙهڻ - منهن ڏيڻ. ماڻهن جو ٻان ۾ ڪهرو ڳالهائڻ.
- پڙيندي: ڏين: منهن مقابل ٿي ڀونڪڻ -
ڀتون ڀتون ڪرڻ. ٽيڪو ڳالهائڻ - تيز ٻولڻ.
- پڙيندي: اسم خاص. (ع). هڪڙي نبيءَ
جو نالو، حضرت اسحاق عليه السلام جو پٽ،
حضرت ابراهيم عليه السلام جو ڀوڻو ۽ حضرت
يوسف عليه السلام جو ڀيڻ.
- پڙيندي: حرف جملو. (ع). معنيٰ ته - مطلب ته -
ارت - مثال - مراد - مطلب.
- پڙيندي: پڙيندي: پڙيندي: (ل) ٺ. تمام وڏي -
"هيءَ پڙيندي ڪوڏر مون کان سواءِ ڪير
هنندو." (جملو).
- پڙيندي: پڙيندي: ذ. صفت. تمام ٻوڙهو - ٻڏو -
جهور - ڪراڙو - جهولو. ضعيف - ڪمزور - ڏڀرو -
ٻي طاقت.
- پڙيندي: پڙيندي: ذ. صفت. ٻوڙهو - پڙيندي -
جهونو - ڪراڙو - ٻڏو. ضعيف - ڏڀرو - ڪمزور.
- پڙيندي: ذ. صفت. تمام ڪراڙو - ضعيف -
هيٺو - ڪمزور - لاچار - جو اٿي ويهي مشڪل
سگهي. (ت).
- پڙيندي: (ل) ذ. صفت. تمام ٻوڙهو. تمام وڏو.
ڪشادو - موڪرو - ويڪرو.
- پڙيندي: (ت) ذ. صفت. بلڪل ٻوڙهو -
جهونو - ڪراڙو - ٻڏو. ضعيف - ڪمزور.
- پڙيندي: پڙيندي: ذ. (ع). اعتبار - ڀروسو -
ويساھ - ايمان - نشچو - اطمينان - دلچاء - اعتماد.
- پڙيندي: پڙيندي: اعتبار ڪرڻ - سچ ڄاڻڻ - مڃڻ -
قبول ڪرڻ - شڪ نه اٿڻ.
- پڙيندي: ظرف. يقين سان - اعتبار سان - ضرور -
بالضرور - ڪنهن به حيلي - هر صورت - بلاشڪ -
بي شڪ - ٺيڪ - تحقيق.
- پڙيندي: آچڻ: اعتبار آچڻ - ڀروسو آچڻ -
دلچاء ٿيڻ - اطمينان ٿيڻ - ڀروسو ٿيڻ.
- پڙيندي: ڄاڻڻ: سچ ڄاڻڻ - سچ مڃڻ - اعتبار
ڪرڻ.
- پڙيندي: ڪرڻ: اعتبار ڪرڻ - سچ مڃڻ -
ڀروسو رکڻ - اعتماد رکڻ.
- پڙيندي: پڙيندي: ذ. يقين - ڀروسو - اعتبار -
اطمينان - دلچاء.
- پڙيندي: پڙيندي: پڙيندي: ذ. صفت. ٻوڙهو -
حقيقي - هڪ وارو - ضرور ٿيڻ وارو. (ظرف).
- پڙيندي: پڙيندي: پڙيندي: پڙيندي: ذ. صفت. موجب.
● پڙيندي: ذ. صفت. (ف). هڪ - ايڪ - واحد.
اڪيلو - تنها - نرو - فرد.
- پڙيندي: پڙيندي: پڙيندي: پڙيندي: ذ. صفت. هڪ درجي - هڪ معيار -
هڪجهڙائيءَ ۾ - ٻورو - ٺيڪ.
- پڙيندي: پڙيندي: پڙيندي: پڙيندي: ذ. صفت. هڪ دفعي - هڪ ڀيري -
هڪ وقت.
- پڙيندي: پڙيندي: پڙيندي: پڙيندي: ذ. صفت. هڪدم - ٻيڪدم -
سڄوئي - بلڪل - محض - سراسر.
- پڙيندي: پڙيندي: پڙيندي: پڙيندي: ذ. صفت. سٺو - عمدو - بهتر -
تمام سٺو.
- پڙيندي: پڙيندي: پڙيندي: پڙيندي: ذ. صفت. هر هڪ - هڪ هڪ -
نمبروار - مسلسل.
- پڙيندي: پڙيندي: پڙيندي: پڙيندي: ذ. هڪ تار وارو ساز.

- يَڪُ تَهو ۽ يَڪُ تهاڻ ڏ. صفت. هڪ
 تَه وارو. هڪ تَهو. هڪ ڪوٽو.
 - يَڪُ ٽونگرو ڏ. هڪ ٽونگ وارو.
 - يَڪُ جاءِ ظرف. هڪ جاءِ تي. هڪ هنڌ.
 - يَڪُ جهيٽ ڏ. ٺاه. - مهيل. - ميلاپ. (ظرف)،
 پاڻ مرادو. - هائيهي. - ازخود.
 - يَڪُ جهيٽي ٺ. هڪ جهيٽائي. - يَڪُ راءِ -
 اتفاق راءِ. - ٻڌي. - اڪو. - ايڪتا.
 - يَڪُ چيشر ڏ. صفت. هڪ اک وارو. -
 ڪاٺو.
 - يَڪُ چوٽو ۽ يَڪُ چوٽا ڏ. هڪ ٿوٺي ۽
 وارو (ٽٽو). - يَڪُ سرخو (ٽٽو).
 - يَڪُ دل ۽ ظرف. هڪ صلاحو. - يَڪُ زبانو -
 هڪ هٿيو. - متفق راءِ.
 - يَڪُ ڊگري يَڪُ ڊيگري ۽ ظرف. هڪ ٻئي
 پٺيان مسلسل.
 - يَڪُ ڊمر ۽ ظرف. هڪدم - جلد - هيٺير -
 هن وقت - بروقت - تڙت.
 - يَڪُ راءِ ۽ ظرف. هم آواز - هڪ صلاح -
 اتفاق راءِ - ٻڌي - اڪو - هڪڙائي - يَڪُ مشت.
 - يَڪُ رانگ ۽ ظرف. هڪ جهڙو - هڪ نمونو -
 هڪ جهڙائي ۽ ۾ - هڪ رنگ.
 - يَڪُ رانگو ۽ يَڪُ رانگا ڏ. صفت. هڪڙي
 رنگ وارو - هڪ رنگو. هڪ خيالو - هميشه
 هڪ جهڙائي رکندڙ.
 - يَڪُ زبَان ڏ. صفت. هڪ خيال رکندڙ -
 هڪ هٿيو - هڪ دليو - اتفاق راءِ رکندڙ - متفق راءِ
 وارو. - سچو - پختو - پنهنجي خيال تي قائم رهندڙ.
 - يَڪُ زبَان ٿيڻ ڏ. هڪ راءِ ٿيڻ - ٻڌي ۽ ۾ اچڻ.
 - يَڪُ سالو ۽ يَڪُ سال ڏ. صفت. هڪ سال
 وارو - ساڳئي سال وارو - ساڳي عمر وارو -
 ساڳئي وقت وارو.
 - يَڪُ سان ڏ. صفت. هڪ جهڙو - برابر -
 ساڳيو. (ظرف). - وانگر - مطابق.
 - يَڪُ سانجهت ۽ يَڪُ سانجهت ٺ. ٺ. برابري -
 هڪجهڙائي - مطابقت - موافقت.

= يڪُ سِيخُن؟ ذ. صفت. انجام جو هڪو -
 وعدي جو باند. پيڙهو (پهنجي خيال يا ڳالهه تي).
 = يڪُ سِرُ؟ ظرف. هڪ پاسي - هڪ طرف.
 يڪدم - هڪدم. گهڻو ڪري - اڪثر. لاڳيتو -
 برابر - مسلسل.
 = يڪُ سَوَنِسي؟ ۽ يڪُ سَوَنِيون؟ ث.
 اڪيلائي - خلوت - لوڪلائي - هڪ خيالي -
 اڳانت.
 = يڪُ طَرَفُ؟ ظرف. کڏو کڏ - سڀ هڪ وقت.
 = يڪُ لَانِگو ۽ يڪُ لَانِگا؟ ذ. صفت. ظرف.
 گهوڙي تي ٻئي ٽنگون هڪ پاسي ڪري ويهن.
 جو نمونو.
 = يڪُ مَ؟ ذ. صفت. هڪ - هڪڙو - واحد - پهريون.
 = يڪُ مَسْتُ تِيَن؟ کڏ جي هڪ ٿين - ٻڌي.
 ڪرڻ - اتحاد ڪرڻ - اتفاق ڪرڻ - هڪ ٿي وڃڻ.
 = يڪُ مَسُو؟ ۽ يڪُ مَنَ؟ ذ. صفت. ظرف.
 اڪيلو - والدو - هڪ خيالو - يڪدل.
 = يڪا يڪُ؟ ظرف. يڪدم - هڪدم - جهٽ هٿ -
 فوراً - هڪ ئي دفعي - جلد - اوچتو ئي اوچتو.
 = يڪُ تَ؟ ذ. صفت. فرد واحد - يڪو - اڪيلو -
 يگانو - تنها - پنهنجو مٿ پاڻ.
 ۽ يڪُ تِيَن؟ ۽ يڪُ تِيُون؟ ث. (سن). اٽڪل -
 رمز - تجويز.
 ۽ يڪُ لَو ۽ يڪُ لَ؟ پتن جي راند ۾ ڪن پتن.
 جهي جڙي اچڻ واري حالت.
 ۽ يڪو ۽ يڪا؟ ذ. صفت. (سن). ايڪ. ف.
 (يڪُ). هڪڙو - واحد (فرد) - تنها - اڪيلو - نرو -
 لويڪلو - آراڌو - سڄو سارو - سمورو. هي نظير -
 هي مثل - لائائي. (اسر). تاس جو تيرهون پتي
 جنهن کي هڪ ٽپڪو هجي. (هي پتي پتن جي
 راند ۾ سڀني تي غالب هوندو آهي). وچت جو
 هڪ قسم.
 = يڪُ هُ؟ ذ. صفت. (ف). واحد - هڪ.
 = يڪُ يَ؟ اوڻ؟ لاڳيتو هائي ڪيڏن جي حالت -
 لاڳيتو هائي پيڻ جي حالت. مال گهي پاهه. وجهڻ.
 جو نمونو (ڪ).

● يَمَنُ؟ اسم خاص. عربستان جي هڪ علائقي جو نالو۔ هڪ ملڪ جو نالو. راڳڻيءَ جو نالو. ڪلياڻ سر جو هڪ قسم.

● يَنْبُو ۽ يَنْبَا؛ ذ. وڏو گرھ۔ ڳڻو۔ لڳو.

● يَنْبُوتَ ۽ يَنْبُوتَ (ن)؛ ذ. صفت. هاري۔ ٻوڪ ڪندڙ۔ ڪاشتڪار۔ ٻنڀير.

● يُوْرَاجُ ۽ يُوْرَاجُ؟ ذ. صفت. وارث۔ وصي۔ (ٻيءَ کان پوءِ) مالڪ۔ ولي عهد.

● يُوْرَپُ؟ اسم خاص. دنيا جي ٻنجن ڪنڊن مان هڪ ڪنڊ جو نالو۔ مغرب وارو ڪنڊ.

● يُوْرَبي؛ اسم خاص. يورپ ڪنڊ جا رهاڪو.

● يُوْرُشُ ۽ يُوْرُشُونُ؟ ث. حملو۔ ڪاه۔ ھلان۔ جُله۔ چڙهائي۔ دشمن جي فوج تي چڙهائي. طوفان۔ واڇ.

● يُوْرُيُنُسُ؟ اسم خاص. هڪ آسماني گرھ يا سيار جو نالو.

● يُوْمُفُ؟ اسم خاص. هڪ ٻينمبر جو نالو. حضرت يعقوب عليه السلام جي پٽ جو نالو.

● يُوْگُ ۽ يُوْگُ؟ ذ. (هندن ۾) خاص عبادت جو هڪ قسم. ميلاپ.

● يُوْگُ آسَنُ؟ عبادت لاءِ (هندن ۾) ويهڻ جو هڪ نمونو۔ عبادت جو هڪ طريقو.

● يُوْگِيَشْتَرُ ۽ يُوْگِيَشْتَرُ؛ ذ. صفت. ڏاهو۔ عقلمند. رشي۔ درويش۔ ڪڻوان۔ مهاڻس.

● يُوْمُرُ ۽ يُوْمُرُ؟ ذ. (ع). ڏينهن۔ روز۔ ٺهار۔ صبح کان شام تائين وارو عرصو۔ ٿٽ۔ تاريخ. جنگ۔ جُڙ۔ لڙائي.

● يُوْمُرُ الاثْنَيْنِ؛ هڪ ڏينهن جو نالو۔ سومر.

● يُوْمُرُ الاحدِ؛ هڪ ڏينهن جو نالو۔ آرتوار۔ آچر.

● يُوْمُرُ الجمُعَةِ؛ هڪ ڏينهن جو نالو۔ جمعو.

● يُوْمُرُ الحِسَابِ؛ حساب جو ڏينهن۔ روز قيامت۔ روز جزا۔ روز محشر.

● يُوْمُرُ الخَمِيسِ؛ هڪ ڏينهن جو نالو۔ خميس۔ وسپت.

● يُوْمُرُ العاشُورَہ؛ مهيني جو ڏهون ڏينهن۔ ماه محرم جو ڏهون ڏينهن. حشر جو ڏينهن.

● يڪهي سيرُ؛ ذ. صفت. اڪيلو۔ ٻي يارو مددگار۔ هڪڙوئي.

● يڪهي سيرُ ڪَرَنُ؛ اڪيلوئي اڪيلو ڪرڻ۔ ٻئي جي مدد کان سواءِ (ڪم) ڪرڻ.

● يڪُوُ ۽ يڪُوُ؛ ذ. صفت. هڪ اک وارو۔ ڪاٺو. اٺي ڏڪر رالڊ جو ستون ڏڪر.

● يڪو سَنَدِ ٻِلُو؛ اسم خاص. تعلقي ڏوڪريءَ ۾ هڪ ديھ جو نالو.

● يڪَرُ ۽ يڪَرُ (ت)؛ ذ. صفت. گھڻو ڳالهائيندڙ۔ ٻيئي هٽندڙ۔ ٻڪوات ڪندڙ۔ اجائي گھڻو ڪندڙ.

● يڪُ ۽ يڪُ؛ ذ. (سن). خيرات۔ ڇڪ.

● يڪانُ؛ ذ. (ف. يڪُ + کان). اڪيلو۔ واحد۔ هڪڙوئي.

● يڪانُوُ ۽ يڪانا؛ ذ. ذ. صفت. نرالو۔ علحدو. ٻنھجي هنر ۾ قابل۔ ماهر۔ هوشيار.

● يڪانَسُ؛ ذ. صفت. ڏسو يڪانو.

● يڪانُڪِي ۽ يڪانُڪِيُونُ؛ ث. اڪانت۔ اڪيلائي۔ هڪڙائي. اتحاد۔ اتفاق۔ ٻڌي.

● يَتَلُ (ت)؛ ڇوٽ۔ آزاد۔ ڇڪ۔ چڙواڳ۔ عام۔ گور. (ن۔ ب).

● يَتَلُ چَرَنُ (ت)؛ وهت جو ڇوٽ چرڻ. (ن۔ ب).

● يَتَلَنُ (ت)؛ ذ. صفت. اڃا پو ويندڙ۔ بد راه. ويندڙ۔ ايندڙ هلندڙ۔ ٻي ڏنگو۔ ٻي ترتيبو (ڪم).

● يَتَلَنُ قَتْلانُ؛ ث. اجائي گھڻو۔ يڪ يڪ۔ يئون پئون ڪرڻ جي حالت.

● يَتَلَوَانُ (ت)؛ ذ. صفت. ٻي وقوف۔ مورڪ۔ نادان۔ ڳھيلو۔ ٻي سمجھ۔ ٻي عقل. جلوان.

● يَتَلَدَامُ ث. (ف). سياري جي ڊگهي رات.

● يَتَلَسَارُ ۽ يَتَلَسَارُونُ؛ ث. حملو۔ ڪاه۔ دشمن جي فوج تي جوش سان وڃڻ واري ڪاه. ڪست۔ جُليھ.

● يَتَرُ ۽ يَتَرُ؛ ذ. (سن). موت۔ موت جو فرشتو۔ مالڪ الموت۔ عزرائيل۔ جمرچ۔ ڄم دوت۔ نابض الارواح. درياءُ۔ ندي۔ ساگر۔ بحر.

● يَتَرُ راجا؛ مالڪ الموت۔ جمرچ.

سڀني علمن جي سبق ڏيڻ ۽ فضيلت جي خطاين ڏيڻ وارو مدرسو - راج ۽ الشالا - ڪاليج.

● يَهُئִיקִיֶּרָ (ل)؛ ذ. صفت. تمار وڏو.

● يَهُوֹدָ: (عبراني). عبراني قوم.

● يَهُوֹדָ: يهودين جي زمين. (اسم خاص).

حضرت يعقوب عليه السلام جي هڪ پٽ جو نالو.

● يَهُوֹدָئִו: يَهُوֹدָئִا: پٽ جو هڪ قسم -

يهودي پٽ، جو صوفي پير جي ڪڪڙيءَ جهڙو

ڊگھڙو ۽ رليڪ جو ميوو ٿيندو آهي.

● يَهُوֹدִי: هڪ ذات جو نالو - يهودين جي

قوم جو هڪ ماڻهو - حضرت موسيٰ عليه السلام جو

پوئلڳ - موسائي - عبران جو اولاد.

● יִתִי יִתִי: ٿ. ٻاراڻو ويچارو (ٻارهاڻ هر ٿوڪ

طرح هڪ ٻئي کي ويچارا ڏيئي مخاطب ٿين) -

اهل جو هڪ نمونو.

● יִתִי יִתִי: ڪَتَرَنَ؛ ڇهرا ڪيڏن - اي عقليءَ جو

جواب ڏيڻ - غلط ڳالهائڻ.

● יוֹمֹ الْقִיָּאֵמֶת: اٿي ٻيڻ وارو ڏينهن - قيامت

جو ڏينهن - حساب ڪتاب جو ڏينهن. ٻيڻي رهڻ

وارو ڏينهن. (ان ڏينهن کان پوءِ رات نه ٿيندي).

● יוֹמָאֵתִיּוֹמָ: طرف. هڪ ڏينهن کان ٻئي

ڏينهن تائين - هر روز.

● יוֹנָן: اسم خاص. يورپ جي هڪ مشهور

ملڪ جو نالو - يُونان پٽ يافث بن نوح جو آباد

ڪيل ملڪ.

● יוֹנָנִי: יוֹנָנִי: ذ. صفت. يونان جو

رهاڪو. يونان وارو - يونان جو.

● יוֹנָנִי طִיב: يونانين جي طريقي وارو طب -

حڪمت - طبابت.

● יוֹנִיס: اسم خاص. (عبراني). هڪ پيغمبر

جو نالو. قرآن مجيد جي هڪ سورت جو نالو.

(اسم). رُڪن - ٿنڀ - سِتون - ٿوڻي.

● יוֹלִיּוֹרִמִּי: יוֹלִיּוֹרִמִּי: ٿ. (انگ)

وڏو مدرسو - مدرسة العلوم - دارالعلوم -

A COMPREHENSIVE

SINDHI DICTIONARY

OF CLASSICAL & CURRENT SINDHI

Vol. V (ک-ي)

COMPILED

UNDER THE SINDHI ADABI BOARD'S DICTIONARY PROJECT

DIRECTED BY

Dr. N.A.BALUCH

EDITED BY

Dr. N.A. BALUCH

M.A.,L.L.B.(Alig.),

M.A.,Ed.D (Columbia)

SINDHI ADABI BOARD

JAMSHORO/HYDERABAD SIND

1988

پڙهندڙ نسل . پ ن

The Reading Generation

1960 جي ڏهاڪي ۾ عبدالله حسين ”اُداس نسلين“ نالي ڪتاب لکيو. 70 واري ڏهاڪي ۾ وري ماڻڪ ”لڙهندڙ نسل“ نالي ڪتاب لکي پنهنجي دور جي عڪاسي ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي. امداد حُسينيءَ وري 70 واري ڏهاڪي ۾ ئي لکيو:

انڌي ماءُ جڙيندي آهي اونڌا سونڌا ٻارَ

ايندڙ نسل سَمورو هوندو گونگا ٻوڙا ٻارَ

هر دور جي نوجوانن کي اُداس، لڙهندڙ، ڪڙهندڙ، ڪڙهندڙ، ٻرندڙ، چُرندڙ، ڪِرندڙ، اوسيئڙو ڪندڙ، پاڙي، ڪاڻو، پاڇوڪڙ، ڪاوڙيل ۽ وڙهندڙ نسلن سان منسوب ڪري سگهجي ٿو، پر اسان انهن سڀني وچان ”پڙهندڙ“ نسل جا ڳولائو آهيون. ڪتابن کي ڪاڳر تان ڪڍي ڪمپيوٽر جي دنيا ۾ آڻڻ، ٻين لفظن ۾ برقي ڪتاب يعني e-books ٺاهي ورهائڻ جي وسيلي پڙهندڙ نسل کي وڌڻ، ويجهڻ ۽ هڪ ٻئي کي گولي سَهڪاري تحريڪ جي رستي تي آڻڻ جي آس رکون ٿا.

پڙهندڙ نسل (پڻ) ڪا به تنظيم ناهي. اُن جو ڪو به صدر، عهديدار يا پايو وجهندڙ نه آهي. جيڪڏهن ڪو به شخص اهڙي دعويٰ ڪري ٿو ته پڪ ڄاڻو ته اهو ڪوڙو آهي. نه ئي وري پڻ جي نالي کي پئسا گڏ ڪيا ويندا. جيڪڏهن ڪو اهڙي ڪوشش ڪري ٿو ته پڪ ڄاڻو ته اهو به ڪوڙو آهي. جهڙيءَ طرح وڻن جا پڻ ساوا، ڳاڙها، نيرا، پيلا يا ناسي هوندا آهن اهڙيءَ طرح پڙهندڙ نسل وارا پڻ به مختلف آهن ۽ هوندا. اُهي ساڳئي ئي وقت اُداس ۽ پڙهندڙ، ٻرندڙ ۽ پڙهندڙ، سُست ۽ پڙهندڙ يا وڙهندڙ ۽ پڙهندڙ به ٿي

سگهن ٿا. ٻين لفظن ۾ پڻ ڪا خصوصي ۽ تالي لڳل ڪلب Exclusive Club نه آهي.

ڪوشش اها هوندي ته پڻ جا سڀ ڪم ڪار سهڪاري ۽ رضاڪار بنيادن تي ٿين، پر ممڪن آهي ته ڪي ڪم اجرتي بنيادن تي به ٿين. اهڙي حالت ۾ پڻ پاڻ هڪٻئي جي مدد ڪرڻ جي اصول هيٺ ڏي وٺ ڪندا ۽ غير تجارتي non-commercial رهندا. پڻ پاران ڪتابن کي ڊجيٽائيز digitize ڪرڻ جي عمل مان ڪو به مالي فائدو يا نفعو حاصل ڪرڻ جي ڪوشش نه ڪئي ويندي.

ڪتابن کي ڊجيٽائيز ڪرڻ کان پوءِ اهم مرحلو ورهائڻ distribution جو ٿيندو. اهو ڪم ڪرڻ وارن مان جيڪڏهن ڪو پيسا ڪمائي سگهي ٿو ته ڀلي ڪمائي، رڳو پڻ سان ان جو ڪو به لاڳاپو نه هوندو.

پڻ کي گليل اڪرن ۾ صلاح ڏجي ٿي ته هو وس پٽاندڙ وڌ کان وڌ ڪتاب خريد ڪري ڪتابن جي ليکڪن، ڇپائيندڙن ۽ ڇاپيندڙن کي همٿائين. پر ساڳئي وقت علم حاصل ڪرڻ ۽ ڄاڻ کي ڦهلائڻ جي ڪوشش دوران ڪنهن به رڪاوٽ کي نه مڃن.

شيخ اياز علم، ڄاڻ، سمجھ ۽ ڏاهپ کي گيت، بيت، سٺ، پڪار سان تشبيه ڏيندي انهن سڀني کي بمن، گولين ۽ بارود جي مد مقابل بيهاريو آهي. اياز چوي ٿو ته:

گيت به ڄڻ گوريلا آهن، جي ويريءَ تي وار ڪرن ٿا.

... ..

ڄڻ ڄڻ ڄاڙ وڌي ٿي جڳ ۾، هو ٻوليءَ جي آڙ ڇڻن ٿا؛
ريٽيءَ تي راتاها ڪن ٿا، موٽي منجهه پهتاڙ ڇڻن ٿا؛

... ..

ڪالهه هيا جي سرخ گلن جيئن، اڄڪلهه نيلا پيلا آهن؛
گيت به ڄڻ گوريلا آهن.....

... ..

پڙهندڙ نسل . پ ن The Reading Generation

هي بيٽُ آئي، هي بمر- گولو،
جيڪي به ڪئين، جيڪي به ڪئين!
مون لاءِ پنهني ۾ ڦرڻ نه آ، هي بيٽُ به بمر جو ساٿي آ،
جنهن رڻ ۾ رات ڪيا رازا، تنهن هڏ ۽ چمر جو ساٿي آ -

ان حساب سان اڻڄاڻائي کي پاڻ تي اهو سوچي مڙهڻ ته ”هاڻي ويڙهه ۽ عمل جو دور آهي، اُن ڪري پڙهڻ تي وقت نه وڃايو“ نادانيءَ جي نشاني آهي.

پڻ جو پڙهڻ عام ڪتابي ڪيڙن وانگر رڳو نصابي ڪتابن تائين محدود نه هوندو. رڳو نصابي ڪتابن ۾ پاڻ کي قيد ڪري ڇڏڻ سان سماج ۽ سماجي حالتن تان نظر ڪڍي ويندي ۽ نتيجي طور سماجي ۽ حڪومتي پاليسيون policies اڻڄاڻن ۽ نادانن جي هٿن ۾ رهنديون. پڻ نصابي ڪتابن سان گڏوگڏ ادبي، تاريخي، سياسي، سماجي، اقتصادي، سائنسي ۽ ٻين ڪتابن کي پڙهي سماجي حالتن کي بهتر بنائڻ جي ڪوشش ڪندا.

پڙهندڙ سُئل جا پڻ سڀني کي چو، چالا ۽ ڪينئن جهڙن سوالن کي هر بيان تي لاڳو ڪرڻ جي ڪوڏ ڏين ٿا ۽ انهن تي ويچار ڪرڻ سان گڏ جواب گولڻ کي نه رڳو پنهنجو حق، پر فرض ۽ اڻٽر گهرج unavoidable necessity سمجهندي ڪتابن کي پاڻ پڙهڻ ۽ وڌ کان وڌ ماڻهن تائين پهچائڻ جي ڪوشش جديد ترين طريقن وسيلي ڪرڻ جو ويچار رکن ٿا.

توهان به پڙهڻ، پڙهائڻ ۽ ڦهلائڻ جي ان سهڪاري تحريڪ ۾ شامل ٿي سگهو ٿا، بس پنهنجي اوسي پاسي ۾ ڏسو، هر قسم جا ڳاڙها توڙي نيرا، ساوا توڙي پيلا پن ضرور نظر اچي ويندا.

وڻ وڻ کي مون پاڪي پائي چيو ته ”منهنجا پاءُ
پهتو منهنجي من ۾ تنهنجي پڻ جو پڙلاءُ.“
- اياز (ڪلهي پاتم ڪينرو)

پڙهندڙ سُئل . پ ن The Reading Generation